God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 2. SIEČNJA 1856. Broj 1.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzam.ši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list vaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. odičnie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjasedo 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Uredovni dio.

Njeg. c. kr. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 13. prosinca o. god., povodom aktiviranja urbarskih sudištah u vojvodstvu Serbii i Tamiškom Banatu, namiestničkog savietnika, Šišmena Huebera namiestničkog savietnika i okružnog predstojnika Eugena Radišića, nadalje viećnike višjeg zem. sudišta Antu Moysa i Jurja Stojakovića, premilostivo imenovati prisiednicima urbarskog višjeg suda u Temišvaru; nadalje dostojalo je njeg veličanstvo okružnog predstojnika Pavla Petrovića imenovati predsiednikom urbarskog suda I. molbe u Zomboru, prezesa okružnog suda Josipa Zeriza predsiednikom urb. sud. I. molbe u Novomsadu, a savietnika višjeg zem. suda Ivana Kovera plem. od Rethata predsiednikom urb. suda I. molbe u Temišvaru, — ostavivši zajedno sva ova lica u dosadanjem njihovom činu. — Osim vojvodstva sèrbskog uredjena su takodjer urbarska sudišta I. molbe i višja urbarska sudišta po cieloj Ugarskoj, a najviši urbarski sud u Beču, kao što smo jur u posliednjem broju javili.

Br. 3688|Pr.

Kod 271/31. doknadnog žrebanja starieg dèržavnoga duga, koje se je produzelo dne 1. prosinca t. g. izvučena je seria br. 42. Ova seria sadèržava banačke zadužnice po 5 % od br. 30814. do uključno 31698 u glavničkom iznesku od 998.318 for. i u kamatnom iznesku po obaljenom mierilu od 24957 for. 57 kr.

Ove zadužnice zamienit će se polag ustanovah previšnjega patenta od 21. ožujka 1818 za nove polag pèrvobitnoga kamatnoga mierila u konvencionalnom novcu okamatne dèržavne zadužnice.

U Zegrebu, dne 12. prosinca 1855.

Miesto bana
c. k. dvorski savietnik,
Benko Lentulay s. r.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Pariz, 2?. pros. Čete od garde prolazile su kroz boulevarde noseći lovorom narešene puške, a množina pozdravljaše ih neizmiernim uzhitom. Cesar kazao je medju ostalim u svom govoru, da želi, što mu nebiaše moguće stavit im se na čelo i da je njihovo junaštvo Franceskoj opet pribavilo ono miesto, koje ju ide.

London, 29. pros. Današnja „Gazetta" priobćuje, da je od 10. pros. ukinuta blokada svih ruskih lukah.

Tèrst, 29. pros. Nj. c. k. visost gospodin nadvojvoda Albreht vraćajući se iz Talianske stigo je ovamo.

Austrianska carevina.

U Beču. Ona viest hamburžkog niekog lista, da će grof Sečenji, koi je grofa Esterhazy-a u Beč pratio vratiti se s njegovim depešama u Beč, ima se tako ispraviti, da je mladi grof Sečenji pošao u Petrograd s onoga jedinoga uzroka, da posieti svoga brata, tajnika kod tamošnjeg austrianskog poslaništva.

— Njihove preuzvišenosti gg. fzm. Gjulaj i namiestnik, baron Burger prispieše opet u Milan.

— Kao što „Triester Ztg." doznaje, poslala je njeg. c. k. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian suprugi gospodina Spolara, u kojega je kuću poslie poznate nesreće prenešen, opet vèrlo bogatu i sa slovima svoga imena u brilliantima ukrašenu uru s lancem za uspomenu.

Turska.

Carigrad, 17. pros. p. g. Neugodne viesti o predaji Karsa nemogaše porta dalje zatajit; učredništva dobiše dozvoljenje priobćit dotične privatne viesti o toj katastrofi. Nove učinjenice nenalaze se u njima. Lloydovim parobrodom iz Trapezunta stigoše 22 turska oficira s Ismaelpašom, svikolici Poljaci i Madjari. Strašno je slušat, što isti pripoviedaju o posliednjim danima pred predajom tvèrdjave. Već 9. studenoga nije bilo miestno zapovieništvo u stališu davat potrebnu hranu ruskim uhvatjenicima, 48 na broju, od kojih 17 nalazilo se je u bolnici. Da na se nerazjari generala Muravieva, pokloni im general Williams slobodu. Po ovim Rusima sazna ruski vojvoda bližje okolnosti žalostnoga

O geniju istoka

od

Josipa barona Hammer-Purgstalla.

Često bio sam zapitan, često mislio sam o tom, u čem sastoji bitnost genija od istoka, koi ga tako oštro dieli od zapada. Istočnjak ljubi udobnost, pokoj, postojanost, zapadnjak radinost, gibanje i sveudiljno napredovanje; onaj čuva svoje žene i priložnice u ogradi od saraja, ovaj im dopušta podpunu slobodu izlaza i mode; onaj se neusudjuje sa svojim mudracima mislit van o dogadjajima svieta, ovaj mnije, da može sve upravljat po svojoj volji i želji; onaj očekuje mirno odluku sudbine i neustanovljuje ništa za budućnost, ovaj odlučuje sve unapried i očekuje nestèrpljivo uspieh svojih osnovah.

Izvan ovih vooma bitnih razlikah u načinu mišljenja i u značaju, koje su ukorienjene duboko u unutarnosti duha i duše, prodire najoštria oprieka medju istokom i zapadom i u izvanjskim i slučajnim okolnostima, nravima i običajima.

Promotrimo najprije tri najveće glavne i dèržavne točke svakoga čoviečjega života: porod, viećanje i pogreb. Stopram sedmi dan po porodu misli istočnjak na ime novorodjenca, koje zapadnjak, ako ne već pred porodom, a to ustanovljuje odmah poslie istoga kod kèrštenja; na zapadu ide zaručnik po zaručnicu veleliepno urešenu u njezinu očinsku kuću i koprena pèršeća s glave pokriva još dražesti; na istoku dovedu ju omotanu pod baldakinom u kuću zaručnikovu, ona dolazi samo sa svojom oskèrbom, no nedonosi mu nikakova miraza, budući da ju mora kupit; kod pogreba neotima se mèrtvac pogledu pokrovcem sanduka (lesa), već ga nose raskrita, da ga svatko može vidit; nosioci neidu nikada kao kod nas svečanim polaganim korakom, uredjenim po taktu nastrojah, već lete s mèrtvacem put groba, što bèrže mogu, okrenuvši mu glavu napried, i koi put samo iznenada stanu, kao da ih zaustavi neka nevidiva sila, kao da uspiri u njima mèrtvačeva želja, da ostane još koi časak na ovom svietu.

Isto tako različan je stó, odieća i stan iztočnjaka i zapadnjaka. S početka jio je iztočnjak ležečke, kanoti po njegovu primieru Gèrk i Rimljanin — na što nije Da Vinči mislio kod svoje svete večere — današnji dan istina nejede istočnjak više ležečke, no ipak nisu mu poznati veliki stolovi za mnogobrojne goste kao zapadnjaku, već dvie ili tri osobe siednu privitim nogama za malen, okrugao, nizak stó i izvan čorbe (juhe) jedu pèrstima sve ostale jestvine; jela se tamo neriežu stopram u blagovalištu, nego dolaze već razkomadana na stó, zato nema kod istočnih dvorovah riezalacah, već samo nosilacah, koji donose jela i kušalacah, koji ih iztražuju; za jedenja nepije se, već se samo poslie istoga naokolo nosi voda ili šerbet; ako se dan danas na turskim stolovima nalaze noži, vilice i stakla s čašama, to biva jedino iz uljudnosti prema zapadnim gostima i nije nipošto iztočni običaj. Naša je odieća uska, kratka i stežuća, njihova dugačka, široka i udobna, nepodvèržena nestalnosti mode. Nova nošnja Osmanske carevine proteže se samo na vojsku i činovnike i nije nego uzdielak zapada na najskrajnije granice iztoka. Iztočna čalma, koja se nalazi već na najstariim asirskim spomenicima i babilonskim riezanim kamenima, još je ista kao u Avramovo vrieme; pojas što Persianci zovu kesti i odkud su Gèrci načinili svoj Ζωστος i kojim se zapadnjak služi samo za nošenje oružja, ima veliku zadaću u vierozakonu starih Persianacah i Indianacah, i iz istoga i iz Thebaide uzdèržao se je samo u pojasima kaludjerah; šala neupotrebljuju istočne žene kao veliku maramu, košto čine naše, obiesivši ga niz pleća, već ga omataju kadikad samo oko glave i on im resi nošnju većom stranom kao tkanina za njihove haljine, no redovito služi im za pojas oko života. Tako nose iztočnjakinje i velikih smajliah kao okove na svojim pojasima. Europejkinje uzele su istina od Azienkinjah narukvice i mindjuše, no nisu ipak primile od istih nanogvicah i nasglobnicah i u istim mindjušama nevide Europejkinje ništa nego ures, a Azienkinjama su sibol pokornosti i podložnosti. Stroj kućah i stanovah isto je tako različan kao jug i siever, kao što zahtievaju saviežajni običaji i podnebje. Saraj, gynekion Gèrkah, svagdie je razlučen od selamika t. j. od sobe, gdie se primaju muške glave. U iztočnim vrućim zemljama lieti se provodi dan u podzemnim sobama, gdie se zrak razhladjuje vietrenim jiedrima, što su za razvietrivanje zraka u najnižjem prostoru englezkih brodovah uvedeni pod imenom Windsail. Nasliedovanje ovih podzemnih sobah Bagdatskih, po spisateljima srednjega vieka nazvanim baldaco — odkud dolaze i baldakini — jesu sale terrene europejskih palačah i kastelah, no iste za razhladu netrebaju razvietrivanja. Na istoku nezovu zvonom slugah na poslugu, tamo to zamienjuje plesak rukuh; seljak — egipatski fellah — nalazi se i na iztoku, ali Europa nepozna Beduina, jer kod nas nema arapskih i berberskih pustinjah, bedaine va karikatura Cigania naselio se je s istoka na zapad prije više stoliećah. Sa...

stanja gradjanskoga stanovničtva od Karsa i s obzira čoviečnosti pozove Muširа, neka prestane opirat se, jer svaki opor nebi mogao imati već zlih posliedicah.

Što se čuje o razredjenju vojske stojeće pod zapoviedju generala Muravieva, veoma uznemiruje portu.

Omerpaša promašio je svojim strategičkim pokušajima podpunoma svoju svèrhu. Kars bi se bio morao pod svaku cienu oslobodit, već zbog Čerkesah i Persianacah, ovih zakletih dušmanah turskih, koji sada namiguju Rusima.

Varna, 17. pros. p. g. Ruski general Suslov osvojio je poslie Velipašina uzmaka defilee od Hassankale-a, ove ključeve od Erzeruma; on se je tamo odmah nastanio da zimuje, a Kozaci pukovnika Korsakova četuju već oko Erzeruma. Od 80,000 stanovnikah ovoga grada najmogućnii izseliše se u pašaluk put Bruse i kažu, da je tamo zavladao veliki strah.

Veći dio ruske vojske ostat će u Karsu i samo dvize divlie idu put Ahaltzika i Tiflisa, da se sjedine s reservom. Liepe anatolske vojske iz Karsa, koja je u prolietju god. 1855 imala prieko 35,000 momakah, nestalo je s ratišta.

Mustafapaša ima od vojske sastojavše iz 17,000 momakah, koja se bieše utaborila kod Čuruksu-a, još samo 6000 mom., a Selimpaša razpolaže u tom času samo vèrhu 14,000 m. Ako k tomu dodamo kolhička vojsku Serdarovu od 35,000 momakah i dunajsku vojsku Ismailpaše od 45.000 mom., ima Turska razpolagat još samo vèrhu 94,000 mom; to je u istinu mala vojska za carstvo, koje se prostire na dva diela svieta!

Rusia.

— U Finskoj stoji sad sliedeća vojska: 1) 1. divizia grenadirskog sbora, koja je s pridruženjem 4. i 1. rezervnih bataillonah porasla na 16,000 m. 2) 22. pieš. divizia ukupno 12 bataillonah s 12,000 m. 3) K njoj pripadajućih 6 rezervnih bataillonah s 4800 m. 4) 1. brigada granadirske topničke divizie sa 1000 m. 5) Granadirski bataillon strieljacah sa 1000 m. 6) Kozaci, družine, nekadašnja Indelta itd.

U i okolo Petrograda: 1) Cieli rezervni sbor garde od 43,000 m. 2) Rezervno konjaničtvo garde od 3000 m. 3) grenadirske rezerve od 4000 m. 4) 1. lahka konjaničko divizie garde od 3000 m. 5) Učevni bataillоni, družine itd.

U baltičkim pokrajinama: 1) Cieli pieš. 1. sbor od 60,000 m. 2) Rezerve 2. pieš. sbora od 20,000 m. 3) Kozaci, baškiri, družine itd.

Francezka.

Iz Pariza, 28. pros. „Moniteur“ donosi carsku odluku, kojom se preustrojava i pomnožava garda. Garda sastajat će iz dvie divizie piešaštva, 3 brigade konjaništva i 2 regimente topništva.

Iz Pariza, 29. prosinca. Na koncu burze raznio se glas o predstojećem zaključenju primirja. Toga radi skočile su rente bèrzo i u 3¾ sata popodne biljежilo se 65. 15. Medju spekulantima vlada velika okretnost. (I na bečkoj burzi od 29. pros. raznio se isti glas o primirju.)

— Pod naslovom: „Nécessité d' un congres pour pacifier l'Europe. Par un homme d' état“ (potreba congresa mira u Europi od jednog dèržavnika) izašla je u Parizu nieka mala brošira, na koju se već unapred još prie njenoga izlazka obraćala pozornost svieta. Kao što kažu, sačinitelj te broširе je sam car Francezah. Ova brošira ima očevidno po svom sadèržaju dvovèrstnu svèrhu, i to jednu, da se u sadanjem odlučnom hipu jasno pokaže sklonost tuilerijskog kabineta na mir i time poduprù nastojanja središnje Europe o miru, a druga je svèrha ta, da se ovim očitovanjem dieluje na konačni zaključak Rusie, koja ni najmanje nenamierava poniziti se. Sa stanovite strane tvèrdi se takodjer da je opredieljenje brošire medju ostalima i ono, da se revnovanje Velikobritanie za rat, koje je u posliednje vrieme odviše žestoko pojavilo se, ponešto utaloži. Što se sadèržaja samog iste brošire tiče, u njoj se pozivom na različna miesta govora Napoleonova prigodom zaključenja izložbe, podtica idea „europejskoga kongresa, da se uredi pastojeća razmirica, te se neizravno poziva Rusia, da poprime iniciativu za taj kongres, da uveži predloge, koje donosi grof Esterhazy u ime Austrie, i da se isti primu ne u prostoj kakovoj konferencii, nego u skupštini svih suverenah. Dosta je, veli se u broširi, predočiti si poviestnicu sadašnjosti za uviditi, da Aleksander II. može udariti putem tim, bez da time Rusiu ponizi, i ako u obzir uzme mnogo veće žèrtve, koje su ostale vlasti za napredak civilizacie doprinieti morale, to će bogu zahvaliti, da je svome narodu u takovoj krizi sačuvao povoljni položaj. — Nedalje dèržavnik dokazuje, da Rusia može odreći se Carigrada i gospodovanja u istoku, bez da time iznevieri oporuku Petra velikoga. Misli dèržavnik, da je Petar veliki smierao samo za zaštitom nad svojim jednoviercima. Što je on mislio učiniti svoojenjem, biva sad mirnim putem, silom civilizacie.

Švedska i Norvegia.

Iz Štokholma, 25 prosinca. Štokholmski dopisatelj „Faederlandet-a“ piše istomu pod 18. pros. „Smijem izviestno kazat, da se nije nikada kao sada toliko radilo u fabrikama, u kojima se naručuju predmeti za oboružavanje vojske; svikolici regimentski zapoviednici dobili su tajne zapoviedi, da dèrže sve u pripravnosti; oficiri, koji su molili za dopuštenje putovat u inozemstvo, dobili su odgovor, da se za sada takove molbe nemogu uslišat.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona. Budući je prispielo do znanja odboru londonske burze, da neutralne vlade dozvoljuju u svojim dèržavama podpisivanja na ruski zajam, to je odbor burze jednoglasno zaključio, da niti sad a ni poslie, kad se mir povrati, neće priznati takova zajma, koi bi se zaključio sa vlastju, nalazećom se u ratu s Englezkom, niti će se takav zajam na londonskoj burzi biljежiti. Lord Carendon je zaključio, da se ta odluka odbora burze priobći svim vladinim agentima kod kuće i u inostranstvu.

Polag bèrzojavnih viestih iz Pariza zaključila je i tamošnja burza nebilježiti novi ruski zajam.

Narodno kazalište.

Danas 2. siečnja predstavljat će se u ovdašnjem narodnom kazalištu na korist mladjahne narodne predstavljačice gospoje Gabriele Milan-Koretić pèrvi put dva izvorna komada markeza Petra Bone Lukovića vlastelina dubrovačkoga pod imenom: „Bolje promišljeno nego namišljeno“ i „Stranoljubje Cèrnogorca.“ Kao što smo saznali iz vierodostojna izvora pisana su ta dva komada uprav u narodnom duhu i sadèržaju prizorah neposredno izcèrpljenih iz narodnoga života a značaji su istinito narisani. Činimo dakle naše domorodno občinstvo pozorno na ovu zanimivu izvanredna predstavu i nadamo se tim sigurnie mnogobrojnom posietu, što se ovdie radi i o obodrenju jednoga od najmarljiviih članovah našega narodnoga kazališnoga družtva.

Poziv.

Družtvo priateljah glasbe u Zagrebu, dati će zatvorenu glasbenu zabavu za članove družtva dne 4 siečnja 1856 u Dvorani narodnog doma; kamo se gg, p. n. članovi družtva pozivaju.

Početak zabave bit će u 7. satih u večer.

Po ravnateljstvu družtva.

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bilo je do konca studenoga 1855 primljeno 594.009 f. 29 kr.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bilo je do konca studenoga 1855 primljeno	594.009 f.	29 kr.
a mieseca pako prosinca	68,604 „	23 „
	662,613 f.	52 kr.
Usuprot bilo je do konca studenog 1855 izdano	583,352 „	58 „
a mieseca prosinca	70,438 „	30 „
	653,791 f.	28 kr.
Ostataje gotovine za siečanj 1856	8,822 f.	24 kr.

Uzgred se ovime takodjer obznanjuje, da kamate od uloženih kod pèrve hèrvatske štedionice glavnicah od 2. do 14. siečnja 1856. uz obične ure izuzamši blagdane i nedielje dizati se mogu, po izminuću pako spomenutog roka, pripisat će se nedignute kamate kao novo uložene glavnice, bez da bi se toga radi dotične stranke k ovom zavodu potruditi trebale.

☞ Današnjem listu priložen poziv predplatni na „Neven.“

SLUŽBENI LIST.

Nr. 25622-4593-U.IV. (VL.—41) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Am k. k. Obergymnasium in Triest ist eine Lehrerstelle zunächst für deutsche Sprache und Literatur erledigt, womit ein Gehalt von jährlichen 900 fl. nebst einem Quartierbeitrage von 60 fl. verbunden ist. Die Bewerber haben ihre gesetzlich documentirten Gesuche bis zum 15. Jänner k. I. bei den betreffenden Statthaltereien einzureichen.

Von der k. k. küstenländischen Statthalterei,

Triest, am 9. December 1855.

---

vodnjuju i naši ratari; no to biva sasvim drugom spravom na istoku; zapad nepozna persianskoga kjarisa i egipatske sakije i premda je zapad od istoka primio velike studenačke točkove, što sredstvom vèrčevah, koji se isprožnjuju u žlieb, upravljuju ili razprostranjuju vodu prieko livadah; no ipak nepozna zapadnjak romäntične strane točakah arapskih studenacah, koji gibivim palmovim granama prepleteni i učvèršteni škriplju neprestano na turovan način, pri čem, kao kod šuškanja vode siedi Arapin čitave ure i zbog česa opis ovih točakah toli često dolazi u arapskim piesmama; arapsko ime istih Naura uzdèržalo se je u španjolskom Nora.

Predaleko bi nas vodilo, da bi htieli navest sve razlike kućanstva, obèrtnosti i načina življenja. Napominjamo o kućanstvu samo to, da se na istoku konji mieste zobju pitaju jačmenom i kako se mlati i čuva žito. Kod nas se snopovi mlate čoviečjim rukama, u istoku volovima sredstvom daske obskèrbljene željeznim šiljcima, na kojoj se tieralac siedeći vozi prieko žita, koje se zatim nečuva u hambarima već u podzemnim shranama; ovim načinom mlatnje razjašnjuje se najbolje mudra izreka svetoga pisma: „Nezatvori gubice mlatećem govedu“; tako se podpunoma razsvietljuju i druga miesta, tamna zapadnjaku i razumljiva samo točnim poznavanjem istočnih nravih i običajah. Mojsijina sestra udara već nastroj zvani deff polububanj, a lili arapskih ženah, što se kad i kad čuje više urah nadaleko i po arapski rehlil zove, jest naš aliluja. Sisteme istočne muzike sasvim je različna od zapadne, ova je od one primila tako nazvane činele i veliki turski bubanj, zatim kastanjete i gogu, no zapadnjak će svendiljno žovkanje talambašićah manjih od bubnja, stopram onda razumieti, kad sazna, da naznačuju samo takt. Zapadnjaku je leptir simbol vietrenosti, istočnjaku nasuprot stalnosti, jerbo se noćni leptir dotlie vèrti okolo svieće, dok sažgavši se nepogine. Druge manje bitne različnosti istoka i zapada naznačio je jurve Šved Björnstähl i još onomadne primieti francezki general Daumas u svojem izvèrstnom dielu o saharskim konjima, da istočnjaci nesiedaju na konje s lieva već s desna i da zato njihovim konjima nevise grive na lievoj već na desnoj strani. Mi razkrivamo glavu pozdravljajući koga, dočim se istočnjak nikada nedotakne tom prigodom ovoja glave; mi dèržimo za uljudnost pitat, kako se nalazi žena, priatelj ili poznanik, gdie bi to istočnjak scienio za najveću nepristojnost, mi prizivamo udaljenika pèrstima privitim k sebi, dočim zapadnjak tim povodom ruku svèrne i od sebe maše. Kod nas davaju se burmutice i redovi kao odlikovanja, kod istočnih dvorovah pako davahu se u to ime s početka začastne haljine halaat, odkud dolazi naša gala i čelenka t. j. sievajuće perjanice, koje se nenose na pèrsima već na glavi. Kod nas se bije po ledjima, na istoku pako po tabanima. Kod nas pozdravlja mladji starijega, na istoku biva protivno, mi bacamo cielove rukama, što Englezi zovu kiss the hand, istočnjak neljubi ruke gospodaru ili veziru, kad se pripusti cielovu, već samo njegov rukav. Mi se klanjamo i prigibamo u poštujući pozdrav istočnih narodah sastoji u tom, da dotaknu rukom pèrsa, usti i čelo izražavajući time, da onomu, koga pozdravljaju, stoje na uslugu sèrce, glava i usti.

(Dalje sliedi.)

Br. 5839. (611—Izv.) (3—1)

Oglas

za doznačenje zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah

C. kr. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno odštetnih glavnicah što je polag carskog patenta od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu u dole naznačenom izkazu pronadje, propisom §. 26. carsk. patenta od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista, kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) Da-oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèržav. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjenja dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje;
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče;
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja;
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1. 2. i 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potieranja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačenoj.

Podnesci ovih izkazah i prijavljenjah imade u niže opredieljenom i neprekidnom roku predloženi biti.

Ujedno za razpravu doznačnu krepostju niže naznačenog izkaza odredjuju se ročišta pred ovo c. kr. sudište, vazda prie podne u 9 satih započeti se imajuća, kojima ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu, tim sigurnie ili u osobi, ili kroz punomoćnika dojti imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnesli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umiestjenje u priašnje stanje miesta neimade.

Broj tekući i uručbeni	Naznačenje: Vlastelina	Naznačenje: Dobra	Broj odštetnih: podaničkih naselbinah	Broj odštetnih: željar. naselbinah	Ove leže: u županii	Ove leže: u kotaru	Ove leže: u občini	Iznosak odštetne glavnice u srebru: fr.	k.	od ovih teku kamate od	Naznaka razbistriteljne presude zemske razteretjujuće komisie	Podnesci izkazah i prijavljenjah imadu se predložiti do	Ročište za razpravu doznačnu
1 5701	Ludvik, Lacko, Ivan, Josipa, Antonia, Terezia i Emma Česnjak	Prelog	1⁶/₈	—	varaždinskoj	preložkom	Prelog	962	30	1. stud. 1855	od 30. listop. 1855 Br. 4514	20. veljače 1856	22. travnja 1855
2 5827	Šišman i Vilhelmina Sugh	Velika	30	—	»	križevačkom	Pogančec	12000	—	1. svibnja 1856	od 17. stud. 1855 Br. 4787	20. veljače 1856	22. travnja 1856
3 5822	Maria Krajačić	Dumahovo	12⁶/₈	—	»	klanjačkom	Greguršće veliko, Polico, veliki Tomaševec	5100	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4672	20. veljače 1856	23. travnja 1856
4 5823	Balogh Dragutin, Gabelić Ludvik i Vilh., Bogdan Amalia, Horvat Cecilia, Osterhuber Valb.; zatim Viktor i Konstantin bar. Knežević de St. Hellena	Budinšćina	5⁵/₈	—	»	zlatarskom	Budinšćina	2300	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br 4673	20. veljače 1856	23. travnja 1856
5 5830	Mirko, Ludvik i Vil. Gabelić, Cecilia Horvath, Amal., Bogdan, Valb. Osterhuber; zatim Viktor i Konstantin baron Knežević	Križovec	4⁷/₈	9	»	čakovačkom	Križovec, Miklovec i Novakovec	3018	45	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4661	20. veljače 1856	23. travnja 1856
6 5828	Mirko Bušić	Gjurgjišće	7⁵/₈	—	»	križevačkom	Verbovec, Celine i Paulovec	3050	—	1. svibnja 1856	od 17 stud. 1855 Br. 4788	21. veljače 1856	23. travnja 1856
7 5833	Ana Frančina	Ladislavec	1	—	»	zlatarskom	Zlatar	400	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4645	21. veljače 1856	23. travnja 1856
8 5838	Martin Jambrešić i Stiepan Mikulić	Zavèršje	2⁴/₈	—	varaždinskoj	krapinskom	Belec	1000	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4662	21. veljače 1856	23. travnja 1856
9 5824	Gjuro i Stiepan Ceboci, zatim Gjuro i Mirko Kunović	Zavèršje	1²/₈	—	»	zlatarskom	Belec	500	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4608	24. veljače 1856	28. travnja 1856
10 5825	Tito Ožegović i Juliana Kalay	Batina	12³/₈	—	»	»	Batina	4950	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4614	24. veljače 1856	28. travnja 1856
11 5837	Veronika Kovačoci rodjena Pisačić	Lenišće	5⁵/₈	—	»	klanjačkom	Prošenik također Tuhelj	2250	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4646	25. veljače 1856	28. travnja 1856
12 5839	Katarina Kiš	Šcerbinec	13²/₈	—	»	zlatarskom	Batina, Veleškovec i Zlatar	5300	—	1. svibnja 1856	od 20. stud 1855 Br. 4807	25. veljače 1856	28. travnja 1856
13 5826	Olga grofica Erdödy	Dubravica	29¹³/₁₆	—	»	klanjačkom	Klanjec, Dubravica, sv. Ana Rozgo, Lugarski-breg i Lukavec	11925	—	1. svibnja 1856	od 20. studenoga 1855 Br. 4615	25. veljače 1856	29. travnja 1856
14 5834	Olga grofica Erdödy	Razvor	84⁵/₈	—	»	»	Miljana, Razvor, Brezje i Tuhelj	33950	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4664	25. veljače 1856	29. travnja 1856
15 5832	Josip Briglević	Malo Tèrgovišće	87	—	»	»	Sveti Križ, Črešnjevec, Velika Erpenja, Tomaševec, Dubrovčan itd.	34900	—	1. svibnja 1856	od 20. stud, 1855	25. veljače 1856	29. travnja 1856
16 5235	Martin Husinec	Ratkovec (Borčovec)	2⁴/₈	—	»	zlatarskom	Zlatar	1000	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1856	25. veljače 1856	29. travnja 1856
17 5836	Stiepan Žuvić	Lipovec	12	—	»	»	Veleškovec i Batina	4800	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1856	25. veljače 1856	29. travnja 1856
18 5829	Franjo Horvat	Brestovec	3⁷/₈	—	»	»	Mihovljan i Komor	1550	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855	26. veljače 1856	30. travnja 1856
19 5831	Gjuro, Lacko, Franjo i Antun Kalay, zatim Ivan i Franjo Kunović, i Dorotea Končić	Borkovec i Lovrečan	7²/₈	—	»	»	Batina Zlatar i Veleškovec	2900	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855	26. veljače 1856	30. travnja 1856

C. k. županijski sud. U Varaždinu 7. prosinca 1855.

Novak s. r. **Fohn s. r.**

Br. 7627. (D.S. 259) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 13. studenoga 1855 broj 4230 i 4231 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gja. Marii Horvat, za spadavše na dobra Bedenica i Turkovčica, u obćini Hum, kotarusv. ivanskom, županii zagrebačkoj ležeće kmetske naselbine konačno dopitala odštetusa glavnicom od 6300 i 2900 for. srebra, od koje kamate od 1. studenoga 1855 teći počimlju.

Usled toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom dan 7. siečnja 1856 s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 7. siečnja 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. ožujka 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 24. listop. 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1335/W. (358—Dt) (3—2)

Edict.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram als Handels- und Wechselgerichte, wird den unbekannten Rechtsnachfolgern des verstorbenen hiesigen Handelsmannes M. A. Illz zur Wahrnehmung ihrer Rechte bekannt gegeben, dass über die Klage des Samuel Singer, Handelsmannes in Požeg, durch Advokaten Hrn. Sučić gegen den Verlass des M. A. Illz wegen der Wechselschuld von 400 fl. CM. c. s. c. de pros. 13. December l. J., Z. 1335, dem genannten Verlasse ein Curator ad Actum in der Person des hiesigen Advokaten Hrn. Nicolaus Krestić aufgestellt, und diesem das Duplicat der Klage sammt dem unter Einem erlassenen wechselrechtlichen Zahlungsauftrage zugestellt worden sei.

Agram 15. December 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Nr. 22688./4809. (VL.—42) (3—3)

Konkurs

für Hebammen-Stipendien.

Es wird hiemit für die mit a. h. Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für angehende Hebammen aus Kroatien und Slavonien allergnädigst bewilligten Stipendienplätze für den Sommersemester 1856 der Konkurs eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen Hebammen-Kurs in dem Betrage von 80 fl. CMz. nebst einem proportionirten Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinen haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse belegten und desshalb stempelfreien, an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Gesuche längstens bis zum 20. Jänner 1856 bei der betreffenden k. k. Komitatsbehörde, in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist zu überreichen.

Diese Gesuche müssen nebst dem oben bemerkten Armuthszeugnisse noch ferner belegt sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abstammung aus Kroatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diessfälligen Zuständigkeitszeugnisse,

b) mit dem von der Ortsbehörde ausgestellten und von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgefertigten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin,

c) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntniss des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, als der Landes- und der deutschen- als der Vortragssprache an den betreffenden Lehranstalten.

Schliesslich hat jede Bittstellerin in ihrem Gesuche ausdrücklich zu erklären, dass sie nach ihrer Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn Jahre in diesem Königreiche ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Die Lehranstalt, an welcher die betreffenden Stipendistinen den Hebammenkurs zu machen haben, wird gelegenheitlich der Verleihung der Stipendien bezeichnet werden.

Agram den 22. December 1855.

Von der k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei.

Benko Lentulay.

Nr. 3981. (Izv.—614) (3—3)

Concurs.

In Folge Erlasses der wohllöbl. k. k. Comitats-Behörde Varazdin vom 11. Dezember l. J., Z. 11,956 werden bei den, diesem Bezirksamte unterstehenden 3 Gemeinde Aemtern Kalnik, Raven und Sudovec drei Kanzelisten-Stellen und zwar für jedes Amt eine neu kreirt.

Mit jeder Stelle ist der Jahresgehalt von 250 fl., Natural-Quartier oder 30 fl. Quartiergeld und 4 Klafter Brennholz verbunden.

Bewerber um diese Stellen, müssen in der deutschen und kroatischen Sprache vollkommen gut bewandert, eine gute leserliche und geläufige Handschrift haben, und im Rechnungsfache vollkommen fähig sein.

Die eigenhändig geschriebenen an das Bezirksamt Kreutz stilisirten Gesuche haben die Bewerber alle ohne Ausnahme, ob sie im Militär oder Provinzial-Gebiethe sich aufhalten, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bis 10. Jänner 1856 einzusenden, oder von diesen die ämtliche Bestättigung über ihr tadelloses politisches und moralisches Benehmen dem Gesuche beizulegen.

Auf ausgediente Militairs wird bei den nachgewiesenen Fähigkeiten besondere Rücksicht genommen.

K. k. Bezirksamt Kreutz am 24. December 1855.

Ladislaus von Kiss,
k. k. Bezirks-Vorstand.

Br. 6185. (199—Dp.) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. gradsko-deleg. kot. suda zagrebačkog daje se na znanje, da će se dne 10. siečnja 1856 u 10 satih prie podne u selu gornja Bistra ovèržbenim putem dva konja sa ždriebetom, troje praščićah, jedna prasica i 50 centih siena, koje je sve na 196 sr. procienjeno, prodavati za gotove novce.

Pozivlju se dakle kupci da na lice miesta u odredjeno vrieme dojdju.

C. kr. gradsko-deleg. kot. sud.

U Zagrebu 15. studenoga 1855.

C. k. zem. suda savietnik
Schmidt.

Br. 6058 (Izv.—1) (3—1)

Oglas.

Odnosno na ovosudni oglas od 11. listopada 1855 br. 4375. obznanjuje, se da će se kuća u ovom gradu pod br. 197. ležeća, na stiečajnu masu Ivana Rataića, spadajuća pošto kod pèrvog roka dražbe prodata nije, o posliednjem roku dne 16. siečnja 1856 na licu miesta od 9 do 12 satih prie podne pod istim uvietima, koji biahu pèrvom objavom do obćeg znanja stavljeni prodavati.

C. k. županijski sud.

U Varaždinu, 20. prosinca 1855

C. k. predsiednik.

Novak. Fohn.

Br. 7973./civ. (356 DS.) (3—3)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački ovime poziva sve one, koji kao vierovnici na ostavinu pokojnog u Zagrebu dne 18. listopada 1850 preminuvšeg odvietnika Franje Kristianovića, uz pismenu oporuku preminuvšeg kakovo zahtievanje i tražbinu imaju, da za prijavljenje i obistinenje svojih zahtievah dne 8. siečnja 1856. u 9 satih prie podne pred podpisani c. k. zemaljski sud dojdu, ili do onda pismene prijave učiniju, u protivnom bo slučaju, ako se ostavina izplatom tražbinah prijavivših se vierovnikah izcèrpi, to neće imati nikakvo dalje pravo, nego nakoliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu, dne 1. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 11,012 (612—Izv.) (3—1)

Razpis natiečaja.

Za popunjenje službah učiteljskih na novo ustrojenih, i s početkom mieseca veljače 1856 otvoriti se imajućih pučkih učionicah u Gerovom, Prezidu, Čabru i Plieščih, razpisuje se ovime javni natiečaj do 10. siečnja 1856 god.

Sa svakim gorirečenim učiteljskim miestom skopčana je godišnja plaća od 300 fr. sr., zatim slobodan stan, ili pako dok se nove školske zgrade nepodignu, primierna stanovina, i 24 hvatih dèrvah za grijanje skolske sobe i učiteljskog stana.

Molitelji imadu svoje molbenice putem predpostavljenih poglavarstvah, akoli pako u javnoj službi nestoje, putem dotičnih političnih vlastih ovoj županijskoj oblasti predati, i u njima sliedeće dokaze doprineti, i naime: kèrstni list, sviedočbe vèrhu savèršenih naukah, vèrhu sposobnosti za službu učiteljsku, zatim vèrhu znanja jezika hèrvatskoga, vèrhu ćudorednosti, dosadanjeg službovanja, i inih možda stečenih zaslugah.

Dočim u župnih cèrkvah čabarskoj i prezidskoj orgule obstoje, a za cèrkvu gerovsku takove do skora nabavljene budu, to će se na one molitelje, koji vieštinu u orgulanju dokažu, kod podieljenja rečenih triuh miestah osobiti obzir uzeti.

U ostalom biti ćedu dotični učitelji za udaranje orgulah od strane cèrkve i pučanstva posebno nagradjeni.

Konačno se ovdie primiećuje, da se u molbenici naročito napomenuti ima, na kojoj izmedju gorirečenih četirih župnih školah molitelj osobito namiešten biti želi.

U Rieci, dne 15. prosinca 1855.

C. k. županijska oblast.

Br. 5683. (Izv.—615) (3—1)

Oglas.

C. kr. sud. županijsko-varaždinski obznanuje, da je na prošnju varaždinskog gradjana g. Antuna Ellmayer-a dozvoljeno, da se povede postupak za usmèrtbu izgubljene jedne zadužnice, koju je pokojni Josip Ellmayer na svoj tèrh, a na hasan zavoda varaždinskih granadirah vèrh 90 fr. u sr. dne 6. rujna 1842. izdao. Tome shodno pozivlje se on, koi je posiednik upitne zadužnice, da svoj posied za godinu danah sudu ovome tim sigurnie prijavi, jer će se inače na noviu molbu stranke, proglasiti ta zadužnica za ništetnu, i njezina pravna moć smatrati za utèrnutu naprama njezinom izdatniku.

U Varaždinu 7. prosinca 1855.

C. kr. predsiednik,

Novak. Fohn.

Br. 7471 (Dp.—2) (3—1)

Oglas.

Od strane c. k. gradsko-deleg. kot. suda zagrebačkog ovime se do znanja stavlja, da ćedu se javnom sudbenom dražbom uz gotovo platjanje razprodavati stvari pokretne na imovinu dne 23. prosinca 1855 sa posliednjom voljom u Zagrebu preminuvšeg g. kanonika zagrebačkog Antuna Vukasovića, spadajuće i to; zlato, srebro, staro i novo vino, oko 600 vedarah sa lagvi providjenimi željeznimi obruči, nadalje rogato blago, pokućtvo, rubenina, oprave, itd. te da je u tu svèrhu opredieljeno ročište na 14. i sledeće dane mieseca siečnja 1856. svaki dan u navadne ure prie i poslie podne na kaptolu u stanu pokojnika.

C. k. grad.-deleg. kot. sud.

U Zagrebu, 29. prosinca 1855.

C. k. zem. suda savietnik.
Schmidt.

OGLASNIK.

Urednik Dr. Demeter. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 3. SIEČNJA 1856. Broj 2.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list vaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene ogluse opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno občinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Berlina, 30 pros. p. g. Krilni adjutant oberštar Manteufel otišao je danas u podne u Draždane i kao što se glasa putovat će od onud u Beč.

Iz Pariza, 30. pros. p. g. Uslied Moniteur-a podpisao je grof Valevski u petak bèrzojavni ugovor sa Španjolskom. Sardiniom i Švajcarskom. Valevski dobio je švedski red serafinski.

Iz Turina, 30. pros. p. g. General La Marmora stigo je danas u Marsilju i ide preko Genue u Turin.

Iz Tèrsta, 31. pros. p. g. Bojni parabrod „Elisabeth,“ na kojem se je nalazio g. baron Koller stigao je iz Carigrada ovamo.

Austrianska carevina.

— U obziru osnove za novi zakon o obèrtima piše „Bremer Handelsblatt“ sliedeće: Mi nemamo ovomu razpisu barona Toggenburga ništa dodat, jer je jasan i dosliedan u svim svojim dielovima. Pojedine tèrgovačke komore nastojat će po svoj prilici onamo dielovat, da se uvedu nieke stege za obèrtničku slobodu; no mi se nadamo, da im to neće za rukom poći i da će načela izražena u gorerečenom razpisu bit odobrena i u dèržavnom vieću. Ako dobije ova osnova, tako kao što je proizašla iz rukuh ministarstva tèrgovine, i cesarsku podtvèrdu, tad će Austria posiedovat slobodnii obèrtnički zakon nego Pruska, a kod tolikih izvorah bogatsva, koji nisu još izcèrpljeni u Austrii, razvit će se oslobodjena od svih prepriečnih sponah obèrtnička dielatnost silno i razprostranit blagoslov. Ako je dobar radnik niemačkih cesarskih dèržavah dosad smatrao sievernu Ameriku kao obećanu zemlju, gdi je slobodno mogao razvijat marljivost svojih rukuh i plodnost svega dosietljiva duha, moći će si u buduće prištedit put prieko oceana, jer u astrianskim krunovinama naći će za svoju dielatnost široko i plodonosno polje.

— Oesterreichische Korrespondenz piše: Baš sad čujemo, da je Njeg. c. k. veličanstvo za olakšat sadbinu manje plaćenih urednikah o s o b i t o u o v o j n e p o v o l j n e j g o d i š n j o j d o b i, našlo se najmilostivie potaknuto, istima stranom doplate u ime skuparine, izmierene po stanovitim postotcima, stranom pako — nakoliko kod pojedinih službenih strukah nije još uredjeno stanje osoblja i izmiera plate — shodne podpore dati podielit.

Doplate u ime skuparine imaju se dojdućega 1. veljače za dobu od 1. studenoga do konca travnja 1856, podpore pako kad se izkaže potreba od slučaja do slušaja izplaćat.

Radujemo se, što možemo s početkom nove godine priobćit ovu viest i nadamo se za cielo, da će urednici svih stupanjah u ovoj milostivoj naredbi zemaljskoga otca, ako i neudioništvuju u tom, budući da znatne svote k tomu potrebne imaju biti podieljena tek najoskudniima, naći novi povod za posvećivat se svome častnom zvanju i u buduće s najiskreniom podanostju.

Tome članku dodaju tèršćanske novine sliedeće: Kako iz izviestnog izvora čujemo dozvolilo je najmilostivie Njeg. c. k. veličanstvo na predlog nj. preuzvišenosti gospodina ministra financiah, da se doplate od skuparine dadu urednicima s platom do 800 fr. od 1. siečnja 1856 počemši. Dodatak za skupoću ima do 400 fr. 15 % od 400—800 forintih pako 10% od plate iznosit.

Sèrbia.

— Beogradske novine pišu pod 10. pros. p. g. po starom medju ostalim sliedeće: Iz Kragujevca imamo dopis jedan, iz koga se vidi, da varoš ova sve više napreduje i razvija se. Ovo je jedno od onih miestah u Sèrbskoj, u kome se rodoljubivi duh snažno neguje. I sa strane prosvete i radinosti daje najsvietlie znake svoje revnosti. Nekoliko rodoljubacah obrazuju sredsriedu ovog patriotičknog života. Kragujevčani imaju i dosta napredno čitalište i narodno pozorište, što im je predmet sèrdačne nege.

I oni su dan sv. pèrvozvanog Andrie najsvečanie proslavili. Poslie svečano odslužene službe božje, išli su činovnici, vojnici i gradjani u konak na čestitanje, a odatle u čitalište, u kom je dèržana glavna godišnja skupština u prisudstvu mnogobrojnih članovah. Tu, pošto je g. protojerej vodicu osvetio, dèržana je od jednog člana čitališta beseda. Po sèrčanosti izraza po stojičnojfilosofii i čeličnim načelima njenim, lahko joj je poznati besednika, koi je več u više prilikah u sredini svojih sugradjanah razvio neki vid patriotične krasnorečitosti.

Po svèršetku besede umoljen je g. podpukovnik Lukačević, te se opet primio za predsiedatelja čitališta kragujevačkog, koje već drugu godinu svoga obstanka odpočinje.

U veče je varoš bila osvietljena, a u kazalištu predstavljala se na obće zadovoljstvo: „Apoteoza velikom Karagjorgju“ od gosp. Maletića.

O stanju čitališta kragujevačkog pišu nam, da je imalo 135 članovah; prihoda je bilo 5492 gr., a razhoda 4163; na čisto dakle ostalo mu je 1329 grošah.

Rusia.

Odesa, 17. pros. Ništa novoga iz bojišta no što bi se i moglo poduzet kod sadašnje zime? Prekjučer okolo 4 sata poslie podne bilo je ovdie još južno vrieme a jučer u jutro kazao je toplomier 25 stepanjah zime po Reau-

O geniju istoka
od
Josipa barona Hammer-Purgstalla.

(Konac.)

Sve navedene razlike spoljašne su samo i netiču se bitnosti genija, koi se neočituje u slučajnim prividnim stvarma protežućim se na hranu, nošnju, stan, nravi, navade i običaje, već samo u poletu narodnoga duha. Genij, kojega je i ime došlo iz istoka — budući nije ništa drugo nego arapski d ž i n, to jest demonski prirodjeni duh, koi materiu dobitno podvèrgava i njom vlada, prometejeva iskra, koja tvara i oživljuje, božanska sila, koja proizvodi i stvara, — nestanuje u povèršju izvanjskog pojava i navade, već u unutarnjoj dubljini duha i sèrca. Vierozakon i poezia, znanost i umietnost, zakonotvorstvo i filozofia, to su genijeve dielaonice, u kojih se tvore neumèrla diela, kojimi se narodom i osobam pritište neotarivi biljeg posebnosti. Prosti običaj govorenja smeta istina više putah pojme i zove genijalnim, što bi se samo rietkim, izvanrednim i čudnovatim imalo zvati; u poviestnici niemačkoga knjižestva burna i siona doba tako nazvanih genijah naznačuje dobu neuredjene sile i neizobraženoga ukusa; običaj europejskoga genija nesmije nas smetati u iztraživanju o bitnosti istočnoga genija i mi obraćamo opet naš pogled k svetinji genija. U gore imenovanim svetim dvoranama istoga, u znanosti i umietnosti, u poezii i filozofii, u činima dèržavnika i vojvode istina nosi genij svagdie boje zemlje i miris zemljišta različnostju sloga, mnienja, slikah, polota, sredstvah i odieće; ali veliki muževi, kojih se kipovi poštuju u genijevom hramu, imaju na istoku kao i na zapadu istu zaslugu i isto pravo na divljenje i zahvalnost sadašnjega i dojdućega svieta. Da li je veliki piesnik ili filozof, veliki zakonotvorac ili vladar živio i dielovao na istoku ili zapadu, njegov upliv na čoviečanstvo bit će jednako blagotvoran i u tom nestoji razlika istočnog ili zapadnoga genija.

Hod svake kulture i svakog obrazovanja kretao se je dosad samo od istoka zapadu i sva svietlost ide s istoka, kao što kaže liepa poslovica azianskoga družtva velike Britanie i Irlandie: E x o r i e n t e l u x. Pèrvi izvor obrazovanja jest pako vierozakon, a kolievka svih vierozakonah jest istok; košto ovaj, ima i zapad velikih piesnikah i filozofah, vojvodah i dèržavnikah, no nikakova osnovatelja od vierozakona, jerbo glave razkolništvah nezaslužuju toga imena. Vlastitost istočnoga genija nesastoji dakle u gore napomenutim izvanjskim protustavkima, ni u nabrojenim strukama, koje su genijom ovelićane za svakolika vremena, već jedino u v i e r o z a k o n u. U dielima znanostih i umietnostih, filozofie i poezie, u kabinetu i na bojnom polju pokazao se je genij isto tolik na iztoku, kao na zapadu. Majstorske tvorine piesništva i graditeljstva, slabodobitja pera i mača, spomenici zakonotvorstva i politike proslaviše na istoku i na zapadu za vaviek genija, i oduševljenost, kojom su začetnici bili nadahnuti, nasliediše narodi kroz ciela pokolienja i stolietja; bez oduševljenja neće genij ništa proizvesti, i Horacova izreka: E s t D e u s i n n o b i s a g i t a n t e c a l e s c i m u s i l l o — može se uporavit ne samo na velike piesnike, već i na velike muževe svake vèrste i na sve struke duhovne tečevine. Jedino oduševljenje pako, što se na istoku javlja kao domaće, to je vierozakonsko; u istočnim slikama, kojimi su urešene spomenice njihove dogodovštine svieta, proroci su jedini, kojim bukti iz čela plamen uzhićenja, koi zastuplja miesto sjaja naših svetacah. Nijednom velikom piesniku, filozofu, vojvodi ili dèržavniku nedaje se to poštovanje, već medju vladari jedinom Aleksandru, jerbo ga Moslim dèrži za proroka, budući da nije bio samo nadvladatelj svieta i veliki vladar, već jer je proročanskom silom ne samo predvidio, već i započeo stapljanje istoka sa zapadom, koje se je imalo dovèršiti stopram poslie više stolietjah. V i e r o z a k o n s k i d u h j e s t d a k l e p r a v i g e n i j i s t o k a i u očitovanju isto-

muru. More je smèrznulo, već ima 36 godinah, što nije bilo ovdie takove zime. Neobično suha jesen i sadanji sanjik veoma olahkotiše Rusima prevoz. Kako kažu, u Krimu vlada umierena zima tek od 1 do 2 stupnja. Niemačke naselbine okolo Bèrdianskoga preuzeše na saonicah dopremit u Krim 30,000 četvèrtih žita, zatim dvopeka itd. Ruska vlada kupila je ovdie u posliednje vrieme 40,000 pokrivalah od pusti po ovdašnjem običaju; ista sačinjavaju prekrasno ležiste, nu za prokrivanje su odviš tvèrda i jedva se daju prigibat. — Čete idu sveudilj put Dunaja i baš danas za sve da je prekoredna zima prošlo je ovud onamo više piešačkih odielah. Iz Londona i Pariza razprostraniše se putem bèrzojavnim različni glasi o miru. Nitko nezna ništa izviestna, budući da se naša sudbina snuje u Petrogradu. Istina je samo to, da su posiednici kolonialne robe dobili znak, da odstrane svoje zalihe. Neki zaključuju iz toga na predstojeći mir. Drugi su opet suprotivna mnienja i misle, da je tomu povod dalo to, što se je bojat, da će se dojdućega prolieća premiestit rat u Besarabiu i Odesu. Pošte iz Austrie stižu ovamo veoma neuredno. (Oesterreichische Correspondenz).

Franeezka.

Iz Marsilje od 27 pros. javlja se bèrzojavno dolazak „Lykurga“ s viestima iz Carigrada od 17. prosinca. Padnutje Karsa dalo se je napokon službenim putem na znanje. Glasalo se je, da će se odpustit Seraskier Selimpaša i stavit pred bojni sud zato, što nije ništa učinio za prepriečit Rusima, da uzmu ovu tvèrdjuavu. „Presse d'Orient“ javlja, da su se englezke topovne barke stavile u bojni red. Razpra nastavša u Kèrču medju oficirima englezko-turskoga kontingenta i turske vojske podčinjene im, utaložena je.

Uslied parižkoga „Moniteur-a“ kao što priobćuju bèrzojavne viesti, nije syndikat burze dosad ništa zaključio proti novom ruskom zajmu.

Piemont.

Turin, 27. pros. Polag ovdašnjih listovah ima Durandov put u Pariz medju ostalim i to opredieljenje, da u prolietju premiesti pomoćnu piemontesku vojsku u Varnu, ako bi se prenielo bojište na Dunaj.

Egipat.

Aleksandria, 23 pros. Ovdašnja zabrana izvozit žito ukinuta je. U Meki nasta uslied zabrane tèrgovat robovima kèrvava borba s turskimi četama, koje su morale uzmaći u kasteo. Podkralj vratio se je iz gornjega Egipta bolestan. Železnica put Kaira predat će se obćem prometu 1. siečnja.

Kairo, 20. pros. Ahmet Meneklipaša, glavni vojvoda pohodne vojske stigo je ovamo.

Damask, 13. pros. Herceg od Valombrose odputovao je s jednim netjakom lorda Reglana od ovud u Palmiru. Abdel-Kader živi ovdie samotno malone kao pustinjak.

Niemačka.

Iz Hanovera, 28. pros. Za političke i štamparske prestupke ukinute su ovdie porote.

Velika Britania i Irska.

London, 27. pros. Nove gorostasne bombe, koje čini vlada lievat u Lancashiru i kojima se nada razorit granitne zidine od Kronstata i Sveaborga, imaju 9 stopah 5 palacah u obsegu i promier od 3 stope. Rupa za punjenje i stavljanje nietila ima u promieru $2\frac{3}{8}$ palca; bomba je $2\frac{1}{2}$ palca, prema otvoru $3\frac{1}{4}$ palca debela i važe do 26 centih. Toli težko streljivo treba, kako će svatko dokučit, osobitu mekaničku spravu, da se metne u mužar i ima u tu svèrhu okolo nadievne rupe četiri klanfe iz kovana željeza, koje su ulite u subštanciu od bombe. Svaka takova bomba stoji 20-25 l.; mužari; iz kojih se imaju bacat ove bombe, načinjene su iz kovana željeza i svaki od njih važe 700 centih.

Polag jednoga pisma u „Times-u“ od 13. pros. uskočilo je više niemačkih legionarah i moglo bi se dogodit, da će gdiekoi od istih bit ustrieljen primiera radi.

„Morning Post“ javlja iz Turina pod 16. prosinca sliedeće o britansko-talianskoj legii: Pèrvi bataliun iste sastojeći iz 1000 momakah sada je podpun i od Chirassa u Novaru poslan, gdie će uviežbat se i dotle ostat, dok se ukèrca put bojišta. Drugi bataliun, takodjer u Chirassu, sastavlja se sada i ima u ovej par stopram 100 momakah. Revnost obèrštara Reada skupljat momke za ovu legiu raste sveudilj i po svoj prilici sastavit će se ova vojska podpunoma još prie nego dodje prolietje. Kapetan Chasseaud predao je legii talianski prevod englezkih bojnih članakah.

Azia.

Iz Bombaja, 3. prosinca pr. g. Tvèrdju Herat uzeli su Persianci. Čini se kao da nije Birmanski kralj nagnut, da sklopi ugovor s Englezkom. Tèrgovina je postištena, kirie rastu. Iz Kine su stigle viesti neznatne: Nekoliko tisućah morskih gusarah opet su raztierali Englezi.

Iz Zagreba. Gospoda članovi družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah obzirno na svoje godišnje prinesko naputjuju se, da ih tajnik istoga družtva gosp. Janko Ev. Borovečki, nadstojnik naukah u ovdiešnjem c. kr. konviktu prima.

On je izuzamši po školnih danih vrieme od $\frac{1}{2}$8 do $\frac{1}{2}$10, što u cèrkvi i u školi, onda po četvèrtcih od 8 do 10 prie podne, po istih pako četvèrtcih, nedieljah i svetcih poslie podne od 2 do 4, što na šetnji sprovadja, kod kuće.

Poziv.

Družtvo priateljah glasbe u Zagrebu, dati će zatvorenu glasbenu zabavu za članove družtva dne 4 siečnja 1856 u Dvorani narodnog doma; kamo se gg. p. n. članovi družtva pozivaju.

Početak zabave bit će u 7. satih u večer.

Po ravnateljstvu družtva.

Bečka burza

dne 2. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$73\frac{7}{8}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$77\frac{1}{4}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$64\frac{3}{4}$
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » 1839, » 100 »		$123\frac{1}{2}$
» » » » 1854, » 100 »		
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$69\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po		908
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$457\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		341
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	578
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current	»	$109\frac{3}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$108\frac{3}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	$80\frac{1}{2}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	
London za 1 funt šterlinga	»	10-43
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$109\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah	»	128
Pariz za 300 frankah	»	$128\frac{1}{8}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	$249\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	14
Srebro od 2. siečnja	$10\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Br. 6584. (202—Dp.) (2—3)

Edikt.

Od strane c. k. gradsko-deleg. kot. suda zagrebačkog daje se na znanje; da je na molbu Franjice Rinner prie udove Ginal usmèrćenje i izknjiženje obveznice vèrhu 80 fr. $4\frac{1}{3}$ kr. dne 30. listopada 1828. za stran Rosalie Kolak, udate Fian izdate i 13. svibnja 1839. u gruntovnici županie zagrebačke intabulirane dozvoljeno, pošto nitko nije na poziv preobstojavšeg c. k. kot. suda grada Zagreba, od 30. kolovoza 1854 br. 1918. na istu svoje pravo u zakonitom vremenu izkazao.

Uslied toga se opisana obveznica ovime za usmèrćenu proglasuje i oduzima joj svaka pravna kriepost.

C. k. gradsko-deleg. kotarski sud

U Zagrebu 1. prosinca 1855.

C. k. zem. suda savietnik.
Schmidt.

---

ga kroz vas život sastoji ona velika i bitna razlika medju istokom i zapadom. Stanovnik zapada opredieljuje sve računajućim umom unapried, stanovnik istoka pako oslanja se na odredbu providnosti i uzdaje se u boga. Onaj se opire, premda bezuspiešno, proti sudbini, taj se smireno podaje u volju božju. Inšallah! ako bog da! i mašallah! što bog da! To su oba islamova pola; jedno je izrečeno u duhu pouzdanja u boga, a drugo u duhu podpunoga podanja u njegovu volju. Ali najbližje susiedstvo istoka i zapada, na granici istoga u Levantu bitno je smisao istoga i u ustiuh istih Moslimah t. j. Turakah promienilo glasom, kojim se često izgovara taj inšallah i mašallah. Oni izgovaraju svoj mašallah! taj podanja puni što bog da! istim glasom, kao što izriče Europejac svoj bravo! Pèrvi povod ove promiene početnoga smisla nalazi se u pobožnom običaju: na vèrhu veleliepnih zdanjah pisat poslovicu mašallah, — žene nose taj mašallah i u dragom kamenju kao ures vlasih — da time oslabi zao pogled nenavidnikov, jer, kad tko mašallah, što bog da! pročita i izgovori, mora, ako promisli smisao riečih i tu krasotu, kojoj je nakanio nenaviditi, priznat kao volju božju; no prosto Turc nenalazi u tom ništa nego pohvalu veleliepnosti i krasote i izgovara ga kao Europejac svoj bravo! mašallah! — Isto tako ima se stvar s inšallah, što prosti Turčin neizgovara glasom pouzdanja, koje pušta bogu na volju uspieh, već glasom najveće izviestnosti, koja nesumnja o sigurnom uspiehu, to jest bezuvietno ako bog da! Uzdajni uzlik kèrstonosacah bio je: Deus lo vult, i nema oštrijega naznačenja razlike medju genijom istoka i zapada, nego ovaj franački Deus lo vult! Tako hoće bog! i arapski inšallah! ako bog da!

Uz pouzdanje na boga, i podanje u istoga, što inšallah i mašallah izražuju, najliepše i najkraće odlikuje istočnjaka pred zapadjakom i zahvalnost kao vierozakonska kriepost. Hakk ima u arapskom trostruko znamenovanje: bog, istina i pravo, jerbo je bog najveća istina i najveće pravo; hvala i zahvalnost, zašto ima Arapin rieči šükr i tešekkür, zove se u persianskom i turskom jeziku hakkšinasi, to jest: priznanje istine i prava, što bi se moglo razumieti i kao poznanje boga. Esberai hakk se esberai padišah, to jest: za boga i za cara! liepa je poslovica istočne akademie, koje predstojnici i pitomci služe samo bogu, istini, pravu i caru. Poslie sto godinah kao kod utemljenja akademie oduševljuje ih isti duh za boga i cara!

Br. 5839. (611—Izv.) (3—2)

Oglas

za doznačenje zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah

C. kr. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno odštetnih glavnicah što je polag carskog patenta od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu u dole naznačenom izkazu pronadje, propisom §. 26. carsk. patenta od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista, kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) Da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèržav. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjenja dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje;

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče;

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja;

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1. 2. i. 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potieranja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačenoj.

Podnesci ovih izkazah i prijavljenjah imade u niže opredieljenom i neprekidnom roku predloženi biti.

Ujedno za razpravu doznačnu krepostju niže naznačenog izkaza odredjuju se ročišta pred ovo c. kr. sudište, vazda prie podne u 9 satih započeti se imajuća, kojima ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu, tim sigurnie ili u osobi, ili kroz punomoćnika dojti imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnesli nisu

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umiestjenje u priašnje stanje miesta neimade.

Broj tekući i uručbeni	Naznačenje: Vlastelina	Naznačenje: Dobra	Broj odštetnih: podaničkih naselbinah	Broj odštetnih: željar. naselbinah	Ove leže: u županii	Ove leže: u kotaru	Ove leže: u obćini	Iznosak odštetne glavnice u srebru: fr.	k.	od ovih teku kamate od	Naznaka razbistriteljne presude zemske razteretjujuće komisie	Podnesci izkazah i prijavljenjah imadu se predložiti do	Ročište za razpravu doznačnu
1 5701	Ludvik, Lacko, Ivan, Josipa, Antonia, Terezia i Emma Česnjak	Prelog	1⁶/₈	—	varaždinskoj	preložkom	Prelog	962	30	1. stud. 1855	od 30. listop. 1855 Br. 4514	20. veljače 1856	22. travnja 1855
2 5827	Šišman i Vilhelmina Sugh	Velika	30	—	»	križevačkom	Pogančec	12000	—	1. svibnja 1856	od 17. stud. 1855 Br. 4787	20. veljače 1856	22. travnja 1856
3 5822	Maria Krajačić	Dumahovo	12⁶/₈	—	»	klanjačkom	Gregurišče veliko, Polico, veliki Tomaševec	5100	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4672	20. veljače 1856	23. travnja 1856
4 5823	Balogh Dragutin, Gabelić Ludvik i Vilh., Bogdan Amalia, Horvat Cecilia, Osterhuber Valb.; zatim Viktor i Konstantin bar. Knežević de St. Hellena	Budinšćina	5⁵/₈	—	»	zlatarskom	Budinšćina	2300	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4673	20. veljače 1856	23. travnja 1856
5 5830	Mirko, Ludvik i Vil. Gabelić, Cecilia Horvath, Amal., Bogdan, Valb. Osterhuber; zatim Viktor i Konstantin baron Knežević	Križovec	4⁷/₈	9	»	čakovačkom	Križovec, Miklovec i Novakovec	3018	45	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4661	20. veljače 1856	23. travnja 1856
6 5828	Mirko Bušić	Gjurgjišće	7⁵/₈	—	»	križevačkom	Verbovec, Celine i Paulovec	3050	—	1. svibnja 1856	od 17 stud. 1855 Br. 4788	21. veljače 1856	23. travnja 1856
7 5833	Ana Frančina	Ladislavec	1	—	»	zlatarskom	Zlatar	400	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4645	21. veljače 1856	23. travnja 1856
8 5838	Martin Jambrešić i Stiepan Mikulić	Zavèršje	2⁴/₈	—	varaždinskoj	krapinskom	Belec	1000	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4662	21. veljače 1856	23. travnja 1856
9 5824	Gjuro i Stiepan Ceboci, zatim Gjuro i Mirko Kunović	Zavèršje	1²/₈	—	»	zlatarskom	Belec	500	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4608	24. veljače 1856	28. travnja 1856
10 5825	Tito Ožegović i Juliana Kalay	Batina	12³/₈	—	»	»	Batina	4950	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4614	24. veljače 1856	28. travnja 1856
11 5837	Veronika Kovačoci rodjena Pisačić	Lenišće	5⁵/₈	—	»	klanjačkom	Prošenik takodjer Tuhelj	2250	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4646	25. veljače 1856	28. travnja 1856
12 5839	Katarina Kiš	Šcerbinec	13²/₈	—	»	zlatarskom	Batina, Veleškovec i Zlatar	5300	—	1. svibnja 1856	od 20. stud 1855 Br. 4807	25. veljače 1856	28. travnja 1856
13 5826	Olga grofica Erdödy	Dubravica	29¹³/₁₆	—	»	klanjačkom	Klanjec, Dubravica, sv. Ana Rozgo, Lugarski breg i Lukavec	11925	—	1. svibnja 1856	od 20. studenoga 1855 Br. 4615	25. veljače 1856	29. travnja 1856
14 5834	Olga grofica Erdödy	Razvor	84⁵/₈	—	»	»	Miljana, Razvor, Brezje i Tuhelj	33950	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4664	25. veljače 1856	29. travnja 1856
15 5832	Josip Briglević	Malo Tèrgovišće	87	—	»	»	Sveti Križ, Crešnjevec, Velika Erpenja, Tomaševec, Dubrovčan itd.	34900	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855	25. veljače 1856	29. travnja 1856
16 5235	Martin Husinec	Ratkovec (Borčovec)	2⁴/₈	—	»	zlatarskom	Zlatar	1000	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1856	25. veljače 1856	29. travnja 1856
17 5836	Stiepan Žuvić	Lipovec	12	—	»	»	Veleškovec i Batina	4800	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1856	25. veljače 1856	29. travnja 1856
18 5829	Franjo Horvat	Brestovec	3⁷/₈	—	»	»	Mihovljan i Komor	1550	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855	26. veljače 1856	30. travnja 1856
19 5831	Gjuro, Lacko, Franjo i Antun Kalay, zatim Ivan i Franjo Kunović, i Dorotea Končić	Borkovec i Lovrečan	7²/₈	—	»	»	Batina Zlatar i Veleškovec	2900	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855	26. veljače 1856	30. travnja 1856

C. k. županijski sud. U Varaždinu 7. prosinca 1855.

Novak s. r. **Fohn s. r.**

Br. 7627. (D.S. 352) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 13. studenoga 1855 broj 4230 i 4231 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gja. Marii Horvat, za spadavše na dobra Bedenica i Turkovčica, u obćini Hum, kotarusv. ivanskom, županii zagrebačkoj ležeće kmetske naselbine konačno dopitala odštetusa glavnicom od 6300 i 2900 for. srebra, od koje kamate od 1. studenoga 1855 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom dan 7. siečnja 1856 s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenute dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 7. siečnja 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. ožujka 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 24. listop. 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1335/W. (358—Dt.) (3—3)

Edict.

Von dem k. k. Landesgerichte Agram als Handels- und Wechselgerichte, wird den unbekannten Rechtsnachfolgern des verstorbenen hiesigen Handelsmannes M. A. Illz zur Wahrnehmung ihrer Rechte bekannt gegeben, dass über die Klage des Samuel Singer, Handelsmannes in Požeg, durch Advokaten Hrn. Sučić gegen den Verlass des M. A. Illz wegen der Wechselschuld von 400 fl. CM. c. s. c. de pros. 13. December l. J., Z. 1335, dem genannten Verlasse ein Curator ad Actum in der Person des hiesigen Advokaten Hrn. *Nicolaus Krestić* aufgestellt, und diesem das Duplicat der Klage sammt dem unter Einem erlassenen wechselrechtlichen Zahlungsauftrage zugestellt worden sei.

Agram 15. December 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Nr. 8351 (342—D.S.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 10. studenoga 1855 broj 4618 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Nikoli, Ivanu i Gavrilu Vladislav, za spadavše na dobra Topličica i Jertovec, u obćini Topličica, [illegible] itd. kotara [illegible] županii zagrebačkoj ležeće 20⅞ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 10,750 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom dan 30. siečnja 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 30. siečnja 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 20. ožujka 1856 o 9 uri prie podne i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 20. studenoga 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 6185. (199—Dp.) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. gradsko-deleg. kot. suda zagrebačkog daje se na znanje, da će se dne 10. siečnja 1856 u 10 satih prie podne u selu gornja Bistra ovèrhènim putem dva konja sa ždriebetom, troje prašćicah, jedna prasica i 50 centih siena, koje je sve na 196 sr. procienjeno, prodavati za gotove novce.

Pozivlju se dakle kupci da na lice miesta u odredjeno vrieme dodju.

C. kr. gradsko-deleg. kot. sud.

U Zagrebu 15. studenoga 1855.

C. k. zem. suda savietnik
Schmidt.

Br. 6058 (Izv.—1) (3—2)

Oglas.

Odnosno na ovosudni oglas od 11. listopada 1855 br. 4375. obznanjuje, se da će se kuća u ovom gradu pod br. 197. ležeća, na stiečajnu masu Ivana Rataića, spadajuća pošto kod pèrvog roka dražbe prodata nije, o posliednjem roku dnê 16. siečnja 1856 na licu miesta od 9 do 12 satih prie podne pod istim uvietima, koji biahu pèrvom objavom do obćeg znanja stavljeni prodavati.

C. k. županijski sud.

U Varaždinu, 20. prosinca 1855

C. k. predsiednik.

Novak. Fohn.

Nr. 623. Pr. (613—Izv.) (3—1)

Concurs-Edict.

Bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin ist die Stelle eines Rathes im Range der VIII. Diätenklasse mit dem Jahresgehalte von 1200 fl. CM., und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1400 fl. CM. in Erledigung gekommen.

Die Bewerber um diese Dienstesstelle haben ihre gehörig belegten Gesuche mittels des Vorstehers ihrer vorgesetzten Behörde binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung an gerechnet den Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin vorzulegen, und sich über ihren Geburtsort, Alter, Religion, Stand, über die zurückgelegten Studien, die mit gutem Erfolge abgelegte Richteramtsprüfung oder die gesetzliche Enthebung von der Ablegung derselben, und über sonstige Befähigung, nicht minder über ihre bisherige Verwendung und Grösse, ihre Moralität, und korrekte politische Haltung, endlich über die vollkommene Kenntniss der deutschen, kroatischen, oder sonst einer südslavischen Sprache auszuweisen, ferners haben sie auch anzugeben, ob, und in welchem Grade sie mit irgend einem Beamten dieses k. k. Comitatsgerichtes verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.

Warasdin am 18. December 1855.

Novak, s. r.

Br. 11,012 (612—Izv.) (3—2)

Razpis natiečaja.

Za popunjenje službah učiteljskih na novo ustrojenih, i s početkom mieseca veljače 1856 otvoriti se imajućih pučkih učionicah u Gerovom, Prezidu, Čabru i Plieščih, razpisuje se ovime javni natiečaj do 10. siečnja 1856 god.

Sa svakim gorirečenim učiteljskim miestom skopčana je godišnja plaća od 300 fr. sr., zatim slobodan stan, ili pako dok se nove školske zgrade nepodignu, primierna stanovina, i 24 hvatih dèrvah za grijanje skolske sobe i učiteljskog stana.

Molitelji imadu svoje molbenice putem predpostavljenih poglavarstvah, akoli pako u javnoj službi nestoje, putem dotičnih političnih vlastih ovoj županijskoj oblasti predati, i u njima sliedeće dokaze doprineti, i naime: kèrstni list, sviedočbe vèrhu savèršenih naukah, vèrhu sposobnosti za službu učiteljsku, zatim vèrhu znanja jezika hèrvatskoga, vèrhu ćudorednosti, dosadanjeg službovanja, i inih možda stečenih zaslugah.

Dočim u župnih cèrkvah čabarskoj i prezidskoj orgule obstoje, a za cèrkvu gerovsku takove do skora nabavljene budu, to će se na one molitelje, koji vieštinu u orgulanju dokažu, kod podieljenja rečenih triuh miestah osobiti obzir uzeti.

U ostalom biti ćedu dotični učitelji za udaranje orgulah od strane cèrkve i pučanstva posebno nagradjeni.

Konačno se ovdie primiećuje, da se u molbenici naročito napomenuti ima, na kojoj izmedju gorirečenih četirih župnih školah molitelj osobito namiešten biti želi.

U Rieci, dne 15. prosinca 1855.

C. k. županijska oblast.

Br. 5683. (Izv—615) (3—2)

Oglas.

C. kr. sud. županijsko-varaždinski obznanuje, da je na prošnju varaždinskog gradjana g. Antuna Ellmayer-a dozvoljeno, da se povede postupak za usmèrtbu izgubljene jedne zadužnice, koju je pokojni Josip Ellmayer na svoj tèrh, a na hasan zavoda varaždinskih granadirah vèrh 90 fr. u sr. dne 6. rujna 1842. izdao. Tome shodno pozivlje se on, koi je posiednik upitne zadužnice, da svoj posied za godinu danah sudu ovome tim sigurnie prijavi, jer će se inače na noviu molbu stranke, proglasiti ta zadužnica za ništetnu, i njezina pravna moć smatrati za utèrnutu naprama njezinom izdatniku.

U Varaždinu 7. prosinca 1855.

C. kr. predsiednik,

Novak. Fohn.

Br. 7171 (Dp.—2) (3—2)

Oglas.

Od strane c. k. gradsko-deleg. kot. suda zagrebačkog ovime se do znanja stavlja, da ćedu se javnom sudbenom dražbom uz gotovo platjanje razprodavati stvari pokretne na imovinu dne 23. prosinca 1855 po posliednjom voljom u Zagrebu preminuvšeg g. kanonika zagrebačkog Antuna Vukasovića, spadajuće i to; zlato, srebro, staro i novo vino, eko 600 vedarah sa lagvi providjenimi željeznimi obruči, nadalje rogato blago, pokućtvo, rubenina, oprave, itd. te da je u to svèrhu opredieljeno ročište na 14. i sledeće dane mieseca siečnja 1856. svaki dan u navadne ure prie i poslie podne na kaptolu u stanu pokojnika.

C. k. grad.-deleg. kot. sud.

U Zagrebu, 29. prosinca 1855.

C. k. zem. suda savietnik,
Schmidt.

Nr. 13597.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente di Porto e Sanità marittima in Scardona cui va annesso il soldo d'annui fiorini 250 nonchè l'obbligo di prestare una cauzione di servizio pari ad una annata di soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto Gennaro 1856 al Governo Centrale Marittimo la documentata sua supplica comprovando la sua età, l'illibata sua condotta morale politica, la piena idoneità al posto optato, i servigj fin ora prestati nel ramo port. san. e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dall' i. r. Governo Centrale marittimo.

Trieste li 16 Dicembre 1855.

Urednik Dr. Dimedr. — Tiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

U ZAGREBU, U PETAK DANA 4. SIEČNJA 1856.

God. XXII. Broj 3.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i prasnike načičitavom. — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list vaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za perviput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjasgdo 10 liniah 30 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.**

Uredovni dio.

Njeg. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjim riešenjem od 26 prosinca r. g. Kašpara Schneidera savietnika duhovnoga stola najmilostivie imenovat pričastnim kanonikom kod pečuhskoga stolnoga kaptola.

Ministar pravosudja imenovao je preturskoga pristava Mihata Willenika tajnikom od vieća kod zemaljskoga suda u Zadru a sudnoga pristava Aleksandra Rossignoli-a za tajnika od vieća kod okružnoga suda u Dubrovniku.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Beča 1. siečnja. U siednici prekjučer dèržanoj upravnoga vieća Austrianskoga vierovnoga zavoda za tèrgovinu i obèrte naimenovan bi *uzklikom* knez Scharzenberg za predsiednika a dèržavni viećnik grof Franjo Zichy i baron Anselm Rothschild za podpredsiednike zavoda. Ujedno postaviše financialni odbor sastavljen iz pet sučlanovah sastojeći iz gospode grofa Ottona Choteko, Ljudevita Habera, Anselma Rothschilda, Laemela i Jona Königswartera. Izvan toga konštituirao se je i odbor za organizaciu, koi broji osam članovah, komu za predsiednika bi izebran knez Maksimilian Egon Furstenberg.

— Usljed bèrzojavne depeše stigavše ovamo prekjučer c. k. austrianski poslanik grof Valentin Esterhazy stigao je 26. prosinca u Petrograd i učinio je sliedeći dan grofu Neselrodu priobćenje tičuće se njegove missie.

Sèrbia.

Iz Beograda. U sèrbskim novinama čitamo o Vukovom riečniku sliedeće:

Poštujući spomen svih naših književnikah, Dositeju i g. Vuku moramo najveći deo našega poštovanja podnieti: Dositeju, što je spisateljstvo u pravome duhu narodnom započeo; Vuku, što je pravac Dositejev naplodio i uredio, i stranputice one uklonio, po kojima su naši rodoljubivi učitelji u osvitak našega književnoga života lutali.

Mloga koristna diela označila su dugovremenu i plodnu radnju svoga zaslužnog književnika; a prie tri godine dobili smo od njega i po drugi put Sèrpski Rječnik, koi je najprie 1814 god. izišao. Od te pa do 1812 god. skupljao je i beležio naš učeni zemljak po različnim krajevima našeg naroda sve, što je ovaj usamljeni pojav naše književnosti ukrasiti moglo; izstolkovao ga je niemačkim i latinskim rečma, objasnio primierima iz poezie, poslovicah i govora narodnog, i obogatio mlogim za poviestnicu, zemljopis i običaje naše važnim bilješkama.

Ako i ko potrebuje ovakav riečnik, to doista mi, koi moramo imati puta, da se izvoru svoga narodnog jezika prbližimo, i imajući dobar uzor pred očima, svaki za se polje svoje obradimo.

Kolika je dakle to za nas sreća, što nam je g. Vuk pomoć ovu odmah na pragu našega novoga hrama duševnog podneo! Kolika radost, kad pomislimo, da su se drugi narodi tek poslie niekoliko viekovah svoga književnoga života ovakvoj pomoći obradovali! Da, Niemcima je tek Adelung podoban riečnik uredio, a Francuzima tek Akademia Francuzka pa i to po jeziku razvijenom i snažno odgajenom.

A mi?

Po zori se dan sudi. I g. Vuk, koi je bio odmah u početku svoje književne radnje srećan, te je, od predrazsudah svojih suvremenikah slobodan, književnost našu sa maglovitog siedišta njenog na pravi izvor sveo, — tražio je korien svome riečniku u samomu, u njegovim piesmama, poslovicama i govoru njegovom.

Što su viekovi u životu naroda našeg stvorili, to je sad naše imanje. Ako se dosad po kakva jedra i obilata rieč jezika našeg i izgubila, to više biti neće; sad poslie mlogo viekovah ogleda se u ovim g. Vukom spasnenim riečma bogatstvo mislih i osiećanjah sèrbskih, ogleda se obraz života našeg.

Pohitimo dakle svi na ovaj bogati studenac, gdie se skorašnja i stvarajuća moć našega duha narodnog ogleda. Filolozi, eto vam riečnika, pa tražite u njemu skriveni hod jezika, obrazujte mu pravila i pronadjite tajnu ugrožene blagoglasnosti njegove! Filosofi, eto vam bogatstva svatjajah narodnih, filosofie popularne: odkrite nam tajnu duše! Sudije i učitelji, eto vam knjige, pa tražite imena za sve, što je narodu pravo, što milo, što krasno! Pievci, eto vam jezika livade cvietne: birajte cvieće, da izkitite izlive vaših sèrcah! Pa i vi historici i geografi i svi redom književnici, svi ćete tu naći dosta blaga, koje vam je dojako nepristupivo bilo!

I doista, riečnik nije samo olakšica za učenje tudjih jezikah; ima ih, koji su što više, koji su, tako reći, majdan čitavoga života narodnog u odieći mislih i osiećanjah. Ovakav je naš „Srpski Rječnik.“ Priznajmo mu podpunu vriednost, no pohitimo, da se na tiesne medje njegove i požalimo.

Svaki, istina, jezik ima svoj neposredni izraz u obćim stvorovima narodnim; no to je temelj, na kome se dalje zida, kao što se i kod nas već i od pola vieka ili tudji proizvodi preobraženi prenose ili domaći uzdižu. Svi su novii jezici tek procvietanjem literature narasli, raznovidnosti pa i liepote više dobili: nije li dakle i nama i u ovome smislu po gdie koi književni pojav koristiti mogao? Nije li time i našega jezika obilatost najedrila? Mi neištemo, da se rieči slavenske u red sèrbskih uzmu: i one imaju svoje miesto; neištemo, da se u miesto naših riečih piše: oždanije, šćastije, vopros, otviet, pečal i t. d.; ali mislimo, da pravedno možemo zahtievati, da se novo-obrazovane rieči u obzir uzmu, kao: predstava, predrazsuda, uvidjavnost i druge, kojima nam se svaki dan s velikim uspiehom jezik obogaćava, i koje se

Kars.

Planinska okolina oko Karsa već je bila *i samome Strabunu* u staro doba poznata kao vèrlo ladan i sniegom bogat prediel gorovite Jermenske blizu rieke Araksa. Čitava družtva putnikah, pripovieda ovaj klasični zemljopisac, propadala su tamo u sniegu, i snabdievala se toga radi pri putovanju sa dugačkim motkama za izbavljenje. Tome podobno pripoviedaju ruska izviestja od g. 1828 i 1829 kad je saobraštaj izmedju Gumre i Karsa velikim sniegom prekinut bio, i kada su ruski osvojitelji prosinca i siečnja mieseca morali snositi zimu od — 20 stupanjah romirovih.

Rusi su god. 1828 pod Paskievićem već develog dana poslie svoga polazka iz Gumre osvojili varoš i tvèrdinju Kars na juriš (11. lipnja). Pašaluci Kars, Akalčik i Bajazid bili su onda od Rusa zauzeti. No već u početku studena mieseca bili su osvojitelji surovim i hladnim vremenom prinudjeni, odustati od produženja ratnih operaciah i otići na zimovnike svoje. Sliedujuće je godine surovo podnebje ovog planinskog prediela tek 21. svibnja učinilo mogućnim obnovljenje vojne, koje je rezultat bilo osvojenje Erzeruma.

Rus Ušakov govori o savèršenoj oskudosti šumah u okolini Karsa. Tek na Saganlu-u i na Baba-gori, dan i po hoda od varoši Karsa, rastu dèrva za ogriev. Ruska se vojska morala pomagati i zadovoljiti sa osušenim govedjim djubretom, koje je najobičnii material za grejanje kod Jermena. Iztrebljenje šumah saganluskih i oskudica u dèrvima na pouzvišenim ravnicama jako je porasla od vremena rečenih ruskih vojevnih pohodah. I englezki general Ingos pripovieda u svome nedavno izišavšem „vojničkom putovanju, da on na svom putu iz Karsa u Gumru nije vidio ni dèrveta ni gèrma. Sami Turci prodavali su onda na Saganlu-u nalazeća se dèrva za gradju Rusima u Gumru za podizanje gradskih utvèrdjenjah. Uzalud su bila sva predstavljanja i ukori, koje je ovaj Englez na pašu upravio, koi je (kao što je docnie general Ingos doznao) i sam u tome ugovoru sa Rusima učestvovao.

Obsadna vojska, koja se u takvom uzvišenom predielu bez ogrieva i krova u sniegu i ledu hrabro i postojano dèržala, počem je u jednom zdvojenom jurišanju gotovo trećinu svojih ljudih na biedemima žèrtvovala, zaslužuje za svoje postojanstvo u borbi proti najstrašnijim prirodnim nezgodama i preponama doista nemanju pohvalu, *nego kakva posada*, koja se iza biedemah i zidinah hrabro bori, kao što je to u svako vrieme kod Turakah bilo.

Varoš Kars je još mnogo prie ruskog osvojenja god. 1828 izgubila svoju veličinu, žiteljstvo i blagostanje u sliedstvu opustošnih tursko-persiskih ratovah. Kad je god. 1700. Turnefor Kars posietio, bio je on još za polovinu veći od Erzeruma premda je tèrgovina od kurdiskih i lazistanskih razbojnikah mlogo stradala.

Varoš ova leži tako, da vlada svom okolinom, i ima položenje polukružno sa kućama od kamena na više spratovah, koje su s čardacima snabdievene, i po tome ima Kars više europejski nego aziatski izgled. Zidine varoške povlačile su se u pravoj linii od zapada prema istoku i penjale se iz visoke stene do vèrška njihovog, gdie ih brane četvorougolne i okrugle kule, koje se naslanjaju na jake zidine prave tvèrdinje, tako, da je Kars doista vierno ogledalo starog aziatskog načina utvèrdjivanja.

(Konac sliedi.)

ovdie ondie jednako pojavljuju. Zašto g. Vuk nije bar one rieči pobilježio, za koje u predgovoru k svome prevodu „Nòvoga Zavjeta“ kaže, da ih je sam načinio? Tako isto valjalo bi u sèrbskom riečniku navesti i u obće usvojene rieči slavenske i iz književnosti i iz aktivnoga života, koje takodjer jezik snaže i obogaćavaju. Pravilo, revnost, sobstvenost, brak, pokrovitelj, načelnik i ovima podobne rieči tako su isto kod nas pravo gradjanstva zadobile kao i turske: akšam, ikindija, kavgadžija, čaršija, mahna, harač i t. d. ili zapadne: ambrel, piaca, škola i t. d.

Hoće li riečnik da nam bude zakonik jezika, onda mu valja slobodu poštovati; valja mu osigurati svoj upliv idući sa razvitkom i javnoga i književnoga života. Tako samo može on biti ogledalo riečih i iz života i nauke, koje se nad tiesnim svakidašnjim medjama uzvišavaju i u svome čisto duševnom zraku jeziku novu snagu i nov polet daju. Nauka se starejuće moć sa strane jezika osobito u generalisiranju (uobštavanju) odkriva: zašto dakle g. Vuk nije pored mnogih riečih i njihovo prenosno i novo-usvojeno značenje zabilježio? Zašto — ali stoj! mi ištemo mnogo, a dajemo malo.

Kad su učena braća Grim u skupštini filologah niemačkih oglasili, da su naumili izdati niemački riečnik, i na to književnu braću svoju u pomoć pozvali, došlo im je iz raznih krajevah Niemačke toliko pomoći, da je obojici pó godine trebalo, da samo po azbučnom redu poslate im ceduljice razmieste. Kod nas je 1846 godine gosp. Gavrilović za svoj „Geografičko-statistički riečnik Sèrbie“ pozvao Sèrbe u pomoć, pa do 1852 god (dakle za punih 6 godinah a težko i dosad) nije ni slovca dobio. — Tako je i s Vukom. Imajući učenoga prijatelja svoga g. Daničića, pri ruci i nješto bilježakah od niekih rodoljubah naših, on je sam svèršio ovo ogromno dielo, puno truda a bez izgleda na skori dostojni odjek. Zahvalimo mu dakle iskreno, drugo ostavimo njegovim učenicima i vremenu.

Rusia.

— „Ruski Invalid“ javlja, da se ženi veliki knez Nikola. „17. stud., veli, veliki knez Nikola Nikolajević, dobivši blagoslov od svoje visoke matere, Njez. carsk. velič. carice Aleksandre Feodorovne, i dobivši od Njeg. veličanstva cara dopuštenje, pèrstenovao se je u Petrogradu s Njez. vis. najstariom kćeri princa Oldenburžkog, princezom Aleksandrom. Tako radostan dogadjaj, i što se očekuje brak izmedju njihovih visostih, koi se zaključuje samo po naklonosti, koju njihova sèrca imaju jedno spram drugog, učiniće te će se ublažiti tuga, koju sva carska porodica sa svim carstvom ima zbog velikoga gubitka u početku ove godine.“

Gvardie su se u Varšavi i u sievernoj česti Poljske u zimništa smiestile, i nije ni misliti, da će se one prie prolieća kudgod krenuti. Po gradovima su novaci narodne družine, koje se za buduću vojnu u oružju viežbaju. Oružanje, odievanje i oskèrbljenje vojske toliko je rukodielacah potrebovalo, da je oskudost istih u zemlji već vèrlo osietna i to i u takvim zanatliama, kojih u inostranstvu u izobilju ima. Tako je magistar varoši Ploke, koja broji 6000 dušah, izdao poziv da bi se tamo još jedan pekar nastanio, budući jedan nije dovoljan za ta varoš. Sedlari, kovači, tufekdžie, kolari, krojači, čizmari itd. postali su redki. — Sad su već gotovo sve opremljene i naoružane družine, kojih ima 192 sa više od 200,000 boraca, stigle na svoje opredieljenje.

— Ruski Invalid javlja uzmak vojske Omerpašine, kako sliede: „Dne 20. studenoga sjedini se s odielom general-majora kneza Bragation-Muhranskoga kolona general-majora Brunnera i naše vojsko staviše se na lievoj obali potoka Zhenis-Zhale na putu, koi od poštanske štacie od Marie u Chori vodi. Medjutim predje glavna sila neprijateljeva od Zievie put rečenoga potoka. Njihova prednja straža, pod zapoviedi Fregatpaše približi se 22. studenoga potoku Zhenis-Zhale i njegove konjaničke straže, koje su se bile na desnoj obali pokazale, stanu puškarat s našim opolčenjem. Dne 23. studenoga uzmakoše turske čete za potok Tehürp razrušivši za sobom most sagradjeni prieko potoka Krabse.“

Niemačka.

Iz Berlina, 27. pros. (bèrzojavno) Medju Rusiom i zapadnim vladama neobstoje nikakva pogadjanja. Missia saksonskoga poslanika Seebach-a jest to, da u Petrogradu razjasni sadanji položaj stvari i da preporuči umierenost. Neutralisaciu cèrnoga mora razumieva Rusia svendilj još inako, nego zapadne sile.

Francezka.

Iz Pariza, 27. prosinca p. g. Mogu vam danas dati točan popis naših izgubitakah u obziru oficirah istočne vojske: Biaše ubijeno ili pogina od bolesti i ranah: od štaba 13 generalah, 2 pukovnika, 2 podpukovnika. Od topničtva 77 oficirah svih stupanjah. Od ženija 36; kavalerie 30; carske garde 42; Zuavah 61; streljacah 22; inostranačke legie 25; lovacah 43; piešačtva 572; nebijućih se kao intendantah, zdravstvenih oficirah itd. 77. U svemu 982 oficira. K tomu dolaze još 54 uhvatjenika i 21 nestavši. Ukupno: 1084 glavah.

Asia.

O padnutju Herata, koje se iz Kabula javlja, pripovieda se na dva različna načina. Jedni kažu, da su stanovnici razjareni prekomiernim tlačenjem, što su imali tèrpit od dvorjanah Maomed Saedkana, koi je, kao što se glasa, bio pian dan i noć — stavili se u porazumljenje s opravnikom šaha od Persie a ovaj je s pomoćju srodnika pokojnoga šaha Šudšaha, koi se je upravitelju od Mušida glavnoga grada od persianskoga Korasana podvèrgao, iznenada osvojio grad, uhvatio Seadkana i u Mušid doveo a neki tvèrde, da je kan ubijen. Drugi opet pripoviedaju, da je sam Maomed Sead, neznajući kako da odoli sulumćarenju potaknutom po Persiancima, koje se je već do zidinah Herata razprostranilo bilo, otvori vrata Persiancima i da se već novci kuju na Šahovo ime i da se u ondašnjim džamiama dèrže zanj molitve.

Ovaj dogadjaj nemože se mirnim okom smatrati od englezke strane, budući da goli pojav persianske vojske u Heratu, koja bi, kod sadašnjih odnešenjah Persie k Rusii labko mogla stajat pod ruskim oficirima, u istočnoj Indii morala proizvest utisak nepovoljni za englesku vladu. Zato se misli, da će možebiti skoro potrebno biti, da učini Engleska od Bombaja energičku demonštraciu na persianskom moru — jer tamo može najlaglje Englez doći i Persianca najlaglje škodit.

Amerika.

— Bojna flota sjedinjenih dèržavah broji sad sliedeće brodove.

1 linejski brod 1. razreda do 120 topovah, 2. razreda 5 linejskih brodovah od 90 do 100 topovah, dakle samo 6 linejskih brodovah a svikolici su jiedrioci. 1 parni brod na šaraf od 60 topovah a 3 parna broda na šaraf od 40 topovah; 2 parne fregate od 14 a 4 isto takove fregatè od 10 topovah, dakle ukupno 10 fregatah parnih, zatim 6 od 54, a 2 od 48 topovah dakle ukupno 8 fregatah na jedro. 4 brika od 12 topovah, od kojih dva stara, koji će se skoro razpasti, napokon 12 korvetah od 20 a 4 korvete od 16 topovah, sami jedrioci.

Nadalje ima sievero-amerikanska flota 10 malih parobrodah i 1 škunu; no ovi slaže samo za carinsku stražu i nisu prikladni za ratovanje. Četiri linejska broda nalaze se na škveru i mogu se jednu nedielju po dobljenoj zapoviedi spustit u more. Šest fregatah na šaraf grade se i dogotovit će se ove zime; svi ostali brodovi su gotovi. Parne fregate oboružane su velikim 32 do 68 funtovnim topovima; ostali brodovi oboružani su obične.

Posiv.

Družtvo prijateljah glasbe u Zagrebu dati će zatvorenu glasbenu zabavu za članove družtva dne 4 siečnja 1856 u Dvorani narodnog doma; kamo se gg. p. n. članovi družtva pozivaju.

Početak zabave bit će u 7. satih u večer.

Po ravnateljstvu družtva.

Bečka burza

dne 3. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	75 1/16
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	77 1/4
dto	» 4 1/2 %	
dto	» 4%	
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		
» » » » , 1839, » 100 »		124
» » » » » 1854, » 100 »		95
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		
Bankovne dionice komad po		843
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		
dto dto s plaćanjem na rate		339
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2137 1/2
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . .	» 250 »	236
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	578
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current	»	110 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . .	»	109 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	81 1/2
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	
London za 1 funt šterlinga	»	10-50
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	109 7/8
Marseille za 300 frankah	»	
Pariz za 300 frankah	»	129
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	249
Carigrad za 1 forint	parah	
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	14%
Srebro od 2. siečnja	9 3/4

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Br. 6058 (Izv.—1) (3—3)

Oglas.

Odnosno na ovosudni oglas od 11. listopada 1855 br. 4375. obznanjuje, se da će se kuća u ovom gradu pod br. 897. ležeća, na stiečajnu masu Ivana Rataića, spadajuća pošto kod pèrvog roka dražbe prodata nije, o posliednjem roku dne 16. siečnja 1856 na licu miesta od 9 do 12 satih prie podne pod istim uvietima, koji biahu pèrvom objavom do obćeg znanja stavljeni prodavati.

C. k. županijski sud.

U Varaždinu, 20. prosinca 1855

C. k. predsiednik.

Novak. Fohn.

Br. 7171 (Dp.—2) (3—3)

Oglas.

Od strane c. k. gradsko-deleg. kot. suda zagrebačkog ovime se do znanja stavlja, da ćedu se javnom sudbenom dražbom uz gotovo platjanje razprodavati stvari pokretne sa imovinu dne 28. prosinca 1855 sa posliednjom voljom u Zagrebu preminuvšeg g. kanonika zagrebačkog Antuna Vukasovića, spadajuće i to; zlato, srebro, staro i novo vino, oko 600 vedarah sa lagvi providjenimi željeznimi obruči, nadalje rogato blago, pokućtvo, opravine, oprave, itd. te da je u tu svèrhu opredieljeno ročište na 14. i sledeće dane mieseca siečnja 1856. svaki dan u navadne ure prie i poslie podne na kaptolu u stanu pokojnika.

C. k. grad.-deleg. kot. sud.

U Zagrebu, 29. prosinca 1855.

C. k. zem. suda savietnik

Schmidt.

Br. 5839. (611—Izv.) (3—3)

Oglas

za doznačenje zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah

C. kr. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno odštetnih glavnicah što je polag carskog patenta od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu u dole naznačenom izkazu pronadje, propisom §. 26. carsk. patenta od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista, kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) Da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèržav. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjenja dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje;

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče;

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja;

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1. 2. i. 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potieranja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačenoj.

Podnesci ovih izkazah i prijavljenjah imade u niže opredieljenom i neprekidnom roku predloženi biti.

Ujedno za razpravu doznačnu krepostju niže naznačenog izkaza odredjuju se ročišta pred ovo c. kr. sudište, vazda prie podne u 9 satih započeti se imajuća, kojima ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu, tim sigurnie ili u osobi, ili kroz punomoćnika dojti imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnesli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umiestjenje u priašnje stanje miesta neimade.

Broj tekući i uručbeni	Naznačenje: Vlastelina	Naznačenje: Dobra	Broj odštetnih: podaničkih naselbinah	Broj odštetnih: željar. naselbinah	Ove leže: u županii	Ove leže: u kotaru	Ove leže: u občini	Iznosak odštetne glavnice u srebru: fr.	k.	od ovih teku kamate od	Naznaka razbistriteljne presude zemske razteretjujuće komisie	Podnesci izkazah i prijavljenjah imadu se položiti do	Ročište za razpravu doznačnu
1 5701	Ludvik, Lacko, Ivan, Josipa, Antonia, Terezia i Emma Česnjak	Prelog	$1^6/_8$	—	varaždinskoj	preložkom	Prelog	962	30	1. stud. 1855	od 30. listop. 1855 Br. 4514	20. veljače 1856	22. travnja 1855
2 5827	Šišman i Vilhelmina Sugh	Velika	30	—	„	križevačkom	Pogančec	12000	—	1. svibnja 1856	od 17. stud. 1855 Br. 4787	20. veljače 1856	22. travnja 1856
3 5822	Maria Krajačić	Dumahovo	$12^6/_8$	—	„	klanjačkom	Gregurišće veliko, Polico, veliki Tomaševec	5100	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4672	20. veljače 1856	23. travnja 1856
4 5823	Balogh Dragutin, Gabelić Ludvik i Vilh., Bogdan Amalia, Horvat Cecilia, *Osterhuber* Valb.; zatim Viktor i Konstantin bar. Knežević de St. Hellena	Budinšćina	$5^5/_8$	—	„	zlatarskom	Budinšćina	2300	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4673	20. veljače 1856	23. travnja 1856
5 5830	Mirko, Ludvik i Vil. Gabelić, Cecilia Horvath, Amal., Bogdan, Valb. Osterhuber; zatim Viktor i Konstantin baron Knežević	Križovec	$4^7/_8$	9	„	čakovačkom	Križovec, Miklovec i Novakovec	3018	45	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4661	20. veljače 1856	23. travnja 1856
6 5828	Mirko Bušić	Gjurgjišće	$7^5/_8$	—	„	križevačkom	Verbovec, Celine i Paulovec	3050	—	1. svibnja 1856	od 17. stud. 1855 Br. 4788	21. veljače 1856	23. travnja 1856
7 5833	Ana Frančina	Ladislavec	1	—	„	zlatarskom	Zlatar	400	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4645	21. veljače 1856	23. travnja 1856
8 5838	Martin Jambrešić i Stiepan Mikulić	Zavèršje	$2^4/_8$	—	varaždinskoj	krapinskom	Belec	1000	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4662	21. veljače 1856	23. travnja 1856
9 5824	Gjuro i Stiepan Ceboci, zatim Gjuro i Mirko Kunović	Zavèršje	$1^2/_8$	—	„	zlatarskom	Belec	500	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4608	24. veljače 1856	28. travnja 1856
10 5825	Tito Ožegović i Juliana Kalay	Batina	$12^2/_8$	—	„	„	Batina	4950	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4614	24. veljače 1856	28. travnja 1856
11 5837	Veronika Kovačoci rodjena Pisačić	Lenišće	$5^5/_8$	—	„	klanjačkom	Prošenik takodjer Tuhelj	2250	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4646	25. veljače 1856	28. travnja 1856
12 5839	Katarina Kiš	Šcerbinec	$13^2/_8$	—	„	zlatarskom	Batina, Veleškovec i Zlatar	5300	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4807	25. veljače 1856	28. travnja 1856
13 5826	Olga grofica Erdödy	Dubravica	$29^{13}/_{16}$	—	„	klanjačkom	Klanjec, Dubravica, sv. Ana Rozgo, Lugarski-breg i Lukavec	11925	—	1. svibnja 1856	od 20. studenoga 1855 Br. 4615	25. veljače 1856	29. travnja 1856
14 5834	Olga grofica Erdödy	Razvor	$84^5/_8$	—	„	„	Miljana, Razvor, Brezje i Tuhelj	33950	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855 Br. 4664	25. veljače 1856	29. travnja 1856
15 5832	Josip Briglević	Malo Tèrgovišće	87	—	„	„	Sveti Križ, Črešnjevec, Velika Erpenja, Tomaševec, Dubrovčan itd.	34900	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855	25. veljače 1856	29. travnja 1856
16 5235	Martin Husinec	Ratkovec (Borčovec)	$2^4/_8$	—	„	zlatarskom	Zlatar	1000	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 185	25. veljače 1856	29. travnja 1856
17 5836	Stiepan Žuvić	Lipovec	12	—	„	„	Veleškovec i Batina	4800	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1856	25. veljače 1856	29. travnja 1856
18 5829	Franjo Horvat	Brestovec	$3^7/_8$	—	„	„	Mihovljan i Komor	1550	—	1. svibnja 1856	od 20. stu. 1. 1855	26. veljače 1856	30. travnja 1856
19 5831	Gjuro, Lacko, Franjo i Antun Kalay, zatim Ivan i Franjo Kunović, i Dorotea Končić	Borkovec i Lovrečan	$7^2/_8$	—	„	„	Batina Zlatar i Veleškovec	2900	—	1. svibnja 1856	od 20. stud. 1855	26. veljače 1856	30. travnja 1856

C. k. županijski sud. U Varaždinu 7. prosinca 1855.

Novak s. r. **Fohn s. r.**

Br. 8004. (D.S. 353) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razterečnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 13. ožujka i 17. studena 1855 broj 709. i 4732. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gja. Vilhelmine grofice Oršić, za spadavše na dobra Stubica i Slavetić, kotaru Stubica i Jaska, županii zagrebačkoj ležeće 68. i 60⁴/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetusa glavnicom od 27,200 i 24,300 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći svibnja počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. travnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 5. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8351 (342—D.S.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razterečnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 10. studenoga 1855 broj 4618 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Nikoli, Ivanu i Gavrilu Vladislav, za spadavše na dobra Topličica i Jertovec, u obćini Topličica, Orešje itd. kotaru svetoivanskom županii zagrebačkoj ležeće 26⁷/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 10,750 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom dan 30. siečnja 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga ispravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 30. siečnja 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 20. ožujka 1856 o 9 uri prie podne i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 20. studenoga 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 1457./g. (Izv.—592) (3—1)

Poziv.

Po c. k. kot. uredu sv. ivanskom kao sudu time se nepoznatim nasliednikom u zaostavštinu pokojnog Ljudevita Hèrvoića, c. k kapetana u miru na znanje daje: da je gdja. Maria Horvat, rodjena Kanotaj vlastelinka u Bedenici, kotaru sv. ivanskom po odvietniku g. Nikoli Sabliću, proti njima, odnosno proti postavit se imajućem za njih kuratoru ad actum tužbu za presudu: da je zaostavština pokojnog Ljudevita Hèrvoića u roku od 14. danah pod pretnjom ovèrhe dužna tužiteljici izplatiti u ime zaostatka pogodjene zakupnine od imanja Bedenice i Turkovčine 400 fr. sr. sa zakonito pripadajućimi kamatami, a u ime ugovorene odustatnine od zakupa 100 carskih dukatah u zlatu, i naknaditi parbene troškove, kod ovoga suda predala, rad koje je ročište na dan 10. siečnja 1856 pod pretnjom pravnih posliedicah §. 40. gr. p. odredjeno.

Budući da ovom sudu nasliednici pokojnog Ljudevita Hèrvoića c. k. kapetana u miru poznati nisu, to je na ovih pogibu i troškove odvietnik g. Adalbert Šauff u Zagrebu kao kurator postavljen, s kojim će se ovaj pravni posao po propisu gr. postupnika obaviti, istim nepoznatim nasliednikom se s toga napominje, da ili postavljenoga zastupnika za svèrsi shodnu razpravu svoje pravne stvari dobro upute, i njemu svoja dotična sredstva za to pružaju, ili pako da sudu drugoga zastupnika naznače, inače oni posliedice zakašnjenja svega toga samim sebi pripisati bi imali.

U sv. Ivanu, dne 30. listopada 1855.

C. k. kot. ured sv. ivanski kao sud.

C. k. kot. predstojnik.

Oan.

Nr. 623. Pr. (613—Izv.) (3—2)

Concurs-Edict.

Bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin ist die Stelle eines Rathes im Range der VIII. Diätenklasse mit dem Jahresgehalte von 1200 fl. CM., und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1400 fl. CM. in Erledigung gekommen.

Die Bewerber um diese Dienstesstelle haben ihre gehörig belegten Gesuche mittels des Vorstehers ihrer vorgesetzten Behörde binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung an gerechnet den Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin vorzulegen, und sich über ihren Geburtsort, Alter, Religion, Stand, über die zurückgelegten Studien, die mit guten Erfolge abgelegte Richteramtsprüfung oder die gesetzliche Enthebung von der Ablegung derselben, und über sonstige Befähigung, nicht minder über ihre bisherige Verwendung und Grösse, ihre Moralität, und korrekte politische Haltung, endlich über die vollkommene Kenntniss der deutschen, kroatischen, oder sonst einer südslavischen Sprache auszuweisen, ferneres haben sie auch anzugeben, ob, und in welchem Grade sie mit irgend einem Beamten dieses k. k. Comitatsgerichtes verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.

Warasdin am 18. December 1855.

Novak, s. r.

Br. 11,012 (612—Izv.) (3—3)

Razpis natiečaja.

Za popunjenje službah učiteljskih na novo ustrojenih, s početkom mieseca veljače 1856 otvoriti se imajućih pučkih učionah u Gerovom, Prezidu, Čabru i Pliešćih, razpisuje se ovime javni natiečaj do 10. siečnja 1856 god.

Sa svakim gorirečenim učiteljskim miestom skopčana je godišnja plaća od 300 fr. sr., zatim slobodan stan, ili pako dok se nove školske zgrade nepodignu, primierna stanovina, i 24 hvatih dèrvah za grijanje školske sobe i učiteljskog stana.

Molitelji imadu svoje molbenice putem predpostavljenih poglavarstvah, akoli pako u javnoj službi nestoje, putem dotičnih političnih vlastih ovoj županijskoj oblasti predati, i u njima sliedeće dokaze doprineti, i naime: kèrstni list, sviedočbe vèrhu svèršenih naukah, vèrhu sposobnosti za službu učiteljsku, zatim vèrhu znanja jezika njemačkoga, vèrhu ćudorednosti, dosadanjeg službovanja, i inih možda stečenih zaslugah.

Dočim u župnih cèrkvah čabarskoj i prezidskoj orgule obstoje, a za cèrkvu gerovsku takove do skora nabavljene budu, to će se na one molitelje, koji vieštinu u orgulanju dokažu, kod podieljenja rečenih triuh miestah osobiti obzir uzeti.

U ostalom biti ćedu dotični učitelji za udaranje orgulah od strane cèrkve i pučanstva posebno nagradjeni.

Konačno se ovdie primiećuje, da se u mnogobrojnici naročito napomenuti ima, na kojoj izmedju gorirečenih četirih županijskih školah molitelj osobito namiešten biti želi.

U Rieci, dne 15. prosinca 1855.

C. k. županijska oblast.

Br. 5683. (Izv.—615) (3—3)

Oglas.

C. kr. sud. županijsko-varaždinski obznanjuje, da je na prošnju varaždinskog gradjana g. Antuna Ellmayer a dozvoljeno, da se povede postupak za usmèrtbu izgubljene jedne zadužnice, koju je pokojni Josip Ellmayer na svoj tèrh, a na hasan zavoda varaždinskih granadirah vèrh 90 fr. u sr. dne 6. rujna 1842. izdao. Tome shodno poziva se oni, koi je posiednik upitne zadužnice, da svoj posied za godinu danah sudu ovome tim sigurnie prijavi, jer će se inače na novu molbu stranke, proglasiti ta zadužnica za ništetnu, i njezina pravna moć smatrati za utèrnutu napram njezinom izdatniku.

U Varaždinu 7. prosinca 1855.

C. kr. predsiednik,

Novak. Folin.

Nr. 25622-4593-II.IV. (VL.—41) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Am k. k. Obergymnasium in Triest ist eine Lehrerstelle zunächst für deutsche Sprache und Literatur erledigt, womit ein Gehalt von jährlichen 900 fl. nebst einem Quartierbeitrage von 60 fl. verbunden ist. Die Bewerber haben ihre gesetzlich documentirten Gesuche bis zum 15. Jänner k. J. bei den betreffenden Statthaltereien einzureichen.

Von der k. k. küstenländischen Statthalterei,

Triest, am 9. December 1855.

OGLASNIK.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 5. SIEČNJA 1856. 4.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike sa dodatkom. Polugodišnja predplata u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plati se do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☛ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno občinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Uredovni dio.

— Jučer dne 2. t. m. dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo knezu nadbiskupu bečkomu Josipu Otmaru Rauscheru stekavšem stožerničke dostojanstvo u župnoj cèrkvi c. k. dvora svečano nastavit stožernički baret.

Nj. Veličanstvo krene se pod prednjačenjem c. k. dvorjanstva i novoga stožernika iz svojih sobah u cèrkvu — gdi se je već nalazio stožernik pronuntius, monsignor Viale Prelà, prisustvovalo je tamo pod prestolnim nebom svečanoj božjoj službi, koju je ovdašnji posvetjeni biskup dèržao, i nastavi zatim po pročitanju papinskoga breve-a, stožerniku baret pod običnim ceremonielom.

Zatim izpieva se Te Deum a na koncu podieli stožernik papin blagoslov.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo vrati se tada pratjeno po c. k. dvorjanstvu opet u svoje sobe, kamo otidje i stožernik, iza kako obuče cèrvenu stožerničku haljinu, da se u osobitoj audiencii smiereno zahvali.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 9. prosinca p. g. tajnoga savietnika i predsiednika peštanskoga velikoga zemaljskoga suda Franju grofa Nadasdy-a najmilostivie imenovat za predsiednika vèrhovnoga urbarialnoga suda u Beču.

Zajedno dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo za savietnike vèrhovnoga urbarialnoga suda od strane vèrhovnoga kasacionalnoga sudišta najmilostivie odredit savietnike istoga Mirka Szell-a, Ljudevita Nagy-a i Stiepana Kováts-a — od strane ministarstva unutarnjih poslovah pako ministerialnoga savietnika Stiepana Privieszer-a, dvorskoga savietnika kod miestodèržtvenog odiela u Velikom Varadinu Franju barona Reichenstein-a i bivšega Barona Tabulae kod obstojavše kraljevske sudne stolice u Pešti, Hinka grofa Zichy-a Franju barona Reichenstein-a i grofa Hinka Zichy-a ujedno naimenovat za ministerialne savietnike extra statum u ministarstvu unutarnjih poslovah sa berivima polag sisteme.

Ministar za bogoštovje i nastavu naimenovao je suplente na varaždinskom gimnasiju Franju Folgrechta, Franju Kornika i Matiu Vajavca za prave učitelje na istom učilištu.

Neuredovni dio.

Sèrbia.

Iz Beograda piše se Allg. Ztg. za slučaj nieki, koi je i nami poznat, ali za koi smo se nadali dobiti s miesta od koga god izviestje. Tamo se kaže:

„Tu skoro dogodio se je na bosanskoj granici žalostan slučaj. Turčin nieki dodje na sèrbsku zemlju i istuče neku sèrbsku ženu i sad se nezna zašto. Muž ženin dotèrči i počne Turčinu pretiti da će ga ubiti. Turčin potegne pištol i opali na Sèrbina ali pištol nesastavi; poslie potegne Sèrbin, a njegov pištol sastavi te Turčin se svali na zemlju. Poslie niekoliko satih nasèrne 12 Turakah u kuću toga Sèrbina, nenadju ga kod kuće nego samo njegovu ženu i tu sa jataganima ubiju. Muža joj polioia još toga istoga dana zatvori i preda miestnom okružnom sudu. Poslie toga dogadjaja njegova Svietlost knez Aleksander slučajno pošleti Pašu u gradu. Paša tom prilikom poište od kneza, da toga Sèrbina okovana dade donieti u Beograd i na Kalimegdanu pogubiti kao za primier i da se Turcima ugodi. Paša je tome dodao i to, da to želi i francuski konsul. Knez na to sasvim učtivo rekne, da on nema vlasti tako postupati, jer po ustavu, koi je Sultan dao, on nemože već pomilovati ili ublažiti a ne pooštrivati presudu; da onoga navlastito nemože pogubiti dati, kome još ni presuda nije izrečena od nadležnoga suda a kad mu se presuda izreče, da se ta kod istoga suda mora i izvèršiti; u ovome slučaju pak da se još nezna jeli Sèrbin kriv i dali nije samo ili sebe ili ženu svoju branio.

Paši to nije bilo prave pak rekne na to knezu: Ja vam kažem da je ta stvar osviedočena i da više dokazivanja netreba, a kad vam je to kažem, morate mi kao Paši vierovati. Knez mu odgovori: kad ja Vami kao muž carski kažem, da to još nije riešeno morate mi vierovati."

Kao što smo mi čuli, slučaj taj dogodio se je u Užicama i o ženi nema spomena. Šta je uzrok svadje bio, nismo čuli nego samo da je Turčin na Sèrbina dva puta opalio, oba puta da mu pištol nije sastavio; na to da je Sèrbin rekao: da vidiš bože li moja sastaviti, okreše i obori Turčina. Za razgovor izmedju paše i kneza i mi smo od prilike tako isto čuli. Stvar je sad pred nadležnim sudom.

(Sèrb. Dnevnik.)

Iz Beograda se javlja, da je kasacionalni sud ustrojen i potvèrdjen. Sad se očekuju dalja naimenovanja. Avansiranja ili postupanja u uredima biće dosta.

Tako je isto od velike važnosti, da je ustanovljen fond za udovice svešteničke i učiteljske. I to je već riešeno i odobreno.

Kars.

(Konac.)

Izvan zidanah proteže se veliko predgradje prema istoku, koje je zaklonjeno od tri ili četiri u vidu petougoljka sazidanih bateriah, koje su tek o koncu 18. vieka pridodate. Sve je to davalo onda varoši iz daljine vèrlo veličanstven izgled, a naročito pomenuta tvèrdinja na visini. Naprotiv unutarnjost varoši, u kojoj je obitavalo jedno 10,000 porodicah oko 50,000 dušah Turakah, Kurdah, Gjurgjijanacah, Jevrejah i niekoliko persiskih tèrgovacah, bila je teskobna kao tavnica, puna gada i nečistoće, puna ljudih i životinjah; kroz koju su neprestano prolazile slobodno puštene svinje i bezbrojne gomile mèršavih pasah.

Po točniim ruskim izviestjima ima gorni dio tvèrdinje gotovo vid četvorougoljka, a oba doljna na podnožju brega nad varoši ležeća diela imaju vid ravnotečnjaka (paralelograma) i dobro su topovima naoružane. Produženi spoljnji zid tvèrdjinice udara prema istoku i jugu čak u grad. Grad ima četiri s nepraviljnjim liniama sjedinjena glavna ugla, kojih strane iznose 200 do 350 hvatih dužine.

Sieverne i sieverozapadne strane na stienama imaju samo prost zid. Prema jugozapadu i istoku stoje dvostrake zidine, od kojih su unutarnje više od spoljašnjih. Kako gradić tako i glavna tvèrdinja jesu od kamena; gradić je zidan s najvećom brižljivosti i sa takvom vieštinom, da je morao po svoj prilici u docnie vrieme dovèršen biti.

Glavni osnovatelj Karsa bio je sultan Murat III. koi je god. 1579 ovu pograničnu tvèrdinju proti Persiancima i Gjurgjijancima sa velikim troškom podigao. Dužina zida, koi se imao podići oko gornje tvèrdjinice i dolnjega grada iznosila je po turskim lietopiscima 40.000 aršinah.

Sedam Beglirbegah i pašah predusimalo je zidanje po jednog od tamošnjih sedam utvèrdjenah. Dvie su cèrkve preobraćene u džamije. Najveća džamija, koju je jedan seraščer podigao, bila je grobnica jednoga Šejha, i bila je pohodjena od hadžiah. Za vrieme zidanja nadjena je jedna mramorna ploča, koja je sadèržavala ime osnovatelja jedne tvèrdinje još za 500 godinah prie. Ta je ploča po Evlii uzidana nad Kibla-kapiom (prema Meki) u dolnjem predgradju.

Kad su Rusi Kars osvojili, bio je grad obitavan od Muhamedanacah i podieljen je bio na 17 mahalah, od kojih je svaka imala po jednu džamiju, a skupa je bilo 850 kućah; dalje se tamo nalazio jedan veliki han za karavane onoga pašaluka, jedna jermenska cèrkva, 126 dućanah i dva kupatila. Predgradja prema istoku i jugu jesu tatarska, treće je pak predgradje na zapadu s druge strane rieke Karsa, jermensko. U ovome je bilo 600 kućah u oba muhamedanska predgradja 1174; skupa su imala ova predgradja 4 velika hana za karvane, 430 dućanah, i bila su podieljena na 11 dielah, od kojih je svaka imala po jednu džamiju i cèrkvu.

U jermenskom predgradju bilo je toplicah, kožarnicah, sapundžijnicah i cigljanah. Drugih fabrikah nije bilo, no žitelji su sami izradjivali svoju vunenu robu, čilime, prostirače itd.; oni su imali bojadžijnicah i vodenicah. Varoš, ležeći izmedju Gruzie, Persie i Turske, vodila je znatnu tèrgovinu, naročito prenosnu (tranzitnu). Iz Gruzie donosila se kafa, čoja, rusko platno, katun, rum, vino, suva riba, nafta (kameni zejtin), čilimi, kože, vodenično kamenje i konji. Preko Erivana, dakle iz Persie, dolazila je svilena, pamučna i vunena roba, pamuk, pirinač, šećer, duvan, suva riba, voće, sapunjavi prašak i boje. Iz Ahalčika dolazio je vosak, med, platno, voće i dèrva za gradju; iz Erzeruma, dakle iz Turske, donosila se čoja, zlatom i srebrom vezene stvari, oružje, barut, duvan svilena i končana roba.

Na robe, koja je dolazila iz Gruzie i Erzeruma, plaćao se paši džumruk, koi je iznosio 4 kopejke od jedne rublje, i koi je ondi donosio godišnji prihod od 250 srebernih rubaljah. Izvozni za predmet bili žito, sol i ...

Turska.

Iz Carigrada, 18. pros. pišu „Moniteuru“: Knez Kallimachi naimenovan je poslanikom visoke porte. On je pèrvi Hristjanin, komu je porta ovaj najviši diplomatični čin podielila. I turski punomoćnik u Londonu, gospodin Mussurus naimenovan je za poslanika.

— Glasa se, da je vojska od Erseruma narasla do 35,000 momakah, grad je bio dovoljno obskèrbljen branom, da odoli nesèrtu. Vojske u Krimu nisu za vojnu u Azii, tako Englezi kao i Francuzi vole vojevat u Europi, nego tako daleko od svoje domovine, gdie posliedke pobiedah mogu vidit samo politici. Čini se, kao da se tamo misli, da su Turci podpunoma kadri svoja azianska posiedovanja sami branit, ako im se dopusti, da mogu na svoju ruku radit.

— Car Napoleon dao je sultanu Abdilu Medžidu veliki kèrst počastne legie. To je pèrvi put, da kèrstjanski vladar daje red potomku Muhamedovom. Gdiekoji to smatraju kao prevrat odnošenjah Turske prema kèrstjanskim dèržavama, od kojih osmansko carstvo prima malo po malo institucie.

Više protestantskih vladah iskale su od porte, da izda zakon, da nije više musloman kriv, kad predje u kèrstjanski zakon. Dosadašnji muhamedanski zakon u tom obziru glasi ovako: „Musloman, koi od svoga postanka vieruje u Islam, zaslužuje smèrt, ako se njega odreče i svaki ga može ubiti.“ Pored takva zakona nemože divan nikako izdati protivan zakon, a da neizda najsvetie osnove svoje viere. Jedan Turčin je i rekao s dubokom ozbiljnosti: „Bolje ištite, da sami sebi smèrtnu presudu podpišemo, nego da tako hulimo Alaha.“ Misli se, da druge kèrstjanske sile neće to od porte iskati, nego će se to pitanje može biti na drugo vrieme odložiti.

Komandenti englezke, franceske i piemonteske vojske u Carigradu hoće, da ovi mogu od sada u Stambulu bditi nad javnom bezbiednosti. Oni su i jedan predlog podnieli, da mogu svakad i svuda hvatati zlikovce. Nezna se, hoće li divan pristati na predlog ili ne.

Što se tiče podunavskih kneževinah, to vele, da su u Parizu naklonjeni dati obe kneževine jednom gospodaru.

Knez Moldavski Gjika izdao je ukaz, da se izradi zakon, po kom će se robstvo Ciganah moldavskih ukinuti.

— Journ. d. Const. javlja: Dne 20. imao je baron Koller, pratjen po osoblju c. k. internunciature, čast, Nj. veličanstvu Sultanu predat svoje opozovno pismo. Malo zatim predao je baron Prokeš-Osten svoje vierovno pismo kao c. k. internuntius, poslie toga predstavljen biaše sultanu tajnik od legacie gospodin Rajer. Nj. veličanstvo primilo je barone Kollera i Prokeš-Ostena s odlikovanjem a ministar izvanjskih poslovah prisustvovao je audiencii. Baron Prokeš stavio je svoje naimenovanje diplomatičnom skoru do znanja okružnim pismom. — U Brusi (19) bio je u noći na 15. opet žestok potres. — Razpèršenjem baruta u Kasbinu kod Teherana dne 24. studenoga poginu 12 osobah. — Od Omerpaše iz njegova tabora kod Suhumkala stigoše viesti, polag kojih prisili ga veliki snieg da uzmakne, koi je svako napredovanje nemogućnim činio. — Iz Batuma stigoše veoma nepovoljne viesti o turskoj vojski, koja mnogo pati od zloćudih groznicah.

Rusia.

Petrograd, 24. pros. p. g. Cesar je na generala Muravieva izdao sliedeće ručno pismo:

„Neuskolebiva postojanost, ugledna hrabrost i vojnička urednost, kojimi su se sva Vaše diela u azianskoj Turskoj odlikovala, okrunjena su sada podpunim uspiehom. Bedem male Azie, tvèrdjava Kars preda se sa svom posadom, artileriom i velikim zalihama oružja. Anatolske vojske sastojavše iz 30,000 momakah nema više, i zapoviednik iste mušir Vasifpaša nalazi se kod nas urobljen. Mi Vam zahvaljujemo sèrdačno za tako sjajno dielo, koje rusko oružje resi novom slavom. Mi Vam nalažemo, da Našu iskrenu priznanost izrazite i vojski stojećoj pod Vašim zapoviedništvom, koja je svojom postojanosti i hrabrosti nadvladala najokorniu obranu. Za odlikovanje Vaših uslugah punih slave imenujemo Vas vitezom svetoga mučenika i pobiednika Jurja drugoga reda s velekèrstom; Vi ste nanj postojano pravo stekli i Mi Vam ostajemo Svojom cesarskom milosti iza naviek nagnuti.

— Kao što je poznato, pievci carske opere u Petrogradu daju koncerte u korist ranjenih braniteljah baltičkih obalah; svi bileti su razpačani, i mnogi su plaćani po 100, 150 i 200 srebèrnih rubaljah; izpod 1 rublja i 50 kopejkih srebra nije se ni jedan bilet prodao.

— Iz Moskve javljaju, da je tamo bilo zime od 34 gr:; isto tako pišu i iz južne Rusie, da Dniester ima tako debeo led, da karvani kolah preko njega bez ikakve opasnosti prelaze.

— Jedan petrogradski almanah piše, da ruska vojska ima 639 bataliunah piešakah, 552 švadronah konjanikah, 1816 topovah. Osim toga ima 192 zaposne bataliuna i kozakah.

— Polag petrogradskih viestih zapoviedio je cesar ministru cesarskih dobarah Perovskomu, da seljake od ovih dobarah opet pozove, da sastave nove strielačke sborove za rat proti nepriateljima pravoslavja i svete Rusie.

— Da se poniešto oslabi utisak, koi je missia grofa Valentina Eszterhazy-a izvela na javno mnienje u Europi, upravila je ruska dèržavna kancelaria na zastupnike Rusie u inozemstvu okružno pismo, gdie se razlažu uvieti, pod kojimi cesar pristaje na tretju točku od granice. Ovaj spis, od kojega imamo bèrzojavan izvadak, sadèržaje sliedeće:

1. Dardaneli ostaju zatvoreni kao prije.

2. Nikakovi bojni brodovi nesmiju ući u cèrno more isvan onih, koje će u buduće Ruska i Turska u medjusobnom porazumljenju za dobro naći, da ih tamo izdèržavaju.

3. Veličina ovih bojnih silah ustanovit će se izravnim dogovorom medju Rusiom i Turskom bez javna sudielovanja drugih vladah.

Ako Rusia u istinu nemisli nikakovih drugih koncesiah učinit, tad nemamo se tako bèrzo nadat miru, kao što su ljudi od burze još pred niekoliko danah mislili. (Presse.)

Franceska.

— Mora se čoviek začuditi, kad vidi, kako Francezi od vremena Napoleonovih ratovah spadaju u veličini i snagi tiela. Godine 1851. bilo je izmedju 36 miliunah žiteljah 45,000 krivonogih, 11,000 jednonogih i beznožnih, 23,000 sa sgèrčenim stopalima, 9000 jednorukih i bezručnih, 42,000 sa gušom, 75,000 jednookih, 36,000 sliepih, 30,000 gluhoniemih i 45,000 ludih, svega 320,000. Dakle jedan procent žiteljstva bio je sakat.

Asia.

— Iz Persie pišu, da su u Teheranu pokušavali pobunu, kad je šah nekud na desetak danah otišao.

S bojišta.

— Knez Menšikov imenovan je zapoviednikom i upraviteljem Kronštata. U Petrogradu i Berlinu prilažu ovomu imenovanju veliku važnost.

— Izviestja od 24. pros. u Tèrst stigavša sinoć u kasno doba s parobrodom „Imperatrce“ iz Carigrada u Tèrst nepotvèrdjuju glasa o sraženju, koje se je tobož dogodilo bilo tamo medju pukom i stranim četama. Nasuprot napominju nieka puškarenja kod Kèrča, no o uspiehu kojih nezna se još ništa izviestna. U jednoj od ovih malih bitkah, koja se je 19. dogodila medju furažirima pod kapetanom Sherwoldom i jednim odielom ruske vojske mnogo pretežniim u broju poginu rečeni kapetan i bude uhvatjeno 40 engleskih konjanikah; ostalim podje za rukom uteć.

— Poziv više generalah u Pariz, medju kojima nalazi se, kako kažu, i maršal Pelessier, dao je povod u taboru saveznikah mnogovèrstnim razgovorima. Admiral Lyons bit će dok dodje admiral Sir Houston Stewart, medjutim zastupan po admiralu Freemantlu, a general Lamarmora po generalu Durandu. — U Englezkoj vojski preduzete biahu različne važne promiene. U ostalom pružaju viesti iz Krima malo uvaženja vrednih novostih. Morske oluje istina popustile su poniešto, ali drumovi su usled kiše i sniega na toliko se pokvarili, da ih nije moguće upotriebit. — U Kamiešu, Kadikoeju i Balaklavi pazilo se je najvećom strogostju na putne listove i tomu oprezu ima se zahvalit, da gradjansko stanovništvo od Krima neće na korist obće sigurnosti više sačinjavat gnjiezdo nemirah i razuzdanosti, kojima je ovim naredbama stavljena svèrha.

Bečka burza

dne 4. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . za 5%	74 1/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	77 1/4
dto . . . . » 4 1/2 %	
dto . . . . » 4%	59
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	
dto izžriebane . . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	235
» » » » » 1839, » 100 »	123 1/8
» » » » » 1854, » 100 »	95 1/4
Bečko-gradski banko . . . . . . za 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	69
Bankovne dionice komad po	914
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	
dto dto s plaćanjem na rate	339
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2157 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	240
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	577
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice za 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	110 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	109 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	81 1/2
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-50
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	109 3/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	
Paris za 300 frankah . . . . »	129 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	248
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	
Smirna za 1 forint . . . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	14 7/8
Srebro od 3. siečnja	9 3/4

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Nr. 13597.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente di Posto e Sanità Marittima in Scardona cui va annesso il soldo di annui fiorini 250 nonchè l' obbligo di prestare una cauzione di servizio pari ad un' annata di soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto Gennaro 1856 al Governo Centrale Marittimo la documentata sua supplica comprovando la sua età, l' illibata sua condotta Morale politica la piena idoneità al posto optato i servigi finora prestati nel ramo portuale Sanitario e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dall' Imp. Reg. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 16. Dicembre 1855.

Br. 5534/g. (Izv. 610.) b) (3—1)

Oglas

za doznačenje zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno-odštetne glavnice, što ju polag car. pat. od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razteredujuća komissia za Hèrvatsku i Slavoniu razbistriteljnom presudom od 13. stud. 1855 broj 4680 pronadje u 2400 forintih srebra, od kojih kamate teći počimlju od 1. svibnja 1856 i to za 6 negdašnjih podaničkih naselbinah urbarskih ležećih u občini Rakovec, kotaru verbovačkom, županii zagrebačkoj i spadavših na dobro Dvorišće, Marcela Kiepach, propisom §. 26. carskog pat. od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok istekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobara ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok do 9. veljače 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište odredjuje za dan 9. travnja 1856 prie podne u 9 satih pred ovo c. k. sudište, kojemu ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu — tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći

potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 21. ožujka 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Zagrebu dne 20. studenoga 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8352. (343—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 13 stud. 1855 broj 4679. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Stiepanu i Franji Tompa, za spadavše na dobro Tèrzić, u obćini Tèrzić itd. kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj, ležeće 24$^{5}/_{8}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 9850 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom dan 7. veljače 1856 s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga

godišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. travnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8823. (359—DS.) (3—1)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k, zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 20. studenoga 1855 broj 4806. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Jose Šindler, ostavštini za spadavše na dobro Repišće, u obćinah Repišće, Stanko-

Br. 8824. (D.S. 353) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 13. ožujka i 17. studena 1855 broj 709. i 4732. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gja. Vilhelmine grofice Oršić, za spadavše na dobra Stubica i Slavetić, kotaru Stubica i Jaska, županii zagrebačkoj ležeća 68. i 60⁶/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetusa glavnicom od 27,200 i 24,300 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći svibnja počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja gledè odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. travnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 5. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8947 (355—D.S.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 27. listopada 1855 broj 4852 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. nasliednikom Jos. Sakač, Emilie Sakač i Aloisia Lisac, za spadavše na dobra Trešćerovec, u občini Tèrg, kotaru karlovačkom, županii zagrebačkoj ležeće 10 kmetskih naselbinih konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 4000 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja gledè odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 1457./g. (Izv.—592) (3—2)

Poziv.

Po c. k. kot. uredu sv. ivanskom kao sudu time se nepoznatim nasliednikom u zaostavštinu pokojnog Ljudevita Hèrvoića, c. k kapetana u miru na znanje daje: da je gdja. Maria Horvat, rodjena Kanotaj vlastelinka u Bedenici, kotaru sv. ivanskom po odvietniku g. Nikoli Sabliću, proti njima, odnosno proti postavit se imajućem za njih kuratora ad actum tužbu za presudu: da je zaostavština pokojnog Ljudevita Hèrvoića u roku od 14. danah pod pretnjom ovèrhe dužna tužiteljici izplatiti u ime zaostatka pogodjene zakupnine od imanja Bedenice i Turkovčine 400 fr. sr. sa zakonito pripapadajućimi kamatami, a u ime ugovorene odustatnine od zakupa 100 čarskih dukatah u zlatu, i nadoknaditi parbene troškove, kod ovoga suda predala, rad koje je ročište na dan 10. siečnja 1856 pod pretnjom pravnih posliedicah §. 40. gr. p. odredjeno.

Budući da ovom sudu nasliednici pokojnog Ljudovita Hèrvoića c. k. kapetana u miru poznati nisu, to je na ovih pogibu i troškove odvietnik g. Adalbert Šauff u Zagrebu kao kurator postavljen, s kojim će se ovaj pravni posao po propisu gr. postupnika obaviti, istim nepoznatim nasliednikom se s toga napominje, da ili postavljenoga zastupnika za svèrši shodnu razpravu svoje pravne stvari dobro upute, i njemu svoja dotična sredstva za to pružaju, ili pako da sudu drugoga zastupnika naznače, inače oni posliedice zakašnjenja svega toga samim sebi pripisati bi imali.

U sv. Ivanu, dne 30. listopada 1855.

C. k. kot. ured sv. ivanski kao sud.

C. k. kot. predstojnik.

Car.

Nr. 623. Pr. (613—Izv.) (3—3)

Concurs-Edict.

Bei dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin ist die Stelle eines Rathes im Range der VIII. Diätenklasse mit dem Jahresgehalte von 1200 fl. CM., und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 1400 fl. CM. in Erledigung gekommen.

Die Bewerber um diese Dienstesstelle haben ihre gehörig belegten Gesuche mittels des Vorstehers ihrer vorgesetzten Behörde binnen 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung an gerechnet dem Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes Warasdin vorzulegen, und sich über ihren Geburtsort, Alter, Religion, Stand, über die zurückgelegten Studien, die mit guten Erfolge abgelegte Richteramtsprüfung oder die gesetzliche Enthebung von der Ablegung derselben, und über sonstige Befähigung, nicht minder über ihre bisherige Verwendung und Grösse, ihre Moralität, und korekte politische Haltung, endlich über die vollkommene Kenntniss der deutschen, kroatischen, oder sonst einer südslavischen Sprache auszuweisen, ferneres haben sie auch anzugeben, ob, und in welchem Grade sie mit irgend einem Beamten dieses k. k. Comitatsgerichtes verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium des k. k. Comitatsgerichtes.

Warasdin am 18. December 1855.

Novak, s. r.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 7. SIEČNJA 1856 Broj 5.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Uredovni dio.

Dne 31. prosinca 1855 izdan je i razposlan komad XXXV., razdiela I. zemaljsko-vladnog lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. Isti sadèržava pod

Br. 210. Dèrżavni ugovor izmedju cesarsko-austrianske vlade i saveza švajcarskoga od 17. sèrpnja 1855, glede kojega biehu obostrane ratifikacie dne 20. studenoga 1855, u Bèrni izmienjene, o zamienitom izručivanju zločinacah.

Br. 211. Razpis ministarstva pravosudja od 3. prosinca 1855, kriepostan za svekoliko krunovine, izim Krajine vojničke, o nabavljanju ponjavah (plahtah, čaršafah) za uznike istražne.

Br. 212. Razpis ministra financiah od 6. prosinca 1855, kojim se obaljuje potrošnina i obćinski prirez od frižke govedire, koja se uvozi u stolni grad Beč.

Br. 213. naredba ministarstvah unutarnjih dielah, pravosudja i tèrgovine od 8. prosinca 1855, kriepostna za Tirolsku i Voralbergžku, o postupku pri odkupljivanju zemljištah za željeznice.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti

Iz Berlina 30 prosinca pr. g. u večer. Viest o primirju nepotvèrdjuje se.

Iz Pariza, 1. siečnja. Napoleon uvierio je gospodina Seebach-a da će savez zapadnih silah ostat neraźriešiv upèrkos svim spletkama.

Austrianska carevina.

U Beču, 20. pros. Sinoć je po drugiput predstavljena u c. k. kazalištu za opere „sieverna zviezda." Opera u tri čina od proslavljenoga kompozitora **Majerbera**. Predstavljenju prisustvovali su Nj. Vel. Car i Carica, Nj. Visosti Arhivojvode Ljudevit i Vilelm, fzm. Vimpfen, Pipic, Brük i mnogobrojni velikaši i slušaoci najotmienieg reda. Odmah poslie odobrenog uvoda izazvan je g. **Majerber**, čovek skroman, ozbiljan, oko 50 godinah. Nismo u stanju opisati lepotu riedkog ovog diela. To je opera! Opera je vierno pogodila život Kozakah i Tatarah i njihove običaje.

Gricenko, predvoditelj Tatarah vèrlo je šaljiva figura, premda i u drugim kupletima šala izobiluje. Kori su mastorski i po veličini, i po melodii i po skladnoglasju. Dramatični čin vèrlo je ukusan i pun efekta, kao što je naročito slučaj kad Peter padne u ruke pobunjenih streljacah i na rieč „**Ja sam Car!** svi od straha na zemlju padnu i sebe pokore. Gospodična Vildauer igrala je Katarinu, a g. Bek Petra. Isti biehu često izazivani skupa s Majerberom. Karakterističan je i jedan ples Tatarah; scenerie bila je vèrlo dražestna. Ruskih vojnikah bilo je svake vèrste na igralištu izvodeći razna kretanja. Nakratko opera je zaslužila 500.000 franakah, što je u Parizu g. Majerberu za nju plaćeno. — (Svietovid.)

— Kočiaš Štriker, koi je pritomnosti duha izbavio Njeno Velič. Caricu Elisabetu, dobio je za nagradu od Njeg. velič. cara viečitu penziu.

— O broju žiteljah g. 1853, našavšem se u pojedinim varošima donosi II. sveska saobštenja iz štatistike nova izviestja. Tako je izmedj ostaloga u Subotici prema g. 1851. umnožilo se narodu 14,208. U Aradu prema g. 1851 2834. U Somboru je prema iste godine bilo 8 manje: u Temišvaru 2150 manje, u Vèršcu 506 manje, u V. Bečkereku manje je bilo 967, u Bai 536 g. 1853 bilo je žiteljah u V. S. Miklošu 10,541.

Sèrbia.

— Naša spokojna domovina, uživajući usred strahovitih današnjih olujah blagodieti mira, obratila je na sebe vèrlinama i postojanstvom svojim pozornost mlogih velikih književnikah, koji, radeći putem javnosti, imaju po gdiekad važan upliv na stvari svietske. Ko je god čitao osnovne i krasnorečive članke profesora pri „kolegiumu francuskom", g. Eduarda Labula, a poznaje veliko kolo, koje publicistika na zapadu igra, radovatće se, da je naš narod bio predmetom njegovih vieštih članakah, koje je sad g. Labul u celini izdao. Dosta je o Sèrbima u ovome ratu napisano, no najlaskavie predstavio je život i budućnost sèrbsku g. Labul, koi, kao što veli, „nema dovoljno sredstvah, da pozornost svieta na ovaj zanimivi narod obrati; jer i negovoreći o milini i čarobnoj sili njihove književnosti, Sèrbi nam pokazuju, šta možemo očekivati od istočnih Hristjanah. No i Bugari će, produžava g. Labul, stupiti bèrzo u našu prosvietu. Potišteni, oni su predstraža ruska, a srećni i slobodni, najsigurnia obrana Turske i jedno od onih jemstvah, koja obećavaju siguran i trajući mir."

Kao što smo u predposlednjem listu javili, zima je u poslednjih danah bila neobično stroga. Izmedju 7. i 8. pros. led je na Savi stao i prekonoć tako ojačao, da su idućeg dana već neki pokušavali preći na onu stranu i doista srećno i prešli. U subotu u veče napravljena je na Savi labka ćupria od dasakah, preko koje sad prelaze ljudi s hiljadama svinjah, i to sasvim bez opasnosti. Sad je vrieme popustilo i snieg se po malo poćeo topiti. (Sèrb. Novine.)

Turska.

— Uslied viesti tèrstjanskoga „Osservatore" iz Carigrada od 24. pros. obdèržavala se je dne 20. u Sereskieriatu skupština višjih dostojanstvenikah vojničkih, izuzamši bojnog i pieneznićkoga ravnatelja u svèrhu, da se Omerpašino postupanje za ovoga rata podvèrgne ispitu; četiri vojničke paše izrazili su se očito, da se je on tom prigodom ponašao preuzetno i upraviše više ili manje težkih tužbah proti njemu. Kažu da se je dne 22. u istu svèrhu

Bosna i Ercegovina.

Dèrventska nahia (okružje) po novom dielenju pašaluka bosanskoga stavljena je u banjalučki kaimekenluk (namiestništvo) okružuje ju pako od istoka gradačka od poldne tešanjska, od zapada banjalučka nahia, a od sievera pram Slavonii dopire do Save i pruža se niz nju počamši od planine Motaice do ustja rieke Bosne; duga je oko 12, a toliko i široka konjaničkih sahatih. Pruža se preko nahie gora Krujin od zapada počomši od rieke Ukrine, pravo k istoku i upiro u Bosnu. Druga gora jest Vučjak popružena od poldne pram sieveru, i kao ponosito, podižući se pram žitorodnim ravninama prekosavskim upire u Savu u miestu, koje se zove Kadar, gdi je njegda bio starinski grad *) od koga podèrtine i komadi opekah i danas tude se nahode. Od Kadra idué niza Savu imadu podèrtine grada zvanog: Novigrad. Zatim u sried Vučjaka kod miesta zvanog Ninoš bio je starinski gradić, u Karnjinu pako nad Ukrinom takodjer starinskog grada imadu ostanci i to miesto zovu gradina. Na lievoj pako strani Ukrine na glavici pram selu Bielo-Bèrdo kazuju da je niegda bio veliki varoš, sahat odavle daleko u miestu Kulinovci bili su dvori i posiedovanja obitelji banah od plemena Kulinova. Najposlie imadu na lievoj obali Bosne pram Modriču razvaline grada Dobora; Dobor, Novigrad i ono u Kulinovci jesu rukodielje krasnih viekovah, i pobarani su poslie nego je Bosna u turske ruke pala, a ostale razvaline od mnogo su stariega vremena. — Sve ove stare podèrtine i razvaline sviedoče, da su u okolici današnje dèrventske nahie mnogi ljudi svedjer stanovali; plemeniti bo i od naravi kitjeni brežuljci i pridolice tako na se mame ljudsko oko, da se svakom lahko dopadnu ona miesta, odkud isti Omerpaša govorio je: kudgod sam prolazio, nigdi mi se nisu miesta tako dopala kao oko Dèrvente; al zaludu kad je sve gotovo pustošno, neobradjeno, neuredjeno, pa zato vriednie je, da se ona miesta oplaču, nego li pohvale.

Kazala je stara poslovica: Sila gradi, sila razgradjuje. Tako je to: sila i mogućstvo sagradi Kadar, Ninoš, Karnjin, Kulinovce, Dobor, Novigrad, pa sila i vrieme opet sve ove poruši i pohara. — Pa kolika je razlika kad čoviek baci oko i pogleda miesta po Slavonii preko Save, gdieno se blištaju na zvonicima pozlatjeni križevi, cèrkve i druge zgrade bieluckaju se, vidi se sve u dobrom redu pod mudrim i okretnim vladanjem valjanih i bistroumnih vladarah, u Bosni pako sve što se tiče ljudske valjanosti, pravo će se riet ako se rekne: sve je neuredno, sve je neobradjeno, sve pustošno, sve tamno, mračno i cèrno, da ni cèrnje bit nemože.

(Dalje sliedi.)

*) Porfirogenit, koi je pèrvi u dogodovštini zapisao ime Bosna (Bosona) veli, da za njegova vremena u Bosni biahu glasovita miesta Catera i Desnec. Ovo velimo da je sadanji Tešanj, a pèrvo mnogi vele, da je sadanje Kotorsko, koje leži na obali Bosne, ali motreći i starinu i položaj miesta, ja bi reko, da je Kadar, premda preučeni Dan. Farlati, od tog pišući daleko šalabaza, pa Cateru, kasnie Decateru traži čak kod jadranskog mora Catarum Kotor, nu gdie je ovo, gdie li Bosna iztiče, kuda li teče, od koje Kadar stari u Vučjaku 3 sata od Bosne kao i Tešanj odstoji! Ovo dèržeći pred očima sa svim je prilično, da je Catera, koju spominje Porfirogenit Kadar u dèrventskoj nahii.

drugo viećanje dèržalo, kojemu je i general Lerchey i oberštar Amsfield prisustvovao i da je od strane visoke porte, pošto se potvèrdi viest o Omerpašinom uzmaku u Suhumkale, zaključeno bilo, zapoviedništvo azianske vojske drugom generalu predat, istoj naložit, da odmah otide u Erzerum, Omerpašu pako opozvat i lišit ga službe.

Rusia.

Iz Odese, 31. prosinca. Prema Besarabii jednako vèrvi vojska. O ostavljanju Krima nema ništa, jer jednako dolazi nova vojska, druže ju opolčenja, garde rezerve. Govori se da će knez Gorčakov predati zapoviedničtvo gen. adjutantu Osten-Sakenu, a on da će lično predvodit vojsku na Dunavu. Ono malo neprijateljskih bombardah što je ostalo kod Kinburna, zamèrzlo se. Badava se pokušavalo razbiti led iz topovah i ladje plovitnim učiniti.

— Jučer se slavilo po svima cèrkvama zauzeće Karsa. Strašno je čuti pojedina kazivanja o predaji grada. General Muraviev mcrade učiniti pripreme, da se u pèrvi mah neprenajede pregladna posada. Dobitak je vèrlo golem, više nego 1000 metalnih topovah i neizmierni engleski espab, ponajviše šećer i kafa, pao je Rusima u ruke.

— Pritomnost „sevastopoljskih junakah Aleksander." kako zovu ovdie generale Totlebena, Vasiličikova, Urusova i Novosilskoga dade povod različnom slavljenju. „S ponosom" tako se izražuju nieke ovdašnje novine „gledamo na ove mlade pitomce orlova gniezda; s ljubavju upravljamo naš pogled na zavoj, koi ovdie ranjenu ruku samo ozliedjenu glavu brani. Poviestnice će o Vam, junaci, više pripoviedat, nego što smo mi kadri kazat."

Talianska.

— Iz Napulja čujemo, da se hèrceg od Kalabrie kani zaručit s pèrvorodjenom kćeri hercega Maksimiliana u Bavarskoj, sestrom Nj. veličanstva cesarice Austrianske.

Niemačka.

— „Indep. belge" misli u obziru poslanja g. Manteuffla, da donosi svojom rukom pisano pismo Njeg. velič. kralja Fridriha Vilhelma kao odgovor na dopis Njeg. vel. cara austrijskog, kojim su saobšteni predlozi, što ih je grof Eszterhazy u Petrograd poneo, i kojim se Pruska pozivala, da ih podpomogne. Sadèržaj toga pisma kažu da sastoji u tom, da će kralj pruski u Petrogradu i dalje nastojati u smislu mira, no da nemože na predloge saveznih silah, kako ih oni tolkuju, sasvim pristati.

Franceska.

Pariz, 28. prosinca. Sastavitelj brošure o kongresu za mir jest gospodin Duveyrier, nekadašnji St. Simunist i priatelj gospodina Moequarda tajnika cesareva kabineta. Isti je prie bio suradnik „Globa" „Epoke" i „Presse" no za onda nisu ga dèržali za izvèrstna spisatelja. Duveyrier iznašao je način oglašivanja, koi još dan danes vlada u francuskim novinama. Prie je bio veoma bogat, no izgubi malne svu svoju imovinu uslied igre na burzi. S ovdašnjim uredovnim svietom, dà i s niekolicinom diplomatah stoji u točnim odnošenjima. Iz službene strane taji se očito, da su Tuilerie sudielovale kod ove brošure. No izviestno je da ju je cesar, prije nego je izašla, pročitao i da nije preprečio, da se priobći svietu, što bi se, neglede na štamparski zakon kod okolnostih gospodina Duveyriera veoma lahko dogodit moglo.

— Jučer došao je u Zagreb, na svom putu iz pokrajinah baltičkih i zapadnih Slavenah te iz Italie, mladi ruski spisatelj Aleksander Hilferding redom iz Moskve. On se bavi od niekoliko godinah velikim uspiehom istraživanjem historie i filologie slavenske, te izdà do sada sliedeća diela: 1. O srodstvje jazika slavjanskago s sanskritskim. Sanktpèterburg. 1853. — 2. Ob otnošenii jazika slavjanskago k jazikam rodstvennim, issljedovanje. Moskva 1853. — 3. Pisma ob istorii Serbov i Bolgar. Moskva 1855. — 4. Istorija baltiiskih Slavjan. Moskva 1855. Za nas južne Slavene jes najvažnije dielo pod br. 3. u kojemu g. spisatelj povjestnicu Bugarah i Serbah s-obzirom takodjer na povjestnicu Hèrvatah oštrom kritikom te izvanrednim trudom učenome svietu priobći. Izdana do sada pèrva knjiga govori o zgodah južnih Slavenah do 10 vieka. Na produženju ostalih vjekovah, do padnutja Bugarah i Serbah pod silu tursku, radi g. spisatelj veoma marljivo, te i sadašnji njegov pohod Hèrvatske neima drugoga uzroka nego upoznati se s bogatimi izvori povjestnice juoslavenske, što se u Zagrebu u različitih knjižnicah naleze. Spomenuto njegovo dielo: „ob istorii Sèrbov i Bolgar", prevadja sad u Budišinju poznati slavenski spisatelj Smoler na njemački jezik.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 8824. (D.S. 353) (3—3)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-raztereti nih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 13. ožujka i 17. studena 1855 broj 709. i 4732. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gja. Vilhelmine grofice Oršić, za spadavše na dobra Stubica i Slavetić, kotaru Stubica i Jaska, županii zagrebačkoj ležeća 68. i $60^6/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetusa glavnicom od 27,200 i 24,300 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći svibnja počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je prava potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. travnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 5. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8947 (355—D.S.) (3—2)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-raztereti nih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 27. listopada 1855 broj 4852 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. naslie dnikom Jos. Sakać, Emilie Sakać i Aloisia Lisac, za spadavše na dobra Trešćerovec, u obćini Tèrg, kotaru karlovačkom, županii zagrebačkoj ležeće 10 kmetskih naselbinih konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 4000 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 2044 (Izv.—5) (3—1)

Izrok.

C. k. kotarski ured kao kotarski sud križevački, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 5. svibnja 1855. bez oporuke preminuvšeg Franje Šegulića, narodnih učionah u Križevcih, učitelja štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 29. siečnja 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. kr. kotarski ured kao kotarski sud.

U Križevcih, dne 29. prosinca 1855.

C. k. kotarski predstojnik.
Kiss.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 8. SIEČNJA 1856. Broj 6.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — ištu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno občinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pól godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Modena, 2. siečnja. Jedna od obih regimentah englesko-talianske legie, koje moraju u veljači bit podpune, već je u Novari ustrojena.

Turin, 3. siečnja. General Lamarmora stigao je ovamo. Prekjučer bi željeznica medju Savignanom i Saluzzom predana obćem prometu. Herceg Aumalski stigao je od Nerva ovamo.

Paris, 4. siečnja. Moniteur javlja, da je Nj. veličanstvo cesar dobio pismo od bavarskoga princa Adalberta.

Austrianska carevina.

— Zadar 27. pros. p. g. Uslied predloženja i poziva ovdašnjeg obćinskog starešinstva, jutros je na 11 satih u ovej cèrkvi od N. U gosp. nadbiskupa i pèrvostolnika Josipa Godeassi svečana s. missa odslužena i Ambrožieva piesma zahvalnosti odpievana zbog toga, što je previšnji tvorac izvolio dana 13. tek. od velike pogibeli sačuvati N. V. preuzmnožitu našu caricu Elizabetu.

Na ovom pobožnom i ganljivom obredu, pribitni biahu N. U. presvietli gosp. namiestnik vitez od Mamula sa svim namiestničkim osobljem, sve gradjanske, vojene i občinske vlasti, inostrani konsuli i mnogobrojni nadošavši narod.

U isto vrieme i za istu svèrhu svečanu je s. Leturgiju u ovoj cèrkvi s. Ilie, istočnog obreda, presvietli i prepoštovani gosp. biskup Stiepan vitez Knežević odslužio i Ambrožievu piesmu zahvalnosti sa sasluženim duhovništvom i u pribitnosti mnogobrojnog nadošavšeg naroda odpievao.

— Dne 6. prosinca t. g. u kom istočna cèrkva slavi svetkovinu s. Nikole nadbiskupa Mire, u ovoj je cèrkvi s. proroka Ilie u vrieme svete Leturgije presvietli i prepoštovani gosp. biskup Stiepan vitez Knežević, proizveo protosingela i učitelja s. bogoslovja Gerasima Petranovića za arhimandrita samostana B. D. u Dragovića. Prepuna cèrkva biaše nadošavšeg pobožnog naroda, i svi tronuti biahu govorom novo-proizvedenog dostojnika; kojom prigodom opazit se mogaše visoko poštovanje i odanost ovdašnjih stanovnikah istočnog obreda, prama njegovoj osobi, koji su najživlju radost svoju izjavili u jednoj piesanci upisanoj o ovom obštoradostnom uzvišenju.

Gosp. Rafail Rudenjak svojevoljno je obećao da će, za deset godinah, po pedeset fiorinah na godinu na pomoć učionice u Šumetu, kotaru Dubrovačkom, davati.

Mi takovi rodoljubivi i veledušni čin na obće znanje dostavljamo, nadajući se da će zadosta imućnih ljudih u našoj Pokrajini unj se ugledati i priteći po svom mogućstvu sa svojim silama da se što bolje razvie medju nama toliko koristna pučka prosvieta naroda.

Gosp. Ivan od Kapogrosso konjanik reda Franja Josipa dostavio je, iz radostnog osiećanja što je Nj. c. k. v. preuzmnožiti nadvojvoda Ferdinand Maksimilian ozdravio, iznosak od deset fiorinah na korist zaklade za nemoćne dalmatinske vojnike. (Glasnik Dalmatinski.)

— Nj. v. cesar Ferdinando podario je bolnici Frankenburga u gornjoj Austrii iznosak od 300 fiorinah.

Beč. Čuje se, da kralj bavarski namierava osobu od svoga osobita povierenja poslat u Petrograd, da dieluje onamo, da se prima austriansko-zapadnovladni predlozi za mir.

— Predjašnji ruski poslanik u Beču general-adjutant baron v. Meyendorff naimenovan je cesarskim velikim konjušnikom.

— Polag najnovijih štatističkih izvidjenjah iznosi broj protestantah u Ugarskoj i pridruženim joj pokrajinama do 2,792,725. dušah.

— Jestionica u Gumperdorfu, gdie se ruča za 6 kr. sr., napreduje što najbolje i uspiešuje izvèrstno. Za mnogobrojne goste, već se kuha više od 500 porciah, bili su prostori već 3. dana prèmaleni. No jela su zaisto izvèrstno pripravljena, vladajuća čistota i red uzoran. Mnogoj kuharici bi se mogao dati saviet, da pohodi taj zavod za naučit se, kako valja tečno pripravljat juhe, mesa i sočiva.

Bosna i Ercegovina.

(Dalje)

U nahii Dèrventskoj bilo je niegda mnogo katolikah, i poznate su župe: Dubočac, Velika, Majevac, Kuzmodanje rečeno od cèrkve sv. Kusme i Damjana, ali poslie drugoga pod Bečom izgubljenog rata, Turci iz Ugarske i Slavonie protierani i zato jedom raspjedjeni najnemilie progonjahu kèrstjane u Bosni. Odkud osobito bližnji k Savi kèrstjani za odèržat svoju svetu vieru, morali su svega se odustati i bieżati preko Save, kojom prigodom kao što niegda Mojsia preko cèrvenoga mora prevede puk izraelski tako Andria Šipraći rodom iz Dubočca u nahii dèrventskoj još s drugim niekim župnicima redovnicima bosanskim, kojim on g. 1683 biaše dèržavnik preko Save iz Bosne prevede 22,800 dušah katolikah. I ovi najviše biahu iz nahie gradačke, tešanjske, banjalučke, dèrventske kao obližnjih k Savi, i tako ovom prigodom spomenute četiri župe u Dèrventskoj nahii ostadoše gotovo bez katolikah, koji se preko Save nastaniše u Brodu, Sibinju, Zbiegu, Kobašu, Dubočcu, i drugim miestima; čini se pako, da je niešto ostanakah do malo vremena pokazalo se oko Velike u dèrventskoj nahii, i župa pod imenom Velika zadèržala je svoje ime, ali svešteniсi od progonstva i straha nisu imali za se stalna miesta, nego su od kuće do kuće kèrstjanske krijući se hodali i svetatajna svojim ovčicama podieljivali. Poslie ove strašne oluje i gèmljavice od progonstva, šta je ostalo u nahii dèrventskoj katolicima? ništa drugo nego imena Cèrkvište, gdie biaše prije cèrkva, kapela, fratarština, gdie su imali štogod svoga fratri, kaursko t. j. katoličko groblje i na njim posadjeni križevi, premda je i njih pomama poturčenjakah većom stranom porazbijala i smèrvila. Zemlje pako, vinograde i sva ostala koja katolici imadoše, pograbili su i sebi prisvojili poturčenici. Poslie pako navedene oluje godine 1683. u nahii dèrventskoj poturčeni Bošnjaci odrediše prama Brodu Slavonskom grad zidat, da im bude utočište i obrana protiva sili, i vojski koja bi iz preko Save udarila i navalila u Bosnu. Taj grad hot'ahu zidat na briežuljku zvanom gradina pram Plehanu, ali ljudi poviedaju, da kad su Turci počeli kamen vuć za taj grad toliki su zulum činili i ljudma, i živinama da je jedan vol rad težkih turskih udaracah ruknuo, i ruknuv progovorio: „jer me tako nemilo biješ kad ti nisam kriv, niti mogu više uz bèrdo povuć, nego vučem.“ I tako Turci nemoguć ondie na bregu grada sagradit, sagradili su ga u nizini kraj rieke Ukrine i dali mu tursko ime Derbend, što se more okrenut i rieć naški Medjubriežje, narod pako stavio mesto b, slovo v. zove Dèrventa.

Turska viera kod Bošnjakah slabo se koši, niti se Turci mogu umnožat kao kèrstjeni zakon, van kad silom Turci na stotine i hiljade potuče kao što je prije desivalo se uz žestoka rata, bieżanje od zuluma, glada, kuge, takvom prigodnostju bi narod bez misnikah ter bi morali ljudi jadni u nieki zakon stupiti. Jà tko će viençat i druge poslove vieroizpoviedanja u puku obavit? Nestani u puka vlastitog svećenika, a treba se okućit: jà kam tko će viençat? nitko nesmie i po turskom starom zakonu neviençano dèržat, a što mora biti? redna je da turski kadia vienča, tom prigodom redna je da se oni koji se kod kadie viençaju, poturče.

Kazuju, da su stare katoličke obiteli zvane Reis (brodar) u selu Bežlji u nahii tešanskoj stanujuće predjašnji stajali u Zenici, i da je jedan od iste obiteli sedamdeset put kušao izaći pred kadiu, koi je pisao zapisnike poturčenikah u Zenici, i tolika je bila kod kadie navala za pisat poturčene da starac Reiz nije nikako mogo prednjeg izajti, i tako najposlie rekne: Bit ća kao što sam i bio kèrstjanin, ode iz Zenice, i zbilja potomci te obiteli do danas jesu u krilu cèrkve katoličke.

Poslie dakle kao što reko god. 1683. bieżanjem kèrstjanah preko Save ostade nahia derventska opustošena, i budući da u njoj malo biaše Turakah, a i ono što ih ostalo sporo su se košili, kuga bo čestje biesneći jest strašno tèrla i morila; Odkud za malo godinah liepa i plodna zemlja po svoj nahii obraste šumom i postade zgodna za vuke i ajduka, osobito prostrani Kernjim i Vučjak. — Medjutim Dalmacia, Ercegovina, Duvno i Livno kèršovita i burovita miesta neplodna hranom, ali plodna junakom, usilova ljude osobito uz gladnie godinice, da potraže liepu zemljicu u nahii derventskoj i da se tude stotine i stotine katolikah naselе. I dosej je bilo žestokog od Turakah zuluma, i kuga osobito posliedu je t. j. od. god. 1815. Koliko ima još bi toliko bilo danas u nahii derventskoj kèrstjenog zakona. Ele sad u toj nahii katoličkih župah ima 5. selah, 60 kućah i 2,700. a i Hristjanskih po prilici toliko more biti. Turskih pako kućah u sve ima samo 450, a dušah preko 2500 nemore preći, i stanuju u varoši Derventi, gdie imadu 3 džamie, u Dubočcu, gdie su 2 džamie, u Brodu, Velikoj i Kotorskom i u ovom svakom miestu ima po jedna džamia. Dakle gotovo na 50 turskih kućah a 300 dušah dolazi jedna džamia, a svaka džamia ima svoje dobedke. Sav pako kèrstjeni zakon u istoj nahii broji 25,600 dušah pa istom pèrvu, i jedinu cèrkvu godine 1853 u Derventi sagradiše Hristjani za se.

(Dalje sliedi.)

Nastajanje bečkih družtvah za pomoć i štednju, da manje mogućnim pribave što jevtinie zdravu i kriepku hranu, našlo je svestrani odjek i oživotvorilo je već u redarstvenom kotaru Rossau i u obćini Videnskoj slična poduzetja kao što je jestionica imenovanoga družtva u Gumpendorfu. S radostju javljamo da i zagrebačko družtvo za čoviečnost, koje pod upravom neumornoga gospodina Jakova Eppsteina tako liepo napreduje, namierava i ovdie sličan zavod uvesti. Ovo hvale vriedno družtvo već je toliko obćekoristnih dielah proizvelo, da nedvojimo, da će mu i to za rukom poći, čim će si u istinu osvietljat obraz.

Sèrbia.

Iz Beograda, 29. prosinca javljaju temišvarske novine: Kneževskim ukazom od današnjega dana imenovan je senator Aleksa Janković kneževskim predstavnikom i popečiteljem izvanjskih poslovah a senator Radovan Damjanović popečiteljem unutarnjih poslovah. Dosadanji predstavnik Aleksa Simić i popečitelj unutarnjih poslovah Stiepan Magazinović upućeni su kao senatori na svoja miesta u senatu.

Turska.

Iz Carigrada 24. pros. Glasa se, da su Omerpaša iz Kolhisa i Selimpaša iz Erzeruma ovamo pozvani, da se pred bojnim sudom opravdaju o svojem nehajstvu u obziru Karsa. Danas smo dobili autentičke viesti o austrianskim brodovima propadšima kod posliednjih morskih olujah. Ovih nije bilo 30 do 40, već samo 14. No žalibože moramo javit, da se prieko 400 ladjah sa žitom nalazi na Dunaju, koje zbog nanešena pieska nemogu proći kroz uštje od Suline; veća strana ovih ladjah već je potrošila svoju hranu i tamo se osieća već velika oskudost; ovdie se veoma boje, da te ladje neće dobro proći.

Iz Varne se javlja, da je c. k. austrianski parobrod „Ludovico" dne 21. pros. bio u pogibelji, da propadne. Ali obazrivosti kapetana Djurovića i valjanosti momčadi ima se zahvalit, da je bio izbavljen parobrod i to pred očima englezko-turško-francezkih morskih oficirah od Varne, koji nisu se dosta nadivit mogli vieštom upravljanju austrianskoga moroplovca.

— Što se tiče željeznog puta od Carigrada do Beograda, to „Oestrr. Cor." javlja iz Carigrada 1. t. m. da se nalazi mahna teme, što će taj put voditi u Beograd. Od engleske strane preporučuje se da se napravi put preko Soluna, pa kroz Tesaliu i Arnautsku da vodi u Korf.

— Izmedju ostaloga radi se sad u Carigradu i to, da se urede Vlaška i Moldavia. O tome čuje „Vanderer" ovo: Suzerenstvo sultanovo ostaje nad tim zemljama kao što je i prie bilo; on im se t. j. neće miešati u unutarnje poslove. Od dvie te zemlje napravit će se jedna i vladat će samo jedan knez, koi će to biti dokle je živ. No on mora biti ili iz Vlaške ili iz Moldavie rodom, a ne Fanarioćanin. Pri tome i upraviteljstvo bit će predstavno i dielit će se na dvie komore. Osim toga ustrojit će se i narodna vojska, gradovi će se opet podići, no tako, da u glavniim bude turska vojska. A što se tiče danka, on će se plaćati porti uviek, kad se god uzbira knez, no to će biti jedanput za svagda plaćeno dokle god on vlada.

— Posriedovanjem franceskoga poslanstva u Carigradu dobili su ondašnji Gèrci dopuštenje, da mogu kao katolici imat zvonovah na cèrkvama.

Rusia.

— Cesarskom zemljopisnom družtvu prispiele su veoma zanimive viesti iz Sibirie o posliedcima njegovih onamo poslatih ekspediciah. Najveću pozornost pobudiše cèrte akademika Meyera o novostečenom Amurskom področju, koje u buduće obećaje tolike koristi.

— Uslied najnovih depešah iz Varšave nalazi se knez Paskievič opet gore. Boliest kneževa pobudjuje ovdie u najvišjim krugovima veliko udionišivo. Glasa se, da je isti svietli cesar dao onomadne zapoviest, da mu se imaju svaki dan pošiljat bèrzojavna izviestja o tom, kako se nalazi knez. Ove depeše priobćit će se, pošto ih uzme do znanja Nj. c. veličanstvo, na najvišju zapoviest knezu Gorčakovu.

Kako javljaju iz Varšave naredio je knez namiestnik s obzirom na skupoću živeža i na oštru zimu, da se siromašnijoj klasi na vladne troškove po dobročinstvenim zaovodima podaju topla jela. Uslied toga dielit će se svaki dan od 1. t. m. do konca ožujka t. g. medju dotične stanovnike 700 porciah sastojećih iz juhe od mesa s ½ funte hlieba.

Talianska.

Iz Rima 8. prosinca. Govori se, da je vlada poduzimateljima željeznice od Rima u Fraskati podielila dozvolu za daljno gradjenje željeznice do napuljske granice, i poduzimateljima jamčila za 5% dobitka.

Franceska.

Iz Toluna 24. pros. Boj na obalam Baltika mogao bi uporediti se s bojem krimskim, ako ne u prostranosti, a to u posliedicama. Kronstadt važan je za najmanje koliko i Sevastopol, i povèrhu svega toga jest još i obrana St. Petroburga.

Admiralj Trehouart bi pozvan u Paris da bude udionik baltičkog rata. Miestoadmiralj Fabre imat će i on jednu zapovied. Vojska od 20,000 ljudih kupi se u Brestu da bi mogla otići na pramaliećo kao kopna vojska.

— „Siecle" javlja, da su se prigodom svečanoga ulaza krimskih četah u Paris pojavile demokratička očitovanja. U savezu s time stoji viest stigavša iz Parisa, polag koje dan pred tim ulazom preduzeto biaše više arestaciah, jer je redarstvo sačulo, da demokratička strana namierava ovaj povod upotriebiti za kojekakve demonštracie.

Druga divizia garde bit će ustrojena u Krimu i doći će neposredno u francesku, gdie će bit odievena.

Velika Britania i Irska.

Iz Aberdeena pišu, da franceska vlada tamo čini neprestano pripravljat sušena mesa u velikoj množini. Jedna jedina firma kolje u tu svèrhu svaki dan 60 volovah i preparira nebrojenu množinu ribe, koja se šilje u kutiama.

Morning Post naviešćuje da se nikada nije vidielo sile brodarske slične onoj od sto i osamdeset do dviesto povećih bateriah podstèrtih željezom, nepovriednih ruskim bombama i tako tèrpljivih udaraceh da iza kako su bile nieke od njih zgodjene sa 40, ili 50 zèrnah jedva kakvu malu puklotinu prikažuju.

Kako pako ovdie sve se poboljšava, razpisu od tih bateriah od prie danomu, potriebne je priložiti, da se je iznašao način kako bi se ujednačio hitac od šestnaest topovah u jedan cilj. Lahko se može razumieti kakvo ima bit njihovo dielovanje i proti najtvèrdjim zidovima.

Što se tiče ugovora sa Švedskom, vas sviet neuvidja ništa drugo u tom nego jednu zagonetku. Englezi tumače ga slovoslovno, Francezi uzdižu se do suebivenja; no ako hoćemo malo promotriti ga i mi, vidit ćemo da to ništa drugo nije, nego požuda Franceske i Engleske da su im mirna čeljad iza ledjah ako podju prema Petrogradu i da uzimlju sve opreze potrebite da Rusia neuzme nijedno miesto pouzdanja na švedskoj obali; i ta nasliedba kakva god je, ima na svèrhu niešto ciene.

Morning Chronicle sadèržaje sliedeći spisak o godišnjoj pèrcii Engleske krune i plaće članovah engleskog kabineta: „Kraljica, kraljska porodica i istoj pripadajuće osobe primaju 690,165 sterlinskih lirah.

Pèrvi lord blagajnice 5000 lirah; Pisarnik Exchequer's 5000 lirah; tajnik izvanjskih dielah 5000 lirah; tajnik rata 2480 lirah; pèrvi lord Amiraljata 4500 lirah; lord pisarnik, uzemši i plaću kao presiednik stanice lordah 14.000; lord predsiednik vieća 2000 lirah; lord posebnog pečata 2000 lirah; pisarnik vojvodstva lankastra 4000 lirah; glavni povierenik gorah i šumah 2000 lirah: predsiednik ureda tèrgovine 2000 lirah; obćeni upravitelj knjigonošnicah 2500 lirah; predsiednik ureda preglednog 3500 lirah." (Mletač. List.)

S bojišta.

Iz Krima ništa novoga. Kolera se je u taboru saveznikah no tek sporadično pojavila. Južni Sevastopol pust je i prazan; odkad je nastala velika zima zatvorili su onih šest kafanah kod dievojačkoga zavoda, gdie se nalazi miestno zapoviedništvo. Rusi pucaju na svaku gomilu ljudih, koja se pokaže, oni su gospodari od grada.

Prieko Marsilije javlja se iz Carigrada 19. prosinca pr. g. da se mnije, da će maršal Pelissier u buduće vodit vèrhovno zapoviedništvo nad svim četama na kopnu; nasuprot glasa se, da će admiral Lyons pod svojom zapoviedi imat ukupne brodove savezne flote.

Privremeni uèrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 7. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	74
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	77⅛
dto . . . . » 4½%	
dto . . . . » 4%	59
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93⅛
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	235
» » » » „ 1839, » 100 »	123⅛
» » » » » 1854, » 100 »	94¼
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	68⅞
Bankovne dionice komad po	920
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	303⅛
dto dto s plaćanjem na rate	336⅜
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2195
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linoske željeznice . . » 250 »	248⅛
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	577
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjursko željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	110¾
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	110⅛
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . . »	81⅝
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-51
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	109¾
Marseille za 300 frankah . . . . »	129¼
Paris za 300 frankah . . . . »	129½
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	248
Carigrad za 1 forint . . . . parah	455
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	[illegible]
Srebro od 5. siečnja	10½

SLUZBENI LIST.

Br. 6321 (DS.—1) (3—1)

Izrok.

C. k. gradsko-deleg. kot. sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dne 15. svibnja t. g. bez oporuke preminuvše Kamille Bach, rodjene Poglein, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 26. siečnja 1856. u 9 satih prie podne dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 31. prosinca 1855.

C. k. zemskog suda savjetnik.
Schmidt.

Br. 5534/g. (Izv. 610.) b) (3—2)

Oglas

za doznačenje zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno - odštetne glavnice, što ju polag car. pat. od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razteretjujuća komissia za Hèrvatsku i Slavoniu razbistriteljnom presudom od 13. stud. 1855 broj 4680 pronadje u 2400 forintih srebra, od kojih kamate teći počimlju od 1. svibnja 1856 i to za 6 negdašnjih podaničkih naselbinah urbarskih ležećih u obćini Rakovec, kotaru verbovačkom, županii zagrebačkoj i spadavših na dobro Dvorišće, Marcela Kiepach, propisom §. 26. carskog pat. od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok do 9. veljače 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište odredjuje za dan 9. travnja 1856 prie podne u 9 satih pred ovo c. k. sudište, kojemu ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu — tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 21. ožujka 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Zagrebu dne 20 studenoga 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8352. (343—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 13 stud. 1855 broj 4679. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Stiepanu i Franji Tompa, za spadavše na dobro Tèrzić, u obćini Tèrzić itd. kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj, ležeće 24⁶/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 9850 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom dan 7. veljače 1856 s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga godišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gor pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied ukajižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. travnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8823. (359—DS.) (3—2)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 20. studenoga 1855. broj 4806. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Jose Šindler, ostavštini za spadav-

Br. 8920. (D.S. 360) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 27. studena 1855 broj 4857. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Josipu od Horvath, za spadavše na dobro Dobri Zdenci, u obćini Dubavci i Slani potok, kotaru stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće 3⁶/₈ kmetske naselbine konačne dopitala odštetuu glavnicom od 1450 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8947 (355—D.S.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 27. listopada 1855 broj 4852 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. nasliednikom Jos. Sakač, Emilie Sakač i Aloisia Lisac, za spadavše na dobra Trešćerovec, u obćini Tèrg, kotaru karlovačkom, županii zagrebačkoj ležeće 10 kmetskih naselbinih konačno dopitala odštetu za glavnicom od 4000 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnog odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 1457/g. (Izv.—592) (3—3)

Poziv.

Po c. k. kot. uredu sv. ivanskom kao sudu time se nepoznatim nasliednikom u zaostavštinu pokojnog Ljudevita Hèrvoića, c. k. kapetana u miru na znanje daje: da je gdja. Maria Horvat, rodjena Kanotaj vlastelinka u Bedenici, kotaru sv. ivanskom po odvietniku g. Nikoli Sabliću, proti njima, odnosno proti postavit se imajućem za njih kuratora ad actum tužbu za presudu: da je zaostavština pokojnog Ljudevita Hèrvoića u roku od 14. danah pod pretnjom ovèrhe dužna tužiteljici izplatiti u ime zaostatka pogodjene zakupnine od imanja Bedenice i Turkovčine 400 fr. sr. sa zakonito pripadajućimi kamatami, a u ime ugovorene odustatnine od zakupa 100 carskih dukatah u zlatu, i nadoknaditi parbene troškove, kod ovoga suda predala, rad koje je ročište na dan 10. siečnja 1856 pod pretnjom pravnih posliedicah §. 40. gr. p. odredjeno.

Budući da ovom sudu nasliednici pokojnog Ljudevita Hèrvoića c. k. kapetana u miru poznati nisu, to je na ovih pogibu i troškove odvietnik g. Adalbert Sauff u Zagrebu kao kurator postavljen, skojim će se ovaj pravni posao po propisu gr. postupnika obaviti, istim nepoznatim nasliednikom se s toga napominje, da ili postavljenoga zastupnika za svèrsi shodnu razpravu svoje pravne stvari dobro upute, i njemu svoja dotična sredstva za to pružaju, ili pako da sudu drugoga zastupnika naznače, inače oni posliedice zakasnjenja svega toga samim sebi pripisati bi imali.

U sv. Ivanu, dne 30. listopada 1855.

C. k. kot. ured sv. ivanski kao sud.

C. k. kot. predstojnik.

Car.

Br. 1740. (Izv.—593) (3—1)

Oglas

Otvorenja stiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda sv. Ivanskog kao suda time se oglašuje, da je odlukom od danas njega dana pod br. 1740. civ. stiečaj vèrhu svèkolikog pokretnog i nepokretnog u onih krunovinah, u kojih je stiečajni red od 18. sèrpnja 1853. krepostan, ležećeg imetka M. L. Schapringera tèrgovca u sv. Ivanu otvoren, za stiečajne mase zastupnika i medjutimnoga upravitelja je g. Mijat Dropučić, a kao ovoga zamienik g. Nikola Celinić, postavljen.

Uslied toga se svi oni, koji kakovimgodj naslovom zahtievah na stiečajnu masu staviti imadu, pozivaju, da tražbine svoje u slici uredne tužbe proti stiečajne mase zastupniku do uključivo dana 12. siečnja 1856. kod ovog kot. ureda kao suda najave, u protivnom slučaju će oni, neglede na njima možda pripadajuće vlastničtva pèrvenstvo ili založnog prava od stiečajne razprave izključeni biti, i sve pravo tražbine na stiečajnu masu izgubiti.

Po smislu §. 69. stiečajnog reda opredieljuje se nagodno ročište i u slučaju potrebe ročište za potvèrdjenje postavljenoga ili izbor novog imetka upravitelja i odbora vierovnikah na dne 14. siečnja 1856. prie podne u 9 satih u ovaj kot. ured, kamo se svi vierovnici s opomenom na §. 44. stieč. reda pozivaju.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud.

U sv. Ivanu, dne 1. prosinca 1855.

C. k. kot. predstojnik.

Car.

Br. 853/gr. (Izv.—603) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoselski kao kotarski sud ovim do obćeg znanja donosi, da je na molbu Nikole Hudjina mlinara iz sv. Helene za preduzeće treće dražbene prodaje selišta Mije Novosela od ¼ sesie u Ježevom pod br. 8. iz kuće s kućištem i ostalih zdanjah gospodarstvenih, zatim vèrta i oranicah, sastojećeg i na 690 fr. sr. procienjenog novo ročište, dočim bi one od 1. listopada t. g. bezuspiešno ostalo, na 16. siečnja 1856. u 3 sata poslie podne ustanovljeno, kad će se upitno Selište i izpod procienbe najviše obećavšemu dosuditi. Svaki dražbenik imati će jamčevinu od 50 fr. sr. u ruke sudbenog izaslanika položiti, koja će se kupcu u kupovninu uračunati, a ostalim dražbenikom vratiti, kupac napokon morat će preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom Selištu zaloga radi osigurani, ostale uviete mogu dražbenici kod suda uglédati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na rečeno selište kakovo pravo hipothekarno stekli, ovim pozivaju, da to pravo, do prodaje napomenutih nepokretninah tim sigurnie prijave ovom sudu, jer će inače sebi sami pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme, i oni, u koliko bi kupovnina diobom izcèrpljena, ostanu izključeni.

C. k. kot. sud dugoselski.

U Božjakovini, dne 6. prosinca 1855.

Č. k. kot. predstojnik.

Barac.

Br. 122 (7—Izv.) (3—1)

Razpis natiečaja.

Za izpražnjeno miesto privremenog obćinskog tajnika u području kotara pisarovačkog sa godišnjom plaćom od 350 fr. srebra i prostim stanom razpisuje se ovim natiečaj do 15. siečnja 1856. do kojeg roka imadu natiecatelji svoje molbenice podkriepljene sviedočbami o dobi, vierozakonu, naucih ćudorednom ponašanju i dosadanjem zabavljanju c.k. kot. uredu pisarovina na Pokupskom podnieti.

C. k. kot. ured pisarovina.

U Pokupskom dne 28. prosinca 1855.

Balog.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Vien

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 9. SIEČNJA 1856. Broj 7.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istn. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom ošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je nvèrsthina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr.— Za drugo oglaseili posebno članke platjase do 10 liniah 20 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

T. Z. Berlin, 6. siečnja. Jedan adjutant cesara austrianskoga stigo je s misiom na niemačke dvorove, medju kojima je po svoj prilici i Pruske.

T. Z. Turin, 7. siečnja Lamarmora polazi danas u Pariz, da prisustvuje vojničkim konferenciama.

Hamburg, 4. siečnja. Norveški ministar rata dobio je nalog zajedno sa švedskim ustrojivat vojsku.

London 5 siečnja. U ratnom vieću imajućem se obdèržavat u Parizu zastupat će Englesku herceg Kambridge, generali Airey i Jones i admirali Lyons i Dundas.

Modena, 3 siečnja. Maršal grof Radecki dobio je veliki, a baron Lebzeltern komanderski kèrst novoga estenskoga orlova reda. — U ovoj vojvodini uvedena je metrička vaga.

Austrianska carevina.

U Karlovcu 6. siečnja. I u našem gradu bi danas činom osviedočeno ono, što svaki dèržavljanin u unutarnjosti svog sèrca iskreno čuvstvuje, naime da samo providnosti božjoj zahvaliti imademo, da nam je mile dane Njezinoga Veličanstva carice naše od prieteće previšnjoj osobi pogibeli na sveobću radost sačuvala. Dočim u sporazumljenju ovogradske vlasti s duhovnom oblasti današnji dan na tu svèrhu bi opredieljen bio, da se sveviŝnjem dužno blagodarenje učini sve c. k. vojničke i gradjanske oblasti danas u župnoj cèrkvi sv. Troice u prisutju premnogoga domaceg i iz bližnje okolice pučanstva pritomne bishu kod svečanog bogusluženja, koje je sa „Tebe Boga hvalimo“ velečestno g. O. gvardian i župe upravitelj Augustin Vecerina sa assistentima obdèržavao. Isti dan i u župnoj cèrkvi istočnog vieroizpoviedanja u prisutju mnogobrojnih žiteljah tog obreda blagodarenje Bogu obdèržavao je prečastni gospodin Arhimandrit i biskupie upravitelj Sergej Kačanski, i tako u jednoj i drugoj cèrkvi tople molitve od nebrojenog naroda odašiljalo su se nebu, da uzdèrži Njeno Veličanstvo caricu Jelisavu svagda zdravu i nepovriedivu do najkasnije moguće dobe njezinog za uzvišenje sretno cvietajuće velike monarkie toli potrebitoga života.

— Schlosserova obèrtna poslovnica u Augsburgu izdat će kao na dar za novu godinu 1856. austrianskomu duhovništvu uspomeni novac na sklopljeni sa sv. stolicom i Austriom konkordat. Na prednjoj strani je slika sv. otca Pia IX. i Franje Josipa I. austrianskog cara s napisom: Pius IX. Papa die 18. Augusti 1855, anno X. conventionem init cum Francisco Josepho I. Austriae Imperatore. Predplatna ciena na srebèrni novac 8 fr. na tučni (bronc) 3 fr. s tokom, bez njega 2 fr. 30. kr.; u britanskom kovu s tokom u svili i baršunu 50 kr.; a bez toka u staklenih okvirih 36 kr., u zlatih okvirih 1. fr. u bankah. Naručeni novac pošilja se bezplatno za 3 fior.

— „Presse“ piše: Iz dobrog izvora čujemo, da se očekuje skorim vremenom previšnja odluka, kojom će se opredieliti odnošenje cèrkve, koja nije rimokatolička, spram dèržave. Po onome sudeći, što je u tom smotrenju već odredjeno, obèrtat će se te cèrkve u svojstvenom krugu njihovom onako isto slobodno, kao i katolička cèrkva. One će nepovredimo zadèržati prava svoja kao što zahtieva ustrojenje njihove viere.

— „Osservatore Triestino“ od 5. prosinca piše: „Rieka će takodjer moći pozdraviti ustrojenje gospodarskoga družtva — dugo jur ožudjenoga.

Družtvo ovo je tako uredjeno da će pridruženo biti onomu u Zagrebu u svemu, što može pospiešiti medjusobni napredak, ali u obziru dohodakah hoće da zadèrži svoje upravljanje vlastito.

Zahvalni smo veoma prevrednomu gospodinu vitezu Ernestu Kellerspergu za njegovo koristno i postojano dielovanje.

Oživljenje naših briegovah golih, i svilarstvo dobit će znameniti uzmah u svome napredku shodno obćoj želji. G. Miroslav Thyerri obće poznati domoljub revni, dao se je vas mogući trud za promicanje liepog poduzeća ovog, i niekoč vidit će se usievi i nasadi kao koristni plodovi njegova nastojanja.

Izabrani biše u privremenoj skupštini gg. Ljud. Emilj, Ant. Fel. Dr. Giacić, prof. Dr. Josip Accurti i Pacel, Vukašinović i častni župnik Drenovski g. Cvetko.“

Sèrbia.

— Na miesto povodom poznatog u beogradskim sèrbskim novinama preštampanog članka iz „Sieverne Pčele,“ od dužnosti cenzora razriešenog Vasilie Lazića, postavljen je po predloženju popeč. prosv. najvišjom odlukom profesor Liceja K. Branković za cenzora knjigah i novinah.

Iz Beograda 20. pros. M. svakom razvitku i napredku naroda osnov je prosveta, a ova nalazi svoj početak i temelj u osnovnim školama, koje ako su dobro ustrojene i uredjene, duša su i živci svakom razvitku i napredku. S ove točke smatrajuć stvar, jako smo se obradovali, kad smo ovih danah čuli, da je naše upraviteljstvo preduzelo i riešilo predmet, koi se odnosi na osnovne škole, i ovih predstavnike, učitelje. On sastoji u tome, kako će se glavni fond školski umnožiti i svoju ciel što prie postići, da se svi učitelji osnovnih školah od lihve istoga fonda izdèržavaju, a da se prirez, koi sad razne veličine za izdèržavanje učiteljah postoji, na narod više i poslie niekoliko godinah nerazrezuje; kako će se učiteljska platja u takav poredak dovesti, da se učitelji bolje i pravičnije nagradjuju i platju uredno primaju; kako će se škole i u onim krajevima domovine naše umnožiti, u kojima ih za sad sarazmierno malo ima; i naposliedku, kako će se ustanoviti moći i penzioni fond za učitelje, njihove udovice i siročad.

Ovaj je predmet za napredak otačbine i naroda našeg tako velike važnosti, da ni jednog Sèrbina neće biti, koi nebi, kad ovo dozna, najtopliju zahvalnost i priznanost u sèrcu osiećao pram onim, koji se o tom staraju i brinu.

Od kakve je važnosti ovaj predmet za napredak naš, mislimo drugi put govoriti. No ovdie, i za sad, predstavimo sebi samo, s kakvim umiljenjem, s kakvom radostju i kakvom nadom roditelji svoju diecicu, svoju buduću podporu i utiehu predaju učitelju! Neima roditeljah, koji dajući svoje dietešce u školu, nemisle da će mu učitelj razum razviti, sèrce i dušu oplemeniti, i mudro i koristno znanje dati, koje će mu za pravac i na pravu korist cieloga života

Bosna i Ercegovina.

(Dalje).

Sad spomenute godine redovnici samostana sudiškog u sredinih župah u nahii Dèrventskoj odrediše cèrkvu gradit, pa ako okolnosti dopuste uz nju i učilište za mladež, zato od oštedjene svoje milostinje kupiše zemlju na briegu Plehan zvanom sahat daleko od Dèrvente, i od čestitog sultana ferman dobaviše za načinit cèrkvu. Odkud kroz prošaste dvie godine isti redovnici na Plehanu podigoše iznovažupsku kuću, i druge potrebitie zgrade, u isto doba počeše sabirat kamen, šeći kreč, i druga za cèrkvu načinit potrebite, pripravljahu. Postupanje i napredak ovaj šaka dèrvenćanah Turakah krivim okom gledaše, zubim škripaše i prietiše govoreći: svi ćemo prije izginuti, nego ćemo pripustit, da fratri cèrkvu na Plehanu načine. Medju ovim gaziam (junacim) kolovodje jesu Mustafabeg, iz Kubinovacah, Hadži Osman Gjoulaghić i Muhamed Hadži Assanović i još nieki Čosaga. Ovi su bunili u vrieme Omerpaše svu nahiu suprot caru i ratovali su suprot Omerpaši, pa su se po šumah krili u vrieme iztraživanja suprot buntovnicim, i tako su bez pedepse ostali, zato i još biesne suprot kèrstjanskom zakonu i suprot naredbam cara, vezira i Mudirah. —

Buduć da u Dèrventi nedieljom biva pazar, sviet iz obližnjih župah nedieljom ostavlja misu pa ide na pazar, i misnici dakle plehanski svake druge barem nedielje počeli su u Dèrventi u jednom šljiviku na zimi i vrućini s velikom nezgodom puku misu govorit. Nu veća je nezgoda misnicim što zlikovci dèrvenćani Turci kad misnici idu kroz Dèrventu ili na konju ili pieške, nagovore diecu pa plaše konja, hitaju se i udaraju kamenicam misnike. — Desi se lani i župnik Plehanski na jednom katoličkom groblju, gdie usadi povelik dèrveni križ, to zlobni dèrvenćani nemoguć gledat križ presieku, i prevale na zemlju. Ovu opakost misnici prikažu Mudiru dèrventskom Rušid-begu, koi iznajde Turke krivce, i natiera ih, da oni svojim rukama isti križ podignu, i usade u grob gdie je i prije bio. Evo muke kojom će vodom Turci koji su se križa dodirali ruke oprati, kako li će igda Boga vidit, buduć da sunjivom mislju (hajgriešnie stvari doticali se? — Odkud ovu pogèrdu sebi nanešenu zlikovci odlučiše najgorim načinom osvetiti, i ako ne sve troicu, barem jednog misnika na Plehanu ubiti i glavu u Dèrvent donieti. (Sliedit će dalje.)

služiti, kroz to pak da će on postati dobar i pobožan hristjanin, vieran i poslušan sin otačbine i snažna podpora ne samo svojih roditeljah i srodnikah, nego i ostalih svojih sugradjanah. Sad pitajmo: može li učitelj ovako plemenitim čuvstvima i ovako preuzvišenim mislima roditeljskim odgovarati u svemu, pa ma i najrevnostnii i najsposobnii bio, kad u biedi živi i neima odkuda ni najnuždnije potriebe za život da namiri? nemože. Ovo je još car David dobro znao, kad je kazao: uštedri me, pa ću ti pievati; a i poslovica narodna to isto potvèrdjuje, kad veli veselo sèrce kudelju prede. —

Da bi dakle učitelji naši pevajući i sa veselim sèrcem svoju prevažnu i svetu dužnost ispunjavali i predpostavljanju i nadi roditeljah odgovarali, treba ih u dobro, i koliko se više može bolje stanje postaviti. A ovo će tek onda moći biti, kad se napomenuta visoka namiera našeg upraviteljstva udiejstvuje, koje vèrlo radostno očekujemo i nadamo se da će skoro biti. Zato svi, koji prosvetu naroda uvažavati i važnost učiteljskoga zvanja cieniti znamo, treba da ovo dielo pozdravimo kao snažno jemstvo za budući razvitak i napredak naroda našeg, i da podpomognemo blagu i visoku namieru našeg svietlog kneza i upraviteljstva, o umnoženju glavnoga fonda školskog i o boljem uredjenju naših školah i plate učiteljske; pa će dieca naša blagoslivljati svoje otceve, a unučad i praunučad svoje diedove i pradiedove. Poviestnica pak naša priznat će kroz sve viekove trud i staranje vlade naše i dragovoljnost naroda našeg na sve, što je občekoristno.

(Sèrbske novine.)

Talianska.

Iz Turina 12. pros. Kralj je posred živahnog klikovanja vratio se ovamo; grad biaše razsvietjen.

— U Rimu bio je ovih danah nieki ustavnik, koi je kod posliednjih arestaciah bio veoma radin, u sumraku u svom stanu po nepoznanu čoviekn kroz ključenicu od vratah izazvan i kad ista otvori, ubijen. Ubojica uteče, bez da se je temeljita sumnja na ikoga bacit mogla. Više redanstvenih opravnikah, koji su noćne patrole pratili kao provodiči, biahu posliednje nedielje na samotnim miestima napadnuti i niekoliko ih ranjeni.

Piemonteskoga minister-residenta na veleherceškom toskanskom dvoru, senatora markeza Sauli-a primila je Nj. c. visost velehercog 30. pr. m. u osobitoj Audiencii.

Francezka.

— Štijemo u dopisništvu službenog lista od Milana: Dajem na znanje jedan dogadjaj kojeg možete dèržat za istinito premda taj nije jošter pronikao izmedju puka; može imati pretežke nasliedbe i povesti na ozbiljne raspre, i razpružiti boj na mnogo prostranije polje, to jest u sèrdce Europe.

Umoren neprestanim i svakdanjim kriomčarstvom iz svih lukah Prusie a osobitó iz Dancike i Memela za korist Rusie učinjenim upèrkos ugovorima nijednostranosti Prusie, prinašajući joj siere (sumpora), nitra, olova itd. car Napoleon upravio je jedno pismo preoštro Kabinetu berlinskom, prisivajući ga da uzme taj čas položaj manje sumnjiv i da u toliko obradi da bi ta kriomčarstva prestala, ako mu nije milo vidieti svoje luke obsadama zatvorene.

Ovo pismo bi upravljeno po bèrzojavu našem poslaniku kod Federika-Guglielma, i ako ne pridobie žudjenu cilj, mogu vas uvierit da je car odlučio stavno na najkrajnje strogosti postupiti.

Velika Britania i Irska.

„Times" odrekavši se svih saakah o miru ponavlja svoju opomenu, da se napnu sve narodne sile. Vlada neka nezaboravi da od ovoga rata zavisi sudbina obstojećih inštituciah Engleske. Britanska aristokracia neka ima kontrola o ratovanju u svim strukama. Da će rat, vodjeni slavno, utvèrdit socialno i političko gospodstvo višjih klasah, dosliedno i prestol ograničene monarkie, suprotivni pako slučaj uzdèrmat i najčvèršćje dèržavne uredbe. Tuži se zatim kao što je već više putah činio na dvie bezlovorne ekspedicie britanske flote i raduje se tomu, što se čuje, da je admiral Dundas dobio nalog, da skine svoju flagu. Takova zapoviest neizražuje ukora, no daje povod k razmišljavanju, ne bi li mu se bolji nasliednik našao i odstranjuje pravo, koje se običaje na temelju zapoviedništva od prošaste godine upotriebit na zapoviedništvo u budućoj godini. (Glasa se, da će zapoviedništvo na baltičkom moru godine 1856 dobit Sir E. Lyons.) Što se vojske tiče boji se „Times" da se nebi odviš skèrbilo za njezinu udobnost. Veli, prie je bila odviš zanemarena, a sada ju opet preveć maze. Vojska, koja treba 40,000 tovarne živine, 40,000 vozarah, željezničkih radnikah i bog zna koliko još drugih svakojakih poslužiteljah, da se na put krene, lahko bi došla u pogibelj, da se napokon nebi mogla ni ganut s miesta.

S bojišta.

— U Eupatorii i Kèrču saveznici obdèržavaju strogu defensivu; ima već dva mieseca, što nije dotičnim vojnim razdielima prispiela nova doknadna momčad; konjaničtvo zimovat će u rumelskim i bugarskim lukama zatim u Bosforu. (I vojničke novine hoću da znaju o opozovu Omerpaše.)

Iz Erzeruma pišu novinama „Daily News" pod 4. prosinca. Da se Erzerumu nedogodi, što se je dogodilo Karsu, valja da sultan i savezne sile neodvlačno pošlju ovamo dobro oboružanu vojsku. Ima niekoliko danah što su se ovamo uvukli ruski uhode; glasa se da su već dvojica od istih osudjeni na vešala. Iz pribitnosti uhodah može se zaključit, da se general Muraviev neće zadovoljit s posiedom Karsa i da će svoje operacie nastavit zimi ili početkom prolietja. Čete, kojima je ojačao, sastoje od prilike od 20,000 piešakah, koji su dignuti iz georgijske infanterie. Sutra očekujemo do 2500 momakah, koji su se malo prie skèrcali u Trapezuntu i pridružili Selimpašinoj vojski. Od onih 12,000 momakah, što su nam obećali pred dva mieseca, dobili smo dosad jedva 4000; medjutim bolje kasno nego nikada.

Nieke biegunske novine, koje izlaze u Carigradu, donose izvadak iz jednoga pisma Kmetyova, koi je kao što se zna komandirao u Karsu. Pismo, kojem nije pridan datak, čini se da je pisano početkom studenoga, kad je pisatelj već izgubio bio svu nadu, da će se tvèrdjava moći dèržat. „Mi tèrpimo" kaže u tom pismu „oskudicu u svem, posvud vlada nered i nerazboritost i ja sam u istinu prisiljen kazat, da me je kobna zviezda doveda u to tursko gospodarstvo. Da nered uzbude podpun, poslali su nam ovamo engleskih oficirah, koji sve znaju samo ne, kako se vodi rat. Neprijatelj jača svakom nedieljom a mi nemožemo ugledat nijednoga momka. Ako padne Kars ima će se vojna u Azii smatrat kao dokončana slavodobitno za Rusiu a sultan neka gleda, da si od ikud pribavi novu vojsku za branit Erzerum i druga primorska miesta."

Jedno pismo iz Kasača od 11. prosinca u londonskim listovima javlja, da je Deheng drugi master britanskoga topovnoga čemca „Lynx" zbog streživosti pred bojni sud stavljen i osudjen na vešala.

„Vojničke novine" pišu, „čete ruskoga generala Bragationa Muharskoga posiele su opet *desnu obalu Ingura i prekinule na kopnu savez medju Suhum-Kalom i Redut-Kalom.* Ova očinjenica dokazuje podpunoma, da nije valjao plan od operacie, koi je Omerpaša osnovao bio, da digne obsadu od Karsa. Negledeć na to, da je maloazianska tvèrdjava došla Rusima u ruke, nalazi se i vojska Omerova i Mustafina u položaju, komu se ninajmanje nemože nenavidit a serdar, da se zaštiti od napadah ruskih, prietećega pomanjkanja hrane i vladajućih boliestih, čini upravo sada priprave, da svoju vojsku prebaci u Trapezunt.

Konac ove vojne mogao se je znati napèrvo. Omerpaša zabaci svaki dobar saviet i sada mora gledat, da se pred ratnim sudom u Carigradu opravda, zašto nije ništa doprineo k izbavljenju Karsa.

Mi nemožemo da neprimietimo, da Omer nezasluživje ukorah, kojima se gèrdi osobito od engleske strane u Carigradu. Njemu nisu u kolhisu stavljena bila na razpoloženje nikakva prepratna sredstva i pošto je svoju vojnu u kasnoj jeseni započeo, nije se moglo razborito od njega tražit većih uspiehah, nego od saveznikah u dolini baidarskoj. Osobitost ratovanja u maloj Azii još je znatnia negoli igdie i nije nemoguće, da će rusko konjaništvo, koje 5 satih od Erzeruma četuje, 80.000 stanovnikah ovoga pokrajinskoga glavnoga grada neprestano uznemiravat, i da će s vremenom, ako Erzerum pade pod rusku vlast, Omerpašu i zato učinit odgovornim.

Stavlja se do znanja svim, koji su ovlašteni prodavat školske knjige, da se štampane tabelle za izkaz siromaštva na porabu učenikah k br. 21,397|7555. 1855. mogu iz tiskarnice u Zagrebu u gospodskoj ulici br. 38. dobit franko po 1 kr. konvencionalnoga novca.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 8. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U srebr.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	73 7/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	77 9/16
dto . . . . » 4 1/2 %	64 1/4
dto . . . . » 4%	59
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/8
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » » 1839, » 100 »	124
» » » » » 1854, » 100 »	94 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2 %	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	68 3/4
Bankovne dionice komad po	889
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	452 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	303 1/2
dto dto s plaćanjem na rate	336 3/8
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2195
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	243
» požunsko-tèrnovačke želez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	585
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	393 3/4
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	110 5/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	110
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	81 1/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-49
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	109 3/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	129 1/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	129 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	249
Carigrad za 1 forint . . . . parah	455
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	14 3/4
Srebro od 6. siečnja	10 5/8

SLUZBENI LIST.

Br. 122 (7—Izv.) (3—2)

Razpis natiečaja.

Za izpražnjeno miesto privremenog občinskog tajnika u području kotara pisarovačkog sa godišnjom plaćom od 350 fr. srebra i prostim stanom razpisuje se ovim natiečaj do 15. siečnja 1856. do kojeg roka imadu natiecatelji svoje molbenice podkriepljene sviedočbami o dobi, vierozakonu, naucih ćudorednom ponašanju i dosadanjem zabavljanju c.k. kot. uredu pisarovina na Pokupskom podnieti.

C. k. kot. ured pisarovina.

U Pokupskom dne 28. prosinca 1855.

Balog.

Br. 5534/g. (Izv. 610.) b) (3—3)

Oglas

za doznačenje zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno - odštetne glavnice, što ju polag car. pat. od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razterećujuća komissia za Hèrvatsku i Slavoniu razbistriteljnom presudom od 13. stud. 1855 broj 4680 pronadje u 2400 forintih srebra, od kojih kamate teći počimlju od 1. svibnja 1856 i to za 6 negdašnjih podaničkih naselbinah urbarskih ležećih u obćini Rakovec, kotaru verbovačkom, županii zagrebačkoj i spadavših na dobro Dvorišće, Marcela Kiepach, propisom §. 26. carskog pat. od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok do 9. veljače 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište odredjuje za dan 9. travnja 1856 prie podne u 9 satih pred ovo c. k. sudište, kojemu ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu — tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu; čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaže ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u prišnje stanje miesta neimade.

U Varaždinu dne 27. stud. 1855.

Novak, s. r. **Fohn, s. r.**

Br. 8374. (345—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 17. veljače i 8. svibnja 1855. br. 626. i 1935. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Franji Novaku, za spadavše na dobra Preseka i Bočkovec, u obćini Bočkovec, Preseka itd. kotaru križevačkom i verbovačkom, županii zagrebačkoj ležeće $12^5/_8$ i $3^6/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 5060 i 1500 forintih srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1. studenoga 1855 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom dan 30. siečnja 1856 s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koj mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 30. siečnja. 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 21. ožujka 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Zagrebu dne 20. studenoga 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 8352. (343—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 13 stud. 1855 broj 4679. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Stiepanu i Franji Tompa, za spadavše na dobro Tèrzić, u obćini Tèrzić itd kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj, ležeće $24^5/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 9850 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26 carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom dan 7. veljače 1856 s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 1. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 28. travnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 21. studenoga 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 8825. (354—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 17. studena 1855 broj 4698 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Jos. Blužić i Jos. Horvat, za spadavše na dobro Čennec, u obćini Rugvica, kotaru Dugoselo, županii zagrebačkoj, ležeće $1^6/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 700 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. travnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primjetbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 15. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 8823. (359—DS.) (3—3)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 20. studenoga 1855 broj 4806, polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Jose Šindler, ostavštini za spadavše na dobro Repišće, u obćinah Repišće, Stankovo, Koler, Braslovje i Munjaves, kotaru Jaska, županii zagrebačkoj, ležeće $8^3/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 2150 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26, od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom dan 28. veljače 1856. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 28. veljače 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 29. travnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povratu u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 19. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. **Jović s. r.**

Br. 8920. (D.S. 360) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 27. studena 1855 broj 4857. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Josipu od Horvath, za spadavše na dobro Dobri Zdenci, u obćini Dubavci i Slani potok, kotaru stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće 3⁵/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetusa glavnicom od 1450 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posvjedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji se u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8946 (361—D.S.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 27. studenoga 1855 broj 4851 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Franji Ćaćkoviću, za spadavše na dobro Dobri Zdenci, u obćini Stubica gornja, kotaru stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće 14⁴/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 5800 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 1740. (Izv.—593) (3—2)

Oglas

Otvorenja stiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda sv. Ivanskog kao suda time se oglašuje, da je odlukom od današnjega dana pod br. 1740.civ. stiečaj vèrhu svekolikog pokretnog i nepokretnog u onih krunovinah, u kojih je stiečajni red od 18. sèrpnja 1853. krepostan, ležećeg imetka M. L. Schapringera tèrgovca u sv. Ivanu otvoren, za stiečajne mase zastupnika i medjutimnoga upravitelja je g. Mijat Dropučić, a kao ovoga zamienik g. Nikola Celinić, postavljen.

Uslied toga se svi oni, koji kakovimgodj naslovom zahtievah na stiečajnu masu staviti imadu, pozivaju, da tražbine svoje u slici uredne tužbe proti stiečajne mase zastupniku do uključivo dana 12. siečnja 1856. kod ovog kot. ureda kao suda najave, u protivnom slučaju će oni, negledeć na njima možda pripadajuće vlastničtva pèrvenstvo ili založnog prava od stiečajne razprave izključeni biti, i sve pravo tražbine na stiečajnu masu izgubiti.

Po smislu §. 69. stiečajnog reda opredieljuje se nagodno ročište i u slučaju potrebe ročište za potvèrdjenje postavljenoga ili izbor novog imetka upravitelja i odbora vierovnikah na dne 14. siečnja 1856. prie podne u 9 satih u ovaj kot. ured, kamo se svi vierovnici s opomenom na §. 44. stieč. reda pozivaju.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud.

U sv. Ivanu, dne 1. prosinca 1855.

C. k. kot. predstojnik.
Car.

Br. 853./gr. (Izv.—603) (3—2)

Izrok.

C. k, kot. ured dugoselski kao kotarski sud ovim do obćeg znanja donosi, da je na molbu Nikole Hudjina mlinara iz sv. Helene za preduzeće treće dražbene prodaje selišta Mije Novosela od ¼ sesie u Ježevom pod br. 8. iz kuće s kućištem i ostalih zdanjah gospodarstvenih, zatim vèrta i oranicah, sastojećeg i na 690 fr. sr. procienjenog novo ročiste, dočim bi ono od 1. listopada t. g. bezuspiešno ostalo, na 16. siečnja 1856. u 3 sata poslie podne ustanovljeno, kad će se upitno Selište i izpod procienbe najviše obećavšemu dosuditi. Svaki dražbenik imati će jamčevinu od 50 fr. sr. u ruke sudbenog izaslanika položiti, koja će se kupcu u kupovninu uračunati, a ostalim dražbenikom vratiti, kupac napokon morat će preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom Selištu zaloga radi osigurani, ostale uviete mogu dražbenici kod suda ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su ukajiženjem na rečeno selište kakovo pravo hipothekarno stekli, ovim pozivaju, da to pravo, do prodaje napomenutih nepokretninah tim sigurnie prijave ovom sudu, jer će inače sebi sami pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme, i oni, u koliko bi kupovnina diobom izcèrpljena, ostanu izključeni.

C. k. kot. sud dugoselski.

U Božjakovini, dne 6. prosinca 1855.

C. k. kot. predstojnik.
Barac.

Nri 13201.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Controllore presso la Cassa di Porto e sanità marittima in Ragusa, cui va congiunto il salario d'annui fiorini Seicento nonche l'obbligo di prestare una caussione di servizio nell' importo d'una annata del soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro 5 settimane al Governo Centrale marittimo la documentata sua istanza, comprovando la sua età, l'illibata sua condotta morale politica, i servizj finora prestati, la piena idoneità al posto optato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Si avverte, che coloro, i quali non trovansi diggià impiegati in via definitiva presso qualche cassa erariale, dovranno comprovare di aver subito con buon successo l'esame contabile.

I concorrenti dichiareranno inoltre se si trovino in parentela od affinità con altri Impiegati della Cassa portuale sanitaria oppure dell' Ufficio Centrale di Porto e sanità marittima in Ragusa.

Dall' J. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 9. Decembre 1855.

Br. 2044 (Izv.—5) (3—2)

Izrok.

C. k. kotarski ured kao kotarski sud križevački, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 5. svibnja 1855. bez oporuke preminuvšeg Franje Šegulića, narodnih učionah u Križevcih, učitelja štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 29. siečnja 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. kr. kotarski ured kao kotarski sud.

U Križevcih, dne 29. prosinca 1855.

C. k. kotarski predstojnik.
Kiss.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 10. SIEČNJA 1856. Broj 8.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjerе do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

— Najvišjom odlukom od 22. prosinca pr. g. dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo odobrit, da se zavremena skuparina napomenuta već u ovom listu izplati dotičnim činovnicima, to jest onima, koji nemaju prieko 800 fr. plaće na godinu. Ista proteže se samo na šest zimnih miesecih t. j. od 1. studenoga 1855 do konca travnja 1856. Dodatci i pobočna beriva, što se kod izmiere mirovnice normalno neuzimaju u obzir, nemaju se ni ovdie uračunati. Skuparina ova za svih šest miesecih ima se dne 1. veljače 1856 na jedanput izplatit. Činovnici do uključno 400 fr. godišnje plate dobit će 15 % a oni do uključno 800 fr. godišnje plaće 10 % u to ime, kao što je bilo već i u ovom listu napomenuto, no razumieva se po sebi, da će se skuparina izmierit po plaći samo za rečene miesece. Od ovoga dobročinstva izključeni su jedino ukupni domenski, montanski i lugarski činovnici.

— Posluje se o osnovi jednog novog gvozdenog puta u Ugarskoj. Nad tim poslom glavar je knez Andrassy. Ovi gvozdeni put počimat će od Galicie, i siedinit će se u Temišvaru s ungarskim gvozdenim putem.

Kako je poznato, ove godine N. U. gosp. vojvodnik topništva vitez Hess upotriebio je vojnike na gradjenje gvozdenog puta od Boknie na Krakov. To je pomoglo ove godine načiniti taj put za pet niemačkih miljah daljine. Sad rade 6000 vojnikah na traku gvozdenog puta, za šest niemačkih miljah daljine, koje se prostire od Dambica do Rzesgova. Mieračina je započeta na dvie suprotivne strane, s jedne strane od Rzesgova i Przemisla, a s druge od Lučava u Černovice. S ovim putem namierava se sjediniti Krakov s medjama Moldavie i putem dotaknuti Dambicu, Rzesgov, Przemisl, Sambor, Halitz, Kolomju, Černovic i Lučavu, gdie će se s Moldavskim gvozdenim putem sjediniti. Lavov će se s pobočnim putem s glavnim putem sastavit, koji će u Przemisl ili u Sambor svèršivati.

— „Ostd. Post" doznaje, da je u načelu odobreno, zavoditi privatne založnice. Založnice smatrat će se kao radinost, kao takova će se dozvoljit. One će imati opredieljenje da predupredе zloupotrebljenjima potajnih založnicah.

Iz Zlatnog Praga, 13. pros. U stanju sam štogod bolje pokazati o dvama glagoljitičkim spisima po učitelju Höfleru iznašastim. Oni sastoje od dva lista kožna u četvèrtini, koje je, koliko se vidi, nieko u prastaro vrieme pomnjivo preliepio k unutarnjoj strani koricah jednog latinskog rukopisa jedanaestog vieka; oni su, još prije nego su se tu preliepili, od vremena pokvareni biti morali, i sada su se tako čvèrsto dèrvenim koricama rukopisa priljubili da ih nebi od tuda bez velike povriede nitko otèrgnuti mogao. Rukopis lista onog koi se na lievoj strani nahodi u boljem se stanju nahodi od onoga koi je na desnoj. Oba ta lista sadèrže pobožne piesne iztočno-gèrčke cèrkve; i to je največma zanimivo jer se jedna takova piesma odnosi na sv. apostole Petra i Pavla. To nedvojbeno pokazuje, da se iztočna cèrkva sa zapadnom u tiešnjem savezu nahodila nego što se u obće misli. Ovi rukopis je najstarii od svih rukopisah do sada poznatih; knjigar Dr. Šafarik, koi se osobito s glagoljitičkom književnosti bavio, i koi je nazad niekoliko godinah izdao zbirku spisakah u tom jeziku, iz prastarih rukopisah nabranu, i na tu svèrhu naročito je slova saliti činio po njegovom izgledu od g. Haase sina, dèrži da oni prinadleže devetom vieku, i po tom, vriemenu S. Ćirila i Metodia. — Skoro su dva mnienja protivna o glagoljitičkim rukopisima izjavljena. Nieki su govorili da oni prinadleže mnogo stariim vremenima nego li ćirilska, i dèržali su da S. Ćiril nijese s ovim slovima koristovao, budući da su mučnia za čitanje nego su gèrčka, koja su njemu bolje poznata bila; ali veći broj književnikah bio je mnienja, da su one poznije, još su nieki tvèrdili da su ona u novia vremena iznadjena. Mnienje Šafarika istog, nazad niekoliko godinah objavljeno, slaže se s ovim posliednjima, dokle nije bolje stvar izpitao i uvierio se da oni prastarom vremenu pripadaju. To je dokazano od jednog učenog ruskog književnika, koi je iznašao, u jednom Gèrčkom samostanu (ako se nevaram u onomu planine Athos) jedan spis s glagoljitičkim rukopisom 10. vieka. Po tom je u Hèrvatskoj iznašast drugi 11 vieka. Ali rukopisi takove starine, kakovu pokazuju rukopisi o kojima se govori, nikad se vidili nisu. S njima je sasvim dokazano da je glagoljitički rukopis od mnogo starieg doba na svietlost izišao, nego li ćirilski. Dokazuje to predusetje i nieki biliezi, odavna od Šafarika ugonetani, da se na takovi a ne drugačii način običavalo pisati u obće. Osim toga nalazi se u njima jedna zanimiva osobitost što se jezika tiče: nahodi se to jest Čeških svojnostih jezika onakovih kao što se u prastarim spomenicima ovog nariečja nalazi. Znamenito je takodjer da ovi starinski rukopisi jesu uteropiti (παλιμψεστοι) ali se predjašnja slova pročitat nemogu.

Što se pak tiče rukopisa latinskog, kome su ovi listovi prilieplјeni, takodjer je i on zanimiv, jer sadèrži objavljenja (Apokalipsis), diela i niekoliko knjigah apostolskih starinskoga pregleda, dosada neupotriebljenoga. Suprot pèrvomu, nahodi se jedan kožni list sa dvie slike na bizantinski način izrisane. Gornja predstavlja jedan vid iz objavljenja: to jest Isusa sa zracima koji mu iz obraza sjaju s nadpisom: Si vis solem itd. Dolnja predstavlja gospodara jednog, koi u desnoj ruci dèrži koplje, a lievu ruku uzdignutu dèrži, kao da se kune; jedan pèrvosveštenik pruža mu na dar jednu knjigu, može biti da to znači ovi isti spis; stvar koja se i u drugim takovim slikama nahodi. Po nesrieći od nadpisa malo se razumieti može.

Cèrveni čoviek.

Nizozemska slika engleskoga slikara.

Nieki večer u devet satih dodje čoviek na konju u *seosku kèrčmu k cèrnom labudu*, nalazećoj se devet engleskih miljah od grada Leicestra. Jašio je visoka, vatrena vranca, cèrna kao katran, a za sobom imao svezanu kožnatu torbu. Cèrna putna kabanica zamatala je nesamo njega već većom stranom i njegova konja. Glava mu je pokrita bila širokrilim šeširom, koi je u ostalom bio neobično nizak. Noge je turio u šiljate čižme obskèrbljene golemim mamuzama; u ruci dèržao je prut narešen remenom dugačkim više rifah i dèržalom, koje bi bilo kadro smèrvit goliata.

Kad dodje pred kèrčmu, sjaši polagano i zazove konjušara njegovim imenom. „Jovane!" reče „odvedi mi konja u konjušnicu, izribaj ga dobro, a kad se razhladi, prijavi mi" Na to uzme svoju kožnatu torbu i otide u kuhinju a za njim podvorni kèrčmar, koi mu je kod dolazka izišao na susret. U kuhinji bilo je sakupljeno više osobah, koje su se svekolike zabavljale malone na isti način. Na jednoj strani od vatre siedio je seoski školnik, mèršav, blied čoviečac sa šiljatim nosom, vlasuljom iztičućom u dugačak perčin, i licem, kojega velevidne cèrte izrazivahu, da i njihov posiednik neizmierno mnogo dèrži do sebe. Razveseljivao se je lulom, iz koje je s velikom lastju neprestano gonio oblakah od dima. Naprema njemu siedio je miestni sudac, debela, čelava ljudesina u iznošenoj cèrnoj haljini s prekomierno velikim kopčama na cipljama. Medju ovim obim slikama siedio je poreznik dèržeći u jednoj ruci takodjer lulu, a u drugoj bukaru. Da se dovèrši taj kupić imamo jošte samo napomenut kèrčmaricu, omašnu ženu od 35 godinah i s rumenim jagodama, koja je siedila do školnika i očevidno pozorno slušala mudre opazke, koje je mèršavac za dobro našao izustit na podučavanje svojih slušaocah.

Vratimo se k našem inostrancu. Onaj čas, kako stupi u kuhinju a za njim kèrčmar, bili su već i pogledi svega družtva nanj upravljeni. Krila njegova šešira biahu tako široka, njegove mamuze tako dugačke, lice mu biaše tako omotano jakom njegove široke cèrne kabanice, da je odmah na sebe povukao pozornost svih nazočnih, a i glas mu nazori tako oštro i grubo, kada zaište kuće-gazdu, da ga razmota iz njegove kabanice, da se netom svi tèrgoše a a još većma začudiše se, kada skine kabanicu i šešir. Stajao je pred malim kuhinskim družtvom golemi čoviek, čvèrsta uzrasta sa cèrvenim vlasima i sriednjih godinah. Nosio je cèrvenu haljinu, cèrvenu ječermu, cèrvenu maramu oko vrata, da i rukavice bile su mu cèrvene a kad razkopča dugačku haljinu, poveća se još većma udivljenje gledaocah, jer su mu i hlaće bile cèrvene.

„Sasvim cèrven!" zavikne nehotice miestni sudac.

„Kao što velite" doda školnik bèrbljavim svojim načinom govorenja „sve je na tom gospodinu cèrveno." Kèrčmaričin pogled obustavi mu jezik, no medjutim bio je inostranac čuo njegovu opazku, okrene se i upre svoj oštar pogled na bèrbljavca. Školnik trudio se je da ga junački odkadi pomoćju svoje lule, no zabadava, poćuti moć njegova pogleda i mukom zamukne. (Dalje sliedi).

Dr. Šafarik takove na ovi način tumači: (si dominus) param (donabit), munus votum superabit. Očevidno je da iznašasti rukopisi glagoljički u savezu stoje s latinskim, ali kakov je taj savez, mučno je iztomačiti. Učitelj Höfler na dan 17. tekućeg objavit će svoje mnienje vèrhu latinskog, a knjižničar Šafarik takodjer dati će svoje o glagoljičkim iznašastim spisima, u siednici jednoj česke akademie znanostih; to se nestèrpljivo očekuje. Bez sumnje njihovo mnienje o prastarinskom vremenu glagoljitičkog rukopisa bit će od niekih oštro opovèrgnuto, koji na svaki način dèrže da je ćirilski rukopis starii od glagoljitičkog, i koji neće da od svog mišljenja odstupe sasvim da je protivno mnienje očevidno dokazano, i da su učeni književnici Ruski odavna od svog protivnog tvèrdjenja odstupili i istinu priposnali.

Ovim viestima iz „Allgemeine Zeitunga“ dodati imademo nieki izvod iz „Prager Zeitunga“, o siednici Akademie znanostih dèržane u Zlatnom Pragu dne 17. t. m. u kojoj, pošto je učitelj Höfler potanko opisao iznašastje ovih dvajuh spisah, knjižničar Šafarik pročitao je sastavak složeni o važnosti ovih rukopisah. Izmedju ostalog on navodi: Da su ova dva glagoljitička spisa, po svoj prilici, u isto vrieme napisana od dva različna pisaoca. Pèrvi spis sadèrži dvadeset i sedam redakah, tako zvanih svietilnik (Exapostilari), to jest piesma, koja su se pievala po svèršetku cèrkovnih časovah; drugi sadèrži dvadeset i četiri predpielja i siedilnike (Καθησμοι) koji su se običavali u cèrkvi pievati u velikoj sedmici.

To se štie na strani koja nije prilieplјena, a dèržati je da i druga strana saderži sliedbu istih.

Što se jezika tiče on se sasvim sa starinskim slavenskim jezikom, ili bolje da rečemo sa starinskim cèrkovnim knjigama slaže; odlikuje se pak osobno, što osobito zaslužuje opazke, radi načina zvuka i besiede koja je sasvim shodna jeziku Českom, Moravskom i Slovačkom.

Uvaženje i razbistrenje ovih dragocienih starinskih ostatakah skoro će s njihovim prevodom na svietlost izići.

Nebi se moglo i kod nas štogod slično iznaći?

Nije moguće da u pokrajini, u kojoj od početka kèrstjanstva, sveti obredi u našem su se jeziku obsluživali, medju starim knjigoshranama, a osobito u onim samostanah da nema bit štogod takvoga. Ili trieba je rieti da izmedju nas slavenah slabahna je ljubav slavenskog jezika? Ili ciene naši knjižnici da je moguće razumiet podpuno jezik sada govoren, i podobno njim se služiti bez povratiti se na njegov izvor? (Glasnik dalmatinski.)

Turska.

Iz Bosne. Kod nas je novog, da je promienut naš predobri bivši upravitelj Churšidpaša — obćeljubljeni, od svega naroda, osobito od kèrstjanah. On odlazi prieko Dalmacie u Jenišehr-Larissa — u Rumeliu, a odtuda dolazi nieki Mehmedpaša za Bosnu, čujemo, a još ga vidieli niesmo, da je čoviek star, — dao Bog da budemo s njim mirni i spokojni kao što smo s Churšidom.

Odkako je zima svoju oštrinu pokazala, izčezli su primieri kolere, a bilo je je dosti svuda gotovo, osobito po većim varošima.

Od Turskog praviteljstva zabranjen je izvoz hrane t. j. žita u Austriu, ipak žito je opet na cieni dobroj. Volovi su bili dobro pošli, pak su sada stali, a imade ih za prodaju.

Rusia.

Iz Petrograda 10. „Wiener Ztg.“ Njeg. velič. car darovao je vojvodniku Kruševu za hrabrost, zasviedočenu 8. rujna u Sevastopolju pri odbijanju juriša sablju jednu, bogato nakićenu dragim kamenjem.

Za podporu žiteljah, koji su u Sevastopolju sve što su imali izgubili, prispievaju znameniti prilozi popečiteljstvu moreplovstva. Oni se nadaju odborom jednim po nalogu njeg. carskog vis. velikog admirala. Osim toga namierava popečiteljstvo podpomagati ruske zarobljenike u inozemstvu napose od one podpore, koju izdaje vlada da im se položaj njihov po mogućstvu olakša.

Od 1. svibnja prispeo je u kancelariu njenog velič. carice Marie Anne Aleksandrovne 351,252 sr. rubaljah i 1719 smotajah različne potrebe. Od ovog je razdano u Krimu 180,000 rub. i 1515 smotajah.

— Šad su gotovo sve oružane družine opolčenja sa više od 200,000 boracah na miesto svoga opredieljenja došle; na azovskom moru su družine voronežke i tambovske; u Krimu družine tulske, kurske, orelske i kalužke. Kod sbora Lidersovog su 28 družine moskovske i smolenske i osim toga opolčenje vitepsko. U kievskoj vladi stoje družine vladimirske, nižegorodske i vologdske. U Podolii je opolčenje kostromsko i rjazansko, a u Poljskoj jaroslavsko. Na baltičkom moru namiešteno je opolčenje petrogradske, tverske, novogorodske i drugih bližnjih vladah. Ova opolčenja dopunjavaju se družinama, koje se tek sada ustrojavaju.

S bojišta.

„Globe“ cieni broj engleskih četah stojećih kod Sevastopola na 53,000 momakah (zajedno s oficirima). Kod Kerča i Bospora nalazi se prieko 4000 momakah. Do početka Ožujka umnožit će se po rezervama iz Malte i Gibraltara za 15,000 momakah dakle ova svakolika engleska vojska iznosit će 73,000 momakah. Turski kontingent sačinjava 20,000 momakah a britansko-niemačka i britansko-švajcarska legia 7000 momakah, tako da se može računat na ukupnu silu od 100,000 momakah. Oni 2400 momakah, koji leže u bolnicama skutarskim i renkivskim nisu potegnuti u taj račun.

S parobrodom „Urgent“ poslano je 8500 medaljah u Krim da se razdiele medju britansku momčad.

Sultan nije jošte odobrio predlog ministerialnog vieća da se Omerpaša stavi pod tužbu.

Do 16. prosinca pr. g. nije bilo proti Erzerumu od strane Rusah još ništa nepriateljskoga poduzeto.

U Krimu mienja se zima medju 4—8° F. Tamo se nije ništa novoga zbilo.

— Poznato je, da je turska vojska, pošto se je iskèrcala bila u Suhum-Kalu, pod zapovied-ništvom Omerpaše prodèrla prieko granicah ruskih pokrajinah Abhasie, Gurie, Mingrelie i Imerecie. Neodvisno od vojničkih naredbah, koje se onda načinjene bile za zaštitu ovih pokrajinah, dèržao je knez Bebutov za potrebno izdat na plemstvo ove zemlje proklamaciu u grusijskom jeziku. Polag ruskoga invalida glasi ista, kao što sliedi:

„Jasni knezovi i plemenita gospodo! Vi znate da velike dèržave sačinjavaju temelj družtvenoga života i da vaviek malim prednjače u velikim izkušenjima. Sad predstoji i Vašoj zemlji takvo izkušenje, gdie cvate viera od apostolskih vremenah i gdi je Vaša viernost prema cesaru razpèršila sve pokuse nepriatelja.

Sad nije nepoznat više uzrok, zašto su se nepriatelji proti jedinom pravoslavnom cesaru podigli: nenavidili su njegovoj moći, bili su puni nenavisti, što po zapoviesti spasiteljevoj ljubi čoviečanstvo, što je za hristjane živuće u Turskoj tražio olakšanje njihovih teretah i patnjah. Tri dèržave, koje se nazivaju hristjanskima sklopiše s nepriateljem spasiteljevim savez, da obale moć Rusie i uništo zaštitu, pod kojom smo dosad bili. Danas okalja turska noga Vašu zemlju, stupivši na nju i on prieti uništit hristjanski zakon, koi ste Vi hiljadu osamsto godinah neuzdèrmano svetovali, on prieti porušit sve, na čemu je utemeljeno Vaše blagostanje: cèrkve, gdie počivaju Vaši pradiedovi, kuće gdie Vam stanuju žene i dieca i čuva se Vaše vlastništvo, dostojanstva, koja visoke razlučuju od nizke i koja Vam polag Vaših povlasticah pripadaju od prastarih vremenah — sve to prieti Vam on uništit...

Oboružajte se, oboružajte Vaše robove i Vaše sluge i tako pridružite se slavodobitnim vojnicima Rusie, koji prolievaju za Vas svoju čistu kèrv; dokažite nepriatelju, da ste vriedni sinovi onih slavnih Imeretah, Grusianacah i Mingrelacah, koji u staro doba nisu bili nikada nadvladani od nepriatelja. Vaša hrabrost i Vaša lukavština poznate su. Pošiljajte nepriatelju iz svakoga gèrma, iz svakoga jarka, sa svakoga miesta smèrt nasuprot, da spozna smèrtni nepriatelj naše viere, da je nevriedan, da bude zakopan u hristjanskoj zemlji i da ga zato tamo zakapate, kamo nedopiru zvukovi od zvonah i gdie proleze samo divje zvieri.

Tako jasni knezovi i plemenita gospodo, prekèrstite se pozivajući sveto ime božje i razvijte nad Vama zastavu s njezinim kèrstom i tako — napried na uništenje nepriatelja! U odbivanju miestodèržca od Kaukasie, general-lieutenant knez **Bebutov I.**

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 9. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$73^{15}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma . .	» 5%	$77^{3}/_{16}$
dto	» $4^{1}/_{2}$%	$63^{1}/_{4}$
dto	» 4%	59
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$93^{1}/_{2}$
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» $2^{1}/_{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		234
» » » » » 1839, » 100 »		124
» » » » » 1854, » 100 »		$93^{1}/_{2}$
Bečko-gradski banko	sa $2^{1}/_{2}$%	
» » »	» $2^{1}/_{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		68
Bankovne dionice komad po		886
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$4b2^{1}/_{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		$303^{1}/_{2}$
dto dto s plaćanjem na rate		$336^{3}/_{8}$
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	$2217^{1}/_{2}$
» bečko-glogničke željeznice »	500 »	
» šoprunsko-malobečke » »	200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . »	250 »	240
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . »	200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	583
» » Lloyda u Tèrztu . »	500 »	$388^{3}/_{4}$
» budapeštanskog lančanika »	500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	
Augsburg za 100 for. current	»	111
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$110^{5}/_{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	$81^{5}/_{8}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	
London za 1 funt šterlinga	»	10-50
Lyon za 300 frankah	»	129
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$110^{1}/_{8}$
Marseille za 300 frankah	»	$129^{1}/_{4}$
Pariz za 300 frankah	»	$129^{1}/_{2}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	249
Carigrad za 1 forint	parah	455
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	15
Srebro od 7. siečnja	11

SLUZBENI LIST.

Br. 122 (7—Izv.) (3—3)

Razpis natiečaja.

Za izpražnjeno miesto privremenog obćinskog tajnika u području kotara pisarovačkog sa godišnjom plaćom od 350 fr. srebra i prostim stanom razpisuje se ovim natiečaj do 15. siečnja 1856. do kojeg roka imadu natiecatelji svoje molbenice podkriepljene sviedočbami o dobi, vierozakonu, naucih ćudorednom ponašanju i dosadanjem zabavljanju c.k. kot. uredu pisarovina na Pokupskom podnieti.

C. k. kot. ured pisarovina.

U Pokupskom dne 28. prosinca 1855.

Balog.

Br. 9060. (362—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - rasteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 9. svibnja, 16. lipnja i 27. studenoga 1855. br. 1658, 2564 i 4609. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. grofu Gjuraju Erdödy, za spadavše na dobra Jaska, Zelin i Novimarof, u kotarih Jaska, Sisek i sv. Ivan, županii zagrebačkoj ležeće 284, 306 i 29³/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 113,600, 122,700 i 11,750 forintih srebra, od koje kamate od 1. studenog 1855. i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 28. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 30. travnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 13. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9117. (363—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - rasteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 7. sèrpnja i 4. prosinca 1855 broj 2847 i 4946. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. baronu Rudolfu Bedekoviću, za spadavše na dobra Gradić i Bedekovčina, u obćini Gradić i Andrašević, kotaru Vel. Gorica i Stubica, županii zagrebačkoj, ležeće 8⁷/₈ i 2 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 3950 i 800 fr. srebra, od koje kamate od 1. studenoga 1855 i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će je dino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 17. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9119. (364—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 4. prosinca 1855 broj 4953 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. nasliednicima Ljudevita Vernića, za spadavše na dobra Turan i Čegli, u obćini Petrovina, kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj, ležeće 4 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 1600 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 17. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9122. (365—DS.) (3—1)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 1. prosinca 1855 broj 4918. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. grofici Rozalii Sermage, za spadavše na dobro Andraševce, u obćinah Slani potok, Stubice i Oroslavje. kotaru stubičkom županii zagrebačkoj, ležeće 21⁶/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 8700 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 17. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Br. 9159 (DS. 366.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 7. sèrpnja, 22. rujna i 4. prosinca 1855 broj 2850, 3889 i 4919 polag odredbah carskog patenta od 2 ožujka 1853. gji. Julii Oršić, za spadavše na dobra Mirovnik, dolnja Bistra i Jakovlje u kotarih zagrebačkom i dugoselskom, županii zagrebačkoj, ležeće 7¹/₈, 29⁷/₈ i 9⁴/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 2880, 11,950 i 3600 forintih srebra, od koje kamate od 1. stud. 1855 i 1. svibnja 1856 teči počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobzra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 5. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlje s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročenoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 18. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8920. (D.S. 360) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za rasterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 27. studena 1855 broj 4857. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Josipu od Horvath, za spadavše na dobro Dobri Zdenci, u občini Dubavci i Slani potok, kotaru stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće $3^3/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetusa glavnicom od 1450 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8946 (361—D.S.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za rasterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 27. studenoga 1855 broj 4851 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Franji Ćačkoviću, za spadavše na dobro Dobri Zdenci, u občini Stubica gornja, kotaru stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće $14^4/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 5800 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 1740. (Izv.—593) (3—3)

Oglas

Otvorenja stiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda sv. Ivanskog kao suda time se oglašuje, da je odlukom od danas njega dana pod br. 1740.civ. stiečaj vèrhu svekolikog pokretnog i nepokretnog u onih krunovinah, u kojih je stiečajni red od 18. sèrpnja 1853. krepostan, ležećeg imetka M. L. Schapringera tèrgovca u sv. Ivanu otvoren, za stiečajne mase zastupnika i medjutimnoga upravitelja je g. Mijat Dropučić, a kao ovoga zamienik g. Nikola Celinić, postavljen.

Uslied toga se svi oni, koji kakovimgodj naslovom zahtievah na stiečajnu masu staviti imadu, pozivaju, da tražbine svoje u slici uredne tužbe proti stiečajne mase zastupniku do uključivo dana 12. siečnja 1856. kod ovog kot. ureda kao suda najave, u protivnom slučaju će oni, negledeć na njima možda pripadajuće vlastničtva pèrvenstvo ili založnog prava od stiečajne razprave izključeni biti, i sve pravo tražbine na stiečajnu masu izgubiti.

Po smislu §. 69. stiečajnog reda opredieljuje se nagodno ročište i u slučaju potrebe ročište za potvèrdjenje postavljenoga ili izbor novog imetka upravitelja i odbora vierovnikah na dne 14. siečnja 1856. prie podne u 9 satih u ovaj kot. ured, kamo se svi vierovnici s opomenom na §. 44. stieč. reda pozivaju.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud.

U sv. Ivanu, dne 1. prosinca 1855.

C. k. kot. predstojnik.
Car.

Br. 853./gr. (Izv.—603) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoselski kao kotarski sud ovim do obćeg znanja donosi, da je na molbu Nikole Hudjina mlinara iz sv. Helene za preduzeće treće dražbene prodaje selišta Mije Novosela od 1/4 sesie u Ježevom pod br. 8. iz kuće s kućištem i ostalih zdanjah gospodarstvenih, zatim vèrta i oranicah, sastojećeg i na 690 fr. sr. procienjenog novo ročište, dočim bi ono od 1. listopada t. g. bezuspiešno ostalo, na 16. siečnja 1856. u 3 sata poslie podne ustanovljeno, kad će se upitno Selište i izpod procienbe najviše obećavšemu dosuditi. Svaki dražbenik imati će jamčevinu od 50 fr. sr. u ruke sudbenog izaslanika položiti, koja će se kupcu u kupovninu uračunati, a ostalim dražbenikom vratiti, kupac napokon morat će preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom Selištu zaloga radi osigurani, ostale uviete mogu dražbenici kod suda ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na rečeno selište kakovo pravo hipothekarno stekli, ovim pozivaju, da to pravo, do prodaje napomenutih nepokretninah tim sigurnie prijave ovom sudu, jer će inače sebi sami pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme, i oni, u koliko bi kupovnina diobom izcèrpljena, ostanu izključeni

C. k. kot. sud dugoselski.

U Božjakovini, dne 6. prosinca 1855.

C. k. kot. predstojnik.
Barac.

Br. 1357./g. (Izv.—607) (3—1)

Izrok dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda valpovačkog kao suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je ovostranom odlukom od 26. studenoga 1855 br. 1357. odlučena javna prodaja jednog četvèrta selišća u ladimerevačkom hataru pod brojem 36. nalazećeg se i na ostavštinu pokojne Marie Kovač, iz Valpova spadajućeg sudbeno u 200 fr. sr. procienjenog, te za poduzeće ote dražbe rokovi su na dne 26. siečnja i na 26. veljače 1856. u miestu Ladimerevcih, svaki put u 10 satih prie podne opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom od 20 fr. sr. i da kupac mora preuzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota segla bude polag doznačenja suda, procienba pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509. gr. post. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje pomenutog četvèrta selišća pravo svoje tim sigurnie opravdaju pošto u protivnom slučaju sebi samim prepisati budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Valpovu, dne 27. studenoga 1855.

C. k. kot. predstojnik.
Bojničić.

Br. 6321 (DS.—1) (3—2)

Izrok.

C. k. gradsko-deleg. kot. sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dne 15. svibnja t. g. bez oporuke preminuvše Kamille Bach, rodjene Poglein, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 26. siečnja 1856. u 9 satih prie podne dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 31. prosinca 1855.

C. k. zemskog suda savietnik
Schmidt.

Br. 2044 (Izv.—5) (3—3)

Izrok.

C. k. kotarski ured kao kotarski sud križevački, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 5. svibnja 1855. bez oporuke preminuvšeg Franje Šegulića, narodnih učionah u Križevcih, učitelja štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 29. siečnja 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. kr. kotarski ured kao kotarski sud.

U Križevcih, dne 29. prosinca 1855.

C. k. kotarski predstojnik.
Kiss.

OGLASNIK.

(Dp.—4) (3—2)

MORGEN

beginnt im Banko-Gebäude in Wien die

Haupt- und Schlussziehung der Classen-Lotterie

und wird wegen der grossen Treffer-Anzahl erst am zweiten Tage beendet sein.

Es werden an den beiden Tagen, nämlich am

11. und 12. Jänner

63,205 Gewinnste von

fl. 100,000—60,000—40,000—30,000—15,000 8000 etc. et.c etc.

verlost, und vom 26. Jänner angefangen werden die Gewinnste durch das k. k. priv. Grosshandlungshaus J. G. Schuller & Comp. in Wien, am Hof Nr. 329, ausbezahlt.

☞ Lose zu dieser Lotterie sind auch bei Herrn Paul Hatz zu haben.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 11. SIEČNJA 1856. Broj 9.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene obznane odredjeno je [illegible] [illegible] — Za druge [illegible] [illegible] do 10 liniah [illegible] kr. [illegible] od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.**

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 4. siečnja t. g. titularnom veldbabi ličke krajišničke regimente br. 1. Matii Pesutu priznavši njegova požèrtvovne i koristne usluge kod boliestničke dvorbe najmilostivie podielit sreberni kèrst za zasluge.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 11. prosinca pr. g. Ivanu Accurti-u najmilostivie podielit zamoljenu dozvolu da može primit poviereno mu službu papinskoga konsula u Senju.

C. k. vèrhovna oblast računske kontrole naimenovala je računskoga officiala c. k. komornoga glavnoga knjigovodstva Karla Zimmera za računskoga savietnika kod dvorskoga knjigovodstva.

Promiene u c. k. vojski.

Kapetan Ilia Gèrgić iz varaždinske djurdjevačke krajišničke regimente br. 6. stavljen je u mir s majorskim karakterom ad honores.

Priobćeni oglas u obziru naimenovanja kod urbarialnih sudovah u Ugarskoj ima se ovamo izpravit, da je kod urbarialnoga sudišta u Sombotelu miesto Pavla pl. Dongò — Karlo pl. Dongò a kod urbarialnoga sudišta u Balassa — Gyarmath miesto Josipa plemenitoga Széky nekadašnji privremeni kotarski sudac Nikola pl. Koos naimenovan.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti

Carigrad, 31. prosinca p. g. Velika vèrpca legie od časti predat će se svetačno sultanu. Viesti o promienama u ministarstvu nastaše no još očekuju potvèrdu. Zbog padnutja Karsa naimenovana je iztražna komisia. Halimpaša otišao je u Erzerum. Trapezuntska parna pošta nije jošte prispiela. S Gèrčkom sklopit će se, kao što se čuje, pogodba u svèrhu, da se ukinu razbojništva. Kolera se je pojavila u krimskoj vojski, no blage je naravi.

Atina, 4. siečnja. Načinjene su kriepke naredbe za potlačenja razbojništva.

Turin, 6. siečnja. Komora deputiracah nastavivši 3. t. m. svoje siednice votirala je danas zakon o tom, da se porez nametne bezimenim družtvima. Odobrila je i osnovu u obziru podignutja pieneznice za ostavu i zajam.

Amsterdam, 7. siečnja. Živahni posli. Metall 5% novi $75\frac{5}{8}$ — stari $63\frac{7}{16}$, $2\frac{1}{2}$% $32\frac{5}{8}$. — Narod. zajma $66\frac{9}{16}$. — Beč $31\frac{3}{4}$.

Draždani, 7. siečnja. Polag jednoga berlinskoga dopisa Draždanskoga Journal-a uprav sada izišavšega može se iz viestih bèrzojavno došavših iz Petrogada zaključit, da nije ondašnji dvor sasvim nepriklon miru i da neće bezuvietno odbacit predlogah u tom smislu.

Austrianska carevina.

Zagreb. Čujemo da je ovdašnja tèrgovačka komora u svojoj siednici od 4. siečnja izrazila se bezuvietno za osnovu novoga zakona za obèrte. Da tu viest sada stopram priobćujemo uzrok je, što smo ju iz drugih novinah morali uzeti, budući nam ništa nebiaše prijavljeno o toj stvari od strane ovdešnje tèrgovačke komore, što sa žalostju primietjujemo, nadajući se, da će tako rečena slavna komora kao i ostali ovdešnji zavodi, koji dosad žalibože isto tako na narodne novine zaboravljahu, u buduće dobrotu imati priobćivat i nama barem svoje najvažnie zaključke, kao što je upitni, koi za cielo služi na slavu našoj tèrgovačkoj komori.

Iz Beča, 8. siečnja. Na burzi se je glasalo, da se Rusia nedèrži predlogah svoje okružnice. Kažu, da su u Petrogradu grofa Eszterhazy-a veoma dobro primili.

— Uredništvo talianskih u Beču izlazećih novinah „Corriere Italiano" priobćuje sliedeću viest, stigavšu mu bèrzojavnim putem:

„Predano u Galcu, 7. siečnja u 2 sata 30 minutah poslie podne. Stiglo 8. siečnja u 8 satih predpodne. Od 18. pod večer do 21. prosinca biesnio je u cèrnom moru strašan sievero-istočni vietar. Od 36 iz sulinskih uštjah iztekavših brodovah razbilo se 14 piemonteskih, 8 gèrčkih, 1 toskanski; sudbina ostalih 10 brodovah još nije poznata. Na drugim stranama razbilo se je još jedanput toliko brodovah. Tri sto mornarah od prilike našlo je smèrt u valovima.

Večernji list bečkih novinah od 8. t. m. javlja u obziru skuparine najmilostivie dozvoljene po Nj. c. k. apostolskom veličanstvu, za olakšat položaj manje plaćenih c. k. činovnikah u odnošenju one točke, gdie se veli, da su činovnici domenski, montanski i lugarski izključeni od toga dobročinstva, sliedeće: „Mi smo ovlašteni doknadno izjavit, da izključenje ovih

Cèrveni čoviek.

Nisozemska slika engleskoga slikara.

(Dalje).

„Donesite mi izuvalo" reče inostranac. Izuvalo dodje, čižme su izute — kako raste udivljenje družtva! U cèrvenim biečvama stoji pred njima čudnovati čoviek. Kèrčmar stegne ledjima, poreznik takodjer, kèrčmarica zakima glavom, miestni sudac zavikne „vaskolik cèrven!" kao što je već prie bio učinio a i školnik bi bio ponovio svoju gore navedenu opazku, da nije još ćutio straha, koi mu zadade pogled inostranca, kad se pèrvi put usudi izrazit svoju misao.

„Viere mi to je čudno" zamèrmlja kèrčmar sasvim tiho.

„Više nego li čudno!" doda inostranac sasvim hladno siednuv medju sudca i poreznika. Kèrčmar se smete i neznaše, što da pomisli o toj stvari.

Tiho siedio je niekoliko časovah nepriličnì prihodnik, zatim zamoli kèrčmara, da mu donese spavaću kapu, koju će naći u njegovom šeširu. On to učini: kapa biaše od cèrvene vune i inostranac metne ju na glavu.

Sada prekine poreznik mučanje zaviknuv nehotice: „I ta je cèrvena!" Kèrčmarica durne ga laktom ali prekasno. Inostranac čuo je njegov usklik i proboo ga je jednim od onih oštrih pogledah, koje činilo se je da njegove oči imaju sasvim u svojoj vlasti.

„Sasvim cèrven" zamèrmlja treći put miestni sudac, no tako da ga je jedva bilo čuti."

„Dà, gospodine, kao što velite, na tom čovieku sve je cèrveno!" ponovi školnik, koi se je medjutim opet osviestio. I on bi bio dalje bèrbljao, da ga nije kèrčmarica s nova opomenula stupivši mu na palac od noge, a i kèrčmar mu namigne da zamukne.

„Gospodine kèrčmare" reče za čas inostranac „hoćete li da se potrudite donieti mi lulu i bocu najboljega vina? — no najprie otvorite moju torbu, i dajte mi ovamo moje papuče."

Kèrčmar učini polag zahtievanja i izvuče iz torbe dvie papuče od — cèrvene kože. . . . Ovdie zavikne nehotice sve družtvo jednoglasno. Miestni sudac počme, školnik nastavi, zatim poreznik, poslie njega kèrčmarica, a najposlie kèrčmar, no sve to učini se u jednom časů. „Gle i te su cèrvene!" išlo je od ustiuh do ustiuh više ili manje glasno. Kèrčmarov klik bio je najslabii a najjači školnikov."

„Čini mi se gospodo" reče inostranac — „kao da vam nisu po volji moje papuče."

To pitanje smete natoliko školnika, da nije znao ništa odgovorit i pogleda miestnoga sudca, kao da išće pomoći od njega.

„Ta na Vama je sve cèrveno" primietne posliednji i sèrkne po junački iz boce, koju je dèržao u ruci.

„A na Vama je opet sve cèrno" odgovori inostranac izvadivši lulu iz ustiuh i izpustivši velik oblak od dima. „Šešir na Vašoj debeloj glavi cèrn je, haljina Vam je cèrna, hlače su Vam cèrne, biečve, cipelje, sve je cèrno. Jednom riečju Vi ste —

„Što sam ja?" reče sudac upalivši se.

„Što? — seoski načelnik" nastavi inostranac s prezirnim posmiehom. „A Vi" — okrenuvši se školniku „Vi ste nadriknjiga!" Duboko mučanje nasta za ovom izrekom. Nije bilo čuti ni riečce u svemkolikom krugu; svaki je mučeći izbulio oči na svoga susieda. Na sudčevom i školnikovom licu vidio se je gnjiev; poreznikova usta obori jed; kèrčmaričine ustnice izkriviše se na ugrizan posmieh; što se pako tiče kèrčmara, težko bi bilo pogodit, da li začudjenje gnjiev ili strah nadvlada njegovim sèrdcem. Dok je trajalo to kobno mučanje gledao je inostranac hladnokèrvno pred sobom izmienice pijući i pušeći u podpunom duševnom pokoja. Školnik bi bio rado govorio, da je smeo, isto tako sudac; no obadvojica ćutiahu još pregorko primljene uvrede, nego da bi bili kadri s nova još štogod reći.

Sred ove duševne bure unidje iznenada mali, šepavi konjuh i prijavi jašiocu, da mu je konj polag dane zapoviedi izriban. Kako vanja. Odmah ustane cèrveni čoviek i otide u konjušnicu. Kako mu je odlazak olakšao sèrca ostavših! Razriešì im se jezik, koi je njegova nazočnost svezala bila čarobnom silom i onja riečih spusti se tim većom silom, čim je nepovoljnie bilo čuvstvo, što ga je dosad obuzimalo.

(Dalje sliedi.)

činovnikah od dioništva na postotne doplate počiva na temelju, što se stanje istih nalazi uprav u konačnom uredjivanju i s toga isti nemogoše u občenito najmilostivnie dozvoljenim postotnim doplatama naći vremenite polašćice svoga po okolnostima vremena prouzročenoga tegotnoga položaja na način namienjeni po najvišjem mietu. Toga radi dostojalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo uzemši najmilostivie u obzir, da nebi pravo bilo, da bi se s činovnicima jedne upravne grane zbog slučajne okolnosti, to jest, što nisu jošte konačno uredjeni, gore postupalo, nego li sa sličnim činovnicima drugih granah ovlastiti ministra financiah, da shodnom novčanom pomoćju i ove činovnike učini dionicima rečene providjaje milosti; čega radi već su i učinjene potrebne naredbe.“ Dodati imamo, što je u našem jučerašnjem listu izostalo, da je od upitnoga dobročinstva isključena momčad financialne straže i to zato, što je za istu pokrajinskim i mšestnim doplatama polag staništa i dogodne dodatcima za zasluge već po sistemi dovoljno skèrbljeno.

Rusia.

U Petrogradu izašlo je dielo dosta zanimivo u franceskom jeziku pod naslovom: **Notices historiques et characteristiques sur les Israelites d'Odessa, précédées d'un aperçu genéral sur l'état du peuple israelite en Rusie par Joachim Tarnopol.** U isto doba izdao je nieki drugi israelit imenom M. Wahltuch taljanski prevod poetičkih Puškinovih dielah. Ova oba diela dokazuju, da izvan pèrvih gradovah Rusie, gdie se nalazi osobito koncentrirana inteligencia, u Odesi medju israelitskim pučanstvom, koje sada iznosi do 17,000 glavah vlada izvanredna duševna radinost. Usled statističkih viestih pèrvoimenovanoga diela živu sada u Odesi 3 israelitska spisatelja, koji učiniše štampati knjige u hebreiskom jeziku, 3 druga pisali su diela u ruskom jeziku, 3 u niemačkom, 2 u franceskom i 2 u taljanskom. Medju 17,000 israelitah u Odesi sedam su tèrgovci pèrve gilde, 28 druge i 442 treće gilde. Broj israelitah, koji se samo vremenito bave u Odesi, iznosi 6000. Izvan tri vladna učilišta ima tamo 27 privatnih školah (kedarims) i niekoliko višjih učilištah ukupno sa 1908 učenikah.

S bojišta.

Jedan dopis iz Erzeruma u engleskom listu „Times“ od 11. prosinca pr. g. priobćuje još niekoliko zanimivih datakah o posliednjim dogadjajima u Karsu. Tamo se kaže: Mi smo dobili pèrvu viest o padnuću Karsa po generalu Kmety-u, koi je naglo jašeći ovamo stigao 28. studenoga. Pogodbe bile su već kod njegova odlazka malone sklopljene. On je u Austrii formalnom presudom obsudjen na smèrt i nije očekivao milosti od Rusah. Zato posieti generala Williams-a i zamoli ga, da ga odpusti i da mu dozvoli, da smije bijući se sabljom u ruci proći kroz neprijateljske čete. On reče, da mu to druge koristi nemože pribaviti nego da pogine na bojištu, što voli nego da se preda na milost i nemilost. General Williams pristane na to i tako otide Kmety onu istu noć pratjen po generalu Kollmannu, koi se je nalazio u istom položaju, i po jednom malom odielu Kurdah. Oni su naslieđovali ono navlastito, tiho i dugačko zviždanje, kojim se ruske patrole po noći medjusobom rekognosciraju, i tako su sretno prošli kroz pèrve. Najposlie su ih spoznali, nasèrnuli, na njih i raztierali ih; no biegunci sastali su se opet na miestu, koji su prie medju sobom opredielili bili u tu svèrhu i zatim stigoše u Erzerum bez da im se je dalje štogod dogodilo.

Koncert gospodina Alberta Štige i njegove supruge, koi bi se imao danas dat u dvorani narodnog doma, odgadja se na dojdući petak i polag programa sudeći obećaje, da će bit jedna od večernjih zabavah, kakove već od davna ovdie imali nismo. Izvodit će se tom prigodom izvan najomilelih narodnih piesamah, komadi iz Lombardah, Ernana i Nabuka, samih operah, koje su se već ovdie neizmierno dopale. Ostali komadi su takodjer izvèrstni i onim ukusom izabrani, koi je vlastit gospodinu davatelju koncerta, kao što je obće poznato. Zabava bit će dakle bez sumnje prekrasna i nadamo se, da će biti i shodno posiećena tim većma, što se je naše obćinstvo onomadne u posliednjem koncertu, gdie je g. Štriga sa svojom gospojom sudielovao, snova opet osviedočilo, da smo malo pievačah ovdie čuli, koji bi tako pravilno pievali i nadareni bili tako zvučnim i u sèrce dirajućim glasima, k tomu dolazi još, da je g. Štriga jedan od onih riedkih domorodacah, koi je tolike žèrtve već prineo na oltar domorodne umietnosti i dakle svakako zaslužuje, da mu se mnogobrojnim pohodom zasviedoči, da nije zaludu potratio toliko truda i muke već da njegovo liepo nastojanje nalazi odjek u svakom domorodnom sèrcu tim većma, što su ti trudi najliepšim plodom uzplodili, jer pievanje tako g. Štrige kao njegove gje. supruge u istinu je takove, da odgovara i strogim zahtievom prave kritike, što svakom domorodcu godit mora.

Izvadak

iz napisnika siednice dne 13. studènoga 1855 pod predsiedništvom c. k. odsiečnog načelnika Karla pl. Czoerniga dèržane po centralnoj komisii za iztraživanje i sačuvanje gradjevnih spomenikah.

Gospodin Konservator u Schässburgu u Erdelju, profesor Fridrik Müller podneo je opis od više gradjevnih spomenikah nalazećih se u njegovom kotaru, koi se odnosi na jedan kasteo i 14 cèrkvih, od kojih dvie prinadleže četernaestom, 10 petnaestom, a 2 šestnaestom vieku.

Ovi izkazi primit će se u započeti katastar svih u Austrii nalazećih se gradjevnih spomenikah.

Baron Ankershofen, konservator za Korušku poslao je naris zmaja u Cielovcu zajedno s niekoliko istoričkih bilježakah protežućih se na to. Polag priče bavio se je za slavenskih hercegah tamo, gdie sada stoji Cielovac, zmaj, koi je svu okolicu uznemirivao i kojega je jedan slavenski herceg ubio. Spomenik podigo se je na slavu toga čina. Kamen dignut je poslie dugotrajna truda iz kamenika bližnjega bèrda Kreuzberg zvanoga godine 1590 i imao bi se bio za obradjenje donieti u jednu kolibu Vilahova predgradja. Deset konjah, što su zanj upregnuti bili, nisu toga kolosa u jednom danu mogli pomaknuti dalje nego za 1—5 rifah i stoprem po odmaku od trih godinah dodje isti na miesto zanj opredieljeno. Isto toliko truda kao transport stajalo je i podignutje istoga na podnožje već gotovoga stana.

Podignutje izvede se malo vremena pred požarom od 2. lipnja 1636 pri kojem sasvim pocèrni spomenik i zato bude poslie toga nabojadisan.

Ova prijava bila je od centralne komisie primljena do znanja,

C. k. poštarski ravnatelj i konservator za štajersku g. Josip Scheiger izviestjuje o niekim arkeologičkim znamenitostma iz bruksko g okružja u Štajerskoj.

Veoma zanimiva je velika župna cèrkva tèrgovišta Gröbming sagradjena god. 1491. Nieke tamo nalazeće se dobre slike i dobro sačuvane grobnice vriedne su da se očiste. Osobito zanimiva je jedna slika iz 16. vieka, klanjanje pastirah sa slikarovim znakom M. G. na velikoj arkitektonski uokvirenoj grobnici s nadpisom „Christoph Puller zum Aigen und seiner vier frauen.“

Znamenito dielo 15. stolietja sačuvana molitvena stolica sa pet siedalah.

Glavno blago ove cèrkve jest veliki krilni oltar. Izvan njegove znamenite veličine i njegova liepa arkitektonska uresenja razlikuje se od mnogih svoje vèrste time, što mu sriedište sastoji iz štatuah, strane mu pako sačinjavaju barelievi mieste inače običajnih slikah. Glave i haljine ovih figurah osobito liepo su izmišljene i izvedene. Može se reći da je stanje, u kojem se nalaze, dobro. U svemu potrebno je više čištjenja nego popravka.

(Dalje sliedi.)

Stavlja se do znanja svim, koji su ovlašteni prodavat školske knjige, da se štampane tabelle za izkaz siromaštva na porabu učenikah k br. 21,397/7555. 1855. mogu iz tiskarnice u Zagrebu u gospodskoj ulici br. 38. dobit franko po 1 kr. konvencionalnoga novca.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 10. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	73 3/4
dto od godine 1851 seria B. » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	76 13/16
dto . . . . » 4 1/2%	63 1/2
dto . . . . » 4%	59
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . . izžriebana . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » » 1839, » 100 »	124
» » » » » 1854, » 100 »	93 1/4
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2%	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	68
Bankovne dionice komad po	888
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	452 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	303 1/2
dto dto s plaćanjem na rate	334 3/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2217 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	240
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	581
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	386 1/4
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	111 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	110 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	81 1/2
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-52
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	110 1/2
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	129 1/2
Pariz za 300 frankah . . . . »	129 3/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	249
Carigrad za 1 forint . . . . parah	455
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	15 3/8
Srebro od 8. siečnja	11 1/2

SLUZBENI LIST.

Nr. 5442. (Izv.—616) (3—1)

Amortisations-Edict!

Von dem k. k. Comitatsgerichte Varasdin wird bekannt gemacht, dass über Ansuchen des hierortigen Wohlthätigkeitsvereines die Einleitung des Verfahrens zur Amortisirung der angeblich in Verlust gerathenen, am 1. April 1836. von Josef und Anna Elmajer für den genannten Verein ausgestellten, und unter 23. Juni 1836. Z. 2229 bei dem hiesigen Stadtmagistrate intabulirten Obligation pr. 80 fl. CM. à 6% bewilligt worden sei.

Der allfällige Besitzer dieser Urkunde wird demnach aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre so gewiss bei diesem Gerichte anzuzeigen, als sonst die Urkunde für nichtig und die rechtliche Wirkung derselben gegen den Aussteller für erloschen erklärt werden würde.

Varasdin am 26. November 1855.

Der k. k. Präses. Novak.

Fokt.

Br. 9060. (362—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 9. svibnja, 16. lipnja i 27. studenoga 1855. br. 1658, 2564 i 4609. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. grofu Gjuraju Erdödy, za spadavše na dobra Jaska, Zelin i Novimarof, u kotarih Jaska, Sisek i sv. Ivan, županii zagrebačkoj ležeće 284, 306 i 29³/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 113,600, 122,700 i 11,750 forintih srebra, od koje kamate od 1. studenog 1855. i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 28. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 30. travnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 13. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9117. (363—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 7. sèrpnja i 4. prosinca 1855 broj 2847 i 4946. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. baronu Rudolfu Bedekoviću, za spadavše na dobra Gradić i Bedekovčina, u obćini Gradić i Andraševec, kotaru Vel. Gorica i Stubica, županii zagrebačkoj, ležeće 8⁷/₈ i 2 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 3950 i 800 fr. srebra, od koje kamate od 1. studenoga 1855 i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoja do gore postavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 17. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9119. (364—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 4. prosinca 1855 broj 4953 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. nasliednicima Ljudevita Vernića, za spadavše na dobra Turan i Cegli, u obćini Petrovina, kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj, ležeće 4 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 1600 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima [miesta povrati] u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 17. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9122. (365—DS.) (3—2)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 1. prosinca 1855 broj 4918. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. grofici Rozalii Sermage, za spadavše na dobro Andraševce, u občinah Slani potok, Stubica i Oroslavje, kotaru stubičkom županii zagrebačkoj, ležeće 21⁵/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 8700 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 17. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Br. 9159 (DS. 366.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 7. sèrpnja, 22. rujna i 4. prosinca 1855 broj 2850, 3889 i 4919 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Julii Oršić, za spadavše na dobra Mirkovec, Donja Bistra i Jakovlje u kotarih zagrebačkom i [stubičkom], županii zagrebačkoj, ležeće 7¹/₈, 29⁷/₈ i 9¹/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 2880, 11,950 i 3800 forintih srebra, od koje kamate od 1. stud. 1855 i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 5. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore nazna-čenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izrečenoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 18. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9161. (D.S. 367) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-raztе-retnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvi-dacionalnom presudom od 1. prosinca 1854 broj 4920. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gi. Marii grofici Vojkfi, za spadavše dobro Mackova ves, u obćini Bistrica, kotaru stubičkom županii zagrebačkoj lešeće 1 ⁴/₁₆ kmet-ske naselbine konačno dopitala odštetu za glavni-com od 1125 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1855 teči počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavonii od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jedno-godišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenute dobro podigli sudbene zahtievah kako-vih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga pa-tenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave traž-binu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja ima-du, potieraju samo proti onomu, kojega se je pra-vo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 5. svibnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dođi imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim si-gurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore nazna-čenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti iz-ostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 18. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8946 (361—D.S.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razte-retnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 27. studenoga 1855 broj 4041 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Franji Čačkoviću, za spadavše na dobro Dobri Zdenci, u obćini Stubica gornja, ko-taru stubičkom, županii zagrebačkoj lešeće 14⁴/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 5300 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1855 teči počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine, 1854 — izročnim rokom s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jed-nogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah ka-kovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga pa-tenta pristoji još duži rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pra-vo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parni-cu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. veljače 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezi-nih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 17. travnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dođi imadu ili gla-vom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore na-značenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 11. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 4167. (Izv—4) (3—1)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essegg, als Concoursinstanz wird hiemit kundgemacht, — es sei über Ansuchen des Herrn Advocaten Ja-kob Spoljarić, als Johann Uzerević'schen Con-cursmassa-Verwalter, in die öffentliche Feilbie-tung des in diese Concursmasse gehörigen in der Oberstadt Essegg, Schanzl-Gasse Nr. 42 gelegenen, auf 1000 fl. CM. gerichtlich ge-schätzten Hauses, und anstossenden Gartens ge-willigt, und zur Vornahme derselben der 21. Jänner 1856. als erster, und der 21. Februar 1856. als zweiter Termin, jedesmal Vormittag um 9 Uhr im Amtslokale dieses k. k. Comi-tats-Gerichtes mit dem Beisatze angeordnet worden, dass das Haus bei der ersten Feilbie-tung nicht unter dem Schätzungswerthe, bei der zweiten aber auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden wird.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedeuten eingeladen, dass von den Mitbieten-den vor dem Beginne der Licitation als Va-dium 100 fl. CM. zu erlegen seien.

Das Schätzungsprotokol, und die Licita-tions-Bedingnisse können bei diesem k. k. Co-mitatsgerichte, und bei Herrn Advocaten Jakob Spoljarić eingesehen werden.

Ferner werden Alle diejenigen welche un-geachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleich-wohl ein Hypothekarrecht auf dieses Haus er-worben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss beim Ge-richt anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kauf-schillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vor-genommen, und sie dadurch, soweit der Kauf-schilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats-Gericht Essegg am 24. De-zember 1855.

Br. 1357./g. (Izv.—617) (3—2)

Izrok dražbe.

Od strane c. k. kot. suda valpovačkog kao suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je ovostranom odlukom od 26. studenoga 1855 br. 1357. odlučena javna prodaja jednog četvèrta se-lišća u ladimerevačkom hataru pod brojem 36. na-lazećeg se i na ostavštinu pokojne Marie Kovač, iz Valpova spadajućeg sudbeno u 200 fr. sr. procie-njenog, te za podužeće ote dražbe rokovi su na dne 26. siečnja i na 26. veljače 1856. u miestu La-dimerevcih, svaki put u 10 satih prie podne opre-dieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi po-zivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom od 20 fr. sr. i da kupac mora preuze-ti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota segla bude polag sudbenog doznačenja suda, procienba pako i u-vieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509. gr. post. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upit-nu nepokretnost pozivaju, da do prodaje pomenu-tog četvèrta selišća pravo svoje tim sigurnie oprav-daju pošto u protivnom slučaju sebi samim prepi-sati budu, ako pri diobi kupovne svote radi iz-cèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Valpovu, dne 27. studenoga 1855.

C. k. kot. predstojnik.
Bojničić.

Br. 6321 (DS.—1) (3—3)

Izrok.

C. k. gradsko-deleg. kot. sud zagrebački po-ziva sve one, koji iz ostavštine dne 15. svibnja t. g. bez oporuke preminavše Kamille Bach, rodjene Poglein, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 26. siečnja 1856. u 9 satih prie podne dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierov-nici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju pri-javljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvog daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 31. prosinca 1855.

C. k. zemskog suda savietnik
Schmidt.

Nr. 13201.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Controllore presso la Cassa di Porto e Sanità Marittima in Ragusa, cui va congiunto il Salario d' Annui fiorini Sei Cento nonchè l' obbligo di prestare una cauzione di servizio nell' importo d' una annata del soldo. —

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro 5. Settimane al Governo Centrale Marittimo la documentata sua istanza comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigi finora prestati, la piena idoneità al posto optato e le cognizioni di lingue che eventual-mente possedesse.

Si avverte, che coloro, i quali non tro-vansi diggià impiegati in via definitiva presso qualche Cassa erariale dovranno comprovare di aver subito con buon successo l' esame Con-tabile.

I concorrenti dichiareranno inoltre se si trovano in parentela od affinità con altri Im-piegati della Cassa portuale Sanitaria oppure dell' Uffizio Centrale di Porto e Sanità Marit-tima in Ragusa.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste li 9. Dicembre 1855.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 12. SIEČNJA 1856. Broj 10.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthinu; 4 kr. sr. odlinie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasnili posebno članke platjuse do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Uredovni dio.

Dne 28. prosinca 1855 izdan je i razposlan komad XII., razdiela II. zemaljsko-vladnog lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. Isti sadèržava pod

Broj 23. Naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestništva od 10. listopada 1855, kojom se odredjuje izbor svietovnih miestnih školskih nadzornikah.

Broj 24. Naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestništva od 2. studenoga 1855, kojom se ustanovljuje broj razredah kod glavnih školah i uredjuje nastava imajuća se davat u istih a odnosno i u trivialnih školah.

Broj 25. Razpis c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestništva od 30. studenoga 1855, kojim se oglašuje naredba o plaćanju školarine na gimnaziih hèrvatskih i slavonskih.

Broj 26. Naredba c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestništva od 1. prosinca 1855, kojom se propisuje formular za izkaze imovine, što se imaju podnositi s molbenicami za oslobodjenje od školarine i nastavnine i odnosno za podieljivanje štipendiah i zakladnih miestah.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Carigrada, 31. prosinca p. g. Selimpaša ima u Erzerumu 10.000 piešakah i 1700 konjanikah.

Liverno 6. siečnja. Studen u noći od 23. na 24 p. m. mnogo je naudila maslinkama u Toskani. U Massi i Karari ozeblo je svekoliko citronovo i oradjevo dèrvetje.

Iz Petrograda 8. siečnja. Omerpaša je uzmakó u Redutkale. Njegove čete pate mnogo od nepogodah vremena; odieli naše vojske zajedno s ustašama migrelskim čine svakojake neprilike njegovoj stražnjoj vojski.

Iz Beča, 9. siečnja. Predjašnji c. k. internuntius, gospodin baron Koller imao je čast bit primljen od Nj. veličanstva cesara.

K. saksonski poslanik kod ovdašnjega dvora plemeniti gospodin Könneritz vratio se danas od svoga službenoga puta u Draždjane.

C. ruski general i vojnički punomoćnik u Beču, gospodin grof Sakelberg ostavio je već Petrograd i nalazi se na putu u Beč, kamo će stići za pet do šest danah. Isti donosi pismene depeše s protupredlozima na predloge za mir od Austrie. Odnosne bèrzojavne depeše ovdie su već poznate.

Austrianska carevina.

Zagreb dne 11. siečnja. Gospodin nadbiskup Zagrebački Haulik poklonivši velikodušno zakladnu glavnicu dao je povod da se podigne u Zagrebu zavod za čuvanje male diece. Dne 30. pr. m. sastavilo se družtvo od gospojah pod zaštitom gospoje grofice Sofie Jelačić, koje si je stavilo zadaću oživotvorit ovaj zavod. Nadamo se od ovoga plemenitoga družtva da će i Narodnim Novinama od vremena do vremena svoje zaključke izvolit priobćivat, da ih uzmognemo odmah domorodnom obćinstvu do znanja stavljat i da ih nemoramo želibože iz drugih novinah cèrpiti, odkud smo i ovu viest uzeti prisiljeni bili. U taj mah dobiti smo sliedeće pismo od strane tajništva naše slavne tèrgovačke komore kao odgovor na naš jučeršnji poziv i s radostju evo ovdie priobćajemo ga, nadajući se i od današnjega poziva u istom uspiehu i misleći, da ćemo tim načinome po zahtievanju veleštovanoga dopisatelja najbolje izpravit dotični članak, dodajući da sadašnjem učredništvu nije poznato što i kako je radilo predjašnje. Rečeno pismo glasi od rieči do rieči ovko: Slavnom uredništvu „Narodnih Novinah" imam čest javiti, da će mu tèrgovačka komora dragovoljno u smislu zahtievanja njegovog u buduće priobćivati izviestja o svojim siednicama, što dosad nije činila, jerbo ju učredništvo nikad nije zamolilo da to čini.

Slavno učredništvo neka izvoli u ovom smislu današnji svoj članak izpraviti.

Sa počitanjem

Dr. E. J. Tkalac.

— „Linzer Ztg." doznaje, da se je tèrgovačka i obèrtnička komora u Lincu u svojoj siednici od 6. t. m. jednoglasno izrazila za načelo osnove novoga obèrtničkoga zakona.

— Jedan razpis c. k. redarstvene direkcie u Milanu dozvoljuje kao u predjašnjim godinama upotrebljavat lične krinke na balovima, na svagdanju molbu preduzetnika od bala, nadalje za vrieme korsa u posliednjim danima mesopusta. Strašilaste, sablaznjive maškare kao i nošenje ličinah izvan balovah noćju i na pustim miestima danju ostaje zabranjeno; isto valja o bacanju tako nazvanih koriandolah.

Cèrveni čoviek.

Nizozemska slika engleskoga slikara.

(Dalje).

„Tko je taj čoviek obučeni u cèrveno?" zapita sudac, koi je prekinuo mučanje.

„Dà, tko je to?" ponovi školnik.

„Bit će kakav viestac — ja bi se na to okladio" reče poreznik.

„Ne bi se čudio" doda kèrčmar „daje francuski uhoda."

„Ili skitalica" doda kèrčmarica.

„Ja sam uvieren da nije ništa boljega, nego ono, što je," preuzme sudac opet rieč.

„Tako i jest" zavikne sve družtvo, po običaju najprije školnik a najposlie kèrčmar. Sada časak samuknu svi, a naposlon stane sudac govoriti ovako: „Ja ću ga oštro izpatit, kad se vrati, a ako se bude uklanjao odgovorima ili ako neodgovori dovoljno, morat će se štogod narediti."

„Dà, morat će se štogod narediti" reče školnik.

„Što god namieravate," doda kèrčmarica „učinite uljudno." Ne bi rada da se razsèrdi.

„Briga mene za to!" stane bučiti kèrčmar praskajući pèrstima. „Bacit ću ga na sokak ako samo pisne."

„Da se razsèrdi! — da još što god — pustite vi to samo meni i mojoj tojagi" — „Vama i vašoj tojagi?" reče inostranac, koi udje u taj par i sjedne opet na svoje miesto uz ognjište pogledavši poreznika s neizrečivim prezirom. Taj nesmiede ni pisnuti, smete se posve i pred noge pade mu batina, kojom je malo prije bio zamahnuo.

Opet nastà tišina. Dolazak cèrvenoga čovieka opet je čarobno dielovao na jezike skupštine. Sudac mučaše dakle i njegova jeka, školnik; od drugih nije nitko imao volje što reći. Družtvo naličilo je kvekarskoj skupštini.

Na jednoj strani ognjišta siedio je debeli miestni sudac, dèržeći u jednoj ruci bukaru, a drugu na čelu, kao da se je zamislio. Na drugoj strani siedio je školnik i pušio je kao biesan. U sredini nalazio se je poreznik, a uz njega s jedne strane omašna kèrčmarica, a s druge cèrveni čoviek; kèrčmar stajao je straga poniešto udaljen.

Jedan čas činili su se svi izvan inostranca uplašeni; jedan gledaše plaho na drugoga, i premda svaki željaše, da se zametne razgovor, ipak se nije nijedan usudio progovoriti. „Tko da je taj čoviek!" „Što ga je ovamo dovelo?" „Odkud dodje?" Kamo ide? Takova pitanja zabavljahu svakoga. Da je predmet njihove znatiželje bio mèrk ili cèrn, dà makar i zelen čoviek, stvar nebi se činila izvanredna i isti bi bez pitanja unišao u kèrčmu i izišao iz nje. Ali cèrven čoviek! To biaše nešta strašnoga, što je moralo učiniti, da se svatko prepadne. Pèrvi, koi prekinu taj strašan múk, biaše sudac.

„Gospodine" reče isti „nismo mislili da ste Vi?" —

„Viestac, francuski uhoda, skitalica ili štogod slična" prekine mu inostranac govor. Sudac sruši se natraške u stolicu i sa svim pravom: jerbo rieči, što uprav izusti cèrveni čoviek, bile su sasvim one iste, koje je kanio sam izustiti.

„Tko ste Vi?" zapita vidno zabunjen. „Kako se zovete?"

„Moje imé" odgovori zapitani jest Cèrvenjak!

„A odkud ste, za ime božje rodom?" nastavi zapanjeni sudac.

„Ja sam rodom s obale cèrvenoga mora." Sudac zaniemi, školnik zabunjen izvadi lulu iz ustiuh, a porezniku pade ista na zemlju, kèrčmar zaječi a supruga mu digne ruke uvis puna čuda i straha.

Davši posliednju obaviest, digne se čudnovati čoviek, razbije svoju lulu na komadiće i baci iste u vatru; zatim ogèrne se u svoju dugačku kabanicu, pokrije glavu šeširom, natovari se čizmama, bičom, kožnatom torbom, zamoli kèrčmara, da mu pokaže postelju i ostavi kuhinju, nasmiehnavši se zlobno na skupštinu i oprostivši se od nje lakim naklonom bez svake ceremonie.

Samo što je inostranac izišao, već se stade ostavše družtvo s nova kretati. Nije bilo riecce čuti, dok se nevrati kèrčmar, koi je poslie niekoliko trenutakah sišao iz ložnice u pèrvom katu,

Urbarialni sudovi stupaju u Ugarskoj dne 15. t. m. u dielatnost.

Pruska.

— Bèrzojavno nacèrtan birlinski dopis u „Dresdner Journal-u“ od 6. t. m. govori o nadama mira i mnije, da kao što su netemeljite bile sangvinične nade mira pojavivše se pred koncem godine, isto tako su sada neograničeni strah i bezufanje bez razloga, što su zavladali u mnogim krugovima, jer glasa se, da su iz Petrograda u Berlin već stigle bèrzojavne viesti, uslied kojih stanje razpravah tamo dèržanih nije sasvim nepovoljno za konačno porazumljenje i imenito nije se bojati, da će Rusia bezuvietno odbacit predlogah, što su onomadne nju upravljeni. — Dopisnik dodaje, viest, da se podpukovnik grof Münster nalazeći se sada u Berlinu neće opet vratit na svoje miesto kao pruski vojnički punomoćnik kod petrogradskoga dvora, čini se kao da se potvèrdjuje. Da će istoga tamo zamienit pukovnik Manteuffel isto je tako neizviestno kao i to, da je pukovniku Manteuffelu naloženo, da u istoj misii, koja ga je prieko Draždjanah dovela u Beč, otide od onud i u Petrograd.

S bojišta.

Iz Marsilje, 8. siečnja javlja se bèrzojavno da je stigao „Louysor“ s viestima iz Carigrada od 27. prosinca. Uslied viestih stigavših tamo stigao je Omerpaša u luku od Batuma. Njegova vojska kod Kutaisa, nije imala dva dana hrane povodom paplavice. Svèrgnutje turskoga generalissimusa predloženo u ratnom vieću nadjeno je, da se nemože izvest, nasuprot zaključi divan dne 26. prosinca, da se za buduće prolietje ima u Azii nova i jaka vojska podići. 70 turskih brodovah kèrcaju sada u Carigradu hranu za Suhum-Kale. Iz Krima javljaju, da su Rusi svoje obkope kod Inkermana još umnožili i razakrili one, koje su podigli kod Černaje. Za oštrom zimom, koja vladaše na tauričkom poluotoku nasta iznenada južno vrieme. Fracuska intendantura podvostručila je skèrb za zdravje vojnikah. Upèrkos burama i nevremenu prošloga mieseca prosinca nisu saveznici izgubili nijednoga bojnoga broda.

Izvadak

iz napisnika siednice dne 13. studenoga 1855 pod predsiedništvom c. k. odsiečnog načelnika Karla pl. Czoerniga dèržane po centralnoj komisii za istraživanje i sačuvanje gradjevnih spomenikah.

(Konac.)

Cèrkva u sv. Georgu blizu Rottenmanna sadèržaje krilan oltar iz druge polovine XV. vieka.

U bolničkoj cèrkvi u Rottenmannu nalazi se molitvena stolica, koju dèrži izviestitelj za jednu od najznamenitiih starinah u zemlji. Ima dva siedala, veoma je liepo uredjena i narešena dobro izvedenim dieljarstvom; na stražnjoj stieni nalaze se imena: Fridericus i Eleonora, dèržavni orao i portugalski gèrb, zatim dalji nadpis: Jesus, Maria Anna A. E. J. O. U. Anno domini 1514, najposlie slovo W. po svoj prilici majstorovo znamenje. Sve je dobro sačuvano do gornjega diela, koi je sasvim lišen svojega uresa i kaže golu ploštu. Ovo dielo nije jošte namazano nikakvom bojom, odkad je nastalo.

Premda se čoviek divit mora već tomu, da se takav cesarski spomenik nalazi u siromašnoj cèrkvici, ipak se još čudnii čini datak te naprave (tako dugo po smèrti Friderika cesara!)

Izviestitelj nije u stanju ni o jednoj ni o drugoj toj okolnosti dati ubaviesti, no obratio se je na župnika u Rottenmannu, da sazna, da li se tamo nenalaze još manjkajući odlomci ovoga predmeta, kao takodjer da li se nebi moglo štogod pobližjega saznat o nastanku toga diela i o podignutju istoga u Rottenmannu.

Centralna komisia dopunjuje ovim zanimivim viestima svoje popise gradjevnih spomenikah od Austrie.

Gospodin predsiedatelj prelazi zatim na razlaganje onih naredabah, koje su učinjene, da se izpuni dužnost nadležeća centralnoj komisii po naputku, obnarodjivat svoje razprave i čitnbe. Dosad je stajala pomenuta centralna komisia s obćinstvom ljubećim umietnost i starine u savezu samo time, što su se izvadci iz njezinih napisnikah stavljali do obćega znanja u bečkim novinama. Budući da je pako za željet, da se ove viesti o razpravama upitne komisie čim većma razprostrane po svima krunovinama i budući da se je opitovano doznalo, da se to želi, s toga predlaže gospodin predsiedatelj i zaključuje centralna komisia, da se preuzvišeni gospodin minister unutarnjih poslovah baron Bach zamoli, da izvoli naredit, da se pozovu sve uredovne novine, da preštampaju napisničke izvadke priobćene u bečkim novinama. Štampa glavne prijave centralne komisie, lietopisa, napreduje, izakako su umietnostni prilozi većom stranom dovèršeni. Pošto pako izdavanje ovoga lietopisa sadèržavajućega obširnie znanstvene sastavke vaviek mnogo vremena treba, dočim se u sbirkama centralne komisie umnožavaju narisi i viesti o raznim arkiologičkim predmetima, što bèrzim obznanjivanjem stopram dobivaju svoju cienu. S toga zaključuje centralna komisia na poticanje gospode sučlanah, ministerialnoga savietnika viteza Reicha i ministerialnoga tajnika doktora Heidera, neka se izvede namiera već prie poprimljena i izdaje miesečni list. Ovaj miesečni list ima sadèržavat sastavke obćega sadèržaja za razprostranjivanje poznavanja poviestnice umietnostih i starinah, nabrajanje, opisanje i raztumačivanje gradjevnih spomenikah, polag poviestnice umietnostih o čemu imaju konservatori, gradjevne oblasti i druge centralne komisie davat izviestja, viesti o arkiologičkim nahodima po zemaljskim vlastima dolazeće do znanja centralnoj komisii, razglabanje pitanjah, koja se odnose na sačuvanje i popravak gradjevnih spomenikah i kratke književne obaviesti o dielima umietnostne poviestnice. Ovaj miesečni list imat će naslov: Priobćivanja c. k. centralne komisie za iztraživanje i sačuvanje gradjevnih spomenikah i u čredjivat će pod upravom gospodina prędsiedatelja barona Czörniga gospodin Karlo Weissu. S pèrvim siečnja 1856 započet će izlaziti priobćivanja, jer je već sakupljena gradja za izdavanja od više miesecih. Ciena istih ima bit čim jevtinia, da se mogu čim više razprostranit i imaju se štampat u dèržavnoj tiskarnici. Konačno premda ova priobćivanja imaju značaj uredovna obznanjivanja po naputku kao dužnost naloženoga centralnoj komisii, imaju se ipak predtečno prijavit c. k. miestodèršivu.

---

kamo je odpratio svoga gosta. Sa svih stranah saore pitanja, kad udje u kuhinju. Sudac, školnik, poreznik i kèrčmarova žena stadoše ga izpitivati do najmanjih okolnostih. „Tko je taj cèrveni čoviek? — on ga je morao već prije viditi — on je morao o njem čuti, — jednom riečju on mora znati štogod kazati o njemu.“ Kèrčmar se je kleo, da ga nije vidio nikada prije i da je danas pèrvi put, što je rečeni inostranac došao u „cèrni labud“ i da će to pomoćju božjom bit i posliednji put.

„Zašto ga nebacite iz kuće?“ zavikne poreznik.

„Bit ću Vam zahvalan iz sveg sèrca, ako to učinite Vi“ odgovori kèrčmar. „Što se mene tiče, neželim, da me se dotakne njegov bič, ili ogromni, cèrveni kladivac njegove pesnice.“ Ovaj razlog nije se dao oprovèrći i predlog silovite otiere bio je mukom zabačen.

Sada zamni nad glavom družtva mukli tutanj težkih korakah. To su bili koraci cèrvenoga čovieka, od kojih jedan za drugim sliedjaše polagano i po taktu. Četvèrt sata slušalo je družtvo mùkom, nadajući se, da će stvar prestati jedared. Ali tomu nebiaše prestanka; koraci orili su se neprestano, i činilo se je, da se taj čoviek iz zabave šeće u svojoj sobi.

Zabadava bi bilo htieti opisati različnost čutih, koje su uznemirivale družtvo. Strah, divljenje, gnjiev znatiželja zamienice vladaše sèrcima slušaocah. Niešto tajna, nedokučiva, neizjašnjiva ležaše na čovieku, koi ih je ostavio bio malo prije. „Tko je to?“ tako pitaše jedan drugoga, ali nitko nije znao odgovoriti takova šta, što bi se iole slagalo s pametju.

Medjutim nasta noć i premda je zvono na bližnjem tornju izbilo deset satih, činilo se je ipak, da nitko nedèrži to za znak, da je vrieme ići kući. U isto doba stane nebo, koje je dosad bilo čisto, oblačit se. Udaljena gèrmljavina zamni i težke kaplje od kiše stadoše kucati po prozorima, riečju činilo se je, da je sva prilika, da se pripravlja burnoj noći. Ali nitko nije pazio na oluju, koja je vani prietila. Išla kiša, koliko joj drago, sievale munje, čim su mogle više, i pratila ih gèrmljavina vaviek veća, sve to nije ništa za naše družtvo sprema težkim, muklim, svečanim koracima cèrvenoga čovieka, što su mu gèrmili vèrhu glave. On je već prieko jedne ure bez svakoga prestanka hodao gore i dole i još uviek bilo ga je čuti, kao s početka. Nije moći vierovati, kako se je to činilo strašno, i premda je družtvo bilo u dovoljnom broju, ipak ga je napunio neki neizviestan i neopisiv strah. Čim su više mislili o tom čudnovatom inostrancu, tim im se isti činio nenaravnii. Cèrvenoća njegovih vlasih i njegova lica, i još većma ognjevito rumenilo njegovih očiuh, napuni ih užasom; no to nije još bilo ništa sprema okamenjujućem i uništujućem izrazu njegova pogleda, kobnom zvuku njegova glasa i prema tomu, što se je rodio na obali cèrnoga mora. (Konac sliedi).

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 11. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	73 7/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	77
dto . . . . » 4½%	64
dto . . . . » 4%	58¼
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93½
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » „ 1839, » 100 »	124¼
» » » » » 1854, » 100 »	93 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	68¼
Bankovne dionice komad po	895
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	452½
Dionice c. k pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	303½
dto dto s plaćanjem na rate	311¼
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2205
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	243
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	586
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	886¼
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	111½
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	110½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	81½
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-53
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	110½
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	129 5/8
Pariz za 300 frankah . . . . »	129¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	249
Carigrad za 1 forint . . . . parah	450
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	15[illegible]
Srebro od 9. siečnja	11 1/8

SLUŽBENI LIST.

Br. 9060. (362—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 9. svibnja, 16. lipnja i 27. studenoga 1855. br. 1658, 2564 i 4609. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. grofu Gjuraju Erdödy, za spadavše na dobra Jaska, Zelin i Novimarof, u kotarih Jaska, Sisek i sv. Ivan, županii zagrebačkoj ležeće 284, 306 i 29³/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 113,600, 122,700 i 11,750 forintih srebra, od koje kamate od 1. studenog 1855. i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 28. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 30. travnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 13. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9117. (363—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 7. sèrpnja i 4. prosinca 1855 broj 2847 i 4946. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. baronu Rudolfu Bedekoviću, za spadavše na dobra Gradić i Bedekovčina, u obćini Gradić i Andraševec, kotaru Vel. Gorica i Stubica, županii zagrebačkoj, ležeće 8⁷/₈ i 2 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 3950 i 800 fr. srebra, od koje kamate od 1. studenog 1855 i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će je dino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 17. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9119. (364—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 4 prosinca 1855 broj 4953 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. nasliednicima Ljudevita Vernića, za spadavše na dobra Turan i Čegli, u obćini Petrovina, kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj, ležeće 4 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 1600 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 17. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9122. (365—DS.) (3—3)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k, zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 1. prosinca 1855 broj 4918. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. grofici Rozalii Sermage, za spadavše na dobro Andraševec, u obćinah Slani potok, Stubice i Oroslavje, kotaru stubičkom županii zagrebačkoj, ležeće 21⁶/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 8700 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. svibnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 17. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s r.

Br. 9159 (DS. 366.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 7. sèrpnja, 22. rujna i 4. prosinca 1855 broj 2850, 3889 i 4919 polag odredbah carskog patenta od 2 ožujka 1853. gji. Julii Oršić, za spadavše na dobra Mirovnik, dolnja Bistra i Jakovlje u kotarih zagrebačkom i dugoselskom, županii zagrebačkoj, ležeće 7¹/₈, 29⁷/₈ i 9⁴/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 2880, 11,950 i 3800 forintih srebra, od koje kamate od 1. stud. 1855 i 1. svibnja 1856 teči počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobrza ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 5. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlje s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročenoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 18. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 9161. (D.S. 367) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-raztere tnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 1. prosinca 1855 broj 4920. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Marii grofici Vojkfi, za spadavše na dobro Mackova ves, u obćini Bistrica, kotaru stubičkom županii zagrebačkoj ležeće $1^{13}/_{16}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 1125 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 29. veljače 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 5. svibnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 18. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 9316 (10—D.S.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-raztere tnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5096 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gosp. Mirku Lentulaj, za spadavše na dobro Obed, u obćinah Bukevje, Rugvica i Hermec, kotaru sisačkom, županii zagrebačkoj ležeće $17^5/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 7050 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 4167. (Izv—4) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essegg, als Concoursinstanz wird hiemit kundgemacht, — es sei über Ansuchen des Herrn Advocaten Jakob Spoljarić, als Johann Uzorević'schen Concursmassa-Verwalter, in die öffentliche Feilbietung des in diese Concursmassa gehörigen in der Oberstadt Essegg, Schanzl-Gasse Nr. 42 gelegenen, auf 1000 fl. CM. gerichtlich geschätzten Hauses, und anstossenden Gartens gewilligt, und zur Vornahme derselben der 21. Jänner 1856. als erster, und der 21. Februar 1856. als zweiter Termin, jedesmal Vormittag um 9 Uhr im Amtslokale dieses k. k. Comitats-Gerichtes mit dem Beisatze angeordnet worden, dass das Haus bei der ersten Feilbietung nicht unter dem Schätzungswerthe, bei der zweiten aber auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden wird.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedeuten eingeladen, dass von den Mitbietenden vor dem Beginne der Licitation als Vadium 100 fl. CM. zu erlegen seien.

Das Schätzungsprotokol, und die Licitations-Bedingnisse können bei diesem k. k. Comitatsgerichte, und bei Herrn Advocaten Jakob Spoljarić eingesehen werden.

Ferner werden Alle diejenigen welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf dieses Haus erworben zu haben glauben aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss beim Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats-Gericht Essegg am 14. Dezember 1855.

Br. 1357./g. (Izv.—607) (3—3)

Izrok dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda valpovačkog kao suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je ovostranom odlukom od 26. studenoga 1855 br. 1357. odlučena javna prodaja jednog četvèrta selišća u ladimerevačkom hataru pod brojem 36. nalazećeg se i na ostavštinu pokojne Marie Kovač, iz Valpova spadajućeg sudbeno u 200 fr. sr. procienjenog, te za poduzeće ote dražbe rokovi su na dne 26. siečnja i na 26. veljače 1856. u miestu Ladimerevcih, svaki put u 10 satih prie podne opredieljeni.

Uslied česa se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom od 20 fr. sr. i da kupac mora preuzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota segla bude polag doznačenja suda, procienba pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509. gr. post. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje pomenutog četvèrta selišća pravo svoje tim sigurnie opravdaju pošto u protivnom slučaju sebi samim prepisati budu, ako pri diobi kupovne svote radi iscèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Valpovu, dne 27. studenoga 1855.

C. k. kot. predstojnik.
Bojničić.

Br. 8617. (DS.—13) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog stavlja se do obćega znanja, da je na zahtevanje g. Eduarda Zerpaka, ovèršbena dražba obveznice Antona Adamovića, teretne mase pako Apoka Potakove koristne 31. siečnja 1840. vèrhu 4000 for. srebra izdate i uknjižene za pokriće tražbine ovèrhe voditelju g. Eduardu Zerpaku u 1667 for. $16^3/_4$ kr. sr. sudački dopitane, kano i nadalje tekućih kamatah i troškovah dozvoljena na 28. siečnja i 18. veljače 1856. svagda u 9 satih prie podne u uredu ovoga c. k. zemaljskog suda ustanovljena sa primietbom, da će se ista obveznica ako se u pèrvom roku prodati nebi mogla u drugom roku po smislu §. 478 g. p. u svaku cienu prodati.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 1673./g. (Izv.—3.) (3—1)

Edikt.

C. k. kotarski ured toplički kao sud do znanja stavlja, da će se uslied molbe po g. Viekoslavu Antaveru, pod 26. prosinca 1855. br. 1673. podneta druga i posliednja ovèršbena dražba, vinograda Martina Julierova, za stranu gorespomenutog molitelja dne 6. ožujka 1856. u 9 satih u jutro na lice miesta obdèržavati, kamo se kupiti želeći pozivlju time, da će se nepokretnost ota i pod procienbene vriednosti prodati.

Zajedno se ponavlja poziv na vierovnike onostranim Ediktom br. 1229. od 28. rujna 1855. pozvani.

U Toplicah, dne 26. prosinca 1855.

C. kr. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik.
Ožegović.

Br. 22. (Izv.—10) (3—1)

Oglas.

Pravo mesarenja slob. i kr. grada križevačkog dat će se za vrieme od 1. veljače 1856. do zadnjeg siečnja 1857. u najam putem dražbe, za koju bi rok na dan 22. siečnja 1856. prie podne u 9 satih odlučen.

K ovoj dražbi pozivlju se svi, rečeno pravo najmit hoteći, s tom opazkom, da se najmeni uvieti svaki dan kod ureda gradskog načelništva u vremenu običnog uredovanja uvidit mogu.

Magistrat sl. i kralj. grada Križevca dne 8. siečnja 1856.

Gašpary,
načelnik.

(Izv.—8) (3—1)

Služba pisara.

U odvietničkoj pisarni dolepodpisanog izpražnjena je služba pisara sa miesečnom plaćom od 25 fr. sr. Natiecatelji, koji se sa imanom u juridičkoj pisarni praksom, podpunim znanjem hèrvatskog, niemačkog i ako moguće latinskog jezika, izpravnim i skladnim rukopisom kao i čudorednim vladanjem izkazati imadu, neka se izvole sa svojimi vlastoručni u naznačenim jezicima pisanimi i obskèrbljenimo molbenicama do konca tekućeg miseca na dolepodpisanog obratiti.

U Karlovcu 6. siečnja 1856.

Baron Dragutin Kušlan,
odvietnik.

Nr. 13,263.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Agente di porto e sanità marittima in Tagliamento cui va congiunta la paga d' annue Lire Settecento cinquanta nonchè l' obbligo di prestare una cauzione di servizio nell' importo d' una annata del soldo.

Chiunque intende aspirarvi presenterà la sua supplica al Governo Centrale Marittimo entro tutto Gennajo 1856, comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj anteriormente prestati, la piena idoneità al posto optato e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 2. Gennajo 1855.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDJELJAK DANA 14. SIEČNJA 1856. Broj 11.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. odlinie za pèrviput; a zatim sa svakiput 3 kr. sr.— Za druge oglaseili posebne članke platjasedo 10 linijah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.**

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Carigrada, 4. siečnja. Iz Teherana javljaju: Engleski poslanik Sir Murray zaiskao je, zbog osobnih razprah s dvorom svoje putne listove; politička odnošenja medju obadva kabineta nisu time povriedjena.

Odpuštene straske od posadke Karsa dospiele su ovamo.

Iz Fiorence, 7. siečnja. Knez de la Tour d' Auvergne predao je svoje vierovno pismo kao opunovlašteni francuski ministar kod ovdašnjega dvora.

Iz Pariza, 9. siečnja. Maršal Pelissier javlja: Dne 26. prosinca navališe Francuzi na rusku stražu sastojeću iz 100 momakah; 38 Rusah stranom je uhvatjeno, stranom potučeno.

Iz Berlina, 9. siečnja. Ufanje je, da će se Austria i Pruska porazumiet u obziru postupanja s pitanjem o miru u Petrogradu. Polag „Koenigsberger Zeitung-a“ kaže se Rusia priklone posredovanju Saksonske. Glasa se da je Nesselrode očitovao da se vidi, da ima Rusia pravo na modifikacie, budući da predlozi o miru nemaju bezuvietna značaja.

Iz Pariza, 9. siečnja. Maršal Pelissier javlja iz Sevastopolja od 28. prosinca p. g., da su dobrovoljci od divisie Autemarre navalili na jednu rusku stražu od 80 momakah i da su od iste 18 ubili i 18 ih uhvatili. — Postojani nasadak korzovah u Londonu uzdielovao je i na ovdašnje.

Iz Pariza, 11. siečnja. Ratno vieće sakupi se jučer pod predsiedništvom cesara. Radi se o tom, da se savezanim vladama razjasne razne kombinacie, koje bi se mogle primit, da se potrebe urede polag predvidnih eventualitetah.

Austrianska carevina.

U svojoj siednici od 8. t. g. započela je sleska tèrgovačka i obèrtnička komora konačno viećanje o osnovi novoga zakona i primila je znatnom većinom glasovah osnovu u načelu. — Zaključak o pojedinim ustanovama jošte nije poznat. (Tropp. Zeitg.)

Turska.

Iz Carigrada. Dne 30. prosinca predao je gospodin Touvenel francuski poslanik u Carigradu svečanim načinom sultanu veliku vèrpcu legie od časti zajedno s pismom cesara Napoleona sastavljenim u veoma toplim izrazima. Tom prilikom dèržao je poslanik govor, u kojem medju ostalim napominje, da je to pèrvi put što francuski vladar tako odlikuje turskoga vladara i da je to nov zalog znamenitoga savezu, koi sudbinu otomanskoga carstva stavi pod jamstvo europejskoga prava kao i pod zaštitu one civilisacie, kojom nastoji turska vlada tako materialnu kao i moralnu sreću razprostranit na sve narode živuće pod njezinim žezlom. Sultan odgovori shodno na svaku misao, izražena u poslanikovom govoru.

Iz Krima nedospieše u turski glavni grad nikakove znatne viesti. Vatra Rusah proti južnoj strani Sevastopola, koja je bila nieko vrieme poniešto popustila, opet je ojačala i bila je upravljena na dokove, jer su Rusi opazili, da je tamo nagomilano mnogo baruta, u svèrhu dignut u zrak te zgrade i

---

Cèrveni čoviek.

Nizozemska slika engleskoga slikara.

(Konac.)

Nitko u kubinji nije više mislio na pušenje. Što im je dušu bunilo, bilo je odviš važno, nego da bi spokojni mogli biti, i kao nehotice i od sama približile su im se stolice, čim je većma bilo moguće.

Najedanput stupi šepavi konjuh s očitim izrazom prepasti u kubinju. Dodje prijavit svojem gospodaru, da je inostrančev konj pobiesnio, da se baca, tèrza i oko sebe lupa, kao da hoće, da raznese jasle na komade. I u istinu začuje se glasno hèrzanje i kopitanje iz konjušnice. „Čuje te li“ zavikne. „Ja bi reko, da se je u tom maršetu nastanio sam djavo. — Da vidite kakove su mu oči!“ —

„Kakove su?“ zapita kèrčmar.

„Kakove su?“ svekolika skupština.

„Tako mi bog pomogo — oči su mu, kao živa žeravica!“ zavikne konjuh i stane dèrhtati na svem tielu bacivši se na stolicu, što je polag njega stajala. Njegovo izviestje, pobuni s nova družtvo, i isto se uzdèrma još većma, nego što je ikad prije bilo uzdèrmano.

„Za toga vremena nije ni časka prestao tutanj korakah šetaoca razlegat se nad njima; neprestano išlo je s jednakom težinom, bez prestanka i odmora, nikakva pendula nebi mogla gibat se urednije. Da je kod ovoga šetanja samo jedanput bilo čuti kakovu postojku, kakav prestanak, kakav višak ili manjak u bèrzoći, kojom su se gibale noge hodaoca, već bi bilo snosnije, ali od svega toga ništa. Isti jednozvučan, razapinjući, obezsvieštujući glas dielovao je kao kakva makina od ure neprestano na društvo. Isto tako nije vani ni najmanje popuštala oluja; vietar svirao je u dèmveću od groblja, koje biaše blizu kèrčme, svoju grobnu muziku; kiša pluštila i udarala je u stakla od prozorah kao da pada grad, a munjava i gèrmljavina svietljaše i oriaše se zamienito po tamnom nebu. Strašna biaše u istinu pobuna elemenatah; k tomu se još pridruži hèrzanje vranca, kao se da propinje u tami; — no sve to, kako smo već jedanput primietili, nebiaše ništa sprema zvuku težka, mukla, strašna koraka cèrvenoga čovieka.

Bezbrojna biahu njihova gatanja o ovom čudnovatom prihodniku. Kao što smo već kazali, kèrčmarica ga je s početka dèržala za skitalicu, kèrčmar za francuskog uhodu a poreznik za viešca. Sad su se ova mnienja sasvim promienila, i svi su ga dèržali za nješto još mnogo gorega. Sudac ga je smatrao kao neposriednji proiztok vragov; mnienje, do kojega je tim većma dèržao, što je istoga mnienja bio i školnik. Što se tiče konjuha, to nije mogao isti izreći nikakova mnienja o tom čovieku, no ipak je pripravan bio, kod svoje konjušničke vieštine zakleti se na to, da mu je konj biti morao u rodu s paklenim zmajom.

„Da je on, kao što je svaki drugi čoviek“ opazi sudac „kako bi mogao pogoditi, što sam hteo kazati?“

„Rodjen na obali cèrvenoga mora!“ uzklikne kèrčmar.

„Niste li opazili“ primieti poreznik, „kako nam je ponovio, što smo govorili, kada je u konjušnici bio?“

„I kako je znao da sam ja — školnik.“

„A mene je viknuo mojim imenom,“ zaključi konjuh „premda me nije nikada prije vidio, ni što o meni čuo.“

Tolikoj množini neoborivih dokazah nije moguće bilo odoliti, i bilo je nemoguće pregledati sve one posliedice, što su sliedile iz istih.

„Ako zahtievate više dokazah, bacite samo jedan pogled na njegovu odieću“ preuze sudac opet rieč. „Kojem kèrstjeniku moglo bi doći na pamet, da putuje po zemlji u cèrvenim haljinama? To je obilježje paklene vatre, iz koje izlazi.“

„A niste li mu opazili kose?“ zapita poreznik „koja mu niz ledja visi kao svežanj cèrvena zelja?“

„Nekrese li mu se oči, kao da iz njih sieva paklena vatra?“

„Kakav glas!“ doda kèrčmar; „nije li to vèrhnaravan zvuk, koi čini stinut mozak u kostima?“

„Ali njegove noge nisu ipak —“ primieti kèrčmarica.

„To ništa nedokazuje“ presieče joj rieč kèrčmar,“ ako mu je samo volja, može si pribaviti noge, kao što su i u nas.“

„Možebiti i bolje, nego što ih ima gdiekoji“ reče kèrčmarica poniešto sliebno pogledavši na noge svoga muža.

Medjutim tutnjali su svendilj koraci jednorazmierno nad njihovim glavama, premda su već bila prošla dva sata, odkad su pèrviput zamnili. No najmanje nisu bili prokinuti, dočim je vani svendilj biesnila oluja, a strašno hèrzanje i lupa vranca nije ni časak popuštala u konjušnici. Sada stane vatra na ognjištu slabje i slabije gorieti. Veseli plamen izčezne, napokon nebiaše od njega vidit ništa nego blied sjaj, koi se razprostiraše od kamena. Jedna svieća uprav utèrne dimeći se; od druge, koja još preosta, činio se je fitilj neosoknjeni u duljini malone od tri palca cèrn i privit na kraju kao da stoji kakav cèrn turanj posred žuta gasećega plamena; dočim je okolo potonjega žara ugašene vatre siedilo predajuće družtvo, približavajući se većma jedan k drugomu, čim se je većma razprostirala tama i kod rastuće tame jedan u drugog upiruć oči kao u kakvu utvoru.

Sada stane zvono od ure na turnju tući dvanaest satih — i u isti par nije više ništa bilo čuti od korakah inostrančevih. Nasta tišina od više trenutakah — zatim stropot — poslie toga šum, kao da tko štogod vuče po podu od sobe. Odmah zatim otvore se gore vrata, da se zatvore opet velikim štropotom, a niz stube niešto proleti težkim koracima. Drvlje u kuhinji stane tim većma dèrhtati i kolebat se, čim im se većma približavaše tutanj od korakah. Svaki čas očekivahu, da će se sad otvoriti vrata

mislili: su da će raspèršenjem učiniti veliku štetu radnicima tamo zabavljenim, no što im još dosad nije za rukom pošlo. — Kolera se je pojavila u jednoj engleskoj regimenti no s veoma blagim simptomima i nije se bojat, da će mnogo zla počinit; nasuprot pune su bolnice s vojnicima, kojim su uslied velike zime ozeble noge.

Gospodin Lejeun franceski poslanstveni tajnik putuje u Teheran s ratifikaciom pogodbe onomadne sklopljene medju francuskom i Persiom. „Presse d' Orient" tvèrdi, da se ova pogodba neproteže samo na tèrgovačke uviete.

Poslin buletin izdan 30. pr. m. ispričava Selimpašu, što nije pohitio Karsu u pomoć; kaže, da su ga nepogode vremena u tom priečile.

Otomanska vlada nadienula je trim u Londonu kupljenim parobrodom ime „Ufanje" „Pravda" i „Viera."

U Smirni su dne 30. pr. m. pogubljeni ubojice jednog mornara od francezkoga brika Olivier.

U Volu ubio je Turčin kèrštjana i bio odriešen od kazni; kažu da mu se je pištolj slučajno izpražio.

Talianska.

Zapoviednik francuske posadke u Rimu, general od divizie Allouveau de Montreal imao je čast pratjen po svojem štabu čestitat svetom otcu na mladom lietu. Nj. svetost odgovori na čestitanje veoma dobrohotnim izrazima.

Velika Britanija i Irska.

U sievernoj strani Irske dogadja se mnogo kvara podmetnjem vatre. Nasuprot u susiednom rekvikanom Tipperary-u vlada uzèran poredak. Vlada se je našla primorana, da na troškove zakupnikah umnoži redarstvenu silu u ..... grofii. — Palmer je pod sumnjom, da je šestnaest osobah otrovao medju ovimi svoju ženu i svojega brata, prijatelje, koji su ga posjetjivali i inostrance, koje je vraćio, jer zločinac taj bieše liečnik. To je čimio ili zato

od kuhinje i uniok cèrveni čoviek u svojoj pravoj slici. Kerčmarica pade u nesviest isto tako poreznik; kèrčmar jedva disaše od straha, a školnik moljaše se bogu. Samo sudac pridèrža ... odvažnost, jer bieše još u stanju premda dèrhćućim glasom, zavapiti „otale sotono, nosi se na obalu cèrvenoga mora!"

„Idim, što najprie mogu" zagèrmi inostranac koračajući mimo kuhinjskih vratah napolje. Njegov glas probudi svekoliko družtvo iz obćeg ...čenja. Poenu se svikolici i ukupnim naporom nasèrnu na prozor. Tu opaze visoka čovieka ogèrnjena u cèrnoj kabanici, koi se je prieko dvorišta upravio u konjušnicu. Imao je na glavi širok, nizak šešir, šiljate čizme s ogromnimi mamuzama i velik bič u jednoj a ... torbu u drugoj ruci. Udje u konjušnicu, tamo ostane tri minuta od prilike, a zatim izidje vze sobom vodeći svoga dobro osiedljana konja. U jedan čas siedne mu na hèrbat i pozdravivši rukom družtvo, koje je gledalo sa prozora, ... ga mamuzom i nasmiehnuvši se tako glasno, da ga je čuti bilo i kroz oluju, odleti kao biesan. Taj nenaravni strašni smieh zvoni je još dugo u ušima ostavših, koji kao okamenjeni stajahu još dobar čas uz prozor.

Kad dodju k sebi i kad nije ni traga bilo više inostranca, pohite svikolici u sobu, gdie je prebivao sotona. Ta su imali što viditi. Nj. paklensko veličanstvo dostojalo je ponieti sobom sve, čega se je mogao latiti. Iz kèrčmarova ormara nestade šestdeset i pet gineah, zatim više dragocienih predmetah, jedna ura, nekoliko burmuticah itd. Poslie toga nije više nikada bilo u tih okolicah cèrvenoga čovieka, i ako bi ikada zaželio opet doći onamo, neka se čuva ondašnjega mjestnoga načelnika, s kojim se upoznati imao je priliku u „cèrnom labudu," jer nebi ga po svoj prilici više tierao na obalu cèrnoga mora, već bi mu valjda dao konak u kojoj Leicesterskoj tamnici, gdie bi mu se svašta dogoditi moglo. H.

da zadobije svotah, što su bile na život ovih osobah osigurane, ili da im otme gotove novce, koje su kod sebe dèržali. Znatne svote, koje si je na takov način pribavio, upotrebljavao je na to, da zadovolji svojoj strasti za tèrkalište. On je posiedovao liepu konjušnicu i jedan od njegovih konjah, koga je on sam nazvao Strikninom polag otrova, kojim je po svoj prilici veći dio svojih kèrvništvah izveo, odèržao je više od jedne pobiede na tèrkalištu. — Lord Elgin, glasovit zbog svojega sretnoga upravljanja Jamajke i Kanade bio je onomadne od svojih zemljakah u Škocii na prastari način slavljen. U gradskoj dvorani od Glaskova i u pribivanju od 3500 gospojah i gospode predale su mu oblasti pravo gradjanstva od Glaskova. U obziru na ratno pitanje izrazio se je Lord Elgin u jednom govoru kako sliedi: Mi smo jedared u borbi i moramo ju dovèršit kao muževi. Ja nevelim bacite nožnicu na stran, pèrvo mèrzim na ove usiljene metafore, drugo dèržim nožnicu za veoma koristno orudje u svoje vrieme. Ali neka nesmije se podnipošto vratit u nožnicu, dok neodhèrva, zašto je bio izvučen. Ja to kažem ovom prigodom i tim radje, jer se je bez razloga hotielo tvèrdit suprotivno, što je polag moga mnienja kabinet lorda Palmerstona od niekog vremena rat vodio, na način, koi mu daje pravo na priznanost svih domorodacah. Moram priznat, da me sadašnja pogadjanja nenapunjuju sanguiničkim nadama, i premda bi mi žao bio uvriedit visoke osobe, ipak mislim, da uz pobiedu našega oružja nema ništa, zašto smo providnosti dužni toliko hvalit, kao poraz naših diplomatah. U kakovom položaju bi bili sada, da nam je za rukom pošlo nagovorit Tursku, da prime bečku notu i da smo prekasno osietili, da smo Rusii na dlaku svaki zahtiev odobrili, koi je namieravala po knezu Menšikovu steći i da su orao Francie i lav velike Britanie pri nogama Rusie čučili kao čuvari ruskih stečevinah? Ili kakav bi položaj bili zauzeli, da nije Rusia zabacila bečkih predlogah od obližnje godine i da smo juj ostavili slavu, da je Sevastopol sretno obranila. itd.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 12336.

Avviso di Concorso.

Si sono resi vacanti i posti di primo e secondo piloto di porto presso l' Ufficio di porto e sanità marittima in Chioggia, cui va annessa la paga d' annue Lire Settecento cinquanta ed il godimento del vestiario di montura in natura.

Nel caso di promozione graduale si passerà al rimpiazzamento di due posti di piloto col salario d' annue Lire Seicento e col godimento sudetto.

Chiunque intende aspirare all' uno o l' altro dei posti in discorso presenterà al Governo Centrale Marittimo entro tutto 15. Febbrajo 1856 la rispettiva sua supplica, comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj finora prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse, —

Ai marinari congedati dell' J. R. Marina di guerra ed a quegli individui, che sanno scrivere in lingua italiana e che conoscono anche l' una o l' altra lingua straniera, si darà a circostanze pari la preferenza su gli altri aspiranti.

Dichiarerà inoltre il concorrente, se si trovi in parentela od affinità con qualchè Impiegato od altro inserviente presso l' Ufficio di porto e sanità marittima in Chioggia.

Dall' J. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste li 2 Gennajo 1856.

Nr. 87. (Izv.—9) (3—1)

Conkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 13. December 1855 Z. 1438/L. C. wird im Nachhange zur hierortigen Konkursausschreibung vom 21. September 1855 Z. 7869. zur Besetzung der k. k. Bezirksvorsteherstelle des zum Verwaltungsgebiethe der k. k. Požeganer Comitatsbehörde gehörigen gemischten Bezirksamtes in Daruvar, womit der Gehalt jährlicher 1000 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höheren Gehaltsstufen von 1100 fl. und 1200 fl verbunden ist, ein weiterer Concurs mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass jene Bewerber, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, ihre mit den nöthigen *Belegen* instruirten Gesuche im vorgeschriebenen *Dienstwege* binnen vier Wochen vom Tage der Dritten Einschaltung dieses Edictes in dem Amtsblatte der Narodne Novine gerechnet, an die gefertigte k. k. Comitatsbehörde zu überreichen haben.

Als erforderliche Eigenschaften werden bezeichnet:

1. Das Alter von mindestens 24 Jahren.
2. Die absolvirten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, insoweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. de 1854 86 St. Nr. 262.) und durch den § 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. de 1855 15 St. 52.) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen und der Landessprache,
5. Die bisher geleisteten Staatsdienste.

Nebst dem haben die Bewerber nachzuweisen.

6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre Verwandschaftsverhältnisse mit anderen Beamten im Kronlande Kroatien und Slavonien und endlich.
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Darovar ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Comitatsbehöde.

Požeg am 3. Jänner 1856.

Der k. k. Comitatsvorstand.
Janković.

Br. 3363/g. (Izv.—617) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. okružnog suda riečkog pozivaju se svi vierovnici zaostavštine pokojnog Josipa Rubesa bivšeg ladjanskog sudca iz Plase, kotara riečkog, umèrvšeg s oporukom dana 28. kolovoza t. g. da se imadu postaviti pred ovim sudom, dana 20. veljače 1856. u 9 satih prie podne, za iskazanje njihovih pravah, ili predložiti do onog dana njihove pismene molbe pod prietnju, da u protivnom slučaju, u koliko njihova vieresia u javnim knjigama upisana bila nebi, izgubiti će svako pravo na pomenutu zaostavštinu, ako bi ova povodom izplaćenja prijavljenih vieresiah, izcèrpljena bila.

C. k. okružni sud
U Rieci dne 14. studenoga 18 5.

Predsiednik, Tosoni.
Marochino.

Br. 5606./g. (Izv.—608) (3—1)

Oglas.

Od strane c. k. žup. suda varaždinskog na prijavu g. Babić Tite, kao skèrbnika mase gosp. grofa Keklević Samoila, radi doznačenja dugovah iz odštetnih za dobra Lobor, Velaškovec i Hlacintievo dopitanih glavnicah učinjenu gg. Jelsk Ivanu i Ciliki, kao nepoznatog boravišta vierovnikom do znanja stavlja se, da je rečeni skèrbnik glavnicu pèrvoga u 333 fr. i kamatah 61 fr. 34½ kr. sr. poslednje pako glavnicu u 300 fr. i kamatah 57 fr. sr. za doznačenje prijavio i da je po sudu ovim u svèrhu zastupanja njihovog kod ročišta za doznačnu razpravu na 29. siečnja 1856. u red podpisanog suda opredieljenog g odvietnik Vežić. Vladislav skèrbnikom ad actum naimenovan, česa radi se isti pozivaju, da rečenog skèrbnika shodno o stvari upute, ili drugog zastupnika u vremenu sudu prijave, inače si posliedice pripisati imali budu.

U Varaždinu, dne 26. studenoga 1855.

C. k. predsiednik:
Novak.
Fohn.

Nr. 5442. (Izv.—616) (3—2)

Amortisations-Edict!

Von dem k. k. Comitatsgerichte Varasdin wird bekannt gemacht, dass über Ansuchen des hierortigen Wohlthätigkeitsvereines die Einleitung des Verfahrens zur Amortisirung der angeblich in Verlust gerathenen, am 1. April 1836. von Josef und Anna Elmajer für den genannten Verein ausgestellten, und unter 23. Juni 1836. Z. 2229 bei dem hiesigen Stadtmagistrate intabulirten Obligation pr. 80 fl. CM à 6% bewilligt worden sei.

Der allfällige Besitzer dieser Urkunde wird demnach aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre so gewiss bei diesem Gerichte anzuzeigen, als sonst die Urkunde für nichtig und die rechtliche Wirkung derselben gegen den Aussteller für erloschen erklärt werden würde,

Varasdin am 20. November 1855.

Der k. k. Präses.
Novak.
Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 15. SIEČNJA 1856. Broj 12.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike ne čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće: u novinaznici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je vèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasoili posebno šlaneko platjasede 10 linijah20 kr sr. dalje pako od svake poiedine linie 4 kr. sr.

☞ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno občinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Parma 8. siečnja. Grof Chambord bavi se od niekih danah ovdie. Potrošnina na spirit obaljena je u ovoj vojvodini.

Iz Turina, 9 siečnja. Komora deputiracah votirala je osnovu od zakona za dignutje 1000 momakah za ratno mornarstvo sa 93 proti 13 glasovah. Iz različnih piemonteskih lukah javljaju, da se politički bieguneci u svedj rastućem broju ukèrcivaju većom stranom put Amerike. U Montevideo i Bueros Ayres otišlo ih je stopram onomadne od prilike 160 dušah. Pošto je „Patria" svoju pravdu zbog gèrdećih nasèrtah proti sardinskoj vojničkoj upravi u Krimu u vèrhovnoj inštancii izgubila, nastupit će osudjenici skoro kazan zatvora izrečenu prieko njih.

Iz Tèrsta, 10. siečnja. Cienovnik robe za glavne članke nepromienjen. Spirit znatno niži.

Iz Pariza, 10. siečnja. Dania je ponovila svoje očitovanje neutraliteta.

Švedska je u okružnici na izvanjska poslanstva izjavila, da će se upèrkos sklopljenoj pogodbi za ovoga rata neutralno dèržati. Na isti način odbija Dania u drugoj okružnici svaku solidarnost u obziru švedskoga traktata od sebe. Burza se slabo dèrži upèrkos povisu od ½ postk. Sutra će se u Londonu obznanit bankovni izkaz, njegovi posliedki zadovoljuju.

Iz Beča, 12. siečnja. Kako se čuje iz Feldkirha izrazila se je i tèrgovačka komora za Vorarlberg sa 7 glasovah proti 3 glasa za temeljno načelo osnove novoga obèrtničkoga zakona to jest za obèrtovnu slobodu.

General La Marmora ostavio je dne 7. t. m. Turin i otišao je drumom Mont Cenis u Paris. Jedan večer pred svojim odlazkom primio je jošte pohod ministra predsiednika, ministarah unutarnjih poslovah i javne nastave; i u njegovom stanu dèržali su posliednjih danah opetovano konferencie ministri i poslanici Francuske i Engleske.

„Corr. merc." tvèrdi izviestno, da je sa prolietje opredieljena nova pomoćna vojska sastojeća iz 5000 momakah.

Istom listu javljaju pod 21. pr. m. iz Karare: „Očekivaju se od Nikolajeva plivajuće baterie, da budu upotrebljene proti tvèrdji Konstantinovoj. Piemonteski mužari od težkoga kalibra bacaju još vaviek bombe proti sievernoj tvèrdji; selo Severnaja s one strane zalieva sasvim je razorena. Tako Piemontezi kako Rusi dèrže još vaviek svoje pozicie na Černaji. Vlada prava sibirska zima i termometer kazao je već 18° R.

„Iride Navarese" hoće da zna, da će Nj. veličanstvo kralj skoro doći u Novaru, da anglo-italijskoj legii, koja već ima 1500 momakah, preda glavom zastave.

Sèrbia.

U Beogradu 16. prosinca. Podporučik piehote Ilia Marković Topolac, hteo je na pijaci potrebah kućevnih kupiti, no baš onda kad je on k jednim kolima pristupiti hteo, učuška se pred njega jedna bula, pa mu neda kolima prići, i jošt počne ga gèrditi i psovati. — Ovaj odgurne je malo, al ona kako je na klizavici stojala, omakne se i padne sčepavši njega za japunže obima rukama. To vide nizami i njih 6—7 pritèrče i počnu rečenog oficira pesničati i psovati, tako da su mu kapu na zemlju bacili, epoletu jednu s ramena odkinuli i donde se s njim koškali i gurali, dok panduri nisu pritèrčali i nizame u vojvode turskog konak oterali. — Sad se komisialno izpituje krivac, i šta će sliedovati, nezna se. — Taj slučaj proizveo je u sèrbskom horu oficirskom kao uobšte kod svih gradjanah vèrlo veliku nepovoljnost, a zbog povrede časti oficirske, koju rečeni oficir svojom sabljom, koju nosi, i kèrvlju nije oprao, govori se da će biti ovaj oficir iz hora oficirskog isključen i u drugu gradjansku službu premiešten. —

U beogradskim sèrbskim novinama od 22. pros. p. g. po st. nalazi se sliedeća obznana: Visoko praviteljstvo naše, sa nuždno je našlo, zakone, uredbe i uredbene ukaze, koje je dosad u sèrbskim novinama obnarodovalo, od nastupajuće 1856. godine obaška odvojeno u jednom za taj poso opredieljenom listu izdavati i obznanjivati. Taj list zvat će se, Zvanični list knjažestva Sèrbie, i izdavat će ga upraviteljstvena tipografia; on će prieko nedielje jedanput izlaziti i to četvèrtkom. — Pored uredabah, ukazah, ustanovah, stavljat će se u njega kako svi nadležateljstvah zvaničnih, tako i privatnih ljudih objavljenja. List ovaj šiljat će se svima višim i nižim nadležateljstvima otaèbine a i privatni se pozivaju, da se na ovaj list, koi će za njih od velike koristi i interesa biti, upišu. Ciena mu je godišnja 1 talir, koi neka izvole Tipografii pravitelj. koncem ove godine poslati.

Turska.

Iz Carigrada. U vojničkim novinama čitamo da je dne 27. pr. m. na Redcliffov predlog stupilo u Carigradu ratno vieće, sastavljeno iz niekolike turskih višjih častnikah i u prisustvu francuskoga generala Larchey-a, engleskoga oberstara Mansfielda i svih portinih ministarah u permanencio, da o dosadnjem vladanju Omer-pašinom u Kolkisu izreče anatemu i da se posavietuje, kakove bi se vojničke naredbe u A-

Šilo za ognjilo

novela.

Od M. B.

I.

Bilo je god. 182*, u lietno doba kad se je u slobodnom i kraljevskom gradu Križevcima opaz'ti moglo sasvim izvanredno i neobično nieko kretanje. — Činilo se na pèrvi mah, kao da se je taj naš stari grad probudio iz običnog svog mèrtvila, te zaboraviv starost svoju, se mladjahnim skoči sèrdito.

Ulice — ili bolje rekuć jedina ona i dugačka ulica, iz koje sastoji cieli taj grad, vèrvila je žiteljstvom, štono je stranom u kakovom poslu, a stranom bezposleno pohitilo iz kućah svojih, da vidi šta je, šta li će tù biti. — Tavne one — u najnovije doba izčeznule — dvie sgrade, što ih Križevčani nazivahu „vratama" i što dieliše spomenutu ulicu na gornju, sriednju i dolnju varoš, vrata dakle ova, činilo se, kao da su režeće s neobična čuda čeljusti, a mali obločići iznad njih kao da su s ljubopitnosti izbuljene oči. — Stara i odavna jur puste cèrkva sv. Križa u dolnjoj varoši, činilo se, da je kèrst i sliemo tbraja svoga nahero metnula, te tako rekuć nakrivila glavu, baš onako, kao što to običava gdiekoi starac koga je ponješto ostavio sluh, te se s toga malko sagiblje k unučadi ili praunučadi svojoj, da bolje čuje što će mu kazati. Ista obližnja planina, Kalnik zvana, skinula je maglovitu svoju spavaću-kapu, što ju je jur od niekoliko danah navukla bila, samo da tim bolje vidi što tu biva izpod nje na podnožju njenom.

A ljudi? — Mili Bože, da ti je pogledati bilo kako su onaj upravo patetički korak svoj, kojim se obično naprjed stupa u selima ili malim gradovima, izmienili hitrim ovim korakom, kojim se odlikuju žitelji velikih gradovah. No budući da je ota hitnja u hodu dobrih križevčanah, stvar neobična bila, s toga nije ni čudo, što se je tom prilikom nehotice dosta tako zvanih karambolah pridesilo.

„Molim, oprostite! — nisam Vas do duše ni opazio. —"

„Ni ja Vas — al nije ni čudo — ta sutra. —"

„Da, da — sutra. —"

To su bile obične rieči sastajućih i razstajućih se, u kojima bi inače običaj, kad bi se na sokaku sastali, postajati i podulje razgovarati se — da kako o onom što je bilo, što nije i što bi moglo biti; — nu sada — najme u gorespomenuto doba, izčeznuše jedan izpred drugoga baš kao munje, koje se križaju u burno doba iz dvijuh vietrom gonjenih oblakah.

Što je pako još veće tèrku i viku ljudih, te štropot dovozećih se karucah iz raznih stranah umnožavalo, to bieše neugodna ona zvèka što ju prouzrokovahu verige varmedjijskih i varaških uznikah, koji pod stražom dotičnih pandurah moradoše čistiti ulice od nakupljenoga smetja i prašine. Tu napomenuti valja da slučajno nije daždilo jur od nieko doba, jer da bude tri ili četiri dana prije toga kiša pala, zaista uznici nebi bili kadri očistiti ulice od silnoga blata, izvan da je od naravi svakom izmedju njih podieljena moć Herkulova koi je — kao što nas bajoslovje uči — očistio postaje eliskog kralja Augija.

Nema dvojbe da tom prilikom mnogi krojački ili čižmarski šegèrti zatim gdiekoje služkinje i sluge od neobične tèrke simo i tamo ljuti kašalj i pèrsobolju stekoše, što ih je kašnje i skuplje stati moglo. Nu sva ta izvanredna tèrka šegèrtah i slugah sasvim izčezava naprama tèrkanju dvojice križevačkih brijačah majstorah najme Britviće i njegovog kalfe Sapunića, kojeno bieše vidieti kako na taj dan od jutra do mraka bieže ulicom gore dole. Zaista u ova dva čovieka, ako poslie u suhoholji neumorne, mora da su bila upravo gvozdena pluća.

(Dalje sliedi.)

natolli imale učinit. Engleski oberštar Mansfield govorio je u ime svih saveznih vojvodah (?), korio je strogo Omerpašin promašeni plan od operacie i izjavio se je, da je turski generalissimus hotice žèrtvovao tvèrdjavu Kars. Nazočni turski častnici bili su tako strašljivi, da su pristali na Englezovo mnienje. Iskusni Fuadpaša neučini toga. On stavi obèrstaru Mansfieldu pitanje, bi li se on usudio, operacie maršala Pelissiera na Černaji i generala D' Allonvilla u Eupatorii, koje takodjer, kao što je poznato, nisu bile baš za rukom pošle, isto tako oštro kritisirat?

Mi smo više putah napomenuli, da je Omerpaša uslied zaključka krimskih vojvodah od porte dobio bio nalog, da se od Dunaja krene put Černaje a ne u Anatoliu. Kad je Kars bio u velikoj pogibelji, postao je glavnim zapoviedkom maloazianske vojske. Engleski emissari Longsward i njegovi drugovi osiguravali su lorda Rodcliffa, kad se na Phesisu pojavijuka regularna vojska, da će Čirkesi odmah na Ruse nasèrnut. Ogrožavanje georgijske glavne savezne ceste biaše dakle dobro motivirana smiela idea. Ali bèrdjani nisu se ganuli, a Omerpaša započeo je svoje operacie u tako kasnoj dobi od godine, da nije upèrkos sretnoj bitki na Inguru mogao stići boljih resultatah, nego li maršal Peliessier u Baidarskoj dolini. Ukor, što nije napravac išao na Kars, pravi mu se takodjer nepravedno. Forsiranje bèrdovitih klanjacah, koje su Rusi već mieseca sèrpnja posieli bili, stajalo bi bilo još više vremena i ljudih nego li marš put Kutaisa.

Fuadpaša vično se je dakle vladao, kad se je izrazio, da nebi bilo u redu, da se niekim podčinjenim generalima u Carigradu dade pravo kritizirat vojnička kretanja saveznih vojvodah. Doznajemo, da Omerpaša sam traži svoj odpust i da namjerava dobrovoljno stavit se pred ratan sud. Ovaj korak je sasvim dosliedan; no glasa se, da je sultan sèrdaru dao novih dokazah svoga pouzdanja i uvierenje, da se Omerpaša neima bojat, da će žèrtvovan biti poznatim spletkama.

Rusia.

Jedan bogati podolski spaija, Svidjinski, poklonio je cielu svoju knjižnicu, koja ima više od 30,000 knjigah i najredje inkunabule varoši varšavskoj; isto tako ostavio je još sbirku poljskih starodrevnostih, najpodpuniju poljsku sbirku novacah i galeriu ikonah, koja je vèrlo bogata u originalnim dielima svih zemaljah. Osim toga ostavio je i znamenitu sumu novacah, da se mogu te sbirke obdèržavati u korist publike.

Pruska.

Iz Berlina pišu u Bresl. Zeitung-u, da je tamo povodom padnutja Karsa u stanu tamošnjeg ruskoga poslanstva bila čast, kojoj su prisustvovali i nieki pruski oficiri višjega čina. Kažu da je zbog toga lord Klaredon pruskomu poslaniku u Londonu učinio ozbiljnih predstavakah, no kako se je doknadno iz dobra izvora saznalo, to se nepotvèrdjuje, ali istina je, da to nije odobreno bilo od pruskoga dvora, koi je izdao zapovied vojsci, da se vojničke osobe imaju uklanjat svim demonštraciama.

Od strane dobro ubavieštene doznaje K. H. Z. da je u Varšavi zastupnik kneza miestodèržca grof Grašinski na sve misie u Pruskoj izdao zapoviest, neka se neporočnim podložnicima bez obzira na njihov stališ i obèrt podieljivaju pašoši za ulaz u kraljevinu Poljsku, dočim se je dosad samo tèrgovcima za obavljenje njihovih tèrgovačkih poslovah i takovim osobama, koje su imale nasliedne ili obiteljske razmiere uredjivat, podieljivala dozvola putovat onamo.

Franceska.

Pariz, 9. siečnja. Polag Moniteura bio je prekjučerašnji bal u Tuileriama veoma sjajan. Izvan dvora i svekolikih, vojničkih i činovničkih zborovah bilo je tamo sakupljeno sve, što je u Parizu na glasu po plemenu, činu i zaslugah tako u dèržavnoj službi kao i u znanostih i umietnostih. Cesarica je rano ostavila družtvo pratjena po cesaru, koi se je malo zatim opet vratio. Cesar se je zabavljao sa više osobah poimence s pruskim poslanikom. Princevi Jerome i Napoleon bili su izostali.

Cesar je odlučio, da se za čete povrativše se iz Krima ima dati niekoliko predstavah u operi. Ove predstave započimat će u 7 $^{3}/_{4}$ sata a svèršivat će se pred 10 $^{1}/_{2}$ sata.

Kod jučeranjega pogreba Davidova opazili smo medju pratnjom sastojećom iz 5 do 600 osobah i generala Cavaignac-a i starca piesnika Beranger-a, koga su mnogobrojni pritomni djaci pozdravili živahnim „živio," kojom prilikom čuo se je i klik „živila sloboda!" Pet do šest osobah bilo je radi toga uhvatjeno, no čini se, da to nije imalo inih posliedicah. Na grobu dèržao je samo Halevy, kao postojani tajnik akademie liepih umietnostih govor, u kojem nije bilo ništa od politike. Drugi govor, što je nieki Etex oglašio, nije se smio dèržati.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona 9. siečnja. Pod naslovom „What nex tand next" upravo sada izdao je g. Cobden brošuru o ratu s Rusiom. Učinivši opazku, da su saveznici toliko vojnikah izgubili, koliko ih je Napoleon na bojištu izgubio u svèrhu, da osvoji Moskvu, i da ipak nisu uzeli vaskolik Sevastopol, navodi spisatelj svakojake hypothese o tom, kakav će od prilike uspieh imati ovaj rat i o uvietima, pod kojima bi se mir sklopit mogao. Na koncu savietuje Engleskoj, neka povuče svoju vojsku iz Rusie, što sad još s poštenjem učinit može, a što možebit poslie ne bi bilo moguće. Što se pako mira tiče, neka gleda da nagovori niemačke dèržave, kojih se ta stvar, kao najbližjih susiedah, najvećma tiče, da se sjedine u svèrhu, da uzdèrže prama Rusii europejsko ravnoviesje, a ako Englezkoj to za rukom nepodje, može bit osviedočena, da se nije od strane Rusie, za europejsku slobodu toliko bojat, kao što se danas misli, i neka se okani donquixotskih ideah, borit se za europejsku slobodu, a kada sklopi mir, neka reducira svoje dragociene flote.

Iztraga proti otrovniku Palmeru, vidaru u Rugeley-u razprostranjuje se. Sad je već nastala i sumnja, da je on i lorda Jurja Bentinka, poznatoga kolovodju protekcionistah, koi je osam danah po utèrkivanju sv. Levera naglo i to na svojem polju umro, otrovao, koi mu je bio dužan novacah izgubljenih okladama. Čudno je da mu društvo za osiguravanje života nije prije ušlo u trak, budući da je zločinac taj većom stranom ljude trovao, kojih je život osiguran bio i jer su izvan Engleske inače veoma oprezna takova družtva na ljude, koji više putah dižu svote toli znatne.

S bojišta.

Iz Sevastopola, od 25. prosinca p. g. General Codrington piše, da engleskoj vojsci u Krimu upèrkos prevelikoj zimi, koja je tamo zavladala, zdravje dobro služi. Putevi se tamo nalaze u dobru stanju i premda je dielatnost lokomotivah zimom umaljena, ipak je odtada šteta naknadjena. Konačne operacie u dokovima tim su zakašnjene, što je u iste ušla voda i što su na našoj strani sisaljke smèrznule. Vatra na sievernoj strani od luke još sveudilj traje i žestoka je kadikad; no ipak nije nam, kako mogo javit s veseljem, dosad mnogo naudila. — Nepriatelj nije u našoj bližini za posliednjega vremena nikakova znatna gibanja učinio. Jedan odiel francuske vojske zateko je pred niekoliko danah jednu kozačku stražu kod Teilona, ubio joj je više momakah i uhvatio ostatak. — Obćenito viežbanje vojske dobro napreduje.

Izviestja engleskih novinah iz Krima dopiru do 28. pr. m. Pod istim datkom piše dopisatelj novinah „Daily News." Prošaste subote dne 22., okolo 2 sata poslie podne digoše francuzi u zrak jedan od pet glasovitih suhih dogovah u Karabelnaji. Uspieh lagumah bio je podpun, no kažu da nije kameniti pod sasvim razoren; izvan toga imaju francuzi zadaću razorit naprema ležeći suhi dok, polovicu basena i vrata od ustavah. No sve je kako kažu gotovo za dignutje u zrak; pèrvo je služilo za probu izpravnosti upotrebljene množine baruta, koja je od prilike iznosila 1000 kilogramah, ostala dignutja u zrak ostaju za engleske inženire. Rusi su dali tri salve tom prilikom, od kojih nije bio nitko oštetjen, kao što su u obće njihovi topovi dosad za čudo malo štete počinili, premda je njihovim artileristima doseg svake točke dobro poznat i po osobitim vrebaocima dostavlja im se, kad se tko od naših vojnikah usudi odviš udaljit. Razpèršivanje po Englezima preduzet će se u 8 danah od prilike; jedina težkoća, koja je dosad obstojala bila je ta, što se je morala voda odvraćat, da neunidje u lagume.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 14. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	$73^{7}/_{8}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$76^{13}/_{16}$
dto	» $4^{1}/_{2}$%	66
dto	» 4%	$53^{1}/_{4}$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$94^{1}/_{2}$
dto „ . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» $2^{1}/_{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		234
» » » » „ 1839, » 100 »		$124^{1}/_{2}$
» » » » » 1854, » 100 »		$93^{13}/_{16}$
Bečko-gradski banko	za $2^{1}/_{2}$%	
» » »	» $2^{1}/_{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$74^{1}/_{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		70
Bankovne dionice komad po		886
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$446^{1}/_{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavne-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		$303^{1}/_{2}$
dto dto s plaćanjem na rate		$307^{1}/_{2}$
Dionice sieverne železnice . . . po 1000 f.		2160
» bečko-glogničke železnice » 500 »		
» šoprunsko-malobečke » » 200 »		
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice . . » 250 »		243
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »		
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »		
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		576
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »		$386^{1}/_{4}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	
Augsburg za 100 for. current	»	$112^{3}/_{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$111^{3}/_{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	$82^{1}/_{2}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	110
London za 1 funt šterlinga	»	10-59
Lyon za 300 frankah	»	129
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$110^{1}/_{2}$
Marseille za 300 frankah	»	131
Pariz za 300 frankah	»	$131^{1}/_{4}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	
Bukurešt za 1 forint	parah	246
Carigrad za 1 forint	parah	450
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$17^{1}/_{8}$
Srebro od 11. siečnja	$12^{3}/_{4}$

SLUZBENI LIST.

Br. 3363/g. (Izv.—617) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. okružnog suda riečkog pozivaju se svi vierovnici zaostavštine pokojnog Josipa Rubesa bivšeg ladjanskog sudca iz Plase, kotara riečkog, umèrvšeg s oporukom dana 28. kolovaza t. g. da se imadu postaviti pred ovim sudom, dana 20. veljače 1856. u 9 satih prie podne, za izkazanje njihovih pravah, ili predložiti do onog dana njihove pismene molbe pod prietnju, da u protivnom slučaju, u koliko njihova vieresia u javnim knjigama upisana bila nebi, izgubiti će svako pravo na pomenutu zaostavštinu, ako bi ova povodom izplaćenja prijavljenih vieresiah, izcèrpljena bila.

C. k. okružni sud

U Rieci dne 14. studenoga 18 5.

Predsiednik,
Tosoni.

Marochino.

Br. 9116. (3—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za raztere ćenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 1. prosinca 1855. br. 4917. i 4975. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Donatu od Tomić, za spadavše na dobra Krušinci i Lović, u obćini Vidovina, kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj ležeće $18^1/_8$ i $3^3/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 7250 i 1350 forintih srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856. teći počimlju.

Usled toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom na 15. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tem obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 8. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9313. (7—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za raztere ćenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 15 prosinca 1855 broj 5117 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853 gjam. Dragojili Tèrputec i Ljudeviti Maniager, za spadavše na dobro Staro Ciće, u obćini Staro Ciće, kotaru Velika Gorica, županii zagrebačkoj, ležeće $15^6/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 6280 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti

se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. svibnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 22. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s r.

---

biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će je dino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti

---

Br. 9315 (DS. 9.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razte-

sl. f) proti zanemarenju roka izrečenoga i proti izostanku iz rošišta nema miesta povratu u stanje pervašnje.

U Zagrebu, dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 4167. (Izv—4) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essegg, als Concoursinstanz wird hiemit kundgemacht, — es sei über Ansuchen des Herrn Advocaten Jakob Spoljarić, als Johann Uzrević'schen Concursmassa-Verwalter, in die öffentliche Feilbietung des in diese Concursmassa gehörigen in der Oberstadt Essegg, Schanzl-Gasse Nr. 42 gelegenen, auf 1000 fl. CM. gerichtlich geschätzten Hauses, und anstossenden Gartens gewilligt, und zur Vornahme derselben der 21. Jänner 1856. als erster, und der 21. Februar 1856. als zweiter Termin, jedesmal Vormittag um 9 Uhr im Amtslokale dieses k. k. Comitats-Gerichtes mit dem Beisatze angeordnet worden, dass das Haus bei der ersten Feilbietung nicht unter dem Schätzungswerthe, bei der zweiten aber auch unter dem Schätzungswerthe hintangegeben werden wird.

Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedeuten eingeladen, dass von den Mitbietenden vor dem Beginne der Licitation als Vadium 100 fl. CM. zu erlegen seien.

Das Schätzungsprotokol, und die Licitations-Bedingnisse können bei diesem k. k. Comitatsgerichte, und bei Herrn Advocaten Jakob Spoljarić eingesehen werden.

Ferner werden Alle diejenigen welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekarrecht auf dieses Haus erworben zu haben glauben aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben so gewiss beim Gericht anzumelden, widrigens sie es sich selbst zuzuschreiben haben werden, wenn die Kaufschillings-Vertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch, soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats-Gericht Essegg am 14. Dezember 1855.

Nr. 87. (Izv.—9) (3—2)

Conkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 13. December 1855 Z. 1438 /L. C. wird im Nachhange zur hierortigen Konkursausschreibung vom 21. September 1855 Z. 7869. zur Besetzung der k. k. Bezirksvorsteherssteile des zum Verwaltungsgebiethe der k. k. Požeganer Comitatsbehörde gehörigen gemischten Bezirksamtes in Daruvar, womit der Gehalt jährlicher 1000 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höheren Gehaltsstufen von 1100 fl. und 1200 fl. verbunden ist, ein weiterer Concurs mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass jene Bewerber, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, ihre mit den nöthigen Belegen instruirten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen vom Tage der Dritten Einschaltung dieses Edictes in dem Amtsblatte der Narodne Novine gerechnet, an die gefertigte k. k. Comitatsbehörde zu überreichen haben.

Als erforderliche Eigenschaften werden bezeichnet:

1. Das Alter von mindestens 24 Jahren.
2. Die absolvirten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, insoweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. de 1854 86 St. Nr. 262.) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. de 1855 15 St. 52.) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen und der Landessprache,
5. Die bisher geleisteten Staatsdienste.

Nebst dem haben die Bewerber nachzuweisen.

6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre Verwandschaftsverhältnisse mit anderen Beamten im Kronlande Kroatien und Slavonien und endlich.
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Darovar ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Comitatsbehöde.

Požeg am 3. Jänner 1856.

Der k. k. Comitatsvorstand.
Janković.

Br. 8617. (DS.—13) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog stavlja se do obćega znanja, da je na zahtevanje g. Eduarda Zerpaka, overšbena dražba obveznice Antona Adamovića, teretne mase pako Apoka Potakove koristne 31. siečnja 1840. vèrhu 4000 for. srebra izdate i uknjižene za pokriće tražbine cvèrhe voditelju g. Eduardu Zerpaku u 1667 for. $16^{2}/_{4}$ kr. sr. sudački dopitane, kano i nadalje tekućih kamatah i troškovah dozvoljena na 28. siečnja i 18. veljače 1856. svagda u 9 satih prie podne u uredu ovoga c. k. zemaljskog suda ustanovljena sa primietbom, da će se ista obveznica ako se u pèrvom roku prodati nebi mogla u drugom roku po smislu §. 478. g. p. u svaku cienu prodati.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

(Dp.—6) (3—1)

U poslovnici gospodarskog družtva za Hèrvatsku i Slavoniu — popuniti se ima pisarska služba, koji takovu uz primiernu plaću sadobiti želi; neka se s dokazima dosadašnjeg svog zabavljanja i sposobnostih za tu službu kod poslovodjstva družtvenog u Narodnom domu u Zagrebu do 30. t. m. prijavi.

U Zagrebu dne 11. siečnja 1856.

Poslovodjstvo
družtva gosp. za Hèr. i Slav.

(Dp.—5) (1—)

U novoj vesi

ponudja se na dobrovoljnu prodaju kuća pod br. 65. sa pripadajućom lozom; obširnie mogu se saznati, kod gospodara iste kuće.

Br. 9. (Dp.—188) (11—3)

ŠVAJCARSKI BILJNI SOK

(Jus d' herbes alpines).

Blagotvorni posliedci, tečajem više godinah švajcarskim biljnim sokom postignuti zadobiše takovo obće priznanje, da sad već otaj sok izmedj mnogih sličnih proizvodah bez prigovora pèrvenstvo zauzima; te po najglasovitiih liečnicih za osobito sredstvo popimljen upotrebljava se. Sačinjen iz osobito prikladnih i blagotvornost obistinećih rastlinah švajcarskih bèrdah, izvèrstan je otaj sok svojim ugodnim tekom, te prost je svih tudjih tvarih. Učinak imade blažeći i blagorazteleći na organe pèrsah i dihanja, te obistioi se izvèrstnim pomoćnim i ublažećim sredstvom protiv kašlju, hunjavici, hrapavosti i zasopolenju gèrla, te katarnalnoj pèrsobolji, kao što i kod dietce i u najnježnijoj dobi, očevidnom koristi upotrebljiva se. Švajcarski biljni sok dužim sačuvanjem na valjanosti i dielotvornosti ništa neizgubije, te valjalo bi da ga za bèrzo upotrebljenje kod nastajuće boli pèrsah i gèrla svaki dom imade.

Ciena zapečatane izvorne flaše izvornog švajcarskog biljnog soka iznaša 3 franka = 1 fr. 20 kr. srebra te svaka flaša na staklu i pečatu imade gèrb švajcarski i napis: „Švajcarski biljni sok.

Samoprodaja za Zagreb u liekarni Graciana Mihić-a.

☞ Izvanjske naruČbe bit će bèrzo izvedene, nu manje od dviuh flašah neće se razposlati. Za zamotak 2 do 4 flašah imade se franco priklopiti 20 kr.

(118—Dp.) (10—6)

☞ Sa previšnjim car. kralj. povlastjem i kr. pruskim, te kr bavarskim previšnjim priznanjem.

Jedine skladište:

U Zagrebu kod liekarnika Graciana Mihića, u Karlovcu kod Tome Aleksića, u Čakovcu kod A. Karasza, u Osieku kod liekarnika Jos. Horniga, u Rieci kod Petra Rigotti-a, u Koprivnici kod liekarnika Rod. Schiketanc-a, u Križevcih kod Ant. Bratogfi-e, u Sisku kod Franje Pokorny-a i G. Velussić-a & Comp., u Pančevu kod J. Hüber-a, u Zemunu kod Joanovića i Petrovića, u Virovitici kod J. Demetrovića, u Vukovaru kod Todora Stanića, u Varaždinu kod S. A. Taušek-a i liekarnika Aleksandra Halter-a,

Doktora Borchardt-a
BILJNI SAPUN

(u zapečatjenih svezčićih izvornih po 24 kr. sr.

Doktora Borchadta biljni sapun aromatično-liečnički točno proračunan po pravilah znanstvenih, te veoma sretno skombiniran zauzima po svojih = do sad jošte nedostignutih = karakterističnih prednostih medju svimi sličnimi proizvodi pèrvenstvo, te veoma koristan je zajedno upotrebljen kod kupeljih svake vèrsti.

Dra. Hartung-a
ulje s kore kininske

(u zapečatjenih na staklu biljegovanih flašicah po 50 kr. sr.)

BILJNA POMADA

(u zapečatjenih biljegovanih na staklu tegelcih po 50 kr. sr.)

Sretni uspieh unapredovana, brižljiva te znanstvena razsudjenja sačinjavajuća ota **Dra. Hartung-a** povlastjena sredstva za **rastenja vlasih**, reo bi da su opredieljena medjusobno u učincih svojih nadovèršivati se, kad **ulje kore kininske** služi na uzdèržanju vlasih u obće, te **biljna pomada** probitačna je na uzkèrsnutje i oživljenje narastaja vlasih — kad pèrvo poveća elasticitet i boju vlasih, to potonje sačuva od preranog osiedenja i izpadanja, kadno koži novu blagu substanciu priobćuje, te korenje vlasih najkrepčijim načinom ojačuje.

Dra. Suin de Boutemard-a
TIESTO ZA ZUBE

(u čitavih i polusvezcih po 40 i 20 kr. kr.

Doktora Suin-a aromatično **tiesto za zube** ili zubni sapun priznan p svud sa osobitim predstavljenjem kano najobćenitije te najsigurnije sredstvo za **uzdèržanje i poliepšanje** zubih i zubrog mesa, očištuje mnogo ugodnie i bèrže nego li razni prahi za zube, pridieljujuć zajedno čitavim ustama veoma blagu i milu friškoću.

Opazka. Pošto bi glas tako utemeljen povlastjenih sredstvah našo skoro svakdano raznih nasliedovanjah i izhitrenjah, to neka izvole za izbiegnuti prevarenju što vasi oduzimatelji naših u domovini i inostranstvu u tolikoj časti stojećih proizvodah na otih više puteh već oglašen način zamatanja, kano i na naslove **Doktora Borchardt-a** (biljni sapun), **Doktora Hartung-a** (ulje s kore kininske i biljna pomada) i **Doktora Suin de Boutemard-a** (tiesto za zube), te i na naslov dotičnog jedinog našeg miestnog skladišta točno paziti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

U ZAGREBU, ... DANA ... SIEČNJA 1856.

God. XXII. Broj 13.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; s zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebno članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah." — Pozivamo s toga domorodno občinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Uredovni dio.

Njeg. c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 2. siečnja t. g. najmilostivie naimenovati ministerialnoga savietnika u ministarstvu unutarnjih poslovah, Stiepana pl. Privičzera za greffiera — i ministerialnog savietnika u ministarstvu pravosudja, Jurja pl. Jery-a za bilegjoničkoga meštra k. ugerskoga reda sv. Stiepana i podielit službu kancelara kod rečenoga reda tajniku svojè najvišje kabinetske kancelarie Tiboltu pl. Koosobi.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je pèpismom zdravstvenom činovniku, Filipu Rossini-u, priznavajući njegove zasluge kod spasenja momčadi rasbivše se kod Ankone Austrianske ribarske barke „Venturiere felice" najmilostivie podielit srebèrni kèrst za zasluge.

Ministar pravosudja naimenovao je sudnoga pristava kod županijskoga suda u stolnom Biogradu Kolomana Novaka i pomoćnoga izviestitelja kod zemaljskoga suda u velikom Varadinu Franju Beliczay-a za tajnika od vieća, zajedno za substituta dèržavnoga odvietnika kod uprav imenovanoga zemaljskoga suda.

Ministar pravosudja naimenovao je aktuare pri preture u Dalmacii Matiju pl. Lalića, Petra Paluella, Marka Mikulu i Josipa Barbiera za sudne pristave i to pèrvoga kod okružnoga suda u Kotoru, drugoga kod onog u Dubrovniku a posliednja dva kod zemaljskoga suda u Zadru.

Ministarstvo tèrgovine odobrilo je opetni izbor Josipa Čordašića za predsiednika i Martina Gittminga za podpredsiednika tèrgovačke i obèrtničke komore u Osieku za godinu 1856.

Ministar pravosudja naimenovao je Auskultante Franju Kollowein i Franju Bèra za aktuare kod kotarskoga suda u Gjuru u području šopronskoga velikoga zemaljskoga suda.

Konjaničkom satniku u vojsci, Ernestu grofu Hoyos-Brinnenstejnu podieljeno je dostojanstvo c. k. komornika.

br. 90/Pr.

Kod 272. izvlačenja starioga dèržavnoga duga preduzetoga dne 2. siečnja 1856 izvučena je seria br. 405.

Ova seria sadèržaje štajersko-stališke erarialne zadužnice od prisiljenoga ratnoga zajma s kamatnim rokovima sieènj i sèrpanj po 5% od br. 2886 do uključno br. 16,956 s glavnicom svotom od 1,105,230 fr. 2 ¼ kr. i u kamatnom iznesku po obaljenom mierilu od 27630 fr. 45 kr.

Ove zadužnice zamienit će se polag ustanovah previšnjega patenta od 21. ožujka 1818 za nove dèržavne zadužnice obkmatne po pèrvobitnom kamatnom mierilu u konvencionalnom novcu.

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1856.

Miesto bana
C. k. dvorski savietnik,
Rosko Lentulay s. r.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Aleksandrie, 5. siečnja. Povierenstvo od Suez-kanala vratilo se je na jednom egiptskom parobrodu. Resultatj tekničke iztrage glase veoma pogodno za gradjenje kanala i neima sumnje, da će se moći dovèršit u 6 godinah.

Iz Tèrsta, od 12. siečnja. Nj. c. k. visost Ferdinand Maksimilian stiže je iz Mietakah ovamo i bio je živahno i radostno pozdravljen.

Iz Bombay-a, 18. prosinca p. g. Svikolici kolovodje santalske bune nalaze se u rukama Englezah. Ovdie je nastala izvanredna sima, svi

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Malo da nismo zaboravili još dvoje ljudih, što se u tèrkenju tako rekuć natiecahu sa spomenutimi brijači, a to bieše gospodin Trubentić i gospoja Rešetičeva iz gornjeg varoša, ako budeć da je tèrkenje po ulicama skoro svakdanji posao Trubentića i Rešetičke bio, zato se nije bojati bilo, da će to njihovim kroz neprestano vieždanje izvanredno ojačanim ... nanieti.

... taj — inače vriedni i pošteni ... svietločavno je činom istinitost ... naroda: „zaklela se zemlja raju, da se sva otajstva znaju," ... u Križevcih ... nije mogla ... ništa doznati ... Rešetičke i kèrtovim ... Trubentića. Sve su oni izpipali, sve ... maker da je stvar još tako tajno ... zna kako tankom i otajstvenom koprenom sastèrta bila. Dapače neharni Križevački sviet okrivljavao ih je kadšto, da su vidili ili čuli onakove stvari, koje nikom niesu bile ni kraj pameti.

Onoj bi se u ostalom ljute prevario, koj bi tù htio primietiti, da su se težko u Križevcih mogle dogadjati onakove stvari, koje sviet tobožnim tajnama nazivlje. Na takovom nesbiponom Tomašu moramo iskreno ispoviedit, da je tajnah u Križevcih isto tako bilo kao god što ih ima u Parizu ili Londonu, samo — da kako — u manjem razmierju. Ta poznato je, da u ... jednom ... mieste ... u Križevcih? Tom prilikom — uzgredno govoreć — ... nazivati ono tajnom, što sviet saznaje i o čemu vrebci po krovovih s vremenom cvèrkuću.

U Križevcih dakle bilo je takodjer u ono doba tako zvanih intrigah, a to poetičkih isto tako kao i prozaičkih t. j. ljubeznih i druge različite fele intrigah, štono se izlegoše budi prilikom kojeg sastanka dvoje ljubećih us čarobnu svietlost tajne mieseèine, budi prilikom sèrkanja kafe u izabranom družtvu koje gospe tetke ili kume, budi u kèrčmi uz sveku punih čašah, uz vatrn dimećih se lulah i neskladno hrapavim glasom izpievanih napitnicah. — Nu sve je s početka, da kako, tajne, intrige — ili da naški rečemo: spletke — dodjoše pomoćju Rešetičke i Trubentića za stalno prije ili poslie u bieli sviet.

„A tko bieše u ostalom taj Trubentić i ta Rešetička?" pita jur gdiekoi čitatelj. Ta za Boga, kazali smo jurve: to bieše vriedni i pošteni pàr ljudih, i to očitovanje bi za manje znatiželjnoga dovoljno bit moralo, no budnć — kao što gore navedeno pitanje sviedoči — izmedju naših čitateljah isto tako kao i drugdie u svietu podosta znatiželjnih ljudih imade, moramo njima za volju da pobliže opišemo ovo dvoje, znam, gdiekojem čitatelju jur unapried omiljelih ljudih.

Gospoja Rešetičeva — inače zdrava i omašna žena, kojoj bieše oko 38 godinah — bila je udovica varaškog učitelja ili bolje rekuć profesora, kojemu je poslie smèrti u nećem sentimentalnom hipu ... sliedeći nadgrobni napis sastavila: „Ovdie počiva Jeremia Rešetić. Pokoj, za kojim je zalude čeznuo kroz cielo svoj život, našao je teh u hladnomgrobu."

„Živa istina!" znao bi reći stari i šaljivi Gudačić ... kad bi ... do kapelice sv. Roka u gornjoj ... do obližnjeg temo ... „Živa istina" reče jer uz takovu ženu, kao što je tà Rešetička, nebi ni sam ... pokoja našao na tom svietu.

U ostalom moramo po duši reći, da se nije zbilja ništa takvog znalo o toj ženi, što bi bilo ušterb nanieti moglo njenoj česti — barem se ništa takova doznalo nije. Da li je pako u istinu kriepostna bila, ili samo na izliku — to Bog znade, a i ona će to po svoj prilici sama najbolje znati. Sudeći po vidu, bila je Rešetička svakako još u onoj dobi života, što ju ljudi obično ženskom jeseni nazivlju — pa budući da je jesen, kako znamo, plodna vočem, vidit ćemo, da li će, a i kakovim će plodom njoj uroditi.

Miestni liečnik Bèrdović — dosietljiv inače i obće štovan čoviek — reko je o njoj jednom prilikom: „Bog i duša, tà se žena čudnovato konservira, čoviek bi reko, da joj neima ni 28 godinah — ali — ali — uz pèrkos svemu tomu u nje ipak ima jedna organična mahna."

„Kakova za Boga?" upita ga naglo nazočni tada u družtvu Trubentić „kazite nam, gospodine doktore, kakova je to mahna?"

„Mahna je, što ima malo dulji jezik no ostali ljudi."

Trubentić se na ove rieči nješto zabuni, jer ga je baš u taj par sbog tiesnih njegovih čizmah kurje oko zapeklo, al ostali nazočni udare u grohotni smieh, na što Trubentić, kao dobar diplomat, razabrav se bèrzo, stade se takodjer smijati, i to tako sèrdačno, da su mu od pusta smieha suze niz obraz poletile. Tù primietiti moramo, da je Trubentić svakom prilikom — nu naravno vazda u odsutju gospoje Rešetičke — istu rado izsmiehavao, te sve moguće kèrpice joj pridiavao, a to je valjda činio nehotice s onog u naravi osnovanog zakona, po kojemu se jednolična tielesa odbijaju, dočim se protivna privlače. Medjutim svakom križevčanu bieše dobro poznato, da Trubentić nije živu tèrpio Rešetičku, baš kao ni ona njega.

(Dalje sliedi.)

engleski rukotvori pali su u cieni. Mienili ...
čaj na London digo se je. U Kalkuti bili su 8. pr. m. dosta živahni poslovi s rukotvernom robom. Indigo ima cvèrstu cienu.

Austrianska carevina.

Iz Beča, 13. siečnja. Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 20. pros. 1855. god. najmilostivie zapoviedit, da se obstojavše vojničko zapoviedništvo u Ljubljani opet podigne.

Nj. Veličanstva cesar Ferdinand i cesarica Maria Ana poklonila su bolnici u Castrezzatu svotu od 1000 lirah.

Stvar **bečko-linacko-salcburžke** željeznice već je konačno riešenaji dotičea, previšnja dozvola za ovu važnu liniu, koja će vas jug i sriednu Europu sa zapadnom naprave vezat, prenešeno je na sievernonjemačko družtvo **Lindheim, Merk i Löbecke** u savezu s **austrianskim vierovnim zavodom za tèrgovinu i obèrte.**

Zapadna željeznica, koja ime skoro sveza Beč s Parizom u jednakoj linii (prieko Strassburga), vodit će polag trasiranja potvèrdjenoga po Nj. Veličanstvu od Beča prieko Purkersdorfa, St. Pöltena, Löbelsberga, Linca, Lambaha, Völklabruka, Salzburga do bavarske granice i odonud dalje sjedinit se s bavarskim liniama.

Akcionara vierovnoga zavoda obećaje ova sretna operacia nov polet! Kao što čujemo udioništvuje austrianski vierovni zavod kod ovoga važnoga poduzetja na **tretjinu**, a kako drugi opet kažu na **polovjicu**. Uslied pouzdanih izviestjah nadienut će se ovoj zapadnoj željeznici po Nj. Veličanstvu našoj ljubljenoj mladoj cesarici ime „Jelisavina željeznica."

Prekjučer stigoše ovamo skoroteče iz Petrograda, jedan od grofa Valentina Eszterhazy-a, a drugi na kneza Gorčakova. O viestima iz Petrograda ovamo stigavšim glasa se, da Rusia prima podnešene predloge pod tim uvietom, ako se u obziru dodatnoga članka k drugoj točki, što se tiče područja imajućeg se ustupit od Besarabie, poda Rusii kakva naknada (no koja se medjutim naznačuje kao protivna interesu Engleske) i da se u obziru tretje točke, što se tiče neutralizacie cèrnoga mora medjusobni razmieri obih obalnih dèržavah (Rusie i Turske) imaju uredit osobitim ugovorom imajućim se sklopit s portom.

General Sackelberg, kojeg predstojeći dolazak već je telegrafiran bio, očekuje se ovdie za koi dan. Kao što se za izviestno čuje, dobio je kr. pruski oberster pl. Manteuffel, koj je jučer u družtvu grofa Armina imao čast bit pozvan k cesarskom stolu, nalog, da ovdie počeka dolazak grofa Sackelberga, prije nego se krene natrag u Berlin.

Dne 12. u večer imalo je miesta glavno i konačno vučenje razredne luterie, kod koje su izvučeni bili sliedeći dobitci: br. 172,631 sa 100,000 for. br. 115,482 sa 60,000 for. br. 123,643 sa 40,000 for. b. vr.

Iz Praga 8. siečnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo podiglo je za nagradjivanje i obodrivanje školnikah zakladu, a c. k. miestodèršstvo obznanilo je pod 10. pr. m. da će se dvie nagrade iz ove zaklade po 300 fr. sr. podielit učiteljem dvorazrednih pučkih školah u pražkoj i kraljogradačkoj diecezi.

Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 21. listopada i 26. studenoga 1855 podielit akcionarskom družtvu buštegradske željeznice zamoljenu konačnu dozvolu za nastavljanje i tieranje obstojeće konjske željeznice u pravcu od Wejhyhke u uglevno područje buštegradsko kao i za utemeljenje i tieranje lokomotivne željeznice u pravcu od buštegradskoga ugljevnoga područja u Kralup s uključkom pobočnih željeznickih trgovah put uglevnikah, i prenos povlastice pražko-lanajske željeznice na imenovano akcionarsko družtvo najmilostivie dozvolit.

Turska.

Iz jednoga pisma iz Carigrada od 1. siec. doznajemo, da je Omerpaša svoga krilnoga adjutanta Weppler-Beja poslao u Štambul, da tamo razloži uzroke, koji su ga poveli, da odustane od usiljenoga rekognosciranja lieve obale potoka Čečenkale.

U ovem pismu navodi se takodjer, da su padnutju Karsa Mušir Yassiffpaša i general Williams krivi. Nestarajući se da posiednu bèrdovite klanjce, koji se mogu tako lahko branit, bacili su ova dva vojvode svu svoju vojsku sastojeću iz 19,000 momakah u tvèrdjavu Kars, a nisu gledali na to, da li je tvèrdjava dovoljno obskèrbljena hranom. 8000 momakah dovoljno bi bilo za branit tvèrdjavu, ostalih 11000 momakah moglo bi sačinjavat jezgru pomoćne vojske, čim bi zatim sjedinivši se s drugim četama mogli djelovat proti Rusom. Yassiff i Williams-paša imali su jezgru anatolske vojske pod svojom zapoviedju; no oni se nisu usudili Rusima preprieèit prelaz prieko Arpačaja a sada krive Omerpašu, što nije generala Maravieva iz njegova čvèrsta položaja protierao, dočim bi bio general Williams mogao preprieèit da ga nezauzme, da se nije povukao za obkope od Karsa.

Prevažanje vojske od Čèrkeske obale u Batum i Trapezunt već je započelo. Halimpaša stigao je u Erzerum i vratit će se opet u Carigrad.

Franceska.

Iz Pariza, 12. siečnja. „Moniteur" javlja, da se je jučer pod predsiedništvom cesarevim sastalo ratno vieće. Isto sastoji iz princa Jeroma, hercega Cambridge-a, principa Napoleona, admirala Lyonsa, Dundasa, Hamelina, Juliena i Penaude, grofa Valevskoga, britanskoga poslanika lorda Cowley-a, zatim iz cviela vojničkih glasovitostih Francie, Anglie i Sardinie, medju ovima Canrobert, Bosquet, Niel, La Marmora, Martinprey, Ayrey, Jones itd. Ovo ratno vieće, primietjuje uredovni list, nije zvano, da ustanovi osnova za dojduću vojnu, niti se ima bavit riešenjem političkih pitanjah, već ima saveznim vladama samo razjašnjivat razne vojničke kombinacie, moguéne eventualitete razsudjivat i uredjivat potreboće u ovom obziru. — Nadalje donesi uredovni list dug članak, kojim se dokazuje važnost ustava danoga god. 1852, što je veliku sensacia učinilo.

Izvadak

iz napisnika siednice dne 27. studenoga 1855. pod predsiedništvom c. k. odsiečnoga načelnika Karla pl. Czoerniga dèržane po centralnoj komisii za istraživanje i sačuvanje gradjevnih spomenikah.

Konservator u Briksenu, gospodin Juraj Tinkhausen, podnaša fotografie oltara i oltarnoga postavca od Weiszenbacha u Tauferskoj doli; nadalje šilje opis križnoga hodnika u Briksenu sa 7 razjašnjujućih narisah.

Fotografie uvèrstit će se u sbirku centralne komisie, a opis križnoga hodnika, koi je izradjen veoma marljivo i ima mnogo momentah od osobite zanimivosti za poviestnicu umietnostih, kojima dokazuje kako se diela taljanske i niemačke umietnosti u stienovnim slikama proizlazećim iz dobe cvatuće umietnosti ovoga križnoga hodnika susretaju, upotriebit će se za „Prijave" centralne komisie.

Gospodin župnik od sv. Žige u brunekovom kotaru moli da bi mu se narisom snimila starinska cèrkva i načinio proračun popravnih troškovah po jednom tekniku i nada se pomoćju občine, da će moći namirit dalje troškove; gospodin predsiedatelj obećaje da će odobrenje ove molbe preporučit kod c. k. ministarstva tèrgovine.

Baron Ankershofen obećaje obširni opis gradjenja gurkske stolne cèrkve i šilje medjutim jedan članak tičući se ovoga predmeta i o lašen u „Cielovskih Novinah." Budući da ovaj sastavak sadèržaje zanimiva razjašnjenja u obziru vremena kad se je gradila gurkska stolna cèrkva i zasluzuje da bude poznat u šrjim krugovima, s toga će ga centralna komisia uvèrstit u svoje prijave.

(konac sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 15. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	73 15/16
dto od godine 1851 seria B	„ 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	„ 5%	
dto iz narodnog zajma	„ 5%	77
dto	„ 4 1/2 %	63 1/4
dto	„ 4%	53 1/4
dto od g. 1850 s povratkom	„ 4%	94 1/2
dto . . izžriebane	„ 4%	
dto	„ 3%	
dto	„ 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	234
„ „ „ „ „ 1839,	„ 100 „	124
„ „ „ „ „ 1854,	„ 100 „	94 1/2
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	
„ „ „	„ 2 1/4 „	
„ „ „	„ 2 „	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		74 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		67 3/4
Bankovne dionice komad po		883
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	447 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		300
dto dto s plaćanjem na ráte		307 1/2
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	2162 1/2
„ bečko-glognićke željeznice	„ 500 „	
„ šoprunsko-malobečke	„ 200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice	„ 250 „	24[illegible]
„ požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	„ 200 „	
„ „ 2-og „ s pèrvenstvom	200 „	
„ austr. danav. parobrodarstva po	500 „	574
„ „ Lloyda u Tèrztu	„ 500 „	386 1/2
„ budapeštanskog lančanika	„ 500 „	
„ c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
„ Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 „	

Tečaj mienicah.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	
Augsburg za 100 for. current		113 3/4
Berlin za 100 pruskih talirah	„	
Vratislava za 100 pruskih talirah	„	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	„	112 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah	„	
Hamburg za 100 mark banko	„	83
Lipsko za 100 for.	„	
Livorno za 300 toškanskih lirah	„	110
London za 1 funt šterlinga	„	11-3
Lyon za 300 frankah	„	129
Milan za 300 austrianskih lirah	„	112
Marseille za 300 frankah	„	131
Paris za 300 frankah	„	131 1/2
Prag za 100 forintih	„	
Tèrzt za 100 forintih	„	
Mletci za 300 austrianskih lirah	„	
Bukurešt za 1 forint	parah	245 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	450
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	17%
Srebro od 12. siečnja	13 1/2

SLUZBENI LIST.

Br. 3363/g. (Izv. — 617) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. okružnog suda riečkog pozivaju se svi vierovnici zaostavštine pokojnog Josipa Rubesa bivšeg ladjanskog sudca iz Plase, kotara riečkog, umèrvšeg s oporukom dana 28. kolovoza t. g. da se imadu postaviti pred ovim sudom, dana 20. veljače 1856. u 9 satih prie podne, za izkazanje njihovih pravah, ili predložiti do onog dana njihove pismene molbe pod prietnju, da u protivnom slučaju, u koliko njihova vieresia u javnim knjigama upisana bila nebi, izgubiti će svako pravo na pomenutu zaostavštinu, ako bi ova povodom izplaćenja prijavljenih vieresiah, izcèrpljena bila.

C. k. okružni sud

U Rieci dne 14. studenoga 1855.

Predsiednik, Tosoni. Marochino.

Br. 22. (Izv. — 10) (3—2)

Oglas.

Pravo mesarenja slob. i kr. grada križevačkog dat će se za vrieme od 1. veljače 1856. do zadnjeg siečnja 1857. u najam putem dražbe, za koju bi rok na dan 22. siečnja 1856. prie podne u 9 satih odlučen.

K ovoj dražbi pozivlju se svi, rečeno pravo najmit hoteći, s tom opazkom, da se najmeni uvieti svaki dan kod ureda gradskog načelništva u vremenu običnog uredovanja uvidit mogu.

Magistrat sl. i kralj. grada Križevca dne 8. siečnja 1856.

Gašpary, načelnik.

Br. 9116. (8—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - rasteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 1. prosinca 1855. br. 4917. i 4975. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Donatu od Tomić, za spadavše na dobra Krušinci i Lović, u občini Vidovina, kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj ležeće $18^1/_8$ i $3^3/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 7250 i 1350 forintih srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856. teći počimlju.

Usljed toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom na 15. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su usled uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 8. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima mjesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 9312. (6—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 14. prosinca 1855 broj 5104. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Mari Kèrčelić, za spadavše na dobra Prigorje, u občini Bestlovec, kotaru zagrebačkom, županii zagrebačkoj, ležeće $2^4/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 1000 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenutu dobru grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 9313. (7—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 15. prosinca 1855 broj 5117 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gjam. Dragojili Tèrputec i Ljudeviti Manihger, za spadavše na dobro Staro Čiće, u občini Staro Čiće, kotaru Velika Gorica, županii zagrebačkoj, ležeće $15^6/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 6280 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 9314. (8—DS.) (3—2)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 4918. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 5403. gji. Viekoslavi grofici Erdödy, za spadavše na dobro Bistra gornja, u občinah Bistra, Jakovlje i Kraljev Vèrh, kotaru zagrebačkom, županii zagrebačkoj, ležeće $28^2/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 15,300 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoja do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. svibnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 22. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. **Jović s. r.**

Br. 9315 (DS. 9.) (3—2)

Oglas

peradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5116. polag odredbah carskog patenta od 2 ožujka 1853. g. Franji Frunetić, za spadavše na dobro Hrašće, u občini Odra, kotaru samoborskom, županii zagrebačkoj, ležeće $^2/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 100 forintih srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobzra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlje s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854

sl. f) proti zanemarenju roka izročenoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 9316 (10—D.S.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5096 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gosp. Mirku Lentulaj, za spadavše na dobro Obed, u obćinah Bukevje, Ruguica i Hermec, kotaru sisačkom, županii zagrebačkoj ležeće 17$^6/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 7050 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dođi imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9453. (D.S. 16) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 18. prosinca 1855 broj 5212. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Ljudevitu Kuchtić, za spadavše na dobro Dubravčak, u obćinah Orle, Oborovo i Setuš, kotaru sisačkom županii zagrebačkoj ležeće 8$^3/_{16}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 3300 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 19. svibnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 28. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 88. (DS—18) (3—1)

Izrok

obnarodovanja zemljištničkih napisnikah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu.

Od strane c. k. zemljištničkog ravnateljstva u Zagrebu, daje se u obziru zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855. dèrž. zak. lista komad XLVIII. br. 222. na znanje sliedeće.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom Banatu u svèhu uvedenja zemljištnicah polag obćinah jur izvedeno miestimičko izvidjenje u kr. slobodnome gradu Novomsadu i u tamiškom okružju, izuzemši kr. slobodni grad Temišvar, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svakome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički sa naznačenjem čestičkim i nacèrtima amo spadajućim:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Novogsada u c. k. uredu zemljištničkom u Novomsadu.

b) Vèrhu obćine Vèršca u c. k. zemljištničkom uredu u Vèršcu, i

c) Vèrhu svih ostalih obćinah spadavših godine 1848. k županii tamiškoj (okružju tamiškome) izuzemši kr. slobodni grad Temišvar, u c. k. zemljištničkom uredu u Temišvaru.

Obavljivanje posalah i uredovanjah proizvirujućih iz obnarodovanja napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856. te su tomu odredjeni, c. k. okružni sud u Novomsadu za kr. slobodni grad Novisad.

C. k. kotarski ured u Vèršcu za obćinu Vèršac, i c. k. zemaljski sud u Temišvaru za sve ostale obćine spadavše godine 1848. k županii tamiškoj (okružju tamiškome) izuzemši ipak kr. slobodni grad Temišvar.

Obširnije naznačenje uredovanjah i poslovah, pripadajućih gori navedenim sudištima i strankama, sadèržavano je obširnie u izroku, izdanom po c. k. zemljištničkom ravnateljstvu u Temišvaru pod 31. prosinca 1855, te uvèrštenome u uredskih listovih bečkih novinah od 8. siečnja 1856. br. 6. i novinah temišvarskih.

C. k. zemljištnički ured.

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1856.

Nr. 87. (Izv.—9) (3—3)

Conkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 13. December 1855 Z. [illegible] L. C. wird im Nachhange zur hierortigen Konkursausschreibung vom 21. September 1855 Z. 7869. zur Besetzung der k. k. Bezirksvorsteherstelle des zum Verwaltungsgebiethe der k. k. Požeganer Comitatsbehörde gehörigen gemischten Bezirksamtes in Daruvar, womit der Gehalt jährlicher 1000 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höheren Gehaltsstufen von 1100 fl. und 1200 fl. verbunden ist, ein weiterer Concurs mit dem Beisatze ausgeschrieben, dass jene Bewerber, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, ihre mit den nöthigen Belegen instruirten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen vom Tage der Dritten Einschaltung dieses Edictes in dem Amtsblatte der Narodne Novine gerechnet, an die gefertigte k. k. Comitatsbehörde zu überreichen haben.

Als erforderliche Eigenschaften werden bezeichnet:

1. Das Alter von mindestens 24 Jahren.
2. Die absolvirten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, insoweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. de 1854 86 St. Nr. 262.) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. de 1855 15 St. 52.) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen und der Landessprache,
5. Die bisher geleisteten Staatsdienste.

Nebst dem haben die Bewerber nachzuweisen.

6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre Verwandschaftsverhältnisse mit anderen Beamten im Kronlande Kroatien und Slavonien und endlich.
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Darovar ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Comitatsbehörde.

Póžeg am 3. Jänner 1856.

Der k. k. Comitatsvorstand.

Janković.

Br. 1461/g. (Izv.—606) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog ureda topličkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da je odlukom ovog suda pod broj 1461. dne 12. studenoga 1855. na molbu gospodina Antuna Batušića, po odvietniku gosp. Viekoslavu Bešiću zastupana izdatom dozvoljena ovèršbena dražba selišta Josipa Šoregova u Hrastovcu br. 8. iz kuće, kućišta i bašće $^1/_8$ rali, oranicah $4^2/_8$ rali, sienokoše na $^1/_4$ kosca i vinograda na 8 kopača nastojećih radi [illegible] duga od 111 fl. 21 kr. sr. i usgrednicah sudbeno zaplienjenog te na 668 fl. sr. sudbeno procienjenog, te da rokovi takove i to pèrvi na dan 28. miesеca siečnja 1856. drugi pako na dan 28. veljače 1856. svagda u 9 satih u jutro na lice miesta opredieljeni su.

Poziviljaju se istoga kupiti želeći tim da imadu jamčevinom od 100 fl sr. providjeni doći, te da će kupac imat po naputku ovog suda preuzeti ukonjižene dugove, na koliko ih prekrije kupovnina. Uvieti dražbeni mogu se u pisarni ovog suda uvidjeti.

Zajedno pako se poziv ravna na sve one, koji misle kakovo hipotekarno pravo na isto selište imati, da takovo tim sigurnie prie roka dražbe sudu ovome prijave, jer za protivni slučaj imat će sami sebi pripisati na koliko kupovnina namirenjem prijavljenih dugovah bi se izcèrpila.

U Toplicah, dne 19. studena 1855.

C. k. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik.

Ožegović.

Br. 5606/g. (Izv.—608) (3—2)

Oglas.

Od strane c. k. žup. suda varaždinskog na prijavu g. Babić Tite, kao skèrbnika mase gosp. grofa Keklević Samoila, radi doznačenja dugovah iz odštetnih za dobra Lobor, Veleškovec i Mihcinčevo-dopitanih glavnicah učinjenu gg. Jelak Ivanu i Ciliki, kao nepoznatog boravišta vierovnikom do znanja stavlja se, da je rečeni skèrbnik glavnicu pèrvoga u 333 fr. i kamatah 61 fr. 34$^1/_2$ kr. sr. posledanje pako glavnicu u 300 fr. i kamatah 47 fr. sr. za doznačenja prijavio i da je po sudu ovim u svèrhu zastupanja njihovog kod ročišta za doznačnu razpravu na 29. siečnja 1856. u ured podpisanog suda opredieljenog g. odvietnik Vežić Vladislav skèrbnikom ad actum naimenovan, česa radi se isti pozivaju, da rečenog skèrbnika shodno o stvari upute, ili drugog zastupnika u vremenu sudu prijave, inače si posliedice pripisati imali budu.

U Varaždinu, dne 26. studenoga 1855.

C. k. predsiednik:

Novak. Fabu.

Kundmachung.

Im Zusammenhange mit der hierortigen Kundmachung vom 19. Dezember 1855 wird hiermit bekannt gemacht, dass die Dividende für das II. Semester 1855 mit Drei und vierzig Gulden B. V. für jede Bank-Aktie bemessen worden ist.

Dieser Betrag von 43. fl. — B. V. für Eine Aktie kann vom 7. Jaenner 1856 an, entweder gegen die hinausgegebenen Coupons oder gegen klassenmässig gestempelte Quittung in der hierortigen Aktienkasse behoben werden.

Wien am 7. Jaenner 1856.

Pipitz,
Bank-Gouverneur.

Sina,
Bankgouverneurs-Stellvertreter.

Pouthon,
Bank-Direktor.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom tiskarne Narodne Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 17. SIEČNJA 1856. Broj 14.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedieljo i praznike na čitavom. — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za perviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjuseda 10 liniah 20 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ **1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.**

Uredovni dio.

Dne 12. siečnja 1856 izdan je i razposlan komad XXXVI. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1855. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. Isti sadèržava pod

Broj 214. Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedništva vojske od 17. listopada 1855, kriepostan za Krajinu vojničku, kojim se zakon lutrijski od 20. sèrpnja 1853. uvodi u Krajini vojničkoj.

Broj 215. Cesarska naredba od 21. listopada 1855, valjana za svukoliku cesarevinu, kojom se uredjuje kažnjenje dohodarstvenih narušajah, što ih prinadležnici austrianske cesarevine u inozemstvu počine ili pokušaju proti neizravnim daćam ili dohodarstvenim uredbam, u ovozemstvu zakonito uvedenim.

Broj 216. Razpis ministarstva financiah od 12. prosinca 1855, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se za različito krunovine ustanovljuje rok, kada ima započeti kriepost cesarske naredbe od 21. listopada 1855. (broj 215. dèrž. zak. lista.)

Broj 217. Naredba ministarstva financiah od 12. prosinca 1855, kriepostan za svekolike krunovine u cesarevini, kojom se obznanjuju propisi, da se postigne jednoličnost u ustrojstvu financialnih vlastih kotarskih.

Broj 218. Razpis ministarstva financiah od 13. prosinca 1855, kojim se do javnoga znanja dostavlja, da se promienjuje ime za direkciu fabrikah od duhana, i da se ukida u Pešti postojeća privremena viša uprava za odkupljivanje lištja od duhana.

Broj 219. Razpis ministarstva financiah od 14. prosinca 1855, valjan za sve krunovine u obćenitom savezu carinskom, kojim se male divone I. razreda u Divinu, Tèržiću i Cervinjanu opunovlaštjuju, da obavljaju ocarinjanje glede dalmatinskih izkazanih uljah i vinah.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Madrida, 8. siečnja. Jučer je nekoliko pijanih vojnikah, koji su spadali k milicii i bili na straži pri korteškoj palači podiglo buntovničku viku. Maršal Espartero povratio je poredak. Vlada je veoma energična. U ostalom vlada posvud podpuni mir.

Iz Pariza, 11. siečnja. Protupredlozi Rusio već su vladi bečkoj priobćeni. Kažu da su takovi, da se mogu nastavit razprave o miru.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Uprav čujemo tužni glas da je preuzvišeni grof Janko Drašković Trakotjanski u 86. god. dobe svoje dne 14 t. m. u Radgonji preminuo. Obilnie sutra.

Iz Beča, 14. siečnja. Odgovor cesarskoga ruskoga kabineta na poznate po Austrii u porazumljenju s Franceskom i Engleskom u Petrogradu predane predloge za temeljne uviete, pod kojima bi se mogao sklopit mir, priobćen je c. k. ministru izvanjskih poslovah po c. ruskom poslaniku gospodinu knezu Gorčakovu.

Ruski odgovor pisan je, kao što doznajemo, u pomiriteljnom duhu i izrazuje miroljubiva čuvstva; no ipak nesadèržaje podpunog i neprinzdèržnog privoljenja u predloge, koje jedino jamči za mir. Budući pako da su ti prigovori većom stranom formalne naravi, nadamo se, da će se željena svèrha moći još postić.

Knez Gorčakov već je tečajem jučeranjega dana tako bèrzojavnim putem kao i izvanrednim skorotečom svoj dvor izviestio o tem, kako stvar stoji.

Uslied bèrzojavnih viestih iz Krakova od [illegible] 11. t. m. stale su se gibat sante, razbile su na dva miesta privremeni most prieko Dunajca na dèržavnom drumu u tarnovskom okružju i mostove su kod Osviecina prieko Sole, kod Vojnića prieko Dunajca i kod Pilsna prieko Visloke oštetile u više svodovah. No listovni promet

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Trubentić — na koga je sada red, da ga opišemo — bio je pisar varmedjski, a zajedno i začastni jurasor. Bieše mu oko 28 godinah, bio je nadalje sriednjeg stasa i suholjast. Hèrdjavu, nu pergamutnim uljem vazda dobro namazanu kosu znao bi on iznad nizkog čela svoga tako umietno sastaviti, da mu je za onda u modi bivši tako zvani kakadu vazda u vis stèrčio. Zafèrkane bèrke mazao si je niekakovim cèrnim mastilom, o kôm je Rešetička svuda pripoviedala, da si ga Trubentić sám priugotavlja iz čižmarske smole, pomiešane voskom i niekoliko kaplicami njemu toli omilielog pergamutnog ulja, „te zato“ pridoda Rešetička zlobnim posmiehom „neće nikom da priobći recept tog mastila.“ U ostalom odievao se Trubentić vazda po modi t. j. budući da su mode u ono doba — naravno, mi govorimo vazda o onom što je prijo 30 od prilike godinah bivalo! — budući dakle da su mode u ono doba poradi veoma stèrmog i vratolomnog puta prieko gore Pake niešto kašnje u Križevce dolazile nego drugamo, kočio se je Trubentić vazda u onako skrojenim haljinama, kakovim se ljudi u povećih gradovih odievaše prije jedno desetak godinah. Nu na takove malenkosti nije se baš toliko gledalo u Križevcih, pa zato nije ni čudo, što su mnogi križevčeni, osobito pako nieke ostariele gospoje i gospodične pripoznavale, da je Trubentić — govorili u ostalom s jala protivnici njegovi što im drago — ipak čoviek od oka. — Al Trubentić znao je i sám dobro koliko važi, pa se je s toga i ponosio kako valja, pa taj ponos bio je uzrok tomu, što se je u svakom skoro družtvu, ako ne s dobra a to silom, namećao da bude petit maitre u gospojah, a factotum u mužkaracah. Sive njegove — uprav mačjim — nalične oči kresile su se neobično kad ga je tko upitao štogod, jerbo tad je Trubentić unapried znao, da će se rieči njegove smatrati kao izreke delfijskog orakula. — Lice, kretanje, govor, jednom rieči — sve u Trubentića dokazivalo je bielodano, da je po svom mnienju čoviek comme il faut t. j. čoviek onakav, kojemu, kao što križevčani vele: ništa nefali, do ptičjega mlieka, i komu pára nebi u cieloj križevačkoj a i ostalih hèrvatskih i slavonskih varmedjah. Pa uprav zato jao onima, koji nisu htieli da ga pripoznadu kao majstora u svemu i svačemu; o njima bi Trubentić svakom prilikom znao pripoviedati štogod novoga — sad ovo sad ono, a to su opet jako rado slušale nieke gospoje i gospodične, osobito one, što spadahu u stariju kategoriu. Često, kad bi se u kojem družtvu na hodnici ili u predsobi čuo kobni nu poznati zvuk Trubentićevih ostrugah — koje tada takodjer u modi bieše — uznemirilo bi se sve, i komšinica bi svoju komšinicu tèrknula laktom, rekavši joj razvedrenim licem:

„Eto Trubentića, bit će novinah! šta mislite?“

„E da kako! — čuti ćemo opet svašta,“ odgovori upitana.

„Odnieli ga vrazi!“ zamèrmljao bi medjutim potiho izpod bèrka gdiekoi nazočni gospodin, komu taj Trubentić baš nije bio po ćudi, i koi bi volio bio da vidi u družtvu bog zna koga, samo da nevidi tog čovieka ili — što bi još gore bilo — Rešetičku. Ovo nam ujedno svjedoči, da je i u Križevcih bilo pametnih i čestitih licah, kojima baš nebieše sèrca prirasli ljudi onakovi, kao što je bio taj Trubentić, koi bezobraznostju i nadutostju svojom tako daleko dotierà, da ga je u družtvu svatko, hoćeš nećeš, morao podnositi, dapače čuvao se svatko da mu se kakogod nezamieri, jer tad bi bilo sijaseta. No budući sve na svietu imade svojih granicah, primietiti moramo, da je i Trubentić, kad bi ga slučaj u kojem družtvu namierio na Rešetičku, strune svoje spuštao na niže, to is običnog ofensivnog položaja svoga prešo u defenzivni, jer uzpèrkos izvanrednog samoljubja svoga, priznavao je ipak sám za sebe, da baš nebi sasvim probitačno bilo na dialektičkom polju dieliti mejdan sa Rešetičkom, koja bi ga sigurno bila prosejala na sito i rešeto, te bi na taj način izgubio sav svoj mukom i trudom stečeni dobar glas.

Pošto dovoljno opisasmo i predstavismo čitateljima štovanog gospodina Trubentića i vriednu gospoju Rešetičku, kao glavne reprezentante živog onog i neobičnog kretanja po ulicama križevačkim u oči uzgredno spomenutog i sa Križevčane znamenitog dana, treba da malko u kuće povirimo, da vidimo šta tù biva, i da li je slično kretanje i u kućama. — Drugi bi tù možebit bio per figuram rekо „unutar kućnih zidinah“ nu mi toga po duši reći nemožemo, budući da je u ono vrieme u Križevcih izim varmedjske kuće samo još pet zidanih kućah bilo.

(Dalje sliedi.)

s Lavovom prieko željezničkoga mosta bio je uzdèržan i budući da su odmah učinjene bile najshodnie naredbe u svèrhu, da se javno obćenje opet stavi u pèrvo stanje, nadalo se je, da će već drugi dan moći prolazit osobe i teretna kola.

Tèrstjanske Novine donose dopis iz Aleksandrie od 5. siečnja, gdie se u ostalom kaže, da se taj grad veoma povekšava i poliepšava i da je isti tako u tèrgovačkom kao u političkom smislu od osobite i tim veće zanimivosti za Austriu i svu Niemačku, što niemačka naselbina, što se tèrgovine tiče, veoma napreduje, jer rukotvorine austrianske i niemačke u obće imaju dobru prodju uz engleske i francuske. Što se pako pitanja o Suez-kanalu tiče, to je od največe važnosti za Tèrst i zaslužuje, da bude pozornim okom od strane Austrianacah motreno. Projekt ovoga kanala nije od danas, no tako je veličanstven, da će proslavit sve one, koji pri tom učestvuju i obećaju neizmiernu korist za tèrgovinu. Iztraga baš sada dovèršena okrunjena je takodjer najboljim uspiehom i nedvoji se da će bit moguće i koristno na slavu našega vieka za 6 godinah dovèršit grapjenje ovoga kanala.

Nj. visost herceg modenski naimenovao je nadalje za velekèrstnike novoga reda orlova: maršala grofa Nugenta, maršala grofa V. Desfours-a i fml. grofa Coronini-Cronberga, a za komandere: generalmajora grofa J. Harbuvala i Chamaré-a i savietnika od legacie barona Lederera.

Iz Tèrsta, 14. siečnja. Sinoć dostojala je Nj. c. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian pèrvi put poslie sretno preboljene boliesti posietit predstavu od opere i baleta u ovdašnjem velikom kazalištu s toga povoda sjajno razsvietljenom, i bio je obćim radostnim klicanjem pozdravljen od mnogobrojno sakupljenog obćinstva. Glasovi narodne hymne potaknuše čuvstva dioništva punog strahopoštovanja, koja su sakupljenu množinu oduševljavala, na isto tako sèrdačan izraz.

— Lloydski kapetan gospodin Julio Poinet dobio je od brabantskoga hercega dragocieni briliantni pèrsten urešen potezom imenom Nj. k. visosti.

Francezka.

Iz Pariza, 13. siečnja (bèrzojavno). U utorak dèržat će se razgled vojske. Herceg Cambrigde razdieljivat će engleske medalje medju franceske vojnike iz Krima. Predavanje profesora Nisarda bilo je opet smeteno halabukom, niekoliko arestaciah povratilo je opet poredak.

S bojišta.

Iz Erzeruma, 12. pros. pišu „Moniteuru:“ Dne 3. prosinca ušla je ruska vojska u Kars. Čete su nastanjene u gradu a 2000 momakah, Kozaci i neregulirani Kurdi, ostali su kod Šauli-daga, gdie su posieli obkope podignute u miesecu sèrpnju. Jeni-Koej, selo 18 satih od Erzeruma ležeće na drumu Karsovom, posiedeno je takodjer po Rusima, koji imaju tamo mnogo nagomilane hrane i siena. Čini se kao da ruski general misli, da Selimpaša namierava navalit na Kars, budući da je tamo sakupio svu svoju bojnu silu a u Aleksandropolu ostavio samo posadku, koja jedva prispieva za službu u citadelli. Selimpašina vojska nalazi se sveudilj jošte u taboru medju bèrdima od Deve-Bojnu prema istoku od Erzeruma. U ostalom nije se bojat, da će nepriatelj štogod poduzeti proti Erzerumu, jer mu je vojska umorna a ceste su pokvarene.

Engleski glavni vojvoda u Krimu oprovèrgava u svom pismu od 27. pros. 1855. upravljenom na engleskoga ratnoga ministra, da je u engleskoj vojski pianstvo zavladalo, kao što se je bio posvud razneo glas, tvèrdeći da uslied službenih izviestjah u dva dana nije medju 100 vojnikah bilo više pianih nego dva samo momka i da se to razmierje na svukoliku englesku vojsku protegnut može.

Vivian, general-lieutenant i zapoviednik turskoga kontingenta javlja u svom službenom izviestju od 21. pros. 1855. smèrt engleskoga konjaničkoga kapetana Sherwooda, koi je 16. t. m. u jednoj čarki s jednim odielom ruskoga konjaništva bio ranjen i od Rusah uhvatjen, gdie je 19. uslied svojih ranah umro. I tako se potvèrdjuje viest već prie o tom dogadjaju javljena i u našim novinama.

Iz tabora pred Sevastopolom pišu engleskim novinama „Daily News“ od 28. pros. Glasa se, da su Rusi Omerpaši presiekli povratak k obaloma i da uslied toga nemože ni napried ni natrag i da je zato zamolio od saveznikah pomoći i kažu da će jedan odiel turško-engleskoga kontingenta još danas krenut se onamo u tu svèrhu.

Viesti koje s azianskoga bojišta stižu u Tursku, nisu za istu baš najpovoljnie. Ufanje porte, da će se njezinoj vojsci pridružit bèrdjani kavkaski, izčeznulo je sad već sasvim. Sve kavkaske poglavice, što dodjoše u Omerpašin tabor, da se zatim, ako mu sreća posluži, sjedine s njegovom vojskom, prošli su iz Sugdada, a kèršćanski knezovi i plemići, koji su takodjer kolebajući izgledali uspieh borbe, svi su utekli u Kutais. Omer, koi je, dok je još napredovao imao okolo sebe dvor domaćih knezovah, ostao je najedanput osamljen sa svojom vojskom. General Muraviev uzamši Kars poslao je jednoga štabskog oficira perzianskom dvoru, da mu javi, da je pala turska tvèrdjava Kars a zajedno da mu čestita, što su Perzianci oteli Herat.

Izvadak

iz napisnika siednice dne 27. studenoga 1855. pod predsiedništvom c. k. odsiečnoga načelnika Karla pl. Czoerniga dèržane po centralnoj komisii za iztraživanje i sačuvanje gradjevnih spomenikah. (Konac.)

Dopisnik za feldkirhen, gospodin župnik Antun Ueberfelder u Tiffenu, šilje naris jednoga rimskoga kamena, koi se nalazi uzidan u zidu ondašnjega groblja i naslik jednoga krilnoga oltara iz područne cèrkve svetoga Pilipa i Jakova.

Dopisnik za Gmünd, gospodin dekant i gradski župnik, Ivan Rauscher, šilje opis gradjevnih spomenikah nalazećih se u Millstattu, gdie se osobito napominje župna i niegdašnja manastirska cèrkva.

Dopisnik za Villah, gospodin dekant i gradski župnik Raupl u Villahu, podnosi opis tamošnje gradske cèrkve svetoga Jakova. Utemeljitelj ove gotičke cèrkve čini se, sudeći po jednom grobnom kamenu, da je Baltazar Weisbriach, preminuvši godine 1484. Kao vrieme sagradjenja navodi se godina 1348.

Sadašnje stanje ove cèrkve, od koje je priložen jedan osnovni nacèrt naznačuje se kao dobro.

Dopisnik za Krapfeld, gospodin dekant u Vietingu, Jerolim Munichsdorfer izviestio je o razvalini staroga Granburga vèrh Wietinga.

Župnik od Lisseregga, u dekanatu Gmündskom, izviestjuje o niekim umietnostnim spomenicima nalazećim se u njegovom župnom kotaru, medju kojima se nalaze tri krilna oltara: jedan u Lisegu, drugi u područnoj cèrkvi svetoga Vuka pri Wolfsbergu i tretji u Treffingu.

Nadalje upravlja isti pozornost na komad kèrši, što leži na ušću milštattskoga potoka jezerskoga u lieferski potok, gdie ovaj prokop sačinjava slap, visok okolo tri stope, na kojem kamenu uriezan je dlietom godišnji broj 1538, što se još dosta dobro vidi. — Na kakovu se učinjenicu odnosi ovaj godišnji broj nije mogao izviestitelj saznat.

Župnik u Viktringu, gospodin Mihailo Holliber, šilje popis od 14 grobnicah, što se nalaze u niegdašnjoj manastirskoj cèrkvi u Viktringu.

Ova priobćenja o arkiologičkim predmetima, koji su dosad većom stranom bili nepoznati, uzeta su osobitom zadovoljštinom do znanja s priuzdèržajem daljega upotrebljenja istih za „Prijave.“

Konservator za krunovinu Salcburg, gospodin Suesz izviestjuje o 4 fibule izkopane u gornjoj Austrii i njemu ponudjene, da ih kupi, na što gospodin vladni savietnik Arneth izrazuje želju, da bi se iste pribavile za c. k. novčani i starinarski kabinet, ako iste sačinjavaju doknadjenje veoma podpune sbirke od Antikogliah nalazeće se u pomenutom c. k. starinarskom kabinetu.

Miestne viesti.

U muzikalno-deklamatornom Koncertu gospodina Alberta Štrige i njegove supruge Julie, na koi smo onomadne domorodno obćinstvo pozorno učinili i koi će se sutra, u petak 18. siečnja t. g. u dvorani ovdašnjega narodnoga doma u 7. satih na večer davat izvodit će se sliedeći komadi:

1. Gudioni kvartet, pèrvi slog od Veita.
2. „Vien diletto é in ciel la luna“ napiev za sopran iz opere „Puritani“ od Bellini-a.
3. „Das erste u letzte Bild“ piesmotvor od T. G. Seidla.
4. „Zadovoljni Krajnc“ narodna piesma krajnska za bariton.
5. „Ein Abend auf den Alpen“ Idila za Violončel.
6. „Sorta é la notte“ napiev za sopran iz opere „Ernani“ od Verdia sa kabaletom iz opere „Lombardi“ takodjer od Verdia.
7. „Variacie za dvie gusle, violu i violončel od Augusta Veita.
8. „Frauen-Herz“ od Saphira.
9. „Deh perdonna“ duet za sopran i bariton iz opere Nabucco od Verdi-a.

Izvan dotične gospode glasbenikah sudielovat će iz osobite naklonosti prema davaocima koncerta i gospodin Schmits, bivši član draždjanskoga dvorskoga kazališta i njegova supruga Luisa, koji će navedene niemačke komade od Seidla i Saphira deklamirat.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 16. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	73 15/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	
dto iz narodnog zajma . » 5%	77
dto . . . . » 4 1/2%	63 3/8
dto . . . . » 4%	53 1/4
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	94 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » » 1839, » 100 »	124
» » » » » 1854, » 100 »	94 1/4
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2%	
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	74 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	68
Bankovne dionice komad po	883
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	447 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	300
dto dto s plaćanjem na rate	307 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2170
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	243
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	575
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	380
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	113 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	112 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	82 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	11
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	112 1/2
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	131
Pariz za 300 frankah . . . . »	131 3/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	111 1/2
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	245 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	450
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	17 7/8
Srebro od 15. siečnja	13 1/2

SLUZBENI LIST.

Br. 9116. (3—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 1. prosinca 1855. br. 4917. i 4975. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Donatu od Tomić, za spadavše na dobra Krušinci i Lović, u obćini Vidovina, kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj ležeće $18^1/_8$ i $3^3/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 7250 i 1350 forintih srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856. teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom na 15. ožujka 1856 s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 8. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9312. (6—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5104. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Mari Kèrčelić, za spadavše na dobra Prigorje, u obćini Bendovec, kotaru zagrebačkom, županii zagrebačkoj, ležeće $2^4/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 1000 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će je dino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9313. (7—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 15 prosinca 1855 broj 5117 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853 gjam. Dragojili Tèrputec i Ljudeviti Maninger, za spadavše na dobro Staro Čiće, u obćini Staro Čiće, kotaru Velika Gorica, županii zagrebačkoj, ležeće $15^5/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 6280 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9314. (8—DS.) (3—3)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 4918. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 5103. gji. Viekoslavi grofici Erdödy, za spadavše na dobro Bistra gornja, u obćinah Bistra, Jakovlje i Kraljev Vèrb, kotaru zagrebačkom, županii zagrebačkoj, ležeće $38^2/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 15,300 fr. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. svibnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 22. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s r.

Br. 9315 (DS. 9.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5116. polag odredbah carskog patenta od 2 ožujka 1853. g. Franji Frunetić, za spadavše na dobro Hrašće, u obćini Odra, kotaru samoborskom, županii zagrebačkoj, ležeće $^2/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 100 forintih srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobrza ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlje s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854

sl. f) proti zanemarenju roka izročenoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 9316 (10—D.S.) (3—3)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5096 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gosp. Mirku Lentulaj, za spadavše na dobro Obed, u obćinah Bukevje, Rugvica i Hermec, kotaru sisačkom, županii zagrebačkoj ležeće $17^{5}/_{8}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 7050 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teči počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 16. svibnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9453. (D.S. 16) (3—2)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 18. prosinca 1855 broj 5212. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Ljudevitu Kuchtić, za spadavše na dobro Dubravčak, u obćinah Orle, Oborovo i Setuš, kotaru sisačkom županii zagrebačkoj ležeće $8^{3}/_{16}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 3300 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 19. svibnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 28. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 83. (DS.—18) (3—2)

Izrok.
Obnarodovanje zemljištničkih napisnikah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu.

Od strane c. k. zemljištničkog ravnateljstva u Zagrebu, daje se u obziru zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855. dèrž. zak. lista komad XLVIII. br. 222. na znanje sliedeće.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom Banatu u svèhu uvedenja zemljištnicah polag obćinah jur izvedeno miestimičko izvidjenje u kr. slobodnome gradu Novomsadu i u tamiškom okružju, izuzemši kr. slobodni grad Temišvar, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svakome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički sa naznačenjem čestičkim i nacèrtima amo spadajućim:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Novogsada u c. k. uredu zemljištničkom u Novomsadu.

b) Vèrhu obćine Vèršca u c. k. zemljištničkom uredu u Vèršcu, i

c) Vèrhu svih ostalih obćinah spadavših godine 1848. k županii tamiškoj (okružju tamiškome) izuzemši kr. slobodni grad Temišvar, u c. k. zemljištničkom uredu u Temišvaru.

Obavljivanje posalah i uredovanjah proizvirujućih iz obnarodovanja napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856. te su tomu odredjeni, c. k. okružni sud u Novomsadu za kr. slobodni grad Novisad.

C. k. kotarski ured u Vèršcu za obćinu Vèršac, i c. k. zemaljski sud u Temišvaru za sve ostale obćine spadavše godine 1848. k županii tamiškoj (okružju tamiškome) izuzemši ipak kr. slobodni grad Temišvar.

Obližje naznačenje uredovanjah i poslovah, pripadajućih gori navedenim sudištima i strankama, sadèržavano je obširnie u izroku, izdanom po c. k. zemljištničkom ravnateljstvu u Temišvaru pod 31. prosinca 1855, te uvèrštenome u uredskih listovih bečkih novinah od 8. siečnja 1856. br. 6. i novinah temišvarskih.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo.

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1856.

Br. 8617. (DS.—13) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. zemaljskog suda zagrebačkog stavlja se do obćega znanja, da je na zahtevanje g. Eduarda Zerpaka, ovèršbena dražba obveznice Antona Adamovića, teretne mase pako Apoka Potakove koristne 31. siečnja 1810. vèrhu 4000 for. srebra izdate i ukojižene za pokriće tražbine ovèrhe voditelju g. Eduardu Zerpaku u 1667 for. $16^{3}/_{4}$ kr. sr. sudački dopitane, kano i nadalje tekućih kamatah i troškovah dozvoljena na 28. siečnja i 18. veljače 1856. svagda u 9 satih prie podne u uredu ovoga c. k. zemaljskog suda ustanovljena sa primietbom, da će se ista obveznica ako se u pèrvom roku prodati nebi mogla u drugom roku po smislu §. 478. g. p. u svaku cienu prodati.

U Zagrebu, dne 31. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 1461./g. (Izv.—606) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog ureda topličkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da je odlukom ovog suda pod broj 1461. dne 12. studenoga 1855. na molbu gospodina Antuna Batušića, po odvietniku gosp. Viekoslavu Bašiću zastupana izdatom dozvoljena ovèršbena dražbą selišta Josipa Švega u Hrastovcu br. 8. iz kuće, kućišta i bašće $^{1}/_{8}$ rali, oranicah $1^{3}/_{4}$ rali, sienokoše na $^{1}/_{2}$ kosca i vinograda na 3 kopača sastojećih radi trovèrstnog duga od 111 fl. 21 kr. sr. i uzgredicah sudbeno zaplienjenog te na 668 fl. sr. sudbeno precienjenog, te da rokovi takove i to pèrve na dan 28. mieseca siečnja 1856. druge pako na dan 28. veljače 1856. svagda u 9 satih u jutro na lice miesta opredieljeni su.

Pozivljaju se istoga kupiti želeći tim da imadu jamčevinom od 100 fl sr. providjeni doći, te da će kupac imat po naputku ovog suda preuzeti uknjižene dugove, na koliko ih prikrije kupovnina. Uvieti dražbeni mogu se u pisarni ovog suda uvidieti.

Zajedno pako se poziv ravna na sve one, koji misle kakovo hipotekarno pravo na isto selište imati, da takovo tim sigurnie prie roka dražbe sudu ovome prijave, jer za protivni slučaj imat će sami sebi pripisati na koliko kupovnina namirenjem prijavljenih dugovah bi se izcèrpila.

U Toplicah, dne 19. studena 1855.

C. k. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik,
Ožegović.

Br. 5606./g. (Izv.—608) (3—3)

Oglas.

Od strane c. k. žup. suda varaždinskog na prijavu g. Babić Tite, kao skèrbnika mase gosp. grofa Keklević Samoila, radi doznačenja dugovah iz odštetnih za dobra Lobor, Veleškovec i Hiacintievo dopitanih glavnicah učinjenu gg. Jelak Ivanu i Ciliki, kao nepoznatog boravišta vierovnikom do znanja stavlja se, da je rečeni skèrbnik glavnicu pèrvoga u 333 fr. i kamatah 61 fr. $34^{1}/_{2}$ kr. sr. posledńje pako glavnicu u 300 fr. i kamatah 57 fr. sr. za doznačenje prijavio i da je po sudu ovim u svèrhu zastupanja njihovog kod ročišta za doznačnu razpravu na 29. siečnja 1856. u ured podpisanog suda opredieljenog g. odvietnik Vežić Vladislav skèrbnikom ad actum naimenovan, česa radi se isti pozivaju, da rečenog skèrbnika shodno o stvari upute, ili drugog zastupnika u vremenu sudu prijave, inače si posliedice pripisati imali budu.

U Varaždinu, dne 26. studenoga 1855.

C. k. predsiednik:
Novak. Fohn.

Nr. 5442. (Izv.—616) (3—3)

Amortisations-Edict!

Von dem k. k. Comitätsgerichte Varasdin wird bekannt gemacht, dass über Ansuchen des hierortigen Wohlthätigkeitsvereines die Einleitung des Verfahrens zur Amortisirung der angeblich in Verlust gerathenen, am 1. April 1836. von Josef und Anna Elmajer für den genannten Verein ausgestellten, und unter 23. Juni 1836. Z. 2229 bei dem hiesigen Stadtmagistrate intabulirten Obligation pr. 80 fl. CM. à 6% bewilligt worden sei.

Der allfällige Besitzer dieser Urkunde wird demnach aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre so gewiess bei diesem Gerichte anzuzeigen, als sonst die Urkunde für nichtig und die rechtliche Wirkung derselben gegen den Aussteller für erloschen erklärt werden würde,

Varasdin am 26. November 1855.

Der k. k. Präses.
Novak. Fohn.

OGLASNIK.

(Dp.—6) (3—2)

U poslovnici gospodarskog družtva za Hèrvatsku i Slavoniu — popuniti se ima pisarska služba, koji takovu uz primiernu plaću zadobiti želi; neka se s dokazima dosadašnjeg svog zabavljanja i sposobnostih za tu službu kod poslovodjstva družtvenog u Narodnom domu u Zagrebu do 30. t. m. prijavi. —

U Zagrebu dne 11. siečnja 1856.

Poslovodjstvo
družtva gosp. za Hèr. i Slav.

(7—Dp.) (—1)

Dobrovoljna prodaja

kuće sa vèrtom i prostranom pivnicom u novoj Vesi, pod brojem 40. Obširnija mogu se saznati u Gracanju, pod broj kuće 9. kod gospodara kuće Mate Imbreka.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 18. SIEČNJA 1856. Broj 15.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; s zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjasedo 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. s.

☞ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti

Iz Londona; u utorak (bèrzojavna viest austrianskoga bèrzoteče–Oesterr. Corr.-) **„Morgen Post“ osigurava, da Rusia odbacuje izpravljanje svojih granicah i prihvat petoga predloga; prima nasuprot ostatak ultimatuma i neutralisaciu cèrnoga mora s nekim promienama. Rusia predlaže, vratit Kars i azijansko područje oružjem dobljeno u najnovie vrieme. „Morning Post“ misli, da Austria neće primit ovih protupredlogah nego da očekuje do 18. t. m. bezpriuzdèržan prihvat ili odboj Rusie.**

Iz Berlina 15. siečnja. „Neue preuss. Zeitung“ javlja u posebnom listu: Rusia pristaje uobće na predloge i predlaže, da bi se pitanje o cèrnom moru uredilo putem konferenciah. Ustup jednoga diela od Besarabie odbacuje se.

Austrianska carevina.

Iz Kronstata 8. siečnja. Ovdašnja tèrgovačka i obèrtnička komora izrazila se je u obziru osnove novoga obèrtničkoga zakona, jednoglasno za zadèržanje cehovah kao korporaciah. U tom se samo mnienja neslažu, što nieki članovi ove komore zahtievaju da svaki, koi nastupi kakav obèrt, mora dokazat, da ima sposobnostih k tomu, a drugi opet toga netraže.

„Oestr. Korresp.“ oprovergava, da knez Gorčakov namierava otići iz Beča i da ruski odgovor na predloge za mir izriekom i u načelu odbacuje ustup jedne strane od Besarabie, već da čini samo ineke formalne prigovore i da se je zato nadat, da se još može sklopit obće željeni mir.

Od jučer glasa se u Beču, da se ruski poslanik knez Gorčakov pripravlja na put i da će isti sa svojim osobljem za koi dan ostavit Beč.

Turska.

U Varni, 3. siečnja. O uzmaku turske vojske pod Omerpašom od Kopia i Sugdidi put Redutkala i Anaklee okoluju ovdie i u Krimu najnepogodnii glasovi. Glasa se, da su Rusi opet posieli otok na nižjem Inguru, tursku vojsku presekli i načinili naredbe, uslied kojih nemože turska vojska dobivat hrane iz unutarnjih krajevah. Kažu, da su se obie stranke već i pobile žestoko. Čuje se da se je Omerpaša sa 6000 najboljih svojih momakah prevezo na Čuruksu-u. Konjaništvo nalazi se jošte u Redutkalu, bez kèrme i kukavno smešteno. Uzburkano more nedopušta mu, da se ukèrca i to umnožuje neprilike Osmanpaše, koi u Redutkale vodi glavno zapoviedništvo. Polag toga žalostno se je svèršila ekspedicia od fasisa put Kutaisa.

„Journal de Constantinople“ od 3. siečnja javlja, da je konačno dovèršena vojna u Imerecii s toga, što je nuždno da se pokrije Erzerum. Dio Omerpašine vojske već je stigo u Trapezunt. General Muraviev zahtieva, da mu se iz Gumria pošlje pomoć i utvèrdio je grad Kars, koi ima na prolietje služit za temelj njegovim operaciama. Sada pokriva snieg jermenske planine. — U Krimu su mnogobrojne zasiede od kozakah stavljene okolo tabora savezniakah na pazljivost savezne vojske osujetilo je već više putah lukavštine nepriateljah. Jedna franceuska fregata nasela je u marmorskom moru, no „Labrador“ ju je opet otisnuo u vodu. — Sultan je Abd-el-Kadru poklonio palaču od Damaska. Uredovni list persianske vlade očituje, da će Šah ostat kod svoga neutraliteta.

Rusia.

Iz Petrograda, 5. siečnja Sutra će se velikom svečanostju obdèržavat záruci princeze Aleksandre Oldenburške s velikim knezom Nikolem. Ova svečanost, koja pada baš na dan, kad se slavi 43godišnja uspomena protieranja nepriatelja iz domovine, bit će blagovana osobitim velekepjem.

Iz Rige, 6. siečnja pišu „Nordu,“ da je generaladjutant plem. Siewers, zapoviednik baltičke vojske, koi je pred jednim miesecom bio pozvan da sudieluje kod raznih ratnih viećanjah u Petrogradu, od niekoliko danah preuzeo opet zapoviedništvo; njegov glavni konak ostaje u Mitavi. Baltička vojska, koja je prošastoga prolietja brojila 80,000 vojnikah, povećat će se, kako čujemo, još prie nego prodje zima, za 20.000 momakah, tako da će sastojat iz 100,000 vojnikah svih trih vèrstah od oružja. To ojačanje biaše potrebno zato, da se Rusia uzmogne valjano oprieti vojski, koju će saveznici na porlietje poslat u Kurlandiu. Utvèrdama u Dünamündi, Rigi, Revalu i svim onim tvèrdjavama, koje su uz morsku obalu postupovno smieštene, i najvećma su izvèržene nepriateljskoj vatri, povećat će se prie nego počme prolietna vojna, znamenito bojni material. U Petrogradu zaključeno je takodjer, da se imaju

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Hajde dakle, da vidimo kako je bilo u tiem kućama . . .

E, baš naopako! —

Koj bi nam založio tvèrdu vieru, da nas zbog travestiranja Gundulićevih riečih nitko kamenovati neće, služili bi se u opisivanju tom njegovih riečih, te bi kliknuli:

„Što bi gori, to je doli,
A što doli, gori ostaje.“

One sobe, gdie je prije vazda vladao ugodni onaj i u svakoj staro-hèrvatskoj kući obični red, pretvorene bieše sada u pravi pravcati bečki Tandelmarkt en miniature.

Tù na divanu bieše razprostèrta odieća gospoje, uz koju se je kočio kalpak ili škriljak gospodina. Tamo na krevetu videti je tako zvani ugerski dolmán — jer za onda još nebieše u nas ni atilah ni surkah — a kraj spomenutog dolmána nalazio se Schawl ženski. Tù na stolici izpod ugèrskih zlatnimi gajtani nakićenih hlačah videti je, kako šaljivo poviruje novi pár svilenih i malenih ženskih cipeljah — to sekicah svemožne papuče. Tamo opet na stolu leži svietla sablja i zlatom pretkani pás, a na njima, reć bi, počivaju dvie male biele ženske rukavice.

Izvan toga videti je svuda otvorenih ormarah i sandukah, videti je svud naoko mahramah, škatuljah, čitave hèrpe zamotane i razmotane robe, zatim tù klupko konca i makaze, tamo opet tanke niti raznobojne svile uz ženski napèrstak, tù liepa kita i vienac umietnoga cvieća uz perjanicu diku kalpakovu, tamo maleno stakalce sa djulvodom, nuz dva tri — neznamo pravo da li saldirana? — dućanska računa, itd.

Sve to, i toga još puno više, što čoviek u pèrvi mah jedva opaziti a kamoli izbrojiti ili opisati može, bilo je kojekuda vidieti. Pa tako ti bieše u pèrvoj sobi, tako u drugoj, u trećoj, i u ostalima, ako ih je bilo više.

I to je evo u kratko slika pokreta, koi je u spomenuto doba s malim promienama uzkolebao skoro svaku tako zvanu gospodsku kuću u Križevcih. Pa buduć da se takovom prilikom, gdie žiteljstvu manjih gradovah predstoji izvanredni kakav dogadjaj, viest o tom dogadjaju kao putem električne strieke raznosi i svakoga žitelja na pose — bio on u ostalom tko mu drago — silno uzdèrma, zato netreba da nam je za čudo, kad se je onom prilikom i u gradjanskim kućama unutèrnjeg i izvanjskog grada, dapače i u sobicama siromašnih želarah, opaziti moglo nieko izvanredno gibanje.

Ugledno i prosto, staro i mlado, veliko i malo, sve je to niekom ugodnom nestèrpljivostju očekivalo što će sutradan biti.

„A šta je to moglo biti?“ pita valjda gdiekoi nestèrpljivi Zagrebački čitatelj ponositim posmiehom „šta je moglo biti takovoga? — Valjda nisu dobri tí Križevčani kralja očekivali?“

E polako, moj Zagrebčanine, potèrpi se još tili časak, odgovor na tvoje pitanje čuti ćeš do skora — i to baš od Trubentića, nu prie toga treba da znaš o Križevčanima, a na pose o njihovom gradu, kako je jur 1253 slobodnim i kraljevskim gradom postao i kako mu je kralj Bela rečene godine povelju, što ju Stiepko Subić izdà, potvèrdio, zatim treba da znaš, kako su u Križevcih dèržani veliki dèržavni sabori pod predsiedničtvom kraljevah Sigismunda i Matije Korvina, dapače u Križevcih stanovali su za nieko vrieme Ljudevit kralj g. 1358, Sigismund g. 1407—8, zatim Ulrik knez Celjski g. 1455, a i gore jur spomenuti Stiepko Subić stanovao je tù oko sriedine 13 vieka. U Križevcih bieše nadalje — i to na saboru dèržanom g. 1408 — od kralja Sigismunda osudjen na smèrt poznati vojvoda Lacković poradi izdaje veličanstva, što je najme upleten bio u bunu Ivana Horvata, bana. Konačno valja znati, da su veliki župani Križevački sve do vremena Marie Terezie ujedno i podbani sdruženih kraljevinah bili. I to je sve bivalo u Križevcih — al je, žalbog za Križevčane, jur prošlo, te se sada samo još spominje.

(Dalje sliedi.)

podići nove baterie na uštjima od lukah, kako kažu bit će iste obskèrbljene topovima od znatna dosega, da mogu s uspiehom pucat proti neprijateljskim bojnim topovima. Napokon da će naći nepriateljska vojska Ruse pripravne, da ih dočekaju i na kopnu, ako bi se usudili izkèrcat se na obale finskoga zalieva.

Španjolska.

Polag jednoga pisma iz Madrita od 7. siečnja nastala je buntovnička vika straže od milicie pri korteškoj palači tim povodom, što se je bio razneo glas, da su kortesi stanovnike od Saragose proglasili za buntovnike. Što više rečeni momci opališe i niekoliko pušakah. Vrata korteške palače odmah zatvoriše se i stražarstvo bi izmienjeno i izvelo se je niekoliko arestaciah.

Jedna depeša iz Madrita od 11. siečnja glasi: „Kortesi su odobrili osam pèrvih paragrafah osnove od zakona, koi saragosijsku železnicu predaje grand-centralnoj. — Vlada je izjavila kortesima, da će znati uzdèržat javni mir.

Dania.

Iz Kodonja, 12. siečnja (bèrzojavno). Rasprava dèržavnoga suda o tužbi proti ministrima odgodjena je do 19. t. m. zbog novih izpravah predloženih po tužitelju i imajućih se proučit po braniteljima.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona 12. siečnja (bèrzojavno) „Morning Post“ hoće sada da tvèrdi, da nisu Persianci uzeli Herat, već da su se tamo samo Afganske stranke medju sobom pobile.

List „Morning-Post“ ovlašten je, kako sada vidimo, da priobći, da su u Londonu stigle viesti neposredno iz Persie, polag kojih se glas prispievši prieko Indie o uzetju Herata po Persiancima ninajmanje nepotvèrdjuje. Sve što se je dogodilo u Heratu, nije bilo ništa nego borba sbivša se medju dvima afganskima fakciama, od kojih je jedna nadvladala.

Pokus gradit kanoniere (topovne barke) iz kaučuka zlo je za rukom pošlo, jer 11. t. m. kad su za probu s jedne takove barke stali pucat, poslie 15. hitca raznese se ista i razpèršeni komadi utonu. Tom nezgodom pogine jedan mornar, ostalu momčad izbavili su.

U „London Gezetti“ od 11. t. m. nalazi se obširno uredovno izviestje kontre-admirala Sir James Stirlinga i podčinjenih mu oficirah od flote o uništenju kineskih razbojnikah morskih. Admiral žali u depeši od 23. listopada, što je ta pobieda dosta ljudskih životah stala i izrazuje se s priznanostju o pomoći, koju je amerikanska fregata „Powhattan tom prigodom pružila Englezima. Pod 29. svibnja 1855. izviestjuje zapoviednik engleske parne šalupe „Rattler“ gospodin W. A. Fellowes, kako je on predjašnjega dana sažgao 6 razbojničkih barkah i 5. ih sobom odveo. Od Englezah nije bio tom prigodom nitko ranjen, dočim je poginulo ili ranjeno bilo 28 do 30 kinezah. Svaka od uništenih barkah nosila je 50 do 60 osobah. Jedna od istih oboružana je bila sa 14 velikih topovah, druga sa 12 topovah (medju kojima dva 24funtaša i 10 manjih topovah) a dvie su imale 8—10 topovah. Pod 6. kolovoza javlja isti morski oficir iz Hong-Konga da je 9 bojnih ladjah oboružanih u svemu sa 130 topovah i 9 manjih tèrgovačkih ladjah oteo. Amerikanci imali su tom prigodom dva mèrtva i 11 ranjenih, Englezi tri mèrtva i 7 ranjenih. Izgubitak morskih razbojnikah, koji su se hrabro branili, cieni Fellowes na 500 momakah. Pet ladjah bilo je izvèrstno oboružano i nijedna od istih nije nosila manje od 2 topa. Amerikanci, koji su Englezima pomagali, bili su se za čudo i zapoviednik Fellowes primietjuje, da ima amerikanskom lieutnantu Rolandu zahvalit svoj život. Ne manje od zapoviednika Rattlerova izvede i zapoviednik parne šalupe „Bittern“ komender Vansittard za miesecih kolovoza i rujna proti kineskim razbojnicima; no poginulo mu je i mnogo momčadi. U svemu uništi komander Vansittart u zalievu od Leotunga prieko 20 razbojničkih ladjah.

S bojišta.

Iz jednoga pisma iz tabora kod Redut-Kala priobćuje „Hamb. Korrespond.“ pod 7. prosinca medju ostalim sliedeće: Naša ekspedicia bila je bez svake koristi. Ovdie je zavladalo nezadovoljstvo, dà tuga. Od 12. t. m. prispieli su ovamo od ratnoga ministarstva tri razna, viših oficira s depešama i iz naredabah sèrdarovih proizlazi, da je isti — u Carigrad pozvan na ratno vieće — nakenio svu vojsku premiestiti u Aziu. Mi se svi radujemo što ostavljamo jedared ovu žalostnu zemlju da ju zamienimo s boljom. Vrieme nemože bit gore, nama fali sve, haljine, ista hrana. Obkoljeni smo samimi uhodama i ogrožavani ruskom mnogobrojnom vojskom sa svih stranah. Nieki oficiri tako su osiromašili, da si nemogu pribavit ni duvana, okriepe, koja našoj prostoj momčadi manjka već više miesecih.

Napisnik. XVIII.

Skupštine gospodarske podružnice varaždinske dne 2. siečnja 1856. god. u prisutju vèrh. župana presv. gosp. Škendera Šimunčića predsiednika, gg. Stiepana Vukovića namiestnog predsiednika, Mavre Brooza podružničkog perovodje, i više društvenih članovah u vèrhovno-županskom uredu obdèržavane, u kojoj bude pretresano, i zaključeno.

1. Budući da na napisnike skupštinah podružnice ove od 12. kolovoza i 27. rujna pr. g. upravljajućem odboru hèrv. slav. gospodarskog društva službeno podnešene, jošte do danas od istoga nikakovo riešenje amo nestiže, a niti isti napisnici polag obstojećeg dosele običaja u gospodarskom listu miestanca nenadjoše; s toga da sviet znade, i osviedoči se o životu preustrojene, i ne samo gledè znatnog pomnoženja družtvenih članovah, veće i glede prave i istinite želje za gospodarskim napriedkom revno težeće, i polag mogućnosti napriedujuće podružnice ove, bude jednodušno zaključeno, da se uz obično priobćivanje napisnikah podružničnih upravljajućem odboru, zamoli ujedno slavno uredničtvo narodnih novinah, da dobivene u suizvoru iste napisnike, u svoj list uvèršćivati izvoli.

2. Pošto se iz svega vidi, da poslovi gospodarskog družtva sve to većma zapinju, i da družtvo isto, uslied sveobćeg mnienja samo kukavno životari, u miesto da sve nakon svog toliko godišnjeg obstanka sve novim životom i oduševljenjem nadahne, to se skupština ova — vodjena pravom i iskrenom željom materialnog blagostanja domovine — osviedoči, da sadašnji družtveni poslovodje inimi važnimi, u slavu i ponos domovine smierajućimi, i svom dosta hvale vriednom naturnjem nagonu odgovarajućimi poslovi prieko miere obtèršeni, uzpèrkos svoj svojoj uslužnosti, svèrhom družtvenim nemogu žèrtvovati one pomnje i one brižljive niege, koja se hoće, za da nam gospodarsko družtvo bude poluga razvijanja i unapriedjenja narodnoga gospodarstva; u tu svèrhu podružnica ova želi, i predlaže, da se za buduću glavnu skupštinu raspiše natiečaj za družtvenog tajnika, kao poslovodju, koi će se izključivo samo sa družtvenimi poslovi zabavljati i za iste strogo odgovarati, ter ake opredieljena godišnja nagrada od 600 for. nebi dovoljna bila za dobiti izkusna i posve sposobna tajnika, to neka se ista na 1000 for. povisi, u tom pako neka glavnoj skupštini pripada predlog, a svietlom Banu, kao družtvenom pokrovitelju i predsiedniku naimenovanje.

3. Za predusriesti jedared tolikom neredu u sakupljanju i plaćanju godišnjih prinesakah bieše zaključeno: da se takovi vazda prigodom obdèržavanja pèrve siednice u godini uredno polažu i sakupljaju, u to ime neka nam upravljajući odbor pošalje imenik podružničnih članovah, sa izkazom njihovih zaostatakah i mi gojimo tvèrdu nadu, oslanjajući se na patriotizam i lojalnost istih članovah, da ćemo je bez zaprieke i uvriede točno sakupljati moći.

4. Petom točkom zapisnika skuštine od 27 rujna bi upravljajući odbor napisnički pozvat, da upozna podružnicu ovu sa jednom stranom nabavljenih i uspiešno upotrebljenih poljodielskih strojevah pošiljajući joj od vremena do vremena u povratak, a na družtvene troškove, iste strojeve razvidjenja i probe radi; skupština ostaje kod iste odluke i zahtieva s otim, da upravljajući odbor izreče što prije svoje mnenje vèrhu toga za buduće ovostrano ravnanja.

(Konac sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 17. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$77\frac{1}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$80\frac{1}{2}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$66\frac{1}{2}$
dto . . . . » 4%	$53\frac{1}{4}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$94\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . . » 4%	-
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » » 1839, » 100 »	129
» » » » » 1854, » 100 »	$97\frac{3}{4}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	78
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$71\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po	920
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	450
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	300
dto dto s plaćanjem na rate	332
Dionice sieverne železnice . . . po 1000 f.	2275
» bečko-glogničke železnice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice . . » 250 »	250
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	596
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	310
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$110\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$108\frac{1}{2}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$80\frac{1}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-42
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$112\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$126\frac{5}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$127\frac{1}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$111\frac{1}{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$251\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	450
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$14\frac{1}{4}$
Srebro od 17. siečnja	$10\frac{1}{4}$

SLUZBENI LIST.

Br. 1673 /g. (Izv.—3.) (3—1)

Edikt.

C. k. kotarski ured toplički kao sud do znanja stavlja, da će se uslied molbe po g. Viekoslavu Antaverů, pod 26. prosinca 1855. br. 1673. podneta druga i posliednja ovèrhbena dražba, vinograda Martina Julierova, za stranu gorespomenutog molitelja dne 6. ožujka 1856. u 9 satih u jutro na lice miesta obdèržavati, kamo se kupiti želeći pozivlju time, da će se nepokretnost ota i pod procienbene vriednosti prodati.

Zajedno se ponavlja poziv na vierovnike onostranim Ediktom br. 1229. od 28. rujna 1855. pozvani.

U Toplicah, dne 26. prosinca 1855.

C. kr. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik.

Ožegović.

Br. 9317. i 9319. (14—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno – razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855. br. 5095. i 5085. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Paunu, Ivanu, Mati i Stiepanu Mikulčiću i g. Judit Čužić, za spadavše na dobra Hum, Pleso i Kosnica, u obćinah Stubica, Gorica i Kosnica, kotaru Stubičkom i v. goričkom, županii zagrebačkoj ležeće $1^{6}/_{8}$ i $^{5}/_{8}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: gg. Paunu, Ivanu, Mati i Stiepanu Mikulčiću, za dobra Hum i Pleso, sa glavnicom od 700 fr. sr. te gosp. Judit Čužić, za dobro Kasnica, sa glavnicom od 2 0 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856. teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 30. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dođi imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9320. i 9321. (12—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno – razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 11, prosinca 1855 broj 5067. i 5068. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Aloisii Horvat i Eduardu Kerestúry, za spadavše na bivše predialno dobro Vurnovec, u obćini Vurnovec, kotaru sv. ivanskom županii zagrebačkoj, ležeće $1^{5}/_{8}$ i $9^{4}/_{8}$ kmeske i 1 želiarske naselbine konačno dopitala odštetu i to: g. Aloisii Horvat, sa glavnicom od 525 fr. sr. i g. Eduardu Kerestury, sa glavnicom od 3850 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorè postavljenog roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. lipnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dođi imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9318. i 9322. (11—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5089. i 5065. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Heinrichu i Ljudevitu od Mixich, te gji. Amalii Horvat, rodj. Leder, gg. Nikoli, Ljudevitu, Kristoforu i Terezii Leder, za spadavše na dobra Dvorjani i Kraj, u obćinah Petrovini, Kraj itd. kotarih Jaska, Samobor i Zagreb, županii zagrebačkoj, ležeće $15^{4}/_{8}$ i $7^{3}/_{8}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to naime: a) g. Heirichu i Ljudevitu od Mixich, za dobro Dvorjani, sa glavnicom od 6200 fr sr., b) gji. Amalii Horvat rodj. Leder, i gg. Nikoli, Ljudevitu, Kristoforu i gji. Terezii Leder, za dobro kraj, sa glavnicom od 2900 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17, ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, [illegible] se ujedno ovime ročište [illegible] u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9420, 9454 i 9456. (15—DS.) (3—1)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 15. i 18. prosinca 1855 broj 5141, 5243. i 5143. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. za spadavše na dobra Prigorje, Opatia i Vèrbovec-Boševec, u obćinah Bèrdovec, Opatia itd. kotarih Zagreb, Sisek, Jaska i Karlovac, županii zagrebačkoj, ležeće $2^{6}/_{8}$ $13^{2}/_{8}$ i 4 $^{15}/_{16}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to naime: a) g. Viekoslavu Kèrčeliću, za dobro Prigorje sa glavnicom od 1050 fr. sr., b) gg. Emilu, Aurelu i Marcelu od Kuševič, za dobro Opatiu sa glavnicom od 5300 fr. sr., c) gg. Donatu od Tomić, Eduardu i Albertu od Štriga, Louise Schioni, Agnezi i Balbini Raizner, za dobro Vèrhovec-Boševec sa glavnicom od 1975 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 9. lipnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 29. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Nr. 9118 i 9120 (4—D.S.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 4. prosinca 1855 broj 4951 i 4954. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Barbari Pilipović i gosp. Emilu od Vèrnić, za spadavše na dobra Turan i Čegli, u obćinah Belcici, Turan, itd. kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj ležeće $3^{1}/_{8}$ i 4 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: gji. Barbari Pilipović, za spadavše njezin dobra dio sa glavnicom od 1300 fr. sr. i g. Emilu od Vèrnić, za spadavše njihovo dobra dio sa glavnicom od 1600 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom na 15. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. svibnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9453. (D.S. 16) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-raztereтnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 18. prosinca 1855 broj 5242. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. g. Ljudevitu Kuchtić, za spadavše na dobro Dubravčak, u obćinah Orle, Oborovo i Setuš, kotaru sisačkom županii zagrebačkoj ležeće $8^{3}/_{16}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 3300 for. srebra, od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. komad br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve one osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod br. 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 19. svibnja 1856 u 9 urih prie podne, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Zagrebu dne 28. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 83. (DS.—18) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje zemljištničkih napisnikah u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu.

Od strane c. k. zemljištničkog ravnateljstva u Zagrebu, daje se u obziru zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u sèrbskoj vojvodini i u tamiškom Banatu uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855. dèrž. zak. lista komad XLVIII. br. 222. na znanje sliedeće.

U sèrbskoj je vojvodini i u tamiškom Banatu u svèhu uvedenja zemljištnicah polag obćinah jur izvedeno miestimičko izvidjenje u kr. slobdnome gradu Novomsadu i u tamiškom okružju, izuzemši kr. slobodni grad Temišvar, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svakome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički sa naznačenjem čestičkim i nacèrtima amo spadajućim:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Novogsada u c. k. uredu zemljištničkom u Novomsadu.
b) Vèrhu obćine Vèršca u c. k. zemljištničkom uredu u Vèršcu, i
c) Vèrhu svih ostalih obćinah spadavših godine 1848. k županii tamiškoj (okružju tamiškome) izuzemši kr. slobodni grad Temišvar, u c. k. zemljištničkom uredu u Temišvaru.

Obavljivanje posalah i uredovanjah proizvirujućih iz obnarodovanja napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856. te su tomu odredjeni, c. k. okružni sud u Novomsadu za kr. slobodni grad Novisad.

C. k. kotarski ured u Vèršcu za obćinu Vèršac, i c. k. zemaljski sud u Temišvaru za sve ostale obćine spadavše godine 1848. k županii tamiškoj (okružju tamiškome) izuzemši ipak kr. slobodni grad Temišvar.

Obližje naznačenje uredovanjah i poslovah, pripadajućih gori navedenim sudištima i strankama, sadèržavano je obširnie u izroku, izdanom po c. k. zemljištničkom ravnateljstvu u Temišvaru pod 31. prosinca 1855, te uvèrštenome u uredskih listovih bečkih novinah od 8. siečnja 1856. br. 6. i novinah temišvarskih.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo.

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1856.

Br. 22. (Izv.—10) (3—3)

Oglas.

Pravo mesarenja slob. i kr. grada križevačkog dat će se za vrieme od 1. veljače 1856. do zadnjeg siečnja 1857. u najam putem dražbe, za koju bi rok na dan 22. siečnja 1856. prie podne u 9 satih odlučen.

K ovoj dražbi pozivlju se svi, rečeno pravo najmit hoteći, s tom opazkom, da se najmeni uvieti svaki dan kod ureda gradskog načelništva u vremenu običnog uredovanja uvidit mogu.

Magistrat sl. i kralj. grada Križevca dne 8. siečnja 1856.

Gašpery,
načelnik.

Br. 103. (Izv.—13.) (3—1)

Oglas.

Dana 28. siečnja 1856. u 9 satih prie podne bit će putem javne dražbe radi neplaćenog poreza i dometah u gradu sv. Helena na vlast g. baruna Lazara Hellenbach spadajućemu prodavane sliedeće pod plienitbu uzete stvari: 200 vaganah kukuruza u klipu, 100 vaganah proje, 100 hvatih suvih bukovih dèrvah, 200 centih siena.

Kupiti želeći pozivaju se, da na dražbu s gotovim novcem dodju.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 14. siečnja 1856.

Br. 82. (DS.—17) (3—1)

Izrok.

Obnarodovanje zemljištničkih napisnikah u kraljevini Ugarskoj.

Od strane c. k. zemljištničkoga ravnateljstva u Zagrebu, daje se glede zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u kraljevini Ugarskoj, a ono u pet upravnih okolišah šopronskom, požunskom, peštanskom, prešovskom (Eperies) i velevaradinskom uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855 dèrž. zak. lista kom. XLVIII. br. 222. na obće znanje kao što sliedi:

Šopronski upravni okoliš.

U šopronskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje (Localisirung) polag obćinah već posve obavljeno u županiah mošonjskoj i gjurskoj, (Wieselburg und Raab), te će od 1. veljače 1856. počemši biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima, amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu sviuh obćinah, spadavših godine 1848. k županii mošonjskoj, u c. k. zemljištničkom uredu u ugarskom starom miestu, i
b) vèrhu sviuh obćinah spadavših godine 1848. k županii gjurskoj, ujedno vèrhu kr. slobodn o grada Gjura u c. k. zemljištničkom uredu u Gjuru.

Obavljivanje uredovanjah i posalah skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. stolični ured u ugarskom Starom miestu za obćine navedene pod a. i c. k. stolični ured u Gjuru za obćine naznačene pod b.

Požunski okoliš upravni.

U požunskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah već obavljeno u županii požunskoj, izuzemši kr. slobodne gradove i obćine Joka, Nagy-Abony i Kiliti, kao u jednoj strani županie nitranske, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu sviuh obćinah, spadavših godine 1848. k županii požunskoj (izuzemši kr. slobodne gradove i obćine Joka, Nagy-Abony i Kiliti) u c. k. zemljištničkom uredu u Požunu, i
b) vèrhu kr. slobodnoga grada Skalicah s obćinama Mokri-Haj i Mali pritrz, kao i vèrhu carsko obiteljskoga spahiluka Holić s obćinami Holić, Kadov, Vradist, Močidlan, Tèrnovec, Vidovan, Vekovas, Radoševec, Oresko, Vieska, Lopašov, Unin, Radimov, Petrovila, Egbel, Letnice i Kopčan u c. kr. zemljištničkom uredu u Skalcih (Skalitz).

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih s obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. zemaljski sud u Požunu za obćine pod a. i c. k. stolični ured u Skalicih za obćine pod b. navedene.

Budapeštanski okoliš upravni.

U budapeštanskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah obavljeno u sjedinjenoj županii Pešta-Piliš Šoltskoj, (Pest-Pilis-Solt) (izuzemši kr. slobodni grad Peštu i obćine Nagy-Körös i Kečkemet) te će od 1. veljače 1856. biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički sa čestičkim naznačenjem i načèrtima, amo spadajućim i to:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Budima sa starim Budimom u c. k. zemljištničkom uredu u Budimu, i
b) vèrhu sviuh ostalih obćinah, spadavših godine 1848. k županii Pešta-Piliš-Šoltskoj (izuzemši kr. slobodni grad Peštu i obćine Nagy-Körös i Kečkemet) u c. kr. zemljištničkom uredu u Pešti.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih s obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će dne 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. zemaljski sud u Budimu za obćine pod a. i c. k. zemaljski sud u Pešti za obćine pod b. navedene.

Upravni okoliš košički (Kaschau).

U košičkom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljistnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah posve obavljeno u županii Šaroškoj, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svakome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Sabinova (Zèben) u c. kr. zemljištničkom uredu u Sabinovu.
b) Vèrhu kr. slobodnoga grada Bardiova (Bartfeld) u c. k. zemljištničkom uredu u Bardiovu, i
c) vèrhu ostalih obćinah, godine 1848. spadavših k županii Šaroškoj, i amo uzevši kr. slobodni grad Prešovu (Eperies) u c.k. zemljištničkom uredu u Prešovi.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856, te su glede toga odredjeni c. k. stolični ured u Sabinovu za kr. slobodni grad Sabinov.

C. kr. stolični ured u Bardiovu za kr. slobodni grad Bardiov, i c. kr. županijski sud u Prešovi za sve ostale obćine, spadavše godine 1848. k županii šaroškoj, kao i za kr. slobodni grad Prešovu.

Upravni okoliš velevaradinski.

U velevaradinskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah u županiah bekeškoj i čanadskoj polag obćinah posve obavljeno miestimičko izvidjenje, te će od 1. veljače 1856. biti u c. k. zemljištničkom uredu u Gyuli otvoreni svakome na uvidjenje zemljištnički napisnici ujedno sa čestičkim naznačenjem i amo spadajućim nacèrtima.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će 1. veljače 1856. te je glede toga odredjen c. k. županijski sud u Gjuli za sve obćine godine 1848. spadavše k županiam bekeškoj i čanadskoj.

Obližja naznačenja uredovanjah i poslovah, pripadajućih gori navedenim sudištima kao i strankama, sadèržana su obširnie u izroku, izdanom po c. k. zemljištničkom ravnateljstvu u Pešti dne 26. prosinca 1855., proglašenom u uredskih listovih bečkih novinah od 29. prosinca 1855. br. 305., i u peštanskih novinah.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo.

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 19. SIEČNJA 1856. Broj 16.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ 1. siečnja 1856 nastaje novi tečaj „Narodnih Novinah.“ — Pozivamo s toga domorodno obćinstvo, da izvoli predplatu obnoviti, i to domaći na pol godine sa 4 for., na četvèrt godine s 2 for., vanjski, kojima će se list svagdanjom poštom slati, na pol godine sa 6 for., na četvèrt godine s 3 forinta srebra.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Beča. Polag jedne jučer — u sriedu dne 16. siečnja — ovamo prispievše bèrzojavne viesti iz Petrograda od istoga dana poslie podne u 2 sata Rusia je, kako čujemo, **prosto i bez priuzdèržaja** primila predloge stavljene po Austrii u porazumljenju sa zapadnim silama kao temeljne uviete mira imajućega se sklopit. (Wiener Zeitung 17. siečnja.)

Austrianska carevina.

U Novom Sadu, 31. pr. m. I drugi koncert g. Stankovića imali smo, kao što je oglašeno bilo, a ovaj prošli četvèrtak u večer. U obće se je opet sve dopalo i dopasti moralo. Nieki komadi su repetirani biti morali. Medjutim nam je milo, što vidimo oglašen i treći koncert, koga će koncertovac sutra u nedielju na istom miestu davati na korist ovdašnje bolnice i normalnih školah. Na svaki način bit će to za sada i posliednji koncert od g. Stankovića kod nas. — Dali će se opet kad sietiti i tako nas ugodno zabaviti.

— Tèrgovačka i obèrtnička komora u Pešti pretresala je 28. prosinca p. g. o predloženoj osnovi novog zakona za obèrtničtvo; povierenstvo komore jedinodušno izjavilo se da pristaje na načelo slobode prometništva, koja u osnovi novog zakona vlada.

Iz Beča, 4. siečnja. Uzvišeno popečiteljstvo dohodarstva razaslalo je svim dotičnim vlastima sliedeći izpravljeni spisak, svih c. k. austrianskih poklisarah kod inostranih dvorovah u Europi: u Gèrčkoj, vitez Walter, stranujući nastojnik; kod Principatah Anhalt, Schwarzburg i Reuss, konjanik od Grinner, dielovodja; Prusii knez Gjuragj Eszterhazy, poklisar; Švajcarskoj, vitez od Kübek, stanujući nastojnik; Belgii, vitez Vrint Treuenfeld, poklisar; Assia-kassel, Waldek i Lippe, pl. Philippsberg, poklisar; Assia-Darmstadt i Nassau, knez Lützov, poklisar; Turska, vitez Prokeš-Osten, poklisar; Danska, knez Hartig, poklisar; Sassonia, za sada miesto prazno; Toškana, vitez Hügel, poklisar; Frankfurt na Menu, pl. Dumreicher, dielovodja; Olanda, vitez Doblhoff, poklisar; Engleska, knez Kolloredo Walsee, poklisar; Španjolska, knez Kuefstein, poklisar; Portugalska, knez Gjorgji, dielovodja; Bavarska, knez Apponi, poklisar; Napuljska, konjanik pl. Martini, poklisar; Francuska, vitez od Kübner, poklisar; Rusia, knez Valentin Eszterhazy, poklisar; kod papine dèržave, knez Mauricio Eszterhazy, poklisar; Wirtemberg, vitez Handel, poklisar; Piemont, knez Paar dielovodja; u Varšavi vitez Lederer, glavni konzul; Švedska i Norveška, vitez Langenau, poklisar; Modena i Parma, vitez Lepšeltern, stanujući nastojnik; Annover, Oldenburg i Braunschweig, knez Ingelheim, poklisar; Amburg, Brema, Lubeka i Meklenburg, vitez Menšenger poklisar.

Sèrbia.

Iz Beograda imamo ovo: Njegova svietlost knez Aleksander otišao je u Kragujevac. — Oficir onaj, koga su Turci zlostavili, zatvoren je i došao kao vojnik pod sud. Turci, koi su na oficira napadali, dobili su po 120 degenekah. —

Iz Beograda, 29. pros. po star. U. ovim novinama napomenuto je, da će se po

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Grad taj izgubio je tečajem novieg vremena pèrvašnju znamenitost i važnost svoju, i to većom stranom poradi nesrietnog svog položaja, budući leži poniešto izvan tèrgovačkog savoza, o kojem sada ponajviše visi važnost gradovah. Ali zato će ipak u historii naroda našega Križevački grad vazda zauzimati ono častno miesto, koje ga punim pravom ide, i koje mu nitko oteti il okaljati nemože a i nesmije, tim manje, što je uprav taj mali i ubogi grad u novije vrieme, gdie se je radilo o unapredjenju duha narodnoga, drugim mnogo većim i tobož izobraženiim gradovima domovine naše na izgled biti mogo. Pojedinih pako ljudskih mahnah i nedostatakah, kao što ih napomenusmo do sada, ima **svigdie**, dakle i u Križevcih, te ih je slobodno iznositi na vidielo, jerbo time se nenanosi nikad uštèrb moralnoj vriednosti ukupnoga žiteljstva, ni rodnom miestu njihovom.

Nu pustimo na stran tà razmatranja, koja bi nas lahko potaknuti mogla da ovdie i o drugim gradovima domovine naše koju riečcu proslovimo i gdiešto na sva usta kažemo, što bi na svom miestu nebi bilo — budući se tù radi samo o dogadjajima u Križevcih. Bolje će dakle biti, ako se opet vratimo sa stranputice, nastavljajuć pripoviedku, za da nestèrpljivi čitatelj već jednom sazna, koi je uzrok što su Križevčani tako uzdèrmani bili, i što će reći ona jur niekolikoputih ominozno izustjena riečca: **sutra**.

II.

Sunce se jur sagibalo k zapadu, te pozlatjivalo traci svojimi prozore jedne izmedju najuglednijh kućah sriednje varoši, gdie iza jednoga prozora za malenim šivaćem-stolićem siedjaše dvie ženske glave, baveć se šivanjem odiećah za sutrašnju svečanost. — To bieše supruga obće štovanog spajie i varmedjskog asesora Mladenovića sa svojom ćerkom.

Da je to majka i kći, to bi bio sriednje ruke fiziolog odmah pogodio, jer plemeniti i uz pèrkos provaljenoj 40 godišnjoj dobi svedj još liepi potezi lica starije gospoje zèrcališe se u mladjahnom lišcu liepe jedinice njezine, imenom Anke, koja je uprav prie tri dana navèršila 16 godinah. A šta je hasne ovdie na dugo opisivati ono, što se i onako pravo opisati nemože, koja li je korist hvaliti ono, što se samo liepotom i dobrotom hvali. Dosta neka bude kad se reče, da majki isto tako kao ni ćerki prigovora nebi od nijedne strane. Ista Rešetićka i Trubentić priznavaše to jednoglasno, a to će dokaže mnogo reći, jer takova sviedočba u stanovitom obziru mnogo važi.

„Majko mila“ reče, pošto ustadè i na stolić metne svoje šivelo, ljubeznim posmiehom Anka „vieruj mi, ja nemogu da šivam dulje, pèrsti su mi jur ukočeni. A kako nebi? ta čitav skoro dan šivamo svejednako bez oduška. To je odviše! — A znaš li, da i tata veli: što je odviše, nije ni s kruhom dobro.“

„Al ko hoće da žanje, on treba da ore i da sije, kaže takodjer tata“ odgovori joj prijazno mati. „Ti hoćeš, da se zabavljaš sutra, treba dakle da radnjom stečeš tù zabavu.“

„Nebi li ipak dobro bilo, da pošaljemo po švelu Katicu, štono je do danas šivala kod supruge gospodina podžupana.“

„Ćerko, šta to govoriš?“ — Naopako, da te je otac čuo! — Ti znaš, da on netèrpi ništa što udara na tudje, pa se s toga svedj čvèrsto dèrži starih hèrvatskih običajah. On veli, da svaka prava Hèrvatica, bila ona visokog ili nizkog roda, ono što jede i čim se odieva, sàma priugotoviti mora. Pa mi sad reci, nema li pravo?“

„Ima pravo, ali —“

„Znam ja, šta hoćeš da rečeš,“ upade ćerki u rieč majka „to najme, da nami netreba tako točno dèržati se tog njegovog pravila, budući nas je Bog blagoslovio dovoljnim imetkom. — Ali, vieruj majci svojoj, da ženska glava, koja nezna šta joj treba znati u svakdanjem životu, nemože da bude dobra supruga i brižljiva mati.“

„Ja sve to uvidjam, ljubezna majko, al mi se ipak kadšto čudnovato vidi, da mi, kojino imamo liepo imanje dva sata odavle, zatim i ovu kuću ovdie, ipak onako neživimo kao što bi živiti mogli, dapače ni onako, kao što živu gdiekoje obitelji ovdie, u kojih je mnogo manje imetka i dohodka. Gledaj na primer gospoju Cifrićku i njezine kćeri, zatim obitelj Gizdelinićevu, kako uprav gospodski živu.“

„Neka!“ odgovori majka ozbiljno „svaki neka radi što zna i što za bolje nadje, to nas nije briga ni najmanje, a mi ćemo kao do sad tako i unapried, s toga se barem kajati nećemo.“

„Oprosti mi, majko“ reče na to Anka, dočim priskoči i majku strastno ogèrli. „Oprosti mi, što kadkad uprav u vietar govorim, ta ti znaš i onako da te ipak u svemu slušam.“

„Znam ja to dobro, inače te nebi ni ljubila tako kao što te ljubim. U tebe je čvèrst značaj a mekano sèrce, samo što ti mladjahni i neizkusni duh kadšto, prem riedko, hoće da poleti u čarobne one kraje, što ih praktičan sviet fantastičnimi zove. — Znam ja, to je obično kod mladih dievojakah tako! — Ta i ja sam mlada bila i koješta mislila i snovala, što sada uvidjam da bieše pusta sanjaria.“

„Mila moja mamice, ti si moj angjeo čuvar“ reče na to Jelisava te poljubi majku u ruku.

„A ti si milo diete moje!“ primieti majka, metne sad takodjer svoje šivelo na stolić te poljubi i ogèrli si ćerku.

Zalazeće sunce obasjà u taj par zadnjim zlatnim trakom svojim taj liepi prizor, kao da ga blagosivlje. (Dalje sliedi.)

uredjenja plaće učiteljske moći i penzioni fond za učitelje, njihove udovice i siročad ustanoviti. Zato nam je milo što možemo javiti, da je naše visoko praviteljstvo i u ovom obziru jedno riešenje učiniti izvolilo. Ono je t. j. riešilo, da se narodu otačbine naše ponudi, da onu hranu, koju je prošle godine na slučaj izvanrednih potrebah dao, ustupi, pa počem se proda da se od tih novacah osnuje penzioni fond za udovice i siročad sviešteniksh i učiteljah osnovnih školah. Ovo na obću korist odnoseće se rešenje nadamo se, da će svaki sèrbin tim prie odobriti, kad samo pomisli, da se ono odnosi na one ljude, bez kojih narod nikako biti i obstati nemože, a kojima je stanje bolje sudbine dostojno. (Sèrbske Novine.)

Turska.

Iz **Carigrada** javlja „Oester. Corr.“ da je sve više prilike, da će se sjediniti jermenska i zapadna cèrkva.

Uslied jednoga pisma iz **Tirnove** od 29. prosinca pobili su se momci od ondašnjeg englesko-turskoga neuredjenoga konjaništva s Arbanasi, kojom prigodom peginulo je 8 osobah s obie strane. Ti Arbanasi dolaze svake godine sa svojih bèrdah ovamo i bave se lieti kaldermanjem sokakah, vooma su nemirni ljudi i više putah se dogodi, da zimi kad im nastane radnje, uznemiriva ju javne drumove kao razbojnici.

Pruska.

Pruska vlada izrazila je želju da bi se poznansko-breslavska železnica dogotovila do prolietja. Čini se kao da obzir na strategičku važnost ove železnice spada k razlozima ovdie sudielujućim.

Javlja se bèrzojavno iz **Berlina** novinama „Indep. Belge“ 13. siečnja: Tvèrdi se, da se protupredlozi Rusie slažu stranom s promienama naznačenim po baronu Seebachu i stranom počivaju na rasprostranjenim dobrovoljno po ruskoj vladi predlozima sadèržanim u okružnici grofa Nesselroda. Rusia je dakle pristala na ustupljenje dunajske delte.

Talianska.

— „Armonia“ javlja da je general La Marmora pred svojim odlazkom izvan viećanjah s ministrima imao i dulju audienciu s Nj. veličanstvom kraljem; kao što se čuje, u ovom porazgovoru zaključak je učinjen, da je piemonteska vlada pripravna, još veće žèrtve za nastavljanje tega rata doprinieti, ako bi to dogadjaji zahtievali.

Polag „Italia e Popolo“ iseljuje se iz Sardinie u Montevideo i Buenos Ayres sve više i više svieta.

Novinama „Diritto“ pišu iz Novare, da vojnici anglo-taljanske legie tamo većom stranom nastanjene čine svakojakih neredah i neprilikah i tako daju povod temeljitim tužbama na pomanjkanje vojničkoga zapta istih.

U Turinu misle na godinu dèržati izlog radinosti, koi će biti otvoren svakome obèrtniku, makar od kuda bio. Već je odredjen i odbor, koi će njime upravljati.

Španjolska.

Jedna depeša iz Madrida od 12. siečnja glasi: Gospodin Rovero obratio se je s pitanjem na vladu u obziru najnoviih dogadjajah. Bilo mu je odgovoreno, da se stvar po vojničkih oblastih gorljivo istraživa. — O'Donell pribivat će u ponedieljak korteškoj siednici.

Švajcarska.

Iz **Bèrne** 10. siečnja pišu: Dočim kupljenje vojnikah za englesku švajcarsku legiu tako dobro napreduje, da će se već ovoga mieseca započet sačinjat 3. regimenta, francuska legia neide nikako s miesta. Pribivanje generala Ochsenbeina u Bèrni ima zato ponajviše u tom svoj razlog, da sklopi dalje saveze. Više viećanjah dèržalo se je s oficirima imajućim upliva i doznaje se, da će se uz francusku granicu podić više novih pisarnicah za kupljenje vojnikah.

Danas u subotu dne 19. t. m. predstavljat će se u ovdašnjem narodnom kazalištu u hèrvatskom jeziku na korist g. Freudenreicha mladjega **pèrvi put** šaljivi narodni igrokaz s **pievanjem** pod naslovom: **Dva pištolja**, gdie će izvan običnoga narodnoga kazalištnoga družtva sudielovat gospodične **Hybl** i **Norveg** i gospoda **Kolas** i **Köck**, članovi ovdašnjega niemačkoga kazališnoga družtva. Budnć da je vieština imenovanih predstavljaocah poznata našem občinstvu i jer su isti, kako iz izviestnoga izvora čujemo, uviežbani već **posve dobro** u našem izgovoru, nije sumnje, da će ta predstava bit takova, kakove još u našem jeziku imali nismo i zato nemožemo na ino, nego pozorno učinit naše občinstvo na ovu **izvanrednu** predstavu, nadajuć se od njegova rodoljubja, da će ju tim u većem broju posietit, što g. koristnik, koi nas je svojom vieštom igrom u našem jeziku već toliko putah obradovao, za cielo zaslužuje, da mu budu trudi od strane priateljah narodne kazališne umietnosti, koje je on glavna podpora, **obilno** nagradjeni.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 18. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$78\frac{3}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$80\frac{5}{8}$
dto . . . . » 4½%	$66\frac{1}{2}$
dto . . . . » 4%	$60\frac{1}{4}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$94\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » » 1839, » 100 »	129
» » » » » 1854, » 100 »	$98\frac{1}{4}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	56
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	78
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$71\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po	931
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	450
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	314
dto dto s plaćanjem na rate	335
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$2262\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	250
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	595
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	310
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$89\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$109\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$108\frac{3}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$79\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-38
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$109\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$126\frac{1}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$126\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$111\frac{1}{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$250\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	455
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$13\frac{3}{4}$
Srebro od 18. siečnja	$9\frac{1}{2}$

SLUZBENI LIST.

Nr. 452. (Fin.—2) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der h. k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 9. Jänner 1856 Z. 214. werden auf der Reichsdomäne Verbovec-Rakovec 1500 bis 2000 Centner Heu am 7. Februar 1856 um 9 Uhr Vormittags beim k. k. Domänenamte zu Verbovec im Versteugerungswege an den Meistbiethenden hintangegeben werden der Fiskalpreis wird mit vierzig Kreutzer (40) CMze. per Centner Heu festgesetzt.

Vor Beginn der Lizitation wird ein 10%" Vadium des Ausrufspreisen zu Handen der Lizitationskommisission zu erlegen sein.

Die nähere Lizitationsbedingnisse können sowohl hieramts als auch beim k. k. Domänenamte Verbovec eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 12. Jänner 1856.

Heim.

Nr. 6864. (Sl.—1) (3—1)

Conkurs-Kundmachung.

Im Nachhange der Concurs Ausshbreibung vom 18. Juni l. J wird bekannt gegeben, dass in dem Kaschaurr politischen Verwaltungsbebiethe noch 19 Conzeptspraktikantenstellen mit dem Adjutum jährl. 300 fl. CMz. und 11 Conzeptspraktikantenstellen ohne Adjutum zu besetzen sind.

Zur Besetzung dieser Stellen haben die Bewerben, u. z. auch solche welche nur eine specielle Abtheilung der theoretischen Staatsprüfung mit gutem Erfolge bestanden haben gegen Ablegung der zweiten speziellen Prüfungsabtheilung binnen Jahresfrist, ihre vollständig instruirten Gesuche unter Angabe ihrer Sprachkenntnisse längstens bis 15. Februar 1856 u. z. wenn sie bereits in dienstlicher Verwendung stehen, durch ihre Vorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres gegenwärtigen Aufenthalts bei dem Kaschauer k. k. Statthalterei-Abtheilungs-Präsidium einzureichen.

Vom k. k. Statthalterei-Abtheilungs-Präsidium.

Kaschau am 21. December 1855.

Br. 321. (DS.—19) (3—1)

Opoziv.

Budući je sudbeno dopitana dražba g. Eduarda Zerpaka, iz stečajne mase Apokove namirena, to se ovim opozivlje na dan 28. siečnja i 18. veljače 1856 naviećtena dražba sudbeno zaplienjena obveze Antuna Adamovića vèrhu 4000 fr. sr. terete rečene mase koristne.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu 16. siečnja 1856.

Klobučarić. Jović.

(Izv.—8) (3—2)

Služba pisara.

U odvietničkoj pisarni dolepodpisanog izpražnjena je služba pisara sa miesečnom plaćom od 25 fr. sr. Natiecatelji, koji se sa imanom u juridičkoj pisarni praksom, podpunim znanjem hèrvatskog, niemačkog i ako moguće latinskog jezika, izpravnim i skladnim rukopisom kao i ćudorednim vladanjem izkazati imadu, neka se izvole sa svojimi vlastoručni u naznačenim jezicima pisanimi i obskèrbljenimo molbenicama do konca tekućeg mieseca na dolepodpisanog obratiti.

U Karlovcu 6. siečnja 1856.

Baron Dragutin Kušlan,
odvietnik.

Br. 103. (Izv.—13.) (3—2)

Oglas.

Dana 28. siečnja 1856. u 9 satih prie podne bit će putem javne dražbe radi neplaćenog poreza i dometah u gradu sv. Helena na vlast g. baruna Lazara Hellenbach spadajućemu prodavane sliedeće pod plienitbu uzete stvari: 200 vaganah kukuruza u klipu, 100 vaganah proje, 100 hvatih suvih bukovih dèrvah, 200 centih siena.

Kupiti želeći pozivaju se, da na dražbu s gotovim novcem dodju.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 14. siečnja 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—6) (3—3)

U poslovnici gospodarskog družtva za Hèrvatsku i Slavoniu — popuniti se ima pisarska služba, koji takovu uz primiernu plaću zadobiti želi; neka se s dokazima dosadašnjeg svog zabavljanja i sposobnostih za tu službu kod poslovodjstva družtvenog u Narodnom domu u Zagrebu do 30. t. m. prijavi. —

U Zagrebu dne 11. siečnja 1856.

Poslovodjstvo
družtva gosp. za Hèr. i Slav.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 21. SIEČNJA 1856. Broj 17.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 12. siečnja t. g. miesto pèrvoga financialnoga nadsavietnika kod c. k. hèrvatsko-slavonskoga financialnoga zemaljskoga ravnateljstva najmilostivie podielit ondašnjem financialnom nadsavietniku **Franji Tschofen-u**, a time izpražnjeno miesto drugoga financialnoga nadsavietnika ondašnjem financialnom savietniku, **Danielu pl. Stanisavljeviću.**

C. k. ministar financiah našao je za shodno da predstojnika c. k. poreznoga zemaljskoga povierenstva u vojvodovini sèrbskoj i tamiškom banatu, Andriu pl. Mocsonyi-a na njegovu molbu digne od ove službe i da upravu ovoga povierenstva povieri c. k. ministerialnom savietniku i predstojniku c. k. financialnog zemaljskog ravnateljstva u onoj krunovini vitezu Berndu.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Petrograda, 11. siečnja. Zapoviedju vojsci imenovan je general Lüders vèrhovnim zapoviednikom južne vojske i u Krimu. General Suhofanet komandira pod Lüdersovom vèrhovnom zapoviedju, knez Gorčakov dobio je drugo opredieljenje.

Iz Hamburga, 14. siečnja „Le Nord-u" javljaju: Dva engleska bojna broda, koji sačinjavaju prednju stražu drugih, stigla su pod Kodanj. Idu u baltičko more.

Iz Turina, 17. siečnja. Piemonteski zajam zaključen je jučer upèrkos živahne oposicie desne strane sa 100 proti 28 glasovah.

Mletci, 18. siečnja. Sučleni medjunarodnoga povierenstva za gradjenje suežkoga prekopa otišli su na cesarskom parobrodu stavljenom im na razpoloženje put Malamoka, da prouče narav lagunah toli podobnu naravi egipatskoga Istma.

Polag najnoviih viestih iz Beča radi se sada o tom, da se ponajprie sklopi **primirje.**

Turska.

Viesti iz Carigrada od 7. t. m. stignuvše parobrodom „Australia" O položaju Omerpaše doznaje se, da on koncentrira svoju vojsku. Što se njegova dolazka u Carigrad tiče, nije bilo ništa pobližjega i izviestnoga poznato. Turci se pripravljaju poslat novu vojsku u Erzerum. Svikolici europejski liečnici tuneskoga kontingenta, koi je u Batumu omalio se malone do tretjine, odpušteni su. Viesti iz Teherana potvèrdjuju, da ruska diplomacia tamo neumorno radi, da odèrži i poveća svoje zemljište. Za barona Rothschilda iz Pariza najmljen je konak u Peri. — Sultanskim fermanom podieljena je dozvola za gradjenje Abdal-Medšid-kanala kod Kustenđe u svèrhu sjedinjenja cèrnoga mora s dunajem i priključenja k željeznici od Carigrada u Beograd. Uslied prijave iz Kamieša od 1. t. m. namierava francuska vlada na prolietje poslat vojsku tako na niži Dunaj kao i u Aziu, a u Krimu ostavit samo jedan pričuvni zbor. Tamo je još vaviek velika studen, kroz što osobito Piemontezi mnogo pate. Dizanje još ostalih dogovah u zrak, odgodjeno je do dojdućega mieseca. — Viesti iz Atene stigoše 11. t. m. Uslied kojih je tamo bio stigo turski poslanik Riza-Bej. Dosadanji progon razbojnikah nije imao znatna uspieha. Iz Smirne javlja se od 9. t. m. da je tamo velika tèrgovačka kuća Tidac falirala s jednim milionom piastrah.

Iz Carigrada 4. siečnja. Porta je dobila zle viesti od Omer-paše iz Anna-kala i od Selim-paše iz Erzeruma; istina, Omerpaši je za rukom pošlo, izgubivši nešta pèrtljaga i 3 topa, srietno dovest veću stranu vojske u Redutkale, da ju ukèrca put Batuma i Trapezunta, ali **stražnja straža pod Ferhad-pašom (baronom Steinom) patila je strašno. Posliednji se je težkom mukom ploveći prieko Ingura izbavio.** Omerpaša baca svu krivnju na poglavicu svoga štaba Ferhadpašu, on ga zove dobrim teoretikom, no kaže da nema dosta praktičnoga izkustva.

Još žalostnie glasi viest Selimpaše iz Erzeruma, koi može pèrvim udarcem doći Rusima u ruke; glasa se, da su Selim i Halimpaša očitovali da bi bilo najbolje, da se iz Erzeruma povuku u Trapezunt, da izbave ostatak anatolske vojske.

To su nepovoljne one viesti, koje sačinjavaju predmet viećanja turskih ministarah. Veliki vezir našao je za shodno u ime ukupnih dostojanstvenikah sastavit pismo na sultana, da mu pobližje predoči položaj, u koi je prispiela Turska. Istinu govoreći, turska vlada nema u tom času više narodne vojske.

S toga kažu da je zaključeno, Selimpašu u **Trapezunt** a **Omerpašu u Carigrad pozvat da brane sultanova prava i bezbiednost prorokovu nalazeću se u pogibelji.**

Hoće li pako saveznici dopustit Omerpaši, da posiedne bosporske tiesnace? Nipošto! pa opet hoće porta sve i sva da poduzme u tu svèrhu; sultanova sestra nastoji, ovaj korak ministarah da podupre svojim uplivom. Riečju: Turska hoće da se istèrgne iz željezna naručaja saveznikah.

Franceska.

Iz Pariza, 13. siečnja. „Moniteur" javlja da je računalište danas u svečanoj siednici priznalo da su računi od godine 1854. u redu. Nadalje priobćuje, da će cesar u utorak okolo 1 ure u tuilerijskom dvorištu dèržat razgled svih vojničkih odielah nalazećih se u Parizu, koji sačinjavaju dio krimske vojske i da će tim povo-

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Nietko u taj par čvèrsto zakuca na vratima. Anka ponješto uplašena tèrgne se iz naručaja majčina.

Na odziv gospoje Mladenovićeve otvore se medjutim širom vrata i u sobu stupi svojim običnim kicoškim korakom — Trubentić.

„Sluga ponizan, milostiva gospojo i gospodično" reče, nakloniv se gospojama.

„Da ste mi zdravo" odvrati mu domacica.

„*Oprostite*" prihvati opet naš delija „što, griešeć proti svakoj etiketi, u to doba dolazim — no buduć u poslu dolazim, a sila zakon nepoznaje, mislim, da mi ovo došastje moje za zlo primiti nećete."

„Što se etikete tiče, koju spomenuste" reče na to domacica „nemajte brige, ja za nju bajem i nehajem, samo neka se čoviek u ostalom pošteno i čedno vlada."

„Tako jeste! — dà, dà — uprav tako i ja mislim" prihvati Trubentić „puštajmo etikete Francuzima i drugim ljudima velikoga i uglednoga svieta, nam Križevčanom toga netreba."

„Zaista netreba" odgovori gospoja Mladenovićeva „tim se samo truje družtveni život, osobito u onakovim varošicama kao što je taj naš mali grad. — Al' pustmo to sada. — Kažite mi, što vas vodi amo, jeda li možebit moga supruga tražite u poslu, štono ga spomenuste prije?"

„Netražim blagorodnog gospodina supruga vašega, milostiva gospojo, jerbo znam da je na selu i da će tek sutra u jutro doći da prisustvuje svečanosti, nu ja dolazim u spomenutom poslu uprav k vama"

„K meni? — kako to?" upita ga gospoja.

„Kazat ću odmah" reče Trubentić te se malko skašlja, što bi obično znak, da je Trubentić naumio oratorske svoje sposobnosti razviti u poduljem govoru: „Vi znate" reče nadalje „da je sutra važan dan za naš grad i za cielu našu slavnu varmedju, jerbo sutra će se inštalirati t. j. uvoditi novoimenovani naš vèrhovni župan. —"

„To znamo" prihvati gospoja.

„Taj dogadjaj" nastavi Trubentić svečano „ostati će zabilježen u analih križevačkih, te će ga još spominjati unučad i praunučad naša u kasno doba. — Bog i duša, veliki gradovi, osobito stolni, imadu još veće svečanosti — no budi se mi š njima uzporediti nemožemo, treba da se zadovoljimo s manjim. Za nas Križevčane bit će dakle tá sutrašnja inštalacia ili **uvod** uprav to, što bieše g. 1812. skupština vladarah za Draždančane, pa zato treba nam napeti sve moguće sile, da čim svečanii bude taj uvod i ostale svečanosti i zabave što će zatiem sliediti."

„Ali, gospodine Trubentiću, kažite nam, kakav je to poso, o kojem govoriste prije?" upita opet domacica.

„Da zbilja" prihvati Trubentić „malo da nisam zaboravio glavnu svèrhu došastja svoga u toj zabuni, koja će sigurno prouzročiti, da će mi se još zavèrtiti mozag u glavi. — Dà, da, pravo je, milostiva gospoje, što me opomenuste nanj. — No dopustite mi prije još da vas pitam, jeste li jur čuli o programu što je izradjen glede tih svečanostih?"

„Čula sam" odgovori gospoja jur ponješto nestèrpljivo.

„Dobro dakle" prihvati opet Trubentić „a sad treba da vam kažem, kako sam se u dober čas sietio da s gorega biti neće, još nješto tim svečanostima pridodati."

„A šta bi to bilo?" upita ga gospoja Mladenovićeva.

„Milostiva gospojo, to je za sada još tajna i treba da ostane još za kratko vrieme medju nami, jer nitko nezna o tom ništa, do niekoliko osobah koje će sudielovati. Znajte dakle" tù se Trubentić bliže primakne gospojama, te im vaznim licem i potiho reče: „Ja sam pomoćju spomenutih osobah naumio da se priekosutra — buduć da je sutra u večer svečani bal — prekosutra dakle da se predstavi **Grabancijaš-djak.**"

„Ah, mamice" primieti radostno i glasno, te rukama pleskajuć, Anka „to je prekrasno!"

„Molim gospodično, obuzdajte još za danas i za sutra pravedno veselje vaše, pa nemojte za Boga glasno govoriti, te mogo bi nas tkogod čuti, te izdati. — Naopako, da to kakogod sazna bèrbljava Rešetička, ona bi to iz puke zlobe prema meni još danas svuda raztrubila i tim načinom uništila ogromni onaj **furore** kojemu se nadam s nenadanog tog predstavljanja, pa zato treba da stvar tá, kao što rekoh, tajnom bude."

(Dalje sliedi.)

dem herceg Cambrigde u ime engleske kraljice podielit svim častnicima, podčastnicima i vojnicima ovih odielah medalju opredieljenu za uspomenu na krimske vojne. Škrinje, u kojima se nalaze ove medalje, dospiele su jučer iz Londona i stovarene su u palači ratnega popečiteljstva. Svaka medalja učvèrstjena je na modro-žutoj vèrpci.

U sinoćnoj predstavi opere za krimske vojnike pozdravljeni biahu, kako „Moniteur" izviestjuje, cesar i cesarica, koji su s hercegom Cambrigde-om prisustvovali istoj, kod svog ulazka najživahniim klicanjem. Gueymard pievao je jednu kantatu složenu po Auberu, koja je bila primljena živahnim pleskom.

Polag „Moniteura" krenu jučer od Tulona put Krima linejski brod „Duguesclin" natovaren hranom. U Lionu ukèrca se prekjučer put Krima više katoličkih misionarah, kao i milosèrdnih sestarah i tri anglikanska svećenika.

— Glasovitom fiziku Hamiltonu poklonio je cesar dragocienu iglu s orlom u briliantima.

Prigodom pobune djakah kod predavanja profesora Nisarda, gdie se je sakupilo bilo prieko 2000 slušaocah, uhvaćen bi 31 a po drugih viestih 41 čoviek, medju istimi nalaze se tri učrednika književnoga lista „l'Avenir" Na večer hotielo je od prilike 400 djakah Nisardu dati tako zvani Charivari (pogèrdnu muziku) ali redarstveni opravnici to propriečiše. Jedan izmedju istih biaše ranjen kamenom.

Velika Britania i Irska.

„Times" izrazuje se u veoma umierenom članku o novim predlozima mira na sliedeći način: „Ako petrogradski dvor u bitnosti pristane na učinjene predloge, osviedočeni smo, da neće nikakovo malenkostno cienjkanje i traženje, da bude sve dosliedno od slova do slova i po podpunoj formi, smetat medjusobnom sjedinjenju. Ako hoćemo da se poravnamo, te se mora učinit bèrzo i odvažno.

Što se tiče razpre, koju Engleska ima sa sjevernom Amerikom zato, što je engleski poslanik u Americi izpod ruke naimao vojnikah za stranu englesku vojsku, „Herald javlja, da je englesko praviteljstvo istina liepim načinom, ali jedanput za svagda izjavilo, da se više neće ni pravdati praviteljstvu amerikanskom, kad ovo neće da mu vieruje. Zato će sad predsiednik amerikanski dati sve stvar na kongres, pa neka je ovaj rieši.

Najposlie tuže se iz Londona kako je minister unutèrnjih dielah nieki dan išao u lov, pa pao s konja, te slomio ruku.

Azia.

Kina i Japan. (Obće nov.) Ustanci u srednjem carstvu još nisu okončani. U okružju Kiangan i Kuangli zaveli su domoljubci osobeno praviteljstvo. U Kuangtonu i drugim provinciama očekuju se novi ustanci gomilom. Posasdi jedan predvoditelj buntovnikah kažu da je više rieke nieke, tri dana hoda od Kantona, razbio carsku flotu od 1000 ladjah (?) U okružju varoši vlada zbog toga takav strah, da su kapie svagda zatvorene. Strašna pogubljenja ona malo su popustila; domorodno praviteljstvo u Pekingu zadovoljno je samo sa 300 glavah svojih podanikah.

Bremenska ladja „Greta" na kojoj je nadjeno neko čislo Rusah japanske ekspedicie pod admiralom Putiatinom, pregleđena je kao što je već javljeno, sa teretom kao dobra pljačka. Zarobljeni Rusi dobro se nadgledaju. Nieki g. Goškovič, koi je živio deset godinah u ruskoj kolegii u Pekingu, i dok se u Japanu dvie godine bavio, japanski naučio, bio je naprotiv primljen kao priečastni član družtva Viktorie.

Tèrgovina s robovima kineskim množi se, a s njome i užas. Od 442 Kineza, koi su na ladji „Vaverli" u Peru išli, udavila se više nego polovina zbog nedostatka zraka. Strahote afrikanske tèrgovine s ljudmi nisu ništa prema pazaru s mesom Kinezah. Pažatnja cielog svieta, izobraženog i poluizobraženog, treba da svagda šiba ovakov u okrutnost dok ih morski narodi neobustave...

Amerika.

Iz Kalifornie. (Obće nov.) Dobili smo novine iz St. Franciska sa izviestjima do 20. stud. najvažnia je viest, da je rat Indianacah razprostranio se neočekivano, a dosad se ograničavao oko Vašingtona i Oregona. Rat se ne samo razprostranio nego je i prenešen na sievernu stranu Kalifornie, pak sad prieti, da će i na jugu buknuti na rieki Kolorado. Kalifornijski dnevnik veli: nije sumnje, da nisu Indianci opremili se za velik ustanak u jedno isto vrieme, i da nisu zasad bielake zastidili u diplomatičnoj vieštini. No jedno i drugo nije novo kod Indianacah. Najopasnii su Indianci na rieki Roguariveru sieverno od amerikanskih posiedstvah. 31. list. udare u dolinu te rieke do 300 Indianacah na pravilno vojinstvo od 400 bielakah, i potuku 43 čovieka, a ostali moradoše se natrag povući. Sve je izlišno vojinstvo iz gradića Humbold, Benecia i parobrodom otišlo do gradića Vankuver, gdi se kupi sila od 1000 ljudih proti Indiancima. Bez sumnje će ovaj rat, kao i svi podobni, okončati se propastju tih plemenah.

Napisnik XVIII.

Skupštine gospodarske podružnice varaždinske dne 2. siečnja 1856 god. u prisutju vèrh. župana presv. gosp. Škendera Šimunčića predsiednika, gg. Stiepana Vukovića namiestnog predsiednika, Mavre Broza podružničkog perovodje i više družtvenih članovah u vèrhovno-županskom uredu obdèržavane, u kojoj bude pretresano, i zaključeno.

(Konac.)

5. Pošto je iz gospodarskog lista poznalo, da je po preuzvišenom g. predsiedniku, i pokrovitelju družtva podpisano jur 100 diplomatah, toga radi opetovno traži podružnica ova, da joj se pošalje broju podružničnih članovah odgovarajući broj diplomatah, koji će se po ovostranom predsiedništvu izpunjeni medju članove porazdieliti, a pripadajuća biljegovna svota od 15 kr. sr. za svaki diplom upravljajućem odboru svojim putem, i u svoje vrieme dostaviti.

6. Neka se pozovu kotarski predstojnici i oprose da ciepelnjake školske u sporazumljenju sa namiestnim predsiednikom g. Stiepanom Vukovićem tako urede, da se već početkom predstojećeg proljeća u njih mladež u ciepljenju i gojenju voćakah i dudovah vieźbati bude mogla.

7. Bezprimierno požèrtvovanje i neumorno nastojanje, kojim je velemožni g. Mijo Sabljar daleko od svakog slavo- i koristoljubja radio, i stvari sakupljao za naš narodni museum — kojega je daljne uredjenje ostavio, kao što se iz gospodarskog lista uvidja — gane skupštinu ovu, da mu radi tolikog domoljubja i žèrtvah zahvalnicu podnesti odlači.

8. Da se u svakoj siednici, poslie službeno upravnih poslovah, upotrebe nieki časi za medjusobna priobćivanja vèrhu, i kojim uspiehom učinjenih izkušenjah u svih gospodarstvenih strukah, i ako bi zanimive i koristne bile, da se putem gospodarskog lista obielodane.

9. Za buduću siednicu opredieljen je 1. veljače t. g. u vèrhovno-županskom uredu u Varaždinu.

U Varaždinu, dne 2. siečnja 1856.

Simunčić, predsiednik. Mavro Broz, perovodja.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

(Izv.—8) (3—3)

Služba pisara.

U odvietničkoj pisarni dolepodpisanog izpražnjena je služba pisara sa miesečnom placom od 25 fr. sr. Natiecatelji, koji se sa imanom u juridičkoj pisarni praksom, podpunim znanjem hèrvatskog, niemačkog i ako moguće latinskog jezika, izpravnim i skladnim rukopisom kao i ćudorednim vladanjem izkazati imadu, neka se izvole sa svojimi vlastoručni u naznačenim jezicima pisanimi i obskèrbljenimo molbenicama do konca tekućeg miseca na dolepodpisanog obratiti.

U Karlovcu 6. siečnja 1856.

Baron Dragutin Kušlan, odvietnik.

Br. 321. (DS.—19) (3—2)

Opoziv.

Budući je sudbeno dopitana dražba g. Eduarda Zerpaka, iz stečajne mase Apokove namirena, to se ovim opozivlje na dan 28. siečnja i 18. veljače 1856 naviestena dražba sudbeno zaplienjena obveze Antuna Adamovića vèrhu 4000 fr. sr. teretu rečene mase koristne.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu 16. siečnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 1461./g. (Izv.—606) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kotarskog ureda toplićkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da je odlukom ovog suda pod broj 1461. dne 12. studenoga 1855. na molbu gospodina Antuna Batušića, po odvietniku gosp. Viekoslavu Bašiću zastupana izdatom dozvoljena ovèršbena dražba selišta Josipa Švegova u Hrastovcu br. 8. iz kuće, kućišta i bašće ¼ rali, oranicah 1¾ rali, sienokoše na ½ kosca i vinograda na 3 kopača sastojećih radi trovèrstnog duga od 111 fl. 21 kr. sr. i uzgredicah sudbeno zaplienjenog te na 668 fl. sr. sudbeno precienjenog, te da rokovi takove i to pèrve na dan 28. miesaca siečnja 1856. druge pako na dan 28. veljače 1856. svagda u 9 satih u jutro na lice miesta opredieljeni su.

Pozivljaju se istoga kupiti želeći tim da imadu jamčevinom od 100 fl sr. providjeni doći, to da će kupac imat po naputku ovog suda preuzeti uknjižene dugove, na koliko ih prikrije kupovnina. Uvieti dražbeni mogu se u pisarni ovog suda uvidieti.

Zajedno pako se poziv ravna na sve one, koji misle kakovo hipotekarno pravo na isto selište imati, da takovo tim sigurnie prie roka dražbe sudu ovome prijave, jer za protivni slučaj imat će sami sebi pripisati na koliko kupovnina namirenjem prijavljenih dugovah bi se izcèrpila.

U Toplicah, dne 19. studena 1855.

C. k. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik.
Ožegović.

Br. 1673./g. (Izv.—3.) (3—2)

Edikt.

C. k. kotarski ured toplički kao sud do znanja stavlja, da će se uslied molbe po g. Viekoslavu Antaveru, pod 26. prosinca 1855. br. 1673. podneta druge i poslednja ovèršbena dražba, vinograda Martina Julierova, za stranu gorespomenutog molitelja dne 6. ožujka 1856. u 9 satih u jutro na lice miesta obdèržavati, kamo se kupiti želeći pozivlju time, da će se nepokretnost ota i pod procienbene vriednosti prodati.

Zajedno se ponavlja poziv na vierovnike onostranim Ediktom br. 1229. od 28. rujna 1855. pozvani.

U Toplicah, dne 26. prosinca 1855.

C. kr. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik.
Ožegović.

Br. (Izv.—11) (3—1)

Oglas.

Kod cèrkve b. d. Maria bistričke, jest izpražnjeno miesto cèrkvenoga pievača; s kojom službom je skopčana miesečna platja od u četiri forinta u srebru, k tomu slobodan stan i košta.

Koi ovo miesto zadobiti želi, mora bar ponješto u orguljanju kao i muzikalnom pievanju uviežban biti.

Rok ovog natiečaja se za dne 12. veljače t. g. ustanovljuje; kamo se svi, koji bi ovu službu zadobiti želeli, pozivlju: da, do onoga dana, ako ne prie, molbe svoje ustmeno ili pismeno, ovomiestnom predstavu cèrkve predložiti izvole.

Može se i to napomenuti: da se onomu, osobito školskom pripravniku kod nižepodpisanog prilika pružala bude, ne samo u pedagogičko-didaktičkim podučavanju mladeži u školi uviežbati se; nego već i u orguljanju kao i pievanju, veću vieštinu pribavit si, pak ako bi takovomu dopadno bilo, u kojemgodj glasbenim instrumentu uviežbavati se, može i taj nauk badava od podpisanog imati.

U Bistrici, dne 15. siečnja 1856.

Lovrinac Ježek.
učitelj i chora-ravnatelj.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. — U ZAGREBU, U UTORAK — DANA 22. SIEČNJA 1856. — Broj 18.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izusamši nedielje i prasnike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjaše do 10 liniah 20 kr. sr. daljepako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 13206/4960

Kod povierenstva za teoretične dèržavne ispite u Zagrebu službovat će naukovne godine 185⁵/₆:

I. Kod dèržavno-pravno-upravnog oddiela:

Kao predsiedatelj: Josip pl. Schivitshofen c. k. savietnik namiestništva.

Kao ispitni povierenici:

Viktor Globočnik i Daniel pl. Stanisavljević c. k. financialni savietnici, dr. Pavao Muhić ravnatelj i profesor, dr. Matia Smodek i dr. Mirko pl. Šuhaj, profesori kod c. k. akademie pravah u Zagrebu, Robert pl. Zlatarović tajnik kod c. k. zemljorazteretnoga povierenstva, Maksimilian Mihalić c. k. tajnik namiestništva i Josip baron Härtl c. k. 1. županijski povierenik.

II. Kod pravoslovnog oddiela:

Kao predsiedatelj Ivan Mažuranić c. k. savietnik banske stolice i vèrhovni dèržavni odvietnik.

Kao ispitni povierenici:

Ljudevit pl. Cimiotti c. k. savietnik banske stolice, Ferdinand Žerjavić, odvietnik, dr. Anton Molnar profesor kod c. k. akademie pravah u Zagrebu, Petar Očić i Viekoslav Frigan odvietnici, dr. Andria Gostiša profesor kod c. k. zemaljskoga suda u Zagrebu, napokon dr. Antun Roje tajnik vieća i subštitut vèrhovnoga dèržavnoga odvietnika kod c. k. banske stolice.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestništva.

U Zagrebu, 7. siečnja 1856.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zagrebu. Koncem pèrvog polugodišta školske god. 185⁵/₆ obdèržavat će se na c. k. pravnoj Akademii zagrebačkoj propisani javni ispiti sledećim redom:

1.) iz rimskoga prava dne 16. 19 i 20 veljače
2.) iz gradjansk. postupnika 18 i 22 „
3.) iz financialnog zakonoslovja 23 i 26 „
4.) iz ugarskoga privat. prava 26 i 27 „
5.) iz austrijske Statistike 27 i 29 „

U Zagrebu, 20. siečnja 1856.

Od Strane ravnateljstva.
C. k. pravne akad. zagreb.

Turska.

U vieću, koje je dne 6. t. m. dèržala porta uvažavale su se naredbe u svèrhu da se digne nova vojska u europejskoj i aziatskoj Turskoj, kojom prigodom razloži seraskier velike težkoće, koje su se još svakom novačenju suprotivile.

Dolazak jednoga Omerpašina adjutanta u Carigrad, pobudio je tamo veliku pozornost. On je pašu ostavio u Suhum-Kalu.

Smirnajski tèrgovci učiniše porti predlogah u obziru toga, da se sagradi željeznica u maloj Azii, no nedobiše još nikakova odgovora.

Generali i štabski oficiri, kojima je za rukom pošlo, da uteku iz Karsa stigli su u Carigrad.

U Jerusolimu zavladala je strašna skupoća, koja se proteže na istu vodu, koja se uslied preveliko suše u vodokapnicama svaki dan većma umaljava.

Francezka.

Iz Pariza, 17. siečnja, noćju. Svi večernji listovi nadaju se skorim konferenciama i zaključku mira. 3% renta dignu se u večer poslie niekih manje znatnih kolebanjah do 69., veoma čvèrsto, mnogo posla.

S bojišta.

„Kavkas“ donosi viest, koja sasvim novu svietlost baca na vojnu u Mingrelii. Mislilo se je dosad, da je ista preduzeta bila bez podpore od strane Šamilove a doznaje se, da je po svoj prilici medju ovom poglavicom i turskim vojvodom obstojala podpuna osnova za sudielovanje. Sriedinom kolovoza sakupio je Mohamet Amin, tako javlja gorepomenuti list, okolo 3000 momakah, da navali na kubanske aule podvèržene Rusima. Gledalište ovih dogadjajah jest dakle zemlja nezavisnih Čerkesah u zapadu kavkaskoga istma, u područjù izvorah Kubana, malone na nagibima Elbora i sretna diversia ovdie, na sieveru Abhasie, izvanredno bi podupirala poduzetje Omerpašino, jer bi se time Rusima presieko svaki savez s unutarnjim krajevima. General-lieutenant Koslovski, medjutimni zapoviednik kavkaske linie, sakupio je zato što bèrže svu vojsku, što mu stajaše na

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

„Ali molim,“ primieti opet domačica „kažite, u kakovom je savezu to vaše predstavljenje sa poslom —“

„Sve u svietu ima svoj savez, milostiva gospojo, tako i taj poso koi, da upravo rečem, sastoji u jednoj molbi.“

„Ako samo uzmogu izpuniti ju, to ću vam drage volje biti na službu“ reče gospoja „govorite dakle bez svakog daljnjeg okolišanja u čemu sastoji tá vaša moljba.“

„Vi imate, milostiva gospojo, jednu veliku medvedju kožu, što se tamo nalazi u vašoj spavačoj-sobi na tlieh izpred kreveta — ta kože dakle meni treba k jednoj metamorfosi, štono sam ju ja iz svoje glave pridodao tom komadu, i na čemu mi sigurno spisatelj tog staro-hèrvatskog komada zahvaliti može. — Molim dakle, možete li mi uzajmiti tú kožu za prekosutrašnju večer?“

„Drage volje“ odgovori uzgrednim posmiehom gospoja.

„A zar ćete se možebit vi, gospodine Trubentiću, u medjeda pretvoriti?“ primeti smiejuć se sèrdačno Anka. „Ala to će — to će —“ i tù joj rieč zapè od sèrdačna smieha.

„Jelte gospodično,“ upade Trubentić samodopadno, „to će divno biti, te će probuditi osebitu senzaciu. A kako nebi? — Ja! — Trubentić! — o kom se zna, kako je priviko samo u salonih kretati se — ja! pa u medjedskoj koži! . . . To će, tako mi poštenja moga! silno uzdèrmati sve nazočne. — Što vi mislite, milostiva gospojo?“

„Može biti“ odgovori domačica, što ju je doduše takodjer mnogo truda stalo, da isto tako neudari u smieh kao ćerka joj.

„Ja o tom ni najmanje nedvojim“ nastavi Trubentić „Pomislite samo: — Ja! — Trubentić! — pa u medjedskoj koži! . . . Bože, to će prouzročiti strašan efekt — a efekt, milostivna gospojo, to mora da je glavna stvar, brez toga neima ništa! — Ja ni najmanje nedvojim, da će Rešetićka od jala možebiti težko razbolieti se s toga, dapače ću ja time kod novog našeg vèrhovnog župana steći osobiti renomée, koj će mi jamačno pripomoći tomu, da prilikom buduće reštauracié postanem najtomanje diètriktualnim sudcem.“

„Svašta je moguće na svietu, pa bi i to moglo biti“ reče na to gospoja Mladenovićeva „premda sam čula pripoviedati o novom vèrhovnom županu, da je vèrlo pravedan čoviek i da negleda na drugo već jedino samo na zasluge.“

„Pa zar ja, milostivna gospojo, nemam dovoljnih zaslugah?“ primieti Trubentić poniešto uvriedjen. „Zaista imadem, samo što o njima negovorim rado, jerbo neću da se sám hvalim. — Znao bi ja, kad bi samo htio, o svojim zaslugama mnogo koješta pripoviedati, ali neću. — Neka bude! — Sve će doći s vremenom na vidielo i tad će se znati tko je taj Trubentić, koi je zasluge svoje vazda sakrivo pod plaštem neobične čednosti.“ —

Sad u sobu stupi sluga sa svećom, budući se je već počeo hvatati sumrak.

„Evo kako vrieme bieži kad je čoviek u ugodnom družtvu!“ reče opet, naklonív se gospojama, Trubentić. „Dulje ostati bilo bi nečedno. — Idem dakle, a sutra poslat ću, ako dozvoljite, po obećanu medvedju kožu.“

„Pošaljite kad vam drago, bit će pripravna za vas,“ odgovori domačica.

„Zahvaljujem liepo . . . A ja sad idem dalje, jerbo još danas treba da uredim niekoje stvari što se tiču moga predstavljanja.“

To rekavši preporuči se Trubentić, te ode. — i to upravo u jedinu poveću gostionu grada Križevačkog, najme k zelenom dèrvetu u dolnju varoš, kamo ja s tri važna uzroka uputio se. Pèrvo: naumio se je sa starom ondašnjom birtašicom Tririćkom — da kako sub rosa — dogovoriti glede predstavljanja Grabancijaš-djaka, štono je tamo imalo biti — drugo: znao je, da je već niekoliko strane gospode onamo prispielo, pa se je nadao, da će tom prilikom opet čuti kojekakvih novinah, a treće: treba znati, da ga je onamo vuko niekakav osobiti magnet, a to bieše mlada i živahna soberica imenom Evica, inače rodom iz Koprivnice, štono je prije pól godine od prilike nastupila spomenutu službu kod zelenog dèrveta. Pa budući da je tá Evica u niekom obziru prava kći prababe Eve bila, to netreba dà je komu za čudo kad kažemo, da se pod sienom zelenog dèrveta niekoliko križevčanah, vriednih inače sinovah pradieda Adama, rado sakupljaše, koji se medjusobno natiecahu za jabuku tog dèrveta, to jest: da kakogod steko ljubav ili naklonost Evice.

Medju tiem natiecateljima na skliskom polju malog nu himbenog božića Lelja odlikovaše se osobito gospoda: Kopunić, Vietrogenić i — kao što jur rekosmo — naš Trubentić.

Svaki izmedju spomenutih gledao je, da preveri protivnike svoje i da im kako preotme lovoriku slave, pa zato nije nijedan izmedju njih štedio liepih riečih, obećanja, a i darovah, al vragoljasta tá Evica — riedka zaista iznimka medju sobaricama! — primi sve to dragovoljno, al ipak neuliša nijednoga — dapače ni istoga Trubentića.

(Dalje sliedi.)

raspoloženje, da preprieči, da se nesjedine bèrdjani sakupljajući se sa svih stranah. Ovi se utaboriše u tiesnacima od Kubana i Teberde tek deset vèrstah od ruskih stražah na Kumi. Dne 29. kolovoza stigo je Koslovski do Teberde i već sliedeći dan pribliżio se četama Mahometa Amina na pó milje. Taj uzmače na kadikojske visine, gdie se je obkopao. Par ruskih batalionah pod pukovnikom Sultan-Kasa-Ginejem poslani biahu, da se popnu na Kuban i da usbiju pomoć hiteću bèrdjanima, što im je i podpunoma pošlo za rukom. Dne 6. rujna dakle samo jèdan dan prie Omerova prelaza preko Ingura, navali Koslovski na ove visine, koje su već pohodom generala Emanuela godine 1828. postale glasovite. (Imenovano slieme od bèrda leži na desnoj obali od Kubana blizu ušća maloga potoka Hudesa). Čèrkesi nisu manje od trideset obkopah jedan za drugim načinili, od kojih velika strana uzeta biaše bajonetom. Major Ludulski od kubanske lovačke regimente poginu prigodom jednog ovih nasèrtah; no konačno moradoše Čèrkesi, koji su imali do 200 mèrtvih i ranjenih, povući se natrag i raztèrkaše se po gorskim stazama put velike Labe. Na takav način uništi se još u postanku poduzetje, koje bi svakako Omeru od velike pomoći bilo.

Iz jednog duljeg dopisa u „Nordu" uzimamo sliedeće viesti: General Muraviev učinio je uzemši Kars na asiatske narode možebit isto tolik utisak, kolik je učinilo samo padnutje Karsa. On im je sam dao haljinah, novacah i hrane. Izmedju onih malone 20,000 momakah, koji su se Rusima u tvèrdjavi kao uhvatjenici predali, odpušteno biaše više od polovice; Baši-Bozuke savietovahu Rusi medju ostalim, da se učine upisat u tursko-englesku legiu. Ruski oficiri ispitivali su po uzetju Karsa po svim kućama, da li je sviet još u stanju, da si donese hrane, a gdie to nebiaše, tamo šiljahu hranu gladnima u kuću. U ostalom istoga generala Williamsa mučio je glad tako, da je odmah, kako dodje u ruski tabor molio, da mu se dade jesti. General Muraviev nije si dao uzkrat, da sam počasti svoga hrabroga protivnika. U Karsu našli su Rusi 30,000 novih engleskih pušakah, nadalje 3000 izvèrstnih litičkih karabinah, 135 topovah od mieda podpunoma obskèrbljenih, samo priprege biahu podjedene i veoma ogroman broj drugih slivenih topovah; još si nisu dobitnici uzeli truda, da ih prebroje.

Grof Ivan Nep. Drašković.)*

B. Š. Tko bi se usudio pohuliti na slavno ime čovieka, koji je bio postao svojimi dieli dobrotvor čoviečanstva ili svoga naroda: sviet bi ga požalio kao mahnitca, ili bi na njega o-merzao, kao na odljuda i razčovieka, u kojem se je utèrnula božanstvena iskra, štono uzvisuje ljude nad divlju zvierad. Tako je duboko usadjena u sèrce čoviečje ljubav kriposti i štovanje plemenitih dielah. Zato i želi svatko, baš i sám zlotvor, da ga dèrže ljudi za poštena, i da ga štuju i slave. Samo je žalostno, što ih slabo ima, koji bi pravim putem zaputili k pravoj i viečnoj slavi, a najviše ih se zadovoljuje, ako ih podla četa laskalacah za života velesiga i hvališe: pa netom im se utèrne svieća života, ugasi se i sva njihova slava i svietlost, i grada zemlje, koja im mèrtvo tielo pritisnu, zadušuje za naviek svaku blagu uspomenu njihova života na ovoj zemlji. Da, slabo ih ima, koji bi svojimi plemenitimi dieli viečni spomen podigli u sèrcu svoga naroda, nu jedan od ovih riedkih meteorah bio je grof Ivan Nepomuk Drašković Trakošćanski, kojega smo na 17. siečnja o. g. sahranili. Ime Draškovićah slavi se u hèrvatskom narodu šest stotinah godinah. Jedni su Draškovići izašli na glas kao pastiri božjega stada, drugi kao vodje u boju — jedni na junačkom mejdanu, drugi na gospodskom divanu — a naš će se pokojnik proslavit tim, što se je poveo za zviezdom priehodnicom devetnaestoga stoliećà, što je obljubio čoviečnost, humanitet. Za dokaz ovih riečih neću se pozivati na njegovu blagu narav bez licemierstva, na njegovu čednost bez podlosti, na njegovo gostoljubje bez gostbovanje, na njegovu viernost u priateljstvu bez sebičnosti, na plemenitost njegova sèrca bez taštine; na mnoga njegova dobročinstva, podieljena po zapoviedi spasitelja našega tako, da nije znala lievica što čini desnica. Mogao bi za dokaz navesti i veličanstveni sprovod, jer je nanj došlo ne samo sve svećenstvo iz okolice i velik broj odlične gospode, nego je onamo, uzpèrkos ljutoj zimi, povèrvila i neizmierna množina puka iz okolice, da iskaže zadnju kèršćansku ljubav pokojniku, niti neslúteć, kako se je ovaj jošte i na smèrtnoj postelji za blagostanje njegovo pobrinuo. Sve ću ovo mukom minuti, jer mi je za dokazanje pokojnikova čoviekoljubja dovoljna njegova posliednja volja, koja se može u tom pogledu za uzor rodoljubne oporuke dèržati.

Pokojnik je za života svoga uviek žalio naš prosti puk, što je tako neuk i zapušten tè mora sa svoga neznanstva toliko stradati. Nije se plašio pučke prosviete, pače je priznavao, da ona sama može izbaviti puk naš od propasti, u koju leti i podiči ga do visine drugih narodah; a prosvietliti puk naš, to da je sveta dužnost viših stališah. Nu prosvieta mu nije bila nošenje kaputa miesto surine, ili natucanje tudjega jezika miesto svoga narodnoga — kroz koje phase od prosviete mi se sada vučemo — nego primierena stališu obrazovanost duha, ovu da valja svakomu u svom području po mogućnosti širiti, te ćemo tako sav narod usrećiti. Što je ovako mudro besiedio, to je i svojimi dieli posviedočavao. Zato je prije više godinah na svojem imanju Božjakovini ponajviše sam pučku školu podigao i do časa umèrloge revno nadzirao i obilato darivao. Da mu pako plemenito ovo dielo i po smèrti uzovati, za to se je u svojoj oporuci pobrinuo, zapisav u njoj pomenutoj učionici 5000 for. sr. Nepominjemo se, da bi toga do sada itko bio kod nas učinio. Nu ako je već sám ovaj čin krasan, jošte su krasnije naredbe, po kojih se ima ovaj zapis (legat) upotrebiti. U Hèrvatskoj su pojedina sela od učionice ponajviše vèrlo udaljena, te siromašna dieca, neimajuća dovoljne odieće, nemogu ju zimi polaziti: pa upravo zimi može pučka učionica kod nas najuspiešnie dielovati. Ova okolnost bila je već više putah napomenuta, kao golema zapreka polaženja učionice, nit ju je tko znao do sada posve ukloniti, dok nam evo nepokaza naš Drašković, da se toj nevolji može doskočiti, odrediv, da se od dobiču (kamatom) zapisane od njega glavnice ponajprije plaća stan seljakom stanujućim blizu učionice za siromašnu diecu udaljenih selah, i da se ovoj nabavljaju zimske haljine i školske potreboće. Želeć nadalje, da se mladež u vieri što se bolje može obuči, odredio je učitelju viere nagradu do 40 for., koja mu se ima one godine dati, kad mu se bude odlikovala mladež dobrim napredkom. Isto tako ima se nagradjivati pomnja i marljivost drugoga učitelja. Da se pako dobit pomenute glavnice tim sigurnije na ove svèrhe obrati, povierio je rukovanje ove zadušbine za sada ondašnjemu župniku g. Nikoli Havličku, koji mu je bio glavni pomoćnik kod osnivanja iste škole, a za buduće vieću božjakovačke obćine.

Koliko ima u našoj pučkoj mladeži dobrih glavah, koje bi mogle umom domovini svojoj neizmierno koristiti i rodu glas učiniti, a oni idu za plugom ili pasu stoku, jer su siromasi, tè neimaju načina, kako da razžare iskru, koju je u njih pučka učionica užgla. Za podporu ovakvih talentah zapisao je grof Ivan Drašković 10 000 for. sr. I ovdje se moramo opet začuditi njegovu rodoljubju i oštroumju, kojim se je pobrinuo da se ovi novci kako valja upotrebe. Želeć podići naše jedine više učevne zavode u Zagrebu, naime pravoslovnu akademiu i gymnazium, odredio je, da imaju od pomenute glavnice pet mladićah, jedan pravnik i 4 gimnazialca, samo dok u Zagrebu školu polaze, dobivati godišnju podporu po 100 for. sr. Mladići ovi treba da budu svakako jedni Slavjeni, nu za vieru i na stališ da im se negleda, samo ako su inače vriedni i siromašni. „Ja sam prietelj cieloga čoviečanstva, kazivaše pokojnik pišuć oporuku — ali najprie mi valja skèrbiti za moju braću, za moj narod." Nije li to krasan primier rodoljubja? — I to je važno tko ima ove podpore dieliti naime skupština učiteljska, nu tako, da podporu samo onaj dobije, koi se čudorednostju i marljivostju najviše odlikuje i uz to je najsiromašnii medju prosioci.

(Dalje sliedi.)

*) Sinovac preminuvšeg isti dan grofa Janka Draškovića, Nestora hèrvatskih rodoljubah.

Privremeni urednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 21. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	78⅞
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	81⅛
dto . . . . » 4½%	67¾
dto . . . . » 4%	61
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	94½
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » » 1839, » 100 »	130⅛
» » » » » 1854, » 100 »	99¾
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	56
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	78
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	71½
Bankovne dionice komad po	921
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	458¾
Dionice c. k pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	315
dto dto s plaćanjem na rate	336¾
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2270
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . . » 250 »	250
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	597
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	410
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	89½
Augsburg za 100 for. current . . . . »	109⅛
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	108½
Genova za 300 piemonteskih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	81⅛
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-30
Lyon za 300 frankah . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	109½
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	126⅛
Pariz za 300 frankah . . . . »	126¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	109¼
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	251
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	13⅞
Srebro od 18. siečnja	9½

SLUZBENI LIST.

Br. 103. (Izv.—13.) (3—3)

Oglas.

Dana 28. siečnja 1856. u 9 satih prie podne bit će putem javne dražbe radi neplaćenog poreza i dometah u gradu sv. Helena na vlast g. baruna Lazara Hellenbach spadajućemu prodavane sliedeće pod plienitbu uzete stvari: 200 vaganah kukuruza u klipu, 100 vaganah proje, 100 hvatih suvih bukovih dèrvah, 200 centih siena.

Kupiti želeći pozivaju se, da na dražbu s gotovim novcem dodju.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 14. siečnja 1856.

Br. 9317. i 9319. (14—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855. br. 5095. i 5085. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Paunu, Ivanu, Mati i Stiepanu Mikulčić i g. Judit Čužić, za spadavše na dobra Hum, Pleso i Kosnica, u občinah Stubica, Gorica i Kosnica, kotaru Stubičkom i v. goričkom, županii zagrebačkoj ležeće 1⁶/₈ i ⁵/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: gg. Paunu, Ivanu, Mati i Stiepanu Mikulčiću, za dobra Hum i Pleso, sa glavnicom od 700 fr. sr. te gosp. Judit Čužić, za dobro Kosnica, sa glavnicom od 2 0 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856. teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga ispravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 30. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9320. i 9321. (12—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5067. i 5068. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Aloisii Horvat i Ednardu Kerestury, za spadavše na bivše predialno dobro Vurnovec, u obćini Vurnovec, kotaru sv. ivanskom županii zagrebačkoj, ležeće 1⁵/₈ i 9⁴/₈ kmeske i 1 želiarske naselbine konačno dopitala odštetu i to: g. Aloisii Horvat, sa glavnicom od 525 fr. sr. i g. Edeardu Kerestury, sa glavnicom od 3850 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokaža u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. lipnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9318. i 9322. (11—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5089. i 5065. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Heinrichu i Ljudevitu od Mixich, te gji. Amalii Horvat, rodj. Leder, gg. Nikoli, Ljudevitu, Kristoforu i Terezii Leder, za spadavše na dobra Dvorjani i Kraj, u obćinah Petrovini, Kraj itd. kotarih Jaska, Samobor i Zagreb, županii zagrebačkoj, ležeće 15⁴/₈ i 7³/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to naime: a) g. Heirichu i Ljudevitu od Mixich, za dobro Dvorjani, sa glavnicom od 6200 fr sr., b) gji. Amalii Horvat rodj. Leder, i gg. Nikoli, Ljudevitu, Kristoforu i gji. Terezii Leder, za dobro kraj, sa glavnicom od 2900 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 5. lipnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9410, 9454 i 9456. (15—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 15. i 18. prosinca 1855 broj 5141, 5243. i 5143. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 5103. za spadavše na dobra Prigorje, Opatia i Vèrhovec-Boševec, u obćinah Bèrdovec, Opatia itd. kotarih Zagreb, Sisek, Jaska i Karlovac, županii zagrebačkoj, ležeće 2⁶/₈ 13³/₈ i 4 ¹⁵/₁₆ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to naime: a) g. Viekoslavu Kèrčeliću, za dobro Prigorje sa glavnicom od 1050 fr. sr., b) gg. Emilu, Aurelu i Marcelu od Kušević, za dobro Opatiu sa glavnicom od 5300 fr. sr., c) gg. Donatu od Tomić, Eduardu i Albertu od Štriga, Louise Schioni, Agnezi i Balbini Raizner, za dobro Vèrhovec-Boševec sa glavnicom od 1975 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 9. lipnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 29. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Nr. 9118 i 9120 (4—D.S.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 4. prosinca 1855 broj 4951 i 4954 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Barbari Pilipović i gosp. Emilu od Vèrnić, za spadavše na dobre Turan i Čegli, u obćinah Belcici, Turan, itd. kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj ležeće 3¹/₈ i 4 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: gji. Barbari Pilipović, za spadavše njezin dobra dio sa glavnicom od 1300 fr. sr. i g. Emilu od Vèrnić, za spadavše njihovo dobra dio sa glavnicom od 1600 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom na 15. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. svibnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 82. (DS.—17) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje zemljištničkih napisnikah u kraljevini Ugarskoj.

Od strane c. k. zemljištničkoga ravnateljstva u Zagrebu, daje se glede zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u kraljevini Ugarskoj, a ono u pet upravnih okolišah šopronskom, požunskom, peštanskom, prešovskom (Eperies) i velevaradinskom uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855. dèrž. zak. lista kom. XLVIII. br. 222. na obće znanje kao što sliedi:

Šopronski upravni okoliš.

U šopronskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje (Localisirung) polag obćinah već posve obavljeno u županiah mošonjskoj i gjurskoj, (Wieselburg und Raab), ta će od 1. veljače 1856. počemši biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima, amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu sviuh obćinah, spadavših godine 1848. k županii mošonjskoj, u c. k. zemljištničkom uredu u ugarskom starom miestu, i

b) vèrhu sviuh obćinah spadavših godine 1848. k županii gjurskoj, ujedno vèrhu kr. slobodn o grada Gjura u c. k. zemljištničkom uredu u Gjuru.

Obavljivanje uredovanjah i poslah skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. stolični ured u ugarskom Starom miestu za obćine navedene pod a. i c. k. stolični ured u Gjuru za obćine naznačene pod b.

Požunski okoliš upravni.

U požunskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah već obavljeno u županii požunskoj, izuzemši kr. slobodne gradove i obćine Joka, Nagy-Abony i Kiliti, kao u jednoj strani županie nitranske, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu sviuh obćinah, spadavših godine 1848. k županii požunskoj (izuzemši kr. slobodne gradove i obćine Joka, Nagy-Abony i Kiliti) u c. k. zemljištničkom uredu u Požunu, i

b) vèrhu kr. slobodnoga grada Skalicah s obćinama Mokri-Haj i Mali pritrz, kao i vèrhu carsko obiteljskoga spahiluka Holić s obćinami Holić, Kadov, Vradist, Močidlan, Tèrnovec, Vidovan, Vekovan, Radoševec, Oresko, Vieska, Lopašov, Unin, Radimov, Petrovila, Egbel, Letnice i Kopčan u c. kr. zemljištničkom uredu u Skalcih (Skalitz).

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih s obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. zemaljski sud u Požunu za obćine pod a. i c. k. stolični ured u Skalicih za obćine pod b. navedene.

Budapeštanski okoliš upravni.

U budapeštanskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah obavljeno u sjedinjenoj županii Pešta-Piliš-Šoltskoj. (Pest-Pilis-Solt) (izuzemši kr slobodni grad Peštu i obćine Nagy-Körös i Kečkemet) te će od 1. veljače 1856. biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima, amo spadajućim i to:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Budima sa starim Budimom u c. k. zemljištničkom uredu u Budimu, i

b) vèrhu sviuh ostalih obćinah, spadavših godine 1848. k županii Pešta-Piliš-Šoltskoj (izuzemši kr. slobodni grad Peštu i obćine Nagy-Körös i Kečkemet) u c. kr. zemljištničkom uredu u Pešti.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih s obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će dne 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. zemaljski sud u Budimu za obćine pod a. i c. k. zemaljski sud u Pešti za obćine pod b. navedene.

Upravni okoliš košički (Kaschau).

U košičkom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah posve obavljeno u županii Šaroškoj, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svakome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Sabinova (Zeben) u c. kr. zemljištničkom uredu u Sabinovu.

b) Vèrhu kr. slobodnoga grada Bardiova (Bartfeld) u c. k. zemljištničkom uredu u Bardiovu, i

c) vèrhu ostalih obćinah, godine 1848. spadavših k županii Šaroškoj, i amo uzevši kr. slobodni grad Prešovu (Eperies) u c. k. zemljištničkom uredu u Prešovi.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856, te su glede toga odredjeni c. k. stolični ured u Sabinovu za kr. slobodni grad Sabinov.

C. kr. stolični ured u Bardiovu za kr. slobodni grad Bardiov, i c. kr. županijski sud u Prešovi za sve ostale obćine, spadavše godine 1848. k županii šaroškoj, kao i za kr. slobodni grad Prešovu.

Upravni okoliš velevaradinski.

U velevaradinskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah u županiah bekeškoj i čanadskoj polag obćinah posve obavljeno miestimičko izvidjenje, te će od 1. veljače 1856. biti u c. k. zemljištničkom uredu u Gyuli otvoreni svakome na uvidjenje zemljištnički napisnici ujedno sa čestičkim naznačenjem i amo spadajućim nacèrtima.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će 1. veljače 1856. te je glede toga odredjen c. k. županijski sud u Gjuli za sve obćine godine 1848. spadavše k županiam bekeškoj i čanadskoj.

Obližja naznačenja uredovanjah i poslovah, pripadajućih gori navedenim sudištima kao i strankama, sadèržana su obširnie u izroku, izdanom po c. k. zemljištničkom ravnateljstvu u Pešti dne 26. prosinca 1855., proglašenom u uredskih listovih bečkih novinah od 29. prosinca 1855. br. 305., i u peštanskih novinah.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo.

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1856.

Br. 1673./g. (Izv.—3.) (3—3)

Edikt.

C. k. kotarski ured toplički kao sud do znanja stavlja, da će se uslied molbe po g. Viekoslavu Antaveru, pod 26. prosinca 1855. br. 1673. podnešena druga i posliednja ovèršbena dražba, vinograda Martina Julierova, za stranu gorespomenutog molitelja dne 6. ožujka 1856. u 9 satih u jutro na lice miesta obdèržavati, kamo se kupiti želeći pozivlju time, da će se nepokretnost ota i pod procienbene vriednosti prodati.

Zajedno se ponavlja poziv na vierovnike ozostranim Ediktom br. 1229. od 28. rujna 1855. pozvani.

U Toplicah, dne 26. prosinca 1855.

C. kr. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik.

Ožegović.

Br. (Izv.—11) (3—2)

Oglas.

Kod cèrkve b. d. Maria bistričke, jest izpražnjeno miesto cèrkvenoga pievača; s kojom službom je skopčana miesečna platja od u cetiri forinta u srebru, k tomu slobodan stan i košta.

Koi ovo miesto zadobiti želi, mora bar poniešto u orguljanju kao i muzikalnom pievanju uviežban biti.

Rok ovog natiečaja se za dne 12. veljače t. g. ustanovljuje; kamo se svi, koji bi ovu službu zadobiti želieli, pozivlju: da, do ovoga dana, ako ne prie, molbe svoje ustmeno ili pismeno, ovomiestnom predstavu cèrkve predložiti izvole.

Može se i to napomenuti: da se onomu, osobito školskom pripravniku kod nižepodpisanog prilika pružala bude, ne samo u pedagogičko-didaktičkim podučavanju mladeži u školi uviežbati se; nego već i u orguljanju kao i pievanju, veću viešținu pribavit si, pak ako bi takovomu dopadno bilo, u kojemgodj glasbenim instrumentu uviežbavati se, može i taj nauk badava od podpisanog imati.

U Bistrici, dne 15. siečnja 1856.

Lovrinac Ježek.
učitelj i chora-ravnatelj.

Br. 91. (Izv.—12) (3—1)

Oglas jevtinbe.

Iz razloga što jevtinba glede nabavljenja i razprodaje 2251 centa i 20 funtih biele morske limito soli, za kotar samoborski dne 26. studenoga 1855. obdèržana, očekanim uspiehom ovienčana nebi, preduzeti će se dne 28. siečnja t. g. u 9 satih prie podne u istom predmetu, druga jevtinba u c. kr. kotarskom uredu samoborskom.

Pozivlju se dakle sva gospoda za poduzeće ovo iznajmiti želeća, ovim najuljudnie, da na gore opredieljeni rok upitnoj jevtinbi prisustvovati, ili pismeno ponude uredno obložene prie istog roka podpisatom uredu dostaviti izvole.

U Samoboru, dne 13. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik,
Martinković.

Br. 7750. (DS.—8) (3—1)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu objavlja ovime, da je na molbu g. Stiepana Vrabčevića, kao stiečajne mase Fraaje Pera, upravitelja u sporazumljenju vierovničkog odbora uz odobrenje predloženih dražbenih uvietah prodaja sudbena mlina sa pristojaliští, kod sv. Savera, pod br. 241. pokraj grada Zagreba ležećeg, na 9725 fr. 27¼ kr. sr. sudbeno procienjenog dozvoljena, i uslied toga rok druge dražbe na 8. veljače 1856. u 9 satih prie podne u dvorani ovog c. k. zemskog suda opredieljen.

S toga pozivaju se upitni mlin kupiti želeći na opredieljene dane, da će imati kod dražbe 5% odustatninu od kupovnine u ruke sudbenog povierenstva položiti, te da će kupac morati terete na istom mlinu uknjižene na koliko nje kupovnina prikrije, po naredbi ovog c. kr. zemskog suda preuzeti.

Podjedno se priobćuje, da se procienbeni zapisnik, za tim dražbeni uvieti kao i tabularni izvadak u pisarni ovog c. k. zemskog suda vidieti i iste prepise dobiti mogu.

Napokon pozivaju se svi oni, koji, akoprem sa posebnom o ovoj prodaji ubaviešćeni nisu, a na upitni mlin unosom u zemljištnu knjigu kakovo hipotekarno pravo stekli jesu, da do prodaje upitnog mlina, to svoje pravo kod ovog c. k. zemskog suda prijave, jer u protivnom slučaju, ako se bez njihovog uticanja kupovnina izplatom prijavivših se uknjiženih vierovnikah izcèrpi, imat će sami sebi štetne posliedice pripisati.

U Zagrebu, dne 3. studenoga 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 77. (15—Izv.) (3—1)

Izrok.

C. kr. ured kotarski u Crikvenici kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine dana 22. sèrpnja p. g. s oporukom preminuvšega Ivana Karšula, kanonika bribirskoga, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 1. ožujka t. g. ili dojdu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, inače nebi ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju primljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, izvan o koliko ih ide pravo zaloga.

U Crikvenici 14. siečnja 1856.

C. k. kot. pristav, kao sudac.
Sandonati.

Nr. 452. (Fin.—2) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der h. k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 9. Jänner 1856 Z. 214. werden auf der Reichsdomäne Verbovec-Rakovec 1500 bis 2000 Centner Heu am 7. Februar 1856 um 9 Uhr Vormittags beim k. k. Domänenamte zu Verbovec im Versteugerungswege an den Meistbiethenden hintangegeben werden der Fiskalpreis wird mit vierzig Kreutzer (40) CMze. per Centner Heu festgesetzt.

Vor Beginn der Lizitation wird ein 10% Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Lizitationskommissision zu erlegen sein.

Die nähere Lizitationsbedingnisse können sowohl hieramts als auch beim k. k. Domänenamte Verbovec eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 12. Jänner 1856.

Heim.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXI. Wien U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 23. SIEČNJA 1856. Broj 19.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je u vèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar unutarnjih poslovah naimenovao je umirenoga profesora drs. med. Ivana Bleiweissa zemaljskim živinarom za Kranjsku.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 10. siečnja t. g. maršalu grofu Radeckomu podielit dozvolu, da smije primit i nosit podieljeni mu velekerst orlova reda estenskoga utemeljenoga po modenskom vojvodi.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo naredilo je previšnjom odlukom od 14. siečnja t. g. da imaju u organismu zemaljskih vojničkih oblastih 1. veljače 1856 nastupit sliedeće promiene:

a) Ove oblasti imaju uz naslov taktičnog razdiela vojske, t. j. zapoviedništva vojske i zborovah od vojske, kao vlast u buduće nosit ime: „Zemaljsko glavno zapoviedništvo“ dotične krunovine i sačinjavat vojničku zemaljsku oblast sa zapoviedajućim generalom na čelu.

b) Kod svih ovih zemaljskih vlastih ima se zapoviedatelju pridružit jedan general ad latus, koi je zvan zastupat istoga u dolazećim slučajevima u svakom obziru; naprotiv ima prestat postavljanje generalah kao poglavicah III. odsieka dosad propisano za pojedine od ovih zemaljskih vojničkih oblastih.

c) Zapoviednici zborovah od vojske ostaju u vojničkom odnošenju kao dosad podčinjeni zapoviedništvima od vojske; naprotiv ima u upravnom obziru odsele nastupit nezavisni i neposriedni promet zapoviedništvah od zborovah vojske s vlastitom upravom (zemaljskim glavnim zapoviedništvima) medju sobom i vèrhovnim zapoviedništvom vojske.

d) Tieranje službe i razdieljenje posla kod zemaljskih glavnih zapoviedništvah uredit će se osobitim propisima.

Nadalje zapoviedalo je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo istom previšnjom odlukom, da se za službu u oddielima vojničkih poslovah tako vèrhovnoga zapoviedništva vojske kao i preimenovanih zemaljskih vojničkih oblastih, nemanje za višju adjutantsku službu uobće uvede poseban adjutantski zbor i dostojalo je za poglavicu ovoga zbora najmilostivie naimenovat Svoje Previšnjosti pèrvoga general-adjutanta i pèrvoga general-adjutanta od vojske sa svim ovlastama pripadajućim regimentskom dèržatelju.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti

— Polag jednoga dopisa iz Petrograda u „Nordu“ opredieljen je knez Gorčakov za nasliednika kneza Paskievića.

Iz Napulja, 16. siečnja. U Kalabrii bio je prošastoga mieseca više putah potres a posliednji put 30. p. m.

Austrianska carevina.

Iz Beča, 19. siečnja. Odkad je velevažna viest iz Petrograda ovamo stigla, naime da ruska vlada prima bezuvietno predloge mira, vlada u našem diplomatičnom svietu velika dielatnost. Prekjučer poslao je knez Gorčakov, izakako je opetno konferirao s grofom Buolom, skoroteču u Petrograd i skoro u isto doba odpremljene su od strane francuskog i engleskoga poslanika depeše protežuće se na to u Paris i London sriedstvom kabinetskih skorotečah. Izvan toga otišao je skoroteča u Berlin i od strane oberstara pl. Manteuffela. Tečajem prekjučerašnjega dana imali su i poslanici od Belgie, Hanovera i Danie duljih dogovorah s Nj. Preuzhodnosti grofom Buolom. —

— Čitamo u službenom listu veronezkom:

Njeg. c. k. apost. veličanstvo s previšnjom cesarskom odlukom od 28. prosinca 1855 dostojalo je najmilostivie narediti, uzevši u obzir štetu, koju su posiednici vinogradah u Lombardo-Mletačkoj kraljevini zbog bolesti grožđja pretèrpili, i koja se zastopce od niekoliko godinah sve to većma razpruža, da se posiednicima zemaljah u onim občinama, u kojima se znamenito vinogradstvo odgojiva, udieli odbitak poreza, to jest onim, koji su najmanje tretjinu ukupnog godišnjeg prihoda zemljišta pretèrpili, nebrojeći korist tvorničkim dielovanjem od proizvodah izvadjenu, da se oprosti četvèrti dio poreza; za štetu pretèrpljenu od polovice godišnjeg prihoda, da se oprosti treći dio poreza, a kada posiednik pretèrpi štetu od dvie trećine ili svega prihoda zbog bolesti grožđja, onda se njemu opraštaju dvie trećine poreza godišnjeg na dotično zemljište. Ovi odbitci imadu se razbrojiti za same godine 1854 i 1855, i svake godine šteta će se pronaći od vieštakah na to odabranih i od ljudih povierenih. Na tu svèrhu u Mletcima biti će ustanovljeno naročito povierenstvo, koje će sastojati iz dohodarstvenih i političkih urednikah.

Moldavia i Vlaška.

Iz Bukorešta, 10. siečnja. Od jučer raznosi se ovdie glas, da će prieko Rustčuka u Gjurgjevo doći zbor od 5000 Turakah, Francuzah i Englezah. Da tomu glasu ima stalna temelja, dokazuje okolnost, što su u svoj hitnji stali popravljat veću stranu konjušnicah, koje su prie upotrebljavali Rusi.

Obćeniti divan sazvan je na 2. veljače da pregleda račune i da se posavietuje o raznim važnim naredbama. Gospodin Mitropolit i vladike udioništvovat će kod siednicah.

Komad barbarstva ukinut je onomadne. Kao što je poznato, dobili su dne 31. siečnja 1814 slobodu cigeni u Moldavii, koji su pripadali dèržavi i manastirima a malo zatim i u Vlaškoj pod vladom kneza Jurja Bibeska. Sada je vlada kupila i tako zvane bajarske cigane i dala im je slobodu.

Pred božićem pokradene su tri vlaške cèrkve u raznim predgradjima a bez da se je moglo saznat, tko ih je pokrao. Prie niekoliko danah opazi nieki diečak za zore, da su Turci, koji su bili nastanjeni u susiedstvu, veliki kup smetja raskapali i svakojake srebèrne kèrste, putire i kandile izvlačili. To je on drugima kazao i tako sazna policia o tom, stane stvar istraživat i nadje napokon ukupne cèrkvene sprave tamo neoskvèrnjene.

Jedne francuske novine pod naslovom „Couriere de Bukureste“ izašle su ovdie, o kojih se kaže, da im knez Stirboy podupire učredništvo, da si pribavi sposobnieg branitelja, nego što su mu obično vlaške novine.

Iz Rušćuka, 3. t. m. Jučer stiglo je ovamo 5 kolah, koja su u Bukoreštu načinjena za engleski kopni transportni korpus i otišla su danas put Varne. Kola su lahka i čvèrsta i za njih su zapregnuta četiri konja, koji su takodjer kupljeni u Vlaškoj i što se njihove okretnosti i uztrajnosti tiče, neostavljaju ništa za željet. Vozari uzeti su izmedju ovdešnjega turskoga pučanstva. Dobivaju odieću, hranu i 10 piastarah plaće na dan. Vèrhu svakih 5 kolah postavljen je jedan kaplar a vèrhu svakih 20 kolah jedan oficir. I ovi su Turci. Višji oficiri jesu inostranci stojeći u engleskoj službi. — Ovdie zimujući u Ugarskoj kupljeni konji za britansko-turski kontingent tako su spali kroz to, što su bili zlo dèržani, da nisu po svoj prilici spodobni za uporabu.

Turska.

Iz Carigrada, 7. siečnja. (bèrzojavna viest novinah „Hamb. Nachr.“) Omerpaša će skoro doći ovamo, da se zbog svoje vojne u

---

Silo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Svakdanji gosti zelenog dèrveta, kao sviedoci bezuspiešnih naporah spomenute trojice natiecateljah, nisu nikako mogli da dokuče, kako je to moguće, da su u jedne sabarice tako čvèrsta načela kao što biahu u Evice.

Kopunić i Vietrogonić, razbijaše si takodjer glave o toj zagonetki, nu najviše čudio se je tomu Trubentić, koi je inače o sebi osviedočen bio, da je glede ljubavi pèrvi junak od mejdana.

Nu svaka stvar na svietu ima svojih uzrokah i posliedicah, isto tako dakle mora da je niekakav uzrok tome, što je Evica mogla odolieti ašikovanju tieh svojih nadri-ljubovnikah. Uzrok pako tomu bio je taj — što je Evica već ljubila sèrdačno Josu Radovića, mladog advokata, inače pako čestitog mladića, kojega je svatko štovao ne samo radi njegovih sposobnostih, već ponajviše radi čednosti i dobra ponašanja njegova.

Ljubav Evice i Jose, budući još mladjahna, biaše do sad još tajna, pa o njoj nije nitko znao štogod, dapače ni Rešetička, premda si je Radović — došavši prie godine danah u Križevce — slučajno uprav kod nje najmio svoj stan, jednu sobu, te je odtuda svaki dan polazio zeleno dèrvo, te tù obično ručao i večerao.

Rečeno bi jur s početka naše pripoviesti, da je Rešetička bila zdrava žena u najboljoj dobi života svoga. Ljudi pako, koji narav i dušu ljudsku izpituju, tvèrde, da se u zdravom tielu radjaju i zdrave misli a isto tako zdrava i naravna čuvstva. Uslied toga dakle, netreba da je komu za čudo kad kažemo, da je Rešetička, odkako se Radović kod nje nastanio, a pèrvi put odkako joj umrè muž — da je dakle Rešetička od to doba živo osiećala, da su istinite one rieči sv. pisma, gdie se veli: da nije dobro, kad je čoviek na samu. Isto tako uvažavala je ona dostojno svoju kriepku dobu, zatim svoj mali imetak, sastojeći iz male nu čiste kuće sa velikim vèrtom i tèrnacem zatim iz vinograda na obližnjem bèrdu Križevčina zvanom — Sve to je ona dostojno uvažavala, dočim je s druge strane priznavala, da je njezin stanar Radović čoviek mlad, sposoban i marljiv, a uz to čedan i priazan, koi će lasno s vremenom moći postati dominalskim fiškalom i asesorom varmedjskim — pa, gle vraga! — sèrce joj uviek prilikom tih razmatranjah stadè silnije kucati, i lukavim posmiehom znala bi tad izpred sebe šaptnuti: „Možebiti — ta vidit ćemo!“

(Dalje sliedi.)

Kotaju opravda i namierava, kako se glasa, zatim dat ostavku i nastanit se u Engleskoj.

Talianska.

Poleg jednoga dopisa uredovnih novinah izlazećih u Veroni namieravala je velevojvodska toskanska vlada u velevojvodini uvest uredbu podobnu centralnim kongregaciama obstojećim u lombardesko-mletačkoj kraljevini.

Uslied jedne prijave iz Napulja od 14. t. m. imalo je tamo miesta više visokih vojničkih povisah i naredjeno bi, da se niekoliko hiljadah momakah stavi u vojsku. U tu svèrhu naimenovano bi 6 general-lieutenantah i 11 generalah.

Iz Modena, 17. siečnja. Zabranili su izvozit konje u inozemstvo nespadajuće u carinski savez.

Grof Ivan Nep. Drašković.

(Dalje.)

Ovako se je naš pokojnik pobrinuo za talente, koji će se u pučkoj učionici pojaviti: nu uz to nije zaboravio ni ostale učenike, koje priroda nije onako obilato duševnimi darovi nadarila, te ćo se iz učionice povratiti u svoje seoske kolibice. Koja korist, što je diete dvie tri godine u svojem dietinstvu školu polazilo, ako se kašnie, nitko više za to nepobrine da sieme posijano u školi nikne, procvate i plodom urodi? Tomu doskočio je naš pokojnik, odrediv u oporuci za izdavanje dobrih jugoslavenskih knjigah za puk 10.000 for. sr. Kojemu pravomu čoviekoljubcu neće kod ovoga glasa sèrce zaigrati? Na ovom polju stojinaš Drašković sam samcat u poviestnici hèrvatskoj; za njegovo obrazovanje on je pèrvi okom svèrnuo na njegove duševne potrebe i prokèrčio mu stazu k prosvieti. Upravljanje pomenute glavnice povierio je književnomu odboru naše ilirske Matice. Ovaj će imati svake godine pozvati jugoslavenske pisce, da mu do stanovitoga roka podnesu rukopise namienjene praktičnomu i duševnomu obrazovanju našega puka. Diela netreba da budu baš posve savèršena, nego samo da budu duhom moralnim pisana i da odgovaraju koliko toliko potrebam našega puka. Ovo je u oporuci naročito zato naredjeno, što je blagodušni oporučitelj dobro znao, da nijedna književnost neizvodi u početku savèršenih knjigah, al ju treba podticati, da teži na savèršenost. Zato će se imati nagrada svake godine podieliti najboljemu rukopisu, ako išta vrijedi. To je pako zato naredjeno, da se neuplaše bojažljivi pisci natiečaja, i da se nedogodi, da zato, što jedne godine nije bio nijedan rukopis nagradjen, sliedeće se godine nitko neusudi natiecati za nagradu. Rukopis koji bude za najvèrstnii proglašen, dobit će, ako je izvoran i ako barem 15 tiskanih arakah iznosi, svu dobit one godine; ako je prievod, polovicu dobiti, i ako neima 15 arakah nagradit će se primiereno prema tomu koliko iznosi knjiga. Jer znati valja, da će se istina, rukopisi prosudjivati, i oni će ostati svojina pisca: nu nagrada će se istom onda izplatiti, kad dielo na sviet izadjé. To je zato odredjeno, da se rukopisi svakako i to čim prie tiskaju. Pod ovaj uviet pobrinut će se jamačno pisci, da im se diela bèrže boljo natiskaju, a Matici se daje prilika, te može takve rukopise tiskati, a netreba joj nagradjivati pisca. Ako se kojom zgodom glavnica poveća, n. p. tim što jedne godine nagradjen rukopis neiznosi 15 arakah; ili što su sami prievodi: to se ima sliedeće godine sva ovako povećana dobit piscu podielit, ako je rukopis izvoran i od 15 arakah. Tako će se rukopisi, koji će, kao što se možemo nadati, svakom godinom bolji i savèršenii biti, sve to bolje i više nagradjivati. Ako bi se dogodilo, da bude više vèrstnih rukopisah, to se ima one godine samo jedan, najbolji, nagraditi, nu drugi rukopisi mogu se sliedeće godine opet za nagradu natiecati. Matica ima ovom glavnicom n a p o s e upravljati i svake godine u novinah račun priobćivati. Nedvoumimo ni malo, da ćemo ovako za niekoliko godinah dobiti liepu sbirku pučkih knjigah, koje će jamačno na puk naš spasonosno dielovati, jer će se odbor Matice za to pobrinuti, da neizadje na svietlo kakva otrovna knjiga, koja bi mogla narodu nahuditi.

Ovako se je naš pokojni Drašković pobrinuo za duševno dobro svoga naroda Nu čoviek ima uz dušu i tielo. Dok je zdrav, lasno mu: nu kad ga bolest pritisne, a neima ni toliko novacah, da si nabavi liekariah ili da si okriepi želudac snažnim jelom — onda zlo i naopako! Zato je pokojnik odredio za buduću zemaljsku bolnicu hèrvatsku, 5000 for. sr. O koristi ovakvoga zavoda neće zaista nitko posumnjati, s toga mu je pokojnik znatnim ovim zapisom kao temelj postavio nebi li ovim svojim primierom potaknuo druge jošte bogatie, da se na njega ugledaju, i u tu svèrhu takodjer što poklone, te bi se onda zavod taj bèrzo podigo. A da glavnica donde badava neleži, naredio je, da se dotle, dok nedobijemo zemaljske bolnice, glavnice davaju, za liečenje bolestnikah, ovdašnjoj milosèrdnoj braći. (Konac sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 22. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	79 1/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	82 1/8
dto . . . . » 4 1/2%	68 3/4
dto . . . . » 4%	61
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	232
» » » » » 1839, » 100 »	130 1/2
» » » » » 1854, » 100 »	101 1/4
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2%	56
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	78
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	72 1/2
Bankovne dionice komad po	926
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	467 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	318
dto dto s plaćanjem na rate	337
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2295
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	252 1/2
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	604
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	420
» budapeštanskog lančanika . 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	89 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	109 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	108 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	80 1/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-39
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	129
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	109
Marseille za 300 frankah . . . . . »	126 1/2
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	126 5/8
Prag za 100 forintih. . . . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	109 1/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	251
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	13 3/4
Srebro od 18. siečnja	9 1/8

SLUZBENI LIST.

Nr. 17,369. (Fin.—1) (3—1)

Kundmachung.

Die k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien eröffnet hiemit die Konkurrenz-Verhandlung für die Herstellung eines Steinplatten-Trottoirs, dann für die Anstückung der Dachabfallsröhre bis zur Einmündung in einen neu herzustellenden Dachröhrenwassers-Abzugskanal bei dem Finanz-Gebäude Nr. 169. in Agram.

Die Steinplattenpflasterung hat aus 18 Zoll breiten, mindestens 21 Zoll langen und 4 Zoll dicken, nach 5 Seiten rein, steinmetzmässig zugearbeiteten, fehlerfreien Samobor-Trottoir-Platten und die Begrenzung derselben aus 6 Zoll breiten 6 bis 8 Zoll tief eingreifenden Leistensteinen aus gleicher Steingattung zu bestehen.

Die Anstückung der Dachabfallröhre bis zur Einmündung in deren neu herzustellenden Abzugskanal, ist 2 Schuh lang, 4 Zoll breit und wird durch eine, beiderseits zweimahl kesselroth angestrichene Weissblechröhre, der Dachwasser-Abzugskanal aber durch Ausmeiselung einer Mulde am neu herzustellenden Trottoir gebildet. Diejenigen welche diese Arbeiten übernehmen wollen, haben ihre mit 15 kr. Stempel versehenen schriftlichen Offerte, die mit einem Reugelde von 70 fl. belegt und von Aussen mit den Worten Offert für die Herstellung des Steinplatten-Trottoirs bei dem Finanz-Gebäude Nr. 169. umschrieben sei müssen, bei dem Einreichungs-Protokolle der Finanz-Landes-Direktion längstens bis zum 29. Februar 1856 12 Uhr Mittags zu überreichen.

Das Offert hat die ausdrückliche Erklärung zu enthalten, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hier auf bezüglichen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreisverzeichniss und den summarischen Kostenanschlag kenne und dem Plane genau nachkommen wolle; ferner hat es zu enthalten den Preis, um welchen er die Ausführung der Arbeit übernehmen will in Ziffern und Worten deutlich ausgedrükt, endlich den Vor- und Familiennahmen, Karakter. dann Wohnort des Offerenten.

Das Nähere der Bedingungen, unter welchen diese Arbeit verliehen wird, kann sammt dem bezüglichen Plane, das Einheitspreisverzeichniss und der summarische Kostenanschlag bei der Manipulations-Direktion dieser Finanz-Landesstelle während den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen und es können Abschriften davon genommen werden.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram den 8. Jänner 1856.

Br. 321. (DS.—19) (3—3)

Opoziv.

Budući je sudbeno dopitana dražba g. Eduarda Zerpaka, iz stečajne mase Apokove namirena, to se ovim opozivlje na dan 28. siečnja i 18. veljače 1856 naviestena dražba sudbeno zaplienjena obveze Antuna Adamovića vèrhu 4000 fr. sr. terete rečene mase koristne.

C. k. zemski sud.

U Zagrebu 16. siečnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 6864. (Sl.—1) (3—2)

Conkurs-Kundmachung.

Im Nachhange der Concurs Ausshbreibung vom 18. Juni l. J. wird bekannt gegeben, dass in dem Kaschaurr politischen Verwaltungsbebiethe noch 19 Conzeptspraktikantenstellen mit dem Adjutum jährl. 300 fl. CMz. und 11 Conzeptspraktikantenstellen ohne Adjutum zu besetzen sind.

Zur Besetzung dieser Stellen haben die Bewerben, u. z. auch solche welche nur eine specielle Abtheilung der theoretischen Staatsprüfung mit gutem Erfolge bestanden haben gegen Ablegung der zweiten speziellen Prüfungsabtheilung binnen Jahresfrist, ihre vollständig instruirten Gesuche unter Angabe ihrer Sprachkenntnisse längstens bis 15. Februar 1856 u. z. wenn sie bereits in dienstlicher Verwendung stehen, durch ihre Vorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres gegenwärtigen Aufenthalts bei dem Kaschauer k. k. Statthalterei-Abtheilungs-Präsidium einzureichen.

Vom k. k. Statthalterei-Abtheilungs-Präsidium.

Kaschau am 21. December 1855.

Br. 91. (Izv.—12) (3—2)

Oglas jevtinbe.

Iz razloga što jevtinba glede nabavljenja i razprodaje 2281 centa i 20 funtih biele morske limito soli, za kotar samoborski dne 26. studenoga 1855. obdèržana, očekanim uspiehom ovienčana nebi, preduzeti će se dne 28. siečnja t. g. u 9 satih prie podne u istom predmetu, druga jevtinba u c. kr. kotarskom uredu samoborskom.

Pozivlju se dakle sva gospoda za poduzeće ovo iznajmiti želeća, ovim najuljudnie, da na gore opredieljeni rok upitnoj jevtinbi prisustvovati, ili pismene ponude uredno obložene prie isteg roka podpisatom uredu dostaviti izvole.

U Samoboru, dne 13. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik,

Martinković.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 24. SIEČNJA 1856. Broj 20.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom odiljati, 5 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviputs a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 21. siečnja 1856 izdan je i razposlan komad XXXVIII. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1855. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. Isti sadèržava

Broj 222. razpis ministarstva financiah od 19. prosinca 1855, kojim se obznanjuje, da se ukidaju mlietačke male divone, bivše u Porto Lignanu i u Porto Tagliamentu, i da se podiže pomoćna divona u Pertegadi.

Broj 223. razpis ministarstva financiah od 20. prosinca 1855, kojim se mala divona I. razreda u Ostiglii proglašuje za glavnu divonu II. razreda.

Broj 224. naredba ministarstva financiah od 20. prosinca 1855, valjana za sve krunovine, koje su u zajedničkom okolišu carinskom, o načinu, kako valja očitovati robu, koja, kada se nalazi u posudju od $\frac{1}{4}$ austrianske oke ili niže, ili u posudju, spadajućem medju robu kratku itd., ocarinjat se imade kao roba miomirisna.

Broj 225. naredba ministarah unutarnjih dielah i pravosudja od 25. prosinca 1855, kojom se obznanjuje rok, kada će početi uredovno svoje dielovanje urbarski sudovi, podignuti u kraljevini Ugarskoj, zatim u Vojvodovini sèrbskoj i u tamiškom Banatu.

Broj 226. naredba ministarstvah unutarnjih dielah, pravosudja i financiah od 27. prosinca 1855, valjana za krunovine Galiciu i Bukovinu, kojom se obznanjuje, da galičke podložnike u parnicah, što ih imadu sa svojimi niegdašnjimi zemaljskimi gospodari, i nadalje zastupati ima prokuratura financialna.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti

Iz Ljubljane. Dne 21. t. m. u 4 $\frac{1}{2}$ ure u jutro omakla se makina od onud odilazećega željezničkoga bèrzovoza blizu tretje štacie imenom Kresnice. Voditelj koi je skočio s kolah oštetio si je ruku, ložitelj je jako a dva druga čovieka lahko su ozledjena. Inače nije se nikakva druga nezgoda dogodila. Bèrzovoz odvezo se je u 9. uri 35 min. dalje.

Austrianska carevina.

Iz Beča. Kod Manza izišao je veleważan spis pod naslovom „Studien über das Oesterr. Konkordat" koi je u tuzemstvu onu pozornost pobudio, koju zaslužuje. Već je i drugo izdanje toga diela došlo na svietlo. Nema sumnje, da će i u inozemstvu naći istu priznanost. Razdieljeno je u tri diela. U uvodu k pèrvom dielu navode se sve one netemeljite žaobe pune protuslovjah, što su nepriatelji konkordata proti istom podigli. Zatim sliedi poviestnica istoga. U drugom dielu razjašnjuje se sadèržaj posliednjega austrianskoga konkordata, a tretji sadèržaje niekoliko toplih zaključnih riečih, koje će naći odjek u svakom Austrianskom sèrcu, koje ljubi svoga cesara i svoju domovinu. Nemožemo na ino, nego radostno dodat, da je konkordat u tom spisu tako jasno razložen i njegova važnost i spasonosna težnja tako veleumno i bielodano dokazana, da svaki razborit čoviek priznati mora, da je ovo izvèrstno dielo posve vriedno uzvišenoga predmeta, na čiju je obranu sastavljeno, i da će vrednoća njegova još dugo obstojat, kad mu budu velike i pune blagoslova posliedice već odavna bile prisilile klevetnike i protivnike da mukom samuknu.

— Kao što iz privatnog jednog pisma doznajemo, udarilo je česko narodno kazalište u Pragu ove zime uprav hvale vriednim putem, pošto se tamo predstavljahu sami klasični komadi, imenito najbolji Schakespeare-ovi a i česki izvèrstnii igrokazi. Prošlog mieseca bi na istom kazalištu takodjer predstavljen Götheov Faust, vèrlo dobro od Kolara preveden, a isto tako izvèrstno igran i u scenu stavljen.

Uslied bečkih listovah izdale su već ratujuće sile na dotične vèrhovne generale zapoviedi, da ukinu sva nepriateljstva.

Vojničko zapoviedništvo u Ljubljani preobraženo je u varoško zapoviedništvo a za zapoviednika naimenovan je G. M. baron Marenzi.

C. k. ministarstvo tèrgovine ovlastilo je glavnog konzula u Napulju, da Luciana Cotronea naimenuje konzularnim opravnikom u Reggiu di Calabria.

Sèrbia.

— U Beogradskim sèrbskim novinama od 31. prosinca p. st. čitamo sliedeći poziv:

Sa današnjim danom navèršuje se posliednji dan ovoga mieseca, a time i našeg uredjivanja „Sèrbskih Novinah."

Kao što je već oglašeno, visoko praviteljstvo naše našlo je za nuždno osnovati „Zvanične Novine" za svoje potrebe, a „Sèrbske Novine" ostaviti privatnim preduzimačima, nešeleći nikakvog učestja u izdavanju njihovom imati.

Naš priatelj, g. Kosta Vuić, naumio je, kao što se iz obznane vidi, produžiti „Sèrbske Novine," ako mu se dovoljno predplatnikah prijavi. On želi a i može. Za dvie godine podpomažući uredjivanje njihovo, izviestio se tako, da će poštovane čitatelje odlično poslužiti. Ko bi, na ovome miestu, nas svojim povierenjem počestvovae, mi molimo, da ga i g. Vuiću naodreče.

I tako ostavljajući dužnost ovu, koja nam je samo medjuvremeno naložena bila, praštamo se od poštovanih čitateljah sa uvierenjem, da smo u ovome kratkovremenom pozivu sve učinili, što su nam okolnosti dopuštale.

Jovan Ristić.

Rusia.

Iz Petrograda, 11. siečnja. Zapoviednik južne vojske i pomorskoga oddiela u Nikolajevu generaladjutant Lüders naimenovan je zamienikom Gorčakova II., koi će dobit drugo opredieljenje (polag jednoga dopisa petrogradskoga u „Nordu" odredjen je knez Gorčakov za nasliednika Paskievića, koi je, kao što je poznato, do začetka ovoga rata, bio cesarski miestodèržac u Poljskoj i gubernator Varšave) i bit će glavni zapoviednik južne vojske i svih bojnih silah na kopnu i moru u Krimu sa svim pravima i preimuštvima pripadajućim zapoviednicima za rata; nadalje naimenovani su zapoviednik trećega piešačkoga korpusa, general artilerie Suhozanet II. zapoviednikom južne vojske i pomorskoga oddiela u Nikolajevu pod glavnim zapoviedništvom generaladjutanta Lüdersa (dakle na Lüdersovo miesto); poglavica glavnoga štaba južne vojske i četah nalazećih se u Krimu, generaladjutant pl. Kocebue II. zapoviednikom petoga piešačkoga korpusa; zavremeni poglavica štaba južne vojske, generallieutenant Nepokojčicki poglavicom glavnoga štaba južne vojske i četah nalazećih se u Krimu, a generaladjutant knez Vasilčikov II. uredovnim zastupnikom poglavice južne vojske ostavši u adjutantskom činu.

Talianska.

Iz Napulja pišu pod 6. siečnja. Od niekog vremena čuje se u unutarnosti Vesuva nieki osobiti žubor i šum. Već se je načinio nov krater, dočim je glavni čunj, koi se malo po malo oploštava, već znatno promienio svoju formu. Sa strahom izgledamo veliki prevrat naravi, to jest, ili da će Vulkan stati strašno bacat ili pako

---

Silo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Što vriedna gospoja Rešetička razumievala tim kobnim riečima, koje li je osnove gradila, to će svaki, makar baš nebio Edip, lasno moći pogoditi. Misli njezine sticale su se u jednoj glavnoj točki ili bolje rekuć osobi, a to biaše stanar njezin Radović, koj medjutim ni s daleka nije pomislio na to, da bi domaćica njegova drugo kakovo čuvstvo gojila prama njemu do čuvstva dobrohotnosti, što ga je on podpuno i zaslužio, budući da je točno vazda platjao svoju stanarinu, a u ostalom dèržao se vazda običnog reda u kući. Radović dakle ništa nije znao o nagnutju Rešetičke prama sebi, a još manje znao je išto drugi o tom štogod, jer premda je Rešetička tajne drugih ljudih rado iznosila na vidielo, to je ipak o svojim tajnama šutila.

Znamo mi, da je drugo čin a drugo opet misao, te zato nećemo da pod tajnama gospoje Rešetičke što drugo razumievamo, do poznate nam misli njezine glede Radovića, mislit pako slobodno je svakom što hoće, isto tako kao i kule po zraku graditi kako se komu svidi. To nesmeti nikom — te se zato nikom dakle ni Rešetički u grieh upisati nemože.

Pa da su sve i znali ljudi ove tajne misli i čuvstva Rešetičke, da su nadalje vidieli Trubetića, kako kod zelenog dèrveta, gdiegod može, uzastopce sliedi Evicu, kako li joj prišaptjuje neslane rieči o svojoj ljubavi, šta bi bili rekli ti ljudi? — Po svoj prilici ništa, ili bi pako stegnuli s rameni, te bi kazali: „E šta ćemo, svi smo pod kožom kèrvavi." To bi jamačno bili kazali mnogi. Da im je usuprot poznata bila medjusobna ljubav Radovića i Evice, bili bi za stalno graknuli te iza glasa stali vikati: „To je nečuveno! — Mlad taj i sposoban čoviek, što kao advokat ipak spada u bolju klasu — medju tako zvane honoraciore — zaljubio se u jednu sobaricu!" — „Meni ga je žao!" reko bi zatim jedan „Meni nije!" opet drugi, dočim bi gdiekoja sentimentalna gospoja kliknula: „Fi donc! — to je prosto!" Nu strogi taj Areopag, što obično tèra u tudjem oku a bèrvno u svom nevidi, nebi tom prilikom u obzir uzimao: da je čuvstvo, na čistom i kriepkom temelju medjusobnog nagnutja; štovanja osnovano, glavna stvar u ljubavi, a sve drugo da je manje više uzgredno. U ostalom pako pitamo: da li je zbilja posve nemoguće te se nebi i u krugu sobaricah čestita izaimka naći mogla kao što biaše tá Evica? Pa zar nezaslužuje iznimka takova tim veće priznanje, što je obično riedka? — Zaista, mnogo veća je zasluga i kriepost ostati poštenim i čistim ondie gde je prilika da čoviek posèrne, nego li ondie gdie prilike nema.

(Dalje sliedi.)

da će se glavni čunj srušit, kao što se je to u staro doba već dogodilo, kojom prigodom nastaše jezera Fusarsko i Aguansko.

Iz Parme 18. siečnja. Vojvodska vlada dozvoli usemši u obzir sadašnju skupoću hrane, da se gradjanskim i vojničkim urednicima s platjom do 1200 lirah podieli tretjina iste kao doplatak za miesece: siečanj, veljača i ožujak.

Francezka.

Iz Pariza, 16. siečnja. Polag izviestja financialnoga ministra Magne-a na cesara, koje se nalazi priobćeno u Moniteur-u, stanje dèržavnoga blaga jest sliedeće: Zajam od 250 miliunah podpunoma je namiren. Do siečnja 1856 bieše na zajam od 500 miliunah dignuto 476 miliunah a na 780 miliunah, koji sačinjavaju iznesak posliednjega zajma i doknadka, 394 miliunah u svemu 1120 miliunah. Izdatci učinjeni na račun zajamah iznosili su do 31. prosinca 1855 za dvie godine 1854 i 1855 do 1000 miliunah, t. j, 120 miliunah manje od izneska učinjenih uplatah. Ovih 120 miliunah stoji još na razpoloženje i sačinjava s onim 415 miliunah, koji se imaju još dignut na posliednja dva zajma ukupnu svotu od 535 miliunah, što stoje u pripravnosti za izvanredne potrebe rata od godine 1855. Tekući dug je spao na 652 miliuna i uslied toga omalio se je spram 1854 za 121 miliun. Iznesak dèržavnih bonah obaljen je na 168 miliunah. Na koncu opaža rečeni ministar da nemože biti sretniih resultatah, nego što je pružila prošasta godina upèrkos ratu, skupoći i toli znatnih razhodah prouzročenih slučajnim okolnostma i vidi u tome najbolji dokaz životne sile, bogatstva zemlje i onoga, što francia može pod rodoljubivom vladom, koja toli mudro zna upotrebljavat svoje toli bogate pomoćne izvore.

Dania.

Iz Kodanja, 15. siečnja. U obziru konferenciah o sundskoj carini javlja „Dagbladet" sliedeće: „Konferencie otvorio je u petak dne 4. siečnja tajni savietnik Scheel, koi je izjavio, da je tajni savietnik Bluhme opunovlastjen, da zastupa dansku vladu, a zatim se je udaljio. Pritomni biahu zastupnici od dvanaest silah, medju ovima izvanredni punomoćnik za Rusiu gospodin Tegoborski. Tajni savietnik Bluhme predložio je osnovu za kapitaliziranje sundske carine, imajuću za temelj kombinirano mierilo od uvoza i izvoza i brodske podatke skopčane sa Sundskom carinom. Njegov govor bieše tamo, gdi je opisivao pripravnost Danie, prekinut po gospodinu Tegoborskomu, koi je kazao, da je upravo Rusia, koja je Danii došla na susret, budući da ova sila nije želila da se Sundska carina odkupi; isto tako izjaviše se već prije Meklenburg i Hamburg. Na Bluhme-ov govor odgovori Švedsko-norveški poslanik. Budući da nije bila jošte sakupljena sva potrebna gradja i jer se je pojavila želja, da bi se predložio pregled o iznesku sundske carine u godinama 1841-47, odgodjene biahu konferencie do konca ovoga mieseca.

Objava bala.

U ponedieljak dne 4. veljače 1856 dèržat će se na korist zagrebačke ubožnice u Dvorani veliki bal. Ulaznice po 1 for. i biljege za galeriu po 30 kr. za taj bal dobivaju se u odpravničtvu „Agramer Zeitunga" (gospodska ulica), u tèrgovinama gg. Pavla Haca i Gjure Cèrnadka (na Jelačić-tèrgu), u tèrgovini g. Mie Krešića, i u c. k. velikoj trafiki (u gornjoj Ilici), u liekarni g. Graciana Mihića (na kaptolu), i u Dvorani samoj.

U Zagrebu, 21. siečnja 1856.

Grof Ivan Nep. Drašković.

(Konac.)

A nije pokojnik propustio skèrbiti i za duševne potrebe ubogoga ženskoga našega spola, kojemu ovakvih čoviekoljubnih skèrbnikah toliko treba. Zato je naredio, da se zagrebačkomu samostanu milosèrdnicah, kao jedinomu zavodu kod nas, kojemu je zadaća duševna i tielesna nastojba ženske naše siromaši, izplati iz njegova imatka 5000 for. sr. Kamate ove glavnice imaju se na plemenite sverhe naznačene u statutih milosèrdnih sestarah obratiti; i budući da će im se ovim zapisom njihova sredstva znatno umnožiti, tvèrdo se nadamo, da će pokojnik i ovim legatom narodu svomu puno koristiti.

Isto tako opomenuo se je jošte i na smèrtnoj postelji sirotinje, štono se bije i prebija od nemila do nedraga kao voda o briegove. Jer i najmarljiviega i najpošteniega čovieka umie više putah pod starost nesreća tako pritisnuti, da mu se nedade na ino nego uhvatiti prosjački štap. Dà plemenite duše, koja ovu tugu i nevolju umaljuje.

A to je učinio naš pokojnik. Da ublaži ovu biedu, osobito u glavnom gradu svoje domovine, u Zagrebu: ostavi zagrebačkoj ubožnici 10,000 for. sr., pod taj uviet, da kamatami stariešinstvo ovoga zavoda zagrebačke siromake bud u njihovu stanu, bud u samom zavodu podupire, kako mu se shodnie učini. Tako se je evo pokojnik, akoprem nije ovdie stanovao, i za zagrebačke siromake liepo postarao. Svake godine će se dakle 500 for. sr. medju siromake razdieljivati i koliko će tim i po svojoj smèrti suzah utèrti, koliko gladi utišiti, koliko nevolje utažiti!

Naš Drašković nije spadao medju najbogatie naše velikaše, pak evo kolike je tisuće ovim blagotvornim svèrham namienio. Istina, da je on u svojoj oporuci iz važnih razlogah naredio, da se ovi zapisi imaju stopèrv po smèrti njegove jedine nasliednice, gospoje Katarine Blaha, izplatiti. Nu gospodja ova, budući takodjer nadahnuta plemenitim čuvstvom čoviečnosti, i želeć i sama svesèrdno, da se toli spasonosne namiere pokojnika čim prije izvedu, izjavila je velikodušno sama od sebe, da je tvèrdo odlučila, oko toga nastojati, da se zapisi ti čim prije izplate. Koliko ih ima, koji bi se ovako dobrovoljno odrekli zaživotnog uživanja od 45,000 for. sr.? Povriedili bismo čednost pomenute gospodje nasliednice, kad bismo ovdje veličali i slavili njezino velikodušje. Nu ovakvomu dielu ni netreba slave ni svietlosti od riečih, jer se ono samo sobom svietli kao alem kamen, štono sjaje usred noći ko u pol dana.

Evo dakle oporuke našega pokojnika. Stari su narodi vierovali, da se svaki dobrotvor čoviečanstva po svojoj smèrti u zviezdu preobrazi te, na nebeskom svodu viekom sjaje. Tako će sjati i ime grofa Ivana Nepomuka Draškovića na zviezdištu hèrvatskom, doklegod uzživi narod hèrvatski. Zato će mnogi požaliti, što nije toli viteško sèrce za života poznavao. Nu tako nam se više putah u životu dogadja. Šareni tulipani stoju nam na put, da ih vidimo i da im se divimo, gdieno skromna ljubica utajena u gèrmu širi sladki miris, nu dok joj udjemo u trag, već je i nestade.

Godit će zaista svakomu poštenjaku u obće, što je ovdje doznao, da ima tako čistih i plemenitih dušah na svietu, a svakomu rodoljubnomu Hèrvatu napose, što ga je obasjalo sunce, odkud mu se valjda ni nadao nije i zavapit iza dna sèrca: „laka mu zemljica!"

Dà, laka ti zemljica, velikodušni dobrotvore! Samo dèrveni kèrst naznačuje za sada miestance, u kojem je tvoje plemenito sèrce sahranjeno; nu tebi, ni netreba drugoga spomenika, jer si ga sám podiže u sèrcu svoga naroda i sad možeš svim pravom uzkliknuti

„Exegi monumentum aere perennius,
Regalique situ pyramidum altius,
Quod non imber edax, non Aquilo impotens
Possit diruere, aut innumerabilis
Annorum series et fuga temporum.
Non omnis moriar." *)

*) Hor. Carm. Lib. III. Ode XXX.

Erzerum.

— Erzerum je glavna varoš u turskome pašaluku, koji se tako isto zove. On je jedna od pèrvih i najbogatiih varoših u aziatskoj Turskoj. Važan je i zbog svoga vojničkog položaja i zbog odlične svoje radinosti. Stoji na dalekom bèrdoravnju, koi zapljuskava sieverni krak od Eufrata. Propinje se na jedno 7000 stopah nad morem i slavan je zbog svoje vulkanske zemlje i prepun je selah. Nieki dèrže Erzerum za starodavni Agiris, niegdašnju prestolnu varoš velike Jermenske, nieki opet vele, da je ona porekla rimskog, drugi pak misle, da je Erzerum od Todosia velikog sazidan i docnie svojom tèrgovinom čuven planinski grad Todosiopol. Notoliko je izviestno, da je gèrčki vojskovodja Anatolik pod vladom cara Todosia varoš ovu dao zidom ograditi. Docnie postala je ona prestolni grad jednog od malih knezovah, koi je bio u Jermenskoj; godine 1241. bude osvojena od Mongolah, god. 1472. došla je zajedno s velikom Jermenskom pod Persiu i najposlie god. 1521. pod vlast tursku. (Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 23. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	83
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma .	» 5%	84
dto	» 4 1/2 %	68 3/4
dto	» 4%	61
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93 1/4
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		234
» » » » „ 1839, » 100 »		130 1/2
» » » » » 1854, » 100 »		103
Bečko-gradski banko	za 2 1/2 %	56
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		78
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78
Bankovne dionice komad po		938
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		480
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		320
dto dto s plaćanjem na rate		342
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2325
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . .	» 250 »	256
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	622
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	422 1/2
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	89 1/2
Augsburg za 100 for. current	»	109 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	108
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	
Hamburg za 100 mark banko	»	79 1/2
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	110
London za 1 funt šterlinga	»	10-37
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	108 5/8
Marseille za 300 frankah	»	126 1/2
Pariz za 300 frankah	»	126 1/4
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mleci za 300 austrianskih lirah	»	109 1/4
Bukurešt za 1 forint	parah	252 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	457
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	13 3/4
Srebro od 23. siečnja	9 1/8

SLUZBENI LIST.

Br. 146. (11—Dp.) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. grad.-deleg. kot. suda zagrebačkog, daje se na znanje, da će se dne 25. veljače i 17. ožujka t. g. u 10 satih prie podne u gornjoj Bistri, ovèržbenim putem 2 konja sa ždriebetom, 3 praščića i 50 centih siena na vlastitost Lovre Brezaka, spadajuća ukupno na 196 fr. procienjeni, za gotove prodavati.

Uslied toga pozivlju se svi, koji bi naznačene stvari kupiti htieli, u odredjeno vrieme na lice miesta dojti, tim dodatkom, da se na drugom roku ote stvari i izpod procienbe prodavale bude.

C. k. grad.-delegirani kot. sud zagreb.

U Zagrebu 17. siečnja 1856.

Br. 9317. i 9319. (14—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855. br. 5095. i 5085. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Paunu, Ivanu, Mati i Stiepanu Mikulčić i g. Judit Čužić, za spadavše na dobra Hum, Pleso i Kosnica, u obćinah Stubica, Gorica i Kosnica, kotaru Stubičkom i v. goričkom, županii zagrebačkoj ležeće $1^6/_8$ i $^5/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: gg. Paunu, Ivanu, Mati i Stiepanu Mikulčiću, za dobra Hum i Pleso, sa glavnicom od 700 fr. sr. te gosp. Judit Čužić, za dobro Kasnica, sa glavnicom od 2.0 fr.sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856. teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 30. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29, prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9320. i 9321. (12—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. kr. zemska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5067. i 5068. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gg. Aloisii Horvat i Eduardu Kerestury, za spadavše na bivše predialno dobro Vurnovec, u obćini Vurnovec, kotaru sv. ivanskom županii zagrebačkoj, ležeće $1^5/_8$ i $9^4/_8$ kmeske i l želiarske naselbine konačno dopitala odštetu i to: g. Aloisii Horvat, sa glavnicom od 525 fr. sr. i g. Eduardu Kerestury, sa glavnicom od 3850 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro grada Zagreba podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju, sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 2. lipnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9318. i 9322. (11—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu, daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 11. prosinca 1855 broj 5089. i 5065. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853 gg. Heinrichu i Ljudevitu od Mixich, te gji. Amalii Horvat, rodj. Leder, gg. Nikoli, Ljudevitu, Kristoforu i Terezii Leder, za spadavše na dobra Dvorjani i Kraj, u obćinah Petrovini, Kraj itd. kotarih Jaska, Samobor i Zagreb, županii zagrebačkoj, ležeće $15^4/_8$ i $7^2/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to naime: a) g. Heirichu i Ljudevitu od Mixich, za dobro Dvorjani, sa glavnicom od 6200 fr sr., b) gji. Amalii Horvat rodj. Leder, i gg. Nikoli, Ljudevitu, Kristoforu i gji. Terezii Leder, za dobro kraj, sa glavnicom od 2900 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17, ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka 17. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 5. lipnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9440, 9454 i 9456. (15—DS.) (3—3)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 15. i 18. prosinca 1855 broj 5141, 5243. i 5143. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 5105. za spadavše na dobra Prigorje, Opatia i Vèrhovec-Boževec, u obćinah Bèrdovec, Opatia itd. kotarih Zagreb, Sisek, Jaska i Karlovac, županii zagrebačkoj, ležeće $2^5/_8$ $13^2/_8$ i $4\ ^{15}/_{16}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to naime: a) g. Viekoslavu Kèrčeliću, za dobro Prigorje sa glavnicom od 1050 fr. sr., b) gg. Emilu, Aurelu i Marcelu od Kušević, za dobro Opatiu sa glavnicom od 5300 fr. sr., c) gg. Donatu od Tomić, Eduardu i Albertu od Štriga, Louise Schioni, Agnezi i Balbini Raizner, za dobro Vèrhovec-Boževec sa glavnicom od 1975 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 9. lipnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 29. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Nr. 9118 i 9120 (4—D.S.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii liquidacionalnom presudom od 4. prosinca 1855 broj 4951 i 4954. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Barbari Pilipović i gosp. Emilu od Vèrnić, za spadavše na dobra Turan i Ćegli, u obćinah Belcici, Turan, itd. kotaru jastrebarskom, županii zagrebačkoj ležeće $3^1/_8$ i 4 kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: gji. Barbari Pilipović, za spadavše njezin dobra dio sa glavnicom od 1800 fr. sr. i g. Emilu od Vèrnić, za spadavše njihovo dobra dio sa glavnicom od 1600 fr. sr., od koje kamate od 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I, razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od godine 1854 — izročnim rokom na 15. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854. na goripomenuto dobro podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti isplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856., jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 15. svibnja 1856 u 9 satih u jutru i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f.) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 82. (DS.—17) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje zemljištničkih napisnikah u kraljevini Ugarskoj.

Od strane c. k. zemljištničkoga ravnateljstva u Zagrebu, daje se glede zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u kraljevini Ugarskoj, a ono u pet upravnih okolišah šopronskom, požunskom, peštanskom, prešovskom (Eperies) i velevaradinskom uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855 dèrž. zak. lista kom. XLVIII. br. 222. na obće znanje kao što sliedi:

Šopronski upravni okoliš.

U šopronskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje (Localisirung) polag obćinah već posve obavljeno u županiah mošonjskoj i gjurskoj, (Wieselburg und Raab), ta će od 1. veljače 1856. počemši biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima, amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu sviuh obćinah, spadavših godine 1848. k županii mošonjskoj, u c. k. zemljištničkom uredu u ugarskom starom miestu, i
b) vèrhu sviuh obćinah spadavših godine 1848. k županii gjurskoj, ujedno vèrhu kr. slobodno grada Gjura u c. k. zemljištničkom uredu u Gjuru.

Obavljivanje uredovanjah i poslah skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c.kr. stolični ured u ugarskom Starom miestu za obćine navedene pod a. i c. k. stolični ured u Gjuru za obćine naznačene pod b.

Požunski okoliš upravni.

U požunskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah već obavljeno u županii požunskoj, izuzemši kr. slobodne gradove i obćine Joka, Nagy-Abony i Kiliti, kao u jednoj strani županie nitranske, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu sviuh obćinah, spadavših godine 1848. k županii požunskoj (izuzemši kr. slobodné gradove i obćine Joka, Nagy-Abony i Kiliti) u c. k. zemljištničkom uredu u Požunu, i
b) vèrhu kr. slobodnoga grada Skalicah s obćinama Mokri-Haj i Mali pritrz, kao i vèrhu carsko obiteljskoga spahiluka Holić s obćinami Holić, Kadov, Vradist, Močidlan, Tèrnovec, Vidovan, Vekovan, Radoševec, Oresko, Vieska, Lopašov, Unin, Radimov, Petrovila, Egbel, Letnice i Kopčan u c. kr. zemljištničkom uredu u Skalcih (Skalitz).

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih s obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. zemaljski sud u Požunu za obćine pod a. i c. k. stolični ured u Skalicih za obćine pod b. navedene.

Budapeštanski okoliš upravni.

U budapeštanskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah obavljeno u sjedinjenoj županii Pešta-Piliš-Šoltskoj, (Pest-Pilis-Solt) (izuzemši kr slobodni grad Peštu i obćine Nagy-Körös i Kečkemet) te će od 1. veljače 1856. biti svatkome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima, amo spadajućim i to:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Budima sa starim Budimom u c. k. zemljištničkom uredu u Budimu, i
b) vèrhu sviuh ostalih obćinah, spadavših godine 1848. k županii Pešta-Piliš-Šoltskoj (izuzemši kr. slobodni grad Peštu i obćine Nagy-Körös i Kečkemet) u c. kr. zemljištničkom uredu u Pešti.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih s obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će dne 1. veljače 1856. te su glede toga odredjeni c. kr. zemaljski sud u Budimu za obćine pod a. i c. k. zemaljski sud u Pešti za obćine pod b. navedene.

Upravni okoliš košički (Kaschau).

U košičkom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljistnicah miestimičko izvidjenje polag obćinah posve obavljeno u županii Šaroškoj, te će od 1. veljače 1856. počemši biti svakome na uvidjenje otvoreni napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to:

a) Vèrhu kr. slobodnoga grada Sabinova (Zeben) u c. kr. zemljištničkom uredu u Sabinovu.
b) Vèrhu kr. slobodnoga grada Bardiova (Bartfeld) u c. k. zemljištničkom uredu u Bardiovu, i
c) vèrhu ostalih obćinah, godine 1848. spadavših k županii Šaroškoj, i amo uzevši kr. slobodni grad Prešovu (Eperies) u c.k. zemljištničkom uredu u Prešovi.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih, započet će dne 1. veljače 1856, te su glede toga odredjeni c. k. stolični ured u Sabinovu za kr. slobodni grad Sabinov.

C. kr. stolični ured u Bardiovu za kr. slobodni grad Bardiov, i c. kr. županijski sud u Prešovi za sve ostale obćine, spadavše godine 1848. k županii šaroškoj, kao i za kr. slobodni grad Prešovu.

Upravni okoliš velevaradinski.

U velevaradinskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah u županiah bekeškoj i čanadskoj polag obćinah posve obavljeno miestimičko izvidjenje, te će od 1. veljače 1856. biti u c. k. zemljištničkom uredu u Gyuli otvoreni svakome na uvidjenje zemljištnički napisnici ujedno sa čestičkim naznačenjem i amo spadajućim nacèrtima.

Obavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih sa obnarodovanjem napisnikah zemljištničkih započet će 1. veljače 1856. te je glede toga odredjen c. k. županijski sud u Gjuli za sve obćine godine 1848. spadavše k županiam bekeškoj i čanadskoj.

Obližja naznačenja uredovanjah i poslovah, pripadajućih gori navedenim sudištima kao i strankama, sadèržana su obširnie u izroku, izdanom po c. k. zemljištničkom ravnateljstvu u Pešti dne 26. prosinca 1855., proglašenom u uredskih listovih bečkih novinah od 29. prosinca 1855. br. 305., i u peštanskih novinah.

C. k. zemljištničko ravnateljstvo.

U Zagrebu, dne 10. siečnja 1856.

Br. (Izv.—11) (3—3)

Oglas.

Kod cèrkve b. d. Marie bistričke, jest izpražnjeno miesto cèrkvenoga pievača; s kojom službom je skopčana miesečna platja od u četiri forinta u srebru, k tomu slobodan stan i košta.

Koi ovo miesto zadobiti želi, mora bar ponješto u orguljanju kao i muzikalnom pievanju uviežban biti.

Rok ovog natiečaja se za dne 12. veljače t. g. ustanovljuje; kamo se svi, koji bi ovu službu zadobiti želeli, pozivlju: da, do onoga dana, ako ne prie, molbe svoje ustmeno ili pismeno, ovomiestnom predstavu cèrkve predložiti izvole.

Može se i to napomenuti: da se onomu, osobito školskom pripravniku kod nižepodpisanog prilika pružala bude, ne samo u pedagogičko-didaktičkim podučavanju mladeži u školi uviežbati se; nego već i u orguljanju kao i pievanju, veću vieštinu pribavit si, pak ako bi takovomu dopadno bilo, u kojemgodj glasbenim instrumentu uviežbavati se, može i taj nauk badava od podpisanog imati.

U Bistrici, dne 15. siečnja 1856.

Lovrinac Ježek.
učitelj i chora-ravnatelj.

Br. 91. (Izv.—12) (3—3)

Oglas jevtinbe.

Iz razloga što jevtinba glede nabavljenja i razprodaje 2251 centa i 20 funtih biele morske limito soli, za kotar samoborski dne 26. studenoga 1855. obdèržana, očekanim uspiehom ovienčana nebi, preduzeti će se dne 28. siečnja t. g. u 9 satih prie podne u istom predmetu, druga jevtinba u c. kr. kotarskom uredu samoborskom.

Pozivlju se dakle sva gospoda za poduzeće ovo iznajmiti željeća, ovim najuljudnie, da na gore opredieljeni rok upitnoj jevtinbi prisustvovati, ili pismene ponude uredno obložene prie istog roka podpisatom uredu dostaviti izvole.

U Samoboru, dne 13. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik,
Martinković.

Br. 6961. (10—Dp) (3—2)

Oglas.

Od strane c. k. gradsko-deleg. kot. suda zagrebačkog, daje se na znanje, da će se dne 25. siečnja t. g. u 3. sata po podne u Bukovcu kući br. 16. ovèržbenim putem 7 viedarah vina i 10 vaganah kukuruza ukupno na 65 fr. procienjenih prodavati, kupiti želeći pozivlju se na lice miesta.

C. k. grad.-deleg. kot. sud.

U Zagrebu 8. siečnja 1856.

Br. 1216. (DS.—2) (3—1)

Oglas.

C. k. sud zemaljski u Zagrebu daje na znanje, da je molbu g. Samuela Singera, zastupana po odvietniku g. Anti Sučiću, odlukom od 22. prosinca 1855. dozvolio, da se na ovèržbenoj dražbi proda kuća s bašćom i lozom spadajuća na vlastništvo g. Vatroslava Škornjaka, i ležeća u Zagrebu u novoj Veši pod br. 66. te po predbiežnoj ovèršbenoj plienitbi sudbeno procienjena 3029 fr. 8 kr. sr. zbog mienbene glavnice od 300 fr. dužne g. molitelju sa 6% kamatami tekućimi od 1. prosinca 1854. i s troškom parničkim i ovèršbenim. Za obavu dražbe ove odredjuju se pred ovim sudom zemaljskim dva ročišta na dan 7 veljače i 4. ožujka 1856. svaki put u 9 satih prie podne, s tim dodatkom, da će se procienbeni predmet izazvat procienbenom cienom od 3029 fr. 3 kr. sr. i da će kupac dugove, na dobra osigurane zalogom, dokle će doseći kupovnina, polag doznake sudčeve imati primiti. Povèrh toga se svi oni, koji, premda nisu posebice dobili ubavesti, misle, da su upisom u javne knjige na to dobro stekli pravo hipotekarno, ovim pozivlju, da takovo (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovoga prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisat, ako bi se kupovnina bez njih razdieljivala, i ako bi se po tom oni morali izključit od kupovnine, na koliko bi se ova izcèrpila razdieljenjem otim. Isto tako imaju svi, oni hipotekarni vierovnici, koji neprebivaju u miestu suda, ili blizu istog miesta, zbog čuvanja pravah svojih pri budućem razdieljenju kupovnine u miestu, gdie je sud, naredit svoje punomoćnike, pa prie, nego započme prodaja, sudu najavit im imena, i stanbinu, jer će se inače za one, koji to neučine, na njihov trošak službeno postavit jedan zastupnik, na kog će ići sve dalje dostave.

Izvadak od uknjižbe, prociena i dražbeni uvieti mogu se slobodno uviditi i kod suda i kod g. odvietnika Sučića u njegovom uredu.

U Zagrebu, dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. **Jović.**

(Dp.—9) (3—1)

Natiečaj.

Za izpražnjenu službu učitelja i orguljaša u župi pr. bl. diev. Marie u malom Taboru kraj Rogaca, s kojom uz udobni krasni stan, dvie rali zemlje, vèrt, berivo prediva i vinsko od prilike 10 akovah itd. skopčana je privremena godišnja plaća od 215 fr. sr. razpisuje se ovim nadtiečaj, tim dodatkom: da bi se gori stavljena gotovina, višjom izgledanom odredbom, još za 50 fr. sr. i 12 hvatih dèrvah odlučno pomnožiti imala.

Natiecatelji, imaju svoje vlastoručno pisane prosbe, zajedno sa sviedočbami vèrhu učiteljskih i orguljaških sposobnostih, ćudorednosti itd. niže podpisanomu predati i dne 3. ožujka t. g. osobno u župno stanje taborsko prispieti.

U malom Taboru, dne 13. siečnja 1856.

Konrad Šnap,
miestni župnik i škole ravnatelj.

Br. 77. (15—Izv.) (3—2)

Izrok.

C. kr. ured kotarski u Crikvenici kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine dana 22. sèrpnja p. g. s oporukom preminuvšega Ivana Karšula, kanonika bribirskoga, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 1. ožujka t. g. ili dojdu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, inače nebi ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju primljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, izvan u koliko ih ide pravo zaloga.

U Crikvenici 14. siečnja 1856.

C. k. kot. pristav, kao sudac.
Sandonati.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 25. SIEČNJA 1856. Broj 21.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 17. siečnja t. g. četiri kod zagrebačkoga nadbiskupskoga kaptola izpražnjena kanonikata vice-arhidiakonu belovarskoga dištrikta i župniku u Beloveru, Matii Thonhauseru, vice-arhidiakonu sentvarskoga dištrikta i župniku u Gjurgjevcu, Ivanu Korcu, vice-arhidiakonu ivaničkoga dištrikta i župniku u Kloštar-Ivaniću, Nikoli Vucinovcu i vice-arhidiakonu karlovačkoga dištrikta i župniku u Bosiljevu, Franji Mocnjaku, zatim dva kod čazmanskoga kolegialnoga kaptola izpražnjena kanonikata izsluženom dekanu belečkoga dištrikta i župniku u Loboru, Ivanu Babiću i vice-arhidiakonu zelinskoga dištrikta i župniku u Ljubeščici, Ivanu Boleslavskomu podielit i za počastne kanonike kod nadbiskupskoga kaptola u Zagrebu dekana glinskoga dištrikta i župnika u Glini, Nikolu Žalca i dekana jastrebarskoga dištrikta i župnika kod svete Ane u Podturnju, Ivana Vancaša i za počastne kanonike kod čazmanskoga kolegialnoga kaptola dekana medjimurskoga gorskoga dištrikta i župnika u Nedelišću, Franju Vlaškovića i župnika tèrgovišča Jastrebarskoga, Jurja Gèrdaša najmilostivie naimenovat.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti

Iz Mletakah, 21. siečnja. Nj. k. visosti grof i grofica de Chambord stigoše jučer s vladajućom vojvodinjom od Parme ovamo.

Iz Turina, 20. siečnja. Dozvola za gradjenje željeznice od Aleksandrie prieko Tortone i Voghere put Stradelle s jednom pobočnom kolomiom od Tortone u Novi podiljena je jednom bezimenom družtvu. Iz Napulja čujemo, da će zabrana izvozit žito i povišena carina za ulje upèrkos velikim zalihama ove robe bit zadèržana i nadalje.

Iz Petrograda, 20. t. m. na večer. „Journal de St. Petersburg" naviestjuje, da je cesarska ruska vlada, vidivši da to sva Europa želi, pristala na austrianske predloge. Cesarska ruska vlada nije hotiela pobočnim raspravama obustavljat dielo pomirenja, kojeg uspieh odgovara njezinim najživahniim željama i zato misli da ima pravo očekivat, da joj javno mnienje svih zemaljah neće uzkratit priznanosti za ovu njezinu umierenost.

Austrianska carevina.

U Novom Sadu, 2. siečnja. Obazremo li se još jednom na staru godinu, to moramo kao i mnogi drugi poviknuti: konac dielo krasi! Imadosmo posliednih danah stare godine priliku poznati izvèrstnu vieštinu kompozitera i pianiste g. Kornelia Stankovića učenika Sajterovog i Vilmersovog u Beču. Radostno su nas iznenadile svojim umnim savezima njegove kompozicie, kojih predmet su naši narodni napievi i kojima se mladjahni umietnik osobitim lebdenjem zanima. Ako se pak i na njegov način predavanja obèrnemo, na njegove variacie pune sadèržaja pri obdielavanju tome, onda se pravedno možemo nadati, da će g. Stanković s vremenom širi put sebi prokèrčiti, i da će njim dobro dalje stupati.

Kao pianista steko je takodjer obće odobravanje; njegov pun čuvstva i vèrlo mirni predavanja način uzhitio je slušaoce, koji su njegovu vieštinu čestim izazivanjem podpuno priznali.

G. Teodorović, koi je niekoliko piesamah iz ljubavi pievao, pokazao nam je vèrlo liep glas.

Iz Tèrsta, 29. prosinca. Koliko su u našem primorju niekoje tèrgovačke kuće razžalostjene propastju niekoliko brodovah u cèrnome moru koji su u službi englesko-francuskoj, toliko ih se više razveselilo i ovdie i u Italii, što ruska vlada prekupljuje sve žito inostranih podanikah u Odesi, Taganrogu, Marianopolju i Bèrdjansku. Tu će se najviše koristovati kuća našeg Spiridona Gopčevića. Kažu da sama bogata kuća Roka u Genovi ima 800.000 četvèrtih žita u Odesi (svaka ruska četvèrt iznosi naša $2\frac{1}{4}$ vagana.) Samo je englesko-francusko žito izključeno od ove kupovine.

— Bečke novine od 22 siečnja t. g. donose dèržavnu pogodbu sklopljenu dne 13. studenoga medju Austriom i Francuskom u obziru medjusobne predaje zločinacah u obostranim potvèrdama izmienjenu u Beču dne 6. prosinca 1855.

Cèrnagora

Iz Cetinje, 18. prosinca. Premda se knez i kneginja nahode sad na rieki Cèrnoevića, opet zato proslavljen je jučer ovdie imendan knežev svečano. Bila je božja služba, a poslie ove moljenje. Pucalo se iz topovah i puškah i veselje trajalo je cielog dana do komad noći. U odbivanju kneza davao je sekretar čast u slavu ovog dana. Na Rieki je bilo veliko veselje i trajalo za dvie noći i budući četvèrtak 22. prosinca očekuje se knez na Cetinje da ovdie praznik rodjenja hristova provede.

Prie niekoliko danah došla su ovamo dva Rusa, koji su bili na ratnom pozorištu cèrnog mora, jedan je podporučik i ima tri rane, od kojih jedna mu još nije zaliečena. Knez je naredio da ga jedan cèrnogorski liečnik vida, i da se oboici naprave cèrnogorske haljine, pa će ih zatim spremiti u Rusiu. (Dnevnik.)

Turska.

Iz Carigrada, 24. prosinca. Ovamo su došli vojnici od posade karske, koje su Rusi pustili. Isto tako došla su i pisma od engleskog generala Viljamsa, koi javlja, da se 18. studenoga krenuo iz ruskog stana kod Karsa, i da je sutradan u povoljnom zdravlju došao u Gumri. Veli, da su Rusi s njim vèrlo dobro postupali.

Sultan je opet izgubio jednu ženu, koju su po običaju sahranili, kao i ženu sultana Mahmuda, koja je prie niekoliko danah umèrla.

Iz Egipta javljaju, da podkralj namierava uvest parobrodarstvo za gornji Egipat. Tèrgovina i promet sa Sudanom olakšala bi se time izvanredno, budući da je put na Nilu prieko Kaira dosad bio isto tako skupo, kao i neprilično i nesigurno poduzetje.

Rusia.

Iz Varšave, 17. siečnja. Maršala proglasili su liečnici neizliečivim. Njegova životna sila još je tolika, da će se još dulje vremena borit, dok ga raztoči željudačka živina (Magenkrebs). On je sasvim pri sebi i nije mu još oslabio glas. Na postelji nemože se više uporavit bez tudje pomoći. Baron Kloc lieči ga magnetizmom, budući da su sva druga sredstva izcèrpljena. — Skupoća je u gradu izvanredna. Prosjaci idu po ulicama na gomile.

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

O Evici napose valja još i to znati, da je bila kći poštenih nu siromašnih zanatliah u Koprivnici. Otac njezin prezimenom Lipović, umrè prije dvie, a majka prije pól godine. Iza smèrti roditeljah ostalo je više diece, a imetka baš nimalo, pa budući da je birtašica zelenog dèrveta prieteljica pokojne majke a i kèrstna kuma Evice bila, zato ju rado uzè k sebi za sobaricu, tim više, što je osviedočena bila o sposobnosti i dobroti té dievojke. — Što se pako Radovića tiče, taj isto tako nije bio visokoga roda, već mu je otac bio spajinski činovnik koji — budući pošten kao takav — težkom mukom izvèrstnog svog sina Josu jedva protura kroz pèrve škole, jerbo u višjim školama nije Josi trebalo dalnje podpore otčeve, budući se je sam uzdèržavao tako zvanimi inštrukciami, dok nije na taj način svèršio desetu školu, te postao juratom stolice banske, zatim pako za dvie godine danah advokatom.

Gdie je tù — pitamo opet — strahovita tá razlika stališa izmedju Jose i Evice, koja bi bila priečila, da advokat neljubi poštenu dievojku, koja bi se — prem da je sobarica bila — ipak glede svojih hvale vriednih prednostih lahko natiecati mogla sa mnogimi dievojkami iz slavnog kojeg roda i plemena? — Zašto dakle da takovu dievojku, kao što bieše tá Evica, neljubi Radović? — Valjda zato što je bio advokat? — Al da vidimo šta je bilo prije ugarskog sabora od g. 1847. takav advokat? — On je, istina bog, pred sudom i varmedjskim skupštinama zastupao svoju stranku i branio ju javno, pa mu s toga dozvoliše povlašteni stališi da može prilikom javnih sborovah isto tako kao i oni opasati sablju, ogèrnuti dolamu i kalpak namaći, — al to je obično bilo sve, što mu dozvoliše, jer kad bi se usudio, te kojemu izmedju spomenute povlaštene gospode javno protuslovio, navališe odmah svi nanj kao na bielu vranu, kèrstivši ga „**pofarbanim mužem**" itd. te je morao ušutiti, makar da je branio stvar najpravedniju i tako jasnu kao što je na nebesih sunce. — Kad je dakle tako kao što razložismo — a tako je u istinu bilo! — a to pitamo, zašto je sviet tako nepravedan, te glede najsvetijeg i najplemenitijeg čuvstva hoće da nieke, višeputah — baš kao sad ovdie — samo namišljene granice povuče prieko kojih stupiti nesmie čoviek, ako neće da mu u dio pade ukor ili ruglo javnoga mnienja, koje modjutim često saluta s onoga puta, što ga sèrce i zdrav razum naznačuju da je pravi i jedini.

Al koja je korist govoriti ili pisati proti predsudam ljudskim, ta prije bi pojedinac čoviek stoletni dub s koriena prevalio, nego li da mu kako podje za rukom izkorieniti koju poveću ljudsku predsudu. Ta isto ovo javno mnienje na koje se tad pozivlje, pohulit će ga i izsmiejavati, a on će u vietar govoriti i prodikom svojom postići — **ništa**.

Pa baš zato prodjimo se i mi sada sličnih razmatranjah! . . . Bolje će biti da se vratimo s male ove stranputice opet k našim Križevčanima koji medjutim, prem nemirno spavajući, ipak sretno prospavaše jedinu onu noćcu što ih je dielila od dana jedva izgledana.

(Dalje sliedi.)

U „Šleskim novinama“ pišu iz Petrograda, da se nemože opisati kakva se vojnička dielateljnost razvija u obziru na Finsku. Zapoviednici granatirskih polkovah koji su tame u posadi, štabski oficiri iz svih gradovah, marinski i inžinirski oficiri, adjutanti itd. neprestano odtuda dolaze, a tamo odlaze opet nadziratelji iz raznih oddieljenjah vojničke uprave, komesari itd. Na svaki način tamo se gomilaju za buduće prolieće najstrašnia sriedstva.

Da se Rusia stara i za Besarabiu veli se odtuda, što su se razpisale pribave za 200.000 četvèrtih brašna, 12,000 četvèrtih prekrupe itd. koja će se morati do konca travnja predati.

Kako javljaju iz Poljske, odbor za gradjenje gvozdenih putovah, koi se nahodi u Varšavi, učinio je pripreme za gradjenje gvozdenoga puta od Čenstohave u Opeln i tako će se ruske železnice sastaviti sa pruskima.

Pruska.

„Berliner Boersezeitung“ misli, da se varaju, koji se nadaju, da se Rusia odriče svakog daljeg uticanja u rasprave o miru, što je bezuvietno primila dotične predloge, već je toga mnienja, da je ruska vlada predloge, tako kako su joj bili po grofu Eszterhazy-u u Petrograd doneseni, jednostavno i bez daljih promienah kao temelj daljih raspravah primila, koje će se voditi u obćenitim konferenciama, koje se po svoj prilici opet imaju dèržat u Beču. To dakle neizključuje podniposto, da će se u podrobnosti točakah sada u načelu primljenih ustanovit još važne promiene, i da se nije Rusia tim prihvatom podniposto svoga slobodnoga samoopredieljivanja odrekla još natoliko, da bi dala i posliedice ovoga prihvata po drugima izvodit. Predstojeće konferencie dakle imale bi još mnogo težkoćah nadvladat; već nadat se je svakako da će te težkoće lahko nadvladane biti s toga, što je svestrana želja, da se jedanput mir sklopi, budući da sve stranke jednako osiećaju potreboću istoga. Položaj, kao što je sada, daje se jednostručno tako resumirat: sigurno je, da će se povesti nove formalne rasprave o miru, no da još nije osiguran mir.

Francezka.

Iz Pariza, 20. siečnja. Cesar bi pozdravljen u kazalištu radostnim klicanjem. Dreždjeni se naznačuju, kao ono miesto, gdie će se konferencie o miru dèržat.

Ratno vieće palo je pod sudbinu svih drugih stvarih, koje se sa viestima o miru natiecaju, da pobude pozornost obćinstva. Neće zahvalno biti toj okolnosti, jer je malo dobra, što se glasa o njemu. Negovori se o ničemu već o raspremu, koje u krilu ove vojničke skupštine sastavljaju svaku razboritu raspravu. Jedva posredovanjem cesara bilo je moguće pomirit Lamarmoru i Penauda i već se glasa da su se isti hercog Cambrigde i princip Napoleon medju sobom posvadili, uslied čega nisu na tuilerianski bal došli ni rečeni princip ni njegov otac.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona, 18. siečnja. Novine „Times“ javljaju u svom sinoćnom broju sliedeće: „Nepamtimo, da je u burzi ikada vladala veća razigranost, nego danas. Tečaji su se kolebali za više od 3 postotka i od početka do konca posla bile su operacie veoma razgranjene i mnogobrojne. Zatim pobudio je u bečkoj bèrzojavnoj viesti nalazeći se izraz, da je Rusia predloge kao „temelj“ za pogadjanja primila, čuvstvo nepouzdanja, jer su se sietili, da je Rusia i prošaste zime očitovala, da pristaje na ondašnje četiri točke.“

Mnienje generala d' Orgonia o trajanju englezkoga gospodstva u Indii jest, da se Englezka neima mnogo bojat od urodjenikah, no da će sila stvarih Rusiu prie ili kasnie tamo dovest, da će ista napadnut Englesku u njezinim posiedstvima u Azii i da bi bila potrebna ruska vojska samo od 60.000 momakah, da Englezce protiera iz Indie. Kad bi se samo pokazala takova ruska vojska podigli bi se listom svi tamošnji pakovi proti englezkom jarmu.

(Tèrstjanske novine.)

Danas u petak 25. siečnja u 7 satih na večer davat će ovdašnje muzikalno društvo podom stolietnoga svetkovanja uspomena na neumèrloga niemačkoga skladatelja **Mozarta** u ovomiesnom kazalištu veliki koncert, kojeg dohodak upotrebit će se, kako čujemo, na podporu ovdašnjih siromašnih muzikalnih umietnikah. Zaisto liepo i hvale vriedno poduzetje, koje zaslužuje da ga obćinstvo što većma podupre!

Objava bala.

U ponedieljak dne 4. veljače 1856 dèržat će se na korist **zagrebačke ubožnice** u **Dvorani veliki bal**. Ulaznice po 1 for. i biljege za galeriu po 30 kr. za taj bal dobivaju se u odpravničtvu „Agramer Zeitunga“ (gospodska ulica), u tèrgovinama gg. Pavla Haca i Gjure Cèrnadka (na Jelačić-tèrgu), u tèrgovini g. Mie Krešića, i u c. k. velikoj trafiki (u gornjoj Ilici), u liekarni g. Graciana Mihića (na kaptolu), i u Dvorani samoj.

U Zagrebu, 21. siečnja 1856.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 24. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$82\frac{7}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$83\frac{15}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$65\frac{1}{8}$
dto . . . . » 4%	61
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	$234\frac{1}{4}$
» » » » » 1839, » 100 »	134
» » » » » 1854, » 100 »	$102\frac{7}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	56
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$81\frac{3}{4}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$77\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po	937
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	480
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	320
dto dto s plaćanjem na rate	343
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$2317\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	256
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	622
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	435
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$89\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$109\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	$108\frac{1}{2}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banke . . . . . »	$79\frac{5}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-40
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	$109\frac{3}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . »	$126\frac{1}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$126\frac{3}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$109\frac{1}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	251
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$13\frac{7}{8}$
Srebro od 24. siečnja	$9\frac{1}{2}$

SLUZBENI LIST.

Nr. 860. (P.z.—1) (3—1)

Kundmachung.

Im Bezirke der k. k. kroat. slav. Post-Direktion ist eine Postofficialstelle letzter Klasse mit dem Gehalte von 500 fl. gegen Kauzionsleistung von 600 fl. zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung der Studien, Sprachkenntnisse, der mit gutem Erfolge abgelegten Officialsprüfung und der geleisteten Dienste im Vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis 31. Jänner 1856. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und auch anzugeben, ob sie mit einem Postbeamten oder Diener des Bezirkes und in welchem Grade verwandt oder verschägert sind.

Agram 20. Jänner 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Nr. 318 (P.z.—2) (3—1)

Kundmachung.

Zu Folge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Jänner 1856 Z. 1041/132. wird vom 1. Februar 1856 an das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken, im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Finanz-Ministerium, in folgender Weise festgesetzt:

In Niederösterreich mit 1 fl. 12 kr., in Oberösterreich mit 1 fl. 8 kr., in Salzburg mit 1 fl. 12 kr., in Steiermark mit 1 fl. 12 kr., in Kärnthen mit 1 fl. 12 kr., in Böhmen mit 1 fl. 12 kr. in Mähren und Schlesien mit 1 fl. 12 kr., in Tirol mit 1 fl. 24 kr., in Küstenlande mit 1 fl. 18 kr., in Krain mit 1 fl 12 kr., im Pesther, Oedenburger und Grosswaradiner-Bezirke mit 1 fl. 8 kr., im Pressburger und Kaschauer-Bezirke 1 fl. 6 kr., in der serbischen Wojwodschaft und Temeser Banate mit 1 fl. 8 kr., in Siebenbürgen mit 1 fl. 8 kr., in Montan Bezirke (croat. Littorale) mit 1 fl. 16 kr., in Ottočaner Regiments und Zengger Milit.-Comunitäts-Bezirk mit 1 fl. 24 kr., in Likaner Regiments-Bezirke mit 1 fl. 16 kr., im Oguliner Regiments-Bezirke mit 1 fl. 18 kr., im übrigen kroat. slavonischen Postbezirke mit 1 fl. 8 kr.

Die Gebühr für einen gedekten Stationswagen wird auf die Hälfte, und für einen ungedekten Wagen auf den vierten Theil des, für ein Pferd und eine Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss verlautbart wird.

Agram den 22. Jänner 1856.

Klempay.

Im k. k. Wiener Schulbücherverlage ist ein Methodenbuch zu der deutschen Fibel erschienen, welches den Titel führt „die Unterklasse. Eine Einleitung zur Behandlung des ersten Unterrichtes auf Grundlage der Fibel.“ Von Franz Hermann. (Gebunden in Leinwandrücken 19 kr.)

Dieses Methodenbuch wird in Folge hohen Unterrichts-Ministerial-Erlasses vom 3. d. M. Z. 17 40/1462 den Lehrern an Volksschulen mit Schülern deutscher Muttersprache, für welche die deutsche Fibel vorgeschrieben ist, empfohlen, und auf dasselbe werden auch Lehrer an Volksschulen mit Schülern einer anderen Muttersprache aufmerksam gemacht.

Was den hierlands befugten Schulbücherverschleissern zur Kenntniss ammit verlautbar wird.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Agram den 24. Dezember 1855.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Capitano di Porto e Sanità Marittima di I. Classe a Venezia, cui va congiunta la paga di annue Lire austriache 1200.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto 15 Febbrajo p. v. la sua supplica al Governo Centrale Marittimo comprovando la sua età, l'illibata sua condotta morale politica, i servigj anteriormente prestati, la cognizione di lingue e la fondata conoscenza di tutte le leggi e prescrizioni che regolano questi rami d'amministrazione.

Dichiarerà inoltre, se egli si trova in parentela od affinità con altro impiegato appartenente all' Ufficio Centrale di Porto e Sanità Marittima in Venezia.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 5 Gennaro 1856. Nr. 77.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

Zara. — Martedì 5 Febbrajo

Anno 1856 N. 21.

Per l' Osservatore col foglio d' Annunzj e Glasnik, per Zara fior. 10 all' anno, fuori di Zara fior. 14. Per l' Osservatore e foglio d' Annunzj per Zara fior. 7, fuori fior. 9.
Pel Glasnik solo per Zara fior. 3, fuori fior. 5, semestre e trimestre in proporzione.

OSSERVATORE DALMATO

L' Osservatore esce al Martedì, Mercoledì, Venerdì e Domenica, e col foglio d' annunzj Mer. e Dom.
Tutti gli avvisi, od editti, gl' importi di associazioni, ed ogni altra spedizione di denaro si dirigano franchi all' Amministrazione de' fogli uffiziali in Zara.

IMPERO D' AUSTRIA.

PARTE NON UFFICIALE.

Vienna, 28 gennaio. La fiducia nella prossima pacificazione nulla ha perduto finora in vigore nei circoli più elevati, e si è persuasi che l' Inghilterra, quand' anche non credesse che la prossima pace possa ora corrispondere ai suoi interessi, si adatterà in fine a quanto proporranno le altre Potenze. Il riavvicinamento della Francia alla Russia fa qui buona impressione, imperocchè questo potrà esercitare almeno una salutare influenza sugli uomini di Stato della Granbretagna. In ogni modo l' Inghilterra avrebbe già fatta una concessione non indifferente riguardo al quinto punto, giacchè, in seguito alle rimostranze della Svezia, avrebbe rinunziato, a quanto dicesi, alle pretese riguardo a Bomarsund. Dicesi che i preliminari saranno sottoscritti al 30 corr.

Vienna, 30 gennaio. Tanto il Gabinetto austriaco quanto quello di Francia non mancarono d' impiegare ogni possibile influsso per far sì che la Prussia, come seconda grande Potenza germanica, venga rappresentata nelle prossime conferenze e cioè sulla base del trattato di dicembre ed appoggiandosi all' accettazione incondizionata dei cinque punti per parte della Russia. Non solo si fece valere l' importanza che acquisterebbe il congresso per l' interesse europeo se vi fossero rappresentate tutte le grandi Potenze, e l' Austria specialmente non mancò di accennare ai danni che ne deriverebbero qualora non vi fossero rappresentati gl' interessi della Germania. Questi sforzi — a quanto dicesi — andarono a vuoto. Pare che la Prussia conserverà la sua neutralità e lascierà all' Austria sola la cura di presentare gli atti della Dieta germanica. Infatti l' imperiale corriere di Gabinetto signor Uhl, partito ieri per Francoforte, avrebbe presi seco gli atti destinati a far conoscere alla Dieta germanica i successi ottenuti dall' attività del nostro Gabinetto nella questione di pace e di proporre che venga approvata la politica seguita dal Gabinetto imperiale nella questione d' Oriente.

Alcuni sostengono che la diplomazia russa metta in opera ogni possibile mezzo per rendere vane le intenzioni dell' Austria a Francoforte, e cerchi che almeno la Prussia e la Germania non sortano dal campo della neutralità. Havvi chi dice che a tale scopo sia partito il corriere russo sig. Pubril alla volta di Berlino.

La notizia che Parigi sia destinata definitivamente pel congresso, viene rettificata in alcuni circoli elevati, ove si dice che Parigi ha bensì i maggiori voti per sè, ma che nulla fu peranco deciso, mentre una delle Potenze propone ancora oggidì Magonza, Francoforte o Dresda. D' altronde non si dubita che in fine sarà scelta Parigi. (*O. T.*)

Vienna, 30 gennaio. Il comitato militare sanitario, che entrò in luogo della permanente commissione sanitaria, cominciò ormai la sua attività. Scopo del comitato si è di assoggettare ad esame tutte le innovazioni che possono subentrare in proposito sanitario e di presentare il relativo parere al Comando in capo dell' armata, come pure di esaurire tutte le domande inviategli dal Comando suddetto.

— Scrivono da Vienna 21 gennaio alla *Gazzetta Universale d' Augusta:* In questi giorni furono publicate varie pastorali da Vescovi austriaci in occasione del Concordato. L' episcopato di Boemia, cioè il cardinale Arcivescovo di Praga ed i Vescovi di Königgrätz, Leitmeritz e Budweis, emanò una pastorale collettiva, scritta per eccellenza, con molta dignità e circoscritta al campo ecclesiastico. La pastorale dell' Arcivescovo di Zagabria ricorda: tutti i diritti e privilegi accordati dal Concordato alla Chiesa debbono essere dovunque ed in ogni tempo mantenuti in modo che nessuno possa rimproverare il Clero di mancanza, di modestia e di umiltà o incolparlo di arroganza o di azioni imprudenti. „Sarebbe deplorabile dicesi, in essa, se col nostro procedere diverso dovessimo attristare i secolari o dare loro occasione di inquietarli o destare in essi sospetti che il Clero voglia abusare dei diritti ecc. Sarebbe deplorabile se una parte del nostro Clero facesse qualche cosa che potesse inquietare i nostri concittadini di altre confessioni religiose e turbare così la pace e la buona armonia.... Sarebbe deplorabile se esso (il Clero) apparecchiasse col suo imprudente contegno degl' imbarazzi alle publiche autorità instituite dalle leggi e dalle sovrane ordinanze, e desse motivi a lagnanze contro il Concordato. Con ciò ci mostrerebbe esso poca riconoscenza verso Sua Maestà per la bontà e la pietà dimostrata alla Chiesa. Dobbiamo quindi pensare sempre che i diritti ottenuti col mezzo del Concordato non furono concessi per le nostre persone, ma per il santo scopo della religione e per la prosperità di questa."

— Si conferma che le trattative colla Prussia, di cui è mediatore il colonnello di Manteuffel, condussero ad un risultato sodisfacente per tutte le parti. La Prussia sarà quindi rappresentata definitivamente nelle prossime conferenze.

— Ultimamente parecchie fabbriche austriache inviarono in via d' esperimento con buon successo slivovitz ed altre bevande analoghe al cognac negli Stati-Uniti dell' America del Nord. Con queste bevande dovrebbe attivarsi una esportazione lucrosa, giacchè l' i. r. Consolato generale fino dal 1853 accennava come simili bevande trovassero buon spaccio negli Stati-Uniti.

— Leggesi nell' *Eco della Borsa*, in data di *Milano 27 gennaio:*

Scrivesi da Vienna il 25 che sono finalmente finiti i dibattimenti concernenti l' attivazione delle Congregazioni centrali nel Regno Lombardo-Veneto, e che la redazione delle relative decisioni sarà compiuta fra alcune settimane. È noto che debbono essere adottate alcune importanti decisioni anche nel senso doganale. Speriamo che sì per le une, come per le altre si saranno specialmente consultati gli interessi politici e commerciali delle provincie italiane per le quali debbono servire. Parlando specialmente delle Congregazioni, siccome i candidati a sedervi sono rimpetto al Governo scevri di qualsiasi eccezione e degni della massima fiducia, sarebbe avveduta misura quella di lasciare a questo corpo la maggiore possibile iniziativa e libertà di deliberazioni. La legge è fatta sì, ma la procedura può mitigarne lo spirito, ed è appunto della procedura che noi essenzialmente parliamo. Il Governo sarebbe assai meglio servito perchè i deputati delibererebbero coll' appoggio della publica opinione.

— Vuolsi avere rilevato che il nostro Governo abbia inviato ormai al suo rappresentante presso la Dieta federale un atto contenente delle comunicazioni da farsi alla medesima sullo stato attuale della vertenza d' Oriente e sui risultati ormai raggiunti in favore della pace. Gli è un fatto che l' i. r. corriere di Gabinetto Uhl partì a quella volta latore di dispacci. All' ora in cui scriviamo non v' ebbe peranco una conferenza in comune degli ambasciatori di Francia, Inghilterra e Russia. Le voci che corrono fare il barone de Bourqueney preparativi di partenza alla volta di Parigi, ove, vuolsi, sarà tenuto un congresso di pace, noi crediamo premature, essendochè nell[e] discussioni preliminari verrà determinato il lu[ogo] ove sarà a tenersi un tale congresso.

— La conferenza monetaria tenne [...] nuova seduta. Vuolsi sapere che i l[...] medesima saranno compiti in tre o[...] timane.

— Questa Camera di Commerc[...] fare un esperimento della scoper[...] di Ebenfurt signor Schulz, che sec[...] siste nel poter produrre il pane a [...] fino al 30 ed al 40 per cento di [...] tal uopo ha domandato l' invio di [...] questo pane.

— La navigazione a vapore del Danu[bio ...] riaperta fra pochi giorni. Si è già fatto un vi[ag]gio di prova da Orsova fino a Thurn, Severin e fino a Drenkova, che si effettuò senza ostacoli.

— L' Austria dovrebbe essere quanto prima arricchita di una nuova impresa. Si è formato un comitato sotto la direzione del conte Barth-Barthenheim, che si propone di fondare nell' Austria Superiore una società per la produzione della seta.

ITALIA.

Torino, 29 gennaio. Si ha da Berlino, in data di ieri: La partecipazione della Prussia alle conferenze di pace sembra certa; solamente l' Inghilterra opporrebbe ancora qualche difficoltà. L' apertura delle conferenze è attesa fra tre settimane sotto auspicii favorevoli.

— È dietro espresso invito, fatto a nome della Regina Vittoria dal duca di Cambridge, che Alfonso La Marmora, generale in capo del nostro esercito spedizionario, recossi a Londra. Si hanno notizie del suo arrivo in quella capitale dell' Impero britannico, dov' egli ebbe le più onorifiche accoglienze.

— Scrivono da Torino 20 all' *Indépendance:* A quanto sento da buona fonte, il conte Paar, incaricato d' affari d' Austria presso questa Corte, ricevette un dispaccio del conte Buol coll' invito di recarlo ufficialmente a cognizione del Ministro degli affari esteri di Piemonte. Quel dispaccio conteneva la notizia dell' incondizionata accettazione delle proposte di pace da parte della Russia. La circostanza che il Gabinetto di Vienna abbia fatto pervenire direttamente tal comunicazione al Gabinetto di Torino acquista per noi un' importanza affatto particolare.

Genova, 26 gennaio. Il sig. di Cavour ha inviato un suo articolo anonimo da stamparsi nella *Gazzetta ufficiale di Genova*. Il posto di onore conceduto a siffatto articolo, lo stile finanziario e tale da mostrare che fu scritto da un uomo esperto in tali argomenti, e più di ogni altra cosa la tendenza delle idee in esso esternate, danno abbastanza a divedere essere tale articolo uscito della penna del Ministro delle finanze. Da esso si deduce che il prestito di trenta milioni avrà luogo

nonostante la pace, perchè il Governo ha contratto impegni dai quali la pace nol può sciogliere. Dimostra essere cosa assai più vantaggiosa pel paese contrarre cotal prestito all'interno anzichè all'estero; cerca di persuadere ai negozianti essere loro interesse far loro prò dei vantaggi che esso offre; e colla solita sua profonda perspicacia l'autore esamina l'alternativa della pace e della guerra rispetto al prestito, e calcola che ove la pace venga firmata, la emissione dei boni seguirà al 90 0|0, e se invece continuerà la guerra, si emetteranno i boni all'80 per cento.

— Scrivono da Torino il 27 gennaio al *Movimento*:

Secondo la riserva ch'egli aveva presa nella publica seduta della Camera dei deputati, il Ministro ha comunicato alla commissione nominata dagli uffizii il suo piano di modificazioni provvisorie all'organizzazione divisionale e provinciale.

Queste disposizioni provvisorie si possono richiamare a tre punti principali:

1. Accrescere il numero delle divisioni, portandolo da 14 a 20 od a 22.

Si conserverebbero tutti i capiluoghi attuali. I nuovi capiluoghi di divisione sarebbero creati con decreti reali.

2. Abolire tutti i consigli provinciali.

3. Per la nomina dei consiglieri divisionali ...ere ciascuna provincia in altrettanti collegi ...i quanti sarebbero i consiglieri da eleg-

... attribuire un consigliere a ciascun

...ıbro della commissione riferirà que- ... proprio uffizio, coi motivi di cui ... può sperare prossima una defi- ... di quel gran problema che pre- ...olto tempo i nostri concittadini di ...ncie dello Stato.

...ogetto del Ministero è difettoso ed ...ile in sè stesso, esso potrà tuttavia dar ... alla Camera per adottare qualche deliberazione più conforme ai bisogni ed ai voti delle popolazioni. Speriamo che non sarà ulteriormente delusa la nostra aspettazione.

Bologna, 25 gennaio. In questa nostra provincia di Bologna erasi da non molto tempo costruita una Società mineralogica per investigare negli Appennini, che separano l'Emilia della Toscana, le vene di minerali o di metalli, che una certa tradizione e alcuni indizii mostravano potersi rinvenire in quelle giogaie. Per gran ventura, nell'intermonzio che giace tra la Porretta e la strada che dall'Emilia immette nella Toscana, è stata scoperta una miniera di rame. I saggi, che se ne fecero fino ad ora, danno speranza che possa rendere il cinquanta per cento, o sia cinquanta libbre di minerale greggio. Il Ministero del commercio ha investito la detta Società del diritto di scavare la miniera, coll'onere di retribuire all'erario il 3 per cento sul prodotto delle escavazioni, e colla riserva dei metalli nobili, che nel corso di esse potessero rinvenirsi. *(Vero Amico.)*

GERMANIA.

Maddeburgo, 29 gennaio. Il *Magdeburger Correspondent* riferisce da Bruselle che la Russia propose di eseguire a Vienna il protocollo sulla sua accettazione de' preliminari di pace, inoltre di sottoscrivere entro tre settimane in Parigi stessa i preliminari di pace e di cominciar poi immediatamente le trattative di pace.

— La *Gazzetta della Borsa di Berlino* del 26 riferisce: Oggi arrivò dal confine russo una notizia importante per i nostri rapporti di comunicazione colla Russia. Stando ad essa, sarebbe aperto a viaggiatori di tutte le classi non pur il confine del Regno di Polonia, ma quello del paese in tutta la sua estensione, ed a tale abolizione d'una chiusura serbata con istretto rigore da circa 8 anni si collegano speranze di ulteriori agevolezze favorevoli al commercio colla Russia.

— L'*Helsingör Avis* reca un prospetto particolareggiato della navigazione del Sund durante l'anno 1855. Nel corso del medesimo passarono il Sund 15,787 bastimenti (581 di meno che nel 1854); la maggior parte di questi erano prussiani (2864); di norvegesi ne figurano 2840, di svedesi 2463, d'inglesi 2415 ecc. ecc. In tutto l'anno non passò il Sund verun naviglio austriaco. Di russi non ne passarono che 7, di americani degli Stati-Uniti del Nord 54 e di francesi 125.

FRANCIA.

Parigi, 27 gennaio. Sembra ormai certo che le conferenze avranno luogo a Parigi, alla metà di febbraio, e alcuni pretendono che il trattato di pace sarà firmato e publicato nel giorno della nascita del neonato imperiale. Si era non a torto rimarcata l'assenza di un apposito rappresentante della Sublime-Porta al consiglio di guerra tenuto alle Tuileries. Il rappresentante delegato all'uopo era Derwisch-Pascià, ma ritardato il suo viaggio dai cattivi tempi che imperversarono ultimamente nel Mediteraneo, dovette farne le veci l'ambasciatore ottomano presso la nostra Corte.

Parigi, 28 gennaio. Si afferma che fin dalla sera di ierlaltro arrivò a Parigi il corriere di Gabinetto, latore dell'atto ufficiale che costituisce l'accettazione della Russia. — Si parla sempre dell'apertura delle conferenze per il 20 o 25 febbraio in Parigi, dove non pur verrebbero tenute le trattative di pace, ma eziandio si firmerebbero i preliminari di essa pace mediante i plenipotenziarii che parteciperanno al congresso. In Vienna i rappresentanti delle Potenze alleate si limiterebbero a dar atto alla Russia della sua accettazione.

Si hanno ora indicazioni più precise sui diplomatici che rappresenteranno le varie Potenze nelle trattative. Eccone i nomi, secondo qualche foglio ben informato: per la Francia, il conte Walewsky e il sig. di Bourqueney; l'Inghilterra, l'Austria e la Turchia aggiungerebbero a lord Cowley, al sig. di Hübner ed a Mehemet Djemil bey (loro rappresentanti ordinarii a Parigi) lord Clarendon, il conte Buol e Fuad o Rescid pascià. La Russia non avrebbe per rappresentante il sig. di Titoff, come si vociferava, ma il conte d'Orloff e il barone di Brunnow.

— Gli arresti proseguono sempre. Il signor Collet-Meygrat partì egli medesimo per fare un rapido giro nelle provincie più attaccate dal morbo delle società segrete onde procedere agli arresti giudicati necessarii. Moltissimi senatori e consiglieri di Stato, dietro le premure fatte loro dal Ministero, sono pur partiti di qui per recarsi nelle loro provincie, a fine di predicarvi l'ordine, la quiete, l'astenimento dalle mene rivoluzionarie e dalle società segrete. I professori della Sorbona e della Scuola di medicina non osano più uscir soli per recarsi ai loro corsi. Essi vengono scortati da agenti di Polizia. Ad ogni tratto odonsi grida e baccano nelle vie del *quartier latin*. È un accorr'uomo generale. Cosa si vede?... Tre o quattro studenti alle prese con otto o dieci agenti di Polizia, i quali finiscono coll'impadronirsi di colui che ha meno lestezza nelle gambe e meno ritegno nella lingua.

Parigi, 28 gennaio. A detta del *Journal des Débats*, la Russia, interpretando la quinta proposta in un senso che permette egualmente a lei di proporre condizioni speciali, chiederà che l'Inghilterra non possa fortificare l'isola di Helgoland.

— È comparso l'opuscolo del sig. di Larochejacquelein intorno alla pace. A conoscerne lo spirito bastano le seguenti parole finali: "In faccia alla sodisfazione generale con cui fu accolta la buona notizia, chi oserà assumersi la terribile risponsabilità d'impedire con meschine discussioni di particolarità lo svolgimento della pace del mondo?„

— Ora ch'è terminato il consiglio di guerra, si ode che verrà convocato un congresso di marina, presieduto dall'ammiraglio Penaud. L'Imperatore vuol approfittare della sosta che la stagione e le trattative diplomatiche lasciano alle operazioni della flotta per conferire in comune riguardo a un ulteriore ampliamento della forza marittima francese. Dicesi essere state presentate all'Imperatore esposizioni in iscritto, elaborate dai primi comandanti della flotta.

— Il *Moniteur* publica un rapporto all'Imperatore, per parte del Ministro della guerra, concernente la creazione di tre centri di popolazione (nell'Algeria), che prenderanno i nomi di Bizot, Ain-Kial e Lourmel.

— Leggiamo quanto appresso in un carteggio del 23 gennaio da Parigi della *Gazzetta universale d'Augusta*:

„Quando nel passato novembre il Gabinetto austriaco prese l'iniziativa, onde ottenere base comune e solida per la pace, molti giornali all'estero sostennero che gli sforzi della Corte di Vienna sarebbero inevitabilmente andati a vuoto, attesa la resistenza dell'Inghilterra.

„L'aver però l'Austria partecipato alle pretensioni delle Potenze d'Occidente, è cosa tanto decisiva; nell'Austria sta così di preferenza, e soltanto l'aspettativa del successo in ogni lotta contro la Russia, che, almeno da parte della Francia, non si pensa nemmeno nel più lontano modo a separarsi dall'Austria stessa. Le Potenze d'Occidente non hanno la più piccola aspettativa di ottenere sodisfazione ad una pretensione, che l'Austria non abbia fatto sua. Questo è il motivo pel quale il Governo francese ode con tutta freddezza il linguaggio singolare, tenuto dai giornali inglesi, dopo che la Russia ha accettato senza riserva le proposizioni dell'Austria. Luigi Napoleone non si lascierà per nulla fuorviare da tutto quel rumore della stampa inglese.

„Non senza disegno la Corte delle Tuileries abbandonò al Gabinetto di St. James la redazione dei cinque punti per la pace, prevedendo che gl'Inglesi vorrebbero eseguire la spedizione nel Baltico nella prossima primavera, principalmente per cancellare la macchia delle loro armi in Crimea ed in quel mare, e che per conseguenza insisterebbero per la continuazione della guerra. Ma, avendo lord Palmerston preso parte alla compilazione delle proposizioni dell'Austria, si è con ciò spogliato del diritto di proporre in avvenire altre condizioni diverse da quelle, che sono conciliabili coi principii dell'ultimato. Tutti i principii poi delle proposizioni si fondano sul doppio interesse dell'equilibrio politico dell'Europa e della conservazione della Turchia. Ciò che non adattasi a queste due cose non può trovar luogo nella quinta base per la pace, intorno alla quale tanto si sbracciano il *Times* ed il *Morning-Post*. Intorno a ciò, la Corte delle Tuileries la pensa nello stesso modo del Gabinetto austriaco. Sia pure il linguaggio de' giornali di Londra quanto appassionato si voglia, esso nè turberà, nè ritarderà l'opera della pace.

„Del resto, la Regina Vittoria è personalmente inclinata alla pace come l'Imperatore dei Francesi, e se lord Palmerston non cangia rapidamente strada, potrebb'essere assai verosimile una mutazione nel Gabinetto al di là del Canale, e ciò tanto più in quanto che colà il partito della pace guadagna sempre più terreno, e sorgerà con grande energia nel prossimo Parlamento".

(G. uff. di Ven.)

— La *Oesterreichische Zeitung* porta il seguente carteggio da Parigi del 19 corrente:

„Il linguaggio della stampa inglese non esprime in generale, nemmeno in lontano grado, la gioia sincera per le prospettive di pace, che manifestansi in tutti gli ordini ed in tutti i partiti in Francia.

„L'Inghilterra pareva guidata dall'idea di conquistare nella prossima campagna l'abbondante messe di allori, raccolta dalla Francia in Crimea. Quindi malgrado l'accettazione, per parte della Russia, dell'ultimato austriaco, vengono proseguiti negli arsenali di guerra inglesi gli armamenti, come se la guerra dovesse di nuovo scoppiare; e lo stesso *Times*, che ieri esternava disposizioni pacifiche, pensa ora che non si debba abbandonarsi a vive speranze.

„L'Austria ha preparato all'Imperatore Alessandro II il ponte per una pace onorevole, appunto in un momento in cui gl'Inglesi si accingevano a tentare con tutte le loro forze e ad ogni costo di distruggere Cronstadt, e forse anche Pietroburgo. L'Inghilterra, che mediante quella politica è impedita ne' suoi sforzi di prendere nella prossima primavera ed estate la rivinta in mar Baltico, non mancherà per certo d'insistere perchè la guerra venga continuata, al più leggiero segno di doppiezza, di cui rendersi dovesse

sospetta la diplomazia russa nel corso delle pratiche da intavolarsi. Sta dunque nel bene inteso interesse della Russia di adoperare sincerità e lealtà nell' imminente Congresso. Allora troverà nell' Austria e nella Francia sicuro e vigoroso sostegno contro la ostinata nimistà dell' Inghilterra.

„ La differenza tra il carattere francese ed inglese, e fra la politica delle due nazioni, si manifesta anche adesso nel modo più spiccato. I Francesi combattono per la gloria soltanto. Non vedono nell' avversario il nemico se non per vincerlo, non per umiliarlo. Subito che questo ripone la spada nella guaina, il Francese gli stende la mano, e quanto più ostinatamente il nemico gli ha resistito, tanto più può contare sulla sua amicizia ed estimazione. L' Inglese ha sentimenti troppo da mercante per far la guerra per la sola gloria. Il Gabinetto inglese non è sodisfatto di aver bandito dal mar Nero la bandiera militare russa. Cerca adesso di distruggere anche la flotta russa del Baltico e di cancellare la Russia dalla schiera delle Potenze marittime. Questo è il principale pensiero della spedizione inglese, tenuta in pronto nella prossima primavera pel Baltico; impresa questa, che l' Inghilterra si apprestava ad eseguire con tutte le sue forze.

„ Ove la diplomazia russa conosca chiaramente i proprii interessi, la moderazione e l' amore di pace dell' Austria e della Francia non potranno far naufragio dinanzi alla resistenza non giustificata dell' Inghilterra. Quella resistenza sarebbe giustificata, quando la Russia, all' imminente Congresso per la pace, rinnovar volesse il giuoco fatto alle conferenze di Vienna, nelle quali cercò di neutralizzare e di annientare con posteriori restrizioni le concessioni, che avea fatte. Per quanto l' Austria e la Francia desiderino la pace, hanno rinunciato, dirimpetto all' Inghilterra, al diritto di farla a condizioni, che non sieno quelle contenute nell' ultimato austriaco. Se la Corte di Pietroburgo, dopo aver accettato senza riserve quell' ultimato, tentasse di ristringerne il senso, non darebbe altro che acqua al mulino dell' Inghilterra.

„ Speriamo che la diplomazia russa, fatta più prudente dalla esperienza dell' ultimo tempo, vorrà rendere omaggio all' assioma salutare: *rata brevissima.* "

Marsiglia, 27 gennaio. Arriva ora l' *Hydaspe* con notizie di Costantinopoli del 17:

Le Conferenze per riordinare il sistema governativo dei Principati Danubiani sono per ora sospese, giacchè lord Redcliffe fece sapere non aver egli ulteriori istruzioni in proposito.

Le altre conferenze, che hanno per iscopo l' emancipazione dei rayas ed il protettorato collettivo, continuano.

Dicesi che per assicurare l' esecuzione del trattato, le truppe francesi, inglesi ed austriache continueranno ad occupare il Nord della Turchia.

Il principe Callimaki porterà a Vienna il risultato delle conferenze.

L' inchiesta relativa all' affare dei Tunisini è terminata. Fu riconosciuto che non eravi premeditazione alcuna; trattasi quindi solo di una decina di soldati incolpati di aggressione.

INGHILTERRA.

Londra, 26 gennaio. Il *Times* ha telegraficamente dal suo corrispondente di Parigi che il Governo francese propose Londra qual sede delle conferenze, mentre il Gabinetto inglese preferirebbe ch' esse fossero tenute a Parigi. Secondo lo stesso corrispondente, la Russia scelse a plenipotenziario Brunnow, dopo essersi prima accertata che l' Inghilterra e la Francia non avrebbero nulla da obiettare a tal nomina.

Londra, 28 gennaio. Il *Morning-Post* comunica: Le conferenze incomincieranno fra circa tre settimane a Parigi. Quest' ultima città fu proposta dall' Inghilterra e dalla Russia. I lords Clarendon e Cowley sono nominati plenipotenziarii dell' Inghilterra alle conferenze.

Altra della stessa data. Il *Morning-Post* annuncia che verrà tosto firmato dai rappresentanti delle Potenze un protocollo, che constaterà l' accettazione delle proposte austriache.

Londra, 30 gennaio. Il *Morning-Post* dichiara formalmente che la Prussia non verrà ammessa alle Conferenze, opponendovisi la Francia e l' Inghilterra. Dice che sottoscriverà bensì il trattato di pace, ma non avrà parte nella redazione del medesimo. *(G. uff. di Ver.)*

Londra, 31 gennaio. Il Parlamento fu aperto quest' oggi. Ecco un estratto del discorso della Regina: Avendo l' Austria offerto la sua intervenzione presso l' Imperatore delle Russie, gli alleati vi acconsentirono. Furono accettate certe condizioni, sulle quali spero che si potrà fondare un trattato di pace generale. Nelle trattative avrò cura che non si perda di vista lo scopo della guerra intrapresa. I preparativi militari non cesseranno all' istante, ma continueranno finchè sia conchiuso un trattato sodisfacente.

— Il Ministero della guerra publica un rescritto, in seguito al quale, dal 31 gennaio in poi le reclute riceveranno in danaro contante la loro mancia e il Governo ne assumerà tutto l' equipaggiamento. Cessa quindi il motivo di accordare alle reclute di artiglieria e di cavalleria una mancia maggiore perchè i diffalchi per il loro equipaggiamento erano più rilevanti, e d' ora innanzi tutti i coscritti senza distinzione riceveranno in contanti finchè dura la guerra l. st. 5 di mancia e i volontarii appartenenti alla milizia avranno 6 lire sterline. — Della legione straniera il rescritto non fa parola.

— Leggesi nel *Morning-Chronicle*: „Abbiamo la certezza che l' Imperatore Napoleone, quali pur sieno le sue vedute particolari, non verrà mai meno ai suoi impegni coll' Inghilterra. Tutto ciò ch' egli intraprese ei lo compirà, non per ostinazione, nè per interesse privato, ma perchè non s' impegna se non dopo aver ponderate le conseguenze dei suoi atti. Ecco perchè coloro, che calcolano sopra una rottura dell' alleanza, si lasciano traviare dal loro desiderio, a scapito della ragione. Questa guerra dee terminarsi, come fu cominciata, per via delle armi e della politica dell' Inghilterra e della Francia; il mondo non sarà testimonio di alcun indizio di dissensione tra' due Stati".

— Il cardinale Wiseman fu eletto il 23 corr. a membro della società reale di letteratura.

— Il *Constitutionnel* come smentita alle voci corse ed a difesa del Gabinetto Palmerston publica il seguente sunto di un articolo del *Morning Post* del 25 corrente gennaio:

„ Il Governo di lord Palmerston si troverà, nella prossima settimana, in presenza del Parlamento inglese, con risultati così rapidamente compiuti, tanto efficaci anche presi da un punto di vista lontano, e tanto utili alla nazione ed al potere esecutivo che sono quasi senza precedenti nella storia della politica inglese.

„ Non sono ancora trascorsi dodici mesi dacchè l' attuale primo Ministro venne chiamato a formare un Gabinetto, nel punto in cui nessuno era capace di farlo; a dar mano alla guerra, quando tutte le parti del nostro sistema militare erano dislocate; a far fronte alla scossa di una grande contesa politica, allorquando una ventina d' uomini disputavansi il potere, e che generale era l' irritazione di non riuscirvi; a far la leva delle truppe per il corpo d' armata della spedizione, che trovavasi in uno stato quasi disperato; a proteggerle quando erano già decimate a pochi passi della morte, e non solo salvarli dalle conseguenze di una amministrazione miserabilmente impotente, ma sostituirne altra che avesse saputo una volta per sempre e guarire tutti i mali esistenti, e condurre alla vittoria quei tapini, che, poco tempo prima, pativano l' estrema inopia.

„ Se ci mettiamo a considerare la condizione dell' armata, quella dell' amministrazione, quella dei negoziati diplomatici, che in allora pendevano, lo stato dei partiti nell' interno, l' animazione sempre più predominante dello spirito publico o le disposizioni poco sodisfacenti della Camera dei Comuni, noi non possiamo che essere colpiti del compito gigantesco che allora incombeva al primo Ministro e meravigliarsi di aver trovato un uomo che volesse metter a repentaglio la sua fama politica in un futuro così oscuro.

„ Se ora gettiamo uno sguardo sulle attuali contingenze, il Governo ci mostra nelle sue mani i materiali della pace, preparati colla massima cura, e strappati all' inimico dalla vigoria dei consigli dell' Occidente. Ora se si guarda l' avvenire, noi vediamo un Governo pronto sia alla pace sia alla guerra, desioso dell' una, ma completamente disposto anche all' altra. In conseguenza, che le negoziazioni conseguiscano la pace o la guerra, il Governo di lord Palmerston non deve averne danno. Se si fa la pace, una nazione giuliva e riconoscente saprà a chi, dopo Dio, ella deve questo felice risultato. Ma se la guerra deve continuare, a chi la si affiderà se non all' uomo che finora la condusse così felicemente? Riunendo l' assieme delle probabilità, forse nessun Ministro si presentò al Parlamento con simile prestigio! Qualunque sieno per essere le disposizioni della Camera dei Comuni, lord Palmerston può senza tema appellarsene al paese.

„ Non è però probabile che si facciano tentativi di cambiamento almeno sul principio delle tornate. Il partito della pace, propriamente detto, ora è vinto dalle circostanze attuali. Havvi adunque ben donde credere che lord Palmerston sarà sostenuto, come merita, dai due partiti della Camera e li troverà animati dalla stessa convinzione che cioè sia per i giudiziosi negoziati della pace come per la felice continuazione della guerra, lord Palmerston è l' uomo della crisi del paese. "

— Secondo l' *Edinburg Express*, il 5.o volume della *Storia d' Inghilterra* del Macaulay trovasi nelle mani del tipografo.

— Il *Morning-Post* accenna ad una serie di provisioni riformatrici, di cui è da attendersi l' eseguimento nella prossima sessione e che probabilmente verranno mentovate nel discorso del trono. Fra queste si nomina, oltre una riforma delle leggi sulla successione, sul divorzio ecc., anche l' introduzione di publici accusatori; istituzione, della cui efficacia porge attestato favorevolissimo l' esperienza di altri Stati.

— Il sig. Cubitt, uno de' più grandi imprenditori di fabbriche di Londra, il qual' è morto poco fa, ha lasciato una sostanza sì grande, che le tasse di bollo del suo testamento (il qual empiva 345 pagine in foglio,) ossia le tasse di eredità spettanti al Governo, ascesero a 15,000 lir. sterline.

SPAGNA.

Madrid, 22 gennaio. Si parla del prossimo ritiro del signor Bruil dal Ministero delle finanze, che sarebbe rimpiazzato da Santa-Cruz. — Il giorno 12 gennaio si sentirono a Lisbona due forti scosse di terremoto. Il timor panico fu grande.

Madrid, 23 gennaio. Leggesi nell' *Epoca*: „Ieri pervenne a Madrid la risposta della S. Sede al *memorandum* spagnuolo, in seguito alla rottura delle relazioni fra la Corte pontificia e quella di Madrid.

La risposta della S. Sede è assai diffusa; occupa non meno di 111 pagine di stampa in grandissimo sesto. Questo documento, compilato in generale con moderazione e dignità, tende principalmente a dimostrare che la S. Sede non è responsabile della rottura delle relazioni fra Roma e la Spagna; che in tutti i suoi riclami dal luglio 1854 in poi, essa procedette avendo in mira gli interessi della religione senz' essere spinta da motivi d' interesse, nè da considerazioni terrene; che la partenza del Nunzio non avvenne se non quando l' unità cattolica fu alterata nella base della costituzione, e il Governo aveva preso molte disposizioni che non entravano ne' suoi attributi.

Non crediamo che questo documento aggravi lo Stato delle relazioni fra la Spagna e la S. Sede. All' opposto, le nostre notizie dicono che tanto a Roma quanto a Madrid esiste sincero desiderio di riconciliazione, e che qualora i due Governi sappian essere superiori alle passioni che s' agitano intorno a loro, e vogliano entrare in una via di savie concessioni, non sarà impossibile veder ristabilirsi nel 1856 un accordo tanto favorevole alla pace dei popoli.

Madrid, 26 gennaio. (Per via telegrafica.) La *Gazzetta* publica un decreto, che apre il tribunale della Rota e smente la notizia che a Cuba si operarono degli arresti.

TURCHIA.

Leggesi in una corrispondenza particolare della *Presse*, in data di Costantinopoli 10 gennaio:

„Qui si ritiene che vadansi facendo apparecchi per operare energicamente contro la Persia, se l' intervento del sig. Bourée e quello del Governo ottomano non pervengono ad una favorevole conchiusione.

„Di già si accerta, e queste informazioni mi giunsero da buona fonte, che la Compagnia delle Indie non esiterà a tentare un gran colpo; il porto di Bender-Buchir sarebbe la facile preda che avrebbero in mira gl' Inglesi.

„Egli è certo, quanto al presente, che il signor Murray, subito dopo la sua scissura, ha spedito un corriere al console inglese a Bagdad, con dispacci, e con ordine di trasmetterli senza indugio, col *Sesostri*, vapore stazionario in quella residenza, al governatore generale delle Indie, lord Canning.

„Può dunque attendersi, se non v' hanno prossime concessioni della Persia, qualche colpo improvviso, che costringerà il Gabinetto di Teheran a dare ogni sodisfazione al sig. Murray. La presa e il possesso di Bender-Buchir priverebbe la Persia del suo maggiore introito della dogana e di tutte le relazioni marittime. È increscevole che la Porta non sia rappresentata in questo momento a Teheran. L' incaricato d' affari che surroga Ahmed Vefik Effendi non ha alcuna influenza nel paese. Il sig. Bourée è novello, e troverassi solo a lottare contro l' influenza russa, così potente a Teheran."

RUSSIA.

L' *Invalido russo* contiene il seguente ordine del giorno, col quale il Principe Gorčiakoff prese commiato dall' esercito del Sud: *„Quartier generale di Baksci-Sarai 12 gennaio.* Recandomi, giusta il sovrano volere, ad una nuova destinazione, prendo commiato da voi, prodi guerrieri! Io lascio al mio degno successore un esercito indurato nella pugna; un esercito che fu il sostegno e il conforto dello Czar e della patria. Il vostro valore e la vostra abnegazione, o prodi guerrieri, rimarranno per sempre impressi nel mio cuore. Vi ringrazio di cuore per la fiducia che mi mostraste sempre in mezzo alla sanguinosa lotta dell' anno 1855, lotta ognor memoranda, in cui proteggeste la penisola della Crimea contro numerosi nemici, i quali disponevano di mezzi, di cui non s' ha esempio negli annali della guerra." (Quest' ordine del giorno è da leggersi alle compagnie, agli squadroni, alle *sotnie*, alle batterie e agli equipaggi della flotta.)

— L' esercito russo del Caucaso subì alcuni cambiamenti degni di menzione. Le furono addetti, incaricati di missioni speciali, i generali maggiori Tschaplitz, Budberg e Kesseler, invece del tenente-generale Principe Andronikoff (che dovette deporre il comando per motivo di salute), fu nominato a governatore militare di Tiflis il generale maggiore Lukas e anche nei comandi di reggimento avvennero diversi cambiamenti. *(C. I.)*

— Leggesi nel *Zeit*: Si ha l' intenzione di costruire una ferrovia da Kattowitz (nella Slesia superiore) pel territorio russo, la quale non toccherebbe, come deve essere fatto presentemente, in verun modo il territorio austriaco. Per questa impresa, a quanto si dice, il Governo russo s' interessa specialmente. Tutto questo tratto misura circa quattro miglia in lunghezza e non costerebbe molto più che un milione di rubli d' argento.

AFRICA.

La *Gazz. di Genova* riferendo le conclusioni della Commissione per l' Istmo di Suez fa in un suo articolo le osservazioni seguenti:

„Dopo i nuovi e più solenni esami viene abbandonato il progetto della linea sul Nilo ossia del canale da Oriente ad Occidente, che immetterebbe nel mar Rosso una parte delle acque del Nilo con un circuito totale da Suez ad Alessandria di almeno 120 chilometri; ed è invece data la preferenza al tracciamento diretto da Suez a Peluso. Tutti sanno che i Faraoni, i Tolomei ed i Cesari misero replicatamente in comunicazione il Mediterraneo col mar Rosso, e forse niuno sa adeguatamente quale linea percorressero i loro canali: ciò che si conosce è che il canale rinnovato e fatto per la prima volta da Amrou, prefetto dell' Egitto, pel califfo Omar, correva per 80 miglia inglesi circa dal mar Rosso al Nilo, il che fa vedere che nemmeno sul canale degli Arabi sono fatti gli studii del progetto che ora si abbandona, giacchè 80 miglia inglesi passano da sè sole la misura di 120 chilometri.

„La linea che viene ad essere definitivamente adottata si credeva finora congiungere alla maggiore brevità i maggiori ostacoli per causa delle correnti e dei bassi fondi, che si supponevano rendere sfavorevoli alla navigazione le vicinanze di Peluso. Secondo le nuove e più esatte informazioni assunte, che a ragione la commissione qualifica d' inattese, sebbene a 7 chilometri e mezzo da Peluso in alto mare si abbiano soltanto 8 metri d' acqua, questa profondità si avvicina considerabilmente alla costa dalla parte di ponente e segna una linea di 20 chilometri, cosicchè per una navigazione alquanto tortuosa ma facile, e sovra un' acqua limpida si potrà avvicinarsi alla riva di un tratto doppio di quello che si credette finora, e per conseguenza le opere del canale nella baja di Peluso non dovranno essere protratte oltre la metà dello spazio che fu creduto ingombro dagli studii precedenti.

„La commissione perciò riferendo al viceré d' Egitto che l' unica soluzione del problema ad essa sottoposto consiste nel tracciamento diretto di un canale da Suez a Peluso, aggiunge che l' esecuzione ne sarà facile ed il successo sicuro.

Tutte queste condizioni tecniche ed economiche assicurano che l' idea coltivata da Ferdinando di Lesseps troverà esecuzione immediata. I capitali richiesti non sono superiori a quelli di cui dispone più d' una delle compagnie di strade ferrate del Continente, e l' interesse potente che tutti gli stati Europei devono trovare nella nuova via dell' Oriente assicura che ogni maniera di facilitazione sarà conceduta all' impresa. Sono passati i tempi in cui le ragioni politiche potevano suscitare ostacoli ai lavori destinati ad accorciare le distanze e a diminuire le fatiche degli uomini e il costo dei prodotti; nè l' avvenire potrà più produrre un sovrano, che ordini l' abbandono della navigazione interna dal Mediterraneo al mar Rosso come inutile e pericolosa come la fecero abbandonare gli Arabi perchè i navigli greci non penetrassero per avventura sino alle città di Medina e della Mecca. Gli antichi facevano tacere l' interesse delle masse, e non conoscevano che l' interesse politico dei principii o degl' individui: lungi dal pensare a tagliare gl' istmi nell' interesse dei popoli quando trovavano impedimento di questa natura nelle loro imprese guerresche facevano dal popolo transitare sugl' istmi le navi che dovevano essere strumenti di oppressione, come fecero Annibale a Taranto, Niceta generale greco del X secolo a Corinto, Oleg russo nel IX lungo il Boristene e Maometto II lungo il sobborgo di Galata all' assedio di Costantinopoli nel 1453. La libertà dei mari, il taglio degl' istmi, e il perforamento delle grandi montagne che si oppongono al commercio sono il voto e l' opera dei tempi moderni, e l' impresa del canale di Suez sarà tra pochi anni anche più perfetta di quella dell' Istmo di Panama, che vide la transazione di una comunicazione in parte per canale, in parte per ferrovia.

Allora il Mediterraneo riprenderà la sua immensa importanza e i porti italiani saranno i più prossimi all' Oriente che vi siano in tutta l' Europa incivilita: non si tratterà di riprendere il commercio dell' India come era quando si faceva per l' Egitto o per Bagdad o pel mar Nero dai Genovesi, Veneziani ed Armeni, ma di ripigliarlo moltiplicato dall' industria immensa dei Portoghesi e degl' Inglesi. Anche l' Inghilterra sentirà la sua gran parte di vantaggio, ma perdendo la cura di approvigionare a carissimo prezzo e con lunghissimo circuito una parte delle rive del nostro mare interno troverà la vera e legittima economia sul commercio suo proprio e diretto. Genova si troverà lontana da Bombay soltanto la metà del cammino che ne la disgiunge al presente.

AMERICA.

Secondo notizie di Nova-York 12 gennaio, la Camera dei rappresentanti di Washington non era ancor riuscita ad eleggere il suo presidente, nè v'era probabilità che alcuna delle parti contendenti cedesse.

Le ultime notizie dal Messico dicono che in quella Republica regnan disordine e malcontento generali. Il generale Commonfort aveva mandato 2500 uomini a Puebla, dove il popolo era in aperta sollevazione. La cagione dei tumulti fu una disposizione di Alvarez, che aboliva le immunità del Clero e dell' esercito. Quando le truppe affissero il relativo proclama, furono assalite dal popolo e seguirono molte uccisioni da ambe le parti.

— Risulta dal rapporto del segretario del tesoro degli Stati-Uniti che le entrate dell' anno finito al 30 giugno 1855, furono di doll. 63,003,930, e le spese (non compresevi gli interessi del debito publico) dollari 56,365,393. Nello stesso periodo, i pagamenti per la estinzione del debito publico, interesse e premio compresivi, sono stati di dollari 9.844,528. — Il saldo, al 1° luglio 1855, era di dollari 18,931,976. Le entrate del primo trimestre, e le entrate approssimative degli altri tre trimestri, ascendono a doll. 67,918,731; il che dà in tutto, come mezzi disponibili dell' anno finanziario corrente, doll. 86,856,710. — Se alle spese del primo trimestre si aggiungono le spese probabili degli altri tre, si avrà una somma di doll. 71,226,846. In conseguenza il saldo presuntivo al 1.° luglio 1856, sarà di doll. 15,623,863. In queste spese approssimative figurano 3 milioni, che devono far fronte all' ultima rata dei 10 milioni di dollari risultanti dal trattato col Messico, 7,750,000 per conto del debito verso il Texas; in tutto 10,750,000; il che diminuisce le spese dell' annata a dollari 60,476,000. — L' ammontare del debito publico, al cominciare dell' anno finanziario attuale, era di dollari 40,583,631. Dedotti i pagamenti successivi, tutto il debito publico del Governo federale rimane minore di 40 milioni.

— Sembra che Buenos Ayres voglia unirsi alla Confederazione; il sig. Juan B. Pena fu inviato da Buenos-Ayres per trattare, dicesi, di quest' unione.

Il congresso di Parana ha testè ricusato di ratificare la convenzione del 1852, che attribuiva al Paraguay il possesso delle due rive del fiume dello stesso nome. Tale risoluzione del Congresso federale era preveduta da tutti. Ma il Governo del Paraguay non volle condiscendere ad accordi, e senza attendere l' arrivo del generale Guido, inviato della Republica Argentina per trattare delle modificazioni da introdursi nel trattato, cominciò le ostilità; esso cacciò brutalmente dalla riva destra del Paraguay le inoffensive popolazioni argentine, che vi erano stabilite da lunghissimo tempo; passò inoltre il Parana e proibì la navigazione del Paraguay alle navi argentine. *(G. P.)*

Dispacci telegrafici

dei corsi della Borsa di Vienna.

Corso delle carte dello Stato.	4 Febbr.
Obbligazioni dello Stato al 5 per 100 f.	84 15/16
„ dell' anno 1851 s. A. „ 5 „	—
„ „ „ „ B. „ 5 „	—
„ „ 1852 . . „ 5 „	—
„ . . . . „ 4 1/2 „	—
„ al 5 per 100 con interessi all' estero al „ 6 „	—
Azioni della banca al pezzo . . . . „	1040
Imprestito nazionale . . . . „	86 7/8
d.to di Lotto del 1854 . . . „	105 1/8
„ della strada ferrata del Nord di 1000 „	2427 1/2
„ della navigazione a vapore del Danubio austr. di f. 500 . . . . . „	662
„ del Lloyd austr. di Trieste di f. 500 „	447 1/2
Corso dei cambi.	
Amsterdam per 100 tal. (2 mesi) fior.	88 1/2
Augusta per 100 fior. corr. (uso) . . . f.	106 3/4
Genova per 300 lire (2 mesi) . . . „	—
Londra per 1 lira ster. (3 mesi) . „	10.24
Parigi per 100 fr. (2 mesi) . . . „	124
Trieste per 100 fior. . . . . „	—
Milano per 300 lire (2 mesi) . . . „	107

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 26. SIEČNJA 1856. Broj 22.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom. — Istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasce ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zagrebu dne 26. siečnja. Prekšinoć u 10 satih pojavila se je vatra u jednoj kući poleg franciskanskoga manastira prinadležećoj jednom kanoniku. Samo što se je digla vika na vatru već prispieše onamo Nj. preuzvišenost ban grof Jelačić gg. fml. Simschen i gm. Denkstein, zapoviednik oružničke regimente g. Kamptner, g. redarstveni ravnatelj major Fischer i više gospode činovnikah i častnikah, zatim oddiel oružnikah i redarstvena straža, zajedničkim naporom kojih i množine priskočivšega pučanstva za rukom podje već u 11¾ ure nadvladat vatru. Polovica dèrvenoga krova izgori, inače nedogodi se nikakva nesreća. Vatri dade povod kao što čujemo nesmotrenost domarah — no još nije dokazano na kakav način. Nadalje priobćuju zagrebačke niemačke Novine, da se ima osobito niekom privatnom oficirskom slugi zahvalit, da se nije vatra dalje razprostranila, kažu da je isti prie još nego prispieše sprave za gašenje, popeo se na krov i razbivši ga preoteo vatri mah.

Iz Tèrsta, 23. siečnja. Nj. c. k. visosti nadvojvoda Rainer i njegova previšnja supruga vraćajući se iz Italie stigoše ovamo.

Sèrbia.

Iz Beograda dne 24. pros. p. g. p. st. „Lietopis Matice Sèrbske“ bio je dugo vreme ogran i sredina književnosti sèrbske; sad kao da je „Lietopis ustupio svoje miesto „Glasniku družtva sèrbske slovesnosti.“ No ovi ograni književni razlikuju se u tome, što je onda u „Lietopisu“ uobraženje pretezalo; a u „Glasniku“ kao i u „Arkivu za poviestnicu jugoslavensku,“ po današnjem napredujem stanju obrazovanosti naše, preteže karakter pozitivan. To se vidi i iz sadèržaja sedmog sveska „Glasnika“, koi sad iz štampe izlazi:

1. Mnienje o sèrbskom književnom jeziku od podpredsiedatelja družtva g. arhim. Gavrila. 2. o cèrkvenom slavenskom jeziku, njegovom početku, obražateljima i istorijskim sudbinama od red. člana g. prof. S. Sretenovića. 3. Razmatranja o Dušanovom zakoniku od red. člana g. prof. Nikole Kèrstića; 4. Odgovori na nekoliko pitanjah iz strane sèrbske istorije od istoga; 5. Različni predmeti, koji se na istoriu i strane sèrbske odnose; 6. Dodatak opisanju starih sèrbskih novacah, koji su u litografiranim tablicama istom svesku pridruženi od red. člana g. prof. J. Šafarika. 7. Prilozi o dèržavopisu Sèrbie, a na ime a) čislo i pokret ljudstva glavnoga grada Beograda u 1854. god. b) pokret ljudstva Sèrbie u 1854. god. od red. člana g. prof. Vladimira Jakšića i 8. klimatična odnošenja Sèrbie, od istoga.

Rusia.

Čete ustrojene iz tri baškirska plemena imaju se u buduće zvati baškirska vojska tako kao što to biva u obziru različnih kozačkih vojskah, donske, grebenske, uralske, azovske itd. Ujedno ovlašten je vèrhovni zapoviednik vojske za konjokradju i biegunstvo bez predbiežne presude ratnoga suda krivce osudjivat na tèrčanje šibah. Svim ministrima i ravnateljima pojedinih upravnih granah propisano je cesarskim ukazom, da nemaju opet podići nikakova ureda dèržavnoga, ukinutoga godine 1831. i 1832. van, ako se dokaže da je to neobhodno potrebno i Nj. veličanstvo cesar izda o tem osobitu odluku.

Talianska.

Livorno 21. siečnja. Neprestanim vietrom i kišom prepriečuje se i obćenje parobrodarstveno. Ciene za kèrmu digle su se ovdie znatno.

Franceska.

Iz Pariza, 23. siečnja. Uslied jedne berlinske depeše dobio je baron Budberg okružnicu grofa Nesselroda, gdje se razlažu uzroci, zašto je Rusia austrianske predloge primila i što namierava u obziru dojdućih razpravah. — Nade mira nisu danas više tako živahne.

„Moniteur“ od 21. t. j. sadèržaje cesarsku odluku, kojom se zanatno omaljenje podatakah od sirove vune kod ulaza u Francusku odredjuje.

Spanjolska.

Polag izvieštjah iz Madrita od 16. t. m. kraljica je na molbu svoga supruga pomilovala jednoga artileristu, koi je zbog težkih prestupakah počinjenih u pianstvu bio obsudjen na smèrt. — U Sevilji počinio je narod ekcesah proti pekarima, koji su posredovanjem vojske utaloženi bili. Grad i sva okolica postradaše mnogo od poplavice, kakove nije bilo već od godine 1784.

Belgia.

Grof od Flandrie vratio se je dne 20. t. g. opet iz Engleske.

Švedska i Norvegia.

Štokholm, 13. siečnja. Nj. veličanstvo kralj naredio je pod 5. pros., da se 25,000 lisfuntah salitre za javnu potrebu baruta iz Engleske naruči i smije uvest bez da bi se zato imala platit carina.

Dania.

Kodanj 18. siečnja. Volksthing zaglavio je u svojoj prekjučeranjoj siednici drugo viećanje financialnoga zakona i jednoglasno predan je isti tretjoj raspravi.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona, 21. siečnja. „Morning Post“ kaže, da će zapadne sile zahtievat poručanstvo,

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

III.

Željno izgledani dan taj svanù — ali jedva što osvanù, jur počè gradjanska banda svirati. — Križevčani skočiše na noge, te svaki obuče bèrže bolje onu odieću, što mu je tom prilikom dolikovala, da u njoj pozdravi i dočeka budućeg ravnatelja svoje varmedje.

Nije naša namiera, da ovdie sve potanko opišemo što je sačinjavalo svečanost té inštalacije, već samo hoćemo da tù napomenemo najprije niekoje osobito karakteristične zatim pako glavne čerte ote svečanosti, koja se uostalom manje više slagala sa svimi sličnimi uvodi ostalih varmedjah čitave prostrane Ugarske i pridruženih kraljevinah, te će s toga povećem broju naših čitateljah u pameti biti jur od prije.

Mnoga gospoda izmedju stališah i redovah odvèzoše se na svojim karucama još prije biela dana, da za vremena dočekaju vèrhovnog župana na opredieljenom miestu, u tù svèrhu pa buduć da je imao doći iz Zagreba, to ga je jedan odbor čekao na lonjskom mostu onkraj Bošjakovine i sv. Bèrcka, gdie bi medja Križevačke i Zagrebačke županije, drugi pako čekao ga je na medji vèrbovačkog i križevačkog kotàra blizu sela Špiranec zvana, a tretji — uprav grada Križevačkog odbor — čekao ga je na tako zvanoj Kubtici, gdie je bila medja gradska i varmedjska.

Gradjanska četa križevačka u svečanoj paradi namiestila se jur oko 7. satih u jutro sa svojom bandom na tèrgu izpred župne cèrkve i viećnice, a na lievom krilu spomenute té gradjanske čete namiestiše se opet dobro poredani banderialni husari ili tako zvani predialci, što bieše tù sazvani i sakupljeni iz raznih stranah križevačke varmedje, da po starom običaju i dužnosti svojoj prisustvuju toj svečanosti.

Na tako zvanim grabama, i to na lievoj strani od kapije dolnje varoši, čekahu jur momci sa razbieljenim na kraju dugačkih štapovah gvozdjem, da ga na podani im iz tornja župne cèrkve znak primaknu prašniku tvèrdo nabijenih 12 velikih mužarah.

Pred glavnim vratama varmedjske kuće bila je sakupljena liepa i sjajna kita gospode, što je tù čekala vèrhovnog župana da ga sèrdačno i smireno pozdravi. Tù bieše mnogi velmože hèrvatski, zatim izaslanici varmedjah zagrebačke, križevačke, požežke, verovitičke, sriemske, kaptolah zagrebačkog i začesanjskog, zatim izaslanici sl. i kr. gradovah Zagreba, Varaždina, Karlovca, Koprivnice, Požege i Osieka, a izvan ovih mnogobrojno domaće plemstvo zajedno sa većom stranom varmedjskih i varaških činovnikah.

Sunce, štono je uprav taj dan s vedra svoda svoga liepo sjalo, činilo se kao da je u dogovoru s ovima kojim je stalo do toga da ciela svečanost dobro podje za rukom. Liepe odieće gospodske nakićene zlatom i srebrom, odsievahu od sunčanih trakah, te je uprav milina bila pogledati sjajni taj sbor odlične gospode što se medju sobom živahno i veselo razgovarahu.

Pod boltom varmedjske kapije stajali su pod oružjem svi varmedjski panduri, a na čelu im se kočio stari jogunasti varmedjski poručnik, ujedno sigurnosti i predpregah povierenik, prezimenom Jagić. Starcu tom — kao bivšem niekoć vojniku — kresile su se oči od neobične radosti, a dugačke i siede njegove bèrčine stèršile su mu u vis kao dva ponakèrst stavljena ražnja. Al znao je starac dobro zašto se raduje. Varmedjski panduri križevački isto tako kao i katane, to jest: husari, štono su svi pod njegovom upravom bili, mogli su zaista tako glede izbora vèrstnih momakah kao glede čilih konjah svojih na izgled biti svim pandurima i katanama ostalih varmedjah. Jagić se je dakle za cielo i punim pravom nadao, da će osobitu dopadnost novog vèrhovnog župana steći u tom obziru, a to tiem više, što je dvanajst baš najboljih katanah posiao u susret na lonjski most da župana odande jašuć izpred a i pored karucah njegovih prate do grada, dočim je pandura Blaža Talića namiestio da pred varmedjskom kapiom glavnu stražu straži, a to je s toga učinio Jagić, buduć je znao, da će se mnoge stare i dèrvene kuće u sredjnoj varoši iz temelja potresti a sigurno i gdiekoje staklo na prozorih puči, kad bude Blaž Talić goropadnim svojim glasom zavikao „Gverauz!“

(Dalje sliedi.)

da Rusia u buduće uzbude prèpriečena, da neuzdèrži svoju napadnu sistemu.

Engleski „Cour. Journal“ nagadja, da je grof od Flandrie kod svoga posliednjega bavljenja u Windsoru zaprosio kraljevsku princesu.

S bojišta.

„Ruski Invalid“ sadèržaje novi bulletin i to izvadak iz vojničkoga dnevnika kneza Gorčakova do 2. siečnja. Položaj nije se za tog vremena osobito promienio, već su se dogadjale neprestano malene čarke na lievom ruskom krilu, no u kojima se uobće nije mnogo kèrvi prolievalo. Dne 31. prosinca sliedila je blizu Malakova brežuljka jaka eksplosia a malo zatim dvie druge u suvim dogovima. Rusi su bacali, kako isto izviestje dalje kaže, bombah do tabora na fediuhinskim visinama, gdie su se sried zemunicah i čatorah razpèršavale i saveznicima postajale veoma tegotnima. Ove bombe morale su po svoj prilici biti bačene po bateriama na istočnom èrtu sevastopoljskoga zalieva, budući da se fediuhinske visine nemogu doseći od druge koje točke ruskoga položaja. — Od Evpatorie poduzeli su saveznici isti dan veće rekognosciranje, budući da je 16 švadronah franceske kavalerie sa 2 jezdeća topa i jednom divisiom infanterie ostavilo varoš i uputilo se u Sak. Dva švadruna sačinjavahu prednju stražu. - Ruske predstraže morale su se povući do svoje prednje vojske, ova pako ojača se za malo i nastojaše od svoje strane da presieče prednju silu nepriateljevu prodiruću prieko Saka put Čebatera. Ova se povuče bèrzo k jezgri od vojske kod Saka a s ovom odtud u Evpatoriu natrag. Pri tom uhvatiše kozaci jednoga kapetana od franceskoga generalnoga štaba. Kako se vidi Rusi su na oprezu i dèrže tvèrdjavu od kopna prilično zatvorenu.

Kratak Životopis preuzvišenoga grofa Janka Draškovića.

V. B. Grof Janko Drašković Trakostjanski rodi se u Zagrebu dne 20. listopada, godine 1770. Pèrve i gimnazijske nauke svèrši u Zagrebu a više t. j. filosofične i juridične u prestolnome gradu Beču za cara Josipa. Svèršivši nauke posveti se vojničkomu životu i dotiera do c. k. rittmeistera te kašnje kvitira. Kao c. k. lajtnant kod konjanikah išao je pod Laudonom na Turke i bio je u podstupu grada Biograda. Koliko se pogovara, služio je u c. k. vojsci do 18 godinah. Kad je stupio u c. k. vojničku službu moglo mu je biti 22 godine, a kada je izstupio, po prilici 40 godinah. Kašnje je služio i kod hèrvatske insurrekcie proti caru Napoleonu I. kao oberstar.

Preuzvišeni pokojnik je bio i u svome privatnom životu vaviek točan kao vojnik i što bi jedan put rekao, — to — nebi nipošto porekao. Običavao bi reći, da imade 100 sinovah — svih bi ih, reče, dao, neka idu u vojnike, da se redu i točnosti priuče.

Godišta 1817. kad je nj. vel. pokojni car Franjo posietio Hèrvatsku bio je grof Janko Drašković jur c. k. komornik; jer je tada služba podvorivanja izvèršivao.

Preuzvišeni pokojnik je vazda od pèrvoga svoga počela hèrvatsku narodnost i jezik njegovao i kao što je više put pripoviedio, ljubav istu postigao je od svojih roditeljah koji su narodnosti hèrvatskoj bili vazda prijazni.

Godišta 1832. napisao je on narodnim jezikom ilirskim „Dissertaciu iliti razgovor sa poklisare hèrvatsko-slavonske na dietu ugarsku.“ Ista bi štampana u Karlovcu 1833. Kašnje je ista dissertacia bila prevedena po jednom drugom domorodcu u niemački jezik i štampana je u Lipsku god. 1834.

Preuzvišeni pokojnik bio je vazda kao rodoljubac obćenito poznan i štovan i s toga bi ovaj krat na saboru kraljevinah Hèrvatske Slavonie i Dalmacie god. 1832. izabran za dietu ugarsku a god. 183⁵/₆ kao poklisar ovih kraljevinah k stolu stališkomu. Ovdie se je tako čestito podnosio braneći prava preuzvišenoga prestola i ovih kraljevinah, da ga je nj. vel. pokojni car i kralj Franjo I. udostojio odlikovati redom sv. Stiepana ugarskoga maloga kèrsta.

Za rečene diete ugarske g. 1836. napisao je preuzvišeni pokojnik piesmu punu uzhitjenja na mladež ilirsku, u kojoj silno potiče na ljubav prema caru, domovini zakonu i ljubavi materinskoga jezika. Ista piesma može se čitati u Danici god. 1836. br. 7.

(Konac sliedi.)

Glasba i kazalište.

Imamo još izviestit naše obćinstvo o uspiehu koncerta našega otmenoga domorodnoga pievača g. Alberta Štrige i njegove supruge kao i o uspiehu predstave u narodnom jeziku na korist našega izvèrstnoga predstavljaoca i ureditelja narodnoga kazališnoga družtva g. Freudenreicha mladjega. Obie ove za domorodno obćinstvo veoma zanimive zabave dane biahu već prošastne nedielje, no množina gradje nedopusti nam u naš u obziru prostora odviš stegnuti list dosad progovorit koje riečce o njima, premda su izvanredno dobro za rukom pošle i tako zaslužuju bit napomenute najvećom pohvalom. Koncert, koi se je davao u dvorani narodnoga doma, bio je veoma dobro posietjen. Gospodin Štriga uzhitio je opet naše obćinstvo svojim oduševljenim, posve u narodnom duhu dèržanim i pravilnim predavanjem više narodnih piesamah. Poslie svake od istih bio je obćim klicanjem i pleskanjem odlikovan i izazvan. Isto tako i istim pravom bio je odlikovan i poslie prekrasnoga duetta iz Vediove opere „Nabucco“ s njegovom mladjahnom suprugom obdarenom izvanredno milozvučnim glasom već znatno po pravilima umietnosti obradjenim. Ovoj nade punoj umietnici predstoji za cielo liepa umietnička budućnost, ako se nesvrati s puta, kojim je udarila. Čuli smo od nje još i kavatinu iz Ernania s kabaletom iz Lombardah, što je izpievala na obćenito zadovoljstvo, stvar, koja joj služi na nemalu pohvalu, jer su Zagrebci uprav ova dva komada od izvèrstnih taljanskih operisticah opetovano čuli veoma izvèrstno predavat. Pleskanje biaše veoma živahno, kojim biaše primljeno ovo njezino uprav krasno pievanje, ali i podpunoma zasluženo. — U tom koncertu imali smo prigodu i jedan veoma dosietljiv piesmotvor gospodina Šafira pod naslovom „Frauenherz und Eisenbahn“ čut deklamirat u niemačkom jeziku po gospoji Luisi Schmits, članu ovdašnjega niemačkoga kazališnoga družtva i ljubimici našega obćinstva, koi je veoma ugodan utisak učinio na slušaoce tako što se njegova šaljiva sadèržaja kao i izviestnoga predavanja tiče. U predavanju takovih nježnih predmetah osobito je viešta gospoja Schmits. Ona se je veoma dopala i bila je pod obćim klicanjem dvaput izazvana. Njezin suprug, bivši član draždjanskoga dvorskoga kazališta, izvèrstan predstavljalac, obdaren kriepkim i zvučnim glasom, deklamirao je ozbiljan piesmotvor Seidlov „Das erste und letzte Bild“ takodjer posve shodnim izrazom i liepom riečitostju uslied čega bio je i on odlikovan pleskanjem i izazivom. Manje su se dopala dva inštrumentalna kvarteta jedan od Beethovena a drugi od Veita, jer nisu bila potrebitom točnostju izvedena a i sadèržaju više učenih muzikalnih kombinaciah, nego melodiah, čega radi smieraju većma na uvažavanje poznavalacah nego li na obću dopadnost. U ostalom i ovaj koncert spada, kao svi koncerti gospodina Štrige, medju one, koje ostavlja obćinstvo sa željom, da bi se čim prije opet ponovili. O gore pomenutoj kazališnoj predstavi u dojdućem listu.

Objava bala.

U ponedieljak dne 4. veljače 1856 dèržat će se na korist zagrebačke ubožnice u Dvorani veliki bal. Ulaznice po 1 for. i biljege za galeriu po 30 kr. za taj bal dobivaju se u odpravničtvu „Agramer Zeitunga“ (gospodska ulica), u tèrgovinama gg. Pavla Haca i Gjure Cèrnadka (na Jelačić-tèrgu), u tèrgovini g. Mie Krešića, i u c. k. velikoj trafiki (u gornjoj Ilici), u liekarni g. Graciana Mihića (na kaptolu), i u Dvorani samoj.

U Zagrebu, 21. siečnja 1856.

Privremeni urednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 25. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82 7/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 1/8
dto . . . . » 4 1/2 %	71 13/16
dto . . . . » 4%	61
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234
» » » » » 1839, » 100 »	102 7/8
» » » » » 1854, » 100 »	102 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	56
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	81 3/4
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	934
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	480
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	319
dto dto s plaćanjem na rate	345 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2320
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	256
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	631
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	90
Augsburg za 100 for. current . . . . »	109 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	108
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	79
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-38
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	109 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	126 1/8
Pariz za 300 frankah . . . . »	125 3/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	109 1/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	251
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	13 3/4
Srebro od 24. siečnja	10 1/4

SLUZBENI LIST.

Br. 146. (11—Dp.) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. grad.-deleg. kot. suda zagrebačkog, daje se na znanje, da će se dne 25. veljače i 17. ožujka t. g. u 10 satih prie podne u gornjoj Bistri, ovèrhbenim putem 2 konja sa ždriebetom, 3 prašćića i 50 centih siena na vlastitost Lovre Brezaka, spadajuća ukupno na 196 fr. procienjeni, za gotove prodavati.

Uslied toga pozivlju se svi, koji bi naznačene stvari kupiti htieli, u odredjeno vrieme na lice mesta dojti, tim dodatkom, da se na drugom roku ote stvari i izpod procienbe prodavale bude.

C. k. grad.-delegirani kot. sud zagreb.

U Zagrebu 17. siečnja 1856.

Nr. 452. (Fin.—2) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der h. k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 9. Jänner 1856 Z. 214. werden auf der Reichsdomäne Verbovec-Rakovec 1500 bis 2000 Centner Heu am 7. Februar 1856 um 9 Uhr Vormittags beim k. k. Domänenamte zu Verbovec im Versteugerungswege an den Meistbiethenden hintangegeben werden der Fiskalpreis wird mit vierzig Kreutzer (40) CMze. per Centner Heu festgesetzt.

Vor Beginn der Lizitation wird ein 10% Vadium des Ausrufspreises zu Handen der Lizitationskommisission zu erlegen sein.

Die nähere Lizitationsbedingnisse können sowohl hieramts als auch beim k. k. Domänenamte Verbovec eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 12. Jänner 1856.

Heim.

Br. 6027, 6109. i 6026./g. (Izv.—14.) (3—1)

Oglas

za doznačenje zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog suda varaždinskog stavlja se do znanja, da je c. k. zemaljska odterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu, polag propisah najv. patenta od 2. ožujka 1853.

a) sa liquidacionalnom odlukom od 1. prosinca 1855. br. 4920. gji. Marii grofici Vojkffy, za u obćini špičkovina, kotaru krapinskom, županii varaždinskoj, ležeće, na dobro mačkovaves, spadajuće negdašnjih podaničkih 8$^{3}/_{8}$ naselbinah urbarskih, odštetu sa svotom od 3350 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856.

b) sa odterećujućom odlukom od 11. prosinca 1855. br. 5115. gg. Marii, Viktoru i Emilu Uzorinac, za u obćini Dianeš, u kotaru verbovačkom, županii zagrebačkoj, ležeće na dobro Dianeš, spadajuće negdašnjih podajničkih 9$^{6}/_{8}$ naselbinah urbarskih, odštetu sa ukupnom svotom od 3900 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856,

c) sa liquidacionalnom odlukom od 4. prosinca 1855. br. 4974. gji. Emilii grofici Keglević, za u občinah Plemenšćina, Putkovec, Hlevnica, Gjurmanec, Svedruša, Verbanec, Kostel i Pregrada, u kotaru klanjačkom, županii varaždinskoj, ležeće na dobro Gorica spadajuće negdašnjih podaničkih 84$^{1}/_{8}$ naselbinah urbarskih i 3 željarskih, odštetu sa ukupnom glavnicom od 33,800 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856.

d) sa odštetnom odlukom od 9. listopada 1855. br. 4130. gji. Emilii grofici Keglević, u obćinah Pluska, Stèrmec, novi Dvori, Radekovo, Dubrovčan, Bobovec, Prosinec, Dubrovica i Kraljevec, u kotaru klanjačkom, županii varaždinskoj, ležeće na dobro Mokrice, spadajuće negdašnjih podaničkih 30$^{6}/_{8}$ naselbinah urbarskih i 2 željarskih, odštetu sa ukupnom glavnicom od 12,350 fr. sr. izkamaćenom od 1. studenoga 1855 konačno dopitala.

Uslied česa izdaje se po propisu §. 26. car. pat. od 16. siečnja 2854. dèrž. zak. lista komad VIII. br. 23. sliedeći poziv:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854. na odštećena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posvjedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854. stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potierati samo proti onomu, kojega se je pravo potierana glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok do 23. ožujka 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište odredjuje za dan 26. svibnja 1856 prie podne u 9 satih pred ovo c. kr. sudište, kojemu ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu — tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu; čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u prašnje stanje miesta neimade.

U Varaždinu dne 31. prosinca 1855.

Novak, s. r. Fohn, s. r.

Br. 4674/gr. (Izv. 6) (3—1)

Oglas

radi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud osiečki, s time do obćega znanja stavlja:

Da je c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu odsudom od 27. studenoga 1855. br. 4894. g. grofu Petru Pejačeviću, kao opravničenom za dobro Retfalu, osiečkog kotara uslied car. patenta od 2. ožujka 1855. razteretno odštetno glavnicu od 14,902 fr. 30 kr. sa kamatom od 1. svibnja 1856. dosudila.

C. k. županijski ovaj sud zato izdaje sliedeći poziv:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu pàrnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice, i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok do 29. veljače 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu odredjuje ročište na dan 3. svibnja 1856 u 9 satih prie podne pred ovim sudom, kojem ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi il prijave u propisanom roku predloženi budu tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u prijašnje stanje miesta neimade.

U Osieku 14. prosinca 1855.

Br. 9160 (DS. 5.) (3—1)

Oglas

peradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 24. sèrpnja i 4. prosinca 1855 broj 3092, 3099, 3100. i 4921. polag odredbah carskog patenta od 2 ožujka 1853. gosp. Levinu baronu Rauchu, za spadavše na dobra Šenkovec, Lužnica, Pušća i Vukšinec, u obćinah Šenkovec, itd. kotarih zagrebačkom, samoborskom i stubičkom, županii zagrebačkoj, ležeće 6$^{4}/_{8}$, 83$^{2}/_{8}$ i 23$^{7}/_{8}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: a) za dobro Šenkovec sa glavnicom od 2600 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., b) za dobro Lužnica sa glavnicom od 33,350 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., c) za dobro Pušća sa glavnicom od 8150 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., d) za dobro Vukšinec sa glavnicom od 9550 fr. sr. i kamatama od 1. svibnja 1856.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — izročnim rokom na 15. ožujka 1855. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobzra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 19. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlje s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom

slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 l. f) proti zanemarenja roka izročenoga i proti zostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8942. (DS.—357) (3—1)

Izrok.

C. kr. zemaljski sud u Zagrebu, kao sud rudarski i stiečajni daje na znanje, da je na molbu po g. Dr. Augustu Budinskomu, kano upravitelju Dr. Zinnerove stiečajne mase, predanu u porazumljenju s gospodinom Ljudevitom Vrabcem, kano zastupnikom iste mase, dozvolio, da se na javnoj dražbi proda željezni rudnik s talionicom, (Eisen-Berg- und Hüttenwerk) ležeći u rudah u hèrvatskoj u samoborskom sudbenom kotaru i spadajući na spomenutu ovozemnu partikularnu stiečajnu masu, te polag kridalnog inventara procienjeni na 562,769 fr. 19 kr. sr., sa svimi pristojališti, kamo se protežu zemljišta, kano sastojne čestice rudnika, zatim zgrade, rudnička sprava, mašine i druge potrebštine (utensilia) naprave, zalihe u rudi i tvorivu (Erz- und Materialvorräthe) rudarsko ortačtveni predujmi i aktiva, pogodbe sklopljene o sieču dèrvah itd.

Za obavu dražbe ove odredjuju se dva ročišta na dan 28. Ožujka i 28. travnja 1856. svaki put u 10 satih prie podne u viećničkoj sali ovog suda zemaljskoga, s tim dodatkom, da će se ove rudničke nepokretnosti, ako kod pèrvog roka nebi hteo nitko ponuditi barem precienbenu cienu, kod drugog ročišta prodat i izpod procienbene ciene; da zatim svaki, koji želi biti kupac, prie nego započne dražba, položi u ime dražbene jamčevine (vadium) 10,000 fr. sr. a kupac da 10 po stotni iznosak, koji se ima izvodit iz najveće ponude, odmah preda u ruke dražbenoj komisii, dotično da svoju dražbenu jamčevinu do iznoska toga dopuni, pa da daljni ostatak kupovnine počamši od dana kupa ukamati po 5% te ga (ostatak) onda po uputu dražbenih uvietah, koji se zajedno s procienom i izvadkom rudne knjige slobodno mogu uviditi u ovosudnoj pismeni, pod pretnjom tu ustanovljenih (u samih uvietih) pravnih posliedicah položi, ili obredjene stavke od nepokretnoga zaloga (liquidirte Satzposten) polag reda pèrvenstva, dokle najveća ponuda dosiže, u sporazumljenju s istimi vierovnici od nepokretnoga zaloga za platež primi u istih rokovah. Povèrh toga imade kupac izvan najveće ponude još mu se uzeti, pa za 4 nedielje izplatiti i novčane zaostatke, koji su se, budući iztiću iz ugovorah o siećenju dèrvah, prie ili poslie otvorena stiečaja nabrali, i koji, na koliko je poznato, dosada iznašaju 3365 fr. 26 kr.

Napokon se svi oni, koji misle, da su upisom u javne knjige stekli pravo pèrvenstva ili pravo hipotekarno na dražbi podvèrženi rudnik s pristojališti u rudah ovim pozivlju, da takovo (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovog prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisat, ako bi se bez njih razdieljivala kupovnina, i ako bi se oni izključit morali od kupovnine, na koliko bi se ista izcèrpila spomenutim razdieljenjem.

U Zagrebu, 19. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 7750. (DS.—8) (3—2)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu objavlja ovime, da je na molbu g. Stiepana Vrabčevića, kao stiečajne mase Franje Pera, upravitelja i sporazumljenju vierovničkog odbora uz odobrenje predloženih dražbenih uvietah prodaja sudbena mlina sa pristojališti, kod sv. Savera, pod br. 241. pokraj grada Zagreba ležećeg, na 9725 fr. 27$^{1}/_{2}$ kr. sr. sudbeno procienjenog dozvoljena, i uslied toga rok druge dražbe na 8. veljače 1856. u 9 satih prie podne u dvorani ovog c. k. zemskog suda opredieljen.

S toga pozivaju se upitni mlin kupiti želeći na opredieljene dane, da će imati kod dražbe 5% odustatninu od kupovnine u ruke sudbenog povierenstva položiti, te da će kupac morati terete na istom mlinu uknjižene na koliko nje kupovnina prikrije, po naredbi ovog c. kr. zemskog suda preuzeti.

Podjedno se priobćuje, da se procienbeni zapisnik, za tim dražbeni uvieti kao i tabularni izvadak u pisarni ovog c. k. zemskog suda vidieti i iste prepise dobiti mogu.

Napokon pozivaju se svi oni, koji, akoprem na posebnom o ovoj prodaji ubavieštěni nisu, a na upitni mlin unosom u zemljištnu knjigu kakovo hipotekarno pravo stekli jesu, da do prodaje upitnog mlina, to svoje pravo kod ovog c. k. zemskog suda prijave, jer u protivnom slučaju, ako se bez njihovog uticanja kupovnina izplatom prijavivših se uknjiženih vierovnikah izcèrpi, imat će sami sebi štetne posliedice pripisati.

U Zagrebu, dne 3. studenoga 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 360. (P.z.—1) (3—2)

Kundmachung.

Im Bezirke der k. k. kroat. slav. Post-Direktion ist eine Postofficialstelle letzter Klasse mit dem Gehalte von 500 fl. gegen Kauzionsleistung von 600 fl. zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung der Studien, Sprachkenntnisse, der mit gutem Erfolge abgelegten Officialsprüfung und der geleisteten Dienste im Vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis 31. Jänner 1856. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und auch anzugeben, ob sie mit einem Postbeamten oder Diener des Bezirkes und in welchem Grade verwandt oder verschägert sind.

Agram 20. Jänner 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Nr. 318 (P.a.—2) (3—2)

Kundmachung.

Zu Folge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Jänner 1856 Z. 1041/132. wird vom 1. Februar 1856 an das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken, im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Finanz-Ministerium, in folgender Weise festgesetzt:

In Niederösterreich mit 1 fl. 12 kr., in Oberösterreich mit 1 fl. 8 kr., in Salzburg mit 1 fl. 12 kr., in Steiermark mit 1 fl. 12 kr., in Kärnthen mit 1 fl. 12 kr., in Böhmen mit 1 fl. 12. kr. in Mähren und Schlesien mit 1 fl. 12 kr., in Tirol mit 1 fl. 24 kr., in Küstenlande mit 1 fl. 18 kr., in Krain mit 1 fl. 12 kr., im Pesther, Oedenburger und Grosswaradiner-Bezirke mit 1 fl. 8 kr., im Pressburger und Kaschauer-Bezirke 1 fl. 6 kr., in der serbischen Wojwodschaft und Temeser Banate mit 1 fl. 8 kr., in Siebenbürgen mit 1 fl. 8 kr., in Montan Bezirke (croat. Littorale) mit 1 fl. 16 kr., in Ottočaner Regiments und Zengger Milit.-Comunitäts-Bezirk mit 1 fl. 24 kr., in Likaner Regiments-Bezirke mit 1 fl. 16 kr., im Oguliner Regiments-Bezirke mit 1 fl. 18 kr., im übrigen kroat. slavonischen Postbezirke mit 1 fl. 8 kr.

Die Gebühr für einen gedeckten Stazionswagen wird auf die Hälfte, und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des, für ein Pferd und eine Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrinkgeld und das Schmiergeld bleibt unverändert.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss verlautbart wird.

Agram den 22. Jänner 1856.

Klempay.

Br. 1216. (DS.—2) (3—2)

Oglas.

C. k. sud zemaljski u Zagrebu daje na znanje, da je molbu g. Samuela Singera, zastupana po odvietniku g. Anti Sučiću, odlukom od 22. prosinca 1855. dozvolio, da se na ovèršbenoj dražbi proda kuća s bašćom i lozom spadajuća na vlastničtvo g. Vatroslava Škornjaka, i ležeća u Zagrebu u novoj Vesi pod br. 66. te po predbiežnoj ovèršbenoj plienitbi sudbeno procienjena 3029 fr. 3 kr. sr. zbog mienbene glavnice od 300 fr. dužne g. molitelju sa 6% kamatami tekućimi od 1. prosinca 1854. i s troškom parničkim i ovèršbenim. Za obavu dražbe ove odredjuju se pred ovim sudom zemaljskim dva ročišta na dan 7. veljače i 4. ožujka 1856. svaki put u 9 satih prie podne, s tim dodatkom, da će se procienbeni predmet izazvat procienbenom cienom od 3029 fr. 3 kr. sr. i da će kupac dugove, na dobra osigurane zalogom, dokle će doseći kupovnina, polag doznake sudčeve imati primiti. Povèrh toga se svi oni, koji, premda nisu posebice dobili ubavesti, misle, da su upisom u javne knjige na to dobro stekli pravo hipotekarno, ovim pozivlju, da takovo (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovoga prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisat, ako bi se kupovnina bez njih razdieljivala, i ako bi se po tom oni morali izključit od kupovnine, na koliko bi se ova izcèrpila razdieljenjem otim. Isto tako imaju svi, oni hipotekarni vierovnici, koji neprebivaju u miestu suda, ili blizu istog miesta, zbog čuvanja pravah svojih pri budućem razdieljenju kupovnine u miestu, gdie je sud, naredit svoje punomoćnike, pa prie, nego započme prodaja, sudu najavit im imena, i stanbinu, jer će se inače za one, koji to neučine, na njihov trošak službeno postavit jedan zastupnik, na kog će ići sve dalje dostava.

Izvadak od uknjižbe, prociena i dražbeni uvieti mogu se slobodno uviditi i kod suda i kod g. odvietnika Sučića u njegovom uredu.

U Zagrebu, dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

(Dp.—9) (3—2)

Natiečaj.

Za izpražnjenu službu učitelja i orguljaša u župi pr. bl. diev. Marie u malom Taboru kraj Rogaca, s kojom uz udobni krasni stan, dvie rali zemlje, vèrt, berivo prediva i vinsko od prilike 10 akovah itd. skopčana je privremena godišnja plaća od 215 fr. sr. razpisuje se ovim nadtiečaj, tim dodatkom: da bi se gori stavljena gotovina, višjom izgledanom odredbom, još za 50 fr. sr. i 12 hvatih dèrvah odlučno pomnožiti imala.

Natiecatelji, imaju svoje vlastoručno pisane prosbe, zajedno sa sviedočbami vèrhu učiteljskih i orguljaških sposobnostih, ćudorednosti itd niže podpisanomu predati i dne 3. ožujka t. g. osobno u župno stanje taborsko prispieti.

U malom Taboru, dne 13. siečnja 1856.

Konrad Šnap,
miestni župnik i škole ravnatelj.

Br. 77. (15—Izv.) (3—3)

Izrok.

C. kr. ured kotarski u Crikvenici kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine dana 22. sèrpnja p. g. s oporukom preminuvšega Ivana Karšula, kanonika bribirskoga, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 1. ožujka t. g. ili dojdu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, inače nebi ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju primljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, izvan u koliko ih ide pravo zaloga.

U Crikvenici 14. siečnja 1856.

C. k. kot. pristav, kao sudac.
Sandonati.

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 31. prosinca 1855.

Imetak.

			for.	kr.	for.	kr.
Kovanog novca i srebra					49,410,554	43 1/4
Eskomptiranih predmetah, platit se imajućih izmedju 5 i 92 dana			66,047,094	— 3 3/4		
„ „ u Pragu		3,943,230 fr. 10 kr.				
„ „ u Bèrnu		2,179,862 „ 52 „				
„ „ u Pešti		3,492,143 „ 40 „				
„ „ u Tèrstu	3,799,095 f. 10 kr. 2,200,000 „ — „	5,999,095 „ 10				
„ „ u Lavovu		749,802 „ 48 „				
„ „ u Gradcu		626,059 „ 45 „				
„ „ u Lincu		699,123 „ 8 „				
„ „ u Holomucu		812,302 „ 38 „				
„ „ u Tropavi		449,997 „ 44 „				
„ „ u Kronstatu		719,739 „ 47 „				
„ „ u Celovcu		277,463 „ 10 „	19,948,521	1	85,995,915	4 3/4
Predplate uz pravilno položene domaće dèržavne papire, koje se povratiti imaju najdulje za 90 danah			63,380,000	—		
„ kod podružnih zavodah za vieresiu u pokrajineme			15,659,500	—		
Izkazani dèržavni dug za izmienu papirnog novca b. v. i to:						
a) po 4% kamate nosećega			28,716,865	45 1/4		
b) neukamatjenog			31,735,976	37 1/4	60,452,842	22 2/4
Ostatak duga, koi je sredstvom dohodka iz narodnog zajma od g. 1854 za pobrani papirni novac dèržavni, još za podmiriti					37,722,329	50 1/4
Ugovorom od 18. list. 1855 uredjen dug, koi je hipoteciran na dèržavna dobra predana narodnoj banki za prodaju					155,000.000	—
a) Zajam Ugarskoj 2%			Od dèržave ujamčeno		450,000	—
b) Za podporu siromašnih obèrtnikah, bez kamatah					768,800	—
Stanje rezervnog fonda u dèržavnim papirima					10,361,578	12
„ fonda pensiah u dèržavnim papirima i bankovnim akciama					999,946	35
Vriednost bankovne zgrade i drugog imetka					2,641,164	37 1/4
					482,842,631	25

Dug.

	for.	kr.
Banknotah u tečaju	377,880,275	—
Reservna glavnica	10,361,588	17 3/4
Pensionska glavnica	992,439	10
Nedignjene dividende, platiti se imajuće napatnice, zatim saldi tekućih računah	7,396,943	57 1/4
Bankovna glavnica od 100,000 akciah,	69,875,800	—
Uplate na nove dionice	16,335,585	—
	482,842,631	25

U Beču, 7. siečnja 1856.

Pipitz, upravitelj banke. Sina, namiestnik upravitelja banke. Kendler, ravnatelj banke.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDELJAK DANA 28. SIEČNJA 1856. Broj 23.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljeti, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. odlinie za pèrvipuť a zatim za svakipuť 3 kr. sr. — Za druge oglasei ili posebne članke platjasede 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Londona, 21 siečnja. Za cielo se govori, da su specialni uvieti, koje mora Rusia primit prije, nego započmu dogovaranja o miru, predjašnje subote odovud odpremljeni. Medju ostalimi nesmije se Bomersunt opet snova sagradit; u lukama cèrnoga mora imaju se podići konsulati; turska granica u Azii ima se jasno opredielit.

„Morning Post“ kaže, da zapadne sile traže očevidne dokaze o tom, da će se Rusia u buduće uzdèržavat od svakoga napadnutja.

Iz Turina, 22. siečnja. G. Massimo d' Azeglio zastupat će Piemont kod konferenciah za sklopljenje mira.

„Konstitutionnel“ sadèržaje opet jedan bečki dopis, gdie se Pariz predlaže za stolicu konferenciah.

London, 22. siečnja. Engleski dnevnici još sveudilj neće da spuste svoj ratoborni glas. Times naznačuje lorda Palmerstona najshodniem zastupnikom Engleske kod budućih konferenciah za sklopljenje mira.

London, 23. siečnja. „Morning Post“ javlja kao jamačno; da je cesar Aleksander izdao zapovied, da se u Krimu učini primirje; list smatra to kao da Rusia želi sklopit mir, premda zima preuzima sama izvedenje ove naredbe. Macauley izstupa iz parlamenta.

Iz Turina, 23. siečnja. Polag „Armonie“ obustavljeno je kupljenje za englesko-taljansku legiu uslied toga, što je ufanje, da će se sklopit mir. „Catolico“ hoće da zna, da je i kraljevska sardinska vlada obustavila šiljanje vojske i zaire

Iz Parme, 23. siečnja. Zabranjeno je izvozit konje u dèržave, koje nespadaju k austriansko-taljanskom carinskom savezu.

Iz Königsberga, 24. siečnja. Najnovia izviestja iz Petrograda javljaju: cesarskim ukazom naredjeno je, da se zbog izvanrednih razhodah izdade deset novih seriah papirnoga novca u iznesku od 30 miliunah i ponovi 8 seriah od 24 miliuna zajedno od 54 miliuna srebèrnih rubaljah.

Turska.

U Carigradu pao je 14. t. m. lietos pèrvi snieg; jedan dan prie otišao je austrianski bojni parobrod „Taurus“ put Šulinskoga uštja. Novoimenovani turski poslanik kod austrianskoga dvora, knez Kallimaki spremao se je na put. Bèrzojavno uže, koje ima evròpejsku obalu bosporovu svezat s aziatskom, postavljeno je već medju Rumili-Hisanom i Kandelom i od posliednje točke počemši protezat će se žica prieko stupovah do Skutara pa će izticat u kasarnu Selimi gdie su nastanjeni Englezi. Na drugoj obalnoj strani bit će povučen do Terapie, čij se bèrzojav proteže do Kilie kod Kap-st-Georg-a i odonud izpod mora ide do Varne. — Posliednje oluje počiniše mnogo nezgodah. Vietar je srušio više zgradah i izkorienio jako dèrvetje. — Visoka porta dala je okružnicom na znanje zastupnicima tudjih silah, da je učinila shodne naredbe za obaljenje ciene za hliebac. To jest kroz tri mieseca od 10. studenoga počemši nema se carina za uvoz pšenice, ječma i kukuruza pobirat, kao i za brašno načinjeno iz ovoga žita. — U Carigradu upravljali su na aziatsko bojište veliku pozornost. Čini se kao da su zaključili, da se promieni osnova operacie i da su Trapezunt odredili za sriedište iste. Omerpaša nalazio se je polag posliednjih viestih u Redutkalu, no očekivali su ga kao i njegova vojsku u Trapezuntu. — Anatolska s početka toli možna vojska, koja je brojila 75,000 momakah, uništena je malone podpunoma. — Kako se glasa, Rusi su svukoliku gornju Jermensku posieli sve do područja grada Erzeruma i general Muraviev stavio je na volju stanovnicima Karsa, da za šest miesecih ostave Kars i njegovo područje ili da se podvèrgnu ruskoj vladi. — Engleska misia u Čerkasii nije imala kod bèrdjanah nikakova uspieha, da što više glasa se da su isti gospodina Longwortha podpunoma porobili. — Dogadjaj s gospodinom Murray-em u Teheranu imao je ozbiljnih posliedicah i svekoliko englesko poslanstvo ostavilo je glavni grad. Njihove poslove obskèrbljuje medjutim engleski konsul gospodin Stevers. — Čini se kao da nije ni na azovskom moru sasvim probitačno. Polag najnoviih do 7. stigavših izviestjah iz Kèrča pokazala se je ruska vojska u pomnoženom broju i činilo se je kao da namierava navalit na svoga protivnika i general Vivian, koi je zapoviednik englesko-turskoga kontingenta, zaiskao je u Carigradu da mu se pošolju piešački osobito pako topnički oficiri, i ako uslied najnoviih promienah nepristiju skoro zapoviedi da se ukinu sva nepriateljstva, moglo bi se dogodit, da će nam pèrvi parobrod doniet viesti o kakvoj bitki. — U Kamiešu (8.) govorilo se je o napadu, koi je imao bit izveden na Kinburn; u toj stvari to je samo izviestno, da je niekoliko vojske i topništva pod zapoviedništvom generala Leboeufa onamo otišlo. U ostalom nisu se u Kamiešu bojali za Kinburn, jer dèrže da je dosta jak, da se može valjano oprieti. — U Sevastopolju tuže se na dosadu, koja se još umnožuje neprestanim sniegom, zimom, kišom i vietrom; stanje zdravja nije baš najpovoljnie, premda je prestala kolera. Što se razorenja bazenah tiče, čini se, da se ozbiljno radi o tom. — Sa Černaje i bajdarske doline javljaju kadikad tek o gdiekojoj neznatnoj čarki predstražnoj. — U Kamiešu, Voronzovu i Kanovilli nastojali su, da si po mogućnosti vrieme prikrate kazališnimi predstavama i balovima. Kod izbora plesalicah nepostupa se uprav strogo i iste nemaju se bile kojega god mu stališa ili obličja tužiti, da ih prenebregavaju. — U Balaklavi obskèrbljuju sada tri engleska lokomotiva željezničku službu kod Kadikoja.

Iz jednoga pisma iz Varne od 9. t. m. može se zaključit, da su gore pomenute viesti o Kimburnu pukli glasovi bez temelja. General Leboeuf stigo je sa svojim četami onamo a više brodovah privažaju množinu zaire. Izvan toga flotilla je za niekoliko parobrodah povećana, koji desnom boku pružaju dovoljnu obranu proti nepriatelju. Posada mnogo je patila po studeni, no najposlie nasta južno vrieme i stanje zdravlja zadovoljavalo je. Jedno neposriedno iz Kinburna stigavše pismo javlja jedino, da se Rusi do onda još nisu bili pokazali.

(Pošta iz Levante.)

Franceska.

Dne 21. t. m. sahraniše u Parizu poljačkoga piesnika Mickievića. Kod pogreba posvadi se grof Zamojski s jednim poljakom koi ga stade korit zbog toga, što je sastavio legiu poljačkih kozakah. Pravdajući se razjeriše se i grofu zapade niekoliko udaracah batinom njegova protivnika.

Paris 21. siečnja. Čini se kao da Engleska nije za mir, no francuska dobro zna kamo to smiera i da od produženja mira nema se posliednja nikakvej koristi nadati, zato će se težko ikad na to odvažit, da za ljubav svojim novim priateljima opet žèrtvuje 100 hiljadah momakah i koju milliardu franakah.

(Presse).

Dania.

Iznenada prispie niekoliko engleskih brodovah pod Kodanj. Kapetan „Drivera“ g. Warren preda engleskomu poslaniku g. Buchananu depešu, kojom se od danske vlade traži, da se engleskim brodovima nalazećim se još u istočnom moru dopusti, da upotriebe dvie luke za zimovanje, no danska vlada nije na to pristala, našto engleski poslanik javi to bèrzojavnim

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Na prozorima kućah u dolnjoj, osobito pako u srednjoj varoši — kud je imao proći vèrhovni župan — namiestiše se mnoge gospoje i gospodične stranom domaće stranom opet iz drugih stranah domovine naše, štono bieše došle sa svojim supruzima ili roditeljma ovamo, da š njima zajedno dionici budu ote svečanosti.

Bilo je tù zaista mnogo vriednih a i liepih, licah, te se je činilo, kao da su prozori nakitjeni cvietjem raznolikim.

Izmedju svih tih kućah odlikovala se ipak izborom gospojah kuća Mladenovića, a u tom opet izboru sjala je kao zviezda predhodnica mlada i krasna Anka, što je zajedno sa ostalima željno izgledala došastje vèrhovnoga župana i početak svečanosti.

Sa tornja župne cèrkve zamni sad 9 satih — opredieljeno to vrieme došastja županova.

Silna svietinja, što se je sakupila osobito pred varmedjskom kućom i pred župnom cèrkvom i viećnicom, gdieno stajaše pod oružjem četa gradjanska i banderialci, savila se tú u tiesno klupko. Glava se je skoro ticala glave a kamo li rame ramena. Da je tada tkogod s tornja bacio jabuku u te hèrpe, sigurno bi ju bila dočekala ramena ljudih, a na zemlju nebi ni pala bila.

Radostni i mukli onaj žamor, koi se sličnom sgodom skoro uviek čuje, razliegao se je takodjer iz tih hèrpah ljudskih.

U jedanput začuje se niekakav štropot kako dopire sve to bliže neobičnom hitrinom.

Na spomenutim Grabama zagèrmi na podani znak u isti čas iz tornja jedan izmedju dvanajst mužarah, dočim evo jur dva varmedjska husera s popuštenim uzdama na svojim konjima u grad dojezde kao da su uzajmili krila od gdiekoje vile. Zapienjeni vranci njihovi, štono se kopitom jedva zemlje ticahu, bieše nalik žeravima kako ih je piena obsipala, a iste perjanice konjanikah prikloniše im se iza kalpakah, dočim im dolame sa strane po zraku treptiše kao aždajska krila.

Svietinja umuknù mramorkome, samo iz gdiekojih pojedinih ustah tèrgnù se glasak: „Sad će doći!“

I zbilja nepredje gotovo ni toliko vremena što bi triputa iz gornje varoši odzvao se dolnjoj, a eto ti već se je vidjala silna prašina kako se valja iz kraja dolnje varoši prama sriednjoj. „Evo ga!“ kliknuše pojedini.

(Dalje sliedi.)

putem svojoj vladi, koja već 14. siečnja odgovori, da Engleska nemože odstupit od svoga zahtievanja, da se samo nekolicini engleskih tèrgovačkih brodovah dozvoli zimovat u danskim lukama. Engleski poslenik priobći to danskoj vladi s propratnicom, neka se izrazi čim prije, što kani učinit u tom obziru. Uslied toga dèržalo se je 16. dugačko tajno dèržavno vieće, kojem je prisustvovao isti kralj. Resultat nije još poznat.

Rok, kad će se glavna rasprava tekuće ministarske pravde dèržat pred dèržavnim sudom ustanovljen je na 30. t. m.

Velika Britania i Irska.

Engleski parlament sazvan je na 32. t. m.

„Indep. belge" javlja da će lord Palmerston po svoj prilici odstupit.

Dvorska gospoja lady Murray, koja se je vratila iz južnih stranah saveznih dèržavah napisala je knjigu, u kojoj se izrazuje za robstvo i hotiela je istu knjigu posvetit kraljici, nu ta nije primila te posvete, već je spisateljicu još svèrgla iz dvorske službe.

Kratak Životopis preuzvišenoga grofa Janka Draškovića.

(Konac.)

Godine 1838. izdao je vele važnu brošuru: „Ein Wort an Illiriens hochherzige Töchter über die ältere Geschichte und neueste literarische Regeneration ihres Vaterlandes." Iste godine utemeljio je na osnovih prie u Danici obnarodovanih s porazumljenjem pèrvih i najodličniih domorodacah svojim energičkim prednjačenjem narodno družtvo čitaonice ilirske kao zviezdu prehodnicu „književnoga družtva hèrvatsko-slavonskoga," koje je po nj. c. k. apost. vel dne 10. sèrpnja 1847. premilostivo dozvoljeno, kao što je to obćenito poznato.

Nj. c. k. apost. vel. sada slavno vladajući Franjo Josip I. dostojao je takodjer premilostivo uvažiti zasluge preuzvišenoga pokojnika — naimenovavši ga pravim tajnim savietnikom. Radostnu tu i vele odličnu čast nj. c. k. apost veličanstva objavio mu je naš svietli ban, Josip grof Jelačić Bužimski, preuzviš. pokojniku godišta 1853. dne 20. listopada, kada je uprav 83. godinu svoga narodjenja sa svojimi uzdanimi prijatelji sa obiedom slavio.

Preuzvišeni pokojnik biaše velik ljubitelj i po mogućnosti podupiratelj znanostih i umietnostih. U njegovoj visokoj dobi i do skrajnjega časa zanimao ga je vele stališ ovoga svieta. On je čitao ili si je dao čitati novine, da u ničem nezaostane. On je bio još mieseca kolovoza prošle godine tako kriepka duha, rezsuda i pameti, da je umio po pol sata pripoviedati u podpunom logičnom savezu na veliko začudjenje svakoga, koi bi ga pohodio i s njime se razgovarao. Čitao bi i pisao bi bez očalah. Pismo mu je bilo do posliednjega časa kriepko i razgovietno. Posliednje dvie godine tužio bi se, da nemože duže od jedne ure čitati ili pisati; jer bi se zatrudio. Kad bi ga tiešili, da neka se čuva; jer je jur u visokoj dobi, — tada bi odgovorio, da mu se već neće živieti, kad nemože raditi. Na toliko je ljubio poslenost! — I poslenost i njegov veliki duh borio se je sa smèrtju do posliednjega časa. To najbolje dokazuje pismo, što je jošte početkom ove godine amo svojemu fiškalu pisao.

Što se njegove ćudi tiče, ta biaše veoma blaga i vesela. On znadjaše sa svakim vele priazno i milo sboriti i postupati.

Jezik materinski, narodni običaji i narodna nošnja biaše mu najmilia do posliednjega časa. Nu pri tom nije mèrzio ničije narodnosti niti jezika. On je dobro umio govoriti i rado je sborio: latinski, niemački, francezki, taliarski, magjarski i rumunjski. On je razumievao svakolika narječja slavjanska; ali je izvan svoga materinskoga jezika najbolje umio poljski, budući je u Galicii kao c. k. konjanički oficir duže vriemena služio.

Preuzvišeni pokojnik ženio se je u dva puta. S pèrvom gospodjom, rodjenom plem. Pogledić, neimade nikakova dieteta, a s drugom rodjenom baronicom Franjicom Kulmer, uzorom ženske blagosti, dobrote i izobraženosti (koja god. 1846 dne 15. ožujka u Zagrebu preminu) imadjaše jednoga sina nu taj mu je na veliku žalost prerano umro.

Preuzv. pokojnik upotriebio je prošastoga lieta toplice sutinske od polovice sèrpnja do 10. kolovoza. Iz Sutinske vratio se je u Zagreb, gdie je do 17. boravio. Zatim hoteći još upotrebiti toplice Gleichenberške krenuo je put Varašdina i Radgonje, gdie ga nemoć sukobi, od koje dne 14. t. m. siečnja u 10 satih na večer preminù. Lahka mu zemljica! —

Erzerum.

(Dalje.)

Kad je u posliednjem rusko-turskom ratu feldmaršal Paskiević erzerumskog seraščera, koi mu je sa 50.000 vojnikah na susriet izišao bio, na podnožju aganluske gore sasvim razbio, uslied čega su Turci grad Hasan-kale, koi je ključ Erzerumu, ostavili, stupao je ruski vojskovodja nezadèržno na varoš i poslao je jednog zarobljenog janičarskog agu s proglasom na posadnu vojsku i poplašene žitelje. Jermeni pa i sami janičari bili su skloni na predaju; samo seraščer i njemu privèrženi fanatični Turci nisu htieli na zaiskanu i već ugovorenu predaju pristati, želeći time bar vremena dobiti. No još istoga dana 26. sèrpnja napadnu Rusi, otmu na juriš turske baterie na bregu Top-dagu, koi je vladao nad varoši pa i nad samom tvèrdinom, i svladali su sa toga miesta i začutali vatru turskih topovah. 8000 momakah, najviše konjanikah izidju naglo iz varoši, otidu prema Tokatu, i tako sutradan, baš na dan bitke pultavske 7. lipnja, udjoše pobieditelji u ostavljenu i gotovo pustu varoš, zatekavši u njoj znatne magazine i 150 topovah. Seraščer i 4 paše dopadnu ruskog robstva. Onda je imao Erzerum do 130.000 žiteljah, a niekoliko nedieljah poslie bilo je samo 15.000 dušah u njemu; jer mnogi fanatični Turci biahu se izselili; no još mnogo više porodicah, ponajviše jermenskih, ostavile su pustu varoš, da se pod žezlom ruskim nasele u predielima na cèrnome moru. Erzerum se tek vèrlo sporo oporavio od toga strašnog udara; no god. 1845. brojio je već nanovo do jedno 80.000 žiteljah koji su radinošću i tèrgovinom znatna bogatstva nagomilali.

Izuzimajući znatne fabrike za svilene i pamučne espape i za ćilime, ima u Erzerumu i izrednih fabrikah za izradjivanje kožah; no osobito su čuveni erzerumski metalni espapi i oružje, budući se sablje, koje se ovdie po načinu sabaljah dimiskiah kuju, dèrže za najbolje u cielom turskom carstvu. No naročito velikom svojom i živom tèrgovinom došla je varoš ova do takovog na istoku vèrlo riedkog cvieta, u čemu joj je mnogo na ruci i njeno zgodno prirodno položenje. Kao god što je Erzerum u vojničkom pogledu na nieki način ogranična sredsredna točka vojene sile turskog carstva protiv susiedne Rusie i Persie, isto je tako Erzerum u tèrgovačkom pogledu zbog svoga položaja na tèrgovačkom putu izmedju Trapezunta i sriednje Azie prirodno tèrgovačko smestište za sve one espape, koji se s jedne strane, pronose izmedju Europe i Trapezunta, a s druge izmedju Kavkaza, Persie i sriednje Azie. Karvani iz Carigrada, Smirne, Arabie, Persie itd. sastaju se ovdie svake godine koje zato, da čine naredbe za dalje putovanje, koje pak da se samo za put opremaju u daljne prediele sriednje Azie i tako se na karvanskim hanovima ove sredsriedne točke za europsko-aziatsku tèrgovinu mogu naći nagomilani najraznovidnii espapi, od najprostiih potrebah za život do najskupocieniih iztočnih espapah, bisera i dragog kamenja itd. —

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 6864. (Sl.—1) (3—3)

Conkurs-Kundmachung.

Im Nachhange der Concurs Ausshreibung vom 18. Juni l. J. wird bekannt gegeben, dass in dem Kaschaurr politischen Verwaltungsbebiethe noch 19 Conzeptspraktikantenstellen mit dem Adjutum jährl. 300 fl. CMz. und 11 Conzeptspraktikantenstellen ohne Adjutum zu besetzen sind.

Zur Besetzung dieser Stellen haben die Bewerben, u. z. auch solche welche nur eine *specielle* Abtheilung der theoretischen Staatsprüfung mit gutem Erfolge bestanden haben gegen Ablegung der zweiten speziellen Prüfungsabtheilung binnen Jahresfrist, ihre vollständig instruirten Gesuche unter Angabe ihrer Sprachkenntnisse längstens bis 15. Februar 1856 u. z. wenn sie bereits in dienstlicher Verwendung stehen, durch ihre Vorsteher, sonst aber durch die politische Behörde ihres gegenwärtigen Aufenthalts bei dem Kaschauer k. k. Statthalterei-Abtheilungs-Präsidium einzureichen.

Vom k. k. Statthalterei-Abtheilungs-Präsidium.
Kaschau am 21. December 1855.

Nr. 17,369. (Fin.—1) (3—2)

Kundmachung.

Die k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien eröffnet hiemit die Konkurrenz-Verhandlung für die Herstellung eines Steinplatten-Trottoirs, dann für die Anstückung der Dachabfallsröhre bis zur Einmündung in einen neu herzustellenden Dachröhrenwassers-Abzugskanal bei dem Finanz-Gebäude Nr. 169. in Agram.

Die Steinplattenpflasterung hat aus 18 Zoll breiten, mindestens 21 Zoll langen und 4 Zoll dicken, nach 5 Seiten rein, steinmetzmässig zugearbeiteten, fehlerfreien Samobor-Trottoir-Platten und die Begrenzung derselben aus 6 Zoll breiten, 6 bis 8 Zoll tief eingreifenden Leistensteinen aus gleicher Steingattung zu bestehen.

Die Anstückung der Dachabfallröhre bis zur Einmündung in deren neu herzustellenden Abzugskanal, ist 2 Schuh lang, 4 Zoll breit und wird durch eine, beiderseits zweimahl kesselroth angestrichene Weissblechröhre, der Dachwasser-Abzugskanal aber durch Ausmeiselung einer Mulde am neu herzustellenden Trottoir gebildet. Diejenigen welche diese Arbeiten übernehmen wollen, haben ihre mit 15 kr. Stempel versehenen schriftlichen Offerte, die mit einem Reugelde von 70 fl. belegt und von Aussen mit den Worten Offert für die Herstellung des Steinplatten-Trottoirs bei dem Finanz-Gebäude Nr. 169. überschrieben sei müssen, bei dem Einreichungs-Protokolle der Finanz-Landes-Direktion längstens bis zum 29. Februar 1856 12 Uhr Mittags zu überreichen.

Das Offert hat die ausdrückliche Erklärung zu enthalten, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreisverzeichniss und den summarischen Kostenanschlag kenne und dem Plane genau nachkommen wolle; ferner hat es zu enthalten den Preis, um welchen er die Ausführung der Arbeit übernehmen will in Ziffern und Worten deutlich ausgedrükt, endlich den Vor- und Familiennahmen, Karakter, dann Wohnort des Offerenten.

Das Nähere der Bedingungen, unter welchen diese Arbeit verliehen wird, kann sammt dem bezüglichen Plane, das Einheitspreisverzeichniss und der summarische Kostenanschlag bei der Manipulations-Direktion dieser Finanz-Landesstelle während den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen und es können Abschriften davon genommen werden.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.
Agram den 8. Jänner 1856.

Nr, 68. (Izv.—23) (3—1)

Editto.

Da parte [illegible] Tribunale circolare di Fiume si rende [illegible] il di 2. corr. cessò a vivere in questa Città il sigr. Samuele Ilaire, suditto brittanico, qui domiciliato da altre 50 anni, il quale lasciò disposizione d' ultima volontà, ed oltre la superstite Consorte Lucia nata Cudiz, l' unica discendente e pronipote Giovanna Elisabetta de Persich, figlia della defunta sua figlia Sara Ilaire e del legittimo di lei Consorte sigr. Giovanni Gallorvay.

Vengono perciò invitati tutti coloro, che in qualità di eredi, legatarj o creditori hanno qualche pretesa da far valere contro l' eredità del detto defunto, ad insinuare nel termine di mesi sei, decorribili dal giorno della terza inserzione del presente Editto nella gazetta uffiziale di Vienna, l'eventuali loro pretese, poichè in difetto la ventilazione della facoltà mobile del defunto trovantesi negli stati austriaci, seguirebbe pure presso questo Trebunale, in Concorso della suddetta erede legittima, che l' ha di gia chiesta.

Fiume 11. Gennajo 1856. Il Preside.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

U ZAGREBU, U UTORAK DANA 29. SIEČNJA 1856. Broj 24.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 25. siečnja t. g. kontra-admiralu bojnoga pomorstva Aleksandru vitezu Bujakoviću priznajući njegove mnogoletne zadovoljivajuće usluge najmilostivie podielit komanderski kèrst Leopoldove reda Svoje previšnjosti.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 24. siečnja t. g. major-auditoru Henriku Czermaku i Vincencu Wachtlu zatim ritmajstor-auditoru Antunu Mayeru kao za nagradu njihovih službah učinjenih postojanom gorljivosti i dobrim uspiehom pod najtežjim okolnostima najmilostivie podielit vitežki kèrst reda Franje Josipa Svoje Previšnjosti.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 21. siečnja t. g. varoškom liečniku u Senju, doktoru Natalu Klemenčiću, župnom kapelanu Vilelmu Pokornomu u Gospiću i nadvidaru Ferdinandu Stèrnadtu varaždirsko-križevačke krajišničke regimente priznavajući njihove izvanredne i požertvovne usluge izvedene u njihovom dielokrugu pod težkim okolnostima najmilostivie podielit pèrvomu zlatni kèrst za zasluge s krunom posliednjoj dvojici pako zlatni kèrst za zasluge.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 9 siečnja t. g. najmilostivie dopustit da odsiečni savietnik u c. k. ministarstvu za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine Adolf Parmentier smije primit i nosit podieljeni mu viteški kèrst kraljevskoga saksonskoga Albrehtova reda.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 9. siečnja t. g. najmilostivie dopustit, da Melhior Petar Alimonda iz Tèrsta smije primit i nosit podieljeni mu po Nj. svetosti papi komanderški kèrst reda svetoga Gregura a Pavao Skarpa u Rieci kraljevski pruski red cèrvenoga orla IV. razreda; zatim grofica Albertina Larisch-Monnich počastni kèrst bavarskoga gospojinskoga reda terezianskoga, podieljeni joj po Nj. veličanstvu kraljici bavarskoj.

Neuredovni dio.

Najnovia viest.

Kao što upravo doznajemo, predstojeće konferencie za sklopljenje mira obdèržavat će se u Parizu. Misle, da će Austria pri tom biti Zastupljena po Nj. preuzvišenosti ministru izvanjskih poslovah grofu de Buol.

Bèrzojavne viesti.

Iz Bombaje, 2. siečnja. Utielešenje Oude-a skoro će se izvest. Tèrgovina s uvoznom robom ide prilično. U Kalkuti manjka novac. Iz Shanghae javljaju da je tèrgovačka kuća Aspinwall, Mackenzie i Ortakluk propala s više nego 150,000 funtih Sterlinah.

Iz Carigrada, 17. siečnja. Da se predbiežno posavietuju o trećoj i četvèrtoj jamčevnoj točki sakupiše se franceski i engleski poslanik, c. k. internuntius a od turske strane Ali-paša Fuat Effendi i knez Kalimaki; isti dèržali su već više siednicah. Baron Rothschild prispeo je, isto tako tretja regimenta anglo-niemačke legie.

Iz Galipolja, 14. siečnja. Danas je kod Mirtofita idući u Maltu nasela engleska fregata Apollo. Momčad se izbavi. Kapetan Johson ustrielio se je pištoljem.

Iz Aleksandrie, 20. siečnja. Činovnicima nametnut je odbitak u iznesku četvèrtine njihove plaće kroz devet miesecih. Vojništvo u Moki dèrži se naprema puku u položaju branjenja.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba, Nj. Veličanstvo cesarica mati Karolina Augusta dostojala ovdašnjem zavodu za pestovanje male diečice putem visoke zaštitnice istoga Nj. preuzvišenosti gospoje grofice Sofie Jelačić milostivo poklonit dvie stotine forintih konv. novca, što su već pred niekoliko danah odpravljene na svoje opredieljenje.

U Osieku, 31. prosinca 1855. U danas dèržanoj siednici tèrgovačko-obèrtničke komore, bi od povierenstva komore, koje bi sastavito za pretresanje pitanja vèrhu obèrta i prometa, sliedeće izviestje podneseno:

Načelo slobode kod radnje i zanatenja, koje nova osnova zakona samo sa malim i nuždnim iznimkama k praktičnom bitju donosi, prie ne kratkog vremena još mnogobrojno napadano i od samih znamenitiih autoritetah znanosti na najodlučnie negodovano, jeste malo po malo veći temelj zadobilo, i sada prinadleži, ako baš uviek ne bez svakog protuslovja, k ustanovi za počenje pučanskog gospodarstva. Povierenstvo ne dèrži za nuždno, da se u prigovore dublje upušta, koji su svakim oružjem znanstvene temeljitosti i razgovornom oštroćom, od raznih na polju narodnog gospodarstva protustojećih strankah kroz tolike desetine godinah vodjene; razlozi i proturazlozi, koji su jednu i drugu stranku u boj doveli, jesu i onome, koi je samo iz daleka s pučanskim gospodarstvom poznat, dosta tečne, daklem pretresanje istih bi bilo samo

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Jedva što izustiše ove rieči, jur na čelu mnogobrojnih ostalih gospodskih karucah vidieti je bilo, kako se kapii, što dieli doljnu varoš od srednje, sve to bliže neobičnom hitrinom primiču karuce vèrhovnog župana, okružene pratnjom jašućih varmedjskih katanah i banderialacah.

Na baku tieh karucah, koje, što od hitre vožnje što od podaleka puta, zaprašene biahu, siedio je uz ukočena husara vèrhovnog župana seljak moslavački, budući se je vèrhovni župan dovezo predpregom. Drugi pako seljak jašio je uprežena konja, te jašuć viešto upravljao sva četiri uprežena ridja i čilja moslavačka konjica.

Komu je poznato, šta će reći predprega seljačka u takovoj prilici, tomu netreba da kažemo, da bi se takovom predpregom lahko bilo natiecati sa kojim god parovozom. Još k tomu ako dodamo. da su glede neobično hitre vožnje glasoviti Moslavčani svog novog p r e m u š - k o m a š a vozili, lahko će moći svatko pogoditi kako se je tú vozilo.

Netom što se je vèrhovni župan prevezo izpod tavne bolte rečene kapije, pučè silno dugačkim svojim bičom jašući Moslavčan, dočim skoro u isti čas do dvanajst mužarah na grabama zagèrmi, gradjanska četa prezentira, banda zasvira, banderialci na uplašenim od té buke konjima, poredajuć se s nova, povučenim svojim sabljama silno zaštropoću, a mnogobrojna svietinja sa svih stranah živahnim i neprestanim klikovanjem pozdravi milog gosta a odsele pèrvog poglavara i tako rekuć novog otca svoga.

Čoviek bi bio mislio, da je tá silna buka, vika pucnjava i zvéka glasbe dovoljna da ga zagluši, kad usried ote obće buke u jedanput izpod varmedjskih vratah zaori gromoviti i osobitom niekom modulaciom zamnivši „Gveraus!“ Blaža Tulića, koi je danas sve svoje sile napeo da učini rodu glas — nu on je tú zadaću svoju i riešio kako valja, jer uprav taj njegov glas prikrio je tako rekuć za časak svu ostalu buku, baš kao urlikanje silnog afrikanske pustare kralja Lava, kad usried uzbunjenih živaljah izpred špilje zaori strahoviti njegov glas. Sve je dakle na glas Tulića u srednjoj varoši isto tako za časak protèrnulo, samo siedi bèrci varmedjskog poručnika Jagića čudnovato igrahu tom prilikom, i malo je falilo, da mu nisu od puke radosti potekle suze niz obraze. Da je tada tkogod Jagiću glasovitog basistu Lablache-a spomenuo bio, jamačno bi takovom sa sažaljenjem bio odgovorio Jagić: da njegovom Tuliću ipak ni sluga nije.

Trubentić je poslie pripoviedao, da je prilikom tog „Gveraus-a“ gospoja Cifrička na izliku onesviestila se, samo da time pred niekojim stranim gospojama pokaže da su u nje fina i slaba čutila, pa da ujedno vide kako i ona znade što je b o n t o n. Isto tako pripoviedao je nesretni taj Trubentić, da je i Rešetička malo pobliedila, budući joj se nehotice činio strahoviti glas Tulića kao zvúk trublje na dan zadnjega suda, pa joj na um padè, kako će tad morati javno izpoviedati potanko kako je svog pokojnog Jeremiju za života njegova mučila.

Medjutim sve to, što ovdie u više riečih pripoviedati moradosmo, dogodilo se je, naravno, u mnogo kratje vrieme, te se iza toga jur vèrhovni župan i ostala gospoda, sišavša hitro sa svojih karucah, sakupiše pod vratama varmedjskim, te pošto ovdie na novo u kratko pozdraviše župana, odpratiše ga kroz stube u pèrvi kat u sobe za njega jur priredjene, gdie se je malko imao odmoriti od silne vožnje i podaleka puta.

Svi stališi i redovi sakupiše se iza toga u velikoj varmedjskoj dvorani, pa pošto udari 10 satih, doprati odaslana u tú svèrhu deputacia novog vèrhovnog župana iz njegovih sobah u sriedinu stališah i redovah, gdie ga na novo svi nazočni živahnim i sèrdačnim klikovanjem pozdraviše.

Zatim bude pročitano kraljevsko pismo, što je sadèržavalo naimenovanje vèrhovnog župana, koi — pošto prije običnu i svečanu zakletvu položi — poduljim nu liepim i veleважnim govorom sakupljenu gospodu pozdravi, na što mu veliki bilježnik varmedjski u ime stališah i redovah odgovori.

Po dovèršenom tom svečanom činu, te iza kako novo-namiešteni vèrhovni župan po vlasti svojoj poveći broj stranom prisutne a stranom odsutne gospode imenovà prisiednicima sudbenoga stola križevačke varmedje, uputiše se svakolika nazočna gospoda sa vèrhovnim županom na čelu u župnu cèrkvu, gdie se je služba božja obdèržavala i svečana piesma „Tebe Boga hvalimo“ izpievala.

Tú treba da uvèrstimo jednu malu epizodu, koja se je pridesila prilikom tog uvoda, o kojoj medjutim težko da je tko drugi šta znao ili opazio do onih, kojih se je stvar ticala neposredno.

(Dalje sliedi.)

gotovo gabljenje vremena. Povierenstvo zadovoljava se samo s tim, da cielj tih prigovorah priposna, i ta sastoji se uviek u tim, da sloboda radnje i samu istu podpomaže, zemaljske proizvode i s njima narodni imetak umnožava i samom prometu svaku pomoć neprepričivog natiecanja pruža.

Počem daklem povierenstvo predlaže, da komora, koja je svagda bez otezanja pripravna, gdie javno blagostanje zaiskuje, posebne interese onih od nje zastupanih obèrtah, prinadležali oni sboru ili cehu, kao i onih, koji se prisiljuju da dozvolu za obèrt tierati moći traže, požèrtvovati, onome od c. k. popečiteljstva postavitom načelu slobode za promet i radnju, sa punim i bez svakog primiećanja slobodnim izrazom pristupi, dèrži ono ipak za neobhodnu svoju dužnost, nekoju, po njegovom učtivom mnienju, nikako ne netemeljitu sumnju da izrazi, nemože bit protiv izdavanju novog zakona za promet, nego samo protiv toga naprasnog, i bez svakog vremena za taj prelaz neposredovanog uživotostupljenja toga zakona.

(Dalje sliedi.)

Iz Beča, dne 26. siečnja. Draždjanskom dnevniku pišu iz Beča: **Očekuje se za cielo ovih danah podpisanje predbiežnih pogodabah za mir, što se ima ovdje u Beču sbiti**, na što se ima kao posliedak stečenoga složenja sklopit primirje medju zaratjenim vlastma. Svakako podpisanje predbiežnih uvietah još nije mir i ovdie se takodjer zna, da će se još mnoga težkoćah morat nadvladat, dok se steče posliednji. No medjutim dèrže, da je glavna težkoća sretno nadvladana i mnienje, da će peta točka predlogah dati povod razprama, svakako je netemeljito. U obziru ove točke dana su Rusii najpovoljnia raztumačenja i osobiti uvieti naznačuju se kao da nisu od nikakove znatnosti. Isti se tiču toga, da se nema Bomarsund opet sagradit i da se postave konsuli po primorju cèrnoga mora. Očitovanje dano po prosinskim saviestnicima o dosegu pete točke već je prije 16. siečnja dakle kod bezuvietnoga prihvata predlogah poznato bilo u Petrogradu. Time se ujedno opovèrgava tvèrdjenje, koje se je gdiegdie pojavilo, da će se Rusii još jedan „Ultimatum" poslat, koi mora ista prie primit nego se podpišu predbiežni uvieti. Engleska mogla bi možebiti pokvarit pomirenje, gdie je, ako se može vierovat ondašnjim novinama, veća strana stanovništva zauzeta za nastavljanje rata. Ako se to obistini, tad je za cielo više nego samo predmnjeva, da Francuska i Austria neće pristat na to, već da će zahtievati, da se ima svaka stranka podvèrći preuzetim obvezanostma. I budući da naprema petoj točki sada Rusia ima svoj dobar položaj u Azii metnut na vagu, s toga misle, da možemo gojit ufanje, da će se moći postići poravnanje, koje će svestrano zadovoljit. **Kao stolica predstojećih konferenciah za sklopljenje mira naznačuje se ovdie dovoljnom izviestnosti Pariz.**

„Corriere italiano" donosi u jednom dopisu iz Galca osnovu za buduće ustrojenje dunajskih kneževinah koju je predložio Lord Redcliffe velikomu veziru i ova osnova sadèržaje sliedeće ustanove: 1) Sjedinjenje obih kneževinah u jednu vazalnu dèržavu sultanovu. 2) Knez će se naživotno izabrat po narodu. Suverenitet naslieđan je u njegovoj porodici. 3) Izabrat se smije samo urodjenik a izključit se imaju svi inostranci osobito Gèrci iz Fanara. 4) Nova dèržava plaća porti godišnju daću, koje iznesak bit će ustanovljen kad se izabere Knez. 5) Nova dèržava dobit će zastupni ustav sa dvie komore. 6) Narodna vojska sastavit će se. 7) Turska neće ni nadaljo unašat se u unutarnju upravu zemlje. No proti petoj točki izrazila se je tako Francuska, kao i porta s toga, što bi se kemorskom sistemom oružje dalo u ruke kovarima i nemirnicima.

Zagrebačkim niemačkim novinama javljaju sa cèrnogorske granice pod 12. t. m., da se ima viest o kažnjenju onih dvojice Cèrnogoracah, koji su porobili c. k. lajtnanta Lebere onamo izpravit, da je samo jedan od istih imenom Lonović ustrieljen a smèrtna kazan drugoga imenom Iličkovića promienjena u globu. — Knez Danilo namierava ovih pokladah sa svojom suprugom otići u Italiu. — Onomadne dodje jedan engleski opravnik u Antiver, da kuplja tamo za inostrensku legiu. Mnogi Cèrnogorci ustručavali su se stupit u tu legiu, premda su stavljeni uvieti izvanredno sjajni.

C. k. vèrhovno zapovieđništvo vojske odredilo je, da se ukine ergelska štacia u Gmundenu.

Po oglasu okružnoga ureda Marburškoga započet će opet dizat u zrak pećine u Dravi kod Vaidšaha nad Ptujem, zato je brodarstvo od 24. t. m. počemši do oglasa, kad će se isto opet otvorit, ukinuto.

Nj. veličanstvo carica Maria Ana učinila je manastiru Elizabetinericah u Pragu premilostivo dati iznesak od 600 for. a Nj. veličanstvo Karolina Augusta iznesak od 200 forintih.

Bal koi se je u Tèrstu dne 22. t. m. davao u sobama Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana bio je izvanredno sjajan. Velika množina uniformah, bogatstvo i elegancia gospojinskih toaletah, dekoriranje dvoranah, izabrani ukus, koi se je tamo, kao i u uredjenju postavah i dieljenju cvietja kazao itd. pobudiše obćenito udivljenje.

Iz Praga, 24. siečnja. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Albreht stigo je danas iz Beča ovamo.

Turska.

Iz Carigrada, 14. siečnja. Kako se čuje radi se o tom da sè izmiene zarobljenici od Karsa za zarobljenike od Kinburna, Vasifpaša za generala Kokonovića i kažu da je zato Ferhadpaša od Redut-Kala ovamo došao. Burza se je veoma razigrala zato, što se ovdie očekuje Rothschild.

Rusia.

Uslied izviestjah iz Varšave od 21. t. m. došao je knez Oboleski, krilni adjutant carev i pukovnik od garde iz Petrograda onamo.

O sjedinjenju niekih aziatskih predielah u jednu pokrajinu pod imenom Kars javljaju iz Tiflisa što sliedi: „General Muraviev dao je zapovied, da se stanovnici od Olte-a i Gölska podvèrgnu. Uslied toga poslan je odmah jedan oddiel vojske onamo, da to izvede; no velikaši ove pokrajine predusrietoše to poslavši deputacia sa poklonima običnim na istoku sastojavšim iz 300 četvèrtih ječma i 120 kolah siena uvieravajući izaslane o svojoj privèrženosti i viernosti. Od toga vremena živu Rusi s ovim stanovnicima u najboljem porazumljenju i u najužjem savezu.

Niemačka

U Kaslu umro je general-lieutenant D. Haynau u 77. godini svoje dobe. Isti je već u listopadu 1847 s penziom izstupio iz aktivne vojničke službe, gdie je dotierao do divizionera. Godine 1850. stupio je opet u javni život i opravljao je veoma kratko vrieme službu vèrhovnoga zapoviednika dok je trajao ratno stanje, pod koi je bila onda stavljena ova dèržava.

Franceska.

Iz Pariza, 25. siečnja. „Moniteur" donosi izviestje o svečanom otvorenju kupelišta odredjenoga za francuske častnike; kažu da je lord Cowley napio skorom sklopljenju mira, čemu nadat se ovlaštuju pomiriteljni dogovori. Sinoć 3% renta 68 90.

Iz Berlina javljaju bèrzojavnom listu „Independance" da Engleska nezahtieva, da se primu njeni zahtievi prije nego započmu konferencie, već da će ista tražit, da to izposluje u konferenciama.

I „Moniteur d' Armée" organ ministarstva rata razlaže u razjašnjujućem članku, da je osiguran mir.

Odkad se nadaju miru, započele su opet obustavljene željezničke radnje, isto valja i o različnim privatnim poduzetjima, koja su posve prestala zbog straha, da će biti rat.

Literarni list „L' Avenir" koi je bio pred 14 danah zabranjen a zatim je opet smeo izlazit, opet je s nova zabranjen i to izzakako je jedanput samo bio izišao.

Omerpaša nalazi se po izviestjima konstitutionela u Redut-Kalu u dosta zlu stališu, budući da je izgubio mnogo ljudih a i mnogi su mu obolieli. K tomu dolazi, da je izgubio priklonost Mingrelacah, jer su se domaći na više miestah s Turcima pobili do kèrvi tako, da je u Kulii na svakoj strani do dvadeset osobah palo, nebrojeći ranjenikah.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona, 20. siečnja. Herceg Cambidge, general de La Marmora, general Airey, Sir Harry Jones s admiralima Lyonsom i Dundasom stigli su danas pred podne iz Pariza ovamo.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 28. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	$83\frac{3}{4}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$85\frac{7}{8}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{4}$
dto . . . . » 4%	$68\frac{3}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	$236\frac{1}{2}$
» » » » 1839, » 100 »	$102\frac{7}{8}$
» » » » 1854, » 100 »	$103\frac{7}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	56
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$81\frac{3}{4}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$77\frac{3}{8}$
Bankovne dionice komad po	970
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	485
Dionice c. k pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	319
dto dto s plaćanjem na rate	351
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2365
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	260
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	670
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	500
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$88\frac{5}{8}$
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	$108\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	107
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$124\frac{1}{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$78\frac{1}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	110
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-32
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$108\frac{3}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$124\frac{7}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$125\frac{5}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$109\frac{1}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	254
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$18\frac{5}{8}$
Srebro od 27. siečnja	$9\frac{1}{8}$

SLUZBENI LIST.

Br. 146. (11—Dp.) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. grad.-deleg. kot. suda zagrebačkog, daje se na znanje, da će se dne 25. veljače i 17. ožujka t. g. u 10 satih prie podne u gornjoj Bistri, ovèržbenim putem 2 konja sa ždriebetom, 3 praščića i 50 centih siena na vlastitost Lovre Brezaka, spadajuća ukupno na 196 fr. procienjeni, za gotove prodavati.

Uslied toga pozivlju se svi, koji bi naznačena stvari kupiti htieli, u odredjeno vrieme na lice miesta dojti, tim dodatkom, da se na drugom roku ote stvari i izpod procienbe prodavale budu.

C. k. grad.-delegirani kot. sud zagrebački.

U Zagrebu 17. siečnja 1856.

Br. 6027, 6109. i 6026./g. (Izv.—14.) (3—2)

Oglas

za doznačenje zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicab.

Od c. k. županijskog suda varaždinskog stavlja se do znanja, da je c. k. zemaljska odterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu, polag propisah najv. patenta od 2. ožujka 1853.

a) sa liquidacionalnom odlukom od 1. prosinca 1855. br. 4920. gji. Marii grofici Vojkffy, za u obćini špičkovina, kotaru krapinskom, županii varaždinskoj, ležeće, na dobro mačkovaves, spadajuće negdašnjih podaničkih $8^3/_8$ naselbinah urbarskih, odštetu sa svotom od 3350 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856.
b) sa odterećujućom odlukom od 11. prosinca 1855. br. 5115. gg. Marii, Viktoru i Emilu Uzorinac, za, u obćini Dianeš, u kotaru verbovačkom, županii zagrebačkoj, ležeće na dobro Dianeš, spadajuće negdašnjih podajničkih $9^6/_8$ naselbinah urbarskih, odštetu sa ukupnom svotom od 3900 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856,
c) sa liquidacionalnom odlukom od 4. prosinca 1855. br. 4974. gji. Emilii grofici Keglević, za u obćinah Plemenšćina, Putkovec, Hlevnica, Gjurmanec, Svedruša, Verbanec, Kostel i Pregrada, u kotaru klanjačkom, županii varaždinskoj, ležeće na dobro Gorica spadajuće negdašnjih podaničkih $84^1/_8$ naselbinah urbarskih i 3 željarskih, odštetu sa ukupnom glavnicom od 33,800 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856.
d) sa odštetnom odlukom od 9. listopada 1855. br. 4130. gji. Emilii grofici Keglević, u obćinah Pluska, Stèrmec, novi Dvori, Radekovo, Dubrovčan, Bobovec, Prosinec, Dubrovica i Kraljevec, u kotaru klanjačkom, županii varaždinskoj, ležeće na dobro Mokrice, spadajuće negdašnjih podaničkih $30^5/_8$ naselbinah urbarskih i 2 željarskih, odštetu sa ukupnom glavnicom od 12,350 fr. sr. izkamaćenom od 1. studenoga 1855 konačno dopitala.

Uslied česa izdaje se po propisu §. 26. car. pat. od 16. siečnja 2854. dèrž. zak. lista komad VIII. br. 23. sliedeći poziv:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854. na odštećena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854. stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potieranja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok do 23. ožujka 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište odredjuje za dan 26. svibnja 1856 prie podne u 9 satih pred ovo c. kr. sudište, kojemu ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu — tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu; čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze, ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u priašnje stanje miesta neimade.

U Varaždinu dne 31. prosinca 1855.

Novak, s. r. Fohn, s. r.

Br. 4674/gr. (Izv. 6) (3—2)

Oglas

radi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicab.

C. k. županijski sud osiečki, s time do obćega znanja stavlja:

Da je c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu odsudom od 27. studenoga 1855. br. 4894. g. grofu Petru Pejačeviću, kao opravničenom za dobro Retfalu, osiečkog kotara uslied car. patenta od 2. ožujka 1855. razteretno odštetno glavnicu od 14,902 fr. 30 kr. sa kamatom od 1. svibnja 1856. dosudila.

C. k. županijski ovaj sud zato izdaje sliedeći poziva:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice, i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustavljuje se rok do 29. veljače 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu odredjuje ročište na dan 3. svibnja 1856 u 9 satih prie podne pred ovim sudom, kojem ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi il prijave u propisanom roku predloženi budu tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u prijašnje stanje miesta neimade.

U Osieku 14. prosinca 1855.

Br. 9160 (DS. 5.) (3—2)

Oglas

peradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za rezterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 24. sèrpnja i 4. prosinca 1855 broj 3092, 3099, 3100. i 4921. polag odredbah carskog patenta od 2 ožujka 1853. gosp. Levinu baronu Rauchu, za spadavše na dobra Šenkovec, Lužnica, Pušća i Vukšinec, u obćinah Šenkovec, itd. kotarih zagrebačkom, samoborskom i stubičkom, županii zagrebačkoj, ležeće $6^4/_8$, $83^3/_8$ i $23^7/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: a) za dobro Šenkovec sa glavnicom od 2600 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., b) za dobro Lužnica sa glavnicom od 33,850 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., c) za dobro Pušća sa glavnicom od 8150 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., d) za dobro Vukšinec sa glavnicom od 9550 fr. sr. i kamatama od 1. svibnja 1856.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — izročnim rokom na 15. ožujka 1855. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobzra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 19. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlje s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 l. f) proti zanemarenju roka izročenoga i proti zostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8942. (DS.—357) (3—2)

Izrok.

C. kr. zemaljski sud u Zagrebu, kao sud rudarski i stiečajni daje na znanje, da je na molbu po g. Dr. Augustu Budinskomu, kano upravitelju Dr. Zinnerove stiečajne mase, predanu u porazumljenju s gospodinom Ljudevitom Vrabcem, kano zastupnikom iste mase, dozvolio, da se na javnoj dražbi proda željezni rudnik s talionicom, (Eisen-Berg- und Hüttenwerk) ležeći u rudah u hèrvatskoj u samoborskom sudbenom kotaru i spadajući na spomenutu ovozemnu partikularnu stiečajnu masu, te polag kridalnog inventara procienjeni na 562,769 fr. 19 kr. sr., sa svimi pristojališti, kamo se protežu zemljišta, kano sastojne čestice rudnika, zatim zgrade, rudnička sprava, mašine i druge potrebštine (utensilia) naprave, zalihe u rudi i tvorivu (Erz- und Materialvorräthe) rudarsko ortačtveni predujmi i aktiva, pogodbe sklopljene o siečivu dèrvah itd.

Za obavu dražbe ove odredjuju se dva ročišta na dan 28. Ožujka i 28. travnja 1856. svaki put u 10 satih prie podne u viečničkoj sali ovog suda zemaljskoga, s tim dodatkom, da će se ove rudničke nepokretnosti, ako kod pèrvog roka nebi hteo nitko ponuditi barem procienbenu cienu, kod drugog ročišta prodat i izpod procienbene ciene; da zatim svaki, koji želi biti kupac, prie nego započne dražba, položi u ime dražbene jamčevine (vadium) 10,000 fr. sr. a kupac da 10 po stotni iznosak, koji se ima izvodit iz najveće ponude, odmah preda u ruke dražbenoj komisii, dotičkno da svoju dražbenu jamčevinu do iznoska toga dopuni, pa da daljni ostatak kupovnine počamši od dana kupa ukamati po 5% te ga (ostatak) onda po uputu dražbenih uvietah, koji se zajedno s procienom i izvadkom rudne knjige slobodno mogu uviditi u ovosudnoj pismari, pod pretnjom tu ustanovljenih (u samih uvietih) pravnih posliedicah položi, ili obredjene stavke od nepokretnoga zaloga (liquidirte Satzposten) polag reda pèrvenstva, dokle najveća ponuda dosiže, u sporazumljenju s istimi vierovnici od nepokretnoga zaloga za platež primi u istih rokovah. Povèrh toga imade kupac izvan najveće ponude još na se uzeti, pa za 4 nedielje izplatiti i novčane zaostatke, koji su se, budući iztiču iz ugovorah o siečenju dèrvah, prie ili poslie otvorena stiečaja nabrali, i koji, na koliko je poznato, dosada iznašaju 3365 fr. 26 kr.

Napokon se svi oni, koji misle, da su upisom u javne knjige stekli pravo pèrvenstva ili pravo hipotekarno na dražbi podvèrženi rudnik s pristojališti u rudah ovim pozivlju, da takove (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovog prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisat, ako bi se bez njih razdieljivala kupovnina, i ako bi se oni izključit morali od kupovnine, na koliko bi se ista izcèrpila spomenutim razdieljenjem.

U Zagrebu 19. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 7750. (DS.—8) (3—3)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu objavlja ovime, da je na molbu g. Stiepana Vrabčevića, kao stiečajne mase Franje Pera, upravitelja u sporazumljenju vierovničkog odbora uz odobrenje predloženih dražbenih uvietah prodaja sudbena mlina sa pristojališti, kod sv. Savera, pod br. 241. pokraj grada Zagreba ležećeg, na 9725 fr. $27^1/_2$ kr. sr. sudbeno procienjenog dozvoljena, i uslied toga rok druge dražbe na 8. veljače 1856. u 9 satih prie podne u dvorani ovog c. k. zemskog suda opredieljen.

S toga pozivaju se upitni mlin kupiti želeći na opredieljene dane, da će imati kod dražbe 5% odustatninu od kupovnine u ruke sudbenog povierenstva položiti, te da će kupac morati terete na istom mlinu uknjižene na koliko nje kupovnina prikrije, po naredbi ovog c. kr. zemskog suda preuzeti.

Podjedno se priobćuje, da se procienbeni zapisnik, za tim dražbeni uvieti kao i tabularni izvadak u pisarni ovog c. k. zemskog suda vidieti i iste prepise dobiti mogu.

Napokon pozivaju se svi oni, koji, skoprem na posebnom o ovoj prodaji ubaviešćeni nisu, a na upitni mlin unosom u zemljištnu knjigu kakovo hipotekarno pravo stekli jesu, da do prodaje upitnog mlina, to svoje pravo kod ovog c. k. zemskog suda prijave, jer u protivnom slučaju, ako se bez njihovog uticanja kupovnina izplatom prijavivših se uknjiženih vierovnikah izcèrpi, imat će sami sebi štetne posliedice pripisati.

U Zagrebu, dne 3. studenoga 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 9455. (21—DS.) (3—1)

Oglas

porati doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 30. lipnja i 18. prosinca 1855 broj 2719 i 5237 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Antonii od Josipović, za spadavše na dobra Jakovlje i Kurilovec u obćinah Jakovlje itd. kotarih Stubica, Zagreb, Sisek, i V. Gorica županii zagrebačkoj, ležeće 33¾ i 4⅛ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 13,450 i 1700 fr. srebra, od koje kamate od 1. studena 1855 i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. a pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoće zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obzirn jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 12. lipnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 29. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. Jović s. r.

Br. 9162. (20—DS.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 26. rujna, 11. listopada i 1. prosinca 1855. br. 2166, 3346, 3799, 3843 i 4949 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Ani grofici Sermage, za spadavše na dobra Bistrica, Verbovec, Dolec, Prećno i Golubovec, u obćinah Bistrica itd. kotaru sv. ivanskom, dugoselskom, samoborskom zagrebačkom i stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće 78⅞, 14⅝, 55⅛, 8⅞ i 59⅛ kmetske i dvie šezdesetine naselbine konačno dopitala odštetu i to: a) za dobro Bistrica sa glavnicom od 31,650 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, b) za dobro Prećno sa glavnicom od 6900 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, c) za dobro Verbovec sa glavnicom od 2',050 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, d) za dobro Dolec

pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoće zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, pòtieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 26. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 360. (P.z.—1) (3—3)

Kundmachung.

Im Bezirke der k. k. kroat. slav. Post-Direktion ist eine Postofficialstelle letzter Klasse mit dem Gehalte von 500 fl. gegen Kauzionsleistung von 600 fl. zu besetzen.

Bewerber haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung der Studien, Sprachkenntnisse, der mit gutem Erfolge abgelegten Officialsprüfung und der geleisteten Dienste im Vorgeschriebenen Dienstwege längstens bis 31. Jänner 1856. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und auch anzugeben, ob sie mit einem Postbeamten oder Diener des Bezirkes und in welchem Grade verwandt oder verschägert sind.

Agram 20. Jänner 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Nr. 318 (P.z.—2) (3—3)

Kundmachung.

Zu Folge hohen Erlasses des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Jänner 1856 Z. 1041/132. wird vom 1. Februar 1856 an das Postrittgeld für ein Pferd und eine einfache Post in den nachbenannten Kronländern und Bezirken, im Einvernehmen mit dem hohen k. k. Finanz-Ministerium, in folgender Weise festgesetzt:

In Niederösterreich mit 1 fl. 12 kr., in Oberösterreich mit 1 fl. 8 kr., in Salzburg mit 1 fl. 12 kr., in Steiermark mit 1 fl. 12 kr., in Kärnthen mit 1 fl. 12 kr., in Böhmen mit 1 fl. 12. kr. in Mähren und Schlesien mit 1 fl. 12 kr., in Tirol mit 1 fl. 24 kr., in Küstenlande mit 1 fl. 18 kr., in Krain mit 1 fl. 12 kr., im Pesther, Oedenburger und Grosswardiner-Bezirke mit 1 fl. 8 kr., im Pressburger und Kaschauer-Bezirke 1 fl. 6 kr., in der serbischen Wojwodschaft und Temeser Banate mit 1 fl. 8 kr., in Siebenbürgen mit 1 fl. 8 kr., in Montan Bezirke (croat. Littorale) mit 1 fl. 16 kr., in Ottočaner Regiments und Zengger Milit.-Comunitäts-Bezirk mit 1 fl. 24 kr., in Likaner Regiments-Bezirke mit 1 fl. 16 kr., im Oguliner Regiments-Bezirke mit 1 fl. 18 kr., im übrigen kroat. slavonischen Postbezirke mit 1 fl. 8 kr.

Die Gebühr für einen gedekten Stazionswagen wird auf die Hälfte, und für einen ungedekten Wagen auf den vierten Theil des, für ein Pferd und eine Post entfallenden Rittgeldes festgesetzt.

---

kuća s bašćom i lezom spadajuća na vlastničtvo g. Vatroslava Škornjaka, i ležeća u Zagrebu u novoj Vesi pod br. 66. te po predbiežnoj ovèrbenoj pliemnitbi sudbeno procienjena 3029 fr. 3 kr. sr. zbog mienbene glavnice od 300 fr. dužne g. moliteljusa 6% kamatami tekućimi od 1. prosinca 1854. i s troškom parničkim i ovèrbenim. Za obavu dražbe ove odredjuju se pred ovim sudom zemaljskim dva ročišta na dan 7 veljače i 4. ožujka 1856. svaki put u 9 satih prie podne, s tim dodatkom, da će se procienbeni predmet izazvat procienbenom cienom od 3029 fr. 3 kr. sr. i da će kupac dugove, na dobra osigurane zalogom, dokle će doseći kupovnina, polag doznake sudčeve imati primiti. Pověrh toga se svi oni, koji, premda nisu posebice dobili ubavesti, misle, da su upisom u javne knjige na to dobro stekli pravo hipotekarno, ovim pozivlju, da takovo (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovoga prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisat, ako bi se kupovnina bez njih razdieljivala, i ako bi se po tom oni morali izključit od kupovnine, na koliko bi se ova izcèrpila razdieljenjem otim. Isto tako imaju svi, oni hipotekarni vierovnici, koji neprebivaju u mjestu suda, ili blizu istog miesta, zbog čuvanja pravah svojih pri budućem razdieljenju kupovnine u miestu, gdie je sud, naredit svoje punomoćnike, pa prie, nego započme prodaja, sudu najavit im imena, i stanbinu, jer će se inače za one, koji to neučine, na njihov trošak službeno postavit jedan zastupnik, na kog će ići sve dalje dostave.

Izvadak od uknjižbe, procjena i dražbeni uvieti mogu se slobodno uviditi i kod suda i kod g. odvietnika Sučića u njegovom uredu.

U Zagrebu, dne 22. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

(Dp.—9) (3—3)

Natiečaj.

Za izpražnjenu službu učitelja i orguljaša u župi pr. bl. diev. Marie u malom Taboru kraj Rogaca, s kojom uz udobni krasni stan, dvie rali zemlje, vèrt, berivo prediva i vinsko od prilike 10 akovah itd. skopčana je privremena godišnja plaća od 215 fr. sr. razpisuje se ovim nadtiečaj, tim dodatkom: da bi se gori stavljena gotovina, višjom izgledanom odredbom, još za 50 fr. sr. i 12 hvatih dèrvah odlučno pomnožiti imala.

Natiecatelji, imaju svoje vlastoručno pisane prosbe, zajedno sa sviedočbami vèrhu učiteljskih i orguljaških sposobnostih, ćudorednosti itd. niže podpisanomu predati i dne 3. ožujka t. g. osobno u župno stanje taborsko prispieti.

U malom Taboru, dne 13. siečnja 1856.

Konrad Šnap,
miestni župnik i škole ravnatelj.

Nr. 452. (Fin.—2) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der h. k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 9. Jänner 1856 Z. 214. werden auf der Reichsdomäne Verbovec-Rakovec 1500 bis 2000 Centner Heu am 7. Februar 1856 um 9 Uhr Vormittags beim k. k. Domänenamte zu Verbovec im Versteugerungswege an den Meistbiethenden hintangegeben werden der Fiskalpreis wird mit vierzig Kreutzer (40) CMze. per Centner Heu festgesetzt.

Vor Beginn der Lizitation wird ein 10%·· Vadium des Ausrufspreisen zu Handen der Lizitationskommissision zu erlegen sein.

Die nähere Lizitationsbedingnisse können sowohl hieramts als auch beim k. k. Domänenamte Verbovec eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 12. Jänner 1856.

Heim.

Nr. 68. (Izv.—23) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale circolare di Fiume si rende noto, che il di 2. corr. cessò a vivere in questa Città il sigr. Samuele Haire, suddito brittanico, qui domiciliato da oltre 50 anni, il quale lasciò disposizione d' ultima volontà, all' oltre la superstite Consorte Lucia nata Codis, l' unica discendente e pronipote Giovenna Elisabetta de Persich, figlia della defunta sua figlia Sara Haire e del legittimo di lei Consorte sigr. Giovanni

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 30. SIEČNJA 1856. Broj 25.

Carsko-kr. službene
NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se listi svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službeno oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Iz Rima, 23. siečnja. Okružnica ministra unutarnjih poslovah predlaže, da bi se uvelí cilni upravitelji za pojedine ili sjedinjene obćine. Na jednoga oružničkoga častnika navali nietko onomadne iz potaje i rani ga. Rana nije smèrtonosna, ubojica uteče.

Iz Aleksandrie, 20. siečnja. Prigodom oluje od 15. nasielo je sedam brodovah.

Beč, 26. siečnja. Nema sumnje da su vojskovodje stojeći si neprinteljski nasuprot u Krimu iz Petrograda i Pariza već dobili nalog da do daljih naredabah obustave ratovanje. Navlastito primirje sliedit će stopram po sklopljenju predbiežnih mirovnih uvietah.

London, 26. siečnja. Polag englezkoga lista „Times“ za miesto konferenciah odredjen je Frankfurt i kažu da će tamo sam lord Clarendon zastupat Englesku. „Daily-News“ javljaju kao izviestno, da će se odmah, kad se podpišu predbiežni uvieti, sklopit primirje i započet konferencialne rasprave.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Danas 30. siečnja u 10. satih prije podne obdèržavat će se u cèrkvi sv. Marka svečane zadušnice za grofa Ivana Nepomuka Draškovića. Pokojnik je oporukom svojom postao veliki dobrotvor svoga naroda, a naposé Zagreba, te se, nadamo, da će mu Zagrebčani zahvalnost svoju ovim dielom kèršćanske ljubavi iskazati.

Nj. preuzvišenost civilni i vojnički gubernator fml. grof Coronini otišao je 22. t. m. iz Temišvara u Bukurešt.

Sèrbia.

Beograd 24. pros. pr. g. po st. Liepota u slikarstvu nije samo pod blagim podnebjem i ljubkim svietlosti Italie procvietala i u bistrim svatjajtima Rafaelovim svoje savèršenstvo dostigla; ona je i kod nas Sèrbah pod njegovanjem vieště kičice davno preminuvšeg Arsenija Todorovića svoje cvietove razvila.

Niekoliko cvietovah, razvivših se izpod ove njegove njege, čuvaju se u topčiderskom konaku, koje sam nedavno imao priliku gledati. I premda tamo nisam našao nikakvog kataloga, koi bi mi mogao njihove predmete osviedočiti, ipak po spoljašnjem njihovom sadèržaju nieki od njih bili su mi pristupni, kao n. p. slikaria, koja predstavlja ljubav u oblak pretvorenog boga Jupitera prema Junoni, koi oblak, kao tavna protivostavljenost još većma njeno umilne oblike prelivajuće se u točnost i strogost načèrtaja uzdiže, i jedna druga slika, u kojoj se ogledaju zračne čerte boginje Hebe, tako da bi čoviek rekao, da diše atmosferu izčeznute starodavnosti. Kako ova tako i sve ostale slike imaju u obćem izgledu jedinstvo, a u pojedinostima pravilnost i finoću; one se osim toga prirodnim postavljenjem i razpoloženjem figurah odlikuju; perspektiva je dobro pažena; kolorit je bez ikakvog karaktera pretenzie i stupovnosti uveličavanja, živ i jasan; mase kolorirane nesvietle se ni najmanje na uštèrb idée, nego šta više na samo umnoženje njene prednosti, i naposliedku dielovanja svietlo-tavna nisu prenebregnuta. U niekima se milina sa obèrtajima njenima ukrašavajući propinje; kroz energično gibanje pak nieki pojavljuje se obraz dramatične obuzetosti lica, koi s poražavajućim izrazom odpečaćava duboko poznavanje strastih čoviečjih našega Todorovića, i viešlinu njegovu iste sredstvom neprikorne smiese bojah, sa sigurnosti ukusa i sa niekom spoljašnjosti prostote, koja se oku dopala, i koja u nama bez ikakvog nasilja nieko slavdjenje proizvodi, na platnu utvèrditi.

Od neizkazane bi koristi, kako za sadanji tako i za buduće naraštaje bilo, a i blaženoj sieni Todorovića dostojno bi se počitanje odalo, kad bi se iskreno postaralo o skupljanju materiala za njegovu obširnu biografiu, u kojoj bi se s izpreplętom podrobne ociene sviuh njegovih proizvodah s dostatočnim označenjem predmetah ovih imale slaviti i sve faze, kroz koje je on u svojim usiljavanjima dokučiti slikarski ideal morao proći, i tek samo tako mogli bi naći ključ, koi bi nam otvorio cielo njegovo bitje, objasnio savèršenstvo, koje je njegova kičica u brižljivom izvèršenju ovih dielah odkrila, i pokazao, je li njegov zrieli i mladi viek ista na udivljenje, uzor i ponos ostavio.

(Dimitrije Dimitrijević.)

Rusia.

„Constitutionel“ donosi sliedeće veoma zanimivo pismo iz Petrograda od 16. siečnja u večer:

Kao munja rasprostire se viest: Car Aleksander primio je austrianski ultimatum. Nitko neće da vieruje. Nijedan član carske obitelji, nijedan sučlan dèržavnoga vieća, nijedan ministar, ni isti gospodin Nesselrode nisu jutros znali, da će car Aleksander dati mirovni odgovor.

Knez Gorčakov stavljao je iz Beča za posliednja dva dana neprestano u gibanje bèrzojav i silno je savietovao na mir.

Jutros učini car pozvat kacelara i gospodina Seniavina, da im priobći odluku upravo učinjenu i izrazi želju, da ju odmah grofu Eszterhazy-u stave do znanja. Dèržavni podtajnik doneo je dopis austrianskom poslaniku i kratak izvadak odpremi se bèrzojavnim putem u Beč.

Silo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Prilikom dakle spomenutog uvoda vozio se je u tretjim karucama iza vèrhovnog župana mladi grof Ljudevit Dragošić, odieven svečanom i sjajnom odiećom. Bio je to mlad čoviek od 23 lieta, plemenita i cèrnomanjasta lica, vatrenih očiuh, a vitka stasa i uzrasta, bio je nadalje jedini sin bogatih roditeljah, koji posiedovahu liepa dobra u zagrebačkoj, varaždinskoj i u križevačkoj varmedji. Pokojni roditelji njegovi nisu štedili troška da im sin postane kavalirom u boljarskom smislu rieči, te ga zato poslaše — pošto akademičke nauke u Zagrebu prie četiri godine svèrši — sa niekim izobraženim pratiocem da putuje po svietu i da si na taj način pribavi onu izvanjsku ugladjenost, što se u višjem svietu obično zove: „air“ „pli“ i „savoir-vivre“ i što razlikuje tako zvanog prostaka od čovieka višjeg roda i plemena. Nu roditelji Ljudevita, inače pravi stari boljari, poslav sina svoga na put u tudji sviet, nisu u obzir uzeli troje; — pèrvo: što je nemoguće u devetnajstom vieku putovati i u doticaj doći sa narodima, osobito zapadnim, bez uštèrba mnogih ostarielih predsudah; — drugo: nisu pazili na to, da je pratilac sina njihovog čoviek, istinabog, inače čedan i priazan, nu veoma izobražen, pa uz to tako zvanog prostog roda; a treće: nisu pomislili, da je zdrav razum i vatreno, te za sve što je uzvišeno i plemenito, plamteće sèrce sina njihovog veoma pogibelan conductor uprav glede onih načelah novieg vremena, proti kojim ga oni namieravaše kakogod osigurati da ga neokuže. Sve to roditelji njegovi nisu uzeli u obzir, pa s toga nije ni čudo, što im se je sin nakon četirigodišnjeg puta svoga po čitavoj Niemačkoj, Belgii, Englezkoj, Francezkoj i Italii vratio sasvim drugačii, negoli što se oni njemu nadahu. — Grof Ljudevit nije zaludu putovao, kao mnogi što dan danas putuju po svietu, već on se je, kako valja, ugladio, to jest: on si je zbilja prisvojio onaj u višjim družtvama toli obljubljeni način finog i ugladjenog obćenja, al uz to prisvojio si je takodjer u mnogom obziru načela sasvim protivna onim, što mu ih gojiše roditelji, osobito pako [illegible] je bio poznat kao strogi i ukorien stari boljar od pete do glave. — Naravno je usled toga, da je Ljudevit — odkako se je povratio iz svoga puta — u niekom nesporazumlenju živio sa svojim inače veoma obljubljenim roditeljima. Majku Ljudevita, dobru inače gospoju, stalo je to nesporazumlenje dosta tajnih suzah, nu otac njegov pokazao se je tim čvèrstjim i strožjim proti načelima svoga sina. Ovo postupanje otca radjalo je medjutim baš protivne posledice, jer je Ljudevita — u kojega bi isto tako čvèrst i neoboriv značaj kao u njegova otca — tiem sve više poticalo da se dosliedno dèrži u svemu onoga, što je našo i pronašo za bolje. — U ostalom do očitog kakovog odpora izmedju Ljudevita i otca mu još nije došlo, te tako se je nadao otac i sin da će se to nesporazumlenje s vremenom ili kakogod izlinjati i sravnati, ili pako, ako od potrebe bude, o čvèrstoj volji njihovoj skèršiti.

Tako prodje pó godine danah odkako je mladi grof Ljudevit vratio se iz svog puta, kad li eto glas pačé po Hèrvatskoj o inštalacii križevačkog vèrhovnog župana, te on odluči da prisustvuje toj svečanosti. Što je Ljudevit jednom odlučio, to je vazda i učinio, te tako je sasvim naravno, da ga vidimo u pratnji vèrhovnog župana, gdie se vozi u liepim svojim karucama sa upregnuta čila četiri vranca.

Ljudevit je doduše prilikom svog četirigodišnjeg puta u raznim miestima prisustvovao mnogim sjajnim svečanostima, što možebit daleko nadkriljahu svečanost inštalacie križevačke, al zato ga je ipak obuzelo osobito nieko čuvstvo prilikom tog uvoda, gdie se je u stanovitom razmerju zèrcalio cieli naš prijašnji patriarkalnim duhom nadahnuti život. Domorodno i pošteno hèrvatsko sèrce Ljudevita razigralo se neobično, i on je duboko osiećao da je istina što stara poslovica kaže: svigdie je dobro, al' kod kuće ipak najbolje. Što je Ljudevit ćutio što li mislio, to se je vazda, kao da knjigu štiješ, primietiti moglo u njegovom licu, štono je sada, gdie se je vozio kroz gomile veselog i klicajućeg ljudstva, sjalo osobitom radostju i živahnostju. Čim se indi tako u pratnji vèrhovnog župana u sredinju varoš dovezo, u jedanput naprama jednoj kući sinù neobično oči njegove, mislio bi, da ga iznenada s prozora té kuće zasieniše traci jarkoga sunca, al to nebieše traci sunca, već to biaše lice liepe Anke, a u lice žarke cèrne oči njezine, što se u isti par sukobiše s očima Ljudevita.

(Dalje sliedi.)

Prijava grofa Nesselroda počima s riečma: „Davajući car novi dokaz o pomiriteljnim čuvstvima, koja ga oduševljuju u interesu europejskoga ravnoviesja, hoteo je javno priznat, nakoliko cieni priateljski savez, koi ga veže s bečkim dvorom i drugim europejskim dvorovima."

Car Aleksander sliedio je u tom ozbiljnom položaju samo svoje vlastito čuvstvo. Veliki knez Nikola dobio je nježni nalog, da priobći tu važnu odluku vèrhovnomu admiralu velikomu knezu Konstantinu.

Kabinetski skoroteče odilaze u taj čas, da različnim vladarima Europe predaju depeše. Zastupnici inostranih silah idu u dèržavnu kancelariu da čestitaju carskoj vladi, grof Eszterhazy nije posliednji, čini se da ga je veoma razveselio nenadani izlaz njegova poslanstva — ali gospodin Nesselrode uzdèržavao se je veoma i činilo se je kao da nije veoma razblažen.

Kad se grof Eszterhazy vrati kući, zanimao se je sastavljanjem svoga izviestja, koje će pèrvi poslanstveni tajnik grof Szecheny sutra odnieti u Beč.

Viest o odluci carevoj načinila je na pučanstvo sliedeći utisak: Veliko nevierovanje u nižjim razredima a u višjim duboko divljenje i gdiekoja izražavanja nezadovoljstva.

Jedno rusko pismo berlinskoga „C. B." javlja, da car ponajprie želi da bi se sklopilo tromiesečno primirje medju saveznim silama i Rusiom i da se po austrianskim izjavama očekivat ima izposlovanje istoga. Car je zapoviedio svojim vojskama nalazećim se na dosadanjem bojištu da prestanu medjutim ratovat.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

I.

Potvèrdjuje se iskustvom, da dnevnička štampa u pravilu nije sretna u razlaganju cèrkvenih stvarih i da često, kad se usudjuje stupit na to područje, ne toliko iz zle namiere, koliko zbog pomanjkanja dovoljna poznanja stvari, o kojoj se radi, pokazuje svoju slabost. To se lahko ponja, ako pregledamo široko područje cèrkvenoga razvitka u znanosti kao i u životu, na kojem neposvećeniku biva težko, ravnat se tako, da nebi gdiegod s puta zalutao, sam se smeo a i druge smutio.

To biva dvostruko i trostruko kod konkordata, koi da bude dobro shvatjen i u svojoj pravoj znamenitosti dokučen, iziskuje točno poznanje unutarnoga bitja katoličke cèrkve, kao i njezinoga stariega i noviega zakonotvorstva. Ovo izkustvo potvèrdilo se je opet uprav očevidno u razlaganju konkordata u izvanjskoj poimence niemačkoj štampi.

Kao nevidivom rukom vodjena i s nenadanim suglasjem upravi štampa protivna konkordatu svoje nasèrte i pokaza malone bez razlike izvanrednu pristranost, neznanstvo, a gdiegdie i očevidnu zloćudnost.

Kako se čoviek nemože čudit tomu, da listovi, kojim su katoličko čuvstvo i nauka inostrano ili protivničko polje, nisu mogli odmah naći prava gledišta za razsudjivanje konkordata, zašto im se mora oprostit mnogi krivi nasèrt, isto tako odlučno mora se nasuprot s druge strane neodobrit, što su mnogi listovi očevidno nagèrde sadèržaja, prekoredna pretieravanja i strastne navale upotriebili kao oružje proti konkordatu.

Gdie se takova sriedstva upotriebljuju proti kakvoj stvari, tamo se kaže dovoljno, da se bez nagèrde nemože ništa temeljita navest, da krika i vika mora pokrit nedostatak razlogah, da sliepa strast zaglušuje razboritost.

Od prevratne štampe nije se moglo ništa drugo očekivat, nego da će upotriebit takovo oružje. Isto tako, da se je glavni list naroda, koi uslied svoga duševnoga napredka zahtieva, da mu se dade odlično miesto u obitelji europejskih dèržavah („Times") u svojim nasèrtima na konkordat malone nad svim drugim neprijateljskim listovima neznanstvom i strastnostju raztućom do surova gèrdjenja katoličke cèrkve i oprijateljena vladara odlikovao, mogli su se tomu na kontinentu čudit samo oni, kod kojih nije ovaj list svojim obćenitim beznačajnim vladanjem već odavna izgubio svoga kredita. Takova svèrnutja s puta nemogu zemlji, kojoj su namienjena, već samo onoj škodit, gdie su moguća, bez da bude time uvriedjeno čuvstvo pristojnosti naroda.

Ako smo čekali, dok se utaloži pèrva buka, da sada, gdie je već nastalo niešta mira, bacimo ispitan pogled na ono, što je kazano proti konkordatu, to smo učinili u samosviesti poštovanja, koje smo dužni obćinstvu i sebi samom.

S ovim poštovanjem i dostojanstvom našega lista nije se dobro slagalo, u pèrvoj strastnoj borbi podić takodjer naš glas i pomiešat ga s krikom, koju podigoše neznanstvo, strast i zloba.

No isto tako nebi se pristojalo, da sasvim proćutamo, budući da je ipak pogibelj, da bi se javno mnienje moglo smesti i ukorienit se posejani krivi i izopačeni pojmi. Čini nam se, da je sada prispielo pravo vrieme, da izreknemo mirni sud i da odstranimo mnoga pogriešna shatjenja.

Dobrodošli povod daje nam k tomu izišavši uprav spis „Studien über das Oesterreichische Konkordat" (u Beču kod Manza 1856.) Sastavitelj ovoga spisa nije se imenovao, no mora se priznat, da su mu dobro poznate okolnosti i da točno poznaje zakone dèržavne i cèrkvene starieg i novieg vremena. Time dobiva cèrkva znamenitosti, koja opravduje, da ju ovdie obširno napomenemo, i s obzirom na istu izjavljena mnienja o konkordatu podvèrgnemo pravednom uvažavanju.

Spis počima poslie zanimiva uvoda, gdie proviruje niekoliko vèrstnih istinah s historičnim ozirom na predjašnje konkordate od 1122 do 1851, odkud se ima vidit navlastita narav i obični sadèržaj konkordata. Ovaj historični pregled kaže, zašto su u drugom tisućlietju kèrštjanske cèrkve u život stupili konkordati i kako su isti proiztekli iz svoga vremena. Bilo je vremena, kad nije bio mogućan konkordat; dodje vrieme, kad nisu bili potrebni konkordati; zatim dodje vrieme, kad je svekoliko javno zakonotvorstvo bilo kao jedan konkordat. Gdie se u dèržavnom zakoniku formalno navodi „da cèrkveni zakoni imaju isto tako kao dèržavni zakoni obstojat u krieposti, da se ima prekèršaj proti božanstvenom vierozakonu isto tako smatrat kao prekèršaj proti javnom dobru, da u stvarima vierozakonskim sud uviek pripada biskupima" i nalaze se tomu slična, što predležeći spis iz zakonika cesara Justiniana izvadja ili nagadja, tamo može dakako izlišan biti konkordat.

(Dalje sliedi.)

Dne 25. o. m. slavilo je u svečano razsvietljenom narodnom kazalištu ovdašnje družtvo muzikalno stolietni dan rodjenja od slavnoga skladatelja Mozarta načinom, koi njemu na slavu, a obćinstvu na krasnu i milu zabavu služaše, te će se sigurno uslied toga pouzdanje u taj zavod znatno povećati. —

Kao uvod govorio je g. Terebelsky prolog, što ga sam vieštom rukom sastavi; te da je g. sačinitelj ustupio miesto deklamiranja g. Schmitsu koi nas je u koncertu Štriginom ugodnim sigurnim i jakim svojim glasom kao i ispravnim shvatjenjem predmeta uprav uzhitio, bio bi znatno utisak te piesmice naraso. —

Što se tiče izbora pojedinih komadah Mozartovih, izvedenih zatim po vieštacih gotovo svih što su ovdie poznatii, tu neimamo ništa kazati, buduć da su se složitelji strogo dèržali programa bečkoga. — Kod pèrvoga komada t. j. uvoda iliti ovverture k „don Juan-u" činilo se je, da nisu svi igraoci pojmili pravoga duha te kompozicie, dočim su uvod u „Figaro" toli viešto i složno i točno izveli, da mu trieba para, te je čoviek lahko mogo osietiti veseli i šaljivi duh, što vlada cielom tom krasnom operom; nu trieba tudie opaziti, da pèrva strana ili pèrvi stavak nije od Mozarta, već se je kao što jedan vieštak tvèrdi, po svoj prilici od pokojnoga Wiesnera u ovdiešnje prepise uvuko. — Što se tiče sliedećih komadah, to je pievanje ugodno diralo u obćinstvo, makar se gdiegdie podulje činilo, budući da se skladanja toga genija nedaju tako lahko pojmiti, kao što u obće moderna muzika. — Zatim moramo napomenuti, da g. Epstein naše priznanje zaslužuje, što se je odlučio sudielovati na tom klaviru, koi budi mu iz kojega razloga nije za teatralnu ovdašnju sgradu. —

U ostalom treba da kažemo da je g. Pokorni dobro i točno rukovodio umnoženi orkestar premda bi našem vriednom veteranu Vilelmu Mülleru bez sumnje najtočniemu ovdašnjemu poznavatelju klasične muzike i najiskrenijemu štovatelju Mozartovih dielah to rukovodstvo po pravici pripadalo, koje bi mu njegov učenik g. Pokorni za cielo rado ustupio bio, da je od strane dotičnoga odbora, kao što se je ovdašnji muzikalni sviet, komu su zasluge g. Müllera za razvitak boljeg muzikalnog ukusa. toli dobro poznate očekivao, bio na to uputjen. Konačno nemožemo na ino, nego da pohvalimo u obće sve, štono su sudielovali u toj liepoj i krasnoj zabavi. — U znak ove priznanosti uredili su dne 26. u gostioni Praknerovoj niekoji ljubitelji muzike svim ovim svečanu gostbu, kojom prilikom opet izvedeno bi niekoliko Mozartovih komadah, te čujemo da je i taj večer kao i prijašnji naše obćinstvo ovom zavodu muzikalnom znatno primako. J. M.

Dimitrije Bubanović c. k. okružni tajnik varaždinske oblasti, njegova supruga Amalia rodjena Schmidt, zatim njihova kći Ida udata Zèrpak javljaju žalostnu viest, da je njihov ljubljeni stranom jedini sinak, stranom jedini brat:

Milan Bubanović,

slušatelj pravah 27. siečnja u Varaždinu preminuo.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 29. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	85 11/16
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma	» 5%	87 3/8
dto	» 4 1/2 %	75 3/4
dto	» 4%	68 1/2
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93 1/2
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	51
dto	» 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		240
» » » » 1839, » 100 »		139 1/4
» » » » 1854, » 100 »		104 3/8
Bečko-gradski banko	za 2 1/2 %	56
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78 1/2
Bankovne dionice komad po		995
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		490
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		319
dto dto s plaćanjem na rate		352 3/4
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	2375
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice	» 250 »	256
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	682
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	495
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 helandezkih for.	for.	88 5/8
Augsburg za 100 for. current	»	107 3/4
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	106 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko	»	78
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	110
London za 1 funt šterlinga	»	10-28
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	108
Marseille za 300 frankah	»	124 1/2
Pariz za 300 frankah	»	124 3/4
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	109 1/4
Bukurešt za 1 forint	parah	255
Carigrad za 1 forint	parah	465
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	11 1/4
Srebro od 28. siečnja	8 3/4

SLUZBENI LIST.

Br. 6014. (2—Izv.) (3—1)

Oglas

za doznačenje zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah

C. kr. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno odštetnih glavnicah što polag carskog patenta od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu u dole naznačenom izkazu pronadje, propisom §. 26. carsk. patenta od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista, kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) Da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèržav. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjenja dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje;

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče;

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja;

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1. 2. i. 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potieranja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačenoj.

Podnesci ovih izkazah i prijavljenjah imadu u niže opredieljenom i neprekidnom roku predloženi biti.

Ujedno za razpravu doznačnu krepostju niže naznačenog izkaza odredjuju se ročišta pred ovo c. kr. sudište, vazda prie podne u 9 satih započeti se imajuća, kojima ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu, tim sigurnie ili u osobi, ili kroz punomoćnika dojti imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnesli nisu

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umiestjenje u priašnje stanje miesta neimade.

Broj tekući i exhibitički	Naznačenje: Vlastelina	Naznačenje: Dobra	Broj odštetnih: podaničkih naselbinah	Broj odštetnih: željar. naselbinah	Ove leže: u županii	Ove leže: u kotaru	Ove leže: u obćini	Iznosak odštetne glavnice u srebru: fr.	k.	od ovih teku kamate od	Naznaka razbistriteljne presude zemske razteretjujuće komisie	Podnesci izkazah i prijavljenjah imadu se položiti do	Ročište za razpravu doznačnu
1 5981	Erdödi grof Gjuro	Novimarof	$149^{6}/_{8}$	—	varaždinskoj	topličkoj	Magjaro, Kèrč, Remetinec, Stermec, Podevčevo, Grana, Makoišće i Mošćenec	59900	—	1. svibnja 1856	od 27. studena 1855 Br. 4609	27. veljače 1856	28. travnja 1855
"	"	"	$213^{2}/_{8}$	1	"	varažd. i topličkom	Kameno gorica, Jelenšćak i Podruta, Galatovec, Topličica, Krapinica itd.	85350	—	1. svibnja 1856	od 27. stud. 1855 Br. 4609	27. veljače 1856	28. travnja 1856
"	"	Moslavina	$167^{71}/_{96}$	$16^{1}/_{4}$	zagrebačkoj	moslovačkom	Mikloška, Selišće vlaško, Gračenica, Voloder, Krivaj, Osekovo, Potok, Stružec itd.	67991	40	1. studenoga 1855	od 25. kolov. 1855 Br. 3457	27. veljače 1856	28. travnja 1856
2 6011	Rukavina baronica Cicilia	Belec	$69^{5}/_{8}$	—	varaždinskoj	zlatarskoj	Belec i Batina	27850	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 4976	27. veljače 1856	28. travnja 1856
3 5876	Farkaš Mirko	Lovrečina	$34^{15}/_{47}$	—	zagrebačkoj	vèrbovačkom	Lovrečina	13689	33	1. svibnja 1856	od 24 stud. 1855 Br. 4751	27. veljače 1856	28. travnja 1856
4 5917	Petrac Mirko i Franjo	Mihovljan	$^{1}/_{2}$	—	varaždinskoj	zlatoborskom	Mihovljan	200	—	1. svibnja 1856	od 17. stud. 1855 Br. 4697	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
5 5873	Oršić grofica Katarina kroz kuratora Oršić grofa Stiepana	Zajezda	$38^{3}/_{8}$	—	"	krapinskom	Zajezda i Budinšćina	15350	—	1. svibnja 1856	od 3. stud. 1855 Br. 4565	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
6 5874	Sellyey Lacko i Emilia, onda Šümeghi Magdalena	Pustakovec dolj ni (Medjimurju)	$6^{3}/_{8}$	2	"	predložkom	Pustakovec donji	3287	30	1. stud. 1855	od 23. listop. 1855 Br. 4409	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
7 6013	Metel Ožegović	Vidovec	$15^{4}/_{8}$	—	"	varaždinskom	Vidovec	6200	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 4915	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
8 6012	Metel Ožegović	Bela	$30^{6}/_{8}$	—	"	"	Bela i Cerje	12300	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 1916	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
9 5875	Vugrinčić Gjuro	Petrianec	$4^{1}/_{8}$	—	"	"	Majerje, Petrianec i Družbenec	1650	—	1. svibnja 1856	od 27. stud. 1855 Br. 4895	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
10 5918	Vojkffy grof Šišman	Gregurec	31	—	"	krapinskom	Toplice i Vèrtnjakovec	12400	—	1. svibnja 1856	od 24. stud. 1855 Br. 4696	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856
11 6014	Rudolf baron Bedeković kao baštinik pokojnog barona Bedekovića	Bedekovčina	$77^{7}/_{8}$	—	"	"	Bedekovčina, Komor, Maše Špičkovina itd.	31150	—	1. svibnja 1856	od 4. pros. 1855 Br. 4946	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856
12 5982	Gg. Josipa Pracalić, Ivka Kèrleža, Amalia Ceraj i Otelia Tučić, kao prodatelji dobra na Anu Slerger, i od strane iste na Antoniu Speciary i Juditu Rozgaj	Luka	$1^{9}/_{16}$	—	"	klanjačkom	Pluska	625	—	1. svibnja 1856	od 3. stud. 1855	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856

C. k. županijski sud. U Varaždinu 17. prosinca 1855.

Novak s. r. **Fohn s. r.**

Br. 9455. (21—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k, zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 30. lipnja i 18. prosinca 1855 broj 2719 i 5237. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Antonii od Josipović, za spadavše na dobra Jakovlje i Kurilovec u obćinah Jakovlje itd. kotarih Stubica, Zagreb, Sisek, i V. Gorica županii zagrebačkoj, ležeće $33^{5}/_{8}$ i $4^{2}/_{8}$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 13,450 i 1700 fr. srebra, od koje kamate od 1. studena 1855 i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne,

prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 12. lipnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do sveršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dođi imedu ili glavom ili po punomoćniku i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu 29. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. **Jović** s. r.

Br. 9162. (20—DS.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisija za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 26. rujna, 11. listopada i 1. prosinca 1855. br. 2166, 3346, 3799, 3843 i 4949 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Ani grofici Sermage, za spadavše na dobra Bistrica, Verbovec, Dolec, Prečno i Golubovec, u občinah Bistrica itd. kotaru sv. ivanskom, dugoselskom, samoborskom zagrebačkom i stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće 78⁷/₈, 14⁴/₈, 55¹/₈, 38²/₈ i 59¹/₈ kmetske i dvie želiarske naselbine konačno dopitala odštetu i to: a) za dobro Bistrica sa glavnicom od 31,650 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, b) za dobro Prečno sa glavnicom od 5900 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, c) za dobro Verbovec sa glavnicom od 21,050 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, d) za dobro Dolec sa glavnicom od 3300 fr. sr. i kamatama 1. studenoga 1855, e) za dobro Golubovec sa glavnicom od 23,650 fr. sr. i kamatama od 1. svibnja 1856. teći počimlju.

Usljed toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, — III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od g. 1854 — izročnim rokom na 15. ožujka 1856. s pozivom:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na gori pomenuta dobra podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tem obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied ukujižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštećeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do roka 15. ožujka 1856, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznale pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 26. svibnja 1856 u 9 satih u jutro, i ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do sveršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dođi imadu ili glavom ili po punomoćniku i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gorenaznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. **Jović** s. r.

Nr. 17,860. (Fin.—1) (3—3)

Kundmachung.

Die k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien eröffnet hiemit die Konkurrenz-Verhandlung für die Herstellung eines Steinplatten-Trottoirs, dann für die Anstückung der Dachabfallsröhre bis zur Einmündung in einen neu herzustellenden Dachröhrenwassers-Abzugskanal bei dem Finanz-Gebäude Nr. 169. in Agram.

Die Steinplattenpflasterung hat aus 18 Zoll breiten, mindestens 21 Zoll langen und 4 Zoll dicken, nach 5 Seiten rein, steinmetzmässig zugearbeiteten, fehlerfreien Samobor-Trottoir-Platten und die Begrenzung derselben aus 6 Zoll breiten, 6 bis 8 Zoll tief eingreifenden Leistensteinen aus gleicher Steingattung zu bestehen.

Die Anstückung der Dachabfallröhre bis zur Einmündung in deren neu herzustellenden Abzugskanal, ist 2 Schuh lang, 4 Zoll breit und wird durch eine, beiderseits zweimahl kesselroth angestrichene Weissblechröhre, der Dachwasser-Abzugskanal aber durch Ausmeisselung einer Mulde am neu herzustellenden Trottoir gebildet. Diejenigen welche diese Arbeiten übernehmen wollen, haben ihre mit 15 kr. Stempel versehenen schriftlichen Offerte, die mit einem Reugelde von 70 fl. belegt und von Aussen mit den Worten Offert für die Herstellung des Steinplatten-Trottoirs bei dem Finanz-Gebäude Nr. 169. umschrieben sei müssen, bei dem Einreichungs-Protokolle der Finanz-Landes-Direktion längstens bis zum 29. Februar 1856 12 Uhr Mittags zu überreichen.

Das Offert hat die ausdrückliche Erklärung zu enthalten, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hier auf bezüglichen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreisverzeichniss und den summarischen Kostenanschlag kenne und dem Plane genau nachkommen wolle; ferner hat es zu enthalten den Preis, um welchen er die Ausführung der Arbeit übernehmen will in Ziffern und Worten deutlich ausgedrückt, endlich den Vor- und Familiennahmen, Karakter, dann Wohnort des Offerenten.

Das Nähere der Bedingungen, unter welchen diese Arbeit verliehen wird, kann sammt dem bezüglichen Plane, das Einheitspreisverzeichniss und der summarische Kostenanschlag bei der Manipulations-Direktion dieser Finanz-Landesstelle während den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen und es können Abschriften davon genommen werden.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram den 8. Jänner 1856.

Br. 6027, 6109. i 6026./g. (Izv.—14.) (3—3)

Oglas

za doznačenje zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog suda varaždinskog stavlja se do znanja, da je c. k. zemaljska odterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu, polag propisah najv. patenta od 2. ožujka 1853.

a) sa liquidacionalnom odlukom od 1. prosinca 1855. br. 4920. gji. Marii grofici Vejkffy, za u občini špičkovina, kotaru krapinskom, županii varaždinskoj, ležeće, na dobro mačkovaves, spadajuće negdašnjih podaničkih 8⁴/₈ naselbinah urbarskih, odštetu sa svotom od 3850 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856.

b) sa odterećujućom odlukom od 11. prosinca 1855. br. 5115. gg. Marii, Viktoru i Emilu Uzorinac, za, u občini Dianeš, u kotaru verbovačkom, županii zagrebačkoj, ležeće na dobro Dianeš, spadajuće negdašnjih podaničkih 9⁶/₈ naselbinah urbarskih, odštetu sa ukupnom svotom od 3900 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856,

c) sa liquidacionalnom odlukom od 4. prosinca 1855. br. 4974. gji. Emilii grofici Keglević, za u občinah Plemenščina, Putkovec, Hlevnica, Gjurmanec, Svedruša, Verbanec, Kostel i Pregrada, u kotaru klanjačkom, županii varaždinskoj, ležeće na dobro Gorica spadajuće negdašnjih podaničkih 84¹/₈ naselbinah urbarskih i 3 želiarskih, odštetu sa ukupnom glavnicom od 36,800 fr. sr. izkamaćenom od 1. svibnja 1856.

d) sa odštetnom odlukom od 9. listopada 1855. br. 4130. gji. Emilii grofici Keglević, u občinah Pluska, Stèrmec, novi Dvori, Radekovo, Dubrovčan, Bobovec, Prosinec, Dubrovica i Kraljevec, u kotaru klanjačkom, županii varaždinskoj, ležeće na dobro Mokrice, spadajuće negdašnjih podaničkih 30⁴/₈ naselbinah urbarskih i 2 želiarskih, odštetu sa ukupnom glavnicom od 12,350 fr. sr. izkamaćenom od 1. studenoga 1855 konačno dopitala.

Uslied toga izdaje se po propisu §. 26. car. pat. od 16. siečnja 2854. dèrž. zak. lista komad VIII. br. 23. sliedeći poziv:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852. (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jedno godišnji rok iztekavši koncem travnja 1854. na odštećena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied ukujižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854. stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potierania glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok do 23. ožujka 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište odredjuje za dan 26. svibnja 1856 prie podne u 9 satih pred ovo c. kr. sudište, kojemu ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu — tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu; čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promešenog roka ili proti izostaje od ročišta umiestanja u prišnje stanje miesta neimade.

U Varaždinu dne 31. prosinca 1855.

Novak, s. r. **Kohn**, s. r.

Nr. 68. (Izv.—23) (3—3)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale circolare di Fiume si rende noto, che il di 2. corr. cessò a vivere in questa Città il sigr. Samuele Ilaire, suditto britanico, qui domiciliato da altre 50 anni, il quale lasciò disposizione d' ultima volontà, ed oltre la superstite Consorte Lucia nata Cudiz, l' unica discendente e pronipote Giovanna Elisabetta de Persich, figlia della defunta sua figlia Sara Bai-re e del legittimo di lei Consorte sigr. Giovanni Gallorvay.

Vengono percio invitati tutti coloro, che in qualità di eredi, legatarj o creditori hanno qualche pretesa da far valere contro l' eredità del detto defunto, ad insinuare nel termine di mesi sei, decorribili dal giorno della terza inserzione del presente Editto nella gazetta uffiziale di Vienna, l' eventuali loro pretese, poichè in difetto la ventilazione della facoltà mobile del defunto trovantesi negli stati austriaci, seguirebbe pure presso questo Trebunale, in Concorso della suddetta erede legittima, che l' ha di gia chiesta,

Fiume 11. Gennaja 1856. Il Preside.

Br. 8173. (17—Izv.) (3—1)

Dražba.

Od strane c. kr. županskog suda u Osieku, stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbu dotičnih nasliednikah pokojnog Antuna Neumayera dobrovoljna javna dražba ostavštinske u gornjem gradu Osieku pod br. 287. ležeće kuće i livade u Lipiku pod br. 825. nalazeće se dozvoljena, te u tu sverhu rok za dan 4. veljače 1856. u 3 sata poslie podne u istu gore napomenutu kuću opredieljen s tom primietbom da će se u slučaju, da se kod pèrve dražbe upitna kuća i livada, za ili nad liebenom cienom u 5000 for. odnosno 300 for. sr. nastojećem prodati mogla nebi, dalnja druga dražba na dan 4. ožujka 1856. takodjer u 3 sata poslie podne dèržati.

Uvieti dražbeni mogu se ili kod iste dražbe, ili i prie još u navedenoj uredovnima urama kod ovosudnog odpravničtva uviditi.

Ujedno svi oni, koji na prevedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, pozivlju se da dotična potrebovanja svoja u gori naznačenima rokovi pod pretnjom zakonitih posliedicah kod c. kr. županskog ovog suda najave.

C. k. županijski sud.

U Osieku 21. prosinca 1855.

OGLAŠNIK.

(Dp.—12) (3—1)

Jedan dućan

daje se u najam, u dugoj ulici u kući gosp. Dr. Polnegovića pod brojem 331. Obširnie se je doznati u istom dućanu, kod gosp. Janka Dobrančića sabolskog majstora.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 31. SIEČNJA Exoffo Broj 26.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i prasnike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr.— Za druge oglaseili posobne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti.

Livorno, 25. siečnja. Kod Macinoggia propade engleska brigentina natovarena hranom za Krim. Od dvanaestorice momakah izbavljena bilahu samo dva momka. K. napuljska vlada odlučila je podić niekoliko strielačkih bataliunah pod imenom „Kalabreški lovci.“ Drugom svojom naredbom odredjuje ista vlada, da se produži željeznica od Nočere.

Pariz, 26. siečnja. Viest, da će se konferencie za mir dèržat u Parizu potvèrdjuje se. — Austrianska diplomacia oprovèrgava formalno, da je predložila preporodjenje Poljske pod žezlom jednoga austrianskoga nadvojde. Povierenik burze oprovèrgo je glasove, kao da se je u Petrogradu buna porodila zbog toga, što je car primio predloge, i usled toga podigoše se prema koncu burze opet fondovi.

Iz Londona 28 siečnja. „Morning-Post“ javlja, da će konferencie u Parizu započet od prilike za tri nedielje danah; ovaj grad predložiše Engleska i Ruska. Lordi Clarendon i Cowley naimenovani su za punomoćnike Engleske.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Niekoji rodoljubi, ganuti plemenitim činom grofa Ivana Nepomuka Draškovića, kojim se je na smèrtnoj postelji za dobro svoga naroda pobrinuo, pripraviše mu, u znak jedine zahvalnosti, koja se pokojniku izkazati može, svečane zadušnice. Prečastni g. Fr. Pogledić, opat, gradski župnik i vitez c. reda Leopoldova, štujući sve što je velikodušno i plemenito, i s toga budući uzhićen naredbom posliednje volje pokojnoga grofa, izjavio je sam od svoje volje (hvala mu ovdje javna na ovoj svesèrdnoj pripravnosti!) da će za spasenje pokojnikove duše sam prinieti posvetilište višnjemu Bogu. Svečanost ova bila je obdèržavana jučer u cèrkvi sv. Marka, pa se je na nju toliko sakupilo pobožnoga kèrštjanstva, da se nepomnijemo, da je ikad bilo toliko svieta na zadušnicah. Sam svietli ban ukrasio je svečanost ovu svojom nazočnosti, a uz njega i ostali naši dostojanstvenici i premnoga gospoda duhovnoga i svietskoga stališa, kao i načelnici sviuh naših učevnih narodnih i dobrotvornih zavodah. A mladež školska i sirotinja povèrviše takodjer lìstom, da izkažu zahvalnost svoju prahu velikoga svoga dobročinitelja. Ovo dobrovoljno obće očitovanje kod ove svečanosti, morat će zaista ugoditi svakomu krepostnomu sèrcu, jer mu je to jasni dokaz, da se jošte štuju bogomila diela i da se nije utèrnula ljubav prama onim, koji su bili pravi prijatelji svoga naroda.

Iz Modre u Slovačkoj javlja se da je Ljudevit Štur od rane, koju je od puške u lovu dobio, sa posliednjim danom naše godine navèršio i posliednji dan svoga života. Za ime Štura čulo se je i u narodu našem a navlastito ima mladjih ljudih, kojima je Štur bio mudar savietnik i učitelj. Živio je za svoj narod, bio je naučen kao što je riedko naći čovieka a borio se je i najposlie i umro je u oskudosti i brigi u najliepšim ljudskim godinama. Lahko se on neće kod Slovakah a i kod Slavenah u obće zaboraviti. (Sèrbski dnevnik.)

Iz Pešte, 31. prosinca. (W. G. B.) Ovdašnji prodavci pokušavali su u Prajsku poslati male količine žirka iz dobre banatske pšenice, pa su zadovoljili kupce tako jako, da su zahtievali znamenite količine toga proizvoda, koi se ovdie odlično pravi. — Vune je prodato više nego 2000 centih svake sorte; sriednja i fina čoja bez mane, od čega malo ima na prodaj, platjena je sa 110 — 132 for. češljana vuna 95—106 for. nečista 74—92 for. gorska dvostružna, zimna i lietna vuna 85—100 for. Heveška 75—88 for. Potiska vuna 79—90 for.

Beč, 26. siečnja. Depeše očekivane iz Petrograda o napisniku predbiežnih uvietah za mir sastavljenom dne 16. t. m. medju grofom Nèselrodom i grofom Valentinom Eszterhazy-om, prispiele su napokon ovamo i imale bi kako čujemo tečajem današnjega dana po osobitim skorotečama odpravit se u Pariz i London. Kad zadobije ovaj napisnik potvèrdu zapadnih vladah, ima se tada neodvlačno sklopit navlastito primirje i imaju se načinit dalje naredbe da započnu konačne konferencie za sklopljenje mira.

S obzirom na okolnost, što odgovori kod daljine medju Parizom, Londonom, Bečom i Petrogradom nemogu prie 14 danah prispieti u Petrograd, mogle bi navlastite razprave o miru ipak još tečajem mieseca veljače započet tim većma, kad se glasa, da se već zanimaju dotične vlade izborom svojih zastupnikah, kao i time, da se medju sobom porazumiju u obziru miesta, gdie se imaju dèržat ove konferencie.

— Tèrgovačka komora u Šoprunu izrazila se za osnovu novoga obèrtovnoga zakona.

— Gospodin profesor J. E. Wocel u Pragu izabran je po kraljevskom družtvu za sieverno starinoslovje u Kodanju urednim sučlanom.

— Vitez Vilelm Wildstein podigo je u Wildsteinu u Českoj školu za šivanje čipkih, u kojoj se podučava do 40 dievojakah.

Najvišjom odlukom dozvoljeno je israelitičkom zavodu za gluhonieme, koje je za sada nastanjeno u Meidlingu kod Beča, da u svèrhu za podučavanje gluhoniemih može unutar liniah bečkih kupit kuću s bašćom.

Beč, 27. siečnja. Od jučer prodava se u ovdašnjim miesnicama govedina za 1 kr. na funtu jeftinie. Sada stoji funta govedine bolje vèrste 16, a gore vèrste 14 kr. sr.

Iz Beča, 28. siečnja. Sinoć je bio u Sofinom kupatilu sjajan bal juristah, koi se u historii Bečkog karnevala svagda medju pèrve i najveličanstvenie broji. Društvo je sastojalo iz najodličniih licah, medju kojima je bilo primietiti mnoge strane poslanike, Nj. eks. popeč. Baha, namiestnika dèržave Emingera. Od Rusah vidjti je bilo Nj. svietlost kneza Demídova i Dolgorukog. Bal je trajao do 5 satih u jutro. Za [illegible] saznati, da je najviše bilo baljinah ružične boje, a po tom biele, i da je kadril igran od 500 licah. Muziku je upravljao g. Štraus.

— Nj. c. k. apost. vel. odobrilo je 153,000 for. sr. da se zida jedna praviteljstvena fabrika za cigare u priedgradju Landstrassen.

— (Vojničke novosti). Pri superarbitriranju nemoćnih oficirah izdat će se novi propisi. — Miesto postojane poljske komisie zavest će se jedan vojnički odbor za zdravlje, kom će predsiedavati vèrhovni liekar pèrvog razreda. Predsiedatelj i članovi bit ćedu štabski liekari, koi se u Beču nalaze i profesori od Josipove akademie. Ovog zdravstvenog odbora ta je svèrha, da odgovara na sva pitanja koja im posle vèrhovno zapoviedničtvo vojske i da izpituje novosti u zdravstvenoj struci, te da ih gore šalje sa svojim mnienjem.

Sèrbia.

Iz Beograda, 5. siečnja. Za onog našeg oficira o kom je prie stajalo u tim novinama, kog su Turci na piaci dva tri put udarili, mogu vam to javiti: knez kako je čuo za taj dogadjaj ljutio se, i poručio je načelniku vojenom: da mu se taj oficir nešale više na stražu. Medjutim taj oficir bio je već zatvoren i predan vojenom sudu, i po svoj prilici bit će lišen službe i oficirskog čina. To bi ga postiglo da je i od Sèrbah onako bez uzroka zlostavljen, a da se nebi sabljom branio bio. Paša pak za udovletvorenje obećao je kazniti one nizame onako kako bi bili kaznili i naši soldati kad bi na svog oficira napali. Dakle, ako podnese turski din, krivci tèrkat će mèrtvu šibu.

Knez je u Topoli davao polgodišnji parastos pokojnoj gospoji Kleopatri, o novom lietu, a odande otišao je u Kragujevac odakle će kao što se čuje skoro ovamo opet doći.

Čajkovski spada medju pèrve noveliste polske. Njegov „Kèrdjalia“ našao je odjeka kod mlogih obrazovanih narodah, a i ostali romani i novele njegove preporučuju se mlogim liepim svojstvima. Sa ovim književnim proizvodima Čajkovskoga naumio nas je upoznati g. M. Ćelešević, koi je prošle godine jednu pripoviedku njegovu tako preveo, da joj nema mane. Sad oglašuje, da će izdati lane i još objavljenu drugu pripoviedku Čajkovskovu „Cèrvena haljina“, i poziva na novo na prenumeraciu.

Turska.

Hercegovina. (Wr. Zeit.) Iz Kastela Nevog javlja sreski načelnik, da je na Sutorinu došao jedan adjutant Mosterskog paše sa 50 momakah, da poravna nieku kavgu izmedj Mehmed Efendie i sekretara Casifa. Ovaj će u ostalom sa rečenim sekretarom da dočeka gubernatora Sarajevskog, koi će ovih danah iz Carigrada osobnim parobrodom u Boku komorsku doći.

Rusia.

Iz Petrograda, 3. siečnja. (Wr. Zeit.) Nj. vel. imperator naimenovao je vice-admirala Putiatina grofom. Nj. velič. odobrilo je program i ustav za novu pamučnu radionicu tèrgovca Morogova pod imenom „Bogorodsko-Gluhovska manufaktura,“ i ona je opunomoćena, da može izdati 250 akciah, svaka po 3000 sr. rubaljah. Najposlie je odobreno novo družtvo za parobrodnu plovitbu po dolnjem Dnipru. Družtvo će bez carine unositi potrebne ladje iz zagraničja.

Iz Petrograda, 5. siečnja (H. N.) Po viestima iz Helsingforsa još se nalazi niekoliko ladjah u baltinskom moru 15. p. st. pros. stajale su kod Hangeuda tri nepriateljske fregate. Prie nekoliko danah oteo je jedan engleski parobrod šest finskih ladjah. Posada bude izkèrcana, izuzimajući jednog čovieka, kog je nepriatelj na parobrodu zadèržao.

Iz Petrograda. Minister narodne prosviete sastavlja novi štamparski zakon, polag kojega neće ućrednici bit u buduće podvèrženi censoru, već jedino svojom odgovornosti pred sudom ograničeni.

— General-lieutenant Lüders odputovao je 15. t. m. u Bakči-Saraj, da tamo preuzme vèrhovno zapoviedništvo krimske vojske. General Osten-Sacken otišao je iz Odese napravac put Petrograda. Knez Gorčakov valjda će stopram 20. t. m. poduzeti ovaj put. Kažu da je naimenovan za glavnoga gubernatora a ne miestodèržca u Poljskoj.

Niemačka.

Frankfurt 23. siečnja. U savezničkoj sjednici od 17. t. m. predložilo je predsiedni-

ţvo dopis kraljevskoga veliko-britanskoga poslanika sira Aleksandra Maleta od 12. siečnja, kojim isti javlja ukinutje blokade svih ruskih lukah, pristaništah i zatokah u baltičkom moru. Ova prijava ima se unešenjem u napisnik stavit do znanja svim saveznim vladama.

Franceska.

Pariz. Ratno vieće zaglavljeno je. Svaki član istoga načinio je osnovu za rat, kojeg neće valjda biti, a car kao predsiednik vieća podpisao ih je i prepise predao lordu Cowleyu, da ih pošlje engleskoj vladi. I turski i piemonteski poslanici dobit će ih takodjer po svoj prilici. Canrobertova osnova je najdulja, i kako kažu, veoma zanimiva.

S bojišta.

Odesa, 19. t. m. Jučer preuze Lüders od kneza Gorčakova zapoviedništvo južne vojske. Gorčakov odlazi za sada u Petrograd, kamo će se uputit i Osten-Sacken, budući kao starii general nemože ostat u Odesi pod zapoviedništvom Lüdersovim. On će ili stupit u ratno vieće ili će dobit drugo opredieljenje. Zapoviedajući general u Odesi postao je Suhozanet, koi se tamo očekuje. U Odesi nalazi se 700 turskih uhvatjenikah. Gradski upravitelj general Krusenstern odputovao je takodjer u Petrograd. (Aust. Corres.)

Iz Kèrča, 30. prosinca. Rusi nisu 10 miljah odaljeni od ovud. S visinah vidit je sasvim dobro Ruse. Svaki čas mogu navalit na Kèrč. Iz Sevastopola izišlo je od prilike 15,000 Rusah u tu svèrhu. Mnoge prevozne ladje zasiele su u ledu i mnogi misle, da su Rusi rečenu četu izaslali poglavito zato, da uniště rečene ladje.

Sutra dne 1. veljače davat će se na korist gdčne Adelsheimove po drugi put: Dva pištolja, veseli igrokaz s pievanjem, gdie će opet sudielovat gg. Hybel, Norveg, Köck i Kolas, članovi ovdašnjega niemačkoga kazalištnoga družtva. Budući da se je taj komad pèrvi put veoma dopao, činimo naše domorodno občinstvo pozornim na to predstavljanje tim većma jer se radi i o nagradjenju jednoga od najmarljiviih članovah našega narodnoga kazalištnoga družtva.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

I.

(Dalje.)

Kad su zatim za Karolingah biskupi i opati s velikašima dèržave, s vojvodama i grofovima u vieću krune pèrvi siedili i bez njihova privoljenja nisu se u dèržavi nikakovi zakoni izdavali, smije se u istinu svekoliko zakonotvorstvo smatrat kao vèrsta konkordata; o čemu i dokazi u predstojećem spisu izvadjeni iz zakonotvorstva onoga vremena, bielodano sviedoče. Stopram onda, kad se je u kèrštjansko-germanskoj dèržavi porodila velika razpra medju obima najvećima oblastima i uzkolebala sviet, izvieštjuje poviestnica o navlastitu konkordatu (vormskom konkordatu g. 1122.) kojim se je poravnala pravda o investituri, uvriedjeno pravo cèrkve po cesaru opet priznalo se i cesarskoj moći po Papi u obziru udioništvovanja pri izboru biskupah i opatah cesarevine, kao i u obziru podieljivanja dèržavnih dobarah i podatakah imajućih se zato činit, dali su se nieki dopusti slažući se s pravima cèrkve.

Poslie duge težke borbe sklopio se je veličanstveni mir, pri kojem je vaskolik kèrštjanski sviet radostno učestvovao, budući da je za odobrenje istoga sakupio se občenit cèrkveni sabor u Rimu (g. 1123.)

Kad se je sriednji viek približavao svojemu koncu, nalazimo opet hèrpu konkordatah (šest na broju,) gdie se većom stranom razprostranjena papinska prava s privoljenjem papah (kao što leži u naravi konkordata), ograničuju poglavito u obziru popunjenja višjih i nižjih cèrkvenih službah u različnim zemljama kèrštjanstva. Onda bi pèrvi put konkordatom s Francuskom (g. 1516.) zakonito ukinuto starie pravo svećenstva i naroda izabirat svoje biskupe, zbog mnogobrojnih zloporabah, što su se dogadjale tom prigodom, i kralju Francie podieljeno pravo naimenovat biskupe i opate u svojoj dèržavi.

Vrieme sliedujuće tik za velikom cèrkvenom razprom nije donielo nikakva konkordata. Cèrkveni sabor u Tridentu, kojega preobrazovni zaključci uvedoše u pravom kèrštjanskom duhu opet izvanjski cèrkveni red, neostavi u tom obziru nikakove želje; konkordati nedavno prije toga sklopljeni u Niemačkoj i Francuskoj obstojahu i onako u imenovanim zemljama podpunoma pravomoćno.

Stopram u osamnaestom stolietju pokaza se u niekim katoličkim zemljama opet potreboća, da se u niekim odnosima s nova uredi razmier cèrkvene i dèržavne oblasti. Tako nastaše konkordati sa Sardiniom (1741.) s Napuljom (1741). i sa Španjolskom (1753,) koji uredjuju pravo popunjenja cèrkvenih službah, pravo pobiranja niekih cèrkvenih dohodakah, zatim stranom i neoskvèrnjenost a napose granice cèrkvenih i dèržavnih sudbenostih.

Malo zatim razvije se u Niemačkoj na katoličkoj zemlji prisvojenjem protestantičkih načelah u smislu poniešto blažjem, nova sistema o cèrkvenoj oblasti i o pravima cèrkve.

Prava onih, na koje je Isukèrst preneo upravu svoje cèrkve, ograničivahu se u onom stupnju, u kojem su se prava svietovnih vladarah priekomierno razprostranjivala.

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 30. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	86 1/8
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma .	» 5%	88 1/8
dto	» 4 1/2 %	76 5/8
dto	» 4%	68 1/2
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93 1/2
dto . . izriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	51 1/2
dto	» 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		240
» » » » 1839, » 100 »		139 1/4
» » » » 1854, » 100 »		105 1/4
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	56
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78
Bankovne dionice komad po		1035
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		487 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		362 1/2
		319
dto dto s plaćanjem na rate		352 3/4
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2390
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linčske željeznice . .	» 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	682
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	485
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	88 5/8
Augsburg za 100 for. current	»	107
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	105 3/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko	»	77 1/2
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	110
London za 1 funt šterlinga	»	10-25
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	107
Marseille za 300 frankah	»	124 1/2
Pariz za 300 frankah	»	124
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	109 1/4
Bukurešt za 1 forint	parah	258
Carigrad za 1 forint	parah	465
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.		
Carski dukati		11 1/4
Srebro od 29. siečnja		7 3/4

SLUZBENI LIST.

Br. 295. (Izv.—16) (3—1)

Ubaviest

za vierovnike stiečajne gromade pokojnoga Jakova Pešeka.

C. k. kot. ured kao kot. sud križevački, daje na znanje svima, kojih se dostoji, da je u poslu stiečajnom o gromadi pokojnoga Jakova Pešeka u Zagrebu oporučno preminuvšega na temelju predloga vierovničkog odbora pr. 2. listopada 1854. br. 526. postupak stiečajni odlukom obstojavšeg c. k. zemaljskoga suda križevačkog od 13. rujna 1852. br. 1223. zametnjeni, i putem „Narodnih Novinah" u br. 210. a putem „Oesterr. k. k. Wiener Zeitung" u brojevih 234, 236. i 239. oglašeni ovosudnom odlukom od 31. prosinca 1855. k br. 295./1854 prekinut, i razprava zaoštavštine odredjena.

Uslied toga postup će se zaostavštinom ovom polag ustanovah izvanparbenog postupnika, i gradjanskih zakonah.

C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Križevcih 2. siečnja 1856.

C. k. predstojnik,
Kiš.

Nr. 11545. (DS.—22) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung einer Wegmeisterstelle in Berdovec, womit ein Jahresgehalt von 300 fl. verbunden ist, wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welce diese Stelle zu erlangen wünschen, müssen vollkommen gesund und rüstig, des Lesens und Schreibens kündig, im Rechnungs- und technischen Fache und zwar besonders in Maurer- und Zimmermanns-Handwerksbetriebe geübt sein, und haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche unter Nachweisung des Geburtsortes, Standes, der Religion, des Alters, der Studien, ihrer bisherigen Dienstesleistung, der vollkommenen Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache, dann der erworbenen Fertigkeit im Rechnungs- und technischen Fache, so wie der Maurer- und Zimmermannshandtirung und zwar, wenn sie bereits in öffentlichen Dienste stehen im Wege ihrer vorgesetzten Behörde sonst aber unmittelbar (die Militärs mit Beachtung der h. Kriegsministerial-Verordnung vom 31. December 1852 Z. 5056) hieramts bis 20. Februar 1856 einzubringen.

Uebrigens hat sich jeder Bewerber noch ein von einer k. k. Baubehörde ausgestelltes Zeugniss darüber zu verschaffen, dass er den Dienstesobliegenheiten eines Wegmeisters vollkommen zu entsprechen fähig sei.

K. k. Comitatsbehörde zu Agram den 24. Jänner 1856.

Br. 466. (DS.—2) (—1)

Kundmachung.

Aus Anlass des in Folge des anhaltenden nassen Wetters eingetretenen schlechten Strassenzustandes auf der Agram-Pöltschacher-Postroute werden vom 27. d. M. an die Mallefahrten nach Pöltschach um zwei Stunden früher, daher um 9 Uhr Vormittags von hier abgefertiget werden.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram 26. Jänner 1856.

K. k. Post-Direction für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Nr. 898.

Avviso di Concorso.

Presso l' Ufficio di porto e sanità marittima in Zara si è reso vacante un posto di guardiano d' Ispezione, cui va annesso il soldo d' anni fiorini 180 ed un pausciale di montura d' anni fiorini 24.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto Febbrajo p. v. al Governo Centrale marittimo la documentata sua supplica, comprovando la sua età, l' illibatta sua condotta morale, la piena idoneità al posto optato, i servigj anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che possiede.

Dichiarerà inoltre se si trovi in parentela od affinità con qualche impiegato od inserviente dell' Ufficio sudetto.

Dall' I. R. Governo Cent. Maritt.

Trieste li 24. Gennajo 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 1. VELJAČE 1856. Broj 27.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši osdielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od ieie za perečput; za tiu za svakiput 2 kr. sr. — Za druge razlaselli posebne sanko plati se do 10 ... kr. sr. dalje, pako od svake po jedino inie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne viesti

Iz Marsilje, 27. siečnja. „Hydaspe“ prispeo je s pismima i listovima iz Carigrada. Najvažnia viest, koju isti donosi jest: da su prekinuta viećanja medju portom i zastupnicima Francuske, Engleske i Austrie u obziru preustrojenja dunajskih kneževinah, budući da je lord Stratford izjavio, da nema naputakah u tom pogledu. Nasuprot nastavljaju se viećanja medju ovim punomoćnicima o četvèrtoj jamčevnoj točki, o temeljnim pravima raje i o zajedničkom pokroviteljstvu vèrhu dunajskih kneževinah.

Austrianska carevina.

U Osieku, dne 31. prosica 1855. U danas dèržanoj siednici tèrgovačko–obèrtničke komore, bi od povierenstva komore, koje bi sastavito za pretresanje pitanja vèrhu obèrta i prometa, sliedeće izviestje podnešeno:

(Dalje.)

Naprasno i nepreugotovito uvedenje slobodnih obèrtah u onim stranama austrianskim, gdie od stolietja, a od onog vremena osobito, u kome od izobraženog zanatenja najme razgovor biti može, najodlučnie protunačelo za slobodne obèrte vlada, t. j. sistema sbore ustanovljati i dozvolu za obèrt tierati moći, tražiti, morat će u sva stanja obèrtnosti jedan duboko zarezajući, sva narodno-gospodarstvena odnošenja temeljito preokrećući pretres privesti. Na svaki način hoće taj pretres malo po malo k umnoženju, popravljenju i pojeftinjenju proizvodah, k povekšanju pučanskog blagostanja i k oživljenju ovozemaljskog i medjunarodnog prometa prinieti. Ali isto tako nemože se u protuslovje uzeti, da li sjajni uspiehi nećedu se moći bez pèrvih znatnih žèrtvah, pa može biti baš i bez propasti većih onih obèrtnih poduzetjah, koja za sada pod zaštitom sadašnjih zakonah obstoje, postignuti moći, ako bi prelaz k novoj sistemi naprasan bio i nikakvog dovoljnog vremena za pripravu k tome novome ustanovljenju pružao nebi. Naročito u ovaj put, gdie su najvažnia miesta promietah i obèrtah, i to ne samo Austrie no Europe, koja svakaka kriza od malog do malog vremena pohadja, gdie osobito u Austrii novčana obstojateljstva promienu tèrpe, i gdie i samo predstojeće sveobće poželjano consoldiranje novčanog prometa neće bez osietljivog udarca na znamenite grane obèrtnosti i prometa ostati moći, nebi mogao može biti jedan veliki dio onih dosad pod zaštitom sadašnjih zakonah postojećih obèrtah, snage imati, tome naprasnome naporu bezmierne konkurencie odolieti, sa pèrvi početak tèrpio bi oskudicu na poslovnom osoblju te bi se kros to i ciena poslenikah povisila; jerbo velike krize svietskog prometa i novčanog gibanja, neograničuju se samo na glavne poduzetja obèrtah i prometah nego pružaju svoje terete i na manja poduzetja, pak ako kad po sliedajih i ne pada tako u oči, s tim više tišti ih jerbo baš kod takovih nenalasi se nikakvi krepki odpor. (Konac sliedi.)

Tèrgovačka komora u Dubrovniku izrekla se je u vrema živahnim izrazima za osnovu novoga obèrtovnoga zakona.

Tèrgovačka i obèrtnička komora u Lavovu izrazila se je pretežnom većinom glasovah za temeljna načela osnove novoga obèrtovnoga zakona.

Rusia.

Knez Gorčakov stigao je polag jedne bèrzojavne viesti iz Berlina dne 24 t. m. iz Krima u Petrograd.

Iz Königsberga javljaju, da su ondašnje tèrgovačke kuće, kojim je bila odprema razne robe u Rusiu dosad naručena od svojih naručiteljah dobile nalog, neka obustave šiljanje robe, budući da se ista mnogo jeftinie dopremit može po vodi, što će bit odsad moguće, jer se je za cielo nadat, da će se čim prie sklopit mir.

Spanjolska.

U korteškoj siednici od 19. siečnja izjavi ministar unutarnjih poslovah, da se nije bojat, da će se prevratni prizori od 7. siečnja ponovit, a ako bi se to prieko svakoga očekivanja ipak dogodilo, da se vlada oslanja na narodnu stražu a osobito se nada, da će svi narodni zastupnici bez razlike stranakah rado onamo sudielovat, da se uzdèrži poredak.

Niemačka.

Berlin, 28. t. m. Danas predala je deputacia ovdašnjega magistrata i skupštine gradskih zastupnikah Aleksandru pl. Humboldtu knjigu počestnoga gradjanstva.

Francezka.

„Moniteur“ piše da je dne 24. t. m. engleski poslanik lord Cowley u Parizu svečano razdielio medju više francuskih viših oficirah, koji su se odlikovali u istočnom ratu, Bathski red, poslie koje svečanosti sliedio je banket, gdie je engleski poslanik medju ostalim sliedeću napitnicu izneo: „Na skoro sklopljenje mira, na pravedne nade, koje novi dogovori daju saveznicima a osobito britanskom narodu, da će se skoro dovèršit nepovoljne rata!“

Iz Pariza javljaju, da će se vojska, ako se sklopi mir za 200,000 momakah umalit, no oružanstvo (gend'armeria) znatno povećat.

Polag „Courrier-a du Havre“ obustavljeno je tamo tovarenje ladjah potrebštima za Krim. Isti list javlja, da je slična zapovied poslata i u Marsilju.

„Moniteur“ javlja, da je predsiednik republike San Salvador u sriednjoj Americi svomu parižkomu zastupniku naložio, da čestita Franceskoj vladi radi uzetja Sevastopola. Dodaje „Moniteur“ da je taj dogadjaj u dèržavi San Salvador veliko udivljenje i veselje prouzročilo.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona. Ovdie misle, da će vlada, ako se i sklopi mir, opet bit prisiljena izvest namienjeni zajam. U slučaju mira triebat će ista sveudilj 12—15 milijunah L. gdie nebi u slučaju rata mnogo više triebala, jer za taj slučaj bio je namienjen zajam od 20—25 milijunah L.

— U Edinburgu umro je poljski spisatelj grof Valerian Krasinski. Pred 1830. god. bio je on glava popečiteljstva prosvete u kraljestvu poljskom. Poslie ustanka od 1830. god. poslao ga je knez Čartoriski kao člana diplomatičnog poslanstva u Englesku, gdie je do svoje smèrti neprekidno živio, i to pervih godinah u Londonu a posliednjih pet u Edinburgu. Živio je

---

Silo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

U životu čovečjem ima trenutakah odlučivih glede cele budućnosti, pa ima i čuvstvah koja bèrzo kao iskra skoče i prodiru tja u dubljinu duše, gdie se uvrieže, tinju, a skoro zatim i živim plamenom buknu. Kèrv prije mirna i bezazlena, silno tad uzavrije i uzdèrma sèrcem makar još tako hladnim, uprav kao more kad ga u vrieme plime skromna naravna sila uzkolieba, te mu se obasjani trakom sjajne miesečine valovi lahko biju u studeno mramorje.

Višeputa se sastanu njih dvoje ljudih niekako slučajno, al se ipak uz to čini, kao da ih je donle nepoznato čuvstvo tajno rukovodilo te se moradoše jedared sukobiti na putu života svoga. Sèrca njihova razigraju se silno čim se pèrvi put sastanu oči njihove, te u onaj mah sklopi se izmedju dušah njihovih — bez da bi i rečcu medju sobom dotle pregovorili bili — silni onaj savez, što ga kadšto prekinuti nemože ništa na tom svietu.

To je sila prave i svemožne ljubavi, kojoj odolieti nemože čoviek u koga inače ima čuvstvo i sèrce iole plemenito, jer svakoga bar jedanput u životu posieti divna tá bajalica, da uz njega ili vierno uztraje kroz cieli život, ili pako da ga iza kratke pratnje ostavi na tavnom i pustom putu tog života, često sáma samcata, da se tuče ko tucak po svietu, pa da se setja na žalost svoju — kao sliepac biela dana — kako je izgubio zemaljski svoj raj.

Ljubav je najplemenitije i najsavèršenije čuvstvo kad iz čistijeg vriela blage majke naravi proiztiče, jer tad čoviek, — ako se nije hotomice oglušio glasu njenom — uzvisuje i usrećuje divno.

Slava dakle tebi, o ljubavi!
Jerbo gdie se goder ti nastaniš,
Tamo blago sunce ogranjuje,
Gdie te nije, pusti mrak se hvata,
Kog ostavljaš, onaj se oledi;
Ti si žarka iskra našeg žitja,
U naravi silno bilo, ti si
Osviest duše, bez koje osviesti
Duša dušom nije, ti si paće
Baš nietilo skrovno našeg duha,
A ilove naravi čoviečje
Uskresilo divno. — Slava tebi!

Što ovdie o ljubavi rekosmo, to zaista nije pretierano, osobito u onom slučaju, kad nas mili taj gost u životu našem pèrvi put posieti, kao što lasno pogodit možemo da je posietio Anku i Ljudevita, o kojim jur pripoviedasmo, kako se prilikom opisanog uvoda pèrvi put opaziše oba.

Divna dakle moć ljubavi dirnu sèrce Ljudevita i Anke, te se u taj čas i duše njihove — simpatetičnom silom pritegnute — spoznahu i odazvahu tajnim onim glasom bez riečih i bez znaka, kojim se duša s dušom razgovara. Njih oboje osiećahu tada živo, da ih je sám Bog morao opredieliti jedno za drugo odmah s početka života njihova, samo što se žalibože dotle nesusretoše.

Tako od prilike mišljaše Anka i Ljudevit kad već izčeznuše jedan izpred drugoga. Ljudevit iza toga — sišav s karucah svojih kao pomaman — sa ostalom gospodom vèrhovnog župana odprati u varmedjsku kuću, Anka pako još podugo zatim ostá, kao da je niema, na prozoru, gledajuć svejednako izpred sebe, pa ipak nevideć ništa, dok se na rieč majke nepRene iz tog gorko-slatkog polusna, gdie ju živahna mečta pèrvi put uvedè u djulistan mladjahne ljubavi njezine. (Dalje sliedi.)

od književne radnje svoje. Na engleskom jeziku izdao je on: prevod poljske novele: „Sigismund Avgust“ „Istorični pregled vierozakona istorie slavenskih narodah,“ „Panslavizam i Germanizam“, „Rusia i Evropa“, „Misli Napoleona I. o Poljskoj.“ Za svoju „Istoriu reformacie u poljačkoj“ dobio je od pokojnog kralja pruskog zlatnu medalju za zasluge sa pismom svojeručnog podpisa. U posledње vrieme zabavljao se jednom brošurom o poljskom pitanju, a „Istoria Poljske“ ostalo mu je nedověršena.

S bojišta.

Uslied jednog ruskoga dopisa od 23. pros. iz Eupatorie, poslie bitkih od 10. i 17. listopada uživaju Rusi podpuni mir, i obskèrbljeni su, tako hranom kao zimskim haljinama, da nije bolje moguće, tako da se čoviek, ako uzme u obzir neizrečivu nevaljanost ondešnjih drumovah, uprav divit mora velikomu upravnomu talentu vojskovodje Gorčakovu, koi je znao tolike goleme težkoće u obziru obskèrbljenja vojske tako viešto nadvladat.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

I.

(Dalje.)

Osnovatelj ove nove sisteme zvao se je krivim imenom: Justinus Febronius; zbog čega se ta sistema običajno zove Febronianismus. Isti prodro je bèrzo i u najvišijim krugovima, s čemu se je veoma divit, osobito kod cèrkvenih izbornih knezovah. Ali naravno ti su bili zajedno biskupi i svietski knezovi, zato nisu ništa po novoj Febronianskoj teorii izgubili od svojih pravah; što više ta su im se još i povećala znatno, budući da su prava oteta papama njima pripala stranom kao biskupima a stranom kao zemaljskim vladarima. Njima se valjda nije slutilo, kako će se bèrzo podić strašna oluja, kojom imala su se srušit njihova gnjila prestolja.

Ovo vladanje visokih cèrkvenih dostojanstvenikah nije promašilo proizvest svoj upliv na svietske vladare u Niemačkoj i Austrii. Uvedoše se u život naredbe, koje su s načelima katoličke cèrkve bile u očevidnom protuslovju.

Malo po malo i već pod pèrvim nasliednikom cesara Josipa bila je vlada potaknuta, mnoga ublažit u obziru cèrkvenih stvarih, a zatim nastala je s očevidnim promicanjem najvišjega miesta postupovno praksa, kojom se je cèrkvi u mnogom okziru dovoljno povratilo njezino pravo.

Dok je to bivale u Niemačkoj i Austrii nasta u Francuskoj poslie duga pripravljanja onaj strašni prevrat, koi nije samo srušilo gradjanski poredak i prolio riekah od kèrvi, dà najposlie i do istoga kraljoubistva zalutao, već i katoličku cèrkvu sa svom njezinom izvanjskom i unutarnjom uredbom hotio uništit pleneći svekoliko cèrkveno blago, ubijajuči i progoneći biskupe i svećenike, ukidajući katoličku službu božju i pod izlikom slobode izvodeći najveće tlačenje saviesti. Kad je Napoleon počeo s nova redit stanje Francuske, spoznao je prozrevši valjano, da mora katolička cèrkva kao čvèrstí temelj poredka opet zadobit čvèrsti izvanjski obstanak. U tu svèrhu sklopio je s papom Piom VII. (1801) konkordat, kojim je katolički vierozakon u Francuskoj opet dobio osigurano pravno postojanstvo; no starao se je zajedno da ostane poslužan njegovim svèrhama. Sličan konkordat no u boljem duhu, kao što se je činilo probitačno za umirenje sèrdacah u Italii, sklopi on dvie godine zatim (1803) za taljansku republiku, kamo je Francuska revolucia takodjer bacila svoje harajuće valove.

No tako duševni kao i materialni tečaj francuske revolucie tako u političkom kao u cèrkvenom obziru obuze silno sve kèrštjanske dèržave sriednje i južne Evrope i mnogovèrstno poremeti razmierja; dèržave kao biskupie sa svim svojim dohodima pretèrpiše prevrat. Bečki mir od god. 1815. uredi politička razmierja; cèrkvena trebalo je isto tako silno uredit. To uredjenje izvede se u sliedujućim godinama novim konkordatima sa svetim stolom; tako nasta francuski konkordat (1817), bavarski konkordat (1817), napuljski konkordat (1818). Posvud se s nova biskupie podigoše, ograničiše i urediše tako zvani circumscriptionalnimi bulami za Poljsku, Prusku, Hanoveransku, gornorensko cèrkveno područje, Holandiu, Švajcarsku i za nieke strane od Austrie, ukupno u godinama od 1817. do 1828.

U kraljevini Sardinskoj i u vojvodstvu modenskom pojaviše se zatim nieke težkoće u obziru granicah i modalitetah cèrkvene i gradjanske sudbenosti. Ovè su godine 1841 po dva konkordata sa Sardiniom i Modenom na obostrano zadovoljstvo pravično bile poravnane.

U Španjolskoj promienili su neprestano ponavljajući se prevrati sa svojim načelima protivnim cèrkvi sasvim stanje cèrkve, povriedili mnogovèrstno njezina prava, i većom stranom poplenili njezinu svojinu. Zato sklopio se je za ovu zemlju god. 1851. veliki znatni konkordat sastojeći iz 46 članakah, koi je izvanjsko obstojanje cèrkve uredio, njezina prava formalno priznao i njezina imaćtvena razmierja opet popravio, nakoliko je to moguće bilo.

(Dalje sliedi.)

J. K. S. Opet nam nesta jednoga od hèrvatskih književnikah, kojih maleni broj svake godine sve to više i više gine. Neima tome dugo što nas nemila smèrt razstavi sa Stankom Vrazom, Antunom Nemčićem, Mojsiem Gjorgjevićem, Ignatiem Berlićem i grofom Jankom Draškovićem, a ohim što ih nove okolnosti iztisnuše iz kola književnikah, neima ni broja, pa eto sada ugrabi nam s nova viečni grob Milana Dimitrieva Bubanovića koi je dne 27. o. m. u Varaždinu preminuo. Ovaj pune nade mladić nedověršì još 20. godinu svoga života, na taj kratak život posvetio bi on sasvim naukam i književstvu hèrvatskomu. Njegovi poviestnički, životopisni, prirodoslovni i ostali članci, što ih dade tiskati u Nevenu, Svetovidu i ostalih časopisih hèrvatskih i sèrbskih pod imenom Milana Dimitrieva, jasni su sviedoci njegove neumorne radinosti i niekog višjeg pravca, kog se je dèržao u obradjivanju književnoga polja. Uvjeren podpunoma o tome: da bez znanja svoje poviestnice nijedan narod do samosviesti i do narodnog ponosa doći nemože, podao bi se u posliednje doba sasvim iztraživanju domaće poviestnice, i lahko se može nagadjati iz njegove tiskane kratke poviestnice križevačke biskupie, te iz još netiskanog povećeg odgovora na nieka pitanja društva za poviestnicu jugoslavensku, kako daleko bi bio dotjerao na ovom polju književnosti, koje kod nas Hèrvatah preriedkih radnikah imade. Malo prie svoje smèrti počeo je prepisivati povelje i listine grada Varaždina i biaše naumio potanko pretresti pismohrane u rodnom svom gradu Križevcu, ali jadna sudba naroda prelomi mu sa životom za uviek sve težnje i želje, ostaviv srodnim njemu duhom da ispune ono, što on dověršiti nemogaše.

Razpis nagrade od 10 zlatnih dukatah.

Vinogradar onaj u Dalmacii, koi će najliepše i najbolje suhve (Zibeben, Zweben) prigotovití i gospodarskom družtvu hèrvatsko-slavonskom za presudjenje poslati, dobit će gori rečenu nagradu od 10 zlatnih dukatah.

Velevriedni g. vlastelin, član družtva, koi je za liepi primier i potaknutje domaće obèrti naše pravim domoljubjem nadahnut nagradu ovu raspisao, želio je time pozornost naših vinogradarah probuditi a jednu struku proizvodah, koja u tèrgovini mnogo se traži i skupo se plaća; to su upravo suhve (kako Dalmatinska bratja cvebe zovu.) Podnebje dalmatinsko, doduše vrućie je nego naše, nu ima ipak i kod nas po gdiekojih okolicah, gdie bi se u toj struci bezdvojbeno moglo sa uspiehom raditi; napominjemo ovdie n. p. vinograde okolo Suseda ležeće, goru okićku, moslavačku, nekoje prediele u sluinskoj regimenti, Sriem i Primorje hèrvatsko itd. gdie položej bèrdah pram iztoku i jugu okrenjen grozdju osobito prija, i gdie se trakovi sunca na stienah i briegovicah obustavljaju, odbijaju i time toplost u pobližjem obsegu svom znatno podižu.

One struke obèrti, ouel proizvode, za koje nam osobitost podnebja i osobitost zemljišta te inih miestnih odnošajah isključni kao da rečemo privilegium podieluje, one struke treba najprie da si za obradjivanje preduzmemo, jer nam u tome narav pruža pomoćnu ruku svoju, a na pazaru velikog svieta očekuje nas obilna naplata budući da u takovoj struci neće ni mnogo natiecateljah biti.

Uvieti su sliedeći:

1. Natiecatelji imadu suhvah poslati do dva funta, franco, pod naslovom: „Na upravljajući odbor gospodarskog družtva hèrv.-slavonskog. u Zagrebu.“

2. Škatulji, u kojoj će suhve biti, valja da budu priložena:

a) Zapečatjeni podpis vlastoručni pošiljaoca zajedno proizvoditelja; b) Podpuni opis načina, kojim su suhve prigotovljene; opis da bude u jeziku hèrvatskom, i svi izrazi (espressioni) osobito u tekničkom obziru da budu onako pisani, kako ih narod tamo govori i upotrebljava. c) Neka bude podpisom dotičnega načelnika, ili glavara občine i župnika miestnega posviedočeno, da je pošiljaoc zbilja sam proizvoditelj poslanih suhvah.

3. Rok natiečaja traje do uključivo 31. listopada (oktobra t. g.)

Odbor ravnajući gospod. družtva hèrv.-slav. dèržat će u tu svèrhu u prisutju vieštih muževah siednicu, opredielit će najzaslužniemu natiecatelju nagradu, koja će se odmah putem shodnim na svoje opredieljenje poslati.

Ljudevit Vukotinović v. r.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 31. siečnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	85 1/8
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma	» 5%	86 3/8
dto	» 4 1/2 %	76 1/8
dto	» 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93 1/8
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	51 1/8
dto	» 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		252
» » » » 1839, » 100 »		138
» » » » 1854, » 100 »		105
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	56
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78 1/2
Bankovne dionice komad po		1038
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		487 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500		362 1/2
frankah, podpuno uplaćene		319
dto dto s plaćanjem na rate		369 1/2
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	2400
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice	» 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	670
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	472 1/2
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	87 3/4
Augsburg za 100 for. current	»	107 1/8
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	106 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko	»	77 3/4
Lipsko za 100 for.	»	
Livorne za 300 toškanskih lirah	»	110
London za 1 funt šterlinga	»	10-26
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	107 1/2
Marseille za 300 frankah	»	124
Pariz za 300 frankah	»	124 1/8
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	[illegible]
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	109 1/2
Bukurešt za 1 forint	parah	257
Carigrad za 1 forint	parah	465
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	11 3/4
Srebro od 31. siečnja	17 1/4

SLUZBENI LIST.

Br. 6014. (2—Izv.) (3—2)

Oglas

za doznačenje zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah

C. kr. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno odštetnih glavnicah što polag carskog patenta od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu u dole naznačenom izkazu pronadje, propisom §. 26. carsk. patenta od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista, kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) Da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèržav. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjenja dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje;
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče;
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja;
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1. 2. i. 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potieranja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačenoj.

Podnesci ovih izkazah i prijavljenjah imadu u niže opredieljenom i neprekidnom roku predloženi biti.

Ujedno za razpravu doznačnu krepostju niže naznačenog izkaza odredjuju se ročišta pred ovo c. kr. sudište, vazda prie podne u 9 satih započeti se imajuća, kojima ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu, tim sigurnie ili u osobi, ili kroz punomoćnika dojti imadu, čim u protivnom sličaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnesli nisu

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umiestjenje u priašnje stanje miesta neimade.

Broj tekući i exhibitički	Naznačenje: Vlastelina	Naznačenje: Dobra	Broj odštetnih: podaničkih naselbinah	Broj odštetnih: željar. naselbinah	Ove leže: u županii	Ove leže: u kotaru	Ove leže: u občini	Iznosak odštetne glavnice u srebru: fr.	Iznosak odštetne glavnice u srebru: k.	od ovih teku kamate od	Naznaka razbistriteljne presude zemske razteretjujuće komisie	Podnesci izkazah i prijavljenjah imadu se predložiti do	Ročište za razpravu doznačnu
1 5981	Erdödi grof Gjuro	Novimarof	149⁶/₈	—	varaždinskoj	topličkoj	Magjaro, Kèrč, Remetinec, Stermec, Podevčevo, Grana, Makoišće i Mošćenec	59900	—	1. svibnja 1856	od 27. studena 1855 Br. 4609	27. veljače 1856	28. travnja 1855
»	»	»	213²/₈	1	»	varažd. i topličkom	Kameno gorica, Jelenšćak i Podruta, Galatovec, Topličica, Krapinica itd.	85350	—	1. svibnja 1856	od 27. stud. 1855 Br. 4609	27. veljače 1856	28. travnja 1856
»	»	Moslavina	167⁹¹/₉₆	16¹/₄	zagrebačkoj	moslovačkom	Miklouška, Selšće vlaško, Gračenica, Voloder, Krivaj, Osekovo, Potok, Stružec itd.	67991	40	1. studenoga 1855	od 25. kolov. 1855 Br. 3457	27. veljače 1856	28. travnja 1856
2 6011	Rukavina baronica Cicilia	Belec	69⁵/₈	—	varaždinskoj	zlatarskoj	Belec i Batina	27850	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 4976	27. veljače 1856	28. travnja 1856
3 5876	Farkaš Mirko	Lovrečina	34¹⁵/₆₇	—	zagrebačkoj	vèrbovačkom	Lovrečina	13689	33	1. svibnja 1856	od 24 stud 1855 Br. 4751	27. veljače 1856	28. travnja 1856
4 5917	Petrac Mirko i Franjo	Mihovljan	¹/₂	—	varaždinskoj	zlatoborskom	Mihovljan	200	—	1. svibnja 1856	od 17. stud 1855 Br 4697	1. ožujka 1856	5. svibnja
5 5873	Oršić grofica Katarina kroz kuratora Oršić grofa Stiepana	Zajezda	38³/₈	—	»	krapinskom	Zajezda i Budinšćina	15350	—	1. svibnja 1856	od 3. stud. 1855 Br. 4565	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
6 5874	Sellyey Lacko i Emilia, onda Šümeghi Magdalena	Pustakovec dolji (Medjimurju)	6³/₈	2	»	predložkom	Pustakovec donji	3287	30	1. stud. 1855	od 23. listop. 1855 Br. 4409	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
7 6013	Metel Ožegović	Vidovec	15⁴/₈	—	»	varaždinskom	Vidovec	6200	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 4915	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
8 6012	Metel Ožegović	Bela	30⁶/₈	—	»	»	Bela i Cerje	12300	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 1916	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
9 5875	Vugrinčić Gjuro	Petrianec	4¹/₈	—	»	»	Majerje, Petrianec i Družbenec	1650	—	1. svibnja 1856	od 27. stud. 1855 Br. 4895	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
10 5918	Vojkffy grof Šišman	Gregurec	31	—	»	krapinskom	Toplice i Vèrtnjakovec	12400	—	1. svibnja 1856	od 24. stud. 1855 Br. 4696	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856
11 6014	Rudolf baron Beděković kao baštinik pokojnog barona Bedekovića	Bedekovčina	77⁷/₈	—	»	»	Bedekovčina, Komor, Maše Špičkovina itd.	31150	—	1. svibnja 1856	od 4. pros. 1855 Br. 4946	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856
12 5982	Gg. Josipa Pracalić, Ivka Kèrleža, Amalia Ceraj i Otelia Tučić, kao prodatelji dobra na Anu Slerger, i od strane iste na Antoniu Speciary i Juditu Rozgaj	Luka	1⁹/₁₆	—	»	klanjačkom	Pluska	625	—	1. svibnja 1856	od 3. stud. 1855	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856

C. k. županijski sud. U Varaždinu 17. prosinca 1855.

Novak s. r. **Fohn s. r.**

Br. 9455. (21—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 30. lipnja i 18. prosinca 1855 broj 2719 i 5237. polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Antonii od Josipović, za spadavše na dobra Jakovlje i Kurilovec u občinah Jakovlje itd. kotarih Stubica, Zagreb, Sisek, i V. Gorica županii zagrebačkoj, ležeće 33⁵/₈ i 4²/₈ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu sa glavnicom od 13,450 i 1700 fr. srebra, od koje kamate od 1. studena 1855 i 1. svibnja 1856 teći počimlju.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 97. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsko i Slavoniu od god. 1854 — izročnim rokom na 17. ožujka 1856. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjeno dobro ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne,

prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 17. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2 i 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 12. lipnja 1856. u 9 satih prie podne i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do sveršetka naime ove razprave nastavlja s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačene §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu 29. prosinca 1855.

Klobučarić s. r. **Jović s. r.**

Br. 9162. (20—DS.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno - razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje, da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 26. rujna, 11. listopada i 1. prosinca 1855. br. 2166, 3346, 3799, 3843 i 4949 polag odredbah carskog patenta od 2. ožujka 1853. gji. Ani grofici Sermage, za spadavše na dobra Bistrica, Verbovec, Dolec, Prećno i Golubovec, u obćinah Bistrica itd. kotaru sv. ivanskom, dugoselskom, samoborskom zagrebačkom i stubičkom, županii zagrebačkoj ležeće $78^{7}/_{8}$, $14^{6}/_{8}$ $55^{1}/_{8}$, $8^{2}/_{8}$ i $59^{1}/_{8}$ kmetske i dvie željarske naselbine konačno dopitala odštetu i to: a) za dobro Bistrica sa glavnicom od 31,650 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, b) za dobro Prećno sa glavnicom od 5900 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, c) za dobro Verbovec sa glavnicom od 29,050 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855, d) za dobro Dolec sa glavnicom od 3300 fr. sr. i kamatama 1. studenoga 1855, e) za dobro Golubovec sa glavnicom od

---

Br. 4674/gr. (Izv. 6) (3—3)

Oglas

radi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud osiečki, s time do obćega znanja stavlja:

Da je c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu odsudom od 27. studenoga 1855. br. 4894. g. grofu Petru Pejačeviću, kao opravničenom za dobro Retfalu, osiečkog kotara uslied car. patenta od 2. ožujka 1855. razteretno odštetno glavnicu od 14,902 fr. 30 kr. sa kamatom od 1. svibnja 1856. dosudila.

C. k. županijski ovaj sud zato izdaje sliedeći poziva:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice, i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih izkazah i prijavljenjah ustaovljuje se rok do 29. veljače 1856.

Ujedno se za razpravu doznačnu odredjuje ročište na dan 3. svibnja 1856 u 9 satih prie podne pred ovim sudom, kojem ročištu svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi il prijave u propisanom roku predloženi budu tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako sma-

---

und Zimmermanns-Handwerksbetriebe geübt sein, und haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche unter Nachweisung des Geburtsortes, Standes, der Religion, des Alters, der Studien, ihrer bisherigen Dienstesleistung, der vollkommenen Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache, dann der erworbenen Fertigkeit im Rechnungs- und technischen Fache, so wie der Maurer- und Zimmermannshandtirung und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen im Wege ihrer vorgesetzten Behörde sonst aber unmittelbar (die Militärs mit Beachtung der h. Kriegsministerial-Verordnung vom 31. December 1852 Z. 5056) hieramts bis 20. Februar 1856 einzubringen.

Uebrigens hat sich jeder Bewerber noch ein von einer k. k. Baubehörde ausgestelltes Zeugniss darüber zu verschaffen, dass er den Dienstesobliegenheiten eines Wegmeisters vollkommen zu entsprechen fähig sei.

K. k. Comitatsbehörde zu Agram den 24. Jänner 1856.

Br. 295. (Izv.—16) (3—2)

Ubaviest

za vierovnike stiečajne gromade pokojnoga Jakova Pešeka.

C. k. kot. ured kao kot. sud križevački, daje na znanje svima, kojih se dostoji, da je u poslu stiečajnom o gromadi pokojnoga Jakova Pešeka u Zagrebu oporučno preminuvšega na temelju predloga vierovničkog odbora pr. 2. listopada 1854. br. 526. postupak stiečajni odlukom obstojavšeg c. k. zemaljskoga suda križevačkog od 13. rujna 1852. br. 1223. zametnjeni, i putem „Narodnih Novinah" u br. 210. a putem „Oesterr. k. k. Wiener Zeitung" u brojevih 234, 236, i 239. oglašeni ovosudnom odlukom od 31. prosinca 1855. k br. 295./1854 prekinut, i razprava zaostavštine odredjena.

Uslied toga postup će se zaostavštinom ovom polag ustanovah izvanparbenog postupnika, i gradjanskih zakonah.

C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Križevcih 2. siečnja 1856.

C. k. predstojnik,
Kiš.

OGLASNIK.

(Dp.—12) (2—2)

Jedan dućan

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDELJAK DANA 4. VELJAČE 1856. Broj 28.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Napulj, 26. siečnja. Komad željeznice od Nole prieko Palme u Sarno predat je obćem prometu.

Rim, 26 siečnja. Izdala se zapovied da se digne bèrzojavna linia od Rima do Civitavechie i od Foligna put Perugie. Obćine Civitavechia i Perugia ponudile su se same da će namirit dotične troškove.

Livorno, 26. siečnja. Nadanja miru potaknuše žitare da obale ciene. Od pšenice odpade po 2 lire na vrieću (sacco—taljanska miera za žito); kupci se vuku natrag.

Genova, 27. siečnja. Engleski parobrod „Himalaya" otišao je jučer sa 340 momgih za britansku vojsku od ovud u Krim.

Turin, 28. siečnja. Jučer se je uslied važnih depešah u obziru dogovarah za sklopljenje mira dèržalo ministarsko vieće, kojem je i niekoliko dèržavnikah prisustvovalo, koji nepripadaju kabinetu.

Verona, 29. siečnja. Polag jednoga dopisa lista „Gazzetta uffiziale" traju još sveudilj kupljenja za englesko-taljansku legiu u Piemontu

London, 30. siečnja „Morging Post" javlja, da neće istina savezniei na konferencio pozvat Prusiu, no ipak na podpisanje pogodbe mira, ako bi se isti sklopio. Proti Americi izrazuje se „Morging Post" ratoborno.

Turin, 29. siečnja. Govori se veoma izviestno, da će se ovdie podić vierovni zavod.

Paris, 29. siečnja. Francuska i Engleska zaključiše, da neće pristat na primirje već samo na obustavu nepriateljstvah.

Pariz, 29. siečnja. „Constitutionel" donaša članak sliedećega bitnoga sadèržaja: sabor za mir dèržat će se u Parizu; pri tom će po svoj prilici izmedju niemačkih silah samo Austria udioništvovat; u obziru Pruske nije još ništa konačno odlučeno, no na njeno udioništvovanje (participation) nije vierovat (pas a croire).

Tèrst, 31. siečnja. Iz današnjih cienah robe malo se daje zaključit na upliv nadanjah miru, jer su ciene malone svekolike robe sasvim nepromienjene.

Tèrst, 31. siečnja. Cienovnik robe malone nepromienjen, nižje su biljježili samo: vunu, loj, spirit, dalmatinsko ulje, mied, olovo, kotlovinu, kositer i cinak.

Beč, 31. siečnja. Podpisanje prehodnih uvietah za mir neće sliedit u Parizu, već u Beču, jer je time ovladjen knez Gorčakov, a nije mu naloženo da u tu svèrhu otide u Paris. U dotični zapisnik unieti će se pobližje odredbe, koje se običavaju učinit prije, nego se započme delje razprave mira.

Viećanja turskih ministarah o uredjenju važnih unutarnjih poslovah nemaju diplomatična značaja. Do 19. t. m. nije ovim viećanjima prisustvovao nijedan inostrani poslanik a nije toga ni zaiskao. Kad se dovèrše ova viećanja podnieti će se posliedak istih sultanu za potvèrdjenje.

Omerpaša zahtievao je kriepkim načinom, da ga dignu od njegove službe: on bi imao 20. t. m. doći u Carigrad.

Beč, 1. veljače. Kako nam se javlja, depeše očekivane iz Pariza i Londona za barona Bourqueneya, u svèrhu, da uzmognu podpisat predbiežni zapisnik mira, nisu bile još prispiele. Medjutim doznajemo iz dobra izvora, da će dotične depeše prispiet do sutra.

Austrianska carevina.

Iz Beča, 19. siečnja. Njegovo veličanstvo cesar, cesarica i različiti članovi cesarske porodice velikih su darovah priložili na korist nastave za penzie udovicah i sirotah preminavših sviračah.

— Njegovo veličanstvo cesar Ferdinand 27. veljače slaviti će uspomeni dan 25godišnjeg svoga vienčanja s Mariom Anom kćeri nj. vel. pokojnog kralja Sardinie Viktora Emanuela, koje je bilo na 27. veljače 1831.

— Prošaste godine 1855. vienčalo se u Beču 3453 dievojakah, 194 manje nego predjašnje godine. Rodilo se diece 19,349, od kojih 9886 muške i 9463 ženske; usve 1666 manje nego 1854. godine. Umèrlo je 24,941 osobah. Izmedju ovih diece 9776 izpod 10 godinah dobe. Najveći pomor biaše kolovoza mieseca u kom je najžešće sèrda biesnila. U ovoj godini umèrle su 3333 osobe više nego 1854. godine.

Iz Beča 30. siečnja. Za mnoge zemljoposiednike, koji posieduju zemljo-rasteretne zadužnice i iste žele prodat, bit će za cielo milo čut iz izviestnoga izvora, da se je k. povl. austrianski vierovni zavod za tèrgovinu i obèrte već zanimao i sveudilj još zanima kupovanjem zemljo-rasteretnih zadužnicah.

Ova su dielovanja bez sumnje na korist zemljoposiednikah mnogo k tomu doprinicla, da se je povisio hod ovih cienovnih papirah.

Kao što čujemo, podieljuje austrianski vierovni zavod i na neposredna pitanja od strane posiednikah zemljorazteretnih zadužnicah potrebne obaviesti. — Ova okolnost mogla bi bitj važna osobito za one zemljoposiednike, koji su veoma udaljeni od Beča i kadikad na svoju veliku štetu nepoznaju dnevnoga hoda svojih zadužnicah na ovoj piaci ili koji imaju inače bozit se s teškoćami kod prodavanja svojih zadužnicah.

Takovima pruža neposredno sklopljenje posla s austrianskim vierovnim zavodom znamenitu polašicu.

Priobćujemo doknadno kao jedan od najvažnijih političkih spisah našega vremena okružnicu c. k. popečitelja inostranih poslah i cesarske kuće, kneza Buol-Šauensteina knezu Eszterhazy-u, našem poklisaru kod Petrogradskog dvora, poslanu, da ju pridruži poznatim predlozima o pomirenju učinjenim:

U Beču, 16. prosinca 1855.

U govoru koga je V. U. iz ustah samog cesara, našeg preuzmnožitog gospodara razumiela, bit ćete uvidieli potvèrdjenje misli, koja je postojano upravljala politikom N. V. u različnoj dobi obstojećeg rata, koi svu Europu uznemiruje. Vaviek stalan istim načelima, cesar dèrži da bi on dužnost svoju zanemario prama svom narodu i Europi kad bi izostavio u zgodnom času napore svoje upregnuti sada kad vidja sile postavlja medju vlasti vojujuće primirje, za poravnati novi put k odèržanju mira, kojega potreba Europe ište. Uvieren s jedne strane o iskrenim opetovanim izjavljenjima, po caru Aleksandru učinjenim, da mir želi, kada ovaj nebi dostojanstvo, ni čast njegova naroda povriedio, Nj. c. k. apost. velič. hotielo je o tom sporazumieti se sa dvorovima Franceske i Engleske i zato dostojalo se meni dati naručbinu da o tomu predmetu mnienje kabineta od Pariza i Londre izpitam. S našim zadovoljstvom našli smo u ovim kabinetima naklonost takovu da se nadati možemo da oni neće odbaciti izpit i privoljenje uvietah koji su u bitju jamčiti za da se stalni i dugotrajni mir povrati, i da se konačno razmèrsi razmirica koja je povoddala obstojećem ratu.

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

„A šta ti je, Anko, za Boga? — ta dva puta sam te jur imenom zvala, a ti — kao da nečuješ ništa."

„Oprosti, mila majko," reče Anka, pošto joj rumeno lšce još većma porumeni „nisam te čula . . . Niešto sam se zamislila . . . Neznam sama šta mi je."

„Valjda te je od té silne i neobične buke glava zabolela?"

„Nije glava, majko" odgovori poniešto smutjena Anka „več je — ja neznam ni sama što . . . Nu nemaj brige, to će proći."

„Tim bolje. — A sad idemo bèrzo da vidimo kako je u dvorištu varmedjske kuće prostèrt i priugotovljen stol za svu tú gospodu, što će danas tamo biti na obiedu. — Ta moramo i mi da vidimo taj majstorluk starog Jagića, koi se je pred tvojim tatom gradio baš kao da je time nadkrilio istog Bramanta slavnog niekoč graditelja Petrove cèrkve u Rimu."

„Dá, dá" prihvati bèrzo Anka, „idemo da to graditeljsko čudo vidimo."

Mati i ćerka zatim odoše u varmedjsku kuću, a tú bogme bieše šta videti! —

U prostranom dvorištu vidjao se je ogromni i okrugli šator. Dèrveni stupovi, svodovi i krov tog šatora, sve to biaše ovito i pokrito zelenim granama tako, da se je na pèrvi mah zbilja činilo kao da je ta sgrada niekim čudom iz zemlje pronikla. Pod tim šatorom bieše nadalje amfiteatralno namieštjen i prostèrt veliki stol za 350 ljudih. Tú bieše vidieti zavitakah, čašah, sèrčetah s vinom, malih i povećih stakalacah, zatim svakojako voće a i slastice — a sve tako liepo i ukusno poredano, da bi svakom sladokuscu sèrce bilo zaigralo u grudima kad bi to vidio, jer bi si unapred živo bio predstavio, kako će se tú tečno jesti i piti.

Pošto gospoja Mladenovićeva i Anka zatim još nieke u istu svèrhu ovamo došavše gospoje sve dobro razgledaše te dostojno pohvališe nazočnog Jagića, koi ih je kao cicerone pratio, vratiše se opet kući, nadajuć se, da će se večeras na balu i one zabavljati, te tako nadoknaditi ručak taj, gdie samo mužkarci pozvani biahu.

U dva sata poslie pódne započè spomenuti ručak, kog ovdie obširnije opisivati nećemo, budúć je i onako poznato, kako se je prije u domovini našoj takovom prilikom ručalo. Jelo se dakle tú i pilo kako valja — s početka naravno — a to ponajviše iz počitovanja prama pritomnom vèrhovnom županu — potiho, nu pošto se pèrve zdravice nazdraviše i sèrca nazočnih gostih, obodrena vedrim i priaznim licem domaćine, malko razigraše, stane uz potonje zdravice čaše sve to jače zvečiti, te početni šapat pretvori se u sve to veći veseli žamor i glasni razgovor, koi je sve do kraja uztrajao, bez da bi se zato bile u čemu god premašile granice čednosti.

(Dalje sliedi.)

Jošte kazati imademo, da se deržimo povlašteni nadu izjaviti da vlasti iste, pridèržavajući u svoj snazi pravo da uviete mira izjave, koje bi se istim najbolje dopadnule, sasvim tim da su naklone od pravca u početku rata izjavljenog neudaljiti se, neištući osobitih koristih, ograničeći pitanja svoja na same žèrtve koje su potrebite za da pridobrane Europu protiv povratka ovakovih nesretnih zamèršenjah. Obrabren ovakovim izgledom, cesarski kabinet uzeo je na sebe naručbinu pomnjivo da razsudi sadašnji položaj stvarih i osnovu da napravi, na kojoj, po njegovom mnienju može se stalni mir utanačiti. Četiri točke poručbinah, na koje je Rusia pristala, nama se kao najbolji početak za taj posao uzvidiše. Ali da se ustanovi dielo pomirenja, a najviše da bi se izbiegle preprieke koje su dielovanja predjašnjeg sastanka raztèrgnule, našli smo da je najpotrebnie protolkovati ove četiri točke poručbinah na način da budu shodne obćenim koristima Europe; i da ubèrze s jasnim izrazom sklopljenje konačnog ugovora. Posliedica takovog diela nahodi se ovdie u priloženom spisu, na koi kada ratujuće vlasti pristanu, dobiti će snagu predhodnog ugovora pomirenja. Za podpisom ovega spisa uput će sliedit obćeno primirje ratujućih vlastih, a po tom dogovaranje o ustanovljenju uvietah o konačnom dogovoru mira. Vama se dava naručbina gosp. kneže, da ovo dielo, odobreno od Nj. velič. cesara, Rusii predstavite, da ona na isto pristane, zbog česa najvrućie njojzi preporučite da pomnjivo njegov sadèržaj izvidi i njezinu odluku, kojoj veliku važnost dajemo, koliko je moguće prie objavi. Ako, kako se nadamo, predloženje naše primljeno bude, uput ćemo dvorovima Pariza i Londona, svojski preporučiti da i oni na isto pristanu, izjavivši nadu, kojom smo oduševljeni, da se one neće poslužiti pravom, predloženja osobitiih uvietah, koji u koristi Europe i u razmierju takovom budu da obnovljenju mira na put stanu.

Ruski dvor molimo da hladnokèrvno predloženje naše izvidi, mi joj nećemo pominjati velike posliedice koje bi za sobom donielo odbačenje pomirivog puta koi njojzi i po drugi put predlažemo, jeda bi se poštenim načinom obstojeća razmirica razmèrsila i do pomirenja došlo, jer bi prevelika odgovornost odbačenja takovog na nju pala. Mi volimo na njezinu bistroumnost nasloniti se, jer će ona znati sve posliedice toga predvidjeti. Na taj način govoreći dèržimo da smo tumačitelji želje i potriebe ciele Europe. Sad nam drugo neostaje nego obratit se visokom čućenstvu cara Aleksandra, kojeg će previšnja odluka izreći sudbu nad toliko tisućah ljudskih životah. Nadamo se za stalno da će Nj. c. velič. prihvatit se odluke takove kakova odgovara pravój koristi njegovog naroda i potriebama čoviečanstva.

Primite itd.

Buol.

Rusia.

Rimokatolička cèrkva u Rusii — tako piše „Civilta catolica“ — izgubila je smèrtju u posliednje vrieme svoga poglavicu nadbiskupa mohilevskoga i mitropolita svih ruskih rimokatolikah, Ignaca Nolovickoga. Smèrt nadbiskupa preminuvšega u cvietu svoje dobe veliki je gubitak za ruske rimokatolike; no cèrkva mihilevska neće ostat dugo udovom, budući da su se već dogovori zametnuli u obziru izbora nasliednikova.

Talianska.

Piemonteska komora odvietovala je u svojoj siednici od 24. t. m. za osnovu zakona u obziru mirovnicah za osoblje vojničkoga zdravstva i započela je razpravu osnove zakona u obziru zemljarine.

Spanjolska.

Jedno izviestje iz Madrita glasi: „Kraljičina vlada povisila je generale Leymerich, Ruiz i Prim način general-lieutenantah.“ — g. Corradi (dosadanji učrednik novinah „Clamor publico“) naimenovan je poslanikom u Portugalii. — Podignutje vierovnoga društva u Katalonii odobrit će se.

Švajcarska.

Kao što „Franf. Postg.“ piše, gradsko vieće genevsko prognalo je opet biskupa Marileya. On ostavi Genovu dne 21. t. m. posried znatno razjarenih sèrdacah. Sada je opet novo viećanje za uredjenje biskupskih poslovah odredjeno na 7. veljače u Fraiburgu.

Svedska i Norvegia.

U švedskom listu „Wäktare“ novine za dèržavu i cèrkvu čitamo: Počem bi niegdašnji župnik od Lönnberge (u biskupii Linköping) N. P. Ekborn po dvorskom sudu u Göthi u Jönköpingu zbog toga, što je kupio ukradeno cèrkveno srebro proglašen da je lišen svećenskoga dostojanstva i Nj. veličanstvo kralj zabacio njegov priziv, upravio je Ekborn na Nj. veličanstvo molbu, da mu iz milosti oprosti javnu pokoru; Nj. veličanstvo uzelo je na tu molbu obzir na toliko, da ima Elborn miesto javne pokore položit samo tajnu izpovied. Dalja molba Elbornova, da se ostale kazni promiene u globu a izgubitak svećenskoga dostojanstva u suspensiu za nieko vrieme s obvezanostju, da ima za svoj ostali život izdèržavat podpastora, ili ako se to nebi dopustilo, da se njegovoj supruzi dozvole dvie milostinjske godine, za kojih bi ista uživala sve župne dohodke, odbilo je Nj. veličanstvo.

(Narodno kazalište zakasnjeno zbog množine gradje.) „Dva pištolja“ zove se komad, koi je bio na našem jeziku predstavljen na korist g. Freudenreicha mladjega. To je dielo preveđeno po g. Milanu iz niemačkoga i sadèržaj mu je sasvim ini od glasovitoga madjarskoga komada istog imena, no i ovaj je zanimiv i veoma zabavan. Prevod je većom stranom dobar, no nije sasvim prost od germanizmah. Mnogi dosieti prevedeni su od rieči do rieči. U ostalom obćinstvo, koje je tom prilikom mnogobrojnie došlo, nego obično, kad se hèrvatski igra, bilo je veoma dobre volje, i činilo se, kao da se je veoma dobro zabavljalo, budući se je neprestano smejalo i veoma živahno pleskalo. Bratja Freudenreichi, osobito mladji, dobro su izveli svoje zadaće. Adelsheimova i g. Milan dèržahu se takodjer dobro. Gospodične Hybl i Norveg, koje su ovom prigodom pèrvi put hèrvatski igrale, za čudo su dobro izgovarale, malone kao da su rodjene Hèrvatice, premda ni jedna, ni druga negovori hèrvatski. Što nemože marljivost i dobra volja! Zatečeno obćinstvo, odlikovalo ih neizrečenim uzhitnim pleskanjem, no to su podpunoma i zaslužile. Što se njihove igre tiče, netreba nam navest, što su u tom obziru proizvele, jer su našem obćinstvu već odavna iz niemačkih predstavah poznate kao dobre predstavljačice, svaka u svojoj vèrsti. Gda. Kolas i Köck, takodjer dobri članovi niemačkoga družtva, dali su se takodjer mnogo truda da nas obradaju čistim našim izgovorom, no nepodje im tako za rukom kao njihovim drugaricama, premda su i oni u tom obziru mnogo učinili, zašto je i obćom pohvalom njihovo liepo nastojanje okrunjeno bilo G. Köck dopao se je osobito u kvodlibetu s gospodičnom Norvegovom sastavljenom po g. kapelmajstoru V. Mülleru iz samih narodnih napievah, što se tako dopade, da se je pod obćim klicanjem móralo ponovit. Riečju komad i predstavljanje dopaše se veoma, i stoga nedvojimo, da će ta igra još više svieta povući u kazalište, kad se po drugi put dade. *A.*

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

I.

(Dalje.)

U velevojvodstvu Toskanskom zavladaše po Leopoldu II. slična načela kao u Austrii po Josipu II.

Ista se ukinuše tamo većom stranom kratkim, no veoma punim sadèržaja konkordatom od godine 1851. i urediše se osobito razmierja cèrkvene i gradjanske sudbenosti malone isto tako kao u Sardinii i Modeni.

Cesaru Austrie biaše nada svim priuzdèržano veličanstvenim činom pravednosti i pobožnosti staru sistemu Febronianisma, koja je već mnogovèrstno oslabila i izgubila bila svoju varajuću sjajnu sliku podpunoma srušit i očito zabacit i tako božjoj cèrkvi opet podat pristojnu slobodu, da uzmogne spasonosno dielovat na korist čoviečanstva i time „ćudoredne temelje družtvenoga reda i sreće svojih pukovah ponovit i učvèrstit,“ cieneći da mu je sveta dužnost, „odnošenja dèržave prema katoličkoj cèrkvi sa zakonom božjim i s dobro shatjenom koristi svojé dèržave stavit u suglasje.“ (Cesarska povelja od 5. studenoga 1855.) Zato je „konkordat dogadjaj čineći epohu u poviestnici naše cesarevine“ kao što predležeći spis počima podpunim pravom.

S obzirom na predjašnje konkordate i na ono, što je dalo povod najnoviem austrianskom konkordatu, odkud je predstojeća historična cèrta izvadjena, sadèržaj istoga konkordata sastoji se kratkom u sliedećem:

„Ponajprie jamči se svečano katoličkom vierozakonu uzdèržanje.“

„Drugo, priznaje se rimski papa za vidivu glavu katoličke cèrkve postavljenu po bogu i usljed toga neće se dalje svojevoljno priečit izvèršivanje vèrhovne oblasti pripadajuće istomu u cèrkvi.“

„Tretje, i biskupi, koje je po sviedočanstvu odkritja božjega postavio sveti duh, da vladaju cèrkvu božju, imaju u buduće slobodno upravljat svojom svetom službom.“

„Četvèrto, podučavanje i odhranjivanje katoličke mladeži ima se obavljat polag katoličke nauke, gdie s jedne strane cèrkvenoj vlasti a s druge strane katoličkoj dèržavnoj vlasti jamči pristojni upliv.“

„Peto, izvanjska cèrkvena sudbenost, koja je u većoj strani Austrie podpuno bila izčezla i koja inače ipak u drugim zemljama (u Italii, Španii, Francuskoj, Niemačkoj) obstoji i utemeljena je bitno u cèrkvenoj vlasti opet se podiže i njezino razmierje prema gradjanskoj sudbenosti vèrhu duhovnih osobah i stvarih točno opredieljuje.“

„Šesto, pravilo, polag kojega se ima postupat kod cèrkvenoga razdieljenja austrianske monarkie, ustanovljuje se na obće zadovoljstvo.“

„Sedmo, popunjenje biskupiah, kanonikatah i župah tako se uredjuje, da se neuvredjaju interesi ni cèrkve, ni dèržave potvèrdjujući snova i umnožavajući cesarova već odprie veoma razgranjena prava, gdie se nasuprot kao uzvratak jamči cèrkvi, da ova važna prava neće dèržavna vlast izvèršivat u smislu škodljivom samoj cèrkvi i ustupljuje se papi, da u svakoj biskupii može popunit jedno kaptolsko miesto.“

„Osmo, svojina cèrkve proglašuje se svetom i neoskvèrnjivom; u obziru tečenja i uprave njezine imovine neće nadalje više obstojat teretni iznimni zakoni; dèržava uzima takodjer, kao što je to drugdie već odavna bivalo dužnost na sebe, ako bi potrebno bilo, skèrbit za uzdèržavanje duhovnikah i namirivat potriebe katoličkoga obreda.“

„Deveto, pobožni redovi cèrkveni imaju se u duhu njihovoga pèrvobitnoga utemeljenja, po kojem su toliko veličanstvena učinili za cèrkvu i dèržavu, uzdèržavat i upravljat.“

„Deseto, cesar pruža katoličkoj cèrkvi svoju osobitu zaštitu u obziru na njezin božanstveni izvor i njezinu visoku važnost za dobro čoviečanstva.“

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

(D.S. 23) (3—1)

Oglas

Vierovnici natiečajne mase pokojnoga Ferdinanda Gojmerca, pozivlju se ovime pred podpisanog ovèršnog sudca u sudbeni stan c. k. zem. suda zagrebačkog na 10. ožujka t. g. u 9 satih prie podne, da kod razdielbe stiečajne mase Gojmerčeve u osobi, ili kroz svoje punomoćnike prisustvovati mogu.

U Zagrebu, dne 31. siečnja 1856.

C. k. zem. suda savietnik
Cuculić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

Verwaltung der k. k. ... Exoffo An die H...

...d. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 5. VELJAČE ... Broj 29.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — ista. Polugodišnja predplata je za domaće u poviesnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom odpošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od'inio za perviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglašenji posebne članke platjase do 10 linijah 20 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Turin, 28. siečnja. Sinoć nasèrne nietko iz potaje na učredoika Armonie; napadnut težkom tojagom pogodjen svali se obnoznanjen. Sretnom sgodom šešir odbije udarac. Krivac uteče.

Iz Milana, 30. siečnja. Poleg lista „Gazzetta ufficiale" odvietovala je pokrajinska skupština od Sondria za adresu podanosti i zahvalnosti na cesara zato, što je popustio porezu zbog grozdovne bolesti, isto tako i municipalna kongregacia od Monce.

Iz Londona, 31. siečnja. (Izvadak iz prestolnoga govora prigodom, kad se je opet začeo parlament). Ponudivši Austria svoje posredovanje kod cara, pristaše na to saveznici. Primljeni su nieki uvieti, kojimi se nadaju, da će bit moguće položit temelj za sklopljenje obćenite pogodbe mira. Kod raspravah skèrbit će se zato, da se neizgubi izpred pogleda svèrha, zbog koje je poduzet rat. Vojničke priprave neće ni časka prestati, dok se nesklopi shodna pogodba.

Galac, 31. siečnja. Stanje vode na sulinskom uštju dne 22. 8¾ — 9 miet. stopah.

London, 30. siečnja. „Morning Post" javlja sa izviestno, da će Pruska usljed protestacie zapadnih silah bit izključena od konferenciah (?) Kažu da će pogodbu mira i ono podpisat, na da neće sudielovat kod sklopljenja istoga (!)

Austrianska carevina.

U Osieku, dne 31. prosinca 1855. U danas dèržanoj sjednici tèrgovačko-obèrtničke komore, bi od povierenstva komore, koje bi sastavito za pretresanje pitanja vèrhu obèrta i prometa, sliedeće izviestje podnešeno:

(Konac).

Povierenstvo sahranjuje se na najodlučnije protiv toga, kao da bi ono za uzdèržanje sada postojećih načelah t. j. za zbore i traženje dozvole za obèrt, bilo, osim gdie je posliednje kroz narav pojedinih obèrtah nuždno i kroz novu osnovu zakona predvidito, ono izjasnjuje svoje podpuno i najvrućie suglasje, k osnovi slobodnih obèrtah, kao jedinom načelu, koje Austriu u stanje meće, cielo bogatstvo svoje unutarnje sposobnosti kod proizvodah, k razvitku dovesti i ono u obèrtnosti najumetnie protuobèrtnike na obćem polju postići, ako ne još i nadkriliti. Ono moli samo, da se za sada postojećim obèrtničkim poduzetjima vremena dade, da oni svoju silu i snagu, svu svoju mogućnost za izobraženje npreme i ponapnu, te da se mogu na postojećem sveobćem boju oklade sa nutarnjim povierenjem sa uzdanjem u samog sebe i sa nadom na dobar uspieh pouzdati.

Povierenstvo predlaže daklem sliedeća:

1. da se nova osnova zakona publicira, ali s otim ograničenjem da ona tekar na jedan od c. k. popečiteljstva opredieliti se imajući dan u život stupiti ima, tako da se dotlem onim sada postojećim obèrtničkim poduzetjima shodno vrieme za pripravu na tu novu sistemu dopusti;

2 da se kroz to vrieme obèrtničkim poduzetjima koliko je moguće slobodno polje ostavi, i to za povekšanje i podpuno izobraženje svojih obèrtah; i to imenito:

a) da strane kalfe u našu monarchiu dolaziti mogu, i da im njihov dolaz na najmogućnie olakša se;

b) da se svakom obèrtniku ono u pojedinim provinciama za prostu tvorničku dozvolu postojeće pravo podieli, t. j. imenito, da svaki za tieranje svog obèrta može nuždno osoblje tèrgovačko, tehničko pomagajuće poslenike svake vèrsti, i onda ako oni i drugom kome obèrtu prinadleže, da mogu onu stvar koju on pravi dogotoviti, dalje za prugotovljenje i uredu dèrženje onih alatah, koje isti obèrtnik za svoj zanat potrebuje, ipak ne ono osoblje za zidanje i podiranje gradjevinah.

Svi predlozi povierenstva biahu od komore jednoglasno primiti.

Pešt. Loyd piše, da se odložilo obnarodovanje carskoga patenta, kojim se opredieljuje položenje raznih vierozakonah u Austrii, koji nisu rimokatoličke viere, i to iz uzroka, o kojima se različito govori; ali misli da se neće na njega dugo čekati, jer je već od Nj. veličanstva potvèrdjeno. Što se tiče opredieljenja toga zakona, to se govori, da se osnivaju na savèršeno liberalnim osnovima, i svaki u Austrii priposnat vierozakon uzdèržat će se i branit će se od cara i u buduće u pravu obćeg javnog izpunjavanja zakona i u nezavisnom odpravljanju svojih vierozakonskih stvarih. Prelazak od jednog hristjanskog zakona na drugi dopustit će se pod uslovjima, koja su i dosad u običaju bila. U brakovima izmedju katoličkog i drugog zakona mladenacah oglašavat će se u cèrkvi svakoga od njih. U obće se govori, da će se načela, koja su primljena u privremenim uredbama od godine 1849. i u novom patentu podpune sadèržati.

Javljaju nam žalostan slučaj, koi se prie kratkog vremena dogodio u Melencima u Banatu. Jedna mlada iz dobre kuće slo je živiela s mužem a još gore sa svekèrvom, pak da doskoči svom jadu, pribiegne jednoj vračarici ciganki. Ova joj obeća, da će joj pomoći, samo da ju

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Poslie ručka oprostiše se nazočni sa svojim vèrhovnim županom kao domaćinom, dočim ih on prisno opomene da nikako nepropuste doći sa svojim gospojama i ćerkama na večernu zabavu, kamo ih je već prije na običnı način pozvao bio.

Mnogi izmedju gospode Križevčanah, vraćajuć se kući od tog ručka, u zanešenosti svojoj nadahu se za cielo o vèrhovnom županu, da će sigurno on — a nitko drugi — povratiti varmedji njihovoj staru bratinsku slogu, koja bieše u njih potavnielo od nieko doba uslied fakciah niekih sebičnjakah.

To će, dakako, niekim čitateljima za čudo biti, da je najme i u Križevcih u ono doba fakciah biti moglo, al' mi ga uvieravamo, da ih je žalbog tada isto tako bilo kao god i kašnje. A valja još k tomu znati, da su male varmedje i mali gradići — osobito ako bogatstvom neizobilujú — baš pravo ono gniezdo, gdie se leže razkolničtva, koja, budi raznim poticanjem i klevetom, budi poznatim u nas od staro doba jalom i kruhoborstvom gojena, ljude medjusobno tako razdražiti i zle strasti u njima potaknuti mogu, da se nadje medju njima i takovih, koji bi, da samo kako mogu, protivnike svoje u žlici vode utopili. — No buduć da bi nas skupo stati moglo dalnje nabrajanje griehah Križevačkih, te bi nas lahko — a i punim pravom — koi Križevčan zapitao: „Hej komšio, primite se za nos — a zar o sebi i vašem Zagrebu ili Varaždinu — odkale ste, mislim, uprav vi rodom — zar ništa odtuda pripoviedati neznate?" pa zato nećemo da se upuštamo u dalnje slične opazke, već hoćemo da uvedemo čitatelje naše na spomenutu večernu zabavu, koja se je u 8 satih u večer započela.

Mnogobrojne svieće rasvetljivahu liepo ukrašenu i onaj večer za ples odredjenu dvoranu varmedjsku isto tako kao i ostale obližnje sobe, dočim je gradska banda pod ravnateljstvom vèrstnog Bodića svirala liepe i obljubljene glasbene komade za obične tada plese, medju kojimi plesi — mimogred budi rečeno — u ono doba još nebiaše tako zvane „ceperl-polke" buduć da je taj osobite karakterističini, — no od vile Tèrpsikore sigurno neproizticući ples — tek iznašastje najnovijeg vremena — vremena, koje — kao što nieki ljudi tvèrde — u svećemu dakle i u i esthetiki čudnovate napredje.

Jedva što je udarilo 8. satih, i eto se jur u povećem broju pojaviše pozvani gosti, a neprodje iza toga gotovo ni sàt, a već su svi pozvani na miestu bili.

Gospoje i gospodične, štono su se ponamiestile naokolo uz stienu dvorane na stolicama i klupima, sjahu tada osobito vedrim i priaznim licem u bielim i liepim svojim odielima, koja — prem ukusna — ipak ni s daleka tako skupociena nebiahu kao što su dan danas ženske nošnje. Nekoje izmedju tih gospojah i gospodičnah odlikovahu se izvan toga svojom mladostju i liepotom, premda je tù — medju nami govoreć — i takovih bilo, o kojima jur u svoje doba Ovidio reče:

Seu te forte juvat sera et sapientior aetas?
Hoc quoque, crede mihi, plenius agmen erit. *)

Bilo je dakle mladjih i nešto malo starijh, liepih i — „ružnih valjda?" uleti mi pitajuć u rieč koi nestèrpljivi čitatelj ... Bože sačuvaj! već samo manje liepih, jer ružnih ženah nema, barem neće nijedna da bude ružna makar da je živo strašilo — mi pako, kao osobiti štovatelji krasnoga spola, rado popuštamo neka bude na njihovu.

Što se muškog spola tiče, toga je tù mnogo više bilo ne o li ženskoga, al sva tà mnogobrojna gospoda prije pódne još u raznovèrstnim više il manje sjajnim oderama, ukazahu se sada u jednoličnoj cèrnini, u permanentnom njemu fraku i pantalonime, premda je tù i niekoliko vriednih starcah bilo, štono su se ponosili sa svojom dolamom i starim hèrvatskim hlačama na remen, te visokim korduvanskim čizmama sa srebèrnim ostrugama.

Sve je tù bilo veselo. — Mladji sviet zabavljao se je plesom, a nieke malo starije gospoje i gospodične — koje valjda sbog slučajne glavobolji nehtiedoše plesati — zabavljahu se medju sobom vèrlo živahno običnim u takovo doba kritiziranjem — te si umietno izkrivljenim ustima prišaptivahu sve što god koja izmedju njih opazi, zatim si namigivahu i niekim osobitim skašljivanjem davahu potajna te samo njima razumljiva znamenja. Ali sve to nije bivalo iz drugog kakovog uzroka, već samo da im vrieme liepše prodje.

(Dalje sliedi.)

*) Ako ti je s mudrim ili sa starima
Pomoženo? vieruj, tih još više ima.

slaša i pozove mladu iza sela na sastanak. Kad je ova došla, odvede je u jednu jamu, gdie joj rekne da legne, koje ova i učini. Ciganka zapuši zemljom usta nesretne mlade i uguši je tako. Svinarče jedno opazilo je taj dogadjaj i javilo ga je odmah miestnom načelništvu i ciganka je već uhvaćena. To su sliedstva glupoga sujevierja. (Sèrbski dnevnik).

Beč, 1. veljače. Čitamo u austrianskoj korespondencii: „Usled svestranoga prihvata austrianske osnove o predbiežnim uvietima mira, koja je već prispiela do obćega znanja. sakupiše se danas, o 12. uri u podne, zastupnici Engleske, Franceske, visoke porte i Rusie u ministarstvu izvanjskih poslovah, da zajedno s gospodinom grofom Buol-Schauensteinom, kao zastupnikom Austrie podpišu napisnik, kojim će napomenuti predbiežni uvieti mira steći obvezatnu kriepost.

U spisu danas podpisanom ustanovljeno je u načelu sklopljenje primirja imajuće se izvest i pri tom odredjeno, da se imaju izvanredni punomoćnici od pet dvorovah, koji se imaju najdulje za tri nedielje danah računajući od danas sastati u Parizu, izakako formalno podpišu predbiežne uviete mira danas paragrafirane, ovladit, da sklope konačnu pogodbu mira.

Skupštini niemačkoga saveza priobćit će c. k. presidialni poslanik u siednici imajućoj se dèrzat u dojdući četvèrtak sklopljene predbiežne uviete mira.

Nema sumnje, da će visoka skupština u ime niemačkoga saveza toplim sèrcem pristat na posliedak sretno stečeni.

Jedna bèrzojavna depeša iz Varšave donosi žalostnu viest, da je maršal knez Paskievič jutros u 10. satih preminuo.

Cèrnagora.

Na Cetiuje, 27. prosinca. 24. t. m. po star. u veče stigao je ovamo knez i knjeginja s Rieke Cèrnojevića. Do jedno deset danah namierava knez s knjeginjom poći u Tèrst.

Turci kadiluka nikšićkog, od kako su načuli za mir, koi će se skoro ugovarati, kreću se sa svojim uskocima na Omutić i Rudinu, da ono sieno zauzmu, što su Cèrnogorci lietos pokosili, i za koje je već pri kositbi bilo kèrvi. Cèrnegorci doznavši ovo već su se spremili da svoje stare goste dočekaju, pa ili taj doček dovèršivao staru ili započinjao novu godinu, tek hoće svoje da brane i bez kèrvava mača i polјane da nikom nedaju.

C. kr. okruž. načelnik g. Dojmi hodio je u Mostar da predloži paši, da bi nuždno bilo da se mir izmedju Cèrne Gore i Hèrcegovine učini. Paša je na predloge c. kr. povierenika pristao i on će poslati svoje poviereno ljude u Kotor gdie će i cèrnogorski doći, da se mir ugovori u prisustvu c. kr. povierenika. Kako će se mir ugovoriti napried se ništa nezna, samo je toliko izviestno da knez neće za nikakve turske pretencie u smotrenju Župe i Grahova da zna, već hoće označenje granicah, slobodu tèrgovine i da mogu njegovi podanici slobodno po Hèrcegovini kao i turski po Cèrnoj Gori tèrgovati i drugim poslovima hoditi.

Turci za sva ova mirna odnošenja kako do sad tako i u napried imadu jedinstveno Austrii blagodariti, jer da nije ove bilo, drugčie bi se mir ugovarao i sve bi pokrajine graničeće s Cèrnom Gorom bile uznemirene.

Sèrbia.

Beograd, 7. siečnja. Prekjučer izišao je pèrvi broj praviteljstvenih novinah pod imenom „zvanične novine knjažestva Sèrbie“ noseći na zaglavju gèrb sèrbski. One su izašle na cielom tabaku, u formatu niegdašnjeg „sèrbskog narodnog lista“ što je u Pešti izlazio. Osim čisto zvaničnih predmetah i oglasah, ništa drugo nesadèržava. U pèrvom ovom zvaničnom listu izašlo je ustrojenje „vèrhovnog i kasacionalnog suda“ koje je 28. p. m. podpisano.

Pišu sèrbskom dnevniku iz Beograda pod 9. siečnja p. st.: Mogu vas pouzdano izviestiti, da je onaj Sèrbin što je Turčina kod Sokola ubio pušćen i sasvim oslobodjen od daljeg izpitivanja. O tome dogadjaju bilo je prie niekoliko nedieljah u našem *listu*, kao izvod iz *Augsburskih novinah*.

Nizami, koi su sèrbskog oficira na piaci pesnicama napali, osim kazni zatvora još nikakvu drugu kazan nisu izkusili. Nije istina, da su delenekah dobili.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

II.

(Dalje.)

Predležeći spis stavija, izakako je kritički razgledao različna izjavljenja javnih listovah u Niemačkoj, Švajcarskoj, Talianskoj, Franceskoj i Engleskoj, napokon pitanje: Kako dakle glasi javno mnienje o novom austrianskom konkordatu? Na ovo pitanje oslanjajući se na učinjenice odgovara se sasvim izpravno kako sliedi:

„Ako smatramo javne listove kao organe javnoga mnienja, prisiljeni smo priznati, da je u tom obziru dvostruko javno mnienje, jedno na desno, drugo na lievo. Katolici drugih zemaljah podižu svoj glas u radostnoj zahvalnosti k Bogu, koi upravlja sèrca kraljevah, i podieljuju u obilnoj mieri zasluženu pohvalu velesèrdačnom cesaru. Stari nepriatelji Austrie i cèrkve stoje gusto zagomilani na drugoj strani i slikuju konkordat s njegovimi posliedicama na užasni način pa kažu, da se veoma boje za dostojanstvo i budućnost Austrie. Ova prekoredna briga mogla bi malone okužit čovieka, ako se nebi u pravi čas sietio, da se uprav u ovim listovima na svaki korak, koi omèrzla Austria na stazi slave i veličine napried upravlja, idući na susret boljoj budućnosti, vaviek nasèrtje po nepriateljski. Ili jesmo li izkusili, da bi engleski „Times“ Sardinski „Opinione“ ili „Unione“ pruski „National Zeitung“ švajcarski „Bund“ ili „Frankfurter Journal“ veseljem ikad pozdravio ono, što prudi kriepčini i veličini Austrie? Austria može biti mirna; kad taj korak tako razjaruje njene stare nepriatelje, morali su dobro osietit, da su njihove nepriateljske osnove proti Austrii time dobili težak udarac. A kad se utiču pretieranostima i nakazivanjima, da javno mnienje razdraže proti konkordatu, dokazuju time, da nesadèržaje isti ništa u sebi, čemu bi pošteni i mirni ljudi štogod prigororiti mogli.“

Za konkordat izrazuju se listovi „historisch-politische Blätter“ „Deutschland“ „Mainzer Journal“ „Deutsches Volksblatt“ „Augsburger Postzeitung“ konservativni švajcarski listovi „La Civiltà Cattolica“ „L' Armonia“ „L' amico cattolico“ „L' Univers“ „Journal de Bruxelles“ itd. — Proti konkordati izjavljuju se više ili manje žestoko berlinski listovi „Zeit“ „Vossische und Spenersche Zeitung“ „National Zeitung“ „Kölner Zeitung“ „Weser Zeitung“ „Frankfurter Journal“ „Bund“ sa svim manjim neznatnim radikalnim švajcarskim listovima „L' opinione“ „L' unione“ „Le Nord“ „The Times“ itd. „Journal de Debats“ stavlja se na zemljište staroga napoleonskoga konkordata od godine 1801 i nalazi naravno, da nije dobro u austrianskom konkordatu ono, što se neslaže s ovim. List „Independance Belge“ uzima preda se belgianski ustav, pri čem ima naravno koješta korit, jer se u konkordatu neuzimaju u obzir belgiarska već austrianska razmierja.

Boljem putem udari „Augsburger allgemeine Zeitung,“ gdie se medju ostalim nalazi članak veoma vriedan štovanja iz Badena (29. prosinca) iz onoga niemačkoga kraja, gdie se je posliednjih godinah odviš goverilo o takovim pitanjima, koja sada riešava austrianski konkordat i gdie se je do sada u štampi ovoj konkordat ili veoma na kratko napominjao ili gdie su na isti oštro napadali. Da se i ovdie (sviedoči ovaj glas iz Badena nadalje) razveseliše cerkveno misleći katolici austrianskim konkordatom, razumieva se po sebi. No i takovi motritelji, koji nisu ostali na čvèrsto opredieljenom cèrkvenom zemljištu, već se mogu premiestit na gledište obćega razmatranja, nenalaze razloga za takova uznemirivanja i nasèrtanja, koja su se pojavila.“ Zatim sliedi više veoma dobrih pazkah o pojedinim točkama konkordata.

S pravom uputjuje badenski članak na gledište motriteljah, da razjasni različitost sudah, jer u istinu razsudjivanje ovoga konkordata zavisi od gledišta motriteljeva. O pristranosti i jednostranosti gledišta samovoljno izabrana naveli smo već gore kod listovah „Journal de bats“ i „Independance Belge“ dva znamenita primiera. No i drugi konkordatu protivni listovi, poimence niemački pružaju u tom obziru znamenito pozorište i vriedno je truda, da ih podvèrgnemo malenu izpitu. „Isto tako protestanti kao i ponješto prosvietjeni katolici neodobravaju ni najmanje koncesiah načinjenih po Austrii papinstvu.“ U ovim riečma lista „Leipziger Allgemeine Zeitung“ (7. prosinca) naznačeno je najpoželjateljniom kratkoćom i razgovietnosti ono gledište, gdie su se nagomilali nepriatelji konkordata, samo nesmijemo pri tom zaboravit, da se na svakoj strani daje katolicima pridievak prosviećenosti samo pod taj uviet, ako se sasvim ili barem stranom odreknu svoje viere.

(Dalje sliedi.)

Privremeni sčrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 1. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$84\frac{15}{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$86\frac{7}{8}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$76\frac{1}{2}$
dto	» 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	$51\frac{1}{2}$
dto	» $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		252
» » » » , 1839, » 100 »		$137\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »		$105\frac{1}{2}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	56
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$83\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$77\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po		1040
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$487\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavne-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		330
dto dto s plaćanjem na rate		$365\frac{3}{4}$
Dionice sieverne železnice . .	po 1000 f.	$2427\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke železnice »	500 »	
» šoprunsko-malobečke » »	200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske železnice . . «	250 »	256
» požunsko-tèrnovačke železn. 1-og izdanja . . . »	200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	662
» » Lloyda u Tèrztu . »	500 »	$477\frac{1}{2}$
» budapeštanskog lančanika »	500 »	
» c. k. povl. austrianske-dèržavnog železničkog družtva po 200 foriat.		
» Gjurske železnice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	$88\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current	»	$106\frac{3}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$105\frac{1}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	$124\frac{1}{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	$77\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$106\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga	»	10-24
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	107
Marseille za 300 frankah	»	124
Pariz za 300 frankah	»	124
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	$109\frac{1}{8}$
Bukurešt za 1 forint	parah	258
Carigrad za 1 forint	parah	465
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$11\frac{1}{2}$
Srebro od 1. veljače	$8\frac{3}{4}$

SLUZBENI LIST.

(D.S. 23) (3—2)

Oglas

Vierovnici natiečajne mase pokojnoga Ferdinanda Gojmerca, pozivlju se ovime pred podpisanog ovèršnog sudca u sudbeni stan c. k. zem. suda zagrebačkog na 10. ožujka t. g. u 9 satih prie podne, da kod razdielbe stiečajne mase Gojmerčeve u osobi, ili kroz svoje punomoćnike prisustvovati mogu.

U Zagrebu, dne 31. siečnja 1856.

C. k. zem. suda savietnik
Cuculić.

Br. 6014. (2—Izv.) (3—3)

Oglas

za doznačenje zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

C. kr. županijski sud varaždinski, za doznačenje razteretno odštetnih glavnicah što polag carskog patenta od 2. ožujka 1853 c. k. zemska razterećujuća komisia za Hèrvatsku i Slavoniu u dole naznačenom izkazu pronadje, propisom §. 26. carsk. patenta od 16. siečnja 1854 dèrž. zak. lista, kom. VIII. br. 23. izdaje sliedeći poziv:

1) Da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèržav. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjenja dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje;

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče;

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja;

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1. 2. i. 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potieranja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačenoj.

Podnesci ovih izkazah i prijavljenjah imadu u niže opredieljenom i neprekidnom roku predloženi biti.

Ujedno za razpravu doznačnu krepostju niže naznačenog izkaza odredjuju se ročišta pred ovo c. kr. sudište, vazda prie podne u 9 satih započeti se imajuća, kojima ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi ili prijave u propisanom roku predloženi budu, tim sigurnie ili u osobi, ili kroz punomoćnika dojti imadu, čim u protivnom sličaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnesli nisu

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umiestjenje u priašnje stanje miesta neimade.

Broj tekući i exhibitički	Naznačenje: Vlastelina	Naznačenje: Dobra	Broj odštetnih: podaničkih naselbinah	Broj odštetnih: željar. naselbinah	Ove leže: u županii	Ove leže: u kotaru	Ove leže: u občini	Iznosak odštetne glavnice u srebru: fr.	k.	od ovih teku kamate od	Naznaka razbistriteljne presude zemske razteretjujuće komisie	Podnesci izkazah i prijavljenjah imadu se predložiti do	Ročište za razpravu doznačnu
1 5981	Erdödi grof Gjuro	Novimarof	$149^6/_8$	—	varaždinskoj	topličkoj	Magjaro, Kèrč, Remetinec, Stermec, Podevčevo, Grana, Makoišće i Moščenec	59900	—	1. svibnja 1856	od 27. studena 1855 Br. 4609	27. veljače 1856	28. travnja 1855
»	»	»	$213^2/_8$	1	»	varažd. i topličkom	Kameno gorica, Jelenmetinec, Galatoščak i Podruta, Topličica, Krapinivec, Topličica, Krapinica itd.	85350	—	1. svibnja 1856	od 27. stud. 1855 Br. 4609	27. veljače 1856	28. travnja 1856
»	»	Moslavina	167[illegible]	$16^1/_4$	zagrebačkoj	moslovačkom	Mikloška, Selišće vlaško, Gračenica, Voloder, Krivaj, Osekovo, Potok, Stružec itd.	67991	40	1. studenoga 1855	od 25. kolov. 1855 Br. 3457	27. veljače 1856	28. travnja 1856
2 6011	Rukavina baronica Cicilia	Belec	$69^5/_8$	—	varaždinskoj	zlatarskoj	Belec i Batina	27850	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 4976	27. veljače 1856	28. travnja 1856
3 5876	Farkaš Mirko	Lovrečina	$34^{16}/_{67}$	—	zagrebačkoj	vèrbovačkom	Lovrečina	13689	33	1. svibnja 1856	od 24 stud. 1855 Br. 4751	27. veljače 1856	28. travnja 1856
4 5917	Petrac Mirko i Franjo	Mihovljan	$^1/_2$	—	varaždinskoj	zlatoborskom	Mihovljan	200	—	1. svibnja 1856	od 17. stud. 1855 Br. 4697	1. ožujka 1856	5. svibnja
5 5873	Oršić grofica Katarina kroz kuratora Oršić grofa Stiepana	Zajezda	$38^3/_8$	—	»	krapinskom	Zajezda i Budinšćina	15350	—	1. svibnja 1856	od 3. stud. 1855 Br. 4565	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
6 5874	Sellyey Lacko i Emilia, onda Šümeghi Magdalena	Pustakovec dolj ni (Medjimurju)	$6^3/_8$	2	»	predložkom	Pustakovec donji	3287	30	1. stud. 1855	od 23. listop. 1855 Br. 4409	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
7 6013	Metel Ožegović	Vidovec	$15^4/_8$	—	»	varaždinskom	Vidovec	6200	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 4915	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
8 6012	Metel Ožegović	Bela	$30^6/_8$	—	»	»	Bela i Cerje	12300	—	1. svibnja 1856	od 1. pros. 1855 Br. 1916	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
9 5875	Vugrinčić Gjuro	Petrianec	$4^1/_8$	—	»	»	Majerje, Petrianec i Družbenec	1650	—	1. svibnja 1856	od 27. stud. 1855 Br. 4895	1. ožujka 1856	5. svibnja 1856
10 5918	Vojkffy grof Šišman	Gregurec	31	—	»	krapinskom	Toplice i Vèrtnjakovec	12400	—	1. svibnja 1856	od 24. stud. 1855 Br. 4696	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856
11 6014	Rudolf baron Beddeković kao baštinik pokojnog barona Bedekovića	Bedekovčina	$77^7/_8$	—	»	»	Bedekovčina, Komor, Maše Špičkovina itd.	31150	—	1. svibnja 1856	od 4. pros. 1855 Br. 4946	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856
12 5982	Gg. Josipa Pracalić, Ivka Kèrleža, Amalia Ceraj i Otelia Tučić, kao prodatelji dobra na Anu Slerger, i od strane iste na Antoniu Speciary i Juditu Rozgaj	Luka	$1^9/_{16}$	—	»	klanjačkom	Pluska	625	—	1. svibnja 1856	od 3. stud. 1855	1. ožujka 1856	6. svibnja 1856

C. k. županijski sud. U Varaždinu 17. prosinca 1855.

Novak s. r. **Fohn s. r.**

Br. 9160 (DS. 5.) (3—3)

Oglas

peradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da je c. k. zemaljska komisia za razterećenje zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii likvidacionalnom presudom od 24. sèrpnja i 4. prosinca 1855 broj 3092, 3099, 3100. i 4921. polag odredbah carskog patenta od 2 ožujka 1853. gosp. Lavinu baronu Rauchu, za spadavše na dobra Šenkovec, Lužnica, Pušća i Vukšinec, u občinah Šenkovec, itd. kotarih zagrebačkom, samoborskom i stubičkom, županii zagrebačkoj, ležeće $6^4/_8$. $83^3/_8$ i $23^7/_8$ kmetske naselbine konačno dopitala odštetu i to: a) za dobro Šenkovec sa glavnicom od 2600 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., b) za dobro Lužnica sa glavnicom od 33,350 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., c) za dobro Pušća sa glavnicom od 8150 fr. sr. i kamatama od 1. studenoga 1855., d) za dobro Vukšinec sa glavnicom od 9550 fr. sr. i kamatama od 1. svibnja 1856.

Uslied toga odredjuje se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. list, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. — izročnim rokom na 15. ožujka 1855. s pozivom:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok itekavši koncem travnja 1854 na odštećena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koji mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od ka-

matah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied ukujižbe svojih tražbinah, ishodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštećeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka 15. ožujka 1856. jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno ovime ročište na 19. svibnja 1856 u 9 satih u jutro i ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave nastavlje s tom primietbom, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, dodi imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. *l.* f) proti zanemarenju roka izročenoga i proti zostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 29. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Br. 8942. (DS.—357) (3—3)

Izrok.

C. kr. zemaljski sud u Zagrebu, kao sud rudarski i stiečajni daje na znanje, da je na molbu po g. Dr. Augustu Budinskomu, kano upravitelju Dr. Zinnerove stiečajne mase, predanu u porazumljenju s gospodinom Ljudevitom Vrabcem, kano zastupnikom iste mase, dozvolio, da se na javnoj dražbi proda željezni rudnik s talionicom, (Eisen-Berg- und Hüttenwerk) ležeći u rudah u hèrvatskoj u samoborskom sudbenom kotaru i spadajući na spomenutu ovozemnu partikularnu stiečajnu masu, te polag kridalnog inventara procienjeni na 562,769 fr. 19 kr. sr., sa svimi pristojaliŝti, kamo se protežu zemljišta, kano sastojne čestice rudnika, zatim zgrade, rudnička sprava, mašine i druge potrebštine (utensilia) naprave, zalihe u rudi i tvorivu (Erz- und Materialvorräthe) rudarsko ortačtveni predujmi i aktiva, pogodbe sklopljene o siečivu dèrvah itd.

Za obavu dražbe ove odredjuju se dva ročišta na dan 28. Ožujka i 28. travnja 1856. svaki put u 10 satih prie podne u viećničkoj sali ovog suda zemaljskoga, s tim dodatkom, da će se ove rudničke nepokretnosti, ako kod pèrvog roka nebi hteo nitko ponuditi barem procienbenu cienu, kod drugog ročišta prodat i izpod procienbene ciene; da zatim svaki, koji želi biti kupac, prie nego započne dražba, položi u ime dražbene jamčevine (vadium) 10,000 fr. sr. a kupac da 10 po stotni iznosak, koji se ima izvodit iz najveće ponude, odmah preda u ruke dražbenoj komisii, dotično da svoju dražbenu jamčevinu do iznoska toga dopuni, pa da daljni ostatak kupovnine počamši od dana kopa ukamati po 5% te ga (ostatak) onda po uputu dražbenih uvietah, koji se zajedno s procienbom i izvadkom rudne knjige slobodno mogu uviditi u ovosudnoj pismari, pod pretnjom tu ustanovljenih (u samih uvietih) pravnih posliedicah položi, ili obredjene stavke od nepokretnoga zaloga (liquidirte Satzposten) polag reda pèrvenstva, dokle najveća ponuda dosiže, u sporazumljenju s istimi vierovnici od nepokretnoga zaloga za platež primi u istih rokovah. Povèrh toga imade kupac izvan najveće ponude još na se uzeti, pa za 4 nedielje izplatiti i novčane zaostatke, koji su se, buduć iztiču iz ugovorah o siečenju dèrvah, prie ili poslie otvorena stiečaja nabrali, i koji, na koliko je poznato, dosada iznašaju 3365 fr. 26 kr.

Napokon se svi oni, koji misle, da su upisom u javne knjige stekli pravo pèrvenstva ili pravo hipotekarno na dražbi podvèrženi rudnik s pristojališti u rudah ovim pozivlju, da takove (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovog prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisat, ako bi se njih razdieljivala kupovnina, i ako bi se oni izključit morali od kupovnine, na koliko bi se ista izcèrpila spomenutim razdieljenjem.

U Zagrebu 19. prosinca 1855.

Klobučarić. Jović.

Nr. 11545. (DS.—22) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Zur Besetzung einer Wegmeisterstelle in Berdovec, womit ein Jahresgehalt von 300 fl. verbunden ist, wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welce diese Stelle zu erlangen wünschen, müssen vollkommen gesund und rüstig, des Lesens und Schreibens kündig, im Rechnungs und technischen Fache und zwar besonders in Maurer- und Zimmermanns-Handwerksbetriebe geübt sein, und haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche unter Nachweisung des Geburtsortes, Standes, der Religion, des Alters, der Studien, ihrer bisherigen Dienstesleistung, der vollkommenen Kenntniss der deutschen und kroatischen Sprache, dann der erworbenen Fertigkeit im Rechnungs- und technischen Fache, so wie der Maurer- und Zimmermannshandtirung und zwar, wenn sie bereits im öffentlichen Dienste stehen im Wege ihrer vorgesetzten Behörde sonst aber unmittelbar (die Militärs mit Beachtung der h. Kriegsministerial Verordnung vom 31. December 1852 Z. 5056) hieramts bis 20. Februar 1856 einzubringen.

Uebrigens hat sich jeder Bewerber noch ein von einer k. k. Baubehörde ausgestelltes Zeugniss darüber zu verschaffen, dass er den Dienstesoblie, genheiten eines Wegmeisters vollkommen zu entsprechen fähig sei.

K. k. Comitatsbehörde zu Agram den 24. Jänner 1856.

Nr. 3916. (Izv.—25) (3—1)

Editto.

L. I. R. Pretura urbana di Fiume notifica col presente essere stata presentata, dal venerabile Capitolo Collegiale di Fiume, a mezzo dell' avvocato sig. Giovanni Renaldy, petizione contro Maria Ved. di Giuseppe Bastiancich, Giuseppe, Antonio ed il minorenne Ignazio Bastiancich ora assente, in punto di pagamento di 129 fr. 31 kr. di capitale c. s. c. ed essersi deputata aula al di 9. Febbrajo 1856 ore 9 antimeridiane. Si avverte quindi esso assente coimpetito essergli stato nominato acuratore l' Avvocato sigr. Gotthardi affine lo rappresenti a suo pericolo e spese nella suddetta controversia, che verrà trattata a tenore di legge.

Col presente editto, che avrà Forza di legale citazione ed intimazione, si rende inteso il coimpetito ed assente Ignazio Bastiancich, prechè possa, volendo comparire in persona od istruire il deputatogli curatore di tutti quei mezzi di prova o documenti che credesse opportuni a propria difesa, ovvero indicare a questa Pretura un altro Procuratore a sicurezza dei proprii diritti.

Dall' I. R. Pretura urbana.

Fiume li 10 Novembre 1855.

Br. 3173. (17—Izv.) (3—2)

Dražba.

Od strane c. kr. županskog suda u Osieku, stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbu dotičnih nasliednikah pokojnog Antuna Neumayera dobrovoljna javna dražba ostavštinske u gornjem gradu Osieku pod br. 287. ležeće kuće i livade u Lipiku pod br. 825, nalazeće se dozvoljena, te u tu svèrhu rok za dan 4. veljače 1856. u 3 sata poslie podne u istu gore napomenutu kuću opredieljen s tom primietbom da će se u slučaju, ako se kod pèrve dražbe upitna kuća i livada, za ili nad liebenom cienom u 5000 for. odnosno 300 for. sr. sastojećem prodati mogla nebi, daleja druga dražba na dan 4. ožujka 1856. takodjer u 3 sata poslie podne dèržati.

Uvieti dražbeni mogu se ili kod iste dražbe, ili i prie još u navèdnima uredovnima urama kod ovosudnog odpravništva uviditi.

Ujedno svi oni, koji na prevedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, pozivlju se da dotična potrebovanja svoja u gori naznačenima rokovi pod pretnjom zakonitih posliedicah kod c. kr. županskog ovog suda najave.

C. k. županijski sud.

U Osieku 21. prosinca 1855.

Br. 15. (Izv.—34.) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured pakrački kao sud poziva ovim svekolike, koji bi iz ostavštine u Pakracu preminuvših Dionisie Lučić, udove Marie i dotično sina Mihajla Lučić, ma pod kojim naslovom štogod tražiti imali, da tražnju svoju kod c. k. kot. ureda ovoga, do izmaka tri mieseca danah od 1. veljače t. g. računati se imajućih dokažu, inače će se iz ostavštine protičuća svota u smislu oporuke preimenovate Marie udove Lučić izručiti.

C k. kot. ured pakrački kao sud.

U Pakracu, dne 20. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:

Bošnjak.

Nr. 11502. (Izv.—30) (3—1)

Licitations-Ankündigung.

Von Seite der gefertigten k. k. Comitatsbehörde wird hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Herstellungsarbeiten und Aufsetzung eines Wetterableiters an der Pfarr- und Kathedralkirche zu Bribir bei dem k. k. Bezirks-Amte Crikvenica am 14. Februar l. J. in den Vormittagsstunden im öffentlichen Licitations Wege werde abgehalten werden.

1) Der Fiskalpreis ist auf 758 fl. 37¹/₄ kr. und 108 Hand-Robotliage voranschlagt.

2) Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen; haben am obbenannten Tagen zu Crikvenica vor Beginn der Licitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen, als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbothe sowol in schriftlichen Offerten als auch mündlich vor der Comission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anboth deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein, und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speciellen Licitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.

3) Die diessfälligen Pläne, Voranschlag, Preistariffe, die summarischen Kostenüberschläge, dann die allgemeinen und speciellen Versteigerungs- und Baubedingnisse können bis zum Licitationstage bei dem Bezirksamte in Crikvenica eingesehen werden, am Versteigerungs Tage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitats-Behörde.

Fiume am 23. Jänner 1856.

Br. 8511 (Izv.—18) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. županijskog suda riečkog objavlja se, da je priminula u ovom gradu na dan 7. siečnja t. g. Katarina udova pokojnoga Ivana Spadoni bez oporuke.

Budući je c. kr. županijskomu sudu ovomu nepoznato, kojim osobam pripada pravo nasliedstva na njezinu zaostavštinu; pozivaju se svi oni, koji imaju kakovo pravo na rečeni imetak, da ga u rok jedne godine, računajući od dana nazočnoga izroka, prijave pri c. k. županijskom sudu ovomu i tako, da podnesu dotična svoja očitovanja nasliedbena, dokažu svoje pravo nasliedstva, jer u protivnom slučaju zaoštavštinu, za koju je kao skèrbnik imenovat odvietnik g. Faustin Suppe, biti hoće razpravljena samo sa onimi, koji budu se kao baštinici prijavili, i budu pravo nasliedstva dokazali. Dio ostavštine, ili pako sva ostavština, ako se i za koju stran nitko ne prijavi, kao zapuštena pripasti hoće na hesan dèržave.

U Rieci, dne 28. studenoga 1855.

Predsiednik: Tosoni. Marochino.

Nr. 44. (Izv.—27.) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Durch den Tod des Franz Kinčić ist im Bereiche des Požegaaer Baubezirkes für den districkt Bektež eine Wegmeisterstelle mit dem Gehalte jährlicher 300 fl. CM., welcher aus dem Landesconcurenzfonde bezogen wird in Erledigung gekommen.

Diejenigen welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre mit den erforderlichen Belegen versehenen Gesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Staatsdienste stehen, durch ihre vorgesetzte Behörde, sonst im Wege des Bezirksamtes ihres gegenwärtigen Aufenthaltes bis 20. Februar d. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten.

Zur Erlangung obige Stelle ist erforderlich:

1. Dass der Bewerber vollkommen gesund und rüstig ist.

2. Dass er gut lesen, schreiben und rechnen, und wo möglich soviel zeichnen könne, als zu einem Bauhandwerksbetriebe nothwendig ist.

3. Die Bewerber aus dem Civilstande dürfen das 40 Lebensjahr nicht überschritten haben.

4. Jeder Conkurent hat übrigens in seinem eigenhändig geschriebenen Bittgesuche dessen Geburtsort, Religion, Stand Befähigung und die Kenntniss der kroatischen Spache zu dokumentiren, und zudem ein von einer k. k. Baubehörde ausgestelltes Zeugniss beizubringen, welches ausdrücklich dessen Befähigung zu diesem Dienstposten beglaubigt.

5. Auf jene, welche in der Artillerie, im Sappeur, Mineur, oder Pionier Corps gedient haben, wird vorzüglich Rücksicht genommen werden.

Požeg am 22. Jänner 1856.

Für den k. k. Comitats-Vorstand

der k. k. I. Comitats-Comissär.

Car.

Nr. 458. (Izv.—22) (3—1)

Avvertimento.

L. I. R. Pretura qual Giud. Distrettuale di Buccari invita tutti coloro i quali credessero di avere delle pretese creditorea di confronto alla giacente massa del fù Nicolò Accurti di Buccari morto ab intestato li 17. Febrajo a. p. di insinuare i loro titoli all' aula fissata all' uopo li 20 Marzo a. c., ovvero di produrre in iscritto entro il detto termine le loro eventuali domande, poichè in caso diverso, qualora la facoltà verebbe esaurita dagli infinnati crediti, ai non comparsi non rimarebbe altro diritto se non chè in quanto proflunete od assicurato da pegno.

I. R. Pretura qual Giud. Distrettuale.

Buccari 3. Gennajo 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Carsko-kr. službene
NARODNE NOVINE.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 6. VELJAČE 1856. Broj 30.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike za čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasbili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Turska.

Carigrad, 26. prosinca. Turci su se jako uzburkali. Kod svietine je veliki grieh, što je sultan primio francuski kèrst. Ni sami turski prosjaci nehtiedoše upotrebiti priliku predavanja ordena, da prose milostinje.

Francuski konzul Legen, koi je iz Teherana u Carigrad došao, pripovieda, da su Persianci oduševljeni što su Herat zadobili. Dakle će biti istina, da je Herat pao, i da to nije tek samo slučajno bilo.

Rusia.

Reforme i ogranizacie u Poljskoj, koje su se prekinule zbog bolesti kneza namiestnika, opet su se počele i vele, da će se svèršiti pored bolesti knezove. Najprie kažu, da će se kraljevstvo razdieliti na tri provincie miesto dosadašnjih 5 guberniah. Provincialni glavni gradovi bit će Varšava, Ljubljin i Radom. U svakoj od ovih imat će gubernator vojničku i gradjansku vlast u rukama. On će biti samo namiestniku podložan. Financia će zavisiti jedino od ministra financie u Vàršavi.

Ukazom 31. kolovoza 1855. godine Njeg. velič. car Aleksander blagoizvolio je naimenovati praporšćika Polevoja kod artillerie Kostića, vitezom kolajne sv. Anne četvèrtoga razreda (na sablju) s nadpisom za hrabrost: „V vazdajanie otličnago mužestva, primiernago hladnokrovija, i rasporjaditeljnosti, okazanjih im ve vremja bombardirovanija Anglo-Francuskim flotam krieposti Sveaborg“. (G. Kostić je Sèrbin, koi se u ruskoj vojničkoj službi nahodi, i koi se i iz dalnjih predielah sieća svoga zavičaja, kao što to dokazuje niekoliko piesamah njegovih, štampanih prošle godine u „Sedmici.) U.)

Pišu jednom francuskom listu, da ruska flota u baltičkom moru ima 225 topovnih šajkah, od kojih su 40 komadah parobrodi i novi. Ostale su opravljene i osobito imaju teške topove. Tri vintovna parobroda skoro će se dovèršiti u Kronštatu; oni imaju 84 topa. I dvie vintovne fregate po novom načinu od 40 topovah skoro će se dovèršiti. Tri vintovne korvete gotove su i samo treba da se oružaju; njihove mašine jake su 160 konjah. U velikoj livnici u Petrogradu dan i noć radi se. I u Kronštatu je velika dielateljnost pod obèrstarom Pihelštajnom, koi je u Sevastopolu nad gradskim topovima bio.

Arhangelsk će se još većma ukriepiti. Namieravaju više bateriah namiestiti sa velikim topovima. Pristanište kažu, da će se zatvoriti tako, da se nemogu nepriateljske ladje približiti. I posada gradska je umnožena.

Azovsko more pokriveno je pored obalah prilično ledom. Jedan Timesov dopisnik iz Kèrča boji se, da neće Rusi od Tamana prieko leda na njih, a kako veli, saveznici nemaju tamo ni municie zadosta ni topovah.

I iz Kinburna piše, da se boje Rusah iz Očakova, da neće doći, da im ladje popale, što su u ledu kao okovane.

Petrograd, 24. siečnja. Uzemši u obzir, da je dosadanji rat u Krimu i u Kamčatki proizveo toliko gubitka medju pomorskim oficirima, odvažilo se Nj. veličanstvo car podić u ovdašnjem zboru pomorskih kadetah još 60 novih miestah.

Onomadne dèržalo je ravnateljstvo rusko-amerikanske kumpanie siednicu i ustanovilo dividendu za godinu 1854 na 80 rubaljah za akciu. Najnovie viesti od naselbinah jesu od 20. listopada p. g. i polag istih bilo je sve u najboljem stanju. Upèrkos tomu što su im oteti pojedini brodovi i što su im drugi bili prisiljeni da praznuju, čini se, da nije rat kumpanii, koja je za gospodovanje Rusie na istoku toli važna, baš nikakve štete učinio, koju nebi vraćajući se mir u veoma kratko vrieme naknadit mogao.

Engleski listovi mudruju o raznim predmetima. Times opet jadikuje, što Englezi neumiše ništa učiniti ruskoj kamčatskoj floti. One se čisto stidi engleskih mornarah, što propustiše tako zgodnu priliku, da učine kraj ruskoj sili u tamošnjim morama. Kaže, da su se Rusi na očigled nepriatelja majstorski natrag povukli, i da su sa svojim ladjama put prokèrčili, kojim bi lakše ladje engleske mnogo bolje mogle prodrieti. — U jednom dopisu Timesovom iz Pariza vèrlo se strogo pretresa onaj Moniterov članak o senatu i tako zvani francuski ustav.

Očitovanje.

U ovdašnjem „Katoličkom Listu“ br. 36 od 8. rujna p. g. priobćen je nieki iz „Wiener Kirchen-Zeitung-a“ br. 69 vierno prevedeni članak pod naslovom: „Pogreb bez svećenika,“ u kom se pripovieda, da se je u Belgii sastavilo družtvo od nadri-prosviećenjakah, koji osim drugih zabrazdnih načelah imaju takodjer i to beznabožno, ili mnogo više protunabožno načelo, da kod pogrebah izključuju svešteničku pratnju tvèrdeći, da je ista suvišna, pače prosvieti protivna. Učredničtvo „Kat. Lista“ dodalo je tomu članku kratku iz Wiener Kirchenzeitunga izvadjenu sliedeću primietbu: „Mi smo vèrlo željni znati, kako će se to družtvo slobodnog pogreba dalje razvijati, jer je ovo opet jedna prilična epizoda, koja u knjizi budalaštinah uz ostale ludorie 19. vieka paradira.“ Isti članak uvèrstilo je pod mojom firmom bivše učredničtvo „Narodnih Novinah“ u taj list br. 210 od rieči do rieči iz „Katoličkog Lista,“ izpustivši ipak zaključnu primietbu spomenutih časopisah. To se je dogodilo u jedno vrieme, kad sam ja na mom dobru radi nahladne glavobolne groznice uz liekarsku pomoć više danah u postelji ostati morao te tako u stanju bio nisam učredjivanju mojih novinah ma najmanju samo pozornost pokloniti. Pogriešeno je bilo svakako u tome, da je učrednička primietba „Kat. Lista“ izostavljena bila izpod pomenutog članka u „Narod. Novinama“: slučilo se to u hitnji radi štednje prostora kod učredjivanja novinarske gradje, ili je učinio to moj sudielovatelj i tadašnji namiestnik u čvèrstom uvierenju o nepoborivoj vieri čitateljah Narod. Novinah u Hèrvatskoj, Slavonii i Dalmacii, koji u svom pobožnom duhu nesamo da neće naći nikakva povoda sablazni kod pomenutoga novinarskoga članka, nego će i sami kratki biti izostavljenu, u ostalom skoro odviše tolerantnu i kratku primietbu kod čitanja istoga članka, koi se njihovomu načinu mišljenja i ćutjenja najoporie protivi, svojim zdravim umom mnogo temeljitie i obširnie nadomiestiti.

Kao što dakle dopuštam, da je u tom faljeno, tako s druge strane mislim, da o bivšem mom sudielovatelju smiem uvieren biti, da to nije iz nikakve zle namiere učinjeno, najmanje pako u nakani, koga u vierozakonu smesti, u vieri oslabiti ili dostojanstvo svećeničkog stališa pogèrditi. U tom mišljenju podkriepljuje me jošte većma sliedeći izraz sadèržani u opravdanju, od pomenutoga sudielovatelja na mene pismeno upravljenom: „Stranputnu kakovu namieru, mislim, gospodine car. savietniče, da ćete mi tim manje pripisati, budući ste osviedočeni, da mi jur radi moga privatnoga, doista ne sjajnoga, položaja daljni obstanak ovog lista pri sèrcu biti mora, i budući Vi dobro znate, da je ovaj list tečajem dvadeset i jedne godine, odkako ste ga naime Vi utemeljili, katoličko svećenstvo ne samo dèržalo, nego mnogo više upravo govoreći i uzdèržalo: jer kad bi se meni mogla podmetnuti zločesta kakova namiera, to bi ona samo u tom sastojati mogla: da sam ili za gorenavedeni Absurdum hteo proselite iliti pristaše kùpiti, što je kod naših katoličkih, a osobito sveštenićkih čitateljah nesamo smiešno, nego i bezumno pomisliti; ili pako da sam hteo istim čitateljima, a dotično predplatnicima omraziti ovaj naš list, s kojega daljnim obstankom je ipak ponajbliže i moja existencia skopčana“.

Premda se ovim izjasnjenjem stvari, kao što se je dogodila, riešenim čuvstvujem kako od svakog učastvovanja i upliva kod učinjene pogrieške, tako i od svake odgovornosti: mislim ipak, jer je mogućnost sablazni pružana jednim pod mojom firmom izlazećim listom, mislim, rekoh, ipak da sam vierozakonu, što ga izpoviedam, zatim momu osobitom počitanju svećeničkog stališa naše cèrkve, koje sam vazda dielotvorno zasviedočavao, kao i momu imenu i značaju obvezan javno izdati sliedeće dobrovoljno očitovanje u tom predmetu i sebe s ovom javnom izpoviestju ograditi proti svakomu nedostojnomu podozrievanju.

Ja sam prie svega, kao što sam vazda bio, iskreni priatelj i privèrženik ćudorednoga gradjanskoga družtva. Nikada mi nije ni s daleka na um palo, da odobrim one sanjarie stanovitih sadanjih nazovi-prosviećenjakah, koji bi u svojim prenapetim obsienama pod naj šareniim izlikama od napredka i duhovnoga oslobodjenja divljemu prirodnomu životu u zajedničtvu sa zvieradi šumskom prie pèrvenstvo dali, nego li da u ćudoizpravnom gradjanskom družtvu svoju čoviečansku čast načinom, koi odgovara uljudnom i historičko-dosliednom razvitku, uzdèrže i u zakonitom savezu kriepostnih ljudih potraže jemstvo njihova blagostanja. Takovim načinom dèržeći gradjansko družtvo kao pèrvi temeljni uvjet čoviečanskoga razvitka, priviko sam od niekada dèržati u poštenju i dostojno paziti običaje svakog upitomljenog naroda, koji su takodjer ukorenjeni u zajedničkom prirodnom čuvstvu i posvećeni staredavnostju, koja dopire do kolievke čoviečjega družtva.

Nu poviestnica nas uči, da nije nijedan narod na našem predielu svieta živio u takovom divljačtvu i neukroćenoj surovosti, da bi čoviečje dostojanstvo posve zabacio i da takovo nebi u istom mèrtvom čovieku priznao — nijedan narod, koi nebi svojoj preminuvšoj braći zalog ljubavi i štovanja kakovim budi načinom od obredah ili redovitim pogrebom izkazao; i to tako, da isti nepriatelji svojim poginuvšim protivnicima ovu ljubavi uslugu nisu običavali uskratiti, kao što to medju mnogim drugima dokazuje polag Livie (Liv. Hist. lib. 22, 52, it. 25, 17.) primier Hanibala s rimskim vojvodama.

Poviestnica nadalje dokazuje, da se je duh vierozakona, bez kojeg čoviek nemože biti čoviekom, kod svih narodah izražavao stanovitim obredima i svetčanim običajima kod sprovodah svojih mèrtvih, i da su ovi redovni sprovodi [illegible]

To se drugom jednom listu vèrlo čudnovato čini. Pita, da nije Times štogod omirisao, kad tako piše proti Francuskoj? Dopisnik Timesov veli, da su mu Francuzi o savezu ovako govorili: „Savez je sasvim iskren a i oduševljen od vaše strane, ali kod nas je on tek za nevolju učinjen.“

Povierenižtvo pomorskoga odsieka daje na znanje, da će po odluci general-admirala dobit mornari od flote admirala Heydena iz posliednjega turskoga rata zaostavšu plaćarinu s kamatami od god. 1830, do 1. siečnja t. g. Većom stranom koristit će se naravno samo nasliednici ovim kasnim namirenjem trażbinah svojih hrabrih sretnih otacah.

„Independance Belge“ donosi sadèržaj ruske depeše od 5. siečnja grofa Nesselroda upravljene na kneza Gorčakova kojom isti preporučuje ruske protupredloge povedene austrianskim predlozima. Iz ove depeše, koje zbog pomanjkanja prostora nemožemo za sada od rieči do rieči priobćit, preističu sliedeći varianti:

Ruska redakcia.	Austrianska redakcia.
I. Uz povratak tvèrdjavah i krajevah posiednutih saveznim vojskama pristaje Rusia na to, da otomanskoj porti povrati tvèrdjave i krajeve u Azii posiednute svojim vojskama.	Uz povratak tvèrdjavah i krajevah posiednutih saveznim vojskama pristaje Rusia na ispravljenje svoje medje itd.
II. Primljena.	
II. Tim se neće na obalama cèrnoga mora ni dizat ni zadèržat bojni arsenali. Obie obalne dèržave obvezuju se uzajemno, da će dèržat samo toliko brodovah od ustanovljene jakosti, koliko ih je potrebno za posluživanje i branjenje obalah.	Za posluživanje svojih obalah.
IV. Primljena.	
V. Odbačena.	Ratujuće sile priuzdèržaju si pravo njima pripadajuće, da u europejskom interesu izvan četiri jamčevne točke stave još osobite uviete.

Talianska.

Čitamo u listu Gjenuveskom sliedeća:

— Pišu nam iz Smirne da se u prošastom miesecu prosincu mnogo tèrgovačkih brodovah Franceskih, Danskih i Napuljskih na zapadnoj obali otoka Metelinskog razbilo, i malo ne svi pri ulazku u luku Kaloni na zemljopisu naznačenom kao miesto sriedišta.

Da se moroplovci nebi prevarili, njih opazne činimo da je ulazak u predrečenu luku tako mučan, da brodovi oni koji u njemu traže zaklona višekrat na veću se pogibelj izstavljaju, nego što je ona od koje se ukloniti žele, o tom plačni izgled nesretnih dogadjajah brodolomstva očevidni je dokaz, u kojima osim ostalog plakati imamo i niekoliko ljudih koji su se utopili.

Franceska.

Jednom listu pišu iz Pariza, da će se tamo skorom ovo preduzeti: 1) salski zakon ukinut će se (po tom zakonu mogu samo mužka dieca prestol nasliediti U.); 2) izdat će se dekret, kojim se osigurava carici civilista od jednog miliuna godišnjeg prihoda ako bi car umro i elisejska palača kao rezidencia; 3) naimenovat će se carica praviteljkom za vrieme malolietnosti budućega nasliednika; 4) ustanovit će se saviet praviteljni. U Parizu se ozbiljno zabavljaju oko svečanosti za kèrštenje carskog dieteta, kom se nadaju u šest nedieljah.

Oni djeci, koi su zatvoreni što su žuborili kad je profesor Nizar predavao bit će sudjeni. Ima ih do četèrdeset. Dva redara su tom prilikom ranjena.

Nemačka.

Pišu iz Berlina pod 18. siečnja sliedeće:

— „Danas dèržati će se siednica u popečiteljstvenom vieću pod predsiedništvom kralja u kojoj pretresat će se ustanovljenje sriedstvah o udioništvu Prusie u budućim sastancima zbog dogovora o miru.

Sinoć je ovdie iz Petrograda došao knez Labanov kao ruski kabinetni skoroteča, i donio je našoj vladi različite spise o pravoj važnosti popuštenjah koje je Rusia učinila.

Večeras odavlje polaze u Petrograd jedan pruski, a drugi ruski poslanik, koji, kako kažu, nose sa sobom znamenite diplomatične spise.

Erzerum.

(Dalje.)

Na nedieljnim piacima vodi se izmedju ostaloga i žitna tèrgovina sa konjima, medju kojima se nalaze i pravi arapski, koje su karavni iz Meke ovamo doveli. — Varoš je još od starine dvostrukim zidom i dubokim šancem obgradjena, a u novie vrieme dobila je još i druga prostrana utvèrdjenja. U tvèrdini, koja leži na jugu od varoši, siedi tamošnji paša. Kuće, koje su najviše od kamena zidane imaju ravne, busenjem izpunjene krovove, na kojima kućna stoka pase, što Europljaninu jako u oči pada. Magazini smiestišta, koji su svakojakim istočnim espapima napunjeni, imaju samo od časti svodove, i sazidani su tako, da se u njih čoviek po kamenim stepenima penjati mora. Na hèrdjavim ulicama, koje kroz ova smiestišta vode, udarene su čuprie. Izmedju 20 tamošnjih džamiah, koje sa svojim olovnim krovom, bezbrojnim munarima i pozlaćenim polumiesecima izdaleka vèrlo liepo i veličanstveno izgledaju, najznatnia je Ulu-džamia, koja je bila niekad hristjanska sv. Stievanu posvećena cèrkva; izmedju ostalih javnih zdanjah spomena su dostojni karavanski hanovi, niekoliko hristjanskih cèrkvih, niekoliko amamah i jedna djamrukana, a osobitu pažnju obraća na sebe jedan starodavni manastir, koi je sazidan u pèrvim viekovima hristjanstva i služio je Turcima za oružnicu, u kojoj su zatekli Rusi veliku množinu najliepšeg arapskog oružja iz vremena kalifata. Premda neleži varoš ni na kakvoj rieci ipak zato ima u njoj izobilja vode, i mnoge bogate kuće imaju česme s izrednom vodom, koja se iz pobližnjih briegovah dovodi.

(Konac sliedi.)

---

vazda na sebi nosili biljeg nabožnosti. Poslie ovakog shvaćenja naravi čoviečje i gradjanskog družtva bio bi čoviek, koi se uzdiže protiv onih izvèršivanjah pobožnosti, koja tako reći sačinjavaju jednu najprešniu potrebu čoviečjeg sèrca te s toga početka ljudskoga družtva ravnovèrstni izvor imadu, te se bez nabožne posvete ni pomisliti nemogu, takav, velim, čoviek snizio bi se do nižine onih divljakah, koji se kao neprijatelji svake upitomljenosti i isteg čoviečjeg dostojanstva nisu jošte digli niti iznad svih vèrstah nieme živine.

Kao kèršćanin pako, i u naručju rimokatoličke cèrkve rodjen i odhranjen, — jesam u nauku mojeg vierozakona te u propisima i člancima moje cèrkve (premda nisam bogoslovac) ipak kao svietovnjak u toliko ubavieśten, da znadem, u kakovom se smislu ima nabožni taj predmet polag nauka naše cèrkve shvatiti, što takodjer već i apoštolsko vieroizpoviedanje uči, naime: da je izjavljeno u njemu obćinstvo svetih, takodjer obćinstvo svih viernih, nad kojima se Bog raduje; jer se vierni u svetom pismu novoga zavieta zovu „sveti“. Po božanskom nauku dakle naše viere obstoji uzki savez obćinstva izmedj viernih na zemlji, koji, da se poslužim riečma cèrkve, vojuju s glavnim neprijateljem spasa, i onih viernih, koji su jur težkú borbu života nadvladali, te se ili vesele u uživanju nebeskog blaženstva, ili se pako kaju za svoje grieke, dok i oni stupe uzveličeni na nebesa. Po tome su ove tri vèrsti viernih spojene zajedničkim vezom ljubavi, koja nikad neprestaje, ravno članovima jednog i istog tiela, naime zajedničke cèrkve, koju sin božji napunjuje i oživljuje.

I kao što se godj članovi tiela zajednički podpomažu, te dobro i zlo zajedno diele tako, da po riečma sv. Pavla „što jedan član osieća, svi članovi osiećaju“ (1. Cor. 12), to mogu takodjer i vierni na zemlji posriedovanjem svetih na nebu dobiti olakšanja, s druge strane pako svojim posriedovanjem istim u miestu očišćavanja nalazećim se pomoći. Kada vierni, koje Gospod k sebi pozove, odlaze sa zemlje, onda se taj savez obćinstva, tako uči naša kèršćansko-katolička viera, neprekine, niti nerazrieši, jer ljubav neutèrne, — a ni život, koj od Krista dolazi, nikad neprestaje. Dočim dakle kèršćanska cèrkva svoje preminuvše pokapa s molitvama, žèrtvama i drugim svetim običajima, te ona ovo ljubavi puno odnošenje obćinstva samo nastavlja svojim spasonosnim posriedovanjem. I jer cèrkva ono, što za spasenje dušah svojih viernih poduzimlje, obavlja po svojim svešteniсima, zato zahtieva vierni svietovnjak, polag sv. Jerolima: „od sveštenika žèrtvu spasa, kao što ovca traži zaštitu od pastira.“

S toga je s dogmatičkoga gledišta nauk, kojim se od pogrebah viernih izključuje pratnja sveštenika, lažljivi nauk tim više, ako s onoga načela ide, da smèrt luči vierne od cèrkve. Ako li se pak takav nauk uglavljuje, i brani u ime tobožnje prosviete, onda to nije nikakav uputni i prosvietjujući, nego u istinu krivovierni nauk.

Polag obćenitog ljudskog shvaćenja tielo je stan neumèrle duše; u kèršćanskom uzvišenom smislu tielo je čoviekа hram duha svetoga: s toga će svaki razumni čoviek, a koliko više kèršćenik mèrtvo čoviečje tielo radi budućeg uskèrsnutja pùti u poštenju dèržati.

Odtuda nastaje duhovna obvezanost, ovo štovanje spram čoviečjem tielu osobito onda zasviedočavati, kad se isto povratja naručju zemlje, da čeka na dan uskèrsnutja. U izvèršivanju ove dužnosti prednjači naša katolička cèrkva osobitim primierom, dočim zemlju, koja ima primiti mèrtvo tielo viernoga, blagosloviti zapovieda, dočim nadalje mèrtvo tielo svetčano k grobu sprovadja i ovaj čin pobožnosti sa svetim obredima spaja, u kojima se odziva žalostni jauk za preminuvšim, a što je najglavnie, zaostavšim pruža uzdignutjem sèrdca pravu utiehu. Tko bi dakle mogao tako bez čuvstva i sèrca biti i na kèršćansku imenito na katoličku vieru tako mèrziti, da neprizna i neuzpočituje ljubavi punu skèrb dobrohotne majke cèrkve za svoje vierne, koju ona i prieko smèrtnog praga prostire, i toli liepo pokazuje; dočim u cèrkvenom pogrebu, kao i propisanim običajima, koji ga prate i koji su tako za pokojnike kao što i za zaostavše u životu toli spasonosni, mèrtvim tielesima svojih prinadležnikah zalog ljubavi i štovanja izkazuje.

S ćudorednoga, to jest strogo naravoizpravnoga gledišta nemogu se dakle protivnici cèrkvenog pogreba inače smatrati nego kao ljudi, koji zaboravivši prirodna dèržanstva nogama gaze svako štovanje, koje pristoji čoviečanskomu dostojanstvu.

Ovo su moje misli o cèrkvenom pogrebu, misli, koje sam još za mladosti moje usisao, i koje su sada u zrieloj mojoj dobi muževnoj poslie tolikih težkih izkušajah i gubitakah za mene tim znatnie postale. Koliko godj putih vidim obavljati naše sveštenike pogrebnu svetčanost, divim se, i štujem u njima požèrtvovanje trude a višeputah i vlastitog zdravlja. Ovoj žèrtvi se oni nikad neuzteżu, sprovadjali mèrtve prieko bèrdah i ponorah, prieko šumah i gudurah, prieko naglih riekah često s pogibelju života; smèrzavalo se njihovo tielo i tèrnulo od zime i studeni, ili se pako na jarosti sunca peklo; često od plohe i oluje smočeni, često u vlastitom znoju okupani. — Pa za ovo požèrtvovanje, tko bi im mogao zaviditi onaj neznatni danak, što im je dozvoljen za njihovo uzdèržavanje, dočim se od siromakah ipak nepobira, — tko pitam ja, van zlobe i zavisti, koje bogomèrzke strasti na sve, što je uljudno uzvišeno i štovanja vriedno, svoj otrov rigaju!

Dr. Ljudevit Gaj,
c. k. savietnik.

Bečka burza

dne 5. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . za 5%	84 3/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1852 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	86 [illegible]
dto . . . . » 4 1/2%	74 [illegible]
dto . . . . » 4%	67 [illegible]
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	[illegible]
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51 [illegible]
dto . . . . » 2 1/2%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	252
» » » » » 1839, » 100 »	131 [illegible]
» » » » » 1854, » 100 »	[illegible]
Bečko-gradski banko . . . . za 2 1/2%	56
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83 [illegible]
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 3/4
Bankovne dionice komad po	1033
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	426 1/4
Dionice c. k pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	330
dto dto s plaćanjem na rate	364
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2435
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . . » 250 »	256
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobroderstva po 500 »	652
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	472 1/2
» Budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	88 1/4
Augsburg za 100 for. current	»	106 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	105 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko	»	77 5/8
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	106 1/2
London za 1 funt šterlinga	»	10-24
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	106 7/8
Marseille za 300 frankah	»	123 3/8
Pariz za 300 frankah	»	123 3/4
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	109 1/4
Bukurešt za 1 forint	parah	258
Carigrad za 1 forint	parah	465
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	11 1/4
Srebro od 4. veljače	3 1/4

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

(D.S. 23) (3—3)

Oglas

Vierovnici natiečajne mase pokojnoga Ferdinanda Gojmerca, pozivlju se ovime pred podpisanog overšnog sudca u sudbenoj sobi c. k. zem. suda zagrebačkoga na 10. ožujka t. g. u 9 satih prie podne, da kod razdiebe stečajne mase Gojmerčeve u osobi, ili kroz svoje punomoćnike prisutstvovati mogu.

U Zagrebu, dne 31. siečnja 1856.

C. k. zem. suda savietnik
Čaculić.

Nr. 44. (Izv.—27.) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Durch den Tod des Franz Kinčić ist im Bereiche des Požeganer Baubezirkes für den districkt Bektež eine Wegmeistersstelle mit dem Gehalte jährlicher 200 fl. CM., welcher aus dem Landesconcurrenzfonde bezogen wird in Erledigung gekommen.

Diejenigen welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre mit den erforderlichen Belegen versehenen Gesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Staatsdienste stehen, durch ihre vorgesezte Behörde, sonst im Wege des Bezirksamtes ihres gegenwärtigen Aufenthaltes bis 20. Februar d. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten.

Zur Erlangung obiger Stelle ist erforderlich:

1. Dass der Bewerber vollkommen gesund und rüstig ist.

2. Dass er gut lesen, schreiben und rechnen, und wo möglich soviel zeichnen könne, als zu einem Bauhandwerksbetriebe nothwendig ist.

3. Die Bewerber aus dem Civilstande dürfen das 40 Lebensjahr nicht überschritten haben.

4. Jeder Conkurent hat übrigens in seinem eigenhändig geschriebenen Bittgesuche dessen Geburtsort, Religion, Stand Befähigung und die Kenntniss der kroatischen Spache zu dokumentiren, und zudem ein von einer k. k. Baubehörde ausgestelltes Zeugniss beizubringen, welches ausdrücklich dessen Befähigung zu diesem Dienstposten beglaubigt.

5. Auf jene, welche in der Artillerie, im Sappeur, Mineur, oder Pionier Corps gedient haben, wird vorzüglich Rücksicht genommen werden.

Požeg am 22. Jänner 1856.

Für den k. k. Comitats-Vorstand
der k. k. I. Comitats-Comissär.
Car.

Br. 34. (28—Izv.) (3—1)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski ured kao sud daruvarski, ovim do znanja stavlja, da će se 1/4 selišta ili 7 jutarah zemljišta u vriednosti 40 fr. sr. i seoska kuća u vriednosti 10 fr. sr. u Šibovcu na zaostavštinu pokojnog Josipa Neumana, spadajuća dne 17. veljače t. g. i ako potrebno bude dne 13. travnja t. g. posliednji put i izpod procienbe javno prodavati, na koju dražbu se kupci ovim uljudno pozivlju.

Uvieti javne dražbe kao i procienba mogu se kod ureda ovog uviditi.

C. k. kot. ured i sud.

U Darovaru, dne 16. siečnja 1856.

C. k. rav. ureda.
V. Šomogji.

Br. 301, 302, 317, 318 i 439. (29—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za rasterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 29. prosinca 1855. br. 5352.	Škèrnik (prie Dasinić) sa 4/8 kmetskih naselbinah	Matia Ceraj	150	—	od 1. svib. 1856.	1. travnja 1856	na 3. lipnja 1856 ob 9 satih prie podne
od 29. prosinca 1855 br. 5351.	Škèrnik (prie Desinec) sa 4/8 kmetskih naselbinah	Pavao Ceraj	200	—	»	»	»
od 29. prosinca 1855 br. 5267.	Kušenovec sa 2 5/8 kmetskih naselbinah	Ciprian Švagel	1050	—	»	»	»
od 29. prosinca 1855 br. 5272	Ivanec sa 58 3/8 kmetskih naselbinah	Maria Faller kroz svog tutora Nikolu Faller	23350	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 67 za 1856.	Husinec sa 4/8 kmetskih naselbinah	Dragutin Balogh	200	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — [illegible] zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od [illegible]:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1. 2. 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potiezaju samo proti onomu, kojega se to pravo potežnaja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka same ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisanim izkaze i prijave podnieti za rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer ćedu [illegible] smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povratu u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 24. siečnja 1856.

Novak. Fohn.

Nr. 11502. (Izv.—30) (3—2)

Licitations-Ankündigung.

Von Seite der gefertigten k. k. Comitatsbehörde wird hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Herstellungsarbeiten und Aufsetzung eines Wetterableiters an der Pfarr- und Kathedralkirche zu Bribir bei dem k. k. Bezirks-Amte Crikvenica am 14. Februar l. J. in den Vormittagsstunden im öffentlichen Licitations-Wege werde abgehalten werden.

1) Der Fiskalpreis ist auf 758 fl. 37½ kr. und 108 Hand-Robothtäge veranschlagt.

2) Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen; haben am obbenannten Tagen zu Crikvenica vor Beginn der Licitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen, als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbothe sowol in schriftlichen Offerten, als auch mündlich vor der Comission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anboth deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein, und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speciellen Licitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.

3) Die diessfälligen Pläne, Vorausmas, Preistariffe, die summarischen Kostenüberschäge, dann dieall gemeinen und speciellen Versteigerungs- und Baubedingnisse können bis zum Licitationstage bei dem Bezirksamte in Crikvenica eingesehen werden, am Versteigerungs Tage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitats-Behörde.

Fiume am 23. Jänner 1856.

Br. 15. (Izv.—35.) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured pakrački kao sud poziva ovim svakolike, koji bi iz ostavštine u Pakrecu preminuvših Dionizie Lučić, udove Marie i dotično sina Mihajla Lučić, ma pod kojim naslovom štogod tražiti imali, da tražnju svoju kod c. k. kot. ureda ovoga, do izmaka tri mieseca danah od 1. veljače t. g. računati se izjavjućih dokažu, inače će se iz ostavštine protičuća svota u smislu oporuke preimenovate Marie udove Lučić izručiti.

C. k. kot. ured pakrački kao sud.

U Pakracu, dne 20. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Bošnjak.

Br. 3173. (17—Izv.) (3—3)

Dražba.

Od strane c. kr. županskog suda u Osieku, stavlja se time do obćeg znanja, da je na molbu dotičnih nasliednikah pokojnog Antuna Neumayera dobrovoljna javna dražba ostavštinske u gornjem gradu Osieku pod br. 287. ležeće kuće i livade u Lipiku pod br. 825. nalazeće se dozvoljena, te u tu svèrhu rok za dan 4. veljače 1856. u 3 sata poslie podne u istu gore napomenutu kuću opredieljen s tom primietbom da će se u slučaju, ako se kod pèrve dražbe upitna kuća i livada, za ili nad liČbenom cienom u 5000 for. odnosno 300 for. sr. sastojećem prodati mogla nebi, dalnja druga dražba na dan 4. ožujka 1856. takodjer u 3 sata poslie podne dèržati.

Uvieti dražbeni mogu se ili kod iste dražbe, ili i prie još u navadnima uredovnima urama kod ovosudnog odpravništva uviditi.

Ujedno svi oni, koji na prevedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, pozivlju se da dotična potrebovanja svoja u gori naznačenima rokovi pod pretnjom zakonitih posliedicah kod c. kr. županskog ovog suda najave.

C. k. županijski sud.

U Osieku 21. prosinca 1855.

Nr. 3916. (Izv.—25) (3—2)

Editto.

L. I. R. Pretura urbana di Fiume notifica col presente essere stata presentata, dal venerabile Capitalo Collegiale di Fiume, a mezzo dell' avvocato sig. Giovanni Renaldy, petizione contro Maria Ved. di Giuseppe Bastiancich, Giuseppe, Antonio ed il minorenne Ignazio Bastiancich ora assente, in punto di pagamento di 129 fr. 31 kr. di capitale c. s. c. ed esserai deputata aula al di 9. Febbrajo 1856 ore 9 antimeridiane. Si avverte quindi esso assente competito essergli stato nominato acuratore l' Avvocato sigr. Gotthardi affine lo rappresenti a suo pericolo e spese nella suddetta controversia, che verrà trattata a tenore di legge.

Col presente editto, che avrà Forza di legale citazione ed intimazione, si rende inteso il coimpetito ed assente Ignazio Bastiancich, prechè possa, volendo comparire in persona od istruire il deputatogli curatore di tutti quei mezzi di prova o documenti che credesse opportuni a propria difesa, ovvero indicare a questa Pretura un altro Procuratore a sicurezza dei proprii diritti.

Dall' I. R Pretura urbana.

Fiume li 10 Novembre 1855.

Br. 295. (Izv.—16) (3—3)

Ubaviest

za vierovnike stiečajne gromade pokojnoga Jakova Pešeka.

C. k. kot. ured kao kot. sud križevački, daje na znanje svima, kojih se dostoji, da je u poslu stiečajnom o gromadi pokojnoga Jakova Pešeka u Zagrebu oporučno preminuvšega na temelju predloga vierovničkog odbora pr. 2. listopada 1854. br. 526. postupak stiečajni odlukom obstojavšeg c. k. zemaljskoga suda križevačkog od 13. rujna 1852. br. 1223. zametnjeni, i putem „Narodnih Novinah" u br. 210. a putem „Oesterr. k. k. Wiener Zeitung" u brojevih 234, 236. i 239. oglašeni ovosudnom odlukom od 31. prosinca 1855. k br. 295./1854 prekinut, i razprava zaostavštine odredjena.

Uslied toga postup će se zaostavštinom ovom polag ustanovah izvanparbenog postupnika, i gradjanskih zakonah.

C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Križevcih 2. siečnja 1856.

C. k. predstojnik,
Kiš.

OGLASNIK.

(13—Dp.) (2—2)

Aufforderung an Arbeiter jeder Art.

Um den Bau der Staatseisenbahnen zwischen Loitsch und Coschana baldigst zu beenden, werden Arbeiter jeder Art, besonders Maurer und Steinbrecher, selbst auch schwächere Personen zum Schotterschlagen aufgefordert, sich bei der Bauuntrenehmung der Herren Gebrüder Klein in Planina oder Adelsberg in Krain anzufragen.

Br. 9. (Dp.—188) (11—4)

ŠVAJCARSKI BILJNI SOK

(Jus d' herbes alpines).

Blagotvorni posliedci, tečajem više godinah švajcarskim biljnim sokom postignuti zadobiše takovo obće priznanje, da sad već otaj sok izmedj mnogih sličnih proizvodah bez prigovora pèrvenstvo zauzima, te po najglasovitih liečnicih za osobito sredstvo popriemljen upotrebljava se. Sačinjen iz osobito prikladnih i blagotvornost obistinećih rastlinah švajcarskih bèrdah, izvèrstan je otaj sok svojim ugodnim tekom, te prost je svih tudjih tvarih. Učinak imade blažeći i blagorazlaleći na organe pèrsah i dihanja, te obistini se izvèrstnim pomoćnim i ublažećim sredstvom protiv kašlju, hunjavici, hrapavosti i zasopolenju gèrla, te kataralnoj pèrsobolji, kao što i kod dietce i u najnježnijoj dobi, očevidnom koristi upotrebljiva se. Švajcarski biljni sok dužim sačuvanjem na valjanosti i dielotvornosti ništa neizgubije, te valjalo bi da ga za bèrzo upotrebljenje kod nastajuće boli pèrsah i gèrla svaki dom imade.

Ciena zapečatane izvorne flaše iz vornog švajcarskog biljnog soka iznaša 3 franka = 1 fr. 20 kr. srebra te svaka flaša na staklu i pečatu imade gèrb švajcarski i napis: „Švajcarski biljni sok.

Samoprodaja za Zagreb u liekarni Graciana Mihić-a.

☞ Izvanjske naručbe bit će bèrzo izvedene, su manje od dviuh flašah neće se razposlati. Za zamotak 2 do 4 flašah imade se franco priklopiti 20 kr.

(118—Dp.) (10—8)

☞ Sa previšnjim car. kralj. povlastjem i kr. pruskim, te kr bavarskim previšnjim priznanjem.

Jedino skladište:

U Zagrebu kod liekarnika Graciana Mihić, u Karlovcu kod Tome Aleksića, u Čakovcu kod A. Karasza, u Osieku kod liekarnika Jos. Hornunga, u Rieci kod Petra Rigotti-a, u Koprivnici kod liekarnika Rud. Schlepanca, u Križevcih kod Ant Brandglie-a, u Sisku kod Frantje Pokorny-a i G. Velussić-a & Comp., u Pančevu kod J. Huber-a, u Zemunu kod Joanović i Petrović-a, u Virovitici kod J. Demetrović, u Vukovaru kod Todora Stanića, u Varaždinu kod S. A. Taušek-a i liekarnika Aleksandra Halleri.

Doktora Borchardt-a BILJNI SAPUN

(u zapečatjenih svezčićih izvornih po 24 kr. sr.

Dra. Hartung-a ulje s kore kininske

(u zapečatjenih na staklu biljegovanih flašicah po 50 kr. sr.)

BILJNA POMADA

(u zapečatjenih biljegovanih na staklu tegelcih po 50 kr. sr.)

Dra. Suin de Boutemard-a TIESTO ZA ZUBE

(u čitavih i polusvezcih po 40 i 20 kr. kr.

Doktora Borchadta biljni sapun aromatično-liečnički točno proračunan po pravilah znanstvenih, te veoma srětno skombiniran zauzima po svojih = do sad jošte nedostignutih ± karakterističnih prednostih medju svimi sličnimi proizvodi pèrvenstvo, te veoma koristan je zajedno upotrebljen kod kupeljih svake věrsti.

Sretni uspieh unapredovana, brižljiva te znanstvena razsudjenja sačinjavajuća ota **Dra. Hartung-a** povlastjena sredstva za **rastenja vlasih**, reć bi da su opredieljena medjusobno u učincih svojih nadovèršivati se, kad **ulje kore kininske** služi na uzdèržanje vlasih u obce, te **biljna pomada** probitačna je na uzkèrsnutje i oživljenje narastaja vlasih — kad pèrvo poveća elasticitet i boju vlasih, to potonje sačuva od preranog osiedenja i izpadanja, kadno koži novu blagu subštanciu priobćuje, te korenje vlasih najkrepčijim načinom ojačuje.

Doktora Suin-a aromatično **tiesto za zube** ili zubni sapun priznan posvud sa osobito predstavljenjem kano najobćenitije te najsigurnije sredstvo za **uzdèržanje i poliepšanje** zubih i zubrog mesa, očistjuje mnogo ugodnie i bèrže nego li razni prahi za zube, pridieljujuć zajedno čitavim ustama veoma blagu i milu friškoću.

Opazka. Pošto bi glas tako utemeljen povlastjenih sredstvah našao skoro svakdano raznih nasliedovanjah i izhitrenjah, to neka izvole za izbjegnuti prěvarenju štovani odazimatelji naših u domovini i inostranstvu u tolikoj časti stojećih proizvodah na otih više putah već oglašen način zamatanja, kano i na naslove Doktora Borchardt a (biljni sapun), Doktora Hartung-a (ulje s kore kininske i biljna pomada) i Doktora Suin de Boutemard-a (tiesto za zube), te i na naslov dotičnog iedinog našeg miestnog skladišta točno paziti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 7. VELJAČE 1856. Broj 31.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u noviaarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom [illegible], 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvěrstbina: 4 kr. sr. od linie za pervi put; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjuse do 10 liniah 20 kr. sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 5. veljače. Današnji „Moniteur“ donosi popis opunomoćenikah, koji će se sastat u predstojećem kongressu u Parizu „Za Francesku: grof Valevski i baron Bourqueney, za Austriu: grof Buol-Schauenstein i baron Hübner, za Englesku: grof Klarendon i lord Cowley, za Rusiu: grof Orlov i baron Brunnov, za Sardiniu: pl. g. Massimo d' Azeglio a za portu: Alipaša i Mehmed Dzemilbey.

Tèrst, 2. veljače. Knez i kneginja od Cèrne Gore prispieše ovamo.

Genova, 2. veljače. Viesti o zdravju kraljice Amolie u Nervu opet su manje povoljne. Sklopljena je berzojavna pogodba s Francuskom, polag koje se cienovnik za više od 25 riečih ustanovljuje po svakih deset riečih.

Pariz, 4. veljače. Jučeranji „Moniteur“ javlja: Jučer je bilo u kapeli tuilerijskoj vienčanje princese Auguste s knezom Gabrieli-om. Njihova veličanstva car i carica prisustvovali su toj svečanosti.

Austrianska carevina.

Temišvar, 21. siečnja. Jučer započe u ovom upravnom področju dielatnost urbarialnih sudovah pèrve molbe.

U Beču, dne 5. veljače. Napisaik. Pritomni: Zastupnici Austrie, Francuske, velike Britanie, Rusie i Turske. Podpisani su se uslied prihvata od pet predlogah učinjenoga od strane dotičnih svojih dvorovah, koji su sadèržani u izpravi ovdie priklopljenoj pod naslovom: osnova predbiežnih uvietah, izakako su polag ovladjenja dobljenoga u to svèrhu, u tom složili, da će svaka od njihovih vladah imenovat punomoćnike, obskèrbljene potriebnim ovladama, da podpišu formalne predbiežne uviete mira i sklope primirje i konačnu pogodbu mira. Rečeni punomoćnici imaju uz tri nedielje danah od današnjeg dana počemši ili i prie, ako je moguće, sastat se u Parizu.

Učinjeno u Beču u peterostrukoj Odpravi, dne 1. veljače 1856.

(Podpisali.)
Buol-Schauenstein,
Bourqueney,
G. H. Seymour,
Gorčakov,
Ihsan.

Verona, 31. siečnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 14. studenoga p. g. političkom biegunцu Del Pero Francesku iz Milana najmilostivie dozvolit, da se bezkazneno vrati u c. k. dèržave i prime u austriansko dèržavljanstvo. (Gaz. di Verona.)

— Pogranični promet medju ovostranim i podložnicima u kraljevini Poljskoj, koi je dulje vremena bio mnogovèrstno stegnut, opet je u zajedničkom porazumljenju sa cesarskim vladama tečajem prosinca otvoren i poraba izkaznih pisamah stavljena je u pèrvašnje stanje. Kraljevski uredi carinski dobili su već nalog, da se imaju točno dèržat toga i sve austrianske podložnike udomljene tri milje od granice bez razlike stališa i obèrta uz samo pokazanje izkaznih pisamah, ako i nisu ista obskèrbljena ruskom visom, slobodno i bez svake zaprieke pustit prieko granice. Odtud su izuzete samo one osobe, kojima je uobće zabranjen ulaz u tu kraljevinu. (Oestr. Corresp.)

— Bilancia, javljajući da je Rusia prosto i bez pogovora na predloženja Austrie pristala ovako razlaže:

Dakle su predhodni uvieti o miru utanačeni, protivštine nebi se mogle nego u dogovaranjima izleći.

Mi se nadamo da će svaka preprieka biti nadvladana, mi znademo za stalno da Franceska, sasvim da je u snazi i da imade sredstva za ratovanja, mir želi, kao što ga Rusia želi; mi znademo da Engleska, sasvim da s mukom obuzdati može pohlepu za ratovanjem, jeda bi s kakovim znamenitim preduzetjem čast svom oružju povratila, sasvim tim, da ne ostane na ratnom polju usamljena, budući da ona sama nije u stanju rat da nastavi, morati će za ostalim vlastima pristati, i mir Europi dati, ona će naći drugovdje ratište, gdie će najmljene čete talianah, turakah, indianah, niemacah i šveicarah upotriebiti za da bolje očvèrsti osvojena posiedovanja u Indii, ili osvojenjem druge kakove dèržave, ili može biti da nasèrne na kakovu manju dèržavicu drugoga razreda, za moći snagu svoju ukazati. Mi se nadamo da će s popuštenjem Rusie podignuti se u saboru miroljubiva kakova stranka, koja će u dojdućoj skupštini ravnoviesje glasovah u saboru pretèrgnuti.

Medjutim zajam u Austrii sve to bolje mah uzima, njezina politika postati će do mala svoj Europi izgled snage, pravičnosti i mudrosti. Suglasna s cèrkvom, dobrotvorna s narodima, snažna sa prevratnim strankama, pravedna sa svima, evo ukupno sjedinjene snage, na kojoj se Austria naslanja.

Štijemo u listu „Armonia“ sliedeće: Ako za ciela mir dobijemo, Austria mora sviet priznati za dobročinicu čoviečanstva. Ona će ratujućim stranama neprocienjivo dobro učiniti. Dobra će Engleskoj učiniti, jer napredovanje slavodobitnog oružja ruskog u Azii moglo bi njojzi ubitačno postati. Ona će Franceskoj i cesaru Napoleonu dobra učiniti, jer će s pretèrgnutjem ratovanja mèržnja francezah prama njemu prestati. Ona će Turskoj dobra učiniti, jer će je od milujućih rukuh zaštitnikah, koji je zadaviti gledaju, iztèrgnuti. Ona će osiromašenom Piemontu dobra učiniti, jer će mu prištedit od počinjenih žèrtvah za stvar koja se njegove koristi ne dotiče. Ona će istoj Rusii dobra učiniti jer i ona s produljivanjem rata sa saveznicima nebi mogla napadaje njihove odbiti bez uništenja svoje tèrgovine, iztratenja svoga dohodarstva a može biti, i svoga naroda.

„N. Pr. Ztg.“ govoreći o Austrianskim predlozima veli pored drugog koje čega i ovo: „Prevelika važnost koraka, koi je Petrogradski dvor učinio, jako pada u oči. Najpèrvo je on cielu Europu začudio, jer je zaista malo dvorovah mislilo da će Rusia svojim nepriateljima tako daleko izaći na susret na putu mira. I sami njezini protivnici nisu se tome nadali, a osobito u Engleskoj ne samo da se nisu nadali, nego su još želili da Rusia ne prime predloge. Prusia je naprotiv u Petrogradu najvećma svietovala da Rusia učini za mir Europejski sve što joj je moguće. Ele su predhodne pogodbe primljene, na kom temelju skoro će se odgovori poradi mira započeti.

Temelj dakle za dogovore radi mira primljen je: dogovori će sliedovati. Da li će pak njihov posliedak biti mir, to je još samo pitanje. Za Rusiu će sada istina svaki kazati, da je miru Europe najveće žèrtve priniela: sve je učinila, što je u vlasti, da se smiri borba; više je učinila, nego što je priatelj od nje mogao očekivati. Car Aleksander hoće iskreno mir. Da li njegovi protivnici to isto žele, pokazati će dogovaranja. Engleske novine Globe nadaju se „da će sada i saveznici Rusiu priateljski predusresti.“ To valja da dočekamo. (Svet.)

Po predračunu dobit će se u Austrii u go-

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

A što rade, kako li se tù zabavljaju nieke osobe, s kojima se je čitatelj jur upoznao u toj pripoviedki?

Hajde da vdimo!

Tamo blizu vratah na lievo vidimo kako se nešto ozbiljno razgovara advokat Radović sa privatnim tajnikom vèrhovnog župana, inače priateljem i součenikom svojim. — Jedva četiri ili pet koračaja od tè dvojice siedi uz gospoju Ciiričku priateljica njezina Rešetička, te zajedno nješto šaptju, dočim sarkastičnim posmiehom škilje na Trubentića, koj se nedaleko od njih sa jurasorom Kopunićem i juratom Vietrogonićem nješto dogovara, te se uz to, strieljajuć očima na sve strane, samodopadno previja kao vietrom vijana tèrstika, dočim si poravniva sad bèrke sad opet kakadu svoj, što mu ih je nješto malo poremetila priašnja galopada, koj ples je Trubentiću izmedju sviuh tada običnih plesah najmilii bio.

Moge bi kogod tù primietiti: da mu je za čudo, kako su spomenuti ti ljudi prisustvovati mogli toj ponajviše odličnim licama namienjenoj zabavi. Al to je sasvim naravno, jerbo svi, što ih sad spomenusmo, spadahu ipak u kategoriu tako zvanih honoraciorah križevačkih, koje u tako malom gradu nije bilo moći izključiti bez povriedjenja kojekakovih obzirah, a k tomu treba znati, da je vèrhovni župan — prem inače višji boljar i dostojanstvenik — ipak bio čoviek veoma gostoljubiv i priazan prama svakomu, te nije toliko pazio na onu strogu etiketu, kojom se drugdie u povećim gradovima ogradjuje tako zvano višje družtvo, što se obično hautevolée-om nazivlje, da uedodje u kakav doticaj sa onima, koji nespadaju u njegov krug.

Na podani znak Bodićev zaori sad živahna mazurka, na što dovoljni broj parah stupi u kolo da igra.

Svi u dvoreni izgledahu nestèrpljivo tko će ostale predvoditi u tom plesu, kad li jednom u kolo stupi mladi grof Dragošić, te vodeći Anku za ruku, s njom započe igrati mazurku.

Povoljni šapat razlegao se po cieloj dvorani, jer je svakoga ugodno dirnulo, kad je uočio taj liepi mladjahni par, još većma pako razigrahu se sèrca sviuh pošto opaziše, kako plesaše Ljudevit sa Ankom. Al to radostno udivlenje bilo je sasvim pravedno, jer to što plesaše ovo dvoje, nebiaše obična mazurka, gdie se samo uz lako kretanje tiela nieka koketeria razvija, već to biaše mazurka gdie se bez ikakove koketerie spajaše elastičnost i okretnost tiela sa vatrom i nježnostju duše. — Što je prilikom tè mazurke sjalo iz očiuh Ljudevita i Anke to nije bilo samo na izliku, već je o tom i sèrce njihovo znalo štogod, dapače sèrca njihova počutila su toga još puno više, o čemu medjutim usta njihova dosele neprosboriše ni riečce.

(Dalje sliedi.)

dini 1856. 6 milionah centih soli. Od tè sume računa se 3,392,610 centih kamenite soli, 1,315,333 centih kuvane, 40,000 centih morske, 184,020 centih soli za djubrenje i 50,000 centih soli za fabrike.

Budući da je preminuvši knez Paskievič bio i austrianski maršal, s toga će kako čujemo c. k. fml. Parrot po najvišjem nalogu otići u Varšavu, da tamo kao zastupnik austrianske vojske prisustvuje pogrebu pokojnoga vojskovodje.

Turska.

Za Omer Pašu se još ništa izviestno nezna. Jedne novine kažu, da je šef njegovog generalštaba, Ferhad Paša Štain, došao u Carigrad, da izpita, kako stvari stoje. Drugi list veli, da je on dobio od sultana zapovied, da odlazi braniti Erzerum, i da je već jedan dio njegove vojske iz Trapezunta tamo poslan. Hoće li Omer to poslušati, ili će dati ostavku pak u Carigrad doći, to će se valjda skoro čuti.

Sultan je naručio krasne poklone za svoje saveznike. Car Napoleon, kralj sardinski i princ Albert dobit će sablje osute dragim kamenjem, carica i kraljica Viktoria dobit će skupociene ogèrlaje. Drago kamenje, koje na te darove upotriebljava, već je davno u blagajnici padišinoj.

U Carigradu su pokušavali zapaliti arsenal.

Iz Eupatorie odpremljeno je jedno 6000 egipatske vojske u Trapezunt. Tako su u Trapezuntu nepripravni bili da ih dočekaju, da su morali iztierati mnoge hristjane iz njihovih kućah, da se namieste Misirci. Oni su pošli Karsu u pomoć, ali je sada kasno.

U Siropi svaki dan pada niekoliko stotinah kamilah i marve, koju su Englezi za sebe kupili.

Od onih 6500 redifah, koi su od Rusah poslie osvojenja Karsa pušteni tek je četvèrti deo prešao Saganluk. Ostali su skapali na putu.

Mukalib (dvorska budala) sultanov umro je. Imao je 120 godinah i 7 meseci.

Rusia.

Iz Odese pišu da su tamo mnogi višji oficiri došli iz Krima. Generalu Osten-Sakenu podnieli su Odesčani prekrasnu bombu od plemenitog metala sa ukrašenjima, koja se odnese na prošlo bombardiranje. U njegovu čast davala je plemićka kasina veliko gostjenje. U Odesi se dèržale Tebe Boga hvalimo što je Kars pao, i mitropolit Inokentije opet je dèržao besiedu punu poezie. Njegove besiede su večinom kratke, valjane i obično se spajaju sa političkim položajem. Radi se oko bateriah na obalama. Isto se čini i u Nikolajeva.

Odkako su savezne ladje iz bielog mora otišle, došlo je pred Arhangelsku 40 do 50 brodovah, većinom amerikanskih. Amerikanci su svi imali oružje na ladjama, kako se govori.

Iz Krima se javlja, da zima popušta. Razoravanje zdanjah odložili su saveznici na niekoliko nedieljah.

Iz Azije pišu, da je general Muraviev došao u Tiflis. Tamo su 27. studenoga stigli i engleski oficiri, koji su u Karsu zarobljeni. 28. došao je i mušir Vasif-paša sa generalima Hafis, Ahmed i Husein-Pašom i šefom generalštaba Ferik-Pašom.

General Muraviev je ostavio u Karsu 1000 momakah sa dovoljnom hranom, i otišao je sa vojskom u Aleksandropol. Tamo je posietio groblje, gdie se sahranjuju Rusi, koji su tamo umèrli, najpraie ranjeni u bitkama ovoga rata. Groblje se zove „polje časti“, i mnogi hrabri kavkaski vojnik našao je ovdje viečna pokoja.

Rusi su Kars u posliednje vrieme bili tako zatvorili, da ni jedno pismo nije unutra moglo dospieti. Oni su sva pisma sačuvali, da ih predadu poslie osvojenja adresatima.

Franceska.

Pripoviedaju, kako su primili u ratnom saviétu viest o primljenju austrianskih predlogah. Kad je car Napoleon pročitao depešu, povikne admiral Meons; Sire, ja to neponjam, mora da je pogrieška! Luys Napoleon se nasmie i pročita depešu još jedanput. Poslie su Englezi izmedju sebe revnostno medju sobom šaptali. Na to ustane hèrceg kembrindjski i rekne, da je njegovo poslanstvo svèršeno u Parizu, i da mu sada neostaje drugo činiti, nego otići iz Pariza. Car je na njega navalio da još koi dan ostane.

U Rošfortu, Larošelu, Sentu i Konjaku, mnogi su pozatvoreni. Obtuženi su, da su radili protiv sigurnosti dèržavne. Našli su i jednu fabriku za barut.

U dosadašnjim zasiedama ratnog savieta nije bio turski poslanik, ali su ga u posliednje vrieme pozvali. Govore, da se i na prolieće u slučaju rata neće izkèrcavati savezna vojska na ruske baltičke obale, nego da će samo flota tamo ići. U obće se u Francuskoj pripravljaju za rat neprestano.

Na obalama sredozemnog mora bilo je jakih burah.

Na „Narodnu dotaciu za šestero diece Minckievića“ skupljeno je u Parizu već 74,814 frankah.

(Kazalište). Predstava na korist gdč. Adelsheimove u narodnom jeziku vesele igre „Dva pištolja“ primljene pèrvi put tolikom pohvalom, koja je zbog nepredvidjenih preprieкah bila odgodjena, dat će se danas dne 7. t. m. u ista svèrhu, gdie će opet sudielovat vèrli niemački igraoci gg. Hyblova, Norvegova, Kolas i Köck, koji su kod pèrve predstave naše občinstvo uprav zatekli svojim za čudo čistim hèrvatskim izgovorom. Svakako zaslužuje ova zanimiva predstava da bude posietjena mnogobrojno.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

II.

(Dalje.)

Drugo gledište političke je vèrste i kod sve razlike u pojedinim stvarma (o kojima predležeći spis donosi na strani 3—5 zabavnih ogledah) može se i ovdie naći zajednička temeljna misao. „Vossische Zeitung“ (16. studenoga) odala je tajnu izrazivši se kako sliedi: „Politike, koja ovaj zatečni i razmišljavanja dostojni postiedak učini dozrielit, nije težko razkrit, očevidno je, da nije ina, nego uprav navlastita habsburška politika, koja je ustanovama konkordata podielila dèržavnu potvèrdu. Dosta je poznato, da je Austria od niekada težila onamo, da savezom i njegovim formama k sebi povuče Niemačku u interesu prartikularno-austrianskih težnjah i njezinom pomoćju nastavi i stigne svoje svèrhe.“

„Kao glavnu polugu, da svoj upliv u Niemačkoj učini pretežnim, morala je pri tom Austria svoje odnošenje kao katoličku silu naznačit i moralo joj je sve do toga stati, da se pokaže kao zaštitnica katoličkih ukupnih interesah. Ta nisu li listovi ultramontanske boje već pred nieko vrieme, koje nije toli davno, naznačili Francusku za naravnu zaštitnicu tih načelah.“ To je bilo dosta za razdražit Austriu, da ovoj otme taj opasni lovor i da pozove katoličku stranku u Niemačkoj, da se sakupi pod njezin barjak. Već sada nije izostao uspieh, i gdie god je u Niemačkoj ultramontanizam našao utočišta, već se isti obraća na Austriu i razglašuje njezino zvanje za Niemačku. Polag ove jedne političke strane stvari dolazi još težnja Austrie i na drugom polju pojavit se kao takmica Francuske i razgranjenim koncesiama, koje toli darežljivom rukom podieljuje rimskoj hierarkii, u Rimu i po njemu u Italii steći onaj upliv, koi ima tamo Francuska, dà još i nadkrilit ga.

Na tom političkom gledištu, na koi stavlja osobito berlinski „Zeit.“ u jednom provodnom članku (2. prosinca), veliku važnost, kreću se u mnogovèrstnim variaciama pruski i s njima drugi sieveroniemački listovi. Dà, što više, „Zeit“ misli, da ultramontanska stranka na ništa manje nesmiera, „nego da uvede i učvèrsti Hildebrandizam putem jezuitskih spletakah u formi pogodbenih pravah.“ — To ipak znači bojat se duhovnih u politici!

No ovaj strah pred duhovima vodi „Zeit-a“ k daljim dosta ozbiljnim posliedicama, koje tako glase: „Takovo nastojanje moglo bi se donašnji dan motrit s posmiehom sažaljenja, ako bi se niemačke vlade, tako katoličke kao protestantske, uzemši u obzir pravu korist svoju i svojih podanikah, s jedinile, da proti zajedničnoj osnovi napadajuće hierarkie podignu zajednički nasip, o obstojanja kojega će se već morat razbit nepriateljski valovi . . .“

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 6. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84¼
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	86¾
dto . . . . » 4½%	74¾
dto . . . . » 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93¼
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51⅞
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	222
» » » » » 1839, » 100 »	137¼
» » » » » 1854, » 100 »	105
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	56
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77½
Bankovne dionice komad po	1031
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	487½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	330
dto dto s plaćanjem na rate	363½
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2475
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	255
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	655
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	467½
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	88½
Augsburg za 100 for. current . . . . »	107⅛
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	105½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	124¼
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	78⅛
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	106¾
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-28
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	106⅞
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	123½
Pariz za 300 frankah . . . . »	124
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	109¼
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	258
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati.	11½
Srebro od 5. veljače	8

SLUZBENI LIST.

(41—Izv.) (3—1)

Oglas.

Stavlja se do občinskog znanja, da stvari na imućtvo pokojnog župnika rakovačkoga u kotaru verbovačkom Ivana Zebca, kano: konji, rogata i druga marva, zatim svake vèrsti žitak, pokućtvo i sve ostale stvari putem javne dražbe dana 12. tekućeg mieseca za gotove novce prodavana budu.

Tako isto, daje se ovim na znanje, da svi oni, koji štogod iz imućtva pokojnoga župnika rakovačkoga Ivana Zebca pravedno tražiti bi imali, to isto podpisanomu do dana 30. travnja 1856. dovoljnim dokazima prijaviti se neka nezakazne, jer poslie ovog roka na nikakovo zahtievanje obzir imati se neće.

U Rakovcu, dne 4. veljače 1856.

Oporuke ovèršitelj,
Lavoslav Matošić,
izsluženi župnik.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 8. VELJAČE 1856. Broj 32.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedelje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom odšiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 liniah 30 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin, 5. veljače. K. saksonski ministar Beust vratio se je sinoć u Draždjane.

Marsilja, 4. veljače. „Indus" prispeo je iz Carigrada s viestima od 24. pr. m. Najvažnia izmedju istih sastoji u tom, da su se medju baši-božucima u Šumli dogodili veliki neredi.

Stokholma, 29. siečnja. Komornik kraljevskoga kabineta Björnstierna otišo je jučer u London da preda Serafinski red princu Albertu. Glasa se, da će dosadanjega parižkoga poslanika grofa Löwenhjelma zamienit sadašnji kraljevski poslanik kod bečkoga dvora baron Manderström.

Livorno, 2. veljače. Ojačala nadanja miru učiniše, da je žito i duhovito pitje jevtinie postalo; mnogo naručbinah uzeto je natrag.

Verona, 3. veljače. Žitne ciene padaju malo po malo; naglie od pirinča, u Milanu za 4 ovdie za 2 do 5 lirah.

Kako pišu iz Petrograda tamo bivaju već priprave za krunisanje cara Aleksandra, koje će se zbiti mieseca lipnja t. g.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 26. siečnja. Iz pisma, koje je Nj. sjajnost vladajući knez na generalni divan kod njegova početka dne 19. siečnja po dèržavnom tajniku upravio proizlazi, da se je po nastojanju ondašnje vlade nadat, da će, ako se nenadane prepriekе nepojave, ova dèržava za mala načinit znatnih napriedakah u civilizacii, polag toga dopisa vlada tamo podpuni mir i poredak, dèržavna pieneznica ide sve na bolje, već su načinjene predbiežne priprave za gradjenje **željeznicah i podignutje drugih občekoristnih zavodah**, dèržavljanska prava protegnuta su na sve razrede pučanstva po emancipacii tamošnjih nevoljnikah (ciganah) a za tèrgovinu i obèrtе skèrbi se što je većma moguće.

Turska.

Varna, 25. siečnja. Danas se razprostrani glas u tvèrdjavi, da je Rusia primila austrianske predloge za mir. Ovu radostnu viest dobio je ovdašnji c. k. konzul, kod čijeg stana biaše velika naloga. Sve je htielo ubaviestit se o toj važnoj novosti. Šteta da je savez s Kamiešom raztèrgnutjem bèrzojavne žice ukinut i budući da poštovni parobrod izpravno obći sa Carigradom, dobivamo viestih iz Krima samo jedanput u nedielju.

Tamo počiva sasvim oružje. Englezi pripravljaju se da dignu u zrak veliki Redan, koga nisu mogli jurišem oteti. Isto će se dogodit i s ostalim utvèrdama.

Beč, 4. veljače. Uslied noviih viestih iz Carigrada od 23—24. siečnja t. g. doznajemo, da je Omerpaša dobio nalog, da neputuje u Štambul već da ostane u svom glavnom konaku Redut-Kalu.

Halimpaša, koi je kao povierenik porte obišo turska utvèrdjena miesta od Kolhide i male Azie opisuje u svom izviestju stanje vojske, da nemože biti gore. Već prodje godina danah što dobivaju oficiri samo tretjinu plaće a momčad nedobiva baš ništa. 12,000 vaganah jačma, što je bilo opredieljeno za Batum, nije bilo ni predato i ova prevara sačinjava predmet najstrožie iztrage. Rušćidpaša, sadanji bojni ministar, izmienit će se uslied toga po svaku sultanovom Mehmed-Aliom. Iz toga se vidi, da nije pao Omerpaša već da su njegovi protivnici pali u nemilost. Nadalje imamo javit, da je sadanji veliki vezir Alipaša načinio naredbu, da se ima turska momčad neposriedno plaćat; odsad neće više regimentski zapoviednik, kao što je Omerpaša već često zahtievao, smieti zadèržat kod sebe plaću vojnikah, kao što se je malone vaviek dogadjalo, jer, kad bi vojnik umro, postala bi ista svojina pukovnikova.

Viećanja u obziru dunajskih kneževinah i emancipacie kèrštjanah u Turskoj, dobro napriedaju.

Rusia.

Kao što iz Varšave čujemo, smèrt kneza Paskievića, premda se jo lahko znati moglo, da će se skoro zbiti, prouzročila je u svim krugovima tamošnjega stanovništva dubok utisak. Očekuju dolazak predjašnjega vèrhovnoga zapoviednika u Krimu, kneza Gorčakova, koi je kao što je poznato, naimenovan za nasliednika preminuvšega kneza Paskievića u kraljevini Poljskoj. Medjutim vodi general grof Krasinski privremeno vèrhovno ravnanje i vladne poslove.

Ovo su sadašnji vèrhovni zapoviednici i komandujući raznih ruskih vojskah: u Finskoj general Berg, u Petrogradu grof Ridiger i general Arbuzov, u Estlandu general Grabe, nad baltičkim korpusom general Sievers, nad sriednjom vojskom (u Kievu) general Panjutin, nad zapadnom vojskom (u Poljskoj) general Lüders, nad krimskom vojskom knez Gorčakov u oblasti pored rieke Dona general Homutov, u kubanskoj oblasti general Serebrjakov, u Kavkazu general Bebutov, nad Zakavkaskom vojskom general Muraviev, a generalisimus nad cielom aktivnom vojskom bio je pokojni knez Paskievič. Tko će na njegovo miesto doći to se nezna.

Niemačka.

Berlin, 6. siečnja. Predloženo je pruskim poklisarima, da se ustav izmieni, i to ove točke: 1) da nestoji više u ustavu: „Svi Prusi jednaki su pred zakonom, neima čin pèrvenstva." 2) da se izbriše iz ustava ovo: „Uživanje gradjanskih i dèržavnih pravah nezavisi od vieroizpoviedanja."

Jučer se zaručio princ regent badenski sa princezom Luizom, kćeri princa pruskog.

Franceska.

Kako u Lionu tako i u Parizu dobilo je više fabrikantah znatnih naručbinah za ruski račun.

Kažu, da su u Korziki našli škrinjicu, koja sadèržaje veoma velik broj vlastoručnih pisamah Napoleona I., koje je on godine 1785. onda, kad je otišao iz Brienne i stupio u voj-

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Mazurka se svèrši, i glasna pohvala, što se pojavi sa svih stranah, padè u dio Anki i Ljudevitu, jerbo na druge, koji su s njima zajedno mazurku igrali, nije se ni gledalo.

Ljudevit zatim uzè Anku za ruku, te ju odprati na miesto, gdie je uz majku svoju opet sela. Lice njezino, što od nježnog stida što od živahnog plesa, sjalo je uprav kao rumena ružica kad ju — uznijanu povietarcem jutrenim — obasja pèrvi žarki trak sunašca izbodnoga, dočim se u Ljudevita opaziti mogla kako ga nadima čuvstvo podpunog zadovoljstva i rajskog niekog uzbitjenja.

Pošto Ljudevit Anku k majci dovede, stane se podulje razgovarati s obojicom i prije nego li započè novi ples, izjavio je jur smireno moljbu svoju, da li mu je najme slobodno drugi dan k njima u pohode doći, što mu gospoja Mladenovićeva uljudno i dragovoljno dozvoli, dočim Anka to isto — nu milim samo pogledom potvèrdi.

Dok se je Ljudevit zabavljao sa gospojom i čerkom Mladenovićevom, sastaše se opet Trubentić sa svojimi vèrlimi drugovi blizu Rešetićke.

„Ala baš je liepo igrao mazurku taj grof Dragošić s Ankom Mladenovićevom!... Šta vi mislite, bratjo?" reče Kopunić svojim priateljima.

„Dà, dà" prihvati Trubentić „dosta liepo, al' i ja bi, kad bi baš sve svoje sile napeo, isto tako igrati mogo, nu meni nije stalo do toga, jer taj ples nije po mojoj ćudi. — Moja forç-a je, kako znate, gallopada i ostat će dok budem živ, to je barem ples, gdie se previjati netreba, već čoviek sa plesalicom svojom napred hèrli baš kao bura kad se s gromom poigrava."

„Imaš pravo, brate, i ja tako mislim" reče na to Vietrogonić.

„Je li, brate", nastavi uznešeno Trubentić „samo napred! — napred! — juriš bez prestanka! — to je ono što pravog muža odlikuje a žene najvećma smutjuje, i što nama vazde nove lovorike uplitje u vienac dobiti?"

„Gle, koliko danas tù ima liepoticah" prihvati iza kratke stanke Kopunić, tèrknuv laktom svoje drugove „mislio bi čoviek da je u bašći gdie naokolo samo ruže cvatu."

„Nije sve zlato što sja... Ima ti tù bogme i koprivah medju ružama" primieti Trubentić zadovoljnim posmiehom, što mu je tà dosietljiva misao na um pala, dočim ujedno sa strane pogleda Rešetićku, koja je — prem u razgovoru sa Cifrićkom — ipak razumila svaku riečcu što ju prosbori Trubentić i drugovi mu.

„Draga priateljice" reče poluglasno nu ipak tako, da ju dobro mogoše razumieti spomenuta trojica drugovah „taj bal bio bi jamačno još sjajnii, da u našem družtvu nema niekoliko ljudih, što mi se čine uprav kao kukolj u pšenici."

„Pravo imaš, moja draga" odgovori Cifrićka.

„Pa ti ljudi ipak misle" nastavi zloradim posmiehom Rešetićka „da im nije moći odolieti, samo ako si dobro debelo namažu bèrke niekom cèrnom smèrdućom smolom a vlasi na šupljoj glavi neugodnim pergamutnim uljem."

„Amice, to se tiče tebe" reče Kopunić potiho Trubentiću, koj se sav utreso od jada i sramote, tim više, budući je primietio da je izim malo prije pomenutih još niekoliko pobliže stojećih licah to čulo što Rešetićka reče.

„Ajdmo na drugu stranu" reče zatim Vietrogonić „da se uklonimo toj ženi, koja bi kadra bila na sva usta još više toga ovdie iznositi na vidielo što nam nebi ugodno bilo."

„Platit će to ona skupo" zamèrmlja izpred sebe škrineć zubima Trubentić, te se s priateljima baš uputi da ide na drugu stranu, kad li eto uprav u onaj čas zaori obljubljena njegova gallopada.

„Pazite bratjo, sad ću se osvetiti!" reče Trubentić sievajućim očima, dosietiv se iznenada nečemu „vratit ću joj žao za sramotu."

„Tako valja, šilo za ognjilo" potvèrdi Kopunić, dočim je već Trubentić sa ozbiljnim jednom gospodičnom stao igrati jurišajuću svoju gallopadu. (Dalje sliedi.)

ničku školu, pisao svomu praujaku, arkiđakonu Lucianu i svojoj materi, i gdie se vaviek podpisuje „Napoleon di Bonaparte." Kašnje, da je posiednik ovih pisamah otišo u Pariz da predloži vladi da ih kupi.

Turski poslanik u Parizu otišao je u Turin, da kralju preda pismo sultanovo, koje ga udostovieruje i kod sardinskoga dvora. Njegova nazočnost trajat će samo 14 danah. Naravno vratit će se u Pariz prie nego se započme kongres.

Kako pišu „Moniteur-u" iz Jaša sakupljeno je u Moldavi 54,000 franakah za ranjene vojnike savezne vojske u Krimu i poslato u Carigrad.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

II.

(Dalje.)

Što će odtud za manje jugoniemačke vlade sliedit? „One će ili za Austriom poći na njenom putu i tako morat će bit pripravne da svoja najvažnia vladarska prava isto tako predaju Rimu, da š njima po volji upravlja, ili da se uklone takovoj pogibelji, bit će prisiljeni sa svom dušom pridružit se politici protestantske Niemačke, da u istoj nadju zaštitu proti podkapanju svoje samostalnosti." („Zeit" 2. prosinca.) Ah! tamo li to smira?

Poznata sieveroniemačka poslovica: „Strašit nevalja" izašla je, kako se po tom vidi, sasvim iz običaja. Da pako u južnoj Niemačkoj laglje razumiju, kamo to smiera, „Frankfurter Journal", o kojem se može mislit, da je svoje nadahnutje pocèrpio iz istog izvora (3. siečnja) preuzima zadaću, da to svakomu raztolkuje i razjasni. Iz tihana uputivši na pitanje „Hegemonia u Niemačkoj" dodaje: „Sad je vrieme ili nikad da protestanski knezovi — a kako bi bilo liepo da se pridruže i katolički — ustanu zajednički ne da nasèrnu na katoličku cèrkvu i njezine privèrženike (još živu u Niemačkoj katolici i protestanti u bratinskoj slozi), već da brane i štite niemačku slobodu, da odhèrvaju napokon priznanje evangeličke cèrkve, za koju su niekoč knezovi i narodi prolivali svoju kèrv!"

A ako tko zapita: Kako može austrianski konkordat dati povoda tako javnom pozivu protestanskih i katoličkih knezovah u savez za konačno priznanje evangeličke cèrkve u Niemačkoj, obsipat će te miesto odgovora sa sijaset iztrošenih natuknicah kao što su: „Hierarkia" i „Popovsko gospodovanje" i „Inostransko gospodovanje" i „Preuzetnost rimske kurie" i „Povratak tame sriednjega vieka" „Reštaracia Hildebrandisma" „Povratak jezuitisma" itd. No to su napokon samo prazne fraze, kod kojih veliku diecu vaviek tiha groza hvata kao malenu diecu, kad im tko pripovieda pričicah o duhovima iz starog vremena. Gdie su ostali razlozi? Tu naša niemačka mudrost dèrži s pametnim ljudma u drugim zemljama, nenapinje se već veli: „Netreba dokazah gdie učinjenice govore tako razgovietno" („der Bund" od 28. studenoga). Tako je veoma lahko otresti se nepriličnoga dokazivanja, pa ipak s poštenjem moći se odèržat na miestu zauzetom.

Jednu od najopasnih natuknicah — „Jezuitizam" — upotriebi „Nationalzeitung" (25. studenoga i 1. prosinca) u svom sliepom biesnilu proti konkordatu. Taj list nalazi u njem „jezuitički školski red" „jezuitičku cenzuru knjigah" da što više „jezuitičku jedinstvenu dèržavu," jer naime polag njegova mnienja „vaskolik sviet znade, da su jezuiti bili navlastiti utemeljitelji austrianske jedinstvene dèržave."

Istina, nije šala strah pred jezuitima, bi reć, to je bolest, kojoj nema lieka. No na sreću nalazimo u drugom sieveroniemačkom listu, koi inače nije baš priazan konkordatu, ipak barem pred ovim strašilom blagotvorno upokojenje, koje glasi od rieči do rieči, kako sliedi: „Ako se naša bratja protestanske viere boje, da će Austria do mala opet posve pasti pod jezuitizam, to može takav strah proizlazit jedino iz nepoznanstva naših razmierah."

„Plemena Austrie tako su zdrave i pèrvobitne naravi, obskèrbljena tako kriepkim sijama uma, da ista stolietja duševnoga robstva, koja je Europa već odavna prevalila, nisu bila u stanju, pravo religiozno čuvstvo i praktični razum naših zemljakah izopačit i okovat u nevriedne verige. Tim manje moglo bi to današnji dan za rukom poći, gdie je nasuprot nastojanje prosvietljene dèržavne uprave upravljeno onamo, da duševne sile posvud probudi, mladeži nove znanstvene izvore otvori . . . . i u svim razredima pučanstva razkèrči put valjanom školskom i strukovnom izobrazovanju kao temelju njenoga ćudorednoga, duševnoga i kućanstvenoga razvitka."

„Ako izvan toga pomislimo, kako se odstranjuju svakim danom većma dosadanje pregrade, kojima se je dosad obustavljao intelektualni i materialni promet Austrie s inozemstvom, kako se živahno razvija posvud obćenje medju znanstvenim i obèrtnim zavodima, kojom neodaljivom silom nužda trenutka i najodapetie glave čini samostalnim misliocima i iste često proti volji tiera, da dielatno sudieluju pri praktičnim napriedcima, ako napokon pregledamo masu novih tvorbah, koje su za posliednjih godinah u svim područjima dèržavnoga i narodnoga života oživotvorene rukom iste vlade, tad mora svaki uvidit, da je strah malenkostan, da bi jedna jedina politička ustanova, činila se ona kod pèrvoga pogleda još tako važna, mogla nazadan trajući upliv imat na potrebe tako čvèrsto ukorienjene i na reforme izvedene oduševljenom revnosti. („Weser Zeitung" 10. prosinca.)

(Dalje sliedi.)

Erzerum.

(Konac).

Bèrdoravanj, na kojega najjužniem kraju varoš Erzerum leži, po sata je samo daleko od podnožja one planinske kose, koja povlačeći se od istoka prema zapadu, ovde prestaje, 12 satih je dugačak 3-4 sata širok, tog bèrdoravnja najveća širina od rečene planinske kose na jugu varoši do podnožja Djaur-Daga na sieveru iznosi 5 satih prema jugu je okrajak bèrdoravnja višji nego na sieveru, a prema zapadu stešnjava se on u jednu dolju, kroz koju protiče zapadni izvor rieke Eufrata, koja ovdie nosi ime Francu. Najvišji vèrhovi planinske kose, koja se na sieveru graniči s tim bèrdoravnjom uzvišavaju se po Vagneru nad istim najmanje 5000 stopah, i večitim su snegom pokriveni. No netreba sebi ovaj bèrdoravanj predstaviti kao neku savèršenu ravnicu, kao što su to južnoruske pustare nego mali sa cèrnicom zemljom pokriveni plodni brežuljci na poniekim miestima pokazujući vatrometu pèrljužu (Gerölle) podižu se na mnogim miestima, a najviše se nalaze blizu varoši, gdie su svakad obsaditeljima na ruku išli; na drugim pako miestima nalaze se i niže u vidu kevka. Najznatnia od ovih nalazi se na po sata od Erzeruma i izgleda kao kotao, a bila u davna vremena izpunjena malim jezerom, dogod nije voda sebi prokopala sievernim pravcem kanal, kroz koi sad jedan neznatan potok prema sieveru protiče; 2½ sata sievero-zapadno od varoši nalaze se čuvene tople vode elišćiske, koje je u najnovie vrieme Vagner pohodio. Blizu najjačeg izvora ima golih stienah, koje se sastoje iz tvèrdog sloja raznog vatrometog (vulkanskog) kamenja, koje se nalazi na južnoj planinskoj kosi. U ostalom sieverna čest bèrdoravnja predstavlja nam zanimljivie vidove, nego li južna. Na pèrvom planinskom lancu nalaze se različna bèrda sa zaoštèrljenom kupastom formom, kao što je bèrdo Šišćik blizu izvora rieke Eufrata, od časti pak u vidu piramidah sa plostatim vèrškom, kao što mali Ararat, koi je 12,280 stopah visok odkud se jasno uvidja, da se ovde nalaze primetni tragovi negdašnjih vatrometih gorah.

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice ostalo je koncem pros. 1855 gotovog novca 8.822 f. 24 kr.
miesеca siеč. 1856 bio je primak 50,789 „ 43 „

	59.612 f.	7 kr.
istog mieseca pako bilo je izdato	50.865 „	1 „
Indi ostaje gotovine za miesec veljaču	8,747 f.	6 kr.

Bečka burza

dne 7. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83 1/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 1/2
dto . . . . » 4½%	74
dto . . . . » 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51 1/2
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	222
» » » » „ 1839, » 100 »	137 1/4
» » » » » 1854, » 100 »	104 1/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	56
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1020
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	482 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	330
dto dto s plaćanjem na rate	360 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2455
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	255
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	659
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	467 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	88 1/8
Augsburg za 100 for. current . . . . »	107 1/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	106 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	78
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	106 1/8
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-28
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	106 7/8
Marseille za 300 frankah . . . . »	123 1/2
Pariz za 300 frankah . . . . »	124 1/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	109 1/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	258
Carigrad za 1 forint . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	12 1/8
Srebro od 5. veljače	8

- Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Nr. 93. (Izv.—24) (3—1)

Avviso di Concorso.

L' i. r. Trebunale Circolare in Fiume rende publicamente noto qualmente con sua Deliberazione dell' odierna data pari Nr. sia stato aperto il concorso dei creditori sopra la giacente Eredità del fù G. B Fontanini ovunque riperibile è nominato in rappresentante Messale l' avvocato Sr. Luigi Dr. Dobrilla ed in suo sostituto l' avvocato Sr. G. Manzoni, nonché in interinale Amministratore il Sigr. Michiele Chiachich juniore Vengono in conseguenza a sensi del § 30 del vigente Regolamento Concursuale provocati tutti li creditori, ed aventi diritto contro l' accenata Ecredità d' insinuare a quest' i. r. Tribunale l' eventuale loro pretese sino il giorno 21. Febbrajo a. c. tanto sicuramente, quantoché in caso contrario, li titoli più tardi insinuati, sieno questi di proprietà, pegno o priorità, verebbero esclusi dalla pertrattazione concursuale, nonchè perduti li diritti verso la detta oberata Eredità.

Pell' esperimento d' un Accordo trà li creditori a sensi del § 69 della legge di Concorso, e pella deffinitiva scielta, nomina dell' amministratore e Deputazione Concursuale, al caso, che l' accordo non potesse aver luogo, viene destinata l' udienza per la matina dei 23 Febbrajo a. c. alle ore 9 a. m. a scanso delle conseguenze comminate dal § 44 della succitata legge Concursuale.

I. R. Tribunale Circolare.

Fiume li 11. Gennajo 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U Zagrebu, u subotu dana 9. veljače 1856. Broj 33.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike za čitavu. — Istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase i pobočne članke plaćaju se od 10 linia 30 kr. sr. dalje pako od svake po jedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Carigrad, 28. siečnja. Viećanja o preustrojenju imajućem se preduzet u upravi turskoga carstva dovèršila su se; posliedci istih pokupljeni su u spomenici, sadèržajućoj 19 točkah, kojih izvedenje proizvest će temeljito preustrojenje ukupnoga turskoga dèržavnoga organizma. Medju raznim vieroizpoviedanjima stavit će se time shodno razmierje i zajedno načinit će se velika koncesia, da tamošnji kèršćani budu vlastni, u buduće obavljat svekolike dèržavne službe. Kako čujemo, Sultan je već potvèrdio ovu osnovu. Druga regimenta niemačko-engleske legie prispievši ovamo dne 27. dobila je zapovied da se pripravi na put i opredieljena je za Krim. Sardinski poslanik baron Tecco imao je oprostnu audiencia kod Sultana i izjavio se je, da je začasno opozvan na viećanje u obziru niekih pitanjah tičućih se saveza Sardinie i Porte. I baron Rothschild bio je primljen po Sultanu i putuje u Jerosolim.

Bukurešt, 29. siečnja. Nj. preuzvišenost fml. i zborski zapoviednik došao je ovamo prekjučer podpunoma zdrav.

Od jučer razprostranio se je glas, da je generalni divan oslobodjenje ciganah odgodio na jednu i pol godine; razlozi nisu još poznati.

Prie deset danah od prilike osudio je divan Aleku Pelina, sina bojara (velikoga kaminara) Kostake Pelina, iz Ješa na robiju u Soljanu s teškim željezjem. Dokazalo se je naime da je više godinah tierao razbojništvo.

Atena, 1. veljače. Razbojništva traju jošte. Riza beg otišo je dopustom u Carigrad; g. Konemenos obskèrbljiva poslaničke poslove.

Beč, 7. veljače. Odlazak francuskoga poslanika barona Bourqueneye u Paris, da sudieluje kod sastanakah za mir, ustanovljen je na večeras.

Genova, 3. veljače. Vojnička popisanica poziva pozvanike doboga razreda 1855, da se do 15. t. m. stave.

Turin, 4. veljače. Prispiela je viest, da se je baron Tecco iz Carigrada već ukèrcao put Genove. Učredník prestaloga dnevnika „Speranza" osudjen je na globu od 1200 lirah i jednogodišnji zatvor.

Bruselj, 5. veljače u večer. „Independance Belge" donosi pismo iz Rima, polag kojega se je Rusia sa svetim stolom složila u tom, da se opet popune četiri katoličke biskupie obstojeće u Poljskoj i da se podigne na inim krajevima ruskoga carstva još šest drugih biskupiah.

Paris, 6. veljače. Jučerašnji „Constitutionel" doneo je depis iz Beča, u kojem se javlja, da su i zapadne sile naredile, neka se obustave nepriateljstva.

Austrianska carevina.

Iz Novog Sada. Sa Rumljanima i Mitrovčanima i s ostalim Sremcima i onim okolinama sad ćemo se moći razgovarati valjda bar za 24 sata bèrže nego do sada. Do sada su pisma i novine odavdie u Rumu i Mitrovicu i ostala okolna miesta išla u Zemun pak iz Zemuna preko Golubinacah. Od juče je otvorena nova pošta u Staroj Pazovi i od sad pisma i novine za pomenuta miesta neće morati Zemunski Gjukovac prelaziti nego će odmah iz Pazove u Golubince a odatle u Rumu i dalje. Već je bilo vrieme i zato.

Beograd, 16. siečnja. p. st. Četèrnaestodnevna pokojnica uzkresle je prekjuče. „Sèrbske novine" izašle su na sv. Savu opet, pod učredničtvom g. K. Vuića, koi je dobio dozvolenje da ih može izdavati kao svoje privatne novine. Sv. Sava kao patron školah proslavljen je kao obično, s tom izuimkom što se ove godine nije više prosilo na fond školski. Ali ipak Njegova svietlost podarila je kao i svake godine na tu obštekoristnu svèrhu 100 cekinah cesarskih. (Sèrb. Dnevnik.)

Cèrnagora.

Novopazarski paša krenuo se sa 14,000 svakojake vojske put istoka. Turci neprestaju kupiti harač. Na same Vasojeviće priekokomske udarili su porezu od 70 kesah. Turci samo u zimno vrieme smadu ući u Vasojeviće, kad veliki snieg zapane, i kad Cèrnogorci nemogu u pomoć im priteći. Marva je jako poskupila, a bit će i skuplja, pošto se od iste mnogo kupuje i tiera koje na obalu cèrnog mora, koje put Carigrada. I Turci su zlovoljni, što im odlazi toliko ljudih da bez svake koristi ginu i što je u zemlji velika skupoća nastala.

Na pograničju austrijsko-cèrnogorskom dogodile su se male zavadjice. Kako je od pravitelјstva cèrnogorskog izdata naredba, da se od vina, koje se nosi iz Cèrnegore izvan granice, uzima carina tako nieki Paštrovići austrijski podanici dodju noću u Gluvi Dol kupe vino i neplativši carine krenu noću. Kapetan Gluvodolski opazi to te uzme vino i mazge u kontrobant. Mazge i vino proda se javno, od kojeg üzme kapetan za gotove novce jednu mazgu. Nieki Androvič, čija je mazga bila, doznavši da je kapetan otišao na Cetinje, dodje noću sa deset drugah i odvede mazgu iz kapetanova stana. Za ovo je odmah javilo praviteljstvo okr. načelniku u Kotoru i molilo da se mazga vèrne. Dok je pismo otišlo u Kotor, dotle su Gluvodoljani ušli njih 18 drugah u Primorje i uzeli po danu plien iz Paštrovićah. Dvojica častnikah iz Gluvog Dola, dodju na Cetinje da kažu kapetanu kako su plien uzeli. Doznavši ovo knez naredi odmah da se obojica stave u tamnicu, a s miesta pošlje perjanike u Gluvi Dol da odmah sve krivce povežu i na Cetinje dovedu, a oduzeti plien da se odmah austrianskoj pograničnoj vlasti povrati. Tako bude još 16 uhvaćeno i u tamnicu stavljeno, a plien je sav povraćen.

Javljeno je već da se spremaju Turci kadiluka Nikšićkog, da prie predstojećeg ugovora mira zauzmu Cucka i Ozrinićka siena u Rudinama.

Ozrinići doznavši za ovo nabavili su praha i čekaju gotovi, ako udare Turci na njihova siena da se pobiju. Sva je prilika, ako Turci od sveg neodustanu da će biti boja izmedju Turakah i Ozrinićah. (Sèrb. Dnev.)

Turska.

S aziatskog bojišta pišu, da je zbog jakih mrazovah obćenje izmedju Trapezunta i Erzerum...

Šilo za ognjile.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Lice francezkog maršala Pellissiera niti ni s daleka izraziti mogle toliku odveažnost i ogorčenost kad je jurišao sebastopoljsku kulu Malakov zvanu, kolika se u onaj par primietiti mogla u licu Trubentića.

Priatelji njegovi Kopunić i Vietrogonić proturahu se opet do priašnjeg svog miesta izgledajuć željno šta će tù biti, kad li eto jur opaze Trubentića, kako se nalik lokomotivu žurno sve bliže i bliže primiče miestu gdie siedjaše Rešetička sa Cifrićkom. U jedanput se Trubentić tik Rešetičke niekako okrene a Rešetička u isti mah zavrisne, te mahramom u ruci maši se obraza, kao da ju je tù ošinula munja.

„Koi je to vrag?... Jesi li ti štogod opazio?" upita Vietrogonić Kopunića.

„Ništa drugo, brate, do jedino to, kako se jedan rep fraka njegovog dodirnuo nosa njezina."

„A šta to može biti! — Valjda nisu repovi fraka električni?"

„Šte ja znam — al bilo što bilo, naš Trubentić je ipak vražji momak, te se je kako valja odmah osvetio toj kudibabi."

„Ad animam, jeste... Bog ga poživio!"

Što si tù dvojica nikako nemogeše protumačiti, to ćemo mi u kratko našim čitateljima priobćiti. — U desnom džepu svog fraka obićavao je Trubentić vazda, kad je noćju gdie naumio boraviti, veliki ključ od uličnih svojih vratah ponieti, te je viernog tog druga i danas, kao obično, sobom poneo, pa taj silni ključ prouzročio je onaj električni udar na licu gospoje Rešetičke.

Da se je Trubentić, kao viešt strategik, odmah sietio, kako će se tim ključem — ako mu dobro za rukom podjè namionjeni „Flankenbewegung" — najbolje osvetiti moći Rešetički, to se ima pripisati samo njegovom oštroumju; — isto tako proračunao je on dobro, da ga prestatom ili neotesanostju — barem očevidno — nitko radi toga čisa koriti neće, budući da će se lahko moći izpričati nepreviđivim slučajem — koi i onako višeputa mora da nosi terete ljudskih griehah.

Čutljiva Cifrićka, malo da se opet nije onesvestila, kad je opazila što se dogodi njezinoj viernoj drugarici, dočim je Rešetička zakupila ova svoja snaga, da joj s nenadnog tog doticaja s ključem Trubentićevim u pèrvi mah nebrižnu suze s očiuh, nu pošto se bèrzo razabrà, opet stane — tobož bezbrižno i veselo — razgovarati se sa priateljicom svojom, baš kao da se nije ništa dogodilo. — Al da je komu bilo moguće pogledati što je bivalo u strastnoj uzbunjenoj duši njezinoj, taj bi se sigurno bio prepao, jer bi bio morao priznati, da ni sam Vesuv, prie nego li bukne plamenom, u dubljini svojoj toliko ubitačnoga žara nema, koliko se tada sgèrnulo u grudih osvetom dišuće Rešetičke.

Ej moj Trubentića — žalostna ti majka! — Čuvaj se, jer na obzorju tvome sakupljaju se strašne magle ženske osvete, iz kojih će nedvojbeno skoro uz silan tuča treanuti grom, te jakom svojom prekriliti slavodobitnu piesmu što ju sada pieva veselo tvoje sèrce!

Kratak taj intermezzo nije medjutim nitko opazio do ono malo obližnjih i poznatih nam osobah, isto tako zaglušila je živahna galopada spomenuti vrisak Rešetičke, pa zato je sasvim naravno, da je obća zabava neprekidno vesela bila sve do kraja, to jest, do rana jutra, gdie se svi gosti, izim jedine Rešetičke, zadovoljno i veselo vratiše kući, pošto se prie oprostiše sa priaznim i svima jur omiliešim domaćinom.

(Dalje sliedi.)

ruma prekinuto. U Trapezuntu su mislili, da će Omerpaša u Erzerumu sakupiti svoju vojsku, jer su tom gradu Rusi jako prietili. U ostalom što se tiče turskog stradanja u Asii, to se tuže ljudi na lorda Redklifa, a ovaj opet baca ljagu na Omerpašu. Ali se misli, da će engleski poslanik teško uspieti sa svojim spletkama, koje je u Carigradu proti Omeru počinio.

Iz Trapezunta javljaju 27. prosinca, da se kolera pojavila. Egipatska divisia, koja je u Erzerum poslana, morala se vratiti počem je mnogo prepatila od zime i bolesti. Vojska Omerpašina izkèrcat će se u Trapezuntu gdie će i ostati dok se vrieme nepoboljša, a onda će u Erzerum ići. Mukli paša, kome je obrana Erzeruma predana, skupio je tamo 20.000 vojske. General Viliams otišao jo iz Tiflisa u Moskvu kao ratni zarobljenik.

Rusia.

Sa bojišta u Krimu čuje se, da obe strane čekaju na povoljniju pogodu da i na Černoj i kod Eupatorie opet preduzmu čarkanje po predstražama; ali će po svoj prilici zapoviest da se učini primirje prie doći nego što će se na novo početi nepriateljstva. Iz Sevastopolja pišu da je tamo snieg pao. Rusi imaju svoje zimske kvartire izmedju Simferopolja i Bakčiseraja. —

Knez Gorčakov izdao je iz glavnoga stana u Bakčisaraju sliedeću dnevnu zapovied: „Odlazeći po najvišoj volji na drugo opredieljenje, opraštam se od vas, hrabri ratnici! Mom dostojnom prejemniku ostavljam u boju otvèrdnutu vojsku, koja je podpora i dika careva i otačbine bila. Vaša hrabrost i samopožèrtvovanje, hrabri ratnici, uviek će mi u sèrcu ostati. Od sèrca vam zahvaljujem na povierenju, koje ste mi usried kèrvavog boja godine 1855. pokazali, boja viečito znamenitog, u kom krimski poluostrov proti silnim nepriateljima braniste, koji takva sriedstva imadoše, kakvima neima primiera i lietopisima ratnim.“

Francezka.

— Carica će u Tuljerisma roditi, i neće ići zbog toga u st. Klu, kao što se govorilo.

Ministar prosviete Furtulj izdao je naredbu, kojom se oni djaci, koji su svoje nezadovoljstvo sa sadašnjom francuskom vladom pokazali, stavljaju pod strogi zapt, naročito pak zavisit će posietjivanje predavanjah od imanja uleznih biljetah. Djaci su se zbog te naredbe jako uzbunili.

„Obštim Nov.“ pišu iz Pariza ovo: Kako sigurni ljudi govore nemamo nikakva uzroka sumnjati o miru; tegobe, koje je Engleska navodila ili koje bi navesti mogla, uklonit će car. Francuska nema volje voditi rat, da udovolji englesko samoljubje. Ako Engleska ni na moru ni na suvu nije mogla sačuvati svoju staru slavu, tomu zaista nije Francuska kriva. Naša flota kao i naša vojska svuda je Engleskoj pomagala najkriepčie i s najvećim požèrtvovanjem. Mi pobiedismo na Almi, mi jurišasmo na Sevastopolj, mi osvojismo Bomarsund i Kinburn, vele naši soldati. Nikad se nisu naši generali strašili od ikoje sadaće, već ako bi to bilo opustošavanje mirnih obalah i rat gusarski. Osiećajući tu preteżnost carev je govor vèrlo postojan. Car je dozvao engleskog poslanika Kaulea i rekao mu je: „Gospodine poslaniče, pišite vašoj vladi, da sam poslao u Beč gospodinu Burquereneyu zapoviest da podpiše ratno primirje.“ Kad lice lordovo pokaza začudjenje, produži car: „znate da sam po londonskom ugovoru vèrhovni komandant ciele morske i suvozemne vojske, koja sada vojuje, dakle se cielo imam pravo spomenuto primirje zaključiti.“ Lord se pokloni ćuteći.

Jedan priatelj maršala Pelisiera u Parizu dobio je od ovog pismo, u kom se veli: Odmah mi potraži liepo obitalište i opravi ga, da mi je gotovo čim tamo dodjem. Dobro nam je, a meni ponajbolje, tako da te molim da neizabereš visoki kvartir; jer sam se ugojio pak se nemogu više po basamacima penjati.

Dania.

Iz Kodanja pišu, da je tamo stigao ultimatum od strane zapadnih silah, kojim se Danska poziva, da se ma za koju od ratujućih silah izjasni.

— Za više putih spomenutu okružnicu danske vlade opet se govori, da je zaista razposlana, makar da je zvanični danski list izjavio da to nije istina.

Konferencia zbog carine, koju danska vlada na moreuzu Sundskom od brodovah uzima, skupila se jedanput, i razišla se na neizviestno vrieme. U toj siednici samo su se pregledala punomoćja različitih poslanikah. Kao uzrok razilaza navodi Danska to, što želi vremena dobiti za nove predloge. Misli se, da se neće carina sundska kapitalizirati. Čini se, da će Danska predložiti da sundska carina ostane u glavnom kao carina na brodove i robu, samo s malim promienama u načinu pobiranja. Nego je u toj stvari važno, što se opet govori, da Danska neima prava pobirati tu carinu. Druge dèržave samo su ju tèrpile, ali ju nikad nisu pripoznale kao pravični danak. Naravno neće nitko Danskoj pravo odricati da umierenu carinu ište od brodovah. I same amerikanske dèržave izjavljuju da su gotove Danskoj naknaditi troškove koje je na Sundu zbog brodarstva počinila, ali one nipošto neće, da se ište carina i od robe koja kroz moreuz prolazi, samo da se pune danske dèržavne kase.

Azia.

Imamo sada pouzdanih viestih o razmirici englesko-persianskoj. Engleski poslanik u Teheranu, Murej, naimenovao je Persianca Mirzu Husein Kana engleskim konsulom u Širasu. To nije persianska vlada dopustila. Na to je engleski konsul prie svoga odlazka ovaj ultimatum stavio: on je iskao, da se zatvorena žena Mirze Huseina Kana pusti, da se Mirza od persianske vlade pripozna kao engleski konsul, i da naposliedku persianski ministar ode u dvor poslanikov, da uzme natrag uvriedne ustmene i pismene izraze, kojima je odgovarao na predstavljanja engleskog poslanika. Od svih tih iskanjah nije se ni jedno izpunilo. Persianska je vlada odgovorila, da ona ima pravo priposnati ili ne konsula; isto tako je odgovorila i u obziru na zatvorenu ženu, da je ova sestra pèrve žene šahove pak da po persianskom običaju moraju srodnici šahovi u prestolnom gradu živieti. Na to je engleski poslanik otišao iz Teherana, ali prie svoga odlazka javio je persianskoj vladi, da će ostaviti jednog konsula kao svoga predstavnika, da bi tako obezbiedio engleske podanike. Na to mu se odgovori, da pritomnost agenta poslie odlazka poslanikova nema više nikakve važnosti; a poslanik je opet rekao, da će konsul ostati, i da će odmah engleske ladje u persianski zaliev ući, ako se najmanja uvrieda nanese konsulu. Kažu, da nije istina, da se francuski poslanik sprema da odlazi iz Teherana.

Dodatak.

Beč 7. veljače. Vierni narodi austrianski imaju opet radostni povod, svemogućeg Boga u pobožnoj molitvi pozivat, da se sretno izpuni zgoda, koja će novu svezu oko cesarske obitelji splesti i bit će zajedno novi liep zalog najradostniih nadah za uzvišenu dinastiu i zemlje sjedinjene pod blagoslovljenim žezlom Habsburškim. — Miliuni sèrdacah u prostranoj cesarevini priviklih zgode previšnje cesarske kuće smatrat kao svoje, radostno ganuti sastat će se u iskrenoj želji: štitila milost božja Nj. Veličanstvo, našu najmilostiviu cesaricu i gospodaricu i uzdèržala ju u podpunom zdravlju koje Njezina Previšnost uživa.

NEVEN. Pèrvi lietošnji broj (siečanj) ovoga poučno-zabavnogh mieseč nika (ured. Jos. Praus) donosi sliedeće članke: „Atala, poviest od vicomta Chateaubriand-a ponašio Vladisl. Vežić. — „Blago onomu komu je Bog kum“, pučka pripoviedka, soboć. St. N. — y. — Piesme: od P. P. — F. T. — „Porod i mladost Kraljevića Marka“, nar. piesma iz sbirke L. Ilića O. — Zagonetke. — Sitnice. — „Putovanje u Ameriku, Aziu, Polineziu itd. Tome Skalice ml. Brodjanina od g. 1851 — 1855. Nastavlj. iz lanj. Nev. (odlazak iz Kamčatke; lov kitovah u Beriniskom zalievu i sievernom ledenom moru; gurani; bura; Sitka i ruska Amerika, opisanje ondješnjeg naroda i života; povratak u Honolulu na Sanvich-ostrovlju Palivezie; tamošaji život; povratak u Kalifornia.) — Prirodoslovje: „Umietni biljevni sustav,“ ponašio I. Vuinović. — „Tvorne umietnosti u našoj domovini,“ uvod u pretresivanje ovoga predmeta od Drag. Stark-a. — „Školski ulomci od G. R. — Životopisi: Grof Ivan Nep. Drašković. — Grof Janko Drašković. — Viertnik: Domaće, slavenske i knjiżevne viesti. — Novi izumi i napredovanja. — Smiera Neven svojim čitateljem. —

(U Zagrebu dobiva se „Neven“ u Hartmanovoj (prie narodnoj) knjigarnici u dugoj ulici (Mirovićeva kuća) gdie se takodjer predplata prima; ciena mu je u Zagrebu na god. 4 for. na pol god. 2 for. sr. za utemeljitelje Matice il. pol iste ciene; po pošti na god. 5 fr. na pol god. 2 fr. 30 kr. za utemelj. M. na god. 3 fr. na pol god. 1 fr. 30 kr. sr. — za donašanje u kuću na god. 20. kr. sr.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 8. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$82\frac{5}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{9}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{4}$
dto . . . . » 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	$51\frac{1}{2}$
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	222
» » » » „ 1839, » 100 »	$137\frac{1}{4}$
» » » » » 1854, » 100 »	$103\frac{1}{2}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	56
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$83\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$76\frac{3}{4}$
Bankovne dionice komad po	1002
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	480
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	326
dto dto s plaćanjem na rate	$361\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2455
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	255
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	661
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$458\frac{3}{4}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$88\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$107\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	106
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$124\frac{1}{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	78
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$106\frac{1}{2}$
London za 1 funt. šterlinga . . . . . »	$10-2\frac{1}{4}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$107\frac{5}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$123\frac{3}{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	124
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$109\frac{1}{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	259
Carigrad za 1 forint . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$11\frac{7}{8}$
Srebro od 7. veljače	$8\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Br. 241. (DS.—25) (3—1)

Poziv.

Svi oni vlastnici, koji sposobne pastuhe posieduju i takove za dojduće pripustno vrieme u

najam dati bi hotieli, pozivaju se ovim, uviete odnosne ili posriedno kroz c. k. kot. urede, ili pako neposriedno, na svaki način pako do konca veljače t. g. c. k. županijskoj oblasti predložiti.

U Zagrebu, dne 6. veljače 1856.

C. k. županijski predstojnik.

Nr. 11502. (Izv.—30) (3—3)

Licitations-Ankündigung.

Von Seite der gefertigten k. k. Comitatsbehörde wird hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Herstellungsarbeiten und Aufsetzung eines Wetterableiters an der Pfarr- und Kathedralkirche zu Bribir bei dem k. k. Bezirks-Amte Crikvenica am 14. Februar l. J. in den Vormittagsstunden im öffentlichen Licitations Wege werde abgehalten werden.

1) Der Fiskalpreis ist auf 758 fl. 37$^4/_8$ kr. und 108 Hand-Robothtage voranschlagt.

2) Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen; haben am obbenannten Tagen zu Crikvenica vor Beginn der Licitation das Reugeld mit 5% des Baukostenbetrages zu erlegen, als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbothe sowol in schriftlichen Offerten als auch mündlich vor der Comission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anboth deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein, und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speciellen Licitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.

3) Die diessfälligen Pläne, Vorausmas, Preistariffe, die summarischen Kostenüberschäge, dann dieall gemeinen und speciellen Versteigerungs- und Baubedingnisse können bis zum Licitationstage bei dem Bezirksamte in Crikvenica eingesehen werden, am Versteigerungs Tage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitats-Behörde.

Fiume am 23. Jänner 1856.

Br. 15. (Izv.—35.) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured pakrački kao sud poziva ovim svekolike, koji bi iz ostavštine u Pakracu preminuvših Dionisie Lučić, udove Marie i dotično sina Mihajla Lučić, ma pod kojim naslovom štogod tražiti imali, da tražnju svoju kod c. k. kot. ureda ovoga, do izmaka tri mieseca danah od 1. veljače t. g. računati se imajućih dokažu, inače će se iz ostavštine protičuća svota u smislu oporuke preimenovate Marie udove Lučić izručiti.

C. k. kot. ured pakrački kao sud.

U Pakracu, dne 20. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Bošnjak.

Nr. 3916. (Izv.—25) (3—3)

Editto.

L. I. R. Pretura urbana di Fiume notifica col presente essere stata presentata, dal venerabile Capitolo Collegiale di Fiume, a mezzo dell' avvocato sig. Giovanni Ren Idy. petizione contro Maria Ved. di Giuseppe Bastiancich, Giuseppe, Antonio ed il minorenne Ignazio Bastiancich ora assente, in punto di pagamento di 129 fr. 31 kr. di capitale c. s. c. ed essersi deputata aula al di 9. Febbrajo 1856 ore 9 antimeridiane. Si avverte quindi esso assente coimpetito essergli stato nominato acuratore l' Avvocato sigr. Gotthardi affine lo rappresenti a suo pericolo e spese nella suddetta controversia, che verrà trattata a tenore di legge.

Col presente editto, che avrà Forza di legale citazione ed intimazione, si rende inteso il coimpetito ed assente Ignazio Bastiancich, prechè possa, volendo comparire in persona od istruire il deputatogli curatore di tutti quei mezzi di prova o documenti che credesse opportuni a propria difesa, ovvero indicare a questa Pretura un altro Procuratore a sicurezza dei proprii diritti.

Dall' I. R. Pretura urbana.

Fiume li 10 Novembre 1855.

Nr. 44. (Izv.—27.) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Durch den Tod des Franz Kinčić ist im Bereiche des Požeganer Baubezirkes für den districkt Bektež eine Wegmeistersstelle mit dem Gehalte jährlicher 300 fl. CM., welcher aus dem Landesconcurenzfonde bezogen wird in Erledigung gekommen.

Diejenigen welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre mit den erforderlichen Belegen versehenen Gesuche, wenn sie bereits im öffentlichen Staatsdienste stehen, durch ihre vorgesetzte Behörde, sonst im Wege des Bezirksamtes ihres gegenwärtigen Aufenthaltes bis 20. Februar d. J. an die gefertigte Comitatsbehörde zu leiten.

Zur Erlangung obige Stelle ist erforderlich:

1. Dass der Bewerber vollkommen gesund und rüstig ist.

2. Dass er gut lesen, schreiben und rechnen, und wo möglich soviel zeichnen könne, als zu einem Bauhandwerksbetriebe nothwendig ist.

3. Die Bewerber aus dem Civilstande dürfen das 40 Lebensjahr nicht überschritten haben.

4. Jeder Conkurent hat übrigens in seinem eigenhändig geschriebenen Bittgesuche dessen Geburtsort, Religion, Stand Befähigung und die Kenntniss der kroatischen Spache zu dokumentiren, und zudem ein von einer k. k. Baubehörde ausgestelltes Zeugniss beizubringen, welches ausdrücklich dessen Befähigung zu diesem Dienstposten beglaubigt.

5. Auf jene, welche in der Artillerie, im Sappeur, Mineur, oder Pionier Corps gedient haben, wird vorzüglich Rücksicht genommen werden.

Požeg am 22. Jänner 1856.

Für den k. k. Comitats-Vorstand
der k. k. I. Comitats-Comissär.
Car.

Br. 1213. (Izv. 31) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured moslovački kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 18. prosinca 1855. bez oporuke preminuvšega Franje Fleša iz Popovače štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 3. travnja 1856. u 9 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured kao sud u Moslovini dne 25. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Tomašić.

Br. 301, 302, 317, 318 i 439. (29—Izv.) (3—2)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 29. prosinca 1855. br. 5352.	Škèrnik (prie Desinić) sa $^3/_8$ kmetskih naselbinah	Matia Ceraj	150	—	od 1. svib. 1856.	1. travnja 1856	na 3. lipnja 1856 ob 9 satih prie podne
od 29. prosinca 1855 br. 5351.	Škèrnik (prie Desinec) sa $^4/_8$ kmetskih naselbinah	Pavao Ceraj	200	—	„	„	„
od 29. prosinca 1855 br. 5267.	Kušenovec sa $2^5/_8$ kmetskih naselbinah	Ciprian Švagel	1050	—	„	„	„
od 29. prosinca 1855 br. 5272	Ivanec sa $58^3/_8$ kmetskih naselbinah	Maria Faller kroz svog tutora Nikolu Faller	23350	—	„	„	„
od 22. prosinca 18.5 br. 67 za 1856.	Husinec sa $^4/_8$ kmetskih naselbinah	Dragutin Balogh	200	—	„	„	„

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potežanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 24. siečnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 34. (28—Izv.) (3—2)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski ured kao sud daruvarski, ovim do znanja stavlja, da će se $1/4$ selišta ili 7 jutarah zemljišta u vriednosti 40 fr. sr. i seoska kuće u vriednosti 10 fr. sr. u Šibovcu na zaostavštinu pokojnog Josipa Neumana, spadajuća dne 17. veljače t. g. i ako potrebno bude dne 13. travnja t. g. posliednji put i izpod procienbe javno prodavati, na koju dražbu se kupci ovim uljudno pozivlju.

Uvieti javne dražbe kao i procienba mogu se kod ureda ovog uviditi.

C. k. kot. ured i sud.

U Darovaru, dne 16. siečnja 1856.

C. k. rav. ureda.
V. Šomogji.

Nr. 653. (Izv.—20) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Bezüglich des Neubaues eines Schulgebeudes zu Kopreinitz, welcher für Mauerarbeit ohne Materiale mit 2180 fl. 24 kr., Steinmetzarbeit 248 fl. 7 kr., Zimmermannsarbeit 1032 fl. 19 kr., Tischlerarbeit sammt Materiale 1445 fl. 48 kr., Schlosserarbeit 771 fl. 50 kr., Anstreicher Arbeit 326 fl. 40 kr., Glasererarbeit 518 fl. 15 kr., Spenglerarbeit 453 fl., Schmidarbeit 130 fl. 20 kr., Hafnerarbeit 204 fl. Zusammen mit 7310 fl. 43 kr. veranschlagt ist, wird am 18. Februar d. J. Vormittags 10 Uhr bei dem Magistrate in Kopreinitz eine minuendo Licitation abgehalten werden, zu welcher Unternehmungslustige mit dem Beifügen eingeladen werden, dass die Licitations-Bedingnisse, so wie die Bau-Grundlagen bis zum 17. Februar bei der Comitats-Behörde, und weiters aber bis zum beginn der Licitationsverhandlung bei dem Magistrate Kopreinitz zur Einsichtnahme erliegen.

Jeder Licitant wird das 5% Vadium des Ausrufspreises zu erlegen haben, welches der Mindestbiether auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Caution zu ergänzen haben wird, den Mitbeitanten aber nach Geschlossener Licitationsverhandlung zurück gestellt wird.

Mit dem Vadium belegte Offerte können bei dem Magistrate in Kopreinitz vor dem Beginne der Licitation überreicht werden.

Varaždin am 19. Jänner 1856.

K. k. Comitats-Vorstand:
Šimunić.

(41—Izv.) (3—2)

Oglas.

Stavlja se do obćinskog znanja, da stvari nå imuótvo pokoinog župnika rakovačkoga u kotaru

to ab intestato li 17. Febrajo a. p. di insinnare i loro titoli all' aula fissata all' uopo li 20 Marzo a. c., ovvero di produrre in iscritto entro il detto termine le loro eventuali domande, poichè in caso diverso, qualora la facoltà verebbe esaurita dagli insinnati crediti, ai non comparsi non rimarebbe altro diritto se non chè in quanto profluente od assicurato da pegno.

I. R. Pretura qual Giud. Distrettuale.
Buccari 3 Gennajo 1856.

Br. 576. i 74. (DS.—24) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
22. prosinca 1855. br. 67.	Husinec $11^4/_8$ kmetske naselbine	Dragutin od Ballogh	4600	—	1. svibnja 1856.	7. travnja 1856.	16. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
22. prosinca 1855. br. 5271.	Stanovec $4^1/_8$ kmetske naselbine	Sliepan Folnegović	1150	—	„	1. travnja 1856	„

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka

God. XXII. | U ZAGREBU, U PONEDIELJAK | DANA 11. VELJAČE 1856. | Broj 34.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za perviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke pišajuće do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

— Bal dne 4. veljače 1856. na korist ovdašnje ubožke zaklade dèržani u dvorani narodnoga doma dao je po odbitku troškovah u iznosku od 126 fr. 7 kr. čisti donesak od 321 fr. 38 kr.

Ovaj znameniti, ubožkoj zakladi pripali prinesak ima se zahvalit ponajprie zaključku ravnateljstva družtva dvorane, koje je u metežu pokladskih razveseljenjah pomislilo i na siromake grada Zagreba, kao i pripravnosti gospodina pukovnika i zepoviednika c. kr. piešačke regimente barona Culoz, Franje pl. Plattnera, koi oduševljen za sve što je dobro i plemenito najvećom prieznosti dozvolio je bezplatno regementsku muziku, napokon dobročinstvenom čuvstvu one gospode i onih gospojah, što udioništvovahu pri ovoj dobročinstvenoj zabavi i doprinesoše k povećanju ubožke zaklade, čega radi u ime siromakah izrasuje se time najvruća zahvala.

St. Pogledić, varoški župnik.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

— London 5. veljače. „Morning Post" javlja, da je prispielo uredovno izviestje o razpèršenju i razorenju ukupnih dogovah Sevastopoljskih.

— London, 6. veljače. Lord Palmerston kaže, da još nije ustanovljeno, dokle će trajat primirje, koje se neće podpisat prie predhodnih uvietah. — Nadalje obećaje, kući predložit izvadke iz spisah o razpri s Amerikom.

Frankfurt, 7. veljače. Austrianski podnes u istočnom poslu bio je u današnjoj savesnoj siednici predložen. Odpuljen je bez posebna razpravljanja ponajprie na odbor.

Usliod viestih iz Varšave od 4. t. m. odredjeno je na carsku zapovied, da se povodom preminutja kneza miestodèržca ima po svoj kraljevini Poljskoj žalit kroz devet danah. Za toga vremena nesmeju se nikakove javne igre izvodit, a garda i vojska ima nosit cèrninu. Regimenta, koje nose ime knezovo, nosit će cèrninu kroz šest nedieljah.

Turin, 4. siečnja. „Catolico" javlja, da će za koi dan Messimo d' Azeglio odputovat u Pariz; vitez Jocteau, sardinski poklisar u Švajcerskoj i grof Pralormo pratit će ga; ako bi u ostalom poslie potrebno bilo, otići će na viećanja u Pariz sam piemonteski ministar izvanjskih poslovah.

Tèrst, 8. veljače. Povodom toga, što se je raztopio led na Dunaju i što se nadaju, da će se ukinut zabrana izvoza u cèrkvenoj dèržavi, padaju još sveudilj žitne ciene. Izvan kukuruza, kojega jevtinoća nuka špekulaciu, ostaju sve vèrste žita malone bez prodje.

Paris, 7. veljače. „Moniteur" javlja da se je produžio ugovor predajni medju Francuskom i Engleskom.

London, 8. veljače. U jučerašnjoj siednici dolnje kuće odbio je lord Palmerston Bailievo zahtievanje da se predloži dopisivanje o zatvorenju britanskoga konsula u Kolonii, pošto se je sve priateljski poravnalo. Scobellov predlog, da se promieni uprava admiraliteta zabačen je velikom ministarskom većinom.

Austrianska carevina.

— U Magjarskoj ima po najnoviim popisima 8000 narodnih školah, izmedju kojih ima 3400 magjarskih, 2500 slavonskih, 900 niemačkih 250 romanskih i 950 miešovitih školah.

— U Austrii ima 23,000 učiteljah i 20,000 učiteljkih.

Sèrbia.

Školski fond narastivši u posliednoj godini više od 5000 cekinah, dosad ima nešto više od 100,000 talirah. Riešeno je, da se više prilozi na fond od naroda neprose, no pri svem tom usèrdstvovao je mladi knezović po zavieštanju njegove svietlosti kneza našeg i ove godine 100 cekinah ces. istom fondu pokloniti, a možebiti bit će i više dobrovoljnih podarakah. Ciela suma gornja nalazi se na sigurnim miestima pod interesom i prihodi od interesah i podarakah iznose toliko, da će se fond u rečenoj sumi jednako prama neznatnim rashodima sa 6% interesah na interes umnožavati moći, i da će potom za 25 godinah na 430,000 talirah a za 50 godinah na 1.850,000 talirah narasti.

(Sèrb. Dnevnik.)

Turska.

Carigrad, 28. siečnja. Austria, osobito pako njezin velesèrdačni junački mladjahni cesar u velikoj su ovdje cieni, jer svi znaju da samo nastojanju i divljenja vriednom dèržanju bečkoga kabineta zahvalit se ima, da će željeni mir skoro svanut. Ime Franje Josipa postalo je time na istoku tako popularno, da ga slave Turci, Gèrci, Jermeni i svi ostali stanovnici Turske i svojem dobročincem nazivlju. Ovim svojim korakom postigla je Austria u onim pokrajinama neizrečiv upliv. Sve se bogu moli za sreću austrianske cesarske kuće a osobito uzvišenoga cesara, koi je svojom mudrom, obsirnom i dosliednjom politikom evropejskom savezu stavio kraj, koi bi imao neproračunljivih zlokobnih posliedicah.

Sultan je austrianskim liečnicima a osobito bečkoj školi dao novi dokaz svoga pouzdanja naredivši, da se po odlazku profesora Riglera, koi proletjem ide na svoje novo opredieljenje u Gradac, njegovo miesto na ovom sveučilištu opet popuni liečnikom imajućim se opet pozvat iz Beča.

Iz Marsilje, 4. veljače priobćuje se bèrzojavno, da je prispeo „Indus" s viestima iz Carigrada do 24. siečnja. Glas o predbodnim uvietima mira sačinjava u Turskoj sveudilj predmet obćenitoga divljenja. Konferencie o pitanju rata dovèršile su se Sastavljen je predbodan izradak i za malo priobćit će se saveznim silama. Skoro će započeti konferencie o ukupnim točkama u obziru organizacie podunajskih pokrajinah. — Čerkeska deputacia opet je odputovala u Trapezunt. U Šumli počiniše Baši-Bozuci novih neredah; general Shirley dobio je nalog, da razpusti sve čete bez zapta i da ih pokori. — Izviestja u listu „Presse d' Orient" iz Sevastopolja dopiru do 19. siečnja. Taj dan vratio se je general Lebeuf iz Kinburna; glas o miru nije bio poznat u Sevastopolju. — Podmorski bèrzojav krimski opet se je raztèrgo. U obće bit će teško popravit ga, a sad nije moguće ni pokusit toga. — Javljaju, da je francuski poslanik na persianskom dvoru, g. Bourée u najboljem porazumljenju sa šahom i sve i sva čini, da poravna najnoviu zavadjicu istoga s engleskim poslanikom.

Rusia.

O novoj godini razdao je car Aleksander mnogobrojne redove i ukazao je i druge milosti. Ministar financie, tajni savietnik Norov, dèržavni sekretar Brok, i član carskog savieta, generallajtnant Muraviev, dobili su red Aleksandra Nevskog.

I petrogradski klub za igranje šaha davao je u čast generala Totlebena svečanu čast. Više suboracah generalovih iz Sevastopolja bili su takodjer na toj časti.

Pri koncu prošle godine bila je u korpusu pažeh velika svečanost u čast kneza Vasilčikova, koi je, kao i mnogi ruski generali, primio svoje vojničko odhranjenje u tom korpusu, i koi se kao i Totleben u obrani sevastopoljskoj odlikovao. Na carsku zapovied izrezano je i ime kneza Vasilčikova na jednoj mramornoj ploči zlatnim slovima u školi korpusa pažah. Nadpis glasi: „Knez Viktor Vasilčikov, odpušten 1839. 1854 i 1855. Sevastopolj." To odlikovanje dobili su i drugi odlični ruski borci, kao Totleben, Džogoljen, Baumgarten. U ostalom, čim se gdiegod koi od hrabrih sevastopoljskih braniteljah u Petrogradu, Moskvi ili ma u kojoj drugoj ruskoj varoši pokaže, ukazuje mu se najveća čast i daju mu se znaci zahvalnosti. Tako su, prie u Moskvi generalu Hrulevu u plemićkom klubu dali sjajan obied.

General grof Benkendorf otišao je iz Petrograda na svoje miesto u Berlin. On je ruski vojnički punomoćnik na pruskom dvoru.

General Ridiger, zapoviednik ciele vojske na obalama finskog i rižkog zalieva, razbolio se opasno, i general grof Osten-Saken preuzeo je za vrieme njegovu komandu.

Koncem godine 1855 umnoženo je prostrano rusko carstvo pored Francuske, Engleske, Sardinske i Turske novom provinciom karskom. Ova nova provincia veća je od krimskog poluostrova. Muraviev je sada u Tiflisu.

Otetih 12 barjakah turskih nizamah i 18 bašibozučkih kao i ključevi grada Karsa, obiesiti će se kao i ključevi svih gradovah otetih od velikog Petra na granitne stupove kazanskog sabora u Petrogradu. U toj katodralnoj cèrkvi ima 56 stupovah od ugladjenog granita (monolita) visokih 35 stopah. Na tim stupovima viso ključevi svih gradovah, koje je ruska vojska osvojila, i svaki ključ označen je imenom grada i datum predaje sa zlatnim slovima.

Jedna engleska ladja, koja je u družtvu s drugima zapalila Taman i Fanagoriu, utopila se.

Talianska.

Odgovorni izdavatelj lista „il Diritto" izlazećega u Turinu zbog uvriedna članka upravljenoga proti cesaru Napoleonu osudjen je na globu od 200 franakah i četèrnaestdnevni zatvor.

Stanovnici ulice Via della Mortella (Riono Regola) u Rimu prenuše se dne 25. pr. m. iznenadnom provalom nieke kuće. Obćeniti vapaj upropaštenja začuje se, kad opaze, da je srušivše se kuća ona, gdie se je u sriednjem katu nalazila veoma znatna škola za diecu. Svakolika dieca bila su u onaj čas sakupljena; no angjeli čuvari sačuvaše diecu; jer samo po gdiekoje diete bude ozledjeno, a nijedno neizgubi života.

Družtvo za gradjenje željeznice medju Rimom, Ankonom i Bolonjom sastavilo se. Zemljomier g. Escarra dobio je nalog upravljat radnje, koje će skorom započeti.

Gèrčka.

Atena, 1. veljače. I ovdie se o ničem negovori nego o miru i svatko ponja, da će isti biti najveće dobročinstvo za svukoliku Europu, no Gèrčkoj bio je svakako taj rat od veće koristi, nego što joj može biti mir. Gèrčka

je bila jedina, kojoj je taj rat doneo, prava koristi i bi joj doneo, da ustraje. U ovo 9 miesecih podigla se je znatno gèrčka morska tèrgovina i gèrčki tèrgovci stekoše velikih svotah. S toga psuju gèrčki listovi od opozicie na Austriu, kao početnicu ovoga mira, i kažu medju ostalim, da su saveznici toliko novacah potratili i prolili toliko kèrvi jedino na korist Austrie, dodajući svakojake pogèrdne izmišljotine proti ovoj vladi. U tom obziru mogu zapadne sile svim pravom reći, Bože sahrani nas od takovih priateljah! Kad su francuskom poslaniku priobćili jedan od ovih članakah, kažu, da se je veoma razjario i pokoriteljno izrazio proti dotičnom učredništvu i njezinim zaštitnicima, izmedju kojih je Mavrokordatos jedan od najvažnih.

Predjašnje subote pogubljeno je blizu Atene osam razbojnikah i drugih zločinacah. Svi do jednoga mladića, koi je tvèrdio, da njegova krivnja nije bila takova, da bi zaslužila smèrt, priznali su pravednost svoje kazni i pokajali su se pred smèrtju. Jedan od istih reče „Čuvajte se sliedit moj primier; najprije ukradoh janjca a sada ću pretèrpit kazan pravedne smèrti zbog ukradenoga čoviečjega života.“ Još dvanaest na smèrt osudjenih razbojnikah sjedi u tamnici, očekivajući svoju kazan, koja će se u onim mjestima izvest, gdje su isti počinili svoja zločinstva. — Ove pogube učinit će za cielo željeni utisak na ostale još neuhvatjene razbojnike. — Ovdašnje sveučilište dobilo je od Nj. veličanstva. kralja pruskoga oprav kraljevski poklon, t. j. dielo:“ Spomenici iz Misira i Etiopie.“ — O zimi nema ovdje ni traga. Nebo je jasno, zrak topal, a poljane cvatu i nadat se je, ako i nastane hladnie vrieme, da neće dugo trajat, jer su dani već znatno dulji.

Kao što javljaju iz Patrasa dne 29. t. m. usplodilo je već dobrim plodom razpisanje cienah, koje je gèrčka vlada stavila na glave pogibeljnih razbojnikah, jer su seljaci u niekom miestu, kamo se je pred oružnicima progonećim ga uteko jedan od onih razbojničkih vodjah, kojih se je svietina najvećma bojala, imenom Bakali, progonjenika pronašli i ubili.

Švedska i Norvegia.

U Genevi traje još gibanje zbog biskupa Marilleya. Sad su sačinili i „privremeni odbor za branjenje pravah od katolikah u Genevi“ koi je deputaciu poslao podpredsiedniku dèržavnoga vieća, da reklamira proti revokacionalnom zaključku od 21. pr. m. Kažu da će ovu reklamaciu podupreti jednom peticiom.

Francezka.

Pariz 10. siečnja. Nieke novine javiše, da se obie palate u Parizu opravljaju u kojima je prie rata bilo rusko poslaništvo i konsulstvo. To te novine javljaju kao važnu novost, i kao dokaz da će biti mira.

Politehnička škola sasvim je ukinuta, jer su djaci u posliednje vrieme vèrlo nemirni bili. Nieki dan ih je opet prieko 100 pohvatano.

Sve pokazuje da Francuska ozbiljno želi mir. Prestala se slati municia itd. u Krim.

Ove dvie godine umèrlo je 1800 veteranah Napoleona I. Sad će ih još jedno 4000 starih vojnikah Bonapartinih biti u životu.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

II.

(Dalje.)

Drugim putem udara „Vossische Zeitung“ (18. studenoga).

Nieki gospodin F. Bülov stavlja dva pitanja, u kojima je kako se čini jezgra svih sumnjičenjah proti novom konkordatu zbita.

Oba pitanja glase:

1. „Neće li Rim gledat da konkordat sklopljeni s Austriom protegne na svu Niemačku i jeli se tim konkordatom položaj protestantah u Austrii pobo ljšao ili pogoršao?

2. „Jel' moguće, da u dèržavi može vladat tèrpljivost vierozakonska, gdie su cèrkveni zakoni stavljeni nad zemaljskim zakonima, dosliedno sviećenici i u svim svietovnim stvarma sačinjavaju odlučnu moć?“

Pèrvo pitanje ima dva diela: „Neće li Rim gledat, da konkordat sklopljeni s Austriom protegne na svu Niemačku?“ Za cielo neće; jer je s Bavarskom Rim već mnogo prie sklopio sličan konkordat, a s ostalim niemačkim dèržavama takodjer je već odavna pogodbeno ustanovio, što se je po okolnostma moglo postići za katoličku cèrkvu.

Dosta će bit, ako se bude dèržalo, što je dužnost dèržat. O tom može sasvim miran bit gospodin Bülov.

Drugi dio pèrvoga pitanja glasi: „Jeli se ovim konkordatom položaj protestantah u Austrii poboljšao ili pogoršao?“ Ni jedno, ni drugo; time nije isti ni dotaknut, dakle ni promienjen (što će se u sliedujućem III. članku ovoga sastavka pobližje pokazat.)

Drugo pitanje: „Jel' moguće da u dèržavi može vladat tèrpljivost vierozakonska, gdie su kèrkveni zakoni stavljeni nad zemaljskim zakonima?“ — riešava se sasvim prosto time, da je predpostava, naime kao da u Austrii cèrkveni zakoni stoje nad zemaljskim zakonima, sasvim pogriešna. Konkordat izjavljen kao dèržavni zakon nije stavljen nad dèržavnim zakonima. Tà ova razlika je očevidna, da pako „dosliedno sveštenici u svim svietovnim stvarima sačinjavaju odlučnu moć“ to je pravo strašilo porodivše se u moždjanima gospodina Bülova, o čemu u Austrii nitko ništa nezna, ni sveštenici ni činovnici, isto tako poslie konkordata kao pred konkordatom.

Osobitu taktiku opotrebljava „Kölner Zeitung“. Taj list nije proti konkordatu ništa drugo doneo, nego od vremena do vremena neotesane laži, da na obćinstvo, koje postaje vaviek mirnie, uporavi svedjer nova razdražna sriedstva. Najprie znala je javit kako su na raznim miestima cesarevine osobe, koje su sklopljeni konkordat po svoj prilici na oštar način korit usudile se, bile pohvatjene, (25. studenoga). Ta viest je posve izmišljena. — Zatim je (9. prosinca) tvèrdio, da će pèrva posliedica toga konkordata biti „umnoženje praznikah“ i to imali bi se barem 22 zapoviedana nova praznika uvest, medju ovima dva od neskvèrnjenog zameta (pošto se je već jedan nalazio!!) Čini se, da je ova viest izmišljena zato da pobuni radeće pučke razrede; u njoj nema ni mèrve istine.

Opet im pade na um, (13. prosinca) novom lažju podbost prusku samosviest; „kažu, da se je kod rodjenja cèrkvenih poslovah austrianskih stavilo pitanje, nebi li se u Beču pravo nadležnosti moglo učinit valjati kod svakog izbora bretislavskoga kneza biskupa, budući da isti veću stranu svojih dohodakah vuče iz austrianskoga zemljašnoga posieda.“ Pravo nadležnosti kod izbora kneza biskupa bretislavskog namieravaju u Beču učinit valjat!! To neka rieše učitelji kanoničkoga prava, što je pravo nadležnosti kod izbora biskupskoga, i oni neće toga lahko učinit, budući da je to stvar. koja još nije bila u kanoničkom pravu. Ta takovo oružje za pobijanje konkordata, ta nemože očevidno ni onima, koji ga upotrebljavaju, ni stvari, koju brane, služit na slavu; samomu Konkordatu pako, takov način opadanja u očima svakoga razborita čovieka prije će koristit nego škodit.

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Nr. 93. (Izv.—24) (3—2)

Avviso di Concorso.

L' i. r. Trebunale Circolare in Fiume rende publicamente noto qualmente con sua Deliberazione dell' odierna data pari Nr. sia stato aperto il concorso dei creditori sopra la giacente Ereditá del fù G. B Fontanini ovunque reperibile è nominato in rapresentante Massale l' avvocàto Sr. Luigi Dr. Dobrilla ed in suo sostituto l' avvocato Sr. G. Manzoni, nonché in interinale Amministratore il Sigr. Michiele Chiachich juniore Vengono in consequenza a sensi del § 30 del vigente Regolamento Concursuale provocati tutti li creditori, ed aventi diritto contro l' accenata Ereditá d' insinuare a quest' i. r. Tribunale l' eventuale loro pretese sino il giorno 21. Febbrajo a. c. tanto sicuramente, quantoché in caso contrario, li titoli più tardi insinuati, sieno questi di proprietà, pegno o priorità, verebbero esclusi dalla pertrattazione concursuale, nonchè perduti li diritti verso la detta oberata Ereditá.

Pell' esperimento d' un Accordo trà li creditori a sensi del § 69 della legge di Concorso, e pella deffinitiva scielta, nomina dell' amministratore e Deputazione Concursuale. al caso, che l' accordo non potesse aver luogo, viene destinata l' udienza per la matina dei 23 Febbrajo a. c. alle ore 9 a. m. a scanso delle conseguenze camminate dal § 44 della succitata legge Concursuale.

I. R. Tribunale Circolare.

Fiume li 11. Gennajo 1856.

Br. 241. (DS.—25) (3—2)

Poziv.

Svi oni vlastnici, koji sposobne pastuhe posieduju i takove za dojduće pripustno vrieme u najam dati bi hotieli, pozivaju se ovim, uviete odnosne ili posriedno kroz c. k. kot. urede, ili pako neposriedno, na svaki način pako do konca veljače t. g. c. k. županijskoj oblasti predložiti.

U Zagrebu, dne 6. veljače 1856.

C. k. županijski predstojnik.

Nr. 77.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di Capitano di Porto e Sanità Marittima di I. Classe a Venezia, cui va congiunta la paga di Annue Lire Austriache 4200. —

Chiunque intende aspirarvi presenterà entre tutto 15. Febbrajo prossimo venturo la sua Supplica al Governo Centrale Marittimo comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, i servigj anteriormente prestati, la cognizione di lingue e la fondata conoscenza di tutte le leggi e prescrizioni che regolano questi rami d' Amministratione.

Dichiarerà inoltre, se egli si trova in parentela od affinità con altro impiegato appartenente all' Uffizio Centrale di Porto e Sanità Marittima in Venezia.

Dall' Imp. J. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 5. Gennaro 1856.

Nr. 504. (Pz.—4) (3—1)

Kundmachung.

Bei dem hiesigen k. k. Postamte ist eine Praktikantenstelle in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Posten haben ihren bei der gefertigten k. k. Postdirekzion im vorgeschriebenem Wege, längstens bis zum 28. Februar 1856 einzureichenden Gesuchen nachstehende Dokumente beizuschliessen: den Taufschein, ein ärztliches von dem Landesmedizinalrathe oder Kreisarzte bestättigtes Parere über den Gesundheitszustand, legale Zeugnisse über Moralität und bisherige Beschäftigung über die im einem inländischen Obergymnasium, oder mindestens im einer Oberrealschule oder an einer anderen gleich gehaltenen Lehranstalt erlangte vollständige Schulbildung oder über den auf anderem Wege erworbenen Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung und über erlangte Kenntnisse einheimischer und fremder Sprachen, ferner einen rechtskräftigen Unterhalts-Revers mit der obrigkeitlichen Bestättigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, der übernommenen Verpflichtung nachzukommen.

Der Aufnahme der Kandidaten in die definitive Amtspraxis wird eine dreimonatliche Verwendung vorausgehen, nach welcher, wenn sie zufriedenstellend ausgefallen sein wird, die Beeidigung als Postamtspraktikant erfolgen wird.

Agram den 28. Jänner 1856.

Klempay.

Br. 129. (Izv.—38) (3—1)

Izrok.

Kojim se od strane c. k. kot. ureda topličkog kao kot. suda do obćeg znanja stavlja, da je dražba selišta Josipa Švega iz Hrastovca, koja je polag ovosudne odluke od 12. Studenoga p. g. br. 1161. dne 28. p. m. javno dèržana bez uspieha ostala i da će se toga radi druga dražba upitnog selišta dne 28. t. m, dèržati, kod koje će upitno selište, ako od potrebe bude, i izpod procienbene ciene prodat se.

Pozivaju se dakle svi upitno selište kupiti želeći da tog dana na lice miesta dojti izvole.

U Toplicah, dne 1. veljače 1856.

C. k. kot. ured toplički kao kot. sud.

C. k. kot. predstojnik:

Ožegović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 12. VELJAČE 1856. Broj 35.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzam.i nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posobne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjim ručnim pismom od 7. veljače t. g. dvorskoga savietnika hèrvatsko-slavonskoga namiestništva Benka pl. Lestulaja najmilostivie naimenovat prisiednikom vèrhovnoga urbarialnoga sudišta u Beču a predstojnika riečke županie Ernesta barona de Kellersberg dvorskim savietnikom imenovanoga namiestništva.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Iz Bolonje, od 28. pr. m. javljaju, da je u Faenci nieki mladić ubijen. Dobio je do 18 ranah stranom udarnih, stranom bodčnih. 11 osobah, o kojima se misli, da su izvele to zločinstvo i još više ih, koji se naznačuju kao učastnici pri tom ubojstvu utekli su prieko granice u Toskanu i San Marino. Kažu, da su politički razlozi dali povod tom ubojstvu.

Uslied viestih o predstojećem miru pale su znatno ciene za žito i hranu u Rimskoj.

Fiorenca, 7. Zbog toga, što se čini potrebno nadopunit razne korpuse od vojske sazvan je kontingent od 2000 momakah dobnoga razreda 1838.

Turin, 8. Senat odvietovao je za osnovu o zajmu sa 50 proti 7 glasoveh. Lamarmora došo je iz Pariza.

London, 8. noćju. Cobden zahtieva u dolnjoj kući, da se predloži dopisivanje s Amerikom; lord Palmerston obećaje to u slučaju, kad bude dovèršeno; njegovo uvierivanje, da će vlada sva moguća učinit, da se preprieči rat s Amerikom, prouzročilo je obće odobrenje. Obie kuće odložiše svoje siednice.

Berlin, 8. Cesarski francuski poslanik g. Demoustier odputovao je jučer u poslu obiteljskom u Pariz a knez Windischgrätz poslie oprostne audiencie kod Nj. Veličanstva kralja u Beč.

Pariz, 9. Današnji „Moniteur" javlja, da je gospodin d' Azeglio bio najprie naznačen, da zastupa Piemontesku, no da su sada gospodin Cavour i Villamarina naimenovani punomoćnicima Piemonteske kod parižkoga kongresa. Polag „Patrie" očekuju u Parizu barona Bourqueneya dne 12. t. m., grofa Clarendona dne 17. Alipašu dne 18. a barona Brunnova dne 10. t. m.

Austrianska carevina.

Nj. Veličanstvo carica Karolina Augusta načinila je, da se medju siromake u Lisi (u Dalmacii) podieli 300 for. a Nj. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian poklonio je istim već prie velедušno obdarenim siromacima 200 for.

Turska.

Iz Carigrada, 24. siečnja javljaju „Journal-u des Debas" o povećanju sultanove civilne liste: „Uslied toga što je novac pao u cieni, iznosi sada civilna lista samo dvie tretjine svoje pèrvobitne vrednoće; nasuprot dobra krune, kojih upravu predao je sultan dèržavnoj blagajnici, dobrim upravljanjem i povećanjem njihovih proizvodah povećaše znatno dohodke. Zato činilo se sasvim shodno, da i civilna lista dobije kakvu korist od toga povećanja vriednoće dobarah krune, da se predjašnje ravnoviesje iste opet izravna tim većma, čim se je to moglo učinit, bez da se optereti dèržavna blagajnica."

Iz Carigrada, 28. siečnja „Constitutionel" dobio je pisamah, u kojima pišu, da je zapoviest engleske vlade stigavša bèrzojavnim putem dala povod da su 24. poslana dva bataliuna niemačke legie od Skutara u Trapezunt. Ta naredba je u Carigradu pobudila pozornost tim većma, što nije mogao nitko pogodit svèrhu iste.

Rusia.

Iz Beča, 3. veljače, pišu „K. Z-u.": Kao što ovdie s velikom izviestnostju uvieravaju, doći će iz Petrograda u Varšavu car Aleksander II. sredinom mieseca travnja, pratjen svim velikim knezovima, da se tamo početkom svibnja kao njegovi predšastnici učini krunisat; do onda nadaju se, da će biti mir sklopljen, a zatim će samovladalac svih Ruseh, incredibile dictu, s velikom pratnjom pohodit cesara Ljudevita Napoleona u Parizu. (Treba počekat.) To je učinjenica, koja se tako izviestno, kao što za danom sliedi noć, ima zbitii tako će se obistinit rusko proročanstvo već odavna učinjeno, da će rat medju zapadnim silama i Rusiom svèršit se francusko-ruskim savezom. Ovaj put nisu Rusi, to moramo priznat, sakrili svoje osnove i namiere a malo tko od onih, kojima su se odkrili, vierovao im je; sudbina, koja im u obće u svoj Europi u dio pade.

Dania.

Iz Kodanja, 6. veljače javljaju bèrzojavno: Na predlog ministra za Holštein izdan je na skupštinu holšteinskih stališah patent sliedećega sadèržaja: „Pošto je skupština stališah zaključila da se ministarstvo stavi pod tužbu, mora se, budući da se po zakonu holšteinskoga ustava ima takova tužba pred vèrhovnim prizivnim sudom holšteinskim učinit javnim i ustmenim postupkom, vèrhovni prizivni sud pako nema još poslovnoga reda za takovo postupanje, smatrat za potrebno, da se ustanovi zato privremeno pravilo. Budući pako da se čini neshodno, da bi vèrhovni prizivni sud prisiljen bio, da kod sadanjega ministarstva predloži, da mu se podieli takav naputak, u ostalom pako za željeti bi bilo, da se uzmogne odmah izvest tužba, nalazimo se potaknuti, po saslušanju i odobrenju viernih stališah holšteinskih zapoviedit: da poslovni red za holšteinsko vèrhovno sudište kod javnoga postupanja u fiškalskom procesu ima služit pravilom za vèrhovni prizivni sud kod spomenutoga pritužnoga procesa."

Iz Jcehoe priobćuju, da je tamo dne 4. t. m. na zapovied vlade po policii zapečatjena oficina J. G. Pfingstena, po čem neće se moći medjutim dalje izdavat „stališke novine." Ova najnovia naredba stoji u savezu sa zabranom priobćivat napisnike o reventlov-jersbek'

Silo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

IV.

Svi, koji prisustvovaše spomenutoj zabavi, došavši kući, legoše da malko odpočinu, pa mnoge uz to prevari san, te prospavaše dok je jur na visoko oskočilo sunce. Samo njih troje biežao je sanak, te nikako nehtiedè da im se namakne na oči, a to troje bieše Rešetićka, Ljudevit i Anka.

Što se Rešetićke tiče, znamo, koi je uzrok da je bdila. Trebalo je da se osveti Trubentiću, a to čim prie, dok se naime stvar neohladi, pa zato je mislila svejednako, dok se je najposlie domislila načinu, kojim će polučiti svèrhu za kojom joj je težilo osvetoljubivo sèrce.

„Čekaj, vražji sine!" reče gnjevno „platit ćeš ti meni još danas s lihvarskim kamatima što si mi dužan... Moj otečeni nos viče osvetu, a tá mora da mu bude u podpunoj mieri... Ti ćeš danas grabanciaš-djaka pa ujedno i djavola predstavljati! — Znam ja sve to, dapače znala sam jur onaj isti dan kad si mislio da je stvar još tajna. — Ali čekaj! skuhat ću ti uprav u tvojoj kuhinji poparu, te ćeš se na žalost svoju osviedočiti, da žena, samo kad hoće, nadmudriti može grabanciaš-djaka zajedno sa djavolom."

Tako se je Rešetićka razgovarala sáma sobom, a ujedno mazala si nos lojem, da se kakogod na njemu ublaži neugodni otok.

Ljudevit i Anka medjutim — prem razdruženi tielom — ipak sastaše se u mislima i čuvstvama, te nemogavši iza bala ni oka stisnuti od samoga čeznutja, jedva izgledaše da sunce ograne i da čim prie prispije onaj čas, gdie će se nakon niekoliko satih opet viditi i razgovarati moći. — Ali vrieme slabo haje za težnje ljudske, već ono prolazi svejednako u dobru kao i zlu, te jednostavni i točni svoj tečaj nemienja i neobustavlja isto tako kao što ga i nepospiešuje nikom za volju. Pa tako se činjaše ovo niekoliko satih kao ciele godine ljubećim dušama Ljudevita i Anke što čeznuše jedna za drugom. Al što mora biti to se mimoići neda, te tako morao je i Ljudevit hoćeš nećeš čekati dok neprispie sgodan onaj čas, gdie čoviek od svieta uglednįju kuću polaziti može bez povriedjenja družtvenih običajah. Tù treba još i to u obzir uzeti, da je Ljudevit pèrvi put imao polaziti kuću gdie se nalazila dievojka, koju je ljubio, pa s toga je sasvim naravno, da je Ljudevit kao izobražen čoviek tek u 11 satih podvorenje svoje učinio u kući gospodina Mladenovića, koi — budući ubaviešten o došastju grofa Dragošića — istoga vèrlo priazno i sèrdačno primi, dočim ga Anka i majka njezina dočekaše i pozdraviše kao dobroga znanca.

Zatim se prijatni razgovor zametne, koi je u svom tečaju sve to više i dalje odmaknuo one granice što obično diele ljudi, koji se medju sobom samo povèršno poznadu. — Silna nieka duševna moć privlačila je tù Ljudevita ne samo k Anki, već i k njezinim roditeljima na isti način kao i ove k njemu, tako, da se je na skoro činilo kao da se ovi ljudi već odavna poznadu.

Pa onako prodje hitro vrieme u ugodnom razgovoru, gdie je ponajviše Ljudevit — umoljen od domačice — pripoviedao o putovanju svome po tudjim dèržavama, o raznim narodima što ih je putem vidio, o njihovim običajima, zatim o raznim strukama umietnosti, obèrtnosti i znanja.

Ljudevit je pripoviedao vèrlo ugodno i živahno, pa zato nije čudo što zajedno sa svojim slušateljima nije čuo ni opazio kako je jur odavna odzvonilo pódne, kad li u jedanput stupivši u sobu sluga Mladenovićev javi da je u palači čorba već na stolu.

Svi se na to prenù, kao da ih je tudji kakav glas probudio iz ugodnoga sna.

Ljudevit maši se hitro šešira s namierom da se bèrže bolje oprosti iz omilielog mu družtva.

(Dalje sliedi.)

skom predlogu. Štampar Pfingsten, izdavatelj „Jcehojskoga tjednika“ ima povlasticu za izdavanje stališkib razpravah, time se presieca drugdievna stampa napisnikah, postavljajući tim napomenutu štamparnicu pod pečat.

Posliednjih danah glasalo se je, da se je engleski bojni parobrod na zapadnoj obali Jütlandskoj blizu Aggerskoga kanala razbila. Taj glas se je potvėrdio. To je bio „Polyphimus“ kapetan Warren, koi je 29. siečnja kod sniegovite bure naseo i sasvim se razbio. Od momčadi, koja je sastojala iz više nego 200 momakah poginuše Master i jedno dvadeset momakah uslied žestoka bijenja talasah o stėrmenite bregove morske.

Velika Britania i Irska.

London, 5. veljače. Kraljica je podpisala odluku, kojom se utemeljuje novi vojnički red za zasluge u svėrhu nagrade osobne hrabrosti za vojsku tako na kopnu kao na moru. Isti sadėržavat će samo jedan razred i dekoracia bit će za sve činovne stupnje ista. Pėrva podieljivanja sliedit će kao priznanost za sjajne čine, izvedene na istoku.

Amerika.

„Patrie“ sadėržaje sliedeći izvadak jednoga pisma iz San Dominga o tom, kako su čete republike San Domingo porazile cara Soulouque-a: Divno junaštvo dogodi se 22. prosinca, bitka medju prednjim četnma carske i prednjim četama dominikanske vojske koja je sastojala iz jedne brigade, koju je vodio general Jose Maria Cabral. Ovaj general, koi je dobio naročitu zapoviest, da se od Las Matas de Ferran povuče u San Juan de la Magnana, izveo je ovaj uzmak točno i utvorio se u Savanni od San Tome, pozorištu ove borbe. Hrabrost i sėrce Dominikanacah pokazaše se na način sjajan prieko miere. Upėrkos pretežne množine stao se je nepriatelj kolebat i uzmače pred plemenitim uzhitom domoljubja. Takva dobit hrabro stečena na zemljištu podpunoma slobodnom opominje na najliepše dane viteštva. Samo što opazi hrabri Cabral generala Geffrara, zapoviednika napadne vojske, pohiti k njemu, navali nanj i ubije ga u dvoboju. Uniformu i vojnička obiljekja ubijenoga protivnika pošlje hrabri Cabral odmah predsiedniku Santani u njegov 100 kilometarah od bojišta udaljeni tabor, koi je izabrao za sriedište svoga dielovanja. General Cabral pojmio je važnost svoga pėrvoga uspieha i dopunio je nečekajući daljih zapoviedih svoju dobit najsajnie. Na čelu svojih 500 Dominikanacah navali hrabro na 10,000 carevacah, koji se u divjem biegu raztėrkaše. Dominikansko konjanistvo stajalo je pod zapoviesti Basilia de Soto's. Car Soulouque ima zahvalit svoje spasenje okolnosti, što je inokosno kroz duboke dolske prodore jedne plantaže uteko. Kao odoru ostavio je dobitniku svoj plašt i svoju carsku krunu. Ako k tomu još pridamo znatan broj pušakah, kolah sa zairom svake vėrste i topničke gradje, možemo dobit pojam o odorama, koje će narodni musej naše slavne dėržave riesit, koja je isto tako bogata u obziru slave, kao što je siromašna u obziru sreće. Biegajući car učini strieljit već tri generala i više oficirah nižjeg čina. Njegova sieverna vojska ustručava se, kao što čujemo, drugdie gdie ući oružanom rukom u naše zemlju.

S bojišta.

Izviestja u engleskim dnevnicima iz tabora Sevastopoljskoga stižu do 22. siečnja. Do toga dana nije se još ništa znalo o novim uvietima mira. Dne 20. noćju medju 9. i 10. urom stadoše Rusi iznenada žestoko pucat iz topovah na predstraže kod Černaje, poimence na Tratir-Čupriu i bližnju okolicu. Bačeno biaše do 80 hitacah — no svikolici padoše pred predstraže i nepriatelj presta takodjer dalje pucati.

Dne 21. u jutro nasta vatra u Kadikoji. Istina ugasili su ju bėrzo, no ipak izgoriše dva magazina. Dva druga morali su srušit, da prepriečе, da se vatra nerazprostrani. Iz tabora neima inače ništa novoga. Dopisnik Timesov ponavlja neumorno, kako je izvėrstno obskėrbljena engleska vojska, da, on kaže otvoreno, Balaklavska ravnina, grob predjašnje vojske, mogla bi postati Kapuvom sadanje, ako zdravo kakvo kretanje i vojna na prolietje neučini kraj tomu razkošnom životu. On se tuži na vladu, što tako bezobzirno trati novacah.

Iz Kėrča prispišo engleska pisma od 18. t. m. Nisu se tamo više bojali, da će na njih nepriatelj navalit, pošto više miljah u okrugu nebiaše više traga kozaku. Oficiri provadjali su vriemo špekulaciom, hoće li ostat u Krimu ili hoće li ih poslat u Aziu a vojska je bogato obskėrbljena svim potrebоćama.

Uslied jednoga pisma iz Bakči-saraja od 24. siečnja (u vojničkim novinama) dala se vojski na znanje najnovia zgoda i prouzroči tim veće začudjenje, što se je niekoliko danah prie mislilo, da će biti rat postojano nastavljen i ne samo da su očekivali novu vojsku, već je i naredjeno bilo, da se preduzmu kretanja proti baidarskoj doli prieko Janisala i Kolulusa, da uznemire najskrajnje straže francuske divizie Autemarre; naravno to se obustavi, i medjusobno paženje ustegnut će se na najpotrebitie opreznе miere dok prispie službeni nalog o nadanom primirju. I naredba, da se generallieutenantu Wagneru pod Kėrčem pošlje pomoć, ukinuta je 23.; vatra baterijska sa sieverne strane ubustavljena je, motriteljne straže pod Eupatoriom povučene su u Tulatt, u kratko učinjene su takove naredbe, da se odgodi svako poduzetje. — Vojska je većom stranom nastanjena po miestima i u zemunicama i nomanjka joj ničesa.

Dodatak.

Pariz 9. veljače. „Assembleè nationale“ javlja, da Rusia zahtieva 4miesečno primirje.

Turin, 9. General Lamarmora poduzet će 15. t. m. put u istok.

Bolonja, 6. veljače. Velika ubojička pravda u Riminu, u kojoj je od prilike 40. osobah zapleteno, izručit će se po svoj prilici bojnom sudu na odlučenje. U Ravenni ušli su u trak družtvu, koje se je bavilo krivotvorenjem papirnoga novca.

Bombaj, 16. siečnja. Pošto je svėršena buna santalska, vojska se je povratila opet u svoje konake, nasuprot poslato je niešto vojske na granicu. Jedan parobrod otišao je u Geddu, da utuši tamošnju bunu. U Ragunu bila je velika vatra koja je mnogo štete prouzročila.

Konkordat (cėrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

III.

(Dalje.)

S gledišta prie naznačenoga prigotovljuju se dolji nasėrti na pojedine dielove konkordata. Berlinski „Zeit“, koi si dėrži za dužnost, „silom inteligencie za svoje drugove u vieri zauzet se svigdie, gdie bi mogla samo iz daleka prietit kakova pogibelj njihovim najsvetiim interesima“ (24. studenoga), prednjači ovdie inim i posvetjuje navlastito motrenje „uplivu, koi bi konkordat imat morao ili barem mogao na pravne razmiere austrianskih protestantah.“ Dakako mora priznat, „da konkordat nesadėržaje nikakve ustanove, koja bi napravac vriedjala prava protestantah.“ No odmah zatim opet nastoji, da oslabi utisak ovoga silom istine odhėrvanoga priznanja dodajući: „No prieti li ovim pravima manje pogibelj zato, što mogu bit posredno uvredjena, dà pod okolnostima uslied ustanovah konkordata uprav moraju bit uvriedjena“ Da može dokazat ovo svoje tvėrdjenje u obziru svake pojedine koncesie, misli „Zeit“ ali to bi odviš obširno bilo i zato ustеže se samo na brak i na cenzuru knjigah, no nije svojih primierah veoma sretno izabrao, kako ćemo malo niže jasno pokazat.

Što se nije „Zeit“ usudio, da se nekompromitira, to su izrazili drugi listovi one stranke bez velikoga ustručavanja, to jest, da konkordat stoji u protuslovju sa spisom o niemačkom savezu, budući da se u pėrvom članku konkordata osigurava uzdėržavanje katoličke viere u Austrii sa svim pravima i preimućstvima, koja ima ista uživat polag odlukah božjih i ustanovah cėrkvenih zakonah“, u spisu o niemačkom savezu pako (XVI čl.) jamče se raznim „kėrštjanskim vierozakonskim strankama u zemljama i područjima niemačkoga saveza“ ista gradjanska i politička prava. „Frankfurtski Journal“ (30. studenoga) ide u svojoj polemičkoj revnosti tako daleko, da isti smisao riečih konkordata mienja, za uprav jasno pokazat, da se isti podnipošto neslaže sa spisom o niemačkom savezu. Ovaj list prevodi u tu svėrhu rieči konkordata: „juribus et praerogativis“ „prednjostima i preimućstvima.“ Što da rečemo za takov način polemike, koja najprie izopačuje konkordat, za da pobije ono, što je izopačila?

„National-Zeitung“ (1. prosinca) žesti se o istom članku konkordata, koi osigurava uzdėržavanje katoličkoga vierozakona u Austrii s pravima i preimućstvima pripadajućim istom, i o člancima, koji se tiču javnoga podučavanja do tvėrdjenja glasećega nevierojatno: Nikad nije na duševnom polju, rukavica vierozakonske kavge bačena bila većom smielosti nego u austrianskom konkordatu od 18. kolovoza 1855. „To je u istinu oštra presuda o dėržavnoj pogodbi, u kojoj se, kako isti protivnici priznavaju, nenalazi slovka o protestantima i gdie ista „sila inteligencie“ nemože mnogo više pronaći, van da bi se možebiti njihova prava mogla uvriedit.“

(Dalje sliedi.)

Privremoni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 11. veljače 1856.

Tečaj dėržavnih papirah.

	U sreb.
Dėržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83 11/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 3/8
dto . . . . » 4 1/2 %	74 1/4
dto . . . . » 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51 1/2
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	222
» » » » » 1839, » 100 »	136
» » » » » 1854, » 100 »	104 1/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	56
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 1/2
Bankovne dionice komad po	1025
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	487 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dėržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	327
dto dto s plaćanjem na rate	363
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2435
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	257
» požunsko-tėrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pėrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	677
» » Lloyda u Tėrztu . » 500 »	458 3/4
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dėržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	88 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	105
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77 3/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	106 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-21
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	106 3/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	123 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	123 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tėrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	109 1/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	261 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	464
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	10 7/8
Srebro od 9. veljače	8 1/4

SLUZBENI LIST.

Nr. 93. (Izv.—24) (3—3)

Avviso di Concorso.

L' i. r. Tribunale Circolare in Fiume rende publicamente noto qualmente con sua Deliberazione dell' odierna data pari Nr. sia stato aperto il concorso dei creditori sopra la giacente Eredità del fù G. B. Fontanini ovunque riperibile è nominato in rapresentante Massale l' avvocato Sr. Luigi Dr. Dobrilla ed in suo sostituto l' avvocato Sr. G. Manzoni, nonché in interinale Amministratore il Sigr. Michiele Chiachich juniore Vengono in conseguenza a sensi del § 30 del vigente Regolamento Concursuale provocati tutti li creditori, ed aventi diritto contro l' accenata Ecredità d' insinuare a quest' i. r. Tribunale l' eventuale loro pretese sino il giorno 21. Febbrajo a. c. tanto sicuramente, quantoché in caso contrario, li titoli più tardi insinuati, sieno questi di proprietà, pegno o priorità, verebbero esclusi dalla pertrattazione concursuale, nonchè perduti li diritti verso la detta oberata Eredità.

Pell' esperimento d' un Accordo trà li creditori a sensi del § 69 della legge di Concorso, e pella deffinitiva scielta, nomina dell' amministratore e Deputazione Concursuale, al caso, che l' accordo non potesse aver luogo, viene destinata l' udienza per la matina dei 23 Febbrajo a. c. alle ore 9 a. m. a scanso delle conseguenze camminate dal § 44 della succitata legge Concursuale.

I. R. Tribunale Circolare.

Fiume li 11. Gennajo 1856.

Br. 241. (DS.—25) (3—?)

Poziv.

Svi oni vlastnici, koji sposobne pastuhe posieduju i takove za dojduće pripustno vrieme u najam dati bi hotieli, pozivaju se ovim, uviete odnosne ili posriedno kroz c. k. kot. urede, ili pako neposriedno, na svaki način pako do konca veljače t, g. c. k. županijskoj oblasti predložiti.

U Zagrebu, dne 6. veljače 1856.

C. k. županijski predstojnik.

(Dp.—14) (3—1)

Natiečaj.

U Medjumurju gornjem, županii varaždinskoj, izpražnjena jesu miesta učiteljah u Tèrgu, Štridovo i u Tèrgu Središće i zajedno orgularah. Plaća svagdie, slobodan stan, vèrt, dèrva i 300 fr. sr , koji, koje zadobiti žele, imadu svoje dokaze vèrhu dovèršenih izpitah i ćudorednosti do 16. ožujka t. g. dolepodpisanom podnieti, i sebe u ondašnjoj cèrkvi probi orgulanja podvèrći.

Dano u Nedelišću, dne 6. veljače 1856.

Franjo Vlašković,
kotarski učionah nadziratelj.

Br. 159. (36—Izv.) (3—1)

Edikt.

Vom dem k. k. Comitats-Gerichte zu Varasdin wird bekannt gegeben, es sei über freiwilliges Ansuchen des Herrn Josef Rubin die öffentliche Feilbietung des ihm eigenthümlichen zu Varasdin in der Ungar-Gasse Nr. 530 gelegenen Hauses sammt hiezu gehörigen Acker und Wiesengrundes top. Nr. 439. im Flächenmasse von 3 Joch 528 □ Klafter gewilliget, und zur Vorname der Feilbietung, welche im erwähnten Hause statt finden wird, der einzige Termin auf den 6. März l. J. von 3 bis 6 Uhr Nachmittags bestimmt.

Die Kauflustigen werden mit dem Beisatze eingeladen, dass jeder Licitant ein Vadium von 380 fl. CM. d. i. 10% des im Betrage von 3800 fl. CM. bestimmten Ausrufungspreises zu erlegen haben, und das dem um diesen Preis oder über diesen Preis Meistbietenden die Gesammt-Realität zugeschlagen wird.

Der Ersteher wird die auf die Realität haftenden Schulden in sein Zahlungs-Versprechen übernehmen, und di Hälfte des dieselben übersteigenden Mehrbetrages mit Einrechnung des Vadiums 8 Tage nach geschehener Verechnung mit den Tabular gläubigern, die andere Hälfte aber binnen einem halben Jahre von dort an gerechnet an den Verkäufer zu bezahlen haben.

Endlich werden alle jene, welche allfällig noch besondere Pfandrechte, welche aus den öffentlichen Büchern nicht entnommen werden können, da den auf das Gut versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibt aufgefordert dieselben vor oder am Tage der Licitation anzumelden, widrigens der Meistboth ohne Rücksicht auf Sie vertheilt, und Sie eine weitere Excution wie sie sonst nach § 524 C. P. O. befugt wären auf die Realität nich mehr führen können.

Der Grundbuchs-Extract und die sonstigen Licitations-Bedingnisse können in hiesiger Amtskanzlei eingesehen werden,

Varasdin am 24. Jänner 1856.

Der k. k. Präses:

Novak. **Fohn.**

Br. 25/g. (Izv.—40) (3—1)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici pokojnoga Vatroslava Haberfelda.

C. kr. kot. ured kao kot. sud moslovački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 27. veljače 1852. ubijenog Vatroslava Haberfelda, malotèrzca iz goraje Jelenske štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja tražbinah svojih dana 10. ožujka t. g. u 10 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud, ili do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila nikakovoga daljega prava imati, nego na koliko ih ide pravo zaloga. C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Moslavini, dne 16. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Tomašić.

Br 1213. (Izv. 31) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured moslovački kao sud, poziva svè one, koji iz ostavštine dana 18. prosinca 1855. bez oporuke preminuvšega Franje Fleša iz Popovače štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 3. travnja 1856. u 9 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured kao sud u Moslovini dne 25. siečnja 1856,

C. k. kot. predstojnik:
Tomašić.

Br. 301, 302, 317, 318 i 439. (29—Izv.) (3—3)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 29. prosinca 1855. br. 5352.	Škèrnik (prie Desinić) sa $^4/_8$ kmetskih naselbinah	Matia Ceraj	150	—	od 1. svib. 1856.	1. travnja 1856	na 3. lipnja 1856 ob 9 satih prie podne
od 29. prosinca 1855 br. 5351.	Škèrnik (prie Desinec) sa $^4/_8$ kmetskih naselbinah	Pavao Ceraj	200	—	»	»	»
od 29. prosinca 1855 br. 5267.	Kušenovec sa $2^3/_8$ kmetskih naselbinah	Ciprian Švagel	1050	—	»	»	»
od 29. prosinca 1855 br. 5272	Ivanec sa $58^3/_8$ kmetskih naselbinah	Maria Faller kroz svog tutora Nikolu Faller	23350	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 67 za 1856.	Husinec sa $^4/_8$ kmetskih naselbinah	Dragutin Balogh	200	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaźuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 24. siečnja 1856.

Novak. **Fohn.**

Br. 34. (28—Izv.) (3—3)

Oglas dražbe.

C. k. kotarski ured kao sud daruvarski, ovim do znanja stavlja, da će se ¼ selišta ili 7 jutarah zemljišta u vriednosti 40 fr. sr. i seoska kuće u vriednosti 0 fr. sr. u Šibovcu na zaostavštinu pokojnog Josipa Neumana, spadajuća dne 17. veljače t. g. i ako potrebno bude dne 13. travnja t. g. posliednji put i izpod procienbe javno prodavati, na koju dražbu se kupci ovim uljudno pozivlju.

Uvieti javne dražbe kao i procienba mogu se kod ureda ovog uviditi.

C. k. kot. ured i sud.

U Darovaru, dne 16. siečnja 1856.

C. k. rav. ureda.
V. Šomogji.

Nr. 653. (Izv.—20) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Bezüglich des Neubaues eines Schulgebeudes zu Kopreinitz, welcher für Maueraibeit ohne Materiale mit 2180 fl. 24 kr., Steinmetzarbeit 248 fl. 7 kr., Zimmermannsarbeit 1032 fl. 19 kr., Tischlerarbeit sammt Materiale 1445 fl. 48 kr., Schlosserarbeit 771 fl. 50 kr., Anstreicher Arbeit 326 fl. 40 kr., Glasererarbeit 518 fl. 15 kr., Spenglerarbeit 453 fl., Schmidarbeit 130 fl. 20 kr., Hafnerarbeit 204 fl. Zusammen mit 7310 fl. 43 kr. veranschlagt ist, wird am 18. Februar d. J. Vormittags 10 Uhr bei dem Magistrate in Kopreinitz eine minuendo Licitation abgehalten werden, zu welcher Unternehmungslustige mit dem Beifügen eingeladen werden, dass die Licitations-Bedingnisse, so wie die Bau-Grundlagen bis zum 17. Februar bei der Comitats-Behörde, und weiters aber bis zum beginn der Licitationsverhandlung bei dem Magistrate Kopreinitz zur Einsichtnahme erliegen.

Jeder Licitant wird das 5% Vadium des Ausrufspreises zu erlegen haben, welches der Mindestbiether auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Caution zu ergänzen haben wird, den Mitlicitanten aber nach Geschlossener Licitationsverhandlung zurück gestellt wird.

Mit dem Vadium belegte Offerte können bei dem Magistrate in Kopreinitz vor dem Beginne der Licitation überreicht werden.

Varaždin am 19. Jänner 1856.

K. k. Comitats-Vorstand:
Šimunić.

(41—Izv.) (3—3)

Oglas.

Stavlja se do obćinskog znanja, da stvari na imućtvo pokojnog župnika rakovačkoga u kotaru verbovačkom Ivana Zebca, kano: konji, rógata i druga marva, zatim svake vèrsti žitak, pokućtvo i sve ostale stvari putem javne dražbe dana 12. tekućeg mieseca za gotove novce prodavana budu.

Tako isto, daje se ovim na znanje, da svi oni, koji štogod iz imućtva pokojnoga župnika rakovačkoga Ivana Zebca pravedno tražiti bi imali, to isto podpisanomu do dana 30. travnja 1856. dovoljnim dokazima prijaviti se neka nezakazne, jer poslie ovog roka na nikakovo zahtievanje obzir imati se neće.

U Rakovcu, dne 4. veljače 1856.

Oporuke ovèršitelj,
Lavoslav Matošić,
izsluženi župnik.

Br. 3511 (Izv.—18) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. županijskog suda riečkog objavlja se, da je preminula u ovom gradu na dan 7. siečnja t. g. Katarina udova pokojnoga Ivana Spadoni bez oporuke.

Budući je c. kr. županijskomu sudu ovomu nepoznato, kojim osobam pripada pravo nasliedstva na njezinu zaostavštinu; pozivaju se svi oni, koji imaju kakovo pravo na rečeni imetak, da ga u rok jedne godine, računajući od dana nazočnoga izroka, prijave pri c. k. županijskom sudu ovomu i tako, da podnesu dotična svoja očitovanja naslièdbena, dokažu svoje pravo nasliedstva, jer u protivnom slučaju zaostavštinu, za koju je kao skèrbnik imenovat odvietnik g. Faustin Suppe, biti hoće razpravljena samo sa onimi, koji budu se kao baštinici prijavili, i budu pravo nasliedstva dokazali. Dio ostavštine, ili pako sva ostavština, ako se i za koju stran nitko ne prijavi, kao zapuštena pripasti hoće na hasan dèržave.

U Rieci, dne 28. studenoga 1855.

Predsiednik:
Tosoni. Marechino.

Nr. 458. (Izv.—22) (3—3)

Avvertimento.

L. I. R. Pretura qual Giud. Distrettuale di Buccari invita tutti coloro i quali credessero di avere delle pretese creditoree di confronto alla giacente massa del fù Nicolò Accurti di Buccari morto ab intestato li 17. Febrajo a. p. di insinuare i loro titoli all' aula fissata all' uopo li 20 Marzo a. c., ovvero di produrre in iscritto entro il detto termine le loro eventuali domande, poichè in caso diverso, qualora la facoltà verebbe esaurita dagli infinnati crediti, ai non comparsi non rimarebbe altro diritto se non chè in quanto profluente od assicurato da pegno.

I. R. Pretura qual Giud. Distrettuale.

Buccari 3 Gennajo 1856.

Nr. 504. (Pz.—4) (3—2)

Kundmachung.

Bei dem hiesigen k. k. Postamte ist eine Praktikantenstelle in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Posten haben ihren bei der gefertigten k. k. Postdirekzion im vorgeschriebenen Wege, längstens bis zum 28. Februar 1856 einzureichenden Gesuchen nachstehende Dokumente beizuschliessen: den Taufschein, ein ärztliches von dem Landesmedizinalrathe oder Kreisarzte bestättigtes Parere über den Gesundheitszustand, legale Zeugnisse über Moralität und bisherige Beschäftigung über die im einem inländischen Obergymnasium, oder mindestens im einer Oberrealschule oder an einer anderen gleich gehaltenen Lehranstalt erlangte vollständige Schulbildung oder über den auf anderem Wege erworbenen Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung und über erlangte Kenntnisse einheimischer und fremder Sprachen, ferner einen rechtskräftigen Unterhalts-Revers mit der obrigkeitlichen Bestättigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, der übernommenen Verpflichtung nachzukommen.

Der Aufnahme der Kandidaten in die definitive Amtspraxis wird eine dreimonatliche Verwendung vorausgehen, nach welcher, wenn sie zufriedenstellend ausgefallen sein wird, die Beeidigung als Postamtspraktikant erfolgen wird.

Agram den 28. Jänner 1856.

Klempay.

Nr. 650.

Avviso di Concorso.

Presso la Deputazione di Posto e sanità Maritima in Cursolla si e reso vacante il posto di guardiano d' Inspezione cui va anneso il soldo d' anni Cento ottanta ed il pausciale di montura d' anni fiorini 24.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto 20. Febrajo p. o. al Governo Centrale Marittimo la documentata sua supplica comprovendo la sua eta, l' illibata condotta morale e politica, i servigj, anteriormente prestati, la piena idoneità al posto optato e la cognizione di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerà inoltre se si trova in parentelo od affinità con altri impiegati od inservienti presso la sudetta Deputatione. — Dall' J. R. Governo Cent Marittimo.

Trieste li 20. Genajo 1856.

Br. 129. (Izv.—38) (3—2)

Izrok.

Kojim se od strane c. k. kot. ureda topličkog kao kot. suda do obćeg znanja stavlja, da je dražba selišta Josipa Švega iz Hrastovca, koja je polag ovosudne odluke od 12. Studenoga p. g. br. 1461. dne 28. p. m. javno dèržana bez uspieha ostala i da će se toga radi druga dražba upitnog selišta dne 28. t. m, dèržati, kod koje će upitno selište, ako od potrebe bude, i izpod procienbene ciene prodat se.

Pozivaju se dakle svi upitno selište kupiti že, leći da tog dana na lice miesta dojti izvole.

U Toplicah, dne 1. veljače 1856.

C. k. kot. ured toplički kao kot. sud.

C. k. kot. predstojnik:
Ožegović.

Br. 576. i 74. (US.—24) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
22. prosinca 1855. br. 67.	Husinec 11⁴/₈ kmetske naselbine	Dragutin od Ballogh	4600	—	1. svibnja 1856.	7. travnja 1856.	16. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
22. prosinca 1855. br. 5271.	Stanovec 4½ kmetske naselbine	Sliepan Folnegović	1650	—	„	1. travnja 1856	„

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 26. siečnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 13. VELJAČE 1856. Broj 36.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjuse do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1254.

Visoka popečiteljstva unutarnjih poslovah i pravosudja jesu sporazumno odrediti pronašla, da u čitavom obsegu kraljevine Slavonie prama zločinstvu grabeži i paljenju upravito kratkosudno postupanje, i na zločinstvo umorstva i to ne samo na grabežno umorstvo glede kojeg kao što i glede razbojničkog usmèrtjenja, koje se već u odreditom sa ovostranim odpisom od 3. presinca p. g. br. 10.005 proglasu kratkog suda prama zločinstvu grabeži sadèržaje, nego takodjer prama zločinstvu potajnog, zatim prostog i naručenog umorstva protegnuti se ima. Koja visoka naredba uslied visokog odpisa popečiteljstva pravosudja od 31. siečnja t. g. br. 2257 čuvanja radi s tim dodatkom proglašuje se, da svaki, koi se poslie proglasa isto, krivcem potajnog, naručenog ili prostog umorstva učini, po strogosti kratkog suda sa smèrtjom kažnjen biti će.

C. k. predstojničtvo županijske oblasti.

U Požegi dne 8. veljače 1856.

c. k. županijski predstojnik

Janković.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Geneva, 5. Korekcionalni sud osudio je učrednika od dnevnika „Maga" zbog uvriede pievačice Marini na zatvor od 3 dana i globu od 60 lirab.

Pariz, 6. veljače. „Constitutionel" javlja odpust gospodina Drouina de l' Huys kao senatora sliedećim riečma:

„Više dnevnikah javlja, da ime gospodina Drouina de l' Huys nestoji više u popisu senatorah."

London, 6. veljače. Generalu Sir John Burgoyne-u podieljeno je za njegove u Krimu učinjene usluge dostojanstvo baronetsko.

Napulj, 4. Francuski „Credit mobilier" namierava ovdie podić podružnicu. Kažu da je baron Rothschild željezničkom družtvu dozvolio 650,000 dukatah za nastavljanje gradjevinah do Salerna.

Pariz, 8. veljače. Kažu, da su se Francuska i Engleska u obziru izključenja Pruske od konferenciah za mir složile. Dolazak ruskoga punomoćnika očekuje se posliednjih danah dojduće nedielje. Primirje će se sklopit po izvedenju predhodnih uvietah.

Pariz, 10. „Moniteur" donosi carsku odluku, kojom se komore sazivaju na 3. ožujka. U obziru djačkih nemirah u Soborni izrečene su sudbene presude; 10 djakah osudjeno je na 6, a tri na 1 miesečni zatvor.

Fiorenca. Knez Andria Corsini dignut je na vlastitu molbu iz službe ministra dèržavnoga tajnika izvanjskih poslovah a ministar predsiednik Baldaseroni dobio je nalog, da medju tim obavlja tu službu.

Austrianska carevina.

Nj. veličanstvo carica Maria Anna dostojala je za gradjenje nove cèrkve svete dievice Marie u Padovi poklonit 1000 for. a Nj. visost najjasnii gospodin Ferdinand Maksimilian u istu svèrhu 150 lirah u kovanu novcu.

Nj. veličanstvo kralj Oskar švedski dostojao je u Album museja u Inšprugu vlastoručno upisat sliedeće redke: „Duhom, viernosti i postojanosti nesreću je on preobratio u sjajne pobiede; njegova jakost omladjuje ga u najpoznijoj dobi i istu smèrt uništit će neumèrlostju svoje slave." Oskar.

„Gazetta di Verona" neumorna je u dokazivanju, da je potrebno, da se pospieši gradjenje željeznicah za skopčanje lombardesko-mlietačkih pokrajinah s ostalim prometnim pravcima. Lombardesko-mlietačka kraljevina treba, da protegne svoju piacu i zato je potrebno, da se s jedne strane čim prie s Tèrstom, Bečom, sriednjom Italiom i Piemontom a s druge strane kroz Tirol s Niemačkom i Švajcarskom sjedini željeznicama, ako nećemo da zaostanemo za radinostju, koja se posvud pojavljuje.

Rusia.

Petrograd, 1. veljače. Na miesto grofa Vielhorski-Matuškina, koi je kao žèrtva svoje zvanične viernosti u Simferopolju podlego epidemičnoj boliesti, naimenovan je sada pukovnik knez Dolgorukov, koi je stupio bio u dèržavnu miliciu, povierenikom za upravu novacah i stvarih, dolazećih za podporu krimske vojske. U isto doba s ovim pozivom dat će se na znanje opravdno izviestje o upravi ovih zakladah od 1. svibnja t. g. počemši, kad se je počelo pobirat, do 1. siečnja t. g., koje je bogato zanimivim bro-

Silo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

„Oprostite, gospodine grofe" reče Mladenović, primivši priazno Ljudevita za ruku „što vas zaustavljam... Ja sam stari Hèrvat, pa nehajem mnogo za kojekakve etikete, već se dèržim iskrena i poštena običaja mojih predjah, koji mile goste pridèržavahu na svaki mogući način... Ja sam jur opazio, da se naše misli u mnogim stvarima vèrlo dobro slažu, pa zato vas bez svakog dalnjeg okolišanja molim: pustite na stranu sve obrede, te ako vam je moguće, il' ako možebit drugdie pozvani niste, ostanite kod nas te ćemo ručati zajedno."

Ljudevitu na ove rieči sèrce zaigra od radosti, te on veoma radostno primi taj nenadani poziv.

„Al gospodin grof morat će oprostiti" prihvati sad gospoja Mladenovićeva „te zadovoljan biti običnim hèrvatskim obiedom, jerbo da sam znala—"

„Molim, milostiva gospojo" upade joj u rieč Ljudevit „ja sam prie svega Hèrvat pravi, te negledam mnogo na kojekakve običnosti koje nam samo naš domaći i zdravi družtveni život truju i otegotjuju... Meni je osobito drago kad mogu boraviti u vašem milom družtvu, a za drugo nemajte brige."

„Tako valja!" reče na to domačin stisnuv sèrdačno ruku Ljudevita „na vami se vidi u svemu i svačemu da vas nije putovanje po tudjinstvu odtudjilo domovini i narodu, kao što to obično kod mlade gospode višjeg boljarstva biva, koji probavivši koju godinu u Parizu ili Londonu, neće više da znadu za dom i za narod svoj. Hvala Bogu! — evo vidim još ima i u višjih naših krugovih pravih Hèrvatah."

Ljudevit se mučè nakloni, zatim uzev domačicu pod ruku, odvede ju u palaču.

Mladenović sliedio je sa Ankom, kojoj je neobična radost sievala s očiu radi nenadanog produljenja nazočnosti Ljudevita, te bi bila u zanešenosti sigurno milog svog tatu ogèrlila, da se nije sietila, kako bi ju isti upitati mogo zašto to čini, a ona tad nebi znala kud ni kamo.

Kao god što je vrieme ugodno prolazilo prie obieda, isto tako prodjè uz obied i za obiedom.

Već se je približavao večer.

Ljudevit se za kratko vrieme oprostio, te otišo malko kući da niešto uredi, pa zatim vratio se, da uslied dobivenog već odprie od gospoje Mladenovićeve dopuštenja, istu zajedno sa ćerkom sprovodi u kazalište k zelenom dèrvetu

Mi dèržimo da je našim čitateljima poznat stari hèrvatski igrokaz „Matjaš, Grabancjaš-djak" što ga je početkom našeg stoletja napisao Brezovački, gdieno se — premda ne sasvim dramatički — nu zato ipak dobro i razgovetno šibaju mahne, nedostatci i razne predsude vremena, pa zato nećemo da se upuštamo u potanje razglabanje istoga komada, već to samo u kratko navodimo, kako je Trubentić, kao ravnatelj i reditelj improviziranog tog kazališta, pronašao da će strašan efekt prouzročiti ako u pèrvom činu izmedju 9 i 10 prizora još jedan prizor uvèrsti, kako najme šoštar Smolko sa svojim kalfama, došavši š njima na razkrižje u riz*), djavola sazivlje da mu poda jedanajst hiljadah zlatnih dukatah, pa kako im se tù Grabancjas-djak preobražen u djavola ukaže, te ih dobro debelo izmlati. — Ona medvedja koža, što ju je Trubentić posudio od gospoje Mladenovićeve, imala ga je pretvoriti iz grabancjaš-djaka u djavola, a dobra lieskova batina imala je Smolku i njegovim kalfama dati namenjenu propratnicu iz riza.

Trubentić je dakle sve što treba u tù svèrhu priredio, te unapred veselio se smiehu, radostnom klicanju i pleskanju prilikom tog prizora, pa zato nije ni s daleka pomislio na to, da bi štogod sjajnom izvedenju tog prizora na put stati moglo. Al čoviek misli a Bog upravlja, stara je rieč, pa buduć da se Bog sa ljudskim spletkama nebavi, zato takove prepuštja ženama, koje su u tom obziru baš majstori.

Tù još mimogred napomenuti treba i to, da je Smolka predstavljati imao poznati nam brijač Britvić a kalfe Gašu i Lazu dva nadrapasta mesarska majstora. Sva tá trojica imali su onaj večer pèrvi put debutirati, pa s toga si nisu — opojeni unapred slavom koja ih čeka — mnogo ni tèrli glave za ono niekoliko udaracah što im je u igrokazu namienio Trubentić, tim manje, buduć ih je on sám unapred priateljski svietovao da si hlače i dolamu dobro podstave papirom, kožama i kudieljom, da nebudu tako živo osiećali njegove udarce.

To je medjutim sve svojim putem saznala Rešetićka; pa zato dva il tri sata prije nego li se započè spomenuti igrokaz, pozove k sebi spomenutog brijača i mesare, te š njima sklopi tajni niekakav ugovor, pa pošto pozvani na sve pristanù i odù, uputi se i ona k svojoj priateljici Cifrićki, te u opredieljeno vrieme š njom zajedno odè k zelenom dèrvetu da tamo prisustvuje igri Grabancjaš-djaka, pa da vidi i da se osviedoči hoće li mu dobra ili loša sreća biti, jeda li će i kako očekani plod niknuti iz tajne brazde kojom je obrazdila slavu njegovu.

(Dalje sliedi.)

*) U riz ići znači to što Niemci zovu »Schatzgraben.«

jevima i učinjenicama. U svemu došlo je za toga vremena 372,090 sr. rubaljah, izmedju toga 30.339 od carske obitelji, 155.000 od dobročinstvenih zavodah a 186.751 od privatnih ljudih. Grof Vielhorski dobio je od toga 190.000. Medju ranjenike razdieljeno je i to medju 974 štabska i višja oficira 75.421, medju 493 junkera i podzastavnika 8704 a medju prostake i podoficire (kojih broj nije imenovan) 43.437. Generalu Pelessieru poslano je za uhvatjene ruske oficire 300 poluimperialah, a Rusima vraćajućim se iz sužanjstva izkèrcavšim se u Odesi dano je 3000 sr. rubaljah. Za poboljšanje položaja ranjenikah u bolnicama uporavljeno je do 17.000 r., a za olakšanje transporta do 20.000 r. (da se kola napune sienom i nad istima razpnu pokrivala.) Broj vozovah dostignu visinu od 20.304, a transportiranih ranjenikah i boliestnikah 69.304. Milosèrdne sestre u Nikolajevu dobile su 12.000 r. za svoje svèrhe. Medju 63 porodice poginulih ili ranjenih oficirah razdieljeno je 6000 rubaljah. Zanimiv je način, kojim bi se olakšavao položaj boliestnikah u bolnicama. Kao glavna potreba pokazao se je čaj i svaki, koi je bio jako boliestan, dobivao je svaki dan po jedan obrok čaja. Mieseca sèrpnja nestalo ga je i naručili su iz Harkova količinu od 600 funtih izračunanu za 6 miesecih zajedno sa 20,000 funtih šećera. Mieseca kolovoza iznosio je broj boliestnikah i ranjenikah u bolnicama simferopoljskim 7—8000 momakah, 5000 kojih dobivalo je svaki dan svoj obrok čaja; rujna i listopada digne se onaj broj na 10,000, a ovaj na 7—8000. Upèrkos svemu tomu nije više iznosila sva od 1. rujna do 1. siečnja za ovu svèrhu izdana svota nego 5000 r. Sučlani carske obitelji pokloniše množinu čaja, odkud je 2000 ranjenikah i množina boliestnikah jednoga praznika okriepljena bila. Nj. veličanstvo car bio je prie odlučio, kao što je poznato, da se braniteljima sevastopolja svaki miesec ima uračunat za jednu godinu službe. Uslied nastavše sumnje izdana je sada previšnja odluka, da se ima i vrieme u bolnicama provedeno po ranjenicima i boliestnicima u račun uzeti.

Nj. veličanstvo car zapoviedio je, da se generalu Timojevu, poginulom 7. lipnja kod branjenja lunettah pod Sevastopoljem, u bojnoj školi, kojoj je pripadao, podigne mramorna tablica od uspomene.

Varšava 5. veljače. Jučer u 10 ½ sata odneli su tielo maršala kneza Varšavskoga u gradsku kapelu. Ovomu po arhiepiskopu asistenciom mnogobrojna svečtenstva obdèržanom obredu prisustvovalo je mnogo otmenih gradjanskih i vojničkih osobah, koje su izmienice nosile sanduk, dočim su mu pokrivac nosili oficiri kozačke regimente, koja je za života knezova kod njega stražila. Poslie niekog vremena odniet će tielo pokojnika u stolnu cèrkvu a zatim sahranit će ga u obiteljskoj grobnici na dobru knezovu. Pohadjanje kapele dozvoljeno je od danas počemši svaki dan od 1—6. ure.

Španjolska.

Jedna depeša iz Madrita od 5. veljače glasi: „Sučlanovi admiralitetskoga vieća svèrgnuti su. — Družtvo španjolskih barkierah, koje kani kupit željeznicu vodeću u Saragosu, obskèrbljuje u družtvu du Grand-Central jedan sutražilac. — Prodaja narodnih dobarah traje revnjivo sveudilj a plaćanja u ostavnu pieneznicu umnožavaju se.“

Dania.

Kodanj, 4. veljače. Pošto su kod svakoga od početka sadašnje sesie dèržavnoga sabora preduzetoga imenovanja bureau-a u Volksthing Rotuit-u za predsiednika Monrad a za podpredsiednika Broberg izabrani bili, izabran je pri novom početkom ovoga mieseca dogodivšem se izboru, posliednjem u ovoj sesii, dakako malenom većinom za drugoga podpredsiednika na miesto grossirera Broberga Černing.

Jcehoe, 5. veljače. Jučerašnju stališku siednicu otvorio je kraljevski povierenik pročitavši previšnji nanj upravljeni reškript u obziru predloga grofa Reventlow-Jersbek. Predsiedni preuze zatim rieč i kaza, da bi svakog člana ove skupštine to priobćenje povierenikovo veoma zateklo bilo, da nije sadèržaj ovoga reškripta većini već poznat bio po hamburškim novinama. U ostalom reškript je tako pun sadèržaja, da danas nije dan, da bi se upustili u razglabanje ovoga važnoga posla; on samo pri mietjuje, da nije svoga kod dotične razprave izraženoga mnienja promienio.

Velika Britania i Irska.

Uredovne novine „London Gazette“ priobćuju izviestje o dèržavnim razhodima i dohodima godine 1855. Uslied istoga iznose pèrvi 84 ½ miliuna a posliednji 63 ⅛ miliuna funtih sterlingah. Manjak iznosi dakle 21 miliun f. st.

U prekjučerašnjoj godišnjoj skupštini tèrgovačke komore u Manchestru dèržao je Bright govor o odnošenjima Engleske prema sjedinjenim dèržavama i izrazio se je veoma ukorno o ponašanju engleske vlade. On je primietio medju ostalim, da je amerikanski poslanik, gospodin Buchanan, u jednoj na svoju vladu upravljenoj depeši kazao, da je ministarstvo Aberdeen ostalo na kormilu samo dva mieseca dulje, da bi se poravnale bile svakako sve razpre medju obadvima zemljama. Kažu, da se je Buchanan na isti način izrazio i u privatnom obćenju. Tèrgovačka komora učinila je konačno na predlog Brigtov sliedeći zaključak:

„Sa žalostju doznali smo, da su razpre medju britanskom vladom i vladom sjedinjenih dèržavah nastale u obziru tumačenja pogodbe tičuće se sriednje Amerike i u obziru na tobožne pokuse unutar sudbenosti sjedinjenih dèržavah kupit momčad za britansku vojsku. Upravljamo na vladu prešnu molbu, neka bi ovo pitanje smatrala u pomiriteljnom duhu odvaživši se, da tako Engleskoj kao i sjedinjenim dèržavama prištedi neizrečiva zla, koja bi svakako nastala, ako bi se prekinula priateljska odnošenja medju obima zemljama.“

Wiliam Palmer, otrovnik, bit će tečajem mieseca svibnja stavljen pred sriedišnje zločinstveno sudište u Londonu. Lord Campbell bit će predsiednik kod ove pravde. Javnu tužbu vodit će Attorney general a branitelji tuženika bit će Sir F. Thesiger i G. Wilkins.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

(Dalje.)

III.

Za povećat nepravdu, koja je time Austrianskim protestantima tobož učinjena uputjuje se u niekom drugom listu riečma, koje mnogo daju gatat, a malo kažu, na znatan broj protestantah u Austrii. Tu se veli „Velika strana pučanstva Austrie sastoji kao što je poznato iz Akatolikah, osobito protestantah i Gèrkah nesjedinjenih“ („Spener'sche Zeitung“ od 20. stùdenoga). Naravno mnogo od toga zavisi, što tko razumieva pod „Velikim brojem pučanstva Austrie.“ U istinu stvar se ima poleg štatističkih izkazah kako sliedi: Austria broji nješto prieko 36 miliunah stanovnikah; medju ovim ima katolikah 29.313.187, protestantah 3.123.371 (uključno s unitarcima); nadalje .796.630 nesjedinjenih Gèrkah, napokon 833.065 židovah.

To se samo zato opaža, da se onaj izraz „Velika strana pučanstva Austrie sastoji, kako je poznato, iz Akatolikah“ svede na njegovu pravu vriednost, a ne da se polag toga ustanovi njihovo pravno razmierje; jer pravo ostaje pravo, ako se radi o tri miliuna ili o dvadeset miliunah.

U obziru na ove kod protestantah posvuda za svoju bratju u vieri pobudjene nespokojne brige primietjuje predležeći spis uzporedivši ostale konkordate devetnaestoga stolietja sliedeće:

„Ako uzporedimo razne sastavke istoga članka za francusku i taljansku republiku, zatim one za posve katoličke zemlje Napulj i Španjolsku pa opet one za zemlje s miešovitim pučanstvom, kao Bavarsku i Austriu, vidimo uprav jasno, kako u takovu konkordatu često malo riečih, tako ili inako glasećih, uputjuje nesamo na drugu budućnost, već i pokazuje sasvim drugi izvor, ističući iz sasvim druge prošastnosti. Isto tako spoznajemo mirno motreći u raznom sastavku mudru umierenost i obazrivost, očinsku skèrb i ljubav prema pravednosti, koje karakteriziraju ovaj konkordat. Austrianski konkordat neproglašuje rimokatoličku cèrkvu ni za jedinu u dèržavi, jer to nebi odgovaralo razmierima pravomoćno obstojećim, ni kao gospodujuću, jer bi to bilo uvriedno za akatolike, što više ni za vierozakon velike većine dèržavljanah, kao što se je ipak dogodilo u slobodnoj Francii; već proglašuje jednostavno:“ Rimokatolički vierozakon ima se uzdèržat „sasvim tako, kao što je to Bavarska prie jednoga čovječjega vieka, gdie je akatoličko pučanstvo ipak veće nego u Austrii, u svom konkordatu takodjer proglasila.“

Mimogred kaže se u opazkama, da se je u Josipovom zakonotvorstvu katolički zakon zvao „gospodujući“, dočim se u konkordatu više neupotrebljava ovaj izraz, dà, da se u zemlji, koja se tako rado hvasta svojom slobodom, još dan danas anglikanska dèržavna cèrkva naprema katoličkoj cèrkvi zakonito zove „gospodujućom.“

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 12. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	83⅝
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	85⅛
dto . . . . » 4½%	74⅜
dto . . . . » 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93½
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51½
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	222
» » » » 1839, » 100 »	136½
» » » » 1854, » 100 »	103¾
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	56
» » » . . . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77¾
Bankovne dionice komad po	1024
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	487½
Dionice c. k pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	333
dto dto s plaćanjem na rate	367
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2457½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	263
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	682
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	450
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	88⅛
Augsburg za 100 for. current . . . . »	106
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	105
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	124¼
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	77⅛
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	106½
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-21
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	106⅜
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	123
Pariz za 300 frankah . . . . »	123
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	109¼
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	261
Carigrad za 1 forint . . . . parah	464
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	10¾
Srebro od 11. veljače	7¾

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII.

U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK — DANA 14. VELJAČE 1855. — Broj 37.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put, a zatim za svaki put 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London 11. veljače. Noćju Charles Wood predlaže, neka se zadèrži preračun za flotu, kao da rat traje, no zahtieva medjutim samo dvie tretjine ukupne svote, medju ostalim 6000 mornarah više i da se poveća pomorsko topništvo. Kuća votira ovu stavku bez razpravljanja. Povlastički izbor o zaživotnoj pairii Wonsley Dalesa sakupit će se sutra.

London 11. veljače. Polag lista „Morning Post" mogle bi konferencie dojdućega ponedieljka započeti; kod svestrane dobre razpoloženja dèrži taj list za moguće, da će razprave bez preliminarah na stanovitom obćem temelju mira započeti.

Rim 5. veljače. Zaključeno je da se podigne magnetički observatorium u Ankoni.

Aleksandria 5. veljače. U Damasuru na polovici puta u Kair, pobuniše se, kako se glasa, Beduini, kojim se pridružiše i druge čete. Vojska s topovima poslana je odovud onamo, da utuši tu bunu.

Tèrsta 12. veljače. Izašla je naredba c. k. sriedišnje pomorske oblasti, kojom se naredjuje, da se austrianski mali i veliki obalni brodovi stegnute granice imaju privremeno ovlastit, da mogu na sulinskom ušīju opravljat pripomoćnu službu (Lichterdienst).

Austrianska carevina.

Zagreb. Jučer pred podne u 11 ½ sata pojavi se vatra u jednoj kući na tèrgu bana Jelačića, no od niekoliko odmah pritekavših osobah, medju kojima biahu činovnici i stražari redarstveni jedni od pèrvih, bila je već za niekoliko trenutakah ugušena. Štete nije bilo tako rekuć nikakve, jer neizgori ništa već slama bivša spravljena na tavanu. Kako se ta slama upali još se nezna, valjda opet po nesmotrenosti kojeg kućana.

Marburg odlikovao se je veoma kod posliednjih prolazah vojske i g. generalmajor i brigadir Frid. Greschkl našo se je time potaknut, da se veoma priznatno izjavi o pokazanoj brižljivosti pri nastanjivanju vojske i zamoli gospodina okružnoga predsiednika, da izrazi činovnicima, koji su udioništvovali pri dotičnom uredjivanju, zahvalu od strane c. k. vojništva.

Rusia.

Iz Petrograda, 27. siečnja, donosi „Constitutionel" pismo, u kojem se tvèrdi, da miroljubivost znatno napredaje. Isti veliki knez Konstantin postao je, kako kažu, veoma miroljubiv i glasa se, da je u razgovoru s niekim inostranim generalom, vojničkim zastupnikom jedne sieverne sile, kazao: Dobro promislivši sve, moj brat je mudro radio primivši austrianske predloge. Mir ima svojih velikih prednostih i Europu oslobodit od zalah, od kojih tèrpi već od dvie godine, slava je, koja za cielo vriedi toliko, koliko svaka druga". Kad je na to general primietio, da veliki knez time priznaje, da bi osamljenje Rusie moglo bilo prouzročit propast carevine, odgovori knez: Ja nisam toga mnienja. Rusia bila bi se do konca branila junački; ali unutarnje stanje dèržave promienilo je moja čuvstva i ja nalazim sada, da je car kod svoje odluke pogodio, što je pravo.

Odesa, 28. siečnja. Fondovi za izplaćivanje žita pripadajućega tudjim podložnicima kupljenoga po ruskoj vladi stigli su napokon ovamo, i namirit će se pojedine stranke po redu s obzirom na vrieme, kad su svoju robu prodali ruskim činovnicima. Budući da je veća strana žita bila predana na neposrednu porabu za vojsku, ima vladna kasa iz doznačenih joj sriedstvah najprie platit piacnu cienu u vrieme predaje. Razlika medju ovom cienom i onom, pod koju su tèrgovci dokazno svoju robu s početka kupili, ima se izjednačit po generalnom gubernatoru grofu Stroganovu.

Petrograd, 1. veljače. Izviestje admirala Glasenappa o gradjenju topničkih barkah na veslo, koje se u „Invalidu" nalazi naštampano, natoliko je zanimivo, što nas upoznaje novim oružjem, koje su Rusi uveli na ovim barkama. To oružje odredjeno je zato, da odbije nepriatelja kod zakvačivanja ladjah, sastoji i željezna kopja od prilike 7 stopah dugačkoga i buzdovana iz lievanoga gvoždja, koje je na svojem kraju obskèrbljen željeznim „ananasom" i njegovim tupim šiljcima. Svaka barka ima 30—40 kopjah i 15—20 buzdovanah a Fini razumievaju majstorski postupat ovim oružjem.

Petrograd, 25. siečnja. Petrogradske novine sasvim čute o objavljenim predlozima za mir. Nikakva znaka nema, iz koga bi se moglo zaključiti, kakav je utisak na njih učinila viest da su austrianski predlozi primljeni. Ali i nikakvo zvanične miere nepokazuju, da se prestaje s oružanjem.

Na zapovied carice poslano je niekoliko tako zvanih milosèrdnih sestarah još koncem godine 1854. u Krim, da nieguju boliestne voj-

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Dvorana zelenog dèrveta, gdie je bilo za onaj večer kazalište priredjeno, bila je jur dubkom napunjena kad spomenute dvie priateljice onamo prispieše, te im jedva moguće bieše, proturati se do svojih miestah.

Bilo je u ostalom u dvorani vidieti odlične gospode, gradjanah i ostalog žiteljstva križevačkog, mužko i žensko, glava do glave, pa sve do vratah tako, i buduć tù nebiešo ložah nikakovih kao ni galerie, to se je naravno sve stèrpalo u parterre, te tù u patriarkalnoj smiesi izgledalo predstavljanje.

Bodić je i ovdie upravljao gradjanskom bandom, koja se u tako zvanom proscenium-u namiestila, i tù svirala prije nego li se započe predstavljati igrokaz.

Sad zazvoni zvonce... Banda ušuti... Prišaptelac se namiesti i — „znamo jur — zastor se digne" — pridodaje valjda sad koi čitatelj — Jok vala! — Zastor se nije mogo dići, a to jedino s tog uzroka, što ga tù nije ni bilo, već na podani znak sa zvončićem stupi šoštar Smolko i kèrznar Kuzman iza jedine tù bivše coulisse na otvoreno pozorište, te uz nastavšu obću tišinu stanu tá dvojica pomoćju prišaptalca predstavljati pèrvi prizor, dok se u drugom prizoru njima nepridruži djak Matjaš (Grabancjaš). — Pa tako redom prodjè prizor za prizorom uz podpuno zadovoljstvo občinstva sve do onoga prizora, kog je Trubentić — nadahnut poetičkim duhom — uvèrstio.

„Sad pazi dobro!" prišaptne Rešetićka strastno i zlokobnim posmiehom Cifrićki „sad pazi, jer nastaje prizor koj će se meni a ufam se za cielo i tebi najbolje dopasti."

„Pazit ću, draga, premda pravo nedokučujem zašto te toliko uznemiruje tà stvar."

„Vidit ćeš na skoro, zašto — samo pazi."

Na pozorištu tad noć nastane, te Smolko sa Gašom i Lazom tù dodju, pa pošto Smolko sebe i drugove svoje kobnim i vilovnim kolobarom okruži i tripute zazviždi, nješto iza coulisah strašno zaštropoće i s lancevi zazveči, te u onaj par uz pratnju groma i munjah ukaže se Trubentić u medvedjoj koži s vidivim rogovima na glavi, s cèrnom krinkom i dugačkim izpuzelim cèrvenim jezikom. Vèrli naš Trubentić uživao je već unapred rajske slasti zadovoljstva i divne uznešenosti, jer je čuo kako se s traga medju občinstvom pojavilo niekoliko strašivih uzklikah, što ih prouzročiše nieke starie tù došavše Križevčanke iz skrajne dolnje i gornje varoši, kojeno se zbilja u pèrvi mah uplašiše tog vraga. —

Pošto zatim Smolko na gromovito pitanje vraga odgovori, da od istoga zahtieva novacah, zamahne naš u djavola pretvoreni Trubentić svojom batinom, da najprije Smolka pa zatim kalfe njegove lieskovom mastju namaže, kad li eto iznenada Smolko zajedno sa kalfama tèrgnù sakrite donle izpod haljinah herodeške korbače, te njima složno i skladno kao mlatci stanu nemilo lupati ubogog djavola.

Trubentić se u pèrvi mah sasvim upanjio, te je stajao na miestu kao kameni stup, al ga skoro neprestano i grohotno smijanje cielog občinstva pa i mesarski udarci tèrgnù iz ukočenosti, te on — dosetiv se jadu i sramoti — na vrat na nos iza coulisah izčezne.

Kogod znade šta će reći kad čovieka — došavšeg već savim blizu ožudjenom i sjajnom kakovom cilju — iznenada varalica nada prevari, te se jadnik stèrmoglavi u tavno bezdno sramote i biede, taj će lahko dokučiti moći, što je siromašni naš Trubentić osećao u onaj čas. — Pogažen njegov renommée, okaljana čest i povriedjeno samoljubje, to mu nije bio kadar podnositi obraz i to ga je više peklo u skrušenom sèrcu no udarci na ledjima, pa zato iza coulisah baci sa sebe najprie medvedju kožu kao da je to goruće odielo Nesusovo, zatim krinku i rogove, te mašiv se šešira, kao munja odleti kući i tù sav izprebijen na duši i na tielu sruši se na svoj krevet.

„Rešetićka ... ubio te grom iz vedra neba!... poznam te... to je tvoje maslo!...." bieše jedine rieči, koje Trubentić izusti, pa zatim ga opet spopanu sdvojene misli.

Naravno je, da se usljed izčeznutja Trubentićeva grabancjaš-djak dalje predstavljati nije mogo, te zato jedan izmedju dobrovoljacah, uz vlastiti svoj i cielog občinstva smieh, stupi na pozorište te javi, da se poradi neprevidjenih okolnostih, što su se iznenada pridesile, dalje igrati nemože.

Svi u kazalištu nazočni veselo razgovarajući i smiejući se odù kući, pa niekoji tako prolaziše uz stan Trubentića, te ih je on sa svog kreveta dobro čuo kako se smiju, al taj smieh činio mu se, kao da čuje paklene sèrde kako se rugaju njegovoj sramoti s toga, što se je jedan usudio predstavljati i zloupotriebiti dostojanstvo paklenog njihovog samodèržca.

Smieh i vesela zabava bieše doduše svèrha za kojom je pošo tužni naš delija Trubentić, al da će se tá svèrha u miesto očekivane slave dokučiti upravo protivnim putem, to jest: sramotnim njegovim porazom, to mu nije ni kraj pameti bilo.

(Dalje sliedi.)

nike. Liekar Pirogov poslao je sada carici izviestje o njihovoj dielateljnosti, u kom se slavno posviedočava njihovo požèrtvovanje. One se nisu nikakve opasnosti strašile; nikakva prilieplčiva bolest, pa ma kako ona bila strašna, nije ih mogla ustrašiti. Jedna izmedju sestarah posvetila se službi u odieljenju, gdie su se liečili ranjenici, kojima su se rane već zapalile, i ona je u kužnom onom zraku nepokoliebiva bila. Dvanaest ovih ženskih palo je kao žèrtve odanosti k svojoj dužnosti.

Novosti s ratnog pozorišta nema nikakvih važnih. Glasovi s bojišta mogu se sravnati posliednjem slabom tutnju prošavše gèrmljavine. Za sada svuda počiva sasvim oružje. Iz Sevastopolja javljaju kako saveznici još ruše dogove t. j. zdanja u kojima su Rusi brodove gradili.

Miesto dosadašnjeg ratnog gubernatora u Tiflisu, generaladjutanta kneza Andronikova, koi je zbog slabog zdravlja prinudjen bio ostaviti to zvanje, neimenovan je generalmajor Lukas na to miesto.

Tifliske ruske novine „Kavkaz" pripoviedaju ovo: Kad su Rusi 17. rujna bili odbijeni od juriša na Kars, gledali su komandanti karski da obrabre posadu, koju je glad mučila, tim, da su momcima govorili, da će Rusi zbog zime čim nastupe mrazovi odustati od obsade, da će natrag otići, te da će se tako put u Erzerum opet otvoriti. Da nisu imali razloga tako misliti, pokazalo je dielo, a kako ruskim vojnicima dosadjuje zima, pokazuje sliedeća anekdota: Kad je adjutant generala Villiamsa, Tisdel, u ruski logor jašio da donese uslovja predaje generalu Muravievu, primieti kod jednog mosta, priekog je morao prelaziti, mnogo gološavih ljudih, koji su se u rieci kupali, i koji su zbog toga imali tako cèrvenu kožu, da je čisto cèrvenia bila od njegove cèrvene uniforme. Začudjen zapita šta će to značiti, i na veliko svoje čudo čuje, da su to ruski soldati, koji traže hlada i sviežine u blizkoj rieci, počem im se kèrv poslie blagodieteljnoga parnoga kupatila malo uzbunila.

Izpitivanje zbog tuneskih soldatah koji su na francusku bolnicu napadali, svèršeno je; deset Tunezah su okrivljeni da su napadali i ubijali.

Jedan putnik, koi je vidio onih 15,000 Egiptjanah, što su se krenuli iz Trapezunta Erzerumu u pomoć, pripovieda, da je veći dio te vojske usried sniega i u po zime imao platnene čakšire i obuću, koja to ime i nezaslužuje. Jednog je vidio, koi osim svoje haljine ništa drugo nije na sebi imao, niti košulje niti čakširah. Kad bi čoviek tim vojnicima štogod o njihovom stanju govorio, odgovorili bi: „Kesmet!" (tako je pisano)!

Spanjolska.

Iz Madrita javljaju bèrzojavno, da je minister financiah g. Bruil podneo svoj odpust, i da je njegovo miesto zauzeo Santa-Cruz.

Franceska.

Pariz se sasvim predao nadi miru. Dèrži kao u vosku da će biti mira, i raduje se tome Bog zna kako. Ratne misli prestale su i samo se ograničavaju na to, da se blene u vojnike, koi su se vratili iz Krima. Već sviet govori, da će kad se mir zaključi u Pariz doći carevi austrianski i ruski. Parižani se već raduju, jer se od tog sastanka nadaju dobrom profitu. Svi pripisuju mir caru Napoleonu, i Francuska namierava dati mu ime pomiritelja (pacificateur).

Kongres će dèržati siednice u elisejskoj palati. Sa dogovorima o miru bit će i porodjaj caričin, pak će magistrat pariški ujedno moći slaviti i povratak mira i rodjenje carskog-deteta. Medjutim se rekrutuje, i misli se, da će 140,000 rekrutah biti do travnja u vojsci.

Kako u Parizu tako i u provincii često se zatvaraju ljudi. Izmedju osobah, koje su u posliednje vrieme zatvorene ima i nekoliko otmienih licah.

Markez Larošžaklen, legitimista, napisao je jednu knjižicu, u kojoj govori o današnjem pitanju, i kao moto stavio je pred knjigu pitanje: „Šta bi nam hasnilo otežavati mir?" On veli, da bi valjalo, da se Francuska i Rusia sjedine.

Na obalama morskim bilo je strašne bure, koja je trajala 15 do 18 satih.

Azia.

Posliednjega dana pošaste godine izdao je general gubernator istočne Indie oglas, kojim se daje na znanje, da je buna santalska sasvim utaložena i da se čete vraćaju u svoja staništa. Budući da pomiriteljno glase i viesti od sieverne granice i iz Birme — odkud se čuje, da je 10. prosinca bio veliki požar u Ragunu — može markez Dalhouste vratit se u domovinu sa samosviesti, da je veliku naselbinsku dèržavu u stanju podpunoma spokojnom ostavio svome naslieduiku, jer razpre, koje su u Džedahu nastale medju Turcima i Arabima, nisu tako znatne, da bi se ovdie u obzir uzeti mogle i imaju izvan toga za pozorište zemlju, koja se jedva može računat u upravno područje istočnoindičko. Ipak je parobrod „Queen" iz Bombaja poslan u cèrveno more, da utaloži razmiricu.

Viest o povećanju istočnoindičke flote sada se izpravljuje onamo, da se samo jedna velika fregata na šaraf gradi u Bombaju; no i to se dèrži za nepotrebnu razsipnost.

U obziru kraljevine Audh nema više neizviestnosti. Financie i policia doći će u britanske ruke, i nitko nesumnja o tom, da mora skoro sliedit podpuno podvèrženje

Emir Dost Mohamed u Kabulu, o kojem se je govorilo, da se pripravlja, da osvoji Kandahar, ograničavao se je dosad na to, da je svoju bratju i svoje netjake koji vladaju južnim Afghanistanom, pozvao, da mu dadu pomoć proti Persiancima, koji u Heratu, pod izlikom povratit zakonito gospodarstvo, prisvajaju sebi silu i glasa se da su i poglavice Kandahara sasvim pripravni, složit se s Emirom u tu svèrhu.

Javljamo štov. občinstvu, da se pèrvi broj lietošnjega „Nevena", premda je već prošaste nedielje bio naštampan i za odpravljenje prirejdjen, porad nekih na promienu izdavateljstva odnosećih se uredovnih formalnostih, kojim se je moralo naknadno zadovoljiti, stopèrv danas (14. velj.) može odpravljati i razposlati. — Budući pako da su sada ukinute sve ove smetnje, to se u napried nije bojati ovakovoga otezanja.

U Zagrebu 14. veljače 1856.

Uredn. „Nevena."

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

III.

(Dalje.)

U pogledu na Englesku primietjuje spis nadalje: „Moramo se tim većma čudit da se ustanova konkordata:" Rimokatolički zakon ima se u Austrii uzdèržat" od protestantičke strane tako žestoko pobija, ako pogledamo na druge slobodne zemlje. Nemaju li ta gospoda za sve iste miere i vage? Ili jel' im je možebiti nepoznata zakletva, koju je sadašnja engleska kraljica Viktoria dne 27. lipnja 1837 u kraljevskom tajnom vieću morala podpisati? Mi ćemo ju ovdie navesti podučnog uzporedjivanja radi. Ona glasi: „Ja Viktoria, kraljica sjedinjene kraljevine Velike Britanie i Irske, braniteljica viere, obećajem ovim svečano, da ću pravi protestantički vierozakon, kao i obstojeće bogoštovje, zapt, prava i povlastice cèrkve škocke uzdèržat i čuvat, kao što su posliednje ustanovljene zakonima, koje su polag spisa o reklamacii pravah izdane i osobito u spisu sadèržane, koi ima naslov: „Spis u obziru branjenja protestantičke religie i uprave presbyterianske cèrkve kao i u spisima izdanim po parlamentu obih kraljevinah u obziru na uniu obih dèržavah."

Ovom prigodom nemožemo se uzdèržat, da u svèrhu boljega uvažavanja Josipova zakonotvorstva neizvadimo jedno miesto iz upitnoga spisa, koje s više stranah zaslužuje, dase uzme u obzir. Naime ovdie se priobćuje jedan Josipov zakon, koi tako glasi: „Kao što uzdèržavanje jedino spasonosne katoličke viere, koje prihvatjivanje i razprostranjivanje, što se samo podučavanjem i pravim osviedočivanjem najsigurnie postići može, nepromienljivo ostaje Nj. veličanstva najdražja dužnost i najprešnia briga, tako bi i zemljcotčinska želja Nj. provišnjosti za cielo vaviek bila upravljena onamo, da bi se bez iznimke Nj. podložnici uprav ovoj svetoj vieri, do promicanja koje, stalo je toliko Nj. veličanstvu, iz dobrovoljna osviedočenja podali i ovim najsigurniim putem stekli svoje spasenje." Dvorski dekret od 26. travnja 1782.

Kakva bi vika od protestantičke i prosviećeno-katoličke stranke odmah nastala, ako bi sada izašo takav zakon, ako bi konkordat takova šta sadèržavao? A cara Josipa slaveći uzdižu a na novi konkordat psuju i napadaju ga. Zašto to? Valjda zato, što ovi ljudi nepoznaju ni jedno, ni drugo, pa bi ipak rado bili kolovodje.

Kako je posve netemeljit strah pobudjen kod akatolikah, dokazuje upitno dielo do očevidnosti u sliedećem razvitku:

„Austria je privikla dèržat svoje pogodbe. Gdie dakle pravomoćno obstoje starie posebne pogodbe s akatolicima u obziru njihovih pravah, nema razloga sumnjat, da će se iste i nadalje kao dosad obdèržavat. Isto tako nema sumnje, da će XVI. članak niemačke savezne izprave ostat nedotaknut novim konkordatom. Ovaj članak niemačke savezne izprave glasi:" Različitost stranakah kèrštjanskoga vierozakona nemože u zemljama i područjima niemačkoga saveza dati razloga nikakvoj razlici u uživanju gradjanskih i političkih pravah. „Polag toga osigurana su ista gradjanska i politička prava za sve stranke kèrštjanskoga vierozakona; u tom nije konkordat ničesa promienio, ni neće promienit."

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 13. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$83\frac{3}{4}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$85\frac{5}{16}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{3}{4}$
dto	» 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	$51\frac{1}{2}$
dto	» $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		222
» » » » » 1839, » 100 »		$136\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »		136
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$83\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$76\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po		1033
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$487\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		342
dto dto s plaćanjem na rate		$372\frac{3}{4}$
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2470
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	278
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	689
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	450
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	$88\frac{1}{8}$
Augsburg za 100 for. current	»	105
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$104\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	$124\frac{1}{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	77
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$106\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga	»	10-18
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$105\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah	»	122
Pariz za 300 frankah	»	$122\frac{3}{8}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	$109\frac{1}{4}$
Bukurešt za 1 forint	parah	261
Carigrad za 1 forint	parah	461
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$10\frac{1}{4}$
Srebro od 12. veljače	$7\frac{1}{2}$

SLUZBENI LIST.

Nr. 1480. (Fin.—3.) (3—1)

Versteigerungs-Kundmachung.

Zufolge Verordnung der k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 31. Jänner d. J. Z. 1480. wird am 25. Februar 1856 um 9 Uhr Vormittag bei dem k. k. Forst- und Domänenamte Kutjevo das Recht der Pottaschen Erzeugung in den dortigen Fondsforsten der öffentlichen Konkurrenz unter Vorbehalt der Ratifikation des Versteigerungsaktes, unterzogen werden.

Ausser den mündlichen werden auch schriftliche Anbothe angenommen, doch müssen Letztere unter ausdrücklicher Zusicherung der Annahme der zum Grunde liegenden Versteigerungsbedingnisse, dann unter Zulegung des bedungenen Reugeldes oder des Erlagsscheines über das bei einer k. k. Finanzkassa hinterlegte Reugeld und nebstbei auch die Aufschrift enthalten: Anboth für die Unternehmung der Pottaschen-Erzeugung in den Kutjevoer Fondsforsten längstens bis Abends des 24. Februar l. J. dem besagten Amte überreicht werden.

Die wesentlichsten Bedingnisse sind:

Wer zur Versteigerung zugelassen werden will hat als Bürgschaft für die Zuhaltung seines Anbothes ein Reugeld von 750 fl. entweder im baren Gelde, oder Fidejussorisch oder in österreichischen Staatspapieren (berechnet nach dem letzten börsenmässigen Kurswerthe) zu Handen der Versteigerungs-Commission zu erlegen.

Das erlegte Reugeld wird gleich nach geschlossener Versteigerung allen Licitanten, mit Ausnahme des Bestbieters wieder zurückgestellt werden.

Das vom Ersteher erlegte Reugeld wird sofort als Kaution zurückbehalten und auf Grundlage des Versteigerungsprotokolles mit ihm ein förmlicher Vertrag abgeschlossen, und er gehalten sein, den klassenmässigen Stempel für ein Vertragsexemplar zu berichtigen.

Die übrigen Bedingnisse, welche die Grundlage der Versteigerung bilden, können zu den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl bei dem k. k. Forst- und Domänenamte in Kutjevo wie auch bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Essek, und bei der Manipulationsleitung der k. k. kroat. slav. Finanz.Landes Direktion eingesehen, überdies auch mit Beikunft der k. k. Förster die zur Pottaschen-Erzeugung bestimmten Waldstrecken inzwischen in Augenschein genommen werden.

Agram den 31. Jänner 1856.

(Dp.—14) (3—2)

Natiečaj.

U Medjumurju gornjem, županii varaždinskoj, izpražnjena jesu miesta učiteljah u Tèrgu, Štridovo i u Tèrgu Središće i zajedno orgularah. Plaća svagdie, slobodan stan, vèrt, dèrva i 300 fr. sr., koji, koje zadobiti žele, imadu svoje dokaze vèrhu dovèršenih izpitah i ćudorednosti do 16. ožujka t. g. dolepodpisanom podnieti, i sebe u ondašnjoj cèrkvi probi orgulanja podvèrći.

Dano u Nedelišću, dne 6. veljače 1856.

Franjo Vlašković,
kotarski učionah nadziratelj.

Br.159.(36—Izv.) (3—2)

Edikt.

Vom dem k. k. Comitats-Gerichte zu Varasdin wird bekannt gegeben, es sei über freiwilliges Ansuchen des Herrn Josef Rubin die öffentliche Feilbietung des ihm eigenthümlichen zu Varasdin in der Ungar-Gasse Nr. 530 gelegenen Hauses sammt hiezu gehörigen Acker und Wiesengrundes top. Nr. 439. im Flächenmasse von 3 Joch 528 □ Klafter gewilliget, und zur Vorname der Feilbietung, welche im erwähnten Hause statt finden wird, der einzige Termin auf den 6. März l. J. von 3 bis 6 Uhr Nachmittags bestimmt.

Die Kauflustigen werden mit dem Beisatze eingeladen, dass jeder Licitant ein Vadium von 380 fl. CM. d. i. 10% des im Betrage von 3800 fl. CM. bestimmten Ausrufungspreises zu erlegen haben, und das dem um diesen Preis oder über diesen Preis Meistbietenden die Gesammt-Realität zugeschlagen wird.

Der Ersteher wird die auf die Realität haftenden Schulden in sein Zahlungs-Versprechen übernehmen, und di Hälfte des dieselben übersteigenden Mehrbetrages mit Einrechnung des Vadiums 8 Tage nach geschehener Verechnung mit den Tabular gläubigern, die andere Hälfte aber binnen einem halben Jahre von dort an gerechnet an den Verkäufer zu bezahlen haben.

Endlich werden alle jene, welche allfällig noch besondere Pfandrechte, welche aus den öffentlichen Büchern nicht entnommen werden können, da den auf das Gut versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibt aufgefordert dieselben vor oder am Tage der Licitation anzumelden, widrigens der Meistboth ohne Rücksicht auf Sie vertheilt, und Sie eine weitere Excution wie sie sonst nach § 524 C. P. O. befugt wären auf die Realität nich mehr führen können.

Der Grundbuchs-Extract und die sonstigen Licitations-Bedingnisse können in hiesiger Amtskanzlei eingesehen werden.

Varasdin am 24. Jänner 1856.

Der k. k. Präses:
Novak. Fohn.

Br. 25/g. (Izv.—40) (3—2)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici pokojnoga Vatroslava Haberfelda.

C. kr. kot. ured kao kot. sud moslovački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 27. veljače 1852. ubijenog Vatroslava Haberfelda, malotèrzca iz gornje Jelenske štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka rádi prijave i posviedočenja tražbinah svojih dana 10. ožujka t. g. u 10 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud, ili do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila nikakovoga daljega prava imati, nego na koliko ih ide pravo zaloga. C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Moslavini, dne 16. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Tomašić.

Br. 11. (Izv.—25) (3—1)

Poziv.

Za novo utemeljenu učitelja i organiste slubu u Vidovcu polag Varaždina, županii i kotaru varaždinskom, sa godišnjom polag zakladnice platom 293 fr. sr. 1½ rali oranice i stanom providjenu, natiecati želeći, neka molbenice svoje sa propisanimi sviedočbami, najdulje do 31. ožujka t. g. ili k miestnomu župniku, ili k niže podpisanomu dostaviti izvole.

Biškupec, dne 11. veljače 1856.

Blaž Švelić,
okružja doljno varažd.
učionah nadziratelj.

Br. 38, 39, 74 i 75. (21—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-rasteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 10. ožujka 1855. br. 646.	Orehova gorica sa 1½ kmetskih naselbinah	Tomo Pisačić	450	—	od 1. svib. 1855.	29. ožujka 1856	na 2. lipnja 1856 ob 9 satih prie podne
od 22. prosinca 1855 br. 5281.	Židovnjak sa 8⅝ kmetskih naselbinah	Tomo Pisačić	3450	—	od 1. svib. 1856.	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5280.	Batina sa 6⁶⁄₈ kmetskih naselbinah	Dragutin Pisačić	2700	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5282	Ivanec i Zbelava sa 8⅛ kmetskih naselbinah	Julia Fodroci	3250	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5287	Cerje i Šeketin sa 27⅜ kmetskih naselbinah	Samuel i Maria Kovačocy	10950	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i osim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razprávi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaženje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 14. siečnja 1856.

Novak. Fohn.

Broj 813. (Izv.—19) (1—)

STATISTIČKI PREGLED

bolnice i ubožnice grada Karlovca godine

1 8 5 5.

A) B o l n i c a:

Broj bolestnikah			Vierozakona				Spola	
od lieta 1854. zaostavših	lieta 1855. u bolnicu primljenih	ukupno	rimokatoličkog	pravoslavnog istočnog	augsburgske confessie	mozaičkog	mužkog	ženskog
15	229	244	224	16	3	1	184	60

O t a č b i n a														
Hèrvatska	Slavonia	Dalmacia	militarska krajina	Austria	Krajnska	Stajerska	Česka	Moravia	Galicia	Ugarska	Vojvodovina	Lombardo-Mliet.	Tirol	Niemačka i inozemna miesta
152	3	1	22	5	27	6	5	2	1	4	2	4	1	5*)

Izliečenih i odpuščenih	u bolnici umèrših	u bolnicu mèrtvo donešenih	u bolnici za godinu 1856 preostavših	Uzroci smèrti									
				Phtisis.	Typhus	febris gastr. bilios	Pneumonia	Cholera	Diarrhoea	Convulsio	Fisconia lienis	Hydrotorax	Variola
184	35	16	9	13	7	4	3	3	1	1	1	1	1

*) Od inostranacah 2 su iz Bavarske; 1 iz Würtenberga; 1 iz Pruske; 1 iz Švajcarske.

B) U b o ž n i c a:

Broj ubogih	Odraslih	Dieco	Vierozakona rimo-katol.	Vierozakona g. n. s.	Mužkih	Ženskih	Domorodno miesto
36	28	8	35	1	11	17	Karlovac

U Karlovcu 1. siećnja 1856.

L. Martinić, ravnatelj bolnice i ubožnice.

Obradović, gradski načelnik.

Dr. Ivančević, gradski fizik.

Nr. 653. (Izv.—20) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Bezüglich des Neubaues eines Schulgebeudes zu Kopreinitz, welcher für Mauerarbeit ohne Materiale mit 2180 fl. 24 kr., Steinmetzarbeit 248 fl. 7 kr., Zimmermannsarbeit 1032 fl. 19 kr., Tischlerarbeit sammt Materiale 1445 fl. 48 kr., Schlosserarbeit 771 fl. 50 kr., Anstreicher Arbeit 326 fl. 40 kr., Glasererarbeit 518 fl. 15 kr., Spenglerarbeit 453 fl., Schmidarbeit 130 fl. 20 kr., Hafnerarbeit 204 fl Zusammen mit 7310 fl. 43 kr. veranschlagt ist, wird am 18. Februar d. J. Vormittags 10 Uhr bei dem Magistrate in Kopreinitz eine minuendo Licitation abgehalten werden, zu welcher Unternehmungslustige mit dem Beifügen eingeladen werden, dass die Licitations-Bedingnisse, so wie die Bau-Grundlagen bis zum 17. Februar bei der Comitats-Behörde, und weiters aber bis zum beginn der Licitationsverhandlung bei dem Magistrate Kopreinitz zur Einsichtnahme erliegen.

Jeder Licitant wird das 5% Vadium des Ausrufspreises zu erlegen haben, welches der Mindestbiether auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Caution zu ergänzen haben wird, den Mitlicitanten aber nach Geschlossener Licitationsverhandlung zurück gestellt wird.

Mit dem Vadium belegte Offerte können bei dem Magistrate in Kopreinitz vor dem Beginne der Licitation überreicht werden.

Varaždin am 19. Jänner 1856.

K. k. Comitats-Vorstand:
Šimunić.

Nr. 504. (Pz.—4) (3—3)

Kundmachung.

Bei dem hiesigen k. k. Postamte ist eine Praktikantenstelle in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Posten haben ihren bei der gefertigten k. k. Postdirekzion im vorgeschriebenem Wege, längstens bis zum 28. Februar 1856 einzureichenden Gesuchen nachstehende Dokumente beizuschliessen: den Taufschein, ein ärztliches von dem Landesmedizicalrathe oder Kreisarzte bestättigtes Parere über den Gesundheitszustand, legale Zeugnisse über Moralität und bisherige Beschäftigung über die im einem inländischen Obergymnasium, oder mindestens im einer Oberrealschule oder an einer anderen gleich gehaltenen Lehranstalt erlangte vollständige Schulbildung oder über den auf anderem Wege erworbenen Besitz der für den Postdienst erforderlichen Vorbildung und über erlangte Kenntnisse einheimischer und fremder Sprachen, ferner einen rechtskräftigen Unterhalts-Revers mit der obrigkeitlichen Bestättigung, dass der Aussteller auch in der Lage sei, der übernommenen Verpflichtung nachzukommen.

Der Aufnahme der Kandidaten in die definitive Amtspraxis wird eine dreimonatliche Verwendung vorausgehen, nach welcher, wenn sie zufriedenstellend ausgefallen sein wird, die Beeidigung als Postamtspraktikant erfolgen wird.

Agram den 28. Jänner 1856.

K l e m p a y.

Br. 129. (Izv.—38) (3—3)

Izrok.

Kojim se od strane c. k. kot. ureda topličkog kao kot. suda do obćeg znanja stavlja, da je dražba selišta Josipa Švega iz Hrastovca, koja je polag ovosudne odluke od 12. Studenoga p. g. br. 1461. dne 28. p. m. javno dèržana bez uspieha ostala i da će se toga radi druga dražba upitnog selišta dne 28. t. m, dèržati, kod koje će upitno selište, ako od potrebe bude, i izpod procienbene ciene prodat se.

Pozivaju se dakle svi upitno selište kupiti že, leći da tog dana na lice miesta dojti izvole.

U Toplicah, dne 1. veljače 1856.

C. k. kot. ured toplički kao kot. sud.

C. k. kot. predstojnik:
Ožegović.

Nr. 12,336.

Avviso di Concorso.

Si sono resi vacanti i Posti di primo e secondo Piloto di Porto presso l' Uffizio di Porto e Sanità Marittima in Chioggia, cui va annessa la paga d' annue Lire Settecento Cinquanta ed il godimento del sestiario di Montura in natura.

Nel caso di promozione graduale si passerà al rimpiazzamento di due Posti di Piloto col salario d' annue Lire Seicento e col godimento suddetto.

Chiunque intende aspirare all' uno o l'altro dei Posti in discorso presenterá al Governo Centrale Marittimo entro tutto 15 Febbraro 1856 la rispettiva sua supplica, comprovando la sua età l' illibata sua condotta morale politica, i servigj finora prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente possedesse.

Ai Marinari congedati dell' I. R. Marina di Guerra, ed a quegl' individui, che sanno scrivere in lingua italiana, e che conoscono anche l' una o l'altra lingua straniera; si darà à circostanze pari la preferenza sugli altri aspiranti.

Dichiarerà inoltre il Concorrente se si trovi in parentela od affinità con qualche Impiegato od altro inserviente presso l' Uffizio di Porto e Sanità Marittima in Chioggia

Dall' Imp. J. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 2. Gennaro 1856.

OGLASNIK.

(16—Dp.) 14. 24. (21. ož.) (3—1)

Wohnung- und Magazin-Verpachtung.

Das Schloss Sissek, dem Agramer Metr.-Dom-Kapitel gehörig, an des schiffbaren Flusses Kulpa Ausmündung in die Save im Kronlande Kroatien gelegen, wird mittelst öffentlicher Licitation in mehrjährige Pacht übergeben.

In dem zu verpachtenden Gebäude können mehrere Parteien nicht nur bequeme Wohnung finden, sondern es sind daselbst auch einige gemauerte Magazine für mehrere tausend Metzen Frucht, demnach besonders für Frucht-Spekulanten geeignet, und kann theils zum besagten Zwecke, theils zu einem andern Gewerbsbetrieb verwendet werden.

Darauf Reflektirende werden hiemit verständigt, dasz die diesfallsige öffentliche Lizitation am 27. März l. J. an Ort und Stelle (im Scloss Sissek) Vormittag abgehalten werde. Die näheren Bedingnisse können hier beim herrschaftlichen Buchhalter am Kapitelplatz im Rathhause, so wie auch beim herrschaftlichen Verwalteramte zu Sela in Erfahrung gebracht werden, welches letztere zugleich den Auftrag hat, die zu exarendirenden Lokalitäten den Pachtlustigen zu weisen, die mit 10pCt. Reugeld bei der Licitation zu erscheinen geziemend eingeladen werden.

Agram, den 3. Februar 1856.

(130—Dp.) (3—3)

Aromatno tiesto za zube Doktora Suina*)

kemičnim putem po meni razmotreno je, te iz sastavnih česticah po najfiniem uljnom sapunu slivenih do oblika priličnog otog tiesta — pribavljeno uvierenje, da je nesamo novo već i upotrebljivo sredstvo za čišćenje i uzdèržanje zubih i mesa zubnog, te po tom da oto zubno tiesto po vlastitim izkustvima veoma preporučiti mogu. Švo ovim sviedočim.

Dr. Eschenbach,
kralj. pruski okružni fizik u Bunzlovi.

*) Pravo u izvornih svezčićih po 20 i 40 kr. sr. dobiva se jedino u Zagrebu kod liekarnika Graciana Mihića.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 15. VELJAČE 1856. Broj 38.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlase svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 8 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 6 t. m. gradjaninu i kućegazdi u Varaždinu Vaclavu Zenneru priznavši njegovo mnogolietno čoviekoljubivo dielovanje najmilostivio podielit zlatni kèrst za zasluge s krunom.

Za podporu stradajućih požarom žiteljah miesta Macuto u županii požežkoj prispeli su opet sliedeći dobrovoljni prinesci i to:

od c. k. županie varaždinske iznos . 1 fr. kr.
od arcibiskupie zagrebačke iznos . 30 „ —
Ukupno . 31 fr. —

Dočim se ovaj iznos opredeljenoj mu svèrsi dostavlje, izražava se ujedno time dotičnim darovateljem u ime nevoljnikah iskrena zahvala

U Zagrebu, 31. siečnja 1856.

Od strane c. k. hèrv. slav. namiestnictva.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 9. veljače. „Moniteur“ priobćuje, da darovi dobrovoljno prinešeni za porodice vojnikah poginulih u Krimu iznose do 957,000 franakah.

Pariz, 10. veljače. Englesku flotu očekuju u Helsingöru

Turin, 11. veljače. Vlada će skoro komorama predložit ugovor s kućom Lafitte u obziru gradjenja železnice u Savoji. Sklopljen je ugovor medju vladom i društvom za naselbine za otok Sardiniu.

Carigrad, 4. veljače. Pole su ciene svih bojnih potrebštinah a ukupni odpremni poslovi stali su. Vojska u Carigradu i okolo istoga veoma je umaljena; u Maslačkom taboru nalazi se samo 1000 Francuzah; u Skutaru ima još samo nješto engleskoga konjaništva a u Peri i Galatasaraju dva bataliuna piešakah. Parobrod Ajaccio stavljen je Alipaši, koi putuje u Pariz, na razpoloženje, kao njegova nasliednika naznačuju Mehmed-Kibrisliu. Sultan je prisustvovao čuvidnom plesu u engleskoj palači.

Pariz, 13. veljače. „Journal des Debats“ javlja: U carskom govoru kod otvorenja komorah naviestit će se po svoj prilici sklopljenje mira. Baron Brunov došo je sinoć a grof Orlov doći će u subotu ovamo.

Pariz, 13. veljače. „Constitutionel“ javlja: Uslied viestih iz Londona nalazi se englesko-amerikanska razpra na putu poravnanja.

Trapezunt, 28. siečnja. Rusi su ostavili jednu stranu Jermenske i pošli su put Erivana. Prekokavkaski pohod pod Omerpašom stao je podpunoma, jezgra ove vojske očekuje se u Erzerumu, a Omerpaša doći će za koi dan ovamo.

Atena, 8. veljače. Godišnji dan dolaska kraljeva u zemlju bio je svečano svetkovan. Admiral Jaquinot i Alipaša dobili su veliki kèrst spasitelja.

Austrianska carevina.

Beč dne 13. veljače. Nj. preuzvišenost gospodin ministar grof Buol odputovao je sinoć na sievernoj željeznici u Pariz.

Godine 1856. i 1857. obdèržavat će se u Parizu izložba životinjah, koje se upotrebljuju kod gospodarstva, orudja za obdielavanje zemlje i proizvodah poljskoga gospodarstva. Budući da bi ovo poduzetje stojeće pod jamstvom francuske vlade moglo imat veoma koristan upliv na razvitak poljskoga gospodarstva u Austrii, nalazi se ministarstvo tèrgovine potaknuto, za olakšanje austrianskih izložiteljah gore naznačenim izložbenim predmetima dozvolit bezplatan preprat na željeznicama dèržavnim stojećim pod dèržavnom upravom i to tako za pošiljanje onamo kao i za povratak, no moraju takovi izložbeni predmeti uz vozne listove biti propratjeni i sviedočbom povierenstva za dotičnu izložbu, imaju se bez troška predat a osobite pristojbe za osiguranje viška vriednosti, ako bi ga bilo, kod predaje frankovano platit.

Životinje za poljsko gospodarstvo moraju imati pratiocah, koji imaju za voženje kupit biljegah III. kolnoga razreda.

Isto pogodovanje i pod istimi uvieti dozvolilo je i ravnateljstvo povl. železnice sievero-Ferdinandove na ondašnjim pravcima, a povlašteno družtvo austrianskih dèržavnih železnicah obalilo je na svojim kolomiama provozne pristojbe za gorenaznačene izložbene predmete na polovicu ciene, koja naredba stavlja se od strane c. k. ministarstva za tèrgovinu obèrte i javne gradjevine pod 9. t. m. do obćega znanja.

Turska.

Iz Marsilje, 9. veljače priobćuju bèrzojavnim putem: „Carmel“ je s dopisima iz Carigrada ovamo prispeo dne 31. siečnja. Uslied posliednjih viestih iz Krima nisu bila tamo opažena nikakova kretanja ruske vojske. No sa sievernih tvèrdinah pucali su neprestano na južnu stranu Sevastopoljsku i živahnost te vatre još se je podvostručila u posliednje vrieme. Zapoviest, da se obustave neprijateljstva, koja je polag lista „Presse d' Orient“ od 21. siečnja poslana bila ruskim generalima čini se uslied toga, da neće bit bezuvietna do sklopljenja primirja. Viećanja medju izvanjskim poslanicima i turskim ministrima o pravima kèršćanskih podložnikah portinih bila su dovèršena; njihov svèršetak bio je svetkovan velikim diplomatičkim stolom. Pruski poslanik nije prisustvovao ovim konferenciama, no nije ni protestirao proti tome. Glasalo se, da će se konferencie protežuće se na preustrojivanje podunajskih kneževinah opet nastavit, čim dobije lord Stratford de Redcliffe naputak, koi je tražio od svoje vlade. Konačno

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

„Jesi li sad vidila plod moje osvete?“ reče putem — neobično plamtećim očima — Rešetićka svojoj prieteljici: „Na mene je bio red, te sam mu ja sada vratila šilo za ognjilo.“

„Ja se klanjam tvojoj dosietljivosti, te rado priznajem, da tebi u tom obziru svakako pripada pèrvenstvo.“ odgovori joj Cifrićka. „Al' zbilja, da te nješto pitam“ nastavi tad iza kratke stranke „jesi li opazila u drugoj klupi iza nas tvog stanarnika mladog advokata — “

„Radovića?“ prihvati naglo Rešetićka.

„Dà, dà — njega.“

„Nisam ga opazila, jer drugamo gledala nisam vam na pozorište gdie se je komad predstavljao … Al' šta je, molim te, s Radovićem?“

„Opazila sam, kako je uz liepu Evicu siedeć s njom potiho razgovarao se, dapače jedanput opazila sam — “

„Šta?“ upita Rešetićka strastno, zakèrživ prijateljici rieč.

„Opazila sam, kako joj je vatreno ruku stisnuo.“

Sad je Rešetićku nješto zazeblo u grudima, baš kao da joj se je savila zmija oko sèrca, pa da je bilo u taj par vidieti kao po danu, il' da je križevački grad malo bolje razsvietljen bio, mogla bi bila Cifrićka opaziti kako joj prijateljica problieđi kao kèrpa.

„Je li moguće?!“ reče zatim poluglasno izpred sebe Rešetićka, kao da joj se neda pravo vierovati što je čula.

„Nedvoj, draga, ja imam dobre oči i uši, te vidim i čujem na daleko a kamo li na blizu, osobito pako takove stvari.“

„Možebiti … al' vidit ćemo! … Ja ću odmah sutra saznat pobliže da li je to samo obična šala ili pako istina“ reče strastno Rešetićka, jerbo ju spopadoše jur težke misli, te je živo osiećala kako joj sèrce počè grizti otrovni onaj cèrv što ga ljudi ljubomorstvom zovu, te se pobojala da sve njezine liepe i tajne nade, što ih je glede budućnosti [illegible] kulama što se grade [illegible] zaboravila je sasvim Trubentića i slavnu pobiedu koju odèržà malo prie nad njim, te je, kao da ju nietko tiera, žurno napried stupala sa Cifrićkom, koja si nije mogla pravo protumačiti novu tú smutnju svoje priateljice, buduć joj ista još nije povierila tajne svoje osnove glede Radovića.

„Gle onamo“ reče zatim Cifrićka, da malko raztrese svoju vriernu drúgu, „gle, molim te, onamo na lievo, pa ćeš viditi kako mladi grof Dragošić prati Mladenovićevu Anku.“

„Šta mi je do toga stalo“ odgovori preko svog običaja sasvim hladno Rešetićka „neka ju prati ako ga je volja.“

„Al molim te, vidiš li kako se s njom potiho razgovara, dočim majka njezina i otac s pređa i s traga s drugima idu … To mi je baš za čudo … Ta valjda nemisle ti ljudi da će im grof Dragošić uzeti ćerku! —“

„Pa zar bi to kakovo osebito čudo bilo? … Zar neznaš, kako je prie niekoliko godinah grof Šumović oženio se sa kćerju jednog kočijaša a grof Vujaković sa sobaricom svoje pokojne supruge? — Tù dakle nikakova čuda nema, tim manje, buduć je Mladenovićeva kuća stara plemička i dosta bogata kuća, a roditelji i ćerka ljudi, kojim u ostalom nema prigovora … Moguće ti je sada svašta na svietu.“

Mnogi, koji su Rešetićku pobliže poznavali, bili bi se zaista čudili, čuvši ove nenadane rieči iz njezinih ustah, al razna ona čuvstva koja tad ljuti boj biše u njezinom sèrcu, satim srodnost mislih koje se sukobiše u njezinoj glavi, učiniše da je tako sborila.

Nadalje govorila je Rešetićka — naravno sáma sebi — po prilici ovako: „Ako su grofovi mogli uzeti niskog plemena dievojke, zašto se nebi jedan mladi advokat moge oženiti sa ubogom istina i služećom dievojkom nu ipak sa dievojkom koja je gradjanska kći, a izim toga žalibože mlada i liepa a k tomu još — kako čujem — poštena i dobra … Zašto ne? — Ali glavno je tù pitanje da li ju on zbilja ljubi … Dà, dà, to je ono što mi odmah sutra saznati treba.“

Cifrićka se je medjutim mučè divila novidjenim tiem promienama i nečuvenim dosad načelima Rešetićke, nu zato je uz to ipak pazila što biva onkraj sokaka, gdie idjaše Anka sa Ljudevitom; tom prilikom žalila je ona jedino to, što sbog tmine nije mogla pravo razabrati spomenute osobe i njihova kretanja.

(Dalje sliedi.)

imaju se dèržat posebne konferencie u [illegible] prava imajućega se dozvolit Europejcima u svom obsegu turskoga carstva, budući da je gospodin Thounevil pristao na to, da se ovo pitanje posebice pretrese. Porta priznaje načelo, no zahtieva kao doslednost istoga podpunu jednakost kèrštjanah s Turcima i u obziru na plaćanje porezah, na konškripciu, riedju: na sve zakone carevine. Ismailpaša odputovao je u Trapezunt da otide k anatolskoj vojski koja je sada podpunoma obskèrbljena svim potrebama. Nemiri pojavivši se u Šumli medju Bašibožucima utušeni su.

Rusia.

Nj. veličanstvo car Aleksander naimenovao je dnevnom zapoviesti od 1. t. m. general-adjutanta, sučlana dèržavnoga vieća, generala artillerie kneza Gorčakova II. na miesto preminuloga maršala vèrhovnim zapoviednikom zapadne i sriedišnje vojske (pèrva stoji u Poljskoj pod posebnom zapoviedi generala Sumarakova, posliednja u Kievu i okolo istoga pod Panjutinom) i miestodèržcem kraljestva poljskoga sa svim pravima, koja su skopčana s ovim uredima. Novi miestodèržac po svoj će prilici skoro otići na miesto svoga opredieljenja, pošto rieši samo najpotrebitie poslove i poniešto se oporavi od putovnih naporah, što su mu zdravje već veoma oslabljeno kroz tri neprestano u ratu provedene godine, još većma uskolebali. Car je izvan toga odredio, da ima jedna od onih regimentah, koje nose ime pokojnoga maršala, i nadalje nosit ga i to lovačka regimenta br. 18, koja se je braneći Sevastopolj tako slavno odlikovala, dočim će piešačka, draganska i husarska regimente, koje su pripadale pokojniku, opet dobit svoja pèrvašnja imena Širnan, Nova Ruska i Orlov. Samo šest regimentah u vojsci oviekoviečuju na ovaj način imena ruskih vojskovodjah, predjašnja druga karabinačka regimenta ime maršala Barclaya de Tolly; jedna granadirska regimenta ime Suvarova, jedna lovačka regimenta ime kneza Kutosova-Smolenskoga, jedna piešačka regimenta ime Dibića-Zabalkanskoga, a jedna ulanska i jedna lovačka regimenta ime Černiševa. U sadašnjem ratu dobio je, kao što je poznato, po odbitom jurišu od 18 lipnja p. g. knez Gorčakov regimentu Briansk a grof Rüdiger, kojega vojničke organizacie dobivaju neprestano najvišju pohvalu, naimenovan je poglavicom jedne ulanske regimente. Izvan ovih izvanjskih znakovah poštovanja prešla je careva milost pako i na sina pokojnikova i isti je naimenovan carskim general-adjutantom, no ostaje zapoviednik pèrve brigade gardijske reserve. (Šlezke Nov.)

Talianska.

Piemontesko starešinstvo odvietovalo je velikom većinom u svojoj siednici od 7. t. m. za osnove zakonah u obziru sklopljenja zajma od 30 milijunah franakah i udarenja poreza na dionička družtva.

Turski poslanik kod piemonteskoga dvora Mehemet Djamel beg imao je 7. t. m. čast, Nj. veličanstvu kralju predat svoje vierovno pismo.

Isti dan došo je u Turin general Alfons Lamarmora, general en chef piemonteske pomoćne vojske u Krimu.

Uslied „Armonie“ učinio je car Aleksander po svojem bojnom adjutantu Mansurovu priobćit svetom otcu, da se u Poljskoj i u njemačkim naselbinama ima podić 10 katoličkih biskupiah a ne samo 4.

Spanjolska.

Madrit, 9. veljače. Ministarstvo dobilo je zapoviest, da zakon u obziru prodavanja dèržavnih dobarah stavi u život i u baskičkim pokrajinama.

Francezka.

Pariz, 8. veljače. Današnji „Moniteur“ sadèržaje izviešće iz Džide (primorski grad blizu Meke) od 13. prosinca o ustanku Hedjah. Vojska sultanova prešla je prieko Dcharske linie bez bitke. Meka je opet pod turskom vlasti.

Kućni priatelj Ljudevita Napoleona, grof Arese, pobrao je dosad pèrve plodove od saveza s Austriom. Posredovanju svoga carskoga priatelja ima zahvalit, da je ukinut sekvester, koi je metnut bio na njegova posiedstva u Lombardii. — Taj čas govori se mnogo u niekom sakletju. To zakletje nije „Marianna“ ni royalistička fusia, o kojoj se misli, da se opet giba, odkad se je saznalo za jedno pismo grofa Chamborda, već je zakletje senatorah, o kojem se govori u svim dvoranama.

Senatori hoće da se osvete za censuru, koju im je podielio „Moniteur.“ Već se sada dogovaraju o adressi, koju namieravaju dèržat po otvorenju zakonotvorskoga zbora, i glasa se o mnogoj dvosiečnoj rieči, koja je predložena, da se stavi u adressu.

Odnošenja francuskoga dvora prema petrogradskoj vladi već sada su najbolja. Govori se o vlastoručnim listima, koji se mienjaju medju cesarom Francuzah i carom Aleksandrom. No može se i iz poluslužbenih listovah vidit, kako stoji stvar. O ruskom slavoljubju, o Kozacima, o knuti nema tu više ni govora, što više „Constitutionel“ donosi dopis iz Petrograda (29. siečnja) gdie se govori o carevoj ljubavi prema Francuzima! U ostalom nema sumnje, da će se mir sklopit, Napoleon III. porazumiet će se tim bolje s ruskim punomoćnikom, što je Brunov, mimogred govoreći, veliki priatelj mira i još iz Londona priatelj cara Francuzah.

Pariz, 10. veljače. General Bosquet naimenovan je senatorom zbog njegovih izvanrednih uslugah učinjenih u istočnom ratu.

Velika Britania i Irska.

Pri debatama o adresi parlamenta na kraljicu rekao je lord Palmerston, da će i car Napoleon, makar da je kao i Engleska rad miru, produžiti oružanje. D' Israeli pozdravlja mir, ali obriče vladi podporu opozicie, ako bi se pogovori razbili. Palmerston je molio da se ima prizrenie za vrieme konferenciah, ali Rebuk i Even tome se protiviše.

Bio je miting u Londonu na njemu se dogovorili da mole kraljicu, da odbor sklopi, koi bi izpitivao uzroke o tom, što je Kars pao.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

III.

(Dalje.)

S vierozakonskim pravima akatolikah pako postupala je austrianska vlada kod velike težkoće u razpravljanju ovoga posla s obzirom, koi je svakako takav, da osramoti mnogu protestansku vladu u obziru toga, kako postupa s katolicima. Ali Austrii pade već odniekad u dio žrieb, da bude prepoznata i nepravedno napadana. Već godine 1781. izdala je Austria svoj mnogoslavljeni patent o tolerancii, dakle u vrieme, kad je Engleska, koja se toli rado hvališe svojim slobodnim načelima i svojim slobodnim ustavom i uzdiže se vèrhu drugih „potlačenih“ narodah, još malone polovicu stolietja najnepravednie tlačila miliune katolikah u svojoj dèržavi i isključila ih od javnih službah, dà što više, činila je obstojat i najstrožie kaznena zakone proti njima; da mukom mimo idemo Švedsku i Norvešku, gdie su još u najnovie vrieme na prelaz u katolički zakon bile stavljene najoštrie gradjanske kazni.“

„Ali možebiti je vlada cesara Franje Josipa ukinula ova blaga načela starijega vremena? Možebit je dala temeljita povoda nepouzdanju? Podnipošto. Nasuprot, pokazala se je još pravednia i blažja. Uzporedimo jedanput gledišta staroga Josipova zakonotvorstva s novim zakonotvorstvom u tom obziru. Josipov zakon radi opetovano i naročito o „preimućstvima gospodućega vierozakona“ („Prärogativen der dominanten Religion“) i to uprav naprema akatolicima Tako je u obziru prelaza od katoličkoga vierozakona u koi akatolički vierozakon car Josip II. naredio: „svaka pojedina osoba i porodica, koja odpade od vierozakona, ima se pridèržat k 6-nedieljnom podučavanju u katoličkoj jedino spasonosnoj vieri kod najbližje sveštenske kuće, bila manastir ili župa“. Ova ustanova dala je povoda svakojakim tužbama. Vlada cesara Franje Josipa ukinula je ovo 6-nedieljno podučavanje, kojem bi se katolici prie svoga prelaza u drugi kèrštjanski vierozakon podvèrći morali i miesto toga uveo je slobodan prelaz od jednog kèrštjanskog vieroizpoviedanja u drugi, zašto se sada samo još zahtieva jednostavna prijava namienjenoga prelaza pred dotičnim duhovnim pastirom i dva sviedoka izabrana po samoj onoj osobi, koja želi preći, što se ima poslie četiri nedielje danah ponovit. Za svaku od ove dvie prijave čini si onaj, koi namierava preći na drugi zakon izdat sviedočanstvo; i pokazanjem ovih obih sviedočanstvah pred duhovnikom one cèrkvene obćine, u koju misli preći, podpunoma je svèršen čin prelaza (nakoliko imaju nanj upliva dèržavni zakoni). Očevidno je, da je time naprema Josefinskom zakonu akatolicima dana veoma znatna polaštica i mislimo da možemo izviestno izrazit uvierenje, da i akatolici nemaju se bojat povratka k starom Josefinskom zakonotvorstvu; što sada još obstoji, to je samo spasenosna pregrada proti lahkoumnosti u mienjanju viere, što mora napokon u kakvoj takvoj slici svima biti jednako povoljno, koji još imaju toliko vierozakonskoga čuvstva, da ponjaju, da se mora takav korak zrielo promislit.“

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 14. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	83 5/8
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma	» 5%	85 1/8
dto	» 4 1/2 %	74
dto	» 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93 1/2
dto . . izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	51 1/2
dto	» 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		222
» » » » 1839, » 100 »		134 7/8
» » » » 1854, » 100 »		104 3/4
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	104
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		76 1/8
Bankovne dionice komad po		1032
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		487 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		342
dto dto s plaćanjem na rate		370 1/2
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	2470
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice	» 250 »	265
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	686
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	452 1/2
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	88 1/2
Augsburg za 100 for. current	»	105 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	104 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko	»	77 1/2
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	106 1/2
London za 1 funt šterlinga	»	10-19
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	105 5/8
Marseille za 300 frankah	»	122 1/2
Pariz za 300 frankah	»	122 3/4
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	109 1/4
Bukurešt za 1 forint	parah	261
Carigrad za 1 forint	parah	464
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	10 1/2
Srebro od 13. veljače	7

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. | U ZAGREBU, U SUBOTU | DANA 16. VELJAČE 1856. | Broj 39.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedieljo i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u noviearnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od liniie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 31. siečnja 1856 izdan je i razposlan komad XXXIX. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1855. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. Isti sadèržava

Broj 227. Naredba ministra pravosudja od 15. prosinca 1855, krieposna za kraljevinu Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za sèrbsku Vojvodinu i Banat tamiški, kojom se izdaju propisi, kako se imadu obnarodovati novi napisnici gruntovnički, i kako se imadu isti napisnici voditi kao gruntovnice.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Rim, 7. veljače. Sveti stol predao je kolegiju i diplomatičkomu sboru tiskanicu kardinala Brunelli-a o španjolskom konkordatskom pitanju kao odgovor na poznati Memorandum španjolske vlade.

Berlin, 14. veljače. „Weserzeitung" javlja, da će hanoveranske komore dne 4. ožujka sazvat se.

Turin, 12. veljače. Baron Tecco sardinski poslanik kod porte stigo je ovamo iz Carigrada.

Tèrst 14. veljače. Znatno nižja bilježenja cienah za spirit, konoplju, žito, indigo, vunu, lan, ulje, rum, rozine, siške.

Austrianska carevina.

Zagreb. Isto tako znatan kao u svoj vèrsti inokosan dogodjaj, koi nam daje liepo sviedočanstvo o postojanosti čoviečanske narave i o pritomnosti duha u največoj samèrtnoj pogibelji, zbio se je prošastoga mieseca u Mlaki u gradiškanskoj regimenti.

Nastupom južnoga vremena poplavi Sava veću stranu pobližnjih joj miestah. Selo Mlaka leži pri Savi, no bilo je do 10. siečnja t. g. poštedjeno od vodenih valovah. Mnijući, da će isto posve ostat nedotaknuto od poplavice, otidje krajišnica Elisaveta Desnovčanka rečenoga dana svojoj rodbini stanujućoj u selu Dolnji Raić udaljenom 3 sata, koje od mlake dieli potok Strug, osta kod iste do 11. siečnja t. g. poslie podne i spremi se na put kući. Kad dodje blizu potoka Struga, opazi, da je selo Mlaka već sasvim poplavljeno Savom, pa da i potok Strug, prevalivši svoje bregove, prieti opustošit svu okolicu. No ona mislieše opet, da će upèrkos toj preprieki moći doći do svoje rodne kuće i upravi se napried gazeći vodu. No kad poslie nekoliko hiljadah učinjenih korakah opazi, da voda uviek raste i uvidi pogibolj, da bi se mogla utopit, popne se, neimajući od nikud pomoći, na jedno dèrvo nalazeće se blizu nje, i čekaše tamo, dok ju tko izbavi, no stopram 16. siečnja t. g. u 9 satih pred podne dodje kapral Glišo Šaliudria s niekoliko krajišnikah, vozeći se u čuncu na kumpanijski raport, koi začu, kako žena u pomoć zvaše i oslobodi ju. Ona biaše u pogibelji tim večoj, što joj je rodbina mislila, da je kod kuće, a njezini kućani dèržahu, da se nalazi kod rodbine, i uslied toga nitko nije se starao za sudbinu sirote žene, koja je 112 satih provela na dèrvetu, bez da je za svega toga vremena išta jiela ili pila, premda je kod sebe imala, niešto mesa i jabukah. Ova žena, kojoj su otekle noge, kada dodje kući, sad se je sasvim oporavila uslied pružene pomoći.

Nj. c. k. apostoličko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 14. stadenoga t. g. političkom biegunou Giovanni Battista Zanchi-u iz Stabella u provincii Bergamo najmilostivie dozvolit da se bezkazneno vrati u c. k. dèržave i da se opet primi medju austrianske dèržavljane.

Beč 13. veljače. Dèržavno zakonski list i današnje bečke novine donose carsku naredbu od 7. veljače t. g. da se imaju zajmi, koji se poslie oglašenja iste naredbe budu davali u kovanom novcu, ako vierovnik uvietuje, da se isti okamate i povrate u danoj novčanoj vèrsti ili ipak u kovanom novcu, po dužniku okamatit i vratit na pogodjeni način, dočim u obziru plaćanjah svake druge vèrste ostaju u krieposti ustanove patenta od 2. lipnja 1848.

Dotičnim uvodnim riečma obrazložuje se naredba stojeća u pitanju onamo, da se obvezanost izražena gore pomenutim patentom uzimat note povlaštene austrianske narodne banke kod svih plaćanjah ima podvèrći shodnom ograničenju, nakoliko to dopuštaju sadašnje okolnosti.

Mi nalazimo u tom s financialnoga gledišta nastojanje kriepko pokazano svim dosadanjim naredbama naše prosvietjene financialne uprave, da se napokon ukine prisilni tečaj notah banke, s nova potvèrdjeno i mislimo, da u obće nije daleko vrieme, gdie će pod priaznim uplivom izgledah mira i skladnim sudielovanjem svih mierah stranom već izdatih, stranom još predstojećih za poboljšanje financialnoga i bankovnoga stanja sasvim prestat zlo kovnoga prida i š njime prisilnoga novčanoga tečaja.

Iz ove naredbe proiztiče i ta korist da se je kod dogovnih tražbinah, gdie je okamatjivanje i vratjanje uvietovano u stanovitoj novčanoj vèrsti, unapried ustanovilo time jasno i točno pravilo, kako imaju odlučivat sudovi u dolazećim slučajevima. (Oestr. Korresp.)

Turska.

Tèrštjanske novine sadèržuju 21 točku preustrojenja, što je porta odobrila, a te točke su sliedeće: Obdèržavanje hatišerifa od Gulhane, obezbiedjenje starih duhovnih povlasticah gèrčke i jermenske cèrkve, riešenje patriarhatah od svietovne i sudbene vlasti, jednakost vierozakonah, prestanje gonenja i kažnjenja zbog promiene viere, pripust kèrštjanah u dèržavne službe, po-

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Ljudevit je medjutim uvriebao zgodan čas, te potiho i vatreno u par riečih Anki očitovao iskrenu ljubav svoju.

Anka slušala ga je žarkim licem, dočim joj se se silno nadimahu grudi... Drago joj je bilo, što je noćca razprostèrla plašt svoj pod kojim nebiaše moguće vidieti zabunu njezinu.

„Evo nas već blizu kuće tvoje"... nastavi Ljudevit „posviedoči bar jednom jedinom riečju ono, što mi mile oči tvoje jur kazaše i što sluti duša moja odkako te vidih pèrvi put... Kaži, dušo, ljubiš li me?"

„Ljubim!" šaptne Anka, oboriv glavu baš kao ružica — kada razviv pupoljak svoj — pèrvi put blagi svoj miris razprostire na oko, te njime opaja onoga koi blizu nje diše.

Ljudevit mučè stisne ruku ljube svoje, a ona mu takodjer — nu posve lako — vrati stisnuće... Dalnja rieč tad zapè u gèrlu njihovom, i to je sasvim naravno, jerbo gdie sèrce s rajskoga čuvstva medjusobne i uslišano ljubavi prekipi, tamo nestaje riečih, već samo čuvstva sbore tajnim onim i uzbićujućim slovom, što ga Višnji usadi u sèrca ljudska, da tiem načinom čoviek jur ovkraj osieća jedan dio rajskog blaženstva.

Roditelji Anke i ostali što idjaše š njima — a ni Cifrićka s druge strane sokaka — neopaziše i nećuše ništa od tajnog tog očitovanja tieh dvoje ljubećih, samo slavulj-ptica što je na prozoru obližnje jedne kuće bdila u svom kavezu, mora da je niešto slutila o tom sklopljenom duševnom savezu, jer u isti čas milozvučnim svojim glasom zapieva prekrasnu himnu svoju u slavu ljubavi.

U to prispieše svi pratioci Mladenovićeve obitelji do kuće istoga i tù se oprostiše i razstadoše, dočim Ljudevit na prijatni poziv Mladenovića obećà, da će sutra opet za stalno doći — što bi on i bez poziva učinio bio, budući je već odprie naumio da sutradan svakako o osobitom niekom predmetu govori s roditeljima Anke.

Rešetićka i Cifrićka nastaviše medjutim u gornju varoš put svoj. — Obie priateljice stupahu napried šuteć i razmišljavajuć svašta. Cifrićka bila bi drage volje nastavila priašnji svoj govor, al pošto opazi da joj rieči u priateljice tada običnog odziva nenadjoše, zato najposlie i ona ušuti, tiešeć se time, da će tá u Rešetićke neobična ćud — što ju po njezinom mnienju uzroči ili nieka zla volja ili **migraine** — jamačno proći do sutra. Pa tako se — došav svojim kućama — i tó priateljice razstanù, želeć si uzajmice **laku noć**!

Liepa je to zaista rieč, jerbo očituje priateljsku želju, da najme onom kom se kaže, zbilja bude laka noćca, to jest: da dobro i pokojno spava. — Al' šta napokon hasni pusta želja, kad moći nema u onoga koj šta želi, da obistini tù želju... Tako je od prilike i Rešetićka mislila, pošto je prispiela kući, budući je jur unapred slutila, da joj neće posve laka biti noćca. — Pa kako je mislila, tako je i bilo, te je cielu noćcu bdijuć sprovodila, budući joj kojekakve neugodne misli i slutnje — nama većom stranom jur poznate — nikako nedadoše spavati. Možebiti da bi ju malko utiešilo bilo, da je znala kako još nietko isto tako kao i ona nemože da spava s težkih jadah, a to bieše naš zatočnik Trubentić, koj se je isto noći premećao na postelji svojoj, baš kó da muči strašne muke meksikanskog niekoć cara Montecume, što ga živa pekoše na roštilu *). Te tako i on sprovedè cielu noćcu bdijuć, a jogunasti Morfeo nehtiedè podnipošto da ga posieti blagim sankom.

Noćni stražar križevački, koj se je svake noći s ozivanjem urah bavio, čudio se je takodjer, videći još u kasno doba noći kako — sasvim neobično — sveća gori u dolnjoj varoši kod Trubentića a u gornjoj kod Rešetićke, pa zato uprav u pónoć njima pod prozorom stane pievati tužno-maklim glasom — kao turski hodža s minareta — običnu svoju: „Poslušajte gospodo!... Dvanajsta je ura udrila... Čuvajte ognja... Čuvaj ga Bog i sveta Maria... Dvanajsta je ura udrila!" — Na što Rešetićka isto tako kao i Trubentić utèrnuše svoje sveće, da time neprobude pozornost i znatiželjnost, al zato ih je ipak odbiegavao sanak svejednako.

(Dalje sliedi.)

*) Niemački: der Rost.

dizanje obćenitih pučkih školah, uvedenje svietovne sudbenosti za raju; kodifikacia obstojećih gradjanskih i zločinstvenih zakonah, zakonik u svim jezicima dèržave, preobraženje tamnicah i redarstva, novačenje raje i pripust kèrštjanah na vojničke časti; preustrojenje pokrajinskih oblastih, usposobljenje Frankah za stečenje dobarah, ispravno porezanje, poboljšanje putovah za obćenje, preračun dèržavnoga kućanstva, zastupanje kèrštjanah u dèržavnom vieću, vierovni zavodi za tèrgovinu, napokon preobraženje pienezništva.

S bojišta.

„Times" donosi od svoga dopisnika Mr. Oliphanta jedno pismo iz glavnoga stana Omerpašina datovano: Mingrelia 29. prosinca. U tom pismu stoji, da je Omerpaša dne 17. prosinca ostavio Chopiu i otišo u Redut-Kale, da tamo glavom preuzme izvedenje i smeštenje svakojakih zalihah. Od 18. do 21. palo je mnogo sniega, sad je pako nastalo toplo vrieme, po svoj prilici predhodnik prolietja. Konac pisma govori opet o rasjerenosti pučanstva proti Turcima i o podpunom zapuštaju turske uprave.

Iz Tiflisa donosi najnovii broj „Kavkaza" viesti do sriedine siečnja. Tamo su se još uviek podavali utisku, koi proizvede sretni izlazak aziatske vojne. Na ruski badnjak doveli su u grad pod svečenom vojničkom pratnjom 100 zaplienjenih topovah od mieda stranom turskoga, stranom engleskoga saliva. Jedan bataliun, koi se je osobito odlikovao kod juriša na Kars od 29. rujna, pozdravljen je bio po samom generalu Muravievu. Medju zaplienjenim topovima nalazilo se je i 14funtašah, u Aleksandropolju nalazi se množina još većih topovah. Muraviev je veoma priazan prema zarobljenim častnicima, kojih ima sve skupa 582 i koje je redom pozivao na ručak k sebi a zatim odpravio u Moskvu. Gradjani su se takodjer veoma priazno v'adali prema zarobljenicima i obdarivali su ih obilno tako hranom kao novcem. Posliednjih danah dodje ovamo knez Malakias Gurieli, koi se je bio odlikovao kao vieran privèrženik ruski odbijajući na Ćoleku nasèrte turakah i vierno braneći ostavke i zalihe Brunerove divizie. Knez je naravno velikim odlikovanjem bio primljen.

Iz tabora kod Sevastopolja od 26. siečnja pišu novinama „Daily News" da su Rusi pod veoma živahnom vatrom upravljenom na podignute baterie kod Makenzie poduzeli rekognosciranje put Ćorguna i tom prigodom navalili na predstraže Francuske u doli od Ćernaje. Zatečene francuske predstraže potegnuše se natrag u Traktir i Ćorgun. Medjutim stadoše u Francuskom taboru udarat na uzbunak i hvatat se oružja i malo zatim presieku jednom malom odielu Rusah povratak tako, da se je morao predati. Za živahna pucanja ruskih baterijah, francuske su mučale. Četiri od istih već su gotove; iste imaju francuske položaje i dol u obće pokrivat, ako bi Rusi napried pošli. I pri prelazu kod Inkermana gradi se jedna reduta.

Iz Krima od 29. siečnja javljaju „Patrii" da su Piemontezi s Rusima imali predstražnu bitku, u kojoj su pèrvi do 200 Rusah uhvatili. Pojedinosti još fale.

Zapisnik

ravnateljske siednice družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah dèržane u Narodnom Domu dne 10. veljače 1856. god. pod predsiedništvom gospodina načelnika Ivana Kukuljevića u prisutnosti gospode odbornikah Ante Žerjava, Mojsie Baltića, Ante Mažuranića, Mate Mesića, Petra Zoričića i tajnika Janka Ev. Borovečkoga kano perovodje.

§. 1. Pročitan je i odobren zapisnik ravnateljske siednice dne 25. rujna 1855. god. dèržane.

§. 2 Pročitan je dopis carske akademie znanostih u Beču od 15. svibnja 1855. u kojem izražuje zahvalnost družtvu za poslate joj knjige „Arkiva;" to je na znanje uzeto.

§. 3. Gosp. predsiednik javio je, da je carska Akademia znanostih u Beču poslala družtvu nadalje: „Fontes rerum austriacarum," i Sitzungsberichte;" knjige su sa zahvalnostju primljene i u knjižnicu stavljene.

§. 4. Pročitan je list, koi je gosp. počastni član, Dr. prof. Beda Dudik iz Beča dne 30. listopada 1855. pisao ovomu družtvu. U njem javlja, da će u centralnom Arkivu mnoge za našu poviestnicu važne stvari priobćit; to je na znanje uzeto. Uz taj list šalje takodjer niekoja svoja diela; koja su sa zahvalnostju primljena i u knjižnicu stavljena.

§. 5. Pročitan je dopis gosp. člana And. T. Bèrlića iz Broda od 30. listopada 1855. U njem javlja: 1. da se u našičkom samostanu nalazi stari, ćirilski pisan zapisnik dohodka i troška istoga samostana do god. 1750. 2. da se u Tovarniku kod gosp. Pecikozića nalazi kip, iz lievanog gvoždja načinjen, predstavljajući niekog viteza, i bakreni čep, našast u Vukovaru. 4. Da gosp. satnik Kiš, u Mitrovici u miru živući, imade sliku iz tuča načinjenu, Priapa predstavljajuću. 5. Da gosp. župnik podrekovljački, Valenta Vukasović, posieduje miedenu ploču, na kojoj su izriezani zakoni za nieku rimsku naselbinu. Odlučeno je obzirno na 1. da se dotičnomu samostanskomu predstavniku piše, da nam upitni zapisnik ili pokloni, ili barem na porabu ustupi; na 2, i na 3, da se piše gosp. članu Mati Topaloviću, da spomenute stvari za družtvo makar bud za malu nagradu pribavi, ako ih inače nebi mogao dobiti; na 4, da se vlastnik za pleću uprosi.

§. 6. Javio je gosp. predsiednik, da je Kodanjsko družtvo za sieverne starine poslalo našemu družtvu: „Mémoires des Antiquaires du Nord. 1848—1849." i „Antiquarisk Tidsskrift 1849—1851." ova su diela sa zahvalnostju primljena i u knjižnicu stavljena.

§. 7. Pročitan je dopis Šleskoga družtva u Breslavi für vaterländische Cultur od 20. studenoga 1855. uz koi nam šalje „32-Jahresbericht;" to je takodjer sa zahvalnostju primljeno i u knjižnicu stavljeno.

§. 8. Pročitan je dopis moravskoga družtva u Bèrnu zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde od 8. prosinca 1855. uz koi šalje našemu družtvu 8. svezak svojih spisah; to je takodjer sa zahvalnostju primljeno i u knjižnicu stavljeno.

§. 9. Pročitan je dopis ruskoga poslaništva u Beču od 31. prosinca 1855. uz koi nam šalje 4. svezak knjige: „ДВОРЦОВЫЕ РАЗРЯДЫ," i 2. svezak knjige: „КНИГИ РАЗРЯДНЫЯ;" te su diela takodjer sa zahvalnostju primljena i u knjižnicu stavljena.

§. 10. Javio je gosp. predsiednik, da je gosp. Ot. Martin Nedić, dèržavnik reda sv. Franje Srebrene Bosne (ovako se isti gospodin podpisao) poslao družtvu opis niekih bosanskih starinah; taj opis bio je pregledan, pak je po predlogu gospodina predsiednika zaključeno, da se gosp. spisatelju nieke, po istom gosp. predsiedniku jur sastavljene opazke za razjasnjenje pošalju, a onda da će se isti opis u Arkivu tiskati.

(Konac sliedi.)

Družtvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Poziv.

Ako koi izmedju gospode članovah nije dobio koje knjige Arkiva, neka to izvoli tajniku javiti, koi će dotičniku najpripravnie ili razjasniti, kako mu je zahtievana knjiga poslati, ili ju dati.

Izviestje.

Platiše za družtvo.*)
gosp. M. Novak, god. pr. za god. 1856.
„ J. Ev. Borovečki, „ „ „ „
„ Petar Zoričić, upisnu i god. pr. za god. 1855 i 1856.
„ Franjo Lošćec, upisnu.

U Zagrebu, dne 12. veljače 1856.

Janko Ev. Borovečki
tajnik i blagajnik.

*) Polag pèrvašnjega običaja priobćivat će se i u narodnih novinah i u gospodarskom listu gospoda položitelji upisne i godišnjih prinesakah, stranom zato, da se mogu dotičnici umah uvieriti, jesu li njihovi prinesci na odredjeno miesto prispieli, makar ni nisu dobili namirah, kada su iste prineske poštom poslali bili, a stranom znato, da se barem oni troškovi, koji su s pošiljanjem namirah skopčani, prištede.

Bečka burza

dne 15. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83\frac{3}{4}$
dto od godine 1851 seria B „ 5%	
dto od g. 1853 s povratkom „ 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . „ 5%	$85\frac{1}{8}$
dto . . . . „ $4\frac{1}{2}$%	74
dto . . . . „ 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom „ 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . . „ 4%	
dto . . . . „ 3%	$51\frac{1}{2}$
dto . . . . „ $2\frac{1}{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	222
„ „ „ „ „ 1839, „ 100 „	$135\frac{5}{8}$
„ „ „ „ „ 1854, „ 100 „	105
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	104
„ „ „ . . . . „ $2\frac{1}{4}$ „	
„ „ „ . . . . „ 2 „	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$83\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$76\frac{3}{4}$
Bankovne dionice komad po	1036
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$487\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	345
dto dto s plaćanjem na rate	$375\frac{1}{4}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 £	2470
„ bečko-glogničke željeznice „ 500 „	
„ šoprunsko-malobečke „ „ 200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . „ 250 „	276
„ požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . „ 200 „	
„ „ 2-og „ s pèrvenstvom 200 „	
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „	690
„ „ Lloyda u Tèrztu . „ 500 „	455
„ budapeštanskog lančanika „ 500 „	
„ c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
„ Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 „	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$88\frac{1}{8}$
Augsburg za 100 for. current . . . . „	$105\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . „	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . „	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . „	104
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . „	$124\frac{1}{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . „	$77\frac{1}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . „	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . „	$106\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . . „	10-17
Lyon za 300 frankah . . . . „	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . „	$105\frac{5}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . „	$121\frac{7}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . „	122
Prag za 100 forintih . . . . „	
Tèrzt za 100 forintih . . . . „	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . „	$109\frac{1}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$261\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	464
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$9\frac{3}{4}$
Srebro od 13. veljače	7

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Uslied dopisa v. sl. c. kr. varaždinskoga županijskog suda od 4. veljače 1856. br. 626./civil prispieloga ovamo stopram 14. i. m. imalo bi se na molbu ovozemnoga zemljištno-razteretnoga zemaljskoga povierenstva iz onosudnoga oglasa poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah od 24. siečnja 1856. br. 301. 302. 317. 318. i 439. (priobćenoga u ovim novinama pod br. 29. 30. 35.) sasvim izostavit dobro Ivanec pripadajuće Marii Faller s odštetnom glavnicom od 23,350 fr. sr. dolazeće u predposliednjoj stavki i dosliedno nebi se imalo stavit ni do obćeg znanja no budući da je upitni dopis, kao što se iz gorenavedenoga primnoga datka vidi, prispeo ovamo dva dana kašnje, nego što je gorenavedeni oglas već tretji put bio objavljen, zato se nije moglo odgovorit želji v. sl. županijskoga suda, već se to time doknadno ispravlja.

Odpravništvo narodnih novinah.

Br. 11. (Izv.—47) (3—1)

Poziv.

U miestu Radovan, u župi Bela, županii i kotaru varaždinskom ležećoj ustanovljena je učitelja i organiste služba sa godišnjom 200 fr. sr. plaćom, $1\frac{5}{8}$ rali zemlje i stanom, za koju natiecati želeći, neka molbenice svoje, sa propisanimi sviedočbami

najdulje do 31. ožujka t. g. ili k miestnomu župniku, ili k niže podpisanomu dostaviti izvole,
Biškupec, dne 11. veljače 1856.

Blaž Švelić,
okružja dol. varažd.
učionah nadziratelj

Nr. 1480. (Fin.—3.) (3—1)

Versteigerungs-Kundmachung.

Zufolge Verordnung der k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 31. Jänner d. J. Z. 1480. wird am 25. Februar 1856 um 9 Uhr Vormittag bei dem k. k. Forst- und Domänenamte Kutjevo das Recht der Pottaschen Erzeugung in den dortigen Fondsforsten der öffentlichen Konkurrenz unter Vorbehalt der Ratifikation des Versteigerungsaktes, unterzogen werden.

Ausser den mündlichen werden auch schriftliche Anbothe angenommen, doch müssen Letztere unter ausdrücklicher Zusicherung der Annahme der zum Grunde liegenden Versteigerungsbedingnisse, dann unter Zulegung des bedungenen Reugeldes oder des Erlagsscheines über das bei einer k. k. Finanzkassa hinterlegte Reugeld und nebstbei auch die Aufschrift enthalten: Anboth für die Unternehmung der Pottaschen-Erzeugung in den Kutjevoer Fondsforsten längstens bis Abends des 24. Februar l. J. dem besagten Amte überreicht werden.

Die wesentlichsten Bedingnisse sind:

Wer zur Versteigerung zugelassen werden will hat als Bürgschaft für die Zuhaltung seines Anbothes ein Reugeld von 750 fl. entweder im baren Gelde, oder Fidejussorisch oder in österreichisches Staatspapieren (berechnet nach dem letzten börsenmässigen Kurswerthe) zu Handen der Versteigerungs-Commission zu erlegen.

Das erlegte Reugeld wird gleich nach geschlossener Versteigerung allen Licitanten, mit Ausnahme des Bestbieters wieder zurückgestellt werden.

Das vom Ersteher erlegte Reugeld wird sofort als Kaution zurückbehalten und auf Grundlage des Versteigerungsprotokolles mit ihm ein förmlicher Vertrag abgeschlossen, und er gehalten sein, den klassenmässigen Stempel für ein Vertragsexemplar zu berichtigen.

Die übrigen Bedingnisse, welche die Grundlage der Versteigerung bilden, können zu den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl bei dem k. k. Forst- und Domänenamte in Kutjevo wie auch bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Essek, und bei der Manipulationsleitung der k. k. kroat. slav. Finanz.Landes Direktion eingesehen, überdies auch mit Beikunft der k. k. Förster die zur Pottaschen-Erzeugung bestimmten Waldstrecken inzwischen in Augenschein genommen werden.

Agram den 31. Jänner 1856.

(Dp.—14) (3—2)

Natiečaj.

U Medjumurju gornjem, županii varaždinskoj, izpražnjena jesu miesta učiteljah u Tèrgu, Štridovo i u Tèrgu Središće i zajedno orgularah. Plaća svagdie, slobodan stan, vèrt, dèrva i 300 fr. sr., koji, koje zadobiti žele, imadu svoje dokaze vèrhu dovèršenih izpitah i ćudorednosti do 16. ožujka t. g. dolepodpisanom podnieti, i sebe u ondašnjoj cèrkvi probi orgulanja podvèrći.

Dano u Nedelišću, dne 6. veljače 1856.

Franjo Vlašković,
kotarski učionah nadziratelj.

Br. 159. (36—Izv.) (3—2)

Edikt.

Vom dem k. k. Comitats-Gerichte zu Varasdin wird bekannt gegeben, es sei über freiwilliges Ansuchen des Herrn Josef Rubin die öffentliche Feilbietung des ihm eigenthümlichen zu Varasdin in der Ungar-Gasse Nr. 530 gelegenen Hauses sammt hiezu gehörigen Acker und Wiesengrundes top. Nr. 439. im Flächenmasse von 3 Joch 528 ▯ Klafter gewilliget, und zur Vorname der Feilbietung, welche im erwähnten Hause statt finden wird, der einzige Termin auf den 6. März l. J. von 3 bis 6 Uhr Nachmittags bestimmt.

Die Kauflustigen werden mit dem Beisatze eingeladen, dass jeder Licitant ein Vadium von 380 fl. CM. d. i. 10% des im Betrage von 3800 fl. CM. bestimmten Ausrufungspreises zu erlegen haben, und das dem um diesen Preis oder über diesen Preis Meistbietenden die Gesammt-Realität zugeschlagen wird.

Der Ersteher wird die auf die Realität haftenden Schulden in sein Zahlungs-Versprechen übernehmen, und di Hälfte des dieselben übersteigenden Mehrbetrages mit Einrechnung des Vadiums 8 Tage nach geschehener Verechnung mit den Tabular gläubigern, die andere Hälfte aber binnen einem halben Jahre von dort an gerechnet an den Verkäufer zu bezahlen haben.

Endlich werden alle jene, welche allfällig noch besondere Pfandrechte, welche aus den öffentlichen Büchern nicht entnommen werden können, da den auf das Gut versicherten Gläubigern ihr Pfandrecht ohne Rücksicht auf den Verkaufspreis vorbehalten bleibt aufgefordert dieselben vor oder am Tage der Licitation anzumelden, widrigens der Meistboth ohne Rücksicht auf Sie verteilt, und Sie eine weitere Excution wie sie sonst nach § 524 C. P. O. befugt wären auf die Realität nich mehr führen können.

Der Grundbuchs-Extract und die sonstigen Licitations-Bedingnisse können in hiesiger Amtskanzlei eingesehen werden. Varasdin am 24. Jänner 1856.

Der k. k. Präses:
Novak. Fohn.

Br. 25/g. (Izv.—40) (3—2)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici pokojnoga Vatroslava Haberfelda.

C. kr. kot. ured kao kot. sud moslovački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 27. veljače 1852. ubijenog Vatroslava Haberfelda, malotèrzca iz gornje Jelenske štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja tražbinah svojih dana 10. ožujka t. g. u 10 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud, ili do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila nikakovoga daljega prava imati, nego na koliko ih ide pravo zaloga. C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Moslavini, dne 16. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Tomašić.

Br. 11. (Izv.—46) (3—1)

Poziv.

Za novo utemeljenu učitelja i organiste službu u Vidovcu polag Varaždina, županii i kotaru varaždinskom, sa godišnjom polag zakladnice platom 293 fr. sr. 1½ rali oranice i stanom providjenu, natiecati želeći, neka molbenice svoje sa propisanimi sviedočbami, najdulje do 31. ožujka t. g. ili k miestnomu župniku, ili k niže podpisanomu dostaviti izvole. Biškupec, dne 11. veljače 1856.

Blaž Švelić,
okružja doljno varažd.
učionah nadziratelj.

Br. 38, 39, 74 i 75. (21—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-rasteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje rastećenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 10. ožujka 1855. br. 646.	Orehova gorica sa 1⅛ kmetskih naselbinah	Tomo Pisačić	450	—	od 1. svib. 1855.	29. ožujka 1856	na 2. lipnja 1856 ob 9 satih prie podne
od 22. prosinca 1855 br. 5281.	Židovnjak sa 8⅝ kmetskih naselbinah	Tomo Pisačić	3450	—	od 1. svib. 1856.	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5280.	Batina sa 6⁶⁄₈ kmetskih naselbinah	Dragutin Pisačić	2700	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5282	Ivanec i Zbelava sa 8⅛ kmetskih naselbinah	Julia Fodroci	3200	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5287	Cerje i Šeketin sa 27⅜ kmetskih naselbinah	Samuel i Maria Kovačocy	10950	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, nahodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potiéraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 14. siečnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 872. (Izv.—82) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda našičkog s ovim se do znanja stavlja, da na prošnju nasliednikah Katarine Tandler, dne 28. veljače 1855. u Našicah preminuvše bez oporuke, odlukom od 10. siečnja 1856. br. 872. 1855. dozvoljena je sudbena prodaja kuće pod br. 118, skupa s bašćom procienite na 600 fr. sr., u Našicah ležećom na istu ostavštinu spadajućom, ter rok iste na dan 1. ožujka 1856. u 9 satih prie podne u miestu Našice stavit.

Pozivlju se ovim svi, kupiti želeći na prenavedeni rok, s tiem da uvieti dražbe kod ovog c. k. kot. ureda uvidieti se mogu.

U Našicah, dne 16. siečnja 1856.

C. kr. kot. ured kao sud našički.

C. k. kot. predstojnik.

Br. 4765. (Izv. 26) (3—1)

Oglas

radi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud u Osieku, stavlja do obćega znanja, da je c. k. zemsko povierenièštvo za razterećenje zemljišta u Hèrvatskoj i Slavonii u smislu carske naredbe od 2. ožujka 1853. a) g. grofu Karlu Eltz, za dobro Vukovar, u osiečkoj županii, kotaru vukovarskom, ležeće presudom od 17. studenoga 1855. br. 4789. odštetnu svotu od 385,855 for. sr, od koje glavnice kamate počimlju teći od 1. svibnja 1856. b) g grofu Ladislavu Pejačeviću, senior za njegovo dobro Podgarač, u istoj županii presudom od 18. prosinca 1855. br. 5206. odštetnu svotu od 22,410 fr. kamate takodjer od 1. svibnja 1856. konačno dopitala.

C. k. županijski sud izdaje dakle polag car. patenta od 16. siečnja 1854. sliedeći poziv:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih; dokažu u tom obziru prava svoja.
4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice, i kamatah njezinih prizpalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih pismenih izkazah i prijavljenjah ustaovljuje se rok ad. a) do 15. ad. b) do 25. travnja 1856. zaključeno.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište na dan ad. a) 25. ad. b) 30. lipnja 1856 u 9 satih prie podne pred ovo c. k. sudište odredjuju, kojim ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi il prijave u propisanom roku predloženi jesu tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u prijašnje stanje miesta neimade.

C. kr. županijsku sud.

U Osieku 28. prosinca 1855.

Br. 1213. (Izv. 31) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured moslovački kao sud, poziva sva one, koji iz ostavštine dana 18. prosinca 1855. bez oporuke preminuvšega Franje Fleša iz Popovače štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 3. travnja 1856, u 9 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured kao sud u Moslovini dne 25. siečnja 1856,

C. k. kot. predstojnik:

Tomašić.

Br. 576. i 14. (DS.—24) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. zemaljskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
22. prosinca 1855. br. 67.	Husinec $11\,^{4}/_{8}$ kmetske naselbine	Dragutin od Ballogh	4600	—	1. svibnja 1856.	7. travnja 1856.	16. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
22. prosinca 1855. br. 5271.	Stanovec $4\,^{1}/_{2}$ kmetske naselbine	Sliepan Folnegović	1650	—	„	1. travnja 1856	„

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobre odštetjenò, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 26. siečnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 1254.

Oglas.

Visoka popečiteljstva unutarnjih poslovah i pravosudja jesu sporazumno odredili pronašla, da u čitavom obsegu kraljevine Slavonie prama zločinstvu grabeži i paljenja upravito kratkosudno postupanje, i na zločinstvo umorstva i to ne samo na grabežno umorstvo glede kojeg kao što i glede razbojničkog usmèrtjenja, koje se već u odreditom sa ovostranim odpisom od 3. prosinca p. g. br. 10.005 proglasu kratkog suda prama zločinstvu grabeži sadèržaje, nego takodjer prama zločinstvu potajnog, zatim prostog i naručenog umorstva protegnuti se ima. Koja visoka naredba uslied visokog odpisa popečiteljstva pravosudja od 31. siečnja t. g. br. 2257 čuvanja radi s tim dodatkom proglašuje se, da svaki, koi se poslie proglasa iste, krivcem potajnog, naručenog ili prostog umorstva učini, po strogosti kratkog sude sa smèrtjom kažnjen biti će.

C. k. predstojništvo županijske oblasti.

U Požegi dne 8. veljače 1856.

c. k. županijski predstojnik

Janković.

Nr, 3755. (Izv.—43) (3—1)

Editto.

Da parte dell' i. r. Trebunale Circolare in Fiume, vengono eccitati tutti quelli, che come creditori, professano un credito verso l' eredità di Maria Lenaz Franovas, vilica e già domiciliata in Plasse, località presso Fiume, morta li 6 Dicembre 1853 con testamento, a comparire innanzi questo Giudizio il giorno 4. Marzo a. c. per insinuare e dimostrare le loro pretese, od a produrre sino a quel giorno le loro instanze in iscritto, sotto comminatoria, che altrimenti, in quanto non sieno muniti di diritto di pegno, non competerà loro alcun altra pretesa sull' eredità, qualora questa venisse esaurita col pagamento dei crediti insinuati.

Fiume, 31. Dicembre 1855.

Br. 349. (Izv.—42.) (3—1)

Izrok.

Prigodom popisa momakah dužnosti vojevanja za godinu 1856. podpadajućih c. kr. kotaru valpovačkom obavljenog, novačenju podvèrženim pronadjeni, nu odsutni:

Cifrić Jozo iz Petrevaca, br. kućni 168. poljodielac.
Torjanac Tomo iz Petrevaca, br. kućni 205. „
Feierbach Ivan iz Petrevaca —
Dorić Jozo iz Ivanovaca —
Hoffman Mišo iz Koške —

Dočim miesto njihovog boravljenja nepoznano bi bilo, s ovim se pozivlju, da se za miesec danah kod nadliežnosti, dolepodpisanog c. k. kot. ureda s tim sigurnie prijave, što inače u smislu §. 35. vis. propisa za novačenje ustanovljenog protiv njimi postupano bude.

U Valpovu 31. siečnja 1856.

C. k. kot. ured valpovački.

C. k. kot. predstojnik:

Bojničić.

OGLASNIK.

(Dp.—17) (1—)

U opatovini

pod brojem kuće 113. ponudja se stan s dvie sobe i kuhinjom, pivnicom i dèrvarnicom, mogu se umah upotrebiti.

(Dp.—15) (3—1)

U miestu Resnik

od grada Zagreba jedan sat daljine, ponudjava se na prodaju kuća pod br. 19. sa črepom pokrivena, s tri sobe, pivnicom, vèrtom i oranicom zemljom. Obširnia mogu se saznati kod istog gospodara kuće u Resniku.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDILJAK DANA 18. VELJAČE 1856. Broj 40.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izusamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 30 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Paris, 12. veljače. Grofa Orlova očekuju sutra.

Parma 13. veljače. Knez La Tour d' Auvergne predao je jučer u svečanoj audiencii svoje vierovno pismo kao punomoćnik Nj. veličanstva cesara Ljudevita Napoleona kod ovdašnjega dvora.

London, 14. veljače. Grof Clarendon odlazi u subotu jutro u Pariz. U posliednjoj siednici dolnje kuće pitao je Ewart, mogu li britanske ladje za primirja s Rusiom tierat tergovinu. Lord Palmerston preporučuje brodarima neka u tom slučaju točno pregledaju uviete primirja.

Pariz, 14. veljače. Uslied vierodostojnih viestih ustanovljen je početak konferenciah na 23. t. m. grof Orlov otići će stopram u ponedieljak iz Petrograda.

Štokholm, 14. veljače. Kralj je jučer u siednici norveškoga dèržavnoga vieća kraljevića nasliednika naimenovao podkraljem Norvegie.

Kodanj 14. veljače. Javni tužitelj predlaže, da se imaju ukupni obtuženici u dèržavnoj parnici pridèržat. da naknade u gotovom troškove; Sponnek, Bille, Hansen da izgube svoje službe i da se zatvore, ostali pako da budu samo zatvoreni.

Austrianska carevina.

Prag. U 3. br. Lumira čitamo sliedeću viest: „Dvie tragedie slavno poznatoga hèrvatskoga spisatelja Mirka Bogovića „Frankopan“ (iz dobe medjukraljevanja po smèrti Ljudevita Jagelonskoga pred nastupom Ferdinanda I.) zatim „Stiepan posliednji kralj bosanski“ bit će što najskorie u česki jezik prevedene te će skoro zatim izići na svietlo. Nadamo se, da će jedan izmedju njih po svoj prilici još ove saisone predstavljen biti na našem kazalištu.“ Tim možemo dodati sviest, da se pèrvi izmedju pomenutih igrokazah, naime Frankopan, već tiska, te će po svoj prilici već koncem t. m. na svietlo izići. Čim pako izidje prozborit ćemo obširnije o tom komadu. (Učred.)

Turska.

Iz Carigrada. Medju gospodjama, koje su Sultanu na balu u engleskoj poslaničkoj palači po vikomtessi Redcliffe bile predstavljene, nalazile su se i kćeri cesarskoga internunciusa barona Prokeša i pruskoga poslanika pl. gospodina Wildenbrucha. Nieki dopisnik lista „Osservatore Triestino“ kaže u obziru na ovo svetkovanje, da se nemože tajit, da Turci roptaju o ovom novom koraku, kako kažu, k apostasii svoga vladara i da se nemogu umirit; kažu da su nieke izmedju njih, koji su o tom najvećma roptali, već i zatvorili, da ih presile, da zamuknu. Nadalje tvèrde, da se je sultan, uvriedjen veoma nepristojnim vladanjem u svojoj pritomnosti, naglo udalio iz bala. Jedan izmedju pozvanih gostih, koi se je nalazio u društvu jedne gospoje preobučene kao Turkinja, bio je odieven dèrviškim haljinama. Ova neuljudnost postaje tim veća, ako je istina, što se govori, da je nositelj te ličine bio sučlan poslanstva, jer se mora uzeti, da je on to učinio u porazumljenju s lordom Redcliffom. U ostalom ovaj derviš pružio je ruku sultanu idućem mimo njega uprav onako, kao što to običavaju činiti u istinu dervisi, kada mole milostinju, što je moralo učinit ovu nepristojnost još zamiernijom. Kažu, da je Nj. veličanstvo ovim ponašanjem sličnim ruganju njegove viere našlo se zaista uvriedjeno. I u Peri svi su vèrhu toga razjareni. — Kažu da su katolički nadbiskup i milosèrdne sestre takodjer dobili poziv na taj bal, no da su ga odbili.

Isti dopisnik negoji velike nade ni o preustrojnim težnjama; on kaže, da su svi izdani zakoni i naredbe tek izlika i da će sve ostat kao što je bilo prije. Tako je naprimier Tanzimatsko vieće odmah s početka zaključilo novačenje raje i nacèrt dèržavnoga preračuna, bez da se je u tom obziru štogod više učinilo, nego u ostalim preduzetjima. U Evropi sude po štampanim zakonima, no budući da nije velika razlika medju neobstojećim i onim zakonima, koji nisu izvedeni, nije treba ni žalit, što je tanzimatsko vieće u posliednje vrieme popustilo u svojoj revnosti. Evropa daje se varat riečma mnogo obećajućim kao što su: Vieća, povierenstva, zakoni, pravila itd., kojima se više radi proti preporodjenju zemlje nego li za isto. —

Jedno pismo upravljeno na „Preus. Korrespond.“ iz Rušćuka od 23. siečnja sadèržaje sliedeće: „Jučer dao je zapoviednik ovdašnje posade egipatske primier od strogosti egipatskoga zapta i posviedočio je, kako ju razumie uzdèržavat. To je bio od 8 miesecih pèrvo pomanjkanje zapta. Dva vojnika ovdašnje egipatske posade otišli su u nieku kèrčmu u kèrštjanskoj varoši, i kad su se opili, počeše medju sobom svadjat se. Na to dodje patrola, koja je odmah obodvojicu odvela pod stražom.

Pred pašom dovedeni, osudjen bi svaki od njih na 250 palicah. Danas se je izvela kazan, pri čem se postupalo na sliedeći način: Oba krivca dovedoše na dvorište od kasarne, gdi je bio već cieli batalion stavljen u karè. Kad im još jedanput spočitovaše njihovu krivnju, posadiše ih na hasuru, svezaše im noge sa motku, koje su zatim 4 momka digli u zrak, tako da su tabani bili od zemlje podignuti od prilike za $2\frac{1}{2}$ stope. Sada stupe dva profoza unutra svaki s kožnatom kandjiom, debelom dva pèrsta i udariše krivcima 250 degenekah pod bubnjanjem, da se nečuje strašan jauk kaznjenikah. Nitko drugi izvan Arapina nebi mogao pretèrpit tako grozne kazni, no ovi krivci mogli su ipak premda podupirući se otići u bližnju bolnicu, gdie će se opet za koi dan oporavit. Još je znatno to, da nije nijedan od njihovih prisustvujućih drugovah ni okom maknuo, dok je kazan trajala; no kad se ista dovèrši, vidilo se je na njihovim mirnim ozbiljnim licima, da su svi bili tronuti.“

Talianska.

Universal „piše iz Bolonje od 31. t. m.„ Dèržavni savietnik, graf Gaetano Zucchini, koi zastupa papinsku vladu kod konferenciah u obziru taljanske centralne željeznice pozvan je u Rim bèrzojavnim putem, misle, da će s novim naputcima svoje vlade ići u Beč, da sudieluje tamo kod raspravah tičućih se ove važne linie, kod koje će kako se čuje bitno udioništvovat bečki vierovni zavod.

Franceška.

„Journal des Débats“ s nova primietjuje o predstojećim konferenciama mira medju ostalim sliedeće: „Posao o miru na dobrom je putu i neće, hvala bogu, kod nas naići na ozbiljne preprieke. To nam je samo žao, da na tom putu nevlada i podpuna sinpatia i sèrdačno porazumljenje medju Francuskom i njezinim savèznicima. Nećemo da pretjeramo različnost mnienja; ista neleži u bitnosti, već samo u različitosti gledišta. I u Engleskoj žele mir; mi smo o tom osviedočeni; već ga tamo žele više ugruščavajući se i ne tako naglo kao kod nas. U Francuskoj ljube i žele mir; u Engleskoj podaju mu se, primaju ga iz razloga razboritosti, više iz obzirah čoviečnosti nego li iz čuvstvenoga nagona. No do toga nije u ostalom ništa stalo, kad su gotovi podpisat ga. Francuska — mora nam se dopustit, da jej to na slavu rečemo, i vas sviet će to priznati — Francuska nije, kad je Rusii naviestila rat, nikad imala želje ni namiere, da ju potlači ili da vodi rat mèržnje i uništenja.

Nikada nije brojila radosti, da vidi Kronštadt ležat u razvalinama i zabuknut u vatri palače u Petrogradu, medju predhodna uživanja svojega slavodobitja. Budući pako da nije vodila rat s tako divjim pohliepama, nema počutit ni doknadnih bolih kod sklapanja mira. Nemora željeći mir ćutit nikakve gorkosti, ni žalit, da se je našla prevarena. Ona je htiela rat umieren, vodila ga je pošteno i može sada hotieti mir bez slabosti i sklopit ga sa čistim veseljem. Zna i ćuti, da njezino veselje nije učinilo uštèrba njezinom dostojanstvu.“

U drugom članku razglaba isti list onu siednicu engleskoga parlamenta, gdie se je onomadne povela rieč o razpri anglo-amerikanskoj i zaključuje iz očitovanjah danih po lordu Palmerstonu, da se svedjer većma vidi, da se nije bojat, da će doći do boja medju ova dva naroda.

Velika Britania i Irska.

Lord Cowley, britanski poslanik u Parizu došo je 10. t. m. u London i ostat će niekoliko danah tamo, da glavom zaište naputakah u obziru konferenciah. Lord Clarendon doći će, kako „Post“ misli po svoj prilici koncem ove nedielje u Pariz, kad bi i ruski punomoćnici mogli onamo prispieti. Uslied toga nije nevierojatno, da će konferencie već dojdućega ponedieljka započeti, no ako su svi dotični dobro razpoloženi, da bi se dogodit moglo, da će se razpravljanje predhodnih uvietah mimoići i odmah započet raditi o sklopljenju obćenitoga i stanovitoga mira bez svakoga okolišanja.

Kažu, da je vojvoda Wellington, kao što „Times“ javlja svoju službu kao vèrhovni konjušnik položio i to zato, jerbo se neslaže s naimenovanjem barona Parka zaživotnim pairom. (On je u dotičnoj razpravi u gornjoj kući odvietovao za predlog lorda Lyndhursta i proti vladi). Kažu, da je i Lord kancelar podneo svoj odpust, osviedočivši se, da više njegovih drugovah nije bilo njegova mnienja o tom, da odgovara ustanovu zaživotna pairia. — „Globe“ napominje ove glasove tičuće se vojvode Wellingtona i lorda Kacelara s primietbom, da ima dobra razloga nevierovat posliednjem glasu. Vlada neće odustat od uvedenja zaživotnih pairiah; ta naredba našla je posvud odjeka samo ne u gornjoj kući, koje dostojanstvo i valjanost znatno bi se digli uslied ove reforme.

S bojišta.

Iz tabora pod Sevastopoljem imamo engleskih viestih od 28. do 29. siečnja.

Potvèrdjuje se da su Francuzi dokove njima doznačene sasvim razorili, i ono malo, što preosta Englezima još posla u tom obziru, valjda je takodjer već izvèršeno. Ako se može vierovat engleskim dopisnicima, njihovi su radjnici istina polaganie radili ali bolje, jer su teške dokovne okvire koncentrički rušili, dočim su se Francuzi zadovoljivali samo verukanim razorivanjem. K tomu su se imali Englezi borit s mnogo većim teškoćama zemljišta, jer su jedan dio njihovih dokovnih okvirah sačinjavale kreč-

kliširo, dočim su francuski bili sasvim židani. Bilo kako mu drago, veliepnih dokovah neme više i čudno je pogledat dole u ogromne razorine bazenah niekad toli krasnih. Rusi su do posliednjega časa neprestano onamo pucali, gdie su mislili da se nalaze poslujući indjiniri, no premda su kadkad veoma vieśto nišanili, ipak je bilo njihovo pucanje bez znatna uspieha. U svemu može se reći, da je to razorivanje bilo sa manje nezgodah skopčano, nego što obično biva kod sličnih slučajevah. Rušećim se kamenjem nije bio nitko ozledjen. Samo dne 26. siečnja izgubiše Englezi jednoga momka na sliedeći način. Izakako razoriše onoga dana dokovna vrata, zateče plin više kopačah radećih pod zemljom i obori ih u nesviest, no od kojih se pruženom pomoćju svi do jednoga opet oporaviše. — Vrieme se je opet popravilo i taborski putevi su se posušili. — Glavni predmet razgovora bio je glas o miru, premda nije svima po ćudi. — Medjutim odkazani su ugovori za dalje nabavljanje bojnih potrebočah u Carigradu. U kvartirmajstorskom stabu bili su toga mnienja; da će trebat barem godinu danah, dok se iz Krima odprave kući sve potrebštine.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

III.

(Dalje.)

„Opet je jozefinsko zakonotvorstvo naredilo, da katolički župnici i od akatolikah svojega župnoga okružja, ako i nisu dotičnoga dielovanja preduzimali, imaju pravo zato tražiti štolarinu i da su vlastni voditi matice za slučaje kèrštenja, viencanja i smèrti akatolikah. To je bio tegotan zakon, i mogli smo često kod katoličkih sveštenikah slušat neodobravajućih glasovah o tom. Vlada cesara Franje Josipa ukinula ga je naredbom:“ Knjige o kèrštenju, vienčanju i smèrti vodit će se po duhovnim pastirima evangeličko-augsburških ili evangeličko-helvetičkih cèrkvenih občinah o cèrkvenim dielima preduzetim po njima isto tako i iz istih po njima izdavat izvadci pod njihovim podpisom s istom pravnom krieposti, kao što to biva kod katoličkih duhovnih pastirah. Štolarina i druge daće u novcu i naravi za cèrkvena uredovna diela od strane evangeličko-augsburških ili evangeličko-helvetičkih vieroispoviednikah na korist katoličkih sveštenikah ukinute su, ako se netraže za uredovna diela, koja katolički duhovni pastir u istinu obavlja, i ako nisu stvarne s posiedom skopčane daće.“ Isto je odredjeno u obziru činitbah i podatakah prema katoličkim cèrkvenicima i skolnicima. Izrazujemo se pouzdano, da smo osviedočeni, da ove polaštice lišeni neće bili katolici. — Nadalje imali su se polag staroga jozefinskoga zakonotvorstva brakovi akatolikah i u katoličkim župnim cèrkvama, kojima bi bili pripadali po svom prebivalištu, ako bi bili katolički, isto tako tri puta naviestivat, kao u svojim bogomoljama. Ova ustanova, koja se uz sličnu o naviestivanju miešovitih brakovah i u novom občenitom gradjanskom zakoniku od godine 1811. (§. 71) nalazi, stavljena je po vladi cesara Franje Josipa iz pravična obzira za protestante izvan krieposti. Uslied toga lahko će uvidit svatko, komu neveže očih sliepa predsuda, da li se akatolici imaju od vlade cesara Franje Josipa u istinu toliko bojat, kako bi ih jedna stranka rada obsienit i time razdražit na nezadovoljstvo.“

„Vlada će u svom poštenom nastojanju bit prema svakom pravedna, izvodeći načelo svečano izrečeno:“ da hoće svaku u krunovinama napomenutim na početku zakonito priznanu cèrkvu i svako takovo vierozakonsko družtvo da uzdèrži i brani u pravu zajedničkoga javnoga vierozakonskoga izvèršivanja, zatim u samostalnoj upravi svojih poslovah, nadalje u posiedu i uživanju zavodah, zametah i zakladah odredjenih za svèrhe bogoštovne, nastavne i dobročinstvene.“

„Ovo načelo ponovljeno je u pèrvom članku konkordata za katoličku cèrkvu napose, u istom konkordatu izvedeno i pobližje ustanovljeno. Da vlada isto načelo i za ostala pripoznata vierozakonska družtva u pojedinim krunovinama obistinit namierava, to dokazuju već naredbe u posliednje vrieme izdate n. p. ministerialni raspis za protestante augsburške konfessie u Erdelju od 27. veljače 1855, kojim se cèrkvena sudbenost doznačuje kotarskim i vèrhovnim superintendencialnim cèrkvenim stolovima, cèrkvenim občinama priznaje se pravo izabirat svoje župnike i školnike kao i slobodno teći vlastništva i upravljat s njime a u obće izrazuje se načelo, da je svaka cèrkvena občina vlastna, svoje posebne cèrkvene poslove uredjivat po zaključcima svojih zastupnikah sakupljenih zakonitim načinom.“

„Gdie se katolička cèrkva i razne konfessie izvanjski diraju, vlada će u svojoj mudroj obazrivosti bez sumnje uzeti za pravac načelo, od svih najpravednie, da neda ni katoličkoj cèrkvi ni drugom kojem vierozakonskom družtvu da preduzme vierozakonsko kakvo dielo, o kojem jedna ili drugo izjavi po svojim organima, da se isto polag dotičnih načelah nemože dopustit. Ako bude postupala po ovom pravičnom načelu zauzet će ono miesto pravednosti prema svima, na kojem se najsigurnie može uzdèržat vierozakonski mir.“

(Dalje sliedi.)

Zapisnik

ravnateljske siednice družtva za poviestnicu i starine Jugoslavenah dèržane u Narodnom Domu dne 10. veljače 1856. god. pod predsiedništvom gospodina načelnika Ivana Kukuljevića u prisutnosti gospode odbornikah Ante Žerjava, Mojsie Baltića, Ante Mažuranića, Mate Mesića, Petra Zoričića i tajnika Janka Ev. Borovečkoga kao perovodje.

(Konac.)

§. 11. Izviestio nas je gosp. predsiednik, da imade odgovorah na nieka družtvena pitanja od pokojnoga Milana Dimitrieva Bubanovića; na što bude odlučeno, da se ti odgovori u Arkivu tiskaju.

§. 12. Javio je nadalje gosp. predsiednik, da je gosp. počastni član Mihalj Rajevski, svetjenik kod carskoga ruskoga poslaničtva u Beču poslao družtvu ostalih 11 svezakah „Morskoga Zbornika za god. 1855;“ to je takodjer sa zahvalnostju primljeno, i u knjižnicu stavljeno.

§. 13. Javio je nadalje gosp. predsiednik, da je ruski spisatelj, gosp. Aleksander Hilferding, za svoga ovdje boravljenja družtvu poklonie tri svoja diela, naime: I. О СРОДСТВѢ ЯЗЫКА СЛАВЯНСКАГО СЪ САНКРИТСКИМЪ u Petrogradu 1853. II. ПИСЬМА ОБЪ ИСТОРИИ СЕРБОВ И БОЛГАРЪ u Moskvi 1855. III. ОБЪ ОТНОШЕНИИ ЯЗЫКА СЛАВ. КЪ ЯЗЫКАМ РОДСТВЕННЫМЪ u Moskvi 1855, ta su diela takodjer sa zahvalnostju primljena, i u knjižnicu stavljena.

§. 14. Arch. Odsiek mus. českoga, javio je gosp. predsiednik, da je poslao 7. i 8. svezak svoga časopisa: „Památky Arch.“; knjižice su sa zahvalnostju primljene i u knjižnicu stavljene.

§. 15. Javio je nadalje gosp. predsiednik, da je gosp. Ilia Okrugić nieke cèrtice o starom Syrmiumu i o njegovih znamenitostih družtvu poslao, to je sa zahvalnostju primljeno, to će se u Arkivu tiskati.

§. 16. Pročitan je dopis gosp. člana Luke Ilića od 1. siečnja, uz koi nam šalje opis znamenostih niekih nalazećih se oko Pančeva i u njem; to je na ugodno znanje uzeto.

§. 17. Javio je najposlie gosp. predsiednik, da je „Bibliographia Dalmata“ jur tiskana; odlučeno je, da će ju družtva s našim u savezu stojeća i počastni članovi badava, a ini članovi, koji ju budu hotieli imati, za pol ciene dobiti. Spisatelju pako da će se 50 primierakah poslati.

§. 18. Tajnik, kojemu je bio gosp. načelnik povierio blagajnu, potvèrdjen je za blagajnika.

§. 19. Imenovani su za niekoja miesta povierenici.

Izvadio iz zapisnika siednicah družtva za pov. i star. Jugoslavenah u Zagrebu dne 12. veljače 1856.

Janko Ev. Borovečki,
tajnik.

Dodatak.

Turin 14. veljače. Komora deputiracah votirala je občeniti preračun kao i izdatke za ekspediciu u Levantu. Grof Cavour otišo je u Paris. Ministar nastave preuzeo je ravnanje financialnih poslovah za njegova odbijanja u Parisu.

Milan 14. veljače. Tèrgovina svilom ide veoma živahno.

Fiorenca 14. veljače. Ugovor za tèrgovinu i brodarstvo s Napuljom iztekavši koncem p. g. produžen je u svojoj krieposti do 31. prosinca t. g.

London, 15. veljače noćju. Siednica dolnje kuće. Roebuck zahtieva, da se predloži amerikansko dopisivanje, Palmerston kaže, da Waschingtonov kabinet obiedjuje gosp. Camptona, da je novačenje produžio, kad se je brintanska vlada već stala izpričavat. Ako bi se ovo nevierojatno tvèrdjenje potvèrdilo, Palmerston neće da brani Camptona. Veliki blagajnik hoće da se uvede naredba, da imaju strane kumpanie od assekurancie sasvim plaćat engleske poreze.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 16. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83 5/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 1/8
dto . . . . » 4 1/2 %	75 7/8
dto . . . . » 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51 1/2
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227
» » » » „ 1839, » 100 »	135 5/8
» » » » » 1854, » 100 »	104 3/4
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 1/4
Bankovne dionice komad po	1036
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	490
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	345
dto dto s plaćanjem na rate	372 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2470
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	278
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	691
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	452 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	88 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	105 3/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Majni za 120 for. . . . »	104
Genova za 300 [illegible] lirah . . . »	124 1/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	77 3/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	106 [illegible]
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-17
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	105 3/8
Marseille za 300 frankah . . . . . »	122
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	122 1/2
Prag za 100 forintih . . . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	109 1/4
Bukurešt za 1 forint . . . . . parah	261 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . . parah	464
Smirna za 1 forint . . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	10 1/2
Srebro od 16. veljače	6 3/4

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom Narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 19. VELJAČE 1856. Broj 41.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — listu, Polugodišnja predplata je sa donosom u pošiljarnici 4 for. srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, i zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasnike posebno člankoplatja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 12. veljače t. g. najmilostivie dopustit, da se regimentskom liečniku Dru. Ignacu Janči, ilirsko-banatske krajišničke regimente br. 14, u obziru njegovih pohvaljenih uspiešnih uslugah priobći previšnja zadovoljnost.

Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj.

Njegovo c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 1. sèrpnja 1853 narediti, da se zakonite ustanove o uredjenju i rukovanju dohodarstva lutrijskoga, osnovane na patentu od 13. ožujka 1813, zatim ustanove kaznene, sadèržane u dohodarstvenokaznenom zakonu od 11. sèrpnja 1835. proti prekèršajem propisah lutrijskih, razprostru na one krajeve okoliša dèržavnoga, u kojih dohodarstvo lutrijsko, kanoti izključivo poduzetje dèržavno, zakonito dosad još nije uvedeno, te da se kazneni postupak radi ovih prekèršajah dohodarstvenih u kraljevini Ugarskoj, velikoj kneževini Erdeljskoj, u kraljevini Hèrvatskoj i Slavonii, u sèrbskoj vojvodini s tamiškim Banatom obavlja po odredbah valjanih za prekèršaje tridesetničke.

U smislu previšnje ove odluke imadu za krajinu vojničku na temelju gori navedenih zakonah, počemši od 1. siečnja 1856, u kriepost stupiti sliedeće zakonite ustanove, što se obćega ravnanja radi ovim dostavlja do javnoga znanja.

§. 1. Priuzdèržaj c. k. uredah lutrijskih. Priredjivat lutrije vlastni su samo c. k. uredi lutrijski i njihovi organi, i to zasada, uz priuzdèržaj budućih promienah, po onih ustanovah i uredjenjih, koja su navedena u prilogu i koja imaju bit pravilom za medjusobna prava i dužnosti poduzetja igre (c. k. uredah lutrijskih) i osobah onih, koje udioničtvuju u igri lutrijskoj.

§. 2. Zabrana a) poduzimat i priredjivat lutrije osim uredah i organah, napomenutih u §. 1., nije nikomu dopušteno u obće poduzimat ili priredjivat lutrijah ili takovih igarah na sreću, ili sabirat uložakah su takove igre, i to bez razlike, da li se lutrija ili igra na sreću poduzima ili priredjuje u zemlji domaćoj ili inostranoj.

§. 3. b) ulagat u lutrije inozemske, ili takove uložnice i dionice budi pod kojim mu drago imenom, odsvojivat ili ih nabavljati.

§. 4. Pobližje označenje zabranjenih igarah na sreću. Medju lutrije, na koje se odnosi zabrana pomenuta u §§. 2. i 3., spadaju ne samo igre poznate pod imenom lutrijah, nego u obće sve one igre na sreću, zvale se kako mu drago, koje po svojoj naravi osnivaju se na onih istih uredjenjih i temeljih, na kojih se osnivaju i lutrije, i koje su, kao što se mienja sreća, skopčane s gubitkom uložka.

Imenito spadaju medju ove igre zabranjene:

a) lutrija brojevna (Lotto di Genova);
b) lutrija razredna;
c) igra pod imenom „tombola;“
d) izigravanja nepokretnosti (realitetah);
e) luterije novčane, t. j. izigravanje premiah u novcu, ili stvarih novčanih; kao privatnih i javnih zadužnicah, ili srećakah i dionicah;
f) sva izigravanja na žriebanje ces. kr. uredah lutrinskih, ovozemskih ili inozemskih lutrijah u obće, ili na žriebanja inozemskih ili ovozemskih dèržavnih zajmovah, skopčanih sa žriebanjem, ili inozemskih ili ovozemskih zajmovah privatnih skopčanih sa žriebanjem;
g) posudje od sreće zvalo se kako mu drago;
h) lutrije stvarne, t. j. izigravanje robe, dragocienostih i inih stvarih, u obće predmetah za porebu;
i) lutrijske promese, t. j. kad se obeća dobitak ili premia kakova za stanovite brojeve, ako t. j. ovi brojevi u nastavljenih žriebanjih lutrijah obstojećih ili zajmovah budu žriebom izvučeni, ako s takovimi promessami bude skopčano to, da se gubi uložak naprama poduzetju promessovnomu, ako naznačeni broj nebude izvučen; pri tom neima nikakove razlike tomu, bio ovaj gubitak izrečen naročito ili sliedio po naravi posla, kao što se je moglo predvidjati.

(Dalje sliedi.)

Br. 889.

Visoko c. k. ministarstvo unutèrnjih poslovah odlučilo je u sporazumljenju s visokim ministarstvom pravosudja, da se u županii osiečkoj i požeskoj prieki sud koi je jurve proti zločinstvima razbojničtva i paleža proglašen, takodjer i na zločinstvo umorstva, i to naime na grabežno umorstvo, koje već jednako s grabežnim ubojstvom razbojstva radi pod prieki sud spada, nego takodjer na umorstvo izdajno ili zasjedno, naručeno i obično protegnuti ima.

Što se u sliedstvu odpisa visokoga c. k. hèrv. slav. namiestništva od 6. veljače 1856. br. 2194—385. u savezu s oglasom od 2. prosinca 1855. br. 319. pr. s tim dodatkom do obćega znanja stavlja, da će se svaki, tko se učini krivcem kojega od prenavedenih zločinstvah, strogosti priekoga suda shodno, smèrtju kazniti. U Osieku 13. veljače 1856.

Petar grof Pejačević,
c. k. vèrh. župan.

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Frankfurt, 16. veljače. Savezna skupština još nije viećala o predlosima u obziru istočnoga pitanja.

Pariz, 16. veljače. Grof Cavour prispeo je ovamo.

Turin 12. veljače. Polag „Piemonta“ general La Marmora neće pred 20. t. m. otići u Krim. Massimo d' Azeglio, koi je otišo bio u Genovu, da pohodi svoju kćer markizu Ricci, vratio se je ovamo. Da neće ovaj dèržavnik već da će Cavour zastupat Piemontsku kod kon-

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

V.

Sve na tom svietu prolazi naravnim svojim putem, dobro kao god i zlo, pa tako i prodje spomenuta noćca što su ju Trubentić i Rešetička — kao što znamo — s proveli u neobičnoj duševnoj muki i borbi. Nu čim svanu pèrvi trak sunašca na izhodu, počutiše oba, da im je niešto malo odlanulo i da od njih pomalo odbiegavaju kojekakve utvore što su im se utvorile noćju i što su ih tištile i plašile kao môre ili vukodlaci. —

Trubentić se je dakle — čim dan svanu — tiešio kako je najbolje znao, a Rešetička stala se je opet nadati, da možebit sve ipak onako biti neće, kao što si je ona to predstavljala noćju.

Trubentić iza dugoga razmišlanja pronadje na posliedku da će najbolje biti ako se na četèrnajst danah od prilike ukloni obćem ruglu i smiehu, pa zato ni pet ni šest odmah u jutro pošalje po predpregu, te se odveze u obližnji Guščerovec k dobrom svom znancu i suučeniku prezimenom Berkeliću, koi je tada bio provizor guščerovačkog spajiluka. Rešetička pako ostala je pri tom što je jučer jur zaključila, pa je zato odmah oko 8. satih u jutro otišla u dolnju varoš, te pod vierojatnom niekom izlikom navratila se k staroj Triričkí, da tù pobliže razpita i sazna ono, do čega joj je sada najviše stalo.

Stara Trirička — pošto Rešetička dodjè — odvedè ju odmah u svoju malu sobicu, i tù se obe dugo na samu razgovarahu. Za jedan sát od prilike vratjala se je Rešetička opet iz zelenog dèrveta kući. — Da ju je koi dobar znanac tad susreo, bio bi se za stalno začudio kako je probliedila, kako joj se neobično oči krese, kako li joj se silno nadimlju grudi. — To sve zaista nije slutilo na dobro! — Da se je tada Trubentić na nju namierio, jamačno bi bio uzkliknuo od radosti što mu se je tako na skoro svratila opet voda na njegov mlin, te bi ju po svoj prilici bio zapitao: da li joj je možebit ladja u obližnjoj Glogovnici utonula što je tako žalostna . . . Al mi njemu u miesto nije odgovaramo: ako baš nije ladja, a to je barem sidro — nu sidro nade, što je Rešetički utonulo za uvieke, jer ono što joj Trirička povieri, uništilo je sve njezine tajne osnove i sva ona njezna čuvstva, što ih jo sirota gojila glede Radovića. — Pa taj Radović, kome bi ona kadra bila žèrtvovati sve, dapače i uspomenu pokojnog svog Jeremije — taj dakle neharni čoviek viènčat će se — kao što je pouzdano čula — za dva mieseca sa Evicom!

Uboga Rešetička slutila je, istinabog, — kao što vidismo — tako niešto jur prošaste noći, al ipak — ju je izviestnost silno uzdèrmala, jerbo tim joj se utèrnula sadnja iskrica nade što ju je dosele još gojila u svom sèrcu. — Došav zatim kući, nije znala što da čini najprie, kad li se jednom desieti što je u njezinom sadanjem položaju najprečnie, pa zato je odmah odkazala stan svom stanarniku Radoviću — nu ona to učini pismeno — samo da ga nevidi, pa da joj se time, kad bi ga ugledala, neotežća sèrce.

Nu Radović nije ni s daleka pogodio što je uzrok tomu nenadanom odkazivanju, al si baš nije mnogo ni trò glave zato, s to tim manje, budući se poslovi njegovi svaki dan mnogostavahu, pa je izvan toga nakanio ozeti skoro za ženu milu svoju Evicu te mu je s tih svakako važnih uzrokah svakako trebalo najmiti poveći stan. — Radović si je dakle sasvim hladnokèrvno zapalio svoju cigaru, te pokriv se šeširom i uzev pod pazuh niekoliko gotovih parnicah, odè prama sriednjoj varoši gdie se putem sastane sa grofom Dragošićem, koi je tad upravo pošo bio k Mladenoviću.

(Dalje sliedi.)

ferenciah za sklopljenje mira u Parizu, uzrok je, što je istomu ovaj poslao posve dobro poznat, jer je i prije već radio u tom predmetu. Baron Tecco, koi je takodjer veoma dobro i svestrano ubaviešten u istočnom pitanju, otići će po svoj prilici takodjer u Pariz da sudieluje tamo, na svaki način pako poslužit će se vlada njegovim savietom u tom obziru. Armonia doniela je glas o promienama u kabinetu. Polag toga lista izstupit bi imali Ratazzi, Lanza i Paleocapa a na miesto njih imali bi doći u kabinet, Revel i Pollioni; grof Cavour preuzet bi imao upravu izvanjskih poslovah. Drugi turinski listovi protislove ovoj viesti.

Austrianska carevina.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. Veleeastna gospoda: Jakov Kos, župnik u velikoj Gorici, postao je vice-arkidiakonom odrijskoga kotara; Ignac Trieb, župni upravnik postat će župnik u Topuskom. Gospodin Ivan Sebec, župnik u Rakovcu preminuo je.

U Novom Sadu, 11. veljače. Nieki dan je prošao ovuda batalion Slunjske regimente, koi se iz Vlaške kući vraća, a jučer batalion Ogulinske regimente. Zbog leda nisu se mogli ovdie u Srem prevesti nego su otišli Bačkom na više da se na Sotinu prevezu.

Nj. Eminencia nuntius Kardinal de Viale-Prelà produžit će svoje prebivanje u Beču dok se svèrše biskupska viećanja imajuća se tamo dèržat. Kao što se jamačno čuje ova viećanja započet će dne 9. travnja.

Turska.

Polag viestih od dolnjega Dunaja izdao je sultan hattišerif na glavnoga upravitelja Silistrie, (Darstera) kojim se stanovnicima od Silistrie za njihovo postojanstvo pokazano za obsiedjivanja i za njihovu hrabrost posviedočenu kod branjenja iste tvèrdjave podieljuju sliedeće povlastice: 1) Gradu Silistrii i njezinim stanovnicima odpuštaju se na tri godine svi porezi; 2) kroz isto vrieme nesmije se izmedju ovih stanovnikah uzeti nijedan momak u vojsku; 3) svimkolicima, koji su bili kod obsade i branjenja ranjeni, polag njihova imućstva podat novčani poklon; 4) svi koji su kod branjenja sudielovali dobit će kolajnu od uspomene.

Rusia.

Iz Petrograda. Čim je knez Mihalj Dimitrievič Gorčakov (poslanik ruski u Beču je knez Aleksander Mihaljović Gorčakov) u Petrograd došao iz Krima, odmah je bio caru predstavljen. Poslie te audiencie ode velikom knezu Mihalju. U plemićkoj kasini petrogradskoj pripravljaju svetkovinu za kneza. Govori se da će knezu biti povierено važno poslalstvo. Njega je car Nikola prie nego što je ovaj rat buknuo u London slao. On je takodjer pisao iz Bukurešta knezu Menčikovu, kad je ovaj podkriepljenja izkao: „Šaljem ti, koliko hoćeš; mene ovdie makar potukli, samo kad se Krim odèrži.“ Kako je sada namiestništvo u Poljskoj smèrću kneza Paskievića izpražnjeno, govore, da će on na njegovo miesto doći, a iz Varšave pišu, da ga tamo ovih danah očekuju.

Prie dvie nedielje danah davala se u čest kneza Vasiljčikova u sali pažkog korpusa velika čast. Kako, koi je dobio kèrst sv. Gjordja trećeg reda, zahvalio se na liepom dočeku besiedom, u kojoj je najglavniju zaslugu pri obrani sevastopoljskoj Totlebenu pripisivao. Korpus pažah poklonio je knezu obraz, na kom su razne strane Sevastopolja živopisane; obraz je maljao Aivazovski, slavni ruski živopisac u historičnim predmetima.

Car je zapoviedio, da se svima oficirima, koji su učestvovali u obrani Sevastopolja, podpuna godišnja plaća izplati.

Uslied viestih iz Varšave od 13. t. m. prispeo je iz Petrograda u Varšavu knez Mihailo Gorčakov, general-adjutant carev, zapoviednik zapadne i sriednje vojske, sadašnji carski miestodèržac kraljevine poljske.

„Dusseldorfer Zeitung“ opominje na sliedeće rieči, koje je Sir Robert Peel u govoru dèržanom prigodom jedne gostbe ruske kumpanie izustio o baronu Brunovu: „Moguće je, da su se nieki diplomati popeli na viši stupanj, no nijedan dèržavnik udostojeni pouzdanjem svoje krune nije nikada poštenie i uglednie izpunjavao svojih dužnostih nego baron Brunnov. Mogu kazat, da nije još nikad ikoi izvanjski poslanik revnie zastupao interesah svoje zemlje ili manje bio priklon ustèrb učinit poštenju istoga, no uznešen nad malenkostnim spletkama, ljubkostju i jednostavnostju ponašanja steko je i povierenje svakoga kabineta, s kojim je imao poslao, i odhèrvao si je posvuda podpuno osobno štovanje.

Talianska.

„Monitore Toscano“ od 11. t. m. javlja da su poklade u svoj velikoj vojvodini veoma veselo prošle a poimence bile su sjajne u Fiorenci, gdie je veliki vojvoda dostojao se posiećivat sve javne zabave.

Španjolska.

U sievernim provincijama Španjolske odkrili su suzakletje, koje je smieralo republiku proglasiti.

Niemačka

„Independ.“ javlja po telegrafskoj viesti iz Drezde, da Saksonska neće podpomagati kod niemačkog saveza primanje austrianskih predlogah.

„Konstit.“ kaže, da Austria namierava svoju vojsku sasvim umaliti na stanje u g. 1853, kad je trošak za vojsku samo 111,967,916 forintih iznosio.

Jednu prusku depešu od 3. veljače na grofa Armina u Beču razglabaju novine „Hamburg. Nachr.“ kako sliedi: Dopis se ponajprije poziva na predjašnji od 26. siečnja, koi će u Beč bit stigao, kad je g. Manteuffel dne 28. siečnja dobio dopis austrianski od 25. Naznačuje, da je bilo želit, da bi se oba kabineta stavila bila u porazumljenje prije, nego što je Austria ustanovila svoje očitovanje namienjeno savezu. Prusia hoće medjutim da se približi zaključku austrianskoga kabineta, kad je već jedanput učinjen, s tom željom, da bi se jednoglasan zaključak shodan dostojanstvu i interesima Niemačke učinio. Već u pruskoj depeši od 26. siečnja očitovala je Pruska, da je kao evropejska sila pripravna podpisujući i ona predhodne uviete i sudielovajući kod konferenciah, ako ju k tomu pozovu, da si novopoloženi temelj za skori mir privlasti tako, da nepusti da se opet pomakne, ni da joj se kakav ušterb učini. Pruska sieća se takodjer svojih dužnostih prema saveznicima, koji će s istim zadovoljstvom priznat novopoloženi temelj. Misli da može od njih očekivat, da će biti natoliko pripravni zastupat ovaj temelj, nakoliko će im moguće biti, temeljito prosudit one točke, koje bi mogle povoda dati, da se pogodbe odgode ili zabace. Bečki kabinet priznat će sa Pruskom, da će shodno zastupanje istoga saveza kod razpravah biti k tomu shodno sriedstvo i uslied toga, da je željet u obćem interesu, da se to izvede. Pruski posланik kod niemačkoga saveza dobit će naputak u tom smislu.

Franceska.

Vèrlo se brinu za generala Bosketa, kom su se rane opet otvorile.

Po predračunu za godinu 1857. iznet će prihodi dèržavni 1710 milionah franakah, dakle 100 milionah više nego za godinu 1856. Nadaju se tom suvišku od novih danakah i od prodavanja duhana i poreza na piće.

„Kolonskim Nov.“ pišu iz Pariza da priateljstvo izmedju Rusie i Francuske jako napreduje. Kažu, da već postoji savez izmedju Rusie, Austrie i Francuske. Zato se nadaju, da će se tri cara u Parizu ove godine sastati. Vele te novine, da je engleski kabinet jako uvriedio Ljudevita Napoleona. Jedna nota, koju je Perciny u Londonu predao, sve je tamo preneražila, u njoj se pita šta će se Francuskoj naknaditi itd. Bit će, da su se te novine malo s tim glasom prenaglile.

Viesti o zdravlju bivše francuske kraljice Amalie, opet nepovoljno glase.

Govore francuski listovi, da je Francuska i Rusia načinila tajni ugovor, po kom se Francuska obvezuje kupiti u Odesi više milionah mierovah pšenice pod višju cienu nego što Rusi daju. Ta bi ciena opet manja bila, nego što je današnja u Francuskoj. Javni je to dokaz, da su slabi izgledi u Francuskoj da će buduća žetva dobra biti.

Kažu, da je car Napoleon kazao: „Ugovor mira podpisat će se prie 20. ožujka.“

Kod čuvidnoga bala, koi je grof Tašer dao u tuileriama bio je, kao što je već prije javljeno bilo, i Napoleon pritoman kao ličina (maškara). Isti je kazao gospoji Seebach po ruski: „Ja vas ljubim“ no kad je od strane ove Nesselrodove kćeri takodjer po ruski odgovoreno bilo, opazi ista s udivljenjem, da je Nj. Veličanstvo već potratilo bilo sve bogatstvo svoje moskovske znanosti jezične. Malo zatim objeo je baron Seebach cara, koga još nije bio spoznao, a ličina primieti dobro poznatim glasom Napoleonovim u franceskom jeziku „To je gospodin Seebach koi se na mene sèrdi, što sam njegovoj gospoji kazao „Ja vas ljubim.“

Velika Britania i Irska.

Grof Zamojski, koi je pod imenom „kozakah sultanovih“ sklopio poljsku četu po nalogu engleske vlade, iskao je u Londonu nastavljenja, hoće li produžiti vèrbovanje za tu četu, jer mu se čini da se neće više vojevati. On je dobio nalog da produži vèrbovanje.

Jedan Englez načinio je plan, kojim bi se francuska obala s engleskom sriedstvom gvozdenog puta mogla sastaviti. On misli da napravi trostruki tunel izpod mora pak tu da pravi željeznicu. Kaže, da bi u 7 godinah bio s poslom gotov, a troškove proračunao je na 6 milionah funtih št. Izmedju tunela i vode ostavio bi tavan zemlje debeo 60 stopah.

Portsmouth izgleda kao obsedeni grad, gdie se posada pripravlja da ga brani. U luci nalazi se znatna flota od bojnih brodovah i kanonierah. Posvud se nove baterie dižu, od kojih jedna sastoji od 16 topovah 68funtašah. Na najvišjem vèrhu grada porušeno je više velikih zgradah, medju njima i kazalište, da se mogu na njihovo miesto podići gradjevine na vojničke svèrhe. Kažu da se nove kasarne grade, i da će grad dobit posadu od 30,000 momakah.

S bojišta.

Iz Marsilje, 13. veljače javlja se bèrzojavno, da je prispeo „Vatikan“ s viestima iz Carigrada od 5. veljače, koje nam nisu donele mnogo novostih. Fregata „Tasiphone“ izposlovala je u Odesi izmienu zarobljenikah. — Viesti iz Krima jesu od 31. siečnja. Ovaj dan bio je razoren posliednji sevastopoljski dok. Nikolajeva tvèrdina podkopana je. Sieverne tvèrdine pucaju neprestano veoma živahno na položaje saveznikah i proizvedoše u taboru generala Bazaine svakojakih nezgodah. Pet engleskih regimentah spremalo se je na povratak u Englesku. 3000 momakah s dvima bateriama poslano je stranom u Kerč, stranom u Evpatoriu. Dne 30. siečnja ukèrca se engleski korpus put Varne. — U Varni pojavila se dne 30. siečnja vatra, koju su Francusi ugasili. U Carigradu nestalo je sasvim kolere, nasuprot vlada jošte u Sinopi, gdie je i orientalist Rasker od nje umro.

Bojno vieće u Parizu zaključilo je, da se južni Sevastopolj do temelja poruši. Kažu, da uslied toga maršal Pelissier namierava na Bakči-Saraj-Simferopolj koncentrično navalit od Evpatorie, od Černaje i od Kèrča.

Varna, 5. veljače. General Lüders nastoji, odkad je preuzeo zapoviedništvo u Krimu, da oporavi opet obćenje medju Arabatom put Genića, to mu je podpunoma pošlo za rukom; no Rusima je nestalo, rogate marve koja postaje svedjer redja u gornjoj Tavrii.

Iz Anape, Sukumkala i Anaklee prispievaju parobrodi veoma neuredno. Sve ove štacie moraju se odovud i od Carigrada obskerbljivat hranom. U glavnom stanu Omerpašinom pridieljeni bivši vojnički punomoćnici saveznikah, poglavica Omerpašinoga štaba Ferhad-paša i paša Weppler i Osman zamolili su za dopust i dobili su ga.

Velikoga vezira Alipašu pratit će u Pariz Rifat i Halim-paša.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 18. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83 3/4
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 1/8
dto . . . . » 4 1/2 %	73 1/4
dto . . . . » 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	48 1/2
dto . . . . » 2 1/2 %	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227
» » » » » 1839, » 100 »	135 5/8
» » » » » 1854, » 100 »	105 1/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 1/2
Bankovne dionice komad po	1034
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	495
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	348
dto dto s plaćanjem na rate	372 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2505
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	290
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	690
» » Lloyda u Tèrztu , » 500 »	457 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	88 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	104 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	103 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	124 1/4
Hamburg za 100 mark bánko . . . . . »	77
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	106 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-14
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	105
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121 3/8
Pariz za 300 frankah . . . . »	121 5/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	109 1/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	262
Carigrad za 1 forint . . . . parah	475
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	9 5/8
Srebro od 16. veljače	6 1/2

SLUZBENI LIST.

Br. 11. (Izv.—47) (3—2)

Poziv.

U miestu Radovan, u župi Bela, županii i kotaru varaždinskom ležećoj ustanovljena je učitelja i organiste služba sa godišnjom 200 fr. sr. plaćom, 1 5/8 rali zemlje i stanom, za koju natiecati želeći, neka molbenice svoje, sa propisanimi sviedočbami najdulje do 31. ožujka t. g. ili k miestnomu župniku, ili k nižepodpisanomu dostaviti izvole,

Biškupec, dne 11. veljače 1856.

Blaž Švelić,
okružja dol. varažd.
učionah nadziratelj

Nr. 1480. (Fin.—3.) (3—3)

Versteigerungs-Kundmachung.

Zufolge Verordnung der k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 31. Jänner d. J. Z. 1480. wird am 25. Februar 1856 um 9 Uhr Vormittag bei dem k. k. Forst- und Domänenamte Kutjevo das Recht der Pottaschen Erzeugung in den dortigen Fondsforsten der öffentlichen Konkurrenz unter Vorbehalt der Ratifikation des Versteigerungsaktes, unterzogen werden.

Ausser den mündlichen werden auch schriftliche Anbothe angenommen, doch müssen Letztere unter ausdrücklicher Zusicherung der Annahme der zum Grunde liegenden Versteigerungsbedingnisse, dann unter Zulegung des bedungenen Reugeldes oder des Erlagsscheines über das bei einer k. k. Finanzkassa hinterlegte Reugeld und nebstbei auch die Aufschrift enthalten: Anboth für die Unternehmung der Pottaschen-Erzeugung in den Kutjevoer **Fondsforsten längstens bis Abends des 24. Februar l. J. dem besagten Amte überreicht werden.**

Die wesentlichsten Bedingnisse sind:

Wer zur Versteigerung zugelassen werden will hat als Bürgschaft für die Zuhaltung seines Anbothes ein Reugeld von 750 fl. entweder im baren Gelde, oder Fidejussorisch oder in österreichischen Staatspapieren (berechnet nach dem letzten börsenmässigen Kurswerthe) zu Handen der Versteigerungs Commission zu erlegen.

Das erlegte Reugeld wird gleich nach geschlossener Versteigerung allen Licitanten, mit Ausnahme des Bestbieters wieder zurückgestellt werden.

Das vom Ersteher erlegte Reugeld wird sofort als Kaution zurückbehalten und auf Grundlage des Versteigerungsprotokolles mit ihm ein förmlicher Vertrag abgeschlossen, und er gehalten sein, den klassenmässigen Stempel für ein Vertragsexemplar zu berichtigen.

Die übrigen Bedingnisse, welche die Grundlage der Versteigerung bilden, können zu den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl bei dem k. k. Forst- und Domänenamte in Kutjevo wie auch bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Essek, und bei der Manipulationsleitung der k. k. kroat. slav. Finanz.Landes-Direktion eingesehen, überdies auch mit Beikunft der k. k. Förster die zur Pottaschen-Erzeugung bestimmten Waldstrecken inzwischen in Augenschein genommen werden.

Agram den 31. Jänner 1856.

Br. 11. (Izv.—46) (3—3)

Poziv.

Za novo utemeljenu učitelja i organiste slubu u Vidovcu polag Varaždina, županii i kotaru varaždinskom, sa godišnjom polag zakladnice platom 293 fr. sr. 1 1/8 rali oranice i stanom providjenu, natiecati želeći, neka molbenice svoje sa propisanimi sviedočbami, najdulje do 31. ožujka t. g. ili k miestnomu župniku, ili k nižepodpisanomu dostaviti izvole. Biškupec, dne 11. veljače 1856.

Blaž Švelić,
okružja doljno varažd.
učionah nadziratelj.

Br. 38, 39, 74 i 75. (21—Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
Od 10. ožujka 1855. br. 646.	Orehova gorica sa 1 1/8 kmetskih naselbinah	Tomo Pisačić	450	—	od 1. svib. 1855.	29. ožujka 1856	na 2. lipnja 1856 ob 9 satih prie podne
od 22. prosinca 1855 br. 5281.	Židovnjak sa 8 5/8 kmetskih naselbinah	Tomo Pisačić	3450	—	od 1. svib. 1856.	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5280.	Batina sa 6 6/8 kmetskih naselbinah	Dragutin Pisačić	2700	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5282	Ivanec i Zbelava sa 8 1/8 kmetskih naselbinah	Julia Fodroci	3290	—	»	»	»
od 22. prosinca 1855 br. 5287	Cerje i Šeketin sa 27 3/8 kmetskih naselbinah	Samuel i Maria Kovačocy	10950	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 14. siečnja 1856.

Novak. **Fohn.**

Br. 872. (Izv.—32) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda našičkog s ovim se do znanja stavlja, da na prošnju naslie dnikah Katarine Tandler, dne 28. veljače 1855. u Našicah preminuvše bez oporuke, odlukom od 10. siečnja 1856. br. 872. 1855. dožvoljena je sudbena prodaja kuće pod br. 118. skupa s bašćom procienite na 600 fr. sr., u Našicah ležećom na istu ostavštinu spadajućom, ter rok iste na dan 1. ožujka 1856. o 9 satih prie podne u miestu Našice stávit.

Pozivlju se ovim svi, kupiti želeći na prenaveđeni rok, s tiem da uvieti dražbe kod ovog c. k. kot. ureda uvidieti se mogu.

U Našicah, dne 10. siečnja 1856.

C. kr. kot. ured kao sud našički.

C. k. kot predstojnik.

Br. 4765. (Izv. 26) (3—2)

Oglas

radi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud u Osieku, stavlja do obćega znanja, da je c. k. zemaljsko povierenstvo za raztereóenje zemljišta u Hèrvatskoj i Slavonii u smislu carske naredbe od 2. ožujka 1853. a) g. grofu Karlu Eltz, za dobro Vukovar, u osiečkoj županii, kotaru vukovarskom, ležeće presudom od 17. studenoga 1855. br. 4789. odštetnu svotu od 385,855 for. sr., od koje glavnice kamate počimlju teći od 1. svibnja 1856. b) g grofu Ladislavu Pejačeviću, senior za njegovo dobro Podgarač, u istoj županii presudom od 18. prosinca 1855. br. 5206. odštetnu svotu od 22,410 fr. kamate takodjer od 1 svibnja 1856. konačno dopitala.

C. k. županijski sud izdaje dakle polág car. patenta od 16. siečnja 1854. sliedeći poziv:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice, i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih pismenih izkazah i prijavljenjah ustanovljuje se rok ad. a) do 15. ad. b) do 25. travnja 1856. zaključeno.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište na dan ad. a) 25. ad. b) 30 lipnja 1856 u 9 satih prie podne pred ovo c. k. sudište odredjuju, kojim ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi il prijave u propisanom roku predloženi jesu tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u prijašnje stanje miesta neimade.

C. kr. županijsku sud.

U Osieku 20. prosinca 1855.

Br. 1218. (Izv. 31). (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured moslovački kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 18. prosinca 1855. bez oporuke preminuvšega Franje Fleta iz Popovače štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 3. travnja 1856. u 9 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah iста izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured kao sud u Moslovini dne 25. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik:

Tomašić.

Br. 248. i 249. (Izv.—45) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljsh za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
			fr.	kr.			
8. siečnja 1856. br. 5424.	Orahovica 25 $^{3}/_{8}$ naselbinah	Ladislaus Delimanić	5937	30	1. svibnja 1856.	30. travnja 1856.	1. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
8. siečnja 1856. br. 16.	Feričance 178 $^{31}/_{32}$ naselbinah	Petar i Dragutin Mihalović	37,951	52 $^{2}/_{4}$	"	30. travnja 1856	2. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključeno biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište *svi* oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok *izročni*, *doći* imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju *bit* smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Osieku, dne 1. veljače 1856.

N. 8755. (Izv.—43) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Trebunale Circolare in Fiume, vengono eccitati tutti quelli, che come creditori, professano un credito verso l' eredità di Maria Lenaz Franovaz, vilica e già domiciliata in Plasse, località presso Fiume, morta li 6 Dicembre 1853 con testamento, a comparire innanzi questo Giudizio il giorno 4. Marzo a. c. per insinuare e dimostrare le loro pretese, od a produrre sino a quel giorno le loro instanze in iscritto, sotto comminatoria, che altrimenti, in quanto non sieno muniti di diritto di pegno, non competerà loro alcun altra pretesa sull' eredità, qualora questa venisse esaurita col pagamento dei crediti insinuati.

Fiume, 31. Dicembre 1855.

Avviso di Concorso.

Presso la Deputazione di Posto e sanità Marittima in Curzolla si è reso vacante il posto di guardiano d' Inspezione cui va anneso il soldo d' anni Cento ottanta od il pausciale di montura d' anni fiorini 24.

Chiunque intende aspirarvi presentará entro tutto 20. Febrajo p. o. al Governo Centrale Marittimo la documentata sua supplica comprovando la sua eta, l' illibata condotta morale e politica, i servigj, anteriormente prestati, la piena idoneitá al posto optato e la cognizione di lingue che eventualmente possedesse.

Dichiarerá inoltre se si trova in parentela od affinitá con altri impiegati od inservienti presso la sudetta Deputatione. — Dall' J. R. Governo Cent Marittimo.

Trieste li 20. Gennajo 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—15) (3—2)

U miestu Resnik

od grada Zagreba jedan sat daljine, ponudjava se na prodaju kuća pod br. 19. sa črepom pokrivena, s tri sobe, pivnicom, vèrtom i oranicom zemljom. Obširnia mogu se saznati kod istog gospodara kuće u Resniku.

(Dp.—18) (3—1)

U c. k. brodsko-graničarskoj pukovnii.

U šatničkom miestu „Županje" zvanom, daje se iz slobodne ruke jedna gostionica sa pravom „ciméra" jednom bašćom (vèrtom) i svim prestalištima na prodaju.

Obširnia mogu se saznati u istom miestu „Županje" (pošte Vèrpolje) pod br. kuće 90. kod T. J

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIDU DANA 20. VELJAČE 1856. Broj 42.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzam i nedielja i praznik na čitevom — istih polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebr. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; s zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linije 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjim kabinetskim pismom od 13. t. m. c. k. izvanrednoga poslanika i ovlaštenoga ministra kod kraljevskoga španjolskoga dvora Franju grofa Kuefstein-a najmilostivie naimenovat svojim vèrhovnim dvorskim maršalom.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je vlastoručno podpisanim diplomom c. k. pravoga tajnoga savietnika i miestodèržca u dolnjoj Austrii, dra. Josipa Vilelma Emmingera kao vitesa cesarskoga austrianskoga reda željezne krune I. razreda shodno ustanovama ovoga reda najmilostivie podić u baronski stališ austrianske cesarevine.

Raspis ministarstva financiah i vèrhovnega zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj.

(Dalje.)

§. 5. Dèržavne i privatne srećke zajmovne. Zajmovi dèržavni skopčani sa žriebanjem, ili i privatni zajmovi postojeći uz privolu vlasti nadležne i skopčani sa žriebanjem, a tako i srećke, zadužnice, dionice, parciali ili ine dionice nespadaju kao zajmovi medju lutrije i igre na sreću, pomenute u §. 4.

§. 6. Iznimka. Taksa. Robu, dragocienosti i stvari (§. 4. sl. h) dopušteno je izigravati samo onda, kada k tomu lutrijska direkcia bečka ili ces. kr. lutrijske uprave podiele uredovnu dozvolu, pošto se najprie položi taksa od deset na sto od svega iznoska, koi se imade dobit izigravanjem. Ova desetpostotna taksa imade se odmah, kako se podieli dozvola uredovna, položit u gotovu, i nesmiju ju nikad povratit uredi lutrijski, bilo izigravanje učinjeno u istinu ili zanemareno i tražile ju stranke pod izlikom kojem mu drago.

§. 7. Granice dozvole za izigravanje. Dozvoljena izigravanja slobodno je priredjivat samo pod onimi uvieti, pod kojimi biehu dozvoljena, i nije dopušteno, načinom kojim mu drago, prekoračivat granicah dozvole zadobljene.

§. 8. Prekèršaj propisah o igrah lutrijskih. a) Dovèršeni. Propise postojeće o igrah lutrijskih (§§. 2, 3, 4, 6 i 7) prekèršuje onaj, koi proti ustanovam paragrafah gori navedenih bez dobivene dozvole učini sliedeća:

a) ako poduzima ili priredjuje lutriju kakovu ili igru kakovu na sreću (§§. 2 i 4), ili pokretne ili nepokretne [illegible] izigrava, ili ih izigravanju podvèrgava posredstvom koje lutrije;

b) ako sabira uložke za zabranjene lutrije (§§. 2 i 4);

c) ako nepovlašteno sabira uložke za žriebanja lutrije, priredjene na račun blagajnice dèržavne (§. 1.);

d) ako budući namiešten da preuzima uložke u lutriju na račun blagajnice dèržavne (§. 1.), nepovlašteno prima uložke na račun tretjega koga;

e) u inozemsku igru lutrijsku (§§. 3 i 4.), ili ako kod kojega sabiratelja uložakah lutrijskih za inozemske igre lutrijske, bila igra upravljena na koje ovozemsko ili inozemsko žriebanje lutrijsko

aa) čini uložak, ili

bb) srećku kakovu ili uložnicu igre lutrijska inozemske nalazeće se pod zabranom, ili u obće kakovu izpravu, odredjenu da utemeljuje zahtiev kakov na dioničtvo u lutrijskoj igri inozemskoj, nalazećoj se pod zabranom, budi odsvoji budi si nabavi;

f) ako u slučajevih, u kojih je podieljena dozvola za igru lutrijsku (§. 6.), prekorači granice ove dozvole. (§. 7).

§. 9. b) Pokušaj. aa) Prekèršajah pomenutih u §. 8. sl. a), b), c), d). Prekèršaji pomenuti u §. 8. sl. a), b), c), d), kazne se ne samo onda, kad se u istinu počine, nego takodjer i onda kad budu pokušani.

Kao pokušaj imadu se smatrat oni čini i propusti, koji se ukazuju kano početak izvedenja kojega prekèršaja, ili kao takova priprava koja je potrebna da se izvede koi prekèršaj, ako t. j. nebude nikakove zaprieke izvanjske, nego koja radi izvanjske zaprieke slučajno nastavše ili radi nemoći osobe, koja pokušava počinit prekèršaj, nije mogla dospieti dotle da se ovèrši prekèršaj.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin, 15. veljače. Cesarski ruski punomoćnik grof Orlov došo je jutros ovamo i večeras će svoj put nastavit prieko Frankfurta u Pariz.

Turin, 16. veljače. U odsutvanju turskoga poslanika Mehmed-Džemila, koi je otišo u Pariz na konferencie, vodit će g. Mussuris poslaničke poslove. Komore su jučer dale banket na čast generalu Alfonsu Lamarmori, na koi je pozvato bilo 600 osobah.

Pariz, 17. veljače. Cesarski austrianski ministar izvanjskih poslovah grof Buol i Clarendon prispieli su jučer ovamo. Tvèrdi se uredovno, da nije istina, da je carica savieta tražila kod inozemskih liečnikah i kažu, da neće nijedan inostrani liečnik pritoman biti kod poroda.

Austrianska carevina.

— Od Njeg. velič. došla je već do ministarstva uredba, da se znamenito umnože organi lombardijske gubernie i da se popravi organizacia praviteljstva. Kao što se glasa, ujedno će se rasprostranit milost na sve buntovnike od god. 1848.

— Njeg. eks. g. popečitelj inostranih dielah grof Buol, koi je večeras — 12. veljače — [illegible]o, imao je najprie audienciu kod Njeg. [illegible] Kao što čujemo, ta su punomoćja vèrlo obširna.

— Već je štampan zvanični naputak na novo urbarialne sudove u Ugarskoj. Pravo zahtievati urbarialnu izpravu, prestaje po tom mieseca lipnja 1857.

Beč 14 veljače. Danas nam dostavi ovdešnja c. k. ekspedicia novinah spisak novi inostranih novinah za g. 1856., koje ulaziti mogu u Austriu. Odmah potražimo sèrbske listove i nadjemo, da „sèrbske novine“ izlaze sedam putih u sedmici (na ½ tabaka omanja) i da im je godišnja ciena 25 fr. 10 kr. t. j. 10 fr. srebra, a 15 fr. 10 kr. u banknotama! Šumadinka veli izlazi dva put u sedmici, i stoji godišnjih 11 fr. 48 kr. t. j. 9 fr. 40 kr. u srebru, a 2 fr. 8 kr. u banknotama. „Zvanični list [illegible] Sèrbie“ izlazi jedan put u sedmici i stoji godišnje 2 fr. 15 kr. [illegible] fr. u srebru a 15 kr. u banknotama. (Svetovid.)

Turska.

Pera, 28. siečnja. (Obće nov.) Čujem iz dobrog izvora, da se ovih danah očekuje knez Štirbei, da ličnim prisustvijem svojim osujeti spletke lorda Stratforda, koi bi rad da toga kneza smakne. Da li će knez u namieri uspiett, težko je reći naprvo, budući da su Moldavci i Vlasi razdieljeni na stranke, no po svoj prilici naći će knez kod c. k. austrianskog i francuskog poslanika najsilniju podporu. — Glas o miru porazit će špekulante u Kamišu i Balaklavi, koji su došli tamo u gèrdnom broju, i nesmisleno navukli silnu robu. Njima predstoji izviestna propast jer je konkurencia velika, a i roba je po većoj časti jeftinia, nego u Engleskoj i Francuskoj.

Rusia.

Petrograd, 1. veljače. (Wanderer) grof A. Teodor Orlov neka se nepromieni sa drugim grofovima. Ovaj je član dèržavnog savieta i general konjaništva. Ovo je onaj isti, koji je upravljao god. 1840. ekspedicoiom ruske vojske i blizu Carigrada na suvo izišao bio, da brani Sultana protiv Mehmed-Alii. Rusia zahvaljuje mirnom i obazrivom povedenju njegovom, što nije bilo tada sukoba sa zapadnim silama. Nikada nije on odobravao postupka Menšikova.

— „Sieverna Pčela“ presmatra jednako predmet tičući se gvozdenih putevah. Planovi, o kojima govori od časti su poznati. Najprie će se po svoj prilici preduzeti gradjenje velikog južnog gvozdenog puta od Moskve prieko Tule, Orela, Kurske, Poltave i Herzona u Odesu, na koi konac već su svèršeni prediduci poslovi. Potreba tog puta pokazala se kao najnuždnia. Pri ovoj željeznici najviše se u vidu dèrži vojnička polza, jerbo ovaj neposredni savez juga sa sieverom, pa još kroz varoši, koje nisu nablizu kao što je slučaj s Petrogradom i Odesom, neće biti onako polezan za unutèrnju tèrgovinu, kao što će biti put izmed zapada i istoka od Rige, koja će postati pristaništem za izvoz od neizmierne znamenitosti po do Volge, gdie će biti Saratov glavno tèrgovačko miesto za proizvode sieverno-istočnih provinciah.

Petrograd, 7. veljače. Jučer je bilo vienčanje Nj. c. k. visostih velikoga kneza Nikolaja s velikom kneginjom Aleksandrom Petrovnom. Cesarskom zapoviesti izdatom istoga dana naimenovan je veliki knez Nikolej Nikolajević generalnim adjutantom carevim i glavom Aleksandrijske regimente husarske, koja će odsad nosit ime velikoga kneza, a ostale časti, koje je imao dosad, zadèržat će i nadalje. I veliki knez Mihailo Nikolajević takodjer je naimenovan generalnim adjutantom carevim sa zadèržajem svoje predjašnje časti kao general topništva. Zatim su istom zapoviesti Nj. visosti princ Nikolaj Oldenburški od drugoga poručika na poručika regimente preobraženske tielesne straže a princ Aleksander Oldenburški od zastavnika na poručika iste regimente pomaknuti.

Ratni ministar knez Dolgorukov oglasio je carsku zapoviest, neka se svi u sadašnjem ratu znatno ranjeni štabski i nadoficiri odrede u vojničke škole, jer se tamo mogu najlaglje štedit i zajedno podat će pitomcima živi primier samožèrtvovanja i ispunjavanja dužnostih. — Medju ukazima „Senatskih novinah“ nalazi se jedan, kojim se odredjuje 11.000 rubaljah za utvèrdjivanje obalah od luke Arhangelske.

Njemačka.

Berlin, 8 veljače. (Obće nov.) Premda se stvada bèrzo stupa k miru, ipak se živo čine ratne priprave u Engleskoj, Francuskoj i

Rusii. Svaka se od dotičnih silah boji, da nebi štetovala za vrieme, dok se čine riešavajući dogovori mira. Čoviek mora misliti, ako je jedna od triuh silah osviedočena, da druge obe imaju iskrenu volju mir zaključiti, da će se sve tri čuvati od troškovah za rat na istočnom moru. Za čudo je Berlin jedina varoš, gdi se sumnja, da će biti postojana mira. Ovu istinu priznaju već i u Parizu i Londonu, jerbo tamo misle, da mi ovde bolje poznajemo namiere Rusie.

— U kneževini Valdeku moraju novine po savezničkom zakonu da plate 500, 1000 i više talirah kaucie; ali tamo neizlaze nijedne novine.

Franceska.

Pariz, 6. veljače. (Obće nov.) Da bi se uskorile predstojeće konferencie, savezne sile od 2. prosinca namieravaju dèržati se pismenog puta, a na Bečkim konferenciama izključno se upotrebljavao ustmeni put. Počem se dakle pèrvi formaliteti svèrše, stavit će se u jednu zajedničku notu sve i sva, što pomenute sile u pravim preliminariama staviti žele. Ta će se nota punomoćniku ruskom podnieti da ju primi, budući se punim pravom očekuje, da će on od svog dvora biti najobširniem punomoćjem obskèrbljen. Zapadne sile protivit će se odsudno, ako se smisli dognati stvar samo da se dalje javi, budući da ruskom caru i tako pravo pripada potvèrditi ili nepotvèrditi preliminarie, koje njegov punomoćnik podpisao bude. Koliko se god namierava, pitanje mira ili rata bèrzo okončati, toliko se opet stara Napoleon III. da ublaži uviete mira.

Iz pouzdanog izvora doznajemo, da je n. p. treća točka od saveznih silah već tako načinjena, da se neće uvèrstiti Nikolajev medju ona pristaništa, kojih se radilnice brodovah imaju porašiti. Očevidno je tim caru put razkèrčen, da se može s poštenjem pogadjati. Francuski car sudi o tome pravo, govoreći tko hoće mir da utvèrdi, treba da Rusii poda možnost, da ga primi. Ovo su rieči, govorene Napoleonom prema engleskom poslaniku lordu Kovleju, a grof Valevski ponovio ih je u svojim depešama na grofa Persinija. Opetujemo ako Rusia zaista izkreno želi mir, naći će da je u Parizu sve pripravljeno, da nemože bolje biti.

Pariz, 13. veljače. Baron Brunnov, koi je sinoć, kao što je već javljeno, ovamo došao odseo je u palači ruskoga poslanstva.

U posadi od Pariza i u području istoga grada biva od niekoliko danah mnogobrojna promiena vojske.

Jamac novinah „Avenir" osudjen je na tri mieseca zatvora i 100 franakah globe zbog pobuniteljnih članakah i morat će sada još zbog tiskarskoga prestupka stavit se pred sud.

Od ostavke švejcarske legie u Šletštatu opet je otišlo u Englesku do 400 momakah. Ondešnja pisarnica za kupljenje vojske nastavit će medjutim na svaki način svoj posao.

— **Pariz**, (Oest. Zeit.) U tulieriama dèrže gotovo svi, da će carica do 20. ožujka, može biti baš taj dan poroditi, kada se je rodio i kralj od Rima. Ako bi se slučilo, da se Princ rodi, mnoga bi tolkovanja 20. ožujka proizišla.

Ima niekoliko miesecih, da je zavladala medju gospodjama porodiljama neka zaraza, te od nje umiru. Pridvorni liekari savietovali su Caru, da bi dobro bilo, kad bi Carica zbog tih okolnostih išla u S. Klu da tamo porodi. No Car je s Caricom odbio taj predlog, govoreći da važe zakoni umiranja kako za druge ljude tako i za Cara, i da je najbolje u takvim slučajevima uzdati se u Božju obranu. Carica će dakle ostati u tulieriama. Ja sam danas posietio sobe u dolnjem katu. One graniče neposredno sa kabinetom carskim, i bit će priredjene za novorodjeno diete. Skoro će se tu namiestiti prekrasna kolievka poklonjena Carici od Pariške varoši. Kolievka će stati na 200,000 franakah.

Velika Britania i Irska.

— Kao što „Špektator" javlja, uveo je veliki arhivar u kancelarii vèrhovnog suda u Londonu, g. Džon Pomili u svom odsieku novost, koja pobudjuje veliko udivljenje. On je naime u kancelarii dèržavnoga arhiva pisarom naimenovao jednu ženu. Ova nova „činovnica" udata je i imade 4 diece. Ovo je pèrvi slučaj, da u Engleskoj žena opravlja javno zvanje.

Amerika.

— Kad je bivši portugizki poslanik u Rio-Janeiru g. Ildefonso L. Bajard 25. siečnja t. g. u Lisaboni oko 11 satih u veče iz kasine kući išao, opali nietko iz njegove kuće pušku, i ubije ga. Jedan služiteljah njegovih, komu je isti ostavio novacah u testamentu, stoji pod sumnjom, da ga je on ubio.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

III.

(Dalje.)

„Posao miešovitih brakovah uredjen je u Austrii već odavna. Šte je Pruska poslie žestoke borbe s katoličkom cèrkvom najposlie morala dopustit, o tom se je Austria bez borbe i bez buke s papom Gregorom XVI. na isti način pogodila i to je uvela kao zakonito pravilo već pred 14. godinah. O tom nije imao konkordat ništa ustanovit, ništa promienit."

Ako bi još tko sumnjao, kako se ovo shvatjenje stvari slaže s preimućstvima dozvoljenim naročito u 1. članku konkordata, odriešuje nas jedan frankfurtski list („Frankfurter Post-Zeitung" od 8. prosinca) od svakoga daljega truda sliedećim razjašnjenjem o položaju stvari upravljenim na berlinski „Zeit": „O preimućstvima prema ostalim u Austrii priznatim vierozakonskim družtvima, nema u Konkordatu, koi ih se u ničem netiče, ni iz daleka govora i tko tako tumači njegov pèrvi članak, taj radi podpunoma samovoljno."

U istom, kao i u svemkolikom konkordatu nedozvoljuju se katoličkoj cèrkvi nikakova prava kamo li preimućstva nad drugim zakonito priznanim vierozakonskim družtvima. Pod preimućstvima nerazumieva se ništa drugo nego jedino visoko odnošenje katoličke cèrkve prema dèržavi a ne prema evangeličkoj cèrkvi u Austrii. Na istom miestu pravedno se navodi, što se „samo uprave protestantah u Austrii u cèrkvi i školi tiče, da su ti istu u većoj mieri posiedovali i da ju posieduju, nego u većoj strani protestantskih zemaljah, gdie ista dapače jedino počiva u glavi dèržave kao vèrhovnom zemaljskom biskupu.

IV.

Još su drugu točku iz konkordata iztèrgnuli, da povećaju brige protestantah. To je deveti članak konkordata, koji radi o „knjigama opasnim vierozakonu i ćudorednosti." Kakve strašne misli o sadèržaju i posliedicama ovoga članka nastoje stanoviti listovi da razprostrane, neka pokaže sliedeći sastavak iz jednoga mnogo čitanoga sievero-niemačkoga lista. Tamo se nalazi jedan dopis iz Beča, koi glasi kako sliedi:

„Polag konkordata mogu biskupi nam Austriancima sada propisat, koje knjige smijemo čitat a koje ne. Oni će rado ukupne protestantske knjige i veću stranu belletrističnih knjigah, novinah, da istu bibliu zabranit, od koje su itako mnoge već oduzeli i sažgeli. Da dopusti to dèržava? Svakako mora ona to učinit, ako hoće da se konkordat po slovu izpuni. No kakva egipatska tmina zavladat će tada za mala na polju prosviete u Austrii! A smije li katolički klerus i protestantima priečit, da traže u prosvietjenim protestantskim spisima prosvietu, hranu za razvitak svoga duha?"

„No na kakav način mogu se takove knjige pribaviti, — ako njihov uvoz jedino zavisi od dobre volje više rimskih biškupah?" Tako „Leipziger Deutsche allgemeine Zeitung" (4. pros. 1855); i slično drugi sievero-niemački listovi. Sada nastaje pitanje, nisu li ova strašila samo slike proizvedene laživom misli? Vriedno bi bilo stvar tečnu izpitu i mirnu uvažavanju podvèrći.

Ponajprije, kako glasi upitni članak konkordata? Njegov sadèržaj jest sliedeći od rieči do rieči: „Nadbiskupi, biskupi i svi ordinari izvèršivat će moć pripadajuću im podpunom slobodom, da knjige, koje su opasne vierozakonu i ćudorednosti, naznače zabacnim, i da vierujuće odvrate od čitanja istih. No i vlada gledat će da svakim sriedstvom odgovarajućim svèrsi preprieči, da se takve knjige nerezprostrane u carevini."

„Ovaj članak sastoji iz dva diela, pèrvi radi o pravu pripadajućim biskupima, a *drugi* o onom, šta vlada namierava učinit."

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 19. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$83^{5}/_{8}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93^{1}/_{4}$
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$84^{1}/_{2}$
dto	» $4^{1}/_{2}$%	$73^{1}/_{8}$
dto	» 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$93^{1}/_{2}$
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	$48^{1}/_{2}$
dto	» $2^{1}/_{2}$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		227
» » » » » 1839, » 100 »		$135^{5}/_{8}$
» » » » » 1854, » 100 »		$105^{1}/_{2}$
Bečko-gradski banko	sa $2^{1}/_{2}$%	104
» » »	» $2^{1}/_{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$83^{1}/_{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$78^{1}/_{2}$
Bankovne dionice komad po		1034
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$498^{3}/_{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		350
dto dto s plaćanjem na rate		381
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.		2585
» bečko-glogničke željeznice » 500 »		
» šoprunsko-malobečke » » 200 »		
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »		295
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »		
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »		
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		688
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »		$457^{1}/_{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	86
Augsburg za 100 for. current	»	104
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$102^{3}/_{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	$124^{1}/_{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	76
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$106^{1}/_{2}$
London za 1 funt šterlinga	»	10-10
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$104^{5}/_{8}$
Marseille za 300 frankah	»	$121^{3}/_{8}$
Pariz za 300 frankah	»	$120^{3}/_{4}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	$109^{1}/_{4}$
Bukurešt za 1 forint	parah	262
Carigrad za 1 forint	parah	475
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$9^{1}/_{4}$
Srebro od 18. veljače	$5^{3}/_{4}$

SLUZBENI LIST.

Br. 11. (Izv.—47) (3—3)

Poziv.

U miestu Radovan, u župi Bela, županii i kotaru varaždinskom ležaćoj ustanovljena je učitelja i organiste služba sa godišnjom 200 fr. sr. plaćom, $1^{5}/_{8}$ rali zemlje i stanom, za koju natiecati želeći, neka molbenice svoje, sa propisanimi sviedočbami najdulje do 31. ožujka t. g. ili k miestnomu župniku, ili k nižepodpisanomu dostaviti izvole,

Biškupec, dne 11. veljače 1856.

Blaž Švelić,
okružja dol. varažd.
učionah nadziratelj

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. — U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 21. VELJAČE 1856. — Broj 43.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene objave opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasiti posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj.

(Dalje.)

Ovakovi pokušaj kazni se samo u toliko, u koliko izvèršenje prekèršaja nije izostalo po volji prekèršitelja ili slučajem, nego pozornostju urednikah i poslužnikah dohodarstvenih ili dielovanjem inih osobah upravljenim na preprečenje prekèršaja. — Ako je prekèršitelj imenito u kojem slučaju §. 8., sl. a), b), c), d), primio jedan ili više uložakah, tad imade se prekèršaj smatrati za izvèršen, akoprem radi slučajnih zapriekah, radi nedostatka potrebitih uložakah po slobodnoj volji prekèršitelja, ili radi odkritja prekèršaja, učinjeno prie nego što bi se igra bila morala obdèržavati, igre nije ni bilo.

Nego ako su u slučajevih §. 8., sl. a), b); c) još prie nego što se odkrije prekèršaj, i prie nego što nadodje rok odredjen za igru, podpuno povratjeni bili svi uložci, i ako se po dobrovoljnom dogovoru prekèršitelja i igrača sasvim razvèrgne poduzetje, tad neima miesta kazni.

§. 10. bb) Prekèršajah pomenutih u §. 8. sl. e). Krivcem pokušenih prekèršajah, pomenutih u §. 8. sl. e), čini se onaj i imade se kazniti, koi srećku, uložnicu ili u obće za utemeljenje zahtieva na udioničtvo u igri služeću izpravu inostranih zabranjenih igarah lutrijskih ili inostranih sakupiteljah od uložakah lutrijskih:

1. pošalje na prodaju u dèržavni okoliš, ili
2. iz inozemstva u tu svèrhu naruči, da ih ili razpača u ovozemstvu, ili kupi za sebe,
3. koi poslanu si ovakovu izpravu ili ponudjenu kupljenja radi pohranjuje, a neuništi je onako kao što je propisano, niti je nepreda vlasti, ili
4. ponudja ju drugim, da ju kupe.

Pokušaj u slučajevih pomenutih u 1, 2, 3, 4 imade se kazniti u toliko, u koliko izvèršba prekèršaja (§. 8, sl. e) nije izostala po volji prekèršitelja ili slučajem, nego pozornostju dohodarstvenih urednikah ili poslužnikah ili dielovanjem inih osobah upravljenim na preprečenje prekèršaja.

§. 11. Kazni a) Prekèršajah §. 8. sl. a) b). ako igra spada medju takove igre, koje se mogu dozvoliti. Koi učini ili pokuša učinit prekèršaj pomenut u §. 8. sl. a), b), imade se, ako igra spada medju igre pomenute u §. 6., koje se uz namirenje stanovite takse mogu dozvoliti, kazniti sa peterostrukim do petnaesterostrukim iznoskom takse one, kojoj se je uklonio ili pokušao ukloniti.

Kod znatnih okolnostih olakotjujućih, koje se nepobijaju protustavnimi okolnostmi otegotjujućimi, navlastito ako se od srećakah nije posve ništa prodalo, ili ako srećke većom stranom nebiehu razprodane, ili ako dobitci biehu jurve igračem izdani prie, nego se odkrije prekèršaj, može se s obzirom na korist, koju je prekèršajem zadobio prekèršitelj, ublažiti kazan do dvostrukoga iznoska podatka pomenutoga.

§. 12. b) Prekèršajah §. 8., sl. a), ako igra nespada medju takove igre, koje se mogu dozvolit po §. 6., zatim prekèršajah §. 8. sl. c). Koj učini ili pokuša učinit prekèršaj pomenut u §. 8. sl. a), b), imade se, ako igra nespada medju igre takove, koje se uz položenje takse mogu dozvolit (§. 6.), s obzirom na obseg, u kojem se je igra činila ili imala činiti, zatim s obzirom na svote po istoj sakupljene a i na ostale otegotjujuće i olakotjujuće okolnosti:

a) u onom slučaju, kad na javnih miestih, cestah ili ulicah, u kèrčmah ili kazalištih ili na inih javnih razveselištih biaše igra obdèržavana, priredjena ili javno obznanjena budi pribitjem budi prozovom, kaznit sa dvadeset i pet do petsto forintih;

b) a u ostalih slučajevih sa deset do dviesta forintih.

Ovoj kazni imade miesta i za prekèršaj pomenut u §. 8. sl. c).

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Kotoru, 16. siečnja. Tek sam jučeranje moje pismo zavèršio i odpravio na poštu, na jednom s vèrh Praćišta (izviše kotorskog briega), cèrnogorske duge šarke i djefdèrdani kroz padajući pljusak zapucaše, oglasujući, da cèrnogorski svietli knez Danilo sa svietlom kneginjom Darinkom u Kotor slazi. Ljubopitni narod, gomilama k cèrnogorskim vratima taj čas pohèrvi, da visoka ta lica predusrete i vidi. Na kneginju Darinku najviše narod oči svoje bieše upro. Ona dojahavši do samih vratah gradskih, hitro s konja svoga sidje i sa knezom i svom svitom u grad dodje. Konak im je bio spravan kod c. k. okružnoga kapetana g. kavaljera Dojma, koi u carskoj uniformi svietla lica na vratima konaka svog primi, i uz stube u salu odvede. Dok su knez Danilo i kneginja Darinka u konak odsieli, narod se pred konakom nagomila. Kako su svietla lica malo odmorila se i na obied siela, muzika zasvira, i svirku svoju po obiedu zavèrši. Jutros pri kretanju paroplova, opet narod dovèrvi, da vidi kneza i kneginju. Oni iz konaka izidju, sprovodoni c. k. okružnim kapetanom, garnizonskim štabom i silnim narodom, dok najposlie izvezoše se i na paroplov. U sviti kneževoj pet je senatorah, njegov pobočnik g. Vuković, perjanik i dva kapetana, i niekoliko poslužiteljah, koji sa njim idu. G. Medaković dèržavni sekretar na kratko vrieme ostat će ovdie, i opet vratit će se na Cetinje.

U Tèrstu, 21. siečnja. Danas u 3 sata po ponoći došao je parobrod iz Dalmacie, i u njemu Nj. svietlost knez cèrnogorski i kneginja.

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Ljudevit, koi je jur odprije poznavao Radovića, štovao ga je veoma, a to ne samo radi poznate njegove vieštine i znanja, već ponajviše radi plemenita sèrca i srodnih s njime u mnogom obziru načelah. Pa zato se i sada razgovaraše tá dvojica vèrlo prijatno, te pošto bi tako zajedno došli bili pred kuću Mladenovića, oprosti se Ljudevit veoma sèrdačno sa Radovićem, očitujući istomu namieru svoju, kako će, čim kući dodje, izposlovati kod svoga otca, da u miesto starog nu lukavog i prevejanog Mužoderića, njega — najme Radovića — spajinskim fiškalom naimenuje.

Radović zatim posve veseo odè u varmedjsku kuću, da tamo preda svoje parnice dotičnom čuvaru, pa zatim da prisustvuje spravištu što se je iza inštalacie dèržalo pod predsiedničtvom novog vèrhovnog župana, dočim Ljudevit odè k Mladenoviću, koga uprav slučajno sa majkom i ćerkom zajedno kod kuće zateče.

Čoviek iole izkusan mogo bi bio odmah opaziti, da je Ljudevit došo osebitom niekom namierom, jer cielo njegovo dèržanje, inače neusiljeno i sèrdačno, bilo je danas niekako, reć bi, neobično svečano. To isto opaziše takodjer Mladenović i supruga mu, al neznaše pravo kako da si to protumače, jedina Anka slutila je odmah što je tomu uzrok, pa zato je skoro iza došastja Ljudevitova otišla iz sobe pod izlikom da malko prigleda što družina radi.

Ljudevit je zatim sakupio svu duševnu snagu svoju, te u kratko vèrlo ćutljivo nu ipak muževnim dostojanstvom razložio roditeljima Anke kako on ćerku njihovu ljubi odkako je pèrvi put opazi, nadalje kako je osviedočen o njezinoj ljubavi, a napokon kako bi jedina njegova želja i moljba u tom sastojala, da mu Anka bude njegovom ljubljenom suprugom, on pako time zetom milih mu roditeljah njezinih.

Pošto Ljudevit usta zatvori, nasta podulja stanka, jer Mladenović isto tako kao ni supruga njegova neznadoše odmah šta da mu odgovore, jer ih s nenadanog tog očitovanja Ljudevitova razna akoprem radostna čuvstva nadvladaše. Nu Mladenović razabro se ipak najprie, te Ljudevita prijazno opita, da li je dobro sve razmislio, budući je to svakako korak važan, koj može imati u buduće sliedstvah različitih, nu Mladenović se zadovolji, pošto ga Ljudevit uvieri, da je on jur sve dobro razmislio, da neobičaje nikad čuvstva iste tako kao ni načela svoja mienjati, i da će nakon mnogo godinah i u starije doba svoje — ako ga dotle Bog poživi sa Ankom — istu baš tako iskreno i sèrdačno štovati i ljubiti kao sada što ljubi prošenu dievojku.

Anka bude zatim dozvana, i pošto u sobu stupi, primieti odmah na licu roditeljah i Ljudevita, da je tù govor bio o stvari što se nje tiče ponajbliže i što je ona unapred jur slutila, pa zato joj zarumeni lice, te stidno oborenim očima pristupi k svojim roditeljima, koji muče nu suznim očima ogèrle i poljube ćerku i budućeg zeta svoga.

Ima kadšto časovah u životu, gdie duša čoviečja osieća, da joj na zemlji nije pravi stan, jerbo razkriljenim tada krilma hoće da poleti u pravu nu nepoznatu joj otačbinu, odkale sluti da je proiztekla i kamo — pošto svèrši zemski svoj tečaj — opet teži da se povrati. — Slična osiećanja posiete svakog poboljeg čovieka u riedkih onih časovih, gdie mu u dio padè podpuna zadovoljnost, te ga s toga rajska nieka ćut tad ublažava i uzhitjuje, dočim mu blaga sreća sjajnim svojim viencem vedro čelo kruni; al ima i časovah, gdie slična osiećanja posiete i onoga, kom se utèrne na stèrmoj sámim kamenjem i tèrnjem obasutoj stazi života zadnja luč nade na zemlji, gdie mu nepreostaje ništa drugo do gorkih suzah, težkih uzdisajah i kèrvavih ranah, što mu ih uzroči glogova kruna, kojom udes često običaje kruniti tieme ljudih izabranih.

Netreba nam tù kazati, u kojoj se od napomenutieh zgodah nalaziše Ljudevit, Anka i roditelji njezini.

Liep zaista i riedki prizor biaše to, jer je tù vidieti bilo kako njih četvero ljudih slave skladni i liepi sèrdačni savez, kojemu — kako oni tada misljaše — ništa na put stati nemože, budući je osnovan na čvèrstom temelju njihove medjusobne ljubavi i štovanja.

(Dalje sliedi.)

Oni su odšieli po svoj prilici u kuči. Kvelića, jer se vide pred kućom dva stražara. Koji su se na bregu desili, vidieli su obie ove visoke osobe, i kažu, da veoma dobro izgledaju. Knez i kneginja bavit će se ovdie neko vrieme, a možda će i dalje kuda poći. —

(Sèrb. Dnevnik.)

Nj. c. k. veličanstvo carica Maria Anna Pia poklonila je najmilostivie 100 for. u svèrhu, da se „cèrkvena musika za puk“ od Joh. Nepomuka Škraupa pribavi i medju sveštenička sjemeništa i učilišta za učitelje u Českoj razdieli za podučavanje i dalje razprostranjivanje.

Turska.

Iz Negotine u Sèrbii imamo ovo izviestje: Naše susiedne Turke jako je porazio glas, da su Rusi Kars osvojili i viču na saveznike bez miere i konca. —

Kopnom došavše viesti iz Carigrada dopiru do 7. t. m. „Journal de Constantinople“ od ovoga dana puni svoje stupce opisom bala danoga u palači francuskoga poslanstva, koi posietit udostojao se je sultan kao prie onu svetkovinu, koja je dana bila u palači engleskoga poslanstva. Franceske čete sačinjavahu pod zapoviestju jednoga generala i jednog obèrštara špalirah po ulicama od Pere do palače francuske, koje izvanjska strana bila je jasno razsvietljena. Stanovnici od Pere isto tako sjajno uriesili su izvana svoje kuće, mimo kojih je imao sultan prolazit. Prostor pred ulazom u Palaču poslanstva bio je baklama razsvietljen, koje su nosili vojnici sačinjavajući špalir. Tako kao u palači britanskoga poslanstva bile su i ovdie posebne sobe pripravljene za sultana, kamo je po najprie otišo, dokle nije stupio u prestolnu dvoranu od poslanstva gdi je sliku Napoleonovu dugo i pazljivo smatrao. S desna uz sultana stajahu turski ministri i veliki dostojanstvenici, s lieva poglavice europejskih poslanstvah; za gospoje diplomatičkoga zbora bila su pričuvana osobita miesta, sultan nosio je prieko carskoga plašta veliku vèrpcu legiè od časti. Izakako mu biahu dotične osobe predstavljene, otide sultan u dvoranu za ples, no tek onda siedne, kad opazi, da su već sve gospoje od diplomatičkoga zbora bile siele. Zatim su mu predstavili persianskoga poslanika, koga je veoma dobrohotno primio. Pošto je Nj. veličanstvo prisustvovalo balu dulje vremena, vrati se u prestolnu dvoranu, a zatim opet posieti dvoranu od plesa i ostavi palaču malo pred 11. urom, provodivši tamo podpune tri ure.

Visoka porta odobrila je ukinutje robstva i uvedenje biljegovine u Moldavskoj.

Polag viestih iz Krima od 2. t. m. Rusi su još uviek živahno pucali sa sievernih tvèrdjinah sevastopoljskih. Tuneske čete u Batumu malone uništene su boliestima.

Polag jednoga dopisa od 4. veljače iz Carigrada Omerpaša će za skora doći u Carigrad. Sva njegova vojska sastoji za sada od 80.000 momakah.

Rusia.

Kada prispie u Odesu glas, da je car primio predloge mira, razveseljeni stanovnici toga grada razsvietliše još isti večer svekolike kuće a na burzi bilo je vidit sliedeće rieči naslikane gorostasnim pismenima: „Živio car Aleksander II.! On posieduje ljubav i zahvalnost svojih narodah.“ — Još prije nego što je taj glas prispeo dobile su vlasti nove Rusie zapovied, da privremeno obustave novačenje.

U jednom dopisu u novinama „Allg. Ztg.“ iz Pariza od 17. siečnja stoji sliedeće:

„Ako Rusia pristane na uviete, kako su ih ustanovile zapadne sile, pobieda im je za cielo isto tako podpuna, kao što je bezdvojbena. Rusia mora da je slomljena fizično i moralno, kad se podvèrgava takovim zaktievima. Značaj carev na svaki način veoma je meken, neopirući se obćem razpoloženju, a na ovo moći ćemo iz tečaja razpravah s izviestnostju zaključit.“

U obziru na ovaj dopis pišu u istim novinama iz Petrograda koncem siečnja:

„Svakako može se uzeti, da u krizi političkoj, toli važnoj za svukoliku Evropu kao što je sadašnja, gdie se radi o sklopljenju mira, svaki organ štampe, koi ima iole prava zahtievat, da sviet o njem dèrži, da mu je stalo do ozbiljnosti i pravičnosti, mora nastojat, da obće mnienje uputi o stanju pitanja i da ga sačuva od krivih pojamah. To predpolažući odlučio sam se, moga običaja, da se nemiešam u dnevnu političku polemiku, odreći se iznimice, za upravit ove redke na vas, koje vam mogu služit za pravac u prosudjivanju toga, kako sada u Rusii misle. Navedena stavka Vašega pariškoga dopisnika sasvim je protivna istini. Mi imamo ovdie jednu stranku za mir a opet drugu i za rat. Posliednja broji mnogo privèrženikah u svim razredima i nema toga družtvenoga kruga, gdie nebi ista na glas izjavljala svoje nezadovoljstvo o tom što je car pristao na uviete za mir, predložene po zapadnim silama. Nemanjkaju ni demonštracie u tom smislu. Onomadne, istoga dana, kad je pèrvi službeni oglas o prihvatu zapadnih uvietah za mir izišao u „Journal-u de st. Petersbourg“ davali su na večer u ruskom kazalištu poznat domorodni komad pod naslovom „Dmitri Donski“ pa kod jednog u istom komadu dolazećega miesta, gdie se u rodoljubju i ratobornosti Rusah govori, i što se je moglo uzeti kao da smiera na sadašnje okolnosti, zamni kazalište tako obćenitim i neprestanim pleskom, da su igraoci za dobar čas morali prestat govorit. Iz učinjenicah gore navedenih, za izpravnost kojih mogu se pozvat na sviedočanstvo svih inostranacah ovdie nalazećih se, nadam se da ćete uvidit, da se nemože reći, da je ratna zgoda svietlu uplašila, već da je mnogo više hrabrosti trebalo za primit uviete od mira nego li odbacit ih; i da nije car Aleksander iz slabosti to učinio, već nasuprot da je time pokazao da je jedra značaja i da je ljubitelj mira, zato je sva Evropa dužna, da mu bude toga radi zahvalna.

Talianska.

Nj. Veličanstvo kralj od Sardinie predsiedovao je dne 13. t. m. u ministarskom vieću; u toj siednici povieren je ministru javne nastave dru. G. Lanzi za odbivanja grofa Cavoura medjutimno vodjenje uprave financiah.

Druga komora primila je aktivni preračun predloženi po ministarstvu za god. 1856 u siednici od 12.; u siednici od 13. primljen je passivni preračun u iznesku od 140.877.054 franakah.

Ministar unutarnjih poslovah dao je 12. turskomu poslaniku ručak, kojem su prisustvovali diplomatički zbor, ministri, general Lamarmora i najotmenii činovnici kraljevske kuće.

Grof Cavour otišao je dne 13. t. m. u Pariz (i prispeo je već tamo).

Jedno naselbinsko društvo kupilo je 80,000 hektarah dèržavnih dobarah na otoku Sardinii, da tamo utemelji velikih naselbinah.

Kako iz Napulja od 7. t. m. javljaju, naimenovan je direktor dèržavnoga ministarstva javnih radnjah, dr. Salvatore Murena sa zadèržajem pèrvašnjega svojega čina ministarskim tajnikom financiah.

Pogodba za brodarstvo i tèrgovinu medju Napuljom i Toskanom iztekla koncem prosinca p. g. produžena je do 31. prosinca t. g.

„Gazz. di Ferrara“ potvèrdjuje sada takodjer da se jedno družtvo za vodjenja željeznice medju Rimom, Jakinom i Bolonji sastavilo; indjiniru Escari povieren je glavno ravnateljstvo gradjenja, koje će se kako kažu skoro započeti.

U Parmi imao je knez de la Tour d' Avergne dne 11. t. m. čast Nj. c. Visosti ravnateljici predat svoje vierovno pismo kao ministar punomoćnik cara Francuzah kod parmezanskoga dvora. Dan zatim otišo je u Fiorencu, gdie je u istoj vlastitosti akreditiran.

Velika Britania i Irska.

Englezi se jako uzbuniše, što su im njina odnošenja prema sievero-amerikanskim dèržavama hèrdjava. Tome je povod suparništvo Englezah i Amerikanacah u gospodarstvu nad sredotočnom Amerikom. Boje se, da će se poslanici odazvati. Oni se istina još nadaju, da će biti dobro, ali tek nemogu da se straha otresu, pak pregovaranju Amerikanskima, da neće da popuste, kad su Englezi njima popustili. Iz svih znakovah daje se zaključiti, da stvari vèrlo ozbiljno stoje. Osobito se straše, da se neće Englezi i Amerikanci zadèrpnuti u mehikanskom zalivu, jer tamo ima engleskih ratnih brodovah, a Amerikanci su jako na Englezo ozljedjeni.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Rim, 12. veljače. Dozvoljen je izvoz od 50,000 rubbiah kukuruza do konca travnja. Izvozina ustanovljena je na 1. škudu od rubbie.

Kèrf, 15. veljače. Parlament odgodjen je od 1. ožujka do 1. svibnja t. g. Žito zanemareno.

Livorno, 16. veljače. Usiev stoji dobro. Žitari su uplašeni.

Napulj, 16. veljače. Kao što se čuje diferencia s Engleskom i Francuskom sada je podpunoma izjednačena.

Pariz, 18. veljače. „Journal des Debats“ doznaje, da će porta zahtievat razorenje Nikolajeva. Na to je niešto pala 3% renta.

London, 19. veljače. „Times“ kaže, da se ima ponajprije dozvolit samo 5 miliunah funtih sterlingah od predstojećega zajma, ostalih 16 miliunah zaiskat će se na koncu sessie, kancelar blaga dèržavnoga očekuje boljih uvietah, ako se sklopi mir.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 20. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . za 5%	83⅜
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . . » 5%	84⁹⁄₁₆
dto . . . . » 4½%	73⅛
dto . . . . » 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93½
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	49½
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227
» » » » 1839, » 100 »	135½
» » » » 1854, » 100 »	105½
Bečko-gradski banko . . . . . . za 2½%	104
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77⅜
Bankovne dionice komad po	1030
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	501¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	377½
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2680
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	295
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	685
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	462½
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice za 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	86
Augsburg za 100 for. current . . . . »	104¼
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	103⅛
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	124¼
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76⅛
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102⅛
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-13
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	104⅜
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	120¾
Pariz za 300 frankah . . . . »	121⅛
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	109¼
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	262
Carigrad za 1 forint . . . . parah	475
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	9¼
Srebro od 19. veljače	5¼

SLUŽBENI LIST.

Br. 1134 (Izv.—51) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina kao sud ovim obznanuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice, odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Mate Filkovića, u Strezoju pod br. 13 ležećih, i sudbeno u 105 fr. procienjenih, radi dužne glavnice od 11 fr. 42 kr. i pripadakah odredjena, da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek o podne od 12, do 2 sata na licu miesta u selo Strezoj opredinneljena.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti kao i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju, da to pravo do upitne prodaje prijave kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko, dne 12. siečnja 1856.

Nr. 1867/96. (VI.—3) (3—1)

Br. 1220. (48—Izv.) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda predgradskog, ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se na stran Andre Pocivašeka žitelja iz Vinogore:

a) Kuća pod jednim krovom, prociena 40 fr. kr.
b) Štala . . . . 20 » —
c) Dvorište i spašnik . . . . . . 20 » —
d) Oranica »Stutniško« $^1/_2$ rali . . . 20 » —
e) Oranica »Zaluka« 3. rali . . . . 120 » —
f) Oranica za ulicom 3. rali . . . . 60 » —
g) Oranica za »Zelnjaki« 1. ral . . . 60 » —
h) Oranica »Vèrhovki« 1 ral . . . . 60 » —
i) Livada »Zaluka« 1 kosca . . . . 70 » —
k) Livada pri Golubu 1 kosca . . . 70 » —
l) Tèrsje jednog kopača . . . . . 40 » —

U obćini vinogora ležeća, te navlastitost Mate Krivca, spadajuća pod procienbenu svotu 660 for. sr. uzeta, radi naplate duga 84 fr. 39 kr. sr. dne 3. ožujka pèrvi a drugi i posliednji put 3. travnja 1856, pa makar ji pod procienbe prie podne od 9 do 12 satih na licu zemlje sudbeno prodavati.

Uslied toga pozivlju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta tim dodatkom da će svaki kupiti želeći prie započete dražbe 50 fr. sr. jamčevine (vadiuma) položiti morati, dražbeni pako uvieti kod c. k. kot. ureda u javnom vremenu uvidieti se mogu.

Zajedno svikolici založno pravo imajući vierovnici imadu se do rečenog roka kod c. k. kot. ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razdieljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti mogla nebudu.

C. k. kot. ured kao sud.

U Pregradi, dne 8. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Br. 1254.

Oglas.

Visoka popečiteljstva unutarnjih poslovah i pravosudja jesu sporazumno odrediti pronašla, da u čitavom obsegu kraljevine Slavonie prama zločinstvu grabeži i paljenju upravito kratkosudno postupanje, i na zločinstvo umorstva i to ne samo na grabežne umorstve glede kojeg kao što i glede razbojničkog usmèrtjenja, koje se već u odreditom sa ovostranim odpisom od 3. prosinca p. g. br. 10.005 proglasu kratkog suda prama zločinstvu grabeži sadèržaje, nego takodjer prama zločinstvu potajnog, zatim prostog i naručenog umorstva protegnuti se ima. Koja visoka naredba uslied visokog odpisa popečiteljstva pravosudja od 31. siečnja t. g. br. 2257 čuvanja radi s tim dodatkom proglašuje se, da svaki, koi se poslie proglasa iste, krivcem potajnog, naručenog ili prostog umorstva učini, po strogosti kratkog suda sa smèrtjom kažnjen biti će.

C. k. predstojništvo županijske oblasti.

U Požegi dne 8. veljače 1856.

c. k. županijski predstojnik
Janković.

Br. 349. (Izv.—42.) (3—2)

Izrok.

Prigodom popisa momakah dužnosti vojevanja za godinu 1856. podpadajućih c. kr. kotaru valpovačkom obavljenoj, novačenju podvèrženim pronadjeni, nu odsutni:

Cifrić Jozo iz Petrevaca, br. kućni 168. poljodielac.
Torjanac Tomo iz Petrevaca, br. kućni 205. »
Feierbach Ivan iz Petrevaca —
Dorić Jozo iz Ivanovaca —
Hoffman Mišo iz Koške —

Dočim miesto njihovog boravljenja nepoznano bi bilo, s ovim se pozivlju, da se za miesec danah kod nadležnosti, dolepodpisanog c. k. kot. ureda s tim sigurnie prijave, što inače u smislu §. 35. vis. propisa za novačenje ustanovljenog protiv njimi postupano bude.

U Valpovu 31. siečnja 1856.

C. k. kot. ured valpovački.

C. k. kot. predstojnik:
Bojničić.

Br. 144 (Dp.—19) (3—1)

Izrok.

C. k. Zemski sud zagrebački stavlja ovim do znanja, da je u mienbeno-parbenom predmetu g. Josipa Freschera, zastupanog po g. odviet. Lavoslavu Šramu, proti g. Skenderu Šparbakelu, ovèrbena dražba pokućtva njegova dozvoljena, i to 6. i 20. ožujka 1856. preduzeti se imajuća, toga radi pozivlju se svi kupci, da istog dana u 10 satih prie podne u gornju Ilicu u kuću br. 570. u Zagrebu dodju, gdie se budu predmeti, dražbi izloženi uz gotov novac dosudili onomu, koi će najviše dati.

U Zagrebu 9. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 11. (Izv.—33) (3—1)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici ostavštinski.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 11. prosinca 1855. s oporukom preminuvšega kramara Mihalja Muhvića u sv. Ivanu pod kuće br. 31. obitavajućeg štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah dana 5. ožujka 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda podadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 25. siečnja 1856.

Predstojnik:
Car.

Br. 476, 623. i 624. (49—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne prèsude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 16. listopada 1855. br. 4331.	Šantavec sa $^3/_8$ kmetskih i 30 želiarskih naselbinah	Koloman, Julius i Josefine Mixić, zatim Roza grofica Oršić	1668	45	od 1. stud. 1855.	10. travnja 1856	na 10. lipnja 1856 u 9 satih prie podne
od 12. siečnja 1856 br. 70.	Grančari sa $^3/_8$ kmetskih naselbinah	Josip Suvić	1200	—	od 1. svib. 1856.	»	»
od 5. siečnja 1856 br. 4681.	Horvatičevina prie Martinci, takodjer Dubrava sa $2^1/_8$ kmetskih naselbinah	Stiepan i Antun Sente	1000	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izkljućene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 4. veljače 1856.

Novak. Fohn.

Br. 872. (Izv.—32) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda našickog s ovim se do znanja stavlja, da na prošnju nasliednikah Katarine Tandler, dne 28. veljače 1855. u Našicah preminuvše bez oporuke, odlukom od 10. siečnja 1856. br. 872. 1855. dozvoljena je sudbena prodaja kuće pod br. 118. skupa s bašćom procienite na 600 fr. sr., u Našicah ležećom na istu ostavštinu spadajućom, ter rok iste na dan 1. ožujka 1856. u 9 satih prie podne u miestu Našice stavit.

Pozivlju se ovim svi, kupiti željeći na prenavedeni rok, s tiem da uvieti dražbe kod ovog c. k. kot. ureda uvidieti se mogu.

U Našicah, dne 10. siečnja 1856.

C. kr. kot. ured kao sud našički.

C. k. kot predstojnik.

Br. 4765. (Izv. 26) (3—3)

Oglas

radi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

C. k. županijski sud u Osieku, stavlja do obćega znanja, da je c. k. zemsko povierenіštvo za razterečenje zemljišta u Hèrvatskoj i Slavonii u smislu carske naredbe od 2. ožujka 1853. a) g. grofu Karlu Eltz, za dobro Vukovar, u osiečkoj županii, kotaru vukovarskom, ležeće presudom od 17. studenoga 1855. br. 4789. odštetnu svotu od 385,855 for. sr., od koje glavnice kamate počimlju teći od 1. svibnja 1856. b) g. grofu Ladislavu Pejačeviću, senior za njegovo dobro Podgarač, u istoj županii presudom od 18. prosinca 1855. br. 5206. odštetnu svotu od 22,410 fr. kamate takodjer od 1. svibnja 1856. konačno dopitala.

C. k. županijski sud izdaje dakle polag car. patenta od 16. siečnja 1854. sliedeći poziv:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra ili pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama — ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.
4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854 stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražit izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju, — jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice, i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj.

Za podnešenje ovih pismenih izkazah i prijavljenjah ustaovljuje se rok ad. a) do 15. ad. b) do 25. travnja 1856, zaključeno.

Ujedno se za razpravu doznačnu ročište na dan ad. a) 25. ad. b) 30. lipnja 1856 u 9 satih prie podne pred ovo c. k. sudište odredjuju, kojim ročištima svi oni, po kojim u točkama 1. 2. 3. i 4. odredjeni izkazi il prijave u propisanom roku predloženi jesu tim sigurnie ili u osobi ili kroz punomoćnika doći imadu, čim u protivnom slučaju isti će se tako smatrati, kao da niti svoje izkaze ili prijave podnieli nisu.

Napokon se očituje, da proti promašenog roka ili proti izostaje od ročišta umieštenje u prijašnje stanje miesta neimade.

C. kr. županijsku sud.

U Osieku 28. prosinca 1855.

Nr. 50. (Izv.—34) (3—1)

Izrok

kojim se sazivaju Vierovnici ostavštinski.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 27. prosinca 1855. bez oporuke preminuvšega Josipa Pažića, krojačkog majstora i vlastnika kuće u sv. Ivanu pod br. kuć. 76. ležeće, štogod kao vierovnici tražit imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 5. ožujka 1856. u 9 satih prie podne, ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sue.

U sv. Ivanu, dne 30. siečnja 1856.

C. k. predstojnik:
Car.

Br. 248. i 249. (Izv.—45) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
8. siečnja 1856. br. 5424.	Orahovica $25^{3}/_{8}$ naselbinah	Ladislaus Delimanić	5937	30	1. svibnja 1856.	30. travnja 1856.	1. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
8. siečnja 1856. br. 16.	Feričance $178^{31}/_{32}$ naselbinah	Petar i Dragutin Mihalović	37,951	$52^{2}/_{4}$	»	30. travnja 1856	2. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu *parnicu*, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do *svèršetka* naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Osieku, dne 1. veljače 1856.

Br. 1038. (Izv.—53) (3—1)

Oglas.

Pošto bi razpisana pèrva javna dražba, radi razprodaje nepokretnostih, kuće naime i kućnog grunta u sv. Ivanu pod br. 4. procienjeno na 490 fr. na vlastitost Stiepana Rojtinića, spadajuće bez uspiešna bila, to se uslied odluke c. k. kot. ovog ureda od dne 22. studena 1855. br. 1038. radi naplate duga 85 fr. 55 kr. Josipu Pepelnjaku, druga javna dražba na dan 28. veljače 1856. u 10 satih prie podne na licu miesta razpisuje time, da ako ponudah preko precienbene svote nebude, prodat će se gore pomenuta nepokretnost izpod gore stavljene procienbene svote.

Kupiti želeći imadu vadium od 50 fr. prigodom dražbe položiti, ostali pako uvieti mogu se u pisarni ovog ureda saznati, a bit će prigodom dražbe proglašeni Ujedno pozivlju se svi oni, koji bi kakovo založno pravo na isti imetak, stekli, da takovo, ovom postupajućem sudu prie roka dražbe prijave.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 16. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Car.

Br. 889. O g l a s.

Visoko c. k. ministarstvo unutèrnjih poslovah odlučilo je u sporazumljenju s visokim ministarstvom pravosudja, da se u županii osiečkoj i požeskoj prieki sud koi je jurve proti zločinstvima razbojničtva i paleža proglašen, takodjer i na zločinstvo umorstva, i to nesamo na grabežno umorstvo, koje već jednako s grabežnim ubojstvom razbojstva rači pod prieki sud spada, nego takodjer na umorstvo izdajno ili zasiedno, naručeno i obično protegnuti ima.

Što se u sliedstvu odpisa visokoga c. k. hèrv. slav. namiestništva od 6. veljače 1856. br. 2194—385. u savezu s oglasom od 2. prosinca 1855. br. 319. pr. s tim dodatkom do obćega znanja stavlja, da će se svaki, tko se učini krivcem kojega od prenavedenih zločinstvah, strogosti priekoga suda shodno, smèrtju kazniti. U Osieku 13. veljače 1856.

Petar grof Pejačević,
c. k. vèrh. župan.

OGLASNIK.

(Dp.—20) (2—1)

Nova knjigarnica u Zagrebu,

u dugoj ulici, Mirovićevoj kući pod br. 327.

Podpisani javlja ovime pokorno štovanom obćinstvu, da je s visokom dozvolom c. k. namiestništva u ovome zemaljskom glavnom gradu podigao: Tèrgovinu knjigah, umietničkih stvarih i muzikaliah, i kupivši obstojavšu tudie u dugoj ulici tèrgovinu, otvorio ju u istom poslovnom prostoru pod firmom:

„Knjigarnica Leopolda Hartmana.“

U toj novopodignutoj tèrgovini dobivat će se vazda u najvećem izboru: Od svih strukah znanstvene književnosti i beletristike tako staria, kao i najnovia diela, izlazeća u ovo- i ino-zemstvu; krasne i ukusne slike s okvirima ili *bez njih*, kao i illustrirana diela; najnovie i najbolje muzikalie, i to predmeti tako za koncert i dvoranu, kao i za poduk u glasbi; napokon veliki i liepi izbor svih u knjigarnicu spadajućih članakah, imenito papiri za pisanje i luksus, svake vèrsti sprave za pisanje i risanje, školske knjige, molitvenici, poslovne knjige itd.

Sve što u skladištu uzmanjka, nabavit će se u, što moguće, najskorie vrieme.

Podpisani će na sve grane svoga posla obratiti dostojnu pozornost, nadajući se, da će vieštim i solidnim poslovodstvom zadovoljiti potrebi štovanog žiteljstva ovog glavnog zemaljskog grada i njegove okolice, kao i izvanjskim cienjenim naručiteljima, usudjuje se svoje novo poduzeće najuljudnie preporučiti blagonaklonosti i podpori štovanoga obćinstva.

U Zagrebu mieseca siečnja 1856.

Leopold Hartman.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 22. VELJAČE 1856. Broj 44.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike za čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaćaju se do 10 liniah 20 kr sr dalje pako od svako pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj.

(Dalje.)

§. 13. c) Prekèršajah §. 8., sl. d) sabirateljah lutrijskih. Onaj, koi je namiešten da na račun dohodarstva dèržavnoga prima uložke u lutriju, pak se učini krivcem učinjena ili pokušana prekèršaja pomenuta u §. 8. sl. d), imade se neodvisno od toga, kako će se po naravi slučaja uporavljivat obćeniti zakoni kazneni:

1. ako prekèršaj obsiže jedan ili više prekèršajah pomenutih u §. 8. sl. a), b), c), e), po naravi slučaja i uvaživši okolnost otegotjujuće, koja proiztiče iz odnošaja njegova naprema dohodarstvu dèržavnomu, kazniti sa deseterostrukim do petdeseterostrukim iznoskom od onoga, što čine uložci, koje je ili primio ili pokušao primiti.

2. Ako je isti pako za koga tretjega a ne na račun dohodarstva dèržavnoga primio uložakah na koju lutriju ovozemsku, na koje u ovozemstvu poduzeto nepovlašteno izigravanje stvarih budi pokretnih budi nepokretnih, ili pako u obće na koju igru zabranjenu u ovozemstvu, imade se bez razlike, da li je igra, za koju je primio uložakah, bila obdèržavana, zatim da li je broj uložakah bio ili nebio unapried ustanovljen, kazniti sa dvostrukim do četverostrukim iznoskom od onoga, što čine uložci protupropisno primljeni.

Radi jednoga ili više prekèršajah, na koje se podjedno uporavljuju ustanove kaznene, neima se u slučajevih 1 i 2 kazan odmierit izpod dva forinta.

U oba slučaja 1 i 2 gubi prekèršitelj povlasticu pobirati uložke lutrijske na račun dohodarstva dèržavnoga.

§. 14. d) Prekèršajah §. 8., sl. e). Uložci u lutrije inozemske. Koi se učini krivcem prekèršaja, pomenutoga u §. 8. sl. e), aa), imade se kaznit sa deseterostrukim do petdeseterostrukim iznoskom od onoga što biaše uloženo.

Nego radi jednoga ili više prekèršajah, na koje se podjedno uporavljuju ustanove kaznene, neima se proti jednomu istomu prekèršitelju odmierit kazan izpod dva forinta.

Ini prekèršaji, pomenuti u §. 8. sl. e) imadu se kazniti sa peterostrukim do deseterostrukim iznoskom od onoga, što je tko ili uložio ili namierao uložiti.

Kao uamieravani uložak smatra se iznosak onaj, koi se budi naročito budi mučeći kano dat se imajući uložak vidi iz izprave, na kojoj se utemeljuje pravo udioničtvovati u igri.

Proti prekèršitelju jurve kažnjenomu radi prekèršaja propisah lutrijskih može se kazan povisit do petnaesterostrukoga iznoska od onoga, što je tko uložio ili namieravao uložiti.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Gospoja Ida Pfeiffer otišla je dne 14. t. m. od Beča prieko Praga i Draždjanah, u kojim gradovima namierava se zadèržat niekoliko danah, u Berlin, kamo ju je pozvalo tamošnje geografično družtvo. Kad se odonud vrati predužet će svoje treće putovanje okolo svieta.

Vojvoda od Galiere doći će za koi dan iz Pariza u Beč. On namierava austrianskoj vladi u ime družtva „Credit mobilier" predložit nove i kako čujemo veoma probitačne uviete u obziru preuzetja lombardesko-mletačkih dèržavnih željeznicah i u isto vrieme možno potaknut talijansku centralnu željeznicu.

Turska.

Carigrad, 7. veljače. Mnogorazvikani pohod padiše u palačama engleskoga i franceskoga poslanika bio je samo uvod k onom, što će stopram sliedit. Odmah izakako se sklopi mir u Parizu nakanio je sultan prieko Marsilje u Turin, Paris, London, prieko Niemačke u Beč i u podunajske kneževine putovat da se kod svojih visokih saveznikah glavom zahvali zbog pružene njemu i njegovoj dèržavi toli uzpiešne pomoći. Samo da pripravi svoj narod na ovaj korak, koi zahtieva Etiketta, prisustvovao je sultan dvima balovnim svetkovinama, danim njemu na čest u turskom glavnom gradu. Iz pripravah, koje se uprav sada u poteji čine za putovanje cara, može se zaključit, da će njegovo odbivanje trajati niekoliko nedieljah. Turska pratnja sastojat će iz tri parne fregate s njima će se dodat šest parobrodah od savezne flote u znak štovanja. Uz velikoga admirala Ahmet pašu uzet će padiša sa sobom dva ministra, sèrdara Omerpašu, Muširа Ismailpašu i 10 drugih velikašah dèržavnih.

Ministarstvo porte odlučilo je za cielo, u svim slavenskim pokrajinama turskim uvest onu formu vladanja, koja obstoji u Sèrbskoj; samo bi poglavice istih imale čin gradjanskoga i vojničkoga gubernatora. Reforme, koje je sultan zaključio uvest, neće dakle u Turskoj naći toliko težkoćah, kao što se je mislilo. U ostalom čuje se, da će za uspiešit uvedenje ovih reformah kros dvie godine ostat u podunajskim pokrajinama 10.000 austrianacah a u primorskim gradovima 20,000 savezničke vojske.

Talianska.

Vlada od Parme ukinula je dosadanju bezplatnu komissiu od censure, censuru knjigah i bakroriezah predala direkcii policie i pri tom postavila censora s platom od godišnjih 800 lirah i 100 lirah za namirivanje troškovah pisarničkih. Za one, koji misle da mogu prigovorit zaključcima policie, imenovat će se savietovna komissia od censure iz 5 osobah i direktora škole bakroriezana pod predsiedničtvom dvorskoga bibliotekara.

Uslied novinah „Opinione" od 16. t. m. izjavila je austrianska vlada da će svim političkim bieguncima, stanovali oni u Piemontu ili gdie drugdie; bila njihova dobra uzaptjena ili ne, dozvolit da se vrate. Svi smiju uslied molbenice podnešene po njima vratit se. Vratjajućima dozvolit će se da mogu opet posiedovat svoja dobra. Oni, koji neće, da se vrate, imaju svoje razloge podnieti, koje razsudivši dići će vlada austrianska sekvestar na njihovim dobrima; samo niekojima dat će se saviet, da prodaju svoja dobra. Austrianska vlada ustanovit će du-

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Ljudevitu tada ni kraj pameti nije bilo, da bi se njegovi roditelji protiviti mogli toj ženitbi, pa zato je ona tri dana, što se je još iza toga bavio u Križevcih, sproveo veoma ugodno i zadovoljno, i to ponajviše u krugu Mladenovićeve obitelji koju je već na pol smatrao kao svoju. Pošto pako tá tri dana kao blagi jutreni sanak minuše, oprostio se je Ljudevit sa Ankom i njezinim roditeljima, obećavši im za stalno da će, čim prije moguće bude, vratiti se sa dozvolom roditeljah svojih glede ote ženitbe.

Glavno spravište križevačke varmedje svèršilo se je iza toga takodjer. — Vèrhovni župan odè u Beč, a ostala gospoda vratiše se isto tako svaki k sebi, pa na tej način u Križevcih nastadè opet prijašnja, tišina, koju je svaki Križevčan tim, većma osiećao, budući se je za ono niekoliko danah priučio bio ugodnom i pokretnom životu, te mu se je sada činilo, kao da je gradom zavladalo nieko mèrtvilo što mu je neobično tiesnilo grudi, te činilo da je nehotice uzdisao za izčeznulim tako na bèrzo raznim zabavama.

Kumice i tečice imale su doduše još nieko vrieme dosta gradiva, što im je preostalo iz dobe spomenutih svečanostih. Cieli uvod, zatim bal kod vèrhovnoga župana, predstavljanje Grabancijaš-dijaka itd. ... ostalo, što nam je jur poznato, došlo je u slavnom tom uz kafu viećajućem sboru još jedanput na sito i rešeto. — U svemu su se dične té drugarice podobro slagale, samo u jednoj točki bieše različitog mnienja, te se uslied toga razvèrgoše u dvie stranke. Predmet pako razpre, o kom se je tù radilo, bila je ljubav Ljudevita i Anke, što — kao obično — ni tù neostadè tajnom. Jedne dakle izmedju tieh blagih dušah tvèrdile su, da tá ljubav i predbiežni zaruci neće uroditi željenim plodom, to jest, da iz ženitbe Ljudevita sa Ankom neće biti ništa, dočim opet druge tvèrdiše protivno.

Što je medjutim najznamenitije kod tih kievetnih sastanakah bilo, i što ih je tako rekuć ponješto lišavalo prijašnjeg auktoriteta i važnosti, to biaše nenazočnost gospoje Rešetičke, koja se je iza poznate one večeri, gdie se je predstavljao Grabancijaš-dijak, sasvim odrekla javnosti, te je zato od ono doba ... skupštinama prieteljica njezina Cifrička, koja, opitana često od ostalih drugaricah za uzrok odbitnosti prieteljice svoje, nije znala razlog dati tom neobičnom dogadjaju, već bi takovom prilikom — nereksv ni rieči — samo sažimanjem ramenah i izkrivljenim ustama pantomimički znala odgovoriti, što je medjutim značiti imalo, da je to velika tajna što ju ona podnipošto odkriti nesmije. — „Vuk dlaku menja, al' ćud nikada" kazaše tad Vetrogonić i Kopunić čuvši o čudu što se je s Rešetičkom sbilo „nemajte brige, doć će ona opet na vidielo — prije ili poslie!" Nema dvojbe da hoće — velimo i mi — al nieko vrieme iza kobne one noći ograničila se je Rešetička ipak sasvim na domaći svoj krug, gdie je često u samoći uzdisala i razmišljala o čalarnesti ovog svieta. Bilo je prilikom tieh razmatranjah i takovih časovah, gdie je iskreno žalila, što se je ubogom Trubentiću tako ljuto osvetila za njegove uvriede, pa s toga ju je nukala njezina ćud njezina da to opet kakogod popravi, što ona i odluči da će učiniti pèrvom zgodnom prilikom.

Medjutim pridesilo se je svašta na dobru roditeljah mladog grofa Dragošića, što sada napomenut hoćemo.

(Dalje sliedi.)

gačak rok za rasvidjenje ovih svietah, a kad taj rok izteče, predat će se ta dobra dotičnim baštenicima ili će se zadèržat pod sekvestrom.

Napuljska vlada zaključila je sagradit morski lazaret, koi će se od prilike dovèršit za četiri godine i stajat će 850,000 napuljskih dukatah.

Zapoviedništvu englesko-taljanske legie dana je od strane engleskoga ratnoga ministarstva stroga zapoviest, da se nijednomu bivšemu austrianskomu oficiru, koi nemože dokazat, da je podpunoma zakonito odpušten, nema dopustit da stupi u tu legiu.

Franceska.

Pariž, 16. veljače. Gospodina Cavoura predstavio je danas markez Villamarina grofu Valevskomu. Zbog uloge, koju će Sardinia kod kongressa imat igrat, pojaviše se težkoće, koje nisu jošte sasvim izravnane. Od 1845 valjalo je kao europejsko dèržavno pravo, da su velike sile same odlučivale velika pitanja od kontinenta, a sile drugoga reda udionistvovale su kod kongressa samo na toliko, nakoliko se je radilo o neznatnim pitanjima, koja se pobliže njih tiču. Sardinia znala je to dobro, kad je sklopila svoju saveznu pogodbu proti Rusii i nije bila podnipošto prevarena, kao što se je niekim dopisnicima dopalo kazat. Gospodinu Azegjiu bilo je takodjer veoma dobro poznato, koje će se miesto Sardinii kod kongressa naznačit. Čim je pako bio naimenovan punomoćnikom stao se je tužiti i činit svakojakih prigovorah i tražbah, dok je napokon priznao, da se polag postojećega prava Sardinia ima pripustit samo k razpravi onih dèržavnih pitanjah, koja se nje ponajbližje tiču. No ova koncessia bila je samo prividna; čim su se počele razglabat podrobnosti, opazili su, da je Sardinia kao pomorska sila i katolička dèržava hotiela da se umieša u sva pitanja, koja proiztiču iz sukoba. Kad mu se to nedopusti podneo je plemeniti gospodin Azeglio svoju ostavku. Nadamo se da neće gospoda Cavour i Villamarina toliko zahtievat.

Gospodin Brunnov imao je danas dugo dogovaranje s gospodinom Valevskim.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

IV.

(Dalje.)

„Budući da je vierozakon Isukèrstov u svom nauku o vieri i čudorednosti već od niekada našao mnogobrojnih protivnikah i naći će ih do kraja danah, izvèršivala je cèrkva od niekada u borbi za vierozakonsku istinu i za pravu čudorednost pravo obrane. Ovo pravo ponajbližje izvèršivali su u cèrkvi oni, kojima je gospodin nebesku istinu predao da ju priobće svim ljudima, da ju vierno čuvaju i da ju izruče dojdućim plenenima, apostoli i njihovi nasliednici, biskupi cèrkve božje. Oni su ga izvèršivali izpitavajući knjige i one, koje su se božanskoj istini u naucima viere i čudorednosti neprijateljski protivile, kao takve naznačivajući i kriepostju vlasti na njih prenešene po gospodinu, vierujućim nalažući, da se takvih knjigah kvarećih vieru i čudorednost, jer su opasne spasenju duše, čuvaju, da, po kakvoći i važnosti stvari namećući lakkoumnim ili zločudnim prekèršiteljima ove naredbe shodnu cèrkvenu kazan. Ovo prastaro vaviek izvèršivano pravo biskupah priznato je sada i u konkordatu."

„O toj točki podigli su nieki javni listovi veliku buku. Ponjamo, da mnogobrojni neprijatelji svega božanskoga razkritja razjareni naserču na ovu ustanovu, koja njihovom opasnom dielovanju stavlja pregradu, jer bi svakako volili, da mogu bez prepriekah podkapati i nadalje. No nemožemo dokučit, kako može protestantizam mislit, da mu to prieti pogibelju. Jesu li protestanti oni, koje pišu knjige opasne vieri i čudorednosti? I ako li su biskupi kriepostju zakona vierujuće uzdèržavat od čitanja takovih knjigah vlastni, da li se pod „svim vierujućima" razumievaju protestanti? Tko je tako bezuman, da može takova šta vierovat ili tvèrdit?"

„Još manje možemo dokučit, da isti katolici gdiegdie slično gude i boje se bog zna kakovih posliedicah od ovoga prava biskupah. Kao da nije papa već od niekada ovo pravo izvèršivao na vèrhovnom stupnju za sve zemlje! A što je iz toga sliedilo? Ništa drugo, nego da su se saviestni katolici čuvali takovih knjigah, opasnih vierozakonu i čudorednosti, te da su čitali bolje knjige. Ta dobrih knjigah ima toliko, da mora godit katoliku, kome je (kao što je pravo) žao za vrieme izgubljeno čitanjem nevaljale kakove knjige, ako ga opominju pred nevaljalim knjigama, da neizgubi vremena i novacah a možebiti i pokoja svoje saviesti i nevinosti svojega sèrca. Sva ta buka o ovom pravu biskupah proizlazi od one nevierujuće, kèršćanstvu i cèrkvi jednako neprijateljske stranke, koja bi želila da može ovu bez prepriekah podkapati i ono razorit malo po malo; ta stranka pobuni sumnju kod protestantah, kao da se time smiera onamo da se zabrane protestantske knjige a medju katolicima nalazi se vaviek razsvietljena četa, koja za pravu istinu dèrži sve, što se ovamo zove izvana. U napadanju toga članka išli su tako daleko, da su već prorokovali, da će time propast sva znanost. Dakako, ako se zove znanost, evangjelje tolkovat za golu pričicu, za prevaru sviela poslu za rukom, pèrvobitno kèršćanstvo za služenje Moloha, vieru u višji sviet i neumèrlost duše za liep san itd. tada bi moglo štogod istinita biti u tom strahu. Istina bog, biskupi neće dopustit da uzplode takove misli; proti tomu će ozbiljno upotriebit ono svoje pravo. Ali prava znanost našla je od pèrvih stolietjah kèršćanske cèrkve u njoj vaviek viernu gojiteljicu, ljubeću mater; njom i u njoj narasla i ojačala je i upravo onaj muž, koi je kao carski punomoćnik sklopio konkordat, pristao na ovaj članak, pruža svojom izvèrstnom ljubavju prema znanosti i svojim visokim miestom, koje zauzima nemanje u znanosti nego u životu najsigurnie jamstvo zato, da nije ovim člankom namienjena propast znanosti. Naravno ovdie zavisi sve od toga, što si čoviek misli pod znanostju. Može si tko pod njom mislit i propast kèršćanstva; takov će naravno sa sèrčbom gledat taj članak u konkordatu. Po sudu takovih ljudih neće se u takovim stvarima nijedan razboriti katolik, da ni jedan bezpristrani protestant ravnati."

„Samo se mora čoviek čudit, kako isti berlinski „Zeit" (24. stud.), list inače većma umieren može u tom saglašavat se i mislit, da kritični, zanstveni i sami belletristični spisi, koji počivaju i na protestantskom nauku, pod svim okolnostma spadaju k onima, koje katolički klerus dèrži da su opasni za vierozakon i koje da potlači obvèzala se je austrianska vlada." Ova misao berlinska o stvari počiva na čudnom mnienju „da katolička cèrkva priznaje samo katoličku konfessiu za vierozakon" Ako to „Zeit" zaista misli, nalazi se u velikoj bludnji; i mi ga možemo uspokojit uvieravajući ga, da katolička cèrkva bezdvojbeno i protestantsku konfessiu, tako augsburšku kao helvetičku smatra za vierozakon, i da nije nikada pomislila to tajit; čim izčeznjuje vas taj fantom proiztekavši iz ove krive misli, kao magla."

(Dalje sliedi.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Zadar 16. veljače. Bademi nose tek malo cvieta.

Frankfurt, 16. veljače. Austrianski predlozi preduzet će se dojdućega četvèrtka u skupštini saveznoj.

London, 16. veljače. Novi zajam iznosit će 15 milionah funtih sterlingah.

Kodanj, 18. veljače. Ministar za vojvodinu Šlesvig konferencionalni saviestnik Raasloeff podneo je, kako čujemo, svoju ostavku.

Pariz, 19. veljače. „Moniteur javlja, da su gg. grof Buol, baron Brunnov i grof Cavour prošloga ponedieljka predstavljeni bili Nj. Veličanstvu caru Ljudevitu Napoleonu.

London, 19. veljače. Posliednji novoyorkski parobrod donosi viest, da su 6. t. m. u kongressu Washingtonskom preduzeli izbor govornika i da je g. Banks s većinom od 103 glasa za takvog izabran bio.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 21. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	82¾
dto od godine 1851 seria B	„ 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	„ 5%	93¼
dto iz narodnog zajma .	„ 5%	84
dto	„ 4½%	73½
dto	„ 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom	„ 4%	93½
dto . . izžriebane . .	„ 4%	
dto	„ 3%	49½
dto	„ 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		227
„ „ „ „ 1839, „ 100 „		136½
„ „ „ „ 1854, „ 100 „		105¼
Bečko-gradski banko	sa 2½%	104
„ „ „	„ 2¼ „	
„ „ „	„ 2 „	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		75½
Bankovne dionice komad po		1021
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		501¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		352½
dto dto s plaćanjem na rate		377
Dionice sieverne železnice . . . po 1000 f.		2665
„ bečko-glogničke železnice „ 500 „		
„ šoprunsko-malobečke „ „ 200 „		
„ Budiejovičko-Gmundsko-Linceske železnice . . „ 250 „		290
„ požunsko-tèrnovačke želiez. 1-og izdanja . . . . „ 200 „		
„ „ 2-og „ s pèrvenstvom 200 „		
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „		678
„ „ Lloyda u Tèrztu . „ 500 „		457½
„ budapeštanskog lančanika „ 500 „		
„ c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.		
„ Gjurske železnice		
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 „		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	88
Augsburg za 100 for. current	„	104½
Berlin za 100 pruskih talirah	„	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	„	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	„	103⅜
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	„	124¼
Hamburg za 100 mark banko	„	76⅜
Lipsko za 100 for.	„	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	„	103¾
London za 1 funt šterlinga	„	10-15
Lyon za 300 frankah	„	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	„	104¾
Marseille za 300 frankah	„	120¾
Pariz za 300 frankah	„	121½
Prag za 100 forintih	„	
Tèrzt za 100 forintih	„	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	„	104½
Bukurešt za 1 forint	parah	261
Carigrad za 1 forint	parah	475
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	9½
Srebro od 20. veljače	5¾

SLUŽBENI LIST.

Br. 1038. (Izv.—53) (3—2)

Oglas.

Pošto bi razpisana pèrva javna dražba, radi razprodaje nepokretnostih, kuće naime i kućnog grunta u sv. Ivanu pod br. 4. procienjeno na 490 fr. na vlastnost Stiepana Rojtinića, spadajuće bez uspješna bila, to se uslied odluke c. k. kot. ovog ureda od dne 22. studena 1855. br. 1038. radi naplate duga 85 fr. 55 kr. Josipu Pepeljaku, druga javna dražba na dan 28. veljače 1856. u 10 satih prie podne na licu miesta razpisuje time, da ako ponudah preko precienbene svote nebude, prodat će se gore pomenuta nepokretnost izpod gore stavljene procienbene svote.

Kupiti želeći imadu vadium od 50 fr. prigodom dražbe položiti, ostali pako uvieti mogu se u pisarni ovog ureda saznati, a bit će prigodom dražbe proglašeni. Ujedno pozivlju se svi oni, koji bi kakovo založno pravo na isti imetak, stekli, da takovo, ovom postupajućem sudu prie roka dražbe prijave.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 16. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Gar.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarne Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 23. VELJAČE 1856.

God. XXII. Broj 45.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u noviarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apost. Veličanstvo dostojalo je vlastoručno podpisanim diplomom c. k. dvorskoga savietnika kod vèrhovnoga kasacionalnoga sudišta, Karla Kratkoga kao viteza c. austrianskoga reda željezne krune tretjega razreda shodno ustanovama ovoga reda podić u stališ vitezah austrianske cesarevine i najvišjom odlukom od 4. t. m. miestodèrštvenom perovodji u Šoprunu, Franji grofu od Fünfkirchen-a najmilostivie podielit dostojanstvo komornika.

Ministerstvo financiah naimenovalo je tajnika kod financialne zemaljske direkcie u Zagrebu Ivana Herzog-a za financialnoga savietnika i direktora financialnoga kotara u Košicama.

Ministarstvo unutarnjih poslovah podielilo je izpražnjenu službu direktora pomoćnih uredah kod sèrbsko-banatskoga miestodèrštva tamošnjem pristavu ravnateljstvenom Ivanu Kastellitzu.

Raspis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj. (Dalje.)

Kod znatnih okolnostih olakotjujućih, koje se nepobijaju protustavnimi okolnostmi otegotjujućimi, može se obaliti kazan do dvostrukoga iznoska od onoga, što je tko uložio ili namieravao uložiti.

Srećke, uložnice i u obće izprave inozemskih lutrijah nalazećih se pod zabranom, ili inozemskih sabirateljah od uložakah lutrijskih, koje su odredjene da utemeljuju pravo udioničtva u igri, zapadaju isto tako kao i dobitci, što ih osiguravaju one izprave.

§. 15. e) Prekèršajah §. 8., sl. f). — Prekoračenje zadobljene dozvole.

1. Koi dozvolu zadobljenu na igru lutrijsku §. 8. sl. f) prekorači tako, da pristojba, koja se platit imade, izadje veća nego što odpada ona, koja je odredjena polag ustanovah dozvole, imenito koi izda veći broj srećakah, ili srećke proda u višju cienu, podleži, ako se igra uslied ove razlike neokazuje kao poduzetje različito od igre dozvoljene, kazni ustanovljenoj u §. 11. Ova kazan imade se odmierit po onom iznosku podatka, koi pripada od poduzetja prekoračujućega dozvolu, imenito od srećakah izdanih povèrh broja dozvoljena, ili od izviška ciene prodajne od srećakah, prodanih u višju cienu nego što je ona, koja bieše dozvoljena. — Pri tom neimade miesta odračunanju onoga diela dozvole, koi možebit nije bio upotriebljen, imenito neodračunavaju se pri prekoračenju dozvole srećke neprodane, ili prodane u cienu manju nego što bieše dozvoljena.

2. Ako bieše postavljen veći broj dobitakah ili veći iznosak istih, nego što dopušta dozvola, i ako time nebude tako bitno promienjena igra, da bi se ista morala smatrati za poduzetje ino nego što je ono, koje je dozvoljeno, imade se tad izreć kazan od dvadeset i pet do petsto forintih.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, dne 21. veljače. Za mala ostavit će nas c. k. dvorski savietnik i vitez Leopoldova reda plemeniti gospodin Benko Lentulaj, odilazeći na svoje novo opredieljenje kao priesednik vèrhovnoga urbarialnoga sudišta u Beču.

Kao negdašnji komorski fiškal bio je g. dvorski savietnik dne 31. svibnja 1842 izabran za pèrvega podžupana zagrebačke županie, mieseca lipnja 1850 naimenovan bi isti po Nj. V. kod banskoga vieća banskim savietnikom s naslovom podbana a kad se je namiestničtvo ustrojilo 30. siečnja 1854 dvorskim savietnikom. Isti je dakle svoje svekoliko dosadanje službeno vrieme proveo u svojoj domovini.

Da je dvorski savietnik Lentulaj u službi tako dèržave kao svoje užje domovine neuzkolebivu viernost prema previšnjem prestolju skopčanu s pravim patriotičnim načinom mišljenja i najiskreniom ljubavju prema domovini pokazao, da je tako kao banski savietnik ko što i kao dvorski savietnik svietloga bana što je najbolje znao i po saviesti vierno i iskreno podpomagao i prema svakom ponašao se uljudno, prijazno i pošteno, netrebamo ovdie posviedočivati; tako misle svi stanovnici Zagreba. Da je njegova viernost i privèrženost prema ukupnoj monarhii bila uvažena, dokazuje odlikovanje padše mu u dio od Nj. Veličanstva podieljenjem reda Leopoldova i da su njegove sposobnosti priznane po visokomu ministarstvu, dokazuje nio ga sasvim. — Osobito pako činilo mu se da nepravedno i silovito postupa otac njegov glede opredieljene mu unapried dievojke, što ju je Ljudevit do sad poznavao samo po imenu.

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Čim se je Ljudevit opet povratio k svojim roditeljima, bilo je pèrvo, da je njima očitovao ljubav svoju, te ujedno molio ih sèrdačno, da odobre taj iskreni izbor sèrca njegova. On nije dosele ni pomislio na to, da će u tom obziru nagaziti na odpor od strane roditeljah svojih, jer kao što jur napomenusmo, Anki njegovoj tako glede dobra glasa kao i plemena prigovora nebi od nikuda. Al se je ipak ljuto prevario Ljudevit, jer mati njegova, pošto je čula što je i kako je, uzè plakati, otac mu pako plane kao vatra živa, te mu zabrani i pomislit na to u budućе, a kamo li nadati se da će ikad štogod biti iz té ženitbe.

„Tomu se nenadaj!“ nastavi stari grof „iz te melje kruha biti neće dok sam ja živ... To bi uprav značilo okaljati prestari grofovski naš gèrb.“

„Kako to?“ upita smireno — na problediv mu sin.

„Ti pitaš, kako“ zakèrši mu rieč otac „A zar neznaš, bolan, da se dosele svi sinovi naše obitelji — počemši od četiri stotine godinah, samo sa kćerima grofovskih kućah viencaše, a ti hoćeš da budeš pèrvom nevriednom iznimkom?... Evo na novo dokaza, kojim je plodom tvoje putovanje urodilo!... Nu neću da se dulje bavim sa tvojim lakèrdiama, već te samo još jedanput u kratko otčinski svetujem da si té misli izbiješ iz glave.“

„A rieč moja, otče, neveže li me ona, ako i vapijući glas sèrca moga silovito uguših?... Nije li zadata rieč isto tako neoskvèrniva kao što je gèrb grofovski?“

„Tako li je!?“ zaviče na to u strastnoj zabuni stari grof „dakle već si tiem sljivarom i rieč svoju založio?“

„Molim, otče,“ prihvati Ljudevit, obuzdav se najvećim naporom „to je obće štovana obitelj, netreba da joj se rugaš.“

„Šuti — pa ni rieči više!... A sad treba još i to da znaš, kako sam se ja već pobrinuo za dostojnu neviestu, a to je mlada liepa i bogata grofovska kći, Marija Orlovićeva, kojoj jamačno tvoja Anka Mladenovićeva — kako li se zove! — ni sluga nije... Sa spomenutom dakle groficom — da znaš! — viencat ćeš se za pól godine —“

„Neću, bogme, nikad!“ reče na to odvažnim glasom Ljudevit i oči mu se uz to zakrese a lice mu neobičnim plamo rumenilom.

„Odtale, izrode!“ kliknu zatim stari grof u skrajnjem gnjevu „nosi mi se odmah izpred očiu, ako nećeš da te proklinjem i da se Bogu nepotužim što me je kaznio takovim sinom.“

Stari grof zatim rukom mahne, grofica opet gorko proplače, a Ljudevit, naklonив se mučė, odė iz sobe, al mu je onaj čas bilo kao da ga je usried sèrca ujela ljuta guja.

Oj Anko! ti ljubezni i nježni cviete, sluti li duša tvoja, kakav se tù iz ostarielih boljarskih predsudah izleže ljuti i nesmiljeni mraz, koj prieti mladjahnoj ljubavi tvojoj da ju uništi do korena, da pretvori radost tvoju u žalost, a umiljati tvoj smieh u tajni i gorki onaj plač, što ga obično plače mladež kad joj nepravedni udes nemilo ugrabi što joj bieše drago i milo, te tako nemilice pobara i popleše cvietak pèrve njezine ljubavi. —

Ljudevit je doduše poznavao načela svojih roditeljah, al ipak nije ni u snu pomislio na to, da će oni sreći njegovoj na put stati, a kamo li da će se uz to otac njegov poslužiti tako strogim i reć bi prostim izrazima, što ih dosele iz ustiu njegovih još nikad čuo nije, pa s toga se prizor taj živo kosnuo ćuti njegove i zabu-

„To su nesretna ona načela konveniencijo u višjih naših krugovih!“ reče, pošto u sobu svoju stupi, Ljudevit „To su oni nesmiljeni zakoni, uslied kojih se nepazi na to, da li se slaže duša s dušom i osobni značaj sa značajem dotičnih ljudih, već se njih dvoje na silu spaja jedno s drugim, a na posliedice, štono sliede obično iz takovog usiljenog i nenaravnog braka, na to i nemisli nitko... Tako mi viere i poštenja!“ nastavi tad žešće „Ja neću da budem rob tieh predsudah! — Ta to ni roditelji moji zahtievati nemogu od mene da sliepo žèrtvujem sreću cielog života svoga nepravednim njihovim željama... Ja dievojku nemetkinju neću, makar ona još triput liepša, bogatija i uglednija bila nego li što jeste, jer time bi povriedio čest svoju muževnu, a ujedno i njezinu žensku — ako joj je u ostalom štogod do nje stalo.“

Podugo je tako sám sobom poluglasno razgovarao se Ljudevit, pa uz to hitro gore i dole po sobi šetao se. — Razmišljavao je zatim nebi li se domislio načinu, kako da se najbolje izmakne pretiećoj mu pogibelji, pa s toga odluči da se odmah ukloni s puta — prije no se možebit opet ponovi slični neugodni prizor.

Tri sata zatim odvezo se mladi grof Dragošić hitrimi svojimi konji put Zagreba, te došavši onamo, pisao je odmah otcu i majki, zatim Mladenoviću i Anki. — S roditeljima oprostio se je pismeno i priobćio im pristojno, da namierava tri do četiri mieseca putovati po Italii i tamo uživati se blage naravi i nagledat se na novo umotvorah slavne prošastnosti a i dične sadašnjosti. U ostalom mimoišao je mukom cielu stvar što je povod dala njegovom putovanju.

(Dalje sliedi.)

veoma laskavo pismo Nj. Preuzvišenosti g. ministra unutarnjih poslovah barona Bach-a, koje je isti na gospodina dvorskoga savietnika upravio prigodom njegova naimenovanja za prisiednika kod vèrhovnoga urbarialnoga suda. Da će g. dvorski savietnik u svojem novom opredieljenju biti dèržavi na veliku korist, zato jamče njegove mnogovèrstne znanosti a osobito poznavanje urbarialnih zakonah, kojima je g. dvorski savietnik osobito viešt.

(Agr. Ztg.)

Zagreb, 22. veljače. Dojdućega utorka 26. t. m. u 9 satih prie podne obdèržavat će se u ovdašnjoj stolnoj cèrkvi svečani Requiem za pokojnoga preuzvišenoga gospodina komornika i viteza reda sv. Stiepana Janka Drašković-Trakošćanskoga. — Pokojnik stoji u tako dobroj uspomeni kod svih domoljubah, da nesumnjamo, da će isti — kad im nije bilo dozvoljeno prisustvovat sprovodu vriednoga starca — sa svih stranah pohitit na zadušnu službu božju i učinit mu time posliednju uslugu ljubavi i **zajedno taj posliednji put svietu pokazat, nakoliko su ga štovali u životu.**

(Ag. Z.)

Beč, 18. veljače. Grof Nikola Eszterhazy od Galanthe, nasliedni grof od Forchtensteina, c. k tajni savietnik i komornik, umro je jutros u 81. godini svoje dobe.

Kao što čujemo sačinjavat će predloženo novo razdieljenje biskupskih stolicah jedan predmet predstojećih biskupskih konferenciah.

Tečajem dojdućega mieseca obznanit će se u krunovinama osnova žriebanja za zemljišno-razteretne zadužnice s pobližjim ustanovama u obziru ustanovljenja glavnice u gotovu potrebne za žriebanje. Isto žriebanje sliedit će mieseca travnja.

Austriansko dèržavno željezničko društvo uvelo je u vozovima za osobe radi udobnosti občinstva u kolima pèrvoga razreda stakla za grejanje, koja su puna pieska i mienjat će se u glavnim štaciama.

Beč, 20. Kažu, kako odovud pišu jednom berlinskom dnevniku, da je grof Bupl dobio nalog da carici Eugenii od strane carice Karoline Auguste kao vèrhovne zaštitnice gospojinskoga zviezdenoga kèrsta preda ovaj red s ručnim pismom.

Popečiteljstvo prosvete savietuje se baš sad o planu, kako bi se što više svuda zavele zanatlijske škole. Občine bi morale prilegati, da se te škole odèrže.

Imper. ruski poslanik knez Gorčakov dobio je odpust na duže vremena, da putuje u Štutgart i Italiu, i da oba svoja sina, koji su boliestni, posieti. Sadašnji ruski poslanik u Draždjanih (? Hanoveru) g. Fonton očekuje se ovdie, da za vrieme rukovodi poslove poslanstva.

Knez Demidov namierava u Karlsbadu Petru Velikom spomenik podići. Na taj konac dobio je kako vele već dozvoljenje vlasti.

Kao što smo izviešteni namierava g. Polkovnik B. pl. Stratimirović izdat knjižicu jednu u niemačkom i francuskom jeziku, u kojoj će pretresti reforme u Turskoj. Knjižica ova iznosit će do 8 štampanih tabakah. Ona će izići oko 1. ožujka t. g.

Turska.

Carigrad, 11. veljače. Prekjučer bilo je opet viećanje medju Alipašom, Fuad-Effendiom, Kallimahom, lordom Stratfortom, baronom Prokešom i pl. gospodinom Tunevelom u obziru pitanja o miru. 21 čl. o preustrojenju sastavit će se za male u jeden hatišerif a isti će se u džamiama dati na znanje. Alipašu pratit će na njegovom putu u Pariz Afifbeg, Arifbeg i Džetalbeg. Jedna engleska kuća hoće da preuzme gradjenje beogradsko-carigradske željeznice. Tèrgovina keže se potištena. Napoleond'or pao je od 114 na 103, u istom razmierju pale su i ostale vrednoće. Osam prekrasnih, za poklon caru Napoleonu i niekim Francuskim dostojanstvenicima odredjenih konjah ukèrcano je put Marsilje. Usled viestih iz Balaklave zabranjeno je zbog pomanjkanja prostora od luke ulazit u ovu luku i kapitanima je naloženo izkèrcivat i ukèrcèvat u Kamiešu. Tvèrdina St. Nicolaus dignuta je po sriedstvom 50,000 kilogramah baruta dne 4. t. m. u zrak.

Gèrčka.

Nedavno je na svom dobru Ahladi kod Lamie gèrčki senator i general Diamandi Olimpios umro. On je bio jedan od ono malo predvoditeljah u ratu za gèrčku slobodu, koje je dosad smèrt poštedila.

Atena, 8. veljače. (W. Z.) Prošaste godine zavela je kraljica na predloženje Marie Ipsilanti jedno zavedenje za sirote dievojčice, davši 64.000 drahmah glavnice za to zavedenje, i obećavši godišnji prilog od 1200 drahmah. Niekoliko gospodjah učini najnuždnie pripreme, i tako stupi to zavedenje u život. Danas se nalaze 24 dievojčice, sve jednako obučene u tom zavedenju, gdie primaju nastavljenje u religii, jezikoslovju i svim ženskim i kućevnim poslovima, i u njima se uviežbavaju. Iz zagraničja šalju gospoje, koje malo dublje misle, takodjer svake godine novacah u pomoć, koje u vidu poklona, koje pak u vidu godišnjih prilogah. — Glavnica će skoro iznosit 100.000 drahmah, dakle se u manje nego godinu danah gotovo podvostručila, i opet se je zavedenje izdèržalo. Takodjer su i mužke sirote kao šegèrti primljeni, da rade sa pridvornim vèrtljarima. Oni dobivaju svaki dan platu, imaju jednako odielo, primaju nastavljenje u religii i jeziku i izobražavaju se u vèrtljarstvu.

Atina, 15. veljače. Spiro Mylios od komore je odriešen jednoglasno. Admiral Villaumez bio je predstavljen kralju. Opet je vlada izdala kriepkih naredabah proti razbojništvu.

Franceska.

U jednom raspisu preporučuje grof Šambor 3 stvari 1) da se podpomažu radnici, koji su oskudno ove godine živili, 2) da se osobito nježno postupa s mladjom liniom Burbonacah, s kojom se grof nanovo opriateljio. 3) da se štuje junačka francuska vojska, i da se porekne podobno dokazivanje, kao što je skoro kazao generalni prokurator u Anžeru, da su legitimiste i demagogi jednaki u obziru njihovih protivnarodnih namierah.

Iz Pariza. (Obće nov.) Praviteljstvo je dobilo izviestje iz svih okružjah, da je stanje usieva vèrlo dobro po cieloj Francuskoj. Svuda dakle opada ciena hrane, a koi su je za tèrgovinu nakupovali, imali su veliku štetu. Dosad je iz Amerike uneseno u Europu do 4 miliuna hektolitarah hrane. Francuska se uzda i u buduće u tu zemlju, osobito ako nebi hrana iz cèrnog mora dolazila.

„Siecle" priobćava sliedeću Marseljsku depešu od 9. veljače sa istoka od 31. siečnja. Riza beg vratio se u Carigrad, Izmail-paša polazi u Trapezunt. Anatolska vojska dobila je potrebnu hranu. Iz Balaklave javljaju da mnogi bankrotiraju, a iz Eupatorie, da vlada stroga zima. Bašibozuci su u Šumli pokoreni, u maloj Azii naprotiv počinili su u Sinopi nered.

Iz Pariza. (Obće nov.) „Constitutionel" pretresa budućnost Turske. Misli, da Turska može i sa koranom procvietati no da je nuždno obezsiliti ulemu. On to dèrži za tako važno kao osvojenje Sevastopolja.

Pariški dopisnik „Ind. Belg." javlja takodjer za planove preobraženja u Turskoj, koji su u novie vrieme počeli se pojavljati. Poznato je, da su glasovi o namieri europejskih silah, kojima se sultan pokoriti mora, u Stambulu veliki žubor učinili. Iste novine misle, da bi se mogle reforme u Carigradu zavesti, jerbo ima dovoljno sile pri ruci, ali u Azii buknula bi buna, kad bi se ta namiera htiela u dielo da privede. Zapadne sile misle duže vremena ostati u Turskoj, osobito u Carigradu, Jedrenji i Galipolju, i zapremiti ga vojinstvom, koje će izlišno biti, kad izidje iz Krima. Tim misle odupreti se mogućim preponama.

S bojišta.

Iz Eupatorie, od 28. pr. m. javljaju, da se tamo zbog vlažnog vremena kod vojnikah pojavio škorbut, (vučac). Osim toga tèrpe oskudicu na mesu, jerbo bura dava ja nedolaze ladje s hranom. Moralo se zadovoljiti s mesom od kamilah, konjah a najposlie i mačakah. 28. pojavilo se jedva liepo vrieme. i tako se ukèrca egipatska vojska za Varnu. U Eupatorii postoji i jedan teatar, koi se igra svakog četvèrtka. Predstavljaocah imade 20. U Kinburnu bilo je vrieme (24) takodjer mekše, i počeo se Dnieper pomalo kraviti, ali je kadkad bila gusta magla. Iz Balaklave od 30. javljaju, da je u Kèrč odpravljeno 3000 momakah iz *obazrivosti*, da odbiju mogući napadaj, no taj se *nije slučio.*

Bèrzojavne i najnovie viesti

Carigrad, 11. veljače. Kažu da će se za koi dan oglasit naredba, kojom se Frankima podieljuje pravo posieda.

Rim, 18. veljače. Željeznica će se skoro svèršit. Nema tomu dugo, što je sveti otac pregledavao željezničke radnje pred vratima „porta maggiore" i izrazio se, da je veoma zadovoljan s istime.

Pariz, 20. veljače. Alipašu očekuju sutra u Marsilji. „Moniteur" je preštampao jedan članak iz „Siecle-a," kojim se sastavak od Sacy-a u obziru 5. točke sadèržani u „Journal-u des Debats" oprovèrgava. Polag „Constitutionel-a" imale bi se konferencie započeti stopram 25. t. m.

Berlin, 21. veljače. Grof Orlov otići će, kao što se čuje, stopram danas odovud u Pariz.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 22. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82$^3/_8$
dto od godine 1851 seria B „ 5%	
dto od g. 1853 s povratkom „ 5%	93$^1/_4$
dto iz narodnog zajma . „ 5%	84$^1/_{16}$
dto . . . . „ 4$^1/_2$%	73$^1/_8$
dto . . . . „ 4%	65
dto od g. 1850 s povratkom „ 4%	93$^1/_2$
dto . . izžriebane . . . „ 4%	
dto . . . . „ 3%	49$^1/_8$
dto . . . . „ 2$^1/_2$%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227
„ „ „ „ „ 1839, „ 100 „	135$^1/_2$
„ „ „ „ „ 1854, „ 100 „	105$^1/_8$
Bečko-gradski banko . . . . sa 2$^1/_2$%	104
„ „ „ . . . . „ 2$^1/_4$ „	
„ „ „ . . . . „ 2 „	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83$^1/_2$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1022
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	500
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	352$^1/_2$
dto dto s plaćanjem na rate	376$^3/_4$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2365
„ bečko-glogničke željeznice „ 500 „	
„ šoprunsko-malobečke „ „ 200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . „ 250 „	292
„ požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . „ 200 „	
„ „ 2-og „ s pèrvenstvom 200 „	
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „	670
„ „ Lloyda u Tèrztu . „ 500 „	457$^1/_2$
„ budapeštanskog lančanika „ 500 „	
„ c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
„ Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 „	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	87$^1/_2$
Augsburg za 100 for. current	„	104$^3/_4$
Berlin za 100 pruskih talirah	„	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	„	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	„	103$^1/_2$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	„	124$^1/_4$
Hamburg za 100 mark banko	„	76$^3/_4$
Lipsko za 100 for.	„	
Livorno za 300 toškanskih lirah	„	103$^3/_4$
London za 1 funt šterlinga	„	10-15$^1/_2$
Lyon za 300 frankah	„	120
Milan za 300 austrianskih lirah	„	105$^1/_2$
Marseille za 300 frankah	„	121$^3/_4$
Pariz za 300 frankah	„	121$^7/_8$
Prag za 100 forintih.	„	
Tèrzt za 100 forintih	„	
Mletci za 300 austrianskih lirah	„	104$^1/_2$
Bukurešt za 1 forint	parah	261
Carigrad za 1 forint	parah	475
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	9$^3/_4$
Srebro od 21. veljače	6$^1/_4$

SLUZBENI LIST.

Br. 1134 (Izv.—51) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina kao sud ovim obznanuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice, odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Mate Filkovića, u Strezoju pod br. 13 ležećih, i sudbeno u 105 fr. procienjenih, radi dužne glavnice od 11 fr. 42 kr. i pripadakah odredjena, da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek o podne od 12, do 2 sata na licu miesta u selo Strezoj opredineljena.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti kao i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju, da to pravo do upitne prodaje prijave kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko, dne 12. siečnja 1856.

Br. 1220. (48—Izv.) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda predgradskog, ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se na stran Andre Pocivašeka žitelja iz Vinogore:

a) Kuća pod jednim krovom, prociena 40 fr. kr.
b) Štala . . . . 20 » —
c) Dvorište i spašnik . . . . 20 » —
d) Oranica »Stutniško« 1/2 rali . . . 20 » —
e) Oranica »Zaluka« 3. rali . . . . . 120 » —
f) Oranica za ulicom 3. rali . . . . . 60 » —
g) Oranica za »Zelnjaki« 1. ral . . . 60 » —
h) Oranica »Vèrhovki« 1 ral . . . . . 60 » —
i) Livada »Zaluka« 1 kosca . . . . . 70 » —
k) Livada pri Golubu 1 kosca . . . . 70 » —
l) Tèrsje jednog kopača . . . . . . 40 » —

U obćini vinogora ležeća, te navlastitost Mate Krivca, spadajuća pod procienbenu svotu 660 for. sr. uzeta, radi naplate duga 84 fr. 39 kr. sr. dne 3. ožujka pèrvi a drugi i posliednji put 3. travnja 1856. pa makar iz pod procienbe prie podne od 9 do 12 satih na licu zemlje sudbeno prodavati.

Uslied toga pozivlju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta tim dodatkom da će svaki kupiti želeći prie započete dražbe 50 fr. sr. jamčevine (vadiuma) položiti morati, dražbeni pako uvieti kod c. k. kot. ureda u javnom vremenu uvidieti se mogu.

Zajedno svikolici založno pravo imajući vierovnici imadu se do rečenog roka kod c. k. kot. ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razdieljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti mogla nebudu.

C. k. kot. ured kao sud.

U Pregradi, dne 8. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Br. 1254.

Oglas.

Visoka popečiteljstva unutarnjih poslovah i pravosudja jesu sporazumno odredili pronašla, da u čitavom obsegu kraljevine Slavonie prama zločinstvu grabeži i paljenju upravito kratkosudno postupanje, i na zločinstvo umorstva i to ne samo na grabežno umorstvo glede kojeg kao što i glede razbojničkog usmèrtjenja, koje se već u odreditom sa ovostranim odpisom od 3. prosinca p. g. br. 10.005 proglasu kratkog suda prama zločinstvu grabeži sadèržaje, nego takodjer prama zločinstvu potajnog, zatim prostog i naručenog umorstva protegnuti se ima. Koja visoka naredba uslied visokog odpisa popečiteljstva pravosudja od 31. siečnja t. g. br. 2257 čuvanja radi s tim dodatkom proglašuje se, da svaki, koi se poslie proglasa isto, krivcem potajnog, naručenog ili prostog umorstva učini, po strogosti kratkog suda sa smèrtjom kažnjen biti će.

C. k. predstojništvo županijske oblasti.

U Požegi dne 8. veljače 1856.

c. k. županijski predstojnik
Janković.

Br. 349. (Izv.—42.) (3—3)

Izrok.

Prigodom popisa momakah dužnosti vojevanja za godinu 1856. podpadajućih c. kr. kotaru valpovačkom obavljenog, novačenju podvèrženim pronadjeni, nu odsutni:

Cifrić Jozo iz Petrevaca, br. kućni 168. poljodielac.
Torjanac Tomo iz Petrevaca, br. kućni 205. »
Feierbach Ivan iz Petrevaca —
Dorić Jozo iz Ivanovaca —
Hoffman Mišo iz Koške —

Dočim miesto njihovog boravljenja nepoznano bi bilo, s ovim se pozivlju, da se za miesec danah kod nadliežnosti, dolepodpisanog c. k. kot. ureda s tim sigurnie prijave, što inače u smislu § 35. vis. propisa za novačenje ustanovljenog protiv njimi postupano bude.

U Valpovu 31. siečnja 1856.

C. k. kot.ured valpovački.

C. k. kot. predstojnik:
Bojničić.

Br. 144 (Dp.—19) (3—2)

Izrok.

C. k. Zemski sud zagrebački stavlja ovim do znanja, da je u mienbeno-parbenom predmetu g. Josipa Freschera, zastupanog po g. odviet. Lavoslavu Šramu, proti g. Skenderu Šparhakelu, ovèršbena dražba pokućtva njegova dozvoljena, i to 6. i 20. ožujka 1856. preduzeti se imajuća, toga radi pozivlju se svi kupci, da istog dana u 10 satih prie podne u gornju Ilicu u kuću br. 570. u Zagrebu dodju, gdie se budu predmeti, dražbi izloženi uz gotov novac dosudili onomu, koi će najviše dati.

U Zagrebu 9. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 11. (Izv.—33) (3—2)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici ostavštinski.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 11. prosinca 1855. s oporukom preminuvšega kramara Mihalja Muhvića u sv. Ivanu pod kuće br. 31. obitavajućeg štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah dana 5. ožujka 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda podadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 25. siečnja 1856.

Predstojnik:
Car.

Br. 476, 623. i 624. (49—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne présude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
Od 16. listopada 1855. br. 4331.	Šantavec sa 3/8 kmetskih i 30 želiarskih naselbinah	Koloman, Julius i Josefine Mixić, zatim Roza grofica Oršić	1668	45	od 1. stud. 1855.	10. travnja 1856	na 10. lipnja 1856, u 9 satih prie podne
od 12. siečnja 1856 br. 70.	Grančari sa 3/8 kmetskih naselbinah	Josip Suvić	1200	—	od 1. svib. 1856.	»	»
od 5. siečnja 1856 br. 4681.	Horvatičevina prie Martinci, takodjer Dubrava sa 2 4/8 kmetskih naselbinah	Stiepan i Antun Sente	1000	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 4. veljače 1856.

Novak. Fohn.

Br. 1381. (Izv.—56) (3—1)

Oglas dražbe.

Uslied ovostrane odluke od dne 13. veljače 1856. br. 1381. hoće ju se ovim pokretnosti, takodjer i nepokretnosti sastojeće u jednoj kući u Verovitici pod br. 80. ležećoj skup sa ¾ sesionalskog zemljišta k istoj spadajućim, zatim vinograd u bèrdu verovitičkom kod sv. Križa ležećem skup sa klitjom i prešom, na ostavštinu po pokojnog Franje Martinovića, spadajuće putem javne dražbe dana 17. ožujka pèrvi put, drugi i zadnji put ako od potrebe bude makar izpod procienbene svote dana 29. travnja t. g. svaki put 9—12 satih prie podne na licu miesta u Verovitici prodavati, kuda kupiti želeći s ovim uljudno pozivlju se s time, da dražbene uviete svaki dan u činovnici ovoga c. k. kot. ureda uviditi mogu, ujedno pozivlju se svi vierovnici, koji bi kakovu tražbinu na upitnu ostavštinu staviti imali, da se do toga vremena ili pismeno ili ustmeno prijave, jer inače na kasnie prijavljenje po razdieljenju ostavštine nikakovi obzir uzeti se neće, u koliko mu pravo zaloga nepripada.

C. k. kot. ured, kao sud verovitički.
U Suhompolju, dne 14. veljače 1856.
C. k. kot. predstojnik:
Polz.

Nr. 137. (Vl.—4) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

In den Königreichen Kroatien und Slavonien ist die Stelle eines Komitatsvorstandes in der Gehaltsstufe von 2500 fl. mit dem Standorte in Fiume und mit der für diesen Standort sistemisirten Funktionszulage jährlicher 600 fl. und dem Genusse der Naturalwohnung in Erledigung gekommen.

Zur Wiederbesetzung dieser Stelle in der bezeichneten, und im Falle gradueller Vorrückung in der Gehaltsstufe von 2000 fl. wird der Conkurs mit der Bewerbungsfrist von sechs Wochen, vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung in das Amtsblatt der Wiener Zeitung an gerechnet, hiemit ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung ihrer Eigenschaften, der bisherigen Dienstleistung, der allfällig erworbenen Verdienste und der Sprachkenntnisse im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde an das k. k. kroatisch-slavonische Statthalterei-Präsidium zu leiten.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei-Präsidium.
Agram am 18. Februar 1856.

Br. 1038. (Izv.—53) (3—3)

Oglas.

Pošto bi razpisana pèrva javna dražba, radi razprodaje nepokretnostih, kuće naime i kućnog grunta u sv. Ivanu pod br. 4. prdcienjenoj na 490 fr. na vlastitost Stiepana Rojtinića, spadajuće bez uspiešna bila, to se uslied odluke c. k. kot. ovog ureda od dne 22. studena 1855. br. 1038. radi naplate duga 85 fr. 55 kr. Josipu Pepelnjaku, druga javna dražba na dan 28. veljače 1856. u 10 satih prie podne na licu miesta razpisuje time, da ako ponudah preko precienbene svote nebude, prodat će se gore pomenuta nepokretnost izpod gore stavljene procienbene svote.

Kupiti želeći imadu vadium od 50 fr. prigodom dražbe položiti, ostali pako uvieti mogu se u pisarni ovog ureda saznati, a bit će prigodom dražbe proglašeni. Ujedno pozivlju se svi oni, koji bi kakovo založno pravo na isti imetak, stekli, da takovo, ovom postupajućem sudu prie roka dražbe prijave.

C. k. kot. ured sv. ivanski.
U sv. Ivanu, dne 16. veljače 1856.
C. k. kot. predstojnik:
Car.

Nr. 808.

Avviso di Concorso.

Presso l' Uffizio di Porto e Sanità marittima in Zara si e reso vacante un Posto di guardiano d' Inspezione cui va annesso il soldo d' annui fiorini 180 ed un Pausciale di Montura d' annui fiorini 24.

Chiunque intende aspirarvi presenterá entro tutto Febbraro p. v. al Governo Centrale Marittimo la documentata sua supplica comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale, la piena idoneità al posto optato i servigj, anteriormente prestati e la cognizione di lingue che possiede.

Dichiarerá inoltre se si trovi in parentela od affinitá con qualche impiegato od inserviente dell' Uffizio suddetto.

Dall' J. R. Governo Cent. Marittimo.
Trieste li 24. Genajo 1856.

Br. 248. i 249. (Izv.—45) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanjet da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za raztereéenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razteéenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljem
8. siečnja 1856. br. 5424.	Orahovica 25⅜ naselbinah	Ladislaus Delimanić	5937	30	1. svibnja 1856.	30. travnja 1856.	1. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
8. siečnja 1856. br. 16.	Feričance 178 31/32 naselbinah	Petar i Dragutin Mihalović	37,951	52 2/4	„	30. travnja 1856	2. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I, razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok istekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je prave potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaznje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 1. veljače 1856.

Nr. 50. (Izv.—34) (3—2)

Izrok

kojim se sazivaju Vierovnici ostavštinski.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 27. prosinca 1855. bez oporuke preminuvšega Josipa Pažića, krojačkog majstora i vlastnika kuće u sv. Ivanu pod br. kuć. 76. ležeće, štogod kao vierovnici tražit imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 5. ožujka 1856. u 9 satih prie podne, ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud.
U sv. Ivanu, dne 30. siečnja 1856.
C. k. predstojnik:
Car.

Br. 889.

Oglas.

Visoko c. k. ministarstvo unutèrnjih poslovah odlučilo je u sporazumljenju s visokim ministarstvom pravosudja, da se u županii osiečkoj i požeškoj prieki sud koi je jurve proti zločinstvima razbojničtva i paleža proglašen, takodjer i na zločinstvo umorstva, i to nesamo na grabežno umorstvo, koje već jednako s grabežnim ubojstvom razbojstva radi pod prieki sud spada, nego takodjer na umorstvo izdajno ili zasiedno, naručeno i obično protegnuti ima.

Što se u sliedstvu odpisa visokoga c. k. hèrv. slav. namiestničtva od 6. veljače 1856. br. 2194—385. u savezu s oglasom od 2. prosinca 1855. br. 319. pr. s tim dodatkom do obćega znanja stavlja, da će se svaki, tko se učini krivcem kojega od prenavedenih zločinstvah, strogosti priekoga suda shodno, smèrtju kazniti. U Osieku 13. veljače 1856.

Petar grof Pejačević,
c. k. vèrh. župan.

OGLASNIK.

(16—Dp.) 14. 24. (21. ož.) (3—2)

Wohnung- und Magazin-Verpachtung.

Das Schloss Sissek, dem Agramer Metr.-Dom-Kapitel gehörig, an der schiffbaren Flusses Kulpa Ausmündung in die Save im Kronlande Kroatien gelegen, wird mittelst öffentlicher Licitation in mehrjährige Pacht übergeben.

In dem zu verpachtenden Gebäude können mehrere Parteien nicht nur bequeme Wohnung finden, sondern es sind daselbst auch einige gemauerte Magazine für mehrere tausend Metzen Frucht, demnach besonders für Frucht-Spekulanten geeignet, und kann theils zum besagten Zwecke, theils zu einem andern Gewerbsbetrieb verwendet werden.

Darauf Reflektirende werden hiemit verständigt, dasz die diesfallsige öffentliche Lizitation am 27. März l. J. an Ort und Stelle (im Scloss Sissek) Vormittag abgehalten werde. Die näheren Bedingnisse können hier beim herrschaftlichen Buchhalter am Kapitelplatz im Rathhause, so wie auch beim herrschaftlichen Verwalteramte zu Seh in Erfahrung gebracht werden, welches letztere zugleich den Auftrag hat, die zu exarendirenden Lokalitäten den Pachtlustigen zu weisen, die mit 10pCt. Reugeld bei der Licitation zu erscheinen geziemend eingeladen werden.

Agram, den 3. Februar 1856.

(Dp.—22) (—1)

Na prodaju iz slobodne ruke

jedna kovačnica, sa pivnicom, vèrtom i dèrvarnicom kod sv. Saveria, obširnia mogu se saznati kod gospodara kuće u novoj Vesi pod br. 35.

(Dp.—15) (3—3)

U miestu Resnik

od grada Zagreba jedan sat daljine, ponudjava se na prodaju kuća pod br. 19. sa črepom pokrivena, s tri sobe, pivnicom, vèrtom i oranicom zemljom. Obširnia mogu se saznati kod istog gospodara kuće u Resniku.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 25. VELJAČE 1856. Broj 46.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthina: 4 kr. sr. od linie za pèrvipnt; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaselli posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 1 kr. sr.

Uredovni dio.

Ban Hèrvatske i Slavenie imenovao je dnevničara Franju viteza Holzapfela za županijskoga pisara.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Prag, 20. veljače. Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna sietili su se u čuvstvu zahvalnosti prema bogu za milost, što se nadaju u podpunom zdravlju doživit svetkovinu Svoga srebèrnoga pira (27. veljače) i poklonili su 3000 fr. sr. naredbom, da se od iste svote 1800 za siromake glavnoga grada Praga, a 400 fr. sr. za siromake predgradjah Karolinska dol, Šmihov i varoša Višegrada upotriebi na to, da se istima pribavi hrana.

Prag, 21. veljače. Nj. Veličanstvo carica Karolina Augusta stigla je sinoć ovdie i odsiela je u c. k. dvoru.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 14. veljače. Dne 7. t. m. glavna skupština odlučila je emancipaciu Ciganah i to sa 11 proti 10 glasovah. Budući da vlada nemože na jedanput namirit vlastnike Ciganah, izdat će zadužnicah o broju glavah, koje će vlastnici predat vladi; svaki vlastnik, koi preda ispod 50 glavah, bit će izplatjen za dvie godine, nasuprot svaki, koi ima ciganah prieko toga broja, mora se zadovoljit time, da se njegova zadužnica poslie 18 miesecih baci u žaru, iz koje će se zatim stanovit broj istih izvući i izplatit. Čekajući dobit će 5 postotakah za glavnicu, koju imaju tražit od vlade. I to se pripovieda, da će se ovaj dan, kad će se oglasit emancipacia Ciganah, po svoj zemlji dèržat za svetkovinu, što će se svake godine ponovit tamo. Jedva što se je saznalo, da su emancipirani cigani, podneo je peharnik g. Janko Kostakopulo molbenicu na financialni odsiek, da mu se dopusti da može 20 ciganah poklonit vladi. Željni smo znati, hoće li i drugi bojari sliedit ovaj njegov primier.

Iz **Jaša** imamo viestih do 5. t. m. Iste javljaju da je knez Gjika naredbom od 21. siečnja u svoj Moldavskoj uveo slobodu štampe i izdao tiskovni zakon.

Švedska i Norvegia.

U obsiru na članak, u kojem se je tvèrdilo, da je Švedska traženje, da se Bomarsund opet neutvèrdi, kao stvar neznatnu i Rusiu bez potrebe uvriedjujuću dèržala za odlišnu i time pronarocila, da je Engleska promienila svoje misli, sadèržaju službene švedske novine „Post- Och Inrikes-Tidningar“ sliedeći ispravak:

„Premda smo vaviek bili osviedočeni, da se ovaj navod u obziru mislih i načina dielovanja švedske vlade u napomenutom, za siever tako važnom pitanju posve neslaže s istinom, ipak smo gledali, da se o tomo jamačno ubaviestimo iz izviestnih izvorah. S pravim zadovoljstvom možemo uvierit naše čitatelje, da je sva ta stvar podpunoma netemeljita izmišljotina. Proglašujemo dakle, da se napomenuti članak ni najmanje neslaže s istinom.

Belgia.

Brusselj, 17. veljače. Kralj je danas primio deputaciu antverpenskih tèrgovacah, koja mu je predala predstavku tamošnjega stanovništva proti zaključenom razprostranjenju vojničkih gradjevinah na sievernoj strani grada.

U siednici komore odredjenikah od 18. primljena je sa 35 proti 6. glasovah osnova zakona u obsiru dotacie od 150,000 fr. za Nj. k. visost grofa Flanderskoga.

Dania.

U siednici dèržavnoga suda u Kodanju od 16. t. m. svèršio je branitelj, savietnik Salicath svoje govore i predložio je da se sasvim odrieše njegovi branjenici (general Hansen, admiral Bille i tajni savietnik Oersted). U ponedieljak imao je branitelj ostalih obtuženikah (tajnih savietnikah Tiliša i Bluhme-a, grofa Sponnecka i komornika A. W. Scheela), odvėtnik Liebe, početi svoje govore.

O razpravama dèržavnoga suda primietjuje list „Hamb. Nachr.“: Iste su dosad jedva zani-

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Mladenoviću, kog je u kratko vrieme proučio i spoznao Ljudevit da je u svakom obziru čoviek čestit, pun duha i srodna mu značaja, njemu dakle priobći je iskreno i bez svakog izgovaranja sve, što i kako je bilo prije nego li se je dao na put. Nadalje molio je Mladenovića, da gospoji svojoj, osobito pako Anki o toj stvari negovori ništa, jer bi im to bez potrebe otežčavalo sèrce, što mu već s toga uzroka nebi drago bilo, budući se nada za stalno, da će se za nieko vrieme stvar ta svakako sravnat morati, te će dotle ili roditelji njegovi morati popustati, ili — ako to neučine — znati će on sám šta da radi i kako da postupa tada, tim više, što će do toga jur biti punolietan, te ga neće ni sámi roditelji njegovi pod nikakav način silit moći da im pridonosi žèrtvu takovu.

Još je — kao što jur rekosmo — Ljudevit i Anki pisao. U tom pismu javi joj, da je poradi niekih neizbiežnih okolnostih morao putovati u tudju zemlju, iz koje će joj najmanje pojedanput svake nedielje pisati, te svakako nastojati, da se za koi miesec opet vrati. Još ju je svečano i na novo uvieravao o tom kako ju ljubi i kako ga ništa na tom svietu odvratiti neće od nje, konačno molio ju je liepo, da i ona njemu svakiput odgovori, te liste onamo upravi gdie će to on vazda prije naznačiti.

Svi ovi listovi, što ih redom napomenusmo, prispiese naskoro u ruke onima, kojima ih je namienio Ljudevit, koi je skoro zatim iz Zagreba put svoj nastavio najprie u Rieko, odanle u Terst, zatim pako na moru u obližnju Italiu.

Otac Ljudevita umirio se je ponješto, kad je pročitao sadèržaj lista, dapače činilo mu se, kao da se je sin njegov latio najboljeg sriedstva u toj stvari. Stari grof mislio je, da će tudji sviet, razne premiene i zabave, sve to, da će pomalo istèrti sliku Anke, što se je u kratko vrieme tako silno uvriežila u sèrcu njegova sina, pa s toga se je nadao starac, da će mu u svoje vrieme ipak za rukom poći osnova njegova, što ju je on gojio glede ženitbe svega sina.

Majka Ljudevitova uzdisala je i plakala mnogo za svojim sinom, kojega je inače veoma ljubila, pa baš zato još većma žalila ga, što je zalutao s puta slavnih pradiedovah svojih, zaručiv se se čerkom plemića u mieste velikaša.

Mladenović primio je viest Ljudevita kao čoviek pametan i pun značaja. U pèrvi mah, istina, uvriedio ga je ljuto neznosni i uvriedljivi ponos starog grofa, al ga je zatim odmah umirilo dostojno ujedno i muževno postupanje Ljudevita, te se je ponosio budućim, ako Bog dà, zetom svojim. On je nadalje moljbu Ljudevita posve odobravao, te zato o pravom sadèržaju primitog lista i u njemu napomenutiem dogadjajima nije ništa kazo suprugi svojoj, a kamo li čerki, koja se je neobično veselila pèrvom ljuvenom listiću, što ga dobi od milog svog Ljudevita, pa zato nije nimalo oklevala, već mu je odmah odgovorila, te list upravila u Mletke gdie je tada boravio Ljudevit, i gdie je znala da će ga zateći list.

Miesec danah od to doba prodjè i Ljudevit je vierno izpunio zadatu rieč svoju, jer je Anka svake nedielje primila od njega po jedan list, u kom joj je vèrlo zanimivo opisivao sve što ga je snašlo na putu i što je godier igdie znamenitoga vidio ili čuo, zatim ju je uvieravao kako za njom čezne i kako se ponajviše samo s njom u duhu zabavlja. U svakom listu pozdravljao je nadalje liepo roditelje njezine i pitao za njihovo zdravlje.

Anka mu je svakiput točno odgovorila na njegovo pismo. — Ona mu, istina, nije mogla priobćivati iz zabitnih i ubogih Križevacah tako zanimive viesti, kao što je to on činio iz krasne, glasovite i bogate u svakom obziru Italije, al zato su ipak Ljudevita više obradovali ti njezini listići, u kojima se je zrcalila čista duša, nježno sèrce i bistar um, nego sve ostalo što ga je okružavalo na njegovom putu.

Pa tako prodjè — kao što jur rekosmo — miesec danah, kad li u jedanput izostaše ožudjeni listovi Ljudevitu, koi se je tad uprav bavio u ponositoj Genovi, te tù uzalud izgledó da mu odgovor stigne na predposliednji list njegov. On je uprav s toga uzroka još za dvie nedielje produljio boravljenje svoje u spomenutom gradu, samo da tim sigurnije dočeka što je izgledao. On je zatim na novo dvaputa u to vrieme pisao Anki — al sve badava! — odgovora svejednako nebi na prišnje s kamo li na kasnije listove.

Ubog Ljudevit nije tada slutio što se dogadja kod kuće.

Licumierni fiškal Mužoderić — koi je baš u ono doba radi niekog posla u Križevce došo bio — niekako je tom prilikom zanjušio i u trag ušo tomu, da si Ljudevit i Anka dopisuju, pa je odmah o tom izviestio starog grofa Dragošića, koj — nebudi lien — odmah u pèrvoj razdraženosti spopane pero te napiše tri knjige, pèrvu upravi na Mladenovića, drugu na kćì njegovu, a treću na spomenutog fiškala svoga, što se je još u Križevcima bavio, te istomu podà osobite nieke naputke.

Pèrve dvie izmedju spomenutih knjigah nakitio je stari grof tako, da gore nije mogo, jerbo se u njima kategorički i uvriedljivo očitovao, kako on podnipošto pristati neće na ženitbu svoga sina sa Ankom, koja mora da mu je lukavo očarala sina, dočim joj roditelji njezini po svoj prilici na ruku bieše u toj stvari, samo da tim sigurnije u tananoj toj mrieži ulove jednog izmedju najuglednijih mladih velikaših hèrvatskih. Svjemu pako fiškalu pisao je stari grof, neka svim putem i na svaki mogući način nastoji da se sva dalnja dopisivanja izmedju Ljudevita i Anke prekinu, što će najbolje za rukom poći, ako se listovi obiuh na pošti obustave i njemu pošalju.

(Dalje sliedi.)

mizie bile nego li one dèržavnoga sabora. [illegible] bito bila je dokumentacia t. j. razložba položaja stvari veoma dosadna. Navlastito branjenje t. j. govor Salicathov, nije bilo nego opetovanje razlogah raspravljenih već za pitanja o nadležnosti zato, da nisu bili ministri odgovorni za vrieme od 1852—1854. Dne 1[illegible]. podiglo je hrabrosti obtuženikah, koji su se [illegible] zemlje [illegible] poduzet oboružavanja, veoma [illegible] pohvala, koja je našla, kako se je činilo, odjeka u pèrsima niekojih sudacah. [illegible], da se stvar obtuženikah osobito gospode Bille-a, Hansena i Sponnecka neće okrenut na bolje.

Francezka.

Čitamo u „Constitutionel-u": Nj. preuzvišenost grof Buol, ministar Nj. c. k. apostolskoga Veličanstva bio je dne 18 t. m. u 1 sat u podne u tuleriama predstavljen istim ceremonielom, koi je jedan dan prije bio obdèržavan, kad je predstavljen bio lord Clarendon.

Grofa Buola doveo je pred cara veliki mieštar ceremoniah vojvoda Cambacéres a predstavio ga je Nj. Veličanstvu baron Hübner, izvanredni poslanik i ovladjeni austrianski ministar u Parizu.

Odmah zatim imao je grof Cavour, piemonteski ministarski predsiednik, takodjer cest Nj. Veličanstvu biti predstavljen po Markezu Pes de Villamarina, poslaniku Nj. Veličanstva kralja od Sardinie kod francuskoga dvora".

Isti list javlja jošte:

„Povodom otvorenja konferenciah za sklopljenje mira, koje je ustanovljeno na 23. t. m. davat će se na večer istoga dana veliki koncert u palači ministarstva izvanjskih poslovah. Večeras (18.) sastat će se svikolici već u Parizu nalazeći se članovi konferencie u palači grofa Valevskoga.

Velika Britania i Irska.

London, 18. veljače. Lord Palmerston primit će danas u podne deputaciu tèrgovačkoga društva iz Manchestra, koja hoće da predloži, da se opozovu oni parlamentski zaključci, koji se protežu na potlačenje brazilianske tèrgovine s robovima. Društvo je toga mnienja, da je brazilianska vlada u najnovie vrieme dosta kriepko pokazala svoju čvèrstu volju ukinu tu sramotnu tèrgovinu, i da bi za nju bila uvreda, ako bi obstojali oni zaključci i nadalje.

Proti novoj naredbi u obziru redarstva u grofoviama i tèrgovištima čine se posvuda energične demonstracie. Cambridge, Carlisle i Tenderden poslali su već peticiah proti toj naredbi u London.

Dne 18. t. m. poslie podne došo je u Londonu veliki broj gospode u ured blagajnički, kojoj je kancelar blagajnice u pritomnosti lorda Palmerstona priobćio sliedeća 1) Zajam iznosi 5,000.000 funt. strg.; 2) za svakih 100 funtih bilježenih u gotovu dobit će pogodbenici 3% Consolidates annuities i u istima imaju se činit i ponude; 3) kamate na ove console započimlju 5 siečnja; 4) uplatni dani jesu:

26. veljače 1856	. . .	20 št.	kamatah,
13. ožujka	„ . . .	25 „	„
29. ožujka	„ . . .	25 „	„
10. travnja	„ . . .	15 „	„
24. travnja	„ . . .	15 „	„

Ostali su uvieti obični. Ponude činit će se dojdućega petka. Na pitanje barona Rothschilda izjavio se je veliki blagajnik, da se za vremena uplaćivanja neće učinit zajam nikakove vèrste. — Na burzi učiniše ove prijave dobar utisak.

Lord Wensleydale nije primio, kao što je lord kancelar prijavio gornjoj kući, da bude pred lordima zastupan po odvietniku.

Nizke zemlje.

Haag, 18. veljače. Druga komora bavila se je u svojim posliednjim siednicima s predlogom gospodina Rechussena, koi je smierao onamo, da naredi komora, da se povede posebna iztraga o uzrocima pijanstva i njegova liečenja. Ministri pravosudja Donker Curtius i unutarnjih poslovah J. van Reenen priznali su [illegible] pitanja, ali nisu se umiešali u [illegible] i jedino izjavili su svoju pripravnost, da će sva moguća upotriebit, da prestane ovaj porok. Predlog Rochussena bio je odbačen sa 34 proti 23 glasa; no odmah zatim predložio je van Hoevell, da se naimenuje komissia, koja ima predložit najuspiešnia sriedstva za pobijanje toga zla.

S bojišta.

Iz Varne, 14. veljače. General [illegible] sazvao je sve višje oficire nalazeće se na dopustu u Odesi. U Nikolajevu, Perekopu i Kèrsonu nenalazi se više od 42,000 momakah. Ruska je vojska sa svim potrebama veoma dobro obskèrbljena. Vlasti, koje se bave tim obskèrbljivanjem zaslužuju u istinu udivljenje. — Najbolje bojne bolnice imaju Piemontezi, za njim dolaze Francuzi, a Englezi su u tom posliednji, premda su potrošili u tu svèrhu neizmiernih svotah.

Iz Kolhide nečuje se od turske vojske ništa dobra. Sugdidi zažgan je. Abhazi i Mingrelci tako su razjareni na turčine, da serdar nemože od njih dobit hrane ni za gotove novce, zato se mora tamo vozit hrana iz Varne, Burgasa i Sinope.

U obziru na posliednje viesti iz Krima piše „Times": Jedna bèrzojavna depeša javlja, da je Francuska vojska u Krimu razorila tvèrdinu Sv. Nicolaja. Podpuno razorenje dokovah prijavio je već prije Sir W. Codrington. Možemo dakle reći, da Sevastopolj kao ratna luka neobstoji više. Ima šestnaest mieseciah, odkad je pèrva bomba bila bačena u tvèrdjavu, a sada leži u razvalinama i ona tvèrdina koja je još jedina preostala bila. Jedna kasarna, u kojoj bi mogle tri ruske regimente biti namieštene, bit će bez sumnje takodjer razorena. Sve zgrade, koje su od obsade ostale poštedjene, nalaze se sada u rukama saveznikah i ti neće po svoj prilici ostavit obalah krimskih prije nego razore sve, što bi oboružavanju neprijatelja moglo služit za podporu, i u istinu možemo sada smatrat kao riešenu veliku zadaću vojne. Razorenje Sevastopolja a ne osvojenje Krima bila je svèrha, koju su početnici smieloga poduzetja od godine 1854. imali pred očima. Saveznici nisu pako samo razorili Sevastopolj, već su i učinili, da je u svakom smislu nemoguće, opet ga podići. Premda je moguće, ono što su indjiniri razorili, od drugih indjinirah učinit s nova opet sagradit, ipak će mnoge godinah neprestane s mnogimi troškovi skopčane radnje jedva dovoljno bit da one velike bazene opet stave u ono stanje, u kojem su se nalazile poslie njihova dovèršenja. I velike tvèrdine bile su proizvod znatne viešline, veličanstvenih osnovah i neumorne ustrajnosti. Tvèrdine nalazeće se na južnoj strani leže sada u razvalinama.

„Times" donesi viestih iz turskoga tabora u Mingrelii od 10. siečnja. Isti nije bio više uznemirivan od Rusah, i mislili su da su se isti natrag povukli do Senakrie. Dne 9. učinio je Alipaša sa četiri bataliuna piešakah iztražan pohod s lieve strane od ceste vodeće u Kutaj i prodro je do rieke Seve, bez da je našao tamo štogod više nego veoma malen tabor od milicie. Drugi izleti u raznim pravcima poduzeti biehu poimence zato, da vojnici iz svojih vlažnih šatorah izidju u čisti zrak i priviknu marširanju. Sam tabor osiguran je vèrlim obkopima proti svakom nasèrtu; ceste su takodjer stavljene u bolje stanje; samo je oskudica bila u sriedstvima za transportiranje i furažu, zbog česa dobili su nižji oficiri zapoviest, da prodaju svoje konje. Veoma bi bilo za želiti, da bi vojnici iz Carigrada k svojim obrocima dobivali i limunova soka, da tisti nepoginu opet svaki deseti izmedju njih od škorbuta, kao što se je lietos dogadjalo u Eupatorii. Podieljivanje medaljah medju one, koji su se odlikovali u bitki kod Ingure dalo je povoda „Times-ovom" dopisniku, da se izrazi huleći upravu turske vojske, jer mnogi od onih, koji su dobili medaljah, nisu podnipošto zaslužili tog odlikovanja, i bili su se mudro [illegible]vali, kad je trajala bitka. Za dokaz navodi se više takovih slučajevah.

[illegible] i najnovie viesti.

Pariz, 22. veljače. Alipaša došo je jučer u Marsiliu i odputovao je bez odvlake u Pariz.

[illegible]grad, 14. veljače. Alipaša odputovao je jučer u Pariz. Razpravni predmet u [illegible] sačinjavalo je buduće [illegible] dunajskih kneževinah. [illegible] dan u Beč. Plem. [illegible] oporavio od svoje bolesti [illegible].

Turin, [illegible]. [illegible] Englesko-taljanska legia podpuna je i ukèrcat će se, kako čujemo, za koi dan put Malte. Ovdašnja tèrgovačka komora zaključila je, da se učine velike priprave u obziru obèrtovne izložbe god. 1858. priznano je da je obćenita izložba nemoguća, samo svila će se iz svih zemaljah pripustiti.

Milan, 20. veljače. Poleg lista „Gazz. officiale" podpisalo je taljansko društvo, koje namierava udioništvovat kod ustupa lombardsko-mletačkih željeznicah, iznosak od 82 ½ miliuna lirah. Isto broji ovdie 11. članovah u Veroni 2 u Tèrstu 1, a u Mletcima 1 člana i zastupat će ga kod predstojećih viećanjah dva sučlana, gg. Mondolfo i Karlo Brot.

Parma, 19. veljače. Nova učiteljska stolica za upravno pravo na ovdašnjem sveučilištu uvedena je svečano.

Tèrst, 22. veljače. Posao sa žitom veoma je neznatan; pšenične ciene padaju, dobre vèrste dèrže se.

Turin, 20. veljače. Zbirka zakonah sadèržaje ovlastjenje ministarstva financiah, da sklopi zajam od 30 miliunah fr. posriedstvom izdavanja rentah dèržavnoga duga. Ovaj zajam prenzeli su već, kako se čuje, engleski kapitaliste.

Milan, 21. veljače. Više otmienih bankierah, tèrgovacah i posiednikah dèržale je prethodna viećanja o podignuću prometne banke (Giro-Bank).

Frankfurt, 22. veljače. Skupština niemačkoga saveza primila je jednoglasno u svojoj jučerašnjoj siednici predloge odbora podpunoma odgovarajuće austrianskom podnesku i priuzdèržala si je samo u suglasju s mnienjem c. kr. vlade izpit specialnih uvietah u obziru točke pete preliminariah.

Paris, 22. veljače. Alipaša i grof Orlov prispieli su ovamo.

London 23. u jutro. Kancelar blagajnice izjavio je u jučeranjoj siednici, da će dèržavni dohodci za jedan i pol miliuna funtih strg. biti manji a razhodi 2 za miliuna funt. strg. veći; uslied toga predlaže, da bi se odvietovalo na zajam od 5 miliunah funt., kojim bi se razhodi do travnja pokrili. To se se više stavakah od troškovah za siromake doznali. U gornjej kući ostala je vlada u pitanju o Wensleydale-ovoj perii pèrvi put sa 31 glasom a drugi put sa 35 glasovah u manjini. Na burzi se je govorilo da je Rothschildova kuća zaključila zajam po kursu od 90.

Carski dukati . . . . [illegible] fr.
Srebro od 22. veljače . . . . . . [illegible]

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Nr. 9754. (Izv.—43) (3—3)

Editto.

Da parte dell' i. r. Trebunale Circolare in Fiume, vengono eccitati tutti quelli, che come creditori, professano un credito verso l' eredità di Maria Lenaz Franovaz, vilica e già domiciliata in Plasse, località presso Fiume, morta li 6 Dicembre 1853 con testamento, a comparire innanzi questo Giudizio il giorno 4. Marzo a. c. per insinuare e dimostrare le loro pretese, od a produrre sino a quel giorno le loro instanze in iscritto, sotto comminatoria, che altrimenti, in quanto non sieno muniti di diritto di pegno, non competerá loro alcuna altra pretesa sull' eredità, qualora questa venisse esaurita col pagamento dei crediti insinuati.

Fiume, 31. Dicembre 1855.

Izdavatelj Dr. [illegible] — [illegible] Guja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 26. VELJAČE 1856. Broj 47.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedielje i praznike sa čitevom — cienu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Ša svaki dan, kojim će se list svaki dan postom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linje 4kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. Veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 22. veljače t. g. knezu Maksimilianu Egonu Fürstonbergu i baronu Anselmu Rothschildu priznajući njihove zasluge stečene za dèržavnu upravu pèrvomu komanderski kèrst Leopoldova reda, posliednjem pako red željezne krune drugoga razreda a Leopoldu plemenitom Laemelu zbog njegova mnogolietnoga obće koristnoga dielovanja isti red trećega razreda bez takse podielit.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 18. veljače t. g. Gavri plemenitom Török osudjenom na tvèrdjavni zatvor od 6 godinah zbog udioništva pri veleizdaji najmilostivie odpustit ostatak kazni.

Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj.

(Dalje.)

3. Ako onaj, koi je dobio dozvolu na igru, odstupi od ustanovah iste ili glede predmeta u igri imenovana, ili glede naravi igre, ili glede miesta propisana za obdèržavanje igre, ili glede roka, ili u obće glede tako bitnih uvietah dozvole, da se igra smatrat mora kano poduzetje, koje se bitno razlikuje od onoga, koje biaše dozvoljeno, tad imade se igra smatrat za igru obdèržavanu bez dozvole, i kazniti po ustanovah naznačenih u §§ 11. i 12

4. Ako se na drugi koi način, nego što je pod 1, 2 i 3 pomenuto, odstupi od uvietah podieljene dozvole, imenito ako se, u koliko je po propisih zabranjeno, srečke prodaju u manju cienu nego što je naznačena u dozvoli, ili ako je prekoračena dozvola podieljena bez namirenja podatka ili uz podatak, koi se neravna niti po broju niti po veličini uložakah, imade se tad odredit kazan od dva do sto forintih.

Ustanove navedene u ovom paragrafu imadu se uporavljivat i onda kad dozvola bude podieljena na igre druge vèrste, nego što su one, koje se nepominju u §. 6.

§. 16. Vlasti kaznene i postupak kazneni. U prediducih paragrafih navedene ustanove kaznene o prekèršajih propisah zakona lutrijskoga imadu uporavljivat vlasti financialne uz sudielovanje vojničko-krajišničkih oblastih koje će takodjer obavljati i ovovèrstni postupak kazneni, i to u pèrvoj molbi financialne kotarske direkcie, proti kojih riešitbi dopušten je utok na financialnu zemaljsku direkciu. Glede postupka kaznenoga imadu se uporavljivat ustanove one, koje su glede postupka kaznenoga propisane o prekèršajih tridesetničkih.

Opisivanje učinjenice i izvedenje iztrage obavljat će se po oblastih vojničko-krajišničkih, od kojih će se po zaglavljenoj iztragi spisi poslati financialnom kotarskom ravnateljstvu daljeg uredovanja radi.

Dostavljanje presudah izrečenih po ovih, i svèrha istih pripada vojničko-krajišničkim oblastima, koje su i povladjene, da mogu polag obstojećih zakonah dosudjene globe promieniti u kazni tielesne. Utoci i pozivi proti presudam oblastih financialnih imaju se predavati putem nadležnih vojničko-krajišničkih oblastih, a od ovih pošiljat će se na financialno kotarsko ravnateljstvo.

§. 17. Zagoda kazni. Ako od ono doba, kojega je učinjen prekèršaj zakona lutrijskoga, mine šest miesecih, a taj prekèršaj nedodje do znanja javnih vlastih i organah njihovih, imade se kazan smatrati za zagodjenu.

§. 18. Prijave prekèršajah zakona lutrijskoga. Kako da se čine prijave o prekèršajih zakona lutrijskoga, kako da biva postupak usljed ovih prijavah, a tako i glede nagrade za prijavnike i uhvatnike, imadu se uporavljivat one iste ustanove, koje su propisane za prijave prekèršaja inih zakonah i propisah dohodarstvenih a i za nagradjivanje onih, koji prijave i uhvate predmete inih prekèršajah dohodarstvenih.

§. 19. Ustava na uložke i dobitke. Dobitci lutrijski (§. 1.) nemogu se ustavit ni sudbeno inim kojim načinom.

§. 20. Krivotvorje dokumenatah. S onim koi krivotvori, podmetje ili spotvara koju uložnicu ili ini koi dokumenat; koi pokuša doći, ili koi u istinu dodje do protupravna dobitka, imade se postupat po obćenitih kazneno-zakonskih ustanovah.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. c. k. Veličanstvo dostojalo je dne 19. t. m. gg. c. k. generalnoga konsula Ernesta Merka iz Hamburga i c. k. povl. veletèržca H. D. Lindheima primit i prihvatit zahvalu istih zbog dozvole najmilostivie podieljene im po najvišjem miestu za kolomiu cesarice Elisavete. Nj. Veličanstvo izrazilo se je premilostvim riečma o važnom poduzetju i dostojalo je uvierit dèržatelje dozvole, da će tu kolomiu osobito štitit Nj. Veličanstvo.

Nj. Veličanstva cesar Ferdinand i cesarica Maria Anna dostojali su štališkoj bolnici u Cenedi poklonit 1000 for.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 23. studenoga p. g. knegini Kristini, Trivulzio Belgiojeso iz Milana najmilostivie dozvolit, da se može bez kazni vratit u c. k. dèržave, i da se digne sekvestar ležeći na njezinoj imovini.

Turska.

„Osservatore Triestino“ javlja iz Canee od 9. t. m. da je ondašnji turski upravitelj evropejskom društvu otvorio svoje dvorane i gospoje poziva na balove, na kojima se, što se nije još nikad prije dogadjalo, ponašaju ukupni turski činovnici veoma uljudno prema gospojama.

Španjolska.

Madrit, 29. siečnja: Još se nezna kako je sastavljen ravnateljstveni odbor društva „Credit-Mobilier.“

— Plaćanje za miesec veljaču osigurano je.

Dania.

Kodanj, 20. veljače. Gospodin Madvig naimenovan je za predsiednika a gospodin Burchardi za podpredsiednika dèržavnoga vieća. Predsiednik vieća, Bank, položio je upravu ministarstva unutarnjih poslovah za skupnu kraljevinu i istu je medjutim preuzeo ministar pravo-

---

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

To je dakle bio uzrok, da su Ljudevitu isto tako kao i Anki u posliednje vrieme izostajali očekivani listovi, što ih je od to doba primao stari grof.

Što se nadalje tiče upliva, kog prouzročiše u obitelji Mladenovića ona dva lista, što ih pisà otac Ljudevita, toga gotovo nije moguće opisati. Da je grom tresnuo iz vedra neba, nebi bio mogo većma uzdèrmati dobre tè ljude nego li što ih uzdèrmà sadèržaj spomenutieh listovah. Mladenović treso se je s početka kao šiba na vodi od pravednog jada i čemera, gospoja njegova jadikovala i plakala je, a sirota Anka? — ona nije plakala ni jadikovala, a ni sèrdila se nije, već je samo problіedelim lišcom, ugašenim očima i sklopljenim rukama izpred sebe gledala, nalik kipu nesretne Niobe kćeri Tantala, što se niekoč na gori Sipylus zvanoj iz samog težkog jada pretvorila u kamen. Ali upravo taj niemi i gorki vaj u Anke sviedočio je više no sve ostalo kako duboko osieća ćut njezina zadate joj težke rane, i kako joj duša stenje s toga, što joj tako iznenada i na bèrzo propadè raj mlade sreće njezine.

Mladenović — pošto se najprie razabrà — osiećao je, da tù odmah niešto odlučiti i učiniti treba. On nije dugo razmišljao što da čini, jer je uvidjao da tù nema drugog sriedstva do jednoga, premda je to jedno bilo skopčano sa žèrtvom velikom — nu Mladenović bio je gotov da podnese i tú žèrtvu, samo da time povriedjenu svoju i mile svoje obitelji čest opravda, i na plemeniti način starog grofa osramoti. Pa zato u kratko očitovà Anki, da joj u tiem okolnostima nepreostaje drugo nego odreći se svoje ljubavi.

Anka na to neodgovori ni rieči, već samo duboko uzdahne, gledajuć svejednako izpred sebe niemo i ukočeno, bez plača i bez lelekanja. Majka ju uzè tiešiti kako je najbolje znala, a otac — poljubiv ju suznim okom u čelo — odè bèrzo u svoju sobu, gdie napisà dva lista . . . Jednog upravi na Ljudevita, a drugog na otca njegova. U pèrvom listu — navodiv sve nama jur poznate dogadjaje i razloge, zaklinjao je Ljudevita, da se i on odreče Anke, u drugom pako listu, što ga pisà starom grofu, očitovao je istomu, da se odsele nema bojati oskvèrnutja grofovskog gèrba svoga radi tobožnje kakove mesalliance s Ankom, budući je to svojim putem jur prepriečeno. — „U ostalom“ nastavio je Mladenović „budite uvjereni, gospodine grofe, da izim one plemenštine roda, što ju vi po niekim višjim ili nižjim razredima cienite i uvažavate, ima još jedna vèrsta plemenštine, štono je vama — kako mi se čini — posve nepoznata, te se osniva na čistom i uzvišenom čuvstvu duše i izobraženom umu, a ne na zaprašenim i ostarielim poveljama.“ U tom smislu nastavio i zaključio je Mladenović pismo svoje, pa zatim poslao oba lista na poštu. Nu list upravljen na Ljudevita, prispio je, kao god i priašnji, putem spletkah Mužodерića skoro zatim u ruke starog grofa, koga je istinabog jako osramotilo i uvriedilo što mu Mladenović pisà, no s druge strane radovao se je ipak tomu oholi taj starac, što je toli bèrzo polučio svèrhu za kojom je pošo, jer se je za stalno nadao, da je prekinutim pismenim obćenjem sina svoga sa Ankom, podrezan glavni koren saveza njihove ljubavi.

(Dalje sliedi.)

sudja Simony. Sutra će biti zaključna sjednica dèržavnoga vieća.

Niemačka.

Pred niekoliko danah prispie u Hamburg deset sučlanovah englesko-niemačke legie, koji su prieko Kaleja u Shorncliffer-u uskočili. Svikolici kažu da su bili veoma nezadovoljni s postupanjem u taboru.

Franceska.

U Parizu, 19. t. m. noćju dogodilo se je strašno kèrvništvo u jednoj kući od Champs Elyseés. Ubijena spada k najotmieniim porodicama Francuske. To je hèrcežica Chaumont Laforce, supruga senatora istoga imena. Na viku hèrcežice pohitiše joj u pomoć njezini sluge i podje im za rukom, nadvladat kèrvnika, koi odvuko biaše u dèrvarnicu svoju žèrtvu. Ubijena je Beligianka a kèrvnik je takodjer Belgianac i bie je sluga ubijene. Nieki kažu da ju je ubio hoteći ju porobit, a drugi vele, da je to učinio u jarosti, što ga je gospoja bila nješta oštrie ukorila. Uhvatjeni kèrvnik netaji svoga zločinstva. (Independ.)

Pariz, 21. veljače. „Moniteur“ javlja, da je princip Jerome jučer primio više punomoćnikah došavših u Pariz u svèrhu dioništvovanja pri konferenciama.

„Moniteur de la Flotte“ donosi viest, da je siever i sieverozapadnjak vladao kroz vas siečanj na cèrnom moru a poimence na visokoj ravnini jermenskoj počinio mnogo štete. Jeden ruski preprat od 75 momakah, koi je imao donieti hrane maloj posadi u Karsu, poginuo je u sniegovitoj oluji, koja je trajala 10 satih. Snieg je tolik bio, da je gdiegdie postigo visinu zidinah tvèrdjave od Karsa. Ruske čete, koje su se utaborile na bèrdima, vele da su takodjer mnogo patile, koje su sniegom od ostale zemlje sasvim presiečene i u pogibelji poginut od gladi.

Amerika.

Novoizabrani predsiednik sjedinjenih dèržavah dèržao je sliedeći govor na sučlane kuće:

„Moja gospodo zastupnici. Prije nego zauzmem sasvim miesto, koje ste mi povierili, upotrebljujem vašu dobrotu, da vam zahvalim na poštenju meni iskazanom. Veselje, koje ste mi prouzročili, još bi bilo veće, da znam, da ću za ovaj ured toli težak u svako doba, a sada skopčan s osobitim iznimnim težkoćama donieti shodnu sposobnost stojeću u pravom razmierju prema ozbiljnosti i dostojanstvu istoga. Sve što mogu kazat, jest, da ću se nakoliko je to iole moguće, uredbama i koristima zemlje i vlade pokazat vieran i nepristran u svemu, što se tiče pravah sučlanovah ove kuće. Ja nemam nikakve osobne svèrhe pred očima. Mene oduševljuje samo želja, da svojim slabim silama doprinesem k uzdèržavanju načelah naše vlade u njihovom pèrvobitnom amerikanskom smislu, to jest u onom, da onu stranu kontinenta, koi zauzimamo, raširjemo natoliko, nakoliko to dopuštaju punomoćja, kojima smo obskèrbljeni, razprostirući blagotvorni upliv naših uredabah unutra i izvana, i napokon uzdèržavajući u krieposti secienjene povlastice nama izručene. Znam, da ni ja, ni nitko drugi nije u stanju podpunoma izpunit ove dužnosti; ja činim dakle, što mora svatko činit u istom slučaju, ja se pozivam na Vašu dobrotu i podporu.“

S bojišta.

Kod engleskoga ratnoga ministarstva prispiela je sliedeća depeša generala Kondringtona:

Sevastopolj, 4. veljače. Milord! Maršal Pelissier dao mi je pred niekoliko danah na znanje, da će se danas zbiti razorenje tvèrdine sv. Nikolaja i zatim mi je priobćio, da će u 1 sat poslie podne u tu svèrhu dignut lagume. Od unutarnje nizbèrdice brežuljka pilionice i od drugih točakah unutar ruskih liniah može se dobro vidit svakolika luka. Bio je prekrasan, jasan dan. Svaku rusku stražu na sievernoj strani, svaki odiel radnikah, svakoga ruskoga vojnika, koi se je udobno suncao, mogli smo razlučit. Od vremena do vremena pade po koje zèrno ili bumba u grad; no ipak nije ništa smetalo obične slike pokoja, malone bi reć opustošenja. Na našoj (južnoj) strani gledali smo dole na velike kasarne ležeće u razvalinama, na unutarnji zatok dokovah, skvere i ostanke od tvèrdine Pavlove i na prostrano razgranjenje luke na lievoj strani od nas, gdie stoje sgrade bez krovah navlastitoga Sevastopolja. Izvan toga nalaze se ovdie dobropoznata linia šiljastih svodovah, zemunice u unutarnjosti tvèrdine Nikolajeve, čije puškarnice u dva reda gledahu na more. Tvèrdina Nikolajeva stojaše na uzkom zemljištu pružajućem se u luku, dočim tvèrdina Konstantinova na sievernoj strani sačinjava slično no većma napolje ležeće branilište proti nasèrtu s mora. Pozorište i čuvstvo očekivanja bila su od velike zanimivosti imajući dati nov očevidan dokaz sile i uspieha i nalazeći se u lagumima 106.000 funtih baruta. Na ustanovljeni sat stade se valjat jedan cèrni, gusti oblak od dima na lievoj strani gradjevine; drugi sliediaše; zatim dopre mukla tutnjava do naših ušiuh; kamenje lietiaše put neba i u more; razpèršivanja na skrajnjoj desnoj strani i u sriedištu naznačivaše za niekoliko trenutakah jedan jedini lietući oblak, koi pokrivaše razorenje zbivše se dole. Sunčana svietlost titraše ljubko na masu od dima, koje dolnji dio dugo i težko ležaše na svojoj žèrtvi. Kad se razpèrši dim nije ništa bilo vidit nego niskih bèrpah od razvalinah, jedino što je ostalo od gordosti tvèrdine Nikolajeve; i neprestana pretnja luke bi pod njezinim vodama zakopana. O stanju dokovah izrazio sam se obširno u svojim pismima. Svikolici su razoreni, dočim je zemlja okolo istih raspucana. Bazen, dokovi, gromade razpèršenoga granitnoga kamenja, vratah, željeznih slitakah i gredah leže u strašnom neredu kao slika razorenja. W. J. Kondrington.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

IV.

(Dalje.)

Proti ludom tvèrdjenju („gorostasno bezumje“ naziva ga predležeći spis str. 90) da će uslied konkordata biskupi u Austrii zabranit istu „bibliu kao pogibeljnu knjigu“ dokazuje se na veoma zanimiv način, budući da se ovdie radi o presudi na daleko rasprostranjenoj, da u katoličkoj cèrkvi neobstoji zabrana biblie. Pèrvobitni tekst svetoga pisma nije bio nikada zabranjen. Tu može dakle govor biti samo o prevodima u pučki jezik U obziru ovih obstoji formalno papinsko očitovanje koje je još ponovljeno bilo po papi Greguru XVI. da se ima čitanje takovih prevodah svetoga pisma u pučki jezik, koji su po apostolskoj stolici odobreni ili izdani s opazkama iz svetih otacah cèrkve ili drugih učenih katoličkih muževah, u buduće dozvolit. Uslied toga nije u katoličkoj cèrkvi zabranjena biblia u izvornom jeziku, a ni njezini prevodi u pučki jezik u obće, već samo prevodi često izopačeni, koji većom stranom proizhode od nekatolikah, o čemu kao je što poznato, medju njim samimi nasta već višeputah žestoka razpra. Ovoj istragi, navodom posliedka koje ovdie smo se morali zadovoljit, primietjuje predležeći spis na koncu, kako sliedi:

„Da se pako upitni članak konkordata netiče ni najmanje protestantah s njihovim prevodima svetoga pisma za njihovu porabu, dakle da nemaju ni uzroka bojat se u tom obziru, netreba da ih o tom stopram osiguramo. Nasuprot očekuje se od njihove pravičnosti, da neće svoje prevode svetoga pisma katolicima silom narivavat i tako iste upotrebljavat za sriedstvo, da s njima pribave pristašah.“

Zatim obraća se spis na drugi dio ovoga članka, kojega pravi smisao tolkuje na sliedeći način:

„Drugi dio upitnoga članka sadèržaje zatim obećanje; „Vlada će svakim svèrsi shodnim sriedstvom gledat prepriečit, da se takove knjige u cesarevini nerazprostrane.“ Ako tko misli, da je vlada time cèrkvi nekakvo osobito dobročinstvo učinila, to krivo čini. Uklanjajući dèržava od svojih podložnikah knjige, koje su opasne vieri i ćudorednosti, skèrbi barem najmanje toliko za svoje vlastito dobro, koliko za cèrkvu.“

„Dèržava, u kojoj su pod varajućim imenom slobode temelji obćega dobra, viera i ćudorednost, izloženi bez preprieke svakom neprijateljskom nasèrtu, ide polagano ali za cielo na susried svojoj propasti.“

„Ovaj način neprijateljskoga nasèrta dieluje manje vidno i polaganie, ali nije zato manje pogibeljan nego nasèrt vatrom i mačem.“

(Dalje sliedi.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Fiorenca, 22. veljače. Lucca-pistojinskom željezničkom družtvu opet je dozvola, koju bi imalo bilo izgubit, podieljena pod tom pogodbom, da uz jedan miesec preduzme sve radnje na svojkolikoj linii od Montecatona do Pistoje i da ih izuzamši Seravalski tunel, koi mora do konca g. 1857. biti gotov, za devet miesecih dovèrši.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 25. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$82^{11}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93^1/_4$
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$84^1/_4$
dto	» $4^1/_2$%	$72^7/_8$
dto	» 4%	$66^1/_2$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$93^1/_2$
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	$49^1/_2$
dto	» $2^1/_2$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	228
» » » » 1839,	» 100 »	$134^1/_2$
» » » » 1854,	» 100 »	$105^5/_8$
Bečko-gradski banko	sa $2^1/_2$%	104
» » »	» $2^1/_4$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$83^1/_2$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		76
Bankovne dionice komad po		1023
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$483^3/_4$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		353
dto dto s plaćanjem na rate		379
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2700
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . .	» 250 »	299
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	672
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	$482^1/_2$
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	87
Augsburg za 100 for. current	»	$104^7/_8$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . .	»	$103^5/_8$
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	$121^3/_4$
Hamburg za 100 mark banko	»	$76^3/_4$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	104
London za 1 funt šterlinga	»	10-16
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$105^3/_4$
Marseille za 300 frankah	»	$122^1/_8$
Pariz za 300 frankah	»	$122^3/_8$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	$104^1/_2$
Bukurešt za 1 forint	parah	$261^1/_2$
Carigrad za 1 forint	parah	495
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$9^1/_2$
Srebro od 23. veljače	$6^3/_4$

SLUZBENI LIST.

Nr. 182. (Izv.—44.) (3—1)

Editto.

L' i. r. Tribunale Circolare rende noto qualmente con sua deliberazione di odierna data sia stato aperto il concorso sopra la giacente facoltà della defunta Elena vedova Scopaz, e nominato in rappresentante massale, l'avvoc. Sigr. Giovanni Renaldi, ed in suo sostituito l' avvoc. Sigr. Giovanni Manzoni, nonchè in interinale Amministratore il Sigr. Vincenzo Deffei.

Vengono in conseguenza a sensi del §. 30. del Vigente Regolamento concursi: provocati tutti li creditori ed aventi diritto sull' accennata sostanza, caduta sotto concorso, di insinuare al piu tardi a quest' i. r. Tribunale le eventuali loro pretese sino il giorno 5. Marzo a. corr., tanto sicuramente quantochè in caso contrario sarranno escluse dalla procedura concursuale, e decaduti da ogni diritto verso la massa, nonostante che loro appartenesse un diritto di proprietà, pegno o priorità.

Nell' esperimento d' un accordo tra li creditori a sensi del §. 69. della legge di Concorso, e pella definitiva scelta e nomina dell' Amministratore e deputazione concursuale, al caso che l' accordo non potesse aver luogo, viene destinata l' udienza per la mattina dei 7. Marzo a. c., alle ore 9. a. m., a scanso delle conseguenze comminate dal §. 44. della succitata legge concursuale.

Fiume, 21. Gennajo 1856.

Br. 1134 (Izv.—51) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina kao sud ovim obznanuje, da je na prošnju Ivana Grüncra, iz male Gorice, odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Mate Filkovića, u Strezoju pod br. 13 ležećih, i sudbeno u 105 fr. procienjenih, radi dužne glavnice od 11 fr. 42 kr. i pripadakah odredjena, da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek o podne od 12, do 2 sata na licu miesta u selo Strezoj opredineljena.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti kao i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju, da to pravo do upitne prodaje prijave kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko, dne 12. siečnja 1856.

Br. 1220. (48—Izv.) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda predgradskog, ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se na straa Andre Pocivašeka žitelja iz Vinogore:

a) Kuća pod jednim krovom, prociena 40 fr. kr.
b) Štala . . . . 20 » —
c) Dvorište i spašnik . . . . 20 » —
d) Oranica »Stutniško« 1/2 rali . . . 20 » —
e) Oranica »Zaluka« 3. rali . . . . 120 » —
f) Oranica za ulicom 3. rali . . . . 60 » —
g) Oranica za »Zelnjaki« 1. ral . . . 60 » —
h) Oranica »Vèrhovki« 1 ral . . . 60 » —
i) Livada »Zaluka« 1 kosca . . . . 70 » —
k) Livada pri Golubu 1 kosca . . . 70 » —
l) Tèrsje jednog kopača . . . . . 40 » —

U obćini vinogora ležeća, te navlastitost Mate Krivca, spadajuća pod procienbenu svotu 660 for. sr. uzeta, radi naplate duga 84 fr. 39 kr. sr. dne 3. ožujka pèrvi a drugi i posliednji put 3. travnja 1856. pa makar iz pod procienbe prie podne od 9 do 12 satih na licu zemlje sudbeno prodavati.

Uslied toga pozivlju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta tim dodatkom da će svaki kupiti želeći prie započete dražbe 50 fr. sr. jamčevine (vadiuma) položiti morati, dražbeni pako uvieti kod c. k. kot. ureda u javnom vremenu uvidieti se mogu.

Zajedno svikolici založno pravo imajući vierovnici imadu se do rečenog roka kod c. k. kot. ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razdieljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti mogla nebudu.

C. k. kot. ured kao sud.

U Pregradi, dne 8. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Br. 134 (Izv.—63) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda, kao suda pregradskog po današnjoj odluci time obnaroduje se, da je na molbu g. župnika Ulrika Kirchlechnera iz Pregrade, proti Janku Lončariću osudom od 9. lipnja 1855. br. 493. dopitanog duga od 132 fr. 29 kr. c. s. c. ovèršbeno plienitbenim pravom zastavljena za 122 fr. sr. procienjena kuća, zemljišta i vinograd javna ličba dozvoljena i to:

a) Kuća na Kuni gori pod br. 23. procienjena 28 fr. 30 kr.,
b) štala na dva razdiela procienjena 7 fr. 30 kr.,
c) vinograd na 6 kopačah procienjen 36 fr.,
d) prirod 10 akovah vina po 5 fr. proc. 50 fr.

te za poduzeće ove dražbe dva roka i to: 18. ožujka i 18 travnja t. g. prie podne od 9 do 12 satih prie podne na licu miesta naime na selištu ovèršitelja Janka Lončarića u Pregradi opredieljuje se.

Uslied česa pozivaju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta s tim dodatkom, da će prie dražbenu jamčevinu u 60 fr. sr. sastojeću položiti imati, dražbeni pako uvieti kod c. kr. kot. ureda propisano vrieme uvidieti se mogu.

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenog roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razcèrpljenja dražbane svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured, kao sud.

U Pregradi, dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Br. 144 (Dp.—19) (3—3)

Izrok.

C. k. Zemski sud zagrebački stavlja ovim do znanja, da je u mienbeno-parbenom predmetu g. Josipa Freschera, zastupanog po g. odviet. Lavoslavu Šramu, proti g. Skenderu Šparhakelu, ovèršbena dražba pokućtva njegova dozvoljena, i to 6. i 20. ožujka 1856. preduzeti se imajuća, toga radi pozivlju se svi kupci, da istog dana u 10 satih prie podne u gornju Ilicu u kuću br. 570. u Zagrebu dodju, gdie se budu predmeti, dražbi izloženi uz gotov novac dosudili onomu, koi će najviše dati.

U Zagrebu 9. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 11. (Izv.—33) (3—3)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici ostavštinski.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 11. prosinca 1855. s oporukom preminuvšega kramara Mihalja Muhvića u sv. Ivanu pod kuće br. 31. obitavajućeg štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave, i posviedočenja svojih tražbinah dana 5. ožujka 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda podadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured sv. ivanski.

U sv. Ivanu, dne 25. siečnja 1856.

Predstojnik:
Car.

Br. 476, 623. i 624. (49—Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razpravu, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 16. listopada 1855. br. 4331.	Šantavec sa 3/8 kmetskih i 30 želiarskih naselbinah	Koloman, Julius i Josefine Mixić, zatim Roza grofica Oršič	1668	45	od 1. stud. 1855.	10. travnja 1856	na 10. lipnja 1856 u 9 satih prie podne
od 12. siečnja 1856 br. 70.	Grančari sa 3/8 kmetskih naselbinah	Josip Suvić	1200	—	od 1. svib. 1856.	»	»
od 5. siečnja 1856 br. 4681.	Horvatičevina prie Martinci, takodjer Đubrava sa 2 4/8 kmetskih naselbinah	Stiepan i Antun Sente	1000	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod, od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 4. veljače 1856.

Novak. Fohn.

Br. 1381. (Izv.—56) (3—2)

Oglas dražbe.

Usljed ovostrane odluke od dne 13. veljače 1856. br. 1381. hoće ju se ovim pokretnosti, takodjer i nepokretnosti sastojeće u jednoj kući u Verovitici pod br. 80. ležećoj skup sa 3/4 sesionalskog zemljišta k istoj spadajućim, zatim vinograd u bèrdu verovitičkom kod sv. Križa ležećem skup sa klitjom i prešom, sa ostavštinu po pokojnog Franja Martinovića, spadajuće putem javne dražbe dana 17. ožujka pèrvi put, drugi i zadnji put ako od potrebe bude makar izpod procienbene svote dana 29. travnja t. g. svaki put 9—12 satih prie podne na licu miesta u Verovitici prodavati, kuda kupiti želeći s ovim uljudno pozivlju se s time, da dražbene uviete svaki dan u činovnici ovoga c. k. kot. ureda uviditi mogu, ujedno pozivlju se svi vierovnici, koji bi kakovu tražbinu na upitnu ostavštinu staviti imali, da se do toga vremena ili pismeno ili ustmeno prijave, jer inače na kasnie prijavljenje po razdieljenju ostavštine nikakovi obzir uzeti se neće, u koliko mu pravo zaloga nepripada.

C. k. kot. ured, kao sud verovitički.

U Suhompolju, dne 14. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Polz.

Nr. 137. (VI.—4) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

In den Königreichen Kroatien und Slavonien ist die Stelle eines Komitatsvorstandes in der Gehaltsstufe von 2500 fl mit dem Standorte in Fiume und mit der für diesen Standort sistemisirten Funktionszulage jährlicher 600 fl. und dem Genusse der Naturalwohnung in Erledigung gekommen.

Zur Wiederbesetzung dieser Stelle in der bezeichneten, und im Falle gradueller Vorrückung in der Gehaltsstufe von 2000 fl. wird der Conkurs mit der Bewerbungsfrist von sechs Wochen, vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung in das Amtsblatt der Wiener Zeitung an gerechnet, hiemit ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung ihrer Eigenschaften, der bisherigen Dienstleistung, der allfällig erworbenen Verdienste und der Sprachkenntnisse im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde an das k. k. kroatisch-slavonische Statthalterei-Präsidium zu leiten.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Statthalerei-Präsidium.

Agram am 18. Februar 1856.

Br. 2075. (Izv.—39) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured u Crikvenici, kao sud obznanjuje, da je umèrla dne 28. kolovoza p. g. u Crikvenici Ana Božič, neostaviv naredbe volje posliednje.

Buduć da nezna ovaj sud, dali i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se poziváju svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago razloga pravnoga misle podići kakovih zahtievah, da uz godinu računajući od dolenaznačenoga dana, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, ter izkazav pravo svoje naslieduo, da dadu svoju nasliednu prijavu; u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za koju je vlastnik kuće David Montanari medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i uručiti istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavština pogetnut će dèržava kao ošastnu.

U Crikvenici 20. siečnja 1856.

C. k. kot. pristav, kao sudac:
Zandonati.

Nr. 1414. (Izv.—61) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

Bezüglich des Neubaues eines Schulgebäudes zu Bregi bei Kopreinitz welcher mit:

Maurerarbeit ohne Material	.	1530 fl.	29 3/10 kr.
Zimmermannsarbeit ohne Material	.	474 fl.	57 5/10 „
Tischlerarbeit mit Material	.	844 fl.	59 5/10 „
Schlosserarbeit mit Material	.	401 fl.	50 kr.
Anstreicherarbeit	„	173 fl.	— „
Glaserarbeit	„	147 fl.	21 „
Spenglerarbeit	„	37 fl.	50 „
Schmidtarbeit	„	91 fl.	18 „
Hafnerarbeit	„	102 fl.	— „
Zusammen	„	3800 fl.	45 4/10 kr.

veranschlagt ist. — Wird am 18. März 1856 um 10 Uhr bei dem Magistrate in Kopreinitz eine minuendo Licitation abgehalten werden, zu welcher Unternehmungslustige mit dem Beifügen eingeladen werden, dass die Licitations-Bedingnisse, so wie die Baugrundlagen bis zu 17. März bei der Comitats-Behörde Varasdin und weiters aber bis zum Beginn der Licitations - Verhandlung bei dem Magistrate | Kopreinitz zur Einsichtnahme erliegen.

Jeder Licitant wird das 5 Vadium des Ausrufspreises zu erlegen haben, welches der auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Caution zu erzeugen haben wird, den Mitlicitanten aber nach geschlossener Licitations-Verhandlung zurückgestellt wird.

Mit dem Vadium belegte Offerte können bei dem Magistrate in Kopreinitz vor dem Beginne der Licitation überlicht werden.

Warasdin am 18. Februar 1856.

Der k. k. Comitats-Vorstand:
Šimunčić.

Br. 1133. (Izv.—50) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina, kao sud ovim obznanjuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Mihalja Skèrbina u Strezoju pod br. 15. ležećih i sudbeno na 75 fr. procienjenih radi dužne glavnice od 10 fr. 27 kr. i prip. odredjena, i da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek prie podne od 9—12 ure na lice miesta u selo Strezoj opredieljena.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti kao i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju da to pravo do u. pitne prodaje kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko, dne 12. siečnja 1856.

Br. 1135. (Izv. 52) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina, kao sud ovim obznanjuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Juraja Zgurića u Zgurić-bèrdu pod br. 14. ležećih i sudbeno na 290 fr. procienjenih radi dužne glavnice 27 fr. 20 kr. i pripadakah odredjena, i da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek po podne od 3—5 ure na licu miesta u selo Zgurić-bèrdo opredieljeno.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju, da to pravo do upitne prodaje prijave kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko 12. siečnja 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—20) (2—2)

Nova knjigarnica u Zagrebu,

u dugoj ulici, Mirovićevoj kući pod br. 327.

Podpisani javlja ovime pokorno štovanom obćinstvu, da je s visokom dozvolom c. k. namiestništva u ovome zemaljskom glavnom gradu podigao: Tèrgovinu knjigah, umietničkih stvarih i muzikaliah, i kupivši obstojavšu tudie u dugoj ulici tèrgovinu, otvorio ju u istom poslovnom prostoru pod firmom:

„Knjigarnica Leopolda Hartmana.“

U toj novopodignutoj tèrgovini dobivat će se vazda u najvećem izboru: Od svih strukah znanstvene književnosti i beletristike tako staria, kao i najnovia diela, izlazeća u ovo- i ino-zemstvu; krasne i ukusne slike s okvirima ili bez njih, kao i illustrirana diela; najnovie i najbolje muzikalie, i to predmeti tako za koncert i dvoranu, kao i za poduk u glasbi; napokon veliki i liepi izbor svih u knjigarnicu spadajućih članakah, imenito papiri za pisanje i luksus, svake vèrsti sprave za pisanje i risanje, školske knjige, molitvenici, poslovne knjige itd.

Sve što u skladištu uzmanjka, nabavit će se u, što moguće, najskorie vrieme.

Podpisani će na sve grane svoga posla obratiti dostojnu pozornost, nadajući se, da će vieštim i solidnim poslovodstvom zadovoljiti potrebi štovanog žiteljstva ovog glavnog zemaljskog grada i njegove okolice, kao i izvanjskim cienjenim paručiteljima, usudjuje se svoje novo poduzeće najtoplie preporučiti blagonaklonosti i podpori štovanoga obćinstva.

U Zagrebu mieseca siečnja 1856.

Leopold Hartman.

(21—Dp.) (1—)

U gradu Senju u Primorju

ponudja se u najam jedna krušna pekaria sa svim alatom, štacunom za prodavanje hljeba, jednom komorom, magazoni za brašno, dvie sobe za stanje i kuhinjom, ako treba i s vèrtom. U pekarii je zdenac žive vode. Želeći u najam uzeti mogu se pismeno obratiti na gospodara pod adressom: T. T. u Senju.

Br. 9. (Dp.—188) (11—5)

ŠVAJCARSKI BILJNI SOK

(Jus d' herbes alpines).

Blagotvorni posliedci, tečajem više godinah švajcarskim biljjim sokom postignuti zadobiše takovo obće priznanje, da već otaj sok izmedj mnogih sličnih proizvodah bez prigovora pèrvenstvo zauzima, te po najglasovitiih liečnicih za osobito sredstvo poprimljen upotrebljava se. Sačinjen iz osobito prikladnih i blagotvornost obistinećih rastlinah švajcarskih bèrdah, izvèrstan je otaj sok svojim ugodnim tekom, te prost je svih tudjih tvarih. Učinak imade blažeći i blagotazlaleći na organe pèrsah i dihanja, te obistini se izvèrstnim pomoćnim i ublažećim sredstvom protiv kašlju, hunjavici, hrapavosti i zasopolenju gèrla, te kataralnoj pèrsobolji, kao što i kod dietce i u najnježnijoj dobi, očevidnom koristi upotrebljiva se. Švajcarski biljni sok dužim sačuvanjem na valjanosti i dielotvornosti ništa neizgubije, te valjalo bi da ga za bèrzo upotrebljenje kod nastajuće boli pèrsah i gèrla svaki dom imade.

Ciena zapečatane izvorne flaše iz vornog švajcarskog biljnog soka iznaša 3 franka = 1 fr. 20 kr. srebra te svaka flaša na staklu i pečatu imade gèrb švajcarski i napis: „Švajcarski biljni sok.

Samoprodaja za Zagreb u liekarni Graciana Mihić-a.

Izvanjske naručbe bit će bèrzo izvedene, nu manje od dviuh flašah neće se razposlati. Za zamotak 2 do 4. flašah imade se franco priklopiti 20 kr.

(Dp.—18) (3—2)

U c. k. brodsko-graničarskoj pukovnii.

U satničkom miestu „Županje“ zvanom, daje se iz slobodne ruke jedna gostionica sa pravom „cimèra“ jednom bašćom (vèrtom) i svim prestalištima na prodaju.

Obširnia mogu se saznati u istom miestu „Županje“ (pošte Vèrpolje) pod br. kuće 90. kod T. J

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 27. VELJAČE 1856. Broj 48.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike. Na čitavu polugodinu plaća se u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredieljena je ... 4 kr. ... Za druge oglasili posebne članke plaća se ... 20 kr. ... od svake pojedine izdale 2 kr.

Uredovni dio.

Raspis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj.

(Dalje.)

§ 21. Nadziranje da se obdèržava zakon. Svekolike ces. kr. vlasti i uredi dužni su, kad doznadu ili kad im se doglase prekèršaji ovoga zakona, objavit to uredovnoga dielovanja radi onim vlastim kaznenim, koje su naznačene u §. 16. Imenito dužne su ces. kr. vlasti financialne i njihovi organi motrit i nadzirat ove igre, i glede počinjenih prekèršajah zakona po mieri svoga uredovnoga dielokruga ili uredovat same ili prijavu činit vlasti nadležnoj.

Dodatak

o uredjenju lutrije brojevne, pridèržane c. kr. uredom lutrijskim i organom njihovim.

§. 1. U lutriju brojevnu može se ulagati na poteze neizviestne, na poteze izviestne, na ambe i na terne.

§. 2. U slučaju dobitka platja se na potez nestanoviti četernaest putah, na potez stanoviti šestdeset i sedam putah, na ambu dviesta četèrdeset putah, a na ternu četiri hiljade osamsto putah onoliko, koliko bieše uloženo u novcu.

§. 3. Svakomu, koi želi udioničtvovat u igri, stoji na volju, izabrat si kako brojeve tako i vèrstu igre, i pošto izabranu igru dade upisat kod kojega ces. kr. lutrijskoga sabiratelja i plati položak, koi nikad nesmije bit manji od 3 kr. za pojedinu stavku, ponudit pogodbu okladnu, koja pogodba imade se svagda smatrat za primljenu, ako t. j. nebude miesta kojoj od sliedećih iznimakah.

§. 4. Stranke igrajuće imadu u lutrijskoj sabirnici, odredjenoj za opisivanje igarah lutrijskih, jasno i razgovetno kazat kako brojeve izabrane a tako i namieravanu vèrstu igre a i uložak novčani, zatim imadu i same pazit na to, da se igra izpravno upiše u listine izvorne. U tu svèrhu imadu iste pravo zahtievati, da im se nanovo još pročita svakolika igra, jer poslie žriebanja odlučan je samo sadèržaj listinah izvornih, i tvèrdjenje strankah, da su naime igrale na druge brojeve ili da su više uložile, nemože se podnipošto uvažavati.

§. 5. Zabranjeno je sabirateljem lutrijskim upisivat na vieresiu igre lutrijske.

O platjenom ulošku imade sabiratelj lutrijski izručit igraču uložnicu, na kojoj je napisan broj sabirnice, dan i miesto žriebanja, pèrvi i posliednji marginal, pod kojim je igra upisana u listinu izvornu, a i podpis sabiratelja, koi uložnicu najprie odreže od protuuložnice, s kojom činjaše jedno cielo.

§. 6. Ove uložnice, u savezu s protuuložnicami, izdaju se sabirateljem lutrijskim po uredu na obračunanje; iste stoje dakle pod kontrolom uredovnom i s toga označene su pismenom kontrolnim, zatim brojem kontrolnim a i tvèrdkom ces. kr. lutrijske dohodarstvene direkcie, koja tvèrdka nalazi se na sredini izmedju uložnicah i protuuložnicah.

Protuuložnice, preostavše iza kako od istih biehu razlučene uložnice, ujedno s igrami upisanimi u listine izvorne šalju se prie svakoga žriebanja uredu, i služe za priznanje dolazećih dobitnicah. (Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 27. veljače. Jučer predpodne u 9 satih obdèržavahu se u ovdašnjoj stolnoj cèrkvi svečane zadušnice za pokojnoga preuzvišenoga g. grofa Janka Draškovića Trakoštjanskoga, kojima izvan znatne množine občinstva i književnikah pribivahu svietli ban i malone svi ovdašnji vojnički i gradjanski dostojanstvenici, častnici i urednici kao i školska mladež sa svojim učiteljima. Službu božju čitaše pod mnogobrojnom asistenciom prečastni g. opat Vuković, koju pratiaše izvèrstna glasba shodna žalostnoj ovoj svetkovini, izvedena po boljim muzikalnim silama našega grada. I tako bi prinešena posliednja čast tomu riedkom mužu s onim odlikovanjem, koje on zasluži u životu svojim plemenitim, oduševljenim nastojanjem, razkèrčivat put pravoj prosvieti i u ovim pokrajinama štiteći i njegujući pravom otčinskom nježnostju znanstveni razvitak domaćega jezika, tu jedinu polugu pučkoga obrazovanja. On nije bio samo po rodu več i po plemenitim čuvstvima pravi hèrvatski velmoža, vieran kruni, blag narodu, sried kojega življaše, i sklon na sve, što je veliko i plemenito, skroz i skroz viteški značaj! U vrieme preporodjenja našega knjižestva nije bio više u stanju, kao što bi bio želio, darežljivom rukom utemeljivat veleliepnih žertvenikah domaćoj prosvieti, no moć rieči veča je od sile zlata u ustima čovieka cienjenoga od prestolja do kolibe, a to biaše pokojnik i on se nije ustručavao podić ju u svako doba i u svakom miestu, gdie god je trebalo, na korist svojih zemljakah, koje do posliednjega daha ljubljaše najčistim žarom i koji će zato blagosivljat njegovu uspomenu dok im bude traga. Viečnaja pamjat!

Rusia.

Petrograd, 14. veljače. Više naredabah izašlih posliednje vrieme u obziru pomorstva proteže se samo na oddiele flote u moru iztočnom, bielom i hvalinskom; cèrno i azovsko more nenapominju se u istima. Tako se poimence u preračunskoj osnovi navode samo 53 auditorska ureda u pristaništima na pèrvoimenovanim morima. Da li će se nastavit ili obustavit gradjenje velikoga linejskoga broda na šaraf „Vitez“ u Nikolajevu, o tom se nezna još ništa. Niekadašnja ruska flota na cèrnom moru sastajaše, kao što „Vojeni listok“ piše iz 18 linejskih brodovah sa 1628 topovah. Fregatah imala je 12 sa 52—56 topovah, a izvan toga još 40 brodovah na jedro drugoga razreda sa 10 topovah. Nadalje brojila je flota od Pontusa 15 bojnih parobrodah od kojih polovica bila je od vrednosti fregatah i oboružana bumbovnim topovima. U svemu bila je ova flota oboružana sa 2800 topovah. Ukupno rusko tèrgovačko pomorstvo u cèrnom moru, izuzamši 11 brodovah kod

Šilo za ognjilo.

Novela.

Od M. B.

(Dalje.)

Otac Ljudevita nije donle u životu svome osiećao, pa zato nije ni vjerovao, da ima one duševne sveze, koja medju srodniem dušama obstoji, sve ako su razdružene i oddaljene te lišene svakog vidivog načina obćenja, nu zato su Anka i Ljudevit osiećali živo i duboko da ta sveza medju njima obstoji, akoprem ih dieliše stotine miljah, i akoprem obstojavše prije pismeno obćenje medju njima u najnovie doba prestà.

Stari grof nije tada valjda ni pomislio na to, kako on sám — inače strogi i ukorieli boljar u svemu — zatajivanjem i pridèržavanjem listovah svoga sina posve neplemenito a i nepravo radi, pa ako je i mislio na to, a to mu se je činilo, da on ima u tom obziru pravo da radi tako, budući mu je Ljudevit jedini sin, kojega sreću i čest u svom smislu on kao otac njegov čuvati i osigurati mora na svaki mogući način, pa s toga se je odmah onaj isti dan, gdie je primio Mladenovićev list, odvezo k starom svom znancu i prijatelju grofu Orloviću u gornje Zagorje, gdie oba starca pobliže ugovoriše i ustanoviše potrebita glede ženitbe svoje dietce, što ih jur prije mnogo godinah opredieliše jedno za drugo, dok su najme Ljudevit i Marija još nedorasli bili.

Ljudevit, pošto bi bio u Genovi dvie nedielje danah uzalud čekao da mu prispije odgovor na njegove liste, uputio se je raztuženim sèrcem i sluteć svašta u rimsku dèržavu. — On bi bio tada najvolio, da se je mogo vratiti kući te tù osviedočiti se glavom što je uzrok tom njemu nedokučivom i kobnom šutanju, al ga je ipak nieka tajna sila nukala da putuje dalje. Došavšem u staru Bolonju, prispio mu je list od otca, gdie mu isti javlja, kako je sa grofom Orlovićem jur sva potrebita ustanovio glede predstojećeg za četiri mieseca vienčanja sa liepom groficom Marijom. Viest ta uzbunila je još većma Ljudevita i tierala ga još silnije da se odmakne sve dalje od svoje domovine. Došavši tako u Rim, odlučio je da će tù do dvie nedielje danah boraviti i tako rekuć odpočinut i raztresti se malko medju divnim tiem i ogromnim razvalinama propadšeg odavna možnog carstva rimskoga. Ali u miesto ožudjenog pokoja mučila ga je neprestano nieka težka slutnja, koje se nikako nije okaniti mogo. On je več prije bio u Rimu, te je tamo probavio vèrlo ugodne i vesele dane, al medju tada i sada bila je velika razlika. Nezasitno i bistro tada oko njegovo, što se je naslađivalo gledajuć stranom krasne spomenike prošastnosti stranom pako nove proizvode raznih liepih umietnostih, bilo je sada niekom maglom zastèrto, tako, da gotovo ni okom nije svèrnuo na ono što ga okružava, makar u ostalom bog zna kako zanimivo bilo. — Neuzkolebive stroga načela otca glede predstojeće mu ženitbe, zatim vatrena ljubav što ga je sve silnije privlačila k Anki, napokon nepoznati mu uzroci, s kojih bi tako iznenada prekinuto pismeno obćenje njegovo s ljubom — to je bilo ono, na što je Ljudevit skoro uviek od dan mislio i o čemu je ob noć i sanjao.

Pa tako prodjoše jur dva mieseca, odkako se je Ljudevit dao na put... Opredieljene one dvie nedielje, što ih je naumio probaviti u Rimu, bile su takodjer već na izmaku, te je za treći dan jur najmio priliku, kojom je naumio put svoj nastaviti prem Napulju, kad li eto — upravo onaj dan prie opredieljena odlazka — stiže mu od kuće knjiga cèrnom pečatom zapečaćena, gdie mu razcviljena majka njegova u kratko piše zaklinjuć ga, da se odmah vrati kući, budući je otcu njegovom kaplja pala uslied strašne sèrdžbe što ga niekim vèrlo neugodnim povodom obuze, te je s toga naglo priminuo.

(Dalje sliedi.)

Odese, dvadesetak u Nikolajevu i Kersonu i tridesetak, što utekoše u Don, uništeno je i broje niekoliko stotinah plavih, koje su tek u azovskom moru razorene.

Službeni list „Finland Allmänna Tidning“ od 7. sadèržaje sliedeće: „Nj. c. Veličanstvo na preponiznu predstavku učinjenu dne 23. prosinca p. g. u tom obziru, dostojalo je najmilostivie naredit, da se ima zabranit do dalje naredbe izvozit iz carevine meso svake vèrsti, tako friško kao soljeno ili kadjeno, i to tako kopnom kao morem prieko evropejskih granicah cesarevine, što se time do znanja dostavlja onim, kojih se ta stvar tiče. Helsingfors iz financialne ekspedicie u carskom senatu za Finlandiu dne 4. veljače 1856.“

Poljski list „Čas“ pretresajući namjenjenu promienu ruskih zemaljah, a osobito imenujući Besarabiu, opaža u ovom zgodnom vremenu sliedeće: Besarabia bila je od pamtivieka prediel u kome su se vojske raznih dèržavah kèrvile. Narodi od Evrope i Azie napojili su već više putah ovu zemlju svojom kèrvlju. Na njoj su se bile rimske legie, na njoj su sevali slavenski i skitski mačevi; pa najposlie i poljska republika bivala je ovdie u kèrvavim bojevima. Poslie niekoliko godinah zasjalo je opet novo oružje u Besarabii — rusko, dok već 1789. nedobiše Rusi pod Suvarovom tvèrdjnu Izmailov. Ovdie mi padoše na um stihovi, koje je Suvarov Imperatrici Ekatarini II. kao buletin poslao, oni glase:

„Slava Bogu
„Slava Vam
„V goredie Izmailovie
„Suvarov tam“ (Dop.)

Za ovim se okončao Bukureštki mir, po kome je sva Besarabia pod Rusiu podpela sa svim svojima podunavskim tvèrdinama. Poslie drinopoljskog mira, t. j. po svèršetku rata 1829. g. dobila je Rusia važni položaj na Dunavu, kojim je gospodstvovala nad Sulinom i nad dunavskom plovitbom. — „Čas“ priča da je Besarabia negda bila pusta, a sad u njoj živi 800,000 ljudih, Rusah, Poljakah, Moldavacah, Bugarah, Tatarah, Jermenah, Gèrkah, Niemacah, doselienikah. Ona je 800 [] miljah prostrana, i plodovita je. Najglavnia zanimanja njenih narodah jesu zemljedielje i skotovodstvo.

Grof Orlov, koi je sada sa baronom Brunovom naimenovan zastupnikom ruskim na pariškim konferenciama, član je jedne od najslavnih porodicah ruskih. On je general-adjutant, konjanički general, komandant carske vojničke škole i član dèržavnog savieta. Sada ima od prilike 70 godinah, ali je još okretan, vesel i zdrav. Gotovo u svima ratovima od početka našega stolietja učestvovao je. Pèrviput ranjen je kod Austerlica, sedamput kod Borodina. G. 1825. postane general i njegova regimenta bila je pèrva, koja je dojendila, da uguši buna. Od to doba bio je u tiesnom odnošenju sa carem Nikolom, i bio je carev lični priatelj i vierni savietnik. G. 1829. podpisao je s maršalom Dibičom i grofom Palenom ugovor drinopoljski. Kad se u Petrograd vratio, pratio je cara na svim njegovim putovima. Od g. 1845. šef je 3 odieljenja privatne kancelarie careve. Prošle godine slavio je grof Orlov 50. godinu svoje službe, i tada mu je car poslao svoju i svog otca sliku, koje ima pravo nositi na vèrpci reda sv. Andrie. Pismo, koje je pored reda bilo, najvećma dokazuje, u kakvom je uvaženju grof Orlov kod cara. Na konca pisma: „Ostajem svagda vaš blagonaklonjen car“ dodao je car Aleksander svojeručno: „i usèrdni priatelj.“ — Baron Brunov proishodi iz plemenite porodice kurlandske. On je u poslu diplomatičnom već 40 godinah. Pèrviput je učestvovao pri ugovoru drinopoljskom, gdie se sa grofom Orlovom sastao. Oba ova muža dakle rade sajedno od 30 godinah. Baron Brunov pratio je i grofa Neselrodu na više konferenciah. Bio je i u Londonu u posliednje vrieme poslanik. Od jesenas je baron Brunov poslanik kod niemačkoga saveza.

Francezka.

Pariz, 20 veljače. Danas su sahranili na groblju Montmartre Henrik-a, glasovita niemačkoga spisatelja preminuvšega poslie dugotrajne prevelikim boljama skopčane boliesti. Malen broj francuzkih i niemačkih književnikah sprovodi ga k viečnom pokoju. Sprovod bio je bez cèrkvene svečenosti.

Sad se može iz Marsilje u Paris po železnici doći za dvadeset satih.

Velika Britania i Irska.

London, 20. veljače. Kraljica i princip Albert išli su jučer u jutro pratjeni lordom Hardingom i Panmurom u Woolwich vidit plien učinjen u Sevastopolju (topove prangie itd.) a vrativši se odonud posietiše satečene vojnike, kojom prigodom bila je kraljica tako milostiva zapitat svakoga, kako se nalazi.

Veliko društvo „Humbug-societè universellè pour l'encouragement des Arts e de l'industrie“ u Londonu naimenovalo je od ovie godine množinu „začastnih podpredsiednikah“ i time na se povuklo pozornost svih zemaljah, dà, bi reć, svih stranah svieta. Medju svoje „začastne predsiednike“ broji isto muževah iz svih stranah Evrope, iz istočne i zapadne Indie, iz Brasilie, Kila, Kine, Misira itd. Mnogi od istih nisu valjda ni znali, da su im imena i diela na področju umietnosti ili obèrtnosti poznata bilà na obalama Tamize, dok nisu te saznali iz pisma datovana iz Londona (58, Torrington Square). Ovo pismo podpisano po glavnom tajniku, Comte de Brignol-u, stavi im do znanja, da im je imenovano društvo „po glasovanju“ podielilo naslov „začastnih podpredsiednikah.“ S pribvatom ovoga odlikovanja skopčano je medjutim po članku 4. štatutah ovoga društva platjanje godišnjega prineska od 25 franakah ili položenje svote od 250 franakah jedanput sa vaviek. Ako tko uživa da položi više od 250 franakah, ima polag 58 društvenih štatutah pravo na naslov „Protecteur de la Societè universelle etc.“ To je samo čudno, da nije ništa pobližjega poznano o dielovanju društva, koje toboš obstoji već od g. 1851.; čini se, kao da se je isto jedino ograničivalo na naimenovanje „začastnih podpredsiednikah“ i pobiranje prinesakah. Samo prigodom pariške izložbe dobili su mnogi poimence niemački izložitelji okružnicu pariške podružnice onoga društva, kojom se pozivaju, da predmete svoje izložbe predaju društvu za njegove Muséje i zbirke. O ovim Muzejima i zbirkama nije se prije ništa znalo. Počeli su se zanimati večma za to društvo, no nisu mogli u Londonu u popisu „List of Societies“ naći napisa toga društva, isto tako nije u kazalu družtvenih direktorah obstojećih u Londonu nije navedeno ime kneza Rohan-Rohan, koi se imenuje pèrvim predsiednikom društva „Societè universelle.“ Točnia izsliedovanja imala su taj posliedak, da sjajno ime koje su stavili na čelo poduzetja, nije bilo nego mamac i da nositelj toga imena, čije kèrstno ime u ostalom nije bilo imenovano, ni nestanuje u Londonu. Po naznačujućem izrazu jednoga Englesa, čini se da je ovaj knez Rohan-Rohan ono što fotografi nasivaju negotivnom slikom. Kao navlastiti poduzetnik morao se je dakle smatrat kolonel Fulke Grenville, kao glavni opravnik pako glavni tajnik, koi se nazivlje Comte de Brignol ili i Comte de Bignola i koi je nieko vrieme stanovao u Parizu u ulici „Rue Balzac br. 9. Kao tajnik posliednjega služboje gospodin Jules Robert, koi je rečenu okružnicu podpisao. Za druge stalne sučlanove družtva“ Societè universelle nije se izviestno saznat moglo; javni listovi naznačuju samo niekog tobožnog grofa Voss-a, a jedno privatno pismo niekog Waagen-a kao udionike. U samom Londonu neustručavaju se, svekoliko poduzetje naznačit kao „a piece of Humbug“, a to može svakom pružit mierilo za procienu vrednosti onih odlikovanjah, koja bi mu možebiti u buduće od strane društva „Societé universelle“ u dio pasti mogla. (Austria.)

Družtvo za poviestnicu Jugoslavenah.

Izviestje.

Platiše za družtvo. (Nedelje).

Gosp. Dr. Konrad Šuflaj, prin. za god. 1854.
Gosp. Martin Ožegović, prin. za god. 1855 i 1856.
„ Dr. Stiepan Kočevar, u ime utemeljiteljstva 50 for. (već prije dao je 10 for.).
„ Nikola Hervat, prin. za god. 1856.
„ Josip Ranjevac, prin. za god. 1855 i 1856.
„ [illegible] prin. za god. 1856.
[illegible] veljače 1856

Ev. Borovečki,
blagajnik.

Bèrzo[illegible] viesti.

Berlin, 25. veljače. Jedan ruski ukaz dozvoljuje do 1. siečnja 1857 [illegible] prieko austrianske i moldavske granice kao i prieko Odese i dunajskih [illegible] od 19. kopekah od puda.

London, 24. veljače. Kako se glasa odpredjeni su, ako se mir sklopi, grof Medem za London a baron Brunnov za Pariz kao poslanici Rusie.

Parma, 23. veljače. Belgianski minister resident u Turinu, de Lannoy accreditiran je u istom svojstvu i kod ovoga dvora.

Napulj, 16. veljače. List „Giornale del regno delle due Sicilie“ javlja, da je dne 8. t. m. izmienjeno očitovanje s Austriom, kojim se ustanove pogodbe od god. 1846. prostira i na neizravne uvozke (proveniencie).

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 26. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	83 5/16
dto od godine 1851 seria B	„ 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	„ 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma	„ 5%	84 9/16
dto	„ 4 1/2%	73 1/2
dto	„ 4%	66 1/4
dto od g. 1850 s povratkom	„ 4%	93 1/2
dto izžriebane	„ 4%	
dto	„ 3%	49 1/2
dto	„ 2 1/2%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		228
„ „ „ „ 1839, „ 100		134 1/4
„ „ „ „ 1854, „ 100		106 1/16
Bečko-gradski banko	za 2 1/2%	104
„ „	„ 2 1/4 „	
„ „	„ 2 „	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		76 1/2
Bankovne dionice komad po		1028
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		481 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		856
dto dto s plaćanjem na rate		382 1/2
Dionice sievarne željeznice	po 1000 f.	2735
„ bečko-glegničke željeznice	„ 500 „	
„ šoprunsko-malobečke „	„ 200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice	„ 250 „	[illegible]
„ požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	„ 200 „	
„ „ 2-og „ s pèrvenstvom	200 „	
„ austr. dunav. parobrodarstva po	500 „	672
„ „ Lloyda u Tèrstu	„ 500 „	440
„ budapeštanskog lančanika	„ 500 „	
„ c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
„ Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 „	

Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	87
Augsburg za 100 for. current	„	104 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah	„	
Vratislava za 100 pruskih talirah	„	
Frankfurt na Mainu za 120 for.		[illegible]
Genovu za 300 piemonteskih lirah		121 3/4
Hamburg za 100 mark banko	„	76 3/4
Lipsko za 100 for.	„	
Livorno za 300 toškanskih lirah	„	104
London za 1 funt šterlinga	„	10-14
Lyon za 300 frankah	„	126
Milan za 300 austrianskih lirah	„	[illegible]
Marseille za 300 frankah	„	122 1/2
Pariz za 300 frankah	„	121 3/4
Prag za 100 forintih	„	
Tèrzt za 100 forintih	„	
Mletci za 300 austrianskih lirah		[illegible]
Bukurešt za 1 forint	parah	262 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	495
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.		
Carski dukati		
Srebro od 25. veljače		

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 28. VELJAČE 1856. Broj 49.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — ista. Polugodišnja predplata je za domaće u—ovinutnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr.— Za druge oglase ili posebne članke platj se od 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Njegovo c. k. a. Veličanstvo s vèrhovnom odlukom od 29. siečnja t. g. premilostivo dostojalo je odredit biskupa Kotorskoga, dra. Vieka Zubranića za biskupa Dubrovačkoga, a za biskupa Kotorskog naimenovati, učitelja pastirskog bogoslovja kod učilišta bogoslovnog u Zadru Marka Calogerà.

Obznanjenje.

Za providieti velikom broju tèrgovačkih austrianskih brodovah, koji se na Dunavu nalaze, sredstva za potrebito olakšanje tegotah s kojim se pretovareni nalaze, c. k. osrednja pomorska vlada na osnovu povlašćenja njojzi udieljenog s poštovanim pismom 4. veljače 1856. br. 456 H. M. uzvišenog popečiteljstva tèrgovine, dopušta privremeno izvanrednim načinom i do drugih odredbah da brodovi austrianski pripadajući razredu malog brodarenja i oni velikog umierenog brodarenja, veličine ne manje od 25 i ne veće od 100 toneladah, kad bi oni bili sasvim sposobni i providjeni sa svim stvarma potrebitim za bezbiedno brodarenje po moru, mogu upravo iz austrianskog primorja u Dunav otići za službovanje olakšanja tegote s kojom su drugi brodovi pretovareni.

Na tu svèrhu izdaju se uvieti i propisi sliedeći:

I. Dati će se predrečenim brodovima pomorski putni list, s kojim se oni povlašćuju da mogu iz austrianskih lukah u Dunav otići i ondi službu olakšavanja tegotah pretovarenim tèrgovačkim brodovima opravljati.

II. Ove putne listove izdane od osrednje pomorske vlade razdavati će, po njezinoj naredbi, c. k. lučki uredi na osnovu dotičnih prošnjah koje će glavarnici pre pomenutih brodovah njima predati, ove prošnje imadu biti podkriepljene sa dokazima koje odpèrva brod imao bude, ili za brodove iz nova sagradjene sa dokasima o vlastništvu i veličini njihovoj.

III. Na ove brodove platjati će se nameti koje su za veliko brodarenje u §. 4. obstojećeg pravilnika o krajoplovstvu propisane.

IV. Svaki brod koi se predrečenog putovanja prihvatiti namierava, morati će jednog rukovodnog zapoviednika imati, koi kad nebi svojstvo upravnika brodarenja imao, morati će, pošto dokazao bude a) da je austrianski podanik, b) da je dostigao dobu najmanje od 20 godinah, c) da je neoporočivog povedenja moralnog — od c. k. lučkog ureda priznan biti za moreplovstvo predrečeno sposobnim na osnovu poznate njegove vriednoće, ili dostoviernih sviedočanstvah, ili sa podvèrgnutjem na kratki upotriebljivi izpit o brodarenju.

V. Udieljenje predrečenog putnog lista služiti će za sami jedan put, t. j za putovanj onamo i natrag, iz kojega je svako drugo putovanje izključeno, koje bi se smatralo kao prekèršaj zakonah o brodarenju, izuzamši pristanak u kojoj luci pokraj njegovog putovanja, u koju bi radi nepogode vremena prisiljen bio brod isti da ulieze prie nego na odredjeno miesto prispije.

VI. Osim predrečenog putnog lista svaki brod morati će imati imenik mornarah i sviedočanstvo zdravstveno. Pri sabiranju brodarskih mornarah imadu se pridèržati pravila u tom obziru obstojeća.

VII. Svaki upravitelj koi rukovodi brod kakovi iz lukah austrianskih mora, polaskom kroz Carigrad i kad dodje u Sulinu, prikazati se austrianskim konsularnim vlastima ondi stojujućim, kojima u svakom slučaju imade najtočnie poslušan biti.

VIII. Pošto služba olakšenja tegotah, zbog koje se ova izvanredna polastica udieljuje svèršena bude, morati će uput brod isti uprav u austrianško primorje povratiti se ili će morati sebi nabaviti nove povlastne dokaze za moći drugamo put preduzeti.

IX. Svaki vlastnik broda onoga koi se na ovaku službu namienjiva, u dužnosti je da se javi i ište dopuštenje kad bi se ticalo rukovodnog upravitelja broda sa drugom sposobnom osobom izmieniti, koja će upravljati sa službom olakšanja tegotah pretovarenim brodovima, ili za povèrnuti brod isti u luke austrianske; a rukovodni upravitelj takovog broda imati će od svoje strane objaviti svaku slučajnu izmienu osoblja medju mornarima, koja bi se na brodu desila. Jedno i drugo objavljenje takovo imade se najbližoj konsularnoj vlasti učiniti.

X. Vlastnik i rukovodni upravitelj broda obvezati se imadu da oni neće zloupotrebljenje sa putnim listom učiniti prekoracivši granicu koja je za njihovo dielovanje propisana, a tako isto obvezati se imadu da će platiti sve one globe i podleći pedepsama koje su u političkom proglasu o brodarenju i posliednjim naredbama propisane za one koji takove propise prekèrše. Jošte oni se obvezati imadu da će po povratku svom u austrianske luke, ili kad bi druge redne dokaze za obavljanje službe olakšanja tegotah dobili isti putni list povèrnuti.

XI. Ove dužnosti vlastnika i rukovodnog upravitelja broda moraju biti, u spisu o njihovom svečanom obećanju, od njih podpisane u isto vrieme kad se njima dopuštenje za putovanje od lučkih uredah dava.

XII. Oni koi je izvanrednim načinom na osnovu ovih propisah povlašćen bio da rukovodi brod jedan iz austrianskih lukah na Dunav i natrag, nedobiva s time prava nositi redno preimućtvo upravitelja brodarenja.

Od c. k. osriednje pomorske vlade

U Tèrstu, 8. veljače 1856. c. k. podmaršal i predsiednik

Mertens

C. k. pod-predsiednik
Gutmansthal.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. veličanstva cesar Ferdinand i cesarica Maria Anna dostojala su za gradjenje stolne cèrkve začetja Marie u Lincu poklonit 4000 fr.

Kao u znak podaničkoga veselja o predstojećoj svetkovini srebèrne svatbe Nj. veličanstvah cesara Ferdinanda i cesarice Marie Anne kao i za izraz zahvalnosti za osobito učastje podieljeno po Nj. veličanstvu cesaru Ferdinandu željeznici Pustohrad-Kralupskoj imalo je dne 23. t. m. miesto svečano otvorenje rečene željeznice kao predhodna svetkovina onoga pira. U 9 satih u jutro podje otvorni voz iz praškoga kolodvora put Kralupa, gdi je sliedilo posvetjenje nove kolomie.

Bèrn, 24. veljače. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Franjo Dragutin prispio je s Nj. c. visosti prejasnim gospodinom nadvojvodom Ljudevitom Viktorom ovamo večeras u $8^1/_2$ sata u najboljem zdravju.

Bèrn, 25. veljače. Nj. c. visost nadvojvoda Franjo Dragutin nastavio je s Nj. c. visosti nadvojvodom Ljudevitom Viktorom jutros u 8 satih u najboljem zdravju svoj put u Prag.

Rusia.

— „Konstitucionelu" pišu iz Petrograda, da će se car i carica po svoj prilici kruniseti počem se podpiše ugovor mira, i da se za to već u Moskvi čine priprave. Dalje kaže taj list, da se u Petrogradu u francuskoj kavani jagme za „Konstitucionela" i za „Journal des debats," i da pèrvog dana nitko nije mogao tih novinah čitati, jer su ih na komade izciepali. Od to doba načinila se nieka policia za čitanje, i komadi novinah razdieljuju se. Kaže, da se tamo vèrlo raduju, da je glas o miru u Parizu s tolikim oduševljenjem primljen.

Generalni gubernatori odriešeni su od dužnostih kao kuratori školskih kotarah, i već je učinjen početak u tom obziru.

Izviestja iz Geničeska od kneza Labanov-Rostovskoga javljaju, da su dovèršena okriepljenja za zaštitu miesta i mosta, tako da će se moći s uspiehom oprieti nasèrtu, ako bi se koi zbio. Iz Tiflisa javljaju, da je jedan diel korpusa od Karsa pridieljen generalu Muhravskomu u Mingrelii, za ojačat njegovu vojsku od observacie. Niekoliko regimentah, koje su mnogo patile pri jurišu na Kars dospielo je u Tiflis; general Muraviev postavio je privremenu vladu za onaj pašaluk.

Talianska.

„Gaz. de Verona" javlja, da neobična množina osobah upotrebljuje željeznice lombardeskomlietačke i da se u tom obziru u svoj austrianskoj cesarevini nemože nijedna željeznica usporedit s istima.

Dania.

Jcehoe, 20. veljače. Danas u podne obdèržavala se je posliednja siednica skupštine holštainskih stališah. Predsiednik zahvali se odboru u ime skupštine za riešene radnje. Zatim bi pročitana kraljevska odluka od 16. t. m. u obziru žalbe proti ministru za Holštain. Izakako se pročita rečena naredba izjavi kraljevski povierenik, da je skupština zaključena. Na poziv predsiednika priniela je skupština trogubi „živio" Nj. veličanstvu kralju.

Franceska.

Pariz, 25. veljače. U jedan sat poslie podne sakupiše se punmoćnici k pèrvoj konferencii. Renta 73, 75,—96, 50.— Dèržavoželjezničke dionice 899, 5.

Naimar Cavas, general-arkitekt svih carskih ruskih teatarah, došo je s pèrvim makinistom moskovskoga teatra u Bruselj, da pobližje prouči stroj teatra de la Monnaie, jerbo će se veliki godine 1854. izgorieli teatar u Moskvi sad snova sagradit i započeli su ga već gradit.

List „Presse" pošto je pretesao koje će dèržave u predstojećem saboru pomiriteljnom udioništvovati, koje, kako tvèrdi, biti imadu ratujuće dèržave, Austria kao pomirujuća dèržava i Prusia, ako k savezu pristane, po tom Švedska i dèržave drugoga razreda Niemačkog saveza, nastavlja po iztumačenju po G. D. o konferencama, koje se sada dèrže u Parizu za sklopljenje mira sliedeće:

Stari obred diplomatički pri Bečkom saboru obdèržavani, koi je tolike tegote u ustrojenju i dielovanju sabora prineo, a tako i u razpolaganju miestah, izmiene punomoćjah i reda pri razdavanju posalah, bit će izmienjen sa prostim i izobraženim običajima sadašnjeg vremena sa

prostim načinom postupanja. Azbučnî red ukloniti će s puta sve tegote i nezgode koje bi se radi pèrvenstva izmedju predstavnikah različitih dèržavah porodit mogle. Okolnosti i potrebe koristih, o kojima treba da se predstavnici suglase, ustanovit će pravilnik sabora, razdieljenje i odpravljanje poslah. Što je u predjašnjim saborima radjeno neće moći u ovom obziru služiti za pravilo, niti će se sabor obdèržavati predjašnjih običajah ili upotrebljenjah. Ovo će biti slobodna skupština punomoćnih predstavnikah nezavisnih samovladaocah; sabori nisu nikad pravila, niti uredjenog postupka rednog, unapried ustanovljivali. Dogovaranja jednako su nastavljena bez običnih siednicah i bez posredovanja posriednikah, kao u Münsteru; poslanjem spisah sriedstvom posrednikah, kao u Osnabruku; ili ustmenim razlaganjem, na odbore i poviereništva, kao što je u Beču činjeno. Prilika je da će se sabor ove posliednje miere prihvatiti; da, poslie jedne siednice u kojoj će se, pošto punomoćja sabranih članovah pregledana budu, saobćiti sadèržaj upisnika izradjenog uslied ultimatuma Austrie, od Rusie odobrenog, šabor će odlučno razredit temelj i sadèržaj predbiežnog ugovora mira; i očekujući odobrenje ovog ugovora od strane dotičnih dvorovah, imenovat će odbore za pripravljenja doknadnog ugovora izmedju Turske i Rusie, za odlučenje broja vojenih brodovah koji će nad obalama cèrno mora stražiti; izmedju obalnih dèržavah Dunava za moći na plovitbu i tèrgovinu navesti načela članakah 108 i 117 konačnog spisa od 9. svibnja 1855; izmedju Turske i svih dèržavah; napokon, za uredjenje stanja kèrstjanskog naroda porti Otomanskoj podložnog. Pošto ovi predmeti budu ustrojeni i ugovor odobren, dogovori će nastavljeni biti o ustrojenju konačnog ugovora mira, i sva je prilika da će u tom postupano biti ustmenim razlaganjem i pismenim predlozima. Predsiedništvo sabora i redarstveni red pri zaključcima predati će se Francuskom dèržavnom tajniku, po primieru Bečkog sabora 1815 godine dèržanog. Nego u Bečkom saboru 1815 god. nije bilo posredujuće dèržave, koja bi saboru odlučivanja radi predmete predlagala. Sada će ovu dvostruku naručbinu Austria pri saboru zauzeti. Ona je posrednica, to mi opetujemo, izmedju Rusie i izmedju njezinih saveznikah od 2. prosinsa. Još, predmet pretresanja sabora biva predlog ugovora od nje izradjenog, na koi su na njezinu ponudu ostale dèržave pristale. Zato Francuska mogla bi zbog ovih dvogubih naslovjah njojzi ustupiti čast, kao što joj pristoji da predsiedništvo pri odlukama sabora zauzme.

Evo smo izložili sve ono, u koliko se predvidieti može, što se odnosi na ustrojstvo i skùp osoblja došastog Pariškog sabora, kao i o poslovanju njegovom. Željti je zaista, da zbog važnih uzrokah, nije se moglo pèrvo nego se skupština ova sastane predbiežni ugovor utanačiti, kao što se izpèrva mislilo, 1 da je saboru u red zapalo o tom dogovore započimati. Kad bi ugovor predbiežni na osnovu predlogah Austrie od svih pet ratujućih vlastih i od Austrie kao posrednice podpisan bio, posao bi se veoma olakšao; svaki bi izgovor protezanja napèrvo bio ukinut, i svaka bi nezgoda i zaprieka, dogodit se moguća, za vremena s puta uklonjena bila. Poznato je da su predbiežni ugovori isto kao i konačni obvežívi, i da su oni obveživi nezavisno od posliedicah konačnog ugovora, i onda kada nesadèrže nego sama glavna načela razmèrženja razmirice, budući da će ova odlučena, na šire iztomačena i savèršena u obćenitom posliednjem ugovoru postanuti. Ugovor predbiežni obvezao bi dakle Rusiu. Mir bi ugovoren bio, zato, jerbo kad je predbiežni temelj ugovora utanačen, odobren i podpisan službenim načinom od svih ugovarajućih stranah, niti Rusia niti ikakova druga dèržava nebi mogla takove veruganjem ili drugačiim predlozima protivnim pravice i razloga pobiti ili uništiti. Taki ugovor u samom će saboru sklopljen biti i imademo uzroka nadati se da će samo utanačenje istoga malko zadocnjeno biti.

Mir će utanačen biti ovako ili onako. Hoće li mir sklopljen biti? Europa to želi, i Rusia, koje će čutljivost biti uvriedjena, rekao bi da ga iskreno ona ista želi. Hoće li ovaj mir dugo trajati, i ravnoviesje od pol vieka ukriepljeno, hoće li sada bolje ustanoviti se? Možebiti da mi muogo od čoviečanske politike iziskujemo. Sasvim tim Rusia više nego ostala Europa mir trebuje. Ona u unutarnjosti svojoj toliko poslovati imade, da ako dielovnost koju je u spoljašnosti pokazala u unutarnjosti razvila bude, ona će za ciel jedan viek posla imati da razvije napredak naukah i dobrostanja narodnog. Za to treba da Pariški sabor obezbiedivši sebe s potrebitim postojanim jamčevinama, neprelazi granice umierenosti i pravice. Grocio kaže iz Tacita, u jednom izmedju najliepših članakah njegove knjige, da je jedan poklisar, na pitanje starovieća Rimskog o jamčevinama mira, koje su od njega na ime rimskih gradjanah iskali, odriešito odgovorio: „Ako mir koristan i praveden s nama utanačite, ovi će biti stavan i dugotrajan; ako hoćete s nama mir za nas štetan sklopiti, ovi neće nego za malo vremena trajati.“ Ovi se prostosèrdačni govor većoj čèsti staroviećnikah dopadnuo, jerbo nije misliti, nastavlja poviestnik, da će ikakav narod podleći pod preteške za njega štetne uviete, nego za ono vrieme, dok se oprosti tegotnog stanja, koje mu je takove uviete natovarilo. Ovo je viečna poviestnica, kojoj podleći moraju svi utanačeni ugovori o miru narodah.

Amerika.

O razmirici izmedju Engleske i sieverne Amerike nezna se ništa izviestnoga. Čas vele, da tek što se nisu poravnali, čas opet kažu, da nema od pomirenja ništa. I Times veli, da je pitanje o sriednoj Ameriki i englesko rekrutiranje samo kao hotimice uzeto kao uzrok raspre. Jedan Amerikanac piše jednom engleskom listu, da je ruski poslanik u Vašingtonu imao punomoćje od početka rata, da načini savezni ugovor izmedju Rusie i Amerike. Njegove ponude odbila je amerikanska vlada, jer ona misli, da onda ima pravo praviti ugovor, kad se zarati s Engleskom. Isti taj list veli, da bi pèrvi korak amerikanske vlade protiv Engleske bio, kad bi učinila ugovor s Rusiom.

S bojišta.

Francuski oficiri iz Krima pripoviedaju da su jedne noći izaslali dvie barke, da sažgu onaj jedini ruski parobrod, koi je ostao na ulazu Sakajinskoga zatoka, pa da su ove barke sastale se sa sedam oboružanih ruskih barkih, o opredieljenju od kojih nitko nezna ništa izviestnoga kazat. Što se dalje dogodilo, različito se pripovieda, no toliko se samo zna, da ruski parobrod nije sažgan, nasuprot, da se je jedna od francuskih barkih povratila s rupom u dnu i da je pred skverom utonula. Jedan kormenoš, komu je ono isto zèrno, koje je barku probušilo, ruku odnielo, umro je medjutim. Koju namieru imalo je tih 7 ruskih barkih nezna se.

Jedan prostak od druge engleske divizie imenom Day, koi je ubio niekog boliestnog topnika, da mu otme gotovinu, obsudjen je da bude obiešen. To je pèrva smèrtna kazan, koja se je izvela u engleskom taboru za ovoga rata, premda se je već više zločinstvah dogodilo, koja bi ju bila zaslužila, i toj nesputnoj blagosti engleskih sudijah pripisat se ima, da je toliki nered zavladao u engleskoj vojsci, kao što čitamo u istim engleskim novinama.

„Kavkaz“ javlja o vojsci generala Muravieva medju ostalimi sliedeće. Zemlje osvojene po generalu Muravievu bile su podpunoma mirne do onomadne, kad je Aslanpaša sa svojim bratom Isetbegom i jednom strankom od 400 momakah počeo bunit pučanstvo u Sandšaku Gölskom. No kapetan kozački Kulgačev, samo što začuje za tu bunu, navali na buntovnike sa tri satnie kozakah i četiri postavke raketah i natiera ih u bieg, progoneć ih 15 verstah i ubivši im 60 momakah i 10 ih uhvativši, medju kojimi se je nalazio i glavni pomoćnik i barjaktar Aslan-pašin, Kurd-Ševeš, koi pripovieda, da je i Aslan bio ranjen kopjem, izvan toga uhvatiše Rusi i 30 konjah a vas njihov izgubitak sastoji u 4 ranjena kozaka i 1. ubijenog i 1. ranjenoga konja. To se dogodi 1. siečnja.

Konkordat (cèrkveni ugovor.)

(Iz bečkih novinah.)

IV.

(Dalje.)

„[illegible] pokazuje isti slog članka veliku umierenost, kojom misli vlada postupat u tom obziru; ona će kod postupanja proti razprostranjivanju nevaljalih knjigah brižljivo nastojat, da se u tu svèrhu upotrebe sriedstva podpunoma shodna dolazećem slučaju, da se postigne namiera, za da se nepoveća zlo, razdražavajući pohliepu za onim, što je sabranjeno, budući da se uvlačenje takove robe nemože posve prepriečit. — Nadalje znatno je u slogu toga članka, što napominjemo na veću utiehu mnogih osobah, da se dèržava podnipošto neobvezuje da će bezuvietno to jest na prostu prijavu biskupa kojeg postupat bez vlastita suda. Svakom biskupu stoji na volju svojom vlastitom moćju postupat proti nevaljeloj kakvoj knjizi; vlada će sa svoje strane sudit, što i kako ima s uspiehom poduzeti proti takvoj knjizi.“

Konačno upućuju još na to, kako se slaže ovaj članak sa zakonotvorstvom za štampu jurve obstojećim u Austrii, koje sačinjava dio novoga austrianskoga kaznenoga zakonika.

Nemožemo na ino, nego da na ovo, kako nam se čini, posve izpravno tolkovanje navlastitoga i pravoga smisla onoga članka obratimo osobitu pozornost i za uklonit svako neporazumljenje, niekoje točke istoga pobliže promotrimo.

Za pèrvo tim je sasvim razjašnjeno, da se deveti članak, koi naročito radi o pravu biskupah postupat proti knjigama opasnim vierozakonu i ćudorednosti naprema članovima njihova obreda, ni najmanje netiče Akatolikah u cesarevini i knjigah običnih kod njih, kao što su naravno biblie i prevodi biblie, katekizmi i vierozakonske i sve ostale knjige, koje bi oni kakogod potrebovali za svoj vlastiti razvitak.

Nadalje valja dobro pazit nato, da taj članak sadèržaje dvie stvari: ono, što mogu biskupi činit po vlastitoj moći i ono, što vlada misli činit i to tom se javno očituje. Biskupi mogu po vlastitoj moći „knjige, koje su opasne vierozakonu i ćudorednosti naznačivat da se imaju zabacit i vierujuće odvraćat od čitanja istih.“ Vlada sa svoje strane misli prepriečit, da se „knjige, koje su opasne zakonu i ćudorednosti, nerazprostranjuju u cesarevini.“ Ovdie je pako još ostalo neodgovoreno pitanje, da li će vlada iste knjige smatrat, da su opasne vieri i ćudorednosti i s njima tako postupat, koje možebiti gdiekoi biskup kao takve naznači. U ostalom svakako zavisi od vlade, da odredi sriedstva shodna svèrsi, kojima bi se razprostranjenje onih knjigah koje bi se obćenite priznale, da ih treba zabacit, mogle prepriečit. Napokon ima se napomenut, da u ovom devetom članku nije izražena nikakva praeventivna censura proti knjigama, što se vidi već iz dobro prosudjenoga smisla riečih izvornoga teksta, a još većma iz niemačkoga prevoda istoga: „Biskupi mogu knjige, koje su opasne vierozakonu i ćudorednosti naznačivat, da ih treba zabacit“ a najvećma iz razprave učinjene o tom, koja je neshodnost ovoga sriedstva u obće za prepriečenje okolovanja nevaljalih knjigah dokazala očevidno.

Koja sriedstva dèrži austrianska vlada za shodna ovoj svèrsi, izrazila je javno u svom zakonu o štampi, koi i nadalje ostaje u podpunoj kriepostì. Uvažavanja služit će tomu, da se s jedne strane prepriečì neshodno postupanje neutemeljeno u konkordatu, s druge strane pako da se razpèrši strah, koi se neda opravdat ni istom konkordatom. (dalje sliedi.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Beč, 26. veljače. Polag jamačnih viestih prispielih danas ovamo sklopljeno je u siednici konferencie dèržavnoj jučer primirje na kopnu. Za sad je rok do 31. ožujka ustanovljen, pri čem je naravno priuzdèržano, da se isto može produžit. Sklopljeno primirje nema nikakova upliva na uzdèržavanje i ponovljenje morske blokade, no nesmija se ni na moru poduzimat našta dok traje to primirje. Napisnik od 1. veljače priznan je u svojstvu formalnih preliminariah mira,

Viećanja konferencie o konačnom miru začimlju sutra.

Turin, 23. veljače. Senat je votovao da se podigne bankovna podružnica u Kaljiaru. Tursko poslanstvo dobilo je viesti, da se od 4. siečnja nije više pojavila kolera u Carigradu i da zato od onud idu opet brodovi sa patente netta.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 27. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	84
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . . » 5%	84 5/8
dto . . . . » 4 1/2 %	73 5/8
dto . . . . » 4%	66 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	49 1/2
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » 1839, » 100 »	135
» » » » 1854, » 100 »	106 1/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 7/8
Bankovne dionice komad po	1025
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	477 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	358
dto dto s plaćanjem na rate	381 1/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2747 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	307
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	671
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	440
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	86
Augsburg za 100 for. current . . . . »	103 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	102 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76 1/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-9
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	104 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	120 1/2
Pariz za 300 frankah . . . . »	120 5/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	104 1/2
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	263 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7 1/2
Srebro od 26. veljače	5 1/2

SLUZBENI LIST.

Nr. 50. (Izv.—34) (3—3)

Izrok

kojim se sazivaju Vierovnici ostavštinski.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 27. prosinca 1855. bez oporuke preminuvšega Josipa Pažića, krojačkog majstora i vlastnika kuće u sv. Ivanu pod br. kuć. 76. ležeće, štogod kao vierovnici tražit imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 5. ožujka 1856. u 9 satih prie podne, ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured sv. ivanski, kao sud.

U sv. Ivanu, dne 30. siečnja 1856.

C. k. predstojnik:
Car.

Nr. 1880/293. (Fin.—4) (3—1)

Licitation-Kundmachung.

Ueber die im Bereiche des Fiumaner Finanz-Bezirkes am k. k. Revisoratsgebäude St. Veith bei Zengg vorzunehmenden Bauherstellungen.

1. Zufolge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion in Agram 20. Dezember 1855 Z. 18,895 wird die Adaptirung und Umstaltung des alten St. Veiter Revisoratsgebäudes in Zengg zu einer Kasserne für die dortige Finanzwach-Abtheilung um die nachstehend angesetzten adjustirten Fiskalpreise im öffentlichen Licitationswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen, als:

Post-Nr.	Die bezeichneten Bauherstellungen: sind auszuführen im Regiments-Bezirke	in der Militär-Comunität	Bestehend in	wird ausgebothen um fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Datum und Ort der Licitation
	Nahmens							
I.	Otočac	Zengg	Mauerarbeiten sammt Materiale . . .	2380	4	119	—	um 31. März 1856 im Amtslokale der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume
II.			Steinmetzarbeiten	386	44 1/2	20	—	
III.			Zimmermannsarbeiten sammt Materiale . .	342	44	18	—	
IV.			Tischlerarbeiten	1088	58	55	—	
V.			Schlosser- und Schmidarbeiten . . .	799	38 1/2	40	—	
VI.			Anstreicherarbeiten	181	10	9	—	
VII.			Spenglerarbeiten	146	10	8	—	
VIII.			Glaserarbeiten	102	36	5	—	
			Gesammt-Summe . .	5428	5	274	—	

2. Zur Licitation wird jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindenden Verträge gesetzlich qualifizirt und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der zu übernehmenden Leistungen gegeben haben wird. Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen Andern Licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hirzu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbothe stellen wollen, hat vor der am 31. März 1856. um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale der gefertigten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion beginnenden mündlichen Ausbietung das fünfperzentige Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeitskategorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren gedenkt.

5. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbiethung (nach einzelnen Arbeitsleistungen in der Reihenfolge der oben angeführten Post-Nr. im Ganzen aller Leistungen) erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortrage der anberaumten Versteigerung bei der gefertigten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einem 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, mit der Aufschrift für welche Arbeitsleistung der Anboth lautet, versehen, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreisverzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kennen und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanboth, um welchen er die Ausführung des ganzen Bauführung oder der betreffenden Arbeitsleistung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und Worten deutlich ausgedrückt.

c) Das fünfperzentige Vadium von dem Fiskalbetrage, auf welchen der Anboth lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren, oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erleget werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen.

d) Den Vor- und Zunamen, Karakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkündig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben, Punkt 6. erwähnten Licitations-Grundlagen für alle oben angeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlichen Ausbiethung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung, in Gegenwart der mündlichen Anbothsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbothe mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestanboth, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestbothen, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anbothen aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbiether ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10perzent des Erstehungsbetrages sogleich zuergänzen, und diesen Betrag sammt jenen, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages enthält, zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

12. Den Offerten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 17. Februar 1856.

Kosović

Br. 236. (Izv.—66.) (3—1)

Proglas.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se time do obćeg znanja, da je na prošnju g. Antuna Bonneta, kao kupca kuće pokojnoga Adama Ambauera, rok pred c. k. županijskim ovim sudom za liquidaciu dugovah na istoj kući ležećih za dan 5. travnja g. t. u 9 satih prie podne opredieljen.

Uslied česa svikolici hipotekarni vierovnici umèršeg Adama Ambauera, kano i osobito oni, takodjer vierovnici, za kojih aktivne dugove rečeni Adam Ambauer prama drugim dužnikom kao jamac dobar stajao jest, ovim pozivlju se, da se za gore navedeni rok ili osobno ili kroz punovlastnike svoje pod pretnjom posliedicah u zakonu ustanovljenih u lice suda stave.

C. k. županijski sud.

U Osieku 15. veljače 1856.

Nr. 182. (Izv.—44.) (3—2)

Editto.

L' i. r. Tribunale Circolare rende noto qualmente con sua deliberazione di odierna data sia stato aperto il concorso sopra la giacente facoltà della defunta Elena vedova Scopaz, e nominato in rappresentante massale, l'avvoc. Sigr. Giovanni Renaldi, ed in suo sostituito l' avvoc. Sigr. Giovanni Manzoni, nonchè in interinale Amministratore il Sigr. Vincenzo Deffei.

Vengono in conseguenza a sensi del §. 30. del Vigente Regolamento concurs: provocati tutti li creditori ed aventi diritto sull' accennata sostanza, caduta sotto concorso, di insinuare al piu tardi a quest' i. r. Tribunale le eventuali loro pretese sino il giorno 5. Marzo a. corr., tanto sicuramente quantochè in caso contrario sarranno escluse dalla procedura concursuale, e decaduti da ogni diritto verso la massa, nonostante che loro appartenesse un diritto di proprietà, pegno o priorità.

Nell' esperimento d' un accordo tra li creditori a sensi del §. 69. della legge di Concorso, e pella definitiva scelta e nomina dell' Amministratore e deputazione concursuale, al caso che l' accordo non potesse aver luogo, viene destinata l' udienza per la mattina dei 7. Marzo a. c., alle ore 9. a. m., a scanso delle conseguenze comminate dal §. 44. della succitata legge concursuale.

Fiume, 21. Gennajo 1856.

Br. 134 (Izv.—63) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda, kao suda pregradskog po današnjoj odluci time obznanjuje se, da je na molbu g. župnika Ulrika Kirchlechnera iz Pregrade, proti Janku Lončariću osudom od 9. lipnja 1855. br. 493. dopitanog duga od 132 fr. 29 kr. c. s. c. ověrbeno plienitbenim pravom zastavljena za 122 fr. sr. procienjena kuća, zemljišta i vinograd javna ličba dozvoljena i to:

a) Kuća na Kuni gori pod br. 23. procienjena 28 fr. 30 kr.,
b) štala na dva razdiela procienjena 7 fr. 30 kr.,
c) vinograd na 6 kopačah procienjen 86 fr.,
d) pritod 10 akovah vina po 6 fr. proc. 50 fr.

te za podužeće ove dražbe dva roka i to: 18. ožujka i 18 travnja t. g. prie podne od 9 do 12 satih prie podne na licu miesta naime na selištuověrbitelja Janka Lončarića u Pregradi opredieljuje se.

Uslied česa pozivaju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta s tim dodatkom, da će prie dražbenu jamčevinu u 60 fr. sr. sastojeću položiti imati, dražbeni pako uvieti kod c. kr. kot. ureda propisano vrieme uvidieti se mogu.

Zajedno imadu se svikolici záložno pravo imajući vierovnici do rečenog roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razcěrpljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured, kao sud.
U Pregradi, dne 15. veljače 1856.
C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Nr. 1414. (Izv.—61) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

Bezüglich des Neubaues eines Schulgebäudes zu Bregi bei Kopreinitz welcher mit:

Maurerarbeit ohne Material .	1530 fl. $29^6/_{10}$ kr.	
Zimmermannsarbeit ohne Material	474 fl. $57^6/_{10}$	»
Tischlerarbeit mit Material .	844 fl. $59^5/_{10}$	»
Schlosserarbeit mit Material	401 fl. 50	kr.
Anstreicherarbeit »	173 fl. —	»
Glaserarbeit »	147 fl. 21	»
Spenglerarbeit »	37 fl. 50	»
Schmidtarbeit »	91 fl. 18	»
Hafnerarbeit »	102 fl. —	»
Zusammen .	3800 fl. $45^4/_{10}$ kr.	

voranschlagt ist. — Wird am 18. März 1856 um 10 Uhr bei dem Magistrate in Kopreinitz eine minuendo Licitation abgehalten werden, zu welcher Unternehmungslustige mit dem Beifügen eingeladen werden, dass die Licitations-Bedingnisse, so wie die Baugrundlagen bis zu 17. März bei der Comitats-Behörde Varasdin und weiters aber bis zum Beginn der Licitations - Verhandlung bei dem Magistrate Kopreinitz zur Einsichtnahme erliegen.

Jeder Licitant wird das 5 Vadium des Ausrufspreises zu erlegen haben, welches der auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Caution zu erzeugen haben wird, den Mitlicitanten aber nach geschlossener Licitations-Verhandlung zurückgestellt wird.

Mit dem Vadium belegte Offerte können bei dem Magistrate in Kopreinitz vor dem Beginne der Licitation überlicht werden.

Warasdin am 18. Februar 1856.
Der k. k. Comitats-Vorstand:
Simunčić.

Br. 1381. (Izv.—56) (3—3)

Oglas dražbe.

Uslied ovostrane odluke od dne 13. veljače 1856. br. 1381. hoće ju se ovim pokretnosti, također i nepokretnosti sastojeće u jednoj kući u Verovitici pod br. 80. ležećoj skup sa 3/4 sesionalskog zemljišta k istoj spadajućim, zatim vinograd u bèrdu verovitičkom kod sv. Križa ležećem skup sa klitjom i prešom, na ostavštinu po pokojnog Franje Martinovića, spadajuće putem javne dražbe dana 17. ožujka pèrvi put, drugi i zadnji put ako od potrebe bude makar izpod procienbene svote dana 29. travnja t. g. svaki put 9—12 satih prie podne na licu miesta u Verovitici prodavati, kuda kupiti želeći s ovim uljudno pozivlju se s time, da dražbene uviete svaki dan u činovnici ovoga c. k. kot. ureda uviditi mogu, ujedno pozivlju se svi vierovnici, koji bi kakovu tražbinu na upitnu ostavštinu staviti imali, da se do toga vremena ili pismeno ili ustmeno prijave, jer inače na kasnie prijavljenje po razdieljenju ostavštine nikakovi obzir uzeti se neće, u koliko mu pravo zaloga nepripada.

C. k. kot. ured, kao sud verovitički.
U Suhompolju, dne 14. veljače 1856.
C. k. kot. predstojnik:
Pols.

Nr. 137. (Vl.—4) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

In den Königreichen Kroatien und Slavonien ist die Stelle eines Komitatsvorstandes in der Gehaltstufe von 2500 fl mit dem Standorte in Fiume und mit der für diesen Standort sistemisirten Funktionszulage jährlicher 600 fl. und dem Genusse der Naturalwohnung in Erledigung gekommen.

Zur Wiederbesetzung dieser Stelle in der bezeichneten, und im Falle gradueller Vorrückung in der Gehaltsstufe von 2000 fl. wird der Conkurs mit der Bewerbungsfrist von sechs Wochen, vom Tage der ersten Einschaltung dieser Kundmachung in das Amtsblatt der Wiener Zeitung an gerechnet, hiemit ausgeschrieben.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung ihrer Eigenschaften, der bisherigen Dienstleistung, der allfällig erworbenen Verdienste und der Sprachkenntnisse im Wege ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde an das k. k. kroatisch-slavonische Statthalterei-Präsidium zu leiten.

Vom k. k. kroatisch-slavonischen Statthalterei-Präsidium.
Agram am 18. Februar 1856.

Br. 2075. (Izv.—39) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured u Crikvenici, kao sud obznanjuje, da je umèrla dne 28. kolovoza p. g. u Crikvenici Ana Božić, neostaviv naredbe volje poslienje.

Budući da nezna ovaj sud, dali i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se pozivaju svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago razloga pravnoga misle podići kakovih zahtievah, da uz godinu računajući od dolenaznačenoga dana, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, ter izkazav pravo svoje nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu; u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za koju je vlastnik kuće David Montanari medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i uručiti istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu poteg nut će dèržava kao ošastnu.

U Crikvenici 20. siečnja 1856.
C. k. kot. pristav, kao sudac:
Zandonati.

Nr. 929. (P.z.—5) (3—1)

Concurs.

Für die in Erledigung gekommene Postmeistersstelle zu Miklouš in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieses gegen Dienstvertrag zu verleihenden Dienstpostens bestehen in einer jährlichen Besoldung von Zweihundert (200) Gulden, in einem Amtspauschale von Zwölf (12) Gulden, dann dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial und Privatritte.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet, vor dem Dienstantritte eine Kaution im Besoldungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, Fünf vollkommen taugliche Postpferde ein ganz gedeckte und eine offene auf Federn ruhende Stationskalesche, zwei Briefpostwägen, zwei Stafettentaschen nebst dem übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, dann vor Antritte des Dienstes aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen. Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über ihr Alter, Studien, die bisherige Beschäftigung, und die Vermögensverhältnisse bis 20. März d. J. bei der gefertigten Post-Direktion einzubringen und darinn den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch gesicherten in der Mitte des Ortes Miklous gelegene Localität nachzuweisen.

Agram den 19. Februar 1856.
Der k. k. Post-Dirktion für Kroatien und Slavonien.
Klempay.

Br. 1135. (Izv. 52) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina, kao sud ovim obznanjuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Juraja Zgurića u Zgurić-bèrdu pod br. 14. ležećih i sudbeno na 290 fr. procienjenih radi dužne glavnice 27 fr. 20 kr. i pripadakah odredjena, i da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek po podne od 3—5 ure na licu miesta u selo Zgurić-bèrdo opredieljeno.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju, da to pravo do upitne prodaje prijave kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko 12. siečnja 1856.

Br. 1133. (Izv.—50) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina, kao sud ovim obznanjuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Mihalja Skèrbina u Strezoju pod br. 15. ležećih i sudbeno na 75 fr. procienjenih radi dužne glavnice od 10 fr. 27 kr. i prip. odredjena, i da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek prie podne od 9—12 ure na lice miesta u selo Strezoj opredieljena.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti kao i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotdkarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju da to pravo do u. pitne prodaje kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko, dne 12. siečnja 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—23) (6—1)

Prodaja vina.

U kući pod broj 84. na kaptolskom tèrgu može se staro i novo vino na vedro u većem ili manjem broju po priličnoj cieni dobiti.

(Dp.—20) (2—3)

Nova knjigarnica u Zagrebu,

u dugoj ulici, Mirovićevoj kući pod br. 327.

Podpisani javlja ovime pokorno štovanom obćinstvu, da je s visokom dozvolom c. k. namiestništva u ovome zemaljskom glavnom gradu podigao: Tèrgovinu knjigah, umietničkih stvarih i muzikaliah, i kupivši obstojavšu tudie u dugoj ulici tèrgovinu, otvorio ju u istom poslovnom prostoru pod firmom:

„Knjigarnica Leopolda Hartmana."

U toj novopodignutoj tèrgovini dobivat će se vazda u najvećem izboru: Od svih strukah znanstvene književnosti i beletristike tako staria, kao i najnovia diela, izlazeća u ovo- i inozemstvu; krasne i ukusne slike s okvirima ili bez njih, kao i illustrirana diela; najnovie i najbolje muzikalie, i to predmeti tako za koncert i dvoranu, kao i za poduk u glasbi; napokon veliki i liepi izbor svih u knjigarnicu spadajućih članakah, imenito papiri za pisanje i luksus, svake vèrsti sprave za pisanje i risanje, školske knjige, molitvenici, poslovne knjige itd.

Sve što u skladištu uzmanjka, nabavit će se u, što moguće, najskorie vrieme.

Podpisani će na sve grane svoga posla obratiti dostojnu pozornost, nadajući se, da će vieštim i solidnim poslovodstvom zadovoljiti potrebi štovanog žiteljstva ovog glavnog zemaljskog grada i njegove okolice, kao i izvanjskim cienjenim naručiteljima, usudjuje se svoje novo podužeće najuljudnie preporučiti blagonaklonosti i podpori štovanoga obćinstva.

U Zagrebu mieseca siečnja 1856.
Leopold Hartman.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 29. VELJAČE 1856. Broj 50.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 30 kr. sr. dalie pako od svake podjedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 6. siečnja c. k. generalnoga zemaljskoga i glavnoga oglednika novacah, Aleksandra Löwe-a najmilostivie naimenovat direktorom c. k. dèržavne porcellanske fabrike u Beču s ustanovljenim berivima.

Josipa, preminuvša dne 17. prosinca 1855, kći c. k. g. fml. barona Unterberger-a ostavila je u svojoj oporoci od 31. listopada 1855 medju ostalim zapiscima za vojničke zavode i zaklade i invalidskoj zakladi bana Jelačića jednu 4postotnu dèržavnu zadužnicu u imenovnoj vriednosti od hiljadu forintih konv. novca.

Predajući ovu zadužnicu zajedno s kuponima dospievajućim od 1. travnja ovdešnjoj c. k. zemaljskoj glavnoj pieneznici da ju stavi u shodni prihvat nalazi se podpisana upravna komisia ugodno obvezana, ovaj dobrotvorni čin stovit time do javnoga znanja.

U Zagrebu dne 25. veljače 1856.

Od upravne komisie invalidske zaklade bana Jelačića.

Predsiednik:	Tajnik:
Denkstein s. r. Gm.	Lovak s. r. poručik.

Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj. (Dalje.)

§. 7. O upisanih igrah i o platjenih uložcih smiju se izdavat samo jedino valjano propisane uložnice, i strogo je zabranjeno ces. kr. lutrijskim sabirateljem izdavat ine potvèrdnice ili primke.

A niti stranke da neprimaju ovakovih potvèrdnicah ili primakah.

§. 8. Ako iz uzroka kojega mu drago prie žriebanja neprispije k uredu lutrijskomu igra, sakupljena po sabirateljih lutrijskih, tad pogodba okladna nemože se sklopit izmedju poduzetja lutrijskoga i igračah.

U ovakovom slučaju poslat će se uredovna obznana sabiratelju lutrijskomu, za da o istoj obaviesti igrače, koji mogu zagledat ovu obznanu. Uložci igarah, koje prie žriebanja nisu prispiele k uredu, povratjaju se odmah uz povratak uložnicah.

Uložci, koji se nedignu za rok od tri mieseca danah, zapadaju na korist dohodarstva lutrijskoga.

§. 9. Uredom lutrijskim, koji su povlašteni primat one igre, koje su upisane i koje prie žriebanja prispiju k uredu, priuzdèržano je takodjer i pravo, odbiti uložke igarah sasvim ili stranom. Ovakovo odbitje nastaje uslied stanovitih uredom podieljenih propisah i to samo onda, kad bi se prekomiernostju jednovèrstnih igarah prekoračile granice primanja, ustanovljene za sve redove igarah. Na takove uložke, koji nisu primljeni, nemože se u nikojem slučaju tražiti dobitak. (Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, Ruka božja očevidno odlikuje i nagradjuje izvanredne krieposti vèrhovnoga našega duhovnoga pastira. Da nagradi Njegovog sèrdca bezprimiernu dobrotu i duh ljubavi, ubilježila je s Njime novu dobu u cèrkovnoj dogodovštini domovine naše, uzvišivši za Njega starinsku stolicu Zagrebačku na dostojanstvo nadbiskupsko. Al od svih kriepostih spasitelju našemu najpodobnia i Bogu najmilia: kriepost poniznosti, koju je ovaj zaista veliki bogoslužitelj u svom pastirskom listu svetim načelima umiljatosti oproštenja i pomirenja u najnovie vrieme svietu na izgled svesèrdno izrazio, nagradjuje se eto na jedan način, koi kao što za najvišeg nagraditelja tako za visokog nagradjenika u svoj domovini našoj najveće uzhitjenje probuditi mora. Njegovo Apoštolsko Veličanstvo naš najmilostivii car i kralj blagoizvolio je po pravu kruni pripadajućem našega preuzvišenoga i visokoprečastnoga gospodina Nadbiskupa Juraja Haulika naimenovati kardinalom i uvaživši izvanredne zasluge Njemu velekèrst reda Leopoldova premilostivo podieliti. — j.

U Zadru, 15. veljače. Noću izmedju 30. i 31. siečnja s. p. u žlebi prama Zadru, dva ribarska broda (tertane) kjozotske, pod glavarnikom Fortunato Varisco, biahu, nenadnim burnim vihorom, izmedju Sutumišnice i Lukorana, prisiljene na kraj nasukati se.

Uzaludni biahu svi napori od mornarah tih brodovah upotriebljeni, jeda bi opet u more otisli s kraja nasukane brodove, koji su očevidnoj opasnosti za više danah ondi ostati morali, dokle glas o tom nesretnom dogodjaju nije do ovdešnjeg tiela c. k. Gjendarmarie dopro, koje je uput na pogibno miesto jednu četu Gjendarmah poslalo, koji su, pomoću gjendarmah koji u Kukljici stanuju, od pogibi ljude izbavili i u more nasukane brodove otisli i sretno u ovu zadarsku luku dovezli.

Zbog ovog čoviekoljubnog diela zaslužuju osobnu pohvalu svi oni gjendarmi koji su svietom i izgledom pobudili sve ostale da one nesretnike od pogibe izbavo, kao što pohvalu zaslužuje sve odlično tielo gjendarmah kojemu oni prinadleže, u svakoj prigodi brinući se za spasenje osobah i sačuvanje imanja njihovog. (Gl. D.)

„Prager Zeitung“ javlja: „Nj c. k. apostolsko veličanstvo usrečit će ove nedielje svojim previšnjim pohodom glavni grad Prag. Nj. previšnjost krenut će iz Beča u utorak dne 26. t. m. u 7 satih u jutro i prispiet će u Prag u utorak poslie podne medju 4. i 6. urom.

Beč, 26. veljače. Nj. c. k. veličanstvo odputovalo je jutros odovud u Prag.

Bèrzojavna depeša.

Nj. preuzvišenosti gospodina miestodèržca u Bèrnu na Nj. preuzvišenost gospodina ministra unutarnjih poslovah u Beču.

Bèrn, 26. veljače. Nj. veličanstvo cesar u taj par — 10 satih 20 minutah — otidje iz Bèrna u najboljem zdravju.

Nj. c. visost presjajni gospodin nadvojvoda Franjo Dragutin prispeo je jučer s prejasnim gospodinom Ljudevitom Viktorom u Prag i odsiede u c. dvoru.

Jučer — dne 25. t. m. — bi uslied bèrzojavne prijave otvorena željeznica medju Krakovom i Dembicom. Od Dembice dodje voz u $9\frac{1}{2}$ sata u jutro u Krakov a poslie podne u $4\frac{1}{4}$ sata vrati se u Dembicu.

Njegovo c. k. Veličanstvo car Ferdinand poklonio je katoličkom družtvu u Tropavi iznosak od 200 fr., a Njezino c. Veličanstvo carica Karolina Augusta poklonila je istom družtvu iznosak od 100 fr.

— Občinsko vieće bečko riešilo je u obćoj siednici, uslied predloženja magistrata i odsieka financialnog, iz obzira na visoku cienu svih potrebah žitja, i staništah sada nastanjenih, odrediti svima občinskim činovnicima uzevši i niže učitelje, 10,000 fr. paušala, kao povišak za skupoću ili bolje kao stanicu pripomagajuću. Ovaj povišak nemogu imati nego obćinski činovnici koji dopiru do 800 fr. plaće, a oni koji bi dèržali da im taj suvišak, zbog domaćih okolnostih ili zbog drugih odnošenjah, pristoji, moći će pitati pomoć iz ove odobrene sume, sredstvom prošnje pristojno podkrepljene i na magistrat upućene.

Iz Velike Kaniže pišu, da se već mieri zemlja za gvozdeni put izmed V. Kaniže do Zagreba i Rieke; a linia izmed Kaniže i Pečuha sa Osiekom još se neće preduzeti, dok se nesvèrši gorerečeni gvozdeni put. (Svetovid.)

Sèrbia.

Beograd, 21. siečnja dèržana je u Beogradskom čitalištu glavna skupština čitališta kao obično svake godine, ali tom prilikom dèržana je u prisustvu mnogobrojnih tèrgovacah i činovnikah, gdie se vodio oduševljen razgovor, kako bi se mogla banka ustrojiti i kako bi se našoj tèrgovini pomoći moglo. Odbor za „poboljšanje tèrgovine u Sèrbii“ sastavljen je iz 15 osobah i protokol te siednice podpisan je sa 200 podpisah. Kako tèrgovci tako i činovnici vèrlo su oduševljeni za ovo preduzetje. (Šumadinka)

Rusia.

Odesa, 31. siečnja. (12. veljače) „Oest. Ztg.“ Jučer odnese jedan neprijateljski parobrod do 450 zarobljenikah, Francuzah, Englezah i Turakah u Carigrad, a miesto njih izkèrcaše toliko isto od bivše posade Kinburnske.

„Morning Post“ u č 51 veli: U dobro izvieštenim krugovima ipak hoće da znadu, da je skori polazak kneza Gorčakova u Italiu samo predteča konačnog njegovog odlazka iz Beča. Njegov će posliedovatelj biti Fonton. (Mi smo to čuli još kad je g. Fonton u pros. 1855. u Petrograd otišao, da će se natrag vratiti kao poslanik u Beč, ali nismo htieli javiti, a sad mislimo, da je stvar vierojatna. Valja znati, da je g. Fonton dèrmao s Bečkim konferenciama, u koliko je Ruso zastupao. U. Sv.)

K. L. grof Fikelmont izdao je ovih danah u Beču knjižicu pod naslovom: K budućem miru. Sačinitelj označava ovo dielce kao odlomak većeg diela, pa ga izdaje zato, što je „Engleska rada, jednostrano produžiti rat na istočnom moru.“ Izmed ostalog sadèrži dva zaglavja: Rusia i religiozno pitanje“ i „Austria i uzroci rata.“ Sačinitelj trudi se dokazati, da je tajni uzrok rata od strane Rusie, što je želila rusku cèrkvu na istoku podići vladajućom, dakle nije mislila na oslobodjenje hristjanah na istoku i na oslobodjenje rumelsko-anatolske cèrkve, čega radi nije ni imala sporazumljenja sa Gèrcima na istoku. Rusia, tako očekuje sačinitelj, uredit će sad tu stvar zajednički sa hristjanskim silama Evrope, a ne sama za sebe. Pitanje Dunava takodjer je zanimljivo i temeljito pretrešeno. Kao posliednje uzroke navodi sačinitelj osim zatvorenog Dunava Rusie nezadovoljstvo, koje postoji poslie posliednjeg pokreta u Evropi, pa se sad povodom istočnog pitanja pojavilo. To je sadèržaj pèrvog zaglavja.

Drugo zaglavje donosi „pitanje saviesti,“ savez saviesti s politikom i životom narodah, pa onda prelazi na Englesku. Tu je veli saviest naroda sačinjavao gornji dom. A sad je nastupila vlast zlata miesto predanja, izrodila je politiku interesa bez moralnog temelja, dakle „bezdušnu“ politiku. Najposlie dokazuje kolebanje engleske politike.

Španjolska.

Madrit, 12. veljače. „W. Z.“ Španjolsko pravitelјstvo pretèrpilo je osetni gubitak: velikoliepni bojni parobrod „Ferdinand katolički“ utonio se u Ameriki. S ovim nesriećnim glasom stigao je i drugi cèrni, da su tri ladje, postrojene u arsenalu u Ferolu, za službu nesposobne, i da nevaljaju ništa. Uzrok je taj, što je prevarom nabavljača dana nevaljala gradja. Naredjen je strog izpit. U Santanderu je odbor odredio, da se nagradi svaki onaj sa 120, 140 i 360 realah, koi bude najviše nasadio orahah, krušakah, kestenjah, narandjah i limunah.

Franceska.

Pariz, 25. veljače. „Morning Post“ kaže, da će se u konferenciama ponajprije povest rieč o 5. točki. Primirje na kopnu dozvoljeno je. Blokada na moru trajat će nadalje. Na čelu napisnika izraženo će biti, da se imaju zaključci strogo dèržat u potaji.

Marsilja, 23. veljače. Viesti iz Carigrada — prispiele s brodom „Thabor“ — jesu od 14.; čini se kao da se tamo boje financialne i tèrgovačke krize. Iz Krima imali su u Carigradu viestih od 10. Glasalo se, da će se maršal Pelissier vratit u Francusku. General Martimprey bio je prispeo. Sa sieverne strane pucalo se je još sveudilj. Kanoniere ostaviše luku od Kinburna gdie nema više leda, i vratiše se zbog potrebnih popravakah u Kamieš. Engleska vojska još je vaviek veoma ratoborna. Engleski poslanik kod persianskoga dvora, mr. Murrey, kako se čuje prispeo je u Bagdad. U Turskoj vlada veoma opasna marvinska kuga. Kažu, da je Izmailpaša preuzeo zapoviedništvo nad vojskom Omerpašinom. Omerpaša vratit će se, kako se glasa, s konačnim dopustom u Carigrad.

Amerika.

Iz Vašingtona pišu „Heraldu“ da je Francusko praviteljstvo čulo za nieke ruske ladje, koje su u vrieme, kada je rat buknuo, ležale u pristaništima amerikanskim, i prodate amerikanskim gradjanima, čega radi bit će zapletenosti, ako predsiedatelj nepopusti. Spisak tih ladjah nalazi se kod našeg poslanika u Parizu g. Mazona, kom je i odluka Francuske i Engleske saobštena. G. Mazon kažu nalazi se u nemaloj brigi. Iz New-Yorka došao je parobrod „Afrika“ s 30.864 dolarah gotovine. Jedva je svèršio kongres 2. t. organizaciu svoju, izabravši g. Banksa za besiednika. 4. t. m. položili su svi činovnici zakletvu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 27. veljače. Na pitanje Reads-a u sinoćnoj siednici dolnje kuće odgovorio je Peel, da je u Shorncliffu medju niemačkom legiom i policiom nastao neznatni sukob (konflikt), no da je već stvar izravnana i da će težko temeljita biti tužba podnešena u obziru legie zbog pianstva.

Jakin, 25, veljače. Kao što se čuje obilatost lanjske žetve nedaje sumnjat, da će vlada iz uzroka što se je po svoj prilici opet nadat dobroj žetvi u prolietju, dozvolu za izvoz od 50,000 rubiah kukuruza razprostrieti i na pšenicu, pirinč itd.

Turin, 25. veljače. Minister financiah Lanza odgovorio je na interpelaciu u senatu, da financialne okolnosti jošte nedopuštaju, da se izpuni želja zbog ukinutja lutrijske igre.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 28. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	$83\frac{11}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . . » 5%	$84\frac{1}{4}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{5}{8}$
dto . . . . » 4%	$66\frac{3}{16}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	$48\frac{1}{2}$
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	135
» » » » » 1854, » 100 »	$106\frac{15}{16}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$83\frac{1}{4}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	78
Bankovne dionice komad po	1024
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	475
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	358
dto dto s plaćanjem na rate	$378\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$2747\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	307
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	676
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$416\frac{1}{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	86
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$103\frac{1}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$102\frac{1}{2}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$76\frac{1}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-11
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$104\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . »	$121\frac{1}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$104\frac{1}{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	263
Carigrad za 1 forint . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	7
Srebro od 27. veljače	$3\frac{1}{4}$

SLUZBENI LIST.

Nr. 1011. (Pz.—6) (3—1)

Kundmachung.

Der Mallewagen Agram-Fiume wird von 1. März d. J. angefangen von Agram am Mittwoch und Samstag 7 Uhr Abends und von Fiume am Dienstag und Samstag früh 5 Uhr abgefertiget, wovon das reisende Publikum hiemit verständigt wird.

Agram 24. Februar 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 1. OŽUJKA 1856. Broj 51.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitaonom — istú. Polugodišnje predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalše pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 27. veljače. Jutros uslied bèrzojavne prijave prispie u Prag Nj. k. visost princip nasliednik Albert od Saksonske.

Talianska.

„Giornale officiale del R. d. d. Sicilie“ obznanjuje dodatak k pogodbi za tèrgovinu i brodarstvo sklopljenoj medju Napuljom i Austriom godine 1846.

Spanjolska.

Madrit, 23. veljače. Ustanove družtva „Credit mobilier“ uzete su natrag da ih promiene. Komisia kortesah imenovana za izpit osnove ministra financiah, još se nije izrazila.

Pišu iz Madrita od 18. veljače. „Povierenstvo za preračun nastavlja svoj izpit financialne osnove, koju je podneo Santa Cruz. Sada se već zna za stalno, da će se ta osnova bitno promienit; i ministar nema ništa proti tomu da se učine promiene, koje bi kortesi našli za potrebne; u ostalom pako on i njegovi drugovi učinit će iz predloženih vlastomoćno nametnutih pristojbah i neizpravnih porezah kabinetsko pitanje i ministarstvo će kortesima prosto izjavit, da će morat odstupit, ako mu se učini nemoguće, da izpuni k čemu se je obvezalo i da udari porez za namirenje neobhodno potrebnih razhodah.

Zločinstva umnožavaju se ovdie na uznemirujući način. Jučer sahranili su jednoga gradskoga stražara, kojega je jedan vojnik od milicie malone bez svakoga povoda ubio na jednoj od najživahniih piacah grada. Dosad nisu jošte mogli saznat tko je to učinio; materi ubijenoga dozvolila je vlada penziu. Izvan toga dogodila su se u tri dana dva dèrzovita ubeiišta. Narodna milicia u Saragosi razoružana je, jer se je kod pobune, dogodivše se onomadne tamo, miesto da posluša poziv oblastih pridružila buntovnicima.

Rusia.

Iz Helzingforsa. Komisia u Abu, što razdaje obitelišta, opomenula je gazde, da se spreme od 27. travnja do 13. studenoga t. g. za triput veću vojenu silu, nego što je bila dosad odkako je rat započeo. Tako je komisii izviestje došlo svaničnim putem.

Francezka.

Pariz, 25. veljače. Kao što današnji „Moniteur“ javlja, jučer je car primio Ali-pašu, koi mu je predao tom prigodom sultanove poklone odredjene za Nj. Veličanstvo i za caricu.

Velika Britania i Irska.

London, 25. veljače. Današnji list „Morning-Post„ javlja: Predsiedat će kod konferenciah grof Valevski a sliedovanje punomoćnikah u ostalom ravnat će se po alfabetičnom broju. Vodjenje napisnika povierit će se gospodinu Benetti-u. U pèrvom napisniku položit će se svečano obećanje tajanja. Red točakah promienit će se, peta točka preduzet će se najprije. Na kopnu sklopit će se primirje, no blokada na moru ponovit će se.

S bojišta.

Iz Erzeruma donosi „Daily News“ dopisah od 15. do 22. siečnja. Pèrvi glasi, kako sliedi: „Zima otežava obćenje i čini, da se nemože preduzet nikakvo vojničko kretanje. Medjutim pripravlja se ovdie vojska za buduću vojnu; no žalibože već su dirnuli u ostavke, tako da će se po svoj prilici za dva mieseca potrošit zalihe, budući da je veoma težko privažat stvari. Rusi u Georgii upotrebljuju zimu, da uviežbaju svoje nepravilne čete. Dobro bi bilo, da bi to i Turci činili, i možebiti učinit će, kad dodje britanski vojnički povierenik imenovan na miesto generala Williamsa.

Od Karsa došlo je ovamo u svemu 5000 Redifah, koji se takodjer dobro obskèrbljavaju. Inače nema ovdie ništa dobra, nadasvim veoma je tegotna neizmierna skupoća. — Kažu, da će u Erzingjanu načinit magazinah za vojsku, jer da će se u slučaju, ako bi Rusi opet navalili, onamo prenieti i glavni stan; to neka služi za dokaz, kako malo pouzdanja stavljaju u Selim-pašu i njegovu vojsku. Egipatske čete nalaze se na putu od Trapezunta u Erzerum, da ovdie zimuju; manjkaju im liečnici i mnogo ih umira na putu.“

Od 22. piše isti dopisnik: Do 18. bilo je u Trapezunt do 7000 egiptjanah došlo iz Krima i poslali su ih zimovat u Erzingjan. (Time se razjašnjuje, zašto tamo podižu magazinah za ostavke). Ovaj zbor sa četama nalazećim se u Erzerumu iznosi 25,000 momakah sa 100 topovah, i mogo bi činit dobrih uslugah, da bi imao engleskih zapoviednikah. Rusi su poharali bajazetski kotar i otežavaju privažanje iz Persie, budući nedopuštaju prolazit nikakvih karvanah bez dozvolnoga pisma ruskoga konsula u Tabrisu. Ovim otežavanjem dovozi se veoma riedko pirinč, loj i sušeni plodovi. — U Karsu ostavili su Rusi tek malenu posadu, no nasuprot tri batalinna u svom starom taboru, koi je vidit kao kakav grad i ima prostora za 4000 momakah.

Iz Kamare pišu „Union-u“ od 4. t. m. „Dočim su raspèršivali gradić sv. Nikole vijala se je na visinama od Mekenzie biela parlamentarska zastava. Ruski i Francezki glavni zapoviednik dèržali su dogovaranja na trakirskom mostu i bili su tako jedan uz drugoga stojeći sviedoci eksplozie, koja je imenovani gradić oborila u razvaline.“

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog.

JURAJ HAULIK OD VÁRALLYE,

Božjom i apostolske stolice milostju nadbiskup zagrebački itd. itd., Njeg. c. k. apostolskog Veličanstva pravi tajni savietnik, komandeur kr. reda sv. Stiepana itd. itd.

Častnome svetjenstvu nadbiskupie Naše pozdrav i blagoslov u Gospodu!

Ljubeznivi i brižljivi domaćini običavaju domare svoje, po raličnim miestima možda razpèršene, ako se s njima sastati nemogu, od vremena do vremena, pismeno izviestiti o stvarma obiteljskim, povoljnim i nepovoljnim, i njih dobro savietovati. Otčinski običaj vlada i kod velepastierah katoličke cèrkve, koji, oduševljeni istinskom ljubavju sprem svojih duhovnih sinovah kao i njeżnom brigom za stvar svete religie, takodjer izdaju češće tako nazvane pastierske poslanice na podredjeno si svetjenstvo, da im ili objave radostne dogadjaje, ili da [illegible] se kakve nezgode utieše opečalene, ili [illegible] dre sve k sèrčanom napredku na putu [illegible], ili napokon da im u njihovim duhovnim i tielesnim potreboćama pomognu otčinskim savietom svojim.

Što se tiče vremena za izdavanje takovih pastierskih poslanicah, to jamačno nemože nikakvo zgodnie biti, nego li je sveto korizmeno vrieme, kao što krasno govori sv. Leo papa (Serm. 4. de Quadr.): „Premda neima doba, koje nebi obilato bile božanskim milostima, i premda nam je božjom milostju vazda put otvoren k milosèrdju Boga, to ipak treba, da se u ovo (naime sveto korizmeno) vrieme svat sèrca s osobitom revnosti ganu k duhovnom napredku i s većim pouzdanjem ožive, jerbo povratak onoga dana, na koi smo odkupljeni, poziva nas na diela pobožnosti svake vèrsti.“ Doista najzgodnie vrieme, koje je sveta naša cèrkva u materinskoj svojoj skèrbi osobito za to opredielila, da tako Bogu kao i nam samim damo računa o našem gospodarenju, i da svetim razmišljavanjima i molitvama, postom i almuštvom (zadužbinama) naša sèrca opet iz nova oživimo i okriepime.

S toga smo mi, najljubeznia bratje i sinovi, do sada svake godine, kad se je približavalo ovo sveto vrieme velikog posta, upravljali na vas slične pastierske poslanice, napunjene otčinskom dobrohotnosti i ljubavju, pa pružalo nam se za njih gradivo ugodno ili neugodno. Činimo to i sa sadanjom i u buduće činiti namieravamo, dok nam dobrota Sveviśnjega uzdaruje život i snagu.

Blisk I u istinu kod izdanja poslanice nikad nebijaše predmet iste tako mile sadèržine kao ovoput. Sklopljeni u najnovie vrieme izmedj apostolske stolice i austrianske vlade i nedavna javno proglašeni ugovor sjaje tako jasno na obzorju ne samo austrianske nego i cieloga svieta katoličke cèrkve, da sviuh oči i nehotice na sebe povlači, i da sve dogadjaje noviega vremena svojom sjajnosti i svojom liepotom potamnjuje. Ovaj ugovor, prozvan obično konkordat, od tolike je važnosti za religiu i bolji red naravstvenosti (ćudorednosti), od tolike znatnosti za svetjeničko zvanje, od tolikoga upliva za obostrano blagostanje, cèrkve i dèržave, da se niti dovoljno uvažiti niti opetovanim razpravama valjano izcèrpiti nemože. S toga smo nabèrzo i bez truda uvidieli, da u lietošnjoj Našoj korizmenoj poslanici nemožemo ništa shodniega i ništa spasonosniega poduzeti, van da iz nova i obširnie, nego li smo to u posliednjem našem pastierskom listu od 6. prosinca p. g. mogli učiniti, vama na razmatranje predložimo spasonosne posliedice, koje, ravno zrecimo, iz ugovora toga na sve strane proizticu, za uspievanje dobre stvari.

Mi želimo time po mogućtvu doskočiti onim predrazsudama, koje se u tom pogledu gdiegdie pojavljuju, i prepriečiti, da se tako sveta stvar s nedovoljnoga prosapljenja njenog duha krivo netumači, no isto ćemo tako točnie izraziti se o onom, što kako se čini, naše zvanje u tom pogledu iziskuje i zahtieva. Čim je konkordat proglašen, morali smo se popaštiti, da vam vierodostojno saobćimo dragocieni sadèržaj njegov, kao i apostolsku okružnicu, kojom se konkordat do obćega znanja katoličke cèrkve donosi, napokon i nagovor (alokuciu), pun pobožnosti i mudrosti, što ga je najsvetii otac naš, papa Pio IX. obzirom na njega dèržao: Nu sada, pošto bi vremena dovoljno imali, da sadèržaj i vriednoću dragocienoga toga dara zrielie prometrimo, i što se s druge strane približava ono doba, koje je osobito za to prikladno, da zvanje naše u cieloj svojoj obsežnosti umom i sèrcem prigèrlimo, sada dèržasmo, za najshodnie, da se po mogućtvu pojedince upustimo barem u one točke konkordata, koje s jedne strane najvećim veseljem opojiti moraju sèrca naša radi izvèrstne koristi, koju cèrkvi i samoj dèržavi pružaju, a s druge strane našemu mišljenju i dielovanju propisuju sigurno i nepovriedivo pravilo. Rado vierujemo, da će ova razprava vama, najljubeznia bratjo i sinovi, dobro doći za ona magnovenja, koja ste tečajem predstojeće svete korizme naumili posvetiti spasonosnim razmatranjima i okrepljenju duha. I tako uzdajući se u božju pomoć idemo, da nakanu našu, kako nam je moguće, izvèršimo.

(Dalje sliedi.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Carigrad, 21. veljače. Sultanovo ručno pismo u obziru reformah smierajućih na poboljšanje stanja kèrštjenah bilo je pročitano u skupštini ministarah, dèržavnoga vieća, visokoga duhovskoga svetjenstva, zapoviednikah vojske i poglavicah kèrštjanskih narodah. Stanovništvo je mirno. Ciene u burzi skaču.

Stokholma, 27. veljače. „Aftonbladet“ javlja, da je odbor pod predsiedničtvom principa nasliednika naimenovan u svèrhu, da izradi predloge za utvèrdjenje Stokholme i malarske doli.

London, 27. veljače. Prednja straža flote odjedrila je put Kila. Nj. Veličanstvo kralj od Belgie doći će, kako se čuje, za 14 danah u London i bavit će se tamo šest danah.

Kodanj, 27. veljače noćju. Izakako bi dèržavno vieće 17 satih bilo viećalo, odriešeni su svi obtuženi ministri a troškovi i plaće dosudjene dèržavnoj pieneznici. Svi sučlani velikoga suda izrekoše, da su obtuženi nedužni, a svi sučlanovi Lanthinga da su dužni.

Beč, 28. veljače. Iz zapadne Indie čuje se malo znamenita. Ciene za Indigo poskočiše posvud. Austrianska barka „Sovrano“ odjedrila je s tovarom od Kalkate u Bombay. Veća strana grada Makao požarom je razorena.

Aleksandria, 21. veljače. Egipatska vlada nepriznaje naslova „Bank of Egypt“ [illegible] neće da [illegible] zaštite ni [illegible] povlastica [illegible]

Tèrst, 28. veljače. Gospodin Lesseps prispeo je ovamo. Glas rasprostranjen ovdie o ustanku u Egiptu dokazuje se kao netemeljit.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 29. veljače 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	83⅝
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . . » 5%	84⅜
dto . . . . » 4½%	73⅝
dto . . . . » 4%	66³⁄₁₆
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92¼
dto . . izžriebane . . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	46½
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	135
» » » » » 1854, » 100 »	107¾
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	104
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83¼
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76¾
Bankovne dionice komad po	1026
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	470
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	358
dto dto s plaćanjem na rate	378¾
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2747½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . . » 250 »	305
» požunsko-tèrnovačke želiez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	675
» » Lloyda u Tèrztu . . » 500 »	416½
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . sa 100 »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	86½
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	103
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	102
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121¾
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	76
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-11
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	104¼
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . »	120¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	104½
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	263
Carigrad za 1 forint . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	6¼
Srebro od 27. veljače	3¼

SLUZBENI LIST.

Br. 889.

Oglas.

Visoko c. k. ministarstvo unutèrnjih poslovah odlučilo je u sporazumljenju s visokim ministarstvom pravosudja, da se u županii osiečkoj i požeskoj prieki sud koi je jurve proti zločinstvima razbojničtva i paleža proglašen, takodjer i na zločinstvo umorstva, i to nesamo na grabežno umorstvo, koje već jednako s grabežnim ubojstvom razbojstva radi pod prieki sud spada, nego takodjer na umorstvo izdajno ili zasiedno, naručeno i obično protegnuti ima.

Što se u sliedstvu odpisa visokoga c. k. hèrv. slav. namiestničtva od 6. veljače 1856. br. 2194—385. u savezu s oglasom od 2. prosinca 1855. br. 319. pr. s tim dodatkom do obćega znanja stavlja, da će se svaki, tko se učini krivcem kojega od prenavedenih zločinstvah strogosti priekoga suda sliednoj smèrtju kazniti. U Osieku 13. veljače 1856.

Petar grof Pejačević,
c. k. vèrh. župan.

Nr. 1880/293. (Fin.—4) (3—2)

Licitation-Kundmachung.

Ueber die im Bereiche des Fiumaner Finanz-Bezirkes am k. k. Revisoratsgebäude St. Veith bei Zengg vorzunehmenden Bauherstellungen.

1. Zufolge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion in Agram 20. Dezember 1855 Z. 18,895 wird die Adaptirung und Umstaltung des alten St. Veiter Revisoratsgebäudes in Zengg zu einer Kasserne für die dortige Finanzwach-Abtheilung um die nachstehend angesetzten adjustirten Fiskalpreise im öffentlichen Licitationswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen, als:

Post-Nr.	Die bezeichneten Bauherstellungen sind auszuführen im Regiments-Bezirke (Nahmens)	in der Militär-Communität (Nahmens)	Bestehend in	wird ausgebothen um fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Datum und Ort der Licitation
I.	Otočac	Zengg	Mauerarbeiten sammt Materiale	2380	4	119	—	um 31. März 1856 im Amtslokale der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume
II.			Steinmetzarbeiten	386	44½	20	—	
III.			Zimmermannsarbeiten sammt Materiale .	342	44	18	—	
IV.			Tischlerarbeiten	1098	58	55	—	
V.			Schlosser- und Schmidarbeiten . . .	799	38½	40	—	
VI.			Anstreicherarbeiten	181	10	9	—	
VII.			Spenglerarbeiten	146	10	8	—	
VIII.			Glaserarbeiten	102	36	5	—	
			Gesammt-Summe . .	5428	5	274	—	

2. Zur Licitation wird jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindenden Verträge gesetzlich qualifizirt und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der zu übernehmenden Leistungen gegeben haben wird. Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen Andern Licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hirzu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbothe stellen wollen, hat vor der am 31. März 1856. um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale der gefertigten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion beginnenden mündlichen Ausbietung das fünfperzentige Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeitskategorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren gedenkt.

5. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbiethung (nach einzelnen Arbeitsleistungen in der Reihenfolge der oben angeführten Post-Nr. im Ganzen aller Leistungen) erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortrage der anberaumten Versteigerung bei der gefertigten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einem 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, mit der Aufschrift für welche Arbeitsleistung der Anboth lautet, versehen, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreisverzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kennen und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanboth, um welchen er die Ausführung der ganzen Bauführung oder der betreffenden Arbeitsleistung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und Worten deutlich ausgedrückt.

c) Das fünfperzentige Vadium von dem Fiskalbetrage, auf welchen der Anboth lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren, oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erleget werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen.

d) Den Vor- und Zunamen, Karakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkündig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben, Punkt 6. erwähnten Licitations-Grundlagen für alle oben angeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion i den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlichen Ausbiethung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbothsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbothe mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestanboth, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestbothen, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anbothen aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbiether ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10perzent des Erstehungsbetrages sogleich zuergängen, und diesen Betrag sammt jenen, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages enthält, zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

12. Den Offerten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 17. Februar 1856.

Kosović

Br. 236. (Izv.—66.) (3—2)

Proglas.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se time do obćeg znanja, da je na prošnju g. Antuna Bonneta, kao kupca kuće pokojnoga Adama Ambauera, rok pred c. k. županijskim ovim sudom za liquidaciu dugovah na istoj kući ležećih za dan 5. travnja g. t. u 9 satih prie podne opredieljen.

Uslied česa svikolici hipotekarni vierovnici umèršeg Adama Ambauera, kano i osobito oni, takodjer vierovnici, za kojih aktivne dugove rečeni Adam Ambauer prama drugim dužnikom kao jamac dobar stajao jest, ovim pozivlju se, da se za gore navedeni rok ili osobno ili kroz punovlastnike svoje pod pretnjom posliedicah u zakonu ustanovljenih u lice suda stave.

C. k. županijski sud.
U Osieku 15. veljače 1856.

Nr. 182. (Izv.—44.) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale Circolare rende noto qualmente con sua deliberazione di odierna data sia stato aperto il concorso sopra la giacente facoltà della defunta Elena vedova Scopaz, e nominato in rappresentante massale, l'avvoc. Sigr. Giovanni Renaldi, ed in suo sostituito l' avvoc. Sigr. Giovanni Manzoni, nonchè in interinale Amministratore il Sigr. Vincenzo Deffei.

Vengono in conseguenza a sensi del §. 80. del Vigente Regolamento concurs: provocati tutti li creditori ed aventi diritto sull' accennata sostanza, caduta sotto concorso, di insinuare al piu tardi a quest' i. r. Tribunale le eventuali loro pretese sino il giorno 5. Marzo a. corr., tanto sicuramente quantochè in caso contrario sarranno escluse dalla procedura concursuale, e decaduti da ogni diritto verso la massa, nonostante che loro appartenesse un diritto di proprietà, pegno o priorità.

Nell' esperimento d' un accordo tra li creditori a sensi del §. 69. della legge di Concorso, e pella definitiva scelta e nomina dell' Amministratore e deputazione concursuale, al caso che l' accordo non potesse aver luogo, viene destinata l' udienza per la mattina del 7. Marzo a. c., alle ore 9. a. m., a scanso delle conseguenze comminate dal §. 44. della succitata legge concursuale.

Fiume, 21. Gennajo 1856.

Br. 134 (Izv.—63) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda, kao suda pregradskog po današnjoj odluci time obznaroduje se, da je na molbu g. župnika Ulrika Kirchlechnera iz Pregrade, proti Janku Lončariću osudom od 9. lipnja 1855. br. 493. dopitanog duga od 132 fr. 29 kr. c. s. c. ovèrsbeno plienitbenim pravom zastavljena za 122 fr. sr. procienjena kuća, zemljišta i vinograd javna ličba dozvoljena i to:

a) Kuća na Kuni gori pod br. 23. procienjena 28 fr. 30 kr.,
b) štala na dva razdiela procienjena 7 fr. 30 kr.,
c) vinograd na 6 kopačah procienjen 36 fr.,
d) prirod 10 akovah vina po 5 fr. proc. 50 fr.

te za poduzeće ove dražbe dva roka i to: 18. ožujka i 18 travnja t. g. prie podne od 9 do 12 satih prie podne na licu miesta naime na selištu ovèršitelja Janka Lončarića u Pregradi opredieljuje se.

Uslied česa pozivaju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta s tim dodatkom, da će prie dražbenu jamčevinu u 60 fr. sr. sastojeću položiti imati, dražbeni pako uvieti kod c. kr. kot. ureda propisano vrieme uvidieti se mogu.

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenog roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razcèrpljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured, kao sud.

U Pregradi, dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Nr. 1414. (Izv.—61) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

Bezüglich des Neubaues eines Schulgebäudes zu Bregi bei Kopreinitz welcher mit:

Maurerarbeit ohne Material	1530 fl.	$20^3/_{10}$	kr.
Zimmermannsarbeit ohne Material	474 fl.	$57^6/_{10}$	»
Tischlerarbeit mit Material	844 fl.	$59^6/_{10}$	»
Schlosserarbeit mit Material	401 fl.	50	kr.
Anstreicherarbeit »	173 fl.	—	»
Glaserarbeit »	147 fl.	21	»
Spenglerarbeit »	37 fl.	50	»
Schmidtarbeit »	91 fl.	18	»
Hafnerarbeit »	102 fl.	—	»
Zusammen	3800 fl.	$45^4/_{10}$	kr.

voranschlagt ist. — Wird am 18. März 1856 um 10 Uhr bei dem Magistrate in Kopreinitz eine minuendo Licitation abgehalten werden, zu welcher Unternehmungslustige mit dem Beifügen eingeladen werden, dass die Licitations-Bedingnisse, so wie die Baugrundlagen bis zu 17. März bei der Comitats-Behörde Varasdin und weiters aber bis zum Beginn der Licitations-Verhandlung bei dem Magistrate Kopreinitz zur Einsichtnahme erliegen.

Jeder Licitant wird das 5 Vadium des Ausrufspreises zu erlegen haben, welches der auf die mit 10% des Erstehungsbetrages zu leistende Caution zu erzeugen haben wird, den Mitlicitanten aber nach geschlossener Licitations-Verhandlung zurückgestellt wird.

Mit dem Vadium belegte Offerte können bei dem Magistrate in Kopreinitz vor dem Beginne der Licitation überlicht werden.

Warasdin am 18. Februar 1856.

Der k. k. Comitats-Vorstand:
Šimunčić.

Nr. 741. (DS.—27) (3—1)

Kundmachung.

Das hoh. k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse von 10. September 1854 Z. 13,207. den im Agramer adeligen Convicte erledigten Platz der Domjanić'schen Stiftung in Ermanglung von Bewerbern aus der berufenen Verwandtschaft des Stifters einem anderen Schuljünglinge mit dem Vorbehalte verliehen, dass hindurch dem stiftungsmässigen Vorrechte etwa später auftrettender Bewerber aus der berufenen Verwandtschaft des Stifters kein Eintrag geschehen dürfe.

Es wird somit die noch immer fortdauernde Disponibilität des Domjanić'schen Stiftungsplatzes hiemit mit dem Beifügen kund gemacht, dass sich die für den gedachten Platz geeigneten etwa vorhandenen Bewerber aus der Verwandtschaft des Stifters-Domjanić hieramts anzumelden haben, und dass der Eintritt in den Genuss der gedachten Stiftung während des Bestandes der obbesagten Verleihung nur mit dem Beginn des Studienjahres stattfinden kann.

Agram, den 23. Februar 1856.

Von der k. k. Comitats-Behörde.

Nr. 2795. (DS. 38.) (3—1)

Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der hohen k. k. kroat, slav. Finanz-Landes-Direktion vom 19. Februar 1856 Z. 2252. wird eine neuerliche Lizitation Behufs des Verkaufes von 1500 bis 2000 Zentner Heu um den Fiskalpreis von 40 kr. per Zentner beim k. k. Domänen-Amte Verbovec auf den 14. März 1856 um 9 Uhr Vormittags hiemit ausgeschrieben, bei welcher Gelegenheit auch mehrere Zentner Mohatkäse um den Fiskalpreis von 9 kr. per Pfund hintangegeben werden, wozu Kauflustige eingeladen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 28. Februar 1856.

Heim.

Br. 2075. (Izv.—30) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured u Crikvenici, kao sud obznanjuje, da je umèrla dne 28. kolovoza p. g. u Crikvenici Ana Božić, neostaviv naredbe volje poslienje.

Buduć da nezna ovaj sud, dali i kojim osobam pripada pravo nasliedno na ostavštinu iste, s toga se pozivaju svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojega mu drago razloga pravnoga misle podići kakovih zahtievah, da uz godinu računajući od dolenaznačenoga dana, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, ter izkazav pravo svoje nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu; u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za koju je vlastnik kuće David Montanari medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i uručiti istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu poteg-nut će dèržava kao pèastnu.

U Crikvenici 20. siečnja 1856.

C. k. kot. pristav, kao sudac:
Zandonati.

Nr. 989. (P.z.—5) (3—2)

Concurs.

Für die in Erledigung gekommene Postmeisterstelle zu Miklouš in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieses gegen Dienstvertrag zu verleihenden Dienstpostens bestehen in einer jährlichen Besoldung von Zweihundert (200) Gulden, in einem Amtspauschale von Zwölf (12) Gulden, dann dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial und Privatritte.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet, vor dem Dienstantritte eine Kaution im Besoldungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, Fünf vollkommen taugliche Postpferde ein ganz gedeckte und eine offene auf Federn ruhende Stationskalesche, zwei Briefpostwägen, zwei Stafettentaschen nebst dem übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, dann vor Antritte des Dienstes aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen. Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über ihr Alter, Studien, die bisherige Beschäftigung, und die Vermögensverhältnisse bis 20. März d. J. bei der gefertigten Post-Direktion einzubringen und darinn den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch gesicherten in der Mitte des Ortes Miklouš gelegene Localität nachzuweisen.

Agram den 19. Februar 1856.

Der k. k. Post-Dirktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Br. 315. (37—Izv.) (3—1)

Poziv

na g. grofa Ivana Seldern nasliednike.

C. k. županijski sud u Osieku nasliednikom g. grofa Ivana Seldern, do znanja stavlja, da je g. Jula Janković Daruvarski uslied ovostranog izroka od 17. kolovoza 1855. br. 2009. zbog doznačenja odštetnih glavnicah za dobra Stražeman, Sirač, Pakrac i Daruvar u pravom roku sub praes. 17. studenoga 1855. br. 4415. g. grofa Ivana Seldern u Šopronu kao vierovnika za glavnicu od 5000 fr. i kamatom od 30. lipnja 1855. objavio doznačenje na odštetnu glavnicu imenovanih dobarah, i da je ovaj sud, što njemu nasliednici umèršeg grofa Ivana Seldern poznati nisu, ročište na 31. ožujka t. g. u 9 satih prie podne predložio, nasliednikom pako ovdašnjeg odvietnika g. Dr. Hegedušević, kao kuratora ad actum postavio.

C. k. županijski sud.

U Osieku, dne 25. siečnja 1856.

Br. 1135. (Izv. 52) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina, kao sud ovim obznanjuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Juraja Zgurića u Zgurić-bèrdu pod br. 14. ležećih i sudbeno na 290 fr. procienjenih radi dužne glavnice 27 fr. 20 kr. i pripadakah odredjena, i da su u tu svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856. uviek po podne od 3—5 ure na licu miesta u selo Zgurić-bèrdo opredieljeno.

Što se do obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvjeti i procienbeni zapisnik uviek kod suda ovog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotekarno pravo na spomenuta zemljišta, pozivaju, da to pravo do upitne prodaje prijave kod suda ovog pod pretnjom posliedicah §. 109. g. p.

Pokupsko 12. siečnja 1856.

Br. 47. (Izv.—55) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda vel. goričkog do obćega znanja stavlja se, da će u savezu ovostranog oglasa od dne 13. sèrpnja 1855. br. 1250. za stran Josipa Vojkovića, prema Tomi Bellanu za dug 61 fr. 44 kr. sr. na temelju ovosudne odluke od 24. kolovoza 1855. br. 1552. odobrenjem vis. c. k. banskog stola od 29. prosinca 1855. br. 4570. opozvana druga prodaja nepokretnostih protivnika, pod uvieti onda proglašenimi na dne 31. ožujka t. g. od 11 do 12 satih prie podne, na licu miesta pod br. 3. kao na zadnjem roku izsliediti.

Hipotekarno pravo imajući zazivaju se ujedno ovim, da pravo to do prodaje tim sigurnie prijave, jer će u suprotivnom slučaju imat prepisat sam sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobna izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. kot ured kao sud vel. gorički.

Vel. Gorica 16. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Nemčić.

Br. 31. (68—Izv.) (3—1)

Razpis natiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda pisarovina razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenih dviuh miestah obcinskog tajnika s godišnjom platom od 350 fr. sr. zatim uživanjem prostog stana, ili stanbinom od 60 fr. sr.

Koji ova miesta zadobiti žele, imaju molbenice svoje vlastoručno pisane, u kojima imaju vierodostojno dokazati svoje dobro dosadanje zanimanje, moralno ponašanje, znanje hèrvatskog i niemačkog jezika i sposobnost za obnašanje službe do 15. ožujka 1856. c. k. kot. ovom uredu podnieti.

Pokupsko, dne 23. veljače 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—23) (6—3)

Prodaja vina.

U kući pod broj 84. na kaptolskom tèrgu može se staro i novo vino na vedro u većem ili manjem broju po priličnoj cieni dobiti.

(Dp.—25) (—1)

Na prodaju iz slobodne ruke

jedna kuća sa pravom kèrčme, pivnicom, vèrtom, u kojem se kuglana nalazi, dèrvarnicom i jednom rali oranice kod sv. Saveria. Obširnia mogu se saznati kod gospodara iste kuće u novoj Vesi pod br. 35.

... Izdatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

Wien

God. XXII. O ZAGREBU, O PONEDIELJAK DANA 3. OŽUJKA 1856. Broj 52.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za venjske, kojim će se list svaki dan poštom odiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je vèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjaseće 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Ministar za bogoštovje i nastavu naimenovao je suplenta na gimnasii u Rieci Vincenta Pecela pravim učiteljem na istom učilištu.

Br. 253. Pr.

Kod 273. (82. dopunitbenoga): žrebanja stariega dèržavnoga duga, koje je dne 1. veljače t. g. preduzeto bilo, izvučena je seria br. 18. Ova seria sadèržaje bankovne zadužnice po 5% od br. 14110 do uključno 14.871; zatim domaće zadužnice d. a. stališah uvèrštjenih doknadno po 4% br. 1718. do uključno 1727 u ukupnom glavničkom iznosku od 998 372 for 36 kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.671 for. 55⁷/₈ kr.

Ove obveznice izmienit će se polag ustanovah previšnjega patenta od 21. ožujka 1818 za nove po izvornom kamatnom mierilu u konvencialnom novcu okamatne dèržavne zadužnice.

Nadalje izvučena je kod 2. žrebanja dèržavnih zadužnicah izdanih za odkupljenje šopronsko-bečko-novomieštanske željeznice, koje je isti dan preduzeto bilo, seria D.; u kojoj su sadèržane sve dèržavne zadužnice naznačene ovim slovom. U Zagrebu dne 17. veljače 1856.

Miesto bana
c. k. dvorski savietnik
Benko pl. Lentulaj s. r.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog.

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE,

Božjom i apostolske stolice milostju nadbiskup zagrebački itd. itd., Njeg. c. k. apostolskog Veličanstva pravi tajni savietnik, komandeur kr. reda sv. Stiepana itd. itd.

(Dalje.)

Jur onq, što se u uvodu konkordata čita, mora sèrca naša napuniti najvećim zadovoljstvom, da naime „Njeg. Svetost papa Pio IX. i Njeg. ces. kr. apostolsko Veličanstvo Franjo Josip I., cesar austrianski, nastojeći, da se viera, pobožnost i ćudorednost štiti i množi u cesarevini austrianskoj, zaključiše o stanju katoličanske cèrkve u istoj cesarevini sklopiti svečani ugovor.“ Premda nitko ni izdaleka posumnjati nemogaše o nježnoj doista pobožnosti, koju naš prejasni vladaoc goji spram katoličke viere i katoličke cèrkve, i koju je od svojih diedovah, bivših vazda najčvèršćih zaštitnikah katoličke stvari, srećnim baštinstvom naslieđio, te gojeći ju brižljivo od najranie mladosti, u niekoliko godinah svoga slavnoga vladanja toli mnogim i velikim dielima zasviedočio: sasvim tim ovo toli opredieljeno, toli svečano očitovanje, koje je u takovoj javnoj i viečitoj izpravi (dokumentu) izraženo, mora svakomu podložniku njegova otčinskoga žezla, osobito pako svakomu istinskomu katoliku uliti najveće pouzdanje, pače i svima po širokom svietu živućim katolicima donieti osobitu utiehu; to očitovanje postavlja čvèrsti bedem svim izopačenim nadanjima zlovoljnikah, pruža dobroj stvari u obće neizmierni zamašaj tako, da svakolika protivna nastojanja nepriateljskih silah nisu kadra ništa s uspiehom protiv nje poduzeti.

U članku I. ustanovljuje se: „U svojkolikoj cesarevini austrianskoj i u svima zemljama, iz kojih ista sastoji, uzdèržavat će se svagda nepovriedjen sveti rimo-katoličanski vierozakon sa svim povlasticama i preimućtvima, što ih uživati ima po naredbi božanskoj i po propisima zakonah cèrkvenih.“

Ovo malo riečih, najljubeznia bratjo i sinovi, od najveće su znamenitosti za obostrano blagostanje cèrkve i dèržave! Poviestnica svih pèrvašnjih viekovah a i izkustvo našega vremena uči nas, da um čoviečji, sam na sebe ograničen, nije dovoljan u stvarima, koje se odnose na Boga, vierozakon i nravstvenost, i da um ni pojedinim, ni u skupu živućim ljudma nemože naznačiti pravi put za postići svèrhu svoga opredieljenja. Uči poviestnica, da su ljudi u onoj mieri, u kojoj odstupaše od istinah pèrvobitnoga očitovanja božjega, koje je jur u dio palo našim praroditeljima a poslie predavanjem (tradiciom) prelazilo različitim putem na sliedeća pokoljenja, sve više i više odstupali i od posnanja pravoga Boga, i sve dublje propadali u ogadni jaz praznovierja (idolopoklonstva) i prateće ga griehove svake vèrsti, bez da su i najveći duhovi mudracah mogli toj pokvarenosti išto na put stati. Nu kad se već napunilo vrieme, te takova pokvarenost svietom zavladala, da veća biti nemogaše, došao je onaj, što ga je viečnji otac jur našim praroditeljima, kad su sagriešili, poslati obećao, žudjeni svim narodima Spasitelj naš, i doneo svietu neprocienljivu sviellost istine, naviestujući svieti svoj nauk, koi se sličan prie nikada čuo nije. Da nauk svoj za viekovita vremena učvèrsti, utemeljio je svoju cèrkvu, koje naručaj tako je prostran, da primiti može sve narode cieloga svieta, i usrećiti svakoga čovieka, ako samo ima k tome dobru volju. Nu isti zdravi um uči, da ova cèrkva nemože biti mnogovèrstna, nego samo jedinstvena, kao što i istina, s neba donešena, može i mora biti samo jedna. Ta cèrkva je pako naša: katolička, sveta, apostolska; jer ona sama sakriva u svom naručju čisto blago očitovanja. Ostale, od nje odstupivše, cèrkve zabaciše više manje od onoga, što je očitovano za dobro i sreću čoviečanstva, ili pako po svojoj volji protumačiše i izkvariše.

Prekop Suezki.

Već se od niekoliko godinah iznova mnogo govori o tom, da se sriednje more u neposriedni savez stavi sa cèrvenim, pa dalje sa persijskim i indičkim morem; te negledaju samo tèrgovci, već i politici, pa i svaki izobraženii čoviek oštrim okom na tu stvar. Niti je to ikako nova stvar, jerbo štogod uzko skopčano s bitjem i formom naše zemlje u jedno je vrieme praktično, ono tim i ostaje. Već u 19. stolietju prie Isukèrsta uvidiše egipatski kraljevi, da je savez od ova dva mora za tèrgovinu od neizmierne važnosti, te Necho započè, a Ptolemej Filadelfo (Bratoljub) g. 260. prie I. K. svèrši kanal veliki, štono vodjaše od grada Arsinoe (kasnie Kleopatra, a današnji Suez) u jezero Timsah, t. j. prama sieveru, a odanle prama južnom zapadu u rieku Nil. Čini se, da je valjao do osmoga stolietja poslie rodjenja Isukèrsta, a za i poslie Kalifata egipatskoga da je propao no nezna se s kojega razloga.

Da je ostao u životu taj put vodni, nebi valjda u 15. stolietju svi narodi zapadno-europejski tražili okolo Afrike pa i prieko Amerike zemlje one štono je donosila osobito Mletačkoj republici neizmierno bogatstvo t. j. Indije, koja je i do današnjeg dana blagajnica najbogatijeg naroda europejskoga najme Englezah.

A uvidiv to najveći i najužasnii protivnik Englezah Napoleon Buonaparte poslà god. 1799. komisiu znanstveno izobraženih muževah, izmedju kojih veća strán biaše od zemljomieracah, da razvide, bili se opet dao načiniti kanal, da ovuda niekoji europejski narodi, a napose Francezi od Englezah bliže imadu sa brodovi tèrgovačkimi u Indiu. Nu proizvod te iztražbe biaše za čudo taj, da je cèrveno more kod grada Suez 30 cipelah višje nego li sriednje kod Pelusia (na ušću od Nila), te naravno da je to istina, kanal se nebi mogo načiniti; a ta se je kriva misao o višjem i nižjem položaju mora odèržala sve do 1840, koje su godine niekoji englezki oficiri mierili položaj jednoga i drugoga mora, te iznašli, da te razlike u obće neima, već da obadva imadu po prilici jednak položaj. Uslied toga Mehemet Ali potaknut po Metternichu, austrianskom ministru sastavi god. 1847. novu komisiu, sastojeću izmedju ostalih i Stephensonom i Negrelliom. Što ovi izrekoše ono potvèrdi god. [illegible] nova [illegible] da je [illegible] cèrveno more za vrieme plime (kad se podigne) za 2½ cipele više, a za vrieme osieke (kad pada) jednako sa sriednjim, tako da dakle ove preprieke nema.

Ako se dalje pita, kuda bi se imao načiniti to imade dosada osobito dva pravca iznova a. po prilici u koritu staroga gorenapomenutoga kanala t. j. od Kaira i Nila put istoku u jezero Timsah; a odanle put jugu u Suez; nu dužina je više nego dvostruka od onoga što se napominje pod b, onda bi se morao kroz struge Nilove neizmiernimi troškovi voditi, pa dalje presiecati neizbrojni kanali ove zemlje kojimi se inače suha ova pokrajina vodom providja. S toga bi odlučeno, da se ovuda nesmie nikada kanal voditi.

b. Od Pelusija u Suez; baš od Pelusija pa do Sueza ide izdubljeno rekao bi korito, u kojem imade jezero Timsah i još jedno jezero (lacus amarus); dužina iznosi 21¼ geogr. miljah najvišje miesto leži 50 cipelah nad morem, tako da je sasvim lahko kanal sam za šest godinah načiniti sa 160.000,000 franakah iliti po prilici 64,000,000 for. Nu jedina težkoća sastoji u tom, da je more kod Pelusija jako plitko, tako da veliki brodovi cielu milju od grada odaljeni stati moraju; morat će se dakle još mnoge vodne zidine načiniti, a zemljomierci još se nisu u tom složili, hoće li to moći izvesti se ili ne. — Nu o tom jedno jedino mnienje stoji, da ako ikada bude toga saveza od obadva mora, onaj tim drugim pravcem ići more. — I za ovaj pravac dobio je god. 1854 Francez M. Ferdinand de Lesseps ferman ili dopuštenje, da tada sagradi kanal tom pogodbom, da ga družtvo imade kroz 99 godinah, platjajući vladi 15 od stotine čistoga dohodka. —

Osim toga kanala treba još i to napomenuti, da brodarenje po cèrvenom moru nije bez preprieka. Napokon neka bude napomenuto i to da se franceska vlada jako zanima za ovaj kanal, Englezi da su više protivnici, bojeći se dvih stvarih t. j. da neticraju i drugi narodi priekim putem tèrgovine u Indiu, Polinesiu i Kitaj, a još više, da se Francezom i ostalim dèržavam ležećim na sriednjem moru neotvori ravan put u Indiu toli važan za Englesku, što bi u vrieme rata medju Engleskom i n. p. Franceskom ili Ruskom od neizmierne važnosti bilo. — Da je u ostalom ovo pitanje i za Austriansku tèrgovinu, a napose za Tèrst i za Rieku od velike važnosti, mislimo da svatko uvidja.

J. M.

S toga nije čudo, da za sreću čovječanstva, i u pogledu gradjanskoga družtva, kao što svjedoči isto izkustvo, jedina katolička cèrkva pruža najveće jemstvo, dočim ostale cèrkve mogu to samo u onom razmierju učiniti, u koliko su nalme više ili manje pridèržale od katoličanske istine. I u istinu, koliko se više odstupljuje od katoličke istine, u toliko dublje propada duh i sèrce čovieka u pèrvobitnu onu pokvarenost staroga svieta, naime idolopoklonstvo, samo što je drugim imenima ukrašeno. Timo ipak nežèlimo tvèrditi, kao da i katolički narodi nebi mogli odstupiti od prave staze krieposti i sjedinjene s njom sreće; no ipak biva to samo onda, ako primamljivanjima putenosti sliedeći ili duhom oholosti naduveni počmu kolebati se u vieri ili prezirati pružena im sredstva spasenja, tako, da su više imenom katolici nego li činom. Tkogod unutarnju narav čoviečju sravni s nepriapodobljivom izvèrstnostju katoličke viere, neće doista tajiti, da se podpuno jemstvo ljudskoga blagostanja, obzirom i na ov vremeniti život temelji i osniva jedino u katoličkoj istini. To je u svojoj uzvišenoj mudrosti uvidio najpobožnii car i kralj naš apostolski, i on nemogaše nikakav čvèršći ist (fundament) carstvu svome pružiti, nego li ga je pružio, izjavivši u svečanoj toj izpravi, da želi u svim zemljama svoga carstva nepovriedjen uzdèržati sveti rimo-katoličanski vierozakon, i to s istim povlasticama i preimućtvima, što ih uživati ima po naredbi božanskoj i po propisima zakonah cèrkvenih, koji, budući da laze od istoga početnika cèrkve, jamačno sačinjaju najsigurnie pravilo za sva ljudska dielovanja.

(Dalje sliedi)

Austrianska carevina.

— Knez Danilo cèrnogorski odputovao je 26. t. m. s lloydovskim parabrodom od Tèrsta u Dalmaciu.

„Pražke Novine" javljaju pod 27. veljače: „Od jučer uživa Prag visoku sreću Nj. c. k. Apostolske Veličanstvo pohranjivat medju svojim zidinama. Nj. Veličanstvo prispie poslie podne u 5 satih 15 minutah. Kolodvor biaše svečano urešen zastavama u cesarskim, bavarskim i češkim bojama i cvietjem umno razredjenim sa dostojno primljenje i razsvietljen svietovima od plina. Kada voz, u kojem se je Nj. Veličanstvo nalazilo, ovamo prispie, zasvira vojnička glasba tamo postavljena uz počastnu kumpaniu c. k. piešačke regimente od linie nadvojvoda Ernest puška piesan i tisućuglasno klicanje zaori od strane množine, koja se u prevelikom broju sakupi na bastii i na ulicama uz kolodvor. Nj. Veličanstvo biaše kod silaza od Nj. preuzvišenosti gospodina miestodèržca barona Mecsery-a, Nj. preuzvišenosti zapoviedajućega generala g. fml. grofa Clam-Gallas-a, Nj. preuzvišenosti vèrhovnoga dvorskoga meštra Nj. Veličanstva cesara Ferdinanda gospodina fml. barona Airoldi-a, Nj. preuzvišenosti gospodina predsiednika vèrhovnoga zemaljskoga suda barona Hennet-a, od načelnikah drugih c. k. oblastih, visokoga c. k. generalstva i od zbora oficirskoga sa strahopočitanjem primljeno. Nj. previšnjost otidje, pošto razvidi počastnu kumpaniu, ponajprije u dvorane za primanje urešenu takodjer svečano i od onud kroz prostorje za snimanje, gdi je g gradski čeonik dr. Wenka sa čelu gradskoga zastupništva imao sreću primit Nj. previšnjost u najdubljem strahopočitovanju, pod klicanjem pučanstva u dvorski hintov stojeći jurve u pripravnosti, u kojem se Nj. Veličanstvo odvoze mimo barutane kroz Zeltnersku i Karlovu ulicu i prieko kamenoga mosta u cesarsku dvorsku palaču. S Nj. Veličanstvom prispiaše u Prag: Nj. c. visosti prejasna gospoda nadvojvode Karl Ferdinand, Vilelm, Leopold, Ernest, Sigismund, Reiner i Henrik, zatim Nj. preuzvišenosti pèrvi general-adjutant Nj. c. k. Apostolskoga Veličanstva g. fml. gref Grünney više adjutantah i činovnikah cesarskoga kabineta. — Nj. k. visost princip naslednik Albert od Saksonske došo je ovamo jutros u 5 sati i odseo je u palači knezu nadbiskupa, kamo će sutra i Nj. Veličanstvo kralj Saksonski doći, koga, kako čujemo, sutra u podne, očekuju u bubenskom željezničkom kolodvoru. — Sinoć prispie ovamo i Nj sjajnost k. pruski general-lieutenant knez Friderik, Vilelm Radzivilt iz Berlina. — Na večer davala se je pri svečano razsvietljenom gledalištu opera „Martha" i predstava biaše posietjena veoma mnogobrojnim občinstvom. — Danas kao na 25. govišnji dan viencanja Nj. Veličanstvah cesara Ferdinanda i cesarice Marie Anne posietiše u 9 satih u jutro najvišja i visoka gospoda dvorsku kapelu da tamo prisustvuju službi božjoj. U 11 satih pontificirao je u stolnoj cèrkvi sv. Vida stožernik nadbiskup knez Schwarzenberg svečanu pievanu službu božju sa Tebe hvalimo, kojoj prisustvovahu c. k. gradjanske i vojničke oblasti i mnogobrojna pobožna množina iz svih stališah i pri čem je jedan odd.el c. k. piešačke regimente od linie baron Allemann pravio špalir. Kad se svèrši služba božja čestitahu Nj. Veličanstvima cesaru Ferdinandu i cesarici Marii Anni stožernik knez nadbiskup i gg. biskupi litomierički, kraljogradski i od St. Pöltena.

U tinskoj cèrkvi prisustvovao i gradski čeonik na čelu gradskih oblastih i oficirah poviestenoga gradjanskoga zbora svečanoj božjej službi a i u drugim cèrkvama Praga sakupi se množina pobožnikah da prisovu blagoslov neba na previšnji cesarski par i ukupnu previšnju cesarsku kuću. — Israelitčka cèrkvena občina svètkovala je takodjer u svojim sinagogama stranom sinoć, stranom jutros svečanim službama božjim ovaj visoki svečani dan."

Turska.

Iz Carigrada 14. veljače javljaju bèrzojavno listu „Times" „Ferman o obziru pravah kèršćanah podpisan je i skoro će se obznanit. Dne 11. t. m. razoriše su Aleksandrov gradić u Sevastopolju, koi je bačen u zrak i sasvim uništen. Vrieme je u Krimu blago a stanje zdravja vojske izvèrstno."

Iz Carigrada, 14. veljače piše „Constitutionel-u" da je Omerpaša opet pisao sultanu knjigu, u kojoj moli, da ga načini ratnim ministrom i glavnim zapoviednikom vojske ukupne carevine; on kaže da to nečini iz slavoljubja več jedino iz rodoljubja, jer samo tako misli da mu može za rukom poći izbavit carstvo od propasti, u koju će ga nehaleno oborit muževi, koji sada upravljaju dèrżavnim poslovima; ako se ova njegova molba odbije, bit će prisiljen podnieti svoju ostavku. Omerpašini prijatelji, dodaje izviestnik, taje istina, da je prispielo takovo pismo, no čini se, da će se Omerpaša sada sa ciele vratit u Evropu.

Beč, 28. veljače. Omerpašu, koi je bolježljiv očekuju sveki dan u Carigradu. — Usljed najnovijih viestih iz glavnoga grada turske stanovat će isti u kući, koju mu je sultan poklonio. S njim zajedno doći će 12,000 njegove vojske iz Redut-Kale u Carigrad. Svak sultanov Mehmedpaša razderao je viestom rukom spletke Rešidpaše neimenjene proti Serdaru i nadat se je, da će i uplivu, koi svedilj još ima engleski poslanik doći skoro sverha. — (Fremd. Bl.)

S bojišta.

Iz Carigrada. Poresi iz ejaletah evropejske Turske dolaze veoma uredno; nemamo žaliboże jamačnih datakah o tom, kako se upotrebljuju ti dèržavni novci. To je jedino istina, da na svietu nema vojske, koja bi tako malo stajala kao turska. Engleski korpus u Krimu treba na miesec veće svote, nego li svekolika turska vojska. — Iz Odese doznajemo, da je od 2—3 miese a prestala vojska maršírat u južnoj Rusii; no novaci vieżbaju se pomnjivo. — Poslie razgleda onih pet velikih hèrpah vojske izrazio je vèrhovni zapoviednik general Lüders svim samostalnim zapoviedajućim generalima svoje zadovoljstvo sa dèržanjem, duhom, ukonačenjem i obskèrbljenjem vojske u dnevnoj zapoviedi. — Što se tiče nabavah za bojne potrebe, koje su tri kuće u Odesi za krimsku vojsku preuzele, uz naknadu odkazane su iste, što dokazuje, da je krimska vojska obilato obskèrbljena hranom do proliećа. — S druge strane toga sa mnienja, ako nedodje do mir, da će se bojište premjestit drugamo. (Fremd. Blatt.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Carigrad, 18. veljače. Zaključci porte u obziru poboljšanja položaja Kèršćanah u carevini poslati su u Pariz. Eshem-Pašu očekuju iz Aleksandrie, da podnese mnienje komisie sueskog kanala za odobrenje. Nedvoji se da će u tom pitanju za rukom poći, engleskoga komisara osviedočit o izpravnosti mnienja njegovih drugovah od kontinenta. U Peri i Galati uvedena je razsvieta ulicah. Kalimahi pripravlja se na put. Omerpaša dobio zapovied, da ostane na čelu vojske. Sir Murray došao je u Fabris i pripravljao se je na put u Mossul, gdie hoće da čeka na dalje zapoviedi svoje vlade. Usljed viestih iz Kandahara vlada tamo velika razjarenost proti Englezima, više istih ubiše tamošnji stanovnici i pozatvoriše im žene, pa traže, da ih odkupe rodjaci za novce.

London, 28. veljače. U noćnoj sjednici dolnje kuće govori Muntz proti obstojećoj novčanoj vrednosti i bankovnom spisu, on predlaže, posebni odbor za razpravljanje toga pitanja. Vlada pobija predlog i nadvladjuje sa 115 proti 68 glasovah.

Pariz, 29. veljače. „Constitutionel" javlja: Jučer je bila druga sjednica konferencieh. Medjuvriemo jedva je dostajalo, da se u posobnim sastancima učredi ugovor u obziru primirja, koi se ima danas podpisat u 6 primierakah. 3% renta sinoć 73. 15.

Beč, 29. veljače. Iz istočne Indie poslati su britanski parobrodi Ajdaha i Viktoria u persijski zaliev da brane engleske koristi. Čini se kao da su kineski ustaše u gubitku i da je Lutschufu opet u rukama carevacah. (Oestr. Corresp.)

Turin, 27. veljače. General Alfonso Lamarmora vratio se je jučer u Krim. Mnogobrojne desertacie od englesko-taljanske legio u Novari dogodiše se, kako se glasa, i dale su povoda, da se jedan batalion u Chivasso a drugi u Susu premiesti.

Mletci, 8. veljače. Hercežica od Parme stigla je ovamo.

Udina, 28. veljače. Tèrgovina sa svilom jest usljed dobrih viestih iz Liona i naručbinah veoma živahna, finia svila sva je malone razprodata.

Tèrst, 28. veljače. Danas su ovdie dali svečan obied na čast gospodina Lessepsu. Nizozemski poslanici Lyuden i Hardenbrog doapieše ovamo iz Japana na lloydovom parobrodu Bombaj prieko Aleksandrie.

Tèrst, 29. veljače. Finia pšenica prolazi živahnie, prosta zanemaruje se; kukuruz opet pada.

Beč, 1. ožujka. Nj. c. k. Apostolsko Veličanstvo dalo je zapoviest, da se sagrade tri linejska broda na šaraf. Izvan toga grade se uprav sada još dva bojna broda za c. k. austriansku flotu.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Cerski dukati	$6\frac{3}{4}$ fr
Šrebro od 1. ožujka	$4\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Nr. 2795. (DS 28.) (3—2)

Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der hohen k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 19. Februar 1856 Z. 2252. wird eine neuerliche Lizitation behufs des Verkaufes von 1500 bis 2000 Zentner Heu um den Fiskalpreis von 40 kr. per Zentner beim k. k. Domänen-Amte Verbovec auf den 14. März 1856 um 9 Uhr Vormittags hiemit ausgeschrieben, bei welcher Gelegenheit auch mehrere Zentner Mohatkäse um den Fiskalpreis von 9 kr. per Pfund hintangegeben werden, wozu Kaufslustige eingeladen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 28. Februar 1856.

Heim.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 4. OŽUJKA 1856. Broj 53.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši sodiélje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. odt inie za pèrvi put, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglasse ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Raspis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj. (Dalje.)

§. 18. Za one moguće slučajeve, ako se kada, premda su strankam u §. 4. radi preprečenja svih pometnjah i pogriešakah preporučene miere oprezne, ipak u listine izvorne upišu tarifi protivne igre t. j. takovi uložci, gdie napisani iznosak novčani nesudara se s brojem numerah i promesseh, i ako se pri uredovnom pregledu pri svoj tude upotrebljenoj pomnji ipak previde i nepoprave, moraju se dobitci svagda točno proračunat i izplatit po onih uložcih novčanih, koji su izpostavljeni u novčanom stupcu listinah izvornih, i koje je primilo dohodarstvo i koji se dakle poslie žriebanja nesmiju podnipošto više preinačiti.

Po tom n. p. dobitak na igru od dvie numere, koi bi u listini sa 3 (ambo solo sa tri dukata) upisan bio sa pet krajcarah, nebi se imao platit po pogriesnoj promessi sa tri dukata ili dvanaest forintih, nego po obračunanom uložku novčanom sa pet dukatah ili dvadeset forintih.

Na isti način kod tri numere, ako je svaka u koloni upisana na potez (extract) sa četèrnaest krajcarah, ali u stupcu novčanom namiesto sa četèrdeset i dvie krajcare, obračunane su te numere u nedostatnom iznosku od dvadeset i osam krajcarah, imade se dobitak pogodjena poteza proračunat ne sa četèrnaest krajcarah, nego samo po onom novčanom iznosku, što ga je ured primio, naime sa devet i jednom tretjinom krajcare, dakle sa dva forinta deset i dvie tretjine krajcare ili po odbitku drobišah od krajcare, koji odpadaju kod dobitakah, samo sa dva forinta i deset krajcarah.

Kod uložakah od tri ili više numerah, s kojimi se igra podjedno i na ambo i terno, koji su upisani s nepravim iznoskom novčanim ili ostali nepopravljeni, neproračunava se nikada promessa izpostavljena za ambo, ako upisani uložak novčani iznosi toliko ili više, što stoji ambo, već se proračunava svagda samo promessa za terno po onom iznosku koi preostane od uložka novčana, i po tom se dakle platja i dobitak, n. pr. ako u listini bude upisano pet numerah sa uložkom od trinaest krajcarah i sa nepravom promessom $^1/_{200}$ (ambo sa jednim, terno sa dviesto dukatah, tad ambo, koi stoji deset krajcarah, ostaje nepromienjen, a one tri krajcare, koje preostanu od ukupnoga uložka novčanoga od trinaest krajcarah, računaju se na terno, uslied česa dakle imade se taj terno obaliti na prosti terno od šest dukatah i toliko i platiti. Ako li pak upisani novčani iznosak bude toliki, da sam po sebi nedosiže ni za upisanu promessu na ambo, tad vaskoliki uložak novčani imade valjat samo za terno, i uslied toga nemože se zahtievat ambo, nego samo porazmierni dobitak od terne i ovaj imade se izplatiti, n. pr. kod šest numerah sa 1 (jednom ambom) upisanih sa deset krajcarah uložka, budući već sam ambo stoji petnaest krajcarah, imade se čitavi iznosak novčani od deset krajcarah računati na terno, i uslied toga dakle čini se samo porazmierni dobitak terna, koi kod pogodjene tri numere iznosi deset, kod pogodjene četiri numere četèrdeset a kod pogodjenih pet numerah sto dukatah, ali nečini se nikakov ambo.

U obziru duplikatah, koji ostanu neopaženi, t. j. takovih igarah, gdie se dvie posve jednake numere nalaze u pojedinoj kojoj stavbi igre, ustanovljuje se, da jednako-glaseće numere valjaju svagda samo za jednu jedinu, te da se dobitci imadu porazmierno namirit po uložku novčanom, i to tako, kao da su duplikati numerah bili upisani samo jedanput.

(Konac sliedi).

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog.

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE,

Božjom i apostolske stolice milostju nadbiskup zagrebački itd. itd., Njeg. c. k. apostolskog Veličanstva pravi tajni savietnik, komandeur kr. reda sv. Stiepana itd. itd.

(Dalje.)

U članku II. izjavlja se, da je obćenje svetjenstva i puka sa svetom stolicom u stvarima duhovnim i poslovima cèrkvenim sasvim prosto i slobodno. Zdravje svakoga organičkoga bitja zavisi poglavito od toga, ako uda njegova slobodno obće sa svojom glavom; bez ovoga obćenja nemože se ni pomisliti čilost tiela. Glava ustanovljene po Spasitelju cèrkve je rimski papa, kao nasliednik svetoga Petra pèrvoga apoštola, kome osobito prinadleži bditi nad svim cèrkvama. Ako se dakle ukine slobodno obćenje tih cèrkvah s njime, to je neizbiežno, da će na tielu cèrkve poroditi se različna zla, tim više, što je stalno, da je katolička cèrkva osnovana na načelu jedinstva. To se isto potvèrdjuje žalostnim izkustvom različnih vremenah kao i sadanjega; naime, koliko je god putih kotrig koi ili jedan dio cèrkve pretèrgo svoje obćenje s vèrhovnom glavom iste, počeo je tèrnuti, te, ako se skorim povratio nije k vrutku duhovnoga života, što ga ostavi, zagnjio je kao grana, koja se usuši, jer neima odkle primati životni sok. Doduše nepriatelji cèrkve, a kad i kad i isti katolici, lažnim kojekakvim izlikama zaslijepljeni, mnogo govore o zloupotrebljenjima i o prevelikoj razgranjenosti papinske vlasti. No mi znamo unapried, kako li se istinito postupa kod takovih prigovaranjah, mi znamo, u koliko strastna zavist kod toga udioničtvuje; kako se na poslied često iz nova pobudjuju izmišljotine, koje su jur stoputah oprovèrgnjene. Mi znamo, kako se malo uvažava različnost duha vremena i potrebah, koje su, obzirom takodjer na javno stanje čoviečjega družtva, u različna vremena vèrlo različne. Mi znamo, kako se nepravedno i bez miere često potvaraju najveći muževi, koji su uzvišenu papinsku stolicu proslavili svojim kriepostima i svetim svojim življenjem, te čoviečanstvu učinili neizmierna dobročinstva, kao što to isti pravednie misleći protestanti priznaju. No ako se tečajem tolikih stoljetjah u dugovatoj povorci rimskih papah našlo i takovih, kod kojih se nemože sve odobriti, zar da se ona hasna, koju su nebrojeni drugi od njih izkazali čoviečanstvu, ona neizmierna korist, koju je svietu donielo zavedenje jedne vèrhovne cèrkvene glave i središta jedinstva, nemora nesravnjeno više ucieniti? No zlohotni ovi koritelji papinske vlasti hotomice neće da uvide, da živimo vremena, u kojima sried biela dana vidja strašila onaj, koi misli, da iz izvèršivanja papinske vlasti mogu proizteći kakovi godj budi uštèrbi za prava svietskih vladarah ili slobodu narodah. U sadanje naše doba dolaze ljudskome družtvu najstrašnie pogibeli od sasvim drugih ljudih, od sasvim druge strane, i upravo iz onih načelah, kojima su se rimski pape u ono vrieme toli kriepko opirali, i kojima suprotstati kadra je jedina katolička cerkva, sdružena pod vidljivom svojom glavom.

Članakom III. ustanovljuje se slobodno obćenje svih duhovnih poglavarah sa svetjenstvom i pukom biskupie svoje. Članakom pako IV. izjavljuje se, da je biskupima prosto izvèršivati sve ono, što ih u pogledu upravljanja biskupiah njihovih budi iz tumačenja budi iz odredbe svetih cèrkvenih zakonah ide po sadašnjem cèrkvenom karnostnom redu, odobrenom po stolici svetoj. Kao što je godj naime nasliednik pèrvoga apoštola, rimski papa, glava cèrkve, tako nasliednici apostolah, biskupi, sačinjavaju glavne žile tiela cèrkve, preko kojih sveta ona kèrv, prolivena niekad na dèrvu kèrsta za spasenje čoviečjega pokoljenja, prelazi u ostale manje žilice, da tako dopre do najkrajniih tielesnih stranah. Žile ove podvezati ili ih u njihovu dielovanju priečiti nije moguće, bez da se time sajedno i tielu nenanosi uštèrb i pogibel. I ovdie navadni su nepriatelji dobre stvari, pače i katolici, predrasudama obastèrti, mnogo koješta govoriti o zloupotrebljenjima vlasti biskupske, koja se lahko dogoditi mogu, ako se ista vlast nestegne tobož gradjanskim zakonima, mnogo koješta o bezobzirnoj, pače tiranskoj samovoljnosti biskupah, o dèrzovitom prisvajanju vlasti, koje ne samo svetjenstvu, nego i ostalim gradjanima i dèržavnim stališima, dapače i javnom miru različne štete nanieti može i nanieti običava. Ipak i tudie more se odgovoriti ono, što smo gore rekli u obziru papinstva. I u ovom pogledu uči nas izkustvo starieg a i noviega vremena neoprovèrzivim razlozima, kako se više putih prozivlje zloupotrebljenjem ono, što nipošto neide u taj račun, i što ništa drugo nije, nego li strogo i božjim zakonima propisano izvèršivanje svete cèrkvene vlasti. Nismo li i sami vidili, kako su u mnogim, istim katoličkim, zemljama najdostojnii i najvriednii cèrkveni velepastieri sa svojih stolicah silovito zatočeni, te zatvorima prognanjem i biedama svake vèrsti progonjeni samo zato, što su odbili neumiesne zahtieve, koje nemogaše ni po svojoj saviesti niti poleg božjega zakona podpisati? Doista upravo katoličkim velepastierima nemože se predbaciti neograničena i svojevoljna sloboda u izvèršivanju svoga zvanja; jer je svaki od njih vezan zakonima obćenite cèrkve, pa kad bi se usudio koi iste prekoračiti, bio bi odmah presudom svih katoličkih biskupah i cèrkvene vèrhovne glave uputjen u svoje granice i prisiljen, da ili obdèržava cèrkvene zakone, ili pako da se odreče katoličkoga imena. Katolička cèrkva nije nikakav novi zavod, niti sakrivena u kakovu nepoznatu kutu zemlje obćina; ona broji do blizu dvie hiljade godinah svoga obstanka, razprostranjena je po cielom širokom svietu; svatko pozna njena načela, zakone i običaje, niti ih mogu tako lahko bez kazni povriediti osobito oni, kojima je povierena jedna čast svete uprave. U ostalom su i biskupi ljudi kao i drugi, mogu dakle pogriešiti i pogrieše radi slabosti čoviečje, kojoj su podvèrženi. No, ako se radi zloupotrebljenjah imade ukinuti ista stvar, to treba, kao što je jur Cicero rekao, da se ukinu: stariešinstvo, sudišta, sva poglavarstva i isti hramovi. Mudro primiećuje u tom obziru knez nadbiskup bečki, sada kardinalskim purpurom najzaslužnie ukrašen, u svom izvèrstnom pastierskom listu od 15. studenoga 1855: „Radi toga, što vatra češtoputah čoviečanstvu prouzrokuje neizmierne štete, neće doista nitko utèrnuti ogenj na svom kućnom ognjištu." (Dalje sliedi.)

Austrianska carevina.

Čitamo u posebnom dopisku Službene Milanezke Gaz. iz Beča od 16. veljače:

Baca se osobitą pozornost na razvitak koi sve tevećma dobiva vierivo austriansko, i kaže se sa živim zadovoljstvom kako isti prolazeći granice prostranog carstva, pruža se sve do najudaljenih miestah Europe. Iz Rusie i najposlie iz Švedske i Norveške k bankierima nalozi dolaze za kupovinu javnih proizvodah austrianskih. Ciena pak ovih svaki dan raste; izvanjske vriedovnice od dana do dana u cieni padaju, i suvišak na srebru pokaziva kako se povraćaju u pèrvobitno svoje stanje; austrianske banknote uživaju naprotiv nieku važnost na niemačkim burzama a osobito u Bèrlinu.

Rusia.

Galignani's Messenger vadi iz jednog izviestja glavnog liečnika Karske vojske, gospodina Sandwith, sliedeći opis Muraviev-og stana prije predaje one tvèrdjave:

— 27. studenog. — Vojvodnik Williams sa svim svojim višim vojenim činovništvom, skupa sa dva još turska oficira, svi na konjima otidju u stan ruski i ručaju s vojvodnikom Muraviev-om i njegovim štabom. Ovaj je vojvodnik jedra ali poniskog stasa, čoviek od okolo sedamdeset godinah; ali sam vèrlo riedko bivao u stanju viditi tako u zdravlju napriedujućeg čovieka s takvim tovarom godinah na plećima. Položaj njegova stasa odkriva u njemu pravoga rusa a on baš i spada u jednu staru moskovsku porodicu. Štab ga njegov u velikoj časti dèrži i kada članovima toga on sam nebi zapoviedio, oni se nebi nikad usudili pred njim siediti. On besiedi jednakom lahkoćom ruski, francuski, engleski i turski a možebiti još i drugim jezicima. Ja puštam neka čitatelj sam sebi uobrazi kako smo sjajno ručali. I biaše nam dopušteno da se možemo i šetati po ruskom stanu te viditi sve što htiedosmo.

Vojnici biahu dobro i ugodno smiešteni, skoro višim dielom u podzemnicama, ovdie i ondie svoje oduške imajućim zbog slobodnog obticanja zraka. Svi su oficirski šatori imali stakla na prozorima. Nije lahko predstavit sebi koliki red, uredba i dobro stanje u onom stanu vladaše. Svaki vojnik je odieven bio u prekrasnu odieću kao da biaše spremljen da izidje na viezbanje u Petrograd. Bilo je javljeno da su Rusi bili sagradili jedan grad još liepši i od samog Karsa; i zaista biaše u sèrcu začeto prozvati ga Yeni-Kars ili Novi Kars.

Svi konji uredjenih polkovah biahu smiešteni u podrume, u zemlji izkopane za polovicu njihove višine, ali kozački biahu naprotiv dan i noć izloženi svim nepogodama. Mogaše biti u ovom stanu okolo 30.000 vojnikah. „Ovo li je sebi rekao sam“, začudjen tolikim redom i dobrim izgledom vojnikah, „ovo li je vojska koju mi odbismo od Karsa? Ovo li su oni bataliuni, kojima se za šest satih odupre i koje suzbi jedna šaka gladnih i odèrpanih ljudih? A sada, prisiljeni gladom zbog klete kradje nesrećnih pašah, zbog zlikovačkog ravnodušja i spletakah, koje nisu dostojne bizantičkih oficirah ovoga naraštaja, evo nas da položimo oružje pred dobivenim!“

Oficiri ruski s nama su postupali s najboljom uljudnosti, a zaista se viteški podnašahu i sa svojima sužnjima. Jedan izmedju ovih poznade u osobi našega pobočnika Teesdale, oficira koi biaše skočio prieko naših zidinah, pod cielom krupnom hitacah svakojake vèrsti, da spasi i otme iz rukuh niekih grabljivih vojnikah jednog ranjenog ruskog oficira. Mismo znali ovo viteško dielo našega Teesdale i skoro streptim da neuviedim čednost ovog vriednog oficira obasjavajući i u ovom izviestju.

Nije tomu davno, što je plemićki klub u Odesi dao veliku svečanost na čast amerikanskih gradjanah stupivših u ruske službe i sudielavših kod branjenja Sevastopolja većom stranom liečnikah. Od svih tom prigodom proneše nih nazdravicah najvećim uzhitom primljena biaše sliedeća: „Na tiesni savez Ruske sa sievero-amerikanskim slobodnim dèržavama u svèrhu da obore obiesnu staru Englesku!“ Ta nazdravica biaše opetovana više putah. (Triest. Ztg.)

Pokojni knez Paskiević učinio je u obsiru svoga imetka sastojećega u 70 miliunah poljačkih forintih sliedeću naredbu: Sin, knez Fedor, dobit će 30 miliunah, većom stranom u dobrima, dočim će dvima kćerima, kneginji Volkonskoj i kneginji Labanov-Rostovskoj zapast 20 miliunah. Udovi kneginji nije ništa zapisano u oporuci budući da izvan vlastitoga imetka dobiva iz dèržavnoga blaga godišnju penziu od 30,000 srebèrnih rubaljah kao udovica carskoga miestodèržca.

Franceska.

Paris, 25. veljače. U 1 sat 20 minutah bili su svi punomoćnici sakupljeni u dvorani gdie se dèrže konferencie, i gdie ih je dočekao grof Valevski i baron Bourqueney. Punomoćnici dovezli su se pred glavna vrata ministarstva i popeli su se po velikim stubama, gdie stajahu tri do četiri sluge i otvarahu im vrata. Ponajprije (3 minute po 1. uri) dodjoše grof Cavour i Markez Villamarina, sardinski punomoćnici. Grof Cavour čini se čoviek okolo 40 godinah. Lice mu izrazuje mnogo duha i veliku dobrotu. Oba punomoćnika nalaziše se u veoma jednostavnom brugemu s jednim jedinim lovcem kao pratnjom. Poslie Sardinacah dodjoše Alipaša i Mehemedbeg, turski odredjenici kod konferencijah. Dovezli su se u veleliepnoj kaleši. Dva lovca u bogatoj livreji stajahu im straga. Za čas prispieše skoro u isto doba jedan brugem i jedna sjajna kaleša. U pèrvom nalaziahu se lord Cowley i lord Clarendon, a u drugoj grof Buol i baron Hübner. Ruski punomoćnici dali su se čekat. Dodjoše stopram u četvèrt poslie jedne ure pred ministarstvo izvanjskih poslovah. Vozili su se u sjajnoj kaleši. Grof Orlov, koi premda mu je 70 godinah, nečini se da je prieko 50 godinah i veoma je kriepak, skoči s kolah i popne se bèrzim koracima po stubama. Došavši gore, okrene se da počeka gospodina Brunnova, koi malone sasvim u paletot-u i Cache-nez-u sakriven, mučno sidje s kolah i pienjaše se polagano po stubama. Čini se da je veoma slaba zdravja, a Orlova je pored njega vidit kao kakva mladića. Što se Orlova tiče veoma je kriepak i jedar i upèrkos svoje velike starosti ima još svu kosu, koja je jedva stala siediti. Punomoćnici nisu bili u uniformi; već nosiahu cèrn frak i okrugal šešir. Turski poslanici imadu na glavi turski fes. Kod dolazka punomoćnikah bilo je na ulici samo malo svieta (od prilike 150 osobah). Četiri redarstvena opravnika nastojahu svom silom, da te osobe uzdèrže u redu, premda su se vladale sasvim mirno i nisu se usudile, ni pisnut. Prema 2. uri poveća se pako broj ljubopitnoga svieta a u četiri sata čekaše neizmierna množina, da vidi diplomate vratjat se.

Paris, 26. veljače. Kažu, da je Alipoša uslišao engleske želje proti franceskoj, i da će gledati da se pomoćju jednoga saveznika opre blagonaklonosti drugoga prema Rusii. Tako se priča, no nema još činah, koji bi to dokazali, no što se za cielo zna, jest to, da je Alipaša zauzet za Poljake i Madjare. To on ni netaji. Već i Mehemet, uredni poslanik portin, njeguje emigraciu osobitom nježnosti. U njegovoj palači vèrve oficiri od madjarske i poljačke insurekcie. Generali i oberštari bivših buntovničkih vojskah svagdanji su gosti kod njegova stola. Jedva prispio Alipaša u Paris, i već se oko njega sabra garda vojničkih emigrantah. — Kažu, da će papa za cielo doći u Pariz, da kumuje carskom dietetu po želji Napoleonovoj, već se je sam u tom smislu izrazio pred svojim prelatima. Očekuju ga ovdie za 14 danah. I caričina mati, grofica Montijo već je na putu u Paris, da pruži svojoj kćeri materinsku pomoć kod težkoga dogadjaja, kojem ide ista na susret. — Parižki kongres ili kako ga „Moniteur“ zove, pariška konferencia sakupljat će se samo tri puta u nedielju, u ponedieljak, u sriedu i u petak, budući da će jedan dan ostavit slobodan, za učredjivanje napisnikah. Iz toga uzroka nije konferencia dèržala ni danas siednice. — Za sutra su poslanici pozvani u dva sata. — Ovdašnje fabrike, osobito one, koje služe luksusu imaju siaset posla, da odgovore naručbinama, koje su poslieđnje nedielje ovamo učinjene iz Rusie. Ovdie se nadaju da će Rusia obalit carinu za uvoz francuzkih fabrikantah.

— Kao što ratni ministar u „Moniteur-u“ javlja dodje do sad za udovice i sirote istočne vojske 1,379,071 franak.

Dne 25. p. m. bili su caru, a jedan den zatim ministru gradjevinah predstavljeni začlanovi nova englesko-francusko-belgianskoga družtva za kopanje kamenita ugljevja.

Kažu, da je za nasliednika markeza Turgota, koi će zbog boliešljivosti za mala ostavit službu kao poslanik u Madritu, naimenovan genderal Canrobert.

Pripoviedaju, da je grof Orlov, kad je na pozivnoj cedulji za obied i koncert u tuileriama na okrajku opazio riečih „u fraku“ smeten zaviknuo „No ja nisam u svom životu nosio fraka!“

Pariški redarstveni sud osudio je dva pisara zbog toga, što su psovali na cara i dražili na mèržnju i preziranje vlade na zatvor od 12 i 13 mesecih i globu od 500 franakah.

U Parizu izišo je dne 27. p. m. niemačko-francuski oglas toga sadèržaja, da je sveudilj jošte u predgradju St. Martin kupivojna pisarnica za englesko-niemačku legiu. Kapara sastoji u 150 franakah, to jest, 75 franakah u obući a 75 franakah u zlatu. Po odpustu dobit će momak plaću od jedne godine i slobodan povratak u zavičaj; stoji mu takodjer na volju, na troškove engleske vlade izselit se u Ameriku.

Ministerialni „Pays“ opominje, neka nitko lahkoumno nevieruje glasovima, koji se sada razprostiru. Tako, veli, nije istina, da je g. Brunnov bèrzojavno dobio viest, da je Rusia pripravna, da razori Nikolajev. Dodaje: Mi ponavljamo, da ruski kabinet, koi hoće da lojalno izvede treću točku, nemisli zadèržat vojničke namieštaje i morski arsenal, no izmišljeno je, kad se govori o razorenju pristaništa, koje je, ako i u tèrgovačkom smislu, tako važno za Rusiu, a ima i strategičnu znamenitost

Kažu da do 26. nije bila jošte odaslana zapoviest na vèrhovne generale ratujućih vojskah, da sklope primirje izrečeno u načelu. Vele, da se još moraju predhodno načinit niekoje ustanove, o kojima se jošte nisu mogli sasvim složiti dotični zastupnici; no po svoj prilici to je sada već učinjeno. Car će dobivat napisnike po svèršetku siednicah, prije nego se isti priobće punomoćnicima. Izvan toga ubaviestivat će se car po svom ministru svaki četvèrt sata bèrzojavnim dopisom o hodu razpravah i u tu svèrhu načinili su podzemni bèrzojav medju palačom grofa Valevskoga i tuileriama.

Velika Britania i Irska.

London, 25. veljače. Sadleir, koi se sam ubio, bio je kod Aberdeenova ministarstva lord blagajničke komore. Kod mèrtvačkoga razgleda pročitali su jedno pismo, koje je Sadleir pisao jednom svojih poznanikah. On izjavlja u istom pismu „da je počinio bezbrojna zločinstva djavolske naravi, i upropastio i osiromašio više tisućah osobah“ no neupušta se u podrobnosti. Iztraga je odgodjena. Težkoća leži u tom, što ga nemogu proglasit, da je zavremeno sišao bio s uma, a neće im se ipak čovieka, koi je bio lord blagajničke komore zakopat na prekrižju, kao što to naredjuje zakon proti samoubojicama, koji su to zločinstvo učinili kod zdrave pameti. Ovaj čoviek bio je još godine 1847. nepoznat odvjetnik sa malo prakse. Kojim se je načinom tako naglo do tolike visine popeo, još je tajna. (Triest. Zeitg.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Turin, 29. veljače. Čini se kao da su prestali kupit momčad za englesko-taljansku legiu. Kažu da je molbenica barona Echthela za utemeljenje vierovna zavoda u Napulju, odbljena.

Marsilja, 1. ožujka. „Sinai“ došao je s viestima iz Carigrada od 21. i iz Krima od 19. pr. m. U Baidarskoj doli dogodi se mala čarka medju Rusima i Francuzima.

Kodanj, 1. ožujka. Dèržavno vieće otvoreno je sjajno. Nasliedni princip i svakolika dvorska gospoda pratili su kralja. Kraljev govor izrazuje veselje o pribitnosti muževah ukupne monarkie i nada se, da će se svi dielovi monarkie čvèrsto skopčati, što će ju proti svakoj pogibelji izvana branit i osigurat razvi-

tak zemlje. Bogu se hvali, da se mir uzdèrži i nada se da će se odstranit prieteće okolnosti. Dosad nisu sliedili veći predlozi za zakone, budući da će skoro biti izvanredna siednica dèržavnoga vieća.

Pariz, 1. ožujka. „Constitutionel" misli, da se neće primirje produžit.

Mletci, 1. ožujka. Vojvoda modenski vratio se je od ovud opet u svoje dèržave. Jedna od onih velikih korvetah na šaraf, koje se u ovdašnjem arsenalu grade, vodit će ime „Sylvester Dandolo".

Bruselj, 1. ožujka. „Independance bèlge" hoće da zna, da se je u drugoj konferencii porodila živahna prepirka i da se nisu mogli medju sobom složit. Bomarsund i Kars, to su glavne težkoće; Rusia je učinila valjat veličinu svojih koncessiah; neće da se obveže u obziru toga, da se alandski otoci nemaju opet utvèrdit; nadalje zahtieva naknadu za Kars, nenaznačujući pobližje načina iste, no želi, da se načelo medjusobnoga naknadjivanja u obće ustanovi. Ostali punomoćnici nisu hotieli pristati na to. Kako se čuje, nije se porta jošte odrekla svoje želje, da joj se plate ratni troškovi, no nema nade, da će moći to izposlovat. Upèrkos svemu tomu misli „Independance bèlge" da će se stvar ipak dobro svèršit.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 3. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$84^5/_{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93^1/_4$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$85^1/_2$
dto . . . . » $4^1/_2$%	$73^5/_8$
dto . . . . » 4%	$66^3/_{16}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$93^1/_2$
dto . . izžriebane . » 4%	
dto . . . . » 3%	$49^1/_2$
dto . . . . » $2^1/_2$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	$136^3/_4$
» » » » » 1854, » 100 »	$112^1/_2$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2^1/_2$%	104
» » » . . . . . . » $2^1/_4$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$83^1/_4$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	78
Bankovne dionice komad po	1032
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	480
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	360
dto dto s plaćanjem na rate	384
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	2880
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . . » 250 »	297
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	683
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	435
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$86^1/_2$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$121^3/_4$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74^3/_4$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10.5
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$104^1/_4$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	121
Pariz za 300 frankah . . . . »	$119^5/_8$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$104^1/_2$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$266^1/_2$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$6^1/_4$
Srebro od 1. ožujka	4

SLUZBENI LIST.

Nr. 1880/293. (Fin.—4) (3—3)

Licitation-Kundmachung.

Ueber die im Bereiche des Fiumaner Finanz-Bezirkes am k. k. Revisoratsgebäude St. Veith bei Zengg vorzunehmenden Bauherstellungen.

1. Zufolge Erlasses der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion in Agram 20. Dezember 1855 Z. 18,895 wird die Adaptirung und Umstaltung des alten St. Veiter Revisoratsgebäudes in Zengg zu einer Kasserne für die dortige Finanzwach-Abtheilung um die nachstehend angesetzten adjustirten Fiskalpreise im öffentlichen Licitationswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen, als:

Post-Nr.	Die bezeichneten Bauherstellungen sind auszuführen im Regiments-Bezirke (Nahmens)	in der Militär-Comunität (Nahmens)	Bestehend in	wird ausgebothen um fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Datum und Ort der Licitation
I.	Otočac	Zengg	Mauerarbeiten sammt Materiale . . .	2380	4	119	—	um 31. März 1856 im Amtslokale der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume
II.			Steinmetzarbeiten	386	$44^1/_2$	20	—	
III.			Zimmermannsarbeiten sammt Materiale .	342	44	18	—	
IV.			Tischlerarbeiten	1088	58	55	—	
V.			Schlosser- und Schmidarbeiten . . .	799	$38^1/_2$	40	—	
VI.			Anstreicherarbeiten	181	10	9	—	
VII.			Spenglerarbeiten	146	10	8	—	
VIII.			Glaserarbeiten	102	36	5	—	
			Gesammt-Summe . .	5428	5	274	—	

2. Zur Licitation wird jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindenden Verträge gesetzlich qualifizirt und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der zu übernehmenden Leistungen gegeben haben wird. Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen gesetzlichen Legitimation.

3. Wer für einen Andern Licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hirzu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbothe stellen wollen, hat vor der am 31. März 1856. um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale der gefertigten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion beginnenden mündlichen Ausbietung das fünfperzentige Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeitskategorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren gedenkt.

5. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbiethung (nach einzelnen Arbeitsleistungen in der Reihenfolge der oben angeführten Post-Nr. im Ganzen aller Leistungen) erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortrage der anberaumten Versteigerung bei der gefertigten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einem 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, mit der Aufschrift für welche Arbeitsleistung der Anboth lautet, versehen, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreisverzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kennen und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanboth, um welchen er die Ausführung der ganzen Bauführung oder der betreffenden Arbeitsleistung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und Worten deutlich ausgedrückt.

c) Das fünfperzentige Vadium von dem Fiskalbetrage, auf welchen der Anboth lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren, oder in National-Anlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erleget werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen.

d) Den Vor- und Zunamen, Karakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkündig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben, Punkt 6. erwähnten Licitations-Grundlagen für alle oben angeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion i den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlichen Ausbiethung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbothsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbothe mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestanboth, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestbothen, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anbothen aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbiether ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10perzent des Erstehungsbetrages sogleich zuergängen, und diesen Betrag sammt jenen, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages enthält, zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

12. Den Offerten, welche nicht Ersteber geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 17. Februar 1856.

Kosović

Br. 236. (Izv.—66.) (3—3)

Proglas.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se time do obćeg znanja, da je na prošnju g. Antuna Bonneta, kao kupca kuće pokojnoga Adama Ambauera, rok pred c. k. županijskim ovim sudom za liquidaciu dugovah na istoj kući ležećih za dan 5. travnja g. t. u 9 satih prie podne opredieljen.

Uslied česa svikolici hipotekarni vierovnici umèršeg Adama Ambauera, kano i osobito oni, takodjer vierovnici, za kojih aktivne dugove rečeni Adam Ambauer prama drugim dužnikom kao jamac dobar stajao jest, ovim pozivlju se, da se za gore navedeni rok ili osobno ili kroz punovlastnike svoje pod pretnjom posliedicah u zakonu ustanovljenih u lice suda stave.

C. k. županijski sud.

U Osieku 15. veljače 1856.

Nr. 741. (DS.—27) (3—2)

Kundmachung.

Das hoh. k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse vom 10. September 1854 Z. 13,207. den im Agramer adeligen Convicte erledigten Platz der Domjanić'schen Stiftung in Ermanglung von Bewerbern aus der berufenen Verwandtschaft des Stifters einem anderen Schuljünglinge mit dem Vorbehalte verliehen, dass hindurch dem stiftungsmässigen Vorrechte etwa später auftretender Bewerber aus der berufenen Verwandtschaft des Stifters kein Eintrag geschehen dürfe.

Es wird somit die noch immer fortdauernde Disponibilität des Domjanić'schen Stiftungsplatzes hiemit mit dem Beifügen kund gemacht, dass sich die für den gedachten Platz geeigneten etwa vorhandenen Bewerber aus der Verwandtschaft des Stifters Domjanić hieramts anzumelden haben, und dass der Eintritt in den Genuss der gedachten Stiftung während des Bestandes der obbesagten Verleihung nur mit dem Beginn des Studienjahres stattfinden kann.

Agram, den 23. Februar 1856.

Von der k. k. Comitats-Behörde.

Nr. 1011. (Pz.—6) (3—2)

Kundmachung.

Der Mallewagen Agram-Fiume wird vom 1. März d. J. angefangen von Agram am Mittwoch und Samstag 7 Uhr Abends und von Fiume am Dienstag und Samstag früh 5 Uhr abgefertiget, wovon das reisende Publikum hiemit verständigt wird.

Agram 24. Februar 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Br. 1136. (Izv.—50) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured pisarovina, kao sud ovim obznanjuje, da je na prošnju Ivana Grünera, iz male Gorice odredjena javna dražbena prodaja kuće i zemljištah Mihalja Skerbina u Strezoju pod br. 15. ležećih i sudbeno na 75 fr. procienjenih radi dužne glavnice od 10 fr. 27 kr. i prip. odredjena, i da su u to svèrhu dva ročišta i to pèrvo na dan 11. ožujka 1856. a drugo i posliednje na dan 12. travnja 1856, uviek prie podne od 9—12 ure na lice miesta u selo Strezoj opredieljena.

Što se de obćeg znanja time stavlja, da se dražbeni uvieti kao i procienbeni zapisnik uviek kod suda svog uviditi mogu.

Zajedno se pako svi oni, koji sciene, da su upisom u javne knjige stekli hipotdharno pravo ag spomenuto zemljište, pozivaju da to pravo do u. pitne prodaje kod suda ovog pod pretnjom po. sliedicah §. 100. g. p.

Pokupsko, dne 12. siečnja 1856.

Br. 315. (37—Izv.) (3—2)

Poziv

na g. grofa Ivana Seldera nasliednike.

C. k. županijski sud u Osieku nasliednikom g. grofa Ivana Seldera, do znanja stavlja, da je g. Jula Janković Daruvarski uslied ovostranog izroka od 17. kolovoza 1855. br. 2989. zbog doznačenja odštetnih glavnicah za dobra Stražeman, Sirač, Pakrac i Daruvar u pravom roku sub praes. 17. studenoga 1855. br. 4415. g. grofa Ivana Seldera u Šopronu kao vierovnika za glavnicu od 5000 fr. i kamatom od 30. lipnja 1855. objavio doznačenje na odštetnu glavnicu imenovanih dobarah, i da je ovaj sud, što njemu nasliednici umèrvšeg grofa Ivana Seldera poznati nisu, ročište na 31. ožujka t. g. u 9 satih prie podne predložio, nasliednikom pako odvjetnika g. Dr. Hegedušević, kao kuratora ad actum postavio.

C. k. županijski sud.

U Osieku, dne 25. siečnja 1856.

Br. 17. (Izv.—45) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda vel. goričkog do obćeg znanja stavlja se, da uslied ovostranog oglasa od dne 13. sèrpnja 1855. br. 1250. za stran Josipa Vojkovića, prama Tomi Bellanu za dug 61 fr. 44 kr. sr. na temelju ovosudne odluke od 24. kolovoza 1855. br. 1552. odobrenjem vis. c. k. banskog stola od 29. prosinca 1855. br. 4570. opazvana druga prodaja nepokretnostih protivnika, pod uvieti onda proglašenimi na dne 21. ožujka t. g. od 11 do 12 satih prie podne, na licu miesta pod br. 3. kao na zadajem roku izvidjiti.

Hipotekarno pravo imajući zazivaju se ujedno ovim, da pravo to do prodaje tim sigurnie prijave, jer će u suprotivnom slučaju imat prepisat sam sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina dioboa izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud vel. gorički.

Vel. Gorica 18. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:

Nemčić.

Nr. 920. (P.z.—5) (3—3)

Concurs.

Für die in Erledigung gekommene Postmeisterstelle zu Miklouš in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieses gegen Dienstvertrag zu verleihenden Dienstpostens bestehen in einer jährlichen Besoldung von Zweihundert (200) Gulden, in einem Amtspauschale von Zwölf (12) Gulden, dann dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial und Privatritte.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet, vor dem Dienstantritte eine Kaution im Besoldungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens zu 5% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, Fünf vollkommen taugliche Postpferde ein ganz gedeckte und eine offene auf Federn ruhende Stationskalesche, zwei Briefpostwägen, zwei Stafettentaschen nebst dem übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, dann vor Antritte des Dienstes aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen. Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über ihr Alter, Studien, die bisherige Beschäftigung, und die Vermögensverhältnisse bis 20. März d. J. bei der gefertigten Post-Direktion einzubringen und darinn den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch gesicherten in der Mitte des Ortes Mikloua gelegene Localität nachzuweisen.

Agram den 19. Februar 1856.

Der k. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Br. 1172. i 1173. (DS—45) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teči počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačenja
1. veljače 1856. br. 260.	Plaćka sa 4 $\frac{3}{8}$ kmetskih naselbine	Nikola Halper	1700	—	1. svibnja 1856.	30. travnja 1856.	30. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
9. veljače 1856. br. 59.	Glavnica sa $\frac{1}{8}$ kmetskih naselbine	Mato Kralj	50	—	»	30. travnja 1856	30. lipnja 1856. u 10 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hervatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjenu dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posvjedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu posluštiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bode na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli ur rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, dne 20. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 5. OŽUJKA 1856. Broj 54.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na četvert. — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u zvidanosti 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasce ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 17. listopada 1855. kriepostan za krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20. sèrpnja 1853. uvadja u krajini vojničkoj.

(Konac).

Ako se dakle kod kojega duplikata u dva broja igra ambo solo, može se za čitav uložak novčani igrati samo potez (extract), ako se u tri broja igra ili ambo-terno ili samo terno, može se dobit samo ambo solo; kod duplikatah od. više nego četiri broja pako, koji se radi nevaljanih numerah duplikatnih umaljuju takodjer na manje numerah, mora se promessa uslied pravilah melo prie pomenutih neobhodno povisit po uložku novčanom i izdat primiereni dobitak.

Kod svih uložakah protutarifnih, koji budu prigodom revizie uredovne obnadjeni, dakle prie vučenja i popravljeni, imadu se dobitci svikolici izplatjivat po promesei uredovno preinačenoj i po ispravljenom uložku novčanom. Kod ovih popravakah, koji se po naravi stvari činit mogu samo po razsudi ureda, i radi kojih dakle nije podnipošto odgovorno dohodarstvo lutrijsko, obdèržavat će se, koliko moguće, načelo, da se novčana svota, u listinah izražena, neobaljuje, nego dapače da se, kao što bude obnadjeno, povišuje, i da se promessa s njome u sklad dovede.

U obziru igarah, koje u listinah biehu upisane možebit bez promesse ili bez uložka novčanoga, može ured lutrijski i pomenutu promessu i uložak novčani takodjer samo po razsudi svojoj naznačit, pak po tom i dobitak izplatit.

To se isto razumievat imo i o popravljenih numerah dvogubnih.

§. 19. Budući uprava lutrijska i organi njezini svagda onoga smatraju kao zakonitoga posiednika od uložnice, koi ju u rukuh ima, s toga u slučaju, ako igrač uložnicu izgubi pak kod ureda lutrijskoga ili kod sabirnice zaište da bude zabilježen radi dobitka, koi bi možebit na izgubljenu uložnicu dopao, moći će se takovo zabilježenje dozvolit i bit će isto kriepostno samo onda, ako se onaj, koi je uložnicu našo, odreče svoga prava na izplatu.

§. 20. Za dobitke lutrijske jamči poduzetje od lutrijah tri mieseca danah, računajuć od dana, kada je vučenje bilo.

Po izmaku ovoga roka zapadaju na korist poduzetja lutrijskoga svikolici dobitci, koji nebudu dignuti iz uzroka kojega mu drago, a i ništetne su sve takove uložnice.

Naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske, ministarstva unutarnjih dielah i ministarstva financiah od 21. veljače 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim krajine vojničke, u obziru propisa o zamieni u službi vojničkoj.

Njegovo c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 13. veljače 1856 sliedeći, u suglasju s ministarstvi unutarnjih dielah i financiah izradjeni propis o zamieni u službi vojničkoj premilostivo odobriti s tim dodatkom, da se izdati imadu potrebiti naputci kako o poslovnom postupku pri provodjenju propisa ovoga, tako i o osobitih ustanovah, po kojih će se isti imat upotravljivati već pri ljetošnjem novačenju (rekrutiranju). Podjedno se za godinu 1856 oprostna taksa ustanovljuje na svotu od hiljadu petstò forintih, i to jednako za svekolike krunovine.

Nadalje premilostivo se je sklonilo Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo, još u aktivnoj službi nahodećim se dobrovoljcem, koji su se u smislu zakona od 23. prosinca 1849 (dèrž. zak. lista od god. 1850, komad IV., br. 5), nanovo upisali u vojsku, za da se i njim dade prilika, koristit se ustanovami novoga zakona, odpustiti dvie godine od službe i podielit im dalje pogodovanje, da se svakomu od njih, koi vrieme službeno od osam godinah, za koje se je bio upisao, u istinu navèrši, ako mu dražje bude, na ruku odbroji u gotovu glavnica od četirstò forintih, a svakomu onomu, koi šest godinah u službi, za koju se je bio upisao, u istinu navèrši, ako mu je dražje, odbroji u gotovu glavnica od tristo forintih, nego i onomu i ovomu pod tim uvjetom, da se odreče doživotnoga doplatka (zulage) i prava: oporučno razredjivati vèrhu trideset forintih; nasuprot pako da za sve one dobrovoljce, koji su prije navèršenja službena vremena, za koje su se bili iznova upisali, s kojega mu drago uzroka iz aktivne vojničke službe ili jurve izstupili, ili koji još u buduće iz nje izstupe, imadu i unapredak u kriepostі ostat ustanove zakona od 23. prosinca 1849.

Naputak, koi je potriebit za provodjenje goripomenutoga zakona pri pèrvom budućem novačenju, a tako i postupak poslovni, koi će se pri tom imat obdèržavati, obznanit će se kašnje.

Bar. Bach s. r. Bar. Bruck s. r.
Bar. Bamberg s. r. G. M.

Propis o zamieni u službi vojničkoj.

Odsiek pèrvi.

O oprostu ili odpustu iz službe vojničke, ako se položi taksa.

§. 1. Oprost, da nemora stupiti u službu vojničku, a tako i odpust iz iste, bit će svakomu onomu, koi po postojećih propisih nije izključen od pogodovanja ovoga, u pravilu dozvoljen u vrieme mira, ako t. j. položi ustanovljenu taksu, i ako se Njegovomu c. k. apostolskomu Veličanstvu neuzvidi narediti, da se po mieri okolnostih dozvola ova ili stègne ili sasvime obustavi.

Zamiena putem ugovorah privatnih neće ni u buduće bit dozvoljena, izim samo medju bratjom.

§. 2. U vrieme, kada se čine priprеme ratne, ili kada se rat zametne, obustavit će se goripomenuta dozvola sasvime, i neće se moć nitko položenjem takse oprostiti od službe vojničke, niti odpustiti iz iste.

§. 3. Onaj, za koga položena bude taksa oprostna, bit će, u koliko postojali budu zakoniti uvieti, sasvim i za svagda riešen od svake službe vojničke.

§. 4. Svota, koja će se kao taksa imat platjati, svake će godine vèrhovno zapovjedničtvo vojske, u porazumljenju s ministarstvi unutarnjih dielah i financiah, napose ustanovljivat, i dostavljat do obćenitoga znanja. Ova taksa imat će se polagati u ustanovljenoj cifri i u zakonitoj vriednosti one krunovine, u koju prositelj spada po prinadležnosti zavičaja svoga.

§. 5. Oni, vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji žele položiti taksu i time oprostit se od službe vojničke, imadu mieseca Listopada godine, tekuće pred novačenjem onim, pri kojem spadaju u dobne razrede, dužnosti vojničkoj podložne, zaiskati u političke vlasti svoga vojnoprimnoga kotara, da budu zabilježeni kao takovi, koji su radi taksu položiti.

§. 6. Imat će političke vlasti javno obznaniti u svakoj krunovini, da li će se oni, koji su za položenje takse zabilježeni, i imenito koliko njih, u istinu pripustiti, da se, položivši taksu, odkupe od dužnosti vojničke.

§. 7. Oprostna taksa, izsa kako bude izhodjena dozvola da se položi, imat će se uz rok u pismenoj obaviesti po danu kalendarskom izraženi, i to najdulje uz rok od četèrnaest danah položiti kod koje c. k. porezne ili sabirne pienesnice (pienesnice od intendancie).

Onaj, koi želi položiti taksu, ima kod dotične pienesnice pokazati dobivenu pismenu dozvolu položnu.

Pienesnica zadèržet će ovu položnu dozvolu kao prilog za dnevnik, a položitelju izdat će primku o svoti, koja je kod nje u ime takse platjena.

§. 8. Ako rok, koi je u položnoj dozvoli za položenje takse odredjen, bude zanemaren, tad će ugasnuti podieljeno pravo, t. j. neće više slobodno bit takse položiti, i time prestat će i svako pravo na oprost ili odpust iz službe vojničke s ovoga naslova, i dotični momci, dužnosti vojničkoj podvèrženi, imadu se pri novačenju stavit u vojsku, kao što kocka na njih pade, a ponudu činećim prositeljem, koji su možda vremenito odpušteni, ima se naložiti, da se odmah povrate k četi svojoj.

§. 9. Vojnikom koji jurve služe, dozvoljava se odpust uz položenje takse (tako zvanim putem ponude) u pravilu samo onda, ako su dvie godine u službi jurve navèršili i ako su kadri dokazati obzira vriednih razlogah za svoj odpust.

U ostalom služit će i nadalje za mierile propisi, postojeći za odpuste putem ponude.

§. 10. Položena oprostna taksa povratit će se samo onda, ako se kašnje dokaže, da je onaj, za kojega se je ista položila, postojećimi propisi izključen od pogodovanja ovoga.

Odsiek drugi.

O zamienicih, koji stupaju u vojnike umiesto onih, koji su položili taksu.

§. 11. U smislu ustanovah, sadèržanih u §. 5, imadu oni, koji žele upisat se kao zamienici, ako su u aktivnoj službi, kod svojih dotičnih razdielah, a ako su vremenito odpušteni ili u stališu pričuvnom, ili u stališu gradjanskom, kod onoga zapoviedničtva pobirnoga kotara, u kojega području stanuju, prijavljivat se mieseca kolovoza svake godine.

§. 12. Ako onih, koji žele kao zamienici primljeni bit u vojsku, imade više nego onih, koji su zabilježeni kao prositelji, da budu odpušteni: tad odlučuje verhovno zapoviedničtvo vojske, koji će se od onih u istinu primiti kao zamienici, koji li zabilježiti, da u buduće kad iz nova uvèršteni budu.

§. 13. Uvèrštivanje zamienikah obavljat će vèrhovno zapoviedničtvo vojske po sliedećih načelih;

1. U pravilu imadu se kao zamienici, ako se za to prijave, primati iznova u vojsku podčastnici i svi u ovu kategoriju spadajući činovi od svake vèrste oružja i od svake branše, koji su još u aktivnoj službi, koji su navèršili zakonito svoje službeno vrieme kod linije ili službeno vrieme, za koje su se odprije iznova bili upisali, te koji su za to vrieme posviedočili dobro svoje ponašanje i valjanost svoju, i budu obnadjeni, da su fizično podpuno vèrstni navèršiti i opet službeno vrieme, za koje se budu iznova obvezali.

2. Ako broj podčastnikah, koji su se za iznovično uvèrštenje prijavili, nebude dovoljan, tad imadu se i momci, u miesta služeći, od frajta niže primati iznova kao zamienici, ako je poradi osobite njihove valjanosti i marljivosti stalo službi do toga, da budu zadèržani, i ako postoje i ini uvieti, napomenuti u pèrvoj točki paragrafa ovoga.

Razumievaju se pod ovimi: vojnici, koji su priznati kao hrabri, vojnici uređeni, izvèrstni

strielci, vèrli konjanici, ciljari kod topovah, nadtopnici, topnici terničarski, zanatnici, poslužnici od častnikah, mornari, momci, koji su viešti u muzici, bubnjari, hornisti, trubnici, iskusni, neutrudljivi itd.; a prosudjivanje glede svih ovih osobah ostavlja se zapoviednikom od četah i razdielah, koje će pri tom imat paziti jedino na pravu korist službe.

3. Momci, koji su u stališu vremenito odpuštenih ili u stališu pričuve, isto tako i oni, koji su, navèršivši sasvim dužnost svoju vojničku, odpust uzeli, mogu takodjer iznova primljeni bit u vojsku kao zamienici, ako katogorie, u predidućih točkah ovoga paragrafa naznačene, nebudu dovoljne, ili ako za službu od osobite koristi bude, da iznova stanu u vojsku.

§. 14. Doklegod korist službe nebude neobhodno iziskivala, da se zamienici radi izjednačenja razdieljuju medju različite čete, ostavljat će se isti u pravilu kod onih četah, kod kojih su navèršili pèrvo svoje vrieme službeno.

Oni zamienici, koji radi koristi službe imadu premiestit se k drugim četam, imenito pak oni, koji se za službu nadzornu budu morali odpravit u kumpanije karnostne, uvažavat će se koliko moguće time, što će se ili promicati u časti, ili što će im se, kad navèrše službeno vrieme, za koje su se iznova upisali, pred ostalimi podieljivati gradjanske dèržavne službe.

(Konac sliedi).

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, dne 3. ožujka. Nj. veličanstvo vladajuća cesarica Elisaveta dostojala je ovdešnjem zavodu za pestovanje male diece putem zaštitnice posliednjega, grofice Sofie Jelačić, najmilostivie dostavit poklon od dviesto forintih kon. novca, što je odmah odpravljeno na svoje opredieljenje. (Agr. Ztg.)

Zagreb, 4. ožujka. Jučer u podne došao je 1. bataliun sluinske krajišničke piešačke regimente iz Vlaške ovamo sa svirajućom glasbom da se poslie jednoga dana odmora vrati u svoj zavičaj. Nj. preuzvišenost ban grof Jelačić došo je s mnogobrojnom pratnjom četi na susriet, koja upèrkos duljega marša izvèrstno izgleda.

Beč, 2. ožujka. O udioništvovanju Pruske pri konferenciama zametnut će se rieč i misle, da će se i ova sila pripustit konferenciama. (Fremd. Blatt.)

Beč, 2. ožujka. Već jutros medju 6. i 7. urom očekivali su ovdie Nj. veličanstvo cesara vraćajućega se iz Praga.

Nj. veličanstvo cesarica Karolina Augusta dostojala je katoličkom družtvu kalfah u Pragu poklonit 100 fr.

Nj. c. kr. visosti g. nadvojvoda Franjo Karl i princip Ljudevit Viktor došli su jučer ovamo iz Praga.

Iz Praga. Izvan drugih svetkovinah prigodom srebèrnoga pira Nj. Veličanstva cesara Ferdinanda i cesarice Marie Anne, dana biaše na večer 27 pr. m. u niemačkoj dvorani cesarske dvorske palače sjajna dramatična predstava, u kojoj sudielovahu same visoke gospoje i gospoda iz pèrvih plemićkih porodicah izvan dva glasovita člana bečkoga dvorskoga kazališta, (gja. Heitzinger i g. Beckmann). Tom prigodom predstavljahu se prekrasne tako zvane žive slike iz dogodovštine obćo obljubljene vladajuće kuće, jedna vesela igra i veleumno zaslovje proslavljaše se na slaveći se srebèrni pir. Prisustvovahu tom izvanrednom veleliepnom pozorištu sva previšnja i visoka gospoda, došavša čestitat pirujućim Veličanstvima, koje su bila očevidno radostno tronuta ovom nježnom pozornostju. Svi slušaoci biahu u svečanoj odieći — što je kod inog izvanrednoga i ukusnog urešenja i veleliepna rasvietljenja dvorane činilo na gledaoca neopisiv, upravo čaroban utisak. Drugi večer opetovana biaše ista predstava, istom sjajnostju i u prisutstvu previšnje i visoke gospode na korist praških siromakah, koja biaše i inače od mnogobrojnog odmenog obćinstva posiećena i kojom prigodom opet je visoko česko plemstvo sjajno pokazalo svoju plemenitu naklonost dobročinstvu. Kod dolaska Nj. veličanstvah zaoriše glasovi austrianske pučke piesme.

Turska.

Iz Bosne, dne 9. veljače. (Dopis Nar. Nov.) Godine prošaste t. j. 1855. u niekih miestih ljudi su mnogo straha pretèrpili, tako, da je mnoge cielo lieto prošlo, osobito štogod malo imućnije, da niti oni, niti kućani njihovi, nisu smieli u šumu blizu kuće izaći za dèrva sabrat, ili marvu popasti, pače ako su se gdiegod, na dvoru, ili u čaršii štogod bavili za sunca kućani su biežali i kućna vrata dobro zatvarali, radi kradnjah, pače i pogibelji istoga vlastitoga života, kao što je niekoliko istoga života lišeno bilo Uzrok ovog nereda prošle godine biaše pometnja na vrielu, za koju opaki ljudi znajući, i sada se nebojeći jesu svu snagu uložili da ribu u mutnoj vodi loviti, i raditi nehoteći, ljudih poštenih trudom živiti su izumili ni odkuda straha neimajući.

Nezgoda druga, koja narod Besanski vas obćenito tare, jest: prodavanje desetinah onim koji ih kupe; turci, kèrstjani i isti čifuti na stotine i stotine kesah nadmećući se, skupo zakupljuju zatim za istierat nesamo glavnicu, nego i dobitak veliki imat, sviet siromašni u velike nezgode i pometnje u poslima njigovim stavljaju, koi nema se komu pritužit, budući da iz istih sudovah nehodi se osobah, koje su dionici u zakupljenju desetinah. Stvari dakle kod nas neuredno su stale. Što molimo dragoga Boga da se voda na vrielu izbistri, nadajući se tada, da bi i potočići bistrii bili, ljudi u životu i imanju svomu sigurnii, u poslovanju napredaii, kad bi se stvari uredile, i znalo se šta svaki caru dati ima, i davao bi, tako car isti čestiti sam sve bi dobitke primao, koje sada mnogi razvlače, i š njima sebe bogate. Bože povrati red i mir, zašto bez reda i mira sve je neuredno i nemirno, bies i zlotvorstva se uzmnožuju.

Iz Sarajeva, 18. veljače. Zasada imam vam javiti tri malenkosti ali za nas mnogo vriedne. Pèrvo: Opet nam je od porte potvèrdjen predobri Haršid-paša za upravitelja.

Drugo: Nismo u stanju opisati vam koliko smo u obće se utiešili s odlazkom bivšeg našega mitropolita Prokopie.... On je reko zavieke s Bogom Bosni i našem Sarajevu i odputovao je prie niekoliko danah u Carigrad. Kroz cielo vrieme njegova tobože arhipastirskog vladanja nismo nijedan dan mira imali, već uviek neprestane smutnje, inade, procese i druge sèrdobe.

Umro je i njegov područni ugnjetatelj naš episkop.

Treće: Davno je termin izišao, kad bi se godišnje sabiranje harača glavarine proglasilo. Sade je ta od ove godine naredba zamèrla, još se neišta harači — sirotinja raja nada se, da se sreća njihova u otom prizrenju neće preinačiti, može bit da će se taj znak glavnih robovanjah čijemgod drugim izmieniti. Tim velikodušnim korakom svanula bi zora i naše gradjanske jednakosti u Turskoj. Vidićemo i doživićemo preobraženje istoka s kojim smo i mi na zapadu skopčani.

Rusia.

— Iz Varšave od 23. veljače pišu, da je pokojni arheolog Konst. Svidjinski varoši Varšavi poklonio znamenitu sbirku knjigah, rukopisah i risovanjah. Ta zbirka vriedi vele više nego po milionah for.

Odesa 19. veljače. (Oest. Ztg.) Ovaj čas stiže glas, do po cielom carstvu predstoji novo upisivanje u vojnike, i to 23 čovieka od 1000. Senat je vele primio taj predlog i predložio ga caru na podpis. Ova uredba pripisuje se jedino tvèrdoj odvažnosti našeg kabineta, da vodi rat sa svom energiom i na sve strane, ako sbog splietakah nedodje do častnog mira. Ljudi, koji su dobro izviešteni govore, da će knez Gorčakov ove godine naimenovan biti za maršala. Vidit ćemo. Bivši knez Miloš Obrenović, koi se ovdie nalazi, namierava oko pèrvog svibnja u Karlsbad ići. — U Besarabii poplašili su se ljudi od glasa, da će se komad Besarabie ustupiti. Zemljodèržci prodaju na vrat na nos zemlje.

Taljanska.

Turin, 27. veljače. Jedna regimenta englesko-taljanske legie došla je ovamo od Novare i stišla je u Sasu. Ministar unutarnjih poslovah odgovorio je na interpelacie u komori, da nema positivne viesti o agitatorskom pokusu u Novari.

Francezka.

Pariz 24. veljače. (Oest. Ztg.) Zanimivo je, da je grof Orlov jače pri predstavljenju kod cara čitavi govor govorio, kao što se govori obično, kad poslanici predaju svoja poviernа pisma. Jedan dopisnik berlinskih novinah „N. Z.“ kaže, da je sliedeći govor gotovo od rieči do rieči doznao: „Gospodaru! Moj uzvišeni gospodar dao mi je nalog, da izjavim vašem velič. osiećanja njegovog visokopočitanja i učastja prema vašem velič. i velikom francuzkom narodu. Moj uzvišeni gospodar dieli s vašim velič. najiskrenje želje, da se povrati mir. Što se mene tiče, smatram za najvišu čast, što sam izabran, da te misli vašem velič. kažem, i da učestvujem u savietu, koi će Evropi mir da dade.“

Car Napoleon odgovorio je na to, da on dieli te iste želje i misli, koje je poslanik iskazao, i da mu je milo, lično se upoznati sa preslavljenim dèržavnikom.

G. Orlov i Brunov a i njegova pratnja daju se svuda na javnim miestima i po zvaničnim salonima viditi, niti se ni najmanje neustručavaju. Obratno se pokazuju bezbrižni, otvoreni i ako hoćete, ljubvedostojni, tako da se baš vidi, da hoće da zadobiju javno mnienje. Da im to savèršeno za rukom polazi, osieća se već. Uvieravaju nas, da sad sav zvanični sviet, osobito gospodje za Rusiom i ruskim prijateljstvom ludoju. Do izviestne točke diele i austrijske diplomate taj uspieh svojih drugarah ruskih.

Pariz 24. veljače. (Oest. Ztg.) Ako rodi carica Eugenia princezu taj slučaj objavit će 21. top, ako pako rodi sina, 101. top. Stari običaj monarhie upotrebit će se tom prilikom u toliko, što će predsiedatelji zakonodavnog tiela odmah poslie porodjaja doći u caričine sobe, da se uviere da diete nije podmetnuto.

Pariz, 1. ožujka. U Marsilju poslana je zapoviest, da se dèrže u pripravnosti ladje za prevesti 10.000 momakah, što su odlučeni da zamiene one, što su poginuli. Renta 73, 40—96, 50 i akcie dèržavne željeznice 915.

Velika Britania i Irska.

London, 29. veljače. U noćnoj siednici dolnje kuće govorilo se je o Roebuckovoj mocii i proti imenovanoj vojničkoj komisii. Konačno povuko je Roebuck bojeći se da neostane u manjini, svoj predlog natrag.

Amerika.

Pitanje cèrnacah u sievernoj Ameriki polag listovah od onud dolazećih postaje svaki dan prešniim i moglo bi sjedinjenim dèržavama skoro prouzročit neprilikah. (Frem. Bl.)

Azia.

— „Univers“ imade dopise iz Hongkonga od 14. pros., da je i sad buna u velikoj cetral carstva. Privèrženici Taj-Pnig-Banga idu gomilama kroz provincie, no ipak nije saobraćaj sasvim izčezno, samo ako se obidju miesta, gdie te čete četuju.

Engleska fregata Sibila vrativši se sa kèrstarenja svog prema sieveru, kušala je uz rieku Amur ploviti, da traži rusku flotu. Rusi napravivši šanceve na ušću Amura, dočekaju englesku ladju na puške, rane niekoliko Englezah i nateraju kapetana, da se mane pokušavanog izkèrcavanja na suho.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Parma, 1. ožujka. Gojenje pirinča (rižkaše) ovdie će se dopuštat u buduće samo uz osobitu dozvolu.

Modena, 1. ožujka. Vraćajući se radnici izselivši se zimi, moraju se iz zdravstvenih obzirah podvèrći liečničkom motrenju kroz pet danah.

Koenigsberg, 3. ožujka. Petrogradska pisma javljaju, da je pomorsko zapovieništvo i ministarstvo na zapoviest velikoga admirala načinilo naredbu, da se ukupna morska znamenja i barke natrag povuku i svietionici na istočnom moru utèrnu.

Genova, 1. ožujka. Alfonso Lamarmora ukèrcao se je jučer na brod Carlo Alberto put Krima.

Brusel, 2. ožujka. „Independance belge“ donosi novu službenu viest iz Pariza, polag koje dèržala se je u subotu tretja siednica od konferencie; u toj su, veli, podpisana predhodstva sa svim točkama, koje sadèržaju slučaje rata; mir je uslied toga osiguran; Rusi su, vele, pristali dragovoljno na sva zahtievanja zapadnih silah. Misle, da će car u svom dojdućem govoru prijavit, da je mir konačno sklopljen.

Pariz, 2. ožujka. „Moniteur“ javlja, da je pet osudjenih djakah pomilovano na prošnju profesora Nisarda. —

London, 3. ožujka. „Morning-Post“ javlja, da su u subotu predhodstva za sklopljenje mira u Parizu podpisana. — Polag viestih iz Newjorka čini se, da je starovieće priklono miru.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 4. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84 7/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	86 3/8
dto . . . . » 4 1/2%	73 5/8
dto . . . . » 4%	66 3/16
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93 1/2
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	49 1/2
dto . . . . » 2 1/2%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » „ 1839, » 100 »	136 1/4
» » » » » 1854, » 100 »	111 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2%	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83 1/4
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1032
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	480
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	360
dto dto s plaćanjem na rate	383 1/2
Dionice sieverne železnice . . po 1000 f.	2880
» bečko-glogničke železnice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice . . » 250 »	300
» požunsko-tèrnovačke želez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	683
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	435
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	85
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-7
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	103
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	120 1/8
Pariz za 300 frankah . . . . »	120 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	104 1/2
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	267
Carigrad za 1 forint . . . . parah	500
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6 1/4
Srebro od 3. ožujka	2 1/2

SLUŽBENI LIST.

Br. 315. (37—Izv.) (3—3)

Poziv

na g. grofa Ivana Seldern nasliednike.

C. k. županijski sud u Osieku nasliednikom g. grofa Ivana Seldern, do znanja stavlja, da je g. Jula Janković Daruvarski uslied ovostranog izroka od 17. kolovoza 1855. br. 2989. zbog doznačenja odštetnih glavnicah za dobra Stražeman, Sirač, Pakrac i Daruvar u pravom roku sub praes. 17. studenoga 1855. br. 4415. g. grofa Ivana Seldern u Šopronu kao vierovnika za glavnicu od 5000 fr. i kamatom od 30. lipnja 1855. objavio doznačenje na odštetnu glavnicu imenovanih dobarah, i da je ovaj sud, što njemu nasliednici umèrvšeg grofa Ivana Seldern poznati nisu, ročište na 31. ožujka t. g. u 9 satih prie podne predložio, nasliednikom pako ovdašnjeg odvietnika g. Dr. Hegeduševića, kao kuratora ad actum postavio.

C. k. županijski sud.

U Osieku, dne 25. siečnja 1856.

Br. 144 (Izv.—77) (3—1)

Izrok.

Za popunjenje jednog kod c. k. županijskog suda u Osieku izpražnjenog miesta oficiala, s godišnjom platom od 500 fr. sr. i s pravom napredka na višji stepen plaće od 600 fr. sr. polag okolnosti za jedno miesto akcesiste, s godišnjom plaćom od 350 fr. sr. i s pravom napredka u višju plaću od 400 fr. sr. razpisuje sa ovim natiečaj.

Natiecatelji imadu svoje dokazima providjene svojeručno pisane molbenice za četiri tjedna od dana kako ovaj izrok treći put u službeni list »Narodnih Novinah« uvèršten bude, predsiedništvu c. kr. županijskog suda u Osieku podnieti, i u istima svoju dobu, stališ, navèršene nauke, podpuno znanje niemačkog i hèrvatskog jezika, nadalje svoje dosadanje službovanje, i svoje ćudoredno i političko vladanje izkazati, pak i to navesti, da li su s kojim ovosudbenim činovnikom u srodstvu ili tastbini.

C. k. županijski sud.

U Osieku 27. veljače 1856.

Br. 1006. (Izv.—75) (3—1)

Oglas.

Kod novačnog popisa za godinu 1856. u kotaru vel. goričkom izkazali su se sliedeći kao odsutni: Celić Tomo, iz Stèrmca, Buhin Mijo, iz Stèrmca, Kalaković Ivan Kokot iz Čehi dolnji, Vugrinović Juro Juresnić, iz Hrašće, Tèrputec Mato, iz Tèrputci. Vuković Mato, iz gornje Lomnice, Vuković Juro, iz gornje Lomnice, Milošević Miko, Vugrinec Miko, Vugrinec Franjo, Vugrinec Joso, Fukat Juro, Peršak Bolto, Kelinčić Juro, iz Veleševca, Koletić Janko, Benković Joso, Benković Ivo, Hrenčević Bolto, Hrenčević Luka, Hrenčević Imbro, Hrenčević Imbro, Madjerić Ivan, iz Ruča. Horvat Mijo, Horvat Lacko, Kèrznar Joso, Novoselec Mato, Sprita Imbro, iz Verbovo. Drenievič Ivan, iz Orle. Lovreković Paul iz Stružec. Pendelin Filip, Pendelin Tomo, Šoštar Stiepan, Škulec Josip. Debin Juro, iz Dèrnka, Radina Janko iz Soopi, Antolis Anton iz Pešćenice, Thavenet Vatroslav, iz Pešćenice, Šverga Simo. iz vel. Bune. Dolacki Miko, iz Pešćeniee. Horvat Josip, iz Vukojevec.

Dočim bi miesto njihovog boravljenja nepoznato bilo, to se ovim pozivlje, da se do 15. ožujka t. g. kod ovog c. kr. kot. ureda tim sigurnie dojave, što će inače protiv njih po smislu §. 55. vis. propisa za novačenje postupano biti.

C. k. kot. ured.

U vel. Gorici 29. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Nr. 741. (DS.—27) (3—3)

Kundmachung.

Das hoh. k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht hat mit dem Erlasse von 10. September 1854 Z. 13,207. den im Agramer adeligen Convicte erledigten Platz der Domjanić'schen Stiftung in Ermanglung von Bewerbern aus der berufenen Verwandtschaft des Stifters einem anderen Schuljünglinge mit dem Vorbehalte verliehen, dass hindurch dem stiftungsmässigen Vorrechte etwa später auftrettender Bewerber aus der berufenen Verwandtschaft des Stifters kein Eintrag geschehen dürfe.

Es wird somit die noch immer fortdauernde Disponibilität des Domjanić'schen Stiftungsplatzes hiemit mit dem Beifügen kund gemacht, dass sich die für den gedachten Platz geeigneten etwa vorhandenen Bewerber aus der Verwandtschaft des Stifters-Domjanić hieramts anzumelden haben, und dass der Eintritt in den Genuss der gedachten Stiftung während des Bestandes der obbesagten Verleihung nur mit dem Beginn des Studienjahres stattfinden kann.

Agram, den 23. Februar 1856.

Von der k. k. Comitats-Behörde.

Br. 1172. i 1173. (DS.—31) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněciteljnu
1. veljače 1856. br. 260.	Plaška sa 4 2/8 kmetskih naselbine	Nikola Halper	1700	—	1. svibnja 1856.	30. travnja 1856.	30. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
9. veljače 1856. br. 59.	Glavnica sa 1/8 kmetskih naselbine	Mato Kralj	50	—	»	30. travnja 1856.	30. lipnja 1856. u 10 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 20. veljače 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 880. (D... 26) (3—1)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu, ovime objavlja, da je na zahtievanje g. Alberta Shauffa de praes. 3. t. m. br. 880. civ. u prepornom predmetu proti ostavini pokojnog Andrie Lacha, preko kuratora ad actum g. Ljudevita Vrabca, ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676. ležeće, sudbeno zaplienjene i na 1373 fr. 45. kr. sr. procienjene radi dužnih ovèršitelju 54 fr. 24 kr. sr. sa pripadci dozvoljena, i uslied toga rok pèrve dražbe na 21. travnja 1856. a druga na 26. svibnja 1856. u licu ovog c. k. zemskog suda u 9 satih prie podne opredieljen.

S toga pozivaju se upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prie započete dražbe povierenikù dražbenom u ime odustatnine 140 fr. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodavnoj kući tražbine imati polag naputka suda na koliko takove kupovna svota prikrije preuzeti. Ujedno se kupcem objavlja, da se procienbeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravništvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uvidieti, i takovih prepisi zadobiti mogu, u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivlju se svi oni, kojim o ovoj prodaji na posebnom ubaviest do rukuh nedodje, te ako njima u javnih knjigah hipotekarno pravo pripada, te takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju svoje punomoćnike ovdie u miestu nalaze će se naznače uz ime prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju, imat će sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšimi se vierovnici kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu 9. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 133. (Izv.—62) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda, kao suda pregradskog po današnjoj odluki time obnaroduje se, da je na molbu g. župnika Ulrika Kirchlechnera iz Pregrade, proti Andrašu Lončariću, osudom ovog c. k. kot. suda od 9. lipnja 1855. br. 494 dopitanog duga u 134 fr. 41½ kr. sr. c. s. c. ovèršbeno plienitbenim pravom zastavljena za 137 fr. procienjena kuća, zemljište i vinograd javna ličba dozvoljena i to:

a) Kuća na Kuni gori, pod br kuće 24 procienjena 15 fr.,
b) kuća u istom miestu pod br. kuće 23. procienjena 28 fr. 30 kr.,
c) vinograd na 6 kopačah procienjen 36 fr.,
d) prirod na 10 akovah vina po 5 fr. procienjena 50 fr.,
e) štala sa dva razdiela procienjena 7 fr. 30 kr.

te za poduzeće ove dražbe dva roka i to dne 18. ožujka i 18 travnja t. g. od 9 do 12 satih prie podne na licu miesta naime na selištu ovèršitelja Andraša Lončarića u Pregradi opredieljuje se.

Uslied česa pozivaju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta s tim dodatkom, da će prie dražbe jamčevinu 60 fr. sr. položiti imati, dražbeni pako uvieti kod c. k. kot. ureda propisano vrieme uvidieti se mogu

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenoga roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razcèrpljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured kao sud.

U Pregradi, dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Br. 47. (Izv.—55) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda vel. goričkog do obćega znanja stavlja se, da će u savezu ovostranog oglasa od dne 13. sèrpnja 1855. br. 1250. za stran Josipa Vojkovića, prama Tomi Bellanu za dug 61 fr. 44 kr. sr. na temelju ovosudne odluke od 24. kolovoza 1855. br. 1552. odobrenjem vis. c. k. banskog stola od 29. prosinca 1855. br. 4570. opozvana druga prodaja nepokretnostih protivnika, pod uvieti onda proglašenimi na dne 31. ožujka t. g. od 11 do 12 satih prie podne, na licu miesta pod br. 3. kao na zadnjem roku izsliediti.

Hipotekarno pravo imajući zazivaju se ujedno ovim, da pravo to do prodaje tim sigurnie prijave, jer će u suprotivnom slučaju imat prepisat sam sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u kolko bi se kupovnina diobna izcèrpila, ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud vel. gorički.

Vel. Gorica 16. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Nemčić.

Nr. 1289./42. (Izv.—67) (3—1)

Verlautbarung.

Wegen Zufuhr des mit Verordnung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien von 15. Jänner 1856. Z. 255. für die hierländigen k. k. Salzämter Fiume, Bucari, Zengg und Carlobago für das Verwaltungsjahr 185⁵/₆ bewilligten Istrianer weissen und grauen Meersalzes in der Gesammtmenge von 148,948 Zentner wird am 26. März 1856 eine Abmiederungsverhandlung in der k. k. Finanz-Bezirks-Direktions-Kanzlei zu Fiume in den Vormittagsstunden abgehalten werden.

Es werden demnach alle Transportsbewerber hiemit eingeladen, am erwähnten Tage und Orte entweder persönlich zu erscheinen, oder ihre mit einer legalen Vollmacht versehenen Geschäftsträger hieher zu bestellen; oder aber ihre schriftlichen Anbothe bis zum Vorabend des Licitationstages bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wo sie von dem Finanzrathe und Bezirks-Direktor erst bei der Licitation selbst eröffnet werden einzureichen.

Die oberwähnte Salzmenge wird in folgender Weise adrepartirt:

Aus Capodistria oder Pirano.

Für Zengg mit	46,176 Ztr.
» Fiume »	49.239 »
» Bucari »	8,788 »
Zusammen . .	104,203 Ztr.

weisses Meersalz.

Ferner für Zengg mit . . .	37,767 Ztr.
und für Carlobago	3,696 »
Zusammen .	41,463 »

graues Seesalz.

Endlich für Zengg mit	1557 Ztr.
und für Carlobago »	1725 »
Zusammen .	3282 »

Viehlecksalz.

Zusammen im Ganzen . 148,948 Ztr.

Der Ausrufspreis ist folgender.

Nach Fiume mit . . .	7½ kr. per Ztr.
» Bucari » . . .	8½ » » »
» Zengg » . . .	7½ » » »
» Carlobago mit . .	7½ » » »

Der bewilligte Transports-Calo besteht in 1%.

Das von jedem Transportsbewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach den obigen Ausrufspreisen für das Objekt des Anbothes entfallenden Frachtlohnes festgesetzt, und dasselbe kann im baaren Gelde oder in Staatspapieren nach dem Courswerthe eingelegt werden.

Jeder der bei der öffentlichen Versteigerung mündlich oder schriftlich auf das ganze Objekt oder partienweise auf die für jedes Amt bestimmten Quantitäten mitbiethen will, muss von der gesetzlich dazu berufenen Behörde ein, sein sämmtliches Vermögen spezifizisch nachweisendes Certifikat beibringen und dadurch beglaubigen, dass er sich im aufrechten Vermögensstande befindet, so wie auch das obrigkeitliche Zeugniss vorweisen, dass er von bekannter Redlichkeit sei. Diese Zeugnisse müssen auch den schriftlichen Offerten beigelegt werden.

Die schriftlichen Anbothe müssen auf 15 kr. Stempel geschrieben und mit 5% Reugeld versehen sein. Ferner die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den kundgemachten Licitationsbedingnissen unweigerlich fügen wolle.

In den Anbothen ist auch das Salzquantum, welches der Offerent an das betreffende Amt abzuliefern wünscht, Ziffermässig abzugeben.

Die von dem Bestbiether resp. Contrahenten einzulegende Caution ist auf 25% des bedungenen Frachtlohnes, welches von der zur Transportirung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Licitationsbedingnisse können täglich sowohl bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume und bei allen k. k. küstenländischen kroatischen Salzämtern, als auch bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung zu Capodistria in den gewöhnlichen Amtsstunden eigesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 20. Februar 1856.

Kosović.

Nr. 2795. (DS. 28.) (3—3)

Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der hohen k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 19. Februar 1856 Z. 2252. wird eine neuerliche Lizitation Behufs des Verkaufes von 1500 bis 2000 Zentner Heu um den Fiskalpreis von 40 kr. per Zentner beim k. k. Domänen-Amte Verbovec auf den 14. März 1856 um 9 Uhr Vormittags hiemit ausgeschrieben, bei welcher Gelegenheit auch mehrere Zentner Mohatkäse um den Fiskalpreis von 9 kr. per Pfund hintangegeben werden, wozu Kauflustige eingeladen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Agram am 28. Februar 1856.

Heim.

OGLASNIK.

(Dp.—23) (6—4)

☞ Prodaja vina.

U kući pod broj 84. na kaptolskom tèrgu može se staro i novo vino na vedro u većem ili manjem broju po priličnoj cieni dobiti.

Br. 9. (Dp.—188) (11—6)

ŠVAJCARSKI BILJNI SOK

(Jus d' herbes alpines).

Blagotvorni posliedci, tečajem više godinah švajcarskim biljnim sokom postignuti zadobiše takovo obće priznanje, da sad već otaj sok izmedj mnogih sličnih proizvodah bez prigovora pèrvenstvo zauzima, te po najglasovitiih liečnicih za osobito sredstvo poprimljen upotrebljava se. Sačinjen iz osobito prikladnih i blagotvornost obistinećih rastlinah švajcarskih bèrdah, izvèrstan je otaj sok svojim ugodnim tekom, te prost je svih tudjih tvarih. Učinak imade blažeći i blagoraztaleći na organe pèrsah i dihanja, te obistini se izvèrstnim pomoćnim i ublažećim sredstvom protiv kašlju, hunjavici, hrapavosti i zasopolenju gèrla, te kataralnoj pèrsobolji, kao što i kod dietce i u najnježnijoj dobi, očevidnom koristi upotrebljiva se. Švajcarski biljni sok dužim sačuvanjem na valjanosti i dielotvornosti ništa neizgubije, te valjalo bi da ga za bèrzo upotrebljenje kod nastajuće boli pèrsah i gèrla svaki dom imade.

Ciena zapečatane izvorne flaše izvornog švajcarskog biljnog soka iznaša 3 franka = 1 fr. 20 kr. srebra te svaka flaša na staklu i pečatu imade gèrb švajcarski i napis: ,,Švajcarski biljni sok.

Samoprodaja za Zagreb u liekarni Graciana Mihić-a.

☞ Izvanjske naručbe bit će bèrzo izvedene, nu manje od dviuh flašah neće se razposlati. Za zamotak 2 do 4 flašah imade se franco priklopiti 20 kr.

(Dp.—18) (4—)

U c. k. brodsko-graničarskoj pukovnii.

U satničkom miestu „Županje" zvanom, daje se iz slobodne ruke jedna gostionica sa pravom „ciméra" jednom bašćom (vèrtom) i svim prestalištima na prodaju.

Obširnia mogu se saznati u istom miestu „Županje" (pošte Vèrpolje) pod br. kuće 90. kod T. J

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 6. OŽUJKA 1856. Broj 55.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu Polugodišnja predplata je za domace u noviarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasnike posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr

Uredovni dio.

Naredba vèrhovnoga zapovièdničtva vojske, ministarstva unutarnjih dielah i ministarstva financiah od 21. veljače 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim krajine vojničke, u obziru propisa o zamieni u službi vojničkoj.

(Konac).

§. 15. Svi zamienici upisivat će se u vojsku u pravilu s tom dužnostju, da odsluže vrieme, koje je u zakonu o novačenju ustanovljeno za liniu.

Nego po osobitoj dozvoli vèrhovnoga zapovièdništva vojske mogu se iznimice momci, u §. 13. u točki 1 pomenuti, a medju ovim poglavito oni, koji su za nadziranje kod kumpanijah karnostnih upotrebljeni, ili takovi, koji su, po drugi put upisavši se, i opet navèršili jurve dužnost službenu, i na polovicu goripomenutoga, za liniju propisanoga službenoga vremena, a po izmaku dužnosti svoje ti isti po drugi put, ili novi prositelji iste kategorije, upisati pod jednakimi uvieti kao zamienici.

Vèrhovno zapoviedništvo vojske ima osobitim bilježenjem brinuti se za to, da se i glede zamienikah, koji su se na polovicu službenoga vremena iznova upisali, dotične tražbine, kao što treba, izjednačuju s onimi, koji su takse položili. Svaki zamienik može u obće, navèršivši dužnost službenu, na koju se je odprije obvezo bio, i ako imade svojstva, u §. 13. naznačena, pod istimi uvieti i s istimi užitci, daklem i uz iznovičnu izplatu pripadajuće glavnice, upisat se za drugu, a zatim i za još jednu dužnost službenu kod linije, pri čem će, bez obzira na dobu života, mierilom biti samo to, da li je podpuno prikladen za zamienika.

§. 16. Ako po §. 2. bude sasvime obustavljeno opraštanje ili odpuštenje od vojske, neće se tad primati ni zamienici.

§. 17. U vrieme rata bit će — u smislu §. 26. štatuta o pričuvi (rezervi) — svikolici zamienici dèržani služiti dalje, makar i navèršili budu vrieme službeno, za koje su se bili upisali.

Nego imat će se, koliko moguće, obzir na to, da što prije budu odpušteni.

§. 18. Svaki zamienik, čim se upiše, prima na se dužnost, da će one službene godine, koje po načinu iznovičnoga njegovoga stupljenja u vojsku, ustanovljenom u §. 15, nanj padu, odslužiti podpuno, dobro se vladajući i u smislu postojećih vojničkih zakonah makar u kojoj četi c. k. vojske.

Ako dužnost, ova u jednom ili u drugom obziru nebude izpunjena, tad će dotičnik, ako je sam tomu kriv, po ustanovah niže sliedećih §§. 19 i 20 izgubiti stranom ili sasvime beriva i pogodovanja, koja su zamienikom, odredjena.

§. 19. Gubi se vremenito doplatak zamienički za sve vrieme, dok traje uza iztražna ili zatvor kazneni, ili degradacia, zatim za sve vrieme, dok se momak bavi u karnostnoj kojoj kumpaniji, za da se ondie popravi.

Takovi, vremenito obustavljeni doplatci, pripadaju eraru.

Ako li zamienik bude ohnadjen da je nedužan, i bude odpušten iz uze iztražne, ima mu se naknadno dati doplatak zamienički.

§. 20. Kod svih zločinstvah, pri kojih je po vojničkom kaznenom zakoniku s kazni skopčan i gubitak kolajne od hrabrosti, izgubit će dotičnik sasvime i za svagda beriva i pogodovanja, zamienikom odredjena, nego ostaje mu priuzdèržano pravo na onu kolicinu glavnice, koja s obzirom na službene godine, odprije navèršene, pripada mu do dana, kojega osuda bude izrečena.

§. 21. Izvan slučajevah, navedenih u §§. 19 i 20, nesmije se zamieniku doplatak, koi ga kao iznova upisanoga ide, nikada uztegnuti, niti uzaptiti, nego ima mu se isti, doklegod je u aktivnoj službi, zajedno s nadnevnicom, a ako je vremenito odpušten, svake četvèrtgodine izplatjivati.

Za ono vrieme, što zamienik u bolnici boluje, ili što se bez svoje krivnje nalazi u ratnom sužanjstvu, izplatjivat će mu se doplatak naknadno.

§. 22. Zamienici, upisavši se iznova za sve službeno vrieme, za liniju propisano, imadu u smislu propisah, o tom postojećih, pravo, da budu obdareni obilježjem službenim, i to onoga dana, kojega se iznova upišu; oni pako, koji su se iznova upisali samo na polovicu službenoga vremena, stopram od onoga dana, kojega se upisali budu po drugiput.

§. 23. Beriva, pripadajuća zamienikom, sastoje u sliedećih:

1. U ime kapare odbrojit će se svakomu zamieniku onoga dana, kojega se upiše, na ruku trideset forintih u gotovu.

2. Svaki zamienik, koi se po §. 15. upiše za sve vrieme službene dužnosti, za liniju propisane, dobit će cielu, a svaki, koi se po drugoj točki istoga paragrafa upiše iznova na polovicu službenoga vremena, za liniju propisanoga, dobit će polovicu one svote taksene, koja je u smislu §. 4. ustanovljena za onu godinu, koje se je upisò; a dobit će to kao glavnicu, koja će bit njegova vlastnina, nego koje mu neće bit slobodno načimati, dok mu nebude izplatjena, i potezat će od nje, dok mu se neizda glavnica ili pripadajuća kolicina, petpostotne kamate, koje će mu se kao doplatak izplatjivati ujedno s nadnevnicom.

3. Svakomu zamieniku, kad po dužnosti navèrši vrieme službeno, izplatit će se u gotovu na ruke ovdie u 2. točki pomenuta glavnica, od koje je brao petpostotne kamate.

Iznova upisanim zamienikom, kojim sreća posluži te postanu viši častnici, imat će se odmah, čim na čast takovu budu pomaknuti, u gotovu izplatiti sva pripadajuća im glavnična svota, i to bez obzira na vrieme, koje su jurve u službi proveli.

4. I onim zamienikom, koji, premda nenavèršivši još službenoga vremena, za koje se bihu upisali, usled ranah ili težkih oziedah, zadobivenih pred nepriateljem, ili u obće u izvèršivanju svoje službene dužnosti u vrieme mira, postanu realni invalidi, izplatit će se podpuno na ruku u točki 2. naznačena glavnica, od koje su brali petpostotne kamate; a vèrhu toga, ako su u istinu invalidi i za službe gradjanske, dobivat će još i one invalidske pristojbe, koje su im u većoj mieri odredjene previšnjom odlukom od 25. lipnja 1849 (Doknadni dio dèrž. zak. lista od god. 1849. br. 2 3).

5. Zamienici, koji, nenavèršivši službenoga vremena, za koje su se upisali, iz kojih mu drago drugih uzrokah, nego što su ovdie navedeni u točki 4, bez svoje krivnje ili prošnje iztupe iz službe vojničke, dobivaju za svaku navèršenu službenu godinu pripadajuću kolicinu u točki 2. naznačene glavnice, od koje su brali petpostotne kamate.

6. Svaki zamienik, koi bez svoje krivnje postane realinvalid u obziru vojničkom i gradjanskom, dobivat će povèrh toga ustanovljeno redovite invalidske pristojbe, bio ili nebio navèršio službeno vrieme, za koje se je upisao.

Zamienici nisu izključeni ni od potezanja doplatakah, koji se daju iz osobitih zakladah.

7. Onim zamienikom, koji poradi ratnoga vremena ili poradi pripreme za rat nebudu odpušteni, imat će se službeno vrieme, povèrh dužnosti svoje zamieničke u vojsci provedene, uračunati, ako bi se iznova u vojsku upisali.

8. Baštinikom zamienika, ako u tom obziru nije sačinjena druga kakova naredba posliednje volje, izplatit će se ona glavnica ili ona kolicina glavnice, na koju je pokojniku pravo podieljeno po točkah prediducih.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog.

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE,

Božjom i apostolske stolice milostju nadbiskup zagrebački itd. itd., Njeg. c. k. apostolskog Veličanstva pravi tajni savietnik, komandeur kr. reda sv. Stiepana itd. itd.

(Dalje.)

Članak V. glasi: „Svakolika nastava katoličke mladeži bit će u svim kako javnim tako i posebnim učionicama primierena nauku vierozakona katoličanskoga; biskupi će pako po dužnosti vlastitoga svoga duhovnoga pastirstva odhranjivanje mladeži u duhu vierozakona katoličanskoga upravljati u svim učionicama i javnim i posebnim, i brižljivo bditi nada tim, da pri nijednom učevnom predmetu nebude ništa, što bi protivno bilo vieri katoličanskoj i ćudorednosti.“ — U sliedećim pako člancima 6., 7. i 8. ustanovljuju se još mnoga vèrlo koristna o hranjenju katoličkoga duha u podučavanju, kao i o uplivu biskupah glede predavati se imajućega mladeži vieronauka. Svaki onaj, koi sastav čovječje naravi poniešto samo pazljivie promatra, neće nimalo posumnjati, da buduće blagostanje cèrkve i dèržave zavisi osobito o poduki mladoga naraštaja. Isto tako znade svaki, da odhranjenje mladeži nije još nipošto svèršeno samim obrazovanjem uma, nego da k odhranjenju spada takodjer i obrazovanje sèrca, pače da je ovo potonje mnogo važnie i prešnie, nego li pèrvašnje. Isto tako svaki pametni uvidja, da čvèrsti temelj obrazovanosti sèrca sastoji u religii, niti ima išto na zemlji, čime bi se njeno pomanjkanje moglo uspiešno i dostojno zamieniti. Nu religia, iliti viera ne sastoji jedino u tome, da se u pamet ulije nauka viere i mravstva, nego da se istine vierozakonske tako predstavljaju, da zadovolje potrebam uma. Ovo se pako može tek onda postići, ako se temeljito i u suglasnom vezu s ostalim učevnim predmetima predavaju, i tako, upiruć se na stečena od drugud znanja, sercima mladeži usade. Onda istom, pa ako se suviše toga vierozakonska poduka uzprati neprekidnim rukovodjenjem k životu, odgovarajućem božjim istinama, moći se nadati, da će mladež izaći iz škole oduševljena pravim nabožnim čuvstvom i providjena svim onim, što čini i dobroga kèrštjanina i valjanoga i koristnoga dèržavljanina. Jer burne strasti odraslie mladostne dobe mogu doduše nedužna osiećanja (affectus) dietinjskoga sèrca suzbiti i oslabiti, nu nipošto sasvim uništiti; kao što se godj umilni zvuci lire izgube posred štropota i huke od bubnjevah, koje žice ipak nastavljaju skladne svoje udare, i jedva što mine i prodje taj šum, a one opet sladko začaraju dušu i ugodno prodiru do unutarnjosti sèrca. Tako i

njezina nabožna čuvstva s nova oživljuju ili poslie, ili pako posred istih strastnih valovah, i to tolikom živahnosti, koliku imaše u pèrvoj nedužnosti dietinjske dobe. To je onaj dragocieni klad nabožnoga odhranjenja, koi može jedno vrieme ležati zapušten, ali koi nestati nikada nemože; jedva što se izvadi iz hranilišta, u kom biaše zaključan, nastoji prenebregnuto vrieme nekako nadomiestiti, stavi se opet u posied zapuštenih kriepostih i ispravlja štete griehom prouzročene. Usuprot nije li si tko u mladosti prisvojio taj klad viere i pobožnosti, to nemože ni podpiriti vatre, koja nije nikad goriela u njegovu sèrcu, nemože upaliti luč, koja nije nikad svietila u njegovu mladjahnu sèrcu. Novie vrieme nije dovoljno tu stvar na um uzelo; mnogi, kojima biaše poviereno skrovište kèršćanskoga odhranjenja, nisu to uvidieli ili možda kod otvorenih očih uvidieti nisu htieli. S toga se isključivo samo za to skèrbilo, da se glave mladih ljudih napune različitim znanostima, a za obrazovanje sèrca radilo se vèrlo malo a još manje za razprostranjenje vierozakonskih istinah; ili ako se je što i uradilo, to se ograničilo samo na suhoparno predavanje religioznih stvarih, a nitko se nije za to pobrinuo, da se vierozakonske istine privedu i u život ili barem stave u valjan savez s ostalim učevnim predmetima. Mudrosti uzvišenih početnikah našega konkordata nemogaše to izbieći; s toga su izdane one spasonosne odrèdbe, o kojima smo govorili, te ako se ove u istinu izvedu, kao što je mudrostju visoke naše vlade jur prie ugovorenoga konkordata faktični početak učinjen, to se svakako moći nadati, da će se širenju bezbožnosti i njenih opustošujućih posliedicah spasonosni postaviti bedem i iz njih najčudjenii plod pojaviti se.

(Dalje sliedi.)

Austrianska carevina.

Tèrst, 3. ožujka. Nj. preuzvišenost gospodin miestodèržac fml. baron Mertens odputovao je jutros u Rieku.

Prag, 1. ožujka. Nj. Veličanstvo cesar dostojao je povodom opetovanja svečane predstave u niemačkoj dvorani cesarske dvorske palače iznosak od hiljadu forintih, Nj. Veličanstvo kralj Saksonski tri sto talirah, a Nj. kr. visost princip naslieduik Albert sto forintih učinit dostavit zaštitniku privatnoga družtva za podupiranje kućnih siromakah praških, knezu Kamilu Rohanu.

Jučer predpodne u 10 satih dèržalo je Nj. c. k. Veličanstvo sa svojim presjajnim gostom kraljem Saksonskim razgled vojske, koja je pod glavnim zapoviedništvom generala fml. grofa Clam-Gallasa stavljena bila u četiri bojnice. Vojničke glasbe svirahu Saksonsku pučku piesmu. Zatim defilirahu čete dva puta uz Nj. Veličanstva. Oko 11½ sata vrati se Nj. Veličanstvo sa svojim presjajnim gostom u dvorsku palaču, a vojska razidje se pod svirajućom glasbom u svoje kasarne. U podne posieti Nj. c. k. apost. Veličanstvo prostorie c. k. zapoviedništva 2. oružničke regimente u niekadašnjoj sgradi vèrhovnoga poštanskoga ureda. Školska dvorana liepo uresena freskama dobila je uprav dan prije novi nakit: veoma sličan kip Nj. Veličanstva iz kararskog mramora pravom umietnostju izveden po domaćem vieštom kiporiezcu Levy-u u Rimu. Zatim dostojalo je otići u predgradje Smihov, gdie posieti predionicu g. Franje Richtera i fabriku za makine g. Ringhoffera a vrativši se u grad tiskarnicu gde. Gottlieba Haase-a sinovah, i izrazi se o svemu veoma milostivim izrazima pohvale. Posiet Nj. Veličanstva cesara u Aninom dvoru trajaše prieko tri četvèrta sata. — U 5 satih poslie podne odprati Nj. c. k. Veličanstvo svoga presjajnoga gosta kralja Saksonskoga do željeznice, odkud se isti vrati u svoju dèržavu a cesar sa principom Albertom od Saksonie i ostalim visokim osobljem, što je kralja pratilo, u dvorsku palaču. — Na večer usreći Nj. c. Veličanstvo i sva visoka gospoda, došavša na pohode, svojim posietom stališko kazalište, gdie se je na previšnju zapovied davala opera Rikarda Wagnera „Tannhauser“. Kod dolazka Nj. c. k. Veličanstva ustade sva skupština i podzravi obljubljenoga vladara uzhitjenim tisućoglasnim „Živio“ što se po izsviranoj austrianskoj pučkoj piesni opeta ponovi. Nj. c. k. Veličanstvo dostojalo je do konca drugog čina od opere bavit se u kazalištu.

Beč, 3. ožujka. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo vratilo se je jučer, dne 2. ožujka iz Praga u Beč.

— Danas 28. veljače u 3 sata po podne sahranjena su ona tri dieteta, što ih je otac sobstvenom rukom zaklao, odveć svietčano. Sanduk nakićen cviećem nosile su dievojčice u bielo obučene, a pratili su ga djaci, pievci, i četiri bande sa mnogobrojinim narodom. Toliko je bilo ljubopitljiva svieta, da se nevaramo, ako broj naznačimo sa 50,000 gledaocah od cèrkve pa do groblja. W. Vorst. Ztg. prodao je taj dan 36,000 eks. novinah po 1 kr. sr. jer je saobćio unutrašnjost kuće u dèrvorezu, predstavljajući pozorie groznog tog diela.

— U četvèrtak dne 6. ožujka da je g. Rosa drugu slavjansku besiedu u gostionici kod „velikog cižka (Zeisig). Program se baš sad sa posivom tiska. Ulazni bileti dobiti se mogu za 40 kr. sr. u slavjanskoj kafani. Izmedj ostalih licah prisustvovat će g. Rokitanski kao pievač, koi je nedavno iz Londona došao, a izmedj inih komadah pievat će se narodne piesme: česke, slovenske i poljske, početak je u 8 satih.

Segedin 25. veljače. Ovdie tako reći u gniezdu Magjarah, nije dosta, što se gotovo svako veče, kradja i lopovstva slučavaju, već prošle nedielje noću, ušli su sa osobitom vieštinom lopovi u kuću ovdašnjeg prilično bogatog tèrgovca jednog, i nisu se zadovoljili, da su novce i sve skupociene stvari pokupili i osvojili, već su u istoj kući, poslie strašnog i grozno činjenog mučenja, koje su nebrojene rane, na tielima ubijenih nalazivše se posviedočile, tri duše na najbesčoviečnii način, nožem života lišili, i to: gospodara kuće, njegovu ženu i jednog starog slugu. — Pri svom neumorom trudu ovdašnje policie, i ostalih vlastih, do danas nije se u trag ušlo ubojicama. — Zaklani tèrgovac i njegova žena, govori se: da su novce po obližnjim miestima pod interes davali, i velike procente od ljudih uzimali. — Zlikovci su ovde već na taj stupanj prodèržljivosti i razuzdanosti dospieli, da je tèrgovačko ovde družtvo radi sigurnosti dobra svoga i života čoviečja, pokraj sve policajne vlasti ovdašnje, koja zbog veličine i raztrešenosti varoši ove s malim brojem ljudih svojih, po svuda do preti nemože, prinudjeno jednu četu sigurnosti, od 60 ljudih, koji će noćju patrolirati, sastaviti; na ovu svèrhu već se po varoši novci kupe. — U Subotici su od skora jednu bandu od šest lopovah uvatili: kad bi Bog dao, da se i ovdie komplot lopovski, koi po svoj prilici od samih panzioniranih, svakog užitka lišenih revolterah iz godine 1848. i 1849. sastoji, skorom otkrije; pak bi se mnogi ljudi ovde u veče slobodnije pokoju predavali, i bezbrižnije spavali. —

Tisa od nekoliko danah vèrlo nadolazi; mnoge usieve već je polila i dosta štete počinila. Komunikacia ovde sa banatskom skelom još neprestano traje, i dosta je opasna. — Vrieme je ovde vèrlo promenljivo. — Skupoća, u svačem jošt neprestano jednako traje, ovde nemare što je adjio gotovo već al-pari. —

Turska.

Berlin, 2. ožujka. Iz Breme javljaju od 1. u večer listu „Hamburger Börsenhalle:“ Depeša iz Carigrada od 28. javlja, da je porta dopustila izvozit žito u luke sriedozemskoga mora, arkipelaga i jadranskoga mora.

Rusia.

Iz **Berlina** telegrafirano je u „Konstitucionelu“ sliedeće: „Javljaju iz Petrograda, da je g. Feliks Fonton, koi se sad u Petrogradu nalazi, izabran za posliedovatelja knesa Gorčakova. Knez Gorčakov ostavit će vele, dèržavnu službu.“

Svedska i Norvegia.

Helsingör, 29. veljače. Pèrvi engleski bojni brodovi „Samson“ „Falcon“ i „Pylades“ dospieli su iz Engleske ovamo a fregata na šaraf „Impérieuxe“ sa 51. topom i zastavom komandora R. B. Watsona zapoviedajućega svomkolikom prednjom stražom, projedrila je danas po Beltu.

Franceska.

— Ali-paša nosi izmedj inih darovah za caricu Eugeniu i kraljicu Viktoriu dva vienca od gèrdne vriednosti, i jednu sablju za cara Napoleona, izkićenu dragim kamenjem.

S bojišta.

„Presse d' Orient“ javlje, da će saveznici izvan gradića Aleksandrova dignuta u zrak uništit i vodovode i sve što se od bazenah nalazi u Sevastopolju. Gradić Aleksandrov srušio se je kod lagumisanja u luku od Sevastopolja. Saveznici hitili su kod odlazka posliednje pošte, da dignu u zrak gradiće sv. Pavla i karantene, budući da su do 15. veljače imali biti razorene sve tvèrdinе. Rusi su i sada kao prie pucali kartačkim zèrnima na plavi saveznikah, koje su se noćju približavale sievernoj strani zatoka. Rusi su se kod Kèrča opet dalje povukli natrag.

Družtvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Poziv.

Ako koji izmedju gospode članovah ovoga družtva žele imati „Bibliografiu della Dalmazia e del Montenegro,“ *) troškom istoga družtva izdatu, neka tu svoju želju jošte tečajem toga mieseca podpisanom na znanje dati izvole, jer ju oni kroz to vrieme za pol ciene dućanske, to jest za forint sr. dobiti mogu; ove bo knjige tiskano je samo 500 primierakah; a svako s nami u savezu obstojeće družtvo, svaki početni član i svaki utemeljitelj mora od njih dobiti po jedan, a isti spisatelj 50, — preostat će dakle vèrlo riedki.

U Zagrebu, dne 3. ožujka 1856.

J. Ev. Borovečki,
tajnik.

Družtvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Izviestje.

Platiše za družtvo. (Nadalje.)

Gosp. M. Pavlec, prin. za god. 1856.
„ Ant. Rubido, prin. za god. 1855. i 1856.
„ Drag. Pogledić, prin. za god. 1856.
„ And. Biličić, prin. za god. 1856.
„ Dr. Kon. Šuflaj, prin. za god. 1855.
„ Dr. D. Demeter, prin. za god. 1855. i 1856.
„ Franjo Bradaška, prin. za god. 1856.

U Zagrebu, dne 4. ožujka 1856.

J. Ev. Borovečki,
blagajnik.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 3. ožujka. Siednica dolnje kuće. Lord Palmerston potvèrdjuje podpunoma, što navodi Morning Post o podpisanju predhodstvah slažućih se s bečkim napisnikom. Upustit se u razpravu o razmierjima prema Persii, ustručavao se je lord proti Layardu s toga, što bi se time zamèršenost još povećala.

Pariz, 4. ožujka. Kao što se čuje, danas bi imala biti četvèrta siednica konferencie. „Patrie“ i „Pays“ kažu da su ovladjeni, očitovati, da je viest, koju je doneo bio „Independance belge“ u obziru treće konferencionalne siednice sasvim izmišljena. Polog „Moniteura“ bit će danas pèrva siednica komore.

„Oesterreichische Correspondenz“ od 4. ožujka donosi govor Nj. Veličanstva cara Ljudevita Napoleona, koi je 3. t. m. dèržao prigodom otvorenja sesie zakonotvornoga tiela, iz kojega govora priobćujemo sliedeće: Danas su punomoćnici ratujućih i saveznih silah u Parizu sakupljeni, da odluče o uvietima mira. Duh umierenosti i pravičnosti, koi ih sve oduševljuje, čini, da se možemo nadat dobru uspiehu, ništanemanje, očekujemo s dostojanstvom konac konferenciah i budimo na ono, što mora biti, pripravni, bud', da snova povučemo mač, bud' da

*) Opis važnosti ove knjige doć će za niekoliko danah u ovih novinah. Tajničtvo.

pružimo onoma ruku, s kojim smo se lojalno bili. Dogodilo se što mu drago, bavimo se sriedstvima prikladnim povećat silu i bogatstvo Francie. Skopčajmo, ako je moguće, još čvèrstje savez sačinjen zajedničtvom slave i žèrtvah, kojega uzajemne koristi stavit će mir još većma na vidielo.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 5. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$84\frac{15}{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma .	» 5%	86
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{2}$
dto	» 4%	$66\frac{3}{16}$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$93\frac{1}{2}$
dto . . izdriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	$48\frac{1}{2}$
dto	» $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		228
» » » » 1839, » 100 »		$136\frac{1}{4}$
» » » » 1854, » 100 »		$111\frac{3}{4}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$83\frac{1}{4}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		77
Bankovne dionice komad po		1048
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$481\frac{1}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		360
dto dto s plaćanjem na rate		$383\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2870
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	305
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	681
» » Lloyda u Tèrstu .	» 500 »	435
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	85
Augsburg za 100 for. current	»	$101\frac{7}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	75
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	104
London za 1 funt šterlinga	»	$10\text{-}6\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103
Marseille za 300 frankah	»	$120\frac{1}{8}$
Paris za 300 frankah	»	$120\frac{1}{2}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	102
Bukurešt za 1 forint	parah	267
Carigrad za 1 forint	parah	500
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.	
Carski dukati	$6\frac{3}{4}$
Srebro od 4. ožujka	$3\frac{3}{4}$

SLUZBENI LIST.

Br. 880. (DS.—26) (3—2)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu, ovime objavlja, da je na zahtievanje g. Alberta Shauffa de praes. 3. t m. br. 880. civ. u prepornom predmetu proti ostavini pokojnog Andrie Lacha, preko kuratora ad actum g. Ljudevita Vrabca, ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676. ležeće, sudbeno zaplienjene i na 1373 fr. 45. kr. sr. procienjene radi dužnih ovèršitelju 54 fr. 24 kr. sr. sa pripadci dozvoljena, i uslied toga rok pèrve dražbe na 21. travnja 1856. a druga na 26. svibnja 1856. u licu ovog c. k. zemskog suda u 9 satih prie podne opredieljen.

S toga pozivaju se upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prie započete dražbe poviereniku dražbenom u ime odustatnine 140 fr. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodavnoj kući tražbine imati polag naputka suda na koliko takove kupovna svota pokrije preuzeti. Ujedno se kupcem objavlja, da se procienbeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravničtvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uvidieti, i takovih prepisi zadobiti mogu, u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivlju se svi oni, kojim o ovoj prodaji na posebnom ubaviest do rukuh nedodje, te ako njima u javnih knjigah hipotekarno pravo pripada, te takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju svoje punomoćnike ovdie u miestu nalaze će se naznače uz ime prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju, imat će sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšimi se vierovnici kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu 9. veljače 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 144 (Izv.—77) (3—2)

Izrok.

Za popunjenje jednog kod c. k. županijskog suda u Osieku izpražnjenog miesta oficiala, s godišnjom platom od 500 fr. sr. i s pravom napredka na viši stepen plaće od 600 fr. sr. polag okolnosti za jedno miesto akcesiste, s godišnjom plaćom od 350 fr. sr. i s pravom napredka u višju plaću od 400 fr. sr. razpisuje sa ovim natiečaj.

Natiecatelji imadu svoje dokazima providjene svojeručno pisane molbenice za četiri tjedna od dana kako ovaj izrok treći put u službeni list »Narodnih Novinah« uvèršten bude, predsiedničtvu c. kr. županijskog suda u Osieku podnieti, i u istima svoju dobu, stališ, navèršene nauke, podpuno znanje niemačkog i hèrvatskog jezika, nadalje svoje dosadanje službovanje, i svoje ćudoredno i političko vladanje izkazati, pak i to navesti, da li su s kojim ovosudbenim činovnikom u srodstvu ili tastbini.

C. k. županijski sud.

U Osieku 27. veljače 1856.

Br. 1006. (Izv.—75) (3—2)

Oglas.

Kod novačnog popisa za godinu 1856. u kotaru vel. goričkom izkazali su se sliedeći kao odsutni: Celić Tomo, iz Stèrmca, Buhin Mijo, iz Stèrmca, Kalaković Ivan Kokot iz Čehi dolnji, Vugrinović Juro Juresnić, iz Hrašće, Tèrputec Mato, iz Tèrputci. Vuković Mato, iz gornje Lomnice, Vuković Juro, iz gornje Lomnice, Milošević Miko, Vugrinec Miko, Vugrinec Franjo, Vugrinec Joso, Fukat Juro, Peršak Bolto, Kelinčić Juro, iz Veleševca, Koletić Janko, Benković Joso, Benković Ivo, Hrenčević Bolto, Hrenčević Luka, Hrenčević Imbro, Hrenčević Imbro, Madjerić Ivan, iz Ruča. Horvat Mijo, Horvat Lacko, Kèrznar Joso, Novoselec Mato, Šprita Imbro, iz Verbovo. Drenievič Ivan, iz Orle. Lovreković Paul iz Stružec. Pendelin Filip, Pendelin Tomo, Šoštar Stiepan, Škulec Josip, Dohin Juro, iz Dèrnka, Radina Janko iz Sopoi, Antolis Anton iz Pešćenice, Thavenet Vatroslav, iz Pešćenice, Šverga Simo. iz vel. Bune. Dolački Miko, iz Pešćenice. Horvat Josip, iz Vukojevec.

Dočim bi miesto njihovog boravljenja nepoznato bilo, to se ovim pozivlje, da se do 15. ožujka t. g. kod ovog c. kr. kot. ureda tim sigurnie dojave, što će inače protiv njih po smislu §. 55. vis. propisa za novačenje postupano biti.

C. k. kot. ured.

U vel. Gorici 29. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Br. 79. (Izv.—74) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine pokojnog Gjure Buzagjić, župnika Gradištkog pod dne 3. rujnom 1853. u Gradištju bez oporuke preminuvšeg, što god kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 30. travnja 1856. ob 9 satih u jutro, ili osobno pred ovaj sud dudju, ili svoje prošnje pismeno podnesu, u suprotivnom bo slučaju, nikakovog daljnjeg prava imati neće, ako bi se ostavština po namirenju drugih tražbinah izcèrpila, osim na koliko njim po pravu zaloga pripada.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud.

Dne 31. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Maljevac.

Br. 1172. i 1173. (DS.—31) (3—3)

Oglas
poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněitelju
1. veljače 1856. br. 260.	Plaška sa $4\frac{2}{8}$ kmetskih naselbine	Nikola Halper	1700	—	1. svibnja 1856.	30. travnja 1856.	30. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
9. veljače 1856. br. 59.	Glavnica sa $\frac{1}{8}$ kmetskih naselbine	Mato Kralj	50	—	[illegible]	30. travnja 1856.	30. lipnja 1856. u 10 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti isplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave proteganuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, dne 20. veljače 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 1011. (Pz.—67) (3—3)

Kundmachung.

Der Mallewagen Agram-Fiume wird von 1. März d. J. angefangen von Agram am Mittwoch und Samstag 7 Uhr Abends und von Fiume am Dienstag und Samstag früh 5 Uhr abgefertiget, wovon das reisende Publikum hiemit verständigt wird.

Agram 24. Februar 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Broj 34. (68—Izv.) (3—2)

Razpis natiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda pisarovina razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenih dviuh miestah obćinskog tajnika s godišnjom platom od 350 fr. sr. zatim uživanjem prostog stana, ili stanbinom od 60 fr. sr.

Koji ova miesta zadobiti žele, imaju molbenice svoje vlastoručno pisane, u kojima imaju vierodostojno dokazati svoje dobro dosadanje zanimanje, moralno ponašanje, znanje hèrvatskog i niemačkog jezika i sposobnost za obnašanje službe do 15. ožujka 1856. c. k. kot. ovom uredu podnieti.

Pokupsko, dne 23. veljače 1856.

Nr. 1289./42. (Izv.—67) (3—2)

Verlautbarung.

Wegen Zufuhr der mit Verordnung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien von 15. Jänner 1856. Z. 255. für die hierländigen k. k. Salzämter Fiume, Bucari, Zengg und Carlobago für das Verwaltungsjahr $185^6/_7$ bewilligten Istrianer weissen und grauen Meersalzes in der Gesammtmenge von 148,948 Zentner wird am 26. März 1856 eine Abmiederungsverhandlung in der k. k. Finanz-Bezirks-Direktions-Kanzlei zu Fiume in den Vormittagsstunden abgehalten werden.

Es werden demnach alle Transportsbewerber hiemit eingeladen, am erwähnten Tage und Orte entweder persönlich zu erscheinen, oder ihre mit einer legalen Vollmacht versehenen Geschäftsträger hieher zu bestellen; oder aber ihre schriftlichen Anbothe bis zum Vorabend des Licitationstages bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wo sie von dem Finanzrathe und Bezirks-Direktor erst bei der Licitation selbst eröffnet werden einzureichen.

Die oberwähnte Salzmenge wird in folgender Weise adrepartirt:

Aus Capodistria oder Pirano.

Für Zengg mit	46,176	Ztr.
» Fiume »	49,239	»
» Bucari »	8,788	»
Zusammen	104,203	Ztr.

weisses Meersalz.

Ferner für Zengg mit	37,767	Ztr.
und für Carlobago	3,696	»
Zusammen	41,463	»

graues Seesalz.

Endlich für Zengg mit	1557	Ztr.
und für Carlobago »	1725	»
Zusammen	3282	»

Viehlecksalz.

Zusammen im Ganzen	148,949	Ztr.

Der Ausrufspreis ist folgender.

Nach Fiume mit	$7^1/_2$	kr. per	Ztr.
» Bucari »	$8^1/_2$	» »	»
» Zengg »	$7^1/_2$	» »	»
» Carlobago mit	$7^1/_2$	» »	»

Der bewilligte Transports-Calo besteht in 1%.

Das von jedem Transportsbewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach den obigen Ausrufspreisen für das Objekt des Anbothes entfallenden Frachtlohnes festgesetzt, und dasselbe kann im baaren Gelde oder in Staatspapieren nach dem Courswerthe eingelegt werden.

Jeder der bei der öffentlichen Versteigerung mündlich oder schriftlich auf das ganze Objekt oder partienweise auf die für jedes Amt bestimmten Quantitäten mitbiethen will, muss von der gesetzlich dazu beruffenen Behörde ein, sein sämmtliches Vermögen spezifizisch nachweisendes Certifikat beibringen und dadurch beglaubigen, dass er sich im aufrechten Vermögensstande befindet, so wie auch das obrigkeitliche Zeugniss vorweisen, dass er von bekannter Redlichkeit sei. Diese Zeugnisse müssen auch den schriftlichen Offerten beigelegt werden.

Die schriftlichen Anbothe müssen auf 15 kr. Stempel geschrieben und mit 5% Reugeld versehen sein. Ferner die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den kundgemachten Licitationsbedingnissen unweigerlich fügen wolle.

In den Anbothen ist auch das Salzquantum, welches der Offerent an das betreffende Amt abzuliefern wünscht, Ziffermässig abzugeben.

Die von dem Bestbiether resp. Contrahenten einzulegende Caution ist auf 25% des bedungenen Frachtlohnes, welches von der zur Transportirung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Licitationsbedingnisse können täglich sowohl bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume und bei allen k. k. küstenländischen kroatischen Salzämtern, als auch bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung zu Capodistria in den gewöhnlichen Amtsstunden eigesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 20. Februar 1856.

Kosović.

OGLASNIK.

(Dp.—23) (6—5)

Prodaja vina.

U kući pod broj 84. na kaptolskom tèrgu može se staro i novo vino na vedro u većem ili manjem broju po priličnoj cieni dobiti.

(Dp.—123) (6—3)

Sviedočba o dielatnosti BILJNIH BONBONAH DOKTORA KOCHA*)

Potvèrdjujem ovime, da sastavljeni po kralj. okružnom fiziku **Dru. Kochu** u Heilligenbeilu **biljni bonboni** sastoje iz bilja, koje osobito blago i utiešive dieluju na puteve dihanja i organe pèrsne, dakle da kod katarah plućah i dražljivosti bronkiah pred inimi mnogimi slično preporučenimi sredstvi prednosti imadu znatne, te svim pravom da ih je moći preporučiti.

U Berlinu dne 24. kolovoza 1834.

Dr. Schnitzer,
kr. dvorni savietnik, praktični liečnik itd.

*) U frižkoj vaviek ravno dobroj kakvoći dobiva se kod **Gr. Mihića** u **Zagrebu**.

(113—Dp.) (10—7)

Liekoviti sapuni,

koji su polag kemičko-farmaceutičkih načelah **najskèrbnie** i **najpouzdanie** pripravljeni i kojih **sjajan uspieh** dokazan je mnogostručnim **znanstvenim izpitavanjem** i **praktičkim upotrebljenjem**, mogu se u svojih **12 različitih** i niže navedenih **vèrstah** svim pravom preporučiti gospodi liečnicima i pomoć potrebujućem obćinstvu.

Komad s naputkom za upotrebljenje po	kr. sr.
Sapun-Jodkali za škrofle	32
» **Graphit** za kroničku kožobolju	20
» **Terpentin** za nemoći	20
» **Benzoe** za negibku kožu	23
» **kamforasti** za nazeb	20
» **sumporasti jod** za zastariele ospe (bubulice, kraste) na tiela	27

Komad s naputkom za upotrebljenje po	kr. sr.
Sapun od katrana (Theer) za ljuske i kraste	20
» » **kitovih džigericah** za suhe bolesti	20
» **žučni** za kožne nečistoće	20
» **sumporasti** za kožne bubuljice	20
» **ružmarinski** za učvèršćujuće pranje	20
» **Ammoniak** za zatvor želudca	20

U priloženim **naputcima** tumače se svakojaki različni načini, kako se liekoviti sapuni svèrsishodno upotrebiti, kao i ona mnogostručnost, kojom se isti krepostju već priznate praktične vriednosti uporaviti mogu, jer **sapunska forma** ne samo olakšava bolestnicima upotrebljenje **uspiešnih** vanjskih liekovah, nego i liečnicima pruža **bolje** i **obćenitie** uporavljenje takovih sredstvah.

Liekoviti sapuni prodavaju se samo u zamotima od $2^1/_4$ uncie težine, te na obim krajevima imadu polag stojeći pečat. U **Zagrebu** dobivaju se **jedino** kod **Graciana Mihića** liekarnika k sv. Marii, u **Osieku** kod liekarnika **Jos. Horninga** i u **Varaždinu** kod liekarnika **Aleksandra Haltera**.

(118—Dp.) (10—9)

Sa previšnjim car. kralj. povlastjem i kr. pruskim, te kr bavarskim previšnjim priznanjem.

Doktora Borchardt-a
BILJNI SAPUN
(u zapečatjenih svezčićih izvornih po 24 kr. sr.)

Doktora Borchadta biljni sapun aromatično-liečnički točno proračunan po pravilah znanstvenih, te veoma sretno skombiniran zauzima po svojh = do sad jošte nedostignutih = karakterističnih prednostih medju svimi sličnimi proizvodi pèrvenstvo, te veoma koristan je zajedno upotrebljen kod kupeljih svake vèrsti.

Dra. Hartung-a
ulje s kore kininske
(u zapečatjenih na staklu biljegovanih flašicah po 50 kr. sr.)

BILJNA POMADA
(u zapečatjenih biljegovanih na staklu tegelcih po 50 kr. sr.)

Sretni uspieh unapredovana, brižljiva te znanstvena razsudjenja sačinjavajuća ota **Dra. Hartung-a** povlastjena sredstva za **rastenja vlasih**, reć bi da su opredieljena medjusobno u učincih svojih nadovèršivati se, kad **ulje kore kininske** služi na uzdèržanje vlasih u obće, te **biljna pomada** probitačna je na uzkèrsnutje i oživljenje narastaja vlasih — kad pèrvo poveća elasticitet i boju vlasih, to potonje sačuva od preranog osiedenja i izpadanja, kadno koži novu blagu substanciu priobćuje, te korenje vlasih najkrepčijim načinom ojačuje.

Dra. Suin de Boutemard-a
TIESTO ZA ZUBE
(u čitavih i polusvezcih po 40 i 20. kr. kr.

Doktora Suin-a aromatično **tiesto za zube** ili zubni sapun priznan posvud sa osobitim predstavljenjem kano najobćenitije te najsigurnije sredstvo za **uzdèržanje i poliepšanje** zubih i zubnog mesa, očiatjuje mnogo ugodnie i bèrže nego li razni prahi za zube, pridieljujuć zajedno čitavim ustama veoma blagu i milu friškoću.

Jedino skladište:

U Zagrebu kod liekarnika **Graciana Mihića**, u Karlovcu kod Tome Aleksića, u Čakovcu kod A. Karasza, u Osieku kod liekarnika Jos. Horninga, u Rieci kod Petra Rigotti-a, u Koprivnici kod liekarnika Rud. Schlesinger-a, u Križevcih kod Ant. Bratogli-a, u Sisku kod Franje Pokorny-a i G. Velassić-a & Comp., u Pančevu kod J. Huber-a, u Zemunu kod Joanovića i Petrovića, u Virovitici kod J. Demetrovića, u Vukovaru kod Todora Stanića, u Varaždinu kod S. A. Tanšek-a i liekarnika Aleksandra Haltera.

Opazka. Pošto bi glas tako utemeljen povlastjenih sredstvah našao skoro svakdano raznih nasliedovanjah i izbitrenjah, to neka izvole za izbiegnuti prevarenju štovani oduzimatelji naših u domovini i inostranstvu u tolikoj časti stojećih proizvodah na otih više putah već oglašen način zamatanja, kano i na naslove **Doktora Borchardt-a** (biljni sapun), **Doktora Hartung-a** (ulje s kore kininske i biljna pomada) i **Doktora Suin de Boutemard-a** (tiesto za zube), te i na naslov dotičnog jedinog našeg miestnog skladišta točno paziti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 7. OŽUJKA 1856. Broj 56.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan postom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglaseili posèbne članke platja se do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 6. ožujka 1856 izdan je i rasposlan komad I. razdiela II. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. Isti sadèržava

Raspis ministarstva financiah i vèrhovnoga zapovjedništva vojske od 17. listopada 1855, kriepostan za Krajinu vojničku, kojim se lutrijski zakon od 20 sèrpnja 1853 uvadja u Krajini vojničkoj.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VARALLYE.

(Dalje.)

Članak IX. glasi: „Arcibiskupi, biskupi i svi duhovni poglavari (ordinarii) izvèršivat će podpunom slobodom svoju vlast, te po njoj knjige, koje su vierozakonu i ćudorednosti pogibelne, strogo osudjivati i odvratjati pravovierne, da ih nečitaju. Nego skèrbit će i vlada svakim svèrsi shodnim sriedstvom, da se takove knjige nerazprostiru po cesarevini.“ — Osim nebrižnog i bezbožnog odhranjenja mladeži neima strašniega izvora za moralnu pokvarenost, nego li su zločeste knjige i spisi. Ni čoviek ni nerazumna zvierad nemože sadugo živiti u pokvarenom zraku; isto bilje uvehne bez čistoga zraka i malo po malo sasvim izumre. Za duh i sèrce pako čovieka neima pogibelnie stvari, nego li su knjige, o kojima je ovdie govor. Jer ako polag izreke svetoga duha jur opaki govori pokvare dobre nravi, koliko više moraju iste pokvariti takove knjige, koje su povèrh toga cestoputah pisane velikom učenostju, te izvèrstnom i izabranom riečitostju, no kod toga tamo smieraju, da se potresu temelji viere, da se izvèrtaju pravilni pojmi o kriepostí i griehu, da se pobude i podhranjuju sklonosti k griešnim pohotljivostima (požudama); ili pako dišu rečene knjige takovim duhom, koi mora da izkvari pamet i sèrce nepazljivega čitatelja.

Narav čoviečja, praotčinskim griehom pokvarena, tako je na zlo sklona, da, ako se baš sve, što je sablasno, odvrati od vida i sluha osobito mladosti, ako se pače sva sriedstva najbrižljivie upotrebe za usaditi i pospiešiti kriepostno življenje, da je ipak pohotljivost (požuda, concupiscentia), koju apostol nazivlje zakonom tielesnih kotrigah, vèrlo često jača od zakona uma. Šta će dakle onda biti, ako ova toli razdražujuća sredstva izopačenosti, ovaj otrovni med, dobiju prava ukućanstva i slobodan ulaz sa svih stranah; ako se iste nesamo u knjigoprodaonicama, nego i u javnim čitalištima ne toliko tèrpiju, koliko više nameću; ako im je otvoren put u iste škole, što se nije jedanput samo dogodilo? Doisto s takovim dopuštanjem nemože složiti se javna nravstvenost, te gdie godj i kakogodj dugo ista obstoji, tamo i tako dugo nadjačat će vazda bezbožtvo religiu, neograničena razpustnost čistoću, prodèrljivost i oholost krotkoću i poniznost, dèrzoviti neposluh dužnu sprami zakonite vlasti pokornost, riečju griesi svake vèrsti pobiedit će nad kriepostju.

Može li se dakle pomisliti što pametniega, nego li kad u javnom konkordatu svietska vlada i cèrkva, dakako svaka unutar granicah svoje vlasti, podiele medju se skèrb, da se omedjaši takova neobuzdenost; kad se vlada sporazumije u tome s biskupima, koji s jedne strane kriepostju svoga zrieloga razbora umiju isto tako razlikovati, što je škodljivo, kao i sadèržati se medju shodnim granicama umierenosti, s druge strane pravom ljubavju i osobitom revnostju dèržanstva svoga nastoje svim sebi na razpoloženje stojećim duhovnim oružjem odvratiti pogibeli od vinograda Gospodnjega, skèrbi njihovoj povierenoga? Prem ako se to zlo već tako duboko ukorenilo, da se čini, kao da ga više nije moguće sasvim izčupati, to nas ipak mudra ova odredba tieši, da ćemo barem to postići, da silovita rieka neprovali sve ograde i neuništi i one takodjer nasipe, koji su još od opustošujuće poplave preostali.

Člankom X. ustanovljuje se, da sve parnice cèrkvene, a imenito one, koje se tiču viere, svetotajstvah, dielah duhovnih a tako isto i dužnostih i pravah, koja su sa službom duhovnom skopčana, spadaju jedino pred sud cèrkveni zajedno s parnicama ženitbenim, kod kojih su samo gradjanski posliedci od ženitbe doznačeni sudu svietovnomu. — Ova ustanova, premda se odnosi na parnice strogo cèrkvene, nije, kako se čini, izložena nikakovom nasèrtaju jer se osniva na prirodi same stvari, nego u koliko se tiče takodjer i ženitbenih stvarih, naišla je na veliki odpor kod onih, koji su obsienjeni načelima našega slobodoumniega vremena. Mi usuprot a jamačno i svi oni, koji stvar dublje promozgaju te dobro žele družtvu ljudskom, upravo u ovoj točki priznaju veliku mudrost početnikah konkordata. Kao što vi dobro znate, najljubeznia bratjo i sinovi, ženitbu ustanovio je sam Bog, spojivši pèrvoga, na podobu svoju stvorenoga, čovieka u nerazriešivom vezu s danom mu drugaricom života. Pošto je čoviečje pokoljenje malo po malo odstupalo od poznanja i štovanja pravoga Boga, sve se više takodjer gubila pèrvobitna svetinja ženitbe, tako, da je kod svih gotovo narodah izrodila se u najsramotnie mnogoženstvo (polygamia), te je tim načinom nesamo sve to više savladala poraba svojevoljnih ženitbenih razpustah, nego je i žena, koja je imala biti nerazdruživa pajdašica muža, ponižena do sramotnoga robstva, i tako je zavod, od stvoritelja toli spasonosno ustanovljen za razplodjivanje čoviečanstva, spao na gnjusni zanat razuzdanosti. Naš spasitelj i odkupitelj čoviečanstva uzpovratio je ženitbeni zavod u staroj svojoj čistoći i podigao ga na čast svetotajstva novoga zavieta. Ženitba je najstaria i najrazgranjenia vèrsta saveza, pače od neobhodne potriebe, te koren i temelj svih ostalih savezah. Ako je dakle i gdie treba više milosti božanskoga razsvietljenja, to sigurno nemože bez nje biti ljudsko zakonodavstvo kod tvorenja zakonah ženitbenih. Čoviečji um, sam sebi ostavljen, baš u ovome predmetu nepruža nikakvoga pouzdanoga pravila, jer se radi o nečem, što je posred različnih gledištah izloženo putenosti i proizticućim iz nje zabludama. Vèrlo razborito primiečava spomenuti gore kardinal-nadbiskup bečki u svojoj takodjer pomenutoj pastierskoj poslanici: „Ako je ženitba podčinjena neobuzdanom gospodstvu putenosti, to iz nje kao iz okuženoga kala proizlaze griesi, koji s čela čoviečjega gotovo izbrišu znak božje podobe.“ Što može dakle spasonosnie biti za čoviečanstvo, nego da se ženitbena odnošenja urede po propisu božanskih zakonah; što je pako naravnie, nego da se taj posao povieri onime, koji su jur silom svojega zvanja čuvari i tumačitelji istieh zakonah? Našoj cesarevini nemogaše veća sreća u dio pasti, nego li što je kriepostju ove odluke od nje odvraćena pogibel one pogubne idee, koja se u naše vrieme u mnogim glavama tako pojedinih ljudih kao i cielih narodah, takodjer katoličkih, zarojila o tako zvanim gradjanskim ženitbama. Doista nesretna misao, koja, da se izvede, mora sasvim preokrenuti naravne pojmove o ženitbi, mora učiniti da su sviesti lahkoumne, mora uništiti ili barem žalostnim načinom potresti svako nabožno čuvstvo i biti izvorom najveće pokvarenosti i njenih žalostnih posliedicah tako za pojedine porodice kao i dèržavu.

(Dalje sliedi.)

Austrianska carevina.

P B. U Ludbregu dne 1. ožujka. Prije nekoliko miesecih izviestio sam Vas, da obćina naša mnogo dobroga za svoju narodnu učionu radi. Ali jao! njezin trud neima za lietos takvoga uspieha, kakvoga bi mi Ludbriežani želili. Ovdašnji naučitelj, koi se je zvanju svojem iz ciele duše, ciela sèrca posvietio, nemože svima dužnostima svojima zadovoljiti, budući da mora u dvih sobah 130—140 diece podučavati, i to diece različitog vieka i znanostih!! Jeli pako moguće, da ju može tako podučavati, kako bi on želio. Trud našeg gosp. ravnatelja školskog, da priskèrbi pomoćnika, koi bi vriedan bio, da se njemu mladež povieri, biaše zahman, i to iz uzroka ciolome svietu poznatog. Kod nas u Hèrvatskoj i Slavonii neima niti toliko naučiteljah, da može svaka već utemeljena škola jednoga dobiti, te odkuda bi mi uzeli pomoćnikah. Žalibože! da pojavljenje ovo imade temeljitih uzrokah, koji se nedadu tako lahko odstraniti. Na koliko mi je poznato, neima u cieloj Austrianskoj takve nužde za potriebiti broj vriednih naučiteljah, kao što je kod nas!.... Naša želja za sada je, da dobijemo vriednog pomoćnika, koi bi mogao jedan razred diece naše tako podučavati i odgojivati, kako to visoka i milostivna vlada naša želi. Pomoćnik ovaj će imati znatne dohodke, da mu nebude velike brige za svagdanji kruh... A kad budu kod nas dva naučitelja, i kao što smo doznali, i jedna naučiteljica, koju ćemo takodjer stopèrv dobiti, tad se možemo ufati, da će trud i troškovi obćine naše dobroga imati uspieha, i to tim više, budući da se o tom radi, da se služba organiste od službe naučitelja definitivno oddieli, za što se veoma brini naš veleč. gosp župnik i prevriedni načelnik obćine naše, gosp. Šafarić. Koliko hasne i uspieha našoj će se narodnoj učioni time doprinieti, to sam onaj razumieti može, kojem odgojivanje diece i milog naroda našeg istinski na sèrcu leži..

I nedieljna škola naša, koju do 20 šegèrtah posietjiva, dobroga imade uspieha. Mi samo još želimo, da bi školu nedieljnu i oni mladići posietjivali koji su već svagdanju školu ostavili, i kojima bi se nova prilika pružila, da ono, što su se prie naučili nezaborave, nego da se novim stvarima priuče. Mislimo, da bi se svèrha toga lahko postići mogla, jerbo kad se 20 djakah uči, može se još i 40 učiti. Ufamo se od revnosti našeg naučitelja i od obazrivosti gosp. ravnatelja, da će želja naša izpunjena biti....

Kako smo iz dobra izvora doznali, hoće naš narodni učitelj ovdie školsku knjižnicu da utemelji, u kojoj bi se samo takve knjige nalazile, koje su za diecu od velike hasne. Mi mislimo i osviedočeni smo, da bi knjižnica ova od velikoga uspieha za okolicu našu biti mogla, a to tim više, jerbo puk naš neima u svojih rukah još takvih knjigah, koje bi njemu na zabavu i na hasnu biti mogle. Mi savietujemo našemu

naučitelju, da misli svoje o utemeljenju javnih školskih knjižnicah u našem kojem listu objavi.

(Ovaj list stoji mu na službu. Kamo sreća, da bi naši vieštaki stali jedared priobćivat slične obćekoristne misli. Samo tako hvale vriednim delovanjem može se i kod nas razvit uspiešno duševni život. Učredništvo.)

(L.) Karlovac dne 4. ožujka. Činilo se, kao da neka blaga ruka počiva nad našim gradom, jer su gotovo već tomu tri godine, da se nije onaj za nas strahoviti, prije često se ponavljajući požar pojavio, kad nas ono noćas zadesi žalibože opet ta nesreća: u predgradu „Ladvarska ulica“ zvanom, što no leži tik rieke Kupe prama Dubovcu, porodi se od prilike u pol noći vatra, koja za kratko vrieme porazi tri kuće. Samo tišini u zraku, jer srećom nije ni malo duvao vietar, pa onda kriepkomu nastojanju oko ugašenja od strane domaćeg poglavarstva, c. k. oružničtva, koje je bdilo velikom pozornostju dosliedno svomu zvanju na siegurnost pokretnog imućtva dotičnih nesrećnikah te na mir i poredak medju svietinjom, ovdašnje posade od pukovnije Kuloz i financialne straže imademo zahvaliti, da nije ota užas mah preotela, dalje se razprostèrla i više žiteljah na prosjački štab spravila tierajuć ih bez kuće od nemila do nedraga. Pogibelj biaše zaista velika, jer su baš u otom predgradu kuće nagomiljane i sve dèrvene a pèrvi mah nebiaše kod ruke nikakve gasne sprave. Već prietiaše vatra obližnjih se kućah hvatiti, kadno se nekoliko revnih, odvažnih te za obće dobro i blagostanje veoma starajućih se gradjanah, naročito obèrtnikah, na krovove popne te dalnjoj nevolji doskoči gaseć pronikavšu vatru. Iskrena im budi zato hvala! — Nemoremo na ino, već da ovdje takodje momčad c. k. financialne straže pohvalno napomenemo, koja je pucnjavom iz pušakah probudila žiteljstvo iz dubokog sna u tako kasnoj noćnoj dobi te u tom veoma udaljenom predielu našeg grada, izuzamši jedno desetak susiednih gradjanah, pèrva na lice miesta u pomoć pritekla poticajuć pučanstvo na dielatnost. Kod požara prisustvovaše i podobro veliki broj topničarah, koji su svakako kod sličnih nezgodah rad svoje točnosti i praktičnosti vele važni i probitačni. Pohvalu zaslužuju takodje nieki siromašnii vlastnici konjevah, koji su brižljivo te prešno svojim konjima k požaru došli s vodom, dočim su se uztezali nieki otmeniji i odlični gradjani za spas svoga bližnjega konjo na porabu dati.

Šteta požarom počinjena nije baš prevelika jer su kuće izgoriele malene i o dèrva bile; ona iznosi do 6000 fr. sr. Vlastnik one kuće, gdie je vatra ponajprije buknula, nije gotovo ništa izbaviti mogo. Što je povod vatri dalo, nije se jošte saznati moglo; neki vele: nemarnost, drugi pako: ljudska zloba.

Ovom prilikom nemožemo mimoići mukom važno, u naš život zasiecajuće pitanje: da li će se već jednom dozvoliti solidno zidanje kućah u predgradu našem, gdie stanuje veća te imućnia strana žiteljstva. Bog i duša! O tom pitanju zavisi razvitak, povećanje i poliepšanje našeg po naravi i prirodi vele njegovanog grada, s tim pitanjem skopčana je naša tèrgovina a ravno tako naš budući prospieh i blagostanje. Tko je iole Karlovac posietio, bit će opazio. da on sve može biti, samo ne tvèrdjava. Zašto dakle mećo se zaprieke proč solidnom zidanju, kad to nevodi dobrom napriedku. Pomislit treba, da je Karlovac u takovom položaju, gdie su izpunjene sve pogodbe obće sreće i napriedka; da on ima Kupu, na kojoj velike teretne ladje plove, da je on spojen s morem sa dva umietna druma, da on imade dosta vodene snage za tieranje tvornicah, da je okružen na daleko plodnim poljima; jednom rečju: da on imade svu priliku za obèrt, tvornice i prostranu tèrgovinu. Iz toga razloga tvèrdo se nadamo, da će visoka i najvišja vlast uvaživ sve po tanko ove okolnosti, do skora našu pravednu molbu uslišati. Žudno očekivamo skoro izposlanje komisie, koja ima sve po tanko miestimice razvidieti te izradjenu već osnovu i nacèrt ili odobriti ili pako na novo izraditi. Svakim danom podkriepljuju nove nesreće našu prošnju, vrieme je dakle, da post varios casus et tot disrimina rerum uspiemo. Bog znade, dali ćemo u buduće toj opasnosti, požaru naime, odolieti moći. A sigurno imademo razlog se bojati. Vestigia terrent. —

Turska.

Iz Carigrada. Govori se, da je Turska izjavila zapadnim silama, da ona u sebi osieća dovoljno snage, da može reforme u dielo privesti, i da je na to gotova, baš kad bi zapadne sile po svom obećanju i otišle iz turske zemlje poslie četir nedielje kad se mir načini. Ali na svaki način hoće porta, da se opredieli izviestno vrieme kad će zapadne sile otići iz njene zemlje, i da se nerekne samo „dok se reforme neprivedu u dielo.“ Sultan se tvèrdo riešio da neformuje, ali on nebi hteo uslovjah, koja bi okupovanje njegove oblasti navieki produžila. Porta se boji, da neće zapadne sile još opasnie po Tursku stvari zahtievati nego i knez Menčikov. Jednom rieči: Ona nema ni najmanjo volje, da se da ugušiti od svojih priateljah.

„Osserv. Triest.“ sadèržava jedan sultanov berat, kojim je sadašnji carigradski patriarh postavljen na svoje miesto. Po tom beratu odriče se Turska vlada svakog. miešanja pri izboru patriarha, mitropolita ili drugih sveštenikah, cèrkva može sasvim slobodno nasliedjivati i posiedovati: sva raja podložna je patriarhu tako, da on sasvim slobodno sudi u stvarima bračnim i razvodnim, da može osudjivati na cèrkvene kaštige, da može izkljućit od sv. pričešća i da po svojoj volji može zakratiti pogreb. Isto pravo kaštigovanja ima on i u obziru na visoko i niže svetjenstvo; ovoga nemože nijedna vlast zatvoriti da se to nepredstavi patriarhu. Naposliedku daje se tim beratom patriarhu i sinodu pravo molbe.

Rusia.

Iz Bolderae u rigajskom zalievu javljaju od 9. veljače, da je siever probio led i da ga je bacio na obalu. Zaliev je sasvim čist od leda.

Pomorski poučni odbor u Petrogradu imao se je u svojim posliednjim siednicama — to jest nakoliko službene viesti o tom javljaju — opet mnogo zabavljat s iznašastjima. Nieki g. P . . priobći dva, jednu žičinu, koja gori na vodi i drugu, koja se kod topline od 15° R. u zraku užiže i koja bi se vele s uspiehom mogla upotriebit za odbijanje neprijateljskoga konjaništva. Odbor je poimence pèrvi predlog podvèrgo izpitu veoma brižljivu, no uvidio je, da vatra gori preslabo, za postat u istinu pogibeljna ladjama, da bi se valovima i vietrom lahko mogla ugasiti te da nije predlog praktičan. Drugi predlog, gdie bi se uništujuća žičina štèrcaljkama ili na drugi način imala sipat na nepriatelja. Zabačen biaše već unapried kao takav, koi se nemože primit. Predloženi biahu takodjer projekti za gradjene plavih plovećih pod vodom i od niekog Holandeza, Tetterode-a, mekanizam za razorivanje nepriateljskih brodovah, od jednog drugog, imenom Dade-a, osnova za izvedenje podmorskih pallisadah, koji su stranom odbijeni, stranom pako podvèrženi bili pobližjem izpitu. — Od lieutenanta Mussin-Puškina, spadajućega k čeljadi „Diane“ koga je na bremskom Briku „Gretta“ zarobila engleska fregata „Barracouta“ došla su pisma iz Hongkonga od prosinca pr. g. On dosta jadikuje o ponašanju Englezah Admiral Stirling učinio mu je predlog, da ga sa njegovim drugovima ili u tvèrdju Nikolovu ili na koi brod ruske flote u tihom oceanu odpremi i tamo stavi u slobodu. Rus je odbijo ovu ponudu, kojom bi ulaz u Amour ili prebivalište ruskih brodovah morao izdat. Engleski liečnici nisu se ni najmanje brinuli za zarobljenike, tako da su četiri od istih u kratko vrieme umèrli na putu u Honkong.

Spanjolska.

Madrit, 27. veljače. U Malagi porodiše se nemiri, no utaloženi su. — Maršal Espartero primio je na dan svoga rodjenja oficirski zbor madritske posade. — Financialna osnova gospodina Santa Cruz bit će po svoj prilici odobrena po kortesima. — Posvud vlada podpuni pokoj.

Madrit, 28. veljače. Danas će biti banket, koi će se davat zastupnicima društva „Credit mobilier.“ Ustanove družtva podnešene su vladi. — Sutra će se počet izplaćivat sve miesečne plaće za veljaču. — U Malagi i posvuda sve je mirno.

Švedska i Norvegia.

Iz Helsingöra, 24. veljače pišu: Amerikanski brod, komu je pošlo za rukom, jesenas uteć Englezima i koi je u Reval, kao što se je glasalo, prispio natovaren oružjem, stoji smèrznut u ledu. Drugi put neće za cielo uteć Englezima.

Franceska.

„Morning Avertiser“ hoće da tvèrdi, da ruski punomoćnici u Parizu dižu prigovorah proti tomu, da bi se peta točka riešila po pariškoj konferencii i zahtievaju, da taj posao odluči sastanak svih krunjenih glavah — Isti list napominje, da se glasa, da je lord Cowley došao u London, da si pribavi naputakah. Nasuprot tvèrdi „Presse“ da nemože ništa prepriečit da se sklopi mir odgovarajući evropejskim potrebama.

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je primak

koncem mieseca siečnja 1856	59,612	fr.	7 kr.
mieseca veljače pako . .	43,295	„	8 „
	102,907	fr.	15 kr.
Usuprot bio je izdatak koncem mieseca sieč. 50,865 fr. 1 kr. a mieseca velj. 46,406 „ 20 „	97,271	„	21 „
Ostaje u gotovom za mies. ožuj.	5635	„	54 „

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Carigrad 25. veljače. U ovdašnjim vojničkim bolnicama množina boluje i umire. Gèrčko i jermensko sveštenstvo nije jošte s prodikaonicah pročitalo sultanovu naredbu u obziru položaja kèrštjanah. Čini se, kao da se neće izvesti osnova, da se skupi nova vojska u Trapezuntu. Omerpaša nalazi se još u Redut-Kalu. Viesti iz Evpatorie od 18. p. m. javljaju, da se je tamo škorbut veoma razprostranio. U Smirni oglašena je svečano dne 27. sultanova naredba o stanju Kèrštjanah. Izvan toga dobila je raja od Medžlijah dopuštenje, da može ići na konju u konak i kod siednicah pušit svoj čibuk.

Carigrad, 28. veljače. Porta je 100 miliunah piastarah izdala u novim hartijama. O tom se je, vele, u divanu porodila razpra i svadja. Novačenje raje na skoro će se ozbiljno započeti; u Krim je već otišla dotična naredba radi primirja. Medju Francuzima vlada sveudilj dosta velik pomor. Zabrana izvozit žito, stranom je ukinuta.

Atina, 29. veljače. General Bosquet putujući u Krim došao je iz Franceske ovamo. Plem. g. Rongabis postao je ministar izvanjskih poslovah.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Carski dukati	$6^{3}/_{4}$ fr.
Srebro od 4. ožujka	$3^{3}/_{4}$

SLUZBENI LIST.

Nr. 698/351. (VI.—6) (3—1)

Avviso di Concorso.

Resosi vacante nelle Provincie Venete un posto di Delegato prov. colla VI. classe delle diete, il soldo d' annui fior. 3000, e gli altri emolumenti sistemati, s' invita chiunque intendesse aspirarvi a rassegnare fino a tutto Febbrajo p a. la relativa istanza corredata di tutti i documenti comprovant le qualifiche allo scrivente Presidio.

Gli aspiranti che coprono atualmente un impiego, dovranno insinuare tale istanza a mezzo della loro immediata Superiorità.

Dal Presidio de'la I. R. Luogotenenza.

Venezia 30 Gennajo 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 8. OŽUJKA 1856. Broj 57.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je na domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je cienа: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se od 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 2 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 24. veljače t. g. nadbiskupa zagrebačkoga Jurja pl. Haulika u novi znak previšnje priznanosti njegovih mnogovèrstnih izvèrstnih zaslugah za cèrkvu i dèržavu najmilostivie podielit veliki kèrst c. kr. Leopoldova reda.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 3. ožujka t. g. okružnoga predsiednika u Bregencu, Sylvestra viteza Hammerer-a kao ministerialnoga savietnika u ministarstvo unutarnjih poslovah premiestit i kod istoga odsiečnoga savietnika, Eduarda Steiner-a viteza od Pfungen-a ministerialnim savietnikom, a ministerialnoga tajnika Josipa Walcher-a odsiečnim savietnikom najmilostivie naimenovati.

Vèrhovna redarstvena oblast odlučila se je službe redarstvenoga ravnatelja, izpražnjenu u Temišvaru, upravitelju ureda redarstvenoga povierenišlva u Trientu Antunu Kautz pl. Euchenthalu sa systemizovanim berivima podielit i povierenika milanskoga redarstvenoga ravnateljstva Karla viteza Eyberg-a vèrhovnim povierenikom i upraviteljem redarstvenoga povierenišlva u Trientu naimenovat.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE.

(Dalje.)

Članhom XIV. dopušta se doduše, da se duhovnici sbog zločinstvah ili drugih prestupakah, proti kojim propisani su kazneni zakoni cesarevine, stavljaju pred sud svietovni; ipak se ta dozvola daljim odredbama ublažava i tako poštenje svetjeničkoga stališa, koliko više moguće, obezbiedjava.

U XVI. pako članku milostivo obećava Nj. Veličanstvo car, da neće podnositi, da se cèrkva katoličanska i viera njezina, služba božja i uredbe njezine prezira bilo riečma, dielom ili pismom, ili da se predstojnici i službenici od cèrkavah prieče u izvèršivanju službe svoje, poglavito gdie se radi o čuvanju viere, zakona o ćudorednosti i reda cèrkvenoga. Osim toga je volja Njeg. Veličanstva, da se slugam božjim, t. j. duhovnikom izkazuje štovanje, koje ih ide po zakonima božanskim, te neće dopuštati, da išto biva, što bi ih snizivat ili ruglu izvèrgavati moglo. — Tko počituje vierozakon, počituje doisto i njegove službenike; tko naprot neštuje njegove službenike, taj u sèrcu svom ni vierozakon dostojno neciеni. S toga biva, da je u svako vrieme, osobito naše, zavist i mèržnja svih bezbožnjakah i nepriateljah javnoga poredka pojavljivala se protiv službenikah viere, koji su izloženi bili mnogovèrstnim, često posve nedostojnim napadanjima, ruglu i progonstvima. I to je posve naravno; jer, kad su već službenici vierozakona osramotjeni, u javnom mnienju sniženi i porugi izvèrženi, onda i vierozakon gubiva svoju dielotvornost; a kad se obori ili barem oslabi vierozakon, onda se širom otvoraju vrata neobuzdanosti svakoga proderzlivoga diela i razvratnosti svega postojećega. Ova valjano uvaživši, pobožni naš vladar nastoji u konkordatu, da pripadajuće svetjeničkom stališu štovanje silnom svojom vlastju obezbiedi, i budući da obzirom na okolnosti vremena nebiaše moguće, da se svetjeničke osobe i sbog zločinstvah, koja bi možebiti počinile, stave pod sudbenost biskupah, to je on u tom slučaju ipak ublažio obćeniti zakon i tako pripadajuće svetjeničkom stališu štovanje osigurao svečanom tom svojom izjavom; ovim načinom htieo je postići to, da se u cesarevini austrianskoj nikada nepriđese oni žalostni dogadjaji, koji se kod drugih narodah svaki dan sbivaju glede vierozakona i svetjenstva. Istim je staranjem i ono, da se naime ni viera sama ni njene uredbe neizvèrgavaju javnome ruglu, naredjeno doista na najveću korist nesamo dèržave nego i cèrkve. Jer kao što godj ništa nije tako sveto i tako uzvišeno, da se dosietljivostju zlohotnikah nebi izvèrći moglo podsmiehu, isto tako i neima pogibelniega oružja, nego li je upravo to, barem na očigled prostoga puka, i neizobraženih te u vieri slabih ljudih. Takova podsmiehivanja najviše pospiešuju bezbožnost i proizticuću iz nje pokvarenost naravih.

Cigani u Vlaškoj.

Od —r—a.

Nema dvojbe, da će mnoge izmedju čitateljah narodnih novinah zanimat, kako se je u 19. vieku postupalo u Vlaškoj kneževini sa Ciganima, koji se smatraju kao robovi lišeni svakog prava sve do najnovie doba, gdie uslied zaključka glavne skupštine u Bukureštu dne 7. veljače t. g. dèržane sa 11 proti 10 glasovah odlučeno bude, da se Cigani oslobode izpod jarma više stolietjah obstojećeg robstva.

Tako medju ostalima izlazeći u Bukureštu, poluslužbeni list „Vestitorul romanesk“ (Vlaški oglasnik) sadèržaje u svojim brojevima od mieseca svibnja 1844. god. sliedeće oglase:

„Kod gospode sinovah i nasliednikah pokojnog sèrdara Nikole Nika u predvaroši sv. Vinere u ovom glavnom gradu imade na prodaju 200 ciganskih porodicah, raznih meštrah, kao: polodielacah, kovačah, sviračah, srebèrnarah i čižmarah. Tko želi takove kupiti, neka se izvoli porazumieti sa rečenom gospodom vlastnicima u njihovoj kući u gorespomenutoj predvaroši. Od ovih Ciganah bit će samo po 5 porodicah i više ukupno, nu nipošto manje prodavano. Ciena za svaku glavu manja je za jedan cekin nego kod drugih vlastnikah.“

Ja nedvojim da će se ovo mnogom čitatelju činiti nevierojatno, ali on će o istini mog navoda odmah osviedočen biti, čim mu reknem da čitavo poglavje gradjanskoga zakona obstojećeg u Vlaškoj, izdanoga god. 1818. od ondašnjeg gospodara Ivana Karadža radi o robstvu i sanktionira isto.

Evo niekoliko §ah iz poglavja 7.

§. 1. Robovi su oni, koji su od drugih zarobljeni. Takovi su u Vlaškoj Cigani. §. 2. Tko je od robovah rodjen, on je rob. §. 3. Oni, kojih je mati robinja, takodjer su robovi. §. 4. Vlastnik robe, nema vlasti nad njegovim životom. §. 5. Vlastnik može svog roba poklonit ili prodat. §. 6. Oni Cigani, koji se u Vlaškoj bez zakonita vlastnika nadju, blago su vlade. §. 7. Koi hotimice Cigana ili Ciganicu drugog gospodara dèrži u svojoj gospoštini, mora ih svem pèrvašnjem vlastniku natrag poslati i istom kao kvar na godinu za jednog cigana, koi kakovu meštriu razumije, 40 piastarah, za jednog bez meštrie, 20 piastarah, za jednu ciganicu, koja kakovu meštriu razumije, 30 piastarah, a bez meštrie 15 piastarah platiti. Koi ipak neznajući za pravoga vlastnika dèrži tudje robove, mora ih samo povratit. §. 8. Tko cigana ili ciganicu s tudjim ciganom ili ciganicom bez dozvoljenja drugog vlastnika vienča, gubi cigana ili ciganicu zajedno s djecom i oni imaju pripast drugom vlastniku. Ako li je sa znanjem drugog vlastnika vienčanje dovèršeno, moradu se vlastnici mienjati, ali tako, da ide ciganica uviek ciganom. Ako zaručnici kakovu meštriu znadu, moradu se uviek za meštriu zamienit, no ako meštrie neznadu, onda biva namira u novcu. Ako se cigan bez znanja svog gospodara vienča, pripadnu dieca mužka gospodaru ciganovom, a ženska gospodaru ciganičinom. itd.

Mnogo se je već za oslobodjenje robovah govorilo, pisalo, vikale i ugovaralo; — velike vlasti sklopiše traktate, da prestane mèrzko prodavanje ljudih, i velikom broju naše braće bi kroz to sloboda osigurana, koju svaka slika božja pravom zahtievati može. No kako se često dogadja, tako se i ovdie mašamo udaljenog a susieda ostavljamo ni nepazeći ga. Dočim Evropa divjim plemenima Afrike čoviekoljubne kèrči put k ulazu u veliko slobodno društvo, dočim bojni brodovi s velikim troškom za branjenje čoviečje slobode mora kèrstare na kom robovni brodovi prije tierahu svoju tèrgovinu, ostavljamo u unutarnjoj Evropi robstvu još slobodni tek, i Vlaška i Moldava, kèrstjanske dèržave, koje se svojim političkim ustavom, svojim napriedkom u civilizacii toli diče, tèrpe još u svojoj unutarnjosti tèrgovinu s ljudima! — Miesto da tako sramotno dielo uklone izpred svieta sankcioniraju još zakoni, i uvèrštuju prodaju ljudih medju redove službenih novinah. I to tèrpi tako čoviečna Evropa u 19 stolietju, u kom duh prosviete čini se da je postigo najviši vèrhunac? —

U Moldavii učinjeni su već koraci shodni za Cigane, da se puste na sloboda; i gotovo je već dèržavnim robovima sloboda poklonjena, te nastaju pomoćna družtva za odkupljivanje onih, koji su vlastništvo privatnih ljudih. Samo u Vlaškoj se još nečuje nijedan glas pomilovanja; tamo Cigani još stenjaju pod robstvom i tèrpe od svojih gospodarah često najstrašnija zloupotrebljenja. Akoprem je knez Aleksander Ghika, bivši gospodar knježevine, veličanstveni čin oslobodjenja tolikih tisućah ljudih imao pred očima, davši slobodu svojim robovima, ovaj dani primier oslobodjenja svojih robovah nenadje ipak nikakova dopadnutja, šta više protivili su se jošte što najžešće ovom njegovom čoviečnom postupanju. —

Cigani u Vlaškoj razdieljeni su na 2 razreda: u dèržavne robove, koji se većom česti čišćenjem zlata zabavljaju, i zato veliki harač dèržavi plaćaju, na koje navlastito postavljene osobe imadu pazit; sudbina ovih ciganah može se još podnieti. Robovi bojarah diele se opet u izvanjske i u družinu. Pèrvi su takovi, koji kakovu meštriu ili mudriju razumiju i takovu izvan grada bojarskog tierati smiju i zato harač svojoj gospoštini plaćaju. K ovim spadaju često po Vlaškoj okolo putujući narodni-svirači (Lautari). — Po primieru ex-hospodara Aleksandra Ghike mnogi su bojari, sela sagradili, želeći da tu straku ljudih za obradjivanje zemlje sklonu načine, no nisu im zato slobodu poklonili.

(Dalje sliedi).

U članku XVII. veli se: „Siemeništa biskupska obstojat će i u napredak, i gdie dohodak njihov nezadovoljava podpuno onoj svèrsi, kojoj treba da služe po smislu svetoga sabora tridentinskoga, ondie će se imati primierena briga, da se isti dohodak umnoži. Biskupi će siemeništa ova po pravilu svetih zakonah cèrkvenih ravnat i upravljat pravom podpunim i slobodnim.“ U savezu s tom odredbom ustanovljuju se još nieka posebna opredieljenja. — Gdie neima siemeništah, tamo naravno neima ni rassadnikah ni plodovištah. S toga je ovo svetčano jamstvo za obstanak siemeništah od velike znamenitosti, jer je njime za buduće skèrbljeno o sigurnom naraštaju svetjenstva. No još kao veće dobročinstvo ima se smatrati to, da su siemeništa izručena ravnanju i upravi biskupah s pravom podpunim i slobodnim. Veličinu ovoga dobročinstva uvidit će lahko svaki, koi promisli, da je bilo vremenah, kad su u siemeništima i na sveučilištima za bogoslovne znanosti, osobito za cèrkvenu poviestnicu i pravo cèrkveno, propisane bile takove učevne iliti školske knjige, koje su prikladnie bile za pobuditi mèržnju, nego li ljubav i počitanje s pram najspasonosniih uredbah katoličke cèrkve, koje su pravima cèrkvene glave nanieli veći uštèrb, nego li ista prava dokazale, i podtakle više nepovierenja, nego li pouzdanja i štovanja s pram iste vèrhovne cèrkvene glave. Jer od vremena lažnog Febronia zavladala je u tom obziru po cieloj Europi tolika dèrzovitost, takovo biesnilo novotarenja, da ih posliednji naši zemljovladari ni pobožnostju svojom niti nježnom religioznostju nemogahu uspiešno satèrti. Pa kakovi mogahu i morahu biti posliedci takova podučavanja? To se samo po sebi razumieva, niti je potrebno na širje ih razglabati. Hvala budi viečna Bogu i složnim nastojanjima Njeg. Svetosti pape Pia IX. i Njeg. veličanstva našeg apostolskog cara i kralja, što su u tom pogledu povratili opet podpunu slobodu biskupima. Ovi će u buduće nastavu i odhranjivanje svetjeničke mladeži tako moći ravnati, da će iz njega proizaći poslenici valjani i neumorni, oduševljeni živom vierom, privèrženi najusèrdnie vierozakonu i cèrkvi, i oddani zdravim načelima, te proizvesti u vinogradu Gospodnjem obilati plod.

(Dalje sliedi)

Austrianska carevina.

Nj. Veličanstvo cesarica dostojala je bolnici milosèrdnih sestarah u Steyr-u najmilostivie posvetit podporni prinesak od 100 fr.

Nj. Veličanstvo cesarica Karolina Augusta dostojala je za povećanje zaklade za kupalištne zavode za austrianske i pruske vojnike u kupalištu Johanneshadu iznosak od 200 fr. sr, a odhranilištu i liečilištu za siromašnu sliepu diecu na hradšinu u Pragu 100 fr. najmilostivie poklonit.

Nj. visost prejasni g. nadvojvoda Franjo Karle učini kod svog posliednjeg boravljenja u Bèrnu tamošnjem dobrotvornom gospojinskom družtvu sv. Josipa dostavit poklon od 100 fr.

Nj. visost prejasni gospodin nadvojvoda Albert poklonio je povodom posliednjega razvida Rokova špitala u Pešti znatan iznesak za one oskudnike, koji su mieseca ožujka odpušteni iz ovoga špitala.

Doknadno su Nj. c. visosti prejasna gospoda nadvojvode, koji su dne 28. p. m. prisustvovali svečanoj predstavi u cesarskoj dvorskoj palači, povodom iste zaštitniku, posebničkoga družtva knezu Kamilu Rohanu za siromake poklonilo 400 fr. sr., tako da ukupni iznosak svečane predstave čini 5876 fr. Ovih 400 fr. opredieli se s privoljenjem Nj. eminencie gospodina kardinala kneza nadbiskupa praškoga za ubožnicu sv. Bartolomeja.

U Budjevicah, gdie se je uprav obdèržavala misia, proslavi se srebèrni svatbeni pir Nj. veličanstvah cesara Ferdinanda i cesarice Marie Anne obćenitom pričestju ženah. Do 3000 ženah primilo je u tu svèrhu svetotajstvo pokore, otišlo je zatim na sam svetačni dan svečanim provodom iz siemeništne cèrkve u stolnu cèrkvu, gdie ih je visokpčastni biskup već pod prestolnim nebom čekao in pontificalibus i za pievane službe božje podielio svetotajstvo pričesti.

Beč, 6. ožujka. Gospodin pl. Lesseps, poduzetnik suezkoga kanala, vratjajući se iz Aleksandrie otišao je ovih danah prieko Beča u Pariz. Komisia za iztragu ovoga gorostasnoga diela, na koju najizvèrstnii vieštaci pozvani biahu, izrekla se je, kao što je poznato, na najpriaznii način o izvodnosti poduzetja. — Gospodin pl. Lesseps bio je, kao što čujemo, prije svojeg odlazka iz Beča po gospodinu carskom francuskom poslonoši Vicomtu de Serre predstavljen Nj. preuzvišenosti gospodinu dèržavnom podtajniku u c. k. ministarstvu izvanjskih poslovah baronu Werneru i predložio je Nj. preuzvišenosti podpune osnove za to veliko poduzetje, kojega izvedenje obećaje toliko bitnih koristih za interese Austrie.

Turska.

Ušće dunavsko kod Suline čistit će se, jer je to c. k. austrianska vlada iskala. Poslovi će se početi u ožujku.

Rusia.

Ruska vlada izviestila je vlade koje su š njom u priateljskom odnošenju, o naputcima, koje je svojim zastupnicima na pariškim konferenciama dala. Vele, da su isti naputci u smislu, koi jako jamči mir. Saobštenje učinjeno je u formi cirkularne note grofa Neselroda razposlane poslanicima ruskim.

Iz Petrograda javljaju „Konstitusionelu“, da su poslana dva generala, jedan u Krim, drugi u Aziu. Vele, da se je car jako začudio, kad je čuo, da zapoviednici obie vojske produžuju vojevanje, makar da je car primio austrijske predloge. Oba poslana generala imaju nalog utaložiti ratobornu revnost generala Lidersa i Muravieva. U Murajevov glavni stan poslan je general Stefan Hrulev.

U Rusii se namierava, dok se mir zaključi, podizati unutrašnji industrialni razvitak. Već se projektuju najvažnije linije za gvozdene puteve: u stepama na aziatskoj granici podižu se visoke škole, pod pokroviteljstvom carevim prave se ekonomična društva, koja hoće da razprostru sienjanje zeleni, lana i krumpira.

Odnošenja prema Persii postaju svaki dan sve više priateljska. Govori se da ruski dvor nije baš sasvim odrekao da neće pomagati Persii proti Dostu Mohamed-Kanu, koi misli na Herat udariti.

Iz Aleksandropolja (Gumri) u Kavkazu javljaju, da su tamo osvietili mieseca prosinca prošle godine novu rimokatoličku cèrkvu.

Od kako je rat počeo došla je ovih danah pèrva ruska ladja upravo iz Rige u Antverpen u Holandskoj.

Dne 25. veljače priminuo je u Petrogradu tajni savietnik Dimitri Maslov. On je jedan izmedju onih pitomacah, koji su pèrvi put odpušteni bili iz liceja u Carskom selu.

Dania.

Kodanj, 3. ožujka. (Bèrzojavna depeša novinah „Hamb. Nach.“) Vlada je danas predložila normalan predračun od 28 miliunah i dvie dozvole za dodatke od 5 miliunah dèrž. m. kao i prilog k paragrafu 5. ustava, usljed kojeg ima pristolni nasliednik odmah nastupit vladu bez da položi prisegu na ustav. Lehmann predložio je da se imaju pretresanja dèržat javno.

Niemačka.

Draždjani, 2. ožujka. Nj. veličanstvu kralju podieljena je, kao što čujemo, prigodom posliednje pribitnosti Nj. preuzvišenosti u Pragu, opet po Nj. c. k. apostolskom veličanstvu c. k. tretja oklopnička regimenta bivša Nj. veličanstvu kralju Frideriku Augustu podieljena od godine 1836. (Dresd. Journ.)

Franceska.

Odkako su se konferencie započele nemudruju ni jedne pariške novine, jer se boje, da se nebi u laži uhvatile. Ali zato opet se svakojaki glasovi razprostiru. Jedni kažu da će se s mirom što prie požuriti, drugi opet vele, da će se konferencie poslie pèrvih siednicah odložiti, i da će se onda diplomatičnim putem raditi, da se kongres skupi. Brošurah sada u Parizu kao kiše. Girardin piše, da treba razoriti Gibraltar za ljubav mira, drugi opet ište, da Engleska ustupi jonske ostrove. Svašta se govori, ali se nadaju miru svi, i to se smatra kao znak mira, što je baron Brunnov dao donieti svoja kola za galu u Pariz. Kažu, da je ratni ministar rekao baronu Brunnovu: Milo mi je, što vas vidim jer nam vi mir nosite.

Iz Krima se čuje, da vojska jako umire. — Ovih danah je niekoliko djakah zatvoreno, što su razprostirali pobunjavajuće piesme.

Po pismima iz papine dèržave, bilo je prie niekoliko vremena u Fenaci pobune. Jedanaest njih zatvoreno je a drugi su pobiegli u strane dèržave.

Azia.

Od Perzie imamo opet niekih glasovah. Engleski poslanik Muraj, kažu, došao je u Bagdad. Čini se, da Engleska nema ni najmanje volje dèržati se mira kao Francuska, jer se ona oruža. Samo bi naravno bojište u tom slučaju bilo premiešteno u Aziu. Persia se sprema da se opre Dostu Mohamedu-Kanu, koi namierava na Herat napadati. A kupi sada i vojsku, jer misli, da će joj trebati sbog svadje sa engleskim poslanikom.

Kazalištna obznana.

U ponedieljak dne 10. t. m. predstavljat će se na korist ovdašnjega meštra od kapele g. Vilelma Müller-a „Alpenkönig und Menschenfeind“ spievokaz u 3 čina od Ferdinanda Raimunda. Medju činima izvadit će se nova narodna ouvertura od A. E. Whitt-a, meštra od kapele regimente barona Wimpfen-a, nadalje pred 3. činom nova svečana koračnica od koristnika, smiereno posvećena slavnomu oficirskomu zboru ovdašnje posade. Budući da je g. Müller, kojega izvanredna glasbena vieština poznata je ovdie obćenito, vaviek nastojao, po svojim silama doprinašat k razvitku i naše mladjahne umietnosti staviviši u muziku s najboljim uspiehom piesme dolazeće u narodnim komadima: Reštauracia, Meirima, Dva pištolja, Iznenada itd. nadamo se, da će naše obćinstvo mnogobrojnim posietom ove predstave pokazat, da umije nagradjivat nastojanja, kojima se uspiešuje domaća umietnost i tako potaknut i druge vieštake k sličnim dielima, čim se jedino može osigurat žudjeno napredovanje u tom obziru.

Drugi broj „Nevena“ (veljača) dobiva se od danas za Zagreb u knjigarnici Hartmanovoj u Dugoj ulici.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin, 5. ožujka. „Koenigsberger Zeitung“ sadèržaje jednu depešu iz Petrograda od 2. t. m. usljed koje javlja general Lüders iz Krima, da su se punomoćnici ratujućih stranakah sastali dne 29. veljače na kamenom mostu i zaključili, da se usljed zaključka pariške konferencie obustave neprijateljstva.

Turin, 3. ožujka. Opet su načinili smetajuću demonštraciu na korist kneza Florestana od Monaco u Montonu, no pohvativši niekoliko nemirnikah utoložiše pobunu.

Rim, 3. ožujka. Uredovni dnevnik opovèrgava glasove o razprama medju domaćim, svajcarskim i francuskim četama, nasuprot tvèrdi, da medju njima vlada najveća sloga.

Palermo, 28. ožujka. Zima traje neprestano, poljski plodovi ostaše upèrkos tomu nepovriedjeni.

Tèrst, 6. ožujka. U razmierju k nazadku mienbenih tečajah biliježili su danas niže: kafu, tako stučenu kao od Havane, šećer, kakao, pèrper, mirodie, Cassia lignea, žito, ulje, vosak, Cremor tartari i južne plodove.

Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 13. veljače 1856. najmilostivie dozvolit, da se dade dopust novacima iz stanja financialne straže, koji će kod novačenja u godini 1856. bit upisani. To se je oglasilo s tim dodatkom, da se ovogodišnje novačenje ima izvesti u vremenu od 15. ožujka do 10. svibnja. Gore navèdena previšnja odluka stavljena je do obćega znanja razpisom ministarstva financiah od 27. veljače t. g.

Privremeni urednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 7. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	85
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	85⅝
dto . . . . » 4½%	73⅞
dto . . . . » 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93½
dto . . izžriebane . . » 4%	48½
dto . . . . » 3%	41
dto . . . . » 2½%	
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	136½
» » » » » 1854, » 100 »	111½
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	104
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83¼
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1075
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	495
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	370
dto dto s plaćanjem na rate	389½
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	2825
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	305
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	683
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	437½
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	84¼
Augsburg za 100 for. current . . . . »	101⅜
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	121¾
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74¼
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102¼
Marseille za 300 frankah . . . . »	120⅛
Pariz za 300 frankah . . . . »	119⅝
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	102
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	268½
Carigrad za 1 forint . . . . parah	500
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6¾
Srebro od 6. ožujka	3½

SLUZBENI LIST.

(Izv.—79.) (3—1)

Oglas.

Dne 25. ožujka t.g. dat će se od strane sequestralne gospoštie Lobor u najam na tri sliedeće godine kuća zidana sa gospodarstvenimi zdanji i prinadležećom bašćom i zemljištom. Obširnia mogu se saznati kod nižepodpisanog sequestra u Gredicah.

Tito Babić,
sequester.

Br. 1379. (Izv.—32) (3—1)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu daje na znanje, da je dana 17. prosinca 1855. Kata Stonšek, vlastnica kuće br. 70. u laškoj ulici umèrla, neostavivši naredbe volje posliednje.

Budué je ovomu sudu nepoznato, da li, i kojim osobam pripada pravo nasliedno na istu ostavštinu, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojeg mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievab, pozivaju, da uz godinu, računajući od dana nižestavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu, u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za koju je g. odv. Ivan Malošek medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i izkazali svoj naslov prava nasliednoga i uručit istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ostatnu.

U Zagrebu 27. veljače 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 144 (Izv.—77) (3—3)

Izrok.

Za popunjenje jednog kod c. k. županijskog suda u Osieku izpražnjenog miesta oficiala, s godišnjom platom od 500 fr. sr. i s pravom napredka na višji stepen plaće od 600 fr. sr. polag okolnosti za jedno miesto akcesiste, s godišnjom plaćom od 350 fr. sr. i s pravom napredka u višju plaću od 400 fr. sr. razpisuje sa ovim natiečaj.

Natiecatelji imadu svoje dokazima providjene svojeručno pisane molbenice za četiri tjedna od dana kako ovaj izrok treći put u službeni list »Narodnih Novinah« uvèršten bude, predsiedništvu c. kr. županijskog suda u Osieku podnieti, i u istima svoju dobu, striš, navèršene nauke, podpuno znanje niemačkog i hèrvatskog jezika, nadalje svoje dosadanje službovanje, i svoje ćudoredno i političko vladanje izkazati, pak i to navesti, da li su s kojim ovosudbenim činovnikom u srodstvu ili tastbini.

C. k. županijski sud.
U Osieku 27. veljače 1856.

Br. 1006. (Izv.—75) (3—3)

Oglas.

Kod novačnog popisa za godinu 1856. u kotaru vel. goričkom izkazali su se sliedeći kao odsutni: Celić Tomo, iz Stèrmca, Buhin Mijo, iz Stèrmca, Kalaković Ivan Kokot iz Čehi dolnji, Vugrinović Juro Juzesnić, iz Hrašće, Tèrputec Mato, iz Tèrputci. Vuković Mato, iz gornje Lomnice, Vuković Juro, iz gornje Lomnice, Milošević Miko, Vugrinec Miko, Vugrinec Franjo, Vugrinec Joso, Fukat Juro, Peršak Bolto, Kelinčić Juro, iz Veleševca, Koletić Janko, Benković Joso, Benković Ivo, Hrenčević Bolto, Hrenčević Luka, Hrenčević Imbro, Hrenčević Imbro, Madjerić Ivan, iz Ruča. Horvat Mijo, Horvat Lacko, Kèrznar Joso, Novoselec Mato, Sprita Imbro, iz Verbovo. Drenievič Ivan, iz Orle. Lovreković Paul iz Stružec. Pendelin Filip, Pendelin Tomo, Šoštar Stiepan, Škulec Josip, Dehin Juro, iz Dèrnka, Radina Janko iz Soopi, Antolis Anton iz Pešćenice, Thavenet Vatroslav, iz Pešćenice, Šverga Simo. iz vel. Bune. Dolacki Miko, iz Pešćeniee. Horvat Josip, iz Vukojevec.

Dočim bi miesto njihovog boravljenja nepoznato bilo, to se ovim pozivlje, da se do 15. ožujka t. g. kod ovog c. kr. kot. ureda tim sigurnie dojave, što će inače protiv njih po smislu §. 55. vis. propisa za novačenje postupano biti.

C. k. kot. ured.
U vel. Gorici 29. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Br. 79. (Izv.—74) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine pokojnog Gjure Buzagjić, župnika Gradištkog pod dne 3. rujnom 1853. u Gradištju bez oporuke preminuvšeg, što god kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 30. travnja 1856. ob 9 satih u jutro, ili osobno pred ovaj sud dudju, ili svoje prošnje pismeno podnesu, u suprotivnom bo slučaju, nikakovog daljnjeg prava imati neće, ako bi se ostavština po namirenju drugih tražbinah izcèrpila, osim na koliko njim po pravu zaloga pripada.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud.
Dne 31. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Maljevac.

Br. 841. 842. i 782. (DS.—29) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
15. siečnja 1856. br. 69.	Vugrovecsa $^5/_8$ kmetskih naselbinah	Galović Josip	250	—	1. svibnja 1856.	19. travnja 1856.	20. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
12. siečnja 1856. br. 70. i 5235.	Grančari sa 1, Sèrblinovci sa 4 $^5/_{24}$ kmet. naselbineh	Suvić Josip	400 1683	— 20	»	»	»
od 15. siečnja 1856 br. 68.	Kozinšćak sa 70 $^4/_8$ kmet. i 4 zeljarskih naselbinah	Hermann pl. Bužan	28,550	—	»	15. travnja 1856	13. lipnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomočnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 6. veljače 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 1289./42. (Izv.—67) (3—3)

Verlautbarung.

Wegen Zufuhr des mit Verordnung der hochlöblichen k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien von 15. Jänner 1856, Z. 255. für die hierländigen k. k. Salzämter Fiume, Bucari, Zengg und Carlobago für das Verwaltungsjahr 185⁶/₆ bewilligten Istrianer weissen und grauen Meersalzes in der Gesammtmenge von 148,948 Zentner, wird am 26. März 1856 eine Abmiederungsverhandlung in der k. k. Finanz-Bezirks-Direktions-Kanzlei zu Fiume in den Vormittagsstunden abgehalten werden.

Es werden demnach alle Transportsbewerber hiemit eingeladen, am erwähnten Tage und Orte entweder persönlich zu erscheinen, oder ihre mit einer legalen Vollmacht versehenen Geschäftsträger hieher zu bestellen; oder aber ihre schriftlichen Anbothe bis zum Vorabend des Licitationstages bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume wo sie von dem Finanzrathe und Bezirks-Direktor erst bei der Licitation selbst eröffnet werden einzureichen.

Die oberwähnte Salzmenge wird in folgender Weise adrepartirt:

Aus Capodistria oder Pirano.

Für Zengg mit	46,176	Ztr.
» Fiume »	49,239	»
» Bucari »	8,788	»
Zusammen	104,203	Ztr.

weisses Meersalz.

Ferner für Zengg mit	37,767	Ztr.
und für Carlobago	3,696	»
Zusammen	41,463	»

graues Seesalz.

Endlich für Zengg mit	1557	Ztr.
und für Carlobago »	1725	»
Zusammen	3282	»

Viehlecksalz.

Zusammen im Ganzen . 148,948 Ztr.

Der Ausrufspreis ist folgender.

Nach Fiume mit	$7\frac{1}{2}$	kr. per Ztr.
» Bucari »	$8\frac{1}{2}$	» » »
» Zengg »	$7\frac{1}{2}$	» » »
» Carlobago mit	$7\frac{1}{2}$	» » »

Der bewilligte Transports-Calo besteht in 1%.

Das von jedem Transportsbewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach den obigen Ausrufspreisen für das Objekt des Anbothes entfallenden Frachtlohnes festgesetzt, und dasselbe kann im baaren Gelde oder in Staatspapieren nach dem Courswerthe eingelegt werden.

Jeder der bei der öffentlichen Versteigerung mündlich oder schriftlich auf das ganze Objekt oder partienweise auf die für jedes Amt bestimmten Quantitäten mitbiethen will, muss von der gesetzlich dazu berufenen Behörde ein, sein sämmtliches Vermögen spezifizisch nachweisendes Certifikat beibringen und dadurch beglaubigen, dass er sich im aufrechten Vermögensstande befindet, so wie auch das obrigkeitliche Zeugniss vorweisen, dass er von bekannter Redlichkeit sei. Diese Zeugnisse müssen auch den schriftlichen Offerten beigelegt werden.

Die schriftlichen Anbothe müssen auf 15 kr. Stempel geschrieben und mit 5% Reugeld versehen sein. Ferner die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den kundgemachten Licitationsbedingnissen unweigerlich fügen wolle.

In den Anbothen ist auch das Salzquantum, welches der Offerent an das betreffende Amt abzuliefern wünscht, Ziffermässig abzugeben.

Die von dem Bestbiether resp. Contrahenten einzulegende Caution ist auf 25% des bedungenen Frachtlohnes, welches von der zur Transportirung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Licitationsbedingnisse können täglich sowohl bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume und bei allen k. k. küstenländischen kroatischen Salzämtern, als auch bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung zu Capodistria in den gewöhnlichen Amtsstunden eigesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Fiume am 20. Februar 1856.

Kosović.

Br. 31. (68—Izv.) (3—3)

Razpis natiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda pisarovina razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenih dviuh miestah občinskog tajnika s godišnjom platom od 350 fr. sr. zatim uživanjem prostog stana, ili stanbinom od 60 fr. sr.

Koji ova miesta zadobiti žele, imaju molbenice svoje vlastoručno pisane, u kojima imaju vierodostojno dokazati svoje dobro dosadanje zanimanje, moralno ponašanje, znanje hèrvatskog i niemačkog jezika i sposobnost za obnašanje službe do 15. ožujka 1856. c. k. kot. ovom uredu podnieti.

Pokupsko, dne 23. veljače 1856.

Br. 846, 847, 902 i 903. (73—Izv.) (3—1)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni roci za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 23. siečnja 1856. br. 176.	Belića sa 44 ⁶/₈ kmetskih naselbinah	Adam, Lacko i Koloman, zatim Maria udova Inkey rodj. Gludovač	22,125	—	od 1. svib. 1856.	24. travnja 1856	na 24. lipnja 1856 u 9 satih prie podne
od 29. siečnja 1856 br. 227.	Selno sa 5⁷/₈ kmetskih naselbinah	Ljudevit Kriholz	2350	—	»	»	»
od 1. veljače 1856 br. 260.	Pluska sa 10⁴/₈ kmetskih naselbinah	Nikola Halper	4200	—	»	»	»
od 1. veljače 1856 br. 269	Orehovica i Belovar sa 63³/₁₆ kmetskih naselbinah	Josefina baronica Kulmer	25,273	—	»	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju biti smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 18. veljače 1856.

Novak. Fohn.

Br. 133. (Izv.—62) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda, kao suda pregradskog po današnjoj odluki time obnaroduje se, da je na molbu g. župnika Ulrika Kirchlechnera iz Pregrade, proti Andrašu Lončariću, osudom ovog c. k. kot. suda od 9. lipnja 1855. br. 494 dopitanog duga u 134 fr. 41 ¹/₂ kr. sr. c. s. c. ovèršbeno plienitbenim pravom zastavljena za 137 fr. procienjena kuća, zemljište i vinograd javna ličba dozvoljena i to:

a) Kuća na Kuni gori, pod br. kuće 24 procienjena 15 fr.,

b) kuća u istom miestu pod br. kuće 23. procienjena 28 fr. 30 kr.,

c) vinograd na 6 kopačah procienjen 36 fr.,

d) prirod na 10 akovah vina po 5 fr. procienjena 50 fr.,

e) štala sa dva razdiela procienjena 7 fr. 30 kr. te za poduzeće ove dražbe dva roka i to dne 18. ožujka i 18. travnja t. g. od 9 do 12 satih prie podne na licu miesta naime na selištu ovèršitelja, Andraša Lončarića u Pregradi opredieljuje se.

Uslied česa pozivaju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na lice miesta s tim dodatkom, da će prie dražbe jamčevinu 60 fr. sr. položiti imati, dražbeni pako uvieti kod c. k. kot. ureda propisano vrieme uvidieti se mogu.

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenoga roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razcèrpljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured kao sud.

U Pregradi, dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

OGLASNIK.

(Dp.—23) (6—6)

Prodaja vina.

U kući pod broj 84. na kaptolskom tèrgu može se staro i novo vino na vedro u većem ili manjem broju po priličnoj cieni dobiti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 10. OŽUJKA 1856. Broj 58.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put; zatim za svaki put 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 linijah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

CARMEN

SUPER LAETISSIMO NUNCIO

DE

EXCELLENTISSIMO, ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO DOMINO

GEORGIO HAULIK DE VÁRALLYA,

ARCHI-EPISCOPO ZAGRABIENSI,

IN

CARDINALEM

DENOMINATO,

NEC NON

INSIGNIS ORDINIS LEOPOLDI

MAGNA CRUCE

CONDECORATO.

Nunquam promerito rumor praeludit honori,
Aonii quin montis ei mox obviet Echo. —

O! qui ex ingenito cordi in sublimia nisu
Svave jugum Christi facilis subeundo, ferebas,
Quo Dominus jussit, lumen caeleste, sinuque
Mille dies pacis, tabulas et mille salutis,
Et quidquid vitam poterat mortalibus aegris,
Et sortes salvare, **Tuae** ditissima mentis
Sarcina sacra, **Pater**! miseris pandebat, amore
Sangvinis ah! Domini pretio complexa Redemptos!
Ecce coronavit Princeps hunc cordis amorem,
Quo simul et Christi dulcissima sponsa triumphat!
Christi! quo plenum, stella sublimior omni,
Virtus in summo **Te** culmine ponit honoris
Purpurei. — Dotum merces haec pulchra **Tuarum**
Nescio, quêis animum caeli mulcentibus auris,
Excussit lacrymas dulcedinis, attulit isthaec
Utprimum nobis laetissima nuncia rumor!
Maxime, Zagrabiae qui quondam sede locati
Praesuleŝ fuerant, Antistes! quanta corona
Nunc pietate **Tua** templis, quae gloria charae
Accessit patriae, Clero, gentique fideli
Quis datus est splendor, decus en donante supremum
Juris apostolici **Tibi** Rege et Caesare nostro!!
Dicere Musa nequit; summos hacc summa Poëtas
Ambit materies, illos, qui a germine fructum
Deducent omnem, ceu primo floris honore,
Frugiferis qui dulce suis praelusit aristis:
Qui dein aetheream memorabunt pectoris arcam,
Semina virtutum quae tanta recepit olympo,
Nonnisi felices terras ut nominet omnis,
Quas **Tua** planta premit, felix simul illud ovile,
Dirigit aeterno plenum quod Flamine pectus,
Praesul amate! **Tuum**, Qui in Christo amplecteris omnes,
Ac pro labe tenens, si non paradigma valeres
Divini parte in quavis implere Magistri,
O! quoties blando ore vocas, recipisque cadentem
In gremium Patris sortem redeuntis oviclae!
Lauro qui incincti dicent, caeleste quod aris
Dent **Tua** facta jubar, quam plenum lumine caeli
Eloquii flumen partes decurrat in omnes,
Ut revehas animis svavissima pignora Christi,
Illa viatori mortalis in aequore vitae
Astra poli, fideique; speique nitentia flammis,
Pectore succensis ardore perennis amoris!
Quive canent, studeas quam facto implere loquelam,
Tot miseris tribuendo stipem, statuensque levamen
Aerumnis patriae largum, quo tergis amaras
Ex oculis lacrymas, et flens cum flentibus, atras
Ex animo nubes caeli velut Angelus aufers!
Hinc, hinc ad superas precibus penetrantibus oras,
Quas Irus pro sorte **Tua** redivivus in orbe
Sensibus ignitis non cessat fundere, factum est:
Quod modò **Te** Divûm jussis prensurus honoris
Jam sit tantus apex, patriae hoc ut dulce potitae
Floreat immortale decus, nomenque perenne!
Vatibus ast cedo, Phoebi propioribus oestro,
Divini ingenii pensum: mihi dicere tantum
Id liceat: Praesul! brevibus Cûi tempora tanta
Est annis complere datum, quae secula nulla,
Nullaque Majorum mentisque, animique facultas.
Sublimis quamcunque fuit, superare, suaeque
Subdere virtuti poterant, dulcedinis ejus,
Quâ recubare jubet virtus **Tibi** pectore caelum, —
Participem valeas ut sponsam reddere Christi
Innumeris vitae felix, faustusque diebus!
O! donent Superi vitae **Tibi** plurima lustra,
Et sine nube dies, sacras ex luce superna
Delicias! o dentque **Tibi Tui** ovilis, et una
Caesaris ac patriae florem spectare supremum!

Paulus Stoos,
V. Archidiaconus et Parochus Pokupscensis.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE.

(Dalje.)

U članku XXVI obećava se, da će se župama, koje neimaju platjah duhovničkih, dovoljnih po razmierjima vremena i miesta, umnožiti oskèrba, čim prie moguće bude. Ako pak patroni dužnostima, koje su im po zakonu cèrkvenom naložene, podpuno nezadovoljavaju, a imenito ako župnik platju svoju bere iz saklade vierozakonske, tad će se potrebita učiniti, imajući obzir na sve, što se po stanju stvari uvažati ima. — Da svetjenik uzmogne težko svoje zvanje slobodnom voljom izvèršiti i prinadležeće si dužnosti radostno ispuniti, treba da se nebori s težkim brigama o suzdèržavanju života. Isto tako treba, da nežīvi samo shodno svome stališu, nego da izvèršuje i triezno gostoljubivost, a osobito da pomogne bolestnim, ubogim i drugom kojom godj nuždom obtèršenim, i da skèrbi takodjer za udove i sirotčad ostavljenu; župnik je na to obvezan božjim zakonom kao i zakonom svoje saviesti, tim više, što inače nemože steći ljubav i povierenje, koje mu je ipak toli potrebito za uspiešno dielovanje u vinogradu Gospodnjem. Odtale se lahko dokučuje, od kakve je važnosti obzirom i na sam vierozakon, da budu duhovni pastieri providjeni dovoljnim dohodkom. Uvidja se nadalje iz ovoga članka, da je prejasni naš vladaoc ne samo to bistro shvatio, nego da otčinskim staranjem svojim po mogućtvu doskočiti hoće toj oskudici. Staranje to zaslužuje tim više svaku pohvalu, što je Nj. Veličanstvo jur dosada pokazalo se najpripravniim, da se manjak vierozakonske saklade podpuni znatnim doista svotama iz dohodakah iste previšnje dèržavne blagajnice; sliedovateljno, ako dosele još nije providjeno svim župama, ili barem ne u onoj mieri, koju stališ iziskuje to se nipošto neima pripisati pomanjkanju dobre volje u vladaoca, koliko više težkim okolnostima i prešnim potrebama dèržavne pieneznice; u ostalom svetčana ova izjava pruža najliepša nadanja i utiešuje sve svetjenike, koji su dosada prisiljeni bili s vèrlo ograničenom imovinom, ili pako s pravom oskudicom boriti se.

Članak XXVIII. radi o nabožnim redovima, ustanovljuje savez njihov sa svojim glavnim stariešinama i sadèržava više valjanih naredabah za uzčuvanje zapta i osiguranje naraštaja. Koliko su tečajem stolietjah duhovni redovnici učinili cèrkvi, poznato bit će svakom, koi je iole samo zavirio u poviestnicu. Oni su vazda bili gojitelji višjeg duhovnog života i kèrstjanske savèršenosti, davši u sebi primiere evangjelskih savietah, koje je spasitelj riečju i činom toli preporučio. S neizmiernim žèrtvama razprostranjivali su oni i branili vieru tako kod kuće kao i kod izvanjskih, pače i kod istih divljih narodah, tako, da se u istinu kazati može, da su oni najdaljenje zemlje nakvasili svojim znojem i svojom kèrvlju, i da neima na svietu prediela, razsvietljivanog od izlazećeg i zalazećeg sunca, kuda nisu unesli oni luč evangjelsku. Neutrudljivom njegom znanostih razpèršiše oni barbarstvo, koje se na bèrzo širilo i skoro cieli sviet zaokupilo; oni uzdèržaše i usavèršiše obèrtnost, zemljodielstvo i mnogovèrstne znanosti; o dobrom i pravom nabožnom odgojenju mladeži stekoše si neumèrle zasluge; napokon izvèršivaše pravo ljubav sprem bližnjega najrazličnim dielima milosèrdnosti a ni dan danas neprestaju izvèršivat ju, dočim podupiru uboge, podpomažu bolestne i nastoje vidati i ublažiti nebrojene i svakovèrstne ljudske nezgode. S toga ih je katolička cèrkva od niekad kao najliepše cvietje u perivoju Boga njegovala do najnovieg vremena, kojega duh, jer se u obće protivi religii, zaprisegao je i njima neprijateljstvo, i to u tolikom stepenu, da im je u katoličkim dapače zemljama odnzet njihov zakonito stečeni imetak, da su iz svojih kućah, pače iz svoje domovine prognani, ili barem, sabranjeno im primati novake, ... i ... bili na polaganu ... ... prava gradjanska i družtvena za to, što se je osobito posvetio Bogu i nastojanju za spasenje duše svoje i svoga iskèrnjega. Posred takovih nepravdah prima austrianska vlada duhovne redove svetčanim ugovorom s vèrhovnom glavom cèrkve pod svoju zaštitu, mudro se zajedno skèrbeći, da se u monastirima uzdèrži pravi nabožni duh, i u koliko je možda isti omalaksao, da se opet oživotvori, te da se napokon shodnim sredstvima uzpovrati strogi zapt i obdèržavanje pravilah, bez kojega duhovni red postaje nekoristan i više na tèrh i nepoštenje, nego li na korist i poštenje cèrkve.

(Dalje sliedi.)

Austrianska carevina.

Zagreb dne 10. ožujka. Jučer u 10 satih predpodne sakupiše se u dvorani banske kuće gospoda viši činovnici svih ovdašnjih gradjanskih uredah u velikoj gali, da prisustvuju svečanoj predaji znakovah velekèrsta Leopoldova, kojim je Nj. c. k. apost. Veličanstvo velike zasluge za dèržavu i cèrkvu Nj. eminencie nadbiskupa našega g. Jurja Haulika od Varalye premilostivo bez pristojbah nagradit dostojalo. Nj. preuzvišenost g. ban došavši takodjer u velikoj gali obiesi po shodnom govoru visokoštovanom vèrhovnom pastiru velekèrst oko vrata i preda mu ostale znakove ovoga visokoga reda, uz obćenito i sèrdačno klicanje „živio“ sve prisustvujuće gospode. G. nadbiskup vidivo ganut odgovori onom smierenostju, koja je prirodjena Njegovom umiljatom značaju, punom prave kèrstjanske poniznosti. Po dovèršenoj svečanosti vrati se nadbiskup u svečanom hintovu u svoj grad, gdie ga za malo posietiše sva gospoda viši činovnici vodjeni po Nj. presvietlosti c. k. dvorskom savietniku pl. gospodinu Benku Lentulaju, koi je Nj. eminencii u ime svih sèrdačno čestito radi nove časti, koju Nj. eminencii i svoj ovoj zemlji pade u dio ovim izvanrednim odlikovanjem po milosti Nj. c. k. apostolskoga Veličanstva, na što se shodno i smiereno zahvali visoki toržestvovanik.

— Jučer je drugi bataliun ogulinske krajišničke regimente, vraćajući se iz Vlaške u zavičaj, prispeo ovamo.

Zagreb. Nj. Veličanstvo car Franjo Josip blagoizvolio je za zasluge, koje si je prigodom prošle godine strahovito biesnećega kratelja u Gospiću tamošnji župni pomoćnik, g. Vilelm Pokorny, neumornim požèrtvovanjem i revnim ovèršavanjem svoga svetjeničkoga zvanja stekao, istomu mladomu duhovniku zlatni križ za zasluge milostivo podieliti. Dne 24. veljače uresio je g. general baron Urban svečanim načinom zaslužna pèrsa ovoga vriednoga svetjenika previšnjim znakom carske milosti i priznanja.

— Dne 6. ožujka u 9 satih obslužavane su u pèrvostolnoj cèrkvi svečane zadušnice za Nj. Veličanstvo pokojnoga cara Franju I. dne 2. ožujka god. 1835. preminuvšega. Žalobnu službu božju obdèržavao je glavom preuzvišeni gosp. nadbiskup zagrebački, a pribivahu joj preuzvišeni gosp. ban i svi ovdašnji vojnički i gradjanski činovnici.

Knez Miloš Obrenović koi je za vrieme istočnog ratovanja stanovao niešto u Bukureštu, a niešto u Odesi, namierava ovog idućeg prolietja u Beč doći, ako bi se mir utvèrdio.

U Pavji, 23. veljače U stanju smo javiti da je miestna komora tèrgovine i obèrtnosti u svojoj redovnoj siednici od pèrvog tekućeg mieseca izglasila se pismeno obratiti se uzvišenom c. k. popečiteljstvu s namierom, da bi mogla polučiti, da bi jedan predstavnik prometnosti i tèrgovine bio pozvan iz koje mu drago lombardo-mletačke krajine radi udionistvovanja u sriedotočnim skupštinama zajedno s predstavnicima zemljištnog posiedovanja.

Takovo pitanje slaže se sa §. 35. carskog patenta od 1. prosinca 1851, koje sadèrži osnovna načela za organička ustanovljenja u carevini. U njoj se izriekom veli: Uz koljeno namiestništvah bit će postavljena predstavništva savietsvujuća od plemstva nasliedno-posiedničkog, od posiedništva stanovah i prometnosti itd.

Talianska.

Genova, 24. veljače. Baron Tecco podnio je na dar Nj. Velič. Viktoru Emanuelu jednu piesmu sastavljenu u liepim arabskim stihovima od piesnika Ibrahima Kirame-a, upravitelja portinih dragomanah. Ova je piesma krasnim slovima napisana, izmedju kojih velika su zlatna, i po običaju i obredu turskom bila je uvijena u jedan komad mušuline nariešene s krasnim vezovima.

U tečaju dojdućeg mieseca travnja, doći će, kao i prošaste godine nieki brodovi engleski da se smiesto iza novog Mula, ali u manjem broju, budući se tiče samo prevoza do u Maltu, a po tom u istok tri regimente englesko-taljanske, koje je pokupio vojvodnik Read, koi se spravlja da još i četvèrtu skupi. (G. uf. di Ver.)

Franceska.

Pariz, 3. ožujka. (Govor cara Napoleona kod otvorenja sessie zakonotvornoga tiela) Gospodo senatori i odaslanici! Kad sam Vas posliednji put sazvao, vladahu s nama težke skèrbi. Savezne vojske umoriše se kod obsade, gdie okornost obrane učini, da smo sumnjali o uspiehu. Činilo se kao da Evropa, postavljena u neizviestnost, očekuje konac borbe, dok se izrekne. Da se uzdèrži rat, zaiskao sam od Vas zajam, koi ste jednoglasno zaključili, premda se je isti morao činit neobično velik. Skupoća cienah živeža prietila je radećim razredima naroda obćenitom nuždom a novčana nevolja prouzroči, da su se *bojali*, da će stati poslovi i radnja. Hvala Vašem znanom podpomaganju, hvala odvažnosti razvitoj u Francuskoj i Engleskoj, hvala nadasvim pomoći providnosti, jer ove pogibelji, premda nisu sasvim izčeznule, ipak su većom stranom utaložene. Velik bojni čin odluči na korist saveznikah razjarenu u dogodovštini bez primiera stojeću borbu. Mnienje Evrope javlja se od toga časa otvorenie. Posvud su se naši savezi razprostranili i učvèrstili. Tretji zajam pokrio se je bez težkoćah; zemlja mi je iznova posviedočila svoje pouzdanje, podpisavši svotu pet putah veću od zaiskane. Podnosila je divnom odvažnostju patnje nerazdieljive od skupoće živeža, patnje, koje su istina posobničkom dobrotvornosti, revnostju obćinah i posredstvom od deset miliunah, koji biahu razdieljeni u području dèržave, bile ublažene. Sada je dolazak tudjega žita znatno obalio ciene, strah da će nestat slata, popusti, nikad nebiaše živahniih radnjah, nikad većih zaslužbah. Promienljivi dogadjaji rata oživiše vojnički duh naroda. Nikad nije stupalo u vojsku toliko dobrovoljacah, nikad nebiaše toliko revnosti medju popisanicima, naznačenim žriebanjem. Ovom kratkom razloženju položaja pridružuju se učinjenice od velike političke znamenitosti. Kraljica od Velike Britanie, potaknuta željom, da dokaže svoju pouzdanost, svoje štovanje premа našoj zemlji i da naša odnošenja načini još sèrdačnia, došla je u Francusku. Uzbit, kojim su ju ovdie dočekali, morao joj je dokazat, nakoliko su čuvstva pobudjena njezinom pribitnostju bila duboka i prikladna da ojačaju savez obih narodah. Kralj piemonteski, koi je neozirući se natrag našu stvar prihvatio s onim sèrčanim polietom, koi je već posviedočio na bojnom polju, takodjer je došo u Pariz, da posveti sjedinjenje već sklopljeno hrabrostju njegovih vojnikah. Ovi vladari mogli su vidieti, kako zemlja, još nedavno lišena svoje baštine, svoga čina u vieću Evrope, današnji dan u miru i štovanju napriedu je i kako rat vodi ne začasnom biesnoćju već spokojnostju pravednosti i odvažnostju dužnosti. Vidili su, kako je Francuska 200.000 momakah poslala prieko mora a u isto vrieme sve umietnosti mira pozvala u Pariz, kao da je hotiela Evropi kazat: „Sadašnji rat je za mene samo episoda, moje misli i moja nastojanja stranom su vaviek upravljena na umietnosti mira. Nezanemarimo ničesa, da se porazumiemo i neprisilite me, da bacim na bojna polja sva sriedstva i svu odvažnost jednoga velikoga naroda.“

„Čini se, da su razumieli ovaj poziv i zima, koja je prekinula neprijateljstva, pomogla je postupanje diplomacie. Austria se je odlučila na odvažan korak, koi je viećanjima dao vas upliv vladara jedne prostrane dèržave. Švedska sjedinila se je iskreno s Engleskom i Francuskom posriedstvom ugovora, koi joj je osigurao cie-

lovitost njezina područja; svi kabineti napokon obratili su se savietima ili molbama u Petrograd. Car ruski, nasliednik položaja, kojega nije on sazdao, činio se oduševljen iskrenom željom, da učini kraj uzrocima, koji su proizveli onaj kèrvavi sukob. On prihvati s odlučnostju predloge, koje mu je poslala Austria. Kad se je jedared zadovolilo časti oružja, značilo je pristati na izreku Evrope točno izraženu, isto toliko, koliko štovat sama sebe. Danas su punomoćnici ratujućih i saveznih silah sakupljeni u Parizu, da odluče o uvietima mira. Duh umierenosti i pravičnosti, koi ih sve oduševljuje, čini da se nadamo dobru uspiehu, ništanemanje očekujemo s dostojanstvom konac konferenciah i budemo na isti način pripravni na ono, što biti mora, bud' da iznova povučemo mač, bud' da pružimo ruku onim, s kojima smo se lojalno bili. Dogodilo se što mu drago, bavimo se striedstvima prikladnim povećat moć i bogatstvo Francie. Skopčajmo, ako je moguće, još čvèrstje savez sačinjen zajedništvom slave i žèrtvah, kojega uzajemne koristi stavit će mir još većma na vidielo. Pouzdajmo se napokon u tom času, svečanom za zgode svieta, u boga, da upravi naša nastojanja u smislu, koi najvećma odgovara koristima čoviečnosti i civilizacie."

NEVEN. **Drugi** upravo izašli broj (veljača) ovoga zabavno poučnoga miesečnika (urednik i izdavatelj Jos. Praus, tajnik Matice il.) donosi sliedeći sadèržaj: 1.) **Atala**, poviest od Chateaubrianda, ponašio Vladisl. Vežić (Nadalje). — 2.) Piesme: „Samoća" od G. K. — „Luda" po Petöfi-u ponašio Jov. Jovanović; — „Mlada Breda", narodna slovenska balada. — Nadpisi, od J. N. — 3.) Prigode sužnja Dobrodjeja, česka pučka pripoviedka, ponaš. St. P—K. — 4.) Sitnice, od Nik. Begovića. — Poslanice, od F. T. — 5.) **Putovanje u Oceanii itd**, Tome Skalice ml. Brodjanina (Nadalje: Poklade i družtveni život g. 1853. u Honoluli na Sandvichotocih; povratak u Kaliforniu; kopanje zlata; život i poslovanje u zlatnih rudah; prieki sud pučki itd.) — 6.) **Slike iz domaćega života našega slavonskog naroda** od Mijata Stojanovića. — 7.) **Listovi zanaškrasni spol**, od I. F. — VIII. — 8.) **Školski ulomci**, od G. K. — **Viestnik** donosi: viesti književne, domaće i slavjanske, smiera, zagonetke (od P. P., I. T., Dr. P.). —

☞ „Neven" se odpravlja za Zagreb u Hartmanovoj (prije Narodnoj) knjigarnici u Dugoj ulici, gdje se i predplata prima.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 6. ožujka. „Moniteur" javlja: Generali u Krimu zaključili su dne 29. pr. m. da obustave neprijateljstva.

Pariz, 5. ožujka. Supruga admirala Bruata naimenovana je za nastojnicu (aju) carskoga deteta, kojega se porod očekuje.

Pariz, 4. ožujka. Usled privatnih viestih iz Marsilje ukèrcat će se tamo po svoj prilici 20,000 momakah.

Iz Carigrada javljaju od 26. veljače, da Gèrci protestuju proti hatišerifu tičućem se kèrštjanah a da nisu ni Turci zadovoljni š njime.

London, 5. ožujka. Dva ruska linejska broda i tri topčare izticući od Sweaborga pokazaše se u baltičkom moru.

Jutros bila je strašna vatra u Convent-Gardenu.

„Morning Post" javlja, da se jošte nisu riešila pitanja zbog Nikolajeva, alandskih otokah i gèrčke cèrkve; o Nikolajevu radit će se kod pretresanja tretje točke.

Pariz, 7. ožujka. „Moniteur" javlja da je kontingent god 1856 pozvan da stupi u dielatnost.

Turin, 6. ožujka. „Piemont" javlja, da je više osobah u Todi-u i Lugu u papinskoj dèržavi pohvatano zbog političkih prestupah i odvedeno u Rim.

Napulj, 3. ožujka. Tèrgovački i brodarstveni ugovor s Toskanom, koi je koncem pr. g. izteko, produžen je i ostaje u krieposti do konca t. g.

Medju Bukureštom i Ibrailom izvedena je na vlaškom području izravna bèrzojavna sveza.

Carski dukati	$6^{3}/_{4}$ fr.
Srebro od 6. ožujka	$3^{1}/_{2}$

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUZBENI LIST.

Br. 79. (Izv.—74) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud poziva sve one, koji iz ostavštine pokojnog Gjure Buzagjić, župnika Gradištkog pod dne 3. rujnom 1853. u Gradištju bez oporuke preminuvšeg, što god kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 30. travnja 1856. ob 9 satih u jutro, ili osobno pred ovaj sud dudju, ili svoje prošnje pismeno podnesu, u suprotivnom bo slučaju, nikakovog daljnjeg prava imati neće, ako bi se ostavština po namirenju drugih tražbinah izcèrpila, osim na koliko njim po pravu zaloga pripada.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud.

Dne 31. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Maljevac.

Br. 1379. (DS.—32) (3—2)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu daje na znanje, da je dana 17. prosinca 1855. Kata Stonšek, vlastnica kuće br. 70. u laškoj ulici umèrla, neostavivši naredbe volje posliednje.

Buduć je ovomu sudu nepoznato, da li, i kojim osobam pripada pravo nasliedno na istu ostavštinu, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojeg mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivaju, da uz godinu, računajući od dana nižestavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu, u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za koju je g. odv. Ivan Malošek medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i izkazali svoj naslov prava nasliednoga i uručit istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ostatnu.

U Zagrebu 27. veljače 1856.

Klobučari **Jović.**

Br. 410. (80—Izv.) (3—1)

Izrok.

Od strani c. k. kot. ureda sv. Ivanskog kao suda time se do obćega znanja stavlja, da je ovosudnom odlukom od 6. ožujka 1856. br. 410./civ. dozvoljena sudbena dražba pokretnostih zaostavštine od pokojnog Mihalja Muhvića kramara u sv. Ivanu dne 11. prosinca 1855. umèršega i naime svakovèrstne kramarske robe, pokućtva, vina 40 vedarah, i vinskog posudja sve ukupno procienjeno na 895 fr. 28 kr. sr. te rok iste na dan 27. ožujka t. g. prie podne u 10 satih u sv. Ivanu na licu miesta u kući br. 31. opredieljen, gdie će se prenapomenute pokretnosti za gotovi novac i to na izpod prociene prodavati.

Kupiti želeći time se pozivlju na prenavedeni rok i miesto.

U sv. Ivanu, dne 6. ožujka 1856.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud.

C. k. kot. predstojnik:
Car.

Br. 841. 842. i 782. (DS.—29) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za raztercćenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
15. siečnja 1856. br. 69.	Vugrovec sa $^{5}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Galović Josip	250	—	1. svibnja 1856.	19. travnja 1856.	20. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
12. siečnja 1856. br. 70. i 5235.	Grančari sa 1, Sèrblinovci sa $4^{5}/_{24}$ kmet. naselbineh	Suvić Josip	400 1683	— 20	„	„	„
od 15. siečnja 1856 br. 68.	Kozinščak sa $70^{4}/_{8}$ kmet. i 4 zeljarskih naselbinah	Hermann pl. Bužan	28,550	—	„	15. travnja 1856.	13. lipnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I, razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniju od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potierajn samo prati onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da se ročištu ostali svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 6. veljače 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 1522. (Izv.—65) (3—1)

Concurs.

Durch das erfolgte Ableben des Bezirkswundarztes Anton Takats in Kutjevo ist im Amtsbereiche der gefertigten k. k. Comitatsbehörde eine mit dem jährlichen Gehalte von 200 fl. CMze und dem Quartier-Gelde von 40 fl. CMze dotirte Bezirks-wundärztliche Stelle in Erledigung gekommen.

Diese Stelle wird bis zur definitiven Organisation des Sanitätswesens provisorisch besezt.

Die Bewerber um diese Stelle haben das Alter, Religion, und Stand.

Die Studien, und ärztliche Befähigung, die bisherige Dienstleistung und practische Verwendung Moralität und Kenntniss der deutschen und Landessprache documentirt, namentlich die ärztliche Befähigung mit den Universitäts.Diplom nachzuweisen, und ihre gehörig gestempelten Gesuche, wenn sie bereits in öffentlichen Dienste sich befinden, durch ihre unmittelbar vorgesezte Behörde, sonst im Wege des k. k. Bezirks-Amtes ihres gegenwärtigen Aufenthaltsortes an die gefertigte k. k. Comitatsbehörde bis 20. März d. J. einzureichen.

K. k. Comitatsbehörde.

Požeg am 18. Februar 1856.

Der k. k. Comitats-Vorstand:
Janković.

Br. 1910 (Izv.—76) (3—1)

Oglas.

Za oplemenje i umnoženje konjah u varaždinskoj županii opreljeno je za ovu godinu 64. aigirah (pazduhah), koji se imaju za vrieme pripusta na račun zemaljsko-konkurencialnog fonda iznajmiti, i to uz nagradu:

I. vèrsti za cienu od 170 fr. sr.
II. „ „ „ „ 135 „ „
III. „ „ „ „ 125 „ „

Izbor obdèržavat će se kod c. kr. kotarskih uredah i to:

Dana 27. ožujka 1856. u Varaždinu i Čakovcu za kotar varaždinski i Čakovački.

Dana 28. ožujka 1856. u Ivancu i Prelogu za iste kotare.

Dana 29. ožujka 1856. u Krapini i Stridovi za iste kotare.

Dana 31. ožujka 1856. u Pregradi i Ludbregu za iste kotare.

Dana 1. travnja 1856. u Klanjcu i Koprivnici za iste kotare.

Dana 2. travnja u Zlataru i Križevcih za iste kotare.

Dana 3. travnja 1856. u Toplicama za ovaj kotar.

Tko takove uz gore naznačene nagrade i to samo tečajem pripustnog vremena, u najam dati želi, neka na gorenaznačene dane i miesta pred izbirajući odbor dovesti dade.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1856.

C. k. županijski predstojnik:
Šimunčić.

Br. 880. (DS.—26) (3—2)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu, ovime objavlja, da je na zahtievanje g. Alberta Shauffa de praes. 3. t m. br. 880. civ. u prepornom predmetu proti ostavini pokojnog Andrie Lacha, preko kuratora ad actum g. Ljudevita Vrabca, ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676. ležeće, sudbeno zaplienjene i na 1373 fr. 45. kr. sr. procienjene radi dužnih ovèršitelju 54 fr. 24 kr. sr. sa pripadci dozvoljena, i uslied toga rok pèrve dražbe na 21. travnja 1856. a druga na 26. svibnja 1856. u licu ovog c. k. zemskog suda u 9 satih prie podne opredieljen

S toga pozivaju se upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prie započete dražbe povierenikù dražbenom u ime odustatnine 140 fr. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodavnoj kući tražbine imati polag naputka suda na koliko takove kupovna svota prikrije preuzeti. Ujedno se kupcem objavlja, da se procienbeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravništvu pomoćnih uredah ovog c k. zemskog suda uvidieti, i takovih prepisi zadobiti mogu, u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivlju se svi oni, kojim o ovoj prodaji na posebnom ubaviest do rukuh nedodje, te ako njima u javnih knjigah hipotekarno pravo pripada, te takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju svoje punomoćnike ovdie u miestu nalaze će se naznače uz ime prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju, imat će sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšimi se vierovnici kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu 9. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 846, 847, 902 i 903. (73—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 23. siečnja 1856. br. 176.	Belića sa $44\,{}^{3}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Adam, Lacko i Koloman, zatim Maria udova Inkey rodj. Gludovač	22,125	—	od 1. svib. 1856.	24. travnja 1856	na 24. lipnja 1856 u 9 satih prie podne
od 29. siečnja 1856 br. 227.	Selno sa $5\,{}^{7}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ljudevit Kriholz	2350	—	„	„	„
od 1. veljače 1856 br. 260.	Pluska sa $10\,{}^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Halper	4200	—	„	„	„
od 1. veljače 1856 br. 269	Orehovica i Belovar sa $63\,{}^{3}/_{16}$ kmetskih naselbinah	Josefina baronica Kulmer	25,273	—	„	„	„

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izbodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 18. veljače 1856.

Novak. Fohn.

(Izv.—79.) (3—1)

Oglas.

Dne 25. ožujka t.g. dat će se od strane sequestralne gospoštie Lobor u najam na tri sliedeće godine kuća zidana sa gospodarstvenimi zdanji i prinadležećom bašćom i zemljištom. Obširnia mogu se saznati kod niže podpisanog sequestra u Gredicah.

Tito Babić,
sequester.

Br. 133. (Izv.—62) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda, kao suda pregradskog po današnjoj odluki time obnaroduje se, da je na molbu g. župnika Ulrika Kirchlechnera iz Pregrade, proti Andrašu Lončariću, osudom ovog c. k. kot. suda od 9. lipnja 1855. br. 494 dopitanog duga u 134 fr. $41\,{}^{1}/_{2}$ kr. sr. c. s. c. ovèršbeno plienitbenim pravom zastavljena za 137 fr. procienjena kuća, zemljište i vinograd javna ličba dozvoljena i to:

a) Kuća na Kuni gori, pod br kuće 24 procienjena 15 fr.,

b) kuća u istom miestu pod br. kuće 23. procienjena 28 fr. 30 kr.,

c) vinograd na 6 kopačah procienjen 36 fr.,

d) prirod na 10 akovah vina po 5 fr. procienjena 50 fr.,

e) štala sa dva razdiela procienjena 7 fr. 30 kr. te za poduzeće ove dražbe dva roka i to dne 18. ožujka i 18 travnja t. g. od 9 do 12 satih prie podne na licu miesta naime na selištu ovèršitelja, Andraša Lončarića u Pregradi opredieljuje se.

Uslied česa pozivaju se svikolici kupiti željeći na opredieljene dane na lice miesta s tim dodatkom, da će prie dražbe jamčevinu 60 fr. sr. položiti imati, dražbeni pako uvieti kod c. k. kot. ureda propisano vrieme uvidieti se mogu.

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenoga roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razcèrpljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured kao sud.

U Pregradi, dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 11. OŽUJKA 1856. Broj 59.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službeno oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasečli posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4kr. sr.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE.

(Dalje.)

Članak XXIX. počima ovim riečima: Cèrkva bit će vlastna, na svaki zakoniti način pribavljat si nova posiedovanja, i vlastnina njezina bit će nepovriediva glede svega, što sada posieduje i u buduće steče. — Nadalje u ovom članku, kao i u sliedećim člancima, naime XXX. i XXXI., ravnom se dobrohotnostju ustanovljuje još više toga o uzdèržanju zakladah, o upravi cèrkvenih dobarah, o pripomoći, koja će se iz dèržavne blagajnice dati za potrebe cèrkvene, kao i o zakladama vierozakonskoj i naukah, koje po svom utemeljenju spadaju k vlastnini cèrkve, te se s toga nesmiju upotrebiti za nikakve druge svèrhe, nego li one, za koje su opriedieljene. — Neda se tajiti, da cèrkva kèrstjanska u svom začetku, a i kašnje još za dugo, nesamo da nije imala nikakav suvišak zemaljskih dobarah, nego da se paće ubožtvom borila; sasvim tim krasnie je cvietala vierom, čistoćom nravih i svim kriepostima, nego li ikada kašnje. No odtale zato ni malo nesliedi, da bi i sada valjalo, da cèrkva bude bez zemaljskih dobarah, ili da se obsudi na viekovito siromaštvo, kao što to njeni neprijatelji tvèrde. U pèrvašnja vremena dèržaše pravovierni svoju božju službu na grobovima mučenikah ili u podzemnim špiljama; onda biaše neznatan broj sveštenikah pa je za neznatne troškove, koji biahu potrebiti za njihovo uzdèržavanje, dovoljna bila pobožnost pravoviernih, jer su se ovi svojevoljno odrekli svega svoga imetka i isti položili pred noge apostolah. Nu kad se cèrkva sve to više razprostranjivati počela i skorim se razgranila po cielome zemaljskom svietu, nastala je potreba i većih i krasnijih cèrkvah; veličanstvo službe božje se uzdiglo te se broj sveštenikah pomnožati morao; množili su se takodjer od dana na dan siromaki, koje je cèrkva vazda kao najdragocieniji klad smatrala i njegovala; i tako moralo se takodjer mieliti na sredstva, da se telikim potrebama doskoči. S toga su dobra i posiedovanje, podieljena cèrkvama, koje su u različnim zemljama i pokrajinama, u različnim gradovima i miestima utemeljene. Ova svojina cèrkve, koja je u ostalom na posve zakoniti način, a osobito darežljivim darovanjem vladarah i drugih pravoviernih stečena, biaše takodjer podpuno osigurana, i do Luterovih vremenah nikome nije na um palo, da posumnja o toj svojini. No jedva što se one nesretno novotarenje, koje običaje nazivati se reformacciom, niešto razprostranilo, počelo se odmah odricati cèrkvi pravo na njeno vlastničtvo, te je taj nauk širio se tim bèrže i dalje, čim su više načela obnoviteljah uporabljivana; današnji dan tako se razvio taj nauk, da su podkopana sva pravilna načela o pravu svojine, osnovana na božanskom i na čoviečanskom pravu, ne manje na prirodi i na izskustvu svih vremenah. Premda je ova pagubna bolest gotovo cielu Europu zarazila, nemogaše ipak nikada u carstvu austrianskome proizvesti, da bi dèržava oduzela dobra cèrkvena; toj nepravdi vazda se supretivila pobožnost srećno vladajuće kuće naše, i ako su baš niekim redovima i zavedima oduzeta bila posiedovanja, to se nije poduzelo u toj namieri, da se dèržavno blago pomnoža, nego da se dobljeni odatle dohodci obrate u zakladu vierozakonsku ili naukah, te takovim načinom upotrebe u druge doduše, no vazda cèrkvene svèrhe. Zaostaše još tako zvani zakon usmèrtbeni (amortizacie) i pomisao o mèrtvim rukama (manus mortuae), pod kojima razumievala su se cèrkvena dobra. No i ove ostanke ograničene cèrkvene slobode ukinulo je staranje svetoga otca pape, te milosèrdje i pravednost uzvišene glave austrianskoga carstva. Naš premilostivi vladar ćutio je u svom sèrcu, da se svakom svoje dati mora, i uvidio je u svojoj mudrosti, koli nespretno je nazivati mèrtvima one ruke, koje po svuda život diele, pospiešujuć najsvetie vierozakonske svèrhe, osnivajuć pobožne zavode, sudielujuć kod pravoga domorodnoga obrazovanja i drugih poduzetjah dèržavnih, a osobito njegujuć siromake i druge, različnim nezgodama obtèrćene. Uvidio je on, nadalje iz mnogih najnovijih primierah od inostranih dèržavah, da iz sličnih oduzimanjah neproizlaze nikakve prave koristi za dèržavu, jer je izkustvo pokazalo da upravo u takvim zemljama sve to više raste nužda gradjanah i da su iste javne pienežnice u skrajnju zabunu prispiele bile. Sigurno moći se nadati, paće i prorieсati, da ovom milostju i pravdoljubjem našega cara i apostolskog kralja neće dèržava nesamo nikakve štete tèrpieti, nego još odatle i pravu korist vući i božji si blagoslov osigurati.

(Dalje sliedi)

Austrianska carevina.

Zagreb, 11. ožujka. Današnjem broju priloženo je godišnje izviestje o rukovanju invalidske zaklade bana Jelačića i s njom sjedinjenoga kisečkoga zavoda za vrieme od 1. siečnja do konca listopada 1855.

S radostju razabiremo iz ovoga godišnjega izviestja, da se je ova zaklada u pomenutoj dobi povećala za 8417 fr. 37¾ kr. kon. novca i da je do konca listopada 1855. narasla do iznoska od 250,046 fr. 37¾ kr. kon. novca, od kojih kamate po odbitku onih glavnicah, koje nenose jošte ploda, iznose svotu od 9316 fr. 15 kr. kon. novca.

Kod invalidske zaklade bana Jelačića postoji sada 217 zakladnih miestah za godišnjih

---

Cigani u Vlaškoj.

Od —r—a.

(Dalje i konac)

Sada dolazim na družinu bojarah. K ovom razredu spadajući cigani podnose u podpunom smislu robstvo. Bojar osobito manje bogat n. p. drugog ili trećeg razreda hoće da ima isto toliko družine, kao njegovi bogatii i uglednii drugovi. U bojarskim kućama jest za svaki domaći posao jedan posebni dvoranin. I u najmanjih kućah jest: 1. kuhar, 1. kuharić, 1. kočiaš, 1. ključarica, 1. pralja, 1. dvorski, 1. kavopek, 1. palilula, 1. dvoranin i 1. sobarica. Ovi ljudi kao robovi nedobivaju dakako nikakove plaće, nego bi ih gospodari opravljat i hranit morali. Što se pèrvog tiče, to im nečini mnogo neprilikah, ciganu davaju najgore pèrnje, da si često samo najpotrebitiu golotu pokrije, onda dvori kod ručka, ili služi kao kočiaš, ili tielesni momak itd. S jelom biva isto tako; samo malo i gotovo već sasvim pokvareno brašno čitava je hrana svih tih nesrietnikah, koji se dèrže za srietne, ako se kostih bačenih s bojarskog stola kako dočepa, koje se u drugim miestima davaju samo psima. Da su cigani kod takova postupanja prisiljeni krasti, nije čudo i zato jao susiedima bojarah! Ključanice i zatvor nemogu tu dosta čuvati. Osobito su oči ciganah na tudju mladinu upèrte, koja se, kako bojar u postelju legne, na ražnju vèrti, i time si gladna čeljad godi.

Pedepse, koje niekoji bojari za odučit svoje cigane od kradje, upotrebljavaju, strašne su. Batinanje po ledjima do 100 udaracah, da im meso često leti od tiela kao kèrpe, stavljanje kipućih jajah pod pazduh, prešanje glave u željezna kola s nasilnimi rogovi itd. sve to ništa nepomaže, jer je glad jača od straha pred bojom i mukama. Samo kroz čoviečje postupanje moglo bi se izopačenje ciganah izpravit. Jasam bio žalibože često sviedok, da su bojari sami, koji cigane podbadaju na kradju. Mnogi izmedju istih takovi su, da kad vide kod svog susieda ili kod kog drugog liepu mladinu ili drugo što, što bi želili imat na svom stolu, neustručavaju se pozvat pred sebe [illegible] poviedat mu da im to pribavi, i jao njegovim ledjima, ako nekiti bojarskog stola, što bi zahtievano, a još gore, ako ga u tom dielu uhvati vlastnik, izdat pako gospodara, koi im je to zapoviedio pod nipošto nesmiju.

Kad sam jednom u Tirga-Šiulni, jednom kotarskom gradu na granici Erdelja, živio, stanovala je tu jedna bojarina, drugčije izobražena gospoja, koja je sama više francuskih djelah na Vlaški jezik prevela. Jednoć šetao sam se kraj njezine kuće. Dva praščića zablude u njezin dvor, bojarina ih opazi, sazovne odmah niekoliko ciganah i kaže im tako, da sam sve dobro čuo: „ako večeras, budući imam gostih, ovi praščići nebudu donešeni pečeni na moj stol, dobit će svaki od vas 100 batinah!“ Cigani učiniše sva moguća: praščići budu uhvaćeni i mnogi gosti častili su se u večer tom pečenkom, za koju je možebit koja siromašna udovica bila nečoviečno mučena.

Niekoji, gotovo svi bojari, tvèrde, da cigani nisu jošte za slobodu. Dakako, da to zavisi od mnienja one gospode, bilo bi to njihovo mnienje još i poslie 1000 godinah isto. Ali oslobodjmo ciganina, podajmo mu pravo vlastništva, učinimo ga dionikom školskoga i vierozakonskoga podučavanja i vidit ćemo neće li biti odmah drugi čoviek? Drugo što vlastnici ciganah navadjaju proti njihovom oslobodjenju, jest: Mnogi bojari nemaju nikakovih zemaljah, njihov imetak sastoji iz ciganah; ako bi ih dakle pustili na slobodu, kamo bi ih kao plaćajuće seljake naselili, i tako bi, buduć, da onda od slobodnog seljaka ništa zahtievati nebi smieli, kroz to osiromašili. To se dakako nemože zahtievati, ali u takovom slučaju bila bi dužnost vlade takove robove odkupiti, i onda ih naselit ili na komorskim dobrima kao dèržavne poljedielce ili po gradovima kao svakojake meštre.

Na svaki način mislim, da sam učinio svoju dužnost, budući da sam jedan predmet našeg vremena primiereni čoviečjem umu, najme prestanje tèrgovine s ljudima u Vlaškoj, doveo u pokret priobćivši ga obćinstvu putem novinah. O da bi čoviekoljubci potaknuti time nastojali dielovat onamo, da se čim prije unutar Evrope ukine toli pogèrdan čin, kao što je tèrgovina s ljudima! (Želja spisateljeva izpunjena je jurve, najliepša nagrada njegove liepe težnje, kojom je bez sumnje i on štogod ovim svojim člankom prineo onom slavnom činu, kojim su si tali osvietljali obraz vriedni oni muževi, koji stoje na kormilu sadašnje vlaške vlade. Uredničtvo).

40 fr. kon. novca, zatim kod kisečkoga zavoda 55 miestah s jednakim iznoskom, dakle u svemu 272 zakladna miesta sa godišnjih 40 forintih kon. novca, koja se namiruju iz kamatnoga dohodka.

Želimo, najbolji napredak ovoj zakladi, da uzmogne svedjer kriepčie odgovarat svojoj plemenitoj svèrsi, podupirat naše nemoćne vojnike, zatim udovice i sirote onih, koji su poginuli pred nepriateljem.

Turska.

Sviš tov u Bugarskoj pri koncu siečnja. Dok se po cielom svietu govori o reformama u Turskoj, dok svaki pravi čoviekoljubac misli, da će se stanje sužnih hristjanah olakšati, dotle se u našem zavičaju dogadjaju mnogobrojna i svakojaka barbarstva, dotle se kod nas čine diela, kod kojih se čovieku mora koža ježiti, i ma koja svaki, koi za naše nevolje znade, mora reći, da smo baš u žalostnom stanju. Neću vas truditi nabrajanjem mnogih dogadjajah kojima bi na žalost mogao pokazati, da je moje izrečenje što se tiče našeg stanja baš istinito, nego ću samo jedno da navedem. U ovdašnjoj okolisi živi jedan Turčin po imenu Dželil-Aga, koi siedi više na svojoj kuli u Ovče-Mogile, nego u svojoj kući u Svištovu. On je bio niekad soldat i kapetan turski, ali je od niekoliko godinah ostavio službu, pak je sada — idol turski a kèrvopija i strašilo hristjansko. Na svojoj kuli u Ovče-Mogile ima svigdar svoje ljude, koji su najvieštii, najodvažnii i najsmjelii lupeži i pustahie, pak im je zadatak taj, da kuće razbijaju, putnike napadaju, ubijaju i haraju i da seljanske konje i marvu u obor svoga gospodara vode, i već je poslovica u narodu, da se svakom, koi je tako što izgubio, rekne: „Idi u obor Dželil-Age, tamo ćeš za cielo što si izgubio naći.“ I zaista teško se koi vara, koi to rekne. Ali koi je taj, koi bi smeo pred Dželila izići i kazati mu, da je to njegovo dobro? i koi je taj, koi bi se usudio Agu sudu tužiti? Pak na posliedku, ako bi se koi na to i odvažio, morao bi Turčina na sud za sviedoka dovesti, koi bi posviedočio da je dobro tužiteljevo, jer sviedočanstvo jednoga Turčina više vriedi pred sudom, nego sviedočanstvo čitava hristjanskog sela. Ali je težak zadatak naći Turčina za sviedoka proti Turčinu, a poslie, ako bi se to baš i našlo, i ako bi Bugarin tim načinom svoje prave dobio, onda tek žalostna mu majka! jer onda već zna koliko mu je satih udarilo!

Da je Dželil-Aga turski idol, to sam već rekao, a takovih turskih ljubimacah ima nebrojeno, osobito u tèrnovskoj, lovčanskoj, plevnenskoj, nikopoljskoj i rahovskoj nahii. Nebrojena bezdielja, koja su ovi neljudi počinili, neću ni da napominjem, ali ću samo to da javim, da se je čuo prie niekog vremena glas, da ti sokoli turski namieravaju sve gradjane Bugare, koji su u boljem stanu, poubijati i doista načiniše u Tèrnovi početak sa H. Mintom. Zbog ovog diela mnogo se vikalo, mnogo se tèrčalo, a još više obećavalo, ali pri tom i ostade. No budać da se Turci nenadahu takoj gunguli, to biahu ućutali do prie niekoliko danah, kad se opet pojaviše. Noću 11. o. m. dodju od čete harambaše Dželila (koi u ostalom važi kao velik, otmien i bogat Aga) šest lupežah predvodjeni jednim čoviekom, koi je do sada već dosel putah zaslužio viešala, u kuću ovdašnjeg velikokupca Aleksandra Šišmanovića, s namierom, da ga poharaju i da mu život oduzmu. Ali njegove dućanske sluge Hristači i Todor, kojima se jako lajanje pasah čudno vidiele, pogledaju na prozor i opaze ove goste, a siete se i njihove namiere, jer se odmah late pušakah i pucaše dole, dok i sam Šišmanović nije počeo iz kuće larmu dizati. Komšie se na to pobune, pak stanu i oni na pustahie pucati, dok ih na posliedku i [illegible], te tako stvar bez ikakova prolivanja kèrvi prodje. Sutra dan u jutro odoše svi gradjani mudiru i predstave mu taj dogadjaj, dodavši, da im dopusti da se bar sami čuvaju, ako ih on nemože čuvati. Tu im mudir da svoju čestnu rieč, da odsada mogu bez brige spavati, jer će se on za njih brinuti. Mudir svištovski istina pošten je i dobar Turčin, zato mu se gradjani i povieriše, ali koja fajda kad se Dželila, koga svako diete, koga malo i veliko sudie, pak i sam tèrnovski paša poznaje kao pèrvog harambašu! Nitko mu neće zamieriti, pak ni sam naš čestiti mudir, ako pored takvih dogadjajah, kakvih kod nas može čoviek svakog časa, svakog trenutka čuti i vidieti, pitam: kako da se mirno i bezbrižno spava? Vrieme je, da se Bog i na nas smisluje, jer on vidi naše patnje, on nas pokroviteljstvuje, i od njega se mi nadamo [illegible] dnevima. (Sèrb. Dnevnik).

Kao što iz Carigrada javljaju listu „Oss. Triest.“ dala je c. k. austrianska vlada nalog c. k. konzulu, gospodinu Becke-u, da uzajmi jedan parobrod, da izvede potrebne radnje za uklonit brodarstvene prepriekе na dunajskom ušću.

Isti list piše: Drugo važno pitanje moglo bi takodjer ozbiljno pobudit obću pozornost. Kao što iz Carigrada javljaju, namierava Engleska, da predusriete mogućim posliedicama Suezkoga kanala, da silno učvèrsti otok ležeći medju cèrvenim morem i cestom od Babelmandeba spadajući k Turskoj kao dio od Jemena i da postane na takov način gospodaricom od onoga tiesnaca kao i od ulaza u cèrveno more kroz Aden.

Od Sinope, 11. veljače pišu listu „Bresl. Zeitg.“:

„Dvie kumpanie 1. piešačke regimente naime 6. i 7. premieštene su od Kululi-a u Sinopu, da dèrže u redu aziatske čete ovdie sakupljene. Izvan toga radi se o tome, da se učini pokus, kako podnese klimu ovoga podnebja. U posliednjem obziru posliedak bio je takav, kakovomu se nitko ni nadao nije, jer od svega odiela nije nijedan momak dosad ozbiljno oboleo, a nije sumnje, da će se postignut i pèrva svèrha. Dvie stotine dobro uviežbanih i discipliniranih momakah, kao što su naši Niemci oprieli bi se četi od 10.000 takovih poludivjakah, a kamo li tek dvima tisućama. Spoljašnost ovih lupežah, koji proizlaze iz Arapske, Kurdie, Libie i bog zna odkuda, istina nije ni najmanje ugodna već takova, da bi se čoviek uplašit mogao. U ostalom pako ta čeljad nevriedi mnogo i niemački vojnik dobro zna, kakovu mu preteżnost daju bojna uviežbanost, disciplina i izvèrstno oružje. Istina bog neda se tajit, da takova lupežad može postat strašna, kad se radi o tom, da se oplieni a i ubije čeljad neoboružana. Od čega se u buduće treba bojat, pokazalo se je jasno pred niekoliko danah, kad se je u jednoj kući grada uzpirila vatra. Niemačke čete zatvoriše odmah ulice; no malo zatim dodjoše i oni Aziati u velikom broju, da upotrebe na svoju korist smutnju, na koju su računali. Naravno nadjoše se prevareni, kad opaze, da su posvud na njih opèrti goli bajoneti i malo po malo nesta ih u noćnoj tmini. Negledeć na oštru službu, koja sve, što pripada odielu dèrži malone neprestano u naporu, nalaze častnici i momčad, da je ovdie u mnogom obziru dosadno. Za šetanje izvan grada nema vazdan vremena, a ono malo vojnikah, kojih neveže sigurnostna služba, gleda, kad se smèrkne, da se smiesti u tabor, jerbo kroz ulice, koje se megu počastit imenom „uskih prolazah,“ jedva se može prolazit a kamo i da ideš, kad se Turčin i Gèrk, samo što nastane večernji sumrak, tako rekuć obkopa u svojoj kući. Stan, gdie častnici zajedničko prebivaju jest uzor neudobnosti. To je dvokatna kuća, gdi je dosad stanovala jedna turska obitelj; prozori ove kuće obskèrbljeni su samo stranom staklenim tablama. Daske od poda razstavljene su jedna od druge za čitav palac, tako da onaj, koi stanuje razi zemlje, može se lahko razgovarat kroz pokrovac svoje sobe s onim, koi stanuje nad njim. Častnici spavaju u prostorima kuće na zemlji, jerbo nemaju posteline, a ni stolah, ni stolicah. K tomu nasta i studen, kojom prigodom dokazalo se je, da su te sobe pravo igralište za snieg i mrazovite oluje. Ložit se nesmije zbog pogibelji od vatre. Nepreostaje dakle ino, nego smèrzavajući prilagodit se onom, što se nemože promienit, kao što su već učinili i drugdie.

Da se tomu dosadnomu životu konac učini, pripravljaju se predstave niemačkih i frančeskih veselih igarah, na koje će se pozvat otmenie turske i gèrčke porodice; i niemački dnevnik pod imenom „Lanterna Diogenova“ jur ve je utemeljena. Nieki častnici i vojnici, koji su se mnogo bavili klasicima, upotrebljuju svaki sat odmora da pronadju preostatke gèrčkoga i rimskoga vremena. Dobitak ovih starinarah, nije velik, jer se čini, da su Turci staru Sinopu, kad su ju osvojili, izjednačili sa zemljom.“

[illegible] i Irska.

Ovih d[illegible]pr[illegible] k škvadri odredjenoj za Baltik koja se [illegible] pred Portsmout-om Colossus, ladja od 8[illegible] što prie bit će joj pridodane 4 parne to[illegible] 6 bombardierah, koje se ovog časa oboružavaju u Chatham-u.

Kraljica je dopustila vojvodniku Villiamu da može nositi turski red medjidje. Hoće li njemu Rusi dopustiti da ga nosi nezna se; jer je on ruski zarobljenik.

Razmirica englesko-amerikanska svèršit će se priateljskim poravnanjem.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Paris, 8. ožujka. Princip Jerolim oboleo je, danas bi imala biti šesta siednica od sastanka.

Turin, 7. ožujka. Jučer otišla je pèrva regimenta englesko-taljanske legije iz Chiavassa u Genovu da se tamo ukèrca, druga čeka u Susi dok se vrati prevozni brod od Malte, da tada takodjer otidje; tretja će se medjutim premiestit od Navare u Chiavasso.

Napulj, 8. ožujka Kotarski viećnici pozvani su na 14dnevni sastanak dne 10. travnja t. g. Pokrajišni viećnici viećat će od 2. do 22. svibnja.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 10. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84 1/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 1/8
dto . . . . » 4 1/2 %	73 3/4
dto . . . . » 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	49 1/8
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	135 1/8
» » » » » 1854, » 100 »	109 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1051
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	492 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	370
dto dto s plaćanjem na rate	384
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2810
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	298
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	670
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	436
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austrianske-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj miemični.

Amsterdam [illegible] for	84 5/8
Augsburg [illegible] . . . . »	102 1/2
Berlin [illegible] pruskih talirah . . . . »	
[illegible] za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	104
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-7
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	103 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . »	120 3/8
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	120 5/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mietci za 300 austrianskih lirah . . . . »	103
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	268
Carigrad za 1 forint . . . . parah	500
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6 1/2
Srebro od 8. ožujka	4 7/8

SLUZBENI LIST.

Nr. 1750.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante presso l'I. R. Uffizio Centrale di Porto e Sanità Marittima in Venezia im porto di piloto colla paga d'annue Lire Seicento e col godimento della montura in Natura.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto Marzo 1856 al Governo Centrale Marittimo la sua documantata supplica comprnvando la sua età, l' illibata condotta morale politica, i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto optato e le cognizioni di ligue che possiede.

Ai marinaj congedati dell' I. R. Marina di guerra ed a quelli individui che conoseano anche l'una o l'altra lingua straniera e che sanno leggere e scrivere in linqua italiana, si darà a circostanze pari la preferenza su gli altri aspiranti.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 23. Febbrajo 1856.

Nr. 3458. (VI.—7) (3—1)

Concurs-Verlautbarung.

Bei der k. k. Statthalterei in Zara ist eine Secretärsstelle mit dem Gehalte jährlicher 1200 fl. dem Range der VIII. Diätentlasse und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe jährlicher 1400 fl. in Erledigung gekommen.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung der zurückgelegten juridisch-politischen Studien, der vollkommenen Kenntniss der deutschen und italienischen Sprache, und ihrer bisherigen im Bereiche der politischen Verwaltung geleisteten Dienste längstens bis Ende März l. J. im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bei dem k. k. Statthalterei-Präsidium in Zara überreichen.

Von der k. k. dalmatinischen Statthalterei.

Zara, den 16. Februar 1856.

Br. 237. (Izv.—71) (3—1)

Dobrovoljna sudbena prodaja.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se do obćeg znanja, da je na molbu c. k. konjaničkog satnika g. Dragutina Adamovića Čepinskoga vlastelina u Tenji, kao zajedno malodobnog brata svog Rudolfa Adamovića pomnika dobrovoljna javna dražba dotičnih u Tenjskom polju ležećih zemaljah od 88. slav. jutarah po 2000 □ hvatih od jutra računajuć u dviuh razdielih svako po 44 jutarah dozvoljena, i u tu svèrhu rok za dan 10. travnja t. g. i ako od potrebe bude za dan 10. svibnja t. g. svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta opriedieljen.

U tome svikolici kupiti želeći ubavieštjuju se s tom primitbom, da kod iste dražbe 10% jamčevinu (vadium) od ličbene ciene u 200 fr. sr. od svakog jutra ustanovljene položiti imadu.

Uvieti dražbeni mogu se ili kod iste dražbe ili prie toga u navadnimi uredovnim urama kod ovosudnog odpravništva svagda uvidieti.

C. k. županijski sud.

U Osieku 16. veljače 1856.

Br. 2108. (Izv.—54) (3—1)

Oglas dražbe.

Uslied ovostrane odluke od dana 15. prosinca 1855. br. 2108/gr. 1855. hoće se dana 11. i sliedećih danah mieseca ožujka t. g. od 9—12 satih prie pol dana, zatim od 2—6 satih posle pol dana tèrgovina (Specerei und Eisen Waaren-Handlung) zatim kuća u Verovitici pod br. 212. ležeća, i na ostavštinu pokojnog Franje Nagy-a preminuvšeg bez oporuke dana 15. listopada 1855. u Verovitici spadajuća putem javne dražbe pèrvi put, drugi i stražnji put pako kuća makár izpod procienbene svote dana 1. travnja t. g. od 9—12 satih prodavati, kuda kupiti želeći s ovim uljudno pozivlju se s time, da dražbene uviete u činovnici podpisanog ureda kao suda svaki dan uvidieti mogu. — Ujedno pozivlju se svi vierovnici, koji bi kakovu tražbinu iz upitne ostavštine potražiti imali, da se do toga vremena ili pismeno ili ustmeno sudu ovome prijave, inače u suprotivnom slučaju na kasnia prijavljenja po razdieljenju ostavštine nikakovi obzir uzeti se neće, na koliko im pravo zaloga nepripada.

C. k. kot. ured kao sud verovitički.

U Suhompolju dne 12. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Polz.

Nr. 1097. (Pz.—7) (3—1)

Kundmachung.

Für die in Erledigung gekommene Postmeisterstelle zu Našić in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben. Die Bezüge dieser gegen Dienstvertrag zu verleihenden Stelle bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zwei Hundert Fünfzig (250) Gulden, in einem Amtspauschale von Dreissig (30) Gulden und dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial und Privatritte, dagegen ist der Postmeister verpflichtet, vor der Uebernahme des Dienstes eine Caution im Bestallungsbetrage entweder im Baarem, oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staats-Obligationen zu leisten, Sieben vollkommenen taugliche Postpferde, eine ganz gedeckte auf federn ruhende, dann eine offene Stationskalesche, 3 Briefpostwägen, zwei Staffetentaschen nebst den übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Bettriebsmitteln beizuschafen, nach Bedarf zu vermehren und vor Antritt des Dienstes, aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen.

Competenten haben ihre eigenhänding geschriebenen Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Studien, bisherige Beschäftigung, im Postdienste erwerbenen Kenntnisse, dann die Vermögensverhältnisse, bis letzten März d. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und darin den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch gesicherten, in der Mitte des Ortes gelegenen Localität nachzuweisen.

Agram 23. Februar 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Br. 1379. (DS.—32) (3—3)

Izrok.

C. k. zemski sud u Zagrebu daje na znanje, da je dana 17. prosinca 1855. Kata Stonšek, vlastnica kuće br. 70. u laškoj ulici umèrla, neostavivši naredbe volje posliednje.

Budući je ovomu sudu nepoznato, da li, i kojim osobam pripada pravo nasliedno na istu ostavštinu, s toga se svi oni, koji na ovu ostavštinu iz kojeg mu drago pravnoga razloga misle podići kakovih zahtievah, pozivaju, da uz godinu, računajući od dana nižestavljenoga, svoje pravo nasliedno prijave pri ovom sudu, i izkazavši svoje pravo nasliedno, da dadu svoju nasliednu prijavu, u protivnom bo slučaju razpravit će se ostavština, za koju je g. odv. Ivan Malošek medjuto postavljen za skèrbnika ostavštinskoga, s onimi, koji su dali prijavu svoju nasliednu i izkazali svoj naslov prava nasliednoga i uručit istim, nenastupljeni pak dio ostavštine, ili ako nije nitko dao prijave nasliedne, svukoliku ostavštinu potegnut će dèržava kao ostatnu.

U Zagrebu 27. veljače 1856.

Klobučari Jović.

Br. 410. (80—Izv.) (3—2)

Izrok.

Od strani c. k. kot. ureda sv. Ivanskog kao suda time se do obćega znanja stavlja, da je ovosudnom odlukom od 6. ožujka 1856. br. 410./civ. dozvoljena sudbena dražba pokretnostih zaostavštine od pokojnog Mihalja Muhvića kramara u sv. Ivanu dne 11. prosinca 1855. umèršega i naime svakovèrstne kramarske robe, pokućtva, vina 40 vedarah, i vinskog posudja sve ukupno procienjeno na 895 fr. 28 kr. sr. te rok iste na dan 27. ožujka t. g. prie podne u 10 satih u sv. Ivanu na licu miesta u kući br. 31. opredieljen, gdie će se prenapomenute pokretnosti za gotovi novac i to ne izpod prociene prodavati.

Kupiti želeći time se pozivlju na prenavedeni rok i miesto.

U sv. Ivanu, dne 6. ožujka 1856.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud.

C. k. kot. predstojnik:

Car.

Br. 841. 842. i 782. (DS.—29) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za raztерećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
15. siečnja 1856. br. 69.	Vugrovecsa ⁵/₈ kmetskih naselbinah	Galović Josip	250	—	1. svibnja 1856.	19. travnja 1856.	20. lipnja 1856. u 9 satih prie podne
12. siečnja 1856. br. 70. i 5235.	Grančari sa 1, Sèrblinovci sa 4 ⁵/₂₄ kmet. naselbineh	Suvić Josip	400 1683	— 20	„	„	„
od 15. siečnja 1856 br. 68.	Kozinšćak sa 70⁴/₈ kmet. i 4 zeljarskih naselbinah	Hermann pl. Bužan	28,550	—	„	15. travnja 1856.	13. lipnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprava protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijava podnieli na rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni niesu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 6. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1522. (Izv.—65) (3—2)

Concurs.

Durch das erfolgte Ableben des Bezirkswundarztes Anton Takats in Kutjevo ist im Amtsbereiche der gefertigten k. k. Comitatsbehörde eine mit dem jährlichen Gehalte von 200 fl. CMze und dem Quartier-Gelde von 40 fl. CMze. dotirte Bezirkswundärztliche Stelle in Erledigung gekommen.

Diese Stelle wird bis zur definitiven Organisation des Sanitätswesens provisorisch besezt.

Die Bewerber um diese Stelle haben das Alter, Religion, und Stand.

Die Studien, und ärztliche Befähigung, die bisherige Dienstleistung und practische Verwendung Moralität und Kenntniss der deutschen und Landessprache documentirt, namentlich die ärztliche Befähigung mit den Universitäts.Diplom nachzuweisen, und ihre gehörig gestempelten Gesuche, wenn sie bereits in öffentlichen Dienste sich befinden, durch ihre unmittelbar vorgesezte Behörde, sonst im Wege des k. k. Bezirks-Amtes ihres gegenwärtigen Aufenthaltsortes an die gefertigte k. k. Comitatsbehörde bis 20. März d. J. einzureichen.

K. k. Comitatsbehörde.

Požeg am 18. Februar 1856.

Der k. k. Comitats-Vorstand:
Janković.

Br. 1910 (Izv.—76) (3—2)

Oglas.

Za oplemenje i umnoženje konjah u varaždinskoj županii opreljeno je za ovu godinu 64. aigirah (pazduhah), koji se imaju za vrieme pripustah na račun zemaljsko-konkurencialnog fonda izmajmiti, i to uz nagradu:

I. vèrsti za cienu od 170 fr. sr.
II. „ „ „ „ 135 „ „
III. „ „ „ „ 125 „ „

Izbor obdèržavat će se kod c. kr. kotarskih uredah i to:

Dana 27. ožujka 1856. u Varaždinu i Čakovcu za kotar varaždinski i Čakovački.

Dana 28. ožujka 1856. u Ivancu i Prelogu za iste kotare.

Dana 29. ožujka 1856. u Krapini i Štridovi za iste kotare.

Dana 31. ožujka 1856. u Pregradi i Ludbregu za iste kotare.

Dana 1. travnja 1856. u Klanjcu i Koprivnici za iste kotare.

Dana 2. travnja u Zlataru i Križevcih za iste kotare.

Dana 3. travnja 1856. u Toplicama za ovaj kotar.

Tko takove uz gore naznačene nagrade i to samo tečajem pripustnog vremena, u najam dati želi, neka na gorenaznačene dane i miesta pred izbirajući odbor dovesti dade.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1856.

C. k. županijski predstojnik:
Šimunčić.

Nr. 698/351. (VI.—6) (3—2)

Avviso di Concorso.

Resosi vacante nelle Provincie Venete un posto di Delegato prov. colla VI. classe delle diete, il soldo d' annui fior. 3000, e gli altri emolumenti sistemati, s' invita chiunque intendesse aspirarvi a rassegnare fino a tutto Febbrajo p. a. la relativa istanza corredata di tutti i documenti comprovant le qualifiche allo scrivente Presidio.

Gli aspiranti che coprono atualmente un impiego, dovranno insinuare tale istanza a mezzo della loro immediata Superiorità.

Dal Presidio della I. R. Luogotenenza.

Venezia 30 Gennajo 1856.

Br. 92. (Izv. 78) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda verbovačkog stavlja se do obćeg znanja, da je oglas u službenom listu narodnih novinah br. 31, 33 i 35 po Lavoslavu Matošiću, kao oporuke dne 28. siečnja 1856. preminuvšeg Ivana Zebca župnika rakovačkog ovèršiteljn proglašen, protuzakoniti i kao takov ništetan. Toga radi imaju se vierovnici, ne kod rečenog oporuke ovèršitelja već kod ovog c. k. kot. ureda kao kot. suda prijaviti.

C. k. kot. ured.

U Verbovcu, dne 29. veljače 1856.

Halper.

Nr. 3001./636. (VI.—5) (3—1)

Concurs.

Nach einer Mittheilung der k. k. Statthalterei in Prag sind an den Gimnasien des Königreichs Böhmen nachbenannte Lehrerstellen erledigt und zwar:

1. An dem Gimnasium zu Eger zwei Lehrerstellen für klassische Philologie, dann eine Stelle für deutsche und böhmische Sprache.

2. An dem Gimnasium zu Sičin eine Lehrerstelle für klassische Philologie, ein Stelle für Latein mit Deutsch eine Stelle für Latein und Griechisch (subsidiarisch für das Böhmische) endlich eine Stelle für Naturgeschichte mit Mathematik.

3. An dem Gimnasium zu Königgrätz zwei Lehrerstellen für klassische Philologie (subsidiarisch die deutsche Sprache), dann eine Stelle für lateinische oder griechische Sprache zugleich mit dem Deutschen.

4. Am Gimnasium zu Leitmeritz eine Lehrerstelle für klassische Philologie.

5. Am Gimnasium zu Neuhaus eine Lehrerstelle für klassische Philologie, zwei Stellen für Latein und Deutsch, endlich eine Stelle für Latein und Böhmisch.

6. Am Gimnasium zu Pisek eine Lehrerstelle für die deutsche Sprache mit Latein oder Griechisch, dann eine Stelle für Naturgeschichte mit Phisik oder Mathematik.

Mit diesen Dienstposten ist ein Jahresgehalt von sieben hundert, eventuell achthundert Gulden nebst dem Anspruche auf die normalmässige Dezennalzulage vom je ein hundert Gulden CMze verbunden, zur Besetzung der genannten Lehrerstellen wird hiemit der Concurs bis zum 20. März l J. ausgeschrieben, und es haben daher die Kompetenten um den einen oder den andern dieser Dienstposten ihre, an das hoh. k. k. Unterrichts-Ministerium gerichteten, mit den legalen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere die erworbene Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, dass bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung belegten Gesuche innerhalb des anberaumten Concurstermins, bei der gefertigten k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Agram am 23. Februar 1856.

(Izv.—79.) (3—3)

Oglas.

Dne 25. ožujka t.g. dat će se od strane sequestralne gospoštie Lobor u najam na tri sliedeće godine kuća zidana sa gospodarstvenimi zdanji i prinadležećom bašćom i zemljištom. Obširnia mogu se saznati kod niže podpisanog sequestra u Gredicah.

Tito Babić,
sequester.

Br. 846, 847, 902 i 903. (73—Izv.) (3—3)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 23. siečnja 1856. br. 176.	Belića sa 44 $^{3}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Adam, Lacko i Koloman, zatim Maria udova Inkey rodj. Gludovač	22,125	—	od 1. svib. 1856.	24. travnja 1856	na 24. lipnja 1856 u 9 satih prie podne
od 29. siečnja 1856 br. 227.	Selno sa $5^{7}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ljudevit Kriholz	2350	—	„	„	„
od 1. veljače 1856 br. 260.	Pluska sa $10^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Halper	4200	—	„	„	„
od 1. veljače 1856 br. 269	Orehovica i Belovar sa $63^{3}/_{16}$ kmetskih naselbinah	Josefina baronica Kulmer	25,273	—	„	„	„

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3. bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 18. veljače 1856.

Novak. Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 12. OŽUJKA 1856. Broj 60.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — iste. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene uglave opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge uglavci posebne članke plaćaju se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE.

(Dalje.)

Članak XXXIV. glasi: Ostale, cèrkvenih osobah i stvarih tičuće se, o kojih u člancih ovih nije govoreno, vodit će se sve i upravljati po nauku cèrkve i po njezinom u krieposti postojećem karnoničnom redu, odobrenom po svetoj stolici rimskoj. — Mislimo da smo dužni ovo obćenito izjavljenje sad na koncu još navesti, jer se iz njega najjasnie uvidja ona nježna pobožnost, kojom je Njeg. Veličanstvo naš car i kralj privèržen katoličkom nauku i cèrkvi, kao i odlučna težnja njegova, da bude u suglasju s cèrkvom. Jamačno nemože se ništa spasonosniega pomisliti obzirom na blagostanje dèržave i cèrkve, te nam to pruža najdvèršće uvierenje, da će se postojano uzdèržati cèrkveni mir, što ga mi toli vrućim molitvama prosimo od božje milosti, koliko se god putih, upravo po propisu ove cèrkve, kod oltara pobožno siećamo našega apostolskog kralja.

I ova su koja smo, najljubeznia bratjo i sinovi scienili, da ih osobito navesti i kratkim primietbama razjasniti moramo. Uzdamo se u Gospoda, da se time vaša radost, koju ste nedavno počutili čitajući isti sadèržaj konkordata, u sèrcima vašim nesamo smanjiti neće, nego dapače pomnožati i razgraniti. Zajedno se nadamo, da će se upravo ovom našom neznatnom razpravom odstraniti mnoge predrazsude i izpraviti krivi pojmovi o stvari, koji su se na mnogim stranama pojavili. Osobito pako ufamo se, da će svi, kojima je stalo do istine, uviditi, da se ovim konkordatom nikakov ustèrb nenanosi sjajnosti carske krune našega vladaoca, kao što mnogi ljudi od ograničena suda ili pak iz strastne zavisti i mèržnje prigovaraju, pače mnogo više, da je njime njegova carska kruna zadobila posvè novu sjajnost i svietlost. Jer, od kako je zaključen taj konkordat, blistaju se još više na njoj nebeski zraci pravednosti, dobrohotnosti, mudrosti, pobožnosti spram Bogu i počitanja spram svetoj cèrkvi, iliti spram hraniteljici i zaštitnici donešene s neba po od učitelju spasonosne istine, koja je jedina kadra usrećiti umèrteljne i miesto koje nije čoviečji um još nikakov surogat pronašao, niti će ga ikada pronaći. Jer izkustvo tako prošastih kao i sadanjih vremenah uči dovoljno, da čoviečji duh, čim se udalji od tog stožera istine, nailazi na različne prepone te se ili strodali u bezdno svih mogućih bludnjah i griehah, ili se barem njegovi izumi razpadnu u golu paru, koja igranjem liepih bojah svojih može za nieko vrieme zasliepiti i razveseliti slabe oči, ali prave sreće čoviečjem pokoljenju podati nemože.

Prelazimo sad na ono, što smo s početka obećali, naime, da ćemo iz sadèržaja toga konkordata kao sliedstvo izvesti sigurno pravilo za naša dielovanja. I u istinu, ovaj je konkordat obilati vrutak, iz kojega cèrpiti možemo mnoge koristne miere tako za naš privatni kao i javni život. I upravo već iz onoga, što smo dosele pojedince napomenuli, dala bi se izvesti dugovata povorka od takovih načelah, koja nam izvèrstno služiti mogu kao mierilo u izvèršivanju svetjeničkog našeg zvanja. Sietjajući se ipak ograničenog prostora, što ga poslanica sadèržati ima, stvar ćemo u kratko stegnuti.

Ponajprie primietjujemo u obće: čim brižljivie i dobrohotnie skèrbljeno je svetčanim ovim ugovorom za čast vierozakona i svetjeničkog stališa, tim sviestnijem revnosti težiti moramo, da se u cielom našem življenja načinu ništa nepokaže, što bi se protivilo pravilima čednosti i čistoći nravih, ili što bi dobar naš glas u očima naših sugradjanah uništiti, ili makar pobiti mogle. Jer kao što god ljubav, tako mora i počitanje usadjeno biti u sèrcima, niti se može ovo ikakvim zakonima proizvesti. Dapače neima ništa, što bi ljude većma ogorčilo, nego kad im se zapovieda, da budi koga mu drago počituju, koi po izkustvu nezaslužuje počitanja, i čim se strožie propisuje takovo počitanje spram stanovite osobnosti, tim se lagljie iste u sèrcu čoviečjem sasvim utamani, dapače u mèrzost i preziranje pretvori, ako je čoviek uvidio, da ta osobnost nije počitanja vriedna.

„Gdie počitanja neima", veli sv. Hieronym u jednom svom pismu a nedvojbeno razumieva počitanje, dolazeće od sèrca, „gdie ovoga neima, tamo je preziranje; a gdie je ovo, tamo se često pojavljuje povrieda i razdraženost; gdie pako ima razdraženosti, tamo neima mira, a gdie mir manjka, tamo pamet često odstupa od preduzetjah." I sv. Bernardo primiećuje vèrlo dobro: „Počitanje, koje neproizlasi iz ljubavi, nije počitanje nego ulagivanje."

Nadalje, kako smo jur u našoj pèrvašnjoj gore spomenutoj poslanici naznačili, čim je više slobode ovim milostivim konkordatom pruženo nama u izvèršivanju našega svetoga zvanja, tim veća mora biti naša poniznost, tim veća naša blagost, krotkost, čoviekoljubivost i razboritost. Vazda treba da pred očima zadèržimo, da ova sloboda nije dana našim osobama nego radi najsvetiih svèrhah vierozakona, i da nam nesmie služiti za oholost nego za pravu poniznost. Jer neimamo zahvaliti našim zaslugama, nego milosti i milosèrdju Boga, da je tako uzvišene, tako svete stvari povierio našoj neznatnosti i nemoći. Prekrasan u tom obziru primier imamo u našem spasitelju, koi nije došao, da mu se služi, nego da on služi, i koi sve poziva da k njemu dodju, jer je blag i krotkoga sèrca.

Iz poniznosti proiztiče sama po sebi blagost, koja je od svega, što se može pomisliti, ljubavi najdostojnia, i kojom duhovni pastir najsigurnie zadobiti može sèrca vierujućih. Kome pak usuprot fali ova kriepost, taj neće nikad steći ljubavi ni povierenja kod puka, niti će s toga ikad moći uvidieti obilati plod svoga dielovanja, pa posiedovao on u ostalom najizvèrstnie duhovne dare ili krieposti.

(Dalje sliedi).

Austrianska carevina.

Beč. Nj. kraljevska visost vojvoda Maksimilian u Bavarskoj učinio je doktoru medicine Nikoli Bachu, praktičnom liečniku u Beču za poslanje prevoda od diela Nj. previšnjosti „Putovanja na istoku" na madjarski jezik, predat zlatnu medalju zajedno s jednim milostivim vlastoručnim pismom.

Ovih danah obdèržavat će se u ruskoj kapeli u Urömu kod Budima parastos (služba božja za umèrvše), pri čem će udioništvovat i više Rusah stanujućih u Beču. U toj kapeli nalazi se umèrli ostanci velike kneginje Aleksandre Pavlovne, kćeri cara Pavla Petrovića od Rusie, kojom se pokojni nadvojvoda Josip, palatin ugarski, u kastelu Gačini kod Požuna dne 30. listopada 1799. vienčao i koja je dne 6. ožujka 1801. u Budimu umèrla. Uslied fundacie nalazi se tielo u kapeli u Urömu pod nadzorom jednoga ruskog popa, koi je dèržan svake godine na taj dan čitat parastos.

Rusia.

Iz Varšave, 4. ožujka javljaju: Prekjučer svetkovali smo dan, kad je car Aleksandèr II. stupio na prestol. U svim cèrkvama bila je u jutru služba božja. Po 10. uri primio je miestodèržac Poljske, knez Gorčakov čestitanje visokih civilnih i vojničkih osobah, i mnoge osobe izmedju plemstva kraljevine, kao i izmedju najotmeniih gradjanah varoši dodjoše onamo. Poslie 11. ure otišao je sa svim ovim čestitateljima u rusku stolnu cèrkvu, gdie je arkiepiskop Arsenij čitao službu božju. Kad su zapievali Ambrozianska hymnu zaori tutnjava topovah sa citadele. Kad se svèrši služba božja pievala se je narodna piesan od Lvova: „Bože carja brani." U 4 sata poslie podne bio je svečani obied kod kneza. U 6. uri davane biahu u kazalištima bezplatne predstave, a na večer bio je grad razsvietljen.

Pišu iz Petrograda Constitutionel-u: „Ovdie je mir tako narodan da je u jednom izmedju posliednjih predstavljenjah u narodnom pozorištu, jedan predstavljalac, izišavši na sriedu, pozvao slušaoce na veselje radi predstojećeg zaključenja mira. Na ovakav poziv skoči sve slušateljstvo te odgovori živim usklikom. Onda umietnik poče pievat jednu rusku piesmu na pohvalu mira, a sav narod odpieva mu u jednom liku opetovnu kiticu. U ovom ima daklem niešto, što zaslužuje da bude zabilježeno. U ostalom pak, upèrkos neznatnih porotah, koje svaki dan vidja granjivat i salazit u našim skupima, i pri svim niekim ljutnjama sasvim ličnim i malobrojnim, misao o miru napreduje čineći velike uspiehe, nesamo u Petrogradu, nego takodjer u svem obsegu carevine. (G. D.)

Moniteur de la Flotte sadèržaje po tumačenju G. D. sliedeću notu odnoseću se na pomorski arsenal Nikolajev.

Zdanje Nikolajeva nije Rusii samo, kao što se u Evropi obćenito dèrži, luka za gradjenje, nego je još i luka za oboružavanje. U teškim okolnostima, ruske škvadre tamo se smiestavaju, a što se ovo nije slučilo za vremena sadašnjeg rata, to je bilo zbog toga što je knez Menčikov još od početka borbe, hotio imati pod svojom rukom u Sevastopoljskoj luci sve oružane šajke, i sva sredstva koja mu je nabaviti mogla cèrnomorska morovojnica.

Nikolajev leži na sastanku dviuh riekah, jedna izmedju ovih zove se Ingul, utičuća u Bug poslie nego što proteče 300 kilometarah, a druga imenuje se Bug, koja se izlieva u zaliv Kersona ili Dniepar, poslie svog tečenja okolo 500 kilogramah.

Onaj komad kojim teče Bug, Ingulom uvelićan, počemši od Nikolajeva pa do Dniepra, iznosi 25 pomorskih miljah, a onaj komad kojim teče Dniepar s miesta gdie prima vodu Buga do onog, gdie izlieva svoju vodu u cèrno more izmedju Kinburna i Očakova, iznosi 15 miljah.

Za dopustiti bojnim ladjam da mogu bezbiedno po rieci ploviti, admiraliat ruski činio je priznati i zabiljažiti jedan kanal, koi od Nikolajeva do cèrnog mora, u sliedstvu zavitakah, koje je on primoran činiti, ima 45 pomorskih miljah dužine. Ovaj je kanal bio predmet osobitih poslovah vèrlo dobro smišljenih, smierajućih na to, da se izčiste ostove kèršah koji su smetali plovitbi i da dublja učini ona miesta koja su plića bila; pa dan današnji on je dubok, u sriednju ruku, kroz cielih osam miesecih prieko go-

dine, okolo 23 stope vode. Ova se visina vèrlo jako uzvišava u vrieme raštenja vodah.

„Poznato je da je morovojnica ruska u cèrnom moru, sastavljena bila iz šestnaest vašelah, izmedju kojih bila su samo tri od pèrvog reda; da je ostalih trinaest bilo od trećeg i četvèrtog reda, koji iz uzroka gradje u njima upotrebljene, nisu tonule u more više od dvadeset i dvie stope, još sasvim oružani. Dakle oboružanje svih ovih ladjah biaše podpuno dovèršeno u Nikolajevu, i one biahu doplovile u Sevastopolj kroz kanal, kojeg je dubljina za njih dovoljna bila, s topništvom i sa svim najnužniim brojem mornarah dobro providjenih s hranom.

„Iz ovog što je dovde rečeno dolazi, da se mogu praviti i oboružavati veliki brodovi u Nikolajevu, i odtuda kroz jedan veći dio godine izlaziti, s tom svèrhom da udju u cèrno more, pripravni za borenje. Dovoljno je za njih učiniti da niz rieku sadju, upotrebivši na tu svèrhu nieka pèrvonačelna predupriedjenja, kao n. pr., lakšima ih načiniti na kèrmi kada je dno pojednako, za načiniti da s ove strane ladja manje vode zavaća. Što se pak tiče vašelah pèrvog reda od 120 topovah, koji više u more tonu, oni uzimaše u Sevastopolju svoju nisku bateriu i tu dovèršivahu svoje naoružanje pripravljeno većim dielom u Nikolajevu.

„Treba razumieti to što smo rekli o vašelima trećeg i četvèrtog reda, koji admiraliat ruski predpostavlja drugima, zato što su okretnii i sposobnii za plovitbu po plitkim vodama, da se bolje može upotrebiti na fregatama, korvetama i brikima, koji u razredu vojničkih brodovah dolaze odmah poslie vašelah.

„Kad je vladanje Ekaterinino htielo otvoriti jednu bojnu luku u cèrnom moru, ono stvori zdanje Kèrsona, na šest godinah prije Sevastopolja osnovano, u to vrieme Rusia još nebiaše imala Krima. Kèrson, položen na Dnieprn pri početku njegovog zalieva, davaše toliko prepriekah zbog napliva rieke i zbog njezine nizke dubljine, da poslie trinaest godinah bi podignuto miesto njega zdanje Nikolajeva, koi imade sve one koristi koje i Kèrson, bez da imade tolike neudobnosti. Sevastopolj bio je tada tek prije četiri godine osnovan, i unapried slutilo se biaše na njegova velika opredieljenja, gradeći njegove pèrve obrane od strane mora, vèrlo liepe radnje, kojih je pèrvi začetak od Ekaterine potekao, i koje potom svèršene budući, nesastavljaju danas drugo nego jednu hèrpu razvalinah.

„Unapried ugleda se korist koja se mogaše imat od Nikolajeva, te se tamo zabavljati poče okolo napravljanja i oboružanja ladjah. Zatim, ispod snažne i čvèrste ruke cara Nikole, koi se pobrinu osobitim načinom o svojoj morovojnici u cèrnom moru, Nikolajev i Sevastopolj imadoše preveliki rasvitak i postadoše pomorskim zdanjima pèrvog reda. Položeni na jednoj i istoj linii, biahu predmetima, u različnim okolnostima, pomnjah, poslovah i neizbrojenih troškovah.

„Oni su, jedan i drugi smatrani medju cèrnomorskim lukama, kao Rochefort i Lorient, po njihovom pak položaju unešenom u zemlju, uzimaju se medju bojne luke Francuske, na istoj linii Tolona, Bresta i Cherburga, vèrgavši na stranu prepirku o njihovom stupnju što se odnosi na njihovu osobitu važnost.

„U ostalom pak, službeni naslov dani Nikolajevu od carskog vladanja pokaziva nam to više nego išta drugo. Nikolajev, dèržeći se potankog prevoda onog naslova, jest glavno miesto ruskog pomorstva na cèrnom moru. Zdanje sevastopoljsko bilo je glavno miesto pristanka za morovojnicu rusku cèrnog mora. U njegovoj luci i iza njegovih utvèrdjenjah, ruske škvadre sagradjene i oboružane u Nikolajevu, stajahu i tamo se sabirahu kad je trebalo da izlaze na razmatranja ili na sraženje. Ove dvie luke biahu obvezane jedna drugoj; kad dakle Sevastopolja više nema u svom biću, Nikolajev nema uzroka da u svom bude, i odtuda se javno vidi da je u Petrogradu pila iskrena namiera ustupit ga pošteno."

Francezka.

Pariz, 5. ožujka. Carica neće od danas izlazit iz svojih sobah; dotični liečnici već su namiešteni u Tuileriama i vas Pariz očekuje svaki čas tutnjavu topovah, koja ima naviestit porod carskoga dieteta. I već su dali štampat, dvie programe u obziru ceremoniela koi se ima obdèržavat onda, ako dodje na sviet princip, a koi opet, ako se rodi princeza. Razumieva se po sebi, da će kod porodjenja princeze izostat sve, što je vojničke naravi. Ako nebo pokloni caru sina, odmah kako se porodi carević, naviestit će Parižanima tu veselu viest sto dvadeset i jedan topomet; ako se pako pojavi carevna opalit će se za sto topovah manje.

Kèrštjenje će biti sliedeći dan u carskoj kapeli u tuileriama; opravit će ga veliki lemonar carskoga dvora i to u pribitju župnika od Saint Germain l' Auxerrois, u čijem kotaru nalaze se Tuilerie. Nadalje bit će sviedoci biskupi mitropolitskoga kaptola, veliki dostojanstvenici kao i najviši dèržavni činovnici carevine. Ako dodje princip na sviet, predat će mu veliki kancelar legie od časti veliku vèrpcu reda i vojničku medalju, na što će ga veliki maršal od palače uzet na naručje i odnieti u njegov stan. Pariz čini velike priprave za svetkovanje t-ga dogadjaja i čuje se za izviestno, da će očekivani prestolni nasliednik dobit naslov: „Kralj Algirski."

U konferenciama pariškim, sad već vidimo, Prusia nema svojih zastupnikah. Kažu da je Palmerston najviše tome stao na put. Prusia od svoje strane nije zato ni navaljivala. U pruskom ministarskom listu govori se o tom predmetu i kažu se, da Prusia nije bila ugazila u rat i po tome da za nju mir nema ni važnosti. Još kaže: Palmerston zna kako bi bilo dobro da i Prusia podpiše ugovor radi istoga ali Prusia za cielo neće podpisati nikakova ugovora, koi s njom u dogovoru nije zaključen. — Po tome bi dakle posao mira svèršio se bez Prusie i kao što se vidi Prusia nebi zbog toga ni malo žalila.

S bojišta.

Iz Marsilje, 3. ožujka telegrafirano je: Došao je „Boristen" iz Carigrada s novostima od 26. veljače. Europejski tèrgovci predstaviše su poslanicima, u kakvoj se zabuni tèrgovina nalazi, moleći ih, da se hitno preduzme reforma novca. Strašna je bila bura u Carigradu i Varni. Velika čast ladjah pretèrpila je štetu u Bosforu, a mnoge su baš i propale. Srušilo se je 17 minaretah. U maloj Azii u Samsunu bilo je po drugi put zemljotresa, i on je počinio veliko opustošenje. Žitelji obitavaju pod vedrim nebom. Ciena žita zdravo je opala. Iz Algerie odpravljene su dvie poljske baterie na istok. Iz Krima dopiru glasovi do 21. veljače. Tamo je bila velika cića. Gradić sv. Pavla razoren je, a karantinski gradić lagumisan je. Englezi spremaju se za novu ekspediciu, nezna se kuda, medjutim se misli, da će na suvo izići kod Trapezunta. U Jenikale nalazi se svega skupa 900 bolestnikah. General Williams razmienit će se za generala Kokanovića, bivšeg zapoviednika Kinburnskog. Nad bašibozucima primio je opet general Šmit zapoviest. U Varni je padao snieg 20. veljače. Turski kozaci, koji u Šumli stoje, pobunili su se proti poredku, no nemir je odmah utaložen. Po privatnim glasovima ukèrcat će se u Marsilji po svoj prilici 20.000 momakah za Krim. (Javljeno je odprie za 10.000).

(Svetovid).

Iz Zagreba. Troškom „Družtva za jugoslavensku poviestnicu i starine" izašlo je ovdie u tiskarnici Dra. Ljudevita Gaja dielo za jugoslavensku književnost od velike važnosti pod naslovom: Bibliografia della Dalmazia e del Montenegro. Saggio di Giuseppe Valentinelli. — Sastavitelj ove knjige, čuvar knjižnice sv. Marka u Mletcih i počastni član „družtva za poviestnicu jugoslavensku," bavio se je više godinah veoma revno sabiranjem datah za ovu knjigu, te je sastavio napokon pomoćju niekih dalmatinskih i hèrvatskih književnikah napomenuto dielo, koje se u svojoj struci doista može nazvati savèršeno. U tom dielu navode se ne samo naslovi svih tiskanih knjigah od različitih predmetah, što govore u kojemgod jeziku o Dalmacii i Cèrnojgori, nego su u njem spomenuti takodjer mnogi zanimivi članci tiskani u različitih novinah i časopisih. G. pisac dodao je još uz naslove važniih knjigah takodjer njihov sadèržaj i kratku kritiku to je tako [illegible] viet dielom, kojim će se [illegible] bude ma što stao pisati o Dalm[illegible] knjiga ova iznosi 22 arka u 8ini, [illegible] ove družtva, a to samo tečajem [illegible] 1 fr. a za druge 2 fr. sr. Tisk[illegible] malo primierakah.

Družtvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Platiše za družtvo. (Nadalje.)

Gosp. Dr. Franjo Rački, prin. za god. 1855. i 1856.
„ Pajo Čavlović, prin. za god. 1854, 1855. i 1856.
„ Gjuro Höppler, prin. za god 1855 i 1856.
„ Mijo Krešić, prin. za god. 1855, i 1856.
„ Bogoslav Šulek, prin. za god. 1855. i 1856.
„ Mako Prica, prin. za god. 1855. i 1856.
„ Ljudevit Vukotinović, prin. za god. 1855 i 1856.
„ Mirko Bogović, u ime utemeljiteljstva nadalje 8 fr. sr. što sa prie položenih 12 forintih čini 20/50
„ Josip Partaš, prin. za god. 1856.

U Zagrebu, 11. ožujka 1856.

J. Ev. Borovečki, v. r.
blagajnik.

Predstava na korist našega mnogozaslužnoga meštra od kapele Wilelma Müllera, obznanena već u ovim novinama, zbog nepredvidjenih prepriekah nije se mogla dat u ponedieljak, kao što je bilo javljeno, već će biti subotu večeras. K čemu se priatelji muzike naj uljudnie i iznovično pozivlju. Davat će se „Alpenkönig und Menschenfeind" jedan od najboljih proizvodah genialnog Raimunda.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 9. ožujka. Jučer je bila šesta sjednica od sastanka. „Moniteur" oglašuje vladinu odluku, kojom se naredjuje, da se godine 1856. neće podielit dozvola nikakvom aktionarnom poduzetju, imale pretresivanja konferencie izlazak, koi mu drago. Princip Jerolim pati od plućne iztoči (fluxion de poitrine); no već mu je znatno bolje.

Turin, 8. ožujka. Tèrgovački ugovor s Pruskom od god. 1845. proglašen je valjanim i za Hanover i Schaumburg-Lippe a poseban ugovor s Hanoverom od g. 1845. stavljen je izvan krieposti.

Mletci, 9. ožujka. Tèrgovina sa žitom je živahna i žito se kupuje na špekulaciu za kopno, gdie se čini kao da ga nema posvud dosta.

Privremeni urednik Dr. Demeter.

Carski dukati	6¼ fr.
Srebro od 10. ožujka	4¼

SLUZBENI LIST.

Nr. 21,890./3426. (VI.—8) (3—1)

Circulare

der k. k. kroat. slavon. Statthalterei an alle mit dem Landesregierungsblatte betheiligten.

Es ist die Wahrnehmung gemacht worden, dass Reklamationen von einzelnen Stücken des Landes-Regierungsblattes oft erst nach Monaten der Versendung von Seite der Direktion der Hilfsämter der k. k. Statthalterei, ja nicht selten zu Ende des Jahres erfolgen. Zur Einführung einer geregelten Ordnung in dieser Beziehung werden als Frist zur Reklamirung nicht empfangener Stücke des Landesregierungsblattes ein und zwanzig Tage bestimmt, und zwar von dem Tage an gerechnet, als in den beiden Landeszeitungen der Tag der Versendung des reklamirten Stückes ausgedrückt ist.

Spätere Reklamationen werden nicht berücksichtiget, da nach Ablauf dieser Frist die erfolgte Empfangsnahme und nur ein Verlust, durch Verschulden des Betheiligten angenommen wird.

Diese Bestimmung wird hiemit zur Wissenschaft der Betreffenden bekannt gegeben.

Agram den 16. Jänner 1856.

Nakladnik Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 13. OŽUJKA 1856. Broj 61.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljeha je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglasei i posebne članke plati se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE.

(Dalje.)

„Velika je kriepost", veli sv. Izidor, „ako ti onoga neuvriediš, koi je tebe uvriedio; velika je hrabrost, ako ti kao uvriedjeni oprostiš, i na veliku ti služi slavu, ako poštediš onoga, kojemu si mogao škoditi." — I liepo je već Tullio rekao u svojoj razpravi o dužnostima: „Blagost je potres sèrca, koi dvostruko stanje svieta ravnom mierom mieri." Krotkost i čoviekoljubivost takodjer su kćerke poniznosti i sveśteniku tim potrebitie, što on u izvèršivanju svoga zvanja veću uživa slobodu, koja se na najniže isto tako, kao i na najviše rasprostèrti mora. Ovim kriepostima snabdieven, svetjenik će vazda unutar granicah svoga dielokruga ostati, i nesamo zakonitom svom vladaocu nepoborivu vierność, podložnost i počitanje zasviedočiti, nego i svim poglavarstvima pripadajuće poštenje iskazati; on će biti naprema dostojanstvenicima pun počitanja, prema sebi ravnim priateljan a prema svim pun one ljubavi, koju je spasitelj svojim sliedbenicima kao kakovu izvèršitinu ostavio za baštinstvo. Ovim, velim, kriepostima snabdieven, susretat će on i one, koji se izvan naručja jedino spasonosne cèrkve nalaze, vèrlo čoviekoljubivo, dapače on će prema njima gojiti najiskreniu ljubav. Svakako neželimo, da nas tko tako razumije, kao da mi dèržimo, da bi u stvarima, na vieru spadajućim, bilo miesta kakovom dopuštanju ili pregovaranju. Usuprot, što se tiče viere i svih dužnostih pastirskoga zvanja, zahtievamo mi, da se najstrožie dèrži božjega zakona i propisah cèrkvenih, i da se nikakvom popuštanju miesta neustupi; jer izmedj istine i bludnje nemože biti nikakva pogadjanja. No pravilo najsvetiega vierozakona našeg obvezuje nas na čoviekoljubivost i ljubav spram svih onih, koji su stvoreni na podobu božju i odkupljeni dragocienom kèrvlju Krista; to znači pako, prema svim ljudma bez razlike. S ovim ključevima sigurnie pronaći ćemo pristup u sèrca, i lakše put, koi da inovierujuće natrag privede od staze bludnjah k stožeru istine; lakše, velim ja, nego li strogostju, presiranjem i nepriaznim postupanjem. Napokon čim je prostranie polje, koje se ovim konkordatom otvara našemu dielovanju, tim brižljivie moramo starati se, da nikakva strančutna ili usgredna svèrha nepomuti čistoću naše namiere: jer se kod toga nimalo neradi o našoj koristi, nego jedino o najsvetijoj stvari, koja je povierena našim rukama: naime, o obrani i pomnožanju slave božje medju ljudima, i o promicanju viekovitog i vremenitog blagostanja ljudskoga. Ako tako uzradimo, to će skorim zagluśiti svaka zavist za podieljenu nam slobodu, izčeznuti sasvim svaki strah i izginuti svaka predrazsuda; jer će svi iz izkustva uvidieti, da se ova, cèrkvi toli milostivo podarena, sloboda vèrlo dobro slaže s pravima tako pojedinih kao i ciele dèržave, i da za javni mir iz nje posve nikakov uštèrb usuprot veliki probitak proizlazi.

Budući je nadalje s jedne strane odgojenje i podučavanje mladeži od velike važnosti za blagostanje cèrkve i dèržave, s druge pako podieljen je konkordatom našemu stališu doista znameniti djelokrug u toj stvari, to moramo svakako i iz svih silah nastojati, da podpunoma opravdamo ovo u nas stavljeno previšnje povierenje, i da ni najmanje nezapnemo u tom važnom poslu. Nezaboravimo ipak, najljubeznia bratjo i sinovi, koli težku borbu svetjenstvo drugih dèržavah i zemaljah podnieti imaše i još dan danas podnosi, da preprieči, da se ove za budući naraštaj toli dragociene mladice neotmu rukama njihovim. Svi dobromisleći uvidjaju dobro, da se tu radi o životnom pitanju, o kojega riešenju poglavito zavisi sudbina budućega pokoljenja; oni dapače dobro uvidjaju, da se sve stvari moraju na bolje preokrenuti, ako podučavanje i odhranjenje mladeži ravan korak dèrži s vierozakonom, i da se usuprot najveća zla izčekivati imadu, kad bi se mladež iztèrgla dobrotvornom i neprocienljivom uplivu religie i povukla u pogibelnu povodnju neviere, koja je sviet jur tako jako poplavila. Naš pobožni vladaoc pruža nam svečanim s apostolskom stolicom učinjenim ugovorom ove zaloge budućeg blagostanja i polaže ih u naše ruke. Čimimo dakle, što možemo, nežalimo nikakva truda, nikakve žèrtve, za svietu pokazati, da nebiaše moguće mladež bolje povieriti drugim rukama nego li našim; da je lažno i istini protivno ono, što nepriatelji dobre stvari neprestaju vikati, da mladež pod rukovodjenjem svetjenstva propada u tmina neznanstva i gluposti i da se napunjuje svakojakim praznoviernjem. Pokažimo, da nipošto nismo protivni pravoj i čoviečanstvu koristnoj prosvieti i obrazovanju, nego samo onoj lažnoj, koja izmišljenim prividom zasienjuje umove i obara ih u strahoviti ponor od nesreće. Pokažimo, da iz mladeži, koja je povierena nadgledu i pažnji svetjenstva, proizlaze dèrżavljani, providjeni zdravim načelima i stališu primiernim znanjem, i odlikujući se pobožnostju, ljubavi spram iskèrnjega, blagostju i čistoćom nravih, riečju ljudi, koji su kadri promicati kako otačbinsko tako i svoje vlastito dobro.

(Dalje sliedi).

Austrianska carevina.

Nj. svietlost knez Dietrichstein predao je predsiedništvu miestodèrštva iznosak od dvie hiljade forintih s tim opredieljenjem, da se isti upotrebi na to, da se kupe biljege od gumpendorfske jestionice i razdiele medju oskudne stanovnike predgradjah.

Nahodimo u Svietovidu sliedeći iz niemačkog lista „Oesterr. Zeitg." prevedeni članak: Iz sieverne Ugarske mieseca ožujka. O živovanju slavjanskog elementa u Austrii. Dozvolite mi, da govorim o ovom predmetu, koi je u mnogom odnošenju zanimiv. Nema se baš mnogo važnog reći o tom živovanju za g. 1855, jerbo ono prolazi u tišini. To se može reći najviše za politiku, a najmanje što se tiče razvijanja narodnosti i obrazovanosti.

U koliko se kroz novine pojavljuje političné mišljenje austrianskih slavjanah, — mi samo o novinama govorimo — pokazaše se za vrieme pametidostojnog istočnog rata novine Čehah, Slovenah, Hèrvatah i Rusinah dosta bez boje, a novine Sèrbah i Poljakah znamenito se razlikuju mnienjem i simpatiama.

Dok su Poljaci odsudno proti Rusii, znade se Sèrbi pokazati pravičnu umierenost pram Rusii, s kojom se slažu zbog viere i narodnog srodstva.

Pozorni motritelji vide, da većina austrianskih Slavenah mèrzi na onaj dio štampe, koi svaki dan gèrdi i baš nepravedno napada na svašta, što je slavensko. Zlovoljna protvaranja na austrianske Slavene a najposlie i na zapadne Slavene, umukla su do duše g. 1854, no onako žestoki članci, kao što su Falmerajerovi, pobudili su u svim slavenskim krugovima najdublje začudjenje.

Kod austrianskih Slavenah nema baš ni u čisto narodnom interesu, izključiteljne težnje, nego naprotiv oni savèršeno pripoznaju sve što nije slavensko.

Ljudi, koji su poznati kao revnostni dielatelji za Slavenstvo, pišu takodjer i neslavenskim jezikom. Tako je ove godine poznati hèrvatski rodoljub Vukotinović izdao knjigu o vidovima lišća, a jednu o travoslovju na niemačkom jeziku; ravnim načinom Čeh Dr. Jiriček jedno niemačkom kritikom pohvaljeno dielce: O povriedi svojine po staročeskom pravu. Pokraj toga stoje latinske originalne piesme Jalošića u Pešti kao predpotopna zvier. Madjarski jezik našao je u Pragu revniteljah. Podhorski ode u Kinu, da ispituje starodavna siedišta Madjarah itd.

U Danii prevedeno je ove godine niekoliko slavenskih knjigah, medju njima niekoliko pripoviedakah iz českog narodnog života. Danac Dr. Jesen, poslan je od danskog praviteljstva u strane zemlje, da promotri realne škole, pa je gornjoj realnoj školi Čehah u Pragu odlično priznanje izjavio.

Češke narodne piesme primljene su u Peštanskom narodnom kazalištu velikim odobrenjem. — Novine „Pešti Napló" priobćuju članke o iztraživanju českе historie, odlikujući osobito Palackova diela.

U Tirolu, koi je od starine niemački, predavao se ove godine na sveučilištu Insburgskom češki jezik.

U Pruskoj, Šlezii izidjoše Husove propoviedi na niemačkom jeziku. — Niemci čitaju rado Vencigove knjige: Pogledi na novočeski narod, na njegovu historiu i njegovo knjižestvo i na „Cvietnik češke vieštačke i prirodne poezie starieg i novieg vremena."

Žali Bog, što se i obratnost primiečava; evo malog primiera, u Ban. Bistrici u sievernoj Ugarskoj napadoše zlobno na gimnaziu, što se predaje češki jezik.

Niemački jezik zavladao je po svim slavenskim provinciama u gimnaziama, realnim i višim školama, izuzamši narodne škole; a u Dalmacii taljanski. Takodjer je zvanični jezik neslavenski. Što se u svim zemaljskim jezicima dèržavnom tipografiom izdaju školske knjige za narodna učilišta velika je zasluga. Hèrvatsko-dalmatinski prevod sv. pisma od jednog nastojatelja u Zadru, na kom je radio 18 godinah, štampa se u dèržavnoj tiskarnici na predlog popečiteljstva prosvieštenja.

Zasluga pojedinih ljudih zaslužuje takodjer da se pohvali.

U Galicii ostavio je Jovan Maciag († 1855) zemljodielnim društvima u Lavovu i Krakovu svakom po 10.000 for.

Kotorski episkop dao je 5000 for., da se osnuje sèrbsko učilište.

Patriah Rajačić zaveo je tipografiu u Karlovcih. (Nije zaveo, al će zavesti. Ućr. Sv.)

Episkop Antun Volf u Ljubljani poklonio je 15.000 for. da se izda slovenski riečnik. Ovaj se baš sad u Beču štampa.

Baron Vageman priznao je s nagradom trude českih učenih, ostavivši oboici slavnim slavistama Šafariku i Palackom kroz testament veliko nasliedje.

Sravnjivajući proizvode sa predjašnjim godinama vidi se, da je knjižestvo žali Bog siromašno, osobito se osieća oskudica pravilnog knjigoprodavanja. Tako se u Zagrebu jedva za niekoliko godinah mogu dobiti gdiekoje knjige

iz susiedne Dalmacie. Porazmierno je najbogatie poljsko književstvo, za tim česko, hèrvatsko-sèrbsko, rusinsko i slovensko na književnom tèrgu. U Zagrebu je g. 1854 iz dviuh tiskarnicah izišla samo 31 knjiga.

U rusinskom književnom jeziku izišla je u Austrii „Historia galičko-ruskog kneževstva“ tri svezka (1852—1853) od Zubrickog: „Sobranje ruskih propoviedih“ od katoličkog svećtenika Andrie Radlinskog u Pešti (1853) i jedna „Kratka gramatika ruskog književnog jezika“ takodjer u Pešti od Duhnovića (1853). Mali je broj novinah. G. 1855 izišlo je 38 novinah, i to 17 českih, 12 jugoslavenskih, 7 poljskih, 2 rusinske. Od jugoslavenskih novinah 9 su hèrvatsko-sèrbske, 3 slovenske. Od 38 postoji samo 10 političkih novinah. U Lavovu izlazeće novine „Galička zora“ ove godine prestala je izlaziti. (Sad izlazi opet ali s nategom. U. Sv.)

„Čes“ su največe političke novine. Česki organ „Obzor“ podražuju primieru „Revues“ itd.

Od književnih zavodah najbogatie je ono u Lavovu, osnovano grofom Osolinskim. Ostale zavode izdèržavaju osnovatelji prilozima. Od onih, koji pod imenom „Matica“ postoje, sèrbska je Matica najstaria. Ona je osnovana god. 1825. Pèrvih godinah obricala je mnogo dobra, ali od više godinah neodgovaraju njena izdanja ni po kolicini ni po dobroti sadèržaja bogatim sriedstvima zavoda. Česka Matica izdala je od g. 1831 mnoga najbolja česka spisanja. Ona stoji dosad kao nedostižan primier podobnih zavodah. Osim lietopisa, koi izlazi svaka tri mieseca raznog sadèržaja, izdaje Matica i jedan časopis za arheologične spomenike a jedan za prirodoslovje u razgovietnom jeziku. G. 1853. iznosilo je njeno imanje prieko 90.000 for.

(Konac sliedi).

Rusia.

Uzemši u obsir, da u Krimu zbog ratnoga stanja vlada izvanredna skupoća u pogledu pèrvoga živeža, i da miestne oblasti uvieravaju, da se svi činovnici od uprave Krima nalaze u veoma oskudnom stanju, zapoviedalo je Nj. carsko Veličanstvo, da se ukupnim činovnicima i pisarima tavričke komore dèržavnih dobarah i podvèrženih joj kotarskih upravah izplati tretjina njihove plaće kao jednoredna podpora.

Jedan od najbogatiih posebnikah Rusie stavio je caru na razpoloženje znatni poklon za izvanredne potrebe vojske i flote. Posiednik vèrh-iseckih fabrikah komornik i dèržavni savietnik Jakovljev, koi je u svèrhu, da se pokrije manjak invalidske pieneznice pred niekoliko godinah dao jedan milion, jošte je 4.000.000 funt. topničkoga metala žèrtvovao na oltar domovine. Sciene, da ima Jakovljev do 100 milijunah.

Cesarski vèrhovni dvorski meštar Sabuuov podneo je kao predsiednik carsko-selske železnice izviestje veoma zadovoljujuće, tom prigodom spominje se i naimljenje Straussove kapele za glavni železnički dvor dojdućega lieta.

Odpušteni prijašnji professor Ullmann u Dorpatu, koi se je u vrieme religioznih smetnjah povukao u Liflandii u privatni život naimenovan je za predstojnika svegkolikoga evangeličkoga svetjenstva. Iz Finlandie javljaju niešta slična. Polag privatnih viestih štokholmskoga lista „Aftonbladet“ ima se naime učeni publicist J. W. Snellmann naskoro opet stavit na svoje pèrvašnje miesto i kao professor sisteme znanostih i nauke o ćudorednosti namiestit na sveučilištu u Helsingforsu. Time bi se zajedno i stolica filosofie na onom sveučilištu bivša ukinuta 1854. godine, premda pod drugim imenom, opet stavila u život.

Petrogradsko sveučilište, koje je dne 20. pr. m. na običajni način svetkovalo dan svoga utemeljenja, brojilo je u posliednjem tečaju 429 djakah, od kojih 238 ih pripadaju pravoslovnom fakultetu. Veća strana djakah sinovi su plemićah iz velikoruskih provinciah. Sada nalaze se 11 inozemacah na sveučilištu to jest 2 Bogdanca, 1 Austrianac, 1 Prus, 1 Bavarac, 1 Saksonac, 1 Danez, 1 Šved, 1 Francuz, 1 Badenac, i 1 Englez, rektor sveučilišta jest pravi dèržavni savietnik Pletnjev.

Kao neprikladan za aktivnu službu izbrisan je iz linie veliki bojni brod flote istočnoga mora „Netron-Menia“ i pridieljen luki. Zamienit će se jednim parobrodom na šaraf, bojni bredovi „Narva,“ „Borodino,“ „Smolensk,“ „Hangöudd,“ „Ratvisan“ i „Vola“ premiešteni su iz jednoga odiela flote u drugi, da isti nadopune.

Jedan ukaz zapovieda, da se nevoljnici, koji kojimgod povodom postanu seljaci krune ili gradjani imaju kroz 40 godinah za pokrit troškove prouzročene time dèržavnomu blagu obteretit većim podatcima nego ostali seljaci krune ili gradjani.

Obćenje na jugu medju Kersonom, Nikolajevom i Odesom osigurano je na kopnu time, što su opet uvedeni uredni pomnjovozi i dotične dispozicie dostavit će se do znanja obćinstva. Vele, da će vlada po carevoj volji sad činit sva moguća u tom obziru.

Niemačka.

Iz Potsdama, 7. ožujka javljaju jednom berlinskom listu: Viest o dogadjaju prekomierno žalostnom razprostranjuje se uprav po našem gradu. Jučer prispeo je zubni liekar Jansson, preselivši se prije niekog vremena iz Koenigsberga u Berlin, u jednu ovdašnju gostionicu, pratjen po svojoj gospoji i dvoje diece (od 7 i 11 godinah). Svakolika porodica nije jutros do poslie podne dala ni znaka od života. To se je moralo naravno čudno vidit posiedniku gostionice. U 2 sata otvorena biahu vrata od sobe u pribitju jednoga redarstvenoga činovnika. No kako se prenuše svi, koji stupiše u sobu, opazivši da Jansson, njegova žena i obodvoje diece leže mèrtvi pred njima. Jansson ubio je kloroforom najprie svoju ženu i svoju diecu i položio ih je jedno uz drugo na postelj, zatim, siedeći na sofi, učinio je kraj i svome životu. Što mu dalo povoda k ovom nečuvenom dielu, nezna se naravno još dosad pobližje.

Berlin, 10. ožujka. Redarstveni predsiednik Hinkeldey ranjen je smèrtno u dvoboju i preminuo je malo zatim.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 10. ožujka. „Moniteur“ javlja, da je car dobio jedno pismo od pape. Principu Jeromu opet je bolje. Renta 72—93, 75. Železnica 912. Vierovne akcie 815.

Uvedenje zavoda „Credit mobilier“ u Španjolskej bilo je tamo pozdravljeno velikim uzhitom; u Vallaloidu zaključila je obćina medju ostalim, da se jedna od glavnih ulicah toga grada nazove po ovom zavodu (del credito moviliardo).

Iz Tèrsta od 10 t. m. javljaju. U arsenalskoj zgradi u Mlietcima nastala je vatra. Samo što se to ovdie začuje pohiti Nj. c. kr. visost prejasni g. nadvojvoda i vèrhovni zapoviednik pomorstva Ferdinand Maksimilian u Mlietke; no vrati se već danas u Tèrst. Uporavi shodnih naredabah za gašenje podje za rukom skoro ugasit vatru; samo sriednji dio zgrade bio se je užgao; ostali dielovi kao i tamo nakupljene zalihe gradiva ostale su sasvim nedotaknute.

London, 10. ožujka. U noćnoj sjednici dolnje kuće predložio je Karle Grey drugo čitanje redarstvene naredbe u pobiru grofovinah. Za vladu bilo je 259 a proti njoj 106 glasovah.

Koenigsberg, 10. ožujka. Jedan ukas ruske vlade sadèržaje ustrojnu osnovu u obziru nove kordunske vojske iz Baškirah od Orenburga. Ista ima sastojat iz dvanaest konjaničkih regimentah i jedne brigade jašućega topništva sa tri aktivne baterie.

Pariz, 11. ožujka. Jučer je bila siednica od sastanka. „Moniteur“ donosi jedan bulletin o stanju zdravja principa Jerolima od sinoć u 10 1/2 sata, polag kojeg zbog upaljenja plućah morali su visokomu boliestniku stavit pijavice. Sinoć 3% renta 72—95. — Vierovne akcie 815.

Turin, 9. ožujka. I ovdie se radi o tom da se podigne pokretno vierivo (Credit mobilier) po primieru ostalih sličnih zavodah i skopča s ovdašnjom narodnom bankom. Pèrva regimenta englesko-taljanske legie otišla je jučer na brodu „Greatbritain“ iz Genove u Maltu. Pobuna u Mentonu bila je veoma neznata, te ju prouzročiše tek desetak pianih osobah, od kojih zatvoriše petoricu.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 12. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	86
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma .	» 5%	84 15/16
dto	» 4 1/2 %	75
dto	» 4%	86 1/2
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	49 1/2
dto	» 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		228
» » » » 1839, » 100 »		135
» » » » 1854, » 100 »		110
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	104
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		77 1/2
Bankovne dionice komad po		1061
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		495
Dionice c. k pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		370
dto dto s plaćanjem na rate		386 3/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.		2920
» bečko-glogničke željeznice » 500 »		
» šoprunsko-malobečke » » 200 »		
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »		299
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »		
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »		
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		666
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »		432 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	84 5/8
Augsburg za 100 for. current	»	101 3/4
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	100 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko	»	74 5/8
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	103 1/2
London za 1 funt šterlinga	»	10-5
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	103
Marseille za 300 frankah	»	120 1/4
Pariz za 300 frankah	»	120 1/2
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	102
Bukurešt za 1 forint	parah	268
Carigrad za 1 forint	parah	500
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6 3/8
Srebro od 11. ožujka	3 1/2

SLUZBENI LIST.

Br. 410- (80—Izv.) (3—2)

Izrok.

Od strani c. k. kot. ureda sv. Ivanskog kao suda time se do obćega znanja stavlja, da je ovosudnom odlukom od 6. ožujka 1856. br. 410./civ. dosvoljena sudbena dražba pokretnostih zaostavštine od pokojnog Mihalja Muhvića kramara u sv. Ivanu dne 11. prosinca 1855. umèršega i naime svakovèrstne kramarske robe, pokućtva, vina 40 vedarah, i vinskog posudja sve ukupno, procienjeno na 895 fr. 28 kr. sr te rok iste na dan 27. ožujka t. g. prie podne u 10 satih u sv. Ivanu na licu miesta u kući br. 31. opredieljen, gdie će se prenapomenute pokretnosti za gotovi novac i to ne izpod prociene prodavati.

Kupiti željeći time se pozivlju na prenavedeni rok i miesto.

U sv. Ivanu, dne 6. ožujka 1856.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud.

C. k. kot. predstojnik:
Car.

Nr. 21,890./3426. (Vl.—8) (3—1)

Circulare

der k. k. kroat. slavon. Statthalterei an alle mit dem Landesregierungsblatte betheiligten.

Es ist die Wahrnehmung gemacht worden, dass Reklamationen von einzelnen Stücken des Landes-Regierungsblattes oft erst nach Monathen

der Versendung von Seite der Direktion der Hilfsämter der k. k. Statthalterei, ja nicht selten zu Ende des Jahres erfolgen. Zur Einführung einer geregelten Ordnung in dieser Beziehung werden als Frist zur Reklamirung nicht empfangener Stücke des Landesregierungsblattes ein und zwanzig Tage bestimmt, und zwar von dem Tage an gerechnet, als in den beiden Landeszeitungen der Tag der Versendung des reklamirten Stückes ausgedrückt ist.

Spätere Reklamationen werden nicht berücksichtiget, da nach Ablauf dieser Frist die erfolgte Empfangsnahme und nur ein Verlust, durch Verschulden des Betheilten angenommen wird.

Diese Bestimmung wird hiemit zur Wissenschaft der Betreffenden bekannt gegeben.

Agram den 16. Jänner 1856.

Nr. 3458. (Vl.—7) (3—1)

Concurs-Verlautbarung.

Bei der k. k. Statthalterei in Zara ist eine Secretärsstelle mit dem Gehalte jährlicher 1200 fl. dem Range der VIII. Diätenclasse und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe jährlicher 1400 fl. in Erledigung gekommen.

Die Bewerber um diesen Dienstposten haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung der zurückgelegten juridisch-politischen Studien, der vollkommenen Kenntniss der deutschen und italienischen Sprache, und ihrer bisherigen im Bereiche der politischen Verwaltung geleisteten Dienste längstens bis Ende März l. J. im Wege ihrer vorgesetzten Behörde bei dem k. k. Statthalterei-Präsidium in Zara überreichen.

Von der k. k. dalmatinischen Statthalterei.

Zara, den 16. Februar 1856.

Br. 237. (Izv.—71) (3—1)

Dobrovoljna sudbena prodaja.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se do obćeg znanja, da je na molbu c. k. konjaničkog satnika g. Dragutina Adamovića Čepinskoga vlastelina u Tenji, kao zajedno malodobnog brata svog Rudolfa Adamovića pomnika dobrovoljna javna dražba dotičnih u Tenjskom polju ležećih zemaljah od 88. slav. jutarah po 2000 □ hvatih od jutra računajuć u dviuh razdielih svako po 44 jutarah dozvoljena, i u tu svèrhu rok za dan 10. travnja t. g. i ako od potrebe bude za dan 10. svibnja t. g. svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta opriedieljen.

U tome svikolici kupiti želeći ubaviešćuju se s tom primitbom, da kod iste dražbe 10% jamčevinu (vadium) od ličbene ciene u 200 fr. sr. od svakog jutra ustanovljene položiti imadu.

Uvieti dražbeni mogu se ili kod iste dražbe ili prie toga u navadnimi uredovnim urama kod ovosudnog odpravništva svagda uvidieti.

C. k. županijski sud.

U Osieku 16. veljače 1856.

Br. 2108. (Izv.—54) (3—1)

Oglas dražbe.

Uslied ovostrane odluke od dana 15. prosinca 1855. br. 2108/gr. 1855. hoće se dana 11. i sliedećih danah mieseca ožujka t. g. od 9—12 satih prie pol dana, zatim od 2—6 satih posle pol dana tèrgovina (Specerei und Eisen Waaren Handlung) zatim kuća u Verovitici pod br. 212. ležeća, a na ostavštinu pokojnog Franje Nagy-a preminuvšeg bez oporuke dana 15. listopada 1855. u Verovitici spadajuća putem javne dražbe pèrvi put, drugi i stražnji put pako kuća makar izpod procienbene svote dana 1. travnja t. g. od 9—12 satih prodavati, kuda kupiti želeći s ovim uljudno pozivlju se s time, da dražbene uviete u činovnici podpisanog ureda kao suda svaki dan uvidieti mogu. — Ujedno pozivlju se svi vierovnici, koji bi kakovu tražbinu iz upitne ostavštine potražiti imali, da se do toga vremena ili pismeno ili ustmeno sudu ovome prijave, inače u suprotivnom slučaju na kasnia prijavljenja po razdieljenju ostavštine nikakovi obzir uzeti se neće, na koliko im pravozaloga neprìpada. C. k. kot. ured kao sud verovitički.

U Suhompolju dne 12. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Br. 1077. (Izv.—84) (3—1)

Oglas.

Franjo Böhm i Andria Greisinger, iz Niemačke Réthfale, Antun Hamma i Antun Inn iz Sarvaša, Ferdinand Mangold Antun Joanović, Lazar Joanović, iz Dopsina, Ladislav i Petar Kokos sa pustare Tenjske, Dimitria Ninkov iz Belogbèrda, Ludvig Balint iz magjarske Réthfale, Jovan Stefanović, Antun Roth iz Almaša, Šandor Joanović iz Budimaca, Mijo Kontra iz Cepine, Adam Papp i Ivan Petar iz Neuvirtl Čepine kod popisa novač, kog za godinu 1856. odsutni, budući je miesto njihovog bavljenja nepoznato, ovim se pozivaju, da se kod c. k. kot. ureda osiečkog do 24. ožujka t. g. prijave, inače će biti protiv njima postupano u smislu §. 35. vis. novačkog propisa.

C. k. kot. ured osiečki.

U Osieku, dne 7. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik:

Milanković.

Nr. 1097. (Pz.—7) (3—1)

Kundmachung.

Für die in Erledigung gekommene Postmeistersstelle zu Našić in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben. Die Bezüge dieser gegen Dienstvertrag zu verleihenden Stelle bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zwei Hundert Fünfzig (250) Gulden, in einem Amtspauschale von Dreissig (30) Gulden und dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial und Privatritte, dagegen ist der Postmeister verpflichtet, vor der Uebernahme des Dienstes eine Caution im Bestallungsbetrage entweder im Baarem, oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staats-Obligationen zu leisten, Sieben vollkommenen taugliche Postpferde, eine ganz gedeckte auf federn ruhende, dann eine offene Stationskalesche, 3 Briefpostwägen, zwei Staffetentaschen nebst den übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Bettriebsmitteln beizuschafen, nach Bedarf zu vermehren und vor Antritt des Dienstes, aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen.

Competenten haben ihre eigenhänding geschriebenen Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Studien, bisherige Beschäftigung, im Postdienste erwerbenen Kenntnisse, dann die Vermögensverhältnisse, bis letzten März d. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und darin den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch gesicherten, in der Mitte des Ortes gelegenen Localität nachzuweisen.

Agram 23. Februar 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Br. 1367. 1368. i 1369. (DS.—30) (3—1)

Oglas
poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněciteljnu
13. veljače 1856. br. 144.	Blažkovec sa $^{3}/_{16}$ kmet. naselbinah	Ivan Koos	75	—	1. svibnja 1856.	7. svibnja 1856.	7. sèrpnja 1856. u 8 satih prie podne
10. stud. 1855. br. 4644.	Jelina sv. Mikloš sa $8^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	3400	—	„	„	7. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
9. veljače 1855 br. 210.	Psarjevo sa $25^{3}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	10,150	—	„	„	„
13. veljače 1855. br. 3947.	Omilje sa 5 kmet. i $2^{1}/_{2}$ želj. naselbinah	Ivana Cačković	2108	20	„	„	10. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
13. veljače 1855 br. 3948.	Kèrč sa $5^{4}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivana Čačković	2200	—	„	„	„
13. veljače 1855. br. 3949.	Adomovec sa $3^{5}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivana Čačković	1450	—	„	„	„

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe biti izključene iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 27. veljače 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 1629. (Izv.—83.) (3—3)

Concurs.

Durch das erfolgte Ableben des Bezirkswundarztes Anton Takats in Kutjevo ist im Amtsbereiche der gefertigten k. k. Comitatsbehörde eine mit dem jährlichen Gehalte von 200 fl. CMze und dem Quartier-Gelde von 40 fl. CMze dotirte Bezirkswundärztliche Stelle in Erledigung gekommen.

Diese Stelle wird bis zur definitiven Organisation des Sanitätswesens provisorisch besezt.

Die Bewerber um diese Stelle haben das Alter, Religion, und Stand.

Die Studien, und ärztliche Befähigung, die bisherige Dienstleistung und practische Verwendung Moralität und Kenntniss der deutschen und Landessprache documentirt, namentlich die ärztliche Befähigung mit den Universitäts-Diplom nachzuweisen, und ihre gehörig gestempelten Gesuche, wenn sie bereits in öffentlichen Dienste sich befinden, durch ihre unmittelbar vorgesezte Behörde, sonst im Wege des k. k. Bezirks-Amtes ihres gegenwärtigen Aufenthaltsortes an die gefertigte k. k. Comitatsbehörde bis 20. März d. J. einzureichen.

K. k. Comitatsbehörde.

Požeg am 18. Februar 1856.

Der k. k. Comitats-Vorstand:
Janković.

Br. 1910 (Izv.—76) (3—3)

Oglas.

Za oplemenje i umnoženje konjah u varaždinskoj županii opredjeno je za ovu godinu 64. aigirah (pastuhah), koji se imaju za vrieme pripusta na račun zemaljsko-konkurencialnog fonda iznajmiti, i to uz nagradu:

I. vèrsti za cienu od 170 fr. sr.
II. „ „ „ „ 135 „ „
III. „ „ „ „ 125 „ „

Izbor obdèržavat će se kod c. kr. kotarskih uredah i to:

Dana 27. ožujka 1856. u Varaždinu i Čakovcu za kotar varaždinski i Čakovački.

Dana 28. ožujka 1856. u Ivancu i Prelogu za iste kotare.

Dana 29. ožujka 1856. u Krapini i Stridovi za iste kotare.

Dana 31. ožujka 1856. u Pregradi i Ludbregu za iste kotare.

Dana 1. travnja 1856. u Klanjcu i Koprivnici za iste kotare.

Dana 2. travnja u Zlataru i Križevcih za iste kotare.

Dana 3. travnja 1856. u Toplicama za ovaj kotar.

Tko takove uz gore naznačene nagrade i to samo tečajem pripuštnog vremena, u najam dati želi, neka na gorenaznačene dane i miesta pred izbirajući odbor dovesti dade.

U Varaždinu, dne 22. veljače 1856.

C. k. županijski predstojnik:
Šimunčić.

Nr. 698/351. (VI.—6) (3—3)

Avviso di Concorso.

Resosi vacante nelle Provincie Venete un posto di Delegato prov. colla VI. classe delle diete, il soldo d' annui fior. 3000, e gli altri emolumenti sistemati, s' invita chiunque intendesse aspirarvi a rassegnare fino a tutto Febbrajo p. a. la relativa istanza corredata di tutti i documenti comprovanti le qualifiche allo scrivente Presidio.

Gli aspiranti che coprono atualmente un impiego, dovranno insinuare tale istanza a mezzo della loro immediata Superiorità.

Dal Presidio della I. R. Luogotenenza.

Venezia 30 Gennajo 1856.

Br. 92. (Izv. 78) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda verbovačkog stavlja se do obćeg znanja, da je oglas u službenom listu narodnih novinah br. 31, 33 i 35 po Lavoslavu Matošiću, kao oporuke dne 28. siečnja 1856. preminuvšeg Ivana Zebca župnika rakovačkog ovèršitelju proglašen, protuzakoniti i kao takov ništetan. Toga radi imaju se vierovnici, ne kod rečenog oporuke ovèršitelja, već kod ovog c. k. kot. ureda kao kot. suda prijaviti.

C. k. kot. ured.

U Verbovcu, dne 29. veljače 1856.

Halper.

Nr. 3001./636. (VI.—5) (3—2)

Concurs.

Nach einer Mittheilung der k. k. Statthalterei in Prag sind an den Gimnasien des Königreichs Böhmen nachbenannte Lehrerstellen erledigt u. zwar:

1. An dem Gimnasium zu Eger zwei Lehrerstellen für klassische Philologie, dann eine Stelle für deutsche und böhmische Sprache.

2. An dem Gimnasium zu Sičin eine Lehrerstelle für klassische Philologie, ein Stelle für Latein mit Deutsch eine Stelle für Latein und Griechisch (subsidiarisch für das Böhmische), endlich eine Stelle für Naturgeschichte mit Mathematik.

3. An dem Gimnasium zu Königgrätz zwei Lehrrerstellen für klassische Philologie (subsidiarisch die deutsche Sprache), dann eine Stelle für lateinische oder griechische Sprache zugleich mit dem Deutschen.

4. Am Gimnasium zu Leitmeritz eine Lehrerstelle für klassische Philologie.

5. Am Gimnasium zu Neuhaus eine Lehrerstelle für klassische Philologie, zwei Stellen für Latein und Deutsch, endlich eine Stelle für Latein und Böhmisch.

6. Am Gimnasium zu Pisek eine Lehrerstelle für die deutsche Sprache mit Latein oder Griechisch, dann eine Stelle für Naturgeschichte mit Phisik oder Mathematik.

Mit diesen Dienstposten ist ein Jahresgehalt von sieben hundert, eventuell achthundert Gulden nebst dem Anspruche auf die normalmässige Dezennalzulage vom je ein hundert Gulden CMze verbunden, zur Besetzung der genannten Lehrerstellen wird hiemit der Concurs bis zum 20. März l. J. ausgeschrieben, und es haben daher die Kompetenten um den einen oder den andern dieser Dienstposten ihre, an das hoh. k. k. Unterrichts-Ministerium gerichteten, mit den legalen Nachweisungen über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, Sprachkenntnisse, insbesondere die erworbene Lehrbefähigung, dann über etwaige subsidiarische Verwendbarkeit, dass bestandene Probejahr oder bisherige Dienstleistung, so wie über die moralische und politische Haltung belegten Gesuche innerhalb des anberaumten Concurstermins, bei der gefertigten k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Agram am 23. Februar 1856.

Nr. 456. (Izv.—81.) (3—1)

Editto.

Avendo il Sig. Giovanni Purkardhofer di qui insinuato la cessazione della Ditta G Purkardhofer e C., e chiesta l' autorizzazione per la continuazione della preesistita casa mercantile sotto il solo suo nome, vengono perciò provocati tutti quelli che vantassero delle pretese contro la detta Ditta G. Purkardhofer e C. di farle valere dinanzi questo Tribunale, entro giorni 90, poichè in difetto si procederà immediatamente alla cancellazione di essa Ditta dal registro delle insinuate società mercantili.

Dall' I. R. Tribunale Circolare.

Fiume, 16. Febbrajo 1856.

Il Preside.

Br. 678, 679, i 680. (69—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 19. siečnja 1856. br. 181.	Bukovje sa $^1/_8$ kmet. i 2 želj. naselbinah	Katarina Juhász	168	45	od 1. svib. 1856.	17. travnja 1856	na 17. lipnja 1856 u 9 satih prie podne
od 19. siečnja 1856 br. 142.	Vižovlje, Pošarkovec i Turnišće sa $26^4/_8$ kmetskih naselbinah	Ljudevit Galliuff	10,600	—	„	„	„
od 28. kolovaza 1855 br. 3609.	Čret sa 28 kmetskih naselbinah	Viekoslav grof Palfy	11,200	—	od 1. studena 1855.	„	„
od 19. siečnja 1856 br. 160	Benkovičevo sa 31 kmetskih naselbinah	Viekoslav grof Palfy	12,400	—	od 1. svib. 1856.	„	„

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izkljućene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izoštanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 11. veljače 1856.

Novak. Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 14. OŽUJKA Broj 62.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljeno je uvèrstbine: 4 kr. sr. od linie za pervi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 3. ožujka kanonikat ispražnjen u Oseru najmilostivie podielit biskupskome kapelanu i konsistorialnom kancelaru u Kèrku Mihailu Dragoviću.

C. kr. ministarstvo financiah podielilo je službu financialnoga tajnika, ispražnjenu kod ovdašnjega c. k. financialnoga zemaljskoga ravnateljstva, privremenom poreznom nadgledniku Vilelmu Habelsberger-u u Varaždinu.

U Zagrebu, dne 8. ožujka 1856

Od predsiedništva c. kr. financialnoga zemaljskoga ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

F l u c k, s. r.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE.

(Dalje.)

Kolikom pripravnostju i dobrohotnom darežljivostju skèrbljeno je u tom ugovoru za sigurnost cèrkvenog imetka, uvidieli smo malo više gore. Zar neće dakle otčinska ova skèrb naše cèrkvene vèrhovne glave, te pravoljubje i dobrota našega uzvišenoga vladaoca nas živahno obodriti, da jasnim dokazima zasviedočimo, da odatle koristnu uporabu činiti znamo i hoćemo, i da smo najdublje uviereni, da su cèrkvena dobra vlastničtvo siromakah, uciena grieśnikah i odkupnina suzah, da pokažemo, da ta dobra nisu opredieljena za obogaćenje naših rodjakah, niti za pomnoženje udobnostih i slastih ovoga življenja, niti da š njima punimo naše novčane kovčege, ili da kupujemo kuće i zemljišta, niti za ine kakove slične vremenite i samoljubne svèrhe, nego za to, da ih se razumno služimo za namirenje naših vlastih potrebah životnih, i da čuvamo pripadajući svetjeničkom stališu ugled, a ostalo da na to upotrebimo, na što je voljom pobožnih zakladateljah odlučeno: naime na ukrašenje kuće božje, čime cèrkva znatan upliv i u duhovnom smislu postizava; upotrebimo, velim na to, da se božja služba svetčaniom učini, da se pobožnost u narodu podhranjuje, i da se vremenite takodjer koristi domovine promiču; osobite pako upotrebimo ih na to, da osušimo suze siromakah, da doskočimo nuždi naše bratje ili ju barem ublažimo, bratje one, koja se bori s različnim nesrećama, jer treba da znamo, da se ona vremenita dobra, koja su nam blagoslovom božjim u dio pala, najsigurnie ulažu u takove ruke i da najsigurnie kamate i obilato plodove pridonose za viekoviti život, dapače da nam već u ovom našem putovanju darivaju nagradu u podpunoj mieri ili barem pričinjavaju sladke i istinske radosti.

Jošte je jedno, što ovom prigodom nemožemo mukom mimoići. Katolička cèrkva može se zgodno prispodobiti čvèrstom i pristarom dèrvu, koje suprotstoji svim škodljivim uplivima zraka, te se neboji ni zime ni vrućine, i kome ni kiše, ni oluje a ni grád velike štete nanieti nemogu. Ako ipak, budi iz kakvoga god uzroka, njemu nastaje oskudievati životni sok, to počima sahnuti, odbaca lištje i cvietje, gubiva svoju plodonosnost i malo po malo izumre. Tako i naša sveta cèrkva postojano i ustrajno odupire se svakim navalama s polja, niti se dade progonstvima, lažnim načelima pokvarenog ljudskog uma, a niti mèržnjom, nenavistju ili klevetanjem potresti, a kamo li strovaliti; pače, kao što iskustvo svih stolieljah pokazuje, proizlazi ona iz tih borbah uviek jača, liepša i veselia. No ako revnost njenih službenikah, koji sačinjavaju njen životni sok, počme popuštati, ako svetjenstvo ohladni ili se izgubi u samèrtnom snu bezbrižnosti, tada usne i isti božanski njen sok života, popada najliepše cvietje i pèrvašnja njena plodonosnost žalostnim načinom prestaje. Izumrieti ona doduše nemože, jerbo ju životna snaga božanskoga duha čuva od propasti; predstavlja ipak takovo žalostno lice, da priliči više osušenoj okostnici nego li zdravomu tielu. Izkustvo uči nadalje, da se ovo popuštanje revnosti svetjeničke obično ondie pojavljiva, gdie se misli, da je katolička stvar obezbiedjena i od svih navalah osigurana. Odatle se protumačuje, da je svetjenstvo posred nevierja ili inih oštroumnih protivnikah, mnogo više zauzeto za znanosti i većom revnostju oduševljeno, te da brižljivie trudi se odaljiti od sebe sve, što bi ma kakvoj, budi temeljitoj sumnji povoda pružiti moglo. S toga smo i mi nemalo zabrinuti, da se medju svetjenstvom nenadju takvi, koji misle, da sad, pošto je katolička stvar upitnim dobrotvornim konkordatom stekla toli velika dozvoljenja, nije više toli potrebno nastojanje i višja revnost duhovnih pastierah; pa bi mogli onda takvi, ćuteći se u sigurnosti, zadremati u san, koi bi nepriatelju priliku pružio, da na polju Gospodnjem posije korov i kukolj; što bi se za najveću nesreću smatrati imalo. Zato vas opominjemo, najljubeznia bratjo i sinovi, da nesamo nepopustite u revnosti, dielatnosti, nastojanju, koje ste dosele zasviedočili u izpunjavanju vaših sveštenićkih dužnostih, nego da i sva ova udvostručenom revnosti nastavljate, tim više, što ćemo, kao što smo u našem jur spomenutem pastierskom listu kazali, pred našom saviesti i na sudu božjem o našem gospodarenju tim teži račun dati morati, čim su nam sad dobročinstvom ovoga konkordata širje otvorena vrata, i čim imamo sada prostranie polje, da dužnosti našega presvetoga zvanja najtočnie izvèršimo. „Često se sbiva,“ liepo veli sv. Gregor, „da dub, misleći da je u sigurnosti svoje krieposti, bude od približujućeg se nepriatelja strielom neočekivanog grieha pogodjen i ranjen.“ I sv. Bernardo veli: „Nigdie neima sigurnosti, bratjo, ni u nebu, ni u paradizu, mnogo manje još u svietu. Jer je u nebu pao angjel spred očih božanstva, u paradizu Adam iz miesta slastih, u svietu Juda iz škole spasiteljeve.“

(Dalje sliedi).

Austrianska carevina.

Iz Slatine u Slavonii 11. ožujka. 1855. Jučer iznenada razneo se radostni glas, da će Nj. preuzvišenost obćeštovani i svestrano obljubljeni ban gospodin grof Jelačić putujući u Slavoniu, kroz ovi kotar prolazit. Uzhitjeni neobičnim veseljem gg. činovnici, svieštenstvo, kao i obližnji puk povèrviše danas u miesto gornji Miholjac kud je imao preuzvišeni putnik prolazit, da svoga obljubljenoga poglavara uzmognu opet viditi, uzhitjeno pozdraviti i s iskrenim blagoslovom propratiti. Liepo i ugodno biaše jutro; sunčani zraci učiniše prolietnu narav povetarca ugodniom nego dosada, što dočekajućim galat dopusti, da ista narav veselje ono odobrava što svi u sèrcu nosiše.

Jedanaesti udari sat al' eto se promoliše na piacu gornj. Miholjačkog tèrga neobična množina svieštenstva obog viereispoviedanja, činovnici u narodnom kao i svečanom odielu, nemanje druga otmiena lica i nebrojeno mnoštvo puka, koji svi na upravo prosiečenu cestu gledahu, da li će se visoki putnik naskoro ukazati, — i u istom hipu stadu se vijati veliki oblaci od prašine i štropot čilih konjah zvučeći po čistom zraku dade nam ufat se, da će na skorom doći ljubljeni i željno očekivani ban.

Nadu ovu potvèrdiše zvona župne cèrkve, koja iz svojih tučanih ustah izpustiše glas, da najprije pozdrave visokog gosta, i u taj trenutak zaružiše i kola, — te iz svih ustah zagèrmi gromoviti „Živio.“ Pozdravi zatim preuzvišenog g. Bana c. k. kot. predstojnik Pavo Bellošević kratkim al krepkim govorom, u kojem radost i veselje izrazi što nam je opet u dio pala sreća Njegovu preuzvišenost u zdravlju viditi, i njemu se u znak dubokog počitanja pokloniti, — ujedno potaknuta biaše i žalost, koju je narod osietio nad oduzetim viečnom rukom stvoritelja čedom Banovim, al i opet izražena bí nada, da će svemogući za utiehu domovini dati, da Njih Preuzvišenost visokih svojih duševnih krepostih potomca ostavi.

Preuzvišeni g. ban odgovori čutljivo ganut blagim izrazom zahvalnosti, i pusti se zatim u razgovor s pojedinim licama, i s pukom. Sa svioh licah sijaše radost i neobično zadovoljstvo, osobito puk od veselja klikujući radostan biaše, što se ljubitelj naroda šnjim upusti u razgovor obiteljskih odnošenjah.

Tim odputova visoki putnik, gromovito živio i glas zvonah s blagoslovom sretnog putovanja propratí ga, a sakupljeno ljudstvo dugo gledajuć za milim banom polahko se razidje svestrano zadovoljno i ganuto do dna sèrca.

U Novom Sadu, 22. veljače. Čujemo, da je poznati pianista i kompositer g. Kornelie Stanković najglavnii deo svoga poduzetja svèršio: on je stavio osam glasovah na note. Razumieli smo takodjer, da su Pančevci laskavim pismom pozvali g. Stankovića, da u njihovoj varoši dade koi koncert. Kako smo iz pouzdane ruke izviešteni, g. Stanković izpuniće želju pančevačkih gradjanah, i s početkom druge nedielje posietiće ih. Tom prilikom namierava on i u drugim većim sèrbskim varošima davati koncerte, i na tu ciel ići će i u Beograd, Zemun, Bečkerek i Sombor. (Sèrbski Dnevnik.)

Iz Beča, 7. ožujka, javljaju listu „B. B. Z.“: Cesar je zapoviedio, da se osobita pozornost obrati na dalje izobrazovanje i osavèršivanje bojnoga pomorstva i u ovaj čas već je višjem uvažavanju podnešena osnova tičuća se ovoga predmeta. Da se ponajprie imaju sagradit tri linejska parobroda na šaraf, neosniva se na ovoj zapoviedi, jer gradjenje ovih brodovah na šaraf započelo je već mnogo prije, nego što je izdana bila ona zapoviest.

Iz pouzdanih izvorah doznajemo, da se cesarsko pomilovanje neproteže samo na zapletenike taljanskih zemaljah već i na one iz svih predieljah cesarevine. Naravno nikomu nije eo ipso kazan odpuštena, koi je osudjen na istu. Povratak bez kazni zato se moljiteljima dozvoljuje samo pod tim uvietom, ako nije zbog veleizdaje ili zemljoizdaje presuda zadobila pravne krieposti proti njima. Medjutim uvieravaju, da imaju i osudjenici nadat se, da će im se kazan ablažiti.

Turska.

Iz jednoga izviestja od 28. veljače iz Carigrada doznaje „Oest. Ztg.“ da je ondašnjem austrianskom poslaniku baronu Prokešu prošaste

noći od griže umro najmladji sin. Kao što se čuje, tielo umèrvšeg dieteta odpremit će se u Atenu, gdie mu je već više bratje zakopano.

Viest, da je pl. gosp. din Fonton naimenovan ruskim poslanikom u Carigradu u slučaju, ako bi se sklopio mir, potvèrdjuje se iz najboljeg izvora.

Rusia.

Pišu iz Odese od 26. veljače. Strahovito biesni bolest tifus medju pravilnom vojskom i miliciom okolo toga grada i već se je razprostranila i na občinstvo. Pomor je veoma velik. Nema ni liekarah dosti jer ih je već mnogo pomèrlo. — Želja, da se jedared sklopi mir, ovdie je tako rekuć obćenita. Samo ljudi, koji bi rado u mutnoj vodi ribe lovit, žele rat pod izlikom domorodstva, no pravi domorodci, koji imaju kakovo dostojanstvo ili imovinu i poznaju unutarnje stanje carevine, svi žele iskreno mir.

Kao što doznaje „N. P. Z.“ naimenovan je, vele, princip Petar od Oldenburga za miestodèržca u istočnomorskim pokrajinama namiesto dosadanjeg gubernatora Liflandie, Estlandie i Kurlandie, generala grofa Suvarova.

Uslied viestih iz Petrograda, koje „Times“ priobćuje, imao bi grof Nesselrode neposredno po zaključku mira odstupit. Za njegove naslieднike naznačuju barona Meyendorfa, barona Brunnova i kneza Gorčakova.

— Predložena granična linia od Hotima do sasičkoga jezera nije ni vodom ni brieżuljcima označena. Ima se dakle, da se granica područja imajućega se ustupit točnie naznači, izaslati navlastita komisia u tu svèrhu na lice miesta. Govori se u Beču, da je od strane Francie general Liteng, prijašnji vojnički punomoćnik u Beču već naimenovan za člana ove komisie. Austria, Engleska, Rusia i Turska takodjer će po svoj prilici skoro naimenovat svoje komisare, da uskoro zaključenje ovoga važnoga posla.

Talianska.

Napulj, 7. ožujka. Izvoz brodarskog dvopeka i testa do konca svibnja dopušten je uz carinu od 1. dukata, a izvoz župinah do konca travnja uz carinu od 6, izvoz pasulja pako uz carinu od 8 karlinah od svakog kantara (miera napuljska).

Belgia.

Nj. c. k. visost vojvoda od Brabanta posla je katoličkoj cèrkvi, koju su počeli u Atini gradit, 1000 frankah.

Niemačka.

— Dne 5. t. m. prošao je generalni adjutant Nj. Veličanstva cara ruskoga, grof Šuvalov sa više adjutantah kroz Berlin u Pariz. Isti je donositelj nalogah cara ruskoga za grofa Orlova. U isto doba naznačuje ga glas razprostranjen u krugovima dobro obavieštenim, osobnom izabranim po caru Aleksandru za izraz niekih osobnih mislih toga vladara u obziru na dinastičke razmiere sadašnjega cara Francuzah. Nalozi u obziru viećanjah punomoćnikah kod konferencie, imajući se po grofu Šuvalovu i njegovom pratitelju krilnom adjutantu grofu Levašovu u Pariz doniet tiču se, vele, pitanja o izpravljanju granicah.

Španjolska.

Madrit, 7. ožujka. U ponedieljak viećat će kortesi izpitavši financialnu osnovu ministra Santa Cruz o preračunu primutakah. Sutra će se želieznica od Madrita u Saragosu putem javne dražbe prodati. Vele, da se je društvo pokretne vieresie (credit mobilier) s tako zvanim društvom „du gran central“ sjedinilo, da preuzmu ovu liniu.

Španjolska vlada predložit će skoro novu carinsku tarifu pogodovnu za katolonsku obèrtnost.

Franceska.

Paris, 9. ožujka. „Moniteur“ javlja, da je Nj. Veličanstvo car uzemši u obzir, da će, zbog toga, što se je nadat mira pojavit se mnogobrojne osnove za obèrtovna poduzetja i zato, što svaki da društva podnose upravi molbe u tom obziru, zaključilo, da se neće, bio izlazak razpravah sastanka koi mu drago, dati nikakva dozvola u tečaju godine 1856. za ikakvo poduzetje, koje bi moglo dati povoda k tomu, da se izdadu nove akcie.

Marsilja, 8. ožujka. S parobrodom „Aleksandre“ došle su viesti iz Carigrada od 25. veljače. Divan sazvao je patriarhe i načelnike im je, da odmah izvedu reforme naredjene u Hat-Humayum-u. Financialni ministar upravio je na sve tèrgovce poziv, da se porazumiju u svèrhu, da preprieče tèrgovačku financialnu i novčanu krizu.

Brodarstvo na Dunaju opet je otvoreno i Lloydovi parobrodi opet su započeli svoje vožnje. Omerpaša pripravlja se u Trapezuntu na put u Carigrad i da se tamo opravda o svom ponašanju; on će porti svoje uviete predložit, pod kojim misli ostat jošte u aktivnoj službi.

U Krimu zabavljaju se saveznici sveudilj gradjenjem kolibah.

U Drinopolju izumljuju Englezi način taborovanja za asiatsku vojnu.

Jedan pariżki dopisnik lista „Independance Belge“ tvèrdi, da onaj zbor od 20,000 momakah, za ukèrcanje kojega u Marsilji ili Tulonu onomadne izdana biaše zapovied, još čeka konačnu naredbu. Francuski listovi nepišu zasad ništa o konferencii. „Constitutionel“ puni svoje stupce sa životopisom turskoga punomoćnika, a „Journal des Debats“ razglaba carevo pismo priobćeno u „Moniteuru“ na ratnoga ministra i nieke reforme imajuće se uvest kod novačenja.

Amerika.

Domenikanska pakovna plav „Peligrina“ doniela je u St. Tomes viest o novoj pobiedi. Dne 22. siečnja navališe Domenikanci u 5. uri u jutro na vojsku cara Faustina sa dvie strane. Već u 8 satih bili su carevci potučeni do noguh i ostavivši na ratištu 2 topa, više zastavah, bubnjicah i 63 uhvatjenika dadoše se na bieg. Dne 27. siečnja u Santiagu spievaše: „Tebe boga hvalimo“ za ovu pobiedu.

S bojišta.

Jedna nova depeša sira Condringtona glasi kako sliedi: „U Sevastopolju, 20. veljače. Mylorde! Potvèrdjujem time, da sam primio Vašu bèrzojavnu depešu od general-auditora u Engleskoj, u obziru momka osudjenog zbog umorstva na smèrt. — Manjkaju ublažnjuće okolnosti, koje bi mogle pravedno kažnjenje ovoga na čovieku, ležećem u bolnici bez svake pomoći izvedenoga zločinstva uklonit. Premda ćutim, nakoliko je težka moja dužnost i kolika je odgovornost za čoviečji život, ipak sam se, osviedočivši se o pravednosti i potreboći presude, odvažio, shodno izrieci sudišta, odredit, da se osudjenik ima pogubit u subotu dne 23. t. m. — Čast mi je itd.

W. J. Condrington.

P. S. 23. veljače. — „Uhvatjenik, G. Day, prostak u 77. regimenti pogubljen je jutros u 7. uri na brežuljku Pikat u pribitju od oddielah svake divizie iznosećih ukupno 1000 momakah. Njegovo tielo bi zakopano na miestu.“

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin, 11. ožujka. Pl. gospodin Rochov jest onaj, koi je Hinckeldeya (redarstvenoga predsiednika) u dvoboju ubio.

Pariz, 11. ožujka. Principu Jerolimu opet je gore. Radnje sastanka naprieduju po želji. Padanje fondovah pripisuje se odluci, kojom se zabranjuju nove dozvole.

London, 8. ožujka. Uslied današnjeg „Morningpost-a“ neće papa posietit Francusku; no ipak je moguće, da će jedan kardinal mieseca lipnja doći u Pariz.

Lord Palmerston obećao je jučer u dolnjoj kući, da će se pobrinut zato, da se Rusia obveže, da neće po sklopljenju mira zlostavljat grobovah engleskih vojnikah u Krimu.

Kodanj, 6. ožujka. U današnjoj siednici dèržavnoga vieća zaključena je jednoglasno javnost siednicah.

Privremeni urednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 13. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84 1/2
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1852 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 5/8
dto . . . . » 4 1/2 %	74 1/2
dto . . . . » 4%	65 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	49 1/2
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	135
» » » » » 1854, » 100 »	110 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 1/2
Bankovne dionice komad po	1072
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	495
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	370
dto dto s plaćanjem na rate	387 3/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2932 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šopransko-malobečke » » 200 »	
» Budiejevičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	299
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	667
» » Lloyda u Tèrstu . » 500 »	432 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 5/8
Augsburg za 100 for. current . . . . »	101 7/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	100 7/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-6
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	102 3/4
Marseille za 300 frankah . . . . . »	120 1/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	120 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	102
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269
Carigrad za 1 forint . . . . parah	500
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6 3/8
Srebro od 12. ožujka	3 3/4

SLUZBENI LIST.

Br. 410. (80—Izv.) (3—3)

Izrok.

Od strani c. k. kot. ureda sv. Ivanskog kao suda time se do obćega znanja stavlja, da je ovosudnom odlukom od 6. ožujka 1856. br. 410./civ. dozvoljena sudbena dražba pokretnostih zaostavštine od pokojnog Mihalja Muhvića kramara u sv. Ivanu dne 11. prosinca 1855. umèrloga i naime svakovèrstne kramarske robe, pokućtva, vina 40 vedarah, i vinskog posudja sve ukupno procienjeno na 895 fr. 28 kr. sr te rok iste na dan 27. ožujka t. g. prie podne u 10 satih u sv. Ivanu na licu miesta u kući br. 31. opredieljen, gdie će se prenapomenute pokretnosti za gotovi novac i to ne izpod prociene prodavati.

Kupiti želeći time se pozivlju na prenavedeni rok i miesto.

U sv. Ivanu, dne 6. ožujka 1856.

C. k. kot. ured sv. Ivanski kao sud.

C. k. kot. predstojnik: Car.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 15. OŽUJKA 1856. Broj 63.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 11. ožujka 1856 izdan je i razposlan komad I. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. Isti sadèržava

Naredba ministarstva pravosudja od 24 prosinca 1855, kriepostna za krunovine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, sèrbsku Vojvodovinu s tamiškim Banatom, i za Erdeljsku, u obziru prava, po kojem osobe, usposobljene za izvèršivanje sudstva, same sebe zastupljivati mogu u svojih vlastitih pravnih poslovih.

Naredba ministarstva unutarnjih dielah od 26. prosinca 1855, o načinu, kako se previšnje pravilo od 20. kolovoza 1819 uporavljivat ima pri pronalaženju mirovnice i oskèrbnine za urednike i službenike, koji su kod različitih zakladah služili, i odnosno za njihove udovice i sirote.

Razpis ministarstva tèrgovine od 31. prosinca 1855, kriepostan za one pokrajine, u kojih valjanosti ima previšnji zakon o kućarenju od 4. rujna 1852, kojim se pogodovanja, u §. 17. previšnjega zakona o kućarenju od 4. rujna 1852 sadèržana, razprostiru u obziru kućarenja s niekojom robom na stanovnike riečkoga gorskoga kotara i obćine severinske i bosiljevačke, zatim na stanovnike bovečkoga kotara, na stanovnike od Andrichova, Kenta, Przevorska, Dembovicah i Gorlicah u Galicii, na stanovnike niegdašnje varaždinske podžupanije, i napokon na strunjare mijavske u Ugarskoj.

Razpis ministarstva pravosudja od 3. siečnja 1856, valjan za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojim se naredjuje c. kr. dvorska i dèržavna štamparija, da prosudjuje, jesu li marke biljegovne istine ili nisu.

Naredba ministarstva pravosudja od 12. veljače 1856, kriepostna za Ugarsku, Hèrvatsku, Slavoniu, sèrbsku Vojvodovinu i tamiški Banat, kojom se daje obaviest vlastim sudbenim, da ovèrha iliti exekucia nije dopuštena za iztierivanje dugovah, koji su od urbarskih daćah, uz odštetu ukinutih, nastali stopram poslie 1. svibnja 1848.

Naredba ministarstva pravosudja od 16. veljače 1856, kriepostna za sve krunovine, izim Krajine vojničke, razjašnjujuća pitanje: kojim redom podpredsiednici (predsiednici od senata), postojeći kod više sudištah, odvietovati imadu prigodom viećanjah, koja se dèrže pod upravom načelnika od suda.

Naredba ministarstva financiah od 16. veljače 1856, kojom se za uredovne okoliše rudarskih satničtvah u Ščavnici, Nagybányi i Smolniku, kao i izpostavljenih rudarskih povierenikah od istih satničtvah, ustanovljuju nove granice s obzirom na novo političko-sudbeno ustrojstvo Ugarske.

Razpis ministarstva financiah od 20. veljače 1856, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se obznanjuje rok, kada će se započeti dielatnost financialnih kotarskih direkciah u kraljevini Českoj.

Naredba vèrhovnoga zapoviedništva vojske, ministarstva unutarnjih dielah i ministarstva financiah od 21. veljače 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, u obziru propisa o zamieni u službi vojničkoj.

Naredba ministarstva unutarnjih dielah od 2. studenoga 1855, kriepostna za veliku vojvodovinu krakovsku, kojom se propisi, valjani za Galiciu glede nasliedja u dobrih seljačkih, razprostiru i na veliku vojvodovinu krakovsku.

Cesarska naredba od 21. prosinca 1855, kojom se nadležnost tèrgovačkih sudovah u Beču i Tèrstu razširuje na pravne poslove, izvan parnicah.

Neuredovni dio.

Pastierska poslanica.

Njeg. preuzvišenosti prečastnoga gospodina nadbiskupa zagrebačkog

JURAJA HAULIK OD VÁRALLYE.

(Dalje i Konac.)

U ostalom vi znate, najljubljenia bratjo i sinovi! da mi sami po sebi, kao takovi ništa nemožemo i da mi nećemo nikad postići spasonosne žetve, ako se sieme naših riečih nezarosi božjom milostju. Vi znate nadalje, da ova nebeska rosa nepada, dok se prie neuzdigne para vrućih molitvah. Vi znate, da božanska milost gubiva svoju snagu, dapače sasvim utèrne, ako se nepodhranjuje duhom molitvah, kao što i materialni oganj netraje zadugo, ako se oduškom nepodèržava. „Molitva je“, veli sv. Augustin, „straža svete duše, povoljni dokaz predanosti Bogu, nabožna dužnost pokajanja, podpuna hvala, podpuna zahvala, sigurno ufanje i nepovriedivo zdravlje.“ Molimo dakle, najljubljenii, molimo neprestance i iz cieloga sèrca, zahvaljujući prie svega Bogu, otcu svietlosti za ovaj dragocieni poklon ugovora, za ovu neprocienljivu izpravu sloge, mira i uzajemnog povierenja izmedj cèrkve i svietske vlade. Molimo za našega svetoga otca papu Pia, da ga nebeski otac, po kojega božanskoj volji on kao vèrhovni pastir upravlja cèrkvom njegovom, rukovodi neprestanom svojom zaštitom, te njega i njemu poviereno stado za vazda uzdèrži i štiti. Molimo za našega uzvišenoga cara i kralja Franju Josipa, da u štićenju pravoviernih narodah uzbude izvesti starodavna čudesa nebeskoga naručaja, i da se pod slavnim njegovim vladanjem mir cèrkve nikada nezamuti burnim olujama rata. Spomenimo se u našim molitvama i zahvalnicama i iz onih muževah, koji su prigodom sačinjenja ovog spasonosnog ugovora kako našem pobožnom vladaocu, tako i njeg. svetosti papi pripomogli uslugom i savietom svojim, i medju kojima osobito odlikuju se ona dva velepastiera cèrkvena, o kojih smo u pomenutom našem pastierskom listu obširnie spomenuli i koji su osobito učastvovali kod izvedenja ovoga diela. Molimo za cielu svetu božju cèrkvu, da svevišnji Bog, kojega se duhom cielo njeno tielo posvećuje i upravlja, sve stepene u viernom sebi službovanju uzdèrži. Molimo za naše vierne, a i za sve ljude, da upoznaju pravu volju Boga, da se umudre i duhovno razsviete, da dostojno hodaju i Bogu se u svemu dopadnu. Napokon molimo i za nas samih, da nas Gospod udostoji našega svetoga zvanja. Ako takovim načinom uztrajemo u molitvi, i ako suviše toga bude molitva naša okriepljena s ona dva krila, koja će joj sigurni uzlet podieliti, naime postom i almuštvom, tada se nadati, da ćemo savèršeni stajati u volji božjoj i pod zaštitom ovoga konkordata mirno živieti moći u svoj pobožnosti i čistoći. Za da dobijemo pako sigurno jemstvo za ovu našu sreću, utecimo se pod obrambu najsvetie one čiste Dievice, koja je ciela liepa, i na kojoj neima nikakve ljage, koja je od svakoga, dapače praroditeljskoga, grieha prosta ostala, i koja ogledalo pravednosti, siedište mudrosti, krasna posuda pobožnosti, utočište griešnikah, utiešiteljica žalostnih i podpora kèršćenikah. Posredstvu ove najsvetie majke božje i dievice čiste osobito pripisuje i sam naš sveti otac papa sretni uspieh konkordata; pod njenom dakle blagom zaštitom izčekivati možemo i mi spasonosni i postojani plod za blagostanje kako dèržave tako i cèrkve.

Još preostaje, da izjavimo, da u pogledu posta, i oprosta od njega nećemo ništa ove godine promieniti, nego ostajemo kod onih propisah, koje smo izdali za prošaste godine našega biskupovanja; ipak vas molimo, da novi život, koi je dobrotvornom snagom ovoga konkordata ulijen vierozakonu i tielu cèrkve, svoj spasonosni upliv izvèrši takodjer i na zapovied o postu, s toga da podieljenu vama slobodu za podieljivanje oproštenja od posta neupotrebite na pospiešenje ravnodušnosti u obdèržavanju ovoga svetoga zapta, koja nezgodom vremenah još uviek traje, nego na umirenje saviestih i na ugled tiela Kristovoga.

Zaglavno upravljamo na Vas, najljubeznia bratjo i sinovi, rieči velikoga naučitelja narodah, koje je na Rimljane a preko njih na nas upravio, i koje, premda su kratke, ipak svojim smislom, oduševljenim snagom duha svetoga, nepripodobno mnogo više sadèržavaju, nego li smo mi gore rekli, te ma najobširniim razpravama u našoj slaboći reći kadri: „Ljubav bez licumierstva; mèrzeći na zlo, težeći za dobrom; bratinskom ljubavju medju se milujući, štovanjem medjusobnim natiečući se; pomnjivo ne sporo duhom vierujući, Gospodu služeći, ufanjem radujući se, u nevoljah ustèrpljivi, u molitvi neumorni, u potrebštinama svetih udioništvujući, gostoljubivost štujući; blagoslivljite progonitelje vaše: blagoslivljite a neproklinjite ih; radujte se s radujućima se, plačite s turobnima; medjusebno isto misleći, za visokima nehèreleći, nego s poniznima slagajući se. Milost Gospodina našega Isukèrsta sa svima vami. Amen.

Dano u Zagrebu u nedielju sedmodesetnicu na 20. siečnja padajuće godine popravljena spasenja 1856, biskupstva Našega devetnaeste, a nadbiskupstva tretje.

Sèrbia.

Nahodimo u sèrbskom dnevniku medju ostalim sliedeće dopise iz Sèrbii:

Iz Beograda. Prie godinu i po danah počelo se ovdie kod nas življe tražiti da se podigne cèrkva za katolike. Praviteljstvo sèrbsko mislilo je o toj stvari malo duže, jer dotle i do sada nije bilo nikakve cèrkve druge viere kod nas. Kao što je čitateljima Sèrbskoga Dnevnika poznato, baš onda, kad je praviteljstvo radilo i riešavalo o tome da se cèrkva katolička za katoličke njegove žitelje o praviteljstvenom trošku ovdie podigne, biaše se podigla velika vika na njega, da se protivi podizanju katoličke cèrkve. Najliepše je bilo čuti i viditi, kako je onda i beogradski paša zbog toga sèrbskom praviteljstvu zamierao, intoleranciu mu prebacivao i još govorio, kako je sramota da hristjani nedadu hristjanskih cèrkvu podignuti. Paša je onda toliko se katolicima nagnut pokazivao, da je govorio, kako će im on miesta za cèrkvu dati gdiegod hoće pak bilo to i na samom Kalimegdanu. — Da vidite danas kako ljudi svoje ćudi mienjaju. Kao što je poznato, praviteljstvo sèrbsko ustupi za katoličku cèrkvu liepo i veliko miesto, odredi iz svoje kase nužnu sumu novacah za podizanje cèrkve i kuće za svieštenika i u isto vrieme odredi iz svoje kase i stalnu platu budućem katoličkom svieštenniku. Prie niekoliko danah po naredbi sèrbskoga praviteljstva počme se o podizanju te cèrkve raditi i

radnici počeše temelj kopati. Čuje sato paša iz grada baš drugi dan, kad mu je novi sadašnji sultanski Hatišerif došao i zaboravivši šta je prie godinu i po danah zbog te cèrkve govorio, porači praviteljstvu sèrbskom, da on nedopušta cèrkve te podizati, dok Sultan na to neprivoli. Praviteljstvo je naše dokazivalo i dokazalo nebi li paša od toga odustao, ali ga nije moglo na to priklonit. Vidio sam da ljudi još temelj toj cèrkvi kopaju ali kao što čujem morat će se od posla tog odustati, u Carigrad pisati i odtuda čekati riešenje. One novine, koje su prie godinu i pó danah onako na sèrbsko praviteljstvo posuktale, da cèrkvu katolicima podignuti neda a koje su Turke slavile, da su čoviečni i tolerantni, sad po svoj prilici neće imati ušiuh da čuju ovu pašinu protestaciu. — Turci će s tim protivljenjem učiniti da će cèrkva ta biti kasnie gotova, ali neće nikako moći učiniti da se nepodigne. Njima je to i zbog toga protivno, što je miesto, na kom će se cèrkva podići, baš uz jednu džamiu tursku pak sad Turci, koji oko te džamie živu, dive se i vele: Kako može zvono zvoniti uz odžu, kad davu uči. Turci okolni već se spremaju da se odatle sele i da džamiu tu batale jer din (viera) njihova nepodnosi da cèrkva uz džamiu bude. — Neprilikah takvih bit će više ali najposlie, sve malo po malo, naučit će se Turci i tome a još i mnogome drugome. Još valja i to znati, da je to miesto u varoši, gdie i Turci i Sèrbi imaju vlasti.

Beograd, 21. veljače. Dnevno pitanje vèrza se sada o tèrgovini i njenom razvitku. Memorandum g. Antule i g. Jokića pokazuje da imamo tèrgovacah, koji znadu o tome misliti. Radi se o tome i ja mislim da neće mnogo vremena proći, pak da ćemo imati tèrgovački sud, mienično pravo i narodnu banku. Govori se i o poboljšanju unutarnje komunikacie i postrojenju parobrodah, koji će ploviti sèrbskom stranom duž Save i Dunava. Svi očekujemo s nestèrpljenjem rezultate ovih rodoljubivih težnjah, samo se bojimo, da nam na konferenciama neokèrhnu štogod od naših dosadešnjih pravah.

Velika je skupoća kod nas nastala od tri godine ovdie sve je dvaput skuplje nego što je bilo. Jedna oka svinjskog mesa prodaje se sad za cvanciku, oka govedine $3\frac{1}{2}$ groša, brašno 2 groša, pak čurakah 10 cvancikah, a prie tri godine prodavalo se svinjsko meso po 2 gr. brašno po 30 parah i 1 gr. a par čurakah po 2 cvancike. Sad vidite kako je ovdie teško živiti, a najgore za činovnike s malom platom i zatvorenim položenjem. Ovdie razumievam one, koji imaju slabi izgled za pomicanje. Naš seljak naprotiv živi sada kao bubreg u loju. Porez mu je i sada 5 talirah, kao i onda, kad je prodavao za 16 i 20 parah oku brašna, kola dèrvah po 3 cvancike a sad uzima za njih i 10 i 12 cvancikah.

Cèrnagora

Iz Cèrnogorske granice, 11. veljače. Prije niekoliko danah udariše nikšićki Turci na župsku stoku i uzeše svu stoku vojvode Bojovića i niekih drugih župljanah, svega 1000 brav. Osim ovog protivzakonskog pograničnog prestupljenja ubili su jednog Župljanina i odsiekli mu glavu, a drugog ranili. Poslie nasèrnu na jedno momče, koje nije imalo više od 16 godinah, da i njega ubiju i da mu glavu odsieku. Njega su bili prignali uz jednu stienu. Ovaj videći svoju pogibelj, tèrgne dugu pušku upali i ubije jednog, potom opali iz male puške i rani drugog Turčina i tako sebi olakša put utiecišta i pobiegne.

No ovakova izstupljenja, koja su Turci samosilno učinili, neće ostaviti Župljani bez osvete. — Zaludu se govorilo nikšićskim Turcima da dèrže mir i da nenapadaju na pogranična miesta Cèrnoj Gori prinadležeća, oni stare svoje navade nemogu da se okanu i Cèrnogorci najposlie morat će okušati sreću da se izmiere sa Nikšićima, jer dok se Nikšići nerazure ili nerazsele, teško da će igda imati Cèrna gora mira s turskom Hèrcegovinom. Ni sama turska vlast nema razloga da ovakve zlikovce i nemirnjake brani, jer braneći ih, sama će biti vazda u nepriliki, u svadji, nesigurnosti i neprestanom pograničnom ratovanju. Za prekinuti i izbieći sva pogranična nepriateljstva i nemire i ratovanja na svoj Hèrcegovini, bit će najprobitačnie, da turska vlast zapusti Nikšiće i da ih zaboravi i ono niekoliko Turakah naseli u nevesinjski plodni kadiluk, tad bi sva pogranična Hèrcegovina uživala savèršeni mir, a i Cèrna Gora uzaptila bi se zemaljskim stegom da nigdie ni Turcima neučini se nikakva šteta niti napast. Nikšićki kadiluk neka ostane pri Cèrnoj Gori i onda bi Gèrna Gora primila konačno obvezanje da se svaka šteta od strane Cèrnogoracah u Hèrcegovini učinjena namiri i za svako i najmanje prestupljenje odgovori. Ako se po ovome razlogu neučini, to on a od Hèrcegovine neće biti poželanog uspieha o predstojećem pograničnom ugovoru mira, koi će se na skoro u Kotoru ugovarati.

Isto bi se tako od istočne strane moralo učiniti i sa Kolašinom, koi nesluša zapoviedi svojih vezirah niti svojih zabitah. Nikšići i Kolašinci nemare ni za svojeg cara, a još manje za svoje provincialne upravitelje, već čine po svojoj volji i po svoj zloj ćudi. (Sèrb. Dnev.)

Azia.

Čini se kao da je vaskolik istok Persie od obalah hvalinskoga mora do obalah persijskoga zalieva izvèržen nasèrtima Afghanah i Beludšistanah. Miestodèržci šilju svoje konjaništvo proti smielim razbojnicima, uhvate koiput malu koju četu, koja zakasni kod plaćkanja i ubijanja, odsieku uhvaćenicima glave i odpreme ih zatim u Teheran, da ih tamo nataknu po zidinama i na vratima. Polag najnoviih viestih tifliskoga „Kavkasa“ iz teheranskih novinah, ratni ministar Mirsa Fać Ulga umro je na svom putu u sveta miesta, k čemu je dobio bio dopust, iznenada u Kirmanbahu i zakopaše ga najvećom svečanostju. Proti kanu baratžanskom, koi se je pokazao nepokoran prema vladi, poslata je jedna regimenta. Stanovnici zauzeli su se za istoga i dosta ih je ubijeno i ranjeno. U Bender-Abuširu (na obali persijskoga zalieva) biaše došao pukovnik Mehli-kan s jednim oddielom i 8 topovah, da izmieni posadu. Jedan dio njegovih četah premiešten je na otok Chanek ili Kenek na Kartinaima. Ove naredbe čine se, da nisu sasvim bez odnošenja na razpru s Engleskom.

S bojišta.

Prijè niekog vremena prijavili smo dopis ruskih novinah „Kavkas“ izlazećih u Tiflisu, koi izvieštjuje, o nasèrnjiu ruskih četnikah u Sandžak gölski i kako ih je odonud protierao kozački esaul Kulgačev. Sada donosi „Ruski invalid“ zapovied na vojsku, koju je glavni zapoviednik priekokavkaskoga tiela, generaladjutant Muraviev, izdao dne 3. p. m. na čete povierene njegovoj upravi. Ova zapovied sadèržaje predstavu dogodjajah već priobćenih i general Muraviev upotriebljuje tom prigodom pravo njemu podieljeno i podieljuje esaulu Kulgačevu, koi se je kod toga smieloga čina odlikovao, red svet. Stanislava II. razreda s mačevima.

„Daily News“ sadèržaje dopis iz tabora od 21. veljače, koi nastoji da razloži uzroke, zašto je Francuzah najviše, Piemontezah manji a Englezah malono ništa oboljelo od škorbuta. To zavisi polag dopisnikova mnienja od različitosti stanovah. Fracuzi stanuju većom stranom u čatorima, kojima pod nije obskèrbljen daskama. Sardinci u zimnim kolibama a Englezi u dèrvenim kućama. Francuzi nelože (u pravilu) u svojim čatorima, Sardinci imaju kaminah a Englezi pećih. Hladan, vlažan zrak jest jedan od pèrvih uzrokah škorbuta. I Sardinski stanovi nisu baš najbolji no barem imaju vatre i postelinu. Englezi živu razmierno u podpunom posiedovanju svoje zavičajne udobnosti i imaju toplih dèrvenih duvarah, dugah, pećih, vietrenja, jednom riečju svega, da proizvedu friška i zdrava zraka. Od istoga upliva su hàljine i hrana. I ovdie su sve probiti na strani Englezah, dočim podnose Francuzi najveću oskudicu u svemu. Engleski obroci sastoje iz krumpira (što je sriedstvo, vele, proti škorbutu) luka, friškoga mesa a kadikad i iz citronova soka, dočim Sardinci dobivaju malo od posliednjega a Francuzi baš ništa od vegatabilne hrane izvan ono malo sadovah, što si sami sabiraju

Bèrzojavne i najnovije viesti

Rim, 8. ožujka. Izvozna carina za kukuruz obaljena je od jedne škudeljna četèrdeset bajocesah i dozvoljen je izvoz boba uz trideset, a pasulja uz 50 bajocesah od tako zvanog bubbia (miere rimske) i to do konca travnja.

Iz „Gazzette di Parma“ od 7. t. m. doznajemo, da su rečeni dan bili na mèrtvačkom odru izloženi umèrli ostanci grofa Valeria Magawly-Cerati-a di Carly viteza konstantinova reda 1. razreda, komornika Nj. c. visosti, majora u pratnji, ravnatelja središnje pridèržavaonice itd. On je 4. t. m., kad je sa svojom suprugom i jednom svakinjom iz kazališta išao kući, bio proboden nepoznatom rukom i izdahnuo je malo trenutakah zatim, izakako je ranjen bio. Još se nezna izviestno što je tome dalo povoda.

Polag „Le Nord“ zamoliše sučlani konferencie nove naputke o drugotnim pitanjima kao i o izpravljanju granicah u Besarabii i napredovanje radnjah zavisi od stignutja istih.

Iz Berlina, 10. ožujka. Pišu u listu „Schles Ztng.“: Vèrhovni redarstveni ravnatelj pl. g. Hinckeldey zazvao je sučlana gospodske zbornice pl. g. Rochova, na Pleševu kod Werdena, iz uzroka još nepoznatoga na pištolje, promaši kod pèrvoga hitca svoga protivnika i bude zatim po ovom smèrtno zgodjen u pèrsa, tako da je za malo trenutakah umro. Pl. g. Rochov jest perovodja u gospodskoj zbornici 4 zastupa tamo stari učvèršteni zemljoposied srednje krajine. Dvoboj slučio se je blizu Šarlotenburga.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 14. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$84\frac{15}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$86\frac{1}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$75\frac{1}{2}$
dto . . . . » 4%	$66\frac{1}{4}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	50
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	136
» » » » » 1854, » 100 »	$111\frac{3}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	88
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1077
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$497\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	370
dto dto s plaćanjem na rate	387
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$2922\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	299
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	670
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$432\frac{1}{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$84\frac{5}{8}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$101\frac{3}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$100\frac{5}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	$103\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-7
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{3}{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . . »	$120\frac{1}{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	$120\frac{3}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	102
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	268
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	500
Smirna za 1 forint . . . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$6\frac{1}{4}$
Srebro od 12. ožujka	$3\frac{3}{4}$

SLUZBENI LIST.

Nr. 21,890./3426. (VI.—8) (3—3)

Circulare

der k. k. kroat. slavon. Statthalterei an alle mit dem Landesregierungsblatte betheiligten.

Es ist die Wahrnehmung gemacht worden, dass Reklamationen von einzelnen Stücken des Landes-Regierungsblattes oft erst nach Monathen der Versendung von Seite der Direktion der Hilfsämter der k. k. Statthalterei, ja nicht selten zu Ende des Jahres erfolgen. Zur Einführung einer geregelten Ordnung in dieser Beziehung werden als Frist zur Reklamirung nicht empfangener Stücke des Landesregierungsblattes ein und zwanzig Tage bestimmt, und zwar von dem Tage an gerechnet, als in den beiden Landeszeitungen der Tag der Versendung des reklamirten Stückes ausgedrückt ist.

Spätere Reklamationen werden nicht berücksichtiget, da nach Ablauf dieser Frist die erfolgte Empfangsnahme und nur ein Verlust, durch Verschulden des Betheilten angenommen wird.

Diese Bestimmung wird hiemit zur Wissenschaft der Betreffenden bekannt gegeben.

Agram den 16. Jänner 1856.

Br. 2108. (Izv.—54) (3—2)

Oglas dražbe.

Uslied ovostrane odluke od dana 15. prosinca 1855. br. 2108/gr. 1855. hoće se dana 11. i sliedećih danah mieseca ožujka t. g. od 9—12 satih prie pol dana, zatim od 2—6 satih posle pol dana tèrgovina (Specerei und Eisen Waaren Handlung) zatim kuća u Verovitici pod br. 212. ležeća, i na ostavštinu pokojnog Franje Nagy-a preminuvšeg bez oporuke dana 15. listopada 1855. u Verovitici spadajuća putem javne dražbe pèrvi put, drugi i stražnji put pako kuća makar izpod procienbene svote dana 1. travnja t. g. od 9—12 satih prodavati, kuda kupiti želeći s ovim uljudno pozivlju se s time, da dražbene uviete u činovnici podpisanog ureda kao suda svaki dan uvidieti mogu. — Ujedno pozivlju se svi vierovnici, koji bi kakovu tražbinu iz upitne ostavštine potražiti imali, da se do toga vremena ili pismeno ili ustmeno sudu ovomе prijave, inače u suprotivnom slučaju na kasnia prijavljenja po razdieljenju ostavštine nikakovi obzir uzeti se neće, na koliko im pravozaloga nepripada. C. k. kot. ured kao sud verovitički.

U Suhompolju dne 12. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Polz.

Nr. 2934. 519/162.

In dem Verlage der k. k. Hof- und Staatsdruckerei in Wien, Stadt Singerstrasse Nr. 913. und Schauflergasse Nr. 1218. neben der k. k. Porzellan-Fabriks-Niederlage, sowie in allen soliden Buchhandlungen der Monarchie ist neu erschienen und zu haben.

Bibliografisch-statistische

Uebersicht der Literatur

des

österreichischen Kaiserthums

vom 1. Jänner bis 31. Dezember 1854

Zweiter Bericht

erstattet im hohen Auftrage

Sein. Exellenz des Herrn Ministers des Innern

Alexander Freiherrn von Bach

k. k. wirklicher geheimer Rath, Grosskreuz des kais. österr. Leopold- und Franz-Josefs-Ordens etc. etc. Curator der kais. Akademien der Wissenschaften etc. etc.

von

Doktor. Konstant. Wurzbach von Tannenberg.

Vorstand der administrativen Bibliothek des k. k. Ministeriums des Innern.

Mit 57 Tabellen

gr. 8⁰ 1856 in Umschlag broschirt 3 fl. 30 kr. CMze.

Br. 1649. (DS.—36) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog svi se oni vierovnici, koji iz ostavštine dne 14. siečnja 1856. umèršeg župnika Ivana Nep. grofa Draškovića Trakostjanskog, štogod tražiti imadu, ovime pozivlju, da svoje tražbine pred ovim zemaljskim sudom na ročištu za 5. svibnja 1856. u 9 satih prie podne opredieljenom prijave, i izkažu, ili pako do onda svoje molbenice pismeno podnesu, inače bo se tražbine njihove proti istoj ostavštini, ako bi namirenjem prijavljenih tražbinah izcèrpljena bila, neće u obzir uzeti, izim na koliko bi založno pravo njima pripadalo.

U Zagrebu 8. ožujka 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1097. (Pz.—7) (3—3)

Kundmachung.

Für die in Erledigung gekommene Postmeistersstelle zu Našić in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben. Die Bezüge dieser gegen Dienstvertrag zu verleihenden Stelle bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zwei Hundert Fünfzig (250) Gulden, in einem Amtspauschale von Dreissig (30) Gulden und dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial und Privatritte, dagegen ist der Postmeister verpflichtet, vor der Uebernahme des Dienstes eine Caution im Bestallungsbetrage entweder im Baarem, oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staats-Obligationen zu leisten, Sieben vollkommenen taugliche Postpferde, eine ganz gedeckte auf federn ruhende, dann eine offene Stationskalesche, 3 Briefpostwägen, zwei Staffetentaschen nebst den übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Bettriebsmitteln beizuschafen, nach Bedarf zu vermehren und vor Antritt des Dienstes, aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen.

Competenten haben ihre eigenhänding geschriebenen Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Studien, bisherige Beschäftigung, im Postdienste erwerbenen Kenntnisse, dann die Vermögensverhältnisse, bis letzten März d. J. bei der gefertigten Postdirektion einzubringen, und darin den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch gesicherten, in der Mitte des Ortes gelegenen Localität nachzuweisen.

Agram 23. Februar 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Br. 1367. 1368. i 1369. (DS.—30) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
13. veljače 1856. br. 144.	Blažkovec sa $^{3}/_{16}$ kmet. naselbinah	Ivan Koos	75	—	1. svibnja 1856.	7. svibnja 1856.	7. sèrpnja 1856. u 8 satih prie podne
10. stud. 1855. br. 4644.	Jelina sv. Mikloš sa $8^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	3400	—	„	„	7. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
9. veljače 1855 br. 210.	Psarjevo sa $25^{3}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	10,150	—	„	„	„
13. veljače 1855. br. 3947.	Omilje sa 5 kmet. i $2^{1}/_{8}$ želj. naselbinah	Ivana Cačković	2108	20	„	„	10. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
13. veljače 1855 br. 3948.	Kèrč sa $5^{4}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivana Čačković	2200	—	„	„	„
13. veljače 1855. br. 3949.	Adomovec sa $3^{3}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivana Čačković	1450	—	„	„	„

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izkljućene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 27. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 92. (Izv. 78) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda verbovačkog stavlja se do obćeg znanja, da je oglas u službenom listu narodnih novinah br. 31, 33 i 35 po Lavoslavu Matošiću, kao oporuke dne 28. siečnja 1856. preminuvšeg Ivana Zebca župnika rakovačkog ovèršitelju proglašen, protuzakoniti i kao

Br. 678, 679, i 680. (69—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDILJAK DANA 17. OŽUJKA 1856. Broj 64.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike sa čitavom — tabn. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthina: 4 kr. sr. od linie za pervi put, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Naredba vèrhovnoga zapoviedništva vojske i ministarstvah unutarnjih dielah i financiah od 27. veljače 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, o provodjenju zakona o zamieništvu u službi vojničkoj prigodom novačenja godine 1856.

S obzirom na naredbu od 21. veljače 1856, sadèržanu u dèrž. zakonskom listu od 26. veljače 1856 (komad VII., br. 27), izdaju se o načinu, kako da se zakon o zamieničtvu u službi vojničkoj provede već prigodom novačenja god. 1856, popisi sliedeći:

1. Vlasti kotarske (uredi kotarski, uredi stolični, povierenstva diŝtriktska) imadu pismeno ili ustmeno učinjene i u napisnik uvèrštene prijave od takovih momakah, koji pod lietošnje novačenje spadaju a mole, da položivši taksu oprošteni budu od službe vojničke, što najtočnie prosuditi, da li se može ili nemože ovoj njihovoj prošnji zadovoljiti; u onih pako občinah, koje nestoje pod nijednom od goripomenutih vlastih, imadu to isto činiti one vlasti občinske, koje su naredjene za vodjenje poslovah političkih.

2. Budući da se vèrhovno zapoviedništvo vojske pobrinulo, za da se namakne potriebit broj zamienikah, zato se goripomenutim vlastim daje za sada punomoćje, da svakomu prositelju, koi je gotov položiti taksu i proti kojemu neima zakonitih zapriekah, da ovim putem oprošten bude od službe vojničke, zamoljeno pogodovanje podiele, i da ga odmah s tom obaviestę položnom dozvolom, po izgledu 1 sačinjenom, u kojoj treba da točno i slovi upisan bude rok, kada se oprostna taksa platit imade kod najbližje porezne (sabirne, intendancialne) pieneznice.

3. Nadalje rok, uz koi se taksa položit ima, produljuje se za lietošnje novačenje iznimice do onoga dana, kojega će se kupljenje novakah započeti u žriebnom kotaru dotičnoga prositelja.

4. Dotična porezna (sabirna, intendancialna) pieneznica ima položitelju odmah izdati primku po izgledu pod br. 2.

Ako položni rok bude zanemaren, t. j. ako mine uzalud, tad bez naročite dozvole vèrhovnoga zapoviedništva vojske neće već slobodno biti takse primiti, za ovo će što najstrožije odgovorne biti porezne (sabirne, intendancialne) pieneznice.

5. C. kr. ratne pieneznice nisu više vlastne, preuzimati oprostnih taksah ni od položiteljah neposredno, ni putem odpreme od poreznih i sabirnih (intendancialnih) pieneznicah.

6. Primka, dobivena o položenoj taksi oprostnoj, ima se odmah predati onoj političkoj vlasti, koja je dozvolila, da se taksa položiti može.

Ova vlast zadèržat će primku u svojoj pohrani, i izdat će odmah po izgledu pod br. 3 momku, koi je službi vojničkoj podvèržen bio, pismenu izpravu, da je riešen od službe vojničke.

7. Na dan novačenja predložit će ove vlasti svekolike primke političko-vojničkomu assentirajućemu povierenstvu, koje će na dotični diel, koi bi se stavit imao, uračunati toliko novakah, koliko ih je taksu položilo.

Zapoviedništva od kupivojnih kotarah preuzeti će primke, i uvèrstivši ih u napisnik po izgledu pod br. 4 podniet će ih odmah u popisu, sačinjenom po izgledu pod br. 5, propisanim putem službenim predpostavljenomu zemaljskomu glavnomu zapoviedništvu, koje će ih u popisu, sastavljenom po izgledu pod br. 6, bez zatezanja imat podnieti vèrhovnomu zapoviedništvu vojske.

8. Da oni, vojničkoj službi podvèrženi momci, koji se pri lietošnjem novačenju polag naredabah, glede njih učinjenih, stavit imadu u vojsku već pèrvih tjedanah, nebi time nepravično štetovali naprema onim, koji će stopram kašnje bit stavljeni: zato se dozvoljava još i to, da će svakomu, koi uz rok od 15. ožujka do uklopno 15. travnja tekuće godine stavljen bude u vojsku, prosto biti, ako inače nije od polaganja takse izključen, taksu još uklopno do 30. travnja tekuće godine položiti, a da nemora zadovoljiti i ostalim uvietom, pri odpuštenju putem ponude propisanim; na što će slobodno bit, odpustiti ga odmah od vojske.

Položnu dozvolu i primku o položenoj taksi imadu vlasti, pomenute gori pod br. 1 i 4, izdavati po propisanih izgledih pod br. 1 i 2, nego imadu u istih još ubilježiti i dan od upisa iliti assentacie i četu, u koju prositelj spada. Politička vlast ima dotičnu primku predati zapoviedništvu od kupivojnoga kotara, da se uvèrsti u napisnik i odpravi vèrhovnomu zapoviedništvu vojske. Zapoviedništvo kupivojnoga kotara imade odmah obaviestiti dotičnu četu, za da se izdade, sviedočba odpustna.

9. Zemaljskim glavnim zapoviedništvom, zapoviedništvu od sèrbsko-banatskoga vojenoga tiela, brigadam general-majorah barona Paumgartena i Schmerlinga imadu u podčinjenom okolišu razmieštene čete i razdieli, uklopno i regimente od oružanstva i razdieli od vojničko-redarstvenoga stražanstva, a odnosno i zapoviedništva od kupivojnih kotarah po izgledu pod br. 7 u dvogubki sačinjene imenike o momcih, koji mole da iznova u vojsku primljeni budu kao zamienici, podnieti, priklopiv ujedno i sumarni izkaz, sastavljen po izgledu pod br. 8 i odnosno pod br. 9. U ovih imenicih treba da budu navedeni oni momci iz aktivnoga stališa,

a) koji su po zakonu od 23. prosinca 1849 stali kao dobrovoljci u vojsku, pak su kao takovi koncem travnja mieseca 1856 navèršili punih šest godinah u službi, zatim

b) koji su koncem mieseca travnja 1856 odslužili svoju zakonitu osmogodišnju ili pogodbenu kapitulaciu, napokon

c) momci koji su vremenito odpušteni, izpunivši uviete pod b) propisane, momci od pričuve i oni, koji su po navèršenoj službi vojničkoj odpušteni, t. j. ako su kako u tielesnom tako i u ćudorednom obziru za zamienike prikladni. — Goripomenuta zapovieđništva i brigade [illegible] rečene imenike a i sumarni [illegible] glavnoga imenika, koi treba da sastavljen bude po izgledu pod br. 10, podnieti do konca travnja mieseca 1856 vèrhovnomu zapoviedništva vojske.

Ovim imenikom imadu glede prositeljah, navedenih pod a) i b), priklopljeni bit izvadci iz gruntovnice, po propisu po načelniku dotične računarnice, a gdie ovoga neima, po zapoviedniku od razdiela izdati i po bojnom komissariatu potvèrdjeni; zatim imadu bit priklopljene listine o vladanju i izvadci o kaznih, što ih je prositelj za služenja svoga u vojsci podnio; napokon glede momakah, navedenih pod c), imadu imenici rečeni oskèrbljeni bit sviedočbom od poglavarstva dosadanjega njihovoga boravišta, o stanju njihovom neoženjenom, zatim o vladanju njihovom, koja sviedočba glede momakah od pričuve i glede odpuštenih ima još potvèrdjena bit i po kotarskom uredu, da li su t. j. i radi kojih prekèršajah za to vrieme bili sudbeno iztraživani i kažnjeni.

10. Momci, koji nisu u oskèrbi a mole kod zapoviedništvah od kupivojnih kotarah, da za iznovični upis budu zabilježeni, imadu se odmah preslušati, i ima se odmah prošnja njihova riešiti; a posliedak obavljene s njimi iztrage: da li su predhodno obnadjeni, da su još prikladni za zamienike, i da li su kao takovi zabilježeni, il' da li to s ovoga ili onoga uzroka nie učinjeno, ima se na njihovoj dopustnici, pričuvnici i odpustki ubilježiti uz podpis zapoviednika od kupivojnoga kotara.

11. Kolikim će od svihkolikih momakah, zabilježenih da mogu primljeni bit kao zamienici, vèrhovno zapovieništvo vojske dozvoliti, da se iznova u vojnike prime, to će se kašnje obznaniti dotičnim četam i razdielom.

Bar. Bach s. r. Bar. Bruck s. r.
Bar. Bamberg s. r. G. M.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zagrebu, dne 14. ožujka 1856. B. Danas sam bio kod dviuh svečanostih; to su bila dva izpita, jedan prie podne u ovdiešnjoj drugoj gradskoj diečačkoj, a drugi poslie podne u kaptolskoj dievojačkoj učioni. Kod oba izpita opazio sam, — usudjujem se u čednosti pisati — u gospodinu školskom savietniku, Stiepanu Ilijaševiću, upravo pèrsonificiranu njegovu obuku malenih; jer sam se osviedočio, da su dietca uvierena o njegovoj nježnoj ljubavi, koju prama njoj goji; veselila su se zaisto dietca, kada je on pitanja stavljao, kano da bi već unapried znala bila, da će mu upravo po volji odgovoriti; lice njegovo, rieč njegova, pogled njegov, sve to biaše, što je dietci volju, sèrčanost, pače, morao bi kazati, isto znanje davalo. O kako to mnogo upliva na dietcu imade, tko ju, ter kako je, premda iz predmetah jur naučenih, izpituje. Gdiekomu diete, kada ga u oči gleda, kano da u njih čita, tako liepo odgovara; dočim, kada ga drugi pita, dèrhtje, mete se, niti šta znade. Opazio sam nadalje u gosp. učitelju Ferdinandu Vuksanoviću revnoga nasliedovatelja, a u gospodični učiteljici Ruži Gjurkanovoj, i u njezinoj gospodični pomoćnici marljive i točne nasliedovateljice obuke malenih, na koliko se ona na nje proteže. Nemogu kazati, čemu sam se više čudio kod učitelja i odnosno učiteljicah ili izvanrednomu razumievanju njihovih predmetah, ili preunježnomu s niekom osobitom ozbiljnostju sdruženomu postupanju s dietcom; a upravo to dvoje jest ono, što je, koliko potriebno, toliko riedko, jer niekoji učitelji nješto razumievaju, ali im nevalja postupanje, i obratno. Opazio sam najposlie u dietci takove učenike i odnosno učenice, kakove nam samo rukovodjenje, ravnanje i učenje takovih školskih predstavljenikah pružati može, a i mora. Dietca su na pitanja ne samo učitelja i učiteljicah nego takodjer gosp. školskoga savietnika točno odgovarala iz slovnice tako niemačko kako ilirske, bez razlike jesu li im roditelji niemci ili hèrvati, pače dievojčice i niemački i hèrvatski, i iz računanja tako iz glave ko pismeno. Ono, što su čitala, tumačila i hèrvatski i niemački, a onda dotična slovnička pravila uporavljala, a i ćudoredne piesme većom stranom na izust liepo i umiljato pievala, da moram kazati, da su ti izpiti za me toli znameniti, — a bili bi i za druge, da su kod njih bili, — da sam nakanio od sad takovim izpitom, kada mi samo moguće bude, prisustvovati, ter občinstvo o njih barem putem novinah izviešćivati, da saznade, kojim je

svoju milu dietcu povierilo. Slava onim, kojih ide slava.

Josip Mikulić bivši kot. sudac i starešina grada Zágreba preminuo je dne 16. ožujka 1856. u 1. sat poslie pódne u 56. godini dobe svoje.

Tielo pokojnika sahranit će se dne 18. ožujka 1856. u 10. satih prie pódne na groblju sv. Jurja, gdie će se podjedno u kapeli sv. Jurja i zadušnice obdèržavati — što se rodjakom, priateljem i znancima do znanja stavlja s molbom i pozivom, da pokojniku zadnju ljubav izkažu —

u Zagrebu, dne 16. ožujka 1855.

Iz Beča, od 10. ožujka javljaju: Knez Gorčakov putuje priekosutra u Petrograd, ne zato, što je, kao što su niekoji listovi javili, pao u nemilost, već jer ga car za konferenciah u Parizu hoće da ima uz sebe kao savietovatelja. Nadamo se da ćemo kneza skoro opet vidit, jer ostavlja svoju diecu ovdie; mnienje da spada medju pristaše ratoborne stranke, krivo je, naprotiv on je veoma miroljubiv i bitno je doprineo k tomu, da je car primio austrianske predloge. Ovdie misle, da će se primirje produžit, a da se neće još ovoga mieseca sklopit mir.

Turska.

Carigrad, 6. ožujka. Halilpaša svak sultanov umro je. Omerpašu očekuju uslied primirja ovdie danas ili sutra. Primirje proglašeno je u Krimu dne 1. ožujka. Brodarstvo austrianskoga lloyda u Galac opet se je započelo; burza učvèršćuje se opet.

Iz Carigrada 26. ožujka telegrafiraju „Times-u“: Engleski parobrod „Falcon“ naimljeni po franceskoj vladi propao je na putu u Smirnu. Bredari su izbavljeni.“

Rusia.

Iz Petrograda pišu „N. P. Ztg„u“: Ako se pod naznačenjem „Staroruska stranka“ razumievaju svi muževi, koji svoju domovinu ljube nada sve, koji su strogo pravoslavni gèrčki katolici, koji se s mnogim novim običajima nemogu oprіateljit, koji se s niekom okorelostju dèrže grude svoje zemlje, i svakako vole vidit, da ruska imena dobivaju bitakah, odlikuju se u dèržavnoj službi i inače osvietljaju obraz, — tada broji ova stranka dakako na milione. No ako tko misli, da ova stranka želi osvojit Carigrad, mogu kazat, da je baš protivna tomu. Istina je, da želimo vidit naše -drugove u vieri oslobodjene izpod nepoduosnoga turskoga jarma; no nitko (?) neželi povećat Rusie prema jugu, jer svaki Rus čuti, da bi to upropastilo rusku carevinu, postojeću već polovicu tisućolietja. Mi — jer i ja se u tom obziru brojim k onima, koje u inozemstvu zovu staroruskom strankom — znamo veoma dobro, da nebi onda ni Moskva ni Petrograd, već da bi Carigrad bio glavni grad carevine, koja bi svakako moralo skoro propast, jer bi prevelika bila i njezino težište bilo bi posve drugdie nego u Moskvi ili Petrogradu. Mi smo se već onda zabrinuli, kad smo čuli, da si je carica mati prije više godinah htiela u Krimu dat sagradit zabavni gradić pod imenom Orianda, jer smo se bojali, da će tamo caru Nikoli omilit jug a na jugu nemamo mi Rusi nikakova posla. Nama je već Poljska preveć i da se je Poljska mirno vladala proti Rusii, nebi bila Rusia pristala na to, da ju razdiele. (?!) Mi Rusi hoćemo da sadèržimo svoju staru Rusiu, i nećemo da zamienimo svoje žitnice baš ni za dražestne prediele kod zlatna roga. Da je Rusiu Turska neprestano dražila (?), da smo imali svakojake kućne sitnice razpravljat medju sobom i još ćemo imat, to je istina, no zaista mi nismo tomu krivi (?) No da bi Rusi, koji ljube svoju domovinu i ponjaju kako valja njezinu procvietu, željeli posiedovat Carigrad, to nije istina. Prije jedne godine govorilo se je ovdie mnogo o odgovoru cara Nikole, danom niekom niemačkom diplomatu, koi je caru napomenuo upliv staroruske stranke. „Što da znači to, staroruska stranka?“ — odgovori car. „Ja poznam samo jednu stranku u Rusii, a ta je ruska, koje zastupnik jesam ja i ostat ću. Moji Rusi hoće, što ja hoću, jer ja hoću samo ono, što moji Rusi hoće! Mnienje mogu poslušat, no stranke nikada!“

Pruska.

„Nove pruske novine“ priobćuju sliedeće očitovanje: Kao nepristrani čoviek, izabran po pl. gospodinu Kinckeldey-u i pl. gospodinu Rochov-u za sviedoka kod dvoboja medju obojicom, nalazim se potaknut za oprovèrgnut razne okolujuće lažljive glasove priobćit sliedeći istiniti opis toga dvoboja. Izakako su se stavila oba gospodina na miesta njima naznačena, dao sam znak, da se počme dvoboj. Oba gospodina napredovahu dobro nišaneći malim koracima prema barieri. Plemeniti gospodin Hinckeldey opali pèrvi, no pištolj nesastavi, gospodin Rochov odmah spusti pištolj. Izakako dobi gospodin Hinckeldey drugi pištolj, stadoše opet oba gospodina napriedovat ujedno dobro nišaneći prema barieri do 12 dobrih korakah od prilike, zatim opališe obodvojica svoje pištolje u isto doba, tako da je samo onaj, koi je blizu njih stajao, mogao razlučit dva hitca, dočim su drugi, koji su stajali od njih za 20 korakah udaljeni, čuli samo jedan hitac. Uslied toga bio je tečaj dvoboja shodan svim zahtievima poštenja i zakonah dvoboja. U Bèrlinu dne 11. ožujka 1856. v. r. Morwitz, sučlan gospodske zbornice.

Pl. g. Hinckeldey bio je pred šest godinah pozvan na visoku službu, koju je obavljao do svoje smèrti. Bio je najkriepčiih muževnih godinah i pustio je sedmero dietce.

U Berlinu ponovi se dne 10. t. m. dogadjaj sličan onom porodice Jansona u Potsdamu samo s tom razlikom, da je mnogo kèrvavii i strašnii. Tapetar Schultze poslao je rano svoju sluškinju iz kuće po niekom poslu. Kad se sluškinja vrati i stupi u sobu nadje otca sa četvero njegove diece u kèrvi ploveće, koju ubit bila mu je namiera. Sluškinja ogleda se odmah za pomoć. Dvoje diece ubijeno je po njemu; dvoje drugih kao i on sam leže jošte ranjeni bez da su umèrli i odvedeni su svi skupa u Bethaniu.

Berlin, 13. ožujka. Ministarski predsiednik baron Manteufel odputovat će u petak na večer, najkasnie u subotu rano jutro u Pariz. Danas su sahranili vèrhovnoga redarstvenoga predsiednika pod velikim udioništvom ukupnoga stanovništva berlinskoga. Nj. Veličanstvo kralj prisustvovao je pogrebnoj službi božjoj u stanu preminuvšega.

Dania.

Kodanj, 9. ožujka. Jedna kraljevska odluka naređuje, da u ministarske konferencie naznačene u §. 15. ukupnoga ustava mogu doći i kraljevski principi.

Talianska.

Parma, 8. ožujka. Obće udioništvo probudjuje sveudilj uboj ravnatelja kaznionice grofa Magawli-Čereati-a. Sva nastojanja da uhvate ubojice, bila su dosad bez uspieha.

Turin, 9. ožujka. Pèrva regimenta englesko-taljanske legie otišla je napokon i bit će stigla već u Maltu. Imao sam priliku vidit momčad i moram priznat, da se je od malo nedieljah veoma promienila na bolje. Ako se je isto dogodilo i sa četama nalazećim se u Susi i Navari, stečevina Engleske nije loša. Čini se da je Engleski vojnički kazneni zakonik uzplodio dobrim plodom i momci razglašeni još malo prije kao uzor nepokornosti i opornosti, sada su pitomi kao najbolji ruski podčastnik. Čim se Great-Britain vrati iz Malte otit će druga regimenta nalazeća se u Susi u Genovu, da se tamo ukèrca. Još se sastavlja tretja piešačka regimenta, no ista broji jošte samo 700 momakah. Podpuna regimenta od linie broji 1067 momakah. I jedan strielački batalion pripravan je, da se ukèrca. Ukupni broj iznosi od prilike prieko 3000 glavah, s kojima se postupa na engleski način a uviežbane su polag poemonteskoga pravilnika. Još namieravaju sastavit jednu konjaničku regimentu, no za koju morat će se svakako pribavit konji iz inozemstva, budući da isti Piemont mora to isto činit i veću stranu svojih konjah za vojsku pribavljat iz Hanovera, Meklenburga i Holštaina. Odieća i oružje legionara jest valjano i shodno. Cèrvena tunika i cèrveni kolet, kao ukupna engleska piešadia, cèrveni pantaloni, tamnosive kabanice, kape s visećim perjem i bielo remenje. Službovni stupnji naznačeni su portama na rukavu. Puške su veoma lahke, sa ždrielom zavojnim, koje se puni šiljastim zèrnom. Ždrielo je izvana bronzovano, što mora svakako bit udobno, ali uštèrb čini oku, priviklom na sjajuću čistitbu. Doseg puške jest polag višjeg ili nižjeg nišanila do 900 metrah.

Franceska.

Pariz, 9. ožujka. Jučerašnja siednica od konferencie jamči, vele, dobar izlazak. Uvieravaju, da od nijedne strane nestavljaju nikakova zahtieva zbog ratnih troškovah.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 11. ožujka. Polag današnjega „Moniteura“ biaše princip Jerolim sinoć iznova napadnut tako žestokom upalom, da su mu morali opet stavit piavice i dati za bluvanje. Jutros pogorša mu se stanje, tako da su mu morali metnut vizikatur.

Iz Hamburga, dne 9. ožujka telegrafirali su u Pariz da se je u Norvegii pojavila tèrgovačka kriza, u samom gradu Borgen obustavile su 22 kuće svoja plaćanja.

Pariz, 14 ožujka. „Moniteur“ javlja, daje Pruska pozvana da sudionišvuje pri konferenciama kao podpisateljica ugovora od g. 1841.; uz barona Manteuffela bit će punomoćnik Pruske i grof Hatzfeldt. Ova viest već jučer razglašena učini, da su poskočili tečaji. — Stanje principa Jerolima nije se jučer promienilo. Čistivi liekovi olakšaše mu stanje poniešto.

London, 13. ožujka. Noćna siednica dolnje kuće. Lord Palmerston izjavljuje, da je osviedočen, da će, čim se sklopi mir, sliedit pomilovanje onih Tatarah u Krimu, koji su kompromitirani; on se ustručava dati obaviestih o tom, da li će Pruska biti pozvana na konferencie i da li je taljansko pitanje na ikoj način bilo potaknuto u Parizu, budući da je zaključeno, da se ima zatajit, što se zaključuje u konferenciama. Napier krivi Grahama, da je on bio uzrok što je zlo za rukom pošao pèrvi pohod na istočnom moru i predlaže, neka se naimenuje odbor za iztraživanje te stvari Taj predlog bio je bez glasovanja zabačen, izakako je Graham obratno obicidio Napier-a radi iste krivnje.

Madrit, 11. ožujka. Jučer su kontesi pèrvih šest temeljah zakona u obziru municipalititah i deputaciah odobrili. Sutra će se viećanje o preračunu primutakah započeti. — Službeni list oglašuje novu refonmu tarifi.

Kodanj, 12. ožujka. Patent predloženi holštainski pokrajnim stališima u obziru ministarske tužbe proglašen je nepromienjen zakonom.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Carski dukati	6⅛ fr.
Srebro od 10. ožujka	4¼

SLUZBENI LIST.

Nr. 452. (85—Izv.) (3—1)

Edict.

Von Seite des k. k. Comitats-Gerichtes zu Varasdin wird hiemit bekannt gegeben, dass, nachdem sich bezüglich des in Verlust gerathenen ddo. 21. Juli 1854. von dem k. k. Kopreinitzer Steuer-Amte unter Z. 1. D. über 6000 fl. CMze. ausgestellten Staats-Anlehens Certificates bis zum kundgemachten Amortisations Edictal Termine 22. Jänner 1856 Niemand gemeldet hat, solches auf Ansuchen des Herrn k. k. Kämerer Ferdinand Inkey Gutsbesitzer zu Rasina für Nul und Nichtig hiemit erklärt wird.

Varasdin am 28. Februar 1856.

Der k. k. Präses:

Novak. Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. - Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 18. OŽUJKA 1856. Broj 65.

Carsko-kr. službene
NARODNE NOVINE.

Turska.

Preobćujemo Hathumajum turskoga cara u prevodu našega pobratima lista Sèrbskoga Dnevnika. Taj glasi kako sliedi:

„Da se učini, kao što ovdie stoji."

Tebi, moj veliki veziru, Mehmed-Emin Ali-pašo, koi si ukrašen mojim carskim redom medžidije pèrvog razreda i redom za lične zasluge, neka Bog daruje veličinu i udvoji tvoju vlast.

Svagda mi je najdražja želja bila, obezbiedit sreću sviuh razredah podanikah, koje je božja promisao stavila pod moje carsko žezlo, i od kako sam stao na prestol, nisam prestao svim silama trudit se na tu svèrhu.

Hvala Svemogućemu! Ti moji neprestani trudovi već su donieli koristan i obilan plod. Od dena na dan umnožava se sreća naroda i bogatstvo moga carstva. Želeći sada ponoviti i još raširiti nove uredbe, učinjene u svèrhu da se dodje do stanja shodnog dostojanstvu moje dèržave i položaju njenom izmedju izobraženih narodah, i budući da su sada prava moga carstva viernošću i pohvalnim paštenjem svih mojih podanikah, kao i milostivom i prieteljskom pomoćju velikih silah, mojih plemenitih saveznikah, s polja dobila potvèrdjenje, koje valja da bude početak novog vremena: to je volja moja umnožiti dobrostanje i unutarnji napredak, dokučit sreću svih mojih podanikah, koji su u mojim očima svi jednaki i meni jednako dragi, i koji su medju sobom svezani sèrdačnim odnošenjima domorodstva, i obezbiediti sredstva da od dana na dan raste napredak moga carstva.

Dakle sam riešio i zapoviedam da se izvèrše sliedeće miere:

Jemstva, obećana od naše strane hathumajumom djulhanskim i zakonima tanzimata svima podanicima mog carstva bez razlike razreda i vierozakona, radi bezbiednosti njihovih osobah i njihovog dobra i radi sahranjenja njihove sreće, danas se potvèrdjuju i utvèrdjuju, i da mogu puno i savèršeno dielovati preduzet će se kriepke miere.

Sve povlastice i duhovna prava, dana od starine od strane mojih predakah pak i pozdnija svim hristjanskim obćinama ili drugim vierozakonima nemuslomanskim, koji su se nastanili u mom carstvu, pod mojom zaštitom bit će potvèrdjena i obdèržana.

Svaka hristjanska ili inače druga nemuslomanska cèrkvena obština bit će obvezana, da u opredielen rok i pomoćju komisie sastavljene u ime toga iz njene sriedine pristupi s mojim visokim odobrenjem i pod nadziranjem moje visoke porte izpitu svojih pravah i povlasticah, i da razglobi i podnese mojoj visokoj porti reforme, koje išle napredak i prosvieta vremena. Vlast koju je dao sultan Mehmed II. i njegovi nasliednici patriarhima i episkopima hristjanske viere, dovest će se u suglasje s novim položenjem, koje naše velikodušne i milostive namiere obezbiedjuju tim obštinama. Načelo, da se patriarhi naimenuju dok su god živi, točno će se izvèršivati poslie pregleda naredabah o izboru, koje danas postoje, po sadèržaju njihovih firmanah o investituri. Patriarhi, mitropoliti, arhiepiskopi, episkopi i rabini zaklinjat će se kad stupaju u zvanje po obrazcu, koi će se sastaviti od strane moje visoke porte zajedno s duhovnim glavama raznih obštinah. Cèrkveni prihodi bili kakvi mu drago ukinut će se i zamienit će se stalnim prihodima patriarha i obćinskih načelnikah i platom, koja će biti surazmierna važnosti, sanu i dostojanstvu raznih članovah klera.

Neće se dirati u pokretno i nepokretno imanje raznog hristjanskog svieštenstva; ali će mirska uprava hristjanskih ili ostalih nemuslomanskih obćinah stajati pod zaštitom jedne skupštine, koja će se birati u svakoj od spomenutih obćinah medju mirskim i svieštenićkim članovima.

U varošima, varošicama i selima, gdie je sve žiteljstvo jedne viere, neće se nikakva prepona mećati popravljanju, koje se preduzme po pèrvom planu, na zdanjima za bogomolju, školama, bolnicama i grobljima. Planovi ovih raznih zdanjah, ako bi se ova s nova podizala, podniet će se, počem su ih patriarhi ili obćinski načelnici odobrili, mojoj visokoj porti, koja će ih po mojoj carskoj zapoviesti odobriti, ili će dati za opredieljeno vrieme svoje primietbe.

Nijedna viera neće biti u miestima, gdie nema drugih vierozakonah, ograničavana u javnoj manifestacii svoga zakona. U varošima, palantama i selima, gdie su viere izmiešane, moći će isto tako svaka obćina, koja živi u odieljenom kraju, vladajući se po gorerečenim propisima, opravljat i utvèrdjivat svoje cèrkve, svoje bolnice, svoje škole i svoja groblja. Kad se uztiče gradjenja novih zdanjah, onda će se iskati potrebna povlastica sredstvom organa patriarha ili načelnika obćinskog kod moje visoke porte, koja će nezavisnim (suverenim) riešenjem odobriti tu povlasticu, ako nema administrativnih preponah. Posredstvovanje administrativne vlasti bit će u svim dielima ovog roda sasvim bezplatno. Moja visoka porta upotrebit će kriepka sredstva, da obezbiedi svakoj vieri, bio broj njihovih privèrženikah koji mu drago, podpunu slobodu njihovog izvèršivanja.

Svako razlikovanje ili kazivanje, koje bi se klonilo na to, da makar koi razred mojih podanikah učini manjim od drugog kog razreda zbog vierozakona, jezika ili koljena, izbrisat će se za uviek iz administrativnog protokola. Zakoni će kazniti svako nepravedno ili uvriedno nazivanje (qualification) izmedju privatnih osobah ili izmedju vlastih.

Budući da se svi zakoni slobodno izvèršuju i da će se slobodno izvèršivat u mojoj dèržavi, to neće nitko moći nikakvom mom podaniku smetat u izvèršivanju vierozakona, kog izpovieda, i nitko neće biti u tom obziru uznemiren. Nitko se nemože natierati da promieni zakon.

Budući da naimenovanje i izbor svih činovnikah i drugih zvaničnikah mog carstva zavisi sasvim od moje najvišje volje, to će se svi moji podanici, bez razlike u narodnosti, puštati u javna zvanja i bit će sposobni da ih opravljaju po svojim sposobnostima i svojim zaslugama, i shodno pravilima koja se u obće upotrebiti daju.

Svi podanici mog carstva bit će bez razlike primljeni u praviteljstvene gradjanske i vojničke škole, ako inače izpune uslovja o uzrastu i izpitu, izložena u ustrojnim regulamentima rečenih školah. Šta više, svaka obćina ima vlast podizati javne škole za nauke, umietnost i radinost. Samo će način predavanja i izbor učiteljah u školama ove vèrste bit pod kontrolom miešovitog školskog savieta, koi će se naimenovat najvišjom mojom uredbom.

Sve tèrgovačke, korekcionalne i kriminalne stvari izmedju muslomanah i hristjanskih podanikah ili drugih nemuslomanah ili hristjanah ili drugih raznih zakonah nemuslomanskih predane će biti miešovitim sudovima.

Ovi sudovi sudit će javnô, parničari će se lično puštati pred sudiju i dovodit će svoje sviedoke, kojih će se kazivanje primati bez razlike počem se položi zakletva po obredu svakog vierozakona.

Gradjanske parnice i u budaće će se presudjivati po zakonima i naredbama pred miešovitim savietima provincialnim, u prisustvu gubernatora i miestnog sudie. Posebne gradjanske parnice kao one o nasliedstvu i druge te vèrste medju podanicima istog hristjanskog vierozakona ili drugog nemuslomanskog, mogu se na njihovo zahtievanje poslati na patriarski ili obćinski sud.

Kazneni korekcionalni i tèrgovački zakoni i pravila o postupku sudejskom za te miešovite sudove popunit će se što prije i sabrat će se u zakonik. Od toga će se objaviti prevodi u svim jezicima upotrebljavanim u carstvu.

Što prije pristupit će se k reformi kaznenoj sisteme u odnošenju na apsane, na kaznene, popravne i ostale kuće te vèrste, kako bi se prava čoviečnosti složila sa pravdom. Ni u zatvoru nemože se preduzeti tielesna kazan, osim shodno pravilima za zapt, koja je moja visoka porta izdala, i sve što bi bilo nalik na mučenje konačno će se ukinuti.

Prestupljenja ovih naredbah strogo će se kazniti po mieri kaznenog zakona i kod vlastih, koje su ih zapoviedile, i kod podčinjenih, koi su ih učinili.

Ustrojstvo policie u prestolnom gradu, u provincialnim varošima i na selu promienit će se tako, da će svi mirni moji podanici imat najveća jemstva za sigurnost kako za svoje osobe tako i za svoje dobro.

Budući da jednakost poreza išle i jednakost tereta, kao i jednakost u dužnostima, što išle jednakost u pravima, to će morat hristjanski i ostali nemuslomanski podanici kao što je prije bilo riešeno, podpasti pod zakon za rekrutovanje. Zamiena i odkup pušta se. Što prije izdat će se podpun zakon o načinu, po kom će se hristjanski i ostali nemuslomanski podanici puštati i po kom će služiti u vojsci.

Pristupit će se k reformi u sastavu oblastnih i obćinskih savietah, da se jamči sloboda u izboru odboracah muslomanskih, hristjanskih i drugih, i sloboda u glasanju u viećanjima.

Visoka porta potrudit će se da iznadje najshodnia sredstva da točno pozna i kontroluje rezultat savietovanja i riešenja.

Kao što su zakoni o kupovanju, prodavanju s nepokretnim dobrom jednaki za sve moje podanike, moći će se dopustiti strankama, da mogu imati nepokretnih dobarah u mojoj zemlji, podvèrgavajući se zakonima i propisima policajnim, primajući na sebe iste terete kao i urodjenici i počem se ta stvar uredi sa stranim silama.

Svi moji podanici jednako će plaćati porez bez razlike razreda i vierozakona. Najshodnia sredstva upotrebit će se, da se ukinu zloupotrebljenja pri kupljenju poreza a osobito desetka. Sistema neposrednog kupljenja uvest će se malo po malo, čim se uzmože, miesto davanja pod zakup u svima strukama dèržavnih prihodah. Doklegod ova posliedna sistema postoji, zabranit će se pod najstrožiom kazni svima činovnicima i svima medžliskim članovima, da nesmiedu uzimati pod zakup, koi će se javno i putem stiecišta izdavati, niti da smiedu imati kakva diela u tom poslu. Miestni danak što prie uredit će se tako, da se neće niti proizvodna sila slabiti, niti slobodno micanje unutrašnje tèrgovine smetati.

Za poslove od javne koristi plaćat će se pristojno i to od posebnih porezah u onim provinciama u kojim će se novi putovi po suvu i po vodi graditi.

Pošto je već posebni zakon izdan, da se predračun od prihodah i troškovah dèržavnih opredieljava i saobštava svake godine, to će se

taj zakon dèržati najsavestnije. U predračunu će se pregledati plata za svako zvanje.

Načelnici i jedan poklisar od svake obštine, koje će moja visoka porta naimenovati, pozvat će se da učestvuju u savietovanju najvišeg sudejskog savieta. U svakoj prilici, koja se tiče sviu mojih podanikah, oni će se pozvati naročito u tu svèrhu od moga velikog vezira. Mandat poklisara trajat će godinu danah. Oni će se stupajući u službu zakleti. Svi članovi savieta u redovnim i izvanrednim siednicama slobodno će davati svoje mnienje i svoj glas a da ih niko nikad zbog toga nemože uznemirivati.

Zakoni proti podkupljavanju i sloupotrebljavanjima izvèršivat će se po zakonim formama nad svim mojim podanicima, bili oni makar kakova reda i čina.

Radit će se, da se zavede banka i drugi podobni zavodi, da se reformuje novčana i financialna sistema, kao i da se otvore fondovi koji će umnožiti izvore materialnog bogatstva u mom carstvu. Takodjer će se gledati da se naprave drumovi i kanali, koji će olakšati obćenje i umnožiti zemaljske izvore bogatstva. Sve će se ukloniti, što bi smetalo tèrgovini i zemljedielstvu. Da se dotle dodje, potražit će se sredstva da se upotrebe nauke, umietnosti i kapitali evropejski, i da se tim načinom malo po malo izvèrše.

To su moje zapoviesti i moja volja; a ti, koi si moj veliki vezir, ti ćeš po običaju kako u mom prestolnom gradu tako i po svima častima moga carstva obnarodovati ovaj carski forman, i pazljivo ćeš bditi i sve ćeš potrebne miere upotrebiti, da se sve zapoviesti, koje on sadèržava, od sada s najvećom točnosti izpunjavaju.

Rusia.

Sèrbski Dnevnik donosi sliedeće odlomke iz „Rusk. Invalida“ iz pisma jednoga kapetana od kronštatske posade: „Nama posadi kronštatskoj, palo je u dio, da nepriatelja samo iz daleka vidimo, i mi smo dvie godine danah zaludu čekali na obećani doručak. Svaki od nas bio je gotov, da nepriatelja tako dočeka, kao što ga dočekaše naša bratja pod bedemima sevastopoljskim. Gotovi smo pokazati mu, da smo dieca velike porodice, koju veže neograničena odanost Bogu i plamena ljubav k caru i otačbini. Naši izobraženi nepriatelji, vrativši se s neslavnog baltičnog pohoda, možda će misliti, da se radujemo, što smo bar prieko zime od njih mirni. Budalasta misao! Nama netreba odmora — oni nam nisu nikakve muke zadali i strah nikom od nas nije na um pao. Znadu li oni, s kakvim je samopožèrtvovanjem svaki, od pèrvog do posliednjeg branitelja kronštatskog i petrogradskog gotov žèrtvovati se, da opravda krasno ime „branitelja“? Mi ćemo se s naših zimnicah u Kronštat vratiti, da pokažemo nepriatelju ko smo, praćeni blagoslovima ljudih, kod kojih smo preko zime bili.“

Iz Varšave, 5. ožujka pišu: Poljska aristokracia nije pomanjkala pokazat svoju privèrženost knezu Gorčakovu ali studenost i mierena pridvornost novoga miestodèržca stavi granice svakom približavanju. Toliko samo čini se za izviestno, da knez Gorčakov namierava odstranit mnoge, koji su bili okolo njegova predšastnika. Početak tomu opaža se u odstupu dèržavnoga savietnika Jeveckoga, podravnatelja miestodèrštvene kancelarie i carinarstva u kraljevini. Kažu, da je i ravnatelj Eliasiević već izrazio želju, da se povuče u stanje mira. Upravnom vieću naložio je knez za dužnost najveću skèrb oko materialnoga blagostanja izvangradskih stanovnikah izakako je doznao za izgubitke i nevolje, koje je zemlja uslied pošasti, zle lietine, pomora blaga i poplavah pretèrpila. Mnogi izmedju najbogatiih zemljoposiednikah propali su, medju prostim pučanstvom vlada neizrečiva nevolja. Razumieva se po sebi, da nije nikomu smielo na um pasti, da ratno stanje, zabraniteljnu sistemu i zatvor granice navede kao glavni povod k svakojakim nazadcima, kojima nije se moglo uklonit kod izjednačenja Poljske s Rusiom, kod ukinutja granice medju obima zemljama itd. Poljsko činovništvo i Poljaci služeći u vojski pomirili su se medjutim s hierarhičnom sistemom razrednog bitja i sudništva, koja im daje nadat se mnogoj koristi, a priznanje, koje vlada zaslugi obrativših se bez priuzdèržaja podieljuje, pribavila joj je u prostranim krugovima pristašah, koji malo po malo pristaju na poslovicu, koja je Rusima toli omilila i naznačuje ukinutje razpre medju Lahom (Poljakom) i Moskovom (Rusom) opominjući na to, da oba pripadaju velikoj porodici Slavenah. (Triest. Ztg.)

Društvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.
Izviestje.

Platiše za družtvo. (Nadalje).

Gosp. Franjo Schmidt, prin. za god. 1853 — 1854, 1855 i 1856.
„ Lavoslav Župan, prin. za god. 1855 i 1856.
„ Skender Kralj, prin. za god. 1856.
„ Ivan Mažuranić, prin. za god. 1855 i 1856.
„ biskup Ivan Kralj, prin. za god. 1855 i 1856.
„ kanonik Franjo Kallabar, prin. za god. 1855 i 1856.
„ Anast. Popović, prin. za god. 1855 i 1856.

U Zagrebu dne 17. ožujka 1856.

Janko Ev. Borovečki s. r.
blagajnik.

U zakladi c. k. dvorske i dèržavne tiskarnice u Beču, Singerstrasse br. 913. i Saufleргasse br. 1218. uz skladalište c. k. porcelanske fabrike snova izidje i može se dobit:

Naredba
ministra pravosudja od 15. prosinca 1855, kriepostna za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu za sèrbsku vojvodovinu i za tamiški Banat, kojom se

Propisi
o oglašivanju novih zemljišničkih napisnikah i o vodjenju istih u vlastitosti kao zemljišnice izdaju. (Iz 48. komada dèržavozakonskoga lista br. 222.) u vel. osmini 1855. na makinskom pisaćem papiru u ovitku broširana: 20 kr. konv. novca.

Naredba
ministra pravosudja od 26. veljače 1855. kriepostna za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za sèrbsku vojvodinu i za tamiški Banat, kojom se naputak o sastavljanju i udostovierivanju zemljišničkih napisnikah izdaje. U vel. osmini 1856. na makinskom pisaćem papiru u ovitku broširana: 10 kr. konv. novca.

Naredba
ministarstvah unutarnjih poslovah i pravosudja od 2. veljače 1856 kriepostna za kraljevinu Ugarsku, sèrbsku vojvodinu i tamiški Banat u obziru uvedenja naputka o unutarnjem uredjenju i o poslovnom redu urbarialnih sudovah. (Iz dèržavozakonskoga lista 5. kom. br. 20. od godine 1856.) u vel. 8ni. na makinskom pisaćem papiru u ovitku broširana: 24. kr. konv. novca.

Naredba
ministra pravosudja od 8. travnja 1853, kriepostna za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za sèrbsku Vojvodinu i tamiški Banat, kojom se predhodne radnje za napravljanje zemljišnicah i uknjižnicah s osobitim obzirom na plemićki zemljištni posied i imenovanih krunovinah naredjuju (Iz 20. komada dèržavozakonskoga lista) vel. osmina na makinskom pisaćem papiru u ovitku broširana: 10 kr. konv. novca.

Privremeni zemljištnički red
za krunovinu Hèrvatsku i Slavoniu odobren i oglašen carskom naredbom od 29. rujna 1850. (U dèržavozakonskom listu 135. komad br. 382 od godine 1850.) 8a. 1856 na makinskom pisaćem papiru u ovitku broširana: 6 kr. konv. novca.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berln, 12. ožujka. Grof Orlov javlja u Petrograd da je postignuto porazumljenje o 5. točki i osiguran mir. Budberg i Titov udioništovat će u Petrogadu pri viećanjima, koja se tiču toga, kako će se Rusia po sklopljenju mira u diplomacii vladat. (Triester Ztg.)

Pariz, 12. ožujka. Uslied „Morning Chronicle-a“ izišlo je, vele, iz Kronštata niekoliko ruskih brodovah na zapovied velikoga kneza Konstantina, da se pobiju s nepriateljskim brodovima prije nego se svèrši rat (??) (Gaz. di Ver.)

Berlin, 15. ožujka. Baron Manteufel odputovao je jutros u Pariz.

Pariz, 14. ožujka. Princip Jerolim proveo je mirnie prošastu noć.

London, 18. ožujka. Siednica dolnje kuće. U petak noćju. Na opetovano pitanje d' Israelievo u obziru poziva upravljenoga na Prusku u svèrhu, da pošlje i ona poslanika na pariške konferencie, odgovori lord Palmerston, da je Pruska kao udionica pogodbe sklopljene u godini 1841. u obziru brodarstva u Bosforu pozvana, da odobri preduzetu promienu iste. No u ostalom biaše već spočetka ustanovljeno, da se Pruska nema pozvat na pretresanje, već samo na podpisanje zaključakah. D' Israeli izjavi, da je tim odgovorom zadovoljan tim većma, što bi mir bez susiedolovanja Pruske jedva mogao postojat.

Trapezunt dne 23. veljače. Omerpaša sa svojim generalštabom prispeo je ovamo, za njim će doći više oddielah vojske, koji će se iz Kolhide ovamo premiestit.

Carigrad, 3. ožujka. U ovdašnjim vojničkim bolnicama vlada neprestano veliki pomor. Usried velikih olujah srušilo se više sgradah, medju kojima i 18 minaretah.

Pariz, 16. ožujka. Carica Eugenia jutros u 3 sata sretno je porodila principa. Topovi invalidskoga stana razglasiše odmah taj radostan dogadjaj. 3% renta sinoć 73. 60 — Vierovne akcie 875. —

Kodanj, 15. ožujka. Ministar Scheele priobćio je dèržavnom vieću, da je Amerika dvomiesečno produženje pogodbe o sudskoj carini, koja će izteći s14. Travnja t. g., predložila, a da je Dania ovaj predlog primila. Dèržavno vieće primilo je sa 54 glasa proti 12 glasovah dodatnu ustanovu u obziru prisege prestolnoga nasliednika.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 17. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	86¾
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	87
dto . . . . » 4½%	76⅝
dto . . . . » 4%	66¼
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	50
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	136¾
» » » » » 1854, » 100 »	112⅛
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	104
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77¾
Bankovne dionice komad po . . . . . »	1087
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	497½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	370
dto dto s plaćanjem na rate	387
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2920
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	298
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	668
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	435
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84½
Augsburg za 100 for. current . . . . »	101½
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121¾
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74⅝
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103½
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-5
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102½
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	120¼
Pariz za 300 frankah . . . . »	120¼
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	102
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269
Carigrad za 1 forint . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	6⅛
Srebro od 15. ožujka	4¾

SLUZBENI LIST.

Nr. 452. (85—Izv.) (3—2)

Edict.

Von Seite des k. k. Comitats-Gerichtes zu Varasdin wird hiemit bekannt gegeben, dass, nachdem sich bezüglich des in Verlust gerathenen ddo. 21. Juli 1854. von dem k. k. Koprainitzer Steuer-Amte unter Z. 1. D. über 6000 fl. CMze. ausgestellten Staats-Anlehens Certificats bis zum kundgemachten Amortisations Edictal Termine 22. Jänner 1856 Niemand gemeldet hat, solches auf Ansuchen des Herrn k. k. Kämerer Ferdinand Inkey Gutsbesitzer zu Rasina für Nul und Nichtig hiemit erklärt wird.

Varasdin am 28. Februar 1856.

Der k. k. Präses:
Novak. Fohn.

Nr. 372. (Izv.—87) (3—1)

Razpis jevtimbe.

Od strane c. k. kot. ureda bosiljevačkog stavlja se do obćeg znanja, da će se dostavak biele morske limito soli i razprodaja takove u području kotara Bosiljevo na pučanstvo za godinu 1856. dne 26. ožujka 1856. od 9— 12 satih prie podne u gradu Stelniku, putem jevtimbe pod uvieti kod c. k. kot. ureda ovog na ugled izloženimi, u najam dati.

Svim, koji žele najam ovaj preduzeti, priobćuje se oglasom ovim, da cielokupna ovogodišnja zapadnost soli 1655 centih i 4 funta iznosi.

Učastnici imati ćedu položiti jamčevinu, uzimajući na kriepost kupovne svote 10 postotnu u gotovini, ili najmanje 3 postotnu u dèržavnih kladnicah, ili u dovoljno osiguranih zadužnicah.

Iznos jamčevine ustanovljen je popriečno u 500 fr. sr.

Stelnik, dne 31. siečnja 1856.

C. k. kot. Predstojnik:
Lopušić.

Br. 1947. (89—Izv.) (3—1)

Izrok.

Prigom novačnog popisa za god. 1856. u kotaru modrošpotočkom obavljenog pronadjeni su sliedeći momci dužnosti vojevanja podverženi kao odsutni, kojim se miesto bavljenja vaznaznati nemože.

Mikač Tomo iz Jaškova, kućni br. 30. razred I.
Bajac Dujan Josip iz Mračina, kuć. br. 16. razred I.
Gvozdanović Joso iz Vučjaka — razred I.
Sertić Dragutin iz Ozla, kuć. br. 14. razred I.
Puh Marko iz Novigrada kuć. br. 21. razred II.
Čačković Miho iz Zagradcih kuć. br. 10 razred III.

Ova potonja dvojica imaju se polag naredbe visokog ovozemnog c. k. namiestničtva od 9. veljače t. g. br. 2095./218. ureda radi staviti, u obće pozivaju se svikolici, da se do 29. ožujka pred ovaj c. k. kot. ured stave, inače pako ima se svaki, polag §. 34. novačećeg propisa od god. 1851, koi se u domaćoj zemlji nalaze, za miesec danah, a koi u inostranstvu, za tri mieseca od 31. ožujka kao dana asentacie računajući pod pretnjom posliedicah §. 35. istog propisa naznačenih ovamo prijaviti.

U Netretići dne 10. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Barac.

Br. 2108. (Izv.—54) (3—3)

Oglas dražbe.

Uslied ovostrane odluke od dana 15. prosinca 1855. br. 2108/gr. 1855. hoće se dana 11. i sliedećih danah mieseca ožujka t. g. od 9—12 satih prie pol dana, zatim od 2—6 satih posle pol dana tèrgovina (Specerei und Eisen Waaren Handlung) zatim kuća u Verovitici pod br. 212. ležeća, i na ostavštinu pokojnog Franje Nagy-a preminuvšeg bez oporuke dana 15. listopada 1855. u Verovitici spadajuća putem javne dražbe pèrvi put, drugi i stražnji put pako kuća makar izpod procienbene svote dana 1. travnja t. g. od 9—12 satih prodavati, kuda kupiti želeći s ovim uljudno pozivlju se s time, da dražbene uvjete u činovnici podpisanog ureda kao suda svaki den uvidieti mogu. — Ujedno pozivliu se svi vierovnici, koji bi kakovu tražbinu iz upitne ostavštine potražiti imali, da se do toga vremena ili pismeno ili ustmeno sudu ovome prijave, inače u suprotivnom slučaju na kasnia prijavljenja po razdieljenju ostavštine nikakovi obzir uzeti se neće, na koliko im pravozakoga nepripada. C. k. kot. ured kao sud verovitički.

U Suhompolju dne 12. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Polz.

Nr. 1750.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante presso l' I. R. Uffizio Centrale di Porto e Sanità Marittima in Venezia un posto di piloto colla paga d' annue Lire Seicento e col godimento della montura in Natura.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto Marzo 1856 al Governo Centrale Marittimo la sua documentata supplica comprovando la sua età, l' illibata condotta morale politica, i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto optato e le cognizioni di ligue che possiede.

Ai marinaj congedati dell' I. R. Marina di guerra ed a quegli individui che conoscono l' una o l' altra lingua straniera che sanno leggere e scrivere in linqua italiana, si darà a circostanze pari la preferenza sugli altri aspiranti.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste, 23. Febbrajo 1856

Nr. 3647. (DS.—35) (3—1)

Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der hohen k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 6. März 1856 Z. 2738. wird das auf der Staats-Domäne Rakovec sub Conscriptions Nr. 4. befindliche Wirthshaus sammt Nebengebäuden auf die Dauer eines mit 11. April 1856. beginnenden Jahres an den Meistbiethenden in Pacht gegeben und zu diesem Behufe eine Licitation auf den 27. März 1856 um 9 Uhr Vormittags beim k. k. Domänenamte Verbovec ausgeschrieben, wozu Pachtlustige eingeladen werden.

Der fiskalpreis ist mit jährlichen 202 fl. festgesetzt und jeder Licitant hat vor Beginn der Licitation ein 10% Vadium des Ausrufpreises zu Handen der Licitationskomission zu erlegen.

Die nähere Licitationsbedingnisse können sowohl hieramts als auch beim k. k. Domänenamte Verbovec eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 12. März 1856.

Heim.

Br. 1367. 1368. i 1369. (DS.—30) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje raztereéenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
13. veljače 1856. br. 144.	Blažkovec sa $^{3}/_{16}$ kmet. naselbinah	Ivan Koos	75	—	1. svibnja 1856.	7. svibnja 1856.	7. sèrpnja 1856. u 8 satih prie podne
10. stud. 1855. br. 4644.	Jelina sv. Mikloš sa $8^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	3400	—	„	„	7. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
9. veljače 1855 br. 210.	Psarjevo sa $25^{3}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	10,150	—	„	„	„
13. veljače 1855. br. 3947.	Omilje sa 5 kmet. i $2^{1}/_{8}$ želj. naselbinah	Ivana Čačković	2108	20	„	„	10. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
13. veljače 1855 br. 3948.	Kèrò sa $5^{4}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivana Čačković	2200	—			
13. veljače 1855. br. 3949.	Adomovec sa $3^{5}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivana Čačković	1450	—	„	„	

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — detično i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, dne 27. veljače 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 454. (Izv.—81.) (3—3)

Editto.

Avendo il Sig. Giovanni Purkardhofer di qui insinuato la cessazione della Ditta G. Purkardhofer e C., e chiesta l' autorizzazione per la continuazione della preesistita casa mercantile sotto il solo suo nome, vengono perciò provocati tutti quelli che vantassero delle pretese contro la detta Ditta G. Purkardhofer e C. di farle valere dinnanzi questo Tribunale, entro giorni 90, poichè in difetto si procederà immediatamente alla cancellazione di essa Ditta dal registro delle insinuate società mercantili.

Dall' I. R. Tribunale Circolare.

Fiume, 16. Febbrajo 1856.

Il Preside.

Br. 237. (Izv.—71) (3—3)

Dobrovoljna sudbena prodaja.

Od strane c. k. županijskog suda u Osieku stavlja se do obćeg znanja, da je na molbu c. k. konjaničkog satnika g. Dragutina Adamovića Čepinskoga vlastelina u Tenji, kao zajedno malodobnog brata svog Rudolfa Adamovića pomnika dobrovoljna javna dražba dotičnih u Tenjskom polju ležećih zemaljah od 88. slav. jutarah po 2000 □ hvatih od jutra računajuć u dvinh razdielih svako po 44 jutarah dozvoljena, i u tu svèrhu rok za dan 10. travnja t. g. i ako od potrebe bude za dan 10. svibnja t. g. svaki put u 9 satih prie podne na licu miesta opriedieljen.

U tome švikolici kupiti želeći ubavieštjuju se s tom primitbom, da kod iste dražbe 10% jamčevinu (vadium) od ličbene ciene u 200 fr. sr. od svakog jutra ustanovljene položiti imadu.

Uvieti dražbeni mogu se ili kod iste dražbe ili prie toga u navadnimi uredovnim urama kod ovosudnog odpravništva švagda uvidieti.

C. k. županijski sud.

U Osieku 16. veljače 1856.

Br. 1077. (Izv.—84) (3—3)

Oglas.

Franjo Böhm i Andria Greisinger, iz Niemačke Réthfale, Antun Hamma i Antun Inn iz Sarvaša, Ferdinand Mangold Antun Joanović, Lazar Joanović iz Dopsina, Ladislav i Petar Kokos sa pustare Tenjske, Dimitria Ninkov iz Belogbèrda, Ludvig Balint iz magjarske Réthfale, Jovan Stefanović, Antun Roth iz Alhaša, Šandor Joanović iz Budimaca, Mijo Kontra iz Cepine, Adam Papp i Ivan Petar iz Neuvirtl Čepine kod popisa novačkog za godinu 1856. odsutni, budući je miesto njihovog bavljenja nepoznato, ovim se pozivaju, da se kod c. k. kot. ureda osiečkog do 24. ožujka t. g. prijave, inače će biti protiv njima postupano u smislu §. 35. vis. novačkog propisa.

C. k. kot. ured osiečki.

U Osieku, dne 7. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Milanković.

Br. 1649. (DS.—36) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog svi se oni vierovnici, koji iz ostavštine dne 14. siečnja 1856. umèršeg župnika Ivana Nep. grofa Draškovića Trakostjanskog, štogod tražiti imadu, ovime pozivlju, da svoje tražbine pred ovim zemaljskim sudom na ročištu za 5. svibnja 1856. u 9 satih prie podne opredieljenom prijave, i izkažu, ili pako do onda svoje molbenice pismeno podnesu, inače bo se tražbine njihove proti istoj ostavštini, ako bi namirenjem prijavljenih tražbinah izčèrpljena bila, neće u obzir uzeti, izim na koliko bi založno pravo njima pripadalo.

U Zagrebu 8. ožujka 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1558. (Fin.—6.) (3—1)

Concurs-Kundmachung.

Bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien dürfte die Stelle eines k. k. Finanzwach-Ober-Inspektors mit dem Gehalte jährlicher 1200 fl. und mit dem gleichen, den k. k. Finanz-Sekretären zustehenden Anspruche auf Vorrückung in die höhere Gehaltsklasse in Erledigung kommen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung des Alters, der zurückgeleten Studien, der bisherigen Verwendung, der erworbenen Dienstkenntnisse, der Kenntniss der kroatischen oder einer anderen verwandten slavischen Sprache, dann des tadellosen sittlichen und politischen Verhaltens — und zwar jene, welche bereits in Staatsdiensten stehen — im vorgeschriebenen Dienstwege bis längstens 30. April l. J. hierorts einzubringen und in selben auch anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Finanzbeamten im hierämtlichen Bereiche verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium der k. k Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram am 11. März 1856.

Br. 678, 679. i 680. (69—Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje, da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teči počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 19. siečnja 1856. br. 181.	Bukovje sa 1/8 kmet. i 2 želj. naselbinah	Katarina Juhász	168	45	od 1. svib. 1856.	17. travnja 1856	na 17. lipnja 1856 u 9 satih prie podne
od 19. siečnja 1856 br. 142.	Vižovlje, Pošarkovec i Turnišće sa 26 4/8 kmetskih naselbinah	Ljudevit Galliuff	10,600	—	»	»	»
od 28. kolovoza 1855. br. 3609.	Čret sa 28 kmetskih naselbinah	Viekoslav grof Palfy	11,200	—	od 1. studena 1855.	»	»
od 19. siečnja 1856 br. 160	Benkovičevo sa 31 kmetskih naselbinah	Viekoslav grof Palfy	12,400	—	od 1. svib. 1856.	»	»

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji se napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 11. veljače 1856.

Novak. Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 19. OŽUJKA 1856. Broj 66.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike [illegible] Polugodišnja predplata je za domaće naručnike 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase upredieljena je uvèrstbina: 1 kr. sr. od linie za pervi put; [illegible] za svaki put 2 kr. sr. — Za druge obznane plaća se posebno članke platja sedo 10 liniah 30 kr. sr. dalie pako od svake podpune linije 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah", koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Uredovni dio.

Dne 19. ožujka 1856 izdan je i razposlan komad II. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi

Cesarska naredba od 24. veljače 1856, kriepostna za kraljevine Ugarsku, Hèrvatsku i Slavoniu, za sèrbsku Vojvodinu i tamiški Banat, kojom se produljuju rokovi, koji se cesarskimi patenti od 2. ožujka 1853. (dèrž. zak. lista br. 38, 40, 41.) ustanovljeni za pobijanje osvojenjah i za nazadni odkup kèrčevinah u Ugarskoj i sèrbskoj Vojvodovini s Banatom tamiškim, zatim za nazadni odkup kèrčevinah i za regulaciu i nazadni odkup gornih i činženih zemaljah u Hèrvatskoj i Slavonii.

Razpis ministarstva financiah od 25. veljače 1856, kojim se obznanjuje, da je u Dembici podignuta ekspozitura od glavne divone krakovske.

Razpis ministarstva pravosudja od 26. veljače 1856, kriepostan za kraljevinu Ugarsku, kojim se dostavlja do obćenitoga znanja, da je previšnjim kabinetskim pismom od 25. veljače 1856. Njegovoj cesarskoj Visosti gospodinu arkivojvodi glavnomu gubernatoru od Ugarske podieljeno punomoćje, odredjivati i opet ukidati prieki sud (Standrecht).

Naredba vèrhovnoga zapoviedništva vojske i ministarstva unutarnjih dielah i financiah od 27. veljače 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, o provodjenju zakona o zamieništvu u službi vojničkoj prigodom novačenja godine 1856.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 17. ožujka. Nj. preuzvišenost ban grof Jelačić naredio je kao predsiednik hèrvatsko-slavonskoga gospodarstvenoga družtva, da se ima obćenita skupština istoga dèržat do 15. travnja t. g.

Zagreb. Priobćujemo sliedeći članak iz ovdašnjega Gospodarskog Lista, jer dèržimo da je vriedan da se čim većma razprostrani.

M. B. Ima tomu već niekolo miesecih, odkako se je rieč povela o sjedinjenju svih naših domorodnih zavodah. Obćinstvo naše izgleda od ono doba svejednako, hoće li mu se jednom priobćiti uspieh dielovanja od strane onog odbora, koi je izabran da u rečenu svèrhu izradi osnovu, kojoj medjutim dosad žalibože vidivog traga nema, te se za stalno nezna da li je izradjena ili ne. — Što se mene tiče, ja ni najmanje nedvojim o tom, da je ta osnova, tičuća se željenog tog sjedinjenja, jur izradjena, jerbo poznam ravnost i iskreno domoljubje većeg diela one gospode izmedju dotičnih odbornikah, o kojima znam, da im je u istinu stalo do toga, da se osnova ta jedanput rieši, pa su i radili marljivo oko toga, te kao što čujem jur izradili tu osnovu, ali baš zato im je za čudo da sve do sad još nedodje na vidielo, i da je tako rekuć ciela ta stvar zaspala prije nego li se pravo još probudila. Gdjekoji ljudi mislit će po svoj prilici, da ima kod tog odbora i takovih ljudih, kojim je to sasvim po ćudi, što se konačno riešenje pitanja o siedinjenju naših družtvah, odvlači i provlači kao gladna godina, na što se mene tiče ja neznam, imali, nemali takovih, al to znam, da nema izgovora temeljitog, koi bi mogo opravdati to odgadjanje. Što se ponajprije vremena tiče, toga je, hvala Bogu, dosta bilo, te bi se od ono doba, odkako se je pèrvi put sastao taj privremeni osriednji odbor, doslje jur 10 osnovah lahko izraditi bilo moglo a kamo li jedna. Što se drugih kakovih poteškoćah tiče, koje bi bile poslovanju i konačnom riešenju stvari na put stati mogle, nemislim, da je takovih bilo, što se pako vis. vlade i poglavarstva tiče, takodjer nemislim, da bi se bojati bilo sada il u buduće ikakovih zaprekah u tom obziru, gdie se nastoji da se sjedine obće koristni i javni zavodi, kojima je ukupna zadaća hvale vriedno promicanje važnih strukah obrazovanja i znanja, pa zato nema dvojbe da će se i od ove strane sjedinjeni ti zavodi potvèrditi isto tako, kao što su doslje jur potvèrdjeni pojedini izmedju njih, tim više, budući se tu neradi o kakovoj tajnoj i hèrdjavoj svèrhi već o javnoj i obće koristnoj.

Pitam dakle na novo: u kojem gèrmu zec leži? —

Ima doduše ljudih u nas, koji uviek jadikuju, kojima skoro ništa po ćudi nije, i koji bi — kao što sami vele — da je njima, badi ovo ili ono u rukama, točnija i sasvim drugčije riešili stvar nego drugi ljudi, al kad tamo — pa kad im se zbilja povieri kakav poso, onda se tek vidi, da stvar more patrio zaostaje ili tako ugrezne, da bi joj predprege trebalo za izvući ju iz gliba nehajstva ili lienosti. Nisu, hvala Bogu, svi naši ljudi takovi, jer te bi onda zaista zlo i naopako bilo, al ih ima dovoljni broj, pa uz njih i po njima tèrpe drugi u svakom obziru vriedni i čestiti zemljaci naši, koji uz najbolju volju i marljivost svoju ipak nemogu da paraliziraju ubitačnu lienost i nehajstvo ostalih.

Istinu mojih riečih posviedočava najbolje sadanje stanje naše književnosti i s njom manje više skopčanih ostalih zavodah naših.

Prie niekog vriemena bilo je više oduševljenih domorodacah, koji su se dali na književno polje, pa su tu marljivo radili, naravno svaki u onoj struci koja mu je naviše omiliela, a obćinstvo naše, nadahnulo tada domorodnim duhom, podupiralo je materialno po mogućnosti težnju književnikah time, što je kupovalo izišavše u ono doba knjige. Istina je, da si ni onda nijedan izmedju onih koji su radili na književnom polju, razprodavanjem svojih knjigah nije toliko pribavio, da bi si bio mogo kupovati kuće ili glavnice sakupljati, al je ipak barem toliku podporu steko, da nije kod izdavanja svojih knjigah štetovao. Sada u novije doba nestalo je povećeg diela tih književnikah, te se samo još niekoliko njih — što bi ih čoviek lahko na prste prebrojiti mogo, — bavi sa književnostju šta se podupirućeg obćinstva tiče, ono se je u toliko jur umalilo, da spisatelj, ako štogod izdade, jedva troškove tiska namiriti može.

Družtva naša, što ih god ima, stupila su kako znamo tečajem prošlih godinah u život jedno za drugim, pa ako baš i nisu zadaći svojoj posve zadovoljila do novije doba, a to barem nisu znatno zaostala iza stavljene si zadaće. Sada pako vidimo sa žalostju, kako se broj članovah sve to više umaljava uz pèrkos napore i raznovèrstnom nastojanju dotičnih družtvenih odborah ravnateljstvenih, koji uz najbolju volju svoju sami bez podpore obćinstva zadaću svoju onako, kao što bi rade, nemogu da rieše, jer im iz malih i onako dohodakah jedva toliko preostaje, da tekuće svoje troškove namiriti mogu. Znam ja da glavnice družtvah naših nisu jednake, te jedno ima više drugo opet manje imetka, al zato se ipak u stanovitom razmieru tekući troškovi nijednoga točno neslažu s imetkom i sa podporom od strane obćinstva.

Tužno ovo stanje, što se tajiti ili kriti neda, bilo je tomu ponajviše uzrok, što je niekojim izmedju iskèrnih i brižljivih domorodacah na um palo da se druže sva naša družtva, nebi li se na taj način olakšala zadaća svakog družtva na pose i svih ukupno, ali ja se — sudeći po tom što vidim — sve to više bojim da i taj napor i trud uroditi neće željenim plodom; osobito ako ustraje ono isto nehajstvo, koje nas manje više karakterizira, i koje će nas jamačno još donle dotierati, da će nam propasti i po zlu proći ono malo dobra što imamo, i što smo stekli dosta velikim trudom.

Nemojmo kriviti okolnosti, već sebe. Uzdisanjem i lelekanjem nepomože si nitko ako u čemu god zagazi, već trudom i naporom, koi učini, da opet sretno izgazi gdie je zagazio. Sada nikom pečeni pilići nepadaju u usta, radnje i žèrtvah treba, koi hoće da se protuče kroz taj život i da si sačuva pošteno ime, bio on pojedinac ili cieli narod.

Presvietli gospodin gr. sj. biskup križevački Gabriel Šmiciklas umro je u Križevcima dne 14. t. m. u 11. uri predpodne.

Beč, 12. ožujka. U obziru tèrgovačkih odnošenjah obstojećih medju Dalmaciom i susiednim turskim zemljama morala je važnost brodarstva na Neretvi već odavna sačinjavat predmet ozbiljnih uvažavanjah. Na ovoj rieci mogu već do Metkovića plovit manji morski brodovi, no trieba da mu se očisti korito i da se u istom gdiegdie odstrani nanešeno prudje. Uz mnogobrojne druge prirodine može se iz unutarnjosti Hèrcegovine u velikoj množini po ovoj rieci doveżt gradjevno dèrvlje. Izvan toga zaslužuje da bude napomenuto, da je uslied najnovijih vjestih znatna tèrgovina s rukotvorinama i kolonialnom robom prieko Metkovića već nastala. Ove opaske učiniše, da su našli, da bi bilo koristno i za težljet, da se ovaj predmet opet uzme na pretres a kako iz izviestna izvora doznajemo, u posliednje vrieme preduzeta su opet viećanja u tom obziru. Osviedočeni smo, da će oni, koji se time bave, uvaživši sve dotične okolnosti, kod zaključka u tom obziru učinit podpunoma valjat

narodogospodarstvene interese, koristne za Austriu, kojima se je odtud nadat. (Oesterr. Corresp.)

U c. k. zakladi bečkoj školskih knjigah izašao je pèrvi dio hèrvatske krestomatie sastavljen po gospodi učiteljah zagrebačke gimnazie Mažuraniću, Mesiću i Weberu. Ova knjiga, koja je na nalog c. k. ministarstva nastave sastavljena, opredieljena je po višjem mie-stu za učevnu porabu gornjih gimnaziah.

Sèrbia.

Stiže nam jedna viest za drugom o promienama u kneževini Sèrbii, koje duboke zasiecaju u život dèržavni i narodni. Vidili smo najprije promienu u osobama kod centralnog praviteljstva, gdie je svakom svoje miesto po sposobnosti ili potrebi službe odredjeno. Popečiteljstvom unutèrnjih dielah rukovodi kriepka ruka. No badava mu najkrepčia volja i najbolje uredbe savietom i knezom uzakonjene, ako nema sposobnih okružnih i srezskih načelnikah, koji će naloge praviteljstva razumieti i u dielo privesti. Odtud se pokazala nužda ponameštati viešte, naučene ljude po okružjima, i odtud biva, da mnogi načelnici ostavku daju. Oni su svoj tečaj u ratnom vremenu s pohvalom svèršili, no za mirno doba nije potreban junački mač, nego viešto pero, i tako su oni zaostali u nazadku prema zahtievanju službe, prema očekivanju naroda i prosvećenog svieta. Što izobraženi nisu, tomu oni nisu krivi, ne što smatraju postignute službe za viečitu nagradu, to je žèrtva koju osieća i praviteljstvo i narod. Obći interes zahtieva dakle, da se oni uklone od službe, koju bi — neviešti zakonu — možebiti i tako izgubili bili, podpadajući pod zakon.

Promiena ova povukla je čitavu povorku manjih činovnikah, koi su u više službe stupili. Jedni dobiše politične, drugi sudačka službe. Na svaki način postarale se za mladje, vieštie sile, koje će dužnosti bèrže i točnie opravljati.

Važan je korak učinjen s organizaciom višeg suda. Novie viesti govore i za dotične zakone mienične i tèrgovačke, i za advokatska pravila. Ovakve promiene nemogu se drugomu nikom pripisat nego energii sadašnjeg kneza sèrbskog, koi je zgodno vrieme upotrebio za unutarnje preobraženje u Sèrbii, zgodno jer je izbiegao od bure rata i srećno dočekao bližinu obćega mira.

A primiere reformah vidio je nesamo u Austrii, nego i u Rusii, koja usred rata čini štono kažu, na vrat na nos popravke praviteljstva. Ako smo dobro izviešteni, bit će još važnih promienah u višim kragovima sèrbskim, i treba da bude. Austriansko praviteljstvo nimalo nezazire, makar se sav ustav prestrojio. Austria ostavlja Sèrbii, neka se ustrojava po volji, što se tiče unutarnosti. Da li će baš doći do promiene ustava ili barem izmiene nieke, neznamo, premda nitko tomu smetati nemože, ali je vierojatno, da će se nieke osobe po potrebi službe stavit u stanje pokoja, za koje trebalo bi sami da se jave. Dosad se gledalo na stare zasluge, no sad valja gledati na sposobnost. Dakle poslie promiene osobah — promienu stvarih! A da se to lakše proizvede, nuždno je ustupiti knezu veću silu, jer bez snage šta je? Sienka u zemlji! Za tim čini nam se da je prieka nužda, umnožavat izvore financialne pa makar bilo uvedenjem nieke male posredne poreze, koje narod ni osiećao nebi. Sve će to biti prije ili poslie; zato nam jemstvuju dèržavnici, kojima je danas kormilo sèrbskog praviteljstva poviereno, i sloga, koja u narodu vlada. (Svet.)

Pruska.

U Berlinu 13. ožujka. O dvoboju medju gospodinom Hinkeldey-em i Rochovom doznaje „N. Pr. Ztg.“ da je zaziv gospodina Hinkeldey-a naročite glasio na pištolje. Zatim su uviete tako ustanovili: pet korakah bariere, svaki jedan hitac, ako pištolj neseslavi, to se nesmatra za hitac. — K žalostnim viestima posliednjih danah dolazi danas nova. Preksinoć ustrelio se pištoljem iznenada pravi tajni vèrhovni vladni savietnik Dr. pl. Raumer. Sasvim je nepoznato, što ga je potaknulo k tomu nesretnomu koraku.

Egipat.

Iz Aleksandrie, 31. siečnja. Noću izmedju 14. i 15. tekućeg biesnio je na sievernim obalam Egipta tako strašan vihar, da je uznemireno more do velike poljane Aleksandrinske došlo i brodovima u ovoj luci nahodećim se velikih štetah počinilo.

Mnogo je tèrgovačkih brodovah od biesneće nepogode prisiljeno da jedan u drugi udru i medjusobnu veliku štetu jedan drugom nanesu. Prisiljen je bio Engleski brod Egyptien Witch na kraj nasukati se i na zapadnoj strani luke propadnuti. Strahota vihra odtèrgla je od sidrišta njihovog i na kraj nasukala norveški brig Perlen, franceski brik Louis Albert, i holandezki škuner Henrik.

Ovi se brodovi nalaze u velikoj pogibelji, jedno zbog nepogode vremena, a drugo zbog toga što se u ovom miestu ljudske vlasti, niti ikakovih sredstvah za izbavljanje brodolomstva nenahode; i zaista oni bi propali da nije gosp. podpukovnik Wüllersdorf, zapoviednik carsko-kraljevske austrianske fregate Venere, nahodeće se u luci Aleksandrinskoj, potrebite miere za njihovo izbavljenje preduzeo. I baš naporima vriednog zapoviednika i sèrčanog brodovnog osoblja izpalo je za rukom, te su, poslie tridnevnog nepretèrgnutog poslovanja, brode iste opet u more tisnuli.

Napomenut imademo još jednu nesreću, koja se pridesila zbog toga, što ovdie nema ljudskog poglavarstva i radi nepomnje glavarnika engleskog parobroda Melita, koja bi bez mudrog i ozbiljnog udioništva podpukovnika od Wüllersdorfa i hrabrog brodarstvenog osoblja njegove fregate, za naravnu posliedicu imala propadnutje tèrgovačkog broda Rosina, pod rukom glavarnika Barbarovića.

Predrečeni engleski parobrod, upèrkos protivljenja od austrianskog glavarnika izjavljenog, hotio se usidriti većma blizu tèrgovačkog brika Rosina. Kad je vihar nastao, parobrod Melita, počeo je za sobom sidra povlačiti i sve to većma na brik Rosine nasèrćati. Glavarnik Barbarović predložio je engleskom glavarniku Andersonu da krene spravnim kolima parobroda na stranu, kao što su bili i drugi parobrodi učinili, ali Anderson odgovori da mu je sprava parobroda izštetjena i radi toga da to učiniti nemože. Zatim Melita, veliki parobrod na zavoj, natèrče na mali brik Rosina, kojemu se prednji popriečni jarbor prekèrši, i tako sva snaga jarborah Rosine oslabi, a brodarstveno osoblje koje se u poslu na kèrmi nalazi, izložene biaše očitoj opasnosti. Kad se engleski glavarnik sieti da zbog svoga tvèrdoglavstva nesamo austrianski brik nego i sobstveni parobrod opasnosti izložio biaše, krene spravnim kolima parobroda i tako se od brika Rosine odmakne. Da je glavarnik Anderson odmah na svietovanje glavarnika Barbarovića pristao, ova bi se nesreća bila izbiegla, i nesamo što bi brik Rosina od ove štete uklonjen bio, nego nebi ni toliko vremena izgubio. Udioništvu na vrieme učinjenom vriednog gospodina zapoviednika fregate od Wüllersdorfa zahvalit se imade što šteta od brika pretèrpljena nije tako golema kao što je postanuti mogla, da nisu u pomoć priskočili i za mnogo satih sèrčano pomagali na brodu Rosina ljudi koje je sa šalupom zapoviednik fregate u pomoć poslao.

Dielatnost, odrečenje sebe i odlično ponašanje gosp. podpukovnika od Wüllersdorfa, častnikah i mornarah carsko-kraljevske-austrianske fregate Venere, zaslužuju da se častno u poviestnici naše morovojnice spominju, i da njima priznateljni budu svi oni koje su oni od pogibelji izbavili. (G. D.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Carigrad, 5. ožujka. Naimenovano je povierenstvo za izpit žaobah tèrgovačkoga stališa u obziru rukovanja carinskih uredah.

Smirna, 6. ožujka. Prošaste noći bio je opet potres, pri tom je bila velika zima.

Bombaj, 16. ožujka. Utielovljenje Oude, dèržave kolika je Škocia i za tretjinu više napučene, bilo je dne 7. veljače proglašeno. Santali opet su se pobunili. Na pendšabskoj granici pokusili su ubit majora Nicholsohna.

Mlietci, dne 14. ožujka. Kažu, da namieravaju za pokrit varoške potrebe, uzajmit 1 do 5 miliunah lirah.

Turin, 13. ožujka. Kraljevski sardinski glavni zapoviednik u Krimu povladjen je, da može podoficirima i prostacima dati dopust na 40 danah.

Rieka, 17. ožujka. Ustanovljeno je, da će se dne 26. t. m. položit temelj za ovdešnju pomorsku akademiu.

Napulj, 14. ožujka. Izvoz pšenice dozvoljen je uz carinu od 20, kukuruza od 12, a zobi od 10 Karlinah za kantar.

Fiorenca, 15. ožujka. Komtur Menster de Ravenstein predao je svoje vierovno pismo kao ovdešnji belgijski poklisar.

Genova, 15. ožujka. Kraljica Amalia s vojvodinjom Orleanskom prispiela je ovamo na pohode.

Paris, 16. ožujka. „Moniteur“ naznačuje uru porodjenja principa sa 3 1/4 ure u jutru. Carica i carević nalaze se u dobru zdravju. Mnogo zgradah bit će večeras urešeno i razsvietljeno.

Pariz, 17. ožujka. Baron Manteuffel prispeo je jučer ovamo. Današnji „Moniteur“ javlja da će carević dobit na kèrštenju sliedeća imena: Napoleon, Eugen, Louis, Jean, Joseph i da će mu papa biti kum a kraljica švedska kuma. Dva buletina izdana su. Polag jednoga od istih izdanoga sinoć u 6. uri, nalazila se je carica dovoljno dobro, a polag drugoga od 11 satih jučer predpodne, i carević nalazio se je dobro. Svaki dan izdavat će se dva buletina. Danas će car primit dèržavne zborove u svèrhu da mu čestitaju. Sinoć je bilo mnogo zgradah razsvietljeno.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 18. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	86 1/8
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma .	» 5%	86 7/8
dto	» 4 1/2 %	77 7/16
dto	» 4%	66 1/4
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	50
dto	» 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		228
» » » » » 1839, » 100 »		136 3/4
» » » » » 1854, » 100 »		111 5/8
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	104
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78
Bankovne dionice komad po		1087
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		496 1/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		370
dto dto s plaćanjem na rate		381
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2920
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . .	» 250 »	284
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	667
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	440
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	84 1/2
Augsburg za 100 for. current	»	101 5/8
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	100 3/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko	»	74 5/8
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	103 1/2
London za 1 funt šterlinga	»	10-6
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	102 1/2
Marseille za 300 frankah	»	120 1/4
Pariz za 300 frankah	»	120 1/2
Prag za 100 forintih.	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	102
Bukurešt za 1 forint	parah	268 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	495
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carski dukati		8 1/8
Srebro od 17. ožujka		4 1/4

SLUZBENI LIST.

Nr. 452. (85—Izv.) (3-2)

Edict.

Von Seite des k. k. Comitats-Gerichtes zu Varasdin wird hiemit bekannt gegeben, dass, nachdem sich bezüglich des in Verlust gerathenen ddo. 21. Juli 1854. von dem k. k. Koprainitzer Steuer-Amte unter Z. 1. D. über 6000 fl. CMze. ausgestellten Staats-Anlehens Certificats bis zum kundgemachten Amortisations Edictal Termine 22. Jänner 1856 Niemand gemeldet hat, solches auf Ansuchen des Herrn k. k. Kämerer Ferdinand Inkey Gutsbesitzer zu Rasina für Nul und Nichtig hiemit erklärt wird.

Varasdin am 28. Februar 1856.

Der k. k. Präses:
Novak. Fohn.

Br. 1947. (89—Izv.) (3—1)

Izrok.

Prigom novačnog popisa za god. 1856. u kotaru modrošpotočkom obavljenog propadjeni su sliedeći momci dužnosti vojevanja podverženi kao odsutni, kojim se miesto bavljenja raznaznati nemože.

Mikač Tomo iz Jaškova, kućni br. 30. razred I.
Bajac Dujan Josip iz Mračina, kuć. br. 16. razred I.
Gvozdanović Joso iz Vučjaka — razred I.
Sertić Dragutin iz Ozla, kuć. br. 14. razred I.
Puh Marko iz Novigrada kuć. br. 21. razred II.
Čačković Miho iz Zagradcih kuć. br. 10 razred III.

Ova potonja dvojica imaju se polag naredbe visokog ovozemnog c. k. namiestničtva od 9. veljače t. g. br. 2095/218. ureda radi staviti, u obće posivaju se svikolici, da se do 29. ožujka pred ovaj c. k. kot. ured stave, inače pako ima se svaki, polag §. 34. novačećeg propisa od god. 1851, koi se u domaćoj zemlji nalaze, za miesec danah, a koi u inostranstvu, za tri mieseca od 31. ožujka kao dana asentacie računajući pod pretnjom posliedicah §. 35. istog propisa naznačenih ovamo prijaviti.

U Netretiću dne 10. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Barac.

Nr. 1545.

Avviso di Concorso.

In sequito alla imminente separazione delle mansioni doganali del Servizio portuale Sanitario presso gli abbinati Uffizi doganali e portuali Sanitari in fasana ed Umago si renderanno vacanti i posti di Agente di Porto e Sanità Marittima in fasana colla paga d' annui fiorini 250.

Di Agente di Porto e Sanità Marittima in Umago colla paga d' annui fiorini 300 tutti due coll' obbligo di prestare una cauzione nell' importo d' un annata del soldo.

Di Guardiano d' Ispezione in Fasana col soldo d' annui fiorini 200 e col pausciale di montura d' annui fiorini 24.

Di Guardiano d' Ispezione in Umago coi stessi emolumenti.

Chiunque intende aspirarvi all' uno o l' altro di questi posti avvanzerà sino a tutto 20 Marzo 1856 infallibilmente al Governo Centrale Marittimo la rispettiva sua Supplica comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica la piena idoneità al posto optato, i servigj finora prestati e le cognizioni di lingue che possiede.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 13. Febbrajo 1856.

Br. 208. (Izv.—83) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda valpovačkog kao kot. suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju Dafine Pavković, iz Osieka u parnici njenoj proti Tadii Stankoviću, iz Martinacah ovèršbena prodaje kuće pod br. 43. podkućnice skupa sa tri četvèrta sesie zemljišta u Martincih se nalazeće sudejski u 1300 fr. b v. procienjene dozvoljena i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 2. svibnja i 2. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne u Martincih opredieljeni.

U sliedstvu česa se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom da moradu providjeni doći jamčevinom od 130 fr. b. v. i da kupac mora preduzeti ukniženе dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, procienba pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509. gr. post. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokrietnost pozivaju, da do prodaje kuće i zemljišta pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim prepisati imali budu, ako pri deobi kupovne svote radi izcèrpljenja po imih vierovnicih, izključeni budu.

U Valpovu dne 24. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Bojničić.

Nr. 2590. (Fin.—7) (3—1)

Kundmachung

über die Concurrenz-Verhandlung zur Wiederbesetzung des erledigten Tabak-Distrikts-Verlages in Villach.

Der k. k. Tabak-Distrikts-Verlag zu Villach in Kärnten wird im Wege der öffentlichen Concurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision fordert, verliehen.

Dieser Verlag hat seinen Material-Bedarf bei den k. k. Tabak-Magazinen Laibach und Fürstenfeld zu fassen und es sind demselben 1. Unterverleger, 7 Grosstraffikanten, und 95 Kleintraffikanten zur fassung zugewiesen.

Die Verfrachtung des Tabak-Materials und Geschirres von Laibach und Fürstenfeld nach Villach und zurück geschieht auf Kosten des Aerars.

Nachdem für den Zeitraum vom 1. November 1854 bis letzten Oktober 1855 verfassten Erträgniss-Ausweise beträgt der Verkehr an Tabak-Material im Tarifs-Preise mit Inbegriff des Militär- und Berglimito-Rauchtabakes im Gelde zusammen 197,142 fl. 58 2/4 kr.

Dieser Verschleiss gewährt bei einer Provision 4 6/8 Prozente nach Abrechnung der Gutgewichte von 1 1/4 % vom ledigen Schnupftabak pr. . . . 151 fl. 38 kr.
von 1 3/4 % vom gesponnenen Rauchtabak pr. . . . 130 » 28 3/4 »
und 3% vom ordinär geschnittenen Rauchtabak pr. . . . 3675 » 16 3/4 »
einen Brutto-Ertrag von . . . 9176 » 18 3/4 »
und es berechnet sich somit der ganzjährige Brutto-Ertrag dieses Verlages nach Hinzurechnung der alla minuta Verschleissgewinne
a) vom Tabak } Verschleisse . . . 822 » — »
b) » Stempelmarken } . . . 102 » 41 »
auf . . . 14,118 fl. 23 1/4 kr.

Hiebei wird bemerkt, dass dem künftigen Verleger in Folge hohen Ministerial-Dekretes vom 9. Oktober 1854 Z. 34,038 nur mehr das 3% Gutgewicht vom ordinär geschnittenen Rauchtabak zu Guten kommt, der Verleger jedoch den jetzt noch bestehenden Grossverschleissern die in nachstehender Uebersicht enthaltenen Verschleiss-Emolumente aus seiner Verschleiss Provision zu verabfolgen hat.

Post-Nro.	Bezeichnung des Standortes	Bezeichnung der Cathegorie des Gross-Verscheisses	Bezüge derselben: Gutgewicht gepeizter Schnupf-	Gutgewicht gesponnener Rauchtabak	Gutgewicht ordinär geschnittener Rauchtabak	Verschleiss-Provision
			Persenten			
1	Spittal	Unterverlag-Grosstraffik	1 1/4	1 3/4	3	4 7/10
2	Feldkirchen	Grosstraffik	—	—	2 1/4	ohne
3	Rossegg	dto	—	—	2 1/4	3 3/4
4	Hermagor	dto	—	—	2 1/4	3/4
5	Radenthein	dto	—	—	2 1/4	4 3/4
6	Tarvis	dto	—	—	2 1/4	5
7	Paternion	dto	—	—	2 1/4	5
8	Kötschach	dto	—	—	2 1/4	5

Nur die Tabak-Verschleiss-Provision hat den Gegenstand des Anbothes zu bilden und es ist der Ertrag des alla minuta-Verschleisses ausser Anschlag zu lassen.

Für diesen Verschleissplatz ist Falls der Ersteher das Materiale nicht Zug für Zug bar zu bezahlen beabsichtiget, ein stehender Kredit bemessen, welcher durch eine in der vorgeschriebenen Art zu leistende Caution im gleichen Betrage sicher zu stellen ist.

Der Summe dieses Kredits gleich ist der unangreifbare Vorrath, zu dessen Erhaltung der Ersteher des Verschleissplatzes verpflichtet ist.

Die Kaution für den stehenden Kredit beträgt 16,745 fl. für den Tabak und das Geschirr, welcher Betrag noch vor Uebernahme des Kommissionsgeschäftes, und zwar längstens binnen 6 Wochen vom Tage der ihm bekannt gegebenen Annahme seines Offerentes zu leisten ist.

Die Bewerber um diesen Verschleissplatz haben zehn Prozent der Kaution als Vadium in dem Betrage von 1674 fl. 30 kr. vorläufig bei der betreffenden Kameral-Bezirks-Kasse zu erlegen, und die diessfällige Quittung dem gesiegelt und klassenmässig gestempelten Offerte beizuschliessen, welches längstens bis 31. März 1856 Mittags 12 Uhr mit der Aufschrift:

»Offert für den Tabak-Verlag zu Villach in Kärnten« bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Klagenfurt zu überreichen ist.

Das Offert ist nach dem am Schlusse beigefügten Formulare zu verfassen, und nebstbei mit der dokumentirten Nachweisung

a) über das erlegte Vadium
b) » die erlangte Grossjährigkeit, und
c) mit dem obrigkeitlichen Sittenzeugnisse zu belegen.

Die Vadien jener Offerte, von welchen kein Gebrauch gemacht wird, werden nach geschlossener Concurrenz-Verhandlung sogleich zurück gestellt, das Vadium des Erstehers wird entweder bis zum Erlag der Kaution, oder Falls er Zug für Zug bar bezahlen will, bis zur vollständigen Material-Bevorräthigung zurück behalten.

Offerte, welchen die angeführten Eigenschaften mangeln, oder unbestimmt lauten, oder sich auf die Anbothe anderer Bewerber berufen, werden nicht berücksichtiget.

Bei gleichlautenden Anbothen wird sich von der k. k. Finanz-Landes Direktion die Wahl vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird ebenso wenig zugesichert, als eine wie immer geartete Entschädigung oder Provisions-Erhöhung nachträglich statt findet.

Die gegenseitige Aufkündigungsfrist wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entsetzung vom Verschleissgeschäfte einzutreten hat, auf drei Monate bestimmt. —

Die näheren Bedingungen und die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten, sowie der Erträgniss-Ausweis und die Verlagsauslagen sind bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung zu Klagenfurt, dann in der dortigen Registratur und im Verlagsorte einzusehen.

Von der Concurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefälls-Uebertretung überhaupt oder einer einfachen Gefälls-Uebertretung, insoferne sich dieselbe auf die Vorschriften rücksichtlich des Staatsmonopols bezieht, dann wegen einer schweren Polizei-Uebertretung gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsbandes, und den öffentlichen Ruhestand, dann gegen die Sicherheit des Eigenthums verurtheilt oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen wurden, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen, die von dem Verschleissgeschäfte strafweise entsetzt wurden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleiss-Befugniss sogleich abgenommen werden.

Formulare eines Offertes

auf einen 30 kr. Stempel.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, den Tabak-Verlag zu Villach unter genauer Beobachtung der diessfalls bestehenden Vorschriften und insbesondere auch in Bezug auf die Material-Bevorräthigung gegen eine Provision von — (mit Buchstaben ausgeschrieben) Prozenten von der Summe des

Br. 697. (Izv.—92) (3—1)

Oglas.

Dne 5. travnja 1856. prie poldana u 9 satih bit će prodavanje radi dužnoga porza sliedeće stvari zaplienjene i na vlastmo gje. Juliane Fedroci-eve spadajuće, imenito 200 hvatih bukovih dèrvah, 600 centih sienah, 150 akovah vina god 1855. uz gotovi novac ovo kupiti želeći imadu k opredieljenomu ročištu u dvor Tèrške i gledè dèrvah goru zelinsku doći.

C. k. kot. ured sv. Ivanski.

U sv. Ivanu, dne 15 ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik: Cor.

Nr. 3647. (DS.—35) (3—2)

Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der hohen k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 6. März 1856 Z. 2738. wird das auf der Staats-Domäne Rakovec sub Conscriptions Nr. 4. befindliche Wirthshaus sammt Nebengebäuden auf die Dauer eines mit 11. April 1856. beginnenden Jahres an den Meistbiethenden in Pacht gegeben und zu diesem Behufe eine Licitation auf den 27. März 1856 um 9 Uhr Vormittags beim k. k. Domänenamte Verbovec ausgeschrieben, wozu Pachtlustige eingeladen werden.

Der fiskalpreis ist mit jährlichen 202 fl. festgesetzt und jeder Licitant hat vor Beginn der Licitation ein 10% Vadium des Ausrufpreises zu Handen der Licitationskomission zu erlegen.

Die nähere Licitationsbedingnisse können sowohl hieramts als auch beim k. k. Domänenamte Verbovec eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 12. März 1856.

Heim.

Nr. 372. (Izv.—87) (3—2)

Razpis jevtimbe.

Od strane c. k. kot. ureda bosiljevačkog stavlja se do občeg znanja, da će se dostavak biele morske limito soli i razprodaja takove u području kotara Bosiljevo na pučanstvo za godinu 1856. dne 26. ožujka 1856. od 9— 12 satih prie podne u gradu Stelniku, putem jevtimbe pod uvieti kod c. k. kot. ureda ovog na ugled izloženimi, u najam dati.

Svim, koji žele najam ovaj preduzeti, priobćuje se oglasom ovim, da cielokupna ovogodišnja zapadnost soli 1655 centih i 4 funta iznosi.

Učastnici imati ćedu položiti jamčevinu, uzimajući na kriepost kupovne svote 10 postotnu u gotovini, ili najmanje 3 postotnu u dèržavnih kladnicah, ili u dovoljno osiguranih zadužnicah.

Iznos jamčevine ustanovljen je poprično u 500 fr. sr.

Stelnik, dne 31. siečnja 1856.

C. k. kot. Predstojnik: Lopušić.

Br. 1649. (DS.—36) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. zemskog suda zagrebačkog svi se oni vierovnici, koji iz ostavštine dne 14. siečnja 1856. umèršeg župnika Ivana Nep. grofa Draškovića Trakostjanskog, štogod tražiti imadu, ovime pozivlju, da svoje tražbine pred ovim zemaljskim sudom na ročištu za 5. svibnja 1856. u 9 satih prie podne opredieljenom prijave, i izkažu, ili pako do onda svoje molbenice pismeno podnesu, inače bo se tražbine njihove proti istoj ostavštini, ako bi namirenjem prijavljenih tražbinah izcèrpljena bila, neće u obzir uzeti, izim na koliko bi založno pravo njima pripadalo.

U Zagrebu 8. ožujka 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1536. (Fin.—6.) (3—2)

Concurs-Kundmachung.

Bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien dürfte die Stelle eines k. k. Finanzwach Ober-Inspektors mit dem Gehalte jährlicher 1200 fl. und mit dem gleichen, den k. k. Finanz-Sekretären zustehenden Ansprüche auf Vorrückung in die höhere Gehaltsklasse in Erledigung kommen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung des Alters, der zurückgelegten Studien, der bisherigen Verwendung, der erworbenen Dienstkenntnisse, der Kenntniss der kroatischen oder einer anderen verwandten slavischen Sprache, dann des tadellosen sittlichen und politischen Verhaltens — und zwar jene, welche bereits in Staatsdiensten stehen — im vorgeschriebenen Dienstwege bis längstens 30. April l. J. hierorts einzubringen und in selben auch anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Finanzbeamten im hierämtlichen Bereiche verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium der k. k Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram am 1. März 1856.

Tabak-Verschleisses in Betrieb zu übernemen. Die in der öffentlichen Kundmachung bezeichneten drei Beilagen sind hier beigeschlossen.

Datum . . . . Eigenhändige, Unterschrift, Charakter Wohnort,

(Von Aussen)

Offert zur Erlangung des Tabak-Verlages

in

Villach.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Steiermark, Krain, Kärnten und das Küstenland.

Graz am 28. Februar 1856.

Br. 990. (6—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razpravu, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 13. veljače 1856. br. 330.	Veröcze sa 1076.$^{6}/_{8}$ naselbinah	Nj. presvietlost knez Gjuraj Guljermo Schaumburg Lippe	191,735	—	od 1. svib. 1856.	14. lipnja 1856	na 18. kolvoza 1856 u 9 satih prie podne
od 16. veljače 1856 br. 348.	Mikloš sa $165^{27}/_{32}$ naselbinah	„	31,899	$22^{1}/_{2}$	„	„	na 20. kolovoza 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primiethom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 7. ožujka 1856.

Nr. 1232.

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante presso l' I. R. Uffizio Centrale di Porto e Sanità Marittima in Venezia un posto di pilote colla paga d' annue Lire Seicento e col godimento della montura in Natura.

Chiunque intende aspirarvi presenterà entro tutto Marzo 1856 al Governo Centrale Marittimo la sua documentata supplica comprovando la sua età, l' illibata condotta morale politica, i servigj finora prestati, la piena idoneità al posto optato e le cognizioni di lingue che possiede.

Ai marinaj congedati dell' I. R. Marina di guerra ed a quegli individui che conoscono l' una o l' altra lingua straniera che sanno leggere e scrivere in lingua italiana, si darà a circostanze pari la preferenza sugli altri aspiranti.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste, 23. Febbrajo 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—26) (3—2)

U margaretskoj ulici

Jedna kuća pod br. 562. iz slobodne ruke ponudja se na prodaju. Obširnia mogu se saznati kod istog gospodara kuće.

(16—Dp.) 14. 24. (21. ož.) (3—3)

Wohnung- und Magazin-Verpachtung.

Das Schloss Sissek, dem Agramer Metr.-Dom-Kapitel gehörig, an des schiffbaren Flusses Kulpa Ausmündung in die Save im Kronlande Kroatien gelegen, wird mittelst öffentlicher Licitation in mehrjährige Pacht übergeben.

In dem zu verpachtenden Gebäude können mehrere Parteien nicht nur bequeme Wohnung finden, sondern es sind daselbst auch einige geräumige Magazine für mehrere tausend Metzen Frucht, demnach besonders für Frucht-Spekulanten geeignet, und kann theils zum besagten Zwecke, theils zu einem andern Gewerbsbetrieb verwendet werden.

Darauf Reflektirende werden hiemit verständigt, dasz die diesfallsige öffentliche Lizitation am 27. März l. J. an Ort und Stelle (im Schloss Sissek) Vormittag abgehalten werde. Die näheren Bedingnisse können hier beim herrschaftlichen Buchhalter am Kapitelplatz im Rathhause, so wie auch beim herrschaftlichen Verwalteramte zu Sela in Erfahrung gebracht werden, welches letztere zugleich den Auftrag hat, die zu exarendirenden Lokalitäten den Pachtlustigen zu weisen, die mit 10pCt. Reugeld bei der Licitation zu erscheinen geziemend eingeladen werden.

Agram, den 3. Februar 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 20. OŽUJKA 1856. Broj 67.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istim. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom šiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljeno je uvèrstjenje 4. kr. od dinie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasili posebno članke plaćaju se do 10 linia 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Uredovni dio.

Kod 274. žriebanja stariega dèržavnoga duga preduzetoga dne 1. ožujka izvučena je seria br. 285. Ova seria sadèržaje obveznice dvorske komore po 5% i to br. 78,450 s jednom petinom, br. 78,530 s jednom tretjinom glavničke svote; zatim brojeve 79,159 do uključno 79,671 s njihovim čitavim glavničkim svotama u ukupnom glavničkom iznosu od 967817 fr. 42 kr. i u kamatnom iznosku po obavljenom kamatnom mierilu od 24,195 fr. 26²/₄ kr.

Ove obveznice izmienit će se polag ustanovah najvišjega patenta od 21. ožujka 1818. za nove dèržavne zadužnice okamatljive po pèrvobitnom kamatnom mierilu u konv. novcu.

U Zagrebu dne 8. ožujka 1856.

Miesto bana
c. k. dvorski savietnik
Benko pl. Lentulaj s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Križevcu, 17. ožujka. Jučer u 5 satih popodne sahranismo preuzvišenog i presvietlog gospodina Gabriela Smičiklasa, biskupa Križevačkog gèrčko-katoličkog obreda, Nj. c. k. Apost. Veličanstva pravog tajnog savietnika. Premda je duboki snieg zemlju pokrivao, i hladni siever brisao, s gèrnulo se je svieta obojeg spola velika množina, da učini posliednju dužnost onome, koi je poradi svoje neizmierne dobrote sveobće cienjen i ljubljen bio. Gosp. svieštenici katoličko-latinskog obreda njih šestorica nosjahu uzvišenog mèrtvaca; sprovod je išao od biskupske rezidencie u dolnji varoš do šetališta, pa tada se je natrag vratio do stolne cèrkve, gdie je mèrtvo tielo pokojnika u podzemni stan metnuto. Činovnici od kotarskog ureda, od poreznićtva, c. k. žandermeria, c. k. finascialna straža, školska mladež obojeg spola, svi cehovi, i mnogobrojni seoski narod, gradjani i stanovnici gradski sprovadjahu pokojnika do hladnog groba, i kad je položen unutar, zasvira glasba u žalostne zvukove, i suze iz mnogog oka poletiše zasviedočivši tugu i žalost za obćeštovanim, i obćeljubljenim vèrhovnim pastirom biskupie Križevačke. Pokojnik je umro 14. u jutro u 7 satih poslie duže trajuće boliesti u 73. godini svoga za cèrkvu i domovinu mnogozaslužnoga života. Godine 1808. postane svieštenikom, 1810. imenovan je župnikom u Šidu, zatim godine 1816. Novosadskim župnikom i vicearkidjakonom, g. 1822. premiešten je u Kerestùr u Bačkoj, g. 1824. postane vikarom Osiečkim, g. 1827. namiestnikom i upraviteljem biskupie pod biskupom Stanićem; Godine 1834/3. biskupom Križevačkim.

Njegova najveća skèrb biaše, da biskupiu svoju podigne na onu sjajnost i uglednost, koju u katoličkom svietu zaslužuje, biskupski grad u Križevcu biaše sasvime zapušten, iz razvalinah podigne pokojnik veleliepnu sgradu, koja krasi cieli prediel, stolna cèrkva bude takodjer ponovljena. Neumornim njegovim nastojanjem, i nepresta nim trudom utemeljen je god. 1846. stolni kaptol, sastojeći se iz četiri člana, dvie su kuće iznova sagradjene i dvie kupljene pa za stanovanje gg. kanonikah priugotovljene. U vrieme njegovog biskupstva podignuto je 6 novih župah — 3 u Dalmacii, jedna u križ. reg. jedna u Slavonii, jedna u Sriemu. Višeputah je po razprostranjenoj i razpèršenoj biskupii obilazio, posliednjiput lani g. 1855.

Radi velikih zaslugah biaše pokojnik god. 1854. po Nj. c. k. Apostolskom Veličanstvu imenovan pravim tajnim savietnikom bez taksah. Uzvišeni pokojnik bio je pravi otac i pastir blagi svojih svieštenikah i svojeg puka, povierenoga njegovom biskupskom ravnanju. Svaki siromak prosjak, i nesrietnik našao je u njemu dobrotvorna zaštitnika; u razmierju svojih malenih dohodakah dielio je on velike milostinje, i donosio goleme žèrtve; kao pravi istinski domorodac veseleći se slavi domovine svoje, podupirao je dobrohotnim sèrcem svako domorodno poduzetje, i bio je člen svih narodnih zavedenjah. Zemljaci njegovi Žumberčani dolaziahu od gladi gonjeni k njemu, i nikoga nije odpustio, da ga nebi bio bogato nadario! Mnogu suzu je mnogomu nesrietniku osušio! Blag i mio u obćenju sa svakim, i najmanjim detetom, i najposliednjim slugom uživao je od svih činovnikah, odličnih, i svake vèrsti ljudih podpuno i neograničeno štovanje i ljubav!

Oporuka pokojnikova dokazuje brigu za dobro procvietanje njegove biskupie, i za podporu ubogih. Imetak pokojnikov nije znatan, i najviše morat će se tekar tražit iz dugovah na imanjima od seljakah, zatim iz naknade radi ukinutih urbarskih podavanjah, pa ipak učinio je pokojnik imenitih zapisah.

Najprije odredi, da se odmah poslie njegova pogreba medju prosjake razdieli 100 for. sr. nu kod te dielbe da se uzme obzir i na one, koji se stide prosjačit. — Za ubožku zakladu grada Križevca ostavi 200 for. sr. — Za stolnu cèrkvu Križevačku zapisa 1000 for. sr. za pribavljenje pokućtva i cèrkvenih opravah. — Za zidanje Glogovničke cèrkve bisk. Zagr. i župničkog stana (gdie je pokojnik kao biskup križevački bio kolator) odlučio je pokojnik, da se odmah izplati 1200 for. sr. što je u gotovini čuvao. Za popravak sgradah po biskupskim imanjima opredielio je svotu od 6000 for. sr. — A za zavod udovih i sirotah svieštenikah svoje diecezе ustanovio je glavnicu od 6000 for. sr. Mnogobrojnim siromašnim svojim rodjacima ostavio je svega skupa do 2000 for. sr. za znak, da nije samo zato vladikovao, da učini svoje rodjake bogatima, već da čim više dobra uradi za obće dobro. Pokojnoga oplače ciela njegova biskupia, svi svieštenici i stado njegovo, oplakuju ga znanci i prijatelji, činovnici i službenici, oplakuje ga i hoće ga uplakivat ciela domovina; i doista, da je imao veće dohodke, ostavio bi bio za zavedenja domorodna, kako je više putah žalio, što nema više imetka, da bi više dobra činio; Oplakuju ga stanovnici grada Križevca, koji su pokazali to na najjasnii način jučer, kada su gotovo svi jatomice k pogrebu prispieli. Dao mu Bog duš lahko, svaki je zamolio, i viečna mu pamjat!

A. U.

U Zemunu, 25. veljače. Još prije niekoliko godinah raznešen je po svietu glas da se od Carigrada do Beograda gvozdeni put praviti namierava. Ovaj glas potvèrdilo je Tursko praviteljstvo počem je prije niekoliko miesecih stiecište razpisalo, po kome oni kapitaliste koji bi gradjenje istog puta na sebe primiti htieli, svoje predloge do 1. travnja o. g. u Carigrad poslati imaju, kako bi iste na to odredjeni odbor pregledati i po tome u dalje pregovore stupiti mogao. Koliko se dosad čuti moglo jedno Englesko družtvo predložilo je takova uslovja da će lahko moći primljena biti. Medjutim predsta'o je našem caru niekoliko velikašah madjarskih s molbom da im car dopusti, od Djura do Zemuna gvozdeni put pravit. Pri ovakvim okolnostima može se vierojatno smatrat, da će se gradjenje gvozdenog puta na cieloj dužini od Djura do Carigrada skorom započeti, pa jer prediel na kome se put pravit namierava, slabe prepone prouzrokovati može, nadati se je, da će i njegov dovèršaj samo malo godinah iziskivati.

Ovaj će gvozdeni put u ovome predielu velike promiene prouzrokovati, osim toga što će obćenje izmedju Beča i Carigrada, koje danas samo s velikom tegobom postoji, na najveće savèršenstvo dovesti, gdie će Zemun i Beograd za pravo sriedotočje, za koje se danas samo na papiru smatraju, postati, bit će najveće promiene te, da će nepokretna dobra u onim miestima, pored kojih se put povući namierava, veliku cienu dobit, i da će ovozemna tèrgovina svoj dojakošnji tečaj ostaviti i drugi za prediel probitačnii uzeti morati. Za sad se sve potrebe koje Srem, Banat, Bačka, Erdelj, Madjarska, Sèrbia i podunavske kneževine u inostranim espapima imaju, samo iz Tèrsta namiraju, jerbo je to jedino pristanište, iz koga se espapi najbèrže donositi mogu.

Kad pak gvozdeni put od Carigrada do Beograda načinjen bude, onda će se pèrvorečeno miesto za tèrgovačko pristanište otvoriti, u koje će brodovi s inostranim espapima dragovoljno dolaziti, iz uzroka, što će tim načinom ono vrieme, koje danas u putu od Carigrada do Tèrsta propuštaju, uštediti, za to vrieme donešeni teret istovariti, i drugiput učiniti moći. Da će onda Tèrst veliku štetu pretèrpiti, o tome sumnje nema i ta šteta bit će na korist Beograda ili Zemuna, jerbo će se espapi iz Carigrada po gvozdenom putu u jedno od ova dva miesta donositi, tu stovarišta ustrojiti, i odavde u navedene predielo, koje po parobrodu, koje opet po gvozdenom putu šiljati. A na protiv će oni ovozemni proizvodi, koji se danas za morsku potrebu u Tèrst šilju, svoj put po gvozdenom putu u Carigrad uzeti i tamo se prodavati. Pri današnjim okolnostima Zemuna i Beograda svi su izgledi zato, da će Beograd prevagu dobiti. To previdjaju tamošnji žitelji i spremaju već potrebe, koje su za uredni tečaj tèrgovine neobhodno

nuždne, dèržajući često skupštine na kojima se savietuju o predlogu koji knezu, zbog ustrojenja mieničnog i tèrgovačkog zakona predati namieravaju, kako bi oni poslie na osnovu istih zakonah tèrgovačku banku, koja bi za zemlju od velike koristi bila, zavesti mogli. Zemun bi ovom prilikom samo onda u dobitku biti mogao, kad bi se za slobodno pristanište proizveo, inače ostaje na ovoj nizkoj točki na kojoj danas stoji, i njegova će tèrgovina i u buduće na špedicioralni posao ograničena biti, oko kojeg i danas ponajviše ovdašnji tèrgovci ruke greju. Nadati se može, da će naše praviteljstvo sredstvo iznaći, koje bi potrebi tèrgovačkoj odgovorilo. Ovog diela trebalo bi da se zemunsko žiteljstvo primi, i da u njemu, u sporazumljenju s tèrgovačkom komorom, koja se za kratko vrieme u Zemunu zavesti namierava, visokoj vlasti kriepko predstavljenje učini. (Sèrb. Dnev.)

Turska.

Viesti kopnom prispiele iz Carigrada stižu do 6. t. m. Halilpaša, sultanov svak, jedan od najbogatiih ljudih u Turskoj, koi je već više putah bio predstojnik ministarstvah rata i pomorstva i drugih visokih uredah umro je noćju medju 3. i 4. u 55 godini svoje dobe. — Monsignor Hassum, pèrvostolni nadbiskup katoličkih Jermenah dobio je od ministra izvanjskih poslovah naputak, da odmah započme izvodit pravila sadèržana u Hathumajumu, nakoliko to zavisi od njega.

Rusia.

Iz Berlina javljaju „Chronele-u“ bèrzojavnim putem, da strašno biesni tifus medju ruskom vojskom u Krimu. Posliedak je tim gori, što je mnogo njihovih liekarah pomèrlo od te pošasti. Oni su izgubili toliko ljudih, da se sva milicia mora sadèržat u aktivnoj službi, da vojska ostane samo u stanju običajnom u miru.

Iz Hamburga pišu „Times-u“ „Leteća škvadra odvezla se je dalje po istočnom moru i mogla bi prodrieti do finičkoga zalieva, to jest, ako ju neobustavi led, koi pliva nadaleko od obalah i čini, da je tamo opasno brodit.

Španjolska.

Madrit, 12. ožujka. Kortesi odobrili su temelj 7. i 8. zakona o municipalitetima i provincialnim deputaciama. Medju inostranim i domaćim vierovnim družtvima vlada velika radinost povodom gradjenja željeznicah. Javni fondovi poskočiše.

Madrit, 13. ožujka. Pitanje o granici medju Franceskom i Španjolskom skoro će se riešit. — Kortesi nastavljaju svoje radnje o obziru ustava. — Nastala je i tretja stranka. Mir vlada posvud.

Franceska.

„Le Nord“ veli, da su glavna pitanja riešena i da se zaključenje mira očekuje u isto vrieme, kad će kraljica porodit.

Dne 13. t. m. zaglavila se razprava zbog onih 14 osobah, koji su bili obtuženi da su sačinjavali tajno družtvo opasno dèržavi. Tri okrivljenika odriešena su, osudjeni su pako Oudet na zatvor od 5 godinah i globu od 500 franakah a Sellinet na zatvor od četiri godine i 500 franakah, od drugih krivacah osudjeni su dva na dvie godine, jedan na jednu godinu jedan na šest miesecih, tri na tri mieseca, jedan na dva mieseca i jedan na jedan miesec zatvora i na globu od 25 do 500 franakah.

Kazalište.

Nemožemo mukom mimoići koncerta, koi je g. Köck dne 16. t. m. dao u ovdešnjem narodnom Kazalištu. Gospodin Köck je rodjen Varaždinac, dakle naše gore list i pruža novi dokaz, da i u našem podnebju uspievaju muzikalni talenti isto tako kao ma igdie drugdie. Prije nego što se je posietio u emačkom kazalištu — on je sada valjan niemački komik i bio je rado vidjen član ovdešnjega dosadanjega niemačkoga kazalištnoga družtva — prošao je sa svojim nastrojem malone svu Niemačku i veliku stranu Poljske i Ruske i svigdie je bio radostno primljen i priznan za jednoga od boljih violončelistah noviega vremena. Već onda bili su Zagrebci imali priliku čuti njegovu pravilnu, čuvstva punu igru; no od onoga vremena prodje već mnogo godinah i mi već mislimo da je zapustio svoj nastroj. Prošaste nedielje osviedočismo se s radostju, da još vaviek goji i božanstvenu muziku, i da mu izvèršivanje talijne službe neučini u tom obziru nikakova ušterbe. On još uviek umije iz svog nastroja vabit one mekane, ljubke glasove, koji moraju razblažit i zanieti svako čuteće sèrce. On gospoduje podpunoma nad svojim nastrojem i upotrebljuje ga upravumietničkim načinom, to jest bez svakoga vidiva napora, pa ipak podpunom okretnostju i vieštinom. On nadvladjuje znatne težkoće, no to mu nije glavna namiera, već nježnostju i oduševljenostju razblaživat sèrca slušaocah i tumačit duh kompozicie, što mu posve za rukom polazi. Onaj večer izveo je tri komada, medju istimi i jedan po njemu samom sastavljeni potpouri iz naših narodnih piesamah, a sva tri istom vieštinom i savèršenosti. Da su se ti komadi, osobito pako posliednji neizmierno dopali i velikim pleskom od strane obćinstva primljeni bili, razumieva se po samom sebi. — G. Koeck odputovat će za koi dan u susiedni Karlovac, gdie će preuzet za nieko vrieme ravnateljstvo ondešnjega kazališta i gdie će se po svoj prilici koi put pokazat i kao vieštak na violončelu, na što osobito obraćamo pozornost ondešnjega obćinstva da nepropusti pribavit si umietnostna užitka, kakov nam rietkokad pada u dio. — Ostali komadi ovoga koncerta bili su takodjer veoma zanimivi. Izvan niekoliko komadah nastrojne glasbe izvedenih po kapeli sl. ovdešnje posadke, čuli smo i dvie prekrasne deklamacie u niemačkom jeziku izvedene po gospodinu i gospoji Schmidts. Gospodin Schmidts opet je pokazao, da takova deklamatora još nije bilo u Zagrebu angažirana. U istinu za želit bi bilo, da se slavni upravljajući odbor našega kazališta postara, da nam kako uzdèrži i nadalje ovoga vriednoga umietnika, za da bi imali ugledat se na koga članovi našega hèrvatskoga kazalištnoga družtva, koje će svakako još koju godinu barem viećom stranom sastajat iz početnikah, kojima treba dobrih primierah, ako želimo da se jedared izobraze, a gdie ćemo kod naših okolnostih naći im boljega, nego što bi im mogao biti u svakom obziru ovaj svestrano izobraženi i saviestni umietnik. — Njegova supruga dopade se takodjer kako vaviek tako i ovaj večer našem obćinstvu svojom nježnom deklamaciom; bila je odmah kod svoga došastja živahnim pleskom primljena a po dovèršenoj deklamacii jedneglasno triputa izazvana, očevidni dokaz da kod razumna obćinstva mora sve spletke nadvladat prava zasluga, jer valja znati, da je jedan večer prije neka neznatna stranka iz drugotnih obzirah pokusila oslabit privèrženost obćinstva, koju si je umietnica svojom izvèrstnom igrom već odavna pribavila, što, kako iz posliedicah vidimo, ne samo da nije za rukom pošlo, već nasuprot pobudi obćinstvo na još veća očitovanja dopadnosti prema svojoj ljubimici. Ovu okolnost napominjemo ovdie samo zato, što smo tom prigodom opet s radostju opazili, da i naše obćinstvo umije razlučit cvietje od korova i da je pripravno negovat ga, kadgod i gdiegod se nanj namieri. Usljed toga nije naše obćinstvo krivo, što nam nikako nemože procvietat kazalište. Pokažite mu, da po mogućnosti težite podić bram pravoj umietnosti a ne kojekakvom glumstvu i budite uvиereni, da vam neće uzkratit svoje podpore. Θ

Bèrzojavne i najnovie viesti

U Mlietcima pustili su dne 12. t. m. u c. k. arsenalu s najboljim uspiehom u more novi bojni parobrod „Princip Eugen Savojski“; nosi 6 topovah; makina mu ima jakost od 200 konjah.

Podpisi na korist Hinckeldeyove porodice iznosili su dne 14. na berlinskoj burzi još pred zaključkom iste malone do 10.000 talirah.

U obziru na konferencie, od kojih deseta sjednica dèržala se je dne 14. t. m. osviedočeni su, da će se za koi dan podpisat konačna mirovna izprava, tim većma, čim je i „Morning-Chronicle“ istoga mnienja.

Iz Rima javljaju da je Rusia svetoj stolici dozvolila, da može naimenovat šest biskupah u Poljskoj. Toskana će skoro sklopit novi konkordat. — U Rimu su već pripravljene sobe u palači Giustiniani za novoga ruskoga poklisara kod svete stolice pl. gospodina Kiseleva, kojega dolazak očekuje se do malo danah.

Iz Pariza telegrafiraju „Chronicle-u“ od 13. ožujka. „Na Francuski račun sklopljeno je više pogodabah za hranu i prevažanje. Čini se dakle, da će još dulje vremena u Turskoj ostat velika vojska saveznikah i po sklopljenju mira.“

Pariz, 17. ožujka. Polag današnjih jutèrnjih buletinah nalaziahu se carica i princip Jerolim dosta dobro, carović pako izvèrstno.

Livorno, 15. ožujka. Svaki dan pokazuje se većma škodljivi upliv studeni u prosincu na cvatoju limunah, od kojih je mnogo izginulo. Ciene od pšenice čvèrstje su, no popustit će za cielo, ako se zaključi mir.

Marsilja, 15. ožujka. „Carmel“ došao je u našu luku sa viestima iz Carigrada od 6. ožujka. Divan odstupio je usljed predstavah tèrgovačkoga stališa od namiere da izda 100 milijunah papirnoga novca. Prijašnji upravitelj od Drinopolja Rustempaša osudjen je zbog varanja na povratak od više stotinah franakah i na zatvor od jedne godine; no glasa se, da će sultan posliednju stranu kazni promienit u prognanje. Halilpaša (kojega smèrt već je javljena bila) ostavlja neizmiernu imovinu, koja će ići u dèržavnu blagajnicu. — Engleski oficiri dobili su dopuštenje putovat u Jerosolim na uskèrs. I više francuskih oficirah zamolilo je za istu dozvolu. Broj ruskih četah u Besarabii raste. Iz Larise javljaju, da je u jednoj bitki poginulo 25 razbojnikah.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 19. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	86
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$86\frac{3}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$77\frac{3}{8}$
dto . . . . » 4%	$68\frac{1}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	50
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	$136\frac{7}{8}$
» » » » » 1854, » 100 »	$110\frac{7}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » » . . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$77\frac{5}{8}$
Bankovne dionice komad po	1082
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$492\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	$364\frac{1}{2}$
dto dto s plaćanjem na rate	$377\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2880
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	275
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	660
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	440
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$84\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$101\frac{3}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	$100\frac{3}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	$74\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	$103\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-5
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	$102\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah . . . . . »	$120\frac{1}{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	$120\frac{1}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	102
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	$268\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6
Srebro od 18. ožujka	4

SLUZBENI LIST.

Nr. 1558. (Fin.—6.) (3—3)

Concurs-Kundmachung.

Bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien dürfte die Stelle eines k. k. Finanzwach Ober-Inspektors mit dem Gehalte jährlicher 1200 fl. und mit dem gleichen, den k. k. Finanz-Sekretären zustehenden Anspruche auf Vorrückung in die höhere Gehaltsklasse in Erledigung kommen.

Bewerber um diese Stelle haben ihre gehörig instruirten Gesuche unter Nachweisung des Alters, der zurückgeleten Studien, der bisherigen Verwendung, der erworbenen Dienstkenntnisse, der Kenntniss der kroatischen oder einer anderen verwandten slavischen Sprache, dann des tadellosen sittlichen und politischen Verhaltens — und zwar jene, welche bereits in Staatsdiensten stehen — im vorgeschriebenen Dienstwege bis längstens 30. April l. J. hierorts einzubringen und in selben auch anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit einem Finanzbeamten im hierämtlichen Bereiche verwandt oder verschwägert sind.

Vom Präsidium der k. k Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram am 1. März 1856.

Nr. 372. (Izv.—87) (3—3)

Razpis jevtimbe.

Od strane c. k. kot. ureda bosiljevačkog stavlja se do obćeg znanja, da će se dostavak biele morske limito soli i razprodaja takove u području kotara Bosiljevo na pučanstvo za godinu 1856. dne 26. ožujka 1856. od 9— 12 satih prie podne u gradu Stelniku, putem jevtimbe pod uvieti kod c. k. kot. ureda ovog na ugled izloženimi, u najam dati.

Svim, koji žele najam ovaj preduzeti, priobćuje se oglasom ovim, da cielokupna ovogodišnja zapadnost soli 1655 centih i 4 funta iznosi.

Učastnici imati ćedu položiti jamčevinu, uzimajući na kriepost kupovne svote 10 postotnu u gotovini, ili najmanje 3 postotnu u dèržavnih kladnicah, ili u dovoljno osiguranih zadužnicah.

Iznos jamčevine ustanovljen je popriečno u 500 fr. sr.

Stelnik, dne 31. siečnja 1856.

C. k. kot. Predstojnik:
Lopušić.

Br. 1947. (89—Izv.) (3—3)

Izrok.

Prigom novačnog popisa za god. 1856. u kotaru modrošpotočkom obavljenog pronadjeni su sliedeći momci dužnosti vojevanja podverženi kao odsutni, kojim se miesto bavljenja raznaznati nemože.

Mikač Tomo iz Jaškova, kućni br. 30. razred I.
Bajuc Dujan Josip iz Mračina, kuć. br. 16. razred I.
Gvozdanović Joso iz Vučjaka — razred I.
Sertić Dragutin iz Ozla, kuć. br. 14. razred I.
Puh Marko iz Novigrada kuć. br. 21. razred II.
Čačković Miho iz Zagradcih kuć. br. 10 razred III.

Ova potonja dvojica imaju se polag naredbe visokog ovozemnog c. k. namiestničtva od 9. veljače t. g. br. 2095./218. ureda radi staviti, u obće pozivaju se svikolici, da se do 29. ožujka pred ovaj c. k. kot. ured stave, inače pako ima se svaki, polag §. 34. novačećeg propisa od god. 1851, koi se u domaćoj zemlji nalaze, za miesec danah, a koi u inostranstvu, za tri mieseca od 31. ožujka kao dan asentacie računajući pod pretnjom posliedicah §. 35. istog propisa naznačenih ovamo prijaviti.

U Netretiću dne 10. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Barac.

Nr. 3647. (DS.—35) (3—3)

Kundmachung.

Zu Folge des Erlasses der hohen k. k. kroat. slav. Finanz-Landes-Direktion vom 6. März 1856 Z. 2738. wird das auf der Staats-Domäne Rakovec sub Conscriptions Nr. 4. befindliche Wirthshaus sammt Nebengebäuden auf die Dauer eines mit 11. April 1856. beginnenden Jahres an den Meistbiethenden in Pacht gegeben und zu diesem Behufe eine Licitation auf den 27. März 1856 um 9 Uhr Vormittags beim k. k. Domänenamte Verbovec ausgeschrieben, wozu Pachtlustige eingeladen werden.

Der fiskalpreis ist mit jährlichen 202 fl. festgesetzt und jeder Licitant hat vor Beginn der Licitation ein 10% Vadium des Ausrufpreises zu Handen der Licitationskomission zu erlegen.

Die nähere Licitationsbedingnisse können sowohl hieramts als auch beim k. k. Domänenamte Verbovec eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 12. März 1856.

Heim.

Nr. 2590. (Fin.—7) (3—2)

Kundmachung

über die Concurrenz-Verhandlung zur Wiederbesetzung des erledigten Tabak-Districts-Verlages in Villach.

Der k. k. Tabak-Districts-Verlag zu Villach in Kärnten wird im Wege der öffentlichen Concurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision fordert, verliehen.

Dieser Verlag hat seinen Material-Bedarf bei den k. k. Tabak-Magazinen Laibach und Fürstenfeld zu fassen und es sind demselben 1. Unterverleger, 7 Grosstraffikanten, und 95 Kleintraffikanten zur fassung zugewiesen.

Die Verfrachtung des Tabak-Materials und Geschirres von Laibach und Fürstenfeld nach Villach und zurück geschieht auf Kosten des Aerars.

Nachdem für den Zeitraum vom 1. November 1854 bis letzten Oktober 1855 verfassten Erträgniss-Ausweise beträgt der Verkehr an Tabak-Material im Tarifs-Preise mit Inbegriff des Militär- und Berglimito-Rauchtabakes im Gelde zusammen 197,142 fl. 58 $^{2}/_{4}$ kr.

Dieser Verschleiss gewährt bei einer Provision 4 $^{6}/_{8}$ Prozente nach Abrechnung der Gutgewichte von 1 $^{1}/_{4}$ % vom ledigen Schnupftabak pr. . . . . 151 fl. 38 kr.
von 1 $^{3}/_{4}$ % vom gesponnenen Rauchtabak pr. . . . . 130 » 28 $^{2}/_{4}$ »
und 3% vom ordinär geschnittenen Rauchtabak pr. . . . . 3675 » 16 $^{2}/_{4}$ »
einen Brutto-Ertrag von . . . . 9176 » 18 $^{2}/_{4}$ »
und es berechnent sich somit der ganzjährige Brutto-Ertrag dieses Verlages nach Hinzurechnung der alla minuta Verschleissgewinne
a) vom Tabak) Verschleisse . . . . 822 » — »
b) » Stempelmarken) . . . . 102 » 41 »
auf . . . . 14,118 fl. 23 $^{1}/_{4}$ kr.

Hiebei wird bemerkt, dass dem künftigen Verleger in Folge hohen Ministerial-Dekretes vom 9. Oktober 1854 Z. 34,038 nur mehr das 3% Gutgewicht vom ordinär geschnittenen Rauchtabak zu Guten kommt, der Verleger jedoch den jetzt noch bestehenden Grossverschleissern die in nachstehender Uebersicht enthaltenen Verschleiss-Emolumente aus seiner Verschleiss Provision zu verabfoigen hat.

Post-Nro.	Bezeichnung des Standortes	Bezeichnung der Cathegorie des Gross-Verschleisses	Bezüge derselben: Gutgewicht, Perzenten: gepeizter Schnupf-	gesponnener Rauchtabak	ordinär geschnittener Rauchtabak	Verschleiss-Provision
1	Spittal	Unterverlag	1 $^{1}/_{4}$	1 $^{3}/_{4}$	3	4 $^{7}/_{10}$
2	Feldkirchen	Grosstraffik	—	—	2 $^{1}/_{4}$	ohne
3	Rossegg	dto	—	—	2 $^{1}/_{4}$	3 $^{3}/_{4}$
4	Hermagor	dto	—	—	2 $^{1}/_{4}$	$^{2}/_{4}$
5	Radenthein	dto	—	—	2 $^{1}/_{4}$	4 $^{3}/_{4}$
6	Tarvis	dto	—	—	2 $^{1}/_{4}$	5
7	Paternion	dto	—	—	2 $^{1}/_{4}$	5
8	Kötschach	dto	—	—	2 $^{1}/_{4}$	5

Nur die Tabak-Verschleiss-Provision hat den Gegenstand des Anbothes zu bilden und es ist der Ertrag des alla minuta-Verschleisses ausser Anschlag zu lassen.

Für diesen Verschleissplatz ist Falls der Ersteher das Materiale nicht Zug für Zug bar zu bezahlen beabsichtiget, ein stehender Kredit bemessen, welcher durch eine in der vorgeschriebenen Art zu leistende Caution im gleichen Betrage sicher zu stellen ist.

Der Summe dieses Kredits gleich ist der unangreifbare Vorrath, zu dessen Erhaltung der Ersteher des Verschleissplatzes verpflichtet ist.

Die Kaution für den stehenden Kredit beträgt 16,745 fl. für den Tabak und das Geschirr, welcher Betrag noch vor Uebernahme des Kommissionsgeschäftes, und zwar längstens binnen 6 Wochen vom Tage der ihm bekannt gegebenen Annahme seines Offerentes zu leisten ist.

Die Bewerber um diesen Verschleissplatz haben zehn Prozent der Kaution als Vadium in dem Betrage von 1674 fl. 30 kr. vorläufig bei der betreffenden Kameral-Bezirks-Kasse zu erlegen, und die diessfällige Quittung dem gesiegelt und klassenmässig gestempelten Offerte beizuschliessen, welches längstens bis 31, März 1856 Mittags 12 Uhr mit der Aufschrift:

»Offert für den Tabak-Verlag zu Villach in Kärnten« bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Klagenfurt zu überreichen ist.

Das Offert ist nach dem am Schlusse beigefügten Formulare zu verfassen, und nebstbei mit der dokumentirten Nachweisung
a) über das erlegte Vadium
b) » die erlangte Grossjährigkeit, und
c) mit dem obrigkeitlichen Sittenzeugnisse zu belegen.

Die Vadien jener Offerte, von welchen kein Gebrauch gemacht wird, werden nach geschlossener Concurrenz-Verhandlung sogleich zurück gestellt, das Vadium des Erstehers wird entweder bis zum Erlag der Kaution, oder Falls er Zug für Zug bar bezahlen will, bis zur vollständigen Material-Bevorräthigung zurück behalten.

Offerte, welchen die angeführten Eigenschaften mangeln, oder unbestimmt lauten, oder sich auf die Anbothe anderer Bewerber berufen, werden nicht berücksichtiget.

Bei gleichlautenden Anbothen wird sich von der k. k. Finanz-Landes Direktion die Wahl vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird ebenso wenig zugesichert, als eine wie immer geartete Entschädigung oder Provisions-Erhöhung nachträglich statt findet.

Die gegenseitige Aufkündigungsfrist wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entsetzung vom Verschleissgeschäfte einzutreten hat, auf drei Monate bestimmt. —

Die näheren Bedingungen und die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten, sowie der Erträgniss-Ausweis und die Verlagsauslagen sind bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung zu Klagenfurt, dann in der dortigen Registratur und im Verlagsorte einzusehen.

Von der Concurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefälls-Uebertretung überhaupt oder einer einfachen Gefälls-Uebertretung, insoferne sich dieselbe auf die Vorschriften rücksichtlich des Staatsmonopols bezieht, dann wegen einer schweren Polizei-Uebertretung gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsbandes und den öffentlichen Ruhestand, dann gegen die Sicherheit des Eigenthums verurtheilt oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen wurden, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen, die von dem Verschleissgeschäfte strafweise entsetzt wurden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleiss-Befugniss sogleich abgenommen werden.

Formulare eines Offertes
auf einen 30 kr. Stempel.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, den Tabak-Verlag zu Villach unter genauer Beobachtung der diessfalls bestehenden Vorschriften und insbesondere auch in Bezug auf die Material-Bevorräthigung gegen eine Provision von — (mit Buchstaben ausgeschrieben) Prozenten von der Summe des

Tabak-Verschleisses in Betrieb zu übernemen. Die in der öffentlichen Kundmachung bezeichneten drei Beilagen sind hier beigeschlossen.

Datum . . . . Eigenhändige, Unterschrift, Charakter Wohnort,

(Von Aussen)

Offert zur Erlangung des Tabak-Verlages
in
Villach.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Steiermark, Krain, Kärnten und das Küstenland.
Graz am 28. Februar 1856.

Br. 990. (88—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja averzionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 13. veljače 1856. br. 330.	Verőcze sa 1076 $^6/_8$ naselbinah	Nj. presvietlost knez Gjuraj Guljermo Schaumburg Lippe	191,735	—	od 1. svib. 1856.	14. lipnja 1856	na 18. kolvoza 1856. u 9 satih prie podne
od 16. veljače 1856 br. 348.	Mikloš sa $165^{27}/_{32}$ naselbinah	„	31,899	$22^1/_2$	„	„	na 20. kolovoza 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posvedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane iskaze i prijave podnieli uz rok izrečni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih iskazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 7. ožujka 1856.

Br. 268. (Izv.—66) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda valpovačkog kao kot. suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju Dafine Pavković, iz Osieka u parnici njenoj proti Tadii Stankoviću, iz Martinacah ovèršbena prodaje kuće pod br. 43. podkućnice skupa sa tri četvèrta sesie zemljišta u Martincih se nalazeće sudejski u 1300 fr. b. v. procienjene dozvoljena i za preduzeće ove dražbe rokovi su na dne 2. svibnja i 2. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne u Martincih opredieljeni.

U sliedstvu česa se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom da moradu providjeni doći jamčevinom od 130 fr. b. v. i da kupac mora preduzeti uknižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, procienba pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509. gr. post. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokrietnost pozivaju, da do prodaje kuće i zemljišta pravo svoje tim sigurnie opravdaju; pošto u protivnom slučaju sebi samim prepisati imali budu, ako pri deobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih, izključeni budu.

U Valpovu dne 24. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Bojničić.

Br. 141. (Izv.—64) (3—1)

Ovèršbeni dražbeni izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda predgradskog po današnjoj odluki time obznanjuje se, da je na molbu Antuna Artića, seljaka iz sv. Roka kod Rogadca proti Martinu Klenovčaku, radi osudom ovog c. k. kot. suda od 28. sèrpnja 1855. br. 834. dopitanoga duga od 75 fr. sr. c. s. c. ovèršbeno sudbenim plienitbenim pravom zastavljena za 130 fr. sr. procienjena zemljišta dražba dozvoljena, koja zemljišta jesu sliedeća:

1. Kuća dèrvena pod br. 26. precienjena za 8 fr.
2. Štala dèrvena 2 fr.
3. Kućni grunt pol rali velik 50 fr.
4. Okolo kuće zemlje orane pol rali 50 fr.
5. Šljivnjak $^1/_4$ rali 20 fr.

te za preduzeće ove dražbe dva roka, i to na 29. ožujka i 29. travnja t. g. prie podne od 9 do 12 ure, na licu miesta naime na selištu ovèršitelja Martina Klenovčaka u gornjoj plemenšćini opredieljuju se.

Uslied česa pozivlju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na licu miesta s tim dodatkom, da će prie dražbe jamčevinu položiti morati, dražbeni pako uvieti kod c. kr. ureda uviditi se mogu.

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenog roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razdieljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured kao sud predgradski dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jeladić.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 21. OŽUJKA ... Broj 68.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedielje i praznike sa čitavom — istn. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra — Za one, kojim će se list svaki dan poslati 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plati se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Rieka, 15. ožujka. Dne 26. t. m. bit će ovdie znatna svetkovina, to jest, položenje temeljnoga kamena za c. k. pomorsku akademiu. Ova veličanstvena gradjevina može se svakako brojit medju najbolje, koje su po previšnjoj skèrbi stupile u život. — S izvèrstnom arkitektoničnom ornamentikom, u dostojnom plemenitom gradjevnom slogu sagradjena je ova visoka zgrada tri kata visoka i prieko 100 hvatih dugačka malone do korniža od krova i služi na čast isto tako dotičnomu gospodinu inženirskom oficiru, kao što će postaturesom našega rastućega tèrgovačkoga grada, kojega obćina ustupila je bezplatno gradilište zajedno s baštom.

Temeljni kamen posvetit će gospodin diocesanski biskup Senjski a položit će ga svečano Nj. cesarska visost gospodin pomorski vèrhovni zapoviednik nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, kojoj svečanosti prisustvovat će gospoda FM. Grof Nugent, F. Z. M. grof Jelačić, F. M. L. baron Hippsich, gospodin dvorski savietnik baron Kellersperg i mnoge druge vojničke i gradjanske znamenitosti.

Što se je više putah tvèrdilo, t. j. kako krepko u našem zemljama sasvim istihana uspieva svaki napriedak, to opet dokazuje i ova gradjevina, budući da se sada stopram napominje, kada će već skoro biti svèršena, dočim se drugdie već gole osnove razglašuju na sva usta, da se napokon — kao što često biva — ni nepočmu izvodit. (Tèrstj. Novine.)

Beč. Jučer je u cèrkvi sv. Anne kod izvanredne naloge Francuzah stanujućih u Beču bila svečanost, koju je naredio g. Vicomte de Serre, c. Francuski poslonoša, povodom, što se je njegovom visokom vladaru sretno porodio sin. Izvan osoblja od poslanstva prisustvovali su toj svečanosti svi veliki dostojanstvenici Nj. c. k. apostolskoga Veličanstva, c. k. ministri, kao i vaskolik diplomatični zbor u svečanoj odieći. Nj. Eminencia kardinal Viale Prela bio je na koru za svečanoga Tebe boga hvalimo, što je odpievao visokočastni gospodin kanonik monsignor Mislin pod sudioništvom izvèrstne orkestre. Opazili su u cèrkvi i carskoga ruskoga poslonošu kod ovoga dvora, kao i gospodina generala grofa Stackelberga i ostale sučlanove ruskoga poslanstva. (Wien. Zeitg.)

Turska.

Smirna, 6 ožujka. Dne 1. t. m. prispea je ovamo tretji batalian engleske-švejcarske legie sastojeći iz 800 momakah došavši iz Engleske i bio je isti dan još smešten u Kasarnu. Isto kako su već smatrali kao svèršenu stvar, da će se jednoj strani legie prepustit prostrana glavna straža Francezke varoši, koju sada dèrže turski vojnici, naš upravitelj Soleimanpaša uzkratio je iznenada svoje dozvoljenje. S engleske strane nesumnjaju ni najmanje, da će paša skoro popustit, i kažu da je to učinio iz ele volje, a koju pade starinski Turčin odmah po pročitanju hathumajuma. I mi mislimo, da će se Turčin podat u to već iz toga uzroka, budući da se od onoga vremena, odkad je francuski generalkonzul Pichon od ovud otišo, ima bojat, da će ostat inokosan; no iskreno govoreći ima trenutakah, u kojim želimo, da ostane turska straža ako pomislimo na mnoge one kèrvave nerede, počinjene po legionarima, koji su se u najnovie

---

Školski listovi.

Od Venceslave Mařike.

I.

> Jen v pokroku je život! — —
> Tělo, ducha uče,
> synems otču z Budče. —

Sadašnje vrieme je vrieme napriedka! Kamo god pogledamo, svuda vidimo težnju za blagonosnim napriedkom; nu s tom jedinom razlikom, da u niekojih pokrajinah napriedak više se razširuje, a u drugih manje. Tamo, gdie je napriedak dobio već dobra i stalna temelja, tamo se razširuje u mieri većoj, nego ondie, gdie stopram počimlje polagat svoje temelje.

U oba pako slučaja mora svaki, tko u sèrcu ljubav goji prema čoviečanstvu i milom svojem narodu, podupirat napriedak na svaki mogući način.

Svakom pojedinom čovieku stoji otvoreno ogromno polje, na kojem može napriedak i izobraženost, bogo- i čoviekoljubje razširivat. Bezkrajno je to polje, a svatko, komu je iskreno stalo do sreće naroda, neće propustit ni jedne zgodne prilike, da ih neupotriebi; neće gledati na druge i kazati: „E zašto bi ja pèrvi počeo? Neka počimlje ovaj ili onaj!“ Svaki neka ovdie misli: „Ako ja počmem, počet će i drugi, tretji itd.“ Zèrno do zèrna pogača! A bogami, ako bi svi plemenitim čuvstvima nadahnuti ljudi ovako mislili, to bi se mogao napriedak veoma razširiti. Osobito milom našem narodu, narodu, koji stanuje u zemlji tako krasnoj, plodnoj i bogatoj, trebalo bi veoma, da ima više muževah, koji bi iz sve duše htieli napriedak podupirati. Krasna, rajskokrasna je domovina naša, ali jao, s boljom u sèrcu mora svaki domorodac kazati, da napriedak i izobraženost nisu kod nas još tako udomaćeni, kako kod narodah drugih. Narod naš biaše kroz dugo, dugo vrieme sam sebi ostavljen, a oni, koji bi bili morali za njegovo izobraženje utemeljivanjem školah brinut se, oni, koji su se i duhom i bogatstvom odlikovali, ili nisu htieli zauzet se za stvar tako plemenitu i koristnu, ili su se sasvim protivili svakom i najmanjem napriedku. Istina bog, imade i kod nas muževah, gradovah i obćinah, koje su velikih žèrtvah doprinièle i još doprinašaju ovoj toli krasnoj svèrsi. Tko nepoznade imena Draškovićah? Komu nije poznat Varaždin, koi je pèrvi u Hèrvatskoj podpunu nižju realnu učionicu utemeljio? Takva će imena stajat kao sjajne zviezde u dogodovštini izobrazovanja naroda našeg. Žali bože! da su to samo pojedini primieri, koji bi vriedni bili, da nadju više nasliedovanja i odziva.

Učione, ali dobre narodne učione, u kojih vlada pravi duh pobožnosti, bez kojeg nikakva škola nemože postići svèrhe svoje, jesu pèrva sriedstva, kojimi se napriedak zaprostranjivati, prava pobožnost utemeljivati, sèrce oplemenjivati i blagostanje ... Svèrha dobro narodne učione mora biti: „Odgojenje deteta za prava čovieka t. j. za prava člana obitelji, domovine, cèrkve, dèržave, čoviečanstva i prirode. Žali bože! da nemamo do sada mnogo takvih učionah, koje bi mogle postići ovu svèrhu.

Naše obćine bi morale same za svoje škole pobrinut se, a ne čekati samo na visoku vladu, koja je drugim važnim poslovima preteretjena. Pogledimo samo na posestrimu našu Česku, gdie narodne škole u najboljem su cvietu. Tamo obćine i gradovi, plemstvo i gradjanstvo svoje škole tako sjajno podupiru, da tomu nema para u cieloj carevini Austrianskoj. U Českoj ima skoro svako tèrgovište svoju glavnu učionu i svaka varoš svoju nižu realnu školu. Sam Zlatni Prag imade pet nižih a dvie više realne učione.

Kakva bi to bila sreća za nas, da bi naši gradovi htieli nasliedovati taj sjajni primier gradovah českih. Pa bi se za malo vremena narod naš popeo na viši stupanj izobraženosti, na stupanj takvi, da bi se mogao sa svim izobraženim narodima sadašnjeg vieka vriedno usporedit!!

II.

U današnjem listu hoću da govorim o uspiehu javnih školskih knjižnicah, premda bi predmet ovaj, ako bi hteo listove svoje sistematično pisati, morao ostati na potonju dobu. No, budući da je predmet ovaj za mene odvelike važnosti odmah ću sada rieč zametnut.

Sbirka dobrih knjigah bi morala u svakoj, makar i siromašnoj kući ravno tako obstojati, kao i drugo potrebno orudje. Knjiga je kupilište iskustvah svih ljudih, narodah i viekovah; ona je najbolje i najjevtinie sriedstvo za razvitak duševnih silah; ona je iskra i luč života, hranilište uma ljudskog i mudrosti ljudske. Da se za razvitak i zdravlje tiela brinimo, dobro činimo, budući je tielo sriedstvo duše; nu ipak nesmiemo zaboravit na dušu, koja je opredieljena da upravlja ovim sriedstvom. Bog svemogući dao nam je dušu neumèrlu, koja se izobrazivati, oplemenivati i savèršivati može, a zato moramo sve sgode upotriebiti, da postignemo tu svèrhu. U pèrvom svojem listu sam kazao, da su narodne škole najpèrvia sriedstva, kojima se može duša mladeži izobrazavat; ali ipak nije moguće, da one dušu našu tako izobraze, da nebi joj ništa više trebalo. Narodna učiona može samo kod mladeži izobraženost u istima medjima razširivat. A kad mladež školu ostavi, tu joj treba i daljnjeg izobraživanja i zabave. A kakvim načinom može si pribavit oboje? Knjigama, dobrim knjigama, i radi toga bi morale knjige svuda pri ruci biti. A jerbo ih sasada nije moći u svakoj kući naći, zato bi imale obstojati javne ili školske ili obćinske knjižnice, koje bi se na obćinski trošak utemeljit morale. Ali ipak

vrieme slučili i medju njim istima. Stali su se već medju sobom neprieteljski razlučivat polag raznih narodnostih; Francuzi, Niemci, Taljani mèrze se uzajemno, i svakom prigodom pojavlja se ta mèržnja. Posliednje subote vriebaše 7 Taljanah u niekom uličnom kutu sa nožima i ranilo je 9 svojih niemačkih drugovah, pojedince prolazećih tako znatno, da se dvojica od istih jošte nalaze u pogibelji života. Kolovodja uhvatjen je i očekuje svoju prieku presudu, 6 drugih uteče.

Franceska.

Paris, 15. ožujka. Najnovii buletin o stanju zdravja principa Jeronima u današnjem „Moniteuru" datovan je od sinoć u 9 satih i glasi: „Kašalj je riedak; disanje je znatno težko; ali više je topline u koži nego za dana." „Moniteur" dodaje, da je car poslie podne posietio principa.

Uredovni list javlja o velikom obiedu, koi je ministar pravosudja dne 11. t. m. dao punomoćnicima i za kojim sliedilo je sjajno večerno družtvo.

Odluka o reorganizacii švadrona od „stotine stražarah" na konju priobćuje se po „Moniteuru." Polag 1. članka taj je škvadrun odredjen za stražu za cara, caricu i diecu Francie. On služi naznačenim osobama, kadgod to car odredi, za zaštitu i izključivo naloženo mu je davati stražarah potrebnih u unuternosti carske palače. Švadron sastoji iz 10 oficirah, kojima na čelu stoji zapoviedajući kapetan i medju koje spada i lieker i živinar; nadalje iz 12 podoficirah, 16 brigadirah, 105 gardistah i 5 trubljašah. Godišnja plata iznosi za švadronskog vodju 8000 franakah, za oba kapitana 5500 i 5000 za lieutenante 4000, za podlieutinante 3500 a za proste gardiste 1200 franakah. Švadrun stoji vaviek na desnoj strani druge vojske, kada š njom stane u red. Službu u konjušnicama opravlja sto konjanikah, koji će biti s vlastitim privoljenjem izabrani iz svihkolicih konjaničkih zborovah od vojske.

Počeli su dizat lazila, koja imaju služit za popravljanje prednje strane staroga Louvra, koi stoji prema tuileriskoj palači. Planovi za ovaj popravak odobreni su konačno i isti mora se svèršit do konca godine.

Broj volovah, koji su od prošastoga lieta iz sieverozapada Francie a poimence iz Normandie posredstvom tovarnih parabrodah bili ispravno izvedeni u London, računa se na godinu do 40.000; na sajmovima od Poissy-a i Sceaux-a, koji obskèrbljuju Paris, postala je normanska rogata marva od toga vremena veoma riedka.

Polag slažućih se viestih iz Algerie i iz Korzike dobili su tamo uredovnim putem prijavu, da car misli posietit lieti najprije Afrikansku koloniu a na povratku zavičajni otok svoje porodice, ako mu toga neprepriečе nepredvidjene zgode.

Pariz, 17. ožujka. Car i Carica kumovat će svoj zakonitoj dieci, koja su se jučer rodila, u Francuskoj.

Dania.

Iz **Kodanja** 13. ožujka telegrafiraju „Nord-u" šest bojnih brodovah, koji sačinjavaju prednju stražu engleske flote od istočnoga mora, ostavilo je svoje sidrište kod otoka Moena i sada je sakupljeno kod farasunda blizu Gothlandie.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Carigrad 13. ožujka. Omerpaša došao je sa više oficirah svoga štaba na dopust ovamo. „Journal de Constantinople" primiećuje da je Serdar dobio dopust iz zdravstvenih obzira. Stanje zdravja ovdešnjih Francuzah poboljšuje se. Jedna deputacia iz Jaša došla je ovamo, da se molbeno obrati na sultana. Usled viestih iz Krima dignute su u zrak i najčvèršije zgrade Karabelnaje.

Carigrad, 10. ožujka. Novčana tèrgovina utažila se je. Skupoća živeža raste, oka mesa stoji do 30 grošah. — Jučer je na principovim otocima prieko 1000 ruskih zarobljenikah bez zamiene oslobodjeno; 700 istih odlazi danas u Odesu. Iz Krima javljaju da boljuje i umira množina Francuzah. Velika je tamo oskudica u obziru liekarah i upravnih činovnikah. Još vaviek učvèršćuju Nikolajev. General Lüders pozvao je natrag svekolike ruske oficire koji su se nalazili na dopustu u Odesi, sve ruske vojničke štacie oskèrbljuju se na 3 mieseca. Ismailpaša sprema se na put u Erserum.

Paris, 19. ožujka. Iz „Moniteura" Jučer primao je car posiete u Tuileriama. Car je kazao sučlanima konferencie: „Sretan sam, da mi providnost šilje sina sada, gdie nastupa doba obćega poravnanja u Evropi. Ja ću ga odhranit tako, da bude toga mnienja, da narodi neimaju biti samoživi i da mir Evrope zavisi od blagostanja svakoga pojedinoga naroda." Grofu Morny-u kao govorniku zakonotvornoga zbora odgovori car, medju ostalim „da se nada, da će providnost sahranit mu sina od sudbine, koja je u dio pala svim principima, koji su se rodili u Tuileriama." Carica i carević nalaze se izvèrstno.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Carski dukati	6 fr.
Srebro od 19. ožujka	4

---

mislim, da bi se našlo i pojedinih plemenitih ljudih, koji bi iz dobre volje i gdiekoji forint ili gdiekoju dobru knjigu ovakvim zavodima poklonili. Da bi se takvom zavodu, koi nebi morao na jedanput svih knjigah imati, tim prevelika korist pružit mogla, o tome nitko dvojit neće.

Prije svega drugog bi javne knjižnice pružale priliku mnogima, koji sada pitjem, kartanjem i spodobnim razuzdanostima dan gube, da si mogu načinom krasnim, koristnim i zabavnim vrieme prikratit. Cvèrsto sam uvieren, da bi mnogo ljudih volielo knjigom se zabavljat, nego neumiernim pitjem, pripoviedanjem zločestih, čudorednost uništujućih govorah i svakojakim drugim razuzdanostima.

Dobre knjige oplemenjuju i čiste čudorednost, uzdižu misao našu k Bogu, izvoru sve mudrosti i svietla, i razširuju izobraženost, umietnost i napriedak. U obćinah, gdie bi se marljivo čitalo, postao bi za malo vremena puk izobražen, čudoredan, razsvietljen, bez neviere, praznovierstva i bludnjah, puk, koi se svake zgodne prilike lati, da blagostanje obćenito utemelji, ustanovi i razširi. Prosvietljen, izobražen i pobožan puk može se laglje upravljati, nego puk glup, surov i u tmini bludnjah stojeći, jerbo on laglje shvatjuje svetost prava i zakona dèržavnog i božjeg . . .

Izobraženi dèržavljanin neradi nikada proti obstojećem obćinskom redu; on nikada nečini bezpravja i krivde svojemu iskèrnjemu; on dobro znade vriednost svoju i vriednost bratovu; on se dèrži pravila: „Šta nećeš, da tebi drugi čini, nečini i ti njemu." On dobro shvatjuje rieči božanskog našeg spasitelja: „Ljubite se med usobno!" i hoće svagda i u svakom stališu polag njih živiti. Srećna je zaisto ona dèržava, gdie živi mnogo izobraženih, plemenitih i pobožnih dèržavljanah. Ondie se nalaze znanosti i umietnost u najboljem cvietu, ondie je bogatstvo, plemenita zabava, sreća i blagostanje; ondie nema takva množina siromakah, kako drugdie, riečju: Ondie je raj na zemlji.

Dosad sam govorio o koristi, koju bi iz javnih knjižnicah cèrpile obćine, cèrkva i dèržava. Nu, javne knjižnice bi mogle i pojedinim ljudima od velike koristi biti. Dieca, koja još školu polaze, u zavodu ovom našla bi shodna sriedstva, da se mogu miesto igranja u praznih satih zabavljat načinom ugodniim. Nebi takve buke i buke po ulicama slušali; pa bi to bilo dieci velikom nagradom, kada bi joj učitelj, koi bi zajedno i ravnatelj javno knjižice biti mogao, posudio koju knjigu, kojom bi si mogla vrieme na svoju vlastitu korist i zabavu prikratjivat. Dieca školna bi time bila potaknuta, da u propisanih školskih predmetih napriedujе, budući da bi svako diete želilo, da mu se dopusti da gdiekoju koristnu i zabavnu knjigu čita.

A od kakve koristi bi bile javne knjižnice i mladeži odrasloj školi! Tko nepoznade izopačenosti i propasti zabavah, kojimi si ova mladež po lietu na paši i po zimi u pojedinih kućah prikratjuje dugo vrieme?! Boliest zavlada sèrcem svakog plemenitog čovieka pri uspomeni na ovu biedu, koja, svaki dan se povećavajuć, čudorednost i pobožnost upropašćuje! A lahkim načinom bi se zla ovomu odpomoći moglo. Vi, kojima je stalo do sreće naroda našega, Vi, kojima je pobožnost, ovaj veliki dar neba, mila i draga, dajte mladeži našoj knjigah, samo dobrih knjigah kažem, i vidit ćete, da ćete izkorienit to veliko zlo. Smiluj te se nad mladežju našom; ona je zarodak naroda! Šta to koristi jadikovat nad zlom, kada ga nećemo, premda možemo, odmah u korienu presieći. Vi, koji jadikujete nad demoralisaciom naroda našeg, Vi, koji mislite, da smo već sasvime propali, pomozite sada!! Evo Vama načina, koi vodi k krasnoj svèrsi!

Šta da kažem o našem seljaninu? Istina, on neznade čitati, ali on bi rado slušao, kad bi njemu dieca njegova čitala ovu ili onu zabavnu ili poučnu knjigu. Onda bi zaisto više na to pazio, da dieca njegova marljivo posiećivaju školu, i nebi bio takvim neprieteljem škole, kao dosada, budući da još nepoznade koristi njezine. On bi se mnoge bludnje i praznovierstva odreko, i mnogu pogriešku u svojem gospodarstvu i poljodielstvu popravio, i to osobito, kad bi se u javnim knjižnicama nalazile i knjige gospodarske. Žalibože! da mi takvih knjigah još malo imademo, ali i ove, koje imamo, nisu od puka još nikada čitane bile. Poljodielstvo naše bi se popelo na višji stupanj, i za malo vremena bi se sravnalo s poljodielstvom drugih narodah, i to tim više, jerbo krasna naša zemlja plodnošću mnoge druge nadkriljuje. Nama samo treba, da se gospodarstva i poljodielstva late pametni ljudi, te će se i stanje naše materialno poboljšat. Evo krasne prilike, da se gospodari i poljodielci izobraze!

A tko nepoznade naših ponajviše siromašnih i biednih zanatnikah? I njima bi javne knjižnice od velike koristi biti morale.

Šta da kažem o roditeljih, kojima bi se novo sriedstvo u ruke dalo, da mogu diecu svoju pametno odgojivati?

Od največe pako koristi bi knjižice bile našim narodnim učiteljima, koji sada poradi svojeg ne odviš sjajnog stanja niti nemogu na to pomisliti, da si kupe gdiekoju knjigu. Njima, a posriedno i narodu samom, pružila bi se najveća sriedstva, kojima bi se mogli laglje s djacima svojim u pèrvom mojem listu naznačenog cilja narodne učione postići, jerbo bi se mogli prije sami izobraziti i pribavit si potriebnih znanostih. . . . .

Osim toga, kad bi narod u znanostih napriedovao, napriedovao bi takodjer i u pobožnosti i bogoljubju. Javnim knjižnicama bi se doprinіele i cèrkvi znatne koristi, jerbo bi puk sèrce svoje čitanjem oplemenio i spasonosnim naukama pristupnim učinio. On bi misao svoju očistio od svih manah i bludnjah, i naučio bi se svemogućnost božju u svakom pojavljenju štovati i podavat se u nju; on bi spoznao, da milostivi Bog udes naš i dogadjaje svega svieta dèrži u svojih rukah i dobrim ljudima daje sreće i milosti svoje.

A šta da kažem o uplivu, kojeg bi javne knjižnice i na našu literaturu imati mogle. Literatura naša je sada kao siromašno diete, koje živi od milosti — da se tako izrazim — nekolicine dobročiniteljah. Što koristi, ako plemenite duše utemeljivaju darove, kojim se ima obdarit najbolja knjiga za narod, kad knjiga ta u ruke dolazi ne narodu samom, nego nekolicini obraženih ljudih, koji se ili ništa ili malo brinu za izobraženje naroda. Da bi mi imali javnih knjižnicah, koje se samo s dozvoljenjem političke oblasti utemeljivat smiju, i da bi dobre za narod pisane knjige u istih uvèrštene bile, od kakve neizmierne koristi bile bi one narodu našemu! Utemeljivanjem knjižnicah literatura naša dobila bi novih obraditeljah, predbrojnikah i podupirateljah, i mogla bi nam tako pružit više proizvodah. Latimo se dakle, bratjo mila, koja narod svoj ljubite, latimo se diela toli koristnoga i utemeljivajmo javne knjižnice! Bog i narod naplatit će Vam te plemenite Vašo trudove! . . .

SLUZBENI LIST.

Br. 80. (Izv. 82) (3—1)

Izrok

kojim se sazivlju vierovnici zaostavštinski.

C. k. kot. ured modrušpotočki kao sud po- vlje sve one, koji iz zaostavštine 28. listopada 1854. oporukom preminuvšega župnika kunićkoga gosp Antuna Moravca, štogod kao vierovnici tražit imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah 24. travnja 1856. u 9 satih prie podne dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakova daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured Modrušpotok kao sud
U Netretiću 5. ožujka 1856.

C. k. predstojnik:
Barac.

Br. 761. (Izv.—86) (3—1)

Oglas.

Kod unovačenog popisa za god. 1856. u kotaru moslavačkom izkazali su se sliedeći, kao odsutni: Tomo Beneir, Vid Ključarić, Joso Deanić, iz Okolov Tried Herman, iz Potoka Nagji Ivo Nagji Mato i Nagji drugi Ivo iz Stružca, i Vilhelm Lövi iz Volodera.

Dočim bi miesto njihovog boravljenja sasvim nepoznato bilo, to se ovime pozivlju, da se ovome c. k. kot. uredu do 27. ožujka t. g. tim sigurnie predstave, ili miesto boravljenja svoga naznače, što će u protivnom slučaju s njima po §. 55. propisa o novačenju postupat se.

C. k. kot. ured moslavački dne 8. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Tomašić.

Br. 208. (Izv.—83) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda valpovačkog kao kot. suda stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju Dafine Pavković, iz Osieka u parnici njenoj proti Tadii Stankoviću, iz Martinacah ovèršbena prodaje kuće pod br. 43. podkućnice skupa sa tri četvèrta sesie zemljišta u Martincih se nalazeće sudejski u 1300 fr. b v. procienjene dozvoljena i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 2. svibnja i 2. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne u Martincih opredieljeni.

U sliedstvu česa se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom da moradu providjeni doći jamčevinom od 130 fr. b. v. i da kupac mora preduzeti ukniženo dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, procienba pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509. gr. post. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokrietnost pozivaju, da do prodaje kuće i zemljišta pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim prepisati imali budu, ako pri deobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih, izključeni budu.

U Valpovu dne 24. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Bojničić.

Br. 141. (Izv.—64) (3—2)

Ovèršbeni dražbeni izrok.

Od strane c k. kot. ureda kao suda predgradskog po današnjoj odluki time obznanjuje se, da je na molbu Antuna Artića, seljaka iz sv. Roka kod Rogadca proti Martinu Klenovčaku, radi osudom ovog c. k. kot. suda od 28. sèrpnja 1855. br. 834. dopitanoga duga od 75 fr. sr. c. s. c. ovèršbeno sudbenim plienitbenim pravom zastavljena za 130 fr. sr. procienjena zemljišta dražba dozvoljena, koja zemljišta jesu sliedeća:

1. Kuća dèrvena pod br. 26. precienjena za 8 fr.
2. Štala dèrvena 2 fr.
3. Kućni grunt pol rali velik 50 fr.
4. Okolo kuće zemlje orane pol rali 50 fr.
5. Šljivnjak $\frac{1}{4}$ rali 20 fr.

te za preduzeće ove dražbe dva roka, i to na 29. ožujka i 29. travnja t. g. prie podne od 9 do 12 ure na licu miesta naime na selištu ovèršitelja Martina Klenovčaka u gornjoj plemenšćini opredieljuju se.

Uslied česa pozivlju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na licu miesta s tim dodatkom, da će prie dražbe jamčevinu položiti morati, dražbeni pako uvieti kod c. kr. ureda uviditi se mogu.

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenog roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razdieljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k kot. ured kao sud predgradski dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

Nr. 2590. (Fin.—7) (3—3)

Kundmachung

über die Concurrenz-Verhandlung zur Wiederbesetzung des erledigten Tabak-Distrikts-Verlages in Villach.

Der k. k. Tabak-Distrikts-Verlag zu Villach in Kärnten wird im Wege der öffentlichen Concurrenz mittelst Ueberreichung schriftlicher Offerte dem geeignet erkannten Bewerber, welcher die geringste Verschleiss-Provision fordert, verliehen.

Dieser Verlag hat seinen Material-Bedarf bei den k. k. Tabak-Magazinen Laibach und Fürstenfeld zu fassen und es sind demselben 1. Unterverleger, 7 Grosstraffikanten, und 95 Kleintraffikanten zur fassung zugewiesen.

Die Verfrachtung des Tabak-Materials und Geschirres von Laibach und Fürstenfeld nach Villach und zurück geschieht auf Kosten des Aerars.

Nachdem für den Zeitraum vom 1. November 1854 bis letzten Oktober 1855 verfassten Erträgniss-Ausweise beträgt der Verkehr an Tabak-Material im Tarifs-Preise mit Inbegriff des Militär- und Berglimito-Rauchtabakes im Gelde zusammen 197,142 fl. $58\frac{2}{4}$ kr.

Dieser Verschleiss gewährt bei einer Provision $4\frac{6}{8}$ Prozente nach Abrechnung der Gutgewichte von $1\frac{1}{4}$ % vom ledigen Schnupftabak pr. . . . . 151 fl. 38 kr.
von $1\frac{3}{4}$ % vom gesponnenen Rauchtabak pr. . . . . 130 » $28\frac{3}{4}$ »
und 3% vom ordinär geschnittenen Rauchtabak pr. . . . . . . 3675 » $16\frac{3}{4}$ »
einen Brutto-Ertrag von . . . . 9176 » $18\frac{3}{4}$ »
und es berechnet sich somit der ganzjährige Brutto Ertrag dieses Verlages nach Hinzurechnung der alla minuta Verschleissgewinne
a) vom Tabak) Verschleisse . . . . . . 822 » — »
b) » Stempelmarken) . . . . . . 101 » 41 »
auf . . . . . . 14,118 fl. $23\frac{1}{4}$ kr.

Hiebei wird bemerkt, dass dem künftigen Verleger in Folge hohen Ministerial-Dekretes vom 9. Oktober 1854 Z. 34,038 nur mehr das 3% Gutgewicht vom ordinär geschnittenen Rauchtabak zu Guten kommt, der Verleger jedoch den jetzt noch bestehenden Grossverschleissern die in nachstehender Uebersicht enthaltenen Verschleiss-Emolumente aus seiner Verschleiss-Provision zu verabfolgen hat.

Post-Nro.	Bezeichnung: des Standortes	Bezeichnung: der Cathegorie des Gross-Verschleisses	Bezüge derselben: Gutgewicht: gepeizter Schnupf- (Perzenten)	gesponnener Rauchtabak (Perzenten)	ordinär geschnittener Rauchtabak (Perzenten)	Verschleiss-Provision (Perzenten)
1	Spittal	Unterverlag	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{3}{4}$	3	$4\frac{7}{10}$
2	Feldkirchen	Grosstrafik	—	—	$2\frac{1}{4}$	ohne
3	Rossegg	dto	—	—	$2\frac{1}{4}$	$3\frac{3}{4}$
4	Hermagor	dto	—	—	$2\frac{1}{4}$	$\frac{2}{4}$
5	Radenthein	dto	—	—	$2\frac{1}{4}$	$4\frac{3}{4}$
6	Tarvis	dto	—	—	$2\frac{1}{4}$	5
7	Paternion	dto	—	—	$2\frac{1}{4}$	5
8	Kötschach	dto	—	—	$2\frac{1}{4}$	5

Nur die Tabak-Verschleiss-Provision hat den Gegenstand des Anbothes zu bilden und es ist der Ertrag des alla minuta-Verschleisses ausser Anschlag zu lassen.

Für diesen Verschleissplatz ist Falls der Ersteher das Materiale nicht Zug für Zug bar zu bezahlen beabsichtiget, ein stehender Kredit bemessen, welcher durch eine in der vorgeschriebenen Art zu leistende Caution im gleichen Betrage sicher zu stellen ist.

Der Summe dieses Kredits gleich ist der unangreifbare Vorrath, zu dessen Erhaltung der Ersteher des Verschleissplatzes verpflichtet ist.

Die Kaution für den stehenden Kredit beträgt 16,745 fl. für den Tabak und das Geschirr, welcher Betrag noch vor Uebernahme des Kommissionsgeschäftes, und zwar längstens binnen 6 Wochen vom Tage der ihm bekannt gegebenen Annahme seines Offerentes zu leisten ist.

Die Bewerber um diesen Verschleissplatz haben zehn Prozent der Kaution als Vadium in dem Betrage von 1674 fl. 30 kr. vorläufig bei der betreffenden Kameral-Bezirks-Kasse zu erlegen, und die diessfällige Quittung dem gesiegelt und klassenmässig gestempelten Offerte beizuschliessen, welches längstens bis 31. März 1856 Mittags 12 Uhr mit der Aufschrift:

»Offert für den Tabak-Verlag zu Villach in Kärnten« bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Klagenfurt zu überreichen ist.

Das Offert ist nach dem am Schlusse beigefügten Formulare zu verfassen, und nebstbei mit der dokumentirten Nachweisung

a) über das erlegte Vadium
b) » die erlangte Grossjährigkeit, und
c) mit dem obrigkeitlichen Sittenzeugnisse zu belegen.

Die Vadien jener Offerte, von welchen kein Gebrauch gemacht wird, werden nach geschlossener Concurrenz-Verhandlung sogleich zurück gestellt, das Vadium des Erstehers wird entweder bis zum Erlag der Kaution, oder Falls er Zug für Zug bar bezahlen will, bis zur vollständigen Material-Bevorräthigung zurück behalten.

Offerte, welchen die angeführten Eigenschaften mangeln, oder unbestimmt lauten, oder sich auf die Anbothe anderer Bewerber berufen, werden nicht berücksichtiget.

Bei gleichlautenden Anbothen wird sich von der k. k. Finanz Landes Direktion die Wahl vorbehalten.

Ein bestimmter Ertrag wird ebenso wenig zugesichert, als eine wie immer geartete Entschädigung oder Provisions-Erhöhung nachträglich statt findet.

Die gegenseitige Aufkündigungsfrist wird, wenn nicht wegen eines Gebrechens die sogleiche Entsetzung vom Verschleissgeschäfte einzutreten hat, auf drei Monate bestimmt. —

Die näheren Bedingungen und die mit diesem Verschleissgeschäfte verbundenen Obliegenheiten, sowie der Erträgniss-Ausweis und die Verlagsauslagen sind bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung zu Klagenfurt, dann in der dortigen Registratur und im Verlagsorte einzusehen.

Von der Concurrenz sind jene Personen ausgeschlossen, welche das Gesetz zum Abschlusse von Verträgen überhaupt unfähig erklärt, dann jene, welche wegen eines Verbrechens, wegen Schleichhandels oder einer schweren Gefälls-Uebertretung überhaupt oder einer einfachen Gefälls-Uebertretung, insoferne sich dieselbe auf die Vorschriften rücksichtlich des Staatsmonopols bezieht, dann wegen einer schweren Polizei-Uebertretung gegen die Sicherheit des gemeinschaftlichen Staatsbandes und den öffentlichen Ruhestand, dann gegen die Sicherheit des Eigenthums verurtheilt oder nur wegen Mangel an Beweisen losgesprochen wurden, endlich Verschleisser von Monopols-Gegenständen, die von dem Verschleissgeschäfte strafweise entsetzt wurden, und solche Personen, denen die politischen Vorschriften den bleibenden Aufenthalt im Verschleissorte nicht gestatten.

Kommt ein solches Hinderniss erst nach Uebernahme des Verschleissgeschäftes zur Kenntniss der Behörden, so kann das Verschleiss-Befugniss sogleich abgenommen werden.

Formulare eines Offertes

auf einen 30 kr. Stempel.

Ich Endesgefertigter erkläre mich bereit, den Tabak-Verlag zu Villach unter genauer Beobachtung der diessfalls bestehenden Vorschriften und insbesondere auch in Bezug auf die Material-Bevorräthigung gegen eine Provision von — (mit Buchstaben ausgeschrieben) Prozenten von der Summe des

Tabak-Verschleisses in Betrieb zu übernemen. Die in der öffentlichen Kundmachung bezeichneten drei Beilagen sind hier beigeschlossen.

Datum . . . . Eigenhändige, Unterschrift, Charakter Wohnort,

(Von Aussen)

Offert zur Erlangung des Tabak-Verlages
in
Villach.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Steiermark, Krain, Kärnten und das Küstenland.
Graz am 28. Februar 1856.

Br. 990. (88—Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 13. veljače 1856. br. 330.	Veröcze sa 1976. $^{6}/_{8}$ naselbinah	Nj. presvietlost knez Gjuraj Guljermo Schaumburg Lippe	191,735	—	od 1. svib. 1856.	14. lipnja 1856	na 18. kolvoza 1856 u 9 satih prie podne
od 16. veljače 1856 br. 348.	Mikloš sa $165^{27}/_{32}$ naselbinah	»	31,899	$22^{1}/_{8}$	»	»	na 20. kolovoza 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje,

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 7. ožujka 1856.

Br. 425. (DS.—34) (3—1)

Obznana

c. k. hèrv. slav. zemljištničkoga ravnateljstva.

U smislu naredbe visokoga c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. (dèrž. zak. lista Br. 65.) započet će tečajem mieseca travnja 1856. polag područka od god. 1848. predhodne radnje za osnivanje zemljištnicah i uknjižnicah vèrhu nepokretnostih svake vèrste, ležećih u kraljevini Slavonskoj, amo uzevši i kralj. slobodne gradove Osiek i Požegu, a u tu svèrhu uredili se evo dalje navedeni kotari s obćinam poreznim, k njim pripadajućim:

I. Batisa, Husain, Ilova, Kutina, Repušnica, Šartovac, Zbiegovača.
II. Poljana, Gaj, Brekinjska, Marinoselo, Uljanik, Govedjepolje, Troglav, Sredjani serbski, Dežanovac, Krestelovac.
III. Imsovoselo, Brestovac, Končanica, Batinjani, Daruvar dolnji, Daruvar gornj, Daruvar Terg, Šibovac, Golubinjak, Kip, Miljanovac, Doljani.
IV. Pakranj, Biela, Borki, Markovac, Verbovac, Dobrakuća, Vrieska, Bastaji veliki, Bastaji mali, Koreničani, Berdjani, Potočani, Puklica, Cepidlak, Hemovac.
V. Pakrac, Prekopakra, Klissa, Lippik, Batinjani, Toranj, Omanovac, Sredjani, Badljevina, Obriež, Kušonje.
VI. Seovica, Kraguj, Lipovac, Šumetlica, Dragović, Branešac, Grahovljani, Dereza, Sirač, Zaile.
VII. Ožegovac, Budić, Gèrdjevica, Sažie, Miači, Tisovac, Pergomelje, Cikote, Rogulje, Biellajci, Kričkì.
VIII. Černek, Giletince, Šagovina, Opatovac, Sumetlica, Baničevac, Bačindol, Drežnik
IX. Podversko, Goloberci, Snjegavice, Vučjak, Orljavac, Kujnik, Koprivna, Deževci.
X. Vranić, Čerljenci, Slobodština, Perenci, Kunovce, Jaguplje, Vilićselo, Lippa.
XI. Požega, Novoselo, Orljavac, Eminovac, Vidovce, Dervišaga, Komušina, Laze, Selci.
XII. Ivandol, Bušnovi, Gučani, Zakorenje, Brestovac, Daranovac, Nurkovac, Verhovce, Škrobutnjak, Komorica, Koprivnica.
XIII. Sulkovac, Ferkljevica, Pleternica, Blacko, Seovci, Štitnjak, Mihaljevci, Mitrovica, Bratuljevce, Oljaši.
XIV. Toranj, Poljanska, Verhovci, Stražeman, Draga, Radovanci, Velika.
XV. Alilovac, Česljakovac, Kaptol, Doljanovci, Podgorje, Lukač, Vetovo, Treštanovci.
XVI. Bertelovci, Jakšić, Cerovac, Trapari, Lakušia, Gradac, Ašikovac, Sesvete.
XVII. Timonovac, Venje, Mitrovac, Kutjevo, Kula, Grabarje, Žerilac.
XVIII. Bektež, Gradište, Duboka, Longjica, Granica, Šibokovac, Sapna, Jurkovac, Čaglin, Latinovac, Poreć, Ciglenik, Kalinić, Tulnik.
XIX. Buk, Dedinarieka, Bielac veliki, Ruževo, Sovskidol, Paka, Imrievci, Migalovci.
XX. Slobodnavlast, Musić, Herkanovce, Lapovce, Tèrnava, Svetoblazje, Kondrić, Majar, Varoš, Breznica.
XXI. Ceskovo, Paučje, Nabordje, Gasnice, Preslotince, Pridvorje, Drenje.
XXII. Slatinik, Podgorje, Bračevce, Potujanje, Gorjan, Punitovce, Beketince, Vuka.
XXIII. Širokopolje, Tomašance, Ivanovce, Viskovce, Satnica, Djakovar.
XXIV. Selce, Dragotin, Perkovce, Piškorevce, Budrovce, Gjurgjance.
XXV. Verbica, Merzović, Vučevce, Forkuševec, Semeljce, Kesnice, Korlača.
XXVI. Budince, Dopšin, Harastin, Koprivna, Vladislavci, Čepin
XXVII. Essek, Retfalu, Jovanovce.
XXVIII. Dalj, Lovasz, Erdőd, Beloberdo.
XXIX. Almas, Sarvas, Sz. Laszlo, Tenje.
XXX. Poganovce, Martinci, Brodjanci, Habjanovci, Bizovac, Josefdorf.
XXXI. Satnica, Marjančaci, Ivanovci, Velčin, Harkanovci, Koška, Ladimirovci.
XXXII. Petrievci, Šagh, Narth, Valpo.
XXXIII. Bistrinci, Gath, Tiborjanci, Veliškovci, Marjanci, Vinogradci, Bočanjevci.
XXXIV. Podgaice, Sz. György, Rakitovica, Unter Miholjac, Viljevo.
XXXV. Moslavina, Kapelna, Golince, Porec, Boćkince, Čamagajevce, Kunišince, Čerokovce.
XXXVI. Radikovce, Kučance, Sljivoševce, Beničance, Lačic, Šaptinovce.
XXXVII. Razboište, Ostrošinci, Keršinci, Podgorac, Stepanovce, Čeremošnjak, Vukojevci, Breznic, Našic, Neu Zoljan, Alt Zoljan, Gradac, Klokočevac, Martin, Šušina.
XXXVIII. Pribiševac, Motičina gornja, Motičina dolnja, Gazie, Šumedje, Cerkvari, Feričance, Orahovica, Neu-Jošava.
XXXIX. Duzluk, Ober Pištana, Unter Pištana, Kokočak, Krajna, Čačince, Predrievo, Kuttove, Obradovce, Barre, Zdence, Boksić, Bankovce, Dolce.
XXXX. Pušina, Krešković, Drenovac, Meljane, Gjurišić, Rience, Celarie, Bokane, Macute, Sekulince, Kometnik.
XXXXI. Smude, Voćin, Kuzma, Popovac, Lisičine, Hum, Humvaroš, Krivaja, Slisa, Pivnica, Gvozdanska.
XXXXII. Čadjavica, Černac, Suhamlaka, Starin, Bazie dolnji, Brezovljane, Vraneševce, Dobrović, Miljevce, Mikloš, Bukovica gornja, Bukovica nova, Bukovica dolnja, Viljevo, Kozice, Johannesberg, Lipovac, Lukavac, Radošavce.
XXXXIII. Ober Miholjac, Bakić, Novaki, Vaška, Kapince, Sopje, Predrjevo gornje, Noškovce, Medince, Slatina, Sladoevce, Meljane, Kusonje dolnje, Kusonje gornje, Bistrica.
XXXXIV. Bačevac, Bazie, Brezovica, Budrovac, Detkovac, Dugoselo, Lukać, Rušane, Turanovac, Gradac, Ložan, Turnašica, Vukosavljevica.
XXXXV. Verovitica, Bukovica Špišić, Bušetina.
XXXXVI. Antonsdorf, Nandovac, Orešac, Borovo, Pčelić, Rezovac, Terezovac, Gradina, Budanica, Gaćistje, Cabuna.

Napokon sve porezne obćine, koje sada spadaju u politički kotar vukovarski, su miestničko izvidjenje ovih preduzet će se po radilih c. k. ravnateljstva zemljištničkoga u Temišvaru.

Popisavanje biva polag obćinah po zemljištničkih povierenstvih postavljenih u svakom od gori naznačenih kotarah, kojemu poslu pozvat će se na sudielovanje zemljoposiednici, obćinski odbori i zastupnici od zemljoposiednikah, njegda oslobodjenih od poreza. Ovo se daje na sveobće znanje tim dodatkom, da će se dan, kojega započimlje popisivanje, jošte po zemljištničkih povierenstvih pismeno obznaniti u svakoj obćini.

Svikolici zemljosiednici opominju se u smislu gori navedene naredbe visokoga c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. jošte napose, da k povierenićkim razpravam ili glavom dodju, ili pako da zastupnika pošalju, providjenoga punomoćjem, izriekom glasećim na poslove o osnivanju zemljištnicah, jerbo u protivnom slučaju morao bi se na pogibolj i trošak odsutnoga zemljoposiednika po povierenstvu odrediti mu zastupnik.

I svi oni, koji misle da imaju u smislu najvišjeg ukaza od 29. studenoga 1852. (dèrž. zak. lista br. 247) pravah na dobra i na sastojne im dielove, što ih treće osobe posieduju naslovom prava udovičkoga ili dievojačkoga, zaloga ugovorena, povremena upisa sudbenoga zaloga, pozivlju se, da za čuvanje svojih pravah k povierenićkoj razpravi i k popisivanju ili glavom dodju ili pako da se zastupati dadu.

Napokon daje se na znanje, da svakolika uredovanja, potrebita za pèrvi osnutak zemljištnicah i uknjižnicah kao i navlastito prošnje podnešene radi pèrvoga upisa, zatim napisnici, koji se budu sačinjali i pomoćna sriedstva, kojase budu doprinosila, uživaju oprost od pristojbah na temelju privišnje odluke od 11. listopada 1850. i razpisa ministarstva financiah, izdanoga u porazumljenju s ministarstvom pravosudja od 10. rujna 1851. br. 30176.

U Zagrebu, dne 1. ožujka 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 2[illegible] OŽUJKA Broj 69.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike svetkovane. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom šiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za perviput; zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasce ili posebne članke platjase do 10 linia 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah", koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Terezovca u Slavonii dne 11. ožujka. Jučer dne 10. ožujka prispie nam radostna viest, da će Nj. preuzvišenost naš obćeljubljeni ban gospodin grof Josip Jelačić dne 11. ožujka nas svojom visokom nazočnoštju usrećiti. — Kao štogod milo povietarce prolietno narav boraveću u tvèrdom zimskom snu bèrzo budi, tako se ugodna viest ta nedosiživom bèrzinom razprostre u kotaru ovom, te na primier sitnih pčelah, koje kad se vlažne livade rosnim cvietjem pokriju, ostave košove svoje, da se napiju sladka meda mirisnih travah, ostavi uzhitjeno pučanstvo ovo ognjišta svoja i poleti u susriet svom milom Banu, da se nagleda junačka lica njegova. —

Liepo i tiho nasta jutro dne 11. ožujka; kad se zora zamieni sa suncem, i jedva odbije sát sedmi u tornju pitomačkom, eto stupi Nj. preuzvišenost u pratnji častnikah krajiških na medju kotara ovoga, — gdie preuzvišenost Nj. dočekaju c. kr. kot. predstojnik Josip Polz i c. k. kot. miernik M. Utiešenović, pozdrave preuzvišenost Nj. očitujući preveliku radost, što je kotaru ovome opet u dio pala sreća Nj. preuzvišenost u povoljnom zdravlju viditi, i u njem se u znak duboka strahopočitanja pokloniti. —

Nj. preuzvišenost primi pozdrav radostno i nastavi put svoj u pratnji c. k. kot. predstojnika Josipa Polza i c. k. kot. miernika M. Utiešenovića dalje. —

Još neudari 8 satih na tornju Vierovitičkom, kad je več svećenstvo, nebrojeno mnoštvo puka, obćinsko i vlasteljinsko činovništvo na tèrgu Vierovitičkom sakupljeno bilo, željno očekivajući visokog putnika.

Sve radostno gledaše upravo cestom hoće li se na skorom ukazati naš ljubljeni Ban, — kad eto jednom zaori top u znak da se preuzvišenost Nj. približava tèrgovištu ovom. — Sve je živo sada, sve veselo, radost svakome iz očih sieva, i ništa se više nečuje, već neprestano gruvanje topovah, i gromoviti živio, kad eto stupi toli željno očekivani visoki putnik u sriedinu nebrojenog mnoštva, gdie ga g. Gvardian samostana i upravitelj župe Vierovitičke otac Enriko Hèrgović sliedećim kriepkim govorom pozdravi:

„Preuzvišeni gospodine grofe! tajni c. k. dèržavni savietniče! i trojedne kraljevine bane!

Riedko kada ovoj, svome caru i domovini viernoj obćini u dio pada sreća u svome krugu pozdravljati muževe, koje božja providnost umom i mačem slavno na čelo svoga naroda zove, da ga od propasti brane, k stalnoj sreći i blagostanju vode. — U ono kobno vrieme, kad su se prestoli po Europi dèrmali, i zloba se grozila, da će blagi mir i slogu iz družtva čovečanskoga prognati, dirnula je ruka božja c. k. Veličanstva sèrce, da usliši vapaj i izpuni želje naroda, te mu dade u krilo ljubimca, koi bi bio u narodu, što je duša u tielu, koja bi uskolebanim, razdraženim i malone poplavom pritečem sèrcima naravni svoj naznačio pravac, i ovako odvažnim svojim i junačkim duhom zakoniti podupro prestol. — Koi imade vieru u Boga, koi tečaj i promienu stvarih zemaljskih mirnim i pozornim umom razmatra, taj će reći „to je providnost božja."

Kako je preuzvišenost tvoja grofe bane, c. k. dèržavni savietniče! teškugovu zadaću izpunila? to je zapisano u povjestnici, koja je sviedok vremenah, i junake slovorom neumèrlosti ovienčava. — To su samo nieke cèrtice iz proslavljenog Tvoga života cèrpljene, ljubavjom i zahvalnostjom u jedan snopić svezane, koje Ti na oltaru svojih sèrdacah u ovom žalibože prekratkom, ali ipak sretnom trenutku Tvoje nazočnosti sa sladkom uspomenom obćina vierovitička prikažuje.

I pošto se obćina ova za buduća vremena u preuzvišenosti Tvoje blagonaklonost i štititu preporuča, zdrav nam bio u slovonskom našem zavičaju. Te sa proslavljenom c. k. porodicom, sa preuzvišenom i slavnom svojom grofovskom obiteljom, na podporu carstva, na slavu mile domovine, zdrav i veseo na mnoge godinah — Živio!"

Preuzvišeni gospodin Ban odgovori mu blagim izrazom zahvalnosti upusti se zatim u razgovor s pojedinim licima. — Radost i neobično veselje sijaše iz licah svih, te kao lahke pčele lete od cvieta do cvieta, da nanose sebi slasti, tako sve pohiti ka kolima junačkog Bana svoga da ga vidi, i blagim pogledom utaži si sèrdce. —

Poslie duljeg razgovora odputova visoki putnik uz radostno klicanje sakupljenog mnoštva i tatnju mnogobrojnih topovah u pratnji c. k. kot. predstojnika J. Polza i c. k. kot. miernika M. Utiešenovića put Terezovca, gdie bude pred županijskom kućom u bezbrojnom mnoštvu pučanstva po svećenstvu obojeg vieroizpoviedanja c. k. kot. i vlasteljinskom činovništvu uz gromoviti živio i gruvanje topovah željno i radostno dočekan. —

Tu učini Nj. preuzvišenost kola stati, i pokle bi pozdrav od sviećenstva i c. k. kot. činovništva radostno primio, dade se izviestiti o gospodarstvenom stanju pučanstva, a zatim nastavi put u Miholjac. —

Sve gledaše za visokim putnikom, gromoviti živio i grom topovah proprati ga blagoslovom sretnog putovanja. —

Turska.

Imamo viesti iz Aleksandrie od 11. t. m. „Triest. Ztg." piše: Oglašenje novoga Fermana iz Carigrada, koi izrazuje ravnopravnost kèrštjanske raje s Musolmanima, nije ovdie, kao što bi čoviek mogao mislit, veselja prouzročilo medju istima, već ih je strovalilo u najveći strah i to iz sasvim naravnih uzrokah. Prije su bili svikolici kèrštjani oslobodjeni od vojničke službe, dočim će se sada sa svom strogostju pridèržavat na to; budući pako da je u svemu broj kèrštjanah veoma malen prema arapskom stanovništvu, lahko se može dokučit, kakova žalostna zadaća moral će preuzet kèrštjani medju musolmanskim vojnicima.

Premda nije još ništa javno poznato o koncesii za gradjenje Sueskoga kanala, ipak su već pred niekoliko danah u Aleksandrii i Kairu počeli podpisivat za akcie i već za niekoliko danah bila je svota odredjena za Egipat od 45 miliunah franakah podpisana, no pri čem ima se primietit, da je podkralj Saidpaša sam 30 miliunah za sebe podpisao, tako da je za privatne ljude bilo preostalo samo 15 miliunah.

Šerif Mohamed Abu Naon prispeo je na egipatskoj fregati „Feazi Bahari" od Carigrada u Egipat, da otide na svoje siedište u Meku. Egipatska vlada mogla bi upotrebljenjem domaćega sumpora doći u stanje, da joj nebude više trebalo u Evropi kupovat baruta, već da će moći još i izvozit ga. Kopanja blizu Aleksandrie dovela su na to, da su našli više zanimivih odlomakah veoma starih štatuah.

Pisma iz Masove potvèrdjuju viest, da je tamo nastala buna zbog ukinutja robstva. Naibi (poglavice puka) pokazuju se veoma silni. Savez s otokom, gdie se je sakupilo 12 hiljadah momakah, prekinut je. Sela na kopnu popalili su. No posada jošte dèrži tvèrdinu Arkeko. Jedan engleski parobrod otišo je več pred 14 danah u Masovu.

Zbog nanešena pieska u Mahmudi-kanalu bojat se je, da će nestati vode. Kao što se čuje namierava podkralj dojdućega lieta kod moriškoga jezera sakupiti 40,000 momakah.

— „Morning Post-u" Palmerstonovom listu pišu, da je lord Stratford predao porti jednu notu engleske vlade, u kojoj ova kao jemstvo za obećane reforme ište, da engleska vojska na neizviestno vrieme posiedne Varnu, Gilipolj i Kandiu. U Carigradu su mislili, da će se toj engleskoj želji protiviti Rusia. Dakle sad Rusia da brani cielokupnost Tursku, počem se na nju vikalo, da hoće Tursku da uništi! (S. D.)

Rusia.

Petrograd, 11. ožujka. Glavni upravitelj Liflandie, Estlandie i Kurlandie, knez Italiski, grof Suvarov-Remninski imenovan je zapoviednikom hvalinskoga zbora na miesto generala konjaništva, Sievera, koi je dobio dopust zbog toga, što je boliešljiv.

Jedna naredba nalaže, da se Cigani, koji se nalaze u gradskim ili izvanjskim poreznim obćinama imaju u istoj mieri kao ove prilagodjivat novačenju.

Opet je prispielo ovamo više pisamah od ratnih uhvatjenikah u Francuskoj; ista se izrazuju veoma pohvalno o tom, kako Francuska vlada postupa s njima.

Što se tiče Nikolajeva, to vele, da su se punomoćnici ovako o njemu složili Sprave za gradjenje brodovah ostat će kao i do sada, ali će se predati privatnom družtvu, s tim ograničavanjem, da se na njima nemogu nikakvi ratni brodovi graditi. U obziru na sieverne gradove u Sevastopolju, za koje je Engleska tvèrdoglavo navaljivala da se poruše, misli se, da će se načiniti kompromis tim načinom, da se ukriepljenja sievernih gradovah tako reducirajn, da budu imali izgled kao kakav gradić, koi bi kakvo tèrgo-

vačko pristanište branio, kao što je to kod gradićah u pristaništima marsiljskom, tèrstjanskom, havrskom, liverpuljskom itd. Isto tako preinačio bi se izgled ruskih pomorskih gradićah na aziatskoj obali cèrnoga mora Tako govore o Nikolajevu. O poslednjoj konferencialnoj siednici vele, da je na njemu najviše posla zadalo pitanje o podunavskim kneževinama. Kažu, da je to pitanje mnogo teže, nego što se to izpočetka mislilo. Vele, da je grof Orlov u ime Rusie izjasnio, da će Rusia kao vojnička sila svašta učiniti za ljubav mira, ali da će kao tèrgovačka sila svoje pozicie na cèrnom moru kriepko braniti. Ali ako se povede divan o tèrgovini, tu će se odmah Rusia sudariti s Engleskom, jer ova ništa drugo i neće, nego da učini kraj svakoj ruskoj ruskoj tèrgovini. (S. D.)

Rusi su po svim obalam bielog mora, gdie bi se nepriatelji mogli izkèrcavati, popravili šančeve, ili sa još većma ukriepili bivša ukriepljenja. U pristanište arhangelsko nemogu velike ladje doći, a s obe strane pristaništa stoje baterie, koje bi svojom ukèrštenom vatrom pozdravile topovne šajke, ako bi se kakve usudile približiti. Odkako je engleska flota iz bielog mora otišla načinjena su u Arhangelu dva parobroda za carsku marinu, i sad se dovèršuje njihovo oružanje.

Po viestima iz Teherana oruža se perzianski šah, da svako napadanje engleske flote na obale njegove dèržave silom odbije, i da su na tu ciel već odaslani vojnici u provincie na perzianskom zalievu i oko dolnjeg Eufrata.

Iz Odese pišu 18. veljače, da tamo tifus strašno biesni. U Kinburnu ima 15 nepriateljskih brodah, ali ovi ništa nepreduzimaju. Viest da je primirje zaključeno, pobudila je svuda veliku senzaciu i nitko nesumnja da neće biti mira. (S. D.)

U Petrograd su došla pisma od ruskih zarobljenikah, koji su kod saveznikah. Vidi se iz pisamah, da oni, koji su kod Francuzah u Prinkipu kog Carigrada, ni u čem oskudicu ne tèrpe. Bolestnici i ranjeni dobro se neguju u bolnicama. Svaki zarobljenik dobro je zimskim haljinama snabdieven. Poslovi su im lahki. Ta pisma negovore o stanju zarobljenih, koji su kod Englezah, ali se nadaju, da će i onima biti dobro.

Možda ćemo čuti za kratko vrieme o bojevima u baltičnom moru. Govore, da se je ukazalo nekoliko ruskih ratnih brodovah u baltičnom moru. Engleski brod, koi je pèrvi u Kiel došao, nije smeo dalje, nego je tamo i ostao, da dočeka ostalu englesku flotu, pak da onda ide napried. (S. D.)

Pruska.

— Iz više miestah u Pruskoj poslane su adrese caru Aleksandru II., u kojima mu se zahvaljuje, što je on najviše učinio, da se radi na miru. Izmedju ostalih poslala je i Breslava jednu taku adresu, i to je poslao caru ruski poslanik u Berlinu Budberg Odgovor carev stigao je u Breslavu. Pored careva odgovora pisae je i baron Budberg pismo, u kom veli, da je car adresu breslavsku s velikom radosti čitao. Odgovor carev glasi ovako: „Zahvaljujem vam, gospodo, na čuvstvima i blagosivljanjima, koja mi izričete u vašem pismu u svoje ime kao iz cèrca sviuh Prusah, kojima je kèrstjansko i miroljubivo čuvstvo vašeg kraljevskog gospodara drago i sveto. I ja želim skori povratak i dugotrajno obezbiedjenje mira, i živim u nadi, da će premilostivi Bog saslušati molitve, koje ju i oni, koji kao ja misle, za to njemu šaljemo. Primite svi, gospodo, uvierenje moga osobitog uvaženja.“ Svaki od onih, koji su zahvaliteljnu adresu podpisali, dobio je jednaki prepis sa svojeručnim podpisom ruskog cara. To pismo cara Aleksandra nov je i bezprekoslovan dokaz miroljubja njegova. (S. D.)

Dania.

Kodanj, 20. ožujka. Deset sučlanovah holšteinskoga viteštva podnielo je predlog, neka bi dèržavno vieće pozvalo kralja, da cielokupni ustav i zakon o izbiranju predloži stališima vojvodstva u svèrhu da podnesu mnienje u tom obziru pa zatim da podnese dèržavnom vieću doti ne promiene, ako bi isti koje učinili.

Franceska.

Pariz, 19. ožujka. Car Napoleon odgovorio je na čestitku grofa Morny-a, koi je predvodio zakonotvorni zbor prigodom, kad su išli caru čestitat, što mu se sretno porodi sin, kako sliedi: „Ja se nadam, da će providnost moga sina sahranit od sudbine, koja je u dio pala svim principima, koji su se rodili u tuileriama, ona providnost, koja je sve opet povratila, što je bila uništila i jerbo neupotrebljujem na zlo njezine prijaznosti i jer ću se zabavljat samo s koristima naroda, ostat će i sreća vierna mojem imenu. Ovo diete podielujući mir već u kolievci, blagoslovljeno po papi, pozdravljeno obćim klicanjem, bit će vriedno svoje sreće.“ (Moniteur).

Isti list javlja, da su Randon, Bosquet i Canrobort posredstvom carske odluke naimenovani maršalima. Fould i Hamelin dobili su veliki kèrst legie od časti. Baron Manteuffel bio je jučer primljen po caru.

Od niekoliko danah bavi se poznati tèrštjanski tèrgovac Gopčević u Parizu. On gleda da dobije od zapadnih silah dopuštenje, da mu mogu ladje, koje je poslao u azovsko more, da tovare branu, proći kroz njihovu flotu, koja blokira ruske morske obale. Francuska vlada bila bi gotova pristati na Gopčevićevu želju, koga se Austria revnostno primila, ali Engleska neće tako, jer se to njoj čini, da je politička stvar. Ona tolkuje to dopuštenje, koje je ruska vlada Gopčeviću dala, kao nieku privilegiu, koju bi trebalo razprostraniti i na druge narode. (S.D.)

Velika Britania i Irska.

London, 15. ožujka. Mr. J. M. Dallas, sadašnji amerikanski poklisar na britanskom dvoru primio je jučer u Siverpoolu deputaciu tamošnje tèrgovačke komore, prema kojoj je izrazio najbolje nade za uzdèržavanje priateljskoga razmiera medju Engleskom i sjedinjenim dèržavama i danas se očekuje sa porodicom i pratnjom u Londonu. Mr. Dallas pozna Englesku iz pèrvašnjih posietah i imao je kod sklapanja mira poslie posliednjega englesko-amerikanskoga rata glavnu zadaću. Opisuju ga kao čovieka otvorena i koi nije ni najmanje ohol, koi upèrkos svojoj kosi, bieloj ko snieg, ide odvažno i ravno i — budući da engleski listovi stavljaju osobitu važnost na spoljašnjost javnih karakterah — dodajemo da je visok 5 stopah i 9 palacah podpune miere.

Azia.

Uslied viestih iz Kabula od 20. prosinca još se nije bio Emir-Dost Mohamed vratio iz Kardahara. Niekoji od njegove pratnje, koji su od Bulka kroz hindukuški tiesnac došli u Kabul, pripoviedali su, da je kralj bokharski dobio poslanstva od Persie i od Herata i da je obim pravcem poslao opravnikah s poklonima. Isti su nadalje kazivali, da su podanici kana od Kive navalili na jednu rusku predstražu, našto je šah od Persie svojim miestodèržcima u Mušidu i Mervu naložio, da zaištu kana, da kazni iste. Glavu pèrvašnjega kana kupila je rodbina istoga od persijske vlade, koja ju je kao znak pobiede bila poslala u Teharan, za 20,000 tilah (po 7 rupiah) i zakopat će se u Kivi s obredima pristojnim mučeniku.

Listi datovani iz Bombaja od 26. veljače javljaju, da je utielovljenje kraljevine Audh svèršena stvar. Dne 21. siečnja otišo je engleski resident, general Outram u Luknov da izvede ovaj čin. Dne 28. siečnja prispeo je u Conpore, gdie je bilo sakupljeno 12,000 momakah. Sliedeći dan otišle su dvie brigade u Luknov, glavni grad od Audha da u začetju uništi tamošnji opor. No nije do toga došlo i upèrkos tomu, da se je kralj ustručavao odreć se svoje vlasti, proglasili su ga dne 7. veljače posredstvom proklamacie kao svèrgnuta „bez da se je — kao što kaže Bombay-Times — samo jedan glas ili jedan pèrst podigo, da ga brani. Svèrgnuti knez dobivat će godišnju platu u iznosku od 150.000 funtih sterlingah.

Lord Dalhusie povećao je tečajem svoje uprave istočnu India za četiri provincie, koje su triputa tolike kao sjedinjena kraljevina, i malone napučene kao Engleska.

Iz persijskoga zalieva glase viesti prilično povoljno. Šah je izdao zapovied, da se s Britancima, nastanjenim u Buširu ima postupat sa svim obzirima, i nisu se baš ni najmanje bojali kakove ratne smetnje. U ostalom Bušir je kakavno miesto, koje se neda braniti i moglo bi se u malo satih upalit s niekoliko topčarah.

Na granici Pendšaba bilo je opet nemirah, no bez znamenitosti, jedino što je vriedno da se navede, to je, da su pokusili ubit majora Nicholsona.

U Zagrebu, 21. ožujka. Jučer kao na veliki četvèrtak opravljao je svete cèrkvene obrede u ovdašnjoj stolnoj cèrkvi glavom preuzvišeni g. nadbiskup, a zatim je i ove godine prao vlastitim rukoma noge dvanaestorici siromakah, koji su poslie toga pozvnani bili k stolu, da blaguju, gdie ih je sam preuzvišeni g. nadbiskup sa 4 gospode župnikah podvorio na primier našega dobra spasitelja, koi nije ni uboge zaboravio već ih je vazda imućnim preporučao govoći: „štogod učinite jednomu od najmanjih u moje ime, to ćete meni učinit“ pače nije ih samo preporučao, već ih je i sam obdario nahranivši božanskom moći hiljadu ljudstva hliebom.

Podvereni biahu sliedeći: Jakob Gutmann u 72. god. Stefan Bukvić u 69. god. Juraj Dèrvodelić u 68. god., Mih. Žardin u 86. god. Stefan Knežić u 65. god., Petar Hodniković u 56. god., Toma Hadjur u 77. god., Ivan Lončarić u 72. god., Matia Žužić u 56, god., Ivan Ambroz u 63. god., Lovro Speciali u 62. god., i Ivan Bratinić u 59. godini svoje dobe nalazeći se, bili su pako iz svih četiri župah ovoga grada u jednakom broju izabrani.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 20. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$85\frac{3}{4}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma	» 5%	$86\frac{3}{16}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$77\frac{3}{8}$
dto	» 4%	$68\frac{1}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	50
dto	» $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		228
» » » » » 1839, » 100 »		$136\frac{7}{8}$
» » » » » 1854, » 100 »		$110\frac{7}{8}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$77\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po		1085
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$493\frac{3}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		$364\frac{1}{8}$
dto dto s plaćanjem na rate		378
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	2820
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice	» 250 »	276
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	655
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	$452\frac{1}{8}$
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	85
Augsburg za 100 for. current	»	101
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	100
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	$74\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for.	»	
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$103\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga	»	10-5
Lyon za 300 frankah	»	126
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$102\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah	»	$120\frac{1}{4}$
Pariz za 300 frankah	»	$120\frac{3}{8}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	102
Bukurešt za 1 forint	parah	269
Carigrad za 1 forint	parah	495
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	8
Srebro od 20. ožujka	$4\frac{1}{2}$

SLUZBENI LIST.

Br. 425. (DS.—34). (3—2)

Obznana

c. k. hèrv. slav. zemljištničkoga ravnateljstva.

U smislu naredbe visokoga c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. (dèrž. zak. lista br. 65.) započet će tečajem mieseca travnja 1856. polag područka od god. 1848. predhodne radnje za osnivanje zemljištnicah i uknjižnicah vèrhu nepokretnostih svake vèrste, ležećih u kraljevini Slavonskoj, amo uzevši i kralj. slobodne gradove Osiek i Požegu, a u tu svèrhu uredili se evo dalje navedeni kotari s obćinam poreznim, k njim pripadajućim:

- I Batina, Husain, Ilova, Kutina, Repušnica, Šar o ac, Zbiegovača.
- II. Poljana, Gaj, Brekinjska, Marinoselo, Uljanik, Govedjepolje, Troglav, Sredjani serbski, Dežanovac, Krestelovac.
- III Imsovoselo, Brestovac, Končanica, Batinjani, Daruvar dolnji, Daruvar gornji, Daruvar Terg. Šibovac, Golubinjak, Kip, Miljanovac, Doljani.
- IV. Pakranj, Biela, Borki, Markovac, Verhovac, Dobrakuća, Vriška, Bastaji veliki, Bastaji mali, Koreničani, Berdjani, Po očani, Puklica, Cepidlak, Removac.
- V. Pakrac, Prekopakra, Klissa, Lippik, Batinjani, Toranj, Omanovac, Sredjani, Badljevina, Obriež, Kušonje.
- VI. Seovica, Kraguj, Lipovac, Šumetlica, Dragović, Branešac, Grahovljani, Dereza, Sirač, Zaile.
- VII. Ožegovac, Budić, Gèrdjevica, Sažie, Miači, Tisovac, Pergomelje, Cikote, Rogulje, Biellajci, Krički.
- VIII. Černek, Giletince, Šagovina, Opatovac, Sumetlica, Baničevac, Bačindol, Drežnik
- IX. Podversko, Goloberci, Snjegavice, Vučjak, Orljavac, Kujnik, Koprivna, Deževci.
- X. Vranić, Ćerljenci, Slobоština, Perenci, Kunovce, Jaguplje, Villióselo, Lippa.
- XI. Požega, Novoselo, Orljavac, Eminovac, Vidovce, Dervišaga, Komušina, Laze, Selci.
- XII. Ivandol, Bušnovi, Gučani, Zakoresje, Brestovac, Daranovac, Nurkovac, Verhovce, Škrobutnjak, Komorica, Koprivnica.
- XIII. Sulkovac, Ferkljevica, Pleternica, Blacko, Seovci, Štitnjak, Mihaljevci, Mitrovica, Bratuljevce, Oljaši.
- XIV. Toranj, Poljanska, Verhovci, Stražeman, Draga, Radovanci, Velika.
- XV. Alilovac, Česljakovac, Kaptol, Doljanovci, Podgorje, Lukač, Vetovo, Treštanovci.
- XVI. Bertelovci, Jakšić, Cerovac, Trapari, Lakušia, Gradac, Ašikovac, Sesvete.
- XVII. Timonovac, Venje, Mitrovac, Kutjevo, Kula, Grabarje, Žarilac.
- XVIII. Bekteš, Gradište, Duboka, Longjica, Granica, Šibokovac, Sapna, Jurkovac, Čaglın, Latinovac, Poreć, Ciglenik, Kalinić, Tulnik.
- XIX. Buk, Dédinarieka, Bielac veliki, Ruševo, Sovskidol, Paka, Imrievci, Migalovci.
- XX. Slobodnavlast, Musić, Herkanovce, Lapovce, Tèrnava, Svetoblazje, Kondrić, Majar, Varoš, Breznica.
- XXI. Ceskovo, Paučje, Naberdje, Gasnice, Preslotince, Pridvorje, Drenje.
- XXII. Slatinik, Podgorje, Bračevce, Potnjanje, Gorjan, Punitovce, Beketince, Vuka.
- XXIII. Širokopolje, Tomašance, Ivanovce, Viskovce, Satnica, Djakovar.
- XXIV. Selce, Dragotin, Perkovce, Piškorevce, Budrovce, Gjurgjance,
- XXV. Verbica, Merzović, Vučevce, Forkuševec, Semeljce, Kesnice, Koritna.
- XXVI. Budince, Dopšin, Harastin, Koprivna, Vladislavci, Čepin.
- XXVII. Essek, Retfalu, Jovanovce.
- XXVIII. Dalj, Lovasz, Erdöd, Beleberdo.
- XXIX. Almas, Sarvas, Sz. Laszlo, Tenje.
- XXX. Poganovce, Martinci, Brodjanci, Habjanovci, Bizovac, Josefdorf.
- XXXI. Satnica, Marjančaci, Ivanovci, Velčin, Harkanovci, Koška, Ladimirovci.
- XXXII. Petrievci, Šagh, Narth, Valpo.
- XXXIII. Bistrinci, Gatb, Tiborjanci, Veliškovci, Marjanci, Vinogradci, Bočanjevci.
- XXXIV. Podgaiec, Sz. György, Rakitovica, Unter Miholjac, Viljevo.
- XXXV. Moslavina, Kapelna, Golince, Porec, Boćkince, Čamagajevce, Kunišince, Čerakovce.
- XXXVI. Radikovce, Kučance, Sljivoševce, Beničance, Lačic, Šaptinovce.
- XXXVII. Razboište, Ostrošinci, Keršinci, Podgorac, Stepanovce, Čeremošnjak, Vukojevci, Breznic, Našic, Neu Zoljan, Alt Zoljan, Gradac, Klokočevac, Martin, Sušina.
- XXXVIII. Pribiševac, Motičina gornja, Motičina dolnja, Gazie, Šumedje, Cerkvari, Feričance, Orahovica, Neu-Jošava.
- XXXIX. Duzluk, Ober Pištana, Unter Pištana, Kokočak, Krajna, Čačince, Predrievo, Kuttove, Obradovce, Barre, Zdence, Boksić, Bankovce, Dolce.
- XXXX. Pušina, Krašković, Drenovac, Meljane, Gjuričić, Rience, Celarie, Bokane, Macute, Sekulince, Kometnik.
- XXXXI. Smude, Voćin, Ku ma, Popovac, Lisičine, Hum, Humvaroš, Krivaja, Sliss, Pivnica, Gvozdanska.
- XXXXII. Čadjavica, Černac, Suhamlaka, St r n, Bazie dolnji, Brezovljane, Vranešеvce, Dobrović, Mijevce, Mikloš, Bukovica gornja, Bukovica nova, Bukovica dolnja, Viljevo, Kozice, Johannesberg, Lipovac, Lukavac, Radošavce.
- XXXXIII. Ober Miholjac, Bakić, Novaki, Vaška, Kapince, Sopje, Predrjevo gornje, Noškovce, Medince, Slatina, Sladoevce, Meljane, Kusonje dolnje, Kusonje gornjé, Bistr ca.
- XXXXIV. Bačevac, Bazie, Brezovica, Budrovac, Detkovac, Dugoselo, Lukać, Rušane, Turanovac, Gradac, Ložan, Turnašica, Vukosavljevica.
- XXXXV. Verovitica, Bukovica Špišić, Bušetina.
- XXXXVI. Antonsdorf, Nandovac, Orešac, Borovo, Počelić, Rezovac, Terezovac, Gradina, Budanica, Gačistje, Cabuna,

Napokon sve porezne obćine, koje sada spadaju u politički kotar vukovarski, nu miestničko izvidjenje ovih preduzet će se po radilih c. k. ravnateljstva zemljištničkoga u Temišvaru.

Popisavanje biva polag obćinah po zemljištničkih povierenstvih postavljenih u svakom od gori naznačenih kotarah, kojemu poslu pozvat će se na sudielovanje zemljoposiednici, obćinski odbori i zastupnici od zemljoposiednikah, njegda oslobodjenih od poreza. Ovo se daje na sveobće znanje tim dodatkom, da će se dan, kojega započimlje popisivanje, jošte po zemljištničkih povierenstvih piameno obznaniti u svakoj obćini.

Svikolici zemljosiednici opominju se u smislu gori navedene naredbe visokoga c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. jošte napose, da k povierenićkim razpravam ili glavom dodju, ili pako da zastupnika pošalju, providjenoga punomoćjem, izriekom glasećim na poslove o osnivanju zemljištnicah, jerbo u protivnom slučaju morao bi se na pogibolj i trošak odsutnoga zemljoposiednika po povierenstvu odrediti mu zastupnik.

I svi oni, koji misle da imaju u smislu najvišjeg ukaza od 29. studenoga 1852. (dèrž. zak. lista br. 247) pravah na dobra i na sastojne im dielove, što ih treće osobe posieduju naslovom prava udovičkoga ili dievojačkoga, zaloga ugovorena, povremena upisa sudbenoga zaloga, pozivlju se, da za čuvanje svojih pravah k povierenićkoj razpravi i k popisivanju ili glavom dodju ili pako da se zastupati dadu.

Napokon daje se na znanje, da svakolika uredovanja, potrebita za pèrvi osnutak zemljištnicah i uknjižnicah kao i navlastito prošnje podnešene radi pèrvoga upisa, zatim napisnici, koji se budu sačinjali i pomoćna sriedstva, kojase budu doprinosila, uživaju oprost od pristojbah na temelju privišnje odluke od 11. listopada 1850. i razpisa ministarstva financiah, izdanoga u porazumljenju s ministarstvom pravosudja od 10. rujna 1851. br. 30176.

U Zagrebu, dne 1. ožujka 1856.

Br. 806. (Izv.—93) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. suda koprivničkoga kao dotične razpraviteljne molbenice dotičnih zakonitih baštinikah ostavštine pokojnog Ljudevita Šiketanca, liekarnika iz Koprivnice, de pres. 26. veljače 1856. br. 806. stavlja se do obćeg znanja, da će se putem javne dražbe dne 30. ožujka pèrvi, a 13. travnja drugi i posliednji put u 4 sata poslie podne prodavati.

1) Jedan mlin od dèrveta nu podzidan, i u posvem još dobrome stanju, na četiri točka, na potočiću „Koprivnica" pol sata od grada Koprivnice sagradjen sa svimi k istome mlinu spadajućimi pristojališti, za tim k istome mlinu spadajuća zemljišta „Ćinderišće" oranica od 5 rali i 1598 ☐ hvatih pod top. br. 2938. pašinak 812 ☐ hvat. sienokoše dvie od 1213 ☐ hvat. i opet oranica od 2 rali i 330 ☐ hvat. sve skupa procienjeno na 5307 fr. sr.

2) Vinograd u Vinci fertalj sata od grada Koprivnice sa kletju od 1074 ☐ hvat. procienjena 380 fr. Uvieti dražbeni za kupca vele primitno izradjeni mogu se kod suda vazda uvidieti.

U Koprivnici, dne 14. ožujka 1856.

Nr. 3213. (8—Fin.) (3—1)

Versteigerungs-Kundmachung.

Zufolge Verordnung der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien vom 13. März l. J. Z. 3213 wird am 31. März 1856 um 9 Uhr Vormittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Agram um das Recht der Pottaschen-Erzeugung in den Forsten der Fondsdomäne Kutjevo in Slavonien mit Beziehung auf die frühere in der Landeszeitung unterm 31. Jänner d. J. veröffentlichte Kundmachung eine neuerliche Licitation abgehalten werden. Hiebei wird nur erinnert, dass die schriftlichen Offerte, welche mit einer Stempelmarke von 15 kr. versehen sein müssen, längstens bis Abends 6 Uhr des 30. März l. J. bei der vorbezeichneten Finanz Bezirks-Direktion versiegelt zu überreichen sind.

Die übrigen Bedingnisse, welche die Grundlage der Versteigerung bilden, können zu den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl bei der erwähnten k. k. Finanz-Bezirks Direktion als auch bei dem k. k. Forst- und Domänenamte Kutjevo eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram, den 13. März 1856.

Nr. 2319. (Fin.—9) (3—1)

Licitations-Kundmachung.

Zur Verpachtung des Getränke-Auschankrechtes in den zur k. k. Studienfondsherrschaft Kutjevo gehörigen Ortschaften: Mitrovac, Venje, Hernjevac, Lukač, Biliševac, Šumanovac, Cerovac, Granje, Lakušia, Ašikovac, Zarilac, Knešce, Sapna, Šibokovac, Stoičinovac, Ljeskovica, Jurkovac und Duboka für die Zeit vom 1. November 1855 bis lezten Oktob. 1858 wird am 31. März 1856 um 10 Uhr Morgens bei dem k. k. Forst- und Domänen-Amte in Kutjevo zum lezten Male die Licitation abgehalten werden.

Pachtlustige werden zu dieser Licitation hiemit eingeladen. Auch können vor Begin der mündlichen Licitation schriftliche Offerte bei dem gedachten Amte überreicht werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Essek, am 14. März 1856.

Raiski, m. p.

Br. 697. (Izv.—92) (3—2)

Oglas.

Dne 5. travnja 1856. prie poldana u 9 satih bit će prodavanje radi dužnoga poreza sliedeće stvari zaplienjene i na vlastnost gje. Julijane Fodroci-eve spadajuće, imenito 200 hvatih bukovih dèrvah, 600 centih sienah, 150 akovah vina god 1855. uz gotovi novac ovo kupiti želeći imadu k opredieljenomu ročištu u dvor Tèržce i glede dèrvah goru zelinsku doći.

C. k. kot. ured sv. Ivanski.

U sv. Ivanu, dne 15 ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Car.

Br 80. (Izv. 82) (3—2)

Izrok

kojim se sazivlju vierovnici zaostavštinski.

C. k. kot. ured modrušpotočki kao sud pozivlje sve one, koji iz zaostavštine 28. listopada 1854. oporukom preminuvšega župnika kamačkoga gosp. Antuna Moravca, štogod kao vierovnici tražit imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah 24. travnja 1856. u 9 satih prie podne dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakova daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured Modrušpotok kao sud

U Netretiću 5. ožujka 1856.

C. k. predstojnik:
Barac.

Br. 141. (Izv.—64) (3—3)

Ovèršbeni dražbeni izrok.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda predgradskog po današnjoj odluki time obznanjuje se, da je na molbu Antuna Artića, seljaka iz sv. Roka kod Rogadca proti Martinu Klenovčaku, radi osudom ovog c. k. kot. suda od 28. sèrpnja 1855. br. 834. dopitanoga duga od 75 fr. sr. c. s. c. ovèršeno sudbenim plienitbenim pravom zastavljena za 130 fr. sr. procienjena zemljišta dražba dozvoljena, koja zemljišta jesu sliedeća:

1. Kuća dèrvena pod br. 26. precienjena za 8 fr.
2. Štala dèrvena 2 fr.
3. Kućni grunt pol rali velik 50 fr.
4. Okolo kuće zemlje orane pol rali 50 fr.
5. Šljivnjak $1/4$ rali 20 fr.

te za preduzeće ove dražbe dva roka, i to na 29. ožujka i 29. travnja t. g. prie podne od 9 do 12 ure na licu miesta naime na selištu ovèršitelja Martina Klenovčaka u gornjoj plemenšćini opredieljuju se.

Uslied česa pozivlju se svikolici kupiti želeći na opredieljene dane na licu miesta s tim dodatkom, da će prie dražbe jamčevinu položiti morati, dražbeni pako uvieti kod c. kr. ureda uviditi se mogu.

Zajedno imadu se svikolici založno pravo imajući vierovnici do rečenog roka kod ureda prijaviti, inače će sebi pripisati imati, ako se kod razdieljenja dražbene svote njihova zahtievanja u obzir uzeti nebudu mogla.

C. k. kot. ured kao sud predgradski dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Jelačić.

OGLASNIK.

(119—Dp.) (10—8)

Sa car. kralj. austrianskim i kralj. bavarskim previšnjim povlastjem

Doktora Hartung-a

BILJNA POMADA

(po 50 kr. srebra od tegelca) za uzkèrsnutje i oživljenje narastaja vlasih, i

Dra. HARTUNG-A ULJE S KORE KININSKE

(po 50 kr. srebra flašica) za uzdèržanje i poliepšanje vlasih sveudilj najosobitiim priznanjem razširuje se; — iz sadanjeg gledišta kometične kemie dodje im u dio priznanje, kano najboljeg i najjevtiniег proizvoda u toj struci te dobit ih je jedino u ravno dobroj kakvoći:

U Zagrebu kod liekarnika **Graciana Mihića**, u Karlovcu kod Tome Aleksića, u Čakovcu kod A. Karasa, u Osieku kod liekarnika Jos. Horninga, u Rieci kod Petra Rigotti-a, u Koprivnici kod liekarnika Rud. Schiketanc-a, u Križevcih kod Ant. Bratogli-e, u Sisku kod Franje Pokorny-a i G. Velusića & Comp., u Pančevu kod J. Huber-a, u Zemunu kod Joanovića i Petrovića, u Virovitici kod J. Demetrovića, u Vukovaru kod Todora Stanića, u Varaždinu kod S. A. Taušek-a, i liekarnika Aleksandra Haltera.

(Dp.—27) (18.20.22.) (3—3)

Gospodarom na znanje!

c. kr. povl.

kriepko gnojilo

što su ga izumili

Schmid, Dobry i Cohn u Beču, koje osobito **pospiešuje** rast na njivah, livadah u vèrtovih i **vinogradih**, a tamani svaki gad i napokon od**vraća** bolést od krumpira i groždja, dobiva se **kod**

Gjure Cèrnadka,

opravnika za Hèrvatsku, u Zagrebu na tèrgu Jelačića bana

kod njega se može dobiti i knjižica, u kojoj se **vierovnimi** dokaznicami dokazuju i razlažu svoj**stva**, shodna poraba i trošak ovoga izvèrstnoga **praha za gnojenje.**

(Dp.—28) (1—)

Upravo sada je izišao peti svezak (40—50 arak. Harzer-Krönung)

Niemačko-hèrvatskoga riečnika

od

Bogoslava Šuleka.

Gospoda predplatitelji pozivlju se uljudno, da za drugih 40 arakah predplatu, naime 3 fr. 30 kr. sr. do 1. lipnja (juna) t. g. knjižarnici F. Župana u Zagreb pošalju, jer će onda nastati tèržna i dućanska ciena, t. j. 4 for. sr.

Tko želi svaki svezak napose dobivati, il neka priloži predplati poštarinu (16 kr. sr. za svaki svezak), ili neka se pobrine za priliku.

(Dp.—26) (3—3)

U margaretskoj ulici

Jedna kuća pod br. 562. iz slobodne ruke ponudja se na prodaju. Obširnia mogu se saznati kod istog gospodara kuće.

Br. 9. (Dp.—188) (11—7)

ŠVAJCARSKI BILJNI SOK

(Jus d' herbes alpines).

Blagotvorni posliedci, tečajem više godinah **švajcarskim biljnim sokom** postignuti zadobiše takovo obće priznanje, da sad već otaj sok izmedj mnogih sličnih proizvodah bez prigovora **pèrvenstvo** zauzima, te po najglasovitih liečnicih za osobito sredstvo poprimljen upotrebljava se. Sačinjen iz **osobito prikladnih i blagotvornost obistinećih** rastlinah švajcarskih bèrdah, izvèrstan je otaj sok svojim ugodnim tekom, te prost je svih tudjih tvarih. Učinak imade **blažeći i blagoraztaleći** na organe pèrsah i dihanja, te obistini se izvèrstnim pomoćnim i ublažećim sredstvom protiv kašlju, **hunjavici, hrapavosti i zasopolenju gèrla**, te **kataralnoj pèrsobolji**, kao što i kod **dietce i u najnježnijoj dobi**, očevidnom koristi upotrebljiva se. Švajcarski biljni sok dužim sčuvanjem na valjanosti i dielotvornosti ništa neizgubije, te valjalo bi da ga za bèrzo upotrebljenje kod nastajuće boli pèrsah i gèrla svaki dom imade.

Ciena zapečatane izvorne flaše iz **vornog švajcarskog biljnog soka** iznaša **3 franka = 1 fr. 20 kr. srebra** te svaka flaša **na staklu i pečatu imade gèrb švajcarski** i napis: „Švajcarski biljni sok.

Samoprodaja za Zagreb u liekarni **Graciana Mihić-a.**

☞ Izvanjske naručbe bit će bèrzo izvedene, nu manje od dviuh flašah neće se razposlati. Za zamotak 2 do 4 flašah imade se franco priklopiti 20 kr.

(115—Dp.) (10—8)

Liekoviti sapuni,

koji su polag kemičko-farmaceutičkih načelah **najskèrbnie i najpozdanie** pripravljeni i kojih **sjajan uspieh** dokazan je mnogostručnim **znanstvenim izpitavanjem i praktičkim upotrebljenjem**, mogu se u svojih **12 različitih** i niže navedenih **vèrstah** svim pravom preporučiti gospodi liečnicima i pomoć potrebujućem občinstvu.

Komad s naputkom za upotrebljenje po	kr. sr.
Sapun-Jodkali za škrofle	32
„ **Graphit** za kroničku kožobolju	20
„ **Terpentin** za nemoći	20
„ **Benzoe** za negibku kožu	23
„ **kamforasti** za nazeb	20
„ **sumporasti jod** za zastariele ospe (bubulice, kraste) na tielu	27

Komad s naputkom za upotrebljenje po	kr. sr.
Sapun od katrana (Theer) za ljuske i kraste	20
„ **kitovih džigericah** za suhe bolesti	20
„ **žučni** za kožne nečistoće	20
„ **sumporasti** za kožne bubuljice	20
„ **ružmarinski** za učvèršćujuće pranje	20
„ **Ammoniak** za zatvor želudca	20

U priloženim **naputcima** tumače se svakojaki različni načini, kako se liekoviti sapuni svèrsishodno upotrebiti, kao i ona mnogostručnost, kojom se isti krepostju već priznate praktične vriednosti uporaviti mogu, jer **sapunska forma** ne samo olakšava bolestnicima upotrebljenje **uspiešnih** vanjskih liekovah, nego i liečnicima pruža **bolje i obćenitie** uporavljenje takovih sredstvah.

Liekoviti sapuni prodavaju se samo u zamotima od 2¼ uncie težine, te **na obim krajevima** imadu polag stojeći pečat. U **Zagrebu** dobivaju se **jedino** kod **Graciana Mihića** liekarnika k sv. Marii, u **Osieku** kod liekarnika **Jos. Horninga** i u **Varašdinu** kod liekarnika **Aleksandra Haltera.**

(118—Dp.) (10—10)

☞ **Sa previšnjim car. kralj. povlastjem i kr. pruskim, te kr bavarskim previšnjim priznanjem.**

Jedino skladište:

U Zagrebu kod liekarnika **Graciana Mihića**, u Karlovcu kod Tome Aleksića, u Čakovcu kod A. Karasa, u Osieku kod liekarnika Jos. Horninga, u Rieci kod Petra Rigotti-a, u Koprivnici kod liekarnika Rud. Schiketanc-a, u Križevcih kod Ant. Bratogli-e, u Sisku kod Franje Pokorny-a i G. Velusića & Comp., u Pančevu kod J. Huber-a, u Zemunu kod Joanovića i Petrovića, u Virovitici kod J. Demetrovića, u Vukovaru kod Todora Stanića, u Varaždinu kod S. A. Taušek-a i liekarnika Aleksandra Haltera.

Doktora Borchardt-a
BILJNI SAPUN

(u zapečatjenih svezčićih izvornih po 24 kr. sr.

Dra. Hartung-a
ulje s kore kininske

(u zapečatjenih na staklu biljegovanih flašicah po 50 kr. sr.)

BILJNA POMADA

(u zapečatjenih biljegovanih na staklu tegelcih po 50 kr. sr.)

Dra. Suin de Boutemard-a
TIESTO ZA ZUBE

(u čitavih i polusvezcih po 40 i 20 kr. sr.

Doktora Borchadta biljni sapun aromatično-liečnički točno proračunan po pravilah znanstvenih, te veoma sretno skombiniran zauzima po svojih = do sad jošte nedostignutih = karakterističnih prednostih medju svimi sličnimi proizvodi pèrvenstvo, te veoma koristan je zajedno upotrebljen kod kupeljih svake vèrsti.

Sretni uspieh unapredovana, brižljiva te znanstvena razsudjenja sačinjavajuća ota **Dra. Hartung-a** povlastjena sredstva za **rastenja vlasih**, reć bi da su opredieljena medjusobno u učincih svojih nadovèršivati se, kad **ulje kore kininske** služi na uzdèržanje vlasih u obće, te **biljna pomada** probitačna je na uzkèrsnutje i oživljenje narastaja vlasih — kad pèrvo poveća elasticitet i boju vlasih, to potonje sačuva od preranog osiedenja i izpadanja, kadno koži novu blagu substancu priobćuje, te koreuje vlasih najkrepčijim načinom ojačuje.

Doktora Suin-a aromatično **tiesto za zube** ili **zubni sapun** priznan posvud sa osobitim predstavljenjem kano najobćenitije te najsigurnije sredstvo za **uzdèržanje i poliepšanje** zubih i zubrog mesa, očistjuje mnogo ugodnie i bèrže nego li razni prahi za zube, pridieljujuć zajedno čitavim ustama veoma blagu i milu friškoću.

Opazka. Pošto bi glas tako utemeljen povlastjenih sredstvah našao skoro svakdano raznih nasliedovanjah i izhitrenjah, to neka izvole za izbjegnuti prevarenju štovani oduzimatelji naših u domovini i inostranstvu u tolikoj časti stojećih proizvodah na otih više putah već oglašen način zamatanja, kano i na naslove **Doktora Borchardt a** (biljni sapun), **Doktora Hartung-a** (ulje s kore kininske i biljna pomada) i **Doktora Suin de Boutemard-a** (tiesto za zube), te i na naslov dotičnog jedinog našeg miestnog skladišta točno paziti.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 26. OŽUJKA 1856. Broj 70.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljeno je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 linih 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno občinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah", koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Dostavlja nam se iz Beča žalostna viest, da se je Ljudevit Busan, c. k. podpukovnik u miru strio velezaslužnoga našega domorodca presv. g. Hermana Busana c. k. dvornoga i kod c. k. vèrhovnoga i ukidnoga sudišta savietnika, dne 12. ožujka t. g. na večer u 7½ sati u Beču spokojno u Gospodinu predstavio od zaneti plućah. Pokojnik rodjen u Žbilu varaždinskoj županii stupi god. 1797. u vojnički stališ, gdie je do god. 1830 dakle 34 godine cara služio, zatim pako kao podpukovnik bivše palatinske pukovnije husarske zadobi mirovnicu i od onda sveudilj živio je u Beču. Premda je pokojnik skoro 60 godinah od svoje domovine udaljen bio, te u Ugarskoj, Poljskoj, Taljanskoj i Francuskoj a najposlie u nadvojvodstvu Austrianskom neprestano bavio se, opet osta vaviek iskren domorodac i ljubio je svoj hèrvatski zavičaj prieko svega i zanešen biaše za sve što se je ove njemu mile zemlje ticalo, osobito pako zanimao ga je prieko svake miere slavni u poviestnici neotarivi ustanak Hèrvatah za vladajuću dynastiu, cielokupnost monarhie i za narodnost godine 1848. Lahka mu budi zemljica!

Turska.

Tèrst, 20. ožujka. Lloydov parobrod „Evropa," koi je u utorak na večer ovamo prispeo, doneo nam je viestih iz Carigrada od 10. Tèrgovina novčana umirila se, nasuprot pobudi pomor u Francuskim bolnicama, kamo su neprestano dovažali boliestnike iz Krima, ozbiljan strah tim većma, čim se je oskudica u obziru liekarah i oskèrbnoga osoblja svedjer većma osiećala. I posliednje viesti o zdravstvenom stanju u Franceskoj vojsci nisu glasile povoljno, zato su i žudno očekivali dolazak parobroda „Messagieries" koi su već 6. zabadava čekali i koi je zadèržalo po svoj prilici burno vrieme. Isto tako izostali su Francuski brodovi istoga družtva iz Marsilje i austrianski bojni parobrod „Curtatone." — Iz Krima doznaje se, da je general Lüders svekolike oficire svojega generalštaba, koji su se nalazili na dopustu u Odesi, natrag pozvao i da je u Nikolajevu, Perekopu i Kersonu vojska jedva brojila 42.000 momakah. Radnje ukriepljivanja u Nikolajevu tierale su se upèrkos zimne studene najvećom radinostju i svekolike ruskè vojničke štacie obskèrbljivale su se na tri mieseca. — Francuski zapoviednik od piace, general Larchey, odlazi u Pariz a zamienit će ga general Pariset. — Više otomanskih dostojanstvenikah dobile je opet austrianskih redovah i to Afifbeg, Nuredinbeg, Kiamilbeg i Nobžid-Efendia red željezne krune drugoga, a Rustembeg isti red treljega razreda.

Opredieljenje granicah medju Turskom i Rusiom pretrese se kod visoke porte ozbiljno. Smatranja u ovom obziru novinah „Journal de Constantinople," koje kako se čine izražuju misli otomanske vlade, nesmiju se dakle mukom mimoići. Područje, poviestnica i budućnost, navodi se u istima medju ostalim, osposobljuju Tursku isto tako za aziatsku, kako za evropejsku silu. Tako cèrno kao i more od Marmore i bospor razlučuju oba kopna a Carigrad sačinjava spoju obih stranah svieta. Ukupna posiedstva Turske jesu u niekom smislu solidarno odgovorna jedno za drugo: pogibelj, koja jednom prieti, pogibelj je i za drugo, došla ona iz Jermenske ili od Dunaja, i na isti način, kao što je bio rat vodjen za cielokupnost, mora i mir svekolike turske zemlje osigurat pred svakim ruskim nasèrtom u Evropi i Azii. Evropa će se moći skoro osviedočit, da joj nesmijè biti sve jedno, što se dogadja u ruskoj Azii. — To pitanje nije izklopno rusko, tursko ili englesko, već evropejsko. Borba medju Rusima i Turcima tek je pèrvi čin velike drame, koja će predstavljat boj evropejskih duhovah sa starom uralskom utvorom, i svaki topomet medju Bosporom i Indusom odzivat će se iz tisuću ognjenih ceivih u dolinah Rena, Pada i Dunaja. Sada se obraća sva pozornost na sudbinu jedne strane Besarabie, koja, kako se čini, isto tako zanima nieku susiednu silu, kao Tursku; no čim manje misle na sadašnjost aziatskih granicah medju Turskom i Rusiom, tim se većma čini potrebno, da ju dobro promotrimo. Mnogi žele izpravljanje granicah stegnut na Čerkasiu pa ni negledaju na Georgiu i Jermensku. — Petrogradski kabinet ustručava se okorno ustupit Čerkasko područje, koje mu nije nikada pripadalo i za posiedovanje kojega rado bi nastavilo borbu; kaže, da nemože biti mira, ako mu se nametnu žèrtve, kojih nemože podnosit; napokon će se ipak iz ljubavi prema čoviečanstvu i iz obzira na želje Evrope podat, ali samó pod tom pogodbom, da se od njega više ništa netraži.

Rusia nebi na takav način ništa izgubila a izvan toga stekla bi odobrenje svih prieteljah mira, ako se nebi sadovoljili s ustupom Čerkasie.

U 4. članku pogodbe od Drinopolja navedi se: Primorje cèrnoga mora od uštja Kubana uklopno da luke sv. Nikole stajat će pod vladom [illegible] se dakle ni najmanje [illegible]; isto tako nedosudjuju evropejske sile Rusii nikakova prava vèrhovnoga gospodarstva nad Čèrkasiom; ona se nije mogla uzdèržat kao gospodarica na obalama a još manje u unutarnjosti ove zemlje; Kuban i Laba sačinjavahu prave granice od oba naroda. Rusi su podigli dvie male tvèrdine u unutarnjosti i to Rajevskoj i Obinsk medju Galenčikom i Kubanom blizu Anape; ostali dio zemlje bio je sasvim nezavisan od Rusie, koja upèrkos svim naporima nije mogla dalje doći. U tom času svi su ruski namieštaji u Čèrkeskoj razvaline i jedva se može uzeti, da će Rusia za opetno postignutje malenih kojekakvih koristih žèrtvovat miliunah novca i množinu svieta; ovdie nebi dakle Rusii činili nikakove štete, ali za pribavljivanje koristih istoka i zapada neobhodno potrebno je, da se pregledaju aziatske granice. S Čèrkeske strane neprieti Rusii nikakova pogibelj.

Carigrad, 9. ožujka. Goverilo se o tom, da će generala Williamsa izmienit za Kokonovića, zapoviednika Kinburnskog, no kažu da posliednji nema prave volje vratit se u Rusiu, gdie mu predstoji neugodna iztraga i valjda će dakle medjutim ovdie ostat tim većma, što nije Francuzima baš po volji, da ustupe svoje uhvatjenike na korist Englezah. Uobće razpra medju saveznicima postaje sveudilj očevidnia: ista nesloga u obziru priklonosti i mèržnje na mir kao u Engleskoj i Franceskoj! i ako čoviek promotri stanje njihovo u Krimu, lahko će se uvidit što jači i oduševljuje ratobernost Englezah. Englezi ćute, da su se Francuzi niešto umorili, što bi Engleskoj, ako tu okolnost mudro upotrebi, opet moglo povratit one, što je ista izgubila u pèrvim godinama rata a to je pretežnost nad Franciom u moralnom obziru. Engleska ćuti, i ćuti isto tako u Londonu kao u Carigradu, da joj samo dulji rat može opet povratit pèrvenstvo, koje vidi sada na svoju propast prelaziti u Francuske ruke. Ako Francuskoj za rukom podje, načinit mir i proti volji Engleske, kao što je vodila rat upèrkos tomu, što nije bilo to Engleskoj po volji, dobit će britanska oholost udarac, koi da preboli, triebat će mnogo vremena. S turske strane boje se, da će se pogadjanja za mir razbit o četvèrtu točku, jerbo u Turskoj znaju bolje nego u Londonu i Parizu, da ima točka, na kojoj bi se morala razpèršit sva diplomacia, ako bi u nju pobližje dirnuli: to nije uništenje flote u cèrnom moru, nije ni isti Nikolajev, već to su granice ruske sile u Azii u Jermenskoj i Priekokavskaskoj. Nadamo se da će se kod obilaženja ove točke obzirno postupat. — Omerpaša, kojega planovi za nezavisnii vojnički položaj, ako su ikada postojali, dolazkom viestih o miru a ponajprije primirjem propali su, razprostranjuje po svojim priateljima opet viest, da će za malo ovamo glavom prispieti.

Carigrad, 10. ožujka. Dne 4. ožujka preminuo je ovdie Halilpaša; on je bio rob Kozrevpaše, koi je bio za sultana Mahmuda toli na glasu i komu je kod iztrebljenja Janičarah bio od velike koristi. Gospodar ljubio je svoga slugu i nezaboravi njegovih uslugah, jer ga je kao junežu doveo u carski saraj i starao se je, da ga promakne, što je išlo veoma bèrzo. Halilbeg posta pašom, ratnim ministrom, predsiednikom ministarskoga vieća i zetom cara Mahmuda; on je igrao deset godinah do smèrti caričine sjajnu rolu, no zatim pade u nemilost i morao je biti zadovoljan sa službom upravitelja u pokrajini, dok je poslie više godinah opet došao u Carigrad i bio je naimenovan velikim admiralom. Prije godine danah svèrgnuli su ga s ove službe i on je sada živio u zabitnosti, gdi je naglo umro. On je bio privèrženik Rusie, sriednje glave, prijazan u obćenju, no svim istočnim porocima odviš podvèržen, nego da bi bio ikada ozbiljno pomislio, da preustroji ikoju granu uprave. Halilpaša bio je primier, kako se bèrzo može na istoku dići dobra glava no i strovalit, kad izgubi svoje slučajne podpore. Budući da je umro bez sina oći će njegova posiedstva u dèržavno blago.

Pruska.

O Hinkeldey-Rochovovom dvoboju pišu Obćim Novinama iz Bèrlina od 18. t. m. sliedeće: Kao što čujemo nije izpravno, da će se, kao što mnogi listovi javljaju, već dojduće nedielje sastat ratni sud, da izreče presudu prieko pl. gospodina Rochov-Plesova. Dosad nije ništa drugo učinjeno, već da je prediztraga dovèršena, odnosno da je ustanovljeno stanje učinjenice. Polag posliedka prediztrage odredit će stopram dotična vojnička oblast — ta je ovdie general Wrangel, — kojim će se putem nastavit stvar, poimence, da li se ima predat ratnom sudu. Da će se posliednje dogodit nije sumnje; no ratni sud mora se ipak prije odredit i svakako bi se dogodit moglo, da će još koja nedielja proći, dok dodje do izreke presude.

Zanimivo je, da je, kao što javlja „Publicist“ kad su pl. gospodina Rochova pred danas osam danah izpustili iz redarstvenoga zatvora, odmah na „Molkenmarktu“ spoznao ga pük i odonud progonio kroz poštansku ulicu do kraljevske ulice (Königsstrasse) vičući: „To je ubojica pl. gospodina Hinckeldeya! Utucite ga! Obiesite ga!“

Uobće čuje se sada još množina podrobnostih, za kojih izpravnost nemože se istina na slovo jamčit, no odviš su iste značajne nego da nebi zaslužile, da budu napomenute, kao sve što se proteže na tu stvar.

Tako čujemo da se je sliedeće dogodilo povodom Carrousela. Kažu da su bili sastavili popis o osobama, koje se imaju pozvati. Na tom popisu nalazilo se je, vele, s početka i ime pl. g. Hinckeldeya, no zatim, po kom nezna se, bi izpušteno. Pl. gospodin Hinckeldey, koi je to saznao, napomenuo je, vele, tu okolnost niekom prigodom kod visokoga miesta. Od strane posliednjeg, vele, da je shodnim putem bila izražena želja, neka bi se pl. gospodin Hinkeldey pozvao. Uslied ove želje, kojoj se je naravno odgovorit moralo, otišao je, vele, jedan odbor ili koi gospodin pri tom dioništvujući k pl. gospodinu Hinckeldeyu i kazao mu je od prilike sliedeće: Pozivi su navlastito odredjeni samo za srodnike i pristelje dionikah, no da on (pl. gospodin Hinckeldey) nema tamo ni srodnikah ni pristeljah; no buduć da je s visokoga miesta bila izražena želja, da se i on pozove, zato mu se šilju dvie biljege.

Na ovaj čudni poziv nije pl. gospodin Hinckeldey učinio, vele, nikakove porabe od rečenih biljegah, čemu se u ostalom nije čudit Ovaj mali pobočni dogadjaj stoji, istina, samo u veoma udaljenom savezu s navlastitim uzrocima dvoboja, no za razsudjenje duha ciele stvari mogao bi ipak biti od nieke vriednosti. Pitali su mnogovèrstno, u čem sastoji neuljudno vladanje redarstvenoga ravnatelja Stiebera toli oštro koreno po podpredsiednku gospodske zbornice grofu Stolbergu, koje je riečeni ravnatelj pokazao pri odom, kada je došao da odvede u zatvor pl. gospodina Rochova. Polag onoga što čujemo o tom pripoviedat, upalio je vele, g. Rochov cigaru, kad se spremao, da ga sliedi u drošku stojeću dole, da ju izpuši na putu. Na to reče mu, vele, gospodin Stieber, da je njegov uhvatjenik, i da mu nepripada kao takovomu pušit.

Na ovu opazku metnuo je, vele, gospodin Rochov cigaru na stran. Ako se stvar tako ima, nemože se pravo dokučit, kako bi to vladanje g. Stiebera zaslužilo, da se ukori a i onda ne, ako bi, kao što se čuje, da dodaju, gospodinu Stieberu izmakla bila rieč ćudoredne razjarenosti nad čoviekom, koi je predpodne ubio čovieka, a na večer, kad su ga došli zatvorit, hoće da si upali cigaru sasvim spokojan, kao da se nije ništa ni dogodilo bilo.

Na koncu priobćenja dèržavnoga odvietnika Noernera veli se, kao što je poznato, da se čini da je samo jedan redarstveni činovnik doznao bio, da će se i u koj sat dèržat dvoboj, Kao toga redarstvenoga činovnika imenuje više listovah redarstvenoga pukovnika Patzke-a; Mi smo to i baš s imenovanjem pukovnika Patzke-a čuli pripoviedat, već onaj isti dan, kad se dogodio dvoboj, no nismo hotieli, budući da čoviek nemože prema [množini] okolujućih glasovah nikad dosta obazriv biti, da učinimo ikakve porabe. — Ako se to, kao što se sada skoro čini, dokaže, jedva bi shodna disciplinarna iztraga proti pukovniku Patzke-u mogla izostat i čini se da velika vierojatnost, kojom se dèržavni advietnik Noerner o dotičnom suznanju pukovnika Patzke-a službeno izrazuje, naznačuje, kao da bi moglo biti, da se je takova šta već stavilo u tečaj.

Razloge, koji su pl. g. Raumera potaknuli, da se je sam ubio, tražili su spočetka u niekoj Hypohondrii pokojnika. No sada se čuje sa više stranah, da je g. Raumer imao nalog, da preprieči dvoboj medju pl. gospodom Hinckeldeyem i Rochovom i u propustu toga naloga mogao bi nalazit se uzrok tomu, da se je sam ubio.

O tragičnom koncu pl. gospodina Canitz-a nečuje se još ništa pobližega. Zna se, da je ubijen u dvoboju; i to se zna, da se je dvoboj dogodio u Potsdamu; no tko je bio njegov protivnik i što je tomu dvoboju dalo povod, o tome se do sada nezna ništa. Ova čudna tmina, koja krije stvar, u istinu jedva se može dokučit.

Konačno još malo riečih o gradji, koju priobćuje „Kreuzzeitung“ u svojem današnjem broju. Novo je u toj gradji samo priobćenje brata gospodina Rochova. Kako može „Kreuzzeitung“ ovo priobćenje dèržat za činospis, neznamo. Medjutim od ove spoljašnjosti najposlie ništa nezavisi, već od sadèržaja, a što se toga tiče, slagat ćete se s nama u tom, da svatko, koi nečita očima „Kreuzzeitung-a“ neće ni u tom ništa naći, što bi moglo samo za dlaku promienit obću presudu postojeću o toj stvari.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Na miesto dosadanjega izvanrednoga poklisara i ovladjenoga ministra kod svete stolice grofa Mavricie Eszterhazy-a naimenovan je u istoj vlastitosti poklisar pri kraljevskom velikobritanskom dvoru, grof Franjo Colloredo; dosadanji poklisar u Monaku grof Rudolf Appony premiešten je u London, a poklisar u Kodanju grof Edmund Hartig, kao takav, ka kraljevskom bavarskom dvoru.

Rim, 17, ožujka. Komad željeznice vodeći u Frascatti predat će se mieseca svibnja obćem prometu.

Pariz, 20. ožujka. Burza se je veoma slabo dèržala. Očekivali su zabranu prometa s vierovnim dionicama na pariškoj burzi. Sve obèrtovne papire nudili su jako, upèrkos svemu tomu, da je obće mnienje, da će se za malo sklopit mir.

Pariz, 20. ožujka u večer. Danas nije bilo siednice, već će po svoj prilici biti stopram sutra ili u subotu. Mliečna groznica popustila je kod carice, princip Jeronim ustao je danas pèrvi put.

Beč, 21. ožujka. C. k. ministarstvo nastave izdalo je metodiku računanja na pamet u romanskom i slovenskom jeziku i uvelo ju je u škole. (C. k. naklada školskih knjigah u Beču, ciena 16 kr. i 18 kr.)

Parma, 19. ožujka. Ratni auditor Gantani Bordi ubijen je iz potaje. S toga i zbog pèrvašnjega ubojstva stavljen je grad Parma u stanje obsade.

Genova, 19. ožujka. „Great britain“ vratio se ovamo, da drugu regimentu engleskotaljanske legie ukèrca i odpravi u Maltu. Ova kao i niemačka legia odredjene su za Trapezunt. Željeznica odovud u Veltri otvorit će se dne 27. t. m.

Pariz, 20. ožujka. „Moniteur“ donosi cesarsku odluku, kojom se onim političkim bieguncima, koji bi obećali, da će se lojalno vladat, dopušta vratit se u Francusku.

Iz Carigrada javljaju, da tamo vlada velika skupoća živeža. General Bosquet preuzet će zapoviedništvo pisce. 1700 Rusah izmienjeno je i odpravljeno u Odesu. Glasa se, da je nastala raspra medju saveznicima. Iz Krima dolaze žalostni glasovi o pomoru u Francuskom taboru i da nemaju tamo dosta liekarah. Velikom revnosti utvèrdjuju Nikolajev.

Več 5. t. m. dodjoše tri turska povierenika, da se poravnaju sa Cèrnom gorom u obziru obstojećih rasprah i da sklope postojan medjusobni mir. Dne 6. prispieše tamo od strane Cèrne gore četiri poklisara. Kao što doznajemo nisu se složili i turski punomoćnici vratiše se nesvèršivši svoga posla dne 9. u svoj zavičaj.

Berlin, 22. ožujka. „Staatsanzeiger“ priobćuje naredbu ministarstva tèrgovine na starešine od burze, kojom se isti opominju na nieku stariu naredbu, koja zabranjuje pod izgubitak službe svaki posao na inozemne akcie, koje nisu podpunoma plaćene.

Pariz, 22. ožujka predpodne. Službeno je oglašeno, da će dojdućeg utorka počamši biti zabranjena tèrgovina s izvanjskim cienovnim papirima.

Pariz, 19. ožujka. Jučer bila je pèrva siednica od sastanka, kojoj su pruski punomoćnici baron Manteuffel i grof Hatzfeld prisustvovali.

Admiral Penaud, zapoviednik flote na iztočnom moru, odputovao je iz Pariza u Brest.

Deputacia društva preostatakah niekadašnje carske vojske predala je carici jučer kitu cvietja.

Medaljari i graveri zabavljaju se sa sačinjenjem spomenicah na sastanak, carevića, mir itd. Već se prodavaju medalje sa slikom carevića rodjenoga pred tri dana.

Posliednji buletin o zdravju carice glasi „Dne 19. ožujka u 11 ½ sata pred podne. Mliečna groznica započela je na blag i pravilan način.“

Princip Jeronim stao se je oporavljat. Posliednji buletin, koi je jutros u 10 satih izdan, glasi: „Oporava napriedaje neprestano.“

Buletin carskoga deteta od jutros u 11 ½ sata javlja, da mu je zdravlje izvèrstno.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Carski dukati	6 fr.
Srebro od 20. ožujka	$4\frac{1}{4}$

SLUZBENI LIST.

Br. 761. (Izv.—86) (3—2)

Oglas.

Kod unovačenog popisa za god. 1856. u kotaru moslavačkom izkazali su se sliedeći, kao odsutni: Tomo Beneir, Vid Ključarić, Joso Deanič, iz Okolov Tried Herman, iz Potoka Nagji Ivo, Nagji Mato i Nagji drugi Ivo iz Stružca, i Vilhelm Lövi iz Volodera.

Dočim bi miesto njihovog boravljenja sasvim nepoznato bilo, to se ovime pozivlju, da se ovome c. k. kot. uredu do 27. ožujka t. g. tim sigurnie predstave, ili miesto boravljenja svoga naznače, što će u protivnom slučaju s njima po §. 55. propisa o novačenju postupat se.

C. k. kot. ured moslavački dne 8. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Tomašić.

Br. 697. (Izv.—92) (3—)

Oglas.

Dne 5. travnja 1856. prie poldana u 9 satih bit će prodavanje radi dužnoga poreza sliedeće stvari zaplienjene i na vlastnost gje. Juliane Fodroci-eve spadajuće, imenito 200 hvatih bukovih dèrvah, 600 centih sienah, 150 akovah vina god 1855. za gotovi novac ovo kupiti želeći imadu k opredieljenomu ročištu u dvor Tèržce i glede dèrvah goru zelinsku doći.

C. k. kot, ured sv. Ivanski.
U sv. Ivanu, dne 15 ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik:
Car.

Nr. 2319. (Fin.—9) (3—2)

Licitations-Kundmachung.

Zur Verpachtung des Getränke-Auschankrechtes in den zur k. k. Studienfondsherrschaft Kutjevo gehörigen Ortschaften: Mitrovac, Venje, Hernjevac, Lukač, Biliševac, Šumanovac, Cerovac, Granje, Lakušia, Ašikovac, Zarilac, Kneżce, Sapna, Šibokovac, Štoičinovac, Ljeskovica, Jurkovac und Duboka für die Zeit vom 1. November 1855 bis lezten Oktob. 1858 wird am 31. März 1856 um 10 Uhr Morgens bei dem k. k. Forst- und Domänen-Amte in Kutjevo zum lezten Male die Licitation abgehalten werden.

Pachtlustige werden zu dieser Licitation hiemit eingeladen. Auch können vor Begin der mündlichen Licitation schriftliche Offerte bei dem gedachten Amte überreicht werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion.

Essek, am 14. März 1856.

Raiski, m. p.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 27. OŽUJKA 1856. Broj 71.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; s zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah", koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb 27. ožujka. Preuzvišeni gospodin ban grof Jelačić otišao prekojučer u jutro sa svojim pobočnikom c. k. majorom g. Zastavnikovićem u Rieku, da prisustvuje svečanosti, kojom će se temeljni kamen za c. k. pomorsku Akademiu položit, i koja se je već jučer (26. t. m.) obdèržavat imala.

Sèrbia.

Nahodimo u Sèrbskom Dnevniku sliedeće dopise:

Beograd, 2. ožujka p. st. Jučer poslie podne dèržana je u ovdašnjem čitalištu skupština, kojoj je „odbor za poboljšanje tèrgovine u Sèrbii" dao račun o dojakošnjem svom radu. Ovaj odbor dèržao je javno u čitalištu više siednicah, u kojim su najprije predstavljene bile smetnje i tegobe, koje napriedku i razvitku tèrgovine u otačbini našoj na putu stoje. Nieki od ovdešnjih tèrgovacah vèrlo su viešto ove smetnje i tegobe razlagali. I ovdie, kao i inače skoro svuda, mogle su se čuti tužbe proti sporom dosudjivanju pravice u gradjanskim parnicama kod naših sudovah, koje tužbe baš posve neosnovane nisu. Da je sporo sudjenje u gradjanskim parnicama i s točke dèržavne, i privatne ekonomie štetno, o tome nema sumnje. I tèrgovci naši nemaju baš tako nepravo, kad podugovlačenje parnicah kod sudovah takodjer kao znatnu smetnju tèrgovini navode. I mi se š njima slažemo u tome, da je sporom sudjenju uzrok sada postojeći kod nas način sudejskog postupanja u parnicama; ali to nije, po našem mnienju, nikako jedini i izključni uzrok. Zakoni u obće, ma kako da su dobri, ako samo na artii ostanu, i nepredju u život, neprinose onu korist, koja se od njih očekuje. Ako sudac, koga je opredieljenje da zakon na pojedini slučaj odnese, ili, jasnie, da predloženi slučaj sa zakonom sravni, i prema tome opredieli, koja od dvie parnične strane po zakonu pravo ima, — ako, velim, sudia, koi tako važan zadatak ima, neposieduje ona svojstva, koja dobar sudac imati mora, — ako on sam zakon nerazumie, — ili ga neće da izvèršuje, kao što treba, naravno je, da stvar svakojako ići mora. Ovo kao uzgred. — Pošto je odbor izpitao razne smetnje, koje tèrgovini na putu stoje, predlagana su poslie razna i mnoga sredstva, kojima se te smetnje ukloniti, i tèrgovina podići može. Uvedenje tèrgovačkog zakona i tèrgovačkih sudovah najglavnie je što naši tèrgovci traže. Odbor će sve želje naših tèrgovacah u jednom memorandumu predstaviti praviteljstvu. Kakva će njihova sudbina biti, nećemo propustiti u svoje vrieme javiti.

Iz Kragujevca, 1. ožujka p. st. Varoš je ova položajem svojim u sriedini Sèrbie poslie Beograda najvažnie u otačbini našoj miesto odavna bila. Važnost njegovu visoko praviteljstvo naše u posliednje vrieme još je uzvisilo tim, što je jednu čast vojinstva ovamo premiestilo, i što je topolivnicu ovdie zavelo. Sa stanovanjem vojinstva i sa zavedenjem topolivnice varoš je naša, osim političke važnosti, jošte i velika k napriedovanju tèrgovine i radinosti svoje sredstva dobila, počem je sa vojinstvom i topolivnicom čislo ljudstva u varoši našoj znatno se umnožilo, i to takovi ljudi, koji od gotova novca žive, t. j. za gotov novac rade, i gotov novac troše, od kojih daklem i tèrgovci, i špekulanti i svakog reda radnici posla i korist svoju dobivaju; i tako je varoš naša u posliednja vrime, osim što je važnosti zadobila, i uveličala se, i umnožila, i obogatila. Ovako napredujuća varoš naša i sirotinje se svoje sietila, te je lani po preporuci popečiteljstva unutèrnjih dielah sa ostalim okružja našeg obćinama kuću jednu sa prostranim miestom za okružnu bolnicu zakupila, koja ima do ovoga Gjurdjeva dne sa potrebnim za 12 boliestničkih krevetah stvarima obskèrbljena biti. — Pri tom u dèržanoj onomadne skupštini svojoj riešila je od prihodah svojih godišnje po 150 talirah t. j. 300 for. sr. dodati liekaru, koi bi bez potraživanja druge, osim ove nagrade ovovaroškoj sirotinji u boliesti liekarsku uslugu činio; a pritom još predala je pismenu molbu popečiteljstvu, da bi ono ostalim okružja našim obćinama jedan mali prirez opredielilo, te da bi se tako sa onih varoških 300 fr. pristojna plata za jednoga liekara, koi bi osim varoške sirotinje i okružnu bolnicu nadgledao, sastavila, i da se takov liekar nabavi. Mi napried izviestno neznamo, koliku će platu popečiteljstvo za rečenog liekara opredielit, no mislimo da manja od 600 for. sr. biti neće. Ovakva u novcu plata, sa još niekim u naturi dobročinstvima, i slobodnom u varoši praktikom, dèržim da se priličnom oskèrbljen nareći može; i zato osobito sunarodnike, koji su se za liekarsko zvanje priugotovili, na ovo napried pozorne činimo, i pozivamo ih da se prijave, kad javnim oglasom za liekara varoši Kragujevcu shodno lice tražilo se bude.

Cèrnagora.

Iz Cèrnogorske granice 21. veljače. Prekjuče prispeo je knez Danilo i kneginja Darinka s paroplovom u Kotor, i juče krenuše na Cetinju. Da će knez dugo na Cetinju ostati ja nikako ne vierujem. On je dobro izmierio položaj svoje dèržavice, i zna šta se još danas hoće. Današnju priliku, kojom na konferenciama i Cèrna Gora štogod valjano i stalno za sebe odèržati može, neće knez propuštati. Natezali hercegovački Turci kako hoće, Cèrna Gora svoj mir će odèržati, i to ne onakvi kakvi oni misle, nego kako valja da bude. Što ga oni danas više žele, nego knez, nije teško pogoditi — boje se da se granice cèrnogorske ne razmaknu — a to je uprav što knez najviše i odèržati nada se. — Tada će i svadje i sve manje zadjevice same sobom na pograničju pristati, inače kad se nebi granice razmakle i utvèrdile, zadjevice bi se ponavljale. —

Postavljati metehe s hercegovačke granice, predje savèršenog mira, i dok se neuznade prava granica sa svih krajevah kneževine ove, cèrnogorski knez nenahodi da je sad to najviše nužda. Ostane li Cèrna Gora samostalna i u buduće, po svoj prilici naznačit će se još svud unaokolo i granica dokle još dopire, a ne samo s jednog kraja Hercegovine.

Do tog riešenja, želiti je svakako, i za obie strane je potriebito, da se mir u pograničju podèrži. Turci ga, samo ako hoće, mogu mnogo lakše od cèrnogoracah imati, jer ako su ovi u golim klisurama utiesnjeni, nisu zaista oni. — Dopustimo, da će biti i s jedne i s druge strane i nemirnih ljudih, koji lahko zadjevice prave, no takvi mogu se načas kazniti, niti je pravo s niekolicine, proti svoj dèržavi vikati i o razoru njenog cielog blagostanja raditi. (Sèrb. Dn.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Kao što izviestno čujemo, učinit će se bèrzojavna linia postojeća medju Carigradom i Bečom za malo pristupnom i za bèrzojavno privatno dopisivanje i mogla bi ciena za jednu depešu od turskoga do austrianskoga glavnoga grada i obratno iznosit do 13 fr. B. V.

Paris, dne 25. ožujka. Jučer je bila siednica od konferencie. „Moniteur" oprovèrgava jedan članak u Times-u o stanju franceske vojske u Krimu. Ona ima istina mnogo boliestnikah no netèrpi oskudice u ničemu. Izdavanje buletinah o zdravju caričinom i princip a Jeronima prestalo je kao suvišno.

Napulj, 21. ožujka. Grofica Trapani porodila je princezu.

Rim, 18. t. m. Jučer je papa u privatnoj audiencii primio Nj. kr. visost principa Alberta od Prusie. Na to je princip udostojao se posietit kardinala Antonelli-a. Na prijavu došavšu iz Pariza o sretnom porodu carice Eugenie opališe 101 topomet s Angjeoske Tvèrdine. Na večer biahu palača francezkoga poslanstva, kazino francezkih oficirah i u obće mnogo sgrade pripadajuće francezkim vlastnicima sjajno razsvietljene.

Konkordat (cèrkveni ugovor).

(Iz bečkih novinah).

V.

(Dalje).

Glavna navala protivnikah konkordata upravlja se proti ustanovama istoga o nastavi. No uprav tu nalazimo najgrubie bludnje i izopačenja u pohvatu pravoga razmiera. — Tu se baš pravo vidi, kako može čovieka jednostrano gledište, ako se ga stegnuto dèrži, načinit nepravednim i opakim.

Ako pruski narodni list „National-Zeitung" (1. prosinca) sa svojim dugačkim i širokim tiradama, sa svojim gòrkim, strastvenim nasèrtima na austriansku nastavu prispodobimo s istinom, moramo začudjeni zapitat, kako je igjak moguće, da može strast natoliko potamnit pogled duha, kako je moguće, da se toliko nesuvislo usudjuje, da povede veliku rieč o pitanju nastave. Što se u konkordatu ustanovljuje, da će

sva nastava katoličke mladeži u svim školama biti prilagodjena nauku katoličkoga zakona i što biskupi bdiju nada tim, da se to u istinu izvede, isto tako što biskupi vierozakonsko odhranjenje mladeži u svim učilištima rukovode i na katoličkim gimnazijama i sriednjim školama odredjuju poučne knjige o vierozakonu, i što na katoličkim gimnazijama i sriednjim školama mogu postat samo katolici profesori i učitelji, sve je to polag „National-Zeitung-a“ nedostojan „jaram naroda.“

Dà, „National-Zeitung“ ide tako daleko, da nam uslied „podčinjenja sve znanosti pod sveštenički nauk“ (kao što mu je volja izrazit se) prorokuje okolnosti, gdie se u školama o kopernikovoj sunčevnoj sistemi veli, da polag „mnienja niekih učenih ljudih“ sadèržaje istinu! Mi smo „National-Zeitung-u“ veoma obvezani na zahvalnost, da neveli, da ima svatko, koi se usudjuje u školama štogod govorit o Kopernikovoj sunčevnoj sistemi, očekivat goruću lomaču ili barem dosmèrtnu tamnicu. Taj list nebi se bio time učinio mnogo smiešniim nego strahom u istinu izrečenim pred tim, što smo sada napomenuli. Medjutim nije on jedini, koga muče težki sni. I „Lipske niemačke obćenite novine“ (29. studenoga) izrazuju se na sličan način: „Istina je Austria je katolička, no ona nije ni najmenje priklona svešteničkoj, malone neograničenoj oblasti, koja će sada i sve škole dobit u svoje ruke.“ Proti takovim izopačenostma istine, koje u svom obćenitom sastavu zaslužuju biti uprav imenovane izkvarenjem konkordata, dokazuje predležeći spis točnim pretresanjem svih pojedinih ustanovah onamo spadajućih, „da je obostrani dielokrug cèrkve i dèržave na ovom prostranom području najvećom brižljivosti pronadjen i da je svakom svoje sačuvano.

To će svaki uvidit i sliedećega navedenja najglavniih ustanovah konkordata:

„Vierozakonsko odhranjenje katoličke mladeži pripada cèrkvi.“

„Na katoličku pučku školu, kod koje je vierozakonsko odhranjenje toli pretežno, ima zato i katolička cèrkva pretežan upliv.“

„Katolička vierozakonska nastava pripada cèrkvi, dakle i predbiežni ispit učiteljah vierozakona i podavanje punomoćja, učit vierozakon, kao i ustanovljenje knjigah za vierozakon.“

„Ukupna nastava u školama odredjenim za katoličku mladež ima biti takova, da neuzbude u protuslovju s naukom katoličkoga vierozakona i da ga time neuzdèrma ili podkopa, jer su u Austrii naumili i na dalje uzdèržat u kriepostí katolički zakon (I. članak).“

„Da se bogoslovje tako uredi, da ostane nedotaknuto izobrazovanje budućih sveštenikah za njihovo visoko zvanje u smislu i duhu katoličke cèrkve, to je dužnost biskupah.“

„Cèrkva može i svoja vlastita učilišta i odhranilišta, ako misli, da je potrebno, stavit u život i istima zatim nezavisno upravljat.“

„Ova u konkordatu stavljena načela naći će svaki, koi mirno promotri stvar isto tako dosliednim (pozivno na članak I.) kao pravičnim prema katoličkoj cèrkvi i neškodljivim za akatolike cesarevine. Dèržava nije pri tom ništa popustila, ostavljajući cèrkvu, da se slobodno kreće na svom području. Ona redi i ravna svekoliko neizmierno prostrano područje javnoga podučavanja u svim granama znanja s jedinom iznimkom bogoslovja i nauka o vierozakonu. Ona postavlja kod svih javnih učilištah učitelje i profesore, da i iz bogoslovja i nauka o vierozakonu, samo da je kod ovih posliednjih dvih kategoriah prisnat biskupima predbiežni ispit zajedno s pravom predlagati sposobne osobe za ove službe. Kod pučke škole preuzeše cèrkva i dèržava zajednički upravu u mudrom, već odavna izkustvom potvèrdjenom ograničenju svojih obostranih dielokrugah; zato imenuje cesar u svakoj biskupii vèrhovnoga školskoga nadglednika za istu, dakako izmedju muževah predloženih po biskupu, u čemu se uprav pojavljuje sèrdačna sloga, radostno sudielovanje obiuh silah.“

„Uslied toga ima dèržava očevidno veoma obsežno područje i ako je područje vierozakonskoga odhranjivanja i nastave u katoličkom vierozakonu, kao što je pravo i pravično, dozna-čila cèrkvi, težko je u istinu ponjat, kako se to može komu činit, da nije u redu. To bi morala biti samo ona stranka nevierovanja i prevrata, koja podiže viku proti svakom učvèršćjenju vierozakonskih i ćudorednih načelah, jer u tom opaža preprieku napriedka k svojoj svèrsi. I u istinu nalazimo uprav u orudju ove stranke najveću razjarenost proti ustanovama konkordata u obziru pitanja o podučavanju. No kako zlo obrazlažu ti ljudi ove svoje tužbe, vidi se najbolje iz one okolnosti, što nisu se ni usudili svojim čitateljima priobćit istine, već su im na miesto iste prostèrli najgrubie laži i izopačenja.“

Već ovaj kratki pregled lahko bi mogao dostati, da se dokaže ono, što se bez razloga nalazi u skèrbima izraženim u niekim javnim listovima. No moramo još jedanput kazat s oštrim naglaskom, da se sve ustanove konkordata u obziru pitanja o podučavanju protežu samo na škole, koje su odredjene samo za katoličku mladež, tako poimence ustanova, da se u gimnazijama i u obće u sriednjim školama odredjenim za katoličku mladež imaju samo katolici imenovat za profesore i učitelje. To se čini tako naravno, što katolička mladež u svojim školama ima katoličkih učiteljah, kao obratno, što protestanska mladež u svojim školama imade protestanskih učiteljah. I kao što nije vlada nakanila, kod protestanskih školah postavljat katoličkih učiteljah, da protestantima nepoda povoda tuženju, isto tako nemože ona kod katoličkih školah postavljat akatoličkih učiteljah — da katolicima nepoda povoda žaljenju. — To se izražuje u konkordatu, nakoliko je ovdie bilo miesto za to; jer budući da konkordat samo razmiere katoličke cèrkve za Austriu uredjuje, zato ni negovori u obće nigdie o akatolicima.

(Dalje sliedi.)

Narodno kazalište.

Malone sa svih stranah domovine naše prispievaju nam od niekog vremena listovi, koji se izključivo bave pitanjem našega narodnoga kazališta. Svikolici su skoro jednoga sadèržaja i smieraju na istu svèrhu. Žale u ime akcionarah našega kazališta, što se je do sada toli riedko predstavljalo u našem jeziku, a i kad se je predstavljalo, da to nije onom pomnjom bivalo, kao što bi dostojanstvo takova zavoda zahtievalo i potrebno bilo, da stvar omili obćinstvu. Poticuju ti listovi dakle sl. odbor upravljajući ovaj zavod, neka bi se u buduće većom energiom zauzeo za stvar i neka nebi izpred očiuh nikad izgubio svèrhe, za koju bi osnovano to akcionarno družtvo. Takova i slična sadèržaju rečeni listovi, od kojih nieki u svojoj revnosti i to predlažu, neka bi odbor jedared sve svoje sile skupio i ozbiljno pokusio kroz nieko vrieme, da izobrazi takovo družtvo predstavljačah u našem jeziku, koje bi odgovaralo zahtievima barem umierene kritike, a ako mu to nikako za rukom nebi mogło poći, da bi bolje bilo, da se novci podani u tu svèrhu obrate na druge obćekoristne svèrhe. To je u kratko sadèržaj rečenih dopisah, koji su u ostalom veoma obsežni, i već s toga uzroka oprostit će nam njihovi štovani sastavitelji, da ih nismo pojedince i per extensum priobćili, što bi za cielo rado učinili bili, budući da su svikolici valjano pisani i dobro obrazloženi, da nam u obziru prostora nisu novine tako stegnute. To stavljamo poglavito s toga uzroka do obćega znanja onim za ravnanje, kojih se stvar tiče, da saznaju želju svojih komitentah i da uzmognu tako laglje odgovarat svome zvanju. Ako žele pisma u govoru stojeća čitat, stoje im na uslugu u pisarnici toga učredničtva, a ako uzhtiju mogu dobiti prepise istih. Ujedno umoljavamo p. n. gospodu, koja bi u buduće željela o istom predmetu priobćivat svoje misli, da se obrate neposredno na upravljajući odbor kazalištni, koi će bez sumnje svako obrazloženo mnienje prihvatit radostno i gledat, da ga po mogućnosti oživotvori.

Kad već zametnusmo rieč o kazalištu nemožemo da nenapomenemo tom prigodom, da je novi poduzetnik našega kazališta g. Blattner tako u svom proglasu, štampanom u ovdašnjim niemačkim novinama kao i u svom prologu, koi je sam glavom dèržao pred pèrvom predstavom pod njegovim ravnateljstvom (dne 24. t. m.) obećao da će se starat, da jedared udomi ovdie prāvu umietnost i da si je, za izvest ovu svoju namieru, pribavio ne malenim žèrtvama shodno društvo. Iskreno se radujemo dakle na užitke, kojima se uslied toga obećanja imamo nadat. Pèrva predstava nije bila žalibože takova, da bi potvèrdila bila liepe rieči g. Blattnera. Valjda mu nisu bili još dospieli njegovi pravi akteri i prisiljen biaše podčinjenom osoblju za onaj večer dati glavnih zadaćah, jerbo od svih onaj večer predvedenih novih članovah bio je jedan jedini, koi zaslužuje ime predstavljača za poveće role, sve ostalo nije za drugo nego epizode i kor, s toga uzroka bio je kor valjda i tako slab, u kojem medju ostalim opazismo samo jednu žensku; naravna stvar, kad su sve ostale ovaj večer bile zabavljene izvan svoga pravog dielokruga! Mi nećemo dakle ni riečce da progovorimo o ovoj nesretnoj predstavi, znajući da ima okolnostih, kojima se čoviek više putah nemože uklonit ni najboljom namierom, no čim prije nam predvede g. Blattner svoje prave predstavljače, nećemo propustit, da izrečemo i mi svoje mnienje o njima i iskreno će nas radovat, ako nadjemo da su kadri izvest ono, što je tolikom izviestnostju obećao njihov ravnatelj. —

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 26. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	85 5/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	86 1/16
dto . . . . » 4 1/2 %	76 3/8
dto . . . . » 4%	67 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	50
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	136 1/2
» » » » » 1854, » 100 »	109 1/8
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	83
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 1/4
Bankovne dionice komad po	1081
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	496 1/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	364 1/2
dto dto s plaćanjem na rate	376 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2877 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	274
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	651
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	445
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	85
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-6
Lyon za 300 frankah . . . . »	126
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/2
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	120 1/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	120 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269
Carigrad za 1 forint . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 7/8
Srebro od 22. ožujka	3 1/4

SLUZBENI LIST.

Nr. 2319. (Fin.—9) (3—3)

Licitations-Kundmachung.

Zur Verpachtung des Getränke-Auschankrechtes in den zur k. k. Studienfondsherrschaft Kutjevo gehörigen Ortschaften: Mitrovac, Venje, Hernjevac, Lukač, Biliševac, Šumanovac, Cerovac, Granje, Lakušia, Ašikovac, Zarilac, Knešce, Sapna, Šibokovac, Stoičinovac, Ljeskovica, Jurkovac und Duboka für die Zeit vom 1. November 1855 bis lezten Oktob. 1858 wird am 31. März 1856 um 10 Uhr Morgens bei dem k. k. Forst- und Domänen-Amte in Kutjevo zum leztea Male die Licitation abgehalten werden.

Pachtlustige werden zu dieser Licitation hiemit eingeladen. Auch können vor Begin der mündlichen Licitation schriftliche Offerte bei dem gedachten Amte überreicht werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion,

Essek, am 14. März 1856.

Raiski, m. p.

Br. 80. (Izv. 82) (3—3)

Izrok

kojim se sazivlju vierovnici zaostavštinski.

C. k. kot. ured modrušpotočki kao sud poziva sve one, koji iz zaostavštine 28. listopada 1854. oporukom preminuvšega župnika kunićkoga gosp. Antuna Moravca, štogod kao vierovnici tražit imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah 24. travnja 1856. u 9 satih prie podne dodju pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakova daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kot. ured Modrušpotok kao sud

U Netretiću 5. ožujka 1856.

C. k. predstojnik:

Barac.

Nr. 3213. (8—Fin.) (3—2)

Versteigerungs-Kundmachung.

Zufolge Verordnung der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien vom 13. März l. J. Z. 3213 wird am 31. März 1856 um 9 Uhr Vormittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Agram um das Recht der Pottaschen-Erzeugung in den Forsten der Fondsdomäne Kutjevo in Slavonien mit Beziehung auf die frühere in der Landeszeitung unterm 31. Jänner d. J. veröffentlichte Kundmachung eine neuerliche Licitation abgehalten werden. Hiebei wird nur erinnert, dass die schriftlichen Offerte, welche mit einer Stempelmarke von 15 kr. versehen sein müssen, längstens bis Abends 6 Uhr des 30. März l. J. bei der vorbezeichneten Finanz Bezirks-Direktion versiegelt zu überreichen sind.

Die übrigen Bedingnisse, welche die Grundlage der Versteigerung bilden, können zu den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl bei der erwähnten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion als auch bei dem k. k. Forst- und Domänenamte Kutjevo eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram, den 13. März 1856.

Br. 1304. (Izv.—59) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda ludbrežkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će se na molbu Mije Donaberga iz Kaniže za dug 260 fr. sr. i pripadke dèržat javna sudbena dražba nepokretnosti navlastitost g. Martina i Karoline Zdellar, spadajućih i to goricah Katalena zvanih na $5\frac{1}{8}$ rali veliki sa kletjom, oranicom 1 ral, podoljem 2 rali, kolinjakom 4 rali velikim u jednom komadu, zatim u tri komada do 10 ralih kolinjaka ukupno na 1700 for. sr. procienjenih, te rok pèrve dražbe za dan 26. ožujka, druge pako i zadnje dražbe za dan 26. travnja t. g. svaki put od 9 do 11 satih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium je 10%; — uvieti dražbeni mogu se svaki dan kod suda ovog uviditi. — Ako kod pèrve dražbe preko procienbene svote nitko ništa neobeća, obdèržavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada ma izpod procienbe prodati će se upitne nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na rečene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da se u vrieme kod suda ovog prijave, inače će sami sebi pripisati imati, ako se dielbom bez njih dražbena svota izcèrpi.

U Ludbregu dne 13. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Labas.

Br. 306. (Izv.—93) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. suda koprivničkoga kao dotične razpraviteljne molbenice dotičnih zakonitih baštinikah ostavštine pokojnog Ljudevita Šiketanca, liekarnika iz Koprivnice, de pres. 26. veljače 1856. br. 306. stavlja se do obćeg znanja, da će se putem javne dražbe dne 30. ožujka pèrvi, a 13. travnja drugi i posliednji put u 4 sata poslie podne prodavati.

1) Jedan mlin od dèrveta na podziđan, i u posvem još dobrome stanju, na četiri točka, na potočiću „Koprivnica" pol sata od grada Koprivnice sagradjen sa svimi k istome mlinu spadajućimi pristojališti, za tim k istome mlinu spadajuća zemljišta „Činderišće" oranica od 5 rali i 1598 ☐ hvatih pod top. br. 2938. pašinak 812 ☐ hvat. sienokoše dvie od 1213 ☐ hvat. i opet oranica od 2 rali i 330 ☐ hvat. sve skupa procienjeno na 5307 fr. sr.

2) Vinograd u Vinci fertalj sata od grada Koprivnice sa kletju od 1074 ☐ hvat. procienjena 380 fr. Uvieti dražbeni za kupca vele primitno izradjeni mogu se kod suda vazda uvidieti.

U Koprivnici, dne 14. ožujka 1856.

Br. 571,763—767. 766. (Izv.—70) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teć počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
17. studenoga 1855. br. 4749.	Valpo sa $1093\frac{1}{32}$ kmet. naselbinah	Gustav baron Hilleprand od Brandau	234,908	$7\frac{3}{4}$	1. svibnja 1856.	1. svibnja 1856.	11. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
19. sieč. 1856. br. 183.	Miholjac dolnji $1102\frac{14}{32}$ kmetskib naselbinah	„	256,713	45	„	„	„
19. siečnja 1856 br. 164.	Našić sa $255\frac{4}{32}$ kmetskih naselbinah	Ferdinand grof Pejačević	53,213	45	„	„	28. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
19. siečnja 1856. br. 180.	Spišić-Bukovic sa $64\frac{2}{4}$ kmetskih naselbinah	Augusta Novak i Emilian Palmu prie Marie grof. Pejačević	12,655	[illegible]	„	„	30. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
23. siečnja 1856 br. 163.	Gradina sa $202\frac{4}{8}$ kmetskih naselbinah	Ladisl. Janković	40,210	—	„	„	4. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
23. siečnja 1856. br. 162.	Terezovac sa $280\frac{7}{8}$ kmet. naselbinah	Stefan Janković	42,227	30	„	„	6. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
od 26. siečnja 1856 br. 191.	Vučin sa $354\frac{4}{8}$ kmetskih naselbinah	Josip Janković	70,390	—	„	„	9. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. VIII. kom. br. 28. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do sèvèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 16. veljače 1856.

Br. 515. pol. (Izv.—97) (3—1)

Oglas.

Prigodom novačnog popisa za godinu 1856. izkazali su se u kotaru dugoselskom sliedeći novačenju podvèrženi kao odsutni:

Baizec Luka iz Prečna	kućni br.	1
Lovreković Jožo iz Prerovca	» »	11
Marković Jožo iz Bregih	» »	33
Paljević Gjuro iz Prečna	» »	16
Bosar Dragutin iz Prececa	» »	—
Kunina Lacko iz Oborova	» »	5
Gjurkan Bolto iz Prečna	» »	9
Kraljek Andro iz »	» »	7
Martinek Jožo iz »	» »	9
Sever Mijo iz Pravlake	» »	9
Šenica Jožo iz Dubravčaka	» »	3
Karasić Jožo iz Prečna	» »	18
Priljević Simo iz »	» »	16
Stepovusec Jakob iz Prevlake	» »	12
Pokas Stiepan iz Opatinca	» »	1
Kraljek Pavo iz Prečna	» »	7
Martinek Šimo iz Prečna	» »	9
Paljević Bolto iz »	» »	16

Sliedeći pako kao takovi od više godinah:

Bros Tomo iz Dumovca
Bukalj Florian iz Poljane
Gembec Dragutin iz Dugog sela
Kraljek Gjuro iz Prečna
Horvatinović Joso iz Dumovca
Lovreković Stefan iz Prerovca
Lučak Andro iz Dugog sela
Matica Ivan iz Dubravčaka
Zastavniković Franjo iz Božjakovine
Misorić Imbro iz Oborova.

Pošto je miesto njihovog boravljenja nepoznato, to se ovim pozivlju da se do 1. travnja t. g. kod ovog c. k. kotarskog ureda tim sigurnie prijave, što će inače protiva njim po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupano biti.

C. k. kot. ured dugoselski.

U Božjakovini 15. ožujka 1856.

Br. 458. (Izv.—101) (3—1)

Izrok.

Kod novačnog popisa za god. 1856. u kotaru Pisarovina obavljenog, pronadjeni su sliedeći momci dužnosti vojevanja podvèrženi kao odsutni kojim se miesto boravljenja saznati nemože.

Pavlečić Nikola iz Vukomerić kuće br. 5.
Pubek Tomo iz Bratine kuće br. 44. i
Gjumlia Miho iz Bratine kuć. br. 50. svi I. razreda.

Pozivaju se dakle ovi, da se kod c. k. ureda Pisarovina na Pokupskom do 8. travnja t. g. prijave tim sigurnie, što će inače biti proti njima postupano po smislu §. 35. vis. novačnog propisa.

C. k. kot. ured Pisarovina.

U Pokupskom, dne 17. ožujka 1856.

Balog.

Br. 425. (DS.—34) (3—3)

Obznana

c. k. hèrv. slav. zemljištničkoga ravnateljstva.

U smislu naredbe visokoga c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. (dèrž. zak. lista br. 65.) započet će tečajem mieseca travnja 1856. polag područka od god. 1848. predhodne radnje za osnivanje zemljištnicah i uknjižnicah vèrhu nepokretnostih svake vèrste, ležećih u kraljevini Slavonskoj, amo uzevši i kralj. slobodne gradove Osiek i Požegu, a u tu svèrhu uredili se evo dalje navedeni kotari s občinam poreznim, k njim pripadajućim:

I. Batina, Husain, Ilova, Kutina, Repušnica, Šartovac, Zbiegovača.
II. Poljana, Gaj, Brekinjska, Marinoselo, Uljanik, Govedjepolje, Troglav, Sredjani serbski, Dežanovac, Krestelovac.
III. Imsovoselo, Brestovac, Končanica, Batinjani, Daruvar dolnji, Daruvar gornji, Daruvar Terg, Šibovac, Golubinjak, Kip, Miljanovac, Doljani.
IV. Pakranj, Biela, Borki, Markovac, Verbovac, Dobrakuća, Vrieska, Bastaji veliki, Bastaji mali, Koreničani, Berdjani, Potočani, Puklica, Cepidlak, Removac.
V. Pakrac, Prekopakra, Klisa, Lippik, Batinjani, Toranj, Omanovac, Sredjani, Badljevina, Obriež, Kušonje.
VI. Seovica, Kragujl, Lipovac, Šumetlica, Dragović, Branešac, Grahovljani, Dereza, Sirač, Zaile.
VII. Ožegovac, Budić, Gèrdjevica, Sažie, Mijači, Tisovac, Pergomelje, Cikote, Rogulje, Biellajci, Kričke.
VIII. Čeronek, Giletince, Šagovina, Opatovac, Sumetlica, Baničevac, Bačindol, Drežnik.
IX. Podverako, Golobèrci, Snjegavice, Vučjak, Orljavac, Kujnik, Koprivna, Dežerci.
X. Vranić, Čerljenci, Slobodština, Perenci, Kunovce, Jaguplje, Vilićselo, Lippa.
XI. Požega, Novoselo, Orljavac, Eminovac, Vidovce, Dervišaga, Komušina, Laze, Selci.
XII. Ivandol, Bušnovi, Gučani, Zakorenje, Brestovac, Daranovac, Nurkovac, Verhovce, Škrobutnjak, Komorica, Koprivnica.
XIII. Sulkovac, Ferkljevica, Pleternica, Blacko, Seovoi, Štitnjak, Mihaljevci, Mitrovica, Bratuljevce, Oljaši.
XIV. Toranj, Poljanska, Verhovci, Stražeman, Draga, Radovanci, Velika.
XV. Alilovac, Česljakovac, Kaptol, Doljanovci, Podgorje, Lukač, Vetovo, Treštanovci.
XVI. Bertelovci, Jakšić, Cerovac, Trapari, Lakušia, Gradac, Ašikovac, Sesvete.
XVII. Timonovac, Venje, Mitrovac, Kutjevo, Kula, Grabarje, Žarilac.
XVIII. Bektež, Gradište, Duboka, Longjica, Granica, Šibokovac, Sapna, Jurkovac, Čaglin, Latinovac, Poreć, Ciglenik, Kalinić, Tulnik.
XIX. Buk, Dedinarieka, Bielac veliki, Ruševo, Sovskidol, Paka, Imrievci, Migalovci.
XX. Slobodnavlast, Musić, Herkanovce, Lapovce, Tèrnava, Svetoblazje, Kondrić, Majar, Vareš, Breznica.
XXI. Ceskovo, Paučje, Naberdje, Gasnice, Preslotince, Pridvorje, Drenje.
XXII. Slatinik, Podgorje, Bračevce, Potujanje, Gorjan, Punitovce, Beketince, Vuka.
XXIII. Širokopolje, Tomašance, Ivanovce, Viškovce, Satnica, Djakovar.
XXIV. Selce, Dragotin, Perkovce, Piškorevce, Budrovce, Gjurgjance.
XXV. Verbica, Meržović, Vučevce, Forkuševec, Semeljce, Kesnice, Koritna.
XXVI. Budince, Dopšin, Harastin, Koprivna, Vladislavci, Čepin.
XXVII. Essek, Retfalu, Jovanovce.
XXVIII. Dalj, Lovasz, Erdöd, Beloberdo.
XXIX. Almas, Sarvas, Sz. Laszlo, Tenje.
XXX. Poganovce, Martinci, Brodjanci, Habjanovci, Bizovac, Josefdorf.
XXXI. Satnica, Marjančaci, Ivanovci, Velčin, Harkanovci, Koška, Ladimirovci.
XXXII. Petrievci, Šagh, Narth, Valpo.
XXXIII. Bistrinci, Gath, Tiborjanci, Veliškovci, Marjanci, Vinogradci, Bočanjevci.
XXXIV. Podgaice, Sz. György, Rakitovica, Unter Miholjac, Viljevo.
XXXV. Moslavina, Kapelna, Golince, Porec, Boćkince, Čamagajevce, Kunišince, Čerakovce.
XXXVI. Radikovce, Kučance, Sljivoševce, Beničance, Lačic, Šaptinovce.
XXXVII. Razboište, Ostrošinci, Keršinci, Podgorao, Stepanovce, Čeremošnjak, Vukojevci, Breznic, Našic, Neu Zoljan, Alt Zoljan, Gradac, Klokočevac, Martin, Šusina.
XXXVIII. Pribiševac, Motičina gornja, Motičina dolnja, Gazie, Šumedje, Cerkvari, Feričance, Orahovica, Neu-Jošava.
XXXIX. Duzluk, Ober Pištana, Unter Pištana, Kokočak, Krajna, Čačince, Predrievo, Kuttove, Obradovce, Barre, Zdenče, Boksić, Bankovce, Dolce.
XXXX. Pušina, Krašković, Drenovac, Meljane, Gjurišić, Rience, Celarie, Bokane, Macute, Sekulince, Kometnik.
XXXXI. Smude, Voćin, Kuzma, Popovac, Lisičine, Hum, Humvaroš, Kriwaja, Slisa, Pivnica, Gvozdanska.
XXXXII. Čadjavica, Černac, Suhamlaka, Starin, Bazie dolnji, Brezovljane, Vranešević, Dobrović, Miljevce, Mikloš, Bukovica gornja, Bukovica nova, Bukovica dolnja, Viljevo, Kozice, Johannesberg, Lipovac, Lukavac, Radošavce.
XXXXIII. Ober Miholjac, Bakić, Novaki, Vaška, Kapince, Sopje, Predrjevo gornje, Noškovce, Medince, Slatina, Sladoevce, Meljane, Kusonje dolnje, Kusonje gornje, Bistrica.
XXXXIV. Bačevac, Bazie, Brezovica, Budrovac, Detkovac, Dugoselo, Lukač, Rušane, Turanovac, Gradac, Ložan, Turnašica, Vukosavljevica.
XXXXV. Verovitica, Bukovica, Špišić, Bušetina.
XXXXVI. Antunsdorf, Nandovac, Orešac, Borovo, Pčelić, Rezovac, Terezovac, Gradina, Budanca, Gačistje, Cabuna.

Napokon sve porezne občine, koje sada spadaju u politički kotar vukovarski, na miestničko izvidjenje ovih preduzet će se po radnih c. k. ravnateljstva zemljištničkoga u Temišvaru.

Popisavanje biva polag občinah po zemljištničkih povierenstvih postavljenih u svakom od gori naznačenih kotarah, kojemu poslu pozvat će se na sudielovanje zemljoposiednici, občinski odbori i zastupnici od zemljoposiednikah, njegda oslobodjenih od poreza. Ovo se daje na sveobće znanje tim dodatkom, da će se dan, kojega započimlje popisivanje, jošte po zemljištničkih povierenstvih pismeno obznaniti u svakoj občini.

Svikolici zemljosiednici opominju se u smislu gori navedene neredbe visokoga c. k. ministarstva za pravosudje od 18. travnja 1853. jošte napose, da k povierenićkim razpravam ili glavom dodju, ili pako da zastupnika pošalju, providjenoga punomoćjem, izriekom glasećim na poslove o osnivanju zemljištnicah, jerbo u protivnom slučaju morao bi se na pogibelj i trošak odsutnoga zemljoposiednika po povierenstvu odrediti mu zastupnik.

I svi oni, koji misle da imaju u smislu najvišjeg ukaza od 29. studenoga 1852. (dèrž. zak. lista br. 247) pravah na dobra i na sastojne im dielove, što ih treće osobe posieduju naslovom prava udovičkoga ili dievojačkoga, zaloga ugovorenog povremena upisa sudbenoga zaloga, pozivlju se, da za čuvanje svojih pravah k povierenićkoj razpravi i k popisivanju ili glavom dodju ili pako da se zastupati dadu.

Napokon daje se na znanje, da svakolika uredovanja, potrebita za pèrvi osnutak zemljištnicah i uknjižnicah kao i navlastito prošnje podnešene radi pèrvoga upisa, zatim napisnici, koji se budu sačinjali i pomoćna sriedstva, kojase budu doprinosila, uživaju oprost od pristojbah na temelju privišnje odluke od 11. listopada 1850. i razpisa ministarstva financiah, izdanoga u porazumljenju s ministarstvom pravosudja od 10. rujna 1851. br. 30176.

U Zagrebu, dne 1. ožujka 1856.

OGLASNIK.

(30—Dp.) (1—1)

Oglas.

Poradi ravnanja unutarnjih niekih odnošenjah družtva »Dvorane zagrebačke« pozivlje se glavna skupština članovah na 6. travnja 1856. u 9 satih prie podne.

Od upraviteljstva družtva »Dvorane zagrebačke.

Hatz.

(Dp.—29) (3—1)

Oglas dražbe.

Prirod siena i otave ovogodišnje na livadam stiečajnoj massi gosp. Stiepana Jozipovića pripadajućim u Černomiercih ležećim, bude 8. i 9. travnja u običnim uram prie i poslie podne na licu miesta javnom dražbom prodavane.

(96—Izv.) (3—1)

Oglas.

Dvorski jedan vieša, pismen i dobrog ponašanja čoviek, koi je s dobrim sviedočbama pokazati kadar, da je kao takav već kod koje gospočie služio, traži se za gospoštinu nieku; pobližja se saznati mogu kod nadzorništva u Raukovcih blizu sv. Ivana.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarne Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 28. OŽUJKA 1856. Broj 72.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike ... Polugodišnja predplata je za domaće ... for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je ... 4 kr. sr. ... 3 kr. sr. — Za druge ... 10 ... 20 kr. sr. ... 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah", koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Uredovni dio.

Dne 28. ožujka 1856 izdan je i razposlan komad III. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi

Cesarski patent od 1 siečnja 1856, kriepostan za veliku kneževinu Erdeljsku, kojim se za veliku kneževinu Erdeljsku propisuju ustanove, kako i odkuda imade se što najbèržje dati ovlaštenikom pronadjena odšteta urbarska, nego tako, da sačuvana budu prava svih dioničah pri tom; a tako isto propisuju ustanove i radi ukinutja odgodnice (Moratoriuma).

Razpis ministarstva financiah od 10. siečnja 1856, valjan za krunovine, ležeće u obćem okolišu carinskom, kojim se polaštice u tèrgovini s predjom lanenom i s platnom neubieljenim, postojeće medju Českom i Bavarskom, razširuju na veću doljinu pograničnu.

Naredba ministarstva financiah od 10. siečnja 1856, kriepostna za sve krunovine u cesarevini, kojom se obznanjuje rok, kada će se početi dielatnost financialne kotarske direkcie u Austrii više i niže Ennsa, zatim u Salcburgu.

Razpis ministarstva financiah od 10. siečnja 1856, valjan za svekolike krunovine u obćem savezu carinskom, kojim se naredjuje, da živone bez zatezanja odpravljati imadu kola poštanska a tako i bèrzovoznu robu, koja se na parobrodu odašilja.

Razpis ministarstva financiah od 10. siečnja 1856, kriepostan za kraljevinu lombardezko-mletačku, u obziru uvedenja financialnih prokuraturah u Milanu i u Mletcih.

Dèržavni ugovor izmedju Austrie i Francezke od 13. studenoga 1855, radi zamienitoga izručivanja zločinacah. (U obostranih ratifikaciah izmienjen u Parizu dne 27. prosinca 1855).

Razpis ministarstvah financiah i pravosudja od 10. siečnja 1856, kriepostan za svekolike krunovine, u obziru onih miestah; gdie se glede niženavedenih javnih zadužnicah vode knjige vierovne.

Razpis ministarstva pravosudja od 11. siečnja 1856, kojim se uslied previšnje odluke od 9. siečnja 1856 broj bilježnikah u krunovini Štajerskoj povisuje na 70, i Judenburg odredjuje kao uredovno siedište novo-dozvoljenomu sedamdesetomu bilježniku.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Karlovac. Dne 24. t. m. u 11 ½ satih prie podne prispie amo iz Zagreba putujući preuzvišeni gospodin grof, svietli naš ban, uz rikanje topovah sa bedemah ovogradskih, pozdravljen sèrdačnim „živio" naroda koi se je nagomilao bio na tèrgu i u sokacima, kroz koje se je Njeg. preuzvišenost provezla. Jedan dio c. k. ovdešnje posade sa vojničkom zastavom i bandom stajaše pred dvorom ovdanjeg c. k. divizionara, gdi je Njegova preuzvišenost odsiela. Dočim sva gospoda generali i drugi vojnički viši i niži činovnici, a sa njima prečastni gospodin arhimandrit i administrator biskupie karlovačke sa svojimi svećenici svoje podvorenje Njegovoj preuzvišenosti učine i odpušteni budu, stupi naš neutrudni grada načelnik gosp. Ivan Obradović sa mnogobrojnom gospodom svih c. k. oblastih, koju je on u tu svèrhu prije pozvao bio u poznatu dvoranu, i tu Njegovu preuzvišenost s ovim riečma pozdravi:

Svietli Bane!

Na putu u grad ovaj, u kojem će prekosutra temeljni kamen po presjajnom nadvojvodi Ferdinandu Maximilianu položen biti gorostasnom ovom zdanju, koje je očevidno sviedočanstvo previšnje carske milosti za ovo vjernih svojih podanikah, i koje će tečajem stoletjah živi spomenik ostati rastuće sile velike carevine, na putu tome sretno prolazeću Vašu preuzvišenost pozdravljaju dobrodošlicom u svoj poniznosti sastavše se ovdie sve c. k. miestne oblasti i uredi sa gradskim poglavarstvom i stariešinstvom. Kad nam u dio nemože pasti ta sreća, da Vašu preuzvišenost više putah medju našim zidinama uglédati možemo, zgodnu ovu priliku tim više upotrebljujemo naša čuvstva najdubljeg visokopočitanja i dužnog poklonjenja prama našem vèrhovnom zemaljskom poglavaru Vašoj preuzvišenosti očito izjasniti, što smo osviedočeni, da Vaša preuzvišenost i dušom i sèrcem svagda kod nas ostaje. Želeć Vašoj preuzvišenosti daljne sretno putovanje i sretni povratak, izručujemo se visokoj milosti moleć Vašu preuzvišenost da nas i od sele pod svojim moćnim pokroviteljstvom uzdèržati blagoizvoli.

Naš svietli ban običnom svojom priklonosti i prirodjenom milinom zahvali se duboko ganjen. Poslie kratka odmora krene On putem rieke praćen kako od strane vojničke, tako i od strane karlovačkog magistrata, c. k. okružnog ureda, i od strane ravnateljstva ceste Luizine.

Njegova preuzvišenost daleko se već udali a topovi sa bedemah neprestano pucali su, a naša ljubav pratit će našeg milog bana gdie god On bio, i kud hodio. D. N. J.

Beč. Nj. c. k. visost nadvojvoda Karlo Ljudevit predao je, vele, strielcima Eyrskim u Kindgavi velelìepnu zastavu, koja će dne 24. travnja svečano posvetit.

Sèrbia.

Beograd, 3. ožujka p. st. Kao što čujemo, pravitelјstvo je naše odredilo prije nekoliko danah dvie komisije: jednu, da sadašnji sudejski postupak u gradjanskim parnicama na osnovu ustmenosti preradi, i koliko je god moguće skrati; a drugo, da zakonik za krivične dogadjaje sastavi. Pèrvoj je komisiji predsiedatelj člen savieta g. Savao Janković, a drugi člen savieta g. Stefan Magazinović. Obe komisie rade svoj posao, i kad budu gotove, svaka će svoj projekt podnieti savietu. — I ovdie se miru nadamo. Kod nas se traži kvartir za poslanika pruskog. Kaže se da će opet doći g. Meroni ali za stalnoga konsula. I ruskom se konsulu nadamo i zato se već pita gdie će se saviet smjestiti, koi se bio za nieko vrieme premiestio u kvartir njegov, dok se savietsko zdanje oprevi.

Talianska.

Iz Napulja od 18. t. m. javljaju: Jučer je Nj. c. k. visost velika vojvodinja od Toskane praćena trojicom sinovah prispiela ovdie. Visokoj putnici odvezli su se na susriet grof i grofica Trapani i Montemolin i španjolski infant Don Sebastian zajedno sa suprugom.

Javljaju iz „Genove" od 20. t. m. Ovdie izlazeći „C. I." donosi obširnie izviestje o otvorenju željezničkoga komada od Genove u Voltri, što se je izvelo u povoljnoj pravilnosti. Iz „Industrie" uzima isti list viest toga zanimiva sadèržaja, da je niekom gospodinu Chocheaux-u pošlo za rukom pronaći shodan željeznički put prieko planinah posriedstvom bèrda Tabora; kažu da je isti osiguran pred zametenjem sniegom i da se može tamo željeznica podić troškom odnosno umierenim.

Turska.

U Nišu, 1. ožujka p. st. Prije 6 danah pročitan je ovdie novi sultanski hatišerif. Mi smo hristjani čuli s druge strane da će taj hatišerif biti na naše dobro i olakšicu ali iz hatišerifa pismo ništa razumieli jer je čitan samo turski. Na Turcima našima neopažamo nikakve promiene a i mi neznamo zašto da se radujemo. Kod nas ima Arnautah dosta. Ovo su veliki zlikovci. I oni su čuli da taj ferman naredjuje pravdu i za nas i da nas Turci nemogu goniti i zlostaviti, ali oni neće zato ni da čuju ni da znadu. Još prošle godine čitan je kod nas takav jedan ferman, kojim se zapovieda da i hristjani mogu biti na sudu sviedoci ali za tu zapoviest nije hteo ni jedan Turčin znati. Da će tako biti i poslie ovoga hatišerifa, sviedoči ovaj sliedeći slučaj. Drugi dan iza kako je bio hatišerif pročitan, podje nieki Dena Popović, koi je kod turske vlasti u službi, da nosi zapoviest da se desetak od vinograda kadii nosi. Na putu mu pobiegne konj. On potèrči za njim i naidje na čobane Arnaute. Zapita ih jesu li mu konja vidili. Arnauti ga uhvate i navale da im dade 200 grošah zato, što je konj njegov onuda prošao. Ovaj se je branio ali Arnauti počmu ga sa sobom vući. Udare tuda nieki tèrgovci bratja Kostandin, viknu i oni na čobane te tako Denu puste. Ovi isti čobani tog istog dana istukli su jednog svinjskog čobanina, a drugi su se morali razbieći. Prije 2 mieseca dva svinjarska čobana oni su iz pušakah jednog na miestu ubili a drugog ranili da i sad boluje. — Dena dade arnautskim čobanima 48 grošah, što je kod sebe imao te dodje u Niš, javi to vlasti i on i bratja Konstandin. Pošlu se panduri po čobane i dovedu ih, i zatvore ih ali za mali čas Arnaute vidismo hodati slobodne po čaršii. Sutra dan Dena prati čovieka po konja i konj se dovede u konak. Kadia zaište sviedoke da je njegov konj. Dena dovede 3 otmiena tèrgovca. Kadia kaže da to nevriedi, nego valja da dovede dva Turčina, jer su Arnauti Turci, koji su ga pokrali.

pak za njih treba Turci da sviedoče. Najposlie nadje i 2 Turčina, plati 20 grošah i tako jedva dodje do svoga konja ali nebi došao i nebi ga dobio, da nije i Turke za sviedoke našao. Tako se kod nas Hatišerifi i stari i novi uvažavaju. Neće Turci za njih da znadu kao da ih i nema, samo ako što dobro za hristjane govore. Ako se što na konferencii neutvèrdi bolje, po ovom hatišerifu mi ćemo patiti i stradati kao što smo i do sada kod tolikih hatišerifah. — Još niešto smiešno da vam javim. Jedan hristjanin zapita niekog svog Turčina, šta taj novi hatišerif kaže. Turčin mu u kratko odgovori: troja kola malih i jedna kola velikih kèrstovah. — I mi se uzdamo da će tako najposlie biti ali za sad nema spomena za našu pravicu i olakšicu. (S. D.)

Franceska.

Pariz, dne 22. ožujka. Današnja sastanska siednica trajala je od ½2. do 5. ure na večer. Čitali su napisnik, pripravljen po učredničkoj komisii. Ova siednica bila je od važnosti; po svoj prilici mir će bit potvèrdjen dojduće nedielje i valjda će ova siednica bit bila predposliednja.

Sutra će se u cèrkvi Notre-Dame obdèržavat Tedeum povodom što se rodio carević i prisustvovat će mu svi veliki dostojanstvenici.

Doznajem iz dobra izvora sliedeću anekdotu, koja opominje na običaje pèrvoga carstva i pokažuje nježnost kod podieljivanja činah od milosti, kojom im se ciena znatno povisuje.

Prije nego što je u „Moniteur-u" izašla bila dotična odluka pozvani bihu generali Canrobert i Bosquet k carskom stolu u Tuileriama. Za ručka bilo je malo govora o istočnom ratu, ali kod deserta ustane iznenada car s pienećom čašom šampanjskoga vina u ruci, pa reče: „Pijmo na zdravje dvojice dobrih prijateljah, koji su Francuskoj iskazali veoma velikih uslugah; pijmo na zdravje maršalah Canroberta i Bosqueta! — Svaki si može mislit, kako su bili zatečeni i razveseljeni oba generala, koji nisu ni najmanje bili pripravljeni na takav pozdrav.

Obraz ovih vojnikah, koje nije pred neprijateljskim zèrnjem Rusah ni mišića ganulo, nakvasi se ovom prigodom suzama radosti.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 28. ožujka. Jučer bilo je izvanredno kabinetsko viećanje u tuileriama. Na bursi glasalo se, da je podpisanje pogodbe o miru odgodjeno.

Carigrad, 17. ožujka. Dèrže za cielo da će se bezdvojbeno utemeljit banka, samo se nezna, da li će se uredit polag engleskoga ili Rothschildova programa. Neprestano šilju englesku vojsku u Krim; na engleski račun gradi se ovdie 800 transportnih kolah. Ratno ministarstvo porte naručilo je 10,000 karabinah u Franceskoj. Engleska bojna flota pod Houston-Stewarton očekuje se iz Malte, da kèrstari na cèrnom moru. General Lamarmora odputovao je jučer u Krim. Ovdie se je zdravstveno stanje vojske poboljšalo, u Krimu vlada ružno vrieme i još je sniega. Jedan parobrod s Bayyerovom Makinom otišao je s bojnim parobrodom Curtatone put uštja od Suline. Grof Zamoyski prispio je ovamo iz Franceske a general Vivian iz Kèrča. Tajnici sultanovi Ali-Efendia i Nešetbeg odpušteni su iznenada.

Trapezunt, 11. ožujka. Britansko poslanstvo u Persii boravi još vaviek u Fabrisu.

Tèrst, 26. ožujka. Iz Pole javljaju, da je jučer Nj. c. k. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian koi je navlasto od ovud onamo odputovao u tu svèrhu, izveo svečano položenje kilja od pèrvog austrianskog linejskog broda imenovanoga „Kaiser (cesar)." Ovaj brod ima 90 topovah i sile od 800 konjah. U Mugjii su takodjer jučer dvie fregate na šaraf svaka sa silom od 300 konjah bile obložene imenom „Austria" i „Dunaj". Nj. c. k. visost g. pomorski vèrhovni zapoviednik otići će za malo kako *se čuje u Rieku*, da tamo položi temeljni *kamen za pomorsku* Akademiu a zatim na Lošinj *za škver.*

Konkordat (cèrkveni ugovor).

(Iz bečkih novinah).

V.

(Dalje).

Isto tako nemože kod nepristrana uvažavanja stvari ikako uvriedit ustanova, da ima sva nastava katoličke mladeži u svima tako javnim, kako nejavnim školama biti shodna nauku katoličkoga zakona i da imaju biskupi nad tim brižljivo bditi „da kod nikakva predmeta ništa nedodje, što bi bilo proti katoličkoj vieri i čistoći nravih" (V. članak). Da se skèrbi, koje pobudjuje ovaj članak, svedu na svoju pravu vriednost, primietjuje k tomu predležeći spis: „Ova ustanova osniva se s jedne strane na prava i dužnosti biskupah, neka bdiju nad naukom o vieri i ćudorednosti, s druge strane u izraženoj volji dèržavne oblasti, da se uzdèrži katolički zakon. Jer ovo uzdèržavanje proizlazi poglavito iz školah. Ako bi se dopustilo, da se u nižjim i višjim školama smije javno nasèrtati na katolički zakon ili isti potajno podkapat, tad bi bilo ono obećanje prazna zasiena. Ovaj članak u svom obćenitom sastavu proteže se na sve javne i nejavne škole, no kao što je naročito naznačeno same za katoličku mladež. Nemaju dakle katolici nikakova razloga, ićega odtuda bojat se za sebe."

Dajući dèržavna oblast svečano i obćenito obećanje, „da će svakolika nastava katoličke mladeži u svim školama primierena biti nauku katoličkoga vierozakona izrekla je veliko načelo, kao što se pristoji sili, koja broji mnogo milijunah katoličkih podložnikah.

Zato će (kao što predležeći spis opaža na jednom miestu) „vierujući katolički puk u Austrii, a to je velika većina, javnim učilištima „uprav uslied ovih ustanovah konkordata obratit svoje umnoženo povierenje; toliko roditeljah skèrbećih se brižljivo za vierozakonsko i ćudoredno stanje svoje učeće se diece nalazit će u dionistvu i nadzornistvu, dozvoljenom cèrkvi kod javne nastave, tiešeće jemstvo za dobar duh, za saviestnu gojitbu njihovih najsvetiih interesah pri javnim školama i bit će vladi zato osobito zahvalni."

Kad se u istom članku priznaje pravo biskupah, brižljivo bditi nada tim, da u svim učilištima i u svim učevnim predmetima ništa nedodje proti katoličkoj vieri ili dobrim običajima, ovo nadzorno pravo stoji očevidno u odnošenju k obećanju danom u početku članka, da sva nastava katoličke mladeži ima biti primierena nauku katoličkoga vierozakona. Dèržavna oblast izrekla je time svoju poštenu volju; no da li je nastava u istinu primierena katoličkom nauku, samo biskupima pripada, o tome sudit, koji su po bogu postavljeni kao pravi nosioci i čuvatelji istine odkrite po njemu."

A i nije to u Austrii stopram konkordatom ustanovljeno bilo; već polag predožujskoga razdieljenja naukah, bili su na gimnazijama postavljeni biskupski komisari poglavito za nadziranje vierozakonskog nauka.

Ovo nadzorno pravo najnoviim razpisom od 16. siečnja 1854 protegnuto je onamo, da se za učinit moguće, da napreduje pravo kèršćjansko izobražavanje, na katoličkim gimnazijama ukupna nastava podvèrgne nadzoru biskupah, koi nadsor svaki biskup ili glavom ili po okolnostima komisarom po njemu postavljenim može izvèršivat i to na takav način, da prisustvuje podučavanju i izpitima, da zagledava u razpise dospiele na gimnaziju, i da mu je kod gimnazijalnoga ravnateljstva slobodno zaiskat svaku ubaviest, koju bi želio imati o ćudoredno-vierozakonskomu stanju gimnazije.

Kod pučke škole (VIII. članak) onamo se uputjuju, da su polag mnogogodišnjega izkustva u dosadanjem obćepoznatom školskomu ustavu zahtievi, koje ima cèrkva i dèržava pravo činit na škole, pravično uzeti u obzir. Predležeći spis opaža o ovom članku konkordata samo sliedeće:

Uslied toga bilo je na ovom području malo toga uredjivat; stvar je bila već na obostranu zadovoljnost uredjena. Zato su ovdie samo nieke osobito važne točke potaknute bile i to:"

„Kad bi biskup našao, da se za vierozakonsku nastavu u pučkim školama zadosta neskèrbi, stoji mu na volju odredit svećenika, da podieljuje tamo nastavu potrebnu u vierozakonu."

„Cèrkva ima nadzirat pučke škole odredjene za katolike i sve učitelje istih."

„Svaka biskupia imala je polag dosadanjega školskoga ustava svećenskoga vèrhovnoga nadglednika diecezanskih školah, koi je morao bit sučlan kaptola, i kojega imenovati priuzdèržalo si biaše Nj. Veličanstvo. Ovo pravo naimenovanja priznao je sada i papa, ne tako, da će Nj. Veličanstvo vèrhovnoga nadglednika školah cèrkvenoga područja izmedju muževah predloženih po biskupu imenovat, kao što je već dosad bilo u običaju. O postavljanju školnikah, što će i od sada na dosadanji način sliedit, kazano je samo, kude mora poglavito cèrkva težit: „Viera i ćudorednost onoga, koi se ima postavit za školnika, mora biti bez poroka. Tko zaluta s pravoga puta udaljit će se od svoga miesta. Ako čoviek pomisli kakav upliv ima i kako je važna služba školnikova, koliko može dobar školnik koristit čoviečanskom družtvu u svom krugu, a nevaljan pokvarit, uvidit će svaki po sebi istinu i potrebu ove ustanove. Katolička viera mora u neporočnom, oglednom životu školnikovom naći svoj živi izraz, onda je isti sreća za svoju obćinu a i obćina će to zahvalno priznati."

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 27. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	85¼
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93¼
dto iz narodnog zajma	» 5%	85 11/16
dto	» 4½%	76⅜
dto	» 4%	67½
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	50
dto	» 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	228
» » » » 1839,	» 100 »	136½
» » » » 1854,	» 100 »	108¾
Bečko-gradski banko	sa 2½%	104
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		85
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		77¼
Bankovne dionice komad po		1077
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	496¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		364½
dto dto s plaćanjem na rate		375
Dionice sieverne železnice	po 1000 f.	2885
» bečko-glogničke železnice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundske-Lineske železnice	» 250 »	270
» požunsko-tèrnovačke železn. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	652
» » Lloyda u Tèrstu	» 500 »	445
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske železnice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	85
Augsburg za 100 for. current	»	102
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	101
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	121¾
Hamburg za 100 mark banko	»	74⅞
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	103½
London za 1 funt šterlinga	»	10-6½
Lyon za 300 frankah	»	120¼
Milan za 300 austrianskih lirah	»	102½
Marseille za 300 frankah	»	120¼
Pariz za 300 frankah	»	120½
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	101¾
Bukurešt za 1 forint	parah	269½
Carigrad za 1 forint	parah	495
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6 [illegible]
Srebro od 26. ožujka	3½ [illegible]

SLUZBENI LIST.

(Izv.—99) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda dolnjo-miholjačkog kao kot. suda znano se čini, da je na molbu vlastelinstva dol. miholjačkog radi duga 103 for. 17³/₈ kr. b. v. sa pripadcima, odlukom od 15. veljače 1856 dozvoljena javna sudbena dražba kuće pod br. 92. u Kućancima sa 14 jutarah, 1366 □° cranice i 4 jutra 170 □° livade, sudbeno procienjena na 240 for. sr., spadajuće na vlastitost Gliše Stojakovića iz Kućanacah.

Pervi rok opredieljuje se na 15. svibnja 1856; drugi na 16. lipnja i. g., na kojem će se upitno dobro makar i izpod procienbene ciene najviše da-

kolinjakom 4 rali velikim u jednom komadu zatim u tri komada do 10 ralih kolinjaka ukupno na 1700 for. sr. procienjenih, te rok perve dražbe na dan 26. ožujka, druge pako i zadnje dražbe za dan 26. travnja t. g. svaki put od 9 do 11 satih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium je 10%; — uvieti dražbeni mogu se svaki dan kod suda ovog uviditi. — Ako kod perve dražbe preko procienbene svote nitko ništa neobeća, obderžavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada na izpod procienbe prodati će se upitne nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na rečene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da se u vrieme kod suda ovog prijave, inače će sami sebi pripisati imati, ako se dielbom bez njih dražbena svota izcerpi.

U Ludbregu dne 13. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Labas.

Br. 571,763—767. 766. (Izv.—70) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah

Br. 306. (Izv.—93) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. suda koprivničkoga kao dotične razpraviteljne molbenice dotičnih zakonitih baštinikah ostavštine pokojnog Ljudevita Šiketanca, liekarnika iz Koprivnice, de pres. 26. veljače 1856. br. 306. stavlja se do obćeg znanja, da će se putem javne dražbe dne 30. ožujka pèrvi, a 13. travnja drugi i posliednji put u 4 sata poslie podne prodavati.

1) Jedan mlin od dèrveta nu podzidan, i u posvem još dobrome stanju, na četiri točka, na potočiću „Koprivnica" pol sata od grada Koprivnice sagradjen sa svimi k istome mlinu spadajućimi pristojalištì, za tim k istome mlinu spadajuća zemljišta „Činderišće" oranica od 5 rali i 1598 □ hvatih pod top. br. 2938. pašinak 812 □ hvat. sienokoše dvie od 1213 □ hvat. i opet oranica od 2 rali i 330 □ hvat. sve skupa procienjeno na 5307 fr. sr.

2) Vinograd u Vinci fertalj sata od grada Koprivnice sa kletju od 1074 □ hvat. procienjena 380 fr. Uvieti dražbeni za kupca vele primitno izradjeni mogu se kod suda vazda uvidieti.

U Koprivnici, dne 14. ožujka 1856.

Nr. 3213. (8—Fin.) (3—3)

Versteigerungs-Kundmachung.

Zufolge Verordnung der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien vom 13. März l. J. Z. 3213 wird am 31. März 1856 um 9 Uhr Vormittags bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Agram um das Recht der Pottaschen-Erzeugung in den Forsten der Fondsdomäne Kutjevo in Slavonien mit Beziehung auf die frühere in der Landeszeitung unterm 31. Jänner d. J. veröffentlichte Kundmachung eine neuerliche Licitation abgehalten werden. Hiebei wird nur erinnert, dass die schriftlichen Offerte, welche mit einer Stempelmarke von 15 kr. versehen sein müssen, längstens bis Abends 6 Uhr des 30. März l. J. bei der vorbezeichneten Finanz-Bezirks-Direktion versiegelt zu überreichen sind.

Die übrigen Bedingnisse, welche die Grundlage der Versteigerung bilden, können zu den gewöhnlichen Amtsstunden sowohl bei der erwähnten k. k. Finanz-Bezirks-Direktion als auch bei dem k. k. Forst- und Domänenamte Kutjevo eingesehen werden.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram, den 13. März 1856.

Br. 458. (Izv.—101) (3—2)

Izrok.

Kod novačnog popisa za god. 1856. u kotaru Pisarovina obavljenog, pronadjeni su sliedeći momci dužnosti vojevanja podvèrženi kao odsutni kojim se miesto boravljenja saznati nemože.

Pavlečić Nikola iz Vukomerić kuće br. 5.
Puhek Tomo iz Bratine kuće br. 44. i
Gjumlia Miko iz Bratine kuć. br. 50. svi I. razreda.

Pozivaju se dakle ovi, da se kod c. k. ureda Pisarovina na Pokupskom do 8. travnja t. g. prijave tim sigurnie, što će inače biti proti njima postupano po smislu §. 35. vis. novačnog propisa.

C. k. kot. ured Pisarovina.

U Pokupskom, dne 17. ožujka 1856.

Balog.

Br. 515. pol. (Izv.—97) (3—2)

Oglas.

Prigodom novačnog popisa za godinu 1856. izkazali su se u kotaru dugoselskom sliedeći novačenju podvèrženi kao odsutni:

		kućni br.
Baizec Luka iz Prečna	kućni br.	1
Lovreković Jožo iz Prerovca	» »	11
Marković Jožo iz Bregih	» »	33
Paljević Gjuro iz Prečna	» »	16
Bosar Dragutin iz Prececa	» »	—
Kunina Lacko iz Oborova	» »	5
Gjurkan Bolto iz Prečna	» »	9
Kraljek Andro iz »	» »	7
Martinek Jožo iz »	» »	9
Sever Mijo iz Prevlake	» »	9
Šenica Jožo iz Dubravčaka	» »	3
Karasić Jožo iz Prečna	» »	18
Paljević Simo iz »	» »	16
Stepovusec Jakob iz Prevlake	» »	12
Pokas Stiepan iz Opatinca	» »	1
Kraljek Pavo iz Prečna	» »	7
Martinek Šimo iz Prečna	» »	9
Paljević Bolto iz »	» »	16

Sliedeći pako kao takovi od više godinah:

Bros Tomo iz Dumovca
Bukalj Florian iz Poljane
Gembec Dragutin iz Dugog sela
Kraljek Gjuro iz Prečna
Horvatinović Joso iz Dumovca
Lovreković Stefan iz Prerovca
Lučak Andro iz Dugog sela
Matica Ivan iz Dubravčaka
Zastavniković Franjo iz Božjakovine
Misorić Imbro iz Oborova.

Pošto je miesto njihovog boravljenja nepoznato, to se ovim pozivlju da se do 1. travnja t. g. kod ovog c. k. kotarskog ureda tim sigurnie prijave, što će inače protiva njim po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupano biti.

C. k. kot. ured dugoselski.

U Božjakovini 15. ožujka 1856.

OGLASNIK.

(96—Izv.) (3—2)

Oglas.

Dvorski jedan viešt, pismen i dobrog ponašanja čoviek, koi je s dobrim sviedočbama pokazati kadar, da je kao takav već kod koje gospočie služio, traži se za gospoštinu nieku; pobližja se saznati mogu kod nadzorničtva u Paukovcih blizu sv. Ivana.

(126.—Dp.) (3—3)

Liečničko mnienje o biljnih bonbonih dra. Kocha.*)

Sastavljeni iz sokovah biljnih bonboni biljni dra. Koch-a pred svimi inimi više putah po javnih listovih hvaljenimi i preporučenimi pèrsnimi karameli, pâte poctorale itd. obistine se utiešivim svojim učinkom kod kašlja, gèrla promukla i kataralne pèrsoboli. Blago hranećim i ojačajućim sastavnim svojim česticami utieše ote bonbone i okriepljuju razdražene i oslabljene sopolinaste kože bronkiah, te odlikuju se jošte izmedj svih osalih karamelah itd. da ih organi probavljanja lahko snose, te nikakovih probavnih težinah ili kiseline, niti sopoline ne prouzroče.. U Bulinu, dne 24. kolovoza 1854. Dr. med. Pelser-Berensberg-ski prakt. liečnik.

*) U izvornih škatuljicah po 20 i 40 kr. pravih dobit kod Gr. Mihića u Zagrebu.

(Dp.—29) (3—2)

Oglas dražbe.

Prirod siena i otave ovogodišnje na livadam stiečajnoj massi gosp. Stiepana Jozipovića pripadajućim u Černomiercih ležećim, bude 8. i 9. travnja u običnim uram prie i poslie podne na licu miesta javnom dražbom prodavane.

(119—Dp.) (10—9)

Sa car. kralj. austrianskim i kralj. bavarskim previšnjim povlastjem

Doktora Hartung-a

BILJNA POMADA

(po 50 kr. srebra od tegelea) za uzkèrsnutje i oživljenje narastaja vlasih, i

Dra. HARTUNG-A ULJE S KORE KININSKE

(po 50 kr. srebra flašica) za uzdèržanje i poliepšanje vlasih sveudilj najosobitiim priznanjem razširuje se; — iz sadanjeg gledišta kometične kemie dodje im u dio priznanje, kano najboljegi i najjevtiniег proizvoda u toj struci te dobit ih je jedino u ravno dobroj kakvoći:

U Zagrebu kod liekarnika **Graciana Mihića**, u Karlovcu kod Tome Aleksića, u Čakovcu kod A. Karasa, u Osieku kod liekarnika Jos. Honninga, u Rieci kod Petra Rigotti-a, u Koprivnici kod liekarnika Rud. Schiketanc-a, u Križevcih kod Ant. Bratogli-e, u Sisku kod Franje Pokorny-a i G. Velussića & Comp., u Pančevu kod J. Huber-a, u Zemunu kod Joanovića i Petrovića, u Virovitici kod J. Demetrovića, u Vukovaru kod Todora Stanića, u Varaždinu kod S. A. Taušek-a, i liekarnika Aleksandra Haltera.

Br. 9. (Dp.—188) (11—8)

ŠVAJCARSKI BILJNI SOK

(Jus d' herbes alpines).

Blagotvorni posliedci, tečajem više godinah švajcarskim biljnim sokom postignuti zadobiše takovo obće priznanje, da sad već otaj sok izmedj mnogih sličnih proizvodah bez prigovora pèrvenstvo zauzima, te po najglasovitiih liečnicih za osobito sredstvo poprimljen upotrebljava se. Sačinjen iz osobito prikladnih i blagotvornost obistinećih rastlinah švajcarskih bèrdah, izvèrstan je otaj sok svojim ugodnim tekom, te prost je svih tudjih tvarih. Učinak imade blažeći i blagoraztaleći na organe pèrsah i dihanje, te obistini se izvèrstnim pomoćnim i ublažećim sredstvom protiv kašlju, hunjavici, hrapavosti i zasopolenju gèrla, te kataralnoj pèrsobolji, kao što i kod dietce i u najnježnijoj dobi, očevidnom koristi upotrebljiva se. Švajcarski biljni sok dužim sačuvanjem na valjanosti i dielotvornosti ništa neizgubije, te valjalo bi da ga za bèrzo upotrebljenje kod nastajuće boli pèrsah i gèrla svaki dom imade.

Ciena zapečatane izvorne flaše izvornog švajcarskog biljnog soka iznaša 3 franka = 1 fr. 20 kr. srebra te svaka flaša na staklu i pečatu imade gèrb švajcarski i napis: „Švajcarski biljni sok.

Samoprodaja za Zagreb u liekarni Graciana Mihić-a.

☛ Izvanjske naručbe bit će bèrzo izvedene, nu manje od dviuh flašah neće se razposlati. Za zamotak 2 do 4 flašah imade se franco priklopiti 20 kr.

(115—Dp.) (10—9)

Liekoviti sapuni,

koji su polag kemičko-farmaceutičkih načelah **najskèrbnie** i **najpouzdanie** pripravljeni i kojih **sjajan uspieh** dokazan je mnogostručnim **znanstvenim izpitavanjem** i **praktičkim upotrebljenjem**, mogu se u svojih **12 različitih** i niže navedenih **vèrstah** svim pravom preporučiti gospodi liečnicima i pomoć potrebujućem občinstvu.

Komad s naputkom za upotrebljenje po	kr. sr.
Sapun-Jodkali za škrofle	32
» **Graphit** za kroničku kožobolju	20
» **Terpentin** za nemoći	20
» **Benzoe** za negibku kožu	23
» **kamforasti** za nazeb	20
» **sumporasti jod** za zastariele ospe (bubulice, kraste) na tielu	27

Komad s naputkom za upotrebljenje po	kr. sr.
Sapun od katrana (Theer) za ljuske i kraste	20
» » **kitovih džigericah** za suhe bolesti	20
» **žučni** za kožne nečistoće	20
» **sumporasti** za kožne bubuljice	20
» **ružmarinski** za učvèršćujuće pranje	20
» **Ammoniak** za zatvor želudca	20

U priloženim **naputcima** tumače se svakojaki različni načini, kako se liekoviti sapuni svèrsishodno upotrebiti, kao i ona mnogostručnost, kojom se isti krepostju već priznate praktične vriednosti uporaviti mogu, jer **sapunska forma** ne samo olakšava bolestnicima upotrebljenje **uspiešnih** vanjskih liekovah, nego i liečnicima pruža **bolje** i **obćenitie** uporavljenje takovih sredstvah.

Liekoviti sapuni prodavaju se samo u zamotima od $2\frac{1}{4}$ uncie težine, te na obim krajevima imadu polag stojeći pečat. U **Zagrebu** dobivaju se **jedino** kod **Graciana Mihića** liekarnika k sv. Marii, u **Osieku** kod liekarnika **Jos. Horninga** i u **Varašdinu** kod liekarnika **Aleksandra Haltera**.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 29. OŽUJKA 1856. Broj 73.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — ljetu. Polugodišnja predplata je za domaće u noviнarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Turska.

Viesti iz Levante glase već sasvim mirovno, ako i nemanjkaju opresne miere za mogućne ratne zgode. Tako n. pr. šilju zaire neprestano u Krim i sakupljaju vojske u Carigradu premda nitko ni nemisli, da će nepriateljstva opet započeti. Najveću radinost pokazuju Englezi, za koje se pravi 800 kolah za transport, koja su pod kolibama u okolici od kasarne Kasim-Pašine u Carigradu preobraženoj u oružište smieštena. Slična kola gradit će se i na račun francuske vlade. — I turska bojna uprava gleda da dopuni svoju gradju i zamolila je medju ostalim Francusku, da joj pribavi 10,000 karabinah i 10,000 sabaljah. — Francuska škvadra sa 10,000 momakah opažena bi najposlie pod Miom. Engleska flota pod zapoviedju admirala Sir Houstona Stewarta očekivala se iz Malte, da otide kèrstarit u cèrno more. Engleske čete u posliednje vrieme u Carigrad prispiele iz zapada broje 8000—9000 momakah, koje će otići u Krim. Stanje zdravja popravilo se u vojničkim bolnicama.

Iz Krima imali su viestih do 13. Vrieme je bilo veoma ružno i zemlja bila je posvud pokrita sniegom. — S Rusima tierala se već mirovna tèrgovina mienanjem, koja se naravno sada proteže samo na duhan, cigare, fina vina i likere a s druge strane na sočivo i jaja. — Engleska vojska u Balaklavi ima se od prilike povećat za 10.000 momakah. Nadzapovieđništvo vèrhu četah na Cèrnoj preuzeo je general Sir Collin Campbell. U Kinburnu i Kèrču tužili su se na zimu. — Burno vrieme prouzročilo je raznih morskih nezgodah. Kod Eupatorie naseo je dne 5. engleski brod od tri jarbora, tri druge ladje bačene biahu na suvo, a dvie, od kojih čeljad jedva se je izbavila, propale su sasvim. Jedna od onih ladjah, koje su nasiele, jest austrianski brod od tri jarbora „Romolo,“ natovaren brašnom i drugim živežom. Njegova čeljad biaše u velikoj pogibelji, iz koje se sretno izbavi pomnjivom pomoćju, koju su joj pružili Francuzi.

Carigrad, 17. ožujka. Kao talog vrenja, koje je našu novčanu piacu za prošaste nedielje uzbunjivalo, nastala je obćenita tišina i odapetost. Nema više sumnje, da će posliedak ove krize biti podignutje banke na ovdešnjoj piaci. Ministar financiah i tèrgovine dali su u tom obziru nestèrpljivim pitateljima veoma utiešivih odgovorah. Samo o formi, u kojoj bi banka imala stupit u život i o programu, koi bi imala stavit na čelo svoje radinosti, nisu se jošte složili; izvan engleskih projektah ima i jedan Rothschildov. Do sada govore za jedan i drugi iste koristi i potrebno će biti kriepkoga upliva izvana, da portu prinuka na odluku. Nehteći posegnut u tu odluku, ipak mnogi znakovi kažu onamo, da je engleski upliv u stvarima unutarnje politike od porte opet počeo rasti.

To zavisi svakako od dobra utiska, koi je dèržanje engleske vojničke sile, u najnovie vrieme uprav učinila u i oko Carigrada. Na aziatskoj strani od Bospora ustanoviše se kavaleria u Skutaru i niemačka legia u Kulelu. Glavne štacie Englezah na evropejskoj strani jesu liepa piaca od Galata-Saraja, velika pomorska kasarna Kasim-Pašina i nove povierenička sgrade u konaku Gali-Kešk na sarajskom hèrtu. Englezi imaju dakle, dočim su se Francuzi malone svikolici izvan nastanjenoga grada i stranom veoma daleko od istoga smieštili, tu predajost, da siede više u sèrcu grada i tako gospodaju tamo činom. Oni razumiju, upotrebit ovu prednjost na svoju korist, privlačeći pozornost obćinstva na sebe vojničkim svetkovinama, meršima kroz najživahnie ulice, svakojakim patrolama i odiećom i bez toga veoma sjajnom svojih vojnikah, te takim načinom moraju na obćinstvo učinit utisak mnogo bolji, nego mèrtvački sprovodi i žalostna lica Francuzah.

Posliednja nedielja dovela je više viših oficirah medju naše zidine, koji su dulje vremena odbivali. Zapoviednik druge otomanske kozačke regimente grof Zamojski došao je pred niekoliko danah ovamo iz Francuske; misle da namierava riešit svoju svezu s Portom i zapovieđništvo predat drugom kome. General Vivian, poglavica englesko-turskoga dotička, koi je u Krimu u Šumli i Čekmekdžiji razdieljen, došao je iz Kèrča i upotrebit će svoje ovdešnje prebivanje na to, da pregleda svoju kavaleriu u Čekmekdžiji i ovdešnje obskèrbne urede u Kašimpašinoj zgradi. I Omerpaša promienio je svoj neudoban zimovnik u Redutkalu s užitkom svoje kućevnosti u Stambulu, bez koje je već dugo biti morao. Njegov dopust trajat će samo malo nedieljah.

Svi glasovi što su se protezali na njegov dolazak, izčeznuše i zna se, da stoji tako u podpunoj milosti kod cara, kao što je nakanio porazumiet se s ratnim ministrom o daljoj uporavi vojske u Mingrelii i o vodjenju iste.

Ponješto pozornosti pobudi događjaj, što je car ovih danah dvojicu najodmieniih svojih tajnikah i to Ali-Efendiu i Nešet-Bega odpustio iz službe okolo svoje osobe. Čim je manje poznat uzrok tomu, tim se više bajkah pripovieda o tom.

Bogata ostavština carskoga svaka Halil-Paše, dati će povoda velikoj javnoj dražbi, donos koje bit će baština njegovih nedoraslih kćerih. Imovina pokojnika iznosit će, kako kažu, ukupnu svotu od 10 miliunah forintih.

Sultan se sprema, da se za koju nedielju preseli u svoju palaču od Dolmabagče, koju su uprav sada dovèršili. Glasa se, da će se u veličanstvenim prostorima ove veleliepne zgrade diplomatičkomu zboru dati velika svetkovina, čim mir postane činom.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 25. ožujka. Pogodbu o miru podpisali su u subotu i očekuju potvèrdjenje vladah bèrzojavnim putem. „Times“ od 24. misli, da će se mir proglasit dne 27. Rusia je pristala malone na sve, što su od nje zahtievali.

Pariz, 26. ožujka. Jučer je bila dvanaesta sastanska siednica. Gospodinu Brunnovu neslužі zdravje. Učredjivanje napisnika moglo bi se odvlačit do 31.

London, 26. ožujka. Lord Mayor sazvao je vieće da sastavi čestitku na cara Napoleona.

Pariz, 22. ožujka. Danas je bila siednica sastanska. Zabrana tèrgovat s izvanjskimi cienovnimi papiri nema se usljed tumačenja uprav izišavšega protezat na akcie austrianske dèržavne željeznice.

Pariz, 23. ožujka. Današnji „Moniteur“ donosi dèržavni spis sastavljen o povodu carevića. Danas se je u cèrkvi „Notre Dame“ obdèržavao Tedeum.

Lloydov parobrod „Aquila Imperiale“ koi je dne 15. svoj morski put poduzeo na nemirnom moru, pokazao je da je dobar i siguran bèrzovozilac. On provali dvanaest miljah u svakoj uri, a i s one strane Kap-Matapan-a, kad se je vietar noćju od 18. na 19. uzpirio do žestoke oluje, provaljivao je 4—5 miljah svake ure, što je po sudu vieštakah moguće bilo samo parobrodu „Aquila Imperiale.“ Putnici hvale veoma obazrivost i uljudnost kapitana Gargurevića.

Berlin 25. ožujka. „Neue Pr. Ztg.“ govori obširno o Potsdamskoj kradji depešah i naznačuje okrivdu izrečenu u niekom bezimenom spisu proti ministarskom predsiedniku baronu Manteuffelu i generalu pl. Gerlachu, kao posve neistinitu.

Pišu iz **Odese** od 14. ožujka: Haranja jurve priobćena bolničke kuge (spitaltyphus) traju žaliboże neprestano i kao žèrtva te pošasti palo je izvan množine vojnikah i više liekarah, medju kojima i lazaretski liekar Arpa i general Engelhardt.

U Nikolajevu i na niemačkim naselbinama biesni ta bolest još strašnie u vojski, premda se mora smatrat kao pretieranost, kad se gdiegdie čuje tvèrdit, da ta boliest svaki dan za hiljadu momakah umaljuje južnu vojsku.

Vojničke oblasti čine velikih naporah, da prilieplјivost te bolesti time umalje, što doznačuju vojnicima prostranih bolničkih miestnostih i stanovah; no njihove naredbe nemaju uviek najboljega uspieha. Tako je, vele, od onih 300 bolestnih nepravilnih vojnikah, koji su nedavno iz okolice Očakovske ovamo premiešteni bili, umèrlo 20 na putu a prieko 50 poslie njihova dolazka u Odesu.

Pariz, 27. ožujka. Usljed jedne privatne viesti iz Krima od 13. t. m. poboljšalo se zdravstveno stanje francuskih četah i prispielo je 10.000 momakah engleske vojske u Balaklavu.

Rieka, 26. ožujka. Položenje temeljnoga kamena za pomorsku Akademiu izvede se danas u 11. uri pred podne pod pokroviteljstvom Nj. c. k. visosti prejasnoga g. nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana. Nj. preuzvišenost ban i veoma mnogobrojni civilni i vojnički dostojanstvenici prisustvovali su toj svetkovini. U petoj uri poslie podne dade Nj. c. k. visost na koverti čarobno prestrojenoj bojnoga parobroda „Elisaveta“ ručak za 22 osobe, kamo su bili pozvani ban, svi civilni i vojnički dostojanstvenici i niekoja gospoda od bojne marine. Uprav sada prolaze kroz varoš dvie vojničke bande i sjajno razsvietljene ulice izgledaju prejasnoga principa da posieti Theatre parè.

Konkordat (cèrkveni ugovor).

(Iz bečkih novinah).

V.

(Dalje).

Nemamo tomu ništa dodati. već da obraćamo pozornost navlastito na to, da politički školski ustav nije bio uveden u Ugarskoj, Lombardezko-Mlietačkoj i u Dalmacii, nasuprot konkordat se svojim ustanovama o pučkoj školi obsiže i ove zemlje. Ista ustanova valja u obziru načina, kako se imaju učitelji vierozakona postavljat na katoličkim gimnazijama i sriednjim školama, budući da „spasonosne naredbe, izdane u tom obziru“ (koje se mogu na str. 109—111 uvidit) koje nisu dosad valjale za sve krunovine odsada će stupit svigdie u kriepost uslied ustanove konkordata, obćenito glaseće (VIII. članak). Ako stavimo pitanje, zašto je konkordat upèrkos svojoj brižljivoj štednji akatolikah carevine, upèrkos svojem točnom i posve pravičnom ustanovljenju obostrane dielatnosti cèrkve i dèržave u pitanju nastavnom ipak u toj točki izkusilo tako gorkih nasèrtah, siećamo se nehotice na dubokoistinitu rieč javno izrečenu već pred više godinah austrianskoga episkopata, u čem se nalazi riešenje ove zagonetke. Ta rieč glasi:

„Pučke škole imaju zahvalit svoj početak katoličkoj cèrkvi i ako se otèrgnu od nje, moraju pripasti propagandi prevrata. Budućnost evropejskoga družtva pokrita je koprenom, kroz koju može prodrieti tek oko svevidećega. To jedino je izviestno. Ako se evropejsko družtvo izbavi od zapada, izbavit će ga vierozakon. Zato je za cèrkvu, no isto tako i za dèržavu potrebno, da se katoličkoj cèrkvi pričuva njemu upravljajući upliv na katoličke pučke škole.“ To je ono, što je tako razdražilo listove neprijateljske katoličkoj cèrkvi, što im je dalo povoda, da tako razgorčeni nasèrnu na istu. Oni dobro ponjaju, da onaj, koi ima škole u ruci, ima u ruci i budućnost. Ako dakle u Austrii katolička cèrkva u prijaznoj slozi s dèržavom katoličku mladež izobrazi u vieri i ljubavi, u pokornosti prema božanskim i ljudskim zakonima, u štovanju prema zakonitom redu, čemu bi se imala nadat jošte propaganda? Odtud razjarenost mnogih listovah proti ustanovama konkordata!

No vlada dèrži se za cielo podpunim pravom načela javno izraženoga da i na najnižjem stupnju izobraženja nesmije vierozakonski nauk, ako bočemo da dieluje i da uspiešuje svèrhu odhranjenja tomo vladajuću, biti razlučen od druge nastave i da pučka škola nesmije ni najmanje biti igralište protivnih pojamah života; kao što se isto tako dèrži i onoga načela, da u poslu javne nastave medju dèržavom i cèrkvom mora vladat povierenje i ono porazumljenje postojati mora, koje je potrebno, da se svèrha obiuh pospieši.“

Budućnost će dokazat, da će na takovim temeljma u nižjim razredima naroda primereno izobraženje a u višjim krugovima prava znanost uspiešit, i zajedno učvèrstit se svigdie onaj red, u kojem je jedino moguć pravi napriedak k boljemu.

VI.

Najopasnii prigovor proti konkordatu jest svakako onaj, da su u istomu grubo uvriedjena prava vladarska cesara austrianskoga. Nieki sieveroniemački list izjavlja se o tom na hyperbolično smion način: „Svimi organima vlade i njihovim najvišjim sučlanom gospodovat će odsad jedna višja vlast, kao što sudbina vlada bogovima. U nebrojenim slučajevima baš se je odrekla vlada svoje vladarske vlasti.“ („Weser Zeitung“ 25. studenoga; slično poniešto ipak umierenie lipske „Niemačke Obćinske Novine“ 1. prosinca i ine.)

Najkriepče se izrazuje u tom obziru „Times“ (27. studenoga), tako da se sa svim pravom ustručavamo, ponavljat ovdie rieči toga lista, da neuvriedimo duboko samosviest svakoga dobrog austrianskoga podložnika. Dosta će biti, da zaključne rieči onoga članka navedemo kao ogled njegova isto tako preuzetna kao uvriedivа tona, gdie taj list u konkordatu ništa drugo nevidi nego „izručbu bez borbe i razloga onih pravah, bez kojih nije narod vriedan toga imena, ni kruna onoga metala, iz kojega sastoji.“

A ako zapitamo za uzroke ove preuzetnosti, nenalazimo ništa nego obširnih deklamaciah, visokoglasećih no šupljih frazah, kao što su gore navedene zaglavne rieči. No gdiegdie prodire ipak uz uresno izdielane i užasno oklopljene izraze po koi put i pravi razlog. Mi ćemo da potražimo ovo malo tih uzrokah i da ih izpitamo tim većma, budući da se slični razlozi šire i u raznim sievero-niemačkim listovima. To je ponajprije ukinutje Placeta, o čem se „Times“ veoma žesti, gdie nalazi stožernu točku svega konkordata, uvidja najdublje poniženje krune austrianske, kao što se k sličnomu nisu mogle odlučit ni najlicumiernie sile. O tom predmetu čini upitni spis proti „Times-u“ sliedeće oštre primietbe:

„Kako? Nezna li „Times“ da već bavarski konkordat (1817) u XII. članku sadèržaje ustanovu: „Obćenje biskupah, duhovništva i naroda sa svetom stolicom u duhovnim stvarima i cèrkovnim poslovima bit će podpunoma slobodno.“ Nezna li Times, da konkordat s Napuljem (1818) u XXIII. članku sadèržaje od rieči do rieči istu ustanovu? Nije li „Times“ nikada ništa čuo o konkordatu s Toskanom (1851), kojega V. članak tako glasi: „Sva priobćivanja medju biskupima i vierujućima s jedne, a sa svetom stolicom s druge strane bit će slobodna.“ A jeli svim tim dèržavama po tom i najmanji ušterb učinjen? Da, mi kažemo još više. Tà Pruska znade inače (kao što je poznato) bdti nad svojim poštenjem i dostojanstvom i neobičaje se baš odviš ponizivat pred papom. Pa ova protestantička vlada učinila je već prije više godinah isti korak. Čitamo u pruskoj ustavnoj izpravi od 31. siečnja 1850: „Obćenje vierozakonskih družtvah sa svojim poglavicama jest bez preprieke.“ (Art. 16). Bi li mogli uslied toga zaisto i pomislit, da je ukinutje placeta tako duboko poniženje krune? No gatamo, zašto se engleskom listu, koi poteže za sobom i sardinski list, čini tako strašno to ukinutje placeta. Slobodna Engleska priuzdèržala si je godine 1829., budući da se je dio stara terata ležećega na katoličkim podložnicima njezine kraljevine odstranio, uz desetinu, koju katolici moraju tamo još i sada davat protestanskim duhovnicima, i placet proti razpisima papinskim; u slobodnoj Engleskoj smije katolik papu i u duhovnim stvarma i cèrkvenim poslovima samo natoliko slušat, nakoliko se protestantskom zakonu dopada. Zato tolika krika vika, jer se Austria usudjuje, svojim podložnicima dati veću slobodu, nego što to čini slobodna Engleska. Jer nemojte se varat. Ukinutje placeta odstranjuje sponu saviesti za katoličke podložnike, koji uviek žele imat pravo u stvarma vierozakona obratjat se na poglavicu svoje cèrkve postavljenoga po bogu. Neka samo zapita engleska vlada svoje katoličke podložnike, da li im je ugodan ili neprilićan ovaj placet engleske vlade i da li ga oni smatraju za štogod dobra ili zloga? Ona neće dugo ostati u dvojbi, da je austrianska vlada ukinutjem placeta svojim katoličkim podložnicima u uprav liberalnom smislu podielila slobodu, i to, kako izkustvo kaže, slobodu sasvim neopasnu. Jer je placet već od više nego pet godinah ukinut bez najmanjeg uštèrba za javni korist.“

Dalje poučno i mirno pretresanje o placetu, koje se u upitnom spisu priključuje gore navedenom pobojuom miestu, neka čitatelj pregleda u samom spisu, budući da nam prostor nedopušta već samo niekoliko miestah iz istoga ovdie navesti.

Gdie „Times“ dalje donosi razlogah, izrazuje se tako: „Dà, poniženje, u koje se je kruna od Austrie strovalila, toliko je, da je njezin vladar biskupima dozvolio pravo, njegovo carstvo u župe, a papi, u dieceze razdieljivat, da on pristaje na to, da nastavom upravlja cèrkva, da ista može zabranit porabu knjigah i da je vlastna bditi nad onim svietovnim patronatom, koi je caru papa u svojoj izvanrednoj darežljivosti podielit imao dobrotu.“

(Dalje sliedi)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 28. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	85 3/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	86
dto . . . . » 4 1/2 %	76 3/8
dto . . . . » 4%	67
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	50
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » „ 1839, » 100 »	136 1/2
» » » » » 1854, » 100 »	108 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	85
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 1/2
Bankovne dionice komad po	1084
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	495
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	357 1/2
dto dto s plaćanjem na rate	378 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2940
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	269
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	650
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	442 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-6
Lyon za 300 frankah . . . . »	120 1/4
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 5/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	120
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	495
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6
Srebro od 27. ožujka	3

SLUZBENI LIST.

K br. 1539. plt. 1856 (Izv. 103) (3—1)

Razpis natiečaja.

Od strane podpisatog ureda razpisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenog miesta obćinsko: tajnika u obćini Stupnik s godišnjom plaćom od 300 for. sr. i 50 for. sr. za dèrva, zatim uživanjem prostog stana.

Koji ovo miesto zadobiti žele, imaju svoje vlastoručno pisane molbenice, obložene sa sviedočbam vèrhu njihovog dosadanjeg moralnog i političkog dobrog ponašanja, znanja hèrvatskog i niemačkog jezika kao i sposobnosti za obnašanje ove službe, do 20. travnja 1856 ovomo c. k. kotarskom uredu podnieti.

C. kr. kot. ured Samoborski dne 21. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Martinković.

Br. 33. g. 1856. (Izv.—58) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kot. ureda ludbrežkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će se na molbu nj jasnosti kneza g. Filipa Batjania za dug od 100 for. sr. i pripadke dèržat javna sudbena dražba pol selišta nepokretnostih na vlastitost g. Gjure Francića spadajućih i to kuće br. 6. u Perkosu ležeće sa kućnim gruntom, oranicah do 7 1/2 rali, sienokošah na 10 1/2 kosca, pravom dèrvarie, pašarije ukupno na 785 for. sr. procienjenih te rok pèrve dražbe za dan 15. travnja, druge pako i zadnje

dražbe na dan 15. svibnja t. g. svaki put od 9 do 11 satih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium je 1%; — uvieti dražbeni mogu se svaki dan kod suda ovog uviditi.— Ako kod pèrve dražbe preko prociembene svote nitko ništa neobeća, obdèržavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada ma izpod prociembe prodati će se upitne nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na prenavedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da pravo svoje u vrieme kod suda ovog dokažu, jer za protivan slučaj sami će sebi pripisati imati, ako se dielbom bez njih dražbena svota izcèrpi.

U Ludbregu dne 12. veljače 1856.

C. k. predstojnik
Labas.

Br. 1465. gr. 1856. (Izv.—95) (3—1)

Izrok.

C. kr. kotarski ured toplički kao sud daje ovime do znanja, da je na molbu Antuna Pavleca iz Ljubešćice radi duga od 47 for. sr. i uzgredicah ovosudnom odlukom od danšnjega dana br. 1465 sudbena dražba uplienjenog te sudbeno na 788 fr. procienjenog selišta i kuće Mate Horvatića iz Ljubešćice dozvoljena, i pèrvi rok takove na dan 19. travnja o. god. a drugi na dan 17. svibnja o. god. svagda u 10 satih iz jutra na licu miesta t. j. Ljubešćici ustanovljen.

Pozivaju se dakle na spomenutu dražbu svi kupiti želeći tim dodatkom, da će prie započete dražbe jamčevinu od 100 for. sr. položiti imati, i da će kupac po naputu ovog suda preuzet morati u koliko kupovnina doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na spomenuto selište.

Napokon pozivaju se svi oni, koji kakovo založno pravo na upitno selište imaju, da takovo prije roka tim sigurnije prijave ovom sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 6. ožujka 1856.

C. k. kotarski ured toplički kao sud.
C. k. predstojnik
Ožegović.

Br. 1451. plt. 1856. (Izv.—102) (3—1)

Poziv.

Od strane podpisatog ureda pozivlju se ovim: Maidić Josip, težak, i Šibić Josip, brusar, oba rodom iz Samobora, onda Nikel Miho, krojački kalfa, rodom iz Rudah, Drazlin Andro, bačvarski kalfa iz Farkaševca, Kupres Miho, kožarski kalfa, i Obranić Mate iz Rakovice, napokon Holec Ciganić Ive, opančarski kalfa iz Horvatih, i Kovačić Jure Ciganić iz Rakitja, koji su u zapisnik novačenju za godinu 1856 podvèrženih, uvèršteni, te odsutni bez da bi miesto njihovog boravljenja poznato bilo, da se najdulje do 8. travnja t. g. kod ovog c. k. kot. ureda prijave.

U Samoboru dne 21. ožujka 1856.

Za c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Mosetig.

Nr. 1618 (DS.—37) (3—1)

Edict.

Von Seite des k. k. Landes-Gerichtes Agram, als delegirten Concurs-Instanz wird zu Folge diesgerichtlichen Bescheides dd. 26. September 1855, Z. 6767 und nach erfolgten Einverständnisse der Erbs-Interessenten hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die gerichtliche Veräusserung des zur Graf Alexander Erdödyschen Concursmasse gehörigen, im Warasdiner Comitate, knap an der steirischen Gränze liegenden auf 85,665 fl. CM. gerichtlich geschätzten Gutes Razvor, am 26. Mai d. J. als ersten, und nöthigenfalls am 1. Juli d. J. als zweiten Termin in facie loci unwiderruflich abgehalten werden wird:

Die Bestandtheile des besagten Gutes, ausser eines genannten Castels und anderer Wirthschaftsgebäude, sind folgende.

1. 85¼ Urbarial-Sessionen und ein Kleinhäusler, nebst dem ausgewiesenen und bereits zuerkannten Entschädigungs-Capitale im Betrage zu fl. 33,950 CM.
2. Zins-Hand-Robothen Nr. 840.
3. An fixen trockenen Zinsen von verschiedenen Grundstücken jährlich 269 fl. 58. kr. CM.
4. Jährliche Pacht-Procenten von der Mühle und dem Wirthshause circa 250 fl. CM.
5. Bergrecht-Wein jährlich 381 Pressb. Eimer.
6. Allodial-Acker beiläufig 183 Joch.
7. Zweimal mähbare an ⅔ süsses Futter erzeugende Wiesen circa 137 Mäher.
8. Hutweide bei der Strasse beiläufig 3 Joch.
9. Weingarten circa 188 Hauer.
10. Stöckenwald beiläufig 10 Joch.
11. Hochwald circa 30 Joch.
12. Mitgenuss im Gebirge Csásárvar.

Der wahre und genaue Flächen-Inhalt kann wegen Mangel der geometrischen Aufnahme nicht angegeben werden, übrigens können die specifische Beschreibung und Schätzung des genannten Gutes, wie auch die Licitationsbedingnisse sowohl beim k. k. Landes-Gerichte in Agram, wie auch beim Herrn Massa-Verwalter Thadaeus von Ferrić in Agram täglich eingesehen werden.

Agram am 12. März 1856.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2333 (Izv.—91) (3—1)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Komitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an der Pfarrkirche zu Turke am 2. April l. J. Vormittags im Gemeindeamte zu Brood, eine öffentliche Lizitation abgehalten wird.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 2604 fl. 59 kr. CM. und 509 Hand- und 32¼ Zug-Robothen im reluirten Betrage von 175 fl. 45 kr. CM. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Brood vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.

   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbothe sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Komission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten Komitatsbehörde eingesehen werden; am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Komitatsbehörde.
Fiume am 12. März 1856.

Z. 1059. civ. 856. (Izv.—98) 3—1

Edikt.

Zur executiven Feilbietung des der Frau Anna Rogović gehörigen Hauses Nr. 176. in der Unterstadt Essegg.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essegg, wird mit Bezug auf das Edikt vom 10. November 1855, Z. 4198, womit der executive Verkauf des den Eheleuten Alois und Anna Rogović gehörigen Hauses Nr. 176 in Essegg in der Prozesssache des Herrn Ladislaus Arvay angekündigt wurde — hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass, nachdem der zweite Licitationstermin erfolglos geblieben ist, zur dritten Feilbietung, die dritte Tagfahrt auf den 8. Mai 1856 um 9 Uhr Vormittags und zwar in dem zu verkaufenden Hause selbst angeordnet wurde, und dass dieses Haus, wenn es um den Schätzungswerth von 2113 fl. CMZ. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

Essegg am 8. März 1856.

Br. 1323. g. 1855. (Izv.—60) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kotar. ureda ludbrežkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će će na molbu Mate i Ivana Koseca za dug 110 for. sr. i pripadke dèržat javna sudbena dražba kuće br. 47. sa kućnim gruntom, vèrtom, oranicami ukupno 2½ rali velikima kao nepokretnostih u selu Strogi u području ovog kotara ležećih na 345 for. sr. procienjenih na vlastitost Tome Glavaka spadajućih; te rok pèrve dražbe za dan 14. travnja, drugo pako i zadnje dražbe na dan 14. svibnja t. g. svaki put od 9 do 11 satih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium ustanovljuje se na 35 for. sr.; uvieti dražbeni mogu se kod suda ovog uviditi. — Ako kod pèrve dražbe preko procienbene svote nitko ništa neobeća, obdèržavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada ma izpod prociembe prodat će se rečene nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na prenavedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da pravo svoje u vreme kod suda ovog dokažu, jer za protivan slučaj sami će sebi pripisati imati, ako se dielbom bez njih dražbena svota izcèrpi.

U Ludbregu dne 11. veljače 1856.

C. k. predstojnik
Labas.

Nr. 1393. (PZ.—8) (3—2)

Kundmachung.

Die Postmeistersstelle zu Vuka in Slavonien ist in Erledigung gekommen und es wird hiemit für selbe der Concurs ausgeschrieben. Die Bezüge dieser gegen Dienstvertrag zu verleihenden Stelle bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zwei Hundert Gulden, in einem Amtspauschale von fünfzehn Gulden und in dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial- und Privatritte. Dagegen ist der Postmeister verpflichtet von der Uebernahme des Dienstes eine Caution im Bestallungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens 5% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, fünf vollkommen taugliche Postpferde, eine gedeckte, auf Federn ruhende dann eine offene Stationskalesche 2 Briefpostwägen, 2 Staffetentaschen nebst den übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln beizuschaffen, nach Bedarf zu vermehren und vor Antritt des Dienstes in allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen. Competenten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Studien bisheriger Beschäftigung und Vermögensstande bis zum 5. April d. J. bei der gefertigten Postdirection einzubringen und zugleich den Besitz eines gegen Feuer und Einbruch gesicherten zur Ausübung des Postdienstes geeigneten Lokales nachzuweisen.

Agram 5. März 1856.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien.
Klempay.

(Izv.—99) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda dolnjo-miholjačkog kao kot. suda znano se čini, da je na molbu vlastelinstva dol. miholjačkog radi duga 103 for. 17¾ kr. b. v. sa pripadcima, odlukom od 15. veljače 1856 dozvoljena javna sudbena dražba kuće pod br. 92. u Kućancima sa 14 jutarah, 1366 □° oranice i 4 jutra 170 □° livade, sudbeno procienjena na 240 for. sr., spadajuće na vlastitost Gliše Stojakovića iz Kućanacah.

Pèrvi rok opredieljuje se na 15. svibnja 1856; drugi na 16. lipnja i. g., na kojem će se upitno dobro makar i izpod procienbene ciene najviše davajućem prodati i predati.

Uslied toga pozivaju se svi kupiti želeći, da na gori spomenuti rok u 10 satih u jutro na lice miesta dodju. Dražbeni uvieti mogu se kod suda ovoga vidieti.

Ujedno se ovime čine pozorni svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na ove nepokretnosti imati misle, da se do tog vremena tim sigurnie kod suda ovoga prijave, što će se inače dioba kupovne svote nepazeć na njih preduzeti.

U Dolnjem Miholjcu dne 15. ožujka 1855.

C. k. kot. ured d. miholjački kao sud.
C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

Br. 515. pol. (Izv.—97) (3—3)

Oglas.

Prigodom novačnog popisa za godinu 1856. izkazali su se u kotaru dugoselskom sliedeći novačenju podvèrženi kao odsutni:

	kućni br.
Baizec Luka iz Prečna	1
Lovreković Jožo iz Prerovca	» » 11
Marković Jožo iz Bregih	» » 33
Paljević Gjuro iz Prečna	» » 16
Bosar Dragutin iz Precca	» » —
Kunina Lacko iz Oborova	» » 5
Gjarkan Bolto iz Prečna	» » 9
Kraljek Andro iz »	» » 7
Martinek Jožo iz »	» » 9
Sever Mijo iz Prevlake	» » 9
Šenica Jožo iz Dubravčaka	» » 3
Karasić Jožo iz Prečna	» » 18
Paljević Simo iz »	» » 16
Stepovasec Jakob iz Prevlake	» » 12
Pokas Stiepan iz Opatinca	» » 1
Kraljek Pavo iz Prečna	» » 7
Martinek Šimo iz Prečna	» » 9
Paljević Bolto iz »	» » 16

Sliedeći pako kao takovi od više godinah:

Bros Tomo iz Dumovca
Bukalj Florian iz Poljane
Gembec Dragutin iz Dugog sela
Kraljek Gjuro iz Prečna
Horvatinović Joso iz Dumovca
Lovreković Stefan iz Prerovca
Lučak Andro iz Dugog sela
Matica Ivan iz Dubravčaka
Zastavniković Franjo iz Božjakovine
Misorić Imbro iz Oborova.

Pošto je miesto njihovog boravljenja nepoznato, to se ovim pozivlju da se do 1. travnja t. g. kod ovog c. k. kotarskog ureda tim sigurnie prijave, što će inače protiva njim po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupano biti.

C. k. kot. ured dugoselski.
U Božjakovini 15. ožujka 1856.

Br. 341 (Izv. 104) (3—1)

Oglas.

Od strane gradskog poglavarstva ovim se do znanja stavlja, da će se pobiranje daće od pivotočnje sa 15. kr. po vedru d. a. miere iznajmiti za poldrugu godinu od 1. svibnja t. g. počamši do sadanjeg listopada 1857 putem javne dražbe dne 12. travnja o. g. prije podne u gradskoj viećnici deržati se imajuće.

Žaobina iliti vadium u gotovom novcu ili deržavnim papirima ima se položiti sa 300 fr. sr. Pobližnji uvteti svagda kod gradskog načelničtva saznati se mogu.

Karlovac, dne 26. ožujka 1856

gradski prēdstojnik,
Obradović.

Br. 438. (Izv.—101) (3—3)

Izrok.

Kod novačnog popisa za god. 1856. u kotaru Pisarovina obavljenog, pronadjeni su sliedeći momci dužnosti vojevanja podvèrženi kao odsutni kojim se miesto boravljenja saznati nemože.

Pavlečić Nikola iz Vukomerić kuće br. 5.
Puhek Tomo iz Bratine kuće br. 44. i
Gjumlia Miko iz Bratine kuć. br. 50. svi I. razreda.

Pozivaju se dakle ovi, da se kod c. k. ureda Pisarovina na Pokupskom do 8. travnja t. g. prijave tim sigurnie, što će inače biti proti njima postupano po smislu §. 35. vis. novačnog propisa.

C. k. kot. ured Pisarovina.

U Pokupskom, dne 17. ožujka 1856.

Balog.

Nr. 2259. (1—1)

Avviso di Concorso

Si è reso vacante il posto d' Ispettore dell' I. R. Governo Centrale Marittimo nel veneto Litorale con residenza in Venezia al quale va congiunto l' annuo soldo di fiorini Millecinque-Cento, la settima Classe delle diete un pausciale fisso per spese di viaggio e di Cancelleria, nonchè pel mantenimento della gondola é d' un gondoliere.

Coloro che intendessero aspirare al detto posto avranno a presentare alla Presidenza del Governo Centrale Marittimo entro il periodo di Soi Settimane le loro istanze debitamente documentate comprovando l' etá, la patria e la paternità, i Studj percorsi, le cognizioni linguistiche, li servigj finora prestati e specialmente la loro piena idoneità a cuoprire il posto di cui si tratta, il quale abbraccia l' intera Amministrazione del servizio di porto e della Sanità Marittima nel piudetto Litorale.

Coloro che fossero già in attualità di servizio presenteranno tali istanze pel tramito della Superiorità da cui dipendono.

Dall' Imp. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 6. Marzo 1856.

Nr. 230. civ. 1856. (Izv.—94) (3—1)

Feilbietungs-Edikt.

Zufolge des Ersuchschreibens des k. k. Agramer Landesgerichtes, ddt. 30. Jänner 1856., Nr. 113 W., wird vom k. k. Bezirksamte St. Ivan als Gericht hiemit kundgemacht; dass von demselben Landesgerichte über Ansuchen der Frau Helene Miletić aus St. Ivan durch Herrn Advocaten M. Koporčić de praes. 29. Jänner 1856. Nr. 113. W. in der Executionssache gegen ihren Schuldner Peter Miletić aus St. Ivan wegen aus dem Zahlungsauftrage vom 12. Dezember 1855, Z. 1301 rückständiger Wechselsumme pr. 636 fl. 42. kr. c. s. c. die exekutive Feilbietung der dem letzteren gehörigen auf 546 fl. 47 kr. CM. gerichtlich geschätzten Fahrnissen, bestehend aus Weinfässern, Hausgeräthschaften, Pferden, Wägen, Heu, Eichenstämmen, und Aktiv Forderungen, bewilliget, und zur Vornahme derselben der 14. und 28. April 1856, Vormittags um 10 Uhr zu St. Ivan im Hanse Nr. 74 von diesen Bezirksgerichte bestimmt worden ist. — Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass diese Fahrnisse, wenn sie bei dem 1. Termine nicht um den Schätzungspreis verkauft werden könnten bei den 2. Termine auch unter dem Schätzungspreis jedesmal nur gegen gleich bare Bezahlung hintangegeben werden

K. k. Bezirksamt St. Ivan als Gericht.
St. Ivan am 18. März 1856.
K. k. Bezirks Vorsteher.
J. Car.

Z. 442. civ. 1856. (Izv.—72) (3—1)

Edict.

An den Herrn Mustafa Alić in Bosnien.

Vom kaiserlich königlichen Comitatsgerichte zu Essek wird hiemit dem Herrn Mustafa Alić, Handelsman aus Bosnien, bekannt gegeben: Es haben die Gebrüder Obersohn Handelsleute aus Essek die mit dem Gesuche dd. praest. 12. Jänner d. J., Z. 133, zur Sicherstellung ihrer Forderung von 709 fl. CM. c. s. c. die Bewilligung des Verbotes auf die bei Herrn Johann Lešinski Fleischhauer in Dalja, ausstehende Wechselforderung ihres Schuldners Mustafa Alić unter. 17. Jänner 1856 erwirkt haben, zur Erweisung ihrem Forderung wie auch zur Rechtfertigung des erwirkten Verbotes eine Klage suf Zahlung der Schuld pr. 709 fl. CM. c. s. c. dd. praest. 30. Jänner 1856. Z. 442 gegen Mustaf Alić angebracht, und es sei hierüber die Tagsatzung auf den 2. Mai. l. J. um 10 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses Gerichtshofes angeordnet worden, da der Kläger angiebt, dass der Aufenthaltsort des Beklagten nicht ausfindig zu machen sei und dem Gerichte nicht das Gegentheil bekannt ist, so wurde demselben auf dessen Gefahr und Kosten Herr Dr. Anton Hegedušević Advokat in Essek zum Curator aufgestellt. Dies wird dem Beklagten bekannt gemacht mit der Warnung dass er entweder den aufgestellten Curator über die zweckmässige Verhandlung seiner Rechtssache gehörig anzuweisen oder dem Gerichte einen andern Sachwalter namhaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Verabsäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben würde.

Essek am 1. Februar 1856.

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 4. ožujka 1856.

Imetak.

			for.	kr.	for.	kr.
Kovanog novca i srebra					51,204,104	22 ²/₄
Eskomptiranih predmetah, platit se imajutih izmedju 5 i 92 dana			67,111,125 —	17³/₄		
» » u Pragu		3,843,395 fr. 17 kr.				
» » u Bèrnu		2,010,638 » 29 »				
» » u Pešti		3,567,687 » 21 »				
» » u Tèrstu	3,796,560 f. 1 kr. 2,200,000 » — »	5,996,560 » 1				
» » u Lavovu		748,055 » 14 »				
» » u Gradcu		699,745 » 55 »				
» » u Lincu		697,117 » 18 »				
» » u Holomucu		920,065 » 58 »				
» » u Tropavi		484,138 » 47 »				
» » u Kronstatu		749,655 » 47 »				
» » u Celovcu		294,916 » 25 »				
» » u Krakovu		59,802 » 5 »	20.071,778	37	87,182,903	54 ²/₄
Predplate uz pravilno položene domaće dèržavne papire, koje se povratiti imaju najdulje za 90 danah			70,438,700	—		
» kod podružnih zavodah za vieresia u pokrajinama			14,955,400	—		
Izkazani dèržavni dug za izmiènu papirnog novca b. v. i to:						
a) po 4% kamate nosećega			28,716,865	45¹/₄		
b) neukamatjenog			30.906,506	37¹/₄	59,623,372	22 ²/₄
Ostatak duga, koi je sredstvom dohodka iz narodnog zajma od g. 1854 za pobrani papirni novac dèržavni, jošt za podmiriti					27,896,344	3 ³/₄
Ugovorom od 18. listop. 1855 uredjen dug, koi je hipoteciran na dèržavna dobra predana narodnoj banki za prodaju			155,000,000	—		
Od toga umaljen dohodcima od dobarah			500,000	—	154,500,000	—
a) Zajam Ugarskoj 2%			Od dèržave ujamčeno		375,000	—
b) Za podporu siromašnih obèrtnikah, bez kamatah					768,800	—
Stanje rezervnog fonda u dèržavnim papirima					10,361,548	31
» fonda pensiah u dèržavnim papirima i bankovnim akciama					1,044,818	46
Vriednost bankovne zgrade i drugog imetka					2,337,302	31
					480,688,294	31 ²/₄

Dug.

	for.	kr.
Banknotah u tečaju	374,205,566	—
Reservna glavnica	10,361,588	17 ³/₄
Pensionska glavnica	1,037,287	24
Nedignjene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekućih računah	2,026,362	49 ³/₄
Bankovna glavnica od 100,000 akciah,	69,875,800	—
Uplate na nove dionice	23,181,690	—
	480,688,294	31 ²/₄

U Beču 6. ožujka 1856.

Pipitz, upravitelj banke. Sina, namiestnik upravitelja banke Kristijan Heinrih vitez od Coith, ravnatelj banke.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 31. OŽUJKA 1856. Broj 74.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike s čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili pojedine članke plati se do 10 liniah 30 kr. sr. jako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah", koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 23. ožujka t. g. savietnika banskoga stola Josipa Schwaba najmilostivie naimenovati za odsiečnoga savietnika u c. k. ministarstvu pravosudja.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 27. siečnja t. g. najmilostivie dozvolit, da cesarski podkonsul u Kèrču Juraj Nikolić smije primit i nosit red svetoga Stanislava tretjega razreda podieljeni mu po Nj. veličanstvu caru Ruskom.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 20. veljače t. g. podkonsulu Nikoli Negruss-u u Belču uzemši u obzir njegove koristne usluge najmilostivie podielit veliki zlatni kèrst sa zasluge s krunom.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je posredstvom previšnjeg ručnoga pisma od 23. ožujka Karolu Acsu, osudjenomu veleizdajnomu kazneniku u Jusefstatu, oprostit ostatak njegove kazni.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je diplomom svojom previšnjom rukom podpisanim c. k. tajnoga savietnika i komornika zatim viteza cesarskoga austrianskoga Leopoldova reda, Nikolu barona Banffy de Losontz najmilostivie podić u grofovski stališ cesarevine austrianske.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjim ručnim pismom od 21. ožujka t. g. Antuni plemenitoj Marton, osudjenoj zbog veleizdaje, ostatak kaznena vremena, imajućega pretèrpit u tvèrdjavi zadarskoj, iz najvišje milosti oprostit.

Carski francuski poslanik kod saksonskoga dvora, baron Forth-Rouen, imao je čast, dne 25. t. m. Nj. c. k. apostolskom veličanstvu predat prijavni dopis Nj. veličanstva cara francuzah o porodu carevića.

U c. k. bečkoj nakladi za školske knjige izašao je pèrvi dio hèrvatsko-ilirske Chrestomathie za gornje gimnazie, koi ima naslov: „Ilirska čitanka za gornje gimnazie. Knjiga pèrva, sadèržavajuća izglede iz hèrvatske literature od pèrvoga njezina početka do godine 1835. (vel. osm. st. X i 346. Ciena jednoga broširanoga primierka 1 fr. 39. kr.)

Ova Chrestomathia preporuča se uslied razpisa visokoga c. k. ministarstva nastave od 8. t. m. br. 3185, za školsku porabu na svim ovdešnjim gornjim gimnasiama, što dajemo time na znanje svim onim, koji su vlastni prodavat školske knjige.

U Zagrebu, dne 20. ožujka 1856.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, Nj. preuzvišenost ban grof Jelačić vratio se je dne 28. od svoga puta u Rieku ovamo u najboljem zdravju.

Rusia.

Petrograd, 18. ožujka. Dne 5. t. m. bilo je ovdie neobično gibanje; vas sviet hteo je da dodje u veliko kazalište, gdi je uslied razprostranjenih glasovah imalo Nj. Veličanstvo car sa svojom uzvišenom obitelji pèrvi put, odkad je stupio na prestolje i odkad je preminuo car Nikola, pokazat se i zajedno obćinstvu predstavit novovienčani par, velikoga kneza Nikolu Nikolajevića i gospoju veliku kneginju Aleksandru Petrovnu. Ovaj večer bila je naviešćena predstava Verdiove opere „Il Trovatore". Obćinstvo, koje je očekivalo dolazak cara, ustane sa stolicah, čim se isti pojavi pratjen svim članovima svoje uzvišene porodice i pozdravi vladara klicanjem hurrah! Zatim stupi Nj. veličanstvo nastrau i novovienčani ostanu posried lože, tako da ih je svekoliko obćinstvo moglo vidit. Opet zaori glasan hurrah a orkestra stane svirat narodnu hymnu, koja se svèrši pod uzbitnim klicanjem prisustvujućih. Predstava zaključi se u 12 satih noćju i Nj. veličanstvo udalji se zahvalivši se prijaznim pozdravom obćinstvu, koje ga tako sèrdačno biaše primilo. Ova vèrsta predstavljanja novovienčanih carskih principah bila je od niekada kod ruskoga dvora u običaju. (N. pr. Ztg.)

„Moniteur de la flotte" sadèržaje list datovan od Dniepra 6. ožujka, uslied kojega je iz Petrograda u Nikolajev dospiela jedna komisia sastojeća od najuglednih članovah admiralitetskoga vieća, da sastavi inventar o predmetima nalazećim se na škverima i u arsenalu, budući da se ima ova gradja odnieti u bojne luke na istočnom moru. Isto će se zbiti i u obziru Kersona: Sriedstva za branjenje ostalih učvèršćenih miestah nalazećih se u onim okolicama n. pr. Elisavetgrada i Tiraspolja, umalit će se znamenito.

Noćju medju 14. na 15. t. m. umro je u Petrogradu podadmiral Marko Filipović Gerkovenko a u Kazanu 24. veljače profesor čiste matematike pravi dèržavni savietnik Lobačevski.

Njemačka.

Berlin, 24. ožujka. Nj. prejasnost kneginja Paskijević-Erivanska došla je ovamo iz Varšave.

Zapoviednik 12. divisie, general-lajtnant pl. Bonin u Naissi, naimenovan je, kao što doznaje „Schles. Ztg", za podgubernatora savezne tvèrdjave Moguncie.

Ovih danah razdao se je u Berlinu posredstvom gradske pošte u više primierakah lietilist bez štamparske firme, koi sadèržaje razglabanje u obziru mnogopomenute kradje depeške. „Neue Preuss. Ztg." primietjuje k tomu, da su general pl. Gerlach i kabinetski savietnik Niebuhr, kojim su upitne izprave ukradene bile, učinili sve korake, da se vas taj posao razjasni sudbenom iztragom.

Hanover, 20. ožujka. Nj. Veličanstvo kralj naložio je savietniku od legie pl. Heimbruchu, dosadanjem poslonoši u Parizu, da preuzme kao povierenik nadgledanje poslovah kraljevskoga poslanika kod savezne skupštine.

Stuttgart, 22. ožujka. Odkad se je Nj. kraljevska visost princip od krune vienčao sa Nj. carskom visosti krunovnom carevnom, kćerju cara Nikole, govorilo se svake godine, da će carica-mati od Rusie ovamo doći, no to se dosad nije potvèrdilo. I lietos govori se isto, i to s većom sigurnostju; dodaje se k tomu, da su Nj. Veličanstvu carici-materi liekari propisali porabu glasovitih ovdešnjih liečiteljnih toplicah tako zvanih „Wildbad", zbog čega se tomu pohodu sa cielo imamo nadat.

Hamburg, dne 19. ožujka. Dne 17. zakleło se hamburško vojništvo od linie na preględane ratne članke. Pregled, zaključen viećem i gradjanstvom prošaste godine, izradjen je viećem i nadstarešinama. Smèrtna kazan stegnuta je, no batinanje opet je uvedeno, ali propisano je samo za slučaje opetnoga pijanstva.

Francezka.

Pariz, 23. ožujka. „Moniteur" priobćuje danas akt sastavljen o porodu carskoga principa sa svim podpisima.

Danas su na čast carevića u svim cèrkvama Francie pievali svečani „Te Deum." Službeni sviet i diplomatički zbor prisustvovali su toj svečanosti u cèrkvi „Notre-Dame."

Buletini izdati 20. t. m. glase: „U četvèrtak, 20. ožujka, u 11½ sata pred podne. Mliečna groznica Nj. Veličanstva carice nalazi se u padanju. Carica se nahodi izvèrstno." „20. ožujka, u podne: Zdravlje Nj. carske visosti carevića neprestano je povoljno" — „20. ožujka u 10½ sata u jutro: Stanje zdravlja principa Jeronima neprestano je povoljno."

Polag jučerašnjih buletinah nalaze se carica i princip Jeronim neprestano povoljno. Izdavanje buletinah o nalazku principa Jeronima obustavljeno je.

Iz „Moniteur-a" uzimamo nadalje sliedeće oglase i prijave: Car si je dao podnieti izviestje o broju i položaju osobah zadèržanih jošte u Algeri ili inozemstvu uslied političkih naredabah. Uslied dogadjajah u lipnju 1848 bilo je pod republikom osudjeno 11.000 osobah na transportaciu u Algeriu; blagoutrobnostju predsiednika ostalo je u Africi samo 306 osobah. U prosincu 1851 imala bi biti iztierana ili transportirana 11.201 osoba; pomilovanjo dozvoljena po caru umalila su im broj do 1058 osobah. Povodom rodjenja carevićeva odredilo je Nj. veličanstvo da se ovlaštenje za povratak u Francusku ima podielit svim onim, koji bi svoje lojalno podvèrženje pod vladu, koju si je dao narod, očitovali i obvezali na poštenu rieč, da će štovat njezine zakone. Već kod inauguracie carevine bio je ovaj velеdušni poziv izdan; car je naredio, da se ima iznova opetovat. Odsele će se izvan domorodne zemlje još samo oni nalazit, koji ostaju pri tom, da nepriznavaju volje naroda i vlade utemeljene po istoj."

Odlukom od 20. ožujka dopušten je za sve prekèršaje i prestupe, koji se protežu na pomorsku službu i ribarstvo podpun oprost, ako se dotični bieguuci uz roke naznačene u odluci

stavo pred dotične oblasti i očituju se, da se kaje, što su učinili.

„Obći dnevnik javne nastave“ javlja da se je na poziv ministarstva nastave carsko nastavno vieće, onomadne zabavljalo pregledom teksta voltairova „Siecle de Louis XIV.“ da se načini ta knjiga sposobna za školsku porabu.

Baumann, ubojica grofice Caumont-Laforce odputjen je po tužbenoj komori pred assise. Po svoj prilici stvar će se u travnju uzeti u pretres.

Godine 1855 prodano je u francuskoj 184.433.000 listovnih marakah u iznosku od 28.533.595 franakah. Frankovanje listovah povećalo se je od god. 1847 za osminu.

Občinsko vieće od Pariza odredilo je zapovieduiku Fave-u, koi mu je na nalog carev prijavio viest, da se je carević rodio, godišnji dohodak od 10,000 franakah.

Francuskih maršalah ima sada devet, a to su: Grof Baille, grof Vaillant, Magnan, grof Castellane, grof Baraquay d' Hilliers, Pelissier, grof Randon, Canrobert i Bosquet.

U Marsilju prispielo je sedam duhovnikah, medju kojima ima tri lazarista, sa više milosèrdnih sestarah u namieri, da idu u Carigrad, gdie vlada Typhus. Jedan izmedju tih duhovnikah ima dèrvenu nogu; nosi kèrst legie od časti i bio je prije misionar u Indii.

Polag službenih izviestjah broji sada Francuska 35.931.032 katolikah, 480.507 kalvinah, 267.825 luteranah, 73.975 israelitah i 30.000 osobah, koje pripadaju drugim vieroizpoviedanjima.

U Parizu zaključuju iz raznih znakovah, da se proglašenje mira ima očekivat za koi dan. Tako je na primier dne 20. t. m. arkitekt palače od legie od časti dobio nalog da na ploštini zgrade učini podić veliki jarbuo, na čijem hèrtu privikli su parižani već od niekada prigodom velikih dogadjajah gledat, kako se u ti trajućoj vatri sjaje sviezda legie od časti. Tako je arkitekt ministarstva izvanjskih poslovah dobio naputak, da zgradu, gdie se sakuplja kongres obskèrbi potrebnim spravama za sjajno razsvietljenje. Englesko poslanstvo učinilo je pred vratima svoje palače stavit veliku svečanu spravu; Kuba Pantheona pokriva se bojadisanim stakalcima a svèrhu bengališke razsviete; sva ministarstva, sve javne zgrade čine napokon pripravah za sjajne razsviete.

Pariz, 25. ožujka. „Moniteur“ javlja, da će se po svoj prilici skoro vratit istočna vojska. — Nadalje kaže isti list; da se zakon o carini za šećer neće moći pretresat pred 27. t. m. i da će se dakle ulaznina i s buduće pobèrat, kao što se prije pobirala, to je u smislu razpisa od 27. ožujka 1852.

„Morning Advertiser“ napominje sada obširnie razprostranjen glas već prije napomenut o atentatu proti maršalu Pelissieru u Krimu i još k tomu tvèrdi, da je ovaj atentat bio posliedak prave uzote, i da je usljed toga mnogo osobah pogubljeno bilo. No „Morning Advertiser“ odviš je nejamačan izvor, nego da bi se mogla dati osobita važnost njegovom tvèrdjenju.

Španjolska.

Madrit, 22. ožujka. Financjalno pitanje riešeno je po kortesima na način kako je želila vlada. — Glasovi u obziru ministarske krize nisu istiniti. — Radnje na željeznici od Valladolida u Burgos za malo će započeti. — Baskiške pokrajine mirne su.

Dne 14. t. m. Na večer bili su svi deputirci, koji su pristali na plan, da sastave veliku liberalnu stranku, koja će vladu podupirat i ima učinit, da ostane bez uspieha dielovanje opozicie skrajnih stranakah kod podpredsiednika kortesah, markeza Peralesa, sakupljeni, gdie su naimenovali deputaciu od 7 članovah, koja je otišla k Espartezu da mu prijavi, kako misli i što namierava ta nova stranka. Espartero primio je ovu komisiu veoma prijazno.

Službeni list priobćuje odluku, koja ima svèrhu da preprieči, da se na pošti nezatajivaju pisma s novcima. U kortesima je predana već osnova, polag koje imala bi se dèržava obvezat, da će strankama nadoknadit svaku štetu, koju bi im učinili poštarski činovnici.

Demokratički dnevnik „Soberaria“ uzaptjen je zbog niekojeg članka, kojim se veoma vriedja Nj. veličanstvo kraljica. Taj članak probudi obću razjarenost i govorilo se, da je hèrpa puka hotiela da razori pisarnice učredništva ovoga lista. Medjutim ova namiera nije bila izvedena. Medju ravnateljem lista, Sisto Lamara, i deputircem Rivero, ravnateljem demokratičkoga lista „Discusion“ bio je na 18. t. m. ustanovljen dvoboj. Medju madritskim demokratima vlada uobće podpuna razpra U kavani, gdie se obično sakupljaju, došlo je ovih danah više putah do tako žestokih razprah, da se je morala oblast umiešat da povrati red.

Gradjanski upravitelj odpravio je do 2600 skitalicah, koji su se po Madritu potezali i poslao ih je u njihov zavičaj.

Jedna depeša iz Madrita od 19. ožujka glasi: „Ima razlogah za nadat se, da će se Španjolska porazumieti s Rimom. — U Lorci nastaše neznatni nemiri. — Medju demokratima traje neprestano nesloga. — Statuti družtva pokretne vieresie odobrit će se za malo.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 2?. ožujka. Ratno ministarstvo poslalo je zapovied u Chacham, neka se odpuste svi prekobrojni radnici u vladnim škvarima do daljih naredabah.

Pariz, 27. ožujka. „Moniteur“ taji, da vlada namierava, da odkupom ukine sudbene uzurede (offices ministeriels) koje je bilo dosad moći dobit kupovanjem.

Pariz, 27. ožujka. Čine se sve potrebne priprave za veličanstveno razsvietljenje, koje ima biti u subotu. U obće misle, da će se taj dan, ako ne već sutra, proglasit, da je sklopljen mir. U dojdući utorak bit će sjajan razgled vojske na marsovom polju, kojemu će prisustvovat car.

U Marsilju poslane su zapoviedi, da se niekoliko piešačkih divisiah ukèrca u Algir, da zamiene one tamošnje čete, koje su odredjene za Francusku.

Hamburg, 27. ožujka. Nasliedoposiedno gradjanstvo zabacilo je danas novi ustav većinom jedne župe.

Berlin, 27. ožujka. „Staatsanzeiger“ javlja: „Nj. veličanstvo kralj odredio je, da se saslušavši izviestje dèržavnoga ministarstva, nemože dati dalji posluh povedenim predlozima tičućim se utemeljenja većih vjerovnih zavodah.

Turin, 25. ožujka Prodaja konjah, suvišnih za potrebu vojske, odredjena je u više gradovah po ratnom ministarstvu. Sietva mnogo obećuje, od kryptogama nigdie ni traga. Direkcia ovdešnjega kraljevskoga kazališta razpuštena je kao neodgovarajuća svèrsi.

Genova, 26. ožujka. Parobrodi „Vittorio Emanuele“ i „Conte Cavour“ dolazeći iz Toulona, odpravljeni su zato, što se na njima nalaze bolujući na typhusu, u Varignano, da tamo izdèrže kontomac od 15 danah.

Draždjani, 28. ožujka na večer. Današnji „Dresdner Journal“ naznačuje viest, da je Saksonska komad železnice medju Draždjanima i Bodenbachu ustupila društvu austrianske dèržavne železnice, kao sasvim neistinitu.

Pariz, 29. ožujka. Govori se, da će se mir za cielo i skoro sklopit, pogodbu podpisat će po svoj prilici u nedielju; zbog izmiene ratifikaciah produžit će se primirje za šest niedieljah danah a zatim će se pogodba stoprem oglasit. Za podpisanje pogodbene izprave bit će u pripravnosti orlovo pero, koje će ruka krunovnoga juvelira umietno uresit i koje posiedovat zaželila je carica. Misle, da će se ratifikacie izmienit u pèrvoj polovini mieseca svibna.

Turin, 27. ožujka. Moglo bi se dogodit, da će grof Cavour ostat u Parizu još jedan miesec od prilike; čini se da namierava tamo načinit zajam, u kojem obziru nada se najboljem uspiehu.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 29. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	85⅝
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93¼
dto iz narodnog zajma	» 5%	86¼
dto	» 4½%	76
dto	» 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	51
dto	» 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		229
» » » » 1839, » 100 »		126½
» » » » 1854, » 100 »		110¼
Bečko-gradski banko	sa 2½%	104
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		85
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		77⅝
Bankovne dionice komad po		105?
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		496¼
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavne-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		257½
dto dto s plaćanjem na rate		381
Dionice sieverne železnice	po 1000 f.	2960
» bečko-glogničke železnice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice	» 250 »	973
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	655
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	445
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint		
» Gjurske železnice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	84¼
Augsburg za 100 for. current	»	101¾
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	100¾
Genova za 300 piemonteskih lirah	»	121¾
Hamburg za 100 mark banko	»	74¾
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	103⅛
London za 1 funt šterlinga	»	10-5
Lyon za 300 frankah	»	119½
Milan za 300 austrianskih lirah	»	102½
Marseille za 300 frankah	»	119½
Pariz za 300 frankah	»	120
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	101¾
Bukurešt za 1 forint	parah	270
Carigrad za 1 forint	parah	495
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5⅝
Srebro od 27. ožujka	3

SLUZBENI LIST.

Nr. 1393. (PZ. 8) (3—3)

Kundmachung.

Die Postmeistersstelle zu Vuka in Slavonien ist in Erledigung gekommen und es wird hiemit für selbe der Concurs ausgeschrieben. Die Bezüge dieser gegen Dienstvertrag zu verleihenden Stelle bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zwei Hundert Gulden, in einem Amtspauschale von fünfzehn Gulden und in dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial- und Privatritte. Dagegen ist der Postmeister verpflichtet von der Uebernahme des Dienstes eine Caution im Bestallungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, fünf volskommen taugliche Postpferde, eine gedeckte, auf Federn ruhende dann eine offene Stationskalesche 2 Briefpostwägen, 2 Staffetentaschen nebst den übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln beizuschaffen, nach Bedarf zu vermehren und vor Antritt des Dienstes in allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen. Competenten haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, Studien bisheriger Beschäftigung und Vermögensstande bis zum 5. April d. J. bei der gefertigten Postdirection einzubringen und zugleich den Besitz eines gegen Feuer und Einbruch gesicherten zur Ausübung des Postdienstes geeigneten Lokales nachzuweisen.

Agram 5. März 1856.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien.

Klempay.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 1. TRAVNJA 1856. Broj 75.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — jatn. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviputь, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasei ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Jučerašnje ovdašnje niemačke novine donose sliedeći oglas. Dne 3. travnja u 10¼ sata pred podne obdèržavat će se u ovdešnjoj gèrčko-sjedinjenoj cèrkvi svečani parastas (zadušnice) za Nj. preuzvišenost preminuloga visokočastnoga gospodina biskupa križevačkoga Jurja Šmiciklesa, na što se pozivlju svi pristelji i štovatelji preminuloga.

Iz Križevca, 27. ožujka. Čim više se u današnje doba obrazovanje puka i narodne škole kao neposriedno sriedstvo narodne prosviete i to podpunim pravom uvažavaju, tim veće javno štovanje, zahvalnost naroda i priznanje ciele domovine zaslužuju oni muževi, koji važnu i visoku svèrhu: narodnu prosvietu, duševnimi ili materialnimi sriedstvi dižu i podupiru. Medju takove muževe spada takodjer obćepoznati domoljub gospodin Aleksander Zdenčaj, vlastelin u Ravnu, koi je domoljubje svoje jur mnogimi čini jasno dokazao, dočim sve domorodne zavode i družtva uviek revno podupire. Najjasnii pako dokaz svog domoljubja pruži isti gospodin u svom listu od 21. veljače 1856 na gospodina župnika ravenskoga upravljenom. U istom listu taj gospodin navodivši najprie, kako je pokojni otac njegov Nikola Zdenčaj u svojoj oporuci ostavio 300 for. sr. za zidanje škole za župe Raven i Dubovec, koji novci se kod brata njegova gospodina Eduarda Zdenčaja s kamati uviek dići mogu, sebe javno i svetčano obvezuje, da će za školu, koja se za dvie župe Raven i Dubovec skupa podići ima, dati grund u Ravnu pod br. 2 sa četiri rali zemlje, 3 rali za učitelja, a 1 ral za učilištnu baštu, gdie bi se gospodarstveni pokusi činili. Zatim obećaje i jednu livadu za košnju učitelju ustupiti, ako njegova supruga diecu ženskoga spola u šivanju, pletenju i ostalih potriebnih stvarih, podučavati htiela bude; napokon obrekne takodjer, da će svake tretje godine jednom mužkoga i drugom ženskoga spola detetu, koja će se odlikovat, 12 for. sr. kada iz škole odpušteni budu, svakomu pojedince darovati, po smèrti pako svojoj da će oporuka njegova dalnje naredbe načinit. Sva ova obećaje isti gospodin pod tim jedinim uvietom, da se škola za obadvie župe u Velikom Ravnu ustroji. Uviet taj postavljen je iz toga temeljitoga razloga, što je svaka župa napose preslaba, da bi sama mogla školu podići i uzdèržavati, miesto pako gore za školu naznačeno tako je zgodno, da dieca od jedne i druge župe školu posve lahko polaziti mogu. G. ravenski župnik uprošen je, da isto očitovanje c. k. kotarskom uredu znanja i budućeg ravnanja radi priobći, što je jur i učinjeno. Sretni su žitelji ondešnji, kad se za njihovo duševno obrazovanje (najveće i najplemenitie dobro čovieka) njihov bivši vlastelin kano pravi otac za svoju diecu brini; nu velika će takodjer radost i slast za domoljubno sèrdce prie hvaljenog gospodina biti, kad će krasne plodove svojeg domorodnog dielovanja motrit moći.

Tom prigodom ćutimo se priuzkani prijavit i sliedeća: Od radosti se svakom domorodcu sèrdce širit mora, kad promotri, koliko se je već od niekoliko godinah za pučko obrazovanje poticajem visoke vlade i neumornim nastojanjem ovozemnog školskog nadziratelja učinilo i sveudilj čini. Nove škole se podižu; shodne školske knjige se uvadjaju; za obrazovanje učiteljskoga stališa se najuspešnii koraci dielaju, dočim se je nesamo zagrebačka preparandia sadašnjim potriebam primiereno preustrojila, već u raznih okolicah kratki preparandialni tiečaji otvorili te tako slabim učiteljem najliepša zgoda pružila s novimi školskimi knjigami i njihovom porabom te u obće sadašnjimi načini školske obuke upoznat se; izvan tog ugleda bieli sviet prie niekoliko miesecih pomoćna knjiga „Uporavnik,“ koja je našim učiteljem glede porabe novih elementarnih knjigah od prevelike koristi. U njoj ima učitelj izvèrstnog rukovoditelja u nastavi čitanja, materinjeg jezika, zorne obuke i u pievanju; u njoj se takodjer nalazi shodan način, kako valja obuka u pisanju voditi. Nu baš u toj struci biahu uspiesi naših školah vèrlo slabi; jer niti je bilo u pismih viditi sigurnog poteza, niti u pismenih pravilnog i ukusnog oblika. Mahne ove radjahu se najviše zato, što u naših učionah nije bilo nikakovih dobrih i postupno izradjenih krasopisnih predlogah ili uzorah, već je svaki učitelj, — ako je bio marljiv, sam predpise za svoje učenike više ili manje shodne naredio, ili, što je većom stranom bivalo, obuka u krasopisu vodila se je bez svake osnove i metodičke postupnosti. Oskudici glede dobrih i metodički izradjenih krasopisnih uzorah doskoči u školskoj struci viešti i izkusni varaždinskih učionah ravnatelj i na ondiešnjoj realki učitelj Franjo Klaić izdavši svoje krasopisne predloge pod naslovom: „Viežbe u krasopisu“ koje su u Zagrebu kod Placera litografirane. U svezku ima 9 listovah te stoji 15 kr. sr. Potezi pisma su pravilni; oblik pismenah je ukusan i za oko vèrlo ugodan, isto pismo pako je vèrlo liepo; osnova, polag koje su krasopisne viežbe postupno izradjene, posve je metodička, te ništa drugo nepreostaje, već da svaki učitelj kod obuke u krasopisu iste [illegible] razloži i razširi, što se u istih predpisih nije moglo učiniti, jer bi ciena mnogo veća bila. Kad već jedanput iste „Viežbe u krasopisu“ u sve naše škole uvedene budu, te se polag njih obuka u krasopisu dosliedno vodila bude; to sigurni željni uspiesi izostati neće. Uvieren sam, da ću u smislu svih naših učiteljah, kojim će „Viežbe u krasopisu“ istu obuku u pisanju nesamo olakšati već i uspiehe u krasopisu povekšati, raditi, ako prireditelju njihovom najsèrdačniu zahvalnost ovim javno izrazimo. J. L.

U „Wiener Ztg.“ od 27. ožujka nalazi se sliedeći znatni sastavak: U pismu Nj. preuzvišenosti gospodina Leona Thuna na ukupne katoličke nadbiskupe i biskupe naše cesarevine od 25. siečnja t. g. priobćenom u br. 57. našega lista jasno je razložena svèrha saziva ovih visokih cèrkvenih dostojanstvenikah na drugu nedielju po uskèrsu. Tamo upotjuje se na to, da neodgovara manje cèrkvenim nego li dèržavnim interesima, da bi se kod provedenja konkordata kojega pospiešenje želi i hoće Nj. Veličanstvo, u svih dioecesah cesarevine postupalo na jednaki način i da bi se biskupima cesarevine dala prigoda za zajedničko viećanje, da time ujedno postane moguće cesarskoj vladi, da u obziru onih točakah, kojih izvedenje moglo bi zahtievat točno porazumljenje cèrkvenih i sviotovnih oblastih, isto odmah načini s ukupnostju visokočestnih biskupah ili, ako bi kakve težkoće nastale, da zametne pretresanje imajuće se učinit sa svetom stolicom.

U tom pismu primietjuje se nadalje, da je izvedenje konkordata u bitnim točkama navlastit posao cèrkve i ponajprije stoji u rukama biskupah.

Nikomu se nemože ni najmanje čudno činit, koi je zadaću ove visoke skupštine, polag naznačenjah danih uprav sada, ma iole dokučio, ako dozna, da je sveti otac istoj poklonio takodjer osobitu pozornost i svomu poklisaru, stožerniku Viale-u, dao nalogah, koje će kod skupštine biskupah imati opravljati.

Iz toga zaključivat na sukob medju svetom stolicom i vladom Nj. Veličanstva ili u tom nalazit podignutje skupštine na narodni koncilij, osniva se na posve krivom shvatjenju. Pozornost, koju Nj. svetost obraća na predstojeću skupćinu, može služit samo tomu, da ista odgovori podpunoma svojoj visokovažnoj svèrsi i mora već iz toga uzroka bit dobrodošla cesarskoj vladi; nu značaj sastanka time se nepromienjuje. Kada Nj. eminencia gospodin kardinal-Pronutius dodje u skupštinu, da izvèrši one naloge, koje je od svoje svetosti dobio, predsiedovat će i svaki od njega izlazeći upliv može samo uspiešan biti velevažnom poslu, o kojem se radi.

Visoka sposobnost, riedka poslovna vieština i plemenita pobožna ćut toga cèrkvenoga kneza poznate su obćenito, i po Nj. veličanstvu opetovno na odlikujući način priznate. No leži u naravi stvari, da će sakupljeni biskupi na vladu Nj. veličanstva imat upravljat razjašnjenjah, željah i ubaviestih o mnogovèrstnim predmetima. Očevidno nebi se slagalo s odnošajem gospodina kardinala pronuntiusa, da bi on udioništvovao pri tom i sveta stolica porazumiela se je s Nj. veličanstvom onamo, da će u sastancima, u kojima će se radit o pitanjima ove vèrste, Nj. eminencie stožernici pražki, ostrogonski i bečki, predsiedovat.“

Beč, 27. ožujka. Većina austrianskih biskupah izdala je okružnicah na dekanate podstojeće im s pozivom, da pobilježe one predmete, koji su sposobni da se uzmu u pretresanje kod konferenciah u Beču.

Osnova zakona o novom obćinskom redu pripravljena je da se razpošalje na miestodèržtva, da o njoj podnesu svoje mnienje.

Turska.

Listu „Osservatore Triestino“ javljaju iz Carigrada 17. ožujka, da sliedeći predmeti daju povoda čestim ministarskim viećanjima: 1) ustručavaju se, da se hati-humayun uvèrsti u po-

godbu o miru; misle, ako bi se isti stavio pod evropejsku garanciu, da bi se time uvriedila nezavisnost Turske; 2) žele, da bi se iz dielokruga kongresa isključila organisacia podunajskih kneževinah i ista priuzdèržala osobitim viećanjima u Carigradu; 3) kažu da je Rusia zaiskala nekada za povratak Karsa; no na to su, vele, odgovorili odvažno u Carigradu: Kars će se ili povratit ili natrag uzeti. — Polag toga lista primio je sultan Omerpašu veoma dobrohotno.

Franceska.

U Parizu nadjen je dne 18. t. m. učeni čoviek Aleksander Tinconi, rodom iz Carigrada, mèrtav u svojem stanu. Dokazalo se liekarskom iztragom, da je umro od gladi, ne zbog oskudice, već s toga, što je zanemario tielo duha radi. Njegovo tielo ležalo je na hèrpi knjigah i rukopisah, soba mu je bila kaos od knjigah svih narodah i jezikah. Aleksander Tinconi govorio je s lehkoćom dvanaest jezikah a čitao ih je još više. Gore jošte biahu mu haljine, nego što mu biaše stan, pošto nije već dvie godine danah promienio rubja ni haljinah. Tielo mu biaše podpunoma osušilo. Našli su kod njega množinu riedkostih i dragocienostih, istočnog oružja, pravih sabaljah demeskinjah, starinah, avtografah itd. U svojoj oporuci ostavio je šest riedkih rukopisah mazarinskoj bibilioteci; svoj imetak zapisao cèrkvi minoritah.

Azia.

Posliednja pošta iz Bagdata donosi važan izpravak: Francuski poslanik kod dvora teheranskoga nije ovog glavnog grada ostavio i nije svojih diplomatičkih odnošajah ukinuo s persijskom vladom, kao engleski poslanik. Medjutim dokazano je, da mu nije za rukom pošlo poravnat razpru, koja je nastala medju engleskom i persijskom vladom, no on nije u tom našao razloga, da se krene sa svog miesta, već nasuprot da poveća svoj upliv. Baron Lejeune, izvanredni poslanik franceski u Teheranu, koi je bio onomadne u Damasku, odputovao je dne 8. pr. m. prieko Mesopotamie u miesto svoga opredieljenja, nečekajući daljih razjašnjenjah. Kao što se čini, bojao se je: ako bi kasnie došao k persijskom dvoru, da bi to moglo preprieči̇t, da se sklopi francesko-persijski savez. (Allg. Ztg.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin, 28. ožujka. U današnjoj siednici gospodske sbornice stavlja predsiednik kući do znanja pismo generalkomande tretjega vojinskoga zbora, kojim ista moli, da bi gospodska kuća dozvolila, da bi se iztraga ratnoga suda proti plemenitom gospodinu Rochov-Plessovu i Marvitzu smiela preduzeti još za sadašnje sesie sabora dèržavnoga. Pismo i predlog uputjuju se na ukupnó predstavništvo kuće za neodvlačno izvieštjenje. (Wien. Ztg.)

Pariz, 30. ožujka. Raznositelji Moniteurovi bili su sazvani danas u 1. sat poslie podne. Zaključak mira očekuje se danas s naejvećom sigurnosti. Maršal Pelisier izvieštjuje, da je dogodjaj poroda carevićeva dne 23. oglašen u Krimu i od strane saveznikah svetkovan kanonadom, pri čem su Rusi, bez sumnje u namieri, da se pridruže i ovoj manifestacii, upalili radostnih oganjah.

Bombaj, 5. ožujka. Sjedinjenje dèržave Oude izvelo se bez težkoćah i svakog opora. O zauzetju Herata još se nezna ništa izviestnoga. Pomanjkanje kiše prouzrokuje ozbiljan strah u obziru žetve u istočnoj Indii. Kineski ustaše nečine napredakah, i kao što se čini, prije bi reć, da im ide na gore.

Singapore, 21. veljače. Gubernator od Viktorie u Australii Sir Charles Hotham umro je. Yeddo, glavni grad Japana razoren je potresom, najveća nezgoda vlade tamo; caru i njegovoj obitelji nije se ništa zla dogodilo no inače propalo je mnogo ljudskih životah tom prigodom.

Aleksandria, 23. ožujka. Kažu, da je porta zapoviedila, da se niekoliko tvèrdinah u Aleksandrii poruši. Vojska ima opet dobit turski mundur, a zajedno imaju se podić dva sbora od garde kao tielesna straža podkraljeva.

Konkordat (cèrkveni ugovor).

(Iz bečkih novinah).

VI.

(Dalje).

O razmierju cèrkve prema nastavi i o zabrani knjigah bila su već prije (V i IV) potrebna primietjena, da pokažemo ništetnost i stranom nepravotu ovih razlogah. O shodnom razdieljenju cèrkvenoga područja po papi i biskupima nalaze se u upitnom spisu sliedeće opaske proti „Times-u“!

„Zbilja, da li je to poniženje krune, ako po predbiežnom porazumljenju dotičnoga zemaljskoga vladara papa zemlju dieli na biskupie? Kako su se svi vladari evropejski pred papom tako duboko ponizili! Nećemo ni da govorimo o Bavarskoj, Napulju i Španii, kojih konkordati ovu točku tako obširno razpravljaju. No kako je bilo ipak moguće, da je Napoleon, pred kojim je isti ponositi Albion dèrhtao, svoje dostojanstvo zaboravit mogao i ponizit se natoliko, da je dao svoju zemlju na biskupie razdielit po papi?“

„Isti protestantski vladari, koji su ipak inače dosta udaljeni od nepristojnoga poniženja samoga sebe pred poglavicom katoličke cèrkve, dali su svoje zemlje na biskupie razdielit po papi. Jel' potrebno uputjivat na Prusku, Würtenberšku, Badensku, Hesiu i na isti toli blizu s Engleskom srodni Hanover?“

„Jeli „Times“ zaboravio, ili nije li možebiti nikad ni znao, da je papa Leo XII., pošto se je prije s Nj. veličanstvom Gjorgjem IV., kraljem Velike Britanie, zato stavio u porazumljenje „kriepostju apostolske podpune vlasti“ u circumscriptionalnoj bulli za Hanover od 26. ožujka 1824 učinio potrebne naredbe za ovu kraljevinu?“

„Ili je za krunu pristojnie i za možnu dèržavu častnie, ako papa svoje pravo razdieljivat cèrkveno područje, upotrebi u kakvoj dèržavi, na to se u toj dèržavi prouzroči velika vika proti preuzetnosti papinoj a vlada ove dèržave nadje se ipak prinuždena, da popusti i dozvoli, da se stvar učini? Vas ovaj tečaj imali smo pod Piom IX. u Engleskoj i Hollandii pred očima, i moramo priznati, da nam se nije baš činio veoma vriedan nasliedovanja i častan položaj Engleske u ovom poslu. Uslied toga bit će dosta jasno dokazano, da je u predležećoj ustanovi konkordata Austria izrekla u načelu samo ono, što obstoji u načelu i faktično u javnom pravu svekolike Evrope, tako da se tomu ni car ruski ne ugiba.“

Što zatim „Times“ dodaje o „Nadziranju svietovnoga patronata“ zlobno napominjući „veledušje papino“ isto tako nejasno je izraženo, kao što pokazuje neznanje razmierah. Samo jedna stvar je jasna, a ta jest: Times hoće da ogèrdi cara i papu. Predaleko bi nas vodilo, ako bi htieli ovdie točnie opisat pravo patronata, kao što se nalazi u obziru njegova nastanka i obsiega polag konkordata opisano u pomenutom spisu (str. 141—156). Posliedak ove temeljite iztrage taj je, da ima car austrianski u obziru postavljanja duhovnih čestih i uredah u svojoj dèržavi ne samo faktično, već i pravno većeg upliva, nego ikoj drugi niemački vladar, dà, više nego ista Engleska, gdie se jedan veliki organ javnoga mnienja usudjuje ukorit ga, da je prava svoje krune odviš zaboravio.

Najprekorednia ustanova konkordata, čini se „Times-u“ napokon ta: „Sve ostalo, što se tiče cèrkvenih osobah i stvarih, koje se u ovom članku nenapominju, ukupno rukovodit i upravljat će se polag nauke cèrkve i njezine discipline stojeće u kriepasti i odobrene po svetoj stolici.“ O tom opaža upitni spis:

„Ova ustanova nalazi se jednako glaseći u konkordatima bavarskom, napuljskom i španjolskom. — Ona proizlazi, budući da se proteže samo na cèrkvene osobe i stvari, jednostavno i potrebito iz načela, kojega se je dèržala dèržava, kad je sklopila konkordat, to jest, da cèrkvi pristoji, da redi i upravlja nezavisno svoje vlastite poslove polag svoga nauka i discipline. Nije moguće vierovati, kako se javni listovi o tom članku konkordata mogu kretat tako razjarено, kao da se je Austria sasvim i bezuvietno podvèrgla cèrkvenoj sili, da joj se je podala kanoti na milost i nemilost. Ta što je Prusia učinila, kad je u svoju ustavnu izpravu primila članak XV. toga sadèržaja: Evangeljska i rimokatolička cèrkva redi i upravlja svoje poslove samostalno?“ Ako se smiemo usudit, ovdie povući parallelu, našla bi se posve mala razlika medju sliedećim izrazima članka XV. pruske ustavne izprave i XXXIV. člankom austrianskoga konkordata: „Njezini (rimokatoličke cèrkve) poslovi“ (Pr.) i: „što se tiče cèrkvenih osobah i stvarih“ (Austr.). Nadalje „redi i upravlja cèrkva samostalno“ (Pr.) i: „rukovodit i upravljat će se polag nauke cèrkve i njezine u kriepasti stojeće po svetoj stolici odobrene discipline“ (Austr.). U Engleskoj biva isto, ako je i vlada to dozvolila samo mukom a ne naročitim zakonom.“

„Zašto da se kod Austrie kori tako strastno, što se na Pruskoj nalazi za dobro a u Engleskoj nemože prepriečit.“

„Rieči: polag sadašnje po svetoj stolici odobrene discipline cèrkvene jesu od najveće važnosti, budući se time izključuju s jedne strane ostariele neupotrebljivim postale kanoničke ustanove, a s druge strane svakojaki običeji odkudgod proizlazeći, koji nisu naročito odobreni po svetoj stolici, no ipak nastoje da se kao navade uzdèrže u kriepasti. Obe stege proizlaze bitno iz duha cèrkvenoga zakonotvorstva i te rieči mogu dobro prosudjene zajedno za upokojenje služit onim, koji ili se boje da će izrečenom slobodom biskupah u njihovom uredu sviet odma pasti opet u najdublji sriednji viek, ili u svačemu vide preteću utvoru biskupskoga samosilja.“

(Dalje sliedi)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 31. ožujka 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	86 3/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	86 9/16
dto . . . . » 4 1/2 %	76 5/8
dto . . . . » 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	229
» » » » » 1839, » 100 »	137
» » » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	85
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 3/4
Bankovne dionice komad po	1082
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	496 1/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	357 1/2
dto dto s plaćanjem na rate	381 1/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3000
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	271
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	650
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	445
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . . for	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	101 3/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100 5/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 5/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-4
Lyon za 300 frankah . . . . »	119 5/8
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119 1/2
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 3/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mietci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	485
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 1/2
Srebro od 29. ožujka	3 1/2

SLUŽBENI LIST.

Br. Civ. 2192. (39—DS.) (3—1)

Izrok.

C. kr. sud zemaljski u Zagrebu kao sud rudarski i stiečajni daje na znanje, da je na molbu po gospodinu Dru. Augustu Budinskomu, kano upravitelju Zinnerove stiečajne masse, predanu u porazumljenju s g. Ljudevitom Vrabcem, kano zastupnikom iste masse, dozvolio, da se na javnoj dražbi proda železni rudnik s talionicom (Eisen-Berg- und Huttenwerk) ležeći u rudah u Hèrvatskoj u samoborskom sudbenom kotaru i spadajući na spomenutu ovozemnu partikularnu stiečajnu massu, te polag kridalnog inventara procienjeni na 562,769 for. 19 kr. sa svimi pristojališti, kamo se proteżu zemljišta kano sastojne čestice rudnika, zatim zgrade, rudnička sprava, mašine i druge potrebštine (utensilia), naprave, zalihe u rudi i tvorivu (Erz- und Materialvorrath), rudarsko-ortaštveni predujmi i aktiva, — pogodbe sklopljene o siečivu dèrvah itd.

Pošto kod pèrvog roka obdèržavane 28. ožujka t. g. javne dražbe nijedan kupac prijavio se nije — to će se druga dražba na 28. travnja t. g. ob 10 satih prie podne i to na predlog uknjiženih vierovnikah i upravitelja stiečajne masse na licu miesta u Rudah obdèržavati, — što se s tom primietbom do znanja stavlja, da će se ova rudarska sučnost i izpod prociembene vriednosti razprodati, da zatim svaki, koji želi biti kupac, prie nego započme dražba položi u ime dražbene jamčevine (vadium) 10,000 for., a kupac da 10 postotni iznosak, koi se ima izvaditi iz najveće ponude, odmah preda u ruke dražbenoj komissii, dotično da svoju dražbenu jamčevinu do iznoska toga dopuni, pa da daljni ostatak kupovnine počamši od dana kupa ukamati po 5% — te ga (ostatak) onda po uputu dražbenih uvietah, koji se zajedno s procienom i izvadkom rudne knjige slobodno mogu uviditi u ovosudnoj pismari, pod prietnjom tu u (samih uvietih) ustanovljenih pravnih posliedicah položi, ili obredjene stavke od nepokretnoga zaloga (liquidirte Satzposten) polag reda pèrvenstva, dokle najveća ponuda dosiže, u sporazumljenju s istimi vierovnici od nepokretnoga zaloga za platež primi u istih rokovih. Povèrh toga imade kupac izvan najveće ponude još na se uzeti, pa za 4 nedielje izplatit i novčane zaostatke, koji su se, budući ističu iz ugovorah o siečenju dèrvah, prie ili poslie otvorena stiečaja nabrali — i koji, na koliko je poznato, do sada iznašaju 3365 for. 26. kr.

Napokon se svi oni, koji misle, da su upisom u javne knjige stekli pravo pèrvenstva ili pravo hipotekarno na dražbi podvèrženi rudnik s pristojališti u rudah, ovim pozivlju, da takovo (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovoga prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisati, ako bi se bez njih razdieljivala kupovnina, i ako bi se oni izključit morali od kupovnine, na koliko bi se ista izcèrpila spomenutim razdieljenjem.

U Zagrebu 28. ožujka 1856.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1465. gr. 1856. (Izv.—95) (3—2)

Izrok.

C. kr. kotarski ured toplički kao sud daje ovime do znanja, da je na molbu Antuna Pavleca iz Ljubešćice radi duga od 47 for. sr. i uzgredicah ovosudnom odlukom od današnjega dana br, 1465 sudbena dražba uplienjenog te sudbeno na 788 fr. procienjenog selišta i kuće Mate Horvatića iz Ljubešćice dozvoljena, i pèrvi rok takove na dan 19. travnja o. god. a drugi na dan 17. svibnja o. god. svagda u 10 satih iz jutra na licu miesta t. j. Ljubešćici ustanovljen.

Pozivaju se dakle na spomenutu dražbu svi kupiti želeći tim dodatkom, da će prie započete dražbe jamčevinu od 100 for. sr. položiti imati, i da će kupac po naputu ovog suda preuzet morati u koliko kupovnina doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na spomenuto selište.

Napokon pozivaju se svi oni, koji kakovo založno pravo na upitno selište imaju, da takovo prije roka tim sigurnije prijave ovom sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 6. ožujka 1856.

C. k. kotarski ured toplički kao sud.
C. k. predstojnik
Ožegović.

Br. 1304. (Izv.—59) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda ludbrežkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će se na molbu Mije Donaberga iz Kaniže za dug 260 fr. sr. i pripadke dèržat javna sudbena dražba nepokretnosti navlastitost gg. Martina i Karoline Zidler spadajućih i to goricah Katalena zvanih na 5½ rali veliki sa kletjom, oranicom 1 ral, podoljem 2 rali, kolinjakom 4 rali velikim u jednom komadu, zatim u tri komada do 10 ralih kolinjaka ukupno na 1700 for. sr. procienjenih, te rok pèrve dražbe za dan 26. ožujka, drugo pako i zadnje dražbe za dan 26. travnja t. g. svaki put od 9 do 11 satih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium je 10%; — uvieti dražbeni mogu se svaki dan kod suda ovog uviditi. — Ako kod pèrve dražbe preko procienbene svote nitko ništa neobeća, obdèržavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada na izpod procienbe prodati će se upitne nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na rečene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da se u vrieme kod suda ovog prijave, inače će sami sebi pripisati imati, ako se dielbom bez njih dražbena svota izcèrpi.

U Ludbregu dne 13. siečnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Labas.

Br. 571,763—767. 766. (Izv.—70) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želijarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
17. studenoga 1855. br. 4749.	Valpo sa 1093 $^{1}/_{32}$ kmet. naselbinah	Gustav baron Hilleprand od Brandau	234,908	7 $^{2}/_{4}$	1. svibnja 1856.	1. svibnja 1856.	11. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
19. sieč. 1856. br. 183.	Miholjac dolnji 1102 $^{24}/_{32}$ kmetskih naselbinah	„	256,713	45	„	„	„
19. siečnja 1856 br. 164.	Našić sa 255 $^{14}/_{32}$ kmetskih naselbinah	Ferdinand grof Pejačević	53,213	45	„	„	28. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
19. siečnja 1856. br. 180.	Spisih-Bukovic sa 64 $^{3}/_{4}$ kmetskih naselbinah	Augusta Novak i Emilias Palmu prie Marie grof. Pejačević	12,655	—	„	„	30. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
23. siečnja 1856 br. 163.	Gradina sa 202 $^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ladisl. Janković	40,210	—	„	„	4. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
23. siečnja 1856. br. 162.	Terezovac sa 280 $^{7}/_{8}$ kmet. naselbinah	Stefan Janković	42,227	30	„	„	6. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
od 26. siečnja 1856 br. 191.	Vučin sa 354 $^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Josip Janković	70,390	—	„	„	9. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave proteganti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaźuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 16. veljače 1856.

K. Br. 1539. pol. 1856 (Izv. 103) (3—2)

Razpis natiečaja.

Od strane podpisatog ureda raspisuje se ovim natiečaj za popunjenje ispražnjenog miesta občinskog tajnika u občini Stupnik s godišnjom plaćom od 300 for. sr. i 50 for. sr. za dèrva, zatim uživanjem prostog stana.

Koji ovo miesto zadobiti žele, imaju svoje vlastoručno pisane molbenice, obložene sa sviedočbam vèrhu njihovog dosadanjeg moralnog i političkog dobrog ponašanja, znanja hèrvatskog i niemačkog jezika kao i sposobnosti za obnašanje ove službe, do 20. travnja 1856 ovome c. k. kotárskom uredu podnieti.

C. kr. kot. ured Samoborski dne 21. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Martinković.

Nr. 1618 (DS.—37) (3—2)

Edict.

Von Seite des k. k. Landes-Gerichtes Agram, als delegirten Concurs-Instanz wird zu Folge diesgerichtlichen Bescheides dd. 26. September 1855, Z. 6767 und nach erfolgten Einverständnisse der Erbs-Interessenten hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die gerichtliche Veräusserung des zur Graf Alexander Erdödyschen Concursmassa gehörigen, im Warasdiner Comitate, knap an der steirischen Gränze liegenden auf 85,665 fl. CM. gerichtlich geschätzten Gutes Razvor, am 26. Mai d. J. als ersten, und nöthigenfalls am 1. Juli d. J. als zweiten Termin in facie loci unwiderruflich abgehalten werden wird:

Die Bestandtheile des besagten Gutes, ausser eines genannten Castels und anderer Wirthschaftsgebäude, sind folgende.

1. 85½ Urbarial-Sessionen und ein Kleinhäusler, nebst dem ausgewiesenen und bereits zuerkannten Entschädigungs-Capitale im Betrage zu fl. 33,950 CM.
2. Zins-Hand-Robothen Nr. 840.
3. An fixen trockenen Zinsen von verschiedenen Grundstücken jährlich 269 fl. 58. kr. CM.
4. Jährliche Pacht-Procenten von der Mühle und dem Wirthshause circa 250 fl. CM.
5. Bergrecht-Wein jährlich 381 Pressb. Eimer.
6. Allodial-Acker beiläufig 183 Joch.
7. Zweimal mähbare ab ⅓ süsses Futter erzeugende Wiesen circa 137 Mäher.
8. Hutweide bei der Strasse beiläufig 3 Joch.
9. Weingarten circa 188 Hauer.
10. Stöckenwald beiläufig 10 Joch.
11. Hochwald circa 30 Joch.
12. Mitgenuss im Gebirge Császárvár.

Der wahre und genaue Flächen-Inhalt kann wegen Mangel der geometrischen Aufnahme nicht angegeben werden, übrigens können die specifische Beschreibung und Schätzung des genannten Gutes, wie auch die Licitationsbedingnisse sowohl beim k. k. Landes-Gerichte in Agram, wie auch beim Herrn Massa-Verwalter Thadaeus von Ferrić in Agram täglich eingesehen werden.

Agram am 12. März 1856.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 214. civ. (Izv.—105) (3—1)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale Circolare in Fiume, si dichiara estinto lo Strumento di debito ddo. 15 Decembre 1845, intavolato per fni. 200 sulla porzione di casa N. 593 in Contrada del Governo in questa Città, e quindi atto ad essere cancellato dai pubblici libri, non essendo nel termine notificato coll' Editto 2. Decembre 1852 Nr. 6052 stata accampata veruna pretesa in proposito.

Fiume li 26. Gennajo 1856.

Z. 442. civ. 1856. (Izv.—72) (3—2)

Edict.

An den Herrn Mustafa Alić in Bosnien.

Vom kaiserlich königlichen Comitatsgerichte zu Essek wird hiemit dem Herrn Mustafa Alić, Handelsman aus Bosnien, bekannt gegeben: Es haben die Gebrüder Obersohn Handelsleute aus Essek die mit dem Gesuche dd. praest. 12. Jäner d. J., Z. 133, zur Sicherstellung ihrer Forderung von 709 fl. CM. c. s. c. die Bewilligung des Verbotes auf die bei Herrn Johann Lesinski Fleischhauer in Dalja, ausstehende Wechselforderung ihres Schuldners Mustafa Alić unter 17. Jäner 1856 erwirkt haben, zur Erweisung ihrem Forderung wie auch zur Rechtfertigung des erwirkten Verbotes eine Klage auf Zahlung der Schuld pr. 709 fl. CM. s. s. c. dd. praes. 30. Jänner 1856. Z. 442 gegen Mustaf Alić angebracht, und es sei hierüber die Tagsatzung auf den 2. Mai. l. J. um 10 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses Gerichtshofes angeordnet worden, da der Kläger angiebt, dass der Aufenthaltsort des Beklagten nicht ausfindig zu machen sei und dem Gerichte nicht das Gegentheil bekannt ist, so wurde demselben auf dessen Gefahr und Kosten Herr Dr. Anton Hegedušević Advokat in Essek zum Curator aufgestellt. Dies wird dem Beklagten bekannt gemacht mit der Warnung dass er entweder den aufgestellten Curator über die zweckmässige Verhandlung seiner Rechtssache gehörig anzuweisen oder dem Gerichte einen andern Sachwalter namhaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Versäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben würde.

Essek am 1. Februar 1856.

Nr. 19124. del 1854. (Fin.—5.) (1—1)

Notificazione.

Per le esigenze del servizio di mare sulle barche di finanza di maggiore portata, lungo la costa friulana, istriana, e del quarnero, poi nella franchigia di Trieste, si ricercano idonei competenti in qualità di guardie di finanza.

Le condizioni richieste sono le seguenti:

a) il possesso della cittadinanza austriaca;
b) una costitutione robusta, e perfettamente sana;
c) lo stato celibe, e, trattandosi di un vedovo, la mancanza di prole;
d) l' età non minore di 19 nè maggiore di trenta anni;

Coloro fra i competenti i quali dal servizio attivo dell' i. r. armata entrano immediatamente, ovvero dopo l' espiro d' un anno dal ricevimento del loro congedo nel corpo della guardia di finanza, posono esservi ammessi fino al compito trentesimoquinto anno.

e) La cognizione delle lingue usuali nel paese, o ad esse affini — è perciò — s' anco non della tedesca — almeno dell' italiana e di un dialetto slavo;
f) una condotta morale incensurabile, anche relativamente al tempo anteriore;
g) dovranno i competenti comprovare con Certificati rilasciati da padroni di barca e legalizzati dai relativi Podestà e dagli Uffici di porto, la pratica idoneità al maneggio ed al governo di barche di maggiore portata, ed in generale l'attitudine al servizio di mare propriamente detto.

Gli emolumenti della guardia di finanza destinata al servizio di mare sono i seguenti:

lungo la costa friulana.

La paga giornaliera, e l' addizionale	carant.	28
la soprappaga locale	»	8
l' addizionale di barca	»	20
Totale	»	56

lungo la costa istriana, e sulle isole del Quarnero.

la paga giornaliera e l' addizionale	carant.	28
l' addizionale di barca	»	20
Totale	»	48

nella franchigia di Trieste.

la paga giornaliera e l' addizionale	carant.	30
la soprappaga locale	»	2
l' addizionale di barca	»	20
Totale	»	52

Oltre a questi importi giornalieri spetta ad ogni singolo individuo l' indennità di vestiario in annui fiorini 30; e l' alloggio gratuito, qualora non possa venire collocato nella barca a cui appertiene. In caso di traslocazione gli spetta l' indennità di viagio — e per ultimo le tangenti sulle multe risultanti dalle contravvenzioni scoperte. Ad individui che in particolare modo si distinguono nel loro servizio, potrà venirgli accordata anche l' ulta paga di merito.

L' ammissione succede pel periodo di quatro anni, e l' individuo ammesso si obbliga per questo tempo, benchè in casi eccezionali, e per motivi importanti possa accordarsi la sortita anche prima dello spirare di questo termine. Spirato questo, cessa il raporto incontrato.

Coloro, i quali durante il tempo nel loro servizio avranno corrisposto, potrano qualora il bramino, essere ammessi definitivamente in servigio, nel qual caso loro competono tutte le prerogative godute dagli impiegati stabili dello stato.

A queste appartiene specialmente il diritto alla provigione, dovuta ad ogni individuo della guardia di finanza, che dopo dieci anni di servigio, diviene inabile a servire ulteriormente, a tenore del §. 895. del Regolamento organico e di servigio per la guardia di finanza.

Osservasi per ultimo, che resta in arbitrio dei singoli competenti, di presentarsi coi relativi documenti, tanto presso una delle i. i. r. r. amministrazioni camerali distrettuali di Gorizia, Trieste, e Capo d' Istria, quanto presso l' i. r. Direttore della capodogana di Trieste. Anche gli ii. rr. Dirigenti delle Sezioni di Finanza in Albona e San Mattia furono autorizzati ad accettare le istanze di concorso, legalmente istruite, ed a rimetterle all' Autorità relativa.

I competenti che apartengono al corpo della i. r. Truppa, dovranno presentare le loro instanze nel prescritto canale ufficioso.

Dall' i. r. Direzione Provinziale delle Finanze.

Gratz li 12. Marzo 1856.

Francesco Sav. Spurny,

i. r. Consigliere ministeriale e Direttore provinciale delle Finanze.

Barchetti,

i. r. consigliere di finanza.

OGLASNIK.

(96—Izv.) (3—3)

Oglas.

Dvorski jedan viešt, pismen i dobrog ponašanja čoviek, koi je s dobrim sviedočbama pokazati kadar, da je kao takav već kod koje gospodie služio, traži se za gospodinu nieku; pobliže se saznati mogu kod nadzorničtva u Paukovcih blizu sv. Ivana.

(Dp.—29) (3—3)

Oglas dražbe.

Prirod siena i otave ovogodišnje na livadam stečajnoj massi gosp. Stiepana Jozipovića pripadajućim u Černomiercih ležećim, bude 8. i 9. travaja u običnim uram prie i poslie podne na licu miesta javnom dražbom prodavane.

(Dp.—33) (2—1)

☞ Dobrovoljna prodaja.

Na dobru gornji Verhovci u Jastrebarskom kotaru ponudja se 5 do 600 pož. akovah starog i novog vina, medju kojima ima i 1834 vina, sa 40 pož. akovah komove i šljivove rakije na prodaju, — kamo se kupiti želeći najuljudnie do 15. travnja o. g. pozivaju.

(Dp. 31) (2—1)

Wagen-Verkauf.

Ein schöner Glaswagen, so wie auch ein leichter gedeckter Neudičaner Wagen wenig überfahren ist aus freier Hand zu verkaufen, näheres erfährt man, in der Handlung des Herrn Johann Mudrovčić Jellačić-Platz Nr. 346.

(Dp.—24.) 4. 20. i 1. trav. (3—3)

Neposredno pribavljene friške pošiljke
KRISTALIZOVANIH BILJNIH BONBONAH
doktora Koch-a

uprav sada prispiele su opet podpisanomu.

Kako su izvanredno obljubljeni biljni bonboni dra. Kocha, svegjer veoma vidi se iz toga, što se svegdilj u većem broju načinjaju i što liečnički sudi mnogovèrstno o njima izraženi glase veoma pohvalno, te radujem se, da mogu ovdie priobćit sliedeći dokaz o tome.

»U biljnim bonbonima dra. Kocha« tako stoji medju ostalim u jednoj većoj pòpularnoj raspravi niekog štovanog liečnika, izašloj onomadne, »imamo preparat, kojega blago i utiešivo dielovanje kod kataralnih afekciah svake vèrste, kao uobće proti kataralnoj dispozii takovo je, da se svatko u nj uzdat može. Te bonbone možemo nadalje preporučit kod razdražnog kašlja, kod tako zvanog suhog kašlja i kod težkoga disanja i dušenja, kao dietetičko sriedstvo za osobe, koje su slabih pèrsiuh i kod manjih pèrsnih boliestih diece. Mi ih cienimo podpunim pravom specifikum proti nečistom glasu i hrapavosti i bućemo da naznačime time važnost, koja se ima pripisat kvintesencii od rastlinskih sokovah i sladkih tvarih, sadèržanoj u njima i prouzrokujućoj čistoću, friškoću i gibkost glasa.«

Za pravotu zalihah kod mene nalazećih se biljnih bonbonah dra Kocha mogu jamčit. Jedini dèržatelj biljnih bonbonah dra Koch-a u Zagrebu Liekarni Gracian Mihić.

Da se odstrani svaka bludnja, stavlja se do znanja, da sakristalizovani biljni bonbonni dra Koch-a pakovani u dugačkim kutiama, kojih bieli omotci štampani pismima zagasne boje obskèrbljeni su pečatom gore stavljenim.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Tiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

der k. k.
e k

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 2 TRAVNJA 1856. Broj 76.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom ljetu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrsthina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plaća se do 10 liniah 20 kr sr dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Beč dne 31. ožujka. C. k. punomoćnici kod parižkih konferenciah podnieli su Nj. c. k. Apoštolskom Veličanstvu bèrzojavnim putem izviestje, da je jučer (30. ožujka): u 1 sat upodne podpisana pogodba od mira. Sto i jedan topomet oglasi ovaj važni dogadjaj. Sučlane konferencie za mir primio je Nj. Veličanstvo car Napoleon. Na večer bio je Pariz razsvietljen.

(Oesterr. Corresp.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zagrebu, 30. ožujka. B. Jučer je sam naš preuzvišeni gospodin nadbiskup u cèrkvi sv. Marie okolo 200 diece pričestio. Hoću tu svečanost malo obširnie da opišem. Preuzvišeni naš gospodin nadbiskup običava svake godine diecu ovog grada, i selah na gradske župe spadajućih, ma ni nehodila u školu, kada pèrvi put svetu pričest primaju, sam pričešćati. To je za ovu godinu učinio jučer u cèrkvi sv. Marie. Već u polak osam satih biaše cèrkva dubkom napunjena. Tu biahu izvan diece i njihovih učiteljah i odnosno učiteljicah takodjer mnogi izmedju dotičnih roditeljah. Dieca biahu čedno i čisto obučena, a dievojčice osim toga izmadjahu liepe vience na glavah. Svim smo, a osobito dieci i njihovim roditeljem čitali na obrazu i u očih radost i veselje. U osam satih unišao je svečano u pratnji više gospode svietjenikah preuzvišeni gospodin nadbiskup u cèrkvu. Na početku svete žèrtve dèržao je dieci govor o zadnjoj večeri gospodina našega Isukèrsta. On je ovim svejim govorom tako liepo diecu za sv. pričest pripravio, da su poslie njegove pričesti na podat znak s niekom angjeoskom željom stupale k njemu, da primu svoga najvećega priatelja, svoga najljubljenieg gostitelja. Poslie podieljene svete pričesti, i ovèršene svete žèrtve, (za koje su djaci liepo pievali), govorio je preuzvišeni gospodin nadbiskup dieci još o miru i o pokoju, koi mir, koi pokoj imade samo onaj, koi imade čistu saviest. Da pako sve to znamenitie i svečanie bude, dao je svakoga, kog je pričestio, po imenu i prezimenu k sebi pozvati, pak mu je svojom rukom uručio sliku predstavljajuću stol gospodinov, na ovoj slici biaše takodjer ime i prezime dotičnika napisano, i naznačeno, kada je pèrvi put sv pričest primio, a onda mu je koi drugi izmedju gospode svietjenikah za tinji čas prikopčao na pèrsa uspomenicu na sveta poslanja, koja predstavlja Isukèrsta, kako izgubljenu bivšu, au jur nadjenu ovcu na svojih ramenih nosi. Neće zaisto ova dieca zaboravit nikada dana 30. ožujka 1856 god. kada su pèrvi put svetu pričest iz ruke istoga gospodina nadbiskupa primila. O kako su se pobožno, i pouzdano, kada su iz cèrkve išla, uvieravala, da će pobožna biti, da će slušat roditelje i učitelje, da se neće više svadjat, da će marljivo hoditi u školu i u cèrkvu. Kad je čoviek ova promatrao, morao je kazati, da je pravo ime Napoleon I. kada je kazao svojim častnikom, koji su mu poslie dobljene nieke velike bitke čestitali, da je najsretnii dan njegova življenja bio, kada je pèrvi put sv. pričest primio, akoprem su častnici za dan njegove najveće radosti dèržali dan odèržane pobiede. Ja mu barem vierujem.

Na biskupski sastanak u Beču, kojega siednice započet će dne 6. travnja, prispiet će za koi dan tamo svikolici biskupi. Nj. preuzvišenost stožernik knez - nadbiskup pražki, knez Schwarzenberg očekivali su se već 30. ožujka a stožernik pèrvostolnik ugarski plemeniti gospodin Scitovski imao je 30. ožujka doći iz Ostrogona. Nj. preuzvišenost nadbiskup zagrebački odputovao je 1. travnja u Beč. Do 4. travnja bit će svi biskupi tamo sakupljeni.

— Bivši nadbilježnik ovdašnjega magistrata g. Bedeković umro je sinoć od suhe nemoći. Pokojnik bio je poznat kao jedan od najsposobniih i najveleumniih pravoznanacah u zemlji.

Zagreb, 2. travnja. Polag jučer izišavše nove limitacie ciene hlieba ostale su iste. Na suprot brašno postalo je jeftinie za ⅛ kr. na funtu. U cienama raznih vèrstah mesa izuzemši jedino teletinu, koja je sada sa 11 kr. a mieseca ožujka bila je limitirana sa 12 kr. na funtu, nije se ništa promienilo. Raztopljene mašće stoji funta 25 kr. time za 2 krajcara manje nego mieseca ožujka.

— Visoko c. k. ministarstvo nastave našlo se iz obzira na dobrotvorni upliv, koi su sastanci učiteljah dosad u gradovima Pešti, Budimu, Segedinu i Stolnom Beogradu proizveli na podizanje nastave, potaknuto naredit posredstvom razpisa od 23. p. m., da se uvedu učiteljski sastanci kod svih glavnih iz više razredah sastojećih školah u Ugarskoj.

V. Z. Iz Varaždina, 30. ožujka. Danas u 9 satih pred podne sakupiše se na gradskoj viećnici gospoda činovnici ovdašnjih gradjanskih uredah uz prisustvo gg. c. k. četnika i zapoviednika ovdie u posadi nalazećeg se 4 bataliuna, c. k. pukovnie nadvojvode Lavoslava i c. k. satnika stražarstva sigurnosti, zatim gradskog poglavarstva, starešinstva i više gradjanah, da prisustvuju svečanoj predaji zlatnog kèrsta za zasluge sa krunom, kojim je Nj. c. k. Apoštolsko Veličanstvo za čoviekoljubive zasluge ovdašnjeg gradjana i gradskog starešinu g. Vacslava Zennera premilostivo nagradit dostojalo; na što po gradskom odboru uz sprovadjanje gg. c. k. županijske vlasti činovnikah dovedeni odčestovani naš presvietli g. županijski predstojnik i vitez ces. austrijskog reda gvozdene krune Škender Šimunčić u svečanoj odieći po shodnom govoru velezaslužnog gradjana pèrsa uresi carskim odlikovanjem uz obćenito i sèrdačno kličanje „živio“ sve prisustvujuće gospode, poslie dovèršenog svečanog ovog čina, kojim nesamo g. Vacslav Zenner, već i po njime isti grad odlikovan biaše, zahvali se g. gradski predstojnik Ivan Nep. Vinković najprie Nj. c. k. Apost. Veličanstvu, koje milostive priznavši čoviekoljubive zasluge prespomenutog gradjana istome previsokog svojeg priznanja znak podieliti je dostojalo, već zahvali se takodjer presvietlom g. županijskom predstojniku, koi je uz obćenito veselje i radost ovomiestnog gradjanstva svečani ovaj čin izveo, i ostaloj prisustvujućoj gospodi, koja su nazočnostju svojoj svečanost ovu ukrasila, — napokon zamoli g. c. k. županijskog predstojnika, da Nj. c. k. Apost. Veličanstvo, vazda najvišjem prestolju i sretno vladajućoj sjajnoj kući — neuskoljebivo vierne i podane varoši ove podložničku zahvalnost za odlikovanje ove izraziti, i varoš u buduće milostiva i otčinsku brižljivost Nj. c. k. Apost. Veličanstva izručiti blagoizvoli.

U ostalom, pošto bi svaka nagrada i svako odlikovanje jamačno prispodobit se moglo siemenu, koje po razbornom gospodaru u obradjenu zemlju zasijano koristonosan plod radja, i pošto bi isto tako mudrostju i razboritostju vlade samo onima nagrade i odlikovanja u dio pala, koji takovih za zaslužne čine ili točno ispunjenje prinašležećih njima dužnostih vriedni postanu, za da kao radini i koristonosni dèržavljani i članovi pojedinih obćinah ostalom žiteljstvu kao primier nasliedovanja služe, zato sudim, da neću promašiti svèrhe, ako iz viševèrstnih zaslugah g. Vacslava Zennera samo štovanom obćinstvu prijavim, da je on tečajem 20 godinah bezplatno upravljajući ovdašnjim zavodom ubogih nesamo iz njemu pripadajuće plaće utemeljio na korist zavoda glavnicu od 3000 for. sr. da je on kao pravi otac njegovoj skèrbi povierenih siromakah kroz mudro i razborito upravljanje, akoprem bi prigodom početka njegovog upravljanja samo glavnicu od 4000 for. b. v. primio — istu tečajem 20 godinah do 32,000 for. povisio, da je on tečajem više godinah na korist varoši bezplatno i sa velikim uspiehom gradske šume nadzirao i upravljao, nadalje, da je isti godine 1848 kad bi zapmenita hèrvatsko-slavonska vojska u njegovoj šumi utaborena ležala po istoj počinite mu štete u vinogradu i lozama bez svake odštete na korist dèržave dragovoljno podnosio, jednom riečju, da je sva na korist dèržave i obće, na poseb pako varoši ove smierajuća polag mogućnosti svoje vazda i u svakoj prilici podupirao, što je opetovano i sada zasviedočio, buduć je prigodom najvišjeg svojeg odlikovanja nesamo ovomiestne prosjake u broju do 42 obiedom iz pet jelah sastojećim, i vinom iz vlastitog podruma podvorio, već je takodjer znatnu svotu novčanu tako medju članove uemoćnice gradjanske i zavoda ubogih, kao što i ostale kućne siromake porazdieliti učinio, dočim je na čast njegovu presvietli g. županijski predstojnik Škender Šimunčić tako njega, kao što i njegovog sina g. Ferdinanda Zennera c. k. dvorskog kapelana i duhovnih stolovah Bečkog i Zagrebačkog savietnika, napokon više gg. činovnikah i gradjanah gostoljubivo obiedom počastio. —

Sèrbia.

Bjeograd, 1. ožujka. Danas je poslie podne dèržana tèrgovačka skupština u čitalištu, gdie je g. Dim. Cèrnobarac pomoćnik popečiteljstva pravosudja, kao predsiedatelj odbora, a potom i od ciele skupštine izabran jednodušno za njenog predsiedatelja, pročitao sva zaključenja odbora za poboljšanje tèrgovine, koja je skupština po dužem savietovanju primila, i riešila da se visokosl. praviteljstvu podnesu. S ovim je odbor svoj časti pun zadatak svèršio.

(Šumadinka.)

U Beogradu, 1. ožujka. Svi tèrgovci naše domovine a i druga lica, koja su imala potrebu u c. k. austrijsku dèržavu prelaziti, osiećali su veliku tegobu i smetnju za svoje poslove u naredbi c. k. austrijskog praviteljstva, po kojoj nikom od naših ljudih nije bilo dozvoljeno, ma na kojoj pograničnoj skeli u austrijsku zemlju preći bez vize c. k. austrijskoga konzulata. Po ovoj naredbi morao je svaki, i u najnužniem i prekohitnim poslovima, ili u Beograd po vizu doći, ili ju u svome miestu od jedne pošte do druge izčekivati. Lahko je sebi predstaviti, da se pri tome neredko dogoditi moralo, da je na taj način s težkom mukom i nategom nabavljeni pasoš i nepotreban postao, budući je često korist od umišljenog posla, koja je mnogo putah s vremenom zgodom vèrlo skopčana, s izgubljenim vremenom i sama izgubljena. Mi smo iz pouzdanog izvora doznali, da je na zauzimanje našeg zemaljskog paviteljstva c. k. austrijsko praviteljstvo dozvolilo, da odsad svaki naš čoviek, ma na kojoj skeli, (osim Beograda) bez konzulatske vize, s običnim pasošem sèrbskih vlastih, u austrijsku oblast prelaziti može. Ovo preinačenje dosad postojavše uredbe već je u narodu cirkulirano; ali ga mi opet zato nepropuštamo i na ovej način čitajućem svietu saobštiti, što smo uvierení, da će mu se svaki rodoljubac, i koga se inače izbliže netiče, sèrdačno obradovati, i da će s nama zajedno počuvstvovati iskrenu blagodarnost, kako prema našem zemaljskom praviteljstvu, što se za olakšicu narodnu svesèrdno zauzelo, tako i c. k. austrijskom prav teljstvu, što je blagonaklono interese naše tèrgovine uvažiti izvolilo. (Šumadinka.)

Turska.

— Iz **Carigrada** od 6. ožujka javljaju Jour. des Deb, da se Bugari raduju Fermanu za hristjane, i da su mnogi mladići, od časti iz znamenitih familiah, stupili u regimentu osmanskih kozakah. — Sultan je odobrio da se izdaju jedne novine na arapskom jeziku, osobito za Siriu, Egipat i one zemlje, gdi se najviše govori arapski. Ove će se novine zvati: „Mirat-ul Ahuil.“ (Ogledalo naroda.) Izlazit će jedanput u sedmici.

Kao što veli „Nord“ saveznici su se već dogovarali, kako da zapreme Tursku. Čini se, da je uzet broj od 0.000 vojnikah, polak Francuzah, polak Englezah. Od okolnosti zavisit će, dokle će trajati to zapremljenje, o čemu će se docnie razgovor povesti.

Carigrad, 18. ožujka. Glas o porodjenju francuskoga carevića primljen je u Carigradu s uzhitom. Sultan čestitao je bèrzojavnim putem caru Francuzah. Dva komornika sultanova svèrgnuti su zbog toga što su se protivili reformama. — U dunajskih kneževinah obća je želja, da bi se Moldavska s Vlaškom sjedinila u jednu pokrajinu, no turski dvor je proti tome i odbacio je molbenicu, koju je 60 bojarah u tu svèrhu proti zemaljskom divanu podnielo.

Rusia.

Petrograd, 21. ožujka. Car namierava kod svoga obilaženja u velikom vojvodstvu Finlandii razgledat vojničke zavode u Friedrichshamni, strieljačke naselbine i četovne oddiele „finlandskoga razlučenoga zbora“, kojega zapoviednik jest gjeneral pl. Berg sa glavnim stanom u Helsingforsu. Predsinoć su krilni adjutanti knez Obalevski i Slepzov odputovali u Helsingfors a general-adjutant glava ratne škole u Rostovzof u Friedrichshamn i Helingsfors, da načine potrebne naredbe za dolazak carev.

Sa dva sada oglašena ukaza od 16. veljače i 3. ožujka podieljena su danskoj, azovskoj i dunajskoj kozačkoj vojsci znamenita prava. Što se tiče donske vojske, naredjeno je šliedeće: „Uzemši u obzir da je plemstvo ove vojske polag svojih pravah jednako plemstvu carevine, imaju se kotarski odbornici donske kozačke vojske, koji su jednaki predstojnicima kotarskoga plemstva u guberniama, za tri godine u skupštinama kotarskoga plemstva izabrat od ukupnosti urednikah iz sredine gjeneralah, štabskih i višjih oficirah.“ Kozacima azovskim i dunajskim palo je „iz obzira na neprestano viernu i revnu službu ovih četah“ pogodovanje u dio, da ukupne šarže u buduće imaju uživat sva prava i preimućstva, koja su dosad priuzdèržana bila samo šaržama u carskoj armadi.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, dne 26. ožujka. — Carica je danas pèrvi put ostavila postelju. — Zabrana prodavat inozemne obèrtovne papire na ovdešnjoj burzi dala je povoda mnogim reklamaciama kod ministra financiah. Ovdie obćenito misle, da se ta zabrana neće dugo moći uzdèržati u kriepostì.

Bèrlin, 27. ožujka. Car Aleksander odputovao je u Finlandiu.

Pariz, 26. ožujka. Uslied viestih iz Carigrada od 18. ožujka prispielo je deset Francuskih brodovah od linie u zatok od Bezike. Englesku flotu očekivali su u Malti.

London, 26. ožujka. Današnji „Times“ hoće da zna, da Turska neće pristati na to, da se odluka u obziru reforme tičuće se stanja njezinih podložnikah, koji nisu Maomedanci, utielovi u pogodbu od mira.

Pariz u nedielju poslie podne. Pribojne cedulje na uličnim uglima i izdanje Moniteura oglasuju, da je u 1 sat poslie podne podpisana pogodba od mira, koja stavljajući svèrhu ratu i uredjivajući istočno pitanje jamči Evropi mir na čvèrstim i postojanim temeljima. „Assemblée nationale“ dobila je drugu opomenu zbog navale na oblast u stvari već presudjenoj.

Pariz, 31. ožujka. „Moniteur“ javlja. Izmiena dotičnih ratifikaciah izvest će se najdulje za četiri nedielje, a po mogućnosti i prije, dok se to nedogodi, nemaju se pogodbe mira stavit do obćega znanja. Polag „Constitutionel-a“ pozvano je više ovdie nalazećih se austrianskih oficirah i grof Orlov, da uz cara prisustvuju razgledu vojske, koi će biti u utorak. Karl Clarendon odputovat će odmah u London zbog parlamentarskih radnjah. Uslied viesti iz Carigrada od 20. t. m. zdravje francuske vojske popravlja se neprestano.

London u nedielju, u 10 satih na večer. Topovi od Tovera proglasuju mir.

NEVEN. Treći broj lietošnjega „Nevena“ (ožujak) donosi sliedeći sadèržaj: **Atala**, poviest od vicomta Chateaubrianda, ponašio Vladisl. Vežić (svèršetak). — **Što čuješ nevieruj, što vidiš to vieruj,**“ pripoviedka, pr. Nikola Begović. — **Piesme** „Sèrdce ljudsko“ od M. B. — „Uspomeni grofa Ivana Draškovića, od I. T. — „Tri lepira“ i „Novi sviet i stari“ od Perića. — „Filip Dragoman i Kraljević Marko“ iz sbirke narod. junačkih piesamah Luke Ilića. — **Sitnice**: Orao i vrana, ruska basna od N. B. — **Slavonske starine**: I. Daruvar, iz sbirke starožitnostih L. I. O. — **Slika iz domaćega života našega slavonskoga naroda**, od Mijata Stojanovića (IV. Prelja, tkalja i vezilja dievojka; V. Volar; VI. Konjar; VII. Kopači.) — **Smèrt i priroda** od Lj. Vukotinovića. — **Tvorne umietnosti u našoj domovini**: I. Naprama cèrkvi, od Drag. Starka. — **Životopis**: **Ljudevit Štur** (rodj. 1815, † 1856). — **Viestnik**: Viesti domaće, slavenske, književne, dopisi iz Sriema, Beča, Praga, smiesa. — **Zagonetke**: od P. P., I. T., J. P. — Odgonetke. itd. —

☞ **Podpunih iztisakah lietošnjega „Nevena“ joště imade** te se može za god. 1856. još naručiti kod uredničtva ili u Hartmanovoj knjigarnici u Zagrebu (na pol godine u Zagrebu sa 2 fr., s poštom 2 fr. 30 kr. sr.)

Društvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Izviestje.

Platiše za društvo. (Nadalje).

Gosp. M. Gavrančić, prin. za god. 1855, i 1856.
„ A. Tkalčević, prin. za god. 1855, i 1856.
„ A. Mažuranić, prin. za god. 1855, i 1856.
„ M. Mesić, prin. za god 1855. i 1856.
„ Ot. Fr. Jukić, prin. za god. 1856.
„ Ot M. Mikić, prin. za god 1856.
„ Augustin Vicić, prin. za god 1856.
„ Alexander Kolanović, prin. za god. 1856.
„ Dr. Konrad Šuflaj, prin. za god. 1856.

U Zagrebu, dne 1. travnja 1856.

J. Ev. Borovečki, s. r.
blagajnik.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 1. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	86 1/2
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	86 5/8
dto . . . . » 4 1/2 %	77
dto . . . . » 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	229
» » » » 1839, » 100 »	137
» » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	85
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	78 1/2
Bankovne dionice komad po	1026
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	498 3/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	360
dto dto s plaćanjem na rate	380 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3015
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	271
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	645
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	450
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	101 5/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 1/2
Lipsko za 100 for. . . . . »	148 1
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	119 5/8
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119 1/2
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 3/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	485
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 1/2
Srebro od 31. ožujka	2 1/2

SLUZBENI LIST.

Br. 1805. civ. (DS.—38) (3—1)

Izrok

C. kr. zemaljski sud u Zagrebu ovime objavlja, da ovosudnom odlukom od 26. listopada 1855 br. 952—M. u prepornom predmetu g. Karla Rosenkranz-a proti gospoji Juliani udovi Tömör radi dužnih 2380 for. sr. sa pripadci ujedno dozvoljene ovèršbene prodaje kuće broj 400 ovèršbenice — u petrinjskoj ulici ovdie ležeće, koja je sudbeno na 17,275 for. 39 kr. sr. procienjena, na 4. siečnja t. g. opredieljeni rok drugi dražbe na prošnju ovèršitelja na 16. lipnja 1856 u 9 urih prije podne prenešen.

S toga pozivaju se svi upitnu kuću kupiti želeći na opredieljeni rok u dvoranu ovog c. k. zemskog suda time, da će dražbenici prije započete prodaje imati u ime udustanine 5% od prociene svote u ruke sudbenog povierenstva položiti, te da će kupac uknjižene na prodajnoj kući tražbine polag naputka ovog c. k. zemskog suda preuzeti morati. — Ujedno se priobćuje kupcem, da mogu prociembeni zapisnik, dražbene uviete i tabularni izvadak u pisarni ovog c. k. zemskog suda ugledati i prepise istih dobiti.

Napokon pozivlju se svi oni, kojim premda nije posebna ubaviest o prodaji ovoj do rukah došla, a misle, da su unosom u zemljištnu knjigu na prodati se imajuću kuću hipotekarno pravo stekli, da takovo kod ovog suda do prodaje izkažu, jer u protivnom slučaju imati će sami sebi pripisati, ako se podieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, i oni za slučaj izcèrpljenja kupovnine po prijavivšimi se izključenjem prikraćeni bit će.

U Zagrebu dne 15. ožujka. 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 5610. (Izv.—57) (3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kotarskog ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se do obćeg znanja, da je u ovèrbenom poslu Vatroslava Jelušića ovèršitelja proti Peri pl. Ožegoviću, ovèršbeniku ovèrbena javna dražbena prodaja dvih kletih sa goricami na tri kopača u Obrežu zvanih, pri selu Vukovcu nalazećih se, i na vlastitost Pere pl. Ožegovića spadajućih, na 21. travnja 1856 u 10 satih u jutro na licu miesta pomenutih kletih odredjena, te ako nebi bile ote nepokretnosti na pèrvom dražbenom roku prodate, da će se druga dražbena prodaja dne 23. svibnja 1856 u 10 satih u jutro na lice miesta istih obdèržavati. — Kupac bude po naputku suda one dugove, koji su zaloga radi na ovih nepokretnostih osigurani, u koliko kupovnina doteče, preuzeti morao. Hipotekarni vierovnici otih nepokretnostih pozivaju se, da svoje hipotekarno pravo do prodaje otih nepokretnostih tim sigurnie ovmu c. kr. kotar. sudu prijaviti imadu, buduć u protivnom slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni. Ciena prociembena otih nepokretnostih sastoji u 70 for. sr., te dražbeni uvieti mogu se kod ovog c. k. kot. suda pogledati. Oni, koji ote nepokretnosti kupiti žele, na lice miesta istih staviti se imadu.

C. k. k. ured kao kot. sud.

U Križevcih dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik

Kiš.

Br. 33. g. 1856. (Izv.—58) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kot. ureda ludbrežkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će se na molbu nj. jasnosti kneza g. Filipa Batjania za dug od 100 for. sr. i pripadke dèržat javna sudbena dražba pol selišta nepokretnostih na vlastitost g. Gjure Francića spadajućih i to kuće br. 6. u Perkosu ležeće sa kućnim gruntom, oranicah do $7^1/_8$ rali, sienokošah na $10^1/_2$ kosca, pravom dèrvarie, pašarije ukupno na 785 for. sr. procienjenih te rok pèrve dražbe za dan 15. travnja, druge pako i zadnje dražbe na dan 15. svibnja t. g. svaki put od 9 do 11 satih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium je 1%; — uvieti dražbeni mogu se svaki dan kod suda ovog uviditi.— Ako kod pèrve dražbe preko prociembene svote nitko ništa neobeća, obdèržavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada ma izpod prociembe prodati će se upitne nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na prenavedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da pravo svoje u vrieme kod suda ovog dokažu, jer za protivan služaj sami će sebi pripisati imati, ako se dielbomsbez njih dražbena svota izcèrpi.

U Ludbregu dne 12. veljače 1856.

C. k. predstojnik

Labas.

(Izv.—99) (3—3)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda dolnjo-miholjačkog kao kot. suda znano se čini, da je na molbu vlastelinstva dol. miholjačkog radi duga 103 for. $17^3/_8$ kr. b. v. sa pripadcima, odlukom od 15. veljače 1856 dozvoljena javna sudbena dražba kuće pod br. 92. u Kućancima sa 14 jutarah, 1366 □° cranice i 4 jutra 170 □° livade, sudbeno procienjena na 240 for. sr., spadajuće na vlastitost Gliše Stojakovića iz Kućanacah.

Pèrvi rok opredieljuje se na 15. svibnja 1856; drugi na 16. lipnja i. g., na kojem će se upitno dobro makar i izpod procienbene ciene najviše davajućem prodati i predati.

Uslied toga pozivaju se svi kupiti željeći, da na gori spomenuti rok u 10 satih u jutro na lice miesta dodju. Dražbeni uvieti mogu se kod suda ovoga vidieti.

Ujedno se ovime čine pozorni svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na ove nepokretnosti imati misle, da se do tog vremena tim sigurnie kod suda ovoga prijave, što će se inače dioba kupovne svote nepazeć na njih preduzeti.

U Dolnjem Miholjcu dne 15. ožujka 1855.

C. k kot. ured d. miholjački kao sud.

C. k. kot. predstojnik

Kršnjavi.

Br. Civ. 2192. (39—DS.) (3—2)

Izrok.

C. kr. sud zemaljski u Zagrebu kao sud rudarski i stiečajni daje na znanje, da je na molbu po gospodinu Dru. Augustu Budinskomu, kano upravitelju Zinnerove stiečajne masse, predanu u porazumljenju s g. Ljudevitom Vrabcem, kano zastupnikom iste masse, dozvolio, da se na javnoj dražbi proda železni rudnik s talionicom (Eisen-Berg- und Huttenwerk) ležeći u rudah u Hèrvatskoj u samoborskom sudbenom kotaru i spadajući na spomenutu ovozemnu partikularnu stiečajnu massu, te polag kridalnog inventara procienjeni na 562,769 for. 19 kr. sa svimi pristojalšti, kamo se protežu zemljišta kano sastojne čestice rudnika, zatim zgrade, rudnička sprava, mašine i druge potrebštine (utensilia), naprave, zalihe u rudi i tvorivu (Erz- und Materialvorrath), rudarsko-ortačtveni predujmi i aktiva — pogodbe sklopljene o siečivu dèrvah itd.

Pošto kod pèrvog roka obdèržavane 28. ožujka t. g. javne dražbe nijedan kupacprijavio se nije — to će se druga dražba na 28. travnja t. g. ob 10 satih prie podne i to na predlog uknjiženih vierovnikah i upravitelja stiečajne masse na licu miesta u Rudah obdèržavati, — što se s tom primietbom do znanja stavlja, da će se ova rudarska sučnost i izpod prociembene vriednosti razprodati, da zatim svaki, koji želi biti kupac, prie nego započme dražba položi u ime dražbene jamčevine (vadium) 10,000 for., a kupac da 10 postotni iznosak, koi se ima izvaditi iz najveće ponude, odmah preda u ruke dražbenoj komissii, dotično da svoju dražbenu jamčevinu do iznoska toga dopuni, pa da daljni ostatak kupovnine počamši od dana kupa ukamati po 5% — te ga (ostatak) onda po uputu dražbenih uvietah, koji se zajedno s procienom i izvadkom rudne knjige slobodno mogu uviditi u ovosudnoj pismari, pod prietnjom tu u (samih uvietih) ustanovljenih pravnih posliedicah položi, ili obredjene stavke od nepokretnoga zaloga (liquidirte Satzposten) polag reda pèrvenstva, dokle najveća ponuda dosiže, u sporazumljenju s istimi vierovnici od nepokretnoga zaloga za platež primi u istih rokovih. Povèrh toga imade kupac izvan najveće ponude još na se uzeti, pa za 4 nedielje izplatit i novčane zaostatke, koji su se, budući iztiču iz ugovorah o siečenju dèrvah, prie ili poslie otvorena stiečaja nabrali — i koji, na koliko je poznato, do sada iznašaju 3365 for. 26. kr.

Napokon se svi oni, koji misle, da su upisom u javne knjige stekli pravo pèrvenstva ili pravo hipotekarno na dražbi podvèrženi rudnik s pristojališti u rudah, ovim pozivlju, da takovo (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovoga prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisati, ako bi se bez njih razdieljivala kupovnina, i ako bi se oni izključit morali od kupovnine, na koliko bi se ista izcèrpila spomenutim razdieljenjem.

U Zagrebu 28. ožujka 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 1465. gr. 1856. (Izv.—95) (3—3)

Izrok.

C. kr. kotarski ured toplički kao sud daje ovime do znanja, da je na molbu Antona Pavleca iz Ljubešćice radi duga od 47 for. sr. i uzgredicah ovosudnom odlukom od današnjega dana br. 1465 sudbena dražba uplienjenog te sudbeno na 788 fr. procienjenog selišta i kuće Mate Horvatića iz Ljubešćice dozvoljena, i pèrvi rok takove na dan 19. travnja o. god. a drugi na dan 17. svibnja o. god. svagda u 10 satih iz jutra na licu miesta t. j. Ljubešćici ustanovljen.

Pozivaju se dakle na spomenutu dražbu svi kupiti želeći tim dodatkom, da će prie započete dražbe jamčevinu od 100 for. sr. položiti imati, i da će kupac po naputu ovog suda preuzet morati u koliko kupovnina doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani na spomenuto selište.

Napokon se pozivaju se svi oni, koji kakovo založno pravo na upitno selište imaju, da takovo prije roka tim sigurnije prijave ovom sudu, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 6. ožujka 1856.

C. k. kotarski ured toplički kao sud.

C. k. predstojnik

Ožegović.

Br. 1323. g. 1855. (Izv.—60) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kotar. ureda ludbrežkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će će na molbu Mate i Ivana Koseca za dug 110 for. sr. i pripadke dèržat javna sudbena dražba kuće br. 47. sa kućnim gruntom, vèrtom, oranicami ukupno $2^1/_8$ rali velikima kao nepokretnostih u selu Strogi u području ovog kotara ležećih na 345 for. sr. procienjenih na vlastitost Tome Glavaka spadajućih; te rok pèrve dražbe za dan 14. travnja, druge pako i zadnje dražbe na dan 14. svibnja t. g. svaki put od 9 do 11 satih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium ustanovljuje se na 35 for. sr.; uvieti dražbeni mogu se kod suda ovog uviditi. — Ako kod pèrve dražbe preko procienbene svote nitko ništa neobeća, obdèržavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada ma izpod prociembe prodat će se rečene nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na prenavedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da pravo svoje u vreme kod suda ovog dokažu, jer za protivan slučaj sami će sebi pripisati imati, ako se dielbom bez njih dražbena svota izcèrpi.

U Ludbregu dne 11. veljače 1856.

C. k. predstojnik

Labas.

Nr. 1618 (DS.—37) (3—3)

Edict.

Von Seite des k. k. Landes-Gerichtes Agram, als delegirten Concurs-Instanz wird zu Folge diesgerichtlichen Bescheides dd. 26. September 1855, Z. 6767 und nach erfolgten Einverständnisse der Erbs-Interessenten hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass die gerichtliche Veräusserung des zur Graf Alexander Erdödyschen Concursmassa gehörigen, im Warasdiner Comitate, knap an der steirischen Gränze liegenden auf 85,665 fl. CM. gerichtlich geschätzten Gutes Razvor, am 26. Mai d. J. als ersten, und nöthigenfalls am 1. Juli d. J. als zweiten Termin in facie loci unwiderruflich abgehalten werden wird:

Die Bestandtheile des besagten Gutes, ausser eines genannten Castels und anderer Wirthschaftsgebäude, sind folgende.

1. $85^1/_8$ Urbarial-Sessionen und ein Kleinhäusler, nebst dem ausgewiesenen und bereits zuerkannten Entschädigungs-Capitale im Betrage zu fl. 33,950 CM.
2. Zins-Hand-Robothen Nr. 840.
3. An fixen trockenen Zinsen von verschiedenen Grundstücken jährlich 269 fl. 58. kr. CM.
4. Jährliche Pacht-Procenten von der Mühle und dem Wirthshause circa 250 fl. CM.
5. Bergrecht-Wein jährlich 381 Pressb. Eimer.
6. Allodial-Acker beiläufig 183 Joch.
7. Zweimal mähbare an $^2/_3$ süsses Futter erzeugende Wiesen circa 137 Mäher.
8. Hutweide bei der Strasse beiläufig 3 Joch.
9. Weingarten circa 188 Hauer.
10. Stöckenwald beiläufig 10 Joch.
11. Hochwald circa 30 Joch.
12. Mitgenuss im Gebirge Császárvar.

Der wahre und genaue Flächen-Inhalt kann wegen Mangel der geometrischen Aufnahme nicht angegeben werden, übrigens können die specifische Beschreibung und Schätzung des genannten Gutes, wie auch die Licitationsbedingnisse sowohl beim k. k. Landes-Gerichte in Agram, wie auch beim Herrn Massa-Verwalter Thadaeus von Ferrič in Agram täglich eingesehen werden.

Agram am 12. März 1856.

Klobučarić. Jović.

Z. 442. civ. 1856. (Izv.—72) (3—3)

Edict.

An den Herrn Mustafa Alić in Bosnien.

Vom kaiserlich königlichen Comitatsgerichte zu Essek wird hiemit dem Herrn Mustafa Alić, Handelsman aus Bosnien, bekannt gegeben: Es haben die Gebrüder Obersohn Handelsleute aus Essek die mit dem Gesuche dd. praest. 12. Jänner d. J., Z. 133, zur Sicherstellung ihrer Forderung von 709 fl. CM. c. s. c. die Bewilligung des Verbotes auf die bei Herrn Johann Lešinski Fleischhauer in Dalja, ausstehende Wechselforderung ihres Schuldners Mustafa Alić unter. 17. Jänner 1856 erwirkt haben, zur Erweisung ihrem Forderung wie auch zur Rechtfertigung des erwirkten Verbotes eine Klage auf Zahlung der Schuld pr. 709 fl. CM. c. s. c. dd. praest. 30. Jänner 1856. Z. 442 gegen Mustaf Alić angebracht, und es sei hierüber die Tagsatzung auf den 2. Mai. l. J. um 10 Uhr Vormittags in der Kanzlei dieses Gerichtshofes angeordnet worden, da der Kläger angiebt, dass der Aufenthaltsort des Beklagten nicht ausfindig zu machen sei und dem Gerichte nicht das Gegentheil bekannt ist, so wurde demselben auf dessen Gefahr und Kosten Herr Dr. Anton Hegedušević Advokat in Essek zum Curator aufgestellt. Dies wird dem Beklagten bekannt gemacht mit der Warnung dass er entweder den aufgestellten Curator über die zweckmässige Verhandlung seiner Rechtssache gehörig anzuweisen oder dem Gerichte einen andern Sachwalter namhaft zu machen habe, widrigenfalls er die Folgen der Verabsäumung alles dessen sich selbst beizumessen haben würde.

Essek am 1. Februar 1856.

K br. 1539. plt. 1856 (Izv. 103) (3—3)

Razpis natiečaja.

Od strane podpisatog ureda raspisuje se ovim natiečaj za popunjenje izpražnjenog miesta občinsko; tajnika u občini Stupnik s godišnjom placom od 300 for. sr. i 50 for. sr. za dèrva, zatim uživanjem prostog stana.

Koji ovo miesto zadobiti žele, imaju svoje vlastoručno pisane molbenice, obložene sa sviedočbam vèrhu njihovog dosadanjeg moralnog i političkog dobrog ponašanja, znanja hèrvatskog i niemačkog jezika kao i sposobnosti za obnašanje ove službe, do 20. travnja 1856 ovome c. k. kotarskom uredu podnieti.

C. kr. kot. ured Samoborski dne 21. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Martinković.

Br. 841 (Izv. 104) (3—2)

Oglas.

Od strane gradskog poglavarstva ovim se do znanja stavlja, da će se pobiranje daće od pivotočnje sa 15. kr. po vedru d. a. miere iznajmiti za poldrugu godinu od 1. svibnja t. g. počamši do zadnjeg listopada 1857 putem javne dražbe dne 12. travnja o. g. prije podne u gradskoj viećnici dèržati se imajuće.

Žaobina iliti vadium u gotovom novcu ili dèržavnim papirima ima se položiti sa 300 fr. sr:. Pobližnji uvieti svagda kod gradskog načelničtva saznati se mogu.

Karlovac, dne 26. ožujka 1856

gradski predstojnik,
Obradović.

Z. 1059. civ. 856. (Izv.—98) 3=2

Edikt.

Zur executiven Feilbietung des der Frau Anna Rogović gehörigen Hauses Nr. 176. in der Unterstadt Essegg.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essegg, wird mit Bezug auf das Edikt vom 10. November 1855, Z. 4198, womit der executive Verkauf des den Eheleuten Alois und Anna Rogović gehörigen Hauses Nr. 176 in Essegg in der Prozesssache des Herrn Ladislaus Arvay angekündigt wurde — hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass, nachdem der zweite Licitationstermin erfolglos geblieben ist, zur dritten Feilbietung, die dritte Tagfahrt auf den 8. Mai 1856 um 9 Uhr Vormittags und zwar in dem zu verkaufenden Hause selbst angeordnet wurde, und dass dieses Haus, wenn es um den Schätzungswerth von 2113 fl. CMZ. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

Essegg am 8. März 1856.

Nr. 2333 (Izv.—91) (3—2)

Licitations Ankündigung.

Von dieser k. k. Komitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an der Pfarrkirche zu Turke am 2. April l. J. Vormittags im Gemeindeamte zu Brood, eine öffentliche Lizitation abgehalten wird.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 2604 fl. 59 kr. CM. und 509 Hand- und 32¼ Zug-Robothen im reluirten Betrage von 175 fl. 45 kr. CM. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Brood vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.
   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbothe sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Kommission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten Komitatsbehörde eingesehen werden; am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Komitatsbehörde.
Fiume am 12. März 1856.

Nr. 230. civ. 1856. (Izv.—94) (3—2)

Feilbietungs-Edikt.

Zufolge des Ersuchschreibens des k. k. Agramer Landesgerichtes, ddt. 30. Jänner 1856., Nr. 113 W., wird vom k. k. Bezirksamte St. Ivan als Gericht hiemit kundgemacht; dass von demselben Landesgerichte über Ansuchen der Frau Helene Miletić aus St. Ivan durch Herrn Advocaten M. Koporčić de praes. 29. Jänner 1856. Nr. 113. W. in der Executionssache gegen ihren Schuldner Peter Miletić aus St. Ivan wegen aus dem Zahlungsauftrage vom 12. Dezember 1855, Z. 1301 rückständiger Wechselsumme pr. 636 fl. 42. kr. c. s. c. die executive Feilbietung der dem letzteren gehörigen auf 546 fl. 47 kr. CM. gerichtlich geschätzten Fahrnissen, bestehend aus Weinfässern, Hausgeräthschaften, Pferden, Wägen, Heu, Eichenstämmen, und Aktiv-Forderungen, bewilliget, und zur Vornahme derselben der 14. und 28. April 1856, Vormittags um 10 Uhr zu St. Ivan im Hause Nr. 74 von diesen Bezirksgerichte bestimmt worden ist. — Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass diese Fahrnisse, wenn sie bei dem 1. Termine nicht um den Schätzungspreis verkauft werden könnten bei den 2. Termine auch unter dem Schätzungspreis jedesmal nur gegen gleich bare Bezahlung hintangegeben werden.

K. k. Bezirksamt St. Ivan als Gericht.
St. Ivan am 18. März 1856.
K. k. Bezirks Vorsteher.
J. Car.

Br. 1451. plt. 1856. (Izv.—102) (3—2)

Poziv.

Od strane podpisatog ureda pozivlju se ovim: Maidić Josip, težak, i Šibić Josip, brusar, oba rodom iz Samobora, onda Nikel Miho, krojački kalfa, rodom iz Rudah, Drazlin Andro, bačvarski kalfa iz Farkaševca, Kupres Miho, kožarski kalfa, i Obranić Mate iz Rakovice, napokon Holec Ciganić Ive, opančarski kalfa iz Horvatih, i Kovačić Jure Ciganić iz Rakitja, koji su u zapisnik novačenju za godinu 1856 podvèrženih, uvèršteni, te odsutni bez da bi miesto njihovog boravljenja poznato bilo, da se najdulje do 8. travnja t. g. kod ovog c. k. kot. ureda prijave.

U Samoboru dne 21. ožujka 1856.

Za c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Mosetig.

Nr. 40. (1—1)

Regno Lombardo-Veneto.

IMP. REGIO ISTITUTO VENETO DI SCIENZE LETTERE ED ARTI.

Programmi.

I.

Questo I. R. Istituto, per l' aggiudicazione del premio scientifico corrispondente all' anno 1857, deliberò di coronare il migliore lavoro che scioglierà il seguente quesito:

»Quali conseguenze si possono presagire pel commercio in generale e pel commercio veneto in particolare dalla appertura di un canale marittimo atraverso l' istmo di Suez;

»Quali provvidenze in ispecialità nei riguardi delle vie di comunicazione dovrebbero e dentro il nostro territorio e nei territorii finitimi venir promosse per ottenere le più pronte influenze del continente europeo nel nostro porto pei mari orientali e viceversa;

»Quali canoni di diritto internazionale dovrebbero alla navigazione del nuovo canale venir applicati.«

L' appertura dell' istmo di Suez con sì grande calore promossa in questi ultimi tempi può avere conseguenze di molto rilievo pel nostro paese. — Queste conseguenze vennero in termini abbastanza vaghi accennate da chi trattò l' argomento (Baude, Chemin-Dupontes, Talabot, ec.). È necessario farne un' analisi accurata. — Siffatta analisi si lega e deve procedere a pari passo con quella delle conseguenze che l' appertura del nuovo canale può esercitare sul commercio in generale. — Sotto questo riguardo s' istituirono paragoni delle distanze, si formarono prospetti delle quantità delle merci che passano dall' Occidente all' Oriente e viceversa, si notarono i porti di carico e scarico nei mari dell' Asia; ma non si tenne conto nè della qualità delle merci spedite, nè dei paesi del continente europeo, che le producono, o le consumano, nè delle vie di terra e di acqua che le dette merci in Europa percorrono, nè degli aumenti che pell' accorciamento della via marittima possono derivare nella produzione e nei consumi rispettivi, nè di altre cagioni che posono indurre o in via assoluta o in via relativa una diferente attività nelle corrispondenze dei singoli porti europei coi porti asiatici. — Laonde a fin di conoscere qual parte possa toccare al commercio veneto nel nuovo indirizzo delle relazioni tra l' Occidente e l' Oriente, è necessario istituire un diligente e minuto esame di tutti gli elementi che compongono adesso e possono comporre in seguito il commercio marittimo tra l' Europa e l' Asia oltre Suez. Ed a rendere compito per noi lo studio di sì importante argomento bisogna più specialmente aggiunger la indagine sui mezzi più opportuni per conseguire che questi elementi del commercio tra l' Europa e l'Asia preferiscano nel loro movimento il nostro porto.— Da ultimo, dopo avere determinato la importanza dell' apertura dell' istmo rispetto al commercio europeo in generale e al commercio veneto in particolare, è anche mestieri conoscere per quali provvedimenti internazionali si possa ottenere che questa naturale importanza non sia tolta e scemata da ingerenze arbitrarie. Sotto questo riguardo l' argomento venne sfiorato nel solo interesse dei capitali chiamati a fare l' impresa. È necessario che la si discuta colle più ampie vedute dell' interesse generale del commercio.

Il premio è di austriache L. 1800: — e verrà aggiudicato nella pubblica solenne adunanza del 30 maggio 1857.

II.

Non essendo stata data soddisfacente soluzione del quesito seguente, l' I. R. Istituto crede conveniente di riproporlo nei seguenti termini:

»Paragonare, in base delle più fondate teorie, e delle meglio provate sperienze, i varii mecanismi, che tornano magiormente acconci ad innalzare l' acqa a piccole altezze (non superiori a tre metri); e dedurre i principj che ne' diversi casi di asciugamento e d' irrigazione, possono determinare la scelta. Si dovrà avere riguardo anche alla natura ed al modo della sua applicazione.«

Anche per questo il premio è di Austriache Lire 1800: — e verrà aggiudicato nella predetta solenne adunanza.

Nazionali e stranieri, eccettuati i Membri effettivi dell' I. R. Istituto, sono ammessi al concorso. Le Memorie potranno essere scritte in italiano, latino, francese, tedesco ed inglese; e dovranno essere presentate franche di porto, prima de giorno 15 Marzo 1857, alla Segreteria dell' Istituto medesimo. Secondo l' uso accademico, esse porteranno un' epigrafe, ripetuta sopra un viglietto sigillato, contenente il nome, cognome e l' indicazione del domicilio dell' autore.

Così per l' uno come per l'altro dei due proposti quesiti verrà aperto il solo viglietto della Memoria premiata, la quale rimarrà in proprietà dell' I. R. Istituto. Le altre memorie, coi viglietti sigillati saranno restituite dietro domanda e presentazione della ricevuta di consegna, entro il termine dell' anno 1857.

Venezia 10 Febbarro 1856.

Il Presidente
Prof. B. Poli.

Il Segretario
Dott. Giacinto Namias.

OGLASNIK.

(Dp.—32) (3—1)

Güter-Verpachtung.

Im Kronlande Slavonien Esseker Comitat.

In Drau-Thale nächst dem Drau-Flusse eine Meile von Marktflecken Virovitica entfernt, werden in Gačištjer Hutten an Allodial-Gründen, und zwar: 36 Catastral-Joche und 960 [] Klafter Hausgründe, 548 Cat.-Joche und 999 [] Klafter Aecker, 189 Cat.-Joche, und 635 [] Klafter Wiesen, 58 Cat.-Joche reine Weide, und 1098 Cat.-Joche und 1387 [] Klafter Waldweide im ganzen den 26. Mai l. J. von Seite des Herrn Eigentümmers Ladislaus v. Janković de Voćin Pribert auf 12 Jahre, um oder auch unter dem erhobenen Reinertrag der Catastral-Schätzung verpachtet, und auch dem Pächter gestattet: in denen 1698 1387/1600 Cat.-Joche zumeist aus Eichenstämmen bestehenden Waldungen Rottungen zu unternehmen.

Die näheren Bedingnissen dieser Pachtung sind in Slavonien zu Essegg bei dem Herrn Advokaten Ladislaus Arvay, und zu Teresovec bei dem herrschaftlichen Ingenieur Herrn Johann Mihalička zu erfragen und einzusehen.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 3. TRAVNJA 1856. Broj [illegible]

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je cèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah", koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Uredovni dio.

Ministar bogoštovja i nastave naimenovao je suplenta kod osiečke gimnazije, Ivana Jurkovića, za pravoga učitelja na istom učilištu.

Ministarstvo tèrgovine odobrilo je opetni izbor Iginia Scarpe za predsiednika i Ljudevita Korneta za podpredsiednika tèrgovačke i obèrtovne komore u Rieci.

Osuda priekoga suda.

Franja P....... prodala je dne 8. ožujka t. g. poslie podne u miestu Obriež čipakah a Stanko D......... bio je sviedok prodaje i primutka novacah. Po ovom poslu vrati se na cesti od Obrieža prieko poljah u Sihovac, gdi je stanovala.

Na povratku opazi čovieka, u kojem je spoznala s izviestnostju Stanka D......... kako je čučio u gèrmu.

Ovaj zavikne na nju riečju: „Stani." Na opetovano zvanje stade ista iz straha tèrčat, no Stanko D......... stigne ju za niekoliko korakah, baci ju na zemlju i otèrgne joj svežanj sa stvarima u vriednosti od 1 f. 28 kr., koi je nosila na ruki. Razbojnik uteče na to sa stvarima. Stanko D......... imajući 28 godinah, katolik, neoženjen, rodom iz Obrieža u požežkoj županii, prostak c. k. piešačke regimente nadvojvode Lavoslava br. 53 na dopustu, čoviek ozloglašen zbog toga, što je dokazano, da je bio više putah kažnjen i opasan tudjem vlastničtvu zbog toga, što je sklon na lienost i skitalički život, uhvaljen na prijavu oštetjenice i stavljen pred prieki sud u Požegi bi na temelju svoga izpoviedanja, slažućega se u bitnosti s tvèrdjenjem oštetjenice, osudjen presudom od 22. ožujka t. g. zbog zločinstva hajdučtva na smèrt, koja je kazan isti dan u 4½ sata poslie podne, 3 sata po oglašenju presude bila na njemu ovèršena.

Od predsiedništva c. k. banske stolice.

U Zagrebu dne 1. travnja 1856.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Netretiću dne 29. ožujka. Preuzvišeni g. ban grof Josip Jelačić putujući u Rieku k svečanosti kamena položenja novoprizvanoj u život pomorskoj akademii, primit bi na uskèrsni ponedieljak u Netretiću kao siedištu kotara Modruš-potočkog došavši iz Karlovca svečano od uredničtva kotarskog, poreznog, poštarskog i obćinskog ureda kao i množtva viernog puka uz pucnjavu mužarah (prangiah) i u miestu samom barjaci uriešenom pozdravi ga g. kotarski predstojnik Eugen Barac kratkim i kriepkim govorom, na koi pošto Nj. preuzvišenost odgovori, obrati se blagim i ljubkim sebi prirodjenim načinom na okružajući ga narod i zapita ga priazno o stanju gospodarstva; u to budu i kola podpregnuta, te nastavi put do Severina pratjen osim svoje svite po ovdašnjem kot. predstojniku, obćinskom glavaru i poštaru; na granici kotara bosiljevačkog primi ga opet tamošnji kot. predstojnik Ladislav Lopašić, a u gradu Severinu pod rikom mužarah c. k. dvorski savietnik baron Ernest Kellersperg, tamošnje sveštenstvo i c. k. častničtvo bližnje ogulinske krajiške pukovnije.

Na svome povratku iz Rieke dana 28. ožuj. primit bi opet svietli ban u Netretiću po ovdašnjem svekolikom uredničtvu i sprovodjen po kot. predstojniku do grada Karlovca, gdie ga uz pucnjavu topovah dočeka visoko vojno častničtvo, c. k. uredničtvo, gradsko poglavarstvo i gradjanstvo svakog stališa.

Sretni ovi dani prolazka toli visokog i obljubljenog putnika ostati će dugo u uspomeni svačijoj, i ostavljaju posvuda jednoistu želju, da se do skora povrati. H.

Iz Petrinje. Medju bogougodne svetkovine brojimo ovdiei dan smèrti pokojnog Gavrila Vladislava. Ovaj se slavni sèrbin oviekoviečio u narodu svome s tim, što je za varoš Petrinju fundirao znatnu sumu od 5500 fr. sr. Drugi put ću izvaditi i saobštiti našim čitateljima sve od pomenutog testamenta, a ovdie samo napominjem, da je upokojeni fundator za udovice našeg sveštenika u ovom miestu ostavio godišnjih 120 fr. srebra. To je pèrva fundacia toga roda u ovom kraju, a kad će biti i druga to Bog dragi zna! — (S. D.)

M. Žabalj u početku ožujka. Kod nas se za kratko vrieme dva osobita slučaja dogodiše. — Prie niekoliko nedieljah u jednoj graničarskoj kuči osvanu dvoje mèrtvih, otac i usvojena kći, a žena pèrvog toliko samo, što je neke znake života pokazivala, ali je i ona istog dana umèrla. Sliedi napresajućeg bljuvanja, pokazali su, da su u teškim mukama pomreti morali. — Vlast je izpitivala uzrok smèrti. — Sujeviernog razlaganja o pomenutoj kući dosta ima. — A 6. t. m. u drugoj majstorskoj kući osvanu žena mèrtva, koja je muža prie niekoliko danah zbog skarednog diela tužila, zbog čega će i ovdie vlast uzrok smèrti izpitivati. — No sva je prilika da je otrov ovdie posla imao. Svi ovi bili su dan prie smèrti sa svim zdravi.

No kad sam vam ove žalostne slučaje javio, neću da propustim, da vam što i boljo odavdie ne saobštim.

Obćina je naša poslušala glas svoga pastira, prilikom posliednjeg kanoničkog pohoda, i podigla je ove godine još jednu školu, a nastojanjem miestne vlasti povisila je učiteljima platju već sada, do godine pak obrekla je da će je još više povisiti. — Sèrbski davno željeni novi bukvar, sèrbska čitanka, u našim školama se sad uči, a to će napredku naroda našeg, toliko za kratko vrieme doprinieti, što dosad toliko vrieme učiniti kadro nije bilo.

Još nešto. Ove godine podić će se kod nas po višoj naredbi obćinska bašta, koja je prie prošavših burnih vremenah postojala. U njoj će se učeća mladež u oblagorodjivanju voćakah moći obučavati. — Drugih za vas kod nas novinah nema, osim ako neće biti ta, što će ovdie dosta štete po njivama biti; jer voda nazvana kiša vidi se na mnogim miestima, a da bog da, da neće snieg sa čestim ovim mrazovima još više zla učiniti. (S. D.)

Beč, 30. ožujka. Današnje bečke novine donose pregled ukupnih dèržavnih dohodakah i razhodakah austrianske monarkie u upravnoj godini 1855. Razabiramo iz ovoga izporedjenja jasno sastavljenoga, da uredni dèržavni dohodci neprestano rastu; iznosili su u svemu 258,508,915 a prema prijašnjoj godini za 13,175,191 for. B. V. više. Razliku medju urednim dohodcima sačinjavaše manjak od 42,366,754 forintih, prema prijašnjoj godini za 6,829,203 for. slabii. Ako uredne kao izvanredne dohodke i razhodke sbrojimo, pokazao se je istina usled tegotnih političkih okolnostih ukupni manjak od 138,889,297 forintih, no i ovaj je prema prijašnjoj godini za 1,813,625 forintih slabii i to tako, da se kod mirovnoga i uredjenoga stanja obćenitih razmierah imamo nadat najboljem uspiehu i u financialnom odnošenju. (Oesterr. Corresp.)

Iz posliednoga izkaza o rukovanju c. k. povlaštenoga austrianskoga željezničkoga družtva, razabiramo da su primatci od 1. siečnja do 24. ožujka t. g. iznosili 2,742,780 forintih i to za 561.922 forinta više nego u prošastoj godini.

„Oesterreichische Correspondenz" propratjuje viest o sklopljenju mira, koju su i naše novine jučer prijavile, sliedećim člankom: „Službena viest o sklopljenju pogodbe mira u Parizu napunit će sva sèrca radostju i ganut će ih na zahvalnost prema bogu, koi upravlja sèrca kraljevah. — Osviedočeni smo, da je to mir častan za sve stranke, koi nosi u sebi jemstvo trajanja. On će posviedočit umierenost silah i brižljivost, koju obraćaju na sreću i mir strane svieta kao i na blagostanje onih zemaljah, kojih zamèršenje prouzroči rat sretno dovèršivši se sada. Obćenito pomirenje, koje je posviedočeno izpravom o sklopljenju mira, odgovara živahnim željam, koje su već odavna gojili pravdoljubivi i dobri ljudi svih narodah, odgovara duhu čoviečnosti, duhu kèrštjanstva. Priljubljujući se iz sve duše čuvstvu zadovoljstva, kojim će se viest mira posvud primit, možemo ujedno s domorodnim ponosom ogledat se na dioništvo, koje je naša velika domovina i vlada Nj. c. k. Apostolskoga Veličanstva imala pri privadjanju dnevnoga dogadjaja obećajućega sreću. Tako će Austria pod zaštitom svemogućega novu dobu obćenita mira veselo uporavljat na to da uzdèrži svoje bogate unutarnje pomoćne izvore, da povisi svoje narodno bogatstvo, kao i da dalje izobrazi svoja prijateljska i sèrdačna odnošenja prema svim vladama.

Izgleda se, da se Nj. preuzvišenost ministar grof Buol pèrvih danah mieseca travnja iz Pariza natrag vratit.

Fr. Halm izjasnio se danas u „Oest. Ztg." da je on sačinitelj proslavljenog diela: Borac Ravenski. Tim je prekinuta raspra, koja se povela po niemačkim dnevnicima, u kojima su se nieki izdavali, da su oni sačinitelji toga ili tomu podobnog diela. (Svet.)

Cèrnagora.

Kao što sam jednom javio, da će poradi dogodivših se turskih uznemirivanjah pograničnih dogoditi se osveta, tako se već i zbilo, jer su cèrnogorci već pogubili 8. turakah. Medju ovima poginuo je najgèrdji nepriatelj hristjanski Bečko Adjimanić buljukbaša nikšički, koi je do sad posiekao 27 glavah hristjanskih. Oni su hodili u Gacko Ded-agi, da ištu vojsku, da udare na Župu; no ih dočekaše Ozrinići u Dugis u sred turske zemlje i osvetiše jdnački svoju braću. Ako se na ugovoru mira oko granice pogode, onda će i sadjevice i osvete prestati. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 19. ožujka. Grof Koronini nije se vratio još iz Moldavie sa svog puta, ali se ovdie sutra očekuje. Veliki divan svèršio je svoje poslove i predao knezu adresu, u kojoj veli, da uvidja, da je najpreča potreba, ustrojiti dobre putove i železnice, da procvate zemljodielstvo i tèrgovina i ovoj zemlji. Jedan vèrhovni zemljomierac iz Austrie i dva Francuska zemljomierca pozvani su i putuju po cieloj Vlaškoj, da dadu svoje mienje praviteljstvu. (Kronst. Ztg.)

Turska.

Velika razjarenost pojavila se u Carigradu u obziru sjedinjenja podunavskih kneževinah, što je u kongresu predloženo. Turci neće o tom da znadu, pa su po bèrzojavu odpravili čitavu protestaciu u Pariz. I samo zametnutje rieči o sjedinjenju obih kneževinah smatra porta za miešanje u poslove Turske, i za povriedu njene suverenske vlasti u tim pokrajinama. U ovima pak nadmeću se s protestaciama. U onoj strani Besarabie, koja bi imala pripasti Moldavii, raduju se žitelji Romani, što će se vele iznenada sjediniti sa svojom bratjom. (Svet.)

Francezka.

Pariz, 23. ožujka. (Obće nov.) „Indep. belge" potvèrdjuje, da se u Parizu misli na izpravu odnošenjah u Italii. To je potaknuo grof Cavour, sardinski punomoćnik pri Parizkim konferenciama. Prie svega valja raspraviti fransusko-austriansko zapremljenje papine zemlje. Osobito dotične sile žele, da prestane to zapremljenje ali „Ind. bel." misli, čim otide strano vojinstvo, da će odmah pojavit se revolucia. Iz ovog zaključuje rečeni list, da se papina vlada promieniti mora, ako se nemože sama dèržati, nego sredstvom tudjih bajonetah. Sardinia navaljuje najviše, da se cèrkvena dèržava ostavi sama sebi, neka se razvija. „Ind. belge" misli, da će kongres zaključit, da prestane zapremljenje. Porečeno je sve ukèrcavanje vojinstva za Krim; sve su ladje otišle prazne prieko mora, zato se uzdamo, da će se vojska skoro vratiti, samo će se zadocniti jedino iz obzira na stanje zdravja u vojski.

Velika Britania i Irska.

London, 20. ožujka. „Wr. Ztg." Englesko praviteljstvo izdalo je 13. t. m. u Gibraltaru zapovied, da prestanu kupovat mazge i konje u Španii za vojsku u Krimu. Kraljevina Oud u istočnoj Indii, koje sjedinjenje još je g. 1804 priugotovljeno, ali sad tek u diele privedeno, sadèrži 5 milionah žiteljah. Kao što „Times" računa, lahko će dati ta kraljevina dobitka 2—3 miliona funtih, ma se povèrèno samo zemlja prakt čno upravljala. Što je general-gubernator lord Dalhuze za 8 godinah predobio, iznosi više, nego sva Engleska, Škocia i Veles.

London, 21. ožujka. „Wr. Ztg." Krizmanje princeze svèršeno je jučer u privatnoj kapeli kraljevske palače u Vindzoru velikom svečanosti. Posliednjih danah mnogi su vojnici uskočili. Mieseca veljače uteklo je 735 ljudih, medju njima od pravilne vojske 301 skupa sa Švajcerima i niemačkom legiom, 302 od milicie i 132 čovieka od flote.

Francuski poslanik imao je priekjučer audienciu kod kraljice, da joj po zapoviesti svog vladaoca zvanično javi, da se rodio carski princip. (Donau).

U Milvalu svèršena je jedna topčara, koja je dobila ime Rebuk. — Valter Savage Šandor, sieđi piesnik, poziva da se kupi novac za Košuta, kog naziva „ungarskim Dimostenom" i koi se nalazi u biednom stanju. — Herald misli, da će miesto Lorda Panmura biti popečiteljem rata Lord Dalhuse sadašnji general-gubernator istočne Indie.

London, 25. ožujka. Kralj Leopold od Belgie vraća se danas natrag. — Znaci mira dopiru već i do engleskih arsenalah. Otišla je zapoviest u Vulvih, da se nešalje više nikakva ratna potreba za cèrno more. Za istočno more pak čine se pripreme jednako za rat, i šalju se floti potrebe. (Svetov.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Genova, 25. ožujka. Jedna amerikanska flotilla nalazi se već dulje vremena u ovdešnjoj luci, imala bi se ojačat parobrodom „Saranac" koi ima 45 topovah, pa zatim odjedrit će u Carigrad i Siriu. Zbog toga, što još nije sasvim poravnana razpra medju Engleskom i Amerikom dobio je zapoviednik ove škvadre Comodore Stringham od Washingtona zapoviest, da ostavi sriedaje more i da se dèrži Španjolskih obalah.

Turin, 26. ožujka. Polag jedne privatne viesti u listu „Gazetta officiale" od Verone, nastoji grof Cavour da u Parizu sklopi 3% zajam u iznosku od 700 milionah lirah. To će biti poglaviti razlog, zašto je grof Cavour nakanio produljit svoje prebivanje u glavnom gradu Francie, budući da je učinio u Paris poslat svoju srebèrninu kao i zapoviedio, da mu se turinski listovi imaju pošiljat onamo još nekoliko nedieljah.

Rim, 24. ožujka. Jučer je u Francuskoj cèrkvi povodom porodjenja careva deteta čitao Tedeum Kardinal Villecourt.

Tèrst, 31. ožujka. U kraljevini Napuljskoj pojavio se je potres više putah i to 10. u Cittaducale dva puta noćju od 13. na 14. a i u Potenzi, Canosi, Castrovilaru, Spezzanu, Albanesu, Cosenci, Nicastru, Molfetti, Baru i Barletti.

London, 28. ožujka. Današnji „Times" javlja, da je zahtievanje Prusie, da pogodbu mira podpiše na isti način kao drage sile zastupljene na konferenciama uslied prigovora proti tomu učinjenoga po lordu Clarendonu zabačeno i da je diplomatička teškoća, prouzročena tim poslom, odstranjena.

Isti list javlja da je na vojvode ratobornih silah izdana zapoviest, da ne otvore opet nepriateljstvah, ako i nebi 31. ožujka došla viest, da je sklopljen mir. Engleska nema razloga biti proti miru; upliv zapadnih silah bit će, vele, mnogo godinah podpunoma pretežan u Carigradu i Štokholmi.

Madrit, 23. ožujka. Financialni plan odobren je od čistih naprednikah. Vlada omaljuje postupovni odbitak od urednićkih plaćah. Nečuje se više govorit o Karlistima. Sve je mirno.

Madrit 27. ožujka. Kortesi su dovèršili obćenite viećanje o temeljima organičkoga zakona o sudovima. Čine se priprave za ceremoniu kojom imaju se otvortii radnje kod željeznicah od Valladolida u Burgos. Espartero prisustvovat će toj svečanosti.

Kodanj, 27. ožujka poslie podne. Ustrojena je generalna intendantura civilne liste sa činovničkim osobljem i komornikom Berlingom kao načelnikom iste.

Fiorenca, 29. ožujka. Medju toskanskom i papinskom vladom sklopljena je medjusobna pogodba o pograničnom prometu za potlačenje krijumičarenja i olahkočenje tèrgovine i obèrtnosti.

Pariz, 1. travnja. Banka je jučer svoj eskompt od 6 na 5 obalila, što je odmah službeno bilo oglašeno. Današnji „Moniteur" javlja, da je grof Valevski dobio velekèrst legie od časti, baron Bourqueney naimenovan je za senatora. Soldati od razreda 1848, koji su zbog rata dosad ostali bili u vojski, imaju se odmah odpustiti. Dèržavni minister Fould naviestio je obim komorama mir i zahvalio im se na njihovom patriotismu.

Turin, 29. ožujka. Na interpellaciu poklisara Brufferio odgovori ministar pravosudja, da je potrebna reforma kaznenoga zakonika, ali da se još sada nemože izvesti; jedan indjenir dobio je nalog, da nacèrta osnovu za poboljšanje tamničarstva. U Parmi umro je predsiednik dèržavnoga vieća baron Soldati.

Turin, 31. ožujka. Jučer naviestili su mir ovdie, u Genovi i u Alessandrii kanonadom. Tèrgovački i brodarstveni ugovor medju Piemontom i Mexikom ratificiran je.

Pariz, 30. ožujka. „Moniteur" javlja, da je car generala Ney-a poslao k lordu Clarendonu, grofu Cavouru i grofu Orlovu, da im izrazi svoju zahvalu za izvedene salve i iluminacie u Krimu povodom narodjenja carevičeva.

Marsilja, 29. ožujka. „Sinai" prispeo je ovamo s viestima iz Carigrada od 20. ožujka. Zlo vrieme traje još u cèrnom moru. Za onomadnih olujah skèrši se 24 a polag inih viestih do 40 brodovah. U Krimu popravlja se zdravstveno stanje francuske vojske. Iz Eupatorio od 12. ožujka javljaju, da su se medju nepriateljskimi vojskama činili predhodni dogovori u obziru na sklopljenje primirja. Premda se je zdravstveno stanje u Francuskim bolnicama u Carigradu uslied upotrebljenih zdravstvenih mierah poboljšalo, ipak preminuše Almosenier Hurè i sestra Jertraud a sedam Almosenierah bolovaše. Karvan u Meku imao je dne 21. nastupit svoj put.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 2. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	86 1/4
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma .	» 5%	86 7/16
dto	» 4 1/2 %	76 3/4
dto	» 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	51
dto	» 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		229
» » » » , 1839, » 100 »		136 1/2
» » » » » 1854, » 100 »		110
Bečko-gradski banko	za 2 1/2 %	104
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		85
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78 1/2
Bankovne dionice komad po		1100
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		498 3/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		358
dto dto s plaćanjem na rate		377
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.		3005
» bečko-glogničke željeznice » 500 »		
» šoprunsko-malobečke » » 200 »		
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »		271
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »		
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »		
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		635
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »		447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice za 4% . . . . za 100 »		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for		84 1/2
Augsburg za 100 for. current	»	101 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	100 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko	»	74 5/8
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	103 1/2
London za 1 funt šterlinga	»	10-3
Lyon za 300 frankah	»	119 1/4
Milan za 300 austrianskih lirah	»	102
Marseille za 300 frankah	»	119 1/2
Pariz za 300 frankah	»	119 3/8
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	101 3/4
Bukurešt za 1 forint	parah	270 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	485
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 1/2
Srebro od 1. travnja	2 1/2

SLUŽBENI LIST.

Br. Civ. 2192. (39—DS.) (3—3)

Izrok.

C. kr. sud zemaljski u Zagrebu kao sud rudarski i stiečajni daje na znanje, da je na molbu po gospodinu Dru. Augustu Budinskomu, kano upravitelju Zinnerove stiečajne masse, predanu u porazumljenju s g. Ljudevitom Vrabcem, kano zastupnikom iste masse, dozvolio, da se na javnoj dražbi proda železni rudnik s talionicom (Eisen-Berg- und Huttenwerk) ležeći u rudah u Hèrvatskoj u samoborskom sudbenom kotaru i spadajući na spomenutu ovozemnu partikularnu stiečajnu massu, te polag kridalnog inventara procienjeni na 562,769 for. 19 kr. sa svimi pristojalšti, kamo se protežu zemljišta kano sastojne čestice rudnika, zatim zgrade, rudnička sprava, mašine i druge potrebštine (utensilia), naprave, zalihe u rudi i tvorivu (Erz- und Materialvorrath), rudarsko-ortačtveni predujmi i aktiva — pogodbe sklopljene o siečivu dèrvah itd.

Pošto kod pèrvog roka obdèržavane 28. ožujka t. g. javne dražbe nijedan kupacprijavio se nije — to će se druga dražba na 28. travnja t. g. ob 10 satih prie podne i to na predlog ukajiženih vierovnikah i upravitelja stiečajne masse na licu miesta u Rudah obdèržavati, — što se s tom primietbom do znanja stavlja, da će se ova rudarska sučnost i izpod prociembene vriednosti razprodati, da zatim svaki, koji želi biti kupac, prie nego započme dražba položi u ime dražbene jamčevine (vadium) 10,000 for., a kupac da 10 postotni iznosak, koi se ima izvaditi iz najveće ponude, odmah preda u ruke dražbenoj komissii, dotično da svoju dražbenu jamčevinu do iznoska toga dopuni, pa da daljni ostatak kupovnine počamši od dana kupa ukamati po 5% — te ga (ostatak) onda po uputu dražbenih uvietah, koji se zajedno s procienom i izvadkom rudne knjige slobodno mogu uviditi u ovosudnoj pismari, pod prietnjom tu u (samih uvietih) ustanovljenih pravnih posliedicah položi, ili obredjene stavke od nepokretnoga zaloga (liquidirte Satzposten) polag reda pèrvenstva, dokle najveća ponuda dosiže, u sporazumljenju s istimi vierovnici od nepokretnoga zaloga za platež primi u istih rokovih. Povèrh toga imade kupac izvan najveće ponude još na se uzeti, pa za 4 nedielje izplatit i novčene zaostatke, koji su se, budući ističu iz ugovorah o siečenju dèrvah, prie ili poslie otvorena stiečaja nabrali — i koji, na koliko je poznato, do sada iznašaju 3365 for. 26. kr.

Napokon se svi oni, koji misle, da su upisom u javne knjige stekli pravo pèrvenstva ili pravo hipotekarno na dražbi podvèrženi rudnik s pristojalšti u rudah, ovim pozivlju, da takovo (pravo) prie prodaje dobra tim sigurnie kod suda ovoga prijave, jer bi inače sami sebi imali pripisati, ako bi se bez njih razdieljivala kupovnina, i ako bi se oni izključit morali od kupovnine, na koliko bi se ista izcèrpila spomenutim razdieljenjem.

U Zagrebu 28. ožujka 1856.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 2333 (Izv.—91) (3—3)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Komitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an der Pfarrkirche zu Turke am 2. April l. J. Vormittags im Gemeindeamte zu Brood, eine öffentliche Lizitation abgehalten wird.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 2604 fl. 59 kr. CM. und 509 Hand- und 32¼ Zug-Robothen im reluirten Betrage von 175 fl. 45 kr. CM. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Brood vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.

   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbothe sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Komission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten Komitatsbehörde eingesehen werden; am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Komitatsbehörde.

Fiume am 12. März 1856.

Br. 5610. (Izv.—57) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kotarskog ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se do obćeg znanja, da je u ovèršbenom poslu Vatroslava Jelušića ovèršitelja proti Peri pl. Ožegoviću, ovèršbeniku ovèršbena javna dražbena prodaja dvih kletih sa goricami na tri kopača u Obrežu zvanih, pri selu Vukovcu nalazećih se, i na vlastitost Pere pl. Ožegovića spadajućih, na 21. travnja 1856 u 10 satih u jutro na licu miesta pomenutih kletih odredjena, te ako nebi bile ote nepokretnosti na pèrvom dražbenom roku prodate, da će se druga dražbena prodaja dne 23. svibnja 1856 u 10 satih u jutro na lice miesta istih obdèržavati. — Kupac bude po naputku suda one dugove, koji su zaloga radi na ovih nepokretnostih osigurani, u koliko kupovnina doteče, preuzeti morao. Hipotekarni vierovnici otih nepokretnostih pozivaju se, da svoje hipotekarno pravo do prodaje otih nepokretnostih tim sigurnie ovomu c. kr. kotar. sudu prijaviti imadu, buduć u protivnom slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni. Ciena prociembena otih nepokretnostih sastoji u 70 for. sr., te dražbeni uvieti mogu se kod ovog c. k. kot. suda pogledati. Oni, koji ote nepokretnosti kupiti žele, na lice miesta istih staviti se imadu.

C. k. k. ured kao kot. sud.

U Križevcih dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik

Kiš.

Br. 1411, 1414, 1431 i 1432. (DS.—33) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštje i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozničiteljnu
16. veljače 1856. br. 345.	Globočec sa 5/8 kmet. naselbinah	Ivan Bistrički	100	—	1. svibnja 1856.	10. svibnja 1856.	14. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
16. veljače 1856. br. 344.	Hrastje sa 4/8 kmetskih naselbinah	Vatroslav Zerep, Jelisava Spinderk, Kata Pragovečki, Jelena i Bara Novaković	150	—	»	»	14. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
16. veljače 1856 br. 343.	Bedenica sa 13/16 kmetskih naselbinah	Andria Kudelić	325	—	»	»	14. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
16. veljače 1856. br. 342.	Trebarjevo sa 7/8 kmetskih naselbinah	Pero i Mate Petković	350	—	»	»	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
13. veljače 1856 br. 75.	Trebarjevo podložnikah u Glavnici, Herjavci i u Blažekovci sa 3/16 kmetskih naselbinah	Balth. Horvath	125	—	»	»	15. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
13. veljače 1856. br. 320.	Središko sa 5 kmet. naselbinah	mladobni Ivan Nep. i Emil Tompa	2,000	—	»	»	15. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom, ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, dne 1. ožujka 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 965. 1081. 1082. 1083 i 1124. (90—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemališkoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 9. veljače 1856. br. 303.	Časzárvar sa $291\,^{3}/_{8}$ kmetskih i 7 željarskih naselbinah	Elisabete grofice Erdődy, t. j. njezinim nasliednikom Gjure, Ivana, Kajetana, Antuna i Škendera	116,900	—	od 1. svib. 1856.	13. svibnja 1856	na 14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 295.	Vinično i Čanjevo sa $5\,^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ivan Nemčić, Petar Tučić, Maria Femenić, Martin i Franjica Ožegović	2050	$22\,^{1}/_{2}$	„	„	na 1. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 294.	Pomperovec sa $23\,^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Balthazara Macekovića baštinikom	5950	—	„	„	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 210	Psarjevo sa $1\,^{6}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	700	—	„	„	na 14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 16. veljače 1856. br. 346.	Črešnjevec sa $23\,^{3}/_{8}$ kmetskih i 3 željarskih naselbinah	Herman Bužan	9500	—	„	„	na 15. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 3. ožujka 1856.

Novak, s. r. Fohn, s. r.

Nr. 4633/961. (VI.—11) (1—1)

Im k. k. Wiener-Schulbücherverlage ist der erste Theil der kroatisch-illirischen Chrestomathie für Ober-Gymnasien erschienen, welcher den Titel führt: „Ilirska čitanka za gornje gimnazie. Knjiga pèrva, sadèržavajuća izglede iz hèrvatske literature od pèrvoga njezina početka do godine 1835 (Gross-Okt. S. X. u. 516 Preis eines brochirten Exemplares 1 fl. 49 kr.)

Diese Chrestomathie wird zu Folge hohen Unterrichts-Ministerial-Erlasses vom 8. d. M. Z. 3184 an allen hierländigen Gymnasien zum Lehrgebrauche empfohlen, wovon man hiemit die befugten Schulbücherverleger in Kenntniss setzt.

Agram den 20. März 1856.

Br. 1451. plt. 1856. (Izv.—102) (3—3)

Poziv.

Od strane podpisatog ureda pozivlju se ovim: Maidić Josip, težak, i Šibić Josip, brusar, oba rodom iz Samobora, onda Nikel Miho, krojački kalfa, rodom iz Rudah, Drazlin Andro, bačvarski kalfa iz Farkaševca, Kupres Miho, kožarski kalfa, i Obranić Mate iz Rakovice, napokon Holec Ciganić Ive, opančarski kalfa iz Horvatih, i Kovačić Jure Ciganić iz Rakitja, koji su u zapisnik novačenju za godinu 1856 podvèrženih, uvèršteni, te odsutni bez da bi miesto njihovog boravljenja poznato bilo, da se najdulje do 8. travnja t. g. kod ovog c. k. kot. ureda prijave.

U Samoboru dne 21. ožujka 1856.

Za c. k. kot. predstojnika
c. k. kot. pristav
Mosetig.

Br. 841 (Izv. 104) (3—3)

Oglas.

Od strane gradskog poglavarstva ovim se do znanja stavlja, da će se pobiranje daće od pivotočnje sa 15. kr. po vedru d. a. miere iznajmiti za poldrugu godinu od 1. svibnja t. g. počamši do zadnjeg listopada 1857 putem javne dražbe dne 12. travnja o. g. prije podne u gradskoj viečnici dèržati se imajuće.

Žaobina iliti vadium u gotovom novcu ili dèržavnim papirima ima se položiti sa 300 fr. sr:. Pobližnji uvieti svagda kod gradskog načelničtva saznati se mogu.

Karlovac, dne 26. ožujka 1856

gradski predstojnik,
Obradović.

Nr. 214. civ. (Izv.—105) (3—2)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale Circolare in Fiume si dichiara estinto lo Strumento di debito ddt. 15 Decembre 1845, intavolato per fni. 200 sulla porzione di casa N. 593 in Contrada del Gaverno in questa Città, e quindi atto ad essere cancellato dai pubblici libri, non essendo nel termine notificato coll' Editto 2. Decembre 1852 Nr. 6052 stata accampata veruna pretesa in proposito.

Fiume li 26. Gennajo 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—33) (2—2)

Dobrovoljna prodaja.

Na dobru gornji Verhovci u Jastrebarskom kotaru ponudja se 5 do 600 pož. akovah starog i novog vina, medju kojima ima i 1834 vina, sa 40 pož. akovah komove i šljivove rakije na prodaju, — kamo se kupiti želeći najuljudnie do 15. travnja o. g. pozivaju.

(Dp. 31) (2—2)

Wagen-Verkauf.

Ein schöner Glaswagen, so wie auch ein leichter gedeckter Neudičaner Wagen wenig überfahren ist aus freier Hand zu verkaufen, näheres erfährt man, in der Handlung des Herrn Johann Mudrovčić Jellačić-Platz Nr. 346.

(122—DP.) (10—8)

Kraljevsko-pruskog okružnog fizika

Dra. Koch-a

BILJNI BONBONI

(u izvornih škatuljicah po **20** i **40** kr. sr.)

Oti **biljni bonboni** iz što najviše prikladnih sokovah travnih i biljnih sredstvom česti jedne najčistieg šećernog kristala sliveni, obistine se kao što to najpriznateljnia osudna mnienja ustanovljuju — utiešivimi i draženje ustavljajućim kod kašlja, gèrla promukla, i hrapavosti, te sopoline i dieluju po kvintesencii sadèržanih u sebi sokovah biljnih i tvarih sladkih veoma blago na uzdèržanje čistoće, frižkoće i gibkosti organah rieči. Razlikuju se ne samo ovimi svojimi u istinu blagotvornimi vlastitosti veoma od toli hvaljenih tako zvanih pèrsnih šećerčićah (Pâte pectorale) itd., već se odlikuju izmedj tih proizvodah jošte navlastito time, što ih organi probavljanja lahko snose, te i po dužjem upotrebljenju nikakovih bolih u želudcu niti kiseline ili sopoline neprouzroče.

Za preduprediti smutnjam imade se obzir uzeti na to, da su **Dra. Koch-a** kristalovani **biljni bonboni** samo u dugačkih sa izvornim biljegom providjenih škatuljicah stèrpani, te da su oti jedino vaviek pravi mogu dobiti:

U Zagrebu kod liekarnika **Graciana Mihića**, u Karlovcu kod Tome Aleksića, u Čakovcu kod A. Karasa, u Osieku kod liekarnika Jos. Horninga, u Rieci kod Petra Rigotti-a, u Koprivnici kod liekarnika Rud. Schiketanc-a, u Križevcih kod Ant. Bratogli-e, u Sisku kod Franje Pokorny-a i G. Velussića & Comp., u Pančevu kod J. Huber-a, u Zemunu kod Joanovića i Petrovića, u Virovitici kod J. Demetrovića, u Vukovaru kod Todora Stanića, u Varaždinu kod S. A. Taušek-a, i liekarnika Aleksandra Haltera.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 4. TRAVNJA 1856. Broj 78.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

☞ Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Uredovni dio.

Nj. c. k. Apostolsko Veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 24. ožujka t. g. školniku u Novomu u Hèrvatskoj, Josipu Vončini, priznajući njegovu izvèrstnu dielatnost u školskoj struci i njegovo pohvaljeno ino vladanje najmilostivie podielit srebèrni kèrst za zasluge s krunom.

Medju ostalimi imenovani su za velikoga ratnoga kamisara pèrvoga razreda Ivan Kengyelich a za velikoga ratnoga komisara drugoga razreda Vilelm Supplikats de Vites.

Dne 3. travnja 1856 izdan je i razposlan komad IV. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi

Razpis ministarstva financiah od 15. siečnja 1856, kojim se propis u obziru izpitah za višju službu perovodnu kod financialnih prokuratorah, uvodi i u kraljevini lombardezko-mlietačkoj.

Naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 16. siečnja 1856, kojom se, u smislu previšnje odluke od 14. siečnja 1856, propisuje više promienah u ustrojstvu zemaljskih vojničkih vlastih, i to počamši od 1. dana veljače 1856.

Razpis ministarstva financiah od 18. siečnja 1856, valjan za veliku kneževinu Erdeljsku i za vojvodinu Bukovinsku, o načinu, kako se ima ocarinjati riba: som (Silurus glanis).

Naredba ministarstva pravosudja od 23. siečnja 1856, kriepostna za kraljevinu lombardezko-mlietačku, u obziru proglašivanja nasliedjah i zapisah, naredjenoga u §. 84 previšnjega patenta od 9. kolovoza 1854, br. 208 dèrž. zak. lista.

Naredba ministarstva financiah od 27. siečnja 1856, o uvietih, pod kojimi obći zakon rudarski u život stupiti ima u krajini vojničkoj.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i pravosudja od 2. veljače 1856, kriepostna za kraljevinu Ugarsku, Vojvodinu sèrbsku i Banat tamiški, kojom se uvodi naputak o unutarnjem uredjenju i o poslovnom redu sudovah urbarskih.

Cesarska naredba od 7. veljače 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mlietačke, kojom se naredjuje, da će dužnik od takovih zajmovah, koji poslie proglašenja ove naredbe budu dati u kovanom novcu, imat u datoj stanovitoj vèrsti novčanoj ili barem u novcu kovanom platjati kamate a i dug povratiti, ako t. j. vierovnik to za uviet postavi; nego da u obziru svakovèrstnih drugih platjanjah imadu i unapred još valjati ustanove patenta od 2. lipnja 1848, br. 1157 sbirke pravosudnih zakonah.

Razpis ministarstva za bogoštovje i nastavu od 8. veljače 1856, na pravo- i dèržavoznanstvene fakultete u Beču, Pragu, Pešti, Krakovu, Lavovu, Gradcu i inšbruku, i na sva povierenstva teoretičkih dèržavnih izpitah, kojim se ustanovljuje, kako valja ustanove razpisa od 2. listopada 1855, br. 172, uporavljivati na one učenike, koji su lietnoga kojega polugodišta stupili u [illegible] pravo- i dèržavoznanstvene, ili koji to [illegible] učiniti u buduće.

Neuredovni dio.

Sèrbia.

„Sèrb. nov.“ priobćavaju kneževski ukaz popeč. financie, da svaki domaći, ili inostranac, koi bi se ovdie prirodio, ili inače kakvoću urodjenika na sebe primio, koi bi hteo kao oknar, kopač ili drugi koi rudarski posao u Majdanpeku raditi, i u radu tom duže vremena ostaje, da nema plaćat nikakvih danakah, ostavivši pak rad rudarski, da se istom plaćanju opet podvèrgne.

Doktor medicine i kirurgie, Vilelm Wagner iz Beča potvèrdjen je za fizikusa okružja Kruševačkog te je u službu praviteljstvenu primljen. —

„Šumadinka“ obznanjuje, da će dvanaestogodišnja Amalia Bido rodom iz Beča 11. ožujka davati u Beogradu jedan koncert na violinu i da će svirati i variacie iz sèrbskih melodiah.

Turska.

B B. Lom Palanka u Bugarskoj pri koncu veljače. Putujući mojim poslom po cieloj Bugarskoj, dopirem na mnoga miesta, pak mi se tako više putah desi, da sam očevidac raznih dogadjajah. Tako se slučajno nadjoh u Lom Palanci baš onda, kad će se novoizdani carski hatihumaun čitati. Iz ljubopitstva naravno odem i ja, da se pri čitanju nadjem. Zastanem tamo gomilu ljudih, koji su se skupili iz raznih selah; tu je bilo iz svakog sela po dva po tri čovieka, koje Turci, koje hristjani, koje pak židovi. Svi su nestèrpljivo očekivali, da se hatihumaun pročita. Ujedanput nastade medju narodom tišina i izidje čestiti mudir, sav medžlis, sve sami stari Turci s dugim bradama, i efendija, koi je u rukama nosio ferman. Efendija počme hatišerif veleglasno čitati, ali budući ga nitko nije razumio, to je sam mudir tumačio na prosto turski, a na bugarski nieki ovdešnji Bugarin. Vama će biti hatihumaun poznat, pak neću o njegovom sadèržaju ništa spominjati, ali ćete mi dopustiti, da vam bar saobćim, kako su ga Turci razumieli. Ni dana neprodje, a ono opet nesreće s Turčina. Toga dana, kad je sultanov hatišerif pročitan, siedio sam s niekoliko Bugarah pred kavanom razgovarajući se, a jedan Turčin prodje pored nas psovajući: „Anasena sićim djaur,“ kao i prie. On je za sobom vodio jednu bielu kobilu. Turčin prodje, a Bugarkinja jedna tèrči za njim bosonoga, da ište od njega svoju kobilu. Kad ga stigne, htiela je da uzme svoju kobilu, ali se Turčin pobiesi, pak je stade gèrdno psovati i biti, a kad niekoliko Bugarah pristupiše, da otmu ženu, izvadi Turčin nož, pak juriš na ljude, i bi niekoga jako ranio, da mu Bugari neizviše oštri nož iz ruke.

Bugari su miroljubivi, pak su zaboravili sva zločinstva turska, kad se hatišerif pročitao, ali im ovaj dogadjaj nenovo pokazuje, da se Turci neće se tako lahko svojih navikah manuti. Neka ovaj dogadjaj služi na izjasnjenje, kako će se i ovaj sultanski hat obistiniti. Bit će s njim onako, kao što je bilo i s njegovim predšastnicima. (S. D.)

Rusia.

O Šamilovom odnošenju prama Rusii sadèržaje „K. Z.“ prieko Carigrada sliedeće glasove: Kada se natrag vratila turska vojska iz Kolhide, pošlje Šamil jednog poslanika u Tiflis sa nalogom, da obnovi zaključeno primirje i za god. 1856. Čuje se, da je Šamilu prilikom izmiene pismenog ugovora kazano, da može poslati u rujna t. g. po 200.000 cekinah u Tiflis. Doista će vele Šamil docnie priznati cara za gospodara, i dobiti veću platu. Najviše je Šamilov sin dielovao što se taj poglavar Čerkezah drugčie predomislio.

Iz stana Sevastopoljskog pišu Timesu 10. ožujka. Čini se, da će vrieme primirja prie isaći, nego što se svèrše njegova uslovja. Pèrva tegoba pojavila se prilikom, kada su iskali saveznici, da im se dopusti da mogu ići na južnu stranu pristaništa, te da nose osvojene topove, lengere i ost. Rusi nehtieše dopustiti, govoreći, da obala nije u našoj vlasti zato se njime nemožemo ni koristiti. Tako i jest. To je najbolji komentar rieči, da smo sav Sevastopolj oteli. Oteli smo varoš, ali je nadvladjuju sieverni gradići, pa nemožemo ni najmenji čamčić odtisnuti bez straha, da ga Rusi nepotope. Najposlie se manu saveznici svog zahtievanja. Ovo sedmice bit će po svoj prilici još jedan sastanak na Traktirskom mostu. Francuska vojska gubi svaki dan 120 ljudih od groznice i škorbuta. (Svet.)

Iz Petrograda, 27. (p. st.) veljače bio je dan rodjenja drugog sina careveg, velikog kneza Aleksandra, koi je toga dana stupio u jedanaestu godinu. Tom prilikom upisan je on u listu konjaničkog puka od garde.

U Moskvi je bila čitavu nedielju danah velika svečanost sbog dolaska slavnih gostih primorskih mornarah, od kojih je šest ekipažah preko Mosve išlo iz Sevastopolja u Arhangelsk i Kronštat. Došli su 18. veljače u Moskvu. Narod nije nitko izviestio o njihovom dolazku, ali se zato opet silno ljudstvo steklo. Sviet je svoje goste s gromkim „hura!“ pozdravio, mahajući kapama, i s poštovanjem smatrajući na njihove kèrstove i kolajne sv. Gjorgja, kojima su mornari ukrašeni bili. Narod je jedan drugom pokazivao znake za odličja na pèrsima sevastopoljskih junakah, govoreći: „smotri-ko! i prostje-to vsie kavaleri!“ Moskovski tèrgovci dali su svakom prostaku po 2 srebèrne rublje. Pred njih je izišao moskovski gradjanin V. A. Kokorev, koi je prie 100,000 sreb. rub. na potrebe današnjega rata darovao, i podnese im po starom slavenskom običaju hlieb i só. On im ganjenim riečima zahvali na njihovoj viernoj službi i njihovoj prolivenoj kèrvi. Suze mu nedadoše dovèršiti rieč, i on se pred njima do zemlje pokloni. Svi, koji su tu bili, plakali su, kèrstili su se i molili su se. Toga dana bila je u čest cèrnomorskih mornarah čast kod Kokoreva. Sliedećih danah do 26. veljače mienjalo su se gostbe i uveseljenja, koja su Moskovljani davali u slavu ovih junakah. 27. veljače bili su svi sevastopoljski gosti u Sergijevskoj Lavri, gdie se dèržao parastos za poginuše njihove drugove. (D. S.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin, 31. *ožujka.* U današnjoj siednici obih kućah priobćio je g. ministar tèrgovine pl. Heydt na zapovied kralja, da je mir dne 30. t. m. po svimkolicim punomoćnicima u Parizu podpisan. Predsiednici obih kuća izrazili svoju zahvalu za mudro i kriepko dèržanje kralja a viest bi primljena velikim klicanjem i pozdraviše kralja sa trogubim „živio.“

Bukurešt, 25. ožujka. Posliednji broj „Vestitor-a“ priobćuje novi železnički zakon. Iz toga se vidi, da vlada nastoji, da pospieši gradjenje železnicah. I obećala je 7 postotakah obim indjenirima, koje je nieko francusko-niemačko družtvo ovamo poslalo, da se u tom obziru s našom vladom stave u porazumljenje. — Isto tako došla je pred niekoliko dánah deputacia erdeljske tèrgovačke komore, koja takodjer nastoji, da dobije dozvolu za železnicu od Kronštata u Bukurešt i Brailu od ovdešnje vlade i kako se čuje neište više nego 5 postotakah. — Kažu da ovo posliednje družtvo i Nj. preuzvišenost feldmaršal-lajtnant grof Koronini ovdie podupire; uslied toga nema sumnje, da će isto dobiti dozvolu za predloženo gradjenje železnice. — Pèrvi dan uskèrsa opet su se zavadili c. k. soldati s vlaškom miliciom, što bi bilo moglo imati žalostnih posliedicah, da nisu po sreći k tomu došli c. k. oficiri. Veoma se zlo gledaju ova dva vojnička zbora, no na čast c. k. vojske mora se kazat, da se ista veoma dobro vlada.

Livorno, 30. ožujka. Sliedovi kryptogama, koji se pokazuju na strukovima od ružice, pobudiše skèrb i za vinovnu lozu, no po svoj prilici bolest grožđja lietos će se manje razprostèrti. Sietva stoji veoma dobro.

London, 1. travnja. Palmerston proglasuje mir dovoljnim. Turska je ojačena savezima.

Beč, 2. travnja. C. k. častni tajnik od poslanstva grof Mülinen prispio je danas ovamo iz Pariza s podpisanom pogodbom mira.

Beč 2. travnja. Poleg bèrzojavnih viestih iz Petrograda javio je ondešnji službeni list već 31. ožujka, da je mir podpisan. Dne 1. travnja naviestio je carski manifest, da je mir sklopljen. Jedina svèrha rata, kaže se tamo, uzdèržanje pravah kèrštjanah na istoku, izpunjena je, sudbina kèrštjanah na istoku osigurana je. Da se sklopljenje mira pospieši i da se u buduće svaka pomisao slavoljubja i osvojivanja, koja bi se Rusii pripisat htiela, za uviek odstrani pristao je car na stavljenje niekih sigurnostnih mierah proti povratu koliziah u cèrnom moru kao i na opredieljenje nove granične linie u Besarabii.

Konkordat (cèrkveni ugovor).

(Iz bečkih novinah).

VII.

(Dalje).

No najveći prigovor, koi je možebiti proti konkordatu izrečen bio (negledeći na gole psovke u čemu se sardinski listovi natiču sa švajcarskima), donosi uprav onaj sieveroniemački list, iz kojega smo već u predjašnjem članku naveli smiešnu pretieranost, kao da je u konkordatu suverinitet u bezbrojnim slučajevima dignut, i to služi za karakteriziranje polemike, koju vode proti konkordatu. To nalazimo naime sliedeće: „Kruna daje sve, cèrkva prima sve. Papa se dèrži posve sriednjoviečnoga gledišta, s kojega ima cèrkva absolutno pravo i podpunu vlast naprema svakoj svietovnoj sili. Konkordat ustrojava podpunu dèržavu u dèržavi a ova dèržava preuzima malone na svim područjima, gdie si cèrkva prisvojava kakvo pravo, rolu sluge i izvèršitelja njezinih zapoviestih.“ („Weser Zeitung“ 7. prosinca.)

Ako ovo tvèrdjenje prispodobimo s pravim sadèržajem konkordata, dobivamo nov dokaz za staru izreku, da se u cèrkvenim stvarima javni listovi, budi iz neznanstva ili iz zlohotnosti, nalaze uprav u mnogovèrstnoj bludnji.

I budući da ima vaviek mnogo ljudih, koji nemaju veće prisiege nego poziv na novine, koje svaki dan čitaju, i iz kojih kao iz kakova velikoga magazina uzimaju što trebaju od političke mudrosti, lahko se može izmierit, kako se tim putem razprostranjuju najveće bludnje. Tako je bilo i ljudih, koji su marljivo ponavljali izreku: „Kruna daje sve, cèrkva uzima sve; — dèržava u dèržavi gotova je.“ — A ipak kako je bez svakoga temelja ovo tvèrdjenje!

O nastavi već smo prije (V.) pokazali, kako dèržava i cèrkva po brižljivom ograničenju svojih područjah diele medju sobom ovu veliku zadaću, da ju zajednički rieše na sreću narodah i velike cesarevine i na napriedovanje prave prosviete. Gdie dèržava na sveučilištima imenuje sve profesore, da i iste profesore teologie, gdie dèržava na gimnaziama i sriednjim školama imenuje sve profesore i učitelje (s jedinom iznimkom vierozakonskoga učitelja, koi se po biskupu imenuje, no ne bez privoljenja dèržave) gdie se kod pučkih školah svigdie po Nj. veličanstvu imenuje nadzornik dioecezanskih školah a uza to još navlastit po vladi sasvim slobodno postavljen školski viećnik izvodi vladine naredbe za pučku školu, tu nemože u istinu pametan čoviek kazat, da je dèržava na korist cèrkve ovaj posao pustila iz ruke.

Ali možebiti je „Austrianska vlada sva prava u obziru na postavljanje svetjenikah pustila iz rukuh?“

Tako je barem „Frankofurski dnevnik“ (30. studenoga) shvatio sadèržaj konkordata. Težko da je ikoi organ javnoga mnienja većma pokazao svoju slaboću nego imenovani dnevnik tim tvèrdjenjem, koje s jasnim smislom rieči konkordata stoji u očitom protuslovju. Upitni spis, promotrivši točno sve pojedine članke protežuće se na postavljanje, svodi ustanove o tom na sliedeći način:

„U obziru popunjivanja duhovnih častih i uredah nalazimo velika prava u ruci cesara austrijskoga, kako ih papa može naravno samo katoličkom vladaru dozvolit i dozvoljuje, koi ista izvèršuje na način, da cèrkvi nestavljaju prepricke i nečine smetnje u postizanju njezine uzvišene svèrhe.“

„Cesar imenuje (do dvojice) sve biskupe svoga prostranoga cesarstva; no pri tom uzima obzir na saviet biskupah.“

„Cesar imenuje veću stranu kanonikah u svojoj cesarevini; no uzima u obzir predlog biskupah.“

„Cesar predstavlja kod veoma velike množine župah one, koje zatim biskup kanonički smiešta u tu župu; budući pak cesar ovo možno pravo hoće da izvèršuje za spasenje vierujućih, pazi i ovdie na glas biskupah, koji svakako mogu najbolje razsudjivat sposobnost i vriednost duhovna pastira.“

„Nisu li to veoma razprostranjena prava u ruci cesarevoj? Što ima nasuprot papa? Toliko višjih kanoničkih službah, koliko je biskupiah.“

„A što imaju biskupi? Nieki nemaju podieljivat nijedne župe, nieki samo niekoliko župah a riedko koi polovicu istih. Jer u Austrii ima i mnogo privatnih patronatah.“

„Pa kod takova položaja stvari ima još ljudih, koji kažu, dèržava pustila je u austrianskom konkordatu posve iz ruke postavljanje svetjenikah!! Neka se isti prije spoznaju s okolnostima u Austrii, nego izreknu tako sliepu presudu.“

Ili je možebiti dèržava svoje zakonike, svoje sudove i svoje zatvore izgubila po konkordatu?

Upitni spis opaža o tom obširno pretresavši sve pojedine članke sliedeće: „Iz toga vidi se, kako se je u ustanovama sjedinjonim u tom obziru pazilo na samostalnost obiuh vlastih. Cèrkva ima svoje vlastito područje, koje će u obziru razprenih slučajevah, koji spadaju za odlučivanje pred cèrkveni sud, biti pobližje naznačeno; i svoju vlast kažnjenja rukovodit će u duhu kèrštjanske ljubavi i mudre umierenosti, kao što su biskupi već pred šest godinah svečano obećali i do danas pošteno dèržali.“

„Dèržava zadèržat će za svoje strane veliko područje, koje je u obćenitom gradjanskom zakoniku i u kaznenom zakonu sa štamparskim redom i kaznenim postupnikom uredjeno nestegnato i nad duhovnicima. Samo gradjansko zakonovorstvo vèrhu braka bit će poniešto promienjeno; no i ovdie ostaje, budući da će dèržava zadèržat pravo zabranjivat gradjanskih brakovah i jer gradjanski učinci braka spadaju pred svietovnoga sudca, još obsežno područje gradjanskoga zakonotvorstva i gradjanske sudbenosti. O pravu patronata, no koje gradjanski zakonik samo na jednom miestu od prilike napominje (§. 1471) odlučuje po pravičnom pravilu, ako je duhovan, cèrkveni sud, a ako je svietovan, svietovni sud. Napokon ostaje vlast kažnjenja dèržavi u svome svemkolikom obsegu kako nad svietovnicima tako i nad duhovnicima, samo da se u načinu rukovanja ima uzeti štedan obzir, koi se neizkazuje pojedinoj osobi već svemkolikom stališu zbog toga što je potrebno da ga sviet poštuje i zbog njegova dobrotvorna upliva. A sad neka svaki, koi pravično misli, sudi, da li je time dèržava što god izgubila i da li svetjenstvo tèrpi pod ovim ustanovima.

(Konac sliedi.)

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je primak

koncem mieseca veljače 1856	102,907 fr.	15 kr.
mieseca ožujka pako . .	62.349 „	50 „
	165,257 fr.	5 kr.
Usuprot bio je izdatak koncem mieseca velj. 97.271 fr. 21 kr. a mieseca ožuj. 58,826 „ 28 „	156,097 „	49 „
Ostaje u gotovom za mies. trav.	9,159 „	16 „

☞ Današnjemu listu priklopljen je „Program razpravah za buduću XIV. glavnu skupštinu gospodarskoga družtva hèrvatsko-slavonskog.“

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 3. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	86 5/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	87
dto . . . . » 4 1/2 %	77 3/8
dto . . . . » 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	51
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	229
» » » » „ 1839, » 100 »	136 1/8
» » » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	85 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	78 1/2
Bankovne dionice komad po	1110
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	498 3/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-železničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	358
dto dto s plaćanjem na rate	378 3/4
Dionice sieverne železnice . . po 1000 f.	3010
» bečko-glogničke železnice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice . . » 250 »	271
» požunsko-tèrnovačke železz. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	634
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	101 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119 1/2
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 1/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	271
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	485
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 5/8
Srebro od 2. travnja	2 1/8

SLUŽBENI LIST.

Br. 172.—1853. (Izv.—112) (3—1)

Oglas.

Na temelju dobrovoljne nagode pred bivšim c. kr. kot. sudom suvopoljskim dne 19. ožujka 1853 br. 172 sklopljene kao i odluke ovog c. kr. kot. ureda kao suda virovitičkog od dne 10. ožujka 1856 br. 428 prodavat će se putem javne dražbe kuća u Lozanu pod br. 45 ležeća s ostalim zgradama i dvimi četvèrti sessionalnog zemljišta, na 314 for. sr. procienjena, i na vlastitost Mate Benića spadajuća, poradi naplate vlastelinstvu virovitičkom dosuditog glavnog duga od 7 for. 14 kr. sr. parbenih i ovèrèbenih troškovah.

Za navedenu javnu dražbu na licu miesta obdèržavati se imajuću pèrvi rok na dan 15. travnja, drugi pako i posliednji na dan 30. travnja 1856. ustanovljen jeste, — kamo se kupiti želeći s ovim uljudno pozivaju. — Ujedno se svi oni, koji misle, da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, ubaviestjuju, neka do prodaje upitne kuće i zemljištah pravo svoje tim sigurnie pri sudu ovomu prijave, čim u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja iste po inih vierovnicih izključeni budu.

Uvieti dražbeni mogu se svaki dan prie i poslie podne u činovnici ovoga ureda uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički u Suvompolju dne 10. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Polz.

Br. 1021. pol. 1856. (Izv.—111) (2—1)

Opoziv dražbe.

Uslied naredbe visokog hèrv. slav. zem. financ. ravnateljstva od 30. ožujka 1856. br. 4621 opozivlje se ovime do daljih naredbah ovostrani dražbeni oglas od 5. ožujka 1856. br. 697./pol. s tim, da zaplienjenje stvari gospoje Juliane udove Fodrocieve neće biti dneva 5. travnja 1856. prodavane.

C. k. kotarski ured sv. Ivanski.

U Sv. Ivanu dne 2. travnja 1856.

C. k. predstojnik
J. Car.

Br. 1805. civ. (DS.—38) (3—2)

Izrok

C. kr. zemaljski sud u Zagrebu ovime objavlja, da ovosudnom odlukom od 26. listopada 1855 br. 952—M. u prepornom predmetu g. Karla Rosenkranz-a proti gospoji Juliani udovi Tömör radi dužnih 2380 for. sr. sa pripadci ujedno dozvoljene ovèrèbene prodaje kuće broj 400 ovèrèbenice — u petrinjskoj ulici ovdie ležeće, koja je sudbeno na 17,275 for. 39 kr. sr. procienjena, na 4. siečnja t. g. opredieljeni rok drugi dražbe na prošnju ovèršitelja na 16. lipnja 1856 u 9 urih prije podne prenešen.

S toga pozivaju se svi upitnu kuću kupiti želeći na opredieljeni rok u dvoranu ovog c. k. zemskog suda time, da će dražbenici prije započete prodaje imati u ime udustanine 5% od procienbene svote u ruke sudbenog povierenstva položiti, te da će kupac uknjižene na prodajnoj kući tražbine polag naputka ovog c. k. zemskog suda preuzeti morati. — Ujedno se priobćuje kupcem, da mogu prociembeni zapisnik, dražbene uviete i tabularni izvadak u pisarni ovog c. k. zemskog suda ugledati i prepise istih dobiti.

Napokon pozivlju se svi oni, kojim premda nije posebna ubaviest o prodaji ovoj do rukah došla, a misle, da su unosom u zemljištnu knjigu na prodati se imajuću kuću hipotekarno pravo stekli, da takovo kod ovog suda do prodaje izkažu, jer u protivnom slučaju imati će sami sebi pripisati, ako se podieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, i oni za slučaj izcèrpljenja kupovnine po prijavivšimi se izključenjem prikraćeni bit će.

U Zagrebu dne 15. ožujka. 1856.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 214. civ. (Izv.—105) (3—3)

Editto.

Da parte dell' i. r. Tribunale Circolare in Fiume si dichiara estinto lo Strumento di debito ddt. 15 Decembre 1845, intavolato per fni. 200 sulla porzione di casa N. 593 in Contrada del Governo in questa Città, e quindi atto ad essere cancellato dai pubblici libri, non essendo nel termine notificato coll' Editto 2. Decembre 1852 Nr. 6052 stata accampata veruna protesa in proposito.

Fiume li 26. Gennajo 1856.

Br. 5610. (Izv.—57) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kotarskog ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se do obćeg znanja, da je u ovèrèbenom poslu Vatroslava Jelušića ovèršitelja proti Peri pl. Ožegoviću, ovèrèbeniku ovèrèbena javna dražbena prodaja dvih kletih sa goricami na tri kopača u Obrežu zvanih, pri selu Vukovcu nalazećih se, i na vlastitost Pere pl. Ožegovića spadajućih, na 21. travnja 1856 u 10 satih u jutro na licu miesta pomenutih kletih odredjena, te ako nebi bile ote nepokretnosti na pèrvom dražbenom roku prodate, da će se druga dražbena prodaja dne 23. svibnja 1856 u 10 satih u jutro na lice miesta istih obdèržavati. — Kupac bude po naputku suda one dugove, koji su zaloga radi na ovih nepokretnostih osigurani, u koliko kupovnina doteče, preuzeti morao. Hipotekarni vierovnici otih nepokretnostih pozivaju se, da svoje hipotekarno pravo do prodaje otih nepokretnostih tim sigurnie ovomu c. kr. kotar. sudu prijaviti imadu, budući u protivnom slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni. Ciena prociembena otih nepokretnostih sastoji u 70 for. sr., te dražbeni uvieti mogu se kod ovog c. k. kot. suda pogledati. Oni, koji ote nepokretnosti kupiti žele, na lice miesta istih staviti se imadu.

C. k. k. ured kao kot. sud.

U Križevcih dne 15. veljače 1856.

C. k. kot. predstojnik
Kiš.

Br. 1411, 1414, 1431 i 1432. (DS.—33) (3—2)

Oglas
poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
16. veljače 1856. br. 345.	Globočec sa $^{9}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivan Bistrički	100	—	1. svibnja 1856.	10. svibnja 1856.	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
16. veljače 1856. br. 344.	Hrastje sa $^{3}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Vatroslav Zereo, Jelisava Spinderk, Kata Prugovečki, Jelena i Bara Novaković	150	—	„	„	14. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
16. veljače 1856 br. 343.	Bedenica sa $^{13}/_{16}$ kmetskih naselbinah	Andria Kudelić	325	—	„	„	14. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
16. veljače 1856. br. 342.	Trebarjevo sa $^{7}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Pero i Mato Petković	350	—	„	„	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
13. veljače 1856 br. 75.	Trebarjevo podložnikah u Glavnici, Herjavci i u Blažekovci sa $^{8}/_{16}$ kmetskih naselbinah	Balth. Hervath	125	—	„	„	15. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
13. veljače 1856. br. 320.	Sredičko sa 5 kmet. naselbinah	mladobni Ivan Nep. i Emil Tompa	2,000	—	„	„	15. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 1. ožujka 1856.

Klobučarić.

Jović.

Br. 965. 1061. 1062. 1083 i 1124. (90—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 9. veljače 1856. br. 303.	Časzárvar sa $291\frac{3}{8}$ kmetskih i 7 željarskih naselbinah	Elisabete grofice Erdödy, t. j. njezinim nasliednikom Gjure, Ivana, Kajetana, Antuna i Škendera	116,900	—	od 1. svib. 1856.	13. svibnja 1856	na 14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 295.	Visično i Čanjevo sa $5\frac{1}{8}$ kmetskih naselbinah	Ivan Nemčić, Petar Tučić, Maria Femenić, Martin i Franjica Ožegović	2050	$22\frac{1}{2}$	„	„	na 1. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 294.	Pomperovec sa $23\frac{1}{8}$ kmetskih naselbinah	Balthazara Macekovića baštinikom	5950	—	„	„	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 210	Psarjevo sa $1\frac{6}{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	700	—	„	„	na 14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 16. veljače 1856. br. 346.	Črešnjevec sa $23\frac{3}{8}$ kmetskih i 3 željarskih naselbinah	Herman Bužan	9500	—	„	„	na 15. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izbodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 3. ožujka 1856.

Novak, s. r. Fohn, s. r.

Nr. 4438/231. (VI.—10) (1—1)

Kundmachung

Die k. k. Lotto-Gefälls-Direktion in Wien eröffnet nunmehr die zweite jener Geldlotterien, welche Se. k. k. Apostolische Majestät ausschliesslich zu gemeinnützigen und Wohlthätigkeitszwecken anzuordnen geruhten.

Die Lose zu dieser mit der Gewinnstsumme von fl. 308.000 reich ausgestatteten Lotterie, deren ganzer Reinertrag in Folge allergnädigster Bestimmung der Errichtung und Begründung einer Militär-Cur-Anstalt in Karlsbad gewidmet ist, werden bei den k. k. Lottokassen, bei den k. k. Steuerämtern, bei den k. k. Lottokollektanten und bei andern Verschleiss-Organen zu bekommen sein; das bei der k. k. Lottodirektion zur Durchführung der gemeinnützigen Geldlotterien aufgestellte Bureau ist aber vollkommen bereit, auch solide Handels- und Gewerbsleute, die k. k. Gross- und Klein-Tabak-Trafikanten etc etc, welche sich mit dem Losabsatze befassen wollen, — insoferne dieselben nicht ohnehin schon von Amtswegen anderweitig dazu verpflichtet sind, — mit Losen zu betheilen.

Die hauptsächlichsten Bedingungen, unter welchen Lose zum Verschleisse an die oberwähnten Personen von dem Bureau überlassen werden, sind folgende:

Die Abgabe, geschieht nach Gutdenken des Uebernehmers entweder zum Verkaufe in Commission, wodann die nicht abgesetzten Lose vor der Ziehung dem Bureau wieder zurückgestellt werden können, oder auf eigene feste Rechnung des Uebernehmers, in welchem Falle die Lose nicht mehr zurückgestellt werden dürfen, sondern insgesammt saldirt werden müssen.

Für den Verschleiss der Lose in Commission wird die Provision mit 6 Percent (10 kr. $3\frac{1}{5}$ dr. pr. Stück) von dem erzielten und eingezahlten Losgelder-Betrage, und für die Lose auf eigene feste Rechnung die Provision mit 10 Percent (18 kr. pr. Stück) von dem Loswerthe vergütet.

Lose in Commission müssen wenigstens 20 Stück, und Lose auf eigene feste Rechnung wenigstens 50 Stück übernommen werden.

Es ist dabei dem Verschleisser freigestellt, selbst noch bis kurz vor der Ziehung schriftlich dem Bureau zu erklären, dass er die in Commission erhaltenen Lose auf eigene feste Rechnung übernehmen, nur muss in diesem Falle deren Zahl von wenigstens 50 Stück schon erreicht sein, oder auf diese Höhe gebracht werden.

Wenn die Gesammt-Uebernahme von Losen nicht 50 Stück erreicht, so werden dieselben nur als Commissionslose behandelt, und nur mit der Provision von sechs Percent berechnet.

Die Lose dürfen um keinen höheren als den darauf ersichtlichen Preis verkauft werden.

Wenn der Uebernehmer es nicht vorzieht, jede Partie Lose nach Abzug der entfallenden Provision sogleich bei der Uebernahme zu saldiren, so wird derselbe an das Bureau eine entsprechende Kaution im beiläufigen Werthsbetrage der erhaltener Lose zu erlegen haben.

Dieser Erlag kann entweder in einem Depositum im Barem oder in Werthpapieren bestehen, welches nach Abschluss und Saldirung der Losrechnung dem Eigenthümer wieder zurückgestellt wird.

Hypothekar-Kautionen eignen sich, ihrer Umständlichkeit wegen, diessfalls nicht zur Annahme, und auf Wechselgeschäfte insbesonder kann das Bureau in keiner Weise eingehen; hingegen würde die schriftliche, bei dem Bureau einzubringende Zahlungs-Gutstehung eines accredidirten Handels-Hauses oder Geschäftsmannes in Wien bereitwillig angenommen werden.

Enthebungen von der Kautionsleistung werden nur dann Statt finden können, wenn sie von dem Bureau schon zugestanden worden wären, oder nach Gehalt der Umstände von Fall zu Fall zugestanden werden.

Alle in Geschäften der Staatslotterien an das Bureau gerichteten Zuschriften sind stempelfrei, und werden unter Beobachtung festgesetzter Modalitäten auch briefportofrei behandelt werden.

Die in Druck gelegten vollständigen Normen, welche alles enthalten, was rücksichtlich des Losverschleisses zu beobachten ist, werden nebst dem Spielplane der Lotterie von den k. k. Lottoämtern in Linz, Prag, Brünn, Lemberg, Ofen, Triest, Gratz, Herrmanstadt und Botzen, wie auch vom Lotterie-Bureau in Wien (Salzgries Nr. 184) auf Begehren verabfolgt.

Wegen Bezug der Lose aber wolle sich an das Bureau direkt gewendet werden.

Von dem Bureau der Staatslotterien für gemeinnützige und Wohlthätigkeits-Zwecke.

Wien 6. März 1856.

Z. 1059. civ. 856. (Izv.—98) 3—3

Edikt.

Zur executiven Feilbietung des der Frau Anna Rogović gehörigen Hauses Nr. 176. in der Unterstadt Essegg.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essegg, wird mit Bezug auf das Edikt vom 10. November 1855, Z. 4198, womit der executive Verkauf des den Eheleuten Alois und Anna Rogović gehörigen Hauses Nr 176 in Essegg in der Prozesssache des Herrn Ladislaus Arvay angekündigt wurde — hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass, nachdem der zweite Licitationstermin erfolglos geblieben ist, zur dritten Feilbietung, die dritte Tagfahrt auf den 8. Mai 1856 um 9 Uhr Vormittags und zwar in dem zu verkaufenden Hause selbst angeordnet wurde, und dass dieses Haus, wenn es um den Schätzungswerth von 2113 fl. CMZ. nicht verkauft werden könnte, dem Meistbietenden auch unter der Schätzung zugeschlagen werden würde.

Essegg am 8. März 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 5. TRAVNJA 1856. Broj 79.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan, izuzamši nedielje i praznike na čitavom listu. Polugodišnja predplata je za domaće u dovitarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je cievstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Bosiljevo, 29. ožujka. Znademo već unaprid, da ćete ove naše rieči nješto kasno primiti za da ih priobćite po novinah, jer je od nas do pèrve pošte dobro daleko a izim toga i slaba komunikacia, nu mi se latismo ipak pera pomisliv, da će one i sada još uviek doći našemu obćinstvu u zgodan čas, buduć se tiču našeg obćeljubljenog Bana.

Blago svakomu onomu narodu, koi štuje zaslužne svoje muževe, blago našemu narodu, koi dostojno cieni i ljubi svog Bana kao najsjajniu zviezdu roda. Zahvalno priznaje ciela Austria, da se njegovomu kriepkomu i vitežkomu postupanju pripisati ima, što je srećom obezbiedjena ona velika pogibelj, koja je prietila sjajnoj našoj vladi prije niekoliko godinah a on postade od onog burnog vremena, kad se je podigo svojim hrabrim narodom na junačke noge za svog premilostivog cara i za cielokupnost Austrie, za pravdu i za domovinu, ljubimcem hèrvatsko-slavonskog naroda; njegovo dično ime naći će uviek odziva u grudih svakog viernog i poštenog Hèrvata te će ostati za viečnost u uspomeni i neizbrisivo u poviestnici tako ciele Austrie kao što i napose našeg naroda.

Da je tomu zbilja tako, netrieba nam dokazivati dok je živi sviedok za sve navedene naše rieči ono golemo veselje i ona zahvalnim duhom opojena radost u narodu, kad se samo naš Ban gdie ukaže.

Budi dakle opetovan ovim riečma izraz radosti, koi je proiztekao iz punog sèrca svih nas pri došastju vitežkog Bana u naš kotar.

I nam je ovih danah ta sreća u dio pala, da ne samo zagledasmo našeg ljubljenog vèrhovnog poglavara već da ga i za dvie noći na stan primismo. Kao što je obće poznato, imala se je posvetiti dne 25. ožujka pomorska akademia u Rieci, pri kojoj svečanosti je takodjer izim drugih visokih dostojanstvenikah i naš Ban glavom učastvovao. Tom prigodom je taj preuzvišeni gospodin dvaputa prolazio našim kotarom te dostojao dvaputa noćiti u gradu Severinu.

Evo Vam dakle na kratko izviešća, kako je tu sve bivalo.

U Ladešić-dragi, kao onom miestu, gdie počima kotar Bosiljevački dočeka svietlog Bana naš čestiti g. kot. predstojnik Ladislav Lopašić te ga odtale provadjajuć sve do Severina uvede oko 5 satih p. p. u grad plemenitoga g. Ambroza Vranycania starijeg, gdie je preuzvišeni gospodin bio primljen radostnim sèrcem od g. dvornog savietnika barona Kelersperga došavšega mu na susriet iz Rieke, od ukupnog štovanog sviečtenstva našeg okružja i od svih javnih činovnikah; a i svietinje bilo se iz obližnjih miestah u velikom broju sgèrnulo, začuv, da će ljubljeni Ban ovuda prolaziti. Pače i iz susiednog Ogulina povèrvili su gg. podpukovnik Tromm i četnik Barešić sa drugim častnicima, da pozdrave Bana.

Čudne li ti je tu radosti bilo; od dolazka Banova pa sve do mèrke noći gruvali su mužari neprestance, a njihov gèrm se orio na daleko po pokrajini naviešćavajuć veseli glas, da je Ban u našoj sriedini, banda pako sl. ogulinske pukovnie, koja biaše u tu svèrhu u Severin stigla, udarala je u mile glase. Zaista divan prizor. Da pogledamo sada u palaće, gdie je svietli Ban sa ostalimi dostojanstvenicima dostojao večerati. Tu je bilo sve liepo urešeno a kod stola siedila je uz tu visoku gospodu kao kućegazdarica naša mladjahna gospoja predstojnica.

Drugo jutro urani Ban te već u 7 satih krene put Rieke sprovodjen po g. predstojniku i drugim činovnicima do Vučinićsela. Kod odlazka igraše pomenuta banda pučku hymnu. G. dvorski savietnik baron Kelersperg odveze se je bio već prije.

Vraćajuć se iz Rieke, izvolio je opet svietli Ban odsiesti u gradu Severinu, kamo je taj par prispio dne 27. u 4 sata p. p. Kao što pri polazku u Rieku tako i sada biaše on dočekan od g. činovnikah ostalih častnikah i od mnogobrojnog puka te pozdravljen velikim oduševljenjem iz svih gèrlah sa gromovitim „živio.“ U pratnji njihove preuzvišenosti bili su častni generali Kèrpan, Vasquez, Denkstein i pobočnik, podpukovnik Wagner. Prenoćiv ovdie nastave svi ovi dostojanstvenici svoj put u Zagreb. Pri odlazku izrazio je u kriepkim riečma svoje visoko zadovoljstvo a mi mu ukupno poželismo: sretan put i sretno povratio se opet u svoju stolicu. L.

Nj. c. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Henrik prispeo je dne 1. t. m. od Gradca u Tèrst.

Naši koledari.

Prije nego povedemo govor o stvari, o kojoj smo nakanili pisati, hoćemo da kao u uvodu prosborimo niekoliko riečih o tom, što nas je ponajglavnie prinukalo, da se latimo pera.

Glavni značaj današnjeg vremena je prosvieta i sveobći napriedak. Svakomu čovieku, koi iole čuvstvuje, obujmila je ta misao pamet; svaki pravi i sviestni čoviek teži i nastoji svom snagom, da tu svèrhu što prije postigne, znajući, da će samo to pospiešiti njegovu i cielog čoviečanstva sreću i blagostanje. Nema dvojbe, da je najglavnia poluga bolje budućnosti svakog naroda prosvieta, a ravno tako, da se samo onaj narod prosviećenim nazvati može, koi ima vèrstnu književnost; ona bo je najviernie mierilo moralne vriednosti narodah. Prosviećeni narod treba da ima za svaku svoju granu pučanstva primiernu knjigu t. j. nesemo za vieštake, već i za poluizobraženne i prosti puk; on bo sačinja većinu naroda. To je tako bielodano, da nam ovdie netreba o tom dalje govoriti.

Evo već ima dvadeset godinah, da smo se i mi stali buditi iz dugotrajnog mèrtvila, i u nas se je našlo kroz to vrieme plemenitih muževah, koji su dosliedno shvatili duh vremena, koji su uzplamtili za sreću i blago svoga naroda, pronašli i uvidili vriednost pučkog prosvieštjenja, uvažili narodnu knjigu i pobrinuli se, da se doskoči dosadanjoj nevolji čim prije i čim zbiljnie, ali oni nisu pored svega toga nadovoljili svoja sèrca, jer i dan danas žaliboże još uviek stare gusle gude. Njihovo nastojanje za tako svetu i koristnu stvar naišlo je izpèrva već na veliki odpor i svakojake zaprieke od strane niekih sebičnih ljudih a malo zatim izlegla su se težka, burna vremena, koja su smetala i priečila svaki korak za utemeljenje pučke izobraženosti, pa tako nije naravno urodila dobrim plodom ta njihova najnježnia nada i težnja. Medjutim stupi na kormilo naša sadašnja vlada, koja se je odmah s početka postarala kao brižljiva majka za svoju diečicu za naš duševni napriedak, a taj važni zadatak zanie ta iznovice glave svim prosvietjenim i za napriedak našeg ubogog naroda oduševljenim muževom u našoj domovini, nu kratko vrieme postojalo, a oni bèrzo uzmakoše. Samo vlada ostala je vierna, premda drugimi pretežniimi poslovi obterećena, svojoj jedanput preduzetoj nakani, a da su i privatni ljudi tako revno dielovali kao što je dielovala ona, kamo sreća, sve bi bilo drugčie! Ali tako nije, čudo, ako je u mnogom obziru ostalo kod staroga. Slabo se i sporo pišu knjige namienjene našemu narodu, tako da nam već oskudjevaju najpotriebitie, malo je dobre volje i radinosti na književnom polju te malo podpore za spisatelje u narodu, nigdie se neustrojivaju i neuredjuju knjižnice, iz kojih bi puk cèrpiti mogao dobre nauke i malo ima sposobnih ljudih, koji bi se htieli posvetiti podučavanju našeg zanemarenog prostog puka.

Kad oko svèrnemo na našu sadanju književnu radinost, onda nas tek obuzima tuga; tu je zavladala podpuna apatia, tu je sve plitko i povèršno, da se Bog smiluje! Nigdie sloge, nigdie božjeg blagoslova. — Evo ima tomu već niekoliko godinah danah, odkako se u nas knjige pisane hèrvatskim jezikom pomaljavaju tako riedko, da bi je čoviek lahko prebrojiti mogao na pèrste a sva je prilika, da nebi ni od onoga, što je zbilja izašlo, polovina bieli sviet ugledalo, kad nas nebi podpomagala u tom obziru naša visoka vlada, koja nam starajuć se oko prosviete, moralnog i materialnog napriedka svih njezinom žezlu podčinjenih raznih narodah nadaruje spisaoce i prevodioce dobrih za školu i zvanični život potriebitih knjigah te njihova diela izdaje na svietlo o svom trošku. Ovakvo plemenito nastojanje naše vlade je doduše hva'e dostojno i zaslužuje najtoplju zahvalu; za ostalo triebalo bi nam se pobrinuti samim, ako nam je zbilja stalo do procvietanja domaće književnosti i ako želimo, da se naš puk jedared već oslobodi od sadanje svoje oborene i goleme prostote pa da uklone one užasne zaprieke, koje mu nedadu razvijati kriepčie svoje duševne sile. Znatan je doista broj knjigah, što ih vlada izdaje; tako je neuračunav ćirilicom štampanih lanjske godine 5, a predlanjske pače 18 knjigah izpod tiska izašlo o vladinom trošku, ali time nije ipak još zadovoljeno potriebam našim, ako nismo radi zaostati izza ostalih narodah, koji su nas i onako nadaleko pretekli.

Ovakovo kukavno stanje ukupne naše stvari; mèrki suton na književnom polju, nehajstvo ob-

Turska.

Carigrad, 23. ožujka. Sedem osnovah za banku podnešeno bise porti, tusemska, englezka, francuzka, englesko-francuzka, belgianska, holandska i od zemaljah earisko-saveznih; tri pèrvije obuzimlju i preuzetje železnice u Beograd. Porta nije o tom još odlučila i čini se kao da hoće da razluči oba pitanja. Jedna moldavska deputacia, koja je hotiela podić žaobah proti predstojećoj emancipacii ciganah, otišla je nepostignuv svoje svèrhe. Danas će se Te Deum čitat u kapeli francuskoga poslanstva a na večer bit će poslanstvena sgrada razsvietljena zbog narodjenja carevićeva. Halilpašina imovina konfiscirana je, njegovi sinovi dobit će pensiah. Usliéd toga, što je proglašeno slobodno brodarenje na Dunaju, došla su 163 broda od sulinskog ušćja u Pontus. U Brusi bio je opet potres. Solonički paša učinio je svakolika pod ishitrenim imenima upisana dobra tadjih kèrstjanah prepisat na njihove prave vlastnike.

Rusia.

Balaklava, 18. ožujka. Toplomier stoji 17 stupanjah pod ništom. Od škorbuta i typhusa umire još mnogo sviela. Tèrgovina je veoma zapela i očekuju mnogo bankrote. Čine se priprave za sobet ruskih i saveznih oficirah na traktirskom mostu. U Eupatorii sastali su se prekjučer ruski i saveznički oficiri.

„Jour. de St. Pbg." umstvuje ovako o novom turskom hathumajunu: „Prava, koja su hristjanima data, učinila su kod različnih plemenah u Turskoj različan utisak. Muslomani se čine ravnodušni, ali u dubljini duše svoje nemogu biti spokojni. Oni čuvstvuju, da se kristjanima odkriva nov život. Pametni ljudi pokoravaju se okolnostima, drugi se tieše, primierom hata djulhanskog i hata, izdanog 1854 godine, koji se nikad nisu izpunili. Birkiaat, vele oni, té sve ništa nije do parče hartije. Oni saboravljaju, da je sultanov hat osnovan na članku u dvadeset jednoj točki, koga su podpisali Francuzka, Englezka i Austria, i koi će do niekog stupnja služiti kao zaloga za ispunjavanje obećanjah, danih u novoj proklamacii. Velim, do niekoga stupnja, jer netreba zaboraviti, da u Turskoj ima moćna sila — sila lienosti, koja se savèršeno izražava u rieči, kojom Turci odgovaraju na sva pitanja: bakalum! Osim te prepone, koja je važnia nego što se misli kod nas u Europi, ima i drugih, koje proizhode iz sadašnjeg poredka u stvarima, iz savèršenog protupoloženja prošlosti s obećanom budućnosti, i u obće iz tegobah, s kojima je svaka promiena skopčana. Kristjani i židovi ponjaju već tu tegobu. Oni su, kako se čini, očekivali niešto opredieljenie; želili bi, da se konferencialna zaključenja obnaroduju, i mnoge su njih obmanuo je hat u njihovim očekivanjima. Dadajući toliko novih pravah, trebalo bi da je sultan imao pred očima predrazsudu svoga naroda. Jesik vojnog predieljen i jasan za cielo bi ožalostio muslomana i može biti da bi povoda k važniem nemirim." (Srbski Dnevnik.)

Grčka.

Atina, 27. ožujka. Govori se da će se opet promienit ministar financiah i bogoštovja. Gospoda Frearites i Sarka naznačuju se kao novi sudbeni kabinetski.

Francezka.

U Parizu predali su 9. ožujka tamo živeći Romani prošnju sa 150 podpisah članovima konferencie, upućenu na grofa Valevskog, u kom prošnju zahtievaju, da se Moldavia i Vlaška sjedini. To vele zahtieva „jednakost narodnog običaja, jezika i zavoda, interes Evrope i sam njihov organički ustav. Tomu se može samo onaj protiviti, koi želi, da ostanu slabi i razdieljeni, i da se lakše podjarme." (Svet.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 2. travnja. „Moniteur" javlja: Kod banketa danoga u ponedieljak napio je grof Valevski sliedeću zdravicu: „Neka mir, koi je častan za sve, isto tako bude dogotrajan!"

Carigrad, 27. ožujka. Omerpaša imenovan je Generalissimom anatolske vojske. Kao što se čuje porta namierava, učinit naredbe, da se kroz jednu godinu mienbeni tečaj na London uzdèrži u stanju od 135 od prilike. Osnova novoga tèrgovačkoga zakonika svèršena je a i odobrena. General Vivian vratio se u Englesku, isto učinio je i Maclean.

Turin, 31. ožujka. Kao što se čuje, ratno ministarstvo radi sa revnostju pripravah za ukèrcanje piemonteske krimske vojske. Ondešnjoj intendenci naloženo je, da proda sve suvišne stvari, koje otežuju transport. Ovdie se zabavljaju u financialnim krugovima jako sa svakojakim projektima za budućnost, medju koje spada i gradjenje dokovah u Genovi, produženje železnice od Veltra de Savone, utemeljenje družtva za nepokretnosti, sjedinjenje sardinskih železnicah s lombardeskimi, udioništvovanje kod gradjenja sueskoga kanala, sudielovanje pokretnoga vieriva kod raznih poljodielskih i obèrtnih poduzetjah u Leventi itd.

Kod gospoje udovice Frederike Kolár u Beču (Landstrasse, Ungergasse Nr. 444) mogu se pod sniženu cienu jošte dobit eksemplari sliedećih dielah Ivana Kollara:

1. [illegible] vj[illegible]ká [illegible] obrazy. Vo Vidni . . . . . . 5 fr. sr.
2. [illegible] dni za 1 „ —
3. [illegible] 1843 — 40 kr.
4. Kázne [illegible] Budine 1844 40 „

Tko [illegible] kupiti želi neka se izvoli obratit na gore pomenutu gospoju udovicu glasovitoga pokojnika. — To naglašujući nadamo se da će i iz naše domovine oni koji još neposiedaju ova diela izvanredne vriednosti za svakoga Slavjana pohitit da si toliko duševno blago tim većma pribave što je s jedne strane ciena tim veleumnim proizvodima na toliko obaljena, da i manje imućni to učinit mogu, a s druge strane što se tu radi i o tom da se viernoj drugarici onoga izvanrednoga muža, koi je utemeljitelj bio književna slavenske uzajemnosti i svojim veleumnim i učenim dielima mnogo doprineo k tomu, da su ukupne slavenske književnosti uzele sadašnji polet, pokaže, na koliko i mi znamo cienit neobične zasluge njezinoga pokojnoga supruga, što ako nebi činili, za cielo služilo bi nam na ukor u očima svakog izobraženoga čovieka, koi iole pozna vriednost kollárović dielah toli izvèrstnih u više nego jednom smislu. Uèr.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 4. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	86 13/16
dto od godine 1851 seria B.	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog žajma .	» 5%	87 5/16
dto	» 4 1/2%	77 3/4
dto	» 4%	68 3/8
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	
dto	» 2 1/2%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		229
» » » » » 1839, » 100 »		136
» » » » » 1854, » 100 »		110
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	104
» »	» 2 1/2 »	
» »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		85 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78 1/2
Bankovne dionice komad po		1119
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		803 3/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		357
dto dto s plaćanjem na rate		379 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.		3010
» bečko-glogničke železnice » 500 »		
» šopronsko-malobečke » » 200 »		
» Budiejovičko-Gmündsko-Lineske železnice . . . » 250 »		271
» požunsko-tèrnovačke železn. 1-og izdanja . . . » 200 »		
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »		
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		634
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »		447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske železnice		
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	84
Augsburg za 100 for. current		104 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .		
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	100 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko	»	74 1/4
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	103 3/8
London za 1 funt šterlinga	»	10-3
Lyon za 300 frankah	»	119
Milan za 300 austrianskih lirah	»	101 5/8
Marseille za 300 frankah	»	119
Pariz za 300 frankah	»	119 1/4
Prag za 100 forintih		
Tèrzt za 100 forintih		
Mletci za 300 austrianskih lirah		101 3/8
Bukurešt za 1 forint	parah	270 1/2
Carigrad za 1 forint	parah	485
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 1/2
Srebro od 3. travnja	[illegible]

činstva za narodnu knjigu, ubožtvo i slabo dielovanje naših zavodah naročito hèrvatskog kazališta, nesloga književnikah, od kojih svaki pojedini posebnim pravopisom i po sobstvenoj gramatiki piše, obmana i neznanstvo u selih, gdie nam probiva jezgra naroda, ovolik nedostatak narodnih knjigah, medj kojimi ima — izuzamši školske od novije dobe, pisane zaista krasnim, čistim, jedrim i pravilnim jezikom — i onako dosta takovih, gdie je više kukolja nego zgoljnog zèrna, te koje nedolikuju ni malo zdravomu razumu prostoga našega puka, riečju: sve ovo uzdèrma nas u snu, probudi u nam duboko ośiećanje, da nam se treba svojski postarati za da sve to za vrieme popravimo i nadoknadimo, te nas to takodjer potaknu, da ovom prigodom javno probiesedimo bar o jednom nedostatku. Govorit ćemo ovaj par o naših koledarih a u svoje vrieme o ostalih potrebštinah više i obširnije.

Očito ispoviedamo ovdie već unapred, da nismo drage volje sklonuli pisanju ovog našim okolnostim primiernog članka, pa da bi bili rado oklevali priobćenjem — buduć smo i nehotice prisiljeni, ako hoćemo iskreni biti, takove navadjati, koja nam žaliboże nisu na čast — nu to učinismo uvaživ, da nebi pravo bilo, da neodolji objektivan interes našemu subjektivnomu mnienju, te promisliv, da nam je samo tim načinom moguće osviestiv se toliko i kamo smo zalutali s pravoga puta, saznati naše nedostatke i potrebštine i ljute rane zavidili, dok one još jače neozlede, a da nehàrnim zamučanjem i niekanjem kakove drage a kamo li pako književne oskudice nećemo nikad doći na čistinu. Jest, iskreno i neprestano valja nam odkriti naše rane, drugčije im neće biti lieka do vieka.

Osobito je važna u novie doba koledarna književnost; koledari imadu najveći upliv, najveći dielokrug u prostomu puku; po njih se nije medj svietinju ili blagonosno sieme, koje ju vodi k poslenosti krieposti, izobraženju i prosvietjenju, ili pako ono otrovno sieme, koje u njoj još većma ukorienjuje lienost, nemarnost, praznovierje, predsudu, prostotu i biedu; nijedna knjiga nezasieca tako duboko i toli uspiešno u družtveni život, kao baš koledari, buduć ih sviet najviše čita. — Neima dvojbe, da su koledari i u znanstvenom smislu upravo znameniti i zanimivi predmet, o kojem je moći svašta razmišljati; tako n. p. — da samo niešto napomenemo — može poviestničar obrazovanosti ljudske, promotriv potanje ote pučke knjige po sadèržaju i množini istisakah u pojedinih pokrajinah, znamenite posliedke izvadjati s obzirom na obèrt, promicanje i duševni napredak o narodih, nu naša namiera nije, upuščati se u potanja razlaganja jedno s razloga, što nismo dorasli takovomu poslu, a drugo, što se tomu hoće vremena; dovoljno bi bilo, da samo zametnemo rieč na kratko o potrebi boljeg koledara za naše obćinstvo, nu nemožemo na ino nego da navedemo još nieke čertice o razvitku koledarah u obće a napose u našoj domovini.

(Konac sliedi.)

SLUŽBENI LIST.

Br. 824. civ. 1856. (Izv.—110) (3—1)

Oglas.

Od strane c. k. županijskog suda varaždinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju Mihe Praš-a preko advokata Nikole Sablića proti Ladislavi Köröškeny radi izplate duga 37 for. 48 kr. sa pripadci dozvoljena ovèršbena prodaja njive »Banička« nazvane, u selu Vinica ležeće, te sastojeće u mieri dviuh ralih i sudbeno procienjene na 120 for. sr.

Radi dražbene prodaje zemljišta ovog opredieljuju se ročišta na dan 29. travnja i 29. svibnja oba puta od 10 do 12 satih prie podne, te će se ova u stanju ureda obćine Vinica u pomenuto doba obdèržavati.

Prigodom pèrvog ličbenog ročišta dosudit će se prodaji izložena njiva samo za prociembenu ili veću vriednost, u drugoj takodjer izpod prociembene vriednosti.

Koi scieni, da imade kakovo pravo hypotekarno na spomenutu nepokretnost, ovime se pozivlje, da pravo to do prodaje tim sigurnie ovome sudu prijavi, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi i ako bi oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostali izključeni.

U Varaždinu dne 13. ožujka 1856.

C. k. predsiednik
Novak.

Fohn.

Nr. 765. civ. (Izv.—106) (3—1)

Editto.

L' I. R. Tribunale circolare in Fiume porta a pubblica notizia, qualmente con sua deliberazione di odierna data sia stato aperto il concorso sopra la Massa pupillare qm. Biaggio Smoquina, e nominato in Curatore alle liti di essa Massa l' avvocato Sigr. Faustino Suppe, ed in suo sostituto l' avcato. Sigr. Pietro Dabola, nonchè in interinale amministratore il Sigr. L. Rossi-Vengono in conseguenza a senso del § 30 del vigente Regolamento concursuale diffidati tutti i creditori ed aventi diritto sull' accenata facoltà caduta sotto concorso, d' insinuare al più tardi d' instanzi a questo I. R. Tribunale le eventuali loro pretese. Sino al giorno 30 aprile a. c. tanto sicuramente, in quanto che nel caso contrario saranno esclusi dalla procedura concursuale, e decaduti da ogni diritto verso la Massa, nonostante che loro competesse la proprietà, o un diritto di proprietà, o pegno in confronto della medesima.

Per l' esperimento d' un accordo frà i creditori a mente del § 69 della succitata legge Concurs. e per la definitiva scielta dell' amministratore e della Deputazione Concur. nel caso che l' accordo non seguisse; viene fissata udienza per il giorno 2 Maggio a. c. ore 9 a. m. a scanso delle conseguenze comminate dal § 44 della citata lege.

Fiume li 8 Marzo 1856.

Br. 1805. civ. (DS.—38) (3—3)

Izrok

C. kr. zemaljski sud u Zagrebu ovime objavlja, da ovosudnom odlukom od 26. listopada 1855 br. 952—M. u preporņom predmetu g. Karla Rosenkranz-a proti gospoji Juliani udovi Tömör radi dužnih 2380 for. sr. sa pripadci ujedno dozvoljene ovèršbene prodaje kuće broj 400 ovèršbenice — u petrinjskoj ulici ovdie ležeće, koja je sudbeno na 17.275 for. 39 kr. sr. procienjena, na 4. siečnja t. g. opredieljeni rok drugi dražbe na prošnju ovèršitelja na 16. lipnja 1856 u 9 urih prije podne prenešen.

S toga pozivaju se svi upitnu kuću kupiti želeći na opredieljeni rok u dvoranu ovog c. k. zemskog suda time, da će dražbenici prije započete prodaje imati u ime udustanine 5% od procienbene svote u ruke sudbenog povierenstva položiti, te da će kupac uknjižene na prodajnoj kući tražbine polag naputka ovog c. k. zemskog suda preuzeti morati. — Ujedno se priobćuje kupcem, da mogu prociembeni zapisnik, dražbene uviete i tabularni izvadak u pisarni ovog c. k. zemskog suda ugledati i prepise istih dobiti.

Napokon pozivlju se svi oni, kojim premda nije posebna ubaviest o prodaji ovoj do rukah došla, a misle, da su unosom u zemljištnu knjigu na prodati se imajuću kuću hipotekarno pravo stekli, da takovo kod ovog suda do prodaje izkažu, jer u protivnom slučaju imati će sami sebi pripisati, ako se podieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, i oni za slučaj izcèrpljenja kupovnine po prijavivšimi se izključenjem prikraćeni bit će.

Br. 172.—1853. (Izv.—112) (3—2)

Oglas.

Na temelju dobrovoljne nagode pred bivšim c. kr. kot. sudom suvopoljskim dne 19. ožujka 1853 br. 172 sklopljene kao i odluke ovog c. kr. kot. ureda kao suda virovitičkog od dne 10. ožujka 1856 br. 428 prodavat će se putem javne dražbe kuća u Lozanu pod br. 45 ležeća s ostalim zgradama i dvimi čètvèrti sessionalnog zemljišta, na 314 for. sr. procienjena, i na vlastitost Mate Benića spadajuća, poradi naplate vlastelinstvu virovitičkom dosuditog glavnog duga od 7 for. 14 kr. sr. parbenih i ovèršbenih troškovah.

Za navedenu javnu dražbu na licu miesta obdèržavati se imajuću pèrvi rok na dan 15. travnja, drugi pako i posliednji na dan 30. travnja 1856. ustanovljen jeste, — kamo se kupiti želeći s ovim uljudno pozivaju. — Ujedno se svi oni, koji misle, da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, ubaviešćtjuju, neka do prodaje upitne kuće i zemljištah pravo svoje tim sigurnie pri sudu ovomu prijave, čim u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja iste po inih vierovnicih izključeni budu.

Uvieti dražbeni mogu se svaki dan prie i poslie podne u činovnici ovoga ureda uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički u Suvompolju dne 10. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Polz.

Br. 1411, 1414, 1431 i 1432. (DS.—33) (3—3)

Oglas
poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak procjenjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
16. veljače 1856. br. 345.	Globočec sa $^{3}/_{8}$ kmet. naselbinah	Ivan Bistrički	100	—	1. svibnja 1856.	10. svibnja 1856.	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
16. veljače 1856. br. 344.	Hrastje sa $^{3}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Vatroslav Zereo, Jelisava Spinderk, Kata Prugovečki, Jelena i Bara Novaković	150	—	„	„	14. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
16. veljače 1856 br. 343.	Bedenica sa $^{13}/_{16}$ kmetskih naselbinah	Andria Kudelić	325	—	„	„	14. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
16. veljače 1856. br. 342.	Trebarjevo sa $^{7}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Pero i Mato Petković	350	—	„	„	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
13. veljače 1856 br. 75.	Trebarjevo podložnikah u Glavnici, Herjavci i u Blažekovci sa $^{3}/_{4}$ kmetskih naselbinah	Balth. Horvath	125	—	„	„	15. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
13. veljače 1856. br. 320.	Sredičko sa 5 kmet. naselbinah	mladobni Ivan Nep. i Emil Tompa	2,000	—	„	„	15. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeni rokovi odredjuju, i to tako, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povratu u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 1. ožujka 1856.

Klobučairć. Jović.

Br. 965. 1081. 1082. 1083 i 1124. (90 – Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
Od 9. veljače 1856. br. 303.	Časzárvar sa $291^{3}/_{8}$ kmetskih i 7 željarskih naselbinah	Elisabete grofice Erdödy, t. j. njezinim naslied-nikom Gjure, Ivana, Kajetana, Antuna i Škendera	116,900	—	od 1. svib. 1856.	13. svibnja 1856	na 14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 295.	Vinično i Čanjevo sa $5^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ivan Nemčić, Petar Tučić, Maria Femenić, Martin i Franjica Ožegović	2050	$22^{1}/_{8}$	„	„	na 1. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 294.	Pomperovec sa $23^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Balthazara Macekovića baštinikom	5950	—	„	„	14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 9. veljače 1856 br. 210	Psarjevo sa $1^{6}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Nikola Mixić	700	—	„	„	na 14. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
od 16. veljače 1856. br. 346.	Črešnjevec sa $23^{3}/_{8}$ kmetskih i 3 željarskih naselbinah	Herman Bužan	9500	—	„	„	na 15. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu, dne 3. ožujka 1856.

Novak, s. r. **Fohn, s. r.**

Nr. 158. Civ. (Izv.—100) (3—1)

Avvertimento.

In prosecuzione dei passi esecutivi, incaminati da Michele Perpić cro. gli eredi del fù Francesco Sorabogna, per lo pagamento di fior. 3449 ed accessori, verrà ad instanza dell' esecutante Perpić tenuto presso questo i. r. Tribunale, alle solite ore mattutine d' uffizio, nel giorno 25. Aprile e 23. Maggio a. c. il duplice incanto esecutivo per la vendita della casetta marcata col Nr. 186, situata in questa città, nella contrada della polveriera, di attuale trascritta ragione degli eredi Giovanni Corich e Maria Donegano nata Serdoz, valutata fior. 269 carant 5, come dalla stima giudiziale assunta per ordine del cessato i. r. Giudizio distle. il dì 14. Decembre 1851, che resta ostensibile presso l' uffizio di speditura.

Vengono impertanto diffidati tutti quelli, che credessero di vantare contro il predetto stabile qualchè diritto ipotecario, di insinuarlo a questo Tribunale sino al termine dell' asta sopra fissata, e ciò tanto sicuramente, poichè in caso diverso avrebbero da ascrivere a se stessi, qualora il prezzo di vendita venisse diviso senza l' intervento loro.

Condizioni.

1.° Per lo prezzo fiscale viene stabilito quello risultante in fior. 269 car. 5 come sopra.

2.° Non verrà ammesso all' asta, chi non avrà depositato a titolo di vadio fior. 30, da essere alla chiusa del protocollo tosto ai concorrenti, accetto quello del miglior obblatore, che verrà conservato in doposito.

3.° Al 1.° in canto non si accetteranno, che offerte superiori ad uguali alla voce fiscale, al 2.° incanto verranno accettate anche offerte inferiori.

4.° La realità sarrà deliberata al più vantaggioso oblatore, il quale sarrà tenuto depositare il prezzo di delibera in seno giudiziale trè giorni dopo l' intimazione del rispettivo decreto, a scanso di reincanto, a tutto di lui rischio, pericolo e spese.

5.° Le spese di delibera, e le altri inerenti al trasferimento della proprietà andranno a carico del deliberatario.

Fiume li 19. Gennajo 1856.

Nr. 807. civ. (Izv. 107) (3—1)

Editto.

L' I. R. Tribunale Circolare in Fiume rende pubblicamente noto, qualmente con sua deliberazione del odierna data pari Nro. fosse stato in seguito alla cessione ai beni fatta da Enrico Derenzin, Bottegajo di comestibili e colori di qui al Nr. 403, aperto il Concorso generale dei creditori sopra tutte le sostanze ovumque reperibili di sua ragione, e d' essersi nominato in Reppresentante massale l' avvocato Sigr. Pietro Dabalà, ed in sostituito l' avvocato Sigr. Giuseppe Dr. de Bartolomei, nonchè in interinale amministratore il creditore Sigr. Antonio Blasich, e deputato in Curatore *degli* ignoti possessori di Cambiali, ed altri titoli creditorj del oberato l' avvocato Sigr. Giovanni Mazoni, e vengono in conseguenza a senso del § 30 del vigente Regolamento Concursuale, diffidati tutti li creditori ed aventi diritto contro l' accenato Enrico Derenzin, d' insinuare a quest' I. R. Tribunale l' evventuali loro pretese sino il giorno 30 Aprile p. v. tanto sicuramente, quantoche in diffetto, i titoli più tardi insinuati, sieno questi di proprietà pegno, o priorità verrebbero esclusi dalla pertrattazione concursuale, nonchè perduti li diritti verso la mentovata cridaria Massa.

Pell' esperimento d' un accordo trà li creditori a sensi del § 69 della cittata legge, e pella definitiva nomina e scielta dell' amministratore, e Deputazione concursuale, viene destinata l' audienza per li 5 Maggio a. c. alle ore 9 di mattutina sotto l' avvertenze portale dal § 44 della succitata legge Concursuale, prefissa per le deduzioni delle parti pei chiesti benefizij legali, la loro comparsa all' aula verbale nel giorno 31 Marzo a. c. alle ore 9 antimeridiane sotto le avvertenze di legge.

Fiume li 9 Marzo 1856.

Br. 550. Civ. (DS.—41) (3—1)

Izrok usmèrtbeni.

Cesaro-kraljevski zemaljski sud u Zagrebu objavlja ovime, da je na molbenicu gosp. Josipa Kokota de praes. 21. siečnja 1856 br. 550 na temelju ovosudnog usmèrtbenog izroka od 4. prosinca 1854 br. 4200 Civ. izgubljena zajamna obveznica od 20. kolovoza 1854 br. 950, na kojoj je prinesak od 7 for. 30 kr. sr. po c. k. hèrvatskoj slavonskoj pieneznici u Zagrebu namiren, pošto se pronašla nije ovime usmèrćena i za uništenu sudbeno očitovana.

U Zagrebu dne 16. veljače 1856.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1021. pol. 1856. (Izv.—111) (2—2)

Opoziv dražbe.

Uslied naredbe visokog hèrv. slav. zem. financ. ravnateljstva od 30. ožujka 1856. br. 4621 opozivlje se ovime do daljih naredbah ovostrani dražbeni oglas od 5. ožujka 1856. br. 697./pol. s tim, da zaplienjenje stvari gospoje Juliane udove Fodrocieve neće biti dneva 5. travnja 1856. prodavane.

C. k. kotarski ured sv. Ivanski.

U Sv. Ivanu dne 2. travnja 1856.

C. k. predstojnik
J. Car.

OGLASNIK.

(Izv.—108) (3—1)

Oglas.

Budući obznanjena za dne 25. ožujka t. god. licitacia kuće Zlatarske bi bez uspieha ostala bila, zato od strane nižepodpisanog licitacia iste kuće opredieljena na dan 21. travnja t. g. i onda će se ista kuća na tri sliedeće godine u najam dati.

Obširnia mogu se saznati kod podpisanoga u Gredicah kroz poštu Oroslavje ili pako kod vlastelinskog providiteljstva u Loboru.

U Loboru dne 25. ožujka 1856.

Tito Babić,
sequester.

(Dp.—34) (3—1)

Zakup mlina.

Mlin od 8 žèrvanjah nalazeći se na potoku Korani i Mrežnici zajedno s pobočnim sgradama, vèrtom i sienokošom daje se na tri ili 6 godinah pod zakup. Pobližja u miestu Toranj kod vlastnika Ivana Orašina.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 7. TRAVNJA 1856 Excoffo j 80.

Carsko-kr. službene
NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u noviearnici 4 for srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom, šiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr.— Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Poziva se domorodno obćinstvo, da za nastupajuće miesecom travnjom novo četvèrtlietje predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, — i to za ovdie s 2 for., vanjski poštom 3 for. srebra.

Zajedno se sva ona gg. naručnici „Narodnih Novinah“, koji još svoje pèrvašnje predplate položili nisu, ovime najuljudnie umoljavaju, da zaostatak čim prie polože.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. veličanstvo carica dostojala je najmilostivie manastiru milosèrdne bratje u Visovici dozvolit podporni iznesak od 100 fr., koi je već i odpravljen na svoje dobrotvorno opredieljenje.

U Temišvaru, 28. ožujka (S. S—ć) G. Jeftimie pl. Nedeljković, pèrvi savietnik ovdašnjeg c. k. vèrhovnog zemaljskog suda, i kavaljer c. k. reda gvozdene krune 3. klase, danas poslie podne, poslie kratkog bolovanja, na neopisanu tugu srodnikah i mnogih iskrenih priateljah i poštovateljah svojih, u 54 godini života svog, u viečni preselio se život.

Teško će biti činovnika višjeg reda, koi bi bez iznimke obće visokopočitovanje i obću ljubav u toj punoj mieri sebi zadobiti znao i posiedovao, kao što je nezaboravni naš pokojnik.

Car je u njemu jednog od najvierniih služiteljah, i ovdašnji narod pravednog sudiu izgubio. Drugovi njegovi oplakuju viernog druga i iskrenog priatelja, mladji pak činovnici svog zaštitatelja i pokrovitelja, a sirotinja velikodušnog svog podpomagatelja i dobročinca. Ako iko na ovom svietu, to je nezaboravni pokojnik naš u punoj mieri zaslužio, da se vieśto pero nadje, koje bi velike zasluge njegove carstvu, otačbini i rodu svom učinjene, i premnoge cèrte velikodušja, kojima se je pokojnik naš vèrstno odlikovao, narodu našem obširnije i prostranije saobćilo.

Smèrtne ostanke preminuvšeg predat ćemo preksutra u nedielju 30. ožujka, poslie podne materi zemlji. Viečna mu budi pamjat! —

(Svetov.)

Iz Beča. Tko ima vremena, neka posieti sadašnje izloženje obrazah austrijskog društva za vieštinu. Narod vèrvi jednako tamo, da vidi veličanstven lik francuske carice, okružene od 8 počastnih gospojah, i jedan usamljeni lik carice, oba od Vinterbaltera. Ove slike poslala je carica iz Pariza na gledanje. Osim toga vriedno je viditi: svetu familiu od Ed. Štajnle-a, kupljenu po previšnjem dvoru. „Ovce na briežuljku“ od Bonera Roze iz Pariza sa pretieranom cienom od 2400 franakah. „Gorsku nimfu“ od E Lajce iz Diseldorfa (ciena 1 0 Fridrihsdorah) i ost. Nadjo smo izložene i „Stranstvujuće Cigane u Ugarskoj“ Akvareli od Petenkovena, vlastitost Grofice Nako.

(Svetov.)

Turska.

— Engleski listovi govore, da je na neizviestno vrieme zaključeno zapremljenje turske. Kao što veli „Star“ sva će se u Krimu nalazeća sila saveznikah odmah premiestiti u Tursku, čim se mir podpiše. Za sad će doći Englezi u Škutar, Varnu, Trebizond i Kandiu, a Francuzi u Carigrad Smirnu, Šumnu i možebiti u Galipolj, dok u život nestupi novi ferman i hatišerif.

(Svetovid.)

Gèrčka.

Iz Atine pišu „Journ. de St Pbr.“: Novi hatišerif o pravama, danim turskim kèrstjanima, učinio je ovdie malo utiska Pitaju: ko će jamčiti, da će se gromka ova obećanja izpuniti, kad vojske zapadnih silah odu iz Turske? Ovdie poznaju Turke bolje, nego na zapadu, i predvidjaju da će biti poslie mira strašnog ustanka muslomanah proti duhu reforme, koi kako se čini, oduševljava sada ministre i više portine dostojanstvenike.— Razbojnici se neprestano gone i to s uspiehom. Nesrećom, teško će se Gèrčka ikad moći izbaviti te muke, dokle se god neobezbiede naše granice od lukavstva turskih vlastih. Hajduci nahode kod njih pokroviteljstva a Turci ih svakom udesnom prilikom šelju na gèrčku oblast.

(S. D.)

Velika Britania i Irska.

Govore kao izviestno, da će se engleska i pruska kraljevska porodica brakom spriateljiti. Kažu već i to, da će miraz iznositi 70,000 funtih šterl. na godinu.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Paris, 3. travnja. „Moniteur“ javlja, da je car u sriedu primio grofa Buola, koi mu je odgovor na obznanjenje u obziru narodjenja carevićeva i vlastoručno pismo Nj. c. k. apostolskoga veličanstva predao.

London, 3. travnja. Noćna siednica dolnje kuće. Lord Palmerston izjavlja, da se je primirje najposlie razprostèrlo i na more; uslied toga prestat će blokada; no jošte se nezna, da li će biti engleskim brodovima slobodno ući u ruske luke.

Fiorenca. Novi vojnički zakonik odobren je i stupit će u kriepost dne 1. sèrpnja t. g. Ublažènja nalazeća se u njem valjaju već za prestupke, koji su do onda počinjeni bili, no o kojima još nije bila izrečena presuda.

Paris, 5. travnja. Jučer su se bili sastali punomoćnici od konferencie

Beč, 5. travnja. Polag izviestjah iz Petrograda jučer je na petrogradskoj burzi bila pribita obznana financialnoga ministarstva, polag koje se dozvoljuje uslied carske odluke od istoga datka (4. travnja) slobodno izvozit iz ruske carevine žito svake vèrste.

(Oestr. Corresp.)

Školski listovi.

Od Venceslave Mařika.

III.

Naznačivši već korist i hasnu, koju bi mogle javne školske ili obćinske knjižnice donieti milom narodu našem, hoću sada pokazati i sriedstva i način, kojima bi se utemeljivanje istih preduzeti moglo.

1. Pèrva, komu će utemeljena knjižnica od najveće koristi biti, je dotična školska obćina — t. j. ukupnost svih pojedinih obćinah, koje k jednoj školi spadaju, — i zato je pravedno, da ona polag silah svojih poniešto novacah tako krasnoj stvari posveti. Kakve nesreće, ako bi obćina 10, 20, 100 ili, ako je bogata, još više forintih na utemeljenje svog vlastitog zavoda žèrtvovala? A time bi si podigla u poviestnici izobrazovanja svoga naroda sjajni spomenik, koi bi i potonjem potomstvu javljao plemeniti ovaj čin!

2. Pisatelj ovoga je iz vlastitog izkustva osviedočen, da nesamo pojedini članovi dotične obćine s najvećom radostju takov zavod podupiraju, nego da će i svaki izobraženi čoviek iz ciele okolice polag mogućnosti svoje niekoliko krajcarah ili forintih, ili takodjer gdiekoju knjigu posvetiti svèrsi ovoj. Ufam se, da bi i naši knjigari gdiegdie pokoju knjigu našim knjižnicam darovali, buduć da bi time — kako sam već u zadnjem svojem listu pokazao, govorivši o uplivu, koi bi javne knjižnice na literaturu našu imati mogle — i njima bolja budućnost, t. j. šta se ilirskih knjigah tiče, doći morala, jerbo bi time i više predbrojnikah i kupiteljah postalo.

Našim utemeljiteljom knjižnicah pako savietovao bi, da se osobno ili pismeno obrate na one ljude, od kojih bi se ufali ili u novcu ili u knjigah dobiti podpore za svoju krasnu svèrhu.

O darovih putem ovim skupljenih morao bi utemeljitelj strog račun voditi, te najbolje bi bilo, da bi svaki podupiratelj svoje ime i prinesak vlastoručno — na koliko je to moguće — u napisnik za ovu stvar naročito pripravljeni upisali. Napisnik ovaj će zajedno biti i poviestnica umnožavanja knjižnice, i popis svih plemenitih dušah, kojima je najmilie brinuti se za izobrazavanje i oplemenjivanje naroda našega.

A jerbo nije poradi udaljenosti svima podupirateljima moguće, da se vlastoručno u napisnik upišu, zato mora utemeljitelj sam odmah po primljenju darovah njihova imena tamo upisati.

3 U svakoj varoši, kadkada i u dosta malih miestancih imade ljudih, koji bi mogli višeputah svakojake zabave, n. pr. plesove, kazalištne i deklamatorske zabave, pievačka društva itd. urediti, te čisti iznos na korist školske knjižnice obratiti. Evo opet zgodnog sriedstva za svèrhu našu! Mislimo, da bi ovakòve zabave puno gostih imale, i da bi se i gdiekoja plemenita duša našla, koja bi — koristnu svèrhu zabave znajuć — i više nego ulaznu cienu platila. — Da bi onakve zabave nesamo za knjižnice naše, nego i za naš družtveni, da iskreno rečem i raztriešeni život, velikog upliva imale, o tome neće nitko dvojiti. A tim bi se sdružila zabava pojedinacah sa sveobćom koristju. . .

4. A šta da kažem o kazalištnih igrah, koje bi sama dieca igrati mogla? Naša bratja, Česi i Poljaci, koji imadu znemeniti broj slavnih pedagogah, jesu se već davno osviedočili, da kazalištne naročito za diecu pisane i od nje igrane igre veliki upliv na istu imadu.

A tko za našeg vremena neznade upliv dobro upravljanih kazalištah! I zato će svaki lahko dokučiti, da upliv kazališta i na diecu veliki biti mora. Ali igre ove moraju u najstrožiem štilu pedagogičkom pisane biti, jer su drugačie strašan otrov. Dobro bi bilo, da bi niekoji od naših učiteljah, koji perom dobro kretati znadu,

Turin, 5. travnja. Posliednja regimenta englesko-taljanske legie otišla je u Levantu.

Pariz, 3. travnja. Iz Londona dobio je Watson nalog da učini škvadru vratit se u Englesku.

Konkordat (cèrkveni ugovor).

(Iz bečkih novinah).

VII.

(Konac).

Zlobne opazke, koje se prave od strane nepriatelja konkordata o ustanovama, koje se tiču namirivanja troškovah za bogoštovje, cèrkve i svetjenstvo, riešavaju se veoma jednostruko.

Ovdie se radi o dvima stvarma, o navlastitoj cèrkvenoj imovini, koje je cèrkva poklanjanjem ili drugim pravnim sredstvima stekla i o daljem dodatku iz dèržavne pieneznice. Ako svaki pojedini gradjanin, koi nije posve nesposoban, ako svaka zakonita korporacia sami upravljaju svojim imetkom, kako bi mogla dèržava cèrkvi uzkratit pravo upravljat svojom imovinom? Ako nadalje, odkad je cèrkva od svojega imetka toliko izgubila prevratima na koncu osamnaestoga i na početku devetnaestoga vieka, večina evropejskih dèržavah, kao Francuska, Pruska, Hanover, Bavarska, Virtemberška, Badenska itd. pristaše na takove dodatke u svèrhu, do obskèrbe vierozakonske potrebe svojih katoličkih podložnikah, dà što više obvezaše se formalno k tomu naprema papi, kako bi mogla kratiti toga katolička Austria? Austria, koja i akatoličkim svojim podložnicima daje podpore za njihove bogoštovne i nastavne svèrhe?

Ako je pako austrianska katolička cèrkva u takvom stanju, da trebuje pomoći iz dèržavne pieneznice, nebi li bilo bezumno, uzet joj mogućnost, da si na obćeniti pravni način pribavi potrebni vlastiti imetak? Zato su sa svim pravom dignuti mèrzki iznimni zakoni proti katoličkoj cèrkvi, tako nazvani usmèrtni zakoni.

Naše vrieme neljubi iznimnih zakonah; da iste uzdèržimo u krieposti samo proti katoličkoj cèrkvi? ako tko promotri svekoliko dosadanje razloženje, mora se svakako osviedočit, da će još dosta vremena proteći, dok Austria ukine svoj suverenitet. Ako se ista nema od druge koje strane više bojat, nego od one, koja je konkordat proizvola, tad će stara skrovna emblema Austrie A. E. I. O. U obistinit se u svakom obziru. Prosti izraz: Tako će cèrkva postat „dèržavom u dèržavi" mogla bi gdiekoje strašljivo sèrce mučit kao neugodan san, od kojeg probudjenoga oslobadja istina. Što hoće cèrkva? ona hoće da opravlja vlastitu silu slobodno i bez zaprieke, kao što dèržava izvèršuje svoju u širokom području, bez da ju cèrkva u ičem smeta. Dà, no ima li još koja nezavisna sila izvan dèržave? To je uprav pitanje, od kojega sve zavisi. Hegel i njegova škola priznavaju posve dosliedno samo jednu silu, silu dèržavnu, u koju najposlie izčeznjuje sve drugo kao u najvišjem cvietu duha razvijajućeg se iz jedne svosti. S ovega gledišta mora se naravno svaka druga samostalna sila smatrat kao nasèrt na jedino vlastnu dèržavnu silu kao „dèržava u dèržavi. To nije tako sa gledišta kèrstjanskoga. Kèrstjanin pozna rieč božanstvenoga spasitelja „Meni je dana sva sila na nebu i na zemlji" kamo se neposredno priklopljuje preneseno po gospodinu na glave od cèrkve pravo učiti, podieljivat svetotajstva i polag božanskih naredbah vladat cèrkvom božjom.

Istina ova vlast je nezavisna, no nije absolutna, ni samosilna, budući od strane poglavice cèrkve stavljeno je do javnoga znanja očitovanje „da papa već u naravi i uredjenju katoličke cèrkve, koje je je on glava, nalazi stanovitih granicah, kojih prekoračit nesmije bez da izda svoju saviest i zlouporabi onu najvišju vlast, koju je njemu predao Isukèrst, da ju upotrebi za sazdanje a ne razorenje njegove cèrkve" (Kardinal Consalvi u dopisu od 10. kolovoza 1819.)

To valja tim većma o biskupima, kojih moć u obće nije tolika, kolika je moć papina; uz ovu na stanovito područje ograničenu vlast postoji takodjer kao samostalna vlast careva s vlastitim područjem ili obsegom pravah, koi se zato pravom naziva „po božjoj milosti." Jerbo njegova vlast podieljena mu je po bogu na vlastitom području dèržave, kao što je i moć pape i biskupah na iste prenešena po Isukèrstu na vlastitom području cèrkve. I gdie se oba područja najposlie stiču u pojedinim ljudma tamo se redjaju granice i opredieljenje obostranog upliva po pravu i pravičnosti prijateljskim porazumljenjem i skladnim sudjelovanjem obiuh. To nije „dèržava u dèržavi" već cèrkva uz i sa dèržavom.

Samo na takov način može blagodatno procvasti i procvast će korist pojedinih i cielokupnosti. Jer „gdie se žrec latja žezla a kralj kadila, tamo pati cèrkva i dèržava a sviet nazaduje." Ova rieč izrečena već pred više godinah mogla bi se nesravnjivo većma dopasti svakom razumnom čovieku, nego li najnovii izvod dèržavne mudrosti, koi nalazimo u niekom sieveroniemačkom listu: „Englezka i Rusja neka u naše vrieme služe za primier, gdie se svemogućnost sjedinjenoga cèrkvenoga i svietovnoga veličanstva potvèrdjuju kao podpora konservativne politike." Ima mnienjah, naprema kojima najbolje je mučat; ta se sama osudjuju ili već su osudjena. Mislimo da moramo u tu vèrstu računat i ovo mnienje „Weser Zeitung-a." Za gledište, s kojeg valja smatrat konkordat, govori mirnii glas iz stariega vremena.

Taj glas tako se izrazuje: „Cèrkva i dèržava jesu zajednice ljudih, gradjanin je čoviek, kao što je kèrštjanin čoviek, a ljudska sreća jest ono, što obe namieravaju postić, nemože dakle biti da se u mnogim točkama nebi ticale zajedno. Ove točkeshvatit i upotriebit na korist svieta, to je veliki zadatak, kojega riešenje nadleži upraviteljima obih vlastih" dodajemo: to je onaj veliki zadatak, kojega je riešenje u načelu dobrom voljom, pravednostju i pravičnostju, medjusobnim pouzdanjem i dubokim razumom sretno za rukom pošlo i kojega riešenje u izvodjenju božjom pomoćju očekuje se od dobre volje, mirna razuma i pouzdanja, sloge i jakosti.

Zaključujemo time ova razsudjivanja i premda smo se morali svakako stegnut samo na malen broj citatah iz obsežnoga spisa, ipak će to dovoljno biti za osviedočit čitatelja, koliko podučne gradje sadèržano je u napomenutom spisu.

Možemo ga svakako kao dobrodošli poklon za mlado lieto naznačit svim, koji traže podučavanje i istinu.

Ako se i njegov uspieh neće tako daleko razprostrieti, da u buduće začepi usta svim onim, koji hotimice i po osnovi napadaju konkordat, ipak spada medju ona diela, koja s pristojnom jakosti, dostojnosti i znanosti davaju istini pred bogom i svietom dužno sviedočanstvo i nad bludnju i lažju izvèršuju uništujući sudački čin, koi će još i onda izvèršivat svoju silu, kad već odavna bude poplešena i zaboravljena laž.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 5. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	87
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma .	» 5%	87 9/16
dto	» 4 1/2 %	78 1/4
dto	» 4%	68 1/2
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	51
dto	» 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		229
» » » » , 1839, » 100 »		136
» » » » » 1854, » 100 »		110
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2 %	104
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		85 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		78 3/4
Bankovne dionice komad po		1135
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		512 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		357
dto dto s plaćanjem na rate		378
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2955
» bečko-glogničke željeznice »	500 »	
» šoprunsko-malobečke » »	200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . »	250 »	271
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . »	200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	632
» » Lloyda u Tèrztu . »	500 »	450
» budapeštanskog lančanika »	500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . . . za	100 »	

Tečaj mienični.

		U sreb.
Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	84
Augsburg za 100 for. current	»	101 1/8
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	100 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko	»	74 3/4
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	103 1/2
London za 1 funt šterlinga	»	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah	»	119
Milan za 300 austrianskih lirah	»	101 1/2
Marseille za 300 frankah	»	119
Pariz za 300 frankah	»	119 1/4
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	101 3/4
Bukurešt za 1 forint	parah	271
Carigrad za 1 forint	parah	485
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

	U sreb.
Carski dukati	5 1/2
Srebro od 3. travnja	1 3/4

---

takve igre ili napisali, ili iz českoga, poljskoga ili niemačkoga jezika preveli.

Igranje diece bi ne samo roditeljima, nego i svim priateljima mladeži milo bilo, te mislim da bi svaki rado ulaznu cienu platio, koja bi se opet upotrebiti mogla za umnožiti knjižnicu.

O ovoj, kao i o dvih sliedećih točkah hoću kasnie obširnie govoriti; za sada je dakle dosta, ako samo pokažem zgodnih sriedstvah za postići svèrhu našu, t. j. utemeljivanje i umnožavanje knjižnicah . . . . .

5. U svakoj školi, osobito pako u školama na selih, tèrgovištih i malih varoših neobhodno je potrebito, da se mladež podučava u voćarstvu i vèrtlarstvu predmetima, koji mogu blagostanje naroda našeg znamenito podupirati. Oni nebi smieli u nijednoj školi zanemareni biti. Žalibože! da dosada još malo se za nje radi.

Mladež, koja bi se u ovih predmetih viežbala, već bi time veliku radost imala, kada bi vidila, kako je iz semena po njoj posadjenog malo stablo uzraslo. A tko može opisati radost, koju imadu dieca, videć kako stablo njihovo plod nosi?! Svaka obćina, mislim, bi s radostju prikazala školi komad zemlje, gdie bi se rastionica narediti mogla. Osim razdieljivanja mladih stabalah medju marljivu diecu moglo bi se svaku godinu još poniešto prodati, te dobitak knjižnici prikazati. —

6. Nemanje važan predmet jest svilarstvo, koje bi moglo narodu našem velike koristi donieti. Velikoga bi uspieha svilarstvo osobito sada imalo, kada bi se kao **privatna zabava** u narodne škole uvelo. Svako diete bi s radostju bube hranilo, i naučivši se tome u školi, pa bi i kod kuće time se na svoju veliku korist zabavljalo. Iznos u školi odgojenih bubah bi se mogao opet knjižnici obratiti.

7. Napokon moram još i to spomenuti, da bi se knjižnice naše i time obogatjivale, ako bi svaki za posudjenu knjigu 1 kr. sr. platio.

Nu buduć da i najbolji cilj zlo upotrebljen biti može, zato bi morao svaki utemeljitelj i stroge račune voditi, i pod strogim prigledom ili obćinskog načelnika ili kojeg odbornika stojati, i ako bi moguće bilo račune svoje i javno polagati. Nu prigled ovaj bi morao biti povieren čovieku za obću korist sasvime uzhitjenom, jer bi drugčie nepristojan bio. Takodjer se nesmie prigled ovaj ničega ticati, nego samo računah i stanja knjižnicah.

Ovdie sam naveo misli svoje o utemeljivanju javnih knjižnicah. Meni bi drago bilo, ako bi time doprineo zèrno k sreći milog naroda.

OGLASNIK.

Dp.(—35) (3—1)

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 8. TRAVNJA 1856. Broj 81.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike za čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za stanjke, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjim ručnim pismom od 2. travnja svomu ministru kućnom i izvanjskih poslovah grofu de Buol-Schauenstein priznajući njegove duge, vierne i izvèrstne usluge i povodom mira sklopljenoga dne 30. ožujka pod njegovim sudielovanjem u Parizu podielit velekèrst reda svetoga Stefana.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Sèrbskih Moravicah, 28. ožujka Dočusmo, da će dne 25. ožujka t. g. proći ovuda preuzvišeni gospodin ban na obdèržavat imajuću se dne 26. i. m. svečanost u Ricci, te to nam probudi stara naša ćutjenja i sakupismo deputaciu, pa dočekasmo ga gore rečeni dan 25. t. m. u Sèrbskih Moravicah tako, da kad bi u 9 satib u jutro amo prispio iz Severina, otvorismo pucnjavu iz kratkih mužarah, našto mu izmedj deputacie poglaviti gospodin predstojnik kotara ovog Gjuro Lendvaj sliedeći govor učinio: „Preuzvišeni gospodine bane! Kad po gorah ovih radostan glas zaori, da će preuzvišenost vaša ovuda proći, dèržasmo za najmiliu dužnost našu, pokoran naš naklon preuzvišenosti vašoj izkazati. Akoprem deputacia ova, koja ima čast preuzvišenost vašu u ime kotara ovog pozdraviti, na broju malena jest, i bez svake izvanjske sjajnosti, to ipak preuzvišenost vašu osigurati usudjujem se, da glede viernosti prama premilostivnom caru i visokoj vladi, glede ljubavi i iskrene privèrženosti prama osobi vašoj, glede neizmierne radosti, koja nas obuzima, kad vas vidimo, sa svakom najvećom i najsjajniom uporediti se može. Neka blagoizvoli preuzvišenost vaša ovo pokorno očitovanje, radostnih naših ćutjenjah dobrohotno primiti, kojemu jedinu ovu pokornu molbu jošter pridati imademo, da visoka milost vaša siromašnoj okolici ovoj, koju svako blagostanje bieži, nikad uskratjena nebude. Kad nas sve opetno u mi'ost preuzvišenosti vaše izručavamo, želimo vam sretan put, a još sretnii povratak; živio!" A. O. G. P.

Beč, 6. travnja. Biskupske konferencie započet će sutra. Šestdeset nadbiskupah i biskupah već je sakupljeno, koji će jutros u 9 satih prisustvovat svečanoj službi božjoj u cèrkvi svetoga Stefana. Cèrkva bit će kao na najvećih praznicih urešena i razsvietljena. Početak službe božje naviestit će svečano zvonjenje. Poslie službe božje pievat će se Veni sancte spiritus. U ponedieljak sastat će se biskupi u nadbiskupskoj palači. Siednice dèržat će se neprekidno svaki dan, i trajat će veći dio dana.

Prag. Bibliotekar g. P. J. Šafařik kupio je na nalog visokoga ministarstva bogatu zbirku knjigah filologa g. P. Herrmanna preminuvšega prošaste godine za 4000 talirah na porabu c. k. biblioteke u Pregu. Ova zbirka sadèržaje 5000 do 6000 svezakah.

Franceska.

U Parizu je izišla prie miesec danah brošira ili knjižica nieka o sklopljenju mira od niekoga markiza Roche-Jaquelina. Knjižicu nismo još mogli dobaviti ali medjutim niekoliko riečih iz nje nadjosmo u Allg. Ztg. Odatle smo vidieli da je knjižica morala najprie pregledana biti od samoga cara francuskoga. U knjižici se kaže:

Za francusku nemože doći zgodnii čas da pravi mir nego baš ovaj. Za francusku je najbolje da i Rusia sa punom česti može na mir pristati. Francuska u istoku nije mogla nikad dobiti ništa drugo nego lovorovah. Do nezavisnosti turskoga carstva francuskoj nikad nije bilo stalo. Francuska nema izgleda nikakvog da što više u Rusii zadobije; nema više izgleda ni na pobiedu kakvu. Svaki dalji korak stao bi Francusku skuplje nego Rusiu. Francuska mora gledati da formu mira tako udesi kako će ga Rusia lakše primiti i da se Francuska može nadati u Rusii viernoga saveznika zadobiti.

Roche-Jaquelin govori dalje, kako bi dobro bilo da se Francuska sa Rusiom pomiri i saveže da bi poslie sa Engleskom i Niemačkom mogli od Turakah tražiti ono, što njihov položaj ište i što Turska nije htiela primiti, te je zbog toga ovaj rat nastao. O turskom carstvu za čitavo vrieme rata nije se briga vodila. On veli: „Francuska i Engleska počele su rat za odèržanje evropejskog ravnoviesja i za razvitak prosviete, a tko može reći „prosvieta," taj kaže i „kèrstjanstvo" a u tome kao da se neslažu kèrstjanske sile, makar da su protiv Rusii složne. S drugim riečima to se kaže: Francuska hoće prosvietu i kèrstjanstvo a njezin saveznik traži niešto drugo, makar da je kèrstjanin.

Roche-Jaquelin kaže još i ovo: Francuska nikako nije išla na to, da tursko carstvo pomladi. Šta će biti od 3 miliunah Turakah, kad 12 miliunah kèrstjanah, koji pod Turcima žive, dobiju svoja prava, a kad Turci nemaju prava drugoga nego što su nadvladatelji viere kèrstjanske i kao takovi nastanili se u Evropi? Šta će onda biti s Turskom i sa političkim ravnoviesjem?

Roche-Jaquelin već se je onda nadao da će se ta stvar skoro riešiti i to sa Rusiom. Što rat duže traje, tim će Turska prije svèršiti a na razvalinama turskog carstva tim prije po-

---

Naši koledari.

(Konac).

Niekoć su koledari zastupali većim dielom praktičnu svakdanjem životu potriebitu stranu te je njihov nutarnji sadèržaj a i izvanjsko lice dolikovalo od prilike niekim današnjim koledarom, koji se od godine do godine pojavljuju sve to manje; na čelu biaše im naime uštampan koledar, zatim imenik dostojanstvenikah one dèržave, gdie je već izlazio svaki takav koledar, pazari, računski pomoćnik itd; samo gdiekoi i to redko kada doneo je kakav chronologički pregled znamenitih historičkih dogadjajah ili šta sličnog. Nu bilo je već tada veleobsežnih koledarah razlikog poučnog i zabavnog sadèržaja, koji su u napočetku već omili občinstvu. Sretan uspieh ovog poduzetja probudi već odavna u inih zemljah veliku pozornost te potakne književnike na novu radnju. Na taj način obogate se knjige sve to više obćekoristnimi članci te postaše pravo i najbolje sredstvo, kojim se je uspirivala medju svietinju iskra prosviete, a one su takodjer sve većma prolazile u narod. Ima sada koledarah u Engleskoj i Franceskoj, koji u miliun iztisakah izlaze svake godine; što je zaista čudo nečuveno! Ima doduše i kod nas u Austrii koledarah stranom niemačkih, stranom slavenskih, taljanskih, magjarskih itd. koji se nazvati mogu izvèrstnimi, ali nijedan od ovih nema ni nadaleko toliko kupacah, kao što oni gorepomenutih zemaljah, što je pako posve naravno, jer se u Austrii pišu koledari u različitih jezicih. Na koliko je nam poznato, izlazi u najviše 10,000 iztisakah istom lietos uzkèrsnuvši Bečki koledar za dva groša (Zweigroschen kalender). Slavenskih koledarah je izašlo za god. 1856 u austrianskoj carevini 39, naime 20 česko-slavenskih, 6 sèrbskih, 5 poljskih, 3 slovenska, 3 hèrvatska, 1 rusinski i 1 bugarski.

A kad se obazremo na stališ koledarah u našoj domovini, onda sa žalostju opažamo, da smo mi žalibože glede njih najviše zaostali izza inih narodah. I u nas se je istinabog već s pèrvom zorom našeg preporodjenja pojavila živa želja za tom pučkom knjigom, a i odmah pèrvih godinah našeg mladjahnog književnog razvitka pobrinuše se za izdavanje koledarah u našem jeziku nieki naši vèrli muževi, koji biahu uvidili, da se dobro, marljivo i viešto sastavljenimi koledari najbolje i najsigurnie uspiruje iskrica izobraženja i napriedka u zapanjena pèrsa naroda, a medju ovimi sjaje kao zviezda prednodnica sadašnji veleč. g. kanonik Zagrebački Ignacio Kristianović, koi je tako rekuć pèrvi probio led i napravio stazu, koja biaše prije njega još neprotèrvena, izdavajuć cielih četèrnaest godinah „Danicu Hèrvatsku." Ovo biaše doduše mučan posao, ali ga je on ipak nadvladao kriepkom voljom i postojanostju. Sve je u „Danicah" umno, liepo i koristno poredjeno, samo je viečna šteta, da nije častni g. izdavaoc zagèrlio i nasliedio što prije nove gotovo od svih književnikah već onda primljene reforme glede pravopisa; time bi bile zadobile jamačno te pučke knjige mnogo veću vriednost.

Liepo se njemu pridružuje pokojni župnik stenevački Miklošić, izdavši svoj stolietni koledar dosta čistim i pravilnim kajkavskim jezikom. Tek pojavljenjem „Obćeg Zagrebačkog koledara" uzela je koledarna književnost u našoj domovini drugi mah, te se popela na takav stupanj, kog prije nikada dosegla nije a po svoj prilici niti tako skoro doseći neće, ako ustraje i nadalje naše občinstvo u svom nehajstvu. Taj koledar krasan je dokaz, što može rodoljubje s kriepkom voljom i odvažnostju te zajedno najsjajnie sviedočanstvo vieštine i dielatnosti gg. učrednikah, koji su kod pisanja i uredjivanja otog vriednog diela veoma oprezno i razborito postupali imajuć svedj pred očima sve pojedine grane našeg naroda, a i vèrline g. izdavatelja, koi nije žalio ni najveće žèrtve, samo da koristi svomu narodu doskočiv potriebam njegovim. Ali ni ovo poduzetje, koje smo velikom radostju pozdravili, nije nesrećom uspielo; kao što prije i poslie mnoga druga ota liepa, obsežna, ugladjenim cvatućim jezikom pisana knjiga, koja nam je bila pravi ponos, utèrne još u razvijanju svomu porad slabe podpore god. 1851, pa tako nam ostade, reć bi, i ovo polje pusto. Da nije „Obći Zagrebački koledar" bolje uspeo, to se nema, po našem mnienju, pripisati toliko nehajstvu občinstva, koliko slabom sobćivanju knjigah u našoj domovini, slabom tèrgovačkom savezu i kojekakvim drugim okolnostim. Uz „Danicu" i „Zagrebački obći koledar" počeo je izlaziti troškom hèrvatsko-slavonskog gospodarskog družtva takodjer „Gospodarski koledar" ni ovomu nije pala u dio bolja sreća; istom navèrši on tri godišnja tečaja pa već i prestade izlaziti, jer se nije mogla razprodati ni polovina izdanja uz veoma jevtinu cienu od dva groša. U novie doba izidje na svietlo Švelčev „Katolički koledar," nu čini nam se, da ga je postigla ista nemila sudbina, koja je i sve dosele navedene, jer i on neugleda lietos — neznamo s koga uzroka — svietla Božjega, nu očevidno jest, da mu nije zadalo smèrtni udarac nehajstvo občinstva, budnć su razgrabljeni za vrieme priašnji tečaji. Valja još, da jedan koledar na-

dignut će se carstvo kèrstjansko i te poš pro-bitačnim uslovima za Rusiu, koja je sad jedini protivnik turski.

Poslie toga kaže Roche-Jaquelin da neide Francuskoj u račun da se flota ruska prieko mieke miere oslabi jer ju može trebati niekad pro-ti niekoj drugoj sili. — Tu misli Englesku. Kad bi se rat nastavio, baš bi se protiv ravnoviesja radilo, za koje je Francuska vojevala. Još bi se u dužem ratu podigle i ostale dèržave da u tom učestvuju a sad zavisi sve od francuske.

„Allg. Ztg.“ zavèršuju taj izved s ovim riečma: Francuska je sa Engleskom se svezala i u rat ušla zbog toga što Rusia novu fran-cusku dinastiu nije priznavala. Sad je i to do-kučeno i tako korist i cara i naroda francuskog ište da se sa Rusiom iskren mir načini i da će car francuski biti naravni saveznik cara ruskog. (S. D.)

Velika Britania i Irska.

London, 1. travnja. Londmajor došao je sinoć u jutro nekoliko minutah pred 10. urom pratjen dvojicom šerifah kao i mačonošom, ču-lonošom i maršalom grada na kameni doksat od Mansion-housa, gdie je bio podignut odar po-krit cèrvenim ruhom i pročita službeno izviestje o sklopljenju mira, što mu je poslao ministar unutarnjih poslovah. Ogromna množina naroda biaše se sakupila, da posluša ovu viest, i po dovèršenom naviestjenju stade klicat i od ve-selja bacat u zrak kape i mahati maramami.

Kad zakucne 12. sat, ostaviše gradski či-novnici s lordmajorom na čelu Monsion-hous i krenuše piešice put burze, gdie se je opet či-tala viest o miru. Krovovi i prozori puni su bili svieta, kao što su i jarbori brodovah nalazećih se u rieci bili urešeni stežićima i zastavama. Samo što se obavi javno naviestjenje mira na burzi i u Guildhalli stadoše gruvat topovi u Toveru.

Broj Suna, koi donosi viest o miru, okru-žen je cèrnim krajem u znak žalosti. Napome-nuti broj kaže: „Jacta est alea!“ Kobni korak učinjen je. Opet je engleska perom izgubila, što je bila dobila mačem. Poštenje i buduća sigur-nost zemlje bitno i hotimice izgubila se podpi-som pogodbe i moramo, koliko nam je moguće, kazat vesela lica, premda smo izgubili igru.

„Times“ čini povodom mira prispodobu medju Rusiom i sjedinjenim dèržavama, pa kori Amerikance zbog njihovih ratobornih željah. Čini se, vele rečene novine, da se nekani Ame-rika ugledat na primier Rusie i da namierava učinit istu samoubojnu bezumnost i bacit se u rat ne zbog samoobrane, već jedino iz griešne obiesti i u namieri, da zauzme uzvišeno miesto nad svim inim dèržavama svieta.

Kao što se čuje, ima se sada, pošto je sklopljen mir, niemačka legia sastojeća od pri-like iz 9000 momakah poslat u Kap.

Moldavia i Vlaška.

— Vlašku će c. k. austrianski oficir potanko narisat; u tu svèrhu došlo je jučer izvan ovdie nalazećih se već zato odredjenih oficirah još više ih, medju kojima se nalaze dva obèrštara i više štabskih oficirah od generalštaba. Vlaška vlada nosi tretji dio troškovah skopčanih s tim poslom.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 5. travnja. „Moniteur“ sadèržaje ad-resu pariške narodne straže obskèrbljenu sa 28,105 podpisah sačinjenu povodom narodjenja carevićeva.

Verona, 5. travnja. Nj. c. k. visost nad-vojvoda Henrik prispeo je ovamo.

Genova, 5. travnja. Grofica Neuilly pre-selit će se iz Nervi-a na dobro „Villa Pegli“ ponudjeno joj po markezu Pallavicini-u. Uhva-tiše niekog čovieka, koi je putovao pod ime-nom hèrcega od Clermonta; kod njegove žene tobožne hèrcežice našli su dragog kamenja u vrednosti od 3 miliuna franakah, koje kako vele spada u Francusku.

Rim, 3. travnja. Kardinal Patrisi, koi ima zastupat u Parizu Nj. svetost papu kao kuma pripravlja se na put i predat će takodjer ružu opredieljenu za caricu Eugeniu. General Allou-veau de Montreal čini kao što se čuje uredjivat stanove za jednu novu francusku brigadu. Mar-kez Monclar stavio je vele u porazumljenju s lombardesko-mlietačkim družtvom veoma probi-tačne uviete za preuzetje ukupnih papinskih že-ljeznicah.

Milan, 4. travnja. Večeras bila je izvan-redna siednica svihkolikih članovah tèrgovačke komore u svèrhu viećanja o tom, da li bi se željeznički komad medju Trevigliom i Cocagliom imao gradit zajedno s onim dielom željeznice, koi se ima sagradit medju Cocagliom i Bergamom.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 7. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . za 5%	86 13/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	87 7/16
dto . . . . » 4 1/2 %	78
dto . . . . » 4%	68 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52 1/2
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	229
» » » » „ 1839, » 100 »	136
» » » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . . za 2 1/2 %	104
» » » . . . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	85 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	79
Bankovne dionice komad po	1152
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	530
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željez-ničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	357
dto dto s plaćanjem na rate	373 1/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2975
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	271
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	634
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice za 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	83 3/4
Augsburg za 100 for. current . . . . »	100 7/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	99 7/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 1/2
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-2
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	271
Carigrad za 1 forint . . . . parah	479
Smirna za 1 forint . . . . parah	

---

pomenemo, a taj je „Zagrebački sèrbski koledar,“ kog je revni i poduzetni Zagrebački štampar g. Fr. Župan počeo izdavati svojim troškom pa ga i obustavio u tečaju vidiv, da mu neide od ruke posao. I to je žalostni primier, kako naše stvari propadaju od dana do dana sve više te više. Ostali su nam od svega toga samo „Šoštar Zagrebački,“ „Koledar Hèrvatski,“ u Varaždinu tiskan i naložen u J. Platzera štamp. i „Novi i stari Osiečki kalendar,“ tiskom c. k. povl. tiskarne K. Divaldove.

Šoštar je glede jezika i sadèržaja najvaljanii medj ovima trima; on je vèrstni representant prostoga našeg puka, samo moramo po duši ka-zati, da bi želili bili nečitati na nekih mjestih kajkavske rieči, gdje su pripoviedke pridodane pisane čistom štokavštinom; takav smjes nika-da neurodi dobro. Nu nadat nam se je pouz-danostju od poznate lojalnosti g. izdatelja, da će on doskočiti tomu zle prije, nego ono još više mah uzme.

Al šta da rečemo o onom „Hervatskom koledaru“ što ga izdaje g. Platzer u Varaždinu, nego da je on pravi originalni chaos, nekakvo puko bezumno, nespretno i nagrdjeno zavijanje štokavskih riečih s kajkavskimi bez glave i repa, koje će našemu prostomu narodu biti na veliku štetu, jer on jadan nezna razlikovati: što je va-ljano, što pako lošo pisano; naš bo puk misli, da je ono, što se jednom naštampa, dobro i ne-popravljivo kao što i sveto pismo. Sudeć po „Hèrvatskom koledaru“ rekao bi svatko, da se *nismo ni malo pomakli od tri sto godinah. Čini nam se, da je izdatelju otog koledara lebdila pred očima poslovica*: variatio dilectat; on je *htio iz sve duše svim zadovoljiti*. Za dokaz naših riečih mogli bi navesti dosta primierah, al mi to prepustismo jedno s razloga, što to nedopušta prostor ovog cienjenog lista, a drugo, što nam se neće odkrivati još većma našu go-lotinju, nu da tko neviеruje, da nas je vodila kod pretresivanja ovog koledara sliepost ili koja podla misao, to ga nek svatko sám pročita, pa će odmah uviditi, da li nije sve istina, što smo kazali.

„Novog i starog osiečkog kalendara“ nismo se mogli dočepati na nikakav način sve doselе, nemoremo dakle ni govoriti o njem.

Sad neka sudi svaki hèrvat, komu je stalo do materinskog krasnog jezika, da li je time zadovoljeno našim potrebam i da li ovako ostati može? Mimoiduć onu štetu, koja se počinjava ovakvom književnom oskudicom, nemožemo pro-pustiti, da nenapomenemo prije nego zaglavimo ovaj naš članak, jošte nekoja. Zar morda misli-mo, da smo pomogli narodu svomu naučiv ga čitati i pisati, ako on neima vèrstnih knjigah, koje da mu oplemenuju sèrce, koje da ga uče kriepost i mudrost; — no duše nam; time neće biti oni, koji su naučili čitati, razboritii i mar-ljivii od onih, koji nisu upravo ništa učili. Bog i duša! naš prosti puk nije zloban, opak, krivi-čan, nemiran i pogibeljan, nego baš dobar kao duša, kriepostan, gostoljubiv i milosèrdan ali njemu treba dobre nauke, da se jednom već okani neznanstva i praznovierja, a tomu bi se lahko pomoći moglo, da imamo čestitih knjigah. On bi bio mnogo bolji i imućnii, da provede duge zimske večeri i blagdane, miesto da ih potrati u svakojakom polišenom veselju i pre-korednom jelu i piću, u čitanju koristnih knjigah, koje da ga oplemenuju i podučavaju u gospo-darstvu — ali tu baš žalibože zapinjemo ne-imajuć takovih knjigah. Ono malo knjigah, što je dosele u toj struci na svietlo izašlo, neodgo-vara toj potrebi, jer nije dosele još nitko uda-rio praktičnom stazom; sve te knjige su odviše suhoparne.

Valjanog gledè sadèržaja i jezika nam treba koledara, u kojem bi bila spojena zabavna i poučna struka književnosti, za da napredujemo u duhu vremena, a treba nam ga kao očiuh u glavi, da nam svietli na tamnoj stazi života, da nas hrabri i opominje, tieši i veseli, uči i ravna.

Drugi narodi imadu u najmanjem gradiću posebni koledar pa zar čitav naš narod nebi znao uzdèržati i cieniti jedan samo valjani ko-ledar. To nemožemo da vierujemo. Mi sve je-dnako ovo niekoliko godinah izgledavamo i oče-kivamo, žudimo i tražimo, da li će se koja božja duša smilovati, da medju nas turi našim okol-nostim primieran koledar — ali sve uzalud! a strah nas je, da nam neće dotle pomoženo biti, dok se koi Bečki štampar nelati izdavanja ko-ledara u našem jeziku; nu onda će takodjer naši novci morat drugim putem krenuti; — ele će mislimo, tada tkogod progledati koliko toliko. Iskreno dakle pozivljemo naše književnike i štampare, da još jedanput pokušaju nastaviti stèrmi put na književnom polju; nebi li im sada poslužila bolja sreća, a tomu se tvèrdo nadamo, jer smo uviereni, da će taj koledar dobro pro-laziti, buduć već sada ima više občinah u našoj domovini, koje umiju čitati i jer ga neće sme-tat drugi kakav koledar, kao što je to prije bivalo. Bože daj do godine bolje žetve! —

—δ.—

SLUŽBENI LIST.

Br.. 824. civ. 1856. (Izv.—110) (3—2)

Oglas.

Od strane c. k. županijskog suda varaždinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju Mihe Praš-a preko advokata Nikole Sablića proti Ladislavi Körößkeny radi izplate duga 37 for. 48 kr. sa pripadci dozvoljena ovèršbena prodaja njive »Banička« nazvane, u selu Vinica ležeće, te sastojeće u mieri dviuh ralih i sudbeno procienjene na 120 for. sr.

Radi dražbene prodaje zemljišta ovog opredieljuju se ročišta na dan 29. travnja i 29. svibnja oba puta od 10 do 12 satih prie podne, te će se ova u stanju ureda obćine Vinica u pomenuto doba obdèržavati.

Prigodom pèrvog ličbenog ročišta dosudit će se prodaji izložena njiva samo za prociembenu ili veću vriednost, u drugoj takodjer izpod prociembene vriednosti.

Koi scieni, da imade kakovo pravo hypotekarno na spomenutu nepokretnost, ovime se pozivlje, da pravo to do prodaje tim sigurnie ovome sudu prijavi, jer će u protivnom slučaju imati sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi i ako bi oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostali izključeni.

U Varaždinu dne 13. ožujka 1856.

C. k. predsiednik
Novak.

Fohn.

---

dd. 4271./890. (Vl.—9) (1)

Vorschriften

für die Aufnahme in das k. k. politechnische Institut.

Die Aufnahme als ordentlicher oder ausserordentlicher Hörer findet vom 20. September bis 1. Oktober Vormittags in der Direktionskanzlei statt. Derjenige, welcher durch Krankheit verhindert ist sich vor Ablauf dieses Termines persönlich um die Aufnahme zu melden, hat letztere schriftlich bei der Direktion anzusuchen und über die Ursache der Verhinderung standhältige Beweise beizubringen, widrigenfalls die Aufnahme nicht erfolgt, weil auf nachträglich beigebrachte Verhinderungs-Zeugnisse keine Rücksicht genommen wird. Jeder Aufzunehmende muss einen Ausweis über seine Beschäftigung bis zur Aufnahmszeit vorlegen, und muss die zu einem erfolgreichen Besuche der Vorlesungen nothwendige Kenntniss der deutschen Sprache besitzen, worüber in zweifelhaften Fällen eine Prüfung am Institute der Aufnahme vorhergeht.

Die Aufnahme muss für jedes Jahr erneuert werden, Um als ordentlicher Hörer irgend eines Lehrfaches der technischen oder kommerziellen Abtheilung aufgenommen zu werden, muss man die Realschule mit 6 Jahrgängen, oder das Ober-Gymnasium mit 8 Jahrgängen, oder den Vorbereitungs-Jahrgang am Institute mit wenigstens erster Fortgangsklasse in allen Lehrfächern absolvirt haben, oder sich einer Aufnahms- (Maturitäts-) Prüfung über alle Lehrgegenstände des Vorbereitungs-Jahrganges mit gleichem Erfolge unterziehen. In Bezug auf das Lebensalter findet für die Aufnahme in diese beiden Abtheilungen am Institute keine Beschränkung statt.

Jeder Studierende in diesen beiden Abtheilungen kann sich die Lehrfächer wählen, die für sein individuelles Bedürfniss ihm nützlich scheinen mithin auch jedes einzelne Fach mit jedem andern aus beiden Abtheilungen verbinden. Wer als ordentlicher Hörer für irgend ein Lehrfach aufgenommen zu werden wünscht, muss sich jedoch über die für dasselbe erforderlichen Vorkenntnisse ausweisen. Beide Bauwissenschaften können daher in einem und demselben Jahre nicht gehört werden. Die Hörer der Elementar-Mathematik sind zum Besuche des vorbereitenden Zeichnungs-Unterrichtes verpflichtet. Kein Hörer dar den mit seinem Lehrgegenstande verbundenen Zeichnungs-Unterricht eigenmächtig versäumen, nur die Direktion kann bei ungewöhnlichen Hindernissen die Enthebung vom Zeichnen bewilligen. Aus dem Vorbereitung-Jahrgang ist das Aufsteigen unmittelbar in die höher Mathematik nicht gestattet.

Der ausserordentliche Hörer hat sich seiner Aufnahme wegen gleichfalls in der Direktionskanzlei zu melden, er ist des Beweises seiner Vorkenntnisse enthoben, kann aber auch kein ämtliches Prüfungszeugniss, sondern nur ein Privatzeugniss des Professors ansprechen.

Wer nur einen Ciklus von Vorlesungen eines Faches zu besuchen gedenkt, wird als Gast angesehen, und hat seine Zulassung bei dem betreffenden Professor anzusuchen, ohne diese Genehmigung ist es nicht gestattet Vorlesungen beizuwohnen.

Jeder sowohl ordentliche als ausserordentliche Hörer hat die Aufnahmstaxe von vier Gulden nebst 15 xr. Stempelgebühr, ferner für jeden Semester zwölf Gulden Unterrichtsgeld zu entrichten. Die Aufnahmstaxe sammt Stempel ist gleich bei der Aufnahme, das Unterrichtsgeld von den ordentlichen Hörern im Verlaufe des Semesters in halbjährigen Raten, spätestens am 1. Dezember und 1. Mai, von den ausserordentlichen Hörern aber binnen der ersten 14 Tage jedes Halbjahres zu erlegen.

Die Bedingungen, unter welchen die Befreiung vom Unterrichtsgelde angesucht werden kann, sind mittelst Anschlag in der Vorhalle des Institutsgebäudes kund gemacht.

Jünglinge, welchen die für die Aufnahme in die technische oder kommerzielle Abtheilung vorgeschriebenen Studienzeugnisse fehlen, und die sich auch der Aufnahmsprüfung nicht mit gutem Erfolge unterziehen können, werden in den Vorbereitungsjahrgang aufgenommen, wenn sie wenigstens achtzehn Jahre alt, oder doch noch vor dem nächstfolgenden 1. Jänner jedes laufenden Schuljahres alt geworden sind, und nachweisen können, dass sie sich bereits mit Erfolg in einer praktischen Richtung verwendet haben.

Jüngere Aufnahmsbewerber werden an die Realschulen gewiesen. In den Vorbereitungsjahrgang werden weder ausserordentliche Hörer noch Gäste zugelassen. Die Schüler des Vorbereitungsjahrganges sind zum Erlag der Aufnahmstaxe von vier Gulden nebst Stempelgebühr und eines Unterrichtsgeldes von sechs Gulden für jedes Halbjahr verpflichtet, welches spätestens bis 1. Dezember und 1. Mai entrichtet sein muss.

Für die ausserordentlichen Lehrgenstände, für die Sprachen und für die Gewerbszeichenschulen bleibt die Aufnahme den betreffenden Professoren oder Lehrern überlassen, und ist auch im Laufe des Jahres gestattet.

Br. 1791.— 1. 2. 3. 4. 5. 6. (DS.—40) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za raztererećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
			fr.	kr.			
13. studenoga 1856. br. 4726.	Gerdun sa $18^4/_8$ kmet. naselbinah	Antonia Raizner Amalia Tomić	7400	—	1. svibnja 1856.	24. svibnja 1856.	24. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
24. stud. 1856. br. 4802.	Pušća sa $17^5/_8$ kmetskih naselbinah	Pavo Krajačić	7050	—	„	„	25. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
20. studenoga 1856 br. 4805.	Repišće sa $5^3/_8$ kmetskih naselbinah	Dragutin Ivanušić	2150	—	„	„	28. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
27. stud. 1856. br. 4896.	Nespeša sa $^3/_8$ kmetskih naselbinah	Mato, Joso i Franjo Kovačić	150	—	„	„	28. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
27. stud. 1856 br. 4853.	Podvorje sa $7^7/_8$ kmetskih naselbinah	Ottilia, Sidonia i Ema Praunsperger	3150	—	„	„	29. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
17. stud. 1856. br. 4731.	Silavinec sa $1^1/_8$ kmet. naselbinah	Franjo i Ivan Milašinčić	450	—	„	„	29. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročiišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 15. ožujka 1856.

Klobučairć. Jović.

Br. 1283. (109—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razterêtnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za raztereéenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztečenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 23. veljače 1856. br. 416.	Vinica sa 7²/₈ kmetskih naselbinah	Franjo Bašlin	2900	—	od 1. svib. 1856.	24. svibnja 1856	na 22. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 28. dèrž. zak. lista, HI. komad 1. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku ji Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti is razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Varaždinu, dne 17. ožujka 1856.

Novak, s. r. Fohn, s. r.

Nr. 158. Civ. (Izv.—100) (3—2)

Avvertimento.

In prosecuzione del passi esecutivi, incamminati da Michele Perpić cro. gli eredi del fù Francesco Scrabogna, pcr lo pagamento di fior. 3449 ed accessori, verrà ad instanza dell' esecutante Perpić tenuto presso questo i. r. Tribunale, alle solite ore mattutine d' uffizio, nel giorno 25. Aprile e 23. Maggio a. c. il duplice incanto esecutivo per la vendita della casetta marcata col Nr. 186, situata in questa città, nella contrada della polveriera, di attuale trascritta ragione degli eredi Giovanni Čorich e Maria Dobegano nata Serdoz, valutata fior. 269 carant 5, come dalla stima giudiziale assunta per ordine del cessato i. r. Giudizio distle. il dì 14. Decembre 1851, che resta ostensibile presso l' uffizio di speditura.

Vengono impertanto diffidati tutti quelli, che credessero di vantare contro il predetto stabile qualchè diritto ipotecario, di insinuarlo a questo Tribunale sino al termine dell' asta sopra fissata, e ciò tanto sicuramente, poichè in caso diverso avrebbero da ascrivere a se stessi, qualora il prezzo di vendita venisse diviso senza l' intervento loro.

Condizioni.

1.° Per lo prezzo fiscale viene stabilito quello risultante in fior. 269 car. 5 come sopra.

2.° Non verrà ammesso all' asta, chi non avrà depositato a titolo di vadio fior. 30, da essere alla chiusa del protocollo tosto al concorrenti, eccetto quello del miglior obblatore, che verrà conservato in doposito.

3.° Al 1.° incanto non si accetteranno, che offerte superiori ad uguali alla voce fiscale, al 2.° incanto verranno accettate anche offerte inferiori.

4.° La realità sarrà deliberata al più vantaggioso oblatore, il quale sarrà tenuto depositare il prezzo di delibera in seno giudiziale trè giorni dopo l' intimazione del rispettivo decreto, a scanso di reincanto, a tutto di lui rischio, pericolo e spese.

5.° Le spese di delibera, e le altri inerenti al trasferimento della proprietà andranno a carico del deliberatario.

Fiume li 19. Gennajo 1856.

Nr. 807. civ. (Izv. 107) (3—2)

Editto.

L' I. R. Tribunale Circolare in Fiume rende pubblicamente noto, qualmente con sua deliberazione del odierna data pari Nro. fosse stato in seguito alla cessione al beni fatta da Enrico Derenzin, Bottegajo di comestibili e colori di qui al Nr. 403, aperto il Concorso generale dei creditori sopra tutte le sostanze ovumque reperibili di sua ragione, e d' essersi nominato in Reppresentante massale l' avvocato Sigr. Pietro Dabalà, ed in sostituito l' avvocato Sigr. Giuseppe Dr. de Bartolomei, nonchè in interinale amministratore il creditore Sigr. Antonio Blasich, e deputato in Curatore degli ignoti possessori di Cambiali, ed altri titoli creditorj del oberato l' avvocato Sigr. Giovanni Mazoni, e vengono in conseguenza a senso del § 30 del vigente Regolamento Concursuale, diffidati tutti li creditori ed aventi diritto contro l' accenato Enrico Derenzin, d' insinuare a quest' I. R. Tribunale l' evventuali loro pretese sino il giorno 30 Aprile p. v. tanto sicuramente, quantochè in diffetto, i titoli più tardi insinuati, sieno questi di proprietà pegno, o priorità verrebbero esclusi dalla pertrattazione concursuale, nonchè perduti li diritti verso la mentovata cridaria Massa.

Pell' esperimento d' un accordo trà li creditori a sensi del § 69 della cittata legge, e pella definitiva nomina e scielta dell' amministratore, e Deputazione concursuale, viene destinata l' audienza per li 5 Maggio a. c. alle ore 9 di mattutina sotto l' avvertenze portale dal § 44 della succitata legge Concursuale, prefissa per le deduzioni delle parti pei chiesti benefizij legali, la loro comparsa all' aula verbale nel giorno 31 Marzo a. c. alle ore 9 antimeridiane sotto le avvertenze di legge.

Fiume li 9 Marzo 1856.

Nr. 230. civ. 1856. (Izv.—94) (3—3)

Feilbietungs-Edikt.

Zufolge des Ersuchschreibens des k. k. Agramer Landesgerichtes, ddt. 30. Jänner 1856., Nr. 113 W., wird vom k. k. Bezirksamte St. Ivan als Gericht hiemit kundgemacht; dass von demselben Landesgerichte über Ansuchen der Frau Helene Miletić aus St. Ivan durch Herrn Advocaten M. Koporčić de praes. 29. Jänner 1856. Nr. 113. W. in der Executionssache gegen ihren Schuldner Peter Miletić aus St. Ivan wegen aus dem Zahlungsauftrage vom 12. Dezember 1855, Z. 1301 rückständiger Wechselsumme pr. 636 fl. 42. kr. c. s. c. die exekutive Feilbietung der dem letzteren gehörigen auf 546 fl. 47 kr. CM. gerichtlich geschätzten Fahrnissen, bestehend aus Weinfässern, Hausgeräthschaften, Pferden, Wägen, Heu, Eichenstämmen, und Aktiv Forderungen, bewilliget, und zur Vornahme derselben der 14. und 28. April 1856, Vormittags um 10 Uhr zu St. Ivan im Hause Nr. 74 von diesen Bezirksgerichte bestimmt worden ist. — Hiezu werden die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass diese Fahrnisse, wenn sie bei dem 1. Termine nicht um den Schätzungspreis verkauft werden könnten bei den 2. Termine auch unter dem Schätzungspreis jedesmal nur gegen gleich bare Bezahlung hintangegeben werden.

K. k. Bezirksamt St. Ivan als Gericht.

St. Ivan am 18. März 1856.

K. k. Bezirks Vorsteher.

J. Car.

Br. 33. g. 1856. (Izv.—58) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kot. ureda ludbrežkog kao suda stavlja se do obćeg znanja, da će se na molbu nj jasnosti kneza g. Filipa Batjania za dug od 100 for. sr. i pripadke dèržat javna sudbena dražba pol selišta nepokretnostih na vlastitost g. Gjure Franciéa spadajućih i to kuće br. 6. u Perkosu ležeće sa kućnim gruntom, oranicah do 7¹/₂ rali, sienokošah na 10¹/₂ kosca, pravom dèrvarie, pašarije ukupno na 785 for. sr. procienjenih te rok pèrve dražbe za dan 15. travnja, druge pako i zadnje dražbe na dan 15. svibnja t. g. svaki put od 9 do 11 šatih iz jutra ustanovljuje se na lice miesta.

Vadium je 10% — uvieti dražbeni mogu se svaki dan kod suda ovog uviditi.— Ako kod pèrve dražbe preko prociembene svote nitko ništa neobeća, obdèržavat će se rečeni drugi rok dražbe i tada ma izpod prociembe prodati će se upitne nepokretnosti najviše ponudjajućem.

Ujedno se pozivaju svi oni, koji na prenavedene nepokretnosti pravo zaloga imadu, da pravo svoje u vrieme kod suda ovog dokažu, jer za protivan slučaj sami će sebi pripisati imati, ako se dielbomsbez njih dražbena svota izcèrpi.

U Ludbregu dne 12. veljače 1856.

C. k. predstojnik

Labaš.

Br. 172.—1853. (Izv.—112) (3—3)

Oglas.

Na temelju dobrovoljne nagode pred bivšim c. kr. kot. sudom suvopoljskim dne 19. ožujka 1853 br. 172 sklopljene kao i odluke ovog c. kr. kot. ureda kao suda virovitičkog od dne 10. ožujka 1856 br. 428 prodavat će se putem javne dražbe kuća u Lozanu pod br. 45 ležeća s ostalim sgradama i dvimi četvèrti sessionalnog zemljišta, na 314 for. sr. procienjena, i na vlastitost Mate Benića spadajuća, poradi naplate vlastelinstvu virovitičkom dosuditog glavnog duga od 7 for. 14 kr. sr. parbenih i ovèršbenih troškovah.

Za navedenu javnu dražbu na licu miesta obdèržavati se imajuću pèrvi rok na dan 15. travnja, drugi pako i posliednji na dan 30. travnja 1856. ustanovljen jeste, — kamo se kupiti želeći s ovim uljudno pozivaju. — Ujedno se svi oni, koji misle, da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, ubavieštjuju, neka do prodaje upitne kuće i zemljištah pravo svoje tim sigurnie pri sudu ovomu prijave, čim u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja iste po inih vierovnicih izključeni budu.

Uvieti dražbeni mogu se svaki dan prie i poslie podne u činovnici ovoga ureda uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički u Suvompolju dne 10. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik

Polz.

OGLASNIK.

(Izv.—108) (3—2)

Oglas.

Budući obznanjena za dne 25. ožujka t. god. licitacia kuće Zlatarske bi bez uspieha ostala bila, zato od strane nižepodpisanog licitacia iste kuće opredieljena na dan 21. travnja t. g. i onda će se ista kuća na tri sliedeće godine u najam dati.

Obširnia mogu se saznati kod podpisanoga u Gredicah kroz poštu Oroslavje ili pako kod vlastelinskog providiteljstva u Loboru.

U Loboru dne 25. ožujka 1856.

Tito Babić,

sequester.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 9. TRAVNJA 1856. Broj 82.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja prodplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom odpošiljati, 5 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je ceřstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je posredstvom previšnjega ručnoga pisma od 3. travnja 1856 mnogim osobam po ratnim sudovima osudjenim na zatvor u tvèrdjavi iz milosti oprostit ostanak njihove kazni; ovi pomilovani pako jesu sliedeći: Dragutin Albrich od Albrichsfelda, Rudolf Benkö, Leonhard Berseny, Josip Birsy, Pavao Brunner alias Kutassy, Grabriel Clementis, Ivan Czyppik, Ljudevit Estszár, Samuel Domján, Antun Domsić, Franjo Duschek, Ivan Dunko, Toma Eötwös, Daniel Fabián, Ivan Feldy, Dragutin Frank, Franjo Friewitz, Cäsar Galvagni, Mirko Grossschmidt, Martin Hatzel, Ljudevit Hajdu, Dragutin Hausser, And. Herkalović, Franjo Hervàth, Franjo Jaswitz, Mijo Jakob, Ivan Isseczeskul, Josip Jonak, Mijo Könyves-Toth, Josip i Ljudevit Komáromy, Dragutin Krauss, Ljudevit Keresztes, Franjo Riss, Franjo Kollik, Ivan Korponay, Augustin Kompoty, Gotthard grof Kun, Albert baron Leuscth, Dragutin grof Lasberg, Pavao baron Luszensky, Adolf Lill od Lilienbach, Dienisio Lukáts, Pavao Madoczányi, Henrik Mayer, Dragutin Mollnár, Aurelio Mukich, Ljudevit Nagy, Ivan Nyeregyjárto, Toma Phillipowsky, Petar Podosky, Vilhelmo Pollak, Ivan Puchly, Augustin Soupper, Adam Szabo, Ferd. Scheinert, Mijo Schwendtner, Andria Tóth, Adolf Wolf od Wolfenau, Ivan Weissl od Ehrentreu, Josip Ziehrer i Ivan Zsámbotreth.

Dne 9. travnja 1856 izdan je i rasposlan komad II. razdiela II. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi

Okružnica c. k. namiestničtva za Hèrvatsku i Slavoniu od 10. prosinca 1855, kojim se izdaje red za cestovno redarstvo.

Okružnica c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 30. prosinca 1855, u obziru kèrčmarenja s duhovitim pitjem i tèrgovine s istim zatim u obziru proizvodjenja žganice.

Oglas c k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 13. prosinca 1855, u obziru načinah, pod kojimi se sinovi vojnikah odpuštenih s oprostom smiju predbilježit da budu primljeni u vojničke odhranionice.

Oglas c. kr. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 19. ožujka 1856, u obziru miljarske daljine medju Brežcem i Zagrebom.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. cesarska visost prejasni gospodin nadvojvoda Karl Ljudevit predao je župnoj cèrkvi u Absamu dragocienu svešteusku odieću (odeždu) kao poklon svojih previšnjih roditeljah.

Popeč. financie izdalo je 26. ožujka t. g. naredbu, da se natrag uzmu sve one banke, koje se u tečaju nalaze od g. 1848 izuzamši ungarske sitne banke od 10 kr. Takve banke primat će se samo do konca listopada t. g. a od 1. studena neće se nikako smeti primati.

Nj. Velič. gèrčka kraljica doći će ovog lieta u Beč da posieti još nieke niemačke dvorove.

U Banatu pravi sad c. k. austriansko dèržavno društvo pet željeznicah: od Temišvara do Baziaša, od Oravice do Baziaša, od Oravice do Štajerdorfa, od Rešice do Francdorfa i od Glada do Begeja. Ujedno će se produžit put Peštansko-Segedinski do južnog Dunava. (Svt.)

U Pragu je već otvorena privremena burza.

S poljske granice, dne 26. ožujka. „Czas“ sadèržaje zanimiv članak o prietećem sukobu Rusie i Engleske u sriednjoj Azii. Medju Persiom i Afghanistanu pripravlja se u tom času borba, koje važnost mogla bi se skoro dosta jasno pokazat. Rusia je istina u tom hipu na sieveru prema Turskoj i na obalama Pontusa obustavljena u svom raštenju, ali zato upravlja svoj pogled i razvitak svoje sile na granice kod hvalinskoga mora, na sriednju Aziu i na Persiu. Sadanje stanje u svoj sriednjoj Azii, u Iranu, Turanu, Afghanistanu, očevidno smiera onamo, da će se skoro, čim na evropejskom bojištu — možebiti samo na kratko vrieme — nastane stanka i zatvori se Janov hram, otvorit novo ratno pozorište u sriednjoj Azii. I da uzmemo, da se neće Rusia s Engleskom još tako bèrzo sukobit na ravnicama sriednje Azie, no ipak nije podvèrženo nikakovoj sumnji, da će se stara osnova Napoleona I. — da valja iz Rusie navalit na englesku Indiu — možebiti bèrže, nego što mislimo, izvesti.

Turska.

Carigrad, 20. ožujka. (Ostd. Post.) Porta namierava skoro odpraviti na sve priateljske dvorove jedan memorandum u obziru dosadašnjeg dèržanja Cèrnegore prama Turske, preteći, da će opet obkoliti Cèrnugoru, kao i g. 1852. Ovo je vele najmilii plan Omerpaše. „Journal des Debats“ javlja, da je tursko praviteljstvo odlučilo izdati dozvoljenje, da se gradi Carigradsko-Beogradski gvozdeni put, kako da vremena dobie, da se ovog lieta izrade predposlovi, planovi, itd. Toga radi ište porta, da joj se pošlju dva iskusna zemljomierca, koi će upravljati sve poslove, a po svèršetku ovih ostat će u turskoj službi, da prave puteve, kanale i druge obćekoristne stvari. (Svt.)

Iz Bosne, 15. ožujka. Odavna željno izgledani Hatišerif u našim glavnim varošima proučio se je turskim jezikom, kojega mi nerazumiemo ni najmanje. Tumačenje sadèržaja njegova, ako je gdiegod i bilo, to je po običaju naših Bošnjakah u niekoliko, svagda pri takvoj prigodi upotriebljenih lakèrdiah izgovoreno: „Caru Dou (molitvu) činite, eto car hoće da je u njegovu zdravlju svaki jednak, svaki rahat (spokojan) . . da svaki svoj posao gleda — car hoće na vojsku pisati od svakoga zakona kao i Turke, neka znate! a!“ — Toliko, i više ništa — i zato valja ruke dignuti k nebu i vikati: Amin. Kako točno tumačenje, tako točno i obdèržavanje. Sada iz toga kratkog izjavljenja volje carske masa baliluka pred rajom samo to po svom ukusu govori: „da će strašni rat se zametnuti, i da se svaki sprema, zato zove car sve podanike i cigane, i raju i židove, jer je nužda, i zato je raji harač poklonio kako čujemo.“ Medjutim po njihovom izvanrednom kostrušenju i najprostia raja zaključuje da u tom novom fermanu ima nješto više biti, a tko je sreću imao gdiegod privući se njihovim kafanama i drugim mitingima mogao je čuti i druge kojekakve novosti i njihova jadikovanja — tamo se u punoj slobodi govori: „Nema ništa junaci! Ehli Islam leže! čista viera svetca velikog propade! djaurinu se skida gužva s vrata (harač) za koju nam se je dao dojako voditi, — dindušmanu se dade carska puška — dušman će moći pod svetčevim barjakom vojevati, dakle biti juzbaša, bimbaša i sam paša, u vlaha dosta dukatah, a u jednog cara Murata, dokle će dakle naše carstvo Osman-Alie duriti . . za lulu duhana, eto kardaš šta dočekasmo — ta jesmo li pravo govorili da je Sultan-Mahmuda Kaurka rodila, pak odtala da Moskov sudi!“ i ostala nebrojna. Negdie i šapće jedan drugomu „nema čare, druge ako hoćeš štogod od svoje diedovine odèržati nego k . . . t naše a p . . . e preda se! . . . „Tako biedni ćose u ovaj hip lakèrdišu i jedan drugomu jadikuju, ali ne hladnokèrvno nego baš zdvojbeno i ozbiljno. Tko nepoznaje turske fanatične tvèrdoglavštine, tomu se nemože dokazati. Koliko se je njihovih sèrdacah kosnuo ovaj novi ferman i koliko ih je zdvojbena mečta obuzela. Ali ipak tieši ih tvèrdo povierenje i sliepa odanost kerimu (promislu sudbine) i dosadašnja nepostojanost takovih fermanah i naredabah koje su na papiru stajale, i to je ona praktična točka, koja ih smućene ohrabrava, a nas obradovane opečaljava; jer zapamtili smo mnoge carske naredbe glede našeg blagostanja pune dobrote i milosti izaslane i oglašene, ali one i danes spavaju, i mi smo samo toliko te blagodati uživali, koliko je naše tiransko sèrce poturčenjakah Bosanskih od sebe samog dozvoljavalo. Bili smo dakle do danas žèrtva njihove samovoljnosti — bili smo pravi robovi despotičkog tiranstva — naše imanstvo i naš život bio je jeftin. Od danas pak evo s ovim korakom sjajne porte nama se ukazuje rujna zorica našeg oslobodjenja — izza koje će jamačno i žarko ogranuti sunašce, makar i bujnim obastèrto oblakom, ipak nama će se bolje viditi nego u tavnoj noći. Budućnost je gustom koprenom zastèrta, neznam s kakvim će dogadjajima, s kakvim uspiehom naše preobraženje koracati, te je u ruci Boga i sudbine; medjutim nas nada tieši i saviest osigurava da dokončavamo viekove svog sužanjstva, a da je kucnuo blagi čas epohe koja nas vodi k uzajemnoj ravnopravnosti i civilizacii — k spasenju! . . . Jesmo li se prevarili, nismo li: to će donieti vidovi dnevi. Za sada po našem mnienju ostaju samo tri ako??? 1. Ako porta ostane dosliedna i postojana u svojem velikodušnom preduzetju iliti zadatku. 2. Ako kadra bude shodne miere pronaći, i moralnu snagu ozbiljno uložiti k udielotvorenju istoga zadatka. 3. Ako pokroviteljstvujuće sile budu imale vlast dielatnih nadzirateljah toga sretnoga reformiranja. Te tri točke smatramo kao uslovja bez kojih opet će ostati sve u turskim kabinetima na bieloj artii krasno i liepo ali mèrtvo. Ta treća točka jest duh živototvoreći — bez njezinog faktičnog upliva za miesec danah bakalin Turski opet će halvu miešati kao što je i miešao. Mi gledamo na čete sjedinjenih silah kao bludeći mornar na svoj kompas. Ako ti kèrstonosci prije vremena ostave taj svoj strategički položaj, mi već znamo gdie smo, onde gdie smo i prieklani bili. To bi jedino jemstvo bilo koje bi nam obezbiedilo zadatu nam veličanstvenu rieč od sultana, premda i bez toga mi njemu kao svomu suverenu vierujemo i pokoravamo se ali nemožemo njegovoj slabosti moralnoj. Tko želi spiešiti k svèrsi mora da ima sredstva, a to zna Evropa ciela i mi smo svi uvjereni da on mnogo dobra misli i želi, ali da je lišen svake udobnosti. Pri svem tom zasada mi smo uzhićeni njegovom blagodati novim hatišerifom izjavljenom koju želimo što skorie u dielu uživati. (Svt.)

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 29. ožujka. Pred 14 danah od prilike dogodilo se ovdie strašno ubojstvo. Nieki vlaški mesar živio je uvdie u zabranjenoj svezi sa ženom jednoga ovdašnjega kramara. Muž opominjao je svoju ženu često, a najposlie pretio joj je, da će ju ubit, ako neprekine ovu

svezu. Žena to priobći mesaru; taj jaj rače, neka taj večer neostane kod kuće, budući da će joj muža ubit, za da odstrani svaku smetnju. Mesar dodje u istinu u devet satih u kuću kramarovu, gdi je našao muža već u postelji, a četverogodišnje diete spavajuće. Pošto je muža nožem ubio, stao ga je formalno secirat t. j. odreže mu noge i ruke od sglobah, a truplo baci u potok Dimbovicu naprema manastiru Raduvoda. Poslie niekoliko danah opazi nieka žena to truplo u vodi; kada ga izvuku, nadjoše, da na njemu fale oba lica. Zločinstvo je odano po detetu, koje se probudi za čina, a zatim sve ispoviedi. Mesara i ženu kramarovu već su uhvatili, i kažu, da su već sve priznali.

Rusia.

Petrograd, 25. ožujka. „Nord" javlja: Car, koi je 21. ožujka u Finlandiu odputovao, očekuje se ovdie do 30. Zbog nuždne pripreme dèržat će se krunisanje tek kolovoza, i to vele 31. kolovoza. Krunisanje bit će veleliepno, i tada će se pojavit opet stara ruska odieća. Za veliku vozitbu naredjeno je 18 pozlatjenih karucah.

Petrograd, 26. ožujka. „Donau" Car će biti krunisan prije nego što smo mislili, mieseca svibnja. Najviše je dopriniela izboru tog carica mati, koja namierava, čim se uliepša vrieme, putovati u Niemačku, da povrati izgubljeno zdravje. Krunisanje preduzet će se sa svim mogućim velikoliepjem, da jasno pokaže veliki promicaj Rusie u svakom obziru, učinjen od posliednje svečanosti te vèrste. Tada se teško putovalo i u Moskvu, a sad će moći množina naroda odavdie željeznicom povèrviti u Moskvu . . S druge strane i Moskva je strašno se promienila, napredujući u evropejskoj kulturi.

Petrograd, 16. (28.) ožujka. „Ruski Inv." Car izvolio je 12. ožujka u Helzingforu presmotriti pèrvi bataliun granat. puka i ostalo vojinstvo, a poslie Sveaborg i sve baterie toga grada, tamošnju posadu i javna zdanja. Na večer je posietio večerni sastanak kod Finl. Gubern. Berka. 13. ožujka udostojio je svojim prisustvovanjem bal, dan gradjanima i obćinam u čast Nj. car. Vel. (Svt.)

Franceska.

Paris, 2. travnja. Polag lista „Debats" bilo je razsvietljenje sinoć još sjajnie i obćenitie nego u nedielju, premda nije bila veća strana javnih sgradah razsvietljena. I najudaljenie ulice bleštale su u najsjajnijoj svietlosti; bengalski ognjevi razsvietljahu bulevarde i do poslie ponoći bacahu raketah i petardah. Nad vratama banke od Francie vidjale su se zastave od 7 silah, koje su podpisale pogodbu.

Kao što se čuje, neće se čete istočne vojske, odredjene da se povrate u Francusku, iskèrcivat samo u Toulonu i Marsilji već i u Port Vandes-u, Cete-u i drugim lukama. Odmah kad se iskèrcaju ove čete podvèrgnut će liekari u tu svèrhu od ovuda poslani po vladi strogom ispitu zdravstveno stanje svake regimente i načinit će naredabah, koje će im se činit, da su potrebne.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Cagliari, 2. travnja. Pèrvih danah mieseca svibnja stavit će se gumina za podmorski bèrzojav do Bone.

Parma, 2. travnja. Zbog jučerašnje svetkovine samèrtnoga dana vojvode Karla III. prispeo je ovamo grof de Chambord.

Genova, 3. travnja. Momčad parobrodah Vittorio Emanuele i „Conte Cavour" pomèrla je stranom u lazaretu varignanskom no ne od kuge, kao što su se bojali, već od typhusa.

Dne 2. t. m. umro je u Beču poslie kratkoga bolovanja, u 81. godini svoje dobe Stanislav Zamoysky c. ruski pravi tajni savietnik, velekèrstnik c. ruskoga reda sv. Andrie u briljantima, Aleksandra nevskoga, bieloga orla, reda svetoga Stanislava itd.

Pariz, 6. travnja. „Moniteur" javlja takodjer da se je primirje protegnulo i na more. I u Parizu već su znali, da je dozvoljeno slobodno izvozit žita iz Rusie.

Separatni članci za napunjenje konkordata.

Gospodin arcibiskup bečki kao punomoćnik Nj. Veličanstva cara austrianskog pisao je gosp. kardinalu Viale Prelà kao opunomoćeniku svete stolice pismo, koje sadèržava separatne članke za dopunjenje konkordata. Članakah ima 20. Iz tog pisma navodimo u glavnom ovo: Spomenuvši najprie, da je katolička cèrkva svagda bila kovčeg, u kom su svi oni pribiežišta tražili, koji hoće da su izbavljeni k viečnom životu, navodi se, kako su današnja vremena razvratjena i da je danas više nego ikad želiti, da se mirska vlast složi sa sveštenstvom, da se obezbiedi božje carstvo. Visoki austrianski car, vodjen nasliedjenom smirenosti, nije imao veće želje, nego da slogu svete vlasti s mirskom u prostranim, njegovom žezlu podloženim zemljama nepovriedjeno i nepokolebljivo utvèrdi. Gospod nad svima (Bog) darovao je u dobroti svojoj tom dielu uspieha, i ono je od obe strane podtvèrdjeno. Ali budući da je pri tako prostranom i težkom dielu još niešto ostalo, na što bi se koristno bilo opomenuti, to mi je Nj. Veličanstvo car dao nalog, da Vašoj eminencii sliedeće priobćim:

1. Nj. Veličanstvu na sèrcu leži, da na sveučilištima cvieta viera i smirenost. Volja je Nj. Veličanstva, da se ta važna točka pri uredjivanju obćih študiah najbrižljivie uzme u obzir. Ima dosta uzrokah, da biskupi odpravljaju na sveučilištima zvanje nadkancelara ili kancelara; ako prepone stoje na putu, to će oni na bogoslovski fakultet, gdie ga ima, zvanično, isključivši kancelara, imati osobiti upliv.

2. Na izpite kandidatah bogoslovskih ili doktorat iz cèrkvenog prava bili su u Austrii svagda i bit će uviek samo katolici pozvani.

3. Ako bi dobro bilo, da se gdiekojim biskupima apostolskom vlasti dade punomoćje za podieljivanje bogoslovskih stupanjah, to će Nj. Veličanstvo car rado na to pristati; ali ta stvar treba da se učini sa dogovorom izmedju svete stolice i carske vlade.

4. Biskupima je slobodno ustanoviti katoličko sveučilište pod njihovom zapoviesti. Ali se za tu stvar iz važnih uzrokah treba najprie sa c. vladom dogovoriti.

5. Prie nego što se kakav professor juridičkog fakulteta namiesti da predaje cèrkveno pravo, iskat će se presuda diecezalnog biskupa o njegovoj vieri i nauci.

6. Peštansko sveučilište postalo je iz cèrkvene zadužbine, koja je za vlade Marie Terezie cèrkvenim dobrima povišena. Pored svega toga dogodilo se je od svèršetka prošlog stolietja u vèrlo malo slučajevah, da su se nekatolici pustili da predaju mirske nauke na pomenutom sveučilištu. Nj. Veličanstvo misli, da je pravo, da se na tom zavodu puštaju samo katolici za profesore, nenamieravajući pak, da se povriede prava nekatolikah, koji su već tamo u učiteljskim zvanjima.

7. Učenici bogoslovie, ako su od biskupa primljeni kao pitomci njegovog siemeništa ili ako su se obukli, kao i novici monastirski oslobodjeni su od vojničke službe.

8. Po austrijskim zakonima birat će se na gimnazijama i sriednjim školama, koje su od mirske vlasti ustanovljene, učitelji vierozakona tim načinom, da diecezalski biskup dèrži natiečaj, i da onoga, koi je najdostojnii, označi vladi dodavši akta natiečaja. Taj će se obično na to miesto i naimenovati. Ako bi zbog osobitih uzrokah bio tko odbačen, to se neće nikad onakav naimenovati, za koga nebi biskup rekao, da je za to zvanje sposoban.

9. Da se nepuštaju knjige, koje su za vieru i nravstvenost škodljive, to je obća stvar i dèržave i cèrkve, i Nj. Veličanstvo car sve će upotrebiti, da takove knjige izključi iz svoga carstva. On će se dakle brinuti, da se zakoni protiv razpuštenosti u pisanju s dostojnom strogosti izvèršuju, i da se najbrižljivim načinom pazi na želje, koje u toj stvari biskupi izjave. Ali tu treba mnogo pazljivosti, da se veće zlo neizrodi. No nisu odnošenja ista u svim zemljama u carstvu. U lombardezko-mletačkoj oblasti mnogo je lakše ukloniti opasne knjige nego u niemačkim provinciama, kod kojih ima toliko susiednih protestantskih zemaljah, ili u Ugarskoj i Erdelju, gdie ima mnogo nekatoličkih žiteljah.

10 Ako se kakav svetjenik pozove pred mirski sud zbog kakvog predstupljenja odnosećeg se na zakon, to se mogu od pèrve mirske sudačke inštancie prie presude predati biskupu akta, da on izpita osudjenoga i da sve čini, što spada u kanoničku presudu stvarih. Kad je biskup sud izrekao, on će to mirskom sudcu priobćiti, koi će onda po gradjanskim zakonima presuditi prestupljenje.

(Konac sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 8. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	86 5/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	87 1/4
dto . . . . » 4 1/2 %	77 3/4
dto . . . . » 4%	68 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	62 1/4
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	135 3/4
» » » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	85 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	79 1/4
Bankovne dionice komad po	1136
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	540
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	357
dto dto s plaćanjem na rate	377
Dionice sieverne železnice . . po 1000 f.	2975
» bečko-glognićke železnice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske železnice . . » 250 »	271
» požunsko-tèrnovačke železn. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	640
» » Lloyda u Tèrstu . » 500 »	447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	83 3/4
Augsburg za 100 for. current . . . . »	101
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	448
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	103 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 1/2
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	271
Carigrad za 1 forint . . . . parah	479
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski duk[…]	5 1/8
Srebro [illegible] travnja	1 1/8

OGLASNIK.

(Izv.—108) (3—3)

Oglas.

Budući obznanjena za dne 25. ožujka t. god. licitacia kuće Zlatarske bi bez uspieha ostala bila, zato od strane nižepodpisanog licitacia iste kuće opredieljena na dan 21. travnja t. g. i onda će se ista kuća na tri sliedeće godine u najam dati.

Obširnia mogu se saznati kod podpisanoga u Gredicah kroz poštu Oroslavje ili pako kod vlastelinskog providiteljstva u Loboru.

U Loboru dne 25. ožujka 1856.

Tito Babić,
sequester.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 10. TRAVNJA 1856. Broj 83.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pètviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasce ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 10. travnja 1856 izdan je i razposlan komad V. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi

Razpis ministarstva financiah od 3. ožujka 1856, kojim se obznanjuje, da se u pograničnom kotaru novoga okoliša od samoprodaje ukida prodavanje prostoga riezanoga duhana u dosadanju cienu od 14 krajcarah po funtu, zatim da se ni rudarom neće više davati duhan u ostavljenu nižju cienu.

Razpis ministarstva tèrgovine od 8. ožujka 1856, o sjedinjenju dosadanjih obih odsiekah c. kr. južne dèržavne železnice.

Razpis ministarstva financiah od 11. ožujka 1856, valjan za svekolike pokrajine u zajedničkom savezu carinskom, kojim se promienjuje carinski postupak za robu, namienjenu, da se kao ogled iliti muštra pokazuje.

Naredba ministarstva unutarnjih dielah i pravosudja i vèrhovne vlasti redarstvene od 15. ožujka 1856, kriepostna za Tirolsku i Vorarlberžku i za kraljevinu lombardesko-mlietačku, o nadležnosti za iztraživanje i kažnjenje prekèršajah proti zakonom, postojećim u ovih krunovinah u obziru posiedovanja i nošenja oružja zabranjenoga i tèrgovanja s istim.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 10. travnja. (Pregled dnevnih dogadjajah.) Utisak, koi je Napoleon učinio na grofa Orlova, bio je očevidno veoma priazan. Car netaji, da veoma rado obći s ruskim punomoćnikom i želi, da pokaže da mu je prignut. Iz toga sliedi, da je jedan prema drugom svakom prilikom veoma uljudan, vèrhu čega se engleski dèržavnici veoma zabrinuše. Rusi u Krimu svetkovali su narodjenje francuskoga carevića radostnim ognjevima. Car je grofu Orlovu po generalu Neyu dao zahvaliti se za ovu nježnu pažnju. Kod posliednjega razgleda vojske na davorovu polju jahao je grof Orlov uz cara. Ljudevit Napoleon postigo je već stranom svoju svèrhu. Rusi su uzhitjeni od njega i gledaju popriеko Engleze; hoće li engleski savez ovu maziu pretèrpiti? — U Parizu misle, da će se u isto vrieme s kèrštjenjem obavit i pomazanje carevo po kardinalu a latere, koga očekuju iz Rima. — S ratišta čuti ćemo skoro, da se vojske kretju, jer kao što hoće da zna „Times“ već su dobili Piemontezi nalazeći se u Krimu zapovied, da se priprave na odlazak. I engleska inostranska legia i c. k. austrianska vojska povući će se natrag; no „Patrie“ misli u poluslužbenom dopisu, da će saveznici tursko područje malo po malo i bez naglosti ostavljat, da se ništa nepromaši, zašto su zapadne sile poduzele posliednji rat. — Ako se uzme u obzir, da Francuska još uviek imade na istoku 140,000 momakah, lahko će svaki prosudit, da su potrebna velika sriedstva za transportiranje, da toliku vojsku prebace u Europu. — U parlamentskoj siednici od 3. t. m. potvèrdjuje lord Palmerston viest, da je primirje protegnuto i na more. — Na interpellaciu tičuću se englezko-amerikanskoga pitanja, učinjenu po jednom sučlanu parlamenta, izjavio je Palmerston, da zastupnik Engleske u Washingtonu nije predao dèržavnom tajniku depešu poslatu mu, polag koje imala bi se razpra medju obim dèržavama riešit po obranu sudu, no da je isto pismo po amerikanskom poslaniku u Londonu ipak došlo u ruke amerikanskom dèržavnom tajniku. — Diplomatički zastupnici Englezke stavljaju vladu svaki čas u nepriliku pa ipak se ista ustručava, odazvat krivce. U parižkoj centralnoj školi, u kojoj se izobražuju civilni indjeniri, arkitekti itd. bila je posliednjega utorka mala pobuna. Učitelji nisu pitomcima, koji su zahtievali svoje mirovne praznike, dopustit, da bi se šetali po ulicama od Pariza, našto su isti stali pievat piesmu koja se dèrži sada za revolucionarnu i počimlje sa stihom: „Le Sieur de Frambroisie“, i tako su izveli, što su htieli. Uslied toga zatvorena je škola. — Iz Pariza javljaju da je varsaljski biskup zabranio cèrkvenom sve-

---

Milka.

Čèrtica iz sadašnjeg družtvenog života polag istinita dogadjaja.

Od S. W—a.

Na plodovitim obalama Dunava, u jednoj povećoj varošici Sriema, stanovaše jedan viećnik sa svojom kćerom. Kulić — tako ćemo nazvat viećnika — nije bio bogat, nu pri dobrom obdielavanju svoga vinograda mogao je pošteno živiti. Njegova kći Milka, nježno cvatuće diete od 16 lietah, odrasla biaše pod brižnim okom ljubeće matere, i stajaše u glasu najkrasnije dievojčice cieloga grada. Mati je već dvie godine bila mèrtva, i Milka je obratjala zato svu svoju ljubav na otca i kuću. Na ničijem stolu nebiaše stolnjak tako beo, u ničijoj kući hodnik tako čist, kao u kući viećnika Kulića, a unutarnji red i čistoća sobah jasno pokazivahu marljivost i vriednost mlade gazdarice.

Otac je sèrdačno ljubio svoju kćer, ali je bio i strog, pa se Milka nebi bila usudila kod svojih priateljicah ni trenutka dulje zadèržati se, jer otac nije hteo čekati na obied. Tako je sve bilo uredjeno u kući; dievojka neimadjaše dakle prilike mnogo se miešati s ljudima. Kraj svega tog biaše zadovoljna i vesela, i samo uspomena na svoju majku iztisnula joj je kad i kad po koju suzu.

Baš je bila nabrala cvieća, i plela je pri otvorenom prozoru siedeći vienac svoje matere. Na jedanput kucne nietko na vrata. Jedan hip, mlad momak stupi unutra. — Niekoliko trenutakah im je zabuna svaki govor prepriečila. Mladić se pèrvi razabere, i pruživši joj sèrdačno ruku, rekne: „Liepa Milko, zar me nepoznajete više? Dieva bojazljivo smatraše čèrte mladića, na jedanput sklopi u nevinom uzhitjenju biele ručice i vikne: „ah Pavle, ti si,“ na što ju mladić zagèrli, i lahkim poljubcem joj pritisne rumene usnice. Milka se sramežljivo izvije iz njegovih naručajah, i kajaše se u sebi zbog svoje naglosti, nu Pavle ju bèrzo umiri svojim prijaznim razgovorom, opominjujući ju na ono doba, u kom su kao brat i sestra u bezazlenim dietinskim igrama provodeći svoje vrieme.

Pavle, koi se sad biaše iz Beča vratio, bio je u dietinstvu Milkin najbolji priatelj, i akoprem starii od nje, provodio je ipak radje u njenom nego u svojih sučenikah družtvu svoje vrieme, tako da su obojih matere već unapried se radovale budućem savezu svoje diece.

Pavle i Milka nemogahu, pri svem tom što im bladna pristojnost biaše tudjinsku rieč „vi“ nametnula, dugo protiviti se nićućoj naklonosti. Mladić, viešt liečnik, dolazio je svagda, kad mu je to vrieme dopuštalo k Milki. Otac je štovao mladića, i nije mu to branio, jer je smatrao svoju kćer za nezrelo diete, pa si nije o tom tro glave, jesu li sèrca mladih ljudih u saučastju ili ne, a i osim toga su njegovi poslovi riedko mu dopuštali, da se bavi kod kuće. Ljubovnici su dakle imali dosta prilike biti na samo. Pavle biaše sasvim začaran od krasne dievojčice, koju spodabljaše u jutarnjoj rosici cvatućem pupoljku, a Milka ljubljaše opet njega sa svom silom čistog dietinskog sèrca. Ona se je sada više kitila nego obično, i svaki dan krasila joj je frižko uzabrana ružica obiljne vlasi, a jedan zlatan lančić sniežni labudov vrat.

Danas je bio Pavlov imendan, i u radosti svog sèrca se biaše još većma nego navadno nakitila; sreća joj iz očiuh sievaše, i kad je Pavla dočekala na vratih, stupi ovaj diveći se jedan korak natrag i rekne: „Ah, kako ste danas liepa,“ pa bèrzo prešavši u strastni glas, rekne: „Milko, ja te ljubim više nego sve na svietu, Milko, liepa Milko, ti moraš moja biti!“ — „Moj Pavle, moj mili Pavle!“ šaptaše ona, — i na njegovom sèrcu ležaše sretna saručnica.

Za otca je njihov savez bio jošte tajna. Stopram onda, kad Pavle bude sebi stekao glasovitost, htieli su ga moliti za njegovo privoljenje. Liepi sati, liepi dani su proticali mladim ljubavnikom, i nitko nije slutio čar njihove potajne sreće.

Sada se doseli jedna strana gospoja u grad. Naskoro, nije bilo u miestu drugog razgovora, nego o njoj i njenoj oholoj kćeri: žene su jedna drugoj pripoviedale, da samo svilene haljine nose, — a kočija i služitelji u livrejah, još su povekšali sjajnost te kuće.

Pavle je kao liečnik bio već liep glas stekao, bile je dakle posve naravno, da ga je ta bogata gospoja izabrala za svog kućevnog liečnika. Kod nje je Pavle pèrvi put naučio poznavati sjajnost i razkoš bogatstva. Priazno sniženje plemenite gospoje laskalo je njegovoj taštini, i bez da je osietio, zaplećale su ga namame bogatstva sve više i više.

Ako je Milka badava čekala na svog Pavla — što se je sada dogadjalo više putah — izpričavao se je s mnogimi poslovi. Milka se je češtje veoma žalostila, što neće sada tako dugo kao prije da se bavi kod nje, govoreći: „da niti neizgleda sad tako vesel'o kao navadno.“

Jedan popoldan, dodje Milki jedna tako zvana priateljica u pohode, u koje cèrtama je mogao svaki nieku zlobnu tajnu čitati, samo Milka ne.

Poslie dugog razgovora, rekne priateljica sasvim bezazleno: „Govori se, da kći one bogate gospoje koja se je prije niekog vremena ovdie nastanila, hoće da se uda,“ a kad Milka na to ništa neodgovori, nastavi ona: Ti si to po svoj prilici prije znala nego ja, jer zaručnik te gospodične, mladi liečnik, često vas pohadja.“

Milka pobliedi kao zid, nu bèrzo se sabere i primieti: „Koliko ona zna, to je on kućevni liečnik, pa zato valjda misle ljudi da je u tešnjem savezu. — U ostalom nevierujem,“ nastavi s priličnom sigurnostju, „da se njemu ona ružna ohola dievojka dopade.“

Ali kad je priateljica otišla, spopadne ju strah i sumnja. Već od niekolike danah nije ju Pavle bio pohodio, i samo ga je niekoliko putah s prozora vidila i pozdravila. Nemir njen raso je svakim trenutkom, i kad je otac došo doma k večeri, bila je tako blieda, oči joj biehu tako neplakane, da ju on uplašeno zapita: „Šta ti je?“

„Ništa, mili otče,“ tiešaše ga ona, „bila sam danas niešto zle volje, sutra će biti opet sve dobro.“ Otac biaše zadovoljan s tim odgovorom, i nije vidio bolan nasmieha, i brige koja u očima dievojke napisana stajaše.

Večer prodje, Milka je bila sama, Pavle

čanosti zakopat jednoga stražarskoga oficira, koi je poginuo u duellu. — Nemir koi je uslied toga nastao, još nije utaložen. — Iz tabora pod Sevastopoljem pišu „Times-u": „Dne 18. ožujka. Noćju od 17. ožujka dogodi se strašna nesreća na nizbèrdici nalazećoj se nad Kadikojem. U više dèrvenih kolibah stanuju tamo ljudi, koji spadaju u zbor radnikah: mesari, dèrvodielje, bačvari itd. — U pó noći od prilike zaori vika: vatra! i odmah pohiti niekoliko ljudih prema onoj strani, da priteče u pomoć. Više kućah stajaše u plamenu i sažgalo se u pèrkos najvećim naporom engleskih i sardinskih vojnikah. Šestnaest do uglevja sažganih mèrtvačkih tielesah izvučeno je ispod pepela. — U Parizu se glasa, da će car Aleksander do konca svibnja doći u Francusku, da pohodi cara Napoleona. „Miniteur od flote" javlja iz Petrograda, da je u Kronštat poslana zapovied, da oboružaju pet bojnih parobrodah, koji se imaju dèržat u pripravnosti do sriedine svibnja za dalju vožnju. Admiral Lütke dobio je vele zapovied da preuzme ovu flotillu, o kojoj se misli, da će cara Aleksandra pratit na njegovom putu u Francusku i Englesku.

Kao što javlja „Patrie" primio je grof Orlov naslov opunomoćenoga ministra i izvanrednoga poslanika ruskoga na francuskom dvoru. „Uvieravaju" dodaje isti list da je ovaj diplomat dobio nalog, da naviesti caru, da je Aleksander II. stupio na prestol, i da će se to naviestenje izvest velikom svèčanostju i izvanrednom veleliepnostju. Grof Orlov ostat će u Parizu po svoj prilici do krunisanja cara ruskoga.

U Atini izlaze sada 24 novine i časopisi.

Separatni članci za napunjenje konkordata.

(Konac.)

11. Opredieljenja u 14. članku konkordata odnose se samo na ona prestupljenja, koja se presudjuju pred redovnim sudovima. Iznimakah mora biti prilikom priekog suda. Očekuje se od biskupah, da će za sačuvanje svećtenikah, koji su osudjeni, izabrati kuću, koja neće biti vladi nepovoljna. Hoće li oni, koji su osudjeni na kaštigu, biti predani u kakvu duhovnu kuću, to zavisi od stvari i od carske milosti.

12. U provincii, koja se zove vojnička granica, ima osobiti način upravljanja, jer jedan i isti čoviek sjedinjuje u sebi vojničku, sudačku vlast. Ali budući da u više predielah vojničke granice ima većina nekatolikah, to se mora dogoditi, da se vlasti sastoje iz muževah, koji su strani katoličkoj cèrkvi. Zato je Nj. Veličanstvo za katoličke klerike, koji su izuzeti od redovnih sudacah pojedinih srezovah, u Zadru, (Zagrebu?), gdie je gradjanski i vojnički gubernator za Hèrvatsku i Slavoniu, osobiti delegirani sud ustanovilo. Istim načinom postarat će se i za ostale zemlje vojničke granice.

13. Budući da Nj. Veličanstvo želi, da se odèrži cèrkveni zapt, to je gotov dati i pomoć mirske vlasti biskupima, da se izvèrše presude njihove, proti podčinjenim klericima Ali se nada, da će u tom slučaju biskupi dati izjašnjenja, ako se uzištu, i tom služit će se car savietom komisie, koja će se sklopiti iz biskupah ili drugih svećtenikah pod predsiednikom kakvog biskupa.

14. Pri sviedočanstvima od strane svetjenikah pazit će, da izvèršivanje svetih dužnostih netèrpi nikakva uštèrba.

15. Od 1849 više su putih dobivali i parooi vojničko ukvartirovanje. Carska je volja, da se to ukine. Kako se sada reformira ciela sistema ukvartirovanja vojničkog, to je naredjeno, da se u tom zakonu pazi dostojnim načinom na svećtenike.

16. Što se tiče cèrkvenih beneficiah, to je car zapoviedio, da sve ostane, kao što je sada.

17. Car će i u buduće svoje patronatsko pravo tako upotrebiti, da će se uviek obzirati na veće njegovanje duhovnoga pastirstva.

18. Ako bi se kakva cèrkvena korporacia ukinula, to bi se beneficia slobodnom razpoloženju biskupovom ostavila, u koliko to kanonička pravila propisuju.

19. Nj. Veličanstvo neće nikakve prepone stavljati zavodima družtvah, koja cèrkva odobrava i preporučuje. Ali zbog opasnosti, da se pod imenom smirenih družtvah nesakriju kojekakve namiere opasne cèrkvi i dèržavi, moraju se gdiekoja jemstva upotrebiti; u ostalom smatrat će se presuda diecezalnog biskupa o zavodu kao jemstvo.

20. Nadbiskupima i biskupima sasvim je slobodno sve, što je u zavodima potrebno za vieru i čistoću kèrstjanskoga života, činiti. Kako želi Nj. Veličanstvo, da je u svim smirenim zavodima sve po skromnosti uredjeno, vidi se jasno odtuda, što su u najnovie vrieme i zatvoreni prestupnici većinom brižljivosti duhovnih družtvah povierenі.

To pismo g. bečkog arcibiskupa, Josipa Otmara pl. Raušera, pisano je 6. kolovoza 1855 u Beču. (Srb. Dnevnik.)

Družtvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Izviestje.

Platiše za družtvo. (Nadalje).

Gosp. M. Rušnov, prin. za god. 1856.
» M. Mrazović, prin. za god. 1855 i 1856.
» Slav. Vèrbančić, prin. za god. 1855 i 1856.
» Gustav Gaj, prin. za drugu polovicu god. 1853, i za godine 1854 i 1855.
» Pavao Muhić, prin. za god. 1855 i 1856.
» Makso Piškorec, prin. za god. 1855 i 1856.

U Zagrebu, dne 9. travnja 1856.

J. Ev. Borovečki, s. r.
blagajnik.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 9. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$86\frac{1}{4}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$87\frac{1}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$77\frac{7}{16}$
dto . . . . » 4%	$68\frac{1}{2}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	$52\frac{1}{2}$
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	$135\frac{3}{8}$
» » » » » 1854, » 100 »	110
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$86\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$79\frac{5}{8}$
Bankovne dionice komad po	1129
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$547\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	357
dto dto s plaćanjem na rate	$378\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3000
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	271
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	644
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$447\frac{1}{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 foriat.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$83\frac{3}{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$101\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$100\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74\frac{5}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$101\frac{3}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	479
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5\frac{3}{8}$
Srebro od 8. travnja	$1\frac{3}{4}$

ju nije potražio, — prispie noć — i budno, u molitvah i suzah ležaše na kolienih — postelja ostade nedodirnuta.

Sliedeće jutro joj prodje isto tako. Otac se ozbiljno zabrine videći ju tako bliedu, ali ga ona znade opet umirit. On ode u svoj vinograd izvan grada. „Danas ću kasno doći doma, moje diete" rekne Milki pri polazku, „lezi u postelju ako ti nebude bolje, i pošli po liečnika." Zatim joj poljubi bliedo čelo i ode.

Samoću si je danas Milka i želila; nijednog trenutka nije se micala s prozora, ali Pavla nemogaše viditi.

Okolo deset satih stupi stara kuharka u sobu, i stane pripoviedati: „da će se mladi liečnik viènčati danas s onom stranom gospodičnom; Neviesta ima zlatom izvezanu haljinu, mnogi strani gosti su pozvani u svatove, pa ni ovdašnji svirači nisu im bili dosta dobri, nego su i te iz Pešte dali dovesti."

Milka već odavna nije više slušala — s ukočenim očima gledaše kuharku, nijedna čertica se nije gibala, u njenom mèrtvačkom bliedilom pokrivenom licu. „To nemože biti," reče promuklim glasom — „To nemože biti," — odzivalo se u njenoj glavi, u njenom sèrcu. Zvonce zazvoni na vratih, kuharka ode, da vidi tko je, — Milka to neopazi, ona ležaše na stolici, — kratka nesviest joj je bila prikovala ude. Kad se probudi, pogladi liepim ručicama svoje čelo i krikne puna straha: „To nemože biti, to nemože biti!" Dihanje joj lietjaše grozničavo, sèrce htiaše da provali grudi — rukama zavijaše od zdvojenja, ona to nije mogla ponjati. Najedanput čuje kola na ulici, bèrzo se baci na prozor — bile su prazne kočijo, vozile su se u onu ulicu, gdie je stanovala bogata inostranka sa svojom kćerom. „To nemože biti," krikne ona zdvojeno, ta on mene ljubi, ja ljubim njega, njega, više nego moj život, — „Ne, ne, to nemože biti, ta on je reko: „„Liepa Milko, ti moraš moja biti!"" —

Bilo se je smračilo, obrasi joj bijahu usijani, oči joj sievahu od groznice. Bèrzo prebaci maramu preko sebe, i pohiti bèrzim korakom prieko ulice, k onoj osvietljenoj kući, gdie su bili svatovi.

Kapia je bila širom otvorena, ovieće svuda ležaše razsuto, baklje razprostirahu danu podobnu svietlost. Tihim, ali bèrzim korakom popne se nuz široke skaline, jednako pred sobom šaptujući! To nemože biti! on je reko: Liepa milko, ti moraš moja biti! Sve bliže i bliže se je čula krika svatovah — Na zid naslonjena jedva dišući, prisluškivala je — sad se je čuo u predsoblju hod, — to su bili njegovi njoj dobro poznati koraci, — sad je čula njegov glas, sèrce joj se strese, — sad njegove rieči: „moja mila, moja sladka ženo," — Poljubac, — sèrce joj puče, — kao kakav duh sidje nuz skaline, van iz kuće, i dalje, sve dalje u mračnu noć. —

Dunav se je valjao pod obalom, na kojoj je ona stajala, i sèrditim šumom pratio je njene glasne rieči i „Otče, Majko, to nemože biti, ta on je reko: „„Liepa Milko ti moraš moja biti!"" — i najedanput nestane je s obale, Dunav ju primi u svoje hladne naručaje. —

Nesretni otac badava je tražio svoje diete. —

U svatovih igrali su mladenci. I sliedeći dan jošte gostili su se veseli svati. — Najedanput se začu na ulici larma. Pavle dodje k prozoru, mložina svieta je bila na ulici, a četir jaka momka nošahu na zelenom prutju liepu mèrtvu Milku. „Milko!" krikne on, i obnesveštjen padne natrag.

Niko nije vidio više smieh na ustnama mladog lakoumnog čovieka, — život mu ostade otrovan. Sjajna okolica ga je tištala, bezćednost njegove ohole žene je oživljavala još većma sliku liepe Milke u njegovoj duši.

Šum dunava mu je pripoviedao o njenih posledniih uzdasih, često je sada mučila saviest najstrašniim mukama, jadnu njegovu dušu. Neprestano je vidio pred sobom na zelenom pruću, liepo rasstavljeno mokrim haljinama obavito tielo, mèrtve Milke, sa nastranu visećom razpletenom kosom, i zdvojenjem namèrtvom licu.

Njegova snaga biaše isčeznula, vlasi osiedile. On zamienu bogatstvo s jadnim nesretnim životom.

SLUŽBENI LIST.

Br. 317 civ. 1856. (116—Izv.) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud pozivlje Gjuru Reaček sina pokojne Kate Reaček, koja dne 29. ožujka 1856 preminula je, i usled njezine sočinjene oporuke imade se sin njen do 1. travnja 1857. u 10. satih u jutro pri ovom uredu ili osobno ili pismeno sa vierodostojnostju prijaviti, kao oporučni nasliednik pokojne njegove matere, inače po izteku odredjenog ročišta pravo nasliedstva izčeznut će.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud
dne 1. travnja 1856.
C. k. kot. predstojnik.

4856. (Fin.—13) (3—1)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion, an dem Zollamtsgebäude nebst den hiezu gehörenden Wachthause, Stallung dann Hof- und Garten-Einfriedigung zu Oblai bei Glina im 1. Banal-Grenz-Infanterie-Regiment im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 in Ausführung zu bringenden Reparations-Arbeiten.

1. Wird die Reparation des Zollamtsgebäudes nach dem adjustirten Kostenüberschlage vom 30. November 1855 mit . . 916 fl. 55 kr.
die Reparatur des Stallgebäudes sammt der Einfriedung des Hofes und des Gartens mit . . . . . 1846 fl. 12 kr.
die Reparatur des Wachthauses nachdem adjustirten Kostenüberschlage vom 28. Oktober 1855 mit . 257 fl. 30 kr.
Im Ganzen mit . 3020 fl. 37 kr.
im öffentlichen Lizitationswege am 26. April 1856 in der Zollamts-Kanzlei zu Sissek dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen werden.

Das auf den adjustirten Geldbetrag pr. 3020 fl. 37 kr., welcher als Ausrufspreis angenommen wird, berechnet Vadium zu 5% beträgt 151 fl. CM.

2. Zur Licitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindender Verträge gesetzlich qualifizirt, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der zu übernehmenden Leistungen gegeben haben wird. Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen Legitimation.

3. Wer für einen andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Präses einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale des k. k. Hauptzollamtes in Sissek beginnenden mündlichen Ausbietung das obausgewiesene 5% Vadium zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Hauptzollamte zu Sissek überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schrifliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von aussen mit der Aufschrift: für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Herstellung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt.

c) Das 5% Vadium von dem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren, oder in österreichischen Staatspapieren, oder in Staatsanlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen.

d) Der Vor- und Zuname, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 erwähnten Licitations-Grundlagen für alle obenangeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei dem k. k. Bauamte zu Sissek und dem k. k. Zollamte zu Oblai in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbiethung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Anbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Präses nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfält, zu Handen des Licitations-Präses zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt werden.

Agram am 5. April 1856.

Der k. k. Finanz-Bezirks-Direktor
Heim.

Br. 1791.— 1. 2. 3. 4. 5. 6. (DS—40) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
			fr.	kr.			
13. studenoga 1856. br. 4726.	Gerdun sa 18⁴/₈ kmet. naselbinah	Antonia Raizner Amalia Tomić	7400	—	1. svibnja 1856.	24. svibnja 1856.	24. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
24. stud. 1856. br. 4802.	Pušća sa 17⁵/₈ kmetskih naselbinah	Pavo Krajačić	7050	—	„	„	25. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
20. studenoga 1856 br. 4805.	Repišće sa 5³/₈ kmetskih naselbinah	Dragutin Ivanušić	2150	—	„	„	28. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
27. stud. 1856. br. 4896.	Nespeša sa ³/₈ kmetskih naselbinah	Mato, Joso i Franjo Kovačić	150	—	„	„	28. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
27. stud. 1856 br. 4853.	Podvorje sa 7⁷/₈ kmetskih naselbinah	Ottilia, Sidonia i Ema Praunsperger	3150	—	„	„	29. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
17. stud. 1856. br. 4731.	Silavinec sa 1¹/₈ kmet. naselbinah	Franjo i Ivan Milašinčić	450	—	„	„	29. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) (uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèrsetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 15. ožujka 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 417. 1856. (Izv. 114) (3—1)

Oglas.

Na molbu vlastelinstva virovitičkog kroz punomoćnog odvietnika Franju Mohla prodavat će se putem javne dražbe na temelju ovostrane odluke od dne 24. ožujka 1856 vinograd zajedno sa podoljem, na vlastitost Gjure ml. Csorića iz Bušetine spadajući, u bèrdu virovitičkom ležeći, jedno jutro veliki, na 40 for. sr. sudbeno procienjeni, za namirenje tužećem vlastelinstvu tražbinu od 5 for. 24 kr. i sgrediеnah.

Za navedenu javnu dražbu u licu miesta u vinogradu obdèržavati se imajuću opredieljuju se rokovi na dne 10 i 31. svibnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne, — kamo se kupiti želeći ovime uljudno pozivlju; ujedno svi oni, koji misle da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, uputjuju, se da do prodaje upitnog vinograda pravo svoje tim sigurnie pri uredu ovom opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih isključeni budu.

Dražbeni uvieti mogu se svaki dan pri uredu ovom uviditi.

C. k. kot. ured virovitički kao sud.

U Suhompolju dne 24. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Polz.

Br. 425—1856. gr. (Izv.—114) (3—1)

Oglas.

Od strane ovoga c. k. kotarskog ureda virovitičkog kao suda jest na molbu Juliusa Bauer tèrgovca u Virovitici u pisarnici njegovoj proti Venclu Žideku iz Virovitice ovèrhbena prodaja kuće u Virovitici bez broja nalazeće se s podkućnicom na 190 for. sr. sudbeno procienjena i na vlastitost obtuženog Vencla Žideka spadajuća, za namirenje tužećoj stranki glavni dug od 50 for. sr. s pripadcih dozvoljena, i rokovi za obdèržavanje upitne dražbe na dan 2. svibnja i 3. lipnja t. g. opredieljuje se.

Uslied čega pozivaju se svi oni, koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, da do prodaje uputne kuće pravo svoje tim sigurnie opravdaju, poslie u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Dražbeni uvieti mogu se u činovnici c. kr. kot. ureda kao suda ovoga svaki dan uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički

Br. 1233. (109—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 23. veljače 1856. br. 415.	Vinica sa 7$^{2}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Franjo Bašlin	2900	—	od 1. svib. 1856.	24. svibnja 1856	na 22. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 21. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) na jednogodišnji rok ističući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, na koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 11. TRAVNJA 1859. Broj 84.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvěrstbina: 4 kr. sr. od linie za pervi put, a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

(V. M.) Iz Koprivnice, dne 8. travnja. Novo vrieme nastade domovini našoj! Kamo god pogledamo, svuda vidimo, da narod naš jako napriedujè. Sèrce naše se raduje, kada vidimo, da nisu trudovi pojedinacah u zaludu. Svaki, koi narod svoj ljubi, i koi se je osviedočio, da nemožemo domovinu našu drugačie usrećit, nego ako se za prosvietu naroda pobrinimo, ima se postarati i podupirè izobraživanje na svaki samo mogući način. Pojedini gradovi naši razširivaju svoje škole, a niekoje občine utemeljivaju nove učione. Znak je, da smo veliki već napriedak učinili! Bog daj, da nam za rakom podje i druge narode u njihovoj izobraženosti dostići.

Izmedju gradovah, koji se za škole svoje brine, jest i Koprivnica, gdie se sada počimlje nova, velika i liepa školska zgrada zidati. Na koliko je nama poznato, imat će grad naš školu od 4 razreda. A budući da samo dobar naučitelj može diete na čovieka odgojiti, zato i mislimo, da će se grad naš pobrinut za naučitelje, koji su se svima shvatili veliku važnost svojeg zvanja, i koji su se njemu iz ciela sèrca, iz ciele duše posvietili. To se razume, da se moraju takvi učitelji i dobro plaćati, da njima nije potriebito drugim putima za svoj život skèrbiti.

Mi želimo, da trudovi i žèrtve grada našeg dobroga imadu uspieha, te iz dubokа sèrca kažemo u imenu svih plemenitih dušah i svih domorodacah najveću zahvalnost svima onim, koji su se za sgradu ovdašnje narodne učione pobrinuli. Slava njima! Potomstvo neće ih zaboraviti!! —

Sada ću Vama najaviti viest, koja je u našoj okolici velikog straha prouzročila. U pobližnjem mjestancu Otoku je došlo prošastu Subotu, dne 9. ožujka, u večer o 8. satih ka gosp. Žomboru od 8—16 lupežah. Gospoda i čeljad sedili su pri večeri. Lupeži, povezavši prije čeljad, uniđu u sobu, i zaišću od gospode sve njihovo bogatstvo. A budući da im oni nisu hotieli po volji činiti, to su ih svezali i strahovito stali mučiti. — Pobravši sve, što su samo naći mogli, kao npr. svancige, rublje, dragociene ure itd. zapoviedali su, da se njima konji g. Žombora zaprežu, i svoju kradju na kola metnuvši, ostavili su žitelje svezane, i otišli su prieko Drave. Kola i konji su drugi dan natrag došli.

Šteta, koju su lupeži ovi učinili, cieni se na 7—20 hiljadah forintih.

Dosada neima još niti traga o lupežih ovih; samo to se znade, da su iz Madjarske došli, i polag okolnostih sudeć, jedan je od njih u kući g. Žombora veoma dobro poznat.

Pripisak. Baš sada čujemo, da je umro jedan tamošnji sluga, kojega su lupeži puškom ranili.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 1. travnja. Ja sam u stanju priavit vam ugodnu viest, da je erdeljska deputacia u subotu 29. ožujka od kneza dobila dozvolu za gradjenje željeznice od Kronštata u Brailu. — Gospodu izaslanike pozvao je knez onaj dan na ručak, koji su još onaj isti večer odputovali u Kronštat. Ova željeznica bit će naime od kronštatske granice vodjena prieko buzevskoga tiesnaca u buzevsku dol pa će ići u istoj doli do grada Buzeva, a od onuda protezat će se dalje put Braile. Od Buzeva počemši potegnut će se pobočna cesta prieko Ploješta u Bukurešt, a odtud u Gjurgjevo.

(Fremdenblatt).

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 6. travnja. (bèrzojavna depeša lista „Indep. Belge") Jedna iz Petrograda ovamo dospiela depeša javlja, da je car Aleksander dne 29. pr. m. ovamo došao od svoga puta u Finlandiu.

Pariz, 8. travnja. Jučer je opet dèržala konferencia siednicu.

Školski listovi.

Od Venceslava Mařika.

IV.

Dobra učiona, pametni ljudi, velika i dobra učiona, mnogo pametnih ljudih.

Dr. Ferdinando Stamm.

Budući da su dobre narodne učione temelj občinah, zato je ovih najpèrvia dužnost, da se za svoje škole polog silah svojih brine. Ako tudjinac dodje u niekoju občinu, to tamo veliku, liepu i dobro uredjenu školu nadje, odmah pomisli, da ovdie moraju pošteni, izobraženi i plemeniti ljudi živiti. A bogami, on imade i pravo! Samo tamo, gdi je dobro uredjena učiona, i gdie se je naučitelj iz ciele duše, iz ciela sèrca zvanju svom posvetio, samo tamo se može narod izobraživat. Žalibože! da kod nas imade još veoma malo takvih učioneh, gdie bi se mogao duh, sèrce i tielo naroda izobraživati. Velika dakle boliest mora nadvladati čovieka, kad vidi, da u našoj miloj domovini imade još školah, koje bi se mogle zvati prije mučionicama nego učionicama.

Strašno to izgleda u mnogih naših školah, gdie su gradje tako biedne, da nebi mnogo triebalo za srušit ih. Već izvana su nalične siromašnoj kućici, koju može vietar lahko srušit. A šta vidimo, kad tamo unidjemo? Četiri cèrne, zamazane i zadimljene stiene, u kojih prozori kao lakanje izgledaju. Peć je ponajviše tako uredjena, da je, ako se u njoj naloži, odmah puna soba dima. Klupe su sasvim razlamane, te dieca mogu samo s pogibelju u njih siediti. A gdie imade tablah za krasopisne prepise i za računstvo? Gdie su učna sriedstva, kojih je k zornome občavanju neobhodno trieba? O tome nije ni traga! Bože! Kako se može ovdie duh živahne mladeži izobraživati?!! Takva uciona je shodna samo za ubijanje duha i tiela uboge mladeži! A za dovèršenje biedo ove mora još u takvoj učioni biti velika šiba, kojom se duh njezine mladeži izobražava i sèrce oplemenjiva.

Istinabog, da sada nema puno ovdie opisanih učionah, jerbo se visoka školska oblast jako revno zauzela za podignutje njihovo. Za malo vremena hoće se svaki Hèrvat ponositi svojima učionama, te hoće sèrdačno zahvaljivat školskoj našoj oblasti, da se s takvom revnostju zauzela za stvar toli koristnu i plemenitu! —

Pokazavši već da se občine za utemeljivanje svojih učionah brinuti moraju, hoću sada naznačiti, gdie se mora školska zgrada zidati i kako urediti, da svèrhe svoje postigne.

Svaka občina, kojoj materialno stanje njezino dopuštja, morala bi svoju školu imati, i nju u dobrom stanju uzdèržavati. Škola je blagajnica, u koju članovi občine svoje prištedjene novce sa najvećom koristju položiti mogu. A budući da nemože svaka pojedina občina svoju školu imati, dakle mora ih se više sjediniti, da si ju podignu.

Pèrvo, na što se napokon osobito paziti mora, jest, da se učiona zidje na suhom, najmanje za 2—3 stopa uzvišenom i svietlom, te na koliko moguće od druma, glavne ulice i piace na malo odaljenom miestu. Najbolje bi bilo, ako bi se mogla sazidati u kakvoj bašči, gdie je zrak svagda čist, i gdie se može sve za podučavanje potriebito rastje posajati i nasaditi.

Svakome mislim da je poznato, da niti jedno rastje bez svietlog i čistog zraka rasti nemože. A kako bi mogla živahna dieca bez [illegible] ... de samo malenih, na kadkad i zamazanih prozorah nemaju djaci potriebnog svietla, i time se njima vid za malo vrieme veoma pokvari. Da se zlu ovome pomože, moraju se u svakoj školi napraviti veliki prozori, i to u dovoljnom broju; u njih nesmie staklo iz malenih tablicah sastojati, budući da je to na štetu svietla. Klupe, koje nesmiedu ni preveć visoke ni široke biti, moraju biti tako postavljene, da dobivaju djaci svietlo od lieve strane. Politički školski ustav za austrianske narodne učione kaže u §. 356. „... klupe za 6 djakah moraju 10 stopah i 6 palacah duge biti; širina njihova pako mora imati 2 stope, ili 2 stope i 2 palca."

Sobe moraju dosta visoke i za stanoviti broj djakah dosta velike biti, budući da, ako su malene, nesamo dieca miesta nemadu, nego i zrak se veoma pokvariti može. Spomenuti „školski ustav" napominje u §. 355, da mora školska soba za 40—50 djakah, 21 stop duga, 18 stopah široka i najmanje 10 stopah visoka biti. — Osobito čisti zrak je u školi neobhodno potrieban. U obće je poznato, da, kad dodjemo u sobu, gdie nema čistog zraka, nas nadvlada niekakva tiesnoća, koje na nas veoma neugodno dieluje. Pèrsa se nama stišću, dihanje naše je teško, i mi smo za posao nesamo tielesni nego i za duševni nesposobni. A kako bi mogla dieca, kojih tielo i duh još nježnii su, nego kod nas, škodljivom uplivu ovom pèrkositi? Na nju mora upliv ovaj još neugodnie dielovati. A zato je od velike važnosti, da ima u školi svagda čista, nepokvarena zraka. A budući da u sobi školskoj, osobito ako je ovdie mnogo dieca, imade puno različitih parah, zato je od velike potriebe, da se prozori čestoputah otvaraju, da se pokvareni zrak poboljša. Najbolje je, da se prozori svagda otvore, kada dieca iz škole otidju, i to po lietu i zimi.

„Liepog gospodarstva!" hoće tkogod kazati, „gdie bi mi uzeli toliko dèrvah, da možemo po zimi prozore otvarati?" Istina, prigovor ovaj je veoma važan; ali budući da je čisti zrak za školu neobhodno potrieban, zato se moraju občine za dèrva pobrinuti, ako ih škola dosta nema. Nu ipak se nesmie u školi opet tako ložiti, da djaci dobiju glavobol. Vrućina takodjer kvari zrak, a dieluje na nas još gorje nego zima. Temperatura mora svagda mirna i jednaka biti. Najbolje bi bilo, ako bi bile u naših učionah peći, koje se mogu iznutra ložiti, budući da se time zrak veoma čisti. Istina, da izgori malo više dèrvah nego u pećih običnih, ali zato je zrak svagda čist. Železna peć nevalja puno za školu, budući da naglo vrućinu razprostranjuje, i za malo doba opet stadena je. Nagle promiene temperature škode konstrukcii tiela našeg. Najbolja je zemljena peć, koja se može iz nutra ložiti. —

Kazali smo, da bi dobro bilo, ako bi škola bila malo odaljena od druma, glavne ulice ili piace. Zašto? to svatko može lahko dokučiti. Vika i buka, koja je na ovih miestah, čini diecu raztrešenom i nepazljivom.

Nu ipak nesmie škola stajati blizu

Rim, 4. travnja. Jučer se je u Sextinskoj kapeli dèržala svečana služba božja zbog podpisanja pogodbe o miru. — Izvoz kukuruza, pirinča i sočiva iz cèrkvene dèržave dozvolio se do konca sèrpnja t. g.

Genova, 6. travnja. Grof Chambord došao je ovamo. Monsignore Charvaz opredieljen je, kao što se čuje, za nadbiskupa turinskoga, a monsignore Gentili za genoveskog. U piemonteskim listovima navodi se nadalje da će Franzoni postat kardinalom i otći u Rim.

U Napolju je s kraljevskim dekretom podignuta služba predsiednika revizionalne junte za izvanjske tiskarnice i Don Barbati zato naimenovan.

Fiorenca, 6. travnja. S kraljevskom napuljskom vladom sklopljena je pogodba u obziru predaje zločinacah.

Napulj, 4. travnja. Zbog typhusa vladajućega na istoku stvari dolazeće od marmorskoga mora, Bosphora i od cèrnoga mora podvèrći će se kontumacii od deset danah, a od ostalih levantskih lukah, od Malte i Gèrčke nadziranju od osam danah.

London, u ponedieljak, siednica dolnje kuće, noćju. Peel navieštuje, da će oboružavanje milicie i inostranske legie skoro prestat a turski kontingent vratit se čim prije u sultanovu plaću. Wilson javlja, da će tajno vieće sutra zabranu izvoza nieke robe put kontingenta natrag povući, jedino municia ostaje od toga izključena. Na to sliedilo je pretresivanje o sistemi od nastanjivanja; premda se su svi ministri trudili što su najvećma mogli, da se nebi glasovalo, ipak je došlo do toga, i vlada je ostala u manjini sa 116 proti 139 glasovah.

Berlin, u utorak. „Koenigsberger Ztg.“ sadèržaje depešu iz Petrograda od 5. t. m., polag koje se je oglasio ministerialni razpis toga sadèržaja, da se, pošto su se uslied podpisanja pogodbe od mira pèrvašnja tèrgovačka odnošenja medju ratujućim vladama opet povratila, imaju tèrgovački brodovi zapadnih silah opet pustit u ruske luke i da se ruskim brodovima opet dopušta slobodno kretat se po moru kao prije.

Pariz, 9. travnja. „Constitutionel-u“ javljaju iz Beča, da se ratificirana izprava o miru od strane Austrie dne 18. t. m. očekuje u Parizu; c. k. ministar izvanjskih poslovah grof Buol namierava dne 20. t. m. ostavit Paris. Nadalje priobćuje isti list, da se konferencia nije u nikakvom smislu zanimala s Italiom.

Carigrad, 3. travnja. Sva moguća pripravljaju se, da se sjedinjene vojske natrag povuku iz Krima; isto tako će se vele i turska vojska povući iz Mingrelie. Ruskim brodovima pod ruskom zastavom dozvoljeno je izići iz ruskih dosad blokiranih lukah. Knez Kallimaki otići će skoro na svoje poslansko miesto u Beč.

Verona, 8. travnja. I vlade parmenska i modenska dozvolile su, kako čujemo, taljanskom družtvu sredotočne željeznice primierenu garanciu za kamate.

Genova, 7. travnja. Ovdešnja tèrgovačka komora namierava udioništvovat kod suezkoga kanala sa deset miliunah franakah. Kamate dionicah podmorskoga bèrzojava u Algiru skočile su na pet postotakah.

Pariz, 7. travnja. Iz Beča javljaju, da će c. k. vojska neposredno po ratifikacii pogodbe od mira izići iz podunavskih kneževinah; što više, hoće da znaju, da se je već vojska počela gibat.

Razmieri burze popravili su se danas. (Gazzetta uficiale di Verona.)

Za pokojnog gosp. biskupa Smičiklasa obslužavat će se zadušnice u Križevcih 12. tekućeg mieseca u 10 satih prie podne.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Carski dukati	$5^3/_8$ fr.
Srebro od 9. travnja	$1^3/_4$

SLUŽBENI LIST.

Br. 427.—1856. (Izv.—115) (3—1)

Oglas.

Na temelju ovostrane odluke od dne 15. ožujka 1856 br. 427 prodavat će se putem javne dražbe kuća zajedno sa jednim četvèrtom sessionalnog zemljišta u Virovitici pod br. 483 ležeća na vlastitost Mate Rajnovića žitelja virovitičkog spadajuća i sudejski na 544 for. sr. procienjena poradi naplate, Juliusu Bauer tèrgovcu virovitičkom dosudjenog glavnog duga od 50 fr. sr. c. s. c.

Za navedenu javnu dražbu na licu miesta u Verovitici u kući ovèršenika obdèržavati se imajući rokovi na dan 3. svibnja i 2. lipnja t. g. stavljaju se; kamo se kupiti želeći s ovim uljudno pozivaju. — Ujedno se svi oni, koji misle, da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, da pravo svoje pri sudu ovome do prodaje kuće tim sigurnie opravdaju, pošto bo u protivnom slučaju pri deobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Uvieti dražbeni mogu se svaki dan prie i poslie podne u činovnici ovoga ureda uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički u Suvopolju dne 24. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Polz.

---

močvarah i mlakah*), koje bi se istina bog u svakom miestu nasipati morale. Ona mora svuda tako uredjena biti, da svakoga čovieka, te osobito diecu ugodno dirne i u svoju nutarnjost pozivlje. Ugledna zgrada, čiste i liepe sobe, veliki prozori — to sve mnogo doprinašu k razvitku duha i k uciepljenju dobroga ukusa u mladeži školnoj. Može biti da će tko kazati: da bi mladež postala raztrešenom, ako bi bilo u školi liepih i velikih prozorah, jerbo će više napolje gledati nego na učitelja paziti. Siromašan je onaj naučitelj, koi nezna diecu svoju tako zabavljati, da nemaju ni vremena ni volje napolje gledati. Takav naučitelj može diecu svoju kamogod zatvoriti, ona će si ipak šta naći, čime bi se ugodniim načinom zabavljala, nego suhoparnim poučavanjem njegovim. Poučavanje mora biti tako upravljeno, da diecu ugodno zabavlja, i njoj ni vremena neostavi na što drugo misliti. — —

Ako se gdie nova škola zida, tu treba i na to pomisliti, da se ona može za vrieme razširiti, i zato savietujemo svima, kojima nadleži prigled nad predmetom ovim, da se barem za jednu sobu više sidje, da se u njoj kasnie, ako će to nuždno biti, može jedan razred umiestiti. U najnovie vrieme osobito po selih zidaju se zgrade za školu, u kojih će biti samo jedna školska soba. Nebi li mogli barem dvie sazidati, buduć da bi se mogli kasnie, kad se učione naše na viši stupanj popnu, dva razreda otvoriti. Ove je važan predmet, te Bog daj, da zrieloga uvaženja nadje. —

A buduć da se u narodnoj učioni ne samo vieronauk, čitanje, pisanje i računstvo nego i drugi predmeti učili moraju (o čem ćemo kasnie govoriti), zato bi od velike koristi bilo, ako bi mi školsku sobu i niekojim shodnim učenim sredstvima uresili. Tako bi moglo na primier na svodu narisano biti sunce sa svojim planetima i niekojim drugim zviezdama. Evo nama svoda nebeskoga! Osim toga bi mogle na njem biti i četiri čerte, koje bi nama pokazivale četiri strane svieta, i to sjever, jug, istok i zapad. Stiene mogle bi biti ukrašene slikama iz prirodopisa, fizike, mekanike, dogodovštine, gospodarstva itd. Dieca veoma rado slike gledaju, i time bi se njima pružila prilika, da mogu predmete, o kojih su se učili, dobro gledati i dobro si zapamtiti. Nu slike ove morale bi dobro naslikane biti, da nebi dieca u se primila nepravog pojma. Najbolje i najjevtinie su slike nadoriez i kamenotisk, koje moraju ipak poradi dobra ponjatja bojadisane biti.

Vieronauk je najpèrvi i najvažnii u školi predmet; on mora u dieci razvijat pravu pobožnost, i zato nesmie niti u jednoj školi faliti slika spasitelja, koja bi morala veoma liepa i ukusna biti. Ona mora svagda na takvom miestu visiti, kamo mogu djaci pri svojoj molitvi gledati. A premda božanski naš naučitelj u svakom činu svojem ljubezan biaše, zato ipak bi najbolje bilo, da bi mi u školi imali njega naslikana baš u onome hipu, kada kaže: „Pustite nedužnu diečicu, da k méni dodju!“ Ova će slika na diecu veoma ugodno, milo i nježno dielovati, buduć da predstavlja spasitelja našeg kao priazna, ljubavi puna priatelja diece. — —

Nu osim sbirke kipah mora narodna učiona imati još i sbirku p r i r o d i n a h d o m o v i n e n a š e. Kažem domovine naše, jerbo to ništa nehasni, ako dieci pripoviedamo o krokodilu, a ona još neznadu niti guštera. „Od bližnjeg k daljemu“ kaže slavni Amos Komenský, i zato moramo najprije poznati prirodine domovine naše. U svakoj školi bi morale biti škrinje, u kojih bi se nalazile nadievene živine naše, koje nemogu dieca svaki dan viditi. Osim živinah morale bi tu biti i gospodarstveno i drugo prostom puku koristno rastje i kamenje. Mi smo osviedočeni, da će im svaki, koi je o koristi sbirkah ovih osviedočen, s radostju po gdiekoi predmet darovati. Mi ćemo kasnie pokazati, kako se mogu sbirke ove upotrebljivati, da se postigne svèrha kojoj su posvetjene. —

A buduć da neće u školi toliko miesta biti, da se može velika množina kamenja i rastja uvèrstiti, zato bi nuždno bilo, da pri svakoj školi ima i vèrta, u kojem bi se potrebno bilje, dèrvetje, gèrmje i drugo rastje posijati i nasadjivati moglo. Time bi se dieca priučila gospodarstvu i poznala bi rastje, koje je nama na korist ili na škodu. Osim toga bi moglo u takvih baščah umiestjeno biti i kamenje iz pojedinih gorah domovine naše. —

„To je smiešna osnova!“ mnogi će kazati. „Gdie bi mi siromasi uzeli toliko novacah za podignutje takvih stvarih?“ Mi pako mislimo, da ovdie netreba toliko troškovah, kako se na pèrvi pogled čini. Ponajviše ovdie naznačeni predmeti nalaze se u okolici svake narodne učione, i zato samo treba, da se saberu i na pravo miesto uvèrste. Nećemo mi da u sbirki živinah imade zmijah klopotušah ili rajskih pticah i još drugih dragocienostih i riedkostih. Okolica naša imade dosta predmetah; ove možemo opet lahko dobiti, ako n. pr. bližjeg kojeg lovca ili drugog vieštaka zamolimo, da nama nadiene ovu ili onu živinu, koju smo slučajno na dar dobili. — Sieme od rastja možemo u prirodi samoj naći.

Slike i knjige može obćina ili nietko drugi darovati, ili se mogu u školsku knjižnicu kupiti. Sviedstva sam već naznačio u III. članku svojem.

Obradjivanje vèrta mogu veći djaci na se uzeti, a mi smo osviedočeni, da će to s radostju učiniti. Netreba da kažemo, od kakve bi to koristi za njih bilo, buduć da se ovdie mogu naučit sejati, presadjivati, plieti, ciepiti i čistiti stabla itd., i postati marljivi i pametni vèrtljari i gospodari.

U tako uredjenoj školi neće biti klupe prazne, i netreba djake šibom u školu tierati. Učione mogu tako biti za život, i to osobito tada, ako se bude u njih pazilo i na poslove miestne.

Gdie se žitelji n. pr. zabavljaju gospodarstvom, tamo se mora osobito na gospodarstvo i njegovo orudje paziti; gdie zanati nadvladaju, tamo se moraju dieca podučavati u tehnologii, a gdie tèrgovina, mora se marljivo predavati zemljopis, računstvo i štil. —

Mnogi će pitati, kako je to moguće, da bi narodna učiona od tri ili četiri razreda toliko predmetah predavala. Nu mi kažemo, da je to lahko, samo ako se je učitelj sam ovim predmetima viešt, ako je marljiv, i znade školsko vrieme dobro razdielit i dobro ga upotrebljivati. „Dobro poučavanje na ničem se drugom neosniva,“ kaže Komenský, „nego na dobrom razdieljenju vremena, stvarih i načina, kojim se predavati ima. Ako ćemo si razdieljenje ovo dobro napraviti, pa nebude težje čovieka svemu naučiti, nego što je moguće tiskaru svojim sredstvima za kratko vrieme puno papira natiskati.“ —

---

*) Kao na primier u Koprivnici, gdie se veoma tiesna škola polag močvarah zidali počimlje. Šta nebi imali Koprivčani boljega miesta?

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DAÑA 12. TRAVNJA 1856. Broj 85.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljona je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasciili posebne članke platji se do 10 liniah 20 kr sr dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zadru, 4. travnja. Nj. c. k. visost prejasni nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, kojega smo dobročinstvena diela često u našem listu napominjali s kojima je stanovnike Visa u veliko pomagao, izvolio je sada dostaviti poštovanom župniku one vasoši pet stotinah forintih, da s njima ondašnje siromake pomogne, objavljujući njemu u isto vrieme da se kod preuzmnožitih njegovih roditeljah drugih pet stotinah forintih sabranih nahodi, koji su namienjeni da se u predložena preduzetja na korist onoga miesta upotrebe.

Dubrovačka stanica tèrgovine i prometnosti iz posobnih izviestjah, iz različitih dnevnikah a osobito od s'cilianskog kraljevskog povierenstva za zemljodieljstvo doznavši da je sumporni cviet najpreče sriedstvo za pridobranili grozdje od bolesti, i da se takovi u Dalmacii na prodaju nenahodi nego u samim liekopravionicama i to u maloj količini, zato se ona ponudila da će posiednicima vinogradah, kad bi njojzi o tom naručbinu dali, takovi sumpor nabaviti pod onu cienu, s kojom se u velikoj količini kupuje. I da bi posiednici svih miestah njezina okružja lakše mogli s ovom ponudom koristovat se, imenovala je za svoje nastojnike gospodina Petra Degiuli u Kotoru, Dimitra Lovričevića u Korčuli, i Tomu Jerića u Tèrpnju. O čem občinstvo okružnim pismom obznanjuje, u kom u kratko razlaže način kako se predrečeni cviet sumporni upotrebljavati imade.

Posipanje grozdja sumpornim prahom ima se tri puta činiti. Pèrvi put onda kad se grozd nkaže, drugi put kada zèrno grozdeno veliko bude kao zečiak pušćani, treći kad bude zèrno kao grašak veliko. Za posuti 1000 nizkth panjah potrebito je 11 funtih cvieta sumpornog, koi po 10 kr. funt (sadašnja ciena u Tèrstu kod se u velikoj količi kupuje, čemu se dodati imadu troškovi cerine u prenosa) iznosi 1 fr. i 50 kr. Za upotrebljenje ili posipanje ovog sumpora po grozdju težaci ništa netroše, jer oni sami kao i dieca i žene taki posao obavljati mogu, posiednik, koi nije težak, za takovo poslovanje potrošit će za posuti 1000 panjah 30 krajcarah. Po tome iznosi trošak za takov posao od pet panjah jedan krajcar.

Nebi li bilo od velike koristi da se pokuša ovakove posipanje po grozdju u svoj našoj pokrajini? Ako pokušaj sretno za rukom podje kolika će korist pokušaj ovi donieti! Ako li pak bezkoristan pokušaj ostane, s malim troškom moći ćemo se uvieriti da ovo nije najbolji put kojega se u buduće dèržati imamo za doskočiti šteti koju smo u ovako važnom zemaljskom proizvodu pretèrpeli.

Radostno primiećamo sva ona izviestja koja bi nam u tom obziru težaci naše pokrajine vèrhu upotrebljenja ovog načina, koi je i u Francuskoj toliko preporučen, i o učinjenom pokušaju, saobštiti izvolili. (Gl. D.)

— Knjiga od g. Gjorgja Stratimirovića, za koju smo spominjali, već je izišla i imamo ju u rukama. Naslov joj je „Reforme u Turskoj.“ U budućem listu govorit ćemo o sadèržaju njenom obširnie. (S. D.)

U Novom Sadu, 24. ožujka. Danas prie podne biaše u sabornoj našoj cèrkvi opielo za pokojnog našeg sèrbskog književnika Jovana St. Popovića. Od 10 do 12 satih trajaše ta tužna svetkovina, koja je bila dostojna vèrstnog pokojnika. Visokopreosvešteni g. episkop Platon nesamo da je sve ovdašnje sviešlenike i diakone na dielovanje to pozvao nego je i sam izvolio prisustvovati i za spasenje duše pokojnika Bogu pomoliti se. Njegovu toplu molitvu, da Bog duši pokojnika dade viečnu pamet, prihvatali su usèrdno sva otmienia naša gospoda i gradjani, koi su na opielo ovo došli. Osobitu je čast pokojniku ukazao g. Dr. Jovan Subotić sa slovom, u kome nas je sa životom, duhom i dielima pokojnika vèrlo viešto i sa svakom pozornostju upoznao, a tako isto i g. Stevo Kačanski sa slovom punim nie̊žne i velike tuge. Narod koi vriedne sinove svoje, koji su za njega radili, tako odlikuje, tako cieni i oplakuje, dostojan je da ima više takvih svojih radnikah. Bog će dati te će i imati.

Iz Beograda smo čuli da su sèrbski i turski topovi gruvali kad je po telegrafu glas o miru došao. Knez, svi činovnici i konsuli došli su na blagodarenje, na kom je mitropolit sviečano prisustvovao.

Na glas da se caru Napoleonu sin rodio, čestitali su franceskom general-konsulu g. Lesartu knez, konsuli, svi ministri i savietnici. G. Lesar dao je sjajan ručak na kom je i knez bio. Banda sèrbska i turska svirale su pred konakom francuzkog konsula. (S. D.)

U Pešti, 20. ožujka. Naši Zavodi čoviekoljubivosti i dobročinstva jesu neprekidni predmet čoviekoljubivih podpomaganjah arcivojvode Alberta i njegove pravedre supruge. Ova t. j. arcivojvodkinja Ildegarda, oddèržava s bogatim podarcima zavod za sliepce i skrovište za sisajuću peštansku diečicu. (Gl. D.)

Moldavia i Vlaška.

Odavna i mnogo se govori o niekim zaključenjima, koja su u Carigradu utanačena radi podunavskih kneževinah. To nije još svanično izišlo ali se o tom već tako opredieleno govori, da se može za istinu uzeti. Kao što se kaže zaključeno je za Vlašku i Moldaviu sliedeće:

1. Dosadašnji upravnik (regolament), koi je osnovan na ugovoru sa Rusiom, budući da svi ugovori prestaju, sada se ukida. U Carigrad će se pozvati zemaljski odbori, koji će za ove kneževine nove uredbe pod nadgledanjem portinim načiniti.

2. Kad sadašnji knezovi navèrše 7 godinah vlade, odstupit će od toga zvanja. Porta će onda namiestiti kajmakane (zastupnike) a pored njih turske odbornike. Kad se uredi izbor knezah i senati se postave, ovi će iz najizbranijih porodicah trojicu za kneze porti predložit i izmedju tih će porta jednog za kneza naimenovat i to dok je god živ.

3. Unutarnje upravljenje kneževinah bit će inače nezavisno.

4. Isključivog pokroviteljstva izvanjske koje sile neće više biti.

5. Odredit će se broj vojske za odèržanje reda unutra i za bezbiednost granicah; broj taj neće se smieti mienjati bez dopuštenja portinog.

6. S lieve strane Dunava nesmiedu se gradovi raditi ni kontumacie dèržati.

7. Danak porti odredit će se jedanput za svagda.

8. Inostranci mogu nepokretna dobra kupoga na opredieljeno miesto, zavesa pade izpred njegovih očiuh. U sunčanoj svietlosti plivaju boje bogatoga prediela. No on se na skoro odvrati. To je dakle, zavapi tužno i malone ukoriteljno, to je dakle ono, o čemu ste toliko govorili, toliko viku podigli!

Sliepci.

U ulici obasjanoj najvećma od sunca niekog glavnog grada u južnoj Niemačkoj diže se sried prijaznih okolicah ozbiljna zgrada, koje se uski u kamenu udubljeni prozori čine, kao da više odbijaju, nego li da pripuštaju bogatu sunčanu svietlost. Već pèrvi pogled dieluju na gledaoca tako, da mora pomislit, da oni, koji ovdie stanuju, spadaju medju one nesretnike, koji — bilo svako slovo jedno sunce — nebi mogli ipak pročitat rieči: sliepnica, koja stoji napisana nad vratima ove zgrade.

Ovdie se je zbio sliedeći dogadjaj, koi ćemo sada da priobćimo na način, koi netraži nikakova uresa izvan onoga, kojim se ponosi istina.

Tko je ikada sliepce smatrao, taj će bit opazio izvanredan pokoj, koi se — i kod onih, koji su prije vidili, poimence gdi je uzrok osliepe više mekaničan t. j. zgušlenje leće od oka, nego li navlastito usmèrćenje vidne moći — zèrcali nad ovim prividno bezposlenim cèrtema obraza. Čini se kao da je sa sunčanom svietlosti, kouru se ipak veća strana onoga, što živi, obraća, izčeznuo i jedan elemenat života. Ali pod ovim okorelim pokrivalom počiva nov sviet živahnih mečtah, samosazdanih predstavah i svaki pogled u čuvstveni život ovih patilacah, koji često neosiećaju svoje nesreće, puni motritelja tako ganutjem, kako začudjenjem vèrh mnogolike promienljive čoviečje prirode, koja sebi prilagodjuje svaki položaj a sebe svakomu položaju, koja nastoji, da se svigdie udomi i koja — sretan dar dobrostiva tvorca i veliki odboj očajenja — često istina stopram poslie gorke priuke znade naći izvorah radosti u tugi i nevolji.

O svemu, što sluša i osieća, gradi si sliepac vlastitih predstavah i čim je krug ovih duševnih slikah po naravi stvari većma stegnut, tim marljivie izdielava ih, tim većma nastoji, da ih čim krasnije uresi. Kolika je ta sila fantazije — a zajedno i dokaz, na koliko zaostaje istina za očekivanjem duševno pripravljenim — o tom samo jedan primier.

Jednom slieporodjenomu bi sretnom operaciom u dvadesetoj godini podata svietlost očiuh. Uspieh bio je osiguran, nije se više bilo bojat zlih uplivah i posliedicah, on je imao pèrvi put progledat. Zaključeno bi, da mu se kao pèrvi učinak njegove nove sposobnosti i da uvaži na jedanput svu stečenu sreću, pokaže što je najliepše, to jest jedna okolica na glasu. Dovedoše ga na opredieljeno miesto, zavesa pade izpred njegovih očiuh. U sunčanoj svietlosti plivaju boje bogatoga prediela. No on se na skoro odvrati. To je dakle, zavapi tužno i malone ukoriteljno, to je dakle ono, o čemu ste toliko govorili, toliko viku podigli!

Kao što je sluh onomu, koi vidi, drugo najplemenitie ćutilo, kojim on — poslie vida — veći dio duševnoga i duševnim načinom prihvatjuje, tako sačinjava po naravi sliepcu sluh najplemenitije ćutilo stojeće najbliže duševnosti. Zato prispodablja on i utiske čuvstva tako rade s utiscima sluha. O oštro pofarbanu, od prilike cèrvenu predmetu, koi znade osiećanjem točno razlučit, lahko će kazat, da mu se isti čini kano zvuk trublje, dočim će lahkopofarbani, od prilike zeleni predmet prispodobit s glavom od frule.

Zato ljubi i sliepac ponajprije i potrebito po sluhu, kao onaj, koi vidi, ponajprije polag naravi od stvari po oku. Od sto slučajevah nagla zaljubljenja padaju kod gledajućih za cielo prieko devedeset u teret oku, a možebiti nijedan uhu. Sliepcu pako čini se liepo, što mu liepo zvoni. Put k njegovom osiećanju ide kroz uho, a ne kroz zienicu. On nevidi pa ljubi, kao što poslovica kaže: on čuje pa ljubi.

(Dalje sliedi.)

vati, ali će plaćati na njih danak. Svi stanovnici plaćaju danak.

9. Buduć da su kneževine dio carstva turskog, imat će portine obće uredbe važnost i u kneževinama.

Knez Štirbej pako iskao je od sastanka: 1, da se Vlaška i Moldavia sjedine; 2, knez da bude nasliedan; 3, da nebude nikakova pokroviteljstva; 4, Vlaška i Moldavia da su zemlje jednostrane.

Videći šta je u Carigradu zaključeno Štirbej je sa svojim divanom proti tomu protestirao i dokazivao, da bi kneževine na taj način postale pašalucima. Štirbej je još i to kazao: „Nevarajte se, svaki udarac, koi smiera da stegne lanac, koi će nesretne ove zemlje većma k porti privezati, bacit će ih u naručja Rusie.“ itd.

Koliko je Vlaški gosp. Štirbej sa carigradskim zaključenjem nezadovoljan, toliko je, kao što kažu, Moldavski knez Gjika zadovoljan. Ovome je sve pravo. (S. D.)

Turska.

Iz Egipta. Vicekralj sastavlja dva nova vojnička tiela za Egipat; pèrvo, nieku vèrstu tielesne straže, po veleliepnom istočnom načinu zaodievenu: drugu, složenu sve iz sinovah seljskih poglavarah (sechel belad): ovo tielo nije bez niekog političkog cila, buduć da na ovaj način vicekralj biva okružen takovim predmetima, koji ga zaklanjaju od niekog mogućnog unutarnjeg prevratnog pokreta.

Drugo iz Aleksandrie Egipatske 28. ožujka. Vicekralj primio je zapovied da vojska ima opet uzeti odielo tursko i da ima razoriti niekoliko tvèrdjah u Aleksandrii.

„Times“ kaže u jednom duljem članku: Francuska vojska vratiti će se kući kao što čujemo u odielima po 10.000 momakah. Engleske čete uklopno s inostranskom legiom ostavit će Krim i Škutar sa svom naglosti, što će se učinit moguće velikom flotom prevoznih parobrodah. Sardinskoj vojski već je dana zapovied da se vrati. Pritomnost zapadnih silah na istoku sada je pitanje, kod kojeg se radi samo o niekoliko miesecih. Rat, kao što je bio malo prije dovèršeni, prouzročio je naravno da se je nakupila množina zalihah svake vèrste. Kažu, da je britanska vojska na godinu danah obskèrbljena hranom i drugim nuždnim potrebama. Ratna gradja svake vèrste poslana je k Bosporu u očekivanju žestoke borbe medju ogromnim vojskama u zemlji, gdie se mora sve napried pribavit. Mi imamo kasarnah, konjušnicah, kolibah u množini bez računa. I ono što ćemo biti nuždom prisiljeni ostavit u taboru, bit će bogat plien za one Ruse, koji će pèrvi posiesti miesto, Englezima sada toli dobro poznato. U turskim lukama vèrve britanske ladje i zgrade, koje služe za skladište robe, prenapunjene su engleskim vlastništvom, koje je opredieljeno za potrebu vojske. Izviestno može se napried kazati, da će bit već prošla veća strana godine 1857, dok kući posliednji momak i posliednji tovar bombah dojedri kroz Dardanele. A i nije potrebno hitit.

Marsilja, 6. travnja. S parobrodom „Tage“ došle su viesti iz Carigrada od 27. ožujka. — U više gradovah u unutarnjosti Azie učinjene su demonštracie proti reformama; u Aidinu zlostavljali su kèrstjane. Uvieravaju, da je u Jomidu engleska kavaleria morala posredovat proti musolmanima. — Na otoku Metelinu bio je strašan potres, koi je dvadeset i jedno miesto, medju kojima nalaze se i gradovi, malone sasvim razorio. — Kažu, da su lorda Redcliffa natrag pozvali i da će ga general Lyons zamienit. Brodovi „Trident,“ „Maringo,“ „Jupiter,“ „Jena“ i „Herkules“ prispieli su u Carigrad.

Iz Varne pišu pod 21. ožujka. „U kratko vrieme očekuje se ovdie jedna regimenta engleske artilerie i dvie regimente kavalerie iz Škutara, da se kao što se čuje pomieste u unutarnjosti pokrajine. Premda novine kažu, da se mir svedjer približava, ovdie je ipak sve ratoborno i u istinu čine se sve moguće priprave za nastavljenje rata. Za englesku kavaleriu dolaze malone svaki dan konji iz Vlaške, Moldavie i Erdelja. Razpisi nabavah za englesku vojsku nalazeću se ovdie u Bugarskoj takovi su, da se može zaključit, da će tamošnja engleska vojska uklopno s englesko-turskom nepravilnom vojskom, koja se nalazi u Šumli i Tirnavi narasti do 15000 momakah. — Pred niekoliko danah naručilo je francusko vèrhovno zapoviedništvo kod niekog brodograditelja 400 velikih transportnih barkah za prevažanje hrane i kèrme uz obalu. — Tretja turska kozačka regimenta već je odievena i oboružana; no još fale konji, koji očekivaju ovih danah iz Vlaške.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Iz Tunisa javljaju, da je francuski general Perigot iz Algerie došao k begu u jednoj misii. Nasliedni knez pripravljao se je na put u Pariz; ima izvèršit nieki nalog kod cara Napoleona.

Madrit 5. travnja. Kortesi nastavljaju viećanje financialnoga plana; 25 članakah ove osnove već je odobreno. — Viest dnevnika „Espana“ o povratu maršala Narvaeza, u Španii nije istinita:

Iz Milana, od 5. t. m. javljaju: Dr. Antonio Majoli, nadziratelj velike gradjanske bolnice, umro je jučer od ranah, dobljenih iz potaje. Kod današnjega pogreba pokazalo se veliko dioništvo prema žèrtvi grozna zločinstva. Ubijenomu bilo je 48 godinah.

Iz Pariza. Ruski punomoćnici nastoje, dvorit francuskom caru na očit način. Sliedeća pripoviedaju o vladanju grofa Orlova. Grof Pozzo di Borgo dodje k pèrvom punomoćniku Rusie, da ga pozove na svoj ples, koi se je dèržao u predjašnju nedielju. Neka grof Orlov, reče sinovac glasovitoga diplomata, neodbije ovoga poziva tim manje, čim bi ovaj večer mogao imati prigode spoznat se s pravim družtvom pariškim (la véritable societè de Paris). „To sam za cielo vidio kod dvora“ reče grof Orlov. „Niste, gospodine generale, jer to družtvo neide nikada u tuilerie.“ „Ako je tako nesmijem se dakle ni spoznati š njime.“ Grof Orlov sjajao je u istinu na onoj svetkovini time, što ga nije bilo tamo, i svatko si može mislit, nakoliko je takovo poklonstvo moralo razveselit cara.

Marsilja, 7. travnja. „Meandre“ došao je u ovdešnju luku sa viestima iz Crigrada od 31. ožujka; dne 30. u 11. satih po noći bèrzojavno ovamo prispiela viest o skloppljenju mira oglasila se na zapovied generala Larchey-a posredstvom 101 topometa, što su izbacile turske baterie od obale i kopna. Palaču ruskoga poslanstva izpraznili su naglo uslied naloga prispievšega iz Pariza. Ismailpaša, pèrvi namiestnik Omerpašin, poduzeo je put u Trapezunt i Erzerum; on je imao proći prieko Varne, da onud sobom povede vojske; još pet batalionah imalo je sliedit. General Karrich predao je svoj material francuskim bolnicama, neka oni š njime upravljaju. Generali della Chiesa i della Torre ukèrcali su se u piemontesku fregatu „Governolo“ da se vrate u Genovu.

Viesti iz Krima od 5. ožujka opisuju prijaznie zdravstveno stanje vojske; vrieme se ublažilo. Opet umèrla su dva vojnička liečnika. U Šumli obdèržavao se dne 25. ožujka velik razgled vojske; isti dan padao je tamo snieg.

Englesku flotu očekuju iz Malte.

„Presse d' Orient“ napominje kèrvavi sukob, dogodivši se u Ismidi medju musolmanskim i kèrstjanskim pučanstvom. Vlada očekuje službenih izviestjah i odvažila se strogo postupat.

Persianci osvojili su otok Konak u persijskom zalievu; ratni ministar šahov umro je; kana Barabehana stavili su pod zatvor.

Iz Atine javljaju da će ruski tajnik od poslanstva odonud otići i da će se tèrgovačke škole podići na Syri i u Patrasu.

Odesa, 6. travnja. Jučer otvorila se od ruske strane ovdešnja luka za uvoz i izvoz pod uvietima, koji su postojali prije rata, i već danas unišao je pod obćim klicanjem razveseljenoga pučanstva austrianstri brod „Ljubezni Pèrvi“ kapetan Zibilić i jedan sardinski.

Kodanj, 9. travnja. Engleski kabinet odbacio je kapitaliziranje sundske carine predloženo po Danii, izjavio se ipak, da je pripravan uzeti u pretres dalje predloge; no takovi nisu još učinjeni.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 11. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$86\frac{1}{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . .	» 5%	$86\frac{13}{16}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$77\frac{1}{2}$
dto	» 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	$52\frac{1}{2}$
dto	» $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	228
» » » » „ 1839,	» 100 »	135
» » » » » 1854,	» 100 »	$109\frac{1}{8}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	104
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$86\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$79\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po		1145
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	$548\frac{3}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		353
dto dto s plaćanjem na rate		$381\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	3075
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	268
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	645
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	445
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva	po 200 forint.	
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	$83\frac{3}{4}$
Augsburg za 100 for. current . . .	»	$102\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . .	»	$100\frac{1}{2}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	$74\frac{3}{4}$
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	102
London za 1 funt šterlinga	»	10-3
Lyon za 300 frankah	»	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	$101\frac{7}{8}$
Marseille za 300 frankah	»	119
Pariz za 300 frankah	»	$119\frac{1}{2}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	$101\frac{3}{4}$
Bukurešt za 1 forint	parah	$270\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint	parah	479
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5\frac{3}{8}$
Srebro od 10. travnja	$2\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Br. 763 pol. 1856. (Izv.—117) (3—1)

Izrok.

Kod ovogodišnjeg popisavanja novakah u c. k. kot. pregradskom pronadjeno jest, da se sadašnje boravljenje, sliedećih momakah dužnosti vojevanju podvèrženih i popisanih neznade i najme Stefa Kristana iz Klenovec, Martina Lončarić iz Pregradskih vèrhov, Andrie Mlinara iz Klenovec, Orešić (Špoljar) Nikole, Antuna Tepeš iz Rušnice, Štefa Vučilovski iz Slatine, Ivana Kralja iz Druškovec, Lovrenčić iz Kostelskoga, Martina Mališ iz Četa, Kèršić Franje iz Svedruže, Ivana Vuk iz Vinogore, Jose Hrenar iz Bregov, Matie Lepej iz Klanječna, Janka Lovrenčić iz Selna, Pava Kamenski iz Gorjakova, Vatroslava Orel iz Prišlina, Franje Toman iz gornjeg Brezna, Fakina Ivana iz Cigrovec, Josipa Grilec iz zolnje Plemenšćine, Antuna Kampuš iz Brezna, Lopuh Franje iz krapinskih Toplic, Ivan Tèrsoglavec iz Slatine, i Kanić Andria iz Prišlina.

Uslied toga se svi prenapisani momci ovime pozivlju, da se do 1. svibnja t. g. kod ovog ureda prijave, ako neće posliedice §. 35. naredbe za novačenje izkusiti.

C. k. kot. ured u Pregradi dne 2. travnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Jellačić.

Br. 425—1856. gr. (Izv.—114) (3—2)

Oglas.

Od strane ovoga c. k. kotarskog ureda virovitičkog kao suda jest na molbu Juliusa Bauer tèrgovca u Virovitici u pisarnici njegovoj proti Venclu Žideku iz Virovitice ovèršbena prodaja kuće u Virovitici bez broja nalazeće se s podkućnicom na 190 for sr. sudbeno procienjena i na vlastitost obtužitog Vencla Žideka spadajuća, za namirenje

tuždjoj stranki glavni dug od 50 for. sr. s pripadcih dozvoljena, i rokovi za obdèržavanje upitne dražbe na dan 2. svibnja i 3. lipnja t. g. opredieljuje se.

Uslied čega pozivaju se svi oni, koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, da do prodaje upitne kuće pravo svoje tim sigurnie opravdaju, poslie u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Dražbeni uvieti mogu se u činovnici c. kr. kot. ureda kao suda ovoga svaki dan uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički.

U Suhompolju dne 24. ožujka 1856.

C. k. predstojnik
Polz.

4856. (Fin.—13) (3—2)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion, an dem Zollamtsgebäude nebst den hiezu gehörenden Wachthause, Stallung dann Hof- und Garten-Einfriedigung zu Oblai bei Glina im 1. Banal-Grenz-Infanterie Regiment im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 in Ausführung zu bringenden Reparations-Arbeiten.

1. Wird die Reparation des Zollamtsgebäudes nach dem adjustirten Kostenüberschlage vom 30. November 1855 mit . . 916 fl. 55 kr.
die Reparatur des Stallgebäudes sammt der Einfriedung des Hofes und des Gartens mit . . . 1846 fl. 12 kr.
die Reparatur des Wachthauses nachdem adjustirten Kostenüberschlage vom 28. Oktober 1855 mit . 257 fl. 30 kr.
Im Ganzen mit . 3020 fl. 37 kr.
im öffentlichen Lizitationswege am 26. April 1856 in der Zollamts-Kanzlei zu Sissek dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen werden.

Das auf den adjustirten Geldbetrag pr. 3020 fl. 37 kr., welcher als Ausrufspreis angenommen wird, berechnet Vadium zu 5% beträgt 151 fl. CM.

2. Zur Licitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindender Verträge gesetzlich qualifizirt, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der zu übernehmenden Leistungen gegeben haben wird. Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen Legitimation.

3. Wer für einen andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Präses einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale des k. k. Hauptzollamtes in Sissek beginnenden mündlichen Ausbietung das obausgewiesene 5% Vadium zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Hauptzollamte zu Sissek überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von aussen mit der Aufschrift: für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Herstellung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt.

c) Das 5% Vadium von dem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren, oder in österreichischen Staatspapieren, oder in Staatsanlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen.

d) Der Vor- und Zuname, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offerleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 erwähnten Licitations-Grundlagen für alle obenangeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei dem k. k. Bauamte zu Sissek und dem k. k. Zollamte zu Oblai in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbiethung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Anbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Präses nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfält, zu Handen des Licitations-Präses zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt werden.

Agram am 5. April 1856.

Der k. k. Finanz-Bezirks-Direktor
Heim.

Br. 1791.— 1. 2. 3. 4. 5. 6. (DS—40) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
13. studenoga 1856. br. 4726.	Gerdun sa $18\frac{4}{8}$ kmet. naselbinah	Antonia Raizner Amalia Tomić	7400	—	1. svibnja 1856.	24. svibnja 1856.	24. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
24. stud. 1856. br. 4802.	Pušća sa $17\frac{5}{8}$ kmetskih naselbinah	Pavo Krajačić	7050	—	„	„	25. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
20. studenoga 1856 br. 4805.	Repišće sa $5\frac{3}{8}$ kmetskih naselbinah	Dragutin Ivanušić	2150	—	„	„	28. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
27. stud. 1856. br. 4896.	Nespeša sa $\frac{8}{8}$ kmetskih naselbinah	Mato, Joso i Franjo Kovačić	150	—	„	„	28. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne
27. stud. 1856 br. 4853.	Podvorje sa $7\frac{7}{8}$ kmetskih naselbinah	Ottilia, Sidonia i Ema Praunsperger	3150	—	„	„	29. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne
17. stud. 1856. br. 4731.	Silavinec sa $1\frac{1}{8}$ kmet. naselbinah	Franjo i Ivan Milašinčić	450	—	„	„	29. sèrpnja 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 15. ožujka 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Nr. 1375 (Dp.—39) (3—1)

Edikt.

Von Seite des k. k. städt.-delg. Bezirksgerichtes Agram wird hiemit bekannt gemacht; es sei über Ansuchen der Frau Anna Mrkoković, vertreten durch Adv. Herrn Osjak in die executive Feilbiethung der den Eheleuten Mathias und Anna Švec zu Agram gehörigen, und auf 105 fl. 51 kr. gerichtlich geschätzten Fahrnisse pto. 79 fl. 35 c. c. s. c. gewilliget, und zu deren Vornahme der 28. April 1856 als erster und der 14. Mai 1856 als zweiter Feilbiethungs-Termin mit dem Beisatze bestimmt worden, dass die fraglichen Gegenstände bei der ersten Licitation nicht unter dem Schätzungswerthe, bei der zweiten aber auch unter demselben veräussert werden.

Kauflustige werden hievon mit dem verständiget, dass die Licitation im Hause der Eheleute Švec in der Lachischen-Gasse Nr. 102 jedesmal Vormittags um 9 Uhr stattfinden wird.

Agram am 19. März 1856.

Nr. 2181. (PZ. 9.) (3—1)

Kundmachung.

Die Postmeisterstelle zu Popovača ist in Erledigung gekommen.

Mit dieser gegen Dienstvertrag zu verleihenden Stelle ist eine Jahresbestallung von Zweihundert Gulden und ein Amtspauschale jährlicher Zwanzig Gulden nebst den gesetzlichen Rittgeldern für geleistete Aerarial- und Privat-Ritte verbunden.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet, eine Kaution im Bestallungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, wenigstens fünf vollkommen taugliche Postpferde, eine gedeckte und eine offene Stationskalesche, zwei Briefpostwägen und die übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Requisiten beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, so wie endlich sich vor dem Dienstantritte die nöthigen Kenntnisse in der Postmanipulation eigen zu machen und sich einer Prüfung zu unterziehen.

Bewerber haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche unter Nachweisung des Alters, der Schulbildung, der bisherigen Beschäftigung, der Kautionsfähigkeit, eines zur Versehung des Postdienstes geeigneten Lokales, dann ihres moralischen und politischen Wohlverhaltens bis längstens 30. April

---

Br. 1233. (109—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijave	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 23. veljače 1856. br. 418.	Vinica sa $7^2/_8$ kmetskih naselbinah	Franjo Bašlin	2900	—	od 1. svib. 1856.	24. svibnja 1856	na 22. sèrpnja 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDJELJAK DANA 14. TRAVNJA 1856. Broj 86.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dozvolilo je previšnjom vlastoručno podpisanom diplomom c. k. pukovnika i generalnoga konsula za Sèrbiu, Božidara pl. Radosavljevića kao viteza carskoga austrianskoga reda Leopoldova, shodno ustanovama svoga reda najmilostivie podić u stališ vitezovah austrianske monarkie s predikatom „od Posavine.“

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 5. travnja t. g. miestodèržtvenoga savietnika u Budimu, Ernesta pl. Bujanovića naimilostivie naimenovat prisiednikom tamošnjega urbarialnoga suda.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je miestodèržtvenom savietniku i prisiedniku u Budimu, Ernestu pl. Bujanoviću najmilostivie podielit naslov i značaj c. k. dvorskoga savietnika bez položenja takse.

Raspis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

Njegovo c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 16. ožujka 1856 premilostivo odobriti štatute i pravionik razdiela, koi je kod povlaštene austrianske narodne banke podignut za vieresiju hipotekarnu.

Ovi se štatuti i pravionik, dodatne k raspisu ministarstva financiah od 21. listopada 1855 (dèrž. zak. lista br. 185), dostavljaju do obćenitoga znanja s tom primietbom, da će pomenuti razdiel narodne banke počet dielovanje svoje dne 1. sèrpnja 1856.

Bar. Bruck s. r.

Štatuti

razdiela, podignutoga za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke.

§. 1. Usljed punomoćja, podieljenoga previšnjom odlukom od 12. listopada 1855, razširuje povlaštena austrianska narodna banka poslovno svoje područje podignutjem osobitoga razdiela za vieresiju hipotekarnu.

Za ovaj razdiel poslovni namienjuje se iz zakladah narodne banke svota od 40 milionah forintih bankovne valute; a izvan toga pripadat će istomu razdielu sva novčane sredstva, koja se nabirala budu izdatbom založnih pisamah (§§. 39 i 41).

§. 2. Osim pogodovanjah, koja su previšnjim patentom od 1. sèrpnja 1841 i previšnjom odlukom od 13. sèrpnja 1844 (okružnica vladanja od 14. listopada 1844) narodnoj banki podieljena, daju joj se za hipotekarne vierovne poslove još sliedeća osobita preimućtva:

a) Narodna banka bit će od svake zakonite odredbe, koja ograničava veličinu miere kamatne, oproštena;

b) o iznosku duga, koi se pod ovèrhu iliti exekuciu uzima, daju podpun dokaz glavne knjige narodne banke, a po tom i izvadci iz istih knjigah;

c) za izprave narodne banke, za da prikladne budu za uknjižbu, neiziskuje se, da podpisane budu i po sviedocih;

d) narodna banka vlastna je, na temelju zadužnice, izdate u ruke njezine, ili na temelju drugoga očitovanja obveznoga (§. 15) i na temelju izvadakah iz glavnih njezinih knjigah, proti nemarnomu dužniku ili proti posiedniku založenoga dobra odmah zaisketi ovèrhu (§§. 21—38), ako je dotična obveznica sudbeno ili po bilježniku obzakonjena;

e) pod uvietom, pomenutim u predidućoj točki, vlastna je narodna banka dospiele kamate iztierivati onimi istimi usilnimi sredstvi, kojimi se iztieruje vladarska zemljarina;

f) ako dužnik ili posiednik založenoga dobra pade pod stečaj, dat će se narodnoj banki prilika, da izhoditi uzmogne osudu likvidacionalnu još prije izmaka roka izročenoga a prodaju založenoga dobra odmah, čim osuda likvidacionalna postane pravomoćna (§. 35);

g) sudbeni raspisi, koji upravitelju ili zakupniku založenoga dobra budu dostavljeni u odsutnosti posiednika od dobra, ili ako bi i oni odsutni bili, koji u prisutnosti dvajice sviedokah budu pribijeni na vrata prebivališta od dobra, upravitelja ili zakupnika, imadu se smatrati tako, kao da su dostavljeni posiedniku od dobra u ruke.

§. 3. Sva, narodnoj banki podieljena pogodovanja, trajat će još i dulje, nego li data joj povlastica, ako t. j. budu potrebita za podpuno okončanje hipotekarnih njezinih vierovnih poslovah.

§. 4. Vladarski dvorski povierenik, koi je naredjen za narodnu banku, ima bditi i nad poslovanjem razdiela za vieresiju hipotekarnu, i strogo je odgovoran za to, da se nikomu nedaje zajam bez podpune sigurnosti (§. 6), i da se pri izdavanju založnih pisamah (§. 39) točno obdèržava granica, u §. 41 ustanovljena.

§. 5. Dielovanje razdiela narodne banke, podignutoga za vieresiju hipotekarnu, odnosi se:

a) na hipotekarne zajmove (§§. 6—38), koje će isti neposredno davati (§§. 6—14) ili odkupljivati (§. 15), i

b) na založna pisma, koja bude izdavao (§§. 39—55).

O zajmovih hipotekarnih.

§. 6. Narodna banka bit će samo onda vlastna, dati komu zajam, ako isti bude hipotekom podpuno osiguran, t. j. ako zajam, priračunavši mu dugove, koji možda na ponudjenoj hipoteki jurve leže, izcèrpljuje vriednost hipoteke najviše do polovice; ili ako uknjiženi vierovnici i podvierovnici od istih dadu očitovanje, koje će se takodjer uknjižiti, da t. j. oni narodnoj banki za zajam, što ga bude dala, i za prava, s time skopčana i po štatutih propisana, ustupljuju pèrvenstvo, za da zajam njedno sa pravi, koja su po štatutih propisana, u pèrvoj polovici vriednosti od zalogah iliti hipotekah zadobije podpunu sigurnost.

§. 7. Izvan toga kuće, koje je tko rad samo po sebi, i gospodarstvene sgrade, koje je tko rad kao sastavne dielove od kojega dobra založiti, mogu se primiti kao hipoteka samo onda, ako su osigurane kod jednoga ili kod više sigurališťah od požarne štete.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, dne 14. travnja. Jučer okolo 11 satih u jutro uzpiri se vatra u Podsusiedu, miestu dva sata udaljenom od Zagreba, koja se vietrom, koi je jučer na nesreću silno duvao, tako rasprostre da je prieko 14 kućah izgorielo, medju kojimi i zgrade spadajuće na vlastništvo Nj. Preuzvišenosti gospodina grofa bana, no koje su medjutim kako čujemo osigurane. Zakupnik ovih zgradah g. Havliček, koi se je u Zagrebu nalazio kad je nastala vatra, pohiti odmah napolje, no dok dodje biesnila je vatra već natoliko, da je jedva živinu nalazeću se u štalama izbaviti mogao. Iz Zagreba odpremiše odmah dvie stèrcaljke i poslaše dimnjičarah, no sva pružena pomoć nemogaše uspregnut razjarenog elementa, koi biesniaše tja do večera. Kažu, da je vatra nastala s neopreznosti slugah u magazinu gospodina Penkraca. Šteta mora da je znatna.

Priobćujemo iz „Sèrbskog Dnevnika“ sliedeći opis posliednjega u Pančevu danoga koncerta sèrbskoga virtuoza na pianofortu, iz kojega će naši čitatelji vidit, kako naša bratja Sèrblji domaće talente podupiru i radostno kèrče put narodnoj umietnosti. Slava im! Samo tako možemo se nadat, da će jedared i kod nas udomit se blage muze, koje oplemenjuju sèrce ljudsko.

„D. Pančevo, 19. ožujka. Jučer je gosp. Stanković davao svoj drugi i posliednji koncert, od kojega je polovinu dobitka opredielio na korist ovdašnjeg sirotinjskog fonda, za koje čast mu i svaka slava! — Variaciama svèrhu omiljenih niekoliko piesamah naših otvorio je gosp. Stanković večernju ovu muzikalnu zabavu, u kojima je sjedinio topla čuvstvá s plastičnim čistim izrazom, koje naročito umietnika odlikuje. U piezi: „jedan lietni dan u Norveškoj“ od Vilmersa pokazao je osobitu točnost i duboki nauk u struci svoje znanosti u tolikom stupnju, da smo čuli pastirsko ono pievanje, žuborenje vode, cvèrkut ptičicah, koralnu pievku, i čisto smo vidieli pobožni narod iz cèrkve izlazeći, i majku čedo svoje u sanak tiho uljuljkivajuću, koje se sve onako suglasno i u jedno prelivено u toj fantazii Vilmersovoj sadèržava.— Magjarske i sèrbske piesme predstavio je izvèrstno, pèrve sasvim shodno turobnosti magjarskog a druge nježnosti i junačkom ponašanju sèrbskoga značaja. Neprestani plesak, kojim je občinstvo g. Stankovića u samom izvodenju muzikalnog komada tog više putah prekidalo i po svèršetku istoga još obilnie počastvovalo, jasni je dokaz obćega zadovoljstva i priznanja njegovog virtuoziteta. — Gosp. Teodorović pievao je piesmu Hajduk-Veljkovu vèrlo ljubko. Zatim je pievao iz Šilera od g. koncertodavca složenu piesmu: „Tuga dievojačka;“ „Što se sunce car na nebu;“ i iz opere „Car i dèrvodielja“ poznatu krasnu ariu Petrovu, a najposlie ariu iz opere „Don Jouan“ sve prekrasno, a osobito posliednju, koju je na zahtievanje slušaocah medju gromoglasnim pleskanjem rukuh opetovao. Zavèršio je g. Stanković koncert velikom kapricom iz Somnambule, u čemu je zaista sebe samoga nadkrilio, i slušaoce do uzhitjenja doveo, koji dondie od pleskanja prestali nisu, dok gosp. Stanković još jedared za klavir seo nije, zavèršivši koncert sastavkom iz najodabranijih melodiah sèrbskih, rumunjskih, magjarskih, niemačkih i narodnom piesmom. Bezkrajno orenje „živio!“ neka uvieri g. Stankovića, da ćemo se mi dugo i dugo njega i njegove riedke umietnosti opominjati i neizkazano radovati o uspiehu njegove slave, koja mu nagine u izobraženom svietu. — Još dodati valja, da je ovom prilikom dvorana dubkom puna bila, razsvietljenje da bolje biti nemože, i zadovoljstvo od strane našega čestitoga gradjanstva prieko svake pohvale. Gosp. Al. Živanović, kojega je valjani klavir g. Stanković upotrebio, podpomagao je ovom prilikom g. koncertodavca mjesto odsustvujućeg Subotića. Najposlie preporučujemo g. Kornilia Stankovića, kome slavnu punu budućnost proreći neustručavamo se, toplo preporučiti

našim občinama u Temišvaru, Vel. Bečkereku, Somboru, a najviše u Beogradu itd. kao našeg pèrvog i odabranog virtuoza s tim uvierenjem, da s njegovom omietnostju zaista pred nikim, kao i mi što nismo, cèrveniti neće. Bog neka mu daruje dugi i bezbrižni život, da ogromno započeto dielo svoje pievanje pravoslavne cèrkve naše svèrši, čim će cèrkva naša u novu eru svoga veličja doći i kod inovieracah odličje shodno dostojnom uvaženju steći. Mi smo srećni bili u privatnom krugu niekoliko otrikavah cèrkvenih od g. Stankovića veličanstveno složenih piesanah čuti, i ništa više neumiemo reći, no hvala velika sv. patriarhu našemu, koi u tome gosp. Stankovića otčinski podpomaže. — Danas je g. Stanković otišao u Bečkerek. Mi čestitamo Bečkerečanima onu duševnu nasladu, koja im predstoji."

Iz Beča, 6. travnja. Jedan izmedju najslavniih danah za Beč jest dan današnji; danas bo su svečano otvorena biskupska viećanja o sklopljenom konkordatu medju sv. stolicom i austrianskom carevinom. Ista viećanja otvorena su sa službom božjom. U ovdašnjoj pèrvostolnoj cèrkvi, gdie su se imali sakupiti vèrhovni pastiri na broju prieko 60, u 8 satih u jutro biaše dèržan govor ovoj svečanosti prilagodjen; u 9 satih pako uputio se je svečani provod iz residencie g. nadbiskupa u istu cèrkvu na ovi način: najprije idjaše duhovna mladež, za njom sveljenstvo pèrvostolnog hrama, koi je i župa, za ovim prečastni kaptol, pak onda biskupi u svečanom odielu po redu, kako je koi posvetjen, nadbiskupi po redu, kako je koi nadbiskup plašt zadobio, kardinali, kako je koi po sv. otcu naimenovan bio, napokon nj. eminencia g. kardinal pronuncius Viale Prelà dieleći sveti blagoslov pobožnom puku, kojim cèrkva, koliko je prostrana, dubkom napunjena biaše. — Pèrvostolna cèrkva — kano na najveće svetkovine — biaše najsjajnije urešena. Kad su vèrhovni pastiri priredjena si miesta zauzeli, zapieva g. kardinal-pronuncius piesan „Veni sancte Spiritus," po kojoj dovèršenoj uz mnogobrojnu dvorume tri godine uznemirivao, dovèršen [illegible]ga Rusia prouzročila i još prije nego što je počeo, izjavio je svečano Naš sada u bogu počivajući nezaboravni otac svim svojim viernim podložnicima i svim stranim vladama, da je jedina svèrha svih njegovih nastojanjah i željah ta, da prava naših jednovieracah na istoku branimo i čuvamo od svakoga potlaćenja. Neimajući nikakvih sebičnih namierah, nije mogao mislit, da će njegovi pravedni zahtievi za posliedicu imati patnje rata i budući da je žalostnim čuvstvom smatrao ove patnje, nije kao kèrstjanin i otac narodah povierenih mu po bogu, prestao, da se svakom prigodom izjavi da je gotov na mir. No malo pred njegovom svèrhom započeta pogadjanja o uvietima toga za sve narode jednako potrebnoga mira nisu imala nikakova uspieha. Vlade koje su medju sobom sklopile savez proti nama, nisu za konferenciah obustavile svojih oboružavanjah nego što više još su ih povećale; rat se nastavi i mi smo ga vodili sa čvèrstim pouzdanjem u višnjega, sa čvèrstim povierenjem na neuzkolebivu podanost naših preljubljenih podložnikah. Oni su Naše nade opravdali. U ovo vrieme težkoga iskušenja pokazali su kao svagda kako Naši vierni i vèrli vojnici tako i svi razredi ruskoga naroda, da su vriedni svoga velikoga opredieljenja. U svem Našem carstvu, od obalah tihoga do cèrnoga i hvalenskoga mora, vladaše jedna misao, jedna odluka za obranu domovine neštedit ni imovine, ni života.

Poljodielci, koji su jedva ostavili svoj plug, hitiahu da se oboružaju za stvar svetu i nezaostajahu za iskusnim vojnicima u ničemu, što se tiče smielosti i požèrtvovanja. Nova sjajna bojna diela oveličiše ovo posliednje vrieme naše borbe s možnim protivnicima. Odbili smo nepriatelja od obalah Sibirie i bieloga mora kao od tvèrdinah Sveaborških a junačko branjenje južnih okriepljenjah sevastopoljskih podignutih pred očima i pod vatrom obsadnikah, branjenje, koje je trajalo jedanaest miesecih, ostat će u uspomeni najkasniega potomstva. U Azii morao šenja, [illegible]jući duhove i jačeći sèrca, čuva i svedjer većma razvija družtvenu nravstvenost, ovaj najsigurnii zalog mira i sreće.

Dano dne 19. (31.) ožujka u godini spasa tisuću osam sto pedeset i šestoj a drugoj vlade Naše.

Aleksander.

Gèrčka.

Atina, 4. travnja. Francuski poslanik predao je Nj. veličanstvu kralju objavno pismo u obziru narodjenja carevićeva. Gèrčki poslanik u Londonu, g. Trikupi dobio je nalog, čestitku gèrčkoga dvora u tom obziru doniet u Pariz. Govori se, da kralj namierava lieti putovat u koju niemačku kupelj.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 10. travnja. „Moniteur" donosi odluku, kojom se pèrvašnje zabrane u obziru izvoza i provoza ratnoga materiela ukidaju. „Pays" uvierava, da će svi punomoćnici do izmiene ratifikaciah ostat u Parizu. Sinoć 3post. renta 74, 15.

Fiorenca, 8. travnja. Jučer se je u ovdašnjoj stolnoj cèrkvi obdèržavao Te Deum povodom mira sklopljenoga u Parizu.

Turin, 9. travnja. Polag ministerialnog lista „Il Risorgimento" izići će skoro naredba ratnoga ministarstva u svèrhu svedenja vojske; kažu takodjer da se već izvodi nalog u obziru odpuštenja dobnih razredah 1832 i 1833. Zbog žalobnih dogadjajah zbivših se u Parmi odredjeno je niekoliko oddielah sardinske vojske, da otidju na ondešnju granicu. Modenski i parmezanski listovi naznačuju glasove o sjedinjenju ovih kneževinah s Piemontom izmišljotinama nepriateljah mira i reda.

Koenigsberg, 11. travnja. Usljed petroburških glasovah potvèrdjene su za trajanje vlade cara Aleksandra povlastice plemstva liflanskog, estlandskog i kurlandskoga i to posredstvom carskih pisamah od milosti.

Kodanj, 8. travnja. Princip naslièdnik zakleo se u tajnom dèržavnom viećn na u-

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 15. TRAVNJA 1856. Broj 87.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je na domaće u novinarnici 4 for. srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; s zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebno članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

(Nadalje.)

§. 8. Red pèrvenstveni, koi treba da se dade hipotekarnomu zajmu narodne banke, ima se dokazati uredovnimi izvadci iz javnih knjigah.

Vriednost pako hipoteke može se prenuti sudbenimi procienami, izkaz o prihodih od više godinah ili pogodbami kupovnimi. Kao vriednost od zemljištah može se uzeti stostruki iznosak redovite (jednostavne) zemljarine, nego izostavivši pri tom prirese; a kao vriednost od kućah najmovnih, o kojih se ima posviedočiti da su u dobrom gradjevnom stanju, može se uzeti ona svota, koja izidje, ako se od dokazanoga priekoga prihoda, od posliednjih šest godinah jedna tretjina odbije a ostatak sa 5 postotakah u glavnicu pretvori.

§. 9. Narodna će banka, prizivajući pouzdanikah izmedj posiednikah od dobarah i kućah, odlučivati, da li se vriednost ponudjene hipoteke pronaći ima pomočju samo jednoga ili više načinah, pomenutih u §. 8. Narodna će banka po svojih ljudih osviedočivat se o vriednosti ponudjene hipoteke. Troškove za takove pronalaženje vriednosti, koji će se svagda činiti samo s privolom onoga, koi za zajam prosi, imat će namirivati isti prositelj

§. 10. Iznosak zajma, u koliko samo bude podpuno osiguran, zatim ustanovljivanje: da li će se isti imat dati u gotovom novcu ili u založnih pismih (§. 39); tako isto odredjivanje vremena za povratjanje, i da li će se isti vratit na jedanput; ili će se izplatjivati u ratah ili godišnjicah; napokon i veličina miere kamatne, — ostavlja se sve to zamienitomu ugovoru.

§. 11. Zadužnica, a tako i isprava one, koje se na korist narodne banke budu izdavale u slučajevih, pomenutih u §§. 6 i 15, imadu ili sudbeno ili po kojem bilježniku bit obzakonjene ili legalizirane.

U zadužnici pako ima se onaj, komu se zajam dade, obvezati:

a) da će kamate, a tako i glavnicu ili rate glavnične izplatjivati točno i na ustanovljenje rokove, a imenito kamate svake pol godine unapred;
b) da će po izmaku svake godine na primieren rok, ako se zahtievalo bude, nesamo dokazati, podnesav namire, da je izplatio kamate ili rente od hipotekarnih stavakah, koje su pred zajmom narodne banke upisane, nego i prinieti potvèrdu, da na založenoj nepokretnini neima nenamirenih poreznih ostatakah;
c) da će prigodom, kad narodnoj banki platjao bude kamate od drugoga polugodišta svake godine, podnieti ujedno dokaz, da je za tekuću godinu namirio odredbinu iliti premiju od nepokretninah, osiguranih proti šteti požarnoj;
d) da će narodnoj banki naknaditi sve troškove, koji prouzročeni budu, ako nezadovolji dužnostim preuzetim;
e) da će se u svih slučajevih sudbene avènbe a tako i u parnicah, koje se odnose na zajam ili na hipoteku, podvèrći zemaljskomu sudu od Dolnje Austrie, ako narodna banka nebude volila, tužit ga kod redovitoga suda, ustanovljenoga u sudovniku; ili ako sud taj nije već u samih štatutih propisan (§§. 21 i 34);
f) da se podvèrgava štatutom kao pravilu, koje zanj obvezanu moć imade.

§. 12. U zadužnici ima se naznačiti kao uviet razvèrgavajući, ako se nezadovolji kojojgod od dužnostih, pomenutih u §. 11 pod a), b) i c); odtuda će dakle sliediti, da će narodna banka bit vlastna, zajam iztierati bez svakoga odpoviedanja i bez obzira na načine, glede platjanja ustanovljene.

§. 13. Vriednoća zajma izdat će se onda stoprem, kada pèrvenstvo zajma bude upisano u javnih knjigah. Nego i pošto to već bude učinjeno, moći će se izplata vriednoće zajma uskratiti, ako se je onda, kadà je zajam dozvoljen bio, vriednost hipoteke makar samo i slučajem umalila tako, da po mnienju, narodne banke neće ista više podpuno osigurana bit s dozvoljenim zajmom (§. 6), ili ako onaj, koi je zajam izhodio, uz trideset danah po dobivenoj obaviesti: da je vriednoća zajma priredjena za izdatbu, iste nedigne, ili ako umre, ili ako se razpiše stečaj na imovinu njegovu.

§. 14. Budući da se direkcia austrianske narodne banke svojimi podružnicami, što ih u krunovinah imade, poslužuje i na to, da iste podupiru dielovanje poslovnoga razdiela za vieresiju hipotekarnu, s toga će ona na zahtievanje stranakah, po predhodnoj kod same direkcie učinjenoj prijavi, naredjivati, da se vriednoća zajma izplatjuje kod njezinih podružnicah, a ne kod osrednje njezine pienesnice u Beču. Kod istih podružnicah moći će stranke, ako se prijave, kao što je malo prije rečeno, namirivat i kamate a povratjati i zajam.

§. 15. Narodna će banka prikupljivati takodjer na nepokretna dobra osigurane jurve glavnice drugih vierovnikah, ako joj pri tom budu obsigurana sva prava, koja joj se po ovih štatutih ustupit imadu pri svakom zajmu. Ako dakle prava ova nebi obsigurana bila u izvornoj zadužnici, ili ako ista zadužnica nebi sudbeno ili po kojem bilježniku obzakonjena iliti legalizirana bila: imat će se zadužnica u ovom obziru nadopuniti primierenim potonjim očitovanjem vlastnika od založene nepokretnine. A potriebno je takodjer, da sliedeći hipotekarni vierovnici priznadu pèrvenstvo duga, koi se odkupljuje, i da narodnoj banki ustupe pèrvenstvo i glede pravah, obsiguranih u pomenutom potonjem očitovanju. Sva očitovanja, koja se uslied toga izdavala budu po dužniku ili vlastniku založene nepokretnine i po vierovnicih sliedećih, imadu bit po sudu ili po kojem bilježniku obzakonjena i u javne knjige upisana.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Beča. Nj. eminencia gosp. kardinal i knez-nadbiskup bečki dat će u Jerusalemu sagradit bolnicu i kuću za katoličko hodočastnike iz carevine austrianske. Austriansko poslaničtvo u Carigradu izposlovalo je dozvolu za kupljenje potrebitoga zemljišta. Graditelj g. Ant. Endlicher, činovnik u ministeriu tèrgovine i obèrtah, načinio je osnovu za ovu zgradu, i on će sám gradjenjem glavom upravljati, u koju svèrhu odputovao je na 5. veljače u Jerusolim. Ova zgrada, kako se pripovieda, bit će veleliepna i prostrana za 500—600 hodočastnikah. (K. l.)

Turska.

Imamo viestih iz Carigrada prieko Tèrsta od 31. ožujka koje opisuju radostni utisak, koi je proizvela viest o miru prispievša dne 30. u turskom glavnom gradu i odmah razposlana na sve krajeve carstva. — Sultan i visoka porta — pišu tèrštjanske niemačke novine — dobili su žudjenu viest najprie po tumačniku francezkoga poslanstva. Dne 30. t. m. u podne zaoriše nazdravni topometi od baterlah u Arsenalu i palači od artiljerie; sliedeći dan razviše sve sjedinjene ladje svoje zastave i svaka od njih izbaci po 101 topomet. Kod sultana sastat će se ministerialno vieće, da se posavietuje o daljnim svečanostma. — Porta pripravlja zakon, kojim se ima opredielit način, kako da se u život stavi pravo posiedovanja u Turskoj podieljeno u načelu u Hat-Humayumu Europejcima. — U Galati lipsalo je iznenada 13 najboljih engleskih konjah od kavalerie; misli se da su bili otrovani. — U Ismidtu dogodi se medju tamošnjim Turcima i kèrstjanima kèrvava borba, koja je trajala više danah zasobce. Kao što se čuje tomu dadoše povoda fanatička izjavljenja proti novom zvonu gèrčke cèrkve. — Iz Beiruta od 20. javljaju povratak od 160 Turakah, Druzah i Maronitah, koji su prošaste godine bili upotrebljeni kod operaciah pod Sevastopoljem. To su ostanci od onih 2000 momakah, koji su od onud otišli u Krim i bili su u tako kakavnom stanju, da su morali tražit milostinje. — Indjenir g. Endlicher prispio je u Jerosolim sa dvojicom zidarah i kamenarah da preduzme ravnanje gradjenja novoga austrianskoga hospitala. — U Damasku bilo je službeno čitanje Hat-Humayuma preduzeto osobitim svečanostima. Paša ga učini pročitat što se još nikada nije dogodilo kod oglašivanja službenih dokumenatah, po jednom kèrstjanskom činovniku u pribivanju svih gradjanskih i vojničkih činovnikah, muftije i kadije, sučlanah municipalnoga divana, najodmienitih šehovah, načelnikah kèrstjanskog i židovskoga zakona, konsularnih zborovah itd.; no veća strana slušaocah bili su kèrstjani i židovi; od turske strane bili su pritomni samo oni, koji su bili pozvani i takovi, koji nisu mogli izostat uslied svoga čina. — Pisma iz Damaska javljaju dogadjaj dosta važan. Jedan Moslim, mladji sin velikoga muftije, dakle sučlan stare porodice Muradi stavio se je od niekog vremena pod zaštitu kraljevskoga pruskoga konsula. Bili razlozi toga čovieka k ovom koraku koji mu drago ili imao pruski konsul koje mu drago pravo k tomu, da ga prime pod svoju zaštitu, istina je, da je ovaj dogadjaj pobudio veliku pozornost kod ukupnoga tamošnjega stanovništva. To se čini svima kao niekakvo apostatstvo i svi se boje, da bi primier muftijinoga sina mogao naći nasliedovateljah kod moslimah manje saviestnih i u istinu načinile su već isti korak i druge osobe ne manjega čina. Vamikpaša hotio je stvar mukom mimoići, no ipak je podnao izviestje o tom svojoj vladi. Uslied toga dobio je njegov nasliedaik Mahmudpaša ferman, kojim se muftijin sin odgoni u Aleppo, tobož zato, što je tlačio seljake. No pruski konsul protivio se izvedenju ove zapoviesti svom silom i naveo je, da je taj moslim, koi neumije nikakova evropejskoga jezika, kod njega u službi kao kancelar. Mahmudpaša nije hotio prema okornosti pruskoga konsula tierat stvar do skrajnjosti i podneo je o tom izviestje u Carigrad. (Allg. Ztg.) — U Mostaru proglašen je Hat-Humayum dne 15. ožujka. Turci nisu tajili svoga nezadovoljstva. U južnoj strani Hèrcegovine pojaviše se hajduci i žalibože više putah se dogadja, da

kèrstjanske djevojke prolaze na tursku vieru. Kažu da će u Mostaru sagradit kasarnu za 3000 momakah. — Pariški list „La Presse" donosi glavni sadèržaj napisnice prijašnjega velikoga vezira Rešidpaše o reformama. Rešidpaša obiedjuje sadašnje tursko ministarstvo da je nepokazivši zemlji dovoljno potrebe, da se valja otèrći od prošastnosti, izvanjske sile pozvalo u konferencie, gdie se je pretresivala unutarnja organizacia i unutarnja uprava; nadalje kabinet učinio je, da se nemogu izvest obećane reforme, obećavši turskom stanovništvu ili učinit po svojim činovnicima obećat, da se te reforme neće uživotvorit. Napisnica zaglavljuje izrekom, da se reformske obvezanosti, na koje je Turska pristala prema Evropi, moraju izvest kriepko i pošteno, da nedodje tursko carstvo opet u ozbiljne neprilike. — Iz Carigrada pišu „Constitutionel-u" da je dne 30. tamo bèrzojavno prijavljeno odaslanje jednoga adjutanta careva na Pelissier-a s naputcima o izpražnjenju Krima. Očekuju parobrodah za prenos vojske. U Carigradu već se izpražnjuju svi ruski stanovi upotrebljeni po saveznicima. U Carigradu, ostat će, kako se tamo glasa, samo bolestnici i niekoliko malih oddielah vojske dok podpunoga izpražnjenja. — „Gazette di Hopitaux" javlja opet da je umèrlo pet francuskih liekarah, koji su na iztoku poginuli od typhusa i dodaje: „Pomor nastavlja svoja opustošivanja medju liekarima zabavljenim na istoku."

L. S. Iz Tèrnova u Bugarskoj 10. ožujka.*) Turcima nije dosta, što im kèrstjani od svega porez, harač, desetinu od zemaljskih proizvodah, od ovacah, volovah, kozah, jajah itd. daju, nego kako opaze koga kèrstjanina, da se pomogne, odmah i sami velikaši turski traže, da mu imanje prisvoje, pa makar toga kèrstjanina i pogubili. Sbog toga se i radjaju najviše ubojstva. I takva ubojstva Turci odmah potvore na kèrstjane i još svakad oglobe one kèrstjanske žitelje, koji u selu onome žive, u kome su Turci tavako kèrvno dielo učinili. Oni Turci, koji izadju na put da putnike pogube ili poharaju, obično viču: ako ima koi Turčin, neka izmiče, i tako Turke propuštaju a kèrstjane porobe a često i potuku. Ima stranacah, koji su govorili, da su Bugari i Gèrci takovi razbojnici. Do danas još ni jedan ni Bugarin ni Gèrk kao razbojnik nije uhvatjen ili ubijen nego svakad Turci. Danas razbojnikah svojevoljnih u Turskoj vèrlo malo može biti, nego su svi skoro pod obranom i pokroviteljstvom velikašah, t. j. imadu svoje gospodare. Ako koi takav razbojnik bude ranjen ili ubijen, onda ga gospodar traži, a kad ga mèrtva ili ranjena nadje, digne tažbu na kèrstjane, da su ubili njegovoga čovieka ili momka, koga je on carskim poslom poslao. Tako se obiedi koi kèrstjanin i selo i nietko mora za razbojnika glavom platiti a ženi ili srodnicima razbojnika platiti. Tu sada drugoga nema, jer dodje jedan ili dva Turčina, koji kažu da je razbojnik bio pošten čoviek, pak je dosta, a kèrstjaninu nepomaže da imadu stotinu sviedokah. Turčina uči njegova viera: tko ubije djaura, taj čisti zemlju od tèrnja i taj će u raj prorokov dospieti. Djaur ili kèrstjanin manje je ciene kod Turakah nego ikakav skot ili stvorenje i život mu se samo zato daje, da radi za Turke i da ih hrani. Oni vieruju, da raji nevalja imati novacah i ako ima, da joj valja oteti; ako raja ima dievojku, da je griehota ostaviti je u poganskoj vieri djaurskoj a tako i za muške. Turcima nepodnosi zakon, da žive sa kèrstjanima pod jednim krovom, ali sa ženama i dievojkama podnosi a raja nepolju dèrži konje. Jednom riečju: kèrstjani po selima u Turskoj nigdie nisu sigurni ni za čast ni za imanje, ni za život svoj. Od tanzimata sultan izdaje ferman za fermanom, da nebi tko koga ubie, poharao ili nasilovao. Turci to tako slušaju, kao da im je sultan kazao: ubijajte, harajte, nasilujte, turčite. Carigradski žurnal okiva u zviezde pernate rieči sultanove, a neće nikad da kaže, kako su te rieči svakad samo na papiru ostale. Sultan zapovieda vezira, vezir manjim vezirima, ovi pašama, paše kadiama, a kroz to vrieme nije ni jedan ostao na svom miestu, nego svi se mienjanju i samo gledaju da raju oglobe i kesu svoju napune. Velikaši turski, kad im dodje u ruke Turčin, koi je koga ubio i novce mu oteo, uzmu novce a njega puste da to radi. Jednom turskom velikašu treba za jednu večer potrošiti na večeru gospodsku 300 do 400 grošah. Tu piju rakiju svaka 3—4 sata počinjajući pred večer. Na to su navikli, to svaki dan rade, nisu nikad triezni i tako poslove svoje ili odbacuju ili ostavljaju na mladjim, mladji na još mladjim itd. Oni se nutču i diele megdan u pijanstvu rakije. Knezovi naši po selima gorji su od Turakah. Po jedan od njih siedi u medžlisu (sudu). Ako je koi pošten i protivi se u čem Turcima, Turci pošlju noćju svoje ljude te mu razgrabe sve imanje a ako mogu i ubiju ga. Oni nemogu tèrpiti, da raja sudi islamu i gospodaru. Najgorji je Turčin njima bolji od najboljih kèrstjanah. Turčin, ako je do gèrla ogreznuo u griehu, odmah se očisti, kako učini abdes (kad umije ruke i noge), odmah je duša pred Bogom svietla kao sunce. Tako njih uče njihove kadije, uleme i hodže.— Čujem, da su Turci sad skoro tako udarili na kmeta (čorbadžiu) vračanskog i ubili ga. Čitamo sad u Dnevniku, da su napali bili u Sviščovu na Aleksandra Šišmanića i da ih je iz pušakah odbio. Šišmanović bio bi platio glavom šte je Turke noćju odbijao od svoje kuće i imanja, da nije austrianski podanik, jer raji nije slobodno nikad na Turčina pucati. A kakvi su nam sudci, možete znati, kad vam kažem, da se oni pogadjaju, je li po tanzimatu bolje da pošten čoviek ubije lopova ili lopov poštenog čovieka.

*) Priobćujemo ovaj dopis iz Sèrbskoga Dnevnika njegove zanimivosti radi, no mi smo čvèrsto osviedočeni, da će sadašnjoj turskoj vladi za cielo za rukom poći da napokon ukloni takova zloupotrebljenja jerbo vidi se iz svega njezinoga postupanja, da ozbiljno želi poboljšat stanje svoj h kèrstjanskih podložnikah, a kad hoće i moći će u sadasjim okolnostima za cielo.

Učredničtvo.

Rusia.

„Times" sadèržaje dopisah iz tabora do 25. ožujka. Dne 23. u jutro začuje se jaka pucnjava topovah, tako da su mislili, da je prestalo primirje, i da su opet s nova stali pucat sa sievernih gradićah. No na skoro pokazalo se, da su francuski i engleski brodovi nalazeći se u Kamiešu i Kazaču na takav način pozdravljali viest o narodjenju carevića. Za malo sloči se s istom pucnjavom i tutnjava baterih od kopna i engleskih topovah. Razprostranivši se bèrzo viest na takov način posvuda, dan je načinjen bio praznikom i sèrdačno porazumljenje medju saveznicima izrazi se u mnogobrojnim gostbama. Na večer bio je Kamieš razsvietljen a i tabori sačinjavahu veliko svietlište; neprestano gruvahu topovi u znak veselja uzduž ravnice sevastopoljske. Dne 24. dèržahu Englezi veliko natiecanje konjah, komu su prisustvovali svi viši generali i što se moglo smatrati kao doknadna svetkovina. I razne velike časti imaju se doknadno dat na slavu toga dogadjaja.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Genova, 10. travnja. Vojska koja će se vratit iz Krima smiestit će se u taboru kod Spezie i Cagliaria. „Corriere mercantile" javlja, da je grof Chambord došao na pohod kraljici Amalii u Nervi, gdie se nalaze i vojvoda Nemours i knez Sachsen-Coburg-Gotha.

London, 10. travnja. „Lond. Gazz." priobćuje raspise, koje se odnose na zabrane tičuće se izvozne tèrgovine u Rusii.

Kodanj, 9. travnja. Kod današnjega pèrvega pretresanja predloga barona Scheel-Plessena, u obziru ukupnoga ustava, govorili su baron Scheel-Plessen, ministar Scheele, komornik Holstein i dèržavni viećnik Mourrer. Posliednjega opomienuli su dva puta na red.

London, 11. travnja. Noćna siednica dolnje kuće. Predlog lorda Russella o odhranjenju samo stranom štitjena po ministrima, bila je odbačena sa 158 proti 260 glasovah.

Paris, 12. travnja. Gospoda de Falloux i Biot izabrani su za [illegible]

kas bankovni izpao je dobro, bankovna zaliha povećala se za 49½ miliuna.

Paris, 12. travnja. „Moniteur" donosi izviestje maršala Pelissiera od 7. t. m., polag kojeg se zdravstveno stanje krimske vojske od dana na dań očito poboljšava; poimence typhus znatno popušta.

Paris, 13. travnja. „Moniteur" javlja, da je jučer u tuileriama na čast konferencionalnih punomoćnikah bio davan banket, kojemu su prisustvovali diplomatički zbor i dèržavni dostojanstvenici. Grofovi Buol i Clarendom siedili su uz cara, grof Orlov i Alipaša uz principa Napoleona, car napio je zdravicu na sjedinjenje sretno učinjeno medju dotičnim suverenima: „da bude postojano i bit će, jer se osniva na pravednosti i pravim vlastnim interesima narodah."

Genova, 11. travnja. Amerikanska flotica otići će ponajprije put Gibraltara, da se sjedini sa Susquehannahom iz Smirne i sa četiri druga bojna broda iz Amerike; dakle će ista imat u svemu osam zastavah. Jošte se nezna, hoće li se ova škvadra u buduće krenut put atlantičkog ili adriatičkog mora.

Napulj, 10. travnja. Poduzetnik gradjenja željeznice vodeće od Nocere u Salerno uzajmio je od Rothschilda 660.000 dukatah napuljskih u svèrhu da izvede ovo dielo.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 14. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	85¾
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	86½
dto . . . . » 4½%	77⅜
dto . . . . » 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52½
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » 1839, » 100 »	135
» » » » 1854, » 100 »	109⅛
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	104
» » » . . . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	86⅛
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	79
Bankovne dionice komad po	1147
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavne-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	350
dto dto s plaćanjem na rate	381½
Dionice sieverne železnice . . po 1000 f.	2080
» bečko-glogničke železnice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	2[illegible]
» Budiejevičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . . » 250 »	262
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobroderstva po 500 »	654
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	445
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . . sa 100	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holand. for.	[illegible]
Augsburg za 100 for.	102¼
Berlin za 100 pruskih talirah	
Vratislava za 100 pruskih talirah	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100⅝
Genova za 300 piemonteskih lirah . . . »	121¾
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	74⅞
Lipsko za 100 for.	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102⅛
Marseille za 300 frankah . . . . . »	119
Paris za 300 frankah . . . . . . »	119⅛
Prag za 100 forintih	
Tèrzt za 100 forintih	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	101¾
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	270½
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	475
Smirna za 1 forint . . . . . . parah	[illegible]

Tečaj novcah.

Cesarski dukati	5%
Srebro od 12. travnja	8

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 1. travnja 1856.

Imetak.

			for.	kr.	for.	kr.
Kovanog novca i srebra					51,604,730	9 3/4
Eskomptiranih predmetah, platit se imajućih izmedju 5 i 92 dana			64,942,978	— 22 3/4		
„ „ u Pragu		8,994,170 fr. 24 kr.				
„ „ u Bèrnu		2,094,925 „ 30 „				
„ „ u Pešti		3,605,962 „ 3 3/4 „				
„ „ u Tèrstu	3,778,162 f. 2 kr. 2,200,000 „ — „	5,978,162 „ 2 „				
„ „ u Lavovu		725,843 „ 50 „				
„ „ u Gradcu		731,531 „ 12 „				
„ „ u Lincu		673,168 „ 36 „				
„ „ u Holomucu		935,785 „ 24 „				
„ „ u Tropavi		491,194 „ 50 „				
„ „ u Kronstatu		749,986 „ 21 „				
„ „ u Celovcu		299,712 „ 43 „				
„ „ u Krakovu		105.682 „ 5 „	20,386,125	18 3/4	85,329,103	41 1/4
Predplate uz pravilno položene domaće dèržavne papire, koje se povratiti imaju najdulje za 90 danah					71,473,600	—
„ kod podružnih zavodah za vieresiu u pokrajinama					14,404,700	—
Zejam od dèržave ujamčen					1,143,800	—
Iskazani dèržavni dug za izmienu papirnog novca b. v. i to:						
a) po 4% kamate nosećega			28,716,865	45 1/4		
b) neukamatjenog			30,630,016	37 1/4	59,346,882	22 3/4
Ostatak duga, koi je sredstvom dohodka iz narodneg zajma od g. 1854 za pobrani papirni novac dèržavni, jošt za podmiriti					23,761,996,	39
Ugoverom od 18. listop. 1855 uredjen dug, koi je hipotecirao na dèržavna dobra predana narodnoj banki za predaju			155,000,000	—		
Od toga umaljen dohodcima od dobarah			500,000	—	154,500,000	—
Stanje rezervnog fonda u dèržavnim papirima					10,361,548	31
„ fonda pensiah u dèržavnim papirima i bankovnim akciama					1,044,818	46
Vriednost bankovne zgrade i drugog imetka					2,375,769	18
					475,346,919	27 1/4

Dug.

	for.	kr.
Banknotah u tečaju	366,520,054	—
Reservna glavnica	10,361,588	17 3/4
Pensionska glavnica	1,034,061	42
Nedignjene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekućih računah	3,165,310	27 3/4
Bankovna glavnica od 100,000 akciah,	69,875,800	—
Uplate na nove dionice	24,390,135	—

U Beču 3. travnia 1856.

Br. 1133. s. 1855. (Izv.—119) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozica odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Antunu Matašiću iz Čadjavice ovèrsbena prodaja kuće br. 25. i ostalih nepokretnostih u Čadjavici se nalazećih sudbeno na 500 for. sr. prociėnjenih dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 7. svibnja i 11. lipnja t. g. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupit: želeći k oto; dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 50 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknj žene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Belloševič.

Br. 1133. s. 1855. (Izv.—120) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozica odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Antunu Ivankoviću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 98 s ostalim zemljištima u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 400 for. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 8. svibnja i 12. lipnja t. g. svaki put u 10 sati prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 40 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude, polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imal budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnieih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Belloševič.

Br. 9. civ. (Izv.—126) (3—1)

Oglas.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda daruvarskog stavlja se do obćeg znanja, da će se na molbu baštenikah i vierovnikah zaostavštine pokojnog Pavla Larosa seljaka iz Trojglave, i u sliedstvu ovostrane odluke od 30. ožujka 1856. br. 9. jedna dèrvena slamom pokrivena kuća, zatim grunt u veličini $^1/_4$ selišta sastojeći iz 8. jutarah oranice i 1 $^1/_4$ jutra livade — na 95 fr. sr. procienjeni, kano i još niekoje manje vriedne pokretnosti — sva ova na istu zaostavštinu spadajuća i u selu Trojglavi ležeća — dne 30. travnja pèrvi, dne 31. svibnja 1856. pako drugi i posliednji put makar i izpod prociene — svakiput u 2 sata po podne u licu mie ta prodavati.

Kamo se kupiti želeći time pozivaju, da se dražbeni uvieti svagda kod ovog suda uviditi mogu.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na ove nepokretnosti imati misle — ovim pozivaju, da takove prie roka tim sigurnie ovome sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisat imati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi, i oni, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila — izključeni ostanu.

U Daruvaru, dne 30. ožujka 1856.

C. k. ravnatelj ureda,
Vikt. Somogyi.

Br. 763 pol. 1856. (Izv.—117) (3—2)

Izrok.

Kod ovogodišnjeg popisavanja novakah u c. k. kot. pregradskom pronadjeno jest, da se sadašnje boravljenje, sliedećih momakah dužnosti vojevanju podvèrženih i popisanih neznade i najme Stefa Kristana iz Klenovec, Martina Lončarič iz Pregradskih vèrhov, Andrie Mlinara iz Klenovec, Orešić (špoljar) Nikole, Antuna Tepeš iz Rušnice, Štefa Vučovski iz Slatine, Ivana Kralja iz Druškovec, Lovrenčić Mate iz Kostelskoga, Martina Malš iz Črete, Kèršić Franje iz Svedruže, Ivana Vuk iz Vinogore, Jose Hrenar iz Bregov, Matie Lepej iz Klanječna, Janka Lovrenčić iz Selna, Pava Kamenski iz Gorjakova, Vatroslava Orel iz Prišlina, Franje Toman iz gornjeg Brezna, Fakina Ivana iz Cigrovec, Josipa Grilec iz zolnje Plemenšćine, Antuna Kampuš iz Brezna, Lopuh Franje iz krapinskih Toplic, Ivan Tèrsoglavec iz Slatine, i Kunić Andria iz Prišlina.

Uslied toga se svi prenapisani momci ovime pozivlju, da se do 1. svibnja t. g kod ovog ureda najave, ako neće posliedice §. 35. naredbe za novačenje izkusiti.

C. k. kot. ured u Pregradi dne 2. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Jellačić.

Nr. 1375 (Dp.—39) (3—2)

Edikt.

Von Seite des k. k. städt.-deleg. Bezirksgerichtes Agram wird hiemit bekannt gemacht; es sei über Ansuchen der Frau Anna Mihoković, vertreten durch Adv. Herrn Osjak in die executive Feilbiethung der den Eheleuten Mathias und Anna Švec zu Agram gehörigen, und auf 105 fl. 51 kr. gerichtlich geschätzten Fahrnisse pto. 79 fl. 35 c. s. c. gewilliget, und zu deren Vornahme der 28. April 1856 als erster und der 14. Mai 1856 als zweiter Feilbiethungs-Termin mit dem Beisatze bestimmt worden, dass die fraglichen Gegenstände bei der ersten Licitation nicht unter dem Schätzungswerthe, bei der zweiten aber auch unter demselben veräussert werden.

Kauflustige werden hievon mit dem verständiget, dass die Licitation im Hause der Eheleute Švec in der Lachischen-Gasse Nr. 102 jedesmal Vormittags um 9 Uhr stattfinden wird.

Agram am 19. März 1856.

Nr. 2262. (PZ.—10) (3—2)

Kundmachung.

Der mit der hierämtlichen Kundmachung vom 19. Februar d. J. Z. 929 eröffnete Concurs zur Wiederbesetzung der in Erledigung gekommenen Postmeisterstelle zu Miklous in Slavonien wird hiemit bis zum letzten April d. J. verlängert.

Agram 9. April 1856.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien.
Klempay.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 16. TRAVNJA 1856. Broj 88.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je financialnom zemaljskom direktoru u Gradcu, ministerialnom savietniku Franji Spurnomu, prigodom njegova premištenja u zasluženo stanje mira priznavajući njegove duge, vierne i veoma uspiešne usluge komturski kèrst reda Franje Josipa; konjaničkom kapetanu Justinu grofu Bolesta-Kozieborskomu komorničko dostojanstvo najmilostivie podielit a kapitana od fregate c. k. austrianske bojne marine, Eugena Preu-a kao viteza carskoga austrianskoga reda železne krune tretjega razreda, shodno ustanovam ovoga reda podići u stališ vitezah austrianske cesarevine.

Kod 275. (85 dopunitbenoga) žriebanja stariega dèržavnoga duga izvučena je seria br. 485. Ova seria sadèržaje zadužnice od bojnoga zajma od istočne Galicie noviega izdanja od raznoga kamatnoga mierila od br. 2179 do uključno br. 4318, zatim zadužnice za pribavu u naturi od istočne Galicie stariega izdavanja po 4% i to od godine 1789. od br. 1 do uklopno 9738 i od godine 1790. od br. 1 do uklopno 1001 u glavničkom iznosku od 1,991,183 for. 48⁶/₈ kr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.154 for. 45 kr.

Ove zadužnice izmienit će se pelag ustanovah najvišjega patenta od 21. ožujka 1818 za nove po pèrvobitnom kamatnom mierilu okamatne dèržavne zadužnice.

U Zagrebu dne 7. travnja 1856.

Za bana
c. k. dvorski savietnik
Benko pl. Lentulaj s. r.

Pokojni penzionirani podpukovnik Stiepan pl. Jurinić zapisao je 25 for. kon. novca invalidskom fondu bana Jelačića.

Pošiljući ovaj novčani iznesak ujedno na ovomiestnu c. k. zemaljsku glavnu pieneznicu i privodeći ga njegovom opredieljenju, nalazi se podpisana upravna komisia ugodno obvezana, ovaj dobrotvorni čin time stavit do obćega znanja.

Od upravne komisie invalidskoga fonda bana Jelačića.

Predsiedatelj: Denkstein s. r. G. M. — Tajnik: Lovak s. r. lajtnant.

Od strane slavnoga c. k. zapoviedništva sriemske brigade i Zemunu prispeo je na podpisanu poštansku direkciu novčana doznaka na 374 for. 28⁴/₈ kr. kao iznosak sbirke učinjene u području rečene brigade na korist porodice postradavšega konduktera Wodičke, pri kojoj su udioništvovali c. k. gradjanski uredi u Zemunu, zatim drugi bojni bataliun c. k. petrovaradinske krajišničke regimente i ista prosta momčad od bataliuna.

Privodeći ovaj iznosak njegovom opredieljenju nalazi se c. k. poštanska direkcia obvezana imenovanom slavnom zapoviedništvu brigade odnosno pojedinoj gospodi darovnicima za ovu velikodušnu podporu u svojem i udovice imenu izreći najtopljiu zahvalu.

U Zagrebu dne 9. travnja 1856.

C. k. poštanski direktor.
Klempaj s. r.

Raspis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlastene austrianske narodne banke podignutoga.

(Nadalje.)

§. 16. Dužnik može glavnicu povratiti ilit isplatiti sasvim ili stranom i prije, nego što mine ustanovljeni platjni rok, ako se svota za povratu ponudjena sa 100 dieliti dade, a da nepreostane ništa, i ako dužnik svotu ovu barem na 6 miesecih prije odpoviedi u podnesku, obzakonjenom sudbeno ili po kojem bilježniku, ili ako namiri ugovorene kamate za odpoviedni rok, koi nije još izteko.

Ako po minulom roku odpoviednom glavnica nebude položena, imat će se s dužnikom postupat tako, kao da je zanemario rok, u zadužnici ustanovljeni (§. 20.)

§. 17. Ako se narav hipoteke budi slučajno budi krivnjom posiednika njezina promieni tako, da tražbina narodne banke nebi već obsigurana bila onako, kao što štatuti propisuju (§. 6), tad će narodna banka vlastna bit, vierodostojno dokazavši ovu promienjenu narav hipoteke, tražbinu bez obzira na ugovoreni platjni rok tri mieseca danah unapried odpoviedieti putem dolnjo-austrianskoga suda zemaljskoga.

§. 18. Ako onaj, komu tražbina bude odpovidjena u slučaju, pomenutom u §. 17, želi pobiti odpovied, imat će prigovore svoje za 14 danah, a ako se hipoteka nalazi izvan Dolnje Austrie, tad za 30 danah, računajući od dana dostavljene sudbene odpoviedi, podnieti dolnjo-austrianskomu sudu zemaljskomu, u protivnom bo slučaju bit će odpovied kriepostna.

Na prigovore, koji za dobe budu podnešeni, odredit će se ročište čim kratkodobnie, a postupak obavljat će se po propisih o kratkom postupku u gradjanskih pravnih poslovih. Pri tom će sud podnešene prigovore smatrati kao odgovor, i po zaglavljenoj razpravi izreć presudu, da li je odpovied pravomoćna ili nije.

§. 19. Dužnosti dužnika ili posiednika nepokretnine založene vide se iz onoga, što sadèržaje zadužnica, a u slučajevih §. 15 iz očitovanja potonjega. Nego dužnik ili posiednik založene nepokretnine može svakako, kao što

---

Sliepci.

(Nadalje.)

Tako se u onoj ozbiljnoj kući privikli ljubit se diečak od 19 godinah, dievojka jedva stariа, on s juga, a ona sa sievera zajedničke domovine, oboje istom nesrećom pod istim krovom sjedinjeni, koji — da nisu bili sliepi — težko da bi se bili srieli ikada u životu.

A kako se odala ova mlada ljubav?

Dievojka bila je samo malo nadarena, ali na diečaku, pitomcu najsposobniem i prije malone bezpotočnom u svemu, opazi iznenada predstojnik zavoda neobičnu raztrešenost i prenapetost, uzrok od koje upèrkos lukavštini ljubovnikah nije mu mogao ostat dugo sakriven.

Dà, lukavština; jer sliepac je lukavo bitje i premda ima o vidu tako malo ponatja, da ono što osieća pipanjem rado naziva vidom — nevidiš li bèrda, kaže slieporodjeni nestèrpljivo svomu drugu, s kojim se viežba na plastičnoj karti — premda ima sliepac tako malo ponatja o vidu, ipak osieća, ipak zna iz iskustva, da njega i promiene na njemu mogu drugi motriti bez pipanja, kao što trieba da čini, i to iz stanovite daljine, koja mu se naravno još vazda čini kao bližina. Ovo čuvstvo pako, da ga mogu drugi motriti na nepoznat način, bez da može on isto činit, ovo znanje tudje pretežnosti niekom tajnom njemu uzkraćenom sposobnosti, čini da sliepac nema pouzdanja u nikoga i da je veoma oprezan i lukav, nego li ljudi koji vide. U obće sliepac p r o s u d j u j e.

U zavodu, o kojem se ovdie govori, nalazila se dievojka sposobna, puna talenta, diete bogatih roditeljah, koja je povela sa sobom još iz svoje očinske kuće uslied mnogogodišnje navade vlastitu sluškinju. No nisu je mogli ničem do toga dovest, da bi se, što ipak zna svaki sliepac, sama oblačila, kosu češljala itd. I izjavila se očito, zašto je tako okorna u tom obziru. Ako opaze, da si mogu sve to sama činit, uzet će mi sluškinju."

Nevierovanje raste kod sliepacah u onoj mieri, u kojoj se spoznavaju sa životom i njegovim potrebama. Promotrite samo sliepoga prosjaka guslara, kako prima od svoga voditelja novce uprav sakupljene, i nitko se neće o tom varat. Istina ovo nepouzdanje — kao što sa sobom dovodi različita narava obih patnjah — nije toliko, tako razdraženo i po okolnostima zlobno, kao što ga opažamo kod gluhih i gluhoniemih. Slieporodjeni više sluti, nego zna, što mu fali. No gluhak može svaki dan, svaki čas opazit, kako se nalazi u rukama drugih sretniih ljudih; on vidi jasno, kako se ovi o njemu i o onih stvarih, koje se njega tiču, tako rekuć u potaji mogu porazumievat medju sobom. Ova sposobnost, ova preteżnost, koju nezna nadvladat, stoji jasno pred njegovim očima. Zato se uviek boji, da se o njemu radi — čuvstvo da je predmet tudjega neznanoga razpravljanja, bez toga je svakom čovieku neugodno — da ga varaju, odaju; i tako mu manje zlo — što je lišen uha a ne oka — postaje izvorom veće gorkoće i samoboli.

Naravno s druge strane čini se da nije sliepac kadar imat ni ono blagotvorno neizmierno pouzdanje, koje sposobna gluhoniemca skapča sa njegovim učiteljem. Ljubopitan po naravi svoje patnje, bio mu je sviet, koi je znao samo s jedne strane shvatit, dosad zagonietka. Učitelj mu donosi riešenje iste kao posrednik medju njim i izvanjskim stvarima. Time mu se razjašnjuje mnogo toga, otvoraju veleliepnosti, nove koristi, novi užitci, sve samo onim priateljem, od kojeg se je morao naučit i najmanju stvar; pa ako sada vidi, da postaje njegovim umietnostima vaviek ugodnii ljudma: — njegovo je dielo, njemu ima tó zahvalit. Takov pitomac zaklinje se u pravom smislu rieči na nauke svoga meštra; tako ljubljen biti, to je čuvstvo, koje nagradjuje učitelja. — Drugačie biva kod sliepca. Posliedicah n j e g o v a odhranjenja nije tako očito vidit, n j e g o v i trudovi nenagradjuju se tako, nisu si sami neposredna nagrada. Njemu ostaje nauk više ili manje muka a tko zna, nije li bio sretnii, kad je još u čistom seoskom zraku svoju čredicu čuvao ili se pred vrātama svoje očinske kolibe sunčao u tihom pokoju? Ta okolo njega još je vaviek onako, kao što je prije bilo; ta u n j e g o v u noć u pèrkos svemu tomu prodire samo malo zrakah!

No oni su se ljubili. Nikada nisu zajedno govorili, nikada nisu skupa priazno prebivali; nikad nisu imali prilike, šaptat na tihom, nikad u potaji tiskat si ruke. U onom zavodu naime, što će valjda svagdie biti, najstrožie razdieljena su oba spola. Samo u vrieme podučavanja dolaze u jedan prostor, inače oni su kod istih igrah rastavljeni.

Pa opet razplamti se, opet rastiaše ova ljubav zvukom glasa, koi je jedan drugomu u nastavnim urama izvriebao zvukom, koi je najljubčie zvonio od svega što su ikad prije bili čuli i činio se da im navieštuje nepoznatu, rietku, nikad nepomišljenu sreću.

(Konac sliedi.)

mu volja bude, valjano platjati kamate ili vratiti glavnicu sasvim ili stranom budi u gotovom novcu, budi u založnih pismih narodne banke, koja će najdulje za godinu danah dospieti, budi u dospielih kuponih od založnih pisamah (§. 47).

§. 20. Ako kamate ili glavnica, rate glavnične ili godišnjice nebudu platjene na rok dospietni, bit će narodna banka vlastna, **bez posriedovanja sudbenoga** naplatit sebe i iz takovih novacah i papirah osobnoga dužnika, koji su joj u dèržanje došli po poslu makar kakovom. Nego vlastna je takodjer narodna banka, svoju iz zajma izviruću tražbinu potierati odmah i putem ovèrhe ilitì exekucie (§. 2, d).

§. 21. Sudbena ovèrha može se povesti i na druga **pokretna** dobra osobnoga dužnika, koja nisu pomenuta u §. 20. ili i na dobro **nepokretno**, koje je narodnoj banki založeno. U oba će slučaja dolnjo-austrianski zemaljski sud na temelju prinešenih izkazah dozvoliti i obaviti ovèrhu, ili, ako isti sud nebi bio nadležan, zaiskati ovèrhu od vlasti nadležne.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Dne 28. t. m. uhvati žandarmeria u Hèrvatskoj četiri zloglasna razbojnika. Kaplar Visinka iz žandarmerijske štacie Moslovina dozna za četovanja učinjenoga sa više žandarmah u dravskom predielu, da se nalazi u niekoj usamljenoj kèrčmi pri Dravi razbojnička četa. Bèrzo učiniše se potrebne naredbe i biahu izvedene tolikom hitrinom i opreznosti, da su zločinci još prie nego što su imali vremena pograbit svoje oružje, već bili u vlasti vèrlih žandarmah. Jedan izmedju razbojnikah pokusi da uteče kroz prozor kèrčmarske sobe, no odstupi od svoje namiere, kad opazi da mu izpod prozora priete bajoneti žandarmske straže postavljene tamo. (Agr. Ztg.)

Iz Beča, 1. travnja. Čita se u „Millitär. Ztg.-u“: „U koliko čujemo, posliednja piesma J. B. Jünglig-a, posvetjena nj. uzviš. slavnom feldmaršalu Radetzkomu, razprostranjena po c. k. vojsci pod naslovom: „19. ožujka 1856,“ steče svojeručno vèrlo krasno pismo od nj. uzviš. feldmaršala, od nj. uzv. generala od konjaničtva barona Hessa, i od više drugih uzvišenih vlastih.“

Iz Beča, 2. travnja. U dvorani sastanakah i skupštinah biskupskih u dvoru kneza-nadbiskupa bit će izložena do svèršetka tekuće siednice jedna velika slika, naručena nj. preuzv. preč. stožernikom knezom-nadbiskupom bečkim, rad ovog slavnog slučaja, poviestničkom slikaru professoru Kupelwieser-u. Vidi se na rečenoj prilici u jednom gotičkom raztvorenom pritvoru, s kojega ukazuje se Leopolsdberg, Kahlenberg i Dunav, B. D. Maria s mladencom Isusom i sa sv. Josipom. Ovaj skup biva razsvietljen svietlostju, koja odozgor dolazi. U položaju obožavanja i molenja nalazi se s prieka sv. Stiepan, označen s okèrvavljenim kamenom i mučeničkim cvietom, i sv. Leopold s herceškom kapom i zastavom izkitjenom raznim ukrasima. Ova prilika, za dovèršenje koje bi dano umietniku vèrlo malo vremena, sadèrži obraze od naravne veličine i daje blišteću se sviedočbu o živosti i friškoći kista njezinog majstora. U najvišem pak stupnju dostojan biva pohvale, što novo cèrkovno ustrojstvo još u samom početku osigurano biva, poslugama vierozakonske umietnosti, i da tim načinom pripoznaje, da ono, što je uviek doprinosilo nakitu i dostojanstvu cèrkovnog žiča mora takodjer i sada doprinositi.

Iz Tèrsta, 4. travnja. Parobroderstvena mornica austrianskog Lloyda bi sada opet iznovice umnožena jednim veličanstvenim brodom od gvoždja, kojeg ime „Progresso“ (Napriedak) dovoljno pokazuje težnju, koju uzdèrži ono velezaslužno družtvo.

Beč, 12. travnja. Carski poslanik kod velikobritanskoga dvora, grof Colloredo, ovamo je prispeo preksinoć.

Za nastavljanje i dovèršenje **tvèrdjevnih gradjevinah** doznačena je i za ovu godinu primierena svota, budući da se imaju već za tri godine svèršit tvèrdine kod Krakova imajuće se izvest u gorostasnom mierilu.

Nj. preuzvišenost maršal grof Radetzky dopustio je političkom bieguncu Domeniku Madiniu, da se može vratit bez kazni i opet uvèrstit medju austrianske dèržavljane pa da se skine sekvester stavljeni na njegovu imovinu.

Beč, 12. travnja. Nj. jasnost knez Metternich prisiljen je bio uslied toga, što se osieća nješto malo neudobno, leći se i to je dalo povoda, da se je glas razneo, da je knez jako oboleo.

Beč, 13. travnja. Svikolici ovdie sakupljeni nadbiskupi i biskupi imali su čast biti pozvani jučer k cesarskom dvorskom stolu.

„Gaz. uff di Verona“ javlja da je prošaste nedielje stanoviti Orsini, jedan od onih, koji su najvećma bili uspleteni u Mazzinova kovarstva i koi se je u zatvoru u Mantovanskoj tvèrdjavi nalazio pod iztragom, te proti komu se je za malo imala izreći presuda iz tamnice, uskočio pošto je prepilio bio gatre spustivši se s prozora po plahtama i poplonima zajedno sviezanim. Kao što se čini o ovom biegu radilo se već nieko vrieme, budući da se je dokazalo iz iztraživanjah učinjenih, da su se već niekoliko večerah jedna kola bavila blizu tamnice, kao da su koga čekala.

Dania.

Kiel, 9. travnja. Jučer su seengleski bojni brod „Euryalus“ i „Pylades“ fregata na šaraf vratili ovamo iz iztočnoga mora, da natovare uglevja pa da se zatim vrate u Englesku. Fregata „Imperieuse“ očekuje se takodjer danas ili sutra od onuda. Parobrod na kotač „Sampson“ vratio se jutros u Englesku.

Švedska i Norvegia.

Iz **Stokholma**, 4. travnja. Dne 3. t. m. naimenovan je princip nasliednik Oskar Fredrik, vojvoda Ostergothlandski generalmajorom u vojski i kontra-admiralom u floti.

Franceska.

Za svečani ručak, koi će u ponedieljak grad Pariz dati punomoćnicima, ustanovljen je broj gostih na 100; na zatim sliedeću teatralnu predstavu imaju se 2 do 3000 osobah pozvati.

Dne 9. tekućega miesena razdavao se u Parizu pèrvi put bruseljski list „Le Nord.“ Taj list zastupa ruske interese i bio je za posliednjeg rata zabranjen u Francuskoj.

Iz Pariza, 2. travnja. Budući da je već jednom slobodna plovitba po Dunavu, odmah sto dvadeset i tri broda kèrcata žitom udjoše u cèrno more. — Omerpaša povratja se opet kao zapoviednik vojske u Aziu.

Listovi engleski javljaju dolazak „Afrike,“ dolazeće iz New-Yorka, uviek bez glasovah o Pacifiku.

Iz Pariza, 3. travnja. Jučer su predstavnici silah otišli da pohode ruskog poslanika. Samo turski predstavnik, vele, da nije bio primljen.

Benedetti i Feuillet, tajnici u sastancima, bili su imenovani komendatorima počastne legie.

Španjolska.

Iz **Madrida**, 2. travnja. Bi podareno zlatno runo careviću Francie.

Madrit, 3. travnja. Glavni kapetan baskičkih pokrajinah, Echague, odputovao je tamo, jer se boje, da bi tamošnji karlisti ondašnje uzkolebanje mogli upotrebit da prouzroče nemirah. — Jedna danas dospievša depeša iz Kadixa javlja, da je španjolski parobrod, koi je iz Malage išao u Kadix, u morskom tiesnacu od Gibraltara sudario se s niekom engleskom fregatom i odmah propao. Od 100 putnikah koji su bili na tom brodu, mogli su izbavit samo 21 osobu. — Jedna bèrzojavna depeša iz Madrita javlja da je 6. t. m. nastala u Valencii buna. Ova buna, koju su odmah utaložili, imala je za povod ili temelj novi zakon o konskripcii. Obsadno stanje proglašeno je po svoj pokrajini i smetaoce mira sudit će bojni sudovi. Polag gore rečene depeše nije bilo prispielo u Madrit viestih o nemirima u drugim miestima. U Madritu bilo je sve mirno. No učinjene su posvud velike oprezne naredbe.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 14. trav. „Constitutionel“ javlja da će se ratifikacie po svoj prilici izmienit dne 26. t. m. i da će biti posliednja konferencionalna siednica dne 16. t. m. „Patrie“ javlja da će u svèrhu izmiene ratifikaciah ostati samo drugi punomoćnici, a pèrvi da će se već prije vratit kući.

Bombaj, 19. ožujka. Lord Canning zakleo se kao glavni upravitelj britansko-instočnoindičke dèržave. Buna santalska sasvim je utaložena. 14,000 Santalah upotrebit će se na vlastitu želju kod željezničkih radnjah. Austrianski tèrgovački brod „Surana“ kapetan Bujanović prispeo je iz Kalkute. Uvozna tèrgovina je živahna.

Carski dukati	5⅛ fr.
Srebro od 14. travnja	3¼

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 923. pol. (Izv.—128) (3—1)

Oglas.

Prigodom novačnog popisa za godinu 1856. izkazali su se u kotaru virovitičkom sliedeći novačenju podvèrženi kao odsutni.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Spadaju u dobni razred.
Bodlak Gjuro	Virovitica	I
Mlinarić Jozo	»	I
Zombor Jozo	»	I
Lebinac Gjuro	»	I
Seltenreich Ferdinand	»	I
Kobić Mijo	»	I
Gaber Isidor	»	I
Gjurgjević Tomo	»	I
Mlinarić Jozo	»	I
Sinković Gjuro	»	I
Blaha Ivan	»	II
Hruska Karl	»	II
Ištvanović Gjuro	»	II
Jurišić Antun	»	II
Pittin Petar	»	II
Ferencić Simo	»	III
Pipera Ivan	»	V
Horvath Jozo	»	VI
Spannruf Jozo	»	VII
Katanić Franjo	Bušetina	I
Kolonić Ivo	Spisić Bukovica	VII
Byro Jozo	Rogovac Pusta	I
Viljevac Tomo	Vukosavljevica	I
Rostić Martin	Dugoselo	VII
Gorian Mijo	Teresienfeld	I
Kara Pavo	Rusane	III
Papp Stefan	»	V
Baglas Janos	»	VI
Boćkonos Matia	Suhopolje	I
Princić Stefan	»	I
Medved Matia	»	I
Reger Josef	»	I
Vas Josef	»	I
Wunderlich Martin	»	I
Šarabok Antun	»	I
Patas Gjuro	»	II
Gatović Antun	»	III
Sargo Stefan	»	III
Morel Andria	Budanica	I
Berkić Petar	Pabuna	I
Nerki Andro	»	I
Puntarić Luka	»	I
Mihaljević Stefan	Gradina	II
Sabo Mihailo	»	II
Kovačević Pavo	»	VI
Hoch Stefan	Orešac	I
Maurer Valentin	»	I
Palm Jozo	»	II
Venus Ivan	»	II
Wurzinger Petar	»	II
Josi Jozo	Gačištje	I

Pošto je miesto njihovog boravljenja nepoznato, to se ovim pozivlju, da do 20. travnja t. g. kod ovog c. kr. kotarskog ureda tim sigurnie prijave, što će inače protiva njima po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupano biti.

C. k. kot. ured virovitički.

U Suhompolju dne 20. ožujka 1856. Polz.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVĖRTAK DANA 17. TRAVNJA 1856. Broj 89.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzam nedjelje i praznike sa čitavom — ljeto! Pol godišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom odašiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je zvėrstbina: 4 kr. sr. od linie za pėrviput; u zatim pa svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Kardinali, nadbiskupi i biskupi sakupljeni u Beču bili su dne 12. travnja primljeni po Nj. veličanstvu i upraviše na Nj. previšnjost po Nj. eminencii kardinalu knezu nadbiskupu praškom kao najstariemu kardinalu carevine u latinskom jeziku sliedeću adressu:

Izvornik:

Sacratissima Majestas Caesarea

Regia Apostolica!

Domine Clementissime!

Coelestium et terrestrium Dominator Deus, per quem Reges regnant et legum conditores justa decernunt, Majestatem Vestram elegit, ut in isto potenti Imperio, quod Ejus curis tradidit, justitiam pacemque restitueret, imo renovaret ipsa, quibus societas humana innititur fundamenta, dira tempestate concussa. Hoc peregisse magnum, sed et majora Majestas Vestra opere complevit. Dominus et Redemtor noster Ecclesiam instituit, ut genus humanum fide divina gratiaque superna ad regni quod finem nescit, consortia perducat: igitur omne, quodcumque Ecclesiam in tanto munere explendo juvat, beneficium est non singulis tantum, sed et humano generi collatum. Ecclesia autem concordia quam Majestas Vestra 18. Augusti superioris anni Sancta cum Sede iniit, mirum in modum juvatur, augetur et exornatur.

Conventio haec immortali digna memoria, quae Majestatis Vestrae constitutionibus die 18. et 24. Aprilis 1850 editis incepta sunt, ad faustissimum exitum perduxit. Commercium inter Sanctam Sedem et imperii Majestatis Vestrae Antistites populumque in plenam libertatem vindicatum est. Absque impedimento Episcopi gregem ipsis concreditum ordinationibus regunt, praeconiis, instructionibusque pascunt. Juventutis catholicae institutionem dirigunt in omnibus, quae fidem et vitae Christianae integritatem spectant. Libere clerum juniorem ad Deo et Ecclesiae rite serviendum efformant. De causis ecclesiasticis judex ecclesiasticus cognoscit. Matrimonium in cunctis Imperii ditionibus Ecclesiae subest, a cujus divino auctore in Sacramentum novae legis elevatum est. Regulares omnimoda gaudent libertate, pase vitae religiosae perfectionem attinent, ad constitutionum suarum normam exequi. Statutum, ut Ecclesiae proprietas inviolabilis sit et juxta canones administretur; Majestas Vestra cultus divini necessitatibus benigne succurrit. Quum autem Majestas Vestra praejudiciis inveteratis major Ecclesiae, quae Ecclesiae sunt, addixerit, ex altissimo throni loco praeconium fecit veritatis, a qua multorum in interitum defecerunt, qui secundum carnem sapiunt. Mutua Imperii cum Sacerdotio concordia firmissimum est propugnaculum bonorum omnium, quae vere bona sunt, nec fieri potest, ut Europa multoties exagitata spem simul vitae aeternae ac pacis temporalis prosperitatem in tuto collocatam habeat, nisi ad rempublicam, quae Christiana dici mereatur, confugiat.

(Konac sliedi.)

Prevod:

Vaše c. k. apostolsko veličanstvo! Bog, gospodin neba i zemlje, po kojem vladaju kraljevi i zakonotvorci, naredjuju što je pravo, izabra Vaše Veličanstvo, da u prostranu cesarevinu, koju je upravi Vaše previšnjosti izručio, opet uvede pravdu i mir, pače da ponovi temelje, na kojima počiva čoviečansko družtvo: jer jih uzdėrmala biaše strašna oluja. To je bilo veliko dielo; no Vaše Veličanstvo dovėrši drugo još veće. Naš gospodin i spasitelj podigo je cėrkvu, da rod čoviečanski vierom ističućom od boga i milostju s gora dolazećom vodi u carstvo, komu neima ni konca ni kraja. Sve je dakle, štogod cėrkva promiče izpunjavajući svoje visoko zvanje, dobročinstvo, što se neizkazuje pojedinim ljudima već svem čoviečanskom rodu. Jedino sjedinjenjem, koje je Vaše Veličanstvo dne 18. kolovoza prošaste godine sklopilo sa svetim stolom, cėrkva se na izvėrstan način promiče, diže i oveličava.

Ova pogodba vriedna neumėrle uspomene dovėršila je sretno, što se započelo uredbama Vašega Veličanstva od 18. i 23. travnja god. 1850. Sveza medju svetim stolom i cėrkvom cesarevine izvedena je podpunoma. Bez zapriekah upravljaju biskupi svojim naredbama obćine poviereno im i kriepe ih podučavanjem i opominjanjem. Oni upravljaju nastavu katoličke mladeži u svemu, što se tiče viere i čistoće kėrstjanskoga života. Slobodno izobrazuju kandidate duhovnoga stališa za dostojne sluge boga i cėrkve. O cėrkvenim pravnim pitanjima odlučuje cėrkveni sudac. Brak je u svemkolikom obsegu cesarevine podvėržen cėrkvi, koi je božanstveni utemeljitelj podigo na svetotajstvo novoga zavieta. Duhovni redovi imaju podpunu slobodu, da izvedu po propisu svoga pravila sve, što spada na savėršenstvo njihova redovnoga života. Izrečeno je, da je cėrkveno dobro neuvriedivo i da se ima upravljat po cėrkvenom pravu. Gdje isto nedostaje, dolazi mu velikodušje Vašega Veličanstva u pomoć. Dopitajući pako Vaše Veličanstvo, smotrivši izpod sebe ostariele predrasude, cėrkvi, što joj pristoji, naviestilo je s visine prestola istinu, koju je množtvo ovoga svieta tajila na propast svieta. Savez medju dėržavom i cėrkvom jest najmoćnia zaštita za sva prava dobra čoviečanstva; samo u kėrstjanskoj dėržavi može mnogo uzdėrmana Evropa sjedinjene naći nade viečnosti i blagodati zemaljskoga mira.

(Konac sliedi.)

Zagreb. M. Jučer u 6 satih poslie podne viencalase je u cėrkvi sv. Marka gospodična Klotilda Vranyicanyi-Dobrenovićeva, kći mnogozaslužnog našeg domorodca gospodina Ambroza viteza Vranyicanyi-Dobrenovića, sa c. k. okružnim predstojnikom Ivanom Baratti Saksićem. Svečenosti je prisustvovalo množina odličnog svieta obojeg spola, koja se biaše upėrkos nepogodnom vremenu već oko 5 satih kod cėrkve i u njojzi sakupila. Neviesta je dopraćena u cėrkvu c. k. vėrhovnim županom g. Josipom Bunjevcem, a mladoženja g. general-majorom Kėrpanom, koji dvojica biahu kumovi. Za njima sliedjaše množina krasno i bogato odievenih naših liepoticah i množina druge odlične gospode. Svi gledaoci biahu tronuti liepim govorom kojega je prečastni gospodin kanonik Janko Pavlešić po svėršenoj ceremonii viencanja, dėržao mladencima, razloživši im toplim do sėrca doprućim riečma svete dužnosti braka. Nu još većma je tronula pobliežestojeće suza, koja je tom prilikom zasjala u očima vriednog oca neviestė i čoviek se je nehotice morao sietiti na pėrvi red naše narodne svatovske piesme: „Odbi se biser grane!“ Bogata i ukusna odieća neviestė i sjajnost dėržavnog činovničkog odiela mladoženje, kumovah i tolih svatovah uveličevaju još većma sjajnost te svečanosti, kojoj slične već odavna u Zagrebu nevidismo. Množina prisustvujućih jasno pokazuje saučestje Zagrebčanah o sreći te plemenite obitelji, i mi nemožemo na ino nego željeti mladoj neviesti, da na tėrsja punom pute života svagda nadje onakova sreću, kakovu, ići tabe vriedna i štovana ona zaslužuje.

Ove godine izlazilo je u Austrii 37 slavenskih časopisah, i to: 16 českih, 5 hėrvatsko-dalmatinskih, 3 slovenska, 3 sėrbska („Sėrbski Dnevnik“ sa „Sedmicom“, u Novom Sadu, „Svetovid“ sa „Svetozorom“, u Beču, i „Ratar“ u Karlovcima) 6 poljskih, 4 rusinska.

— „Czas“ iz Krakova javlja: Istina je, da je noćju izmedju 26. do 27. ožujka pokupljeno u vojnike 30,000 ljudih, imajućih od 19 do 35 godinah, što se je moralo izvėršiti još do 17. istog mieseca. Ala ovo dielo, opaža jedan dnevnik, može naći istomačenje u potrebi, u kojoj se nalazi vladanje rusko, da popuni obični broj svoga vojinstva u stanju mira. Jedan ukas cara Aleksandra s druge strane jest nedavno preustrojio u niekim vladanjanjima carstva vojničku i pučku uredbenost, čemu je rat do sad povod bio.

Cėrnagora

Narod cėrnogorski, koi je unutėrnju i spoljašnju svoju samostalnost sačuvao i od teških napadajah već 466 godinah branio i odbranio; koi je i sad gotov u svako doba tu svoju samostalnost braniti, u dugom vremenu stišnjen je u tako uske granice, da mu nije moguće sa susiednim dėržavama čuvati i obdėržavati onaj red i mir, koi se izmedju dėržavah obično obdėržavati ima.

Cėrnagora imala je zbog okolnih knežestvu ovome prinadležavših miestah neprekidnog rata s Turcima, kojim nije bilo dosta što su sėrbsko carstvo progutali nego su jednako navaljivali da i posliednje ovo dėrvo sėrbske samostalnosti posieku. Toliko viekovah odbijali su Cėrnogorci svigdar i svaku silu tursku od svoje nezavisnosti i spremni su to i odsada činiti. Kao god što su dosada svakad, tako će i odsada oni zbog okolnih miestah i predielah, koja su im Turci pritisli, s ovima jednako ratovati ako im se te granice snagom evropejskih silah neopredieie tako, da Cėrnogorci dobiju ako ne ono, što je njihovo, a ono bar granice Ivan-bega Cėrnojevića, bez kojih Cėrnagora nemože nikako obstojati i bez kojih se od nje nemože iskati, da izvėršava pograničue uzajmne mirne dužnosti.

Saveznici su sad iskali komad Besarabie od Rusie da Turskoj povrati, koja je Rusii po ugovoru njihovom medjusobnom pripala, a koja nije prava imovina turska ni bila nego koju su Turci bez svakog ugovora bili pritisli. Kad je današnja diplomacia našla za dobro i pravo iskati to od Rusie, dobro bi bila učinila, da se je i Cėrnegore sietila te da joj je evropejskim takvim aktom opredielila one granice, za koje se jednako bori i bez kojih obstati i na miru ostati nemože. Evropa je vidila šta su Turci kad su ono prije 3 godine na Cėrnugoru udarili; vidila je i šta su Cėrnogorci. Velikodušno posredstvovanje Austrie dalo je sviedočbu koja je strana bila prava a koja je bila kriva.

Cėrnagora u načelu je nezavisna kao god i Turska. U domaćim turskim dielima evropej-

ske sile imaju više posla nego što imadoše ikad s cèrnogorskim. „Cèrnagora imala je svoje nezavisno pravo svagda i svagda ga je izvèršavala. Turci su s Cèrnogorcima i sratili se i umirili. Cèrnogorci imaju nezavisnost koja ih je skuplje i više kèrvi stala nego ikoi drugi narod njegova nezavisnost.

Dok pravo medjunarodno nije na ovim stranama bilo poznato, dok je sila Turska, koja je i druge silne dèržave obarala i potresala, bilo jedino pravo, Turci su, kad su god mogli, napadali na Cèrnugoru. Oni su išli nato, da svu ovu zemlju podjarme. Junaci cèrnogorski nisu nikad dali da do toga dodje ili da Turci to izvèrše, makar da im je sila i snaga bila sto putah veća. Ali nisu mogli mnoge svoje krajeve pogranične odbraniti. Oko toga je neprekidni rat trajao. Sad su koi komad Turci oteli, sad su ga opet Cèrnogorci povratili. Još 1807.—1814. godine pod cèrnogorskom vlasti bilo je Grahovo, Župa, Banjani, Piva, Drobnjuci i sve do rieke Tare i Lima. Grahovo i Župa i sad su pod Cèrnomgorom a ostali predieli mienjali su gospodare često, danas su pak pod Turcima. Cèrnogorci se ovih miestah nisu nikad i nemogu se odreći jer bez njih živiti nemogu. Dok ih god ili mirnim načinom ili opet ratom i kèrvjom nepovrate, dotle izmedju Cèrnogoracah i Turakah nema i nemože biti mira.

(Konac sliedi.)

Talianska.

Novine izlazeće u Turinu pod naslovom „Il diritto“ javljaju, da je već nalog poslan u Krim, da se od onud natrag pošlju 4000 momakah.

„Eco della Borsa“ piše: U obziru na žalostne dogadjaje zbivše se u Parmi dobile su oblasti u Aleksandrii i Stradelli nalog, da pošlju vojsku na dotične granice i da načine ine naredbe.

„Il Risorgimento“ od 8. doznaje, da je piemontesko ministarstvo rata načinilo naredbe, da se vojska stavi u ono stanje, u kojem je bila pred ratom. I to se glasa, da je već izdana zapovied, da se odpuste vojnici spadajući u dobni razred 1832 i 1833 stavljeni u godinama 1853 i 1854.

U Tempiu (otoku Sardinii) sklopili su mir osobite vèrste. Tako zvanim banditima od Tempia, t. j. onim osobama, koje su uskočile zbog izvèršivanja kèrvne osvete i osobama iste vèrste iz miesta Aggius, koji medju sobom već ratuju, podieljena je propratnica na više danah, da sklope mir i načine kraj kèrvoprolitju, koje je već od dulje vremena žalost i užas razprostranjivalo medju tolikim porodicama. Poravnanje načinilo se na najdovoljniji način.

Iz Krima javljaju listu „Espero“: Na tako zvanom genoveskom tornju, koi stoji na visinama, koje vladaju ulazom u luku od Balaklave, naleze se dva kamena s plemićkim gèrbima, koji opominju na moć, koju su Genovesi prije više stolietjah imali u onim pokrajinama. General La Marmora učinio je snimit ove kamene i poslat ih u Genovu.

Turska.

Poglavari tvèrdinah na sievernom ulazu u Bospor dobili su nalog, da puste prolazit brodove pod ruskom zastavom.

Kajmakan velikoga vezira i pèrvi komornik sultanov otišli su k Nj. preuzvišenosti c. k. austrianskomu internunciusu i poslanicima Engleske i Francuske, da im u ime sultanovo i visoke porte čestitaju za sklopljenje mira. Austrianski i francuski poslanski dvorovi bili su 2. u večer sjajno razsvietljeni.

Bedemi utvèrdjenoga tabora kod Evpatorie odstranjeni su, koje je sagradilo 35.000 momakah turske vojske prošaste godine; sada se u Evpatorii nenalazi više od 400 momakah turske i isto toliko francuske vojske; škorbut i groznica mnogo ih je poharala. Sada se častnici zabavljaju time, da na zemljištu, koje im stoji otvoreno, odkad je sklopljeno primirje, idu u lov na zece.

U večer 1. travnja dalo je nieko francusko u Carigradu nalazeće se teatralno družtvo u sultanovoj palači jednu predstavu, kojoj je prisustvovao isti car; poslie predstave učini pred sebe dovesti dorektore družtva i izrazi se veoma dobrohotno vèrhu igre i učini im jedan dan zatim poslat 50,000 grošah.— General Larchey vratja se u Francusku; tako on kao dva druga višja francuska oficira dobili su od sultana počastne sablje od veoma velike ciene.

U pokrajinama Katkiari i Hedjaz nastali su nemiri, već su načinjene naredbe za njihovo utaloženje.

Spanjolska.

Madrit, 10. travnja. Kortesi su jednoglasno primili sliedeći predlog učinjeni po José-u de Olozaga: „Mi zahtievamo od Kortesah, da se očituju, da su s najdubljom žalosti razumieli dogadjaje od Valencie i da su se odvažili, da će vladu podupirat u tom, da stavi u život zakone i opet povrati javni pokoj.“

Madrit, 11. travnja. Službene novine sadèržaju odluku, kojom se generalu Villalongi oduzima glavno zapovIedništvo i na njegovo miesto imenuje komisia, koja na svojem čelu ima jednoga ministra (Zabala) oskèrbljonoga izvanrednim ovlastama i specialno zastupajućeg višje oblasti. — Valencia je mirna; steke su postale redje. — Španjolsko tèrgovačko družtvo ustrojilo se. — U Madritu je podpuni mir.

Amerika.

— San-Francisco. Herald veli da su se „strašni potresi čuli u Kalifornii. U St. Francisku sva zdanja biahu potresena, nieka su pak pokušala i jaka dèrmanja. Većina stanovnikah izidje bèrže bolje, tek biaše 5 urih i 24 minute izjutra. Skoro svi, nenadno probudjeni, nalazište se u najprostiim haljinama. U onom času psi vijahu, životinja mukaše, svinje tèrčahu i žestoko cikahu, konji dèrćahu.

Sve najveće kuće za jedan čas sasuše se u gomilu. Stotine osobah biahu se sabrale na poljanu da bi tamo manje izložene ostale opasnosti nego li po ulicama; a kada pèrva groza minu, sietiše se velikog nereda u svojoj odieći, te se tu dogodi pravo natiecanje za iskanjem gaćah i sukanjah. Mnogobrojni stanovnici, u punoj zabuni, traživhu čašu kafe da smire svoje živce; sve katane nebiahu za to dovoljne.

Vide se mnoge raspukline i pukotine na mnogim domovima, ali veći dio oštećenjah može se lahko popraviti. Biaše opaženo da je niekoliko pticah na jedanput palo kao da biahu od straha okamenjeno; Jedan, koi biaše digao jednog goluba nahodećeg se u onom stanju, uvierava da u onoj biednoj ptici strašno kucaše sèrce: no malo po malo ona se kucanja utaložiše i ptica se opet od straha oporavi.

Kratko odaljenje mnogih stanovnikah na jedno obližnje otvoreno miesto, bi viešto na korist obraćeno od lupežah, koji znadoše bèrže-bolje opljačkati više od jednog dvora.

„Trešnja biaše čuvena u San-Francisku, San-Jose-u, San-Clari-u, u Avaradu, u San-Antunu, u Alamadi i u Clinton-u a trajala je 16 sekundah.“ (G. D.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 14. travnja. Kako se čuje odputovat će princip Albert u Paris na kèrštenje carevića „Times“ javlja za izviestno da Austria namierava odmah vojskom posiest granicu vojvodovine Parme prema Piemontu. Dragutin Clarendon vratit će se u subotu ovamo.

Carigrad, 7. travnja. Odpustit će se svikolici turski redifi. Prostorie dosada posiedene po Francuzima spadajuće Rusima u palači poslanstva itd. izpražnjuju se. Bio je veliki razgled engleske vojke u pritomnosti sultana, za sutra naviešteno je tèrkanje konjah. Očekuje se za malo više regimentah iz Krima.

Atina, 11. travnja. Kalergis dobio je dopust putovat u Englesku i Francusku na neizviestno vrieme. Kao što se čuje bit će promienah u financialnom ministarstvu. Kaže da će izdavatelj novinah „Elpis“, dospodin Konstantin Levidis, čoviek koi se je izučio u Niemačkoj, postat načelnik istoga.

Fiorenca, 13. travnja. Nj. c. k. visost veliki vojvoda odputovao je u Napulj. Markez Jacopo Tanay de Nerli neimenovan je za toškanskoga poslonošu kod vladah od Francie, Anglie i Belgie a Markez Pompeo Provenzali kod sardinske vlade.

Turin, 13. travnja. Uslied toga, što su uhvatili nieku gospoju, koja je hotiela da promieni krivu banknotu od 1000 lirah, pronašli su cielo družtvo od ljudih, koji su pravili krivih banknotah. „Armonia“ tvèrdi, da medju onima stotinama ljudih, koji su onomadne proiazili kroz ulice vičući „Otale s porezima!“ nije se našla nijedna osoba, koja plaća poreza.

Parme, 13. Nj. visost vojvoda Modenski došao je ovamo, da veliki kèrst orla estenskoga preda vojvodi Robertu I.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 16. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	85½
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	86
dto . . . . » 4½%	77½
dto . . . . » 4%	68
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	62½
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	133
» » » » » 1854, » 100 »	108⅞
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	104
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	86½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	79
Bankovne dionice komad po	1134
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	535
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	381½
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3077½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	237
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	656
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	442½
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84¼
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102⅛
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	100⅝
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	121¾
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	102⅛
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119½
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 [illegible] . . . . »	101¾
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	271
Carigrad za 1 forint . . . . parah	475
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Cesarski dukati	5⅛
Srebro od 15. travnja	2½

SLUŽBENI LIST.

Br. 593. gr. (Izv. 129) (3—1)

Obznana.

U nastavljenje koračajah ovèršbenih, zametnutih po Antunu Varelii proti Vicku Mavroviću iz Bribira, za izplatu 335 for. sa pripadci obdèržavat će se na molbu Varelie u Bribiru na piaci pred gradom počamši od 30. lipnja u 9 satih u jutro pèrva, a 30. sèrpnja t. g. druga ovèršbena dražba za prodaju kuće pod sv. Duhom u Bribiru br. 35. i zemljištah: Dujašin, brajde pod sv. Stiepanom,

Gaja, brajde pod Kostanj, Luga, Lasine njive, brajde pod Pavu, Bodulova, Stokolina, kod kuće brajdice i vèrta, Lukićeva, Reda za Halića kuće u gori Livade zvate, Ravno — nepokretnostih procienjenih sudbeno na 1072 for. 42 kr., koja prociena ostaje otvorena pri ovomu c. k. kotarskomu uredu.

Pozivlju se u ostalom svi oni, koji misle, da imadu kakovo pravo vlastničtva ili uknjižbe na ove nepokretnosti, da se ovdie prijave u gori naznačeno ročište, i to tim sigurnije, što bi sami sebi pripisati morali, kad bi se dioba kupovnine obavila bez njih, i kad bi oni tim, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, ostali izključeni.

Uvieti:

1. Nepokretnosti će se razprodavat jedna po jedna, a za svaku je ustanovljena kao fiskalna ciena u procieni naznačena.
2. Neće se dopustiti na dražbu, koi nebude položio prie vadium 10% od ciene fiskalne, koi će biti vratjen dotičnikom pri zaključku zapisnika dražbenoga izuzamši onaj najkoristniega ponuditelja, koi će se medju depostte sahraniti.
3. Kupac će u ostalom po naputku sudca preuzet u koliko kupovnina doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani u nepokretnostih.
4. Nepokretnost će se svaka napose dopitati najkoristniemu ponuditelju, i on će dotičnu svotu položiti pri sudu 8 danah poslie kako mu bude uručena dotična odluka dopitna, u protivnom slučaju će se na njegove troškove i pogibel obdèržavat druga dražba.
5. Nepokretnosti će se na pèrvoj dražbi dopitati samo uz ili preko ciene fiskalne, a na drugoj takodjer niz ovu cienu.
6. Troškovi dopitni i prenosni preći će na teret kupca.

C. k. kot. ured kao sud.
Za g. kot. predstojnika zapriečenoga
Zandonati.

Br. 317/gr. (130—Izv.) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja: da će se na prošnju Gèrge Andjelića, tutora malodobnih Ane i Kate rodjenih Greguš iz Piškorevacah, i uslied ovostrane dne 9. ožujka t. g. br. 317 donešene odluke dne 13. svibnja t. g. u 10 satih prije podne sliedeće nepokretnosti i to: kuća sa podkućnicom procienjena na 100 for. sr., jedan štagalj i štala procienjeni na 40 for. srebra, jedna suhara (Pferdmühle) sa nadkalamitom i komorom procienjena na 200 for. sr., tri kosca livade arendalne procienjena u 60 fr. sr. i $^1/_4$ jutra guvna procienjenog na 12 for. srebra putem javne dražbe na licu miesta t. j. piškorevci prodavati; — uslied toga se svi oni, koji one nepokretnosti kupiti žele, na dražbu pomenutog dana u urečeno vrieme ovime pozivaju.

Uvieti dražbeni u pisarni ovoga sudišta svakdan u uredovnih satih saznati se mogu.

U Djakovu dne 10. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik kao sudac
Čekuš.

Z. 3270. (Izv.—127) (3—1)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Comitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an dem Pfarrhause zu Turke am 8. k. Mts. Vormittags im Gemeindeamte zu Brood eine öffentliche Lizitation wird abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 1730 fl. 43 kr. CM. und $425^1/_3$ Hand- und 24 Zug-Robothen im reluirten Betrage pr. 169 fl. 20 kr. CM. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Brood vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.

Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Komission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.

3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde eingesehen werden, am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitatsbehörde
Fiume am 8. April 1856.

Br. 1133. s. 1855. (Izv.—119) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozica odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Antunu Matašiću iz Čadjavice ovèrhbena prodaja kuće br. 25. i ostalih nepokretnostih u Čadjavici se nalazećih sudbeno na 500 for. sr. procienjenih dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 7. svibnja i 11. lipnja t. g. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 50 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 1133. s. 1855. (Izv.—120) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozica odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Antunu Ivankoviću iz Čadjavice ovèrhbena prodaja kuće br. 98 s ostalim zemljištima u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 400 for. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 8. svibnja i 12. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 40 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude, polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 1134. s. 1855. (Izv.—118) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Nikole Novakovića iz Čadjavice ovèrhbena prodaja kuće pod broj 9 i zemljišta u Čadjavici nalazeće se sudbeno na 200 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzetje ote dražbe rokovi su na dne 7. svibnja i 11. lipnja t. g. svakiput u 10 satih prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom 20 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, poživaju, da do prodaje prenavedenog imanja pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako prije deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

C. k. kot. ured kao sud.
U Slatini, dne 1. ožujka 1856.
C. k. kot. predstojnik.
Bellošević.

Nr. 807. civ. (Izv. 107) (3—3)

Editto.

L' I. R. Tribunale Circolare in Fiume rende pubblicamente noto, qualmente con sua deliberazione del odierna data pari Nro. fosse stato in seguito alla cessione ai beni fatta da Enrico Derenzin, Bottegajo di comestibili e colori di qui al Nr. 403, aperto il Concorso generale dei creditori sopra tutte le sostanze ovumque reperibili di sua ragione, e d' essersi nominato in Reppresentante massale l' avvocato Sigr. Pietro Dabalà, ed in sostituto l' avvocato Sigr. Giuseppe Dr. de Bartolomei, nonchè in interinale amministratore il creditore Sigr. Antonio Blasich, e deputato in Curatore degli ignoti possessori di Cambiali, ed altri titoli creditorj del oberato l' avvocato Sigr. Giovanni Mazoni, e vengono in conseguenza a senso del § 30 del vigente Regolamento Concursuale, diffidati tutti li creditori ed aventi diritto contro l' accenato Enrico Derenzin, d' insinuare a quest' I. R. Tribunale l' evventuali loro pretese sino il giorno 30 Aprile p. v. tanto sicuramente, quantoche in diffetto, i titoli più tardi insinuati, sieno questi di proprietà pegno, o priorità verrebbero esclusi dalla pertrattazione concursuale, nonchè perduti li diritti verso la mentovata cridaria Massa.

Pell' esperimento d' un accordo trà li creditori a sensi del § 69 della cittata legge, e pella definitiva nomina e scielta dell' amministratore, e Deputazione concursuale, viene destinata l' audienza per li 5 Maggio a. c. alle ore 9 di mattutina sotto l' avvertenze portale dal § 44 della succitata legge Concursuale, prefissa per le deduzioni delle parti pei chiesti beneficj legali, la loro comparsa all' aula verbale nel giorno 31 Marzo a. c. alle ore 9 antimeridiane sotto le avvertenze di legge.

Fiume li 9 Marzo 1856.

Nr. 765. civ. (Izv.—106) (3—2)

Editto.

L' I. R. Tribunale circolare in Fiume porta a pubblica notizia, qualmente con sua deliberazione di odierna data sia stato aperto il concorso sopra la Massa pupillare qm, Biaggio Smoquina, e nominato in Curatore alle liti di essa Massa l' avvocato Sigr. Faustino Suppe, ed in suo sostituto l' avcato Sigr. Pietro Dabola, nonchè in interinale amministratore il Sigr. L. Rossi - Vengono in conseguenza a senso del § 30 del vigente Regolamento concursuale diffidati tutti i creditori ed aventi diretto sull' accenata facoltà cadute sotto concorso, d' insinuare al più tardi d' instanzi a questo I. R. Tribunale le eventuali loro pretese. Sino al giorno 30 aprile a. c. tanto sicuramente, in quanto che nel caso contrario saranno esclusi dalla procedura concursuale, e decaduti da ogni diritto verso la Massa, nonostante che loro competesse la proprietà, o un diritto di proprietà, o pegno in confronto della medesima.

Per l' esperimento d' un accordo frà i creditori a mente del § 69 della succitatata legge Concurs. e per la definitiva scielta dell' amministratore e della Deputazione Concur. nel caso che l' accordo non seguisse; viene fissata udienza per il giorno 2 Maggio a. c. ore 9 a. m. a scanso delle conseguenze comminate dal § 44 della citata lege.

Fiume li 8 Marzo 1856.

Br. 9. civ. (Izv.—126) (3—2)

Oglas.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda daruvarskog stavlja se do obćeg znanja, da će se na molbu baštenikah i vierovnikah zaostavštine pokojnog Pavla Larosa seljaka iz Trojglave, i u sliedstvu ovostrane odluke od 30. ožujka 1856. br. 9. jedna dèrvena slamom pokrivena kuća, zatim grunt u veličini $^1/_4$ selišta sastojeći iz 8. jutarah oranice i $1^1/_2$ jutra livade — na 95 fr. sr. procienjeni, kano i još nekoje manje vriedne pokretnosti — sva ova na istu zaostavštinu spadajuća i u selu Trojglavi ležeća — dne 30. travnja pèrvi, dne 31. svibnja 1856. pako drugi i posliednji put makar i izpod prociene — svakiput u 2 sata po podne u licu miesta prodavati.

Kamo se kupiti želeći time pozivaju, da se dražbeni uvieti svagda kod ovog suda uviditi mogu.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na ove nepokretnosti imati misle — ovim pozivaju, da takovo prie roka tim sigurnie ovome sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisat imati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi, i oni, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila — izključeni ostanu.

U Daruvaru, dne 30. ožujka 1856.

C. k. ravnatelj ureda,
Vikt. Somogyi.

Br. 412. 1856. (Izv. 113) (3—2)

Oglas.

Na molbu vlastelinstva virovitičkog kroz punomoćnog odvietnika Franju Mohla prodavat će se putem javne dražbe na temelju ovostrane odluke od dne 24. ožujka 1856 vinograd zajedno sa podoljem, na vlastitost Gjure ml. Csorića iz Bušetine spadajući, u bèrdu virovitičkom ležeći, jedno jutro veliki, na 40 for. sr. sudbeno procienjeni, za namirenje tužećem vlastelinstvu tražbinu od 5 for. 24 kr. i uzgredicah.

Za navedenu javnu dražbu u licu miesta u vinogradu obdèržavati se imajuću opredieljuju se rokovi na dne 10 i 31. svibnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne, — kamo se kupiti želeći ovime uljudno pozivlju; ujedno svi oni, koji misle da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, upućuju, se da do prodaje upitnog vinograda pravo svoje tim sigurnie pri uredu ovom opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote rádi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Dražbeni uvieti mogu se svaki dan pri uredu ovom uviditi.

C. k. kot. ured virovitički kao sud.
U Suhompolju dne 24. ožujka 1856.
C. k. kot. predstojnik
Polz.

Br. 923. pol. (Izv.—128) (3—2)

Oglas.

Prigodom novačnog popisa za godinu 1856. izkazali su se u kotaru virovitičkom sliedeći novačenju podvèrženi kao odsutni.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Spadaju u dobni razred.
Bodlak Gjuro	Virovitica	I
Mlinarić Jozo	„	I
Zombor Jozo	„	I
Lebinac Gjuro	„	I
Seltenreich Ferdinand	„	I
Kobić Mijo	„	I
Gaber Isidor	„	I
Gjurgjević Tomo	„	I
Mlinarić Jozo	„	I
Sinković Gjuro	„	I
Blaha Ivan	„	II
Hraska Karl	„	II
Istvanović Gjuro	„	II
Jurišić Antun	„	II
Pittia Petar	„	II
Ferencić Simo	„	III
Pipera Ivan	„	V
Horvath Jozo	„	VI
Spannruf Jozo	„	VII
Katanić Franjo	Bušetina	I
Kolonić Ivo	Spišić Bukovica	VII
Byro Jozo	Rogovac Pusta	I
Viljevac Tomo	Vukosavljevica	I
Rostić Martin	Dugoselo	VII
Gorian Mijo	Teresienfeld	I
Kara Pavo	Rusane	III
Papp Stefan	„	V
Baglas Janos	„	VI
Boćkonos Matia	Suhopolje	I
Princić Stefan	„	I
Medved Matia	„	I
Reger Josef	„	I
Vas Josef	„	I
Wunderlich Martin	„	I
Šarabok Antun	„	I
Pataa Gjuro	„	II
Gatović Antun	„	III
Sargo Stefan	„	III
Morel Andria	Budanica	I
Berkić Petar	Pabuna	I
Nerki Andro	„	I
Puntarić Luka	„	I
Mihaljević Stefan	Gradina	I
Sabo Mihailo	„	II
Kovačević Pavo	„	VI
Hoch Stefan	Orešac	I
Maurer Valentin	„	I
Palm Jozo	„	II
Venus Ivan	„	II
Wurzinger Petar	„	II
Josi Jozo	Gačištje	I

Pošto je miesto njihovog boravljenja nepoznato, to se ovim pozivlju, da do 20. travnja t. g. kod ovog c. kr. kotarskog ureda tim sigurnie prijave, što će inače protiva njima po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupano biti.

C. k. kot. ured virovitički.

U Suhompolju dne 20. ožujka 1856.

Polz.

4856. (Fin.—13) (3—3)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche der gefertigten Finanz-Bezirks-Direktion, an dem Zollamtsgebäude nebst den hiezu gehörenden Wachthause, Stallung dann Hof- und Garten-Einfriedigung zu Oblai bei Glina im 1. Banal-Grenz-Infanterie-Regiment im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 in Ausführung zu bringenden Reparations-Arbeiten.

1. Wird die Reparation des Zollamtsgebäudes nach dem adjustirten Kostenüberschlage vom 30. November 1855 mit . . 916 fl. 55 kr.
die Reparatur des Stallgebäudes sammt der Einfriedung des Hofes und des Gartens mit . . . . . 1846 fl. 12 kr.
die Reparatur des Wachthauses nachdem adjustirten Kostenüberschlage vom 28. Oktober 1855 mit . 257 fl. 30 kr.
Im Ganzen mit . 3020 fl. 37 kr.
im öffentlichen Lizitationswege am 26. April 1856 in der Zollamts-Kanzlei zu Sissek dem Mindestforderenden zur Ausführung überlassen werden.

Das auf den adjustirten Geldbetrag pr. 3020 fl. 37 kr., welcher als Ausrufspreis angenommen wird, berechnet Vadium zu 5% beträgt 151 fl. CM.

2. Zur Licitation wird Jedermann zugelassen, der zur Eingehung zweiseitig bindender Verträge gesetzlich qualifizirt, und durch besondere Bestimmungen nicht ausgeschlossen ist, dann die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der zu übernehmenden Leistungen gegeben haben wird. Minderjährige und Kuranden bedürfen der besonderen Legitimation.

3. Wer für einen andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Präses einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale des k. k. Hauptzollamtes in Sissek beginnenden mündlichen Ausbietung das obausgewiesene 5% Vadium zu erlegen.

5. Bei der Versteigerung werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Hauptzollamte zu Sissek überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von aussen mit der Aufschrift: für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Herstellung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt.

c) Das 5% Vadium von dem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren, oder in österreichischen Staatspapieren, oder in Staatsanlehens-Obligationen nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen.

d) Der Vor- und Zuname, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 erwähnten Licitations-Grundlagen für alle obenangeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei dem k. k. Bauamte zu Sissek und dem k. k. Zollamte zu Oblai in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbiethung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Anbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Bestbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Präses nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfält, zu Handen des Licitations-Präses zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt werden.

Agram am 5. April 1856.

Der k. k. Finanz-Bezirks-Direktor
Heim.

Br. 427.—1856. (Izv.—115) (3—2)

Oglas.

Na temelju ovostrane odluke od dne 15. ožujka 1856 br. 427 prodavat će se putem javne dražbe kuća zajedno sa jednim četvèrtom sessionalnog zemljišta u Virovitici pod br. 483 ležeća na vlastitost Mate Rajnovića žitelja virovitičkog spadajuća i sudejski na 544 for. sr. procienjena poradi naplate, Juliusu Bauer tèrgovcu virovitičkom dosudjenog glavnog duga od 50 fr. sr. c. s. c.

Za navedenu javnu dražbu na licu miesta u Verovitici u kući ovèršenika obdèržavati se imajući rokovi na dan 3. svibnja i 2. lipnja t. g. stavljaju se; kamo se kupiti želeći s ovim uljudno pozivaju. — Ujedno se svi oni, koji misle, da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, da pravo svoje pri sudu ovome do prodaje kuće tim sigurnie opravdaju, pošto bo u protivnom slučaju pri deobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Uvieti dražbeni mogu se svaki dan prie i poslie podne u činovnici ovoga ureda uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički u Suvompolju dne 24. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Polz.

Br. 317 civ. 1856. (116—Izv.) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud pozivlje Gjuru Reaček sina pokojne Kate Reaček, koja dne 29. ožujka 1856 preminula je, i uslied njezine sočinjene oporuke imade se sin njen do 1. travnja 1857. u 10. satih u jutro pri ovom uredu ili osobno ili pismeno sa vierodostojnostju prijaviti, kao oporučni nasliednik pokojne njegove matere, inače po izteku odredjenog ročišta pravo nasliedstva izčeznut će.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud dne 1. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. — U ZAGREBU, U PETAK DANA 18. TRAVNJA 1856. Broj 90.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Pologodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za plaćene oglase opredieljena je cieria 4 kr. sr. od linie za pervi put a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. Dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 14. travnja odmah po nesretnom požaru u Podsusedu, koi je 84 dušah na siromaštvo spravio podeljena su im sliedeća.

Od gospodina vèrhovnog župana 60, podžupana 50, više zagrebačkih gradjanah 60, hlebovah, od gospodina Leizendorfa jedna kola sa 4 akova piva, kruha, 1 mierov graha, i od gradjana Angerera 50 funt. suhe kèrmetine od Ingerlina i drugih 4 mierova žita; 1 mierov krumpira, ½ mierova graha, od častnikah slav. oružničtva 40 fr. u gotovom novcu.

Nadalje je starieštinstvo obćine stenjevačke zaključilo, da se odmah 71 vagan kukuruze kupi i podieli, a još 142 mierova do jeseni kupe i iste tako podiele.

Gospodin župnik Šnelec odlučio se odmah podielit dati 50, gospod. baron Levin Rauch 25, gospod. Dragutin Jellačić 25, gospod. Ivan Havliček 10 mierovah kukuruze.

Izvan toga je dozvolio gosp. župnik Šnelec od svoje urbarske naknade tretji dio, do 1000 fr. za nesretnike, koji da se u tečaj stave učinjeni su shodni koraci.

Od c. k. kot. pol. ureda okolice
Zagreba, dne 15. travnja 1856.
C. k. podžupan i predstojnik,
Pukšec.

Razpis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

(Nadalje.)

§. 22. Ako ovèrha bude vodjena na pokretna dobra osobnoga dužnika, tad ima se podjedno s plienitbom činiti i prociena, niti će bit potriebno, radi prociene podnositi prošnje osobite. Nego ako nebi moguće bilo na blizu naći sposobnih cieniteljah, tad se prociena ima činiti neposredno prije dražbene prodaje. Ako već prigodom pèrve dražbe neponudi nitko vriednost procienjenu, imat će se stvar prodati i izpod iste.

§. 23. Ovèrha na založeno nepokretno dobro obavlja se ili sekvestraciom ili prodajom dobra. Narodna banka može, kao šte joj volja bude, odabrati ovaj ili onaj način, a svakako moći će odabrati prodaju, ako joj se sekvestracia uzvidi nedostatna, za da se dug za dobe iztiera.

§. 24. Ako narodna banka odabere sekvestraciu založenoga dobra, tad će moći istu razširiti na sve dohodke, ili stegnuti ju na stanovitu vèrstu od dohodakah; a moći će ustanovit i to, da li će se dohodci imat neposredno upravljati po sekvestru, il' da li će se dati u zakup.

§. 25. Sud će sekvestra, koi po narodnoj banki bude predložen, narediti, nego na pogibelj i na odgovornost iste narodne banke (§. 27). Ako sud proti osobi predloženoga sekvestra imade temeljitu sumnju, tad će pozvati narodnu banku, neka predloži sekvestra drugoga, a medjutim naredit će onoga, koi je bio predložen.

§. 26. Posiednik sekvestriranoga dobra ima najdulje za 14 danah navesti svoje prigovore proti sekvestru, koi je po predlogu narodne banke naredjen. Glede ovih prigovorah povest će sud odmah razpravu s obimi strankami, i ako se iste u osobi sekvestra nebi složile, ureda radi narediti sekvestra. Dok to nebude učinjeno, meći će sekvester, na predlog narodne banke po sudu naredjeni, bez zaprieke obavljati poslove.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Adressa kardinalah, nadbiskupah i biskupah sada sakupljenih u Beču upravljena na Nj. c. k. apostolsko veličanstvo. (Konac.)

Izvornik:

Indulgeat igitur Majestas Vestra, ut nostro nomine ac omnium, quibus concordiae actus salutis est auspex, ad solium Caesareum intimos animi gratissimi devotissimique sensus exponamus. In pactione conficienda Majestas Vestra pietatem solummodo justitiamque ducem secuta est; Dominus autem superaddet temporalis vitae bona, quorum rationem inire Majestas Vestra dedignata est. Simul cum fidei catholicae vigore invalescit recti sanctique conscientia, quae certissimum efformat et validissimum societatis civilis vinculum. Semper et ubique Episcopi est, gregem suum obedientiam docere, quam Christianus Principibus exhibere jubetur propter conscientiam. Episcopis Imperii Austriaci sanctum insuper sit oportet, clerum populumque instituere ad grati animi sensus, qui Majestati Vestrae utpote integritatis ecclesiasticae restitutori debentur, et omnibus exemplar se praebere strenui studiorum consensus, quo renovatio in spiritu et veritate Majestate Vestra praeeunte plenissimos salutis sortietur effectus. Omnipotens et misericors Deus, qui cum Ecclesia sua manet usque ad consummationem saeculi, maneat cum Majestate Vestra tribuatque Ei secundum cor Ejus et omne consilium Ejus confirmet. Impleat Dominus omnes petitiones Majestatis Vestrae et exaudiat Eam de coelo sancto suo!

Datum Viennae 12. Aprilis die 1856.

Majestatis Vestrae Caesareo-Regiae Apostolicae fidelissimi subditi:

Fridericus Cardinalis Schwarzenberg, Princ. Archiep. Pragensis.
Joannes Cardinalis Scitovsky, Primas et Princ. Archiep. Strigon.
Josephus Othmarus Cardinalis Rauscher, Princeps Archiep. Viennensis.
Josephus Godeassi, Archiepiscopus Jadrensis.
Bartholomaeus Carolus Romilli, Archiepiscopus Mediolanensis.
Lucas Baraniecky, Archiepiscopus Leopoliensis L. R.
Adalbertus Bartakovics, Archiepiscopus Agriensis.
Maximilianus Josephus de Tarnóczy, Princeps Archiepiscopus Salisburgensis.
Alexander Sterka Sulucz, Gr. cath. Archiepiscopus Fogarasiensis.
Josephus Kunszt, Archiepiscopus Colocensis.
Josephus Aloisius Trevisanato, Archiepiscopus Utinensis.
Georgius Haulik, Archiepiscopus Zagrabiensis.
Fridericus Landgrafius Fürstenberg, Princeps Archiepiscopus Olomucensis.
Andreas Gollmayr, Princeps Archiepiscopus Goricensis.
Enricus Förster, Princeps Episcopus Wratislaviensis.
Antonius Aloisius Wolf, Princeps Episcopus Labacensis.
Antonius Peteani, Episcopus Parentiensis et Polensis.
Joannes Michael Leonhard, Episcopus et Vicarius apostolicus castrensis.
Carolus Hanl, Episcopus Regino-Gradicensis.
Augustinus Bartholomaeus Hille, Episcopus Litomericensis.
Joannes Tschiderer, Princeps Episcopus Tridentinus.

Prevod:

Neka dakle Vaše Veličanstvo dopusti, da mi u svojem imenu i u imenu svihh, na koje konkordat prostire svoje blagodati, položimo izraz svoje najsèrdačnie i najsmierenie zahvalnosti pred Vaš previšnji prestol. Provodeći razpravu, uzelo si je Vaše Veličanstvo za pravac samo pobožnost i pravednost, ali gospodin dodat će one vremenite blagodati, na koje i pomislit, bilo je Vaše Veličanstvo odviš uznosito. Ujedno s jakostjom katoličke viere okriepljuje se višje čuvstvo dužnosti, koje je najsigurnia i najmogućnia sveza dèržave. Vaviek i posvud poslan je biskup, da podučava občinu povierenu mu u posluhu, kojemu se ima kèrstjenin podvèrći ne iz straha već saviesti radi. Biskupima austrianske cesarevine naloženo je izvan toga kao sveta dužnost duhovničtvo i puk rukovodit k onoj zahvalnosti, koja ide Vaše Veličanstvo kao oporavitelja cèrkvenoga života i biti primierom onoga kriepkoga sudielovanja, kojim će duševna obnova, kojoj Vaše veličanstvo prednjači, steći spasonosnu svèrhu. Svemogući, milostivi bog, koi ostaje kod svoje cèrkve do konca svieta, ostao kod Vašega veličanstva i podao, da se vèrše sve želje Vaše Previšnjosti i blagoslovi svako Vaše poduzetje. Izpunio sve molbe Vašega veličanstva i uslišao ih sa svete svoje nebeske stolice.

U Beču dne 12. travnja 1856.

Vašega c. k. apostolskoga veličanstva
vierni i posluzni podložnici

Friderik kardinal Schwarzenberg, knez-nadbiskup praški.
Ivan kardinal Scitovsky, pèrvostolnik i knez-nadbiskup ostrogonski.
Josip Othmar kardinal Rauscher, knez-nadbiskup bečki.
Josip Godeassi, nadbiskup zadarski.
Bartolomeo Dragutin Romilli, nadbiskup milanski.
Luka Baranički, nadbiskup lavovski r. o.
Adalbert Bartakovics, nadbiskup od Jegra.
Maksimilian Josip pl. Tarnóczy, knez-nadbiskup solnogradski.
Aleksander Sterka Sulucz, g. k. nadbiskup fogaraški.
Josip Kunszt, nadbiskup koločki.
Josip Alojsio Trevisanato, nadbiskup udinski.
Juraj Haulik, nadbiskup zagrebački.
Friderik landgrof Fürstenberg, knez-nadbiskup olomučki.
Andria Gollmayr, knez-nadbiskup gorički.
Henrik Förster, knez-nadbiskup vratislavski.
Antun Alojs Wolf, knez-biskup ljubljanski.
Antun Peteani, biskup od Parenza i Pule.
Ivan Mihail Leonhard, biskup i apostolski vikar c. k. vojske.
Dragutin Hanl, biskup kraljo-gradački.
Augustin Bartolomej Hille, biskup litomierički.
Ivan Tschiderer, knez-biskup tridentinski.

Antonius Com. S. Schaffgotsche, Episcopus Brunnensis.	Antun grof Schaaffgotsche, biskup bèrnski.
Aloisius Maria Pini, Episcopus Spalatensis et Macarensis.	Alojs Maria Pini, biskup splietski i makarski.
Gregorius L. B. de Jachimovicz, Episcopus Premisliensis Gr. R.	Juraj baron Jachimovicz, biskup od Przemisle r. o.
Basilius Erdély, gr. cath. Episcopus Magno-Varadinensis.	Basilio Erdély, g. k. biskup velikovaradinski.
Josephus Gaganetz, gr. cath. Episcopus Eperiesensis.	Josip Gaganetz, g. k. biskup od Eperiesa.
Manfredus Bellati, Episcopus Cenetensis.	Manfred Bellati, biskup od Cenete.
Antonius Slomschek, Princeps Episcopus Lavantinus.	Antun Slomschek, knez-biskup od Lavante.
Bartholomaeus Legat, Episcopus Tergestinus.	Bartolomej Legat, biskup tèrstjanski.
Joannes Corti, Episcopus Mantuanus.	Ivan Corti, biskup mantovanski.
Franciscus Xaverius Wierzchleyski, Episcopus Premisliensis L. R.	Franjo Xaverio Wierzchleyski, biskup od Przemisla r. o.
Antonius Karner, Episcopus Jaurinensis.	Antun Karner, biskup Gjurski.
Angelus Ramazzotti, Episcopus Papiensis.	Angjeo Ramazzotti, biskup od Pavie.
Joannes Ranolder, Episcopus Vesprimiensis.	Ivan Ranolder, biskup vesprimski.
Josephus Georgius Strossmayer, Episcopus Diacovariensis.	Josip Juraj Strossmayer, biskup djakovački.
Antonius Novasconi, Episcopus Cremonensis.	Antun Novasconi, biskup od Kremone.
Joannes Antonius Farina, Episcopus Tarvisinus.	Ivan Antun Farina, biskup trevizanski.
Ladislaus Zaboysky, Episcopus Scepusiensis.	Vladislav Zaboysky, biskup cipski.
Franciscus Szaniszló, Episcopus Magno-Varadinensis L. R.	Franjo Szaniszló, biskup velikovaradinski r. o.
Joannes Valerianus Jirsik, Episcopus Budvicensis.	Ivan Valerian Jirsik, biskup budovički.
Augustinus Roskoványi, Episcopus Vaciensis.	Augustin Roskoványi, biskup vacki.
Alexander Csajághy, Episcopus Csanadensis.	Aleksander Csajághy, biskup čanadski.
Emericus Farkas, Episcopus Alba-Regalensis.	Emerik Farkas, biskup stolnobeogradski.
Ignazius Feigerle, Episcopus San-Hippolitanus.	Ignac Feigerle, biskup od Pöltena.
Ludovicus Haynald, Episcopus Transylvaniensis.	Ljudevit Haynald, biskup erdeljski.
Josephus Pukalski, Episcopus Tarnoviensis.	Josip Pukalski, biskup tarnovski.
Ignazius Fábry, Episcopus Cassoviensis.	Ignac Fabry, biskup košički.
Georgius Girk, Episcopus Quinque-Ecclesiensis.	Juraj Girk, biskup pečuhski.
Franciscus Szenszy, Episcopus Sabariensis.	Franjo Szenczy, biskup sombotelski
Franciscus Josephus Rudiger, Episcopus Linciensis.	Franjo Josip Rudigier, biskup od Linca.
Ottocarus Maria Comes ab Attems, Princeps Episcopus Seccoviensis et Administrator Episcopatus Leobiensis.	Ottokar Maria grof Attems, knez-biskup od Sekave i upravitelj biskupie Leoben.
Petrus Aloisius Speranza, Episcopus Bergamensis.	Petar Alojs Speranza, biskup od Bergama.
Vincentius Zubranich, Episcopus Cattarensis.	Vincent Zubranich, biskup kotorski.
Benedictus Riccabona, Episcopus Veronensis.	Benedikt Riccabona, biskup veroneski.
Alexander Dobra, gr. cath. Episcopus Lugosensis.	Aleksander Dobra, g. k. kiskup od Lugoša.
Joannes Alexi, gr. cath. Episcopus Szamosujvárensis.	Ivan Alexi, g. k. biskup od Szamos-Ujvara.
Joannes Josephus Vitezich, Episcopus Vegliensis.	Ivan Josip Vitezich, biskup od Velje.
Joannes Renier, Episcopus Feltrensis et Bellunensis.	Ivan Renier, biskup od Feltra i Belluna.
Andreas Casasola, Episcopus Concordiensis.	Andria Casasola, buskup od Konkordie.
Petrus Dominicus Maupas, Episcopus Sebenicensis.	Petar Dominik Maupas, biskup od Šibenika.
Michael Rimely, Archi-Abbas Montis Pannoniae.	Mihail Rimely, praopat benediktinske opatie na Martinbèrdu.
Matthaeus Gladyszewicz, Administrator Episcopatus Cracoviensis.	Matia Cladyszewicz, upravitelj biskupie krakovske.
Natalis Rescetar, Vicarius Capitularis Ragusanus.	Natalis Rescetar, kaptolski vikar od Dubrovnika.
Petrus Maria Ferré, Vicarius Capitularis Cremensis.	Petar Maria Ferré, kaptolski vikar od Kreme.
Georgius Haptmann, Procurator Principis Episcopi Brixinensis.	Juraj Hatmann, izaslanik kneza-biskupa od Brixena.
Michael Pickl, Procurator Principis Episcopi Gurcensis.	Mihail Pickl, izaslanik kneza-biskupa od Gurka.

Nj. Veličanstvo dostojalo je na to takodjer u latinskom jeziku odgovorit sliedeće:

Izvornik.

Concordiam Sancta cum Sede ineunde et Christiani et Principis partes peregi. Fidem et spem in Eum, per quem reges regnant, factis profiteri glorior, nec ignoro quam egregie societatis civilis vinculum intimo Religionis sensu confirmetur. Quae promisi, ea, quae virum et Imperatorem decet, fidelitate executioni mandabo; sed tantum opus non nisi unitis viribus ad exitum undequaque perduci potest. Vestrum erit, Reverendissimi Antistites, Mecum et inter Vos ipsos conspirare, ut fides et omnis recti honestique vigor apud nos floreat, uberesque salutis ac pacis fructus ferat. Fiduciam in Me habete prout in Vobis Ego habeo. Deus nobiscum erit.

Prevod:

Sklopivši pogodbu sa svetom stolicom izpunio sam dužnost i kèrstjanina i vladara. Čast mi je činom pokazat, da stavljam ufanje i pouzdanje u Onoga, koi vlada vladarima, a i znano mi je dobro, kako se kriepko sveza gradjanskoga družtva učvèrstjaje sèrdačnostju vierozakonskoga osviedočenja. Što sam obećao, izvèršit ću onom viernosti, koja pristoji mužu i cesaru; no toliko dielo može se samo sjedinjenim silama privesti svestranoj svèrsi. Vaša će biti skèrb, prečastni biskupi, samnom i medju sobom sudielovat, da viera i ćudoredna sila medju nama procvate i donese obilnih plodovah spasenja i mira. Pouzdajte se u Mene kao što se Ja pouzdajem u Vas. Bog će biti s nama.

Poslie audiencie otišli su prečastni kardinali, nadbiskupi i biskupi k Nj. eminencii prečastnom kardinalu pronunciusu, Viale Prelà, da mu izraze svoju zahvalnost za njegove uspiešne trudove kao zastupnik svete stolice kod sklapanja konkordata.

B. M. Zagreb 15. travnja. Danas je dèržalo hèrvatsko-slavonsko gospodarsko družtvo pod predsiedništvom svoga pokrovitelja svietlog bana grofa Josipa Jellačića bužimskoga 14. glavnu skupštinu. Svietli ban otvorio ju je s jednim za tu priliku shodnim slovom, koje ćemo skupa sa napisnikom ovih danah priobćiti. Medjutim ćemo samo u kratko napomenuti predmete koji biahu u toj skupštini pretresani. Kao pèrvi navodimo odmah taj, da ju na tužbu ravnajućeg odbora, da većina članovah s višegodišnjim prinescima jošte duguje,*) odlučeno, da se još jedanput pozovu ta gospoda da svoja obvezanja izpune. Nadalje javljamo da će ove godine kao i lane biti opet izložba voća, za koju je svietli ban u ime nagradah poznatim velikodušjem 20 dukatah poklonio, i da će se 1857 dèržati u Zagrebu predbiežna obèrtna i gospodarstvena izloga onih predmetah, koji će se slati 1859 g. na občenitu bečku izlogu. Svietli ban je takodjer dostojao obreći da će kod njihovog veličanstva posriedstvovati da se kanjižka željeznica preko Varaždina protegne; konačno s radošću izviešćujemo občinstvo, da je osnova za sjedinjenje svih narodnih družtvah veće gotova, i da će se dočim samo još jedanput pretresana bude — što bi se imalo učinit najdulje do dvie tri nedielje — poslati visokom ministarstvu za potvèrdjenje. Te ćemo ako bog da i sreća junačka još i to toli žudjeno sjedinjenje naših družtvah dočekati. Ostali predmeti koji biahu pretresani, i koji su za domaće gospodarstvo od veliko važnosti, preveć su obširni, nego da bi se mogli u ograničenom prostoru ovoga lista sa sada napominjati. Zato ćemo ih donde preći mučanjem, dok zapisnik te skupštine nebude na svietlo izišo.

Cèrnagora

(Konac.)

Spuž i Žabljak mali su gradići, koje su gospodari cèrnogorski prije viekovah proti Turcima podigli. Danas su u njima Turci. Oba ova gradića nekako su se uvukla u zemlje, u kojima Cèrnogorci žive. I prije 3 godine Cèrnogorci su pokazali da su oni kadri te gradiće od Turakah povratiti. Dok su god gradići ovi u turskim rukama, dotle će oni biti Cèrnogorcima kost u gèrlu koje zato, što i mala dieca znadu, da su ih njihovi pradiedovi za svoju obranu gradili a koje zato, što su toliko putah osviedočili se, da ih mogu povratiti.

I sa pomenutim predielima i sa ovim gradićima Cèrnojgori nebi još bilo pomoženo. Evropejske sile baš su ozbiljno navalile da tursko carstvo uvedu u nieki red, koi vlada u izobraženom svietu. I Cèrnagora nemože ostati ili bar nebi trebalo da ostane u svom dosadašnjem stanju, u kom ni zašto drugo nije znala nego kako će se od Turakah braniti. Cèrkvu, nauku, tèrgovinu i sve druge milosti božje Cèrnogorci su zanemarili sasvim i puška im je bila i otac i majka. Na viečnoj straži, u viečnoj kèrvi neprijateljskoj, proveli su junaci cèrnogorski cielo svoje biće do današnjega dana. O prosvieti, nauci, cèrkvi, tèrgovini, redu dèržavnom, itd. nije moglo biti ni spomena makar da je koliko volje bilo. Život cielog naroda svagda je bio u opasnosti. Na toj kèrvavoj straži Cèrnogorci su odèržali svoju samostalnost da se junaštvu nji-

---

*) Eto opet jednog dokaza za nehajstvo s kojim smatramo mi razvitak i napriedak naših narodnih zavodah. Naš narod neima drugog sriedstva da dospie k materialnom blagostanju, nego poljodielstvo. Mi svi dobro znamo da bez materialnog blagostanja nemože nijedan narod onako napredovati kako bi želio, sietimo se riečih neumèrlog Franklina »prazna vrieća prije se sruši, nego puna« pak ćemo morati priznati, da time, što nepodpomažemo jedini naš zavod, koi bi mogao za materialno blagostanje naše posriedstvovati, dosta jasno pokazujemo, koliko nam je samim do odèržanja naše narodne vrieće stalo. Prinesak članovah gospodarskog družtva tako je malen, da ga može i u najgorem položaju stojeći člani lahko pregoreti, a kamo li ne oni, koji su u boljem položaju, i medju kojima se baš kao što čujemo najviše dužnikah nalazi. Ali tako je to kod nas svagda bilo a i bit će; te je ona u narodnom kazalištu pievana piesma: »Domorodce svak se zvati vu varošu rado da. Al kad treba koi groš dati, od ničega ništ nezna.« itd. živa istina.

hovom sav sviet diviti mora, ali na toj straži proti barbarima sami su divji ostali. Da su najpitomii i najprosvieštenii bili, u tom stanju morali bi bili podivljali.

Kad zapadne sile neće da tèrpe barbarstvo i glupost tursku nego ih tieraju da otvaraju škole, da kèrče put tèrgovini i da izdaju dèržavne uredbe shodne čoviečanstvu i razumu, zar mogu jedinu Cèrnugoru ostaviti ovako, kao što je dosada bila? Svim narodima kèrstjanskim Turci su gèrdna zla počinili pak eto opet kèrstjani se podigoše da ih brane, prolivaše za njih kèrv i silom ih natieruju da sreću svoju utvèrdjuju i zidaju. Cèrnogorci nijednom narodu niti su učinili niti su mogli na žao učiniti; naprotiv oni su u svoj Evropi najveći i posliednji mučenici za kèrstjanstvo. Velike evropejske sile neka se obazru na to: neka pogledaju šta su Cèrnogorci kroz više viekovah činili pak ni malo se premišljati neće da se za Cèrnogorce zauzmu još većma nego za Turke i da im dèržavni i narodni život obezbiede. Ovdie ih za takvo dobro die'o za cielo čeka najveća slava i zahvalnost a kod Turakah će oni ostati djauri kao što su i dosada bili.

Cèrnagora kao dèržava nemože obstati dok pomenuta svoja pogranična miesta i dok oduške na more nedobije. Turska, koja ima svu obalu morsku na svom jugu, zašto nebi mogla Cèrnojgori ustupiti bar jedno jedino pristanište, makar joj se zato platilo? Pristanište Bar (Anvari) baš je na podnožju Cèrnegore. U njemu je kralj sèrbski Radoslav (Rapavi) siedio, njega su Cèrnogorci više putah oteti pokušavali i zbog njega mnogu svoju kèrv prolili a navlastito pod vladikom Danilom. Svi Cèrnogorci osiećaju nuždu veliku za jedno pristanište i žele ga imati po što — poto. Sad je prilika da ga dobiju na miran način makar za odkup. Nedodju li do njega tim putem, bar će kèrv cèrnogorska i turska oblivati ga donlje, dok u cèrnogorske ruke nedodje.

Ali kèrstjanske velike sile, koje Evropi mir povraćaju i Tursku u red dovode, imaju pravo paziti i na ove krajeve i na naša i turska medjusobna odnošenje. Njihova mudrost, njihovo velikodušje pram nejakim, njihovo nastojavanje da mir svuda bude i svi narodi da se blagodatima mira pomažu i napreduju, učinit će, te će one i na Cèrnugoru pogledat. Ozbiljan jedan pogled njihov bit će dovoljan, da sva zla ukloni i blagoslov donese. Ni malo im neće biti teško dokazati da su pomenute nužde i želje cèrnogorske podpuno na svom miestu i pravedne. Učiniti mogu šta hoće a kamo li da nebi mogli Cèrnogorce i Turke izmiriti i izravnati. Njihova je volja plemenita, da i Turci napreduju; i Cèrnogorcima to moraju željeti tim više, što su ovi kèrstjani i borbom od toliko viekovah to zaslužili. Bez pomenutih uslovjah Cèrnagora ne samo nemože napriedovati nego nemože ni živiti. To kad budu znale velike sile, bit će im dovoljno i Cèrnagora bit će preporodjena; a da doznadu, dužnost je to i briga cèrnogorskog kneza Danila. (S. D.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 16. travnja. Dolnja kuća. Peel priobćuje, da će se inostranačke legie razpustiti, čim prije to dopuste okolnosti. Penzie nisu bile obećane no nakna da višemiesečnom platom. Momci će se, kako budu sami zahtievali, odpremit ili u Kap ili u Kanadu ili će se poslat kući.

Pariz, 16. travnja. „Constitutionel" javlja, da će se ratifikacie pomoću bèrzojavah što je većma moguće pospiešit. Grof Orlov i Ali-paša, ostat će, vele, u Parizu dok se neizmiene ratifikacie. Grof Buol i baron Manteuffel odputovat će u četvèrtak, a Dragutin Clarendon u petak.

Carigrad, 7. travnja. Persiansko-engleska razpra nije još izravnana. Patriarh, vladike i poglavice gèrčke obćine čestitali su porti prigodom sklopljenja mira. To isto učiniše i diplomatički zborovi.

Carigrad, 10. travnja. Sultan prisustvovao je u ponedieljak razgledu engleske vojske kod Skutara. Azifbeg došao je prekjučer iz Marsilje. Gèrčka synoda podniela je predlog porti u obziru odnošenja svoga duhovništva. Zdravstveno stanje saveznikah sad je sasvim povoljno.

Jerusolim, 20. ožujka. U **Naplasu** vlada sad pokoj, za velike nedielje dospievalo je ovamo mnoštvo hodočastnikah. Odkad je kiša pala, nije se više bojat, da će u Palestini zlo za rukom poći žetva.

Atina, 11. travnja. Englezi su razpisali nabavah za svoju posadu u Pireu do konca lipnja t. g.

Tèrst, 16. travnja. Tèrgovačka komora zaključila je povodom, što je visoka vlada izdala naredbu, kojom se opet obaljuje carina, da joj se podnese zahvalnica.

Večeras bit će u ovdašnjem narodnom kazalištu predstava na korist pogorielacah podsusiedskih. Polovica čistoga dohodka ove predstave obratit će se na tu dobrotvornu svèrhu. Nadamo se da će naše obćinstvo mnogobrojno priteći, da pomogne postradalom ljudstvu, k čemu se ovdie time pozivlje.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Carski dukati	$5^1/_2$ fr.
Srebro od 16. travnja	$3^1/_4$

SLUŽBENI LIST.

Br. 425—1856. gr. (Izv.—114) (3—3)

Oglas.

Od strane ovoga c. k. kotarskog ureda virovitičkog kao suda jest na molbu Juliusa Bauer tèrgovca u Virovitici u pisarnici njegovoj proti Venclu Zideku iz Virovitice ovèršbena prodaja kuće u Virovitici bez broja nalazeće se s podkućnicom na 190 for sr. sudbeno procienjena i na vlastitost obtužitog Vencla Žideka spadajuća, za namirenje tužećoj stranki glavni dug od 50 for. sr. s pripadcih dozvoljena, i rokovi za obdèržavanje upitne dražbe na dan 2. svibnja i 3. lipnja t. g. opredieljuje se.

Uslied čega pozivaju se svi oni, koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, da do prodaje uputne kuće pravo svoje tim sigurnie opravdaju, poslie u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Dražbeni uvieti mogu se u činovnici c. kr. kot. ureda kao suda ovoga svaki dan uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički.

U Suhompolju dne 24. ožujka 1856.

C. k. predstojnik
Pols.

Z. 3270. (Izv.—127) (3—2)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Comitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an dem Pfarrhause zu Turke am 8. k. Mts. Vormittags im Gemeindeamte zu Brood eine öffentliche Lizitation wird abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 1730 fl. 43 kr. CM. und $425^1/_3$ Hand- und 24 Zug-Robothen im reluirten Betrage pr. 169 fl. 20 kr. CM. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Brood vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.
   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Kommission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrück, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde eingesehen werden, am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitatsbehörde
Fiume am 8. April 1856.

Br. 1535. (125—Izv.) (3—2)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijave	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 12. ožujka 1856. br. 557.	Orahovica sa $167^{26}/_{28}$ kmetskih naselbinah	Dragutin Heine	29801	$25^2/_4$	od 1. svib. 1856.	12. sèrpnja 1856	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) u jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbene zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 4. travnja 1856.

Br. 923. pol. (Izv.—128) (3—3)

Oglas.

Prigodom novačnog popisa za godinu 1856. izkazali su se u kotaru virovitičkom sliedeći novačenju podvèrženi kao odsutni:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Spadaju u dobni razred.
Bodlak Gjuro	Virovitica	I
Mlinarić Jozo	»	I
Zombor Jozo	»	I
Lebinac Gjuro	»	I
Seltenreich Ferdinand	»	I
Kobić Mijo	»	I
Gaber Isidor	»	I
Gjurgjević Tomo	»	I
Mlinarić Jozo	»	I
Simković Gjuro	»	I
Blaha Ivan	»	II
Hruška Karl	»	II
Ištvanović Gjuro	»	II
Jurišić Antun	»	II
Pittin Petar	»	II
Ferenčić Sime	»	III
Pipera Ivan	»	V
Hervath Jozo	»	VI
Spannruf Jozo	»	VII
Katanić Franjo	Bušetina	I
Kolonić Ivo	Spišić Bukovica	VII
Byro Jozo	Rogovac Pusta	I
Viljevac Tomo	Vukosavljevica	I
Rostić Martin	Dugoselo	VII
Gorian Mijo	Teresienfeld	I
Kara Pave	Rusane	III
Papp Stefan	»	V
Baglas Janos	»	VI
Bočkonos Matia	Suhopolje	I
Princić Stefan	»	I
Medved Matia	»	I
Roger Josef	»	I
Vas Josef	»	I
Wunderlich Martin	»	I
Šarabok Antun	»	I
Patas Gjuro	»	II
Gatović Antun	»	III
Sargo Stefan	»	III
Morel Andria	Budanica	I
Berkić Petar	Pabuna	I
Nerki Andro	»	I
Pantarić Luka	»	I
Mihaljević Stefan	Gradina	II
Sabo Mihaila	»	II
Kovačević Pavo	»	VI
Hoch Stefan	Orešac	I
Maurer Valentin	»	I
Palm Jozo	»	II
Venus Ivan	»	II
Wurzinger Petar	»	II
Josi Jozo	Gačište	I

Pošto je miesto njihovog boravljenja nepoznato, to se ovim pozivlju, da do 20. travnja t. g. kod ovog c. kr. kotarskog ureda tim sigurnie prijave, što će inače protiva njima po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupeno biti.

C. k. kot. ured virovitički.

U Suhompolju dne 20. ožujka 1856.

Polz.

Br. 1132. s. 1855. (Izv.—119) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozica odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Antunu Matašiću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 25. i ostalih nepokretnostih u Čadjavici se nalazećih sudbeno na 500 for. sr. procienjenih dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 7. svibnja i 11. lipnja t. g. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Usljed čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 50 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude, polag doznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 1133. s. 1855. (Izv.—120) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Antunu Ivankoviću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 98 s ostalim zemljištima u Čadjavici se nalazeća, sudbeno na 400 for. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 8. svibnja i 12. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Usljed čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 40 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude, polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imal. budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 1134. s. 1855. (Izv.—118) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćega znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Nikole Novakovića iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće pod broj 9 i zemljišta u Čadjavici nalazeće se sudbeno na 200 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzetje ote dražbe rokovi su na dne 7. svibnja i 11. lipnja t. g. svakiput u 10 satih prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom 20 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost, pozivaju, da do prodaje prenavedenog imanja pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako prije deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

C. k. kot. ured kao sud.

U Slatini, dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Bellošević.

Nr. 765. civ. (Izv.—106) (3—3)

Editto.

L'I. R. Tribunale circolare in Fiume porta a pubblica notizia, qualmente con sua deliberazione di odierna data sia stato aperto il concorso sopra la Massa pupillare qm. Biaggio Smoquina, e nominato in Curatore alle liti di essa Massa l'avvocato Sigr. Faustino Suppe, ed in suo sostituto l'avcato. Sigr. Pietro Dabola, nonchè in interinale amministratore il Sigr. L. Rossi-Vengono in conseguenza a senso del § 30 del vigente Regolamento concorsuale diffidati tutti i creditori ed aventi diritto sull'accenata facoltà caduta sotto concorso, d'insinuare al più tardi d'instanzi a questo I. R. Tribunale le eventuali loro pretese. Sino al giorno 30 aprile a. c. tanto sicuramente, in quanto che nel caso contrario saranno esclusi dalla procedura concursuale, e decaduti da ogni diritto verso la Massa, nonostante che loro competesse la proprietà, o un diritto di proprietà, o pegno in confronto della medesima.

Per l'esperimento d'un accordo frà i creditori a mente del § 69 della succitatata legge Concurs. e per la definitiva scielta dell' amministratore e della Deputazione Concur. nel caso che l'accordo non seguisse; viene fissata udienza per il giorno 2 Maggio a. c. ore 9 a. m. a scanso delle conseguenze comminate dal § 44 della citata lege.

Fiume li 8 Marzo 1856.

Br. 593. gr. (Izv. 129) (3—2)

Obznana.

U nastavljenje koračajah ovèršbenih, zametnutih po Antunu Varelii proti Vicku Mavroviću iz Bribira, za isplatu 806 for. sa pripadci obdèržavat će se na molbu Varelie u Bribiru na piaci pred gradom počamši od 30. lipnja u 9 satih u jutro pèrva, a 30. sèrpnja t. g. druga ovèršbena dražba za prodaju kuće pod sv. Duhom u Bribiru br. 35. i zemljištah: Dujašin, brajde pod sv. Stiepanom, Gaja, brajde pod Kostanj, Loga, Lasine njive, brajde pod Pavu, Bodulova, Stokolina, kod kuće brajdice i vèrta, Lukićeva, Reda za Halića kuće u gori Livade zvate, Ravno — nepokretnostih procienjenih sudbeno na 1072 for. 42 kr., koja prociena ostaje otvorena pri ovomu c. k. kotarskomu uredu.

Pozivlju se u ostalom svi oni, koji misle, da imadu kakovo pravo vlastničtva ili uknjižbe na ove nepokretnosti, da se ovdie prijave u gori naznačeno ročište, i to tim sigurnije, što bi sami sebi pripisati morali, kad bi se dioba kupovnine obavila bez njih, i kad bi oni tim, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, ostali izključeni.

Uvjeti:

1. Nepokretnosti će se razprodavat jedna po jedna, a za svaku je ustanovljena kao fiskalna ciena u procieni naznačena.
2. Neće se dopustiti na dražbu, koi nebude položio prie vadium 10% od ciene fiskalne, koi će biti vraćen dotičnikom pri zaključku zapisnika dražbenoga izuzamši onaj najkoristniega ponuditelja, koi će se medju deposite sabraniti.
3. Kupac će u ostalom po naputku sudca preuzet u koliko kupovnina doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani u nepokretnostih.
4. Nepokretnost će se svaka napose dopitati najkoristniemu ponuditelju, i on će dotičnu svotu položiti pri sudu 8 danah poslie kako mu bude uručena dotična odluka dopitna, u protivnom slučaju će se na njegove troškove i pogibel obdèržavat druga dražba.
5. Nepokretnosti će se na pèrvoj dražbi dopitati samo uz ili preko ciene fiskalne, a na drugoj takodjer niz ovu cienu.
6. Troškovi dopitni i prenosni preći će na teret kupca.

C. k. kot. ured kao sud.
Za g. kot. predstojnika zapriečenoga
Zandonati.

Br. 427.—1856. (Izv.—115) (3—3)

Oglas.

Na temelju ovostrane odluke od dne 15. ožujka 1856 br. 427 prodavat će se putem javne dražbe kuća zajedno sa jednim četvèrtom sessionalnog zemljišta u Virovitici pod br. 483 ležeća na vlastitost Mate Rajnovića žitelja virovitičkog spadajuća i sudejski na 544 for. sr. procienjenu poradi naplate, Juliusu Bauer tèrgovcu virovitičkom dosudjenog glavnog duga od 50 fr. sr. c. s. c.

Za navedenu javnu dražbu na licu miesta u Verovitici u kući ovèršenika obdèržavati se imajući rokovi na dan 3. svibnja i 2. lipnja t. g. stavljaju se; kamo se kupiti želeći s ovim uljudno pozivaju. — Ujedno se svi oni, koji misle, da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, da pravo svoje pri sudu ovome do prodaje kuće tim sigurnie opravdaju, pošto bo u protivnom slučaju pri deobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Uvieti dražbeni mogu se svaki dan prie i poslie podne u činovnici ovoga ureda uviditi.

C. k. kot. ured kao sud virovitički u Suvompolju dne 24. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Polz.

Br. 317 civ. 1856. (116—Izv.) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud pozivlje Gjuru Reaček sina pokojne Kate Reaček, koja dne 29. ožujka 1856 preminula je, i uslied njezine sočinjene oporuke imade se sin njen do 1. travnja 1857. u 10. satih u jutro pri ovom uredu ili osobno ili pismeno sa vierodostojnostju prijaviti, kao oporučni nasliednik pokojne njegove matere, inače po izteku odredjenog ročišta pravo naslieddstva izčeznut će.

C. k. kot. ured Kutjevo kao sud
dne 1. travnja 1856.
C. k. kot. predstojnik.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 19. TRAVNJA 1856. Broj 91.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvipuť, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Od strane sl. c. k. gradiškanske krajišničke regimente poslana je podpisanoj poštanskoj direkcii svota od 120 fr. kao iznosak žbirke učinjene na korist porodice poginuvšeg kondüktera Vodičke.

Dočim će se ovaj iznosak podjedno privesti na svoje opredieljenje potaknuta je ugodno poštanska direkcia imenovanom c. k. regimentskom zapoviedništvu a napose pojedinoj gospodi darovnicima za ovu velikodušnu podporu time javno izrazit najvrućju zahvalu tako u svoje ime, kao i u ime dotične porodice.

U Zagrebu, dne 8. travnja 1856.

C. k. poštanska direkcia za Hèrvatsku i Slavoniu

Klempaj.

Od više gradjanah iz grada Rieke sabrano je i po onoslavnom gradskom poglavarstvu ovome c. k. kot. uredu dostavljeno 102 for. 22 kr. u ime dobrovoljnih prinesakah za pogorelca stolarskog majstora, Stiepana Stipanovića iz Kostrene sv. Lucie.

Dočim je ova novčana svota na opredieljenu svèrhu obratjena, u ime rečenog oštetjenika ovim se dotičnim darovateljima izjavljuje sèrdačna blagodarnost.

Od c. k. kot. ureda.

U Bakru mieseca travnja 1856.

C. k. predstojnik
Pavletić.

Razpis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

(Nadalje.)

§. 27. Pogibelj i odgovornost narodne banke za sekvestra, kojega je predložila (§. 25), ugasnut će, pošto mine rok, u §. 26 ustanovljeni, a posiednik sekvestriranoga dobra nebude podnio prigovorah proti osobi sekvestra, ili ugasnut će od onoga časa, kojega se obie stranke glede osobe sekvestra slože, ili kojega po sudu bude ureda radi sekvestar naredjen.

§. 28. Sekvestar, namirivši najprečje stavke, kao što su vladarski porezi i ini nameti, kamate od prednjih uknjiženih dugovah itd., imat će neizplatjene i tekuće pristojbe neposredno narodnoj banki i samo izvišak dohodakah, koi po tom preostane, predavati polag ustanovah, što ih sud u slučaju kojem izdao bude.

§. 29. Sekvestar dužan je svake godine, i to najdulje za 30 danah po izmaku godine obične, ili — ako sekvestracia nije trajala godinu danah — za 14 danah po ukinutoj sekvestracii, račune kao što treba oskèrbljene predavati sudu, koi će ih, preslušavši posiednika od dobra sekvestriranoga, imat odmah riešavati.

§. 30. Ako narodna banka, želi pojedine ili svekolike pribode dobra sekvestriranoga u zakup dati, moći će se to učiniti samo putem javne dražbe. U tu će svèrhu narodna banka predložiti uviete dražbene, koje će sud, ni nepreslušavši posiednika od dobra sekvestriranoga, prosuditi, i odobriti, ako nebude proti istim nikakova prigovora.

Zatim će sud narediti dražbu i ustanoviti, komu će se, po odbitku najprečjih stavakah, u §. 28. pomenutih, i izplatah, koje namirit treba narodnoj banki, imat predati zakupnina.

§. 31. Ako se narodnoj banki potriebno uvidi prodati dobro založeno (§. 23), tad se vriednost, koju ista po §§. 8. i 9. pronadje, ima uzeti kao vriednost procienjena i kao ciena ličbena. S toga neizišćuje se prociena ovèršna.

§. 32. I onda, kad bi se založeno dobro prodati imalo na prošnju drugoga kojega vierovnika, bit će narodna banka vlastna, uviete dražbene izraditi, i tu nastojati o tom, da se tražbina narodne banke čim skorije namiri.

Ovo pravo ide narodnu banku i onda, kada drugi koi vierovnik zahtieva, da se dobro putem sekvestracie u zakup dade, ili kad bi se dobro prodati imalo, dok teče razprava stečajna.

Sud će u svih ovdie navedenih slučajevih dražbene uviete, preslušavši najprije prediduće vierovnike, prosuditi, i odobriti ih odmah, ako nebude proti njim nikakova razloga.

§. 33. Ako drugi koi vierovnik uzme pod ovèrhu dobro, koje je narodnoj banki založeno, ali za 14 danah nenastavi dotična potrebita diela, tad će narodna banka bit vlastna, ovèrhu tu u svoje ime nastaviti na temelju učinjenih jurve dielah ovèršnih.

§. 34. Ako na imovinu dužnika ili posiednika od založenoga dobra bude razpisan stečaj, imat će, istina, narodna banka tražbinu svoju za rok izročni prijaviti kod suda stečajnoga; nego imat će se glede toga još i prije, nego što mine rok izročni, i prije, nego što bude imenovan odbor vierovnički, odmah povesti razprava ustmena, a zastupniku masse imat će se jedino naložiti, da presluša odbor vierovnički, ili — ako ovaj nije još imenovan, — u ono poznate mu vierovnike, koji u miestu od suda prebivaju.

U osudi likvidacionalnoj, koja treba da se zatvori čim bèrže moguće bude, ima se takodjer presuda izreći o onom pravu hipotekarnom, koje pripada banki narodnoj.

§. 35. Čim osuda likvidacionalna postane pravomoćna, moći će narodna banka još i prije, nego što zatvorena bude osuda razredna, zahtievati, da se založeno dobro odmah dražbenoj prodaji podvèrgne, da se pri posliednjoj dražbi, po sudbenom redu obdèržavanoj, i izpod vriednosti procienjene prodade, i da se ista, t. j. narodna banka iz kupovnine namiri. Ako kašnje u nastavljenoj razpravi stečajnoj izidje na vidielo, da se je narodnoj banki dalo više, nego što ju je išlo, imat će ona odmah povratiti massi nesamo ono, što je više primila, nego i četiripostotne kamate.

§. 36. Kadgod narodna banka uzhtije poslužiti se pravom, koje je u §. 2, pod sl. e) ustupljeno glede kamatah neizplatjenih, imat će svakiput svotu tih neizplatjenih kamatah izkazati dotičnomu kotarskomu (stoličnomu) uredu (§. 2. b). Politička vlast dùžna je glede svakoga iskaza uredovati po mieri postojećih propisah ovèršenih.

§. 37. Sve troškove, koji su s ovèrhom skopčani, podmirivat će, istina, predujmice narodna banka, nego imat će ih svakako naknaditi onaj, proti komu je vodjena ovèrha. S toga ima se ovèrha svagda prostirati i na iznosak tih troškovah, koji će se na svèršetku ovèrhe izravnati.

§. 38. Ako stranka, proti kojoj bude vodjena ovèrha, scieni, da tražbina nije pravedna, ili barem da nije pravedna u onom iznosku, što ga tvèrdi narodna banka, i ako stranka imade o tom podpuno dokazujućih izpravah, moći će tada prošnjom, kao što treba oskèrbljenom, kod dolnjo-austrianskoga zemaljskoga suda zahtievati, da se obustavi ovèrha; na što će dolnjo austrianski zemaljski sud ovèrhu za nieko vrieme obustaviti, o tom narodnu banku i političku oblast — ako se kamate političkim putem istieruju — obaviestiti, ročište kratkodobno narediti, i zatim odlukom izreći presudu, da li se ima ili neima odustati od ovèrhe.

Ako li stranka neima podpuno dokazujućih izpravah, moći će tad kod dolnjo-austrianskoga zemaljskoga suda podnieti tužbu, glede koje imat će se povesti postupak summarni. Dok trajao bude postupak, moći će se tiek ovèrhe obustaviti samo time, ako stranka naknadno osobitom prošnjom prinese podpuno dokazajuće isprave; u kojem slučaju valja tad dielovati na način gorinaznačeni bez obzira na postupak, koi je uslied tužbe poveden bio.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 19. travnja. Nj. preuzvišenost ban grof Jellačić vratio se prekosinoć ovamo od svoga puta u Koprivnicu.

M. Zagreb. Odnosno na naš članak u 89 broju Narodnih Novinah, javljamo jošte, da je odmah poslie viencanja gospodične Vranyicanyieve s gospodinom Ivanom Buratti-Sakšićem, čestitao bèrzojavnim putem svietli gospodin zastupnik gubernatora Dalmacie c. k. F. M. L. baron Mamula mladencima, i da su ovi još istu noć odputovali. Tom prilikom popravljamo jednu pogriešku: ima se najme kod imena g. generala Kèrpana, čitati miesto general-majora feldmaršal-lieutenant.

Zagreb. Gospodin Klingräff pensionirani pruski kapetan i posiednik dobra Smrek, koi je ovdie živio više godinah i kao tajnik gospodarstvenog društva uspiešno dielovao, umre je 14. t. m. na imenovanom svojem dobru blizu Zagreba.

Zagreb, 19. travnja. Prigodom sinoć na korist pogorielacah podsusiedskih u ovdašnjem kazališta dane predstave pripalo je na strana pogorielacah 28 f. 10 sr.

K. Iz Križevacah, 16. travnja. Danas čekasmo i dočekasmo u 3/4 na 2 milog svim nam gospodina bana grofa Jelačića. Dobro nam došao u sriedinu našu, svi ga sa najvećim i najiskrenitim počitanjem pozdravismo, kada nam se uzvišeni hèrvatski sin i pèrvi glavar zemlje izpred županijske kuće pomolio. Kako se nebi harni sinovi majke „Slave“ radovali, kad nam opet u dio pade pèrvog slavskog junaka medju nami viditi. Tako, mi ga rado imamo, jer je naš, kost iz naše kosti, kèrv naša, istim mliekom, što i mi, zadojen. Blago narodu, što narodnih ima poglavarah. Zato i mi neličenom radostju primismo ga u županskom domu, gdie ga vèrh. župan varaždinski kratkim no u sèrce dirajućim govorom pozdravi, na što svietli ban sa prirodjenom samo njemu sèrdačnosti, i iz sèrca izvirućim riečma odgovori da nas i cieli svoj red u sèrcu nosi, i da je pèrva briga i nastojanje njegovo svih nas a i obće domovine sreća i blagostanje.

Vriedni naš gosp. kot. predstojnik Lad. Kiš počasti nam obiedom, hèrvatskom gostoljubivosti začinjenim, uzvišenog nam gosta, te u 1/4 na 4 odprati ga sa vèrh. županom, Ludbreškim i Koprivničkim predstavima put ravne, bogatoblagoslovljene podravine, na mostu i medjašu glogovničkom sastavši se prije sa odabranim zborom vojničke Križevačke krajine pod načelnikom svojim pukovnikom g. Filipovićem. Odpratiše ga bèrzi konjici izmedju okolnog naroda u znatnom broju. Pa mi jošte dodji i kaži, da je naša zemlja siromašna, da smo sve sami ubogi ljudi. E da ti je bilo viditi, kako okolica Križevačke krasnih i gizdavih konjah imade.

S Bogom *bane! sиećamo se tebe kano jedinog jedinca naroda našeg*, siećamo se riečih blagohotnog tvog *besiedjenja*: da ćeš naskoro ići k Nj. Velič. caru najmilostiviemu, te da ga budeš molio za dobro naše zemlje, naime za željeznicu kanižansku, da naš Varaždin nemimoidje; da ćeš izposlovati kod Nj. Velič. za da i u našoj domovini posebna družtva započmu željeznice graditi i tako nam se prilika pruži da proizvode naše, što skupim novcem proizvadjamo, sriedstvom obćenja, sarazmierno i na novac okrenemo.

Stavi stanac kamen zgradi koprivničkoj, koja će posvećena biti narodnoj prosvieti, što jest i prava svèrha hramovah učevnih. Ako hoćeš da si diete izobraziš, i načiniš čoviekom, vèrlim dèržavljanom, podući ga ponajprije u materinskom jeziku, jer tko svoj jezik nerazumije temeljito, taj nije kadar ni ikojeg drugog naučit kako valja; zato ako i štujemo druge jezike, i moramo gledat da si ih prisvojimo, kad su izobraženii od našega, da se time uviek osavèršujemo, ipak moramo prije svega njegovat svoj jezik i učit ga prije svakog drugoga, dà, tako se samo bog slavi i dom istinito okorištjuje, zato Koprivničani, na pravom ćete temelju samo onda sagradit hram učevni, ako u njem udomite prije svega narodni jezik.

Iz Beča. Kao što čujemo gèrčki kralj Otto doći će koncem lipnja u Beč.

Utemeljio se izbor zaklade generala Kempena, koi si je uzeo za zadaću nagradjivat dekorirane žandarme.

Glasovita niemačka pievačica gospoja Stöckel-Heinefetter, koja je bila već pred više godinah sišla s uma po svoj prilici radi toga, što je osiromašila bez svoje krivnje, umèrla je u Beču, i sahranili su ju dne 13. t. m. — Isto tako glasovit niemački pievač g. Staudigl, koi se u ostalom nalazi u veoma dobrim novčanim okolnostma takodjer je poludio, no nadaju se da se može jošte oporavit.

„Osservatore dalmato“ govori sa zasluženim priznanjem o radnim i čoviekoljubivim trudovima gospodina G. Pulića kapetana Lloydova parobroda „Roma“ kojima se ima zahvalit, da se austrianska barka „Dom“ kapetan T. Fierie izbavila iz pogibelji, u koju je došla olujom.

Družtvo svetoga Stiepana u Pešti izdalo je madjarsku literarno-historičku čitanku za gornji gimnazij od Antuna Lonkaj-a u dva sveska, koji su po c. k. ministerstvu nastave proglašeni, da se mogu pripustit za porabu školsku.

Sèrbia.

U Krajini, 6. ožujka. Da naša domovina velikim koracima napriednje u unutarnjem razvitku, mislim, da je istina, koju će svaki morati priznati. Taj napriedak može se osobito odtuda najbolje viditi, što se učilišta na sve strane zavode, što se novi veleliepni hramovi podižu, što se razne, za narod spasiteljne uredbe ostvaravaju, pak najposlie i odtuda, što se teatri u svakom gotovo okružnom miestu stavno ustrojavaju. — Kao što vam je poznato, imali smo u Negotinu društvo, koje je teatralna predstavljanja davalo. Ove godine dobilo je to društvo takvu vieštinu i takvu snagu, da smo izviestni, da će dugo živiti, i da će publiku našu savèršeno zadovoljavati. Vraćajući se sa dugog puta u istoku nije g. I. V. propustio, i naš mali, ali rodoljubivi Negotin posietiti. Baveći se kratko vrieme u sriedini našoj, sudielevao je u predstavljanjima teatralnog družtva, i radujem se, što se s osobitom priznateljnosti mogu izraziti, da je svoje role riešio na obće zadovoljstvo. Na poziv odputovao je u Kragujevac, te tako nije bio u stanju kod nas više vremena ostati, niti naše društvo svojim sudielovanjem podpomagati. Pri rastanku podneo je našem pozorištnom družtvu svojih: „Pet novih spievovah“ u znak priateljstva i bratskog osiećanja. (S. D.)

Turska.

Carigrad, 10. travnja. Potvèr[illegible] je od strane turske vlade ra[illegible]tirana pogodba mira.

Kod Koniaha porodiše se raspre medju Mahomedancima i Kèrstjanima; posliednji obratiše se na sultana s molbom, da ih uzme pod svoju zaštitu. General Williams dobit će nalog po izvedenju pogodbe od mira, da uredi rusko-tursku granicu u Azii.

Iz Marsilje, 13. t. m. telegrafiraju dolazak pošte iz Aleksandrie od 5. t. m. Generalissimus Solimanpaša (predjašni francuski pukovnik Selves) uzeo je svoj odpust zato, što mu je zet Merifbeg pao u nemilost. Poslanik sultanov, koi je dobio nalog, da izvede nieke promiene u obziru unutarnje uprave Egipta prispeo je u Aleksandriu.

Rusia.

Petrograd, 5. travnja. Put u Finlandiu zadovoljio je cara u obće; no iz množine vojničkih osudah vidi se, da nije ipak sve našao u redu. I jedan gradjanski činovnik, imenom Foernier, morao se svèrći iz službe zato, što je satajio dèržavne novce. — Nisu samo u obziru putovanja u inozemstvo učinjene veoma liberalne koncesie, već će se i učenje na inozemskim sveučilištima veoma olakšati. — Pl. gospodin Titov, poslanik kod stutgardskoga dvora bio je 3. prispoo u Petrograd. — Polag Aftonbladet-a nalazi se sad u Finlandii do 100,000 momakah, gdie nasuprot početkom rata nije bilo više vojske od 20,000 momakah. — U Finlandii vladaju svakojake požasti. Dogodio se slučaj, da je u jednom danu 100 momakah u jednoj kumpanii narodne vojske nalazeće se u Abu oboliele; no kažu da ti slučajevi nisu u pravilu smèrtonosni.

Iz Odese pišu od 4. travnja. Viest o sklopljenom miru dospiela je ovamo bèrzojavnim putem. General Suhofanet dobio ju je od ratnoga ministra s Strogonov iz Pariza i to kako se čuje, po princesi Matildi, s kojom on, kako kažu, stoji u dopisivanju. Sin grofa Strogonova viančan je na lievu ruku s velikom kneginjom Mariom Nikolajevnom, udovom princa Leihtenberga — i to neka izjavi odnošenje Strogonova prema rečenoj princesi. Miestne oblasti priobćiše tu viest zapoviednicima obsiednih brodovah, koji su odmah izišli na suvo, da podnesu svoje čestitanje i ponudiše se pozdravit rusku flaggu. No generalu Strogonovu činilo se potrebno, da se prije u tom obziru popita u Petrogradu i zamoli engleske oficire da pričekaju s tom priateljskom demonštraciom. Predjučer došao je od govor iz Petrograda i jučer u 9. uri predpodne zaoriše medjusobni pozdravni topometi. Vrieme je bilo veoma neugodno. Pučanstvo je dosta dobre volje, no nije ushitjeno, valjda zato, što se je već od niekoliko nedieljah za cielo znalo, da će se mir sklopit. Ruska vojska i rusko obćinstvo kaže mnogo simpathiah za Francuze, no ni najmanje za Engleze.

Zemaljski sabor u Revalu podielio je generalu Grabbeu i general-majoru Tottlebenu (branitelju Sevastopolja) indigenat estlandskoga plemstva.

Za dojduću godinu razpisane su po ratnom departementu velike nabave sukna.

Francezka.

U četvèrtom gradskom kotaru otvorili su podpisivanje u svèrhu da su carici načini poklon. Nitko nesmije više od 25 centimah podpisat.

Kao što se čuje rok kèrstjenja carevićeva ustanovljen je na 9. lipnja. Program bit će isti, koi se upotriebio prigodom kèrštjenja kralja rimskoga. Cèrkvena svečanost obdèržavat će se poslie podne u 4 sata u cèrkvi Notre-Dame u Parizu. Zatim će mladoga carevića odnieti natrag u St. Cloud a car i carica otići će u palaču de Ville, gdie će bit veliki banket i zatim pirovanje. Zatim će se davati svečanosti u Versailju, St. Clouda i drugim carskim residenciama,

Kao što se čuje Francuska je tèrgovačku pogodbu sklopila sa Siamom.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 17. travnja. Današnji „Moniteur“ donosi sastavak sliedećega bitnoga sadèržaja: Konferencia je dovèršila svoje poslove; zaključna siednica bila je jučer dne 16. t. m; po podpisanju pogodbe od mira zanimali su se punomoćnici još raznim pitanjima i to u svèrhu da učvèrste i dovèrše dielo od mira. Ratifikacie izmienit će se prema konca mieseca. Po oglašenju pogodbe od mira oglasit će se odmah i protokolli od konferencie. Polag lista „Pays“ imali su grof. Buol i baron Manteuffel jučer oproštnu audienciu kod cara. Polag lista „Univers“ ustanovljeno je svečano kèrstjenje carevića na 21. lipnja t. g. Sinoć 3% renta 74. 15 do 74. 20.

Iz izviestjah od Jakina i Brindisa vidi se, da su papinske i napuljske zdravstvene oblasti zbog tiphosne groznice pojavivše se u Krimu iznovično načinile strogih naredabah u obziru kontumacie. U napuljskim lukama stavljeni biahu pod kontumaciu svi brodovi, što dolaze iz turskih i gèrčkih krajevah, onim pako, što dolaze iz joničkih otokah i Malte bilo je naloženo, da donesu konsolarska sviedočanstva, a u Jakinu tako su daleko stvar tierali, da su stavili pod kontumaciu sve one luke, koje nezabranjuju slobodan ulaz brodovim dolažećim iz Carigrada.

Napulj, 14. travnja. Nj. c. k. visost veliki vojvoda toskanski stigao je sa porodicom ovamo.

Bolonja, 15. travnja. Danas su ovdie otvorili bursu novopodignutu.

Genova, 15. travnja. Jučer su svečano posvetili željeznicu put Voltri-a. Malo po malo vratja se svedjer više vojske iz Krima. Misle, da će se do konca lipnja t. g. povratit svakolika krimska vojska. Amerikanska škvadra otišla je u Speziu, da svoje tamošnje magazine izprazni, jerbo ih sada trebuje sama sardinska vlada.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 18. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	$85\frac{15}{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$86\frac{7}{16}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$76\frac{3}{4}$
dto	» 4%	$67\frac{1}{2}$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	$51\frac{1}{2}$
dto	» $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		228
» » » » „ 1839, » 100 »		$134\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »		$108\frac{7}{8}$
Bečko-gradski banko	za $2\frac{1}{2}$%	104
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$86\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$78\frac{3}{4}$
Bankovne dionice komad po		1133
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$542\frac{1}{2}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		351
dto dto s plaćanjem na rate		383
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	3075
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	656
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	470
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice za 4% . . .	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	$84\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current	»	$102\frac{1}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$100\frac{5}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	$121\frac{3}{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	75
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	$101\frac{7}{8}$
London za 1 funt šterlinga	»	10-3
Lyon za 300 frankah	»	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	$102\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah	»	119
Pariz za 300 frankah	»	$119\frac{3}{8}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	$101\frac{3}{4}$
Bukurešt za 1 forint	parah	271
Carigrad za 1 forint	parah	475
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5\frac{1}{2}$
Srebro od 17. travnja	$2\frac{3}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Uz br. 1151—1856. (Izv.—131) (3—1)

Poziv.

Kod ovogodišnjeg novačenja izostali su iz pèrvog dobnog razreda sliedeći dužnosti vojevanja podvèrženi momci:

1. Prodanović inače Balmanar Vaso, sluga, rodom iz Osieka, a udomljen u Nabèrdju, miestu ovog kotara.
2. Stepanović inače Šimić Andro, sluga, skitalica, rodom iz Bučja, u drugom dobnom razredu.
3. Napokon od novačenja godine 1854 izostavši: Remendi inače Hok Toma, stolarski kalfa, udomljen iz Slatinika u trećem razredu, zatim
4. Zegnalović Stipo, poljodielac, koi se okolo skita, rodom iz Gašinarah, u 4. razredu.

Koji se ovim u smislu §. 33. propisa za novačenje pozivlju, da se za izvèršenje dužnosti vojevanja do dne 4. svibnja t. g. prijave, u protivnom slučaju čekat će ih kazan u §. 35. propisa za novačenje opredieljena.

U Djakovu dne 4. travnja 1856.

C. k. predstojnik
Cekuš.

Br. 705. (Dt.—42) (3—1)

Izrok.

Obnarodovanje zemljištnih napisnikah u kraljevini Ugarskoj glede Aradske županie.

Od strane c. k. zemljištnog ravnateljstva u Zagrebu daje se glede zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u velevaradinskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855 dèrž. zak. lista kom. XLVIII. br. 222 na obće znanje kao što sliedi:

U velevaradinskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestničko izvidjenje, polag obćinah več obavljeno u županii aradskoj, izuzamši kr. slobodni grad Arad, te će od 1. svibnja 1856 počemši biti napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to vèrhu svih obćinah spadajućih godine 1848 k županii Aradskoj (izuzamši kr. slobodni grad Arad) u c. k. zemljištnom uredu u Aradu, da ih svaki viditi može. Objavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih obnarodovanjem napisnikah zemljištnih započet će 1. svibnja 1856 te je glede toga odredjen c. k. županijski sud u Aradu za sve goreimenovane obćine.

Što se tiče nepokretnostih u kr. slobodnom gradu Aradu, koje miestnički još izvidjene nisu, imadu se dotične zemljištnice i uknjižnice za sada u obstojećem uredu zemljištnom voditi onim načinom kako što je to bivalo dosada.

Obližje naznačenje uredovanjah i poslovah pripadajućih c. k. županijskom sudu u Aradu i strankama, sadèržavano je obširnie u izroku izdanom po c. k. zemljištnom ravnateljstvu u Velevaradinu pod 21. ožujka 1856 i uvèrštenom u uredskih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah.

C. k. zemljištno ravnateljstvo.
U Zagrebu dne 9. travnja 1856.

Br. 885. (Dp.—40) (3—1)

Oglas

C. k. gradsko-delg. kot. sud Zagrebački daje ovime na znanje da je na molbu barona Levina Raucha ovèršbena dražba urbarskog selišta na vlastitost Josipa Žlebački spadajućeg na Pušći pod br. 7 ležećeg i na 389 for. sr. sudbeno procienjenog radi duga 33 for. 41 kr. i pripadah dozvoljena, u tu svèrhu su rokovi, i to pèrvi na 16. svibnja a drugi i zadnji na 16. lipnja 1856 svaki put u 10 satih u jutru na licu miesta ustanovljeni time, da će se kod druge dražbe upitno selište i izpod procienbene vriednosti najviše davajućem prodati.

Pozivlju se dakle kupiti želeći k toj dražbi s dodatkom, da će svaki licitant imati vadium od 20 for. sr. u ruke sudbenog povierenika položiti, taj vadium će se kupcu selišta uračunati u kupovnu svotu, a drugima odmah kod zaključenja zapisnika povratiti, dalji uvieti mogu se kod ovog suda i na dražbenom ročištu uviditi.

Uslied toga pozivlju se svi oni koji su na upitno selište založno pravo stekli, da se kod ovog suda do 16. svibnja 1856 tim sigurnije najave što će se u protivnom slučaju kupovnina bez njih razdieliti.

U Zagrebu dne 20. ožujka 1856.

Nr. 2262. (PZ.—10) (3—3)

Kundmachung.

Der mit der hierämtlichen Kundmachung vom 19. Februar d. J. Z. 929 eröffnete Concurs zur Wiederbesetzung der in Erledigung gekommenen Postmeisterstelle zu Miklous in Slavonien wird hiemit bis zum letzten April d. J. verlängert.

Agram 9. April 1856.

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien.
Klempay.

Br. 2579. (DS.—43). (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
27. ožujka 1856. br. 673.	Janušovec sa $1^{1}/_{2}$ kmet. naselbinah	Edgar grof Corberon	550	—	1. svibnja 1856.	16. lipnja 1856.	18. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno goreznaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 12. travnja 1856.
Klobučairć. Jović.

Br. 1535. (125—Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 12. ožujka 1856. br. 557.	Orahovica sa $167^{26}/_{28}$ kmetskih naselbinah	Dragutin Heine	29801	$25^{2}/_{4}$	od 1. svib. 1856.	12. sèrpnja 1856	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 4. travnja 1856.

Br. 1136. s. 1855. (Izv.—121) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozića odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Ivi Mihaljeviću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 63. i ostalih zemljištah u Čadjavici se nalazećih sudbeno na 300 for. sr. procienjenih dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 8. svibnja i 12. lipnja t. g. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti željeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 30 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Belloševič.

Br. 1137. s. 1855. (Izv.—122) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Mati Mikiću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 92. s ostalim nepokretnostima u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 1000 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 9. svibnja i 13. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 100 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude, polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imal. budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Belloševič.

Br. 1139. s. 1855. (Izv.—123) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćega znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Adamu Ivankoviću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće pod br. 78. i ostalih zemljištah u Čadjavici nalazećih se, sudbeno na 1100 fr. srebra procienjenih dozvoljena, i za preduzetje ote dražbe rokovi su na dne 9. svibnja i 13. lipnja t. god. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom 110 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost, pozivaju, da do prodaje prenavedenog imanja pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako prije deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

C. k. kot. ured kao sud.
U Slatini, dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik,
Belloševič.

Nr. 2181. (PZ. 9.) (3—3)

Kundmachung.

Die Postmeistersstelle zu Popovača ist in Erledigung gekommen.

Mit dieser gegen Dienstvertrag zu verleihenden Stelle ist eine Jahresbestallung von Zweihundert Gulden und ein Amtspauschale jährlicher Zwanzig Gulden nebst den gesetzlichen Rittgeldern für geleistete Aerarial- und Privat-Ritte verbunden.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet, eine Kaution im Bestallungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens zu 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, wenigstens fünf vollkommen taugliche Postpferde, eine gedeckte und eine offene Stationskalesche, zwei Briefpostwägen und die übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Requisiten beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, so wie endlich sich vor dem Dienstantritte die nöthigen Kenntnisse in der Postmanipulation eigen zu machen und sich einer Prüfung zu unterziehen.

Bewerber haben ihre gehörig dokumentirte Gesuche unter Nachweisung des Alters, der Schulbildung, der bisherigen Beschäftigung, der Kautionsfähigkeit, eines zur Versehung des Postdienstes geeigneten Lokales, dann ihres moralischen und politischen Wohlverhaltens bis längstens 30 April 1857 bei der gefertigten Postdirection einzubringen, bei welcher, sowie bei dem k. k. Bezirksamte zu Moslavina, die näheren Vertragabedingungen eingesehen werden können.

Agram 5. April 1856

K. k. Post-Direction für
Croatien und Slavonien.
Klempay.

Nr. 1375 (Dp.—39) (3—3)

Edikt.

Von Seite des k. k. städt.-delg. Bezirksgerichtes Agram wird hiemit bekannt gemacht; es sei über Ansuchen der Frau Anna Mihoković, vertreten durch Adv. Herrn Ossak in die executive Feilbiethung der den Eheleuten Mathias und Anna Švec zu Agram gehörigen, und auf 105 fl. 51 kr. gerichtlich geschätzten Fahrnisse pto. 79 fl. 35 c. s. c. gewilliget, und zu deren Vornahme der 28. April 1856 als erster und der 14. Mai 1856 als zweiter Feilbiethungs-Termin mit dem Beisatze bestimmt worden, dass die fraglichen Gegenstände bei der ersten Licitation nicht unter dem Schätzungswerthe, bei der zweiten aber auch unter demselben veräussert werden.

Kauflustige werden hievon mit dem verständiget, dass die Licitation im Hause der Eheleute Švec in der Lachischen-Gasse Nr. 102 jedesmal Vormittags um 9 Uhr stattfinden wird.

Agram am 19. März 1856.

Br. 317/gr. (130—Izv.) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja: da će se na prošnju Gèrge Andjelića, tutora malodobnih Ane i Kate rodjenih Greguš iz Piškorevacah, i uslied ovostrane dne 9. ožujka t. g. br. 317 donešene odluke dne 13. svibnja t. g. u 10 satih prije podne sliedeće nepokretnosti i to: kuća sa podkućnicom procienjena na 100 for. sr., jedan štagalj i štala procienjeni na 40 for. srebra, jedna suhara (Pferdmühle) sa nadkalamitom i komorom procienjena na 200 for. sr., tri kosca livade arendalne procienjena u 60 fr. sr. i ¼ jutra guvna procienjenog na 12 for. srebra putem javne dražbe na licu miesta t. j. piškorevci prodavati; — uslied toga se svi oni, koji one nepokretnosti kupiti žele, na dražbu pomenutog dana u urečeno vrieme ovime pozivaju.

Uvieti dražbeni u pisarni ovoga sudišta svakdan u uredovnih satih saznati se mogu.

U Djakovu dne 10. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik kao sudac
Cekuš.

Br. 763 pol. 1856. (Izv.—117) (3—3)

Izrok.

Kod ovogodišnjeg popisavanja novakah u c. k. kot. pregradskom pronadjeno jest, da se sadašnje boravljenje, sliedećih momakah dužnosti vojevanju podvèrženih i popisanih neznade i najme Stefa Kristana iz Klenovec, Martina Lončarič iz Pregradskih vèrhov, Andrie Mlinara iz Klenovec, Orešić (špoljar) Nikole, Antuna Tepeš iz Rušnice, Štefa Vučilovski iz Slatine, Ivana Kralja iz Druškovec, Lovrenčić Mate iz Kostelskoga, Martina Mališ iz Čreta, Kèršić Franje iz Svedruže, Ivana Vuk iz Vinogore, Jose Hrenar iz Bregov, Matie Lepej iz Klanječna, Janka Lovrenčić iz Selna, Pava Kamenski iz Gòrjakova, Vatroslava Orel iz Prišlina, Franje Toman iz gornjeg Brezna, Fakina Ivana iz Cigrovec, Josipa Grilec iz zolnje Plemenšćine, Antuna Kampuš iz Brezna, Lopuh Franje iz krapinskih Toplic, Ivan Tèrsoglavec iz Slatine, i Kanić Andria iz Prišlina.

Uslied toga se svi prenapisani momci ovime pozivlju, da se do 1. svibnja t g kod ovog ureda najave, ako neće posliedice §. 35. naredbe za novačenje izkusiti.

C. k. kot. ured u Pregradi dne 2. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Jellačić.

OGLASNIK.

(41—Dp.) (1—1)

☞ Jedan mlin.

sa tri žèrvnja zidana diela, sa stanom i gospodarstvenim sgradama setim s vočnjakom i kuhinjskim vèrtom zajedno sa 3 jutra oranice u Čulincu blizu Zagreba prodaje se iz slobodne ruke. Pobližja mogu se doznati kod gospoje Ritonia u laškoj ulici kuća br. 7 u Zagrebu.

(Dp.—34) (3—3)

Zakup mlina.

Mlin od 8 žèrvanjah nalazeći se na potoku Korani i Mrežnici zajedno s pobočnim sgradama, vèrtom i sienokošom daje se na tri ili 6 godinah pod zakup. Pobližja u miestu Toranj kod vlastnika Ivana Orašina.

(127—D.P.) (3—3)

Liečničko mnienje.

Opetovanim motrenjem upotrebljenja i uporavljenja **aromatičkog tiesta za zube Dra. Suin de Boutemard-a**[1]) kano i **biljnog sapuna Dra. Borchardt-a**[2]) pribavio sam si podpuno uvierenje, da tiesto za zube ne samo podpuno neškodljivi već i **izvèrstni i bèrzi** učinak imade za očistiti zube, opetovanim uporavljenjem blistajuć bielim učinit ih, meso zubno ojačiti, zube učvèrstjene uzdèržati, te rahle opet utvèrditi — ravno tako gore napomenuti biljni sapun najsretnii uspieh pribavlja u svih slučajih, gdie treba da se kèrhka, suha, pobliedila koža za kratko doba opet učini mehkom, gibkom i bielom, očistiti ju od piegah, jetrenih kèrpah, ljuskah i neprilićnih bubuljicah, te da jedno i drugo sredstvo kano svèrsi podpuno odgovarajuće od strane liečničke što najvrućje moći je preporučiti.

Dr. Rohmm-ski,
c. k. nadliečnik vojnički u brodskoj krajinskoj pukovnii.

[1]) U izvornih svezčićih po 20 i 40 kr. sr.
[2]) U zapečaćenih izvornih svezčićih po 20 kr. sr. dobiva se vaviek u ravno dobroj kakvoći kod liekarnika **Graciana Mihića** u Zagrebu.

(38—Dp.) (12—3)

☞ Mnogostranim potraženjima da se zadovolji ☜
pravi

STAJER. BILJNI SOK ZA PÈRSOBOLJU

sveudilj u najizvèrstnijoj kakvoći moći je dobiti u **Zagrebu** u liekarni **Federl**-ovih **baštinikah** *).

Proizvoditelj **jedini** pravog štajer. biljnog soka, liekar **J. Purgleitner u Gradcu**, moli, da mu se otaj sok s **inimi** pod istim označenjem u tèrgovinu stavljenimi proizvodi nezamieni.

Flaše pravog štajer. biljnog soka iz biela su stakla sa konačnim gèrlom, kositrenom kapslom na kojoj (kao što i na flaši) natiskano je: »Apotheke zum Hirschen in Gratz« i »J. P. A.« pomnjivo začvèršteni, u ostalom providjeni napisi, sa podpisom proizvoditelja.

Ciena jedne flaše 50 kr. sr., manje od 2 flaše nerazzašilje se. Zamatanje od 2 ili 4 flaše stoji 20 kr. srebra.

*) Soka otog uviek je za dobit:

u Beogradu kod gosp. Treškovića.	u Koprivnici kod gosp. S. Reškovca i sina.
» Belovaru » » Lackovića.	» Novomsadu » » J. L. Vidašića.
» Osieku » » liekara Horninga.	» Zemunu » » liekara Zrešćika.
» Novoj-Gradiški kod g. A. Antonovića.	» Virovitici » » D. Demetrovića.
» Karlovcu kod gosp. A. Benića.	» Varaždinu » » liekara Haltera.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDILJAK DANA 21. TRAVNJA 1856. Broj 92.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Izvině ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je avèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Službena zahvala.

Kod golemog požara u Pòdsusiedu dne 13. travnja odlikovaše se osobitom revnostju, gosp. Dragutin Jelačić iz Jankomira vlastelin i glavar občine Stenjevačke sa svojim sinom gospodinom Juliusom i zetom baronom Hellenbachom kao i gospodinom Culli iz Zagreba koji je štèrcalke tako neumorno vodio.

Isto tako zahvalno priposznaje se upliv gosp. graditeljstvenog ravnatelja Boufleura kojim je do mraka viestno gašenje požara podpomagao i razprostranjene vatre prečio, kao i pripravnost gospodina županijskog poreznika Vardiana koi je 2 štèrcalke što najhitrie dopratio.

Čim bi u sili vatre 20 škafovah koje je jedna foringa gosp. Leizendorfa u Zagreb vozila, uz nagradu oduzeti se moralo, to se isto tako zahvalno do obćeg znanja stavlja, da ponudjena nagrada primljena nije. Od c. k. kot. ureda okolice u Zagrebu dne 18. travnja 1856.

C. k. podžupan i predstojnik
Pukšec.

Razpis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

(Nadalje.)

O pismih založnih.

§. 39. Pisma založna takove su izprave, kojimi narodna banka vlastniku istih osigurava kamate i izplatu glavnice pod ustanovami, naznačenimi u samih založnih pismih.

§. 40. Za točno platjanje kamatah i za izplatu glavnice, u založnom pismu naznačene jamče ponajprije hipotečne glavnice, a zatim jamči i ostala pokretna i nepokretna imovina narodne banke.

§. 41. Narodna banka bit će, istina vlastna, založnih pisamah izdavati do peterostruke svote onoga fonda, koi je za poslovanje razdiela hipotekarne vieresije namienjen (§. 1); nu ukupna svota založnih pisamah, uistinu izdatih, nesmije nikada nadilaziti ukupne svote hipotekarnih tražbinah, postojećih u koje doba (§. 4.)

§. 42. U kupovanje založnih pisamah mogu se plodonosno ulagati glavnice od občinah, korporaciah, zakladah, od zavodah, stojećih pod javnim nadzorom, zatim novci sirotinski i novci ostavni.

§. 43. Zalaganje ili ustupljivanje pisamah založnih nije podvèrženo platjanju pristojbah, propisanih u previšnjem patentu od 9. veljače 1850.

§. 44. Narodna banka bit će vlastna, dèržeći se ustanovah, što ih štatuti propisuju, i ako dovoljan bude fond, u porazumljenju s ministarstvom financiah ustanovljeni, založna svoja pisma skontirati, ili predujamah na ista davati. Narodna banka vlastna je takodjer, odkupljivat ih prije roka dospietnoga.

§. 45. Založna pisma mogu se na burzi prodavati ili zalagati, i u burznici (cedulji od burze) bilježiti.

§. 46. Bez privole ministarstva financiah nemogu založna pisma glasiti na dospietno vrieme, kratje od dvanaest miesecih.

§. 47. Založna pisma izdavat će se ili na donesnika, ili na ime stanovito. Založna pisma, koja glase na donesnika, providjena su primierenim brojem kuponah, koji kad se povratjali budu po roku dospietnom, izplatjivat će se kamate.

§. 48. Onoga, koi ima u dèržanju na donesnika glaseće založno pismo i kupon, priznaje narodna banka kao vlastnika od istoga. Sudbena zabrana može izplatu založnoga pisma i kupona prepriečiti pod onimi samo stègami, pod kojimi je to po zakonu propisano kod dèržavnih na donesnika glasećih zadužnicah i kuponah od istih.

§. 49. Kamate od založnih pisamah, glasećih na stanovito ime, izplatjivat će se uz namiru, ako ista naznačuje sva bitna obilježja od pisma založnoga (broj, iznosak glavnice, mieru kamatnu i dan), zatim ako naznačuje pravi rok dospietni i pravu svotu kamatah, i ako je oskèrbljena imenom onoga, na koga založno pismo glasi.

§. 50. Onoga, na koga pismo založno glasi, priznaje, istina, narodna banka kao vlastnika od istoga pisma, i zahtieva, da u svih slučajevih, gdje se radi o prenosu vlastničtva na drugoga,

---

Školski listovi.

Od Venceslava Mažika.

V.

Bog davši roditeljima diecu, hoće da se za njihovo tielo i dušu brinu. Za tielo, da zdravo ostane, raste i tako ojača, da si može jednoč svih potreboćah priskèrbiti; za dušu, da ju sačuvaju od svakog pokvarenja, koje bi zločesti primieri drugih ljudih na nju prouzročiti mogli, i da se sposobnosti njezine za poznanje istine, liepote i dobrote tako razviju i ojačaju, da dieca ova jednom pravedno, pobožno i čoviekoljubno živiti mogu. Nu posao ovaj ište dobra razloga, čiste ljubavi, potrebnih znanostih i zgodnog vremena. Za pametno odgojivanje treba razloga, jer ako pametno diecu neodgojivamo, naši su trudi i pri najboljoj volji ništetni, i mi ćemo mnogo zanemarit, a baš i pokvarit. Ako neznade gospodar, kada mora svoje sieme posijati, kakovu mu zemlju dati i kako ju prirediti, uzalud se ufa u dobru žetvu. A buduć da ljudi kod svih poduzetjah svojih pametno i s razlogom raditi moraju, to tim pametnie mora se brinuti pri odgojivanju diece. Mi moramo dobro paziti na sve okolnosti, u kojih dieca žive; mi moramo obzir imati i na njihove duševne sposobnosti i na cieli ustroj njihova tiela.

Potrebitu za odgojivanje ljubav milostivni je Bog uciepio u sèrce svih roditeljah, i zato ništa drugo netreba, nego da je ona ljubav pametno i s razlogom upotrebljena, jer je drugčie pravi otrov za diecu. Tko nepoznade one propasti, u koju već mnogo diete prevelikom i sliepom ljubavju svojih roditeljah stèrmoglavljeno biaše?

Kazali smo, da moramo za dobro odgojivanje imati i potrebitih znanostih. Ali ovih znanostih nemožemo si stopèrv tada prisvojivati, kad smo već postali roditeljima; mi se moramo još u mladosti učiti, i to u mieri takovoj, da možemo jednom sve naše dužnosti kao otac ili majka izpunjivati i diecu svoju dobro odgojivati. Ženitba je ustanovljena za oplemenjivanje čoviečanstva, i zato moraju roditelji poznavat shodna sredstva i zakone, polag kojih bi mogli diecu najbolje odgojivati. Premda netražim, da se mladići i dievojke sistematično u pedagogii podučavaju, zato ipak mislim, da bi se moglo u školama našim i to najbolje u školama nedieljnim, odrasloj mladeži kazivati, kako se moraju mala dieca čistiti i odievati, kojom hrahom i kada hraniti, kojim se domaćim liekovima, dok lekar, nedodje, u naglој bolesti može im pomoći, kako ju tada njegovati treba, kako se moraju od pokvarenja duševnog ili tielesnog čuvati, i nadalje, kakvim bi se načinom mogla u nježnom vieku svojim igrama, te kasnie drugim poslovima i radnjom zabavljati, kako se mogu ona na dobro poticati i plemenita čuvstva u njoj razvijati i umnožavati. Ako se nisu roditelji ovome u mladosti svojoj naučili, onda je već kasno tomu se učiti, kad ih je Bog diecom nadario.

A tko bi mogao odraslu mladež u tom podučavati? Duhovnik, naučitelj i miestni liekar. Pèrva dva mogli bi podučavati ju u duševnom odgojivanju a liekar pako u tielesnom. Time bi se dopriniele čoviečanstvu velike koristi.

Ako hoćemo, da nam odgojivanje dobre za rukom podje, moramo dobro paziti, da budu dieca svagda pod dobrim prigledom, koi bi se istina bog, mogao najviše kod viših klasah ljudih naći, da se nebi majke morale nakitjivanjem barem pol dana zabavljati, a drugu polovinu dana u družtvih, plesovih i kazalištu provoditi, ili se šetanjem i čitanjem najnoviih romanah zabavljati. Riedko nalazimo kod ove klase ljudih majku, kojoj bi najveća radost i sreća bila u tome, da diecu svoju pametno i dobro odgoji. Bolje se — barem ponješto — brinu za svoju diecu žene zanatnikah i seljakah, koje su ponajviše kod kuće i na nju paze. Ali ipak dolazi vrieme, da i one moraju od kuće otići i diecu svoju bez prigleda ostaviti. Ovo se kod seljakah dogadja u vrieme poljskih i vinogradskih poslovah, gdje svi odrasli i za posao sposobni ljudi od kuće otidju i diecu svoju samu kod kuće ostave. Nu još je tužnie, kada pomislimo na diecu nadničarah, koji moraju kroz cieli dan od kuće udaljeni biti. O uboga dieco! koja morate vas dan u malenoj i tamnoj sobici zatvorena biti, te tamo sebi dugo vrieme različnim za dušu i tielo škodljivim zabavama prikratjivati! Koliko se je već nesreće dogodilo, kad su dieca u sobi sama zatvorena ostala! A za brižljive majku mora veoma žalostno biti, kada mora diecu svoju bez prigleda ostaviti!

Najveća se pako strana diece po selih, tèrgovištih i gradovih na ulicama nalazi, i može tako veoma lahko na duši i tielu velik kvar pretèrpit. Iz toga se dakle vidi, da mnogim roditeljima, koji bi i hotieli a više putah i znali diece svoju dobro odgojivati, fali zgodno vrieme... A ipak moraju sva dieca odgojivana biti, jer se nitko sam odgojiti i ničem dobrome naučiti nemože.

Svaka dobra porodica i svaka občina želi, da su joj svi članovi tielom i dušom zdravi, jer bi drugačie kao za posao nesposobni postali samo bremenom njezinim i pogibeljni dobrom redu občinskom i pojedinim ljudima. Svaka občina mora želiti, da su svi članovi njezini sposobni za svaki posao, i da su pametni gospodari, brižljivi gazde, dobri zanatnici, marljivi i vierni sluge, pošteni, pravedni i pobožni ljudi, jer se samo ovim načinom može blagostanje porodicah utemeljivati i umnožavati. Poznato je, da mora u občinama, gdie ima puno glupih ljudih, propasti svako blagostanje, i da tamo nema ni traga o marljivosti, znanostih i dobrom gospodarstvu; poznato je, da tamo, gdie živi množina lienih nezdravih ljudih, moraju se marljivi ljudi za iste brinuti i hraniti ih, a da lienčarine samo traže, kojim bi si načinom mogli laglje priskèrbiti svih za život potrebnih stvarih. Najposlie su pako i občine i dèržava prisiljeni za onakvo ništetne ljude zidati bolnicah, sahnicah, oskèrbnicah i tamnicah. A toga svega nebi mo-

ili o izplati kamatah ili glavnice, ustup i [illegible] namira bude podpisana po vlastniku. Nego nejamči narodna banka za istinost podpisa od imena.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo naimenovalo je gèrčko-sjedinjenoga nadbiskupa Aleksandra Sterka Suluca pravim tajnim viećnikom.

„Oestrr. Ztg." javlja da će Austriu zastupat baron Koler u konferencii, koja će se u Bukureštu dèržati u obziru ustrojenja podunavskih knežovinah.

Kao što javlja „Pest. Lloyd" jednim dopisom iz Beča, prodat je radnik u Tèrgovi i dvoru u Hèrvatskoj za 260.000 for. sr.

Rieka, 18. travnja. Naše občinsko vieće podielilo je u podpunoj siednici obdèržavanoj dne 14. t. m. gospodinu c. k. dvorskomu savietniku Ernestu baronu Kellerspergu priznavajući njegove mnogovèrstne zasluge počastno gradjansko pravo grada Rieke.

Napominjemo to častno odlikovanje tim većma, čim je poznato da grad Rieka veoma rietko i samo iz obzira na izvèrstne zasluge običaje podieljivat počastno gradjanstvo.

(Agr. Ztg.)

Tèrst, 14. travnja. Oglašena je nova osnova vožnje austrianskog Lloyda. Bèrzovoz za Carigrad stizat će za 6 danah. Društvo je kupilo amerikanski parobrod od 1500 bačavah, i naručilo dva nova parobroda u Engleskoj.

Cèrnagora

Doktor Milbek pozvan je za tielesnog liečnika kneza cèrnogorskog i otišao je prošaste sedmice iz Beča u Cetinje.

Turska.

Iz Carigrada. Na molbu gèrčke synode svèrgnuo je sultan patriarka Anthima.

Bèrzojavne linie u Turskoj otvorene su 11. travnja i predate javnoj porabi. Medju njima nalaze se štacie u Ruščuku, Šumli, Varni, Jedreni i Carigradu. Privatne depeše nesmedu za sad javljati nikakvih političkih ili vojničkih glasovah.

Najnovie što iz Carigrada javljaju jest, da je sultan svome Hatimajumu dodao, da svaki podložnik njegov slobodno može birati i menjati vierozakon. Ovaj dodatak prijavio je Fuadpaša poslanicima Francuske i Engleske u Carigradu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Beč, 18. travnja. Doznajemo, da je Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dne 15. t. m. ratifikacionalnu izpravu pogodbe mira sklopljene dne 30. ožujka u Parizu podpisalo i ujedno ručnim pismom izdatim na gospodina ministra bogoštovja i nastave, grofa Thuna naredilo, da se za povratak mira u Europi ima služba božja zahvalnosti obdèržavat u svim cèrkvama cesarevine. Svečanost u tom obziru u ovdešnjoj pèrvostolnoj cèrkvi svetoga Stiepana bit će u nedielju dne 20. t. m.

Javljaju iz Odese od 7. travnja t. g. da je jučer obznanjeno dopuštenje za izvoz žita; no u družtvenom prometu još se nekaže nikakova promiena. Neprekidno vladajuća zima preprieča sietbu i zadaje straha u obziru zimskoga usieva.

Prerano razprostranjenu viest lista „Journal de Constantinople" polag koje je ruskim brodovima dopušteno ulazit u Bospor, oporiče isti dnevnik u svojem najnoviem broju.

Dne 21. ožujka t. g. bila je strašna vatra u občini Thein u kotaru Lipničkom. Šteta je po jednoj komisiji proračunena na 94,543 for. 30 kr. i tim je tegotnia za občinu, što ista spada medju siromašnie. Gospodin miestodèržac od Moravske našao se odmah potaknut dozvolit da se povede sabiranje milosèrdnih prinesakah po svoj krunovini Moravskoj.

London, 17. travnja. Siednica gornje kuće. Lord Panmure tvèrdi, da su pošiljke od vojske u Kanadu opredieljene za zamienu onih četah, koje su otišle odonud, i da to nema nikakve druge namiere, siednice dolnje kuće nije bilo jer je Palmerstonov zet Dragutin Kowper iznenada umro. Odgodjena je siednica lordske kuće.

Marsilja, 17. travnja. Parobrod Indus prispeo je iz Carigrada s viestima od 7. t. m. Sultan je principu Albertu podielio red Medžidie. Iz Kinburna otići će najprie vojska saveznička.

Ferrara, 15. travnja. Medjunarodna komisia za brodarstvo na Padu započela je pod predsiedateljstvom gradjevnoga ravnatelja G. Broggia svoje pripravljajuće razprave.

Verona, 17. travnja. Nj. Visost August Koburški došao je ovamo sa svojom porodicom.

Rim, 15. travnja. Službeni list „Cattolico" javlja, da je general Kiselev dobio nalog, da sklopi konkordat (cèrkveni ugovor) medju Rusiom i svetom stolicom.

C. kr. ministarstvo nastave izjavilo se, da se može u dolnje gimnasije i dolnje realke kao poučna knjiga uvest ilirska slovnica sastavljena u taljanskom jeziku po P. I. Danilu (Zadar 1855.)

Turin, 17. travnja. Alfons Lamarmora imenovan je generalom od armade. Polag lista „Opinione" podao je, vele, minister financiah u Parmi svoju ostavku.

London, 17. travnja. „Morning Post" javlje, da je pariški sastanak naimenovao tri komisie za uredjenje brodarstva na Dunaju, i za pitanja tičuća se besarabske granice i kèrstjanah u Turskoj.

Madrit, 15. travnja. Posada u Valencii umnožena je. Uhvatjene osobe stavit će se pred vojnički sud. Konskripcia preduzet će se danas bez odvlake. Mir se opet povratio. — Kortesi su primili zakon o penziama ministarah.

Carski dukati	$5 \frac{1}{2}$ fr.
Srebro od 17. travnja	$2 \frac{0}{0}$

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

---

nalo biti, da se za odgojivanje mladeži dobro brinemo. Gdie neima učionah, tamo se moraju zidati tamnice.

Občine se moraju za to brinuti, da se svakom pojedincu otvori vriela osobne glavnice, i da mu se pokaže, kako iz njega svoju i iskèrnjeg svog korist vuči može. A ona glavnica jest: prosvietljen, kriepostan i pobožan duh u zdravom za svaki posao sposobnom tielu.

Već gori smo pokazali, da se moraju roditelji za odgojivanje dieco svoje brinuti; osim toga smo i dokazali, da nieki roditelji nemogu ili neznadu, a drugi da se neće za predmet taj brinuti, a to biaše uzrok, da su se već u staro vrieme niekoja družtva i občine složile, da poviere pojedinim osobam odgojivanje svoje mladeži, a tim načinom su bile utemeljene škole, koje su se sada tako umnožile, da skoro svaka veća i dobro uredjena občina svoju školu imade, koju moraju dieca od 6. — 12. godine posiećivati. Osobito razširivanje blagodatne viere Isukèrstove imalo je velik upliv na učione ove, u kojih je opet počeo biti duh nježni i spasonosni.

A premda je mladež od 6. — 12. godine za podučavanje veoma sposobna, zato ipak mislimo, da bi ona odmah od kolievke odgojivana biti morala. Nu toga nema tamo, gdie su dieca tja do 6. godine sama sebi ostavljena, i gdie nikoga nema, tko bi na nju pazio, nju dobrim stvarima zabavljao i na dobro vodio. A nježni viek je ipak najsposobnii i najsgodnii, da u dieca posijemo sieme plemenitih čuvstvah pobožnosti i krieposti. Misao dietinska je nalična rahloj zemlji, koju sunce svojom toplinom grije, i topla i tiha kiša mirno vlaži. [illegible] u zemlju ovo dobro posijemo sieme, ono [illegible] niče, raste, cvate i [illegible] [illegible] rodi voće; neposijemo li ju dobrim sjemenom, onda rodi tèrnje, badulje i plevelje; [illegible] jerbo nemaju nieki roditelji ni sposobnosti, ni zgodnoga vremena, da diecu svoju odmah od kolievke odgojivaju, zato je od velike potriebe, da se utemeljivaju škole i za nježnu mladež, u kojih bi ju nesamo od svakog duševnog i tielesnog kvara čuvali, nego gdie bi se i svemu dobromu učiti mogla. Takov zavod zove se pestovalište.

Občine bi morale veliku zato brigu imati, da se mnogo takvih pestovalištah utemelji, budući da se ponajviše iz zavodah takvih koristiti mogu. Troškovah, koji su veoma maleni, netreba žaliti, jerbo i vèrtljar, ako hoće da mlada stabla svoja sačuva od živine i razuzdanih ljudih, neštedi ni brige ni novacah, da okolo vèrta svojeg plot uzdigne, dobre znajuć, da će njemu stabla ova kasnie njegove trude obilno naplatiti.

A ako nežalimo troškovah na stvari, koje su samo sriedstva za život naš, zašto bi žalili novacah, gdie se radi o sreći dieco naše i u životu ovdašnjem i budućem. Istina da za voće, ako ga prodamo, liepih dobivamo novacah, a svi troškovi, koje na diecu činimo, da nam nikakvih novacah nedonose; nu tko jasnim gleda okom i bez svake predsude na veliku korist, koju dobro odgojivanje dieco porodicam, občinam, narodu i dèržavi donaša, on će se lahko osviedočit, da su oni troškovi, koje za utemeljivanje pestovalištah žèrtvujemo, glavnica stostrukih kamatah noseća. A troškovi za pestovalište nisu veliki.

Tamo, gdie nemože občina posebnog učitelja za pestovalište plaćati, dosta bi bilo, da se izabere koi živahni i pametni starac ili starica, kojemu bi se mogla dieca 2—6 godišnja povieriti. Roditelji bi mogli svagda, kada su poljskim, vinogradskim ili drugim poslom oteretjeni, svoju diecu k starcu u kakvu bašću ili praznu sobu dovesti, gdie bi se ona igrati i pod prigledom ugodno zabavljati mogla. Njoj nije ovdie trieba dragocienih igračkih, samo neka ovdie imadu u obilnosti pieska, pallicah, čunjevah, sitnog kremena, malih bubnjah, cèrvenih sabljah itd. itd. Dievojkam opet trieba dati komadiće pelenicah i drugih malenkostih, koje će ih veoma zabavljati. — Evo nama pestovališta, koje bi malo troškovah prouzročilo! . . .

Nu ovakvi zavodi su samo za siromašne občine. A starac ili starica, makar su i dosta živahni, nemogu na diecu nikada takova upliva imati, kakova trieba; a osim toga nije još dosta, da se dieca samo od oštete čuvaju, ona se moraju tielesno i duševno zabavljati. Zato je trieba, da se ona poviere muževima za predmet ovaj izobraženim, t. j. učiteljima, koji će i duševne i tielesne sposobnosti nježne dieco razvijati. Istina, da će biti malo veći trošak, ali ipak se mogu takvi zavodi u naših varoših i gradovih podići; oni se podići moraju, ako hoćemo da odmah u nježno sèrce mladeži uciepimo sieme pobožnosti, krieposti i dobrog reda, marljivosti i istinitosti. —

Kazali smo, da bi i dèržava morala se brinut za zavode ove. U čem pako sastoji ova briga? U tome, da potiče i podupire pojedine občine, da podignu pestovalištah; da na to pazi, da se svi učitelji u predmetu ovom izobraze i uviežbaju, i zato bi kod svakog učiteljskog sieměništa moralo biti i uzorno pestovalište, na kojem bi si [illegible] učitelji potriebnih znanostih prisvojili. A osim toga bi koristno bilo, da dèržava odredi jednoga učitelja, koi bi nova pestovališta utemeljivao i utemeljena poboljšavao. —

Sada moramo odgovoriti još na pitanje: Čemu će se mladež u pestovalištu učit? i kako se ovdie zabavljati?

Mladež će se ovdie učit čistoći, izgovoru, dobromu ponašanju, pozdravljanju, dietinskim igram, pievanju, zornom poznavanju stvarih u okolici njezinoj nalazećih se, lahkom računanju na računalu s kruglama, pripoviedkam, poznavanju vage, novacah, mierah, proizvodah, lahkom risanju, pisanju i napokon u čitanju. — A kada su se svemu tomu naučila, onda će stupit u pèrvi razred narodne učione.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

An dio ...

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 22. TRAVNJA 1856. Broj 93.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za venjske, kojim će se list svaki dan postom poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasenti posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

— U priznanje izvenrednih zaslugah, koje prigodom biesnećega kratelja stekoše, blagoizvolije je Nj. veličanstvo previšnjom odlukom od 5. travnja, Petru Vèrbaniću, župniku-namiestniku u Otočcu, podieliti zlatni kèrst za zasluge, — a Stiepanu Šarkotiću, župniku i zač. kanoniku u Perušiću, Ambrozu Kriškoviću, župniku u sv. Jurju, Antunu Sokoliću, podarcidjakonu i župniku u Ogulinu, i Ignacu Peraku, župnom pomoćniku, dalo je izjeviti svoje prévišnje zadovoljstvo.

O g l a s.

Visoko c. k. ministarstvo za bogoštovje i nastavu dozvolilo je razpisom od 14. ožujka t. g. br. 16317—1342 da se ilirska slovnica od Volarića, zatim Pismovnik od dra Iliaševića, obe školske knjige proizlazeće iz tèrstjanske c. k. književne naknade, po prodavaocima u Hèrvatskoj i Slavnii za t r i krajcara skuplje, uslied toga primierak slovnice po 16 kr. a Pismovnika po 14 kr. smiju prodavat.

To se za znanje ovdešnjih prodavaocah školskih knjigah time oglasuje.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestništva.

U Zagrebu dne 6. travnja 1856.

Razpis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

(Nadalje.)

§. 51. Ako vlastnik založnoga pisma u podnesku pismenom, predatom prije ili prigodom prijetja založnoga pisma, ili u podnesku, kojemu je založao pismo priklopljeno; zahtieva, da se samo onaj podpis imena smatra kao istin, koi se sudara s podpisom, po njem predloženim, ili koi je udóstovieren sudbenom ili bilježničkom legalizaciom tad jamči narodna banka, da će samo onomu, koi prinese podpis onako ili ovako naznačeni, kamate platjati, glavnicu isplatiti, ili založno pismo prepisati ili zamieniti (§. 26 pravionika).

§. 52. Glede takovih založnih pisamah, koja glase na ime od občinah ili drugih korporaciah ili zavodah, koji pod zaštitom vlastih stoje, izizkuje se, da je na namiru udaren pečat vlastnikov. Ako li se ima glavnica izplatiti ili ustupiti, ili založno pismo zamieniti za drugo, koje će glasiti na donesnika, tad ima se prinieti još i privola vlasti zaštitne.

§. 53. Ako založno pismo glasi izriekom na ime kojega maloljetnika ili skèrbljenika, tad ima namire podpisivati tutor ili skèrbnik, od kojega se takodjer iziskuje, da se kao tutor ili skèrbnik izkaže. U svih slučajevih, pomenutih u §. 52, ima se pokazati dozvola vlasti tutorstvene ili skèrbstvene.

§. 54. Založna pisma, kuponi i namire od kamatah mogu se izplate radi podnositi nesamo osrednjoj pieneznici narodne banke u Beču, nego po predhodnoj prijavi od 14 danah (§. 14) i podružnim pieneznicam banke narodne.

§. 55. Kamate koje za 3. godine danah, i glavnice od založnoga pisma, koje za trideset godinah poslie roka dospietnoga nebudu dignute, smatraju se kao zagodjene, te s toga nemogu se više tražiti.

P r a v i o n i k

razdiela, podignutoga kod povlaštene austrianske narodne banke za vieresiju hipotekarnu.

O upravi razdiela za vieresiju hipotekarnu.

§. 1. Razdiel, podignuti kod austrianske narodne banke za vieresiju hipotekarnu, upravlja se po direkcii banke, kao što i svaki poslovni razdiel banke narodne. Ista direkcia ustanovljuje k a m a t n u m i e r u za zajmove, koji će se davati, ili za tražbine hipotekarne, koje će se odkupljivati, a tako i za založna pisma; napokon ustanovljuje direkcia i n a j d u l j e t r a j a n j e d o s p i e t n o g a r o k a o d p i s a m a h z a l o ž n i h.

§. 2. One poslove razdiela za vieresiju hipotekarnu, pri kojih se radi o uporavljivanju štatutah i pravionika na pojedina koja diela, oskèrbljivat će odbor pod predsiedom gubernatora od banke ili namiestnika njegova. Ovaj odbor bit će sklopljen iz dvojice članovah, koje će direkcia banke izmed sebe izabrati, i iz glavnoga tajnika ili namiestnika njegova, koi će kao izviestitelj imat odviet savietujući.

§. 3. Ako li se radi o tom, da se odluči pitanje, da li je dovoljno osiguran zajam, koi bi se imao dati, ili da li je dovoljno osigurana hipotekarna tražbina, koja bi se imala odkupiti? tad će se (kao što hipoteka sastojala bude u dobru zemaljsko-gospodarstvenom ili kući) prizvati u odbor iz reda posiednikah od zemaljah ili kućah dva pouzdanika, koji će u pomenutom pitanju imat i odviet odlučan.

§. 4. Direkcia banke predložit će ministru financiah primieren broj pouzdanikah, koji su pripravni i skloni začastnu tu službu obnašati tri godine danah; — pomenuti ministar odmah će predložene pouzdanike imenovati i proglasiti, a isti će u ruke ministra svečano zavietovat se, da će gorljivo i sdušno izvèršivati uredovne dužnosti, koje su preuzeli.

§. 5. Pouzdanici imadu pri uredovnih povlasticah, koje su im podieljene, svagda pamtiti i pred očima imati to, da su dužni mnienje svoje izricati strogom nepristranostju, i u slučajevih dvojbenih pristajati svagda uz mnienje ono, po kojem će se umnožati sigurnost imietka banke narodne.

§. 6. Pouzdanik nesmije odvietovati u onih slučajevih, koji se tiču njega samoga ili osobah takovih, za koje on nije sposoban sviedočiti pred sudom.

§. 7. Odbor će se u dane, odredjene po gubernatoru od banke, sastajati, da zajednički vieća i odluke satvara.

Ako okolnosti iziskivale budu, moći će se i bez predhodnoga viećanja satvorit odluka pismenim odvietovanjem; nego potriebno je u takovom slučaju, da dotična pisma članovom odbornim priobćena budu, za da ih pretresti i posuditi mogu.

§. 8. Svikoliki predmeti, o kojih odbor po predhodnom ustmenom viećanju satvori odluku, zatim i odvietovanje pojedinih članovah a i odluka ista imadu se upisati u uredni napisnik.

Ako vladarski povierenik učini prigovor proti kojemu zaključku, ima se tad stvar odpraviti, da ju rieši ministar financiah.

§. 9. Ako odluka bude satvorena odvietovanjem pismenim (§. 7.) imadu se tad dotični spisi poslati vladarskomu povierenikn, koi će pridati svoje opaske i takodjer podpisati odluku.

§. 10. Posliedak svega poslovanja, što ga imade razdielit za vieresiju hipotekarnu, dostavljat će se svakoga tiedna do znanja direkcii od banke, koja će to svakoga mieseca proglašivati ujedno sa posliedci od ostalih poslovnih razdielah banke narodne.

(Konac sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

I z O s i e k a, 19. travnja. Mnogobrojni slučaji zločinstvah razbojništva i umorstva u Slavonii, koji su proglašenjem priekog suda i neumornim nastojanjem redarstvenih radilah nieko vrieme sasvim izčeznuli bili, s nova se u županii osiečkoj pojavljuju. Tako je na veliki petak pandur varoši osiečke, prateć prestupnika niekog u šumu medju Osiekom i Valpovom, kraj glavnog druma umoren. Težka sumnja pada na istoga praćenika, koi se pred osiečkim žup. sudom pod istragom nalazi; nu stvar nije onako jasna, da bi tu prieki sud postupati mogao.

Jučer izvedeno je s nova po glasovitom razbojniku Jovanu Stefanoviću, ubojici pokojnoga almaškog župnika Nikolića i žandarskog kaprola Raka vèrlo dèrzovito i okrutno razbojstvo. Oko 9 satih na večer dodje Jovan sa dva ortaka u kèrčmu spahiluka daljskoga na drumu osiečko-vukovarskom, tražeć od udovice kèrčmarice 1000 for. sr. kèrčmarica nabroji svu svoju gotovinu od 300 i niekoliko for. sr. Razbojnici s time nezadovoljni, privezaše joj nad koljena i izpod tèrbuha dva snopka slame, i podžgaše je, da tako mukom siroju prinude na izbrojenje tražene svote. Nu kad isto nepomogne, umore kèrčmaricu, s pretèrpljenih mukah već polumèrtvu bivšu, i odu oko po noći, pošto bi i služkinju težkom ozledili, i sve strane podruma i sobah pretražili i prekopali.

Za živa Jovana Stefanovića, Mariona Markovića i Pave Popovića sigurnost imetka i osobe u Slavonii najvećoj je pogibelji izložena a i nema nade, da će se ti zlotvori lasno uništiti; jer čim izvedu razbojništvo kakovo, nestane ih za nieko vrieme bez traga i glasa, pak se sad u osiečkoj, sad u požežkoj županii, sad u brodskoj regimenti pojave, a položaj zemlje, bujnom šumom obilne, daje im skrovište, kojemu ni najmudrie redarstvene kombinacie odolieti nemogu.

— C. kr. okružni povierenik županie osiečke Ivan Vončina pridieljen je na službovanje vis. c. k. ministarstvu unutèrnjih poslovah.

Nj. veličanstvo cesarica Karolina Augusta dostojala je dne 18. t. m. odhranilište za izbavljenje zanemarenih dievojakah pripadajuće bečkom zaštitnom družtvu (u predgradju Alservorstadt) razveselit pohodom i tako pitomice kao i njihove odhraniteljice usrećit dokazima najmilostivieg učestja.

Nj. veličanstvo cesar Ferdinand dostojao je za ponovljenje župne cèrkve sv. Adalberta u gradu Euli iznesak od 300 for. a za diono namirenje troškovah za sv. križnik župne cèrkve u Volšavi 100 for. poklonit.

Preobraženje toli prekrasno ležećega gradića Ambrosa u dostojnu lietnu residenciu Nj. c. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode miestodèržca napriedaje veoma radostno. Već se pravi kolnik medju Wiltenom i Ambrasom, koi vodi u grad, i skoro će biti gotov. Ambras stara residencia tolikih knezovah prejasne nadvojvodske kuće — uživit će opet u novoj sjajnosti, k čemu će bogate starine i umietnostne dragocienosti ambraske zbirke mnogo doprinieti k uresu stare kneževske stolice, koje su po milosti Nj. c. k. apostolskoga veličanstva opet povratjene svome starom opredielištu. (B. f. T. u. V.)

Za poddignutje katoličkoga utočišta za kalfe u Olomucu dostojalo je Nj. veličanstvo car 500 fr. najmilostivie podielit. Nadalje su u tu svèrhu poklonili Nj. c. visost prejasni gospodin

nadvojvoda Franjo Dragutin 200 fr. i Nj. s. visost prejasna gospoja nadvojvodina Sofia 200 fr. sr.

U selu Samotišek kod Olomuca pojavila se vatra prošaste nedielje u večer i preobrati u pepeo 30. kućah.

Sèrbia.

U Beogradu, 28. travnja. (G.) Naše visoko praviteljstvo Sèrbsko pobrinuvši se za blagostanje svojih činovnikah nižjega razreda, izdat će koi dan ukaz, kojim se svim činovnikom do 700 talirah plate, povišuje ista po 100 talirah više.

Da će novi kroj uniforme činovnicima izići; koja će biti jevtinia i shodnia, — to će vam valjda biti poznato.

Miesto započetog kazališta, govori se da će vlada zidati na istom temelju veliku salu za siednice družtva Sèrbske slovesnosti, i narodni museum i knjižnicu, a kazalište će se odmah početi na drugom miestu sidati, koje će biti privremeno no liepše. — Katolička je cèrkva već gotova sa zidanjem. — G. T. Vučić polazi poslie uzkèrsa da lietos po Evropi putuje i nieke toplice posieti, i to u pratnji g. Timoteja Kneževića.

Komisia, koja je odredjena da sudbeni postupak pregleda i očisti, i koja je iz ljudih sastavljena koji stvar razumiju, skoro će biti gotova s tim poslom, i za kratko ćemo vrieme dobiti valjan sudbeni postupak. (Sv.)

Iz Smedereva javljaju nam: da se Kara-Pavle Simeonović pension. član suda 18. t. m. u viečnost preselio. On je bio jedan od vriednih i hrabrih vojnikah Karadjordjevih, koi je i do groba zbog rane na Deligradu dobivene ramao. Viečna mu pamet! (Šumadinka.)

Rusia.

U Parizu govori se, da će poslati principa Napoleona kao izvanrednog francuzkog poslanika na krunisenje cara Aleksandra u Moskvu. Engleska šalje vojvodu Cambegde-a, a Austria jednog nadvojvodu.

— U Moskvi izlazit će 1. travnja novi književni časopis svaka tri meseca pod naslovom: Ruska besieda. Izdavatelji su A. Košelov i T. Filipov. Godišnja mu je ciena 8 rubaljah.

Francezka.

Paris, 10. ožujka. (Obće nov.) Pariška Konferencia protivi se odlučno nadutoj porti, koja bi rada postupati sa podunavskim knežovinama kao sa osvojenim provinciama. U onomadnoj konferencii bi zaključeno, da se sastavi miešovita komisia, ali ne u Carigradu, nego u Bukureštu i Jašu, pa da se najprije tamo savietuje, kako da se najshodnie preobrazi praviteljstvo u Moldavii i Vlaškoj, i da toga radi predlog podnese ugovarajućim silam. Sjedinjene sile misle tim načinom odstranit pritisak, koi bi komisia od porte bez sumnje tèrpiti morala, ako bi se ona u Carigradu dèržala. Osim toga našla je Pariška konferencia za dobro, da se ništa nepromienjuje u jednoj i drugoj kneževini, dok nesvèrši rečena komisia svoje poslove. Porta oslanjajući se na ugovor Balti-Limanski, da za tri meseca islazi vrieme gospodstva sadašnjem knezu, dala je prieko Alipaše konferencii predložiti, da se podunavske kneževine turskim kajmacima upravljaju, dok se nesvèrši preobražaj ovih zemljah. Ali porta nevidi, da ona nemože pozivat se na ugovore, koji su od svih ugovarajućih silah zbog rata s Rusiom uništeni. Nemože konferencia podpomagati portu, da nezavisnost unutèrnjeg praviteljstva podunavskih kneževinah povriedi, pa je zahtievala, da ostanu sadašnji knezovi kao takvi barem donde, dok se konačno neuredi sudba ovih zemaljah po sjedinjenim silama. Turski punomoćnici, koji su mislili da će lahko biti gotovi podunavskim kneževinama, vide, da se kida ona paučina, kojom su mislili oplesti evropejsku diplomaciu, a naprotiv bilo je važnih glasovah, koji se u konferencii kriepko zauzeše za Moldaviu i Vlašku. Interesi ovih zemaljah neće se zaista žèrtvovat samoljubju portinom, to trieba da zna Stambul. Dèržavni bal, koi će danas dati Alipaša na čast carice Francuske, proračunan je, da zasliepi oči političkom i publističkom svietu. Misli pokazati, da Turska u civilizacii korak dèrži sa najizobraženim narodima na zapadu, pa zato će Alipaša da upotriebi upèrkos pèrvim diplomatima evropejskim sve izvore Pariškog luksusa za svoj današnji bal. Ja bi se okladio, da će viešto oko baš danas primietiti veliku razliku izmedju prave obrazovanosti i one lahke navlake evropejskog običaja, koju trieba samo svući, a da se vidi golotinja barbarah. Rešidpaša daje nam neoboriv primier, da je Turčin izobražen barbar u toliko samo, u koliko nosi glatkih rukavicah i tankih cipeljah.

Paris, 14. travnja. „Moniteur" javlja, da je vojvoda od Albe došao u nedielju u Pariz, praćen generalom Barka Izteguj, da preda red zlatnog runa novorodjenom careviću. — Princip Jerolim savèršeno je ozdravio.

Članovi Pariške konferencie dèržali su 8. travnja siednicu, šta su u toj siednici zaključili to će se, kao što veli, „Journ. d' Emp." skoro obznanit. „Nord" uvierava za sad, da je u 21. siednici zaključenje ugovoreno bez ikakve tegobe, da se očisti od vojske Krim, turska oblast i podunavske kneževine. Grof Buol obećao je da će natrag povući austriansku vojsku iz kneževinah odmah, čim se izmiene ratifikacie. Porta će ispitati stanje kneževinah, i preslušati želje Moldavacah i Vlahah, te im podielit dotične koncesie, a unutarnjost zemlje prestrojit će onako, kao što je na konferenciama odlučeno. (Sv.)

Velika Britania i Irska.

London, 10. travnja. „Wanderer" Još se nije ni potvèrdio mir, a ovdie se već pokazuje sastav za novu rusku željeznicu, koju žele engleski zemljomieri engleskim novcem da prave i to od Rige i Dinaburga. Glavnica bi iznosila 1.600.000 f. šterlingah, t. j. 20.000 akciah po 100 f. Barsa u Rigi dobila je dozvoljenje, da tu željeznicu pravi. Njena dužina iznosit će 180 engleskih miljah.

London, 12. travnja. „Express" Svetkovine u slavu povraćenog mira započet će se na dan kraljičnog narodjenja. Donde će se valjda vratit veći dio englesko vojske iz Krima, kako da u Hideparku može dèržati nad njom — bar nad 12.000 vojnikah — kraljica i princip Albert razgled. Zatim će se dva dana davati narodu različne zabave a na večer bit sjajno će osvietljenje raketama.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Draždjani, 19. travnja. „Dresdner Journal" donosi dopis toga sadèržaja, da se jamačno znade, da će grof Nesselrode ustupit upravu izvanjskih poslovah i da će ga zamienit c. ruski poslanik u Beču, knez Gorčakov, a pèrvi da će sadèržat samo službu dèržavnoga kancelara.

Paris 19. travnja. „Constitutionel" javlja, da su gospodia grof Buol i baron Manteuffel jučer otišli iz Pariza, pèrvi (koi već ima velekèrst častne legie) od cara za uspomenu dobio je bogatu srebèrninu za stol a posliednji velekèrst.

London, 17. travnja. „Morning Post" javlja, da nije povedenje taljanskoga pitanja imalo nikakvih daljih posliedicah.

Paris, 17. travnja. Car Aleksander potvèrdio je pogodbu mira prije nego što je odputovao u Moskvu. —

Iz Hamburga pišu, da nije istina, što se prije glasalo, da Rusia namierava uzajmit 100 milionah rubaljah.

Bèrlin, 19. travnja. Očekivali su, da će se ministar predsiednik baron Manteuffel u ponedieljak povratit iz Pariza. Pogodbu od mira potvèrdi jučer Nj. veličanstvo kralj.

Beč, 20. travnja. Mi smo ovlašteni izjavit, da su glasovi rasprostranjeni po više listovah u obziru umnoženja i razmieštenja c. k. četah u vojvodovini Parmi sasvim netemeljiti. (Oest. Corresp.)

Beč, 20. travnja. Danas se je u pèrvostolnoj cèrkvi svetoga Stepana obdèržavala zahvalna služba božja za povratak mira.

Turin, 18. travnja. Grof Cavour odputovao je jučer iz Pariza na više danah u London. Poleg lista „Cattolico" primljeno je posredovanje Francuske medju svetom stolicom i Piemontom. Konkordat će se sklopit, naimenovat novo ministarstvo, sadašnja komora raspustit, preuzet novi izbor poklisarah i štampi se zabranit, da dieluje proti reštauracii.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 21. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . za 5%	$85^{13}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93^{1}/_{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$86^{1}/_{16}$
dto . . . . » $4^{1}/_{2}$%	$76^{3}/_{4}$
dto . . . . » 4%	$67^{1}/_{2}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2^{1}/_{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	$134^{1}/_{2}$
» » » » » 1854, » 100 »	$108^{1}/_{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . za $2^{1}/_{2}$%	104
» » » . . . . » $2^{1}/_{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$86^{1}/_{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$78^{1}/_{2}$
Bankovne dionice komad po	1129
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$543^{3}/_{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	$303^{1}/_{2}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$3012^{1}/_{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	652
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$472^{1}/_{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice za 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$84^{1}/_{2}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$101^{1}/_{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$100^{5}/_{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$121^{3}/_{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74^{3}/_{4}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$101^{7}/_{8}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	$10\text{-}2^{1}/_{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102^{1}/_{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	$119^{1}/_{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$101^{5}/_{8}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	477
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5^{1}/_{2}$
Srebro od 18. travnja	3

SLUŽBENI LIST.

Br. gr. 2562. (Dt.—46) (3—1)

Izrok.

C. k. zemski kao stečajni sud zagrebački stavlja ovim do obćeg znanja, da je stečaj, koi je izrokom od dne 14. rujna 1855 br. 6680 vèrhu ukupnog imetka ovogradskog knjigotèržca Jakova Prettnera proglašen, povodom učinjene za vierovnici nagode dovèršen, i ovime ukinut.

C. k. zemski sud u Zagrebu 16. travnja 1856.

Klobučarić.

Jović.

Br. 1139—1856. (DS.—44) (3—1)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačenja izostali su Stefan Sambol iz Bizeka i Josip Malek šostarski kalfa iz Rudeša oba I. razreda, koji se imadu do 10. svibnja o. god. kod ovoga ureda tim sigurnie staviti, čim će se inače s njima po glasu §. 35. najv. propisa o novačenju postupati.

Od c. k. kot. polit. ureda okolice u Zagrebu dne 18. travnja 1856.

C. k. podžupan i predstojnik
Pukšec.

Na br. 1152.—1856. (Izv.—134) (3—1)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačnog popisa ukazali su se sliedeći momci dužnosti novačenja podvèrženi kano odtutni: Razred.
Horvath Gjuro iz gorn. Miholjca I.
Klemen Andria iz Bakića II.

Bošto se pako miesto njihovog boravljenja saznati nije moglo, to se rečeni momci ovim pozivaju, da se do 1. svibnja t. g. kod c. k. kotarskog ureda slatinskog neporečivo prijave, jer će se inače proti istima po glasu §. 35. novačnog popisa postupati.

C. k. kotarski ured.

U Slatini dne 10. travnja 2856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 2692—39. (Izv.—132) (3—1)

Razpis natiečaja.

Razpisuje se ovime natiečaj za učiteljsku službu u novoustrojenoj javnoj pučkoj učioni u župi Selce, u kotaru vinodolskom.

Dotični učitelj imat će na lieto 300 for. sr. plaće, 48 for. za dèrva za sebe i za učionu, kao takodjer i pristojni stan u naravi.

Koji ovo učiteljsko miesto zadobiti žele, imaju svoju vlastoručno pisanu molbenicu, obloženu sa sviedočbama vèrhu svog vierozakona, — vèrhu svog moralnog i vriednog ponašanja, kao takodjer vèrhu svojih sposobnostih za obnašati ovu učitelj sku službu do 12. svibnja t. g. niže podpisanomu podnieti.

U Novom Vinodolskom dne 12. travnja 1856.

Vinko Žanić,
kanonik modruški i kotara vinodolskog pučkih učionah nadzornik.

Uz br. 1151—1856. (Izv.—131) (3—2)

Poziv.

Kod ovogodišnjeg novačenja izostali su iz pèrvog dobnog razreda sliedeći dužnosti vojevanja podvèrženi momci:

1. Prodanović inače Balmanar Vaso, sluga, rodom iz Osieka, a udomljen u Nabèrdju, miestu ovog kotara.
2. Stepanović inače Šimić Andro, sluga, skitalica, rodom iz Bučja, u drugom dobnom razredu.
3. Napokon od novačenja godine 1854 izostavši: Remendi inače Hok Toma, stolarski kalfa, udomljen iz Slatinika u trećem razredu, zatim
4. Zegnalović Stipo, poljodielac, koi se okolo skita, rodom iz Gašinarah, u 4. razredu.

Koji se ovim u smislu §. 33. propisa za novačenje pozivlju, da se za izvèršenje dužnosti vojevanja do dne 4. svibnja t. g. prijave, u protivnom slučaju čekat će ih kazan u §. 35. propisa za novačenje opredieljena.

U Djakovu dne 4. travnja 1856.

C. k. predstojnik
Cekuš.

Br. 705. (Dt.—42) (3—2)

Izrok.

Obnarodovanje zemljištnih napisnikah u kraljevini Ugarskoj glede Aradske županie.

Od strane c. k. zemljištnog ravnateljstva u Zagrebu daje se glede zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u velevaradinskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855 dèrž. zak. lista kom. XLVIII. br. 222 na obće znanje kao što sliedi:

U velevaradinskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestnička izvidjenje, polag občinah već obavljeno u županii aradskoj, izuzamši kr. slobodni grad Arad, te će od 1. svibnja 1856 počemši biti napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to vèrhu svih občinah spadajućih godine 1848 k županii Aradskoj (izuzamši kr. slobodni grad Arad) u c. k. zemljištnom uredu u Aradu, da ih svaki viditi može. Objavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih obnarodovanjem napisnikah zemljištnih započet će 1. svibnja 1856 te je glede toga odredjen c. k. županijski sud u Aradu za sve goreimenovane občine.

Što se tiče nepokretnostih u kr. slobodnom gradu Aradu, koje miestnički još izvidjene nisu, imadu se dotične zemljištnice i uknjižnice za sada u obstojećem uredu zemljištnom voditi onim načinom kako što je to bivalo dosada.

Obližje naznačenje uredovanjah i poslovah pripadajućih c. k. županijskom sudu i strankama, sadèržavano je obširnie u izroku izdanom po c. k. zemljištnom ravnateljstvu u Velevaradinu pod 21. ožujka 1856 i uvèrštenom u uredskih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah.

C k. zemljištno ravnateljstvo.

U Zagrebu dne 9. travnja 1856.

Br. 885. (Dp.—40) (3—2)

Oglas

C. k. gradsko-deleg. kot. sud Zagrebački daje ovime na znanje da je na molbu barona Levina Raucha ovèršbena dražba urbarskog selišta na vlastitost Josipa Žlebački spadajućeg na Pušći pod br. 7 ležećeg i na 389 for. sr. sudbeno procienjenog radi duga 33 for. 41 kr. i pripadah dozvoljena, u tu svèrhu su rokovi, i to pèrvi na 16. svibnja a drugi i zadnji na 16. lipnja 1856 svaki put u 10 satih u jutru na licu miesta ustanovljeni time, da će se kod druge dražbe upitno selište i izpod procienbene vriednosti najviše davajućem prodati.

Pozivlju se dakle kupiti želeći k toj dražbi s dodatkom, da će svaki licitant imati vadium od 20 for. sr. u ruke sudbenog povierenika položiti, taj vadium će se kupcu selišta uračunati u kupovnu svotu, a drugima odmah kod zaključenja zapisnika povratiti, dalji uvieti mogu se kod ovog suda i na dražbenom ročištu uviditi.

Uslied toga pozivlju se svi oni koji su na upitno selište založno pravo stekli, da se kod ovog suda do 16. svibnja 1856 tim sigurnije najave što će se u protivnom slučaju kupovnina bez njih razdieliti.

U Zagrebu dne 20. ožujka 1856.

Br. 1136. s. 1855. (Izv.—121) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozića odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Ivi Mihaljeviću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 63. i ostalih zemljištah u Čadjavici nalazećih sudbeno na 300 for. sr. procienjenih dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 8. svibnja i 12. lipnja t. g. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k oto dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 30 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 412. 1856. (Izv. 113) (3—3)

Oglas.

Na molbu vlastelinstva virovitičkog kroz punomoćnog odvietnika Franju Mohla prodavat će se putem javne dražbe na temelju ovostrane odluke od dne 24. ožujka 1856 vinograd zajedno sa podoljem, na vlastitost Gjure ml. Csorića iz Bušetine spadajući, u bèrdu virovitičkom ležeći, jedno jutro veliki, na 40 for. sr. sudbeno procienjeni, za namirenje tužećem vlastelinstvu tražbinu od 5 for. 24 kr. i uzgredicah.

Za navedenu javnu dražbu u licu miesta u vinogradu obdèržavati se imajuću opredieljuju se rokovi na dne 10 i 31. svibnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne, — kamo se kupiti želeći ovime uljudno pozivlju; ujedno svi oni, koji misle da imaju kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost, upućuju, se da do prodaje upitnog vinograda pravo svoje tim sigurnie pri uredu ovom opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

Dražbeni uvieti mogu se svaki dan pri uredu ovom uviditi.

C. k. kot. ured virovitički kao sud.

U Suhompolju dne 24. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Polz.

Br. 1139. s. 1855. (Izv.—123) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćega znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Adamu Ivankoviću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće pod br. 78. i ostalih zemljištah u Čadjavici nalazećih se, sudbeno na 1100 fr. srebra procienjenih dozvoljena, i za preduzetje ote dražbe rokovi su na dne 9. svibnja i 13. lipnja t. god. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom 110 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost, pozivaju, da do prodaje prenavedenog imanja pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako prije deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

C. k. kot. ured kao sud.

U Slatini, dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Bellošević.

Br. 2579. (DS—43) (3—2)

Oglas
poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
			fr.	kr.			
27. ožujka 1856. br. 673.	Janušévec sa 1 $^1/_2$ kmet. naselbinah	Edgar grof Corberon	550	—	1. svibnja 1856.	16. lipnja 1856.	18. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 12. travnja 1856.

Klobučairć. Jović.

Br. 593. gr. (Izv. 129) (3—3)

Obznana.

U nastavljenje koraèajah ovèršbenih, zametnutih po Antunu Varelii proti Vicku Mavroviću iz Bribira, za isplatu 335 for. sa pripadci obdèržavat će se na molbu Varelie u Bribiru na piaci pred gradom počamši od 30. lipnja u 9 satih u jutro pèrva, a 30. sèrpnja t. g. druga ovèršbena dražba za proda u kuće pod sv. Duhom u Bribiru br. 35. i zemljištah: Dujašin, brajde pod sv. Stiepanom, Gaja, brajde pod Kostanj, Luga, Lasine njive, brajde pod Pavu, Bodulova, Stokolina, kod kuće brajdice i vèrta, Lukićeva, Reda za Halića kuće u gori Livade svate, Ravno — nepokretnostih prociènjenih sudbeno na 1072 for. 42 kr., koja prociena ostaje otvorena pri ovomu c. k. kotarskomu uredu.

Pozivlju se u ostalom svi oni, koji misle, da imadu kakovo pravo vlastničtva ili ukajšbe na ove nepokretnosti, da se ovdie prijave u gori naznačenomo ročište, i to tim sigurnije, što bi sami sebi pripisati morali, kad bi se dioba kupovnine obavila bez njih, i kad bi oni tim, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, ostali izključeni.

Uvieti:

1. Nepokretnosti će se razprodavat jedna po jedna, a za svaku je ustanovljena kao fiškalna ciena u prociemi naznačena.
2. Neće se dopustiti na dražbu, koi nebude položio prie vadium 10% od ciene fiškalne, koi će biti vratjen dotičnikom pri zaključku zapisnika dražbenoga izuzamši onaj najkoristniega ponuditelja, koi će se medju deposite sahraniti.
3. Kupac će u ostalom po naputku sudca preuzet u koliko kupovnina doteče, one dugove, koji su zaloga radi osigurani u nepokretnostih.
4. Nepokretnost će se svaka napose dopitati najkoristniemu ponuditelju, i on će dotičnu svotu položiti pri sudu 8 danah poslie kako mu bude uručena dotična odluka dopitna, u protivnom slučaju će se na njegove troškove i pogibel obdèržavat druga dražba.
5. Nepokretnosti će se na pèrvoj dražbi dopitati samo uz ili preko ciene fiškalne, a na drugoj

dne 30. travnja pèrvi, dne 31. svibnja 1856. pako drugi i poslednji put makar i izpod prociene — svaki put u 2 sata po podne u licu miesta prodavati.

Kamo se kupiti želeći time pozivaju, da se dražbeni uvieti svagda kod ovog suda uviditi mogu.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na ove nepokretnosti imati misle — ovim pozivaju, da takovo prie roka tim sigurnie ovome sudu prijave, što će u protivnom slučaju sami sebi pripisat imati, ako se dioba kupovnine bez njih obavi, i oni, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila — izključeni ostanu.

U Daruvaru, dne 30. ožujka 1856.

C. k. ravnatelj ureda,
Vikt. Somogyi.

Br. 815. (Izv.—135) (3—1)

Poziv.

Stiepan Kaličić inače Tkalčić, bravarski kalfa iz Doln. Miholjca, rodjen god. 1835, pod kućnim br. 188, podvèržen je ove godine novačenju, nu budući da se nezna njegovo prebivalište, s toga mu se putem službenih novinah javlja, da se na svaki način 2. svibnja t. g. stavi u Valpovo, u protivnom bo slučaju postupat će se s njime polag §. 35. zakona o novačenju.

C. k. kot. ured dol. miholjački dne 14. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

OGLASNIK.

(41—Dp.) ('—2)

☛ Jedan mlin.

sa tri žèrvnja zidana diela, sa stanom i gospodarstvenim zgradama zatim s voćnjakom i kuhinjskim vèrtom sajedno sa 3 jutra oranice u Čulincu blizu Zagreba prodaje se iz slobodne ruke. Pobližja mogu se doznati kod gospoje Ritonia u laškoj ulici kuća br. 47 u Zagrebu.

Dp.(—42) (3—1)

☛ Dobrovoljna prodaja kuće.

Kuća na dvie ulice razi zemljo zidana pod br. 93 u Zagrebu i to u predgradju Novoj Vesi imajuća 8 sobah, 6 komorah, 5 kuhinjah, 2 dućana, pekarnicu dobro zidanu za peka, tišlarnicu sa sušom, pivnicu prostranu u zemlji, štalu za 3 glave marhe sa sienikom, veliku dobro zidanu ledvenicu, i zdenac, je svaki dan skupa s priležećim vèrtom i prostranom blizu Zagreba (Nove Vesi) ležećom šumom za prodati; daljnja doznati se mogu pri gospodarici u istoj kući.

(Dp.—32) (3—2)

☛ Güter-Verpachtung.

Im Kronlande Slavonien Essoker Comitat.

In Drau-Thale nächst dem Drau-Flusse eine Meile von Marktflecken Virovitica entfernt, werden in Gačištjer Hütten an Allodial-Gründen, und zwar: 36 Catastral-Joche und 960 □ Klafter Hausgründe, 548 Cat.-Joche und 999 □ Klafter Aecker, 189 Cat.-Joche, und 635 □ Klafter Wiesen, 58 Cat.-Joche reine Weide, und 1698 Cat.-Joche und 1387 □ Klafter Waldweide im ganzen den 26. Mai l. J. von Seite des Herrn Eigentümmers Ladislaus v. Janković de Vočin Pribert auf 12 Jahre, um oder auch unter dem erhobenen Reinertrag der Catastral-Schätzung verpachtet, und auch dem Pächter gestattet: in denen $1698^{1387}/_{1600}$ Cat.-Joche zumeist aus Eichenstämmen bestehenden Waldungen Rottungen zu unternehmen.

Die näheren Bedingnissen dieser Pachtung sind in Slavonien zu Essegg bei dem Herrn Advokaten Ladislaus Arvay, und zu Terezovac bei dem herrschaftlichen Ingenieur Herrn Johann Mihalička zu erfragen und einzusehen.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 23. TRAVNJA 1856. Broj 94.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u noviarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvipput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Dne 15. t. m., kako objavljeno biaše, dèržana je glavna skupština gospodarskoga družtva hèrvatsko-slavonskog.

G. podpredsiednik Eduard Zdenčaj Zahromić-gradski pozvao je niekoliko od gg. članovah te su se oni uputili u dvor Njegove Svietlosti g. bana, koi je dostojao ob 10. uri u skupštinu doći i tamo poslie dèržanog obstojateljstvima družtva shodnog govora siednicu otvoriti.

Govor svietlog g. Bana.

Gospodo!

„Pèrva dužnost ove glavne skupštine je: providjenje poslovah i računah, koje upravljajući odbor vodjaše u ime gospodarskoga družtva kroz tečaj jedne godine; osim toga doći će u pretresanje viševèrstna pitanja, koja pozornosti slav. skupštine preporučujem.

Pravila našega družtva, budući da visokomu c. k. ministeriu za potvèrdjenje jošte nisu bila podnešena, imadu se primierno zakonu preustrojiti i za potvèrdjenje podastrieti.

Ini nadalje predmeti u programu objavljeni, manje više na podignutje ovozemskih gospodarskih i obèrtnih predmetah smierajući predlažu se viećanju glavne skupštine.

Uredno rukovodjenje družtvenih poslovah medju ovimi predmeti zaslužuje prednost: nu u tom valja na um uzeti, da se zahtievana svèrha zadobiti nemože, izvan kad bi se rukovoditelj primierno nagradio, i tako obskèrbio, da se bude mogo poslu svojemu sasvim posvetiti; iz toga zahtievanja sliedi naravska posliedica, da su s urednim i posve točnim upravljanjem skopčani veći troškovi, kojih družtvo za razpolaganje svoje često u dovoljnoj mieri imalo nije.

Vidio sam s veseljem, da se je uslied moga poziva na c. k. urede kotarske razposlanoga, više ustrojilo podružnicah i više pristupilo članovah novih. — Nu gospodo moja to sve nije ono, što je želim, i što mislim, da će svaki iskreni rodoljub željeti; — neradi se ovdie o podignutju gdiekoje podružnice, niti o pristupljenju gdiekojega člana, — našemu družtvu treba duha, vatre, života; a to naše družtvo nemože se razviti, jer mu nije sučastja, nije mu podpore od one strane, koja bi toj svèrhi najviše prinašati morala.

Odkad je temelj onaj promienjen, na kojeg su naši gospodari oslanjali način gospodarenja svoga, od tada neobhodna nastala je potreboća promieniti stare običaje u novije vremenu shodnije. Ako naši vlastelini i drugi posiednici neće da okolnost ovu uvaže, to ih sigurno neočekuje ona naplata trudovah svojih, koju bi inače zaslužili.

Ja sam osviedočen, da je naša liepa domovina kadra nastupiti stazu napredka i na njoj do skora podignuti se na znatnu visinu, — ja sam osviedočen i dovoljno takodjer uputjen o tom, da kod nas imade puno sposobnostih stranom i dobre volje, — ali to su sve raskomadani življi nesložni, kojih dielovanje bit će slabo za buduće istom tako, ko što biaše nedostatno za prošasto.

Zato scienim za najvažniju zadaću našega družtva: svimi silami svojimi onamo nastojati, da se ljubav i nagnutje naprema gospodarstvu sve to većma probudi, da se nauk i znanost gospodarska raziri, te da se vlastelini i posiednici zemaljah medjusobno slože i pridruže svi u družtvo naše gospodarsko, koje nam služi za sredotočje gospodarskih pitanjah i predmetah, i koje nas zastupa naprema visokoj vladi i naprema inostranom svietu na polju obèrtnosti i tèrgovine

Sredstva za ovu važnu svèrhu naznačiti nisam naumio, budući bi me to na široko vodilo, nu na toliko se mogu kratkom izraziti, da svaki, koi zemlju svoju ljubi i koi želi da se ona razvije, izobrazi i na bolje podigne, sredstvo najkrepčije u svojih pèrsih nosi; to sredstvo jest: dobra volja i čvèrsta nakana.

Gospodo ja izjavljam siednicu za otvorenu.“

Što je svietli ban ovo ovdie iz sèrca govorio, to bi trebalo da si svi naši gospodari k sèrcu uzmu; velemudro reče on, da nije samo do toga stalo, da se broj podružnicah i članovah pomnoži. Duha treba, života treba družtvu, drugačie će ono ostati kao hladna makina, koja se sama po sebi negiblje; ona stoji i nagiba se tamo, kamo ju čoviek turne.

Kamo li sreće za naš narod, da dobre rieči naidu na pripravne uši, i da pozivu odgovori primieran odziv!

U smislu programa čitane je osnova novih pravilah po upravljajućem odboru izradjenih, koja su uz male nekoje opazke primljena; zaključeno bi, da se pravila ova imadu pridèržati tako dugo, dok nebudu odnošenja inih družtvah, koja se sjediniti bane, medjusobno točne ustanovljena, onda će se visokoj vladi za potvèrdjenje podnesti. Zastupnici družtva svoga g. Mojsia Baltić i Ljudevit Vukotinović opunovlastjeni su u tom obziru.

Na točku drugu, naime: o razpisu natiečaja za službu tajnika, biaše zaključeno, da se, gdie se o tom pomajivo radi, da se družtva domorodna sjedine, pitanje ovo u daljnji pretres uzet se nebi imalo, već da se onda po svèršenom sjedinjenju okolnostim primierno odluči.

G. Čačković čitao je izviestje uprav. odbora svèrhu poslovah družtvenih i radnjah na pokušalištu; prigodom ovom predložen je takodjer račun o stanju blagajne za god. 1855. i proračun troškovah za god. 1856.

Gosp. Vukotinović predložio je izviestje o stanju prirodoslovnih sbirkah, iz kojeg se je vidilo, da su viševerstne sbirke ove od velike znanstvene koristi, nu da je veoma nužno, da se za potrebno njihovom uzdèržavanju troškove skèrb uzme. Tu je zaključeno, da se mora težiti svakako, da se družtva domoroda čim skorie sjedine i da brigu uzmu za toli potrebno uzdèržavanje rečenih sbirkah, koje su trudom domorodcah u toli liepu svèrhu nabavljene.

Ako se medjutime ipak u nenadnom slučaju družtva nebi složila, onda se imadu sbirke svietlomu gospodinu banu preporučiti, neka on dostoji za njihovo obskèrbljenje shodnim putem i načinom nàuzet se; jer bi se moglo kazati ne bez temelja, da je gospodarsko družtvo nebrižljivostju svojom pokvarilo sve ono, što si je do sad zaslugo stekilo oko sakupljivanja ovih sbirkah.

Veoma je važno pitanje o podignutju gospodarske učione za Hèrvatsku i Slavoniu. Gospodarsko družtvo pitanje ovo svake godine ponavlja, jer je osviedočeno o koristi ovoga zavoda. Presv. g. Benko Lentulaj, c. k. dvorski

Sliepci.

(Konac).

Tko da iztraži bezbrojne oblike, tko tajne svedjer mienjajuće se ljubavi? Tko je njezine pretvore ikada smatrao s Callotom — Hoffmannom — govoreći od onoga časa počemši, kad obolieli duh gušćicu, koja plete čarapah i jede hlieba s putrom, dèrži za božicu, donde kad uzplamte dvie duše jednim plamenom i kad se čini kao da se je i posliedaji ostanak onoga neuklonjiva zemaljskoga dodatka izgubio u čisto oduševljenje; tko je ikada sam pokusio tu čarobnu požudnu pomamu i početio kako mu duh izmučeni do izčeznutja teži k nebu, taj neka prosudi što su morala osiećat dva sèrca, kojima je najdivnie i najtamnie čuvstvo — pèrva ljubav — omotana još i izvanjskom noćju. Aka sliepac vaviek živi kao u snu; ako — kad mu uha i sèrca nedirne kakovo pojavljenje — pravo rekuć, ni nema zanj izvanjskoga svieta — ako on — kad okolo njega zavlada tišina — zanima se tek sam sobom, a opet mu — da se poslužim tim izrazom — vrieba neprestano uho; kako mu mora biti, kada sva slikarska umietnost njegove fantazie samo ugodnih zvukovah dobije za predmet, njemu pako moguće nije, ono, što ga uzmiesuje, u istinu ugledat, vidit oživotvorene svoje slatke sanke? Oku se barem nemože zabranit, da se nenagleda onoga mil'oga predmeta, za kojim gine duša, ako ljubovnike slučajno nerastavi zla kob. No ovi biahu dan na dan više satih blizu jedan uz drugoga u istom prostoru, nikakvim zidom nerazstavljeni, pa ipak nije bio jedan za drugoga pritomen ako nisi[?] zaiedni[?] koga podekavanje, ako zapnje [?] ... nepozove u život ljubljenoga glasa! . . .

Ovo stanje puno očekivanja, neizviestnosti i razigranosti moralo je svukoliku duševnu radinost, poimence diečakovu sasvim preobratit. „On se nije više ništa učio,“ ovo pet riečih kaže sve. On nije bio više onaj pokorni učenik, koi biaše prije; on je bio za sebe niešta spoznao, on je hoteo niešto, on je težio za nečim po vlastitom nagonu a ne po propisu tudjem. Težio je samo za jednom stvarju, i nije toga znao zatajit bolje, nego što obično običavaju činit ljudi, koji vide.

On se nije učio ništa više, i to ga je odalo. Opazit smetnju, nebrižnog ljubovnika stavit pod strožii nadzor i medjusobno odnošenje prema dievojci odmah spoznati, kako je to bila lahka zadaća za predstojnika zavoda, čovieka, koi je vidio. Kad progovori dievojka, kad tko izrekne njegovo ime, odmah oživi se inače hladan obraz diečakov. Inače mirni potezi njegova lica zadèrhtaše i stadoše gibat se, strast zaplamti i vidilo se kako pohlepno i razbludno stade prisluškivat. Još više su se sèrcalića osiećanja dievojke na njezinom licu i to tim većma, što je po svoj njezinoj naravi surovie dolazila na vidielo neustegnuta putenost.

Za malo opazile po nagonu, vlastitom sliepcima, siromašni ljubovnici, da se je na njih pazilo. Ta učitelj se je bavio dulje i više uza njih, nego što je prije običavao, ta činilo se ipak njihovom uviežbanom uhu, da kod svakoga pitanja, iz svake rieči čuje iz svaka pitajućega glasa, da je niešto pobudilo sumnju o njima. Sada je trebalo sakrit tajnu, nadvladat obraz. Osobito diečak, kao što je bio razumnii, vladao se odsele velikom umiestnosti. Kada je dievojka govorila, a štropot korakah odà da je tko blizu, siedio je mirno, bez sućutja, kao vaviek, nijedan mišić nije mu se gibao na licu. Tašta lukavština! Bez toga nije znao sliepac, da je motritelj odlazeći okrenuo glavu, pa kad su onda koraci naznačivali, da se je udalio iz bližine, koje se je sliepac bojao, onda pokaže se čuvstvo usprognuto silom dvostrukim gibanjem.

Tako se približi katastrofa, za takovu duševnu patnju dosta jednostrućno. Dievojku udaljiše iz zavoda. Tako misliahu uzdèržat diečaka

savjetnik utiešio je skupštinu tim izjavljenjem, da je uvedenje *upitne* učione po vis. ministeriju jurve *dozvoljeno*, samo da se predlog očekuje *u tom*, gdie bi se učiona imala podignuti. — Zaključeno bi: čekati do buduće skupštine, ako nebi bio predmet ovaj riešen do toga, da se onda molba ponovi.

G. Vukotinović potaknu jurve jedanput u gspodarskom listu pitanje o izlogi, koja bi se dèržati imala ovdie u Zagrebu za Hèrvatsku i Slavoniu, da se vidi, šta je kadra naša zemlja proizvoditi, i šta imade vriednoga, da se pošalje na veliku izlogu, koja će se u Beču god. 1859. dèržati; predlog ovaj budući da nije do sada nikakova odziva našo, bi u program stavljen, i tako zaključeno, po želji svietloga gosp. bana, da upravljajući odbor shodne za to osobe izabere i uprosi, te g. banu predloži, on će ih opunovlastiti da u sporazumljenju sa tèrgovačkom komorom ovozemskom osnovu izrade, kako bi se predizloga (Voransstellung) buduću godinu kod nas uživotvoriti mogla; kod ove izloge bi tako rekući iskušali naše sile, te bi vidili i upoznali one predmete, koji će zaključiti, da se u Beč pošalju.

Izloga voća dèržat će se i ove godine; na probudjenje natiecanja opredieljene su nagrade; g. pokrovitelj društva svietli ban dozvolio je u tu svèrhu od svoje strane dar od 20 dukatah. Program će se o tom izraditi i do skora proglasiti.

Različiti predlozi podružnicah došli su u pretres; medju njima zasluži osobitu pazku predlog podružnice varaždinske glede željeznice kanižanske; glavna skupština uvidi sasvim pravednost želje po Varaždincima izražene, da se naime ovom željeznicom Varaždin grad nebi mimoišao, te uslied toga zaključi prošnju Varaždinacah podupirati.

Medju ostalim predmetima zanimivo će biti za gospodare naše čuti, kako je naime glavna skupština takodjer odlučila kod višjih vlastih molbeno se zauzeti, da se, za obustavit moći silovitosti i kvare, koji se sve to više vlastelinima i inim gospodarima po seljacima na polju i šumi nanašaju, poljsko redarstvo opet uvede; a to je sigurno jedno od glavnih pitanjah, budući da se opakim načinom tim svaki napredak gospodarima nemogućan čini, a puk biva svaki dan gorji.

Predlog bieše nakon i taj učinjen: da budući je glavna zadaća bila onih učenikah, koji se ovdie u preparandii za učitelje seoskih učionah odhranjuju, da puk u koristnim naucima upoljuju, to bi se bezdvojbeno na to imao obzir uzeti, da se ovi učitelji spoznaju bitnim načelima i radnjama poljskog gospodarstva osobito što se tiče ciepljenja i sadjenja voćakah, jer zabave gospodarstvene čine glavnu struku života seljačkoga; zato bi odlučeno: visoku vladu umoliti, neka dostoji odrediti, da se nauk o poljskom gospodarstvu u glavnim svojim strukama u preparandii svakako predavati imade.

Podružnica virovitička poslala je svoj napisnik sa nekojim predlozima, iz kojih se vidi, da će dielovanje nove podružnice ove koristno postati, čemu revno nastojanje podružničkog predstojnika g. Höckera i ostalih članovah vriednih podpuno ufanje daje.

Ista podružnica ova zahtievala je, da bi se tim uzrokom, što velika strana tamošnjih činovnikah Nj. visosti g. kneza Lippe-Schaumburga po rodu Niemacah jeziku ilirskomu nebi bila, gospodarski list takodjer u niemačkom jeziku izdavao. — Na to zahtievanje glavna skupština nehtiede nipošto pristati, jer glavno smieranje gospodarskog lista i uzrok, zašto ga gospodarsko društvo izdaje, tamo ide, da se puk hèrv.-slav. koliko moguće sa naukom gospodarstvenom upozna, želja dakle toli malobrojnih članovah u obzir uzeti se nemože tim manje, budući jezik poslovni ovog društva jest jezik narodni.

(Gosp. list.)

Čitamo u Svetovidu od 20. travnja:

— Nj. preuzvišenost vojvoda sèrbski g. T. Vučić Perišić prispeo je u pratnji g. T. Knežević u Beč, i odseo u hotelu Vandlu.

— C. k. društvo zemljodielacah u Beču razpisalo je kao nagradu veliku zlatnu kolajnu u težini od 50 cekinah za najbolje dielo, koje odgovori na pitanje: Kako se može austrijsko zemljodielje osloboditi od unošaja marve za klanje.

— U Beču gori svaki večer 60.000 plamenah od gasa. Ove godine umnožit će se još sa 3—4000.

— Pruski prestolonasliednik uzima najstariu kćer Kraljice Viktorie. Toga radi se pruski dvor s engleskim savèršeno sporazumeo.

— Tajni savietnik general grof Sievers umro je 30. ožujka u Moskvi.

— „Konstitutionel“ donosi o podunavskim kneževinama jednu novost, koja dokazuje, da je to pitanje stupilo na nov stupanj. Veli da je izviestno, da je vlaški knez Djika pod izgovorom slabog zdravlja, Sultanu predao svoju ostavku.

Amerika.

Polag jednoga dopisa u „Pressi“ iz Nove Jorke od 29. ožujka veoma ozbiljne je naravi ustanak Indianacah na jugozapadu. Neradi se o ničem drugom nego o obćenitom podignutju. Na sieveru od Kalifornie uništene su čitave amerikanske kompanie; posade tvèrdinah Henriette i Vancouver obsiedene su pretežnim vojskama; u Floridi okrutno progone naselnike; u Teksasu pale najsmieliim naselnicima kućah i žetvah; i u istoj sredotočnoj Americi navališe čete iz pokrajine Veraguas na grad Santiago s namierom, da ga oplaćkaju i upale.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Tèrst, 19. travnja. „Tèrstjanske Novine“ javljaju, da posliedci Lloydova parobrodarstva u godini 1855. čine, da je mogućno platit dividendu od šest postotakah uključno s četiri ona postotka, koji su već plaćeni, i nešto više od dva miliuna forintih za prepise na materialnoj vriednoći i za dotiranje osigurnog i pričuvnog fonda.

Viest o duellu u Grenoblu medju dvojicom lovačkih oficirah osniva se na „mystifikacii“ učinitoj „Constitutionelu“.

Pariz, 21 travnja. Grof Clarendon vratit će se kako čujemo danas u London. Uslied privatne viesti iz Carigrada od 10. t. m. poslat će se ratificirana isprava mira od onud dne 14. t. m. u Pariz. Jučer 3% renta 74. 55.

Turin, 19. travnja. Ratificirana isprava mira poslana je jučer od ovud u Pariz.

Rim, 17. travnja. Nj. c. k. visost, velika vojvodinja Maria Louisa Toškanska primljena biaše jučer u privatnoj audiencii po Nj. svetosti papi.

Pariz, 19. travnja. Polag današnjega „Moniteura“ dozvoljuje belgianska vlada na dèržavnim željeznicama prevoz bezplatan za živinu a prevoz na polovicu ciene za orudje, što se šilje na parišku izlogu.

Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian odputovao je 20. u 5 satih poslie podne iz Tèrsta, u Ljubljanu i Beč a Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Dragutin Ljudevit dne 19. u 10 satih pod večer u Solnograd i dne 20. u 9½ sata izjutra u Beč prieko Išla i Kleinmünchena.

Pariz, 19. travnja. Austrianski kabinet dao je, vele, zapoviest, da se polovica posiedne vojske natrag pozove iz kneževinah — Pruska kavaleria i artiljeria stavljena je u ono stanje, u kojem se nalazi, kad je mir.

(Gazzetta di Venezia.)

Carski dukati	5½ fr.
Srebro od 21. travnja	3

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

---

sposobnost učenja i povratit njegovoj duši izgubljeni mir.

Promašeno! Pretvaranje se poveća a pod njim dozrievala je odluka uteći iz sada osamljenog omèrzlog prebivališta i otèrći se nesnosnom stanju učenika, da postane slobodnim čoviekom, pa da si potraži sreću, kao što drugi čine.

Sajam prispie, a s njim i mati, pa sad se izjavi on očito i stalno: da neće dulje ostat u zavodu. Da nije više diete, da hoće da bude **samostalan**. —

Što koriste ovdie, one izmišljotine čoviečanskoga razuma toli slabahne naprema strasti, nagovaranje, predstavljanje, molba? Da nije više diete, da hoće da bude samostalan, to je bilo sve, što je umio navesti, ali to je bilo dovoljno njegovom sèrcu proti svim razložima i tako mu obeća mati — misleći da vrieme ipak sve lieči i jer udaljen od nje, koja mu je sèrce ganula i pošto njezin glas zanj zaniemi, da će skoro sve biti zaboravljeno — da će dojdućega sajma opet doći, i onda ga uzeti kući.

Sajam dodje, no nedodje majka. On je pako imao vrieme, on je imao dan njezinoga dolazka dobro na pameti, a kad se sad našao prevaren, trebalo se opet pretvarit i to mu podje za rukom. Nitko ni sumnjao nije, nisu naši pazili više nego obično, kad eto nesta ga najedanput iz zavoda.

U sobi, gdie su sliepci pleli košah — to je jedna od najshodniih zabavah ovih siromakah — leži uviek mnogo svežanjah raznih vèrbovih grančicah, razdieljenih polag njihove veličine. Ovamo se ukrade iz ložnice noćju, u kojoj je ustanovio da uteče, izabere grubije grančice i spletivši ih zajedno načini iz njih konapac i pokusi zatim zavezavši o njegov kraj tešku batinu i spustivši ga na ulicu, doznat po zvuku da li dužina konapca u istinu dostaje. Dostala je a drugo se može pogodit po samom sebi. Stupac od prozora služio je za dèržalo; i on se bez straha spusti na ulicu.

Već drugi dan nalazio se u kući svojih roditeljah, u zavičaju odaljenom 19 satih. On je znao naći put kroz glavni grad po zemaljskom drumu k svojoj kući, sam, bez svake ine pomoći. Njegov učitelj kazivao je pako, da je on znao mnogo geografie i da je imao zemaljsku kartu u glavi.

Doveden pred oblast, ponovi očitovanje, da hoće da postane samostalan. Zato je uteko. Na pitanje, da li se ima tužit o postupanju u zavodu, gdie je on ipak prije rado prebivao i gdie bi bio obskèrbljen, odgovori, da se nema tužit o ničem; no da je primietio, da su u posliednje vrieme na njega više pazili nego li prije.

A kako zaglavljuje ova poviest tih ljubećih sliepacah? — Zaglavi se kao većinom sve ljubovne poviesti — nesretno ili veoma prozaično.

Nisu nikad čuli jedan glasa drugoga. Više nego desetak godinah prodje od njihove kratke sreće, mnogo, mnogo miljah razdieljuje ih i tko zna, da li jedan na drugoga još misli na javi ili u snu?

Dievojka izopači se. Od tudjega milosèrdja, od prosiačenja na zemaljskom drumu hraneći se pade u grieh i biaše više putah po redarstvu kažnjena zbog grubih prestupah u obziru ćudorednosti. Diečak utemelji si po svojem načinu eksistencie. On postigne barem na polak svoju svèrhu. On posta, nakoliko je to sliepcu moguće, samostalan. Svake sedmice vozi jedan ili dva puta kolca s hranom iz svoga zavičajnoga miesta na piacu u stolni grad. Vieran priatelj, njegov pas, tèrči prijazno i oprezno uz njega. — Ova mala tèrgovina hrani ga.

I tako neka pade i ova sèrdačna bolja u bezdno, kojeg još nije nijedan, koi je unj s oružjem skočio, zaključio i kojeg suze i uzdasi i pukla sèrca od toliko stolietjah još nenasitiše i neizpunišе.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 24. TRAVNJA 1856. Broj 95.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasciti posebne članke platjasedo 10 liniah 30 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 23. travnja 1856 izdan je i razposlan komad V. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalaži

Naredba ministarstva za bogoštovje i nastavu od 10. ožujka 1856, na svekolike poglavare zemaljske, kojim u upravnom okolišu postoje povierenstva iliti kommissie za teoretičke dèržavne izpite, na načelnike svihkolikih pravoslovnih i dèržavo-znanstvenih učilištah, uredjenih u smislu razpisa od 2. listopada 1855, br 172 dèržavo-zakonskoga lista, zatim na svakolika povierenstva teoretičkih dèržavnih izpitah, kojom se u porazumljenju s ministarstvom financiah izdaju nove ustanove o načinu, kako će kandidati od teoretičkih dèržavnih izpitah polagati takse izpitne.

Naredba ministarstva financiah i tèrgovine od 20. ožujka kriepostna za krunovine, nalazeće se u obćem savezu carinskom, kojom se obznanjuje više promienah u tarifi carinskoj.

Razpis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuju po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

Razpis ministarstva financiah od 20. ožujka 1856, kojim se obznanjuje po Nj. previšnjem Veličanstvu odobreni štatuti i pravionik razdiela, za hipotekarnu vieresiju kod povlaštene austrianske narodne banke podignutoga.

(Konac.)

O zajmovih hipotekarnih.

§. 11. Narodna banka nedaje zajma i neodkupljuje tražbine hipotekarne, ako svota neiznosi barem 5000 for., i ako nije sa 100 razdieljiva tako, da nepreostane ništa.

§. 12. Koi je rad, da mu narodna banka dade zajam ili da mu ista odkupi koju tražbinu hipotekarnu, ima u pismenom podnesku točno naznačiti iznosak i vriednoću zajma ili tražbine hipotekarne, a tako i hipoteku, za sigurnost namienjenu; a vèrhu toga ima prinieti i sva ona sredstva, iz kojih će po §. 8 štatutah moguće bit pronaći nesamo knjižno pèrvenstvo glavnice, koja bi se pozajmit ili odkupit imala, nego i vriednost hipoteke.

Prošnji, u kojoj se ište, da se odkupi koja tražbina hipotekarna, ima se osim toga priklopiti još i prepis izvorne zadužnice i ustupnih izpravah, koja se na nju možda odnose.

§. 13. Odbor će na takovi podnesak i, ako okolnosti iziskivale budu, čuvši najprije kojega pravoslovca, odmah izreći odluku, da li se i pod kojimi uvieti zadovoljiti ima prošnji podnešenoj.

§. 14. Ako glede podneska bude izrečena odluka uzkratna, imat će se o tom stranka obaviestiti, nego neimaju joj se osobiti razlozi uzkrate.

§. 15. Ako prošnja bude, istina, uslišana, ali s takovim ograničenjem, da će se prositelju dati glavnična svota manja ili u kojoj drugoj vriednoći, ili da će prositelj morat zadovoljiti stanovitim uvietom: tad će se podjedno ustanoviti rok, uz koi će stranka dužna biti očitovat se, da li će primiti svotu manju ili u vriednoći promienjenoj, ili pako izkazati, da je zadovoljila uvietom. Ako rok ovaj mine uzalud, smatrat će se to kao očitovanje mučeće, da stranka svote manje ili u vriednoći promienjenoj neće da primi, ili da neće da zadovolji uvietom stavljenim.

Ako stranka kašnje dade očitovanje protivno, i ako kašnje baš i zadovolji stavljenim joj uvietom, zato ipak neće imat prava zahtievati od narodne banke, da joj izpuni dato ograničeno ili uvietno obećanje.

§. 16. Ako zajam ili odkup glavnice bude dozvoljen pod tim uvietom, da narodnoj banki proste bude po svojih vlastitih organih osviedočit se o vriednosti ponudjene hipoteke (§. 9. štatutah), tad će se stranki ujedno obznaniti svota, koja se položiti ima, za da se njome podupiru troškovi, koje će očevid prouzročiti; a tako isto obznanit će joj se i rok, uz koi svota ta ima bit položena. Ako rok ovaj mine uzalud, sliedit će odtuda ono isto, što je pomenuto u §. 15.

§. 17. Ako stranka uz ustanovljeni rok položi svotu, kojega će se dana činiti očevid, za da i ona uzmogne tú biti i dati obaviesti potrebite.

Posliedak učinjenoga očevida nedaje stranki prava zahtievati, da joj se dozvoli zajam ili odkup glavnice, budući da je konačna odluka jedino odboru priuzdèržana.

§. 18. Svaka dozvola zajma ili odkupa glavnice skopčana je, kao što se samo po sebi znade, s uvietom, da podnešen ima bit izkaz, u §. 7 štatutah propisani, i da izprave, u §§. 11, 12, 13 i 15 štatutah pomenute, u smislu propisanih ondie ustanovah imadu bit izdate, uknjižene i odnosno naduknjižene. S toga treba da izprave ove budu predložene u podnesku posebnom.

§. 19. Da je stranka podniela izprave u §. 18. pomenute, potvèrdit joj se ima primkom, u kojoj će ujedno bit izjavljeno, da će se izpravami podkriepljena zajmovna ili odkupna vriednoća izplatiti onda stopram, kad izprave budu obnadjene, da im neima prigovora.

§. 20. Ako sve izprave obnadjene budu da im prigovora neima, tad se po propisu vidimovane imadu dotičnoj pieneznici predati u pohranu. Ona pako pieneznica, kod koje stranka želi vriednoću dignuti (§. 14 štatutah), dobit će ujedno nalog, da donesniku primke, u §. 19 pomenute, ako ista neprekèršuje roka, u §. 13. štatutah ustanovljenoga, izplati vriednoću, pošto najprije odbije kamate, koje se namirit imadu za pèrvi rok, računat će se samo dana kojega dignuta bude vriednoća, pak do drugoga roka dospietnoga.

§. 21. O rokovih, dospietnih za glavnicu i kamate, a tako i o dužnostih, koje se izkazivati imadu po §. 11. b) i c) štatutah, vodit će se točna bilježenja; dotične dokazne izprave, da je dužnostim zadovoljeno, imadu se bilježiti, naznačiv dane, kada su izprave one izdate.

§. 22. Ako koi, za kamate ili glavnicu dospietni rok nebude točno dèržan, ili ako u §. 21 pomenute dokazane izprave nebudu za dobe prinešene, tad će se proti posiedniku hipoteke odmah postupati onako, kao što propisuje §. 20 štatutah.

§. 23. Ako narodna banka dodje u priliku, da sebe u smislu pogovaranja, koje joj je podieljeno (§. 20 štatutah) naplati bez posredovanja sudbenoga, tad će dèržana bit postupati onako, kao što propisuje §. 120 pravionika, postojećega za banku.

§. 24. O svakoj izplati kamatah ili glavnice, koju dužnik hipotekarni dade, ili koja proti njemu bude iztierana, izdavat će se namire, providjene pečatom narodne banke.

Nego namire izdate po pienezniku banke, koje su prikladne za brisanje, imadu bit podpisane po guberuatoru banke ili po namiestniku njegovom i po jednom od direktorah banke. Ustupi, koje narodna banka izdaje, imadu bit oskèrbljeni onimi formalnostmi, koje su propisane za namire, prikladne za brisanje.

§. 25. Odpovied, hipotekarnom dužniku u §. 16. štatutah priuzdèržana, ima bit sudbeno ili po bilježniku obzakonjena iliti legalizirana; u protivnom bo slučaju smatrat će se odpovied, kao da nije ni učinjena. Tako isto, ako odpoviedjena bude svota, koja sa sto nije razdieljiva, a da nepreostane ništa, imat će se dioni preostatak smatrati kao neodgoviedjen.

O pismih založnih.

§. 26. Svako založno pismo bit će ili po gubernatoru banke ili po namiestniku njegovom, zatim po jednom od direktorah banke i po pienezniku banke narodne podpisano, i pečatom iste banke potvèrdjeno. Založno pismo sadèržaje:

- a) svotu glavničnu, o kojoj je izdato;
- b) vriednoću, u kojoj se svota glavnična izplatjuje i okamatjuje;
- c) mieru kamatnu i sliedeće dospietne rokove od kamatah;
- d) ime vierovnika ili ustanovu, da se donesniku glavnica i kamate izplate;
- e) rok, ustanovljeni za izplatu glavnice;
- f) jamčenje narodne banke za glavnicu i kamate; i
- g) po vladarskom dvorskom povierenikn podpisanu potvèrdu, da je založno pismo izdato na temelju dovoljno osiguranih u javne knjige upisanih tražbinah banke narodne.

§. 27. Založna pisma, glaseća na donesnika, izdavat će se vèrhu svotah od 100, 500, 1000 i 5000 for.; nego založna pisma od višje katagorije mogu se i zamieniti za založna pisma od kategerije nižje, a tako isto i založna pisma, glaseća na donesnika, mogu se prepisati na imena stanovita.

§. 28. U svih slučajevih, gdie založno pismo, na donesnika glaseće, bude natrag uzeto, imadu se istomu pridani kuponi, koji još nisu dospieli, povratiti, ili ima se imeniti iznosak istih kuponah izplatiti u gotovu.

§. 29. Založna pisma, glaseća na stanovita imena, izdavat će se vèrhu svake svote, koja je sa 100 razdieljiva tako, da nepreostane ništa. Ovakova založna pisma mogu se na drugo ime prepisati, razdieliti u založna pisma od manjih svotah, nego ne izpod 100 for.; tako isto mogu se sbiti u založna pisma od svotah većih, ili napokon zamieniti za založna pisma na donesnika.

§. 30. U svih slučajevih, navedenih u §. 29, ima vlastnik po propisu §§. 50, 51 i 52 štatutah na založnom pismu podpisati svoje ime, i ujedno naznačiti, kako će se založno pismo imat prepisati, razdieliti ili sbiti, ili za koju će se kategoriju založnih pisamah, na donesnika glasećih, imat isto zamieniti.

§. 31. Založna pisma, koja budu postala po zamieni (§. 27), po prepisu, sabitju ili razdieljenju (§. 29), mogu se izdati samo s onim dospietnim rokom za glavnicu, na koi glasi založno pismo, koje se je zamienilo, ili prepisalo, sbilo ili razdielilo. Ako pri založnih pismih, koja se zamienjuju ili sabijaju, bude razlika u kamatnih dospietnih rokovih, tad se kamate neimaju poravnati nikakvim načinom takovim, da bi narodna banka kamatah kakovih morala unapred platiti.

§. 32. Za svako pojedino založno pismo, koje postane prepisom, sabitjem ili razdieljenjem,

ima se platiti *pristojbe*, koju će od vremena do vremena *ustanovljivati* direkcia narodne banke.

§. 33. *Posiednik* takovoga založnoga pisma, koje dospieva, ima pravo, zahtievati novo založno pismo u toliko, u koliko time nebude prekèršena granica, pomenuta gori u §. 41 štatutah.

Bit će osobita dužnost banke, svagda u očevidnosti dèržati ukupnu svotu podpuno osiguranih glavnicah hipotekarnih, a tako i ukupnu svotu izdatih založnih pismah.

§. 34. Ako koi posiednik hipoteke glavnicu, koju duguje narodnoj banki, povrati prije ustanovljenoga dospietnoga roka i to u novcu gotovu, tad će se narodna banka postarati, da se u založnih pismih odkupi onolika svota, kolika je glavnica povratjena, osim ako se je povratjena svota možda medjutim već s dovoljnom sigurnosti drugdie uložila na kakovu nepokretninu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. preuzvišenost gospodin general-gouverneur lombardesko-mlietačke kraljevine, fm. grof Radetsky dopustio je bivšim pomorskim oficirima Mahailu Kasiću, Tomi Hafneru, Ivanu Miliću, Emilu Mainerdin, Vicencu pl. Buroviću, satim bivšem oficiru Paskvalu Antonibonu i niegdašnjem pensioniranom oficiru Ljudevitu Castroderdo da se mogu bezkazneno vratit u c. k. dèržave.

Pešta, 15. travnja. „P. Ll.“ Arhivojvoda Albreht naredio je da se u varmedji Vesprimskoj i Baranskoj opet oglasi prieki sud za paljenje i ubojstvo. — Čujemo da će se gvozdeni put izmedju Temišvara i Segedina još ove godine dovèršit.

U Kaloči dèržana je 6. t. m. jedna konferencia, kako da se odkloni topljenje Dunava. Zaključeno je praviti jedan nasip od Varšanja do Baje, i da se izsuše nieke bare zvane Turjan i Erieg. (Sv.)

Sèrbia.

Beograd, 6. travnja. „Obće nov.“ Svuda se očekuje s nestèrpljenjem objava, kako je mir ugovoren osobito ovdie, da se vidi, eda li je šta i za Sèrbiu učinjeno. Jerbo ako i daju se ovdašnja odnošenja lakše izpraviti nego u podunavskim kneževinama, ipak imade i ovdie niekoliko prevažnih pitanjah, koja trieba riešit, i na koje riešenje željno se izgleda. Praviteljstvo namierava mnoge reforme u unutèrnjosti uvesti, ali čeka da vidi šta su konferencie u obziru Sèrbie zaključile. Medjutim je Azispaša od svog praviteljstva već dobio nalog, da se najstrože čuva, miešati se u unutèrnja diela Sèrbie, i da o tom izviesti sèrbsko praviteljstvo, što dosad još učinio nije.

Rusia.

Kališ, 13. travnja. „Oesterr. Ztg.“ Knez Gorčakov, vèrhovni zapoviednik zapadne i sriedotočne vojske dao je obznaniti, da će se opet od ratne zališnosti javno prodavat 22,810 četvèrtih bražna, 18.928 č. suvara i 1890 č. proje. — Prestat će sadašnje razdieljenje vojske na zapadnu, sriedotočnu itd. vojsku, a kad se umiri, dobit će Gorčakov naslov vèrhovnog zapoviednika dielujuće vojske. Grof Valevski kupit će natrag svoja dobra u Poljskoj, koja su mu malo po malo rasprodana bila. — U Poljskoj predstoje veliki izgledi za promicanje tèrgovine i obèrtaja. — Očekuje se skori povratak garde iz Augustova, ali najprije trieba da se odpusti milicia i rezerva u Petrogradu.

Francezka.

Pariz, 15. travnja. „Oesterr. Ztg.“ Jučerašnja svetkovina u hotelu de Vil na čest kongresa, bila je jedna od najliepših svetkovinah, koje su dosad davane, odkako se otvorio kongres mira. Za prèdstaviti sebi tako reći carsku razsipnost, dovoljno je znati, da je jučerašnja tèrpeza stala na 50,000 frankah, t. j. za 100 licah, a za svako lice 500 frankah. Grof Orlov, koi je mnogo vidio u svom životu, priznao je, da nikad nije vidio većeg izbora poslastičah iz svih stranah svieta. Poslie objeda predstaviše pievači šaljive opere jedan spiev u dva čina. Pèrva pievačica Duprez pievala je iz opere „Marco Spada“ jednu piesmu najprije na ruskom, zatim na engleskom i taljanskom jeziku. Najposlie predstaviše pèrve igračice velike opere različite narodne igre onih dèržavah, koje su bile predstavljene na kongresu.

Upravitelj varoši Pariza sazvao je 800 gospojah a samo 400 mužkaracah. Ovakve sjajne časti mogu se davati samo u Parizu, jerbo nigdie nema upravitelj varoši 50.000 fr. plate, 50.000 frankah dodatka za trapeze osim prekrasnog obitališta, podvoza, osvietljenja, posluge itd. i 250.000 frankah svake godine za izvanredne slučajeve, a najposlie ako je nuždno, imade 60 miliunah sčeta na raspoloženju, da sjajno zastupi kao što je jučer slučaj bio, Francusku prestolnu varoš. (Sv.)

Pariz, 18. travnja. Car i carica otići će koncem ovoga mieseca u lietnu stolicu St. Cloud, gdie će se davat sjajne svetkovine. Za pritomnosti kraljice Viktorie stanovao je car u dolnjim sobama prema Oranžerii i tamo mu se dopade tako, da je ove sobe novo uredjene po njegovom naznačenju opredielio miesto gornjega kata za svoje i svoje supruge prebivalište.

Grof Cavour odputovao je sinoć u London ho vratit će se dojduće nedielje da prisustvuje po svoj prilici izmieni ratifikaciah.

Senat je danas jednoglasno odobrio osnovu Senatus-Consultum-a u obziru na upravljanje civilne liste. Komisia usudila se učinit niekoliko prigovorah proti osnovi no nepredloživši da se odbije.

Legitimistički listovi izviešćuju o pohodu, koi je biskup Poitierski učinio grofu Chamborskom.

„Echo Agricole“ savietuje gospodare, kojima je učinjena šteta time što je zabranjeno izvozit graha, da zajedničkom molbenicom zamole ministra poljodielstva, da bi se ukinula ta naredba, koje dalje obstojanje postalo je nepotriebnim padanjem žitnih cienah i time, što se je nadat dobroj žetvi.

Nije general Fleury, već štabalni pukovnik Dessaint po nalogu generala Rostolana izabrao i učinio obilježit koljem prostor u varskom departementu, gdie se imaju dva, ili kako nieki kažu, tri logora podić za krimske čete, koje se imaju iskèrcat.

Plem. gospodin Montalembert podigo je u zakonotvornom tielu proti zaključku kasacionalnoga sudišta jučer svoj glas i izrazio se veoma žestoko. On opomene na izreku Seguierovu: „Le cour rend des arrets mais non pas des services.“

Opet su nieke engleske novine uzaptili, jerbo su sadèržavale obširnih podrobnostih o sastanku medju kraljicom Mariom Amaliom i grofom Chambordskim.

Grof Buol i baron Manteuffel jutros su pèrvim podvozom sieverne železnice ostavili Paris. Gospodin Manteuffel dobio je pred svojim odlaskom veliki kèrst častne legie. Ostali punomoćnici pèrvoga reda, koji već imaju ovo odlikovanje, dobili su od cara bogatih poklonah. Grofu Buolu poklonio je car dragocienu srebèrninu za stol a Alipaši prekrasan findjan. Ovi predmeti, pravi umotvori, proizišli su iz porcelanske fabrike Sèvres-ove. Izvan toga poslao je Ljudevit Napoleon u posliednju sriedu, po dovèršetku sastanka, svakomu članu jedan primierak velikoga diela „Iconographie grecque et romaine“ kao uspomenu na njihovo prebivanje u Parisu.

Posliednjih danah izvedeno biaše više političkih arestaciah u Parizu. Medju uhvatjenimi nalazi se Roux, koi je god 1848 bio tajnik Cremieux-ov i zajedno imao službu kod privremene vlade. U predgradju St. Denis bilo je više premetačinah. — Pisma iz Napulja u Constitutionelu potvèrdjuju da će kralj obih Sicilijah prisustvovat balu, koi francuski poslanik namierava dati dne 14. t. m. — Uprav sada izišavši broj lista „Illustration“ sadèržaje fotografiu sina Francie, kako slatko spava u svojoj koljevki. Nisu me laskali.

Patrie priobćuje danas opet jedno pismo vojvode Larochefoucaulda de Doudeville. Izrazuje se za načelo: „La legitimité ou le régime actuel“ a pun je uzhitjenja za diela Ljudevita Napoleona. Vojvoda će se po svoj prilici skoro obratit i senatorska služba nagradit će ga zato, što je ostavio legitimizam.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 22. travnja. Današnji „Moniteur“ donosi više naredabah, kojima se vojska stavlja u stanje obično, kad je mir; četvèrti bataliuni kod piešačkih regimentah ukidaju se, u ostalom imat će u buduće svaki bataliun miesto 6, 8 kompaniah. Četvèrta streljačka regimenta na konju pridružit će se novoj kavalerii od garde. Regimente 101. i 102. ukinut će se, pèrva i druga regimenta inostranačke legie, koja će se odpustit, sačinjavat će dvie tako zvane izvanjske regimente. Usled izviestja generala Espinassa prestala je pošast u Krimu.

Madrit, 18. travnja. Službene novine proglašuju za neistinite glasove o predstojećem odstupu Espartera.

Iz Atine, 12. travnja. U Kutaji i Tokatu opet su se pojavili neredi zbog preduzetih reformah.

Marsilja, 19. travnja. „Danube“ doneo je viestih iz Carigrada od 10. t. m. „Presse d' Orient“ tvèrdi da hat-hamajum protežući se na raju nije primljen u pogodbu mira i da su se punomoćnici stegnuli samo na konštatiranje velike vriednosti ovoga spisa; isti list dodaje, da je formalno ugovoreno, da ima saveznička vojska izići iz Turske.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 23. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	85⅞
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	85⅝
dto . . . . » 4½%	76
dto . . . . » 4%	67½
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	134½
» » » » » 1854, » 100 »	107⅝
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2½%	104
» » » . . . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	86½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	78
Bankovne dienice komad po	1121
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	381½
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3987½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	639
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	472½
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84½
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102⅞
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	101
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121¾
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	74⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102¼
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3½
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	102¼
Marseille za 300 frankah . . . . . »	118¾
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	119⅞
Prag za 100 forintih . . . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	101⅝
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	488
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5½
Srebro od 22. travnja	3

SLUŽBENI LIST.

Br. 2692—39. (Izv.—132) (3—2)

Razpis natiečaja.

Razpisuje se ovime natiečaj za učiteljsku službu u novoustrojenoj javnoj pučkoj učioni u župi **Selce**, u kotaru vinodolskom.

Dotični učitelj imat će na lieto 300 for. sr. plaće, 48 for. za dèrva za sebe i za učionu, kao takodjer i pristojni stan u naravi

Koji ovo učiteljsko miesto zadobiti žele, imaju svoju vlastoručno pisanu molbenicu, obloženu sa sviedočbama vèrhu svog vierozakona, — vèrhu svog moralnog i vriednog ponašanja, kao takodjer vèrhu svojih sposobnostih za obnašati ovu učiteljsku službu do 12 svibnja t. g. niže podpisanomu podnieti.

U Novom Vinodolskom dne 12. travnja 1856.

Vinko Žanić,
kanonik modruški i kotara vinodolskog pučkih učionah nadzornik.

Nr. 6230/1263. (Vl.—12) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

An den k. k. Gymnasien zu Marburg und Cilli in Steiermark sind sechs Lehrerstellen definitiv zu besetzen und zwar:

1. Am Gymnasium zu Marburg eine Lehrerstelle für klassische Philologie, dann eine Stelle für slovenische Sprache mit der Befähigung zum Unterrichtsgegenstande.

2. An dem Gymnasium zu Cilli drei Lehrerstellen für klassische Philologie, dann eine Stelle für slovenische Sprache mit subsidiarischer Verwendung für Deutsch oder Latein.

Mit diesem Dienstposten ist ein Jahres-Gehalt von siebenhundert, eventuell achthunderd Gulden verbunden.

Zur Besetzung derselben wird hiemit der Concurs bis 20. Mai l. J. ausgeschrieben, und sind die an das hohe k. k. Unterrichts-Ministerium gerichteten mit den gesetzlichen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, Studien, Spachkenntnisse, insbesondere über die erworbene Lehr-Befähigung, subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr oder die bisherige Dienstleistung, dann über das moralische und politische Wohlverhalten versehenen Gesuche innerhalb des oben festgesetzten Termines bei der hierortigen k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Agram am 11. April 1856.

V. 3624—1876. (Izv.—133) (3—1)

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Oguliner Grenz-Infanterie-Regiments Nr. 3 wird hiemit bekant gegeben, dass behufs Verpachtung des ärarischen Getränkeausschankes und der Fleischausschrottungsgerechtsame in den gesammten 12 Compagnien des Regiments, dann der Marktgefälle zu Bründl, Josephsthal, Ogulin, Plaški und Rakovica, so wie des Toninafischfanges an der Seeküste zu Poville auf die Zeit vom 1. November 1856 bis Ende Oktober 1859 die Lizitation am 27. Mai 1856 um 8 Uhr Vormittags hier zu Ogulin unter dem Vorsitze der löbl. Karlstädter Brigade abgehalten werden wird.

Die Pachtlustigen haben sich daher am bestimmten Tage hierorts entweder selbst, oder durch ihre hinlänglich Bevollmächtigten einzufinden, und mit obrigkeitlichen Certificaten rücksichtlich der Lizitationsbefugniss auszuweisen, sofort auch die Caution beizubringen, die wenn Sie im baren Gelde oder in inländischen öffentlichen Staatsschuld-Verschreibungen nach dem Börsencourse erlegt wird, in der Hälfte des jährlichen Pachtschillings bestehen, wenn sie aber durch gehörig intabulirte schuldenfreie Realitäten sichergestellt werden wollte, wenigstens den gerichtlich bestätigten doppelten Schätzungswerth des erstandenen jährlichen Pachtschillings erreichen muss, wozu auch der Grundbuchs- und Tabular-Extrakt, dann das Schätzungs-Protokoll, mit klassenmässigen Stempelmarken versehen, verfasst produzirt werden müsse.

Bei der Lizitation wir der bis Ende Oktober 1855 bestandene Bestanbot als Ausrufspreis angenommen werden, weil im Jahre 1856 die obigen Gefälle in eigener Regie verwaltet werden.

Die in einer Communion lebenden Grenzbewohner, welche zur Pachtung dieser Aerarial-Gefälle zugelassen werden wollen, haben sich vor der Lizitation mit den Compagnie-Certificaten über die Zustimmung ihrer stimmberechtigten Hausgenossen auszuweisen.

Die Subarenden sind strenge verboten, und nachträgliche Offerte werden durchaus nicht angenommen.

Die näheren Lizitationsbedignisse können täglich in der Regiments-Administrationskanzlei während der Amtsstunden eingesehen werden; übrigens werden solche vor Beginn der Lizitation vorgelesen und deutlich erklärt

Ogulin am 19. April 1856.

Fromm, m. p.
Oberstl.

Uz br. 1151—1856. (Izv.—131) (3—3)

Poziv.

Kod ovogodišnjeg novačenja izostali su iz pèrvog dobnog razreda sliedeći dužnosti vojevanja podvèrženi momci:

1. Prodanović inače Balmanar Vaso, sluga, rodom iz Osieka, a udomljen u Nabèrdju, miestu ovog kotara.
2. Stepanović inače Šimić Andro, sluga, skitalica, rodom iz Bučja, u drugom dobnom razredu.
3. Napokon od novačenja godine 1854 izostavši: Bemendi inače Hok Toma, stolarski kalfa, udomljen iz Slatinika u trećem razredu, zatim
4. Zegnalović Stipo, poljodielac, koi se okolo skita, rodom iz Gašinarah, u 4. razredu.

Koji se ovim u smislu §. 33. propisa za novačenje pozivlju, da se za izvèršenje dužnosti vojevanja do dne 4. svibnja t. g. prijave, u protivnom slučaju čekat će ih kazan u §. 35. propisa za novačenje opredieljena.

U Djakovu dne 4. travnja 1856.

C. k. predstojnik
Cekuš.

Nr. 3422 1856. (DS.—47) (3—1)

Kundmachung.

Die Sicherstellung der Zufuhr und des Verschleisses des den Bewohnern Civil-Croatiens jenseits der Save allerhöchst in 12 Pfund pr. Kopf um den gemässigten Preis von 3 fl. 7 kr. pr. Cent. loco Fiume oder Buccari bewilligten weissen Limito-Salzes (L. G. B. 1851 St. 18 Nr. 149) ist pro 185⁵/₆ für den Bereich des Agramer Comitates folgendermassen bewirkt worden.

Im Bezirke	Für die Gemeinde	Name des Verschleissers	Ort des Salz-Depots	Preis des Limito-Salzes: Centr. weisses fl.	Centr. weisses kr.	Füf Pfund weisses kr.	Ein Pfund weisses kr.
Samobor	Samobor, Stupnik und Podverh	Ignaz Bišćan	Samobor	5	7	15 35/100	3 7/100
ddto	Rakovpotok	Anton Živojnović	Rakovpotok	4	57	14 85/100	2 97/100
Gorica	Gorica	Leopold Spitzer	Gorica	4	58½	14 9/10	2 98/100
Sissek	Sissek	dtto	Sissek	4	18	12 9/10	2 58/100
Jaska	Jaska	Anton Živojnović	Jaska	4	50	14 5/10	2 9/10
dtto	Krašić	dtto	Krašić				
Pisarovina	Kupčina	Leopold Spitzer	Kupčina	5	—	15	3
dtto.	Pokupsko	dtto	Pokupsko				
Carlstadt	Banja, Draganu und Rečica	Anton Živojnović	Carlstadt	3	57½	11 85/100	2 37/100
Stadt Carlst.	Stadt Carlstadt	dtto	dtto	4	3	12 3/20	2 43/100
Modrušpotok	Ozail	Lukšić	Ozail	4	20	13	2 6/10
dtto	Ribnik	Vezmar	Ribnik	4	16	12 8/10	2 56/100
dtto	Netretić	Sladović	Netretić	4	15	12 3/4	2 55/100
Bosiljevo	Bosiljevo	Mich. Subašić	Bosiljevo	3	56	11 8/00	2 16/100
	Severin	Math. Sladović	Severin	4	—	12	2 4/10

Die Lieferanten sind verhalten das Salz gegen von den Gemeinde-Aemtern auf Grundlage der Seelen-Anzahl auszustellenden Anweisungen um den besagten Preis zu liefern.

Was hiemit zur Wissenschaft und Richtschnur allgemein kund gemacht wird.

Br. 2579. (DS.—43) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněiteljnu
27. ožujka 1856. br. 673.	Janušavec sa 1³/₃ kmet. naselbinah	Edgar grof Corberon	550	—	1. svibnja 1856.	16. lipnja 1856.	18. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 12. travnja 1856.

Klobučairć. Jović.

Na br. 1152.—1856. (Izv.—134) (3—2)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačnog popisa ukazali su se sliedeći momci dužnosti novačenja podvèrženi kano odtutni: Razred.

Horvath Gjuro iz gorn. Miholjca I.
Klemen Andria iz Bakića II.

Bošto se pako miesto njihovog boravljenja saznati nije moglo, to se rečeni momci ovim pozivaju, da se do 1. svibnja t. g. kod c. k. kotarskog ureda slatinskog neporečivo prijave, jer će se inače proti istima po glasu §. 35. novačnog popisa postupati.

C. k. kotarski ured.
U Slatini dne 10. travnja 2856.
C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 705. (Ds.—42) (3—3)

Izrok.

Obnarodovanje zemljištnih napisnikah u kraljevini Ugarskoj glede Aradske županie.

Od strane c. k. zemljištnog ravnateljstva u Zagrebu daje se glede zavedenja novih zemljištnicah (gruntovnicah) u velevaradinskom upravnom okolišu kraljevine Ugarske uslied naredbe c. k. popečiteljstva za pravosudje od 15. prosinca 1855 dèrž. zak. lista kom. XLVIII. br. 222 na obće znanje kao što sliedi:

U velevaradinskom je upravnom okolišu u svèrhu uvedenja zemljištnicah miestnički izvidjenje, polag občinah već obavljeno u županii aradskoj, izuzamši kr. slobodni grad Arad, te će od 1. svibnja 1856 počemši biti napisnici zemljištnički ujedno sa čestičkim naznačenjem i nacèrtima amo spadajućim, i to vèrhu svih občinah spadajućih godine 1848 k županii Aradskoj (izuzamši kr. slobodni grad Arad) u c. k. zemljištnom uredu u Aradu, da ih svaki viditi može. Objavljivanje uredovanjah i poslovah, skopčanih obnarodovanjem napisnikah zemljištnih započet će 1. svibnja 1836 te je glede toga odredjen c. k. županijski sud u Aradu za sve gore imenovane občine.

Što se tiče nepokretnostih u kr. slobodnom gradu Aradu, koje miestnički još izvidjene nisu, imadu se dotične zemljištnice i uknjižnice za sada u obstojećem uredu zemljištnom voditi onim načinom kako što je to bivalo dosada.

Obližje naznačenje uredovanjah i poslovah pripadajućih c. k. županijskom sudu u Aradu i strankama, sadèržavano je obširnie u izroku izdanom po c. k. zemljištnom ravnateljstvu u Velevaradinu pod 21. ožujka 1856 i uvèrštenom u uredakih listovih bečkih i buda-peštanskih novinah.

C. k. zemljištno ravnateljstvo.
U Zagrebu dne 9. travnja 1856.

Br. 885. (Dp.—40) (3—3)

Oglas

C. k. gradsko-deleg. kot. sud Zagrebački daje ovime na znanje da je na molbu barona Levina Raucha ovèrbena dražba urbarskog selišta na vlastitost Josipa Žlebački spadajućeg na Pušći pod br. 7 ležećeg i na 389 for. sr. sudbeno procienjenog radi duga 33 for. 41 kr. i pripadah dozvoljena, u tu svèrhu su rokovi, i to pèrvi na 16. svibnja a drugi i zadnji na 16. lipnja 1856 svaki put u 10 satih u jutru na licu miesta ustanovljeni time, da će se kod druge dražbe upitno selište i izpod procienbene vriednosti najviše davajućem prodati.

Pozivlju se dakle kupiti želeći k toj dražbi s dodatkom, da će svaki licitant imati vadium od 20 for. sr. u ruke sudbenog povierenika položiti, taj vadium će se kupcu selišta uračunati u kupovnu svotu, a drugima odmah kod zaključenja zapisnika povratiti, dalji uvieti mogu se kod ovog suda i na dražbenom ročištu uviditi.

Uslied toga pozivlju se svi oni koji su na upitno selište založno pravo stekli, da se kod ovog suda do 16. svibnja 1856 tim sigurnije najave što će se u protivnom slučaju kupovnina bez njih razdieliti.

U Zagrebu dne 20. ožujka 1856.

Br. 1136. s. 1855. (Izv.—121) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozića odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Ivi Mihaljeviću iz Čadjavice ovèrbena prodaja kuće br. 63. i ostalih zemljištah u Čadjavici se nalazećih sudbeno na 300 for. sr. procienjenih dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 8. svibnja i 12. lipnja t. g. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k oto. dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 30 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.
C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 815. (Izv.—135) (3—2)

Poziv.

Stiepan Kaličić inače Tkalčić, bravarski kalfa iz Doln. Miholjca, rodjen god. 1835, pod kućnim br. 188, podvèržen je ove godine novačenju, nu budući da se nezna njegovo prebivalište, s toga mu se putem službenih novinah javlja, da se na svaki način 2. svibnja t. g. stavi u Valpovo, u protivnom bo slučaju postupat će se s njime polag §. 35. zakona o novačenju.

C. k. kot. ured dol. miholjački dne 14. travnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

Br. 7066. civ. 1855. (DS.—45) (3—1)

Izrok.

C. k. gradsko-deleg. kot. sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 7. travnja 1855 s oporukom preminuvšega kanonika zagreb. Gjure Novosela štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 23. svibnja 1856 u 9 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 5. siečnja 1856.

Br. 853. g. 1855. (Izv.—136) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoselski kao kot. sud ovim do obćeg znanja donosi, da je na molbu Nikole Hudjna mlinara iz Lojnice za poduzetje tretje dražbene prodaje selišta Mije Novosela od ¼ sessie u Ježevom pod br. 8 iz kuće s kućištem i ostalih zdanjah gospodarstvenih zatim vèrta i oranice sastojećeg i na 690 for. sr. procienjenog novo ročište, dočim ono na 16. siečnja t. g. dèržano nebi, na 10. svibnja 1856 u 3 sata poslie podne na licu miesta u Ježevu ustanovljeno, gdie će se i izpod prociembe najviše obećajućemu dosuditi. Svaki dražbenik imat će jamčevinu od 50 for. sr. u ruke sudbenog izaslanika položiti, koja će se kupcu u kupovninu uračunati, a ostalim dražbenici a vratiti. Kupac morati će napokon preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom selištu zaloga radi osigurani; — ostale uviete mogu dražbenici kod suda ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na rečeno selište kakovo pravo hipotekarno stekli, ovim pozivlju, da to pravo do prodaje napomenutih nepokretninah tim sigurnie prijave ovom sudu, jer će inače sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme, i oni, u koliko bi kupovnina diobom izcèrpljena, ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud dugoselski.
U Božjakovini dne 19. travnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Barać.

Br. 1139. s. 1855. (Izv.—123) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćega znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Adamu Ivankoviću iz Čadjavice ovèrbena prodaja kuće pod br. 78. i ostalih zemljištah u Čadjavici nalazećih se, sudbeno na 1100 fr. srebra procienjenih dozvoljena, i za preduzetje ote dražbe rokovi su na dne 9. svibnja i 13. lipnja t. god. svaki put u 3 sata poslie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju providjeni doći jamčevinom 110 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p. koji misle imati kakovo hipotekarno pravo na upitnu nepokretnost, pozivaju, da do prodaje prenavedenog imanja pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisati imali budu, ako prije deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

C. k. kot. ured kao sud.
U Slatini, dne 1. ožujka 1856.
C. k. kot. predstojnik.
Bellošević.

OGLASNIK.

Dp.(—42) (3—2)

☞ Dobrovoljna prodaja kuće.

Kuća na dvie ulice razi zemlje zidana pod br. 93 u Zagrebu i to u predgradju Novoj Vesi imajuća 8 sobah, 6 komorah, 5 kuhinjah, 2 dućana, pekarnicu dobro zidanu za peka, tišlarnicu sa sušom, pivnicu prostranu u zemlji, štalu za 3 glave marhe sa sienikom, veliku dobro zidanu ledvenicu, i zdenac, je svaki dan skupa s priležećim vèrtom i prostranom blizu Zagreba (Nove Vesi) ležećom šumom za prodati; daljnja doznati se mogu pri gospodarici u istoj kući.

(Dp. 37) (5—3)

Oglas dražbe.

Dne 5. svibnja i sliedećih danah t. g. prie i poslie podne u običnom satu prodavat će se u pisarni podpisanog zavoda putem javne dražbe različne zlatne i srebèrne stvari, — kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

Pèrva hèrvatska štedionica.

(41—Dp.) (3—3)

☞ Jedan mlin.

sa tri žèrvnja zidana diela, sa stanom i gospodarstvenim zgradama zatim s voćnjakom i kuhinjskim vèrtom zajedno sa 3 jutra oranice u Čulincu blizu Za reba prodaje se iz slobodne ruke. Pobližja mogu se doznati kod gospoje Ritonia u laškoj ulici kuća br. 47 u Zagrebu.

(38—Dp.) (12—5)

☞ Mnogostranim potraženjima da se zadovolji ☜

pravi

ŠTAJER. BILJNI SOK ZA PÈRSOBOLJU

sveudilj u najizvèrstnijoj kakvoći moći je dobiti u **Zagrebu** u liekarni **Federl-ovih baštinikah** *).

Proizvoditelj **jedini** pravog štajer. biljnog soka, liekar J. Purgleitner u Gradcu, moli, da mu se otaj sok s **Inimi** pod istim označenjem u tèrgovinu stavljenimi proizvodi nezamieni.

Flaše pravog štajer. biljnog soka iz biela su stakla sa konačnim gèrlom, kositrenom kapslom na kojoj (kao što i na flaši) natiskano je: »Apotheke zum Hirschen in Gratz« i »J. P. A.« pomnjivo začèršteni, u ostalom providjeni napisi, sa podpisom proizvoditelja.

Ciena jedne flaše 50 kr. sr., manje od 2 flaše nerazzašilje se. Zamatanje od 2 ili 4 flaše stoji 20 kr. srebra.

***) Soka otog uviek je za dobit:**

u Beogradu kod gosp. Treškovića.	u Koprivnici kod gosp. S. Reškovca i sina.
» Belovaru » » Lackovića.	» Novomsadu » » J. L. Vidsšića.
» Osieku » » liekara Horninga.	» Zemunu » » liekara Zrešcika.
» Novoj-Gradiški kod g. A. Antonovića.	» Virovitici » » D. Demetrovića.
» Karlovcu kod gosp. A. Benića.	» Varaždinu » » liekara Haltera.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 25. TRAVNJA 1856. Exoffo

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; ć zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke plaćjaše do 10 liniah 30 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva financiah od 26. ožujka 1856, kojim se obznanjuje, da se iz okolovanja natrag povlače svakolika novčana znamenja, što ih je od godine 1848 dèržava izdala, izim jedinih ugarskih papirnih desetakah (malih banakah od 10 krajcarah).

Da svakolika novčana znamenja, što ih je od godine 1848 dèržava izdala, izim jedinih ugarskih papirnih desetakah (t. j. malih banakah od 10 krajcarah), sasvime prestanu okolovati, naredjuje ministarstvo financiah, da će se one vèrste dèržavnih papirnih novacah, kojih je odkupljivanje razpisom od 23 veljače 1854 (dèrž. zak. lista komad XVI., br. 45) predano povlaštenoj austrianskoj narodnoj banki, i medju koje spadaju

1. naputice na zemaljske dohodke kraljestva Ugarskoga od 1 for., 5 for., 10 for., 100 for. i 1000 for.
2. neokamatjene dèržavne kladnice od 5 for., 50 for., 100 for., 500 for. i 1000 for., i
3. petpostotne naputice pieneznice centralne od 1. rujna 1848 i od 1. ožujka 1849, a glaseće na 30 for., 60 for., 90 for., 300 for., 600 for. i 900 for., samo još do 31. kolovoza 1856 kod svih dèržavnih pieneznicah pri platjanju kao novac primati, i kod svih bankovnih pieneznicah za banknote zamienjivati, k čemu će po izmaku ovoga roka potrebita bit osobita dozvola ministarstva financiah.

Do istoga toga roka primat će se umiesto platjanja ili zamienjivati onako, kao što je do sada bivalo, i ugarske male banke od šest krajcarah.

A i dèržavne naputice c. k. pieneznicah (Viglietti del Tesoro), izdate u kraljevini lombardezko-mletačkoj razpisom od 22. travnja 1849 (dèrž. zak. lista, br. 226) zamienjivat će se po izmaku miececa kolovoza 1856 samo još s osobitom dozvolom ministarstva financiah za petpostotne bilježke lombardezko-mletačke založionice, i to pri nastojstvu iste založionice.

Po izmaku miececa listopada 1856 neće već ni ministarstvo financiah moć dozvoliti, da se ovdie pomenute vèrste papirnih novacah prime umiesto platjanja ili da se zamiene. Valja pravilo ovo tim više o onih novčanih znamenjih, koja su već priašnjimi razpisi iz okolovanja natrag potegnuta, i koja su se već i sada zamienjivati mogla samo s osobitom dozvolom ministarstva financiah, kao što su imenito:

a) ugarske zemaljske naputice od 2 for.;
b) dèržavne kladnice od 10 for.;
c) tripostotne naputice centralne pieneznice od 1. siečnja i od 1. sèrpnja 1849, zatim od 1. siečnja 1850;
d) kamatonosne dèržavne kladnice od 1. siečnja 1850 i 1851;
e) kamatonosne dèržavne kladnice od god. 1852 i 1853, glaseće na 1000 for., 500 for. i 100 for., i
f) niemačke male banke od šest i deset krajcarah.

S toga, počamši od 1. studenoga 1856, neće se više nijedan dèržavni papirni novac od vèrstah, izdati od godine 1848, umiesto platjanja primati ili zamienjivati (izim jedine ugarskih malih banakah od deset krajcarah).

Bar. Bruck s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 25. travnja. L. Nikada još nije Evropa tako zbiljno upèrla bila oči na istok, kao što za najnoviega rata; nikada se nije Evropa zanimala tako za sreću i blagostanje svih žiteljah u Turskom carstvu, kao što baš sada, gdie je dovèršen onaj preljuti rat, kojega je vodila za oslobodjenje naše kèrstjanske braće, živuće sve dosele pod teškim jarmom nemilog moslemskog gospodstva. Svatko Boži je mislio, da će se sada i Turci, za koje je prolito toliko kèrstjanske kèrvi, opametiti, da će uvažiti i kako trieba cieniti svoje kèrstjanske pomagače, pa da će oni sami s dobre volje nastojati oko toga, da se jedared već olakša biedno stanje rajino. Ali nas u tom naša tako tvèrdo gojena nada ljuto prevari; oni su, reć bi, ojačani kèrstjanskom pomoći, još gorji, zlobnii i predsudnii, nego što su prije bili; nemare nit nehaju za ono, što visoka porta u svoj blagoj namieri nastoji dokučiti te proganju, gnjave i tlače sirotu raju više, nego su prije toga ikada činili. Čini se, da oni zaista nekane nimalo ublažiti svoja religiozna gnjeva prama inoviercem te ni za dlaku popustiti od svojih dosadanjih doduše nečoviečnih pravah i nepravah. Nema dakle ni prilike, ako stvari ovako ustraju, da će se tako skoro obistiniti ona nježna želja i težnja koja je zaniela glave gotovo svim prosveštenim ljudem u najnovie doba, a strah nas je, da nit neće zapadnjake u njihovoj plemenitoj nakani tako skoro sliedom sliedit zapadna civilizacia, ako turčin i zbilja ostane i nadalje ono staro, ukorielo, tvèrdoglavo i obmamljeno ture. Kudgod svèrnemo oko po prostranom turskom carstvu, svigdie nam se predočuju žalostni prizori, gdie turčin po staroj navadi proganja i ubija sirotu raju; malone sve novine priobćivaju takova čemèrna pripećenja a naročito naše jugoslavenske, koje su nam živi sviedok, kako turčin nam harači i ubija jednoplemenu braću po Bosni, Bugarskoj i Hèrcegovini.

Nećemo da navadjamo iz raznih novinah mnogobrojne žèrtve turskog fanatizma, već ćemo nakratko progovoriti niekoliko riečih o gèrčkoj dievojki, što no je netom pala u čeljusti gadnog Selimpaše od Silistrie te zajedno po njegovoj zapoviedi zadavljena na sramotan način. Taj grozoviti čin zadosta je poznat već cielom svietu, i napose našemu obćinstvu, netreba nam ga dakle ovdie potanko opisivat, već smo nakanili samo priobćit ono slovo, što ga je govorio ogorčenom kèrstjanskom narodu sa predikaonice katedralne cèrkve u Varni [illegible] „Ciriake."

Oto slovo liepo i znamenito naštampano je ponajprije u gèrčkom listu „Minerva;" poslie ga je doneo u prevodu „L' Osservatore Triestino," odkale ga mi evo sada ponašismo. Ono glasi ovako:

Eto ti se dogodi u našem gradu na očigled čitave Evrope, na očigled čitava kèrstjanstva čin tako okrutan, žalostan i barbarski, da svakog spopada groza i tuga. Ciela gotovo Evropa pošla je put istoka, da oslobodi kèrstjane od jarma muslomanskog; kèrv prosveštenih i velikodušnih sinovah Evropejskih prolila se poput riekah i proliva se još uviek stranom, da se odvrati i ublaži svako smieranje za osvojenjem, stranom pako da se učvèrste prava i jednakost svih podanikah pod žezlom Sultanovim; sile cieloga svieta sdružene su na kongresu u Parizu, u toj slavnoj usteni Franceske zemlje, u tom izvoru svakog znanja i svake društvene reforme, da preporode ovu svetu zemlju; a danas je za čudo učinjen od bezbožnih rukuh zločin zaista grozoviti, a to ne po razbojnicih, koji stoje neprestano u zasjedah sakrivenih, već po takovih ljudih, kojih je najsvetia dužnost, da paze na sigurnost i da sačuvaju poštenje obiteljsko. —

Ima tomu evo sada osam danah, odkako je ugrabljena čista i nedužna dievica „Ćiriaka" po niekih vojnicih i po sámom paši otomanskom; odtèrgnuta iz naručaja roditeljah i odvedena da bude žèrtva divjih strastih barbarskih. Zaista nečuveno bezbožtvo! Oti zlobnici, nemogavši zatajit svoj ogromni zločin, probodu joj mačem dievičansko tielo te ju zadave na nečoviečni način, pošto su joj jednom već oskvèrnuli bi bez srama i ljudskog čuvstva ono jedino blago, što je imala dievica na ovom svietu, onaj prekrasni čisti cviet, koi ju tako liepo riesio. Čoviek nije kadar zadosta opisati ovaj strahoviti, okrutni i sramotni prizor; Kèrštjani rone ljute suze te nemogu, da oko obore na dievičansku žèrtvu, što evo pred nami leži. Kèrštjani! bratjo! evo vam žèrtve; ona na nam je živi sviedok biesnoće zlotvorah; njezin ugušeni vrat, božje nam viere, posviedočava, kakove su ćudi niekoji od onih, koji moraju po zahtievanju Evrope počitovati prava, poštenje i blago svih podanikah bili oni kojeg mu drago zakona; njezino probodjeno tielo pokazuje onim, koji se zauzeše za obrambu hèrštjanah, kojim putem treba udariti i koja sredstva poprimiti da se uklone zali i pruži kakva polakšica narodu kèrštjanskomu. Jedino nas još to tieši: što nam je hrabra i nedužna kèrštjanska duša još uviek kriepostna, čista i sveta, premda nas neprestano muče, tlače, gnjave, preziru, ubijaju. —

To je živa istina, koju posviedočava oko mèrzlog trupla sgèrnuvši se mnogobrojni puk i ista dievičanska žèrtva, koja oskvèrnjena i mućena barbarskom strastnom požudom i divjim nasiljem otih zlobnikah prolije dievičansku svoju kèrv, ali joj nije time duša nagèrdjena, niti je time uništen sveti kèrst a niti oduzet onaj sveti i božji pomaz, niti ju je zato ostavila milost božja, već je ona izdahnula svoj sveti duh u ruke Viekoviečnjega vapijuć, plačuć i izpoviedajuć svoju nedužnost pred Bogom i pred ljudima a ondie će njezinu glavu kruzi angjeoski ovienčati dievičanskim uznositim viencem.

Ili vam je, braćo, to možda za čudo, kako je došla ota nedužna žèrtva do nas, kako leži evo u sred cèrkve, kako ju blagosliva sveta ruka vladičina i kako smo se ovdie sastali, da lievamo nad njom gorke suze. Neka vam to nebude za čudo, braćo, već se time još većma ohrabrite i pouzdajte! Hvala budi našemu milostivu mitropolitu za njegovo otčinsko nastojanje, hvala vriednim zastupnicima veliko-britanskomu, franceskomu i austrianskomu na njihovom neprekidnom zahtievanju i opiranju, koji poznajuć zrielo dobrohotne namiere svojih vladarah dosliedno svomu zvanju tražiahu strogi račun; hvala budi i junačkomu zapoviedniku francezke posade, koga je poput drugih hrabrih junakah njegove domovine veoma ogorčio ovaj sramotni zločin, te odmah priskočio u pomoć, da se krivci iznadju što prije. Tako nam Boga! svi kèrstjani su vam hrabrim častnicima francezke posade i vam plemenitim konzulima zahvalni za ovu velikodušnu zaštitu. I tvèrdo ufanje gojimo, da ćete vi sadèržav u vaših

grudih razborito ono čuvstvo, od kojeg imamo toliko plemenitih primierah, predstaviti vašim vladama ovaki nečuveni počinak. —

Nu pored svega toga tvèrdo smo uviereni, da će Nj. veličan. sultan pravedno kazniti one, koji gaze njegovu carsku volju netom iznovice izjavljenu. A ti, dušo sveta i nedužna Ćiriake, uzdigni se do nebeskih dvorovah i idi u naručaj tvoga previšnjeg Tvorca. Ondie te čeka neizbrojljivo mnoštvo mučenikah od četiri vieka; odie te čekaju tisuće i tisuće dievicah, kojim je ista takva loša sreća priskočila, da te primu u svoje blaženo društvo. Dà, kriepostno sèrce, uzdigni se pa moli neprestano Boga, da nas jedared već oslobodi od ovih okrutnih mukah. A vi, braćo kèrstjani, nemojte se žalostiti, zaustavite vaša uzdisanja; božja volja s nama upravlja, premda se prolieva još uviek kèrv evropljanska; božja providnost, koja se i za nas brine, naznačuje nam po ovom sramotnom činu ono pravo, koje može i mora sačuvati Evropa. Konačno se ohrabrite u vašim mukama i pouzdajte se, braćo, te se povierite u najvišje Biće: tako molite jednim glasom Najvišjeg, da uvèrsti dušu nedužne Ćiriake medju pravedne i svikolici zajedno zavapite: Viečna budi pamjat otoj dievici! —

Niemačka

Bèrlin, 14. travnja. „Wanderer“ Čujemo da će ovdašnji dvor dobiti za niekoliko sedmicah sjajnih gostah. Govori se, da će ruski car ovamo dopratit caricu mater svoju. Moguće je, da je izabran Bèrlin kao miesto, gdie će se mnogi kraljevi sastati, o čemu se opet počelo govoriti.

Velika Britania i Irska.

London, 15. travnja. Prije dvie godine, kod pretresa indianskoga proračuna napomenuo je Otway mimogred, da se porezi tamo iztieravaju torturom. Sir James Hogg, direktor istočnoindianske kumpanie, nazvao je to klevetom a predsiednik nadzornoga vieća za Indiu izjavio je, da ništa o tom nezna. Hoggovim protuslovjem razdražen, doneo je Otway dokazah i predložio je iztragu u predsiedništvu Madras. Posliedak iztrage bio je predložen prošaste godine parlamentu i vlada i „Times“ izraziše najveće začudjenje o takovim nenadanim otkritjima. Tko pozna poviestnicu Indie — a nema boljega studiuma za oslobodit se od predsudah civilisacie — taj je znao, što se ima dèržat od ovoga divljenja; i gospodin grof Albemarle stavio je u pèrvom oglašenju svoga predloga na to veliku važnost i obećao je dokazat, da je uporaba torture bila već odavno i više putih službeno do znanja stavljena vladi i parlamentu. Očito to je stožerna točka i ova točka bila je jučer uslied privatne nagodbe medju vladom i opoziciom u debatti samo mimogred napomenuta a u zaključcima zatušena — velika slava za štampu kontinenta. Ona dobra stara vremena, kada je inozemstvo svoje presude vèrhu Engleske cèrpilo poglavito iz „Timesa“ — taj je danas izjavio, da je engleska vlada u Indii upèrkos niekim malim nepodobštima prispodobljena sa svimi pèrvašnjimi vladama ipak uzor čoviekoljubja i čoviečnosti — ona dobra stara vremena prošla su. Njihova gospodstva zabavljala su se prošaste godine jedared o tom, da ih na putovanjima po kopnu više nekuju u zviezde kao prije, i da su opazili, da je tamo od niekog vremena o njima zavladalo krivih pojamah. Vojvoda Argyllski molio je dakle, neka se odluka tako promieni „da se nebi kriva mišao, kao da je i vlada kriva, što se tamo još uporavljuje tortura ili da je o tom znala pa šutila, razprostranila u tudjim zemljama i u engleskom narodu“ a „Times“ tieši svoje prijatelje time „da se Indianci nestavljaju na muke po Englezima već po Indiancima“ to jest, da engleski poreznik nestavlja sam pod šaraf palcevah tim nesretnicima.

Mimolazi takodjer filologično pitanje, dali se, kako činovnici od kumpanie uzimaju, pod torturom razumievaju samo sprave sriedoviečnoga evropejskoga pravoslovja i inkvisicie, kao što su španjolske čižme, željezna dieva, pomoranska kapa itd. ili i sliedeća izviestjem ustanovljena sriedstva za iztierivanje porezah: Glad i žedja, prepriečivanje sna, obiešivanje ogèrlaja od starih kostih i drugoga smrada okolo vrata Hinduanca ljubećeg prekorednu čistoću, siedjenje na oštrom kamenju, bijenje glave o glavu, svezanje kose za točak od kolah ili za rep magarca, učvèršćenje jedne noge za dèrvo i razpinjanje druge za drugo dèrvo, viešanje za noge, obiešivanje za sglobe od rukuh i bičovanje za toga (jedna žena umèrla je za ove torture), svezat koga za dèrvo a pod njim načinit vatru, golom glavom pod plamtećim indianskim suncem posredstvom biča koga učinit kuturat se ko kakav kamen, tonut u vodu malone do zagušenja, stavljat kebarah ili drugih kukacah što oštro grizu ili plazećih životinjah, što bodu, pod polovičnom kokusovom ljupinom na pupak ili na još ćutljivie časti tiela, batinanje do uganutja članakah, silit koga, da kroz više urah na suncu balancira na velikom palcu luntu, povalit koga na hèrbat stavit mu motku napriečac prieko pèrsa a na svaki kraj iste posadit čovieka, da izmučeni izplazi jezik, ruku i nogu konopcem tako čvèrsto svezat, da se prekine okolovanje kèrvi, pa istu stranu ribat solju i španjolskim pèrprom, pete svezat kome na pleća i izložit ga tako sunčanom žaru i noćnom mrazu, vući koga za bèrkove uvis dok ih izčupaš, posadit koga na gniezdo cèrvenih mravacah, stavljat palac pod šaraf, uzvinjivat ruku posredstvom makine, štipat željeznim klieštjem, šibat do smèrti, pèrste omatat gorućim traljem, žgati cigarami ili gorućimi velikimi iglami, tielo zamatat u mamučnu tkaninu uljem napojenu i istu užigat, tèrnje nabijat izdod nokatah od pèrstih, oči, uši i druge strane tiela napunjivat kajenskim pèrprom, napokon pèrsa ženam pristiskat u razkoljen bambusov štap. Da je ovaj način iztierivati poreze bio u običaju u niekim stranama ove zemlje već prije engleskoga osvojenja, nemože se tajit, osobito tamo gdie je jedna traga nad drugom vladala. Ali k čemu je služilo šestdeset godišnje vladanje civilizacie, ako se nije okrutni običaj uklonio, već je postao još obćenitii? Da se je posliednje slučilo, napomenulo se u debatti i može se dokazat priznanim učinjenicama. Nemože se tajit, da indianski seljak dobrovoljno plaća zakupa i porezah, ako nije odviš obteretjen; još je dan danas u novostečenim i manji porez plaćajućim kotarima predsiedništva tortura veoma rietka ili sasvim nepoznata. Ali Englezi imaju za načelo, poreze, koje su pobirali Mahomedanci podvostručivat. Još onomadne reče „Times“ da se mora sada jošte područje „Nizama“ zbog nevaljale uprave i s ljubavi prema čoviečanskom pokolienju sjedinit a iz izviestja proizlazi, da tisuće seljakah pred britanskom civilisaciom i torturom utekoše u područje Nizama, gdie nestavljaju na muke. Svi osvojitelji, koji su prošli prieko Indie, ostaviše spomenikah svoje izobraženosti; Englezi sada si grade pèrvi spomenik: željeznicu. Dosada su porušeni vodovodi mohamedskih knezovah, osahnuta ili zamočvarena polja i propali narodi jedini tragovi njihova gospodstva. Više godinah poslie smèrti Albukerkesa, ako se kojem hindu-u ili moslimu učinila nepravda, a on nije mogao dobit pomoć na zemlji, otišao je na grob pravednoga Portugeza, prineo je viečnoj svietionici, koja je goriela pred njim žèrtvu od ulja ili miomirisah i molio mu se, da mu pomogne. Uspomeni engleskih gubernatorah gorit će jednom druga zublja.

(Triest. Ztg.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

Petrograd, 21. travnja. Grof Orlov naimenovan je na miesto kneza Černičeva za predsiednika dèržavnoga vieća i ministarskoga savieta.

Petrograd, 11. travnja. Nj. veličanstvo car prispeo je kao što službeno javljaju, jučer izjutra u 4 sata u Moskvu.

Pariz, 23. travnja. Maršal Pelissier izvieštjuje pod 18. t. m: „Dne 17. t. m. bio je razgled francuskih četah, kojem su prisustvovali general Lüders, ruski, engleski i sardinski oficiri, zatim dèržao se razgled engleskih četah, kod kojeg su rečeni oficiri takodjer bili pritomni.

Carigrad, 14. travnja. Ratificirana izprava pogodbe od mira poslat će se sutra u Pariz po sinu Fuadpašinom. Sultan odredio je prekrasnih darovah sastojećih u biseru i dragom kamenju za kraljicu Viktoriu a veličanstvenu jašiočku spravu za kralja Viktora Emanuela. Kao budući poslanici u Petrogradu naznačuju se Mehmed Alija ili Rušdipaša. Francuske čete počele su se već stranom kući vraćat. Zabrana izvozit žito ukinuta je od strane portine i za luke cèrnoga mora. Blokus je tamo svigdie već prestao. Već se izdaju francuski pasoši u Kèrč, Odesu itd. i Rusi ih priznavaju. Sardinska bolnica u Jenikoju stranom je izgoriela, no boliestnicima nije bila učinjena nikakova šteta. U Drenopolju izgorielo je 6. t. m 240 dućanah, 5 gostionicah itd. Iz Teherana javljaju, da bi nastojanja poravnat razpru Murrayev sada mogla imat dobra uspieha.

Smirna, 15. travnja. Nemiri u Karaburunu pojavili su se s nova. Ovdie će se podić jedan stan slobodnih zidarah.

Kanea, 12. travnja. Velipaša poklonio je ovdašnjim kapucinima i milosèrdnim sestrama zemljištah, da si uzmognu oni školu, a ove bolnicu podići.

Carigrad, 17. travnja. Sin Fuadpašin otišao je s ratificiranom mirovnom izpravom od ovud u Pariz. Knez Kallimahi odreko se je pismeno ponudjene mu poslanstvene službe u Beču. Brodarstvo u ruske luke već je dopušteno, no pod uvietom kvarantene od 14 danah. Englesko-niemačka legia otići će u Kap dobroga ufanja.

Milan, 21. travnja. Uslied jednoga dopisa u listu „Gazetta ufficiale di Milano“ iz Rima doći će sveti otac glavom u Pariz prema sriedini miesecа lipnja.

SLUŽBENI LIST.

Na br. 1152.—1856. (Izv.—134) (3—3)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačnog popisa ukazali su se sliedeći momci dužnosti novačenja podvèrženi kano odtutni: Razred.

Horvath Gjuro iz gorn. Miholjca I.
Klemen Andria iz Bakića II.

Bošto se pako miesto njihovog boravljenja saznati nije moglo, to se rečeni momci ovim pozivaju, da se do 1. svibnja t. g. kod c. k. kotarskog ureda slatinskog neporečivo prijave, jer će se inače proti istima po glasu §. 35. novačnog popisa postupati.

C. k. kotarski ured.

U Slatini dne 10. travnja 2856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 2692—39. (Izv.—132) (3—3)

Razpis natiečaja.

Razpisuje se ovime natiečaj za učiteljsku službu u novoustrojenoj javnoj pučkoj učioni u župi Selce, u kotaru vinodolskom.

Dotični učitelj imat će na lieto 300 for. sr. plaće, 48 for. za dèrva za sebe i za učionu, kao takodjer i pristojni stan u naravi.

Koji ovo učiteljsko miesto zadobiti žele, imaju svoju vlastoručno pisanu molbenicu, obloženu sa sviedočbama vèrhu svog vierozakona, — vèrhu svog moralnog i vriednog ponašanja, kao takodjer vèrhu svojih sposobnostih za obnašati ovu učiteljsku službu do 12 svibnja t. g. niže podpisanomu podnieti.

U Novom Vinodolskom dne 12. travnja 1856.

Vinko Žanić,
kanonik modruški i kotara vinodolskog pučkih učionah nadzornik.

OGLASNIK.

(Dp.—43) (3—1)

☞ Dobrovoljna dražba.

Na dobru »Gornji Vèrhovec« prodavat će se radi premieštjenja putem javne dražbe dne 30. travnja t. g. i ako potrebno bude sliedeće dane, 500 do 600 požunskih akovah starog i novog vina, medju kojimi ima jedan dio starog vina od godine 1834. Nadalje 40 do 50 požun. akovah droždjene žganice i najbolje šljivovice, — na koju se dražbu gg. kupci najuljudnie pozivaju.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

U ZAGREBU, U SUBOTU — DANA 26. TRAVNJA 1856.

God. XXII. — Broj 97.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — arku. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put; a zatim za svaki put 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je diplomom, podpisanom svojom previšnjom rukom, dèržavnoga knjigovodju i predstojnika hèrvatsko-slavonskoga dèržavnoga knjigovodstva Franju pl. Radića kao viteza cesarskoga austrianskoga reda željezne krune tretjega razreda shodno štatutima ovoga reda najmilostivie podić u stališ vitezah austrianske cesarevine.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 17. travnja t. g. direktoru Arkiva u c. k. ministarstvu financiah, Franji Grillparzeru povodom premieštenja u stanje pokoja, samoljenog po njemu, priznavajući njegove mnogogodišnje i vierne službe a osobito zasluge, koje je stekao kao spisatelj, najmilostivie podielit naslov c. k. dvorskoga savietnika.

Naredba vèrhovnoga zapovièdničtva vojske i ministarstva unutarnjih dielah od 30. ožujka 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim krajine vojničke, kojom se propisuje, kao u buduće postupati treba pri uvèrštivanju dosluživših momakah u pričuvu iliti rezervu, i pri odpuštanju momčadi pričuvne.

U obziru postupka, koi će se u buduće imat obdèržavat pri uvèrštivanju dosluživših momakah u pričuvu iliti rezervu, zatim pri odpuštanju onih momakah od pričuve, koji dvogodišnjoj svojoj dužnosti pričuvnoj budu zadovoljili, dostojalo je Nj. c. kr. apostolsko Veličanstvo previšnjom odlukom od 13. veljače 1856 propisati sliedeće:

Da se urede razmierja glede popunjivanja vojske Moje, obnašo sam za shodno, štatut o pričuvi iliti rezervi, izdani patentom od 31. sèrpnja 1852, preinačiti tako, da se dosluživši momci u buduće neimaju više uvèrštivati u pričuvu koncem prosinca ove godine, koje vojnik nevèrši službeno svoje vrieme, nego stopram onda, pošto isti doslužio bude punih osam godinah, računajući od dana, kojega je primljen bio u vojsku.

Budući da će se u navadnih razmierjih godišnje novačenje imat obavljati uz vrieme od 15. ožujka do konca mieseca travnja, s toga će konac istoga mieseca travnja smatrat se kao zakonito vrieme za uvèrštivanje dosluživših momakah u pričuvu iliti rezervu, i za odpuštenje onih momakah od pričuve, koji dvogodišnjoj svojoj dužnosti pričuvnoj budu zadovoljili.

Vojničke upravne vlasti imat će starati se za to, da poleg propisah ovih nebude nijedan vojnik zaustavljen, da služi preko osam godinah u aktivnom a preko dvie godine u pričuvnom stališu vojske, osim ako nastanu slučajevi, pomenuti u §. 26. štatuta o pričuvi.

U ostalom ostaju u krieposti ustanove, štatuta pričuvnoga.

Bar. Bach s. r. **Bar. Bamberg** s. r. **G. M.**

Dne 26. travnja 1856 izdan je i razposlan komad VII. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Razpis ministarstva financiah od 26. ožujka 1856, kojim se obznanjuje, da se iz okolovanja natrag povlače svakolika novčana znamenja, što ih je od godine 1848. dèržava izdala, izim jedinih ugarskih papirnih desetakah (malih banokah od 10 krajcarah).

Naredba ministarstva financiah od 28. ožujka 1856, kriepostna za svekolike krunovine cesarstva, kojom se obznanjuje vrieme, kada će financialne kotarske direkcie u upravnom okolišu lavovske financialne zemaljske direkcie početi dielovanje svoje.

Razpis ministarstvah izvanjskih dielah i tèrgovine od 29. ožujka 1856, kojim se obznanjuje razširenje tèrgovačkoga i brodarstvenoga ugovora od 4. sèrpnja 1846, sklopljeno medju vladom cesarsko-austrianskom i kraljevsko-sicilianskom.

Naredba ministra unutarnjih dielah od 30. ožujka 1856, kojom se obznanjuje uredjenje i uredovna dielatnost miestodèržtvah u kraljevini lombardezko-mlietačkoj.

Naredba vèrhovnoga zapovièdničtva vojske i ministarstva unutarnjih dielah od 30. ožujka 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se propisuje, kako u buduće postupati treba pri uvèrštivanju dosluživših momakah u pričuvu iliti rezervu, i pri odpuštanju momčadi pričuvne.

Razpis ministarstva financiah od 30. ožujka 1856, valjan za svekolike krunovine, nalazeće se u obćem savezu carinskom, o načinu, kako se ocarinjati imadu konopi od crievah.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

V. **Iz Koprivnice**, 20. travnja. Odkad je Koprivnica slavnoj Varaždinskoj županii pripala, imali smo priliku vidit da se odonda za blagostanje našega grada više radi nego što se ikada prije radilo. — Evo uprav o. g. dne 9. studena bit će 500 godinah što je Koprivnica sl. kralj. grad postao — pa ipak kroz tolika stolietja nisu njegove poglavice za svoje i obće blagostanje naše domovine ustrojiti kadri bili to, što se je sada od našeg pripadnutja k slavnoj Varaždinskoj županii u jednoj i pol godine već osnovalo i ustrojilo.

K tomu spada naš veoma od svakog željno očekivani školski dom, koi da se odmah sagradi i tnj, kako viši propisi zahtievaju, uvede učiona od 4 razreda, pobrinu se baš otčinskim načinom naš vèrhovni župan, presvietli gospodin Šimunčić, i nastojanjem njegova neutrudljiva c. k. županijskog povierenika, gospodina Škendera Viraga, prispieli smo dakle k onoj svèrhi, za kojom smo toliko i toliko putah jadikovali; 17. dakle travnja 1856 ostat će ovom gradu zbog polaganja temeljnog kamena za školski dom viekovita uspomena tim većma, jerbo ukrašena bi nazočnostjom domovine ljubimca, našeg svietlog bana, koi je uprošen bio, da ukrasi ovu svečanost visokom svojom osobom. On je još 16. travnja u 8¼ sata u jutro iz Zagreba [illegible], i na naše gradske medje u 5 satih na večer uz pratnju Križevčanah i ostalih drugih, koji su sa svih stranah na istu cestu nalegli, hvala višnjem Bogu, zdrav prispeo; — ovdie ga dočeka do 10 karucah koprivničanah sa svojim načelnikom g. Deurbaniom, koi sjajnu zviezdu naše domovine pozdravi, našto mu i ban liepo odgovori. Po svèršetku govora dade 12 topometah veseli znak gradu ¼ sata odaljenomu, da je mili naš gost već u največoj pratnji uputio se k nama, nato zagèrmiše s naših bedemah topovi — a sa zvonikah zvonovi pa u isto vrieme stavio se u red silni prosti narod tja do slavoluka, pod kojim je stajala obćina gradska sa množinom ostale druge gospode, uz ove priklopio se tèrgovački zbor, zatim desnom i lievom stranom svi cehovi sa svojim barjacima i tako očekivahu taj sretni trenutak. Dojezdi onih 19 jašućih Koprivničanah s barjaci u rukama, koji su bana takodjer kod medje očekivali, donosivši viest da se on približava, a kad ga sviet opazi pozdravi ga iskrenim radostnim klicanjem i pristojnim strahopočitanjem, on pako svojom obće poznatom prirodjenom uljudnostju i sèrdačnostju odpozdravi i uzhiti natoliko razveseljenu množinu da je za njim tèrčala klićući i tako doprati ga do konaka opredieljenog mu, gdie ga je čekala svirajuća banda sa svom odličnom domaćom gospodom kao i od daljnih miestah amo prispievšom i mnogobrojnim pukom; na kad odsiedne i kroz kapiu unidje u konak, tu je bio opet š p a l i r, u kojem dievojčice Koprivničke dèržeć vience u ruci i cvietje sipajući tja do sobe poredjene biahu. Odmorivši se za kratko vrieme, stupi iz svoje sobe u pobližnu dvoranu, u kojoj ga već svi domaći i strani carski častnici čekahu, a pošto bi mu svaki pojedince čestitku pokorno izustio, razpusti svietli ban s naklonom svu gospodu i ode u drugu sobu — nu nije trajalo ½ sata a svietli ban sidje medju silnu množinu naroda, koja stajaše oko konaka njegova, i podivani se priazno s narodom pa uputi se k miestu, gdie će se gradit školski dom, a kad ga pregleda, nastavi šetnju na naše bedeme, i obilazio ih po množini svieta pratjen sve opet do stana opredieljenoga mu za konak, a po dovèršenom tom veselju izčeznuše na nebu tmine oblakah i vedra noćca nastanila se, koju naše gradjanstvo sa osvietljenjem svojih prozorah jošte bolje ukrasiti znade a kad je već vaskolik grad u svojoj ognjenoj sjajnosti plamtio, počela je svirati banda slavne Gjuročke narodne regimente pratjena po 150 zubaljah (koje su gradjani nosili) od viećnice k stanu našeg premilog bana, gdie sakupljena množina zaklikne do tri puta iskreni „živio“ banu, koi se na prozoru pokaza, i narodu nakloni; u isto doba naprema njegovom prozoru na bedemih stanu se razvijati svake boje raketi, razjašnjujući svečana i radostna ćutjenja, koja su se zèrcalila na obrazima uzhitjene množine. Zatim bio je u banovom stanu stol za trajanje kojeg svirala je banda liepe svakovèrstne komade (nije hvala Bogu niti naših falilo) a uz to veselo plamtiahu baklje, narod pako stajao je oko muzike raznježen, a stranom hodao po ulicama i sèrce si nadsladjivao čitajući shodne napise i razmatrajući ukusno razsvietljene zgrade; napokon uputi se banda pratjena bakladom, svirajući po glavnim ulicama i tako tek u 11 satih dokonča se predvečer svečanosti 17. travnja.

Rano zorom u 3 sata nazvieštali su nam topovi da se ura pribljižava, gdie ćemo položiti temelj naše buduće nade, a u 8 satih zamni u župnoj cèrkvi veliko zvono, koje nam kazivaše, da smo opet bliže svetoj svečanosti, a kroz to vrieme sakupilo se sila naroda, svi cehovi sa svojim barjacima pred banov stan, i kada bi već svi častnici svoj naklon načinili, progovori naš vèrhovni župan presvietli gospodin Šimunčić preuzvišenom banu, neka čuva i brani naša prava i posluje za obće dobro ovoga prepokornog grada itd. našto ban shodno odgovori; gradski načelnik zamoli zatim svietlog bana, da bi prije polaganja temeljnog kamena dostojao posietit cèrkvu, gdie će se: „Pridi duše sveti“ pojat, i božja pomoć prizivat, bez koje nema uspieha; našto u svim cèrkvama zazvoni, i mi pod tutnjavom topovah i sviranjem bande krenusmo u sveti Hram, a kad naš svietli ban siede na svoje cvietjem okitjeno miesto, i cèrkva se dubkom napuni, stane naš starac, prečastni g. kanonik Adam Žuvić, sa assistentiom čitat službu božju, koju je za cielo svaka duša slušala najpobožnie, jer svèrha, za koju se bogu molismo, zasieca zaisto u sèrce svakomu, koi onako misli, kako ga viera uči.

Kad se svèrši služba božja krene se vas narod uz procesiu na lice školske zgrade; pred viećnicom, mimo koje išla je procesia, čekaše obćina gradska sa svojim načelnikom, koi na jednom velekrasnom svilnom jastuku žlicu i kladivac dèržeći, k procesii se pridruži, i takovom veleliepnosti prispiela je ova veoma religiozna procesia k namienjenoj sgradi, koju je opet i ovdie silni narod okružavao (mislim da neću falit ako rečem, da sličnoga prizora već odavna nebiaše u našoj domovini); kod došastja zavlada velika tišina, i ništa nisi mogo čuti, već jedine redovnike, koji svoju službu izvèršivahu, a kad bi naš prečastni kanonik skupa sa svojom assistenciom svoje dielo dovèršio, uzme u ruke gradski tajnik uspomenu, koja se u temeljni kamen ima uzidat i pročita ju na glas, našto uz stube, koje biahu cèrvenim suknom preobučene, odkritom glavom stupi mili naš otac ban, položi i pritvèrdi vlastitom rukom svojom temeljni kamen pod gruvanjem mužarah, sviranjem bande i svonjenjem po svih cèrkvah; pod ovim svetim činom delile, su se svetkovnice, koju pesan sastavi naš obće poznati piesnik Ferdo Rusan „Bog daj da se obistini, što proriče piesnik! — I tako mi dovèršismo šta se nije prije kroz viekove dovèršit moglo. Poslie dovèršenoga diela podjosmo opet u cèrkvu, da zapievamo Tebi bože hvalimo; ovdie stane pred bana učenik, komu biaše 13 godinah, i izreče nježan govor, koi sve slušaoce tronù, a kad ga dovèrši prihvati dievojčica od 10 godinah rieč, što je, ako je moguće, još većma slušaoce ganulo; našto ban toj diečici odgovori uprav kao da im je rodjeni otac; nije basna, već živa istina, da su mnogi na ovaj prizor suzah ronili. Nastavismo zatim put u cèrkvu, a odonud propratismo bana do njegova stana. No nije trajalo ¼ sata i narod opazi opet svoga ljubimca, koi se uputi da pregleda sve urede; na gradskoj kući smatrao je medju ostalim i starinskih novacah i onu vlastoručnu povelju, po kojoj je Koprivnica sl. i kralj. gradom podignuta; — po svèršenom pregledu svih uredah stiže opet do varoške kuće, gdie ga čitava obćina sa viećem svojim dočeka i do konaka svečano sprovodi, gdie se opet sakupilo sila naroda, i s največim strahopočitanjem podnese gradjanstvo po svojem gosp. načelniku svietlom banu prepokornu molbu, da ti obću želju svih nas, koji prava gradjanstva uživamo, i sa uspomenu našim potomcima, primiti dostojno začast no gradjanstvo, „koje Ti — tako zaklijući — preuzvišeni gospodine, evo ovdie pod žarkim suncem najpokornie podieljuje, proglasujući Te za začastnoga gradjanina toga viernoga grada!" Svatko si može mislit, kakav je utisak načinilo na naša sèrca, kad nam se je ban za ovu pozornost zahvalio, izrazivši se da si za čast dèrži postat takova grada gradjaninom, koi svoje poglavare tako vierno i istinito ljubi; i evo time smo dokončali prije podne sretno ovu svečanost, nu zbog poslovah naglih, koji bana natrag u Zagreb zvahu, bio je obied u gostioni k austrianskom caru već u 12½ sata započet, k obiedu bilo je više od 100 osobah pozvato, dvorana u kojoj je naš svietli ban ručao, bila je veoma krasno uriešena, pile su se zdravice najprije za našeg junačkog cara, i na svu dinastiu, a zatim za visoka ministarstva, za našeg svietlog bana, Zagrebačkog nadbiskupa, našeg vèrhovnog župana, presvietlog gospodina, Šimunčića i mnoge druge nazočne visoke goste, sve uz pucnjavu mužarah; kod napite zdravice svietlom banu, ustane isti i zahvali se tako: Gospodo nisam mislio da će me mili Koprivničani tako izvanredno dočekat, hvala vam gospodo koji ljubite svojeg bana, budite uvjereni da vas i on ljubi i nikad vas zaboraviti neće, Bog vas poživi i našu milu domovinu, koja je pèrvi stup našeg velikog carstva! — Na to zaori živio i odpieva se banu čestitka načinjena za ovu svečanost po našem piesniku ljubeznome Ferdi Rusanu, koja se gostima veoma dopala, jerbo se je takova prije odlazka na obće zahtievanje i po drugi put pievati morala. U 2½ sata ustane ban i reče: Ja moram poći i ostavljam vas — gospodo budite veseli i dobre volje, dok mi je vruća kèrvca, neću vas zaboravit; kod svake slične zgode, koja će me doniet u vašu bližinu, budite uvjereni, vidit ćete me opet medju vami — i pošto bi se sa mnogim gradjanima rukovao, reče još jedanput ostajte zbogom! Našto gromoviti: Bog te pratio sada, i uvieke, sa svih stranah zaori. Poslie toga nastavi put u konak svoj, pred kojim ga već opet množina svieta čekaše i sa „živio!" pozdravi. Nije 2 minute trajalo, evo ti 4 vranca upregnuta za karucu dolietiše iz avlie pod kapiu, i u taj mah siede ban sa svojim adjutantom, i izustiv još jedanput svojim milim glasom ostajte zbogom odveze se; ali nježnost naroda šiljaše za svojim banom, dok ga je vidit bilo, neprestano klicanje: živio! a on već u velikoj daljini jošter je neprestano sa odkritom glavom i kapom u ruci mašući pokazivao znak svoje radosti. Ova dva dana neizkazane radosti ostat će Koprivnici viekovita uspomena!

Beč, 24. travnja. Visokočastni ovdašnji kneževsko-nadbiskupski duhovni stol izdao je sliedeću naredbu: „Pošto se Nj. Veličanstvo carica približava času porodjenja, pozivaju se vierujući zbog toga za sve podanike austrianskoga carstva važnoga dogadjaja, neka se bogu mole, da bi štitio i blagoslovio Nj. c. k. Veličanstvo.

Upravlja se dakle na štovano duhovno-pastirsko svetjenstvo nalog, da s početkom mieseca svibnja kod svete mise svaki dan, ako to dopuste rubrike, kollektu: „Deus refugium nostrum et virtus etc." umetnu s intonaciom pro felici partu i to nastave, dok se, kao što se bogu molimo i unj uzdajemo, sretno obavi porod.

U nedielju 4. svibnja ima se javna molitvena ura u svim župnim i manastirskim cèrkvama obdèržavat u vrieme popoldnevne službe božje.

Isto tako ima se svaki dan poslie blagoslovne ili župne mise čitat sliedeća molitva:

Molitva.

Svemogući viečni bože! Gospodin neba i zemlje, Ti, koi kraljeve i narode razveseljuješ blagodatima, usliši pobožne molitve Tvoje cèrkve, da Tvoja službinja Jelisaveta, naša zemaljska mati i carica, sretno steče izpunjenje svojega ufanja; odvrati od nje svaku pogibelj i štiti ju u Tvojoj dobroti nebeskom moćju. Zato Ti se molimo po Isukèrstu, Tvome sinu, našem gospodinu i spasitelju. Amen."

Vis, 6. travnja. Stanovnici Visa hotieli su svetačnim činom posviedočit svoju duboku zahvalnost prema prejasnoj cesarskoj familii za neprestano po Njenjem veledušju izkazivana im dobročinstva, osobito pako za podupiranja, koja su im od strane Nj. c. visosti presjajnoga gospodina nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana u dio pala; Nj. c. visost nije ih tek iz svojih vlastitih sriedstvah bogato nadarila, već i za poboljšanje poljodielstva veledušni poklon od 1000 for. od svojih prejasnih roditeljah isposlovala na njihovu korist.

Uslied poziva učinjenog putem obćinskoga predstojništva prisustvovale su sve oblasti u župnoj cèrkvi svečanoj misi i pievanju „Tebe bože hvalimo." Najsèrdačnie molitve za blagostanje Nj. c. k. apostolskog veličanstva i svekolike visoke cesarske kuće dizale su se iz pèrsiuh zahvalnoga pučanstva prema nebu.

(Oss. Dalmato.)

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Petrograd, 24. travnja. Knez Menčikov oprostio se od upraviteljstva kronštatskoga. Dnevna zapoviest od 11/4 t. m. nalaže, da se podignu dvie nove dragunske regimente; dnevnom zapoviesti od 11/4 naredjuje, da se za kavkasku vojsku sastave dvie nove piešačke regimente.

Pariz, 24. travnja. Polag jučerašnjega „Moniteura" imaju se čete vraćajuće se iz Krima iz obzira na pošast, koja je medjutim već sasvim prestala, smiestit u tabor blizu hyerički hotokah.

Marsilja, 23. travnja. Parobrod „Eufrat" doneo je ratificiranu izpravu mira iz Carigrada. Ukèrcavanja saveznih četah u Krimu nastavljaju se.

Genova, 21. travnja. „Corriere mercantile" javlja, da će se piemonteska vojska omalit za 16,000 momakah.

Rim, 21. travnja. Zbog typhosnih boliestih u Levanti moraju austrianski brodovi izvan običnoga zdravstvenoga sviedočanstva još donieti i potvèrde konsularske ili ako se u ukèrcanom pristaništu nenalazi konsulat, municipalne o povoljnom zdravstvenom stanju kod njihova dolaska u luku cèrkvene dèržave.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 25. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	85 3/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 5/8
dto . . . . » 4½%	75 3/4
dto . . . . » 4%	67 1/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	133 1/8
» » » » » 1854, » 100 »	107 5/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	104
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnega odkupa od dol. Austrie	86 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 3/4
Bankovne dionice komad po	1109
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	543 3/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	381 1/8
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3005
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	635
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	472 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 1/4
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 3/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	121 3/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/4
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-4
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/2
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 3/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 7/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	488
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 5/8
Srebro od 24. travnja	3 1/4

SLUŽBENI LIST.

Z. 355. Pr. (Fin.—14) (3—1)

Koncurs-Ausschreibung.

In Folge der genehmigten Auflösung der dermal noch im kroatischen Küstenlande bestehenden Kastelanatämter Verbovsko und Fuccine, Uebertragung der Domainen- und Rentenverwaltung derselben an das k. k. Forstamt Fuccine und Umstaltung des Letzteren in ein Forst- und Rentamt kommen folgende Dienststellen provisorisch zu verleihen.

1. Ein Forstmeister mit der IX. Diätenklasse, Eintausend Gulden (1000 fl.) Gehalt, Zwölf Klafter Holz in natura zu 78 fl. bewerthet, Naturalwohnung dann Sechshundert Gulden (600 fl.) Reisepauschale, dieses jedoch gemeinsam für alle in Commission auszusendenden Beamten des Forst- und Rentamtes, und für Kanzeleierfordernisse des Forst- und Rentamtes ein Pauschale von jährlichen Einhundert Gulden (100 fl.).
2. Ein kontrollirender Oberförster, mit der X. Diätenklasse, Siebenhundert Gulden (700 fl.) Gehalt, Zehn Klafter Holz in natura zu 65 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Siebenzig Gulden (70 fl.) Quartiergeld.

3. Ein Forstamt-Offizial, mit der XI. Diätenklasse, Sechshundert Gulden (600 fl.) Gehalt, Acht Klafter Holz zu 52 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Sechszig Gulden (60 fl.) Quartiergeld.
4. Ein Forstamtsschreiber, mit der XII. Diätenklasse, Vierhundert Gulden (400 fl.) Gehalt, Sechs Klafter Holz zu 39 fl. bewerthet, dann Naturalquartier oder Vierzig Gulden (40 fl.) Quartiergeld.
5. Ein Forstpraktikant mit der XII Diätenklasse, beeidet und dem Adjutum jährlicher Dreihundert Fünfzig Gulden (350 fl.).
6. Ein Forstkandidat unbeeidet, mit dem Stipendium jährlicher Zweihundert Fünfzig Gulden (250 fl.)., endlich
7. Ein Amtsdiener mit dem Jahreslohne von Zweihundert Fünfzig Gulden (250 fl.), Vier Klafter Holz zu 26 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Zwanzig Fünf Gulden (25 fl.) Quartiergeld.

Die Beamten unter 1 und 2, nemlich der Forstmeister und der kontrollirende Oberförster, haben Kautionen im Gehaltsbetrage zu leisten.

Bewerber um eine dieser Dienststellen haben ihrer gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung des Alters, des Religionsbekenntnisses, des Familienstandes (Kinderzahl), der Unbescholtenheit des Vorlebens, der körperlichen Diensttauglichkeit, der allgemeinen Vorbildung, theoretischen und praktischen Befähigung für die angesuchte Stelle, der bisherigen Dienstverwendung, der Kenntniss der deutschen und kroatischen oder einer slavischen Sprache mit Angabe, ob und in welchem Grade der Dienstwerber mit einem der hierländigen Finanzbeamten verwandt oder verschwägert ist, und zwar die bereits im Staatsdienste stehenden Angestellten und die um die Amtsdienerstelle sich bewerbenden gedienten Millitärs im vorschriftmässigen Wege, die im Privatstande befindlichen aber mittelst ihrer vorgesetzten politischen Obrigkeit bis Ende Mai d. J. bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Fiume einzubringen.

Ausdrücklich wird bemerkt, dass nur solche Individuen um die zu 7 bezeichnete Stelle mit Aussicht auf Erfolg einschreiten können, welche bereits zur Staatsverwaltung im Dienstverbande stehen oder sich im Stande der Quiescenz befinden.

Bewerber um eine der oben zu 1, 2, 3 und 4 bezeichneten Dienststellen haben, so fern sie nicht bereits im Staatsforstdienste stehen, noch insbesondere die Befähigung für den selbstständigen Forstverwaltungsdienst, jene um die Forstmeisters-, Oberförsters- [und Forstoffizialsstelle aber überdies auch die Kenntnisse im Verrechnungswesen und die Bewerber um eine der beiden zu 1 und 2 bezeichnenet Stellen insbesonders noch nachzuweisen, dass sie einen dem Jahresgehalte im Betrage gleichkommende Dienstkaution leisten können.

Präsidium der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram am 15. April 1856.

Br. 1138. s. 1855. (Izv.—124) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozića odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Fabianu Šarti iz Čadjavice overàbena prodaja kuće br. 102. i podkućnice s vanjskim zemljama u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 850 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 10. svibnja i 14. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 38 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie diobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Nr. 2512. (PZ.—11) (3—1)

Kundmachung.

Für die in Erledigung gekommene Postmeisterstelle zu Slatina in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieses gegen Dienstvertrag zu verleihenden Dienstpostens bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zweihundert Fünfzig (250) Gulden in einem Amtspauschale jährlicher Dreissig (30) Gulden und dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial- und Privat-Ritte in der Richtung nach Veröce und Miklous eventuell bis Orahovica.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet vor dem Dienstantritte eine Kaution im Bestallungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, fünf vollkommen taugliche Postpferde, eine ganz gedeckte auf Federn ruhende und eine offene Stationskalesche, zwei Briefpostwägen, zwei Staffetentaschen nebst dem übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln, beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, dann vor dem Dienstantritte aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen.

Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über ihr Alter, Studien, die bisherige Beschäftigung und die Vermögensverhältnisse bis Mitte Juni d. J. bei der gefertigten Postdirection einzubringen und darin den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch in der Mitte des Ortes Slatina gelegenen Localität nachzuweisen.

Die weiteren Vertragsbedingnisse können auch beim Bezirksamte in Slatina eingesehen werden.

Agram 21. April 1856

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien.
Klempay.

Br. 368. gr. (Izv. 137) (3—1)

Oglas dražbe.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud daje time na znanje, da će se dne 16. svibnja 1856 na licu miesta u Bratini u 10 satih prie podne putem javne treće i posliednje dražbe za stran tužitelja Josipa Benkovića radi duga 119 for. 12 kr. i pripadakah prodavati nepokretnosti Lovre Čulika iz Bratine, na 1000 for. procienjene, kao kuća sa kućištem, 2 oranice, 2 livade i jedna šuma pod uvietima, koji se ovdie mogu uviditi.

Ujedno se pozivlju svi tuženog vierovnici, da u koliko bi založno pravo na one nepokretnosti imali, takovo prie dražbenog roka amo prijave.

U Pokupskom dne 16. travnja 1856.

V. 3624—1876. (Izv.—133) (3—2)

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Oguliner Grenz-Infanterie-Regiments Nr. 3 wird hiemit bekant gegeben, dass behufs Verpachtung des ärarischen Getränkeausschankes und der Fleischausschrottungsgerechtsame in den gesammten 12 Compagnien des Regiments, dann der Marktgefälle zu Brüedl, Josephsthal, Ogulin, Plaški und Rakovica, so wie des Toninafischfanges an der Seeküste zu Poville auf die Zeit vom 1. November 1856 bis Ende Oktober 1859 die Lizitation am 27. Mai 1856 um 8 Uhr Vormittags hier zu Ogulin unter dem Vorsitze der löbl. Karlstädter Brigade abgehalten werden wird.

Die Pachtlustigen haben sich daher am bestimmten Tage hierorts entweder selbst, oder durch ihre hinlänglich Bevollmächtigten einzufinden, und mit obrigkeitlichen Certificaten rücksichtlich der Lizitationsbefugniss auszuweisen, sofort auch die Caution beizubringen, die wenn Sie im baren Gelde oder in inländischen öffentlichen Staatsschuld-Verschreibungen nach dem Börsencourse erlegt wird, in der Hälfte des jährlichen Pachtschillings bestehen, wenn sie aber durch gehörig intabulirte schuldenfreie Realitäten sichergestellt werden wollte, wenigstens den gerichtlich bestätigten doppelten Schätzungswerth des erstandenen jährlichen Pachtschillings erreichen muss, wozu auch der Grundbuchs- und Tabular-Extrakt, dann das Schätzungs-Protokoll, mit klassenmässigen Stempelmarken versehen, verfasst produzirt werden müsse.

Bei der Lizitation wir der bis Ende Oktober 1855 bestandene Bestanbot als Ausrufspreis angenommen werden, weil im Jahre 1856 die obigen Gefälle in eigener Regie verwaltet werden.

Die in einer Communion lebenden Grenzbewohner, welche zur Pachtung dieser Aerarial-Gefälle zugelassen werden wollen, haben sich vor der Lizitation mit den Compagnie-Certificaten über die Zustimmung ihrer stimmberechtigten Hausgenossen auszuweisen.

Die Subarenden sind strenge verboten, und nachträgliche Offerte werden durchaus nicht angenommen.

Die näheren Lizitationsbedignisse können täglich in der Regiments-Administrationskanzlei während der Amtsstunden eingesehen werden; übrigens werden solche vor Beginn der Lizitation vorgelesen und deutlich erklärt

Ogulin am 19. April 1856.

Fromm, m. p.
Oberstl.

Br. 853. g. 1855. (Izv.—136) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoselski kao kot. sud ovim do obćeg znanja donosi, da je na molbu Nikole Hudjna mlinara iz Lojnice sa poduzetje tretje dražbene prodaje selišta Mije Novosela od ¼ sessie u Ješevom pod br. 8 iz kuće s badilom i ostalih zdanjah gospodarstvenih zatim vèrta i oranice sastojećeg i na 690 for. sr. procienjenog novo rošište, dočim ono na 16. siečnja t. g. dèržano nebi, na 10. svibnja 1856 u 3 sata poslie podne na licu miesta u Ješevu ustanovljeno, gdie će se i izpod prociembe najviše obećajućemu dosuditi. Svaki dražbenik imat će jamčevinu od 50 for. sr. u ruke sudbenog izaslanika položiti, koja će se kupcu u kupovninu uračunati, a ostalim dražbenicim a vratiti. Kupac morati će napokon preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom selištu zaloga radi osigurani; — ostale uviete mogu dražbenici kod suda ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na rečeno selište kakovo pravo hipotekarno stekli, ovim pozivaju, da to pravo do prodaje napomenutih nepokretninah tim sigurnie prijave ovom sudu, jer će inače sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme, i oni, u koliko bi kupovnina diobom izcèrpljena, ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud dugoselski.

U Božjakovini dne 19. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Barać.

Br. 1137. s. 1855. (Izv.—122) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Mati Mikiću iz Čadjavice ovèrèbena prodaja kuće br. 92. s ostalim nepokretnostima u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 1000 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 9. svibnja i 13. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 100 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude, polag doznačenja suda, prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imali budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 317/gr. (130—Izv.) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja: da će se na prošnju Gèrgé Andjelića, tutora malodobnih Ane i Kate rodjenih Greguš iz Piškorevacah, i uslied ovostrane dne 9. ožujka t. g. br. 317 donešene odluke dne 13. svibnja t. g. u 10 satih prije podne sliedeće nepokretnosti i to: kuća sa podkućnicom procienjena na 100 for. sr., jedan štagalj i štala procienjeni na 40 for. srebra, jedna suhara (Pferdmühle) sa nadkalamitom i komorom procienjena na 200 for. sr., tri kosca livade arendalne procienjena u 60 fr. sr. i ¼ jutra guvna procienjenog na 12 for. srebra putem javne dražbe na licu miesta t. j. piškorevci prodavati; — uslied toga se svi oni, koji one nepokretnosti kupiti žele, na dražbu pomenutog dana u urečeno vrieme ovime pozivaju.

Uvieti dražbeni u pisarni ovoga sudišta svakdan u uredovnih satih saznati se mogu.

U Djakovu dne 10. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik kao sudac
Cekuš.

Br. 815. (Izv.—135) (3—3)

Poziv.

Stiepan Kaličić inače Tkalčić, bravarski kalfa iz Dol. Miholjca, rodjen god. 1835, pod kućnim br. 188, podvèržen je ove godine novačenju, nu budući da se nezna njegovo prebivalište, s toga mu se putem službenih novinah javlja, da se na svaki način 2. svibnja t. g. stavi u Valpovo, u protivnom bo slučaju postupat će se s njime polag §. 35. zakona o novačenju.

C. k. kot. ured dol. miholjački dne 14. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Kršnjavi.

Br. 7066. civ. 1855. (DS.—45) (3—2)

Izrok.

C. k. gradsko-deleg. kot. sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 7. travnja 1855 s oporukom preminuvšega kanonika zagreb. Gjure Novosela štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 23. svibnja 1856 u 9 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Zagrebu 5. siečnja 1856.

Nr. 1422 1856. (DS.—47) (3—2)

Kundmachung.

Die Sicherstellung der Zufuhr und des Verschleisses des den Bewohnern Civil-Croatiens jenseits der Save allerhöchst in 12 Pfund pr. Kopf um den gemässigten Preis von 3 fl. 7 kr. pr. Cent. loco Fiume oder Buccari bewilligten weissen Limito-Salzes (L. G. B 1851 St. 18 Nr. 149) ist pro $185\frac{5}{6}$ für den Bereich des Agramer Comitates folgendermassen bewirkt worden.

Im Bezirke	Für die Gemeinde	Name des Verschleissers	Ort des Salz-Depots	Preis des Limito-Salzes: Centr. weisses fl.	Centr. weisses kr.	Fünf Pfund weisses kr.	Ein Pfund weisses kr.
Samobor	Samobor, Stupnik und Podverh	Ignaz Bišćan	Samobor	5	7	$15\frac{35}{100}$	$3\frac{7}{100}$
ddto	Rakovpotok	Anton Živojnović	Rakovpotok	4	57	$14\frac{85}{100}$	$2\frac{97}{100}$
Gorica	Gorica	Leopold Spitzer	Gorica	4	$58\frac{1}{2}$	$14\frac{9}{10}$	$2\frac{98}{100}$
Sissek	Sissek	dtto	Sissek	4	18	$12\frac{9}{10}$	$2\frac{58}{100}$
Jaska	Jaska	Anton Živojnović	Jaska	4	50	$14\frac{5}{10}$	$2\frac{9}{10}$
dtto	Krašić	dtto	Krašić				
Pisarovina	Kupčina	Leopold Spitzer	Kupčina	5	—	15	3
dtto.	Pokupsko	dtto	Pokupsko				
Carlstadt	Banje, Draganu und Rečica	Anton Živojnović	Carlstadt	3	$57\frac{1}{2}$	$11\frac{85}{100}$	$2\frac{37}{100}$
Stadt Carlst.	Stadt Carlstadt	dtto	dtto	4	8	$12\frac{3}{20}$	$2\frac{43}{100}$
Modrušpotok	Ozail	Lukšić	Ozail	4	20	13	$2\frac{6}{10}$
dtto	Ribnik	Vezmar	Ribnik	4	16	$12\frac{8}{10}$	$2\frac{56}{100}$
dtto	Netretić	Sladović	Netretić	4	15	$12\frac{3}{4}$	$2\frac{55}{100}$
Bosiljevo	Bosiljevo	Mich. Subašić	Bosiljevo	3	56	$11\frac{8}{10}$	$2\frac{16}{100}$
	Severin	Math. Sladović	Severin	4	—	12	$2\frac{4}{10}$

Die Lieferanten sind verhalten das Salz gegen von den Gemeinde-Aemtern auf Grundlage der Seelen-Anzahl auszustellenden Anweisungen um den besagten Preis zu liefern.

Was hiemit zur Wissenschaft und Richtschnur allgemein kund gemacht wird.

Nr. 6230/1263. (Vl.—12) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

An den k. k. Gymnasien zu Marburg und Cilli in Steiermark sind sechs Lehrerstellen definitiv zu besetzen und zwar:

1. Am Gymnasium zu Marburg eine Lehrerstelle für klassische Philologie, dann eine Stelle für slovenische Sprache mit der Befähigung zum

Br. gr. 2562. (Ds.—46) (3—2)

Izrok.

C. k. zemski kao stečajni sud zagrebački stavlje ovim do obćeg znanja, da je stečaj, koi je izrokom od dne 14. rujna 1855 br. 6680 vèrhu ukupnog imetka ovogradskog knjigotèržca Jakova Prettnera proglašen, povodom učinjene sa vierovnici nagode dovèršen, i ovime ukinut.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 28. TRAVNJA 1856. Broj 98.

Novine ove izlaze svaki dan izuzmši nedielje i prasnike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom odpravljati, 6 for. sr.—

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Za službene oglase opredieljena je ovèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; s setim za svakiput 3 kr. sr.— Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 28. travnja. Po najmilostiviem nalogu Nj. Veličanstva carice Karoline Auguste poslao je ured dvorskoga meštra Nj. Veličanstva na gospodina prepošta i gradskoga župnika pl. Pogledića 500 for. u jednoj 5/% zadužnici narod. zajma zajedno s kuponima k tomu spadajućim kao najmilostivii prinesak k zakladi zagrebačke ubožnice.

— Jučer predpodne obdèržavao se u stolnoj cèrkvi svečana služba božja s Tedeumom, povodom sklopljenoga mira, kojoj je prisustvovao svietli ban sa svim vojničkim i gradjanskim oblastima.

— Jučer pod večer odputova Nj. preuzvišenost naš svietli ban g. grof Jellačić sa svojom presvietlom gospojom suprugom u Beč.

* Zagreb. Ovdašnja tèrgovačko-obèrtnička komora izabrala je u sieduici svojoj 21. o. m. dèržanoj dosadanjeg predsiedatelja g. Anast. Popovića nanovo za predsiedatelja, a g. Josipa Horhelda za podpredsiedatelja. Izbor ovaj ima usled privremenog zakona komorskog izviestit tèrgovno popečiteljstvo.

** Zagreb. Čujemo, da je Nj. Veličanstvo urednomu i mnogozaslužnomu podžupanu našemu Josipu Pukšecu, uvaživši zasluge njegove u vojenoj i gradjanskoj službi, podielilo plemenštinu sa pridavkom „Murski."

— U tamiškom Banatu na zemljištu nadbiskupa zagrebačkoga osnovana je godine 1846. niemačka naselbina, koja se po imenu našega preuzvišenoga g. nadbiskupa Haulikfalva zove. Preuzišeni g. osnovatelj dao je u ovoj znatno napriedujućoj naselbini o svom trošku podignuti liepu cèrkvu, obskèrbio ju je sa svim potrebštinama, i budući da je po dotičnom čanadskom ordinariatu ista nase'bina učinjena župom, opredielio je župniku uzdèržavanje iz gospoštinskih dohodakah. Dne 20. t. m. posvetjena i otvorena je službi božjoj nedavno dovèršena ista cèrkva, u kojoj će sretni naseljenici čestokrat moliti boga za onoga dobročinitelja, na koga će ih naselbina njihova postankom i imenom svojim sveudilj spominjati. (K. L.)

U. V. Bečkereku, 6. travnja. Ove je godine miesec ožujak u V. Bečkereku velike i znamenite novosti doneo. — Posvud skoro čuven mladi Sèrbin, tako reći pèrvi vieštak i u rodu našem najiskusnii klavira-udaratelj g. Kornelij Stanković poklonio je V. Bečkerečkom publikumu s tim čast, što je u pozorištnom domu njihovom dva koncerta dati izvolio. Pèrvi je koncert davao 24. a drugi 31. ožujka. — G. koncertodavatelj predstavljao je tu najvieštii i za uši slušaoca najprijatnii način sviranja. — Pokraj g. Stankovića kao suputnik ili inače pomagač njegov g. St. Teodorović odpievao je nježnim i blagozvučnim glasom po najnoviem ukusu umiljato ustrojene narodne piesme na našem, niemačkom i madjarskom jeziku. Narod je odsvud gomilama išao slušati slavnog tog vieštaka Sèrbskog pobuditeljne i odveć umiljate svirke, i zato, kako na pèrvom, tako i na drugom koncertu, pozorištna je kuća tako slušaocima prenapunjena bila, da se čoviek od čovieka ni pomaći nije mogao. — Medju slušaocima najveća je tišina vladala, i s umimanjem bacali su sav svoj pozor na najizvèrstniu vieštaka svirku, — i počem je preizhodnosti sviranja svog slušatelje do ushićenja doveo: na neprekidno rukuh plieskanje, riedko da koje svirke ponovio nije. Oba je koncerta g. umietnik carskom himnom na veliko publikuma zadovoljstvo završio. Primiećanja dostojno je to, da je g. vieštak najveću živost i sladost onda u sèrdca svih slušaoceh ulio, kad je kao rodoljubac najvieštie prostonarodno Sèrbsko kolo svirao. — Da je g. Stanković kod Bečkerečanah ljubezno i usèrdno dočekan i primljen, dovoljno moglo ga je znatno ono sabranje, koje je vieštom sviranju njegovom učastvovati izvolilo, uvieriti. (Svetv.)

Nj. Veličanstva car i carica Maria Ana udostojili su se poklonit 300 forintih fondu zazavedenje jednoga dietinskoga sbiežišta u Karlsbadu.

Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo blagoizvolilo je previšnjim riešenjem od 19. ožujka t. g. na tri godine dozvoliti, da namiestnici (administratori) duhovnih praebendah, koje nedonose 500 for. godišnjega dohodka, 25 for. na miesec ili 300 for. na godinu, — a kod naderbah 500 for. ili više donosećih 30 for. miesečne ili 360 for. godišnje plate imadu.

Na veliku subotu pokèrštena su u stolnoj cèrkvi sv. Justa u Tèrstu dva mlada cèrnca, koji su u službi kod Nj. visosti nadvojvode Maximiliana. Kumovi im biahu Nj. visost i španjolski infant Don Fernando.

Temeljni kamen za novu zavietnu cèrkvu u Beču poslao je po nalogu visoke vlade g. graditelj Endlicher iz Jerusolima. Ovaj kamen izsiečen je iz jedne špilje na maslinskoj gori, što se nàhodi tik grobovne Marinje cèrkve i gothsemaeskog vèrta, na miestu, na kom je po starom predavanju spasitelj izustio rieči: „Oče, ako može, neka me mimoidje kalež ovi, no ne moja, već tvoja volja da bude." (K. L.)

Nj. Veličanstvo carica Karolina Augusta poslala je za iznovično podignutje cèrkve lat. obreda Samoujvarske (u Erdelju) biskupskom uredu 800 for. Pobožne molitve pravoviernih molit će, ako bog da u kući božjoj imajućoj se skoro opet podić, da se s neba najobilnia blagodat spusti na previšnju darovnicu.

Iz Beča, 12. travnja. Jučer bilo je svečano položenje temeljnoga kamena za zavietnu cèrkvu izpred škotskih vratah. Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo pratjeno po Nj. Veličanstvu carici i sučlanovima previšnje cesarske kuće dodjoše oko 10 ure predpodne i izvèršiše svečani čin, pri kojem izvan ovdešnjega visokočastnoga episkopata udionišvovahu vojnički i svietovni dèržavni dostojanstvenici, dvorski činovnici i neizmierna množina svieta. Vrieme je bilo prekrasno i tim je još uveličavalo ovu uznašajuću svetkovinu, koja se dovèrši pred 12. urom pred podne. (Oesterr. Korresp.)

Cèrnagora

△ Iz Cèrnegore, 7. travnja. Jučer je knez, koi se sad zajedno s kneginjom nahodi na rieki Cèrnoevića, bio malo slab, no opet je slava bogu dobro. Isto je bila i kneginja slaba, no već je oporavila.

Novoustanovljena škola započeta je ovoga mieseca i knez je naredio, da se učeća mladež dobro pazi kako u napredku i u predavanju, tako i u cielom dèržanju. Svakoga mieseca podnosit će učitelj izviestje o svakom učeniku naposo, o vladanju i napredku, kako bi se blagovremeno svaki za nauku neposobni ukloniti mogao, a drugi namiestio. Natiečaj će trajat pet godinah, i od ove mladeži očekivat će se budući učitelji. Knez je opredielio, da se po dovèršenju ovoga kursa otvore škole po okružijima, od kojih će dvie biti u monastirima: jedna u ostroškom, a druga u moračkom monastiru. 12 mladićah cèrnogorskih uživat će dobročinstvo kneževo i bit će pristojno obučeni, imat će i hranu i sve druge potrebe, koje se u dèržavnim zavodima obdèržavaju. U Cèrnojgori nigda takovo blagodatno zavedenje nije u ovakovom pristojnom poredku bilo, kao što je ovo danas.

Konferencie se zaključiše, a je li što za Cèrnugoru bolje učinjeno, neznamo; toliko znamo, da su mnoga i to pozitivna obećanja od velikih silah davana, da će se granice ove zemlje razprostraniti, naročito uzet će se u prizrenje mirno obdèržavanje njeno u kritičnom vremenu. Ako nedobija sad, ostat će opet put otvoren, jer Turci — izviestno se zna — obećanja učinjena u dielo privesti neće; a zemlji ovoj ostaje za vazda narod kèrstjanski u pograničju njenom živeći naklonjen, privèržen i gotov u svako doba. (S. D.)

Rusia.

Petrograd, 26. ožujka. „R. Inv." Iz Dòrpta nam pišu: K najnoviem obogaćenju našeg sveučilišta prinadleži dobljeni iz Pariza pèrvi iztisak izdanja u 216 knjigah svih cèrkvenih otacah i svih cèrkvenih spisateljah, počemši od pèrvih viekovah kèrstjanske literature do konca trinaestog vieka. Ovo izdanje započeto je g. 1844 pod zaglavjem: Patrologiae cursus completus sive Bibliotheca universalis omnium S. S. Patrum, Doctorum et Scriptorum, ecclesiasticorum etc accurante J. P. Migne. (Podpuna zbirka patrologie ili sveobća biblioteka sv. otacah i cèrkvenih učiteljah i spisateljah itd.) Pèrva seria sadèržaje gèrčke oceve i novie cèrkvene pisatelje. Svaki je svezak nabavljen za sedam franakah.

Petrograd, 29. ožujka. „J. de St. P." U ponedieljak 26. ožujka imao je perzianski poslanik Sejf-ul-Mulk Mir Pjandž, Abbas Kuli-Han, čast, oprostiti se sa Nj. Velič. Imperatorom, a Sertip Kassim Han, novonaimenovani poslanik perzianski pri ruskom dvoru, predati svoje povierno pismo. Taj isti dan predstavljeni su bili i Nj. Velič. carici Marii Aleksandrovoj.

Petrograd, 30. ožujka. „R. Inv." Imperator otišao je iz Petrograda Nikolajevom željeznicom 28. t. m. u 8 satih u jutro, i zaustavio se na štacii Čudovskoj da pregleda prolazeće tuda vojinstvo Novogradske gubernie, i maloruski kozački polk idući u Petrograd iz gubernie Poltavske, i tri regimente drugo lahke gardijske divizie konjanikah. Vrativši se na Čudovsku štaciu u 4½ sata po podne, Nj. Velič. odmah je željeznicom otišlo u Moskvu, gdie je 29. t. m. 4 sata u jutro srietno prispio.

Petrograd, 29. ožujka. (R. Inv.) Car izišao je 29. ožujka iz Klemlevskog dvora u Uspensku stolnu cèrkvu, gdie ga je dočekao mitropolit Filaret i pozdravio kratkim govorom; odatle otišao je u Čudov monastir, da se pokloni sv. moštima prepod. Aleksija Mitropolita.

Petrograd, 21. travnja (bèrsojavno). Prikazom od 17. t. m. Raspušteno je opolčenje. Iz Rusie i Poljske, slobodno je izvoziti ovčije kože, meso, čoju, marvu, konje, svinje, žitnu rakiju, užeta, platno i sieno.

— Čita se u „Osterr. Ztg.-u" iz Odese od 6. travnja:

„Jučer biaše ovdie jedna svečanost, da joj se ravna nije vidiela u Rusii od ratovanja Napoleona I. znamenite godine 1812. Kada Francezi uzeše Kinburn, barjaktar puka Tobolskovog bi ubijen i njegova zastava ležaše na zemlji medju razvalinama. Neprijatelj napriedovaše i ova zastava moradiaše pasti u ruke Francezima. Jedan vojnik pritèrči k njoj, zguli je s

koplje pak je u njedra sakrije. Ovako on bude odveden u Carigrad, gdie je potajno ušije medju postavu svoje haljine. Zatim bude kao zarobljenik odveden zajedno sa svojim pukom u Lion. Nikomu pak ni sveštenikn, tamo od vlade ruske odpravljenom, ništa o tom nehtie kazati. Kad pak ovaj vriedni vojnik niekoliko danah prije bi razmienjen, kaza u luki kapetanu o-vom, t. j. da biaše sahranio zastavu svog puka, i da je nikom drugom neće predati, nego vojvodi Suchozanet-u. Ona je jučer prošla iz karantene u grad. Ovom prigodom, zastava, u prisustvu pomenutog vojvode, kneza Strogonova i mnogih drugih vojvodah, bi prikovana za svoje novo koplje. Vojvoda Suchozanet udari pèrvi čavao, knez Strogonov drugi, i tako ostali redomice. Sèrčani ovaj vojnik bi zatim uveden u grad s glasbom i neprestanim klicanjem hurrà. Po zakonu on za takovo dielo dobiva red sv. Gjurgja, veliku penziu i oficirski stupanj.

Sutra će na rieki Černaji bit veliki svečani ples za 3000 ruskih i savezničkih oficirah. Velika dvorana bit će nakinćena barjacima ruskim fanceskim, engleskim, sardinskim i turskim.

Niemačka.

Iz Kolonie pišu: „Ovdašnja s ministrom Fouldom u Parizu srodna mienjarska kuća S. Oppenheim jun. et Comp. dobila je poznatu depešu o miru od 17. siečnja t. g. jedan dan prije, nego što je takova prispiela ovamo bèrzojavnim putem. Mienjarska kuća to upotrebi i učini 17. siečnja okolo poldneva telegrafirat na J. J. Weiler sinove u Frankofurtu kod Mena: „Kupite 1000 komadah austrianskih vierovnih akciah do 110 a za 100,000 forintih Bexbacherskih do 152." Izpravak pako dospievši na J. J. Weiler sinove glasiaše: „Prodajte itd." Frankofurtska kuća izvèrši nalog i prijavi to odmah po bèrzojavu u Koloniu moleći ujedno da mu pošlju prodane komade. U Kolonii začudili su se naravno, da su u Frankofurtu prodali, što bi morali bili kupiti. Kuća Oppenheim nije hotiela izvedene operacie pripoznati, nasuprot traži, da joj se naknadi šteta što joj je izmako dobitak. Kuća Weiller tražila je naproti kursovnu differenciu za prodane hartije, koje je naravno morala nabavit, da ih pošlje kupcima istih, i to u iznesku od 38,398 talirah, tako da će se, ako se naknada štete, tražena u Koloniu, priračuna k tomu, radit o 76,796 talirah. Parnica bi špadala pred ovdašnji tèrgovački sud; no advokati obih bakierah složili su se u tom, da će tužbu donieti pred kraljevski zemaljski sud, da pozovu bèrzojavnu upravu, odnosno, da ju učine osudit na naknadjenje štete. Pita se ponajprije, da li se može dokazat, gdie i po kom je učinjena ta pisarska kamatogubna pogrieška i da li će se, ako u istinu pade ista na teret bèrzojavnoj upravi, ova ili pako možebiti samo njezin dotični činovnik, koi po svoj prilici neće moći položit 76,000 talirah, proglasit odgovornim i obvezat da plati odštetu.

Iz Gdanskoga. Neima tomu dugo, što je u bolnici u Gdanskom (Danzigu) preminula nieka udova, kojoj je bilo 86 godinah. Ova starica biaše već od prije priekomierno čuvarna, tvèrda i škèrta, a ovaj bies je s godinama tako raso, da joj se znanci nemogoše dosta načuditi, znajući da nije siromašna, već da ima znatnu svotu novacah. Opazivši ona, da slabost u nje sve više premašuje, dozva k sebi liečnika, od kog potraži, da joj iskreno kaže, kada bi po njegovu mnienju umrieti imala. Liečnik joj očitova, da joj je po prilici jošte 24 ure živiti. Bolestnica pričini se tim izjavljenjem zadovoljna, dade odmah kupiti lies (mèrtvački sanduk), u kom bi se imala zakopat, i odredi, da joj ga metnu uz krevet. U naznačeno vrieme ona umre zbilja. Čim je mèrtvac ležao u liesu, počeše rodjaci, kao što to takovom prigodom već biva, tražiti novce; ali sve badava — neńadjoše nigdie ništa! Tu najedanput pukne jednom izmedju očiuh. „Možebit je — reče — starici na um palo, da novce ponese sobom na drugi sviet?" Moji ljudi podigoše mèrtvaca iz liesa, potražiše po strugotinama i nadjoše — dva svežnja naputicah na javnu pieneznicu, u svakom 4000 talirah.

(K. L.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 22. travnja. (Bèrzojavna viest liste Hamburger Nachrichten) „Times" javlja: Pogodba mira sadèržaje članak, polag kojeg imaju saveznici odmah ostaviti otomansko područje.

Uslied liste „Globe" ponudila je kraljica lordu Clarendonu naslov i čin markeza, no Clarendon nije primio te časti.

Pariz, 21. travnja. Jedna viest od burse hotiela je znati, da će se ratifikacie izmienit u nedielju ili u ponedieljak. Iskaz burze jest sjajan.

London, 28. travnja. „Globe" javlja: Bratja Baring namieravaju na čelu više engleskih bankierah u Rusii utemeljit banakah. „Daily News" priobćuje u svom drugom izdanju pogodbu mira polag jamačnog, kako veli, sadèržaja.

Petrograd, 24. travnja. Knez Gorčakov naimenovan je konačno ministrom izvanjskih poslovah.

London, 25. travnja. U sinoćnoj siednici dolnje kuće predložio je Palmerston pisma protežuća se na amerikansku razpru. Bulver prijavljuje o tom mocia. Goderich predlaže, da se pri traženju civilnih službah ima prije položit predbiežni izpit, koi ima odlučit; vlada pristaje na to, no imali bi ipak predstojnici departementah predlagat shodan broj tražiteljah. Predlog Goderichov prima se sa 108 proti 87 glasovah. U gornjoj kući tvèrdi lord Clarendon da je taljansko pitanje u Parizu srielo pretresano bilo, no u ostalom da nije znatna austrianska pozicia proti Parmi. Lord Lyndhurst prijavio je maciu u obsiru Parme.

Berlin, 25. travnja. Pruska ratificionalna izprava odpravljena je sinoć u Pariz. Nj. veličanstvo kralj putuje sutra u Draždjane i namierava vratit se dne 29. t. m.

Berlin, 25. travnja. General Nostitz po nalogu Nj. veličanstva kralja čestitanja radi odlazi u Brunšvig.

Pariz, 25. travnja. Listovi prispievši u jučer iz Londona, koji tobože sadèržavaju autentički tekst pogodbe mira, smieli su se bez preprieke razdavat.

Turin, 24. travnja. Grof Cavour vratit će se ovamo do utorka, a zatim se imaju pogodba mira i dotične izprave podnieti komorama. Kažu da se vlada zabavlja osnovom, da privatnim društvima proda sardinske dèržavne železnice. U Balaklavi ukèrcaše 200 bivših ruskih a sada u piemonteskim rukama nalazećih se topovah. Polag „Armonie" odredjen je lord Pralorme kao poslanik za Petrograd a Barral za Švajcarsku. Ministerialni „Risorgimento" oprovèrgava glasove o ministarskoj promieni, koja bi se, kako kažu, imala preduzet uslied sklopljenoga mira. Iz Napulja javljaju, da su balu danom u slavu rodjenja carevićeva po francuskom poslaniku pl. gospodinu Brenier izvan Nj. kralj. veličanstvah prisustvovali velikovojvodska toskanska obitelj i vojvoda od Kalabrie.

Tèrst, 25. travnja. Papinska vlada dopustila je sada da se može izvozit i žito, što opet blago dieluje na žitne ciene.

London, 26. travnja. U sinoćnoj siednici dolnje kuće oprovèrgo je lord Palmerston glas da je 10,000 momakah opredieljeno u Kanadu, samo 4000 momakah marširaju u britansku sievernu Ameriku, u Kostu Riku proti Walkeru neće se poslat nikakova vojska.

Pariz, 26. travnja. Dnevnici nisu preštampali teksta od pogodbe mira donešenoga po engleskih listovih, jerbo hoće da pričekaju podpuno oglašenje po „Moniteuru."

Genova, 24. travnja. Pèrva divisia ostavila je Krim dne 21. t. m. Zdrave vraćajuće se momčadi podvèrći će se motrenju od pet a sumnjive od petnaest danah. Boliestnike odvest će u Varignano, glavni stan bit će u Genovi.

Turin, 24. travnja. Deputirska komora votovala je jučer zakon, polag kojeg imaju na otoku Sardinii inostrani naselnici za pet godinah s taljanski prihodnici za dvie godine dobit pravo ondešnjega gradjanstva.

Rim, 24. travnja. Kontumacia za genovezke dolazke ukidata je u rimskim lukama.

Kodsaj, 26. travnja. Sinoć bio je u dèržavnom vieću predlog jedanaestorice sučlanovah iz vojvodstva zabačen sa 49 proti 14 glasovah.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 26. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	85
dto od godine 1851 serie B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 7/16
dto . . . . » 4 1/2 %	75 3/4
dto . . . . » 4%	67 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	133
» » » » » 1854, » 100 »	107 11/16
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	104
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	86 1/4
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	78
Bankovne dionice komad po	1108
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	542 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	381 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3000
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	239
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	633
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	458 1/4
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 5/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	118
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 3/8
Marseille za 300 frankah . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 1/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 5/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	488
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

	U
Carski dukati	5 5/8
Srebro od 24. travnja	8 1/4

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 29. TRAVNJA 1856. Broj 99.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedilje i prasnike na čitavom — istu: Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasce ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Uzvišeno c. k. popečiteljstvo tèrgovine odobrilo je opetovano izabranje Kristifora Lučića za predsiednika, i Odoarda Sbútege za podpredsiednika tèrgovačke i promietničke Stanice u Dubrovniku.

Uzvišeno c. k. popečiteljstvo tèrgovine odobrilo je izabranje cesarskog savietnika Antuna Nakića za predsiednika, i Petra Batare za podpredsiednika privremene tèrgovačke i promietničke stanice u Zadru. (Gl. D.)

Čitamo u Glasniku Dalmatinskom:

Dosliedno očitovanju pod br. 32 od 18. tek. u Glasniku našem objavljenom, dodajemo sliedeće javno blagodarenje koje vadimo iz Tèrstjanskog Pozornika od 18. tek. br. 89:

Potvèrdjujući izviestja koja se nahode u brojevima 84 i 85 lista ovoga, u dužnosti se nahodi niže podpisani vlastnik austrianskog broda Dom najveću svoju priznanost očitovati prevriednom moreplovcu gosp. Gèrguru Puliću, glavarniku parobroda Roma, štovanog društva austrianskog Lloyda, zbog toga što je od očevidne propasti dne 8. t. m. brod njegov izbavio.

I zaista, kaže glavarnik broda istog, gosp. Toma Florio, da se on u velikoj pogibelji nahodiaše izmedju briega Oštro, Žanice, Porto-Rose i Klačine; da mu brod nemogaše dalje strašnim valovima biesnećeg mora odolieti, budući da se često na onom miestu brodolomstva dogadjaju; da je brod Dom strašnim vremenom nagnan bio da se razbije o klisure izmedju Kastelnovoga i Klačine; da u ovakovoj opasnosti nebiahu dovoljne snage samih mornarah istoga broda, i zato su oni svaku nadu izbavljenja bili izgubili; i zaista bez pomoći parobroda Roma, vriedno upravljenog od gosp. glavarnika Pulića, Dom bi bio nedvojbeno propao.

Za ovakovi čoviekoljubivi čin, koi dokazuje na najveći način vriednoću u brodarenju glavarnika Pulića, s kojim se on do najviše miere odlikovao izbavljenjem toliko ljudskih životah od smèrti, podpisani blagodarnost svoju prama njemu izjavivši preporučuje ga javnom dèržavnom odpravništvu, izjavljujući svoju blagodarnost prama štovanom društvu austrianskog Lloyda, zbog koristi koju su mu parobrod i mornari istoga učinili.

Stanislav Florio.

Beč, 28. travnja. Isprava položenja temeljnoga kamena za savietnu cèrkvu glasi kako sliedi:

„Danas na dan mučenika i viteza sv. Jurja, godine po Isukèrstovom narodjenju 1856. bio je posvećenim rukama Josipa Othmara, stožernika i kneza nadbuskupa bečkoga u temelj postavljen ovaj kamen da se nad njim podigne kuća gospodnja, najpozniim unucima još spomenik zahvalnosti svih narodah ovoga prostranoga carstva, čiju glavu svemogući štitjaše u ozbiljnoj uri pogibelji.

S njim u sèrcu izvede uznositi vladar Austrie, Franjo Josip pèrvi, rano iskušeni i pronadjeni pravednim, danas na godišnji dan Svoga vienčanja pèrve udarce kladivcem na ovaj temeljni kamen u znak, da dobrohotno priznaje, što proizvede prava ljubav bratinska, što udielotvori sèrdačno štovanje Njegovih narodah.

I tako neka ova zgrada sviedoči dojdućim viekovima kako siromasi i bogati, visoki i niski radostno sliediahu utemeljitelja ove cèrkve nadvojvodu Ferdinanda Maksimiliana, kad se o tom radilo da se „sjedinjenim silama“ ovo dielo zahvalnosti i ljubavi zametne i ako bog da, sretno dovèrši.“

Kralj saksonski podielio je meravkom historiografu dru. Bedi Dudjiku veliku zlatnu medalju za učene ljude s napisom „Virtuti et ingenio.“

Iz Beča. G. Marinković profesor sèrbski iz Beograda, došao je ovih danah u Beč, da na praviteljstveni račun kupi sbirku fizikalnih orudjah za potrebu liceja kneževine sèrbske.

Tèrst, 25. travnja. Danas se je u stolnoj cèrkvi sv. Justine obdèržavao svetačni Tedeum zbog sklopljenoga mira u pritomnosti Nj. preuzvišenosti g. miestodèržca barona Martensa, koi se je sinoć vratio od svojeg puta u Dalmaciu i ukupnih gradjanskih i vojničkih oblastih.

U cèrkvama gèrčkoga vieroispoviedanja dèržavao se je, budući da će se u istima sutra svetkovat uskèrs, već danas Tedeum za mir i prisustvovao mu je u cèrkvi občine gèrčkoistočnoga vieroispoviedanja i k. gèrčki konsul, g. vitez A. Gianichesi.

Odsiečni načelnik u c. k. ministarstvu tèrgovine baron Czörnig prispeo je danas ovamo.

Nj. veličanstvo kralj gèrčki posietit će, kao što kažu, ove godine opet Karlsbad.

Dne 19. t. m. preminu u Prevozdu (u kotaru Cèrni Kostelec) židovka u 104. godini svoje dobe. Imala je 4 sina i 3 kćeri, 43 unuka 16 praunukah i 3 čukumunuka. (T. a. B.)

Turska.

U Bosni, 5. travnja p. st. Slučajno desih se u Sarajevu na šenluku (veselju) koi je poradi mira davan, na kome nisam mogao ništa viditi. Sve je tu neveselo bilo, i sasvim drugčie nego kad su jesenas onoga Rusa načinjenog od papira, koga su carem Aleksandrom nazvali na Avanpašinom megdanu upalili. Onda su nebrojeni plotuni topovah rikali i divizie vojničke u 4 sata noći iz pušakah gruvale i mnoge skupociene availije (raketi?) u zviezde letile, a sada osim male salve i štedljivih kandilah, koja su se imajući malo ulja odmah ugasila, ništa više bilo nije. Ni sviralah, ni gusalah, ni turskih tamburah — jedino sèrdito lice Turčina pri slaboj sienki oblakom nadkrivenog mieseca vidilo se u blesku oružja. Sam divizioni paša, sa malo kandilah podigao je tužnu bosansku omaru za znak tuge za precvietanim gospodstvom turskim, kao da mu je žao, što mu nedadu na bojnom polju više ogledat se. Kakvo je po selima kod prostih veselje prije bogato zapaljenim gomilama luča bilo nebi čoviek mislio; ali naše šeherlije (varošani) ugledajući se na blagorodne poglede Turakah vèrlo su štedljivo veseli i toliko kao neveseli bili, jer zanatlija nesmie ni činiti veselja Turčinu nepovoljna, kad će ga pokvareni brat čivta odati ili prostie reći nalagat će na njega što čoviek ni u snu smio nije, kao što to vèrlo često biva. Ove vam ovako pišem, što sam vidio, a iduće nedielje kažu, bit će jošte jedan šenluk na kome će zar Osmanlie gledati da se veselii pokažu i izgubljeno povrate.

Narod mirno živi, bez da ga kakvi gèrčki popovi ucviljavaju, a narodni prosti ljudi neznaju gèrčkih intrigah činiti, do jednog Sofronije otca pokojnog Antima episkopa. On je sada u Carigradu i mirna krajina. Prokopije je takodjer u Carigradu. Odneo je iz Bosne ravno 40.000 cekinah za 3 i pó godine, uz to kad je pošao poneo je pèršute Sarajevske iz svake kuće gdie po dvie gdie po jednu, lisice bosanske, od svakog popa kad je pošao po deset, a pokraj toga mnoge je popove prieteći im uzput da će ih povesti u surgunluk (progonstvo) sobom u Carigrad, gdiekojeg sa 500 a gdiekojeg sa 1000 grošah. U manastiru Banji kad mu nisu htieli popovi novacah dati i bijo ih je. Njegov protosindjel nije više s njim od 5000 cekinah poneo, i kažu da će se njima zavladičiti i u Sarajevu vratiti. Očekuje se u Bosni s okrenutim ledjima. Kako se vrati eto sigurna nemira, a sad je sve mirno. (S. D.)

Moldavia i Vlaška.

List izlazeći u Bukureštu pod imenom „Courier“ izvieštjuje u obziru trigonometričnoga po c. k. austrianskim oficirima preduzetoga nacèrtenja Vlaške, da je već započeto sa svom revnostju. Svekoliko područje razdieljeno je u 108 odsiekah i svakom odsieku pridieljen jedan oficir, kojih više sačinjava brigadu. Nacèrtenje tako će se uspiešit, da će se do konca studenoga t. g. dovèršit, za da se u svemu izradi u geografičnom zavodu u Beču.

Polag prijave dospievše službeno vlaškoj vladi izlazit će c. k. austrianske čete postupovno iz podunavskih kneževinah, tako da će područje Vlaške bit izpražnjeno za šest miesecih.

Rusia.

Petrograd. Ovdie stanujući Englezi, da za svojim takmacima Francuzima nezaostanu u uljudnosti, pošto je sada zaglavljen rat, upravili su dne 9. t. m. na ministra financiah pismo, koje u jesnim i veoma uljudnim riečma izrazuje zahvalu, koju misle da su dužni izjavit ruskoj vladi za zaštitu, koju im je ona za prošastoga rata pružala.

Kao budućeg ruskog poslanika kod francuskoga dvora naznačuju grofa Kreptovića, koi sada obavlja ovu službu u Bruselju. Za London imenuju pl. gospodina Brunnova, koi je kao što je poznato, tamo bio poslanik dok nije nastala razmirica s Rusiom.

Svetkovina, na koju je car otišao u Moskvu, i koja se tamo 30. ožujka po st. slavila, uznosi se na stogodišnji dan ustanovljenja tielesne straže granatirske regimente, koja je u Moskvi u posadi. Car je poklonio svima bataliunima te regimente nove zastave.

„Nord“ piše, da se u Petrogradu još neprestano govori, da će se car krunisati u mieseca kolovozu, može biti na dan sv. Aleksandra, dakle na imendan carev. Pripreme za krunisanje čine se u velikom razmierju, i govori se, da će se tom prilikom potrošiti tri i po miliuna srebèrnih rubaljah. Kažu, da će ciela garda ići u Moskvu, da će se tamo utaborit i do krunisanja ostat.

Iz Bèrlina, 21. travnja. Telegrafiraju francuskim listovima, da će biti Moskva središte željezničkoga sustava, koi se namierava udielotvorit. Sagradit će se tri linie i to od Odese, od Saratova i od Vitebskoga.

Iz Belgie primljeno je od ruske strane siaset indjenirah pod najprobitačniim uvietima u svèrhu, da utemelje lievnicah, makinskih fabrikah, brodogradionicah za gradjenje željeznih plovih itd. S drugim indjenirima stoje u pogadjanju za gradjenje željeznicah, koje se imaju sada u Rusii u svim pravcima preduzeti.

Kolera razprostranjuje se opet u Petrogradu; dne 15. t. m. obolielo biaše već 106 osobah.

Franceska.

Paris, 21. travnja. Kako se glasa, vlada ili bolje rekuć car, nije ni najmanje zadovoljan time, što je gospodin Brenier, francuski poslanik u Napulju, pozvao, kralja na svoj bal. On nije

bio u nijednom slučaju po ministru izvanjskih poslovah k tomu ovladjen, kao što su to engleskom poslaniku, lordu Cowleyu izjavili sasvim jasno.

Prijava tako prenaglo učinjena po „Constitutionelu“ o poklonima odredjenim za punomoćnike zlo je bila ovdie primljena; jer kako se čini radi se tu jošte samo o osnovi, budući da engleski punomoćnici po obstojećim običajima engleskim nesmiju primat nikakovih poklonah.

Car je grofa **Morny**-a izabrao za začastnu službu izvanrednoga glasnika, koi će Francusku zastupat kod krunisanja cara ruskoga.

Pariz, 24. travnja. Engleske novine priobćuju pogodbu mira; niekoliko članakah fali sasvim i kažu zato, što nije bilo po višjem miestu dopušteno priobćit ih. Francuski listovi nisu preštampali to priobćenje, jer ga nedèrže za vierodostojno. (Iz istog uzroka nismo ga ni mi uzeli u naš list, što ćemo tek onda učinit, kad ga donese „Moniteur.“ Učr. Nar. Nov.)

Dne 8. svibnja izići će u Parizu 13 svezak Thiersove „Poviestnie konsulata i cesarstva.“

Franceske novine „Indepedance Belge“ donose viest, da će novoimenovani maršal Franceski Randon, koi je ujedno i glavni miestodèržac u Algiru, iznovice napasti Kabile, narod veliki i pèrvobitni Numidski, koi se sada, već bi, sam samcat od svih pèrvoselacah i drugih sa istoka došavših muslomanskih narodah u slobodi otacah svojih jošte uspješno opire francuskom nasilju. Kabili bili su niekad svikolici kèrstjani te su se utekli u visoke i nepristupne atlaske gore, koje diele zemlju algirsku od silne pustare Sahare, kad bi nadošli u te krajeve pobiedonosni Arapi, nu malo po malo stanu i oni zagèrljivati **Koran**, premda su zadèržali i nadalje mnogo od svoje stare viere i rimskih običajah, koje nisu iztriebiti mogli svi naslieda vladari nad Algirom; a Turci nisu baš ni mnogo nastojali, da nad njima vladaju.

Kabili su za cielo vèrstni i dobroćudni ljudi, nenapadaju rado na svoje susiede, već živo liepo i mirno u svojim gorama polje obdielavajuć a u tom poslu su dobrano i dalje dotierali, nego li ostali Arapi. Arapi su većim dielom s vremenom privikli nomadskomu životu a oni su si sagradili sela te životare dèržeć se zakonah, kojim bi se mogli ponositi i najslobodnii narodi, a to nam je tim više za čudo, kad pomislimo na ostali Algir, gdie je dèrzovit i čestoput okrutan Bej tlačio narod do zla Boga. U Kabilah nije bila jedna dèržava, jedna glava, već njih više; oni su po volji sakupljali se u skupčine i plaćali harač kako im je bilo drago; riečju: u njih je valjalo: „svoja kućica, svoja voljica.“ Pa što je taj plemeniti narod još većma usrećivalo, to je bilo: da ih sve do najnovie dobe nitko baš nije smetao u tom blaženom životu; naprasita turska kopilad iz Algira nije, kao što smo gore napomenuli, nikada ih dirala niti se miešala u njihove poslove. — Eto na kratko nacèrta o tom narodu, kojim će Francezi boj biti iznova za malo vremena.

Francezi su nastojali dosele svom snagom i na svaku ruku podvèrći ote poslene i hrabre pèrvoselce afrikanske svojemu gospodstvu — ali sve zalud; uviek su se samo na još veću svoju štetu razmiriti morali od njih, pa to upravo ih i prisili, da udare ovaj put još većom silom baš naprečac na taj ratoborni narod kud puklo da puklo. Deset putah ako i ne više udarila je već franceska vojska poslie onog ljutog al ipak bezuspiešnog kresanja za maršala Saint Arnaut-a na te gorštake, ali su oni sretno nabili dosele svaki napadaj. Isti Randon, sadašnji vèrhovni zapoviednik i miestodèržac u Algiru pokušao je već jedared pokoriti Kabile, al mu nije to za rukom pošlo. Francezom već je ljuto dodijala ova loša sreća, oni nemogu već nipošto, da glede, gdie Kabil tako dugo vremena i tako smielo pèrkosi nepobiedjen njihovu slavodobitnomu netom novim lovorima ovienčanomu oružju a sva je prilika, da će ovaj par morat se pokoriti i primiti jaram kabilski gorštak. Podić će se naime do skora na noge junačke maršal Randon te nikud nikamo, van na Kabile gorštake, a na tom putu sliedit će ga i biti mu na pomoć sama po izbor vojska: divizia Rênaud i druge čete, što no su postojano u Algiru, jedan oddiel slavne Krimejske vojske, Zuavi i lovci; a i trieba mu se doduše baš kèršno ogledati po junačkom polju, da si osvietla lice konačnim osvojenjem pokrajine, koju je zvao maršal Bugeaud, bivši miestodèržac u Algiru: pâte Kabyle. Ako sada i zbilja Francezima za rukom podje, da osvoje kabilsku zemlju, onda im valja ju takodjer čuvati — a to je teška muka.

Vidit je iz svega, da Francuzi nisu nipošto pravi i neograničeni gospodari u toj nesretnoj zemlji, jer se svaki čas diže sad ovo sad ono koliena pèrvoselacah a to ih dosta muke stoji i iziskuje novih žèrtvah, dok ih opet pokore. Nismo time ni malo stvar pretierali, ako reknemo da je algirsko poduzetje od onog dana, kadno dojedri franceska vojska k obali afrikanskoj te uze osvojivati krajeve na sieveru Afrike pa do naših vremenah progutalo sto tisućah hrabrih franceskih vojnikah a to sve, kako sami Francezi priznavaju po krivnji vodjah, koji nisu umieli postupati afrikanskim narodima.

Isti gorepomenuti list „Indep. Belg.“ opominje takodjer Francesku vladu, da dragačie postupa u Algiru. On veli: ponajprije bi trebalo se upoznati s narodom, kojim da se boj bije. Jamačno bi se okanili naši — franceski — vodje gadneg nepriateljstva sa vèrstnim narodom kabilskim da ga poznadu valjano, jer je zaista sramota, da tražimo doći haka glave takovomu narodu, koi je vriedan, da se š njim spriateljimo. Naša vojska će sada navaliti na Kabile, a oni će se braniti, što budu igda više mogli, pa ako i neodole pored svega toga našej odbranoj i silnoj vojski kako se je nadati, to bi valjalo onda o miru raditi te namiestiv po najznamenitiim putevima jake straže nametnuti im samo danak uz izmieničnu kakovu tèrgovačku polakšicu.

Samo tako će se oni podati našemu gospodstvu i s nama se pomiriti videć, da ljubimo pravdu i da se brinimo za njihovo blagostanje, a dragačie nikako nit nikada, ma postavili mi na vrat na nos još silnie vojske da ih bdiju; narod, koi imade starodavne svoje ustanove, uviek će odolieti sili bajonetah. —

Španjolska.

Iz Madrita javljaju dne 14. travnja, da je posadi od Valencie poslata znatna vojska u pomoć. Vojnička iztražna komisia već je u podpunoj radinosti. Ova pobuna u Valencii bila je jedna od najznamenitiih poslie sèrpanjskoga prevrata u Španjolskoj. Vlada nije priobćila sve bèrzojavnih viestih, koje je dobila, da neuznemiri odviš obćinstva. U ostalom iz učinjenih naredabah vidi se, da je vlada stvar uzela veoma ozbiljno. Čim dopusti stanje stvarih preuzet će opet general Zabalo svoje zvanje kao popečitelj, a general Serrano Badoya, vojnički gubernator od Madrita poslat će se u Valenciu kao generalni kapetan. U Madritu sakuplja se svaki dan ministarsko vieće, da se posavietuje o sriedstvima, kako bi se u Valencii opet povratila vlast zakona — U Madritu okoluje do 15 požarnicah u svèrhu pobunit sviet prigodom razgleda vojničkoga, koi se ima obdèržavat 20. t. m.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 27. travnja. Jučerašnji „Moniteur“ donosi okružnicu ministra unutarnjih poslovah, Billiante u obziru izbornih ceduljah; iste se imaju sasvim slobodno razdielit i samo u slučaju pogibelji za javni red zabranit.

Draždjani, 27. travnja. „Draždanske Novine“ donese uprav sada podpuni tekst pogodbe mira. Članak 5. do 8 sadèržaju u bitnosti sliedeće ustanove: Obestrani podložnici, koji su se za rata kompromitirali, imaju biti amnestirani, porta će se u evropejsko kolo pripustit, područna cielokupnost turske carevine zajamčena je, kod razprih medju portom i jednom od onih silah, koje su medju sobom sklopile mir, posredovat će ostale vlade.

Bombaj, 2. travnja. Tvèrde, da je Persia sklona ponevit opet priateljske odnošaje s Engleskom. Tèrgovačka kuća Nye Brothers et Comp. falirala sa 1½ miliuna stèrlingah.

Kanton, 12. ožujka. Kineski podkralj ustručava se svečano primit amerikanskoga konsula dra Parkera.

Bairut, 14. travnja. Naplusa i okolice njezine nalaze se u podpunom ustanku. Tomu dade povoda to, što je nieki anglikanski misioner ubio jednog moslimskog prosjaka. Navališe na konsulatske kuće, ubiše kralj. pruskoga konsula, oplieniše kèrstjanske cèrkve i kuće. Dne 12. i 13. viećahu konsuli što da učine u obziru ustanka. Imala se, kažu, c. k. brigata Venus prispievša 8. t. m. iz Aleksandrie, zamolit da odjedri u Jaffu, za da uzme pod zaštitu Evropljane nalazeće se u Naplusi i Jerosolimu.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 28. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	84%
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . .	» 5%	85
dto	» 4½%	75
dto	» 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	228
» » » » 1839,	» 100 »	132¾
» » » » 1854,	» 100 »	107½
Bečko-gradski banko	za 2½%	164
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		86½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		77⅝
Bankovne dionice komad po		1106
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		540
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		351
dto dto s plaćanjem na rate		381½
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	3020
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . .	» 250 »	259
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva	po 500 »	618
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	458¼
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	84½
Augsburg za 100 for. current	»	102½
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Maiau za 120 for.	»	101½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	118
Hamburg za 100 mark banko	»	74⅞
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	102¼
London za 1 funt šterlinga	»	10-2½
Lyon za 300 frankah	»	119
Milan za 300 austrianskih lirah	»	102½
Marseille za 300 frankah	»	119
Pariz za 300 frankah	»	119¼
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	101⅝
Bukurešt za 1 forint	parah	260¼
Carigrad za 1 forint	parah	483
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5⅝
Srebro od 26. travnja	3¼

SLUŽBENI LIST.

Br. 458. Civ. 1856. (Izv.—138.) (3—1)

Izrok.

C. k. kotarski ured toplički, kao sud, daje savezno sa ovosudnim izrokom od 6. p. m. br. 1465 civ. na znanje, da je dražba selišta Mate Horvatića iz Ljubešćice dne 19. o. m. bez uspidha ostala, te da će se toga radi za namirenje duga Antuna Pavleca 47 for sr. i pripadakah druga dražba dne 17. svibnja t. g. u 10 satih prije podne na licu miesta dèržati, i da će se [illegible] ako od potrebe bude i izpod procienbene svote prodati.

U Toplicah, dne 29. travnja 1856.

C. k. kot. ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik,

Ožegović.

Nr. 5331. 56. (Finanč—15) (3—1)

Kundmachung.

Die am 26 v. M. hieramts abgehaltene Minuendo-Lizitation wegen Verfrachtung des für die küstenl. Salzämter, Fiume, Buccari, Zengg und Carlobago pro. 1856 ist ohne den erwünschten Erfolg geblieben, und es wird daher eine neuerliche derlei Versteigerung am 19. Mai l. J. in den Vormittagsstunden bei dieser Finanz-Bezirksbehörde stattfinden. Demzufolge werden alle Transportsbewerber eingeladen, am erwähnten Tage und Orte entweder persönlich zu erscheinen, oder ihre mit einer gesetzlichen Vollmacht versehenen Geschäftsträger hieher zu bestellen, oder aber ihre schriftlichen Anbote bis 18. Mai l. J. Abends 8 Uhr bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume einzureichen.

Die Bestandtheile der zu verpachtenden Transportirung von Salz, auf welche die Lizitations-Verhandlung sich zu erstrecken hat, sind aus der nachstehenden Uebersicht zu entnehmen, und zwar:

Für den Transport von	nach	Gattung des Seesalzes	Menge in Wiener Zentner	Der Ausrufspreis für je einen Zentner	Zugestandenes Schwendungs-Prozent in n.-öst. Pfunden
Capodistria oder Pirano	Zengg	weisses	46176	7 1/8	—
		graues	37767	7 1/8	—
		Viehleckalz	1557	7 1/8	—
	Fiume	weisses	49239	7 1/8	—
	Buccari	weisses	8788	8 1/8	—
	Carlobago	graues	3696	7 1/8	—
		Viehleckalz	1725	7 1/8	—
		Zusammen	148948		

Das von jedem Transports-Bewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreis für das Objekt des Anbotes entfallenden Frachtlohnes festgesetzt, und dasselbe kann im baren Gelde oder in Staatspapiren nach dem Courswerthe, oder aber in Anlehens-Obligationen nach ihrem Nennwerthe eingelegt werden.

Die schriftlichen Anbote müssen auf einem 15 kr. Stempel geschrieben und mit dem 5% Reugelde versehen sein, ferner die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den kundgemachten Lizitations-Bedingnissen unweigerlich fügen wolle.

In den Anboten ist auch das Salzquantum, welches der Offerent an das betreffende Amt abzuliefern wünscht, ziffermässig anzugeben.

Die von den Bestbietern, resp. Contrahenten einzulegende Caution ist auf 25% des bedungenen Frachtlohnes, welcher von der zur Transportirung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Lizitationsbedingnisse können täglich bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in den gewönlichen Amtsstunden eingesehen verden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion Fiume am 22. April 1856.

Dojak, m. p.

Br. 1472. (Izv. 140) (3—1)

Poziv.

Prigodom žrebanja za god. 1856. bili su slideći novačenju podvèrženi otsutni:

Iz I. razreda t. j. godine 1835 rodjeni.

Alojs Debić, spolarski kalfa iz Čakovca,
Mijo Langseimer iz Čakovca,

Iz II. razreda t. j. godine 1834 rodjeni.

Krištof Sewjar iz Podturnja,
Ferdinand Hermmüller pekarski kalfa iz Čakovca

Iz III. razreda t. j. godine 1833 rodjeni.

Ivan Kocian iz Čakovca,
Štef Ištvanović iz Poljane,

Iz IV. razreda t. j. godine 1832 rodjeni.

Štef Novak iz Nedelišća,

Iz V. razreda ili godine 1831 rodjeni.

Štef Igrec iz Čakovca,
Ivan Kostarić iz Čakovca oba krojački kalfe.

Budući je miesto njihovog boravljenja nepoznato, s toga se ovim pozivlju, da se do 30. svibnja t. g. kod ovog c. k. kot. ureda tim sigurnie prijave, inače se se sa takovima po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupati.

C. kr. kotarski ured čakovački dne 18. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Sparovec.

Nr. 2604. (PZ. 12.) (3—1)

Kundmachung.

Aus Anlass der eingetretenen Aenderung in der Coursordnung für die Dampfschiffen nach Dalmatien werden die Reitposten von hier nach Zara jeden Montag, Donerstag und Freitag um 8 Uhr Abends abgefertiget.

Was hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 25. April 1856.

Klempay.

Z. 2207. Civ. (Izv.—145) (3—1)

Edikt.

Von dem k. k. Varasdiner Comitatsgerichte wird durch gegenwärtiges Edikt hiemit bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte in Folge der Entscheidung der hohen k. k. Banal-Tafel ddo. 7. Februar l. J. Z. 262, der mit diess gerichtliche Bescheide vom 12. November 1855 Z. 4571 über das Vermögen der Erben des weiland Ludvig von Köröskényi eröffnete Concurs unter heutigem Datum aufgehoben worden.

Varasdin am 19. April 1856.

Der k. k. Präses
Novak.

Fohn.

Nr. 2512. (PZ.—11) (3—2)

Kundmachung.

Für die in Erledigung gekommene Postmeisterstelle zu Slatina in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieses gegen Dienstvertrag zu verleihenden Dienstpostens bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zweihundert Fünfzig (250) Gulden in einem Amtspauschale jährlicher Dreissig (30) Gulden und dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial- und Privat-Ritte in der Richtung nach Veröce und Miklous eventuell bis Orahovica.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet vor dem Dienstantritte eine Kaution im Bestallungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, fünf vollkommen taugliche Postpferde, eine ganz gedeckte auf Federn ruhende und eine offene Stationskalesche, zwei Briefpostwägen, zwei Staffetentaschen nebst dem übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln, beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, dann vor dem Dienstantritte aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen.

Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über ihr Alter, Studien, die bisherige Beschäftigung und die Vermögensverhältnisse bis Mitte Juni d. J. bei der gefertigten Postdirection einzubringen und darin den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch in der Mitte des Ortes Slatina gelegenen Localität nachzuweisen.

Die weiteren Vertragsbedingnisse können auch beim Bezirksamte in Slatina eingesehen werden.

Agram 21. April 1856

K. k. Post-Direction für Croatien
und Slavonien.
Klempay.

V. 3624—1876. (Izv.—133) (3—3)

Kundmachung.

Von Seite des k. k. Oguliner Grenz-Infanterie-Regiments Nr. 3 wird hiemit bekant gegeben, dass behufs Verpachtung des ärarischen Getränkeausschankes und der Fleischausschrottungsgerechtsame in den gesammten 12 Compagnien des Regiments, dann der Marktgefälle zu Bründl, Josephsthal, Ogulin, Plaški und Rakovica, so wie des Toninafischfanges an der Seeküste zu Poville auf die Zeit vom 1. November 1856 bis Ende Oktober 1859 die Lizitation am 27. Mai 1856 um 8 Uhr Vormittags hier zu Ogulin unter dem Vorsitze der löbl. Karlstädter Brigade abgehalten werden wird.

Die Pachtlustigen haben sich daher am bestimmten Tage hierorts entweder selbst, oder durch ihre hinlänglich Bevollmächtigten einzufinden, und mit obrigkeitlichen Certificaten rücksichtlich der Lizitationsbefugniss auszuweisen, sofort auch die Caution beizubringen, die wenn Sie im baren Gelde oder in inländischen öffentlichen Staatsschuld-Verschreibungen nach dem Börsencourse erlegt wird, in der Hälfte des jährlichen Pachtschillings bestehen, wenn sie aber durch gehörig intabulirte schuldenfreie Realitäten sichergestellt werden wollte, wenigstens den gerichtlich bestätigten doppelten Schätzungswerth des erstandenen jährlichen Pachtschillings erreichen muss, wozu auch der Grundbuchs- und Tabular-Extrakt, dann das Schätzungs-Protokoll, mit klassenmässigen Stempelmarken versehen, verfasst produzirt werden müsse.

Bei der Lizitation wir der bis Ende Oktober 1855 bestandene Bestanbot als Ausrufspreis angenommen werden, weil im Jahre 1856 die obigen Gefälle in eigener Regie verwaltet werden.

Die in einer Communion lebenden Grenzbewohner, welche zur Pachtung dieser Aerarial-Gefälle zugelassen werden wollen, haben sich vor der Lizitation mit den Compagnie-Certificaten über die Zustimmung ihrer stimmberechtigten Hausgenossen auszuweisen.

Die Subarenden sind strenge verboten, und nachträgliche Offerte werden durchaus nicht angenommen.

Die näheren Lizitationsbedignisse können täglich in der Regiments-Administrationskanzlei während der Amtsstunden eingesehen werden; übrigens werden solche vor Beginn der Lizitation vorgelesen und deutlich erklärt

Ogulin am 19. April 1856.

Fromm, m. p.
Oberstl.

Br. 1139—1856. (DS.—44) (3—3)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačenja izostali su Stefan Sambol iz Bizeka i Josip Malek šostarski kalfa iz Rudeša oba I. razreda, koji se imadu do 10. svibnja o. god. kod ovoga ureda tim sigurnie staviti, čim će se inače s njima po glasu §. 35. najv. propisa o novačenju postupati.

Od c. k. kot. polit. ureda okolice u Zagrebu dne 18. travnja 1856.

C. k. podžupan i predstojnik
Pukšec.

Nr. 6230/1263. (Vl.—12) (3—3)

Concurs–Ausschreibung.

An den k. k. Gymnasien zu Marburg und Cilli in Steiermark sind sechs Lehrerstellen definitiv zu besetzen und zwar:

1. Am Gymnasium zu Marburg eine Lehrerstelle für klassische Philologie, dann eine Stelle für slovenische Sprache mit der Befähigung zum Unterrichtsgegenstande.

2. An dem Gymnasium zu Cilli drei Lehrerstellen für klassische Philologie, dann eine Stelle für slovenische Sprache mit subsidiarischer Verwendung für Deutsch oder Latein.

Mit diesem Dienstposten ist ein Jahres-Gehalt von siebenhundert, eventuell achthunderd Gulden verbunden.

Zur Besetzung derselben wird hiemit der Concurs bis 20. Mai l. J. ausgeschrieben, und sind die an das hohe k. k. Unterrichts-Ministerium gerichteten mit den gesetzlichen Nachweisen über Alter, Religion, Stand, Studien, Spachkenntnisse, insbesondere über die erworbene Lehr-Befähigung, subsidiarische Verwendbarkeit, das bestandene Probejahr oder die bisherige Dienstleistung, dann über das moralische und politische Wohlverhalten versehenen Gesuche innerhalb des oben festgesetzten Termines bei der hierortigen k. k. Statthalterei im vorgeschriebenen Dienstwege einzubringen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Agram am 11. April 1856.

Br. 853. g. 1855. (Izv.—136) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoselski kao kot. sud ovim do obćeg znanja donosi, da je na molbu Nikole Hudjna mlinara iz Lojnice za poduzetje tretje dražbene prodaje selišta Mije Novosela od 1/4 sessie u Ježevom pod br. 8 iz kuće s kućištem i ostalih zdanjah gospodarstvenih zatim vèrta i oranice sastojećeg i na 690 for. sr. procienjenog novo ročište, dočim ono na 16. siečnja t. g. dèržano nebi, na 10. svibnja 1856 u 3 sata poslie podne na licu miesta u Ježevu ustanovljeno, gdie će se i izpod prociembe najviše obećajućemu dosuditi. Svaki dražbenik imat će jamčevinu od 50 for. sr. u ruke sudbenog izaslanika položiti, koja će se kupcu u kupovninu uračunati, a ostalim dražbenicima vratiti. Kupac morati će napokon preuzeti one dugove, koji su na prenavedenom selištu zaloga radi osigurani; — ostale uviete mogu dražbenici kod suda ugledati.

Ujedno se svi oni, koji su uknjiženjem na rečeno selište kakovo pravo hipotekarno stekli, ovim pozivaju, da to pravo do prodaje napomenutih nepokretninah tim sigurnie prijave ovom sudu, jer će inače sami sebi pripisati, ako se dioba kupovnine bez njih preduzme, i oni, u koliko bi kupovnina diobom izcèrpljena, ostanu izključeni.

C. k. kot. ured kao sud dugoselski.

U Božjakovini dne 19. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Barać.

Z. 355. Pr. (Fin.—14) (3—2)

Koncurs-Ausschreibung.

In Folge der genehmigten Auflösung der dermal noch im kroatischen Küstenlande bestehenden Kastelanatämter Verbovsko und Fuccine, Uebertragung der Domainen- und Rentenverwaltung derselben an das k. k. Forstamt Fuccine und Umstaltung des Letzteren in ein Forst- und Rentamt kommen folgende Dienststellen provisorisch zu verleihen.

1. Ein Forstmeister mit der IX. Diätenklasse, Eintausend Gulden (1000 fl.) Gehalt, Zwölf Klafter Holz in natura zu 78 fl. bewerthet, Naturalwohnung dann Sechshundert Gulden (600 fl.) Reisepauschale, dieses jedoch gemeinsam für alle in Commission auszusendenden Beamten des Forst- und Rentamtes, und für Kanzeleierfordernisse des Forst- und Rentamtes ein Pauschale von jährlichen Einhundert Gulden (100 fl.).
2. Ein kontrollirender Oberförster, mit der X. Diätenklasse, Siebenhundert Gulden (700 fl.) Gehalt, Zehn Klafter Holz in natura zu 65 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Siebenzig Gulden (70 fl.) Quartiergeld.
3. Ein Forstamt-Offizial, mit der XI. Diätenklasse, Sechshundert Gulden (600 fl.) Gehalt, Acht Klafter Holz zu 52 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Sechzig Gulden (60 fl.) Quartiergeld.
4. Ein Forstamtsschreiber, mit der XII. Diätenklasse, Vierhundert Gulden (400 fl.) Gehalt, Sechs Klafter Holz zu 39 fl. bewerthet, dann Naturalquartier oder Vierzig Gulden (40 fl.) Quartiergeld.
5. Ein Forstpraktikant mit der XII Diätenklasse, beeidet und dem Adjutum jährlicher Dreihundert Fünfzig Gulden (350 fl.).
6. Ein Forstkandidat unbeeidet, mit dem Stipendium jährlicher Zweihundert Fünfzig Gulden (250 fl.)., endlich
7. Ein Amtsdiener mit dem Jahreslohne von Zweihundert Fünfzig Gulden (250 fl.), Vier Klafter Holz zu 26 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Zwanzig Fünf Gulden (25 fl.) Quartiergeld.

Die Beamten unter 1 und 2, nemlich der Forstmeister und der kontrollirende Oberförster, haben Kautionen im Gehaltsbetrage zu leisten.

Bewerber um eine dieser Dienststellen haben ihrer gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung des Alters, des Religionsbekenntnisses, des Fami-

Br. 2523. i 2524. (DS.—48) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za rasterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za rasprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijave	Dan i sat za raspravu doznačnu
			fr.	kr.			
1. rujna 1855. br. 3779.	Gospoštija Zelina sa 11$^5/_8$ kmetskih naselbinah	Dragutin Damjanić i malodobni Rosalija, Maria, Regina i Mirko Damjanić	4650	—	1. studen. 1855.	30. lipnja 1856.	28. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856. br. 606.	Gospoštia Žitomir 28$^2/_8$ kmetskih naselbinah	Kata Ditković	11300	—	1. svibnja 1856.	»	28. Kolov. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave proteguuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako,

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 30. TRAVNJA 1856. Broj 100.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put; a zatim za svaki put 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platje se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. K ukupnoj svoti od 1,500,000 for koji su za zavietnu cèrkvu u Beč prispieli priniela je Hèrvatska i Slavonia zajedno s hèrvatskim primorjem i gradom Riekom 14,469 for. 34 kr., 833 for. u zadužnicama 14 dukatah, 1 suver., 1 komad od 20 franakah i 1 polukriževaču.

Temišvar, 25 travnja. Jučer pred podne obdèržavao se u ovdešnjoj c. k. stolnoj cèrkvi svečani Tedeum povodom sklopljenoga mira, koja svetkovina biaše tim veće važnosti što je pala na dan vienčanjah njihovih c. k. veličanstvah. Ukupne vojničke i gradjanske oblasti prisustvovali su veleliepnoj službi božjoj.

Iz Beča. Danas u četvèrtak 24. travnja položen se svečano uz najpriesnie vrieme temelj zavietnoj cèrkvi.

Prostor cèrkve bio je naokolo usadjenim katarkama naznačen, a velika kapia portalom namieštenim u gotičkom štilu. Na svakoj katarki vio se narodni barjak i nahodio se gèrb austrianskih krunovinah i njihovih glavnih varošah, obvijen zelenim viencima jelovim. Unutarnji prostor podoban priaznoj bašči bio je različnim cviećem ukrašen, zagradjen platnom a spoljašnji gdie se pet siedištah za gledaoce nalazilo, daskama.

Oko 10½ sata, dodje najprije Nj. visost arhivojvoda Ferdinand Maksimilian, malo poslie ostali članovi prèvišnjega dvora, a najposlie u 10 satih Nj. Velič. car i carica na sjajnih kolih, za koja biaše upreženo šest bieljacah. Nj. Velič. car nosieše svečanu uniformu maršalsku, a Nj. Velič. carica modru haljinu od svile, nakićenu bielim čipkama, cèrkveni šal i beo šešir.

Kad su izišli iz kolah, dočeka ih na velikoj kapii Nj. visost g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian sa odborom, koi je sastavljen za gradjenje cèrkve, sa njihovim eks. g. popečiteljima grofom Tunom, baronom Bahom, baronom Brukom, miestodèržcem Emingerom i gradonačelnikom Sajlerom, s kardinalom poknežnim nadbiskupom Raušerom, i ostalim visokim klerom, medju kojima po mitrama i odećama poznasmo četiri uniatska nadbiskupa i biskupa, te odvede Njihova Velič. pod svirkom narodne himne do pridvornog šatora, gdie ih dočekaju članovi previšnjega dvora, a odatle malo napried pod nebo bogato ukrašeno, označeno sa četiri zlatnim kranama na vèrhu katarke.

Dok je bogoslužitelj blagosivljao miesto, gdie će se položiti temeljni kamen, koi je naročito za tu svèrhu iz Jerusolima donešen, pievale su se psalme i litanie, a zatim je dèržao kratko slovo, i pročitao pismenu posvetu, koju je Nj. Velič. na pobočnom stolu podpisalo, i u jednu ciev sa zasvima pripravljenim u tečaju nalazećim se novcima stavilo, koja se ciev zatim olovom zalila, i opet Nj. Velič. predala.

Nj. Veličanstvo izvolilo je položiti ciev na opredieljeno izdubljeno miesto, koje bude manjim poklopcem od kamena poklopljeno. Poslie uzme Nj. Veličanstvo zidarsku žlicu te metne malo morta na kamen i pošto se na mortu metne zaklonac od kamena, udari ga tri puta s čekićem i utvèrdi.

To isto učini i Nj. Vel. carica sa svima ostalim licima.

Njihova Veličanstva i najviši članovi familie vrate se sad na svoja miesta, a bogoslužitelj ili pontifikant obidje medju tim prostor cèrkve pokvasiv ga svetom vodom.

Znamenita ova, riedka i veleliepna svečanost koja se zbila baš na godišnji dan, kada su se Njihova Veličanstva vienčala, svèrši se „Tebe Boga hvalimo" pod zvonitbom zvonah i pucnjavom plotonah i topovah. Kad su Njihova Veličanstva natrag se vozila u c. k. dvorac, svuda ih je pratilo radostno vikanje: živili! (Svetovid.)

Beč, 26. travnja. Kao što čujemo Nj. c. k. Veličanstvo poslalo je francuskom poslaniku kod ovdešnjega dvora gospodinu baronu Bourqueneyu za njegove zasluge okolo sklopljenja mira dragocienu briljantima bogato urešenu burmuticu. Gospodin Bourqueney povratit će se, vele, koncem svibnja iz Pariza opet na svoje ovdešnje miesto.

Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je odobrit blaže postupanje s onim vojnicima, koji bi bili osudjeni na robiju u kakvoj tvèrdjavi a poglavito ima željezje za one, koji su osudjeni na težke verige, u buduće bit od znatno manje teže.

C. k. austrianski poslanik kod nizozemskoga dvora baron Dobblhoff-Dier prispieo je jučer ovamo.

Iz Praga došla je deputacia vodjena po gospodinu gradonačelniku Wanki, da gospodinu ministru unutarnjih poslovah baronu Bachu preda diplomu začastnoga gradjanina grada Praga.

C. k. austriansko vojno pomorstvo broji po posliednjim izkazima sada 8 kapetanah od linejskih brodovah, 10 kapetanah od fregatah, 10 kapetanah od korvetah, 29 poručikah od linejskih brodovah, 40 zastavnikah od linejskih brodovah, 47 zastavnikah od fregatah i 84 pomorskih kadetah.

Sèrbia.

Beograd, 5. travnja p. st. Kao što smo s pouzdane strane izviešteni, komisia, koja je bila odredjena, da sudejski postupak u gradjanskim parnicama preradi, svèršila je svoj zadatak. Kroz miesec danah i više dèržala je ova komisia neprekidno svoje siednice. Ona je izradila projekt novog zakona o sudejskom postupku u gradjanskim parnicama, i do koi dan podniet će ga savietu na razmatranje. Ako se ovaj projekt, prije nego što kao zakon primljen i izdan bude, naštampa i dotičnim nadležnostima pošlje, da vèrh istoga za odredjeno vrieme svoje primietbe dadu, kao što je tako s predhodeća dva projekta o istom predmetu postupano; onda ćemo i mi biti u stanju o ovom novom projektu naš sud javno izreći. Zasad samo toliko reći možemo, dakako sudije tako i publikum naš, očekuje s nestèrpljenjem izdanje novog zakona o sudejskom postupku, nadajući se pèrvi od novog zakona mnogim olakšicama u svaničnim poslovima, kojima su zbog mnogih izličnih formalitetah sada postojećeg sudejskog postupka preobterećeni, — a drugi t. j. publikum, nada se i želi, da mu se parnice po niekoliko godinah nepovlače po sudovima, a osobito da se bankrotske i popularne mase bèrže raspravljaju i riešavaju, nego što je to dosad bivalo. — U stanju smo imenovati i osobe, koje su komisiu stojeću u rieči sačinjavale, te su: G. Paun Janković član savieta, kao predsiedatelj, gg. Dimitria Matić, načelnik odielenja administrat. knež. kancelarie, Marinko Radovanović, član apelacionalnog suda, Živadin Vesović, predsiedatelj pèrvostupnog suda, Jovan Milenković bivši sekretar okružnog suda, kao članovi, i Panta Jovanović, stolonačelnik popečiteljstva pravosudja, kao dielovoditelj. (S. D.)

Beograd, 5. travnja. Iz jedne pogranične varoši javljaju nam, da se u Bugarskoj buna podigla, i da Bugari već imaju svoj logor. Uzrok ove pobune nije poznat. (Šumadinka.)

Moldavia i Vlaška.

Stanje podunavskih kneževinah izlazi sve jasnie na vidielo. Turski punomoćnik u Parizu, Ali paša, dobio je iz Carigrada bèrzojavnu depešu, da je veliko vieće carigradsko zaključilo oba kneza, moldavskog i vlaškog, smetnuti, i da je naimenovalo jednoga komesara turskog. Poznato je već, da je knez Djika tomu predupredio, podnesavši svojevoljno ostavku. Veći je udar za moldavskog kneza Dimitriu Štirbeja, koi se u posliednje vrieme sasvim pridèržavao najviše vlasti. Za Kaimakana ili kneževa namiestnika naimenovan je što se tiče Vlaške, veliki ban Konstantin Djika, a što se tiče Moldavie veliki Logotet Balša. U istoj siednici naimenovan je Safet Efendia, koi će po svoj prilici biti član miešovite komisie, koja će predloge činiti u obziru reorganizacie podunavskih kneževinah. Pitanje je sad, da li će zapadne sile odobriti te zaključke velikoga vieća carigradskog, jerbo se nemože uzeti, da nije prie pitalo Lorda Redklifa i Tuvenela, Poslanika Engleskog i Francuskog u Carigradu, za saviet. O Pariškom ugovoru mira opet se malo više doznaje. Tako je vele uzeto u glavni ugovor, da se nova granica na Dunavu povuče prieko Bogdasta do Pruta. (Sv.)

Turska.

Iz Sarajeva, 29. ožujka. Kod nas je sve tiho i mirno, izgledamo kao u tamnici na budućnost kroz mali prozor naše nade, ali ni o našoj sreći na koju izgledamo, nit o nesreći, u kojoj smo do jutros živili, nesmiemo ništa spominjati, jer svi Turci i Bošnjaci i Osmanlie napeli se kao bubreg na ugljenu iza pročitanog carskog hata. Ove dvie partaje koje su dosada medjuse u protupoloženju stajale barem što se može reći na očigled, premda su vazda unutra jednog i istog načela dèržale se, sada su se slizale, jer nijednoj ni drugoj neprija carska nova blagodat, još manje glas o podpisanom miru. Turci su vaviek više zauzeti za rat nego za mir kao riba za mutnu vodu, premda od mnogo vremena sa svojim tim junaštvom nedobivaju, izvan što im se u smutljivo vrieme pruža prigode, nas robiti i gnjaviti. U tajnim sastancima za cielo se nadaju putovati na Sèrbiu, jer vele: Car će zaiskati i od nje kao i od ostale svoje raje regrutah, a Sèrbi nato pristati neće, u tom slučaju dakle otvara se kavga sa Sèrbskom vierom u Sèrbii i u Cèrnojgori, — najviše ih peče što Sèrbi neprestano topove salievaju i što nisu htieli dati pomoć caru proti Rusii. O tome dakle ovdie a možebit u obće u cieloj Bosni Turci fantaziraju, imali pak šta od istine neima li tude, to mi ponjati nemožemo, — možebit da se poslanici u Parizu i za te kneževine brinu, pak naši Turci predvidno svoja mnienja izjavljuju i votiziraju.

Iza kako se je ferman proglasio svaki dan smo izgledali nieke promiene u našem Sarajevu, barem ovdie mislismo da će se na oči konzulah štogod početi, ali od toga nema ništa, izvan što su harači prestali a bili su počeli u Hèrcegovini sabirat ga, pak su odustali, i čujemo da su vratili što su uzeli; — ali tko zna i od harača šta će biti, jer nije nam se kazalo iz fermana da nam je car taj datak poklonio. Govoraše se da će se odmah carske naredbe udielotvoravat, pak za tu svèrhu da će se najprije ovdie jedno veliko miešovito vieće od raje, Turakah i Židovah sastaviti, medjutim ništa se nedogodi već

još onaj isti naš stari Kodžabaša sam se u medžlisu Turskom nalazi kao krivi sviedok. Sasvim tim nadati se je da će se naskoro o tom što započeti i to iz toga uzroka velimo, što su fratri (sveštenici zapadnog vieroizpoviedanja) već naredili od svoje strane jednu osobu g. Martića za predstavnika, koi će glede političkih stvarih kod upraviteljstva zastupati cielo njihovo vieroizpoviedanje. Ovaj nam je gosp. poznat posve telerantna karaktera, i kao obćecienjeni rodoljubac, — on je u našem središtu za vrieme predjašnjeg svog prebivanja kod svakog bez razlike vierozakona steko ljubav i obće počitanje. — Huršidpaša ga odlikuje osobitom odanosti i povierenjem. Važno je i milo nam je svima što se u ovo vrieme k nama povraća. — Možda ćemo dakle naskoro miešoviti sud imati, i da će se štogod od onih carskih ogromnih u fermanu nama darovanih pomilovanjah ostvariti. Turci oklevaju i na uslovja mira pogledaju, šta će im taj glas sa zelenom gorom donieti, stèrpljenje je nužno, ali vierujte da ćemo dosta pretèrpiti dok se naše biedno stanje poboljša, i da je još duga noć do naše rujne zorice!

(Svetv.)

Rusia.

Petrograd, 16. travnja. (N. P. Ztg.) Prekjuče se vratio Nj. Velič. imperator iz Moskve, i odseo u zimnom dvorcu. Pred odlazkom 13. t. m. izdao je ručno pismo na general adjutanta i moskovskog gubernatora grofa Zakrevskog, u kom mu je zahvalio za red i dobra uredjenja, koja je svuda našao. Podobno vladarsko blagovoljenje stekle su i ostale osobe n. p. general Kismer, Samorugo i ost.

Ruski Invalid od 1. travnja t. g. donosi iz Bakšisaraja, izviestje general-adjutanta Lidersa, da Francuzi, po zaključenju mira, jednodušno i postojano priateljstvo i uvaženje pokazuju ruskim vojnicima. Tako je 23. ožujka, kad je njihov glavnozapoviedajući hoteo razpustiti svoj lanac vojnikah okolo 6 hiljadah Francuzah preko rieke Čèrne prešlo i došlo na Makencievu goru. Soldati i oficiri ruski primili su ih radostno, i pogostili, čim su mogli; Francuzi su igrali s našim soldatima, i s njima zabavljali se i šetali; a mnogi su i na konaku kod njih ostali. U obće je njihovo odnošenje veli Invalid, k nama neodoljivo. Sad po savietu glavnozapoviedajućih vojskovodjah, dopušteno je da se vojnici jedni s drugimi mogu sastajati; a to samo oni, koji dobiju biljetu na to opredieljenu.

Varšava, 22. travnja. Novo razredjenje vojske i naimenovanje kneza miestodèržca za glavnoga zapoviednika pèrve vojske prouzročilo je ovdie veoma veliko veselje, jer prema knezu goji ovdiešnje plemstvo osobitu ljubav i štovanje. Uslied toga bila bi Varšava opet k tomu opredieljena da bude glavnim stanom jedne vojske. Ovdie govore već o velikim razgledima, koje će car na širokim poljanama Volhinie dèržat prieko četah vraćajućih se iz Krima i uobće s juga carevine, i o pohodu, koi namierava isti učinit dojdućeg mieseca kraljevini. — Premda su se već odavna pojavili bili znakovi dolazećeg prolietja, ipak nas noćju 19. t. m. zateče snieg, koi vaskoliki grad na niekoliko satih pokrije bielilom. — Pušit na ulici, što je bilo za kolere u pravilu dopušteno, opet je zabranjeno.

Nakoliko se ruska vlada skèrbi za svoje invalide i njihove porodice vidi se iz jednoga članka u listu „Le Nord" priobćujemo iz toga članka sliedeće: Broj osobah, na koje se je imala protegnut brižljivost velikoga admirala, iznosi 5 admiralah, 430 višjih i nižjih oficirah i 5071 mornarah. Svaka od njihovih molbenicah ili svaka želja izražena na samèrtnoj postelji izpunjena biaše, ako je iole moguće bilo. Molbenice sadèržavahu večom stranom molbah za novčanu podporu, bezplatno odhranjenje diece, primljenje u službe kod straže na obalama, u dvorske špitale, oslobodjenje nevoljničkih porodicah itd. U gotovom novcu razdieljeno je po pomorskom ministarstvu izvan pripadajućih penziah prieko 900,000 for. a 65 diece već je u odhranilište primljeno, 125 druge diece pako skoro će se primit. Za namirenje troškovah, koji se za ovo odhranjenje stranom u zavodima, stranom prinescima sa njihove roditelje iziskuje, doznačeno je izvan doknadnoga kredita od 118,000 for. još okolo dva miliuna; 29 porodicah oslobodjeno je od nevoljničtva, 1,600,000 for. doznačeno je za odštetu onim mornarima, kojim su bile kuće porušene u Sevastopolju. Još ima $2^1/_2$ miliuna for. i množina svakovèrstnih stvarih, što se imaju razdielit medju dotičnike. No neskèrbi se samo za pomorstvo, već i za vojsku na kopnu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Aleksandria, 20. travnja. Nasliedbene razpre medju podkraljem i El Hami-om imaju se poravnat konsularnim obranim sudom. Sto hiljadah radnikah zabavljeno je kod mahmudijskoga kanala. Pahud, novoimenovani gubernator holandeskih posiedovanjah u Indii prispeo je na svom prolazu dne 16. t. m. ovamo.

Genova. Kardinal Giacomo Filippo Fransoni preminu u Rimu dne 20. t. m.

Pariz, 27. travnja. „Observer" javlja, da se sutra ovdie očekuju ratifikacie, našto će proglašenje po vèrhovnom dvorskom maršalu odmah sliedit. Lordovi Palmerston i Derby pozvali su svoje političke priatelje, da se š njimi porazgovore o položaju stvari.

Pariz, 28. travnja. „Moniteur" javlja:" Jučer dne 27. t. m. u 3 sata poslie podne izmienile su se ratifikacie." Oglašenje ugovora s dodatcima i dotičnim napisnicima učinit će se sutra t. j. 29. t. m. Car je u subotu primio grofa Cavoura u audiencii oproštajnoj, ovaj je jučer u jutro odputovao. Osam linejskih brodovah i tri fregate već su ostavile zatok Kamieški da se povrate u Francusku. Jedno pismo cara Aleksandra na grofa Orlova preštampano je u francuskim listovima, u kojem se posliednjem zahvaljuje za usluge učinjene u poslu mira i prijavljuje, da jo naimenovan za predsiednika dèržavnoga vieća.

Milan, 26. travnja. „Gazetta uffiziale di Milano" donosi dopis, kojim se javlja, da piemonteški ministar pravosudja pripravlja novi štamparski zakon, poleg kojega moraju novine položit kauciu i mogu se zabranit, pošto budu pet putah osudjene.

Turin, 26. travnja. Nadbiskup Fransoni bit će po svoj prilici naimenovan za kardinala i moglo bi se dogodit, da će se zatim povratit u Turin. U Genovi ponudit će se na prodaju amerikanski brod (Klipper) od 1800 bačavah s toga, što je sva njegova momčad uskočila uslied razprih sa svojim pèrvim i drugim kapetanom.

Turin, 28. travnja. Vladni list priobćio je sinoć pogodbu mira s prikopcima. Gof Cavour odputovao je iz Pariza.

Turin, 28. travnja. Pogodba mira priobćena po sardinskoj vladi sadèržaje 158 stranakah.

Pariz, 28. travnja. Pogodba mira priobćena je danas komorama i sutra će se oglasit u „Moniteuru." —

Pariz, 25. travnja. Listovi prispievši jučer iz Londona, koji sadèržavaju tobož istiniti tekst pogodbe mira, smieli su se bez prepreke izdavat.

Pariz, 26. travnja. Gospodin Morny odredjen je za poslanika u Petrograd i zato je podneo svoju ostavku kao predsiednik željezničkoga družtva od Grand Centrala.

Milan, 26. travnja. Iz Spanjolske i Francuske dolaze neugodne viesti o svilarstvu; u nižjim lombardeskim predieljima sieme nije takodjer najbolje. Svila je u čvèrstim rukama i prije bi mogla poskočit nego li pasti. Žito pada posvud, sietva je veoma povoljna.

Tèrst, 28. travnja. Bečko - tèrstjanska železnica približuje se naglo svojem dovèršenju; s dovoljnom sigurnostie može se uzeti, da će se otvorit najdulje lieti 1857. godine. Posliednjega ponedieljka počeli su odpremat šinjah na sve štacie ležeće medju Ljubljanom i Tèrstom.

Tèrst, 28. travnja. Iz Carigrada pod 15. travnja pišu „Constitutionelu" da su Suhgipašu kao izvanrednoga komesara poslali u Varnu, koi je isti dan, kad je onamo prispeo, učinio uhvatit Salipašu. Pravici nestoje ništa na putu i osuda priobćit će se, čim bude učinjena izreka.

London, 23. travnja. Budući da Lord Elgin nije primio podieljenoga mu dostojanstva kao gubernator naselbine Viktoria, ponudjeno je sada to miesto njegovom bivšem tajniku u Kanadi Oliphantu, poznatomu putopisniku.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 29. travnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$84^3/_8$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93^1/_4$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84^3/_4$
dto . . . . » $4^1/_2$%	75
dto . . . . » 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2^1/_2$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	$132^1/_2$
» » » » » 1854, » 100 »	$107^1/_2$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2^1/_2$%	61
» » » . . . . » $2^1/_4$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	85
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$77^1/_8$
Bankovne dionice komad po	1110
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$537^1/_2$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	352
dto dto s plaćanjem na rate	378
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3030
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	618
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$458^1/_4$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$84^1/_2$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102^5/_8$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101^1/_8$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74^7/_8$
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$102^1/_4$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102^1/_4$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	$119^1/_4$
Prag za 100 forintih. . . . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$101^1/_2$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	270
Carigrad za 1 forint . . . . parah	483
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5^5/_8$
Srebro od 27. travnja	4

SLUŽBENI LIST.

Br. 327. Pr. (Fin. 16) (3—1)

Oglas

c. kr. financialnog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

U sliedstvu previšnje odluke Nj. c. kr. apostolskog veličanstva od 31. ožujka 1856 bit će u svèrhu primiernog namirenja veoma poskočenih od godine 1851. soli nabavljenja cienah i umnoživših se potrebštinah dèržave po svih krunovinah carevine — izuzamši Lombardo - mletačku kraljevinu i Dalmaciu — uz obstojavše ciene prodajne priredjene na užitak ljudih soli,- indi i limito soli, tamo gdie obstoji, nàmet od dvadeset i pet krajcarah (25 kr.) od cente bečke uveden, koi će 1-vim svibnja 1856 stupit u kriepost.

Nove zajedno 1-vim svibnja 1856 u kriepost stupajuće prodajne ciene kamenite soli kod slavonskih solarskih skladištah u Brodu, Staroj Gradiški, Terezovcu, Osieku i Županju, bit će stavljene posebnim oglasom do obćenitog znanja.

Sa visokim razpisom ministerija financiah od 1. listopada 1852. br. 31789. ustanovljena sa ovdanjim oglasom od 12. listopada 1852. br. 122. do

obćenitog znanja stavljena prodajna ciena soli sa šest forintih za morsku sol kod primorskih hèrvatsko-morsko-solarskih skladištah, kao što i zajedno oglašene limito ciene morske soli biele i sive, te soli kamenite, zatim prodajne ciene solskog odpadka (Fussalz) ostaju nepromienite.

U Zagrebu 12. travnja 1856.

Br. 345. Pr. (17—Fin.) (3—1)

Oglas

c. kr. financialnog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

Povodom veoma umnoženih troškovah prevoza soli iz Erdelja, zatim velikih troškovah kod odredjenih iz Marmaroše naknadnih privozah soli, u sliedstvu razpisa visokog ministerija financiah od 6. travnja 1856. br. 8097, uredjuje se prodajna ciena za Segedinska dèržavna skladišta te otiuh područja u razmierju sbivših se izbilja prevoznih i nadopuniteljnih troškovah, te po tome ustanovljuje se dotični izmierak kako sliedi:

	fr.	kr.		fr.	kr.	
Za Segedin na miesto dosadanjih	6	24	sa	7	—	od cente
» Mohač » »	6	41	»	7	17	
» Földvar » »	6	46	»	7	21	
» Zemun » »	6	39	»	7	14	
» Mitrovicu » »	6	43	»	7	19	
» Osiek » »	6	40	»	7	17	
» Terezovac » »	7	8	»	7	45	
» Staro Gradišku »	6	48	»	7	26	
» Brod »	6	45	»	7	23	
» Županje »	6	42	»	7	21	

Oto novo uredjenje cienah imat će 1-vim svibnja 1856. stupit u kriepost.

Izvan ove prodajne ciene soli imat će se ovaj previšnjom odlukom Nj. c. k. apost. veličanstva od 31. ožujka t. g. odredjeni na solsku cienu namet **dvadeset pet krajcarah** od bečke cente plaćati.

Što se ovim do obćeg znanja stavlja.

U Zagrebu 12. travnja 1856.

Br. 2709. Civ. (DS.—49) (3—1)

Razglas.

C. kr. zemski sud u Zagrebu objavlja ovime: da je zadužnica g. Ignaca Poturičića od 10. lipnja 1842 u Zagrebu za korist g. Antuna Šruka vèrh 120 for. izdana, budući da se u sliedstvu ovosudnog izroka od 4. siečnja 1855 br. 4570 1854 izdanog nitko kao vlastnik iste prijavio nije, a gosp. Ignac Poturičić na novo pod 17. t. mies. zaiskao umèrćenje takove, s toga se ovosudnom odlukom od 23. t. m. br. 2709 Civ. prenavedena zadužnica za ništetnu i ugaslu proglašuje.

U Zagrebu dne 23. travnja 1856.

Klobučarić.

Jović.

Br. 979—1856. (139—Izv.) (3—1)

Popis

momakah dužnosti vojevanja podvèrženih iz I. dob. razreda, koji su kod ovogodišnjeg novačenja otsutni, i miesto njihovog boravljenja nesna se.

Ime i prezime.	Zanimanje.	Predgradje.	Kuć. br.
Ivan Borbelj,	kolarski kalfa,	dolnji grad,	983
Josip Frank,	bojadisarski kalfa,	gor. grad,	—
Jakob Kaiser,	nadničar,	» »	198
Tošo Terzić	tèrgovački kalfa,	dol. grad	857

Pozivaju se u smislu propisa za novačenje, da se za dva mieseca kod magistrata grada Osieka osobno ili pismeno prijave, u protivnom slučaju hoće se s njima u smislu §. 35. propisa za novačenje kao sa novačenja biegunćima postupati.

U Osieku dne 21. travnja 1856.

Za službeno odsutnog načelnika

Baltasar Čalogović,

senator.

Nr. 2604. (PZ. 12.) (3—2)

Kundmachung.

Aus Anlass der eingetretenen Aenderung in der Coursordnung für die Dampfschiffen nach Dalmatien werden die Reitposten von hier nach Zara jeden Montag, Donerstag und Freitag um 8 Uhr Abends abgefertiget.

Was hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 25. April 1856.

Klempay.

Z. 2207. Civ. (Izv.—145) (3—2)

Edikt.

Von dem k. k. Varasdiner Comitatsgerichte wird durch gegenwärtiges Edikt hiemit bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte in Folge der Entscheidung der hohen k. k. Banal-Tafel ddo. 7. Februar l. J. Z. 262, der mit diess gerichtliche Bescheide vom 12. November 1855 Z. 4571 über das Vermögen der Erben des weiland Ludvig von Köröskényi eröffnete Concurs unter heutigem Datum aufgehoben worden.

Varasdin am 19. April 1856.

Der k. k. Präses

Novak.

Fohn.

Br. 1917. (Izv.—143) (3—1)

Oglas.

Vincens Pivec, Joso Reinhard, Andria Graisinger i Franjo Böhm iz Nemecke Rêthfale, Jozo Varga iz Čepina, Ferdinand Mangold, i Antun Joannović iz Dopsina, Gajo Nikolić ciganin iz Erduta, i Ivan Körtész iz Antunovacah — dužnosti vojničkoj podvèrženi svi na I. dobni razred spadajući, prigodom obdèržavanog dne 31. ožujka i 1. travnja tek. god. novačenja odsutni bivši, za kojih se miesto boravljenja nezna, na temelju §. 34. vis. propisa novačnog ovim se pozivaju, da se do 28. svibnja t. god. kod ovog c. k. kot. ureda prijaviti imaju, inače će podpasti pod postupak §. 36. istog vis. novačkog propisa.

C. k. kot. ured osiečki.

U Osieku dne 26. travnja 1856.

C. k. predstojnik

Milanković.

Br. 1448. (Izv.—144) (3—1)

Edikt.

Dole podpisani momci, koji se nisu dne 10. travnja t. g. stavili pred komissiu od assentiranja, s ovim se pozivaju, da se do 10. svibnja t. g. nefaljeno kod ureda ovog najave, jer će se inače proti njima po propisu §. 35. o novačenju postupati.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Br. kuće.
Bunjevac Rade	Bunjevci	4
Božić Franjo	Jablan	13
Car Juro	Ravnagora	90
Dološić Tomo	Divjaki	4
Gèrgurić Antun	Hribac	8
Gèrgurić Joso	Vèrbovsko	58
Jakovac Vicko	Pauci	4
Jakšić Rade	Jakšići	17
Krizmanić Joso	Kupjak	46
Kufner Urban	Sušica	29
Kufner Mijo	Ravnagora	100
Pungereiter Bartol	Ravnagora	49
Pauer Andre	Ravnagora	155
Rumak Mate	Vèrbovsko	—
Svetleičić Stiepan	Ravnagora	62
Vučković Mijo	Petrovići	5
Bunjevac Nikola	Bunjevci	5
Jurković Mato	Brodmoravice	28
Matić Gjuro	Matići	9
Mance Šime	Jablan	44

C. k. kot. ured vèrbovski dne 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Lendvay.

Nr. 2512. (PZ.—11) (3—3)

Kundmachung.

Für die in Erledigung gekommene Postmeisterstelle zu Slatina in Slavonien wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Die Bezüge dieses gegen Dienstvertrag zu verleihenden Dienstpostens bestehen in einer jährlichen Bestallung von Zweihundert Füfzig (250) Gulden in einem Amtspauschale jährlicher Dreissig (30) Gulden und dem Bezuge der gesetzlichen Rittgelder für geleistete Aerarial- und Privat-Ritte in der Richtung nach Veröce und Miklous eventuell bis Orahovica.

Dagegen ist der Postmeister verpflichtet vor dem Dienstantritte eine Kaution im Bestallungsbetrage entweder im Baaren oder in mindestens 3% verzinslichen Staatsobligationen zu leisten, fünf vollkommen taugliche Postpferde, eine ganz gedeckte auf Federn ruhende und eine offene Stationskalesche, zwei Briefpostwägen, zwei Staffetentaschen nebst dem übrigen zum Postbetriebe erforderlichen Betriebsmitteln, beizuschaffen und nach Bedarf zu vermehren, dann vor dem Dienstantritte aus allen Zweigen der Postmanipulation sich einer Prüfung zu unterziehen.

Bewerber haben ihre gehörig dokumentirten Gesuche mit der Nachweisung über ihr Alter, Studien, die bisherige Beschäftigung und die Vermögensverhältnisse bis Mitte Juni d. J. bei der gefertigten Postdirection einzubringen und darin den Besitz einer gegen Feuersgefahr und Einbruch in der Mitte des Ortes Slatina gelegenen Localität nachzuweisen.

Die weiteren Vertragsbedingnisse können auch beim Bezirksamte in Slatina eingesehen werden.

Agram 21. April 1856

K. k. Post-Direction für Croatien und Slavonien.

Klempay.

Br. 1472. (Izv. 140) (3—2)

Poziv.

Prigodom trebanja za god. 1856. bili su sliedeći novačenju podvèrženi otsutni:

Iz I. razreda t. j. godine 1835 rodjeni.

Alojs Debić, spolarski kalfa iz Čakovca,
Mijo Langseimer iz Čakovca,

Iz II. razreda t. j. godine 1834 rodjeni.

Krištof Senjur iz Podturnja,
Ferdinand Herrnmüller pekarski kalfa in Čakovca

Iz III. razreda t. j. godine 1833 rodjeni.

Ivan Kocian iz Čakovca,
Štef Ištvanović iz Poljane,

Iz IV. razreda t. j. godine 1832 rodjeni.

Štef Novak iz Nedelišća,

Iz V. razreda ili godine 1831 rodjeni.

Štef Igrec iz Iakovca,
Ivan Kostarić iz Čakovca oba krojački kalfe.

Budući je miesto njihovog boravljenja nepoznato, s toga se ovim pozivlju, da se do 30. svibnja t. g. kod ovog c. k. kot. ureda tim sigurnie prijave, inače se se sa takovima po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupati.

C. kr. kotarski ured čakovački dne 18. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Sparovec.

Nr. 5331. 56. (Financ—15) (3—2)

Kundmachung.

Die am 26 v. M. hieramts abgehaltene Minuendo-Lizitation wegen Verfrachtung des für die küstal. Salzämter, Fiume, Buccari, Zengg und Carlobago pro. 1856 ist ohne den erwünschten Erfolg geblieben, und es wird daher eine neuerliche derlei Versteigerung am 19. Mai l. J. in den Vormittagsstunden bei dieser Finanz-Bezirksbehörde stattfinden. Demzufolge werden alle Trasportsbewerber eingeladen, am erwähnten Tage und Orte entweder persönlich zu erscheinen, oder ihre mit einer gesetzlichen Vollmacht versehenen Geschäftsträger hieher zu bestellen, oder aber ihre schriftlichen Anbote bis 18. Mai l. J. Abends 8 Uhr bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume einzureichen.

Die Bestandtheile der zu verpachtenden Transportirung von Salz, auf welche die Lizitations-Verhandlung sich zu erstrecken hat, sind aus der nachstehenden Uebersicht zu entnehmen, und zwar:

Für den Transport von	nach	Gattung des Seesalzes	Menge in Wiener Zentner	Der Ausrufspreis für je einen Zentner	Zugestandenes Schwendungs-Prozent in n.-öst. Pfunden
Capodistria oder Pirano	Zengg	weisses	46176	7½	1
»	»	graues	37767	7½	1
»	»	Viehlecksalz	1557	7½	1
»	Fiume	weisses	49239	8½	1
»	Buccari	weisses	8788	7½	1
»	Carlobago	graues	3696	7½	1
»	»	Viehlecksalz	1725		1
		Zusammen	148948		

Das von jedem Transports-Bewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreis für das Objekt des Anbotes entfallenden Frachtlohnes festgesetzt, und dasselbe kann im baren Gelde oder in Staatspapiren nach dem Courswerthe, oder aber in Anlehens-Obligationen nach ihrem Nennwerthe eingelegt werden.

Die schriftlichen Anbote müssen auf einem 15 kr. Stempel geschrieben und mit dem 5% Reugelde versehen sein, ferner die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den kundgemachten Lizitations-Bedingnissen unweigerlich fügen wolle.

In den Anboten ist auch das Salzquantum, welches der Offerent an das betreffende Amt abzuliefern wünscht, ziffermässig anzugeben.

Die von den Bestbietern, resp. Contrahenten einzulegende Caution ist auf 25% des bedungenen Frachtlohnes, welcher von der zur Transportirung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Lizitationsbedingnisse können täglich bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion Fiume am 22. April 1856.

Dojak, m. p.

Z. 355. Pr. (Fin.—14) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

In Folge der genehmigten Auflösung der dermal noch im kroatischen Küstenlande bestehenden Kastelanatämter Verbovsko und Fucciae, Uebertragung der Domainen- und Rentenverwaltung derselben an das k. k. Forstamt Fucciae und Umstaltung des Letzteren in ein Forst- und Rentamt kommen folgende Dienststellen provisorisch zu verleihen.

1. Ein Forstmeister mit der IX. Diätenklasse, Eintausend Gulden (1000 fl.) Gehalt, Zwölf Klafter Holz in natura zu 78 fl. bewerthet, Naturalwohnung dann Sechshundert Gulden (600 fl.) Reisepauschale, dieses jedoch gemeinsam für alle in Commission auszusendenden Beamten des Forst- und Rentamtes, und für Kanzleierfordernisse des Forst- und Rentamtes ein Pauschale von jährlichen Einhundert Gulden (100 fl.).
2. Ein kontrollirender Oberförster, mit der X. Diätenklasse, Siebenhundert Gulden (700 fl.) Gehalt, Zehn Klafter Holz in natura zu 65 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Siebenzig Gulden (70 fl.) Quartiergeld.
3. Ein Forstamt-Official, mit der XI. Diätenklasse, Sechshundert Gulden (600 fl.) Gehalt, Acht Klafter Holz zu 52 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Sechszig Gulden (60 fl.) Quartiergeld.
4. Ein Forstamtsschreiber, mit der XII. Diätenklasse, Vierhundert Gulden (400 fl.) Gehalt, Sechs Klafter Holz zu 39 fl. bewerthet, dann Naturalquartier oder Vierzig Gulden (40 fl.) Quartiergeld.
5. Ein Forstpraktikant mit der XII Diätenklasse, beeidet und dem Adjutum jährlicher Dreihundert Fünfzig Gulden (350 fl.).
6. Ein Forstkandidat unbeeidet, mit dem Stipendium jährlicher Zweihundert Fünfzig Gulden (250 fl.)., endlich
7. Ein Amtsdiener mit dem Jahreslohne von Zweihundert Fünfzig Gulden (250 fl.), Vier Klafter Holz zu 26 fl. bewerthet, dann Naturalwohnung oder Zwanzig Fünf Gulden (25 fl.) Quartiergeld.

Die Beamten unter 1 und 2, nemlich der **Forst**meister und der kontrollirende Oberförster, **haben** Kautionen im Gehaltsbetrage zu leisten.

Bewerber um eine dieser Dienststellen haben **ihrer** gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung **des** Alters, des Religionsbekenntnisses, des Familienstandes (Kinderzahl), der Unbescholtenheit des **Vorlebens**, der körperlichen Diensttauglichkeit, der **allgemeinen** Vorbildung, theoretischen und praktischen Befähigung für die angesuchte Stelle, der **bisherigen** Dienstverwendung, der Kenntniss der **deutschen** und kroatischen oder einer slavischen **Sprache** mit Angabe, ob und in welchem Grade **der** Dienstwerber mit einem der hierländigen Finanzbeamten verwandt oder verschwägert ist, und **zwar** die bereits im Staatsdienste stehenden Angestellten und die um die Amtsdienerstelle sich bewerbenden gedienten Militärs im vorschriftmässigen Wege, die im Privatstande befindlichen aber mittelst ihrer vorgesetzten politischen Obrigkeit **bis Ende Mai d. J.** bei der k. k. Finanz-Bezirks-**Direktion** Fiume einzubringen.

Ausdrücklich wird bemerkt, dass nur solche **Individuen** um die zu 7 bezeichnete Stelle mit **Aussicht auf Erfolg** einschreiten können, welche **bereits** zur Staatsverwaltung im Dienstverbande stehen oder sich im Stande der Quiescenz befinden.

Bewerber um eine der oben zu 1, 2, 3 und 4 bezeichneten Dienststellen haben, so fern sie **nicht** bereits im Staatsforstdienste stehen, noch insbesondere die Befähigung für den selbstständigen Forstverwaltungsdienst, jene um die Forstmeisters-, Oberförsters- und Forstoffizialsstelle aber überdies auch die Kenntnisse im Verrechnungswesen und die Bewerber um eine der beiden zu 1 und 2 bezeichneten Stellen insbesonders noch nachzuweisen, dass sie eine dem Jahresgehalte im Betrage gleichkommende Dienstkaution leisten können.

Präsidium der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram am 15. April 1856.

Br. 368. gr. (Izv. 137) (3—3)

Oglas dražbe.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud daje time na znanje, da će se dne 16. svibnja 1856 na licu miesta u Bratini u 10 satih prie podne putem javne treće i posliednje dražbe za strane tužitelja Josipa Benkovića radi duga 419 for. 12 kr. i pripadakah prodavati nepokretnosti Lovre Čulika iz Bratine na 1000 for. precienjene, kao kuća sa kućištem, 2 oranice, 2 livade i jedna šuma pod uvietima, koji se ovdie mogu uviditi.

Ujedno se pozivlju svi tuženog vierovnici, da u koliko bi založno pravo na one nepokretnosti imali, takove prie dražbenog roka amo prijave.

U Pokupskom dne 16. travnja 1856.

Br. 2523. i 2524. (DS.—48) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
1. rujna 1855. br. 3779.	Gospoštija Zelina sa 11$^{5}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Dragutin Damjanić i malodobni Rosalia, Maria, Regina i Mirko Damjanić	4650	—	1. studen. 1855.	30. lipnja 1856.	26. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856. br. 606.	Gospoštia Žitomir 28$^{2}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Kata Ditković	11300	—	1. svibnja 1856.	»	28. kolov. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 12. travnja 1856.

Klobučairć. Jović.

Br. 1137. s. 1855. (Izv.—122) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. k. kot. ureda kao suda slatinskog stavlja se ovime do obćeg znanja, da je na prošnju g. Ivana Kozića odvietnika kao g. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Mati Mikiću iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 92. s ostalim nepokretnostima u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 1000 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ove dražbe rokovi na na dne 9. svibnja i 13. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prije podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k ovoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 100 fr. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude, polag doznačenja suda, procjena pako i uvieti dražbeni mogu se uvidieti u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikolici shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sami sebi pripisat imal budu, ako pri diobi kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bellošević.

Br. 7066. civ. 1855. (DS.—45) (3—3)

Izrok.

C. k. gradsko-deleg. kot. sud zagrebački poziva sve one, koji iz ostavštine dana 7. travnja 1855 s oporukom preminuvšega kanonika zagreb. Gjure Novosela štogod kao vierovnici tražiti imadu, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dne 23. svibnja 1856 u 9 satih prie podne ili dojdu pred ovaj sud ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju; u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakovoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga. U Zagrebu 5. siečnja 1856.

OGLASNIK.

(45—Dp.) (3—1)

Oglas najma.

Sliedećih, na vlastitost c. k. povel. družtva ceste Luizinske spadajućih dobarah, na istoj cesti ležećih, počemši od 1. studenoga, na jedno iliti više godinah, najmre:

Bašća Braidica zvana, u Rieki.

Gostiona na Ossoju, s dopuštjenjem pobiranja cestovine na jedan milju.

Gostiona na Malavode s otim istim dopuštenjem.

Maltarska šranjga u Sungeru, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Zalisine, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Skradu, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Vukovojgorici, s otim istim dopuštenjem na 2 milje.

Stan u Skradu u velikom magazinu skupa sa štalom.

Želeći najma neka izvole svoje pismene ponude najdulje do roka sadnjega svibnja ove godine sredotočnomu ravnateljstvu u Beču (hoher Markt Nr. 511), iliti miestnomu ravnateljstvu u Karlovcu do 5. lipnja t. g. predati.

Uvieti najma mogu svaki čas prosirati se kod istog miestnog ravnateljstva, iliti kod koterskih načelnikah ceste na Modrušpetoku, u Dobri, u Malojvodi i u Bakru.

Karlovac, dne 25. travnja 1856.

Po miestnom ravnateljstvu
c. k. povel. ceste Luizinske.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 2. SVIBNJA 1856. Broj 101.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr.— Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je diplomom podpisanim Svojom previšnjem rukom c. k. savietnika kod vèrhovnoga zemaljskoga suda u Temešvaru dra. Gjorgja Stojakovića, kao viteza cesarkoga austrianskoga reda željezne krune tretje klasse shodno ustanovam ovoga reda najmilostivie podić u stališ vitezah austrianske cesarevine.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 22. travnja t. g. financialnoga zemaljskoga ravnatelja, ministerialnoga savietnika Mavra Fluck-a de Ledenkron premiestit iz Zagreka k financialnom zemaljskom ravnateljstvu u Gradcu a financialnoga zemaljskoga ravnatelja, ministerialnoga savietnika Ivana de Rosenberg iz Krakova u Zagreb.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. O knjižici što je izdao g. Stratimirović o reformama u Turskoj nalazimo u „Sèrb. Dnev." sliedeće pretresanje, koje nismo prije priobćit mogli zbog množine neodgodljiva gradiva; no dèržeći da je taj sastavak od nemale zanimivosti, priobćujemo ga dakle doknadno kao i malo niže jedan dopis iz Cèrnegore i Splieta, koji su takodjer uzeti iz istoga lista, k čemu se osiećamo tim većma potaknuti, što smo opazili, da slični sastavci naše obćinstvo veoma zanimaju, a i nalazimo ih tako važnimi u mnogom obziru da vriede, da budu razprostranjeni i kod one strane jugoslavenskoga čitateljstva, koja nije privikla čitanju ćirilice, a budući da nisu samo novinarskoga sadèržaja mislimo ako ih i niešto kasnie donosimo da će našim čitateljem ipak biti dobrodošli. Rečeno pretresanje glasi kako sliedi:

O uvodjenju školah po svoj zemlji turskoj sačinitelj se pravedno sumnja da će to tako lahko ići, jer nema učiteljah. Medjutim ako samo zatim zapne, neće biti tako zlo. I Sèrbia prije 30 godinah nije imala ni školah ni učiteljah pak ih danas ima. Doći će ljudi sa strane u početku slabii a malo po malo bolji, dok najposlie bude i takovih koji su dobri.

Na navlastito zahtievanje engleskog poslanika sultan je u posliednjem hatišerifu zapoviedio, da nitko nemože biti pogubljen zbog toga, što vieru promiene. Redklif je to zato iskao, što su prije niekoliko godinah Turci pogubili jednoga, koi je iz kèrstjanske viere prešao bio u niekoj nuždi u tursku a poslie se opet u kèrstjansku vratio. Sačinitelj na tu točku veli da su reformatori dirnuli i u zakon turski; da to može imati zle posliedice, koje bi možebiti sve ostalo pokvariti mogle i da će to, ako se uzakoni, Rusii biti od koristi veće nego što joj se za ove dvie godine danah štete učinilo. — Sačinitelj veli da je zbog toga sva turska viera u opasnosti; da je sultan zbog toga izgubio kod Turakah svoje pravo (legitimitet) jer je ukinuo zakon, koi nema vlast ukidati i da će sultan to svoju rieč morat uzeti natrag, jer Turci su silni pak dok čuju da im se u koran dira, bit će velikog okèršaja. — Ako se Turcima na volju ostavi, neće oni dopustiti nikakvu reformu — ni najmanju. Oni će se upreti proti maloj kao god i proti velikoj samo ako budu mogli. Ako nebude snage, koja im neće dati da na put stanu, sve će ostati kao što je i bilo, a ako bude snage, onda će se i taj zakon moći obdèržati. Kakvu je pak korist tako veliku taj zakon donio Rusii sačinitelj nije kazao a mi se nemožemo nikako sietiti. Steta što nije kazao.

Sačinitelj predlaže, da u svima oblastima kod oblastne vlasti bude po jedan komesar od jedne velike sile. Sve uredbe i sve presude da taj komesar mora najprije odobriti. — I to nam se vidi čudno i skoro nepraktično. Bar se sa suverenitom ni sultana, ni korana, koga sačinitelj inače jako brani, ni malo neslaže.

Podpuno umne su primietbe sačiniteljeve da oblastima turskim trieba naznačiti granice; da ih trieba okružiti bolje — jer toga svega nije bilo, da nevalja zakraćivat i urodjencu oblasti biti upravitelj njezin; da upravitelje nevalja često menjati niti one slati, koi jezika zemaljskog neznadu, — jer tako je dosada bilo.

Sačinitelj veli da u Turskoj nevalja dieliti administratiu od sudovah nego da i jedno i drugo bude u jednom licu. — Ovo može važiti kod manjih vlastih ali ne kod svih bez razlike. Sačinitelj se poziva na običaj naroda ali se i običaji mienjaju.

Kako je turski zakonik kriminalni sav u §. 14 1840. godine zbijen a gradjanskog nema, nego je sve na običaju i alkoranu osnovano, sačinitelj veli s temeljem, da tu trieba sve iznova načiniti.

Kako bi se svi zakoni u svima jezicima izdati imali, sačinitelj se je sietio i Arbanasah, koji nemaju svojih pismenah i veli da bi reformatori imali za njih načiniti najprije pismena.

Od uredbe, koja inostrancima dopušta zemlje u Turskoj kupovati sačinitelj takodjer s temeljem očekuje dobrih posliedicah.

Za financiu tursku kaže sačinitelj da bi joj se moglo pomoći, kad bi vakupska (džamijska) dobra plaćala danak; kad bi ih dèržava prisvojila, jer iznose dvie trećine svih dobarah carstva; kad bi se danak kneževinah kapitalizirao; kad bi se carina (djumruk) preinačila i čifluk ukinuo.

Za podunavske kneževine kaže sačinitelj da su one više na teretu nego na korist porte. Ona na njih troši više nego što od njih prima. Evropa kneževine već smatra kao nezavisne. To će ona isketi i najposlie dobiti. Porta kao što je zadužena, najbolje bi učinila, da sama poište od kneževinah nieku sumu kao odkup pak poslie da digne š njih ruke sasvim. S tim bi mogla dobiti od svih trih kneževinah do 60 milionah forintih a s tim bi njoj sad mnogo pomoženo bilo. Kneževine bi to rado dale.

Od ulemah se sačinitelj jako boji da nestanu na put reformam, jer su vèrlo jaki. On misli da ih trieba razdieliti i jedne ostaviti u dèržavnoj službi a druge kod džamijah, jer dosada su i jedno i drugo bili.

Knjižicu svoju završuje sačinitelj sa robstvom. Ciena roba je jedno na drugo 3 — 400 for. Tako bi svi robovi u Turskoj vrieoili 200 milionah. Sačinitelj veli da porta ili zapadne sile te robove odkupe a poslie da se na njih udari veliki djumruk, pak će tako nestati robovah, jer zakonom se to zabraniti nemože po tome, što je protivno koranu.

Ovo je glavno, što smo našli da valja iz pomenute knjižice izvesti.

B. Varaždin, 29. travnja. Članak dopisnika V. iz Koprivnice od 20. travnja t. g. u broju 97. u Narodnih Novinah obćinstvu priobćen podmećuje takva izuštjenja govoru presvietlog gospodina c. k. predstojnika županie varaždinske Skendera Šimunčića na preuzvišenog gospodina bana grofa Jellačića deržanom, kojih podnipošto bilo nije, jer prigodom načinjenog naklona njegovoj preuzvišenosti u Koprivnici pozdravio jest pomenuti gospodin predstojnik županie varaždinske njegogu preuzvišenost od rieči do rieči sliedećom besiedom:

Preuzvišeni gospodine bane!

„Peta stotina godinah dovèršit će se još ove godine, što je grad ovaj radi svojih zaslugah po najvišjoj milosti svog vladara gradom kraljevskim postao, i ovaj dan će biti u dogodovštini istog grada medju najznamenitiimi, jer je dan svečanosti, koju se Vi preuzvišeni gospodine bane! svojom nazočnostjom ukrasiti blagoizvolili. — Hvala Vam preuzvišeni gospodine bane na toj visokoj milosti, i dočim Vam ne samo od strane ovog grada, već i čitave županie najpokornie zahvaljujem, preporučujem Vam ujedno nadalje ovaj grad, i cielu župania meni povierenu s najtoplijom željom, da Vas Bog poživi kroz mnogo godinah na korist najmilostivieg našeg cara i mile domovine.

To su dakle rieči, kojima je hvaljeni gospodin županijski predstojnik u prisustju mnogovèrstnih c. k. častnikah izustio, i da u tom govoru kano to dopisatelj koprivnički u svom članku od 20. travnja t. g. opisuje, — da najme preuzvišeni gospodin ban „neka čuva i brani prava grada Koprivnice," — besiede nebiaše, što će svatko koi je tamo bio prisutan morat priznati.

Turska.

I. A. U Splietu, 23. ožujka p. st. Jučer odavde opremi jedan naš tèrgovac za Lievno naručeno mu zvono za tamošnju novu cèrkvu rimokatoličku. Istina da je zvono malo, koje je tekar od 20 funtih no medjutim dosta prijatan glas ima, ali kad pomislimo, da je pèrvo u Bosni, koje će se čuti poslie 400 godinah, morat će zaista sagluhnuti uši mnogog zanešenika musolmanskog, kao i razveseliti sèrce svakog kèrstjanina. Samo ako neće biti protivno ono fermanu carskom, kojim je dozvoljeno zidanje monastirah i cèrkvah za fratre lievanske, jerbo u istom čini mi se zabranjuju se zvona na cèrkvu stavljati; ali po posliednjem hatišerifu nebi moralo protivno biti, ako i nestoji u istome ništa o zvonima. — A da će biti Turcima protivno, o tome neima sumnje. — Naši susiedi Bošnjaci, koji gotovo svaki dan tèrgovine radi ovamo dolaze i pšenicu i napolicu dogone, glasaju, da će do koi dan telar vikati, da će se ukinuti pazar u nedieljne dane u Lievnu, i kažu da o tom glasu Turci već napred negoduju i da strogo prietę raji, ako se to obistini. Turski sudci po Bosni malo se obziru na izvèršivanje naredabah svoga cara i carigradskog divana, i to po starom i urodjenom im običaju, o čemu može uvieriti sliedeći primier. Od skoro pojavila se je nieka četa hajdučka po Bosni, koja se najviše vèrti oko granice dalmatinske i bosanske, i u kojoj ima više Turakah nego kèrstjanah. Ova četa napada putnike i tèrgovce, a osobito imućnie seljake po okolini lievanskoj. Tako ovih danah ucieniše porodicu N. B., da im se na u-rečeno miesto donese 12 svitnih čakširah, toliko ječeramah i 12 parih načinjenih opanakah i suviše 100 tvèrdih dukatah; za koje se podje starešina iste porodice potužiti ondašnjem muselimu, kazavši mu što je i kako je. Muselim čujući, da je veći dio Turakah u toj četi, reče onom siromahu težaku: „da šta bi vi sada rajo hotieli? zar da je Turke na kolac naticem, je li? — neće toga biti, niti to dopušta turska

viera, a nevierujem, da su Turci u toj deti, nego vlasi kao što si i ti; idi napolje, pa se brani kako znadeš!" — Ovaj siromah ni kiseo ni vesoo i dodje k svom redovniku F. K., ovaj savietuje, da neda ništa, i ako mu na kuću dodju, da se odupre, koje se malo zatim i dogodi, da mu dodju hajduci po noći na kuću, da sve popale i poharaju; no budući u istoj porodici okolo 12 puškarah, koji su se na vrieme i s oružjem spravili, odupru se iz kuće pucajući i goneći se s hajducima sve do zore, i tako sačuvaju život i ono svoga imetka. Sad velike vike i prietnje od hajdukah tako na porodicu N. B. tako i na redovnika F. K. i sam bog može dati, da čitavi ostanu, i on sam da im pomože, a muselim neće ter neće. —

Rusia.

Königsberg, 28. travnja. Uslied jedne prijave iz Petrograda naredjuje odluka zbog odpuštenja dèržavnoga ustanka, da se ukine 6 kozačkih regimentah i 337 družinah ove godine popisanih tatarskih konjanikah gubernije kazanske sve skupa 350,000 momakah pèrvoga i drugoga saziva dèržavne obrane.

Petrograd, 18. travnja. Današnji „Invalid" donosi naimenovanje sučlana dèržavnoga vieća, načelnika žandarmerie itd. general-adjutanta grofa Orlova za predsiednika dèržavnoga vieća i kavkaskog i sibirskoga ministarskoga odbora sa priuzdèržajem general-adjutantskoga čina. Grof Orlov stupa na miesto pèrvašnjega predsiednika dèržavnoga vieća, general-adjutanta kneza Černiševa, koi je zbog slaboga zdravja na svoju molbu odriešen od ove službe po Nj. c. veličanstvu.

Dne 16. t. m. prispie ovamo Nj. visost vojvoda Gjorgje Meklenburg-Strelicki dolazeći iz inozemstva.

Sin grofa Orlova, krilni adjutant grof Nikolaj Aleksijević Orlov, koi je kod obsade od Silistrie godine 1854. ranjen bio i sada živi u Italii svèršio je uprav sada „Cèrtu tronedieljne vojne Napoleonove proti Prusii u godini 1806." koja će dojduće nedielje na previšnju zapovied izići i dohodak od koje upotrebit će se na korist vojnikah ranjenih kod Silistrie. Otac sastavitelja namirit će troškove skopčane s izdavanjem toga diela, koje će se bez ograničenja veledušja prodavat za 5 rubaljah.

„Sev. Pčeli" piše iz Orlova, da je tamo noću 18. veljače bilo čudno javljenje. U tri četvèrti na jedanaest sata usried oblačnog i sasvim tamnog neba, razsiejaše se na istočnom obzorju gusti oblaci, miesec se pomoli i u njemu, posipan zviezdama, napravi se kèrst; pod njim je svietio bliedi miesec i odmah se zatim sakrio. Medjutim primietno se kèrst veoma svietlje, i naposliedku oko polak dva sata naidjoše tamni oblaci, i kèrst se sakrio.

Francezka.

Pariz, 28. travnja u podne. Komore su danas u 2 ½ sata po podne pozvane, da se sakupe, za čuti prijavu pogodbe mira i prilogah iste.

Cesarevića izvezli su jučer pèrvi put.

Podpisivanje po 25 centimah u svèrhu da se carici i njezinom sinu podnese poklon, koje je s početka otvoreno bilo samo u četvèrtom kotaru razprostèrlo se i na sve ostale kotare od Pariza.

Mnogi politički prognanci upotrebili su carevu milost i izjavivši se, da se podvèrgavaju obstojećoj vladi i sadašnjim zakonima, vratiše se u zavičaj.

Jedna carska odluka ustrojava parišku stražu „Garde de Paris." Ista će u buduće sastojat iz 2483 momka (oficiri i soldati). Izvan velikoga i maloga štaba razdieljena je u dva bataliuna piehote, svaki bataliun po 8 kompaniah i četiri švadruna konjaništva.

Amerika.

Polag ustava semlje dèržavljenih sjedinjenih sieveroamerikanskih dèržavah poklonah primati od ikoje tudje vlade ili ikakova odlikovanja; no ipak ima sastanak pravo u pojedinim slučajevima odriešavat od te ustanove. Dne 2. t. m. predložio je Mason u starieštinstvu u Vašingtonu da bi se učinila odluka u porazumljenju sa zastupničkom kućom, kojom se dru Kane-u i njegovim pratiocima na putu k sievernom polu za iztraženje Franklina dozvoljuje, da može primit znakove priznanosti, koje bi mu možebiti Engleska ponudila. Na prigovor Sweardov, da bi Engleska polag ove odluke dotičnike mogla uvèrstit u stališ plemićah, odgovori Mason, da se nije bojat, da bi Engleska učinila poklon, koi bi morao bit neugodan gradjanima sjedinjenih dèržavah. Senatori Bayard i Busler suprotivljahu se i razprava bude odgodjena.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 28. travnja. Meeting kod lorda Palmerstona, koi je bio sazvan, da se sjedine njegovi politički prijatelji, imao je željeni uspieh.

— 28. travnja noću. Whitsides dèržao u jednoj debatti o padnutju Karsa govor trajući četiri ure proti zadèržavanju lorda Stratforda, Panmura i grofa Clarendona; Attorney General odgovori mu. Danas će se jedva glasovat. U dolnjoj kući podneo je lord Palmerston a u gornjoj kući lord Clarendon pod znamenjima dopadnosti pogodbu mira s prilozima. Pretresivanje vèrhu iste ustanovljeno je na dojdući ponedieljak.

Pariz, 29. travnja. „Moniteur" priobćuje danas pogodbu mira zajedno s prilozima. Pèrvi prilog proteže se na zatvorenje tiesnacah morskih; no sultan ima pravo lahkim plavima, koje će boravit na ušćima dunajskim, dozvolit, da unidju. Drugi prilog sastoji u posebnoj pogodbi sklopljenoj medju Rusiom i Portom, polag koje svaka ovih dviuh silah smije u cèrnom u buduće neutraliziranom moru dèržat samo 4 ratna parobroda od 200, i 6 ratnih parobrodah od 800 bačavah. Tretjim prilogom ustanovljuje se, da nosmije Rusia nikada na alandskim otocima podić vojničkih nastaništah ili morskih arsenalah.

Napulj, 25. travnja. Dolazci iz Malte moraju se podvèrć kontumacii kroz deset danah, roba mora se izčistit a papiri shodno razvietrit. Dolazci iz Marvlje moraju donieti sobom zdravstvenih sviedočanstvah od strane dotičnih konsulatah, inače će se podvèrći motrenju od sedam danah.

Genova, 27. travnja. Jedan engleski parobrod stigao je ovamo s niekoliko kompaniah piemonteske pohodne vojske iz Krima.

Rim, 25. travnja. Vlada je gradjenje železnice u Civitavecchiu predala družtvu zastupanom po markezu Casavaldesu. Dotične radnje moraju se započeti u tri mieseca a dovèršit u tri godine.

Carigrad, 21. travnja. Prolaz četah vraćajućih se iz Krima traje neprekidno. U Magnesii tursko pučanstvo zadèržavalo se m [illegible] prema kèrstjanima; pazljivost vlastih preprieči la je svaki nered.

Beč, 30. travnja. Službeni dio današnjih austriansko-cesarških bečkih novinah (Wiener Zeitung) donosi dèržavnu pogodbu medju Austriom, Franciom, Velikom Britaniom, Pruskom, Rusiom, Sardiniom i Turskom od 30. ožujka 1856. Sklopljena u Parizu, dne 30. ožujka 1856. U dotičnih ratifikaciah tamo izmienjena dne 27. travnja 1856. Sadèržana u danas dne 30. travnja 1856 izdanom komadu XVII. dèr. zakonskoga lista pod brojem 62. (Priobćit ćemo vaskolik sadèržaj te službene obznane našim čitaocima čim prije. Uč. N. N.)

Pariz, 29. travnja. „Moniteur" javlja, da je carević na zapoviest careva kao vojničko diete (enfant de troupe) upisan u oficirsku listinu pèrve regimente granadirah od garde.

Carigrad, 24. travnja. Jedna čerkeska narodna deputacia, koja želi steći priznanje i garanciu nezavisnosti kavkaskih narodah od porte i zapadnih silah, prispiela je ovdie i primljena je bila po ministrima. Dervišpaša vratio se jučer iz Pariza; on je odredjen za komesara portinoga kod komisie, koja ima opredielit granicu od Besarabie. Medju Portom i kraljevinom gèrčkom sklopljen je ugovor za potlačenje razbojništva. Vriednost jedne funte sterlingah ustanovljena je u jednoj ovdie obdèržavanoj novčanoj konferencii na 125 grošah. Turske čete već su vraćajuće se iz Redutkala i Šuhumkala prispiele u Trapezunt. U Trapezuntu su pèrvi put kèrštjani kao sviedoci kod suda pripušteni bili.

Carski dukati	5⁶/₄ fr.
Srebro od 28. travnja	4

Privremeni urednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 327. Pr. (Fin. 16) (3—1)

Oglas

c. kr. financialnog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

U sliedstvu previšnje odluke Nj. c. kr. apostolskog veličanstva od 31. ožujka 1856 bit će u svèrhu primiernog namirenja veoma poskočenih od godine 1851. soli nabavljenja cienah i umnoživših se potrebštinah dèržave po svih krunovinah carevine — izuzamši Lombardo-mletačku kraljevinu i Dalmaciu — uz obstojavše ciene prodajne prirediene na užitak ljudih soli, indi i limito soli, tamo gdie obstoji, namet od dvadeset i pet krajcarah (25 kr.) od cente bečke uveden, koi će 1-vim svibnja 1856 stupit u kriepost.

Nove zajedno 1-vim svibnja 1856 u kriepost stupajuće prodajne ciene kamenite soli kod slavonskih solarskih skladištah u Brodu, Staroj Gradiški, Terezovcu, Osieku i Županju, bit će stavljene posebnim oglasom do obćenitog znanja.

Sa visokim razpisom ministerija financiah od 1. listopada 1852. br. 31789. ustanovljena sa ovdanjim oglasom od 12. listopada 1852. br. 122. do obćenitog znanja stavljena prodajna ciena soli sa šest forintih za morsku sol kod primorskih hèrvatsko-morsko-solarskih skladištah, kao što i zajedno oglašene limito ciene morske soli biele i sive, te soli kamenite, zatim prodajne ciene solskog odpadka (Fussalz) ostaju nepromienite.

U Zagrebu 12. travnja 1856.

Br. 345. Pr. (17—Fin.) (3—1)

Oglas

c. kr. financialnog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

Povodom veoma umnoženih troškovah prevoza soli iz Erdelja, zatim velikih troškovah kod odredjenih iz Marmaroše naknadnih privozah soli, u sliedstvu razpisa visokog ministerija financiah od 6. travnja 1856. br. 8097, uredjuje se prodajna ciena za Segedinska dèržavna skladišta te otiuh područja u razmierju sbivših se izbilja prevoznih i nadopuniteljnih troškovah, te po tome ustanovljuje se dotični izmierak kako sliedi:

		fr.	kr.		fr.	kr.	
Za Segedin	na miesto dosadanjih	6	24	sa	7	—	od cente
» Mohač	» »	6	41	»	7	17	
» Földvar	» »	6	46	»	7	21	
» Zemun	» »	6	39	»	7	14	
» Mitrovicu	» »	6	43	»	7	19	
» Osiek	» »	6	40	»	7	17	
» Terezovac	» »	7	8	»	7	45	
» Staru Gradišku	»	6	48	»	7	26	
» Brod	»	6	45	»	7	23	
» Županje	»	6	42	»	7	21	

Oto novo uredjenje cienah imat će 1-vim svibnja 1856. stupit u kriepost.

Izvan ove prodajne ciene soli imat će se onaj previšnjom odlukom Nj. c. k. apost. veličanstva od 31. ožujka t. g. odredjeni na solsku cienu namet dvadeset pet krajcarah od bečke cente plaćati.

Što se ovim do obćeg znanja stavlja.

U Zagrebu 12. travnja 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—48) (2—1)

Poziv.

Sva gospoda članovi „Zagrebačke tèrgovačke sastaonice (Casino)" pozivaju se ovime k glavnoj skupštini, koja će se u nedielju dne 4. svibnja 1856 prije podne u 10 satih, radi izbiranja ravnateljstva i odbora u sastaoničkoj dvorani obdèržavati.

Od privremenog odbora.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 3. SVIBNJA 1856. Broj 102.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

6459|1306 U c. k. zakladu školskih knjigah u Beču izišlo je hèrvatsko-ilirsko izdanje botanike od A. Pokornoga, koje nosi naslov: **Poduka o Botaniki Viekoslava Pokornoga.** Za c. k. austrijske niže gymnazie. S niemačkoga preveo Dr. Ivan Kiseljak (u 8. st. II. i 168; ciena jednoga broširenoga primierka 20 kr.)

Isto preporuča se na temelju visokoga ministerialnoga razpisa od 5. t. m. br. 5126 kao školska knjiga na nižjim gymnaziama s hèrvatsko-ilirskim nastavnim jezikom, što se time do znanja stavlja pvvladjenim c. k. prodavaocima školskih knjigah.

C. k. hèrvatsko-slavonskom miestodèržtvo.

U Zagrebu dne 17. travnja 1856.

Dèržavna pogodba

medju Austriom, Franciom, Velikom Britaniom, Pruskom, Rusiom, Sardiniom i Turskom od 30. ožujka 1856. Sklopljena u Parizu, dne 30. ožujka 1856. U dotičnih ratifikaciah tamo izmienjena dne 27. travnja 1856.

Mi Franjo Josip pèrvi, božjom milostju car Austrie itd itd. obznanjujemo svakom sliedeća:

U ime svemogućega Boga

Njihova veličanstva car Francezah, kraljica sjedinjene kraljevine Veliko-Britanske i Irske, car svih Rusah, kralj Sardinie i car Otomanah, oduševljena željom, dokončati nepogode rata, kao i za preduprediti zapletke, iz kojih se je porodio, zaključili su i sporazumieli se s Njegovim veličanstvom carem Austrie o temelju, na kojem bi se mogao s osiguranjem nezavisnosti i cielokupnosti otomanskog carstva uz uzajmna jemstva povratiti i učvèrstiti mir.

U tu svèrhu su izabrali za svoje punomoćnike navedena veličanstva i to:

Njegovo veličanstvo car Austrie

Svog pravog tajnog savietnika i komornika, popečitelja carskog doma i izvanjskih poslovah i predsiednika ministarskog vieća, Karla Ferdinanda grofa Buol-Schauensteina, velekèrsta c. k. reda Leopoldovog, viteza reda željezne krune I. stupnja, velekèrsta carsko-franceske častne legie, viteza kraljevsko-pruskog reda cèrnog i cèrljenog orla, velekèrsta carsko-ruskog reda Aleksandra nevskoga u briljantima i reda bielog orla, velekèrsta reda sv. Ivana od Jerusolima, posiednika carskog reda Medjidie pèrvog razreda itd. itd. i

Svog pravog tajnog savietnika i izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra kod carsko-franceskog dvora, Josipa Aleksandra barona Hübnera, viteza reda željezne krune pèrvog razreda, velečastnika carsko-franceske častne legie itd.

Njegovo veličanstvo car Francezah

Svog ministra, dèržavnog tajnika izvanjskih dielah Aleksandra grofa Colonnu Valevskoga; i

Svog poklisara i opunomoćenog ministra kod carsko-austrianskog dvora, Franju Adolfa barona Bourqueney-a.

Njeno veličanstvo kraljica sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske.

Visokog štovanja vriednog Jurja Vilelma Fridrika grofa Clarendona, barona Hyde od Hindona para sjedinjene kraljevine, viteza visokoplemenitog reda od podveze blaćah.

Visokog štovanja vriednog Henrika Riharda Karla barona Cowley-a para sjedinjene kraljevine itd.

Njegovo veličanstvo car svih Rusah

Svog generalnog pobočnika i generala konjeničtva Aleksu grofa Orlova itd. i

Svog tajnog savietnika i izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra kod niemačkog saveza i kod Njegove kraljevske visosti velikog hèrcega Hesie Filipa barona Brunnova itd.

Nj veličanstvo kralj Sardinie

Svog predsiednika ministarskog vieća i ministra dèržavnog tajnika financiah, Kamila Bento grofa Cavour-a itd. i

Svog izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra kod carsko-franceskog dvora Salvatora Markeza Villamarine, napokon

Njegovo veličanstvo car Otomanah

Velikog vezira otomanskog carstva Muhameda Emira Alipašu i

Svog izvanrednog i opunomoćenog poslanika kod carsko-franceskog i kraljevskosardinskog dvora, Mehemed-Djemic-Beja itd.

koji su se u Parizu u kongressu sastali.

Dočim biaše medju njima sretno ustanovljeno sporazumljenje, pozvaše njihova veličanstva car Austrie, car Francezah, kraljica sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske, car svih Rusah, kralj Sardinie i car Otomanah s obzirom na to, što bi se u interessu evropejskom Njegovo veličanstvo kralj Prusie kao podpisatelj ugovora od 13. sèrpnja 1841. godine morao pozvati na saučestvovanje novo uživotvoriti se imajućih ugovorah, i što bi saučestvovanjem predpomenutog veličanstva podalo sveobćem miru urisanu važnost, Njegovo veličanstvo kralja Prusie, da pošalje punomoćnike k tom kongressu.

Uslied toga je izabralo Njegogovo veličanstvo kralj Prusie za svoje punomoćnike:

Svog predsiednika ministarskog vieća i ministra izvanjskih dielah Otona Teodora barona Manteuffel-a i svog tajnog savietnika i izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra pri carsko-francezkom dvoru, Maksu Fridrika Karla Franju grofa od Hatzfeld-Wiedenburg Schönstein-a itd.

Pošto bi punomoćnici svoja punomoćja uzajamno izmienili i da su u propisanom redu pronašli bili, ugovoriše sliedeće točke:

Točka 1. Od dana izmienjenja potvèrdjenjah nazočnog ugovora postojat će medju Njegovim veličanstvom carem Francezah, Njenim veličanstvom kraljicom sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske, Njegovim veličanstvom kraljem Sardinie, njegovim veličanstvom sultanom s jedne, i Njegovim veličanstvom carom svih Rusah s druge strane, kao i medju njihovim baštinicima i nasliednicima, odnosno Njihovim dèržavama i podanicima za viekovita vremena mir i priateljstvo.

Točka 2. Dočim je načinjen opet mir medju predpomenutim veličanstvima, to će se od njihovih vojnikah za vrieme rata osvojene ili obsiednute strane zemlje medjusobno opet izprazniti.

Osobiti ugovori opredielit će uredbe o tom izpraznjenju, koje se mora uživotvoriti što prije.

Točka 3. Njegovo veličanstvo car svih Rusah obvezuje se povratiti Njegovom veličanstvu sultanu grad i tvèrdju Kars, kao i druge strane otomanske dèržave, u kojih se posiedu nalazi ruska vojska.

Točka 4. Njihova veličanstva car Francezah, kraljica sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske, kralj Sardinie i sultan obvezuju se povratiti Njegovom veličanstvu caru svih Rusah gradove i pristaništa Sevastopolj, Balaklavu, Kamieš, Evpatoriu, Kèrč, Jenikale, Kinburn, kao i sve druge sjedinjenom vojskom posiednute strane zemlje.

Točka 5. Njihova veličanstva car Francezah, kraljica sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irsko, car svih Rusah, kralj Sardinie i sultan podieljuju svim onim od svojih podanikah, koji su kojimgod načinom po saučestvovanju u ratu, na korist neprijateljske stvari pogriešili, podpuno pomilovanje.

Pri tom se razumieva naročito, da se to pomilovanje razprostire i na one podanike svake izmedju ratujućih silah, koji su zaostali za vrieme rata u službi jedne proti drugoj ratujućoj sili.

Točka 6. Zarobljenici će se povratit neodložno od obih stranah.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Cèrnagora.

♁ Ima mnogo uzrokah, po kojima bi se Cèrnagora imala nadati, da će velike sile pri uredjivanju Evrope poklonit joj svoju pozornost. Ona je bila vječiti grad kèrstjanski, viečita vojska kèrstjanska proti Turcima, ovim glavnim i najvećim neprijateljima kèrstjanskim. Ne samo što su Cèrnogorci na svom domu kèrv svoju za kèrst i za svoju slobodu prolievali, nego su svakad, kad ih je koja dèržava pozvala, proti Turcima ustajali. Nezahvalnim i vierolomnim Mlietčićima mnogo su pomagali; tija su im Cipar i Kandiu pomagali braniti. Na poziv velikog Petra ruskog, na poziv Austrie pod Josipom udarali su oni na Turke. Kad su Gèrci proti Turcima ustali, i njima su u pomoć išli i pomagali. Jednom rieči svakoj kèrstjanskoj dèržavi u svako doba prinosili su oni rado usluge. Imali su Cèrnogorci pravo uzdati se, da će i sile kèrstjanske, kad im se prilika ukaže, i njih se sietiti i pomoć im pružiti. Ako zato udesnih prilikah nije bilo do sad, sad je baš zgodna prilika nastala. Turska, koja je dala povod ratu, što je pogazila ugovore s Rusiom, spašena je od kèrstjanskih silah, jer bi inače ona kao kakav doručak bila prošla. Velike sile, koje su primile na dušu i mir Evrope i stanje svih narodah, mogu sad razpolagati i činiti štogod za dobro nadju. U ovoj će stvari za cielo naći, da Cèrnagora zaslužuje svoju nezavisnost, koju je skuplje nego i jedan narod branila; videći da u ovom stanju obstojati i da izmedju nje i Turakah na ovakav način nikad mira biti nemože; — sve će to vidit pak će izreći presudu svoju, koja će i Bogu i svim narodima biti ugodna a koja će Cèrnogorce spasiti.

Velike sile znat će i to da su Cèrnogorci toliko i toliko prilikah imali, da Turcima veće štete načine nego što su činili. Cèrnogorci su obično na Turke onda samo napadali, kad su ovi na njih udarili. Oni su se dakle samo branili. A koliko i koliko putah nisu dolazili ljudi iz Zete i Hèrcegovine te molili gospodare cèrnogorske da udaraju ili na jednu ili na drugu stranu. Uz takve molbe obično su bila i uvieravanja, da će kèrstjani, kojima je dotužalo, s njima svuda pristati. Takvih je pozivah bilo pod svima gospodarima i najkasnie bili su za vrieme vlade pokojnog vladike Petra II. Ovaj je poznavao okolnosti, padao je u iskušenje jer je vidjao da bi mogao čuda počiniti ali je opet volio nijednom se velikom dvoru nezamieriti, nadajući se da će velike sile kadtad i njih se sietiti i mirnim im načinom pomoći. U toj nadi on poživi kao gospodar 21 godinu ali nije mogao dočekati da mu se nada izpuni.

I ova umjerenost, koju su Cèrnogorci u toliko putah pokazali, makar da Turci to nikad nisu zaslužívali, zaslužuje da se na nju velike sile obazru. Znak je to veliki, da bi oni, kad bi se odnošenja njihova s Turskom uredila po pravici, svakad saviestno i pošteno takve uredbe i naredbe izvèršivali.

Izmedju mnogih i mnogih uzrokah, da se velike sile na Cèrnogorce obzirú, važan je i taj uzrok, što su oni od sèrbskog cèrstva imali svoju nezavisnost, svoje suverene, ili, kao što su se podpisivali, samodèržavne gospodare.

Najglavnii je pak na svaki način taj uzrok, što su se oni kadri bili odèržati proti onoj turskoj sili, od koje su mnoge dèržave velike pale a od koje se je sva Evropa bila uzdèrhtala. — Bojevima izmedju njih i Turakah nema broja i opet se oni odèržaše. Izmedju takvih nebrojenih bojevah, u kojima je silna kèrv kèrstjansko-cèrnogorska prolivena i koja vapije da je osvete i pokaju braća kèrstjanska, kojim je Bog dao da to mogu navlastito sad bez svake svoje štete, nanizat ćemo ovdie samo glavne bojeve, koji su svaki za sebe vienac junačko-kèrstjanske slave, pred kojim se i kèrstjani i nekèrstjani pokloniti moraju.

1410 god. samodèržavni gospodar Baoša potuče tursku vojsku, pod predvoditeljstvom Evrenpaše a 1421 razbije vojsku pod Mahmudom II.

Od 1424 do 1436 god. Stieven brat Baošin prozvan Stieven Cèrnogorac mnoge je megdane proti Turcima odèrzao i sagradio današnji grad Žabljak.

Od 1440 do 1450 više bojevah imao je knez Ivan s Turcima i posliednje 1450. god. nadbije Turke na čemevskom polju.

Od 1450 do 1490 god. potukao je više putah Ivan tursku vojsku. 1480 god u žestokom boju na Morači pretiera Ivan Turke. Isti Ivan bio je u 60 bojevah proti Turcima sa Škenderbegom.

Od 1496 do 1516 god. sliedovali su na bèrzo jedan za drugim knezovi Cèrnojevići i posliednji samodèržavni knez Buradj preda dèržavnu vlast i gèrb carevah Nemanićah ondašnjemu mitropolitu Germanu, da on upravlja cèrkvom i narodom, dok nebi opet vrieme došlo da se ove vlasti razdvoje.

1570 god. u boju proti glasovitom Beglerbanu rumeljskom budu Cèrnogorci pobieditelji.

1604 god. odèrže megdan nad Ali-Begompašom skadarskim na rieci Morači.

1612 god. udare Turci pod predvoditeljstvom Mehmetpaše nò budu potučeni i tu pogine samih spahijah Turskah 300. 1623 god. udari Sulejmanpaša sa silnom vojskom i boj je neprekidno trajao 20 danah, no nije mogao nadvladati. 1687 god. potuku Cèrnogorci vojsku Sulejmanpaše vezira skadarskog. U istoj godini pomogali su Cèrnogorci republici mletačkoj proti Turcima, kod Cipra, Krete i Moré, a iste godine potuku Cèrnogorci Turke Bošnjake i Hèrcegovce kod Novog. 1706 god. udari paša hèrcegovački na Cèrnogoru, no pod predvoditeljstvom vladike Danila razbiju Cèrnogorci tursku vojsku. 1711 god. pozove Petar veliki car ruski Cèrnogorce u savez da udare na Turke i Cèrnogorci se zarate, a 1712 god. navojšti seraščer Ahmetpaša na Cèrnogoru, no bude razbijen. 1714 god. Dumanpaša Čuprelić udari sa 78.000 vojske učini mnogo štete, no najposlie sa stidom izmakne i na Kčevu ostavi Mramorje. 1716 god. sdruže se: Paša bosanski iz Konjica, stolacki beg Ljubović, moštarski, nevesinski, ljubomirski, trebinski, gatački i drugi, te zajedno udare na Cèrnogoru, no budu sa velikim gubitkom njihovim uzbijeni. 1732 i 1737 god. imala je i Austria rat s Turcima. 1750 god. potuku Cèrnogorci vojsku obojice vezirah bosanskog i hèrcegovačkog i mnogo turskih poglavicah zarobe.

1767 god. pojavi se Šćepan mali, pod imenom cara ruskog. Povodom njegove pojave udare Turci i Mletčići zajedno na Cèrnogoru i rat je trajao 7 miesecih; no Cèrnogorci uzbiju neprijatelja i jednog i drugog i ostanu slobodni. 1785 god. udari Mahmutpaša vezir skadarski na Cèrnogoru i prodrè i na Cetinje (u to vrieme bio je vladika u Rusii) no po povratku vladičinom bude protieran.

1788 god. pozove Austria Cèrnogorce proti Turcima; Cèrnogorci zarate se i ovo im otvori dulji rat, koi je trajao do 1796 god.; a ove godine u dva puta pobiede Cèrnogorci Mahmutpašu i posliednjem potuku onu vojsku i njega samog živa uhvate.

Od 1806 do 1814 god. bili su Cèrnogorci u savezu s Rusiom, Austriom i Engleskom i vojevali su zajednički. Francuzi su u ovo vrieme tražili prijateljstvo sa gospodarom Cèrnegore. 1813 god predali su Englezi ključevo grada Kotora Mitropolitu kao gospodaru Cèrnegore, da on ovom provinciom upravlja. 1814 god. piše car Aleksander I. da Cèrnogorci predadu svu Boku kotorsku Austrii i ovo bude 1821. god. potuku Cèrnogorci Delibašu, koi je sa silnom vojskom bio udario na Moraču. 1835 god. osvoje Cèrnogorci i poruše grad Žabljak. 1844. vierolomno zauzmu Turci Ostrove, Vranjinu i Lesendru kad je vladika pošao bio s vojskom na Grahovo. (S. D.)

Turska.

Lloydov parobrod „Asia" doneo je iz Levante sliedeće viesti: Ukèrcanje četah u Krimu biva velikom revnosti. Malone svaki dan prolazili su brodovi sa četama kroz Bosfor, no bez da su se zadèržavali u Carigradu. U Kamiešu došao je ponajprije red na francuske vojnike dignute iz dobnih razredah od godine 1848—1849. sve zajedno 35—40,000 momakah. I Englezi su se pripravljali na put, no otići će kasnie nego li jezgra Piemontezah put svojih opredieljištah. Isto tako uzajmila je turska vlada izvan dèržavnih parobrodah mnogo brodovah, da preveze svoju vojsku iz Krima. Egipatski zbor pod muširom Ahmetpašom, dosad u Eupatorii i tunesko konjaništvo, koje je stajalo u Batumu, prispieše već u Carigrad. Francuske i engleske regimente, ležeće u samom glavnom gradu, ostat će, kako se čini, jošte tamo, barem se ni najmanje nepripravljaju na put. — U istinu potrebno će biti, da u Carigradu i drugim većim turskim gradovima jošte dulje vremena ostanu evropejske vojske; jer fanatična izražonja u raznim predielima opominju na oprez, na koja tim većma pazit valja, čim se može uzeti, da bi turska vojska mogla biti većma priklona nego li protivna načinu mišljenja mohamedanskoga pučanstva proti kèrstjanima. Viši činovnici koji su zaneseni za civilisaciom pokazuju istina mnogo dobre volje, ali od njihovih podčinjenikah jedva se može tražit, da se sasvim odreku svojih starih običajah. Ta nije li iskreno nastojanje redarstvenoga ministra za javnu sigurnost u glavnom gradu ostalo bez uspieha, kao što javlja „Presse d' Orient" od 21. travnja, zbog lienosti podčinjenih činovnikah, tako da se je posliednjih danah na javnoj ulici opet slučilo pet do šest nasèrtah na život i kesu privatnih osobah i da je jedan magazin od robe u Galati obijen i većom stranom izpraznjen bio? — Turski admiralitet je parobrodarstvo od Kadikoja i carevićevih otokah dražbenim putem ustupio Memih-agi za 650,000 grošah. Dva parobroda „Mossul" i „Guirit" opravljat će ovu službu; za kadikojsku liniu, koja je ustupljena za 400,000 grošah opredieljen je parobrod „Humai Perraz" — Turski pitomci u umietnosti telegrafiranja, već su dotle dotierali, da mogu depeše obskèrbljivat u zemaljskom jeziku, i već se može u istom telegrafirat medju Carigradom, Drenopoljem i Šumlom. — Da se doskoči oskudici u mesu, koju su u Carigradu stali već jako osiećati, turska se je vlada, vele, odlučila naredit, da se desetina od marve ima pobirat u naravi, i tako dobljena živina poslat u Carigrad, da se tamo razprodaje za miestnu potrebu.

S izrazom obćenitoga žaljenja javlja se, da su tri ruska oficira, koji su hotieli u jednom čamcu privesti se k brodu, na kojem su imali putovat u Beikos usled žestoke oluje postradali i mèrtvi iz valovah izvučeni bili. — O adresi Čèrkezah napomenutoj jučer javlja „Journal de Constantinople": Tri do četiri hiljade goranah dodjoše u Anapu i tamo u narodnoj skupštini sastaviše adresu u tri preplsa, za sultana, kraljicu Viktoriu i cara Francuzah, u kojoj predlažu, da se prizna nezavisnost njihove zemlje, budući da im je volja, ostat nezavisnimi, revno i neprestano vojevat, dok im se sloboda obezbiedi pred svakom pogibeljiu. Narod na skupština naimenovala je deputaciu od 12 osobah, koja će sa koi dan prispiet u Carigrad (već je prispiela; vidi predjašnji broj naših novinah. Učred.) da preda tu adresu sultanu i poslanicima Francie i Engleske. — Visoka porta zaključila je, da se zakon razvlaštenja na korist železnicah i radnjah od obćega interesa ima upotriebit na sve obradjene ili neobradjene zemlje, koje će dèržava naći potrebnimi, da ih kupi. Dotične odštete odredit će se po jednoj komisii.

Rusia.

Pisma iz Krima došišu do 17. travnja. Tèrgovina stala se opet oživljat čestim pohodima ruskih oficirah i privatnih osobah u Kamiešu i Balaklavi. I gospodje iz Simferopolja i drugih miestah došle su onamo u velikom broju, veliki karvan saveznikah uputio se od svoje strane u Simferopolj i druge krimske gradove.

Iz Kèrča javljaju, da su se svekolike kanoniere, koje su kèrstarile po Azovskom moru vratile u Jenikale. Mnogo Rusah došlo je opet u Kèrč, kojega nisu opet spoznali, tako se promieni ovaj mirovni grad vojničkom posadom. — Iz Kamieša od 15. travnja pišu: Varoš osobito tèrgovačka strana promienila se veoma; kazalište, koje ima prostora za 1800 gledaocah, zatečuje veoma ugodno. Tri puta u nedielju danah predstavlja se. Pèrva miesta stoje 5 franakah, a ostala dva franka; oficiri plaćaju manje. Medju ruskim oficirima i savezničkimi vlada najbolje porazumljenje. I general Lüders bio je ovih danah ovdie sa sjajnim general-štabom i primio ga je maršal Pelissier veoma priazno. Po ručku prisustvovahu oba maršala natèrkavanju konjah a na večer teatralnoj predstavi. Generali Esterhazy i Espinasse ukèrcaše se danas za Carigrad.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 26. travnja. Grof Orlov predao je caru prijavno pismo u obziru stupljenja na presto! cara Aleksandra. „Constitutionel" oprovèrgava svoje tvèrdjenje, da je car generala Narvaeza neposredno pozvao na razgled i poslao mu zato jednog konja.

Darmstad, 26. travnja na večer. Princip Emil od Hasie umro je jutros u Baden-Badenu.

Genova, 29. travnja. Svaki dan vraćaju se nove čete s istoka i šilju se u S. Giuliano d'Albara da se karantoni podvèrgnu. Dojduće nedielje očekuju ovdie divisiu Durando sastojeću iz 6000 momakah i 600 konjah, koju će 11 engleskih i sardinskih brodovah ovamo dovesti. U lazaretu Villa Franca pripravljeno je 2000 posteljah za vratjajuće se boliestnike.

Napulj, 24. travnja. Kao što se čuje prisustvovat će grof Trapani predstojećem krunisanju cara Aleksandra kao zastupnik Napulja.

NEVEN. IV. travanjski broj donosi sliedeći sadèržaj: Smèrt, oda od P. P. — Gospodična kao seljanka, Puškinova pripoviedka, pr. I. T. — Piesme: Istočni biser (IX. Hafis, X. Omar Htiam, XI. Hafis, XII. XIII. Mirza Šaffi. XIV. Hafis) od Jovana Jovanovića. — Božja dobrota, od Perića. — Promiena života, od M. B. — Stakleni brieg, pučka pričica od St. N. — Kraljević Marko i trideset Turakah, narodna junačka piesma iz sbirke Luke Ilića Oriovčanina. — Sitnice: Kinezi i njihovi običaji, od A. P. — Istina, od N. B. — Neboje basne Lessingove (Lav i zec. Magarac i lovski konj. Zevs i konj. Majmun i lisica. Vuk i ovčar. Ratoborni vuk. Guska. Hrast i kèrmče. Lisica i róda. Esop i magarac), pr. I. P. — Poviestnica itd. Pogled u Banat lieta 1855, od Rodoljuba Sriemca. — Slavonske starine (iz sbirke L. I. O.): II. Dobri grad III. Stupčanica. IV. Sirač. — Slike iz domaćega života našega slavonskoga naroda, od Mijata Stojanovića: IX. Žeteoci X. Kosci. — Prirodoslovje: Ptice u Ablelci, po českoj „Živi" spisao I. P. — Obrazovanost i škola: Listovi za naš krasni spol, od I. F. Perića. (IX. o tie-

lennom ugoju malo dietice). — Viestnik: Viesti domaće, slavenske, književne; smiesa. — Zagonetke: od P. P. — I. T. — J. P. — Odgonetke itd. —

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 2. svibnja 1856.	U sreb.
Tečaj dèržavnih papirah.	
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84 15/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 11/16
dto . . . . » 4 1/2 %	75 1/4
dto . . . . » 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » 1839, » 100 »	133
» » » » 1854, » 100 »	108 1/2
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2 %	61 3/4
» » » . . . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	86 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77 1/4
Bankovne dionice komad po	1126
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	542 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavne-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	352
dto dto s plaćanjem na rate	378
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2942 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	206
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	635
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	450
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 1/2
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118
Hamburg za 100 mark banko. . . . . »	75
Lipske za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/4
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 3/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 5/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269
Carigrad za 1 forint . . . . parah	483
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	5 1/2
Srebro od 30. travnja	4 1/4

SLUŽBENI LIST.

Br. 397. Pr. (Fin. 16) (3—3)

Oglas

c. kr. financialnog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

U sliedstvu previšnje odluke Nj. c. kr. apostolskog veličanstva od 31. ožujka 1856 bit će u svèrhu primiernog namirenja veoma poskočenih od godine 1851. soli nabavljenja cienah i umnoživših se potrebštinah dèržave po svih krunovinah carevine — izuzamši Lombardo-mletačku kraljevinu i Dalmaciu — uz obstojavše ciene prodajne priredjene na užitak ljudih soli, indi i limito soli, tamo gdie obstoji, namet od dvadeset i pet krajcarah (25 kr.) od ceate bečke uveden, koi će 1-vim svibnja 1856 stupit u kriepost.

Nove zajedno 1-vim svibnja 1856 u kriepost stupajuće prodajne ciene kamenite soli kod slavonskih solarskih skladištah u Brodu, Staroj Gradiški, Terezovcu, Osieku i Županju, bit će stavljene posebnim oglasom do obćenitog znanja.

Sa visokim rèspisom ministerija financiah od 1. listopada 1852. br. 31789. ustanovljena sa ovdašnjim oglasom od 12. listopada 1852. br. 122. do obćenitog znanja stavljena prodajna ciena soli za šest forintih za morsku sol kod primorskih hèrvatsko-morsko-solarskih skladištah, kao što i sjedno oglašene limito ciene morske soli biele i sive, te soli kamenite, zatim prodajne ciene solskog odpadka (Fusssalz) ostaju nepromienite.

U Zagrebu 12. travnja 1856.

Br. 345. Pr. (17—Fin.) (3—3)

Oglas

c. kr. financialnog ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu.

Povodom veoma umnoženih troškovah prevoza soli iz Erdelja, zatim velikih troškovah kod odredjenih iz Marmaroše naknadnih privozah soli, u sliedstvu razpisa visokog ministerija financiah od 6. travnja 1856. br. 8097, uredjuje se prodajna ciena za Segedinska dèržavna skladišta te otiuh područja u razmierju sbivših se izbilja prevoznih i nadopuniteljnih troškovah, te po tome ustanovljuje se dotiòni izmierak kako sliedi:

	fr.	kr.		fr.	kr.	
Za Segedin na miesto dosadanjih	6	24	sa	7	—	od Centa
» Mohač » »	6	41	»	7	17	
» Földvar » »	6	46	»	7	21	
» Zemun » »	6	39	»	7	14	
» Mitrovicu » »	6	43	»	7	19	
» Osiek » »	6	40	»	7	17	
» Terezovac » »	7	8	»	7	45	
» Staru Gradišku »	6	48	»	7	26	
» Brod »	6	45	»	7	23	
» Županje »	6	42	»	7	21	

Oto novo uredjenje cienah imat će 1-vim svibnja 1856. stupit u kriepost.

Izvan ove prodajne ciene soli imat će se onaj previšnjom odlukom Nj. c. k. apost. veličanstva od 31. ožujka t. g. odredjeni na solsku cienu namet dvadeset pet krajcarah od bečke cente plaćati.

Što se ovim do obćeg znanja stavlja.

U Zagrebu 12. travnja 1856.

Nr. 375 Pr. (Fin.—18) (3—1)

Kundmachung

des Präsidiums der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien.

In Gemässheit des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 25. Jänner 1856 Z. 1665|24 tritt das k. k. Fiskalat in Fiume mit 15. Mai 1856 ausser Aktivität von welchem Tage an die durch dasselbe besorgten Geschäfte an das k. k. Zentralfiskalamt in Agram zu übergehen haben.

Agram 26. April 1856.

Nr. 697. (Izv.— 146) (3—1)

Avviso di Concorso.

Essendosi resi vacanti i seguenti stipendj Scolastici conferribili dal principio del corrente anno scolastico 185⁵/₆ cioè:

a) Uno di fior. 150 della fondazione Tonhauser
b) Uno di fior. 100 dtto dtto dtto
c) Uno di fior. 80 dtto dtto dtto
d) Due di fior. 36 dtto dtto Domicelli.

Vengono quindi provocati coloro i quali aspirano al conseguimento di uno dei suddetti stipendj scolastici, ovvero di quelli, che colla promozione dei giovani fruenti già uno stipendio, di categoria inferiore si rendessero vacanti; di esibire entro il dì 15. Maggio a. c. a questo Magistrato i rispettivi loro Ricorsi (in carta semplice) documentando oltre la legittima provenienza da taluna famiglia fondatrice qualor appartenessero alla medesima, o vantassero un diritto di prelazione.

a) Il nome e cognome, la età, e luogo di nascita del rispettivo giovane studente.
b) La vaccinazione subita con felice risultato.
c) La scuola ed il luogo, ove frequentò esso gli studj nel ppo. anno scolastico 185⁴/₅ il progresso, e la sua morale condotta.
d) Se vivano o meno i suoi genitori e dove sono essi domiciliati.
e) Lo stato e la pensione, nonchè la propria facoltà, e la approssimativa annua rendita — finalmente
f) Se oltre il giovane aspirante allo stipendio vi esistano in famiglia delle altre proli non provedute, quante, e di qual sesso, ed età.

Si avvertono poi i ricorrenti, in quanto che non fruiscono già attualmente uno stipendio scolastico di Fiumane fondazioni, che verranno senza menome riflesso respiati tutti quei Ricorsi, che si troveranno spogli di taluno dei premessi requisiti.

Dal Civico Magistrato

Fiume, 22. Aprile 1856.

Il Borgomastro

Francesco Cavel. de Troyer mp.

Br. 2588—1856. (Izv.—142) (3—1)

Concurs.

Von Seite der k. k. Esseker Komitats-Behörde wird zur provisorischen Besetzung der erledigten Bezirksarztes-Stelle in Valpo, womit eine Besoldung von 200 fl. nebst 66 fl. 40 kr. Theuerungs-Beitrag, ferner der Genuss eines Naturalquartiers verbunden ist, der Konkurs eröffnet.

Die Bewerber haben die über ihre wissenschaftliche Befähigung und politisches Verhalten, dann die Kenntniss der deutschen und slavonischen Sprache gehörig belegten Gesuche bis 4. Juni l. J. im vorschriftsmässigen Wege bei der obgenannten k. k. Comitats-Behörde einzureichen.

Essek am 23. April 1856.

K. k. Comitats-Behörde.

J. Nr. 475. (Izv.—148) (3—1)

Licitations-Edikt.

Von Seite des löbl. k. k. Brooder Milit.-Communitäts-Magistrats wird hiemit kundgemacht, dass auf Ansuchen dem Georg N. Kuković, türkischen Handelsmanns die Realitäten, und zwar: das Haus aus festes Materiale erbaut, sammt Haus und Hofstelle pr. 825 []°, und Haus-Garten pr. 1547 []° Nr. 491 des Brooder Handelsmannes Anastas Tachany im Executionswege in 3 Terminen, und zwar: am 21. Mai 1856 und wenn bei demselben die Realitäten nicht um, oder über den Schätzwerth verkauft werden könnten, am 7. und 21. Juni d. J. (wobei diese Realitäten auch unter dem Schätzwerth verkauft werden würden) an die Meistbietenden im öffentlichen Licitationswege gegen gleich baare Bezahlung veräussert werden.

Vom k. k. Milit.-Communit.-Magistrate Brood am 9. April 1856.

Fridrich,
Major Bürgermeister.

F. Greger,
Haupman-Auditor.

Br. 559. civ. 1856. (Izv. 141) (3—1)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici ostavštinski.

C. k. kotarski ured sv. Ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 3. veljače 1855. u Radešiću bez oporuke preminuvše plemenite Jalže udove pokojnog Mirka Matuša, rodjene Hadrović, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. svibnja 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Sv. Ivanu dne 24. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
J. Car.

Br. 1448. (Izv.—144) (3—2)

Edikt.

Dole podpisani momci, koji se nisu dne 10. travnja t. g. stavili pred komissiu od assentiranja, s ovim se pozivaju, da se do 10. svibnja t. g. nefaljeno kod ureda ovog najave, jer će se inače proti njima po propisu §. 35. o novačenju postupati.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Br. kuće.
Bunjevac Rade	Bunjevci	4
Božić Franjo	Jablan	13
Car Juro	Ravnagora	90
Dološić Tomo	Divjaki	4
Gèrgurić Antun	Hribac	8
Gèrgurić Joso	Vèrbovsko	58
Jakovac Vicko	Pauci	4
Jakšić Rade	Jakšići	17
Krizmanić Joso	Kupjak	46
Kufner Urban	Sušica	29
Kufner Mijo	Ravnagora	100
Pungereiter Bartol	Ravnagora	49
Pauer Andre	Ravnagora	156
Rumak Mate	Vèrbovsko	—
Svetleičić Stiepan	Ravnagora	62
Vučković Mijo	Petrovići	5
Bunjevac Nikola	Bunjevci	5
Jurković Mato	Brodmoravice	28
Matić Gjuro	Matići	9
Mance Šime	Jablan	44

C. k. kot. ured vèrbovski dne 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Lendvay.

Br. 1917. (Izv.—143) (3—2)

Oglas.

Vincens Pivec, Joso Reinhard, Andria Graisinger i Franjo Böhm iz Nemecke Rèthfale, Jozo Varga iz Čepina, Ferdinand Mangold, i Antun Joannović iz Dopsina, Gajo Nikolić ciganin iz Erduta, i Ivan Körtész iz Antunovacah — dužnosti vojničkoj podvèrženi svi na I. dobni razred spadajući, prigodom obdèržavanog dne 31. ožujka i 1. travnja tek. god. novačenja odsutni bivši, za kojih se miesto boravljenja nezna, na temelju §. 34. vis. propisa novačnog ovim se pozivaju, da se do 28. svibnja t. god. kod ovog c. k. kot. ureda prijaviti imaju, inače će podpasti pod postupak §. 35. istog vis. novačkog propisa.

C. k. kot. ured osiečki.

U Osieku dne 26. travnja 1856.

C. k. predstojnik
Milanković.

OGLASNIK.

(Dp. 37) (5—5)

Oglas dražbe.

Dne 5. svibnja i sliedećih danah t. g. prie i poslie podne u običnom satu prodavat će se u pisarni podpisanog zavoda putem javne dražbe različne zlatne i sreberne stvari, — kamo se svi kupiti želeći ovim pozivlju.

Pèrva hèrvatska štedionica.

(Dp.—48) (2—2)

Poziv.

Sva gospoda članovi „Zagrebačke tèrgovačke sastaonice (Casino)" pozivaju se ovime k glavnoj skupštini, koja će se u nedielju dne 4. svibnja 1856 prije podne u 10 satih, radi izbiranja ravnateljstva i odbora u sastaoničkoj dvorani obdèržavati.

Od privremenog odbora.

(44—D.P.) (2—2)

C. kr. povl. kriepko gnojilo, što su ga izumili Schmidt, Dobry i Cohn u Beču, odpravlja za Hèrvatsku

Gjuro Cernadak
u Zagrebu na tèrgu Jellačića bana.

Čista centa ovoga gnojila stoji u Beču 6 f. sr. — Za škrinju ili sudić na 100 funtih plaća se 36 kr., na 250 funtih 54 kr., na 400 funtih 1 for. 12 kr. na 600 funtih 1 for. 24 kr. sr. — Tko za toliko gnojila, koliko imati želi, pošalje novce, njemu će se najpriečim i najjevtinijim putem naručbina upravo iz Beča poslati.

(45—Dp.) (3—2)

Oglas najma.

Sliedećih, na vlastitost c. k. povel. družtva ceste Luizinske spadajućih dobarah, na istoj cesti ležećih, počemši od 1. studenoga, na jedne ili više godinah, najmre:

Bašća Braidica zvana, u Rieki.

Gostiona na Ossoju, s dopuštjenjem pobiranja cestovine na jednu milju.

Gostiona na Malavode s otim istim dopuštenjem.

Maltarska šranjga u Sungeru, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Zalisine, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Skradu, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Vukovojgorici, s otim istim dopuštenjem na 2 milje.

Stan u Škradu u velikom magazinu skupa sa štalom.

Želeći najma neka izvole svoje pismene ponude najdulje do roka zadnjega svibnja ove godine sredotočnomu ravnateljstvu u Beču (hoher Markt Nr. 511), iliti miestnomu ravnateljstvu u Karlovcu do 5. lipnja t. g. predati.

Uvieti najma mogu svaki čas prozirati se kod istog miestnog ravnateljstva, iliti kod kotarskih načelnikah ceste na Modrušpotoku, u Dobri, u Malojvodi i u Bakru.

Karlovac, dne 25. travnja 1856.

Po miestnom ravnateljstvu
c. k. povel. ceste Luizinske.

(38—Dp.) (12—7)

Mnogostranim potraženjima da se zadovolji

pravi

ŠTAJER. BILJNI SOK ZA PÈRSOBOLJU

sveudilj u najizvèrstnijoj kakvoći moći je dobiti u **Zagrebu** u liekarni **Federl**-ovih **baštinikah** *).

Proizvoditelj **jedini** pravog štajer. biljnog soka, liekar **J. Purgleitner u Gradcu**, moli, da mu se otaj sok s **inimi** pod istim označenjem u tèrgovinu stavljenimi proizvodi nezamieni.

Flaše pravog štajer. biljnog soka iz biela su stakla sa konačnim gèrlom, kositrenom kapslom na kojoj (kao što i na flaši) natiskano je: »Apotheke zum Hirschen in Gratz« i »J. P. A.« pomnjivo začvèršteni, u ostalom providjeni napisi, sa podpisom proizvoditelja.

Ciena jedne flaše 50 kr. sr., manje od 2 flaše nerazzašilje se. Zamatanje od 2 ili 4 flaše stoji 20 kr. srebra.

***) Soka otog uviek je za dobit:**

u Beogradu kod gosp. Treškovića.
» Belovaru » » Lackovića.
» Osieku » » liekara Horninga.
» Novoj-Gradiški kod g. A. Antonovića.
» Karlovcu kod gosp. A. Benića.

u Koprivnici kod gosp. S. Reškovca i sina.
» Novomsadu » » J. L. Vidašića.
» Zemunu » » liekara Zreščika.
» Virovitici » » D. Demetrovića.
» Varaždinu » » liekara Haltera.

(46—Dp.) (4—1)

Anzeige der Preise,

welche sowohl für Quartierbequemlichkeit als auch für Kost und Baden in den im Königreiche Kroatien unweit der Stadt Warasdin liegenden, und dem Agramer hochwürd. Metropolitan-Kapitel gehörigen

TEPLITZER BÄDERN

für die Bade-Saison des Jahres 1856 festgesetzt worden sind.

Quartier-Preise.

Im großen Gasthause.

		CMz. fr.	kr.
1.	Für ein Zimmer im ersten Stock, gegen den Platz, deren 6 sind, mit einer Bettstätte und dazu gehörigem Bettzeuge, als: einem Strohsack mit frischem Stroh gefüllt, einer Matratze, 2 Leintüchern, einer Decke und 2 Hauptkissen sammt andern erforderlichen Möbeln wird täglich gezahlt		32
2.	Die Zimmer Nr 5 und 9 vornehm und gemächlich möblirt, mit 2 Betten wird täglich gezahlt	1 fl.	20
3.	Die Zimmer Nr. 7 und 12 mit zwei Betten wird täglich gezahlt		48
4.	Ein Zimmer gleichfalls im ersten Stock, aber gegen den Garten, deren 10 sind, ebenso wie die Anfangs genannten möblirt, ist täglich zu bezahlen		26
5.	Die Zimmer Nr. 28 und 32 im zweiten Stock kommt täglich zu zahlen		48
6.	Ein Zimmer im zweiten Stock, deren 13 sind, ebenso wie im ersten Stock mit gehörigen Möbeln versehen kommt täglich zu zahlen		26
7.	Ein Zimmer im nämlichen Stock, gegen den Garten, deren 10 sind und alle wie die vorbemerkten gehörig eingerichtet sind, ist täglich zu zahlen		22

Im Neugebäude.

1.	Für ein Zimmer im ersten Stock gegen den Platz, welches wie alle obbenannten mit gehörigen Möbeln versehen ist, wird täglich bezahlt	32
2.	Für ein Zimmer in demselben Stocke gegen den Hof und ebenso möblirt, wird täglich bezahlt	26
3.	Für ein zweites in einem der vorbenannten Zimmer aufgestelltes Bett wird täglich bezahlt	12
4.	Für Gangbeleuchtung wird täglich bezahlt	1
5.	Für Zimmerbeleuchtung mit einer Unschlittkerze wird bezahlt	3
6.	Für Zimmerbeleuchtung mit einer Milchkerze	10

Speisen.

1.	Für ein Mittagsmahl an der ersten Tafel von 6 Speisen mit 1 Brot	40
2.	Für ein Mittagsmahl an der zweiten Tafel von 5 Speisen sammt 1 Brot	34
3.	Für ein Extra-Zimmer-Mittagsmahl von 6 Speisen sammt 1 Brot	50
4.	Für ein Mittagsmahl für die Dienerschaft von 3 Speisen mit 1 Brot	18
5.	Eine Portion gesattelte Zuspeise	8
6.	Eine Portion eingekochte Suppe mit Ei	5
7.	Eine Portion eingekochte Suppe ohne Ei	4
8.	Für eine Schale Kaffee mit oder ohne Obers sammt Semmel oder Kipfel	12
9.	Für eine Schale schwarzen Kaffee	10
10.	Nachtmahlen können die P. T. Herren Badegäste nach dem Speisezettel.	
11.	Um eigenen Kaffee zu kochen sind in jedem Stocke der beiden Gasthäuser bequeme Küchen in Bereitschaft.	
12.	Alte und neue herrschaftliche Weine von verschiedener Qualität, wie auch Liqueure sind um billige Preise bei dem Gastgeber zu bekommen.	

Stall-Tarif.

1.	Ein Bund Heu	6
2.	Ein Bund Stroh	6
3.	Stallgeld von einem Pferde	3
4.	Wagenstand pr. Wagen	3

Bade-Taxe.

Im Wannen-Bade.

1.	Für ein beliebig mit abgekühltem Mineralwasser temperirtes und mit stündlich abgewechseltem Wasser zu gebrauchendes Bad in Wannen, deren 10 sind, in abgesonderten Badestuben wird bezahlt	12
2.	Für ein Schlammbad nebst einer Badewanne	14
3.	Für den jedesmaligen Gebrauch eines Leintuches wird bezahlt	3

Im Konstantini-Bade.

4.	Unter Nr. 1 wird für jedes Baden gezahlt	12
5.	Unter Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 und 12 wird für jedes Baden gezahlt	10

Im Berry-Bade.

6.	Unter Nr. 1, 2 und 3 für jedes Baden	10

Im Josephi-Bade.

7.	Unter Nr. 1, 2 und 3 für jedes Baden	6
8.	Unter Nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 für jedes Baden	8

Im Schlamm-Bade.

9.	Unter Nr. 1 und 2 für jedes Baden	12
10.	Für Arme nach Anweisung bei Gemeinde-Freibädern ist ein Schlammbad frei.	

Neues Bad.

11. In zwei Abtheilungen allgemeine freie Bäder.

Im Schloß-Bade außer dem herrschaftlichen Gebrauche.

		CMz. kr.
12.	Im obern Stock für ein beliebig mit abgekühltem Mineralwasser temperirtes Wannenbad	12
13.	Zu ebener Erde für ein mit temperirtem Mineralwasser versehenes Bad	10

Die ärztliche Obsorge ist dem Hrn. Dr. Med. **Alexius Rakovec** anvertraut.

Die Badeordnung bleibt die vorjährige, welche nebst den übrigen Verhaltungsregeln in den Bädern und in beiden Gasthäusern gelesen werden kann.

Um das Trocknen und Rollen der Badewäsche genau zu besorgen, hat der Gastgeber eigene Wäscherinnen aufgenommen, welche die Wäsche unter strenger Verantwortung und Schadloshaltung gegen eine Bezahlung von 2 kr. CMze. für jeden Tag und Gast gerechnet, zu besorgen, wie auch andere feine Putzwäsche sauber und ordentlich gegen eine billige Bezahlung zu waschen und zu glätten (bügeln) verpflichtet sein werden.

Die p. t. Badegäste werden ersucht, wenn sie entweder außer der gewöhnlichen Zeit oder besondere Speisen zu haben wünschen, solches bei dem Gastgeber bei Zeiten anzuzeigen.

Man schmeichelt sich um so mehr mit einem zahlreichen Besuche der verehrungswürdigen Gäste beehrt zu werden, indem man verspricht, auf das Eifrigste beflissen zu sein, die möglichste Ordnung, Reinlichkeit und schnelle Bedienung zu beobachten.

Die p. t. Badegäste belieben sich wegen Vormerkung der Wohnung im Bade-Gasthause entweder an die herrschaftliche Kanzlei zu Teplitz oder an den Gastgeber Anton Batušić zu wenden.

Alle p. t. Badegäste, welche sowohl im Badegasthause als auch außer diesem in andern auswärtigen Häusern wohnen, sind verpflichtet, für die Musik wöchentlich 40 kr. CM. in der Badekanzlei mit dem Bemerken zu erlegen, daß 3, 4, 5, 6 Tage auch für eine Woche zu betrachten und dieselbe Taxe zu entrichten ist.

Gegeben aus der herrschaftl. Kanzlei des hochw. Metr.-Kapitels zu Agram am 20. April 1856. 798—31

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

U ZAGREBU, U PONEDIELJAK — DANA 5. SVIBNJA 18[illegible] — Broj 103.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanj-ske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 5 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasecili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 30. travnja 1856 izdan je i razposlan komad III. razdiela II. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Oglas c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 21. siečnja 1856, u obziru nuzpristojbah obstojavših dosad kod predprežne naknade pod naslovom „kočiaška napojnica i nabavnina".

Oglas c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 8. prosinca 1855, br. 20948, kojim se do obćega znanja dostavljaju izvadak o svèrsi i razredjenju c. k. vojničkih izobrazovalištah, zatim uvieti za primanje u iste, zajedno s razpisom visokoga c. k. vèrhovnoga zapoviedničtva vojske u obziru primanja aspirantah u novomieštansku akademiu umstva i tepničtva, zatim u eskadronu konjaničke škole u Bieloj Cèrkvi u Moravskoj s početkom školske godine 185⁶/₇.

Oglas c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 6. siečnja 1856, br. 22399, kojim se obćenito obznanjuje godišnji troškovni iznesak ustanovljeni po visokom c. k. vèrhovnom zapovieđničtvu vojske za jedno plaćevno miesto u eskadronima konjaničke škole zajedno s načini, kako se ima isti plaćat.

Oglas c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 15. travnja 1856, kojim se do obćeg znanja stavlja razpis visokoga c. k. ministarstva financiah od 4. travnja 1856 br. 11483|109 na ovdašnju c. k. financialnu zemaljsku direkciu u obziru omaltarenja aerarialnih maltarskih vozovah.

Oglas c. k. financialnoga zemaljskoga ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu od 12. trav. 1856, kojim se priobćuje namet prodajne na užitak ljudih priredjene dakle i limito soli.

Oglas c. k. financialnoga zemaljskoga ravnateljstva za Hèrvatsku i Slavoniu od 12. trav. 1856, kojim se priobćuju novoustanovljene prodajne ciene za sol.

Oglas c. k. hèrvatsko-slavonskoga namiestničtva od 23. travnja 1856, u obziru naknade za predprežna čekajuća kola potrebna kod posla od mappiranja, ustanovljene po visokom ministarstvu unutarnjih poslovah.

Dèržavna pogodba

medju Austriom, Franciom, Velikom Britaniom, Pruskom, Rusiom, Sardiniom i Turskom od 30. ožujka 1856. Sklopljena u Parizu, dne 30. ožujka 1856. U dotičnih ratifikaciah tamo izmienjena dne 27. travnja 1856.

(Nadalje.)

Točka 7. Njegovo veličanstvo car Austrie, Njegovo veličanstvo car Francezah, Njeno veličanstvo kraljica sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske, Njegovo veličanstvo kralj Prusie, Njegovo veličanstvo car svih Rusah i Njegovo veličanstvo kralj Sardinie izjavljuju s ovim pristup visoke porte k saučestju koristi europejske dèržavne zajednice i evropejskog prava narodah. Njihova veličanstva obvezuju se, svako od svoje strane, štovati nezavisnost i teritorialnu cielokupnost otomanskog carstva, ukupno jamče se za strogo obdèržavanje obvezanosti; i smatrat će uslied toga svaki čin, koi bi bio kadar ovo povriediti, kao pitanje obćeg interesa.

Točka 8. Ako bi se porodile izmedju visoke porte i jedne ili više od ugovarajućih silah kakovo nesporazumljenje, koje bi prietilo njihovim medjusobnim odnošenjima pogibelju, to će staviti visoka porta i svaka od ovih silah, prije nego bi upotrebili oružanu moć, druge ugovor podpisavše sile u položaj, da preduprede svojim posredovanjem upotrebljenje ovog skrajnjeg sriedstva.

Točka 9. Dočim je Njegovo carsko veličanstvo sultan u svojoj neprekidnoj brižljivosti za blago svojih podanikah izdao ferman, koi, poboljšavajući njihovo stanje bez razlike viere i narodnosti, potvèrdjuje velikodušne Njegove namiere s kèrstjanskim narodom svoje carevine, — i dočim On namierava dati u tom odnošenju novi dokaz svojih težnjah, zaključio je, ugovarajućim silama priobćiti ferman proizteкavši iz Njegove slobodne volje.

Sile zaključujuće ugovor priposnaju veliku važnost tog priobćenja. Dobro treba pri tom razumieti, da to priobćenje u nikakvem slučaju neustupa predpomenutim silama pravo, miešati se ukupno ili pojedince u odnošenja Njegovog veličanstva sultana k Svojim podanicima, ili u unutarnju upravu Njegovoga carstva.

Točka 10. Dogovor od 13. sèrpnja 1841. kojim se dèrži u krieposti stari temeljni zakon otomanskog carstva glede morskog tiesnaca Bosfora i Dardanellah, pregledan je ukupnim suglasjem.

Čin zaključeni izmedju ugovarajućih silah i u smislu tog načela jest i ostaje nazočnom ugovoru priključen, i imat će isto takovu obvezanu silu i vriednost, kao da bi sačinjavao cielokupan dio samoga ugovora.

Točka 11. Cèrno je more neutralizirano; — otvoreno je tèrgovačkom brodarstvu svih narodah, no ostaju zatvorene njegove vode i pristaništa, naročito i sa viekovita zabrana ratnoj zastavi, kako obalskih dèržavah tako i svake druge sile, s priuzdèržajem iznimakah sadèržanih u 14. i 19. točki ovoga ugovora.

Točka 12. Slobodna od svih zapriekah ostat će tèrgovina u vodama i pristaništima cèrnoga mora i bit će podvèržena samo karantinskim, carinskim i redarstvenim propisima, koji će biti sastavljeni u duhu prijaznom za razvitak tèrgovačkih savezah.

Za obezbiediti interese tèrgovačke i brodarstvene dopustit će Rusia i visoka porta, da se po načelima prava narodah postave konsulati u pristaništima ležećim na obalama cèrnoga mora.

Točka 13. Dočim je cèrno more po glasu 11. točke neutralizirano, postaje obdèržavanje i ustanovljenje vojenih morskih arsenalah na obalama njegovim nepotrebnim i bez svèrhe. Uslied toga se obvezuju Njegovo veličanstvo car svih Rusah i Njegovo carsko veličanstvo sultan, [illegible] vati na predrečenim obalama vojenih morskih arsenalah.

Točka 14. Budući da su se sporazumieli Njihova veličanstva car svih Rusah i sultan glede opredieljenja jakosti i broja za primorsku službu potrebnih pomanjih brodovah, kojih dèržanje pridèržavaju si oni u cèrnom moru, s toga će to sporazumljenje biti priključeno ovom ugovoru i imat će istu kriepost i valjanost, kao da bi sačinjavalo cielokupni deo ovoga ugovora. Ono se dakle nemože niti ukinuti niti preinačiti bez privoljenja silah podpisavših nazočni ugovor.

Točka 15. Pošto su osnove za uredjenje brodarstva na onim riekama, koje više dèržavah razdieljuju ili protiču, opredieljene već u spisima bečkoga kongresa, sporazumiele su se ugovarajuće sile medju sobom, da se te iste osnove imaju uporaviti u buduće na Dunav i njegova ušća. One izjavljuju ovo upravljenje kao spadajuće odsada na obće europejsko pravo narodah i stavljaju ga pod svoje jemstvo.

Brodarstvo na Dunavu nesmie se podvèrći odsada niti kakovoj preprieki niti ikakovom haraču, koji nebi bili predvidjen opredieljenjima sadèržanim u sliedećim točkama. — Neće se dakle dizati ni mitnica, koja bi osnovana bila na činu brodarstva, niti ikakvi drugi danak od espapa, koi se nalazio bude na ladji.

Točka 16. U namieri udielotvoriti opredieljenja predstojeće točke, dobit će nalog jedna komisia, sastojeća iz zastupnikah Austrie, Franceske, Velikobritanske, Pruske, Ruske, Sardinie i Turske za svaku ovih dèržavah po jednoga da naznači i uživotvori poslove, kojim će se Dunav od Isačke skupa sa graničućim dielima mora očistit od svojih prudovah i svih drugih brodarstvo otežavajućih zapriekah tako, da predpomenuti dieli rieke i mora budu postavljeni u najsposobnije stanje za brodarstvo.

Za moći nadomiestiti troškove ovih poslovah, kao i drugih zavodah, kojih je svèrha osigurat i olakšat brodarstvo na ušćima Dunava, mogu se pobirat stanovite od strane komisie većinom glasovah opredieljene pristojbe primierene visine, nu pod naročitim uvietima, da se u ovom kao i u svakom drugom odnošenju ima sa zastavama svih narodah ravnopravno postupati.

(Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrijanska carevina.

Vukoevci, 24. travnja. Današnjim danom bijaše velika svečanost u glavnom gradu Beču naime postavljanje temeljnog kamena za zavetovanu cèrkvu, ali Beč je Beč za njega se znade u cielom svietu; mome upravljanju povierено selo Vukoevci pako imelo je takodjer današnjim danom svečanost kakve još nikad nije bilo, i jer za to miestance malo tko znade, nalazim da nije suvišno ako obćinstvu do znanja stavim povod te svečanosti i istu svečanost opišem.

Već odavna želio sam skupa sa žiteljstvom mojim da se u mom selu škola podigne, i eto hvala bogu to dodjosmo da smo danas temeljni kamen za učionu našu položili, i to je povod te svečanosti — svečanost se obavi krasno, jer je već u jutro skupila se množina ljudstva sa diecom i čekaše naše duhovne i svietovne poglavice koji u istinu oko deset satih i to gospodin Miroslav Kraljević pučkih školah kotara našičkog nadziratelj, [illegible] Filić, župnik podgorački, [illegible] našičke obćine, Petar Novaković, [illegible] ovih prisustvovaše i gospodin Antun Aron c. k. graditeljni načelnik. Josip Ernaj providnik vlastelinstva našičkog, kao zastupnik gosp. grofa Ladislava mladjeg Pejačevića, otac Mio Filipović župe našičke upravitelj, i ini carski, obćinski i vlastelinski činovnici, taki uz gruvanje možarah bila je služba božja u kapeli ovèršena po gospodinu župniku podgoračkom koi je liepo slovo dèržao i razložio s riečima ljubkim i sèrdačnim važnost odhranjenja diece; po dovèršenoj službi božjoj izišli smo na miesto gdie se je počelo zdanje zidati, te je gospodin vice-archidiakon miesto to blagoslovio a po ovom je u kratko gospodin c. k. kotarski predstojnik važnost današnjeg čina predstavio, i pismo koje je u temeljni kamen postavljeno pročitao koje glasi:

Slava Bogu otcu, Bogu sinu i Bogu duhu svetom. Godine gospodinove 1856 hiljada osam sto pedeset i šeste dana 24. travnja iliti na dan

sv. Gjargja jest u miestu Vukoevcih temeljni kamen za pučku učionu postavljen.

Za da potomstvo znade kako se je to stanje podignulo nije suvišno ako se ovdie napomene da je godine 1856 na dan sv. Valentina glavarstvo obćine Našicah sa pučanstvom odlučilo da u Vukoevcih selu od 628 dušah, 80 kućah i 23 sesie sastojećem pučka učiona podigne se. i na istu spadaju Stepanovci miesto od 190 dušah, 27 kućah i $8^{16}/_{32}$ sesie, koje je pol sata od Vukoevca udaljeno, zatim Keršinci sa 241 dušom, 34 kućah 11 sesiah $^3/_4$ sata udaljeni od Vukoevacah. Ova učiona ima školske diece mužke i ženske ukupno 104.

Isto zdanje je podignuto kroz dobrohotno i badavno pružanje sirovog gradiva po gospodinu grofu mladjem Ladislavu Pejačeviću vlastelinu našičkom c. k. komorniku zatim kroz marljivosti žiteljah na prije napomenuta miesta spadajućih koji su vozili kamen na carski drum, i odtud proizlazeću zaslugu na podignutje školah opredielili, i s tim školsku kuću uživotvorili.

Vukoevci, Stipanovci i Kèršinci jesu sela koja su do godine 1848. pod vlastelinstvo našičko spadala s kojim grofovska obitelj Pejačevićah vladaše, u godini 1856. pako spadaše na župu Podgoračku, nadbiskupiu zagrebačku, obćinu našičku, kotar našički, županiu osiečku, kraljevinu Slavoniu.

Napomenute godine 1856. bio je sa svetom cèrkvom vladajući sv. otac papa IX. sa carevinom austrianskom Nj. veličanstvo Franjo Josip I. ministar bogoštovja grof Thun, ministar unutarnjih dielah baron Bach. Poglavica ciele krunovine grof Josip Jelačić ban hèrvatsko-slavonski. Glava nadbiskupie Juraj Haulik od Varalije nadbiskup zagrebački, koji je iste godine krunovnim kardinalom imenovan. Nadziratelj svih školah pučkih u Hèrvatskoj i Slavonii Stiepan Iliašević, školski savietnik. Predstojnik županie grof Petar Pejačević, Vierovitički. Predstojnik kotara našičkog Miroslav Kraljović. Podjasprišt i kotara našičkog, školah nadziratelj Matia Filić, župnik feričanački. Upravitelj te škole Franjo Xar. Šlivarić, župnik podgorački, vlastelin našički. Grof Ladislav mladji Pejačević c. k. komornik glavar obćine našičke. Petar Novaković, knez ili starešina sela Vukoevacah. Stiepan Mariančević, sela Kèršinacah. Ivo Abramović, sela Stipanovca, Bartol Kovačić, sva trojica poljodielci.

Za ovo zdanje, osnovu je načinio c. k. Osiečkog kotarskog graditeljstva načelnik Antun Aron.

Na tom zdanju radio je zidarski majstor Josip Heber, tesarski majstor Stipan Naider, stolarski majstor Eduard Kostrošić, špoljarski majstor Henrik Url. —

Poslie kako je ovèršena služba božja u kapeli u Vukoevcih nalazećoj se, jest uz gruvanje mužarah kamen postavljen godine kako je gore napomenuto 1856, i mi dole podpisati prisustvovasmo uz množinu svieta i diece toj svečanosti, i bacismo na temeljni kamen kašiku maltera. Boga svemogućeg moleći, da urodi ovo zdanje plodom takvim koi će donieti da sva dieca koja će tu školu pohoditi spasenje duše zadobiju, vatreni branitelji svete cèrkve i viere svoje, nam anje svoga cara, domovine i milog naroda da budu sretni i zadovoljni. Amen.

Na želju svihkolikih, koji su kod stavljanja kamena bili, još dodaje se to, da se današnjim danom postavlja i u Beču temeljni kamen, za zavietovanu cèrkvu, koja se podiže radi tog, što je naš najmilostivii car Franjo Josip, god. 1853, 18. veljače sretno nezdušnoj ruci ubojice izbiego, kojega je povodom prevratah od god. 1848 kad je sva Europa uzburkana bila naslicdovala, — nadalje na dan takovi, s kojim slavimo mi austrianski podložnici sretni čas, kada je naš dobri vladalac godine 1854 u brak stupio sa Nj. jasnostjom Elisabetom Bavarskom, na sreću svojih narodah. Sliede podpisi:

Po pročitanju tog podpisa svikoliki smo položeno u posudu u tu svèrhu opredieljenu, i u kamen temeljni umetnuto, koji kamen kroz gospodina predstojnika i gospodina archi-diakona na svoje miesto položen biaše, za ovim je sliedilo liepo slovo od gospodina vice-archidiakona na nazočne, i dočim je on govorio, dotlem je gospodin župnik Podgorački sa glavarom našičkim nazočnoj dieci žemličke i po jedan krajcar svakom dielie, po dokončanju ovog diela i poslie kako se je glavar u ime obćine gospodinu predstojniku i gospodinu nadziratelju školah i ostaloj gospodi zahvalio, povratismo se u cèrkvu i odpievasmo Tebe Boga hvalimo. —

Svèršetkom ove svečanosti razidoše se gospoda sva i odvezoše se u Podgorač, gosp. župniku gdie veselo svèršiše dan sv. Gjurgja, a moji priatelji poljodielci iz bližnjih selah knezi sa majstori, koji na stanju rade biahu kod mene veseli, i popiše sretno dar po obćini pružen njim.

Ovo za viekovitu uspomenu, akoprem pisat neznam, al znamenjem sv. križa potvèrdjujem, u novine dajem

† Stipan Mariančević,
knez Vukoevački.

Beč, 28. travnja. Sutra (29. travnja) kao na dan rodjenja Nj. veličanstva cara ruskoga dèržat će se u ruskoj kapeli služba božja.

Turska.

— Bugarska buna već je utišana. Podigo ju je nieki Dimitar iz Darstera (Silistrie), koi je sa 5 drugovah u planinu pobiegao, ponajviše zato, što su ljudi njegovi to sami javili paši i što je gurgusovački načelnik dokazao buntovnicima, da se nemaju nadat podpori od Sèrbie. Ova je buna zaista bila u nevrieme, pa je i morala pasti.

— „Journ. de Const." javlja, da je poslana persianska vojska na Herat, ali ne proti Englezima, već proti Dostu Mohamedu, koi plieni pogranične oblasti i proti Korazanu.

Rusia.

— „R. Inv." donosi izviestje iz Krima generaladjutanta Lüdersa od 2. travnja p. st., da se je 1. travnja sastao na kamenom mostu na cèrnoj Rieki sa generalom Makmahonom i maršalom Pelissierom, generalom Lamarmorom i Kodringtonom, a odatle su išli na vèrh gore Makencieve i pregledali stan 11. divizie. Poslie toga bila je čast za generale i ostale oficire saveznih vojskah.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 1. svibnja 1856. „Moniteur" donosi sliedeće promiene u diplomatičkom zboru: Gdin **de Serre**, poslanički tajnik u Beču zamienit će gospodina **de Talleyrand**-a kao opunomoćenoga ministra kod velikovojvodskoga badenskoga dvora; posliednji ići će u dunavske kneževine, gdie ima opravit nieku naručbinu. Službu poslaničkoga tajnika u Beču dobit će gospodin **Bunneville**. **Boudin** naimenovan je poslaničkim tajnikom za Petrograd. Jučer 3% renta 74. 25.

London, 1. svibnja. Noćna siednica. Pretresanje o Karsu nastavljalo se. Vlada nadvlada proti izpravnom predlogu u tom obziru sa 451 proti 52; a proti Whitesi desovom izvornom predlogu sa 303 proti 176 glasovah. Ovo glasovanje primljeno biaše izvanrednom dopadnosti.

Turin, 30. travnja. Grofa Cavoura primio je kralj i podielio mu red Annunciade.

Palermo, 26. travnja. Zbog typhusa u francuskim bolnicama u Malti, gdie je obolielo pedeset soldatah i 6 milosèrdnih sestarah, no od kojih posliednje ozdraviše, imaju se dolazci odonuda kod sretne vožnje podvèrć kontumacii od deset danah, a sasvim odputit, ako bi bilo boliestnikah na brodu.

Petrograd, 1. svibnja. Jedan carski manifest opredieljuje, da će krunisanje u Moskvi biti mieseca kolovoza. Grof **Neselrode** odpušten je na svoju molbu, no zadèržat će naslov dèržavnoga kancelara. Skèrbnik petrogradskoga školskoga kotara **Puškin** odpušten je. Led na **Nevi** počeo je stopram ovih danah gibat se.

Turin, 1. svibnja. Poklisarska kora votirala je osnovu zakona, polag kojega imaju se kupit dva parobroda u svèrhu brodarstva na jezeru „Lago Maggiore." „Armonia" misli da može za izviestno priobćit, da se radi o promieni ministarskoj, usled koje će grof de **Cavour** preuzet upravu poslovah izvanjskih a **Lanza** financialnih, **Cibranio** pako izstupit. Listu izlazećem u Genovi „Corrier mercantile" javljaju da će se razpra medju kraljevinom napuljskom i zapadnim silama skoro poravnat; kažu da se čine priprave k različnim činima pomilovanja sastojećim u utušenju tekućih političkih parnicah, u opozivu već izrečenih izgonstvah, dozvoli beguncima da se mogu vratit itd.

Parma, 1. svibnja. „Gazetta di Parma" oprovèrgava da je austrianska ili sardinska vojska došla na granicu parmezansku, da su Austrianci posieli Pontremoli, Borgetaro, Bardi i Campiano, da su nove austrianske čete ili pozvane u Parmu ili da su dobrovoljno onamo otišlo, da austrianski general izvèršuje oblast gradjansku, da je ikoi ministar podneo svoju ostavku i da vojvodinja hoće da ostavi svoje dèržave ili da su ju tomu posavietovali. Broj uhvatjenikah, veli, veoma je pretieran i da svakoga odmah izpuštaju iz zatvora, čim doznaju da je nedužan.

Izkaz.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je primak

koncem mieseca ožujka 1856	165,257 fr.	5 kr.	
mieseca travnja pako . .	52,294 „	52 „	
	217,551 fr.	57 kr.	
Usuprot bio je izdatak koncem mieseca ožuj. 156,097 fr. 49 k.			
a mieseca trav. 54,632 „ 50 „	210,730 „	39 „	
Ostaje u gotovom za mies. svib.	6,821 „	18 „	

Carski dukati	$5^3/_4$ fr.
Srebro od 3. svibnja	$4^1/_2$

☞ **Današnjemu listu priklopljen je Oglas ustanovljenih za sadno trogodište 1856, 1857 i 1858, odkupnih cienah duhanskog perja (listja) c. k. duhanskom dohodarstvu izučenog.**

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1472. (Izv. 140) (3—3)

Poziv.

Prigodom žrebanja za god. 1856. bili su sliedeći novačenju podvèrženi otsutni:

Iz I. razreda t. j. godine 1835 rodjeni.
Alojs Debić, spolarski kalfa iz Čakovca,
Mijo Langseimer iz Čakovca,

Iz II. razrede t. j. godine 1834 rodjeni.
Krištof Senjur iz Podturnja,
Ferdinand Hernmüller pekarski kalfa iz Čakovca

Iz III. razreda t. j. godine 1833 rodjeni.
Ivan Kocian iz Čakovca,
Štef Ištvanović iz Poljane,

Iz IV. razreda t. j. godine 1832 rodjeni.
Štef Novak iz Nedelišća,

Iz V. razreda ili godine 1831 rodjeni.
Štef Igrec iz Jakovca,
Ivan Kostarić iz Čakovca oba krojački kalfe.

Budući je miesto njihovog boravljenja nepoznato, s toga se ovim pozivlju, da se do 30. svibnja t. g. kod ovog c. k. kot. ureda tim sigurnie prijave, inače se se sa takovima po glasu §. 35. visokog propisa o novačenju postupati.

C. kr. kotarski ured čakovački dne 18. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Sparovec.

Br. 458. Civ. 1856. (Izv.—138.) (3—2)

Izrok.

C. k. kotarski ured toplički, kao sud, daje savezno sa ovosudnim izrokom od 6. p. m. br. 1465 civ. na znanje, da je dražba selišta Mate Horvatića iz Ljubešćice dne 19. o. m. bez uspieha ostala, te da će se toga radi za namirenje duga Antuna Pavleca 47 for sr. i pripadakah druga dražba dne 17. svibnja t g. u 10 satih prije podne na licu miesta dèržati, i da će se upitno selište ako od potrebe bude i izpod procienbene svote prodati.

U Toplicah, dne 22. travnja 1856.

C. k. kot. ured toplički kao sud.
C. k. kot. predstojnik,
Ožegović.

Nro. 5778.

Kundmachung

der für das Anbau-Trienium 1856, 1857 und 1858 festgesetzten Einlösungs-Preise für die an das k. k. Tabak-Gefäll abgelieferten Tabakblätter.

In Gemäßheit des Allerhöchsten Patentes vom 29. November 1850 und der mit demselben kundgemachten Tabak-Monopols-Ordnung §. 44, §. 45 und §. 46 werden in der Beilage die Preise öffentlich bekannt gemacht, welche für die rohen Tabakblätter bei ihrer Einlieferung an das k. k. Gefälle in den Jahren 1856, 1857 und 1858 an die Produzenten werden gezahlt werden.

Die Staats-Verwaltung erklärt zugleich, daß im Laufe dieses Pflanzungs-Trieniums diese Preise nicht werden vermindert werden.

Die Einlösung der Tabakblätter im Jahre 1856 beginnt im Allgemeinen mit 3. November, und endiget mit letzten März 1857. Für die einzelnen Bezirke wird der Einlösungstermin seiner Zeit verlautbart werden.

Ausnahmsweise für das Pflanzungsjahr 1856 wird der Termin zur Einbringung der Anbaugesuche an die k. k. Finanzbehörden bis Ende Mai 1856 verlängert.

Zur Beurtheilung der Gattungen der einzuliefernden Tabakblätter und zur Eintheilung derselben in die nach ihrer Beschaffenheit zu unterscheidenden Klassen wird als Richtschnur festgesetzt:

1. Unter ordinären Blättern werden die zur Erzeugung des gewöhnlichen Rauch- und Schnupftabakes geeigneten Blätter begriffen.

In die Klasse des Ausstiches gehören jene schönen, gut gefärbten, vollkommen reifen und unbeschädigten gestrichenen Mutterblätter, welche wegen Mangel an Zügigkeit und Feinheit, oder wegen groben Rippen oder schweren Brand als Cigarren-Deckblätter nicht geeignet sind, sich aber als vorzügliches, zu Kau- und Spinntabak, oder als vorzügliches schweres Mehlblatt oder Cigarren-Umblatt qualifiziren.

In die I. Klasse gehören alle gesunden, reifen, unbeschädigten, oder nur unbedeutend windrißig und hagelschlägigen gestrichenen Mutterblätter, welche als ord. Schneidgut oder als Cigarren-Einlage oder gewöhnlichen Mehlstoff sich eignen.

In die II. Klasse gehören die vom Winde oder Hagel beschädigten gestrichenen Mutterblätter; die ungestrichenen gebüschelten, und mit Tabakbändern gebundenen trockenen Sandblätter, unbeschädigte oder nothreife Mutterblätter.

In die III. Klasse gehören die stark zerrissenen, gebüschelten und gestrichenen Mutterblätter, oder solche, welche mißfärbig, weiß beschlagen, oder welche etwas stengelfaul, oder welche gefroren sind, insoferne beide letztern nicht schwarz und noch fabrikationsfähig sind.

Für die gebüschelten ungestrichenen, und mit Tabak gebundenen brauchbaren Geitzblätter ohne Storren wird ohne Unterschied der Gattung und Station der allgemeine Preis von 4 fl. pr. Zentner festgesetzt.

Der Rebel und loses Blatt muß rein und ohne Storren geliefert werden.

Unreiner Rebel wird entweder zur Reinigung zurückgegeben, oder nur zum halben Preise übernommen, wenn dabei die Reinigungskosten gedeckt erscheinen.

Auf Schnüren angereihte ungebüschelte Blätter werden nur als Rebel übernommen.

2. Bei Czerbel-Blättern entfällt die Klasse des Ausstiches.

Als I. Klasse werden nur Spinnblätter übernommen.

Sandblätter, wenn sie ungestrichen, gebüschelt, und mit Tabak gebunden geliefert werden, sind in die III. Klasse einzureihen.

Im Uebrigen gelten bei diesen Blättern die Bestimmungen, wie bei den ordinären Blättern.

Oglas

ustanavljenih za sadno trogodište 1856, 1857 i 1858, odkupnih cienah duhanskog perja (listja) c. k. duhanskom dohodarstvu izučenog.

U smislu najviše povelje od 29. Studena 1850, i §. 44, §. 45 i §. 46. reda od samoprodaji duhana po njoj oglašenoga davaju se time ciene na obćenito znanje nalazeće se u prilogu, koje će se platiti proizvoditeljem za sirovo duhansko perje prilikom izručenja c. kr. duhanskom dohodarstvu kroz godinu 1856. 1857. i 1858.

Dèržavna uprava očituje zajedno, da tečajem ovog sadnog trogodišta ciene ove neće biti obaljene.

Odkupljenje duhanskog perja počimlje godine 1856 u obće 3. Studena, i prestaje zadnjim Ožujka 1857. Za pojedine kotare bit će rok odkupljenja u svoje doba proglašen.

Iznimice za sadnu godinu 1856. bit će rok za podnošenje molbenicah sadjenja radi, na c. k. financialne oblasti do konca Svibnja 1856. produljen.

Za rasudjenje vèrstah izručiti se imajućeg duhanskog perja, i za uvèrštenje istoga po njegovoj kakvoći u razne razrede pravilom ustanovljuje se:

1. Pod prostim perjem razumieva se perje prikladno za proizvodjenje običnoga pušenca i burmuta.

U razred kakvoće najizvèrstnije (Ausstich) spada ono liepo, dobre boje, podpuno zrielo i neoštetjeno, očišteno perje od stabla, koje zato što nije tako raztežno i fino, ili radi debelih žilah ili što težko gori za pokrovno perje od smotakah potrebovati se nemože osobito pako prikladno jest, da se priugotovi duhanom za sukanje i za žvakanje; ili da se upotriebi osobite težine radi za burmut, ili kao omotak smotakah.

U I. razred spada sve perje zdravo, zrielo neoštetjeno ili vetrom malo raztèrgano i tučom malo pobijeno očištjeno perje od stabla priklapno da se upotrebi za prosti rezanac, ili za ulogu smotakah ili kano obične burmutne tvari.

U II. razred spada vetrom ili tučom oštetjeno očištjeno perje od stabla; neočistjeno u lopatice složeno i duhanskim listjem svezano suho pešćeno perje (Sandblätter) neoštetjeno ili napol zrielo perje od stabla.

U III. razred spada jako raztèrgano u lopatice složeno i očištjeno perje od stabla, ili takovo, koje nije boje krasne, već bielih pegah, ili stabla malo gnjila, ili koje je smèrznuto na koliko obo posliednje nije cèrno, te još za tvorenje prikladno.

Za privèrzce (Geitzblätter) bez žilja u lopatice svezano, neočistjedo, duhanskim listjem svezano te upotrebljivo ustanovljuje se bez razlike vèrsti i miesta obćenita ciena za 4 for. od cente.

Lišeno perje (Rebel) mora čisto i bez žilja izručeno biti.

Lišeno perje nečisto il će biti povratjeno za očistenje il samo za pol ciene preuzeto, ako time troškovi čistenja namireni budu.

Na vèrpicah nanizano, u lopatice neslože̯no perje bit će samo kano perje lišeno preuzeto.

2. Kod medjumurskog duhana bez žilja neimade razreda kakvoće najizvèrstnije.

U I. razred preuzimat će se samo perje za sukanje (Spinnblätter).

Pešćeno perje ako neočištjeno u lopatice složeno, te duhanskim listom svezano izručeno bude, bit će uvèršteno u razred III.

U ostalom valjadu glede otog perja ustanovljenja ona ista, koja se tiču, i perja prostoga.

Feine Blätter.

3. Cigarren-Deckblätter.

Als Cigarren-Deckblätter qualifiziren sich nur jene Blätter, welche hinlängliche Zähigkeit und Feinheit besitzen, bei der Verarbeitung in den ersten 2 Klassen bei Blättern ohne Storren eine Ausbeute von mindestens 50 Perzente, bei Blättern mit Storren von mindestens 43 Perzente brauchbare Decke liefern, welche eine gute Farbe und guten Brand besitzen.

In die I. Klasse reihen sich nur ganz mackellose, schön gefärbte, unbeschädigte, feinste Mutterblätter, mit zarten Rippen, von vorzüglicher Elastizität und gutem Brande, gleichförmig in Farbe und Größe, und vollkommen rein gebüschelt.

In die II. Klasse werden jene gereiht, welche in der Farbe weniger ausgezeichnet, oder weniger gleichförmig und groß sind, aber doch noch alle sonstigen Eigenschaften für eine gute und ausgiebige Decke besitzen.

In die III. Klasse werden eingereiht, Blätter, welche entweder eine reiche Ausbeute an ordinärer, oder wenigstens 25 Perzent an feiner Decke versprechen, wenn der übrige Theil als Wickelblatt vollkommen verwendbar ist. Es dürfen daher auch solche Blätter noch eingebüschelt werden, von welchen nur die halbe Blattseite eine gute und tadellose Decke liefert.

Muskatellerblätter, welche als Deckblatt verwendbar sind, und die erforderlichen Eigenschaften besitzen, werden nach Maßgabe derselben in eine der 3 Klassen eingereiht und bezahlt, vorausgesetzt, daß sie die Größe besitzen, bei welcher wenigstens mit einer halben Blattseite noch eine größere Cigarre anstandslos gedeckt werden kann.

Unter feinen Gartenblättern werden jene verstanden, welche sich durch Wohlgeruch auszeichnen und zur Herstellung der feinen Rauchtabak-Fabrikate geeignet sind.

Als Ausstich werden jene Blätter klassifizirt, welche alle Eigenschaften der Blätter I. Klasse in hervorragender Weise besitzen, und sich nebenbei durch Feinheit, Schönheit und Gleichförmigkeit der Blätter auszeichnen.

In die I. Klasse werden gereiht, die feinen gelben oder lichtröthlichen, rein gebüschelten, vollkommen fehlerfreien und unbeschädigten Mutterblätter.

In die II. Klasse gehören die in der Farbe minder gleichen, gut gefärbten, oder rothen, feinen, rein gebüschelten und unbeschädigten Mutterblätter, dann die nur unbedeutend wind- und hagelrissigen, jedoch sonst alle Eigenschaften der I. Klasse besitzenden Blätter, endlich die gut gefärbten, rein gebüschelten Sandblätter.

In die III. Klasse alle gesunden, zur Fabrikation geeigneten, gebüschelten Blätter mit Ausnahme des Geizes. Endlich die von Wind und Hagel mehr beschädigten Blätter, sofern sie noch zu Schneidtabak verwendbar sind.

Bezüglich des Geizes und Rebels finden die für ordinäre Blätter festgesetzten Bestimmungen auch auf die Gartenblätter Anwendung.

Nachwuchs, welcher alle Eigenschaften der Mutterblätter besitzt, wird sowohl bei ordinären, als feinen und Cigarrenblättern in jene Klasse eingereiht, in welche sie sich nach obiger Bestimmung für Mutterblätter eignen.

Diese Bestimmungen werden zu Folge Erlasses des hohen k. k. Finanzministeriums vom 16. April l. J., Z. 5780|FM. hiemit verlautbart.

K. k. Finanz-Landes-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Agram den 21. April 1856.

Perje fino.

3. Pokrivalo od smotakah.

Za pokrivalo smotakah sposobno je samo ono perje, koje je sadosta žilavo i fino, i koje kod preradjivanja u pèrva 2 razreda kod perja bez žilja dobitak od najmanje 50 postotakah, a kod perja sa žiljem najmanje 43 postotakah upotrebivog pokrivala pruža, koje dobre jest boje te dobro gori.

U I. razred spada samo najfinije, nikakovih manah neimajuće, dobre boje, neoštetjeno perje od stabla, žilah mekanih, osobite rastegljivosti, koje dobro gori jedne je boje i veličine, te podpupom čisto u lopatice složeno.

U II. razred spada ono, koje je boje manje izvèrstne ili koje je nejednako i manje, nu ipak posieduje sva druga svojstva za dobro i obilno pokrivalo.

U III. razred uvèrstjuje se perje, koje ili obilni dobitak prostoga, ili najmanje 25 postotakah finog pokrivala obećuje, ako se ostali dio kano omotak podpunoma upotrebiti može. Smije se dakle i takovo perje u lopatice složiti, od kojeg samo polovica lista pruža pokrivalo dobro i bez mane.

Muškatno perje koje se može upotrebiti za pokrivalo, te imade potrebite valjanosti, biti će u razmerju otih u jedan tih 3. razredah uvèrstjeno i platjeno, predpostavljajuć ono, da je toliko da se barem polovicom lista bez teškoće pokriti može i povećja smotka.

Pod finim vèrtnim perjem razumieva se ono, koje se ugodnim mirisom odlikuje, te je za tvorenje finog pušenca prikladno.

U razred kakvoće najizvèrstnije (Ausstich) biti će uvèrštjeno ono perje, koje posieduje sva svojstva perja I. razreda izvèrstno, te odlikuje se i jošte finoćom, krasotom i jednakosti listja.

U razred I. spada fino, žuto, ili jasno cèrvenkasto, u lopatice čisto složeno, nikakovih manah neimajuće, i neoštetjeno perje od stabla.

U II. razred spada ono boje manje jednake, nu ipak dobre ili cèrvene, fino čisto u lopatice složeno i neoštetjeno perje od stabla, zatim ono samo malo vetrom i tučom pobijeno, nu ipak sva svojstva I. razreda posiedujuće perje, konačno ono dobre boje i čisto u lopatice složeno pesćeno perje. (Sandblätter).

U III. razred sve zdravo za tvorenje prikladno, u lopatice složeno perje izuzemši privèržce (Geitzblätter). Konačno, ono vetrom i tučom većma oštetjeno perje, na koliko bi se jošte upotriebiti moglo za rezani duhan.

Glede privèržakah (Geitzblätter) i perja lišenog (Rebel) upotravljaju se i na vèrtno perje one ustanove koje obstoje u obziru, prostoe perja.

Naraštaj (Nachwuchs) imajući sva svojstva perja od stabla bit će uvèršten tako kod prostog kao i kod finog perja za smotke u onaj razred, u koi spada uslied predstojećeg ustanovljenja glede perja od stabla.

Ova se ustanovljenja uslied naredbe visokog c. k. financialnog ministarstva od 16. Travnja t. g. br. 5780|FM. stavljaju ovim do obćeg znanja.

C. k. financialno-zemaljsko ravnateljstvo za Hèrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 21. Travnja 1856.

Tabakblätter-Einlösungs-Preise

für das Pflanzungs-Trienium 1856, 1857 und 1858 für Kroatien und Slavonien, das kroatische Küstenland, und die Militär-Grenze.

		Klassen	Preise fl.	Preise kr.	Anmerkung
1	Ordinäre Blätter	Ausstich	11	30	für Kau- und Spinnblätter.
		I.	9	30	
		II.	8	36	
		III.	4	40	
			4	—	gebüschelte unbestorrte Geitzblätter.
			2	30	Rebel, lose Blätter.
2	Czerbel ohne Storren	I.	7	30	
		II.	6	—	
		III.	4	30	
			4	—	mit Tabakblätter gebundene gebüschelte Geitzblätter.
			2	30	für lose Blätter, Rebel.
3	Czerbel mit Storren	I	6	20	
		II.	5	6	
		III.	3	50	
			2	30	für unbestorrte lose Blätter, Rebel.
4	Požeganer Gartenblätter	Ausstich	17	—	für schwere Schnupf- oder feinste Rauchtabakblätter.
		I.	15	—	
		II.	12	15	
		III.	8	15	
			4	—	für unbestorrte gebüschelte Geitzblätter.
			2	30	für unbestorrte lose Blätter, Rebel.
5	Für Cigarren Deckblätter	I.	20	—	
		II.	18	—	
		III.	14	—	

Anmerkung. 1. Die Preise gelten für alle Monate der Einlösung.
2. Ungestrichene gebüschelte Sandblätter, wenn sie mit aus Tabakblättern gedrehten Bändern gebunden sind, werden um die Preise der Blätter 2. Klasse jener Gattung, zu welcher sie gehören, eingelöst und bezahlt.
Geitzblätter müssen ebenfalls mit gedrehten Tabakblättern gebunden sein, und können ungestrichen geliefert werden.

Odkupne ciene duhanskog perja

za sadno trogodište 1856. 1857 i 1858. za Hèrvatsku i Slavoniu, hèrvatsko Primorju i vojničku Krajinu.

		Razred	Ciena fr.	Ciena kr	Opaska
1	Prosto perje	Najizvèrstnija kakvoća	11	30	za žvakanje i sukanje.
		I.	9	30	
		II.	8	36	
		III.	4	40	
			4	—	privèrżci u lopaticah složeni bez žilja (Geitzblätter).
			2	30	lišeno perje (Rebel).
2	Medjimurski duhan bez žilja	I.	7	30	
		II.	6	—	
		III.	4	30	
			4	—	duhanskim listom svezani, privèrżci u lopaticah.
			2	30	za lišeno perje (Rebel).
3	Medjimurski duhan sa žiljem	I.	6	20	
		II.	5	6	
		III.	3	50	
			2	30	za lišeno perje bez žilja (Rebel).
4	Požegansko vèrtno perje	Najizvèrstnija kakvoća	17	—	za teško burmutsko, ili za najfinije perje za pušenac.
		I.	15	—	
		II.	12	15	
		III.	8	15	
			4	—	za privèrżke bez žilja u lopaticah složene (Geitzblätter).
			2	30	za lišeno bez žilja (Rebel).
5	Za pokrivalo od smotakah (Cigarren-Deckblätter).	I.	20	—	
		II.	18	—	
		III.	14	—	

Opaska. 1. Ciene ove valjadu za sve miesece odkupljenja.
2. Neočišćjeno u lopatice složeno pešćeno perje ako je svezano vèrbcom iz duhanskog listja spletenom, biti će za ciene perja II. razreda one vèrsti, na koju spada odkupljeno i plaćeno.
Privèrżci treba da su takodjer svezani spletenim duhanskim listjem, te moći jih je neočišćjene uručiti.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 6. SVIBNJA 1856. Broj 104.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvipnt; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 iniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 30. travnja velbabi Franji Kèrsmariću ogulinske krajišničke regimente br. 3 priznavši njegove požèrtvovne zasluge, koje je izvan svoje zvanične službe pod teškim zdravstvenim okolnostima stekao dvorbom boliestnikah najmilostivie podielit srebèrni kèrst za zasluge.

Dèržavna pogodba

medju Austriom, Franciom, Velikom Britaniom, Pruskom, Rusiom, Sardiniom i Turskom od 30. ožujka 1856. Sklopljena u Parizu, dne 30. ožujka 1856. U dotičnih ratifikaciah tamo izmienjena dne 27. travnja 1856.

(Konac.)

Točka 17. Ustanovljena će biti komissia sastojeća iz zastupnikah Austrie, Bavarske, visoke porte i Würtemberga, (po jedan poslanik za svaku od ovih silah) s kojima će se sjediniti komissari trih podunavskih kneževinah, kojih izbor mora polučiti potvèrdjenje visoke porte. — Ova komissia koja će biti stalna imat će:

1. izraditi propis brodarstvenog i riečkog redarstva,

2. odstraniti kakve mu drago zaprieke koje se još suprostavljaju oporavljenju bečkog ugovora na dunav;

3. narediti i učiniti da se izvedu svi duž cielog tečaja rieke nuždni poslovi, i

4. bditi poslie raztanka evropejske komissie za uzdèržanje brodivosti dunavskih ušćah i s njima graničućih dielah mora.

Točka 18. Trieba dobro razumieti, da će za dvie godine izpuniti evropejska komissia svoju zadaću, a komissia obalskih dèržavah izvèršiti poslove naznačene u predstojećoj točki pod brojevi 1 i 2. Čim ova učinjenica bude dospiela do znanja podpisanih silah, sjedinjenih u konferencii, izreći će one, odobrivši ju, raztanak evropejske komissie, i od onda će biti stalna komissia obalskih dèržavah obskèrbljena istom moći, kojom je bila evropejska komissia obskèrbljena do onda.

Točka 19. Za osigurati izvèršenje tih propisah, koji će po gore izrečenim osnovama biti zaključeni obćenitim sporazumljenjem, imat će svaka od ugovor podpisujućih silah pravo, postaviti u svako doba dva broda na ušćima dunava.

Točka 20. Kod izmiene gradovah, pristaništah i područjah izbrojenih u članku 4. ove pogodbe, i da se bolje obezbiedi sloboda dunajskog brodarstva Nj. veličanstvo svih Rusah pristaje na izpravak svoje granice u Besarabii.

Nova granica protezat će se od cèrnog mora jedan kilometar prama istoku od jezera Burnasole, stići će stupimice Akermonski drum, ići će tim putem do Trajanova nasipa, prolazit će prama jugu mimo Biograda uz rieku Jalpuk, do visine Sarafiske, i silazit će kod Katamora do Pruta. Uz vodu od ove točke ostat će stara granica medju obima dèržavama nepromienjena.

Poslanici silah zaključujućih pogodbu ustanovit će podrobno tečaj nove granice.

Točka 21. Područje, koje će odstupiti Rusia, bit će sjedinjeno s kneževinom moldavskom, pod suzerenitetom visoke porte.

Stanovnici ovoga područja uživat će prava i privilegie koje su obrečene kneževinam, i do trogodišnjeg roka bit će im dozvoljeno, premiestit svoje obitelište kud im bude volja uz slobodno razpolaganje svog dobra.

Točka 22. Kneževine Moldavska i Vlaška, uživat će i nadalje pod suzerenitetom visoke porte, i pod jamstvom zaključujućih pogodbu, privilegie i prava, koje posieduju sada. Nijedna od silah podpisujućih ugovor neće imati izključiva pokroviteljstva nad njima. — Neće postojati nikakvo osobito umiešavanje u njihove unutarnje poslove.

Točka 23. Visoka porta obvezuje se, ostavit prije rečenim kneževinam i nadalje nezavisnu i narodnu upravu, kao i podpunu slobodu viere, zakonodavstva, tèrgovine i brodarstva. Zakoni i pravila, koji sada valjaju, uzet će se u pretres. Za moći postići u tom pretresu podpuno suglasje, sjedinit će se u Bukureštu bez odlaganja, komissia, — o kojem sastavku će se sporazumieti sile zaključujuće ugovor, — s jednim komissarom visoke porte. Ta komissia imat će zadaću, pregledat sadašnje stanje kneževinah, i učiniti predloge o osnovama buduće organizacie njihove.

Točka 24. Njegovo veličanstvo Sultan obriče, da će u svakoj od ove dvie pokrajine sazvati neodložno jedan divan ad hoc, koi će biti tako sastavljen, da će moći predstavljati zastupanje interesah svakog razreda od društva. — Ti divani bit će pozvani, izreći želje naroda o konačnoj organizacii kneževinah.

Naputak kongresa uredit će odnošenja komissie k ovim divanima.

Točka 25. Dočim bude uzela u obzir izrečena mnienja dvih divanah, odpriemit će komissia resultat svoj h sobstvenih poslovah neodložno nazočnom siedištu konferenciah.

Konačno sporazumljenje sa suzerenom silom bit će potvèrdjeno u Parizu, s jednim dogovorom zaključenim izmedju svih silah podpisujućih pogodbu, a jedan hatišerif, stojeći sa zaključkama dogovora u suglasju odredit će konačnu organizaciu ovih kneževinah koje će od sada stojati pod ukupnim jamstvom svih silah zaključujućih pogodbu.

Točka 26. Ugovoreno je, da će postojati, u kneževinam oružana narodna sila, ustanovljena u tu svèrhu, da obdèržava sigurnost u unutarnjosti zemlje i da čuva granice. Nesmiedu se stavljati nikakve preprieke izvanrednim braniteljnim sredstvima, koja bi one našle nužnima, za obranu svakog tudjeg napadanja.

Točka 27. Ako bi se grozila unutarnjem miru opasnost ili pogibelj, stavit će se u sporazumljenje visoka porta s drugim silama podpisujućim pogodbu o sredstvima, kojima će se obdèržati ili opet povratiti zakon i red. Oružano posredstvovanje neće se moći učiniti, bez predhodećeg sporazumljenja medju silama zaključujućim ugovor.

Točka 28. Kneževina Sèrbia ostat će i nadalje u svom zavisnom odnošenju prama visokoj porti, po načelima carskog hata koji odredjuje i opredieljuje njezinu slobodu i prava, koja se stavljaju odsada pod ukupno jamstvo silah podpisujućih ugovor. Gorepomenuta kneževina zadèržat će dakle i nadalje svoje nezavisno i narodno praviteljstvo, kao i podpunu slobodu viere, zakonodavstva, tèrgovine i brodarstva.

Točka 29. Posadno pravo visoke porte, po načinu kao što je prjašnjim odredjenjem opredieljeno, pridèržava se i nadalje, u Sèrbii nesmie se učiniti nikakvo oružano posredstvovanje, bez predhodećeg sporazumljenja sa visokim ugovornim silama.

Točka 30. Njegovo veličanstvo car svih Rusah i Njegovo veličanstvo Sultan, pridèržavaju u Azii svoje cielokupno posiedstvo, kao što je to zakonito postojalo prije početka neprijateljstva.

Za predupriediti svaku miestnu svadju, dići će se i ako bude nuždno uredit će se potez granice, na samo tako, da neproizteče iz toga nikakva šteta u područnom obsegu, ni za jednu ni za drugu stranu.

U tu svèrhu bit će poslana jedna miešovita komissia, sastojeća iz dva ruske, dva turske, jednog franceskog i jednog engleskog izaslanika, neposredstveno poslie obnovljenja diplomatičkih odnošajah izmedju carskog ruskog dvora i visoke porte, na lice miesta. Njezi poslovi moraju biti svèršeni za osam miesecih, računajuć od dana izmienjenja ratifikaciah ovog ugovora.

Točka 31. Područja zauzeta za rata od vojskah Njihovih veličanstvah cara Austrie, cara Francezah, kraljice sjedinjenih kraljevinah Velikobritanske i Irske i kralja Sardinie snagom sklopljenih u Carigradu ugovorah, 12. ožujka 1854 medju Franceskom, Velikobritanskom i visokom portom, 14. lipnja iste godine medju Austriom i visokom portom, 15. ožujka 1855 medju Sardiniom i visokom portom bit će izpražnjena odmah po izmieni ratifikaciah nazočne pogodbe. Rokovi i sredstva izvedenja sačinjavat će predmet ugovora medju visokom portom i silami, kojih vojske su zauzele njena područja.

Točka 32. Dondo dok nebudu izmedju ratujućih silah prije rata postojavši ugovori obnovljeni; ili zamienjeni u tom odnošenju drugim dogovorima, postojat će uzajemna uvozna i izvozna tèrgovina u mieri onih opredieljenjah koja su bila u snagi prije rata i s njihovimi podanici postupat će se uzajmno u svakom drugom odnošenju isto tako, kao što se postupa s podanicima naroda najvećma pogodovanoga.

Točka 33. Zaključeni ovim danom dogovor, gledè Alandskih otokah izmedju Njihovih veličanstvah cara Francezah, kraljice sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske s jedne i Njegova veličanstva cara svih Rusah s druge strane, jest i ostaje nazočnoj pogodbi priključen, i imat će istu važnost i valjanost, kao da bi sačinjavao cielokupan dio iste pogodbe.

Točka 34. Nazočna pogodba bit će ratificirana, i ratifikacie izmienit će se u Parizu za 4 nedielje — ili ako bude moguće još prije.

Za potvèrdjenje toga podpisali su i pridali pečat svojih gèrbovah dotični opunomoćnici:

Načinjeno u Parizu dana 30. ožujka 1856.

(m. p.) Buol Schauenstein, (m. p.) Hübner, (m. p.) A. Walewski, (m. p.) Bourqueney, (m. p.) Clarendon, (m. p) Cowley, (m. p) Manteuffel, (m. p.) Hatzfeld, (m. p.) Orlov, (m. p.) Brunnov, (m. p.) C. Cavour, (m. p) De Villamarina, (m. p.) Aali, (m. p.) Mehemed Djemie.

Prolasni dodatni članak.

Ustanove pogodbe podpisane današnjeg dana o morskim tiesnacima neće se uporavit na bojne brodove upotriebljene po ratujućim silama za izpražnjenje područjah posiedenih po njihovim vojskama; nu spomenute ustanove stupit će u podpunu kriepost, pošto se dovèrši ovo izpražnjenje.

Učinjeno u Parizu 30. ožujka 1856.

(M. p.) Buol Schauenstein, (m. p.) Hübner, (m. p.) A. Walewski, (m. p) Bourqueney, (m. p.) Clarendon, (m. p) Cowley, (m. p) Manteuffel, (m. p.) Hatzfeld, (m. p.) Orlov, (m. p.) Brunnov, (m. p.) C. Cavour, (m. p.) De Villamarina, (m. p.) Aali, (m. p.) Mehemed Djemie.

Pošto smo vidili i izpitali rečeni ugovor i prolazni dodatni članak, odobrismo ih i odobravamo ih u svimkolikim i pojedinim ustanovama, koje se u njima nalaze, te izjavljujemo da ih potvèrdjujemo i da su nam povoljne, obećavajući našom carskom riečju da ćemo ih vierno izvèršivati. U sviedočanstvo čega podpisali smo ovu izpravu naše potvèrde svojom vlastitom rukom i zapoviedili smo da se podkriepi našim velikim pečatom.

Dano u našem stolnom gradu Beču dne 15. travnja godine gospodinove 1856. našeg vladanja osme.

Franjo Josip (m. p.) (M. P.)

Grof de Buol Schauenstein,

na vlastitu zapoviest Nj. c. k. veličanstva.

Otto baron de Meysenbug s. r.

Prilog 1.

U ime svemogućega Boga itd.

Točka 1. S jedne strane izjavljuje Njegovo Veličanstvo Sultan svoju tvèrdu odluku, da će obdèržati i u buduće, kao starodavno pravilo svoga carstva nepromieno postojeću osnovu, po kojoj je od starinah zabranjen ulazak bojnih brodovah tudjih silah u tiesnace morske Bospora i Dardanelah, te da do ondie, neće dopuštati nikakvim bojnim brodovima ulazit u prije pomenute morske tiesnace, dokle se bude nalazila visoka porta u miru.

S druge strane pak obvezuju se Njihova Veličanstva car Austrie, car Francezah, kraljica sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske, kralj Prusie, car svih Rusah i kralj Sardinie, da će štovati tu odluku Sultana, i da će se vladati po gore izrečenoj osnovi. —

Točka 2. Sultan si pridèržava pravo, kao i doseda, izdati fermane za prolazak manjih bojnih brodovah koji se upotriebljuju, po starom običaju za službu poklisarstvah opriateljenih silah.

Točka 3. Ista iznimka valja i za one pomanje bojne brodove, koje svaka od ugovarajućih silah ima pravo dèržati na ušću Dunava, za obezbiedjenje i izvèršenje pravilah odnosećih se na slobodu rieke, i kojih broj nesmie preći dva za svaku silu.

Točka 4. Nazočni dogovor, priključen glavnoj pogodbi, koja je podpisana danas u Parizu bit će ratificiran, i ratifikacie izmienit će se za četiri nedielje, ili ako bude moguće još prije.

Učinjeno u Parizu dana i godišta kao u glavnoj pogodbi.

Podpisi opunomoćnika kao u glavnoj pogodbi.

Prilog 2.

U ime svemogućega Boga itd.

Točka 1. Visoke ugovarajuće stranke obvezuju se medjusobno, da neće dèržati u cèrnom moru drugih bojnih brodovah nego onih, kojih je čislo, jakost i miera naznačena ovdie doli.

Točka 2. Visoke ugovarajuće sile, pridèržavaju si pravo da dèrži svaka od njih u rečenom moru šest paroplovah od 50 metrah dužine nad ogledalom mora, u jakosti od najviše 800 bačavah, i 4 lahka paroplove ili jádroplova od kojih nijedan nema nadilaziti jačine od 200 bačavah.

Nazočni dogovor, priključen glavnoj pogodbi, koja je podpisana danas u Parizu, bit će ratificiran i ratifikacie će se izmienit za 4 nedielje, ili ako bude moguće još prije.

Učinjeno u Parizu dana i godišta kao u glavnoj pogodbi.

Orlov (m. p.) Brunnov (m. p.) Aali (m. p.) Mehemed Djemie (m. p.)

Prilog 3.

U Ime svemogućega Boga itd.

Točka 1. Njegovo Veličanstvo car svih Rusah izjavljuje, za odgovoriti želji izrečenoj od Njihovih Veličanstvah cara Francezah i kraljice sjedinjene kraljevine Velikobritanske i Irske, da alandski otoci neće biti utvèrdjeni, i da se na njima neće dèržati ili ustanovit nikakovi ni vojeni niti pomorski zavodi.

Točka 2. Nazočni dogovor, priključen glavnoj pogodbi, koja je podpisana danas u Parizu, bit će ratificiran, i ratifikacie izmienit će se za četiri nedielje, ili ako bude moguće, još prije.

Učinjeno u Parizu dana i godišta kao gori.

A. Walewski (m. p.) Bourqueney (m. p.) Clarendon (m. p.) Cowley (m. p.) Orlov (m. p.) Brunnov (m. p.)

Neuredovni dio.

Rusia.

Iz Krima, 12. travnja pišu „Constitutionelu" da su parne kanoniere, bèrzojavno pozvane u Franciu, već 11. krenule kući. U Kamiešu nalazilo se sedam linejskih brodovah, četiri fregate na jiedro i više parnih fregatah i velikih prevoznih brodovah raznoga sustava. Svaka parna fregata i korveta ima za sobom vući jedan linejski brod a prevoz četah i gradiva izvest se za koi dan; no maršal Pelissier namierava po najprije pomoćju tisućah rukuh, što mu stoje na službu, učinit ogromno gradivo donieti na morske obale, odkud će ga zatim tèrgovačke teretne ladje lahko i bèrzo moći ukèrcat.

U jednoj dnevnoj zapoviedi od 21. travnja oglašenoj u Petrogradu nalazi se sliedeće: „Nj. veličanstvo car dobio je pobližjih izviestjah o stanju simferopoljske vojničke bolnice i iz istih je na svoju iskrenu žalost doznao, da nisu od strane oblasti načinjene bile kriepke naredbe za oporavljenje i liečenje bolestnikah i zato izrazuje prikor: vèrhu bivšeg dujour-generala južne vojske i četah nalazećih se u Krimu, general-lieutenanta Ušakova i general-majora Červinskoga, koi je poslie opravljao ovu službu i komu je po zakonu nadležala glavna skèrb u tom obziru; vèrhu direktora nekadanje bolnice južne vojske i četah nalazećih se u Krimu, general-majora Ostrogradskoga, koi je nadležeću mu po zakonu dužnost, neprestano vodit nadzor vèrhu bolnicah i pazit na sve pojedinosti njihove unutarnje uprave u gospodarstvenoj, liečničkoj i redarstvenoj struci zanemario, — i vèrhu generalnog štabskog liečnika, pravog dèržavnoga savietnika Schreibera, koi nije upotrebio odvažnih sredstvah, da nerede i zloporabe u upravi simferopoljske bolnice odstrani i učini pribavit shodnu dvorbu i potrebne liekove. Glavnoga liekara simferopoljske vojničke bolnice, dèržavnoga savietnika Protopopova i predstojnika liekarnice od ove bolnice, zbornog prisiednika Weimara, koji su krivi ovim zloporabama, zapovieda Nj. veličanstvo car stavit ih kao uznike pred vojnički sud. Isto tako zapoviedilo je Nj. veličanstvo car, da ratni sud postavljen vèrhu dèržavnoga savietnika Protopopova i zbornoga prisiednika Weimera mora pred očima imat to, da se kod daljega odkritja neoprostivih neredah u bolnici simferopoljskoj nikom nema oprostit zaslužena kazan."

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 3. svibnja. Kako se čuje, predao je grof Clarendon prošaste sriede amerikanskom poslaniku dopis, kojim se na uljudan ali čvèrst način uskratjuje opoziv onih britanskih opravnikah, koje je Amerika zahtievala da se odpusti.

Kristiania, 26. travnja. Nj. kr. visost princip Oskar Frederik, koi je 3. t. m. naimenovan generalmajorom u švedskoj vojski i Contreadmiralom kod švedskoga pomorstva, uzvišen je dne 21. t. m. na ista dostojanstva u norvežkoj vojski i marini.

Kako listu „Osservatore Triestino" iz Samsuna 19. travnja pišu, ubio je iz puške upravitelja sivaškoga, Feizulahpašu, jedan izmedju njegovih robovah, koje je hoteo mukama natierat da predje na tursku vieru. —

Berlin, 3. svibnja. Nj. veličanstvo kralj zaključio je glavom sabor. Njegov govor sadèržavao je u bitnosti sliedeća: „Usljed umierenosti ratujućih silah zaključen je željeni mir u suglasju s Pruskom. Skupoća već je popustila usljed povratka mira i prestat će ufano sasvim. Kralj je pohvalio radinost komorah kod zakonotvorstva, navodeći pohvalno pojedine radnje u tom obziru; konačno preporučio je poklisarima, neka i kod kuće razprostranjuju duh mira i sloge, da domovina natiecajući se sa saveznim narodima svedjer više i više razvije blagodati mira.

Pariz, 3. travnja. Polag „Moniteura" primio je car Alipašu u audiencii i isti dan bilo je veliko dvorovanje kod carice.

Medju Marienbadom i Carlsbadom stali su gradit novu cestu, od koje gradjevni troškovi preračunani su na 93,007 for. 23 kr. Ova cesta mora biti gotova do 15. svibnja.

U Napulju podpisano je 20 miliunah dukatah napuljskih za gradjenje željeznice od Brindisa, koja će kraljevinu napuljsku skopčat sa cèrkvenom dèržavom.

Turin, 2. svibnja. Vlada je dozvolila, da se ovdie podigne vierovni zavod, isti će uslied toga započeti svoja dielovanja. Očekuju interpelaciah zbog pogodbe mira u komorama. Sliedeći govornici već su se zato upisali: Brofferio, Buffa, Solariodella Margarita, Mamiani i Farini.

Genova, 2. svibnja. „Great britaina" doneo je iz Krima u Speziu opet 1152 momka. Polag „Movimenta" odputovalo je amerikansko poslanstvo iz Rima zbog nieke raspre sa svetim stolom o sekulariziranju niekih monastirskih dobarah.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 5. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	85
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma .	» 5%	$85\frac{?}{4}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$75\frac{3}{4}$
dto	» 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		$132\frac{3}{8}$
» » » » » 1839, » 100 »		$107\frac{5}{8}$
» » » » » 1854, » 100 »		$108\frac{1}{8}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		86
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		77
Bankovne dionice komad po		1128
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$537\frac{1}{8}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		352
dto dto s plaćanjem na rate		$383\frac{1}{4}$
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2900
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . .	» 250 »	266
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	636
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	450
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	$84\frac{1}{8}$
Augsburg za 100 for. current	»	$102\frac{3}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	118
Hamburg za 100 mark banko	»	$74\frac{7}{8}$
Lipsko za 100 for.	»	148
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$102\frac{1}{4}$
London za 1 funt šterlinga	»	10-3
Lyon za 300 frankah	»	119
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$102\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah	»	119
Pariz za 300 frankah	»	$119\frac{3}{8}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	$101\frac{5}{8}$
Bukurešt za 1 forint	parah	270
Carigrad za 1 forint	parah	488
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5\frac{3}{4}$
Srebro od 3. svibnja	$4\frac{1}{8}$

SLUŽBENI LIST.

Br. 2080. pol. (Izv.—147) (3—1)

Poziv.

Doli naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni biahu, ovim se pozivaju, da se oni, koji se u tuzemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave, svakako za tri mieseca od današnjega dana računajuć kod c. k. kotarskog ureda u Delnicah osobno ili pismeno prijave, budući će oni u protivnom slučaju, ako tome zadovoljili nebi, u smislu §. 35. visokog propisa za novačenje zakonitoj kazni podvèrženi biti.

I. razred.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Broj kuće.
Abramović Gèrga	Pèrdočaj	1
Beljan Matia	Buzin	1
Blažević Jakov	Vrata	40
Blažević Pavao	»	15
Bolf Gèrga	Delnice	61
Budiselić Vinko	Mèrkopolje	151
Bukovac Matia	Razloge	23
Bujan Andria	Slavica	12
Burcar Šimun	Lokve	102
Cenčić Mikula	»	100
Cèrnković Tomo	Mèrkopolje	96
Erend Leonard	Kuželj	10
Jellušić Franjo	Zalisina	2
Juričić Martin	Brestovadraga	10
Jakovac Stiepan	Mèrkopolje	107
Kezelle Juro	Delnice	64
Knaus Ivan	Veliko-Selo	7
Malnar Valentin	» »	44
Mèrle Josip	Razloge	9
Mihelčić Vinko	Lokve	60
Milošević Mato	Lič	67
Osmak Gašpar	Kalić	5
Ožanić Matia	Gučeselo	2
Paškvan Martin	Mèrkopolje	159
Pintar Franjo	Veliko-Selo	14
Pintar Franjo	» »	25
Pintar Miho	Kočičina	3
Radošević Josip	Podkobiljak	1
Šafar Juro	Požar	5
Šafar Stiepan	Kočičina	4
Štimac Ivan	Šiberlička	4
Tomac Antun	Razloge	2
Tomić Stiepan	Lič	57
Vičić Mate	»	43
Vlahović Stipan	»	121
Županočić Martin	Fužine	50
Blašković Ivan	Sungeri	24
Franciskovič Jakob	Slavica	10
Gergurić Andre	Mèrzlovodica	7
Golik Antun	Vrata	18
Kauzlarić Antun	Belo selo	8
Koderc Jakob	Vrata	8
Malnar Ivan	Zagolik	5
Matković Gèrga	Mèrkopolje	167
Radošević Miho	Lič	117
Starčević Antun	Milošević selo	26
Starčević Bartol	Seline	3
Štimac Antun	Maloselo	5
Šimac Stipan	Podgora	7
Štimac Tomo	Maloselo	15
Vidmar Stipan	Isevnica	4
Mihelčić Blaž	Mariatrošt	1
Majnarić Blaž	Dedin	3
Skender Juro	Kuželj	30

C. k. kot. ured u Delnicah dne 28. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Sartory.

Br. 823—1856. pol. (Izv.—152) (3—1)

Natiečaj.

Za nadopunjenje službe jednog privremenog tajnika občinskog kod obćine političke Pregrada u c. kr. kotaru pregradskom u slavnoj c. kr. županii varaždinskoj ležeće, — s kojom službom skopčana je plaća sa 300 for. srebra, zatim u ime kvartira 60 for. i 12 hvatih dèrvah ili relutum.

Pozivaju se dakle svi oni, koji bi želili službu ovu zadobiti, da pismene molbenice c. k. kot. sudu pregradskom do dne 30. svibnja t. g. podnesu i vierodostojno dokažu, da su vešti u hèrvatskom i niemačkom jeziku poslove voditi, da su dobrog moralnog i političkog ponašanja, da su dobrim uspiehom barem šest školah svèršili, i nakon dosadanje njihovo boravljenje.

Oni, koji bi se možebiti u javnoj službi nalazili — imadu molbenice preko njima predpostavljene vlasti podnieti.

U Pregradi 28. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Jellačić.

Br. 2807. (DS.—51) (3—1)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na zahtievanje g. Alberta Šauffa de praes. 3. t. m. br. 880. Civ. u prepornom predmetu proti ostavini pokojnog Andrie Lacha preko kuratora ad actum g. Ljudevita Vrabca ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676. ležeće sudbeno zaplienjene i na 1373 for. 45 kr. sr. prociènjene radi dužnih ovèršitelju 54 for. 24 kr. sreb. sa pripadcima dozvoljena, pošto je rok pèrve dražbe na 21. t. m. opredieljen bez uspieha poradi pomanjkanja kupacah ostao, to se drugi na 26. svibnja 1856. u licu ovog c. k. zemskog suda opredieljen za 9. uru prie podne ovime ponavlja.

S toga pozivaju se upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prije započete dražbe povierenikt dražbenom u ime odustatine 140 for. sr. položiti, te da će kupac kuće ukojižene na prodavnoj kući dražbine imati polag naputka suda, na koliko takove kupovna svota prikrije preuzeti. Ujedno se kupcima objavlja, da se prociembeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravništvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uviditi i takovih prepisi dobiti mogu; u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivlju se svi oni, kojim o ovoj prodaji napose ubaviest do rukuh nedojde, te ako njima u javnim knjigama hipotekarno pravo pripada, da takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju, svoje punomoćnike ovdie u miestu nalazeće se naznače uz ime prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšimi se vierovnici kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu dne 26. travnja 1856.

Klobučarić.

Jović

Br. 3942. (Izv.—151) (3—1)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Comitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an der Cathedral- und Pfarrkirche zu Novi in Vinodol am 20. Mai Vormittags im Gemeindeamte zu Novi eine öffentliche Lizitation werde abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 242 fl. 45 kr. CM. und nach Abschlag des Holzmaterials im Werthe von 74 fl. $16\frac{1}{2}$ kr. das aus den herschaftlichen Cameral-Wäldern von Fuccine taxfrei verabfolgt werden wird, auf 168 fl. $28\frac{1}{2}$ kr. dann auf 87 Hand- und $29\frac{1}{2}$ Zug-Roboten im Reluitionsbetrage pr. 66 fl. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Novi vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.

   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Kommission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde eingesehen werden, am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitatsbehörde
Fiume am 26. April 1856.

Br. 1882—1856. (150—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 15. ožujka 1856. br. 558.	Orahovica sa $22^{43}/_{118}$ kmetskih naselbinah	Terezia Mihalović	4059	$49\frac{1}{4}$	od 1. svib. 1856.	19. sèrpnja 1856	na 22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856 br. 559.	Orahovica sa $53^{31}/_{98}$ kmetskih naselbinah	Vatroslav Mihalović	11443	$57\frac{1}{2}$	»	»	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied ukajižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izrečni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 18. travnja 1856.

Nr. 5331. 56. (Finanz—15) (3—3)

Kundmachung.

Die am 26 v. M. hieramts abgehaltene Minuendo-Lizitation wegen Verfrachtung des für die küstenl. Salzämter, Fiume, Buccari, Zengg und Carlobago pro. 1856 ist ohne den erwünschten Erfolg geblieben, und es wird daher eine neuerliche derlei Versteigerung am 19. Mai l. J. in den Vormittagsstunden bei dieser Finanz-Bezirksbehörde stattfinden. Demzufolge werden alle Transportsbewerber eingeladen, am erwähnten Tage und Orte entweder persönlich zu erscheinen, oder ihre mit einer gesetzlichen Vollmacht versehenen Geschäftsträger hieher zu bestellen, oder aber ihre schriftlichen Anbote bis 18. Mai l. J. Abends 8 Uhr bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Fiume einzureichen.

Die Bestandtheile der zu verpachtenden Transportirung von Salz, auf welche die Lizitations-Verhandlung sich zu erstrecken hat, sind aus der nachstehenden Uebersicht zu entnehmen, und zwar:

Für den Transport von	Für den Transport nach	Gattung des Seesalzes	Menge in Wiener Zentner	Der Ausrufspreis für je einen Zentner	Zugestandenes Schwendungs-Prozent in n.-öst. Pfunden
Capodistria oder Pirano	Zengg	weisses	46176	7½	1
„	„	graues	37767	7½	1
„	„	Viehlecksalz	1557	7½	1
„	Fiume	weisses	49239	7½	1
„	Buccari	weisses	8788	8½	1
„	Carlobago	graues	3696	7½	1
„	„	Viehlecksalz	1725	7½	1
		Zusammen .	148948		

Das von jedem Transports-Bewerber zu erlegende Vadium wird auf 5% des nach dem obigen Ausrufspreis für das Objekt des Anbotes entfallenden Frachtlohnes festgesetzt, und dasselbe kann im baren Gelde oder in Staatspapieren nach dem Courswerthe, oder aber in Anlehens-Obligationen nach ihrem Nennwerthe eingelegt werden.

Die schriftlichen Anbote müssen auf einem 15 kr. Stempel geschrieben und mit dem 5% Reugelde versehen sein, ferner die ausdrückliche Erklärung enthalten, dass sich der Offerent den kundgemachten Lizitations-Bedingnissen unweigerlich fügen wolle.

In den Anboten ist auch das Salzquantum, welches der Offerent an das betreffende Amt abzuliefern wünscht, ziffermässig anzugeben.

Die von den Bestbietern, resp. Contrahenten einzulegende Caution ist auf 25% des bedungenen Frachtlohnes, welcher von der zur Transportirung übernommenen Salzmenge entfällt, festgesetzt.

Die weiteren Lizitationsbedingnisse können täglich bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion Fiume am 22. April 1856.

Dojak, m. p.

Br. gr. 2562. (Ds.—46) (3—3)

Izrok.

C. k. zemski kao stečajni sud zagrebački stavlja ovim do obćeg znanja, da je stečaj, koi je izrokom od dne 14. rujna 1855 br. 6680 vèrhu ukupnog imetka ovogradskog knjigotèržca Jakova Prettnera proglašen, povodom učinjene sa vierovnici nagode dovèršen, i ovime ukinut.

C. k. zemski sud u Zagrebu 16. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2523. i 2521. (DS.—48) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nizenaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljan
1. rujna 1855. br. 3779.	Gospoštija Zelina sa 11⁵/₈ kmetskih naselbinah	Dragutin Damjanić i malodobni Rosalia, Maria, Regina i Mirko Damjanić	4650	—	1. studen. 1855.	30. lipnja 1856.	28. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856. br. 606.	Gospoštia Žitomir 28⁵/₈ kmetskih naselbinah	Kata Ditković	11300	—	1. svibnja 1856.	„	28. kolov. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 12. travnja 1856.

Klobučairć. Jović.

Br. 1448. (Izv.—144) (3—3)

Edikt.

Dole podpisani momci, koji se nisu dne 10. travnja t. g. stavili pred komisiu od assentiranja, s ovim se pozivaju, da se do 10. svibnja t. g. nefaljeno kod ureda ovog najave, jer će se inače proti njima po propisu §. 35. o novačenju postupati.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Br. kuće.
Bunjevac Rade	Bunjevci	4
Božić Franjo	Jablan	13
Car Juro	Ravnagora	90
Dološić Tomo	Divjaki	4
Gèrgurić Antun	Hribac	8
Gèrgurić Joso	Vèrbovsko	58
Jakovac Vicko	Panci	4
Jakšić Rade	Jakšići	17
Krizmanić Joso	Kupjak	46
Kufner Urban	Sušica	29
Kufner Mijo	Ravnagora	100
Pungereiter Bartol	Ravnagora	49
Pauer Andre	Ravnagora	155
Rumak Mate	Vèrbovsko	—
Svetleičić Stepan	Ravnagora	62
Vučković Mijo	Petrovići	5
Bunjevac Nikola	Bunjevci	5
Jurković Mato	Brodmoravice	28
Matić Gjuro	Matići	9
Mance Šime	Jablan	44

C. k. kot. ured vèrbovski dne 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Londvay.

Br. 1138. s. 1855. (Izv.—124) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozića odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Fabianu Šarti iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 102. i podkućnice s vanjskim zemljama u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 850 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 10. svibnja i 14. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 38 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p, koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik

Bellošević.

Nr. 2604. (PZ. 12.) (3—3)

Kundmachung.

Aus Anlass der eingetretenen Aenderung in der Coursordnung für die Dampfschiffen nach Dalmatien werden die Reitposten von hier nach Zara jeden Montag, Donerstag und Freitag um 8 Uhr Abends abgefertiget.

Was hiermit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird.

Agram am 25. April 1856.

Klempay.

Z. 2207. Civ. (Izv.—145) (3—3)

Edikt.

Von dem k. k. Varasdiner Comitatsgerichte wird durch gegenwärtiges Edikt hiemit bekannt gemacht: Es sei von diesem Gerichte in Folge der Entscheidung der hohen k. k. Banal-Tafel ddo. 7. Februar l. J. Z. 262, der mit diess gerichtliche Bescheide vom 12. November 1855 Z. 4571 über das Vermögen der Erben des weiland Ludvig von Köröstényi eröffnete Concurs unter heutigem Datum aufgehoben worden.

Varasdin am 19. April 1856.

Der k. k. Präses

Novak. Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 7. SVIBNJA 1856. Broj 105.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjasedo 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hèrvatskoj.

U obziru osnutka novih gruntovnicah u kraljevini Hèrvatskoj ovim se, uslied naredbe ministarstva pravosudja od 26. travnja 1856., od strane c. k. upraviteljstva (direkcie) gruntovnicah u Zagrebu do obćeg znanja dostavljaju sliedeća:

I.

U svèrhu, da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve u kraljevini Hèrvatskoj miestna izvidjenja polag obćinah u kr. slobodnih gradovih Varaždinu, Karlovcu i Zagrebu, kao i u onih obćinah, koje su godine 1848. spadale k županii zagrebačkoj, nego sada sačinjaju sudbene okoliše sliedećih deset c. k. uredah kotarskih, imenito: ureda kotarskoga, zagrebačkoga, stubičkoga, samoborskoga, jastrebarskoga, karlovačkoga, sisačkoga, pisarovinskoga, goričkoga, dugoselskoga i sv. ivanskoga; te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 1. sèrpnja 1856, svakomu na ogled izloženi:

a) o c. k. slobodnom gradu Varaždinu u c. k. gruntovničkoj pisarnici varaždinskoj;
b) o c. k. slobodnom gradu Karlovcu i o predgradskoj obćini Banii u c. k. gruntovničkoj pisarnici karlovačkoj, a
c) o kr. slobodnom gradu Zagrebu i o svih ostalih obćinah, koje su god. 1848. spadale k županii zagrebačkoj, a sada spadaju k deset goripomenutih c. k. uredah kotarskih, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Zagrebu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer dne 1. sèrpnja 1856, i u svèrhu ovu odsedjeni su:

c. k. županijski sud varaždinski za kr. slobodni grad Varaždin;
c. k. kotarski ured karlovački za kr. slobodni grad Karlovac i za predgradsku obćinu Baniu; i
c. k. zemaljski sud zagrebački za kr. slobodni grad Zagreb i za sve ostale obćine, naznačene gori po sl. c).

II.

U obziru onih poslovah i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 1. sèrpnja 1856, i koja treba da se kod svakoga od goripomenutih sudovah obavljaju glede obćinah, koje su mu doznačene, izdaju se sliedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji uslied prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrieme, kad se je po obćinah činila authentikacia napisnikah gruntovničkih postojavšega, ili barem već prije 1. sèrpnja 1855 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se štogod izpravi, popuni, ili štogod odpiše, pripiše ili prepiše u napisnicih gruntovničkih budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili pako glede upisanih razmierjah posiednih, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine prijave do konca siečnja 1857 tim sigurnie, budući da se u protivnom slučaju iste tražbine neće više moć potierati na stetu tretjih osobah, koje, od 1. sèrpnja 1856 počamši, na temelju upisah, sadèržanih u napisnicih gruntovničkih, stekle budu poštenim načinom dobiljah pravah uknjiženih.

Ova prijava ima se na sva, u napisnicih gruntovničkih još neuvedena posiedna prava protezati bez razlike, bila ista ili nebila sadèržana u stvarnih jurve ukinutih ili i sada još vodjenih velovnicah, gruntovnicah ili inih knjigah, listinah i registrih; i bila ili nebila stranka glede koje namaknute sebi nepokretnine predala suda kojemu prošnju za prepisanje posieda, i bila ili nebila prošnja ova jurve riešena.

S toga dužnost prijave nalaže se navlastito onim, kojih prava posiedna kod izvidnih povierenstvah nisu potierana bila ni po njih samih, a ni po zastupnicih, koji su po istih povierenstvih postavljeni, ili koji svoga tobož jačjega prava ili prava o suposiedu naprema faktičnom posiedniku, po povierenstvu obnadjenom i u gruntovničkih napisnicih upisanom, nisu kadri bili izkazati načinom, kao što je u propisih u miestnom izvidjanju ustanovljeno; bilo ili nebilo tokoršnje njihovo pravo ubilježeno u napisnicih gruntovničkih ili u obćenitom napisniku razpravnom.

2. Nadalje svi oni, koji su

a) na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili po ustanovah previšnjega patenta od 29. studenoga 1852 br. 247 dèrž. zak. lista, pravah diedinskih ili pravah založno-odkupnih, iliti drugoga kojega pravnoga naslova tražbinah o vlastničtvu jurve potierali; — ili kojim
b) po ustanovah patenta onoga pripada još duži rok za potieranje prava založno-odkupnoga, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine, ako žele izbieći pravnu posliedicu, u predjašnjoj točki 1. ustanovljenu, prijave najdulje do konca mieseca siečnja 1857, i da pismenom potvèrdom izkažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) pako da isto tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom izkažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi vierovnici, koji su na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, ili koji ih uknjižbom možda još stekli budu do 1. sèrpnja 1856, — pozivaju se ovim, da uknjižene svoje tražbine, za da se hipotekarno prenesu u staro stanje teretah predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca mieseca svibnja 1857 tim sigurnie, budući da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo; gdie će naprot, ako se kao što treba prijave, njihova do 1. Sèrpnja 1856 jurve stečena prava pèrvenstva ostati nepovriedjena i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmetah gruntovničkih, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih odprije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1843. izvèršivanje sudbenosti na način, primiereni ustanovam naredbe ministarstva pravosudja od 27. lipnja 1855, br. 116 dèrž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim, da se glede toga izkažu do konca mieseca svibnja 1857, za da moguće bude dobra ova uvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice; gdie naprot sva ostala dobra preći imadu u gruntovnice uredah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah predidućih, nedopuštaju ni produljenja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. ožujka 1853, br. 40 dèrž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srodnih s njime razmierjah, uredjuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicih, izključene iz gorenavedenih pozivah t. j. netreba ih ni prijavljivat ni izkazivat, a tako isto izključene su i od razpravah, koje se uslied izroka ovoga činiti imadu.

7. Obnarodovani napisnici gruntovnički imadu se, počamši od 1. sèrpnja 1856, smatrati i voditi kao gruntovnice u smislu §. 321 obćega zakonika gradjanskoga; s toga na nepokretnine, koje su u iste gruntovnice uvedene, moći će se, od ovoga dana počamši, nova prava vlastničtva, prava hipotekarna ili druga prava stvarna samo zakonitim upisom u iste i samo bez povriede tražbinah, na ovih nepokretninah odprije jurve postojavših i uz izročni rok prijavljenih i izkazanih, dobivati i na druge osobe prenositi ili ukidati.

8. Propisi, po kojih se stranke i sudovi, preduzimajući i izvèršujući poslove i uredovna diela, u izroku ovom naznačena, vladat imadu, sadèržani su u naredbi ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222 dèrž. zak. lista.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu dne 4. svibnja 1856.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 3. svibnja. Ministarstvo tèrgovine predložilo je podignutje više konsulatah u pristaništima cèrnoga mora i za malo očekuju se dotična naimenovanja. Iz Beograda doći će ovamo navlastiti punomoćnik kneza Aleksandra, kojega je naručbina pretežno tèrgovačko-političke naravi. — Čuje se, da će Nj. veličanstvo car i carica dojduće sriede otići u Laxenburg, gdie će se zadèržat niekoliko vremena. — Ministarstvo unutarnjih poslovah ustanovilo je taksovnu cienu pijavicah u liekarnicama, koje se je prije mienala polag dobah godine, odsele bez obzira na dobu godine sa 8 kr. kon. novca.

Beč, 4. svibnja. Nj. c. k. visost gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian krenut će sutra od ovud u Pariz, da pohodi Nj. veličanstvo cara Napoleona. Kao što čujemo bòravljenje Nj. visosti u Franceskoj trajat će više nedieljah danah, budući da nadvojvoda namierava ujedno posietit franceske morske luke i pomorska stanište. — Nj. preuzvišenost general grof Stackelberg, koi je pridružen ovdešnjem ruskom poslanstvu, otići će u Torin s izvanrednom naručbinom na k. sardinski dvor i tamo će ostat dvie do tri nedielje danah a zatim će se opet ovamo povratit. — Ruski poslanički savietnik pl. gospodin Basily koi je opredieljen za ruskoga povierenika kod ustrojnog povierenstva u podunavskim kneževinama imenovani su pravim, dèržavnim savietnicima. — Pogodba mira neće se, kako čujemo, niemačkomu savezu samo po Austrii i Pruskoj obznanit već i od strane zapadnih silah. Kažu da će se i dèržava drugog reda pozvat da ju podpiše.

Iz Moslavine pišu pod 4. t. m.: Svakom pravom Hèrvatu bit će za cielo ugodno čuti, da će moslavinski ortakluk za proizvodjenje uljevnoga plina preći na jedno družtvo hèrvatskih glavničarah i obèrtnikah. Već su pogadjanja dozrielila do zaključenja i predbiežne radnje za dioničko učestvovanje podnešene za podpisivanje. (Agr. Ztg.)

Moldavia i Vlaška.

Iz jednog dopisa s granicah Moldavie Os. Tèrstjanskog vadi G. D. sliedeće odlomce:

Razmirica podunavskih kneževinah sada je stupila u novi položaj. Moldavski gospodar knez Ghika, odpravio je visokoj Porti svoju ostavku, izjavljujući da neće više da produžava u duž-

nosti kneštva svog; dužnosti, koje su po smislu ugovora *Balta-Limanskog*, bile ograničene na 7 godinah i njemu ističu s dnevom 16. lipnja t g. On veli da je prisiljen da to učini zbog svog slabog zdravlja. Sada je mogućno da na miesto njega bude naimenovan knez Sturdza, koi se sada nahodi u Parizu, i koi je postao jednim izmedju najrevnostniih uvažateljah Napoleona III, i premda je bilo od prie žarki priatelj ruske politike.

Knez Štirbey odgovorio je u jednom vèrlo dugom opravdateljnom pismu na sva obtuženja, koja je protivu njega učinio izas'anik turski Dèrviš paša zbog njegovog ponašanja godine 1853. i 1854. On se do čuda brani i odbija sve tužbe Medju ostalim stvarima, veli on, da nije nikad hotio primit 12,000 cekinah, koje mu je Rusia odlučila, i koje gospodari Moldavie i Vlaške moraju primit od njihove gradjanske naznake poslie njihove ostavke.

U istom listu čitamo: „*Corriere Italiano,*" donosi prevod akta, kojim se je Moldavia već od tri vieka i to svojevoljno podložila Turskoj; dokumenat je vèrlo važan u sadašnjim okolnostima, i koi uobće nije poznat.

Ugovor podložnosti Moldavie predloženi knezom Bogdanom III i primljeni po Bojazitu II g. 1513.

Član. 1. Porta priznaje Moladviu kao slobodnu i nezavisnu dèržavu.

Član. 2. Zakon hristjanski, koi se u Moldavii izpovieda, neće nigda biti oboren niti uznemiren, nego će narod naprotiv imat slobodne svoje cèrkve, kao što je i dotle imao.

Član. 3. Porta se obvezuje braniti Moldaviu od posvojenjah, nezakonitostih, razkomadanjah.

Član. 4. Moldavia će se upravljat i vladat po svojim zakonima i običajima, bez da se Porta [illegible]

govor podložnosti, ali s poštenim i pristojnim pogodbama.

Bajazit primi s osobitim obzirom punomoćnika Teuto-a i boljare od njegove pratnje, i ne primi samo bez ikakve primietbe podnešenog mu ugovora, koi smo malo više naveli, nieko ga takodjer htie potvèrditi jednim hatišerifom, koi ostade pri poslaniku.

Od onoga vremena, pak i dan danas, Turci nazivaju Moldaviu Bogdaniom, a njezinog kneza Bogdan Begom zbog ovog ugovora, koi je točno obsluživan bio sve do vremena slavnog Ivana Sobieskog, kralja poljačkog. koi godine 1686 povraćajući se s jednog boja koi je s Turcima imao, i prolazeći prieko Jaša postavšeg stolnim gradom Moldavie, bivši tada knezom Kostantin II, zaiska da vidi ono pismo, i budući da je prama Turcima neopisanu omrazu gojio, naredi da se mora na vatri spèržiti nasred stolnog grada, govoreći da Moldavia neimaše više potrebe od onog nevažnog hatišerifa, u pogledu hristjanskih pobiedah nad Turcima, i da su dosta dovoljni Poljaci da mogu braniti Moldaviu od Osmanliah.

Ovaj poviestnički odlomak o Moldavii, skupa s pismom koje ga sprovodi, dati će čitateljima bistar pojam kako Moldavia, bez da bisše zavladana, podleži zloj kobi da bude podložna.

Rusia.

Petrograd, 26. travnja. Glasa se, da će se rat proti kavkaskim goranima od strane Rusie nastavit podvostročenom revnostju i da će se onamo poslat velika vojska i to 's toga što su gorani povodom posliednjega rata svoje područje na uštèrb Rusie dosta znatno razprostranili.

Varšava, 30. travnja. Glasa se da neće [illegible]

Nemačka.

Iz Berlina pišu pod 11. travnja korrespondencii Havas-koi:

„Govori se mnogo o sustmenju, koje ima biti izmedju cara ruskog, cara austrianskog i kralja pruskog. Pridvorne osobe uvieravaju da će car Aleksander II. doći u Germaniu dok se još bude nahodila carica udovica u južnoj Germanii; kralj i kraljica pruska u isto vrieme doći će u kneževinu Hohenzollern.

Franceska.

Pariz, 27. travnja. Polag „Journala de Madrid" jest lanac zlatnoga runa, poklonjeni caroviću, onaj isti, koi je nosio car Nikola. — Glasa se da će senat ovladit cara, da može podieljivat naslove plemićke, no ovi bi se imali dati samo veoma zaslužnim muževima kod vojske i kažu, da će car 2 vojvode, 5 grofah i okolo 100 baronah naimenovat i da će svaki od njih izvan naslova dobit i shodan dohodak za koju svèrhu opredieljena je, vele, glavnica od 2 miliuna.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 5. svibnja. Današnji „Moniteur" javlja, da je car odobrio izviestje màršala Vaillanta, kojim isti predlaže, da se vaskolika dobni razred odredi za rezervu. Po glasu službenoga lista predstojeće svedenje vojske imalo bi iznosit 52,000 momakah. Nj. veličanstvo kralj virtemberški prispeo je jučer ovamo i odseo je u Tuilleriama. Jučeranji „Moniteur" doneo je jedno pismo ministra unutarnjih poslovah Billaulta na prefekte, polag kojega je car naredio, da se sve one osobe, koje se kakovim poduzeljem zavisećim od kakove koncesie koriste pod izlikom uredovna upliva, imaju progonit. Prošaste [illegible]

Uhr zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuche schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Varasdin am 19 April 1856.

Der k. k. Präses

Novak. **Fohn.**

Br. 2080. pol. (Izv.—147) (3—2)

Poziv.

Doli naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni biahu, ovim se pozivaju, da se oni, koji se u tuzemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave, svakako za tri mieseca od današnjega dana računajuć kod c. k. kotarskog ureda u Delnicah osobno ili pismeno prijave, budući će oni u protivnom slučaju, ako tome zadovoljili nebi, u smislu §. 35. visokog propisa za novačenje zakonitoj kazni podvèrženi biti.

I. razred.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Broj kuće.
Abramović Gèrga	Pèrdočaj	1
Beljan Matia	Buzia	1
Blažević Jakov	Vrata	40
Blažević Pavao	»	15
Bolf Gèrga	Delnice	61
Budiselić Vinko	Mèrkopolje	151
Bukovac Matia	Razloge	23
Bujan Andria	Slavica	12
Burcar Šimun	Lokve	102
Cenčić Mikula	»	100
Cèrnković Tomo	Mèrkopolje	96
Erend Leonard	Kuželj	10
Jellušić Franjo	Zalisina	2
Juričić Martin	Brestovadraga	10
Jakovac Stiepan	Mèrkopolje	107
Kezelle Juro	Delnice	64
Knaus Ivan	Veliko-Selo	7
Malnar Valentin	» »	44
Mèrle Josip	Razloge	9
Mihelčić Vinko	Lokve	60
Milošević Mato	Lić	67
Osmak Gašpar	Kalić	5
Ožanić Matia	Gučeselo	2
Paškvan Martin	Mèrkopolje	159
Pintar Franjo	Veliko-Selo	14
Pintar Franjo	» »	25
Pintar Miho	Kočičina	3
Radošević Josip	Podkobiljak	1
Šafar Juro	Požar	5
Šafar Stiepan	Kočičina	4
Štimac Ivan	Šiberlička	4
Tomac Antun	Razloge	2
Tomić Stiepan	Lić	57
Vičić Mate	»	43
Vlahović Stipan	»	121
Županšić Martin	Fužine	50
Blašković Ivan	Sungeri	24
Francisković Jakob	Slavica	10
Gergurić Andre	Mèrzlovodica	7
Golik Antun	Vrata	18
Kauzlarić Antun	Belo selo	8
Koderc Jakob	Vrata	8
Malnar Ivan	Zagolik	5
Matković Gèrga	Mèrkopolje	167
Radošević Miho	Lić	117
Starčević Antun	Milošević selo	26
Starčević Bartol	Seline	3
Štimac Antun	Maloselo	5
Štimac Stipan	Podgora	7
Štimac Tomo	Maloselo	15
Vidmar Stipan	Isevnica	4
Mihelčić Blaž	Mariatrošt	1
Majnarić Blaž	Dedin	3
Skender Juro	Kuželj	30

C. k. kot. ured u Delnicah dne 28. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Sartory.

Br. 823—1856. pol. (Izv.—152) (3—2)

Natiečaj.

Za nadopunjenje službe jednog privremenog tajnika obćinskog kod obćine političke Pregrada u c. kr. kotaru pregradskom u slavnoj c. kr. županii varaždinskoj ležeće, — s kojom službom skopčana je plaća sa 300 for. srebra, zatim u ime kvartira 60 for. i 12 hvatih dèrvah ili relutum.

Pozivaju se dakle svi oni, koji bi želili službu ovu zadobiti, da pismene molbenice c. k. kot. sudu pregradskom do dne 30. svibnja t. g. podnesu i vierodostojno dokažu, da su viešti u hèrvatskom i niemačkom jeziku poslove voditi, da su dobrog moralnog i političkog ponašanja, da su dobrim uspiehom barem šest školah svèršili, i nakon dosadanje njihovo boravljenje.

Oni, koji bi se možebiti u javnoj službi nalazili — imadu molbenice preko njima predpostavljene vlasti podnieti.

U Pregradi 28. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Jellačić.

Br. 2807. (DS.—51) (3—2)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na zahtievanje g. Alberta Šauffa de praes. 3. t. m. br. 880. Civ. u prepornom predmetu proti ostavini pokojnog Andrie Lacha preko kuratora ad actum g. Ljudevita Vrabca ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676. ležeće sudbeno zaplienjene i na 1373 for. 45 kr. sr. prociene radi dužnih ovèršitelju 54 for. 24 kr. sreb. sa pripadcima dozvoljena, pošto je rok pèrve dražbe na 21. t. m. opredieljen bez uspieha poradi pomanjkanja kupacah ostao, to se drugi na 26. svibnja 1856. u licu ovog c. k. zemskog suda opredieljen za 9. uru prie podne ovime ponavlja.

S toga pozivaju se upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prije započete dražbe povierenìku dražbenom u ime odustatine 140 for. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodavnoj kući dražbine imati polag naputka suda, na koliko takove kupovna svota prikrije preuzeti. Ujedno se kupcima objavlja, da se prociembeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravništvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uviditi i takovih prepisi dobiti mogu; u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivlju se svi oni, kojim o ovoj prodaji napose ubaviest do rukuh nedojde, te ako njima u javnim knjigama hipotekarno pravo pripada, da takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju, svoje punomoćnike ovdie u miestu nalazeće se naznače uz ime prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnime bez njihova upliva preduzme, te prijavivšimi se vierovnici kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu dne 26. travnja 1856.

Klobučarić. **Jović**

Br. 3942. (Izv.—151) (3—2)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Comitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an der Cathedral- und Pfarrkirche zu Novi in Vinodol am 20. Mai Vormittags im Gemeindeamte zu Novi eine öffentliche Lizitation werde abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 242 fl. 45 kr. CM. und nach Abschlag des Holzmaterials im Werthe von 74 fl. $16\frac{1}{2}$ kr. das aus den herschaftlichen Cameral-Wäldern von Fuccine taxfrei verabfolgt werden wird, auf 168 fl. $28\frac{1}{2}$ kr. dann auf 87 Hand- und $29\frac{1}{2}$ Zug-Roboten im Reluitionsbetrage pr. 66 fl. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Novi vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.

   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Kommission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde eingesehen werden, am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitatsbehörde
Fiume am 26. April 1856.

Br. 1882—1856. (150—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 15. ožujka 1856. br. 558.	Orahovica sa $22^{43}/_{112}$ kmetskih naselbinah	Terezia Mihalović	4059	$49\frac{1}{4}$	od 1. svib. 1856.	19. sèrpnja 1856	na 22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856 br. 559.	Orahovica sa $53^{31}/_{96}$ kmetskih naselbinah	Vatroslav Mihalović	11443	$57\frac{1}{2}$	»	»	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku, dne 18. travnja 1856.

Br. 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733 i 2786 (DS.—50) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
27. ožujka 1856. br. 661.	Adamovec sa $2^4/_8$ kmetske naselbine	Ana Zenko	1000	—	1. svibnja 1856.	28. lipnja 1856.	28. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
27. ožujka 1856. br. 662.	Laduć $^3/_8$ kmetske naselbine	Stiepan Jellačić de Buzim	108	20	„	„	28. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 686.	Ballogovi dvori sa 1 kmetskom naselbinom	Franjo Pann	173	20	„	„	28. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
8. travnja 1856 br. 730.	Kraj sa $1^3/_8$ kmetske naselbine	Rikard Jellačić	398	13	„	„	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 689.	Zamèrje sa 2 kmet. naselbine	Baron Dragutin Kušlan	577	$46^2/_4$	„	„	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
5. travnja 1856 br. 690.	Paukovec sa $6^1/_8$ kmetske naselbine	Grof Nikola Szescen	951	23	„	„	29. kolov. 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856 br. 696	Gornja Bistra sa $2^7/_8$ kmetske naselbine	Grof Vilim Oršić	498	20	„	„	29. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročiišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 23. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 697. (Izv.—146) (3—2)

Avviso di Concorso.

Essendosi resi vacanti i seguenti stipendj Scolastici conferribili dal principio del corrente anno scolastico $185^5/_6$ cioè:

a) Uno di fior. 150 della fondazione Tonhauser
b) Uno di fior. 100 dtto dtto d to
c) Uno di fior. 80 dtto dtto dtto
d) Due di fior. 36 dtto dtto Domicelli

Vengono quindi provocati coloro i quali aspirano al conseguimento di uno dei suddetti stipendj scolastici, ovvero di quelli, che colla promozione dei giovani fruenti già uno stipendio, di categoria inferiore si rendessero vacanti; di esibire entro il dì 15. Maggio a. c. a questo Magistrato i rispettivi loro Ricorsi (in carta semplice) documentando oltre la legittima provenienza da taluna famiglia fondatrice qualor appartenessero alla medesima, o vantassero un diritto di prelazione.

a) Il nome e cognome, la età, e luogo di nascita del rispettivo giovane studente.
b) La vaccinazione subita con felice risultato.
c) La scuola ed il luogo, ove frequentò esso gli studj nel ppo. anno scolastico $185^4/_5$ il progresso, e la sua morale condotta.
d) Sè vivano o meno i suoi genitori e dove sono essi domiciliati.
e) Lo stato e la pensione, nonchè la propria facoltà, e la approssimativa annua rendita — finialmente
f) Se oltre il giovane aspirante allo stipendio vi esistano in famiglia delle altre proli non provedute, quante, e di qual sesso, ed età.

Si avvertono poi i ricorrenti, in quanto che non fruiscono già attualmente uno stipendio scolastico di fiumane fondazioni, che verranno senza menomo riflesso respinti tutti quei Ricorsi, che si troveranno spogli di taluno dei premessi requisiti.

Dal Civico Magistrato

Fiume, 22. Aprile 1856.

Il Borgomastro

Francesco Caval. de Troyer mp.

Br. 1138. s. 1855. (Izv.—124) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane c. kr. ureda kao suda slatinskog stavlja se do obćeg znanja, da je na prošnju gosp. Ivana Kozića odvietnika kao gosp. barona Gustava Prandau punomoćnog zastupnika u parnici njegovoj proti Fabianu Šarti iz Čadjavice ovèršbena prodaja kuće br. 102. i podkućnice s vanjskim zemljama u Čadjavici se nalazeće, sudbeno na 850 fr. sr. procienjene dozvoljena, i za preduzeće ote dražbe rokovi su na dne 10. svibnja i 14. lipnja t. g. svaki put u 10 satih prie podne u Čadjavici opredieljeni.

Uslied čega se kupiti želeći k otoj dražbi pozivaju tim dodatkom, da moraju doći providjeni jamčevinom od 38 for. sr. i da kupac mora preduzeti uknjižene dugove, u koliko kupovna svota dosegla bude polag naznačenja suda; prociena pako i uvieti dražbeni mogu se uviditi u pisarni ovog suda.

Ujedno se svikoliki shodno §. 509 gr. p. p., koji misle imati kakovo hypotekarno pravo na upitnu nepokretnost pozivaju, da do prodaje takove pravo svoje tim sigurnie opravdaju, pošto u protivnom slučaju sebi samim pripisati imali budu, ako prie deobe kupovne svote radi izcèrpljenja po inih vierovnicih izključeni budu.

U Slatini dne 1. ožujka 1856.

C. k. kot. predstojnik

Bellošević.

OGLASNIK.

(45—Dp.) (3—3)

Oglas najma.

Sliedećih, na vlastitost c. k. povel. družtva ceste Luizinske spadajućih dobarah, na istoj cesti ležećih, počemši od 1. studenoga, na jedno iliti više godinah, najmre:

Bašća Braidica zvana, u Rieki.

Gostiona na Ossoju, s dopuštjenjem pobiranja cestovine na jednu milju.

Gostiona na Malavode s otim istim dopuštenjem.

Maltarska šranjga u Sungeru, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Zalisine, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Skradu, s otim istim dopuštenjem.

Gostiona na Vukovojgorici, s otim istim dopuštenjem na 2 milje.

Stan u Skradu u velikom magazinu skupa sa štalom.

Želeći najma neka izvole svoje pismene ponude najdulje do roka zadnjega svibnja ove godine sredotočnomu ravnateljstvu u Beču (hoher Markt Nr. 511), iliti miestnomu ravnateljstvu u Karlovcu do 5. lipnja t. g. predati.

Uvieti najma mogu svaki čas prozirati so kod istog miestnog ravnateljstva, iliti kod kotarskih načelnikah ceste na Modrušpotoku, u Dobri, u Malojvodi i u Bakru.

Karlovac, dne 25. travnja 1856.

Po miestnom ravnateljstvu
c. k. ceste Luizinske.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 8. SVIBNJA 1856. Broj 106.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; s zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjaće se 10 inih 20 kr. sr. dalie pako od svake pe- jedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Razpis ministarstva izvanjskih poslovah od 3. svibnja 1856 (sadèržan u XIX. komadu dèržavno-zakonskoga lista, izdanom dne 6. svibnja 1856 pod br. 69) valjan za sve krunovine s očitovanjem silah zastupanih kod mirovnoga sastanka u Parizu o pravih neutralnih silah.

Očitovanje.

Punomoćnici, koji su podpisali parišku pogodbu od tridesetoga ožujka hiljadu osam sto pedeset i šeste godine,

uvažavajući

da je pomorsko pravo u ratnih vremenih kroz dulje vremena bilo predmetom žalobnih preporah;

da neizviestnost prava i dužnostih u ovom obziru daje povoda k različnostima mnienja medju neutralnimi i ratujućimi silama, iz kojih bi se mogle parodit ozbiljne teškoće i isti sudarci;

da je dakle probitačno, da se ustanovi jednak pojam o točki toli važnoj;

da punomoćnici sakupljeni na sastanku u Parizu nemogu bolje odgovorit težnjam, kojimi su njihove vlade oduševljene, nego ako se postaraju uvest u medjunarodne odnošaje načelah ustanovljenih u tom obziru;

složili su se, ovladjeni k tomu potrebnim punomoćjem, u tom, da se sporazumiju o sredstvih za postignutje ove svèrhe i izdali su sporazumievši se medju sobom sliedeće svečano očitovanje:

1. Morsko uzaptijivanje jest i ostaje ukinuto.
2. Neutralna zastava zaštitjuje neprijateljsku robu izim ratnoga kontrabanda.
3. Neutralna roba nemože se izim ratnoga kontrabanda uzaptiti pod neprijateljskom zastavom.
4. Blokade moraju, da budu obvezatne, biti dielatne, to jest, uzdèržat se u krieposti po sili dovoljno jakoj, da se neprijatelju uzmogne zabranit činom, da se nepribliži obali.

Vlade podpisanih punomoćnikah obvezuju se, ovo očitovanje dati na znanje onim dèržavam, koje nisu bile zvane da sudieluju kod pariškoga sastanka i iste pozvat k pristupu.

Osviedočeni budući, da načela proglašena uprav sada može vas sviet primit sa zahvalnosti, nesumnjaju podpisani punomoćnici, da će nastojanja njihovih vladah za učinit da budu obćenito primljena, bit ovienčana podpunim uspiehom.

Ovo očitovanje ima i imat će samo medju onim silama obvezatnu kriepost, koje su k istom pristupile ili pristupit će. Učinjeno u Parizu dne 16. travnja 1856.

Podpisaše:

Buol-Schauenstein. A. Walewski. Clarendon. Manteuffel. Orlov. C. Cavour. Aali. Hübner. Bourqueney. Cowley. Hatzfeld. De Villamarina. Mehemed Djemil.

Ovo očitovanje stavlja se time do obćega znanja.

Grof Buol-Schauenstein s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 8. svibnja. Sinoć vratio se iz Beča ovamo svietli ban grof Jellačić sa svojom svietlom suprugom u najboljem zdravju.

n. v. U Tèrstu, 5. travnja po st. Silno ljudstvo, silni brodovi jedre odavdie u cèrno more, pa još ladje prazne, kako će, tek što prispieu u Odesu ili u azovsko more, odmah žito tovarit. Mir je učinio da je svačijem sèrcu odlanulo. Tèrgovački sviet osobito oživeo je, a i ostalom narodu navieštava jevtinba lakši život i olakšicu, jednom rieči svakome je u Evropi mir dobro došo ali hristjanima u Turskoj došao je pre na zli put; to nam pokazuju turski zli postupci i zločinstva koja čine iz osvete nad kèrštjanima. Čitap i alkuran neznadu za kèrštjanstvo a još manje za čoviečtvo. Još savezna vojska nije ni koračila iz Turske, a po Bugarskoj u maloj Azii i Epiru pokazuju Turci svoju dosadanju silu i svoje prirodno barbarstvo. Viesti su iz istoka smutne i grozne. U Turskoj se spoljašnji rat okončao, ali unutrašnji daje se već poznati. Stanje prelazka iz barbarstva u obrazovanje biva kao pri pogibeljnoj boliesti neriešeno t. j. boliestnik, ili će se s dušom razstati ili će ozdraviti. (S. D.)

(Troškovi posliednjega rata). Za povraćeni mir potrošila je Francuska 2000 milionah franakah, Engleska 2500 milionah, a Turska 120 milionah. Toliko se samo zna, i to je mali dio ukupnog gubitka. Rusia je izcèrpila svoju rezervu od financiah pa još pozajmila 524 miliona; Austria je potrošila na svoja pripravljanje za rat 1600 milionah franakah. Današnji mir stoji dakle po „Independ. Belge-u" do 7000 milijunah franakah.

Sèrbia.

Iz Beograda. (Svetovid.) U drugoj redovitoj siednici od 2. pr. m. t. g. riešeno je:

1) Da se po projektu, koi je odredjenim odborom podnešen, popečiteljstvu prosviete učini predlog o ustanovljenju službe stalnog sekretara društva;

2) da se po predloženju redovnog člena g. Jovana Gavrilovića, taljanskih u Tèrstu izlazećih novinah broj, u kom je štampan berat, miesece rujna pr. g. otomanskom portom carigradskom patriarhu izdan, pošlje redovnom člena ovoga društva, g. Konst. Nikolajeviću s molbom, da imena eparhiah pod pećskom patriarsiom, koja su u rečenim novinama po svoj prilici pogriešno prevedena, iz originala prepiše i društvu radi historie naše cèrkve pošlje;

3) da se svi do sad izišavši dielovi Glasnika poklone: čitalištu beogradskom, kragujevačkom, smederovskom i negotinskom; seminariju beogradskom i zadarskom; gimnazii beogradskoj i polu-gimnazii kragujevačkoj, šabačkoj i negotinskoj, najposlie episkopu zvorničkom i arhimandritu Pamučini, a posliednji dio g. Pčelaru.

Shodno riešenju pod br. 25. i 26. društvo izjavljuje svoju zahvalnost g. Mačaju, kirurgu, na poklonjenom srebèrnom novcu Stiepana Dečanskog; g. Marku Andrijeviću iz Kragujevca na poklonjenim bakrenim novcima, medju kojima su dva rimska i jedna ruska kopjeika; i g. Veseliću, dopisujućem članu ovoga društva, na poklonjenim bakrenim novcima, medju kojima je jedan stari rimski novac.

U Beogradu 30. ožujka 1856.

Sekretar društva
Gj. Malešević.

Moldavia i Vlaška.

Kao što smo jučer priobćili dopis Osserv. Tèrstjanskog s granicah Moldavie, koga je doneo G. D., tako vadimo iz istog lista drugi članak tičući se podunavskih kneževinah:

Razmirica tičuća se podunavskih kneževinah budući jedna izmedju onih, koje će jače na sebe pozornost obratiti, poslie zaključenja ugovora o miru, neće biti bez svake koristi, što ćemo ovdie izložiti jednu zbirku različitih službenih dokumenatah, koji se odnose na privilegie Vlaške, kao što smo naprieđ izložili, koji se odnose na privilegie Moldavie.

Najstarii izmedju ovih dokumenatah, koi nosi datu od 1393. godine, jest jedan ugovor zaključen izmedju Bajazita I., naimenovanog Ilderim, i Mirce, kneza vlaškog. Ovaj ugovor podpisani u Nikopolju sadèrži pet članakah:

Članak 1. Kneževina, nedavno podložena našom nepredobitnom snagom, upravljat će se po svojim vlastitim zakonima i knez imati će pravo činiti mir i rat, i pravo života i smèrti nad svojim podanicima.

Članak 2. Svaki kèrstjanin, koi, budući zagèrlio muhamedanstvo, kad bi otišao u Vlašku te bi se povratio svojoj staroj vieri, neće uznemirivan niti kažnjen biti.

Članak 3. Vlasi, koji bi došli u koju mu god drago stranu naše zemlje, biti će izuzeti od svakoga poreza i glavarine.

Članak 4. Knezovi kèrstjanski biti će izbirani od mitropolita i boljarah.

Članak 5. Iz obzira pak na tako veliko milosèrdje i razmatrajući da smo mi upisali kneza i raju u list ostalih naših podanikah, isplaćivat će on svake godine našoj blagajnici svotu od 3000 grošah u miestnom zlatu i 500 grošah u srebru našega novca.

Peti članak rekao bi da ustanovljava porti pravo gospodarstva prije nego feudalizma ili kmetstva.

Drugi dokumenat jest jedan ugovor, zaključen godine 1864. u Drinopolju izmedju Mehmeda II. i Vladimira V., kneza vlaškog. Evo mu teksta:

Članak 1. Sultan obećava branit Vlašku od svih nepriateljah bez iziskivanja ičega drugog što se odnosi k njegovom pèrvenstvu nad gospodarstvom kneževinah. Knez je obvezan plaćati čestitoj porti 6000 grošah.

Članak 2. Porta neće se miešati u upravu kneževinah i nikakav Turčin neće moći uliesti u Vlašku bez očevidnog uzroka.

Članak 3. Svake će godine slati porte jednog čovieka radi danka.

Članak 4. Knesa će izabirat mitropolit, biskupi i boljari, i njegov će izbor od porte bit odobren.

Članak 5. Narod će vlaški imati vlastite zakone. Knezovi će imati pravo života i smèrti nad svojim podanicima, i pravo da mogu činiti mir i rat bez ikakove odgovornosti pred portom.

Članak 6. Nikakav vierolomac, koi bi prebiegao u Vlašku da se povrati k vieri kèrstjanskoj, neće biti opozvan od vlasti musulmanske.

Članak 7. Vlaški podanici došavši u koju mu drago stranu zemlje, neće plaćati nametah, kojima je podvèržena sva ostala raja.

Članak 8. Ako bi koi Turčin imao koju parnicu s kakvim Vlahom, tužba će biti poravnana divanom vlaškim po smislu zakonah kneževine.

Članak 9. Turski tèrgovci odlazeći u kneževinu, da prodaju tamo ili kupuju tèrgovinu, dostavit će vlasti trajanje svog tamo bavljenja, i morat će izići iz prediela onog u isti dan, kog su oni naznačili.

Članak 10. Nikakav Turčin nemože povesti sa sobom vlaškoga slugu ni jednog ni drugog spola. Nikakva džamia turska neće biti sagradjena u Vlaškoj.

Članak 11. Čestita porta obećuje, da neće nikad zasužnjiti nikakvog podanika vlaškog u Carigradu ili u kojoj mu drago drugoj strani svoje zemlje.

Godine 1666. budući da je paša od Silistrie (Darstera) uznemirivao Vlahe, sultan naredi, da se imaju srušit sva staništa, koja su Turci pogradili na lievoj obali rieke. Ova za-

povied bi ovèršena. Način ili forma *upotrebljenja od porte u svim hatišerifima na Moldaviu i Vlašku, biaše neizmienjivo ova:* Prediel, koi uživa *svoju podpunu* slobodu i svoje lično vladanje.

Godine 1834. sultan Mahmud izdao je sliedeći znameniti hatišerif:

„Budući da nam se je vidielo biti potrebno, da ustanovimo na tvèrdjem osnovu unutarnje opravljanje tih dvajuh predielah, odlučili smo, da knezovi Moldavie i Vlaške budu naimenovani za svega života. Opravljat će u suglasju sa svojim divanima unutarnja diela vlastite zemlje bez ičijega pristupa, i bez da bi ikakva naredba mogla stati na put upotrebljavanju njihovih pravah. Svi otoci, k lievoj obali Dunava pripadajući, sastavljat će cielokupan dio kneževinah, a sredina rieke, od svoga ulaska otomanske dèržave sve do svoga sastanka s Prutom, napravljat će granicu kneževinah.“

Porta obećuje, da neće dèršati nikakove tvèrdjave *ili staništa* vojničkog na lievoj obali Dunava. Nikakav Muhamedanac nemože se nastaniti na lievoj obali i nikakav tèrgovac turski nemože u zemlju stupiti nego samo pošto dobije osobito dopuštenje, ili išao kupovati espapah za vlastiti račun ili za račun svog otomanskog vladanja. Ove dvie kneževine, imajući unutarnju nezavisnu upravu, mogu ustanoviti karantinah i zdravstvenih kordonah duž Dunava i gdiegod uzvide da su potrebna ovakova predupredjenja.

Za naknadu gorenavedenih ustupljenjah Vlaška se obvezuje plaćati godišnji danak od 4000 a Moldavia od 2000 kesah. (E. Della B.)

Turska.

Iz Marsilje od 29. travnja u veče telegrafiran je dolazak parobroda „Sinaja“ iz Carigrada sa viestima od 21. travnja. Žitelji iz Eupatorie, osobito Tatari sele se od straha gomilama u primorske krajeve Mingrelie i Abhazie.

Ukèrcavanje od 40.000 Francuzah traje u Krimu neprestano. Na princevim otocima podignuta je velika bolnica, a takodje u Kamiščifliku za bolestnike od škorbuta.

O ustanku u Naplusi doznaje se, da je istočna cèrkva tamo opljačkana, oltar razvaljen, i da su knjige poderane. Podobnu sudbu iskusila je sva mahala, gdi hristjani žive. Buntovnici nisu štedili ni ženah ni diece. Mnogobrojni hodočastnici nesmiedu da se pokažu na putu izmedj Jerusolima i Jafe.

B. B. Lom Palanka u Bugarskoj 29. ožujka po st. Slučajno se nahodim još ovdie. Danas gruvaju topovi, pucaju puške i svetkuje se oglašenje mira. Mir! kakva liepa rieč, s kojom se odmah čoviek sieća na blagostanje, napredak, bezbiednost! Ali mir je tek za sretnije narode nego što je bugarski. Kad bih vam hteo opisivati sva nasilstva i zločinstva Turakah, koja koje sam gledam, koja opet čujem, nikad nebih mogao baciti pera iz ruke. Nema dana pod Bogom, u kom Turčin nepsuje i netuče Bugarina; nema časa, u kom nebljuje Turčin svoj jed i u kom neizliva svoju mèrzost spram Bugarinu; nema trenutka, u kom neroni Bugarin svoje suze i neoplakuje svoju nesreću i sužno stanje.

Ove nedielje dodje jedan seljak kod vidinskog vladike, koi je bio ovdie na nekoliko danah, i tužio se na jednoga Turčina, koi mu je puškom razbio vilicu, i to iz neznatnog uzroka. Onomadne se tužiše i nekoliko ovdašnjih zanatlijah na brata onoga Turčina, za koga sam vam predje govorio. Zanatlije su bili u nedielju otišli s diecom u vinograd kao svoje dobro. Turčin koi je zabtija u konaku, dodje k njima s golim nožem, poplaši ih s „keseram“, pak siede s njima piti vino izpražnjivajući dosta bèrzo čašice, makar da mu to njegov koran zabranjuje. Jadni Bugari tèrpili su ovoga nezvanoga gosta, jer su znali, kakve bi ih posliedice snašle kad bi se protivili kakvom Turčinu, pak ga liepim načinom i riečima odprate, a on uzput ponese još jednu punu čuturu s vinom. Tužiše se poslie na njega, ali Turci posviedočiše, kako je on bio vasdan u konaku, i kako se taj dan nikud ni maknuo nije. Taki vam je sud po bugare svuda i svagda. Cielo selo kèršćanah laže a jedan Turčin prav je i govori istinu. Jedan Sèrbin Djordje K. umalo što nepogibe u Lom Palanci s Turčina i što mu se neproli kèrv sasvim nevino. Na čaršii ga susrietne jedan Turčin, pak sèrne na njega da ga nožem probode, i jadna bi mu bila majka, da Janja Barba nije odbio Turčina. Taj Barba već je naučen na nož, jer je zimus nosio tri mieseca danah rascieplјenu glavu od turskog noža. Njegova starost i njegovo žitje poznato je mnogom. Još ću vam jedan slučaj pripoviedati. Prie niekoliko danah uhvatjen je ovdie s jednom bulom jedan Gèrk, koi je dèržao pod arendu jednu tursku kavanu. Odvedoše ga na sud, i kao što je poznato, da Turcima nalaže koran, da se onaj poturči, koi se usudi s bulom ljubiti, htieli su i Gèrka poturčiti; ali niekoliko ovdašnjih kèršćanah ustadoše i nedadoše to, pripominjući, kako carski novi hatišerif nedaje, da se kogod može silom i mukom prisiljivati da svoju vieru promieni, i kako će pisati i čestitome paši i vladici u Vidir, ako neodustanu od svoje namiere. Ele hvala Bogu, ili sbog jednog ili sbog drugog, tek Turci neimadoše kuda ni kamo, već riešiše, da se Gèrk pošlje u progon od kuda je i došao, te danas dodje čoviek koi ga je sreo u Balkanu, i koi kaže, da su mu bile vezane obadvie ruke lisičinama, kao da je najgori razbojnik i ubojica.

Ovo niekoliko dogadjajah vidio sam svojim očima, pak kad se tako što svaki dan dogadja u varošima, pomislite, šta mora tek biti po selima, gdie nema ni kadije ni muftije! Težko je da sèrce nepuca, kad čoviek putuje po Bugarskoj, pak kad sluša miliune žalbih, kako jedan plače za imanjem, drugi za češšću, treći za srodnicima itd.

Franceska.

Čitamo u Sèrbskom Dnevniku sliedeće: Ako se smije niekim zapadnim novinama vierovat, u 8moj siednici konferenciah poveo je rieč francuski ministar Valevski o stvarima osim istočnih. Tako vele da je on predlagao da se što uredi za gèrčko kraljestvo, jer to u dosadašnjem stanju nemože napredovati. Govorio je tako isto i za talianske dèržave a navlastito za dèržavu papinu. Svuda po riečima Valevskog, trebalo bi udesiti takvo stanje, da je mir obezbiedjen i briga evropejskim dèržavama za svakad uklonjena. Kažu, da se je tužio i na belgiansku štampu i govorio, kako bi i njoj valjalo stati na put. Budući je engleska štampa tako isto slobodna, Valevski je posredno i proti njoj govorio. Ali novine, koje su o tom govorile, neznadu ništa drugo dalje kazati, osim da je engleski punomoćnik na sve to pristajao.

Izgledi su veliki, da će pariške konferencie dugo vremena trajati. One će na svaki način i takva pitanja pretresati, kao što su ta za Gèrčku i talianske dèržave. To nam daje dosta nade, da će doći red i na Cèrnu goru, te da će se i za nju što urediti, kako će moći i ona blagodati mira uživati.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin, 3. svibnja. Kod jučerašnje svetkovine mira bila je velika naloga naroda; kad se je kralj vozio u cèrkvu pozdravljao ga je narod klicanjem.

Pariz, 3. svibnja. „Constitutionnel“ tvèrdi da će Oskar, kraljević švedski 10. svibnja otići u Pariz da prisustvuje kèrštjenju carevićevom.

London, 5. svibnja. Noćna siednica. Lord Palmerston izjavljuje, da nije predložena bila promiena turske carinske tarife; nadalje da se je Rusia obvezala, miesta, imajuća se ustupit, predat in statu quo. Zatim sliedilo je pretresanje o adresi, u gornjoj kući govorili su lordovi Derby i Malmesbury a u dolnjoj kući ponajprije Manners koreći pogodbu mira, jer se neutraliziranje cèrnoga mora čini da je samo na izliku, dok stoje Nikolajev i Sevastopolj, budući da je čerkeska obala izručena a nije pravo protraživanja odèržano. Layard i Lord Russel branili su pogodbu, posliednji izrazio se je, da je potrebno putem diplomatičkim posredovat u Italii. Nije došlo do glasovanja.

Tèrst, 6. svibnja. „Messagiere di Modena“ tvèrdi, da će monsignore Matteucci ili monsignor Mileso Pironi Feretti sveti stol zastupat kod krunisanja u Moskvi.

Carigrad, 24. travnja. „Pelion“ dospeo je ovamo sa Zuavima.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 7. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84 11/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 7/16
dto . . . . » 4 1/2 %	75 1/4
dto . . . . » 4%	66 3/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	132 3/8
» » » » 1839, » 100 »	131
» » » » 1854, » 100 »	107 7/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	64 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	88
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 3/4
Bankovne dionice komad po	1119
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	526 1/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	352
dto dto s plaćanjem na rate	382
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2832
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	266
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	624
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	450
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 5/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	101 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	118
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102 1/4
London za 1 funt šterlinga . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	119
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	102 3/8
Marseille za 300 frankah . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . . . »	119 1/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	101 5/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	488
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 3/4
Srebro od 6. svibnja	4 1/2

SLUŽBENI LIST.

Br. 559. civ. 1856. (Izv. 141) (3—1)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici ostavštinski.

C. k. kotarski ured sv. Ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 3. veljače 1855. u Radešiću bez oporuke preminuvše plemenite Jalže udove pokojnog Mirka Matuša, rodjene Hadrović, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. svibnja 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Sv. Ivanu dne 24. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
J. Car.

Nr. 3558—1856 (DS.—56) (3—1)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche des k. k. Comitates am Pfarrhause und an der Pfarrkirche zu Svetice auszuführenden Bauherstellungen.

1. Zu Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei für Kroatien und Slavonien vom 15. April 1856 Z. 6357 werden die Herstellungen an der Pfarrkirche, und am Pfarrhause in Svetice um die nachstehend angesetzten adjustirten Fiskalpreise im öffentlichen Licitationswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen.

Post-Nr.	Die bezeichneten Bauherstellungen sind auszuführen (Namens) im Bezirke	in der Gemeinde	in der Ortschaft	bestehen in	wird ausgeboten in Conv.-Münze fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums in Conv.-Münze fl.	kr.	Datum und Ort der Licitation
				A. bezüglich des Pfarrhauses.					
1	Modrušpotok	Ozail	Svetice	Maurer-Arbeit sammt Material.	834	54½	83	29½	den 26. Mai 1856 im Amtslokale des k. k. Baubezirksamtes in Carlstadt
2				ZimmermannsArb. » »	426	44	42	40½	
3				Tischler-Arb. » »	128	—	12	48	
4				Schlosser-Arb. » »	86	30	8	39	
5				Hafner-Arb. » »	66	—	6	36	
6				Glaser-Arb. » »	52	30	5	15	
7				Anstreicher-Arb. » »	56	30	5	39	
				B. bezüglich der Pfarrkirche.					
8				Maurer-Arbeit sammt Material.	1517	45½	151	46½	
9				ZimmermannsArb. » »	664	51	66	29	
10				Tischler-Arb. » »	88	40	8	52	
11				Schlosser-Arb. » »	296	—	29	36	
12				Weissblecheindeckung »	626	44	62	40½	
13				Glaser-Arb. » »	75	36	7	33½	
14				Anstreicher-Arb. » »	24	—	2	24	
				Summe . .	4944	45	494	28½	

2. Erhält der Unternehmer zur Verfügung einen in Svetice erliegenden Vorrath von 7000 Stück Maurerziegeln, 7½ Kubic-Klafter Bruchstein, 672 Kubic-Schuh gelöschten Kalk, 65 Stück 2° lange Bretter, 3 Stück 3° lange eichene Pfosten.

3. Werden dem Unternehmer von der Gemeinde in Natura beigestelt 1076½ Handlanger und 981 zweispännige Fuhren.

4. Zur Licitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

5. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

6. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale des k. k. Baubezirksamtes in Carlstadt beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeitskathegorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtiget.

7. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbietung im Umfange aller Leistungen erfolgen wird, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Baubezirksamte in Jaska überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

8. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von aussen mit der Aufschrift: für welchen Bau, für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Bauführung, Arbeitsleistung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischenStaatspapieren, nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

9. Die oben Punkt 8 ad a) erwähnten Licitations-Grundlagen für alle obenangeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei dem k. k. Baubezirksamte in Carlstadt in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

10. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

11. Der Bestanbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

12. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

13. Der vomLicitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

14. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

Agram am 2. Mai 1856.

Von der k. k. Comitatsbehörde.

Br. 823—1856. pol. (Izv.—152) (3—3)

Natiečaj.

Za nadopunjenje službe jednog privremenog tajnika obćinskog kod obćine političke Pregrada u c. kr. kotaru pregradskom u slavnoj c. kr. županii varaždinskoj ležeće, — s kojom službom skopčana je plaća sa 300 for. srebra, zatim u ime kvartira 60 for. i 12 hvatih dèrvah ili relutum.

Pózivaju se dakle svi oni, koji bi želili službu ovu zadobiti, da pismene molbenice c. k. kot. sudu pregradskom do dne 30. svibnja t. g. podnesu i vierodostojno dokažu, da su vešti u hèrvatskom i niemačkom jeziku poslove voditi, da su dobrog moralnog i političkog ponašanja, da su dobrim uspiehom barem šest škola svèršili, i nakon dosadanje njihovo boravljenje.

Oni, koji bi se možebiti u javnoj službi nalazili — imadu molbenice preko njima predpostavljene vlasti podnieti.

U Pregradi 28. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Jelačić.

Br. 2080. pol. (Izv.—147) (3—3)

Poziv.

Doli naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni biahu, ovim se pozivaju, da se oni, koji se u tuzemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave, svakako za tri mieseca od današnjega dana računajuć kod c. k. kotarskog ureda u Delnicah osobno ili pismeno prijave, buduć će oni u protivnom slučaju, ako tome zadovoljili nebi, u smislu §. 35. visokog propisa za novačenje zakonitoj kazni podvèrženi biti.

I. razrod.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Broj kuće.
Abramović Gèrga	Perdočaj	1
Beljan Matia	Buzin	1
Blažević Jakov	Vrata	40
Blažević Pavao	»	15
Bolf Gèrga	Delnice	61
Budiselić Vinko	Mèrkopolje	151
Bukovac Matia	Razloge	23
Bujan Andria	Slavica.	12
Burcar Šimun	Lokve	102
Cenčić Mikula	»	100
Cèrnković Tomo	Mèrkopolje	96
Erend Leonard	Kuželj	10
Jellušić Franjo	Zalisina	2
Juričić Martin	Brestovadraga	10
Jakovac Stiepan	Mèrkopolje	107
Kezelle Juro	Delnice	64
Knaus Ivan	Veliko-Selo	7
Malnar Valentin	» »	44
Mèrle Josip	Razloge	9
Mihelčić Vinko	Lokve	60
Milošević Mato	Lić	67
Osmak Gašpar	Kalić	5
Ožanić Matia	Gučeselo	2
Paškvan Martin	Mèrkopolje	159
Pintar Franjo	Veliko-Selo	14
Pintar Franjo	» »	25
Pintar Miho	Kočičina	3
Radošević Josip	Podkobiljak	1
Šafar Juro	Požar	5
Šafar Stiepan	Kočičina	4
Štimac Ivan	Šiberlička	4
Tomac Antun	Razloge	2
Tomić Stiepan	Lić	57
Vičić Mate	»	43
Vlahović Stipan	»	121
Županöić Martin	Fužine	50
Blašković Ivan	Sungeri	24
Francisković Jakob	Slavica	10
Gergurić Andre	Mèrzlovodica	7
Golik Antun	Vrata	18
Kauzlarić Antun	Belo selo	8
Koderc Jakob	Vrata	8
Malnar Ivan	Zagolik	5
Matković Gèrga	Mèrkopolje	167
Radošević Miho	Lić	117
Starčević Antun	Milošević selo	26
Starčević Bartol	Seline	3
Štimac Antun	Maloselo	5
Štimac Stipan	Podgora	7
Štimac Tomo	Maloselo	15
Vidmar Stipan	Isevnica	4
Mihelčić Blaž	Mariatrošt	1
Majnarić Blaž	Dedin	3
Skender Juro	Kuželj	30

C. k. kot. ured u Delnicah dne 28. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Sartory.

Br. 2709. Civ. (DS.—49) (3—2)

Razglas.

C. kr. zemski sud u Zagrebu objavlja ovime: da je zadužnica g. Ignaca Poturičića od 10. lipnja 1842 u Zagrebu za korist g. Antuna Sruka vèrh 120 for. izdana, budući da se u sliedstvu ovosudnog izroka od 4. siečnja 1855 br. 4570 1854 izdanog nitko kao vlastnik iste prijavio nije, a gosp. Ignac Poturičić na novo pod 17. t. mies. zaiskao usmèrćenje takove, s toga se ovosudnom odlukom od 23. t. m. br. 2709 Civ. prenavedena zadužnica za ništetnu i ugaslu proglašuje.

U Zagrebu dne 23. travnja 1856.

Klobučarić.

Jović.

Nr. 375 Pr. (Fin.—18) (3—2)

Kundmachung

des Präsidiums der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien.

In Gemässheit des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 25. Jänner 1856 Z. 1665|24 tritt das k. k. Fiskalat in Fiume mit 15. Mai 1856 ausser Aktivität von welchem Tage an die durch dasselbe besorgten Geschäfte an das k. k. Zentralfiskalamt in Agram zu übergehen haben.

Agram 26. April 1856.

Br. 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733 i 2786. (DS.—50) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
27. ožujka 1856. br. 661.	Adamovec sa $2^{1}/_{8}$ kmetske naselbine	Ana Zenko	1000	—	1. svibnja 1856.	28. lipnja 1856.	28. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
27. ožujka 1856. br. 662.	Ladué ½ kmetske naselbine	Stiepan Jellačić de Bužim	108	20	»	»	28. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 686.	Ballogovi dvori sa 1 kmetskom naselbinom	Franjo Pasa	173	20	»	»	28. kolov. 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856 br. 730.	Kraj sa $1^{3}/_{8}$ kmetske naselbine	Rikard Jellačić	398	13	»	»	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 689.	Zamèrje sa 2 kmet. naselbine	Baron Dragutin Kušlan	577	$46^{2}/_{4}$	»	»	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
5. travnja 1856 br. 690.	Paukovec sa $6^{1}/_{8}$ kmetske naselbine	Grof Nikola Szescen	951	23	»	»	29. kolov. 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856 br. 696	Gornja Bistra sa $2^{7}/_{8}$ kmetske naselbine	Grof Vilim Oršić	498	20	»	»	29. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

a) Il nome e cognome, la età, e luogo di nascita del rispettivo giovane studente.
b) La vaccinazione subita con felice risultato.
c) La scuola ed il luogo, ove frequentò esso gli studj nel ppo. anno scolastico $185^{4}/_{5}$ il progresso, e la sua morale condotta.
d) Sè vivano o meno i suoi genitori e dove sono essi domiciliati.
e) Lo stato e la pensione, nonchè la propria facoltà, e la approssimativa annua rendita — finialmente
f) Se oltre il giovane aspirante allo stipendio vi esistano in famiglia delle altre proli non provedute, quante, e di qual sesso, ed età.

Si avvertono poi i ricorrenti, in quanto che non fruiscono già attualmente uno stipendio scolastico di fiumane fondazioni, che verranno senza menomo riflesso respinti tutti quei Ricorsi, che si troveranno spogli di taluno dei premessi requisiti.

Dal Civico Magistrato.

Fiume, 22. Aprile 1856.

Il Borgomastro
Francesco Caval. de Troyer mp.

Br. 979—1856. (139—Izv.) (3—2)

Popis

momakah dužnosti vojevanja podvèrženih iz I. dob. razreda, koji su kod ovogodišnjeg novačenja otsutni, i miesto njihovog boravljenja nezna se.

Ime i prezime.	Zanimanje.	Predgradje.	Kuć. br.
Ivan Borbelj,	kolarski kalfa,	dolnji grad,	983
Josip Frank,	bojadisarski kalfa,	gor. grad,	—
Jakob Kaiser,	nadničar,	» »	198
Tošo Terzić	tèrgovački kalfa,	dol. grad	857

Pozivaju se u smislu propisa za novačenje, da se za dva mieseca danah kod magistrata grada Osieka osobno ili pismeno prijave, u protivnom slučaju hoće se s njima u smislu §. 35. propisa za novačenje kao sa novačenja beguncima postupati.

U Osieku dne 21. travnja 1856.

Za službeno odsutnog načelnika
Baltasar Čalogović,
senator.

Z. 2202. civ. (Izv.—155) (3—1)

Amortisirungs-Edikt.

Auf Ansuchen des Herrn Demeter Bubanović ist die Einleitung der Amortisirung des angeblich in Verlust gerathenen, unterm 20. Juli 1854 von der bestandenen k. k. Obergespanschaft zu Kreuz unter Nr. 10 ausgestelten, auf 100 fl. CMze lautenden National-Anlehens-Certifikats bewilliget. Es wird daher hiemit der Besitzer des abgängigen Certifikats aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre, sechs Wochen, drei Tagen so gewiss bei diesem Gerichte anzuzeigen, als sonst das Certifikat für nichtig und erloschen erklärt werden würde.

K. k. Komitats-Gericht

Varasdin am 19. April 1856.

Der k. k. Präses
Novak. Fohn.

Br. 458. Civ. 1856. (Izv.—138.) (3—3)

Izrok.

C. k. kotarski ured toplički, kao sud, daje savezno sa ovosudnim izrokom od 6. p. m. br. 1465 civ. na znanje, da je dražba selišta Mate Horvatića iz Ljubešćice dne 19. o. m. bez uspieba ostala, te da će se toga radi za namirenje duga Antuna Pavleca 47 for sr. i pripadakah druga dražba dne 17. svibnja t. g. u 10 satih prije podne na licu miesta dèržati, i da će se upitno selište ako od potrebe bude i izpod procienbene svote prodati.

U Toplicah, dne 22. travnja 1856.

God. XII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 9. SVIBNJA 1856. Broj 107.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ové izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvipat; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 iniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

V. Koprivnica, 5. svibnja. U članku od 20. travnja t. g. u broju 97. opisao sam svečanost, koja u gradu našemu prilikom polaganja temeljna kamena za ovogradski školski dom obdèržavana biaše, te kojoj takodjer Njegova preuzviŝenost naš ban prisustvovati blagoizvoli. Kod svečanosti ove množina naroda i odličnih osobah sakupila i nagomilala se tako, da čoviek, da je imao i najbolju volju, nije kadar bio čuti sasvim razgovietno ni pozdrava, koi je po svietlom gospodinu velikom županu na svietlog bana, ni odzdrava, koi je po istom na vèrhovnog župana upravljen bio; — i tako nije se čudit, ako nisam kao daleko stojeći od govorećih osobah mogo svaké rieči izuštone shvatit i rečenih govorah od rieči do rieči priobćit, kao što učini dopisatelj iz Varaždina tolikom točnostju u svom članku, da se iz toga zaključit može, da je mnogo bližje stajao do govornikah, nego li ja i zato rado priznajem, da je njegov tekst autentičnii nego li moj; u ostalom ako sam se i drugim izrazima poslužio, nego li što ih upotrebi hvaljeni govornik, nemislim, da sam smisao njegova govora izopačio, i zato sudim, da je bilo odviše uzeti si truda, i oprovèrći onaj moj sastavak, koi je bio napisan za cielo dobrom namierom, i u kom po mom mnienju nema ništa, što bi ikakve sumnje ma u kojem smislu i proti ikomu pobudit moglo, jer one rieči „neka čuva i brani prava grada ovoga“ nemogu se inače tumačit, nego što sam ih ja uzeo, to jest neka čuva i brani prava grada ovoga uzimajuć samo ona, koja sada obstoje i koja je naš premilostivi vladar car Franjo Josip gradu podielio — jer ono, što neobstoji, nemože se braniti — uzimam rieči iz govora u članku iz Varaždina B. od 29. travnja, gdie se osobito grad ovaj svietlome banu preporučuje — a zašto? zato, da nastoji kao možan muž obstojeće koje pravo, kao što je naprimier povjereno mu po Njegovom veličanstvu vodjenje političkih poslovah, koje je zaista liepo pravo jednoga grada, pomoći da se uzdèrži itd. To za razjasnjenje pomenutog članka gdnu B. u Varaždinu.

Beč, 6. svibnja. Svečanost položenja zaglavnoga kamena u c. k. topničkomu arsenalu, koja bi se imala obdèržavat, no nije se obdèržavala danas; obdèržavat će se na najvišju zapovied u četvèrtak dne 8. t. m. ako bude vrieme pogodno. — Toga dana naznačit će zastava postavljena na krovu izvanjskih dvorskih vratah (Burgthor), da će se ta svetkovina zaista obdèržavat. —

Beč, 6. svibnja. (W. Z.) U izviestju o položenju temeljnoga kamena već je bilo napomenuto, da je nj. c. visost, prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, dostojao nastajućoj zavietovnoj cèrkvi dati ime „Cèrkva spasitelja“. Budući da se poslie posvetne službe božje kod svakog položenja cèrkvenoga temelja ima izreći ime dotične cèrkve, uvèršteno biaše to ime u molitve na dotičnim miestima i time bi buduća cèrkva posvećena spasitelju. Po svoj prilici ovo će se ime u formuli od prilike: „Christo Salvatori Austria dedicat“ kao napis stavit na shodnom miestu. —

Nemožemo da nenspomenemo čudno stečenje okolnostih, iz kojih se može pronaći nenamienjeno no ipak pobližno i veoma znamenito odnošenje toga imena naprema miestu, odkud je taj kamen uzet. Iz iztraživanjah, učinjenih u literaturi o svetoj zemlji, proizišlo je naime, da je na onom miestu, odkud je ovaj temeljni kamen uzet, u pèrvašnjim viekovima stajala „Spasiteljeva cèrkva“ koju su god 1187. Saraceni bili razorili, i koje nisu bili zatim opet podigli kèrštjani, budući da su se time zadovolili, da cèrkvenoj porabi povrate samo ono, što biaše njezina podzemna strana kao što i sada obstoji. *)

Ova podzemna strana, o kojoj govori naš izvor, jest špilja smèrtne muke našega gospodina Isukèrsta, iz koje je uslied isprave izdane na kvieru po čuvaru svete zemlje ocu Bernardinu a Mortefranco i pohranjene medju spisima cèrkvene gradjevine, dane u Jerusolimu dne 23. ožujka 1856, uzet temeljni kamen (lapidem sumptum esse ex crypta agoniae Domini nostri Jesu Christi testor). Da je na ovom miestu bila spasiteljeva cèrkva potvèrdjeno je viševèrstnim svjedočanstvima. Gesta Francorum javljaju, da je iz početka tamo bilo molište na slavu spasiteljevu, (nunc oratorium quoddam in honore Salvatoris dedicatum). Kasnie već se napominje cèrkva. Tako naprimier čitamo kod Johannes-a Wirzburg 512; „Locus vero ubi Dominus oravit, circumdatus est nova ecclesia quae dicitur Salvatoris. Kod

*) I fedeli dei tempi posteriori non pensarono a edificare qui altro di nuovo, contentandosi di ridurre a uso di chiesa ciò, che era la parte sotterranea di essa come è tuttora. (Mariti 53 sq.)

Ljubav i čoviečnost.

(Pripoviest).

Nieki bataljun francezke republike biaše više miesecih u posadi miestanca F . . . Nieki lieutnant istoga bataliuna imenom Belam biaše kod miestnoga častnika nastanjen. Ovaj je bio nadstojnik bolnice, viešt liečnik i udovac obćeljubljeni i vriedni starina Bridaul. On akoprem nije plivao u bogatstvu i sjajnostih ovog svieta, ipak je natoliko mogućan bio, da obrani sebe i svoju milu kćerku Ružicu u burno ono vrieme francezkoga meteža oda zla i nevolje. No kod jedne dievojke od 22 god. jest vitak lieutnant od 25 god. veoma pogibeljan gost. Ružica se skèrbljaše za gosta svoga marljivo i milostivo, a on je sve primao, te se je ujedno u svakoj zgodi nakoliko moguće pokazivao zahvalnim.

Zvanje očevo prinuka ga više putah, da se je od kuće svoje odaljiti morao. Ružica i Belam ostadoše sami; — no vrieme im nebiaše dugo. Ona se briniaše i nastojaše o kućnih stvarih, a on uzè na se poslove Ružičina oca: obdielavaše vinograde, uredjivaše vèrt, jednom riečju: biaše podpora i štit njezina zabavljanja i pristara oca. Duboko priateljstvo spoji nerazdružive sèrca nevinih mladenacah. — Belam odkrije joj svoje ćutjenje, a ona ga usliša; biaše bo razborita dievojka, živi kip liepote i čednosti. Romani joj nezavèrtiše mozgom, a korisna njena diela odolieła su uviek ljubovnim sanjariam bezposlenih liepoticah. Krotko, ali ipak ne u smetji primi ona njegov predlog, koi joj neprispie kao nenadan gost.

Očarajućim posmiehom dade mu ona odgovor, a dovèrši ga s njeznim pogledom. Sporazumiv se već jednom ovo dvoje dragih obilavaše često govoriti o budućoj svojoj sreći životu.

Nesretni rat imao se je prije svèršiti; onda je Belam namienio tražit odpust i na drugi način svojoj domovini služiti. — On se je želio u miestu F . . . smiestiti i dobra svog tasta upravljati, da ovaj u krugu svojih unukah i u krilu blagog mira starost svoju zadovoljno i mirno sprovede.

Ružičin se otac nije rado od svoje kćerke dielio, i zato nije silio, da ju što prije udade. — Mnogi čestiti prosac se je javio; ali on ih sve odbije. Za Belama nadala se je Ružica, da čuva otac svoj blagoslov, i zato mu se je svaki dan miliom i priaznom kazivala uvieravajuć ga, da ga nikad ostavit neće.

Tako prodjoše 4 mieseca u nevinosti, veselju, u medjusobnoj ljubavi i sladkom pokoju. Nedaleko biesniaše kèrvavi rat pustošeći sela i gradove. —

U kući Ružičinoj vladaše mir božji i ljubav. Plakali su duduše često, no suze njihove bile su posvetjene tudjoj nesreći, opustošenoj domovini.

Najedanput dodje zapovied, da se posada premiesti. — Republikanska vojska povuče se iz miestanca F . . . i one okolice. Bataliun, u kom Belam služaše, povuče se za 15 miljah daleko u unutarnjost. Žalostan biaše rastanak ali hrabar. Jednim cielovom potvèrdiše si rieč zadate ljubavi. — Miesec se već navèrši, odkako ih Belam ostavio, a kroz to vrieme dobi Ružica samo jedan list od svog vierenika. On je pisao, da su uviek na putu, sad ovdie, sad ondie, te da ni miesta opredieliti nemože, kud da mu se odgovor pošalje. — Poslie kako je ovaj list prispeo, budi svako dopisivanje prepriečeno, Belam nedade ništa od sebe čuti. Ružica biaše u najvećem nespokojenju, al ipak sakrije to pametno pred očima svog otca. —

Netom smiesti se nieki oddiel kraljevske vojske u miestu F . . . Glas pravednosti starog oca Ružičina spasi mu kuću od nasilja, štono se je po drugih kućah toga nesretnoga miestanca zgadjalo. Od njega se je samo zahtievalo, da kao viešt liečnik svojom umietnostju niekim ranjenim vojnikom svoju pomoć pruži.

Već dva meseca ležaše ovdie vojska, a već prodjoše tri mieseca odkako Ružica nikakva glasa od svog ljubovnika nije dobila. —

Na jednom nastane po noći buka. Republikanci u podosta velikom broju nasèrnuše u miesto i htieše ga posiesti. Kraljevska vojska biaše slaba da se brani, i zato rano, čim zora zabieli, očiste miestance. U najvećem neredu i smetnji. Republikanci zauzeše opet miesto. — Nieki pobočnik kraljevske vojske zakasni malo i nemože da uteče. Skoro uhvatjen, stane biegat te naišav na stražu buntovničku, vrati se natrag i stupi bèrzo kroz nieka otvorena vrata u kuću, a to baš u kuću same Ružice. Oca nebiaše joj već dva dana kod kuće. S strahom stupi on u sobu Ružičinu, te reče: „Nisam ja kukavica, dievojko! U više nego jednoj bitci stavljao sam se i pèrkosio očitoj pogibelji — ali je budalasto ubit se dati, gdie se čoviek braniti nemože. Zaista su me vidili, a znam i spoznali; oni me sliedo eto za petami. — Sad sam izgubljen u tom nesretnom ratu. Žalostan ja! — Ružica ovimi riečmi dirnuta zaboravi, da pobočnik k neprieteljskoj vojski spada. Ona vidi u njem čovieka trebajućega milosti i spasa, te reče: „Spasit ću vas, ako ikako moguće bude. Ona mu pomogne svući se, baci kabanicu i šešir s bielom perjanicom u obližnji ribnjak, i zabrani slugi svog otca ma i rieč o tom izustiti.

Do mala stane nietko tući na vratima. Buntovnici htiedoše kuću preiskati. Svi ulazi bieše saperti. Eto ih na vratima sobe Ružičine. Pobočnik nema nigdie prilike, da kuda uteče, a nema kutića, da se gdie sakrije. — Napokon se

Fetellus-a navadja se: Est ecclesia in honore Salvatoris, to jest, gdie je gospodin molio i prolievao kèrvavi znoj. U „La citez de Jerusalem 1187“ stoji pisano: un mustrier, que on apeloit Saint Sauveur*).

Ni o okolnosti, da je bila cèrkva i to od znatne veličine na miestu, gdi je Isukèrst prije nego što su ga uhvatili, molio, ni o tom, da je bila posvećena spasitelju, neda se sumnjat s raslogom. Usled toga podić će se nad temeljnim kamenom, koi je dignut iz špilje, na kojoj je stajala ona druga cèrkva spasiteljeva, sada opet spasiteljeva cèrkva, premda u drugoj zemlji, pošto je ovaj kamen od Jerosolima prieko mora donešen bio medju zidine jednoga zapadnoga grada. Što je Beč po sretnoj zgodi ovaj grad, hoćemo da uzmemo kao okolnost dobre kobi i nismo mogli propustit da nenapomenemo, kako se to čudnovato slaže.

Konačno navodimo jošte, da su kod izkapanja temeljah na onom miestu, gdie su temeljni kamen podzidali neotesanim kamenjem, našli zidovje, što dolazi odtuda, da su nekada ovdie stajale kuće, koje su po turskoj obsadi izčeznule kod podizanja obkrepnih bedemah i bastije. Jedini predmet, koi su našli kod ovoga izkapanja, bio je dèrven kèrstić okovan srebrom u dužini od 1½ palca sa srebèrnom Isukèrstovom slikom. Sudeći po obliku kèrsta, morao je isti već više viekovah bit ležao u razvalini, i po brižljivosti, kojom je izradjen, može se uzeti, da je dèrvo, uloženo u razpelu, moralo biti čestica svetoga kèrsta. Ovaj nalazak uzet je po Nj. c. visosti u pobranjenje, da se jednom ovaj kèrstić u novoj napravi stavi na shodnom miestu u cèrkvi.

Talianska.

„Movimento“ piše: Javljaju iz Rima od 25. travnja, da je odputovalo svekoliko osoblje meksikanskoga poslanstva. Nema nade, da će se ta razmirica medju svetim stolom i meksikanskom vladom, tako bèrzo poravnat; povod joj je dalo, kao što je obće poznato, sekularizirajnje monastirskih doberah, kojimi meksikanska vlada namierava oporavit svoje poremetjene financie.

*) Vide Tita Toblera: Die Siloahquelle und der Oelberg s. 209 itd.

Turska.

„Independance Belge“ od 27. travnja javio je, „da su u Aleksandrii propale mnoge tèrgovačke kuće uslied toga što su žitne ciene pale“. Jamačni glasovi iz Aleksandrie javljaju nasuprot, da nije tamo nikakova tèrgovačka kuća pala, već da vlada najveća sigurnost u tom obziru.

Spanjolska.

Madrit, 2. svibnja. „Madritske novine“ obznanuju ustanove katalonićkoga pokretnoga vieriva (credit mobilier). — Otvorivši svečano gradjevine željeznice vodeće od Valladolida u Burgos, odputovao je Espartero iz posliednjega grada u Logrono i Saragossu.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Nj. c. visôst prejasni gospodin nadvojvoda Henrik prispeo je dne 3. t. m. na večer od Briksena u Inšpruk i na svome daljem putu u Beč prieko Linca prošao je dne 5. kroz Solnograd.

Napulj, 2. svibnja. Vlada je dopustila izvozit pšenicu uz carinu po dukat od kantara i to do 15. lipnja t. g. Dozvola izvozit dvopeka i testa, produžena je do 31. sèrpnja a carina je obaljena za polovicu.

Jakin, 3. svibnja. Dolazci iz Genoveskoga i iz južne Francie imaju slobodno občenje, ako izkazu izvan tako zvanoga pisma patente netta i konsularno sviedočanstvo, iz kojeg proizlazi, da je u onim lukama, gdie su se ukèrcali, zdravstveno stanje bilo dobro, da se nije tamo pokazao typhus i da je vožnja sretno za rukom pošla.

Livorno, 3. svibnja. Usievi stoje dobro. Nije se ni najmanje bojat, da će lietos grozdje obolieti.

Verona, 5. svibnja. Na predlog tèrgovačke komore sastavit će se društvo za obskèrbljenje pokrajine dovoljnom množinom najboljih svilenih bubah za godinu 1857.

Uslied viestih iz Varšave od 3. t. m. pogoršalo se žalibože zdravstveno stanje Nj. Veličanstva udove carice ruske i uslied toga morat će se odgodit namienjeni put visoke gospoje. Zato je i pohod Nj. Veličanstva cara, što je obećao gradu Varšavi, kao što čujemo, takodjer odgodjen.

Pariz, 6. svibnja. Polag „Moniteura“ već je od šest nedieljah danah u obziru najveće ciene za hlieb učinjena kompensacia i grad Pariz predujmio je u tu sverhu 5½ miliuna franakah.

Turin, 5. svibnja. Baron Tecco naimenovan je poklisarom u Madritu a komtur Massi general-konzulom u Carigradu. Grof Cavour primio je jur privremeno portefeuille izvanjskih poslovah.

Genua, 5. svibnja. Kraljica Amalia otići će na skoro zajedno sa knezom i kneginjom od Nemours-a put Milana Tirolske i Belgie u Claremont u Engleskoj.

London, u utorak. — Noćna siednica.

Iza produljene debate u dolnjoj kući glede adrese, gdie je Gladstone branio uviete traktara al uz to ipak svetovao da se Engleska nepača u ništa što se tiče Italie i Belgie — govorio je lord Palmerston čitava dva sata te u govoru tom dokazivao potrebu pretresivanjah što se u Parizu glede Italie porodiše, te ujedno kori rimsku vladu, brani lorda Clarendona koi je odvratio, da se Engleska umieša u tiskarske poslove Belgie te uzda se u umierenost Belgie. Adresa bila je na to primljena bez glasovanja.

Društvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.

Izviestje.

Platiše za društvo. (Nadalje).

Gosp. Dr. St. Iliašević, prin. za god. 1855. i 1856.
„ Pet. Domaćinović, prin. za god. 1854.
„ Tomo Ilakovac, prin. za god. 1856.
„ Iv. Kukuljević Sakcinski, u ime utemeljiteljstva nadalje 10 fr. što sa prie prinešenih 10 fr. čini $^{20}/_{50}$.
„ Svetozar. Kušević u ime utemeljiteljstva nadalje 10 fr. što sa prie prinešenih 30 fr. čini $^{40}/_{50}$.

Društvo duhovne mladeži biskupiah senjske i modruške prin. za god. 1853, 1854, 1855 i 1856.

Gosp. Vatroslav Švec, upisnu, i prin. za g. 1856.

U Zagrebu, dne 3 svibnja 1856.

J. Ev. Borovečki, s. r.
blagajnik.

Carski dukati	6¼ fr.
Srebro od 6. svibnja	4⅛

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Ružica odvaži i otvori vrata od sobice, te reče: unidjite, pristelji, ovdie nema nikoga do moga muža evo u krevetu. Jedva ona te rieči izreče, stupi u sobu Belam. Ona morade sad u njegovoj nazočnosti ponoviti, što je već jednom rekla. — Pomislimo si, u kakvoj su se smetji mogli oba nalaziti! Belam stajaše jedan trenutak sav kao onesviešćen, no bèrzo se razabere, i krenuv se prema rečenom suprugu, koi se nije takodjer nalazio u najboljem stanju, reče: Što me nepoznaš više? Nesietjaš li se Belama? Ja tebe vèrlo dobro poznam, nas obojica polazismo višje nauke u Marseillu. Tvoje je rodno miesto odavdie 5 miljah udaljeno. Ti si se pod svetu zaštitu ove kuće utekao, koja je bram krieposti i mira. Ovdie sam i ja niekada prebivao, pa mislio ti kako ti drago, ja neću da budem oskvèrnitelj tihog ovog stana. Napried, bratjo, ovdie nema nikoga do muža ove gradjanke.

On popita još kao inostranac o otcu njezinom, i ode s miesta sa svojom četom. Jedva oni svoje stope nješto udaljiše, stane pobočnik hvaliti velikodušnost i čoviečnost Belamovu.

„On me je doista spoznao: znade da sam baron Sancelier, te zna za moje rodno miesto i dobro moje. Sietio se je on doista, da sam ja nepriatelj njegov, ali on mi je hotio kao starom svom poznancu i školskom drugu život spasiti, no ja imam još više Vama, milostiva gospodično, i poštenoj kući vašoj zahvaliti, što sada živim. Nikad Vas neću zaboraviti.

Što sam učinila, nije mi žao, odvrati Ružica, i proti volji njezinoj ukradu joj se dvie suze i polete joj bielim licem njezinim. Nemojte misliti da se kajem radi mog čina, ni najmanje, ta to nebi bilo plemenito. Uzrok tuge moje jest moja nesreća, koje Vam ispoviediti nemogu. Sancelier stane ju moliti i zaklinjati, da mu uzrok svoje tuge odkrije. Ona se teda negda skloni, te mu ispoviedi nesretnu svoju ljubav prema Belamu.

Što ste za boga za me učinili, reče Sancelier, kažite mi sada, što da radim? Vi me nesmijete velikodušnostju nadvisiti. Kao plemenit i pošten čoviek moram opet sve ono popraviti, što sam nesmotreno pokvario.

Akoprem tolika pogibelj prieti, predajem se ja ipak mojim neprijateljem odmah. Neka znadu, da me je strah jednoga trenutka samo k Vam nagnao, i da ja nikad prag ove kuće prestupio nisam, da ste Vi za spas neznanca pa još nepriatelja istu sreću života svoga žèrtvovali. Ni trenutka više neka Vam, neka onoj plemenitoj duši, koja mi život spasila, odvojenje sèrca nepare.

Ne, reče Ružica, to se neće nikad s mojim privoljenjem zbiti, ja sam se obvezala, da Vam život spasim. Danas dok bude dana, nesmiete nikuda iz kuće, — kad noć nastane, onda ako želite, ajte s milim Bogom. Barem Vaš život da je spašen; neka znam, da nisam izgubila uzalud sreće svoje.

Pobočnik htiede još mnogo govoriti i molit ju, no ona ostade neuprosiva, a on se morade hoće neće njezinoj volji pokoriti, no ipak namisli, da će svoju odluku još iste večeri udielotvoriti i predati se na milost i nemilost svojim nepriateljem.

O podne vrati joj se otac kući i dovede sa sobom Belama. Jedva što u sobu stupi, progovori Ružici: Evo našeg starog poznanca i priatelja Belama, koi nas nezaboravi i eto nas opet pohodi. Danas u jutro, kako mi sastade, pèrva mu rieč biaše: Otče, ja ljubim Vašu kćerku, a druga: uzmite me kao sina svoga; a sad zavisi od tebe Ružice, da li ga ti ljubiš.

Ružica tronuta na ove rieči nemože ni da progovori. Iznenada nahrupi Sancelier u spavaćoj haljini Bridolovoj kličući: „Naravno da ga ona ljubi, a i ja to znam, ja jamčim za to.

Tko ste Vi? Ta do biesa — kako Vi u mojoj haljini dolazite? Belam se stade sladko smijati, pa reče: Ja sam mislio, da ste se Vi već povratili k svojoj vojsci, pa sam scienio, da bi suvišno bilo gosp. Bridolu i kazivati štogod o tom. — Vi ste mogli uviditi iz moga jutèrnjega govora, da sam ja znao, u kakovom se Vi stanju nalazite i da ja nisam mislio, da Vas je ljubav ovamo dotierala.

Bridolu bude čitava ta stvar gola zagonetka i zato umoli, da mu se sve potanje izpoviedi. On pohvali dobro sèrce drage i onako kćerke svoje i tim postane mu ona još miliom. — Sancelier imao je još na noć otići. Ostatak od ovoga dana sprovedoše svi ujedno veselo i radostno. Na rastanku reče Sancelier: Ja odlazim, da vojujem opet proti Vam, no ostavljam prema kući ovoj štovanje i viekovitu zahvalnost. Svaku priliku, da vratim protivniku mome ono, što ste Vi meni učinili, smatrat ću kao svetinju, i scienit ću se sretnim, ako mi za rukom podje, obe stranke na koliko moguće bude ublažiti.

On odèrža svoje obećanje, i biaše jedan od onih muževah, koji su najviše nastojali o tom, da se obe stranke pomire.

Poslie kako je mir načinjen, služili su oba kod istoga puka, i ljubili se kao bratja rodjena sietjajuć se vierno prošastnosti svoje.

SLUŽBENI LIST.

J. Nr. 475. (Izv.—148) (3—3)

Licitations-Edikt.

Von Seite des löbl. k. k. Brooder Milit.-Communitäts-Magistrats wird hiemit kundgemacht, dass auf Ansuchen dem Georg N. Kuković, türkischen Handelsmanns die Realitäten, und zwar: das Haus aus festes Materiale erbaut, sammt Haus und Hofstelle pr. 825 □°, und Haus-Garten pr. 1547 □° Nr. 491 des Brooder Handelsmannes Anastas Tachany im Executionswege in 3 Terminen, und zwar: am 24. Mai 1856 und wenn bei demselben die Realitäten nicht um, oder über den Schätzwerth verkauft werden könnten, am 7. und 21. Juni d. J. (wobei diese Realitäten auch unter dem Schätzwerth verkauft werden würden) an die Meistbietenden im öffentlichen Licitationswege gegen gleich baare Bezahlung veräussert werden.

Vom k. k. Milit.-Comunnit.-Magistrate
Brood am 9. April 1856.

Fridrich,
Major Bürgermeister.

F. Greger,
Haupman-Auditor.

Z. 2202. civ. (Izv.—155) (3—2)

Amortisirungs-Edikt.

Auf Ansuchen des Herrn Demeter Bubanović ist die Einleitung der Amortisirung des angeblich in Verlust gerathenen, unterm 20. Juli 1854 von der bestandenen k. k. Obergespanschaft zu Kreuz unter Nr. 10 ausgestelten, auf 100 fl. CMze lautenden National-Anlehens-Certifikats bewilliget. Es wird daher hie it der Besitzer des abgängigen Certifikats aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre, sechs Wochen, drei Tagen so gewiss bei diesem Gerichte anzuzeigen, als sonst das Certifikat für nichtig und erloschen erklärt werden würde.

K. k. Komitats-Gericht
Varasdin am 19. April 1856.
Der k. k. Präses

Novak. Fohn.

Z. 1975. Civ. (Izv.—149) (3—2)

Edikt

zur Einberufung der Graf Karl Drašković'schen Verlassenschaftsgläubiger.

Von dem k. k. Varasdiner Comitatsgerichte werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 2. September 1855 in Bisag ohne Testament verstorbenen Herrn Grafen Karl Drašković eine Forderung zu stellen haben aufgefordert bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 9. Juni d. J. Vormittags 9 Uhr zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuche schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Varasdin am 19. April 1856.
Der k. k. Präses

Novak. Fohn.

Br. 550. civ. 1856. (Izv. 141) (3—2)

Izrok

kojim se sazivaju vierovnici ostavštinski.

C. k. kotarski ured sv. Ivanski, kao sud, poziva sve one, koji iz ostavštine dana 3. veljače 1855. u Radešiću bez oporuké preminuvše plemenite Jalže udove pokojnog Mirka Matuša, rodjene Hadrović, štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. svibnja 1856. u 9 satih prie podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Sv. Ivanu dne 24. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
J. Car.

Br. 2588—1856. (Izv.—142) (3—2)

Concurs.

Von Seite der k. k. Esseker Komitats-Behörde wird zur provisorischen Besetzung der erledigten Bezirksarztes-Stelle in Valpo, womit eine Besoldung von 200 fl. nebst 66 fl. 40 kr. Theuerungs-Beitrag, ferner der Genuss eines Naturalquartiers verbunden ist, der Konkurs eröffnet.

Die Bewerber haben die über ihre wissenschaftliche Befähigung und politisches Verhalten, dann die Kenntniss der deutschen und slavischen Sprache gehörig belegten Gesuche bis 4. Juni l. J. im vorschriftsmässigen Wege bei der obgenannten k. k. Comitats-Behörde einzureichen.

Essek am 23. April 1856.

K. k. Comitats-Behörde.

Br. 2807. (DS.—51) (3—3)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na zahtievanje g. Alberta Šauffa de praes. 3. t. m. br. 880. Civ. u preporném predmetu proti ostavini pokojnog Andrie Lacha preko kuratora ad actum g. Ljudevita Vrabca ovèrbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676. ležeće sudbeno zaplienjene i na 1373 for. 45 kr. sr. prociènjene radi dužnih ovèršitelju 54 for. 24 kr. sreb. sa pripadcima dozvoljena, pošto je rok pèrve dražbe na 21. t. m. opredieljen bez uspieha poradi pomanjkanja kupacah ostao, to se drugi na 26. svibnja 1856. u licu ovog c. k. zemskog suda opredieljen za 9. uru prie podne ovime ponavlja.

S toga pozivaju se upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prije započete dražbe povierenìku dražbenom u ime odustatine 140 for. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodavnoj kući dražbine imati polag naputka suda, na koliko takove kupovna svota prikrije preuzeti. Ujedno se kupcima objavlja, da se prociembeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravništvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uviditi i takovih prepisi dobiti mogu; u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivlju se svi oni, kojim o ovoj prodaji napose ubaviest do rukuh nedojde, te ako njima u javnim knjigama hipotekarno pravo pripada, da takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju, svoje punomoćnike ovdie u miestu nalazeće se naznače uz ime prezime i obitališe njihovo, u protivnom bo slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšimi se vierovnici kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu dne 26. travnja 1856.

Klobučarić.

Jović

Br. 3942. (Izv.—151) (3—3)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Comitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstel'ungsarbeiten an der Cathedral- und Pfarrkirche zu Novi in Vinodol am 20. Mai Vormittags im Gemeindeamte zu Novi eine öffentliche Lizitation werde abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 242 fl. 45 kr. CM. und nach Abschlag des Holzmaterials im Werthe von 74 fl. 16½ kr. das aus den herschaftlichen Cameral-Wäldern von Fucoine taxfrei verabfolgt werden wird, auf 168 fl. 28⅛ kr. dann auf 87 Hand- und 29½ Zug-Roboten im Reluitionsbetrage pr. 66 fl. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Novi vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.

   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Kommission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde eingesehen werden, am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitatsbehörde
Fiume am 26. April 1856.

Br. 1882—1856. (150—Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 15. ožujka 1856. br. 558.	Orahovica sa $22^{43}/_{112}$ kmetskih naselbinah	Terezia Mihalović	4059	49¼	od 1. svib. 1856.	19. sèrpnja 1856	na 22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856 br. 559.	Orahovica sa $53^{31}/_{96}$ kmetskih naselbinah	Vatroslav Mihalović	11443	57½	»	»	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 21. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje parvašnje.

U Osieku, dne 18. travnja 1856.

Nr. 375 Pr. (Fin.—18) (3—3)

Kundmachung

des Präsidiums der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien.

In Gemässheit des hohen Finanz-Ministerial-Erlasses vom 25. Jänner 1856 Z. 1665|24 tritt das k. k. Fiskalat in Fiume mit 15. Mai 1856 ausser Aktivität von welchem Tage an die durch dasselbe besorgten Geschäfte an das k. k. Zentralfiskalamt in Agram zu übergehen

(Dp.—32) (3—3)

☛ Güter-Verpachtung.

Im Kronlande Slavonien Esseker Comitat.

In Drau-Thale nächst dem Drau-Flusse eine Meile von Marktflecken Virovitica entfernt, werden in Gačištjer Hutten an Allodial-Gründen, und zwar: 36 Catastral-Joche und 960 □ Klafter Hausgründe, 548 Cat. Joche und 999 □

weide im ganzen den 26. Mai l. J. von Seite des Herrn Eigentümmers Ladislaus v. Janković de Vočin Pribert auf 12 Jahre, um oder auch unter dem erhobenen Reinertrag der Catastral-Schätzung verpachtet, und auch dem Pächter gestattet: in denen 1698 1387/1600 Cat.-Joche zumeist aus Eichenstämmen bestehenden Waldungen Rottungen zu unternehmen.

Die näheren Bedingnissen dieser Pachtung sind in Slavonien zu Essegg bei dem Herrn

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 10. SVIBNJA 1856. Broj 108.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a setom za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posobne članke platja se do 16 liniah 30 kr. sr. dalie pako od svake poje dine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 30. travnja t. g. c. k. komornika Rikarda kneza Meternich-Vinneburga najmilostivie naimenovat Svojim izvanrednim poslanikom i opunomoćenim ministrom kod kraljevskoga saksonskoga dvora kao i kod velikovojvodskih saksonskih dvorovah.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 1. svibnja t. g. najmilostivie naimenovat začastnim kanonicima kod stolne cèrkve u Djakovu župnika osiečkoga i prisiednika duhovnoga stola, Josipa Jankovića, župnika drenovačkoga, prisiednika duhovnoga stola i vice-arkidjakona, Josipa Kelleka i župnika petrovaradinskoga i prisiednika duhovnoga stola Franju Milinkovića.

Br. 7100|1229.

Slavno c. k. zapoviedničtvo pukovnie barona Culoz sakupilo je od g. oficirah pukovnie za pogorelce u Podsusedu 100 fr. srebra, te je istu svotu za dalnje razpolaganje ovamo dostavilo.

Dočim se ovaj velikodušni dar svojoj svèrhi dostavlja, izražava se čoviekoljubivim darovateljem u ime nadarenikah ovim iskrena zahvala.

Od c. k. hèrvatsko-slavonskog namiestničtva.

U Zagrebu dne 5. svibnja 1856.

Neuredovni dio.

Turska.

Iz Carigrada, 21. travnja javljaju listu „Independance“ da se, odkad su saveznici stali odilazit iz Eupatorie, pripravljaju Tatari da se izsele iz onih pokrajinah. Kažu, da su se i drugi stanovnici Krima odvažili sliedit primier ovih Tatarah i da su oficiri francuskoga generalštaba, koji su prošli kroz Carigrad putujući u Aziu 'a načine tamo zemljištnih nacèrtah, dobili su nalog, da pronadju shodna miesta, gdie bi se naselit mogli krimski izseljenici. Drugi opet tvèrde, da su im već naznačena selišta u Dobruči

Rusia.

Iz Varšave javljaju od 25. travnja, da je knez Gorčakov zabranio zbog skupoće izvoz hrane iz Poljske. U Varšavi očekuju cara, da će doći 6. svibnja; nezna se, da li će odandie ići kuda dalje, ali je poslana zapoviest na tamošnje upravljenje gvozdenih putovah, da pripravi vagone za carsku porodicu za polovinu svibnja. — Govore u Varšavi, da će udova carica ruska doći u Berlin 8 svibnja.

Kažu, da će Rusia priposnati sadašnju španjolsku kraljicu Izabalu II. i njenu dinastiju. Te Rusia nije do sada još bila učinila.

Govore, da će car prilikom krunisanja svog svu diecu „krestjanah (nevoljnikah)“ koja se rode na dan krunisanja i kasnije, kao slobodnu proglasiti. To oslobodjenje samo bi se moglo uznositi na pravu Rusiu, jer u Poljskoj i baltičnim provinciama nema „krestjanstva“ već od davna.

Jedno družtvo u Rigi dobilo je dopuštenje da može graditi gvosdeni put od Rige do Dinminde. Sad misle produžiti taj put čak u Kursku guberniu, 800 vèrstih dalje. Ta gubernia ima najviše žita. Koliko pak u obće ima u Rusii hrane, može se vidieti iz računa ministarstva, po kom ima samo u vladinim zapasnim magazinima 26 mil. četvèrtih hrane. (S. D.)

Viesti iz Petrograda od najnoviega datka stavljaju „Pr. Korr.“ u stanje, pozivajući se na svoju jučeranju viest iz Varšave da prijavi na utiehu obćinstva, da se je Nj. c. veličanstvo udova carica posliednjih danah na toliko oporavila, da je Njen odlazak iz Petrograda već ustanovljen na 13. t. m.

C. ruski dèržavni savietnik pl. g. Vasali (Basily), koi je za sastanka u Parizu bio pridružen ruskim punomoćnicima, očekuje se u Beču danas ili sutra. Kao što je poznato, naimenovan je isti ruskim punomoćnikom, da sudieluje kod komisie, imajuće se sastavit za ustrojenje dunajskih kneževinah, u kojem svojstvu otići će isti odovud u Bukurešt. Kao što se čujemo, pl. g. Vasili ostat će u Beču dok knez Gorčakov dodje onamo, a zatim stopram krenut će na svoje opredielište.

Ona strana Besarabie, koju imaju Rusi ustupit Moldavii ima oko 160 [] miljah, od kojih 40 pada na nenapučenu močvarnu deltu dunavsku. Stanovništvo iznosi od prilike 130—140,000 dušah medju kojimi je 50—60,000 Romunah, 50—55,000 Bugarah, i 10—20,000 Židovah i Ciganah.

Odesa, 27. travnja. Uslied viestih iz Krima nastala je po miru velika nesreća za mnoge stotine tamo radećih tèrgovacah. Špekulanti iz Kamieša i Balaklave gledaju pod svaku cienu da prodadu svoju robu. Jeftinoća je nečuveno velika.

Svetkovina, koju je general Lüders dao saveznicima, opisuje se kao jedna od najveleliepniih, koje je ikada vidio sviet. U glavnoj dvorani bila su prostèrta dva stola. Na pèrvom siedilo je 40 saveznačkih generalah i 8 ruskih; na drugom bila je pretega od ruske strane. Maršal Pelissier bio je pèrvi, koi je napio zdravicu Nj. veličanstvu caru Rusie. Lüders odgovori na ovu uljudnost napitnicom na zdravje cara Francuzah. Uzdèržavanje generala Codringtona udaralo je svima u oči.

Književno izviešće.

Od Dr. F. R =

Poviesti biskupiah senjske i modruške ili kèrbavske trudom Manoila Sladovića c. k. profesora u Senju. Tèrst 1856 g. l. 452.

Naše knjige postaše od niekoliko godinah toli riedke, da se domorodcu grudi od radosti dižu, kad mu u svied poplave inostranoga knjižtva po koja u ruke dospie. Nesmie nas medjutim ova riedkost zasliepiti: da bi sve ono, što je našem rukom odieveno, bezrazložno prigèrlili i odobrili — tude ima svaki proizvod čisticom vatrom proći. — Manje više svikolici smo početnici; te ćemo se tim jedino putem savèršiti.

Na toj jedino nakani osniva se izviešće navedenog diela, koje tim veću pozornost od nas zahtieve, što se tiče pokrajinah našom domaćom vilom toli često opievanih, jer znatno uticahu u sudbine jugoslavenskog naroda.

Što se dobra nalazi u poviestih: to će štioc lasno opazit; mi odlučismo oko svèrnuti na ono, što bi se imalo izpravit; što se osniva na slabih razlozih.

Spisatelj, jer o biskupiah senjske i modruške radi, imao je dakako najprije pitanje riešiti: kada bieše uvedeno kèrstjanstvo u njibovom području? što i učini na str. 9—12. Akoprem se nebi usudili s piscem apodiktično izraziti o propoviedanju sv. Pavla*) i Andrie po Illyriku, prem apoštolski putevi sv. Mandaline (tja do Galie), Marte i Marcelle nemogu obstojati pred sudištem stroge kritike:*) o tom ipak nedvojimo, da već u pèrvom vieku bieše mnogo kèrstjanah po Illyriku skopčanom toli uzko s Italiom i Rimom. Granice pukoga izviešća bi prekoračili, kad bi se u dalnje razmatranje toga predmeta upustili; no valja nam izpraviti krivo mnienje pisca, kano da sv. Maksim bieše biskup ninski (aenona), a ne ljubljanski (aemona); zašto? „tek 6. prosinca 1461 — veli pisac — zametnu Friderik III. biskupiu ljubljansku medjušto dotične župe odprije dielom pod Soligrad a dielom pod Oglaj padahu“ (str. 11.) Friderik III. uzkrisi samo starodavnu biskupiu u Ljubljani, koja utonu navalom divjih narodah. Ako i nebi htieli ogèrlit mnienje učenjakah, da sv. Hermagora oglajski biskup utemelji biskupsku stolicu u drevnoj Aemoni, nalazimo ovdie počemši od III. — IV. stolietja više biskupah, kano: sv. Maxima I. (oko 250,) Casta (oko 368 za pape Danasa,) Maxima II. koi se g. 381 navadja na oglajskom saboru, sv. Floria, Genadia (oko 503,) Patritia na oglajskom saboru pod patriarhom Helias-om (580.) Za ninsku pako biskupiu nemože se dokazati, da bi bila staria od g. 879; njezin pèrvi biskup bio je Theodosij.**) Sv. Maxim, koga pisac navadja, nije drugi, no ljubljanski biskup, koi za Decija kamenovan bi kod grada Ascesie (možebit pod Klišem = klisiti = ascendere = ascesia).

Piscu bi bilo dosta za svoje poviesti, da im nalik uvoda o pokèrstjenju Illyrah nieka data predpostavi: nu on htiede doteknuti ili riešiti ethnographično pitanje: tko su bili stari Iliri (1—9). Oto škakljivo pitanje, dosta pretresivahu toli starii, koli novii poviestničari, ni dosada nepodje im za rukom skinuti tamnu koprenu, koja ga krije. Kao što se iz opisa vidi, pisac uzimlje Illyrik u užjem smislu, uslied koga nanj spadahu: Illyricum proprium (inter Naronem ac Drilonem), Dalmacia, Liburnia i Japidia s dotičnimi ostrovi na jadranskom moru. Kojim putem udari pisac za dokazati slovenost starih Ilirah? to sam izpovieda veleći: „pitat ću gore, vode, grade, otoke, narode, jezera itd. kojim imenom njih nazivahu, pak ako mi slavjanski odgovore, slavjanske jesu i slavjani u njih stoje.“ Udari dakle putem filologie. Nitko neće zabraniti svaki glas filologii kod historičkih istraživanjah; nu tu je filologia samo pomoćnica — ona će poviestničku sviedočanstva doduše potvèrditi, često razjasniti; ali nipošto postavne dvojbe riešiti. Ovdie valja izreka slavnoga Šafarika: „Jestli kde, zajiste nad branou mluvozpytu napsáno bud': odi profanum vulgus et arceo.“*) Medju ostalim ovdie opažamo: da često jedan te isti narod imade više imenah, kojih ako bi se historik dèržao, često bi zalutao; u tom pogledu krasno napominje Thunmann: „die Finnen nennen sich nicht Finnen, sondern Suomi, die Walachen nennen sich Rumunje; die

*) Rom: XV, 19: »ἀπό Ιερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι (do = usque ad) Ἰλλυρικοῦ« neopunovlašćuju nas, da Ilirik stegnemo u obseg Pavlova apoštolovanja. Imali se pod otokom »Μελίτη« razumievati Malta ili Mlet, dosada nije riešeno (sr. oštroumnoga Walcha: dissertatio de Deo Melitensium Act. 28, 6 commemorato. Jenae 1753. —)

*) »Feruntur quaedam acta nomine Marcellae pedissaequae, quae recenset Mombritius tom. II; sed quae revera magis recentiorem aliquem proseferunt scriptorem; licet multa contineant, quae non tantum scriptis sed et traditione firmantur.« Ovako sudi Baronius (ad Martirologium die 29. Julii) veliki inače branitelj drevnih predavanjah.

**) Sr. Farlati Sacrum Illyricum — tom: IV, pag. 206.

*) Slav. starožitnosti — v Praze 1837, l. 20.

Niemačka.

Monakov, 3. svibnja. Potvèrdjuje se glas, da će se princip Adalbert zaručit s infanticom donnom Mariom od Španjolske (sestrom kralja španjolskoga) i već dojdućih daneh odlazi kr. dèržavni savietnik grof Waldkirch ka kraljevskom dvoru u Madrit, da službeno zaprosi Infanticu. Princip Adalbert odredjen je, kao što je poznato, za naslidnika kralja gèrčkoga, i kako se glasa, otići će odmah po svojem viencanju u Atinu.

Franceska.

Pariz, 2. svibnja. Jutros predao je ovdešnji c. k. poslanik baron Hübner baronu Bourqueneyu veleliepnu zlatnu burmuticu sa minjaturnom pèrsnom slikom cara Franje Josipa, koju je Nj. apostolsko veličanstvo francuskomu poslaniku u Beču namienilo za poklon povodom zaključenja mira. Ovaj poklon je veoma dragocien i pravi umotvor tako što se tiče zlatarskog kao i slikarskoga diela a propratjen biaše pismom grofa Buola, u kojem c. k. ministar izvanjskih poslovah po nalogu svoga vladara proiznosi zasluge, koje je stekao baron Bourqueney svojim sudielovanjem kod sklopljenja obće željenega mira.

Kod francuskoga carevića uvedena je sliedeća etiketa: U prednjoj sobi nalazi se glasnik (buissier) i šest lakajah; u salonu guvernantica i podguvernantica; u spavaćoj sobi dojkinja, engleska pestinja, jedna sluškinja i dva lakaja; kod carevićevih šetnjah nosi ga običajno pestinja, poslovanje dojkinje ograničaje se jedino na hranjenje deteta.

Pariz, 2. svibnja. U pismu, kojim Aleksander II. caru Francuzah navieštuje svoj nastup prestolja i čestita mu porodjenje carevića, upotrebljen je naslov: „Moj brate“.

Čini se da je izviestno, da neće papa doći u Pariz ni na kèrštjenje carevićevo, ni na krunisanje carevo. Papa se je naime, vele, izrazio, budući da je papa Pio VII. pomazao utemeljitelja Napoleonove vladarske obitelji, da ova obitelj netreba drugoga posvećenja. Ništanemanje francuski prelati još nisu izgubili ufanja, pridobit papu za svoju namieru, premda u višjim kruzima jako sumnjaju, da će im to za rukom poći, i zato mudro čine, što se uzdèržuju od svakog obznanjenja korakah učinjenih u tom obziru.

Niekog g. Lejoliveta, ravnatelja niekog publicističnoga zavoda zatvoriše s toga, što misle, da je engleskim i belgianskim dnevnicima priobćio pogodbu mira prije, nego što je bila priobćena službeno. Isti zahtieva sada, da mu uz položenje jamčevine dopuste, da se brani u slobodi. Iz svega, što se čuje o tom predmetu, nemaju nikakvih sviedočanstvah proti obtuženiku, i premda je postupanje proti istomu bilo vèoma strogo, ostala je iztraga bez uspieha i zato nadaju se da će vlada stvar utušit.

„Patrie“ javlja, da sve viesti, koje dolaze iz Gèrčke u Pariz, tvèrde, da vlada tamo velika razjarenost proti Turskoj, i da Gèrci čekaju samo, da otidju zapadne vojske, za da udare opet na Tursku. Oni od europejskih silah netraže ništa drugo, nego da ostanu mirne, i ako samo to uzbude, nadaju se najboljem uspiehu, no rečeni franceski list kaže, da toga zapadne sile nikad dopustit neće, jer su obećale uzdèržat cielokupnost turske carevine, i zato prieti Gèrcima i kori ih, što većma može. — Mnogo je doprinielo toj razjarenosti u Gèrčkoj i onaj poznati uboj gèrčke dievojke.

Car Napoleon ići će, kako se čini jamačno u Algir. Gubernator Randon napio je prilikom jedne časti u dolazak carev, koi će začuditi ceo sviet svojim dielom. Govore, da car misli iz Algira načiniti odieljenu dèržavu ali u savezu s Francuskom.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona javljaju, da tamo misle, da će lord Kaule ići u Petrograd kao poslanik a Arl Sgenhep na njegovo miesto u Pariz. U Londonu govore da će vlada opet uzajmit novice.

Azia.

Damask, 12. travnja. Engleska regimenta mosulska sastavljena iz dobrovoljnih bašibožukah, koji su bili većom stranom iz Mesopotamie i okolicah od Damaska, Maraša i Sivasa, nalazivša se u Akru pod zapoviedništvom pukovnika Bruce-a, uskočila je malone svakojike; od 1200 momakah ostalo je kod pukovnika samo 46. Veća strana uskokah otišla je u Keswe miesto, tri milje odaljeno od ovud i upravila je od onud jedno pismo na Mehmudpašu, u kojem se je izjasnila: da neće da ostanu više u engleskoj službi pod zastavom kèrsta. Posavietovavši se s engleskim konsulom Woodom, poslali su pukovnika Welpole-a k istima, da ih prietnjama i obećavanjima opet povrati na poslušnost, budući da bi se inače iz njih načinile bile hajdučke čete. Pukovniku Walpole-u podje za rukom veću stranu istih (350) pod svojom zapoviestju dovest natrag u grad; on će s njima otići u Bajrut, gdie će ih ukèrcat. Zlo i nespretno postupanje od strane pukovnika Bruce-a, poglavito pako strah, da će ih odvest u Indiu, da vojuju tamo proti mahomedancima, prouzroči tu pobunu. — Mahmudpaša, konsul Wood a najvećma pukovnik Walpole dèržahu se tom prigodom veoma kriepko. Ta regimenta stajala je Englesku već 30,000 funt. sterl. Uskocima obećano je, da ih neće vodit u Indiu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Bruselj, 7. svibnja. U komorskoj siednici upravljena biaše na ministra izvanjskih poslovah interpelacia u obziru konferencie od 8. travnja. Isti je kazao, da očitovanje grofa Valevskoga o belgianskoj štampi nije službene prijavljeno, no ako se to dogodi, da je odgovor gotov; Belgia neće tada propustit, da priobći svim tudjim kabinetima, da se je odvažila kriepko branit prava svoje nezavisnosti; dosad nije bilo dèržave, koja bi bila zaiskala preustrojenje belgianske štampe; Belgia se neće nikad podvèrć takovom zahtievanju. Ovaj govor primljen biaše izvanrednim uzhitom, a zatim bila je razpuštena siednica.

Pariz, 8. svibnja. Uslied izviestjah iz Carigrada od 28. t. m. imala bi porta zbog nemirah sveudilj trajućih u Magnesii poslat vojsku u Siriu. „Moniteur“ javlja da je kralj virtemberški dne 6. t. m. prisustvovao predstavi u Odeonu.

Turin, 7. svibnja. Grof Cavour pretresivao je jučer u komori materialne i moralne koristi pogodbe mira; razprave još stranom nedovèršene zapoviedaju mučati, sardinska vlada uzdaje se u javno mnienje. Cibrario naimeno-

---

Lappen nur Same oder Sabme. Kein Deutscher nennt sich Niemec; kein Este Tschud. Aber wer wird dadurch beweisen, dass die Tschuden keine Esten sind; dass man die Niemci unrecht für Deutsche hält; und das Leute die sich selbst Soumi nennen, nicht anders wo auch Finnen heissen können? So beweist kein Kritiker, kein Geschichtgelehrter!“ *) — Ovdie indi filologia ima pitat historiu, jeli ime naroda, grada, rieke itd. jest domaće ili nametnuto od inostranacah? — Zatim ako se koje ime gore, vode samo iz niekog stavnog jezika tumačit može, jedino to sliedi, da onde niegda bivaše narod onoga jezika; ali nipošto sada ili u ono doba, o kojem se pita. To mora opet poviestnica dokazat. Ovo napomenusmo, za da uvidimo, kako sklizak jest put htieti filologiom historička pitanja riešit.

Što se imenito našeg pitanja tiče: mnijemo, da je nespretno u tom obliku: tko su bili stari Iliri? pošto bi se imalo pitati: koi narod ili koi narodi bivahu u starom Iliriku? poviestnica to nam sviedoči, da je bilo ovdie narodah raznih jezikah: tako, da nediramo u ostale, Kelte duže gospodarahu u Iliriku. „Ex his (Gallis) portio in Italia consedit, quae et urbem captam incendit, et portio illyricos sinus, ducibus avibus (nam augurandi studio Galli praeter caeteros callent) per strages barbarorum penetravit et in Pannonia consedit.“ **) Isto tvèrdi Pausanias (libr. I, c. 3): Hi (Celtae) contractis undeumque copiis, ad ionium mare conversi omnes illyricos populos, et quidquid gentium ad macedonicum neque nomen patet, quis et ipsos Macedonas oppressere.“ Da je bilo tude i Gèrkah nema dvojbe; kašnje zavladaše Ilirikom Rimljani, naseliše navlaš gradove taljanskim žiteljstvom tako, da u vrieme došašća Hèrvatah zastavši pod gèrčkom vladom gradovi: Rausium (Dubrovnik), Trangurium (Trogir), Diadora (Jadera), te otoci: Arbe (Rab), Wekla (Kèrk), Opsara (Osero) rimskim (t. j. taljanskim) jezikom govorahu, *) te se malo po malo posloveniše. O inih nemamo toli razgovietnih sviedočbah. Mi bi više historičkih datah navesti mogli, iz kojih bielodano bi se vidilo, nekoliko miešovito biaše pučanstvo u Iliriku za historičke dobe; nu bismo prekoračili predstavljen si zadatak, te prostor ovog lista. Medjutim neizključivamo sasvim Slavjane iz ilirskih zemljah, pače mnijemo, da oni biahu ogranak jadranskih Venetah, **) nu s ovim ujedno u historičko doba rečenimi narodi poplavljeni ili odtisnuti ostaviv im na spomen više imenah svojih gradovah, riekah itd. ***) Na taj jedini način dala bi se pobratiti poviestnica s filologiom; te riešit pitanje o narodnostih u Iliriku.

Budući se pisac odluči od poviestnice: tumači nieke odnošaje proti postavnim datima, tako n. pr. vlsi ili vlasi to će reći galli senones, od kojih ime morovlasi, morlacchi i canale di morlacca ostadě. — Vlasi izgovara u sadašnji jezik pastiri kao što su današnji podgorci živući pastirstvom malog blaga, pod kojim smislom još u papinskim bullama sriednjega vieka valachi gens pastorum dolaze. Kao što nisu današnji sèrbi vlasi (galli) tako nesliedi odtuda, što se morovlaškim kanal nazivlje senjski, da su galli u Jablancu ili Senju a ni da su skilaka bili, ali sliedi, da su niekada njihove naselbine stranu od Senja do Zèrmanja uz more dakle, bivale i Zatoki ime ostavile. Moja pako misao jest, da su se ove galske naselbine sa sèrbi sasvim stopile i odtuda ono, što mi hèrvati sèrbe vlahe nazivljemo. „Na to imamo primietiti: a) Od najstarih vremenah Slaveni nazivaju Galle ili Kelte Vlasima, kao što i stari Niemci: Walh, Walah, koje im je preneseno na Taliane, jer Galli više viekovah u sievernoj Italii bivahu: kano i na mnoge pokrajine, gdie niekada Kelte stanovaše, tako n. pr. krajinu medju Ibrom i Drinom sami Sèrblji zovu „starom Vlaškom“ a tamošnje žitelje „stare Vlahe *), jer ovdie, kano i u našim stranama bivahu galski Skordisci **). b) Vlah u znamenovanju „pastir“ dolazi jedva u sriednjem vieku toli u papinskim bullama, koli kod gèrčkih spisateljah, i u slavenskim spomenicima; imenito u Dušanovu zakoniku od g. 1349 često se imenuju pastiri „Vlasi“ ***); a o Vlasima (talianskoga porekla) u Tracii, Macedonii i Dacii veli Anna Comn: „pastoritiae durati vitae laboribus aggresses iuvenes incertis sedibus vagi, quos communis dialectus Vlachos vocare consuevit“ (ad an. 1081). c) Naše strane, kano i cielu pokrajinu medju riekom Arsijom (u Istrii), Kupom, Dravom, Savom, Vèrbasom (u Bosni) i Cetinom zauzeše Hèrvati; dočim se Sèrblji nastaniše u pokrajinama, koje moči Bosna, Drina, zapadna Morava, Ibar, Neretva i Morača ****). Sèrbi su u navedenim hèrvatskim pokrajinama naseljenici iza turskoga gospodovanja; s toga se nemogahu „galske naselbine sa Sèrbima sasvim“ stopiti. (Dalje sliedi.)

*) Untersuchungen über östl. Völker (s. 375).

**) Pompeius Trogus apud Justinum (životaše g. 165 po Isukèrstu) libr. 24. To se dogodi oko 350 g. pred Isukèrstom.

*) Const. Porph. de Adm. Imp. c. 29. —

**) Sr. slov. starožitnosti — 11, br. 12.

***) Kano: Plavis, Tergeste, Pola, Gradus, Tarsatica itd. O odtisnuću Slavenah iz Illyrika (u širjem smislu) kroz Kelte govori i Nestor, koga rieči kritički uvaživ Šafařik daje im ovo znamenovanje: »Stará vlast Slovanův byly země dunajské, a potlačitelé Slovanův na Dunaji byli Wlachové.« (str. 196).

*) Sr. Vukov riek i Danicu g. 1827, str. 56.

**) Strabo l. VII. — Justinus 2. 32, c. 3. — Florus III. 4. veli: »Minucius Scordiscos toto vastavit Aebro« (Ibar).

***) Vidi zakonik u Šafařikovim jugoslavenskim spomenicima. V Praze 1851.

****) Sr. Const. Porphirog. cap. 31—32.

van je u znak zadovoljnosti s njegovim dosadanjim uslugama pèrvim predsiednikom pozovnoga sudišta. List „Gazzetta delle Alpi“ obsudjen je zbog uvriednih izrazah proti caru Francuzah na globu od 200 frenakah a učrednik istoga na zatvor od pet danah.

Napulj, 5. svibnja. Nj. c. k. visost veliki vojvoda toskanski odputovao je sa svojom obitelji jučer u Rim.

Carski dukati	$5^7/_8$ fr.
Srebro od 6. svibnja	$4^1/_2$

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hèrvatskoj.

U obziru osnutka novih gruntovnicah u kraljevini Hèrvatskoj ovim se, uslied naredbe ministarstva pravosudja od 26. travnja 1856, od strane c. k. upraviteljstva (direkcie) gruntovnicah u Zagrebu do obćeg znanja dostavljaju sliedeća:

I.

U svèrhu, da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve u kraljevini Hèrvatskoj miestna izvidjenja polag obćinah u kr. slobodnih gradovih Varaždinu, Karlovcu i Zagrebu, kao i u onih obćinah, koje su godine 1848. spadale k županii zagrebačkoj, nego sada sačinjaju sudbene okoliše sliedećih deset c. k. uredah kotarskih, imenito: ureda kotarskoga, zagrebačkoga, stubičkoga, samoborskoga, jastrebarskoga, karlovačkoga, sisačkoga, pisarovinskoga, goričkoga, dugoselskoga i sv. ivanskoga; te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 1. sèrpnja 1856, svakomu na ogled izloženi:

a) o c. k. slobodnom gradu Varaždinu u c. k. gruntovničkoj pisarnici varaždinskoj;

b) o c. k. slobodnom gradu Karlovcu i o predgradskoj obćini Banii u c. k. gruntovničkoj pisarnici karlovačkoj, a

c) o kr. slobodnom gradu Zagrebu i o svih ostalih obćinah, koje su god. 1848. spadale k županii zagrebačkoj, a sada spadaju k deset goripomenutih c. k. uredah kotarskih, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Zagrebu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer dne 1. sèrpnja 1856, i u svèrhu ovu odredjeni su:

c. k. županijski sud varaždinski za kr. slobodni grad Varaždin;

c. k. kotarski ured karlovački za kr. slobodni grad Karlovac i za predgradsku obćinu Baniu; i

c. k. zemaljski sud zagrebački za kr. slobodni grad Zagreb i za sve ostale obćine, naznačene gori po sl. c).

II.

U obziru onih poslovah i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 1. sèrpnja 1856, i koja treba da se kod svakoga od goripomenutih sudovah obavljaju glede obćinah, koje su mu doznačene, izdaju se sliedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji uslied prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrieme, kad se je po obćinah činila authentikacia napisnikah gruntovničkih, postojavšega, ili barem već prije 1. sèrpnja 1855 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se štogod izpravi, popuni, ili štogod odpiše, pripiše ili prepiše u napisnicih gruntovničkih budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili pako glede upisanih razmierjah posiednih, — pozivaju se ovim, „da ove svoje tražbine prijave do konca siečnja 1857 tim sigurnie, budući da se u protivnom slučaju iste tražbine neće više moć potierati na stetu tretjih osobah, koje, od 1. sèrpnja 1856 počamši, na temelju upisah, sadèržanih u napisnicih gruntovničkih, stekle budu poštenim načinom daljih pravah uknjiženih.

Ova prijava ima se na sva, u napisnicih gruntovničkih još neuvedena posiedna prava protezati bez razlike, bila ista ili nebila sadèržana u stvarih jurve ukinutih ili i sada još vodjenih valovnicah, gruntovnicah ili inih knjigah, listnicah i registrih; i bila ili nebila stranka glede koje namaknute sebi nepokretnine predala sudu kojemu prošnju za prepisanje posieda, i bila ili nebila prošnja ova jurve riešena.

S toga dužnost prijave nalaže se navlastito onim, kojih prava posiedna kod izvidnih povierenstvah nisu potierana bila ni po njih samih, a ni po zastupnicih, koji su po istih povierenstvih postavljeni, ili koji svoga tobož jačjega prava ili prava o suposiedu naprema faktičnom posiedniku, po povierenstvu obnadjenom i u gruntovničkih napisnicih upisanom, nisu kadri bili izkazati načinom, kao što je u propisih o miestnom izvidjanju ustanovljeno; bilo ili nebilo tokoršnje njihovo pravo ubilježeno u napisnicih gruntovničkih ili u obćenitom napisniku razpravnom.

2. Nadalje svi oni, koji su

a) na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili po ustanovah previšnjega patenta od 29. studenoga 1852 br. 247 dèrž. zak. lista, pravah diedinskih ili pravah založno-odkupnih, iliti drugoga kojega pravnoga naslova tražbinah o vlastničtvu jurve potierali; — ili kojim

b) po ustanovah patenta onoga pripada još dužji rok za potieranje prava založno-odkupnoga, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine, ako žele izbieći pravnu posliedicu, u predjašnjoj točki 1. ustanovljenu, prijave najdulje do konca mieseca siečnja 1857, i da pismenom potvèrdom izkažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) pako da isto tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom izkažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi vierovnici, koji su na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, ili koji ih uknjižbom možda još stekli budu do 1. sèrpnja 1856, — pozivaju se ovim, da uknjižene svoje tražbine, za da se hipotekarno prenesu u staro stanje teretah predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca mieseca svibnja 1857 tim sigurnie, budući da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo; gdie će naprotiv, ako se kao što treba prijave, njihova do 1. Sèrpnja 1856 jurve stečena prava pèrvenstva ostati nepovriedjena i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmetah gruntovničkih, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih odprije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1848. izvèršivanje sudbenosti na način, primiereni ustanovam naredbe ministarstva pravosudja od 27. lipnja 1855, br. 116 dèrž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim, da se glede toga izkažu do konca mieseca svibnja 1857, za da moguće bude dobra ova uvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice; gdie naprotiv sva ostala dobra preći imadu u gruntovnice uredah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah predićućih, nedopuštaju ni produljenja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. ožujka 1853, br. 40 dèrž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srodnih s njime razmierjah, uredjuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicih, izključene iz gorenavedenih poziva t. j. netreba ih ni prijavljivat ni izkazivat, a tako isto izključene su i od razpravah, koje se uslied izroka ovoga činiti imadu.

7. Obnarodovani napisnici gruntovnički imadu se, počamši od 1. sèrpnja 1856, smatrati i voditi kao gruntovnice u smislu §. 321 obćega zakonika gradjanskoga; s toga na nepokretnine, koje su u iste gruntovnice uvedene, moći će se, od ovoga dana počamši, nova prava vlastništva, prava hipotekarna ili druga prava stvarna samo zakonitim upisom u iste i samo bez povriede tražbinah, na ovih nepokretninah odprije jurve postojavših i u izročni rok prijavljenih i izkazanih, dobivati i na druge osobe prenositi ili ukidati.

8. Propisi, po kojih se stranke i sudovi, preduzimajući i izvèršujući poslove i uredovna diela, u izroku ovom naznačena, vladat imadu, sadèržani su u naredbi ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222 dèrž. zak. lista.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagrebu dne 4. svibnja 1856.

K br. 1501. (Izv.—160) (3—1)

Poziv

Ovogodišnjih Momakah

I. razreda.

Galina Hario Franov iz Kraljevice,
Vukonić Mate Matov iz Hobia,
Pavešić Petar Kuzmin iz Kukuljanova,
Materljan Ivan Vinkov iz Drage,
Kružić Simon Tomin iz Hreljina kuć. br. 70,
Henjal Franjo iz Kraljevice,
Kovačić Vicko iz Drage gornje,
Tomljanović Nikola Nikolin iz Drage dolnje,
Kruzić Jakov Jakovov iz Hreljina.

II. razreda.

Planinac Bartol iz Bakarca, pozivaju se, da se do 15. svibnja o. g. pod prietnjom posliedicah u §. 32. novačujućeg zakona naznačenih kod ovog c. kr. kot. ureda predstaviti imadu, za pred c. kr. assentirajuću komissiu privedeni biti.

C. k. kotarski ured.

U Bakru dne 24. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Pavletić.

Br. 1613. (Izv.—159) (3—1)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačenja sliedeći momci vojničkoj dužnosti podvèrženi iz toga, što se za njihovo sadanje boravljenje saznati nije moglo, pred asentirajuću komisiu staviti se nisu mogli, i naime:

Iz I. dobnog razreda:

1. Cesar Ivan iz Leskovca,
2. Fluchar Juraj iz Vušivča,
3. Rojko Juraj iz Razkerčaka,
4. Sudec Matia iz Leskovca,
5. Wehar Pavo iz Novih dvorah,
6. Versić Matia iz Središća.

Iz II. dobnog razreda:

1. Golub Vid iz malog Leskovca,
2. Horvath Josip iz Zavesčaka,
3. Rakovec Mijo iz Novih dvorah.

Iz III. dobnog razreda:

1. Hammer Ivan iz Jurovčaka,
2. Klemenčić Josip iz Visčičkog vèrha,
3. Kotter Andro iz Vusivčaka,
4. Kollarić Josip iz Bogdanovca,
5. Križan Mijo iz Vratišinca.

Iz IV. dobnog razreda:

1. Iliašić Josip iz Vratišinca,
2. Košak Marko iz Preseke,
3. Leskovec Antun iz Jurovčaka,
4. Nemec Ivan iz malog Slatnjaka.

Iz V. dobnog razreda:

1. Banek Ivan iz gornje Dubrave,
2. Ferlin Josip iz gornje Dubrave,
3. Hizmann Stiepan iz Pleskovca,
4. Hallak Jakob iz gornjeg Kraljevca,
5. Kollmann Mijo iz Strigove,
6. Lončarić Martin iz Strigove,
7. Mundjar Pavo iz Paklenice,
8. Matosa Imbro iz Kraljevca,
9. Skvorz Juraj iz Pleškovca,
10. Vidović Valent iz Žižkovca,
11. Zorković Jakob iz gornjeg Mihaljevca.

Iz toga i u smislu §. 33. propisa za novačenje pozivlju se gore rečeni momci, da se do 31. svibnja t. g. kod svog c. k. kotarskog ureda prijave, jer će inače podpasti glasom §. 35. novačnog propisa propisanoj kazni.

C. k. kotarski ured Strigovo 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Kibić.

Z. 2202. civ. (Izv.—155) (3—3)

Amortisirungs-Edikt.

Auf Ansuchen des Herrn Demeter Bubanović ist die Einleitung der Amortisirung des angeblich in Verlust gerathenen, unterm 20. Juli 1854 von der bestandenen k. k. Obergespanschaft zu Kreuz unter Nr. 10 ausgestellten, auf 100 fl. CMze lautenden National-Anlehens-Certifikats bewilliget. Es wird daher hie mit der Besitzer des abgängigen Certifikats aufgefordert, seinen Besitz binnen einem Jahre, sechs Wochen, drei Tagen so gewiss bei diesem Gerichte anzuzeigen, als sonst das Certifikat für nichtig und erloschen erklärt werden würde.

K. k. Komitats-Gericht

Varasdin am 19. April 1856.

Der k. k. Präses
Novak. Fohn.

Br. 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733 i 2786. (DS.—50) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněiteljnu
27. ožujka 1856. br. 661.	Adamovec sa $2\frac{4}{8}$ kmetske naselbine	Ana Zenko	1000	—	1. svibnja 1856.	28. lipnja 1856.	28. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
27. ožujka 1856. br. 662.	Ladnó $\frac{3}{8}$ kmetske naselbine	Stiepan Jellačić de Bužim	108	20	»	»	28. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 686.	Ballogovi dvori sa 1 kmetskom naselbinom	Franjo Pann	173	20	»	»	28. kolov. 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856 br. 730.	Kraj sa $1\frac{3}{8}$ kmetske naselbine	Rikard Jellačić	398	13	»	»	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 689.	Zamèršje sa 2 kmet. naselbine	Baron Dragutin Kušlan	577	$46\frac{2}{4}$	»	»	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
5. travnja 1856 br. 690.	Paukovec sa $6\frac{1}{8}$ kmetske naselbine	Grof Nikola Szescen	951	23	»	»	29. kolov. 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856 br. 696	Gornja Bistra sa $2\frac{7}{8}$ kmetske naselbine	Grof Vilim Oršić	498	20	»	»	29. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnem slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročiišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 23. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 1917. (Izv.—143) (3—3)

Oglas.

Vincens Pivec, Joso Reinhard, Andria Graisinger i Franjo Böhm iz Nemecke Réthfale, Jozo Varga iz Čepina, Ferdinand Mangold, i Antun Joannović iz Dopsina, Gajo Nikolić cigania iz Erduta, i Ivan Körtész iz Antunovacah — dužnosti vojničkoj podvèrženi svi na I. dobni razred spadaući, prigodom obdèržavanog dne 31. ožujka i 1. travnja tek. god. novačenja odsutni bivši, za kojih se miesto boravljenja nezna, na temelju §. 34. vis. propisa novačnog ovim se pozivaju, da se do 28. svibnja t. god. kod ovog c. k. kot. ureda prijaviti imaju, inače će podpasti pod postupak §. 35. istog vis. novačkog propisa.

C. k. kot. ured osiečki.

U Osieku dne 26. travnja 1856.

C. k. predstojnik
Milanković.

Br. 979—1856. (139—Izv.) (3—3)

Popis

momakah dužnosti vojevanja podvèrženih iz I. dob. razreda, koji su kod ovogodišnjeg novačenja otsutni, i miesto njihovog boravljenja nezna se.

Ime i prezime.	Zanimanje.	Predgradje.	Kuć. br.
Ivan Borbelj,	kolarski kalfa,	dolnji grad,	983
Josip Frank,	bojadisarski kalfa,	gor. grad,	—
Jakob Kaiser,	nadničar,	» »	198
Tošo Terzić	tèrgovački kalfa,	dol. grad	857

Pozivaju se u smislu propisa za novačenje, da se za dva mieseca danah kod magistrata grada Osieka osobno ili pismeno prijave, u protivnom slučaju hoće se s njima u smislu §. 35. propisa za novačenje kao sa novačenja bieguncima postupati.

U Osieku dne 21. travnja 1856.

Za službeno odsutnog načelnika
Baltasar Čalogović,
senator.

Z. 1975. Civ. (Izv.—149) (3—3)

Edikt

zur Einberufung der Graf Karl Drašković'schen Verlassenschaftsgläubiger.

Von dem k. k. Varasdiner Comitatsgerichte werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 2. September 1855 in Bisag ohne Testament verstorbenen Herrn Grafen Karl Drašković eine Forderung zu stellen haben aufgefordert bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 9. Juni d. J. Vormittags 9 Uhr zu erscheinen, oder bis dahin ihr Gesuche schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an die Verlassenschaft, wenn sie durch Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände, als insofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

Varasdin am 19. April 1856.

Der k. k. Präses
Novak. Fohn.

Br. 2588—1856. (Izv.—142) (3—3)

Concurs.

Von Seite der k. k. Esseker Komitats-Behörde wird zur provisorischen Besetzung der erledigten Bezirksarztes-Stelle in Valpo, womit eine Besoldung von 200 fl. nebst 66 fl. 40 kr. Theuerungs-Beitrag, ferner der Genuss eines Naturalquartiers verbunden ist, der Konkurs eröffnet.

Die Bewerber haben die über ihre wissenschaftliche Befähigung und politisches Verhalten, dann die Kenntniss der deutschen und slavischen Sprache gehörig belegten Gesuche bis 4. Juni l. J. im vortschrifsmässigen Wege bei der obgenannten k. k. Comitats-Behörde einzureichen.

Essek am 23. April 1856.

K. k. Comitats-Behörde.

Br. 2709. Civ. (DS.—49) (3—3)

Razglas.

C. kr. zemski sud u Zagrebu objavlja ovime: da je zadužnica g. Ignaca Poturičića od 10. lipnja 1842 u Zagrebu za korist g. Antuna Sruka vèrh 120 for. izdana, budući da se u sliedstvu ovosudnog izroka od 4. siečnja 1855 br. 4570 1854 izdanog nitko kao vlastnik iste prijavio nije, a gosp. Ignac Poturičić na novo pod 17. t. mies. zaiskao usmèrćenje takove, s toga se ovosudnom odlukom od 23. t. m. br. 2709 Civ. prenavedena zadužnica za ništetnu i ugaslu proglašuje.

U Zagrebu dne 23. travnja 1856.

Klobučarić.

Jović.

OGLASNIK.

(50—Dp.) (?—2)

Izišlo je izpod tiska dielo pod naslovom:

FRANKOPAN

DRAMA U PET ČINAH

od

MIRKA BOGOVIĆA.

U Zagrebu tiskom Doktora Ljudevita Gaja.

Ciena mu je 50 kr. sreb. te se može dobiti ili naručiti u knjigarnicah gg. Župana, Hartmana i Prettnera u Zagrebu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 13. SVIBNJA Broj 109.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvərstbina: 4 kr. sr. od linie za pərviput; s zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasejli posebne članko platjasedo 10 linia 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

V. Iz Koprivnice. Propustit nemogu da nenavedem nieke učinjenice protežuće se na unutərnju upravu Koprivnice i to u svərhu da ispravim ona pogriešna tvərdjenja u tom obziru, koja su se uvukla u dopis opisujući svečanost temeljopoloženja školske zgrade u tom gradu.

Svatko koi je iole povirio u dogodovštinu naše pokrajine, znat će da su grad (Castrum) i varoš Koprivnica do god. 1433. bili založeni zagrebačkom biskupu Ivanu IV. pl. Albenu, koi biskup u oporuci svojoj dne 14. ožujka i. g. ostavio je ovu varoš Radislavu bratu kralja Šišmana pod svotu od 7166 zlatnih forintih odlučenih za gradjenje stolne cərkve Zagrebačke, — i da je oko i prieko 16. vieka gornja i dolnja Slavonia, naravno dakle i grad Koprivnica, sasvim poharačena bila po Turcima, jer u zaključku sabora zagrebačkog dəržanog g. 1593. čita se. „Si spes defensionis hujus regni nulla, nec a Sua Majestate nec ab Hungaris affulserit, declarent: (razumievaju se poklisari) antequam in turcicam potestatem cadant, aut relictis patriae sedibus alio comigrent, coram Deo, sua Majestate, et Serenitate, toto Hungariae Regno, et universa Christianitate solenissime etc.“

Da su ove novelje, nasilja nepriateljska, osobito od strane Turakah, za tim pobune tako domaće, kao i susiednih kraljevinah sa kužnim i gladnim godinama tja do 19. vieka ustoliko zavladale i uvukle se, da nikome nije moglo na um pasti podizat školskih zgradah, budući da su stanovnici tih nesretnih krajevah jedva bili u stanju branit i uzdəržavat svoj vlastiti život, dovoljno se opisuje u mnogim kronikama; — pa zato dogodovštinu našu ovdie potanko razlagat za suvišno nalazim, — već samo to napominjem, da je 18. vieka varoš Koprivnica povseljena sebi sela protežuća se od Sokolovca do Drave izgubila, pa i da je g. 1736 na Gjurgjev dan izgorila sa svojom viećnicom.

Nije bila dakle nemarnost pərvašnjih miestnih poglavarstvah zašto se u tom gradu nije već prije sagradilo shodno stanje za škole već nepovoljne okolnosti kojih nadvladat nije stalo u moći istih; u ostalom, krivo bi bilo nenapomenut da je posliednji stari magistrat početkom god. 1840. do 1851. sakupio prieko dvadeset hiljadah forintih srebra u tu svərhu, počem je posao sadašnjim oblastima bio veoma olakšan. Napokon nemože nitko tajit, da za gradjenje ovomiestne škole osnovu predložiše ponajprije, presvietli g. grof Otto Sermage, bivši c. k. vərhovni župan Križevački, bivša dotična podžupania i predjašnji ovomiestni magistrat. Cuique suum!

Beč, 7. svibnja. Nj. preuzvišenost g. ministar financiah baron Bruck odputovat će sutra u jutro u Tərst. Njegov dolazak onamo otezat će se ponješto, budući da je nakanio od Ljubljane počemši promotrit svukoliku tamošnju željeznicu. Nj. preuzvišenost posietit će i Mletke pa će se vratit prieko Rieke opet ovamo. Od prilike za četərnaest danah očekuje se u Beču njegov povratak.

Družtvo slobodnih umietnostih u Beču naimenovalo je drs. g. Juliana Ćokora, protodiakona patriarškoga, izakako bi položio bio obični izpit, svojim redovnim članom. To je pərvi jugoslaven koi je postao sučlanom ovoga družtva.

Nj. visost g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian otišo je 6. svibnja u Pariz, da pohodi Nj veličanstvo cara Napoleona. U njegovoj pratnji nalaze se i fml. baron Depont.

Preuzvišeni g. fml. grof Koronini upravio je dopis na vlaškoga kneza, kojim mu javlja, da će austrianska vojska za 6 miesecih izići iz Vlaške.

„Wiener Zeitung“ priobćuje pregled predmetah imajućih se lietos predavat na sveučilištu bečkom. Od slavenskih naukah predavat će se staroslavenska krestomatia dva puta na nedielju (u utorak i sriedu) po drn. Miklošiću, zatim novii spomenici slavenskoga knjižtva dva puta u nedielju (u četvərtak i petak) i slavenska paleografia jedanput u sedmici (u subotu) po istom, izvan toga predavat će profesori M. Kovecki, A. Sembera i Zalevski jezike: Poljski, češki i ruski sa sintaksom.

Beč, 8. svibnja. U c. k. arsenalu preduzeto je danas u 11 satih prije podne s velikom svečanostju položenje zaglavnog kamena po Nj. veličanstvu caru u nazočnosti Nj. veličanstva carice i sve ovdie nalazeće se gospode nadvojvodah i gospojah nadvojvodinjah. Pred cərkvom, koja biaše urešena cvietjem i vojničkim emblemima, i u kojoj se nalazi poznata slika svete bogorodice iz risnice (Zeughaus) bio je razapet šator pod kojim bi podpisana povelja o položenju zaglavnog kamena. Pod ulaznim skalinama biaše otvorena uložina za temeljni kamen, u koju položi Nj. veličanstvo svojeručno povelju, novce i sviedočbe. Svečanosti prisustvovahu ovdie nalazeći se visoki cərkveni poglavari, diplomatični zbor, gg. ministri i dəržavni savietnici, tajni savietnici i ini dəržavni činovnici i visoko plemstvo. Svečanost je svəršena u jedan i pol sata poslie podne.

Cərnagora.

Pišu sa cərnogorske granice, da je knez Danilo, koi se jošte bavi u Rieci, imao dulji razgovor s francuskim konsulom i da je poslie svoga dolaska iz Skadra govorio narodu, da će Turci, čim izidju saveznici iz Turske po svoj prilici opet udarit na Cərnu Goru, no da se nada da će ih hrabri cərnogorski narod opet uzbiti, kao što je dosad vaviek bivalo. — Glasa se da će Nj. c. visost g. nadvojvoda od Austrie Maksimilian usrećit Cərnu Goru svojim visokim posietom a knez da će još ovoga lieta ići u Petrograd.

Moldavia i Vlaška.

Fr. Bl. javlja pod 26. travnja, iz Bukurešta, da je ondašnjoj vladi dano iz Carigrada na znanje, da pripravi stanovah za povierenstvo velikih silah, koje će za malo doći u Bukurešt. Vlada je izdala 7000 cekinah za nastanjenje ovoga povierenstva. Izvan onih 23 porobljenih cərkvih, o čemu se već 13. travnja javilo, opljačkana je ovih danah i kalvinska i evangelička cərkva a sad opet jedna vlaška u Dialaspuru. — Knez je naimenovao 20 pitomacah vojničkog učilišta za oficire. Po zaključku vieća ima se najprije gradit željeznica od Brašove do Bukurešta i Gjurgjeva.

Turska.

Damask, 8. travnja. Oglas hatumajuma razdraži ovdašnje Turke na novo i to tim većma, što ih podbadaju dərviši i uleme a i sam veliki mola. Čuje se da i Abdel-kadar podpomaže tu pobunu i jedino kriepkome postupanju Maomedpaše ima se zahvalit, što je ovdie dne 4. travnja tako bərzo udušen bio kərvavi boj. Povoda toj borbi dao je nieki dərviš, koi je osramotio nieku Gərkinju, koja je zatim od sramote skočila u studinac, gdi je ostala mərtva. Roditelji i brat postradavše stignu dərviša i navale nanj, našto

Književno izviešće.

Od Dr. F. R =

Poviesti biskupiah senjske i modruške ili kərbavske trudom Manoila Sladovića c. k. profesora u Senju. Tərst 1856 g. l. 452.

(Nadalje.)

Na koliko u ostalom pozorno trieba stare zemljopisce slušat, vidi se već odatle, što Skilax i Skimnus postavljaju rieku eridanus medju jadranske Venete, dočim ona moći zemlju baltičkih Venetah (odgovara kasniem Rudonu = Dvini) s kojimi Feničani i Gərci jantarom tərgovahu. Oštroumni Šafařik u tom pogledu piše: „Skilax první jestit, v němž řeka eridanus vyslovně do Vlaskě Venetie se klade, nepochybně z příčiny změtení baltických Wenedův s' adriatickými.“ *)

Koli raznovərstno daju se imena tumačiti navest ćemo nieke primiere. G. Sladović Liburniju tumači ovako: „stara forma biaše lebrnja od koriena lb t. j. lubanja ili glava, glavica, bərdo, kano što mnoge višine tim imenom nazivahu se.“ A Kollár od lub = lup (ina), kora limborska za ladje, te paluba; brodovi liburnjanah biahu glasoviti u Rimljanah. — Sladović: „Iljurik jest Fenički osivak naše domovine a sinonim gərčki jest παραδαλασσια, a slavjansko ime jest primorje to kod Senja, to kod Dubrovnika;“ Kollárů: Il — jur poslie dugoga riečih premetanja ili igranja, znači: selicole = ognjoštovac. — Sladoviću: „dinarski ərt (monsardius i adrius miesto ərt-ius, odovud ime morja a ne od grada;“) Kollárů: adrius = vatrij = vedrij od vatra = vedro t. j. niegda vatromet = vulcanus.

U ostalom — hvale je vriedno, što se jedered i na jezikoslovje u narodnoj poviestnici obazrelo; no, kao što gore rekosmo, obadvoje trieba spojiti; inače tko će moćtu obuzdati?

Neugodno nas dirnu, kad na str. 12 čitasmo: „da su izza Heraklija Hərvati došli nema dvojbe, al to samo Hərvati; tà se je i prije njih Slavonia inferior, Slavonia superior, banus Slavoniae i u našim stranah govorilo . . . tek oni nazvaše izza Heraklija krajinu što posiedoše Hərvatskom.“ Pre došašća Hərvatah krajina medju Dravom i Savom zvala se „Pannonia savia;“ a od onog vremena Hərvatska, ili sa razlučit ju od dalmatinske Hərvatske, posavska Hərvatska. Samo kod niekih inostranacah naziva se Hərvatska, obćenitim slavjanskim imenom: Sclavinia terra, Sclavonia,*) ali to sve poslie došašća Hərvatah. Tek za Bele III. i Andrie II. savska Pannonia uzvišena na čast vojvodstva, te izručena kraljeviću, dobije ime: ducatus Sclavoniae; od one dobe čestopətah Sclavonia = Croatia. Kralj pako Vladislav g. 1492. uze si naslov: rex Slavoniae; napokon — poslie bitko mohačke (1526) gornja Slavonia, podložna austrianskoj kući, opet primi stari naslov: Hərvatske; dočim dolnja, pod turskim jarmom, zadərži si novie ime „Slavonie;“ te ga i do danas nosi.

(Dalje sliedi.)

*) Slov. starožit. I. 91.

*) Sr. dopis Ljudevita II. na Vasilija (871); Ivana X. (914—28) na Ivana XIV. nadbiskupa spljetskoga.

priskočo Turci napadnutomu u pomoć i tako sakupi se za četvèrt sata do 1000 Turakah i 200 kèrštjanah, pripravnih da se pobiju, medjutim još veća četa Turakah navali na kèrštjansku Mahalu i stane harat i sramotit. Moamedpaša izašalje jedan oddiel konjanikah, koi raztiera nemirnike, a on sam otidje s niekolicinom ljudih u kèrštjansko stanište i povrati mir za tri četvèrta sata. Kèrštjanah poginulo je 6 a 30 ih je ranjeno, Turakah pako ranjeno je po turskoj vojski do 40 a isto toliko pozatvoreno.

Rusia.

Odesa, 27. travnja Jučer je nadbiskup Inocens blagoslovio razpušteno opolčenje, koje će za koi dan od ovud otići. Ugovor mira čitan je jučer u svim cèrkvama. U obće govoreći malo se tko radovao, premda svi hvale miroljubje i dobro sèrce cara Aleksandra. — Jednom izmedju najboljih vojničkih spisateljah ruskih naložilo je Nj. veličanstvo, da opiše rat u Krimu proti saveznikom i branjenje Sevastopolja. Glasoviti Divezovski otišao je opet na sievernu stranu Sevastopolja da načini nieke nacèrte s one strane za veliku svoju sliku, koja predstavlja „Posliednje časove cèrnomorske flote."

Niemačka.

Iz Berlina, 3. svibnja pišu, da je pl. gospodin Rochov-Plessov, koi je u dvoboju ubio redarstvenoga predsiednika Hinkeldeya obsudjen, kako se čuje, na zatvor od deset godinah i to u tvèrdjavi Stetin no vele, da će se znatno ta kazan ublažit, a da će se ista dvobojnim sviedocima putem milosti sasvim odpustit.

Belgia.

„Moniteur Belge" priobćuje kraljevske odluke, polag kojih je kralj belgianski Nj. Veličanstvu caru Aleksandru, zatim dèržavnom kancelaru i bivšem ministru izvanjskih poslovah grofu Nesselrodu, satim general-adjutantu Nj. Veličanstva cara ruskoga grofu Orlovu i ruskom ratnom ministru knezu Dolgorukovu podielio veliki kèrst Leopoldova reda.

Velika Britania i Irska.

Iz Londona, 3. svibnja. Lord Cowley prispeo je ovamo preksinoć iz Pariza.

Englesko ratno ministarstvo dobilo je iz tabora pod Sevastopoljem od generala Condringtona izviestje od 11. travnja, koje nesadèržaje mnogo znamenitoga. Dne 12. travnja javio je general Lüders Englezima, da njihovi brodovi mogu slobodno unići u luku sevastopoljsku i da se nemaju bojat baš nikakvih prepriekah od ruske strane. Inače nejavlja depeša o ničem drugom već o medjusobnom izmienjivanju uljudnostih medju ruskim generalom i generalima saveznih vojskah.

London, 3. svibnja. Lord Clarendon položio je danas na stol gornje kuće tekst dodatne pogodbe zaključene medju vladarima velike Britanie, Francie i Austrie u obziru da uzdèrži u krieposti nezavisnost turske carevine i da se propriečí svako nasèrtanje na istu. Ova pogodba gl si kako sliedi:

Čl. 1. Visoke ugovarajuće stranke jamče pojedince i zajednički nezavisnost i nepovriedivost turske carevine, koja je napomenuta u pogodbi zaključenoj dne 30. ožujka 1856 u Parizu.

Čl. 2. Svaka povrieda ustanovah imenovane pogodbe smatrat će se od podpisanih silah kao slučaj rata. Iste će se s visokom portom porazumieti o mierama, koje će biti potrebne, i ustanovit će medju sobom neodvlačno kako se imaju upotrebit njihove vojske na kopnu i na moru.

Čl. 3. Ova pogodba će se ratificirat a ratifikacie iste imaju se za četèrnaest danah ili, ako je moguće, još prije izmienit u Parizu.

Ratifikacie ovog ugovora izmienile su se dne 29. travnja u Parizu.

London, 5. svibnja. Kraljica dèržala je prekjučer u Buckinghamskoj palači dvor i primila je u svečanoj audiencii barona Brunnova, koi je bio onamo došao s osobitom naručbinom, da prijavi prestolni nastup cara Aleksandra.

Jučer je bila u svim cèrkvama svečana služba božja i čitale su se propisane molitve za dovèršenje rata. Kraljica i princip Albert sa svojom najstariom diecom dodjoše poslie podne bez svakoga velikoliepja i bez svake pratnje na službu božju u westminsterskoj opatii, pošto su predpodnè prisustvovali bili običnoj nedieljnoj službi božjoj u kapeli svoje palače.

Amerika.

San Josè (Costa Rica) 25. ožujka. Predsiedniku generalu Ivanu Rafaelu Mori javlja general Josè Joakim Mora, da je gusarsku četu sastojeću iz 400 momakah u veoma utvèrdjenim zgradama od Haciende napao i poslie nasèrta bajonetom, koi je trajao samo 14 minutah i koi ga je stajao samo 5 do 6 oficirah i niekolicinu prostakah, razbio sasvim nepriatelja, koga najvećom revnosti progoni; medjutim da će zbog pomanjkanja vode prisiljen biti, 21. vratit se u Polon.

Nadalje javlja se u tom poslu, da se je Walker glavni vodja razbijene čete, koju zovu sredotočnici amerikanski gusarskom, povuko u Rivas i tamo čvèrsto obkopao. Izviestja u Times-u, koja su prispiela kroz „Magdalenu" javljaju takodjer poraz rečene čete, koju je vodio Schlessinger; Kostaričani nasèrnuše bajonetima i nožima na strielce i razzagnaše ih za četvèrt sata. Medjutim ovi izviestitelji misle, da se nemože velik uspieh očekivat od napredovanja Morinoga proti Walkerovom položaju kod Rivasa (na granici od Nikaragve) i tvèrde, da Walker neprestano dobiva pomoći iz Novoga Orleana i drugih miestah. Predsiednik Mora već je 21. ožujka u dnevnoj zapoviedi vojski posviedočio svoje priznanje. U toj dnevnoj zapoviedi zove Walkerove drugove u obće „vešarima" i neviernim nepriateljima slobode sredotočne Amerike a čete Schlessingerove napose „najboljim banditima ili razbojnicima" nepriatelja.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Berlin. U subotu 10. svibnja. Kolonjske novine donose sliedeću depešu iz Londona od 9. svibnja: „Morning Post" javlja, da se je porodila pobuna izmedju niemačke legie u Plymouthu, i da je odaslano jedno odielenje topdžijsko za utaloženje pobune. Kraljica će 27. o. m. prisustvovati balu turskog poslaništva.

Turin. Dnevnik „Espero" obtužen je zbog jednog Austriu vriedjajućeg članka. U komori poklisarah iskao je Buffa izjašnjenje glede izraza grofa Valevskog o belgianskoj Presi, dočim se može posredno odnositi i na Piemont. Poslie utišajućeg odgovora ministarskog predsiednika u toj stvari, digne se della Margaritta te pokudi ugovor mira i dèržanje sardinske vlade; Brofferio veli, da su vodjeni dogovori o Italii, u krilu konferenciah posve bezuspiešni, i tuži se, da udioništvo kod rata, nije donielo Piemontu ni pedalj zemlje, itd. Pretresanje je nastavljeno.

Pariz, 9. svibnja. Moniteur javlja: Grof Hatzfeld predao je caru red cèrnoga orla sa vlastoručnim pismom svog suverena. Grof Morny je izabran za izvanrednog poklisara u Rusiu. General Ney odputovao jeprošle sriede u Petrograd, da odnese odgovore na ruska pisma u kojima se čestila rodjenje carskog nasliednika, i javlja prestolni nastup cara Aleksandra. 8. svibnja ručao je kralj Virtemberški kod Princa Jerolima.

London, 7. svibnja u četvertak u večer. Lord Palmerston javlja, da cieli gubitak britansko vojske u istočnom ratu iznosi 22,450 momakah; Invalidi su uračunani u toj svoti.

Carigrad, 27. travnja. Čèrkeska deputacia predala je prekjučer svoju adresu visokoj porti i franceskom i engleskom poslaničtvu.

Beirut. 21. travnja. Pokret u i kod Naplusa udušen je posredstvovanjem jerosolimskog paše i drugih kajmakamah; Kolovodje su utekli većom stranom.

Atina 2. svibnja. Kralj će nastupit do skora svoj put. Zaključeno je zidanje novog kazališta za gèrčke igrokaze i taliansku operu.

Turin, 8. svibnja. Kao što se čuje odredjen je za poslanika u Petrograd Markez Alfieri di Sostegno.

Carski dukati	. . . .	$5^7/_8$ fr.
Srebro od 10. svibnja	. . . .	4

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 6685. (Fin.—20) (3—1)

Oglas,

kojim se objavljuje zaključni rok za *podpuno* izručenje duhanskog perja u sadnoj godini 1855. za dohodarstvo sadjenog.

Polag ustanove §. 42. u zemaljsko-zakonskom i vladnom listu za Hèrvatsku i Slavoniu godišta 1851 komadu II. sadèržanog reda o prodaji duhana stavlja se do obćeg znanja, da izručenje u sadnoj godini 1855. za dèržavno dohodarstvo sadjenog duhanskog perja *najdulje do 31. t. m. svibnja* podpunom izvedèno *biti mora*; *inače proti onim* strankama, kod kojih po *izteku otog roka* duhansko perje pronadjeno bude, kazneni postupak polag ustanove §. 86. r. 1. o samoprodaji duhana biti će uveden.

C. k. financialno zemaljsko ravniteljstvo za Hèrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 11. svibnja 1856.

Br. 1314—1856. (Izv.—156) (3—1)

Izrok.

Pred komisiu assentacionalnu dne 28. travnja 1856 u Valpovu dèržanu stavili se nisu:

	Rodjen			pod kuć. br.	
Ciegelbeiner Ivan	1831	u	Koški	34	kalfa
Hoffmann Mijo	1835	»	»	—	
Plavšić Jozo	1835	»	Zelčinu	23	kovački kalfa
Dorić Jozo	1835	»	Ivanevci	—	poljodielac
Gjurgjević Gjuro	1835	»	»	—	Ciganin
Kovačević Adam	1835	»	»	—	
Steinbrückner Ivo	1832	»	Jozipovcu	29	poljodielac
Šmidt Iva	1834	»	»	—	»
Gerof Mato	1835	»	»	—	sluga
Teng Albert	1835	»	»	48	poljodielac
Kèrstić Marko	1831	»	Petrevoi	—	Ciganin
Feurbach Ivan	1835	»	»	—	poljodielac
Jakobić Andria	1835	»	Valpovu	350	opanč. kalfa
Milošević Matia	1835	»	»	365	remenar. »
Pager Jozo	1835	»	»	—	

Dočim miesto njihovog boravljenja popo nije, pozivlju se, da se u rodu od 1 i dotično 3 mieseca s tim sigurnie kod dole podpisanog c. k. kot. ureda prijave, što inače proti njima po glasu §. 35. propisa za novačenje postupano bude.

C. k. kot. ured valpovački dne 4. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Bojničić.

Br. 627. gr. 1856. (Izv.—153) (3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se time do obćega znanja, da je na molbu Mate Kresonja, tutora malolietnikah Franje i Marie Ljubleric javna dražbena prodaja mlina br. 161 Pustja zvanog u zaostavštinu Josipa i Marie Ljubljeric spadajućeg, pri varoši Križevcu nalazećeg se i na 2749 for. 1 kr. sr. sudbeno precienjenog, ka kojemu $^1/_8$ rali voćnjaka i $^1/_{18}$ rali vèrstne zemlje spada, dozvoljena i na 9. lipnja t. g. u 9 satih prije podne ustanovljena. Ciena ličbena sastoji u precienbenoj vriednosti tog mlina od 2749 for. sr. ter prodaja istoga bi uslied dobrovoljne prošnje odredjena; pravo založno dakle, vierovnicima na otom mlinu osigurano, istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano. Svaki dražbenik imade u ime vadiuma svotu od 50 fr. sr. položiti. Onaj, koi otaj mlin kao kupac dostignuo bude, dužan je u roku od 14 danah poslie ovèršbene dražbe svotu od 200 for. sr. što tako u roku od 30 danah poslie ovèršbene dražbe svotu od 200 for., te u roku od 2 mieseca poslie ovèršbene dražbe svotu od 400 for. sr. na račun kuppovnine budi kod suda budi u ruke gori pomenutog tutora Mate Kresonja u gotovom naplatiti. U slučaju, ako nebi kupac ovim uvietima zadovoljio, isti će položenog vadiuma kvaran i za svaku neobdèržavanjem tih uvietah prouzrokovanu štetu odgovoran biti, ter će se na njegov trošak nova dražbena prodaja tog mlina obdèržavati. Ostalu kupovnine svotu, od koje kupac, počemši od dana prodaje u polgodišnjim obrocima 5% kamate platiti *imade*, isti je po izminutju osam godinah od danah *kupnje* računajuć, dužan uz polgodišnje odpoviedanje namiriti. Ništa nemanje kupcu je prosto, takodjer u tečaju ovih osam godinah budi čitavu ostalu kupovnine svotu budi stranom istu namiriti, ali manje svote od 100 for. sr. nemože isti polagati.

Oni, koji otaj mlin kupiti žele, pozivaju se, da se u naznačeno doba na lice miesta k dražbi staviti imadu.

C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Križevcima dne 27. travnja 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 14. SVIBNJA 1856. Broj 110.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike za čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za drugo oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je perovodji c. k. ministarstva pravosudja, Franji baronu Buol-Bernburg-u i c. k. nadporučniku u vojski Gabrielu baronu Gudenos-u podielit dostojanstvo c. k. komornika a zemaljskoga savietnika, Jakova viteza Mikuli-a za miestodèržtvenoga savietnika, miestodèržtvenoga tajnika, Dragutina Schwabe-a pako najmilostivie naimenovat za zemaljskoga savietnika kod bukovinske zemaljske vlade.

Nj. c. kr. apostolsko veličanstvo dostojalo je kapetanu Oskaru vitezu Horodyskomu u 55. linejskoj piešačkoj regimenti najmilostivie podielit dostojanstvo c. k. komornika.

Nj. c. k. veličanstvo dostojalo je najvišjim ručnim pismom od 6. svibnja t. g. vladnoga savietnika i penzioniranoga gradskoga čeonika bečkoga Ignaca Čapku, viteza de Winsteten najmilostivie naimenovat za dvorskoga savietnika i redarstvenoga ravnatelja u Beču s odredjenim berivima ove službe a dvorskomu savietniku kod vèrhovne redarstvene oblasti i privremenom upravitelju bečkoga redarstvenoga ravnateljstva Karlu Maltzu de Maltenau za ovo njegovo upotrebljenje učinit izrazit najvišje zadovoljstvo i najmilostivie odredit, da se isti pozove na njegovu pèrvašnju službu kod vèrhovne redarstvene oblasti.

Nj. c. k. veličanstvo dostojalo je najvišjim ručnim pismom od 8. t. m. u znak najvišjega zadovoljstva s izvedenjem sagradjenja topničkoga arsenala pred belvederskom liniom u Beču gradjanskom arkitektu, Teofilu Hansen-u, zatim arkitektima i akademičkim profesorima: Augustu Siccard de Siccardsburg i Eduardu van der Nüll najmilostivie podielit red željezne krune tretjega razreda; nadalje arkitektu i akademičkom profesoru Karlu Rösneru vitežki kèrst reda Franje Josipa, arkitektu i akademičkom profesoru Ljudevitu Försteru, kao i dvorskom naimaru, Leopoldu Mayeru, zlatni kèrst s krunom a pristavu Viekoslavu Winteru zlatni kèrst za zasluge.

Nj. c. k. veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 29. travnja t. g. gradjanskom liekaru doktoru Maironi-u priznavajući njegove usluge kod liečenja bolestnih c. k. vojnikah u gradjanskoj bolnici u Bergamu najmilostivie podielit zlatni kèrst za zasluge.

Ministarstvo tèrgovine naimenovalo je c. k. brodarstvenoga poručnika Ljudevita Blažića za kapetana od luke i zdravstva u Lošinju Malom.

Promiene vojničke.

Konstantin Nikolajević, podporučnik 1. razr. postao je nadporučnikom a Miroslav Poburšić, podporučnik 2. razr. podporučnikom 1. razr. 14. krajišničke piešačke regimente. — U Temišvaru dne 9. veljače umro je penzionirani major Petar pl. Benček.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Čitamo u Glasniku Dalm. sliedeća: Mi rado dajemo miesto ovom dopisu u našem listu, želeći s dopisateljem ravnim načinom takovo bratsko sporazumljenje izmedju sviuh stanovnikah ove naše krajine; jer u tom stoji pravi napredak, izobraženje i prosvieta. Ucr. G. D.

Iz Skradina. Na 25. travnja biaše ovdie prekrasna svečanost, kojoj su povod bila iskrena i bratska osiećanja izmedju sinovah zapadne i istočne cèrkve, koji predavši zaboravnosti sav predjašnji štetonosni razdor i svako drugo nesporazumljenje, koje je niekada medju njima zbog vierozakonske različnosti postojalo od niekog vremena, osobito od kako se je ovdie filarmoničko ili glasbeno društvo zavelo, počeše disati jedinstvom, slogom i ljubavi, bez čega gradjanstvo nemože sladkih danah pokoja uživati. — Svaki zna da je u taj dan istočna cèrkva svoj veliki petak svetkovala, koje svetkovanje, vèrlo sjajnim obredom ovdie se provodi. Običaj je da se u večer tog dana litija (processia) po gradu nosi. Večer biaše tiha i vedra, dakle bez svake dvojbe ta slava mogaše se ovèršiti. Sve se kuće, kako pravoslavne tako i katoličke, zasjaše od bliesku množine sviećah po prozorima. Glasba u najliepšem redu dočeka pred vèrhovnim vratima sa 16 velikih duplirah, od občine katoličke poslanih, izlazak litije, kroz sav grad provodjaše, a to sve u zamienu što su i pravoslavni sinovi o katoličkom velikom petku ravnim načinom s duplirima sproveli njihovu litiju. Na mnogo miestah mogaše se čitati nižestavljeni Sonet, koi nas u prave bratske ljubavi sveze poziva, i svaki razdor izmedju nas proganja. Sačinitelj je ovog Soneta nama dobro poznat. — Ja mislim da je on onaj isti, koi je k ovoj medjusobnoj našoj slogi sa svojim umietnim podnašanjem put prokèrčio, i kad se mi u dan današnji ljubovno siećamo. Bože daj! da ovaj naš primier i ostalim gradjanima na ugled bude, te da nas vierozakonska razlika nebude vjše nigdie lučila, nego da svaki pri svomu uvierenju saviesti stojeći, jednim duhom ljubavi svi skupa prodišemo, jerbo je to volja spasitelja našeg — Gorepomenuti Sonet jest sliedeći:

Sinovi zapadne cèrkve braći i sugradjanima svojima, sinovima istočne cèrkve u Skradinu na veliki petak 1856. za znak iskrene ljubavi poutvèrdjenim uzajmnim suglasjem oživljene

Onaj, kom se bogo-slična ova
Slava, bogo-ljubna čini:
Rad nas ljudih za kèrst se prikova,
Da nas Bogu svom ocu posini. —
Silom diela, moću kriepkog slova:
Živi, umri, da nas sajedini,
Kao braću ispod jednog krova,
Koju okov dušmanski iskini. —
Dajte ruku, evo ruke naše!
Mi smo braća svi u onom Bogu,
Koi nas stvori, izbavi i dèrži;
Odsele samo nek nas ljubav paše,
Nek nas ona sabira u slogu,
I sav razdor nek progna i spèrži. —
X. —

Draždjani, 9. svibnja. C. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian odputovao je jutros u 4 sata u Frankfurt pri Menu.

Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Albrecht dostojao je baveći se u Požunu miestu Deutsch-Liptsche (u liptovskoj županii) veoma postradavšem posliednjim požarom darovat 200 forintih u ime podpore a c. k. županijskoj oblasti u Pečuhu poslat takodjer 200 forintih za razdieljenje medju pogorielcima u Mohaču.

U Ljubljani čine se pripravne naredbe za sastavljenje pomoćnoga pieneznićkoga družtva za obèrtnike, koi ima za svèrhu medjusobno poduppiranje sučlanovah uzajmljivanjem novacah i dizanjem štedljivosti. Sastavljenje družtvenih ustanovah, kojo počivaju na sličnim načelima s onima praškog i cielovskoga družtva iste težnje, naloženo je po utemeljenom odboru tèrgovačke i obèrtovne komore g. dru Klunu. (Ljub. Novine.)

Listu „Oest. Volksfreund“ javljaju iz Černovice, da je moldavska občina Bojany službeno prijavila kotarskoj oblasti u Sadaguri, da je 180 porodicah prešlo na Uniu i da svaki dan izgledaju naredbu gèrčko - katoličkoga lavovskoga duhovnoga stola, da se svečanim riešenjem od raskolništva uzmognu primit u krilo sv. cèrkve.

Noćju medju 6. i 7. t. m. uzpirila se žestoka vatra u tako nazvanom labačkom predgradju grada Kolina u Češkoj, kojom je 11 kućah u malo satih do temelja izgorielo, premda su tamošnja posada, c. k. oružničtvo, c. k. činovnici i pojedini gradjani kod gašenja pomagali izvanrednom dielatnosti. (Prag. Ztg.)

Kao što čuje „Arad. Ztg.“ bit će Arad najdulje do konca lipnja t. g. povučen u veliku mriežu bèrzojavnu.

Iz Lugoša javljaju „Pest-Ofner Ztg-u“ da se je od 25. pr. m. tamo pojavila velika množina tako zvanih kolumbaćkih muhah, koje su veliku štetu prouzročile na marvi rogatoj i na svinjama. Obično nepate posliednje od te nevolje, jer se valjaju po blatu, no budući da sada velika suša tamo vlada, nemogu se ni one uklonit tom zlu.

Iz Verone javljaju pod 6. t. m. da je u ovdašnjoj starodavnoj gorostasnoj areni bilo iz dèrva sagradjeno dnevno kazalište, u kojem su bili predstavljali „uzetje Malakova jurišem“ i tom prigodom uzelo je u zaglavnom prizoru jedno goruće zèrno, predstavljajuće granatu, tako nesretan pravac, da je upalilo krov kazališta i u kratko vrieme preobratilo svu zgradu u pepeo. Šteta je znatna; no vele da pri toj nesreći nije nitko izgubio života!

Turska.

Iz Marsilje, 5. svibnja javljaju bèrzojavnim putem, da je stigla ladja Menander s viestima iz Carigrada od 24. travnja. Kontreadmiral Pelion biaše prispeo na ladji „Napoleon“ s niekoliko ladjah, na kojima su bili Zuavi. „Presse d' Orient“ priobćuje poredak, koi je maršalom Pelissierom propisan pri ostanovljenju Krima. Potom će najprije polaziti: 1. Zuavi, koji prelaze u Afriku. 2. Drugi zbor maršala Bosqueta, 3. Pèrvi zbor generala Salesa. 4. Treći zbor generala Mak Mahona. 5. Vojinstvo brigade Sol, koja stoji sad u Kamišu. 6. Vojinstvo brigade Bosqueta, koja stoji u Carigradu.

U Meki opet se pojavila buna. Šerif te varoši, koi je bio sultanom odazvan, neće da se pokori, niti miesto svoje da pusti, dokazujući, da je sultan nevieran postao prorokovoj vieri. 50.000 oružanih Arapah podkriepljavaju nepokornost tog Šerifa, niti nepuštaju poklonikah u svetu varoš, jerbo vele, da se tursko carsko opoganilo što je primilo nove reforme. Journal de Const. nespominje ništa o pobuni u Naplusi, nego veli samo, da će se preduzeti stroge miere proti svim buntovnicima.

Čerkeska deputacia došla je ovamo sprovedena od 200 goranah. (Journal des Debats).

U Tèrstu, 18. travnja p. st. Po viestima iz istoka dogadja se tamo svašta, a nevaljaloga najviše. Kako se u samom početku obnarodovanja hatišerifa vidi, napriedak ustrojenja u otmanskom carstvu koraca natraške. Turci u miesto ravnopravnosti pokazuju se nepravedni prema kèrstjanima, u miesto da budu milostivi, oni su zli i bezčoviečni, još i sad tek što su razumieli gole rieči hatišerifa; a šta će biti, kada se ovaj bude u dielo privodio? Zato Turci jedva čekaju da im priateljski saveznici što prije s vrata sidju govoreći: „Neka ih se samo za sad oprostimo, pa kad će jedared kroz Dardanele proći, neka se nadaju.“ U Minezil gdie su Turci

u početku ovog rata lavovi bili, sad su se opet proti kèrstjanima podigli. Ubili su starešinu občinskog prava, zdrava i poštena čovieka, koga je tielo dva dana nasried puta ležalo, a nitko se nije usudio dodirnuti ga se. Najposlie tamošnji vladika molio je bega za dozvoljenje da dopusti sabranit tielo poginuvšeg. U Smirni i u okolini narod kèrstjanski strepi, bojeći se da će biti vele pogibelji ako savezne vojske Tursku sasvim ostave, iste onakove pogibelji, kakva je bila, kada je ono patriarh Grigoria u Carigradu pogubljen. A što se tiče poboljšanja života i stanja, to su, vele, samo novinarske hvale. — Na putu od Trinopolisa u Hierapolis, našlo se tielo jednog gèrčkog rukodielca, nagèrdjeno i osakatjeno. — U kafani u Kuslaru odrezali su Turci oba uha jednom gèrčkom tèrgovcu, samo zato, što im je ovaj rekao da su oni sad jednaki i da su bratja. Tako nakazana iztieraju ga iz kafane s velikim smiejanjem i ruganjem. Ovdie govore diela, a i dosadašnja poviestnica dovoljno pokazuje ćud muhamedanacah i mučenje kèrstjanah. Nije moguće — da će evropejska diplomacia, koja je dosad toliku žèrtvu za kèrstjane u Turskoj priniela, nije moguće — da će zatvorit oči i uha pred ovolikim zločinstvima, koja se čine još sada, kada se skoro sva zapadna pomorska i suhozemska vojnička sila u turskoj nalazi. —

„Milanske novine“ javljaju, da su Sultanu poslate nieke knjige iz Rima o zakonu rimokatoličkom, koje je on pročitao i veli, da se izrazio, da mu je zbilja ova viera omilila. —

(S. D.)

Sèrbia.

Iz Beograda. Ovih danah izašle su tri knjige iz praviteljstvene tipografie i mogu se dobiti u knjigoprodaonici g. Velimira Valožića u Beogradu.

1. Gramatika Sèrbske, za gimnazialnu mladež knežestva Sèrbie. Napisao Vladimir Vuić, Profesor sèrbskog i slavenskog jezika, koju je pregledala školska komisia.

2. Sbornik Zakonah, sadèržavajući u sebi uredbe i uredbene ukaze od početka 1854. do konca 1855. god. proiztekavše.

3. Dogmatično Bogoslovje.

Pèrva košta vezana . . .	25 kr.
druga	50 „
a treća	1 fr. 25 „

(Zv. nov.)

Rusia.

Petrograd, 2. svibnja. Danas sadèržuju i ruske novine ugovor mira u obliku manifesta s običnom uvodnom i zaglavnom formulom.

Ministar cestah i javnih gradjevinah general-lieutenant Čevkin i ravnatelj topničkog odsieka, general-major Lutkovsky naimenovani su za general-adjutante careve.

Varšava, 6. svibnja. Rodjen dan Nj. veličanstva carice matere jučer je ovdie svetkovan bio na obični način. Pred podne bila je u cèrkvama služba božja a na večer u kazalištu besplatna predstava. I grad bio je razsvietljen.

U Varšavi bit će 13 i 14 lipnja izloga marve, što običajno biva svake godine; dne 15 i 16. sliedit će natèrkavanje konjah.

Noćju medju 3. i 4. t. m. srušio se u Zeregi u Piemontu toranj i župna kuća; nije kamen na kamenu ostao; župnik i njegova služinja bieše žèrtve ove nesreće, a nemože se saznat što joj je dalo povoda.

Niemačka.

Prijave o samoubojstvima umnožavaju se u Bèrlinu na užasan način. U jedan dan, posliednjega četvèrtka, izvučena su bila tri mèrtvaca iz vode.

Pod 4. svibnja javljaju iz Dortmunda: „Kašpar Kopel, obtužen, da je ubio udovicu Kolter iz Wickede-a, koi je već jedanput pokusio bio ubit sam sebe, prepričen u toj svojoj nakani i pod strogo nadziranje stavljen, odvažio se, da se gladju ukloni ovèrhi sudbenoj, i izveo je, što si je preduzeo, gladovavši kroz deset danah. U istinu divljenja vriedna jakost duše, šteta da nije u dio pala boljem čovieku!

Franceska.

U Parizu živi starica od 106 godinah sa svojom najmladjom kćeri od 69 godinah. Ta starica zove se Antuna Girod i već je udova od 33 godine. Ona je bila suvremenica Ljudevita XV. jer se rodila 1750 godine. O promienama raznih vladah nema nikakova pojma.

Španjolska.

Madrit, 30. travnja. Čitamo u službenoj „Gaceti“: „Čini se, da je uslied onoga, što su nieki izvanjski dnevnici razglasili o poslovima Španjolske, nieka visoka osoba imala razgovor s kraljicom. Nj. Veličanstvo odgovori, da bi volilo izgubit krunu i ufanje vidit svoju kćer kraljevat, nego tèrpit da se umieša koi tudji narod u naše poslove. Isti dnevnik kaže, da ona husarska regimenta, koja se sada ustrojava, nije opredieljena za izključnu službu kraljičinu, budući da bi to bila prednost, koje nenamierava vlada podielit nijednom zboru vojske. Kao dosad, i odsele će sve konjaničke regimente izmienice obskèrbljivat službu kod kraljice španjolske.

Čitamo u Svetovidu:

Madrit, 30. travnja. Ovaj čas, tako javlja jedan španjolski list, dobili smo iz Pariza sliedeće pismo: „Punomoćnici ruski, pruski, engleski, turski, sardinski i austrianski pod predsiedništvom grofa Valevskog imali su 22. travnja izvanrednu siednicu, u koj su se složili, da pošlju već u svibnju intervenciu u Španiu, pa su već i predvoditelji opredieljeni. Sa carskom vojskom zapoviedat će maršali Pelissier, Canrobert i Bosquet, Engleska vojska izkèrcat će se u Kartageni. Flote će dielovati proti Barceloni, Alikanti, Malagi i Kadiksu. Toliko o vojničkim gibanjima. U smotrenju gradjanskih zvanjah, razdena su vele i ona već prilično, osobito zvanja popečiteljah.“ (Ova viest teško da će biti istinita, nego je samo jedan glas povodom niekog članka u „Konstitutionellu“ koi oštro šiba anarhiu u Španii, pa veli da će mu Francusko praviteljstvo učinit kraj. Učr.)

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, 10. svibnja. „Morning Post“ javlja, da će baron Brunnov još ovo popodne vratit se u Frankofurt. U niemačkoj inostranačkoj legii već je red opet povratjen. General Grena, konjušnik kraljice Viktorie, putovat će k caru Aleksandru u Petrograd s vlastoručnim pismom iste.

Pariz, 11. svibnja. Bečki dopisnik „Constitutionell-a“ donosi viest (za izpravnost koje moramo u ostalom ostavit odgovornost istomu) da su se Austria i Francia složile u tom, da papi predlože kriepak memorandum, što iznova, veli, dokazaje, kako se sèrdačno slažu ove dvie moći medju sobom.

Kodanj, 11. svibnja. „Faeduelandet“ javlja da su se Rusia i Švedska u jednom u petak podpisanom protokolu izjavile za način odkupa Suntske carine predloženi po Danii.

Bombaj, 15. travnja. Nove uredbe uvadjaju se u Audh-u mirnim putem a i učinjene su već naredbe za utielovljenje malene dèržave Barole.

Turin, 10. svibnja. Grof Stackelberg prispeo je ovamo. U senatu bilo je danas interpelaciah zbog pogodbe mira. U deputirskoj komori votirana je zahvalnica za vraćajuću se vojsku. U istoj komori izjavio se onomadne ministarski predsiednik, da se nije bilo razmirice s ikojom dèržavom, u ostalom malo je jošte ufanja, za sklopljenje konkordata s Rimom. Dopis grofa Cavoura na grofa Clarendona i Valevskoga oglasio se je ovdie.

Milan, 10. svibnja. Zbog poplavice medju Montebellom i Tovernellom u pokrajini vičentinskoj obostavljen biaše za kratko vrieme željeznički i poštanski tečaj.

Rim, 6 travnja. Veliki vojvoda toskanski i njegova najviša porodica došli su sinoć ovamo iz Napulja. Naznačuju prelate Capalti-a i Franchi-a kao pratioce kardinala Patrizi-a putujućeg u Pariz.

Privremeni ućrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 13. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$84\frac{11}{16}$
dto od godine 1851 seria B „ 5%	
dto od g. 1853 s povratkom „ 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . „ 5%	$85\frac{5}{16}$
dto . . . . „ $4\frac{1}{2}$%	$75\frac{1}{4}$
dto . . . . „ 4%	$66\frac{3}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom „ 4%	93
dto . . izžriebane . . . „ 4%	
dto . . . . „ 3%	52
dto . . . . „ $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	$132\frac{3}{8}$
„ „ „ „ „ 1839, „ 100 „	$129\frac{1}{4}$
„ „ „ „ „ 1854, „ 100 „	$108\frac{3}{4}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
„ „ „ . . . . „ $2\frac{1}{4}$ „	
„ „ „ . . . . „ 2 „	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$77\frac{1}{8}$
Bankovne dionice komad po	1124
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$522\frac{1}{2}$
Dionice c. k pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	354
dto dto s plaćanjem na rate	$381\frac{3}{4}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2875
„ bečko-glogničke željeznice „ 500 „	
„ šoprunsko-malobečke „ „ 200 „	
„ Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . „ 250 „	266
„ požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . „ 200 „	
„ „ 2-og „ s pèrvenstvom 200 „	70
„ austr. dunav. parobrodarstva po 500 „	594
„ „ Lloyda u Tèrztu . „ 500 „	$448\frac{3}{4}$
„ budapeštanskog lančanika „ 500 „	
„ c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
„ Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 „	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$84\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current . . . . . „	$102\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . „	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . „	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . „	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . „	118
Hamburg za 100 mark banko . . . . . „	$74\frac{7}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . „	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . „	$102\frac{1}{4}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . . „	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . „	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . „	$102\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . „	119
Pariz za 300 frankah . . . . „	$119\frac{1}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . „	
Tèrzt za 100 forintih . . . . „	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . „	$101\frac{1}{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	296
Carigrad za 1 forint . . . . parah	488
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5\frac{3}{4}$
Srebro od 6. svibnja	4

SLUŽBENI LIST.

Izrok.

Obnarodovanje napisnikah gruntovničkih u kraljevini Hèrvatskoj.

U obziru osnutka novih gruntovnicah u kraljevini Hèrvatskoj ovim se, uslied naredbe ministarstva pravosudja od 26. travnja 1856, od strane c. k. upraviteljstva (direkcie) gruntovnicah u Zagrebu do obćeg znanja dostavljaju sliedeća:

I.

U svèrhu, da se uvesti mogu gruntovnice, obavljena su jurve u kraljevini Hèrvatskoj miestna izvidjenja polag občinah u kr. slobodnih gradovih Varaždinu, Karlovcu i Zagrebu, kao i u onih občinah, koje su godine 1848. spadale k županii zagrebačkoj, nego sada sačinjaju sudbene okoliše sliedećih deset c. k. uredah kotarskih, imenito: ureda kotarskoga, zagrebačkoga, stubičkoga, samoborskoga, jastrebarskoga, karlovačkoga, sisačkoga, pisarovinskoga, goričkoga, dugoselskoga i sv. ivanskoga; te napisnici gruntovnički, ujedno sa čestičnimi registri i nacèrti, koji k istim spadaju, bit će, počamši od 1. sèrpnja 1856, svakomu na ogled izloženi:

a) o c. k. slobodnom gradu Varaždinu u c. k. gruntovničkoj pisarnici varaždinskoj;

b) o c. k. slobodnom gradu Karlovcu i o predgradskoj obćini Banii u c. k. gruntovničkoj pisarnici karlovačkoj, a

c) o kr. slobodnom gradu Zagrebu i o svih ostalih obćinah, koje su god. 1848. spadale k županii zagrebačkoj, a sada spadaju k deset goripomenutih c. k. uredah kotarskih, u c. k. gruntovničkoj pisarnici u Zagrebu.

Obavljanje poslovah i uredovnih dielah, naznačenih u izroku ovom, ima se započeti takodjer dne 1. sèrpnja 1856, i u svèrhu ovu odredjeni su:

c. k. županijski sud varaždinski za kr. slobodni grad Varaždin;

c. k. kotarski ured karlovački za kr. slobodni grad Karlovac i za predgradsku obćinu Baniu; i

c. k. zemaljski sud zagrebački za kr. slobodni grad Zagreb i za sve ostale obćine, naznačene gori po sl. c).

II.

U obziru onih poslovah i uredovnih dielah, koja se započeti imadu dne 1. sèrpnja 1856, i koja treba da se kod svakoga od goripomenutih sudovah obavljaju glede obćinah, koje su mu doznačene, izdaju se sliedeći pozivi i propisi:

1. Svi oni, koji uslied prava vlastničkoga, založnoga ili zakupnoga, budi već u vrieme, kad se je po obćinah činila authentikacia napisnikah gruntovničkih, postojavšega, ili barem već prije 1. sèrpnja 1855 stečenoga, sciene da tražiti mogu, da im se štogod izpravi, popuni, ili štogod odpiše, pripiše ili prepiše u napisnicih gruntovničkih budi glede oznake nepokretninah, budi glede sastavljenja predmeta gruntovničkoga ili pako glede upisanih razmierjah posiednih, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine prijave do konca siečnja 1857 tim sigurnie, buduć da se u protivnom slučaju iste tražbine neće više moć potierati na stetu tretjih osobah, koje, od 1. sèrpnja 1856 počamši, na temelju upisah, sa dèržanih u napisnicih gruntovničkih, stekle budu poštenim načinom daljih pravah uknjiženih.

Ova prijava ima se na sva, u napisnicih gruntovničkih još neuvedena posiedna prava protezati bez razlike, bila ista ili nebila sadèržana u stvarih jurve ukinutih ili i sada još vodjenih valovnicah, gruntovnicah ili inih knjigah, listnicah i registrih; i bila ili nebila stranka glede koje namaknute sebi nepokretnine predala sudu kojemu prošnju za prepisanje posieda, i bila ili nebila prošnja ova jurve riešena.

S toga dužnost prijave nalaže se navlastito onim, kojih prava posiedna kod izvidnih povierenstvah nisu potierana bila ni po njih samih, a ni po zastupnicih, koji su po istih povierenstvih postavljeni, ili koji svoga tobož jačjega prava ili prava o suposiedu naprema faktičnom posiedniku, po povierenstvu obnadjenom i u gruntovničkih napisnicih upisanom, nisu kadri bili izkazati načinom, kao što je u propisih o miestnom izvidjanju ustanovljeno; bilo ili nebilo tokoršnje njihovo pravo ubilježeno u napisnicih gruntovničkih ili u obćenitom napisniku razpravnom.

2. Nadalje svi oni, koji su

a) na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili po ustanovah previšnjega patenta od 29. studenoga 1852 br. 247 dèrž. zak. lista, pravah diedinskih ili pravah založno-odkupnih, iliti drugoga kojega pravnoga naslova tražbinah o vlastničtvu jurve potierali; — ili kojim

b) po ustanovah patenta onoga pripada još dužji rok za potieranje prava založno-odkupnoga, — pozivaju se ovim, da ove svoje tražbine, ako žele izbieći pravnu posliedicu, u predjašnjoj točki 1. ustanovljenu, prijave najdulje do konca mieseca siečnja 1857, i da pismenom potvèrdom izkažu u slučaju a) tekuću još parnicu radi zabilježenja iste u napisniku gruntovničkom ili pravomoćno im jurve dosudjeno pravo radi prenosa u isti napisnik; u slučaju b) pako da isto tako radi zabilježenja u napisniku gruntovničkom izkažu založno-odkupno pravo, koje im još pripada.

3. Zatim svi vierovnici, koji su na nepokretnine, u napisnicih gruntovničkih upisane, ili stekli jurve pravah pèrvenstvenih, ili koji ih uknjižbom možda još stekli budu do 1. sèrpnja 1856, — pozivaju se ovim, da uknjižene svoje tražbine, za da se hipotekarno prenesu u staro stanje teretah predmeta gruntovničkoga, prijave najdulje do konca mieseca svibnja 1857 tim sigurnie, buduć da će u protivnom slučaju izgubiti svoje prije stečeno pèrvenstvo; gdie će nasuprot, ako se kao što treba prijave, njihova do 1. Sèrpnja 1856 jurve stečena prava pèrvenstva ostati nepovriedjena i proti onim novim stečevnikom i hipotekarnim vierovnikom tih predmetah gruntovničkih, koji od toga dana nastali budu.

4. Napokon oni posiednici plemićkih odprije dobarah, koji su kadri dokazati, da je s ovimi dobri do godine 1848. izvèršivanje sudbenosti na način, primiereni ustanovam naredbe ministarstva pravosudja od 27. lipnja 1855, br. 116 dèrž. zak. lista, skopčano bilo, pozivaju se ovim, da se glede toga izkažu do konca mieseca svibnja 1857, za da moguće bude dobra ova uvesti u županijske (varmedjske) gruntovnice; gdie nasuprot sva ostala dobra preći imadu u gruntovnice uredah kotarskih.

5. Izročni rokovi, ustanovljeni u točkah prediđućih, nedopuštaju ni produljenja a ni povrate u stanje predjašnje.

6. One tražbine, koje se patentom od 2. ožujka 1853, br. 40 dèrž. zak. lista, izdatim glede niegdašnjega saveza urbarskoga i glede srodnih s njime razmierjah, uredjuju, bit će bez razlike, bile ili nebile ubilježene u izvidnih napisnicih, izključene iz gorenavedenih pozivah t. j. netreba ih ni prijavljivat ni izkazivat, a tako isto izključene su i od razpravah, koje se uslied izroka ovoga činiti imadu.

7. Obnarodovani napisnici gruntovnički imadu se, počamši od 1. sèrpnja 1856, smatrati i voditi kao gruntovnice u smislu § 321 obćega zakonika gradjanskoga; s toga na nepokretnine, koje su u iste gruntovnice uvedene, moći će se, od ovoga dana počamši, nova prava vlastničtva, prava hipotekarna ili druga prava stvarna samo zakonitim upisom u iste i samo bez povriede tražbinah, na ovih nepokretninah odprije jurve postojavših i uz izročni rok prijavljenih i izkazanih, dobivati i na druge osobe prenositi ili ukidati.

8. Propisi, po kojih se stranke i sudovi, preduzimajući i izvèršujući poslove i uredovna diela, u izroku ovom naznačena, vladat imadu, sadèržani su u naredbi ministarstva pravosudja od 15. prosinca 1855, br. 222 dèrž. zak. lista.

C. k. upravljateljstvo gruntovnicah u Zagredu dne 4. svibnja 1856.

Nr. 264. Pr. (Fin.—19) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Im Bereiche der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien werden in Folge der definitiven Feststellung des Personal- und Besoldungsstandes der hierländigen Steuerämter nachstehende Dienststellen zur definitiven Besetzung gelangen:

Dienst-Kategorie		Gehalt Gulden	Diäten-Classe
Einnemehr	I. Classe	900	IX.
»	II. »	800	»
»	III. »	700	»
Controlore	I. »	700	X.
»	II. »	600	»
»	III. »	500	»
Offiziale	I. »	500	XI.
»	II. »	450	»
»	III. »	400	»
Assistenten	I. »	400	XII.
»	II. »	350	»
»	III. »	300	»
Amtsdiener	I. »	250	—
»	II. »	200	—

Mit den Stellen der Einnehmer, Controlore und Offiziale ist die Verpflichtung zur Leistung einer Kaution im Gehaltsbetrage verbunden.

Bewerber um die bezeichneten Beamtenstellen haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung des Alters, Standes (ledig, verheirathet oder Wittwer, Anzahl der Kinder), — der theoretischen und praktischen Befähigung im Steuer-, Kassa- und Verrechnungswesen, der vollkommenen Kenntniss der deutschen und slavischen, und insoferne die Anstellung im Fiumaner Komitate gewünscht wird, auch der italienischen Sprache, des sittlichen und politischen Wohlverhaltens, bezüglich der verkauzionirten Stellen auch der Kautionsfähigkeit und unter Angabe, ob und in welchem Grade sie mit Steuerbeamten oder den politischen Bezirksbeamten in Kroatien und Slavonien verwandt oder verschwägert sind, im vorschriftsmässigen Dienstwege, und jene welche noch nicht im Staatsdienste stehen, im Wege der politischen Bezirksbehörde bis 20. Juni 1856 bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion in Agram einzubringen.

Bei alternativer Bewerbung um mehrere der bezeichneten Dienstposten ist für jede Einnehmers- oder Kontrolorsstelle der verschiedenen Gehaltsklassen und hinsichtlich der Offiziale- und Assistentenstellen für jede einzelne Kategorie derselben ein abgesondertes Gesuch unter Bezeichnung der Gehaltsstufe einzureichen; es genügt übrigens nur ein Gesuch auf welches sich in den übrigen zu berufen ist, mit Dokumenten, zu belegen.

Bewerber um Amtsdienersstellen haben ihre Gesuche in der obigen Frist unter Nachweisung des Alters, Standes, der bisherigen Dienstleistung, des sittlichen Verhaltens, der Sprachkenntnisse und der phisischen Dienstfähigkeit zu überreichen, wobei bemerkt wird, dass Bewerber, welche noch nicht im Staatsdienste stehen, nur dann berücksichtiget werden wenn sie im Militär gedient und als solche die vorgeschriebene Vormerkung für den Civil-Dienst hoben Orts bereits erlangt haben, daher andere direkt einlangende Gesuche mit Hinblick auf die Allerhöchste Verordnung vom 19. Dezember 1853 unberücksichtiget bleiben werden.

Vom Präsidium der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Agram, den 8. Mai 1856.

Nr. 1431—90. (Izv.—165) (3—1)

Avviso d' Asta.

Dovendosi passare ad un nuovo trienoale arrendamento dell' esazione dei Dazj Civici sui vini e liquidi nella Città e territorio di Fiume, compreso l' educilio nella vicina località di Sussak, che avrà principio col dì 1. Novembre a. c. — verrà per l' effetto esperita presso questo Magistrato il di 30. Giugno a. c. una pubblica Asta vocale ed in iscritto, regolata dalle Condizioni contenute nell' Odierna Notificazione Magistratuale N. 1431. ostentibile in unione al relativo Regolamento daziale, ed alla proposta tariffa aumentata, si nell' Uffizio di speditura di questo Magistrato, che in quelle delle Inclite Magistrature di Buccari, Carlstadt, Cherso, Gorizia, Gratz, Lubiana, Lussino, Milano, Pisino, Rovigno, Segna, Trieste, Udine, Veglia, Venezia, Volosca, Zagabria e Zára. —

Dal Civico Magistrato.

Fiume li 2. Magoio 1856.

Il Borgomastro

Francesco Caval. de Troyer mp.

Br. 6685. (Fin.—20) (3—2)

Oglas,

kojim se objavljuje zaključni rok za podpuno izručenje duhanskog perja u sadnoj godini 1855. za dohodarstvo sadjenog.

Polag ustanove §. 42. u zemaljsko-zakonskom i vladnom listu za Hèrvatsku i Slavoniu godišta 1851 komadu II. sadèržanog reda o' prodaji duhana stavlja se do obćeg znanja, da izručenje u sadnoj godini 1855. za dèržavno dohodarstvo sadjenog duhanskog perja najdulje do 31. t. m. svibnja podpunom izvedeno biti mora; inače proti onim strankama, kod kojih po izteku otog roka duhansko perje pronadjeno bude, kazneni postupak polag ustanove §. 86. r. 1. o samoprodaji duhana biti će uveden.

C. k. financialno zemaljsko ravniteljstvo za Hèrvatsku i Slavoniu.

U Zagrebu 11. svibnja 1856.

Br. 1314—1856. (Izv.—156) (3—2)

Izrok.

Pred komisiu assentacionalnu dne 28. travnja 1856 u Valpovu dèržanu stavili se nisu:

	Rodjen		pod kuć. br.	
Ciegelbeiner Ivan	1831	u Koški	34	kalfa
Hoffmann Mijo	1835	» »	—	
Plavšić Jozo	1835	» Zelčinu	23	kovački kalfa
Dorić Jozo	1835	» Ivanevci	—	poljodielac
Gjurgjević Gjuro	1835	» »	—	Cigania
Kovačević Adam	1835	» »	—	
Steinbrückner Ivo	1832	» Jozipovcu	29	pòljodielac
Šmidt Iva	1834	» »	—	»
Gerof Mato	1835	» »	—	sluga
Teng Albert	1835	» »	48	poljodielac
Kèrstić Marko	1831	» Petrevci	—	Cigania
Feurbach Ivan	1835	» »	—	poljodielac
Jakobić Andria	1835	» Valpovu	350	opanč. kalfa
Milošević Matia	1835	» »	365	remenar. »
Pager Jozo	1835	» »	—	

Doćim miesto njihovog boravljenja popo nije, pozivlju se, da se u rodu od 1 i dotično 3 mieseca s tim sigurnie kod dole podpisanog c. k. kot. ureda prijave, što inače proti njima po glasu §. 35. propisa za novačenje postupano bude.

C. k. kot. ured valpovački dne 4. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Bojničić.

Br. 2844, 2845, 2893 i 2905. (DS.—52) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za rasterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
20. listopada 1855. br. 4333.	Jankovèrh sa $12^7/_8$ kmetskih naselbinah	Mikula Vranicany u parnici sa fiskušom	5150	—	1. studen. 1855.	28. lipnja 1856.	29. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
20. ožujka 1855. br. 1:35.	Jurovo $36^4/_8$ kmetskih naselbinah	Mikula Vranycany	14000	—	1. svibnja 1855.	»	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
15. travnja 1856. br. 822.	Mala mlaka sa $21^1/_8$ kmetskih naselbinah	Bara Barabaš	8450	—	»	»	29. kolov. 1856 u 9 satih prie podne
4. kolovoza 1855 br. 3313.	Brod sa $182^2/_8$ kmetskih i 29 želјarskih naselbinah	Grof Gustav Bathyány u parnici sa fiškušom	77350	—	1. studen. 1855.	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga piziva ju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 24. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 627. gr. 1856. (Izv.—153) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se time do obćega znanja, da je na molbu Mate Kresonja, tutora malolietnikah Franje i Marie Ljubleric javna dražbena prodaja mlina br. 161 Pustja zvanog u zaostavštinu Josipa i Marie Ljubljeric spadajućeg, pri varoši Križevcu nalazećeg se i na 2749 for. 1 kr. sr. sudbeno precienjenog, ka kojemu $^1/_8$ rali voćnjaka i $^1/_{16}$ rali vèrstne zemlje spada, dozvoljena i na 9. lipnja t. g. u 9 satih prije podne ustanovljena. Ciena liöbena sastoji u precienbenoj vriednosti tog mlina od 2749 for. sr. ter prodaja istoga bi uslied dobrovoljne prošnje odredjena; pravo založno dakle, vierovnicima na otom mlinu osigurano, istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano. Svaki dražbenik imade u ime vadiuma svotu od 50 fr. sr. položiti Onaj, koi otaj mlin kao kupac dostignuo bude, dužan je u roku od 14 danah poslie ovèršbene dražbe svotu od 200 for. sr. što tako u roku od 30 danah poslie ovèršbene dražbe svotu od 200 for, te u roku od 2 mieseca poslie ovèršbene dražbe svotu od 400 for. sr. na račun kupovnine budi kod suda budi u ruke gori pomenutog tutora Mate Kresonja u gotovom naplatiti. U slučaju, ako nebi kupac ovim uvietima zadovoljio, isti će položenog vadiuma kvaran i za svaku neobdèržavanjem tih uvietah prouzrokovanu štetu odgovoran biti, ter će se na njegov trošak nova dražbena prodaja tog mlina obdèržavati. Ostalu kupovnine svotu, od koje kupac, počemši od dana prodaje u polgodišnjim obrocima 5% kamate platiti imade, isti je po izminutju osam godinah od danah kupnje računajuć, dužan uz polgodišnje odpoviedanje namiriti. Ništa nemanje kupcu je prosto, takodjer u tečaju ovih osam godinah budi čitavu ostalu kupovnine svotu budi stranom istu namiriti, ali manje svote od 100 for. sr. nemože isti polagati.

Oni, koji otaj mlin kupiti žele, pozivaju se, da se u naznačeno doba na lice miesta k dražbi stavlti imadu.

C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Križevcima dne 27. travnja 1856.

Br. 1613. (Izv.—159) (3—2)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačenja sliedeći momci vojničkoj dužnosti podvèrženi iz toga, što se za njihovo sadanje boravljenje saznati nije moglo, pred asentirajuću komisiu staviti se nisu mogli, i naime:

Iz I. dobnog razreda:

1. Cesar Ivan iz Leskovca,
2. Fluchar Juraj iz Vučivčo,
3. Rojko Juraj iz Razkerčaka,
4. Sudec Matia iz Leskovca,
5. Webar Pavo iz Novih dvorah,
6. Versić Matia iz Središća.

Iz II. dobnog razreda:

1. Golub Vid iz malog Leskovca,
2. Horvath Josip iz Zavesčaka,
3. Rakovec Mijo iz Novih dvorah.

Iz III. dobnog razreda:

1. Hammer Ivan iz Jurovčaka,
2. Klemenčić Josip iz Visčičkog vèrha,
3. Kotter Andro iz Vusivčaka,
4. Kollarić Josip iz Bogdanovca,
5. Križan Mijo iz Vratišinca.

Iz IV. dobnog razreda:

1. Iliašić Josip iz Vratišinca,
2. Košak Marko iz Preseke,
3. Leskovec Antun iz Jurovčaka,
4. Nemec Ivan iz malog Slatnjaka.

Iz V. dobnog razreda:

1. Banek Ivan iz gornje Dubrave,
2. Ferlin Josip iz gornje Dubrave,
3. Hizmann Stiepan iz Pleskovca,
4. Hallak Jakob iz gornjeg Kraljevca,
5. Kollmann Mijo iz Strigove,
6. Lončarić Martin iz Strigove,
7. Mundjar Pavo iz Paklenice,
8. Matosa Imbro iz Kraljevca,
9. Skvorz Juraj iz Pleškovca,
10. Vidović Valent iz Žižkovca,
11. Zorković Jakob iz gornjeg Mihaljevca.

Iz toga i u smislu §. 33. propisa za novačenje pozivlju se gore rečeni momci, da se do 31. svibnja t. g. kod svog c. k. kotarskog ureda prijave, jer će inače podpasti glasom §. 35. novačnog propisa propisanoj kazni.

C. k. kotarski ured Strigovo 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Kibić.

K br. 1501. (Izv.—160) (3—2)

Poziv

Ovogodišnjih Momakah

I. razreda.

Galina Hario Franov iz Kraljevice,
Vukonić Mate Matov iz Hobin,
Pavešić Petar Kuzmin iz Kukuljanova,
Materljan Ivan Vinkov iz Drage,
Kružić Simon Tomin iz Hreljina kuć. br. 70,
Henizl Franjo iz Kraljevice,
Kovačić Vicko iz Drage gornje,
Tomljanović Nikola Nikolin iz Drage dolnje,
Kruzić Jakov Jakovov iz Hreljina.

II. razreda.

Planinac Bartol iz Bakarca, pozivaju se, da se do 15. svibnja o. g. pod prietnjom posliedicah u §. 32. novačujućeg zakona naznačenih kod ovog c. kr. kot. ureda predstaviti imadu, za pred c. kr. assentirajuću komissiu privedeni biti.

C. k. kotarski ured.

U Bakru dne 24. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Pavletić.

Nr. 3942. (Izv.—151) (3—3)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser k. k. Comitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Hintangabe der Herstellungsarbeiten an der Cathedral- und Pfarrkirche zu Novi in Vinodol am 20. Mai Vormittags im Gemeindeamte zu Novi eine öffentliche Lizitation werde abgehalten werden.

Die Bedingungen sind:

1. Der Fiskalpreis ist auf 242 fl. 45 kr. CM. und nach Abschlag des Holzmaterials im Werthe von 74 fl. $16^1/_2$ kr. das aus den herschaftlichen Cameral-Wäldern von Fuccine taxfrei verabfolgt werden wird, auf 168 fl. $28^1/_2$ kr. dann auf 87 Hand- und $29^1/_2$ Zug-Roboten im Reluitionsbetrage pr. 66 fl. veranschlagt.
2. Jene Unternehmer, welche sich an dieser Versteigerung betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften hiezu besitzen, haben am obbenannten Tage zu Novi vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Baukosten-Betrags zu erlegen.

   Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Herstellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Kommission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte, den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausgedrückt, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Baubehelfe und die Kenntnissnahme der allgemeinen und speziellen Lizitations- und Baubedingnisse enthalten müssen.
3. Das diessfällige Bauprojekt, dann die allgemeinen und speziellen Versteigerungs- und Baubedingnisse, können bis zum Lizitationstage bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde eingesehen werden, am Versteigerungstage aber werden solche zu Jedermanns Einsicht vorliegen.

Von der k. k. Comitatsbehörde

Fiume am 26. April 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 15. SVIBNJA 1856. Broj 111.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjasedo 10 liniah 20 kr. sr. dalie sako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 8. t. m. u znak svoga zadovoljstva s izvedenjem topničke arsenalske zgrade pred belvederskom linijom predsiedniku gradjevnoga odbora, podpukovniku Ivanu Fischmeisteru topničkoga štaba najmilostivie podielit viteški kèrst svoga Leopoldova reda, a kapitanima topničkoga štaba uporavljenim kod toga odbora, Josipu Uhatiusu, Franji Uhatiusu i Josipu Quintusu svoj red željezne krune tretjega razreda; zatim nadporučnicima poslovodjama Ljudevitu Klausu i Ivanu Mikulašu od spravničkoga topništva, viteški kèrst svoga reda Franje Josipa i zajedno naredit, da se ostalim kod ove gradjevine upotrebljenim ili bivšim upotrebljenim generalima štabskim i višjim oficirima zatim činovnicima izrazi najvišje zadovoljstvo.

C. k. gospod'n pristav kod vojničke obskèrbe Danilo Friderik pl. Seeberg položio je na korist invalidske zaklade grofa Radetzkoga i grofa Jellačića iznosak od 200 for. konvencionalnoga novca.

Dočim se pripadajući za invalidsku zakladu bana Jellačića i putem ovdašnjega c. k. glavnoga zapoviedništva ovamo poslani iznosak od 66 for. 40 kr. konv. novca ujedno odprema na ovdašnju c. k. zemaljsku glavnu pieneznicu i privodi svome opredieljenju, nalazi se podpisana upravna komisia ugodno obvezanom, ovaj dobrotvorni čin dostavit do obćega znanja i spomenutom gospodinu pristavu vojničke obskèrbe u ime osobah imajućih pravo na isto dobročinstvo izrazit najobvezatniu zahvalu.

U Zagrebu dne 12. svibnja 1856.

Od upravne komisie invalidske zaklade bana Jellačića.

Predsiedatelj: Denkstein, s. r. GM. Tajnik: Lovak, s. r. poručnik.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. U Tuškancu, šumici blizu Zagreba, našem obljubljenom miestu za šetanje, gdie svakog blagdana, kad je liepo vrieme, vèrve šetajuća gospoda i gospoje, navale 11. t. m. u 7 satih na večer dva prostaka na jednog gospodina i gospodju hoteći ih porobit, na viku napadnutih priskoči sviet i redarstvena straža i uhvatiše prestupnike, no pronašlo se zatim da su bili piani i bez oružja, dakle da su većma iz obiesti nego li ozbiljne namiere napali šetaoce.

Prekjučer srušio se svod pèrvoga kata zgrade akademičke, koju uprav zidaju i prodèrla takodjer svod nalazeći se pod istim. Na sreću nije se tamo nitko nalazio, kad se je dogodila ta nesreća.

Najvišjoj carskoj kući predstojeći radostni dogodjaj, za kojega sretni uspieh moli se u svim cèrkvama, očekuje se, kao što se čuje, dne 11. lipnja.

„Oest. Ztg." predlaže, da bi se po primieru Engleske i Franceske i u Austrii uvele kaznene naselbine i misli da bi za tu svèrhu najshodnii bili dalmatinski otoci Meleda u dubrovačkom i sveti Andria u splietskom okružju.

Kao što javlja „Gazz. uff. di Milano" nalazi se od niekojeg vremena u Barnabitskom manastiru u Monci kao novajlia ruski grof Šuvalov. Isti se je odreko na korist svoga sina i svoje za ruskoga poslanika Kiseleva udate kćeri svoga neizmiernoga blaga i zadèržao si je samo godišnji dohodak od 42,000 franakah. Grofu ima pedeset godinah i vele, da je veoma učen čoviek.

U videnskom kazalištu u Beču predstavljat će jedno društvo poljačkih pievačah opere u poljskom jeziku i započet će svoje zanimive predstave već 24. t. m. — Ta viest, koju bečki list „Die Presse" donosi, sigurno će sve prijatelje slavenske umietnosti veoma razveselit.

Nj. preuzvišenost generalni gubernator lombardesko-mlietačke kraljevine, fm. grof Radetzky dozvolio je da se politički prognanci Conte Marc

Dvoboj.

(pr. J. T—ć. —)

Poslie zadnje bitke franceskoga rata dne 18. lipnja god. 1815. kod Mont st. Jean-a, koja za Franceze zlo izpade, poče njihova vojska bez svakog reda uzmicati a saveznici (Rusi, Austrianci i Prusi) pustiše se za njimi u potieru sve do Pariza. U Parizu počeše javno o miru raditi, nu taj se mir nemogaše tako na bèrzo radi različitih okolnostih onoga vremena sklopiti; toga radi ostadoše savezne vojske duže vremena u Parizu.

Mnogi prosti vojnik ruski bio je sasvim s tim zadovoljan, te bi volio bio na takav način tu i čitav svoj ostali život sprovesti, samo da mu je moguće bilo, budući da mu se je tu sto putah bolje i priaznije u svakoj struci činilo, nego li da se neprestano n. p. na Kaukazu s Čèrkezi bije. Za boravljenja dakle saveznikah u Parizu često su franceski častnici svakakova posla s častnici savezne vojske imali, te su uviek u nje zadèrkivali, dražili ih i na svaki mogući način rugali im se i izsmiehavali ih. Nije dakle čudo bilo, što se upravo onoga vremena mnoge dvobojah pridesi. Izmedju mnogih inih pripovieda ruski pukovnik Korsakov sliedeći dogadjaj:

Nieko podne — veli — biaše u niekoj franceskoj kavani dosta gospode svakoga skoro stališa: tu si mogao opaziti sjajnih uniformah, ukusno obučenih gospodičićah, velikašah franceskih itd. jedni su izlazili a drugi ulazili. Medju posliednjimi, ako si dobro pazio, mogo si odmah opaziti čovieka koi stupiv u kavanu, siede za stol, te si dade obied donesti.

Po njegovu cèrnu fraku mislio bi bio čoviek, da je franceski kakav gospodin, no ako si mu hlače uočio, to si mogao odmah u njem ruskog vojnika spoznati. — Malo zatim nadodje i više franceskih častnikah unutra, te naruče niekoliko bocah vina. Pijući vino počmu šale s inostrancem zbijati i smijati mu se.

Quel drôle de figure! reče jedan.

Comme il a l'air féroce! primieti drugi, a treći će na to: Ah, c'est un ours russe; — on le voit à ses pantalons. —

Svaka od ovih primietbah bi sarkastičnim smiehom sprovedena bez da je ikakova utiska na inostranca učinila, koi je s najvećim pokojem i zavidnim tiekom jeo, te se je činilo, kao da nit nemari za njihovo podrugivanje. Častnici, koji su njegovo mučanje jedino njegovoj plašljivosti pripisivali, počeše biti sve više i više dèrzovitiimi. Jedan izmedju njih dapače na toliko se usmieli, da mu je počeo kuglice iz kruha u obraz bacati. No Rus kao da niti šta čuje, niti vidi, trošio je i nadalje svoj obied. Medjutim vidiv, da ta njihova šala neće da prestane i da krušne kuglice oda sviuh stranah nanj lete, razsèrdi se, spopade blizu sebe stojeći veliki komad kruha, te njim derne pèrvoga pokraj sebe stojećega častnika nemilice na zlo miesto u sred lica. Svi se okolo stojeći presenetiše, a častnici planuv kao živa vatra priskočiše k siromašnomu Rusu, koi je bio već natrag za stol seo i počeo opet mirno jesti, kao da se nije sasvim ništa dogodilo. Častnici u svojoj pèrvoj biesnoći počeše strašno kleti i ružiti inostranca.

Est — il audacieux, ce gueux — là! —

Qui, diable! aurait cru, que ce gaillard s' oublierait à tel point! primieti drugi.

Vous me donnerez satisfaction, Monsieur! vikaše onaj nemilostivo od komada kruha pogodjeni častnik, koi biaše po nosu dobio i iz koga mu je kèrv potokom curila; satisfaction! sur le champ!

Entendez — vous? Un officier français ne saurait empocher un pareil affront!

Rus dao je medjutim njim svim za razumieti, da on o tom svem ništa nerazumije. Ali medju franceskimi častnici nalazio se je nieki u franceskoj službi služeći Poljak, koi je ruski razumio, te mu raztumači sve što je i kako je; naime da mora odmah s njimi u obližnju Boulonjsku šumicu, gdie da će morati uvriedjenomu častniku zadovoljštinu dati. Rus očituje se onaj trenutak pripravnim, te plativši konobaru, što biaše dužan, uputi se s njimi onamo.

Po putu si priskèrbe dovoljno oružje praha i olova, te dodju još za sunca u naznačenu kobnu šumicu.

Samokresi budu nabijeni; medjuprostor točno izmieren. Franceski častnik imao je pèrvi hitac. Nepomično kao kakav izrezan kip stajaše Rus — ma niti da bi okom treno, već ukočeno gledaše u obraz svomu protivniku. —

Bieli rubac pade, častnik naniša — opali i — promaši! —

Svi svèrnuše sad bojazljivo očima na hladnokèrvnoga Rusa. Ali kako se jako presenetiše, kad vidiše, da on miesto da puca, baci daleko samokres od sebe te pade svomu protivniku pred noge vičući: „Oprosti, oprosti, ja sam kriv!"

Svi dotèrčaše k njemu, te mu počeše govoriti, da neka od toga odustane; no Rus reče: „Oprosti! ta ja sam samo prosti vojnik i poslužnik gospodina pukovnika Korsakova, kako da se ja usudim tako odličnoga gospodina kao što je ovaj ovdje ubiti!"

Da je koi nepristran gledalac sve ovo sa strane razmatrao, nebi bio zaisto ovoga prizora pripisao strašljivosti ruskoga vojnika, koi je ipak s riedkom hladnokèrvnosti tane svoga protivnika izčekivao.

No franceski častnici nisu tako sudili.

Comme il craint le feu! zaviče jedan.

Ce poltron là n'ose pas tirer un coup de pistolet! izdere se drugi. Na što treći: Par dieu! mai c'est infame! Voilà le courage d'un Russe! —

Za dva dana već su sve pariške novine o tom trubile; kako je naime nieki ruski častnik uvriedio niekoga franceskoga, te kako je posliednji njega na dvoboj pozvao, a on da mu je odmah pred noge pao, te da ga je za oproštenje molio.

Svatko si može misliti, kakovu je to senzaciu medju ruskimi oficiri prouzročilo. Svi su tražili toga strašljivicu koi je cielomu koru tu sramotu učinio. No duže vremena ostadoše sva iztraživanja uzalud, dok napokon slučajno nesaznadoše što je i kako je. Sad izadje opet o onoj istoj stvari drugi članak u novinama, no naravno sasvim preinačen i istinit, koi onaj priašnji sasvim oprovèrže i od hrabrih Rusah odstrani onu sramotu, što su im ju bili zlobni Francezi nanieli.

Aurelio Borsi i Luigi Castrodardo mogu bezkazneno povratit u c. k. austrianske dèržave.

Nj. preuzvišenost c. k. pravi tajni savietnik *Juraj* grof Erdödy položio je za sebe i svoju gospoju suprugu povodom položenja temeljnoga kamena zavietovne cèrkve 500 for. za gradjenje iste.

Budim, 9. svibnja. Nj. c. k. apostolsko veličanstvo saznavši za nesreću, koja je po požaru stigla miesta Warndorf i Mattersdorf, našlo se je potaknutim, za ublaženje nesreće, postigavše Nj. vierno podanike najmilostivie poklonit 6000 for.

Sèrbia.

Beograd, 1. svibnja. Židovi u Sèrbii podnieli su sèrbskoj vladi molbenicu u svèrhu da im se podieli dozvola posvud kupovat zemljišta i kuće, svoju diecu odhranjivat za zanatlije, tierat slobodno svoj zanat i u unutarnjosti zemlje dèržat dućane i prodavat robu na malom. Isti namieravaju učinit potrebnih korakah u tom obziru i kod visoke porte.

Moldavia i Vlaška.

Iz **Bukurešta** pišu listu „M. Z." da će se one 4 brigade c. k. posiedne vojske, koje su odredjene, da se vrate u c. k. dèržave, nastupit svoj povratni put već dne 15. t. m.

Talianska.

Rim, 27. travnja. Glasa se da papa namierava, jednoga dostojanstvenika istočne cèrkve naimenovat kardinalom. Želi, da bi se podpunoma pomirile medju sobom ove dvie velike zajednice kèrstjanstva na istoku i zapadu i misli, da bi takova čast izkazana jednom istočnom prelatu mogla umalit onu sistematičnu mèržnju, koju goje Gèrci proti Rimljanima. Cèrkveni zapisnici napominju samo dva nelatinska biskupa, koji su bili urešeni kardinalskom rumeljkom i to oba po Eugenu IV. to jest Isidora i Bessariona. Isidor bio je Rusin i biskup kievski.

Turska.

U. D. S. U **Vidinu** 26. ožujka p. st. Prije niekoliko danah pročitan je i kod nas novi sultanski hatišerif, koi smo odavno očekivali, jer smo se nadali da će poslie njega za nas kèrstjane što bolje biti. Mi to bolje još nevidimo ni slovom ni dielom. Hatišerif je pročitan turski i tako ga nismo razumieli, poslie je pročitan u našim cèrkvama bugarski, koga je patriarh s gèrčkoga prevesti dao, ali i taj nismo razumieli a valjda i onaj nije ga razumio ili prevesti znao, koi ga je prevodio. Tako po slovu neznamo šta ima u tom novom hatišerifu a po dielu vidimo da ostaje kao što je i dosada bilo. Nigdie ništa novog nevidimo, nigdie ni učemu bolje nego se nasilja i globe i sad poslie toga hatišerifa umnožavaju. Čujemo da bi po hatišerifu imalo za nas biti bolje, ali za njega neće da znadu ni Turci ni naši čorbadžije (poglavari kèrštjanski). Kod nas se nalazi nieki Erlija Džudije Efendi, koi je sekretar malije. Kao što su drugi Turci radili, tako radi i on. Počeo je graditi novu kuću za svoju anumu pak je natierao te mu sirotinja naša sav material za četvèrtinu obične cieno mora nositi. Još kad seljani dovezu dèrva i poslie prazna kola kući vraćaju, momci tog Efendie zaidju, pohvataju i natieraju ih da po ceo dan za badava vuku ćeramidu (cigle), kamen i kreč. Siromasi ovi nemaju kome da se tuže jer ako bi se vladici i čorbadžiama tužili, bilo bi im badava, jer ovi s Efendiom žive pa tužbe takve odbijaju govoreći: tako mora biti, jer je on Turčin. Naše čorbadžie naučili su se Turcima ulagivat i nijedan neće da se zauzme za svog kèrstjanina. U njima je još jednako stari onaj duh koi od Turakah strepi. Medjutim su se i oni naučili s Turcima globiti pak sad i zbog toga nesmiedu proti Turcima ustajati, jer poslie nebi ni oni smieli globiti. Oni su sad postali zakupnici i desetka od sela pak nameću sirotinji dva puta više nego što su od carstva kupili. Turci neprimaju tužbe proti njima a oni neprimaju proti Turcima.

28. ožujka p. st. bila je naša varoš razsvietljena. Pukao je 101 top i to zbog oglašenog evropejskog mira. Poslie 2 sata noći bilo je ljudih našega zakona uapšenih zato što su hodali po varošu a Turci hodahu bez fenjera pak nijednog nezatvoriše. Ali i ovi kèrstjani pozapšeni su samo zato da se izkupljuju i tako su morali platiti koi 5 koi 10 grošah. (S. D.)

Rusia.

Pišu iz Varšave dne 26. travnja listu „Independence Belge": „Posliednji broj ruskoga „Invalida" donosi znatnu viest, da je izdan ukaz, kojim se zapovieda, da se kroz šest godinah danah u obsegu carstva i kraljestva nemaju dizat regruti. Nije moguće opisat uzhita, kojim je ovo novo dobročinstvo primilo stanovništvo; jer je to najprostii i najplemenitii način podpomoći poljodielstvo naše, koje je posliednje vrieme toliko prepatilo svakom vèrstom nevolje, nevremenom, pošastju i oskudnom žetvom. Izvan toga svi se nadaju, da ovo dobročinstvo nije već početak blagotvornih naredabah, kojima velikodušni car namierava podići moralno i materialno blagostanje svojih dèržavah. Svi imaju neograničeno pouzdanje u dobrohotne težnje careve. Neizrečenim uzhitom primit će svoga vladara pučanstvo ove kraljevine, kad ju usreći svojim visokim posietom, koi je ustanovljen na 18. d. m."

Ruska vlada dala je zapovied, da se nepravilna vojska u Krimu raspusti.

Niemačka.

Novelist hamburški i novine kolonjske govore o uroti prenadjenoj u Bèrlinu. Nesmotreni mladići, spadajući na znatne porodice, sastaviše družtvo tajno u svèrhu da oslobode Poljsku. Mnogi su uapšeni.

Franceska.

Uslied jedne bèrzojavne viesti lista „B. B. Z." iz Pariza od 8. svibnja sastat će se još tečajem ovoga lieta u Italii car francuzah sa carem ruskim.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 12. svibnja. Uslied dopisa iz Carigrada ima mnogo razbojnikah okolo Salonika. Tatari izselili su se stranom prieko Eupatorie u Dobruču. Iz Marsilje javljaju 11. t. m., da tamo prispievaju mnogobrojni oddieli vratjajuće se vojske; žitne ciene stoje čvèrstvo.

Livorno, 11. svibnja. Opet nastavše zimsko vrieme ostalo je istina bez uštèrba za polja, no tim većma je škodilo voćkama i pomorilo je množinu svilenih bubah. Kryptogam pokazuje se u rastućoj mieri na dietelinskim sietvama; tèrs je jošte zdrav.

Iz Suhumkala začuli su u Carigradu da i stanovnici Abhasie namieravaju kao što su učinili Čerkezi saveznicima podnieti molbenicu zbog priznanja svoje nezavisnosti.

Turska vlada razredila je uslied zaključenja mira svoju vojsku na sliedeći način: Rumelske regimente idu prieko Varne u Šumlu, anatelske prieko Trapezunta u Erzerum a spadajuće na vojsku carigradsku opet u glavni grad.

Dèrvišpaša imenovani turski komisar kod uredjenja besarabske granice došao je u Carigrad dne 26. travnja; tako on, kao i Saffet Efendia, komisar odredjeni za dunavske kneževine otići će na skoro na svoja opredieljena miesta.

Engleska i franceska vojska ostavlja malo po malo Krim; no maršal Pelissier izposlovao je, da se ustanovljeni rok produži do 15. rujna. Mnogi to dèrže za znak, da će Francuzi po svoj prilici još dulje ostaviti zastupnike svoje vojske unutar Dardanelah.

Turski car otišao je dne 21. travnja u gluho doba u arsenal da vidi kalup svietionikah imajućih se po'ići na raznim miestima turskoga primorja; pokus odgovori očekivanju.

Madrit, 7. svibnja. Službeni list priobćuje ustanove španjolske banke. Kapital iznosi 120 miliunah realah i smije se podići do 200 miliunah. U svoj kraljevini vlada podpuni mir.

Madrit, 8. svibnja. Pèrvi temelji štamparskoga zakona odobreni su. Pritomnost Espartera pobudjuje u pokrajinama živahno oduševljenje. U obziru razpuštenja kortesah nije jošte ništa odlučeno. U Barceloni i Valenci sve je mirno.

Javna zahvala.

Ako čuvstvo viekovite zahvalnosti može naplatiti najplemenitie znanje, kojemu se posvetjuje čitav život, izbavljajuć nemoćne od nemoći to mi podpisani doista jedva možemo bolje zahvaliti slavnoj i mnogim radi sretno povratjenog im zdravlja poznatoj gospodi dru. Sretku Gjačiću i dru. Franji pl. Dall' Asta, nego, bez zamiere, javno im se zahvaljujuć na trudu, kojim su našeg četirigodišnjeg sinčića izliečili, što se rodio sa nakaznom razkoljenom gornjom ustnicom, te imenovana gg. liečnici sretno i uspiešno sastaviše ustnicu tako viešto da sada neima traga nikakvom razporu il prijašnjoj nakazni.

Dočim ovaj dokaz vieštine njihove javno priznajemo, izjavljamo tim načinom samo poniešto našu zahvalnost, ali veća zahvalnost ostaje u našoj uspomeni i u njihovoj slavi.

U Rieci 5. svibnja 1856.

Jakob i Katarina Fabiani.

Privremeni učrodnik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 14. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84 1/2
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 7/8
dto . . . . » 4 1/2 %	75 1/4
dto . . . . » 4%	66 3/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	228
» » » » » 1839, » 100 »	128 7/8
» » » » » 1854, » 100 »	108 5/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	61 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87 1/4
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 3/4
Bankovne dionice komad po	1120
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	522 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	350
dto dto s plaćanjem na rate	380 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2851 1/4
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	266
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	584
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	445
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	118
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 3/4
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102 1/4
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	102 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 1/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	101 5/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	296 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	488
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 3/4
Srebro od 10. svibnja	4

SLUŽBENI LIST.

Nr. 264. Pr. (Fin.—19) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

Im Bereiche der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Croatien und Slavonien werden in Folge der definitiven Feststellung des Personal- und Besoldungsstandes der hierländigen Steuerämter nachstehende Dienststellen zur definitiven Besetzung gelangen:

Dienst-Kategorie	Gehalt Gulden	Diäten-Classe
Einnehmer I. Classe	900	IX.
» II. »	800	»
» III. »	700	»
Controlore I. »	700	X.
» II. »	600	»
» III. »	500	»
Offiziale I. »	500	XI.
» II. »	450	»
» III. »	400	»
Assistenten I. »	400	XII.
» II. »	350	»
» III. »	300	»
Amtsdiener I. »	250	—
» II. »	200	—

Mit den Stellen der Einnehmer, Controlore und Offiziale ist die Verpflichtung zur Leistung einer Kaution im Gehaltsbetrage verbunden.

Bewerber um die bezeichneten Beamtenstellen haben ihre eigenhändig geschriebenen, gehörig dokumentirten Gesuche unter Nachweisung des Alters, Standes (ledig, verheirathet oder Wittwer, Anzahl der Kinder), — der theoretischen und praktischen Befähigung im Steuer-, Kassa- und Verrechnungswesen, der vollkommenen Kenntniss der deutschen und slavischen, und insoferne die Anstellung im Fiumaner Komitate gewünscht wird, auch der italienischen Sprache, des sittlichen und politischen Wohlverhaltens, bezüglich der verkauzionirten Stellen auch der Kautionsfähigkeit und unter Angabe, ob und in welchem Grade sie mit Steuerbeamten oder den politischen Bezirksbeamten in Kroatien und Slavonien verwandt oder verschwägert sind, im vorschriftsmässigen Dienstwege, und jene welche noch nicht im Staatsdienste stehen, im Wege der politichen Bezirksbehörde bis 20. Juni 1856 bei der k. k. Finanz-Landes-Direktion in Agram einzubringen.

Bei alternativer Bewerbung um mehrere der bezeichneten Dienstposten ist für jede Einnehmers- oder Kontrolorsstelle der verschiedenen Gehaltsklassen und hinsichtlich der Offiziale- und Assistentenstellen für jede einzelne Kategorie derselben ein abgesondertes Gesuch unter Bezeichnung der Gehaltsstufe einzureichen; es genügt übrigens nur ein Gesuch auf welches sich in den übrigen zu berufen ist, mit Dokumenten, zu belegen.

Bewerber um Amtsdienersstellen haben ihre Gesuche in der obigen Frist unter Nachweisung des Alters, Standes, der bisherigen Dienstleistung, des sittlichen Verhaltens, der Sprachkenntnisse und der phisischen Dienstfähigkeit zu überreichen, wobei bemerkt wird, dass Bewerber, welche noch nicht im Staatsdienste stehen, nur dann berücksichtiget werden wenn sie im Militär gedient und als solche die vorgeschriebene Vormerkung für den Civil-Dienst hohen Orts bereits erlangt haben, daher andere direkt einlangende Gesuche mit Hinblick auf die Allerhöchste Verordnung vom 19. Dezember 1853 unberücksichtiget bleiben werden.

Vom Präsidium der k. k. Finanz-Landes-Direction für Croatien und Slavonien.

Agram, den 8. Mai 1856.

Br. 1051. pol. (Izv.—166) (3—1)

Poziv.

Niže imenovani dužnosti vojničkoj podvèrženi momci kotara klanjačkog, koji se dne 2. i 3. svibnja 1856. novačećoj komissii predstavili nisu, imadu se u domaćoj zemlji baveći se do miesec danah a u inozemstvu boraveći se do tri miseca od dana assentacije računajući kod ureda ovog predstaviti, u protivnom bo slučaju imat će posliedice §. 35. propisa o novačenju sami sebi pripisati.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Broj kuće.	Razred.
Jambrešić Jandro	Turnišće	6	I.
Vinković Petar	Domahovo	32	»
Stanković Stefan	Vilanci	13	»
Cimperšak Jakob	Sv. Križ	45	»
Masnec Mijo	Bratkovac	32	II.
Štrucel Pavao	Movrače	3	»

C. k. kot. ured klanjački dne 10. svibnja 1856.

C. k. predstojnik

Streh v. r.

Na br. 101—1856. Š. (168—Izv.) (3—1)

Oglas natiečaja.

Za popunjenje miesta učitelja i zajedno orguljara kod područne učionice u Koški na župu harkanovačku i kotar valpovački spadajuće s godišnjom pristojbinom od 300 for. sr., 6 hvatih dèrvah, zatim s uživanjem sgodnog stana i poldrugog jutra podkućnice zemlje skopčanog ovim razpisuje se natiečaj.

Koji ovo miesto zadobiti žele, neka se sa sviedočbama vèrhu svojih sposobnostih kod podpisanog ili u Harkanovcih kod g. župnika najave.

U Mariancih dne 6. svibnja 1856.

Josip Hainović,

pučkih učionah kotarskih nadziratelj i župnik u Mariancih.

Br. 2156, 2157, 2158, 2359, 2068 i 2069. g. (160—Izv.) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznošak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 1. prosinca 1855. br. 4564.	Zadravec sa $2^3/_8$ kmetskih naselbinah	Dominik Dominića nasliednikom Viktoru, Lacku i Kornelii Dominić	1000		od 1. svib. 1856.	1. sèrpnja 1856	na 1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
1. prosinca 1855 br. 4922.	Sela i Kosnica sa $7^7/_8$ kmetskih i 1 želiarska naselbina	Kornelia, Viktor i Lacko Dominić (preporno)	3200		»	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
1. prosin. 1855. br. 4923.	Tomaševec sa $15^5/_8$ kmet. naselbinah	Kornelia Lacko i Viktor Dominić	6100		»	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856. br. 605.	Ludbreg sa $104^1/_{16}$ kmetskih naselbinah	Filip knez Batthyani	15136	6	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. ožujka 1856 br. 496	Kalinovac (Brezje) sa dvie polovine izkupljenikah naselbine	Bedeković Josefina	289	25	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. ožujka 1856. br. 497.	Brezje sa $^5/_8$ izkupljenikah naselbine	Horvat Maria	176	20	»	»	na 1. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) na jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied ukajiženja svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 19. travnja 1856.

Novak. Fohn,

Nr. 3558—1856 (DS.—56) (3—1)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche des k. k. Comitates am Pfarrhause und an der Pfarrkirche zu Svetice auszuführenden Bauherstellungen.

1. Zu Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei für Kroatien und Slavonien vom 15. April 1856 Z. 6357 werden die Herstellungen an der Pfarrkirche, und am Pfarrhause in Svetice um die nachstehend angesetzten adjustirten Fiskalpreise im öffentlichen Licitationswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen.

Post-Nr.	Die bezeichneten Bauherstellungen sind auszuführen im Bezirke	in der Gemeinde	in der Ortschaft	bestehen in	wird ausgeboten in Conv.-Münze fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Datum und Ort der Licitation
	Namens								
				A. bezüglich des Pfarrhauses.					
1	Modrušpotok	Ozail	Svetice	Maurer-Arbeit sammt Material.	834	54½	83	29½	den 26. Mai 1856 im Amtslokale des k. k. Baubezirksamtes in Carlstadt
2				ZimmermannsArb. » »	426	44	42	40½	
3				Tischler-Arb. » »	128	—	12	48	
4				Schlosser-Arb. » »	86	30	8	39	
5				Hafner-Arb. » »	66	—	6	36	
6				Glaser-Arb. » »	52	30	5	15	
7				Anstreicher-Arb. » »	56	30	5	39	
				B. bezüglich der Pfarrkirche.					
8				Maurer-Arbeit sammt Material.	1517	45½	151	46½	
9				ZimmermannsArb. » »	664	51	66	29	
10				Tischler-Arb. » »	88	40	8	52	
11				Schlosser-Arb. » »	296	—	29	36	
12				Weissblecheindeckung »	626	44	62	40½	
13				Glaser-Arb. » »	75	36	7	33½	
14				Anstreicher-Arb. » »	24	—	2	24	
				Summe . .	4944	45	494	28½	

2. Erhält der Unternehmer zur Verfügung einen in Svetice erliegenden Vorrath von 7000 Stück Maurerziegeln, 7½ Kubic-Klafter Bruchstein, 672 Kubic-Schuh gelöschten Kalk, 65 Stück 2° lange Bretter, 3 Stück 3° lange eichene Pfosten.

3. Werden dem Unternehmer von der Gemeinde in Natura beigestellt 1076½ Handlanger und 981 zweispännige Fuhren.

4. Zur Licitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

5. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

6. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale des k. k. Baubezirksamtes in Carlstadt beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeitskathegorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtiget.

7. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbietung im Umfange aller Leistungen erfolgen wird, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum Vortage der anberaumten Versteigerung bei dem k. k. Baubezirksamte in Jaska überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

8. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von aussen mit der Aufschrift: für welchen Bau, für welche Arbeitsleistung der Anbot lautet, versehen, sein, im Innern aber enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Bauführung, Arbeitsleistung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt,

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischenStaatspapieren, nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkte 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

9. Die oben Punkt 8 ad a) erwähnten Licitations-Grundlagen für alle obenangeführten Leistungen, können von nun an bis zum Licitationstage bei dem k. k. Baubezirksamte in Carlstadt in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

10. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

11. Der Bestanbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliegt der höheren Ratifikation.

12. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber die Nr. der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

13. Der vomLicitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

14. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

Agram am 2. Mai 1856.

Von der k. k. Comitatsbehörde.

Br. 1385. pol. (Izv. 169) (3—1)

Poziv.

Doli naznačeni momci, koji se dne 29. ožujka t. g. pred assentirajuću komissiu stavili nisu, s ovim se u smislu §. 34. visokog novačnog propisa pozivlju, da, ako se u domovini svojoj nalaze, do miesec danah, ako su pako u inostranoj zemlji, najdulje za tri mieseca kod podpisanog ureda prijave, inače će se proti njima po smislu §. 35. višerečenog propisa postupati. Isto tako imadu se i oni, koji su od više godinah odsutni, te bi se ex offo staviti imali, kod rečenog ureda prijaviti.

Momci
u I. razredu godine 1856. odsutni:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Kućni broj.	Izvučena kocka.
Cekorić Janko	Rečica	33	44
Čepić Stiepan	Luka	27	4
Kerčić Mijo	Rečica	63	18
Kovačević Marko	Ivančici	6	56
Neak Joso Mikin	Rečica	68	39
Pavlić Gèrga	»	24	60
Pavlović Antun	»	46	61
Škundrić Janko	Husje	13	71
Vlaho Ivan	Kobilić	6	3

Momci
od prijašnjih godinah odsutni:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Kućni broj.	Godina rodjenja.
Benšić Luka	Rečica	42	1833
Okičić Marko	Vodostaj	17	1833
Vusak Janko	Rečica	54	1833
Martinić Janko	Luka	32	1832
Neak Joso Ivaća	Rečica	68	1832
Vlaho Joso	Kobilić	6	1832
Žužek Mato	Luka	29	1832
Benšić Andro Mikin	Rečica	42	1831
Vlaho Janko	Kobilić	6	1830
Vlaho Miko	»	6	1830
Rogolja Joso	Rečica	26	1829

U Karlovcu dne 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

OGLASNIK.

(Dp. 49) (3—2)

Prodaja trave.

U subotu dne 17. o. m. u 9 satih prije podne prodavat će se u pokušalištu hèrv. slav. gospodarskog družtva, Liepoj Vesi, za gotove novce ovogodišnja trava.

Za upraviteljstvo pokušališta
Josip Čačković.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 16. SVIBNJA 1856. Broj 112.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasiteli posebne članke plaćjasedo 10 redakah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 1 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 6. t. m. Franji Pöffelu nalazećem se zbog veleizdaje u kaznenom zatvoru u tvèrdjavi Teresienstadt najmilostivie odpustit ostatak njegova kaznenoga vremena a veleizdajnom kazniku Josipu Richtsfeldu nasuprot dopustit, da mu se oprosti polovina trajanja kazni i u isto zajedno uračuna vrieme; što je bio zatvoren prigodom istraživanja.

Ministar pravosudja našao je, da službu ravnatelja pomoćnih uredah izpražnjenu kod županijskoga suda u Osieku podieli Josipu Čelenkoviću.

Ministar pravosudja našao je, da službu tajnika od vieća izpražnjenu kod c. k. banske stolice podieli Ottonu vitezu de Lušan, pristavu kotarskoga ureda u Krapini u Hèrvatskoj.

Vèrhovna računarska sriedišnja oblast naimenovala je računarske oficiale lombardeskoga dèržavnoga knjigovodstva Pilipa Albaneli-a i Viekoslava Rovidu za računarstvene savietnike ovoga dèržavnoga knjigovodstva.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Njihovo c. k. veličanstvo dostojalo je zavodu milosèrdnih sestarah u Rozdolu u štrijevskom okružju za tekuću godinu najmilostivie dozvolit osobitu podporu od 500 fr.

Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Dragutin Ljudevit prispeo je dne 10. u 4 ½ sata popodne u najboljem zdravju u Inšpruk.

Nj. preuzvišenost gospodin ministar financiah baron Bruck došao je 11. u podne u Tèrst i bio je kod tèršćjanskoga Tunnela primljen po načelnicima gradjanskih oblastih. Nj. preuzvišenost prenoći u Sesani i 10. obidje željeznicu medju Ljubljanom do Sesane a 11. od Sesane do tèršćjanske štacie.

Sèrbia.

Beograd, 18. travnja. Jučerašnji koncert g. Kornelia Stankovića izpao je na obće zadovoljstvo izabrane publike, i svaki je bio ushićen. Osobito su se dopale sèrbske piesme u variacie sastavljene, od kojih nadvisila je sve druge, piesma: „Što se bore misli moje“ u kojoj je g. Korneli Stanković razvio najveću svoju veštinu i čisti narodni ukus. Komad Vilmersa „Jedan lietni dan u Norveškoj“ sviran je s osobitom vieštinom i lahkoćom. U posliednjem improviziranom „Potpouri“ imali smo priliku divit se liepim prelazcima i ukusnom slogu. G. Stef. Teodorović živopisac iz priateljstva prama koncertodavcu pievao je više sèrbskih i jednu niemačku piesmu. Drugi i posliednji koncert bit će u Nedielju 22. travnja opet u sali kod „Sèrbske krune“ i na istom imat će dobrotu „beogradsko družtvo pievačah“ praćeno instrumentalnom muzikom ovdešnjih gimnazialnih učenikah muzike, učestvovati. Na tom koncertu deklamirat će takodjer i g. D. I. Pavlović dovèršeni spiev: „Popara.“ Polovinu čistog prihoda opredielio je koncertodavac fondu ovovaroške bolnice. (Šumadinka).

Turska.

„Journal de Constant.“ izpravljuje svoju prijavu u svojem pèrvašnjem listu, da je pogubljenjenje niekog Gèrka bilo odgodjeno na gèrčki uskèrs, da se time čim samiernii primier stavi, pa veli, da turska vlada nije samo nikad ni imala takve namiere, već da je vaviek pred očima imala toleranciu i obzir na svoje kèršćjanske podložnike, što više da je, nehoteći ni s daleka smetat svetkovine prizorom pogube, svim oblastima dala nalog, da kèršćjane za njihovih svetkovinah nezovu na sud i izvan toga svim uznicima dozvoljuju, da na uskèrs izidju iz tamnice.

Nezadovoljnost tèrgovacah — pišu tèršćjanske novine — popela se u turskom stolnom gradu na visok stupanj; neizmierni gubitci, koje su mnoge kuće špekulaciama sa žitom i bražnom pretèrpele, mnogo će falimenatah za sobom povući. Ima tèrgovacah, koji su za rata pobrali čist dobitak od sto tisućah funtih, pa ipak su ostali u kvaru po prevratu političkih okolnostih, koi se posliednjih miesecih dogodio.

Rusia.

Najnovie viesti iz Krima od 22. travnja u „Times-u“ donose radostno priobćenje, da se zdravlje franceskih vojnikah sada nalazi u znatno boljem stanju. Vele, da ih je množina poginulo. Sama 11. regimenta izgubi polovicu svoje momčadi; 26. najzdravia od sviuh zakopa ipak 250 momakah; jedna druga do 400 momakah. Franceski oficiri ni neuzimaju si sada truda, da zataje, što su prošaste zime izgubili i kakove su užase preživili u Dobruči. Da se je rat nastavio — tako piše dopisnik Timesa — nebi bili mogli produzet ni jednog dnevnog marša, jer njihovi podvozi propaše a tovarna im marva poginu. Sada se već ni nerugaju engleskoj željeznici, koja neprestano najbolje usluge čini i Englezima olakšuje ukèrcanje njihova materiala, već upotrebljuju nju i engleske cestne naprave, gdie god to uzmognu. U ostalom upèrkos svim pripravama triebat će i od engleske strane prenašanje više vremena, jer se je čudo mnogo gradiva nakupilo. Sardinci, koji nisu bili sobom donieli obsadne sprave i inače nikakvih teških topovah za bitku, najlaglje su se odpremali. Englezima će već teže biti, ako se bojni brodovi neupotrebe za prevažanje, što nije veoma vierojatno, budući da se je pokazalo, da je franceska flota mnogo patila prevažanjem vojske. Po sudu engleskih oficirah od flote ista se je gotovo sasvim pokvarila (?) ovom službom. Vrieme je bilo u svemu povoljno.

„Le Nord“ javlja da će Nj. veličanstvo car ruski krenut sriedinom mieseca svibnja na put u Varšavu.

Niemačka.

Iz Cvekavo (u Saksonii) javljaju 10. svibnja da je sinoć malone vas grad Schöneck izgorio. Sudionica je izbavljena, ostale javne zgrade porušene su. Lengenfeld u Voigtlandii stoji u plamenu; danas od 3 sata u jutru gori grad. Dalje viesti fale.

Velika Britania i Irska.

London, 13. svibnja. Uslied glasovah iz Washingtona bio je Walker opet potučen. Zbog duga, što duguju Perù Engleskoj imali bi se bili po Englezima posiesti otoci Kinkaski.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Pariz, 13. svibnja. Carska odluka sadèržana u Moniteuru naredjuje, da se ima od razreda godine 1857. sazvat samo 100,000 momakah. Nadalje javlja službeni list izrazujući svoje zadovoljstvo jedan dopis sadèržan u listu „Moniteur belge.“

Berlin, 13. svibnja. Princip Friderik Vilelm produzet će 17. t. m. svoj put u London. Udovu caricu rusku očekuju ovdie dne 18. t. m.

Padova, 11. svibnja. Biskup monsignore Modesto Farina preminuo je jučer.

Turin, 13. svibnja. U senatu izjavio se Castagnetto, da bi politika kabineta mogla povoda datr razpri medju Piemontom i Austriom. Grof Cavour odgovorio je na to sličnim načinom, kao u poklisarskoj komori, da je Piemont pokušao učinit, da se taljansko pitanje uzme u pretres, da se austrianska politika neslaže s piemonteskom, i da se je ta učinjenica morala napomenut. Generalu Debormidi naložena je misia u Petrograd.

— U Malti pobila se je taljanska legia s engleskim četama. Redarstvenoga nadzornika ubiše, buntovnici utekoše u nieku malu tvèrdju, gdie su ih obkolili.

Nj. preuzvišenost generalni gubernator lombardesko-mletačke kraljevine fm. grof Radetzky dozvolio je prognaniku Eugenu Rossi-u i Petru Giančiću da se bezkazneno vrate u c k. austrianske dèržave.

London, 12 svibnja. Naimenovanje kneza Kreptovića za ruskoga poslanika u Londonu prijavljeno je službeno.

Madrit, 9. svibnja. Vlada je ovlastila družtvo pokretnoga vieriva, da načini pripravah za gradjenje željeznicah od Palencie u Leon, od Palencie u Oviedo i od Madrita u Valladolid. — Espartero prispeo je jučer u Pampelunu, gdio su ga veoma liepo primili. — Mir je obćenit.

Marsilja 11. svibnja. Parobrod „Tamise“ donosi viestih iz Carigrada od 1. t. m. Očekivali su tamo, da će se za koi dan oglasit pogodba mira. Vele, da će ruski poslanici skoro doći. Polag „J. de Constantinople“ iznosi broj Francezah jurve ukèrcanih u Kamiešu 36.000 momakah (Englezi su ukèrcali 900 momakah). Tèrgovina u Kamiešu jest u podpunoj radinosti. Zbor bivši u baidarskoj dolini vratio se u Sevastopolj. General Lüders dopustio je, da se konjaništvo generala Alonvilla onamo povrati uzduž obale.

Sultan je dopustio, da nekoliko englesko-franceskih diviziah ostane u Carigradu. Još uviek govore o velikoj buni u Arabii i misle, da će Egipat doprinieti tomu, da se utaloži. Uslied listovah izlazećih u Smirni ubiše sirijski fanatici engleskoga opravnika u Marašu g. Guarmini-a i svu njegovu porodicu. Magnesia je umirena, kolovodje ondešnje bune uhvatjeni su. — Iz Atine javljaju, da u Tesalii vlada mir i da očekuju odlazak tudje vojske. General Espinasse, komu je naloženo bilo nadzorno povierenstvo, došao je u Atinu.

Protokoli pariških konferenciah.
(Protumačio S. D.)

Protokol I. od 25. veljače.

Punomoćnici Austrie, Franceske, Velikobritanie, Rusie, Sardinie i Turske skupili su se danas kao konferencia u dvoru ministarstva inostrānih dielah.

Grof Buol uzima rieč i predlaže, da se preda grofu Valevskomu predsiedateljstvo u konferenciama. „To nije samo,“ reče, „običaj osvećen predjašnjim postupcima i upražnjavan prije kratkog vremena u Beču; to je ujedno i poklonstvo vladaocu, kog gostoprimstvo uživaju sada zastupnici Evrope.“ Grof Buol nesumnja, da se neće njegov predlog primit, koje i bude. Grof Valevski primi se na to predsiedateljstva i zahvali na toj časti, koja je nov dokaz čuvstvah, koja su sve navela na želju, da Pariz bude stolica konferenciah. On misli, da je ta sloga do-

kaže, da će gledat, da opravda njihovo povierenje; da će izbiegavat nepotrebno otezanje, ali da će se čuvat i velike hitnje.

Na predlog grofa Valevskog zaključi konferencia, da se preda vodjenje protokola g. Benedetiu, upravitelju političkih stvarih u ministarstvu inostranih dielah. Ovaj se na to uvede. Punomoćnici pokažu na to svoja punomoćja i kad su se ova izčitala i našla, da su u najboljem redu, dodadu se konferencialnim aktima.

Na predlog grofa Valevskog obvežu se punomoćnici uzajmno, da će čuvat o svim dielima u konferencii najveću tajnu.

Budući da Sardinia nije podpisala bečki protokol od 1. veljače to izjavljuju sardinski punomoćnici, da će uz taj protokol i priključeni dodatak podpuno pristati. Grof Valevski preporučuje, da se bečki protokol od 20. siečnja primi kao preliminar mira. Na ovo pristanu punomoćnici.

Na to predloži grof Valevski, da se pristupi zaključenju ratnog primirja. Počem se o roku i načinu primirja debatiralo, zaključe punomoćnici ratujućih silah, rasudivši, da bi željiti bilo da se prekine neprijateljstvo izmedju protivnih vojskah za vrieme pogadjanja, zato neka zapoviednici zaključe primirje, koje će se svèršiti 31. ožujka, t. j. ako se ono obćim suglasjem neponovi.

Za vrieme primirja neće vojska jedna na drugu napadati i ostat će na svom miestu. Odnosno zaključenje odmah će se po telegrafu vèrhovnim zapoviednicima poslati, da se mogu po tom vladati kad im stignu zapoviesti njihovih vladah.

Prieko toga zaključe punomoćnici, da primirje nema upliva na blokadu; ali da se dotičnim zapoviednicima flotah naloži, da se za vrieme primirja uzdèržavaju od svakog neprijateljskog napadanja na oblast ratujućih silah.

Ovom protokolu dodan je bečki protokol od 1. veljače, koi je kao preliminar mira.

Protokol II. od 28. veljače.

Prisustvuju svi punomoćnici.

Glavni punomoćnik od Rusie javlja, da je svojoj vladi priobćio zaključenje u obziru na primirje i da mu je javljeno, da su već nužne zapoviesti poslane na ruske vèrhovne zapoviednike u Krimu i u Azii.

Punomoćnici Franceske, Sardinie i Turske priobćuju to isto. Lord Clarendon od svoje strane javlja, da je poslan nalog saveznim zapoviednicima nad flotama u cèrnom i baltičkom moru, da se uzdèržavaju svakih neprijateljstvah proti ruskoj oblasti.

Grof Valevski misli, da je sada vrieme, dirnuti nieka predhodna pitanja, da se poslie opredieli rok obćeg dogovaranja.

Grof Buol misli, da bi svèrhi shodno bilo, najprije na bèrzo pretresti obće osnove prije nego što se k razlaganju pojedinih točkah pristupi.

Lord Clarendon to isto misli i primiečava, da se red nabljudava pri konačnom izpitivanju po važnosti pojedinih predmetah. Punomoćnici Rusie, Sardinie i Turske pristaju na taj predlog.

Grof Valevski pročita paragrafe po predlogu mira, kao što su u bečkom protok. od 20. siečnja o. g., i koje su sve ugovarajuće sile primile kao osnove dogovaranja.

U odnošenju na pèrvi paragraf pèrve točke (da se svèršeno ukida rusko pokroviteljstvo nad podunavskim kneževinama) primiečava baron Brunnov, da rieč „pokroviteljstvo" zlo označava rolu, koja je pripala Rusii u podunavskim kneževinama, da su o tom govorili ruski punomoćnici još na bečkim konferenciama i da su stekli da se drugi izražaj metne, koi postupanje Rusie po njegovom pravom karakteru naznačava, zato ište baron Brunnov, da se dèrže uvažavanja u aktima bečke konferencie.

Grof Buol primiečava, da pokroviteljstvo sastoji u stvarima i u položaju, ako se baš i nenahodi ta rieč u diplomatičkim opredieljenjima s Turskom; upotrebljen izražaj istina „garancia" je, ali je važno, naći način za izražavanje, koje treba jasno da pokaže, da treba toj izključenoj garancii kraj učiniti. Alipaša od svoje strane primiečava, da je rieč „pokroviteljstvo" u diplomatičkim aktima upotrebljavana naročito u bar znak po rezultat njihovih trudovah. Za sebo organičkom statutu kneževstvah. Punomoćnici Francuske i Engleske dodaju, da bečka zaključenja nisu pojednako sve sjedinjene sile zadovoljila i da se sada netreba njima baviti, jer su sadošnji trudi za ustanovljenje mira ostali neuspiešni.

Punomoćnici ruski žele, da se tek osvèrću za ljubav uskorivanja u poslovima kongresa na sporazumljenje sadašnje u gdiekojim točkama.

Baron Brunnov misli, da treba odnošenja Sèrbie da sačinjavaju predmet osobitog članka. Na to svi pristanu.

Alipaša veli, da ukidanje svakog pokroviteljstva ujedno izključuje i ideu obćeg pokroviteljstva, i da treba miešanje silah da se dèrži granicah proste garancie.

Pročitavši grof Valevski drugi paragraf pèrve točke opominje, da je budaća organizacia kneževinah već više sistemah izazvala. Punomoćnici svi misle, da bi sve te kombinacie trebalo uputit na jednu komisiu iz članovah kongresa, koja će opredielit glavne cèrto političkog i administrativnog ustrojstva podunavskih provinciah, ostavljajući izradjivanje pojedinostih drugoj komisii, koja će se poslie učinjenog mira skupiti.

Grof Valevski pročita treći paragraf pèrve točke, koi se odnosi na obranu kneževinah. Baron Brunnov izjavljuje, da punomoćnici Rusie rado primaju zaključenje bečko; ali baron Burqueney odgovori, da to upućivanje na bečke konferencie nebi odgovaralo predmetu, koi se preduzeo redakciom toga paragrafa.

Grof Valevski, pročitavši četvèrti i posliednji paragraf pèrve točke (o novoj granici u Besarabii), prelazi na drugu točku (o Dunavu).

Grof Orlov primiečava, da je to povrieda načelah neutralnosti, kad ima na ušćima Dunava ratnih ladjah, koje neprinadležo dèržavama na primorju cèrnomorskom. Grof Valevski odgovara da se to nemože nazvati povriedom načela, kad se ugovarajuće sile slože o kakvom izuzetku.

Pročita se pèrvi, drugi i treći paragraf treće točke (o otvaranju cèrnog mora tèrgovačkim ladjam i o arsenalima); poslie 4, 5 i 6 paragraf, o. hranjenju tèrgovačkih interesah u cèrnom moru i o posebnom ugovoru izmedju Rusie i porte, bez osobitih diskusiah.

O osmom paragrafu o ponovljenju ugovora zbog zatvora moreuza svi punomoćnici žele, da se posebni akt, koi bi to načelo potvèrdio, doda obćem ugovoru. Grof Orlov i Brunnov vele, da tu treba naravno i Prusku pozvati. Na to pristaje i grof Clarendon, ali kaže, da nebi Prusku trebalo prije zvati, dok se god neopredièle glavne točke obćeg ugovora. Grof Valevski primiečava, da to pitanje o pozivanju Pruske rieše punomoćnici kasnie.

Pročitavši četvèrtu točku (o kèrstjanima u Turskoj) primiečava grof Valevski, da treba potvèrditi stupanje Turske u javno evropejsko pravo. Punomoćnici vele, da to treba posebnom točkom u glavnom ugovoru izreći, i primaju je onako, kao što je sačinjena u Beču.

Grof Orlov želi, da mu se priobći, kakve miere misli Turska preduzeti, da četvèrtu točku ostvari. Alipaša odgovara, da nov hatišerif obnovljava privilegie nemuhamedanskih portinih podanikah i da on podpisuje nove reforme, da je taj akt obnarodovan, i da visoka porta misli, da će zadovoljiti očekivanjima u obziru na četvèrtu točku, ako taj akt javi silam jedinom notom, kao što to misli činiti.

Grof Orlov i svi punomoćnici misle, da se te naredbe portine spomenu u glavnom ugovoru.

Punomoćnici Austrie, Francuske i Velikobritanie pripoznaju slobodni karakter carigradskih naredabah, i misle, da ih treba zato navesti u ugovoru, al da se tim nedaje nikakvo pravo na miešanje u odnošenja Nj. Velič. sultana prama njegovim podanicima.

Protokol III. od 1. ožujka.

Grof Valevski kaže kako sve savezne sile ištu da Rusia nemože alandske otoke utvèrdjivati.

Grof Orlov veli da će na to pristati ako se to odvojeno izmedju Rusie i u baltičkom moru ratovavše Francuske i Engleske zaključi.

Grof Buol rekao je da bi i to kao dodatak u glavni ugovor doći imalo.

U tom se pogode. — Poslie Valevski predloži da bi trebalo stanje zemaljah, koje su istočno oko cèrnog mora, osobito izviditi.

Baron Brunnov razloži na to, kako je Rusia te zemlje zauzela.

Alipaša ište da se tamošnje granice izprave. Ruski punomoćnici pristanu na to pod ugovorom da tamo nimalo svoje zemlje negube.

Valevski počme, a Clarendon nastavi govoriti da Rusia nepodiže razorenih i da nedèrži zaostavših gradovah na cèrnom moru.

Ruski punomoćnici nepristaju na to nego rekoše da Rusia samo ratnih arsenalah po obalam toga mora neće podizati. — Točka se ta odloži.

Valevski predlaže, da Rusia ustupi Kars s osvojenim predielima.

Ruski punomoćnici na to pristanu opet pod ugovorom, ako se u daljem poslu i pogodbi bude pazilo i uvažavala ta njihova pripravnost.

(Dalje sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 15. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	84 9/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 7/8
dto . . . . » 4 1/2%	75 1/16
dto . . . . » 4%	66 3/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227 1/2
» » » » , 1839, » 100 »	129 1/8
» » » » » 1854, » 100 »	108 7/16
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2%	61 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 5/8
Bankovne dionice komad po	1115
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	525
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	350
dto dto s plaćanjem na rate	380 3/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2847 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	257
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	580
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 1/2
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/4
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 1/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 5/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	269
Carigrad za 1 forint . . . . parah	488
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 3/4
Srebro od 14. svibnja	3 1/2

SLUŽBENI LIST.

Br. 1969—1856. (Izv.—167) (3—1)

Poziv.

Dole naznačeni vojenoj dužnosti podvèrženi momci, koji su prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni bili, ovim se pozivaju, da se za mieseo danah od danas računajuć kod c. k. kotarskog ureda varaždinskog osobno ili pismeno prijave, inače će u smislu §. 35. novačkog propisa postupano biti.

I. razreda:

Herz Gregur iz Stažnjevca kućni broj 3
Heržεnjak Petar iz Šemovca » » 5
Jerešić Imbro iz » » » 7
Poljanec Imbro iz Vinice » » 48
Sluinski Andro iz Osečka » » 11
Lončar Tomo iz Stažnjevca » » 14
Hlebec cestar Gjuro iz Babinca » » 20
[illegible] Blaž iz Vratna » » 38

Nr. 3558—1856 (DS.—56) (3—3)

Lizitations-Kundmachung

über die im Bereiche des k. k. Comitates am Pfarrhause und an der Pfarrkirche zu Svetice auszuführenden Bauherstellungen.

1. Zu Folge Erlasses der hohen k. k. Statthalterei für Kroatien und Slavonien vom 15. April 1856 Z. 6357 werden die Herstellungen an der Pfarrkirche, und am Pfarrhause in Svetice um die nachstehend angesetzten adjustirten Fiskalpreise im öffentlichen Licitationswege dem Mindestfordernden zur

Br. 2844, 2845, 2893 i 2905. (DS.—52) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeznaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
20. listopada 1855. br. 4333.	Jankovèrh sa 12⁷/₈ kmetskih naselbinah	Mikula Vranicany u parnici sa fiškušom	5150	—	1. studen. 1855.	28. lipnja 1856.	29. kolovoza 1856 u 9 satih prie podne
20. ožujka 1855. br. 1135.	Jurovo 36⁴/₈ kmetskih naselbinah	Mikula Vranycany	14000	—	1. svibnja 1855.	»	29. kolov. 1856. u 9 satih prie podne
15. travnja 1856. br. 822.	Mala mlaka sa 21¹/₈ kmetskih naselbinah	Bara Barabaš	8450	—	»	»	29. kolov. 1856 u 9 satih prie podne
4. kolovoza 1855 br. 3313.	Brod sa 182²/₈ kmetskih i 29 željarskih naselbinah	Grof Gustav Bathyány u parnici sa fiškušom	77350	—	1. studen. 1855.	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročiišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 24. travnja 1856.

Jović.

Klobučarić.

Br. 627. gr. 1856. (Izv.—153) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se time do obćega znanja, da je na molbu Mate Kresonja, tutora malolietnikah Frane i Marie Ljubleric javna dražbena prodaja mlina br. 161 Pustja zvanog u zaostavštinu Josipa i Marie Ljubljeric spadajućeg, pri varoši Križevcu nalazećeg se i na 2749 for. 1 kr. sr. sudbeno precienjenog, ka kojemu ¹/₈ rali voćnjaka i ¹/₁₆ rali vèrtne zemlje spada, dozvoljena i na 9. lipnja t. g. u 9 satih prije podne ustanovljena. Ciena ličbena sastoji u precienbenoj vriednosti tog mlina od 2749 for. sr. ter prodaja istoga bi uslied dobrovoljne prošnje odredjena; pravo založno dakle, vierovnicima na otom mlinu osigurano, istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano. Svaki dražbenik imade u ime vadiuma svotu od 50 fr. sr. položiti. Onaj, koi otaj mlin kao kupac dostignuo bude, dužan je u roku od 14 danah poslie ovèršbene dražbe svotu od 200 for. sr. što tako u roku od 30 danah poslie ovèršbene dražbe svotu od 200 for., te u roku od 2 mieseca poslie ovèršbene dražbe svotu od 400 for. sr. na račun kupovnine budi kod suda budi u ruke gori pomenutog tutora Mate Kresonja u gotovom naplatiti. U slučaju, ako nebi kupac ovim uvietima zadovoljio, isti će položenog vadiuma kvaran i za svaku neobdèržavanjem tih uvietah prouzrokovanu štetu odgovoran biti, ter će se na njegov trošak nova dražbena prodaja tog mlina obdèržavati. Ostalu kupovnine svotu, od koje kupac, počemši od dana prodaje u polgodišnjim obrocima 5% kamate platiti imade, isti je po izminutju osam godinah od danah kupnje računajuć, dužan uz polgodišnje odpoviedanje namiriti. Ništa nemanje kupcu je prosto, takodjer u tečaju ovih osam godinah budi čitavu ostalu kupovnine svotu budi stranom istu namiriti, ali manje svote od 100 for. sr. nemože isti polagati.

Oni, koji otaj mlin kupiti žele, pozivaju se, da se u naznačeno doba na lice miesta k dražbi stavlti imadu.

C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Križevcima dne 27. travnja 1856.

Br. 1613. (Izv.—159) (3—3)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjeg novačenja sliedeći momci vojničkoj dužnosti podvèrženi iz toga, što se za njihovo sadanje boravljenje saznati nije moglo, pred asentirajuću komisiu staviti se nisu mogli, i naime:

Iz I. dobnog razreda:

1. Cesar Ivan iz Leskovca,
2. Fluchar Juraj iz Vušivča,
3. Rojko Juraj iz Razkerčaka,
4. Sudec Matia iz Leskovca,
5. Wehar Pavo iz Novih dvorah,
6. Versić Matia iz Središća.

Iz II. dobnog razreda:

1. Golub Vid iz malog Leskovca,
2. Horvath Josip iz Zavesčaka,
3. Rakovec Mijo iz Novih dvorah.

Iz III. dobnog razreda:

1. Hammer Ivan iz Jurovčaka,
2. Klemenčić Josip iz Visčičkog vèrha,
3. Kotter Andro iz Vusivčaka,
4. Kollarić Josip iz Bogdanovca,
5. Križan Mijo iz Vratišinca.

Iz IV. dobnog razreda:

1. Iliašić Josip iz Vratišinca,
2. Košak Marko iz Presckе,
3. Leskovec Antun iz Jurovčaka,
4. Nemec Ivan iz malog Slatnjaka.

Iz V. dobnog razreda:

1. Banek Ivan iz gornje Dubrave,
2. Ferlin Josip iz gornje Dubrave,
3. Hizmann Stiepan iz Pleskovca,
4. Hallak Jakob iz gornjeg Kraljevca,
5. Kollmann Mijo iz Strigove,
6. Lončarić Martin iz Strigove,
7. Mundjar Pavo iz Paklenice,
8. Matosa Imbro iz Kraljevca,
9. Skvorz Juraj iz Pleškovca,
10. Vidović Valent iz Žižkovca,
11. Zorković Jakob iz gornjeg Mihaljevca.

Iz toga i u smislu §. 33. propisa za novačenje pozivlju se gore rečeni momci, da se do 31. svibnja t. g. kod svog c. k. kotarskog ureda prijave, jer će inače podpasti glasom §. 35. novačnog propisa propisanoj kazni.

C. k. kotarski ured Strigovo 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Kibić.

Br. 1385. pol. (Izv. 169) (3—2)

Poziv.

Doli naznačeni momci, koji se dne 29. ožujka t. g. pred assentirajuću komissiu stavili nisu, s ovim se u smislu §. 34. visokog novačnog propisa pozivlju, da, ako se u domovini svojoj nalaze, do miesec danah, ako su pako u inostranoj zemlji, najdulje za tri mieseca kod podpisanog ureda prijave, inače će se proti njima po smislu §. 35. višerečenog propisa postupati. Isto tako imadu se i oni, koji su od više godinah odsutni, te bi se ex offo staviti imali, kod rečenog ureda prijaviti.

Momci u I. razredu godine 1856. odsutni:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Kućni broj.	Izvučena kocka.
Cekorić Janko	Rečica	33	44
Čepić Stiepan	Luka	27	4
Kerčić Mijo	Rečica	63	18
Kovačević Marko	Ivančici	6	56
Neak Joso Mikin	Rečica	68	39
Pavlić Gèrga	»	24	60
Pavlović Antun	»	46	61
Skundrić Janko	Husje	13	71
Vlaho Ivan	Kobilić	6	3

Momci od prijašnjih godinah odsutni:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Kućni broj.	Godina rodjenja.
Benšić Luka	Rečica	42	1833
Okičić Marko	Vodostaj	17	1833
Vusak Janko	Rečica	54	1833
Martinić Janko	Luka	32	1832
Neak Joso Ivaća	Rečica	68	1832
Vlaho Joso	Kobilić	6	1832
Žužek Mato	Luka	29	1832
Benšić Andro Mikin	Rečica	42	1831
Vlaho Janko	Kobilić	6	1830
Vlaho Miko	»	6	1830
Rogolja Joso	Rečica	26	1829

U Karlovcu dne 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

OGLASNIK.

(Dp. 49) (3—3)

Prodaja trave.

U subotu dne 17. o. m. u 9 satih prije podne prodavat će se u pokušalištu hèrv. slav. gospodarskog družtva, Liepoj Vesi, za gotove novce ovogodišnja trava.

Za upraviteljstvo pokušališta

Josip Čačković.

(48—D.P.) (3—3)

Star kvier (pergamenat),

napisan ili naštampan, kupuje se na funte po

Dragutinu Hamannu,

zlatiocu na Jellačićevu tèrgu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 17. SVIBNJA 1856. Broj 113.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 9. t. m. dosadanjeg izvanrednog poslanika i opunomoćenoga ministra kod carskoga francesko ga dvora i pravoga tajnoga savietnika, Aleksandra barona Hübnera najmilostivie naimenovat Svojim poslanikom ondie.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je peharniku nasliednjih zemaljah u Tirolu Ivanu nepomuku grofu Spairu najmilostivie podielit dostojanstvo c. k. komornika.

Dne 17. svibnja 1856 izdan je i razposlan komad VIII. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Naredba vèrhovnoga zapoviedničtva vojske, ministarstva financiah i vèrhovne vlasti redarstvene od 11. ožujka 1856, kreposlna za svukoliku cesarevinu, kojom se kriepost naredbe od 28 studenoga 1855 (br. 205 dèrž. zak. lista), glaseće o odmieri pristojbah za momke od oružanstva (žandarmerie) od stražmeštra nižje, prigodom, kad se kao sviedoci u slučajevih kaznenih pozivaju pred gradjanske sudove kaznene, razprostire i na slučajeve, kada kao sviedoci pozvani budu pred sudove vojničke ili u razprave dohodarstvene.

Naredba ministarstva za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine od 17. ožujka 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim krajine vojničke, o načinu, kako postupat valja pri podieljivanju dozvolah za poduzimanje periodičnoga voženja osobah.

Razpis ministarstva za bogoštovje i nastavu od 8. travnja 1856, kriepostan za svukoliku cesarevinu, kojim se naredjuje odpustnica (absolutoriah), kao zakonitih dokazah o tom, da je koi učenik od pravo- i dèržavo-znanstvenoga kojega fakulteta ili pravoslovne koje akademie po postojećih zakonih svèršio akademičke svoje nauke, a ujedno ustanovljuje i razmierje ovih odpustnicah naprema odlaznicam, koje su do sada bile u običaju.

Razpis ministarstva financiah od 4. travnja 1856, kojim se, s obzirom na novo političko-sudbeno ustrojstvo Erdeljske, ustanovljuju granice za neposredno uredovno područje rudarskoga satničtva u Zalatni i za uredovne kotare od izpostavljenih rudarskih poviereniksh istoga satničtva.

Razpis ministarstva financiah od 5. travnja 1856, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se privremeni centralni fiskalski ured, koi je do sada postojao u Temišvaru, pretvara u prokuraturu financialnu.

Naredba ministarstva financiah od 6. trav. 1856, valjana za svekolike krunovine, kojom se, uslied previšnje odluke od 2. travnja 1856 obznanjuju niekoje ustanove k zakonom od 9. Veljače i 2. kolovoza 1850.

Razpis ministarstva financiah i tèrgovine od 6. travnja 1856, valjan za krunovine, nalazeće se u obćenitom okolišu carinskom, kojim se opunomoćuje više mlietačkih malih divonah, da ocarinjati mogu iskazana vina iz iznimakah carinskih.

Obznana ministarstva financiah od 11. trav. 1856, tičuća se premieštjenja kontrolnoga ureda iz Vürbenthala u Cukmantl.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah, pravosudja i financiah od 14. travnja 1856, kojom se obznanjuje, da je Nj. c. k. apostolsko Veličanstvo premilostivo dozvolilo, da se za sabolčku varmedju u okolišu veliko-varadinskoga višjega zemaljskoga suda zavede sud varmedjski, koi će uredovno svoje siedište imati u Nagy-Kalló-u.

Dne 17. svibnja 1856. izdan je i razposlan komad IV. razdiela II. zemaljsko-vladnog lista za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu.

Oglas c. k. hèrvatsko-slavonskoga zemaljskoga ravnateljstva od 21 travnja 1856, kojim se do obćeg znanja dostavljaju ustanovljene za sadno trogodište 1856, 1857 i 1858, odkupne ciene duhanskog perja (listja) izručenoga c. k. duhanskom dohodarstvu.

Neuredovni dio.

Rusia.

Petrograd, 5. svibnja. Imendan Nj. veličanstva carice matere svetkuje se danas kod dvora na običní način a pučanstvo pokazuje najživajnije učestje.

Odriešenje general-adjutanta kneza Cerničeva od njegove službe kao predsiednika dèržavne službe bilo je pratjeno veoma laskavim ručnim pismom carevim.

General Grabbe odrešen je zbog toga, što je mir nastao, od njegove službe kao ratni gubernator revalski, no ostaje zapoviednikom vojske u Estlandii.

„Ruski Invalid“ sadèržaje dugačak opis pohodah generala pl. Lüdersa u taboru saveznikah. Dne 15. travnja bio je general po maršalu Pellisieru pozvan na ručak, za kojem je imalo sliedit natiecanje afrikanskih lovacah na konju. Na mostu vèrhu Černaje bio je generaladjutant pl. Lüders dočekan po jednom oficiru francuskoga general-štaba i začastnom pratnjom poslanom mu na susriet. Zatim pozdravi ga na „kamenom mostu“ pucnjava francuskih bateriah a francuska vojska, koja je od mosta počemši do glavnoga stana maršaleva postavljena bila i sastojala je iz 97 bataliunah, osam švadrunah sa 72 topa, izkaza mu vojničko štovanje. Maršal Pellisier, general Codrington i Lamarmora pratjeni mnogobrojnim štabom primiše ruskoga vèrhovnoga vodju.

Tečajem ručka napio je maršal Pellisier zdravicu pèrvešnjem branitelju Sevastopolja, knezu Gorčakovu. Zatim prisustvovahu svi učestnici natèrkonju. — Dne 17. travnja bio je general Lüders s nova pozvan na razgled francuske vojske. Francuska vojska sastojaše u svemu iz 96 bataliunah i 32 švadruna sa 198 topovah. Kad se svèrši razgled, kod kojega su francuski i ruski glavni vodje mienjali mnogo uljudnostih, otišli su generali na obied generalu Kodringtonu. Prije nego li se obied svèrši, digne se general Kodrington i izusti u francuskom jeziku sliedeća: „Veoma mi je žao, moja gospodo, da sam prisiljen k Vama govorit u jeziku, koi mi otežuje izrazit se viešto. Tečajem duga vremena imali smo posla s protivnikom, s kojim borit se stalo nas je mnogo truda, napora i žèrtvah. Ovaj protivnik dokazao je, da se š njim nevojuje tako lahko, kao što smo mislili s početka. Kod toga nepriatelja mogli smo se mnogo učit: zapta, hrabrosti, postojanosti i bezobzirne podanosti u svoju dužnost. To je bio strašan nepriatelj za nas! Ali sada želimo svi, da mu budemo najbolji priatelji. Moja gospodo! na slavu generalu Lüdersu i svoj ruskoj vojsci!“

Svi kucnuše čašama i obied se svèrši glasnim klicanjem hurrah. Zatim biahu pregledane engleske čete. General Lamarmora izrazi se, da mu je veoma žao, da nemože i svoje vojske predstavit, jer se je već počela ukèrcivat.

Uslied viestih iz Krima u „Timesu“ koje dosižu do 26. p. m. Englezi se pripravljaju na put u domovinu. General Eyre sa svojim štabom bio je pèrvi, koi se je ukèrcao, za njim sliedi brigada sastavljena iz regimentah tretje divizie. — Obćenje medju sievernim i južnim Sevastopoljem bilo je posliednjih danah veoma živahno; sieverne tvèrdine u istinu su ogromne. Tvèrdina konstantinova samo je malo oštetjena bombardementom od 17. listopada 1854. Zemljotvori jedva su dotaknuti. Tvèrdina Katarinina stoji podpunoma nepovriedjena i samo Mihailova tvèrdina oštetjena je i to vatrom francuskih mužarah, iz kojih su na nju iz osvojenoga grada pucali. Ta tvèrdina bila je zlo sagradjena. Okolo tvèrdjave prostiru se ogromni zemljotvori i teško da ima koi ulaz, koi nebi bio zaštitjen bateriom dobro uredjenom. Na luka s utonutim ladjama, kojih jiedrila vire iz povèršja vode, pruža žalostno i pusto pozorište. Teško da će Rusima ikada za rukom poći, da te ladje izvuku iz mora, osobito im je žao za brod „Konstantin“ koi je bio najliepši svekolike flote.

Franceska.

Na stolnoj cèrkvi pariškoj pribijeno je od sinoć nadbiskupsko pastirsko pismo, koje propisuje uvedenje rimske liturgie miesto dosadanje starofrancuske. Jedna komisia i podkomisie imaju ustanovit potrebne promiene.

Niemačka.

Prisiednik Kaiser, židov, pripušten je na izvèršivanje sudačkog zvanja kod berlinskoga sudišta, no kako ondašnje sudbene novine javljaju pod raznim modifikaciama, medju kojima je i ta, da nesmije zaprisizat i tim dodatkom, da se nema nadat urednoj sudačkoj službi. To je pèrvi židov, koi izvèršuje sudačko zvanje u Pruskoj.

Velika Britania i Irska.

U kristalnoj palači u Sidenhamu svetkovali su u pritomnosti kraljice i principa Alberta povratak mira. Tvorilo grobnoga spomenika u Skutaru posvećenoga poginutim Englezima, koje je načinio Marocheti i mirovnu trofeu istog umietnika otkrili su tom prigodom. Grobni spomenik sačinjava stup na uglima od kojeg nalaze se četiri plačuće angjeoske slike, i koi nosi nadpis: „Ovdie počivaju vojnici i častnici, koji godinah 1854.—56. pod vladom kraljice Viktorie poginuše braneći Tursku.“ Po odkritju ovoga spomenika pievali su mirovnu piesmu sastavljenu polag jednog ruskog napieva po Chovleyu. Zatim su odkrili „mirovnu trofeu“ veliku u srebru i zlatu odievenu mir predstavljajuću alegoričnu sliku s pravom maslinovom granom u desnici“ kao što Times u svom uzviestju opisuje ovaj zanimivi umotvor.

Amerika.

Viesti iz S. Juana od 16. p. m. javljaju, da nema sumnje, da je pukovnik Schlesinger potučen. Stavili su ga pred bojni sud zbog izdaje i strašivosti. Medju tim bila je kod Arkopaca bitka medju 200 Kostaričanah i jednom četicom Walkerovih ljudih, koja je za pèrvo zlo za rukom pošla, te kažu, da Walker sa sedam sto momakah marširа proti nepriateljskoj glavnoj vojski.

Viesti o indianskom ratu u područjima Oregonа i Washingtona veoma su žalostne. Port Oxfort obkoljen je svendilj i nema ufanja, da će dobit od ikud pomoći. U palisadnoj tvèrdji

nalazi se 96 muževah, 7 ženah i 12 diece. U svemu imali su samo 60 pušakah i bili su hranom obskèrbljeni samo na 6 danah. Nasuprot Indianci imaju svega dosta i zakleli su se uzeti tvèrdjicu. Kod pokušenja, da obskèrbe obsiedjenike hranom, vojskom i zairom, poginulo je već 26 bielih ljudih a pet ih je ranjeno. Uslied ovih viestih svom hitnjom poslato je put Oxforda 175 vojnikah. Indianci su gospodari malone od svekolike zemlje i jedino ufanje sastoji jošte u zboru od 600 momakah pod zapoviedništvom kapetana Korneliusa. General Wool čini medjutim velikih pripravah za obranu naselbinah, kojim prieti pogibelj. Iz Seatle u području Washingtona pišu pod 10. ožujka, da se jedna indianska četa, sastojeća iz 1500 momakah pripravlja udarit na ovo miesto.

„Morning-Post" javlja iz Liverpoola od 7. t. m. Parobrod „Cambria" došao je iz Bostona; biskup od Pueble nije hotio predat registre, koji sadèržavaju štatistički pregled i račune cèrkvenoga dohodka. Dotični činovnik učinio je za podupreti svoje tražbe domaširat vojsku. Kad je ta došla do biskupske residencie, našli su na vratima iste pribijen proglas, kojim se izriče izključenje iz kèrstjanske zajednice (excommunicatia) vèrhu svih onih, koji bi vladi priskočili u pomoć, no ništa nemanje izvelo se uzaptjenje."

Azia.

Iz Persie imamo viestih dosižućih do sriedine mieseca ožujka. Uslied istih jedan oddiel persijskoga konjaničtva poseo je Herat i onamo se šiljaju čete i gradina iz Persie, da se uzmogne nasèrnuti na Kandahar. No kažu da nije zemljište medju Teharanom i Heratom zbog pomanjkanja kiše ove godine veoma prikladno za marširanje. Britanski poslanik ostavio je Tebris sa svim svojim osobljem dne 11. ožujka, da otide na Mosul u Bagdat. Misle, da će skoro pod Bušir doći jedna britičko-indička skvadra.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Beč, dne 15. svibnja. Prinukani smo opazit, da put gospodina feldmaršala kneza Windischgrätza u Berlin nije skopčan s nikakovom političkom svèrhom. Nj. jasnost otišla je u glavni grad pruski u namieri da prisustvuje prolietnim manevrama, koje će tamo uprav sada započeti, k čemu je, kao što čujemo, kralj pruski pozvao g. kneza.

London, 14. svibnja. Ministar financiah oglasio je službeno, da će vlada višak ovogodišnjega razhoda pokrit sa 7 milionah i to sa 5. milionah u korsolima i sa 2 miliona u biljegama komore od blaga; ovaj oglas učini, da su se digli konsoli, buduć da time izčeznuje strah, da će dèržava biti prisiljena učinit veći zajam.

Carigrad, 9. svibnja. Vlada je izdala stroge naredbe proti fanatičnim pobunama u pokrajinama. Mnogo vojske povratilo se ovamo iz dunavskih tvèrdjavah. Otomanska vojska ima se pod Omèrpašom razdielit u tako zvane letuće kolone. Zemljobrana razpustit će se neodvlačno. Više velikih franceskih kasarnah izgorielo je u Daudpaši. Ustanak u Magnesii utaložen je; švajcarska legia u Smirni dobila je zapoviest da se pripravi za gibanje. Stanje valutah oporavilo se skoro al pari, kao što je bilo pred ratom.

Anapa, 29. travnja. Neprijateljstva medju Rusima i Čèrkesima započela su snova.

Protokoli pariških konferenciah.
(Protumačio S. D.)
(Nadalje.)

Protokol IV. od 4. ožujka.

Odredi se najprije da će granice ruskoturske smiešana komisia pregledati.

Poslie Valevski predloži pitanje o neutraliziranju cèrnog mora. Na učinjeni predlog svi punomoćnici pristanu. Poslie engleski punomoćnik počme govoriti da je Nikolajev veliki ruski arsenal i da će sviet govoriti kako cèrno more nije neutralizirano kad Rusima Nikolajev čitav i kao arsenal ostaje.

Orlov mu odgovara da Nikolajev nije na obali cèrnog mora i da na to Rusia neće pristati da se u Nikolojev dira. Osim toga rekao je, mi trebamo ladjah za našu sigurnost i te moramo u Nikolajevu graditi. — Na to pristanu i Clarendon i ostali.

Učini se poslie o tome zaključenje kao što je u ugovoru.

Poslie se ostavi ruskim i turskim punomoćnicima da se pogode koliko će ladjah dèržat u cèrnom moru i tu pogodbu da donesu na pèrvu konferenciu.

Protokol V. od 6. ožujka.

Orlov kaže da pogodba izmedju njih i Turakah nije svèršena nego da će biti dojduće siednice gotova i podnešena.

Zatim Clarendon pita ruske punomoćnike da li oni misle i za Kèrzon i za azovsko more onako kao za Nikolajev.

Orlov odgovori da azovsko more nespada u cèrno more i o njemu da nemože biti pogodbe; medjutim rekne da u azovskom moru nemogu ploviti velike ladje i da Rusia, kad već na mir pristaje, neće graditi više ratnih ladjah nego što se pogodi s Turcima.

Poslie toga prodje se na plovitbu po Dunavu. U toj stvari svi su se slagali samo što je grof Buol, kad je u komisii radi reguliranja Dunava Valevski imenovao i Bavarsku, primietio, da na gornjem Dunavu nema razprah i da komisii toj netreba davati prava, za koje nema temelja.

Protokol VI. od 8. ožujka.

Orlov kaže da njegov dvor pristaje na komisiu koja će granice u Azii izravnati.

Valevski zatim rekne da je došao red na izpravak granice izmedju Rusie i Moldavie.

Brunnov pročita o tom izjašnjenje, u kom dokazuje da se nemože povući onako prava linia kao što je u predlozima zahtievano. Dodao je da je saveznim silam stalo samo do slobodne plovitbe po Dunavu pak im predlaže drugu liniu i to s Pruta od Vaduli-čaki pak Trajanovom dolinom u jezero Jalput. Rusia bi, veli, gradove Izmail i Kilianova pokvarila.

I Valevski i Clarendon i Buol nisu s tim zadovoljni. Buol rekne da se od ruskih punomoćnikah nada predlogu, koi će biti bliže pogodbi. Baron Hübner (austrianski) primiečava da je granica od Hotima u jezero Salzik vèrlo udesna na karti.

Savezni punomoćnici primiete poslie duže prepirke da bi se granica mogla niže na Prutu početi ali dalje od jezera Salčik otići.

Ruski punomoćnici zaištu da se o tom promisle budući u tim miestima ima bugarskih i ruskih naselbinah.

Na tom to i ostane u toj siednici pak se prodje na uredjivanje kneževinah.

Grof Valevski predlaže da se kneževine Vlaška i Moldavia sjedine. Uz njega pristane i lord Clarendon. Alipaša protivi se tome i veli da to i narod istih zemaljah neželi. Isto tako rekao je i grof Buol. Valevski nastavi dokazivati da narod to želi i da je to naravno jer je jedan narod i jedna viera. S tim sjedinjenjem obe bi oblasti ojačale i bolje napriedovale a to je svèrha kongresa.

Grof Buol nevieruje tim izviestjima, i rekne da Alipaša najbolje pozaje potrebe i želje onih narodah; da bi se prava kneževinah vriedjala, kad bi se one primorale da se sjedine, i da to poslie biti može.

Baron Bouqueney (francuski drugi) s tim se neslaže. I on kazuje da Vlaho-Moldavci želo da se sjedine.

Grof Cavour (sardinski) kazuje da je zato sjedinjenje bila želja naroda i prije ovih vremenah jer o tom ima članak jedan i u njihovom ustavu.

Grof Orlov, poznavajući želje i potrebe naroda, pristaje s Brunnovom da se obe kneževine sjedine.

Alipaša rekne da nema vlasti na tom ugovoru pogadjati se. Austrianski punomoćnici reknu da nemaju zato naputakah. Zbog toga se ta stvar odloži na drugi put dok ovima naputci od njihovih dvorovah dodju.

Protokol VII. od 10. ožujka.

Počme se raspravljat o granici Besarabie. Obe strane popuste i tako se opredieli ona granica, koja je u ugovoru. — Vidi ugovor o tome.

Od toga se predje na uredjivanje kneževinah. Povieri se grofu Buolu, Alipaši i Bourqueney-u, da načine o tom predlog, kakav može u ugovor doći i to za iduću siednicu da svèrše.

Zatim grof Valevski predloži, da se Prusia u kongres pozove. Svi pristanu na to.

Clarendon se nada, da će Rusi ostaviti na miru kosti sahranjenih saveznikah i podignuti im znakove; još je rekao, da bi se vèrlo radovao, kad bi ga ruski punomoćnici o tom uvierili.

Orlov odgovara, da će im želja biti ispunjena.

Valevski primiečava, da će u ugovor doći oproštaj dèržavah svojim podanicima, koji su u ratu učestvovali. Ruski u i drugi punomoćnici na to pristanu.

Protokol VIII. 12. ožujka.

Bar. Brunnov javlja da je posao o budućem ustrojenju kneževinah gotov a taj je: da se odmah pošalje komisia u Bukarešt i tu da se nadje jedan portin komisar. U Bukareštu i Jašu da se sazovu zato divani (skupštine). Skupština da bude po izboru naroda. Kad se čuje glas skupštinah, onda će europejska komisia postojeće ustave i uredbe pretresati i taj posao konferenciam u Pariz poslati. Na temelju toga složit će se ugovarajuće sile načinom diplomatičkim a Sultan će izdati batišerif za to uredjivanje. — Predlog je taj primljen.

Zatim je povedena rieč o pogodbi ruskoturskoj. Rusi hoće da osim ladjah za policiju i za prevoz može dèržati ladjah manjih za izvèršivanje uredbah praviteljstvenih i sanitetskih u pristaništima. Turci to neće. Englezi i Francezi vele da to nemora u ugovor doći, jer tome nitko protivan biti neće. Samo je Clarendon (englezki) primietio da prenosne ladje nesmiedu biti oboružane. Orlov primieti da će biti onako oboružane kao što njihova služba ište i kao što su oboružane i kod drugih narodah. Clarendon na to nepristaje i tako se i to odloži.

Poslie se predje na plovitbu po Dunavu. Grof Buol razlaže da se tome ugodi kao što je nekad u bečkom ugovoru i da se to uredi samo za donji Dunav ili za njegovo ušće a o gornjem Dunavu da nebude govora. Valevski i Clarendon primiete da bi Austria, imajući veći deo gornjeg Dunava, s tim dobila najveća prava, na koja oni pristati nemogu. Austrianski punomoćnici dokazuju, da Austria po cielom svom Dunavu otvara i daje slobodnu tèrgovinu, da ima na njemu neka stečena prava i da nemože pustiti da ona komisia, koja sad ima uredjivati ušće Dunava, uredjuje i njezin gornji Dunav. Clarendon primieti razliku izmedju dolnjog i gornjeg Dunava, ali i na gornjem da kongres ima opredieliti slobodnu plovitbu. Austrianskim punomoćnicima ostavljeno je da u sliedećoj siednici podnesu svoje izmiene o tome.

(Dalje sliedi.)

Carski dukati	5¼ fr.
Srebro od 15. svibnja	3⅛

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1051. pol. (Izv.—166) (3—2)

Poziv.

Niže imenovani dužnosti vojničkoj podvèrženi momci kotara klanjačkog, koji se dne 2. i 3. svibnja 1856. novačećoj komissii predstavili nisu, imadu se u domaćoj zemlji baveći se do miesec danah a u inozemstvu boraveći se do tri mieseca od dana assentacije računajući kod ureda ovog predstaviti, u protivnom bo slučaju imat će posliedice §. 35. propisa o novačenju sami sebi pripisati.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Broj kuće.	Razred.
Jambrešić Jandro	Turnišće	5	I.
Vinković Petar	Domahovo	32	„
Stanković Stefan	Vilanci	13	„
Cimperšak Jakob	Sv. Križ	45	„
Masnec Mijo	Bratkovac	32	II.
Štrucel Pavao	Movraće	3	„

C. k. kot. ured klanjački dne 10. svibnja 1856.
C. k. predstojnik
Strah v. r.

Nr. 3768. (Izv.—161)

Licitations-Ankündigung.

(3—1)

Von dieser Komitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Beistellung, beziehungsweise Herstellung der im anliegenden Ausweise bezeichneten Gendarmerie-Einrichtungsgegenstände am 24. Mai l. J. in den Amtslokalitäten dieser k. k. Komitatsbehörde eine öffentliche Lizitation abgehalten werden wird.

Die Bedingungen sind:

1) Die Beistellung kann entweder in der Gesammtheit oder nach einzelnen Gattungen der Gegenstände übernommen werden, und es haben hiebei die adjustirten Preise als Fiskalpreise der Ausbietung zu gelten.

2) Jene Unternehmungslustigen, welche sich an dieser Lizitation betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen, haben am obbenannten Tage vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Fiskalpreises zu erlegen. Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Beistellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Kommission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Lizitationsbedingnisse enthalten müssen.

3) Der Lieferungstermin wird auf vier Wochen vom Tage der dem Ersteher bekannt gegeben werdenden Genehmigung der Beistellung festgesetzt, und es sind sämmtliche beizustellenden Gegenstände bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde abzugeben, woselbst die vorschriftmässige Collaudirung vorgenommen werden wird. Der Ersteher hat die Beistellungsfrist genau einzuhalten und die Gegenstände genau nach der vorgeschriebenen Beschaffenheit beizustellen, widrigens bei jeder Mangelhaftigkeit, welche der Ersteher sogleich abzustellen sich weigern sollte, auf seine Gefahr und Kosten die ordnungsmässige Herstellung veranlasst würde.

Ausweis

über für neuanzuschafende und herzustellende Einrichtungsgegenstände für die Gendarmerieposten des Fiumaner Komitates.

Fortlaufende-Zahl	Gegenstand	Anzahl der Stücke	Preis in Conv.-Mze pr. Stück fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.
	A. Neu anzuschaffende Gegenstände.					
	I. Leinwand- und Baumwollwaaren.					
1	Leintücher, $3\frac{1}{2}$ Ellen lang, $1\frac{6}{8}$ breit, aus mittelfeiner Hausleinwand	98	2	55	285	50
2	Strohsäcke 12″ hoch, 6′ 3″ lang und 3′ breit	4	3	—	12	—
	Zuzammen	—	—	—	297	50
	II. Tapeziererwaaren.					
3	Matratzen mit Zwilchüberzug, abgenäht, 20 Pf. schwer, 6′ 3″ lang und 3′ breit, mit Rosshaar gefült	4	15	—	60	—
	Zusammen	—	—	—	60	—
	III. Kotzen.					
4	Winterkotzen 2blättrig, 9 Pfund schwer, 2 Ellen breit und 3 Ellen lang	8	9	—	72	—
5	Sommerdecken 1blättrig, 6 Pf. schwer, 2 Ellen breit und 3 Ellen lang	7	5	40	39	40
	Zusammen	—	—	—	111	40
	IV. Eisenwaaren.					
6	Rechen von Eisen	71	2	—	142	—
7	Eiserne Gabel	1	—	30	—	30
8	Feuerböcke	15	2	—	30	—
9	Gluthschaufeln	1	—	30	—	30
10	Feuerhacken	2	—	30	1	—
11	Eiserne Töpfe grösserer Gattung mit 4 Mass Raumin-halt	5	4	—	20	—
12	Eiserne Töpfe kleinerer Gattung mit 2 Mass Raumin-halt	8	1	30	12	—
13	Eiserne Reinen	4	1	40	6	40
	Zusammen	—	—	—	212	40
	V. Eisenblechwaaren.					
14	Waschbecken	14	1	20	18	40
15	Blecherne Lampen	5	—	40	3	20
16	Blecherne Kehrichtschaufeln	20	—	40	13	20
17	Blecherne Leuchter	2	—	18	—	36
18	Lichtscheeren	3	—	10	—	30
19	Wandlampen	1	2	—	2	—
20	Blecherne Lampen für die Arreste	8	—	40	5	20
21	Schaumlöffel	3	—	20	1	—
	Zummen	—	—	—	44	46
	VI. Diverse Gegenstände.					
22	Wanduhren (Schwarzwälder)	1	5	—	5	—
23	Handborstwische für Zimmer	63	—	30	31	30
24	» » Küche	13	—	30	6	30
25	Krüge für die Waschbecken	49	—	20	16	20
26	Gläser » »	35	—	6	3	30
27	Wasserkrüge	27	—	20	9	—
28	Deckel zu Wasserkrügen	19	—	6	1	54
29	Untersätze zu Wasserkrügen	26	—	6	2	36
	Zusammen	—	—	—	76	20
	B. Zu reparirende Gegenstände.					
1	Eiserne Bettgestelle (Cavalet)	75	1	30	112	30
2	Matratzen	61	4	—	244	—
3	Kopfpölster von Rosshaar	57	1	—	57	—
	Zusammen	—	—	—	413	30

4) Der Erstehungsbetrag für die bei der Collaudirung gut befundenen Gegenstände wird dem Ersteher mit der Caution sogleich ausgefolgt werden.

5) Der Bestbieter bleibt für seinen Anbot sogleich nach Unterfertigung des Lizitationsprotokolls verbindlich, die Verbindlichkeit des Landes-Concurrenz-Fondes beginnt dagegen erst nach erfolgter Ratification von Seite der hohen hierländigen Staathelterei.

Fiume am 25. April 1856.

Von der k. k. Comitatsbehörde
K. k. Comitats-Vorstand
Kellersperg.

Nr. 710—1856 (Izv.—172)

(3—1)

Lizitations-Kundmachung

über die zur Erhaltung der Landesstrassen im Bereiche des k. k. Baubezirkes Essek im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 zu bewirkenden Bauholz- und Werkzeug-Lieferung.

1. Zufolge Erlasses der löbl. k. k. Landes-Bau-Direktion vom 29. April l. J. Z. 1775 werden an den nachbenannten Strassen und ihren Untertheilungen um die angesetzten adjustirten Fiskalbeträge folgende Bauholz- und Eisenwerkzeug-Lieferungen im öffentlichen Versteigerungswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen, als:

Post-Nr.	Das Bauobjekt ist auszuführen an der Strasse Namens	in der Wegmeisterei	in der Unterabtheilung von	bis	besteht in	wird ausgeboten um Tagfuhren-Schichten	im adjustirten Fiskalpreise fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Datum und Ort der Lizitation
1	Našic Požeg	Podgorač	0_1	$0/_5$	Lieferung von Bauholz	9	83	24	4	10	Am 20. Mai l. J. in der Amtskanzlei bes k. k. Bez.-Bauamtes zu Essek
2	Našic Diakovar		$II/_0$	$IV/_0$	» » »	48	357	11	17	52	
3	Našic Požeg		—	—	» » »	—	36	$4\frac{1}{5}$	1	48	
4	Našic Diakovar		—	—	Anschaffung v. Strass.-Schanzzeug	—	284	48	14	14	

2. Zur Licitation wird Jeder, welcher giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

3. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung der hiezu bestimmten Licitations-Commission einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale des k. k. Baubezirksamtes in Essek beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Handen der Licitations-Commission zu erlegen, welche der bezüglichen Lieferung oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtiget.

5. Bei dieser Versteigerung, wobei die Ausbietung nach einzelnen Objekten in der Reihenfolge der angeführten Post-Nr. erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bei dem benannten k. k. Bezirks-Bauamte bis zum Vortage der bei demselben anberaumten Versteigerung überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen werden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der bestimmten Aufschrift: »für welche Lieferung und an welche Strasse der Anbot lautet« versehen sein, im Innern aber enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand der Lieferung, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die betreffende Lieferung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt. Der Anbot kann auf ein Objekt, oder auf mehrere oder auf alle jene gerichtet werden, welche auf einen bestimmten Lizitationsort lauten, und darf derselbe nicht summarisch, sondern muss speciell für jedes Objekt ausgedrückt werden.

c) das 5% Vadium von jenen angeführten Fiskalbeträgen, auf welche der Offerent die Anbote stellt. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren, nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a) erwähnten Licitations-Grundlagen für alle in der Uebersicht angeführten Objekte können von nun an bis zum Licitationstage bei dem genannten k. k. Bezirks Bauamte in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Anbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Anbote, welche die Fiskalpreisen überschreiten unterliegen der höheren Ratifikation wogegen alle jene, welche letzteren gleichkommen oder unter denselben stehen, mit dem Lizitations-Erfolge als bestätigt anzusehen sind.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber der Nummerus der geschehenen Einreichung entscheidet.

11. Der von der Licitations-Commission nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen der Licitations-Commission zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Bezirks-Bauamt

Essek am 10. Mai 1856.

Br. 492 gr. (Izv. —164) (2—1)

Izrok.

C. k. kot. ured koprivnički kao kot. sud daje savezno, sa ovosudnim izrokom od dne 27. kol. 1855 broj 1385 civ. na znanje, da je druga dražba kuće sa gruntom i pristojališti suprugah Eduarda i Karoline Imre iz Koprivnice dne 25. studena 1855. javno dèržana bez uspieha ostala, te da će se toga radi za namirenje duga Jakoba Vinteza od 189 fr. 18 kr. sr. i pripadakah tretja dražba dne 1. lipnja t. g. u 3 sata po podne na licu miesta dèržati, i da će se upitna kuća, ako od potrebe bude, i izpod prociembene svote prodavati.

C. kr. kot. ured koprivnički kao sud dne 1. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Br. 1814—1856. (Izv.—156) (3—3)

Izrok.

Pred komisiu assentacionalnu dne 28. travnja 1856 u Valpovu dèržanu stavili se nisu:

	Rodjen	pod kuć. br.		
Ciegelbeiner Ivan	1831	u Koški	34	kalfa
Hoffmann Mijo	1835	»	—	
Plavšić Jozo	1835	» Zelčinu	28	kovački kalfa
Dorić Jozo	1835	» Ivanevci	—	poljodielac
Gjurgjević Gjuro	1835	»	—	Ciganin
Kovačević Adam	1835	»		
Steinbrückner Ivo	1830	» Jozipovcu	29	poljodielac
Šmidt Iva	1834	»	—	»
Gerof Mato	1835	»	—	sluga
Teng Albert	1835	»	48	poljodielac
Kèrstić Marko	1831	» Petrovci	—	Ciganin
Feurbach Ivan	1835	»	—	poljodielac
Jakobić Andria	1835	» Valpovu	350	opanč. kalfa
Milošević Matia	1835	»	365	remenar. »
Pager Jozo	1835	»	»	

Došim miesto njihovog boravljenja poznato nije, pozivlju se, da se u rodu od 1 i dotično 3 mieseca s tim sigurnie kod dole podpisanog c. k. kot. ureda prijave, što inače proti njima po glasu §. 35. propisa za novačenje postupano bude.

C. k. kot. ured valpovački dne 4. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Bojničić.

Nr. 4236—1856 (Dp.—59) (3—1)

Concurs-Ausschreibung.

Zur provisorischen Besetzung der in Erledigung gekommenen Bezirks-Wundarzten-Stellen zu Stubica und Kutinja, womit ein Jahresgehalt von 200 fl. nebst einem Aushilfsbeitrage von 66 fl. 40 kr. in CMz. und bei letzterer auch der Genuss einer Natural-Wohnung verbunden ist, wird der Conkurs bis 31. Mai 1856 hiemit ausgeschrieben.

Diejenigen graduirten Aerzte oder geprüften Wundärzte, welche eine dieser beiden Stellen zu erlangen wünschen, haben ihre gehörig dokumentirten Bittgesuche unter Nachweisung der Kenntniss der Landessprache oder einer andern slavischen Mundart im Wege ihrer Zuständigkeitsbehörden bis zum obbenannten Tage bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde in Vorlage zu bringen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 15. Mai 1856.

Br. 2156, 2157, 2158, 2359, 2068 i 2069. g. (154—Izv.) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteŕenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teči počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 1. prosinca 1855. br. 4564.	Zadraveç sa 2$^3/_8$ kmetskih naselbinah	Dominik Dominić nasliednikom Viktoru, Lacku i Kornelii Dominić	1000		od 1. svib. 1856.	1. sèrpnja 1856	na 1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
1. prosinca 1855 br. 4922.	Sela i Kosnica sa 7$^7/_8$ kmetskih i 1 željarska naselbina	Kornelia, Viktor i Lacko Dominić (preporno)	3200		»	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
1. prosin. 1855. br. 4923.	Tomaševec sa 15$^2/_8$ kmet. naselbinah	Kornelia Lacko i Viktor Dominić	6100		»	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856 br. 605.	Ludbreg sa 104$^1/_{16}$ kmetskih naselbinah	Filip knez Batthyani	15136	6	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. ožujka 1856 br. 496	Kalinovac (Brezje) sa dvie polovine izkupljenikah naselbine	Bedeković Josefina	289	25	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. ožujka 1856. br. 497.	Brezje sa $^5/_8$ izkupljenikah naselbine	Horvat Maria	176	20	»	»	na 1. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtiewah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 19. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 19. SVIBNJA 1856. Broj 114.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedieljo i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Br. 1218 Pr.

Da se poljskom gospodarstvu pruže sriedstva za obilnie upotrebljenje soli u svèrhu gojivanja marve, zaključilo je visoko ministarstvo financiah, da se od 1. lipnja t. g. počam i u Ugarskoj i Erdelju poimence kod dèržavnih skladištah u Marmarošu, Sigetu, Maroši, Ujváru, Deesakni i Parajdu ima sol u tu svèrhu pripravljena pod imenom „Sol za marvu" prodavat za umierenu cienu. Ciena za ovu vèrstu so'i ustanovljena je sa jednom forintom 40 br. konv. novca (1 for. 40 kr.) za bečku centu, i ista sol prodaje se pod pomenutu cienu za Ugarsku, Erdelj, sèrbsku vojvodovinu i tamiški banat, zatim za Hèrvatsku i Slavoniu za sad samo kod gore imenovanih dèržavnih skladištah i to u nepakovanom stanju ostavljajući kupcima skèrbit se za shrane potrebne za prenašanje.

Slobodno razpačat sol za marvu medju odgojitelje marve i poljske gospodare istina, svakom je dozvoljeno, no ova sol može se samo u onu svèrhu, za koju je opredieljena, upotrebit, i svako drugo upotrebljenje kaznit će se kao dohodarstveni prekèršaj polag dohodarstvenih kaznenih zakonah.

To se uslied razpisa visokoga c. k. ministarstva financiah od 21. travnja t. g. br 13687|500 time stavlja do obćega znanja.

Od c. k. predsiedništva hèrvatsko-slavonskoga miestodèržtva.

U Zagrebu dne 12. svibnja 1856.

Benko pl. Lentulaj s. r.
c. k. dvorski savietnik.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Pešta, 13. svibnja. Nj. carska visost prejasni gospodin nadvojvoda Albrecht i Nj. gospoja supruga, prejasna gospoja nadvojvodinja Hildegarda, prispieše jučer u poželjanom zdravju iz Beča u Budim. (Pest-Ofner Ztg.)

Tèrst, 13. svibnja. Nj. preuzvišenost gospodin ministar financiah baron Bruck došao je ovamo poslie podne. Od Nabresine do ovdašnjega cestodvora pritili su ga Nj. preuzvišenost g. miestodèržac Kranjske, grof Chorinski, g. ministerialni viećnik Ghega, mnogi indjeniri i druga gospoda piešice, jer je g. ministar kao u obće na svemkolikom putu od Ljubljane do Tèrsta hoteo vidit željezničke radnje i osviedočit se o napredcima i postojećim potrebama. I radnje vodovada kod sv. Križa (Santa Croce) razgleda Nj. preuzvišenost i kao što čujemo nadje u veoma povoljnom napredovanju.

U Sesani, gdie je gospodin ministar prenoćio, dočekaše ga gospodin dvorski savietnik, podestà vitez Tomasini i predsiednik tèrgovačke komore vitez Vicco a kod došastja na ondašnjoj željezničkoj štacii načelnici od više oblastih.

Dne 14. bit će u lloydovom arsenalu za proslavljenje pritomnosti Nj. preuzvišenosti barona Brucka pučka svetkovina. (Triest. Ztg.)

Gèrčka.

„Triest. Ztg." javlja iz Atine od 1. svibnja: Dočim je admiral Vilomes, kao što uvierava lord Palmerston osiguravao cestu medju Atinom i Pirejem svojim dragunskim obilaznim stražama namieravajući svoj redarstveni nadzor protegnut i na unutarnjost zemlje, nije bio u stanju osigurat ni svoga vlastitoga obitelišta, jer su mu ga razorili. Odnesoše mu sve novce s kasom i mnogo drugih dragocienih stvarih.

Kriepkim naredbama vlade oslobodjena je zemlja od razbojnikah, ali jošte nije nestalo sve pogibelji. S nova kupe se razbojnici na turskoj medji. Nieki Sikia nalazi se na istočnoj medji sa 60 razbojnikah, i prije 14. danah uhvatio je kod Amaliopolja niekog tèrgovca s dievojčicom od 14 godinah i odveo ih je sa sobom u planinu.

Još veću četu sastojeću iz 80 razbojnikah vode sa zapadne strane nieki Korakos i Arbanas Čagikor, koja se nalazi sada kod Agrafe turske. Unutar Tesalie četuje nieki Turčin sa 300 razbojnikah. Medjašna miesta žive u neprestanom strahu od istih, i zato se vojska približila medji. Zapoviedajući pukovnik zamolio je vladu da mu odmah pošlje u pomoć jedan batalian lovacah.

U Epiru osobito u kotorima Delvinskom, Brgirokastronskom i šimarskom kèrštjanima ide gore odkad je pročitan hatbumajum. Pojaviše se arbanaski razbojnici, koji upropašćuju kèrštjane. Na kriepku predstavu engleskoga generalnoga konsula odvedeno je niekoliko porodicah ovih tako nazvanih hajdukah u Prevezu za taoce, ali arbanaske čete pod predvodništvom Bembriage nasèrnuše još žešćje na kèrštjanska sela. Niekog čovieka, za kog su tražili 25000 grošah odkupe, razsiekoše ga na četiri komada, isto tako nieku trudnu ženu. Uprava izasla proti ovim razbojnicima Dèrvenagu Mahmudbega Biliora sa 350 momakah. Pod Biliorom stali su ozloglašeni poglavice Asbanasah Ali Muhmet i Jakubaga, koji kèrštjanima zadavaju strah već svojim imenima. Ova četa mešte da uništi razbojnike, zlostavljala jè još gore kèrštjane. Monastir Drinos oplienili su sasvim, dievice osramotili, što je samo izmislit mogao turski fanatizam. Seljani su se razbiegli u planinu, da se spase od ovih okrutnikah. Delvinski upravitelj, Mezombeg koga je vladika molio, da preprieči ovu nesreću, odgovori mu, da su Franko-djauri prisilili sultana, da izda taj hathumajum i dosliedno nemogu ga pravi Turci poštovat a kèrštjani su, vele, sami krivi, što im se pogoršao položaj, jer su zahtievali zaštitu od Franko-djaurah. Zatim poslaše izaslanike u Janinu i Prevezu k engleskim konzulima, koji su protestirali proti ovom nečoviečnom tlačenju i javili su to lordu Stradfordu u Carigrad, nu tko haje za protestacie, turski upravitelj za cielo ne. Francuski general konzul nije izaslanike ni predase pustio govoreći, ća imaju Turci pravo, što ih sada tako tlače, jerbo su svoju zakletvu prekèršili i prije dvie godine podigli se s hajducima iz Gèrčke.

Turska.

Marsilja 7. svibnja. Viesti iz Carigrada od 27. travnja javljaju, da su Derviš i Muklis-paša odredjeni za izpravljanje besarabske granice i da su već otišli onamo. — Osnova Vlaške sa bečkim tèrgovcem Hubertom u obziru željeznice oglašena je. — Polag „Constitutionella" namierava visoka porta uvest žandarme po primieru Franceske i preustrojit svoje redarstvo.

Tèrštjanskim novinama pišu iz Carigrada, da su tamošnji kèrštjani u najnovie vrieme veoma uznemirivani bili nepovoljnimi glasovima o proganjanju kèrštjanah u turskim prokrajinama. Tako se je tamo dne 27. travnja glasalo, da je u Dardanelama i Galipolju bilo formalno klanje kèrštjanah i uslied toga odpremio se jedan engleski bojni parobrod onamo. I u Jerosolimu, vele, došlo je do strašnih prizorah medju kèrštjanima i turcima i da su se uslied toga pobili na ulicama. Ovdie je pobudilo nešta pozornosti to, što se je na uskèrsu pèrvi put čulo zvonit s kèrštjanskih toranjah, što je po novom hatišerifu pod niekojim uvìetima dozvoljeno. Nemiri nisu se pri tom dogodili, već su samo turci ćulili uši i izbulili oči.

Uslied jamečnih viestih nije Engleska jošte dala zapovied da joj vojska izidje iz turskog i ruskog carstva. Lord Stratford na interpelaciu u tom obziru odgovori uklanjajući se.

Franceska.

Pariz, 12. svibnja. Vele, da je ovdašnje občinsko vieće za svetkovine kod kèrstjenja carevićeva dozvolilo 800,000 franakah.

Dosad su dèržavnom vieću stopram tri knjige vojničkog zakonika kaznenog predložene; isti će se dakle teško riešit za ove komorske sesie.

Kap što se čuje, iznosit će po izviestju gospodina Lequiena manjak u preračunu niešto prieko 23 miliuna. Doknadna vieriva za dvie posliednje godine iznosila su u svemu 155 miliunah.

Spanjolska.

Dnevnici barcelonski javljaju, da je opet više osobah tamo pozatvoreno. Navode se mnogi i svakojaki uzroci k tomu. Najvierojatnii bit će po svoj prilici tajno razprostranjivanje tiskanicah, koje, kao što veli jedan barcelonski dnevnik, sadèržaju najbezobraznie laži proti svemu, što obstoji u svèrhu, da pobune niže stanovništvo. Veća strana zatvorenih osobah i onako je poznata svojim pretieranim mnienjima.

Persia.

Novie viesti iz Persie javljaju, da nasliednik miestodèržca od Sanhruda i Bastoma, Čigar-Ali-Kan progoni zločince, koji su pripadali gudarskom konjaništvu i uhvativši ih, da ih je učinio stranom svezat pred ždriela od topovah a stranom razčetvorit ili da ih je poslao u Teheran gdie ih očekuje ista sudbina.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Kalej, 12. svibnja. Baron Brunnov došavši jučer ovamo iz Engleske nastavio je odmah svoj put u Pariz.

London, 13. svibnja. „Morning Post" kaže, da se boji, da će se porodit nemiri zbog toga, što je lord Palmerston obećao nadbiskupu Kanterburškom, da u buduće nesmije u parkovima biti po nedieljama muzike.

Madrit, 10. svibnja. Kraljica je bivšega portugalskog vladara pozvala, da posieti Madrit. Maršal Espartero još je u Pampeluni. Kortesi pretresavaju zakon o dèržavnom vieću.

Pariz, 15. svibnja. U 6 ½ sata u večer. Nj. c. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian baš sada prispeo je ovamo, bio je po principu Jerolimu i Napoleonu kod željezničkoga dvorišta primljen i ide odmah u St. Cloud. Guidi sprovodili su svečano Nj. visost. Posredstvom odluke sadèržane u „Moniteuru" naimenovan je baron Bourqueney za poslanika kod bečkoga dvora. Car i carica stanuju od jučer u St. Cloud.

Berlin, 16. Zbog toga što je kralj poniešto slab, neće ići nesusret udovi carici od Rusie; grof Benkendorf i baron Budberg od ruskoga poslanstva i pukovnik pl. Manteuffel koi joj je odredjen, za posluživanje, dočekat će ju u Gumbinnenu.

Beč, 16. svibnja. U kraljevini Hèrvatskoj provedeno je lokalisiranje po občinama u svèrhu,

da se uvedu gruntovnice već u kraljevskim slobodnim gradovima Varaždinu, Karlovcu i Zagrebu, kao i u onim godine 1848. k zagrebačkoj županii spadajućim občinama, koje sada sačinjavaju sudbena područja od deset sliedećih c. k. kotarskih uredah: zagrebačkog, stubičkog, samoborskog, jastrebarskog, karlovačkog, sisačkog, pisarevinskog, goričkog, dugoselskog i svetoivanskog.

(Oest. Corresp.)

Jonička vlada naredila je, da sve tudje ladje u jonička pristaništa prispievajuće iz Arbanaske, koje su obskèrbljene zdravstvenim listom i bez potvèrdjena od strane engleskih konzulah mogu slobodno obćiti.

Carigrad, 9. svibnja. U Maraš, gdie su takodjer bili stali progonit kèrstjane, otišlo je 2500 momakah.

Trapezunt, 29. travnja. Sir Muray otišao je sa ukupnim svojim poslanstvenim osobljem od Tebrisa u Bagdat. Engleska razmirica još nije poravnana.

Pariz, 17. svibnja. „Moniteur" javlja dolazak c. k. visosti prejasnoga gospodina nadvojvode Maksimiliana u St. Cloudu. Car mu je išao na susriet do velikih stubah i odveo ga je carici i careviću. U Parizu primili su prejasnog principa sa simpatiom i poštovanjem.

Turin, 16. svibnje. „Diritto" javlja iz Genove od 12. t. m. u večer, da je blizu pošte pribijeno bilo pismo, kojim se prieti austrianskom konzulu. Zatim dodjoše nemirnici, stadoše vičući gèrdit konzula, razlupaše niekoliko prozorah na konzulskoj zgradi itd. Isti izviestnik rečenoga lista kudi to postupanje i naziva ga sablaznim i požaljenja vriednim.

Prag, 14. svibnja. General knez Gorčakov junački branitelj Sevastopolja, boravio je preksinoć u Pragu prolazeći u Draždjane i prisustvovao je českoj predstavi u stališkom kazalištu.

Protokoli pariških konferenciah.

(Protumačio S. D.)

(Nadalje.)

Protokol IX. 14. ožujka.

Orlov javlja da dvor njegov odobrava liniju graničnu u Besarabii, koju je kongres odredio.

U ovoj siednici uredjeno je za kneževine Vlašku i Moldaviu onako, kao što glasi u ugovoru. — Alipaša nije pristao na to nego je javio sultanu i čeka odgovor po telegrafu.

Zatim je komisia konferencie opunomoćena, da i za Sèrbiu načini točke, koje će u ugovor doći.

I to je toj komisii u toj siednici rečeno, da sastavi točku, kako će se porta primiti u družtvo evropejskih dèržavah.

Valevski javlja da je Prusia primila poziv, kojim se u konferencie zove i da šalje ministra Manteuffela i poslanika Hatzfelda.

Protokol X. od 18. ožujka.

Rusi i Turci javljaju zakoliko su se ladjah složili za cèrno more. Ostali članovi primaju tu njihovu pogodbu kao dodatak ovom protokolu.

Komisia, koja je nastojala o načinu kako će se ili kojim će sa redom udesiti, podnosi svoj predlog i gotove članke ugovora.

Poslie grof Buol javi da je dobio naputak od svoga dvora radi Dunava i predlaže način ugovora.

Dodatak protokolu X.

Načinit će se komisia iz povierenikah svih ugovarajućih silah, koja će gledat da se ušće Dunava od pieska očisti.

Načinit će se komisia iz povirenikah Austrie, Bavarske, Virterberga, Sèrbie, Vlaške, Moldavie i Turske, koja će biti stalna i koja će izraditi uredbu za plovitbu i policiu na vodi, koja će zakone prepreke uklanjati, koja će naredjivat i dati izvèršit sve nuždne poslove na cieloj dužini Dunava.

Protokol XI. od 18. ožujka.

Pruski punomoćnici ulaze u konferencie, predaju svoja punomoćja i dobijaju prepis od predjašnjih protokolah.

Tu se rieč povede odmah o Dardanelima i odmah se i Manteuffel — pruski — metne u komisiu da se načini točka za ugovor, kojom će se zastupati konvencia o tome od 13. sèrpnja 1841.

Protokol XII. od 22. ožujka.

Orlov javlja da njegov dvor odobrava dogovor izmedju Turske i Rusie radi Dunava.

Valevski predlaže i svi primaju da se načini uvod ugovoru mira.

Protokol XIII. od 24. ožujka.

Pročita se uvod ugovora i primi se sa malim izmienama onako kao što je izišao.

Zatim grof Valevski predloži način, kako će se novi sultanski hatišerif u ugovor primit. Njegov način odobre punomoćnici Austrie, Engleske i Turske. Ruski punomoćnici tu zapnu i reknu da prije o tom ništa nemogu reći dok se dobro nepromisle i zaištu da se sastavljanje te točke preda komisii. Francuski i engleski punomoćnici to neodobravaju nego ištu da se u glavnoj siednici to rieši. Zaključi se, da se u sliedećoj siednici o tom dogovara.

Valevski predloži i priobći točke za Sèrbiu, Clarendon ište da se prime u protokol á druge siednice da se o njima dogovaraju. Osim onoga, što je ugovoreno i u ugovoru mira za Sèrbiu izišlo, Valevski je predlagao još i ovo: Popravci, koji bi se pokazali nuždni u postojećim uredbama, moći će se preduzimat samo u sporazumljenju sa visokom portom i ostalih ugovarajućih silah. U toj siednici nije svèršeno o tome ništa.

Protokol XIV. od 25. ožujka.

Baron Brunnov govori za kèrstjane u Turskoj. On uvažava novi hatišerif i veli da je on nadu ruskih punomoćnikah izpunio i prevazišao. Kad bi se hatišerif u ugovoru spomenuo, ukazala bi se čast Sultanu i javila bi se briga ostalih silah evropejskih za kèrstjane. U tom se — rekao je dalje — svi slažemo samo valja da se složimo u izražaju. Rusia osobito učestvuje za kèrstjane u Turskoj i zato je htiela drugčie da se to u ugovoru spromene, ali budući to sumnju nieku radja, koju uvažavamo, odstupamo od toga i predlažemo da se udesi tako, kako će svima okolnostima ugoditi a nas u predpisanim granicama ostaviti. On predloži način za tu točku, koja je neznatno razlikovala se od predloga Valevskoga. Alipaša najposlie pristane na neznatnu nieku izmienu po predlogu Orlova i tako se primi u ugovor točka ona o tome, kao što je i izišla.

Medjutim je Clarendon primietio da nepristaje na izražaj Brunnov, kojim kaže da Rusia osobito učestje za kèrstjane ima. Brunnov mu o govori da on s tim nije ostalima odricao učestje za njihove jednovierce.

Poslie toga prošlo se je na tèrgovačke ugovore. O njima je zaključeno poslie male razlike dogovorne ono što je u ugovoru.

U toj siednici opet Valevski podnese točku za Sèrbiu s niekim izmienama. Ovoga puta predlagao je: „Nj. Veličanstvo Sultan obvezuje se u sporazumljenju sa visokim ugovarajućim silama izpitivati poboljšanja, koja sadašnji stroj kneževine dopušta. U protokolu nema spomena da je što više o Sèrbii govoreno, ali ovaj umetak izostao je iz ugovora i on bi, da je u ugovor došao, Sèrbe jako ucvilio. Neznamo tko je učinio te je to izostalo ali Sèrbi u Sèrbii reći re mu: ejvala!

Dodje tad rieč i na Cèrnugoru. Grof Buol progovori za nju ovako: Dobro bi bilo ovom prilikom dobiti od ruskih punomoćnikah uvierenje njihovo za Cèrnugoru, koje će oni po svoj prilici biti sklonjeni dati. On je dodao, da okolnosti iz različitih vremenah mogu podstaći vieru, da je Rusia u ovoj provincii mislila učiniti, što bi bilo nalik na ono, što je u dunavskim provinciama učinila. Ruski punomoćnici mogli bi s izjašnjenjem jednim, koje bi u protokol došlo, sve sumnje o tome ukloniti.

Ruski punomoćnici odgovaraju da ni u dokumentima bečke konferencie, ni u aktima prie sastanka ove konferencie nije bilo ni rieči o Cèrnojgori; budući se pak pitaju, odgovaraju, da njihovo praviteljstvo s Cèrnomgorom nije imalo drugog odnošenja nego ono, koje se radja iz naklonosti Cèrnogoracah pram Rusii i dobrohotnih mislih Rusie za ove gorske žitelje.

Izješnjenje to primi se kao dovoljno i kongres prodje opet na kneževine.

Protokol XV. 26. ožujka.

Punomoćnici Austrie, Engleske i Turske kažu da oni predjašnje izjašnjenje ruskih punomoćnikah radi Cèrnegore smatraju tako, da Rusia sa Cèrnomgorom nestoji u čisto nikakvom političkom odnošenju.

Alipaša dodao je da porta smatra Cèrnugoru kao deo osmanskog carstva, ali kaže da porta nenamierava mienjati što sad postoji. Po tom se protokol zaključi.

(Konac sliedi).

Privremoni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 15. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb.
D[illegible]e zadužnice . . . . . sa 5%	84 13/16
[illegible]dto od godine 1851 seria B » 5%	
[illegible]dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 7/8
dto . . . . » 4 1/2 %	75 1/16
dto . . . . » 4%	66 3/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	93
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227 1/2
» » » » „ 1839, » 100 »	130
» » » » » 1854, » 100 »	108
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2 %	61 3/4
» » » . . . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 3/4
Bankovne dionice komad po	1122
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	532 1/2
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	386 3/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2847 1/2
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	237
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	590
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	447 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 3/4
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 1/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	148
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/8
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 1/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 5/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	268 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	462
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.	
Carski dukati	5 5/8
Srebro od 14. svibnja	3 1/2

SLUŽBENI LIST.

Z. 1014. Krim. (Izv.—162) (3—1)

Vorladungs-Edikt

für Gjuro Forgač.

Von dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird Gjuro Forgač, 34 Jahr alt, katholisch, verheirathet, Landmann aus Miklinovec, Bezirk Kopreinitz im Warasdiner Comitate, welcher des Verbrechens des Diebstahles rechtlich beschuldigt ist, und sich aus seinem obbezeichneten früheren Aufenthaltsorte entfernt hat, aufgefordert, sich binnen drei Monaten, von heute an, so gewiss bei demselben zu stellen, widrigens gegen ihn das Verfahren und Erkenntniss in seiner Abwesenheit erfolgen würde.

Warasdin am 30. April 1856.

Der k. k. Präses

Novak. Fohn.

Nr. 3768. (Izv.—161) **Licitations-Ankündigung.** (3—2)

Von dieser Komitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Beistellung, beziehungsweise Herstellung der im anliegenden Ausweise bezeichneten Gendarmerie-Einrichtungsgegenstände am 24. Mai l. J. in den Amtslokalitäten dieser k. k. Komitatsbehörde eine öffentliche Lizitation abgehalten werden wird.

Die Bedingungen sind:

1) Die Beistellung kann entweder in der Gesammtheit oder nach einzelnen Gattungen der Gegenstände übernommen werden, und es haben hiebei die adjustirten Preise als Fiskalpreise der Ausbietung zu gelten.

2) Jene Unternehmungslustigen, welche sich an dieser Lizitation betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen, haben am obbenannten Tage vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Fiskalpreises zu erlegen. Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Beistellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Komission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Lizitationsbedingnisse enthalten müssen.

3) Der Lieferungstermin wird auf vier Wochen vom Tage der dem Ersteher bekannt gegeben werdenden Genehmigung der Beistellung festgesetzt, und es sind sämmtliche beizustellenden Gegenstände bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde abzugeben, woselbst die vorschriftmässige Collaudirung vorgenommen werden wird. Der Ersteher hat die Beistellungsfrist genau einzuhalten und die Gegenstände genau nach der vorgeschriebenen Beschaffenheit beizustellen, widrigens bei jeder Mangelhaftigkeit, welche der Ersteher sogleich abzustellen sich weigern sollte, auf seine Gefahr und Kosten die ordnungsmässige Herstellung veranlasst würde.

Ausweis

über für neuanzuschaffende und herzustellende Einrichtungsgegenstände für die Gendarmerieposten des Fiumaner Komitates.

Fortlaufende Zahl	Gegenstand	Anzahl der Stücke	Preis in Conv.-Mze: pr. Stück fl.	kr.	Zusammen fl.	kr.
	A. Neu anzuschaffende Gegenstände.					
	I. Leinwand- und Baumwollwaaren.					
1	Leintücher, 3½ Ellen lang, 1⁶⁄₈ breit, aus mittelfeiner Hausleinwand	98	2	55	285	50
2	Strohsäcke 12″ hoch, 6′ 3″ lang und 3′ breit	4	3	—	12	—
	Zuzammen	—	—	—	297	50
	II. Tapeziererwaaren.					
3	Matratzen mit Zwilchüberzug, abgenäht, 20 Pf. schwer, 6′ 3″ lang und 3′ breit, mit Rosshaar gefült	4	15	—	60	—
	Zusammen	—	—	—	60	—
	III. Kotzen.					
4	Winterkotzen 2blättrig, 9 Pfund schwer, 2 Ellen breit und 3 Ellen lang	8	9	—	72	—
5	Sommerdecken 1blättrig, 6 Pf. schwer, 2 Ellen breit und 3 Ellen lang	7	5	40	39	40
	Zusammen	—	—	—	111	40
	IV. Eisenwaaren.					
6	Rechen von Eisen	71	2	—	142	—
7	Eiserne Gabel	1	—	30	—	30
8	Feuerböcke	15	2	—	30	—
9	Gluthschaufeln	1	—	30	—	30
10	Feuerhacken	2	—	30	1	—
11	Eiserne Töpfe grösserer Gattung mit 4 Mass Rauminhalt	5	4	—	20	—
12	Eiserne Töpfe kleinerer Gattung mit 2 Mass Rauminhalt	8	1	30	12	—
13	Eiserne Reinen	4	1	40	6	40
	Zusammen	—	—	—	212	40
	V. Eisenblechwaaren.					
14	Waschbecken	14	1	20	18	40
15	Blecherne Lampen	5	—	40	3	20
16	Blecherne Kehrichtschaufeln	20	—	40	13	20
17	Blecherne Leuchter	2	—	18	—	36
18	Lichtscheeren	3	—	10	—	30
19	Wandlampen	1	2	—	2	—
20	Blecherne Lampen für die Arreste	8	—	40	5	20
21	Schaumlöffel	3	—	20	1	—
	Zummen	—	—	—	44	46
	VI. Diverse Gegenstände.					
22	Wanduhren (Schwarzwälder)	1	5	—	5	—
23	Handborstwische für Zimmer	63	—	30	31	30
24	» » Küche	13	—	30	6	30
25	Krüge für die Waschbecken	49	—	20	16	20
26	Gläser » »	35	—	6	3	30
27	Wasserkrüge	27	—	20	9	—
28	Deckel zu Wasserkrügen	19	—	6	1	54
29	Untersätze zu Wasserkrügen	26	—	6	2	36
	Zusammen	—	—	—	76	20
	B. Zu reparirende Gegenstände.					
1	Eiserne Bettgestelle (Cavalet)	75	1	30	112	30
2	Matratzen	61	4	—	244	—
3	Kopfpölster von Rosshaar	57	1	—	57	—
	Zusammen	—	—	—	413	30

4) Der Erstehungsbetrag für die bei der Collaudirung gut befundenen Gegenstände wird dem Ersteher mit der Caution sogleich ausgefolgt werden.

5) Der Bestbieter bleibt für seinen Anbot sogleich nach Unterfertigung des Lizitationsprotokolls verbindlich, die Verbindlichkeit des Landes-Concurrenz-Fondes beginnt dagegen erst nach erfolgter Ratification von Seite der hohen hierländigen Staatheiterei.

Fiume am 25. April 1856.

Von der k. k. Comitatsbehörde
K. k. Comitats-Vorstand
Kellersperg.

Nr. 710—1856 (Izv.—172) (3—2)

Lizitations-Kundmachung

über die zur Erhaltung der Landesstrassen im Bereiche des k. k. Baubezirkes Essek im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 zu bewirkenden Bauholz- und Werkzeug-Lieferung.

1. Zufolge Erlasses der löbl. k. k. Landes-Bau-Direktion vom 29. April l. J. Z. 1775 werden an den nachbenannten Strassen und ihren Untertheilungen um die angesetzten adjustirten Fiskalbeträge folgende Bauholz- und Eisenwerkzeug-Lieferungen im öffentlichen Versteigerungswege dem Mindestfordernden zur Ausführung überlassen, als:

Post-Nr.	Das Bauobjekt ist auszuführen: an der Strasse (Namens)	in der Wegmeisterei	in der Unterabtheilung von	bis	Das Bauobjekt besteht in	wird ausgeboten um Tagfuhren-Schichten	im adjustirten Fiskalpreise fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Datum und Ort der Lizitation
1	Našic Požeg	Podgorač	0	0/5	Lieferung von Bauholz	9	83	24	4	10	Am 20. Mai l. J. in der Amtskanzlei bes k. k. Bez.-Bauamtes zu Essek
2	Našic Diakovar		II/0	IV/0	„ „	48	357	11	17	52	
3	Našic Požeg		—	—	Anschaffung v. Strass.-Schanzzeug	—	36	4½	1	48	
4	Našic Diakovar		—	—	„ „	—	284	48	14	14	

2. Zur Licitation wird Jeder, welcher giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

3. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung der hiezu bestimmten Licitations-Commission einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Amtslokale des k. k. Baubezirksamtes in Essek beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Handen der Licitations-Commission zu erlegen, welche der bezüglichen Lieferung oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtiget.

5. Bei dieser Versteigerung, wobei die Ausbietung nach einzelnen Objekten in der Reihenfolge der angeführten Post-Nr. erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bei dem benannten k. k. Bezirks-Bauamte bis zum Vortage der bei demselben anberaumten Versteigerung überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen werden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der bestimmten Aufschrift: »für welche Lieferung und an welche Strasse der Anbot lautet« versehen sein, im Innern aber enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand der Lieferung, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die betreffende Lieferung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt. Der Anbot kann auf ein Objekt, oder auf mehrere oder auf alle jene gerichtet werden, welche auf einen bestimmten Lizitationsort lauten, und darf derselbe nicht summarisch, sondern muss speciell für jedes Objekt ausgedrückt werden.

c) das 5% Vadium von jenen angeführten Fiskalbeträgen, auf welche der Offerent die Anbote stellt. Das Vadium kann im Baaren oder in österreichischen Staatspapieren, nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a) erwähnten Licitations-Grundlagen für alle in der Uebersicht angeführten Objekte können von nun an bis zum Licitationstage bei dem genannten k. k. Bezirks-Bauamte in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Anbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Anbote, welche die Fiskalpreisen überschreiten unterliegen der höheren Ratifikation wogegen alle jene, welche letzteren gleichkommen oder unter denselben stehen, mit dem Lizitations-Erfolge als bestätigt anzusehen sind.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber der Nummerus der geschehenen Einreichung entscheidet.

11. Der von der Licitations-Commission nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stemplung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen der Licitations-Commission zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Bezirks-Bauamt

Essek am 10. Mai 1856.

Br. 1511. (Izv.—176) (3—1)

Poziv.

Doli naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni biahu, ovim se pozivaju, de se oni, koji se u ovozemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave, svakako za tri mieseca od današnjega dana računajuć kod c. k. kot. ureda u Križevcih osobno ili pismeno prijave, budući će oni u protivnom slučaju, ako tome zadovoljili nebi, u smislu §. 35. visokog propisa za novačenje zakonitoj kazni podvèrženi biti.

I. razred:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Br. kuće.	Izvučeni broj.
Ljudevit Kuhtić	Sudovec	nema	103
Josip Pond	Reka gornja	27	138
II. razred:			
Blaž Kucen	Pavlovec	1	12
Martin Miklečić	Mokrice	2	19
Tomo Šatrak	Zamladinec	4	22

C. k. kot. ured.

U Križevcih 14. svibnja 1856.

C. k. predstojnik
Kiš.

Br. 2345. (Ds.—57) (3—1)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na molbu g. Josipa Choporde kao zastupnika vojničke obćine tvèrdjave Ivanić u sporazumljenju nasliednikah pokojnog Josipa Franca podnešenu, četvèrta ovèršbena prodaja ostavinskih, rečenog pokojnika pod br. 312. na potoku ležećih i na 1112 for. 58 kr. sr. sudbeno procienjenih kućah radi duga 350 for. sr. sa pripadcima ujedno dozvoljena, te u tu svèrhu rok na 30. svibnja 1856. za 9. uru prije podne na licu miesta opredieljen.

S toga se svi upitnu kuću kupiti želeći pozivaju, da na opredieljeni rok na lice prodati se imajućih kućah dojdu. U ostalom se istim objavlja, da će imati prie dražbovanja 10% odustatinu od prociembene svote u ruke sudbenog povierenika položiti, te da će kupac kuće na istoj uknjižene vierovnike na koliko dosegne kupovnina po opredieljenju svog c. k. zemskog suda na sebe preuzeti morati. — Zajedno se do znanja stavlja svima, da se može prociembena izprava, dražbeni uvieti kao i tabularni izvadak kod ovosudnog odpravništva u uredovne sate pogledati i tamo prepisi dobiti, kao i u ovogradskoj gruntovnici glede teretah iste osviedočiti se mogu.

Podjednom se pozivaju svi oni, koji su akoprem posebnu ubaviets o ovoj prodaji do rukuh došla nije, te misle, da su na prodati se imajuće kuće kakovo hipotekarno pravo stekli, da to do prodaje kod ovog suda prijave, te u miestu desećeg si punomoćnika uz naznaku njegova imena i prezimena kao i obitališta naznače, jer u protivnom slučaju ako se bez njihova uticanja razdieljenje kupovnine preduzme, i oni kroz to prikrate, imat će sami sobi pripisat.

U Zagrebu dne 23. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2156, 2157, 2158, 2359, 2068 i 2069. g. (154—Izv.) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razte ćenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
od 1. prosinca 1855. br. 4564.	Zadravec sa 2³/₈ kmetskih naselbinah	Dominik Dominića nasliednikom Viktoru, Lacku i Kornelii Dominić	1000		od 1. svib. 1856.	1. sèrpnja 1856	na 1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
1. prosinca 1855 br. 4922.	Sela i Kosnica sa 7⁷/₈ kmetskih i 1 željarska naselbina	Kornelia, Viktor i Lacko Dominić (preporno)	3200		„	„	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
1. prosin. 1855. br. 4923.	Tomaševec sa 15²/₈ kmet. naselbinah	Kornelia Lacko i Viktor Dominić	6100		„	„	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
15. ožujka 1856 br. 605.	Ludbreg sa 104¹/₁₆ kmetskih naselbinah	Filip knez Batthyani	15136	6	„	„	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. ožujka 1856 br. 496	Kalinovac (Brezje) sa dvie polovine izkupljenikah naselbine	Bedeković Josefina	289	25	„	„	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. ožujka 1856. br. 497.	Brezje sa ⁵/₈ izkupljenikah naselbine	Horvat Maria	176	20	„	„	na 1. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 19. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 20. SVIBNJA 1856. Broj 115.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr.— Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Kod 276. (84. dopunitbenoga) ždrebanja starieg dèržavnoga duga preduzetoga dne 2. svibnja t. g. izvučena je serla br. 17. Ova svota sadèržaje banačke obveznice po 5% od br. 13457. do uključno br. 14109 u ukupnom glavničkom iznosku od 998.946 fr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.973 fr. 39. kr., zatim domaću obveznicu dolnjo-austrianskih stališah doknadno podnešenu br. 1718 po 4% od 37,146 fr. 36 kr. glavnice s kamatnim iznoskom po obaljenom mierilu od 742 fr. 55 $^{4}/_{8}$ kr.

Ove obveznice izmienit će se polag ustanovah najvišjeg patenta od 21. ožujka 1818 za nove po pèrvobitnom kamatnom mierilu u konv. novcu okamatne dèržavne zadužnice.

U Zagrebu, dne 9. svibnja 1856.

Miesto bana c. k. dvorski savietnik:
Benko pl. Lentulaj s. r.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Novom Vinodolskom, 13. svibnja. Bio je za puk novske obćine dan neobične svečanosti i veselja, budući da je siedi učitelj te obćine g. Josip Vončina srebèrnim križem sa krunom nakićen.

Koi je samo malo duhom vremena i napriedka opojen, tomu se odlikovanju radovati mora zajedno sa ovim pukom, a radovat se mora još više nad tim, da su se tomu seljaci novljani veselili.

Položaj učitelja selskoga premda se na pèrvi tren neznatan čini, jako je važan za cèrkvu i dèržavu i težak, njegova bo zadaća je panj surovi iztesati, a to je većinom mučnie, nego li iztesani ogladjivat.

Svečanost pako ova bila je sliedeća:

Oko 9 satih u jutro opazimo prama Zagorju na Zatrebu kočiju, koja nam je donosila gg. predstojnika i pristava kot. u službenoj odieći. Pèrvi donce je križ kao povierenik izabran za tu svèrhu po c. k. dvorskom savietniku sadašnjim vèrhovnim županom u Rieci. — Premda su žalili Novljani, da im nije bilo vidieti u krugu svome obćeštovaneg tog visokog gospodina, poznanog dobročinitelja svog u osobi, to su se ipak stranom tiešili vidivši ljubljene svoje činovnike kotarskog ureda.

Opaziv kočiju stanu pucati iz mužarah, i na Konjskom dočeka ih množina sa radostnim klicanjem. Na piacu pako blizu c. k. pošte bi g. predstojnik, kao c. k. povierenik ad actum primljen po duhovništvu čitavog kotara, po učitelju istom sa školskom mladežom blagdanski nakićenom, koja je imala u ruci kitice od masline traki opletene. Gromovito živio zaori iz svih ustiuh kao iz jednog gèrla, i zatim bi c. k. povierenik s kratkim govorom po učitelju pozdravljen.

Odtuda sprovede prihodnike ciela ova množina pod pucnjavom mužarah i klicanjem radostnim množine kroz cvietjem i granjem narešene ulice u cèrkvu stolnu, u kojoj je služio g. preposit veliku misu sa mitrom, uz koju se pievala narodna piesma: „Bože živi" —

Poslie mise oko 11 satih otidje g. c. k. povierenik u društvu sve gore naznačene gospode i naroda opeta na piacu, gdie je bio podignut krasni baldakin iz cvietja, pod kojem je bila slika Nj. c. k. apoštolskog Veličanstva.

Ovdje g. povierenik obrati se najprije k učitelju, s kratkim ali kriepkim govorom gane starca učitelja do suzah, ter nakitio ga s križem obraduje mu se od strane njega izaslavšeg g. c. k. savietnika dvorskog, kao i od svoje.

Zahvalio se na tom ganjeni učitelj, nastavi g. povierenik svoj govor obrativ se k puku, ter mu pred oči postavi korist i hvalu, koju steče takodjer obćina kroz odlikovanje učitelja, diecu takodjer shodno nagovori, ter na koncu opomene na zahvalu pram Nj. c. k. apostolskom Veličanstvu, koi s ovim činom pokazao, da kao dobri otac na sve svoje podložnike misli, i zato da se dostojao takodjer pobrinuti za maleni puk novski, budući, da zasluge svigdie jednako nadariva.

Uslied toga zaori neprestani gromoviti „Živio naš premilostivi cesar i kralj Franjo Josip I." pod ponovljenom pucnjavom mužarah i na to dieca iznova zapievaju narodnu piesmu. —

Poslie svestranog radovanja prodju c. k. povierenik, sa c. k. pristavom kot. duhovnici i sva gospoda brojem 34 u stari negda Zrinjev grad na obied pripravljen po nakićenom učitelju, i prigodom obieda napije g. c. k. povierenik pod pucnjavom mužarah i uz klicanje „Živio" u zdravlje i mnogogodišnje srietno vladanje premilostivom vladaocu, pak u zdravlje preuzvišenoj gg. banu i biskupu senjskom, kao takodjer u zdravlje presvietlom g. c. k. savietniku dvorskom sadašnjem vèrhovnom županu u Rieci.

Odmah poslie obieda oko 3 sata vrate se gg. predstojnik i pristav sprovodjeni pucnjavom mužarah i uzhitjenim klicanjem množine.

U isto doba sakrije se za oblak sunce, koje je iz vedra neba čitavi dan sviedok svečanosti bilo i istu ukrašivalo.

Time se svèršila ova svečnost, koja je svim mila bila, zato što se nadario naš kroz tolike godine mnogo zasluženi učitelj, pak još i zato što smo se po tom osviedočili, da Nj. c. k. apost. veličanstvo i na nas neznate seljake i na napredak naš pomislit nepropušta.

Bilo je pripravljeno za dostojni primak toli obljubljenoga gospodina i više krasnih nadpisah.

Rusia.

Iz Krima naleze se u engleskim dnevnicima viesti, koje dopiru do 29. travnja. U engleskom taboru pobudi jedna dnevna zapoviest obćenitu razdraženost i nemalo nezadovoljstvo, jer se u njoj naznačuje oficirima, da se vlada s natraškim prevozom samo najpotrebnijih oficirskih konjah može zanimat. Ono mnogo konjah, [illegible] tamo i po svoj prilici razprodat ih izpod ciene i nije baš utiešivo, što je ruski zapoviedajući general, kao što ista dnevna zapoviest javlja, dozvolio, da se na visinama od Makenzie može dèržat konjski sajam, jer će to ruskim oficirima koji nemaju dobrih konjah, po svoj prilici biti na korist a ne engleskim, koji su prisiljeni prodat svoje konje. Zbog toga jadikuju veoma posiednici konjah, i još su većma razcviljeni time, što se imaju regimente odmah omalit, čim su sva ufanja na promicanje jednim udarcem uništena. Priprave za ukèrcanje traju neprestano i dopust nedozvoljuje se, već na 8 danah. Više oddielah odlazi neposredno u Kanadu; pričuvne kumpanie regimentah odredjenih onamo ostaju medjutim u Krimu i morat će se zadovoljit kukavnim obrocima, jer što je u maloj Azii i inače kod cèrnoga mora bilo marve odredjeno za klanje, potrošeno je malone sve, tako da su engleski opravnici otišli do Perekopa, da nabave marvu. Jedan od francuskih intendantah, kupio je u dobru cienu nešta marve, no u svemu, malo je dobit marve u Krimu. Bratovanje s Rusima nema ni konca, ni kraja. Pohadjanja u Simferopolj i Alušta traju neprestano, ali i to će skoro prestat, budući da će se skoro podieljivat dopust samo na 24 sata. Uobće primaju Rusi tudje goste sèrdačno i postupaju s njima dobro, ali jedni i drugi imali su ipak kod svojih pohodah učinit gorkih iskustvah, jer su u svojim noćištima strašno okradeni bili.

Odkad se proglasi mir otišlo je prieko 40,000 Rusah iz svojih taborištah medju Simferopoljem i sievernom stranom put Perekopa. Medju ovima nalazio se i granadirski zbor. Oficiri ovih liepih regimentah žale, što nisu mogli udioništvovat kod borbe i priznaju, da su po boliestima izgubili mnogo momakah. Typhus i škorbut izčeznuju iz njihovih taborah ili kažu se u blažjim oblicima.

Iz tabora pod Sevastopoljem od 2 svibnja javljaju bèrzojavnim patem Times-u prieko Marsilje: 9. regimenta ukèrcana na prevozni brod „Resolute" i 38. regimenta ukèrcana na brod „Simeon" jučer su otišle u Kanadu. Rusi neće da kupuju konjah; mazge prodavaju se za četiri franka

Amerika.

„New-York Herald" donosi iz pera jednoga putnika od parobroda „Kortes" dugačko izviestje o kèrvavom dogadjaju u Pamami, koi priobćujemo po bitnom sadèržaju: Prieko 1600 putnikah čekalo je sa svojim pèrtljagom u Aspinwallu, da se pomoćju „John L. Stephens-a" malena parobroda, koi se je na skveru željezničkoga družtva polag nieke barkače nalazio, ukèrca. Obe plavi nasele su na dno i nisu se mogle upotriebit, kad je nastala vika. Kavgu započe nieki piani putnik iz Novog Orleansa, koi se zbog jedne lubenice stao kockat s niekim piljarom i naperi nanj pištolj, dočim ovaj povuče nož. Prietelji pianoga i urodjenici stadoše se razbijat. Nasta vika na pobunu i za nekoliko minutah dodje 20 do 30 soldatah s naperenim bajonetima na piacu. Amerikanski konsul, opravnik željezničkoga družtva i dva čestita gospodina nastojahu badava da poravnaju stvar i policia sastojeća većom stranom iz cèrnacah, koi su već po kèrvi neprijatelji amerikancima izbaciše puške na neoboružane putnike, i ubiše ih toliko, koliko su ih ubiti mogli po svojoj slaboj strielačkoj vieštini. Zatim navali ta prostata na „Pacific House", vèrstu gostionice, gdie se je nalazilo mnogo putnikah, stade sieći na lievo i na desno, obije vratah i prozorah, izpije sve pitje, što tamo nadje, oplieni škrinjah i kovčegah i pohara podpunoma svu unutarnju napravu od kuće. Veoma mnogo Amerikanacah sa ženami i diecom uteče u drugu zgradu „Ocean House" ali i na nju stadoše jurišat. Tako zvana policia pucaše kroz prozore i vrata unutra, rani mnoge i ubije jedno dvie osobe, našto udjoše prostaci, pobaraše pokućstvo, pobacaše napolje putnike i uzaptiše znamenitu svotu novacah zajedno s haljinama itd. Sve što je moglo uteći, uteklo je medjutim u skladište i ovdie stade se mnogi Amerikanac junački branit, no najposlie uzeše jurišem i tu zgradu i preobratiše ju u pravu mesarnicu. Kad su stali na nju nasèrtat, bilo je tamo do 500 osobah, od kojih je više ubijeno na miestu a mnogo ih biaše ranjeno. Stotine kovčegah i svežanjah padoše lopovima u ruke a hartije družtva zajedno s pismima putnikah plivahu u kèrvi ubijenih. Iz skladišta krenu divji čapor prema skveru i malom parobrodu,

koi se je tamo nalazio. Ovdie se bilo sakupilo 600 do 700 osobah, većom stranom ženah i diece. Bio pogled tolikih osobah bezoružanih ili nalog od strane oblasti, bilo što mu drago, urodjenici prestaše biesnit i zadovoljavahu se pucanjem na ladju sa hranom. Na sreću jedna strana pèrtljaga illinoiskih putnikah bila je iz skladišta kod pèrve buke odpremljena i ukèrcana u barkaču, a od putnikah, koji su većom stranom bili raztrešeni po gostionicama od grada, jedva je polovica bila kod te halabuke. O oblastima nije bilo ništa čuti. Gradska vrata bila su zatvorena, zvona zvonishu na juriš, stanovnici utvèrdiše se u svojim kućama, no ništa nebiaše učinjeno za povratit poredak, već da je tako zvana policia pucala na napadnute. Porobljeni i poharani pèrtljag ciene na 20.000 dolarah. Za cielo nemože se naznačit koliko je osobah poginulo; 18 mètvacah ležalo je drugo jutro u skladištu i okolo istoga, 10 osobah biaše ranjeno, a mnogo ih je nestalo. Medju ranjenima nalazi se i tajnik amerikanskoga konzula. Medju ubijenima bila je samo jedna žena i dvoje diece, no i od razbojnikah poginu 40, medju ovima više tako zvanih momakah od policie. Pobuna trajaše malone do zore. Željezničko društvo pretèrpelo je takodjer veliku štetu. Drugi dan ležali su nemirnici stranom umorni, stranom piani u svojim kolibama ili barkama i poredak povrati se od samog sebe. Kortesovi putnici odpremljeni biahu u Aspinvall, odkud su se 17 na parobrodu „Philadelphia“ uputili u Novi Jork. Kad su Panamu ostavili, vidili su, kako urodjenici mirno protražívahu oteti pèrtljag, no dobili su dobri saviet, da budu mirni, jer bi se inače mogla ponovit pobuna.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Marsilja, 13. svibnja. Ustaše na **Malti** dèrže karantinske tvèrdine. Upravitelj učini donieti topove na bèrdo, koje gospoduje nad tom tvèrdinom, da buntovnike prisili da se predadu. Budući da isti nemaju ni hrane, misle, da se neće dugo moći protivit.

Iz Černovice javljaju od 16. t. m. „Kao što se čuje iz Odese od 30. travnja i 12. svibnja ukinuta je kvarantina za azovsko more i obale krimske, dok savezne vojske podpunoma neizidju odonud, izuzemši luku od Odese. Izgledaju dotični službeni oglas.

Pariz, 17. svibnja. „Moniteur“ javlja: Nj. c. k. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian posietio je jučer principa Jerolima i Napoleona i princezu Matildu; zatim otidje u dvor austrianskoga poslanstva da učini predstavit si više Austrianacah nalazećih se u Parizu. Obied bio je u St. Cloudu, na koi biahu pozvani c. k. poslanik baron Hübner, ministri i dèržavni dostojanstvenici zajedno sa svojim gospojama.

Madrit, 16. svibnja. Espartero vratio se je ovamo danas u 3½ sata poslie podne od svoga puta po provinciama.

Berlin, 18. svibnja. Nj. veličanstvo kralj neće još danas preduzet svoj put u Königsberg. „Zeit“ javlja da će kralj uslied dogodivšeg se zakašnjenja puta ruske carice matere preduzet taj put stopram u ponedieljak.

Genova, 16. svibnja. Udova kraljica Amalia, vojvoda i vojvodinja Nemours odputovaše u Claremont.

Turin, 15. svibnja. Osnova zakona zbog ustanovljenja kamatnoga mierila zabačena je po pretresinju od šest danah sa 70 glasovah proti 41. glasu. Grof Stackelberg putu je sutra natrag u Varšavu. Djaci razigrani člancima Armonie ublaženi su obazrivosti profesora Nuytsa.

Modena, 16. svibnja. „Mosagiere“ kaže, da nije vierojatno da će se konkordat sklopit medju Rimom i dvorom petrogradskim, budući da obstoji ugovor od g. 1846, koi se ima samo stavit u podpunu kriepost, da odgovori svèrsi.

Protokoli pariških konferenciah.
(Protumačio S. D.)
(Konac.)

Protokol XVI. 27. ožujka.

Valevski čita točku ugovora za Dardanele i ta se prima.

Pročita *se ugovor do 30te točke.*

Protokol XVII. 28. ožujka.

Čita se ugovor do svèršetka. Valevski predloži da se sutradan pregleda ugovor i protokoli a 30. ožujka da se mir podpiše. Svi pristaju na to.

Valevski dalje primieti da konferencia neće posao svoj svèršiti s podpisom mira nego da će još imati dosta posla. Tu zaključe da i dalje poslie podpisa mira konferencie dèrže.

Protokol XVIII. 29. ožujka.

Pročita se ugovor i njegovi dodatci. Podpisivanje odredi se za sutradan.

Protokol XIX. 30. ožujka.

Podpišu svi ugovor i podpišu svaki svoje nadležne dodatke.

Protokol XX. 2. travnja.

Zaključuje se primirje i na moru; samo ruski punomoćnici čekaju odobrenje svoga dvora.

Protokol XXI. 4. travnja.

Ruski punomoćnici kažu da njihov dvor to primirje na moru odobrava i ruska pristaništa da se svima zastavama otvaraju.

Dalje Valevski kaže da će vojska izići iz zauzetih zemaljah i savezna iz Turske najdulje za 6 miesecih. Grof Buol rekne, da će austrianska vojska iz kneževinah moći izići prije nego savezna iz Turske. Zaključi se da savezna vojska za 6 miesecih iz Turske izidje.

Komisia radi izpravka granice u Besarabii, imala je već 24. travnja biti u Galcu i odmah se posla latit.

Clarendon veli da bi vojska savezna iz Krima mogla prije izići kad bi Rusi pustili njihove ladje u pristanište sevastopoljsko. Rusi reknu da zato moraju pitat svoj dvor.

Protokol XXII. 8. travnja.

Ruski punomoćnici jave da je njihov dvor dopustio otvorit sevastopoljsko pristanište saveznicima da se mogu selit.

Zatim predje ministar francuski Valevski na druge stvari, koje bi trebalo u red dovesti ako se želi da u Evropi mir postojan bude. Govorio je najprije o Gèrčkoj. On je govorio da je stanje Gèrčke nezgodno i da bi tri pokroviteljne sile, Francuska, Engleska i Rusia, imale o tom sažaljenja dostojnom stanju kraljestva zrielo promisliti i pomoći naći. Kaže poslie da je i papina dèržava u tom istom nezgodnom stanju. On želi da engleska i francuska vojska iz Gèrčke, a austrianska i francuska iz papine dèržave čas prije izići mogu. Valevski dalje pita nebi li bilo dobro da druga taljanska praviteljstva oproste zabludjenima i uvedu uredbe shodne vremenu, navlastito napuljsko. Poslie se je Valevski tužio na belgiansku štampu a govorio kako ona pravi posla svim drugim dèržavam a da će pravit i samoj Belgii ranie ili kasnie. Zatim je Valevski predlagao da se uvede novo pomorsko pravo i to: 1. da se ukine morsko plienjenje; 2. neutralna zastava osim ratnog kontrobanda da brani nepriateljsku robu; 3. neutralna roba da se nemože otimati baš kad bi i pod nepriateljskom zastavom bila; 4. Blokade da su onda samo važne kad doista postoje.

Clarendon pristaje na predlog za Gèrčku. Za Italiu kaže da tamo valja uredbe popraviti i da nebude nuždna vojena sila. Papina dèržava mora se tako urediti da može postojati i bez pomoći tudje vojske. Kazuje da je Bolonja već 8 godinah u obsadnom stanju i da tamo hajdukah jednako ima. Sve te nevolje nebi bilo, kad bi se administracia od suda u papinoj dèržavi odvojila i mirskim ljudma predala a kad bi se narodna vojska za domaću bezbiednost uredila. On ište da napuljski kralj popravi svoje uredbe. U ostalom Clarendon pristaje sa Valevskim, samo za štampu kaže da po načelu svoje dèržave na to pristati nemože.

Orlov kaže da oni nemaju naputka nego samo za mir i tako da u tome nemogu učestvovati.

Buol se raduje da su Englezi i Francuzi govori čas prije izići iz Gèrčke. U ostalom kaže da i oni nemaju naputka za takve stvari.

Manteuffel — pruski — pristaje da se pomorsko pravo izmieni. On ište da se i o Najšatelu u kongresu rieši, koi pod Prusiu podpada a dèrži se švejcarskog saveza.

Cavour — sardinski — tuži se što je austrianska vojska već 7 godinah u papinoj dèržavi i da nema znaka, da će ona odtad skoro izići. Ta vojska kvari ravnoviesje snage u Italii i opasna je za Sardiniu.

Hübner — austrianski — odgovara da Cavour spominje samo austriansku vojsku u papinoj dèržavi a francusku da nespominje. Dalje kaže da i Sardinci imaju vojske u Monaku.

Cavour želi da izidje i francuska i austrianska vojska ali da austriansku smatra za opasniu taljanskoj nezavisnosti nego francusku, jer je Francuska daleko. A svojih 50 vojnikah, veli dalje, Sardinia je gotova odmah iz Monaka vratit kući.

Brunnov kaže kako su savezne vojske ušle u vrieme rata u Gèrčku a budući je rat sad prestao, da bi valjalo tamo povratiti stanje, koje se slaže s obćim interesima. Dalje kaže Brunnov da je Rusia gotova u svemu učestvovati što bi stanje kraljestva gèrčkog obezbiedilo i poboljšalo. Za pravo pomorsko ruski punomoćnici rekoše da će iskati naputak od svog dvora.

Valevski kaže kako mu je milo što se o tim stvarima rieč povela i da ima nade da će se o tom što prije u daljem poslovanju izraditi.

Protokol XXIII. 14. travnja.

U ovoj siednici svi punomoćnici kažu da su dobili punomoćja za ugovor o pomorskom pravu i tu se zaključi:

1. Kaperstvo se ukida.
2. Neutralna zastava brani nepriateljsku robu osim ratnog kontrobanda.
3. Nepriateljska roba pod neutralnom zastavom osim ratnog kontrobanda, nemože se otimat.
4. Blokade onda samo važe, kad koja sila može nepriatelju zabraniti da se obali približi.

Ovo je pod imenom „izjasnjenja“ od svih punomoćnikah podpisano i ugovoru dodano.

Na predloge lorda Clarendona po maloj prepirci zaključi se da dèržave, izmedju kojih bi se razdor porodio, imaju prije nego se zarate, iskati posredstvovanje od koje priateljske sile.

Protokol XXIV.

Poslie spomena o predjašnjem predmetu grof Orlov predloži da se grofu Valevskomu zahvali za rukovanje poslovah konferencie. Svi na to pristanu. Valevski zahvali njima i čestita i sebi i njima što su tako sretno postigli što su naumili.

S tim se pariške konferencie za sada svèrše.

Carski dukati	5⁸/₁₀ fr.
Srebro od 17. svibnja	3½

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 492 gr. (Izv. —164) (2—2)

Izrok.

C. k. kot. ured koprivnički kao kot. sud daje savezno, sa ovosudnim izrokom od dne 27. kol. 1855 broj 1385 civ. na znanje, da je druga dražba kuće sa gruntom i pristojaliāti suprugah Eduarda i Karoline Imre iz Koprivnice dne 25. studena 1855. javno dèržana bez uspieha ostala, te da će se toga radi za namirenje duga Jakoba Vinteza od 189 fr. 18 kr. sr. i pripadakah tretja dražba dne 1. lipnja t. g. u 3 sata po podne na licu miesta dèržati, i da će se upitna kuća, ako od potrebe *bude*, i izpod procienbene svote prodavati.

C. kr. kot. ured koprivnički kao sud dne 1. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Na br. 101—1856. Š. (168—Izv.) (3—3)

Oglas natiečaja.

Za popunjenje miesta učitelja i zajedno orguljara kod področne učionice u Kośki na župu harkanovačku i kotar valpovački spadajuće s godišnjom pristojbinom od 300 for. sr., 6 hvatih dèrvah, zatim s uživanjem sgodnog stana i poldrugog jutra podkućnice zemlje skopčanog ovim razpisuje se natiečaj.

Koji ovo miesto zadobiti žele, neka se sa sviedočbama vèrhu svojih sposobnostih kod podpisanog ili u Harkanovcih kod g. župnika najave.

U Mariancih dne 6. svibnja 1856.

Josip Hainović,
pučkih učionah kotarskih nadziratelj i župnik u Mariancih.

Nr. 3768. (Izv.—161) (3—3)

Licitations-Ankündigung.

Von dieser Komitatsbehörde wird zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass wegen Beistellung, beziehungsweise Herstellung der im anliegenden Ausweise bezeichneten Gendarmerie-Einrichtungsgegenstände am 24. Mai l. J. in den Amtslokalitäten dieser k. k. Komitatsbehörde eine öffentliche Lizitation abgehalten werden wird.

Die Bedingungen sind:

1) Die Beistellung kann entweder in der Gesammtheit oder nach einzelnen Gattungen der Gegenstände übernommen werden, und es haben hiebei die adjustirten Preise als Fiskalpreise der Ausbietung zu gelten.

2) Jene Unternehmungslustigen, welche sich an dieser Lizitation betheiligen wollen, und die gesetzlichen Eigenschaften dazu besitzen, haben am obbenannten Tage vor Beginn der Lizitation das Reugeld mit 5% des Fiskalpreises zu erlegen. Als Caution werden 10% des Erstehungsbetrages festgestellt. Für die Beistellung werden die Anbote sowohl in schriftlichen Offerten als auch mündlich von der Komission entgegengenommen, und es wird ausdrücklich bemerkt, dass alle schriftlichen Offerte den Anbot deutlich und mit Buchstaben ausdrücken, bis 9 Uhr Früh überreicht, mit dem 5% Vadium versehen sein und die Erklärung über die eingesehenen Lizitationsbedingnisse enthalten müssen.

3) Der Lieferungstermin wird auf vier Wochen vom Tage der dem Ersteher bekannt gegeben werdenden Genehmigung der Beistellung festgesetzt, und es sind sämmtliche beizustellenden Gegenstände bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde abzugeben, woselbst die vorschriftmässige Collaudirung vorgenommen werden wird. Der Ersteher hat die Beistellungsfrist genau einzuhalten und die Gegenstände genau nach der vorgeschriebenen Beschaffenheit beizustellen, widrigens bei jeder Mangelhaftigkeit, welche der Ersteher sogleich abzustellen sich weigern sollte, auf seine Gefahr und Kosten die ordnungsmässige Herstellung veranlasst würde.

Ausweis

über für neuanzuschafende und herzustellende Einrichtungsgegenstände für die Gendarmerieposten des Fiumaner Komitates.

Fortlaufende Zahl	Gegenstand	Anzahl der Stücke	Preis in Conv.-Mze pr. Stück fl.	pr. Stück kr.	Zusammen fl.	Zusammen kr.
	A. Neu anzuschaffende Gegenstände.					
	I. Leinwand- und Baumwollwaaren.					
1	Leintücher, 3½ Ellen lang, 1⁶/₈ breit, aus mittelfeiner Hausleinwand	98	2	55	285	50
2	Strohsäcke 12″ hoch, 6′ 3″ lang und 3′ breit	4	3	—	12	—
	Zuzammen	—	—	—	297	50
	II. Tapeziererwaaren.					
3	Matratzen mit Zwilchüberzug, abgenäht, 20 Pf. schwer, 6′ 3″ lang und 3′ breit, mit Rosshaar gefült	4	15	—	60	—
	Zusammen	—	—	—	60	—
	III. Kotzen.					
4	Winterkotzen 2blättrig, 9 Pfund schwer, 2 Ellen breit und 3 Ellen lang	8	9	—	72	—
5	Sommerdecken 1blättrig, 6 Pf. schwer, 2 Ellen breit und 3 Ellen lang	7	5	40	39	40
	Zusammen	—	—	—	111	40
	IV. Eisenwaaren.					
6	Rechen von Eisen	71	2	—	142	—
7	Eiserne Gabel	1	—	30	—	30
8	Feuerböcke	15	2	—	30	—
9	Gluthschaufeln	1	—	30	—	30
10	Feuerhacken	2	—	30	1	—
11	Eiserne Töpfe grösserer Gattung mit 4 Mass Rauminhalt	5	4	—	20	—
12	Eiserne Töpfe kleinerer Gattung mit 2 Mass Rauminhalt	8	1	30	12	—
13	Eiserne Reinen	4	1	40	6	40
	Zusammen	—	—	—	212	40
	V. Eisenblechwaaren.					
14	Waschbecken	14	1	20	18	40
15	Blecherne Lampen	5	—	40	3	20
16	Blecherne Kehrichtschaufeln	20	—	40	13	20
17	Blecherne Leuchter	2	—	18	—	36
18	Lichtscheeren	3	—	10	—	30
19	Wandlampen	1	2	—	2	—
20	Blecherne Lampen für die Arreste	8	—	40	5	20
21	Schaumlöffel	3	—	20	1	—
	Zummen	—	—	—	44	46
	VI. Diverse Gegenstände.					
22	Wanduhren (Schwarzwälder)	1	5	—	5	—
23	Handborstwische für Zimmer	63	—	30	31	30
24	» » Küche	13	—	30	6	30
25	Krüge für die Waschbecken	49	—	20	16	20
26	Gläser » »	35	—	6	3	30
27	Wasserkrüge	27	—	20	9	—
28	Deckel zu Wasserkrügen	19	—	6	1	54
29	Untersätze zu Wasserkrügen	26	—	6	2	36
	Zusammen	—	—	—	76	20
	B. Zu reparirende Gegenstände.					
1	Eiserne Bettgestelle (Cavalet)	75	1	30	112	30
2	Matratzen	61	4	—	244	—
3	Kopfpölster von Rosshaar	57	1	—	57	—
	Zusammen	—	—	—	413	30

4) Der Erstehungsbetrag für die bei der Collaudirung gut befundenen Gegenstände wird dem Ersteher mit der Caution sogleich ausgefolgt werden.

5) Der Bestbieter bleibt für seinen Anbot sogleich nach Unterfertigung des Lizitationsprotokolls verbindlich, die Verbindlichkeit des Landes-Concurrenz-Fondes beginnt dagegen erst nach erfolgter Ratification von Seite der hohen hierländigen Staathelterei.

Fiume am 25. April 1856.

Von der k. k. Comitatsbehörde
K. k. Comitats-Vorstand
Kellersperg.

Br. 346. civ. 1856. (Izv.—170) (3—1)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda topličkog kao suda daje se ovime do obćeg znanja, da je ovosudnom odlukom od 18. ožujka t. g. br. 346. na molbu Mihe Belavića radi duga od 9 for. 10 kr. sr. i uzgredicah ovèršbena dražba vinograda »Kotari« nazvanog na vlastitost Imbre Bešenica iz Petkovca spadajućeg, te sudbeno na 450 fr. sr. procienjenog dozvoljena, i pèrvi rok takove na dan 14. lipnja o. g. druge pako na dan 12. sèrpnja o. g. svagda u 10 satih iz jutra na licu miesta t. j. u Vèrh kotari ustanovljen.

Pozivlju se dakle na pomenutu dražbu svi kupiti želeći tim dodatkom, da će prie započete dražbe jamčevinu od 50 for. sr. položiti, te da će kupac po naputku suda uknjižene dugove, na koliko ih kupovnina prikrije, preuzet imati.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle na upitni vinograd kakovo hipotekarno pravo imati, da takovo ovom sudu tim sigurnie prie roka dražbe prijave, jer će se u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 19. ožujka 1856.

C. k. kot. ured toplički kao sud.
C. k. kot. predstojnik
Ožegović.

Br. 2345. (Ds.—57) (3—2)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na molbu g. Josipa Choporde kao zastupnika vojničke obćine tvèrdjave Ivanić u sporazumljenju nasliednikah pokojnog Josipa Franca podnešenu, četvèrta ovèršbena prodaja ostavinskih, rečenog pokojnika pod br. 312. na potoku ležećih i na 1112 for. 58 kr. sr. sudbeno procienjenih kućah radi duga 350 for. sr. sa pripadcima ujedno dozvoljena, te u tu svèrhu rok na 30. svibnja 1856. za 9. uru prije podne na licu miesta opredieljen.

S toga se svi upitnu kuću kupiti želeći pozivaju. da na opredieljeni rok na lice prodati se imajućih kućah dojdu. U ostalom se istim objavlja, da će imati prie dražbovanja 10% odustatinu od prociembene svote u ruke sudbenog povierenika položiti, te da će kupac kuće na istoj uknjižene vievierovnike na koliko dosegne kupovnina po opredieljenju svog c. k. zemskog suda na sebe preuzeti morati. — Zajedno se do znanja stavlja svima, da se može prociembena izprava, dražbeni uvieti kao i tabularni izvadak kod ovosudnog odpravništva u uredovne sate pogledati i tamo prepisi dobiti, kao i u ovogradskoj gruntovnici glede teretah iste osviedočiti se mogu.

Podjednom se pozivaju svi oni, koji su akoprem posebnu ubaviets o ovoj prodaji do rukuh došla nije, te misle, da su na prodati se imajuće kuće kakovo hipotekarno pravo stekli, da to do prodaje kod ovog suda prijave, te u miestu desećeg si punomoćnika uz naznaku njegova imena i prezimena kao i obitališta naznače, jer u protivnom slučaju ako se bez njihova uticanja razdieljenje kupovnine preduzme, i oni kroz to prikrate, imat će sami sobi pripisat.

U Zagrebu dne 23. travnja 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Z. 1014. Krim. (Izv.—162) (3—2)

Vorladungs-Edikt

für Gjuro Forgać.

Von dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird Gjuro Forgać, 34 Jahr alt, katholisch, verheirathet, Landmann aus Miklinovec, Bezirk Kopreinitz im Warasdiner Comitate, welcher des Verbrechens des Diebstahles rechtlich beschuldigt ist, und sich aus seinem obbezeichneten früheren Aufenthaltsorte entfernt hat, aufgefordert, sich binnen drei Monaten, von heute an, so gewiss bei demselben zu stellen, widrigens gegen ihn das Verfahren und Erkenntniss in seiner Abwesenheit erfolgen würde.

Warasdin am 30. April 1856.

Der k. k. Präses
Novak. **Fohn.**

Nr. 4236—1856 (Dp.—59) (3—2)

Concurs-Ausschreibung.

Zur provisorischen Besetzung der in Erledigung gekommenen Bezirks-Wundarzten-Stellen zu Stubica und Kutinja, womit ein Jahresgehalt von 200 fl. nebst einem Aushiltsbeitrage von 66 fl. 40 kr. in CMz. und bei letzterer auch der Genuss einer Natural-Wohnung verbunden ist, wird der Conkurs bis 31. Mai 1856 hiemit ausgeschrieben.

Diejenigen graduirten Aerzte oder geprüften Wundärzte, welche eine dieser beiden Stellen zu erlangen wünschen, haben ihre gehörig dokumentirten Bittgesuche unter Nachweisung der Kenntniss der Landessprache oder einer andern slavischen Mundart im Wege ihrer Zuständigkeitsbehörden bis zum obbenannten Tage bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde in Vorlage zu bringen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 15. Mai 1856.

Br. 2273, 2274, 2276, 2292, 2293, 2294, 2295 i 2297. g. (Izv. 157—158) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-rasteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, proznadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za raspravu, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak prosadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za raspravu doznačiteljnu
od 12. ožujka 1856. br. 583.	Bukovec sa $81^{5}/_{8}$ iskupljenikah i 7 želiarskih naselbinah	Filip, Ivan, Pavao i Josip grofovi Drašković	14951	$23^{1}/_{4}$	od 1. svib. 1856.	2. sèrpnja 1856	na 2. rujna 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 768.	Dvorišće sa 2 iskupljenika naselbine	Marcel Kiepach	256	40	»	»	2. rujna 1856. u 9 satih prie podne
1. travnja 1856. br. 697.	Radešić sa 1 iskupljenikom naselbine	Andria Kučenjak	208	20	»	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
11. prosinca 1855. br. 1112.	Jelenjak sa $12^{2}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Alexander Kirchola (parbeno)	4900	—	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. lipnja 1855 br. 2566.	Poklek sa $28^{2}/_{8}$ kmetskih i 6 želiarskih naselbinah	Nikola Mixić (parbeno)	9700	—	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 1. veljače 1856. br. 210.	Deržikovec sa $^{6}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Horvat Maria	300	—	»	3. sèrpnja 1856.	na 9. rujna 1856 u 9 satih prie podne
26. siečnja 1856 br. 219.	Sella i Košnica sa $7^{6}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Bragutin, Stiepan i Josip Klemen (parbeno)	3050	—	»	»	na 9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 12. siečnja 1856. br. 179.	Žbilj sa $19^{4}/_{8}$ kmetskih i 1 želiarska naselbina	Herman Bužan (parbeno)	7850	—	»	»	na 9. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. derž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah niezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied ukajižba svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbina svoja do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potèrdju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave produljeno se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opétuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenja roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 23. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 2678. pol. (Izv.—173) (3—1)

Izrok.

Sliedeći momci kotara modrušpotočkog, koji su od vojničkog stavljanja g. 1856. izostali, te im se za miesto boravljenja nezna, pozivaju se ovime, da se oni, koji se u domaćoj zemlji nalaze, do miesec danah, ostali pako do 3 mieseca od danas računajući pred podpisani kotarski ured tim sigurnie stave, što će inače po §. 35. novačećeg propisa zakonitoj kazni podpasti.

I. razreda:

Bajac Dujan Josip iz Mračina,
Gvozdanović Joso iz Vučjaka,
Mikač Tomo iz Ješkova,
Kučinić Mato iz Erjavca malog.

II. razreda:

Puh Marko iz Novog grada.

C. k. kot. ured Modrušpotok u Netretiću dne 12. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Eug. Barac.

Br. 206. gr. (Izv.—175) (3—1)

Oglas.

C. kr. kotarski ured pakrački kao sud daje ovime na znanje, da će se na molbu gosp. Antuna Majerskog, zatim Reze Molnar i Vase Panića uslied sudbene ovèrhe kuća i pol sessie zemljišta i ostalih vlastitosti Stevana Gačeše iz Dereze pod kućnim brojem 14. radi duga od 110 for. sr. i pripadakah dozvoljene dražbom prodati, i da se u tu svèrhu rokovi na 22. lipnja i 20. sèrpnja o. god. svaki put u 2 sata po podne u Derezi opredieljuju kupiti želeći ovim pozivlju.

Pozivlju se takodjer svi oni, koji su na upitno selište založno pravo stekli, da se kod ovog suda do 20. lipnja 1856. tim sigurnie prijave, što će se u protivnom slučaju kupovnina bez njih razdieliti.

C. k. kotarski ured kao sud.

U Pakracu dne 8. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
R. Bošnjak.

Br. 474. gr. (Izv. 171) (3—1)

Oglas dražbe.

Uslied molbe Ivana Weingärtnera, tutora malodobnog Franje Ernyi iz Vučevacah, kao i takodjer bližnjih rodjakah ovoga Daniela i Jakoba Ernyi prodavat će se putem javne dražbe na dan 7. lipnja 1856. u 10 satih prije podne u licu miesta t. j. Vučevcih opredieljene, kuća pod br. 34. sa podkućnicom u Vučevcih ležeća, procienjena u 400 for. sr. i ¼ sessie zemlje u kotaru vučevačkom ležeće i u 100 for. procienjene, na koju dražbu nepokretnosti ove kupiti želeći ovim se pozivaju. Dražbene uviete saznati želeći iste kod ovog ureda svaki dan u uredovnih satih saznati može.

U Djakovu 5. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Čokuš.

Br. 1429. pol. (177—Izv.) (3—1)

Poziv.

Sliedeći u pèrvi dobni razred spadajući momci, kojih miesto sadašnjeg boravljenja saznati se nije moglo; i naime:

Ivo Benković iz Osekova,
Vid Klučarić iz Okolova — ovim se pozivaju, da se imaju pod posliedicama u §. 35. novačećeg zakona naznačenima do 15. lipnja pred ovaj c. k. kot. ured staviti, ili miesto svojeg sadašnjeg boravljenja prijaviti.

C. k. kot. ured u Moslavini dne 15. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Tomasić.

Br. 333. gr. (Izv.—174) (3—1)

Oglas.

Od strane c. kr. kotarskog ureda kao suda daruvarskog ovim se oglašuje, da će se u sliedstvu ovosudne odluke od 3. svibnja 1856. br. 333. gr. na molbu Ivana Šohora kao zakonitog skèrbnika sirotah pokojnoga Vencla Horaka dne 19. ožujka 1855. u Končanici preminuvšega, nepokretnosti posliednjega u Končanici nahodeće se kao grunt sastojeći se iz 8 jutarah 582 □ hvata oranice, 2 jutra 1156 □ hv. livade i 723 □ hv. paševine na 150 for. sr. procienjene, zatim jedna nova kuća na 40 for. sr. procienjena i jedna stara kuća na 20 for. sr. procienjena, prodavat će se putem javne dražbe na licu miesta dne 1. lipnja pèrvi put, dne pako 6. sèrpnja 1856. drugi i posliednji put ma i izpod prociene svaki put u 2 sata poslie podne. Dražbeni uvieti mogu se svakada kod suda ovog uviditi.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na iste nepokretnosti imati misle, ovim pozivaju, da takovo tim sigurnie do dražbenog roka ovdie izkažu, čim u protivnom slučaju, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, na njih obzir uzeti se neće.

C. k. kotarski ured

U Daruvaru 4. svibnja 1856.

V. Somogy.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 21. SVIBNJA 1856. Broj 116.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviputs a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. U Glasniku Dalmatinskom od 16. svibnja nalazi se naštampana piesma u slavu Antuna Papodopoli-a, proslavljenoga karakteriste lombardskoga dramatičkoga društva, posvećena istom umietniku prilikom večeri na njegovu korist, iz koje s radostju razabrasmo, da je taj izvèrstni dramatični umetnik, rodjen Slavjanin iz Zadra. Kako bi bilo da bi se tomu našem umietniku prigoda dala, da i u svom rodjenom jeziku jedared pokaže, do kojeg stupnja i u toj struci kadar je popet se slavenski talent, jer nesumnjamo da je još podpunoma viešt onom milom jeziku, koi je usisao majčinim mliekom. Mislimo, kad se opet ovdie započmu predstave u našem jeziku, da bi on rado došao ovamo na niekoliko večerih, pristojno pozvan po našem kazalištnom odboru, i za cielo oživio bi nam narodno kazalište, koje zaista trieba izvanrednih sriedstvah, za oporavit se iz mèrtvila u koje je palo od niekog vremena, a občinstvo naše, komu se nemože odreći čuvstvo za umietničku vèrlinu, za cielo bi ga primilo onim ushitom, koi zaslužuje. Rečena piesma svèršuje sliedećimi redcima:

Ajde kroz sviet, svietljaj lice
Ovog miesta i zemljice!
Al' svud kazuj rieči ove:
„Majka mi se Slavkom zove.“ —

U Beču, 16. svibnja. Jučer je ovdešnji pridvorni opravnik J. Dobran (rodjeni Sèrbljin) zakletvu položio kao izabrani gradjanin bečki zbog toga, što je postao posiednik kuće (u vriednosti od 120.000 fr. srebra). (Svetovid.)

Beč, 19. travnja. O nesreći koja se je jučer na jugo-istočnoj dèržavnoj železnici dogodila blizu Oštrogon-Nane, priobćeno nam je od strane glavnoga ravnateljstva c. k. povlaštenoga austrianskoga dèržavno-željozničkoga društva sliedeće: „Kod osobskoga voza br. IV. otišavšeg iz Pešte u Beč dne 17. o 11. uri prije podne, prelomi se vezna motka lokomotiva Neudorf. Dolnja strana motke raztèrgne šinju i pade pod kotače, posljedica od toga bilo je to, da je izišao iz kolotečine tender i sliedujući vagon. Tender i sliedujuća tovarna kola ostaše izvan kolotečine na putu; sliedeća druga kola, poštanska kola, kojima se prelomi vezni lanac, uslied čega se prevališe sliedeća kola, išla su prieko nasipa za poštanskim kolima, na koi su se prislonila; četvèrta kola, kojim se takodjer prelomi sveza, prevališe se na podnožju nasipa; peta kola došla su prieko nasipa do četvèrtih kolah; šest sliedećih kolah, idući jedna za drugima, prisloniše se jedna na druga, tako da su posliednja kola ostala na kolotieku na onom miestu, koje su ostavila prediduća kola.

Jedna dievojka i jedno diete poginuše a 10 osobah osta više ili manje ranjeno i biaše odnešeno u bolnicu oštrogonsku; jedna od ovih posliednjih već je umèrla, dvie druge mogle su već ostavit bolnicu. Medju ranjenicima nalaze se dva poštanska konduktora i jeden nadkonduktor od železnice.

Kod podvoza nalazilo se slučajno više viših činovnikah železničkih, koji su mogli odmah naredit potrebne naredbe da se pomogne ranjenicima. Svi su kod ovoga žalostnoga dogadjaja činili svoju dužnost — kojega uzrok žalibože takav biaše, kojeg prepriečit još nije za rukom pošlo čoviečanskoj obazrivosti.

Nada svima mora se imenovat: Dr. Folkmann iz Beča, koi je bio uprav kod podvoza, pa je ranjenicima pružao potrebnu pomoć i pratio je iste do oštrogonske bolnice.

Isto tako nastojahu Dr. Hainis, kao i drugi putnici sudielovat a pobudjujući utisak učini plemenito ponašanje Nj. k. visosti vojvode od Gotha, koi je čitom s drugima zajedno radio i svojim primierom sve podbadao na pomaganje. Jedan nemorker parobrodarstvenoga društva, koi je bio uprav blizu toga miesta, prekinu odmah svoju vožnju i ukèrca sa svom pripravnostju onu desetoricu ranjenikah, koji su hvala toj pomoći odmah mogli biti odnešeni u oštrogonsku bolnicu, gdie se uz kriepku podporu županijskog predstojnika sve upotrebljuje — da se ublaži sudbina ovih nesretnikah.

Putnici ostavši neranjeni prispieli su u 10 satih na večer u Beč.

Turska.

Turska vlada dobila iz Varne 1. svibnja presudu parnice u obziru ubijene bugarske dievojke. Divizioni general Salihpaša, proti komu je bila najveća sumnja proglašen je da nije kriv, jerbo nije bilo temeljitih dokazah proti njemu, dvojica pašinih slugah pako nadjeni su krivimi i osudjeni su na smèrt.

S nižjeg Dunava doznajemo, da engleska uprava razprodaje konje u Silistrii, Ruštuku i Gjurgjevu, gdi su zimovali. Ti konji su u Ugarskoj, Erdelju i Vlaškoj kupljeni bili po 50 do 100 dukatah, a sad se prodavaju dražbenim putem po 2 do 20 dukatah. No veći dio konjah prolazi samo po vriednosti kože. U Balčiku očekuju od prilike 5000 porodicah tatarskih iz Krima, koje će turska vlada naselit u Dobruči. U tu svèrhu već je otišao upravitelj Silistrie, Said-paša, u Balčik, da ovim porodicama naznači selišta i uredi vlasti. Turska vlada očekuje

Književno izviešće.

Od Dr. F. R =

Poviesti biskupiah senjske i modruške ili kèrbavske trudom Manoila Sladovića c. k. profesora u Senju. Tèrst 1856 g. l. 452.

(Nadalje.)

Poslie uvoda podaje nam pisac zemljopisni oris senjsko-modruške biskupije (13—42), i tò u pèrvoj glavi, kao što se danas nalaze sa niekimi historičnimi primietci; a u drugoj glavi u izvorniku „brevis et compendiosa duorum comitatuum regni Croatiae, Likae et Corbaviae descriptio“ iz XVII. vieka, s kratkim nacèrtom „o modruških starožitnostih“ od biskupa Čolića; napokon u trećoj glavi „opis biskupije modruške iz XVIII. vieka“ od ot. Pilipa Riceputa ponašen iz Farlata. Mi se sasvim slažemo s pisateljem, da nam najprije opisati valja prediele, kojim hoćemo zgode napisati; nù isti opis ima se osnivati na historičkom razvitku; toga radi valjalo bi bilo II. i III. glavu pèrvoj predpostaviti. Tada bi se pred očima čitatelja razvile senjsko-modruške strane tja od tamnih i netočnih podatakah Skilaka sve do danah, koje mi živimo. Pisac inače nacèrtao je potanko obe biskupie izim gorskoga kotara, koi mu je manje poznat. — Budi mi ovdie dozvoljeno izpraviti bludnju, uvukavšu se takodjer u senjski program od g. 1853. Starii poviestničari biahu se povukli za Liviem (V, 34), te poračunaše prevalu Keltah prieko Alpah u gornju Italiu za Tarkvinija Prisca (oko g. 600 pred Is.). Nu sam Livij na drugom miestu (V, 17. 35. 37.) imenuje Galle, one dobe „gens inusitata, novi accolae, gens nova;“ a svi ostali pisci prevalu onu stavljaju iza g. 388; tako: Appian (in Celticis 2.) do 97. olympiade; Diodor sic. (XIV, 113) za vrieme obsiednutja Rhegia po sirakuskom Dionisu (oko 387), Herodot (pisac poslie g. 444) ništa još neznade o Keltih u Noriku. Illyrik pako zauzeše medj g. 350—336. U ove indi godine, ili poslie (nipošto oko 600) pada podignutje Senja po „Gallos Senn-ones“.

Poslie obćenitoga uvoda imao bi bio pisac bar jednu glavu žèrtvovati historičkomu nacèrtu o borbi za ove strane medj rimskim i carigradskim patriarhatom. Pitanje oto na pèrvi vid nescieni se biti toli težkim, i važnim; no tegoba i važnost njegova bit će svakomu poznata, koi znade, na koliko nastojahu carigradski patriarhe od svoga postanka (451), zamèršenim često putem, podvèrći si ilirske pokrajine; na koliko ove, naseljene navlastito slavjanskim pucima, izvèržene biahu sad gèrčkom sad latinskom uplivu. Velevažna za nas borba ova rasla je tim više, čim više rastjaše nesklad medj istočnom i zapadnom cèrkvom. Mukom mimoiduć Bugare sietimo se onodobnih Hèrvatah. Za kneza Sedeslava (medj 868—78), podignuta na kneževsku stolicu pomoćju Vasilije istočnoga cara, rodom Slavena, podvèrgnu se hèrvatska cèrkva carigradskomu patriarhi; te opet za Branimira pokori se bar stranom Ivanu VIII, *) jer nieki, kano: Vitaly biskup zadarski, Dominik biskup osorski ostadoše vierni istočanom. Jedva nakon dužeg vremena patriarhat rimski dobi podpunu prevagu nad carigradskim. Mi namieravamo na drugom miestu o tom pitanju obširnije progovoriti; ovdie htiedosmo jedino pisca upozorniti na puštenu krasnu prigodu razpravu otu shodno riešiti.

Isto tako za shodnie bi dèržali ovdie progovoriti o metropolii, kojoj u razno doba pokoravaše se biskupia modrušo-senjska, nego li razdrobljeno na l: 94 i 104. Imenito imao bi bio pisac na koliko moguće razgoditi, kada obe biskupije „de facto“ spadoše pod ugarskoga primasa; on misli od g. 1520; mi pako scienimo mnogo prije; a navlastito od ono doba, kad dalmatinsko-primorski gradovi, medj njima i Spliet, pokoriše se mlietčanom, il se ovi s Ugrima za nje borahu. U istom pismu Klemente VII. na ugarskoga primasa (Farlati: IV. 134) pominje se pravo ovoga vèrhu-biskupa Živkovića ne kano novo, već obstojeće: „quare sporamus — veli papa — fraternitatem tuam ex se ipsa, suoque officio, ac pietate, quam Deo et sacro ordini episcopali debet, et habet illi eppo in his opportune favisse et esse fauturam. Tamen illam hortamur in domino, eique amantes praecipimus, ut eidem episcopo et ecclesiae insigniter vislatis satisfactionem canonicam per d. capitaneosimpendi . . . auctoritate nostra cures et mandes“. Sav ovi postupak bio bi bez svakog znamenovanja, ako se nebi na pravih metropolitskih osnivao.

Na glavu IV., V. i VII. doći ćemo kašnje; a glavu VI. mi bi ovdie uvèrstili u odsiek peti, glavu II.

Glavu VIII.—IX. opisivajuću obitelji Frankopansku i Zrinjsku, ostavljamo za rassudu domorodcima bavećim se sudbinom svih za naš

*) sr. dotična pisma Ivana VIII. na Theodosija »electum episcopum Norensem«, na Branimira, na splietsko duhovništvo — kod Mansi-a, tom. XVII.

mnogo dobra od ovih naselnikah, jer su mèrljivii ljudi nego Turci i tako se nada, da će zemlju dobro obdielat.

Sèrbia.

Obće Novine donose dopis iz Beograda od 5. svibnja, iz kojeg proizlazi, da se tamo sada mnogo radi o tom, da se podigne tèrgovine, u to ime sakupi se družtvo tèrgovačko, kojega odbor preda memorandum vladi, u kojem joj se predlažu razne osnove za postignutje te svèrhe. — Izmedju ostalih predlogah izjavljena je želja, da se načine željeznice, parobrodi i ceste pa da se urede rieke. Uslied toga izaslala je vlada upravitelja gradjevinah, da pronadje zemljište, gdie bi se mogla željeznica načinit s najmanjom tegobom. Vrativši se isti s puta doneo je radostnu viest, da se s neznatnom tegobom može načinit željeznica kroz riečne doline osobito uz Moravu do bugarske granice. Ujedno javio je da Morava koja utiče kod Smendereva i Sèrbiu dieli gotovo na dvie jednake polovine, već i sada, gdie još nije uredjena, ima toliko duboke vode, da bi mogla nosit manje parobrode. Na to se obrati vlada na dunavsko parobrodno družtvo zamolivši ga, da pošlje jedan manji parobrod onamo, da pokuša maticu te rieke. Rado bi znali, kakav će uspieh imati taj pokušaj, jer ako bude dobar, onda će tim vodenim putem znatno procvietat sèrbska tèrgovina.

Rusia.

Petrograd, 8. svibnja. Jedna zapovied velikoga kneza Konstantina naredjuje novo razdieljenje ruske flote, koja će uslied toga sastojat iz 3 divizie, to jest za istočno, bielo i tiho more, budući da ratna flota za cèrno more odpada uslied posebne pogodbe s Turskom.

Nieki nepoznani čoviek stavio je biljegu petrogradske štedionice glaseću na 280,512 srebèrnih rubaljah na razpoloženje vlade, na što je car zapoviedio, da se ta glavnica preda invalidskoj zakladi, no da se upiše u posebnu rubriku, tako da imaju njezine kamate izključno služit za podupiranje vojnikah poginulih u posliednjim ratovima ili porodicah poginulih ili uslied ranah preminuvših vojnikah.

Niemačka.

Dne 15. svibnja javljaju iz Berlina, da je Nj. svietlost kneginja Varšavska, udovica maršala Paskievića umèrla tamo dne 12. t. m. u 8 sati po podne. Ona je dakle svoga slavnoga supruga preživila samo niekoliko mieseciḥ. Ona je tamo došla liečit se, kao što je već i prije više putah tražila pomoći od liekarah. Njezin sin general Teodor Paskiević, grof Erivanski, knez Varšavski prispeo je jučer u Berlin. Nj veličanstvo kralj pošto je čuo žalostni taj slučaj, odmah je poslao svoga krilnoga pobočnika Schlegela, da izjavi članovima porodice preminuvše kneginje, koji su medjutim bili došli ovamo, kako žali Nj. veličanstvo taj novi gubitak i da se upita što žele u obziru prenosa mèrtvoga tiela preminuvše kneginje. — Nj. svietlost g. fm. knez Windischgrätz pohodio je jučer sa svojom pratnjom članove kraljevske obitelji. U dva sata po podne odvezo se u Potsdam k Nj. veličanstvu kralju, a pred večer vratio se natrag.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 19. svibnja. Današnji „Moniteur" javlja, da je baron Brunnov u nedielju predao caru pismo, kojim se ovladjuje kao izvanredni poslanik u Parizu. Prekjučer obiedovali su car i Nj. c. k. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian u pavillonu Marsan, na večer prisustvovali su predstavi u kazalištu opera comique. U utorak davat će se igrokaz i dvorski koncert u St. Cloudu, kojem će prisustvovat i diplomatički zbor. Boravljenje Nj. c. k. visosti u Parizu trajat će 10 do 12 danah.

Iz Odese od 8. t. m. Za ratnoga ministra naimenovani general Suhosanet u dobroj je ovdie uspomeni, on je istina bolješljiv starac, no kriepka duha. Francuski zapoviednik od Kinburna, koi je hteo pohodit Odesu, vratio se nedokučivši svoje namiere, jer su ga htieli podvèrći karantini od 14 danah. Jedan dan poslie njegova odlaska, došla je viest, da je azovsko more i krimsko primorje slobodno od karantine.

Odesa, 2./14. svibnja. Danas će više činovnikah pèrvašnjega ruskoga poslanstva na jednom engleskom parobrodu odputovat u Carigrad. U Odesi nije još nikakvo olahkoćenje uvedeno u obziru kvarantine.

Genova, 17. svibnja. Uredovna „Gazetta di Genova" ovladjena je, da demonstraciu prijavljenu po listu „Diritto," koja je tobož izvedena bila proti austrianskoj konzulatskoj sgradi, proglasi za neistinitu.

Fiorenca, 16. svibnja. „Monitore toscano" obznanjuje velikovojvodski dekret, kojim se koncesia taljanske centralne železnice natrag povlači i izriče likvidacia. U isto doba obznanjuje se dotična pogodba s vojvodom od Galliere.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

---

narod velezaslužnih porodicah; mi pako prelazimo na dogadjaje biskupije senjske.

Prije svega odkrit ćemo svoje mnienje vèrhu načina životopisja, što se osniva na primieru današnje europejske književnosti, i na koje će pristat bezčvojbeno i sám pisac. Značaj svakoga muža tek onda zèrcali se u svom veličju pred očima štioca, kad ga pisac uvadja u svim njegovim odnošenjima sa sudobnicima; kad u nepretèrgnutom redu navadja njegove čine, njegova stradanja i požèrtvovanja za cèrkvu, dèržavu i narod, kad ga predstavlja središtem njegova dielokruga. Inače velikan u značaju, gorostas u životu: scienit će se poput muža sriednje ruke. Ovo pred očima imajuć nemožemo odobrit životopisje g. profesora, koi toli razštèrka gradivo k životopisu senjsko-modruških biskupah. Zar nebi mnogo shodnije bilo, te bibliografičnim zakonima primiernije, kad bi bio sadèržaj petoga, šestoga, stranom i sedmoga odsieka smiestio u dotične životopise? U tim odsiecima radi se o stanju svećenstva i puka, kakovo bi za koga biskupa; te o naredbama, koje izdadoše biskupi u raznim prigodama za poboljšati duhovno i tielesno stanje svećentva i puka. Tim načinom bio bi pisac lahko izbiego niekim pogrieškama navlastito kronologičkim, koje oko poviestničara vriedjaju; te bi bio lasnije izpravio — navlastito u tom pogledu — nedostatke Farlatove. Pisac naime s malom iznimkom sliedi ovoga za našu cèrkvenu i svietsku poviestnicu toli zaslužnoga spisatelja; nu riedko ga izpravlja u životopisu po onim izvorima listinah, koje Farlatu nebiahu pri ruci, i koje pisac u raznim odsiecima svoga diela navadja; s toga često, kao što ćemo na niekim primierima viditi, nesudaraju se navedena dàta.

Pèrvi senjski biskup, koga Farlati za njim g. Sladović navadja, jest Laurentius. Obstoji naime pismo istinito i vierodostojno Inocenca I. pape rimskoga (402—417) „Laurentio episcopo Seniensi" (drugdie „Senensi", kod Hardouina „Fenensi"). *) Budući da se toškanska takodjer Senia ili Sena ponosi starodavnom biskupskom stolicom, imalo bi se odlučit, kamo Lovrenac spada? ako je nedvojben imenik senjskih biskupah kod Ughella, budući da u njem nedolazi u petom stolietju ikakvi biskup imenom Lovrenac, to bi ovaj doisto našim biskupom bio. — Isto valja o biskupstvu sinjskom u dolnjoj Italii. Pisac bi bio našu biskupiju znatno uzveličio, kad bi si bio truda uzeo za riešiti dvojbenost otu; kad bi naime bio pregledao imenike talianskih biskupijah, sada jamačno kritički izradjene. Za to mnienje ni najmanje nevojuje misao, kao da izvan Ilyrika nebi bilo Fotinjanah, o kojima biva spomen u Inocencevoj poslanici; jer se oni iz Sriema razgraniše tja do Gallie i Španjolske,**) pače još godine 613. nadjoše u Bavarskoj srodne bludnje franački misionari. Bilo kako mu drago, za sada pristajem Farlatu (IV., 116) govoreći: „Caeterum Laurentium, ad quem scripsit Innocentius, Seniae nostrae antistitem fuisse, huiusque episcopatus exordia inde usque a quinto saeculo repetenda esse, pro certo affirmare non ausim, quia nulla apud vetustiores scriptores, vel in monumentis dalmaticis, eius rei mentio est." (Dalje sliedi.)

*) Nahodi se u svim kritičnim izdanjima poslanicah toga pape, kano kod Schvenemanna: »epistolae genuinae romanorum pontificum.« Gottingae 1796 — tom. I.

**) Sravnaj odluke arleskog sabora od g. 452.

Bečka burza

dne 10. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	84¾
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93¼
dto iz narodnog zajma .	» 5%	85³⁄₁₆
dto	» 4½%	74¾
dto	» 4%	66⅛
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	93
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	227½
» » » » » 1839,	» 100 »	132¾
» » » » » 1854,	» 100 »	108
Bečko-gradski banko	za 2½%	61¾
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		87½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		76¾
Bankovne dionice komad po		1120
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		537½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		351
dto dto s plaćanjem na rate		387½
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2847½
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šeprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	603
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	446¼
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	84¾
Augsburg za 100 for. current	»	102¼
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	101¼
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	118
Hamburg za 100 mark banko	»	74⅞
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	102½
London za 1 funt šterlinga	»	10-2½
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	102¼
Marseille za 300 frankah	»	119¾
Pariz za 300 frankah	»	119
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	101⅝
Bukurešt za 1 forint	parah	267½
Carigrad za 1 forint	parah	462
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5⅞
Srebro od 17. svibnja	3½

SLUŽBENI LIST.

Br. 2345. (Ds.—57) (3—3)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na molbu g. Josipa Choporde kao zastupnika vojničke obćine tvèrdjave Ivanić u sporazumljenju naslìednikah pokojnog Josipa Franca podnešenu, četvèrta ovèrèbena prodaja ostavinskih, rečenog pokojnika pod br. 312. na potoku ležećih i na 1112 for. 58 kr. sr. sudbeno prociemjenih kućah radi duga 350 for. sr. sa pripadcima ujedno dozvoljena, te u tu svèrhu rok na 30. svibnja 1856. za 9. uru prije podne na licu miesta opredieljen.

S toga se svi upitnu kuću kupiti želeći pozivaju. da na opredieljeni rok na lice prodati se imajućih kućah dojdu. U ostalom se istim objavlja, da će imati prie dražbovanja 10% odustatinu od prociembene svote u ruke sudbenog povierenika položiti, te da će kupac kuće na istoj uknjižene vievierovnike na koliko dosegne kupovnina po opredieljenju svog c. k. zemskog suda na sebe preuzeti morati. — Zajedno se do znanja stavlja svima, da se može prociembena izprava, dražbeni uvieti kao i tabularni izvadak kod ovosudnog odpravništva u uredovne sate pogledati i tamo prepisi dobiti, kao i u ovogradskoj gruntovnici glede teretah iste osviedočiti se mogu.

Podjednom se pozivaju svi oni, koji su akoprem posebnu obaviets o ovoj prodaji do rukuh došla nije, te misle, da su na prodati se imajuće kuće kakovo hipotekarno pravo stekli, da to do prodaje kod ovog sudbištva prijave, te u miestu deseceg si punomoćnika [illegible] njegova imena i prezimena kao i obitelji naznače, jer u protivnom slučaju ako se bez njihova uticanja razdieljenje ku-

povsine preduzme, i oni kroz to prikrate, imat će sami sobi pripisat.
U Zagrebu dne 23. travnja 1856.
Klobučarić. Jović.

Br. 1969—1856. (Izv.—167) (3—2)

Poziv.

Dole naznačeni vojenoj dužnosti podvèrženi momci, koji su prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni bili, ovim se pozivaju, da se za miesec danah od danas računajuć kod c. k. kotarskog ureda varaždinskog osobno ili pismeno prijave, inače će u smislu §. 35. novačkog propisa postupano biti.

I. razreda:

Herz Gregur iz Stažnjevca	kućni broj	3
Heržanjak Petar iz Šemovca	» »	5
Jerešić Imbro iz »	» »	7
Poljanec Imbro iz Vinice	» »	48
Sluinski Andro iz Osečka	» »	11
Lončar Tomo iz Stažnjevca	» »	14
Hlebec cestar Gjuro iz Babinca	» »	20
Liplin Blaž iz Vratna	» »	38

U Varaždinu 7. svibnja 1856.
C. k. kotarski predstojnik
Utiešenović.

Br. 346. civ. 1856. (Izv.—170) (3—2)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda topličkog kao suda daje se ovime do obćeg znanja, da je ovosudnom odlukom od 18. ožujka t. g. br. 346. na molbu Mihe Belavića radi duga od 9 for. 10 kr. sr. i uzgredicah ovèrhovna dražba vinograda »Kotarie« nazvanog na vlastitost Imbre Bešenica iz Petkovca

Nr. 2910. (PZ. 13.) (3—1)

Kundmachung.

Zu Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, vom 6. Mai 1856 Z. 10713/1335 wurde das k. k. Postamt zu Agram sowie jenes zu Steinbrücken ermächtiget, Passagiere zu Separat-Eilfahrten von Agram nach Steinbrücken und beziehungsweise zu jenen von Steinbrücken nach Agram, insoweit es der Wagenstand zulässig macht, aufzunehmen.

Zu den Separat Eilfahrten werden in der Regel nur viersitzige ärarische-Wägen beigestellt, und es haben die Passagiere für alle Plätze, welche der Wagen enthält, zu bezahlen.

Die Gebühr für eine Separat-Eilfahrt nach Steinbrücken beträgt 32 fl. 41 kr. CMz.

Passagiere, welche bei viersitzigen Wägen den Platz auf dem Kutschbocke einnehmen, müssen das Ritt- und Postillonstrinkgeld für das dritte Pferd für die ganze zurückzulegende Wegesstrecke bezahlen.

Wenn die 5te Person nur ein Kind von 4 bis 6 Jahren sein sollte, so ist blos die Hälfte des für eine Person entfallenden Passagiersportos zu entrichten.

An Gepäck sind jedem Reisenden fünfzig Pfund portofrei mitzunehmen gestattet, wovon er zwanzig Pfund mit sich führen, die übrigen dreissig Pfund, oder aber die ganzen fünfzig Pfund, mittels der gewöhnlichen Malleposten voraus oder nachsenden lassen kann.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird. Agram den 10. Mai 1856.

Der k. k. Postdirektor
Klempay.

Nr. 452 civ. (Izv.—182) (3—1)

Concurs-Eröffnung.

Vom k. k. Bezirks-Amte als Gerichte Daruvar wird hiemit bekannt gegeben: es sei mit Bescheid vom heutigem Tage Nr. 452 der Concurs über das sämmtliche bewegliche Vermögen, dann über das in den Kronländern, in welchen die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 in Wirksamkeit ist, gelegene unbewegliche Vermögen des Philip Weissmandl, Handelsmann in Daruvar eröffnet, zum Concurs-Massa-Vertreter und einstweiligen Verwalter Herr Advocat Julius Bišćan und als dessen Substitut der Herr Advocat Johann Szémann bestellt worden.

Es werden demnach alle Jene, welche aus was immer für einem Titel an diese Concurs-Massa Ansprüche zu stellen vermeinen, aufgefordert, ihre Forderungen in Gestalt einer förmlichen Klage gegen den Concurs-Massa-Vertreter bis inclus. 21. August 1856 bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte anzumelden, widrigens dieselben ungeachtet des ihnen etwa zustehenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestättigung des bestellten oder Wahl eines neuen Vermögens-Verwalters und Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 30. August 1856 um 10 Uhr Vormittags bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte angeordnet, wozu sämmtliche Gläubiger mit dem Anhange des §. 44 der Concurs-Ordnung vorgeladen werden.

K. k. Bezirks-Amt als Gericht Daruvar den 16. Mai 1856.

K. k. Amtsleiter
Viktor Somogyi m. p.

Br. 2273, 2274, 2275, 2292, 2293, 2294, 2295 i 2297. g. (Izv. 157—158) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztešćenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Imę ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 12. ožujka 1856. br. 583.	Bukovec sa $81\frac{6}{8}$ izkupljenikah i 7 željarskih naselbinah	Filip, Ivan, Pavao i Josip grofovi Drašković	14951	$23\frac{3}{4}$	od 1. svib. 1856.	1. sèrpnja 1856	na 2. rujna 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 766.	Dvorišće sa 2 izkupljenika naselbine	Marcel Kiepach	256	40	»	»	2. rujna 1856. u 9 satih prie podne
1. travnja 1856. br. 697.	Radešić sa 1 izkupljenikom naselbine	Andria Kučenjak	208	20	»	»	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
11. prosinca 1855. br. 1112.	Jelenjak sa $12\frac{2}{8}$ kmetskih naselbinah	Škender Kircholz (parbeno)	4900	—	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. lipnja 1855 br. 2566.	Poklek sa $28\frac{5}{8}$ kmetskih i 6 željarskih naselbinah	Nikola Mixić (parbeno)	9700	—	»	»	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 1. veljače 1856. br. 216.	Dèržikovec sa $\frac{6}{8}$ kmetskih naselbinah	Horvat Maria	300	—	»	3. sèrpnja 1856.	na 9. rujna 1856 u 9 satih prie podne
26. siečnja 1856 br. 219.	Sella i Košnica sa $7\frac{5}{8}$ kmetskih naselbinah	Dragutin, Stiepan i Josip Klemen (parbeno)	3050	—	»	»	na 9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 12. siečnja 1856. br. 179.	Žbilj sa $19\frac{4}{8}$ kmetskih i 1 željarska naselbina	Herman Bužan (parbeno)	7850	—	»	»	na 9. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 23. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 2578. pol. (Izv.—172) (3—2)

Izrok.

Sliedeći momci kotara modrušpotočkog, koji su od vojničkog stavljanja g. 1856. izostali, te im se za miesto boravljenja nezna, pozivaju se ovime, da se oni, koji se u domaćoj zemlji nalaze, do miesec danah, ostali pako do 3 mieseca od danas računajući pred podpisani kotarski ured tim sigurnie stave, što će inače po §. 35. novačećeg propisa zakonitoj kazni podpasti.

I. razreda:

Bajac Dujan Josip iz Mračina,
Gvozdanović Joso iz Vučjaka,
Mikač Tomo iz Jaškova,
Kučinić Mato iz Erjavca malog.

II. razreda:

Pub Marko iz Novog grada.

C. k. kot. ured Modrušpotok u Netretiću dne 12. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Eug. Barac.

Br. 206. gr. (Izv.—175) (3—2)

Oglas.

C. kr. kotarski ured pakrački kao sud daje ovime na znanje, da će se na molbu gosp. Antuna Majerskog, zatim Reze Molnar i Vase Panića uslied sudbene ovèrhe kuća i pol sessie zemljišta i šljivik vlastitosti Stevana Gačeše iz Dereze pod kućnim brojem 14. radi duga od 110 for. sr. i pripadakah dozvoljene dražbom prodati, i da se u tu svèrhu rokovi na 22. lipnja i 20. sèrpnja o. god. svaki put u 2 sata po podne u Derezi opredieljuju kupiti želeći ovim pozivlju,

Pozivlju se takodjer svi oni, koji su na upitno selište založno pravo stekli, da se kod ovog suda do 20. lipnja 1856. tim sigurnie prijave, što će se u protivnom slučaju kupovnina bez njih razdieliti.

C. k. kotarski ured kao sud.

U Pakracu dne 8. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
R. Bošnjak.

Br 474. gr. (Izv. 171) (3—2)

Oglas dražbe.

Uslied molbe Ivana Weingärtnera, tutora malodobnog Franje Ernyi iz Vučevacah, kao i takodjer bližnjih rodjakah ovoga Daniela i Jakoba Ernyi prodavat će se putem javne dražbe na dan 7. lipnja 1856 u 10 satih prije podne u licu miesta t. j. Vučevcih opredieljene, kuća pod br. 34. sa podkućnicom u Vučevcih ležeća, procienjena u 400 for. sr. i $\frac{1}{4}$ sessie zemlje u kotaru vučevačkom ležeće i u 100 for. procienjene, na koju dražbu nepokretnosti ove kupiti želeći ovim se pozivaju. Dražbene uviete saznati želeći iste kod ovog ureda svaki dan u uredovnih satih saznati može.

U Djakovu 5. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Br. 1429. pol. (177—Izv.) (3—2)

Poziv.

Sliedeći u pèrvi dobni razred spadajući momci, kojih miesto sadašnjeg boravljenja saznati se nije moglo; i naime:

Ivo Benković iz Osekova,
Vid Klučarić iz Okolova — ovim se pozivaju, da se imaju pod posliedicama u §. 35. novačećeg zakona naznačenima do 15. lipnja pred ovaj c. k. kot. ured staviti, ili miesto svojeg sadašnjeg boravljenja prijaviti.

C. k. kot. ured u Moslavini dne 15. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Tomasić.

Br. 333. gr. (Izv.—174) (3—2)

Oglas.

Od strane c. kr. kotarskog ureda kao suda daruvarskog ovim se oglašuje, da će se u sliedstvu ovosudne odluke od 3. svibnja 1856. br. 333. gr. na molbu Ivana Sohora kao zakonitog skèrbnika sirotah pokojnoga Vencla Horaka dne 19. ožujka 1855. u Končanici preminuvšega, nepokretnosti posliednjega u Končanici nahodeće se kao grunt sastojeći se iz 8 jutarah 532 [] hvata oranice, 2 jutra 1156 [] hv. livade i 723 [] hv. pašvine na 150 for. sr. procienjene, zatim jedna nova kuća na 40 for. sr. procienjena i jedna stara kuća na 20 for. sr. procienjena, prodavat će se putem javne dražbe na licu miesta dne 1. lipnja pèrvi put, dne pako 6. sèrpnja 1856. drugi i posliednji put ma i izpod prociene svaki put u 2 sata poslie podne. Dražbeni uvieti mogu se svakada kod suda ovog uviditi.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na iste nepokretnosti imati misle, ovim pozivaju, da takovo tim sigurnie do dražbenog roka ovdie izkažu, čim u protivnom slučaju, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, na njih obzir uzeti se neće.

C. k. kotarski ured

U Daruvaru 4. svibnja 1856.

V. Somogy.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVERTAK DANA 22. SVIBNJA 1856. Broj 117.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom. — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebrn. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr. —

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 19. svibnja. Baron Sina, koi je preminuo jučer u jutro o 9. uri, bit će dne 21. na večer sahranjen po obredu gèrčke nesjedinjene cèrkve; mèrtvo tielo njegovo bit će stavljeno u obiteljsku raku u Rapoldskirchenu. Uznosito miesto, koje je pokojnik zauzimao u tèrgovačkom svietu; moć i znamenitost, do koje se je podigla kuća stvorena po njemu, teško da imaju para na kontinentu. S njegovom smèrtju izpražnjuje se miesto upraviteljskoga namiestnika c. k. narodne banke, predsiednika francusko-austrianskoga željezničkoga i družtva peštanskoga mosta na lancu. Preminuvši imao je 73 godine. Zaostavštinu baronovu ciene na 80 milionah forintih.

Talianska.

Pišu iz Rima, da vlada izdaje nove zapoviedi, da se opet stanu kupit vojnici za obe inostrane regimente nalazeće se u papinoj službi i da se ime stanje domaće vojske povećati; jer vlada svetoga stola živo želi sama, da izidje franceska vojska iz Rima, a austrianska iz legaciah i hitnja, kojom se hvata prigode, koju povratak mira pruža za dopunjivanje njezine oružane sile, najbolji je dokaz k tomu.

Nota sardinskih punomoćnikah, koju su isti po dovèršenoj koferencii predali Francuskoj i Engleskoj, donosi „S. D." u sliedećem prevodu dodajući: „Ost-Deutsche Post" sravnjuje Sardiniu sa čoviekom, koi je čitav i zdrav, a koi je privezao štulu, te kao hrom prosi od drugih ljudih milosti, ali od koga putnik nije siguran, da neće na njega na kakvom udobnom miestu i zgodnom času napasti i štulu proti njemu za oružje svoje upotrebili. — I „Ostd. Post" jedanput reče, što se i nama dopada." Ta nota, iz koje će čitalac pri pèrvom pogledu vidit, da su to zanešene i pretierane želje sardinskih ministarah sasvim netemeljite, dà upravo smiešne, jer bez svake logike i zavèržne, jer se osnivaju na laži i na načelih, koja je već vas izobražen sviet osudio, glasi kako sliedi:

„Puni pouzdanja u pravedna osiećanja francuske i engleske vlade u prijateljstvo, koje one imaju prema Sardinii, nisu prestali nadati se podpisani sardinski punomoćnici od početka konferenciah, da se plenipotenciari kongresa neće razići, a da ozbiljno neuvaži stanje Italie i da nemisli na sriedstva, da se to stanje izliečí, uspostanovivši ravnoviesje, koje je narušeno stranom posadom u velikom dielu od provinciah poluotoka. Izvierni, da će im njihovi saveznici podpomagati, mogu vierovati, da će se ikoja ..., dočim su prema sudbini kèrstjanah u istoku, koji spadaju slavenskom i gèrčkom koliena, tako živo i velikodušno učestje pokazale, da se s onima s nerodima latinskog koliena, koji su još u toliko nesretnii, u koliko zbog svoje napredovavše prosviete sliedstva hèrdjave vlade većma osiećaju. U toj nadi prevarili su se. Upèrkos dobroj volji Francuske i Engleske, upèrkos njihovim dobro namierenim naporima, krivo je nepopustajuće iskanje Austrie, da dielovanje kongresa ostane točno u krugu, koi je prije njegova sastanka opredieljen, što će se ta skupština, na koju je ciela Evropa upèrla oči, razići, a da nevolje Italie nisu ni najmanje olakšice nakonile, su više nepustivši bar ni za budućnost jedan jedini zrak nade priéko Alpah, koi bi mogao duhove ublažiti, da mogu sterpljivo sadašnjost snositi. Osobito položenje, koje je Austria u tom kongresu zauzela, možda je taj žalostni rezultat neizbiežívim učinilo. Podpisani su primudjeni to priznati. Nepredbacajuć ni najmanje štogod svojim saveznicima, misle, da moraju njihovu ozbiljnu pozornost na neugodna sliedstva obratiti, koja bi odtuda mogla postići Evropu, Italiu a navlastito Sardiniu.

Izlišnó bi bilo točno opisivati ovdie Italiu; što se u tom kraju od niekoliko godinah čini, poznato je te još kako. Sistema ugnjetavanja i nasilne reakcie, posvećena u godini 1848. i 1849. i tada može biti opravdana revolucionarnim kretanjima, koja su u to vrieme ugašena, traje bez najmanje olakšice neprestano. Šta više, moglo bi se reći, da se s malim izuzetcima s usugubljenom strogostju izvèršuje. Nikad nisu tamnice i galere bile punije političnih prestupnikah; nikad nije bio broj političkih izagnanikah veći; nikad se nije politika oporije izvèršivala. To dovoljno pokazuje ono, što se u parmi dogadja. Takva sriedstva vlade moraju dèržati narod neprestano u stanju uzbudjenosti i revolucionarnog vrenja. To je položaj Talianacah od sedam godinah. I opet se činilo u posliednje vrieme, da se narodna uzbudjenost stišala. Kad su Taliani vidieli, da se jedan od narodnih vladalacah sa zapadnim velikim silama sjedinio, da pomogne da pobiede načela pravde i prava, onda su se pitali nadom, da se mir neće zaključiti, a da se njihove patnje neumale. Zbog te nade bili su mirni i predani. Ali dok se sazna negativni rezultat kongresa, dok se izvieste, da je Austria upèrkos pravednom i dobronamiernom posriedovanju Francuske i Engleske odricala svako dogovaranje i da ni o samom ispitivanju mierah nije htela čuti, koje bi shodne bile, da se to žalostno položenje okonča, onda će se ublažena uzbunjenost bez sumnje s novom silom probuditi. Uvierení, da nit se imaju čemu nadati od diplomacie, nit od silah, koje se interesiraju za njihova budućnost, spojit će se Talianci s južnom vatrom sa redovima revolucionarne i subverzivne partaje talianske, i ova zemlja postat će opet goreće ognjište zaklètja i nereda. Ovi će se može biti usugubljenom strogostju ugušiti, ali će s novom silom prodrieti pri najmanjem evropejskom pokretu. — Ako tako nezgodno stanje zaslužuje, da se na njega obrati pozornost Francuske i Engleske, budući su obe sile jednako interesirane u uzdèržanju mira i pravilnog razvinjanja civilizacie, to se one mora vlade sardinskog kralja u još višjoj mieri ticati.

Probudjene revolucionarne strasti u svima zemljama, koje okružavaju Sardiniu, proizlazeći iz uzroka, koji ... pobudit najživlje narodne simpatie, ... zemlju vèrlo opasnim opasnostima; ... prieèiti postojanosti u umierenoj politici, koja je tako sretne uspiehe imala prama inostranim zemljama i koja je Sardinii pribavila simpatiu i uvažavanje izobražene Evrope. Ali to nije jedina opasnost, koja prieti Sardinii; još veća opasnost je u sriedstvah, koja Austria upotrebljava, da revolucionarni oganj u Italii uguši. Pozvana knezevima malih taljanskih dèržavah, koi nisu kadri obuzdati nezadovoljstvo svih podanikah, militarno okupira Austria najveći dio doline od po i sriednje Italie, i njen upliv pokazuje se neodolivim načinom i u samim onim zemljama, u kojima nema vojske. Naslanjajući se s jedne strane na Feraru i Bolonju, pruža se njena vojska čak do Jakina duž jadranskog mora, koje je gotovo austrianskim postalo, a s druge strane ima Austria Plačencu, koju misli proti smislu, ako i ne proti rieči bečkih ugovorah preobratiti u grad pèrvog reda. Sa svojom posadom u Parmi ... svoju vojsku duž ciele sardinske granice, od Pada do na vèrh Apenina. Ova skopčana okupacia oblasti, koje nisu njene, načinila je Austriu neograničenim gospodarom ciele Italie, razorila je ravnoviesje ustanovljeno bečkim ugovorima i po Sardiniu je neprestana prietnja.

U jednu ruku sasvim zatvorena austrijskom vojskom i videći na svojoj istočnoj sasvim otvorenoj granici razvijanje sile jedne dèržave, za koju zna, da joj nije baš najnaklonija, nahodi se Sardinia u neprestanoj brigi i prinudjena je ostati oboružena i uzeti kriepke odbraniteljne miere na veliku štetu svojih financiah, koja je i onako u hèrdjavom stanju zbog dogadjajah u g. 1848. i 1849. i zbog rata, u kom je baš sada učestvovala. Fakta, koja su podpisani naveli, dovoljna su, da se može presuditi opasno stanje, u kom je kralj sardinski.

U unutarnjosti uzdèrmana revolucionarnim strastima, naokolo izazvan sistemom nasilnog ugnjetavanja i ujedno inostranom posadom, u opasnosti od austrijske sile, može on svaki čas osietiti neodoljivu nuždu da se lati krajnjih mierah, koje se nemogu u njihovim posliedicama proračunati.

Podpisani se nesumnjaju, da tako stanje nemora pobuditi brižljivost vlade francuske i engleske, nesamo zbog iskrenog prijateljstva i pravo simpatie, koju imaju te sile prema kralju, koi se jedini u onaj čas, kad se je najviše sumnjalo o uspiehu, javno izrekao za njih, nego naročito zato, što je to stanje opasno za Evropu. Sardinia je jedina talianska dèržava, koja je mogla nepristupan zid postaviti revolucionarnom duhu i koja se mogla ujedno odèržati nezavisna od Austrie. Ona je jedina, koja može rastući upliv Austrie pretezati. Kad bi Sardinia podlegla što bi joj se sile umorile ili što bi je saveznici ostavili, kad bi bila primorana snositi austrijsko gospodarstvo, onda bi Austria savèršeno osvojila Italiu. A Austria, koja je bez najmanjih žèrtvah dobila gèrdnu korist slobodne plovitbe po Dunavu i neutralisiranje cèrnoga mora, bila bi na vèrhu pretežnog upliva na zapadu. Francuska i Engleska nikako nemogu to htieti, one neće to nikad dopustiti. Punomoćnici su uvieřeni, da će kabineti pariški i londonski, uvažavajući stanje Italije, u sporazumljenju sa Sardiniom znati naći sriedstvah, koja su shodna, da se tom stanju učini kraj.

Podpisani: Cavour. Vilamarina.

Turska.

Strašan dogadjaj zbio se je u Marašu. Nieki Taljan imenom Guarmani, engleski opravnik prevozništva u imenovanom gradu, izgorio je sa svom svojom porodicom u vlastitoj kući. Čini se, da su imenovanoga bili pozvali u niekom posebničkom poslu pred kadiju. Nezadovoljan s izrečenim sudom, učini Guarmani nepravdu, uvriedit poglavarstvenu osobu na način, kojeg netèrpe Turci. Kadija izidje na to iz sudionice, izjavivši se, da nemože ostat pred licem čovieka, koi ga je uvriedio na takav način. Ovaj prizor razglasi se za malo po svom gradu i nije vierovat nakoliko razdraži sviet. Narod podbođen po niekim fanaticima stane se kupit i tražit Guarmana, koga jedva vrativšeg se kući stade pobunjeni narod obsadjivat. Pomoćju svojih slugah branio se s početka žestoko i dočeka jurišajuće pucajući iz pušakah. Šestorica iz naroda biehu ranjeni medju kojima trojica smèrtno. Narod se razjari što je većma moguće. Upali kuću i raziđje se stopram onda, kad postane ista kup razvalinah, pod kojom biehu zakopani Guarmani, njegova žena, dvoje diece i dvojica ...

konjušnikah, to je sve što je dosad poznato o tom strašnom dogadjaju. — Franceski poslanik u Carigradu dobio je izviestje o tom, koje je predao porti pozvavši ju ujedno, da načini kriepkih naredabah, da uzbudu kažnjeni počinitelji ovog strašnog zločinstva. Porta je odmah naredila, da dobar oddiel vojske odmah otidje u Maraš. No valja pamtit, da je Guarmani pèrvi bio, koi je falio, budući da se je usudio sudca javno uvriedit i pucao je na množinu. U civilisiranoj Evropi bi ga bili odmah uhvatili i osudili na zatvor od više godinah. Da se nije narod pobunio, Guarmani bi ostao nekažnjen.

Rusia.

Izmedju Rusah i Čèrkesah opet su se započela nepriateljstva. Pèrvi su navalili na čèrkésko selo Sunah i sažgali su ga, pri čem su uhvatili 21 momka.

Franceska.

Dolazak Nj. c. visosti gospodina nadvojvode Maksimiliana u Parizu, dogodivši se dne 14. svibnja pobudjuje najveću pozornost. Nj. c. visost primili su u Parizu izvanredno sjajno. Princip Napoleon dočekao ga je u željezničkom dvoru, gdie ga je izgledao i cesarski poslanik sa svojim osobljem. U unutarnjosti željezničkoga dvora sačinjavahu špalir, kao što Moniteur javlja, jedan bataliun voltigeurah od garde i jedan bataliun linejske piehote, i iskazaše principu vojničkih častih.

Njegova pratnja sastoji iz generala grofa Mensdorff-Pouilly-a, dvojice pomorskih oficirah, dvojice tajnikah i tielesnog liekara. U St. Cloudu biaše nadvojvoda na izvanjskim stubama palače primljen po velikom obredniku i velikom komorniku, a gori na velikim stubama po samom caru, koi ga je odveo u dvoranu, gdie ga je čekala carica.

Od strane stanovništva bila je Nj. c. k. visost primljena s poštovanjem i simpatiom.

Obćenito misle, da ima austrianski nadvojveda izpunit nieku naručbinu kod tuilerijskoga dvora. No koju? Toga nezna nitko naznačit izviestno. Svakako prenos ostatakah vojvode reichstatskoga iz Beča u Pariz glavni će, vele, biti predmet toga pohoda, koi čini toli otmien sučlan cesarske kuće.

Čini se, da će nadvojvoda u Parizu zadèržat se samo malo danah, budući da Nj. carsku visost očekuju u Haagu do 4. lipnja a on prije toga namierava još posjetit franceske ratne luke Brest i Cherbourg.

Iz Bruselja pišu, da i tamo očekuju Nj. c. visost.

Sve diplomatične viesti slažu se u tome, da su odnošenja medju Franceskom i Austriom postala veoma sèrdačna, i u tom opažaju dokaz, nakoliko su netemeljiti glasovi o koracima zapadnih silah u obziru Italie.

Još vaviek se glasa, da će Austria s Franceskom zajednički postupat u Rimu. Univers tvèrdi, da će ti koraci ostat bez uspieha, i da će sveti otac kardinalu Patriziu odlazećem u Pariz na kèrstjenje carevićevo dati nalog, caru Napoleonu stavit do znanja prave težnje svetoga stola.

Kèrstjenje carevićevo odredjeno je na 17. dan mieseca lipnja.

Pogodba od 15. travnja medju Austriom i i zapadnim silama sačinjava predmet svih mogućih komentarah a u Parizu raznosi se dapače smiešni glas, da obstoje i tajni članci istoga, koji sadèržaju uviete za izključivo dieljenje Turske medju Austriom, Franceskom i Engleskom u slučaju stanovitih dogadjajah. Je li položaj Turske takav, da daje pravo takova šta očekivat? Pariški list „Patrie“ nije toga mnienja i tvèrdi, da su sve viesti o nemirima u turskim pokrajinama veoma pretierana. Nemiri u Napluzu, o kojima još fale točne pojedinosti, i kèrvoprolitje u Marašu čine se da su jedini, koji su se zaista zbili. „Patrie“ misli o toj stvari svakako odviš blago. Ustanak Arapah u Hedžasu žalostna je istina. 60.000 oružanih momakah stoje pripravni pobit se a područje od Hedžasa i Jemena posve su u njihovoj vlasti. Dalje podrobnosti fale.

Dne 20. travnja ukèrca se već 40,000 Francezah iz Krima; budući pako franceska vojska broji četernaest divizijah, sadalje konjaništva i mnogo materiala, misle da pred koncem rujna neće moći izići sva vojska iz Krima.

Iz Franceske pišu, da mèršavost i umornost hrabrih četah, koje se vraćaju, obćenito pada u oči. Njihov broj se stranom borbom, stranom pošastima strašno omalio. Najjača povrativša se divizia nebroji više nego 5000 momakah. Više regimentah nestalo je do jednog bataliuna. Glasbene bande svedene su kod niekih regimentah na 7 do 8 momakah. No posvud pozdravljaju domorodnim usbitom trobojnu počèrnielu barutom i razderanu tanetima.

Kažu, da je gèrčka vlada protestirala proti produženju okupacie. Nadahnuti listovi izražuju se zbog toga s velikom razdraženosti proti Gèrčkoj.

Polag „Pays-a“ izviestno je, da će gospodin Brunnov, koi je naimenovan za poslanika u Berlinu, obskèrbljivat poslove ruskoga poslanstva u Parizu dok dodje konačni poslanik. Gospodin Budberg, dosad poslanik u Bèrlinu, ide, kao što Pays nadalje javlja, u istom svojstvu u Beč, a pl. gospodin Buteniev kao poslanik u Carigrad.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Berlin, 20. svibnja. Nj. veličanstvo kralj, odputovao je u istočnu Prusku.

London, 19. svibnja. Noćna siednica dolnje kuće. U predloženom ovogodišnjem preračunu navedena je ukupna svota rashodah sa 77½ mil. funt. uklopno s jednim miliunom sardinskoga zajma; pokritje manjka učinjeno je današnjim zajmom, sa 3½ miliuna u blagovnicama i protegnutjem stariih ratnih pristojbah. D'Israely izjavio se proti novom sardinskom zajmu i želi poimence izjavljenje o tom, kako može Engleska hrabrit Sardiniu na tako zvano oslobodjenje Italie pa zajedno, kao što se čuje, zaključenom u tom obziru tripelallianciom jamčit talianska posiedovanja Austrie; opominje da se nevrati sramotna politika Engleske u godini 1848. Lord Palmerston upotrebi tu prigodu, da obrani postupanje Lorda Minto-a u Italii i izjavi se, da će Engleska Sardinii onda samo u pomoć priskočit, kad bi bila ista napadnuta, a ne kad bi ona sama koju drugu dèržavu napala; u ostalom kaže, da Engleska nije nikakve garancie u obziru posiedovanjah Austrie u Italii na sebe uzela. Pošto bi Gladstone govorio bio za sardinski zajam, nakoliko je isti potreban za pèrvašnje ratne troškove a Lord Palmerston pristao na njegovo mnienje, dovèrši se ovo dogovaranje.

London, 20. travnja. Predsiednik tajnoga vieća Lord Granville otići će kao britanski poslanik na krunisanje u Rusiu. Svi jutèrnji listovi hvale preračun, kao jednostavan, svèrhi shodan i kao dokaz cvatućeg stanja engleskih financiah.

Turin, 18. svibnja. Učrednik lista „Espero“ osudjen je zbog jednog članka o austrianskom ..... Amnestie na zatvor od šest danah i globu od 100 lirah.

Pariz, 20. svibnja. „Moniteur“ javlja, da je Oskar princip švedski prispeo onamo. Nj. c. k. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian posietio je spomenike i znamenitosti pariške.

Petrograd, 19. svibnja. Car Aleksander odputovao je jučer u Varšavu.

Bèrlin, 20. svibnja. General kavalerie i general-adjutant kraljev grof de Gröben putuje danas u Varšavu.

London, 20. svibnja. Siednica dolnje kuće. Lord Palmerston tvèrdi da se nije sklopila nikad nikakva tajna pariška pogodba i stavlja na stol kuće sardinski dopis. Pel kaže da niemačkoj inostranoj legii stoji na volji vratit se kući ili prevest se u naselbine.

Carigrad, 15. svibnja. Kako se čuje sklopljena je pogodba medju Franceskom, Engleskom i Sardiniom s jedne, a portom s druge strane u obziru toga, da za šest miesecih imaju vojske rečenih zapadnih silah izići iz Turske. Pisarsko osoblje ruskoga poslanstva u Carigradu već se je u Odesi ukèrcalo. U Marašu otišle su dvie regimente. Burza je mirna.

Turin, 19. svibnja. General Dobormida otišao je u Petrograd s osobitom [illegible] na cara Aleksandra.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 21. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	za 5%	84¾
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93¼
dto iz narodnog zajma	» 5%	85¼
dto	» 4½%	74¾
dto	» 4%	66¼
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	92½
dto . . izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		227½
» » » » 1839, » 100 »		133¼
» » » » 1854, » 100 »		108¾
Bečko-gradski banko	za 2½%	61½
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		87½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		76⅞
Bankovne dionice komad po		1119
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		537½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		351
dto dto s plaćanjem na rate		387½
Dionice sieverne željeznice po 1000 f.		2892½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »		
» šoprunske-malobečke » » 200 »		
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice » 250 »		258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja » 200 »		
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »		70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »		606
» » Lloyda u Tèrstu » 500 »		440½
» budapeštanskog lančanika » 500 »		
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice za 4% za 100 »		

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	84½
Augsburg za 100 for. current	»	102½
Berlin za 100 pruskih talirah		
Vratislava za 100 pruskih talirah		
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	101¼
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	118
Hamburg za 100 mark banko	»	74⅞
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	102½
London za 1 funt šterlinga	»	10-2½
Lyon za 300 frankah	»	
Milan za 300 austrianskih lirah	»	102½
Marseille za 300 frankah	»	119
Pariz za 300 frankah	»	119
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	101½
Bukurešt za 1 forint	parah	267½
Carigrad za 1 forint	parah	462
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5½
Srebro od 17. svibnja	3½

SLUŽBENI LIST.

Br. 346. civ. 1856. (Izv.—170)

Izrok.

Od strane c. k. kot. ureda topličkoga [illegible] da daje se ovime do obćeg znanja, da je ovosudnom odlukom od 18. ožujka t. g. br. 346. na molbu Mihe Belavića radi duga od 9 for. 10 kr. sr. i uzgredicah ovèrhovna dražba vinograda »Kotari« nazvanog na vlastitost Imbre Bešenica iz Putkovca spadajućeg, te sudbeno na 450 fr. sr. procienjenog dozvoljena, i pèrvi rok takove na dan 14. lipnja o. g. druge pako na dan 12. sèrpnja o. g. svagda u 10 satih iz jutra na licu miesta t. j. u Vèrh kotari ustanovljen.

Pozivlju se dakle na pomenutu dražbu svi kupiti želeći tim dodatkom, da će prie započete dražbe jamčevinu od 50 for. sr. položiti, te da će kupac po naputku suda uknjižene dugove, na koliko ih kupovnina prikrije, preuzet imati.

Napokon pozivlju se svi oni, koji misle na upitni vinograd kakovo hipotekarno pravo imati, da takovo ovom sudu tim sigurnie prie roka dražbe prijave, jer će se u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim, u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U Toplicah dne 19. ožujka 1856.

C. k. kot. sud topličko-kalnički.

C. k. kot. predstojnik

Obegović.

Br. 2273, 2274, 2275, 2292, 2293, 2294, 2295 i 2297. g. (Izv. 157—158) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 12. ožujka 1856. br. 583.	Bukovec sa $81\,^{6}/_{8}$ izkupljenikah i 7 željarskih naselbinah	Filip, Ivan, Pavao i Josip grofovi Drašković	14951	$23\,^{1}/_{4}$	od 1. svib. 1856.	1. sèrpnja 1856	na 2. rujna 1856 u 9 satih prie podne
8. travnja 1856. br. 766.	Dvorišće sa 2 izkupljenika naselbine	Marcel Kiepach	256	40	„	„	2. rujna 1856. u 9 satih prie podne
1. travnja 1856. br. 697.	Radešić sa 1 izkupljenikom naselbine	Andria Kučenjak	208	20	„	„	1. rujna 1856. u 9 satih prie podne
11. prosinca 1855. br. 1112.	Jelenjak sa $12\,^{2}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Škender Kircholz (parbeno)	4900	—	„	„	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
5. lipnja 1855 br. 2566.	Poklek sa $23\,^{4}/_{8}$ kmetskih i 6 željarskih naselbinah	Nikola Mixić (parbeno)	9700	—	„	„	1. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 1. veljače 1856. br. 216.	Dèržikovec sa $^{6}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Horvat Maria	300	—	„	3. sèrpnja 1856.	na 9. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 26. siečnja 1856 br. 219.	Sella i Košnica sa $7\,^{5}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Dragutin, Stiepan i Josip Klemen (parbeno)	3050	—	„	„	na 9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 12. siečnja 1856. br. 179.	Žbilj sa $19\,^{4}/_{8}$ kmetskih i 1 željarska naselbina	Herman Bužan (parbeno)	7850	—	„	„	na 9. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane, na sverèetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 23. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Kundmachung.

Ein grosser Theil der, zur Begründung der Hypotheken-Abtheilung der österreichischen National-Bank ausgegebenen 50,000 Bank-Actien, wurde bereits Ende December 1855 voll eingezahlt, und es haben die Besitzer dieser Actien nach dem Beschlusse der Bank-Direction an die Dividende des I. Semesters 1856 vollen Anspruch.

Die Direction der österreichischen National-Bank sieht sich daher veranlast, mit der Hinausgabe der Actienbriefe für die, bis 31. Dec. 1855 voll eingezahlten, zu dieser Emission gehörigen Actien-Interims-Scheine vorzugehen.

Zu diesem Ende wurden folgende Bestimmungen getroffen:

1. Die Besitzer von solchen, bis 31. December 1855 voll eingezahlten und als voll eingezahlt abgestempelten Interims-Scheinen haben dieselben der Liquidatur der National-Bank mit einer von ihnen unterzeichneten Consignation zu übergeben, in welcher die Nummern der Actien-Interims-Scheine in arithmetischer Ordnung aufgeführt seyn müssen.
2. Die Liquidatur der Bank wird den betreffenden Parteien über die Stückzahl der ihr eingehändigten Interims-Scheine einen Empfang-Schein unter Beisetzung der Frist übergeben, binnen welcher gegen den Empfang-Schein die neu ausgefertigten Actien behoben werden können.
3. Die auf jedem Interims-Scheine vorgedruckte Clausel der Cession an die National-Bank zur Ausfertigung einer Bank-Actie auf den, in dieser Clausel genau zu bezeichnenden Vor- und Zunamen muss gehörig ausgefüllt und von der Partei unterschrieben seyn.
4. Den Parteien werden bei der Liquidatur der Bank die diessfalls erforderlichen Blanquetten von Consignationen unentgeltlich verabfolgt werden.

Uebrigens wird noch zur öffentlichen Kentniss gebracht:

Dass die neu emittirten Actien mit Coupons versehen seyn werden, welche mit der Nummer 100,001 beginnen, und deren erster Coupon im Juli 1856 zahlbar ist.

Wien, am 23. April 1856.

Pipitz,
Bank-Gouverneur.
Sina,
Bank-Gouverneurs-Stellvertreter.
Murmann,
Bank-Director.

Br. 2183. pol. 1856. (Izv.—181) (3—1)

Poziv.

Prigodom žrebanja za godinu 1856. bili su sliedeći novačenju podvèrženi momci odsutni:
Babojelić Stiepan iz Samora,
Pavlović Filip iz Stupnika,
Saplek Janko iz Galgova,
Vlažić Bagun Ferko iz Kraljevca,
Kovačić Juro iz Rakitja,
Majdić Jovo iz Samobora,
Klarić Tomo iz Dragonoša,
Šibić Joso iz Samobora.

Budući je miesto njihovog boravljenja nepoznato, s toga se ovim pozivlju, da se najdulje do 10. lipnja t. g. kod podpisatog ureda prijave, jer će se inače proti njima po glasu §. 35. visokog propisa za novačenje postupati.

C. k. kot. ured Samobor dne 9. svibnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Martinković.

Br. 474. gr. (Izv. 171) (3—3)

Oglas dražbe.

Uslied molbe Ivana Weingärtnera, tutora malodobnog Franje Ernyi iz Vučevacah, kao i takodjer bližnjih rodjakah ovoga Daniela i Jakoba Ernyi prodavat će se putem javne dražbe na dan 7. lipnja 1856 u 10 satih prije podne u licu miesta t. j. Vučevcih opredieljene, kuća pod br. 34. sa podkućnicom u Vučevcih ležeća, procienjena u 400 for. sr. i $^{1}/_{4}$ sessie zemlje u kotaru vučevačkom ležeće i u 100 for. procienjene, na koju dražbu nepokretnosti ove kupiti želeći ovim se pozivaju. Dražbene uviete saznati želeći iste kod ovog ureda svaki dan u uredovnih satih saznati može.

U Djakovu 5. svibnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Br. 1385. pol. (Izv. 169) (3—3)

Poziv.

Doli naznačeni momci, koji se dne 29. ožujka t. g. pred assentirajuću komisaiu stavili nisu, s ovim se u smislu §. 34. visokog novačnog propisa pozivlju, da, ako se u domovini svojoj nalaze, do miesec danah, ako su pako u inostranoj zemlji, najdulje za tri mieseca kod podpisanog ureda prijave, inače će se proti njima po smislu §. 35. višerečenog propisa postupati. Isto tako imadu se i oni, koji su od više godinah odsutni, te bi se ex offo staviti imali, kod rečenog ureda prijaviti.

Momci
u I. razredu godine 1856. odsutni:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Kućni broj.	Izvučena kocka.
Cekorić Janko	Rečica	33	44
Čepić Stiepan	Luka	27	4
Kerčić Mijo	Rečica	63	18
Kovačević Marko	Ivančići	6	56
Neak Joso Mikin	Rečica	68	39
Pavlić Gerga	»	24	60
Pavlović Antun	»	46	61
Skundrić Janko	Husje	13	71
Vlaho Ivan	Kobilić	6	3

Momci
od prijašnjih godinah odsutni:

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Kućni broj.	Godina rodjenja.
Benšić Luka	Rečica	42	1833
Okičić Marko	Vodostaj	17	1833
Vusak Janko	Rečica	54	1833
Martinić Janko	Luka	32	1832
Neak Joso Ivaća	Rečica	68	1832
Vlaho Joso	Kobilić	6	1832
Žužek Mato	Luka	29	1832
Benšić Andro Mikin	Rečica	42	1831
Vlaho Janko	Kobilić	6	1830
Vlaho Miko	»	6	1830
Rogolja Joso	Rečica	26	1829

U Karlovcu dne 20. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Z. 1014. Krim. (Izv.—162) (3—3)

Vorladungs-Edikt
für Gjuro Forgać.

Von dem k. k. Comitatsgerichte Warasdin wird Gjuro Forgać, 34 Jahr alt, katholisch, verheirathet, Landmann aus Miklinovec, Bezirk Kopreinitz im Warasdiner Comitate, welcher des Verbrechens des Diebstahles rechtlich beschuldigt ist, und sich aus seinem obbezeichneten früheren Aufenthaltsorte entfernt hat, aufgefordert, sich binnen drei Monaten, von heute an, so gewiss bei demselben zu stellen, widrigens gegen ihn das Verfahren und Erkenntniss in seiner Abwesenheit erfolgen würde. Warasdin am 30. April 1856.

Der k. k. Präses
Novak. Fohn.

OGLASNIK.

Dp. 54) (3—1)

☛ Obznana.

Od strane hèrvatsko-slavonskog gospodarskog društva obznanjuje se svoj dopisujućoj gospodi da se od danas mogu primati samo plaćeni dopisi, što se ovim za obće ravnanje objavljuje.

Poslovodja hèrvatsko-slavonskog gospodarskog družtva,
Josip Čačković.

(38—Dp.) (12—10)

(46—Dp.) (4—3)

Anzeige der Preise,

welche sowohl für Quartierbequemlichkeit als auch für Kost und Baden in den im Königreiche Kroatien unweit der Stadt Warasdin liegenden, und dem Agramer hochwürd. Metropolitan-Kapitel gehörigen

TÖPLITZER BÄDERN

für die Bade-Saison des Jahres 1856 festgesetzt worden sind.

Quartier-Preise.

Im großen Gasthause.

	CMz. fl.	kr.
1. Für ein Zimmer im ersten Stock, gegen den Platz, deren 6 sind, mit einer Bettstätte und dazu gehörigem Bettzeuge, als: einem Strohsack mit frischem Stroh gefüllt, einer Matratze, 2 Leintüchern, einer Decke und 2 Hauptkissen sammt andern erforderlichen Möbeln wird täglich gezahlt		32
2. Die Zimmer Nr. 5 und 9 vornehm und gemächlich möblirt, mit 2 Betten wird täglich gezahlt	1 fl.	20
3. Die Zimmer Nr. 7 und 12 mit zwei Betten wird täglich gezahlt		48
4. Ein Zimmer gleichfalls im ersten Stock, aber gegen den Garten, deren 10 sind, ebenso wie die Anfangs genannten möblirt, ist täglich zu bezahlen		26
5. Die Zimmer Nr. 28 und 32 im zweiten Stock kommt täglich zu zahlen		48
6. Ein Zimmer im zweiten Stock, deren 13 sind, ebenso wie im ersten Stock mit gehörigen Möbeln versehen kommt täglich zu zahlen		26
7. Ein Zimmer im nämlichen Stock, gegen den Garten, deren 10 sind und alle wie die vorbemerkten gehörig eingerichtet sind, ist täglich zu zahlen		22

Im Neugebäude.

	kr.
1. Für ein Zimmer im ersten Stock gegen den Platz, welches wie alle obbenannten mit gehörigen Möbeln versehen ist, wird täglich bezahlt	32
2. Für ein Zimmer in demselben Stocke gegen den Hof und ebenso möblirt, wird täglich bezahlt	26
3. Für ein zweites in einem der vorbenannten Zimmer aufgestelltes Bett wird täglich bezahlt	12
4. Für Gangbeleuchtung wird täglich bezahlt	1
5. Für Zimmerbeleuchtung mit einer Unschlittkerze wird bezahlt	3
6. Für Zimmerbeleuchtung mit einer Millykerze	10

Speisen.

	kr.
1. Für ein Mittagsmahl an der ersten Tafel von 6 Speisen mit 1 Brot	40
2. Für ein Mittagsmahl an der zweiten Tafel von 5 Speisen sammt 1 Brot	34
3. Für ein Extra-Zimmer-Mittagsmahl von 6 Speisen sammt 1 Brot	50
4. Für ein Mittagsmahl für die Dienerschaft von 3 Speisen mit 1 Brot	18
5. Eine Portion gesattelte Zuspeise	8
6. Eine Portion eingekochte Suppe mit Ei	5
7. Eine Portion eingekochte Suppe ohne Ei	4
8. Für eine Schale Kaffee mit oder ohne Obers sammt Semmel oder Kipfel	12
9. Für eine Schale schwarzen Kaffee	10

10. Nachtmahlen können die P. T. Herren Badegäste nach dem Speisezettel.
11. Um eigenen Kaffee zu kochen sind in jedem Stocke der beiden Gasthäuser bequeme Küchen in Bereitschaft.
12. Alte und neue herrschaftliche Weine von verschiedener Qualität, wie auch Liqueure sind um billige Preise bei dem Gastgeber zu bekommen.

Stall-Tarif.

	kr.
1. Ein Bund Heu	6
2. Ein Bund Stroh	6
3. Stallgeld von einem Pferde	3
4. Wagenstand pr. Wagen	3

Bade-Taxe.

Im Wannen-Bade.

	kr.
1. Für ein beliebig mit abgekühltem Mineralwasser temperirtes und mit stündlich abgewechseltem Wasser zu gebrauchendes Bad in Wannen, deren 10 sind, in abgesonderten Badestuben wird bezahlt	12
2. Für ein Schlammbad nebst einer Badewanne	14
3. Für den jedesmaligen Gebrauch eines Leintuches wird bezahlt	3

Im Konstantini-Bade.

	kr.
4. Unter Nr. 1 wird für jedes Baden gezahlt	12
5. Unter Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 und 12 wird für jedes Baden gezahlt	10

Im Berry-Bade.

	kr.
6. Unter Nr. 1, 2 und 3 für jedes Baden	10

Im Josephi-Bade.

	kr.
7. Unter Nr. 1, 2 und 3 für jedes Baden	6
8. Unter Nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 für jedes Baden	8

Im Schlamm-Bade.

	kr.
9. Unter Nr. 1 und 2 für jedes Baden	12

10. Für Arme nach Anweisung bei Gemeinde-Freibädern ist ein Schlammbad frei.

Neues Bad.

11. In zwei Abtheilungen allgemeine freie Bäder.

Im Schloß-Bade außer dem herrschaftlichen Gebrauche.

	CMz. kr.
12. Im obern Stock für ein beliebig mit abgekühltem Mineralwasser temperirtes Wannenbad	12
13. Zu ebener Erde für ein mit temperirtem Mineralwasser versehenes Bad	10

Die ärztliche Obsorge ist dem Hrn. Dr. Med. **Alexius Rakovec** anvertraut.

Die Badeordnung bleibt die vorjährige, welche nebst den übrigen Verhaltungsregeln in den Bädern und in beiden Gasthäusern gelesen werden kann.

Um das Trocknen und Rollen der Badewäsche genau zu besorgen, hat der Gastgeber eigene Wäscherinnen aufgenommen, welche die Wäsche unter strenger Verantwortung und Schadloshaltung gegen eine Bezahlung von 2 kr. CMze. für jeden Tag und Gast gerechnet, zu besorgen, wie auch andere feine Putzwäsche sauber und ordentlich gegen eine billige Bezahlung zu waschen und zu glätten (bügeln) verpflichtet sein werden.

Die p. t. Badegäste werden ersucht, wenn sie entweder außer der gewöhnlichen Zeit oder besondere Speisen zu haben wünschen, solches bei dem Gastgeber bei Zeiten anzuzeigen.

Man schmeichelt sich um so mehr mit einem zahlreichen Besuche der verehrungswürdigen Gäste beehrt zu werden, indem man verspricht, auf das Eifrigste beflissen zu sein, die möglichste Ordnung Reinlichkeit und schnelle Bedienung zu beobachten.

Die p. t. Badegaste belieben sich wegen Vormerkung der Wohnung im Badegasthause entweder an die herrschaftliche Kanzlei zu Teplitz oder an den Gastgeber Anton Barušić zu wenden.

Alle p. t. Badegäste, welche sowohl im Badegasthause als auch außer diesem in andern auswärtigen Häusern wohnen, sind verpflichtet, für die Musik wöchentlich 40 kr. CM. in der Badekanzlei mit dem Bemerken zu erlegen, daß 3, 4, 5, 6 Tage auch für eine Woche zu betrachten und dieselbe Taxe zu entrichten ist.

Gegeben aus der herrschaftl. Kanzlei des hochw. Metr.-Kapitels zu Agram am 20. April 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Go XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 24. SVIBNJA 1856. Broj 118.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — arku. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput, a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Čitamo u Glasniku Dalmatinskom sliedeći zanimivi dopis:

U Zadru, 17. svibnja. Iz ljubavi k starini rado sam preveo ovaj važni arkeologički dopis, gosp. uredniku ovog lista stigavši pod 26. pr. m. travnja, od jednog, kao što se sam izražava, učenog sveštenika i njegovog prijatelja gosp. Matije Vodopića iz Grude, u okolišu Cavtata (Ragusa-vecchia), koi se dopis nalazi u ovdašnjem taljanskom listu Osservatore Dalmato od 16. t. m. br. 79. naštampan kao što sliedi:

Kopajući jamu za jedan bunar 5. t. m. u Cavtatu (starinskom Epidauriumu) kopači se namieriše na različne komade porušene, škriljke kornižah, hèrbetine od zemljanih sudovah, stečke (cippi) izprebijane, grobne ploče izmèrvljene, predmete, kao što vidiš, od nikakve važnosti, ali znakove, kad bi se poduzelo pravilno kopanje, da bismo stekli dosta gradje za razbistrenje položaja, poviesti i zanimivosti one malo poznate rimske naselbine. Izmedju tolikih, poručbinah biahu izjavljena na polje dva stećka, jedan prebijen s nadpisom izbrisanim od kakvog starog vandalca, možebiti pri pèrvom razorenju Epidauriuma, od kojeg sam tek mogao dignuti same rieči; VOTUM MILITUM a zatim nešto dalje niekoliko slovah, koja se čine da znače: MARCO TRI . . . O TI . . . N . . . (Tribuno Titiniae)?

Drugi je stećak vèrlo dobro sačuvan; kojeg je kamen utesan i jest od vèrste ovih klačnikah, kojih se premnogo nalazi u ovom predielu prosto nazvanom Mekuša. Predstavlja vid jednog parallelepipeda pri pervazima s kornižom visok tri mlietačke noge, širok pak dvie i tri paloa, a debeo jednu nogu i okolo šest palacah.

Na licu stoji u prekrasnom latinskom pismu čistom i pravilnom sliedeći napis, koi opominje na protekavše dobe od Augustah

P. AELIO P. T.
TRO
OSILLIANO
NOVIA BASSILLA
MATER ET NOVIA JUS
TILLA AVIA POSUERUNT
ET SPORTULIS DECURIO
AUGUSTALIBUS ET SEXVI
RIS DATIS ITEM PUGILUM
SPECTACULO DEDICAVERUNT
HUIC UNIVERSUS
ORDO DECURIONATUS
HONOREM ET LOCUM
STATUALE DECREVIT.

Sada evo me. Čini mi se da zaslužuje da se prouči TRO OSILLIANO ili bi trebalo ovo čitati TRIBUNO OSILLIANO ili TRIBULO; a zatim dali je Osillia bilo ime porodično Koljena (Tribù), ili ime Legie, ili kojo drugo rimske naselbine Elieve otačbine.

Zaslužuje takodjer da se primieti: Da je Epidaurium imao svog Decuriona*) od augustskih počešćenjah — SEXVIRI-e upravitelje javnih igrah i — L' ORDO DECURIONATUS kom je pristojalo odredjivanje HONOREM ET LOCUM podignuti se imajućih spomenikah.

Nadje se takodjer na istom miestu jedna prekrasna medalja od tuča, dobro sačuvana, sriednje veličine. Na prednjoj strani stoji izvajena jedna glava s napisom: ANTONINUS AUG. PIUS PP. TRI P . . . nemogoh dobro dignuti godinu TRIBUNICIAE POTESTATIS. Na protivnoj pak strani velikim savèršenstvom i točnosti vidi se izradjena: Jedna čoviečja slika siedeća na briegu rieke ili mora, bilo što mu drago, u lievoj dèržeća jednu tèrstiku a s desnom naslonjena na jednu ladju. Sama rieč podpuno pročitati se moguća jest TIBERI. Nije li ovo nieko uličenje Tevera? I možebiti odnosi se na popravljenje luke Ostia izvèršeno po naredbi Antonina za vrieme gradjevine toplicah dogradjenih bivšim onima u Tarracini i Gaeti? Ili na koi odlomak za vremena strašne oskudice koja se biaše kosnula njegovog stolnog grada pod njegovim kraljevanjem? Oskudievajući mi data i suočenja nadalje se neupuštam.

K tomu pak dodaje gosp. urednik:

Sve ovo čini nam se toliko važno da nemože s manjim učiniti da neprimietimo našim čitateljem da ako se je samo izkopanjem jednog bunara i to na povèršju od niekoliko nogah u dublinu moglo naći takovo blago starine — kad bi kopanje vešto i s ljubavi dovèršeno bilo, tko zna šta bi se još moglo naći od grada, koi više nego od barbarske ruke, prepati možebiti u sliedstvu zapuštenja. Ali ćemo se na ovo povratit. Dodajemo samo za one, koji nisu dobro upoznati s poviestnicom rimskih naselbinah da, dèržeći se Reinesia, l' Ordo Decurionatus tamo opravljaše ona diela, koja je senat u Rimu opravljao. J. Š.

Beč, 21. svibnja 1856. Pošto se je s „Dvorskom i dèržavnom ručnom knjigom“ od

*) Zapoviednika nad 10 konjanikah oružanih.

Književno izviešće.

Od Dr. F. R =

Poviesti biskupiah senjske i modruške ili kèrbavske trudom Manoila Sladovića c. k. profesora u Senju. Tèrst 1856 g. l. 452.

(Nadalje.)

Za pèrvoga, historično stalnoga senjskoga biskupa navadja pisac po Farlatu Miroju (Miraeus), na koga Aleksander III. god. 1169. iz Beneventa odpremi poslanicu, u kojoj medju ostalima veli: „Fraternitati tuae per apostolica scripta mandamus, quatenus eidem (Spalatensi) archiepiscopo Metropolitano tuo, quemadmodum praedecessores tui suis coasueverunt antecessoribus obedire . . reverentiam promittas, et persolvas.“ Odakle se ujedno vidi, da cèrkva senjska imadiaše pred Mirojem biskupah. Nu kako se zvahu, ni Farlati ni Sladović neznaju. Čolić, učeni biskup senjski, u svom imeniku**) napominje za Kolomana kralja (1095—1114.), senjskoga biskupa imenom Portunia: „ex privilegio Colomanni citato ab illustrissimo et reverendissimo moderno archiepiscopo Spalatensi Pacifico Bizza.“ Meni nije pošlo za rukom otu povelju čitati, kamo li istom služit se; nu nemam razloga, zašto posumnjati o njezinoj vierodostojnosti, tim manje, pošto ju izvede na svietlo muž ljubimac domaće poviestnice, o kome medju ostalima pisac „Sacri Illyrici“ slovi: „nunquam diplomata, inscriptiones, aliaque antiquitatis dalmaticae monumenta conquirere ac mihi transmittere intermisit, quibus rerum illyricarum copiam et materiam augeret.“ (III., 564). U obće tvèrdu nadu gojimo za nadopuniti jednom ove i tim sliène pukotine, kad budemo imali savèršeni diplomatar. Ako bi me koi o tom biskupu izviestio, vèrlo bi me obradovao.

Za života Miroje, i to u njegovoj pritomnosti, bude na pokrajinskom saboru u Splietu god. 1185. po metropoliti Petru podignuta kèrbavska biskupija, te predstavljen joj „Matthaeus Maruttae, canonicus ecclesiae S. Domnii, iuvenis quidem aetate, sed honestae conversationis, et sobriae vitae.“ *) Odluku ovu saborsku potvèrdi Urban III. Šta spadaše na novo utemeljenu biskupiju? Po g. Sladoviću: „pol Like, Kèrbava, Novigrad (na Dobri), Drežnik, Plaško i Modruša,“ a na senjsku: „Senj (do Kapele, Kèrmpote, Ledenice, Bèrlog, Letinas, Dobar kano področje brinjsko), Vinodol, Gadska i Busar;“ ostala pako polovica Like pod Nin (l. 95). Akta ovoga sabora jesu raznovèrstna, nieka duža a nieka kratja, te se nalaze u propisima po raznim dalmatinskim pismoshranama. Naš pisac sliedio je trogirski prepis, koga navadja Lucius**). Točnija i savèršenija akta navadja Farlati (III.) 213—215), o kojima veli: „exemplum huius concilii caeteris plenius et copiosius, quod hic subjicimus, desumptum est ex antiquissimo codice membranaceo evangeliorum tabellis corris nigro obductis utrinque munito, quod asservatur in Tabulario capituli Spalatensis.“ Svaki kritik, koi starinu i miesto sačuvanja listine ove nepristrano promotri, priznat će joj prednost pred trogirskom. U njoj pako čitam: „Segniensis episcopus habeat sedem suam in Signia, et habeat has parochias: Signiam, Keteciam (Gadska) totam, et medietatem Lice. Corbaviensis episcopus habeat sedem suam in Corbavia, et habeat has parochias: Corbaviam, Vinodol, Busan, Novigrad, Presnic (Drežnik), Plas (Plaško), et Modrušam.“ Po splietskoj dakle listini Vinodol pridieljen bi kèrbavskoj biskupii. Kako to, da pisac bez svake opazke prionu uz Lučića, komu splietski spomenik nebiaše pri ruci? tim više, pošto pitanje ovo povod dade kojekakvim raspram? pošto u smislu splietske listine prigodom posliednjega praznovanja biskupske stolice stvar bi riešena od samog Rima, koi u dotičnoj naredbi Novi Vinodolski, kamo uteče biskup modruški pred Turcima, spominje „inter confinia“ njegove biskupije? Zar ga možebit zanese članak neimenovanovića iz aktah senjskog arkiva (l. 53—58.)? Mi protivno sudimo, da bi se taj nama dobro poznati neimenovanović sada svečano ogradio proti logici razvitoj u tom sastavku, pošto utaložiše se vremenom uzburkanih umovah talasi. Rado bi čitao takove spomenike, do sad nevidjene, koji bi Lučićevo čitanje tvèrdili; ili praksu, koja bi splietsko oborila. Granice izviestja bi prekoračili upuštajuć se u pobližje rešetanje ovog pitanja; ipak smo uviek pripravni, kad budemo pozvati. Neradi se ovdie o kakvim pobočnim svèrhama ili ponukama; već o pukoj historičnoj istini; što radi toga opažujem, jer se u nas žalibože kritika na toli nizkom stupnju nalazi, da ljudi pred samom podmetnosti nevide predmetnost.

Za da nebudemo odviše dugi, dotaknut ćemo samo one biskupe, gdie bi se po našemu mnienju koješta imalo ipraviti. (Dalje sliedi.)

**) Cathalogus episcoporum segniensium ex authenticis documentis concinatus, Kod Schwandtnera: Scriptores rerum croaticarum . . . pag. 466.

*) Thomae Archidiaconi historia salonitana cap. XXIII. kod Schwandnera pag. 566.

**) Scriptores rerum croaticarum pag. 237—9.

Izpravak. Umoljava se čitatelj, da izpravi uvukavšu se u pèrvom broju pogriešku „od III.—IV.“ miesto „od III—VI.“ stolieća; pošto razumak smeta.

god. 1848 zaglavio tečaj od više nego 150 godištah ovoga diela, predstoji poslie prekinutja od sedam godinah uvietovanoga podpunim preustrojem dèržavne uprave izdanje nove sliedbe istoga diela, no u slici preinačenoj i odgovarajućoj stanju i potrebama sadašnjega dèržavnoga organizma. Jer kao god što je u pèrvašnjem vremenu dèržavna ručna knjiga počemši od svoga začetka pod mienjajućim se imenima i svedjer rastućim sadèržajem išla istim korakom s napriedujućim razvitkom upravnih organah, isto tako moralo se je pèrvo godište nove sliedbe tako što se tiče sadèržaja kao i oblika bitno razlikovat od posliednjega godišta staroga tečaja, medju kojima leže najvažnie učinjenice u ovom području. Premda je nastojanje bilo upravljeno onamo, da se dokazane prednosti stare dèržavne ručne knjige sadèrže po mogućnosti, postali su ipak mnogi odstupi od pèrvašnje sisteme iz razloga uprav naznačenoga neobhodno potrebnima, koji kao uzeti obzir na zahtieve sadašnjosti netreba da budu obližje opravdani. Kao takav izlazit će dèržavna ručna knjiga u pojedinim dielovima, jer lahko je uvidit, koliko bi vremena kod teškoće nove naprave i obsega diela proteklo do izdanja svekolicine; zato se, zbog silnosti potrebe, našlo za shodno, da se pojedini dielovi odmah po dovèršetku predadu javnosti. Pošto je u pèrvom iz dèržavne tiskarnice izišavšem dielu opisano bilo osoblje najvišjega dvora i vèrhovnih dèržavnih oblastih, sadèržavat će sliedeći dielovi opis upravnih organah u pojedinim krunovinama po njihovom naravnom i historičnom svezu i to drugi dio krunovine: Austriu niže i više Ennsa, Salcburg, Štajersku, Korušku, Primorje i Tirol; tretji dio: Česku, Moravsku, Slezku, Galiciu i Bukovinu; četvèrti dio: Ugarsku; peti dio Erdelj, Vojvodovinu s Banatom, Hèrvatsku, Slavoniu, Dalmaciu i vojničku krajinu, napokon: Lombardesko-Mlietačku kraljevinu. Uporavljenjem svih silah odredjenih za učredovanje i štampanje gradiva jurve predležećeg za ukupne dielove skèrbljeno je zato, da sliedeći dielovi izidju čim bèrže jedan za drugim i da se svekoliko dielo svakako dovèrši tečajem godine. Dèržavnoj ručnoj knjizi obnovljenoj po sadèržaju i prilici imaju se u buduće ručne knjige pojedinih krunovinah, gdie će takove još potrebne biti, pridružit tako, da im se stavi za zadaću, da neopetuju samo ono, što se već nalazi, već da pobližje izvedu sadèržaj dèržavne ručne knjige s obzirom na potrebu podčinjene službe i poslovnoga života.

Pojedine sumnje i dvojbe morale su se za sada mimoići i mnogo poboljšanje ostavit za dojduće izdanje, koje će se po svoj prilici svake godine ponovit. Pri tom ima se uzeti obzir i na one izpravke i nedostatke u imenima i navodima, ako bi se možebiti takovi uvukli, koji će se ili po nadležnim oblastima ili posredstvom neposrednjeg podneska stavit do znanja učredništvu. (Oestr. Correspondenz.)

Sin pokojnog barona Sine, Sima baron Sina dostojno će i velikodušno da poštuje spomen svoga otca. Osim jedne summe od 10.600 fr. koja po testamentu siromasima pravoslavnog vieroizpoviedanja pripada, izdat će se bečkoj sirotinji 40.000, i to 30.000 for. na rimokatolike, 6000 for. na protestante i 4000 for. na židove. Ovo 50,000 for. izdat će se po dotičnim predstojateljima cèrkve. Bog da prosti! (Svetovid)

Iz Bukurešta od 13. svibnja čuje se, da je c. k. vojska: ulani i regimenta nadvoj. Franje Dragutina počela već izlaziti. Ruski konzul Vasilij skoro će doći tamo, jerbo se stan za njega već opravlja.

Turska.

Iz Bosne, 1. svibnja. Iz posebnog lista, koi nam je dobrohotno propušten na potriebu, doznajemo, da se u Sarajevu na katoličkoj cèrkvi gradi zvonik, a ovaj zvonik da je tèrn u oku nesamo sarajevcima nego u obće svim turcima. Turci Sarajevci traže neprestano od vezira bosanskog ustmeno i pismeno, da gradjenje ovog zvonika obustavi; a prije niekoliko danah došla su četiri turčina iz krajine u Sarajevo k veziru, predavši mu proti sarajevskom kat. zvoniku 24 pismene ograde, u kojim se ujedno zahtieva, da se ovaj zvonik poruši i zemljom sravna. Vezir, neznajući se drugčie pomoći, poslao je sva ta pismena odupiranja u Carigrad, čekajući odande riešenje njihovo i naputak u ovoj stvari. Isti turci nenadaju se iz Stambula povoljnoj odluci, te se radi toga opaža medju njima znatno kolebanje. Kakova će se i za koga popara iskuhati odatle, to ćemo do skora viditi, pošto je o jogunstvu i samosilju njihovu predpoložiti moći, da neće mirovati. Kèršjani Sarajevski boje se najviše požara, a, čini se, da se toga plaši i sarajevska vlada, budući njezinom naredbom po sto carskih nizamah čuva i straži svake noći katoličku cèrkvu i kuće, što su naokolo. — Evo kako turci bošnjaci mare za carski hathumajum! evo kako oni razumiju proglašenu slobodu vierozakona! (Zag. K. L.)

Rusia.

Petrograd, 12. svibnja. Sada već nitko živ nedvoji, da se ovdie mislilo u početku istočnoga rata navaliti na britansku Indiu. General Perovski bio je opredieljen za zapoviednika, koi bi se imao prebaciti prieko hvalinskoga mora iz Astrahana do Rešta, glavnog grada perzianske pokrajine Gilan, pa odanle prodreti sve dalje na heratskom drumu tja do Kandahara. I zaista bili su već obećali afganski serdari, da će u pomoć priteći odabranom vojskom od 25,000 konjanikah i da će obskèrbit ju hranom i drugim potrebštinama uz svotu od 3 miliuna sr. rubaljah. Rusia je pako izmienice obećala da će namiriti sve vojničke troškove, da će sve na polovinu dieliti, što god bi se zaplienilo, pa da ih neće smetati, ako bi uzeli širiti svoju vlast u Pendšabu. Uz Rusiu pristaše kani od Kive i Bakare; pèrvi obeća, da će dati u pomoć 4000 konjanikah, ako mu Rusi dopuste pasti po kirgiskim stepama i ako mu trud naplate. Pratilo bi bilo tu vojsku mnogo tako zvanih iztočnikah, vieštih tamošnjim jezicima i tako sve je bilo pripravno na boj krenuti, kad al sve to najedanput se razbije poslanjem Aničkova, koi nije bio moguć nagovoriti šaha perzianskoga i njegove podmukle savietnike, da na to pristane i tako jedva je zadobila ta vojska toliko vremena, da se sdruži s Muravievim oddielom i da ga tako znatno podkriepi.

Odavna već se govori, da će se izmienit ministri. Ako je to zbilja istinito, onda nije muke pogodit, kojim će putem udarit u buduće ruska politika. Tada će valjda Muravieva dopasti bojno popečiteljstvo, a Dolgoruki poć će kao poslanik u Pariz, odkale će se premiestit grof Panin, dosadanji poslanik, u Carigrad. Knez Brunnov ostat će u Londonu, kao što i prije rata. Knez Barjatinski, taj novi lord Byron u Rusii, postat će miestodèržac u Kavkasu a g. Čefkin bit će popečitelj financiah. I knez Lieven obavljat će nieku čast u ministarstvu. — Prilika je sva, da bi ovako ruska politika udarila sasvim drugim pravcem, nego što ona stupa i napreduje evo sada gotovo već 50 godinah. Čini se, da je uzela mah staro-ruska stranka i da će ruski Whig-i morati uzmaći za mnoga godišta Torima.

Na onom zemljištu Besarabie, što no ga je odstupila Rusia, nalazi se mnogo vèrlo cvatućih niemačkih naseljenikah; nieki veli, da ih imade 15,000 na broju. Glasa se, da su oni svikolici umolili pismeno grofa Strogonova, neka se postara da im se što prije dopitaju u nutarnjoj Rusii zemljišta, kamo oni kane odmah se preseliti. To isto će učiniti svi malo — i veliko — Rusi, koji neće za ništa pod milim Bogom, da budu tudji podanici a ne ruski. Strah je dakle, da će to i onako vele slabo naseljeno zemljište biti do malo baš prava pustara.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London 19. svibnja. Ovdešnja kuća Rotšild zaključila je s engleskim praviteljstvom novi zajam od 5 milionah funtih po kursu 93.

☛ Današnjemu listu „Narodnih Novinah" priložen je „Pregled računah Narodnoga Doma."

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 23. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84½
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	85 1/16
dto . . . . » 4½%	74¾
dto . . . . » 4%	66
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92½
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227½
» » » » » 1839, » 100 »	132
» » » » » 1854, » 100 »	108¼
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	61¾
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76¾
Bankovne dionice komad po	1119
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	540
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	387¼
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2903¾
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	238
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	605
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	453¾
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84⅝
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102¼
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101½
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118½
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102½
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	102½
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102½
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118¾
Pariz za 300 frankah . . . . »	118¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101⅝
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266½
Carigrad za 1 forint . . . . parah	455
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6
Srebro od 21. svibnja	3½

SLUŽBENI LIST.

Br. 1501. (Izv.—180) (3—1)

Poziv.

Ovogodišnjem novačenju podvèrženi momci i to:

Iz I. razreda:	Kućni broj
Božić Toma Antunov iz Kukuljanova	109
Brozović Jure Kuzinov iz Drage	43
Cuculić Vinko Mihov iz Kukuljanova	24
Kopajtić Ivan Lukin iz Drage	52
» Petar Jurjev iz Kukuljanova	73
Kružić Simon Tomin iz Hreljina	70
Linčić Mikula Matijev iz Kostrene Sv. Lucie	36
Margan Toma Matijev iz Drage dolnje	45
Marković Luka Kuzmin iz Skriljeva	3
Matković Josip Stiepanov iz Urinja	—
Medanić Mikula Ivanov iz Soićih	24
» Roko Tomov iz »	61
Mikuličić Pavao Matov iz Brega	56
Pavešić Toma Jakovov iz Skriljeva	15
Pavletić Mikula Stiepanov iz Burinah	15
Pollić Romuald Bartolov iz Kraljevice	154
Randić Lovro Bartolov iz Kostrene S. Barbare	22
Sablić Mate Jurjev iz » »	13
Sarinić Josip Lukin iz » S. Lucie	22
Stiglić Miho Antunov iz Dujmića	26
Turina Tiburcio Zenonov iz Kraljevice	13
Ursičić Toma Lovrov iz Kostrene sv. Lucie	5
Iz II. razreda:	
Jurkotić Stiepan Androv iz Kraljevice	189
Pavletić Josip Androv iz Drage dolnje	170
Pezelj Fran Lovrin iz Urinja	79

koji se sada po moru odsutni nalaze, pozivaju se ovime, da se u roku od 3 mieseca računajuć od dana dèržane assentacie t. j. od 4. travnja o. god.

kod podpisanog c. kr. kot. ureda za izbiegnutje posliedice u §. 32. propisa novaćenja naznačene predstaviti imadu, za biti indi pred assentirajućou komissiu privedeni.

C. k. kot. ured

U Bakru dne 30. travnja 1850.

C. k. kot. predstojnik

Pavletić.

Nr. 7317/1856. (VI.—16) (3—1)

Koncurs-Ausschreibung.

Es ist die Stelle eines provisorischen Spitalsarztes dem Nothspitale zu Pakrac im k. k. Požeganer Komitate in Slavonien, womit einmonatisches Pauschale von Fünfzig Gulden Conv. Mze verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Jene Medicinae Doctoren, welche sich um diese Dienstesstelle bewerben wollen, haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Mundart, längstens bis 15. Juni d. J. im Wege der vorgesetzten Kreis- oder Komitatsbehörden bei der kroatisch-slavonischen Statthalterei zu übereichen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Agram 7. Mai 1856.

Nr. 4236—1856 (Dp.—59) (3—3)

Concurs-Ausschreibung.

Zur provisorischen Besetzung der in Erledigung gekommenen Bezirks-Wundarzten-Stellen zu Stubica und Kutinja, womit ein Jahresgehalt von 200 fl. nebst einem Aushilfsbeitrage von 66 fl. 40 kr. in CMz. und bei letzterer auch der Genuss einer Natural-Wohnung verbunden ist, wird der Gonkurs bis 31. Mai 1856 hiemit ausgeschrieben.

Diejenigen graduirten Aerzte oder geprüften Wundärzte, welche eine dieser beiden Stellen zu erlangen wünschen, haben ihre gehörig dokumentirten Bittgesuche unter Nachweisung der Kenntniss der Landessprache oder einer andern slavischen Mundart im Wege ihrer Zuständigkeitsbehörden bis zum obbenannten Tage bei der k. k. Agramer Comitats-Behörde in Vorlage zu bringen.

K. k. Comitats-Behörde

Agram am 15. Mai 1856.

Br. 1051. pol. (Izv.—166) (3—3)

Poziv.

Niže imenovani dužnosti vojničkoj podvèrženi momci kotara klanjaćkog, koji se dne 2. i 3. svibnja 1856. novaćećoj komissii predstavili nisu, ima-

---

Br. 2374, 2375 i 2376. g. (Izv. 163) (3—1)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 12. travnja 1856. br. 840.	Poznanovec sa $^7/_8$ izkupljenikah naselbine	Otto grof Sermage	151	40	od 1. svib. 1856.	9. sèrpnja 1856	na 9. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 23. siečnja 1856. br. 120.	Lupinjak sa $62^4/_8$ kmetskih i 8 željarskih naselbinah	Amalia grofica Palfy (parbeno)	25400		»	»	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 11. prosinca 1856. br. 1116.	Paukovec sa $10^4/_8$ kmetskih naselbinah	Nikola Halper (parbeno)	4200	—	»	»	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se njedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe budé na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 30. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

(Dp.—55) (2—1)

Podpisani ovime najuljudnie objavljuje u u obziru svoga diela:

„PROPOVIEDNIK"

imenito p. n. gospodi predbrojnikom, da je preneo radi reda i olakšanja prometa obskèrbu svoga imenovanoga diela na knjigarnicu gospodina Lavoslava Hartmana u Zagrebu; tretja knjiga, koja će skoro izići, kao i zaostatci niekojim predbrojnikom, već će se odpremit po ovoj knjigarnici, i moli se, da se u buduće svi dopisi i novčani iznosci za pomenuto dielo pošlju samo knjigarnici gosp. Hartmana u Zagrebu.

☞ Poradi reda u računu umoljavaju se p. n. gospoda predbrojnici, koji su u platjanju zaostali, da za već dobivene knjige zaostavše iznoske čim prije pošlju knjigarnici g. Hartmana u Zagrebu.

U Zadrebu dne 16. svibnja 1856.

Vilhelm Švelec.

(Dp.—51) (6—1)

☞ Sehr wichtige Anzeige für Oekonomen! ☜

Alleiniges Hauptversendungs- Depot en gros und en detail des

probaten „Korneuburger Nahrungs - Viehpulvers"

in der Apotheke „zum Adler" der landesfürstl. k. k. Kreisstadt Korneuburg.

Die glücklichen Heilungen, welche bei der Anwendung dieses Nahrungs-Viehpulvers durch dessen vortreffliche und vielseitig wirkende Eigenschaften, von den berühmtesten Thierärzten des In- und Auslandes gemacht wurden, haben dasselbe zu dem ersten Heilmittel für alle Krankheiten jedweden Viehes gemacht, und jedem Oekonomen ist zu empfehlen, dasselbe stets vorräthig zu halten.

Es heilt alle Lungenkrankheiten des Hornviehes, als: Lungenfäule, Husten und Entzündung vom Grunde aus. Bei Blähungen, Kolik, Verstopfung erweist es sich, in grösserer Gabe, als ein sehr gutes Heilmittel. Bei regelmässigem Gebrauche hat es in den meisten Fällen bei ansteckenden Krankheiten als Ableitungsmittel gedient. — Es ist von grossem Nutzen für alle säugenden Hausthiere, indem es die Milch baldigst verbessert und das Rühren in einer halben Stunde beendet ist. Kühe, welche schlechte Milch geben, bekommen schon am dritten Tage einen guten Rahm. Es dient zur Reinigung des Viehes, wenn es kälbert. — Kälber gedeihen zusehends, wenn sie etwa 8 Tage lang davon erhalten. Auch bei Schweinen leistet es die besten Dienste. Gegen die Drüsen der Pferde hat es sich als das kräftigste und schnellwirkendste Mittel erwiesen, so wie auch gegen die Kolik und alle der beim Hornviehe oben angeführten Krankheiten. Es ist überhaupt ein probates Blutreinigungsmittel und treibt allen Krankheitsstoff aus dem Leibe.

Preise: Das kleine Packet 24 kr., das grosse 48 kr. CM. — Jedes Packet ist mit dem Siegel der Kreisapotheke zu Korneuburg und Gebrauchsanweisung sammt Zeugnissen versehen, und werden die Annoncen nach Verlangen in deutscher, ungarischer oder slavischer Sprache verabfolgt.

Die Wahrheit und Wirksamkeit dieses Nahrungs-Viehpulvers bestätigen viele Zeugnisse, von denen einige abwechselnd veröffentlicht werden:

Zeugniss.

Der Gefertigte bestätiget der Wahrheit gemäss, dass das vom Herrn Apotheker Hellmessen gekaufte **Nahrungs- und Heilungspulver** aus der **Kreisapotheke** zu **Korneuburg** bei meinem Pferde angewendet, welches sehr stark an Husten und Drüsen litt, dieses in kurzer Zeit von diesem Uebel befreite, daher ich nicht unterlassen kann, dasselbe in solchen Fällen jedem Oekonomen anzuempfehlen.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Kaaden, am 4. Februar 1856. (L. S.) **Reglyaga,** Bürgermeister. **Johann Träger,** Oekonom.

Zeugniss.

Ueber das probate **Korneuburger Heilungspulver,** welches ich Gefertigter vom Herrn Apotheker Hellmessen in Kaaden kaufte, und bei meinen Pferden, welche stark an Husten und Drüsen litten, in Anwendung brachte, wurden dieselben in einigen Tagen gänzlich davon befreit.

Gewiss werde ich es nicht unterlassen, einem jeden Wirthschaftsbesitzer dieses treffliche Pulver anzurathen und zu empfehlen. Ich bin daher beiden Herren Apothekern den innigsten Dank schuldig.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Grosskörbitz den 6. Februar 1856.

Franz Guba, Gemeindevorsteher. **Ignaz Plitzner,** Wirthschaftsbesitzer zu Grosskörbitz.

Zeugniss.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDELJAK DANA 26. SVIBNJA 1856. Broj 119.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put, a zatim za svaki put 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba, 22. svibnja. Svečani brašančevački provod overšen je danas uz pogodno vrieme. Presvietli gospodin biskup Ivan Kralj opravljao je cèrkvene obrede, kojim su tako u cèrkvi, kao i kod provoda prisustvovali mnogobrojni ovdašnji činovnici u svetačnom zvaničnom odielu. (Z. K. L.)

— Poznato naše „kolo mladih rodoljubah“ dalo je na dva puta tiskati niekolicinu svetih slikah s primiernom izrekom. Sve dosad u dosta znatnom broju tiskane ove slike razpačane su gotovo na jagmu. S toga uvidivši rečeno kolo, da ovo bogoljubno poduzetje nalazi odziva i da je njim taknulo pravu žilicu, — a znajući takodjer, da su ovakove slike pobuda na kriepost i pobožnost, i kao knjiga za čitanju neuka, — naručilo je opet kod istoga kamenopisca u Einsidelnu više novih svetih slikah, kojim je izvan imena svetca, kao i prijašnjim pridana shodna izreka iz sv. pisma ili životopisa dotičnoga svetca. Ove slike stigle su upravo u Zagreb a predstavljaju: sv. angjela čuvara, sv. Mihalja arkangjela, sv. Stiepana mučenika, sv. Jorja, sv. Annu, i sv. Katarinu. Ciena je ovim slikam: angjela čuvara, buduć je tiskan u većem liku, tučilom bojadisan svaki primierak 1 kr., cèrnilom tiskana po dva za 1 kr.; — ostale slike broncirane po dvie za 1 kr., a cèrnih po pet za 2 kr. sr. — Istom prilikom javljamo, da je isto trudoljubivo kolo priugotovilo za tisak opet jedan svezak Šmidovih spisah za mladež. To je „pustinjak“ koi će izaći na svietlo oko konca mieseca lipnja, da se prigodom godišnjih izpitah može upotriebiti za nagrade školske mladeži, — a bit će kao i pèrvašnji svezci mio i poučan dar mladim učenikom. (Zag. k. list.)

*** Iz Borovika 15. svibnja. Poznato je, kako prije 3 godine stotine porodicah, skoro sve gèrčkonesjedinjenoga vieroizpoviedanja, nemogavši turskog zuluma u Bosni više podnositi, ostaviše svoju domovinu i pridjoše u kèrstjanskokatoličku Austriu utočište i prebivalište tražeći. Ove sirote po dobrostivoj austriauskoj vladi primljene i podupirane, putovahu po našoj domovini, da si nadju miesto za nastanjenje, i nieke se u Diakovštini — osobito u selih Majaru, Hèrkanovcih i Boroviku — nastaniše. — Suze su mi radosti lice okvasile, kad sam slušao ovih danah zahvalne Borovičane: Tošu Gjanića, Stevana Zorića, Mihaila Gjurišića, Nikolu Gjurašinovića, Gjuru Babića, kako presvietloga g. Josipa Jurja Strossmayera, diakovačkog biskupa, blagosivlju govoreći: On nam od robstva turskog oslobodjenim ne samo zemljište, gradivo za kuće i zgrade izpoklanja, nego nas do 80 dušah više od godine danah hranom i novcem obskèrbljivaše. Ovo smo mi pod imenom zajma od toga presvietlog našeg dobrotvorca uzimali, a kad se dug naš na toliko umnoža, da više stotinah fr. sr. sačini: tad se mi usudismo s molbom na njega obratit, da bi nam se smilovao, i nješto od duga oprostio. Al zapanjeni ostasmo, razumivši, da nam sav dug oprašta, pak uzdahnusmo Bogu, i rekosmo: kakva razlika izmedju naših vladikah u Bosni, i ovoga vèrhovnoga pastira! O sretna puka, komu on predstoji! Kad je taj presv. gosp. tako milostiv prama nam, kad se on za našu prosvietu toliko brini, i našim gèrčkonesjedinjenim župam i učionam tolika dobročinstva ukazuje: šta mora istom činit za dobro prosvietu svoga jednoviernoga puka? . . Ta učione naberdska i majarska već su njegove dobrotivosti plod; a i naša diečica sad učionu u Paučju pohadjaju. Š'a je pako našoj župi učinio, tko bi prebrojio? Jer da on svoju moguću i dobrostivu desnicu nepruži, težko bi igda župsku kuću i cèrkvu imali! — Al kad nam taj presvietli dobročinitelj ne samo dèrvah, koliko je od potrebe za žganje kreča i cigle, gornju gradju za krovove, nego i hrastove za dasku na krovove potrebitu pokloni, i tako, ako ne veći dio troška na sebe primi, a ono sigurno trošak s nami razpolovi, — sad ćemo do skora kuću župsku, zatim cèrkvu i ostale župske i učiteljske zgrade u red staviti.

Kad nadalje promislimo, da je kmetstvo prestalo, i da taj naš veliki dobrotvor — primiv nas pod svoje okrilje, i ukazav nam toliko blagodatih, — dru e svèrhe imati nemogaše nego možebit, da umnoža caru svom podložnike: divit se moramo na tom primieru riedke nesebičnosti, na toj dobroti i milosèrdnosti; i premda se bojimo, da čednost njegovu neuvriedimo, ipak za dužnost našu smatrasmo — zamoliv jednog koi bi miesto nas to učinio — očito se zahvalit, nebi li se i drugi za tim krasnim primierom poveli, da progonjenim i ubogim — makar koje oni viere bili — potrebitu pomoć pruže. Ali kraj toga ni na drugu našu najsvetiju dužnost zaboravit nećemo, a ta jest: molit se Svemogućem, da on našem narodu obiuh vieroizpoviedanjah još mnogo takovih vèrhovnih pastirah podieli; da ovoga našega dobrotvora trud, koi vazda samo na promicanje obćega dobra smiera, blagoslovi; sve, što bi mu i najmanje neugodno bilo, od njega odvrati, a dug mu život u stalnom zdravlju, za podporu sirotah, za duhovno i tielovno dobro družtvenog i dèrzavljanskog života podieli. To je naša ponizna i iskrena molba, koju da Bog usliši često ga prosimo. (Zag. Kat. List.)

Iz Beča pišu, da su Nj. visosti brabantski vojvoda i vojvodinja kroz opata i kanonika Mislina znamenitih darovah poslali zavodom u svetu zemlju: U Jeruzalem skupštini sv. Vinka 1000, isto tamo duvnam sv. Josipa 300, u Nazareth 300, u Jaffu 300, u Bethlehem 300 franakah; patriarkalnom kancellaru pokloniše dragocienu burmuticu. Dielo opata Mislina o sv. zemlji pod tiskom je u drugom izdanju. (Zag. k. l.)

Prag, 20. svibnja. Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna ostaviše jutros Prag i iz Bubenca odputovaše s posebnim željezničkim vozom u svoje lietno prebivalište Ploškovec. Sinoć dale su ovdašnje vojničke kapele Nj. veličanstvima u dvorištu carske palače na Hračinu serenadu skopčanu s bakliadom. (Prag. Ztg.)

Verona, 17. svibnja. Nj. preuzvišenost gospodin ministar financiah baron Bruck prispeo je ovamo danas u 10 ¼ sata pred podne s pèrvim od Mlietakah prispievajućim željezničkim vozom, da pozdravi Nj. preuzvišenost generalgouverneura fm. grofa Radetzkoga. U podne vratio se g. ministar opet u Mlietke i g. generalgouverneur propratio ga je do željezničkoga dvora.

Tèrst, 19. svibnja. Nj. preuzvišenost g. ministar financiah baron Bruck vratio se jutros na Lloydovom parobrodu „Tèrst“ od Verone i Mlietakah.

U slavu pedeset godišnjega službovnoga jubileja contre-admirala viteza Bujakovića bila je danas serenada, koja je izvedena bila po glasbenim bandama c. k. ratnoga pomorstva i ovoposadne piešačke regimente nadvojvode Rainera. Zbor c. k. ratnoga pomorstva, generalstvo i štabski oficiri posade i gospodin dvorski savietnik baron Pascotini ujedno s više činovnikah c. k. miestodèrštva čestitali su zaslužnom jubilaru ovim radostnim povodom. (Triest. Ztg.)

— Ruski punomoćnik general grof Stakelberg od bečkog poslanstva 20. t. m. vratio se sa svog puta. Uzgred se bavio jedan dan u Veroni i posietio fm. grofa Radeckoga.

Kao što javlja „P. O. Ztg.“, sazidat će Nj. c. k. veličanstvo car jednu cèrkvu o svom trošku na onom miestu, gdie je ugarska kruna nadjena. Ova cèrkva ima se ove godine svèršiti.

Družtvo potiske željeznice dèržalo je 17. svibnja pèrvu siednicu i izabralo za svog predsiednika jednoglasno grofa Andraši-a i za podpredsiednika Nj. preuzvišenost dèržavnog savietnika Sečeni-a a i barona Habera. Osim toga sastavljeni su različiti upravni odbori.

Knez Demidov odputovao je 19. t. m. u Varšavu.

Kao što piše „Oest. Zt.“ u broju 246. namierava družtvo za istočne željeznice skorim vremenom izdati dionice po 200 for. za novu „Franjo - Josipovu“ željeznicu. Glavnica toga družtva iznosit će 60 miliunah. Ovaj gvozdeni put opredieljen je, da sveže Beč sa Carigradom i Beogradom.

Vinogradi su oko Beča popareni od Mraza, koi je bio ovoga mieseca. Uslied toga, veli „Fremdenblatt“, viditi je, da mnogi sieku loze, pa siju ječam i detelinu. Žari usievi stoje takodjer zlo zbog velike suše.

Sèrbia.

Beograd, 30. travnja p. st. U prošlu subotu bilo je vienčanje kancelara pri c. kr. konzulatu g. Fr. Zoretića sa gospodičnom Jelenom kćerom g. Radosavljevića od Posavine c. kr. general-konzula. Ručak mnogobrojnim gostima iz Beograda, Pančeva i Zemuna davan je na parobrodu, koi je prema obali u Savi stajao. Za vrieme ručka i zdravicah pucale su s obale prangie i vojene bande beogradska i pančevačka svirale su na izmience. Poslie ručka plovio je parobrod sa svim gostima u najvećem veselju u Pančevo, gdi je g. general izišao, a tako isto dopratio je parobrod zemunskog g. generala i goste u Zemun, i onda povratio se u Beograd. Pri tom cielom veselju prisustvovali su strani ovdašnji konzuli. Svietli knežević Petar bio je diever, general pančovački kum, a popečitelj unutarnjih dielah g. R. Damjanović stari svat. Milo nam je takodjer bilo ovom prilikom vidili i slavnoposnatog u Sèrbstvu gosp. Jov. Hadžića (Cvetića), koi se od niekoliko danah u Beogradu sa svojom familiom nalazi. — Isto tako i jučer 29. travnja bili su Beograd i Pančevo sviedoci veselja, na koje će se obe te susiedne varoši s osobitim zadovoljstvom opominjati. G. Milan A. Simić sa svojim svatovima na osobitom parobrodu išao je u Pančevo, gdie se sa gospodičnom Angelinom Jovanovićevom u stolnoj cèrkvi vienčao. Ručak je u kući dievojačkoj bio, i tek pred večer u najvećem veselju vratio se parobrodom sa svatovima izpraćen i dočekan mnogobrojnim gledaocima, a veselje produženo je po tom do nieko doba noći. Pri oba ova veselja izmedju ostale gospode prisustvovao je g. predsiednik savieta s mnogom gg. članovima savieta. (Šumadinka.)

Rusia.

Petrograd, 12. svibnja. Persijski izvanredni poslanik Seiff - Ul - Mulk - Abbas - Kuli - kan ostavio je Moskvu dne 8. t. m. da ponajprije otidje u Tiflis.

Prošaste godine bila je odredjena obćenita rekrutacia po svoj carevini, o posliedku

koje nije se dugo ništa znalo. Jedan sada obznanjeni carski ukaz od 7. p. m. kaže, da je ista podpunoma izvedena bila. Isti izrazuje poglavicama od 28 gubernijah, u kojima nije bilo nikakovih zaostatakah, i od četiri druge gubernije, u kojima su isti veoma neznatni bili, hvalu i zadovoljstvo carevo.

Dne 10. došli su iz Moskve ovamo general Williams i njegov pobočnik, major Teasdeln.

Pri jednom u Helsinforsu na dan rodjenja careva danom banketu kazao je (kao što piše K. H Z) general-gouverneur i general-adjutant Berg sliedeće: „Moja gospodo, mi se vraćamo opet k poslovima mira. Nastojat ćemo po mogućnosti, da oživimo radarstvo, brodarstvo i tèrgovinu. Pozivam gradove, da svoje želje u tom obziru neposredno uprave na mene. Podupirat ćemo, što ćemo većma moći, obèrtnost rukotvornicah i fabrikah i promicat ćemo nova poduzetja. Učinit ćemo, da se u godini 1857. razprostrane i osavèrše školski zavodi, koje je Nj. veličanstvo car posried ratne buke odobrio na naš predlog. Gledat ćemo da se utemelje početne i poljodielske škole u seoskim občima. Ima se izradit osnova za skopčanje unutarnjih krajevah s morskim lukama stranom načinjanjem novih prokopah, stranom gradjenjem željeznicah. Nadamo se, da ćemo dojdućega rujna otvorit prokop od Saime, čim će se unutarnjost Finlandie gore do Kuopia svezat s morem. Gledat, ću da izračunanjem skoro pronadjem, nebi li se plaća nižjih činovnikah dala povećat, k čemu će tèrgovina i carina ufano pružit sriedstva."

Iz Varšave javljaju, da je krunisanje cara Aleksandra odredjeno na 5. rujna t. g.

Admiral Putjatin postat će po svoj prilici popečitelj morske sile miesto generala barona Vrangla, koi se natrag vraća u dèržavno vieće. Za godinu danah izmienjeni su gotovo svi popečitelji, a to se smatra za znak, da će nastati nova unutarnja i izvanjska politika.

Njemačka.

Bèrlin, 19. svibnja. Piehota potsdamske posade imala je dne 15. predpodne veliko viežbanje u vatri pred feldmaršalom knezom Windischgrätzom na bèrnstedtskom polju. Okolo ½ 10. ure došla je Nj. jasnost prat. ena generalom grofom v. d. Gröben na sastanak i primljena biaše po Nj. k. visosti principu od Prusie i principu Frideriku Vilelmu od Prusie, na što odmah sliedijaše predstava i viežbanje. „Sve evolucie — piše „Zeit" — izvedene biahu neobičnom točnosti i okretnosti i to čak do defiliranja četah najprije u vodovima u polukumpanijskim frontima, zatim u kolonama u cielim kumpanijskim frontima tako da se je Nj. jasnost kod predstave oficirskoga zbora po grofu v. d. Gröben našla potaknutom, da se svèrhu toga izrazi veoma pohvalno i da pri tom izreče želju, da bog da, da bi obie sile, Pruska i Austria, vaviek u slozi ostale, na koi pozdrav Nj. preuzvišenost general grof v. d. Gröben odgovori dopadnim riečima.

Draždjani, 19. svibnja. Danas poslie podne prispeo je iz Beča ovamo c. k. izvanredni poslanik i opunomoćeni minister na ovdašnjem kraljevskom dvoru knez Rikard de Metternich — Winneburg.

Hanover, 18. svibnja. Kraljevska naredba oglašena danas produžuje odgodu občenite stališke skupštine iz obzira ovodobnog položaja radnjah naimenovanih odborah obih komorah.

Francezka.

Čitamo u „Constitutionnelu": „Veliki obied, koi je bio dne 16. u večer u palači Saint Cloud davan na čast Nj. c. k. visosti préjasnog gospodina nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana, brojio je 60 prostirakah. Izvan austrianskoga poslanika bili su pozvani i svi članovi poslanstva Nj. c. k. apostolskoga veličanstva kao i pratnja principova. Gosti su došli u cèrnom fraku.

Poslie obieda bilo je sielo u dvorani Nj. veličanstva carice. Nj. visost zabavljaše se vas večer s osobama, koje su joj bile predstavljene i zateče sve nazočne shodnostju dobrohotnih riečih upravljenih na svaku pojedinu osobu i plemenitom priaznostju, koja zasviedočavaše ujedno i principa i pomorca.

Jučer su car i Nj. visost obiedovali u pavillonu Marsan a zatim učastili su komičku operu svojim posietom.

Vele, da će 20. u palači Saint Cloud biti igrokaz i koncert, k čemu su pozvani svi sučlani diplomatičkoga zbora.

Pohod Nj. c. visosti kod francuskoga dvora trajat će 10—12 danah. Princip kaže isto toliko udivljenja nad Parizom kao što se iskreno i živahno čudi veličini Francie."

Pariz, 18. svibnja. „Moniteur" donosi odluku, koja dugačak red francuskih generalah i višjih oficirah, kojim stoje na čelu maršali Vaillant, Pellissier, Canrobert i Bosquet, objavljuje, da mogu primit i nosit velike, komanderske i viteške kèrste Bathskoga reda podieljene im po kraljici Viktorii.

Zakonotvorni zbor primio je jučer zakon, koi dobročinstvo zakona protežućeg se na utemeljenje dotacie za vojsku, na koliko se tiče povećanja maximuma i minimuma mirovnicah, prostire i na pomorsku vojsku.

Zakonotvornom tielu prijavit će se 26., da imaju njegove siednice trajat do 24. lipnja. Kao što se čuje, pravilno trejanje tih siednicah ima se u buduće raztegnut na četiri mieseca, budući da se je dokazalo, da tri mieseca nisu dovoljna za riešavanje poslovah.

Polag službenih prijavah razširila se francuska željeznička mrieža od lani za 910 kilometarah.

Kapetan topništva de Peligaac, koi je kao oficir od ordinacie Pelissierov ratovao u Krimu, pridieljen je za vojnički dio komisii odredjenoj za ustanovljenje granicah Besarabie.

U Tulonu pustili su nov linejski brod „Eulau" u more u prisustvu velike množine svieta.

Iz provinciah dolaze žalostni glasovi, da neprestano traju poplavice — tako da se može reći, da polovica Francuske stoji pod vodom.

„Gazette de Lyon" i poslie nje više drugih katoličkih listovah izražaju želju, da bi vlada gledala da kupi ono zemljište u Krimu, gdie su zakopani poginuli francuski vojnici, pa da povuče zidove oko njega i tamo sazida katoličku cèrkvu.

Obtužna komora odlučila je pred niekoliko danah u iztragi proti g. Lejolivetu i odputila pred porotu oba obtuženika.

Bèrzojavne i najnovie viesti

London, Četvèrtak. Banka je umaljila kamate na 6% za one mienice, koje su izdate za dulje vremena. U gornjoj kući opozvao je lord Lyndhurst svoj predlog glede Italie. Toristična stranka napala je živahno na grofa Clarendona zato, što se on više nedèrži onog načela, koi ne dopusti da se zaplieni neprijateljsko dobro na neutralnom brodu.

Kraljevac u Pruskoj. Četvèrtak. U 6 satih poslie podne prispieli su onamo kralj, udova carica ruska i veliki knez Mihalj.

Pariz. Četvèrtak. Prekjučer pregledali su u Versailles-u vojsku njihovo Velič. car franceski i njegova visost Ferdinand Maximilian; u veče bila je svetkovina u St. Cloud-u. Jučer bio je prejasni nadvojvoda na obiedu kod poslanika barona Hübner-a; prije jošte primio je mnoga osoblja u poslaničkoj palači. I za danas je već urečena svetkovina u St. Cloud-u. Najnovii glasovi iz Marsilje javljaju, da se je znatno umalila ciena žita.

Carigrad, 16. svibnja. Dosliedno netom učinjenom ugovoru stali su sada saveznici svoju vojsku sve više te više ukèrcati u brodove i slati ju put domovine. Baš evo sada stali su se ukèrcati engleski konjanici a kopjanici iz Indie prodali su turskoj vladi 600 konjah. Tursko-englesku pukovniju preuzet će već buduće nedielje turska vlast. Već su nadošli svi činovnici piserne ruskog poslaničtva, naime gg. Pisari, oba Timoni, barun Hübsch i dragoman. Za glavnog konzula u Smirni je naznačen g. Jugović, niegdašnji slavni konzul u Palestini. Vasilj će zastupati Rusiu kod konferencie, koja će se dèržati u obziru kneževinah miestimice. U Krimu ukèrcano je do 10 t. m. 55.000 Francezah, 9000 Englezah 7000 Piemontezah i 10,000 Turakah. Još ima tamo 85,000 Francezah, 40,000 Englezah i 9000 Piemontezah; glasa se, da će maršal Pelissier dotle u Krimu ostati, dok neotide sva vojska odanle.

Verona, 22. svibnja. U pokrajini Padovanskoj biesnio je 16. t. m. divji orkan, koi je počinio mnogo zla te je 700 obiteljih lišio kuće i kućšte. — Tisuće i tisuće stabalah iztèrgo je on iz koriena, a silni grad pomlatio je plodna polja do zla Boga.

Genova, 19. svibnja. Simo su prispieli iz Pariza grofica Olga Orlov i njezin sin Nikola.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 24. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . za 5%	84 7/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . . » 5%	85
dto . . . . » 4 1/2 %	74 7/8
dto . . . . » 4%	66 1/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92 1/4
dto . . iztriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	227 1/2
» » » » , 1839, » 100 »	131 1/8
» » » » » 1854, » 100 »	108 3/4
Bečko-gradski banko . . . . . . za 2 1/2 %	61 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 3/4
Bankovne dionice komad po	1116
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	385
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2910
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	238
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	605
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	457 1/2
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice za 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	85
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 1/4
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118 1/2
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	118 7/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 5/8
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	455
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6
Srebro od 21. svibnja	3 1/2

SLUŽBENI LIST.

Izpravak.

U oglasu poradi dosnačenja razteretnih glavnicah 21. o. m. br. 116. ovoga lista načinjenom uvukle su se nieke pogrieške, koje se polag službenog dopisa predsiedništva c. k. žup. suda u Varaždinu od 23. svibnja 1856. br. 286. praes. prispievšega na ovo učredničtvo imaju izpravit kako sliedi:

Miesto imena ovlaštenika za dobro Dèržikovec naznačenoga „Horvath Maria" ima biti „Dragutin, Stiepan, i Josip Klemen."

Nadalje za dobro Sela i Košnica postavljeno je ime prenaredjenih Klemen, gdie bi stajati imalo „Robert, Maria i Teresia Galljuf."

Odpravničtvo Narodnih Novinah.

Nr. 8498/1712 1856 (Vl.—15) (3—1)

Concurs

zur Besetzung von Stipendien für Kandidaten des Volksschulen-Lehramtes in Kroatien und Slavonien.

In Anbetracht des fühlbaren Mangels an tauglichen Volksschullehrern in Kroatien und Slavonien hat das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht laut hohen Erlasses vom 29. März 1854 Z. 13242/130 zu genehmigen befunden, dass aus dem kroatischen Nationalschulfonde auf die Dauer von sechs Jahren zehn Stipendien kreirt werden, und zwar zwei von je zweihundert Gulden C. M. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für eben so viele Lehramtskandidaten, welche sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder in einer andern Stadt, wo eine derartige Bildungsanstalt besteht, auszubilden gesonnen sind; die übrigen acht aber mit je siebenzig Gulden C. M. für eben so viele an der Agramer Lehrerbildungsanstalt studierende Präparandisten.

Da von diesen Stipendien bisher nur vier mit jährlichen siebenzig Gulden C. M. verliehen wurden, so wird hiemit der mit h. o. Erlasse vom 8. Mai 1855 Z. 7169 wiederholt ausgeschriebene Concurs für die sechs noch unbesetzten Stipendien unter folgenden Verleihungsbedingungen bis zum 15. August l. J. erneuert.

Die mit einem legalen Armuths-Zeugnisse versehenen und deshalb stempelfreien Gesuche sind an diese k. k. Statthalterei zu stilisiren, und jene Kompetenten, welche dermalen eine öffentliche Lehranstalt besuchen, haben dieselben im Wege des betreffenden Direktorates, diejenigen aber, welche dermalen keine öffentliche Schule besuchen, im Wege der betreffenden Comitats-Behörde, in deren Bereiche sie sich befinden, vorzulegen.

Die Gesuche müssen nebst dem oben bemerkten Armuths-Zeugnisse noch mit folgenden Zeugnissen belegt sein:

a) über die mit gutem Erfolge absolvirte zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Classen des Untergymnasiums; Kompetenten aber, welche eine Lehrerbildungsanstalt bereits besuchen, haben sich nebstdem über den dort gemachten Fortschritt auszuweisen;
b) über das zurückgelegte 16, jedoch noch nicht überschrittene 18. Lebensjahr;
c) über die Kenntniss der kroatischen, slavonischen und deutschen Sprache;
d) mit dem von dem betreffenden Comitatsarzte ausgestellten oder wenigstens mitgefertigten Zeugnisse über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen phisischen zum Lehramte unfähig machenden Gebrechen;
e) bei denjenigen, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, mit einem legalen Zeugnisse über ihr moralisches und politisches Verhalten und über ihre Beschäftigung seit dem Zeitpunkte, als sie die Schule verlassen haben;
f) mit einer eigenhändigen Erklärung des Kompetenten, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer wenigstens zu einer zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in diesen Königreichen verpflichte, und im entgegengesetzten Falle die aus dem Landesfonde auf ihn gemachten Auslagen rückersetzen wolle; endlich
g) wenn der Bewerber eine öffentliche Lehranstalt besucht, mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates, dass sich Bittsteller dermalen nicht im Genusse eines sonstigen Stipendiums befinde.

Es werden aber, insbesondere bei der Verleihung der Stipendien zweiter Classe, vorzugsweise jene Kompetenten berücksichtiget werden, welche sich überdiess über musikalische Vorkentnisse insbesondere im Gesange und Orgelspiele ausweisen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 13. Mai 1856.

Br. 1511. (Izv.—176) (3—2)

Poziv.

Doli naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni biahu, ovim se pozivaju, da se oni, koji se u ovozemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave, svakako za tri mieseca od današnjega dana računajuć kod c. k. kot. ureda u Križevcih osobno pismeno prijave, budući će oni u protivnom slučaju, ako tome zadovoljili nebi, u smislu §. 35. visokog propisa za novačenje zakonitoj kazni podvèrženi biti.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Br. kuće.	Izvučeni broj.
I. razred:			
Ljudevit Kuhtić	Sudovec	nema	103
Josip Pond	Reka gornja	27	138
II. razred:			
Blaž Kucen	Pavlovec	1	12
Martin Miklečić	Mokrice	2	19
Tomo Šatrak	Zamladinec	4	22

C. k. kot. ured.

U Križevcih 14. svibnja 1856.

C. k. predstojnik
Kiš.

Br. 2374, 2375 i 2376. g. (Izv. 163) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 12. travnja 1856. br. 840.	Poznanovec sa $^7/_8$ izkupljenikah naselbine	Otto grof Sermage	151	40	od 1. svib. 1856.	9. sèrpnja 1856	na 9. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 23. siečnja 1856. br. 190.	Lupinjak sa $62^4/_8$ kmetskih i 8 željarskih naselbinah	Amalia grofica Palfy (parbeno)	25400		„	„	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 11. prosinca 1856. br. 1116.	Paukovec sa $10^4/_8$ kmetskih naselbinah	Nikola Halper (parbeno)	4200	—	„	„	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Varaždinu dne 26. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 2846, 2894, 2906 i 2908. (DS.—55) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
15. travnja 1856. br. 852.	Kostel sa $1^3/_{16}$ kmetskih naselbinah	Eduard i Adele Kerestury	475	—	1. svibnja 1856.	5. sèrpnja 1856.	5. rujna 1856. u 9 satih prie podne
15. travnja 1856. br. 841.	Samobor sa 2 exemtionaliste	Nestor Marcell, Albin Ivan Nep. Kiepach, Franciska Condi i Alojsia Allnoh	570	—	„	„	5. rujna 1856. u 9 satih prie podne
27. listop. 1855. br. 4359.	Ribnik sa 125 kmetskih naselbinah	Hermina baronica Vukasović	51550	—	1. studen. 1855.	„	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
27. listop. 1855. br. 4388.	Novigrad sa $182^2/_8$ kmetskih naselbinah	Ferdinand Špišić de Jappra, Maksimilian Špišić Matilda, Karoline i Amalia Nemčić	50000	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljeneg roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročiišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Die Lehranstalt, an welcher die betreffenden Stipendistinen den Hebammencurs zu machen haben, wird gelegenheitlich der Verleihung der Stipendien bezeichnet werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.
Agram den 18. Mai 1856.

Br 2578. pol. (Izv.—173) (3—3)

Izrok.

Sliedeći momci kotara modrušpotočkog, koji su od vojničkog stavljanja g. 1856. izostali, te im se za miesto boravljenja nezna, pozivaju se ovime, da se oni, koji se u domaćoj zemlji nalaze, do miesec danah, ostali pako do 3 mieseca od danas računajući pred podpisani kotarski ured tim sigurnie stave, što će inače po §. 35. novačećeg propisa zakonitoj kazni podpasti.

I. razreda:

Bajac Dujan Josip iz Mračina,
Gvozdanović Joso iz Vučjaka,
Mikač Tomo iz Jaškova,

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 27. SVIBNJA 1856. Broj 120.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjsko, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrvi put, s petim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 iniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je sliedeće najvišje ručno pismo na zapoviednike vojenoga zbora fml. grofa Coronini-Cronberga najmilostivje izdat.

Ljubezni fml. grofe Coronini!

Vi ste kao zapoviednik sèrbsko-banatskoga vojenoga zbora svojim važnim uslugama, dubokom razboritostju i pravim požèrtvovanjem učinjenimi za posiedenja dunajskih kneževinah stekli novo pravo na Moju priznanost.

Izričem Vam zato Moju zahvalu i podieljujem Vam, kao stavni znak Moga podpunoga zadovoljstva velekèrst Moga Leopoldova reda odpuštajnći Vam odredbine.

Beč, dne 20. svibnja 1856.

Franjo Josip s. r.

Zapoviest vojsci br. 21.

Posiedenje dunajskih kneževinah dalo je prigodu četam, koje su bile tomu odredjene, da se u onim malo prije ratnim nepogodama tegobno izloženim zemljama pod teškim okolnostima i proti svakojakim zapriekama odlikuju postojanostju i požèrtvovanjem. One su se tom prigodom pohvalno vladale i stekle podpunu zadovoljnost tako svojim vojničkim duhom, kojim su nadahnute kao takodjer time, da su se uzdèržale u dobrom materialnom stanju.

Sada, gdie ovaj vojeni zbor počima opet izlazit iz kneževinah, nalazim se dakle potaknutim, da generalima, štabskim i vèrhovnim oficirima istoga kao takodjer svojkolikoj momčadi izrazim Svoju zadovoljnost.

U Beču, dne 20. svibnja 1856.

Franjo Josip s. r.

Promiene u c. k. vojsci.

Podpukovnik Ljudevit Fromm od Ogulinske 3. krajišničke piešačke regimente postao je pukovnikom i zapoviednikom iste regimente, a major Juraj Barrišić od iste regimente podpukovnikom iste, zatim major Peter Brigga, od varaždinske gjurgjevačke 6. regimente podpukovnikom kod ilirsko-banatske 14. krajišničke regimente, majorom pako postao je kapetan Viekoslav Paul od ogulinske 3., kod ličke 1. krajišničke piešačke regimente; napokon Antun major Kottas de Heldenberg, krilni adjutant kod bana fzm. grofa Jellačića i Stanislav Paić, od piešačke regimente kneza Schvarzenberga br. 19. premiešteni su u ogulinsku 3. krajišničku piešačku regimentu a Emanuel Maravić od piešačke regimente grofa Coronini-a u piešačku regimentu nadvojvode Leopolda br. 53, iz posliednje pako u regimentu grofa Coronini-a Ivan Rukavina de Vidovgrad. Penzionirani su: Pukovnik Friderik Fackler, zapoviednik ogulinske 3. krajišničke piešačke regimente; podpukovnici Mihalj, Zastavniković od ogulinske 3. i Karl Papp d'Alsa-Arpas, od ilirsko-banatske 14. krajišničke piešačke regimente; napokon major: Jakov pl. Kozubović od ličke 1. krajišničke piešačke regimente i kapetan Vaso Zastavniković od iste 1. krajišničke piešačke regimente s majorskim značajem od honores.

Dne 26. svibnja 1856 izdan je i razposlan komad IX. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Naredba ministarstva za bogoštovje i nastavu od 16. travnja 1856, kriepostna za svukolike cesarevinu, c. načinu, kako se imadu uredit i obdèržavati teoretički dèržavni izpiti, što su ih u smislu previšnje odluke od 25. rujna 1855 dužni podnositi učenici znanostih pravo- i dèržavoslovnih.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Stara Gradiška na dan sv. Ivana Nep. Posliednji vaš list donese nam liepe glase o slozi bratinskoj iz „Glasnika Dalmatinskoga“ u pogledu na bratju našu pravoslavnu kao i katoličku, koja na jedne kao na druge toplu svietlost baca.

O takovome praktičnome predmetu bilo je doista i dostojno pisati, jer po momę znanju, osim gornjih Karlovacah u našoj otačbini poslie okèršlenja naše jurve davno u Savi utonuvše „Sloge“ jedva bi se ikoje miesto moglo pohvaliti takovim jednodušnim bratinske zamienitosti i ljubavi suglasjem.

Pojedinih al veoma riedkih primierah i više da ima ovdie ondie, to ni sám netajim, al to su znamenja u privatnome životu samo; zašto se nebi dakle i u javnome na isti način pokazalo pojavljenje isto; jer smo po njem neću da kažem po kèrvi i rodu samo, nego po zemlji i dèržavi takodjer bratja?

Al jedno nam je samo na putu, što nas u tome prieči, bez da smo il jedni ili drugi krivi, a to je malo jedno samo nesporazumljenje . . .

Mi kako u provincialu, tako i u krajini imamo miešovite škole; bratja naše istočnoga vieroizpoviedanja uzamance s nama katekizuju; što oni uče, čuju i naši, a što mi pripoviedamo, čuju i slušaju rado i njihova dieca.

Tko pozna diecu i kome nisu nepoznane škole, taj će znati i diečiju nezasitivu ljubopitnost.

Ako se ova pametno rukovodi i mudro upravlja, te ujedno nepristrano podhranjuje, to će jamačno sád mladjani ovaj uroditi.

Al kakovim plodom? . .

Ja počimam običajno kèrstjanski nauk unapredak tumačiti i ujedno diecu opaznu činiti, da budu svendilj pripravna, jer ću ili sve, ili pojedince upitati, i da ništa više netražim, nego samo to, da mi dieca misle. A kada to postignem, onda sam se i svèrhe moje domašio; jer kada dieca mnogo zaborave i izgube, mislite li da će i oštrinu onu, koju sam živosti probudio, izgubiti? Jedva, a rekao bi skoro nikada; jer dok se pamet vlastitim učenjem mekaničkim zatupljuje, dotle se živim i razumljivim predavanjem brusi. Tako samo postaje narašlaj razborit i razložan.

Kad zapitam, što je viera? ili što je cèrkva? kako živi čoviek, koi ima vieru? ili kako živi čoviek, koi nema viere? a ono mi svi bez razlike vieroizpoviedanja ili desnicom ili micanjem živahnim, ili drugim kojim znamenjem očituju, da bi rado odgovorili, a tada se čestoput dogodi, jer nepoznam uviek svih djakah — slovnika još nikada nisam u mome životu rado dèržao u ruci, nego u vrieme izpita dadem ga predsiedniku, da proziva koga hoće, da se nikakav nedogodi nered, — dogodi se tada, rekoh, da me i diete iztočkoga vieroizpoviedanja zamoli, da bi mi rado odgovorilo.

Pa gle sad prizora! „Neka te, gospodine!“ — reknu dieca naša — „on je vlah!“ Šta? odgovorim, šta će iz te klice biti?

Pa im tada i nehotice moram da kažem povjestnicu doseljenja i Sèrbaljah i Hèrvatah u ove naše zemlje, te se tako umire i slušaju!...

Pa im i nehotice moram to u napriedak da zabranim, a oni opet slušaju; pa im i nehotice moram da kažem, da kao što u učionici, tako i u životu moraju zajedno da žive, jednu zemlju ili domovinu da njeguju, jednog cara i gospodara da svi poštujemo i vierno mu služimo.

Ako su dakle naši roditelji Sèrblji il Hèrvati, kako bi dakle dieca njihova mogla biti vlaška?!...

Pa im raztumačim, da na svemu kolikeme svietu nema toga naroda, koi bi sám sebe vlaškim nazivao, a ni viere vlaške nije nikada bilo, već samo naši naredi običaju tako nazivati plemena latinskoga naroda i puk rumunjski, jer je takodjer latinskoga porekla.

Kad bi tako svaki učitelj, kad bi tako svaki kateketa ili raztumačio ili barem zabranio, da se s nadievcima dieca nemraze i negèrde i zlorade, — nestalo bi mnogoga zla, i po tome došla bi bolja vremena.

Zar je dični naš Kanižlić šta po tome stekao, kada je pun jeda onaj članak o jeziku naštampati dao? i to, ako se nevaram, u ćudorednoj i molitvenoj knjizi?!...

Neka dakle nestane toga imenovanja i porugivanja u knjigama, u pisanju, u govoru itd., jer je bogom i naukom Isusovim zabranjeno, pa će bolje biti i duh sloge opet će uskèrsnuti iz mèrtvih tielesah griehom, i oživit će nas svojom pravednosti.

Ive Valetić,
župnički pomoćnik.

Beč, 24. svibnja. Više sievero-niemačkih listovah i dopisnikah opetuje postojano, da c. k. austrianska vlada nastoji izposlovat, da se Pruska zajamči za uzdèržavanje zemaljah sastavljajućih austriansku cesarevinu, poimence u Italii, pa razglaba ovu svoju izmišljotinu sa svih stranah.

Naznačeni dnevnici neka utieše sebe i svoje obćinstvo. Austria, koja je u tegobno, pogibeljno doba izvanjskog i unutarnjega razpada našla snage i sredstvah, da cesarevini uzdèrži taljanske krunovine, Austria oseća više nego ikad prije, da je kadra svoje područje branit proti svakom nasèrtu, koi bi se mogao pokusit. Premda se dakle Austriansko gospodovanje osniva na snazi, ipak je izvan toga na njegovoj strani i pravni naslov evropejskih ugovorah, koi priznaju i cjene sve sile, kao što se i sama austrianska politika po svom načelu osniva na štovanju svih stečenih pravah.

Shodno ovom načelnom štovanju nezavisnosti svih samostalnih vladarah nemože c. kr. vlada podnipošto priznat prava, koje g. grof. Cavour prisvojava sardinskom dvoru, prava govorit u ime Italie. S tako posve raznih gledištah izilazeći nemožemo na mnienje izraženo po ovom ministru pristat, već samo u tom, da i u shvaćenju medjunarodnih razmierah, pravah i dužnostih neprekoračiv razdor luči načela Austrie od onih, koja izpovieda sadašnji sardinski kabinet. Kadgod je Austria posredovala u Italii, to je ona činila bez svakoga koristoljubja, to je bivalo samo na poziv nadležnih vladarah, a kad je dotični vladar izjavio, da može javni poredak uzdèržat i bez tudje pomoći, izišla je carska vojska odmah iz njegova područja. Svakako mogu umiereni i shodni unutarnji preustroji proiztekavši iz slobodne težnje nadležnih samostalnih vladarah promicat žudjeni uspieh mira podpunoma povratjenoga ovim zemljama i c. k. vlada nije se nikada kratila uzimejući vas obzir na dostojanstvo i nezavisnost tudjih dèržavah podielit svoj dobar saviet u tom pravcu. Kad je dakle pripravna, svako koristno, iz slobodne prosvietljene volje taljanskih vladah proizičuće poboljšanje odobrit, kad neželi samo ništa živahnije, nego da čim prije dodje vrieme,

kad će taljanski vladari — koje je bez svake vlastite koristi podupirala proti prevratu i njegovom orudju — moći biti bez austrianske pomoćne vojske, odbijat će cesarska vlada istom stalnostju i svaki neopravdani nasèrt na svoje i sebi oprijateljene taljanske dèržave i u svem obsegu svoga dielovanja protivit se radiaosti nemirnikah i bezvladnim koverstvima.

Turska.

O memorandumu velikoga turskoga vezira Alipaše, koi je isti predao Austrii, Franceskoj i Engleskoj radi kèrstjanah u Turskoj, donosi Sèrbski Dnevnik sliedeća:

Alipaša popreko kaže da su sultani, kad su kèrstjane pokorili, sami od svoje volje iz čoviečnosti i po duhu Izlama, dali kèrstjanima njihova pèrva prava — privilegije. Ta prava nikad (baš nikad?! U.) nisu povriedjena. Ako je bilo ugnjetavanjah, bilo je kao i po drugim dèržavama iz neznanja, zbog razlike viere i plemena i što su se siećali na bivše ratove. U Turskoj je bilo kao i po drugim zemljama, i sa cielo pobiedjeni narodi nisu u Turskoj prošli gore nego što su prolazili u drugim dèržavama. (Pobiedjenima nikad nigdie nije dobro, ali kod Turakah im je bilo bar malko gore nego igdie. U.) Poslie Alija kaže, da nitko nije tèrpio druge viere kao što su sultani, da oni nisu narode druge viere u svoju vieru privlačili kao što su to činili drugi (da nam Bosna nije tako blizo, vierovali bi al ovako nemožemo. U.)

Po ostalim riečima Alipašinim Turska je za sve viere i narode pravi raj. Ni jedan kèrstjanin to zaista neće potvèrditi. Alija veli i ovo:

„Zakleta turska nepriateljica Rusia, radila je odavna pritiežno i sretno, da Evropi zasieni oči i da joj dokaže kako Turci gaze prava kèrstjanska (kèrstjani sami o tom su radili U.) — a ona je pod pokrivalom cèrkve išla za svojim čistim političnim namierama. Rusia je imala taj plan, da tursko carstvo rastroji, na svaki način obori, političnu vlast i prediele razkomada a ona sama da se utvèrdi ondie, gdie se je u miesto reda nered zametnuo. Srećom sad nema više š njom zajedničkih krivacah u tome, a hoće li ih u buduće biti, hoće li joj poći za rukom da opet Evropu zabludi i od nas odvrati, vidit ćemo. Dogadjaj u buni gèrčkoj, iz koje je izišlo sadašnje kraljestvo gèrčko, posliednji su primier takve perfidne vieštine, kojoj je posliednji čas kucnuo."

Alipaša i tim i drugim riečima traži uvieriti sile da nije nuždno jemstvo njihovo za kèrstjane u ugovor stavljati, kad sultan zato daje dovoljno jemstva. Kad bi to u ugovor došlo 1. nasèrtalo bi se na Portu jer bi se pokazalo nepovierenje, 2. nasèrtalo bi se na gospodarstvo portino, 3. kočilo bi se njeno upravljanje i. 4. bilo bi gore od onoga što je knez Menšikov iskao, jer bi moralno gospodarstvo bilo razkinuto a posijalo bi se sieme razorenja u sèrce svakog zakonog vladanja; još bi 5. bio to izvor zaplietakah izmedju silah, koje se nemogu pregledati.

Tako je Alipaša pisao. Bugari, Gèrci itd. pisali bi i pišu drugčije a i naličnije na istinu. Pusto pero piše pak piše i piše šta god tko hoće.

Skadar, 3. svibnja. Došao sam baš sada iz Mostara, gdie se Turci u najvećem vrenju nalaze zbog pročitanog hathumauma, tako da se od njih bojati največem zlu za kèrstjane. Nema turske provincie, gdie bi veća bila mèrzost Turakah kao ovdie, osobito onda, kad čuju da će kèrstjani š njima da se usporede. Ovdie u Skadru, gdie se Turci češtje s putnicima miešaju, pa ih kadkad po koi ratni brod zaplaši, srećom je bolje, i tako se neće lahko pojaviti turski fanatizam. Ovdie će se skoro početi graditi rimokatolički seminarium za svu Albaniu. Ovdašnji episkop dobio je već mnogo novacah na poklon. Nj. c. k. veličanstvo car austrianski poklonio je 8000 for. Propaganda iz Rima poslala je 4081 for. Mislimo da će se kuća skoro svèršiti. (Svetovid.) (Što se tiče istočne cèrkve, mi smo izviešteni, da je umoljen upravljajući sinod u Rusii, da pošlje cèrkvene knjige i ostale stvari za cèrkvu, a Nj. c. k. apost. veličanstvo umoljeno je, da se smiluje i izdèržava sèrbsku školu u Skadru, Podgorici i Prizrenu; ako izidje povoljno riešenje, valjda će nam javiti naš odsustvujući dopisnik iz Skadra. Ucr. Sv.)

Magnezia, 29. travnja. (Triest. Zeitung). Žitelji u Magnezii molili su, da im se pošlje kao komesar Sulejmanpaša, koi došavši 21. travnja iz Smirne iz početka uvieri se, da su tužbe Gèrkah proti Turcima neosnovane, no jedan Turčin saobći mu ceo plan urote. Turci su jednim razpisom pozivali, da se svi kèrstjani pobiju. Na poslano o tom izviestje dodje Sulejmanpaša 24. travnja sam u Magneziu i dovede jednu kumpaniju pravilnog vojinstva sa sobom. Objavivši svoj dolazak sa 21. topom, prihvati se odmah posla, i nadje da se urota razprostèrla bila po svom okružju Magnezie, baš kao što mu je dokazano. Sulejmanpaša uvidivši znamenitost i daleko rasgranjenje urote ostade ovdie do 27. i učini za svaki slučaj najstrožije predusretne miere. Trojicu od kolovodjah odveo je sa sobom u okovima u Smirnu. Koliko se doznaje, biaše noć uskèrsenja opredieljena, da se izsieku svi Gèrci. — U Jedrenu stigla su (5.) dva škvadrona konjanikah iz Šumle, da obezbiede varoš i njenu okolicu.

Gèrčka.

Atina, 10. svibnja. (Triest. Ztg.) Nj. veličanstvo kralj polazi za četiri nedielje iz Atine u Karlove kupelji. Prije njegovog polazka promienit će se po svoj prilici ministerium. Budući da je po protokolima Pariške konferencie od 8. travnja izgled, da će zaprema zemlje neizviestno dugo trajati, to se gèrčka vlada našla pobudjena, da proti tomu savèršeno protestira.

Rusia.

S poljske granice. (Donau.) Po izviestima, koja je „Czas" dobio, car će Aleksander 21. svibnja za cielo doći u Varšavu. S njime putuje izmedju ostalih tajnik dèržavnog popečitelja I. Turkul i popečitelj inostranih dielah knez Gorčakov. Ljudi, koji su dobro izviešteni, kazuju, da će biti obće oproštenje za sve one, koji su g. 1831. učestvovali u buni, i da će se poljski jezik uvesti kao školski predmet najposlie da će se otvoriti pravoslovni i medicinski fakultet u Varšavi. Još se raznose mnogi glasovi o blagodatnim i slobodnim reformama, no mi nejamčimo za sva ta očekivanja. Bilo kako mu drago, za sad se čine velike pripreme za doček cara u Varšavu, koi će konak imati u dvoru Lazienkovom. Iz Varšave obići će car baltičke provincie.

Niemačka.

Iz Berlina, 11. svibnja. Jedna zasiljka iz Petrograda javlja da se je, jedan sardinski podanik, nazvan Giudici, ponaravljeni u Rusii, nahodio u službi kod popečiteljstva izvanjskih poslovah, i da je ta stvar učinila tamo veliki utisak. Ostavka novog cenzora primljena je. Petrogradska burza još je raznježena, zbog slabog ufanja koje se ima, da će se viditi obistinjeno poboljšanje ruskog prometnog stanja.

Bèrzojavne i najnovie viesti

Krilni pobočnik kralja od Sardinie, vitez Dabormida, senator, generallieutenant i vèrhovni zapoviednik topništva došao je dne 22. t. m. iz Mlietakah u Tèrst.

Odesa, 21. svibnja. Izvan obalah krimskih i azovskoga mora proglašena je 7/19 t. m. i luka od Odese do odlazka vojske saveznih silah slobodnom od kvarantine.

Verona, 24. svibnja. Nj. c. k. visost nadvojvoda Maksimilian, c. k. topovnik i veliki meštar niemačkoga reda prispeo je ovamo iz Modene.

Pariz, 24. svibnja. Posliednja svetkovina, dèržana u St. Cloud-u, bila je sjajna; i carica bila je tamo. Nj. visost, nadvojvoda Ferdinand Maksimilian nosio je veliku vèrpcu legie od časti, koju mu je podielio car.

Berlin, 25. svibnja. Ruska carica mati očekuje se danas u Potsdamu. Kao što se čuje ići će kralj lietnoga liečenja radi u Marienbad, a kraljica u Teplic.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 26. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$84\frac{9}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{13}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$74\frac{7}{8}$
dto . . . . » 4%	$66\frac{1}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	$227\frac{1}{2}$
» » » » » 1839, » 100 »	$130\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »	$108\frac{7}{16}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$87\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$76\frac{3}{4}$
Bankovne dionice komad po	1117
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	540
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-želeizničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	384
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2940
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linoske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom- 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	603
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	450
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$84\frac{3}{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102\frac{1}{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . »	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$118\frac{1}{8}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74\frac{5}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{4}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2
Lyon za 300 frankah . . . . »	
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . »	$118\frac{1}{2}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$101\frac{1}{8}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6
Srebro od 24. svibnja	4

SLUŽBENI LIST.

Br. 1501. (Izv.—180) (3—1)

Poziv.

Ovogodišnjem novačenju podvèrženi momci i to:

Iz I. razreda:	Kućni broj
Božić Toma Antunov iz Kukuljanova	109
Brozović Jure Kuzinov iz Drage	43
Cuculić Vinko Mihov iz Kukuljanova	24
Kopajtić Ivan Lukin iz Drage	52
» Petar Jurjev iz Kukuljanova	78
Krušić Simon Tomin iz Hreljina	70
Linčić Mikula Matijev iz Kostrene Sv. Lucie	36
Margan Toma Matijev iz Drage dolnje	45
Marković Luka Kuzmin iz Skriljeva	3
Matković Josip Stiepanov iz Urinja	—
Medanić Mikula Ivanov iz Soićih	24
» Roko Tomov iz »	61
Mikuličić Pavao Matov iz Brega	56
Pavešić Toma Jakovov iz Skriljeva	15
Pavletić Mikula Stiepanov iz Buriaah	15
Pollić Romuald Bartolov iz Kraljevice	154
Randić Lovro Bartolov iz Kostrene S. Barbare	22
Sablić Mate Jurjev iz » »	13
Sarinić Josip Lukin iz » S. Lucie	22
Stiglić Miho Antunov iz Dujmića	20
Turina Tiburcio Zenonov iz Kraljevice	13
Ursičić Toma Lovrov iz Kostrene sv. Lucie	5
Iz II. razreda:	
Jurkotić Stiepan Andrôv iz Kraljevice	189
Pavletić Josip Andrôv iz Drage dolnje	170
Pezelj Fran Lovrin iz Grinja	79

koji se sada po mome odnutni nalaze, pozivaju se ovime, da se u roku od 3 mjeseca, računajuć od dana dèržane assentacie t. j. od 4. travnja o. god.

kod podpisanog c. kr. kot. ureda za izbiegnutje posliedice u §. 35. propisa novačenja naznačene predstaviti imadu, za biti indi pred assentirajuću komissiu privedeni.

C. k. kot. ured

U Bakru dne 30. travnja 1850.

C. k. kot. predstojnik
Pavletić.

Nr. 8503/1713 (Vl.—17) (3—1)

Kundmachung.

An den nachbenannten kroatisch slavonischen Gymnasien sind nachstehende Lehrerstellen erlediget:

Gymnasium zu	Geforderte Lehrbefähigung des Bewerbers für:	Zahl der Stellen	Anmerkung
Fiume	Latein und Griechisch oder eines davon, subsidiarisch das Deutsche oder Illyrische.	zwei	Mit dem Gehalte von 800 fl. eventuell 900 fl. jährlich.
Essek	Mathematik und Naturwissenschaften,	eine	Mit dem Gehalte von 700 fl. eventuell 800 fl. jährlich.
	Latein und Griechisch subsidiarisch das Deutsche oder Illyrische.	sechs	
Waradin	Geographie, Geschichte, subsidiarisch Philologie oder das Deutsche oder Illyrische,	eine	
	Latein, Griechisch sammt dem Deutschen oder Illyrischen.	zwei	

Mit jeder dieser Stellen ist auch der Anspruch auf die normalmässigen Dezennalzulagen mit je 100 fl. verbunden.

Zur Besetzung dieser Lehrerstellen wird hiemit der Conkurs bis Ende Juni l. J. ausgeschrieben.

Die Bewerber um einen dieser Lehrerposten haben ihre an die k. k. kroat.-slav. Statthalterei gerichteten Gesuche mit der gehörigen Nachweisung über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, vollkommene Kenntniss der deutschen und illyrischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache, die erworbene Lehrbefähigung und bisherige Dienstleistung im Wege der unmittelbar vorgesetzten Behörde bis zu dem obangesetzten Termine anher vorzulegen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram den 13. Mai 1856.

Nr. 700. (Izv.—183) (3—1)

Concurs.

Die Gemeinde Rekas in der Woivodina und temeser Banat hat sich im Interesse des Schulwesens veranlasst gefunden, die Schokaczische Schule mit Zufügung einer Classe zu erweitern. Für den neu anzustellenden Unterlehrer hat die Gemeinde einen jährlichen Gehalt von 120 fl. CMz., 24 Metzen Frucht (Waizen), 5 Klafter hartes Brennholz, dann eine aus 2 schönen Zimmern, einer mit Spaarherd versehenen Küche und Speis bestehende Natural-Wohnung bestimmt.

Die Bewerber um diese neu sistemisirte Stelle haben ihre mit nöthigen Documenten vorzugsweise über die moralische und politische Unbescholtenheit versehenen Gesuche an das Hochwürdige Rekaser Pfarr-Amt längstens bis Ende Juni 1856 einzugeben.

Temesvar am 15. Mai 1856.

Franz Xav. Hofstättner,
Unter-Temeser Bezirks-Schul-Inspector.

Nr. 7317/1856. (Vl.—16) (3—2)

Koncurs-Ausschreibung.

Es ist die Stelle eines provisorischen Spitalsarztes dem Nothspitale zu Pakrac im k. k. Požeganer Komitate in Slavonien, womit einmonatisches Pauschale von Fünfzig Gulden Conv. Mze verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Jene Medicinae Doctoren, welche sich um diese Dienststelle bewerben wollen, haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Mundart, längstens bis 15. Juni d. J. im Wege der vorgesetzten Kreis- oder Komitatsbehörden bei der kroatisch-slavonischen Statthalterei zu übereichen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Agram 7. Mai 1856.

Br. 2374, 2375 i 2376. g. (Izv. 163) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 12. travnja 1856. br. 840.	Poznanovec sa $^7/_8$ izkupljenikah naselbine	Otto grof Sermage	151	40	od 1. svib. 1856.	9. sèrpnja 1856	na 9. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 23. siečnja 1856. br. 180.	Lupinjak sa $62^4/_8$ kmetskih i 8 željarskih naselbinah	Amalia grofica Palfy (parbeno)	25400		„	„	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 11. prosinca 1856. br. 1116.	Paukovec sa $10^4/_8$ kmetskih naselbinah	Nikola Halper (parbeno)	4200	—	„	„	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćinih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Varaždinu dne 26. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 2846, 2894, 2906 i 2908. (DS.—55) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
15. travnja 1856. br. 852.	Kostel sa $1^3/_{16}$ kmetskih naselbinah	Eduard i Adele Kerestury	475	—	1. svibnja 1856.	5. sèrpnja 1856.	5. rujna 1856. u 9 satih prie podne
15. travnja 1856. br. 841.	Samobor sa 2 exemtionaliste	Nestor Marcell, Albin Ivan Nep. Kiepach, Franciska Condi i Alojsia Allnoh	570	—	„	„	5. rujna 1856. u 9 satih prie podne
27. listop. 1855. br. 4359.	Ribnik sa 125 kmetskih naselbinah	Hermina baronica Vukasović	51550	—	1. studen. 1855.	„	9. rujna 1856. u 9 satih prie podne
27. listop. 1855. br. 4388.	Novigrad sa $182^2/_8$ kmetskih naselbinah	Ferdinand Špišić de Jappra, Maksimilian Špišić Matilda, Karoline i Amalia Nemčić	50000	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primiethom ustanovljuje, da na ove ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima mieста povrati u stanje pèrvešnje.

U Zagrebu, 30. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 452 civ. (Izv.—182) (3—2)

Concurs-Eröffnung.

Vom k. k. Bezirks-Amte als Gerichte Daruvar wird hiemit bekannt gegeben: es sei mit Bescheid vom heutigem Tage Nr. 452 der Concurs über das sämmtliche bewegliche Vermögen, dann über das in den Kronländern, in welchen die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 in Wirksamkeit ist, gelegene unbewegliche Vermögen des Philip Weissmandl, Handelsmann in Daruvar eröffnet, zum Concurs-Massa-Vertreter und einstweiligen Verwalter Herr Advocat Julius Bisčan und als dessen Substitut der Herr Advocat Johann Szémann bestellt worden.

Es werden demnach alle Jene, welche aus was immer für einem Titel an diese Concurs-Massa Ansprüche zu stellen vermeinen, aufgefordert, ihre Forderungen in Gestalt einer förmlichen Klage gegen den Concurs-Massa-Vertreter bis inclus. 21. August 1856 bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte anzumelden, widrigens dieselben ungeachtet des ihnen etwa zustehenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestätigung des bestellten oder Wahl eines neuen Vermögens-Verwalters und Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 30. August 1856 um 10 Uhr Vormittags bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte angeordnet, wozu sämmtliche Gläubiger mit dem Anhange des §. 44 der Concurs-Ordnung vorgeladen werden.

K. k. Bezirks-Amt als Gericht Daruvar den 16. Mai 1856.

K. k. Amtsleiter
Viktor Somogyi m. p.

OGLASNIK.

(56—D.P.) (3—1)

Dvie dobre bredje

već nalievajuće šest godinah stare krave na prodaju ponudjaju se. — Obilnie u bolničkom sokaku broj 426 u pèrvom katu.

(Dp. 54) (3—2)

☞ Obznana.

Od strane hèrvatsko-slavonskog gospodarskog družtva obznanjuje se svoj dopisujućoj gospodi da se od danas mogu primati samo plaćeni dopisi, što se ovim za obće ravnanje objavljuje.

Poslovodja hèrvatsko-slavonskog gospodarskog družtva,
Josip Čačković.

(50—Dp.) (3—3)

Izišlo je izpod tiska djelo pod naslovom:

FRANKOPAN

DRAMA U PET ČINAH

od

MIRKA BOGOVIĆA.

U Zagrebu tiskom Doktora Ljudevita Gaja.

Ciena mu je 50 kr. sreb. te se može dobiti ili naručiti u knjigarnicah gg. Župana, Hartmana i Prettnera u Zagrebu.

(46—Dp.) (4—4)

Anzeige der Preise,

welche sowohl für Quartierbequemlichkeit als auch für Kost und Baden in den im Königreiche Kroatien unweit der Stadt Warasdin liegenden, und dem Agramer hochwürd. Metropoliten-Kapitel gehörigen

TÖPLITZER BÄDERN

für die Bade-Saison des Jahres 1856 festgesetzt worden sind.

Quartier-Preise.

Im großen Gasthause.

		CMz. kr.
1.	Für ein Zimmer im ersten Stock, gegen den Platz, deren 6 sind, mit einer Bettstätte und dazu gehörigem Bettzeuge, als: einem Strohsack mit frischem Stroh gefüllt, einer Matratze, 2 Leintüchern, einer Decke und 2 Hauptkissen sammt andern erforderlichen Möbeln wird täglich gezahlt	32
2.	Die Zimmer Nr. 5 und 9 vornehm und gemächlich möblirt, mit 2 Betten wird täglich gezahlt	1 fl. 20
3.	Die Zimmer Nr. 7 und 12 mit zwei Betten wird täglich gezahlt	48
4.	Ein Zimmer gleichfalls im ersten Stock, aber gegen den Garten, deren 10 sind, ebenso wie die Anfangs genannten möblirt, ist täglich zu bezahlen	26
5.	Die Zimmer Nr. 28 und 32 im zweiten Stock kommt täglich zu zahlen	48
6.	Ein Zimmer im zweiten Stock, deren 13 sind, ebenso wie im ersten Stock mit gehörigen Möbeln versehen kommt täglich zu zahlen	26
7.	Ein Zimmer im nämlichen Stock, gegen den Garten, deren 10 sind und alle wie die vorbemerkten gehörig eingerichtet sind, ist täglich zu zahlen	22

Im Neugebäude.

1.	Für ein Zimmer im ersten Stock gegen den Platz, welches wie alle obbenannten mit gehörigen Möbeln versehen ist, wird täglich bezahlt	32
2.	Für ein Zimmer in demselben Stocke gegen den Hof und ebenso möblirt, wird täglich bezahlt	26
3.	Für ein zweites in einem der vorbenannten Zimmer aufgestelltes Bett wird täglich bezahlt	12
4.	Für Gangbeleuchtung wird täglich bezahlt	1
5.	Für Zimmerbeleuchtung mit einer Unschlittkerze wird bezahlt	3
6.	Für Zimmerbeleuchtung mit einer Millykerze	10

Speisen.

1.	Für ein Mittagsmahl an der ersten Tafel von 6 Speisen mit 1 Brot	40
2.	Für ein Mittagsmahl an der zweiten Tafel von 5 Speisen sammt 1 Brot	34
3.	Für ein Extra-Zimmer-Mittagsmahl von 6 Speisen sammt 1 Brot	50
4.	Für ein Mittagsmahl für die Dienerschaft von 3 Speisen mit 1 Brot	18
5.	Eine Portion gesattelte Zuspeise	8
6.	Eine Portion eingekochte Suppe mit Ei	5
7.	Eine Portion eingekochte Suppe ohne Ei	4
8.	Für eine Schale Kaffee mit oder ohne Obers sammt Semmel oder Kipfel	12
9.	Für eine Schale schwarzen Kaffee	10

10. Nachtmahlen können die P. T. Herren Badegäste nach dem Speisezettel.
11. Um eigenen Kaffee zu kochen sind in jedem Stocke der beiden Gasthäuser bequeme Küchen in Bereitschaft.
12. Alte und neue herrschaftliche Weine von verschiedener Qualität, wie auch Liqueure sind um billige Preise bei dem Gastgeber zu bekommen.

Stall-Tarif.

1.	Ein Bund Heu	6
2.	Ein Bund Stroh	6
3.	Stallgeld von einem Pferde	3
4.	Wagenstand pr. Wagen	3

Bade-Taxe.

Im Wannen-Bade.

1.	Für ein beliebig mit abgekühltem Mineralwasser temperirtes und mit stündlich abgewechseltem Wasser zu gebrauchendes Bad in Wannen, deren 10 sind, in abgesonderten Badestuben wird bezahlt	12
2.	Für ein Schlammbad nebst einer Badewanne	14
3.	Für den jedesmaligen Gebrauch eines Leintuches wird bezahlt	3

Im Konstantini-Bade.

4.	Unter Nr. 1 wird für jedes Baden gezahlt	12
5.	Unter Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 und 12 wird für jedes Baden gezahlt	10

Im Berry-Bade.

6.	Unter Nr. 1, 2 und 3 für jedes Baden	10

Im Josephi-Bade.

7.	Unter Nr. 1, 2 und 3 für jedes Baden	6
8.	Unter Nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 für jedes Baden	8

Im Schlamm-Bade.

9.	Unter Nr. 1 und 2 für jedes Baden	12
10.	Für Arme nach Anweisung bei Gemeinde-Freibädern ist ein Schlammbad frei.	

Neues Bad.

11. In zwei Abtheilungen allgemeine freie Bäder.

Im Schloß-Bade außer dem herrschaftlichen Gebrauche.

		CMz. kr.
12.	Im obern Stock für ein beliebig mit abgekühltem Mineralwasser temperirtes Wannenbad	12
13.	Zu ebener Erde für ein mit temperirtem Mineralwasser versehenes Bad	10

Die ärztliche Obsorge ist dem Hrn. Dr. Med. Alexius Rakovec anvertraut.

Die Badeordnung bleibt die vorjährige, welche nebst den übrigen Verhaltungsregeln in den Bädern und in beiden Gasthäusern gelesen werden kann.

Um das Trocknen und Rollen der Badewäsche genau zu besorgen, hat der Gastgeber eigene Wäscherinnen aufgenommen, welche die Wäsche unter strenger Verantwortung und Schadloshaltung gegen eine Bezahlung von 2 kr. CMze. für jeden Tag und Gast gerechnet, zu besorgen, wie auch andere feine Putzwäsche sauber und ordentlich gegen eine billige Bezahlung zu waschen und zu glätten (bügeln) verpflichtet sein werden.

Die p. t. Badegäste werden ersucht, wenn sie entweder außer der gewöhnlichen Zeit oder besondere Speisen zu haben wünschen, solches bei dem Gastgeber bei Zeiten anzuzeigen.

Man schmeichelt sich um so mehr mit einem zahlreichen Besuche der verehrungswürdigen Gäste beehrt zu werden, indem man verspricht, auf das Eifrigste beflissen zu sein, die möglichste Ordnung, Reinlichkeit und schnelle Bedienung zu beobachten.

Die p. t. Badegäste belieben sich wegen Vormerkung der Wohnung im Badegasthause entweder an die herrschaftliche Kanzlei zu Teplitz oder an den Gastgeber Anton Batušić zu wenden.

Alle p. t. Badegäste, welche sowohl im Badegasthause als auch außer diesem in andern auswärtigen Häusern wohnen, sind verpflichtet, für die Musik wöchentlich 40 kr. CM. in der Badekanzlei mit dem Bemerken zu erlegen, daß 3, 4, 5, 6 Tage auch für eine Woche zu betrachten und dieselbe Taxe zu entrichten ist.

Gegeben aus der herrschaftl. Kanzlei des hochw. Metr.-Kapitels zu Agram am 20. April 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 28. SVIBNJA 1856. Broj 121.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće a novinarnici 4 for. srebrn. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je avèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviputs a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasoili posebne članke platjasedo 10 iniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Slavonie. Milost božanstvena, koja sve čoviečanstvo usrećava, nezaboravljuje i nas Slavonce, evo u kratko vrieme mogli smo čitati po našima novinama kako se narod diže za svoje duševno izobraženje, naime kroz podignutje školah, a što se sve u toj struci radi za koje občinstvo i nezna, to bi valjalo samo po miholjačkom i valpovačkom kotaru proći pa bi se vidilo, — nu dočim izobraženje duše tražimo to po naredbi božjoj takodjer se i za blagostanje naše materialno briniti počesmo, a to je podignutje gospodarstva, i gle, što se u tom zbilo u Valpovu, na dan svete Sofie, dočim su se porazumieli bili naši predstojnici kotarah valpovačkog i našičkog u tom, da se podružnica gospodarskog družtva po želji obćenitoj svih članovah spoji, od svih tih kotarah u jednom i dočim je gospodin predstojnik kotara valpovačkog, za konstatiranje podružnice izabrao dan 15. svibnja, dan onaj s kojim slavimo godovni dan njihove prejasnosti nadvojvodkinje austrianske i premile matere našeg premilostivog oca vladara, nemanje dan kada se obdèržava svetkovina naše preuzvišene i preljubljene ovokrunovske majke banice, segèrnuše već zorom u Valpovo naše krasno miestance iz trih kotarah množtvo članovah gospodarskog družtva i oko ½11 satih u županijskom stanu do 60 osobah svakog stališa posiedeše se, gdie takodjer i predstojnici trih tih kotarah nazočni biahu, te kako bi gosp. predstojnik valpovački, kriepkim i kratkim govorom, uzrok sastanka odkrio bi odmah jednim uzklikom svietlí gospodin baron Gustav Prandau, dika naše zemlje Slavonie za predstojnika i pokrovitelja ili bolje rekuć podpokrovitelja, jer nam je mili Jozo naš preuzvišeni ban kao glavnog družtva pokrovitelj, i naše podružnice otac i zaštititelj izabran. — Na svietli baron predsiedništvo primiti nemogaše, i bi na miesto njega svietli grof Norman zet obljubljenog našeg barona zviezda gospodarstva slavonskog za predsiednika jednodušno izabran, koi se primi drage volje te zadaće, i tako se konstatira podružnica gospodarskog družtva valpovačko-miholjačko-našičkog, te propisima shodno započe siednicu i odbornike izabra; o ovima neću ništa da pišem, jer ova će dragi naš gospodarstveni listić obširno izviestiti občinstvu, jedino ću ja do znanja da stavim, da su svi gg. vlastelini ovih kotarah, sve svećenstvo i ini odlični muževi, nemanje i množina poljodielacah članovi tako da nas je na broju prieko 160, a još i više će biti, i kako nebi se umnožalo kad su na kormilu ljudi takovi koji i mogu i znadu tu struku budućeg blagostanja podupirat, i kako znanostjom tako i imućtvom, velim, kako se nebi podigli kad jedan duh u nama vlada bratska se ljubav po naših sèrcah razlieva, jer da bi tko bio gledao, od miline bi se raztopio kako bratja miholjačkog i našičkog kotara ljubezno od bratje valpovačkog prediela primljena biahu, nemanje te po običaju našem slavonsko-hèrvatskim goštjenjem ovèršiše taj dan gdie za cara i caricu sa carevu majku, za bana i za banicu, za našeg podpokrovitelja Baruna, za našeg predsiednika grofa Normana, i za sve ostale i nazočne i nenazočne gospodarskog družtva članove, zdravice izpražnjivano biahu, što se ono veli gèrlismo se, ljubismo se baš do zore rane i razstadosmo se mi kotara našičkog i miholjačkog članovi udaljivši se blagoslovom bratje valpovačke, pratjeni kako je to jedna zdravica koi rieka na razstanku izkazana bila, pratjeni Arhangjelom Rafelom ostavivši im sa Gabrielom, i obećajuć im ljubav s ljubavjom vratit, i očekujemo se doskora u Našicah kuda je gospodin predsiednik podružnice dojduću siednicu opredielio, slaveći i diku davajući našem ocu banu koi znade što njegovom narodu valjade.

Siećamo se i siećat ćemo se našeg otvorenja područnice u sva vremena s tim bolje jer predsiednik našeg družtva ljubezan čoviek, koi nam je uspieh svojih mašinah, već sad pokazao na čemu smo se divili, i nazočni prosti poljodielci uvidiše što umietnost čoviečanska može.

Ovo u znak bratske ljubavi jedan od našičkih članovah svojoj bratji valpovčanom daje do obćeg znanja. U Našicah na dan sv. Ivana Nepomuka pisah. N.

U Zadru, 5. svibnja. (G. D.) Prošaste godine različiti dnevnici donašahu glasove da turska vlada namierava pravljenje gvozdenih putovah u onom carstvu preduzimati, i da je zbog štete vlastnikom zemljišta, koja bi se na takovu svèrhu njima odnzela, i pravilni zakon već ustanovila. Skoro se glas raznosio, da jedno englesko družtvo gvozdenih putovah pregledava trakove, koji bi se, počamši od Beograda i udarivši pokraj Sarajeva, do adriatičkog mora u Spliet ili u Neretvu pružiti imali. Danas pak važni ovaj predmet jedno povierenìštvo niemačkih družtva razabira; i mi o tom razložiti namieravamo.

Nije sumnje da taj gvozdeni put za Tursku Evropu nepredstavlja za budućnost prevelikih koristih u tèrgovačkom i gospodarstvenom pogledu, kakvih malo koi ili nijedan drugi gvozdeni put nepredstavlja.

Tèrgovački putovi, koji s dunava i iz sriedišnjih pokrajinah sadašnje turske Evrope k adriatičkom moru vode, u vremenu rimskog gospodovanja obogatiše i srećnim učiniše tèrgovinom, koja se na Dalmatinskim obalama obavljala, dva najveća grada koja su na ovom moru postojala, a to su bili Solin i Norin.

Da su ovi putevi bili glavni i nesumnjivi izvor njihovog bogatstva i sreće, može se zaključiti od toga što okolo stojeća polja nisu bila vèrstna onim napučenim gradovima potrebitu hranu, a toliko manje dobrostanje i bogatstvo, pribaviti; od vojenih putevah koji su kroz te gradove prolazili nisu oni mogli ikakovih gospodarstvenih koristih imati, jer su putevi isti za izbieći mučnom Gjapidičkom zalazku od Pole do Zadra pretèrgnuti bili, gdie bi se s morem sastajali, radi česa samo se brodarenjem po moru tèrgovina ovih dvih gradovah koristovati mogla.

Ako mi u razsudjenje uzmemo poviestničko kazivanje i znamenite, veličanstvene razvaline koje nam ostaju od Solina i Norina, zaista uvierit se možemo da su bili tèrgovački putovi izvor njihove sreće, veličanstva i bogatstva: jer nije drukčie moglo biti, ako razmotrimo zemljopisni položaj, i ondašnje a i sadošnje okolnosti istih.

Zemljopisna karta pokazuje nam ove starinske puteve kao tèrgovačke takve koji neposredstveno skapčaju Dunav s adriatičkim morem, i zato sredozemna miesta istočne Evrope obćila su sa zapadnim poludnevnim miestima, s tom koristi da se je s tim dugačko, mučno i opasno brodarenje po cèrnom moru izbiegnuti moglo. Putevi su isti prolazili kroz najbogatie pokrajine, kao što su Sèrbia i Bosna, udarivši kroz najznamenitie i tèrgovinom cvietuće gradove Biograd i Sarajevo, pèrvi od kojih sa 40,000, a drugi sa 72,000 stanovnikah.

Izmienivši starinske puteve s jednim gvozdenim putem, ovi bi jedini obuzeo sve one koristi koje su oni donosili, jer bi Biogradsku luku učinio najbogatiim središtem tèrgovine poludnevnog i priekokarpatskog svieta. Ovaj bi grad, postanuo naravnom shranom i nabavom tèrgovine i proizvodah istočnih narodah s dolnjeg dunava, niemačkih, hèrvatskih i slovačkih, s gornjeg dunava, ugarskih, vlaških, moldavskih, sèrbskih, rumenskih i bugarskih sriedstvom svoze koju donose rieke koje korito dunava prikriljuju, i zapadne i pomorske poludnevnih narodah sriedstvom ovog novog gvozdenog puta. Beograd već sva pomenuta tèrgovačka preimućtva u sebi sadèrži, njemu ništa drugo neostaje željeti nego sami gvozdeni put, koi bi s odriešitom težnjom k zapadu, privolio tèrgovce da u njegovu luku usriedotoče tèrgovinu i ustanove glavnice potrebite i bogato nabave tèrgovinah i od njega učine sriedotočje tèrgovačko od časti brodarstveno a od časti sriedstvom ovog gvozdenog puta umietničko.

Ako bi se ovi put po miestima gornjeg dunava produljio, on bi u veliku tèrgovinu u bogatim banatskim pokrajinama i u sriedištu Ugarske proovietao, i oživio promotnost i dobrostanje narodah s lahkoćom razpačavanja po moru njihovih prebogatih i različitih proizvodah, a možebiti da bi se u tome s vremenom i same Galicia, Poljska i Rusia koristovalo.

Stvar je istinita, da nijedan gvozdeni put Evrope nebi tolikih koristih svietu donieti mogao koliko ovi, o kome govorimo, budući da jednim krajem u najmirnie i lukama u cieloj Evropi najbogatie more, t. j. adriatičko, dosiže, a drugim okrenut na sievero-zapadnu stranu, i zato u najvišu i najznamenitiu zemlju koja za koliko se u narodnim proizvodima bogata nahodi, toliko je u obèrtnim sriedstvima oskudna, i zato za prometnički razvitak sposobna koliko se ikada pomisliti može.

Svi se trakovi gvozdenih putevah u Ugarskoj za nedovèršeni smatrati mogu, kada oni do Adriatičkog mora neposriedstveno nedosiža.

Takav bi čin preveliku znamenitost ugarskim gvozdenim putevima umnožio, kad bi oni k ovom cilju smierali, isto tako kao i oni o kome govorimo, i kad bi se osnova ovih putevah u razsudjenje uzela, koja bi najposlie smierala da se neposriedstveno sa svietovnim obćenjem, t. j. s morem pridruži.

Nije se dakle čuditi, da su koristi s obćenjem tèrgovine doljnjeg dunava s adriatičkim morem na Dalmatinskim obalama veličanstvene dokaze graditeljstvene i poviestničke u bogatim graditeljstvenim i poviestničkim razvalinama Solina i Norina, od barbarah razorene, ostavili.

Reći mogu da poslie rimskog gospodovanja i barbarskog opustošenja ovi gradovi nisu bili opet obnovljeni, kad su ista područja i isti izvori bogatstva obstojali? Na to se odgovara: zbog toga što su okolnosti starih vremenah promienjene bile, koje sada, osobito posli skorašnjeg istočnog rata, opet povraćaju se kao što su u stara vremena bile. Ondi gdie je uzduh čoviečjem životu ubitačan i gdie posobna imovina nije od opasnosti obezbiedjena, tèrgovina obstojati nemože, ove su nesretne okolnosti uzrokom postajale, koje su starodavna obćenja narodah i tèrgovine prepriečivale.

U istinu od vremena poplava barbarskog opustošenja do danas, dalmatinsko je dobrostanje uništeno. Na kopnu, ono je uništeno neprestanim i opetovanim napadanjem Visigotah, Unah, Avarah, Tartarah, Turakah i Sèrbah; napadanja kojih prouzročiše medjusobno utamanjenje, neprestani pomor kužni, zdravstveno karantensko razlučenje, političke i napokon vierozakonske

odstranjive granice, razlučavahu narode od svakog občenja i dotičnog medjusobnog znamenitog tèrgovanja; a na moru od nasilja Mlietčanah, koji su sebi samim isključivu pridèržati htieli pomorsku tèrgovinu, i njihovoj zavadji i dušmanluku s Gèrcima, Francezima, Genovezima i Turcima, i od razprostranjenog gusarenja i otimanja. Ali sasvim tim, poslie razorenja Solina i Norina, podigoše se gradovi Spliet i Dubrovnik, i sasvim da su okolnosti novih vremenah dielokrug njihov ograničile, opet svake nedielje turski karvani na pazarište njihovo dolaze.

Kad bi se namisao ovog gvozdenog puta, koi bi okolo 42 velike milje imao, u život staviti imala, isti Dunav i rieke koje je u isti utiču dobio bi najznamenitiu važnost, jerbo na taj način ovoj velikoj rieci, Aorta i Cava austrianske medjuzemne tèrgovine, bio bi i drugi izvor na Adriatičkom moru osiguran.

Što se tiče tegotah koje bi troškovi i gradjenje donieti mogle, treba promisliti, da bi put isti prolazio kroz ona miesta u kojima najliepša gora obiluje i cvati, i gdie se obilne i bogate gvozdene rude nahode; da bi doline Bosanske, prieko kojih rieke krivudaju i sieverozapadu utiču, lasno prekoračiti mogle, i da sva težkoća koja bi se nadvladati imala, sastoji u prolazku prieko planinah Visoke Gore, koja dunavsko korito od poludnevnog Adriatičkog mora razstavlja, kad se ova planinska sveza predje neostaje drugo nego ravnica koja nizbèrdo k moru vodi.

Pod kojim mu drago vidom u razsudjenje uzeli znamenitost gvozdenog jednog puta, koi bi doljnji Dunav s obalom Dalmacie skopčao, on nam pokazuje primamljivih velikih koristih za budući napriedak, dobrostanje i procvietanje tèrgovine i prometnosti tako, da malo gvozdenih putevah u Evropi imade, koji bi nam takve koristi predstavljali.

Nema u poviestnici primiera da je ikada Evropa u pieneznićkim glavnicama tako bogata bila kao što se dan danas nahodi. Za moći s koristi ove glavnice uložiti, imade zadosta ljudih koji u istoj živu i koji vsednevno u tudjoj koristi jemstvo sobstvene koristi naći traže. Zapad je zemlja, kojoj su tisuće prometnikah oči obratili, i možemo reći da u njoj nema nikakvog izvora bogatstva, koje ni e najpomnjivie i opetovano i prosudjivano bivalo, i zbog toga sve misli, nagoni i preduzetja obèrtnikah usilovani su korak za korakom k istoku, k ovomu još nedotaknutom njihovih ufanjah bogatom polju, obratjati.

Sretni bez sumnje bit će oni, koji sèrčanii od ostalih pèrvi se u njemu nastane, i bit će nedvojbeno. ako oni u izboru pridèržavali se budu namislih, koje njima poviestnički pomenuti dokazi predstavljaju i graditeljstveni veličanstveni ostatci potvèrdjavaju, koje neoprovèrživo sviedoče i dokazuju veličanstvenu prošlost, i svaku zagonetku s puta uklanjaju, dajući stalno uvierenje da će ovo preduzeće, drugog puta pokušano, najpovoljnie i koristno za rukom izpasti.

Da bi ova naša želja samim jednim danom ubèrzala čas onaj u kom bi u Dalmacio, sriedstvom ovog gvozdenog puta, neprocienjeni razvitak i procvietanje tèrgovine jedan izmedju njezinih postojećih pomorskih gradovah oderžao, i da se u njoj opet Solin ili Norin sa hranom i nabavom tèrgovinah podigne, i da ona bude svezom občenja izmedju korita donjeg Dunava i poludnevnih i zapadnih narodah svieta, i onda će biti podpuno oderžana namiera ka kojoj ovo naše razlaganje cilja. B.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Nj. veličanstvo i Nj. visost prejasni gosp. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian ostaviše dne 20. iz jutra Saint-Cloud, da razgledaju posadu versaljsku. Poslie razgleda dèržanoga na čast Nj. c. visosti, bio je u velikom Trianonu ručak a zatim otišli su vidit park, versiljski kasteo i muzej. U večer bio je veliki obied i teatralna predstava u Saint-Cloudu. Umietnici od palais-royalskoga teatra predstaviše komad sada toli omilieli pod naslovom: „Si jamais je te pince.“

Nj. visost primila je za 21. poziv k velikomu diplomatičkomu obiedu, koi je c. austrianski poslanik dao na čast prejasnoga principa.

Putujući u Paris svratio se je prejasni gospodin nadvojvoda u niekadašnji glavni grad dèržavah njegovih pradiedovah, da pohodi grobove lotarinskih vojvodah, kojih pepeo tamo počiva. Došavši u taj grad primljen biaše od strane ondašnjih oblastih i vojništva veoma svečano; na ulazku frančiskanske cèrkve primljen je bio po gospodinu Abbè-u Gérardu, glavnom vikaru biskupie, obkoljenom kaptolom i stranom župnoga svestjenstva od grada, g. Almozierom kneževske kapele i župnikom prijašnje župe vojvodah. Pošto je glavni vikar poškropio svetom vodicom visokoga gosta, upravi na istoga dobrodošlicu, zatim odprati ga uz pievanje školske mladeži u raku, gdie počiva toliko slave i dobrote. Jedva došavši onamo klekne Nj. visost i pomoli se gorljivo svemogućem bogu za pokoj dušah svojih slajnih pradiedovah i izrazio je svoje duboko ganutje svakom prigodom, na način dirajući u sèrce svim nazočnim. Pregledavši napokon lotarinski muzej nastavi Nj. visost oko pol 12. ure svoj put. Za sveg tog vremena vijaše se austrianska zastava na gradskoj viećnici i palači od prefekture. Množina svieta bila se sakupila i Nj. c. visost mogaše se osviedočit, da ondašnje pučanstvo jošte nije zaboravilo dobročinstvah, koja su stanovnicima onih krajevah davali u izobilju njihovi stari lotarinski vladari. Princip reče više putah: „Nancy mi se veoma dopada i nadam se u boga, da ću ga za koju godinu opet posietit i onda ću gledat da ostanem ovdie dulje vremena.“

Paris, 25. svibnja. „Moniteur“ javlja, da je c. k. poslanika barona Hübnera u subotu primio princip Jerolim. Posliedak upisah za zavod odredjeni povodom narodjenja carevićeva iznosi 600.000 franakah. Izvan upisa za 80.000 franakah, koi je učinio sam car, obećao je, da će još 80.000 franakah svake godine prinašat za uzdèržavanje ubogih sirotah.

Berlin, 24. svibnja. Grof Nesselrode, baron Meyendorff, knez Voronzov i baron Werter odputovali su dne 24. t. m. iz Petrograda u Stetin.

London, 25. svibnja. „Observer“ javlja da je od strane Engleske Henry Bulver imenovan za povierenika u svèrhu uredjenja upravnih razmierah u dunajskim kneževinama, od strane Rusie pako naznačen je zato general Benagan.

Rim, 21, svibnja. General Colloredo predao je jučer svetom otcu svoje povierno pismo.

Turin, 24. svibnja. Pokrajinski listovi javljaju jednoglasno, da će se skoro komore odgodit.

Poljsko kazalište u Beču. Javili smo onomadne, da će do malo prispieti u Beč poljsko dramatično družtvo, koje će predstavljati u svom narodnom jeziku. Uviereni smo, da će biti drago našim zemljacima, što smo evo mogući nadalje o tom govor provesti, jer su za to vrieme zbilja započela ta predstavljanja a to baš na divno čudo Bečanah, koji nisu vikli sred zidinah svojih vidieti poljskih igračah na pozoristu kazalištnom Beč je istinabog već odavna stolica naših vladarah a i onako silan grad na narodu, pa je tu i zbilja bilo već i francezkih i talianskih a i českih igračah, ali nikad, na koliko pamtimo, nisu se tu pomolili igrači toli slavnog poljskog naroda. Radostno će pozdraviti svi Slaveni a i isti Niemci ovo pojavljenje, jer se upravo poljskim kazalištnim predstavama najbolje predočuje prava slika i prilika slavenskog života.

U subotu 24. svibnja stali su pèrviput predstavljati ti poljski igrači na Videnskom kazalištu pod upravom g. E. Pfeiffera. Komad je bio vèrlo liep i posve narodan pod naslovom Krakowiaci i Gorali, što no ga je sastavio pokojni glasoviti dramatik i ljubimac poljskog naroda J. N. Kaminski, koi je sám samcat izim mnogih inih dičnih dielah do sto kazalištnih komadah što izvorno napiso, što pako preveo i prikrojio slavenskomu a napose poljskomu značaju. Krakowiaci i Gorali nije baš obsežan komad ali vele zanimiv, on je prava pravcata slika pučkoga života u Poljskoj, nitì ju je itko Božji bolje mogao narisati, nego li sam J. N. Kaminski. Ciela pripoviest kreće se oko niekog djaka na krakovskom sveučilištu, koi postavši baštinik niekog vlastelina, svlada najposlie sve zapricke i odolji svim nevoljama, što no nedadoše, da se dvoje ljubećih uzmu. Nieki recenzent kaže u „Pressi“ o pèrvoj poljskoj predstavi: „Duduše nije lahko narisati i opisati jasno otu predstavu niemačkomu občinstvu. Tu se predstavlja, kao što narav hoće a piesnik je ono što je naravno tako shvatio, da se moramo čudom čuditi; tu se razliegaju mile piesme, ko što usred ravninah poljskih, tu se pleše ljubko ali ipak nesiljeno, da je milina pogledati, a u svemu je ona naravna prostota, kojoj neima već oddavna u niemačkim kazalištima ni glasa ni traga. Sve je tu liepo spojeno, što godj nas sieća na nježno dietinstvo i na zbilnju starost, na golemu prostotu i na ugladjeni sviet a u svemu tomu probija umietnost odievena u krasno narodno ruho. Čini se, da čovieka nješto smeta u tom komadu, kad se predstavlja ali svèršetak je krasan, da već krasnii nemože biti.„

Kazalište bilo je dubkom napunjeno; osobito bilo je tu viditi Slavjanah, kojima su ove predstave u dobar čas došle. Pleskalo se tu gromovito a i od strane Niemacah bez kraja i konca. Osobito se dopala liepa poljska narodna nošnja. Glasba je bila takodjer od Poljaka Kulpinskoga. Malone sve bečke novine izrazile su se veoma pohvalno o poljskim predstavama. Već je urečen po drugi put isti komad za ponedieljak. — Mili Bože kada će se naši igrači tako u Zagrebu desiti moći, kao što poljski usried Beča.

Nemožemo s volje, nego da ovdie još napomenemo, da bi bilo od velike koristi za naše još vèrlo mladjahno kazalište, kad bi koi osobito od naših mladjiih pisacah uzeo prevadjati znamenitia dramatična diela iz poljskog jezika a naročito komade od J. N. Kaminskog, jer poljski značaj a i cieli njihov život dolikuje, po našem razboru najbolje jugoslavenskomu. (R.)

Carski dukati	$5^{7}/_{8}$ fr.
Srebro od 25. svibnja	$3^{3}/_{4}$

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 1501. (Izv.—180) (3—3)

Poziv.

Ovogodišnjem novačenju podvèrženi momci i to:

Iz I. razreda:	Kućni broj
Božić Toma Antunov iz Kukuljanova	109
Brozović Jure Kuzinov iz Drage	43
Cuculić Vinko Mihov iz Kukuljanova	24
Kopajtić Ivan Lukin iz Drage	52
» Petar Jurjev iz Kukuljanova	73
Kružić Simon Tomin iz Hreljina	70
Linčić Mikula Matijev iz Kostrene Sv. Lucie	36
Margan Toma Matijev iz Drage dolnje	45
Marković Luka Kuzmin iz Skriljeva	3
Matković Josip Stiepanov iz Urinja	—
Medanić Mikula Ivanov iz Soićih	24
» Roko Tomov iz »	61
Mikuličić Pavao Matov iz Brega	56
Pavešić Toma Jakovov iz Skriljeva	15
Pavletić Mikula Stiepanov iz Burinah	15
Pollić Romuald Bartolov iz Kraljevice	154
Randić Lovro Bartolov iz Kostrene S. Barbare	22
Sablić Mate Jurjev iz » »	13
Sarinić Josip Lukin iz » S. Lucie	22
Stiglić Miho Antunov iz Dujmića	26
Turina Tiburcio Zenonov iz Kraljevice	13
Ursičić Toma Lovrov iz Kostrene sv. Lucie	5
Iz II. razreda:	
Jurkotić Stiepan Androv iz Kraljevice	189
Pavletić Josip Androv iz Drage dolnje	170
Pezelj Fran Lovrin iz Urinja	79

koji se sada po moru odsutni nalaze, pozivaju se ovime, da se u roku od 3 mieseca računajuć od dana dèržane assentacie t. j. od 4. travnja o. god. kod podpisanog c. kr. kot. ureda za izbiegnutje posliedice u §. 35 propisa novačenja naznačene predstaviti imadu, za biti indi pred assentirajuću komissiu privedeni.

C. k. kot. ured

U Bakru dne 30. travnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Pavletić.

Ad 8497/1711 1856 (VI.—13) (3—3)

Concurs für Hebammen-Stipendien.

Es wird hiemit für die mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für angehende Hebammen aus Kroatien und Slavonien allergnä-

digst bewilligten sechs Stipendienplätze für den Wintersemester 185⁶/₇ der Concurs eröffnet.

Diese Stipendien bestehen für den vorgeschriebenen halbjährigen Hebammenkurs in dem Betrage von 80 fl. CMz. nebst einem proportionirten Reisepauschale.

Die betreffenden Bewerberinen haben ihre mit einem legalen Armuthszeugnisse belegten und deshalb stempelfreien, an das hohe k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht stilisirten Gesuche **längstens bis zum 10. Juli l. J.** bei der betreffenden k. k. Comitatsbehörde; in deren Bereiche ihr gegenwärtiger Wohnsitz gelegen ist, zu überreichen.

Diese Gesuche müssen nebst dem oben bemerkten Armuthszeugnisse noch ferner belegt sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abstammung aus Kroatien oder Slavonien, oder mit einem sonstigen diesfälligen Zuständigkeitszeugnisse;
b) mit dem von der Ortsbehörde ausgestellten und von dem betreffenden Ortsseelsorger mitgefertigten Zeugnisse über das sittliche Betragen der Bittstellerin;
c) mit dem Schulzeugnisse über die Gegenstände der Volksschule oder wenigstens über die Kenntniss des Lesens und Schreibens, so wie auch über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, als der Landes- und der deutschen als der Vortragssprache an den betreffenden Lehranstalten.

Schliesslich hat jede Bittstellerin in ihrem Gesuche ausdrücklich zu erklären, dass sie nach ihrer Approbation als Hebamme ihre Kunst wenigstens durch zehn Jahre in diesen Königreichen ausüben wolle, und hat zugleich ihren künftigen Wohnort anzugeben.

Die Lehranstalt, an welcher die betreffenden Stipendistinen den Hebammenkurs zu machen haben, wird gelegenheitlich der Verleihung der Stipendien bezeichnet werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei
Agram den 13. Mai 1856.

Br. 2183. pol. 1856. (Izv.—181) (3—3)

Poziv.

Prigodom žrebanja za godinu 1856. bili su sliedeći novačenju podvèrženi momci odsutni:

Bobojelić Stiepan iz Samora,
Pavlović Filip iz Stupnika,
Šaplek Janko iz Galgova,
Vlašić Bagun Ferko iz Kraljevca,
Kovačić Juro iz Rakitja,
Majdić Jovo iz Samobora,
Klarić Tomo iz Dragonoša,
Šibić Joso iz Samobora.

Budući je miesto njihovog boravljenja nepoznato, s toga se ovim pozivlju, da se najdulje do 10. lipnja t. g. kod podpisatog ureda prijave, jer će se inače proti njima po glasu §. 35. visokog propisa za novačenje postupati.

C. k. kot. ured Samobor dne 9. svibnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Martinković.

Br. 1511. (Izv.—176) (3—3)

Poziv.

Doli naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci, koji prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni biahu, ovim se pozivaju, da se oni, koji se u ovozemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave, svakako za tri mieseca od današnjega dana računajuć kod c. k. kot. ureda u Križevcih osobno ili pismeno prijave, budući će oni u protivnom slučaju, ako tome zadovoljili nebi, u smislu §. 35. visokog propisa za novačenje zakonitoj kazni podvèrženi biti.

Ime i prezime.	Rodno miesto.	Br. kuće.	Izvučeni broj.
I. razred:			
Ljudevit Kuhtić	Sudovec	nema	103
Josip Pond	Reka gornja	27	138
II. razred:			
Blaž Kucen	Pavlovec	1	12
Martin Miklečić	Mokrice	2	19
Tomo Šatrak	Zamladinec	4	22

C. k. kot. ured.
U Križevcih 14. svibnja 1856.
C. k. predstojnik
Kiš.

Nr. 7317/1856. (VI.—16) (3—3)

Koncurs-Ausschreibung.

Es ist die Stelle eines provisorischen Spitalsarztes dem Nothspitale zu Pakrac im k. k. Požeganer Komitate in Slavonien, womit einmonatisches Pauschale von Fünfzig Gulden Conv. Mze verbunden ist, in Erledigung gekommen.

Jene Medicinae Doctoren, welche sich um diese Dienstesstelle bewerben wollen, haben ihre gehörig belegten Gesuche unter Nachweisung der Kenntniss einer slavischen Mundart, längstens bis 15. Juni d. J. im Wege der vorgesetzten Kreis- oder Komitatsbehörden bei der kroatisch-slavonischen Statthalterei zu übereichen.

Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.
Agram 7. Mai 1856.

Br. 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2413, 2414 i 2415. g. (Izv. 178—179) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištne-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 11. prosinca 1855. br. 1113.	Martišavec sa 2 kmetske naselbine	Franjo Petrać (preporno)	800	—	od 1. svib. 1856.	15. sèrpnja 1856.	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 11. prosinca 1855. br. 1114.	Klenovec recte Terbešnica sa 1 željarskom naselbinom	Tomo Korbar (preporno)	60	—	»	»	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 20. studenoga 1855. br. 4663.	Sella i Košnica sa 8 kmetskih naselbinah	Sigismund Galjuf (preporno)	3200	—	»	»	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855. br. 4061.	Ferbišnica sa 1 kmetskom naselbinom	Škender, Adam, Franjo i Bara Hèržina (preporno)	400	—	od 1. studenoga 1855.	»	15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 3. studenoga 1855 br. 4567.	Gornje Martinišće sa 5/8 kmetskih naselbinah	Franjo Potočky (recte Hèržina) (preporno)	250	—	od 1. svibnja 1856.	»	15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 29. rujna 1855. br. 4034.	Medvedovo (prije Klenovec) sa 6/8 kmetskih naselbinah	Šišman Korbar (preporno)	300	—	od 1. studenoga 1855.	»	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855 br. 3518.	Marinec sa 4 2/8 kmetskih naselbinah	Matia i Gjuro Groisarić (preporno)	1700	—	»	»	na 15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 13. listopada 1855. br. 4246.	Kiš-Tabor sa 30 3/8 kmetskih i 9 željarskih naselbinah	Eleonore Jellačić (preporno)	12600	—	»	»	na 15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 28. kolovoza 1855. br. 3562.	Martianec sa 98 3/8 kmetskih naselbinah	Gjuro baron Rauch (preporno)	39350	—	»	»	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Varaždinu dne 30. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 2787, 2907. (DS.—53) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
12. travnja 1856. br. 805.	Veršovec sa $^{5}/_{8}$ kmetskih naselbinah	nasliednici Ivana Haasa	300	—	1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	11. rujna 1856. u 9 satih prie podne
13. listopada 1855. br. 4245.	Pollanovec sa $1^{6}/_{8}$ kmetskih i 4 želiarske naselbine	Dragutin Blagay	900	—	1. studen. 1855.	„	11. rujna 1856. u 9 satih prie podne
6. listopada 1855 br. 3097.	Berlog sa $45^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Filip Šuflay u pazničini sa c. k. fiskusom	18050	—	„	7. kolovoza 1856.	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
17. sèrpnja 1856. br. 3151.	Šimunec sa $15^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	„	6050	—	„	„	2. listopada u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu, od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok, iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gore označeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime, ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli na rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 30. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 332. gr. (Izv.—188.) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoseski kao kot. sud poziva sve one, koji iz ostavinske imovine dana 13. travnja 1856. bez oporuke preminuvšeg žitelja i kèrznarskog majstora na Poljani niže Tvèdje Ivaničke Imbre Šculca štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. svibnja t. g. u 10 urih prije podne dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Božjakovini 20. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Barač.

No. 2910. (PZ. 13.) (3—3)

Kundmachung.

Zu Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 6. Mai 1856 Z. 10713/1335 wurde das k. k. Postamt zu Agram sowie jenes zu Steinbrücken ermächtiget, Passagiere zu Separat-Eilfahrten von Agram nach Steinbrücken und beziehungsweise zu jenen von Steinbrücken nach Agram, insoweit es der Wagenstand zulässig macht, aufzunehmen.

Zu den Separat Eilfahrten werden in der Regel nur viersitzige ärarische Wägen beigestellt, und es haben die Passagiere für alle Plätze, welche der Wagen enthält, zu bezahlen.

Die Gebühr für eine Separat-Eilfahrt nach Steinbrücken beträgt 32 fl. 41 kr. CMz.

Passagiere, welche bei viersitzigen Wägen den Platz auf dem Kutschbocke einnehmen, müssen das Ritt- und Postillonstrinkgeld für das dritte Pferd für die ganze zurückzulegende Wegesstrecke bezahlen.

Wenn die 5te Person nur ein Kind von 4 bis 6 Jahren sein sollte, so ist blos die Hälfte des für eine Person entfallenden Passagiersportos zu entrichten.

An Gepäck sind jedem Reisenden fünfzig Pfund portofrei mitzunehmen gestattet, wovon er zwanzig Pfund mit sich führen, die übrigen dreissig Pfund, oder aber die ganzen fünfzig Pfund, mittels der gewöhnlichen Malleposten voraus oder nachsenden lassen kann.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht wird. Agram den 10. Mai 1856.

Der k. k. Postdirektor
Klempay.

Nr. 700. (Izv.—183) (3—2)

Concurs.

Die Gemeinde Rekas in der Woivodina und temeser Banat hat sich im Interesse des Schulwesens veranlasst gefunden, die Schokaczische Schule mit Zufügung einer Classe zu erweitern. Für den neu anzustellenden Unterlehrer hat die Gemeinde einen jährlichen Gehalt von 120 fl. CMz., 24 Metzen Frucht (Waizen), 5 Klafter hartes Brennholz, dann eine aus 2 schönen Zimmern, einer mit Spaarherd versehenen Küche und Speis bestehende Natural-Wohnung bestimmt.

Die Bewerber um diese neu sistemisirte Stelle haben ihre mit nöthigen Documenten vorzugsweise über die moralische und politische Unbescholtenheit versehenen Gesuche an das Hochwürdige Rekaser Pfarr-Amt längstens bis Ende Juni 1856 einzugeben.

Temesvar am 15. Mai 1856.

Franz Xav. Hofstättner,
Unter-Temeser Bezirks-Schul-Inspector.

Nr. 8503/1713 (VI.—17) (3—2)

Kundmachung.

An den nachbenannten kroatisch-slavonischen Gymnasien sind nachstehende Lehrerstellen erlediget:

Gymnasium zu	Geforderte Lehrbefähigung des Bewerbers für:	Zahl der Stellen	Anmerkung
Fiume	Latein und Griechisch oder eines davon, subsidiarisch das Deutsche oder Illyrische.	zwei	Mit dem Gehalte von 800 fl. eventuell 900 fl. jährlich.
Essek	Mathematik und Naturwissenschaften, Latein und Griechisch subsidiarisch das Deutsche oder Illyrische.	eine	
		sechs	Mit dem Gehalte von 700 fl. eventuell 800 fl. jährlich.
Waradin	Geographie, Geschichte, subsidiarisch Philologie oder das Deutsche oder Illyrische,	eine	
	Latein, Griechisch sammt dem Deutschen oder Illyrischen.	zwei	

Mit jeder dieser Stellen ist auch der Anspruch auf die normalmässigen Decennalzulagen mit je 100 fl. verbunden.

Zur Besetzung dieser Lehrerstellen wird hiemit der Concurs bis Ende Juni l. J. ausgeschrieben.

Die Bewerber um einen dieser Lehrerposten haben ihre an die k. k. kroat.-slav. Statthalterei gerichteten Gesuche mit der gehörigen Nachweisung über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, vollkommene Kenntniss der deutschen und illyrischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache, die erworbene Lehrbefähigung und bisherige Dienstleistung im Wege der unmittelbar vorgesetzten Behörde bis zu dem obangesetzten Termine anher vorzulegen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram den 13. Mai 1856.

OGLASNIK.

(Dp.—55) (2—2)

Podpisani ovime najuljudnie objavljuje, u obziru svoga diela:

„PROPOVIEDNIK,"

imenito p. n. gospodi predbrojnikom, da je preneo radi reda i olakšanja prometa obskèrbu svoga imenovanoga diela na knjigarnicu gospodina Lavoslava Hartmana u Zagrebu; tretja knjiga, koja će skoro izići, kao i zaostatci niekojim predbrojnikom, već će se odpremit po ovoj knjigarnici, i moli se, da se u buduće svi dopisi i novčani iznosci za pomenuto dielo pošlju samo knjigarnici gosp. Hartmana u Zagrebu.

☞ Poradi reda u računu umoljavaju se p. n. gospoda predbrojnici, koji su u platjanju zaostali, da za već dobivene knjige zaostavše iznoske čim prije pošlju knjigarnici g. Hartmana u Zagrebu.

U Zadrebu dne 16. svibnja 1856.

Vilhelm Švelec.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 29. SVIBNJA 1856. Broj 122.

Carsko-kr. **NARODNE** službene **NOVINE.**

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike za čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za varjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je avèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 linijah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. veličanstvo cesarica Karolina Augusta dostojala je zajednici od četiri akademička naroda bečkoga sveučilišta, imenovanoj takodjer društvo svetoga Jurja, najmilostivie kao prinesak k njezinoj zakladi poklonit 150 for. u zadužnicama narodnoga zajma. Isto tako poklonio je prejasni nadvojvoda Franjo Dragutin istomu družtvu 150 for. ove, kao i godine 1854 i 1855.

Nj. preuzvišenost gospodin general-gouverneur lombardesko-mlietačke kraljevine fm. grof Radetzky dozvolio je izagnaniku Franji Petričeviću i Roku Regalazzu da se bezkazneno vrate u c. k. austrianske dèržave, i da se imovina posliednoga razzapti.

Beč. U oporuci barona Gjorgje Sine naimenovan je za svekupnog nasliednika njegov sin Simo baron Sina, svojoj snahi ostavio je 100.000 for.; svojim unukama; Anastasii bečku gradsku kuću br. 768 i gospoštinu, odnosno dobro, Fahrafeld; Ireni svoju bečku gradsku kuću br. 769—771 i gospoštinu, odnosno dobro. Mauerback; Jeleni gradsku kuću br. 689—693 i gospoštinu, odnosno dobro, Eichhorn u Moravskoj; Ifigenii obie gradske kuće 733—739 i gospoštinu Velehrad u Moravskoj; gospoji Anastasii Lechary i svakom od njezine diece: Dimitrii, Petru, Simi, Naumu, Katarini i Jelisavi iznosak od 15,000 for. svakom pojedince, pl. gospoji Jeleni Molenica 10,000 for.; gospoji Marii Derra u Pešti dosmèrtno i po nikom nedotaknjivo godišnju svotu od 1000 for. Činovnicima svoje pisarnice ostavio je i to gospodinu Temistoklu M . . . a 60.000 for. koji se imaju istomu poslie pet godinah nastavljene vierne i marljive službe u poslu njegove kuće izplatit a do onda imaju se okamatit po 5 od sto; g. Adalbertu R . . . r 24,000 for., koji se istomu poslie isto takve trogodišnje službe izplatit, a do onda po 5 od sto okamatit imaju; Vasi M . . . i 15,000 for. Ivanu kèrstitelju S . . . r 10,000 for. Viekoslavu Š . . . l i Martinu H . . . y svakom po 5000 for Ferdinand B . . u 3000 fr.; Matiji K . . . . k 2000 fr., koji ukupni iznosci imaju se poslie trogodišnje dalje službe izplatit, a do onda okamatit po 5 od sto. Ostalom pisarskom osoblju i računarima jednogodišnju platu. Činovnicima svoje gospodarstvene kancelarie ostavio je i to Josipu J . . . . k 5000 fr., Karlu C . . . . u 4000 fr. a ostalom osoblju jednogodišnju platu. Slugi Jurju R . . . . r 1000 fr. i dosmèrtnu penziu od 30 fr. svaki miesec; ostalim slugama svakomu jednogodišnju platu. Napokon doktoru medicine Leop. M . . . . r 3000 fr. Gèrčkoj cèrkvi u Beču 20,000 fr. Ubogim gèrčko občine svete trojice 10,000 fr. a isto toliko i školi iste občine. Ovdešnjoj gèrčkoj kapeli k svetom Jurju 5000 fr. Napokon Arhimandritu gospodinu Kuzmi Liveropolos-u u znak priateljske uspomene 2000 fr.

Turska.

Iz Sarajeva, 25. travnja. Došavši ovdi zabaviti se niekoliko danah, uz ovo moje prebivanje naslušao sam se niekih malovažnih novostih, ali osim ostalih jedna me je zanimala i izgledo sam kako će se dokončati: hoću da vam ju u kratko pripovedim. Ovdešnji rimokatolici već od dvie godine prave jednu malu cèrkvu, pokraj vèrlo slabe svoje mogućnosti oni napraviše dielo, kojem para u Bosni do danas neima, i to su kubeta prekrasna, kojima su svoju siromašnu cèrkvicu divno ukrasili — ovaj ures pravio je nieki arkitekt Bugarin imenom Stojan Vezenković, koi je u Atini svoj zanat savèršeno izučio, i ovamo došao na carski trošak vojničku kasarnu praviti. Ovaj majstor budući vatreni kèrstjanin iz samo ljubavi prema svetinji kèrstjanskoj bez ikakve plate ponudio se je Katolicima za ukrasit njihov mali hram, i oni su ga teško dočekali, pak on uloži bez svake nagrade svoj trud, i načini doista stvar za cielo svima na dopadnost. To njegovo požèrtvovanje i nastojanje dopalo se je istom turskom vèrhovnom praviteljstvu i gg. Konzulima stranih silah — iz kog uzroka još draže je volje izvèrstnost svoga zanata providio, i po njegovu ukusu i planiziranju izide mu da napravi na srednjem kubetu izvan krova jedan mali ugledni vidnik. Ovdašnji fanatični Muslomani odmah se uzruje kao pčele kad ih pramalietno sunce ugrije i rekoše: Eno se zvonik načinja, eto će zvono ured zabubati i jezene (njihove molitve) pomesti! — Iz toga svoga potajnog zlobnog mèrmljanja počmu javno protestirati, i dojde došle da pošalju jednoga svoga hodžu nieki dan upravo u cèrkvište, da izjavi obće tursko negodovanje, ovaj dojde i njegovom srećom najdo i Paroha i novodošavšeg narodnog predstavnika Martića u avlii, pak oštro im po turski kaže da se oni toga posla okane i da se neusude zazvoniti; dok čuju Muslomana živa igdie na svietu — oni su ga izviestivali i uvieravili da to nije zvonik niti da imadu na to carskog dozvoljenja jošte — i tako su ga s liepim riečma zabunili, i otišao je premda ništa nezadovoljan. To se prikaže vèrhovnoj vlasti, pak taki potraži čest. gospodar Huršid-paša buntovnika i dade ga zatvoriti, a druge znatnije sarajlije zovnuti i ponukovati da se najmanji nered slučajno dogodi, da neće moći računa dati poglavice sarajske. Tako je čestito postupao vezir ovaj pošteni, komu za diku služiti mora što se na ovaj par ni igdie još u Bosni ovoga vremena, kad no se mnoge cèrkve najveličanstvenije u Bosni prave, nikakvo izstupljenje slučilo nije. Tako je stvar ugušena do danas i tiho stoji hodža u arestu, a ja odlazim, već neznam hoćeli se nadalje što pomiešati. — No slavna g. Vezenkoviću ostaje uspomena kod ove siromašne občine katoličke, i kod svakoga koi vidi ovaj trud njegove gorljivosti kèrštjanske. On ravno tako zaslužuje diku i pohvalu i od strane turskog praviteljstva za onako veličanstveno sazidanu kasarnu, koja kiti Sarajevo. (Svietovid.)

Književno izviešće.

Od Dr. F. R =

Poviesti biskupiah senjske i modruške ili kèrbavske trudom Manoila Sladovića c. k. profesora u Senju. Tèrst 1856 g. l. 452.

(Nadalje.)

„Red biskupah senjskih poslie Miroje jest vèrlo zamèršen; te bi bilo od potrebe mnogo truda za preiskavanje navlastito starih poveljah, za odstraniti bar poniešto ovu smiesu. Tako polag Vitezovića, koga sliedi i pisac, poslie Bernarda biskupovahu Pontius (oko 1349), Peregrinus (1351), i Portina. Pod poveljom Karla IV pisanom (1356) u Pragu medju sviedocima nalazi se takodjer: „Prothina Seginensis, Maurus Corobaviensis (eppiscopus)." Pošto Farlati nezna si razlog, šta bi bio činio biskup, senjski i kèrbavski u Pragu: poče dvojiti, jeda li oba muža biahu ovih stolicah biskupi, ili možebit českih, nu krivo napisanih (IV, 122). Dvojbu otu pisac mimoidè. Nu riešit će nam ju Čolićev imenik: „Protina Segniensis episcopus. Ex instrumento fundationis conventus ordinis praedicatorum, Segniæ in pergameno dato XXIV Maii in archivio episcopali . . tempore Stephani et Joannis Vegliæ, Seniæ, Gazsiae, Vinodol et Modrussæ Comitum; nec non reginæ Hungariæ Elisabeth et Ludovici regis. Inter huius instrumenti testes nominatur Joannes Dei gratia, Antivarensis, et Cossonensis Archiepiscopus." Na strani ima zabilježenu g. 1378. Na što opažujemo: a) da Prothina na Karlovoj povelji doisto senjski biskup biaše, i to onaj isti, koi dvadeset i dvie godine kašnje dolazi u utemeljićem pismu pod istim imenom. b) G. 1378 slaže s dobom toli Stiepana i Ivana Frankopana, koli Jelisave i Ljudevita kralja ugarskoga (1342 — 82). c) Odavle saznasmo godinu utemeljenja Dominikanskoga samostana u Senju, za koju, reć bi, neznade pisac (l. 233). d) Kako senjski biskup u Prag dospie, kazat ćemo naše mnienje osnovano na poviestnici. Na Prošnju Ghibellinah Karlo IV. dodje g. 1354 u Italiju, gdie biaše neobičnim uzklikom od svojih privèrženikah, kamo spadaše neumèrli Petrarka, motrećih u njem uzkrisitelja rimske slave primljen, te pratjen nevidjenim brojem odličnih Čehah, Poljakah, Hèrvatah i ostalih Slavenah i Niemacah.*) Nu on isti dan, kad biaše okrunjen, prieko Siene, Pise i Cremone vrati se u Česku; zar nije indi moguće, da na taj način, valjda njegovom pratnjom Protina dospie u Česki Prag? Još sliedeće godine (1379) nalazimo ga podpisana pod poveljom kralja Ljudevita na opata i samostan Pécs-váradski. Ove godine ili odmah početkom 1380 bio je valjda umro; jer 12. travnja i. g. biskupovaše već Ivan**).

Toma I. biaše već početkom g. 1383 biskupom, kao što sviedoči pismo Gentilis-a papinskoga poslanika u Ugarskoj od 4. travnja r. g. (sr. l. 168), a ne jedva g. 1384 (l. 97). — Toma II. kano biskup senjski dolazi već g. 1407, IV Kalend. Mensis Septembris za sviedoka pod Sigismundovom poveljom*); da tude nije pogriešeno u godini, vidi se odatle, što iste godine imala je praznovati biskupija zagrebačka („Zagrabiensi et Agriensi sedibus vacantibus"); što i bi, pošto 1406 Eberhard zagrebački biskup predje na varadinsku stolicu; te mu bude nasliednikom Andria na uzmaku g. 1407 ili početkom 1408. Tako mnijemo imalo bi se izpraviti ono, što o Tomi piše poslie Farlata (IV, 124) naš pisac (l. 98), koi ga tek 1411. posiednuše na biskupsku stolicu. Mi idemo još za korak dalje. Toma biskup senjski spominja se u pismu (die 2. Julii) Secunda Nunia apoštolskoga poslanika g. 1419; zatim odmah sliedeće godine 1420 (IV. Idib. Augusti) u Sigismundovoj povelji; isto g. 1424. u povelji toga vladara; g. 1426. u darovnici Nikole Frankopana kaptolu senjskomu za zornice (IV, 125); napokon g. 1427 (idib. Novembris) u Sigismundovoj listini, kojom potvèrdjuje prava i slobošt'ne kaptolu zagrebačkomu podieljena po Karlu i Ljudevitu. Buduć jedno to isto ime toli često na raznih listinah dolazi (god: 1419, 1420, 1424, 1426, 1427); a biskupovanje muževah,

*) Sr. Cantù Storia Universale — tom. IV., pág. 581—83. Torino 1851.

**) »Va ime božje amen. Let gdojih 1380, 12 dan aprila. Va vr me presvetoga otca i g. Rumina . . . arkibiskupa splitskoga. Gospodina fra Ivana, pomoćiu božjom biskupa senjskoga.« Arkiv knj. II. (I.), 79. — Zagreb 1852.

*) Kerčelić — pag. 62.

Iz Marsilje, 21. svibnja, telegrafiraju, da je došao „Simois" i „Eufrat" s viestima iz Carigrada od 8. i 12. svibnja. „Izviestjem prispievšim na portu od Seferpaše potvèrdjuje se da su Rusi uzeli čirkesko selo Sunnah i odgonili odonud 6000 glavah marve. Čirkaski poglavice sakupljeni u Anapi zovu Turke u pomoć. Turski kontingent ide iz Kèrča u Azu, da podkriepi tamo pokretne kolone. „Presse d' Orient" javlja, da porta prigotovljuje pogodbu o uredjenju raznih poslovah u obziru izlazka saveznih vojskah. Šest engleskih regimentah odlazi odmah u Kanadu, pet u Gibraltar, tri u Kerf a devet u Maltu. Sardinska divizia ostavila je već Krim. Porta namierava podić žandarmeriu poput franceske. Bu-Maza nastanio se u Batumu. Generala Kodringtona očekivali su 13. svibnja u Carigradu. Engleski poslanik steko je od turske vlade oštrih mierah proti ubojicama engleskoga opravnika Guarmana u Maršu; isti se imaju dovest u Carigrad. O tèrgovini s cèrncima medju Kandiom i Tripolisom doznale su se, kako se čuje, užasne stvari.

Moldavia i Vlaška.

Bukurešt, 28. travnja (10 svibnja). Vladajući knez podielio je velikomu logoteti, principu Jurju Stirbeju čin velikoga vornika.

Rusia.

Petrograd, 15. svibnja. Iz Tiflisa javljaju da je 300 Lesgianacah navalilo na jedno rusko selo, upalilo ga i zarobilo 16 osobah. Kod bitke poginulo je s obie strane više žèrtvah. Ruska vojnička cesta poremetjena je lavinom natoliko, da nije moći po njoj obćit.

Gèrčka.

Iz Atine pišu 7. svibnja listu „Morning-Post:" U Oranii sažgali su ikonu (sliku) lorda Palmerstona. Savezne vojske neće tako bèrzo izići iz Gèrčke. Vele, ako ostane sadašnji ministerij, da će Engleska i Franceska, tražit, da joj Gèrčka plati zajam, a ako im ga neplati, uzaptit će joj carinske dohodke. Razbojništvo traje neprestano. Onomadne došlo je u Tebu 35 hajdukah i zarobilo i odvelo je sa sobom troji u najbogatiih ondešnjih stanovnikah. I u Larnii oplieniše više tèrgovacah na ulici. Na sievernoj granici nasèrnuše hajduci iznenada u jedno selo i oplieniše ga sasvim.

Dania.

Javljaju iz Kodanja, dne 24. svibnja: U današnjoj siednici dèržavnoga vieća zaključilo se sa 36 proti 18 glasovah, da se predloži zakon u obziru prodaje holštajnskih dèržavnih dobarah, čim se dèržavno vieće očitovalo nadležnim. Proti tomu bili su svikolici Niemci, Čer	ningova stranka i skrajnja desna.

Franceska.

Pariz, 21. svibnja. Svikolici gradski čeonici onih gradovah, gdie je stolica prefekturi, doći će u Pariz na dèržavne troškove na svečanost kèrštjenja.

Velika Britania i Irska.

London, 21. svibnja. Friderik od Prusie došao je danas o po noći u Dover, gdie su ga dočekali pukovnik Francis Seymour, konjušnik princ pa Alberta, pruski poslanik i nadzornik od luke. Jutros odlazi princip posebnim vozom željezničkim u Portsmouth a od ovud u Osborne.

Grof Apponyi, koi je koncem prošaste nedielje ovamo došao, imat će svoju nastupnu audienciu kod kraljice odmah, kad se ista vrati iz Osborna.

Iz Malte, 15. svibnja javljaju, da je proglas izdan po tamošnjem upravitelju opet povratio mir medju stanovnicima. Taljani opet hodaju slobodno po gradu, pošto je svim do ubojice redarstvenoga nadzornika Gurnane oprošteno.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz, 23. svibnja. „Moniteur" piše prigodom, kad je novonaimenovani c. k. austrianski poslanik baron Hübner predao caru Napoleonu svoje povierno pismo, dèržao je sliedeći govor: „Budući da je moj najmilostivii gospodar i car želio još čvèrštje skopčat svezu priateljstva medju Austriom i Franceskom, mislio je da će ponovljenje poslanstva u Parizu sèrdačno porazumljenje i savez obih silah još većma učvèrstiti, savez, koi zalog sigurnosti za sve, silno prineso k tomu, da svietu povrati dobročinstva mira. Vaše veličanstvo gojilo je istu misao. Dva prevratom godine 1848 odstranjena poslanstva ponovljena su opet početkom mirovne dobe. Baron Hibner izreče konačno ufanje, da će ga cesar i unapred učastit svojim pouzdanjem, koje mu je poklonio bio kroz sedam godinah, medju kojima biaše i tegobnih. Car odgovori na ovaj govor sa niekoliko riečih veoma dobrohotnih. Baron Hübner bio se je dovezo u tuilerie u dvorskom hintovu.

Jedna carska odluka produžuje siednice komorah prieko 2. lipnja do 20. istoga mieseca.

Pariz, 24. svibnja. Grof Orlov bio je takodjer pri svečanosti u Cloudu, danoj u čast Nj. c. visosti nadvojvode Ferdinanda Maksimiliana i bio je danas primljen po caru u oprostnoj audiencii.

General Lamarmora odputovao iz Carigrada.

Carigrad, 21. svibnja. C. k. poslanik g. baron Prokeš otišao je na ušćja Dunava. Ruski dèržavni savietnik Pisani načinio je svoj službeni pohod kod porte. Ugledne glave gèrčke i jermenske raje pozvane biahu da udioništvuju kod više dèržavnih siednicah. Safvet-Efendija i Dèrvišpaša odputovali su na susiednu granicu.

Turin, 26. svibnja. Sliedeći zakoni predloženi su komorama i naznačeni silnimi: Gradjenje jednoga mosta prieko Magre, željeznice od Joree u Chivasso i od Acqui u Alessandriu.

Jakin, 25. svibnja. Dolazci iz Gèrčke moraju, za da budu pripušteni, biti obskèrbljeni sviedočanstvom papinskoga konzula o podpunom zdravstvenom stanju u kraljevini i u turskim susiednim pokrajinama.

Palermo, 21. svibnja. Zbog pojavljenja typhusa u Malti imaju se dolazci odonud kod sretne vožnje podvèrći kontumacii od deset danah uz čištenje stvarih i papirah, kod nesretne vožnje pako imaju se odputit.

Kodanj, 25. svibnja. Ratni ministar podneo je zbog prikrate preračuna za vojsku svoju ostavku i budući da je ista primljena, obskèrbljivat će svoje dosadanje poslove samo medjutim.

Kraljevac, 26. svibnja. Kao što se čuje jamačno doći će ruski car Aleksander u Berlin koncem ove nedielje.

Pariz, 26. svibnja. Car će u utorak dèržat razgled na marsovom polju. Nadvojvoda Ferdinand Maksimilian i švedski princip Oskar biti će takodjer pri tom razgledu.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 28. svibnja 1856.

	U sreb
Tečaj dèržavnih papirah.	
Dèržavne zadužnice . . . . . sa 5%	84 1/4
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	81 3/4
dto . . . . » 4 1/2 %	74 7/8
dto . . . . » 4%	66 1/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92 1/8
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	230 1/2
» » » » „ 1839, » 100 »	129
» » » » » 1854, » 100 »	108 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2 %	61 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 7/8
Bankovne dionice komad po	1118
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	5a5
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	385 3/4
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2942 7/8
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	604
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	451 1/4
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . za 100 »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . . for.	84 7/8
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	118 1/4
Hamburg za 100 mark banko . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102 1/4
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	118 3/4
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	102 1/4
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	119
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	101 1/2
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	5 7/8
Srebro od 27. svibnja	3 3/4

---

koji se tečajem ovih godinah navadjaju, nestalno, da nereknem, neistinito jest, sudim, da Toma II. upravljaše senjskom biskupijom od svèrgnutja sa stolice Nikole II. (oko 1405 ili 6) sve do 1431, dakle kakvih 25 godinah Za lakše ravnanje stavljamo ovdje sliedeći obrazac:

Za vrieme (po mome sudu)	upravljahu senjskom biskupijom, (po Sladoviću)
	Toma II (1411—20)
Tome II. (140 5/6 — 1431)	Juraj (niekoliko miesecih)
	Toma III (1420—26)
	Konrad (1426—28)
	Henrik (1428)
	Toma IV. (— 1432)

Što se odvažih na toli znatnu promienu, nukoše me sliedeći razlozi: a) Prividni biskupi: Juraj, Konrad i Henrik nenalaze se u mnogim vierodostojnim imenicima; pače Jurja i Konrada navadja samo Szentivany i Ritter, a Henrika jedini Szentivany, bez da bi o njima kakva pobližja data spomenuli. Protivno b) imenik Ćolićev „ex authenticis documentis concinnatus" o sva tri ništa neznade; već poslie Nikole II. navadja Tomu II. a za njim Ivana de Dominis.— c) Doba, u koju rečene biskupe stavljaju Szentivany i Ritter, stoji u oprieci sa podatcima cèrpljenim iz bezdvojbenih listinah. Tako o Jurju veli Szentivany, uz njega Ritter: „Georgius archipresbyter ecclesiae s. Mariae de Valmone, confirmatus 19. Februarii 1418"; dočim još godine 1419 spominje se živ Toma II. u listu papinskoga poklisara. Po Szentivanyu (jer Ritter muči) biaše god. 1426 Konrad biskupom; dočim Tomu čitamo ove godine u darovnici Frankopanovoj, a sliedeće u povelji Sigismundovoj; isto valja o Henriku. — d) Isti Farlati (IV., 126) o biskupovanju Konrada i Henrika dvoji, pošto veli: „nisi forte hic Thomas (naime IV.) idem fuerit ac Thomas III., de quo supra; et Conradus atque Henricus expungendi sint." — e) Ako je tomu tako, valja nam tečajem onih 25 godinah ili jednoga Tomu uzeti, ili dva, pače tri; nu posliednje nije vierojatno*); toga radi mi ostajemo pri izrečenu sudu, ostavljajući Jurja, Konrada i Henrika kojoj drugoj biskupii, može bit istoimenoj u Italii. Medjutim nesuglasje oto bilo bi imalo pisca probuditi na veću pozornost.

Po smèrti Tome II., pošto g. 1431. usllied Sigismundove povelje od iste godine (IV., 126) biskupska stolica praznovaše, ustoli se 1432. (VII. kal. Decembris) „P. quondam Andrea de Dominis."

Opet protuslovje. Po strani 99. biskupovaše Ljudevit od g. 1436. do 1437. (pot miesecih), te nasliednik mu biaše Nikola III. (1438); dočim po str. 243. već g. 1435. dne 12. siečnja isti Nikola spominje se u Frankopanskoj povelji, koje godine upravljaše po piscu pomenuti Ivan.

(Dalje sliedi.)

*) Uza to »tabulae consistoriales« (kod Farlata IV., 124. i 127.) spominje samo naimenovanje Tome II. i Ivana Gospodnjetića.

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8498/1712 1856 (VI.—15) (3—2)

Concurs

zur Besetzung von Stipendien für Kandidaten des Volksschulen-Lehramtes in Kroatien und Slavonien.

In Anbetracht des fühlbaren Mangels an tauglichen Volksschullehrern in Kroatien und Slavonien hat das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht laut hohen Erlasses vom 29. März 1854 Z. 13242/130 zu genehmigen befunden, dass aus dem kroatischen Nationalschulfonde auf die Dauer von sechs Jahren zehn Stipendien kreirt werden, und zwar zwei von je zweihundert Gulden C. M. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für eben so viele Lehramtskandidaten, welche sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder in einer andern Stadt, wo eine derartige Bildungsanstalt besteht, auszubilden gesonnen sind; die übrigen acht aber mit je siebenzig Gulden C. M. für eben so viele an der Agramer Lehrerbildungsanstalt studierende Präparandisten.

Da von diesen Stipendien bisher nur vier mit jährlichen siebenzig Gulden C. M. verliehen wurden, so wird hiemit der mit h. o. Erlasse vom 8. Mai 1855 Z. 7169 wiederholt ausgeschriebene Concurs für die sechs noch unbesetzten Stipendien unter folgenden Verleihungsbedingungen bis zum 15. August l. J. erneuert.

Die mit einem legalen Armuths-Zeugnisse versehenen und deshalb stempelfreien Gesuche sind an diese k. k. Statthalterei zu stilisiren, und jene Kompetenten, welche dermalen eine öffentliche Lehranstalt besuchen, haben dieselben im Wege des betreffenden Direktorates, diejenigen aber, welche dermalen keine öffentliche Schule besuchen, im Wege der betreffenden Comitats-Behörde, in deren Bereiche sie sich befinden, vorzulegen.

Die Gesuche müssen nebst dem oben bemerkten Armuths-Zeugnisse noch mit folgenden Zeugnissen belegt sein:

a) über die mit gutem Erfolge absolvirte zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Classen des Untergymnasiums; Kompetenten aber, welche eine Lehrerbildungsanstalt bereits besuchen, haben sich nebstdem über den dort gemachten Fortschritt auszuweisen;

b) über das zurückgelegte 16, jedoch noch nicht überschrittene 18. Lebensjahr;

c) über die Kenntniss der kroatischen, slavonischen und deutschen Sprache;

d) mit dem von dem betreffenden Comitatsarzte ausgestellten oder wenigstens mitgefertigten Zeugnisse über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen phisischen zum Lehramte unfähig machenden Gebrechen;

e) bei denjenigen, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, mit einem legalen Zeugnisse über ihr moralisches und politisches Verhalten und über ihre Beschäftigung seit dem Zeitpunkte, als sie die Schule verlassen haben;

f) mit einer eigenhändigen Erklärung des Kompetenten, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer wenigstens zu einer zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in diesen Königreichen verpflichte, und im entgegengesetzten Falle die aus dem Landesfonde auf ihn gemachten Auslagen rückersetzen wolle; endlich

g) wenn der Bewerber eine öffentliche Lehranstalt besucht, mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates, dass sich Bittsteller dermalen nicht im Genusse eines sonstigen Stipendiums befinde.

Es werden aber, insbesondere bei der Verleihung der Stipendien zweiter Classe, vorzugsweise jene Kompetenten berücksichtiget werden, welche sich überdiess über musikalische Vorkenntnisse insbesondere im Gesange und Orgelspiele ausweisen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 13. Mai 1856.

Br. 1969—1856. (Izv.—167) (3—3)

Poziv.

Dole naznačeni vojenoj dužnosti podvèrženi momci, koji su prigodom ovogodišnjeg novačenja odsutni bili, ovim se pozivaju, da se za miesec danah od danas računajuć kod c. k. kotarskog ureda varaždinskog osobno ili pismeno prijave, inače će u smislu §. 35. novačkog propisa postupano biti.

I. razreda:

	kućni broj
Herz Gregur iz Stažnjevca	3
Herženjak Petar iz Šemovca	5
Jerešić Imbro iz	7
Poljanec Imbro iz Vinice	48
Slunjski Andro iz Osečka	11
Lončar Tomo iz Stažnjevca	14
Hlebec cestar Gjuro iz Babinca	20
Liplin Blaž iz Vratna	38

U Varaždinu 7. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Utiešenović.

Br. 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2413, 2414 i 2415. g. (Izv. 178—179) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 11. prosinca 1855. br. 1113.	Martišaves sa 2 kmetske naselbine	Franjo Petrać (preporno)	800	—	od 1. svib. 1856.	15. sèrpnja 1856.	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 11. prosinca 1855. br. 1114.	Klenovec recte Terbešnica sa 1 željarskom naselbinom	Tomo Korbar (preporno)	50	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 20. studenoga 1855. br. 4663.	Sella i Košnica sa 8 kmetskih naselbinah	Sigismund Galjuf (preporno)	3200	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855. br. 4061.	Ferbišnica sa 1 kmetskom naselbinom	Škender, Adam, Franjo i Bara Hèržina (preporno)	400	—	od 1. studenoga 1855.	„	15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 3. studenoga 1855 br. 4567.	Gornje Martinišće sa $^5/_8$ kmetskih naselbinah	Franjo Potočky (recte Hèržina) (preporno)	250	—	od 1. svibnja 1856.	„	15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 29. rujna 1855. br. 4034.	Medvedovo (prije Klenovec) sa $^6/_8$ kmetskih naselbinah	Šišman Korbar (preporno)	300	—	od 1. studenoga 1855.	„	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855 br. 3518.	Marinec sa $4^2/_8$ kmetskih naselbinah	Matia i Gjuro Gioianić (preporno)	1700	—	„	„	na 15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 13. listopada 1855. br. 4246.	Kiš-Tabor sa $30^3/_8$ kmetskih i 9 željarskih naselbinah	Eleonore Jellačić (preporno)	12600	—	„	„	na 15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 28. kolovoza 1855. br. 3562.	Martianec sa $98^3/_8$ kmetskih naselbinah	Gjuro baron Rauch (preporno)	39350	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Varaždinu dne 30. travnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 2787, 2907. (DS.—53) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
12. travnja 1856. br. 805.	Verškovec sa $^{6}/_{8}$ kmetskih naselbinah	nasliednici Ivana Haasa	300	—	1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	11. rujna 1856. u 9 satih prie podne
13. listopada 1855. br. 4245.	Pollanovec sa $1^{6}/_{8}$ kmetskih i 4 želјarske naselbine	Dragutin Blagay	900	—	1. studen. 1855.	„	11. rujna 1856. u 9 satih prie podne
6. listopada 1855 br. 3637.	Berlog sa $45^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Filip Šuflay u parnici sa c. k. fiskusom	18050	—	„	7. kolovoza 1856.	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
17. sèrpnja 1856. br. 3131.	Šimunec sa $15^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	„	6050	—	„	„	2. listopada u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobrò odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 30. travnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8503/1713 (Vl.—17) (3—3)

Kundmachung.

An den nachbenannten kroatisch slavonischen Gymnasien sind nachstehende Lehrerstellen erlediget:

Gymnasium zu	Geforderte Lehrbefähigung des Bewerbers für:	Zahl der Stellen	Anmerkung
Fiume	Latein und Griechisch oder eines davon, subsidiarisch das Deutsche oder Illyrische.	zwei	Mit dem Gehalte von 800 fl. eventuell 900 fl. jährlich.
Essek	Mathematik und Naturwissenschaften, Latein und Griechisch subsidiarisch das Deutsche oder Illyrische.	eine	Mit dem Gehalte von 700 fl. eventuell 800 fl. jährlich.
		sechs	
Warasdin	Geographie, Geschichte, subsidiarisch Philologie oder das Deutsche oder Illyrische,	eine	
	Latein, Griechisch sammt dem Deutschen oder Illyrischen.	zwei	

Mit jeder dieser Stellen ist auch der Anspruch auf die normalmässigen Dezennalzulagen mit je 100 fl. verbunden.

Zur Besetzung dieser Lehrerstellen wird hiemit der Conkurs bis Ende Juni l. J. ausgeschrieben.

Die Bewerber um einen dieser Lehrerposten haben ihre an die k. k. kroat.-slav. Statthalterei gerichteten Gesuche mit der gehörigen Nachweisung über Alter, Religion, Stand, zurückgelegte Studien, vollkommene Kenntniss der deutschen und illyrischen oder einer andern verwandten slavischen Sprache, die erworbene Lehrbefähigung und bisherige Dienstleistung im Wege der unmittelbar vorgesetzten Behörde bis zu dem obangesetzten Termine anher vorzulegen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram den 13. Mai 1856.

OGLASNIK.

Br. 1252. (Izv.—186) (3—1)

Poziv.

Prilikom ovogodišnjeg novačenja c. k. unovačujućoj komissii dole naznačeni vojnoj dužnosti podvèrženi momci, kojih se boravljenja miesta neznaju, stavili se nisu:

I. razred:

	Broj kuće.	Broj srećke.
Beložić Adam iz Delkovca	5	8
Bubnjar Jošo iz Kebela	18	21
Dumbović Andro iz Martinca	8	41
Domitran Martin iz gornje Batine	10	43
Habulin Andro iz dol. Bedekovčine	12	64
Hopek Mijo iz Bočadira	5	72
Hribar Tomo iz Zlatara	63	74
Rogim Franjo iz Repna	1	153
Vincelja Juro iz Kebela	40	193
Vizer Dragutin iz Bedekovčine	3	200
Vlahek Tomo iz Zavèršja Loborskog	24	202

II. razred:

Pažur Stefan iz Zlatara	21	8

Po glasu dakle §. 33. propisa o novačenju pozivaju se gore rečeni momci, da se do 1. sèrpnja t. g. kod podpisatog c. k. kot. ureda ili osobno prijave ili pako svojeg boravljenja miesto putem njima predpostavljene kot. vlasti ovdie naznače, jer u protivnom slučaju postupat će se proti njima po smislu §. 35. unovačenog propisa.

C. k. kot. ured zlatarski.

U Loboru dne 20. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Krajačić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, 9 PETAK DANA 30. SVIBNJA 1856. Broj 123.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike na čitavom — — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je overstbina: 4 kr. sr. od linie za perviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr.— Za druge oglaseili posebne članke plaćasodo 10 linijah 30 kr. sr. dalje pako od svako pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Dne 30. svibnja 1856. izdan je i razposlan komad X. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Naredba ministarstva pravosudja od 11. travnja 1856, kojom se rudarska sudbenost, pripadajuća okružnomu sudu u Déés-u, prenosi putem delegacie na sud okružni u Karlsburgu.

Naredba ministarstvah pravosudja, financiah i vèrhovne vlasti redarstvene od 12. travnja 1856, valjana za svekolike krunovine, kojom se razjašnjuje §. 92. organičkoga zakona o oružanstvu od 18. siečnja 1850 (komad XII., br. 19 dèrž. zak. lista).

Razpis ministarstva financiah od 12. trav. 1856, valjan za svekolike krunovine u obcem okolišu carinskom, kojim se somporno-kiseli nišador (amoniak) uvèršćuje pod stavku 37, f) tarife carinske.

Naredba ministarstva tèrgovine u suglasju s ministarstvom unutarnjih dielah i s vèrhovnom vlasti redarstvenom od 12. travnja 1856, valjana za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, kojom se razjašnjuje naredba od 11. veljače 1854 (komad XVIII., br. 48 dèrž. zak. lista od god. 1854) u obziru mierah sigurnosti, koje se obdèržavat imadu prigodom, kad se premieštaju ili prodaju stari, jurve iztrošeni parni kotlovi.

Razpis ministarstva financiah od 20. travnja 1856, o načinu, kako se ocarinjati imadu grube, za poljodielstvo namienjeno makine dèrvene, kada su u savezu sa željeznimi sastavnimi čestmi od teže neznatne.

Razpis ministarstvah izvanjskih dielah, unutarnjih dielah, pravosudja i tèrgovine, zatim vèrhovnoga zapoviedništva vojske od 23. trav. 1856, kriepostan za svekolike krunovine cesarstva, kojim se dokidaju načela, koja su glede tèrgovine i brodarenja po moru propisana bila, dotičnikom, da se po njih vladaju za posliednjega rata.

Razpis ministarstvah tèrgovine i financiah od 23. travnja 1855, valjan za svekolike krunovine, kojim se lišava krieposti do sada do dalje naredbe postojavša zabrana: izvozit i provozit oružje i džebanu, zatim salitru, sumpor i olovo, a tako i izvozit konje.

Razpis ministra financiah od 3. travnja 1856, kriepostan za svekolike krunovine, izim kraljevine lombardezko-mletačke i Dalmacie, kojim se uslied previšnje odluke od 31. ožujka 1856, počamši od 1. svibnja 1856, k postojećim prodajnim cienam soli, priredjene za ljudski užitak, a tako i k postojećim prodajnim cienam soli limitirane, gdie ista postoji, uvodi prirez od 25 krajcarah od bečke cente.

Naredba ministarstva pravosudja od 21. travnja 1856, kojom se propisuje, da se kod tri gradsko-delegirana suda kotarska u Pešti ima razstaviti sudbenost kaznena i gradjanska.

Razpis ministarstva financiah od 21. travnja 1856, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se punomoćje, podieljeno malim divonam I. razreda uzduž granice naproma pruskoj Slezkoj i grofovii glačkoj, da t. j. uporavljuju obaljenu carinu na željezo neuradjeno, oskèrbljeno sviedočbami o izvoru, produljuje do konca lipnja 1857.

Razpis ministarstva financiah od 21. travnja 1856, kojim se prodaja soli morvinske uz obaljenu cienu otvara u Ugarskoj i Erdeljskoj, a tako isto i za Hèrvatsku i Slavoniu, za sèrbsku Vojvodinu i temiški Banat.

Razpis ministarstva financiah i tèrgovine od 23. travnja 1856, kriepostan za svekolike krunovine, nalazeće se u obćem okolišu carinskom, kojim se opunovlašćuje glavna divona Cavanella di Pò, da može uz obaljenu carinu ocarinjati izkazano sušeno i smudjeno meso iz Dalmacie.

Razpis ministarstva unutarnjih dielah i vèrhovnoga zapoviedništva vojske od 26. travnja 1856, kriepostan za dolnju Austriu, Salcburg, Štajersku, Česku, Moravsku, Slezku, Galiciu, Krakov i Bukovinu, Kranjsku, Korušku, Goricu, Istriu, Tèrst i Tirolsku sa Vorarlbèrgkom, kojim se obaljuje trajanje službe u ime kazni kod vojske za one, koji sami sebe osakate, i koji, podvèrženi dužnosti novačenja, uskoče.

Knjiženo izviešće.

Od Dr. F. R —

Poviesti biskupiah senjske i modruške ili kèrbavske trudom Manoila Sladovića c. k. profesora u Senju. Tèrst 1856 g. l. 452.

(Konac.)

Poslie Nikole navadja pisac Andriu I. od 1443—50, a zatim Bartola (1450—58). Nu zlo — pošto se Andria „episcopus segnensis" navadja za sviedoka pod Vladislavovom poveljom „anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto, sexto calendas Junii." *) Dakle bar do lipnja 1455. imao je živieti i biskupovati.

Na l. 100 veli pisac o biskupu Marku: „biaše velikog izkustva i obsežnog znanja, koja okolnost njega kralju Matii Korvinu preporuči, te bude kraljevim k papi Masimu (1468) poslanikom." Za boga, tà sva poviestnica i katolička cèrkva nezna za nikakva „Masima" papu! Navedene godine biaše papom Pavao II. (1464 do 1471). Pisca nesmotreno zavede izviestje Čolićevo: „legatus Matthiae Corvini Hungariae regis ad Pontificem Maximum" (IV., 129), gdie je „Maximus" obični počestni naslov ili pridiev papin.

Na l. 102. imao bi bio pisac opaziti, da poslie smèrti Jakova namiestnim upraviteljem senjske biskupie biaše Šimun modruški biskup, kao što je navedeno na l. 173. listine jasno sviedoče.

Na koliko u obće slabo sravnjivaše pisac Farlata sa listinama, koje mu biahu pri ruci, vidit će čitatelj iz niekih primierah, koji se podnipošto suglasno u jednom dielu složit nemogu:

1) „Franko II. predje 1549. na tèršku stolicu i pade za niekoliko miesecih u sumnju krivovierstva, te bude prognan u tudjinu, gdi je od tuge umro" (l. 103); a na l. 174: „1548, 17. marča odpis Ferdinanda I., u kojem nalaže Franku namiestniku senjskoga biskupa u zatvoru dèržanog, da upravlja . . . dok se za biskupa zaredio nebude."

2) Biskup „Živković doživi svoj posliednji čas god. 1569" — a na l. 174: „g. 1577. 11. aug. Juraj Živković biskup senjski daje u zakup desetine riečke . . . " Dakle po smèrti po l. 103. —

3) Na l. 109. čitam o Marianu: „premda je već 1650. imenovan bio, nije do 1652. u biskupiju ušao, jer ga je kralj poslovah radi trebovao pri dvoru u Ugarskoj", — a na l. 175: „g. 1643. 16. septembra mole sudci u ime iste občine senjske biskupa Mariana . . ." Ove godine biskupovaše Agalić (1617—49); pogriešni podatak imat će se izpraviti sa 1653.

Želili bi bili od pisca uz puko pripomenutje saćuti takodjer učestje biskupa Jurja Živkovića „u posliednjim sedmicama tridentinskoga sabora;" našo bi ga bio kod Pallavicina*). Sabor ovi za jugoslavenstvo napose jest znamenit, što mu prisutvovahu izim Živkovića; Juraj Drašković, Marko Cornelius biskup imenovani splietski, Kalnić (zadarski), Nikosantić (rabski), Bizantić (kotorski), Dujmić (kèrčki), Monticula (sinjski), Dudić franciškan Franjo Dubrovčanin, Bonifacius rodom iz Dubrovnika svete zemlje upravitelj.

U životopisu Markantona Gospodnjetića sliedi ponajviše Wetzer-Weltcov cèrkveni slovar. Na koliko nije taj u svakom obziru znameniti muž pozornost čitave Europe onog vremena probudio!**)

Životopisi biskupah počamši od Manzadora, s kojim Farlati prestaje, pa do današnjega sretno upravljajućega, jesu plod pisceva truda (l. 123. do 129.) Mnogom od biskupljenah bio bi pisac zlovoljstvo prištedio, kad bi bio izpustio srednju struku od devet redakah na l. 125.; zašto vriedjati stare rane? čemu pèrkositi najvišemu cèrkvenomu riešenju? uza to „slabim razlogom" opirati „valjano uzbijanje," koje poviestnica slabostju zove?

Biskupovanje Nikole u Kèrbavi stavlja pisac (l. 138) medju 1388—1410; nu već god. 1407. imao je Nikola ili umrieti ili drugu stolici posiesti; pošto ove godine uslied Sigismundove povelje (kod Kèrčelića pag. 62) praznovaše kèrbavska biskupija. Ako za Nikolom do g. 1410. nitko nebiskupovaše u Kèrbavi, to bude on bez dvojbeno prenešen; jer tabulae consistoriales" vele: „11. Augusti 1410 providit (Joannes XXIII.) ecclesiae Corbaviensi per translationem vacanti de persona Geminiani, de S. Geminiano." (Farlati IV., 99.).

Na l. 146. veli pisac: „god. 1527. zaplaviše Turci Kèrbavu i Luku, razoriše dvore na Udbini i na Modruši, što je Šimuna u Zadar povabilo." Ovako po Farlatu (IV., 112.). Nu iz tri pisma navedena na l. 271—272. vidi se bielodano, da Šimun najprije u Rieku uteče, te da se ondie boravljaše bar do 1530; umre u Zadru.

U odsieku trećem i četvèrtom radi pisac o kaptolima, samostanima, opatijama i svetimiestima (167—261.). Sadèržavaju ponajviše stare listine, većim dielom po raznim knjigama tiskane. Medju netiskanim do sad najviše nas zanimala „Kvaderna kapitulska Colegiate crekve bakarske s. Andreja Apostola" (l. 190—208.).

Cèrkva sv. duha u Senju imala obstojati ne samo za godinu 1491. pače pred 1389., pošto ove godine dariva joj oproštenje vikar Urbana VI. (sr. 237. i 256.).

Na l. 253. na predposliednjem riedku miesto god 1496. imalo bi stati g. 1476., pošto Siksto IV. življaše od 1471. do 1484. (sr. l. 258.).

*) Vidi u Arkivu za jugoslavensku poviestnicu. Knj. I., l. 85.

*) Istoria del Concilio di Tridentino. In Roma 1666.

**) Sr. Bibliografia della Dalmazia e del Montenegro. G. Valentinelli. Zagabria 1855. — l. 141—144, 287—288.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 27. svibnja 1856. Shodno svojim obćim medjunarodnim dužnostima, kao i svom u ovornom položaju prema zapadnim silama učinila je c. k. vlada postavivši silne vojničke čete na noge, da iz podunajskih pokrajinah izidje tudja vojska, koja je iste privremeno posiela bila, zatim usled pogodbe dèržavne s visokom portom posiela ih je svojom vlastitom vojskom. Time su se pokrajine dolnjeg Dunava stojeće pod vèrhovnim gospodarstvom sultanovim sačuvale pred daljim nepostojanim slučajevima rata i zajedno pred unutarnjim pobunama, kojih se je bilo bojat. Pretežna množina stanovnikah poštuje sa zahvalnostju usluge, koje je Austria i njezin gospodar učinio njihovim zemljama, košto i zapt i pravi vojnički duh c. k. posadnoga zbora nalazi kod svih dobro mislećih ljudih podpuno priznanje.

Pošto je sada obćeniti mir sretno sklopljen i time prestaje glavni razlog posiedenja, s toga mogle su se s visokom portom učinit naredbe, da se malo po malo očisti zemlja i već su c. k. posadne čete počele vraćat se u svoj zavičaj.

To su se miere učinile tim većom utiehom, čim su stanovnici kneževinah uobće svojim zakonitim vladanjem položili temelj nadi, da će pokazat, da su vriedni uživat prava, za koja su se pariškom pogodbom zajamčile evropejske sile.

Dok se ostale ustanove protežuće se na posiedenje onih pokrajinah nalazeće se u pogodbi od 30. ožujka t. g. izpune, dovèršit će se i izlazak c. k. četah iz podunajskih pokrajinah. (Oestr. Corresp.)

C. k. konzulu dru. Drugutinu Becke-u u Carigradu podieljen je značaj prinadležeći odsiečnim savietnicima.

Nj. preuzvišenost gospodin ministar financiah baron Bruck prispeo je dne 24. u večer opet u Beč.

Polag furlanskoga lista „Annotatore Friulano“ izjavio je u siednici akademie udinske tajnik dr. P. Valussi u obziru svoga dogovora s Nj. preuzvišenosti gospodinom ministrom financiah baronom Bruckom u Tèrstu zbog navodnjivanja toli važnoga za Furlansku posredstvom Iedre, da nije Nj. preuzvišenost ovo poduzetje samo priznala koristnim za Furlansku, već da je i obećala, da će ga podupirat. — Isti list dodaje, da će to poduzetje koruškim odgojiteljima marve otvorit novi izvor za prodaju i Korušku obodrit, da povuče svoju željeznicu u Udinu miesto u Tèrst. Udine bi time dobila pravu tèrgovačku važnost i zahtievala bi vlastita korist ovoga grada, da se revno zauzme za izvedenje toga predloga.

Franceska.

Pariz, 20. svibnja. Sad se opet glasa u Parizu, da će sveti otac za segurno doći onamo, da kumuje careviću. Vele, da je to izposlovao nieki Abbé imenom Coquereau, čoviek viešt i fin, koi uživa pouzdanje tako svete stolice kao i tuileriskog dvora i sva moguća upotrebljuje da obie sile skopča najužim vezom priateljstva.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

London, 28. svibnja. William Palmer, koi je obtužen bio da je otrovao više osobah, proglašen je po poroti krivcem. — U sinoćnoj siednici gornje kuće odgovorio je grof Clarendon na pitanje lorda Lyndhursta, da lord Stratford nenapominje u svom izviestju ništa o glasu, da će austrianska vojska s dopuštenjem Turske ostati u kneževinama; on se nada, da će ista odmah izići, za da se uzmogne mnienje o budućem uredjenju kneževinah sasvim slobodno izreći; hospodari nemaju se po prestanku njihove službe opet izabrat (to bi imalo valjda glasit tako: Dotično trajanje službe nema se produžit pošto prestane). U obziru amerikanske razmirice napomenuo je Clarendon da je Engleska predložila, da se ta stvar ima poravnat po izabranom sudu, na što Amerika još nije odgovorila.

Pariz, 27. svibnja. Razgled bio je dèržan. Po „Constitutionel-u“ imao bi se baron Bourqueney još tečajem ove nedielje vratit u Beč.

London, 28. svibnja. „Morningpost“ javlja, da se amerikanski dèržavni tajnik Marcy krati, amerikanskoj tèrgovačkoj floti podat točnih naputakah u obziru toga, kako se ima ista vladat kod plaćanja sundske carine i svakom pojedinom kapitanu stavlja na volju, da ju plati ili neplati, kako mu se uzvidi.

Verona, 27. svibnja. Današnji službeni list donosi dopis iz Rima, polag kojeg odredila je papinska vlada, da se za vojsku popiše 4000 momakah, za da se predusrete svakom dogadjaju.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 29. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	84 1/16
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 11/16
dto . . . . » 4 1/2 %	74 3/4
dto . . . . » 4%	66 1/8
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234 3/4
» » » » » 1839, » 100 »	128 7/8
» » » » » 1854, » 100 »	108 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	61 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87 1/8
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 7/8
Bankovne dionice komad po	1120
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	543 3/4
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	384 1/2
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2980
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	606
» » Lloyda u Tèrztu . . » 500 »	448 3/4
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 7/8
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 3/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 3/8
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118 1/8
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorne za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/8
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	118 3/4
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 3/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	119
Pariz za 300 frankah . . . . »	119 1/8
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 7/8
Srebro od 28. svibnja	3 3/4

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8496/1710 1856 (VI.—14) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung
für ein chirurgisches Stipendium.

Von den mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Kroatiens und Slavoniens, welche sich an einer eigens zu bestimmenden inländischen Lehranstalt den chirurgischen Studien und zwar entweder für das Doktorat oder in Ermanglung solcher für das Magisterium widmen wollen, allergnädigst bewilligten und mit dem h. o. Erlasse vom 8. Mai v. J. Z. 7170 wiederholt ausgeschriebenen Stipendienplätzen mit jährlichen 150 fl. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, bleibt noch Eines zu besetzen übrig.

„Malko zatim god. 338. izabra sv. Jerolim tamošnje strane (nazaretske) za svoje pokorište“ — imali bi smatrati g. 338. za štamparsku pogriešku; pošto se sv. Jerolim rodi jedva god. 346; a god. 374. podje u sirsku pustinju, te napokon medju 385—392. življaše samotno u Betlehemu.*)

U odsieku petom opisuje se stanje puka i svetjenstva (261—371.). Skoro same listine uz gdiekoju opazku pisca. Ovdie samo napominjem, da prisega kanonička (l. 305.) nemože biti od god. 1705., pošto je učinjena za biskupa Čolića (1746—64.).

U sedmom odsieku zbori se o sjedinjenim i nesjedinjenim gèrčkog obreda, te o Bogomilima (431—451.). Toli pismo Vuka kneza ili župana (nipošto kralja) dukljanskoga, koli Gèrgura IX. (1227—41.) god. 1234. (izpravi g. 1134.) na Martina kèrbavskoga proteže se na patarene, nipošto na nesjedinjene. Mi ćemo o tom pitanju za našu dèržavnu i cèrkvenu poviestnicu toli važnom, ako bog da svojom prilikom ex professo govoriti, s toga odustajemo od potanjeg pretresivanja.

Medjutim opažamo, da se pisac veoma vara, ako početak patarenah ili bogomilah izvadja od Vasilija liekara u Bugarskoj. Pače dogodovštinu medju ovim i carem Aleksom, koju pripoviеda Ana Comnena (in Alexiade l. V., XIV.), ima poviestničar vèrlo pozorno ogèrliti. Loza Bogomilah teče tja od starih Manichejah, koji se počem od drugoga stolietja kroz sav sriednji viek pod raznim imenima pojavljivahu, najprije u iztoku zatim na zapadu. Pošto Pavlićane (Manichejce počamši od VII. stolietja) gèrčki carevi nemogahu ni obratiti ni uništiti, počeše ih po raznim pokrajinama svoga carstva naseljivati. Tako Kopronim (741—774.) preseli ih nieko-liko u Traciu, a Ivan Tzimisces okolo Filipolja u Bugarskoj.**)

*) Sr. Divi Hieronymi stridonensis epistolae; operâ D. Petri Consilii. Venetiis 1737.

**) Zonaras libr. XXII., pag. 209 — ed. Paris.

Zaključujuć naše izviestje priobćit ćemo svoju misao u formi knjige. Čitatelj je obiknuo pri svakoj važnijoj zgodi u historičkom dielu vidieti napomenuti ili izvor ili knjigu, iz kojih pisac što cèrpi. To je sasvim u redu; učenjak sredaje takodjer ruke hoće znati, na čem se osniva posliedak pisceve iztrage. To upravo oskudieva u ovom dielu. Pisac samo na početku svojih poviestih napominje diela, kojima se služio; a tečajem istih mirna Bosna! samo gdiegdie spominje, odkle izvadi kakvu listinu. Ovaj ukor bio bi dakako nepravedan, kad bi bio pisac sastavio dielo za puk; nu ono je namiereno izobraženim, te takovim, koji umiju podpunoma latinski, kao što mnoge listine sviedoče.

U pravopis nebi smieli dirati, pošto je u nas svaki pisac opunovlastjen služit se pravopisom, kojim mu drago; tà veliki dusi samovlastnom koracaju stazom! Nu smieli bi ipak zahtievati od pisca, da ako ne iz drugog razloga, bar razumka radi vlastita imena velikim pismenima odlikuje. — Tiskarskih pogriešakah ima sijaset: čemu se nitko čuditi neće, koi iz naglavka znade, da je knjiga u Tèrstu utiskana a pisac poslovaše u Senju.

Koi je dakle posliedak našeg izviestja? Mi i domorodno občinstvo zahvalni smo piscu, što nam obielodani više listinah važnih za poviestnicu toli senjsko-modruške biskupije, koli čitave naše domovine. S druge opet strane želieli bi bili, da bi bio pisac više vremena toli uzvišenu zadatku žèrtvovao. Kao što mogosmo vidieti, ni ono gradivo, koje se nahodi, nije dosta poredjeno, sravnato, kamo li prokuvano. A nova iztraživanja bila bi nas povela do uzvišenijeg vidika!

Komu bi se taj naš sud strog vidio, pošto obiknusmo samo plieske i slave slušati; ili koi se želi poučiti o tim predielima naše prostrane Jugoslavije, taj uzmi u ruke — poviesti senjsko-modruške biskupije.

Es wird daher für dasselbe hiemit neuerdings der Conkurs bis zum 10. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre, mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und deshalb stempelfreien an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obangesetzten Frist zu überreichen, und zwar, insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direktorate, insoferne sie aber schon vor längerer Zeit aus den Studien ausgetretten wären, bei jener k. k. Comitats-Behörde, in deren Bereiche sie sich gegenwärtig aufhalten.

Die Gesuche für dieses Stipendium müssen, nebst dem oben erwähnten Armuthszeugnisse, noch mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abkunft aus Kroatien und Slavonien;
b) mit dem Schulzeugnisse und insbesondere mit dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitätsprüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, wie auch jener Sprache, in welcher an den betreffenden Lehranstalten der Unterricht ertheilt wird;
d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt seit dem Austritte aus den Studien, so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäftigung.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Instituts-Direktor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der Betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schliesslich hat sich jeder Kompetent in einer besonderen, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Aeusserung zu erklären und zu verpflichten, dass er nach Erlangung des bezüglichen Grades oder nach erhaltener Approbation zehn Jahre in diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 13. Mai 1856.

Br. 1252. (Izv.—186) (3—2)

Poziv.

Prilikom ovogodišnjeg novačenja c. k. unovačujućoj komissii dole naznačeni vojnoj dužnosti podvèrženi momci, kojih se boravljenja miesta neznaju, stavili se nisu:

II. razred:

	Broj kuće.	Broj srećke.
Beložić Adam iz Delkovca	5	6
Bubbjar Joso iz Kebela	18	21
Dumbović Andro iz Martinca	8	41
Domitrau Martin iz gornje Batine	10	43
Habulin Andro iz dol. Bedekovčine	12	64
Hopek Mijo iz Bočadira	5	72
Hritbar Tomo iz Zlatara	63	74
Rogilu Franjo iz Repna	1	183
Vincelja Juro iz Kebela	40	198
Vizer Dragutin iz Bedekovčine	3	200
Vlahek Tomo iz Zaverja Loborskog	24	202

II. razred:

Dažmr Stefan iz Zlatara	21	8

Po glasu dakle §. 33. propisa o novačenju pozivaju se gore rečeni momci, da se do 1. sèrpnja t. g. kod podpisatog c. k. kot. ureda ili osobno prijave ili pako svojeg boravljenja miesto putem njima predpostavljene kot. vlasti ovdie naznače, jer u protivnom slučaju, postupat će se proti njima po smislu §. 35. unovačenog propisa.

C. k. kot. ured zlatarski.

U Loboru dne 20. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Krajačić.

Nr. 1431—90. (Izv.—165) (3—3)

Avviso d' Asta.

Dovendosi passare ad un nuovo triennale arrendamento dell' esazione dei Dazj Civici sui vini e liquidi nella Città e territorio di Fiume, compreso l' educilio nella vicina località di Sussak, che avrà principio col dì 1. Novembre a. c. — verrà per l' effetto esperita presso questo Magistrato il dì 30. Giugno a. c. una pubblica Asta vocale ed in iscritto, regolata dalle Condizioni contenute nell' Odierna Notificazione Magistratuale N. 1431, ostentibile in unione al relativo Regolamento daziale, ed alla proposta tariffa aumentata, si nell' Ufficio di speditura di questo Magistrato, che in quelle delle Indite Magistrature di Buccari, Carlstadt, Cherso, Gorizia, Gratz, Lubiana, Lussino, Milano, Pisino, Rovigno, Segna, Trieste, Udine, Veglia, Venezia, Volosca, Zagabria e Zara.—

Dal Civico Magistrato.
Fiume li 2. Maggio 1856.

Il Borgomastro
Francesco Caval. de Troyer mp.

Br. 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2413, 2414 i 2415. g. (Izv. 178—179) (3—3)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni roči za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teči počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 11. prosinca 1855. br. 1113.	Martišaves sa 2 kmetske naselbine	Franjo Petrać (preporno)	800	—	od 1. svib. 1856.	15. sèrpnja 1856.	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 11. prosinca 1855. br. 1114.	Klenovec recte Terbešnica sa 1 željarskom naselbinom	Tomo Korbar (preporno)	50	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 20. studenoga 1855. br. 4663.	Sella i Košnica sa 8 kmetskih naselbinah	Sigismund Galjuf (preporno)	3200	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855. br. 4061.	Ferbišnica sa 1 kmetskom naselbinom	Škender, Adam, Franjo i Bara Hèržina (preporno)	400	—	od 1. studenoga 1855.	„	15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 3. studenoga 1855 br. 4567.	Gornje Martinišće sa 5/8 kmetskih naselbinah	Franjo Potočky (recte Hèržina) (preporno)	250	—	od 1. svibnja 1856.	„	15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 29. rujna 1855. br. 4034.	Medvedovo (prije Klenovec) sa 6/8 kmetskih naselbinah	Šišman Korbar (preporno)	300	—	od 1. studenoga 1855.	„	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855 br. 3518.	Marinec sa 4 2/8 kmetskih naselbinah	Matia i Gjuro Gioinarić (preporno)	1700	—	„	„	na 15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 13. listopada 1855. br. 4246.	Kiš-Tabor sa 30 3/8 kmetskih i 9 željarskih naselbinah	Eleonore Jellačić (preporno)	12600	—	„	„	na 15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 28. kolovoza 1855. br. 3362.	Martianec sa 98 3/8 kmetskih naselbinah	Gjuro baron Rauch (preporno)	39350	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Varaždinu dne 30. travnja 1856.

Novak. Föhn.

(189—Izv.) (3—1)

ad Nr. 750—1856.

Lizitations-Kundmachung

über die zur Verbesserung der Fahrbahnen des Esseker Komitats im Straßenzuge Essek-Djakovar und Vukovar-Mitrovic im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 zu liefernden Steinmaterial-Vorräthe.

1) Zufolge Erlasses der löbl. k. k. kroat. slav. Landes-Bau-Direktion vom 29. April 1856, Z. 1775 werden in den nachbenannten Stein-Erzeugungsplätzen und Ablagerungsorten die in dem geringsten und größten Quantum bezeichneten Steinmaterial-Vorräthe zu erzeugen und abzuliefern kommen, und im Wege schriftlicher Offerts-Verhandlung an den Mindestfordernden überlassen werden, als:

Post-Nr.	Straßenzuges	Name des Stein-Erzeugungs-platzes	Name des Stein-Ablagerungs-ortes	Zahl des zu liefernden Steinmaterials vom geringsten- Quantum in Cub.-Klft.	größten Quantum in Cub.-Klft.	Datum und Ort der Offerts-Verhandlung
1	Essek Djakovar	Čsarnota oder Mohacs	Essek	550	900	Am 6. Juni 1856 beim k. k. Bezirks-Banamte in Essek
2		Beremend	Beremend	350	500	
3		Mandičevac	Mandičevac . . .	200	300	
4	Vukovar. Mitrovic	Svilos oder Mohacs	Vukovar	200	300	
5		Szott	Szott	100	200	

2) Zur Erzeugung und Lieferung der vorstehenden Stein-Quantitäten werden die Anbote für die Einheit einer Cubik-Klaft r nach dem Wiener Maße und zwar als Post-Nr. 1 und 4 für die Erzeugung und Ablieferung sammt Aufschlichtung auf die bezeichneten Ablagerungsorte, und ad Post-Nr. 2, 3 und 5 nur für die alleinige Erzeugung sammt Aufschlichtung in Loco der bezeichneten Steinbrüche mit dem Bedeuten angenommen, daß auf Grund der diesfalls erzielt werdenden Anbote das Quantum der Leistung Demjenigen eröffnet werden wird, dessen Anbot unter anderen als der günstigere erkannt werde.

3) Die Hintangabe der fraglichen Stein-Erzeugung und Lieferung erfolgt mit Ausschluß der mündlichen Ausbietung bloß im Wege schriftlicher, längstens bis einschließig 5. Juni 1856 beim unterzeichneten kk. Bezirks-Banamte überreicht sein müssender Offerte.

4) Jedes schriftliche Offert muß, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einem 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Außen mit der Aufschrift, für we'chen Steinbruch oder Ablagerungsort der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, daß der Offerent den Gegenstand der Stein-Erzeugung und Lieferung, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Lieferungsbedingnisse genau kenne und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanbot, um welchen er die Erzeugung oder Lieferung eines Cub.-Klft. Steinmaterials zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt; der Anbot kann auf einen Erzeugungs- oder Ablagerungsort, auf mehrere oder nur für einen Erzeugungsort gerichtet sein, hiebei muß jedoch ausdrücklich die Benennung des Steinbruches und des Ablagerungsortes, dann die Angabe des geringsten und größten Quantums, für welchen die Stein-Erzeugung sammt Aufschlichtung allein oder die Stein-Erzeugung und Verführung auf die bezeichneten Ablagerungsorte sammt Aufschlichtung ersichtlich gemacht werden, zu welcher sich der Offerent im Laufe dieses Militärjahres verpflichten kann und will.

c) Bezüglich des Steinbruches Čsarnota kann auch der Anbot außer den ad Post-Nr. 1 in der Nachweisung bezeichneten Stein-Erzeugung sammt Aufschlichtung im genannten Steinbruche, dann separat für die Verführung des Stein-Materiales nach dem Drauflusse von der Ueberfuhr bei Mikoljac bis Loco Essek sammt Ein- und Ausladen, dann Aufschlichten für die Einheit einer Cub.-Klft. und das bezeichnete Quantum gestellt werden, welches der Offerent im Laufe dieses Jahres zu erzeugen oder zu verführen sich verpflichtet.

d) Das fünfpercentige Vadium von jener Summe, auf welche der Offerent die Anbote stellt, welche sich aus dem angebotenen Einheitspreise für eine Cub.-Klafter und dem zu liefernden Stein-Quantum entziffert.

Das Vadium kann im Baren oder in österreichischen Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluß des Depositenscheines einer öffentlichen Cassa geschehen.

e) Den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizudrücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der Punkt 3 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

5) Die näheren Details der Stein-Erzeugung und Lieferung, so wie die allgemeinen und speziellen Lieferungsbedingnisse können bis zum Vortage der Offerts-Verhandlung im Amtslokale des unterzeichneten k. k. Bezirks-Banamtes eingesehen werden.

6) Die Eröffnung der Offerte und deren Eintragung in das Protokoll geschieht am 6. Juni 1856 um 10 Uhr Vormittags im mehrerwähnten Amtslokale in der Reihenfolge ihrer Ueberreichung und Nummerirung, wobei es den Offerenten freisteht, bei dieser Verhandlung persönlich zu erscheinen.

7) Bei gleichen schriftlichen Anboten wird demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

Vom k. k. Bezirks-Banamte

Essek am 19. Mai 1856.

Z. Nr. 645. Civil. 1856. (Izv.—190) (3—1)

Edikt

zur executiven Feilbietung, des dem Gjuro Kržaković gehörigen Hauses Nr. 723 in der Unterstadt Essek.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essek wird hiemit kundgemacht: es sei über Ansuchen der Juliana Kalupkay durch Herrn Advokaten Ladislaus Arvay, de praes. 20. Februar 1856 Z. 645 in der Rechtsache wider Gjuro und Kata Kržaković punkto Zahlung einer Schuldforderung von 120 fl. c. s. c. in die executive Feilbietung, des dem Gjuro Kržaković gehörigen auf 810 fl. CMze. gerichtlich geschätzten Hauses Nr. 723 in der Unterstadt Essek gewilligt, und es seien zur Vornahme derselben der 19. Juni als erster und 21. Juli 1856 als zweiter Termin, jedesmal Vorrmittags 9 Uhr in facie loci angeordnet worden.

Es werden daher die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass bei der Feilbietung ein 10% Vadium zu erlegen sei, und dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise haftenden Schuldforderungen, soweit der Kaufschilling reichen wird nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse. Zugleich wird denselben eröffnet, dass das Schätzungsprotokoll, dann die Lizitations-Bedignisse in der Kanzlei dieses Gerichtes eingesehen, und Abschriften davon erhoben werden können.

Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothecar-Recht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselben bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats-Gericht.

Essek am 16. Mai 1856.

Nr. 1355 Pr. (VI.—19) (3—1)

Ankündigung

der Administrativ-Karte von Krain.

Ueber höhere Aufforderung ist vom k. k. Landes-Präsidium in Laibach die ämtliche Anfertigung und Herausgabe einer litografirten Administrativ-Karte von Krain auf Grund der neuen politischen und gerichtlichen Organisation des Landes veranlasst worden.

Diese Karte in dem Masstabe von 3000 Klft. auf ein Wienerzoll enthält die Landesgrenzen, die Abgrenzung der Gerichtssprengel und die Bezirksgrenzen, die Eisenbahnstrasse mit den Eisenbahnstationen, die Poststrassen mit den Postämtern, die Bezirksstrassen und die Verbindungsfahrwege, alle Flüsse, die Seen und die grösseren Bäche, die verschiedenartige Bezeichnung der Städte, der Märkte, der Orts- und der Katastralgemeinden, dann der Amtssitze, der politischen und Gerichtsbehörden, so wie der Pfarr- und Kurat-Orte; endlich ein Uebersichts-Croquis der Dekanatseintheilung und mehrere statistische Uebersichts-Tabellen.

Diese Karte ist im Archive des k. k. Grundsteuer-Katasters in Laibach und in den Buchhandlungen des Ignatz Edlen von Kleinmeyer und Fedor Bamberg und des Georg Lercher daselbst um den Preis von 1 fl. pr. Exemplar zu haben.

9331 1856 (VI.—18) (3—1)

Kundmachung.

In Gemässheit der Verfügung des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 26. Oktober 1853 Z. 27493/550 werden hiemit alle jene Bewerber, welche im Solarjahre 1856 zur Ablegung der Staatsprüfung für Forstwirthe zugelassen werden wollen, aufgefordert, ihre nach Vorschrift der Ministerial-Verordnung vom 16. Jänner 1850 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1850 Stück XXVI. Nr. 63 Landesgesetzblatt Stück V. Nr. 36) belegten Gesuche binnen der unüberschreitbaren Frist bis letzten Juni l. J. bei dieser k. k. Statthalterei einzubringen.

Die Zulassung zur Staatsprüfung erfolgt unter nachstehenden Bedingnissen:

a) Vollendung des zweiundzwanzigsten Lebensjahres.

b) Nachweisung des sittlichen Wohlverhaltens.

c) Entweder

A) mit guten Erfolge zurückgelegte Studien an einer öffentlichen Forstschule und hierauf erfolgte zweijährige ununterbrochene, jedoch mit gehöriger Abwechslung verbundene practische Verwendung im äussern und innern Forstdienste, bei gleichzeitiger weiterer theoretischer Ausbildung durch eigene Studien. Ein Jahr dieser practischen Verwendung kann indess nachgesehen werden, wenn der Kandidat schon vor Eintritt in die Forstschule durch zwei Jahre im practischen Forstdienste beschäftiget war; oder wenn er nach absolvirter Forstschule noch durch ein Jahr auf einer Universität oder einer allgemeinen technischen Akademie den Studien zu seiner weitern Ausbildung obgelegen ist.

Die auf die Forstschule folgende practische Verwendung muss jedoch in letzterem Falle vorzugsweise im Walde selbst stattgefunden haben.

Oder

B) Nachweisung jener Vorstudien, welche für den Eintritt in eine öffentliche Forstschule gefordert werden, und der Widmung von fünf Jahren zur Aneignung der nöthigen forstlichen Kenntnisse, gleichviel ob diese zum Theile in Privatschulen, oder durch Frequentirung forstlicher Vorträge an Universitäten oder technischen Akademien, oder bloss durch Selbststudien, jedenfalls aber in Verbindung mit practischer Verwendung und wirklicher Dienstleistung erworben wurden.

Aus rücksichtswerthen Gründen kann jedoch noch diessmal im Sinne des Erlasses des vorbestandenen hohen k. k. Ministeriums für Landeskultur- und Bergwesen vom 26. September 1850 Z. 13239/1347 von der Forderung der oben unter B. erwähnten, für den Eintritt in eine Forstschule erforderlichen Vorstudien abgegangen werden. Es werden somit auch jene, welche blos die vier Normalklassen, das Gymnasium oder die Realschulen absolvirt haben, wenn sie die übrigen unter a, b, c, A. B. bedungenen Nachweisungen beibringen, zur Prüfung zugelassen werden können.

Die Zeit wann und der Ort wo die Staatsprüfungen für Forstwirthe im Jahre 1856 statt zu finden haben, wird den zur Prüfung zugelassenen Bewerbern seinerzeit gegeben werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 26. Mai 1856.

Für die richtige Abschrift.

Rosa.

Br. 332. gr. (Izv.—188.) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoseski kao kot. sud poziva sve one, koji iz ostavinske imovine dana 13. travnja 1856. bez oporuke preminuvšeg žitelja i kèrznarskog majstora na Poljani niže Tvèdje Ivaničke Imbre Šculca štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. svibnja t. g. u 10 urih prije podne dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Božjakovini 20. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Barač.

OGLASNIK.

(Dp. 57) (2—1)

Dražba trave.

Na 3. lipnja (junia) o. g. prije podne prodavat će se dražbom na livadah ostavštine grofa Iv. Nep. Draškovića lietošnja trava na licu miesta oko Bošnjakovine.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 31. SVIBNJA 1856. Broj 124.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike za čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je avérstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plati se do 10 linijah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba, 31. svibnja. Javljamo evo žalostnu viest, da je jučer prije podne u Karlovcu buknula vatra i to usried tvèrdjave. Premda su u tvèrdjavi većom stranom kuće sazidane od solidnog materiala, to je ipak do šest satih poslie podne izgorielo bilo — kao što nieki glasovi dopiru — 16 kućah. Dosele nemamo potanjeg izviešća o toj zaista za susiedni nam Karlovac užasnoj nesreći, već smo samo na toliko dočuli iz pouzdanog izvora, da se je porodila vatra izza carske oružnice. Nadamo se pouzdano, da će nas o tom izviestiti u svoje vrieme potanje koi domorodni Karlovčan.

Inšprug, 24. svibnja. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda miestodèržac preselit će se ovih danah u svoju lietnu stolicu kasteo Amras. (B. f. T. u. V.)

Turska.

Iz Sarajeva, 20. svibnja. U našoj varoši ima već tri godine odkako se zida jedna mala cèrkva rimokatolička. Ovoj cèrkvi temelj je položilo i povod dalo dobročinstvo plemenitog g. Antuna Vranyczany-a vlastelina senjskog, bivšeg tada pri ovdašnjem general-konsulatu austrianskom kancelara. Ovaj velikodušni dobrotvor priložio je na slavu božju i diku sv. Antuna Padovanskog iz svoga imutka jednu hiljadu for. u srebru. Bez toga njegova važnoga priloga, nikada se nebi mogla ovdi cèrkva početi, budući katolici u skrajnjoj oskudici živu, ali s tim njegovim obdarenjem oni su se odvažili diela prihvatiti, pak poslie svojim trudom i darežljivih drugih dušah prosliedili su. Imali su pomoći još od carstva austrianskog i francuskog i istog turskog praviteljstva. — Sada su došli bili do krova i jedva pokrili, niti su mogli dalje prosliediti da iznutra pobiele i oprave one svodove što im je nieki Bugarin Stojan Vezenković, arkitekt i vriedni rodoljubac za ukrašenje tog malog hrama izveo. Videći ih dakle bratja istočnog vieroizpoviedanja u tolikoj nuždi baš da su zapeli ondie gdie stvar do okrunjenja došla, medjutim se pobrinu i dragovoljnih prinesakah poištu u svojoj obćini; i bez ikakva odpora za malo vrieme od blagorodnih dušah saberu jednu dosta znamenitu svotu i s tim im svoju pomoć pruže; za koje dobročinstvo pèrve slavne obćine primi od gg. sveštenikah rimokatoličkih jedno zahvalno pismo, koje niže sliedi i osviedočit svietu kako se i kod nas toli od starinah medju omrazenom i zamèrzenom bratjom iskrica medjusobne ljubavi i uzajemne blagodeènosti pojavljuje, koju da nam Bog podèrži i napriedovati čini! — To je pismo glasi ovako:

„Slavna obćina, pravosl. istočnog vieroizpoviedanja u Sarajevu.

Blagorodna gospodo! Po ruke dvojice od vas odabranih licah, primismo od vašeg slavnog obćinstva tèrgovačko-čurčiskog sabranu znatnu pomoć od 2205 grošah kao takodjer i još od jednoga stranjskog sobstvenom rukom izručenih 5 cekinah kao dobrovoljni prilog za našu ovdašnju cèrkvu. Vaše iždivenie, već ovaj velikodušeni dar, prispeo je u naš siromašni hram u najbolje doba, — u ono vrieme kad smo baš sve druge prineske izcèrpili i prinudjeni skrajnom oskudicom odustati od poslovanja. Vi ste se iz samog velikodušja i čiste bratinske kèrstjanske ljubavi, koja nas viečito skapča, popeštili u ovaj čas nama darežljivu ruku pružiti, i učinili ste da će ovo naše na čast božju uzdignuto zdanje naskoro bielećom sinuti, koja će navieke blagorodnu iskru vašeg lojalnoga prama nama čuvstvovanje sviedočiti, i vašim čestitim imenom u našim zapisnicima bezsmèrtnu uspomenu s ostalim dobročiniteljima ostavit.

Mi nismo kadri — mi sriedstva nemamo s kojim bismo odgovorno vašoj kriepostni naše blagodarnosti topla osiećanja očitovali; nu ipak uzdamo se da će nam se naskoro prilika pružiti gdie ćemo i mi koliko nam okolnosti i slabe sile dozvolile budu, vaše naše dužne uzajamne priznateljnosti javno izkazati moći.*) Za sada samo budite s ovim zahvalnim pismom medju naše pèrve svake slave dbstojati vierne pomoćnike i štedre dobročinitelje obrojeni, uvaženi, i vazda odlikovani, i s ovim kratkim, no neizmiernim izrazima, svi u obće il svaki na pose, koji ste ovog velikodušnog diela učastnici, iskreno pozdravljeni, i izvolite čestiti uvièreni o našem sèrčanom visokopočitanju koje sprama vašim dobrotvornim licema i imenima nigda neporušiti zavietavamo se."

Od strane rimokatoličkog obćinstva u Sarajevu.

M. P. J. S. L. paroh v. r.
J. G. M. v. r.
Nov. agent.

Iz Hèrcegovine, 28. ožujka. Po svoj prilici nadaliste se, da ću vam i ja jednom počet liepše glasove odavlje slati, kako je sada najnovii hatišerif obnarodovan. Ako ste se nadali, prevarili ste se, kao što sam se i ja prevario i sva raja bosanska i hèrcegovačka. Vraćajući se iz Sarajeva prieko Travnika na Livnu, imao sam prilike drugo šta čuti i viditi, nego li sarajevski šenluk (veselje). Baš smo vam mi ondje biedni i nevoljni! Ko bi mogao u današnje vrieme pomisliti, da se mogu zulumi i biesnila turska ponoviti! Pak je opet tako. Drugi sviet kad sudi o stanju turskih podanikah, a on većinom sudi po mierilu prosvieštenih dèržavah ili po onim okolnostima, koje je vidio u turskim pomorskim tèrgovačkim gradovima. Ali ako se u drugim prosvieštenim dèržavama može govoriti o dèržavnoj snagi, koja je kadra stati na put svakom zloupotrebljenju pojedinih ljudih, to se tako nemože reći bar o našem ovdašnjem vilajetu; kod nas su — naravno Turci kao gospodari — isto tako razuzdani, kao što su im ocevi, diedovi i pradiedovi bili. Odkako se Sultanović pohajdučio (za njega sam vam već javio) sa svojom četom, i odkako se pročita blaženi hatišerif, daše sa svih stranah bezuzdanost, da je sirotinju raju veći strah obuzeo, nego za vremena Dželalpaše i njemu podobnih. Sultanović sa svojom četom eto već dva i po mieseca svakovèrstna zla čini po travničkom okružu i osobito po livanskom kadiluku bez prestanka; on bije i ubija, sili, guli i otima, a zabitima nije ni brige. Šta više ostala njegova turska bratja smatraju ga kao niekog pobornika za muhamedovu vieru, pak klikću, vesele se i pravo da kažem, u radosti se tope. Oni javno po čaršii govore, da se pravi Turčin okrom njega nije ni rodio, koi bi znao sa rajom postupati kao što din zapovieda, pak nedadu ni progovoriti, da se on pohajdučio. A koliko je Sultanović novacah otimačinom osvojio, toliko je dvaput više s uciebnom, tako da se njegova dobit može sada računati na hiljade dukatah. A i kako nebi, kad prostoga težaka na stotinu dukatah uciebnjuje, pak to i dobija, a onaj siromak morao je sve svoje utamaniti. Kad toliko novco potrebuje, mora da miti zabite, a sva je prilika, da ovo posliednje biva, jerbo nebi smeo inače po Livnu i po Glamoču večerom šetati. A može, a i prosto mu je, zašto je već u akšam sve posatvoreno, niti se poslie tkogod čuti može po čaršii osim bratje mu Turakah. Mene je uvieravao jedan čestit tèrgovac, da je on siedio kraj prozora otvorena večerom, u svojoj sobi i da je slušao, kad su petorica Turakah susrieli Sultanovića s trojicom Arnautah njegovih drugovah. Pozdraviše ga s dobrodošlicom i pošto se izljubiše i za zdravlje upitaše, jedan od njih reče mu: Evala brate, koi treš dinske dušmane. Nebude li kako mi hoćemo, čekaj nas, te ćemo ti svi listom pomagati djaure tamaniti, pak nek onda uživaju pravice, što im je car obećao hatišerifom. Rekoše nam, ako vam je što od cara krivo, a vi podajte arzoal na cara, pak da njegov hatišerif preinači, i mi smo se na to osvèrnuli, medju sobom činili dogovor šta da radimo. Nietko veli, da raju siečemo, nietko veli, da pravimo arzoal a pritom da se s bratjom bosanskom dogovorimo, te šta oni urade, da i mi to radimo. I tako se razidjoše jedni desno a drugi lievo.

Što su ovi Turci sa Sokolovićem tom prilikom govorili još je smilje i kovilje prama onome, šta se javno po čaršiama čini i govori odkako je hatišerif pročitan; ali mi sada nedostaje vremena javiti vam obširnie, jer će skoro otići pošta. Samo ću da rečem, da su zaludna sva napinjanja cara u Stambulu i ciele Evrope ujedno. Kod nas nema prije pomoći, dokle god nema u Bosni i Hèrcegovini bar nekoliko desetina hiljadah vojske, da obezbiedi kèrstjansku sirotinju, i prije će cieli sviet dočekati drugi rat sa Turcima, nego li će se hatišerif izpuniti. Jer kad bi se ovaj u dielatnost počeo privoditi onako, kao što bi trebalo, skočili bi posliedovatelji viere muhamedove kao biesni vuci na bezoružani kèrstjanski narod, i konačno bi ga utamanili. Poslie mogu zbog toga doći vojske kèrstjanskih dèržavah koliko hoće, ali će biti za prazna, zatekli bi opustošena ognjišta izgubljeg naroda. Kad bi pomoć kasnie došla, bilo bi svejedno, kao da i nije dolazila, jer onda nebi imala koga braniti. Za sada se tim zadovoljite, u buduće se nadajte višjem, ali ne veseliem.

(Sèrb. Dnev.)

„Oss. Tr." piše, da će se u isto doba, kad se ima u Turskoj uvesti žandermeria, ukinut tako nazvani kavazi, kojih je dosad bilo 52 tisuće, porazmieštenih po svem carstvu, to jest vlada je za toliko kavazah dotičnim načelnicima plaćala i to svaki miesec od glave po 110 grošah, od kojih se je trideset grošah za odieću i obuću odbijalo a ostatak od 80 grošah (od prilike 8 forintih) davalo se je momcima na ruku, čim nisu mogli živit i zato za svašta su se davali upotrebljavat; za toliko kavazah i toliko za svakog od njih plaćala je vlada dotičnim načelnicima, no ti su iz gospodarstvenih obzirah, znatno stegnuli taj broj.

Isti list tvèrdi da turska vlada namierava u vrieme mira dèržat 100,000 momakah, a medju istima bit će 35 tisućah kèrstjanah, sva pako vojska razdieljena će biti u pokretne kolone. Vojnici upotrebljavat će se kod gradjenja cestah u raznim pokrajinama.

Talianska.

Opet se glasa, da će knezovi taljanski imat sastanak, no sada vele, da taj neće biti u Rimu, kao što se je prije govorilo, već u glavnom gradu Toskanske.

*) Odlučili su pravosl. obćinstvu znak zahvalnosti pokazati prilikom zidanja velike mitropolitske cèrkve koja se naskoro namierava započeti.

Rusia.

Iz Varšave javljaju od 22 svibnja, da je ovamo prispeo car Aleksander pod velikim radostnim usklikom ukupnog pučanstva. Nećemo da opišemo sve, kako je dočekan i kako je bilo sve urešeno za taj doček, jer su takove svetkovine već tisuć putah opisane u dnevnim listovima, već mi ovdie priobćivamo na kratko ono slovo, što ga je govorio tom prigodom car zastupnicima plemstva poljskog. Car se je tada od prilike ovako izrazio: Ponajprije mislim u pogledu na poljsko kraljestvo, da se sve ono zaboravi, što je prošlo. Ja sam posve zadovoljan s Poljskom, i to nesamo s razloga, što ona nije zapustila izvèršivati svoje dužnosti prama vladaru i prama samoj sebi za vrieme prošlog rata, koi je cielu gotovo Europu uzkolebao, već takodjer i s razloga, što su vaši zemljaci u vojsci mojoj borili se junački na bojnom polju. Sve vas nosim u sèrcu momе, te sam dobro s vama nakanio, jer vas ljubim kao rodjenu diecu; moja gospodo, recite vi to vašim zemljacima ali im zajedno i to recite, da se kane u buduće svakojakih sanjariah. Ja hoću, da bude Poljska sretna, ali Poljska more biti sretna jedino u savezu s Rusiom.

U listu „Journal de Constantinople" od 12. čitamo, da su ruske oblasti naimenovale komisiu, da sdušno topografički opiše Sevastopolj sa svim njegovim podèrtinama u svèrhu da se uzmogne ustanovit, koja je strana pripadala dèržavi a koja opet posebnicima, koja se ima zatim povratit zakonitim posiednicima. U ostalom ima se, kako kažu — Sevastopolj s nova sagradit po novoj osnovi.

Franceska.

Pariz, 22. svibnja. Car je reko austrianskomu poslaniku, da on dèrži izmienično namieštjenje poslanikah Austrie i Franceske za novu polugu, da će oba dvora vladat u najužjem svezu, i da mu je osobito drago, što je poslanička čast dopala barona Hübnera.

Jučer po obiedu u St. Cloud-u vratio se prejasni nadvojvoda Ferdinand Maximilian u Pariz, da posieti grob Napoleonov i da razgleda invalidsko zdanje. Kao što je već javljeno, opet je g. bar. Hübneru ta visoka čast u dio pala, da je dostojao obiedovati prejasni nadvojvoda u poslaničkoj palači. Bilo je tomu obiedu pozvano više dostojanstvenikah austrijskih i franceskih i to većom strанom takovih, koji su po svojem činovničkom zvanju u savezu sa Bečkim dvorom ili pako napose sa prejas. nadvojvodom. Medju tim gostovima bili su franceski poslanik u Beču, baron Bourqueney sa gospodjom, pa onda komornik, častnik ordinance i konjušnik cara franceskoga, koji obavljaju kod nadvojvode svoju dvorsku službu. Izim onih dostojanstvenika, koji su u pratnji princovoj i koji obavljaju kakvu čast kod poslaništva, prisustvovali su kod stola svi ovdie prebivajući odlični Austrianci: c. k. tajni savietnik grof Karoly, general baron pl. Smola, gosp. Thom, bivši austrianski poslanik u Svicarskoj. Svi gosti došli su u odielu habillé, što no se nosi običajno kod dvora Tuilerijskog, naime u cèrnom fraku i cèrnih pantalonih collants i bečvama i čižmama sa chapeau claque á cornes. Samo princ nosio je duge cèrne hlače a pèrsa mu nije krilio baš nikakav red do jedinog reda franceske počastne legie a na vratu visilo mu zlatno runo. Izim baronice Bourqueney siedile su takodjer za stolom markeza Strozzi (kći austrianskog maršala grofa Nugenta) i obe starie kćeri barona Hübnera.

Poslie obieda predstavio je baron Hübner u sjajno razsvietljenim sobama prejasnomu nadvojvodi sve one dostojanstvenike kod diplomatičkog zbora i sve one odlične stranstvenike, koji su želili, da se predstave. Zatim je primio nadvojvoda u Parizu boraveće austrijske podanike. Prejasnomu nadvojvodi bilo je osobito drago, što je našo u kolu tolikih zemljakah svojih te je iskreno izpoviedio, da će morati do malo opet posietiti Tuillerijski dvor, da razvidi točnie sve znamenitosti Pariške.

Carica, koja u sriedu jošte kad se išlo u kazalište nije mogla sasma prosto koracati, te koju je tada austr. princ pod rukom vodio, kretala se sinoć slobodno i neprisiljeno medj gostovima, te je ostala na plesu sve do 1. ure poslie pol noći. Svi su bili odieveni u gradjansku odieću. Nadvojvoda uzeo je pèrvi plesati i to ponajprije sa princezom Matildom, pa poslie sa Lady-om Cowley (suprugom britanskog poslanika) i sa groficom Hatzfeld (suprugom pruskog poslanika). Nadvojvoda nosio je vèrpcu i zviezdu velekèrsta reda franceske počastne legie, što no ga je Napoleon III. podielio princu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Pariz. Četvèrtak 29. svibnja. Moniteur javlja, da će se okèrstit carski princ dne 14. lipnja. Toj svetkovini bit će carskim pismima pozvani svi nadbiskupi, biskupi i nadstojnici svih onih gradovah, gdie su prefekture (okružne stolice). Nj. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian ostavio je jučer St. Cloud, te se već i ukèrcao u Havre-u, da se prebaci u Cherbourg, odkale će on krenuti prieko Bruselja put domovine. Constitutionel izvieštjuje, da će prejasni nadvojvoda vratjajuć se u domovinu posietiti Hag, Draždjan i Berlin pa da će oko polovine mieseca lipnja u Beč prispieti.

Krakov, 29. svibnja. Nj. veličanstvo car Ruski prispeo je u Szisakowa u 7 satih i 15 minutah te je bio dočekan uz sviranje carsko-ruske hymne od zemaljskog nadstojnika i zapoviednika vojenog zbora u prisustju mnogih drugih činovnikah i vojenih častnikah. Nazočna začastna satnia pozdravila je svoga cara oružjem. Pošto je car pregledao na vojeni način tu začastnu satniu usieo je opet u kočiu te se odvezo put Myslowicza.

Turin, 26. Kao što „Armonia viest donosi, zapoviedalo je ministarstvo, da se u buduće uvèrste u englesko-talianska legiu samo oni momci iz talianskih pokrajinah, koji imadu redoviti pašoš.

Carigrad, 23. svibnja. Pisani obznanio je danas niekom okružnicom, da će primiti rusko tèrgovačko nadstojništvo u Carigradu. Zdanje ruskog poslaništva revno se popravlja; već je nadošlo sila Tartarah, koji se kane naseliti u Dobrudči. Za nieko vrieme obavljat će poštarsku službu medju Odesom i Carigradom engleski parobrodi. Knezovi Vogarides i Vartalides, armeni Dadion i Mihram Bey, protestant Stefan Bey i židov Hasem opunovlastjeni su za nieko vrieme, da mogu prisustvovati i viećati u vieću Medšliah. U Sarajevu umirili su se Turci glede zidanja zvonika na katoličkoj cèrkvi; Kuršidpaša znatno je tomu doprineo svojom odvažnostju.

Aten, 24. svibnja. Kao što se glasa, ukèrcat će se kralj dne 10. lipnja u parobrod Hydra i krenut put Tèrsta. Franceski poslanik Mercier uzeo je privremeni dopust te je odputovao u Pariz. Kalergis kani krenut put Londona, Nieki tajnik engleskog poslaništva prošao je nedavna na okol cieli Peloponnes te se je izrazio, vrativ se s putovanja, da je svigdie obezbiedjena obća siegurnost od svakoga hajdučkog napadanja.

Počemši od 10. svibnja 1856, upotrebljavaju se parobrodi i za poštovnu službu izmedju Donauverta, Linca i Beča. Ovako šalju se dakle svaki dan po dva svežnja listovah od Monakova, Ratisbone i Pasove do Linca i Beča i to jedan po kopnu a drugi po parobrodu.

Carski dukati	$5^{7}/_{8}$ fr.
Srebro od 29. svibnja	$3^{3}/_{4}$

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 424. Pr. (191—Izv.) (3—1)

Razpis natiečaja.

Kod c. k. županijskog suda u Osieku izpraznila se je služba pristava upravništva pomoćnih uredah (Hilfsämter-Directions Adjuncten); sa službom tom skopčan je X. nadnevni razred i platja godišnja od 600 fr. s pravom promaknutja u višji stupanj platje od 700 for.

Za popunjenje ove službe u smislu §. 13. c. patenta od 3. svibnja 1853. razpisuje se natiečaj.

Koji žele zadobiti tu službu, moraju k svojim molbenicama priklopiti u izvoru ili u vierodostojnom prepisu dokaze vèrhu dobe života, stališa, vierozakona i naukah, znanja niemačkog i slavonskog ili drugog s time srodnog slavenskog jezika, političkog ponašanja i dosadašnje službovanja i zajedno očitovati, da li medju moliteljem i ovosudbenim činovnicima odnošenja srodstva ili tastbine obstoje.

Molbenice ove imadu oni, koji već u javnoj službi stoje, preko svojih neposrednih predstojnikah, ini pako preko svoje političke oblasti s propisanim sposobnikom za 4 nedielje računajuć po tretjem uvèrstjenju toga oglasa u ovaj službeni list podnesti predsiedničtvu c. k. županijskog suda ovoga.

C. k. županijski sud

U Osieku 24. svibnja 1856.

(189—Izv.) (3—2)

ad Nr. 750—1856.

Lizitations-Kundmachung

über die zur Verbesserung der Fahrbahnen des Esseker Komitats im Straßenzuge Essek-Djakovar und Vukovar-Mitrovic im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 zu liefernden Steinmaterial-Vorräthe.

1) Zufolge Erlasses der löbl. kk. kroat. slav. Landes-Bau-Direktion vom 29. April 1856, Z. 1775 werden in den nachbenannten Stein-Erzeugungsplätzen und Ablagerungsorten die in dem geringsten und größten Quantum bezeichneten Steinmaterial-Vorräthe zu erzeugen und abzuliefern kommen, und im Wege schriftlicher Offerts-Verhandlung an den Mindestfordernden überlassen werden, als:

Post-Nr.	Name des Straßenzuges	Name des Stein-Erzeugungsplatzes	Name des Stein-Ablagerungsortes	Zahl des zu liefernden Steinmaterials vom geringsten (Quantum in Cub.-Klft.)	Zahl des zu liefernden Steinmaterials vom größten (Quantum in Cub.-Klft.)	Datum und Ort der Offerts-Verhandlung
1	Essek Djakovar	Csarnota oder Mohacs	Essek	550	900	Am 6. Juni 1856 beim kk. Bezirks-Bauamte zu Essek
2		Berement	Berement	350	500	
3		Mandičevac	Mandičevac . . .	200	300	
4	Vukovar Mitrovic	Svilos oder Mohacs	Vukovar	200	300	
5		Szott	Szott	100	200	

2) Zur Erzeugung und Lieferung der vorstehenden Stein-Quantitäten werden die Anbote für die Einheit einer Cubik-Klafter nach dem Wiener Maße und zwar als Post-Nr. 1 und 4 für die Erzeugung und Ablieferung sammt Aufschlichtung auf die bezeichneten Ablagerungsorte, und ad Post-Nr. 2, 3 und 5 nur für die alleinige Erzeugung sammt Aufschlichtung in Loco der bezeichneten Steinbrüche mit dem Bedeuten angenommen, daß auf Grund der diesfalls erzielt werdenden Anbote das Quantum der Leistung Demjenigen eröffnet werden wird, dessen Anbot unter anderen als der günstigere erkannt werde.

3) Die Hintangabe der fraglichen Stein-Erzeugung und Lieferung erfolgt mit Ausschluß der mündlichen Ausbietung bloß im Wege schriftlicher, längstens bis einschließig 5. Juni 1856 beim unterzeichneten kk. Bezirks-Bauamte überreicht sein müssender Offerte.

4) Jedes schriftliche Offert muß, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einem 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Außen mit der Aufschrift, für welchen Steinbruch oder Ablagerungsort der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, daß der Offerent den Gegenstand der Stein-Erzeugung und Lieferung, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Lieferungsbedingnisse genau kenne und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanbot, um welchen er die Erzeugung oder Lieferung eines Cub.-Klf. Steinmaterials zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt; der Anbot kann auf einen Erzeugungs- oder Ablagerungsort, auf mehrere oder nur für einen Erzeugungsort gerichtet sein, hiebei muß jedoch ausdrücklich die Benennung des Steinbruches und des Ablagerungsortes, dann die Angabe des geringsten und größten Quantums, für welchen die Stein-Erzeugung sammt Aufschlichtung allein oder die Stein-Erzeugung und Verführung auf die bezeichneten Ablagerungsorte sammt Aufschlichtung ersichtlich gemacht werden, zu welcher sich der Offerent im Laufe dieses Militärjahres verpflichten kann und will.

c) Bezüglich des Steinbruches Csarnota kann auch der Anbot außer den ad Post-Nr. 1 in der Nachweisung bezeichneten Stein-Erzeugung sammt Aufschlichtung im genannten Steinbruche, dann separat für die Verführung des Stein-Materiales nach dem Drauflusse von der Ueberfuhr bei Miholjac bis Loco Essek sammt Ein- und Ausladen, dann Aufschlichten für die Einheit einer Cub.-Klft. und das bezeichnete Quantum gestellt werden, welches der Offerent im Laufe dieses Jahres zu erzeugen oder zu verführen sich verpflichtet.

d) Das fünfpercentige Vadium von jener Summe, auf welche der Offerent die Anbote stellt, welche sich aus dem angebotenen Einheitspreise für eine Cub.-Klafter und dem zu liefernden Stein-Quantum entziffert.

Das Vadium kann im Baren oder in österreichischen Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluß des Depositenscheines einer öffentlichen Cassa geschehen.

e) Den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizudrücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der Punkt 3 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

5) Die näheren Details der Stein-Erzeugung und Lieferung, so wie die allgemeinen und speziellen Lieferungsbedingnisse können bis zum Vortage der Offerts-Verhandlung im Amtslokale des unterzeichneten k. k. Bezirks-Bauamtes eingesehen werden.

6) Die Eröffnung der Offerte und deren Eintragung in das Protokoll geschieht am 6. Juni 1856 um 10 Uhr Vormittags im mehrerwähnten Amtslokale in der Reihenfolge ihrer Ueberreichung und Nummerirung, wobei es den Offerenten freisteht, bei dieser Verhandlung persönlich zu erscheinen.

7) Bei gleichen schriftlichen Anboten wird demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

Vom k. k. Bezirks-Bauamte

Essek am 19. Mai 1856.

Br. 332. gr. (Izv.—188.) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured dugoseski kao kot. sud poziva sve one, koji iz ostavinske imovine dana 13. travnja 1856. bez oporuke preminuvšeg žitelja i kèrznarskog majstora na Poljani niže Tvèdje Ivaničke Imbre Šculca štogod kao vierovnici tražiti imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 31. svibnja t. g. u 10 urih prije podne dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismenu svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

U Božjakovini 20. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Barač.

Nr. 452 civ. (Izv.—182) (3—3)

Concurs-Eröffnung.

Vom k. k. Bezirks-Amte als Gerichte Daruvar wird hiemit bekannt gegeben: es sei mit Bescheid vom heutigem Tage Nr. 452 der Concurs über das sämmtliche bewegliche Vermögen, dann über das in den Kronländern, in welchen die Concurs-Ordnung vom 18. Juli 1853 in Wirksamkeit ist, gelegene unbewegliche Vermögen des Philip Weissmandl, Handelsmann in Daruvar eröffnet, zum Concurs-Massa-Vertreter und einstweiligen Verwalter Herr Advocat Julius Bisčan und als dessen Substitut der Herr Advocat Johann Szémann bestellt worden.

Es werden demnach alle Jene, welche aus was immer für einem Titel an diese Concurs-Massa Ansprüche zu stellen vermeinen, aufgefordert, ihre Forderungen in Gestalt einer förmlichen Klage gegen den Concurs-Massa-Vertreter bis inclus. 21. August 1856 bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte anzumelden, widrigens dieselben ungeachtet des ihnen etwa zustehenden Eigenthums-, Prioritäts- oder Pfandrechtes von der Concurs-Verhandlung ausgeschlossen, und aller Ansprüche auf die Concurs-Massa verlustig sein würden.

Zur Bestättigung des bestellten oder Wahl eines neuen Vermögens-Verwalters und Gläubiger-Ausschusses wird die Tagsatzung auf den 30. August 1856 um 10 Uhr Vormittags bei diesem k. k. Bezirks-Amte als Gerichte angeordnet, wozu sämmtliche Gläubiger mit dem Anhange des §. 44 der Concurs-Ordnung vorgeladen werden.

K. k. Bezirks-Amt als Gericht Daruvar den 16. Mai 1856.

K. k. Amtsleiter
Viktor Somogyi m. p.

Br. 2787, 2907. (DS.—53) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
12. travnja 1856. br. 805.	Verškovec sa 6/8 kmetskih naselbinah	nasliednici Ivana Haasa	300	—	1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	11. rujna 1856 u 9 satih prie podne
13. listopada 1855. br. 4245	Polfanovec sa 1 6/8 kmetskih i 4 želiarske naselbine	Dragutin Blagay	900	—	1. studen. 1855.	„	11. rujna 1856. u 9 satih prie podne
6. listopada 1855 br. 3637.	Berlog sa 45 1/8 kmetskih naselbinah	Filip Šuflay u parnici sa c. k. fiskusom	18050	—	„	7. kolovoza 1856.	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
17. sèrpnja 1856. br. 3131.	Šimunec sa 15 1/8 kmetskih naselbinah	„	6050	—	„	„	2. listopada u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave traž-

binu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do sveršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročiišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 30. travnja 1856.
Klobučarić. Jović.

Br. 2296, 2377, 2378, 2410, 2411 i 2412. g. (Izv. 184) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih i želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 26. siečnja 1856. br. 209.	Vučja Gorica sa 2⅞ kmetskih 1 želјarskom naselbinom	Maria Krizmanić (preporno)	950	—	od 1. svib. 1856.	15. sèrpnja 1856.	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 12. travnja 1856. br. 808.	Dianeš sa 1 izkupljenikah naselbine	Jakoba Uzorinca zaostavštinska massa	131	40	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 15. travnja 1856. br. 798.	Preseka sa 13/16 kmetskih naselbinah	Stiepan Kežar	475	—	„	„	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 9. listopada 1855. br. 4128.	Kiš-Tabor sa 38⅛ kmetskih i 8 želјarskih naselbinah	Emil i Hinko baron Kavanagh (preporno)	15800	—	od 1. studenoga 1855.	16. sèrpnja 1856.	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855 br. 3560.	Srednje Martince sa 6/8 kmetskih naselbinah	Simon Hèržina (preporno)	300	—	„	„	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855. br. 3503.	Vražapeć sa 1 kmetskom i 1 želјarskom naselbinom	Ivan, Terezia i Maria Pračaić (preporno)	450	—	„	„	na 16. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posvjedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do sveršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 3. svibnja 1856.
Novak. Fohn.

Z. Nr. 645. Civil. 1856. (Izv.—190) (3—2)

Edikt

zur executiven Feilbietung, des dem Gjuro Kržaković gehörigen Hauses Nr. 723 in der Unterstadt Essek.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essek wird hiemit kundgemacht: es sei über Ansuchen der Juliana Kalupkay durch Herrn Advokaten Ladislaus Arvay, de praes. 20. Februar 1856 Z. 645 in der Rechtsache wider Gjuro und Kata Kržaković punkto Zahlung einer Schuldforderung von 120 fl. c. s. c. in die executive Feilbietung, des dem Gjuro Kržaković gehörigen auf 810 fl. CMze. gerichtlich geschätzten Hauses Nr. 723 in der Unterstadt Essek gewilligt, und es seien zur Vornahme derselben der 19. Juni als erster und 21. Juli 1856 als zweiter Termin, jedesmal Vorrmittags 9 Uhr in facie loci angeordnet worden.

Es werden daher die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass bei der Feilbietung ein 10% Vadium zu erlegen sei, und dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise haftenden Schuldforderungen, soweit der Kaufschilling reichen wird nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse. Zugleich wird denselben eröffnet, dass das Schätzungsprotokoll, dann die Lizitations-Bedignisse in der Kanzlei dieses Gerichtes eingesehen, und Abschriften davon erhoben werden können.

Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothecar-Recht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselben bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats-Gericht.
Essek am 16. Mai 1856.

Br. 1252. (Izv.—186) (3—3)

Poziv.

Prilikom ovogodišnjeg novačenja c. k. unovačujućoj komissii dole naznačeni vojnoj dužnosti podvèrženi momci, kojih se boravljenja miesta neznaju, stavili se nisu:

I. razred:

	Broj kuće.	Broj srećke.
Beložić Adam iz Delkovca	5	8
Bubnjar Joso iz Kebela	18	21
Dumbović Andro iz Martinca	8	41
Dömitran Martin iz gornje Batine	10	43
Habulin Andro iz dol. Bedekovčine	12	64
Hopek Mijo iz Bočadira	5	72
Hribar Tomo iz Zlatara	63	74
Rogim Franjo iz Repna	1	153
Vincelja Juro iz Kebela	40	193
Vizer Dragutin iz Bedekovčine	3	200
Vlahek Tomo iz Zavèršja Loborskog	24	202

II. razred:

Pažur Stefan iz Zlatara	21	8

Po glasu dakle §. 33. propisa o novačenju pozivaju se gore rečeni momci, da se do 1. sèrpnja t. g. kod podpisatog c. k. kot. ureda ili osobno prijave ili pako svojeg boravljenja miesto putem njima predpostavljene kot. vlasti ovdie naznače, jer u protivnom slučaju postupat će se proti njima po smislu §. 35. unovačenog propisa.

C. k. kot. ured zlatarski.
U Loboru dne 20. svibnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Krajačić.

OGLASNIK.

(Dp. 57) (2—2)

Dražba trave.

Na 3. i 4. lipnja (junia) o. g. prije podno prodavat će se dražbom na livadah ostavštine grofa Iv. Nep. Draškovića lietošnja trava na licu miesta oko Bešnjakovine.

(Dp. 54) (3—3)

☞ Obznana.

Od strane hèrvatsko-slavonskog gospodarskog družtva obznanjuje se svoj dopisujućoj gospodi da se od danas mogu primati samo plaćeni dopisi, što se ovim za obće ravnanje objavljuje.

Poslovodja hèrvatsko-slavonskog gospodarskog družtva,
Josip Ćaćković.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 2. LIPNJA 1856. Broj 125.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je cěna: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Prečastni gosp. opat i kanonik zagrebački Josip Clemens predao je ravnateljstvu sjemeništa zagrebačkoga jednu zemljištno-razteretna obveznicu vèrhu 1000 fr. sr. s očitovanjem, da 300 fr. zakladi ovdešnjega siemeništa, a ostalih 700 fr. matici nemoćnih duhovnikah ove nadbiskupije poklanja.

— Piše nam jedan priatelj iz Beča, da je g. A. Pfantzert, mirodiar u Beču, a inače rodom iz Zagreba, želeći našemu preuzvišenomu gosp. nadbiskupu svoje duboko štovanje i činom zasviedočiti, zamolio ga, neka bi u znak ovoga počitanja primio odanj jednu mumiju, koju je on prije više godinah kupio. Preuzvišeni gosp. nadbiskup neimajući u svom gradu primierna miesta za ovu ovoliku starinu, a žudeći ipak, da ovi riedki spomenik staroga svieta, kakova, koliko nam je poznato, kod nas jošte neima, — dodje u našu domovinu, a u njoj gledaocem bude u svako doba pristupan, — izjavi g. Pfantzertu svoju želju, da istu sebi blagovoljno namienjenu mumiju pokloni našem narodnom muzeju u Zagrebu. Gosp. Pfantzert je na to drage volje pristao, i obrekao, da će ovaj svoj dar naskoro o svom trošku poslati u Zagreb i upravit ga na g. čuvara narodnoga muzeja.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. *Preminuo je:* g. Ljudevit Moor, župnik u starih Čičah (Pokovini). — g. Janko Lacković, župni pomoćnik u st. Čičah, postao je tamo upravitelj župe. — Premiešteni su: g. Stiepan Rešetar. žup. pom. iz Goreh u Kutjevo; a g. Rudolf Šantek iz Kutine u Koprivnicu. — Naimenovani su župni pomoćnici za upravljatelje župah: g. Josip Gabaj u Belovaru, g. Stiepan Harabajsa u Gjurgjevcu i g. Franjo Koščec u Kloštru Ivaniću. (K. L.)

Zagreb. Naknadno na naše u sriedu priobćeno izviestje o poljskom kazalištu u Beču javljamo evo sada, da ono napredujé sve jednako. Tu se tako velikom pomnjom baš pravi narodni komadi predstavljaju, da poljsko kazalište malone svi bečki recensenti jednakoglasno hvale. Valja nam jošte napomenuti, da orkestrom u poljskom kazalištu upravlja poznati bečki ravnitelj glasbe g. Suppé rodom iz primorja hèrvatskog, koi takodjer mnogo tomu svojim neobičnim talentom dopomaže, da se polazi tako marljivo poljsko kazalište. — A tako nije ni čudo, da to zaista hvale vriedno nastojanje uvažavaju i oni Bečani, koji nisu viešti jèz cima slavenskim, pa da oni gèrnu takodjer u videnško poljsko kazalište. Doslo se je predstavljalo već pet putah a svaki put bila je kuća puna pored svega toga, da sada u lietno doba Bečani radje idu na polje nego li u kazalište, a to je najbolji dokaz, da bečko obćinstvo haje za valjane kazalištne predstave, ma predstavljale se one u kojem ma drago jeziku. Dvaput je i ran netom po nama pomenuti komad „Krakowiaci i Gorali“, dvaput komad pod naslovom „Napoleon v Hiszpanii v. r. 1808“ a jedanput i to minulog četvèrtka komad pod naslovom „zemsta o mur graniczny (razpra radj pograničnog zida)“ od grofa Alex. Fredra.

Komad Napoleon u Španii vèrlo se je dopao. On je sadèržaja dramatičnog te je dobrano obsežan u četiri čina, nu neznamo mu pisca. U tom komadu nacèrtan je jedan dogadjaj iz tajnog života na španjolskom poluotoku za vrieme franceskog rata. Car Napoleon pomiljuje tu na molbu niekog granadira, koi mu je jednom spasio život, niekog mladjahnog kapetana, koi namamljen po podlom svom takmacu ostavio je bio potajno ono miesto, gdie je imao stražiti. Taj komad predstavljan je potonji put u sriedu i to tako vèrstno, da je svietina sakupljena neprèstance plieskala a ciela dvorana zaori od radostnog klicanja. U cieloj igri mogo se viditi slavenski duh, značaj i živalj. a to je baš najvažnie u tim predstavama za svakog Slavena. Navadjamo jošte rieči, što no ih ne onomad izrazio Svetovid obzirajuć se na poljsko kazalište: „Ako nas je vrieme razstavilo u jeziku, a ono su ostali srodni narodni običaji, srodni zvuci piesme i muzike, koji, manje uštèrba protèrpiše, nego sam jezik.“

Nemoremo ovom prilikom da se ne sietimo iz narodnog našeg kazališta, koje se čini, da je sasvim usnulo. Dočim pod očinskom zaštitom prosvetjene austrianske vlade, koja jednakom ljubavju ljubi sve narode podvèržene njezinom blagom žezlu i stara se za njihovo blagostanje i prosvietu podupirući veledušno razvitak svih zemaljskih jezikah, dočim velim tim obodreni nama srodni Poljaci napredujn usried Beča šireći svoj narodni jezik, to najveće blago svakog naroda, sve to dalje po širokom svietu, i dočim se neprestance predstavlja češki u kazalištu praškom, poljski u lavovskom, nema evo već više od četvèrt godine o hèrvatskim predstavama ni spomena.

Nije ovdie miesto, da mi o tom rieči širimo, što je sve krivo mèrtvilu našeg narodnog kazališta, jer se je i onako dosta o tom govorilo po našim novinama, već mi ovdie sa žalostju priobćivamo samo odgovor „Glasnika Dalmatinskog“ na ono onomad u našim novinama gledè narodnog našeg kazališta zametnuto pitanje: da li bi možda predstavljati hteo i mogo na našem hèrvatskom kazalištu proslavljeni karakterista Ant. Padapopoli, rodom iz Zadra. Taj odgovor najbolje pokazuje zašto naše umietnosti prije svega nemogu napredovat, a glasi ovako:

To bi bio blagorodni postupak, ali gosp. Papadopoli nebi takvoj žarkoj želji kadar bio odgovoriti služeći se našim jezikom, budući da je on odavde vèrlo mlad u Italiu otišao, i tamo u toj umietnosti svojoj takovi zaista znatni korak učinio, da medju pèrvima od te struke umietnicima, visoko miesto zauzima. On je kao i mnogi drugi naši Dalmatinci važan samo za taljanski živalj ali za svoj zavičajni nimalo. Njim se zavičaj daklem dičiti može samo u toliko u koliko je on ovdie pèrve zrake sunca usmotrio; a on pak od svoje strane:

„Ako i jest tudjinica,
Njemu bila doiljica“

može samo priznavati:

„Da ostaje majkom mati“

i svuda sa blagorodnom ponositosti kazivati:

„Majka mi se Slavkom zove.“

Eto ti nam i u gosp. Papadopolia opet onog zaista žalostnog primiera, kako se žalibože sve jednako otud uje mnogi vèrstni talent svojem materinskom jeziku i svojem zavičaju, kako dakle da napriedduje domaća umietnost, kad oni koji bi ju mogli podić za nju nemare; no šta ćemo, kad je zbilja tako i ne drugačije.

ć. **U Karlovcu**, 30. svibnja. Pèrva poplava nas je, hvala Bogu, već prošla: biesna vatra ugušena je već srećom, ali se još neprestano po našem uzkolebanom gradu čuje grozoviti jauk, plač i lelek nesretnikah. Hitim evo sada, koliko igda mogu, da vam samo priobćim, kako niekoć znamenit prostranom tèrgovinom Karlovac požarom sve više te više gine i propada, jer nisam, tako mi Boga, ovaj par moguć, da vam izpripoviedim gorku nevolju i teška biedu žiteljstva našeg grada, kojeg je udesila žalostna požarna nesreća i da opišem onu obću pobunu i smetnju, onaj strah i trepet, koi je spopao ciel naš grad, kad je buknula toli za nas Karlovčane užasna vatra usried sriede tvèrdje. — Mili Bože! nesretan li ti je naš grad, da je Bogu plakati. Nema gotovo godine, kad se nebi ma u kojemgod kraju porodila vatra te porazila jednu, dvie ili do deset kućah; jedva da se jedna rana zavida, eto ti već druga tisućkrat ljuća zaboli, pa tako ti je nam živieti i umrieti. Nije tomu davna, da je u našem gradu porazila vatra tri kuće i njene vlastnike bi reć, za uviek zavaljala u biedno siromaštvo, kad al eto danas prije, nego se pomolilo sunce, zatutnji mukli i zlokobni glas zvonovah, te nam žalibože naviesti, da se je porodila opet u našem gradu toli užasna vatra. Svatko živ, koi je iole u Karlovcu boravio, i svatko koi pomisli, da je naš grad malo ne sav sagradjen iz gola golcata dèrvlja, bit će oćutio, kako nam je tada kod duše bilo. Nije dugo vremena postojalo a to ti malo i veliko skoči na noge te pohiti ulicama, da vidi gdie gori i da u pomoć priskoči, što je igda prije moguće. Ali gle nevolje! Još nije gotovo ni duša mogla u pomoć priteći a već ti je čitav red kućah bio u plamenu i ovako se je naravno svatko morao postarati ponajprije, da ugrabi i spasi iz čeljusti divljeg življa samo svoje ili svojih milih sugradjanah dobro i imućtvo. Nu naši gradjani oduševljeni svetim žarom ljubavi prama bližnjemu priskočiše i kućama u pomoć te samo njihovom plemenitom nastojanju i njihovoj vieštini u sličnim nesrećama imade se pripisati, da su se od 14 kućah, koje je vatra prietila poraziti, sečuvati mogle dvie. Naročito imademo se pako zahvaliti našemu vriednomu gradskomu predstojniku, viećniku Š. te ovomiestnomu zapoviedniku c. k. oružničtva, da nije vatra više mah uzela, jer su oni osobno svakomu u pomoć priticali, gdie je najveća pogibelj prietila te samo tako pokazali, kako nam se treba starati za blagostanje bližnjeg. Kod vatre su pomagali takodjer i vojnici od pukovnie Culoz nalazeće se ovdie u posadi, pa onda topčie i momci od financialne straže. — Vatra je ponajprije buknula u dèrvarnici gradjana Kuglera te je do ½8. ure prije podne spalila sve naokolo cielu četvorinu kućah. Samo dvie kuće mogle su se sačuvati od pogibelji i to jedino s toga, što su imale vatrobrane zidove. Vlastnici izgoriellih kućah su sliedeći: udova Dr. Fabeka, Mikšić, Traun, pekar, Simić, Gudec, Boben 2 kuće, Tridrancel, Lukačič, Groman, Kugler i Jušig, a dvie su kuće oštetjene. Obširnia drugiput.

Niemačka.

Kraljevac, 23. svibnja. Odredjeno je bilo da će najviša gospoda stopram u subotu iz jutra odputovat, nò to su na veliku žalost već danas u petak, pred podne u 10 satih učinili, a to zato, što je slabo zdravje Nj. veličanstva carice matere zahtievalo, da ona čim prije dodje u odredjeno miesto. Množina svieta vèrviaše već niekoliko urah prije na piaci pred palačom i po ulicama koje vode k željeznici. Pošto je pratnja najvišje gospode napèrvo otišla bila na željeznicu, pokazaše se niešto pred 10. urom Nj. veličanstva na otvorenim stubama, i vidilo se da im je bilo drago što se opazili, da im je sviet toli prignut, i da to pokazuje tako očito. Nj. veličanstvo carice ušavši u kočiju otvori stakleni prozor na istoj, koi je s početka bio

zatvoren, kad zaoriše sa svih stranah uzhićeni uzklici i zahvaljivala se tako prijazno, da su svi bili najugodnie tronuti, dočim su kočije polagano napredovale. Istim izbitom pozdravljaše množina Nj. veličanstvo kralja, koi je sliedio u drugoj kočiji zajedno s Nj. c. visostju veleknezom Mihaljem. Uzhitno klicanje ponavljalo se je po svim ulicama, kroz koje su kočije prolazile. Došavši do željezničkoga dvora, prošetaše se najviša gospoda po hodniku a zatim Nj. veličanstvo kralj i veleknez, komu je vidit bilo, da je veoma zabrinut za svoju ljubljenu mater, odpratiše u željeznička kola Nj. veličanstvo caricu, koja se činjaše da veoma boluje.

Gèrčka.

Iz Atine od 24. javljaju, da je jedan od očekivanih gèrčkih poštovnih parobrodah već prispeo u Pirej. Francuski poslanik g. Mercier, ide na vremeniti odpust u Pariz i kao što se čuje i u London, kamo ići namierava i Kalergis. Nj. veličanstvo kralj otići će po svoj prilici 10. lipnja na brodu Hydra u Tèrst.

Turska.

Polag viestih, koje je iz Levante doneo lloydov parobrod „Amerika" koi je za 107 urah iz Carigrada a za 40 urah iz Kèrfa prispeo u Tèrst, pojavljuje se još vaviek gdiegdie po pokrajinama turskoga carstva fanatična biesnoća Turakah proti kèrstjanima pobudjena hathumajunom, no višje turske oblasti nastoje posvud, da kriepkim postupkom, odmah u začetku ugase svaki nered. — Admiral Houston Stewart imao je dne 23. otići put cèrnoga mora, da preuzme zapoviedništvo nad engleskom škvadrom. Bojište izpražnjuje se bèrzo; za malo neće biti u Kersonezu više vidit njednog saveznog vojnika. Od sardinskog zbora nalazi se još u Krimu samo niešta vojnoga gradiva i niekoliko bolnicah. Predjašnji stanovnici sevastopoljski vraćaju se malo po malo i čine pripravah, da si s nova sagrade kuće; manje imućni doći će barem s malo troška opet do svojih kolibah, budući da će se daske od 1000 vojničkih kolibicah dražbenim putem prodavat, i moći će ih kupit za posve malo novce. Tèrgovci u Balaklavi i Kamiešu nisu mogli od ruskih oblastih dobit dopuštenja, da odvedu svoju robu u Simferopolj. Broj ruskih četah znatno se umaljuje u Krimu. — I iz Redutkala došle su opet čete u Carigrad. Ona pjaca, gdie je još okolo 4000 momakah pod Osmanpašum stajalo, očistit će se po svoj prilici sasvim do konca svibnja. — Od 20. odilazi austrianska pošta na kopnu od Carigrada svake sriede a dolazi svakog utorka. Pomorska pošta posredstvom lloydovih bèrzoparnikah odlazi u petak iz Carigrada pa prispieva isti dan onamo. — Noćna napadanja po ulicama carigradskim umnožavaju se, i niešto kasnie u večer opasno je izići iz kuće. „Impartial de Smyrne" misli, da je policia preslaba, da bi mogla predusresti toj nepodobštini i da neće dotle moći postupat s uspiehom, dok nepodje za rukom, odstranit bezbrojnu množinu protuvah, što samo na trošak drugih životare ubojstvom i kradjom. Sasvet-efendija i Dèrvišpaša odputovali su na besarabsku granicu.

Bèrzojavne i najnovie viesti.

Tèrst, 30. svibnja. Vojvoda od Brunšviga prispeo je ovamo.

Carigrad, 23. svibnja. Rešidpaša predao je visokoj porti spis izradjeni po njemu o shodnom načinu, kako bi se Hathumajum imao uvest u život.

Ni iz istočne Indie, ni iz Kine nejavljaju ništa, što bi bilo osobito znamenito. Jedan odiel vojske poslan je u Malabar, da pomogne tamo utaložit ustanak Mopplasah.

Nj. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ivan prispeo je dne 29. t. m. poslie podne iz Gradca u Ljubljanu i namieravao je 30. razgledat željezničke gradjevine od Ljubljane do Tèrsta, a 31. odonud nastavit svoj put u Tirol.

Berlin, 30. svibnja. Knez Windischgrätz naimenovan je glavom druge dragunske pukovnie.

Petrograd, 29. svibnja. Ministarstvo [illegible] stave podčinjeno je neposredno nadzoru carevom.

Nj. preuzvišenost visokoštovani gospodin biskup Mirko pl. Palugay zidje milosèrdnim sestrama u Nitri manastir, koi će stajat prieko 100,000 forintih. Ova liepa zgrada skoro će se moći upotrebit na svoje čoviekoljubivo opredieljenje.

Iz Marsilje, 27. svibnja telegrafiraju: Brod „Danube" doneo je viestih iz Carigrada od 19. t. m. Obtuženici zbog kèrvništva učinjenoga na gèrčkoj dievojci došli su u Carigrad. U Filipopolju pobili su se znatno Turci s Kèrstjanima. Iz Krima 16. t. m. javljaju, da će se maršal Pelissier vratit u Francusku, pošto se ukèrca I. vojeni zbor, a general Mac-Mahon stupit će na njegovo miesto.

Iz Londona, javljaju: Kraljica, vojvoda Cambridge, princip Friderik Vilelm od Prusie i princip vladalac od Badena izkazali su poštenje turskom poslaniku posietivši bal dani 27. t. m. po istome,

„Berl. B. Z." oporiče glas o novom ruskom zajmu.

Beč, 31. svibnja. Nj. c. k. apost. veličanstvo dostojalo je badenskoj podružnoj bolnici za škrofuloznu diecu najmilostivie doznačit 150 for. kon. nov.

Kraljevac, 28. svibnja. Jedan ukaz ruskoga cara ovladjuje zapoviednike vojske oficirima davat kratkim putem vremenitih odpustah nedèržeći se dosadanjih naredabah u tom obziru; no neobhodno potrebni broj mora ostati kod zastavah.

Berlin, 30. svibnja. Poznanjske novine sadèržaju viest iz Varšave toga sadèržaja, da je car Aleksander na balu poljskoga plemstva izjavio se da je obćenito oproštenje za sve biegunce i izselnike, izuzemši veoma malo osobah podpisao.

Beč, 31. svibnja. Domaći i inostrani listovi razprostiru viest tobož istinitu, da carsko austriansko zakonotvorstvo namierava opet promienit obstojeći kazneni postupak i usled toga red kaznenoga postupka od 29. sèrpnja 1853, pa misle, da će se austriansko zakonotvorstvo povratit k pèrvašnjem pismenom postupku.

Mi smo u položaju izjavit, da ova viest i misao nema nikakva istinita temelja. (Oest. Correspondenz.)

Petrograd, 29. svibnja. U obziru novoga uredjenja nastavnih poslovah u Rusii čuje se potanje, da se o stanju ukupnih učilištah imaju caru podnosit podpunoma točni izkazi; izvorni zapisnici vèrhovne uprave školske već su mu podnešeni, uz vèrhovnu školsku upravu podić će se jošte posebni odbor učenih ljudih.

Pariz, 30. svibnja. Princip Oskar odputovao je, da vidi luke oceanske i vratit će se opet na svečanosti kèrštjenja. Kardinala Patrizi-a očekuju u Francuskoj 8. lipnja. Grof Orlov odputovao je.

Fiorenca, 28. svibnja. Nj. c. k. visost veliki vojvoda i njegova porodica odputovao je iz Rima u Civitavecchi-u ukèrcao se je na brod „Corriere siciliano" put Livorna i odtud se je ovamo povratio.

Tèrst, 31. svibnja. Nj. c. k. visost Ivan prispeo je jučer ovamo i odputovao je danas po kopnu u Inšprug.

Turin, 29. svibnja. Učrednik „Armonie" obsudjen je zbog jednoga članka o ustavnoj svetkovini na zatvor od 18 miesecih i globu od 2000 franakah.

Napulj, 28. svibnja. Princip Josip Bonaparte došao je ovamo.

Iz Marsilje, 27. svibnja. Telegrafiraju Times-u: Sila novih i velikih ruskih topovah nadjeno je u Sevastopolju.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 31. svibnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U srebru
Dèržavne zadužnice	za 5%	83¾
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	93¼
dto iz narodnog zajma .	» 5%	81 11/16
dto	» 4½%	74¾
dto	» 4%	66⅛
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	92⅛
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	234¾
» » » » » 1839,	» 100 »	[illegible]
» » » » » 1854,	» 100 »	10[illegible]
Bečko-gradski banko	za 2½%	61¾
» » »	» 2¼ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		87½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		76⅞
Bankovne dionice komad po		1130
Eškomptirane dionice od dol. Austrie	za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		351
dto dto s plaćanjem na rate		380½
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	3020
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	238
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	605
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	448¾
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	84⅞
Augsburg za 100 for. current	»	102⅝
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	101¼
Genova za 300 piemonteskih lirah . . .	»	118½
Hamburg za 100 mark banko	»	74⅞
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	102⅛
London za 1 funt šterlinga	»	10-2½
Lyon za 300 frankah	»	118¾
Milan za 300 austrianskih lirah	»	102¼
Marseille za 300 frankah	»	118⅞
Pariz za 300 frankah	»	119¼
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	101¾
Bukurešt za 1 forint	parah	267
Carigrad za 1 forint	parah	457
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5⅞
Srebro od 28. svibnja	3¾

SLUŽBENI LIST.

Br. 583. civ. 1856. (Izv.—192) (3—1)

Izrok.

C. k. kotarski ured toplički kao sud daje na znanje, da je na molbu Antuna Pavleca radi duga od 47 for. sr. i pripadakah treća dražba selišta Mate Horvatića iz Ljubešćice dozvoljena i rok takove na dan 18. lipnja o. g. u 9 satih iz jutra na licu miesta ustanovljen, kojom prigodom prodat će se upitno selište, ako od potrebe bude, i izpod procienbene ciene; — uvieti dražbeni mogu se u pisarni ovog ureda uvidieti; — zajedno se postavlja poziv na vierovnike pod br. 1465. upravljen.

U Toplicah dne 21. svibnja 1856.

C. k. kotarski ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik

Užegović.

Br. 430. gr. (Izv.—193) (3—1)

Izrok.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud dozvolio je na prošnju Urše udove Štimac i sina njezinog Mihalja dobrovoljnu dražbenu prodaju cielokupnog selišta u Kupčini pod br. 28. ležećeg i na ostavštinu pokojnog Blaža Štimca spadajućeg uz liobenu cienu od 300 for., i u tu svèrhu jedno jedino ročište za 12. lipnja 1856. od 10—12. ure do podne na lice miesta u selo Kupinec opredielio.

Uvieti dražbeni kao i kolikoća selišta mogu se uviek kod suda ovog uvidieti.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud.

U Pokupskom dne 12. svibnja 1856.

Balogh.

(189—Izv.) (3—3)

ad Nr. 750—1856.

Lizitations-Kundmachung

über die zur Verbesserung der Fahrbahnen des Essecker Komitats im Straßenzuge Essek-Tjakovar und Bukovar-Mitrovic im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 zu liefernden Steinmaterial-Vorräthe.

1) Zufolge Erlasses der löbl. kk. kroat. slav. Landes-Bau-Direktion vom 29. April 1856, Z. 1775 werden in den nachbenannten Stein-Erzeugungsplätzen und Ablagerungsorten die in dem geringsten und größten Quantum bezeichneten Steinmaterial-Vorräthe zu erzeugen und abzuliefern kommen, und im Wege schriftlicher Offerts-Verhandlung an den Mindestfordernden überlassen werden, als:

Post-Nr.	Straßenzuges	Namen des Stein-Erzeugungs-platzes	Namen des Stein-Ablagerungs-ortes	Zahl des zu liefernden Steinmaterials vom geringsten	größten	Datum und Ort der Offerts-Verhandlung
				Quantum in Cub.-Klft.		
1	Essek Tjakovar	Csarnota oder Mohacs	Essek	550	900	Am 6. Juni 1856 beim kk Bezirks-Bauamte zu Essek
2		Berement	Berement . . .	350	500	
3		Mandičevac	Mandičevac . . .	200	300	
4	Bukovar Mitrovic	Sviles oder Mohacs	Vukovar	200	300	
5		Szott	Szott	100	200	

2) Zur Erzeugung und Lieferung der vorstehenden Stein-Quantitäten werden die Anbote für die Einheit einer Cubik Klafter nach dem Wiener Maße und zwar als Post-Nr. 1 und 4 für die Erzeugung und Ablieferung sammt Aufschlichtung auf die bezeichneten Ablagerungsorte, und ad Post-Nr. 2, 3 und 5 nur für die alleinige Erzeugung sammt Aufschlichtung in Loco der bezeichneten Steinbrüche mit dem Bedeuten angenommen, daß auf Grund der dießfalls erzielt werdenden Anbote das Quantum der Leistung Demjenigen eröffnet werden wird, dessen Anbot unter anderen als der günstigere erkannt werde.

3) Die Hintangabe der fraglichen Stein-Erzeugung und Lieferung erfolgt mit Ausschluß der mündlichen Ausbietung bloß im Wege schriftlicher, längstens bis einschließig 5. Juni 1856 beim unterzeichneten kk. Bezirks-Bauamte überreicht sein müssender Offerte.

4) Jedes schriftliche Offert muß, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einem 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Außen mit der Aufschrift, für welchen Steinbruch oder Ablagerungsort der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, daß der Offerent den Gegenstand der Stein-Erzeugung und Lieferung, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Lieferungsbedingnisse genau kenne und solchen getreu nachkommen wolle.

b) Den Preisanbot, um welchen er die Erzeugung oder Lieferung eines Cub.-Klft. Steinmaterials zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt; der Anbot kann auf einen Erzeugungs- oder Ablagerungsort, auf mehrere oder nur für einen Erzeugungsort gerichtet sein, hiebei muß jedoch ausdrücklich die Benennung des Steinbruches und des Ablagerungsortes, dann die Angabe des geringsten und größten Quantums, für welchen die Stein-Erzeugung sammt Aufschlichtung allein oder die Stein-Erzeugung und Verführung auf die bezeichneten Ablagerungsorte sammt Aufschlichtung ersichtlich gemacht werden, zu welcher sich der Offerent im Laufe dieses Militärjahres verpflichten kann und will.

c) Bezüglich des Steinbruches Csarnota kann auch der Anbot außer den ad Post-Nr. 1 in der Nachweisung bezeichneten Stein-Erzeugung sammt Aufschlichtung im genannten Steinbruche, dann separat für die Verführung des Stein Materiales nach dem Draufluße von der Ueberfuhr bei Miholjac bis Loco Essek sammt Ein- und Ausladen, dann Aufschlichten für die Einheit einer Cub.-Klft. und das bezeichnete Quantum gestellt werden, welches der Offerent im Laufe dieses Jahres zu erzeugen oder zu verführen sich verpflichtet.

d) Das fünfpercentige Vadium von jener Summe, auf welche der Offerent die Anbote stellt, welche sich aus dem angebotenen Einheitspreise für eine Cub.-Klafter und dem zu liefernden Stein-Quantum entziffert.

Das Vadium kann im Baren oder in österreichischen Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluß des Depositenscheines einer öffentlichen Cassa geschehen.

e) Den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizudrücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der Punkt 3 festgesetzten Zeit einlangen oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

5) Die näheren Details der Stein-Erzeugung und Lieferung, so wie die allgemeinen und speziellen Lieferungsbedingnisse können bis zum Vortage der Offerts-Verhandlung im Amtslokale des unterzeichneten k. k. Bezirks-Bauamtes eingesehen werden.

6) Die Eröffnung der Offerte und deren Eintragung in das Protokoll geschieht am 6. Juni 1856 um 10 Uhr Vormittags im mehrerwähnten Amtslokale in der Reihenfolge ihrer Ueberreichung und Nummerirung, wobei es den Offerenten freisteht, bei dieser Verhandlung persönlich zu erscheinen.

7) Bei gleichen schriftlichen Anboten wird demjenigen der Vorzug eingeräumt, welcher früher offerirt wurde, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

Vom k. k. Bezirks-Bauamte

Essek am 19. Mai 1856.

Nr. 1355 Pr. (VI.—19) (3—2)

Ankündigung

der Administrativ-Karte von Krain.

Ueber höhere Aufforderung ist vom k. k. Landes-Präsidium in Laibach die ämtliche Anfertigung und Herausgabe einer litografirten Administrativ-Karte von Krain auf Grund der neuen politischen und gerichtlichen Organisation des Landes veranlasst worden.

Diese Karte in dem Masstabe von 3000 Klft. auf ein Wienerzoll enthält die Landesgrenzen, die Abgrenzung der Gerichtssprengel und die Bezirksgrenzen, die Eisenbahnstrasse mit den Eisenbahnstationen, die Poststrassen mit den Postämtern, die Bezirksstrassen und die Verbindungsfahrwege, alle Flüsse, die Seen und die grösseren Bäche, die verschiedenartige Bezeichnung der Städte, der Märkte, der Orts- und der Katastralgemeinden, dann der Amtssitze, der politischen und Gerichtsbehörden, so wie der Pfarr- und Kurat-Orte; endlich ein Uebersichts-Croquis der Dekanatseintheilung und mehrere statistische Uebersichts-Tabellen.

Diese Karte ist im Archive des k. k. Grundsteuer-Katasters in Laibach und in den Buchhandlungen des Ignatz Edlen von Kleinmeyer und Fedor Bamberg und des Georg Lercher daselbst um den Preis von 1 fl. pr. Exemplar zu haben.

Br. 424. Pr. (191—Izv.) (3—2)

Razpis natiecaja.

Kod c. k. županjskog suda u Osieku izpraznila se je služba pristava upravništva pomoćnih uredah (Hilfsämter-Directions Adjuncten); sa službom tom skopčan je X. nadnevni razred i platja godišnja od 600 fr. s pravom promaknutja u viši stupanj platje od 700 for.

Za popunjenje ove službe u smislu §. 13. c. patenta od 3. svibnja 1853. razpisuje se natiečaj.

Koji žele zadobiti tu službu, moraju k svojim molbenicama priklopiti u izvoru ili u vierodostojnom prepisu dokaze vèrhu dobe života, stališa, vierozakona i naukah, znanja niemačkog i slavonskog ili drugog s time srodnog slavenskog jezika, političkog ponašanja i dosadašnje službovanja i zajedno očitovati, da li medju njimi i činovnicima i ovosudbenim činovnicima odnošenja srodstva ili tastbine obstoje.

Molbenice ove imadu oni, koji već u javnoj službi stoje, preko svojih neposrednih predstojnikah, ini pako preko svoje političke oblasti s prepisanim sposobnikom za 4 nedielje računajuć po tretjem uvèrstjenju toga oglasa u ovaj službeni list podnesti predsiedničtvu c. k. županijskog suda ovoga.

C. k. županijski sud

U Osieku 24. svibnja 1856.

Br. 3202, 3203, 3213. (DS.—58) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
1. travnja 1856. br. 698.	Bisagh	zaoštavština grofa Dragutina Draškovića	577	47	1. svibnja 1856.	12. sèrpnja 1856.	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 729.	Hrašćina	„	3286	6	„	„	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 888.	Benčetić	Stiepan Pomper	877	13	„	„	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 765.	Hudibitek	Tadia Ferrić	44	27	„	„	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave traž-

bina svoja do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do sveršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi imaoni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročiišta neima miesta povrati u stanje perrvašnje.

U Zagrebu, 7. svibnja 1856.
Klobučarić. Jović.

Br. 2296, 2377, 2378, 2410, 2411 i 2412. g. (Izv. 184) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteretnog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 26. siečnja 1856. br. 209.	Vučja Gorica sa 2⅔ kmetskih 1 želiarskom naselbinom	Maria Krizmanić (preporno)	950	—	od 1. svib. 1856.	15. sèrpnja 1856.	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 12. travnja 1856. br. 809.	Dianeš sa 1 izkupljenikah naselbine	Jakoba Uzorinca zaostavštinska massa	131	40	»	»	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 15. travnia 1856. br. 798.	Preseka sa 13/16 kmetskih naselbinah	Stiepan Kešer	475	—	»	»	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 9. listopada 1855. br. 4128.	Kiš-Tabor sa 38¼ kmetskih i 8 želiarskih naselbinah	Emil i Hinko baron Kavanagh (preporno)	15800	—	od 1. studenoga 1855.	16. sèrpnja 1856.	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855 br. 3560.	Sredanje Martince sa ⁶/₈ kmetskih naselbinah	Simon Hèržina (preporno)	300	—	»	»	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855. br. 3508.	Vražapeć sa 1 kmetskom i 1 želiarskom naselbinom	Ivan, Terezia i Maria Pračaić (preporno)	450	—	»	»	na 16. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Usljed toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su usljed uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do sveršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Varaždinu dne 3. svibnja 1856.
Novak. Fuhn.

9331 1856 (VI.—18) (3—3)

Kundmachung.

In Gemässheit der Verfügung des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 26. Oktober 1853 Z. 27483/530 werden hiemit alle jene Bewerber, welche im Solarjahre 1856 zur Ablegung der Staatsprüfung für Forstwirthe zugelassen werden wollen, aufgefordert, ihre nach Vorschrift der Ministerial-Verordnung vom 16. Jänner 1850 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1850 Stück XXVI. Nr. 63 Landesgesetzblatt Stück V. Nr. 36) belegten Gesuche binnen der unüberschreitbaren Frist bis letzten Juni l. J. bei dieser k. k. Statthalterei einzubringen.

Die Zulassung zur Staatsprüfung erfolgt unter nachstehenden Bedingnissen:

a) Vollendung des zweiundzwanzigsten Lebensjahres.
b) Nachweisung des sittlichen Wohlverhaltens.
c) Entweder
A) mit guten Erfolge zurückgelegte Studien an einer öffentlichen Forstschule und hierauf erfolgte zweijährige ununterbrochene, jedoch mit gehöriger Abwechslung verbundene practische Verwendung im äussern und innern Forstdienste, bei gleichzeitiger weiterer theoretischer Ausbildung durch eigene Studien. Ein Jahr dieser practischen Verwendung kann indess nachgesehen werden, wenn der Kandidat schon vor Eintritt in die Forstschule durch zwei Jahre im practischen Forstdienste beschäftiget war; oder wenn er nach absolvirter Forstschule noch durch ein Jahr auf einer Universität oder einer allgemeinen technischen Akademie den Studien zu seiner weitern Ausbildung obgelegen ist.

Die auf die Forstschule folgende practische Verwendung muss jedoch in letzterem Falle vorzugsweise im Walde selbst stattgefunden haben.

Oder

B) Nachweisung jener Vorstudien, welche für den Eintritt in eine öffentliche Forstschule gefordert werden, und der Widmung von fünf Jahren zur Aneignung der nöthigen forstlichen Kenntnisse, gleichviel ob diese zum Theile in Privatschulen, oder durch Frequentirung forstlicher Vorträge an Universitäten oder technischen Akademien, oder bloss durch Selbststudien, jedenfalls aber in Verbindung mit practischer Verwendung und wirklicher Dienstleistung erworben wurden.

Aus rücksichtswerthen Gründen kann jedoch noch diessmal im Sinne des Erlasses des vorbestandenen hohen k. k. Ministeriums für Landeskultur- und Bergwesen vom 26. September 1850 Z. 13239/1347 von der Forderung der oben unter B erwähnten, für den Eintritt in eine Forstschule erforderlichen Vorstudien abgegangen werden. Es werden somit auch jene, welche blos die vier Normalklassen, das Gymnasium oder die Realschulen absolvirt haben, wenn sie die übrigen unter a, b, c, A. B. bedungenen Nachweisungen beibringen, zur Prüfung zugelassen werden können.

Die Zeit wann und der Ort wo die Staatsprüfungen für Forstwirthe im Jahre 1856 statt zu finden haben, wird den zur Prüfung zugelassenen Bewerbern seinerzeit gegeben werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 20. Mai 1856.

Für die richtige Abschrift.
Rosa.

Nr. 700. (Izv.—183) (3—3)

Concurs.

Die Gemeinde Rekas in der Woivodina und temeser Banat hat sich im Interesse des Schulwesens veranlasst gefunden, die Schokaczische Schule mit Zufügung einer Classe zu erweitern. Für den neu anzustellenden Unterlehrer hat die Gemeinde einen jährlichen Gehalt von 120 fl. CMz., 21 Metzen Frucht (Waizen), 5 Klafter hartes Brennholz, dann eine aus 2 schönen Zimmern, einer mit Sparherd versehenen Küche und Speis bestehende Natural Wohnung bestimmt.

Die Bewerber um diese neu sistemisirte Stelle haben ihre mit nöthigen Documenten vorzugsweise über die moralische und politische Unbescholtenheit versehenen Gesuche an das Hochwürdige Rekaser Pfarr-Amt längstens bis Ende Juni 1856 einzugeben.

Temesvar am 15. Mai 1856.

Franz Xav. Hofstättner,
Unter-Temeser Bezirks-Schul-Inspector.

OGLASNIK.

(56—D.P.) (3—3)

Dvie dobre briedje

već nalievajuće šest godinah stare kravé na prodaju ponudjaju se. — Obilnia u bolničkom sokaku broj 426 u pèrvom katu.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 3. LIPNJA 1856. Broj 126.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglasili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. apost. veličanstvo dostojalo je previšnjom odlukom od 23. svibnja dd. Laksenburg podieliti počastni kanonikat kod metropolitske cèrkve u Zagrebu Ferdinandu Zesneru, svojemu dvornomu kapelanu, savietniku kod arcibiskupskog konzistoria bečkog i zagrebačkog i nadgledatelju pučkih školah.

Promiene u c. k. vojsci.

Podpukovnik Juraj Barisić premieštjen je od Ogulinske br. 3 u Petrovaradinsku br. 9. piešačku graničarsku pukovniju: major Eduardo Salković od Kralića od piešačke pukovnije nadvojvode Dragutina Ferdinanda br. 51. u Gradišku 8 piešačku gran. pukovniju.

Br. 2751.

Dana 26. t. m. obdèržavalo se je od strane c. k. županijske oblasti odborno pretresivanje radi sazidanja novog školskog stanja u Kuzmincih kotaru Ludbrežkom, prigodom kojom tamošnji g. župnik i školah ravnatelj Nikola Šilobod u to svèrhu darovao je obćini 200 for. srebra, položiv ih u gotovom odmah županijskom izaslaniku.

Dočim se novac ovaj predaje obćinskom načelniku g. Šafariću za namenjenu svèrhu, izrazuje se od strane županijske oblasti g. darovatelju za osobito velikodušje njegovo — javna pohvala i vriedno priznanje.

U Varaždinu 29. svibnja 1856.

C. k. županijski predstojnik
Šimunčić.

Poziv na sve milosèrdne duše.

Mili Bože! pomozi svakomu
Svakom bratu i dobru junaku,
Koji ore, pa sirote hrani
I sirote i cèrva i mrava.
Nar. piesma.

Susiedni nam Karlovac opet je postigla zla kob, koja ga od više godinah već progoni. Opet izgori mu dobar broj kućah. Više vriednih porodicah osta bez kuće i ognjišta. Što tečajem više godinah stekoše neumornim trudom, sve im pohara niekoliko urah užasnoga požara. Mnogi medju postradavših neizbaviše već goli život. Istina vriedno poglavarstvo onoga grada, koje se jo i kod sličnih prigodah vaviek odlikovalo upràv očinskom brižljivostju, da ublaži po mogućnosti nevolju nedužnih nesretnikah i sada se pobrinu, da vremenito nastani tužne pogorielce i pruži im neobhodno potrebnu pomoć u pèrvi mah; no naravno nedostaju ni njemu ni ondešnjoj čoviekoljubivoj obćini sredstva, da priskoče toli golemoj nesreći, kako bi trebalo, za stavit postradavše u položaj, da se malo po malo opet oporave od nemila udarca, koi ih je strovalio. Zato obraćamo se na sve milosèrdne duše pozivajući ih, da svatko u tu plemenitu svèrhu prinese koliko može, sjećajući se one poslovice: „Danas meni sutra tebi" i božanstvene nauke spasiteljeve, koja uči, da iskèrnjega ljubiš kao sama sebe i dakle mu pomažeš što najvećma uzmogneš. Što bi bio taj život bez tih načelah? Pokažito, da izpoviedate vieru, koje je temelj ljubav bratinska. Kamo će suza nego na oko. Brat se u nevolji obraća na brata, i brat će mu pomoći, tko da mu pomogne, ako ga brat ostavi? U pomoć dakle a bog će platit. Tu se netraži bog zna kakvih žèrtvah. Najmanji darak bit će sa zahvalom primljen i bit će dovoljan, kad prionu svikolici. Kamen do kamena palača, zèrno do zèrna pogača! — Podpisano učredništvo prima prineske u tu svèrhu i odpravit će ih na gradsko poglavarstvo karlovačko, koje će po svojoj poznatoj nepristranosti najbolje znati ove darove bratinske ljubavi podielit medju postradavše, kako je pravo. Svaki i najmanji prinesak upravljeni na odpravništvo ovoga lista, prijavit ćemo obćinstvu putem ovih novinah s naznačenjem miesta a i imena darovnikova, ako to uzte dotični darovnik. Razumieva se, pisma imaju biti frankirana.

Učredništvo narod. novinah.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

I „Gazzeta di Milano" od 27. svibnja piše ovako:

Oni piemonteski listovi, koji još uviek niešto sniju i buncaju o nekakvoj pobuni, donose, ima tomu već dobro dugo vremena sve jednako viestih, kako se svietina opire svojoj vladi u Milanu i po cielom lombardesko - mletačkome kraljestvu. Ovakove tašte viesti preštampaju opet drugi listovi, koji čini se, uviek primaju drage volje novostih ovakva kova; nije dakle ni čudo na ovakovi način, da čestoput isti Milanezi neznadu ni ništa o stvarih, koje se o njima po svietu trube.

Dočim se inostrani listovi napinju iz petnih žilah, da što više i što zbiljnie narišu nieke tobože istinite političke demonštracie u Milanu, ovdie se govori samo o željeznicima, bankama, i o drugim tèrgovačkim zavodima; ako su pako to politička opiranja, to smo mi rado iz sve duše, da se piemonteski listovi tako silno staraju, da ih svietu oglase. Nj. preuzvišenost glavni miestodèržac fm. grof Radetzky dopustio je prognanomu Petru Zermanu, da se može povratit bez kazne u c. k. dèržave te je naredio, da se digne sekvestar s njegove i Oktaviana Framarina imovine.

Rusia.

Beč, 30. svibnja. Jučer je primilo rusko poslanistvo u Beču niže u prevodu priobćenu okružnicu, koja se je poslala na očitu zapovied cara Aleksandra svim izvanjskim poslanštvima:

Mnogi Poljak, što no je pobiego u inostrane zemlje, manio se s vremenom svakojakih sanjarih i goleme obmame te je živo poželio, da se vrati u ostavljenu domovinu ali ga je, rećbi, dosele strah bilo, da će ga u njoj dopasti teške muke pa je zato upravo i oklievao potražit milost, da mu se dozvoli povratak.

Ali svietla naša kruna Aleksander neće da

Frankopan, drama u pet činah od Mirka Bogovića. U Zagrebu tiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja.

Ako izuzmemo naše narodne piesme, što sliepci pievaju po sajmovima i cèrkvenim zborovima — običaj preostali iz prastarih poetičnih vremenah, kojem ništa sličnoga nenalazimo kod ostalih sadanjih evropljanskih plemenah, — izvan kazalištne nema ine vèrste piesništva, koja bi bila za sve razrede družtva.

Lirika, novela i roman — posliednji zastupa u naše vrieme epopeju, koja sada broji jedva više ljubiteljah nego li starinarstvo — postaše, kao što dan danas obstoje, izklopnim vlastničtvom tako zvanih izobraženih ili bolje rekuć čitajućih, t. j. mogućnih razredah, koji su svoju mladost više manje proveli u gradskim školama.

Ove vèrste piesništva više nedopiru do veće strane naroda, jer ako koja lirična piesma i dodje kadikad u usta naroda, to ona nedolazi neposredno iz knjige, već putem žive rieči, moćju glasovah, t. j. tek onda, kad ju oživi božanstvena glasba, no glasba proizviruća iz dna ganuta sèrca bez izumljenoga školskoga osnutka i nakita, ploda učenoga umstvovanja, osnivajućega se rietko kad na naravnu temelju.

Kad je dakle drama namienjena za vaskolik narod bez svake iznimke, potrebno je za da postigne svoju svèrhu, da se posluži takovim sredstvima, koja su pristupna svim razredima družtva.

Uslied toga mora ponajprije jezik u drami biti takav, kakav je u sadanjem javnom obćenju, obće razgovietan, bistar kao čista voda, nezamèršen, neprepleten mnogim i dugačkim medju stavkama, neobterećen kojekakvim nebitnim nakitom, ostarielim neobičnim ili samo u niekim pokrajinama poznatim riečima, što mu prieče hitar tečaj, a još manje smije sadèržavat izrazah izhitrenih za učene (abstraktne) pojme, koji vas svoj čar gube, čim ih preneseš iz školskoga uzduha pod vedro nebo, gdie povenut moraju sadovi odgojeni izhitrenom spravom, umietnom njegom, budući dieca tudjeg podnebja.

Takovi izrazi mogu se u drami samo onda upotriebit, kad imaju služit za karakteriziranje stanovitih izrodjenih značajah, inače su za svakog piesnika u obće savornja, koju valja da baci iz svoje plavi, ako želi, da sretno dopre do ožudjene obale, no nada svim oni su neshodni za dramatičnoga piesnika nesamo zato, što ima on obzir uzeti na sve svoje slušaoce, od kojih nisu svi učeli knjige, već i po naravi stvari.

U drami negovori sam piesnik kao u lirici, a stranom još većma u romanu, gdie može uspiešno razpačat sve svoje trudom nakupljeno blago iz svake struke čoviečjeg znanja i umstvovat koliko mu drago, već on čini govorit osobe, koje predvodi obćinstvu, kako izvode kakav čin.

Naravna je stvar, da takove osobe, koje se nalaze posried činjenja, kojeg nemogahu predvidit, imaju govorit onako, kako slučaj sa sobom donosi, kao iznenada, kao što se govori u običnom životu, gdie nema čoviek vremena, da se pripravi na odviš izgladjene i izkitjene govore, već ti govori moraju biti takovi, da se slušaocu uzvidi, kao da je misao začela u onom času, kad čin biva, jer u drami, koja ima predstavljat upràv bivajuće dielanje, nesmije ni značaja, ni čina, ni govora biti unapried gotova, savèršena, već sve mora pred našim očima nastajat, rasti, postat.

Umietnim govorima, kao plodu duljeg razmišljavanja, nema dakle miesta u drami, gdie mora sve glasit, kao da baš sada nastaje, sve biti, kao da baš sada biva.

Spisatelji, koji neumiju pisat tako rekuć iznenada, jednostavno, kao što se govori u običnom životu, neizhitreno, netraženo, nenačinjeno, (a vierujte malo ih ima, koji to umiju, koji su tu plemenitu prostotu odèržali posried vieka, gdie viši razredi jedva su još kadri razlučit hitrinu od izobraženosti i prenavljanje ili izrodjenje od oplemenjenja naravi ili prave finoće, i kojima nije sve što neudara na školu, malone nepoznato ili barem odurno) ti neka se nelate poezie dramatične, tim neće nikad biti trudovi ovienčani željenim uspiehom.

odolji toj iz čiste duše proiztekavšoj njeznoj želji i težnji biegunacah, te im oprašta u velikoj svojoj milosti.

Car je velikodušne odlučio, da će zaboraviti, kao da nije nikad ništa bilo, sve ono, što su uradili i počinili u svojoj obmami biegunci iz kraljevine Poljske i iz zapadnih pokrajinah carstva, pa je dopustio, da se oni pokorivši se vrate u zavičaj, gdie neće za ništa odgovarat. Svietla kruna dozvoljila je takodjer, da zadobe podpuna prišnja gradjanska prava svi oni biegunci, koji se povrate u domovinu pa da se svaki od njih, koi bude povratio se u domovinu tri godine čedno i besprikorno živio, ako ga bude volja, postavi u dèržavnu službu, gdie će imat za cielo dosta prilike, da radi za obće dobro čitavog carstva i da tako pokaže, da zbilja lojalno i iskreno misli.

Samo onim bieguncima neće ova visoka carska milost u dio pasti, koji na nikakav način neće, da se pokore i koi se *još* sve jednako opiru carskoj vladi.

Opunovlaštjam Vas, gospodine, da priobćite ove milostivo carsko riešenje svim poljskim bieguncima, prebivajućim u Austrii pa da primate molbenice za povratak u domovinu od svih onih, koji nespadaju medju gore pomenute tvèrdoglavce.

Gledè na Vas uručenih molbenicah odlučite po narodnosti dotičnika, što je odprije već u običaju, da li se one imadu odpremiti nadležnoj vlasti carstva ili pako kraljevine Poljske, da se podnesu nj. veličanstvu na riešenje.

Gorčakov s. r.

Niemačka.

Berlin, 28. svibnja. Parade, što su uređene na čast Nj. veličanstva cara ruskoga, dèržat će se, ako do toga drugačie nenarede, u Potsdamu dne 20. u 11 satih prije podne a u Berlinu pod lipama 31. u $11\frac{1}{2}$ satih takodjer prije podne.

Nj. svietlost knez Windischgrätz posietio je danas ovdešnju obću vojničku školu te je bio kod predavanjah, što no su ih dèržali general pl. Höpfer o ratnoj poviesti i major Ollech o taktici; profesor vodio je maršala poslie u fizikalni kabinet tog zavoda, koi je za cielo jako bogat. knez je izrazio svoje zadovoljstvo o tom, kako je uredjen taj vojnički zavod.

Stetin, 28. svibnja. Medju putnicima sinoć u 9 satih simo dokèrcavšeg poštovnog parobroda „Adler" nalazili su se pruski poslanik kod ruskog dvora, baron Werthern, general Ney, vratjajući se s niekog izvanrednog poslanja u Petrograd, general Moraviev, osvojitelj grada Karsa, i knez Kurakin. Jutros upravo u 9 satih stigli su ovamo na parobrodu „Uecker" iz Svinemünde ruski dèržavni kancelar grof Neselrode, baron Mayendorff i knez Voroncof. Potonje pomenuti dostojanstvenici bili su na bojnom ruskom brodu „Gremiešči", sto no je sinoć doplovio u Svinemündu.

Turska.

Carigrad, 23. svibnja. Tihi povratak pèrve ruske oblasti glavom dèržavnoga viećnika K. Pisani-a u Carigrad sačinjava sredotočje zabave ljubopitnikah. Gospodin Pisani posietio je najprije kaimakama velikoga vezira i ministra izvanjskih poslovah. „Presse" tvèrdi, da je taj ruski činovnik kod ovih pohodah veoma dobro bio primljen. Zatim predstavio se gosp. Pisani glavama europljanskih poslanstvah, kojom prigodom vele nije se vladao lord Stratford veoma uljudno. Danas je g. Pisani okružnicom na ovdašnje glavne konzulate i kancelarie službeno stavio do znanja, da je preuzeo poslove carske ruske tèrgovačke kancelarie. On kaže u toj okružnici, da mu je naloženo po vladi, da uredi opet tèrgovačku kancelariu i podpisuje se ravnateljem iste. Poslovne ure u istoj bit će kao prije od 9—2. Kao prostorija k tomu upotrebljena je medjutim bivša ruska pošta, budući da nisu navlastite kancelarne prostorije još sasvim priredjene. Francuzi rade veoma revno oko toga, i ruske oblasti izrazuju se s velikom priznanostju o revnosti Francuzah, koji gledaju, da stave sve u najbolji red. I ruska poslanska palača napreduje bèrze k svojem preporodjenju. Kao osobitu novost navode, da nad ulazom u tèrgovačku kancelariu, gdie se je prije pred ratom nalazio nadpis u francuskom jeziku, isti nadpis sada sjaje u ruskim slovima. — Pèrvo što će g. Pisani preduzet, Bit će viziranje brodovah, koji se imaju odpravit put ruskih lukah i obskèrbljivanje istih zdravstvenim pasošima. Oni brodovi, koji u Odesu, Kèrč i druge ruske luke dolaze s takovim sviedočanstvom, podvèrći će se samo kvarantinskom motrenju od 4 dana; inače traje kvarantina 4 nedielje. Polag jamačnih viestih iz Odese nisu još tamo poslovi u onom cvietu, kao što su se nadali: privaženje iz unutarnjih krajevah fali još posve a kiria je zbog velike konkurencie od ladjah veoma pala. Ovaj grad nije jošte redovno skopčan s Odesom. Medjutim idu nieki engleski parobrodi onamo i obskèrbljuju poštovnu službu, no veoma neredno. Iz Krima izseljuju se Tartari stranom na engleskim brodovima i to putujući zajedno s englesko-turskim kontingentom, koi se iz Kèrča prebacuje u Varnu, Burgos i u okolicu tih miestah. Ovim Tartarima dopustio je sultan da mogu slobodno obdielavat zemlju u Dobruči. On im je obećao, da će svakom izmedju njih, izvan potrebnih zemaljah za naseljenje kroz pèrve tri godine svaki dan davat tri groša. Da li je ta blagost dobro upoтравljena, da li će tatarska plemena od Krima biti življiješhodni za naseljivanje u Dobruči, to će budućnost pokazat.

Dunajska uštja posietio je ovih danah baron Prokeš-Osten, koi je onamo bio otišao, da se na vlastite oči osviedoči o dielatnosti i uspiehu radnjah i mierah preduzetih od austrianske strane u svèrhu poboljšanja tamošnjih brodarstvenih razmierah. Polag dobivenih viestih bio je g poslanik veoma zadovoljan s radnjama.

Konjaništvo tursko-engleskoga kontingenta, koje je smiešteno bilo u Bujuku i Dżekmedżiji, odlučivši engleske oficire, koji su služili kod istog, predano je sada turskoj vladi i smiestit će se ponajprije u taboru pod Okmeidanom. U Skutaru i Osmidu utaboreno konjaništvo ukèrcalo se većom stranom i odjedrilo. Izmedju obskèrbnih uredah ukidaju se u taj par mnoge male primorske štacie, kao i razna opravništva prevoznog zbora na kopnu; osoblje dobit će većom stranom službah kod ovdešnjega glavnoga povierenïštva, koje ima neizmiernu množinu poslovah riešit.

Bèrzojavna viest.

Turin, 30. svibnja. 116 poklisarah podpisaše predlog za osnivanje zakona, uslied kojeg se ima generalu Alfonsu Lamarmori u ime narodne nagrade podielit jedno dèržavno dobro. Očekuju ga 2. lipnja u Genovi, gdie se zanj i za vojsku, koja je pri obsadi sevastopoljske udioništvovala, pripravljaju razne počastne svetkovine.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 2. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83\frac{5}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$81\frac{5}{8}$
dto . . . . » 4½%	$74\frac{3}{4}$
dto . . . . » 4%	$66\frac{1}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92\frac{1}{8}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	$234\frac{3}{4}$
» » » » » 1839, » 100 »	$121\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »	$10?\frac{1}{4}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	$61\frac{3}{4}$
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$87\frac{1}{8}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$76\frac{3}{4}$
Bankovne dionice komad po	1132
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	$379\frac{1}{8}$
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$3012\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	605
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$448\frac{3}{4}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	85
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemonteskih lirah . . . »	$118\frac{1}{2}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74\frac{7}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	$10\text{-}2\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{4}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	119
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	$101\frac{3}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$266\frac{1}{8}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	$5\frac{7}{8}$
Srebro od 31. svibnja	$3\frac{1}{2}$

Gospodin sastavitelj drame stojeće u govoru, za cielo nespada medju ljude ove bagre. On netraži izrazah iz svih kutovah naše domovine, nešara i necifra, nebani se poput dodole obložene različnom travom i cvietjem, kojekakvim rietkim samo niekolicini jezikoslovcah ili u kojem zabitnom kutu naših prostranih zemaljah poznatim izrazima (kojom stranputicom žaliboże mnogi od naših najboljih glavah zalutaše u novie vrieme, koji valjda misle da u bogatoj frazeologii sastoji sva mudrost i poezia!) već umije za bèrzu misao naći odmah i shodan izraz kako ga nataknе trenutak čoviеku, i to različito po različnosti ljudske naravi.

Takav jezik neobhodno je potreban po našem mnienju za dramu i već zato s radostju pozdravljamo g. Bogovića na ovom polju, na koje stupa ovim svojim dielom pèrvi put, jer dosad bavio se je ne bez uspieha izvan dnevne literature samo lirikom i novelistikom.

Jedno bitno svojstvo dramatičkoga piesnika: neprisiljeni, naravni bi reć iznenadni, a većom stranom i objektivni način izraživanja, nemože mu se nikako odreći, premda tim nećemo da rečemo da mu je zato jezik i stih u svakom obziru bez mahne.

I u ovom njegovom posliednjem dielu opazismo, da još gdiegdie grieši proti tako zvanoj cezuri, koja u narodnom metru, u kojem je to dielo pisano, ima vaviek doći za četvèrtom slovkom jer inače zapinje stih; isto tako opazismo pokoju enklitiku (rieč nenaglašenu kao što su: mi, ti, si, itd.) s početka stiha i za cezurom, što je takodjer proti blagozvučju našega jezika i vriedja uho slušateljevo; gdiegdie nije ni glagolj sasvim na svom miestu, a u negativnim konštrucianma upotriebljuje piesnik više putah miesto genitiva, akuzativ, što je proti duhu našega jezika, napokon nemože se tajit, da mu se je gdiegdie uvukla i pokoja inostrana fraza, što bi možebiti manje pogriešno bilo, da čini govorit osobe iz našeg vieka, jer se sada više toga u naš jezik, kako ga obično govore, i u istini ugnjiezdilo, no u doba Frankopanjevo za cielo nijo bilo još u našem jeziku takovih izrazah.

To i slična tomu opazismo i u tom dielu, no to su malenkosti sprema neprisiljenom naravnom tieku govora, koi sve dielo protiče kao oživljujuća sila i mogu se malim trudom izpravit, a mi ih nismo iz druga razloga naveli, već da na njih povučemo pozornost našeg toli nadarenog piesnika, znajući da učinjen pozornimi umiet će uklanjat im se u buduće, i da pokažemo čitalju, da nam nije stalo do hvalisanja našeg štovanoga piesnika, već do gole istine. Toliko o jeziku, kojeg, što se tiče njegove temeljne boje, to jest gledišta, s kojeg u tom obziru izlazi piesnik, ako i ne u svim podrobnostima izvedenja, dosta nahvalit nemožemo. Sada prolazimo na sadèržaj.

(Dalje sliedi.)

SLUŽBENI LIST.

Nr. 8498/1712 1856 (VI.—15) (3—3)

Concurs

zur Besetzung von Stipendien für Kandidaten des Volksschulen-Lehramtes in Kroatien und Slavonien.

In Anbetracht des fühlbaren Mangels an tauglichen Volksschullehrern in Kroatien und Slavonien hat das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht laut hohen Erlasses vom 29. März 1854 Z. 13242/130 zu genehmigen befunden, dass aus dem kroatischen Nationalschulfondo auf die Dauer von sechs Jahren zehn Stipendien kreirt werden, und zwar zwei von je zweihundert Gulden C. M. sammt einem angemessenen Reisekostenbeitrag für eben so viele Lehramtskandidaten, welche sich für das Lehrfach der Haupt- oder der mit solchen vereinigten Unterrealschulen in Wien oder in einer andern Stadt, wo eine derartige Bildungsanstalt besteht, auszubilden gesonnen sind; die übrigen acht aber mit je siebenzig Gulden C. M. für eben so viele an der Agramer Lehrerbildungsanstalt studierende Präparandisten.

Da von diesen Stipendien bisher nur vier mit jährlichen siebenzig Gulden C. M. verliehen wurden, so wird hiemit der mit h. o. Erlasse vom 8. Mai 1855 Z. 7169 wiederholt ausgeschriebene Concurs für die sechs noch unbesetzten Stipendien unter folgenden Verleihungsbedingungen bis zum 15. August l. J. erneuert.

Die mit einem legalen Armuths-Zeugnisse versehenen und deshalb stempelfreien Gesuche sind an diese k. k. Statthalterei zu stilisiren, und jene Kompetenten, welche dermalen eine öffentliche Lehranstalt besuchen, haben dieselben im Wege des betreffenden Direktorates, diejenigen aber, welche dermalen keine öffentliche Schule besuchen, im Wege der betreffenden Comitats-Behörde, in deren Bereiche sie sich befinden, vorzulegen.

Die Gesuche müssen nebst dem oben bemerkten Armuths-Zeugnisse noch mit folgenden Zeugnissen belegt sein:

a) über die mit gutem Erfolge absolvirte zweiklassige Unterrealschule, oder über die absolvirten Classen des Untergymnasiums; Kompetenten aber, welche eine Lehrerbildungsanstalt bereits besuchen, haben sich nebstdem über den dort gemachten Fortschritt auszuweisen;

b) über das zurückgelegte 16, jedoch noch nicht überschrittene 18. Lebensjahr;

c) über die Kenntniss der kroatischen, slavonischen und deutschen Sprache;

d) mit dem von dem betreffenden Comitatsarzte ausgestellten oder wenigstens mitgefertigten Zeugnisse über die körperliche Gesundheit und über das Freisein von allen phisischen zum Lehramte unfähig machenden Gebrechen;

e) bei denjenigen, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, mit einem legalen Zeugnisse über ihr moralisches und politisches Verhalten und über ihre Beschäftigung seit dem Zeitpunkte, als sie die Schule verlassen haben;

f) mit einer eigenhändigen Erklärung des Kompetenten, dass er sich nach seiner Ausbildung zum Lehrer wenigstens zu einer zehnjährigen Dienstleistung im Lehrfache in diesen Königreichen verpflichte, und im entgegengesetzten Falle die aus dem Landesfonde auf ihn gemachten Auslagen rückersetzen wolle; endlich

g) wenn der Bewerber eine öffentliche Lehranstalt besucht, mit der Bestätigung des betreffenden Direktorates, dass sich Bittsteller dermalen nicht im Genusse eines sonstigen Stipendiums befinde.

Es werden aber, insbesondere bei der Verleihung der Stipendien zweiter Classe, vorzugsweise jene Kompetenten berücksichtiget werden, welche sich überdiess über musikalische Vorkentnisse insbesondere im Gesange und Orgelspiele ausweisen.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 13. Mai 1856.

Br. 583. civ. 1856. (Izv.—192) (3—2)

Izrok.

C. k. kotarski ured toplički kao sud daje na znanje, da je na molbu Antuna Pavleca radi duga od 47 for. sr. i pripadakah treća dražba selišta Mate Horvatića iz Ljubešćice dozvoljena i rok takove na dan 18. lipnja o. g. u 9 satih iz jutra na licu miesta ustanovljen, kojom prigodom prodat će se upitno selište, ako od potrebe bude, i izpod prociembene ciene; — uvieti dražbeni mogu se u pisarni ovog ureda uvidieti; — zajedno se ponavlja poziv na vierovnike pod br. 1465. upravljen.

U Toplicah dne 21. svibnja 1856.

C. k. kotarski ured toplički kao sud.
C. k. kot. predstojnik
Ožegović.

Br. 2296, 2377, 2378, 2410, 2411 i 2412. g. (Izv. 184) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razterećenog dobra, i br. kmetskih i želјarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 26. siečnja 1856. br. 209.	Vučja Gorica sa $2\frac{3}{8}$ kmetskih i 1 želјarskom naselbinom	Maria Krizmanić (preporno)	950	—	od 1. svib. 1856.	15. sèrpnja 1856.	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 12. travnja 1856. br. 808.	Dianeš sa 1 izkupljenikah naselbine	Jakoba Uzorinca zaostavštinska massa	131	40	»	»	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 15. travnja 1856. br. 798.	Preseka sa $\frac{13}{16}$ kmetskih naselbinah	Stiepan Kešer	475	—	»	»	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 9. listopada 1855. br. 4128.	Kiš-Tabor sa $38\frac{1}{8}$ kmetskih i 8 želјarskih naselbinah	Emil i Hinko baron Kavanagh (preporno)	15800	—	od 1. studenoga 1855.	16. sèrpnja 1856.	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855 br. 3560.	Srednje Martince sa $\frac{9}{8}$ kmetskih naselbinah	Simon Hèržina (preporno)	300	—	»	»	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 25. kolovoza 1855. br. 3503.	Vražapeć sa 1 kmetskom i 1 želјarskom naselbinom	Ivan, Terezia i Maria Pračaić (preporno)	450	—	»	»	na 16. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 3. svibnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 424. Pr. (191—Izv.) (3—3)

Razpis natiečaja.

Kod c. k. županijskog suda u Osieku izpraznila se je služba pristava upravništva pomoćnih uredah (Hilfsämter-Directions Adjuncten); sa službom tom skopčan je X. nadnevni razred i platja godišnja od 600 fr. s pravom promaknutja u višji stupanj platje od 700 for.

Za popunjenje ove službe u smislu §. 13. c. patenta od 3. svibnja 1853. razpisuje se natiečaj.

Koji žele zadobiti tu službu, moraju k svojim molbenicama priklopiti u izvoru ili u vierodostojnom prepisu dokaze vèrbu dobe života, stališa, vierozakona i naukah, znanja niemačkog i slavonskog ili drugog s time srodnog slavenskog jezika, političkog ponašanja i dosadašnje službovanja i zajedno očitovati, da li medju moliteljem i ovosudbenim činovnicima odnošenja srodstva ili tastbine obstoje.

Molbenice ove imadu oni, koji već u javnoj službi stoje, preko svojih neposrednih predstojnikah, ini pako preko svoje političke oblasti s propisanim sposobnikom za 4 nedielje računajuć po tretjem uvèrstjenju toga oglasa u ovaj službeni list podnesti predsiedničtvu c. k. županijskog suda ovoga.

C. k. županijski sud

U Osieku 24. svibnja 1856.

Br. 480. gr. (Izv.—193) (3—2)

Izrok.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud dozvolio je na prošnju Urše udove Šimec i sina njezinog Mihalja dobrovoljnu dražbenu prodaju cielokupnog selišta u Kupčini pod br. 28. ležećeg i na ostavštinu pokojnoga Blaža Šimca spadajućeg uz I čbenu cienu od 300 for., i u tu svèrhu jedno jedino ročište za 12. lipnja 1856. od 10—12. ure do podne na lice miesta u selo Kupinec opredielio.

Uvieti dražbeni kao i kolikoća selišta može se uvieti kod suda ovog uvidieti.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud.

U Pokupskom dne 12. svibnja 1856.

Balogh.

OGLASNIK.

Br. 140. (Izv.—196) (3—1)

Kupališno objavljenje.

Pèrvog svibnja 1856. počimlje kupanje u c. k. vojničkim Topl̃icama u Topuskom.

Ove mineralne toplice, koje se u okružju pèrve banovačke krajiške pukovnije nalaze, udaljene su od štopskog miesta Gline uru, od brigadne stolice Petrinje 3 ure, od parobrodarskog pristaništa Siska 5 urah, od Karlovca 8 urah, od Zagreba 12 urah.

Najsretnii miestni položaj i najugodnie okolice ukrašuju ove toplice, koje su sa neizcèrpivim blagom prirodno tople mineralne vode obdarene i za 154 gosta s potrebitim obitalištima obskèrbljene.

Mineralna vriela i liekovito blato u Topuskom spadaju u red najkriepčiih alkalinsko-slanih, uglje-vito-kiselih, od pare sumpora i joda posve prostih toplicah, koje uredno upotrebljene ne samo blagi upliv gasteinskih toplicah sa silovitom krieposti mehadie sjedinjavaju, nu i oživotvorujuću snagu živinske kèrvi i pare posieduju, te živce i kèrv čoviečju najkriepčie podbudjuju, čim biva, da sve življenju nekoristne vlage svojim naravskim putevima a navlastito kroz spoljašnu kožu izčezavaju.

Liekovita kriepost ovih toplicah najsjajnie ukazuje se u velikom broju dugotrajnih bolestih, medju koje osobito spadaju: kostobolja ili poganica (Gicht), tèrzanje po udima (Rheumatismus), svake vèrsti dugotrajni osutki na koži (Hautausschlags), neizliečive rane (Geschwüre), svakovèrstna bolovanja u kostih, ukočenost udovah, dalak (Eingeweid-verhärtung), zastariela lapavica i kašalj, mnoge vèrsti gèrčevah i udaracah od kapi (Lähmungen), koretnice (Skrofeln), izostajanja navadnih ili naravskih izvedenjah vlage iz tiela, navlastito glede ženskih potrebštinah, i sva odtud proizhodeća napastovanja dielovanjah unutarnjih življenja.

Obitališta, gostionice i zabavna miesta u Topuskom u najnovie doba sve to većma umierenim zahtievanjima odgovaraju, mogu se polag sve svoje jednostavnosti — oslonivši se na plemenitu kriepost svojih liekovitih vrielah uz brižljivo rukovodjenje zdravstvenoga nadzorničtva — sa svakim baš razkošno uredjenim toplicama natiecati, i nadat se je, da će ove toplice naskoro u pèrvi red sličnih zavedenjah stupiti, dočim ih visoka vlast brižljivo njeguje i potrebitim novčanim dohodcima za gradjenje osobito providjuje.

Obitališta, kupališta i gostionice dèrže poduzetnici iz najma.

Neposredno upravljanje ukupnih posalah bilo u redarstvenom ili gospodarstvenom obziru spada na kupališno povierenstvo, koje na svaka pismena prijavljenja dragovoljno odpisuje, kao takodjer i kupališni graduirani liečnik na sva nanj upravljena pitanja brižljivo odgovara.

U Topuskom na dan 30. travnja 1856.

M. Schrodt,
c. k. četnik i komandant Topuskih Toplicah.

(Dp.—51) (6—2)

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Broj 127.

U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 4. LIPNJA 1856.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzemši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za venjko, kojim će se list svaki dan postom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 iniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Beča, 23. svibnja. Kad sam vam javio onu preradostnu viest, da je Njeg. c. k. veličanstvo premilostivi car hèrvatsko-slavonskog mitropolita preuzv. g. zagrebačkog nadbiskupa sv. stolici za kardinala predložio, nimalo nisam sumnjao, da će ju svikolici stanovnici naše domovine s veseljem pozdraviti. Nada moja nije me prevarila. Poznato je, s kolikom radostju primi ovu viest svietli ban, koi ju sèrdačno pozdraviše sva višja i nižja duhovna i svietovna poglavarstva, kao i ostala gospoda duhovnog i svietovnog stališa — svikolici dobro znajući, da je ova visoka carska milost, kojom je nj. c. k. veličanstvo preuz. gospodina udostojit blagoizvolilo, i za njegovu preuzvišenost, i za cielu našu domovinu sjajna odlika. Povišenje bo ovo nadbiskupa na dostojanstvo kardinala jest na našem ozborju dosad nevidjena zviezda! — da naša radost, koju s toga počutismo, podpuna bude, treba samo, da i sv. stolica svoje potvèrdjenje izreče. Što ovako svi željno izgledamo, sada je veoma na blizu. Mogu vam iz pouzdana izvora javiti, da je nj. preuzvišenosti za kardinala odredjeno za dojdući pèrvi papinski konsistorij, koi će se — ako ne prije — a to pèrvom polovinom mieseca lipnja obdèržavati. (K. l.)

Nj. svietlost knez Pavle Esterhazi prisustvovat će krunisanju Nj. velič. cara Aleksandra s velikom sjajnostju. Knez je već dao praviti novih hintovah i kupio prekrasnih konjah. Mnogobrojni služitelji, koji će kneza pratiti, odieveni će biti sjajno i dragocieno.

Beč, 29. svibnja. Danas će Nj. veličanstvo car Aleksander na svojem putu iz Varšave u Berlin stupit na austriansko područje kod štacie Čakave (u krakovskom okrugu). Od Krakova poslata je tamo jedna satnija sa zastavom, da izkaže vojničku čast tudjem vladaru.

Sèrbia.

Iz Beograda nam se javlja: Sad u nedielju bio je ovdie grof Ilinski, koi nije više Skenderbeg nego Skenderpaša. Kod Turakah je on dakle dotierao dalje nego slavni Arbanas Gjuragj Kastriota, jer onaj je i umro kao Skenderbeg a Ilinski postade Skenderpašom. On je, kao što je poznato, bio u Krimu. Odtud je došao u Carigrad. Tamo je postao generallieutnant i s tim postao paša te je poslan opet u Bosnu za komandanta vojske u Bosni. Došao je Dunavom u Zemun, odtud je prošao u nedielju u jutro u Beograd paši, a istog dana na večer vratio se je u Zemun na parobrodu, na kom su bili gg. general-konsul Radosavljević i novosadski okružni načelnik Tèrnka. Na kratkom tom putu izmedju Beograda i Zemuna Skenderpaša razgovarao se je sa g. Radosavljevićem i sèrbski i niemački. Sèrbski govori lakše nego niemački i naučio je u Bosni dok je kao nekakav pomoćnik Omerpašin tamo bio. Na ladji je pokazivao rane koje u ratu sadašnjem dobio koje u Vlaškoj koje u Krimu. Ostao je bez dva pèrsta. Po malo naramljuje. Po izgledu može za Turčina podnieti. Teško da će biti mladji od 50 godinah. Biaše na istoj ladji još nieki Turčin većeg čina ali njih dvojica nit se sastaše niti razgovaraše. Ilinski je bio i kod zemunskog vojenog komandanta, g. generala Dragojlovića. U ponedieljak otišao je na parobrodu Savom u Bosnu. Kao evropejac možebiti da će on biti na ruci kèrstjanima u Bosni da ih Turci negnjave. A hoće li on voditi Turke na Cèrnugoru kao što je š njim zajedno Omerpaša, to ćemo viditi skoro.

Beogradski židovi koji zahtievaju da im se dadu prava, koja uživaju Sèrblji a nisu ih kako se čini dobili od sèrbske vlade) doista se niešto vèrpolje. Oni prilieżno prelaze u Zemun i tamo su našli i dopisnika i advokata da im molbu na dvorove pravi. Tako se čuje, da su ovih danah takvu molbu i porti i drugim dvorovima poslali. Rusii nisu se molili. (Sèrb. Dnev.)

Talianska.

U Pressi bečkoj od 29. svibnja čitamo medju ostalim: Pisma iz Rima javljaju, da je dosadanji austrianski poslanik u Rimu grof Mavro Eszterhazy dne 19. t. m. ostavio Rim, da se medjutim povuče u privatni život. Njegov nasliednik grof Colloredo, namiestio se dne 20. u cesarskoj poslanskoj kući Palazzo di Venezia. Austriansko-francuski dopis još nije bio predan, no u Vatikanu bila su česta i dugačka viećanja medju poslanicima Francesko i Austrie i kardinalom Antonelli-om.

Kao znak spasonosne u niekom obziru promiene duhovah u Italii može se smatrat Maninovo pismo na učrednika lista „Diritto“, gdie pobija velika neprijatelja Italie. „Taj je nauka o političnom ubojstvu“ ili „teoria prava jačega.“ Narodna stranka, kaže on, ima pravo zahtievat, da k njoj pristupe svi pošteni i to najvriednii i najbolji ljudi; ali ti nemogu uslišat toga poziva, dok se narodna stranka u Italii najsvečanie neodreče od ubojicah iz potajo.

Rusia.

Varšava, 26. svibnja. „Wanderer“ Car je dèržao na varšavski odsiek senata sliedeći

---

Frankopan, drama u pet činah od Mirka Bogovića. U Zagrebu tiskom narodne tiskarnice Dra Ljudevita Gaja.

(Dalje.)

Predmet je uzet iz domaće poviestnice. Radi se o borbi medju pristašama Zapolje i Ferdinanda. Junak drame je ban Frankopan, koi je kao što poviestnica sviedoči, bio duša stranke Zapoljine, jer po njegovoj smèrti propade i ona. On je bio čoviek uriešen svim svojstvima prava viteza: hrabar, viešt boju i dèržavnoj znanosti, postojan, veledušan i izvanredne duševne sile. On osta vieran stvari, kojoj se posveti, do svoje smèrti, koju steče na junačkom polju boreći se za pomisao, koja mu se činila koristna za dèržavu, premda uspieh dokaza, da nije bila već varalica močta. Tako ga predstavlja poviestnica, tako ga je narisao piesnik.

Sad se pita, jeli to značaj shodan za višju dramu ili tragediu? Od Aristotela do najnoviih estetikah, svi jednoglasno vele, da je zadaća tragedie **borba čovieka neobičnoga, izvanrednoga (junaka) proti svagdašnjosti i propast istoga preteżnostju postojećih silah ili kako su ih stari zvali, sudbine.**

To pravilo ima svoj temelj u naravi stvari, i zato je neoborivo, istinito, a ne samovoljno, samo iz običaja cèrpljeno, tek po nišletnom dogovoru vieštakoh ustanovljeno, jer udes samo takova čovieka može razumna bitja zanimat u višjem smislu, u njima probudjat pravo sućutje i puneći ih duševnom bolju i divljenjem, činit na iste dubok, moralan utisak, koi čisteći naša čuvstva i približujući nas čistiim dusima diže nas na časove vèrhzemaljske krugove i tako napaja nas nedokučivom slasti, a to i ništa drugo nemože bit svèrha liepih umietnostih.

Kada običan čoviek strada, to je žalostno, ali nije tragično; ako je taj čoviek dobar, dira u nas istina i njegov udes, mi ga žalimo, no to žaljenje neuzdiže nas, nestavlja nas u ono gorko-slatko stanje, koje čisteći nam čuvstva blaži nas; ako je taj običan čoviek opak, nesamo da njegova nesreća neprouzrokuje u nama ugodnih čuvstvah, već nas puni duševnim gadom, pa baš ako i osietimo koiput štogod milosèrdja, videći patit bitje nama slično, to biva što nas boli, da se je čoviek nadaren tolikim uznositim svojstvima navlaš tako ponizio ili da je bio tako slab neopriet se neprijaznim okolnostma, koje su ga tako ponizile. To je pako čuvstvo mučno, čuvstvo potlačno. Ni jedan, ni drugi slučaj nije dakle predmet umietnosti, jer nesadèržaje živaljah, kojima bi umiestnost mogla pobudit čuvstvah, što uzdižu i blaže, a to je svèrha umietnostih.

Frankopan bio je čoviek neobičan. I on ćutio je u sebi sile zapaočit točkove neobustavno napredujućih kolah, kojima hara prieka sudbina sve što joj put prieči, i prolazi prieko nesmileno smèrvljenih tielesah, gradovah, carstvah. On se smielo stavi na put sudbini i svojom kriepkom mišicom htiede opredielit joj hod, i zagrabi u paoke njezinih kolesah. No i njemu kao tisućima smionikah pred njim, preotme vèrteće se kolo mah i smèrvi ga baš u onaj čas, kad mu je začudjeni sviet već stao pleskat misleći, da će izvest vratolomno dielo, što preduze.

Tko da se kod takve borbe neponese, da je čoviek, tko da neuztrepti, neprepade se, kad opazi, da predmetu njegova divljenja napokon stanu čeznut sile, kad vidi, da smielim borcem zavèrti najposlie kolo od sreće i tko da ga nepožali motreći ga smèrvljena pod istim. Plače ga sviet, no i pieva mu piesme neumèrle hvale, vienča ga neuvehlom lovorikom slave i oblažujuće čuvstvo, da takova poduzet usudi se čoviek, nadvladjuje gorku bol, koja mu obuze sèrce i čisteći ga od zemaljskih podlih izvarakah, diže ga k njegovom izvoru, približuje ga čoviečjem dostojanstvu.

Takav je onaj Frankopan, koga poviestnica nazivlje braniteljem svekolike Ilirie, takova čuvstva zavladaju nama, kada sliedimo razvitak njegova golema, ljubežljiva značaja, kada suznim okom gledamo njegovu junačku svèrhu. Tko da se nedivi tolikoj snazi, tko da ga nežali, koga da neuzhiti toliko junaštvo, ma ni neodobrava stvar, za koju se junak žèrtvova?

Frankopan je bez sumnje značaj tragičan i što ga je piesnik izabrao predmetom svoga pèrvenca, pruža nam novi dokaz za njegovo dramatično zvanje.

No nismo zadovoljni samo tim sretnim izborom, već i načinom kojim ga je narisao. — Frankopan, kako ga nam piesnik narisa, čini nam se onaj isti, kojeg nalazimo u poviestnici: hrabar, piemenit, velikodušan, jednak u sreći i nesreći, riočit, ljubežljiv, jednom riečju, uzor hèrvatkoga junaka, junak od oka.

Što nas osobito obraduva jest, što nismo u slikanju toga značaja nigdie opazili nikakve nedosliednosti i to, da je piesniku za rukom pošlo, što nada svim posviedočuje njegovo izvanredno zvanje za tu vèrstu poezije, da ga naslika plastično, objektivno, to jest, da nam Frankopana predvodi od početka do konca tako, da iz onoga što čini, zaključit možemo na njegov značaj; a nije mu u usta metnuo, kojekakvih nakitjenih tiradah i liepih govorah, koji istina nukaju na plesak množinu, no sasvim su proti naravi drame, jer ona nema opisivat već predstavljat.

(Konac sliedi.)

kratak ali veoma znatan govor: Ja nisam sasvim zadovoljan s tečajem poslovah; nadam se, da će odsad bolje biti, da će bèrže ići tečaj pravice, i da će se ista bez mitah opravljati. — Ovih danah nadjene su u selu Povierca, tri milje od Kola, pri kopanju jednog temelja tri male štatue od granita. Jedni vele, da su to jazični bozi starih Lehah. Sve tri su štatue tako jako obijene, da se ništa izviestnog doznati nemože. Na svaki način ovaj će nalazak ugrejati glavu arheolozima!

Nieki petrogradski list donose sada obširno izviešće o dielovanju barona Osten-Sakena, koga je Nj. veličanstvo carica poslala u Odesu, da podieli znatne novčane i druge svakojake podpore vojnicima, koji su se netom povratili iz sužanstva. Imade ih sila božja; tako ih je prispielo 25. ožujka 942, 27. ož. 560, a 28. ož. 391, nu valja i to napomenuti, da su to bili najveći transporti. Potvèrdilo se je sada, da je uhvaćenicima u Kinburnu zbi'ja za rukom pošlo izbaviti si stieg vojnički. Pobieditelji pitali su zaista zanj, ali uhvaćenici ih zasliepiše i umiriše veleć, da je posada sastavljena iz raznih bataliunah pa. da tako nit nije stiega. Ovako sačuvaše oni tu najveću svetinju.

Franceska.

Pariški list „Univers" piše, da je posietio sjajni nadvojvoda Ferdinand Maximilian u pratnji svog pobočnika i austrianskog poslanik na franceskom dvoru, barona Hübnera u pariškom četvèrtu Saint-Martin niemačku cèrkvu sv. Josipa i da je u njoj slušao misu. Niemci, koji većinom u tom četvèrtu obitavaju, primili su ga radostno i velikim usklikom a diece, odievene u svečano ruho, dočakalo ga je 500 na broju. Poslie sproveli su sjajnog nadvojvodu sve do kočie redovnici, prečastni P. Chable prije nego su se razstali, govorio je slovo u niemačkom jeziku.

Grof Valevski primio je jednu deputaciu Poljakah, koja mu je predala protestaciu, što nisu zastupljeni poljski interesi na pariškom kongresu.

Pruski poslanik u Parizu grof Hatzfeld otišao je iz Pariza prije niekoliko danah. Nezna se kuda je otišao, ali se misli, da je pozvan u Berlin. Palo je u oči i odsustvo barona Seebacha, saksonskog poslanika.

Grof Orlov skoro će otići iz Pariza. Čini se, da Francuzi dèrže njega kao svemogućeg ministra i Rusiu kao nieku Kaliforniu, gdie zlato na vèrbama raste. Kažu, da grof Orlov dobiva na dan do 3000 pisamah, od kojih polovina predlaže kojekakve planove; druga polovina moli za kojekakve milosti, kolajne, odličja, ili poklone. Sad hoće svaki da dokaže, kako je on bio koristan Rusii, i kako je za nju imao simpatie. Rusi su za cielo poznali u Krimu Francuze s liepše strane nego u Parizu. Grof Orlov ima okobolju, pèrvi pariški liekari lieče ga.

Govore, da će grof Morni postati knezom nadkancelarom od Francuske. S tim zvanjem imao bi platu od 500,000 franakah.

Turska.

„Zuschauer" opaža na čerkesku molbu, da podpadnu pod Tursku: „Čudnovato je pojavljenje, da jedna deputacia iz Čerkeske, iz zemlje oduševljenih „boracah za slobodu" dolazi u Carigrad, i da svoju želju i odluku izriče, sve i sva upotrebiti, da mogu ostati „svakad" i „uviek" pod „usrećavajućom" vladom i gospodarstvom portinim; a ovamo biva opiranje protiv hathumajumu sve žešće, u Arapskoj je uzelo 60,000 momakah oružje u pobuni; pak se jedva uzdèržava u svima provinciama protivljenje protiv vlade, i na nju se najgore pogèrde bacaju."

Iz Bruse pišu „Obće Nov." 11. ožujka ovo: „Prije jedno dvadeset danah prodje jedan armenski težak u muhamedanski zakon, i odvede svoju ženu sa troje male diece i jednim odojčetom u jedno obližnje tursko selo, kao radi lakšeg života, i nekazavši svojoj ženi ništa o svom poturčenju. Tamo je žena više danah u zatvoru bila; ali povedenje muževo kao i susiedah bèrzo ju izvieste o stanju, i ona poruči po jednom mimoprolazećem seljaninu svojim rodjacima gdie se nahodi i o tome, da ju misle natierati da promieni zakon. Rodjaci se zauzmu za nju i ona se premiesti u srezko miesto Nikoju, gdie se preda policajnom zvaničniku, ali joj se nedopusti sastat se sa svojim jednoviernima. Na zauzimanje armenskog episkopa dovedu se dielom razriešeni suprugi u Brusu, ali se i tu preda žena policajnom šefu u zatvor, i svako moralno nasilje upotrebi se, da se žena odreče svoga zakona. Daljem posredstvovanju engleskog konzula izidje za rukom oslobodit ženu i diecu iz turskog zatvora i predati ju njenim zemljacima do dalje zapoviesti. Turski zakon ište istina diecu kao očinu, i na tom osnovu nije hteo gubernator bez kadije riešiti taj slučaj, šta više on je ženu protiv svakog predstavljanja dèržao u strogom zatvoru. Ako i nema ovaj slučaj nikakvog ličnog interesa, opet se može iz njega jasno viditi kako se svaćaju rieči novoga hatišerifa, da neće više biti nasilja u zakonu. Zaključenja su vèrlo mutna, koja se daju izvaditi iz postupanja vlasti, i muhamedanci su tako raspoloženi, da kèrstjani strepeći očekuju odlaženje strane vojske iz Turske, a Turci naprotiv već sada dižu glavu. U takvim okolnostima nije potrebna ruska propaganda. Kèrstjani će i bez toga očekivati svoje buduće spasenje od ruskog cara, i možda neće moći naskoro ugušiti bolan jauk za njom. — Opiranje nedolazi od izvèršitelja više volje, nego od nje same. A i kako bi moglo biti da se u jednoj varoši, koja je od Carigrada 10 satih udaljena i kao njegovo predgradje, čine takva protivna diela, i to tako bèrzo poslie obnarodovanog novog zakona, koi je Evropi samo samazao oči, i naočigled više evropskim predstavnicima i za vrieme vojničke okupacie? Da šta će tek činiti udaljene provincie." (pr. S. D.)

Amerika.

Viesti iz sieverne Amerike javljaju, da je predsiednik, general Pierce do toga došao, da o poslovima u srednjoj Americi upravi na sastanak poslanicu i da se je odvažio pripoznat Walkera.

U San-Juanu del Norte prepriečili su engleski brodovi, da se iskèrca pomoć za Walkera i kažu da su sievero-amerikanski brodovi dobili zapovied, da toga nedopuste i da silu odbiju silom. S druge strane čini se, da Kosta-Ričani neprestaju sieći sve sievero-amerikance bez razlike spola i godinah, kao što su u Virgin-Baju onomadne učinili opetovano.

Opravnik vašingtonova kabineta u Nikaragvi, gosp. Wheeler upravio je uslied toga na predsiednika od Koste-Rike, generala Moru, veoma žestok prosvied, kojim mu prieti gajievom sieverne Amerike, pred kojom neće ga moći obranit njegov „mogući i nenavidni saveznik (Engleska)."

Uz britansku sastavu, piše nieki franceski list, pojavit će se u sriednjim amerikanskim vodama još druga sastava. Pruska škvadra od Danziga, sastojeća iz fregate Thetis (37 topovah) Korvete Danzig (12 topovah) i prevoznoga broda Merkur (6 topovah) doći će skoro u vode od Nikaraqve, da štiti tamošnje niemačke naselnike."

Bèrzojavna viest.

Pariz, 1. lipnja. General Edgar Ney prispeo je iz Petrograda u Pariz. Iz Liona javljaju od subote da je Rona poplavila okolicu i počinila strašnu štetu; boje se, da su i mnogi ljudi tom nezgodom poginuli. Saona još nije ostavila svojih obalah. Nj. c. k. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian darevao je poslužništvu u St. Cloudu 20,000 franakah.

Pariz, 1. lipnja. „Moniteur" javlja, da je car glavom otišo u Lion, da preuzme predsiedništvo kod ondešnjeg pomoćnoga odbora. Sardinski senator Brema predao je caru pismo kralja piemonteskoga pratjeno poklonom.

Turin, 31. svibnja. Zbog poplavah prepriečen je hod poštovni medju Franciom i Piemontom. Kako se čuje, Josip Mazzini dao je nalog, da se njegova dobra u pokrajini genoveskoj prodadu, jer namierava ostavit političko gledalište i utieć u Ameriku. Proračun dèržavnih podatakah za god 1857 u iznosku od 143.726.266 lirah odobren je sa 92 glasa proti 15 glasovah. Polag „Risorgimenta" namierava vlada dopustit, da se opet vrate Piemontezi izagnani godine 1849.

Genova, 31. svibnja. Alfonso Lamarmora prispeo je parobrodom „Governolo" u Varignano.

Turin, 1. lipnja. Pogodba s kraljevinom nizozemskom u svèrhu promicanja medjusobnog obalnog brodarstva zaključena i ratificirana je. No nizozemska posiedstva u istočnoj Indii izključena su od te pogodbe.

Prinesci, što su došli za podporu karlovačkih pogorielacah kod odpravništva nar. novinah:

Ivo Vučković, tèrgovac iz vojnog Siska 5 fr. sr.

I z k a z.

Kod pèrve hèrvatske štedionice bio je primak koncem mieseca travnja 1856 217,551 fr. 57 kr.
mieseca svibnja pako . . . 78,771 „ 40 „
296,323 fr. 37 kr.

Usuprot bio je izdatak koncem
mieseca trav. 210.730 fr. 39 k.
svibnja pako 80,070 „ 41 „ 290.801 „ 20 „
Ostaje u gotovom za mies. lip. 5,522 „ 17 „

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 3. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . sa 5%	83⁹/₁₆
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz narodnog zajma . » 5%	84¹¹/₁₆
dto . . . . » 4½%	74¾
dto . . . . » 4%	66⅛
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92½
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	234¾
» » » » „ 1839, » 100 »	121
» » » » » 1854, » 100 »	108⅛
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	61¾
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1137
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	547½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	351
dto dto s plaćanjem na rate	375
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3023¾
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	604
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	448¾
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandeskih for. . for.	85
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102⅜
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 100 for. . . . . »	101⅛
Genova za 300 piemonteskih lirah . . . »	118½
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74⅞
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	102½
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	118¾
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102¼
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118¾
Pariz za 300 frankah . . . . »	119
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrst za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101⅞
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266½
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5⅝
Srebro od 2. lipnja	3½

SLUŽBENI LIST.

Na br. 1589. pol. (194—Izv.) (3—1)

Oglas.

Prigodom novačenja godine 1856. obavljanoga nisu se sliedeći momci dobnoj vojničkoj dužnosti podvèrženi pred unovačujuću komisiu kotara bosiljevačkog stavili i naime iz:

I. razreda:	Kućni broj.	Broj žreba.
Jure Babić iz Lukovdola	40	—
Ivan Šutej iz Zapeća	5	—
Mate Barčić iz Hèrsine	38	107
Mate Barčić iz Podrebarah	5	56
Miko Barčić iz Lipovčakah	9	83
Miko Bunjevac iz Lisičine gorice	7	16
Ivan Domitrović iz Osojnika	32	20
Ive Erdeljac iz srednjeg Prilišća	9	2
Josip Franković iz Glavice	6	91
Ive Gašparović iz Podrebarah	—	13
Ivan Klasnić iz Varoša	4	75
August Kuretić iz Razdèrtog	11	27
Ivan Lesac iz Ertića	3	97
Ivan Mufić iz Ertića	1	12
Janko Pavičić iz srednjeg Prilišća	3	33
Janko Pavlović iz Vukove gorice	4	94
Jure Šegina iz Milanah	5	89
Tome Šegina iz Podrebarah	3	46
Ive Šegina iz Lipe	14	50
Mate Šoštarić iz Umola	11	44
Miko Štokan iz Varoša	25	51
Josip » » »	—	88
Ive Šutlić iz Popovcah	6	58
Mate Sudac iz Hèrsine	9	35
Miko Šuljak iz Hèrsine	5	76
Mijo Šutlić iz Popovcah	6	22
Miko Tahia iz Glavice	3	48
Gèrga Umolac iz Umola	7	85

Svi ovdie naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci moraju se u smislu §. 34. propisa o novačenju, ako se nalaze u tuzemstvu, do jednoga mieseca danah, a ako se nalaze u inozemstvu, do tri mieseca danah nefaljeno ovdie osobno predstaviti, ili u protivnome dovoljnome slučaju barem prijaviti radi vojničke dužnosti, inače će s njima postupano biti kano s vojničkim bieguncima.

Istodobno se pozivlju sliedeći momci, koji se prijašnjih godinah pred asentirajuću komisiu nisu stavili i koji se sada službeno unovačiti imadu:

	Kućni br.	Razred.
Josip Krizmanić iz Bribanjcah	1	III.
Ivan Kunce iz Malog Jadèrča	16	IV.
Ivan Kuretić iz Razdèrtoga	12	II.
Petar Kuretić iz Razdèrtoga	12	VI.
Mijo Katkić iz Resnika	10	IV.
Jure Lovrenčić iz Severinpurge	11	VI.
Ivan Medved iz Blaževca	18	II.
Vid Mèržljak iz Dugačah	2	II.
Ivan Mufić iz Blaževcah	12	VI.
Blaž Panian iz Razdèrtoga	4	III.
Valentin Panian iz Razdèrtoga	10	III.
Josip Pavlinac iz Močile	6	III.
Tome Ribić iz Plemenitaša	4	V.
Mate Štajdohar iz Močilah	17	IV.
Antun Šutej iz Zapeća	5	IV.
Mate Švegel iz Kuėca	1	III.

da se nefaljeno osobno pred ovaj c. k. kot. ured čas prije stave, za da svog izostatka uzrok navedu i da se nakon toga shodni s njima polag propisa o novačenju učine koraci.

C. k. kot. ured Bosiljevo.

U Stelniku dne 21. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Lopašić s. r.

Br. 430. gr. (Izv.—193) (3—3)

Izrok.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud dozvolio je na prošnju Urše udove Štimac i sina njezinog Mihalja dobrovoljnu dražbenu prodaju cielokupnog selišta u Kupčini pod br. 28. ležećeg i na ostavštinu pokojnog Blaža Štimca spadajućeg uz lčbenu cienu od 300 for., i u tu svèrhu jedno jedino ročište za 12. lipnja 1856. od 10—12. ure do podne na lice miesta u selo Kupinec opredielio.

Uvieti dražbeni kao i količina selišta može se uviek kod suda svog uvidieti.

C. k. kot. ured Pisarovina kao sud.

U Pokupskom dne 12. svibnja 1856.

Balogh.

9331 1856 (VI.—18) (3—3)

Kundmachung.

In Gemässheit der Verfügung des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 26. Oktober 1853 Z. 27453/550 werden hiemit alle jene Bewerber, welche im Solarjahre 1856 zur Ablegung der Staatsprüfung für Forstwirthe zugelassen werden wollen, aufgefordert, ihre nach Vorschrift der Ministerial-Verordnung vom 16. Jänner 1850 (Reichsgesetzblatt vom Jahre 1850 Stück XXVI. Nr. 63 Landesgesetzblatt Stück V. Nr. 36) belegten Gesuche binnen der unüberschreitbaren Frist bis letzten Juni l. J. bei dieser k. k. Statthalterei einzubringen.

Die Zulassung zur Staatsprüfung erfolgt unter nachstehenden Bedingnissen:

a) Vollendung des zweiundzwanzigsten Lebensjahres.

b) Nachweisung des sittlichen Wohlverhaltens.

c) Entweder

A) mit gutem Erfolge zurückgelegte Studien an einer öffentlichen Forstschule und hierauf erfolgte zweijährige ununterbrochene, jedoch mit gehöriger Abwechslung verbundene practische Verwendung im äussern und innern Forstdienste, bei gleichzeitiger weiterer theoretischer Ausbildung durch eigene Studien. Ein Jahr dieser practischen Verwendung kann indess nachgesehen werden, wenn der Kandidat schon vor Eintritt in die Forstschule durch zwei Jahre im practischen Forstdienste beschäftiget war; oder wenn er nach absolvirter Forstschule noch durch ein Jahr auf einer Universität oder einer allgemeinen technischen Akademie den Studien zu seiner weitern Ausbildung obgelegen ist.

Die auf die Forstschule folgende practische Verwendung muss jedoch in letzterem Falle vorzugsweise im Walde selbst stattgefunden haben.

Oder

B) Nachweisung jener Vorstudien, welche für den Eintritt in eine öffentliche Forstschule gefordert werden, und der Widmung von fünf Jahren zur Aneignung der nöthigen forstlichen Kenntnisse, gleichviel ob diese zum Theile in Privatschulen, oder durch Frequentirung forstlicher Vorträge an Universitäten oder technischen Akademien, oder bloss durch Selbststudien, jedenfalls aber in Verbindung mit practischer Verwendung und wirklicher Dienstleistung erworben wurden.

Aus rücksichtswerthen Gründen kann jedoch noch diessmal im Sinne des Erlasses des verbestandenen hohen k. k. Ministeriums für Landeskultur- und Bergwesen vom 26. September 1850 Z. 13239/1347 von der Forderung der oben unter B. erwähnten, für den Eintritt in eine Forstschule erforderlichen Vorstudien abgegangen werden. Es werden somit auch jene, welche blos die vier Normalklassen, das Gymnasium oder die Realschulen absolvirt haben, wenn sie die übrigen unter a, b, c, A. B. bedungenen Nachweisungen beibringen, zur Prüfung zugelassen werden können.

Die Zeit wann und der Ort wo die Staatsprüfungen für Forstwirthe im Jahre 1856 statt zu finden haben, wird den zur Prüfung zugelassenen Bewerbern seinerzeit gegeben werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 26. Mai 1856.

Für die richtige Abschrift.

Rosa.

Br. 2546, 2547, 2548, 2549 i 2550. g. (Izv. 185) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 29. rujna 1855. br. 4032.	Višnjevec sa 2 kmetske naselbine	Antonia Hohnjec (preporno)	800	—	od 1. studenoga 1855.	16. sèrpnja 1856.	na 16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855. br. 4063.	Poredje sa $13^2/_8$ kmetskih i 3 željarske naselbine	Antun Krišper (preporno)	5450	—	»	»	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855. br. 4232.	Jalšovec sa $5^2/_8$ kmetskih naselbinah	Gosp. Terezia Mlekušpric udova Gengyel i njezina dieca (preporno)	2100	—	»	»	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 29. rujna 1855. br. 4033.	Gerlètinec sa $4^{39}/_{48}$ kmetskih i 6 željarskih naselbinah	Antonia Hohnjec (preporno)	2216	40	»	»	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855 br. 4062.	Dèržikovec sa $^5/_8$ kmetskih naselbinah	Šišman Kelemen i Franjo Majcenić (preporno)	250	—	»	»	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Usled toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega su je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 3. svibnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 3202, 3203, 3213. (DS.—58) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
1. travnja 1856. br. 698.	Bisagh	zaoštavština grofa Dragutina Draškovića	577	47	1. svibnja 1856.	12. sèrpnja 1856.	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 729.	Hrašćina	»	3286	6	»	»	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 688.	Benčetić	Stiepan Pomper	877	13	»	»	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 765.	Hudibitek	Tadia Ferrić	44	27	»	»	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Usled toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potiėraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave proteguuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 7. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

(Dp. 58) (3—1)

Poziv,

kojim se posivlju svi oni, kji iz ostavštine umèrvšeg dne 16. ožujka 1856 u Zagrebu Josipa Mikulića štogod kao vierovnici tražit nadu, da svoje tražbine do 30. lipnja t. g. kod podpisanog u mesničkom sokaku pod br. 147 temeljito dokažu tim većma, što po izminutju ovog roka podpisani kao oporuke ovèršitelj nikakva izplačivanja dobrovoljna preduzimati neće.

U Zagrebu 2. lipnja 1856.

Ivan Nep. Dolovčak,
oporuke ovèršitelj.

Nr. 4642. 1856. (DS.—63) (3—1)

Konkurs-Kundmachung

zur Wiederbesetzung einer bei dem gemischten k. k. Bezirksamte zu Sissek in Erledigung gekommenen Aktuarsstelle, womit ein Gehalt von 400 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 500 fl. verbunden ist, wird der Konkurs mit der Frist von 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in die Agramer deutsche und kroatische Zeitung an gerechnet, hiermit ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre Gesuche mit der ordnungsmässig ausgefüllten Qualifications-Tabelle, mit den Zeugnissen über die zurückgelegten juridisch-politischen Studien, über ihre Sprachkenntnisse, insbesonders jene der Landessprache, die abgelegten Staatsprüfungen und über ihre bisherige Verwendung im öffentlichen Dienste zu belegen, und solche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden binnen obiger Frist bei der k. k. Komitats-Behörde zu Agram einzubringen; bei welcher Gelegenheit anzugeben kommt, ob und in welchem Grade dieselben mit den Beamten bei den gemischten Bezirksämtern in Kroatien und Slavonien alleafalls verwandt oder verschwägert seien.

K. k. Komitats-Behörde

Agram, den 30. Mai 1856.

Br. 834—1856. pol. (Izv. 200) (3—1)

Izrok.

Hajdu Joso iz Voćina vojničkoj dužnosti u I. dobnom razredu podvèrženi momak sa žrebnim brojem 1, kojeg se miesto boravljenja nezna, s otim se poziva, da se u vrieme miesec danah amo postavi ili prijavi, jer se inače proti njemu po glasu §. 35. novačećeg zakona postupalo bude.

U Voćinu 23. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Kavić.

Br. 2796. pol. (Izv.—202) (3—1)

Razpis natiečaja.

Uslied dozvoljenja veleslavne c. k. županijske oblasti u Rieci od 27. svibnja 1856. br. 5113. ovime se za popunjenje izpražnjene službe občinskog tajnika kod občinskog ureda u Mèrkopolju u delničkom kotaru, s kojom je službom skopčana godišnja platja od 300 for., zatim relutum za konak i dèrva sa 120 for., razpisuje natiečaj do 20. lipnja o. g.

Natiecatelji imaju svoje redovito dokumentirane molbe, u kojim dokazano biti mora:

a) doba života,
b) neprikorno moralno i političuo ponašanje.
c) dosadanje upotrebljenje.
d) znanje jezikah i ostale sposobnosti

do gore ustanovljenog dana, i to oni, *koji se u javnoj službi nalaze*, kroz njihovu neposredno *predpostavljenu* oblast, a ostali putem nadležne *političke* oblasti na podpisani c. k. kot. ured upraviti.

C. k. kot. ured u Delnicama dne 29. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Šoštarić.

Nr. 8496/1710 1856 (VI.—14) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung

für ein chirurgisches Stipendium.

Von den mit allerhöchster Entschliessung vom 8. Oktober 1853 für Eingeborene Kroatiens und Slavoniens, welche sich an einer eigens zu *bestimmenden* inländischen Lehranstalt den *chirurgischen* Studien und zwar entweder für das Doktorat *oder* in Ermanglung solcher für das Magisterium widmen wollen, allergnädigst bewilligten und mit dem h. o. Erlasse vom 8. Mai v. J. Z. 7170 wiederholt ausgeschriebenen Stipendienplätzen mit jährlichen 150 fl. sammt einer entsprechenden Reisevergütung, bleibt noch Eines zu besetzen übrig.

Es wird daher für dasselbe hiemit neuerdings der Conkurs bis zum 10. August l. J. eröffnet.

Die Bewerber um dieses Stipendium haben ihre, mit einem legalen Armuthszeugnisse versehenen und desshalb stempelfreien an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht stilisirten Gesuche bis zur obangesetzten Frist zu überreichen, und zwar, insoferne sie gegenwärtig eine öffentliche Lehranstalt besuchen, bei dem betreffenden Direktorate, insoferne sie aber schon vor längerer Zeit aus den Studien ausgetretten wären, bei jener k. k. Comitats-Behörde, in deren Bereiche sie sich gegenwärtig aufhalten.

Die Gesuche für dieses Stipendium müssen, nebst dem oben erwähnten Armuthszeugnisse, noch mit folgenden Belegen versehen sein:

a) mit dem Taufscheine zum Belege der Abkunft aus Kroatien und Slavonien;
b) mit dem Schulzeugnisse und *insbesondere mit* dem Zeugnisse über die mit gutem Erfolge abgelegte Maturitätsprüfung;
c) mit dem Zeugnisse über die Kenntniss der kroatisch-slavonischen, wie auch jener Sprache, in welcher an den betreffenden Lehranstalten der Unterricht ertheilt wird;
d) bei jenen Kompetenten, welche gegenwärtig keine öffentliche Lehranstalt besuchen, auch mit einem legalen Zeugnisse über ihren Aufenthalt seit dem Austritte aus den Studien, so wie über ihr moralisches und politisches Verhalten, und über ihre Beschäftigung.

Bei jenen Bewerbern, welche derzeit eine öffentliche Lehranstalt besuchen, hat der Instituts-Direktor auf dem letzten Studienzeugnisse zu bestätigen, ob der Betreffende bereits im Genusse eines und welchen Stipendiums sich befinde oder nicht.

Schliesslich hat sich jeder Kompetent in einer besonderen, dem Gesuche beigelegten eigenhändigen Aeusserung zu erklären und zu verpflichten, dass er nach Erlangung des bezüglichen Grades oder nach erhaltener Approbation zehn Jahre *in* diesen Königreichen seine Kunst ausüben wolle, ausgenommen den einzigen Fall einer Beförderung im Staatsdienste.

Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei Agram am 13. Mai 1856.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 5. LIPNJA 1856. Broj 128.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamsi nedjelje i praznika na čitavom — listu. Polugodišnja predplata je za domaće u noviarnici 5 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom šiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjaseda 10 iniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

C. k. ministarstvo financiah opazilo je već više putah, da su po zakladama, zavodima, cèrkvama itd. obveznice narodnoga zajma s kuponima, koje su na naličju po političkoj oblasti bile obskèrbljene svezom (vinkulem), pieneznici dèržavnih dugovah doknadno donešene bile za uredno vinkuliranje odnosuo za prenos u obveznicama na ime zaklade cèrkve ili zavoda itd. Ako bi takove obveznice za uplate na narodni zajam bile potegnute, napomenulo se je opet s nova zajamnim pieneznicama, da zakladama, zavodima, cèrkvama, svetjenskim tielesima itd. bez navlastita oblastnoga dopuštenja neizdavaju obveznicah na donositelje. Opazilo se nadalje, da mnoge zajamne pieneznice uplate od narodnoga zajma privatnih osobah malone izklopno pokrivaju obveznicama, koje imaju kamatni rok „siečanj — sèrpanj“. Posliedica ovoga postupka jest nerazmierno nakupljenje kuponah ovoga kamatnoga roka, dočim bi iz mnogovèrstnih obzirah za željet bilo da čim je većma moguće jednaki budu rokovi od sèrpnja i listopada. Naloženo je bilo dakle zajamnim pieneznicama, da odsele prije svega i nakoliko se to bez smetnje manipulacie i zakašnjenja u odpravljanju stranakah iole može obavit, izdaju obveznice s kuponima od roka travanj — listopad; budući pako dopuštenje za razvezanje (devinkuliranje), prenos razdieljivanje ili prodavanje obveznicah glasećih na javne političke zaklade, zavode itd. zatim na općine polag obstojećih zakonitih propisah davat mogu samo političke zemaljske oblasti, naložilo se je financialnim oblastima, da si vaviek naročito pribave predbiežno privoljenje političke zemaljske oblasti, kadgod dodju u priliku, da učine na podčinjene vierovne pieneznice izdavat nalogah za preduzimanje gore rečenih uredovnih dielah s obveznicama pomenute kategorie.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 15. pr. m. najmilostivie odobrit ukinutje moldavskih carinah na dolnjoj Moldavi medju Pragom i Melnikom s iznimkom carine za dèrva, koja se ima i odsele kao prije uzduž svekolike Moldave pobirat kod divone u Vegloni. Ova naredba stupit će dne 15. t. m. u dielatnost.

U porazumljenju sa c. k. ministarstvom tèrgovine naredilo je ministarstvo unutarnjih poslovah, da se teže od slievena željeza samo onda smiju cimentovat, ako su posredstvom željezne karike, na koju se ima stavit biljega odobrenja, izravnana (justirana), i da se težama pomiešanim olovom ili drugim metalima nema samo uskratit odobrenje, već da se iste imaju i konfiscirat.

C. k. ministarstvo nastave dozvolilo je da se romunsko izdanje „Rukovodjenje u računstvu“ (Manualus de Aritmetica) komu je ciena 24 krajcare, može uvest porabe radi u dotične dolnje gimnasije i dolnje realke.

Nj. veličanstvo cesar Ferdinand dostojao je izvan urednoga miesečnog iznoska od 450 for. privatnom družtvu za podupiranje kućnih siromakah pred svojim odlaskom iz Praga poklonit 400 for.

Stanje austrianskoga tèrgovačkoga pomorstva bilo je polag jamačnih izkazah na koncu god. 1854. sliedeće: Brodovah od dugačke vožnje brojilo se 665 sadèržavajućih 218,472 bačve i 7969 mornarah; 621 velik brod za vožnju uz obale sa 44.111 bačavah i 3381 momkom; napokon 702 male plavi sa 31 588 bačavah, 5647 osobah, a malih ladjah koje su opredieljene samo za luke dotične pokrajine brojili su 451 ladju sa 1796 bačavah i 1238 momakah; ribarske barke bile su u svomu 2664 sa 11.788 bačavah i 8731 mornarom. U obziru brodovah dugačke vožnje zauzima pèrvo miesto austriansko primorje a u obziru uzobalnih plavih svakog pravca i veličine Dalmacia; veća strana ribarskih barkih, 1586 brojem, prinadleži mlietačkom primorju.

Svota plavih ovdie navedenih može se naznačit brojem 6103, no ako k tomu dodaš numerovane barke i 52 deregljije sastojalo je na koncu godine 1854 ukupno stanje iz 9893 plavih sa 31.,007 bačavah i 35.801 mornarom.

Višje tèrgovačko učilište u Pagu otvorit će se dne 1. listopada t. g.

Dne 24. svibnja u večer bila je u Mantovi i okolo Mantove strašna oluja i gràd. Oluja izčupa dèrvlje korienom i razakrije kuće. Na cesti ubije strovaljivše se dèrvo jednog prolazećeg konja.

Ovako čitamo u bečkoj „Pressi“:

Bruseljski list „Nord“ nikako neće da miruje o stvarima, koje se tiču Italie. Taj ruski organ je u savezu sa pariškim novinama „Journal des Debats“ baš pakleni kotao, u kojem se pravi, koliko se igda više more od niekog vremena otrov protiv Niemačke a naročito protiv Austrie.

Čini se, da se je ugovor od 15. travnja Rusima baš jako na dušu popeti morao i da je silovito razbio povorku tajnih ruskih bimbah, jer inače nismo si vèrstni razjasniti, kako to biva, da se ruski krugovi nemogu nipošto kaniti svoga gnjieva. Mili Bože, kako bi to obradovalo „Nord“ da mu se izpune užasna naricanja glede Italie; kako on samo vesele volje oglasuje štampom sliedeće puko klevetanje, koje se povelo u palači g. pl. Brunnova u Parizu:

Čim više se uklanja engleski kabinet svakom razjasnjivanju u taljanskoj stvari, tim biva izviestnie, da se sada nesamo o tom zbiljno radi, kako da se preobrazi Italia, već da se takodjer namierava preduzeti novo razdieljenje zemljišta na poluotoku taljanskomo. Kao što se dočuje iz pouzdanog izvora (?), podtiču se ima tomu šest nedieljah danah duhovi u Italii. Neće dugo vremena postojati a ta tajnost doć će na vidik dana. Poslie tog zaista otajnog uvoda prolazi Nord na nieke okolnosti, kao n. p. da se još nije razišla englesko-taljanska legia, da Franceska svejednako utaboruje svoju vojsku na Varu, pa da se primiče miesec sèrpanj, u kom bi se lahko dogodilo, da ta stvar zazrie i pukne. Vidit je iz ovoga, da Nord upravo sistematično nasèrće na Austriu, a dobro se je za cielo porazumieti s onim, što se nada i što želi rusko občinstvo.

Čini se, da ovomu, što smo dosele naveli, dolikuje nekako i ona radost te veliko veselje, kojim pozdravlja prusko novinarstvo doček udove, carice ruske u Berlinu, pa i sve one svečanosti, kojima je navieštjen dolazak cara Aleksandra II. u glavni grad pruske kraljevine. Car neće opaziti zaista po svečanom i sjajnom dočeku na pruskom zemljištu, da je prošo granice svoga carstva.

Kažu, da je cara prinukalo nevoljno zdravlje carice majke, da krene bèrže bolje na put.

I iz Temišvara javljaju o plohi, koja se 18. u krašovskim gorama spusti i hute i gvozdaru od Nadràga i Zsidovára strašno pohara. Stanove radnikah odnese poplava, sila marve pade a ljudstvo mogaše tek mukom izbaviti si život. Tamiš naraste za 2 hvata nad kortom i poplavi obale na široko i daleko, tako da je občenje medju Temišvarom i Veršcem bilo prekinuto više danah.

Taljanska.

Iz Rima, 21. svibnja piše „Independance Belge“: Engleska će svu svoju krimsku vojsku osim 5 regimentah, koje šilje u Kanadu i osim onih što ostaju za vrieme u Turskoj, ponamiestiti oko Napulja, naimre 3 regimente u Kèrf, 9 u Maltu, a 5 u Gibraltar. Ovih 9 regimentah može napuljskoj vladi zaista zadati ozbiljnih brigah. Čini se, da se dosad nije ni obazirala na englesku istočnu vojsku, van samo pazila na Franceske posade u Rimu. S toga je i davala vaviek dielati na bedemima Gaete, koja vlada putem prieko Terracine u Napulj. Još prije niekoliko vremena podigoše tu do 5 redutah, akoprem su napuljski dvoranici tvèrdili, da je Gaeta skoro pèrva tvèrdja u Italii, i da se može u svakom obziru usporediti s Veronom, Mantovom i Aleksandriom.

Pišu „Constitutionell-u“ iz Turina od 26. svibnja. U Lombardii i papinskoj dèržavi strogo pazi policia, pa je već mnogog sumnjiva čovieka uhvatila. Povod tomu dade niekoliko nadjenih ekzemplarah sardinskog mnienja glede pariških konferenciah. Govori, što su ih tom prigodom dèržali Cavour, Brofferio, della Margherita, Mamiani i drugi nieki sabrani su i otisnuti u jedan svezak, pa ih je zatim više komadah, kao što misle, poslano u Lombardiu i papinsku dèržavu, što je policii zadalo dosta skèrbi.

Moldavia i Vlaška.

Jaš, 24. svibnja. (N. Pr. Ztg) Danas je divan pri koncu siednice jednoglasno zaključio predat knezu adresu, da se sjedine obe kneževine.

Rusia.

Bèrzojavnu štaciu u Marianopolju u Rusii zatvoriše a otvoriše novu bèrzojavnu štaciu u Kovnu.

Veličanstvene priprave, koje se čine za krunisanje carevo u Moskvi, zabavljaju svekoliko tamošnje stanovništvo. Misle, da će troškovi iznosit do 5,000,000 srebèrnih rubaljah. Već sada su u tom stolnom gradu veoma poskočili kvartiri. Grof Morny, zastupnik cara Francuzah, najmio je stan na 40 danah za priekorednu cienu od 30.000 srebèrnih rubaljah. Sa svih stranah neizmiernoga carstva — izvan Sibirije, koju su izuzeli zbog njezine daljine — vèrve onamo plemičke deputacie i tisuće vojničkih i gradjanskih osobah. Strielačka regimenta carske obitelji već je otišla prije nedieljo danah put Moskve, budući da je car naročito zapoviedio, da ovi izabrani vojnici budu okolo njega za svečanostih.

Niemačka.

Berlin, 30. svibnja. Nj. veličanstvo car ruski vratit će se već u ponedieljak u svoju dèržavu.

Nj. veličanstvo kralj naimenovao je carskog austrianskog feldmaršala kneza Vindišgrätza za vlastnika drugog dragunskog puka. (To su bili švedski draguni, poznati pod imenom „Princ-Wilhelm-Draguni,“ jer je stric njegovog veličanstva umèrli princip Vilhelm pruski bio zadnji vlastnik puka, koi je skoro najodličnii u cielom pruskom konjaništvu. Deputacia rečenog konjaništva sastojeća iz zapoviednika majora Buchholca, iz jednog štabskog oficira, ritmaistora i oberlajtnanta prispiela je jučer ovamo, da si pozdravi novog vlastnika.

Publicist javlja: Počamši od 30. lipnja bit će zatvoreni svi bordeli u Berlinu. Ta odluka već je priobćena svim vlastnicima takovih gospodarstvah a zajedno im je rečeno, da u budućo bude im dopušteno primati samo rodjene Berlinke. Kad se jednom već pozatvore sva slična gospodarstva u Berlinu, onda će se odpratit prieko granice sve one dievojke, koje nepripadaju Prusii, a na one, koje su rodom iz Berlina, bditi će strogo redarstvo.

Franceska.

Pariz, 27. svibnja. Danas je bio na martovom polju veliki vojeni razgled. Vojske, kojom je zapoviedao maršal Magnan, bilo je tu sakupljeno odprilike 40,000 na broju. Piehota bila je pod zapoviedništvom generala Regnault-a de S. Jean d' Angely, konjaništvo pod zapoviedništvom generala de Cotte, a topčiama zapoviedao je general Anvity. Car je prispeo na to polje u 1 sat poslie podne. Jedan oddiel garde sačinjavao je prednju vojsku. Caru su jašili na desnom boku nadvojvoda austrianski a na lievom Oskar princ švedski. Tik do nadvojvode bio je princ Napoleon. Oba stranjska princa odieveni su bili u generalske odieće svojih domaćih vojskah. U pratnji su jezdili častni maršali Vaillant (ratni ministar), Bosquet i Canrobert pa onda jošte ciela četa generalah i drugih višjih častnikah. Vidili je bilo takodjer inostranacah kao što n. p. engleski general Brown. S traga je sliedio opet jedan oddiel carske garde na konju. I dvie kočie šle su tik za generalskim zborom. U pèrvoj siedila je carica s niekom pèčastnom gospojom od dvora a u drugoj bila je princesa Matilda, koja je za bèrzo krenula prama pristaništu Ecole Militaire, što no je usried tog polja, gdie je bilo sila svakojake gospode. Carica se je pako vozila mimo vojske uzastopce s carskom svitom. Vojska uzela je defilirati u $2^1/_2$ sata. Car se je bio namiestio sa svojom pratnjom kod vojničke učione. Vrieme je bilo je vèrlo povoljno. Vojsci bilo je dopušteno vikati „Vive l' empereur! Vive l' impératrice!" Svietina, štono se je bila tu sgèrnula pozdravljala je uzklikom samo onu diviziu, koja se nedavno vratila iz Krima pod zapovjedništvom generala Toreya.

Car je tom prigodom nosio velekèrst reda sv. Stiepana i zviezdu serafinskog švedskog reda; niz vrat njegovih sjajnih gostovah viseli su na vèrpcima velekèrsti reda počastne legie.

Danas dat će princeza Matilda na čast stranjskih princah sjajnu večernu zabavu.

„Oesterr. Ztg-u" pišu 28. svibnja iz Pariza, da je sjajni nadvojvoda Ferdinand Maksimilian otišao iz St. Cloud-a, da se svrati za niekoliko urah u Cherbourg. Sinoć bio je nadvojvoda sve do polnoći u krugu carske obitelji te se je rastao s carem i caricom na vele sèrdačni način.

Prije, nego što je stupio u kočiu austrianski princ i admiral, posieti ga iznenada glavom sam car oko 7 satih u jutro. Tu su bili zajedno gotovo pol sata car i nadvojvoda te su se raztali sèrdačno zagèrlivši se.

Nadvojvoda je poklonio knezu od Tarenta, koi mu je bio komornikom, i vojvodi od Kadore, kog mu je car pridielio bio kao poslužnog častnika, dragociene burmutice, na kojima je urezano njegovo dično ime briljantima. Nadstojnici dvorske družine dobili su na dar ili briljantno pèrstenje ili pako bogatih pèrsnih igleh. Cielo dvoranstvo nadareno je baš gospodski; nadvojvoda podielio mu je 500 napoleondorah (10,000 franakah.)

Ali zato je i car nakitio kako valja cielu pratnju nadvojvode redovima. Grof Mensdorff-Poujely imenovan je velečastnikom, grof Hadik, pobočnik nadvojvodin, komanderom, dvorni tajnik baron Pont častnikom, pl. Copmans, poručnik linejskog broda, pa gosp. Scherzenlechner, privatni tajnik i dr. Trogher, tielesni liečnik nj. visosti vitezima počastne legie.

Budući da nadvojvoda putuje incognito, to su ga posietili kod pristaništa željezničkog prie odlazka samo c. k. poslanik i članovi austrijskoga poslanstva. Nadvojvoda se je oprostio tu s vojvodom od Kadore vèrlo ljubko. Uprav je udèrla deveta ura a voz željeznički odisne te odleti sa visokim svojim putnikom put Rouena, gdie je namislio nadvojvoda razgledati staru gotičku cèrkvu i druge starodavnosti iz normanskih vremenah. U dva sata poslie podne otići će on odtale u Havre, gdie će se poslie obieda ukèrcat u parobrod „la Reine Hortense" i prebaciti u Cherbourg. Sutra pod noć povratit će se u Calais, odkale će nastavit put prama domovini po kopnu. Nije se zaista ni nadalo, da će ovaj pohod toliki uticaj imati na tuillerijski dvor i na sve one krugove u kojima se je nadvojvoda bavio. Neda se ni najmanje tajiti, da je tomu svakako najvećma dopriniela osobna ljubkost princeva. Govori se sasvim pouzdano, da mu je jutros car rekao: „Je ne vous dis pas di adieu, mais au revoir!"

Constitutionel javlja da će sjajni nadvojvoda provesti dva dana kod Bruseljskog dvora, da posieti svoju rodjakinju, nadvojvodkinju od Brabanta. Zatim će on boraviti po dva dana u Hagu i u Draždjanima a tri usried kraljevske obitelji u Berlinu. Oko polovice mieseca lipnja povratit će se u Beč te će tako tu prie nazočan biti, nego što carica porodi.

Dania.

U koliko se zna o poslovima sundske konferencie u Kodanju, sve su sile nak'onjene, osim Engleske, da se primi danski predlog kapitaliziranja sundske carine. Ako Engleska na taj predlog nepristane, onda će po svoj prilici promašiti konferencie svoju svèrhu. Danska predlaže, da se sundska carina kapitalizira sa 35 mil. talirah. Od te sume imala bi Engleska i Rusia najviše plaćati, poslie njih Prusia.

Bèrzojavne viesti.

London, 3. lipnja. U noćnoj siednici dolnje kuće stavio je Roebuck pitanje u obziru komisie imajuće se izabrat za dunavske kneževine, na koje je lord Palmerston odgovorio, da nije pariška konferencia već svaka vlada napose izabrala svoju komisiu. Mac Gregor tuži se na razsipno rukovanje gèrčkih financiah i pita, da li je vlada nakanila, prisilit Gèrčku da povrati dug? Lord Palmerston odgovara, da poruci nemogu pojedince već samo zajednički činit prisilnih naredabah proti Gèrčkoj, ako bi to zahtievali dogadjaji. Kancelar dèržavnoga blaga predložio je, da se sastavi posebni odbor, koi bi imao iztraživat gospodarstvenu stranu posla sundske carine.

Berlin, 2. lipnja. Car Aleksander odputovat će danas u ponoći u Varšavu.

Berlin, 3. lipnja. Doznaje se za cielo, da će baron Budberg kao carski ruski poslanik doći u Beč, baron Brunnov vremenito u Berlin, a nekadašnji ratni ministar knez Dolgoruki u istom svojstvu u Pariž.

Lion, 2. lipnja. Rhona i Saona znamenito je pala, počinjena šteta veoma je velika.

Rim, 31. svibnja. Za koi dan ukèrcat će se u Civitavecchii na jedan francuski parobrod glavni namiestnik papin Pratrizi sa svetjeničkim dostojanstvenicima Monaco, Ganelli i Capalle. Izim jednog vlastoručnog pisma svetoga otca na cara Napoleona i caricu Eugeniu donosi isti posliednjoj pojas vezeni zlatom s gèrbovima papinskim i carskim u briljantima, biseru i rubinima i zlaten sud etruski s ružicom; za cara podnožje iz lapislazula s gèrbovima papinskim i carskim; za carevića kolejnu sa začetjem, što nose dva angjela, okvačenu briljantima, rubinima i ametistima; izvan toga različnih drugih kolajnah za visoke dèržavno osobe.

Turin, 1. lipnja. Poštovni hod sa Franceskom prieče jošte poplavice u Savoji.

Carigrad, 28. svibnja. C. k. poslanik baron Prokeš vratio se s uštjah dunavskih a pruski generalkonzul iz Bukurešta prispeo je ovamo. Muchlispaša Stourdza naimenovan je sučlanom komisie za naznačenje besarabske granice. Viesti iz pokrajinah glase utiešnie. U Tripolisu u Berberii vlada kratelj.

Kalej, 31. svibnja. Nj. visost prejasni g. nadvojvoda Ferdinand Maksimilian, koi je sinoć ovamo prispeo odputovao je jutros o $8^1/_2$ sata u jednom carskom vozu po željeznici u Bruselj. G. Delebecque, podpredsiednik upravnoga vieća sieverne željeznice i g. Petiet, indjenir en chef iste, pratili su onaj povoz, gdie se je nalazio nadvojvoda. Indjenirski nadglednik Matias upravljao je povozom.

Prinesci, što su došli za podporu karlovačkih pogorielacah kod odpravničtva nar. novinah:

Prenos	5 for. — kr.
Kušević	5 for. — kr.
Radoslav L.	— for. 30 kr.
Ukupno .	10 for. 30 kr.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 4. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$83^7/_{16}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93^1/_4$
dto iz narodnog zajma	» 5%	$84^9/_{16}$
dto	» $4^1/_2$%	$74^3/_4$
dto	» 4%	$66^1/_8$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$92^1/_2$
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» $2^1/_2$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834,	za 100 for.	233
» » » » „ 1839,	» 100 »	$121^1/_2$
» » » » » 1854,	» 100 »	$108^1/_8$
Bečko-gradski banko	sa $2^1/_2$%	$61^3/_4$
» » »	» $2^1/_4$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$87^1/_2$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$76^3/_4$
Bankovne dionice komad po		1131
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$587^1/_2$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		$334^1/_2$
dto dto s plaćanjem na rate		374
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	$3017^1/_2$
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	600
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	$448^3/_4$
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	. for.	85
Augsburg za 100 for. current	»	$102^1/_2$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$101^1/_4$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	$118^1/_2$
Hamburg za 100 mark banko	»	74
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$102^1/_2$
London za 1 funt šterlinga	»	10-3
Lyon za 300 frankah	»	$118^3/_4$
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$102^3/_8$
Marseille za 300 frankah	»	$118^3/_4$
Pariz za 300 frankah	»	$118^7/_8$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	$101^3/_4$
Bukurešt za 1 forint	parah	$266^1/_2$
Carigrad za 1 forint	parah	457
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5^3/_4$
Srebro od 3. lipnja	$3^1/_2$

SLUŽBENI LIST.

Uz br. 601—1856. gr. (Izv.—197) (3—1)

Oglas prodaje

dviuh kućah sa pripadcima u Djakovu i području tèrgovišta Djakova ležećih na ostavštinu Švarzmeier iz Djakova spadajućih.

Od strane c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se na molbu punolietnog nasliednika Švarzmaier i tutora malodobnog nasliednika Kate Švarzmaier-eve, Antun Haibler iz Djakova ovosudnom odlukom od 21. svibnja t. g. br. 601. odobrenu prodavati dne 28. lipnja t. g. poslie podne u 4 sata u licu miesta t. j. kući pod br. 53. u Djakovu ležećoj nepokretnosti na ostavštinu pokojnih suprugah Ferdinanda i Kristine Švarzmaier u Djakovu preminuvših, spa-

dajući i to: kuća pod br. 53. u 950 fr. procienjena, kuća pod br. 397 u 600 fr., zatim 1¼ jutra bašće izvan podkućnice u 120 for., 2¼ jutra arendalnih zemaljah u Pišku u 100 fr. i ¾ jutra arendalne zemlje u 30 fr. sr. procienjene, te stranom u Djakovu stranom pako u okolici ovoga tèrgovišta ležećih, putem javne dražbe, — kamo se kupiti želeći s tim pozivlju, da se dražbeni uvieti prodaje ove kod ovoga sudišta svaki dan u uredovnih satih saznati mogu.

C. kr. kot. ured kao sud u Djakovu dne 27. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Cekuš.

Na br. 650. gr. (Izv.—201) (3—1)

Oglas dražbe.

Od strane ovog c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se uslied toga, što će se ovosudnom odlukom pod br. 317—1855. doneŝenom obnarodovana i na dan 13. svibnja t. g. u 10 satih urečena prodaja nepokretnosti sa ostavštinu pokojne Marie Matjišić prije udate Greguš iz Piškorevacah spadajući, radi pomanjkanja kupacah obdèržavati mogla nije, nova na dan 28. lipnja 1856. u 11 satih prije podne u licu miesta s tim dodatkom, ako od potrebe bude, izpod prociembe najviše davajućim ustupiti.

Uslied toga se svi oni, ove nepokretnosti kupiti želeći, na dražbu ovu pozivaju s tim, da se uvieti dražbeni svaki dan u uredovnih satih kod ovog ureda saznati mogu.

C. kr. kot. ured kao sud u Djakovu dne 29. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Br. 3777. civ. 1855. (DS.—65) (3—1)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na molbu gosp. Alberta Schauffa de präs. 3. t. m. br. 880 civ. u preporno m predmetu proti ostavštini pokojnog Andrie Lacha preko kuratora ad actum gosp. Ljudevita Vrabca ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676 ležeće, sudbeno zaplienjene i na 1373 for. 45 kr. sr. procienjene radi dužnih ovèršitelju 54 for. 24 kr. sr. sa pripadcima dozvoljena, a budući je na pèrvom i drugom jevtinbeno-prodajnom roku zbog pomanjkanja kupacah bez ikakvog uspieha ostala, to se tretji rok ove ovèršbene prodaje na dan 7. sèrpnja t. g. u 9 satih prije podne na molbu ovèrhovoditelja opredieljuje.

S toga se pozivaju upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prije započete dražbe povierenku dražbenom u ime odustatnine 140 fr. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodajnoj kući tražbine imati polag naputka suda, na koliko takove kupovna svota prikrije, preuzeti. — Ujedno se kuprima objavlja, da se prociembeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravničtvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uviditi i takovih prepisi dobiti mogu, u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivaju se svi oni, koji o ovoj prodaji posebna obaviest do rukuh nedojde, te ako njima u javnim knjigama hipotekarno pravo pripada, da takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju, svoje punomoćnike ovdie u miestu nalazeće se naznače uz ime, prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšim se vierovnicima kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu dne 28. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Na br. 1589. pol. (194—Izv.) (3—2)

Oglas.

Prigodom novačenja godine 1856. obavljanoga nisu se sliedeći momci dobnoj vojničkoj dužnosti podvèrženi pred unovačujuću komisiu kotara bosiljevačkog stavili i naime iz:

I. razreda:	Kućni broj.	Broj žreba.
Jure Babić iz Lukovdola	40	—
Ivan Šutej iz Zapeća	5	—
Mate Barčić iz Hèrsine	38	107
Mate Barčić iz Podrebarah	5	56
Miko Barčić iz Lipovčakah	9	83
Miko Bunjevac iz Lisičine gorice	7	16
Ivan Domitrović iz Osojnika	32	20
Ive Erdeljac iz srednjeg Prilišća	9	2
Josip Franković iz Glavice	6	91
Ive Gašparović iz Podrebarah	—	13
Ivan Klasnić iz Varoša	4	75
August Kuretić iz Razdèrtog	11	27
Ivan Lesac iz Ertića	3	97
Ivan Mufić iz Ertića	1	12
Janko Pavičić iz srednjeg Prilišća	3	33
Janko Pavlović iz Vukove gorice	4	94
Jure Šegina iz Milanah	5	89
Tome Šegina iz Podrebarah	3	46
Ive Šegina iz Lipe	14	50
Mate Šoštarić iz Umola	11	44
Miko Štokan iz Varoša	25	51
Josip » » »	—	88
Ive Sutlić iz Popovcah	6	58
Mate Sudac iz Hèrsine	9	35
Miko Šuljak iz Hèrsine	5	76
Mijo Sutlić iz Popovcah	6	22
Miko Tahia iz Glavice	3	48
Gèrga Umolac iz Umola	7	85

Svi ovdie naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci moraju se u smislu §. 34. propisa o novačenju, ako se nalaze u tuzemstvu, do jednoga mieseca danah, a ako se nalaze u inozemstvu, do tri mieseca danah nefaljeno ovdie osobno predstaviti, ili u protivnome dovoljnome slučaju barem prijaviti radi vojničke dužnosti, inače će s njima postupano biti kano s vojničkim bieguncima.

Istodobno se pozivlju sliedeći momci, koji se prijašnjih godinah pred asentirajuću komisiu nisu stavili i koji se sada službeno unovačiti imadu:

	Kućni br.	Razred.
Josip Krizmanić iz Bribanjcah	1	III.
Ivan Kunce iz Malog Jadèrča	16	IV.
Ivan Kuretić iz Razdèrtoga	12	II.
Petar Kuretić iz Razdèrtoga	12	VI.
Mijo Katkić iz Resnika	10	IV.
Jure Lovrenčić iz Severinpurge	11	VI.
Ivan Medved iz Blaževca	18	II.
Vid Mèržljak iz Dugačah	2	II.
Ivan Mufić iz Blaževcah	12	VI.
Blaž Panian iz Razdèrtoga	4	III.
Valentin Panian iz Razdèrtoga	10	III.
Josip Pavlinac iz Močile	6	III.
Tome Ribić iz Plemenitaša	4	V.
Mate Štajdohar iz Močilah	17	IV.
Antun Šutej iz Zapeća	5	IV.
Mate Švegel iz Košca	1	III.

da se nefaljeno osobno pred ovaj c. k. kot. ured čas prije stave, za da svog izostatka uzrok navedu i da se nakon toga shodni s njima polag propisa o novačenju učine koraci.

C. k. kot. ured Bosiljevo.

U Stelniku dne 21. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.
Lopašić s. r.

Br. 2546, 2547, 2548, 2549 i 2550. g. (Izv. 185) (3—2)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 29. rujna 1855. br. 4032.	Višnjevec sa 2 kmetske naselbine	Antonia Hohnjec (preporno)	800	—	od 1. studenoga 1855.	16. sèrpnja 1856.	na 16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855. br. 4063.	Poredje sa 13²/₈ kmetskih i 3 željarske naselbine	Antun Krišper (preporno)	5450	—	»	»	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 9. listopada 1855. br. 4232.	Jalšovec sa 5²/₈ kmetskih naselbinah	Gosp. Terezia Mlekušpric udova Gengyel i njezina dieca (preporno)	2100	—	»	»	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 29. rujna 1855. br. 4033.	Gerletinec sa 4¹⁹/₂₁ kmetskih i 6 željarskih naselbinah	Antonia Hohnjec (preporno)	2216	40	»	»	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855 br. 4062.	Dèržikovec sa ⁶/₄ kmetskih naselbinah	Šišman Kelemen i Franjo Majcenić (preporno)	250	—	»	»	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka nime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 3. svibnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 7202, 7205, 7213. (DS.—58) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kotarskih ili želJarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
1. travnja 1856. br. 698.	Bisagh	zaoštavština grofa Dragutina Draškovića	577	47	1. svibnja 1856.	12. sèrpnja 1856.	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 729.	Hrašćina	»	3286	6	»	»	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 888.	Benčetić	Stiepan Pomper	877	13	»	»	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne
19. travnja 1856. br. 765.	Hudibitek	Tadia Ferrić	44	27	»	»	12. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izbodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potiezaju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih prizналo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisané izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. 1. proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 7. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Dp. 58) (3—2)

Poziv,

kojim se pozivlju svi oni, kji iz ostavštine umèrvšeg dne 16. ožujka 1856 u Zagrebu Josipa Mikulića štogod kao vierovnici tražit madu, da svoje tražbine do 30. lipnja t. g. kod podpisanog u mesničkom sokaku pod br. 147 temeljito dokažu tim većma, što po izminutju ovog roka podpisani kao oporuke ovèršitelj nikakva izplaćivanja dobrovoljna preduzimati neće.

U Zagrebu 2. lipnja 1856.

Ivan Nep. Dolovčak,
oporuke ovèršitelj.

Nr. 4642. 1856. (DS.—63) (3—2)

Konkurs-Kundmachung

zur Wiederbesetzung einer bei dem gemischten k. k. Bezirksamte zu Sissek in Erledigung gekommenen Aktuarsstelle, womit ein Gehalt von 400 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 500 fl. verbunden ist, wird der Konkurs mit der Frist von 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in die Agramer deutsche und kroatische Zeitung an gerechnet, hiermit ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre Gesuche mit der ordnungsmässig ausgefüllten Qualifications-Tabelle, mit den Zeugnissen über die zurückgelegten juridisch-politischen Studien, über ihre Sprachkenntnisse, insbesonders jene der Landessprache, die abgelegten Staatsprüfungen und über ihre bisherige Verwendung im öffentlichen Dienste zu belegen, und solche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden binnen obiger Frist bei der k. k. Komitats-Behörde zu Agram einzubringen; bei welcher Gelegenheit anzugeben kommt, ob und in welchem Grade dieselben mit den Beamten bei den gemischten Bezirksämtern in Kroatien und Slavonien allenfalls verwandt oder verschwägert seien.

K. k. Komitats-Behörde

Agram, den 30. Mai 1856.

Br. 834—1856. pol. (Izv. 200) (3—2)

Izrok.

Hajdu Joso iz Vočina vojničkoj dužnosti u I. dobnom razredu podvèrženi momak sa žrebnim brojem 1, kojeg se miesto boravljenja nezna, s otim se poziva, da se u vrieme miesec danah amo postavi ili prijavi, jer se inače proti njemu po glasu §. 35. novačećeg zakona postupalo bude.

U Vočinu 23. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Kavić.

Br. 2796. pol (Izv.—202) (3—2)

Razpis natiečaja.

Uslied dozvoljenja veleslavne c. k. županijske oblasti u Rieci od 27. svibnja 1856. br. 5113. ovime se za popunjenje izpražnjene službe občinskog tajnika kod občinskog ureda u Mèrkopolju u delničkom kotaru, s kojom je službom skopčana godišnja platja od 300 for., zatim relutum za konak i dèrva sa 120 for., razpisuje natiečaj do 20. lipnja o. g.

Natiecatelji imaju svoje redovito dokumentirane molbe, u kojim dokazano biti mora:

a) doba života,
b) neprikorno moralno i političko ponašanje.
c) dosadanje upotrebljenje.
d) znanje jezikah i ostale sposobnosti

do gore ustanovljenog dana, i to oni, koji se u javnoj službi nalaze, kroz njihovu neposredno predpostavljenu oblast, a ostali putem nadležne političke oblasti na podpisani c. k. kot. ured upraviti.

C. k. kot. ured u Delnicama dne 29. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Šostarić.

Br. 1220. pol. 1856. (203—Izv.) (3—1)

Poziv.

Na temelju §. 33. o novačenju pozivlje se Josip Fluksek iz Leštakovca kućni broj 26. u II. razredu novačenju podvèrženi, za kojega je br. 4. izvučen, da se do 10. sèrpnja t. g. kod podpisanog c. kr. kotarskog ureda ili osobno prijavi ili pako miesto svog boravljenja naznači; jer će se u protivnom slučaju proti njemu postupati po smislu §. 35. novačnog propisa.

C. k. kotarski ured.

U Toplicah dne 2. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Ožegović.

Nr. 3562—1856. (Izv.—198) (3—1)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung einer Bezirks-Adjunktenstelle bei den gemischten Bezirksämtern dieses Komitates, in der IX. Diätenklasse und dem Gehalte von 700 fl. CMze. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 800 fl. wird der Konkurs mit der Frist bis Ende Juni l. J. ausgeschrieben.

Die Bewerber haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten Behörden binnen obiger Frist bei der gefertigten Komitats-Behörde einzubringen, und hierbei Geburtsort, Alter, Religion, Stand, Studien und sonstige Befähigung, Spachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstige allenfällige Verdienste glaubwürdig nachzuweisen, und anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit den Angestellten bei den gemischten Bezirksämtern dieses Kronlandes verwand oder verschwägerdt sind.

K. k. Komitats-Behörde Essek am 29. Mai 1856.

Br. 966. (Izv.—204) (3—1)

Izrok

dražbe i likvidacie tražbinah po smèrti Ljudevita Mora, župnika staro-čičkoga.

C. kr. kot. ured kao sud veliko-gorički daje na znanje, da će se toga pokojnika pokretnosti naime: pokućtvo, rubenina, žito, vino, svinje, rogata marva i jedan konj 12. lipnja t. g. prie i poslie podne u župnom dvoru u Starih Čičih za gotovi novac prodavati.

Ujedno budu svi oni, koji kakovu tražbinu na ostavštinu toga pokojnika na dne 21. svibnja o. g. s oporukom preminuvšega tražiti imadu, za posviedočenje takove dne 31. sèrpnja t. g. u 10 iz jutra pred ovim sudom pojaviti se, ili do onda svoju prijavnu molbu ovom sudu podnieti; jerbo inače ovi vierovnici neće na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego na koliko ih ide pravo zaloga.

U V. Gorici dne 3. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 6. LIPNJA 1856. Broj 129.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzemši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom odpravljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvěrstbina: 4 kr. sr. od linie za pervi put, a zatim za svaki put 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platjase do 10 linia 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Gosp. Šundečić oglasio je u Glasniku dalmatinskom od minulog četka poviestnicu Cèrnegore, što ne je onomad u Zadru tiskom br. Batarah bieli sviet ugledala. To je poviest južnih Slavenah vèrlo važno dielo napisao je vriedni gosp. D. vitez Milaković iz Dubrovnika, koi je bio više godinah tajnikom uz pokojnog vladike Petra Petrovića Njegoša na Cetinju. Što se izvanjskog lica ote knjige tiče, to moramo napomenuti, da je ona naštampana ćirilskim slovima i u prekrasnoj velikoj osmini u 330 obrazah. G. S. o tom dielu ovako piše:

Poviestnica ova, koju je pomenuti gosp. sačinitelj, iz 15 dovoljno važnih izvorah i drugih znamenitih pismenih sviedočbah, narodnih piesamah i razkazivanjah, počèrpio ili time podkriepio, po mom, može biti slabom sudjenju, smiem reći, da je pèrva poviestnica, koju dosad sèrbska književnost u podpunom i pravilnom poviestničkom redu i zahtievanju ima. Izuzevši besmèrtnog arhimandrita Raića, koi je svoju poviestnicu obširno o Sèrbima, Hèrvatima i Bugarima i to u staro-slavenskom jeziku napisao, nijedan drugi Sèrbin nije još u ovoj, pretežkoj ali i prekoristnoj struci, toliko sposobnosti pokazao, koliko je pokazao naš g. Milaković. On se je viešto i razumno obzirao na sve okolnosti. Jezik mu je sobće čist, izuzimajući gdiekoju tudju rieč, koju je mogao lakimice sa svojom sobstvenom zamieniti, — ali je i ovo dosad obća mána svih naših pisacah. — Slog mu je vèrlo ugladjen, jedar, tečan i upravo poviestnički. Prepoviedanja su bistra, razborita, osnovna, dosliednja, i zato vierovatna i istinita. Nikakav mu predmet nije bez budi koje poviestničke važnosti. Strogo se dèrži skoro svuda najtočnije kratkosti i opazno izbiegava dosadno dugo-razkrivanje. Jednom rieči ovo njegove dielo, o kojem se saviestnom iskrenosti kazati može: „Jedno ali vriedno" spada u red pravih klasičkih dielah. Ono čini sjajnu čast Cèrnoj gori; čast cielom svom narodu i narodnoj književnosti; čast pak osobitu vèrstnom gosp. Milakoviću, u kojem odkriva zamašiti živalj poviestničkog pisaoca; talent obradjeni dielateljnim podvigom; zrielo mišljenje; duh razsudljiv; prekrasan značaj i dušu. — Bože nam ga poživi! jeda bi nas i još kojim podobnim svog uma plemenitim proizvodom obradovao; jer samo ovakim dielima može napriedovati i divno procvietati naše tek pomaljajuće se domorodno književstvo, koje inače: suhoparnim prevodima, nevažnim izborima, i nesazidavajućim predmetima, koji niti um, niti dušu, niti sèrce neoblagorodjavaju, nego ih naprotiv u gušću tamu i prašinu obvijaju, mora se velju zakukati i zapanjiti; jer sve te stvari, da se poslužim izrazom jednog mog odličnog priatelja, miesto da nas k nadtiemniku (zenitu) podižu, one nas k podnožniku (nadiru) spuštaju.

Slavnopoznati naš pisec dubrovački knez Orsat Počić Škatić napisao je poviest dubrovačku u dvie knjige. Pèrva knjiga ote poviesti bila je tečajem ove godine uštampana u dodatku Glasnika dalmatinskog, sad će pako slavni pisac tu svoju poviest na želju mnogih ljubiteljah slavenskih stvarih i jezika izdati na svietlo u cielini knjige. Pèrva knjiga bit će doštampana do malo u tiskarni braće Batarah, te će stajati samo 40 krajcarah. Nismo vèrstni, da ovdie sud izrečemo o tom vèrlo važnom dielu, a nadamo se takodjer, da će o njem progovoriti u svoje vrieme koi vèrstni poznavalac naše historie, već mi samo primećujemo, da je to dielo mnogo već s toga vriedno, što je pisano vèrlo čistim, jedrim i pravilnim jezikom i da bi već s toga željeti bilo, da si ga nabave što više ljubitelji našeg narodnog književstva.

Jedna pošiljska što ju je poslala austrianska vlada glede taljanske stvari svojim zastupnicima kod taljanskih dèržavah, objavljuje ponajprije, da je zbilja, kao što je netom izjavio grof Cavour, predubok onaj obrov, koi bi se imao preskočiti, da se složi u političkim načelima Austria sa Sardiniom. Sardinska nota od 16. travnja upravo je nekakva nagèrdna i strastna obtužnica prama Austrii. Grof Cavour tvèrdi, da položaj i sistema Austrie u Italii podtica narod na pobunu i obće nezadovoljstvo, da je ona proti bečkog ugovora, koi je strovalio svaku pretežnost u Italii pa da ona neprestano prieti Piemontu; podpirajuć se na sve ovo razloge, nasèrće grof Cavour baš nemilo na Austriu te ju gèrdi do sla Boga. Austria nepriznaje nipošto zvanja, koje nieki pripisuju Sardinii, da ona uviek rieč povadja u ime ciele Italie. Ima u Italii više sasvim neodvisnih vladah, koje je priznala punim prava cielokupna Evropa, ali Evropa nije za cielo dopitala Sardinii nikakva prava, da bdije nad cielom Italiom; to si ona sama prisvaja. Austria počituje te neodvisne vlade te se nada pouzdano, da će se one pobrinuti obzirajuć se na stanje stvarih u Italii. Baš punim pravom bi se moglo protivno reći: nepodtica niti nebuni narod ta, što austrianske posade u Italiii stoje, već ga to pače umiruje i ukroćuje. Sardinia hoće da zabrani Austrii, da ona posrieduje u drugim dèržavama na zahtievanje dotičnih vladarah. Toj pako volji znat će odolieti Austria. Austria je doduše već više putah u pomoć priskočila susiednim vladama proti

---

Frankopan, drama u pet činah od Mirka Bogovića. U Zagrebu tiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja.

(Konac.)

Žao nam je da nemože isto kazat o slikovanju značaja kraljice Marie. Toj se nerazvije dielima pred nama, kao što bi imalo biti u drami i kao što je načinio naš slovenski piesnik, kad nam je tako prekrasno narisao značaj Frankopanov, već on stupa gotov pred nas.

Maria odviš razsudjava samu sebe. Miesto da bi iz njezinih činah razabirali, što hoće, što namierava, kako misli i čuti, ona nam to sve sama kaže.

> Ja sam slabá i mládjahná žena,
> Ali što se čvèrste volje tiče,
> Mogla bi se lahko natiecati
> Sa mnogimi junaci na glasu!
>
> (Čin I. pr. IV.)

Slušaocu netreba nipošto da se kaže a najmanje po samoj činećoj osobi, kakova je značaja, što valja i što moro, on će svoj sud već počèrpit iz njezinih činah, ako su samo istinito i dosliedno naslikovani, a ako nisu, nebasne svi takovi samopisi i osiguranja; gdie pako odgovaraju čini istini, tamo su zališni kao što su podpisi pod slikama osobah, koje su nam poznate. Mi ćemo ih i bez podpisa iz njihovih cèrtah spoznat i tim ćemo više slasti počutit spoznavši ih, čim nam ih ništa neizda.

Mislimo da ćemo moći pogodit, zašto se je naš piesnik, koi nam je pokazao, da umije risat plastično, utekao tom nedramatičnom načinu opisivanja. Da je mogao kraljicu Mariu, koju je tako veličanstveno osnovao, da je time s početka svu pozornost slušaocah na nju obratio, kroz svukoliku dramu provesti, on toga za cielo učinio nebi, ali stisnut na jedan jedini akt, bio je niekim načinom prisiljen, ono, što nije imao prostora da izslikuje činima, doknadit monologima i zasebnim govorima, gdie čini svoja junakinju o sebi samoj zborit i razkrivat svoju unutarnjost.

Po našem mnienju bolje bi bilo, da ju je sasvim izostavio, nju i Zapolju, koi takodjer dolazi samo u drugom činu i ni najmanje nas nezanima, (budući ga piesnik narisao kao značaj neopredieljen, pasivan, svagdanji) a s njima da su izostala oba pèrva akta, koji ravnomierju svega diela samo smetaju, a što prinose k razjašnjenju svega čina, to bi se i drugim načinom moglo postići.

Zapoljino dielovanje nije baš nikakvo, zato ga nebi pogriešili, ako i nebi izvan njegova imena ništa o njemu dolazilo u svoj drami; Mariin pako upravljajući duh lahko bi se očitovao občinstvu iz posliedakah njezinoga činjenja i posredstvom njezinih rodilah, kao što je poglavito nadvornik Batori, koi dolazi itako i na hèrvatskom zemljištu prema koncu čina, gdie bi onda svakako zanimivie sudielovat mogao izvèršujući čine, iz kojih bi slušalac gatat mogao, kakova je duha ona, koja im je povod dala. Sada pako gdie nam je ona već prije svoju politiku priobćila ustmeno, sada nas nemože ni najmanje više zanimat ta makina, koje nam je unutarnji stroj potenko poznat. Ona nam nije ništa više već svagdanja sprava, gdie bi se inače divili njezinim učinćima.

U ostalom da je izostala Maria, dobro bi bilo i s toga, što se toliko o njoj govori u pèrvom činu, da je kao što smo već napomenuli, sva pozornost poglavito na nju upravljena, a kad tamo, poslie toga čina nema o njoj ni traga, ni glasa.

U drami veoma pači, kada glavnih osobah — a takova je svakako Maria, barem kako ju je piesnik osnovao — nestaje već s početka; to pako ima svoj naravan razlog u tom, što slušatelj želi saznati, što se dogodi s osobama, koje mu zanzeše dušu, a osobito kada ih, kao što ovdie, biva, nevidi poginut pred očima, a i nečuje ništa više o njima.

Vierujemo da poviestnica o Marii negovori više, čim joj za rukom podje, posadit si brata na ugarsko prestolje — no baš zato bolje bi bilo sasvim izostavit ju, jer pokazavši se tolikom važnostju a zatim netom izčeznujući bez svakoga traga, mora svakako prouzročit, da dalji tiek drame, gdie nestane te toli važne osobe, učini na nas onaj utisak, koi čini tielo, komu fali glavni koi ud.

Umotvor je ustroj gdie mora medju stranama vladat podpuno ravnoviesje, koje nam se čini u ovom inače prekrasnom dielu uslied onoga, što rekosmo, po priekom izčeznutju toli važne slike, kao što je kraljica Maria, svakako ponešto poremetjeno.

Sve to dobro rasudivši volili bi, da je piesnik proti poviestnici pogriešio i da je kraljicu kroz svu dramu dielovat učinio, kad je već nije htio izostavit i njezino dielovanje zamienit gore naznačenim načinom, što bi možebiti mogaće bilo izvest.

Što se ostalih značajah tiče, koji dolaze u toj drami, dobro su narisani, većom stranom posve objektivno, plastično, što zaslužuje najveću pohvalu; no ipak nemožemo mukom mimoići, da nieki izmedju istih, premda su dobro naslikovani, ipak nisu kao što nam se čini shva-

domaćim i izvanjskim nepriateljima al ju zato nitko živ nemože potvoriti, da ju je ikada u tom vodila kakva podla i sebična misao. Uviek je ona dosele svoju vojsku povukla, čim je dotična vlada zadobila toliko snage, da se brani proti svakojakim anarkičkim strankama. Kao što je učinila već u Toskanskoj, tako je ona pripravna povući svoju vojsku takodjer iz papinskih dèržavah, čim se zakonita vlada okriepi i ojača. U ostalom nije Austrii nikad ni na kraj pameti palo, da odbije i zanieči kojekakvih nutarnjih reformah, samo da se povrati obći mir i poredak, ali Austria nedopušta, da te reforme odviše diraju u čast i dostojanstvo samostalnih vladah i da ih predlaže i odobruje ili zabacuje Sardinia. Obmamljeni buntovnici nikada neće odustati od svoje vratolomne nakane, dokgod u niekojim pokrajinama dobivaju podpore te nalaze dèržavnikah, koji baš hoće, da se sve pobuni. Austria nekani u politici drugom stazom udariti pa će mirno dočekati, štogod se iz te stvari zbije.

Velika Britania i Irska.

Kod posliednje siednice kraljevskoga geografičnoga društva prijavio je predsiednik admiral Beechey nazočnim sučlanovima i gostima, da je kraljevska nagrada (zlatna zavodna kolajna) za pobudjenje geografičnih iztragah i razkritjah podieljena Dru. Elisha-u Kent-Kane-u iz sjedinjenih dèržavah Amerike zbog njegovih uslugah i razkritjah u polarskim predielima za amerikanske ekspedicie u svèrhu potraženja Franklina i izručena je amerikanskom poslaniku. Tako zvana „Patronska zlatna kolajna“ dopitana je doktoru filozofie Henriku Barthu iz Hamburga za njegova prostrana i uspiešna izsliedovanja u sriedišnjoj Americi. Dr. Barth primio je kolajnu iz rukuh predsiednika i izreko je zahvaljujući se na časti, što mu pade u dio, nadu, da će engleska vlada načinit glavnu cestu Afrike sad ustanovljenu koristonosnom za razprostranjenje prometa i znanja.

Bèrzojavne viesti

Iz Petrograda, 25. svibnja dolaze sliedeće viesti: Novi perzianski poslanik pobudjuje osobitu pozornost kod dvora, što se pripisuje stranom njegovoj važnoj naručbini a stranom njegovoj osobnosti. Polag najnovijih viestih iz Perzie nalazi se u ostalom vojska u Heratu u opasnosti i treba nuždne pomoći. Oslanjali su se na nutarnje razpre Afghanistanah, no ove nisu bile ipak takove, da bi Perzii pribavile pravih pristašah.

Ruska dunavska flotila tako je, vele oštetjena, da se nenadaju, da će ove ladje biti od kakve koristi za pomorsku službu.

Grof Suvarov, upravitelj Livlandie, dobio je bèrzojavnu viest, da će car vraćajući se posietit Rigu i tamo razgledat veću stranu baltičkoga zbora.

Amerika. Predsiednik sjedinjenih dèržavah priznaje formalno Walkerovu vladu u Nikaragvi, i izjavljuje se ujedno, da se je tvèrdo odvažio, da će se dèržat zakonah neutraliteta. U Vašingtonu nije bila prispiela pošiljka za opozvanje g. Cramptona. Odnošaji Engleske prema sjedinjenim dèržavama nisu bili nikad u tako prietečem i opasnom stanju kao sada.

Beč, 4. lipnja. C. ruski dèržavni savietnik pl. g. Kiselev prispeo je sinoć iz Petrograda ovamo i nastavit će sutra svoj put u Italiu. Isti ide ponajprije u Rim, da uredi nieka odnošenja imajuća se sklopit medju obim vladama, koja se tiču popunjenja niekih biskupiah u Poljskoj, koje su dosad ostale prazne.

Bukurešt, 28. svibnja. Više bojarah poklonilo je svojim robovima slobodu netražeći zato ikakve naknade. Isto učini veliki Logotet Ivan Balačan, koi je svim svojim Ciganima nalazećim se na njegovim dobrima u kotaru ilfovskom i prahovačkom poklonio slobodu. — Austrianska posadna vojska sastojeća iz 4 brigade već je počela izlazit iz Vlaške. Lovački bataliun koi je bio smiešten u Jašu otišao je 7. svibnja put grada Priatre, da se kroz tiesnac oitoški vrati u Erdelj.

Pariz, 3. lipnja. „Moniteur“ donosi carsku odluku, kojom se 300.000 franakah odredjuje za stradaoce u Lionu; car je iz vlastitih sredstvah tomu dodao još 100.000 franakah. Komora je za okolice postradavše poplavicom dozvolila 2.000.000 franakah.

Madrit, 2. lipnja. Kraljica je ruku infantice, koja je u ime kralja gèrčkoga oprošena bila, obećala njegovom budućem nasliedniku na prestolju gèrčkom.

Pariz, 4. lipnja. Polag „Moniteur-a“ car je posietio Valencu i Avignon, prenoćio je u Arlesu i svigdie je ostavio znatnih svotah novčanih.

Napulj, 1. lipnja. Domaćim brodovima opet je dozvoljeno izvozit sumpora i drugih predmetah proglašenih za ratni kontrabant.

Turin, 1. lipnja. Alfons Lamarmora prispeo je sinoć ovamo i bio je primljen radostnim klicanjem.

Carski dukati	5¾ fr.
Srebro od 4. lipnja	3¼

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2796. pol. (Izv.—202) (3—3)

Razpis natiečaja.

Usljed dozvoljenja veleslavne c. k. županijske oblasti u Rieci od 27. svibnja 1856. br. 5113. ovime se za popunjenje izpražnjene službe obćinskog tajnika kod obćinskog ureda u Mèrkopolju u delničkom kotaru, s kojom je službom skopčana godišnja platja od 300 for., zatim relutum za konak i dèrva sa 120 for., razpisuje natiečaj do 20. lipnja o. g.

Natiecatelji imaju svoje redovito dokumentirane molbe, u kojim dokazano biti mora:

a) doba života,
b) neprikorno moralno i političko ponašanje.
c) dosadanje upotrebljenje.
d) znanje jezikah i ostale sposobnosti

do gore ustanovljenog dana, i to oni, koji se u javnoj službi nalaze, kroz njihovu neposredno predpostavljenu oblast, a ostali putem nadležne političke oblasti na podpisani c. k. kot. ured upraviti.

C. k. kot. ured u Delnicama dne 29. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Šostarić.

Br. 834—1856. pol. (Izv. 200) (3—3)

Izrok.

Hajdu Joso iz Vočina vojničkoj dužnosti u I. dobnom razredu podvèrženi momak sa žrebnim brojem 1, kojeg se miesto boravljenja nezna, s otim se poziva, da se u vrieme miesec danah amo postavi ili prijavi, jer se inače proti njemu po glasu §. 35. novačećeg zakona postupalo bude.

U Vočinu 23. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Kavić.

---

tjeni po duhu vremena, iz kojeg je cèrpljen predmet drame.

Nadasvim pada nam u oči čovieko- i rodoljubiva slika Bakića, istinabog sjajna, dà obajajuća i dobro, te dosliedno predstavljena no za ono tamno vrieme, kad još nigdie u Evropi a najmanje kod nas nebiaše čuvstva za ljudska prava i narodnost, malone prava nemogućnost, dakle anakronizam. To liepo čuvstvo probudi se stopram u mnogo kasnie vrieme. —

Da uzmemo, da bi se po niekom čudu i u ono vrieme takav značaj pojavit mogao . . za cielo bi ga bili naznačili u historii kao kakvo čudovište . . a da bi baš i sve to bilo, ipak nije ni najmanje shodan za karakteriziranje one dobe, a to se od sastaviteljah historičnih dramah većma traži nego li točno ponovljenje historičnih dogadjajah.

Preinačenje dogadjajah mora i najstrožja kritika piesniku više putah prezrieti, jer ima dogadjajah, koji upravo pače osnutku piesničkomu koji bi točno po poviestnici predstavljeni, uništili najveće poetičke liepote; kod umotvorah pako zauzima liepota pèrvo miesto i zato su istoj piesnici svih vremenah često žèrtvovali historičnu istinu; no bojadisanje vremena nemože biti na uštèrb nikakvom poetičnom planu nikakvoj liepoti, jer nepreinačuje situaciah, hoda drame, već daje samo izrazu drugu boju a značajima drugi kroj i to piesnik postić može nežèrtvujući ni najmanje poetičke liepote.

Dalje i dublje razmatrajući tu stvar, naći ćemo, da je shvatjenje duha od vieka kojeg zadaća i historičnih študijah a ne zapamtjenje točnog hoda pojedinih dogadjajah . . to je svakako pobočna, uzgredna, ono pako glavna stvar.

S toga bit će svejedno da li piesnik sasvim točno polag poviestnice predstavi kakav dogadjaj ili ga po potrebi promieni; no nije sve jednako, kako bojadiše skupnost čina. To mora odgovarat duhu vremena, inače prestaje drama biti historičnom.

Da li onu tamnu dobu, koju naš piesnik preduze slikovat, može karakterizirat prosvietljen karakter, kao što je Bakićev, baš da bi se iznimice (no o čemu sumnjamo) u kojemgod kutu i tada pojavio bio? Mi sudimo da nemože i mislimo da će nam svatko dati pravo.

Ništanemanje nekorimo zato piesnika, drama može biti dobra, da pravi umotvor, ako i nebi zaslužila imena historične . . i usljed toga, premda smo osviedočeni da ta slika nespada u ono vrieme, opet ju naznačujemo kao jednu od najliepših tvorinah poetičkih, koje riese naše novie knjištvo i nedvojimo da će dobro predstavljena, naše domorodno obćinstvo razpalit do uzhita.

Isto tako dopast će se obćinstvu bez sumnje i nježna piesmica Katarinina u četvèrtom činu, kojoj odziva prisluškivajući Frankopan; no s višjeg gledišta nemože se odobrit, jer je tražena, smiera ciglo na pleskak obćinstva i neosniva se na istini, a samo onaj učinak, koi nije navlaš izhitren, već proiztiče nehotice iz naravnog razvitka čuvstvah, to jest, koi se osniva na goloj istini, jest dramatičan i kritika ga odobrava, svaki drugi nije već obsiena, i zato ga nazivamo kazališnim, premda i on iziskuje od strane piesnika mnogo liepih i neobičnih svojstvah duha, koja su svakako vriedna da ih uvažimo i pohvalimo.

Još moramo napomenut, da nam se čini, da bi valjalo bilo Zapolju, kad ga je piesnik već doveo na kazalište, niešta kriepčie narisat . . On nam se vidi ipak premlitav za čovieka, komu poviestnica u usta meće izrieku: „Si superos nequeo, acheronta movebo.“ On je morao biti svakako kriepčie volje.

Pekrijeva mèržnja odmah s početka, prije jošte nego što ga je Frankopan osramotio na mejdanu, čini nam se takodjer kao da nije dosta motivirana, jer jedino zato, što nije Frankopan odveo vojsku na Mohačko polje, da se tamo s Turcima junački ogleda, nemože loš čoviek, kao što je Pekri, koi nema ni iskre junaštva u sebi, toliku mèržnju gojit proti istomu. Ili učini li to iz viernosti prama vladajućoj kući? . da bi to učinit bio kadar, morao bi biti druga značaja, nego li, kako je opisan; ili radi li to iz pohliepe za mitom? Toga bi mogao imat i kod druge stranke. Mislimo dakle, ako bi se ta mèržnja odobrit imala, da bi se morala osnivat na drugom kojem temelju, koga nam nije piesnik žalibože naznačio. Isto tako nevidi nam se u obziru istega nevriednoga čovieka valjano zastupana dramatična pravda.

Značaj Katarine veoma je nježno i psihologično narisan a ciganičin sasvim je za rukom pošao, slika iz života i veoma zanimiva, isto tako zaslužuju pučki prizori podpunu pohvalu, no možebiti bili bi još od većega utiska, da su pisani u miestnom nariečju.

Napokon radostju izjavljamo da kao što su tretji i četvèrti akt puni teatralnog efekta, tako se peti podiže do dramatične znamenitosti. Tu je sve istinito, nehotice, bez teatralnih titreikah, prava narav. Tu se neigra, tu se nepravi, kao da što biva, već se u istinu dogadja.

Tko to može, taj je nadaren dramatičnim talentom, taj je zvan, da piše dramah: Ex ungue leonem!

Ako g. Bogoviću neumornim nastojanje jednom podje za rukom, stvorit jednu svakoliku dramu, kao što je stvorio ovaj akt i ono niešta nepravilnosti u jeziku i stihu, što se u njega jošte po gdiegdie nalazi, — čemu se, poznavajući obširnu izobraženost, dobru volju i neutrudnost njegovu, za cielo nadamo, — izpravi, ovienčat će mu vedro čelo i stroga kritika neuvehlom lovorikom.

Dr. Demeter.

Nr. 137. Pr. (Izv.—205) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 20. Mai 1856 Z. 41 wird zur Besetzung der erledigten k. k. Bezirks-Vorstehersstelle des zum Verwaltungsgebiethe der gefertigten Komitatsbehörde gehörigen, zugleich auch als Untersuchungsgericht fungirenden gemischten Bezirksamtes Požega, womit der Gehalt jährlicher 1000 fl. CMze. und der Genuss eines Naturalquartieres, mit dem Vorrückungsrechte in die höheren Gehaltsstufen jährlicher 1100 und 1200 fl CMze. verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre, mit den nöthigen Belegen versehenen Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in das Amtsblatt der Agramer Zeitung gerechnet an die gefertigte k. k. Komitatsbehörde zu überreichen, und darin glaubwürdig nachzuweisen.

1. Das Lebensalter von mindestens 24 Jahren.
2. Die zurückgelegten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter) R. G. Bl. XV. St. Nr. 52 de 1855) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache.
5. Die bisherigen Dienstleistungen.
6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre allfälligen Verwandschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Kroatien und Slavonien, endlich
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Požega ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitatsbehörde Požega am 29. Mai 1856.

Der k. k. Komitats-Vorstand
Janković.

Nr. 4401. (Izv.—206) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Aufrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 12. Mai 1856 Z. 307/g. c. wird zur Besetzung der erledigten k. k. Bezirksadjunktenstelle des zum Verwaltungsgebiethe der k. k. Požeganer Komitats-Behörde gehörigen gemischten Bezirksamtes Vučin, womit der Gehalt jährlicher 700 fl. CMze. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe jährlicher 800 fl. CMze. verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben. Diejenigen, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre mit den nöthigen Belegen instruirten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Erscheinung dieses Ediktes in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, an die gefertigte k. k. Komitatsbehörde zu überreichen, und darin dokumentirt nachzuweisen:

1. Das Lebensalter von mindestens 24 Jahren.
2. Die absosvirten juridisch-politichen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. St. Nr. 52. de 1855) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache.
5. Die bisherigen Dienstleistungen.
6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre allfälligen Verwandschafts-Verhältnisse mit anderen Beamten in dem Kronlande Kroatien und Slavonien, endlich
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Vučin ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitatsbehörde Požeg am 29. Mai 1856.

Der k. k. Komitatsvorstand
Janković.

Br. 1220. pol. 1856. (203—Izv.) (3—2)

Poziv.

Na temelju §. 33. o novačenju pozivlje se Josip Fluksek iz Leštakovca kućni broj 26. u II. razredu novačenju podvèrženi, za kojega je br. 4. izvučen, da se do 10. sèrpnja t. g. kod podpisatog c. kr. kotarskog ureda ili osobno prijavi ili pako miesto svog boravljenja naznači; jer će se u protivnom slučaju proti njemu postupati po smislu §. 35. novačnog propisa.

C. k. kotarski ured.
U Toplicah dne 2. lipnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Ožegović.

Br. 2787, 2907, 3058. — 3204, 3205, 3300, 3310, 3354, 3355. (DS.—60 i 62) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
			fr.	kr.			
od 12. travnja 1856. br. 805.	Verškoveć sa 6/4 kmetskih naselbinah	nasliednici Ivana Haasa	300	—	1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	10. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. listopada 1855. br. 3637.	Bèrlog sa 45 1/8 kmetskih naselbinah	Filip Šufflay u parnici sa c. k. fiskusom	18050	—	1. studenoga 1855.	7. kolovoza 1856.	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. sèrpnja 1855. br. 3131.	Šimunec sa 15 1/8 kmetskih naselbinah	„	6050	—	„	„	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 29. travnja 1856. br. 927.	Lomnica sa 3 9/16 Exemptionalistah	Maksimilian Vernić	291	40	1. svibnja 1856.	15. sèrpnja 1856.	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. listopada 1855. br. 3712.	Srednje Stative sa 13 4/8 kmetskih naselbinah	Dragutin Prešern	5400	—	1. studenoga 1855.	„	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 29. travnja 1856 br. 928.	Velika Mlaka sa 2 6/8 exemptionalistah	Tereza Tancoš	398	20	„	„	na 16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 15. listopada 1855. br. 4336.	Ozalj sa 268 2/8 kmetskih i 32 želiarske naselbine	Gustav grof Bathyany u parnici sa c. k. fiskusom	109,900	—	„	„	na 16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. svibnja 1856. br. 1050.	Psarjevo sa 4/8 Exemptionalistah	Nikola Mixić	100	—	„	„	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. svibnja 1856. br. 1051	Jaunševec sa 2 2/8 Exemptionalistah	Edgar grof Corberon	548	53	„	„	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jamicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, inim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih prizbalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit amatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje. U Zagrebu, 30. travnja i 9. svibnja 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Br. 2546, 2547, 2548, 2549 i 2550. g. (Izv. 185) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 29. rujna 1855. br. 4032.	Višnjevec sa 2 kmetske naselbine	Antonia Hohnjec (preporno)	800	—	od 1. studenoga 1855.	16. sèrpnja 1856.	na 16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855. br. 4063.	Poredje sa $13^{2}/_{8}$ kmetskih i 3 željarske naselbine	Antun Krišper (preporno)	5450	—	„	„	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 9. listopada 1855. br. 4232.	Jalšovec sa $5^{2}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Gosp. Terezia Mlekušpric udova Gengyel i njezina dieca (preporno)	2100	—	„	„	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 29. rujna 1855. br. 4033.	Gerletinec sa $4^{39}/_{48}$ kmetskih i 6 željarskih naselbinah	Antonia Hohnjec (preporno)	2216	40	„	„	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 2. listopada 1855 br. 4062.	Dèržikovec sa $^{5}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Šišman Kelemen i Franjo Majcenić (preporno)	250	—	„	„	16. rujna 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniju od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 3. svibnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 583. civ. 1856. (Izv.—192) (3—3)

Izrok.

C. k. kotarski ured toplički kao sud daje na znanje, da je na molbu Antuna Pavleca radi duga od 47 for. sr. i pripadakah treća držba selišta Mate Horvatića iz Ljubešćice dozvoljena i rok takove na dan 18. lipnja o. g. u 9 satih iz jutra na licu miesta ustanovljen, kojom prigodom prodat će se upitno selište, ako od potrebe bude, i izpod prociembene ciene; — uvieti dražbeni mogu se u pisarni ovog ureda uvidieti; — zajedno se ponavlja poziv na vierovnike pod br. 1465. upravljen.

U Toplicah dne 21. svibnja 1856.

C. k. kotarski ured toplički kao sud.

C. k. kot. predstojnik

Ožegović.

Z. Nr. 645. Civil. 1856. (Izv.—190) (3—3)

Edikt

zur executiven Feilbietung, des dem Gjuro Kržaković gehörigen Hauses Nr. 723 in der Unterstadt Essek.

Vom k. k. Comitats-Gerichte Essek wird hiemit kundgemacht: es sei über Ansuchen der Juliana Kalupkay durch Herrn Advokaten Ladislaus Arvay, de praes. 20. Februar 1856 Z. 615 in der Rechtsache wider Gjuro und Kata Kržaković punkto Zahlung einer Schuldforderung von 120 fl. c. s. c. in die executive Feilbietung, des dem Gjuro Kržaković gehörigen auf 810 fl. CMze. gerichtlich geschätzten Hauses Nr. 723 in der Unterstadt Essek gewilligt, und es seien zur Vornahme derselben der 19. Juni als erster und 21. Juli 1856 als zweiter Termin, jedesmal Vorrmittags 9 Uhr in facie loci angeordnet worden.

Es werden daher die Kauflustigen mit dem Bedeuten vorgeladen, dass bei der Feilbietung ein 10% Vadium zu erlegen sei, und dass der Käufer die auf dem Hause pfandweise haftenden Schuldforderungen, soweit der Kaufschilling reichen wird nach Anweisung des Gerichtes übernehmen müsse. Zugleich wird denselben eröffnet, dass das Schätzungsprotokoll, dann die Lizitations-Bedignisse in der Kanzlei dieses Gerichtes eingesehen, und Abschriften davon erhoben werden können.

Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothecar-Recht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselben bis zum Verkaufe desselben so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigenfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden, wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen, und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte, ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats-Gericht.

Essek am 16. Mai 1856.

Na br. 1589. pol. (194—Izv.) (3—3)

Oglas.

Prigodom novačenja godine 1856. obavljanoga nisu se sliedeći momci dobnoj vojničkoj dužnosti podvèrženi pred unovačujuću komisiu kotara bosiljevačkog stavili i naime iz:

I. razreda:	Kućni broj.	Broj žreba.
Jure Babić iz Lukovdola	40	—
Ivan Šutej iz Zapeća	5	—
Mate Barčić iz Hèrsine	38	107
Mate Barčić iz Podrebarah	5	56
Miko Barčić iz Lipovčakah	9	83
Miko Bunjevac iz Lisičine gorice	7	16
Ivan Domitrović iz Osojnika	32	20
Ive Erdeljac iz srednjeg Prilišća	9	2
Josip Franković iz Glavice	6	91
Ive Gašparović iz Podrebarah	—	13
Ivan Klasnić iz Varoša	4	75
August Kuretić iz Razdèrtog	11	27
Ivan Lesac iz Ertića	3	97
Ivan Mufić iz Ertića	1	12
Janko Pavičić iz srednjeg Prilišća	3	33
Janko Pavlović iz Vukove gorice	4	94
Jure Šegina iz Milanah	5	89
Tome Šegina iz Podrebarah	3	46
Ive Šegina iz Lipe	14	50
Mate Šoštarić iz Umola	11	44
Miko Štokan iz Varoša	25	51
Josip „ „ „	—	88
Ive Sutlić iz Popovcah	6	58
Mate Sudac iz Hèrsine	9	35
Miko Šuljak iz Hèrsine	5	76
Mijo Sutlić iz Popovcah	6	22
Miko Tahia iz Glavice	3	48
Gèrga Umolac iz Umola	7	85

Svi ovdie naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci moraju se u smislu §. 34. propisa o novačenju, ako se nalaze u tuzemstvu, do jednoga mieseca danah, a ako se nalaze u inozemstvu, do tri mieseca danah nefaljeno ovdie osobno predstaviti, ili u protivnome dovoljnome slučaju barem prijaviti radi vojničke dužnosti, inače će š njima postupano biti kano s vojničkim bieguncima.

Istodobno se pozivlju sliedeći momci, koji se prijašnjih godinah pred asentirajuću komisiu nisu stavili i koji se sada službeno unovačiti imadu:

	Kućni br.	Razred.
Josip Krizmanić iz Bribanjcah	1	III.
Ivan Kunce iz Malog Jadèrča	16	IV.
Ivan Kuretić iz Razdèrtoga	12	II.
Petar Kuretić iz Razdèrtoga	12	VI.
Mijo Katkić iz Resnika	10	IV.
Jure Lovrenčić iz Severinpurge	11	VI.
Ivan Medved iz Blaževca	18	II.
Vid Mèržljak iz Dugačah	2	II.
Ivan Mufić iz Blaževcah	12	VI.
Blaž Panian iz Razdèrtoga	4	III.
Valentin Panian iz Razdèrtoga	10	III.
Josip Pavlinac iz Močile	6	III.
Tome Ribić iz Plemenitaša	4	V.
Mate Štajdohar iz Močilah	17	IV.
Antun Šutej iz Zapeća	5	IV.
Mate Švegel iz Košca	1	III.

da se nefaljeno osobno pred ovaj c. k. kot. ured čas prije stave, za da svog izostatka uzrok navedu i da se nakon toga shodni š njima polag propisa o novačenju učine koraci.

C. k. kot. ured Bosiljevo.

U Stelniku dne 21. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik.

Lopašić s. r.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 7. LIPNJA 1856. Broj 130.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjasedo 10 iniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je ministra-residenta u Švajcarskoj, Aloisa Karla barona Kübeka najmilostivie naimenovat za podpredsiednika u miestodèržtvu u Milanu s tim priuzdèržajem, da se može opet vratit u diplomatičslužbu.

Osuda priekoga suda.

Udovica Anna C. stanuje u selu Lukavac, u kotaru Slatina, u svojoj samokosnoj na kraju sela nalazećoj se kući. Ista nema diece i nalazi se u kući sasvim sama bez služinčeta.

Noćju od 7. na 8. travnja t. g. okolo 10. ure dodje čoviek u kuću, upali sveću i stane se gradit kao da kod nje kao putnik traži noćišta. Tečajem govora zapita ju, ima li novacah. Kada ona to zanieka, stane ju silnie pitat i reće joj, da mora po svoj prilici imati novacah, jer je onomadne kupila volovah i siena. Anna C. podje iz sobe, no nepoznanik neda joj izići. U isto doba dodje drugi čoviek na vrata od sobe i reće onom, koi se je već prije nalazio u sobi „što ju moliš?“

Ovaj drugi čoviek stavi joj pušku na pèrsa i zaište, neka dade novacah, na što i onaj, koi je bio već prije došo, izvuče pištolj i naperi joj ga na pèrsa isto tražeći.

Bojeći se da ju neubiju, predade Anna C. posliednjem listnicu sa 2 banknote po 10 forintih. Nezadovoljni s time stanu oba čovieka zahttjeva još više novacah i prietit joj, da će ju ubit, jer taji da ima novacah. Onaj, koi je bio pèrvi ušao, pograbi ju za vrat, stane ju gutit, i povalivši ju, biti pištoljem po ledjima, ramenima i mišicama, na što on, dočim mu je drugi k tomu svietio, pretmetne njezinu postelju, gdie nadje i prisvoji si drugu listnicu sa 40 fr. u bn., jednu kutiju sa 3 srebèrna talira, 6 dvadeseticah i još niekoliko malenkostih. Obodvojica odalje se zatim prieteći, da će ubit Annu C., ako bi digla buku. Dok se je to dogadjalo u sobi, čula je Ana C. da je nieko vani došo pa opet otišo. Pošto se udališe krivci, porobljenica prijavila je to odmah, i isti biahu uhvaćeni u osobi Gaje L., Vase M. i Petra M. i dovedeni pred c. k. prieki sud postavljeni za požešku županiu, koi je za ovaj slučaj stolovao u Slatini.

Presudom od 30. svibnja bili su Gajo L., 26 godinah, g. n. s. viere, neoženjen, rodom iz Budanice, prostak na dopustu od c. k. vojničkoga vozarskoga zbora; Vaso M., imajući 32 godine, g. n. s. viere, oženjen, rodom iz Čabune, tamošnji posiednik zemlje; zatim Petar M. imajući 23 godine, rodom iz Čabune, g. n. s. viere prostak na dopustu od ulanske regimente kralja od obie Sicilie — na temelju svojih izpoviedih slažućih se sa stanjem učinjenice i to: Gajo L. i Vaso M. kao neposredni krivci a Petar M. kao potikač dakle sukrivac razbojstvu učinjenom na Anni C. po obojici pèrvih priznani da su krivi i osudjeni na smèrt, koja je kazan na svoj trojici zločinacah konopcem ovèršena 30. svibnja t. g. u tri sata poslie oglašenja presude. Od ovih trih smèrtnih presudah izvèršena je najprije Petra M., zatim Vase M. a najposlie Gaje L.

U Zagrebu dne 6. lipnja 1856.

Od predsiedničtva c. k. banske stolice.

U podpunoj siednici dèržanoj dne 2. t. m. tèrgovačke i obèrtovne komore izabrano je za obranike ove komore za miesec lipanj i tretji četvèrt t. g. sliedećih deset sučlanovah komore: Predsiednik Anastas Popović, podpredsiednik Josip Horbeld, zatim Juraj Hirschler, Ivan Holiček, Friderik Horaček, Matija Irgolić, Nikola Koller, Karl Ferd. vitez Leizendorf, Jakov Pogorelec i Franjo Šivic.

Dostavljajući ovaj izbor u smislu §. 4. obrane niekoga pravionika do obćeg znanja, opaža se, da one stranke, koje žele, da se njihove razprene stvari oprave pred obraničkim sudom komore, mogu u pisaonici komore dobit primierakah rečenoga pravionika.

U Zagrebu dne 3. lipnja 1856.

Od tèrgovačke i obèrtovne komore za Hèrvatsku.

Slike iz Indie.

(Preveo Pavao Nikolajev.)

Uslied divna i miomirisna perivoja ležalo je mèrtvo truplo niekog Inda iz plemena Čatrije, zaodieveno dragocienim ruhom i napojeno preobilnom mastju. Guri, mlađa udovica i još nevini cvietak siedila je u pobližnjoj odaji, štono je urešena bila krasno i milotno cviećem raznolikim; činilo se, da se je u sladki zaljuljala sanak i da je opojena mirisom dražestnog cvieća, što ju okružavaše sve na okolo. Sjajna njena cèrna kosa sakrije joj nježni vratić, a cèrne kao dva ugljena oči obori ona tako na zemlju, da je sasvim priličila kipu, što se netom u mramor pretvori, nu u kojem se sadèržao niešto duh životni. Oko nje nedaleko stajali su Bramani premećući listove svetih svojih knjigah, gdie su upravo nalazili, kako da se duša vatrom čisti i dično preporodjuje. Kadšto uzeli bi govoriti na glas i pievati po starinskom napievu iz nieke knjige po koi redak, te čas stane ovaj čas pako onaj slaviti največim uzhićenjem onaj presretni časak, kad duša svojevoljno skèrši okove, u koje ju postavi nesretno tielo, te se plamenom očištjena od svake zemaljske ljage digne put nebesah, da se tamo opet sastane s milim svojim vierenikom, koi ju i onako očekuje razkriljenim rukama. Tu uteče krasnoj dievi smieh, koi se jedva opaziti mogao na ustnah, ali za malo se ona na novo zamisli, pa stane snivati i buncati, a sviet joj izgine izpred očiuh.

Al sada na jedanput podigne se jaki glas, te se začuju blizki koraci; Bramani ustadoše a u nutra gèrnu baš liepi mladić, koi si za bèrzo silom prokèrči put do mlade dievice, te joj se baci pred noge klicuć: „Eto dodjoh još jednom, da te vidim!“ Zatim joj strastno pograbi ručicu i pritisne na svoje ustne. Milozvučni njegov glas oživi opet duh u njojzi te ju probudi iz samèrtna driemeža; oko joj zasja, rumen oblije joj lišce a ruku svoju poleže ona u ruku mladića te nije kadra bila, da mu je iztèrgne. — Kad pako u bèrzo mladić rieč reče: „Tako mi boga velikoga! dobra kob me je amo naniela; ja dolazim, da te spasim, da opet upirim u te dah životni; još je vremena,“ — presieče mu ona govor te nastavi na tiho, da se jedva čuti moglo: „Kasno, kasno dolaziš, zaviet je učinjen a žèrtva posvećena!“ — „Kakov si prije, tako ti bogovah načinila zaviet, nego li da me ljubiš?“ — zavapi mladić. „Ti si moja, ah moja navieke, izprosit ću te od bogovah neumèrlih i iztèrči nečistomu duhu. Ištem te od svevidećeg i pravednog Višna. On je čuo zakletvu našu, on vidi moju borbu, moju patnju i težku muku, on mi te daje, a ti si pripravna.“

Za to vrieme uzeše Bramani malo glasnie pievati, pa dočim bi se jedni sgèrnuli oko dieve, koja se opet onesviestila te kojoj ruku mladić neprestano dèržao i ljubio, stadoše oko njega nieki od njih kaditi i mèrmljati, u to se začuju oštri glasovi trubaljah i sviralah, kao da tieraju nečista duha. Tudier podigne mladić ponosito glavu svoju te se maši rukom bedrice, al zaludu — mača nenadje. Trudno spusti on desnicu pa progovori muklim glasom: „Dajte joj, neka živi sirotica! Budite milosèrdni. Poklonite ju meni, pa se ja rado odričem svega blaga i bogatstva svoga. Sve neka vam bude.“ — Ali oni mu odgovore paklenim posmiehom: „A šta ćeš dati, ti kukavac! Ta ti si proklet, ti izdajica bogovah; ti ih preziereš, a oni te odbijaju i progone. Odlazi odtale!

* * *

Mladić otaj biaše Adar iz kaste robovah; Guri pako bila je jedinica u niekog bogata ratnika, koi je bio u rodu s Bramani. Obodvoje diece raslo je uzporeda kao dva bora mlada, diečak, rodjen da bude rob i službenik, činio je od sèrca sve, što mu je nalagao njegov gospodar, ugledav se u siromašne roditelje svoje. Ali za Gurinu volju znao se on natiecati s gacelami, za nju bi on dosego cvieća ma i s najvišjega stabla i bacio se na dno mora, da joj dohvati sitna bisera i liepih ružicah, a ona bi opet plela vience te viencala glavu diečaka vlastitim darom. — Tako su oni rasli u nevinosti i uzajamnoj ljubavi.

Nedaleko pred kućom u gustoj rogožini krasna jezera nalazila se veličanstvena zmija, koju su Indi milovali i štovali kao nieko svoje višje biće. Diečak i dievojčica zabavljali bi se čestoput bezbrižno s otom upitomljenom životinjom, te bi ju hranili, kad se ona pomolila iz guste rogožine, da se malo prosunča. Kad al jednom doplovi odnekle vodom niekakva zaista grozovita zmija, pa se s ovom pitomnom pograbi: ova se stane ljuto braniti za slobodu i za život; kèrvavi se boj zametne, vratine im se razpruže, glavurine gadno nadnu, oči im sievnu, a od šiljastih kao mač jezičinah u okolo nastade strašna piska. U to priskoči mlado dievojče, vidi u kakovoj se pogibelji desi njezino pitomno zviere, pa mu stane pomagati te kucne niekoliko putah protivnicu kolcem po glavi — no uzalud; nepohasni dievojačka pomoć, gdie se biju dvie delije biesne. Izpèrva se je činilo, kao da zmija haje i nehaje za udarce dievojčine; no kad ju ova stane jače i češtje nabijati, podigne zmija ponosito rep svoj, mahne š njim do dva do tri puta, pa dočim je glavom udarala u pitomnu svoju protivnicu, ozmota ti nesrètnu dievojku, koja se u nesviesti svali groznim kričem.

U taj par dotèrči Adar, što je igda bèrže mogo, sa surim svojim orlom, i kad vidi sav uzbunjen, što i kako je, tèrnci ga prodju od pete do glave. On se malo sagnu i pomoli bogu svomu, da mu bude u prietećoj nevolji od pomoći, pa se baci na kèrvoždednu zmiju, sgrabi ju čvèrsto za vratinu, da je odmah obe izbuljila oči, a sivi oro njegov zabode joj pandže svoje u glavu te joj kljunom izkopa oba cèrna oka. Guri se oslobodi a diečak pusti zmiju na miru, koja se stane tužno previjati i cičati sa sliepote svoje. Malo zatim osviesti se dievojčica pa podigne glavu; nježno njeno oko pričini se, kako se sukobi s Adarovim, kano da pozdravlja milo, žarko sunašce samo sebe, — tako se dieca pozdraviše liepo. — (Dalje sliedi.)

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Beč, 4. lipnja. (Oesterr. Corresp.) Austrianski bèrzojav, koi je godine 1847. jedva još obsizao 80 miljah, rasprostro se je do danas već do duljine od 969.3 miljah sa 1625.9 duljine drotne, zausima dakle pèrvo miesto izmedju većine drugih evropljanskih zemaljah.

Dèržavno dopisivanje obsizalo je kako sliedi:

u god. 1851.	21.976	pošiljakah
„ „ 1852.	21.834	„
„ „ 1853.	41.628	„
„ „ 1854.	65.562	„
„ „ 1855.	59.021	„

Posebničko dopisivanje iznosilo je

u god. 1850.	25.518	for.
„ „ 1851.	122.606	„
„ „ 1852.	199.569	„
„ „ 1853.	293.485	„
„ „ 1854.	523.521	„
„ „ 1855.	578.805	„

Ovi brojevi sami govore i nedokazuju samo, kako se je raznrostranila telegrafia, kako ista poimence služi raznim dèržavnim svèrhama, već nepose i to, da je već postala izvorom znatnih svake godine umnožavajućih se dohodakah.

— Kao što je poznato, stupilo je društvo pomoćne pieneznice u Pragu i Cielovcu u život, i uživa uslied dobrotvorna dielovanja obće odobrenje. Pošto je sada i u Ljubljani jedan odbor učinio zakonitih korakah u tom obziru, podielio je c. k. miestodèržac grof Chorinsky dozvolu za pripravljanje predbiežnih naredabah za društva pomoćne pieneznice u korist ljudih tierajućih obèrtah u Ljubljani. Svèrha društva jest, da se priskoči pomanjkanju rukovnih glavnicah kod stališa zanatlijskoga, to jest: medjusobno podupiranje sučlanovah novčanim posudjivanjem i dizanjem štedljivosti. U to društvo stapaju obèrtnici polažući kod pristupa 2 for. a zatim svaki miesec najmanje 30 kr. Miesečne uplate ostaju vlastništvo položitelja i okamatjuju mu se po 4%. Ovim pristupom k društvu dobiva se pravo tražit da mu se iz pieneznice na mienicu uzajmu novci po 6% na 6, 9 i više miesecih. Ako se i iznosak zajma, koi se može tražit, u mnogom odnošaju u razmierju k učinjenom ulogu ravna, ipak je bitna prednost toga zavoda, da se udionikima može pružit i veća svota, nego koju je uložio. Ovaj zavod sadèržaje dakle u sebi sve življe štedionice i k tomu jošte prednost vierèsnoga zavoda za one male obèrtnike, koji nemogu pristupiti podružnoj eskomptnoj banki. Budući da se je dalje sadašnji privremeni odbor obvezao, da će sučlanovima, koji što slože za uložene glavnice i okamatjenje istih dati valjanu sigurnost, uslied toga imaju sučlanovi podpunu sigurnost i pouzdanost udionikah, mora se taj zavod tim većma dizat, čim će se sva uprava bezplatno obskèrbljivat po upravnom vieću imajućem se izabrat.

Čitamo u Glasniku dalmatinskom:

Mi se čudimo kad po novinama čitamo da u drugim miestima ima čeljadi, koja po više od 100 godinah žive, a mi toga i u našoj kući dosta imamo. Nema možebiti jednog sela u dogradničnoj Dalmacii, koje nebi imalo ili svog stogodišnjeg starca ili staricu. Izmedju premnogih mi ćemo samo sliedeća dva sveštena starca, otca i sina napomenuti. Oni obojica živu još u selu Otonu u kotaru Kninskom. Pèrvi je Protopop pravoslavne istočne cèrkve Preč. Ot. Petar Dobrievič, poznati (Dositeov Mauk), koi je već prošao 102 godine odkako je ovo sunce usmotrio; a odkako se je zapopio prošlo je već punih 78 godinah. Drugi je njegov sin pop Jovo Dobrievič, koi se je rodio iste godine kad mu se je otac zapopio, i koi takodjer ima 56 godinah da svešteničku službu opravlja. Otac sada nevidi, ali još uživa svu živost i kriepost tielesnu i bistrinu sviesti, i ima vèrlo dobre zube da može i sami dvopek gristi; on je već dočekao sinove od svoje praunučadi. Sin pak i dobro vidi, i dobro hoda, i još dan današnji sve dužnosti svoga duhovništva bez pomoćnika izpunjava.

Bèrzojavne viesti

Berlin, 5. lipnja. Knez Gorčakov odputovao je sinoć u Beč, da tamo preda svoje opozivno pismo.

Javljaju iz Kodanja od 2. lipnja t. g. Danas su zaključene siednice dèržavnoga vieća. Predlog vlade u obziru prodaje dèržavnih dobarah Hollenbeck, nije se mogao riešit, jer su mnogi sučlanovi dèržavnoga vieća falili kod posliednje siednice tako da su samo 42 istih pritomni bili, od kojih trojica nisu glasovali.

Malta, 28. svibnja. Lord Gough dèržao je razgled ovdašnje vojske, isti će za malo otići u Krim, da franceskim oficirima i soldatima preda kolajnu sa slikom kraljičinom. Neprestano prolaze ovud vraćajuće se vojništvo.

Turin, 3. lipnja. Alfieri Sortegno nije kako se čuje hteo primiti ponudjene mu službe poslanika u Petrogradu; kažu da je podpredsiednik poklisarske komore Moffa di Lisio odredjen na njegovo miesto. Sa Španjolskom je zaključena pogodba u obziru uredjenja medjusobnih konzularskih poslovah.

Društvo za poviestnicu i starine Jugoslavenah.
Izviestje.
Platiše za društvo. (Nadalje).

Gosp. Jakov Filić, prin. za god. 1856.
„ Dr. Ant. Molnar, prin. za god. 1856.
„ Edvard Zdenčaj, prin. za god. 1855 i 1856.
„ Julio Šulc, upisnu i prin. za god. 1856. (N. član.)
„ Josip Vitković, upisnu. (N. član.)
„ Josip Lehpamer, prin. za god. 1856.
„ Josip Banješ, upisnu i prin. za god. 1856. (N. član.)
„ II. Bužan, prin. za god. 1856.
„ Mat. Sabljar, prin. za god. 1856.

U Zagrebu, dne 3. lipnja 1856.

J. Ev. Borovečki, s. r.
blagajnik.

NEVEN. Sadèržaj: Kèrvavi most u Zagrebu, historička pripoviest od M. B. — Piesme od Gj. R. („Izvan otačbine“, „Slavuju“, „Carigrad“ po turskom, „Posidipova i Metrodorova filosofija života“); „Naš život“ od M. B. — Koren kovač, pučka pričica od St. N. — Narodne piesme: IV. Kraljević Marko i mlado Ture (iz zbirke L. Ilića O.) — Sitnice: Šejk islam-a i tursko duhovničtvo, od Meth. Gazdika, apošt. misionara, iz „Cyr. i Meth.“ pr. Fr. Š. — Ženska lukavost, od A. P. — Prirodoslovje: Lav, pr. Sl. P—k. — Poviestnica itd.: Putovanje u Americi, Australii itd. Tome Skalice ml. Brodjanina, od god. 1851—1855. — (Nastavljenje: življenje u Kalifornii; dolazak u Australiu; put na moru itd.) — Slavonske starine, iz sbirke L. I. O. (V. Zelengrad. VI. Gradina. VII. Brestovac. VIII. Dežanovac. IX. Petrovgrad.) — Slike iz domaćega života našega slavonskoga naroda, od Mijata Stojanovića. (XI. Sijač. XII. Težak. (ratar.) XIII. Momak. XIV. Dievojka.) — Obrazovanje i škola: Listovi za naš krasni spol, od I. F. Perića. (IX. O duševnom uzgoju male diece.) — Školski ulomci, od Gj. R. (XXXIV—XXXV.) — Viestnik: Književnost domaća (Poviesti biskupie senjsko-modruške. — Ilirska čitanka za gornje gimnazie itd.) — Iz Praga. — Tmiesa. — Zagonetke: Od P. P.; — od Fr. Sajvèrta Odgonetke itd.

Predplata je „Nevenu“ na pol godine s poštom 2 for. 30 kr., u Zagrebu 2 for. (za utemeljitelje matice čl. 1 for. 30 kr. i 1 for. sr.) U frankiranih listovih na uredničtvo Nevena ili u Hartmanovoj knjigarniui u Zagrebu.

☞ Od pèrvoga polugodišta (siečanj — lipanj) 1856 ima jošte podpunih iztisakah.

Potonji broj glasnika dalmatinskog objavljuje, da se poviest Cèrnegore od dra. viteza Milakovića, o kojoj smo u našem jučerašnjem listu rieč zametnuli, može kupiti i naručit za 1 for. i 20 kr. u Zadru kod g. profesora pravoslavnog siemeništa Božidara Jankovića i kod knjigoprodaonice braće Batarah.

Ovom listu naših novinah pridodan je „Poziv na dobrotvorne stanovnike grada Zagreba,“ što ga je izdalo ovdešnje društvo čoviečnosti. Mislimo, da nema božje duše, koja nebi uvidila važnost i vriednost ovakovih družtvah i prinieła za tako plemenitu svèrhu kakve žèrtve. Nadat se je dakle pouzdano od poznate dobrotvornosti Zagrebčanah, da će oni u što većem broju pristupiti u kolo tih čoviekoljubah.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 6. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82¾
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od » 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto od narodnog zajma . » 5%	83¾
dto . . . . » 4½%	74¾
dto . . . . » 4%	66⅛
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92½
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	233
» » » » » 1839, » 100 »	121½
» » » » » 1854, » 100 »	106¾
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	61¾
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87½
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	77
Bankovne dionice komad po	1106
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	547½
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	314
dto dto s plaćanjem na rate	356
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2925
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	590
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	448¾
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84¾
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102½
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101¼
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118½
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102½
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	118¾
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102⅜
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118¾
Pariz za 300 frankah . . . . »	119
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101¾
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	268
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5¾
Srebro od 5. lipnja	3

SLUŽBENI LIST.

Nr. 1355 Pr. (VI.—19) (3—3)

Ankündigung

der Administrativ-Karte von Krain.

Ueber höhere Aufforderung ist vom k. k. Landes-Präsidium in Laibach die ämtliche Anfertigung und Herausgabe einer litografirten Administrativ-Karte von Krain auf Grund der neuen politischen und gerichtlichen Organisation des Landes veranlasst worden.

Diese Karte in dem Masstabe von 3000 Klft. auf ein Wienerzoll enthält die Landesgrenzen, die Abgrenzung der Gerichtssprengel und die Bezirksgrenzen, die Eisenbahnstrasse mit den Eisenbahnstationen, die Poststrassen mit den Postämtern, die Bezirksstrassen und die Verbindungsfahrwege, alle Flüsse, die Seen und die grösseren Bäche, die verschiedenartige Bezeichnung der Städte, der Märkte, der Orts- und der Katastralgemeinden, dann der Amtssitze, der politischen und Gerichtsbehörden, so wie der Pfarr- und Kurat-Orte; endlich ein Uebersichts-Croquis der Dekanatseintheilung und mehrere statistische Uebersichts-Tabellen.

Diese Karte ist im Archive des k. k. Grundsteuer-Katasters in Laibach und in den Buchhandlungen des Ignatz Edlen von Kleinmayer und Fedor Bamberg und des Georg Lercher daselbst um den Preis von 1 fl. pr. Exemplar zu haben.

Nr. 137. Pr. (Izv.—205) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 20. Mai 1856 Z. 41 wird zur Besetzung der erledigten k. k. Bezirks-Vorsteherstelle des zum Verwaltungsgebiethe der gefertigten Komitatsbehörde gehörigen, zugleich auch als Untersuchungsgericht fungirenden gemischten Bezirksamtes Požega, womit der Gehalt jährlicher 1000 fl. CMze. und der Genuss eines Naturalquartieres, mit dem Vorrückungsrechte in die höheren Gehaltsstufen jährlicher 1100 und 1200 fl. CMze. verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre, mit den nöthigen Belegen versehenen Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in das Amtsblatt der Agramer Zeitung gerechnet an die gefertigte k. k. Komitatsbehörde zu überreichen, und darin glaubwürdig nachzuweisen.

1. Das Lebensalter von mindestens 24 Jahren.
2. Die zurückgelegten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter) R. G. Bl. XV. St. Nr. 52 de 1855) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache.
5. Die bisherigen Dienstleistungen.
6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre allfälligen Verwandschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Kroatien und Slavonien, endlich
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Požega ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitatsbehörde Požega am 29. Mai 1856.

Der k. k. Komitats-Vorstand
Janković.

Nr. 4401. (Izv.—206) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 12. Mai 1856 Z. 307/g. c. wird zur Besetzung der erledigten k. k. Bezirksadjunktenstelle des zum Verwaltungsgebiethe der k. k. Požeganer Komitats-Behörde gehörigen gemischten Bezirksamtes Vučin, womit der Gehalt jährlicher 700 fl. CMze. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe jährlicher 800 fl. CMze. verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben. Diejenigen, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre mit den nöthigen Belegen instruirten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Erscheinung dieses Ediktes in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, an die gefertigte k. k. Komitatsbehörde zu überreichen, und darin dokumentirt nachzuweisen:

1. Das Lebensalter von mindestens 24 Jahren.
2. Die absolvirten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. St. Nr. 52. de 1855) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache.
5. Die bisherigen Dienstleistungen.
6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre allfälligen Verwandschafts-Verhältnisse mit anderen Beamten in dem Kronlande Kroatien und Slavonien, endlich
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Vučin ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitatsbehörde Požeg am 29. Mai 1856.

Der k. k. Komitatsvorstand
Janković.

Br. 1220. pol. 1856. (203—Izv.) (3—3)

Poziv.

Na temelju §. 38. o novačenju pozivlje se Josip Fluksek iz Leštakovca kućni broj 26. u II. razredu novačenju podvèrženi, za kojega je br. 4. izvučen, da se do 10. sèrpnja t. g. kod podpisatog c. kr. kotarskog ureda ili osobno prijavi ili pako miesto svog boravljenja naznači; jer će se u protivnom slučaju proti njemu postupati po smislu §. 35. novačnog propisa.

C. k. kotarski ured.
U Toplicah dne 2. lipnja 1856.
C. k. kot. predstojnik
Ožegović.

Br. 2787, 2907, 3058. — 3204, 3205, 3300, 3310, 3354, 3355. (DS.—60 i 62) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljšh za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
od 12. travnja 1856. br. 805.	Verškovec sa $^{6}/_{4}$ kmetskih naselbinah	nasliednici Ivana Haasa	300	—	1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	10. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. listopada 1855. br. 3637.	Bèrlog sa $45^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Filip Šufflay u parnici sa c. k. fiskusom	18050	—	1. studenoga 1855.	7. kolovoza 1856.	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. sèrpnja 1855. br. 3131.	Šimunec sa $15^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	»	6050	—	»	»	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 29. travnja 1856. br. 927.	Lomnica sa $3^{9}/_{16}$ Exemptionalistah	Maksimilian Vernić	291	40	1. svibnja 1856.	15. sèrpnja 1856.	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. listopada 1855. br. 3712.	Srednje Stative sa $13^{1}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Dragutin Prešern	5400	—	1. studenoga 1855.	»	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 29. travnja 1856 br. 928.	Velika Mlaka sa $2^{6}/_{8}$ exemptionalistah	Terezia Tancoš	398	20	»	»	na 16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 15. listopada 1855. br. 4336.	Ozalj sa $268^{2}/_{8}$ kmetskih i 32 željarske naselbine	Gustav grof Bathyany u parnici sa c. k. fiskusom	109,900	—	»	»	na 16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. svibnja 1856. br. 1050.	Psarjevo sa $^{4}/_{8}$ Exemptionalistah	Nikola Mizić	100	—	»	»	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. svibnja 1856. br. 1051	Jaanševec sa $2^{2}/_{8}$ Exemptionalistah	Edgar grof Corberon	548	53	»	»	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Zagrebu, 30. travnja i 9. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2298, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608 i 265. g. (Izv. 195) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za raztererećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 26. siečnja 1856. br. 245.	Orešje sa 3 kmetske naselbine	Josip Krešnik (preporno)	1200	—	od 1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	na 22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 875.	Trakostjan sa 2 izkupljenika naselbine	Gjuro grof Drašković	60	—	„	„	22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 846.	Bračak sa 1 izkupljenikah naselbinom	Dragutin Čegel	388	53	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 876.	Šćerbinec sa 3 kmetske naselbine	Katarina Kiš	520	—	„	„	22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 22. travnja 1856 br. 885.	Zlatar sa $1^4/_8$ izkupljenikah naselbine	Terezia Bogathy	444	$26^3/_4$	„	„	22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 22. travnja 1856. br. 887.	Martianec i Vèrbanovec sa $4^4/_8$ izkupljenikah naselbine i 1 izkupljenim najamnikom	Gjuro baron Rauch (preporno)	1028	45	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 26. travnja 1856. br. 932.	Lovrečina sa $27^4/_8$ izkupljenikah naselbinah	Mirko Farkaš	3446	$21^2/_4$	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 10. svibnja 1856.

Novak. **Fohn.**

Br. 419. gr. 1856. (Izv.—207.) (3—1)

Oglas.

C. k. kotarski sud daruvarski poziva sve one, koji iz ostavštine dana 18. prosinca 1855. bez oporuke samoubojstvom Vase Bosanca tišljara u Uljaniku preminuvšega, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 10. sèrpnja 1856. u 10 satih prije podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namireœju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kotarski ured i sud.

U Daruvaru dne 1. svibnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
V. Somogyi s. r.

Ad Nr. 417 P.

Concurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Landes-Bau-Direktion für Dalmatien sind nachbenannte Dienstesstellen in Erledigung gekommen, und zwar:

1. die Stelle eines Ingenieurs erster Classe mit dem Jahresgehalte von Eintausend Gulden (1000 fl.);
2. zwei Ingenieur-Stellen zweiter Classe, jede mit dem Jahresgehalte von Neunhundert Gulden (900 fl.).

Zur Besetzung dieser, wie auch zur Besetzung der Stellen der Ingenieur-Assistenten erster und zweiter Classe, und der Bau-Eleven, welche im Falle der Vorrückung in Erledigung kommen sollten, wird der Conkurs bis 30. Juni l. J. ausgeschrieben.

Die Bewerber um den einen oder den andern dieser Dienstesposten, haben innerhalb des obigen Termines ihre Gesuche bei der genannten Landes-Bau-Direktion, und wenn sie schon im öffentlichen Dienste stehen, im Wege ihrer vorgesetzten Behörde einzubringen, und darin mittelst Urkunden ihr Alter, ihren Stand, die zurückgelegten Studien, den etwa erlangten akademischen Grad, die etwa erhaltenen Befähigungs-Dekrete, die bisher geleisteten Dienste, und ihre Sprachkenntnisse nachzuweisen, und überdiess zu erklären, ob und in welchem Grade sie mit einem oder dem anderen der hierländigen Baubeamten verwandt oder verschwägert seien.

Vom Präsidium der k. k. Statthalterei Agram am 12. Mai 1856.

Nr. 5784. Copia. (—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante un posto di guardiano d' ispezione presso l espositura portuale sanitaria in Capocesto in Dalmazia cui va annessa la paga di f. 180 nonchè il pausciale di montura di f. 24 all' anno.

Chiunque intende aspirare al posto in discorso dovrà presentare al Gouverno Centrale Marittimo entro tutto Giugno p. o. la sua supplica, comprovando l' età, i Servigj prestati, la piena idoneità al posto optato, le cognizioni di lingue dichiarando pure se egli si trova in parentella od affinità, con qualche inpiegato ora appartinente all' Amministrazione portuale sanitaria.

Dall' I. R. Gouverno Centrale Maritimo.

Trieste li 25. Maggio 1856.

(Dp. 58) (3—3)

Poziv,

kojim se pozivlju svi oni, kji iz ostavštine umèrvšeg dne 16. ožujka 1856 u Zagrebu Josipa Mikulića štogod kao vierovnici tražit madu, da svoje tražbine do 30. lipnja t. g. kod podpisanog u mesničkom sokaku pod br. 147 temeljito dokažu tim većma, što po izminutju ovog roka podpisani kao oporuke ovèršitelj nikakva izplačivanja dobrovoljna preduzimati neće.

U Zagrebu 2. lipnja 1856.

Ivan Nep. Dolovčak,
oporuke ovèršitelj.

OGLASNIK.

(Dp.—67) (3—1)

Oglas prodaje.

U margaretinskoj ulici, u kući g. Sorga br. 564, gdie je prie bio g. Ritoni, može se dobiti svaki dan i čas vèrlo fine i frižke muke (brašna). U istom dućanu dobit je takodjer fine i dobre muke od raži. P. Medvešeg.

(Dp.—60) (—1)

☞ Nicht zu übersehen!

Einem hohen Adel und geehrten Publikum zeige ich hiemit ergebenst an, dass ich in Agram, Savestrasse Nr. 578$^1/_2$ eine Essig-Fabrik errichtet habe, und den Eimer einfachen Essig mit 3 fl., Doppel-Essig mit 4 fl., Essig-Essenz mit 8 fl. verkaufe; im Kleinen verkaufe ich die Mass zu 6 kr., 10 kr. und 16 kr.

Zum Einlegen der Früchte, dass diese nicht dem Verderben ausgesetzt werden, ist der weisse Essig am besten, da dieser aus Zucker fabricirt wird; jeder Auftrag wird reell ausgeführt werden. Carl Bannwitz.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDJELJAK DANA 9. LIPNJA 1856. Broj 131.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sveččanstvom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasolli posebne članke platjasede 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je najvišjom odlukom od 1. t. m. Ljudevitu Boronkay-u nalazećem se zbog veleizdaje u kaznenom zatvoru u tvèrdjavi Josipovca (Josephstadt) najmilostivie odpustit ostatak njegove kazni.

Javna zahvala.

Poglavarstvo grada Karlovca dèrži si za ugodno dèržanstvo ovim do javnosti staviti, da je momčad ovdie u posadi nalazeće se slavne c. k. barona Culos 31. piešačke pukovnije 2. čete, naročito pako pionirski odsiek takove, kod dne 30. svibnja t. g. u unutarnjem gradu porodivšeg se požara, za ugašenje takovog znatno pripomogla.

Dočim je za tu čoviekoljubnu pripomoć pomenute posadne momčadi, kao i za onu njihovih predpostavljenih gospode častnikah, tom prigodom, sredstvom posebnih dopisah kod dotičnog slavnog c. k. čete zapoviedničtva harnost izjavljena, uložena je zajedno kod ovomiestnog slavnog c. k. brigade i tvèrdje zapoviedničtva svim kod te nezgode pripomoć pružajućim štapskim i višjim častnikom zaslužena pismena zahvala.

Nastavno se tom prigodom do obćeg znanja i to stavlja, da je za ustranjenje veće pogibelji to od strane c. k. oružničtva, kao i po gosp. c. kr. financ. straže povierenìku Franji Fabcu mnogo doprinieto, te je tim kroz radinost u svakom obziru hvale vriednu ovogradskog svih razredah žiteljstva, kao i učestvovanjem inih dostojanstvenikah kod tog požara uzajemno, velika, ovoj žalibože većom česti iz dèrva sagradjenoj varoši preteća pogibelj odstranjena.

U Karlovcu 5. lipnja 1856.

Gradski predstojnik
Obradović.

Javna zahvala.

Presvietli gospodin županijski predstojnik Josip vitez Bunjevac odmah kod pèrvog glasa dogodivšeg se dne 30. svibnja o. g. u gradu ovome požara poslao je isti dan podpisanom petdeset forintih srebra, s opredieljenjem, da se ta svota medju najpotrebnije po erielce podieli. Dočim je taj velikodušni dar namieri shodno medju one, koji vajveću nuždu imadu, podieljen, gradsko poglavarstvo plemenitom gospodinu darovatelju u ime dotičnikah ovim najtopliju zahvalnost izjavljuje.

U Karlovcu dne 5. lipnja 1856.

Gradski načelnik
Obradović.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Spomenici cèrkvene i druge umiestnosti iz sriednje dobe u našem carstvu liepo se uzporedjuju sa slavnim umotvorima u inim zemljama, te su nam najkrasniì sviedok, kako je niekoć u našim stranama cvala krasnim cvietom savèršenosti urešena umietnost, kojoj se i dan danas svatko budi umietnik, budi kakov drugi naviešt čoviek čudom čuditi mora. Sva je naša dična Austria posuta ovakovim uznositim dielima; u koju godj pokrajinu našeg carstva svèrnuli okom, vidjet ćemo, kako je u njoj niekoć manje više njegovana tvorna umietnost te ćemo i sada naći slavnih i znamenitih ostanakah iz priešnje dobe. Već odavna pojavila se je živa želja za knjigom, koja bi nam u svojoj cielini predočila slavne ove spomenike iz prošlih viekovah i koja bi nam ih opisala dosliedno velikoj njihovoj umietničkoj važnosti. Sad je ipak jednom sva prilika, da će toj želji kako valja zadovoljeno biti: ovih danah dobili smo program velezanimivog diela, koje će izlaziti pod naslovom „Mittelalterliche Kunstdenkmale des oester. Kaiserstaates“ uredjivanjem dr. Gustava Heidra, prof. R. pl. Eitelberga i graditelja g. Heisera a troškom Ebner-

Slike iz Indie.

(Preveo Pavao Nikolajev.)

(Nadalje).

Medjutim postade Adar mladićem a i Guri bude već dievojkom, al im od tog časa nije bilo više stalo do igre i do šale, već bi oni biegali i tražili se, našli se pa mučali, a dielili bi se gorko suze roneć.

Gurin otac ukazá se, da je haran pram Adarovim roditeljem, što mu je on kćerku izbavio od smèrti, pa im pokloni poveliku kèrpu zemljišta i pusti ih na slobodu, da budu kadri sprovadjati nezavisno i što sladje svoj dosadanji hèrdjavi život. Ali Adar je sad sve redje te redje vidjao cvatuće milo svoje blago. Svakim danom postajao je on žalostnii a i nužda stala ga je tèrti sve to više; skrovni nieki cèrv podjedao mu mladjahno sèrce te ga zače sve nešto nukati, da slomi okove svomu potlačenomu — ako i ne sasvim robskomu — rodu; nesretna misao o svom i njenom rodu zavèrti mu glavom a u ga obuze njegovo i onako raztuženo sèrce tako silno, da nije nigdie imao mira ni pokoja.

U snu vidi on jednom, kako se svi stališi pobratiše i izjednačiše pa gdie mu Guri pruža desnicu svoju, no jedva da se probudi, oćuti on biedno stanje svoje, baci se na tle, pa se zapanji, kao da ga je grom ošinuo. Najedanput se prene iz sna te tèrgne iz dubokih mislih svojih a oči mu čudnovato sievnu; on poskoči na noge lagane pa mu se pričini, kao da mu se ukazala u snu boginja bolje sreće.

Bilo je tomu mnogo već godinah, odkako su dojedrili k Indijskom poluotoku Englezi, te oadje stali predobivat sela i gradove sve malo po malo put si kèrčeć od juga prama sieveru. Strah i trepet zavlada svom Indiom, kad se ovi tudjinci ukazaše na svetom tom zemljištu. Indi su mèrzili i kudili Engleze do zla Boga, a Bramani im rekoše, da su ih sami vragovi iz njihove domovine protierali, da trate rajsku zemlju Indiju, ali su se uzalud napinjali iz petnih žilah ovi varalice svieta, trubeć po narodu, da je njih bog odabrao da razšire pravu mudrost i vieru po bielom svietu, jer je Englezom dobra sreća bila.

Bramani su pripoviedali puku, da je on postao iz pèrstah, noguh i rukuh božjih, a on im je sve to tvèrdo vierovao te tako živio viekovice u gèlemoj obmani i praznovierju. Uvidivši da je njihova moć došla u opasnost, pa da joj kako izmaknu, gledali su što više na stalo i čoviečjih žèrtvah, samo da protivniku vratom krenu a sebe da spase, te stanu sve više biesniti i narod tlačiti, čim bi Englezom bolja sreća priskočila. Nitko božji nije smio ni pisnuti o cèrvenom vragulku — tako su zvali Engleze — kano da će ih to strovaliti, što je čoviek morao mukom mimoići njihov dolazak i napredak. Svakomu ode glava s ramenah, koi bi se usudio prekèršiti otaj zakon.

Al Adaru biaše druga misao obujmila pamet, on uze pitati ljubopitno u svakoga, koi je dolazio s juga: što i kako su ti Englezi? kako napreduju? šta da misle i kakvi su im običaji? pa se nikad sit nije mogo naslušat, kad bi mu tko god stao što od njih pripoviedati. On ih je u pameti sliedom sliedio oko njihovih bojnicah, pa čim bi se oni više približavali, tim mu je jače sèrce odskakalo od radosti i veselja: on vidi, kako su težki mu okovi već skèršeni, štono su ga smetali u životnoj sreći, on vidi, kako ga gèrli ljubezno Guri. — Nu nada ga ljuto prevari; iznenada dodje glas, da su se Englezi umirili pa da su dopustili, neka Indi na sievernoj strani gospoduju, kako im drago, a on, začuv to, sav se prepane pa ga tako spopade na novo žalost i tuga.

Napokon obreče, da će načiniti već jednom konac svemu vaju i jadu pa odluči, da ide sam potražit nadošle tudjince i uvèrstit se u njihove vojnike, nebi li se možda tako dočepao ljubeznice svoje. Samo nju želio je on još jednom viditi, da joj odkrije misao svoju, pa onda, ako ona na nju privoli, izvèršiti ju bilo, kako mu drago: il živieti il poginuti kao junak na mejdanu. Dugo je oklievao, al ga najposlie ipak zanie smierna ljubav prama Guri, da mu misli prionuše na takov odvažni čin: uhvati dobru sgodu te izpoviedi liepoj Guri sve. Tu se je dogovaralo ovo dvoje ljubećih u prekrasnom blaženstvu o budućoj sreći i životu. Napokon se oni rastanu; Adar još jednom uhvati dievinu nježnu ručicu, pritisnu ju na svoje grudi i poljubiv ju reče: „Ja odlazim, al moje sèrce ostane kod tebe navieke!...“ Guri sva raztužena ostane gotovo u nesviesti.

Sutradan zorom krene on zbilja na put, a ostavi i oca i majku, bez da im se javi i oprosti s njima, već bi im samo reko u oči dane, kad je imao odlaziti, da će se krenuti na hodočastje, da izpuni svoj zaviet, a oni ga blagoslove u plemenitoj toj nakani. Opojen nadom i ljubavju pohitio je, koliko je igda bèrže mogo, na jug, da se što prije sbude, što je namislio. Nedielja danah postojala, da je putovao a on dodje u tabor engleski, podje odmah u njihove vojnike, da boj bije s onimi pakovi, koji su živili s njegovim rodom u viečitoj razpri. Tu se on borio kao ljuti lav, svigdie bi se ukazao junakom, koi nikad nezaboravi zadate viere i koga vodi blaga ćud, a i sreća mu je dobra bila te se on pope s jedne časti na drugu, pa tako nije ni čudo, da je do malo dotierao do vodjine časti niekog odiela u engleskoj vojsci. Njegova donele nemilo potištena duša ohrabri se otim na toliko, da je bio sada vèrstan poduzeti svako budi najvratolomnie dielo; ime mu se naskoro razlieže po cieloj okolici; svatko mu se je čudom čudio al i svakoga spopadao je strah i dèrhat pred imenom Adar. Ovako u svojoj sreći vidi on, kako već nema razlike u rodu, vidi, kako je zavladao blagim uplivom nadošlih Evropejacah obći mir i red u svih stvarih, kako se u njih neocieni nevaljano i nezameće valjano, pa te ga uvierilo, da će i on jedared već vriedan biti Gure, da će prigèrliti na grudi svoje otu liepotu dievojku i pritisnuti gorući cielov na njene ustne. On pomisli, da će se naseliti u južnih krajevih Indie, gdie već odavna nema ni traga ni glasa o razliki u narodu a kamo li o bramanskoj moći, gdie su već mnogi budi očito budi u potaji bili kèrstjanske viere. Mnogo je on takodjer obćio s poslenici (misionari), s otimi plemenitimi muževi, koji zavolj viere Isukèrstove ostaviše i kuću i kućište, te podjoše od nemila do nedraga, da ispune svoju svetu dužnost. Ovi upire u njega nabožni duh i iskru prave viere, koja se za kratko doba usadila duboko u njegovih grudih. Istina, on je nieko vrieme oklievao ispoviediti pred svietom vieru kèrstjansku, al to ni za što drugo, van da poslie zajedno uvede i svoju vierenicu u okrilje viečita spasa.

(Dalje sliedi.)

i Senbertove stuttgardske knjigare i donositi na godinu šest svezakah po 1—2 arka teksta sa četiri slike urezane u mèdu ili tiskom naslikane, koje posliednje će se tiskati u cielomu svietu dobro poznatoj, glasovitoj c. k. dvorskoj i dèržavnoj štamparnici u Beču. Svaki pojedini svezak otog diela stoji 2 fr. i 12 kr. sr. a to zaista nije mnogo, kad uvažimo, kakova je prevelika nutarnja vriednost ote tiskotvorine i kako joj je sjajno lice i izvanjski iskit. Izmedju slikah, što su priredjene za pèrve svezke napominja se: gotički hram sv. Barbare u českoj Kutnoj-gori; stolna cèrkva u Porječju (Parenzo) istrijskom; kèrstionica u Uglaju (Aquileja) primorskom; misna odornica u Celju; romanska predikaonica u Gradu primorskom itd. Kao slavjanskog pomoćnika ovoga poduzeća napominje program prof. Vocel-a u Pragu. Vidit je već iz programa, da g. g. učrednici toga vèrstna poduzeća obzir uzimaju i na spomenike umietnosti u slavenskim pokrajinama a nadat se je, da će oni u daljem tečaju obratit se i na nas i na posestrimu nam zemlju Dalmaciu, koja je bogata vèrlim umotvorima. Nemeremo na ine, nego da već iz ovih razlogah ovo diele baš živahno preporučimo našim zemljacima i da ih ponukamo, da se što više na njega predbroje. Pèrvi svezak je već izišao te se može kupiti ili naručiti u zagrebačkim knjigarnama.

Nj. veličanstvo carica Karolina Augusta dostojala je zakladi za podignutje pestovališta drobne diece u Karlvim Varima najmilostivie poklonit iznosak od 150 for. u obveznicama narodnega zajma.

Prošaste nedielje dne 1. t. m. obdèržavala se je u Augustinskoj cèrkvi u gradu svečana velika služba božja, koja je u svečanost zahvalnosti povodom poboljšanja skuparinom i povećanjem stanarine najmilostivie dozvoljenoga po Nj. c. k. apostolskom veličanstvu dana bila po činovnicima c. k. bečkoga carinskog ureda.

Pošto je Nj. preuzvišenost prečastni zemaljski biskup Erdeljski, g. doktor Ljudevit Haynald tečajem od dvie godine danah znatnu svotu od 12.000 for. posvetio cèrkovnoj i školskoj svèrsi i položio kod dotičnih zakladnih skèrbnikah, poklonio je isti iznova 3040 for. s tom posvetom, da se uporave na zakladu za utemeljenje odhranilišta za žensku mladež u Karlsburgu.

Jedno iz Milana na „Wiener Zeitung“ upravljeno pismo govori o viestima u obziru političkih demonštraciah, koje piemonteski listovi čine dogadjat se u Milanu i drugim gradovima lombardesko-mlietačke kraljevine i koje su već posredstvom „Gazzete di Milano“ bile kriepko oprovèrgnute. Pomenuto pismo diže se pravednim gnjievom proti takovim glasovima, u kojima su zagèrnute kažnjive želje i nade. Stanovništvo priznaje očito dobročinstva i blagodieti, što joj od strane carske vlade tako u upravnom području, kao i u području materialnih koristih sadaju se dio po reformama najrazličnie vèrste i kriepkom podporom tèrgovačkih i proizvodnih nastojanjah zemlje. Stanovništvo je to očevidno pokazalo baš u onaj par, kad su s one strane Tesina sanjali da će se pojavit znatan posliedak agitacie, koja nalazi svoje orudje i podporu u pomenutim piemonteskim listovima. U samom Milanu bilo je na brešančevo 60—80.000 osobah sakupljeno kod cèrkvene svečanosti. Njihovo vladanje, tečaj svetkovine, koja je svuda sakupljala množinu puka, dokazaše suglasno, kako se Piemontezi varaju ili kako navlaš rasprostranjuju izmišljotinjah, kad bancaju o demonštraciama ili baš i o tom, da je narod u lombardesko-mlietačkoj kraljevini iole nezadovoljan s naredbama vlade.

Glasoviti istokoslovac, dvorski savietnik pl. Hammer-Purgstall i savietnik od legacie kod austrianskoga poslanstva u Carigradu, Weiss de Starkenfels dobili su komandierski kèrst drugoga razreda hanoveranskog reda Guelfah.

— Ministerialni tajnik u ministeriju unutarnjih poslovah Karl grof Hohenwarth-Gerlachstein naimenovan je županijskim predstojnikom u Rieci.

Talianska.

— Iz Genove od 27. svibnja pišu listu „Independance belge“: „U Lombardii kaže se velika razdraženost (?) i ona stranka, koja smiera na sjedinjenje s Piemontom, opet se giba kao godine 1848. Austrianska vlada negleda toga hladnokèrvno i izdala je na gradjanske i vojničke oblasti veoma strogih naredabah. Kao što je poznato grof Buol upravio je na zastupnike Austrie kod evropejskih vladah okružnicu, u kojoj on protestira proti načinu govorenja sardinskih diplomatah na pariškom kongresu i što više, veli, da Sardinia nema prava, govorit u ime Italie. Sardinska vlada odgovorila je na austriansku okružnicu drugom okružnicom, u kojoj dokazuje, da Piemont ima svakako pravo na to, i to ponajprije kao taljanska sila a zatim i s toga, jerbo to zahtievaju koristi stvari konservativne (!).

„Unione“ hoće da zna, da će grof Cavour opet ići u Pariz, da se s francuskom vladom sporazumije zbog niekih točakah u obziru „taljanskoga pitanja“; Cavour će, vele, tamo izjavit, da se je sardinska vlada odvažila, ako bi se kakva buna porodila u Italii, da će uslišat poziv narodah i da je Engleska obećala, da će se umiešat, ako bi nastali nemiri u kraljevini obih Siciliah ili u cèrkvenoj dèržavi. Vele, da i Lamarmora namierava u istoj namieri otići u Pariz. (Inače govoreći piemonteska vlada sama prodikuje prevrat obećavajući mu unapried svoju zaštitu.)

„Risorgimento“ naznačuje sadašnji položaj kao ozbiljan i zajedno napominje, da se Englezi na Malti pripravljaju na rat, i veli da se iz toga vidi, kamo smieraju.

Franceska.

Pariz, 31. svibnja. G. Lamoinne upravlja danas u „Journalu des Debats“ opomenu na Taljane. On nabraja, koliko putah su isti po Engleskoj podbodjeni i na ciedilu ostavljeni bili i opominje ih naznačujući mnogobrojnih službenih dokazah, neka mnogo nedèrže do izrazah lorda Palmerstona.

Bèrzojavne viesti.

London 5. lipnja. Princ Friderik Vilelm od Prusie i vladalac od Badena naimenovani su doktorima oksfordskoga sveučilišta.

Carigrad 30. svibnja. Ovdašnji perzianski poslanik prijavio je francoskomu ministru, da će skoro doći u Pariz perzianski poslanik. General Shirley dobio je nalog da medjutim ostane ovdie sa svojim generalskim štabom. Posliedci radnjah na sulinskim uštjima veoma su povoljni, visina vode iznosi 10 stopah. Rusia protivi se, kako čujemo, proti tomu, da postane Stourdza turskim zastupnikom kod povierenstva za redjenje granicah. Viećanja o podignutju ovdašnje banke još nisu zaglavljena, odluka odgodjena je do Alipašinoga povratka; najviše glasovah ima za sebe Rothschildova osnova. Jučer je bila velika čast prigodom rodjenoga dana kraljice Viktorie. Kvarantina u Odesi sasvim je ukinuta za ovdašnje dolazke. 13.000 kèrstjanah ima se za malo uvèrstit u vojsku.

Atina, 31. svibnja. Kralj i kraljica putuju sutra na parobrodu „Hydra“ u Kalcidu. Pet razbojnikah pogubljeno je u Tebi. G. Blondell predložio je vladi dodatni članak k tèrgovačkoj pogodbi s Belgiom.

London, 5. lipnja. Popodne. Polag novinah „Globe“ nepotvèrdjuje se viest lista „Morningpost“ o izgonu Cramptona i osniva se, vele, jedino na pripoviestma, koje su po putnicima bile razprostranjene; jamačne viesti o tom iz sama Vašingtona još nema. U noćnoj siednici dolnje kuće izjavio se lord Palmerston, da mu nije ništa o Cramptonu prijavljeno u tom obziru. U gornjoj kući odgovorio je grof Clarendon na pitanje Clanricardesa, da bi svakako za želit bilo, da se prije, nego li se parlamenat odgodi, povede rieč o Italii, no da bi to još sada od štete biti moglo, gdie se još stvar razpravlja; no da to može kazat, da sve vlade, koje su posiele strane Italie njima neprinadležeće, ako je iole moguće, rado će i iskreno povuć svoje vojske.

Pariz, 6. lipnja. Kiša je prestala. Viesti o Loari glase takodjer žalostno. S nova je opet dozvoljeno deset miliunah franakah za poplavljenike.

Carigrad, 30. svibnja. Eupatoriu su opet Rusi posieli; požar u Kamiešu trajući dva sata uništio je dne 25. svibnja množinu kolibah, što su bili sagradili saveznici za svoje vojnike. Rorthschild se je vratio iz Sirie.

„Opinione“ javlja, da će Lamarmora po svoj prilici biti naimenovan ratnim ministrom.

Napulj, 1. lipnja. Tèrgovački i broderstveni ugovor sklopljen je medju kraljevinom obih Siciliah i gradovima Bukovcem, Hamburgom i Bremom.

Tèrst, 7. lipnja. Jučer zaključilo je gradsko vieće, da se Nj. preuzvišenosti c. k. ministru izvanjskih poslovah g. grofu Buol Schauenstein podieli počastno pravo gradjanstva.

Prinesci, što su došli za podporu karlovačkih pogorielacah kod odpravničtva nar. novinah:

Prenos	10 for. 30 kr.
Antun Zoričić	1 for. — kr.
Ukupno	11 for. 30 kr.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza
dne 7. lipaja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	82 7/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto iz narodnog zajma . » 5%	84 1/16
dto . . . . » 4 1/2%	74 3/4
dto . . . . » 4%	64 1/2
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » 2 1/2%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	233
» » » » 1839, » 100 »	121 1/2
» » » » 1854, » 100 »	107 1/2
Bečko-gradski banko . . . . . sa 2 1/2%	61 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87 1/2
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76 1/2
Bankovne dionice komad po	1114
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrisn. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	310
dto dto s plaćanjem na rate	356
Dionice sieverne železnice . . po 1000 f.	2960
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šopronsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	586
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	448
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84 3/4
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 7/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 3/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118 1/2
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	74 7/8
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102 1/2
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	118 3/4
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/2
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118 3/4
Pariz za 300 frankah . . . . »	119
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	101 3/4
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	267 1/2
Carigrad za 1 forint . . . . parah	457
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	5 3/4
Srebro od 5. lipnja	3

SLUŽBENI LIST.

Na br. 650. gr. (Izv.—201) (3—2)

Oglas dražbe.

Od strane ovog c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se uslied toga, što će se ovosudnom odlukom pod br. 317—1855. donešenom obnarodovana i na

dan 13. svibnja t. g. u 10 satih urečena prodajà nepokretnosti na ostavštinu pokojne Marie Matišić prije udate Greguš iz Piškorevacah spadajući, radi pomanjkanja kupacah obděržavati mogla nije, nova na dan 28. lipnja 1856 u 11 satih prije podne u licu miesta s tim dodatkom, ako od potrebe bude, izpod prociembe najviše davajućim ustupiti.

Uslied toga se svi oni, ove nepokretnosti kupiti želeći na dražbu ovu pozivaju s tim, da se uvieti dražbeni svaki dan u uredovnih satih kod ovog ureda saznati mogu.

C. kr. kot. ured kao sud u Djakovu dne 29. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Nr. 137. Pr. (Izv.—205) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 20. Mai 1856 Z. 41 wird zur Besetzung der erledigten k. k. Bezirks - Vorstehersstelle des zum Verwaltungsgebiethe der gefertigten Komitatsbehörde gehörigen, zugleich auch als Untersuchungsgericht fungirenden gemischten Bezirksamtes Požega, womit der Gehalt jährlicher 1000 fl. CMze. und der Genuss eines Naturalquartieres, mit dem Vorrückungsrechte in die höheren Gehaltsstufen jährlicher 1100 und 1200 fl. CMze. verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre, mit den nöthigen Belegen versehenen Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes in das Amtsblatt der Agramer Zeitung gerechnet an die gefertigte k. k. Komitatsbehörde zu überreichen, und darin glaubwürdig nachzuweisen.

1. Das Lebensalter von mindestens 24 Jahren.
2. Die zurückgelegten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter) R. G. Bl. XV. St. Nr. 52 de 1855) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache.
5. Die bisherigen Dienstleistungen.
6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre allfälligen Verwandschafts - Verhältnisse mit andern Beamten in Kroatien und Slavonien, endlich
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Požega ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitatsbehörde Požega am 29. Mai 1856.

Der k. k. Komitats-Vorstand
Janković.

Nr. 4401. (Izv.—206) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hochlöblichen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten Bezirksämter in Kroatien und Slavonien vom 12. Mai 1856 Z. 307/g. c. wird zur Besetzung der erledigten k. k. Bezirksadjunktenstelle des zum Verwaltungsgebiethe der k. k. Požeganer Komitats-Behörde gehörigen gemischten Bezirksamtes Vučin, womit der Gehalt jährlicher 700 fl. CMze. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe jährlicher 800 fl. CMze. verbunden ist, hiemit der Konkurs ausgeschrieben. Diejenigen, welche diesen Posten zu erhalten wünschen, haben ihre mit den nöthigen Belegen instruirten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Erscheinung dieses Ediktes in dem Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, an die gefertigte k. k. Komitatsbehörde zu überreichen, und darin dokumentirt nachzuweisen:

1. Das Lebensalter von mindestens 24 Jahren.
2. Die absolvirten juridisch-politichen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie durch die hierauf Bezug nehmende kaiserliche Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und durch den §. 8. der Amtsinstruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. St. Nr. 52. de 1855) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache.
5. Die bisherigen Dienstleistungen.
6. Ihre sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Ihren Stand.
8. Ihre allfälligen Verwandschafts - Verhältnisse mit anderen Beamten in dem Kronlande Kroatien und Slavonien, endlich
9. Ob sie im Bereiche des Bezirkes Vučin ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitatsbehörde Požeg am 29. Mai 1856.

Der k. k. Komitatsvorstand
Janković.

Br. 2787, 2907, 3058. — 3204, 3205, 3300, 3310, 3354, 3355. (DS.—60 i 62) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
od 12. travnja 1856. br. 805.	Verškovec sa 6/8 kmetskih naselbinah	nasliednici Ivana Haasa	300	—	1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	10. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. listopada 1855. br. 3637.	Bèrlog sa 45 1/8 kmetskih naselbinah	Filip Šufflay u parnici sa c. k. fiškusom	18050	—	1. studenoga 1855.	7. kolovoza 1856.	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. sèrpnja 1855. br. 3131.	Šimunec sa 15 1/8 kmetskih naselbinah	„	6050	—	„	„	2. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 29. travnja 1856. br. 927.	Lomnica sa 3 9/16 Exemptionalistah	Maksimilian Vernić	291	40	1. svibnja 1856.	15. sèrpnja 1856.	15. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. listopada 1855. br. 3712.	Srednje Stative sa 13 4/8 kmetskih naselbinah	Dragutin Prešern	5400	—	1. studenoga 1855.	„	na 15. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 29. travnja 1856 br. 928.	Velika Mlaka sa 2 6/8 exemptionalistah	Tereza Tancoš	398	20	„	„	na 16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 15. listopada 1855. br. 4336.	Ozajl sa 268 2/8 kmetskih i 32 želјarske naselbine	Gustav grof Bathyany u parnici sa c. k. fiškusom	109,900	—	„	„	na 16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. svibnja 1856. br. 1050.	Psarjevo sa 4/8 Exemptionalistah	Nikola Mixić	100	—	„	„	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 6. svibnja 1856. br. 1051	Januševec sa 2 2/8 Exemptionalistah	Edgar grof Corberon	548	53	„	„	16. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga piziváju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854 — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore nazaačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nema miesta povrati u stanje pervašnje. U Zagrebu, 30. travnja i 9. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2298, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608 i 265. g. (Izv. 195) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za raztereċenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 26. siečnja 1856. br. 245.	Orešje sa 3 kmetske naselbine	Josip Krešnik (preporno)	1200	—	od 1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	na 22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 875.	Trakostjan sa 2 izkupljenika naselbine	Gjuro grof Drašković	60		„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 846.	Bračak sa 1 izkupljenikah naselbinom	Dragutin Čegel	388	53	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 876.	Šćerbinec sa 3 kmetske naselbine	Katarina Kiš	520	—	„	„	22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 22. travnja 1856 br. 885.	Zlatar sa $1^{4}/_{8}$ izkupljenikah naselbine	Terezia Bogathy	444	$26^{3}/_{4}$	„	„	22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 22. travnja 1856. br. 887.	Martianec i Vèrbanovec sa $4^{4}/_{8}$ izkupljenikah naselbine i 1 izkupljenim najamnikom	Gjuro baron Rauch (preporno)	1028	45	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 26. travnja 1856. br. 932.	Lovrečina sa $27^{4}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah	Mirko Farkaš	3446	$21^{2}/_{4}$	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 10. svibnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 419. gr. 1856. (Izv.—207.) (3—2)

Oglas.

C. k. kotarski sud daruvarski poziva sve one, koji iz ostavštine dana 18. prosinca 1855 bez oporuke samoubojstvom Vase Bosanca tišljara u Uljaniku preminuvšega, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 10. sèrpnja 1856. u 10 satih prije podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kotarski ured i sud.

U Daruvaru dne 1. svibnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
V. Somogyi s. r.

Uz br. 601—1856. gr. (Izv.—197) (3—2)

Oglas prodaje

dviuh kućah sa pripadcima u Djakovu i području tèrgovišta Djakova ležećih na ostavštinu Švarzmeier iz Djakova spadajućih.

Od strane c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se na molbu punolietnog nasliednika Švarzmaier i tutora malodobnog nasliednika Kate Švarzmaier-eve, Antun Haibler iz Djakova ovosudnom odlukom od 21. svibnja t. g. br. 601. odobrenu prodavati dne 28. lipnja t. g. poslie podne u 4 sata u licu miesta t. j. kući pod br. 53. u Djakovu ležećoj nepokretnosti na ostavštinu pokojnih suprugah Ferdinanda i Kristine Švarzmaier u Djakovu preminuvših, spadajući i to: kuća pod br. 53. u 950 fr. procienjena, kuća pod br. 397 u 600 fr., zatim $1^{1}/_{4}$ jutra bašće izvan podkućnice u 120 for., $2^{1}/_{4}$ jutra arendalnih zemaljah u Pišku u 100 fr. i $^{3}/_{4}$ jutra arendalne zemlje u 30 fr. sr. procienjene, te stranom u Djakovu stranom pako u okolici ovoga tèrgovišta ležećih, putem javne dražbe, — kamo se kupiti želeći s tim pozivlju, da se dražbeni uvieti prodaje ove kod ovoga sudišta svaki dan u uredovnih satih saznati mogu.

C. kr. kot. ured kao sud u Djakovu dne 27. svibnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Cekuš.

Nr. 4642. 1856. (DS.—63) (3—3)

Konkurs-Kundmachung

zur Wiederbesetzung einer bei dem gemischten k. k. Bezirksamte zu Sissek in Erledigung gekommenen Aktuarsstelle, womit ein Gehalt von 400 fl. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 500 fl. verbunden ist, wird der Konkurs mit der Frist von 4 Wochen vom Tage der dritten Einschaltung dieser Kundmachung in die Agramer deutsche und kroatische Zeitung an gerechnet, hiermit ausgeschrieben.

Die Bewerber um diese Dienststelle haben ihre Gesuche mit der ordnungsmässig ausgefüllten Qualifications-Tabelle, mit den Zeugnissen über die zurückgelegten juridisch-politischen Studien, über ihre Sprachkenntnisse, insbesonders jene der Landessprache, die abgelegten Staatsprüfungen und über ihre bisherige Verwendung im öffentlichen Dienste zu belegen, und solche im Wege ihrer vorgesetzten Behörden binnen obiger Frist bei der k. k. Komitats-Behörde zu Agram einzubringen; bei welcher Gelegenheit anzugeben kommt, ob und in welchem Grade dieselben mit den Beamten bei den gemischten Bezirksämtern in Kroatien und Slavonien allenfalls verwandt oder verschwägert seien.

K. k. Komitats-Behörde

Agram, den 30. Mai 1856.

Nr. 3562—1856. (Izv.—198) (3—2)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung einer Bezirks-Adjunktenstelle bei den gemischten Bezirksämtern dieses Komitates, in der IX. Diätenklasse und dem Gehalte von 700 fl. CMze. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 800 fl. wird der Konkurs mit der Frist bis Ende Juni l. J. ausgeschrieben.

Die Bewerber haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten Behörden binnen obiger Frist bei der gefertigten Komitats-Behörde einzubringen, und hierbei Geburtsort, Alter, Religion, Stand, Studien und sonstige Befähigung, Spachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstige allenfällige Verdienste glaubwürdig nachzuweisen, und anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit den Angestellten bei den gemischten Bezirksämtern dieses Kronlandes verwand oder verschwägerdt sind.

K. k. Komitats-Behörde Essek am 29. Mai 1856.

Br. 966. (Izv.—204) (3—2)

Izrok

dražbe i likvidacie tražbinah po smèrti Ljudevita Mora, župnika staro-čičkoga.

C. kr. kot. ured kao sud veliko-gorički daje na znanje, da će se toga pokojnika pokretnosti naime: pokućtvo, rubenina, žito, vino, svinje, rogata marva i jedan konj 12. lipnja t. g. prie i poslie podne u župnom dvoru u Starih Čičih za gotovi novac prodavati.

Ujedno budu svi oni, koji kakovu tražbinu na ostavštinu toga pokojnika na dne 21. svibnja o. g. s oporukom preminuvšega tražiti imadu, za posviedočenje takove dne 31. sèrpnja t. g. u 10 iz jutra pred ovim sudom pojaviti se, ili do onda svoju prijavnu molbu ovom sudu podnieti; jerbo inače ovi vierovnici neće na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego na koliko ih ide pravo zaloga.

U V. Gorici dne 3. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 10. LIPNJA 1856. Broj 132.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

N-vine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom ošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a satim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjasedo 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Čini se da se je naše obćinstvo niešto opet probudilo iz onog mèrtvila, koje je bilo ovo niekoliko godinah sasvim mah uzelo: Tako će bili drago ljubiteljem naše stvari čuti, da se je razprodalo ciele izdanje Bogovićevog Frankopana za kratko vrieme od pol drugog mieseca. Bože daj! da bi tako i u buduće naše knjige prolazile! —

Odvietnik J. U. Dr. C. F. Chromey, što je ima tomu tri mieseca umro u Pragu, ostavio je u oporaki cieli svoj imutak u svèrhu, da se napravi iz njega zaklada za siromašne djake.

Pražke česke novine javljaju da je tamošnji arkivar Jaromir Erben imenovan počastnim članom carske knjigarne u Petrogradu.

Nigdie se tako živahno nepredočuje Austria, koja je naseljena raznim narodima, kao sada u bečkim kazalištima. U opeti se pieva taljanski, na videnskom kazalištu predstavlja od niekog vremena poljski e i madjarsko dramatično družtvo prispielo je ovih danah u Beč te se namiestilo u predgradu „Josefsstadt". Niemački se igra samo na dvornom i Karlovom kazalištu, nu na posliednjem predstavlja se takodjer kadšto i franceski.

Lumir donosi žalostnu viest, da već opet odpočiva u hladnom grobu jedan od najslavniih piestiteljah narodne česke literature. Dne 31. ožujka 1856 usnuo je u bečkom Novom miestu u 68. godini svoga vieka Matěj Milota Zdirad Polák, znameniti česki piesnik Vznešenosti přírody (uznositosti prirode) i carski general u vojsci.

Slavni taj spisatelj popeo se je zaista na visoko. Od običnog učiteljskog pomoćnika podigo se je on na stupanj častnoga generala i velikoga piesnika. Rodio se je 29. veljače 1788 u Zamuskoma te je u Prag pošo u nauke. Svèršivši ih posvetio se je zvanju učiteljskom, te je za malo vremena postao podučiteljem u sirotinskoj kući pražkoj. Godišta 1808 stupio je kao kadet u vojsku te je bèrzo dotierao do časti nadporučnikove. Godine 1817. stupio je javno u kolo prijateljah narodne literature po znamenitom svom dielu „Vznešenost přírody, lyricka báseň v šesti zpevích." G. 1849 bio je povišen na čast generalsku te zajedno stavljen u stališ mira. Od tog časa boravio je svoje dane u Novom Miestu, gdie ga je i nemila smèrt postigla. Izim uznositosti prirode napiso je takodje niešto manjih piesamah, od kojih su niekoje odtisnute u „Věnci". Dopisivao je takodjer časopis u „Jindy a Nyní," odkuda nam je poznato, da je već prie dvadeset godinah namislio prevesti Osiana u šestomierima na česki jezik.

Lumir javlja takodjer, da je preminuo u slovačkim Gbelima, dne 26. svibnja u najboljoj dobi života, župnik Dr. Dragutin Lanyi, koi je poznat kao vèrli rodoljub i slavni pisac „Dějepisa lidstva," i da se je vratio onomad u Prag sa svoga putovanja iz Dalmacie g. Anton Fryč, nadzornik u českom muzeu i naravoslovac pa da je znamenitih stvarih tamo nakupio te sa sobom poneo. Nieki poznati spisatelj česki, koi neće da se imenuje, napisao je tragediu iz rimske poviesti za česko kazalište pod naslovom: Kamillus.

U Poznanju kod Županskoga izašli su u poljskom jeziku „Dogadjaji za vladanja Avgusta II., od smèrti Ivana III, donde, kad je stupio na zemljište poljsko Karlo II.

Iz Osieka javljaju nam žalostnu viest, da je Franjo blagorodni Klemar, mladić od 19 godinah, marljiv i pun duha djak osme ondiešnje škole, koi je neobično dobrim uspiehom svečivao se naukama i najliepšoj budućnosti na susriet išao, obećavajući, da će vremenom svojoj domovini biti na korist i slavu, utopio se dne 31. svibnja poslie podne u osiečkom kupalištu, kamo je sa više svojih sučenikah otišo kupat se i koje ne nesrećn nebiaše ogradjeno, zašto bi trebalo da se u buduće podvèrgne boljem redarstvenom nadzoru. Ovaj nesretni mladić bio je obće cienjen, kao što su mu i roditelji, zašto mu je i pogreb dne 3. lipnja bio veoma sjajan. Osim djakah od 1. do 8. škole odpratiše i posliednju ukazaše mu uslugu mnogobrojni gradjani i isto tamošnje c. k. činovništvo. Njegove vriedne roditelje nije mogao postići strašnii udarac. Taj žalostni slučaj neka bude opomenom svoj mladeži, kolikim oprezom valja izabirat miesto, kamo se idu kupati, a dotičnim poglavarstvima, da nadziru kupališta što je većom pomnjom moguće.

Rusia.

Varšava, 31. svibnja. Čitamo u Presi bečkoj pod naslovom Nade i Varke sliedeće: Ovdie se prieko načina nadaju poboljšanjima, odkad ih je car sam obećao i sretno započeo dopustivši mnogim izselnicima, da se mogu vratit opet u domovinu. S početka nije bio bez sumnjičanja primljen oglas oproštenja. Bojali su se, da će isto mnogobrojnim iznimkama biti veoma stegnuto. No po svemu, što se sada čuje o naputku izdanom na ovdiešnju vladu, ima se oproštenje još mnogo većma razprostèrti, nego što su s početka ovdiešnje novine na kratko javile. Što više i na molbenice onih, koji su zbog veleizdajnih dielah iz godinah 1830. i 1831. osudjeni i već podnose svoju kazan, uzet će se, vele, obzir.

Goje nadu, da će se uz liekarsku školu opet podić i Aleksandrovo sveučilište i da će

---

Slike iz Indie.

(Preveo Pavao Nikolajev.)

(Nadalje).

Počitujuć Engleze dostao se je on liepog imućtva za vrieme trogodišnjeg viernog svojeg vojnikovanja pa si kupi prilično imanje na obali morskoj: liepih i dražestnih poljanah, plodnih njivah i sienastih gajevah, cvietnih livadah i čarobnih lugovah, gusta gèrmja i šikarja a i tratinah, nastèrtih zelenim ćilimom bujne travice istočnoga vrućeg podnebja. Sagradi si usried toga dobra poveliku kuću po evropejskoj osnovi i osnuje liepi nasad, da tu boravi buduće svog života danke, dakako, ako Bog da i sreća junačka u družtvu svoje mile Gure. Uredivši tu, štogod je trebalo, izprosi odpust te se bèrz čas uputi u svoju domovinu, u kojoj ga nije bilo gotovo četiri godine danah. Adar obuče na tom putu svoje staro odielo i bila mu medju zemljaci sva slika i prilika prav praveata Inda. Osam danah je sve jednako što jezdio što išo na noge lagane, a deveti dan, baš kad je zorica jutrena zarudiela, ugleda s niekog vèrška u tamnoj daljini oriaški svoj domorodni grad Benares; sèrce mu sad zaigra od veselja i radosti, kad vidje svoj zemaljski raj; mislio je on tu naći cvietak svoje nevine ljubavi, vierno očekujući povratak njegov.

Bilo je još daleko do grada, tako da je sunce dobro visoko odskočilo a on tek prispie do niekog svratišta, u kom su se po tamošnjem običaju komešali simo tamo ljudi svake vèrsti i stališa. Bio je lietni dan vrući, sunčani zlatni traci žarili su prežestoko, omarica se sadimi od velike sparine kao siva magla u zraku, Adaru se već stanu od žestokog jezdenja vèrtit žmirci u glavi a konjic mu nemože već s miesta nikud nikamo od velike muke i vrućine. Tim eto bio je prisiljen da tu malo postane i odpočine; nahranivši konja sienom i nazobivši ga zadriemа prieko miere trudan, pa sanja sladki sanak, koi svaku tugu i brigu ako baš i za čas uspava. Medjutim biaše dan već na izmaku te nestajalo je svo malo po malo svietinje. Ona stane uzmicati u sumrak obližnjih lugovah a i žamor se utiša. Jedino je još niešto pirio ugodan vietrić i gdiekoja ptica se milo odzivala.

Istom se on malo prene, kad al eto stupi pred njega nieki pristar čoviek iz kupa ljudih, štono su tamo jošte počivali, pa ga stane motriti na svaki način; gledao ga je ovako sve jednako nieki čas, nu najedanput se on zaleti prama njemu i zagèrli ga radostno, kličuć: „Eto ti ugleda, voljani bože, stari Benkis opet svog Adara."

Ovaj bèrzo upozna svoga starog slugu, kog je imao u volji, jer je bio zaista vieran i dobar kao dobar dan u godini, zagèrli ga i posadi do sebe, pa ga zavèrgnu razpitkivati. „Što ćo to reći, Benkise, da ja tebe ovdie vidim? — reče on čudom se čudeći. Koja te je sreća amo doniela? Što mi rade roditelji? Jesu li zdravi i veseli?" Sluga mu odgovori bèrz čas na nestèrpljiva ova pitanja te pripovidje sve po redu, kako su ga poslali razcviljeni mu (Adaru) roditelji u sviet, nebi li mu možda dobra sreća priskočila, da nadje jedinca i miezimče u oca i majke i tako im nadovolji gorko raztužena sèrca. „Evo sam udario ovim putem — nastavi on. Sami bogovi su me amo doveli. Sad će opet utèrnuto veselje žarkim planuti plamom. Tko se nebi jadan obradovao, kad se opet snadje milje i omilje!?" — Tako govoraše stari Benkis a Adaru malo da nepuče sèrce od veselja i radosti. S većega obaviestio je on mladića o svem, što je ovaj radio znati i nije bilo gotovo ni zakutka ni zapećka o kom nebi govor poveli. Samo jedno je starac mukom mimoišao, što je najviše paralo mladiću sèrce a za oto nije bio vèrstan upitat se, jer ga je, reć bi, bilo strah, da će ga tada bèrzo projti nada, koju je nježno u sèrcu gojio. Porodi mu se naimre u duši pitanje, da li je Guri živa ili već izdahnula? a još mu je jedno ćutjenje sèrce paralo bojeć se, da je prouzrokovalo kakvu promienu u dragoj onoliko vremena, što je njim proteklo bez svakog znamenja života i ljubavi.

Sèrce, dà sèrce mu nije dalo više odolieti, on htiede na svaki način dočuti glas o njoj kakov bio da bio. Ali nada ga ljuto prevari te mu zadade težke rane. Poput putnika, koi, kad preskočivši obrove svake tegobe hèrli bèrzim skokom, da iste još večeri prispie u mili si zavičaj, da tu odpočine u naručaju svojih roditeljah i da usnije blaženo u krilu svojih poznanacah, u svojoj preveliko hitnji zaluta s pravoga puta i sa stèrmena litice stèrmoglavi se u ponor, pa onda ipak sav izprobijan i pola živ pola mèrtav nastavi svoj put: tako se i Adar obori na jedan mah sa visine svoje sreće a snivanja mu se razbiju, kao što se razbije kakva budi dragociena posuda — ali ga nije pored svega toga nada sasvim ostavila, da će svo to pregorieti i prebolieti pa da će i njemu sinuti žarko sunašce i osvanuti žudjeni danak pokoja.

(Dalje sliedi).

se ukinut razlika vladajuća u obziru prisilnoga novačenja medju starom poljskom „Šlahtom“ (zemaljskim plemstvom) i onim plemstvom, koje se je na temelju ispravah iz vremena vlade ruskih carevah kao kraljevah poljskih ozakonilo. Pèrvo nije izuzeto od novačenja kao posliednje i ruske plemstvo.

Mnogi od plemstvenih maršalah i plemenitih osobah ovdie sakupljenih bili su dočekom, postupanjem i riečima carevim tako uzhitjeni, da su se ponašali kao najgorljivii apostoli najužjeg i nerazriešiva sdruženja s Rusiom. „Mi smo svi Slavjeni“ — čuli smo ih govorit — „i moramo gledat, da stečemo naše blagostanje i našu sreću u družtvu s velikom obitelji carevom, budući da nema više za nas nigdie drugdie spasenja.“ Opaža se, da se Poljaci približuju Rusima sèrdačnie. Uljudna i prijazna spoljašnost careva pridobila mu je mnogo sèrdacah.

Isti bečki list piše pod 7. lipnja. Telegraf javio je, da je ruski car Aleksander oprostio Bakuninu i ta viest potvèrdila se i od drugude. Dajemo cèrtu nestalnoga života oproštenikova, kojega srodstvo s ruskim generalom Muravievom, dobitnikom Karsa, zajedno doznajemo ovom bèrzojavnom viesti. Mihalj Bakunin sin je niekog zemljoposiednika u gubernii tvèrskoj, rodio se god. 1814, bio je odhranjen u petrogradskoj kadetskoj kući i uzeo je svoj odpust kao zastavnik artilerie od garde. U godinama 1841. i 1842. zabavljao se u Berlinu i Draždjanima filozofiom, sudielovao je kod Ruge-ovih „Niemačkih Lietopisah“, otišao je god. 1843. u Pariz gdi je s Poljacima a zatim u Švajcarsku, gdi je s komunistima obćio. Pošto su mu u Rusii konfiscirali imovinu, budući da nije hteo pokorit se pozivu, da se vrati kući, i pošto su ga god. 1847. zbog niekod govora dèržanoga na poljskom banketu u Parizu, odpravili od onud živio je do prevrata od veljače u Bruselju sakriven, budući daje ruska vlada razpisala nagradu na njegove izručenje, zatim bio je god. 1848. pri slavjanskom kongresu, poslie toga pojavljao sad u Berlinu (odkud su ga izagnali u listopadu) sad u Draždjanima, Desavi, Kotenu i napokon udioništvovao je pri svibanjskom ustanku draždjanskom od g. 1849. a po strovaljenju istoga bio je u Kemnicu uhvatjen. God. 1849. osudili su ga u saksonskoj na smèrt, zatim pomilovali su ga na dosmèrtni zatvor a poslie predali Austrii a ova ga izruči opet Rusii, odkud je uprav sada, pošto što se je dugo vremena svašta glasalo o njegovoj sudbini, koja ga tamo stignu, dospeo nenadani glas, da ga je car oprostio. Pripoviedaju, da se to dogodilo tako: Muraviev, dobitnik Karsa, ujak uhvatjenikov zamolio je cara, ne da oprosti njegovom netjeku, već da mu olakša zatvor. Car pohiti, da usliša ovu molbenicu „uzemši obzir na izvanredne usluge, koje je molitelj učinio Rusii!“ Bakunin nalazio se je u Šliselburgu, no nije jurve bio u nezdravim zemunicama, već u čistom zatvoru. Sada obitava u veoma dobrim sobama i dobiva sve knjige, mape i nastroje itd. koje god zaželi. U Petrogradu se nesumnja, da će za koi dan izići njegovo formalno pomilovanje. Bakunina dèrže u Rusii, kao što je poznato, za glavu sveslavjanskoga napriedka u demokratičnom pravcu.

U Varšavi je umro dne 1. t. m. poslie dugotrajnog bolovanja tajni savietnik grof Przezdziecki, niegdašnji komornik carske kuće i zastupnik podoljskog plemstva. Pokojnik jeste otac grofa Aleksandra Przozdzieckoga, koi je, kao što će biti poznato, slavan pisac poljske poviesti.

Franceska.

Pariz 1. lipnja. Viesti, koje smo dobili iz Liona, glase strašno. Rhona je izišla iz svog korita i počinila je strašnu štetu. Najviši skveri na desnoj obali i malone sve ulice leže pod vodom. Voda je za 20 centimetarah višja nego li što je bila kod strašne poplave od god. 1846. Sve kuće su pod vodom i premda stanovništvo i posada od Liona već od petka radi oko izbavljenja, ipak je Rhona tako bèrzo narasla, da su samo malo stvarih mogli izbavit. Još je strašnie na lievoj obali Rhone. Nasip velikoga polja (Grand Camp), koi susiedna miesta zaštitjuje, prodre voda oko 1 ½ sata po noći u duljini od 150 meterah i to baš na onom miestu, gdie je 1100 soldatah radilo pod zapoviedju indjenira Kleitza. Odmah učiniše naredabah da ih izbave. Drugo jutro u 8 satih izbaviše 800 tih nesretnikah. Glasalo se da je utonulo 300 vojnikah. No ta strašna viest još nije potvèrdjena i još se ufamo, da su sve izbavili. Strašno liep je pogled s visinah okolo Liona. Dokud oko dopire ciglo divje more. Saona prouzrokuje najveću brigu.

Viesti od gornje i dolnje Rhone glase takodjer strašno. Dolnji dio od Valence stoji sasvim pod vodom. Voda je prodèrla nasip od Roche de Glune i poplavila mnogo plodovite zemlje. Polag posliednjih viestih išla je u Lionu neprestano kiša.

Danas su otvorili izlogu poljodielstvenu. Neizmierna množina svieta nalegne u palaču obèrtovnu, unutarnjost od koje zaista pružaše veleliepno slikovno pozorište. Njezino dvorište preobraženo je u prekrasan perivoj. Množina cvietja poslanoga na izlogu pomiešteno je po cielini, koja se zeleni u hladu od dèrvetja i gèrmja. Na galeriama, što se nalaze razizemlje, nalazi se u stajama smiešteno 1125 bikah, volovah i kravah. Ostale životinje, ovce, svinje i perad nalaze se stranom pod vedrim nebom, stranom pod šatori. Poljodielstveno orudje i makine razredjene su u pèrvom katu. Osobitu pozornost pobudiše svojim dugačkim rogovima ugarski tegleći volovi, koje je grofica Petronella Csaky s puste Kornivža kod Šoprona učinila dovesti na izlogu. Ista izloga pobudjuje divljenje vieštakah, kao što ista svakoga zanimat mora. Engleskoj dopituju prednost strukovnici, premda se nemože tajit, da Franceska nastoji dostignut svoj uzor s one strane kanala. Švajcarske i niemačke, osobito austrianske pošiljke hvale se takodjer.

Viesti o harajućim izstupcima riekah u Franceskoj javljaju nove bezutiešne podrobnosti. Izvan Rhone i Saone sad su izišle iz svog korita i rieke Loara, Garonna, Tarn, Lot i Cher. Dosad poznata šteta počinjena ovim poplavama iznosi jurve do 100 milionah franakah. U Parizu i po svoj Francuskoj podpisuju na korist postradavših. Dne 3. vratio se car u Lion. Nova nezgoda, što se je u južnoj i sriednjoj Francii bila po svoj prilici odgodit će poniešto njegov povratak u Pariz. Ove poplave, što su se slučajno stekle s veoma tegobnom likvidaciom i pomanjkanjem gotovine nastavšim novim emisiama, mogu se smatrat kao neposredni uzroci prekorednoga straha, koi je iznenada obuzeo pariško novčano tèržište.

Drugi predmet straha jest englesko-amerikanska razmirica, koja se u ovaj čas popela na onaj stupanj, odkud jedan korak dalje od jedne ili druge strane mora za sobom povući rat. Polag listovah „Times i Morningpost“ od 5. lipnja izdao je predsiednik Pierce primivši ultimatum Lorda Palmerstona, u kojem se engleski pèrvi minister krati odazvati gospodina Cramptona, na posliednjega zapoviest da se ima odielit iz područja sjedinjenih dèržavah. Premda to nije toliko, kao da je naviešten rat, primiečava Morningpost, no ipak umaljuje veoma ufanje, da će se uzdèržat mir. Engleska vlada ponašat će se veli i u buduće pomirljeljno i čvèrsto i upotrebit upliv drugih narodah, da se ustegne ratobornost Amerikanacah.

No upèrkos svim tim uvieravanjima, koja kažu, da Saint-Jameski kabinet želi mir, na sve su pripravni u Londonu i Vašingtonu. Misle, da bi se moglo dogodit, da se pobiju flote na zatoku od Nikaragve. Sasvim iztihana odjedri dne 3. svibnja pet bojnih brodovah engleskih, da okriepi škvadru pred tri mieseca otišavšu put bèrmadskih otokah.

Bèrzojavne viesti.

Hamburg, 7. lipnja. Iz dobra izvora prispiela je ovamo viest iz New-Yorka, da se nepotvèrdjuje odgon Cramptone iz sjedinjenih dèržavah.

Pariz, 7. lipnja. Nastala je velika vrućina. Polag „Moniteura“ posietio je car jučer Blois i Orleans i odputovao je zatim poštom u Tours.

Tèrst, 7. lipnja. Posredstvom lloydova parobroda prispiela je viest iz Dalmacie, da su Turci obnarodovanjem hat-humayuma razjareni u Podgorici razorili dvie kèrstjanske cèrkve. U Nisiću ubili su istim povodom dva Kèrstjana, iz osvete navališe jednovierci posliednjih na jedan turski karvan, ubiše 14 Turakah i oteše devet tovarah robe sa 600 dukatah. Pobočnik kneza Danila došao je ovamo s dragocienim oružjem, koje je odredjeno caru Napoleonu za poklon, isto tako došao je i knežev tajnik Medaković, koi odilazi u Petrograd s naručbinom.

Tèrst, 8. lipnja. Po glasu okružnice središtnje pomorske oblasti imaju se dolazci iz Richmonta, Norofika u Virginii, Vera-Cruze, S. Iuana di Nicaragua, Bahama, Pernambuka, Rio-Janeira, Rio-grande-a, Para, Buonos-Ayresa, Kube, Martinique-a, St. Dominga, S. Thomasa, Jamaike i Portorika zbog žute vrućice sada tamo vladajuće podvèrći kontumacu sa patenta brutta.

Verona, 7. lipnja. „Gazzeta di Verona“ javlja, da joj se priobćuje iz Rima, da će skoro nadbiskup zagrebački i gèrčko-sjedinjeni nadbiskup lavovski bit naimenovani kardinalima i opovèrgava, da je svetom stolu dostavljen dopis u obziru upravnih reformah. Pokrajinska skupština, obćinsko poglavarstvo i tèrgovačka komora iz Roviga naimenovaše zajednički povierenstvo za promicanje željeznice od Padove prieko Roviga u Ferraru koja se ima sjedinit sa središnjom željeznicom kod Bolonje.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 9. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.		U sreb
Dèržavne zadužnice	za 5%	$83\frac{1}{4}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od . 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto i narodnog zajma	» 5%	$84\frac{1}{2}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{2}$
dto	» 4%	$64\frac{1}{2}$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$92\frac{1}{2}$
dto izžriebane	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		233
» » » » 1839, » 100 »		$121\frac{1}{2}$
» » » » 1854, » 100 »		$107\frac{1}{4}$
Bečko-gradski banko	za $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		$87\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$76\frac{1}{2}$
Bankovne dionice komad po		1122
Eskomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		[illegible]
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		322
dto dto s plaćanjem na rate		$370\frac{3}{4}$
Dionice sieverne željeznice	po 1000 f.	2995
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Linceske željeznice	» 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	582
» » Lloyda u Tèrztu	» 500 »	448
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4%	za 100 »	

Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	$84\frac{3}{4}$
Augsburg za 100 for. current	»	$102\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$101\frac{3}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah	»	$118\frac{1}{4}$
Hamburg za 100 mark banko	»	$74\frac{7}{8}$
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah	»	$102\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga	»	$10\text{-}2\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah	»	$118\frac{3}{8}$
Milan za 300 austrianskih lirah	»	$102\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah	»	$118\frac{5}{8}$
Pariz za 300 frankah	»	$118\frac{7}{8}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah	»	[illegible]
Bukurešt za 1 forint	parah	267
Carigrad za 1 forint	parah	465
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.	
Carski dukati	$5\frac{3}{4}$
Srebro od 7. lipnja	[illegible]

SLUŽBENI LIST.

Br. 568—1856. (Izv.—208) (3—1)

Poziv.

Novačenju ovogodišnjem podvèrženi iz I. dobnog razreda pod gradski kotar križevački spadajući Kovačić Petar, koi se je novačenju t. g. ugnuo, pozivlje se ovime, da se do 26. lipnja t. g. pred podpisati magistrat tim sigurnie stavi, jer će se u protivnom slučaju sa istim po obstojećim strogim novačenja naredbama bezobzirno postupat.

Magistrat slob. i kralj. grada Križevca dne 30. travnja 1856.

Janko Gašpary,
pr. načelnik.

Br. 1274—1856. (Izv.—210) (3—1)

Oglas.

Prigodom novačenja godine 1856. obavljenoga nisu se sliedeći momci pred unovačujuću komisiu područja magistrata slob. i kralj. grada Koprivničkog stavili, naime:

Iz VII. razreda:

	Kućni br.	Br. žreba.
Kičić Blaž iz pregradje Pique	57	2
Valjak Drag. Mirko iz Koprivnice	—	3

Naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci moraju se u smislu §. 34 propisa o novačenju, ako se nalaze u tuzemstvu, do jednoga mieseca danah, a ako se nalaze u inostranstvu do tri mieseca danah nefaljeno ovdie osobno predstaviti, ili u protivnome dovoljnome slučaju barem prijaviti radi vojničke dužnosti, inače će š njima postupano biti kano s vojničkim bieguncima.

Magistrat grada Koprivnice.

U Koprivnici dne 7. lipnja 1856.

Magistratski predstojnik
Deurbany.

Nr. 4295. (—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di guardiano di fissa ispezione presso l' Agenzia di Porto e Sanità in Pola cui va congiunta la paga di fiorini 200 annui nonchè l' indennità di montura nell' importo di fiorini 24 all' anno.

Chiunque intendesse concorrere al detto posto dovrà presentare al Governo Centrale Marittimo fino al giorno 20. Giugno pros. venturo la documentata sua supplica, dimostrando l' età, la qualifica pel posto di cui si tratta, i servigj prestati, le cognizioni di lingue, che eventualmente posedesse, l' illibata condotta politica e morale; dichiarando pure se o meno si trovi in parentela od affinità con altro impiegato del ramo portuale Sanitario.

Dall' I. R. Governo Centrale Maritimo.
Trieste 8. Maggio 1856.

Nr. 3562—1856. (Izv.—198) (3—3)

Konkurs-Verlautbarung.

Zur Besetzung einer Bezirks-Adjunktenstelle bei den gemischten Bezirksämtern dieses Komitates, in der IX. Diätenklasse und dem Gehalte von 700 fl. CMze. mit dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsstufe von 800 fl. wird der Konkurs mit der Frist bis Ende Juni l. J. ausgeschrieben.

Die Bewerber haben ihre Gesuche im Wege der vorgesetzten Behörden binnen obiger Frist bei der gefertigten Komitats-Behörde einzubringen, und hierbei Geburtsort, Alter, Religion, Stand, Studien und sonstige Befähigung, Spachkenntnisse, bisherige Dienstleistung und sonstige allenfällige Verdienste glaubwürdig nachzuweisen, und anzugeben, ob und in welchem Grade sie mit den Angestellten bei den gemischten Bezirksämtern dieses Kronlandes verwand oder verschwägerdt sind.

K. k. Komitats-Behörde Essek am 29. Mai 1856.

Br. 966. (Izv.—204) (3—3)

Izrok

dražbe i likvidacie tražbinah po smèrti Ljudevita Mora, župnika staro-čičkoga.

C. kr. kot. ured kao sud veliko-gorički daje na znanje, da će se toga pokojnika pokretnosti naime: pokućtvo, rubenina, žito, vino, svinje, rogata marva i jedan konj 12. lipnja t. g. prie i poslie podne u župnom dvoru u Starih Čičih za gotovi novac prodavati.

Ujedno budu svi oni, koji kakovu tražbinu na ostavštinu toga pokojnika na dne 21. svibnja o. g. s oporukom preminuvšega tražiti imadu, za posviedočenje takove dne 31. sèrpnja t. g. u 10 iz jutra pred ovim sudompojaviti se, ili do onda svoju prijavnu molbu ovom sudu podnieti; jerbo inače ovi vierovnici neće na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego na koliko ih ide pravo zaloga.

U V. Gorici dne 3. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 2298, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608 i 265. g. (Izv. 195) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 26. siečnja 1856. br. 245.	Orešje sa 3 kmetske naselbine	Josip Krešnik (preporno)	1200	—	od 1. svibnja 1856.	10. sèrpnja 1856.	na 22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 875.	Trakostjan sa 2 izkupljenika naselbine	Gjuro grof Drašković	60	—	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 846.	Bračak sa 1 izkupljenikah naselbinom	Dragutin Čegel	388	53	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 19. travnja 1856. br. 876.	Šćerbinec sa 3 kmetske naselbine	Katarina Kiš	520	—	„	„	22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 22. travnja 1856 br. 885.	Zlatar sa 1⁴/₈ izkupljenikah naselbine	Terezia Bogathy	444	26³/₄	„	„	22. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 22. travnja 1856. br. 887.	Martianec i Vèrbanovec sa 4⁴/₈ izkupljenikah naselbine i 1 izkupljenim najamnikom	Gjuro baron Rauch (preporno)	1028	45	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 26. travnja 1856. br. 932.	Lovrečina sa 27⁴/₈ izkupljenikah naselbinah	Mirko Farkaš	3446	21²/₄	„	„	22. rujna 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 10. svibnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 419. gr. 1856. (Izv.—207.) (3—3)

Oglas.

C. k. kotarski sud daruvarski poziva sve one, koji iz ostavštine dana 18. prosinca 1855. bez oporuke samoubojstvom Vase Bosanca tišljara u Uljaniku preminuvšega, štogod kao vierovnici tražit imaju, neka radi prijave i posviedočenja svojih tražbinah dana 10. sèrpnja 1856. u 10 satih prije podne ili dodju pred ovaj sud, ili neka do onda predadu pismeno svoju prošnju, u protivnom bo slučaju neće ovi vierovnici na tu ostavštinu, ako bi se po namirenju prijavljenih tražbinah ista izcèrpila, nikakvoga daljega prava imati, nego u koliko ih ide pravo zaloga.

C. k. kotarski ured i sud.

U Daruvaru dne 1. svibnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
V. Somogyi s. r.

OGLASNIK.

(Dp.—67) (3—2)

Oglas prodaje.

U margaretinskoj ulici, u kući g. Sorga br. 564, gdie je prie bio g. Ritoni, može se dobiti svaki dan i čas vèrlo fino i friško muko (brašno). U istom dućanu dobit je takodjer fino i dobro muka od raži. P. Medvešog.

Br. 140. (Izv.—196) (3—2)

Kupališno objavljenje.

Pèrvog svibnja 1856. počimlje kupanje u c. k. vojničkim Toplicama u Topuskom.

Ove mineralne toplice, koje se u okružju pèrve banovačke krajiške pukovnije nalaze, udaljene su od štopskog miesta Gline uru, od brigadne stolice Petrinje 3 ure, od parobrodarskog pristaništa Siska 5 urah, od Karlovca 8 urah, od Zagreba 12 urah.

Najsretnii miestni položaj i najugodnie okolice ukrašuju ove toplice, koje su sa neizcèrpivim blagom prirodnie tople mineralne vode obdarene i za 154 gosta s potrebitim obitalištima obskèrbljene.

Mineralna vriela i liekovito blato u Topuskom spadaju u red najkriepčih alkalinsko-slanih, ugljevito-kiselih, od pare sumpora i joda posve prostih toplicah, koje uredno upotrebljene ne samo blagi upliv gasteinskih toplicah sa silovitom krieposti karlsbadie sjedinjavaju, nu i oživotvèrujuću snagu živinska kèrvi i pare posieduju, te živce i kèrv čoviečju najkriepčie podbudjuju, čim biva, da sve životnu nekoristne vlage svojim naravskim putevima a navlastito kroz spoljašnu kožu izčezavaju.

Liekovita kriepost ovih toplicah najsjajnie ukazuje se u velikom broju dugotrajnih bolestih, medju koje osobito spadaju: kostobolja ili poganica (Gicht), tèrzanje po udima (Rheumatismus), svake vèrsti dugotrajni osutki na koži (Hautausschlags), neizliečive rane (Geschwüre), svakovèrstna bolovanja u kostih, ukočenost udovah, dalak (Eingeweidverhärtung), zastariela lapavica i kašalj, mnoge vèrsti gèrčevah i uderacah od kapi (Lähmungen), koretnice (Skrofeln), izostajanja navadnih ili naravskih izvedenjah vlage iz tiela, navlastito glede ženskih potrebštinah, i sva odtud proizlazeća napastovanja dielovanjah unutarnjih življenja.

Obitališta, gostionice i zabavna miesta u Topuskom u najnovie doba sve to većma umierenim zahtievanjima odgovaraju, mogu se polag sve svoje jednostavnosti — osloniviši se na plemenitu kriepost svojih liekovitih vrielah uz brižljivo rukovodjenje zdravstvenoga nadzorničtva — sa svakim baš razkošno uredjenim toplicama natiecati, i nadat se je, da će ove toplice naskoro u pèrvi red sličnih zavedenjah stupiti, dočim ih visoka vlast brižljivo njeguje i potrebitim novčanim dohodcima za gradjenje osobito providjuje.

Obitališta, kupališta i gostionice dèrže poduzetnici iz najma.

Neposredno upravljenje ukupnih poslah bilo u redarstvenom ili gospodarstvenom obziru spada na kupališno povierenstvo, koje na svaka pismena prijavljenja dragovoljno odpisuje, kao takodjer i kupališni graduirani liečnik na sva nanj upravljena pitanja brižljivo odgovara.

U Topuskom na dan 30. travnja 1856.

Schrodt,
c. k. četnik i komandant Topuskih Toplicah.

(38—Dp.) (12—12)

Objavljenje stanja austrianske narodne banke na 27. svibnja 1856.

Imetak.

			for.	kr.	for.	kr.
Kovanog novca i srebra					56,914,534	57 ¼
Eskomptiranih predmetah, platit se imajućih izmedju 5 i 92 dana			60,998,804	— 55¾		
„ „ u Pragu		3,850,670 fr. 17 kr.				
„ „ u Bèrnu		1,798,711 „ 84 „				
„ „ u Pešti		3,646,723 „ 17 „				
„ „ u Tèrstu	3,796.646 f. 44 kr. / 2,200,000 „ — „	5,996,646 „ 44 „				
„ „ u Lavovu		793,978 „ 48 „				
„ „ u Gradcu		810,176 „ 17 „				
„ „ u Lincu		760,198 „ 58 „				
„ „ u Holomucu		951,878 „ — „				
„ „ u Tropavi		464.048 „ 27 „				
„ „ u Kronstatu		748,456 „ 48 „				
„ „ u Celovcu		329,540 „ 22 „				
„ „ u Krakovu		155.500 „ 59 „	20,301,530	31	81,299,835	26¾
Predplate na pravilno položene domaće dèržavne papire, koje se povratiti imaju najdulje za 90 danah					73,164,900	—
„ kod podružnih zavodah za vieresiu u pokrajinama					14,018,100	—
Zajam od dèržave ujamčen					1,118,800	—
Izkazani dèržavni dug za izmienu papirnog novca b. v. i to:						
a) po 4% kamate nosećega			28,716,865	45¼		
b) neukamatjenog			30.353,526	37¼	59,070,392	22 ¼
Ostatak duga, koi je sredstvom dohodka iz narodnog zajma od g. 1854 za pobrani papirni novac dèržavni, još za podmiriti					19,461,388	29 ¼
Ugovorom od 18. listop. 1855 uredjen dug, koi je hipotecirau na dèržavna dobra predana narodnoj banki za prodaju			155,000,000	—		
Od toga umaljen dohodcima od dobarah			500,000	—	154,500,000	—
Stanje reservnog fonda u dèržavnim papirima					10,361,558	31
„ fonda pensiah u dèržavnim papirima i bankovnim akciama					1,052,706	31
Vriednost bankovne zgrade i drugog imetka					5,654,642	6 ¾
					476,611,858	24 ¾

Dug.

	for.	kr.
Banknotah u tečaju	368,407,662	—
Reservna glavnica	10,361,588	17 ¾
Pensionska glavnica	1,030,001	15
Nedignjene dividende, platiti se imajuće naputnice, zatim saldi tekućih računah	1.807,660	52
Bankovna glavnica od 100,000 akciah,	69,875,800	—
Uplate na nove dionice	25.129,055	—
	476,611,858	24 ¾

U Beču 29. svibnja 1856.

Pipitz, upravitelj banke. Königswarter, ravnatelj banke.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 11. LIPNJA 1856. Broj 133.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i prasnike na čitavom — istu. Pologodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za varjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. G. Franje Šutej, dosadanji upravljatelj župe, postao je župnik u Oštèrcu; a g. Josip Miller, dosadanji upravljatelj župe u Svibovcu, postao je tamo župnik. — Preminuo je g. Tomo Horvat, župnik u Poljani. Tamo je postao upravljatelj župe g. Benedikt Keser, župni pomoćnik na Vinogori. — Premiešteni su župni pomoćnici: g. Jakov Jugović, iz Kobaša u Novu Gradišku; g. Ivan Matelić, iz Nove Gradiške u Turnašicu; g. Ferdinand Domanković, iz Turnašice u Kobaš.

Zagreb. Poznato će biti domorodnomu občinstvu, da naš domaći naravoslovac i spisatelj g. Ljudevit Vukotinović svake godine putuje prirodoslovnog istraživanja radi po gornjim krajevima naše domovine. Sad je pako g. V. ima tomu više od godine danah učrednik našeg gospodarskog lista, pa je tako sve do nedavna preprieèen bio, da i lietos pohiti put gornjih krajevah i da nadovolji plemenitomu nagonu svoga sèrca. Dugo vremena je čeko, da li će se koja božja duša naći, da prime učredovanje pomenutog lista, dok se hvale dostojno onomad neodluči naš vriedni knjiżevnik g. Mirko Bogović na izdavanje gospodarskog lista za vrieme odsutja prjašnjeg učrednika. Već je jedan broj gosp. lista izašo pod učredovanjem g. B., koi nam je krasan sviedok, da je g. B. doista i tomu poslu doraso.

— Kao što iz svih stranah naše prostrane carevine glasi dopiru, nadat se je, da će lietos žetva dobro plaćati. Osobito blago dieluje ugodna promiena vremena na letinu. I u našoj krunovini sva je prilika, da će ove godine sve dobrim plodom roditi; samo vinograde niešto je pofurio prošlog mieseca u nizinama mraz.

— Glavna skupština britanskoga družtva za napriedak znanostih u Londonu imenovala je dopisajućim članom poznatog Dalmatinca, profesora Dr. Fr. Lanzu u Splietu. Dr. Lanza postao je izim toga nedavno počastni člen carske Leopoldove akademie u Vratislavi, franceskog družtva za geologiu i koruškoga historičkoga družtva.

— U „Pressi" čitamo: Iz Londona se javlju od 4. lipnja, da poljsko demokratičko družtvo nieči i opire se u svim javnim listovima po svojim nadstojnicima (L. Bulevskom, A. Labickom i S. Vorcelu) u svoje ime i u ime svih poljskih odseljenikah (!) proti proglašenju omnestie cara ruskoga i proti primanju iste od strani poljskih prognanikah.

— Dr. Lányi, o kom smo jučer javili, da je u Gbelima preminuo, bio je dopisujući člen magjarske akademie te slavan pisac mnogih historičkih dielah i nieko knjige o pravu viećanja kapitolskih zborovah, koja je dobila pèrvu nagradu. Niemačke novine doznaju, da je ostavio u oporuki svojoj 800 carskih dukatah onomu, koi dovèrši nieko obširno historično dielo o cèrkvi ugarskoj, na kojem je on radio mnogo godištah.

— U Pragu pripravlja g. Konstantin Pavlović, rodom iz Loviča u Bugarskoj, koi sada ondje uči liekarstvo, bugarsko-niemački riečnik po primieru Šmidovog rusko-niemačkog riečnika.

— Madjarska akademička mladež u Beču svetkovati će sjajnom slavom dne 27. t. m. imendan sv. Ladislava, svoga narodnog zaštitnika. Sliedeći dan obslužavat će se šest misah u zadužbinu umèrvših magjarskog naroda. Kod te cèrkvene svetkovine obavljat će cèrkvenu službu pitomci bečkog pazmaneu.

— Koliko se u Beču potroši na godinu hrane može se odtuda razabrati, kad se u obzir uzme količina jestiva i pitja, što se tu uvozilo prošle godine. Tako se n. p. uvezlo 44 miliunah jajah, 88,000 volovah, 100,000 telićah, 90,000 svinjah, 400,000 okovah vina i 1,400,000 peradi.

U Rieci, 1. lipnja. Jučer ob noć ode iz naše sriedine za naš grad i za cielu riečku županiu, a po tomu i za ukupnu našu domovinu velezaslužni i obćeljubljeni naš bivši vèrhovni župan a sadanji dvorski savietnik, presvietli gospodin baron Ernesto Kellersperg, za da poslie kratkog boravljenja u Beču novo svoje visoko zvanje u Zagrebu nastupi. — Istinsko žaljenje — koje nad ovim rezstankom svekoliko žiteljstvo, a osobito prosti narod osieća, kojemu je presvietli gospodin svagda i u svakoj prigodi najblaži i najbrižljivii zaštitnik bio, — ublažuje samo sladka nada, da Nj. presvietlost na siromaške, zabitne i vèrletne naše prediele, koji više nego li ikoi drugi kraj krunovine naše pomoći trebaju, zaboraviti neće, nego da će nas i u buduće pod možnom svojom zaštitom uzdèržati blagoizvoliti.

A kako da i nežalujemo gubeći iz naše sriedine poglavara, u kojemu se sva, višjeg do-

---

Slike iz Indie.

(Preveo Pavao Nikolajev.)

(Nadalje).

Trodje od prilike godina danah, što je Adar otišo iz očeve kuće a Guru zaprosi šestdesetgodišnji Inabej Dadah. Bio je to jedan od velikašah indijskih te se je gradio, budući u rodu s Bramani, vèrlim potomkom silnih junakah, prijateljem bogovah, najbogatiim čoviekom na ovoj zemlji i utiehom te alem-kamenom pobožnih, koje je šaista bogato nadarivao. Nije dakle ni čudo, da su veselo privolili na to Gurini roditelji i tako izteće niekoliko nedieljah danah a oni ju uvedu u kuću Dadahovu, da mu bude vierenica i drugarica; al od tog vremena prodju se mlade Gure vesele pomisli; sve razkošje, sve bogatstvo ovog svieta: uzoriti vèrtovi, dražestni nasadi, zlato, sitni biser i drago kamenje nije bilo kadro izmamiti joj samo jedan posmieh i razvedriti njeno tamno lice, na kom cvatiaše lier i karanfil, dok je dievojkom bila. Ona je bila blaga i tiha, al se činilo, kao da joj pokriva mèrka koprena duboke žalosti sjajno lice i koraljne ustne. U cvatući njeni vienac mladosti uplela je nieka zavidna i nesmiljena sèrca bodljikasta cvieća, koje joj nemilo sèrce rani, kad god bi se sietila Adara; a Adarov obraz pogonjaše ju danom i noćju. Kao što iza kakove nepogode, kad no cielo nebo zastriju gusti oblaci, mèrki suton stane sterat mèrka svoja krila a plohovita kiša ili druga kakva mećava utiera malo i veliko pod krov, nanovo grane žarko sunce kroz tamne maglaštine, ogrije i oživi svojimi blagotvornimi zrakami opet cielu prirodu, te odiene u jasno zelenilo polje i livade, gaje i lugove: tako ti sinu Guri u čemernom njenom bivanju radostno sunašce bolje dobe i ona sva zanešena ugleda opet sjajnu Adarovu sliku, kako ju same vile uznositim kite rajskim viencem. I zbilja obolil Dadah za niekoliko nedieljah. Bramani, prijatelji mu, izgledali su sad nesnosno, da već jedared odapne, i pazili ga, što su igda brižljivie mogli; nije tako dugo postojalo a on očuti, da će morat naskorom dušu spustiti, ostavi bèrže bolje čitavu svoju imovinu Bramanom pa ih umiruć zakune velikimi bogovi, neka se postaraju, da mu se Guri očisti u zadušbinu svetim plamom pa da za njim poleće k onoj zviezdi, gdie im je boravit zajedno sladke viekovitog pokoja danke. Malo zatim eto ti on i umre. Bramani mu nadovoljiše vierno zadnju volju. „Guri će sutra na lomaču; imat ćemo sutra svetkovinu, koja će se sjajnom svetkovati slavom."

Tako je sborio starac-sluga a Adar ga je slušao sav zapanjen na ljutu žalost svoju. On se strese, kao da ga je gospojnjača uhvatila; onesviesti se i usnije sladki sanak, ali se do malo prene iz tog dubokog sna i razbere, skoči na noge lagane pa okrenuv se starcu reče dèrhćućim glasom: „Aja, Benkise! nema ti meni više počinka, već ti mene vodi za boga dragoga; ja hoću, da je vidim, da je izbavim." Uhvati starca i ponese ga gotovo za sobom do konjah, gdie oni uzjašu i odmah se dignu bèrzim skokom na put. Ništa se tu nepazi u mraku noći bilo bèrdo bila ravnica i još zora zarudiela nije ni danica se pomolila a oni stignu upravo na vratine silnog Benaresa. Tu oni postanu pa počekaju biela danka i žarkog sunašca, a za to vrieme nesmetnu očiuh s toga veličanstvena grada, koi no leži u krasnoj ravnini te kog planine okružavaju kao vienac sa svih stranah, koi no se podiže sa svojimi uznositimi palačami i hramovi, bedemi i kolami usried divnih čarobnih vèrtovah kao bèrdo nebu pod oblake. Istom sunce ogranulo, još upilo nije rosicu sa zlatnih njivah i vèrtovah a oni unidju u grad, prolete kao ptice ulicami i eto ti dodju — pred kuću; Adar se protura unutra a vierni ga je sluga čekao. U kući buktao je žèrtveni plamen, sve je puno bujnog cvieća, koje odišuje ugodnim mirisom a po cieloj kući razliegaju se piesme, koje za čas umuknu kako se ukaže na vratima mladić.

* * *

On izidje smućen i zamišljen iz kuće i mal da nepade od gorkosti na zemlju. Piesme zaore iznova a to mu se pričini, kao da mu je na porugu. On se sav uzpropade od velike muke a dobri ga sluga primi u naručje, umilno poleže mu na koliena svoja milu glavu i suzami ga oblije, dok ga neoživi iz tog mèrtvila noćni ugodni povietarac, provodeć svoje šale. Kosti u njem klepeću od groze a studen mu probija živce; on se tèrgne, hoće da se vrati k onoj kući, gdie mu ostade sladko spokojstvo; nemari on, što mu vierni sluga kaže; poleće al najedanput sam postane vidiv, da nema pomoći i vrisne u sdvojenju: „Jao meni do boga miloga! propade, propade za uviek!"

Sto mislih najedanput pomisli, sad ovako, sad onako mu se svidje, da će se najlaglje dočepati svoga blaga, da će ga u preljutom čemeru ogrijati radostno sunašce; u misli poobidje on sve okolnosti, koje bi bile moguće iztèrći liepotu dievicu iz barbarskih rukah — ali sve zaman; što god pomisli, to mu se nemilo razbije, čim bolje promisli, kao što se razbiju pučine uzburkanog mora na stèrmih grebenih. Kako da odoli silnim Bramanom i biesnilu puka? Ta Englezom nije bilo ondie ni traga pa da ih je sve i bilo, to nebi mu ni za dlaku dopomoglo, jer su oni sami snosili gadno Indijsko praznovierje, nehotiev sve jednačice ljuti i kèrvavi boj biti, koi bi im i onako mogo u zao čas izaći. Počitujuć pako starodavne ustanove i običaje otog naroda širili su vlast svoju sve više te više bez kraja i konca.

(Konac sliedi).

stojanstvenika odlikujuća svojstva sjedinjena nalaze! Nesamo što su sva važna ukupne naše carevine tičuća se pitanja pod mudrom njegovom upravom sa sjajnim doista uspiehom riešenju privedena, — nego se je on takodjer za promaknutje naših posebnih koristih, i za izvidanje naših domaćih ranah uviek se uprava svojski i otčinski brini. — A najpače imalo je javno obučavanje i pučka prosveta, koje je našemu zapuštenomu pučanstvu kao očiuh u glavi potriebito, u gospodinu dvorskomu savietniku najrevnieg promicatelja. — Jer da i nespominjemo, kako se najviše uspiešnomu njegovom posriedovanju pripisati imade, da je u Rieci višja gimnazia zavedena; — to je osim toga oko uvedenja novih pučkih učionah za vrieme njegovog još nedověršenog četverogodišnjeg ovdašnjeg službovanja više nego li prie kroz stoletja učinjeno, dočim u kratko to vrieme uzpèrkos obćepoznatomu skrajnjemu ubožstvu ovostranog žiteljstva 16 novih pučkih učionah ustrojeno jest, gdie prie u čitavom obsegu riečke županie samo 12 pučkih učionah obstojaše. —

A šta da govorim o uredjenju u nevoljnomu stanju nadjenih javnih cestah i mostovah, — o osiguranju i umnožanju obćinskih dohodakah, o svèrsi shodnom ustrojenju gospodarstvenih podružnicah, — o unapredjenju svilarstva, nasadjivanju novih šumah i o inih uvodah? Uspiesi u tom obziru postignuti odviše su poznati, nego da bi je ovdie meni obširnie navadjati nuždno bilo. — Uspiesi ovi toli su povoljni, da neću pretierati, ako rečem, da u onom slučaju ako — kao što puno prava nadati se imademo, — stvari u jednakom mierilu odsada po čitavoj krunovini napriedovale budu, domovina naša doskora sretna nazvati se uzroka imala bude! — Da, sretna! jer joj previšja carska milost u svietlom banu i novom njegovom namiestniku na kormilo političkog upravljanja postavi muževe, koji narodu svomu i sebi povierenomu pomoći znadu i hoće; — muževe, kojih zasluge za cara i domovinu, kojih revnovanja za obće dobro i za blagostanje naroda takova su,

groblje sahranjivati, akatolici mogli su se poslužiti katoličkima zvonama, a rimski sveštenik morao je akatolika, ako nije bilo sveštenika od njegovog blagočestja sahraniti.)

Od političnih novostih zauzimaju taljanske stvari opet pèrventvo. A. L. Z. donosi depešu Grofa Buola, kojom je odgovorio na memorandum Cavoura. Iz toga se vidi, da su dotičnim praviteljstvama predložene reforme, u koliko one nesmetaju interesu obim dèržavama. Jedan dopisnik „B. B. Z.“ kaže, da će se taljansko pitanje riešiti tek onda, kad se car austrijski lično dogovori s carom Napoleonom. Oba vladatelja sastat će se ovog lieta u dvorcu Arenenburg u Švajcarskoj.

Već je jedna ladja s oružjem i vojinstvom danju otišla pod odobrenjem vlasti Nevorleanske u Hikaruu, a druge ladje za njom će sliediti. Za tri mieseca imat će Valker toliku vojsku, da će moći osvojiti ne samo svu centralnu Ameriku, nego i Meksiko i Novu Granadu. Na južnom kraju saveza učinila je ova viest strašnu pozornost, i sve se živo miče. Ladja „Daniel Vebster“ koja je 22. polazila, vèrvila je od vojinstva za Valkera.

Čini se da zbog toga neće doći do rata s Engleskom. Možda da će samo Engleska i Francuska sajednički protestirati. Tajms zadovoljava se s nekoliko ukorah, pa se tieši da uprav i nije povredjen ugovor Klaiton-Aulverov. (Svetovid.)

Rusia.

Iz **Petrograda** se doznaje, da je ondje netom kažnjen na vèrlo strogi način carskim dopušćenjem pukovnik Bronevski. Taj častnik obavljao je službu naručbenika kod čèrnomorske vojske tu je tu prevario dèržavu za više nego li itko drugi. On je u svom zločinu pokazao veliku smielost a razsipan je bio prieko svake miere novcima, što ih je pokrao ili dèržavi ili privatnim ljudima. Vojeni sud odsudio ga, da se skine svake časti pa da se uvèrsti kao prosti vojnik u vojsku i da izgubi plemstvo. — Čuje se, da će postati admiral Putjatin zapo-

47.81 miljah kopnih, a 124.00 povodnih, dakle ukupno 171.81 milja raznih putevah, što ih viseka vlada uzdèržaje. Na te puteve potrošilo se od strane vladine od godine 1850—1853. upravo 1,204.134 fr.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 10. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb.
Dèržavne zadužnice . . . . . . za 5%	[illegible]
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto i narodnog zajma . » 5%	$84\frac{9}{16}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{4}$
dto . . . . » 4%	$64\frac{5}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	233
» » » » » 1839, » 100 »	$118\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »	$107\frac{1}{2}$
Bečko-gradski banko . . . . . . za $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$87\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$76\frac{3}{8}$
Bankovne dionice komad po	1122
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$546\frac{1}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	322
dto dto s plaćanjem na rate	365
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	2995
» bečko-glognićke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	581
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	448
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog železničkeg družtva po 200 foriat.	
» Gjurske železnice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVRTAK DANA 12. LIPNJA 1856. Br. 134.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Do uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odprèvništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekoni list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Nj. c. visost prejasna nadvojvodinja Sofia najmilostivie poklonila je znatnu svotu krajcarskom družtvu za podupiranje bečkih obèrtnikah.

Za podignutje obskèrbilišta za katoličke kalfe u Olomucu pokloni Nj. visost prejasni gospodin nadvojvoda Albrecht 00 for. a Nj. visost prejasni gospodin nadvojvoda Vilelm 50 fr.

Glavni miestodèržac u taljanskim austrianskim pokrajinama fm. grof Radetzki dopustio je biegunca Josipu Boniotti-u, da se povrati u carske dèržave.

Bèrnske novine javljaju: Kao što čujemo, novorodjenoga principa sina Nj. visosti prejasne gospoje nadvojvodinje Jelisave kèrstit će Nj. preuzvišenost prejasni gospodin biskup bèrnski. Kumovat će kod kèrštjenja Nj. carska visost prejasna gospoja nadvojvodinja Maria Karolina, supruga Nj. carske visosti gospodina nadvojvode Rainera Ferdinanda. Uslied liečarske viesti od 7. lipnja t. g. zdravje visoke rodilje u povoljnom je stanju. Porodjenac je zdrav i jak.

Nj. visost fml. Wasa došao je ovamo iz Pariza.

Knez Gorčakov imao je jučer dulji razgovor s Nj. preuzvišenostju gospodinom ministrom grofom Buol-Schauensteinom; imat će dojdućeg četvèrtka audienciu kod Nj. veličanstva cara, da preda svoja opozivna pisma i ustanovio je svoj odlazak na 20. lipnja.

Kao što se čuje saglavna viećanja biskupskoga sastanka počet će još ove nedielje. Više ovdie nalazećih se visokih svećeničkih dostojanstvenikah već se pripravlja na put; odlazak kardinala i nadbiskupa kneza Švarcenberga u Prag odredjen je medjutim na dojduću nedielju. — Kod biskupskih konferenciah, koje se sada obdèržavaju u Beču, povela se vele, rieč i o tom, da bi se u Beču uvela stalna služba božja i u madjarskom jeziku za ene Madjare, koji stanuju u Beču i Nj. eminenciu kneza pèrvostolnika Šitovskoga žamoliše, da učini korakah potrebnih za uvedenje iste. Kao što je poznato imaju Taljeni, Česi i Gèrci već odavna a u novie vrieme i Sòrbi i Rumuni uredjenu narodnu službu božju u glavnom gradu cesarevine.

Za koi dan bit će pred Nj. veličanstvom cesarom pri Korneuburgu velika manuvra, pogodom koje sastavit će odieli pionirskog zbora most prieko Dunava.

Već smo jednom javili bili, da je glasoviti niemački pievač g. Standigl s uma sišo. U obziru toga dogadjaja toli žalostnoga za sve prijatelje umietnoga pievanja, kojem je nesretnik u istinu bio majstor, kakovih je malo porodio naš viek, čitamo sada u bečkoj Pressi sliedeće:

Od strane ovdiešnjega c. k. zemaljskoga suda daje se na znanje, da je dne 30. svibnja odlučeno, da se gosp. Josip Standigl pievač c. k. kapele, stavi pod skèrbništvo zbog toga, što se je sudbeno pronašlo, da je postao glup, i da je za njegova skèrbnika naimenovan c. k. gubernialni savietnik Antun vitez de Hye.

Pèrvo željezničko družtvo daje na znanje, da će se počemši od 15. t. m. u pisarnici družtva izdavat novi kuponski tabaci za akcie od budjevičko-lincko-gmundske željeznice.

Od 12. lipnja počemši otvorit će se u St. Pöltenu c. k. bèrzojavni ured, no kojega radinost bit će stegnuta na ure od 8. — 12. pred podne i od 2.—8. popodne.

Iz Lavova piše „Cèrkovnaja Gazeta" sliedeće: Dočim je revnost u gradjenju ovdašnjega narodnoga doma i druge gradske cèrkve kod mnogih slabit počela, nadje se u inostranstvu, u odaljenoj Francezkoj, novi dobrotvorac, koi shvativ visoku misao ovoga narodnoga zavoda posgieši prinjet mu znamenit dar na korist. Ovaj dobrotvorac jest Hyppolit Terlecki, doktor bogoslovja i liečništva, bivši upravljatelj slaveno-katoličkog zavedenja u Parizu, komu je bio zadatak razprostranjenje katoličke viere medju slavjanskimi puci. — Poslie ukinutja ovoga zavoda poklonio je on na korist naše narodne knjižnice i cèrkve svukoliku knjižnicu i cèrkvenu

Slike iz Indie.

(Preveo Pavao Nikolajev.)

(Konac).

Ovako razmišljavajuć hodao je kao muha bez glave od ulice do ulice i eto ti se snadje nekako na sried tèrga do rieke Ganga, na kom steru sienast hlad palme i ino kojekakvo istočno rastje. Vidi on kako su službenici hramovah božjih prionuli za posao pripravljajući lomaču, vidi on tu poveliku baš duboku rupu, koja je bila obrovljena sve okol na okol ogromnimi kameni. Iz sriedine te rupe, štono je izkopana već prošastog vieka, pomoljavala se hridina i tu uzeli su raditi na bèrzu ruku službenici golemu lomaču, a medj po jedino grudice s'pali su raznog budi zelenog i sviežeg, budi uvenutog cvieća i natapljali ih miomirisnim uljem, da je sve sladko i milo mirišilo a ciela lomača u svom cvietnom uresu priličila vilinskomu stanu. Malo vremena postojalo a eto ti dodju Bramani, da razvide, što se učinilo, i bila je sva prilika, da ih je nadovoljio poso službenikah. Zatim iznesoše oni ostanke Dadahove na polje, položiše ih na nakićenu lomaču pa umotaše u sjajno odielo od samog bielog i rujnog cvieća, da je bila milina pogledati.

Adar nasloni se nedaleko na palmu pa si stane svoje uzpaljeno čelo tèrti na rosnatom tom stablu groznom mukom mučeći; obuze mu duša sada takovo očajanje, da je oniemio, kao kamen niemac, niti on čuje, niti vidi, što se sbiva oko njega. Starac sluga gledao ga pako ljubko i sasnim okom iz daleka. Sunce bieše već dobrano odskočilo na istoku, pozlatilo već svojim žarom polja i gradove i upilo bisernu rosu sa stebaljah kad al eto najedanput zaori iz pèrva mukli poslie pako sve jači te jači glas trubaljah i pisak sviralah, koj bi bio gotovo kadre podsieći čovieku kosti. I gle, čo malo povèrvi k lomači sila naroda, malo i veliko se podigne, diečaci i dievojčice, zaodieveni kao labudi u bielo svečano ruho, nose bujno cvieće a Bramani sa svojimi starešinami na čelu smiono stupaju; u sried njih koracala je pako dèrhćućim korakom — Guri, ta najliepša žèrtva, što se možda prikazala ikojemu kumiru na bezbožnom žèrtveniku odkada nas sunce grije, odkada nas miesec svietli. Kadšto zamukne divji glas trubaljah pa tada stanu pievati ozbiljno Bramani svoje nabožne piesme i slaviti junaštvo i ljubav mladjahne udove kujuć ju u zviezde. I tako dodju oni na miesto. Ona skine s vrata i rukuh sve svoje dragociene urese od zlata i bisera pa ih oborenim očima pokloni priateljicam i drugaricam na uspomenu svojih nesretnih nezgodah. Bramani ju sprovodiše do lomače, koja je dolikovala cvietnomu briežuljku, gdie se ona popne po stubah gore i poleže uz truplo pokojnog si muža kao na zeleni ćilim mekane travice. Činilo se, da joj je htielo obasjati sunce još jedanput tamno lice prije smèrti; tako žestoko upèrlo je u nju svoje žarke trake. Bramani se okrenu a tada udari sve u veliku buku, nasta krika i vika, rog zatuli, trublja zatrubi, po zraku nadaleko zamnie radujući se glas mnogobrojne svietinje a u isti par pokrije tisuća i tisuća vienacah nevinu žèrtvu kao da je popala na nju siva jata ptícah; lomača sad stane buktati sa svih stranah, plamen je razsvietljivao još za tinji čas na vèršku lomače njenu uznositu priliku dok ju nesakrije gusti dim. Niekoliko trenutakah bilo je tu sve tiho kao u grobu, kad al najedanput prosieče zrak kao munja grozoviti vapaj, da je bilo Bogu plakati, i Guri se iztèrgne iz paklenog dima te na polje skoči.

Ali joj plamen dade jedva jedvice uteći, upali se tužnoj lepèršajuća svita; ona osieti žar, podere bèrže bolje odielo i proturav se kroz začudjenu svietinju, pade gotova izdahnuti na obali Ganga. Sad se tek razbere Adar u nesviesti. Kao što mèrki vuk poleti za svojim plienom i pograbi ga čeljustima, tako ti i Adar nesretnicu ogèrne, napèrti na pleća, skoči u hladni Ganges te prenese prieko vode na nieki otočić to dragocieno breme. S početka motrila je svietina na obali zapanjeno, što se to dogadja, ali Bramani uzeše zahtievati, da se povrati bogovom žèrtva veleć: „Ona se posvetila! Bogovom je žèrtva po volji bila. Već se je hvatala njezine svite božanstvena vatra. Ustanite, tako vam bogova! spasite i podajte bogovom, što ih ide!"

Ovako govoreć podtaknu oni kèrvoločno pučanstvo, on podje listom k rieci a najjači poskaču u vodu i doplove do otoka, gdie je Adar upravo nastojao, da upiri u hladne Gurine grudi dah životni. Istom je ona progledala i Adaru se pričini, kao da ga je ogrijalo radostno sunašce, kad al nesmiljene ju dohvate ruke i odtèrgnu mu iz naručaja a njega nevoljna grunu, da je odmah pao na zemlju. Sad podignu barbari Guru, prenesu ju prieko rieke pa bace u praskajuću vatru. Planine su zamnievale a zemlja se potresela divjim potištenim ridanjem kèrvoločnog pučanstva a mladjahno dievo nestade u plamenu, kao da je pala vuku u čeljusti. —

napravu, prinadležeću prie rečenom savodu u Parizu Rue de France. Sve ove stvari zavisile su od raspoloženja g. Terleckoga. Knjigah imade 4—5 tisućah komadah, a medju ovimi mnogo važna sadèržaja. Ovaj dar poslat će se predstavniku graditeljskoga odbora g. K. Kuzemskomu, koi je već glede dostavke i prihvata ovih stvarih dobio dozvolu od visokoga praviteljstva. — I tako je muž, kojega je sudbina izrinula iz otačbine te u burnom vèrtlogu vremena zaniela u tudjinstvo, poslie mnogog obilaženja južne i zapadne Evrope, vidivši osujetjeno svoje na razumnivi samo osnovano poduzetje, sietio se svojih jednoplemenikah i prineo sada svoju knjižnicu i cèrkvenu napravu, kao spašeno iz brodolomja blago, u žèrtvu svojim zemljakom. Ruskom poslovicom: Spasibo za milost! što će naški reći: Bog platio! zaključuje dopisnik ovo izvieśće.

Rusia.

Varšava, 4. lipnja. Car je poslie pèrvog svog govora na zastupnike plemstva poljskog još jedanput slovo govorio na plemstvo poljsko i to 27. minulog m. u palači „Lazienki". Čas, kojemu je to slovo priobćeno, piše ovako: 27 svibnja u tri sata poslie podne sakupilo se do 250 plemićah, od kojih mnogi pripadaju zapadnim vojvodstvima, u bieloj dvorani Lazienkove palače te se tu poredište na jednoj strani te dvorane sa svojim meršalima na čelu. Pošto su tu tako od prilike pol sata čekali cara, dodje on u pratnji drugih dostojanstvenikah. Triputa pozdravilo je plemstvo svoga cara gromovitim „vivat". Napokon uzeo je car govoriti baš živahno sakupljenom plemstvu na ovakvi način: Ja sam eto došo, moja gospodo, da vam kažem, da mi je veoma drago bilo, što sam se jučer snašao u vašoj sriedini; to je bio sjajan ples te vam zato liepo se zahvaljujem. Vi ste po svoj prilici glas dočuli, o onim riečma, koje sam ja onomad upravio na zastupnike plemstva. Ja vam evo sada još jednom kažem, da sam tvèrdo uvieren, da Poljska imade biti skopčana s velikom obitelju ruskih careva radi vlastitog blagostanja. Ja sam odlučio, da ću počitujuć sva prava i ustanove onako, kako ih je podielio moj pokojni otac, usrećit i obogatit poljsko kraljevstvo. Ja sam pripravan sve ono dopitat ovoj zemlji, što ju je moguće unapriedit a naročito sve ono, što joj je podao i obećao moj otac: ali mi vi morate o tom stvar olakšati. Da vam dokažem, kako sam zbiljno namislio, da vam u svačem ugodim, to vam evo sada izjavljujem, da sam dopustio slobodan povratak svim bieguncima, koji žele vratiti se u ostavljenu domovinu. Oni mogu tvèrdu nadu gojiti, da ih neće nitko živ progoniti, da će zadobiti sva gradjanska prava i da ih neće nitko pozivati pred kakov istraživajući sud. Jedino onim neoproštam, koji nisu ni zadnjih godinah prestali bunit se i napadat na svoju zakonitu vladu. Svakomu, koi se povrati, bit će prosto stupiti u dèržavnu službu, ako za trogodišnjeg boravavljenja, u domovini pokaže, da koristi svojoj domovini. (Tu prekine govor carev gromoviti radostni uzklik plemstva) Prije svega nastojte, moja gospodo, da se uviek u dobrom razstanemo pa da mi nebude trebalo nikoga obuzdati ni kazniti. Vi ste me razumieli? Tisućkrat mi je draže kad morem koga nadarit, nego li kad sam prisiljen kazniti. Sèrce mi sada zaista od radosti odskače, gdie se evo mogu vas svekolike pohvaliti; ali tako mi Boga, znat ću i kazniti i budem kaznio, ako do toga dodje.

Iz pruskog Kraljevca se javlja, da će za koi dan odjedrit iz Kronštadta bojna flotila, sastojeća iz jednog linejnog broda i dvih fregatah, u Palermo, da tamo sa sobom ponese caricu majku.

Bogati ruski grof Šuvalov stupio je u samostan bernabitski u Monzi, gdie već od niekog vremena kao novak živi. On je svoj golemi imutak ustupio sinu si i kćeri, pridèržav si samo 42,000 franakah godišnjeg dohodka. Ova kći je supruga ruskog poslanika Kiseleva. Šuvalovu ima oko 50 godinah, a kažu da je veoma učen.

Turska.

Iz Kotora donosi Svetovid od 30. svibnja sliedeću viest:

Kèrstjani podgorički samole svoga zabita, da im dopusti svoju staru cèrkvu obnoviti, budući je bila došla skoro do srušenja. Zabit dade im dopuštenje, i tako se svèršavala radnja šest danah na miru, no sedmi dan podignu se hodže i uleme a za njima i ostali Turci, i otidu k cèrkvi, te je razruše svukoliku i do cèrkve malu jednu kućicu, u kojoj su dieca u školu išla. Nije dosta, što su ovi varvari ovako fanatički postupali, još groznie dielo valjalo je na vidik izneti njihovu aziatsku nepopravnu narav. Oko cèrkve nalazi se kèrstjansko groblje. Varvari iskopaju grobove i kosti pobacaše, a lubanje mèrtvacah namiestiše po dèrvima, i stadoše imenom prozivati, kako se koi mèrtvac zvao. Kèrstjani se u svojim kućama pozatvoriše, i evo već četvèrti dan, kako nijedan iz kuće neizlazi, budući da Turci jednako biesne govoreći da će sve kèrstjane pobiti, inače da nemože turska zemlja mirna biti. Šta će još od ovih nesrećnih kèrstjanah biti, sam Bog znade; vojske nema da ih brani, a oružja nema, niti se sme dići od kèrstjanskih silah, najposlie nema ni dielatne zaštite, osim ako nas slabačka Cèrna Gora oslobodi ali i njoj nedadu vojštiti. Nema prosvete u Turčina, do istrage naše ili njihove. Eto tako se dielom odzivaju Turci na sultanov hathumajum. Neka da leka prosvećena Europa i one sile, koje su badava kèrv prolivale. Šta da rade sad miroljubivi kèrstjani? Kamo jemstvo za kèrstjanska najprostia prava? Ovo je samo početak naših stradanjah, da Bog da, da bi bila posliednja!

Rothschild se je vratio iz svete zemlje u Carigrad, i misle da će njegovo pritomnostvo mnogo dopriniet k tomu, da se odobre njegovi bankovni planovi. — Razglasilo se biaše da su Turci pri miestu zvanom Volo dne 11. svibnja ubili niekog gèrčkoga popa, uslied čega uplašiše se tamošnji kèrstjani strašno, a mogućnii izmedju njih izkaže, vele, u Kajmakana pravicu, a Zeki efenki poveo je odmah u pritomnosti franceskoga podkonzula i više osobah istragu, koje uspieh, kao što kaže službeno tursko izviestje, bio je taj, da se je rečeni pop vraćajući se iz pomenutoga miesta u svoju župnu stolicu Vostica, dva kilometra od grada, valjda poskliznuo se na stèrmoj cesti, i udarivši se glavom o stenu do smèrti ubio, jer sviedočanstva liekarah vele, da nije bilo moguće naći ni traga silovite smèrti.

„Osservatore triestino" kaže, da je turska vlada izdala zapovied na oblasti od Damaska, da imaju osobito uljudno postupat sa putnici persianskimi, koji onud prolaze u Meku i medju kojima nalaze se i veoma otmiene osobe, te da se ta zapovied prijavi Persiancima. Niemački piesnik Dr. L. A. Frankl putujući u Jerosolim prispeo je 15. svibnja u Damask, gdi je bio predstavljen glavnom upravitelju Mehmedpaši, koi ga je veoma priazno primio.

Azia.

Bombaj, 12. svibnja. Kao što se čuje, skoro će se kraljevina Banoda utielovit s englesko-indijskom dèržavom; razbojništva, koja se neprestano dogadjaju na njezinim granicama pružaju k tomu povod.

Amerika.

Poruka predsiedatelja Piersa donosi formalno priznavanje praviteljstva od Nikarague. Valker, tako veli „Herald" srećno je izdèržao krizu.

Bèrzojavne viesti

Pariz, 9. lipnja. Velika vojvodinja Stepana Badenska došla je ovamo, da prisustvuje svečanostma kèrštjenja; ove će se, kako javlja „Moniteur," ipak dati, budući da su pripreve već odviš daleko dopèrle.

Carigrad, 4. lipnja. Lord Stratford nije hotio, kao što čujemo, na dan narodjenja kraljice sam primit čestitanja porte. Opravnici pariskoga vieriva pokretnoga došli su ovamo, da se porazgovore u obziru pogodbe za podignutje banke; Baron Rothschild odputovao je u Pariz. Generalni štab tursko-engleskoga kontingenta došao je iz Kèrča.

Turin, 8. lipnja. Obćinsko vieće od Cagliari-a razpušteno je zbog razprih sa narodnom stražom. Uslied „Ammonie" namierava ministarstvo zamolit vlade napuljsku, rimsku, toskansku i modensku za prineske u ime ratnih troškovah od godine 1848. General Beglio putovat će pratjen pukovnikom Petitti-om i tisućnikom Legiom na krunisanje u Moskvu. Ovdiešnje vierivo pokretno započelo je dielovat. Kardinal Patrizzi odputovao je, kao što čujemo iz Rima, dne 4. t. m. s prelatima Gianelliom, Capaltiom i Monacom la Valetta na kèrštjenje u Pariz. Napuljska vlada izdala je ponovljenu zabranu proti posiedovanju i prodavanju oružja.

Društvo priateljah muzike u Zagrebu dati će zatvorenu muzikalnu zabavu u ponedieljak t. j. 16. lipnja 1856 u ovdiešnjoj Dvorani.

Početak bit će u 7 satih u večer.

Na otu zabavu pozivlju se uljudno svikoliki članovi društva

po ravnateljstvu društva.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 11. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U srebru
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83\frac{7}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . » 5%	$84\frac{1}{2}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{2}$
dto . . . . » 4%	$64\frac{5}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92\frac{1}{2}$
dto . .. izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	233
» » » » » 1839, » 100 »	$118\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »	$107\frac{3}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$87\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$76\frac{1}{8}$
Bankovne dionice komad po	1121
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$546\frac{1}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	324
dto dto s plaćanjem na rate	$365\frac{1}{8}$
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	$2972\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	238
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	580
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	448
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. , for.	85
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102\frac{1}{2}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101\frac{3}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	$118\frac{1}{2}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	$74\frac{7}{8}$
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$101\frac{3}{4}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{5}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118\frac{7}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$101\frac{3}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$267\frac{1}{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5\frac{3}{4}$
Srebro od 9. lipnja	$3\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Čislo 17179 (VI.—20) (3—1)

Vypsáni konkursu.

Podlé vyneśeni vysokého ministerium osvěty ode dne 6. března r. b., čisl. 3112, vypisuje se konkurs na definitivni obsazeni učitelského úřadu lučby na české vrchni c. k. realce v Praze, s nímžto spojeno jest ročního služného 1000 zl. s oprávněním na postoupenou na vyšší stu-

peń služného 1200 a 1400 zl. po deski — a směrem po dvaceti letech služby v tétéž vlastnosti. Ucházeči o tuto službu at' své žádosti, zhotovené k c. k. ministerstvu vyučování, opatřené vysvědčeními o potřebných studiích, o maturitních zkouškách, jakož i o ostatním upotřebení, zvláště dekretem zkoušni komissi c. k. realní školy o odbyté u ni zkoušce na učební úřad z vyučováni z dotčeného učebního úřadu; tak také o upotřebilosti subsidiarní z předmětu přírodních věd, posléz prokazem schopnosti ku přednáškám v jazyku českém i německem — zadejí k c. k. místodržitelství až do 10. července 1856, a v nich spolu at' se prohlásí, jsouli s direktorem jmenovaného učiliště spřízněni neb sešvakřeni.

V Praze, dne 21. května 1856.

Br. 1131. pol (Izv.—211) (3—1)

Poziv.

Prilikom lietošnjeg žrebanja odsutni i dužnosti novačenja zakonito podvèrženi doli naznačeni momci pozivlju se s ovim, da se oni, koji se od njih u ovozemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave za 3 mieseca od dana pèrvog proglašenja ovog poziva računajuć kod ovog c. k. kot. ureda tim sigurnie prijave, što će se inače proti njima polag §. 35. visokog propisa za novačenje postupati.

	Kućni broj.	Razred.	Izvučena srećka.
Badjun Gjuro iz Kuzminca	20	I.	45
Gradisčaj Venc. iz Križovljanah	—	»	72
Koller Imbro iz Subotice	39	»	87
Kollarić Imbro iz »	1	»	88
Milak Joso iz Slanja	35	»	106
Gradisčaj Fran. iz Križovljanah	—	II.	37
Popović Štef iz Ivančeca	1	III.	15
Bakron Ladislav iz Rasinje	2	IV.	19
Mihalić Gašpar iz Cvetkovca	29	V.	4
Severović Mio iz Belanovogsela	6	»	6
Kovač Imbro iz Prilesa	17	VI.	3
Koren Štef iz Selnice	10	»	6
Horvat Andro iz Obrankovca	10	»	14
Kulak Joso iz Selnika	22	»	15
Koser Štef iz Ludbrega	112	»	18
Habianec Antun iz Rasinje	66	VII.	1

C. k. kotarski ured.

U Ludbregu dne 15. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Labas.

Br. 1138 gr. (Izv.—214) (3—1)

Izrok dobrovoljne dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda jastrebarskog kao suda proglašuje se, da je ovostranom odlukom br. 1138. gr. na zahtievanje gospoštije Kerestina dobrovoljna dražba jednog urbarialskoga selišta Hube Kelemenić u Desincu ležećeg na vlastitost gospoštine spadajućeg dopitane, i za preduzetje ote dražbe ročište za dan 29. lipnja 1856. u 10 urih prije podne na licu miesta u Desincu opredieljeno.

Izčbena ciena otog selišta sastoji u 200 for.; pravo záložno dakle vierovnicima na otom selištu osigurano istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano.

Svaki dražbenik imade u ime vadiuma 10% od gore naznačene svote položiti.

Ostale dražbene uviete saznati želeći iste kod ovog ureda svaki dan u uredovne sate kod gospoštije Kerestinec saznati može.

Oni, koji oto selište kupiti žele, pozivaju se, da se u naznačeno doba na lice miesta k dražbi staviti imadu.

C. k. kotarski ured kao sud.
C. k. kotarski predstojnik
Smendrovac v. r.

Br. 1274—1856. (Izv.—210) (3—3)

Oglas.

Prigodom novačenja godine 1856. obavljenoga nisu se sliedeći momci pred unovačujuću komisiu područja magistrata slob. i kralj. grada Koprivničkog stavili, naime:

Iz VII. razreda:

	Kućni br.	Br. žreba.
Kićić Blaž iz pregradje Pique	57	2
Valjak Drag. Mirko iz Koprivnice	—	3

Naznačeni vojničkoj dužnosti podvèrženi momci moraju se u smislu §. 34 propisa o novačenju, ako se nalaze u tuzemstvu, do jednoga mieseca danah, a ako se nalaze u inozemstvu do tri mieseca danah nefaljeno ovdie osobno predstaviti, ili u protivnome dovoljnome slučaju barem prijaviti radi vojničke dužnosti, inače će š njima postupano biti kano s vojničkim biegunćima.

Magistrat grada Koprivnice.

U Koprivnici dne 7. lipnja 1856.

Magistratski predstojnik
Deurbany.

Br. 3573, 3680, 3681, 3682. — 3562, 3678, 3679. (DS.—61 i 64) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 13. svibnja 1856. br. 1060.	Brezovica sa 138²/₈ Exemptionalistah	Grof Franjo Gyulaj	23825	50	1. studenoga 1856.	30. sèrpnja 1856.	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 23. listopada 1855. br. 4350.	Novi Ribnik sa 6³/₈ kmetskih naselbinah	Ljudevit Bunjevac	2550	—	»	»	na 25. rujna u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1139.	Pavučnjak sa 11⁵/₈ kmetskih naselbinah	Ljudevit Bunjevac, Alois i Ernst Schweitzer i Josua Epstein	4650	—	»	»	na 25 rujna u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1149.	Legrad sa 1⁶/₈ Exemptionalistah	Ernestina grofica Sermage	288	20	»	»	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1148.	Bobovica sa 3⁶/₈ kmetskih naselbinah	Gustav grof Auersperg	1500	—	»	»	na 23. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 13. svibnja 1856 br. 1091.	Blatnica sa ⁷/₈ exemptionalistah	Maks. Piškorec	288	53¹/₄	»	6. kolovoza 1856.	6. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 24. studenoga 1855. br. 4706.	Tlaka pod Okićem sa ⁴/₈ kmetskih naselbinah	Pavao, Basil Kottur	200	—	1. svibnja 1856.	»	6. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1132	Vurnovec sa 2⁴/₈ kmetskih naselbinah	Franjo Störk	1000	—	1. studenoga 1856.	»	6. listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. VIII. Kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačene ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave proteguuti se može, a tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 19. i 28. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2149. (Izv. 199) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudištá u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za raztererećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje razteréenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 20. ožujka 1856. br. 4892.	Velika sa $379\frac{87}{129}$ kmetskih naselbinah	Arthur grof Batthyany, Oglaja Isaura, Athenesia grofice Batthyany, Aurora knjeginja Thurn-Taxis, Hermina baron. Stillfried, Irena grof. Schönborn, Alfred grof Festetić, Irena bca. Puteany, Paulina Seiler, Serafina i Julia grofice Andrassy kao sastavni posiedniki u pravdi sa kr. fiškusom	95,017	$48\frac{3}{4}$	1. svibnja 1856.	25. kolovoza 1856. uključivo.	na 27. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 20. ožujka 1856. br. 4893.	Pleternica sa $430\frac{33}{48}$ kmetskih naselbinah		101,638	45	„	„	27. listop. 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku dne 23. svibnja 1856.

Br. 1312. pol. 1856. (213—Izv.) (3—1)

Oglas.

Imbro Jutriša iz miesta Druškovca, Mihail Pasariček iz Pregrade, Štef Lugarić iz Brezna, Andro Plečko iz Gregurovca, Petar Debeljak iz Lupinjaka, Štefan Javorić iz Prišlina, Martin Lončarić iz Pregradskog Vèrha, Mlinarić Andro iz Klenovca, Tepeš Antun iz Rušnice, Zajec Mato iz Svedruže i Jagić Ivan iz Pregrade — dužnosti vojničkoj podvèrženi svi u pèrvi dobni razred spadajući prigodom obdèržavanog dne 8. 9, i 10. svibnja t. g. novačenja odsutni bivši, za kojih se miesto boravljenja nezna, pozivaju se na temelju §. 34. vis. propisa za novačenje, da se do 14. ili najdulje do 20. lipnja t. god. kod ovog c. kr. kot. ureda prijaviti imadu, inače će podpasti pod postupak §. 35. istog vis. novačenja propisa.

C. k. kotarski ured u Pregradi dne 6. lipnja 1856.

Službeno odsutan g. predstojnik,
Zerpak, s. r.
c. k. aktuar.

Br. 928—1856. (Izv. 215) (3—1)

Izrok.

C. kr. kotarski ured kao sud veliko-gorički do znanja stavlja, da je na molbu Pavla Galleković, uslied ovosudne odluke od 8. lipnja t. g. br. 928 za dosadanji dugovni iznos od 23 for. $17\frac{2}{4}$ kr. sreb. na urbarialnog pol sela Stefana Berzaka, koje je na 823 for. procienjeno, za dne 15. sèrpnja uz procienu, a za dne 18. kolovoza t. god. izpod prociene na licu miesta u Kurilovcu pod br. 45. vazda u 11 satih prije podne sudbena dražba dozvoljena.

Dražbenici imat će 10% vadium od prociene dati, i mogu ostale uviete kod suda uviditi.

U tomu hipotekarno pravo imajući pozivaju se, da se do prodaje prijave, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U V. Gorici 8. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Br. 3777. civ. 1855. (DS.—65) (3—2)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na molbu gosp. Alberta Schauffa de präs. 3. t. m. br. 880 civ. u prepornom predmetu proti ostavštini pokojnog Andrie Lacha preko kuratora ad actum gosp. Ljudevita Vrabca ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676 ležeće, sudbeno zaplienjene i na 1373 for. 45 kr. sr. procienjene radi dužnih ovèršitelju 54 for. 24 kr. sr. sa pripadcima dozvoljena, a budući je na pèrvom i drugom jevtinbeno-prodajnom roku zbog pomanjkanja kupacah bez ikakvog uspieha ostala, to se tretji rok ove ovèršbene prodaje na dan 7. sèrpnja t. g. u 9 satih prije podne na molbu ovèrhovoditelja opredieljuje.

S toga se pozivaju upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prije započete dražbe povierniku dražbenom u ime odustatnine 140 fr. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodajnoj kući tražbine imati polag naputka suda, na koliko takove kupovna svota prikrije, preuzeti — Ujedno se kupcima objavlja, da se prociembeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravničtvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uviditi i takovih prepisi dobiti mogu, u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivaju se svi oni, koji o ovoj prodaji posebna ubaviest do rukuh nedojde, te ako njima u javnim knjigama hipotekarno pravo pripada, da takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju, svoje punomoćnike ovdie u miestu nalazeće se naznače uz ime, prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postav- i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšim se vierovnicima kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu dne 28. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 568—1856. (Izv.—208) (3—2)

Poziv.

Novačenju ovogodišnjem podvèrženi iz I. dobnog razreda pod gradski kotar križevački spadajući Kovačić Petar, koi se je novačenju t. g. ugnuo, pozivlje se ovime, da se do 26. lipnja t. g. pred podpisati magistrat tim sigurnie stavi, jer će se u protivnom slučaju sa istim po obstojećim strogim novačenja naredbama bezobzirno postupat.

Magistrat slob. i kralj. grada Križevca dne 30. travnja 1856.

Janko Gašpary,
pr. načelnik.

OGLASNIK.

(Dp.—69) (3—1)

Staro i novo vino

biele i cèrvene boje, u maloj i velikoj mieri prodaje se u gornjem gradu u staroj poštarskoj ulici pod brojem 54.

(Dp. 68) (3—1)

Für Frauen.

Die ergebenst Unterzeichnete beehrt sich hiemit zur öffentlichen Kenntniss zu bringen, dass sie den Hebamencurs in Wien mit Bestem Erfolge zurückgelegt, von der löbl. k. k. medicinischen Fakultät das bezügliche Diplom erhalten hat, und dass sie ihren Beruf, von dessen Wichtigkeit sie eben so sehr durchdrungen ist, als sie denselben auch gewissehaft zu erfüllen verspricht, in Aggram auszuüben ermächtiget ist. Dieselbe erlaubt sich daher, ihre Dienste den betreffenden P. T. Frauen anzubieten, schmeichelt sich, ohne unbescheiden zu sein, mit der Hoffnung, bald Gelegenheit zu finden, ihr praktisches Wissen, ihren Fleiss und die pünktlichste Erfüllung der ihr auferlegten Berufspflichten an den Tag legen zu können. Bei mittellosen Frauen wird sie die nöthigen Dienste unentgeldlich leisten.

Josepha Mach,
geprüfte, diplomirte und beeidete Hebamme (Hohe Gasse).

(61—D.P.) (9—1)

Kralj pruskog okružnog fizika

Dra. Koch-a

KRISTALIZIRANI BILJNI BONBONI

sveudilj su na prodaju u izvornih kutiah po **20** i **40** kr. sr.

Oti **biljni bonboni** iz što najviše prikladnih sokovah travnih i biljnih sredstvom česti jedne najčistieg šećernog kristala sliveni, obistine se kao što to najpriznateljnia osudna mnienja ustanovljuju — utiešivimi i draženje ustavljajućim kod kašlja, gèrla promukla, i hrapavosti, te sopoline i dieluju po kvintesencii sadèržanih u sebi sokovah biljnih i tvarih sladkih veoma blago na uzdèržanje čistoće, frižkoće i gibkosti organah rieči. Razlikuju se ne samo ovimi svojimi u istinu blagotvornimi vlastitosti veoma od toli hvaljenih tako zvanih pèrsnih šećerčićah (Pâte pectorale) itd., već se odlikuju izmedj tih proizvodah jošte navlastito time što ih organi probavljanja lahko snose, te i po dužjem upotrebljenju nikakovih bolih u želudcu niti kiseline ili sopoline neprouzroče.

Za preduprediti smutnjam imade se obzir uzeti na to, da su Dra Kocha kristalizirani biljni bonboni stèrpani samo u dugačkih škatuljicah, kojih bieli sa sivimi pismeni tiskani napis providjenje gore stojećim pečatom.

Skladište jedino za Zagreb kod liekarnika **Graciana Mihića**, za Čakovac kod Hermana Naschitz-a, za Debrecin kod Josipa Csanak-a i liekarnika Dragut. R. Kucze-a, za **Eperies kod** Ognjoslava Zsembery-a, za Hatzfeld kod Ivana Felbisz-a, za Karlovac kod H. Aleksića i T. Gavelle, za Koprivnicu kod liekarnika Rudolfa Schiketanc-a, za Križevce kod Antuna Bratogli-e, za Osiek kod liekarnika Josipa Horning-a, za Pančovu kod J. Huber-a, za Rieku kod Petra Rigotti-a, za Rosnavu kod A. H. Jureczkoga, za Sassinu kod liekarnika Antuna Mücke, za Sisak kod Franje Pokorny-a i G. Velussig-a ortakah, za Viroviticu kod J. Demetrovića, za Vukovar kod T. Stanića, za Varaždin kod S. A. Tauschek-a, i liekarnika Aleksandra Hallera, za Zemun kod A. D. Joannovića i Petrovića.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, O PETAK DANA 13. LIPNJA 1856. Broj 135.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i pravnike svetkovine — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plati se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Dnė 12. svibnja 1856. izdan je i razposlan komad XI. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Dèržavni ugovor medju Austriom, Francezkom, Velikom Britaniom, Pruskom, Ruskom, Sardiniom i Turskom. Sklopljen u Parizu dne 30. ožujka 1856. U dotičnih ratifikaciah izmienjen u istom gradu dne 37. travnja 1856.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Zakladi katoličkoga dietičkoga družtva u Zagrebu poklonio je ovomiestni prečastni gospodin kanonik Josip Clemens jednu obveznicu vèrhu 100 fr. Zatim obdariše ovo družtvo gg. zaštitnici njegovi i po njihovom nastojanju drugi dobročinitelji sliedećimi prinesci, i to n. p. gospoda: kanonici, Petar Šatvar, Stiepan Ledinski, Franjo Kalabar i Luka Petrović, vèrhovni župan Josip Bunjevac, savietnici vis. c. k. namiestničtva, Anton Rubido i Nikola Milinčević, ravnatelj ovozemnog graditeljstva Josip Boufflour, Edvard Zdenčej i škol. savietnik Antun Jarz, 10. for. savietnik vis. namiestništva Dragutin Pavić 10 for. na godinu i carevom slikom, podnačelnik dèržavnog računovodstva Lichtenger 10 for. na godinu; vèrhovni financ. savietnik dr. Regnard, dr. Franjo vitez Gaidegg, baron Kulmer, Josip baron Haerdl, Gjurgjević, financ. tajnik Dojak, gospoja Franja Concilia i Antun Eisenhuth po 5 for. — Josip Minelli 8 for. Franjo Šuiderčić 5. for. Ernest Rosner, Josip Kindersberger, Josip Bučar, gimnas. ravnatelj Josip Premru i Daniel Rašić, po 3. for.; Antun Potrato, Vinko Vèrba, Jakob Hrubich, Anton Pagon, August Weiss i Antun Fischer po 2 for. Josip Sojka, profes. Thurin i Riedl, Fridrik Katzmann, Josip Lovrenčić i Antun Göttling po 1 for. na god.; profes. Nagel 1 for. na god. i niekolikimi knjigami; savietnik vis. namiestništva g. Daubach, vitez Leizendorf, Jandro Matica, Franjo Schivitz i Dragutin Rimmer po 4 for. Petar Rath 6 for. i niekolikimi limarskimi stvarmi; Angerer, Antun Paulizza, Nikola Koller, Ivan Lentz, Mihalić i i Maxo Vernić, po 2 for; profes. Babukić i Mesić, Edvard Labitzki, Josip Mašek, Ivan Gurtner, g. Auchmann, J. Kaufmann, A. Schregger, Ivan Plochberger, Mat. Ratković, Jop Hainzl, Ivan Zajec, Edvard Schönbuchner i 1. nepoznat po 1 for.; Petar Zoričić 1 for. i 9. knjigami; Peschl; Franjo Peer, Toma Družinić, Julio Leskovac, Franjo Basić, Vilelmo Klinefuhs, Mirko

Frankopan.

Drama u 5 činah, od Mirka Bogovića.

U Zagrebu, tiskom narodne tiskarnice Dr. Ljudevita Gaja 1856 *).

Evo iza dugo doba zajasni u tmini našeg knjižestva piesna narodne vile, koja milo pristupeća svoj vazda posmiehući bistri obraz priatno nam kaže, premda mi neharni pridno njegovati ju zapustimo.

Obdaruje nas dramatičnim umotvorom, u kome blagi i tužni zadnji prizori vitežkog života, junaka Frankopana, (obitil z Rima naseljena — Frangepani) predmetom krasnoj piesmi služe, koje osnova, razred i čina (obličje) zanimivost čitaonika i napetost čudih uzbudi i požudno uzdèržati nepristaje.

Odveće smiono bi bilo, u naše doba zahtiti, da takav posao sa sve strane, ko dovaršeno ukrašena slika se pridoči. Aristotela svete uredbe, našeg jezika, po strani stopra cvatujućeg još nesazrieni plod i viševrstne tajnosti, vieštinom samo i duljim nastojanjem odastartive, takvu zamieru odmah dostiganti nedopuštaju, istom zato svaki upor u natiecanju do te veličanstvene svrhe, kada tako vridnim istvorom gizdati se može, raskošnom harnostju obuzeti nas mora.

Predmet dramatičnu vriednost — glede uzvišene svrhe, silne strasti i obćeg napora, kano i glede nagla uništenja glavne snage u trenutju slavovanja — posve u sebi, pače i tugosjeni (tragedii) služiti bi mogo, da se smrtju dramatičnog junaka, i cieli dogodjaj, o kome se radi, dovarši — i složno sa njegovim udesom okonči. Dielovanje se kreta o zadobitju ugarske krune, medju carskim principom Ferdinandom, za kojeg udova kraljica, njegova sestra i nje stranovnici na boj ustaše, — i medju Zapoljom, po strani već imenovanim kraljem ugarske, kome Frankopan sa svejim stranovnicim služi, radi česa hèrvatska narodnost u tom dielovanju ne vlada, ništa manje naše osobe, a najme njih glava, uznositim duhom i sèrcem se sretu, osim nekoih, koji mlogim gajevom i opakom presnoćom kano slepa orudja o tudjoj ruci vise.

U cielom dogodjaju i u pojedinim prizorim dielo razložujućim, naravni tečaj i sloga prigodah naše nagnenje i priteganutje obujme, ako i diekoji ponešto produljeni i zalihni govori naša pomnju suvišno bez prava uzroka istrude i premda nekoja posobna diela, kano nenaravna milost Frankopana, koj po dva puta izdaistvo Pekriovo nehaje i š njime još u saboru sudi, vierslična niesu. Da najmenom uboici oprosti i da ga još i nadarjem odpusti, to dramatičnom duhu posve pogadja, jere vlastelskim i krieposnim načinom nevridno orudje skèrši, dočim prosteći glavi izdaistva, ne samo radi svoje osobe, nego radi naslidbe o pridstavenoj zamieri, pjesničnu i požudjenu svèrhu ne smiri.

U ostalom duša i sèrce ovog junaka u dielu i rieči naravna, narodna i uznošena, a u ćutenju ljubavi, čedna, uljudna i milim nadahnutjem odgojena, svim time glavnom priuzetju vazda podložena, sve naše ćudi k njemu priteže.

Kraljica do svoje zamiera umno se penje i namienjenu odluku čvarsto i dostojno naslidujo.

Batori i njegovi stranovnici zabieležena im miesta pridno zauzimlju, na — najme što se pervog tiče, sažeiliti se bi moglo, da ikoje politično mnenje ol drugo koje strastno ćutenje, njegove misli i činenja podupiru, za da barma po strani samo čitaonika prignutje potaknuti bi moge, što svojom presnoćom prihvatiti nemože.

Tako i duševnost Zapolje, e kojeg udesnoj vlasti sve se kreće, nije dosti temeljitno očitovana. Razlozi, ćutenja i strasti, s kojma svoje namienjeno pravo zaštitati traži, ponešto slabim pernikom bojadisana jesu.

S tim više ugadjaju Bakić, Tahi, Banović i Jurišić; Slike krasno, čvarsto i duševno ispisane, koje piesničnu vridnost i narodno uznosje zanimivo i prikladno pridoče.

Katarina sa sve strane plemenita i ljubežljiva medene svoje rieči do dna sèrca lieteti čini. Piesnična valja i uznosita duševnost ove osobe, sve ino nadteče.

Jelena nje nižji dramatični stupaj dostojno obuzme. U cielu i pridstavenje Drame — pridno

---

*) Ovaj razsud jednog izmedju naših najsposobniih vieštakah dramatičnih primamo po njegovoj naročitoj želji od rieči do rieči u naš list, premda iskreno izpoviedit moramo, da se u obziru jezika nikako nemožemo slagat s njegovim mislima, jer nam se isti osobito što se upotrebljavanja glagoljah tiče, čini sasvim proti duhu našeg naroda, budući da smo osviedočeni da ih tako neupotrebljava narod baš u nijednom predielu domovine naše, pošto nenalazimo tomu traga baš ni u nijednoj narodnoj piesmi. Izvan te goleme mahne ima tu još mnogo koješta, što uprav tamni i kvari smisao — no jezikoslovje nije bio nikad naš navlastit posao, zato ostavljamo našim strukovnicima u jezikoslovju, da pristojno i jasno jedared dokažu tomu našem u mnogom drugom obziru toli vriednom starini, kako je nemilice zalutao i da valja napokon vratit se s te čudnovate stranputice ako hoće, da postanu i njegova diela svojinom naroda, što želimo osobito, jer su, ako im izuzmemo jezik, od veoma znatne vriednosti, koja bi u drugom odielu za cielo našem obćinstvu na preveliku korist i slast a vieštom spisatelju na nemalu slavu služila, gdie tako žaliboże neće u pèrkos svim neobičnim poetičnim krasotama, kojima su urešena, nikad moći omilit našem obćinstvu. Da se stvar u istinu tako ima, može gospodinu spisatelju najvećma dokazat slabahni prolaz njegovih dosad izdanih knjigah i što o njima nema u nas baš ni govora, premda bi što se unutarnje vriednosti tiče, zaslužila da ih svatko spominje i u zviezde kuje... ali kako da to učini, kad ih samo napolak razumie, kad mora nadvladat toliko težkoćah u obziru jezika, dok mu se odkrije smisao, što rietko tko hoće da čini, jer kad mu dodija jezik, baci knjigu iz ruke i nemari više za nju. Takav je sviet, zato netreba proti vodi plovit. Pozivamo dakle našu gospodu jezikoslovce, neka gledaju, da nagovore jasnim razlozima tako viešta dramatična piesnika, kao što je za cielo vriedni naš sastavitelj ovoga razsuda, da jedared preradi ili učini preradit svoja izvèrstna diela u običan, svakomu razumljiv i gladak jezik, jer neka bude osviedočen, da slične osobine nisu još nikad uzplodile željenim plodom. Naše novine stoje na uslugu pozvanoj gospodi jezikoslovcima u rečenu svèrhu, no nadamo se, da će im sastavci biti onom obzirnostju i umierenostju pisani, koju zaslužuje tolika dobra volja, domorodna vèrlost i svestrana vieština onog cienjenoga starca, proti kojem imaju biti upravljeni.

Uредništvo Nar. Novinah.

Šmuk, Mihalj Šušković, Jandro Šega, G. Dotrotić, Ivan Faget i Nikola Linhart po 30 kr. Preuzvišeni gosp. nadbiskup Juraj Haulik obdario ovo družtvo izim pèrve zakladne glavnice od 6,000 for. jošte sa 192 for. 30. kr.

Za ove milostive poklone izjavlja predstojnik dietičkoga družtva dotičnim dobročiniteljem time najsèrdačniu zahvalu.

Dopis grofa Buola, koi odgovara na posliednje dopise sardinske vlade, razglaba danas prispieli Times po navadi toga promienljiva lista veoma gorko.

Franceska.

Putovanje carevo u ovo vrieme od nužde veoma je dobro dielovalo. U Lionu, Arlesu i Avignonu, gradovima koji nisu bili inače veoma zauzeti za carstvovanje, primilo je nesretno pučanstvo pravim uzhitom cara u pravom smislu rieči sipajućeg zlato. U Lionu jašio je po ulicama, napunjenim vodom od visine jednoga metra, u Arlesu učinio se kroz vodu nosit po gorostasnim tovaronošama. Takove stvari raspaljuju razmnivu južnih stanovnikah i mi nedèržimo ni najmanje za ironiu, kad pripoviedaju, da je Orlov, koi je na svom putu u Montpellier bio zaustavljen poplavom u Lionu, opazivši uzhit, kojim su cara pozdravljali, svoju dvoransku finoću pokazao govoreći: „Gospodaru, ja sam znao da Vas ljubi Vaš narod, no ja vidim, da se ova ljubav sada preobrazuje u obožavanje."

Uz demonštracie bezograničenoga blagotvorstva zazvali su poplavi još i drugih demonštraciah, koje po svoj prilici neće tako blago dielovati. Nj. eminencia msgr. Ronald, kardinal-nadbiskup lionski mislio je da prigodom javne nezgode mora izdat pastirski list, u kojem se ova nesreća pripisuje vriedjanju cèrkvenih zakonah o svetkovanju nedieljah. (Die Presse).

Dne 8. imao je kardinal Patrizzi, papinski poslanik dèržat svoj svečani ulaz u Paris. Čuje se da ovaj pobožni visoki svetjenik nema nikakve političke naručbine na tuilerijski dvor.

Uobće pokazuje se sve većma, da je namiera zabacit taljansko pitanje. Čini se da je baš razdraženost pojavivša se na appenninskom poluotoku ganula sile, da ostanu kod svoje pèrve namiere.

Amerika.

Englesko-amerikanska razmirica nerazsvietljuje se nikakvim novim činom. Čini se kao da nije franceska vlada naumila dèržat s Engleskom, ako bi došlo do rata, kao što sada u Washingtonu dieluje posredujući, tako hoće da preuzme i u pitanju središnje Amerike samo miesto posrednika.

Čini se, da Jankeji hoće da načine Walkerovu stvar narodnim poslom. Čitave hèrpe dobrovoljacah hite mu u pomoć, a medju istima nalaze se ljudi, koji su u ratovima s Mexikom i Texasom stekli vojničko ime.

Bèrzojavne viesti

London, 10. lipnja u veče (podmorskim bèrzojavom) došla je službena viest, da su britanskom poslaniku kod sjedinjenih dèržavah mstru Cramptonu od strane Waschingtonskoga kabineta dostavljena putna pisma.

Turin, 16. lipnja. Sardinski savietnik od legacie Berral u Parizu naimenovan je sardinskim poslanikom kod niemačkoga saveza.

Marsilja 8. lipnja. „Meander" došao je s viestima iz Carigrada do 29. svibnja. Ruski odredjenici, koji su sučlani komisie za odredjenje novih granicah Besarabie, pokazali su kod pèrve siednice naputak, polag kojeg imaju izstupit, ako bi Muhlispaša, koga je porta s Dèrvišpašom naimenovala, tražio pravo u komisii siedit, govorit i udioništvovat pri zajedničkom dielu. Komisari nisu još ništa zaključili, već ostaju u Galacu, gdie očekuju naputakah, koji će ovom medjutomnom slučaju napravit kraj. Ruska kvarantina je ukinuta, ali tèrgovci iz Krima nisu mogli u Odesi prodat svoje robe.

Maršal Pelissier ostavit će Krim 15. lipnja a zamienit će ga general Mac-Mahon. 15.000 momakah pod zapoviedju generala Devilla ukèrcano je, 6000 momakah već je pripravno sliedit za njima. Još ostaje 2500 Piemontezah, koji se imaju prevesti.

Englezi mnogo pate od vrućine. Stanje francuskih bolnicah poboljšava se. Nieke od istih mogle su se već ukinut.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

---

pokrstjene, kako to za tu svrhu već i nje tvornik upozna, biti će slušateljem ugodno i milo, jer cieli podočaj piesme, nje razred, govoroslovne slike, varsta besedjenja i čina zvanrednost, nedvoumno ustenovila bi nepropustivo nagnenje i skladoćutje tom umotvoru. Nu što služi snovati po vietru! U nas, kad se o tome radi, opori ni kraja ni konca neimadu. Mlogi bi rado pomagali,..nu nemogu, drugi nete *), a većina još k onim samo smiluje, koji takvom dangubu propadoše. Smilovala im se baba na kleku, koja kano i oni nezнаde, da takova priredjenja za općinsku korist večje ciene jesu, nego sve ine družtvene zabave, koje umu i sèrcu dosti tugotne pogadjaju i s narodnom i uljudnom izobraženostju nikako ne slažu; niti znade ni prećuti, da odgojenje piesnične i književne kraseoti, naši život najjasnim raskošjem obastrie i da uljudnostju, koju posvuda obilno razdariva, čovičje bitje stavnie, nego svakom inom svietovnom viestju unebesi. — Besieda i dvogovorje u Frankopana, po sadanjem običaju horvatskog pisma, svako i pritanko zahtivanje smiri.

Knjigi — krasno i dost ispravno slovotještenoj — nije velika ciena. Ovom prilikom mi budi prošteno, da ja morda već i najstarii živućih narodnih književnikov nekoja mnenja izustim, ne scieneći se zato smionosan, da uslobodjeno javim, kako mi u našim jeziku još mloga privarći i priopraviti moramo, ako hoćemo, da naše pismo duhom izobražena književstva obtečeno bude. A moje opomene niesu nego posobna mnenja, koja načinom zakona urinuti nikada se nepenjem. Općinstvo neka na svoju sudi, a budućnost će odsuditi.

Verujmose u rieči i govoru, a s time još više u pismu — nad svemu tvardoglasa, dvoumnosti, tudjine, presnoće i zagrieha o jezičnom umoslovju, bez da se naravnoj prostoti uklonimo, koja najme u dramatičnom dvogovorju najpridnia jeste.

Okanimo se što bolje moguće i bez da se narodnosti snaga izrečaja s time povriedi, tvardog slova k kano n, i, u riečih, vojničkog, drkčući — dramatičkog — itd. dočim se sladoglasnie i snažnie reče: vojničnog drhtnjući, dramatičnog itd.

Slovo a na dalmatinsku, medju soglasnike t–r, d–r, v–r, — kad se blizu ovih još i drugi koj oštri soglavnik nahodi; kano n. i. starguti, čvarstoća, ustarpivo, varč itd. urinuti treba, bez da zato rječi — kano: srcevrlo-mrzi to slovo primiti bi morale. U početku se ponešto čudno čini rječi po dalmatinsku izgovoriti, ali za malo doba sluh se tome rado prigne, jer sladje i gizdavie zvoni.

Besjede — gdi al gde, čuvstvo, kadkad, sredstvo, svršetak itd. čuvenje odviše povrjeduju i doista, dosti lasno im se uklonimo, uvedeći već običajne rječi: dje, ćutenje, ćutivost ol ćutje, kadikad, sredvo oli baš u duhu narodnom — način, svarha ol okon itd.

Dvoumne jesu sve rječi, koje dvostruko znamenovanje imadu, ako se izgovorenjem, oli pismom pravo nerazlučaju. Svet nije sviet, niti svjet, ćut nije čud, niti ćutenje, sršeti nije udihati itd. Tudje besjede treba da odhitimo. Sfaliti, cilj, važno, telale, majstor, čorda itd. su rječi, koje nama od potribe niesu.

A slovom a, u nas nijedno samostatno narodno ime nepočinje. Kadikad i razredjene strani govorstva tudjinom se odnose.

Tiskom narodne tiskarnice; Tajna moć me knjojzi vuče prinošeni su govori, koji duhu našeg jezika ne pogadjaju.

Presne rječi kano: gursuz, petli, krasotu govora omaglivaju. Nazadnje tvardo nastojmo, da i u jeziku umoslovje ne zapustimo, jer i to mlogu dvoumost uzroči.

Pravda nije pravo, jer pravda i bez prava se zauzme.

Volja se može svršiti bez da se ispuni, a čoviek smešan je posve drugi, nego smućen oli smetan.

Stihi, trohei — su ispravni, djekoja samo rječ u svoim slovkim pravedno ne slaže, kano: To verujem ne rado se daje. — Verujem, prvu slovku dugu a drugu kratku imade, nu u tom troheu naopako zveči: Tako u troheu: Oprostitel što vas, unišavši. Oprostite — prva slovka kratka a druga duga jest, zato se čini da mjerilom jambe počimje.

Mimo idući ovdje samo spominjem, da dosti krivo svi misle, koji krasnom našem jeziku to mjerilo jambih ugrabiti traže, što sve isto jest, kano da se bojadisuć jedna od glavnih bojah zahititi bi htila i smila.

Dočim — sva ova izvidjenja samo o malenkostih se kreću. To sve nekoe doba lasno pobjedi. Nu glavna i stavna stvar jeste, da prikazom ovog krasnog umotvora dika i čast naše književnosti obilno se obogati, što velemožno podpomaga, da se i naše nebo izobraženosti i uljudnosti sve veće razbistruje.

U Rieki 5. lipnja 1856. J. M. Š.

---

*) Dalmatinski nećee, što zlo zvoni, nit se igdi tako izgovoriti čuje. Horvatski — neće — što baš ništa nevalja, bolje — nećedu ak i nije običajno, a najbolje — nete, kako se na primorju i u Dalmacii pučjim jezikom djekadi govori.

Bečka burza
dne 12. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah:

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83\frac{3}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto i narodnog zajma . » 5%	$84\frac{1}{4}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{2}$
dto . . . . » 4%	$64\frac{5}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	233
» » » » » 1839, » 100 »	$118\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »	$107\frac{1}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	$87\frac{1}{2}$
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76
Bankovne dionice komad po	1117
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	324
dto dto s plaćanjem na rate	366
Dionice sieverne željeznice . . . po 1000 f.	2968
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lineske željeznice . . » 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	581
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	448
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	85
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . . »	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$118\frac{1}{2}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . . »	85
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$101\frac{3}{4}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118\frac{7}{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$101\frac{3}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	267
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$5\frac{3}{4}$
Srebro od 11. lipnja	$3\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Z. 5826 (Fin.—21) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Studienfondsherrschaft Kutjevo ist eine provisorische Forst-Aufsehersstelle mit dem Jahresgehalte von 200 fl. und 4 Klafter harten Brennholzes in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Dienstposten haben bis 20. Juli 856 ihre gehörig belegten Gesuche, u. z. die bereits Angestellten im vorgeschriebenen Dienstwege, jene aus dem Privatstande aber durch die politische Bezirksbehörde ihres Domizils bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen, und sich darin über ihr Alter, Religionsbekenntniss den Stand (bei Verehelichten mit Angabe der Anzahl Kinder), dann über ihre körperliche Diensttauglichkeit, die Kenntniss der deutschen und einer slavischen Sprache, über ihre bishörige Dienstverwendung und Moralität und über die Kenntniss des Lesens und Schreibens auszuweisen, und es werden jene Bewerber als besonders empfehlend angesehen werden, welche sich über die bereits erworbenen Kenntnisse im Forstschutze, in der Holzzucht, der Forstbenützung und der Jagd glaubwürdig ausweisen. Auch haben sie anzugeben, ob und in welchem Grade dieselben mit den hierländigen Finanz-Bediensteten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion Essek am 5. Juni 1856.

Br. 1131. pol (Izv.—211) (3—2)

Poziv.

Prilikom lietošnjeg žrebanja odsutni i dužnosti novačenja zakonito podvèrženi doli naznačeni momci pozivlju se s ovim, da se oni, koji se od njih u ovozemstvu nalaze, za jedan, oni pako, koji se u inozemstvu bave za 3 mieseca od dana pèrvog proglešenja ovog poziva računajuć kod ovog c. k. kot. ureda tim sigurnie prijave, što će se inače proti njima polag §. 35. visokog propisa za novačenje postupati.

	Kućni broj.	Razred.	Izvučena srećka.
Badjun Gjuro iz Kuzminca	20	I.	45
Gradisčaj Venc. iz Križovljanah	—	»	72
Koller Imbro iz Subotice	39	»	87
Kollarić Imbro iz »	1	»	88
Milak Joso iz Slanja	35	»	106
Gradisčaj Fran. iz Križovljanah	—	II.	37
Popović Štef iz Ivančeca	1	III.	15
Bakron Ladislav iz Rasinje	2	IV.	19
Mihalić Gašpar iz Cvetkovca	29	V.	4
Severović Mio iz Belanovogsela	6	»	6
Kovač Imbro iz Prilesa	17	VI.	3
Koren Štef iz Selnice	10	»	6
Horvat Andro iz Obrankovca	10	»	14
Kulak Joso iz Selnika	22	»	15
Koser Štef iz Ludbrega	112	»	18
Habianec Antun iz Rasinje	66	VII.	1

C. k. kotarski ured.

U Ludbregu dne 15. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Labaš.

Br. 1138 gr. (Izv.—214) (3—2)

Izrok dobrovoljne dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda jastrebarskog kao suda proglašuje se, da je ovostranom odlukom br. 1138. gr. na zahtievanje gospoštije Kerestina dobrovoljna dražba jednog urbarialskoga selišta Hube Kelemenić u Desincu ležećeg na vlastitost gospoštine spadajućeg dopitana, i za preduzetje ote dražbe ročište za dan 29. lipnja 1856. u 10 urih prije podne na licu miešta u Desincu opredieljena.

Ličbena ciena otog selišta sastoji u 200 for.; pravo založno dakle vierovnicima na otom selištu osigurano istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano.

Svaki dražbenik imade u ime vadiuma 10% od gore naznačene svote položiti.

Ostale dražbene uviete saznati želeći iste kod ovog ureda svaki dan u uredovne sate kod gospoštije Kerestinec saznati može.

Oni, koji oto selište kupiti žele, pozivaju se, da se u naznačeno doba na lice miesta k dražbi staviti imadu.

C. k. kotarski ured kao sud.
C. k. kotarski predstojnik
Smendrovac v. r.

Br. 3573, 3680, 3681, 3682. — 3562, 3678, 3679. (DS.—61 i 64) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 13. svibnja 1856. br. 1060.	Brezovica sa $138^{2}/_{8}$ Exemptionalistah	Grof Franjo Gyulaj	23825	50	1. studenoga 1856.	30. sèrpnja 1856.	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 23. listopada 1855. br. 4350.	Novi Ribnik sa $6^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ljudevit Bunjevac	2550	—	»	»	na 25. rujna u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1139.	Pavučnjak sa $11^{5}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ljudevit Bunjevac, Alois i Ernst Schweitzer i Josua Epstein	4650	—	»	»	na 25 rujna u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1149.	Legrad sa $1^{2}/_{8}$ Exemptionalistah	Ernestina grofica Sermage	238	20	»	»	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1148.	Bobovica sa $3^{6}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Gustav grof Auersperg	1500	—	»	»	na 28. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 13. svibnja 1856 br. 1091.	Blatnica sa $^{7}/_{8}$ exemptionalistah	Maks. Piškorec	288	$53^{1}/_{4}$	»	6. kolovoza 1856.	6. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 24. studenoga 1855. br. 4700.	Tlaka pod Okićem sa $^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Pavao, Basil Kottur	200	—	1. svibnja 1856.	»	6. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1132	Vurnovec sa $2^{4}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Franjo Störk	1000	—	1. studenoga 1856.	»	6. listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.

4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 19. i 28. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2149. (Izv. 199) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištne-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za nižeoznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 20. ožujka 1856. br. 4892.	Velika sa $379^{97}/_{128}$ kmetskih naselbinah	Arthur grof Batthyany, Oglaja Isaura, Athenesia grofice Batthyany, Aurora knjeginja Thurn-Taxis, Hermina baron. Stillfried, Irena grof. Schönborn, Alfred	95,017	$48^{3}/_{4}$	1. svibnja 1856.	25. kolovoza 1856. ukljućivo.	na 27. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 20. ožujka 1856. br. 4893.	Pleternica sa $430^{83}/_{48}$ kmetskih naselbinah	grof Festetić, Irena bca. Puteany, Paulina Seiler, Serafina i Julia grofice Andrassy kao sastavni posiednici u pravdi sa kr. fiškusom	101,638	45	»	»	27. listop. 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su usled uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku dne 23. svibnja 1856.

Br. 1312. pol. 1856. (213—Izv.) (3—2)

Oglas.

Imbro Jutriša iz miesta Druškovca, Mihail Pasariček iz Pregrade, Štef Lugarić iz Brezna, Andro Plečko iz Gregurovca, Petar Debeljak iz Lupinjaka, Štefan Javorić iz Prišlina, Martin Lončarić iz Pregradskog Vèrha, Mlinarić Andro iz Klenovca, Tepeš Antun iz Rušnice, Zajec Mato iz Svedruže i Jagić Ivan iz Pregrade — dužnosti vojničkoj podvèrženi svi u pèrvi dobni razred spadajući prigodom obdèržavanog dne 8. 9, i 10. svibnja t. g. novačenja odsutni bivši, za kojih se miesto boravljenja nezna, pozivaju se na temelju §. 34. vis. propisa za novačenje, da se do 14. ili najdulje do 20. lipnja t. god. kod ovog c. kr. kot. ureda prijaviti imadu, inače će podpasti pod postupak §. 35. istog vis. novačenja propisa.

C. k. kotarski ured u Pregradi dne 6. lipnja 1856.

Službeno odsutan g. predstojnik,
Zorpak, s. r.
c. k. aktuar.

Br. 928—1856. (Izv. 215) (3—2)

Izrok.

C. kr. kotarski ured kao sud veliko-gorički do znanja stavlja, da je na molba Pavla Galleković, usled ovesudne odluke od 8. lipnja t. g. br. 928 za dosadanji dugovni iznos od 23 for. $17^{2}/_{4}$ kr. sreb. na urbarialnog pol sela Stefana Berzaka, koje je na 823 for. procienjeno, za dne 15. sèrpnja uz prociena, a za dne 18. kolovoza t. god. izpod prociene na lica miesta u Kurilovcu pod br. 45. vazda u 11 satih prije podne sudbena dražba dozvoljena.

Dražbenici imat će 10% vadium od prociene dati, i mogu ostale uviete kod suda uviditi.

U tomu hipotekarno pravo imajući pozivaju se, da se do prodaje prijave, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovnine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U V. Gorici 8. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Nr. 5134. (—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di primo Guardiano d' ispezione presso il locale I. R. Uffizio Centrale di Porto e Sanità cui va congiunto il soldo di Annui fiorini trecentocinquanta, l' indennizzo d' Alloggio di Annui fiorini Centocinquanta, un pausciale di Montura di Annui fiorini 24. (Ventiquattro, l' importo di Annui fiorini 15 per le legna da fuoco, nonchè, il godimento degli emolumenti stabiliti per le assistenze di massima.

Nel caso di promozione graduale renderebbesi vacante il posto di quarto guardiano d' ispezione colla paga di Annui fiorini trecento e cogli emolumenti suddetti eccettuato l' indennizzo d' alloggio.

Chiunque intende aspirare all' uno od all' altro dei due posti presenterà entro tutto Giugno Anno corrente al Governo Centrale Marittimo la documentata sua istanza, comprovando la sua età, l' illibata sua condotta morale politica, il servigio finora prestato come guardiano eventuale di Sanità e la piena conoscenza della lingua italiana, indicando pure, qualora conoscesse gualche altra lingua. I concorrenti dichiareranno inoltre se si trovano in parentela od affinità con qualche funzionario dell' Amministrazione portuale Sanitaria.

Dall' I. R. Governo Centrale Maritimo.
Trieste 13. Maggio 1856.

Br. 586. gr. (Izv. 209) (3—1)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se time do obćega znanja, da je usled dopisa c. k. kot. suda u Körmendu od 5. ožujka 1856. br. 1786, na molbu Manojla Grünbauma, tutora malolietnih nasliednikah Cecilie Breier, javna dražbena prodaja kuće pod br. 347. sa k istoj spadajućom štalom, kolnicom i vèrtom u Križevcu nalazeće se, u razpravljanje zaostavštine po Cecilii Beier spadajuće, pomenutim nasliednikom pripadše dozvoljena i na 7. sèrpnja 1856. u 8 satih prie podne na licu miesta iste kuće ustanovljena. Ciena lišbena ote nepokretnosti jest ciena prociembena u svoti od 2840 for. sr. sastojeća. Ova dražbena prodaja bi usled dobrovoljne molbe zastupnika nasliednikah dozvoljena, te pravo založnih vierovnikah na otoj nepokretnosti možda osiguranoj istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano.

Svaki dražbenik u ime vadiuma svotu od 100 for. sr. položiti imade. Onaj, koi otu nepokretnost dostignuo bude, dužan je u roku od 30. danah, od dana prodaje počemši, budi polovicu kupovnine u gotovom položiti, budi tretji dio kupovnine u istom roku pod otim ipak uvietom namiriti, da za šestu stran kupovnine k polovici kupovnine faleću hipotekarnu sigurnost dade, ostatak, to jest polovicu ili dvie tretjine tim načinom na dugu zaostale kupovnine je kupac uz 5% okamatjenje tečajem šest godinah u jednogodišnjih jednakih obrocih počemši od dana dražbe namiriti dužan, ništanemanje kupcu je prosto ova platjanja i takodjer namirenje čitave kupovnine prije izminutja tih rokovah namiriti. Platjanje kupovnine može se do dalje sudbene odredbe budi kod c. k. kot. suda u Körmendu, budi u ruke tutora Manojla Grünbauma učiniti. U slučaju pako, ako nebi kupac u roku od 30 danah od dana dražbe računajuć, polovicu kupovnine ili tretjinu sa osiguranjem šestog diela kupovnine, naplatio, onda će isti položenog vadiuma kvaran i za svaku time prouzrokovanu štetu odgovoran biti, te na njegovu pogibelj i troškove nova prodaja ote nepokretnosti će se preduzeti.

C. k. kot. ured kao kot. sud.
U Križevcu dne 21. svibnja 1856.
C. k. kotarski predstojnik
Kiš s. r.

Br. 3777. civ. 1855. (DS —65) (3—3)

Izrok.

C. kr. zemski sud u Zagrebu ovime objavlja, da je na molbu gosp. Alberta Schauffa de präs. 3. t. m. br. 880 civ. u prepornom predmetu proti ostavštini pokojnog Andrie Lacha preko kuratora ad actum gosp. Ljudevita Vrabca ovèršbena prodaja ostavinske kuće ovdie u Ilici pod br. 676 ležeće, sudbeno zaplienjene i na 1373 for. 45 kr. sr. procienjene radi dužnih ovèršitelju 54 for. 24 kr. sr. sa pripadcima dozvoljena, a budući je na pèrvom i drugom jevtinbeno-prodajnom roku zbog pomanjkanja kupacah bez ikakvog uspieha ostala, to se tretji rok ove ovèršbene prodaje na dan 7. sèrpnja t. g. u 9 satih prije podne na molbu ovèrhovoditelja opredieljuje.

S toga se pozivaju upitnu kuću kupiti želeći time, da će imati prije započete dražbe povierenikü dražbenom u ime odustatnine 140 fr. sr. položiti, te da će kupac kuće uknjižene na prodajnoj kući tražbine imati polag naputka suda, na koliko takove kupovna svota prikrije, preuzeti. — Ujedno se kupcima objavlja, da se prociembeni zapisnik uz dražbene uviete u odpravničtvu pomoćnih uredah ovog c. k. zemskog suda uviditi i takovih propisi dobiti mogu, u ostalom prosto ostaje svakomu kućne terete u gruntovnici ugledati.

Podjedno pozivaju se svi oni, koji o ovoj prodaji posebna ubaviest do rukuh nedojde, te ako njima u javnim knjigama hipotekarno prave pripada, da takovo do prodaje kod ovog c. k. zemskog suda prijave, te ako izvan grada Zagreba obitavaju, svoje punomoćnike ovdie u miestu nalazeće se naznače uz ime, prezime i obitalište njihovo, u protivnom bo slučaju imat će sami sebi pripisati, ako se zastupnici na njihove troške postave i ako se razdieljenje kupovnine bez njihova upliva preduzme, te prijavivšim se vierovnicima kupovnina izcèrpi.

U Zagrebu dne 28. svibnja 1856.

Klobučarić. **Jović.**

Na br. 650. gr. (Izv.—201) (3—3)

Oglas dražbe.

Od strane ovog c. kr. kot. ureda kao suda djakovačkog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se usled toga, što će se ovosudnom odlukom pod br. 317—1855. donešenom obnarodovana i na dan 13. svibnja t. g. u 10 satih urečena prodaja nepokretnosti na ostavštinu pokojne Marie Matišić prije udate Greguš iz Piškorevacah spadajući, radi pomanjkanja kupacah obdèržavati mogla nije, nova na dan 28. lipnja 1856. u 11 satih prije podne u licu miesta s tim dodatkom, ako od potrebe bude, izpod prociembe najviše davajućim ustupiti.

Usled toga se svi oni, ove nepokretnosti kupiti želeći na dražbu ovu pozivaju s tim, da se uvieti dražbeni svaki dan u uredovnih satih kod ovog ureda saznati mogu.

C. kr. kot. ured kao sud u Djakovu dne 29. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
Cekuš.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 14. LIPNJA 1856. Broj 136.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sajčitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je čevèrtbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviputs, s zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjasedo 10 kaiah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na **pol godine** poštom sa **6 for.**, u miestu s **4 for.**; na **četvèrt godine** poštom s **3 for.**, u miestu s **2 for. sr.**

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole **bezodvlačno** podpunu predplatu na „odpravničtvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Oglas.

S 12. komadom I. razdiela i 4. komadom II. razdiela i miesečnim kazalom a. b. c. dovèršila se je pèrva predplata za godište 1856. zemaljsko vladnog lista za Hèrvatsku i Slavoniu i stoji u Zagrebu 2 f. a s poslanjem bez poštarine 3 f. 40 kr. kon. novca. Tako na predplatu uprav dovèršenu kao i na dolazeću uljudno se time pozivlja obćinstvo.

Zajedno se gg. p. n. predbrojnikom prošaste godine time dostavlja do znanja, da je chronologično i alfabetično kazalo za god. 1855. I. i II. razdiela zemaljsko-vladnoga lista za Hèrvatsku i Slavoniu izišlo i dobit se može u Zagrebu za 1 f. a s poslanjem bez poštarine za 1 f. 40 kr. kon. novca.

Odpravničtvo zemaljsko-vladnoga lista za Hèrvatsku i Slavoniu.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

R. Ć. **Vinkovci**, 4. lipnja. Prije 6 nedieljah danah u susiedna naša dva miesta Ivankovu i Vodjinci dogodilo se noćju, da je 50 i više domovah vatrom izgorelo. Ova nesreća i našu varošicu nemimoidje, no 20. svibnja za jutra u polak 8 satih zvona u obie cèrkve i bubnjevi po sokacima znak požara oglasiše, i premda je po zapoviesti g. pukovnika Felmeier-a sa šmèrkovima i drugim za gašenje spravama stradatcima pomoć uskorila, opet biaše 10 kućah osim dru_ih sgradah žèrtva nesrećnog požara. Kad se vatra malo utišala, začuje se u jedanput pod razvalinama izgorelih i porušenih kućah ženski iznemogli jauka glas. Odmah se zapoviedi, da se svuda u koliko je god moguće porušene stiene i buktajuća gradja razvaljuje, i na veliku sreću ugledasmo prosor od podruma i iz podruma čusmo glas vapijući: pomagajte za ime božje. Siekirama i budacima u jedan trenutak provali se zid u toliko, koliko se čoviek provući može, pruži se motka i njom se spase jedna starica i njena kći, koje su od straha i dima na polak mèrtve bile. Drugo se ništa izbaviti nije moglo, no sve je vatra, koja je dva sata silno biesnila, nemilo požobala.

Pri najvećoj vatre opasnosti viditi je bilo kako ovdiešnji učenici gimnazije svojevoljno u pomoć pritiču, jedni šmèrkove o sebi vukući i iz njih vodom na vatru hitajući se, drugi opet vodu vukući i u šmèrkove sipajući, jedni opet čakljama stvari iz vatre izbavljajući; i pri ovoj nesreći tako su se odlikovali, da im je g. pukovnik Felmeier u prisustvu mnogih gradjanah i oficirah veliku zahvalnost izjavio i na truda zahvalio; a osobito Stevana Radojčića rodom iz Jazga 7. klase slušaoca sebi prizvao i njegovo ime kod sebe zapisao.

Ovaj je požar odtuda proizišao, što je jedan stolarski kalfa napit paleći cigaru bacio sum oraču još nepogašenu u ljuske od struganih dasakah. Ove odmah buknu, i odtuda se

Vatroslav Lisinski.

Životopisni nacèrt.

Od Josipa Vranyczany-Dobrinovića.

Prevedeno iz „Perlý české“.

Vatroslav Lisinski rodio se u Zagrebu dne 8. kolovoza 1819 te ravno tu i umro je 31. svibnja 1854.

Znameniti taj jugoslavenski glasbeni skladalac, koi živi sada žalibože samo u svojih izvèrstnih dielih i u uspomeni onih, koji su ga poznavali za života, zahvaljuje kao što i svaki drugi talent pèrvo svoje probudjenje navlastice zgodi i nekakvomu izvanjskomu ulievu, koi mu je probudiv ga prokèrčio put i doveo ga žudjenomu cilju. Bez izvanjskog takovog poziva bio bi mnogi bistri duh tumarao viekovicę po tminah. Ako se i neda reći o Lisinskom, da je njemu osobito sreća bila dobra, to ga je bar ona natoliko podpomogla, da je njegov genij razapeo mogućna krila, da uzleti do nebeske slave, i da je ovim kratkim žalibože letom pokazao, kamo bi mogo jošte dospieti, da nije prie vremena viečni sudac pretèrgo nit njegova života.

Lisinski rodio se od gradjanskih roditeljah, od oca kranjca i matere hèrvatice, koji su niekada bili dosta mogućni ali i bèrzo osiromašili. Pored svega vanjskog nedostatka prošo je on sve škole, kojih je tada bilo u Zagrebu, te je svèršio na zagrebačkoj akademii pravničke znanosti. Pošto mu je g. 1837 smèrt ugrabila oca, to mu je polubrat ili kako provincialni Hèrvati kažu bratič (a ne ujak, kao što stoji u Luni) odlučio, da će ga dati učiti klavir, da tako bar uzmože biti seoskim učiteljem, ako ga jednom sve zapusti.

Po dosadanjih okolnostih učiteljstva u našoj domovini možemo reći, da on nebi bio u tom stališu nikad postigo za sebe i za svoj narod onu slavu, kojom je sada ovienčano njegovo ime.

Bèrzo je osvanuo i Lisinskomu svietli dan. Borba domorodnih živaljah, borba materinskog jugoslavenskog jezika proti jeziku madjarskomu, koja je dospiela bila prie jedno deset godinah do znamenite živosti u našoj zemlji, uskolebala je tada Zagreb i cielu domovinu te uznalila svakog domorodca. Gdiegod je bio tko u domovini, svatko je gledao prisvojiti si narodnih običajah; gojiti te proslaviti materinski jezik, jedino u njem govor povadjati te oglasiti se za njega nesamo govorom nego i piesmom; jer kad je veseo čoviek i rujno vince ugrije mu gèrlo, onda si on rado i zapieva.

Probudjenje u to doba i živahno gibanje po ulicah zagrebačkih i po svih stranah naše domovine bio je onaj izvanjski povod, koi je doveo Lisinskog na buduću stazu života i koi je položio temelj njegovoj neumèrloj slavi. U to doba počeo je on dielovati na glasbenom polju, koje je on obdielavao sve do groba tako slavno i tako marljivo.

Lisinski nije mogao uživati, budući kljast i slab na tielu, sveobćih radostnih zabavah zajedno s mladim pokolienjem rodoljubah zagrebačkih. Pripovieda se, da ga je kao dvolietno diete postavila dadilja na škrinju hoteć ga opravit; čilo pako diete, kakvo je ono tada još bilo, pomaklo se nekako te bi bilo skoro i palo, da ga nije dadilja uhvatila naglo ali i nesmotreno za jednu nogu, našto ga je noga počela bolieti, rana mu se otvorila te poslie mu noga sasvim usahla i osakatila. Za malo da nije platio životom taj krat svoju nesmotrenost, jer je bila badava svaka liekarska pomoć, dok se nije našo nieki župnik, koi mu je pomogao na toliko, da je prebolio najgorju bolest i da bar mu nije bilo gorje. Nu bolestna noga ostala je vazda slaba te ju nije nikada mogo upotrebiti, tako da je hodio za dietinstva na dvie štoke, poslie pako naučio se je hodati na jednoj.

Premda nije Lisinski mogo učestvovati kod svih zabavah svojih sudrugah i premda nije imao ni dosta tielesne snage ni sposobnosti za pievanje narodnih piesamah: to je on ipak u svem bio glavna osoba te mu je bilo prosto svakomu se pridružiti.

Klavir učio se je igrati gotovo dvie godine; u to vrieme (g. 1839) spoznao se š njim Adalbert Štriga, izučeni advokat u Zagrebu, koi je bio od tog časa tako uzko š njim spojen, da nije moguće ni govoriti o jednom nespominajuć drugoga.

Učenje klavira vodilo je ponajglavnie k tomu, da su se sve više te više spriateljili ta dva mladića. Lisinskova gorljivost i naklonost k umietnosti glasbenoj dopala se je Štrigi tako, da ga je on sve jednako podbadao i nukao na viežbanje i učenje, ali sve, što je tako dokučio, bila je vieština u igranju klavira, koju svatko postići može dvolietnim viežbanjem.

Štriga je bio jedan od najiskreniih i najrevniih rodoljubah te je počeo u to doba probudjenja narodnog života pobirati velikom revnosti medj pukom stare hèrvatske piesme. Imajuć veoma liepi i jaki glas (bariton) omililo mu je pievati piesme narodne, navlastito pako u družtvu Lisinskoga, koi je uz piev igrao na klaviru. Najsladje im je bilo pievati stare slavenske piesme, kao što su sliedeće:

„Zaspal Janko pod jablankom.“ —
„O mladenci, vèrt zeleni.“ —
„O dievojke, cviet rumeni.“ —
„Na lievoj strani kraj sèrca.“ —

k tomu su došle poslie nieke novie narodne piesme, kao:

„Hajde, braćo, hajd junaci!“
„Nek se brusti šaka mala,“

i druge podobna zvuka. Sve to udaralo je Lisinskomu milo na sluh, sve to obuze čarobnom moći cielo njegovo biće. Unešen tako u vilinske kraje, nije mogo jošte pojmiti taj novo otvoreni sviet, ali mu je ipak napunilo cielu dušu čeznuću za nečem višjim. Od te dobe bio je Lisinski svigdie, gdie su se pievale narodne piesme i gdiegod je bio pri ruci klavir pa je tu siedio te sprovadjao pievanje, nakoliko je tada još znao — premda je to još uviek bila više igraria i šala, nego li zbiljne zabave.

(Dalje sliedi.)

najprije vatra pojavila, koja bi mnogo više štete učinila, da joj se odmah doskočilo nije. — Kalfa je odmah pod zatvor stavljen. (S. D.)

Talianska.

Vele, da se je vlada napuljska, kao što javlja Indep. belge, u Rimu veoma živahno potužila na Nj. eminenciu nadbiskupa Riario-Sforzu. Ovaj pobožni cèrkveni poglavar preporučio je u jednoj audiencii kralju silnu potreboću izdat blaže naredbe, na što je napuljska vlada odgovorila uzkratom i pritužbom u Rimu.

Rusia.

Admiralitet je primio priobćenje jednog dokumenta, koi obraća na se pozornost pomorskih oficirah i učenih ljudih. On je jedna rukopisna karta sadèržavajuća točni načèrtaj tečaja rieke Amura, predmeta zanimajućeg sve zemljopisatelje; i zamienit će s koristi Müllerovu kartu, koja dopire do 1750, jedinstvena do ovog časa, i vèrlo pogriešna. Ovo novo dielo, svèršeno nastojanjem znanstvenoga izaslanièštva poslanog u Aziu od cara Nikole u početku posliednjeg rata, tek se sada dovèrši. Ono sadèržava opredieljenja sasvim nova. Postavlja pod 53.° stepenom 7 minutah pravu točku, gdie Amur ulazi u ruske oblasti, i opredieljava, dèržeći se kinezkom radnjom dovèršenih početakah, ukupnu dužinu tečaja ove rieke, koja, svedena na francesku mieru, iznosi 2800 kilometarah. Amur izvire u planinama Ketai, nahodećim se u Mongolii, prostranom predielu kinezkog carstva. Do svoga vrela nosi ime rieke Onon, i tek poslie nego što naraste vodama Ingada, kod Nerthinskoga mienja to ime s imenom rieke Amur ili Segalien-Ula, što manciù-skim jezikom znači cèrna rieka. Pod ovim novim imenom prima use vode još dvih velikih riekah. Chuntungian-e i Insuri-e, pak se izlieva u Ockotsko more, napravljajući jedan veliki zatvoreni zaliev, k istoku od otoka Segalien, koi k podnevu sastaje se posredstvom jednog tiesnog moreuza s Korejskim morem i tatarskom Manikom.

Najistočnie sibirske strane sadèržavaju Ockotsk-u pokrajinu, Sciukhotsk-u zemlju i Kamčatku. Ockotsko more, koje kvasi obale one zemlje, ima 2200 kilometarah u dužinu na 1260 svoje največe širine. Njegove glavne rieke jesu, k sieveru Pengina, a k jugu rieka Amur ili Segalien, o kojoj smo govorili. Plovitba po Ockotskom mòru jest sigurna i lahka, ali ona netraje dugo, jerbo ovo more smèrznuto stoji po pet miesecih prieko godine, od 15. studenoga do 15. travnja.

Znanstveno izaslanièštvo, carem Nikolom odpravljeno, nastupilo je na rieku Amur više Sibirie, i našlo je da obale ove krasne rieke imaju prekrasnih gorah i životinjah, od čega bi se velika korist imati mogla. Izgledi od onih različnih proizvodah biahu poslani u Irkutsk, da se odtuda oprave u Petrograd, i podlože ispitu akademie znanostih i admiraliteta.

Niekoliko ladjah ovog je časa u Kronstadtu, odredjeno da udju u Ockotsko more da u budućo mogu ploviti po Amuru, na kojem se nalazi samo malo miestah omućnih. Ako se ovo poduzeće u samu stvar privede, ono će biti od vèrlo velike važnosti za vodoopisnu geografiu.

Velika Britania i Irska.

Kao što smo već u ovih novinah prijavili, Palmera toga svemu čitajućem svietu poznatoga otrovnika engleskog priznali su porotnici jednoglasno krivcem, a sud ga je osudio na viešala. Njegov branitelj priobćuje sada u Timesu pismo, kojim zahtieva, da se odgodi ovèrha presude izrečene vèrh njega. Times suprotstavlja se tomu i veli: Nema zla strašniega u svojim posliedicama, koje bi moglo postići koju zemlju, nego li strast trovanja. Ako nećemo da u Engleskoj nastane perioda trovanja, nesmije se prepriečit tečaj zakonu u obziru Palmera. Milost prema njemu bila bi strašna okrutnost proti narodu. — „Globe" javlja sliedeće: U Staffordu bila je svietina veoma razdražena zbog toga, što se je bio raznuo glas, da je vlada zapoviedila, da se odgodi pogubljenje Palmerovo i da se povede nova istraga okolnostih toga znamenitoga slučaja. No po pobližjem ispitivanju u tamnici doznaše, da nije upravitelj dobio viesti službene u tom obziru. Stariì brat osudjenikov, Tome Palmer, duhovnik cèrkve engleske, koi stanuje u Koton-Hallu u Straffordshinu, posietjao je Williama Palmera posliednjih danah često u tamnici i sakupio je veoma znatnih učinjenicah, koje je naumio odmah priobćit u formi lietipise. On se nada, da će ta knjiga prouzročit, da se odgodi pogubljenje u svèrhu, da se povede nova istraga. William Palmer goji sam najživahniu želju, da ga postave pred sud zbog ubojstva njegove žene; no toga mu vlada po svoj prilici neće dozvolit, već ako bi izrieke učinjene od strane vieštakah na obranu obtuženikovu još kakvu silnu i nepredvidjenu potvèrdu dobile. — Jedno pismo iz Stafforda u novinama „Daily-News" sadèržaje sliedeće: Čini se kao da u ovom predielu obćenito misle, da smèrt Palmerova, ako bude u istinu ovèršena, koja je ustanovljena na drugu subotu, neće razsvietlit tajne liekarske, koje su se u onomadnoj parnici pojavile. Ako prizna sam, da je Cooka (tako se zove onaj, koi je bio posliednja žèrtva Palmerova, i zbog čega bio je Palmer obtužen i osudjen, no obćenito se misli, da je izvan toga on još više osobah otrovao, izmedju koji i svoju vlastitu ženu) otrovao Strikninom, onda je istinita teoria doktora Taylora, koi tvèrdi, da može taj otrov prosisat se i izčeznut bez svakoga traga. (To nije tako, budući da onda sveudilj još neće biti dokazano, da Taylor, nebi bio mogao naći otrova da se je spretnie latio stvari). No Palmer je svomu bratu, upravitelju tamnice i tamničkom kapelanu sdušno priobćio, da nema ništa u obziru na ovo zločinstvo priznati i da je tako nedužan ubojstvu Cookovu, kao diete u utrobi svoje matere.

Turska.

L. M. U Bèrčkom (u Bosni) 22. svibnja. Dopustite mi, da vam i ja iz našega miesta javim jedan dogadjaj, kao prilog k izjasnjivanju novoga sultanovog hatišerifa. Danas oko četiri sata poslie podne nieki Pero iz sela Gorice, 2 sata od Bèrčkoga, proveze se kroz čaršiju sa kupljenih iz drugog sela dvoje prasadi, koja su u kolima bila svezana, i izveze se na kraj čaršije. Tamo ostavi kola i vrati se u čaršiju kupiti soli, što izradivši ode opet kolima, ni o kakvu zlu nemisleći. Nedomak kolah po njegovoj nesreći spazi ga Meho Pašalić, poturčenjak stari i veliki neprijatelj kèrsta i reformah, a u ovdašnjemu sudu pèrvi ušura (član suda) i sebi dozvavši pomenutoga Peru, prihvati batinu, pak ga izlupa, da mu nije krivalo. Tako izlupan kukavac bez pregovora produži Pero put kolima; kad tamo, ali jada i gorega; spopane ga nieki Turčin Čeliković s više poturicah, i tako mu sohama kosti po tielu izbroje. Napolak mèrtav biegom spasi Pero svoj život, ostavivši kola i espap. Tomu je jedini uzrok bio ono u kolima svezanih dvoje prasadi, što ih je kroz čaršiju provezao, a to je prije ovog novog hatišerifa bilo slobodno.

Kod nas je zle plode zasada porodio novi hatišerif. Poturice neće da znadu za careve reforme, nego kroje po svom aršinu (rifu) zakone i reforme; a kako neće, kad ih ušure na takova zločinstva zlim primierom i nagovorom predvode. (S. D.)

Bèrzojavne viesti.

London, 11. lipnja. U veče (podmorskim bèrzojavom). U siednici gornje kuće izjavio se grof Clarendon, da poleg listovah iz Washingtona od 27. pr. m. nije gospodinu Cromptonu još bilo dano na znanje, da mu se imaju dostavit putni listovi.

Marsilja, 10. lipnja. Žitne ciene stale su padat.

Rim, 8. lipnja. Sveti otac odredio je za poplavljene u Francuskoj pripomoćni iznesak od 15.000 franakah.

Dopisnik „Heraldov" iz Washingtona javlja, da je dne 27. svibnja odpušten g. Crampton i dodaje, da je malo osobah znalo zato ili da nije htielo toga vierovati. To se je dogodilo sasvim na tihom. U to doba nije bio Crampton u Washingtonu, već se je nalazio na svom seoskom siedištu.

U Kansasu nastao je gradjanski rat. Jedna pošiljka iz St. Louis-a javlja: „Lawrence razoren je u sriedu. Gostionica i štamparnica u gradu Kansas-u takodjer su porušene, no malo je svieta poginulo, niekoliko osobah pogubio je narod.

Iz Kanade pišu, da su malone svi ministri, koji su bili podnieli ostavku, opet se vratili na svoja miesta i to pod gosp. Zeche-om, koi će miesto sir Allan M'Naba postat glavom ministarah.

Kosta-Ričani ostavili su područje od Nicarague.

Pariz, 10. lipnja. Princip Napoleon ukèrcat će se dne 15. t. m. u svèrhu da poduzme znantven put, koi će trajat tri mieseca danah. On će u društvu više častnikah, indjenirah i naravoslovacah otići put sievernih morah. Brodom upravlja kapetan Larouviere. — Prispievajuće viesti javljaju jednoglasno, da je prestao poplav. Vode od Rhone i Saone vraćaju se u svoje korito, Loara pada polaganie.

Sva Arabia podigla se uslied viestih iz Aleksandrie od 29. svibnja i izjavlja se, da neće da prizna više gospodarstva sultanova. Upravitelj Nedjazpeša sèrčan je čoviek, no nema dosta vojske i nedobiva podpore (Wiener Ztg.)

„Moniteur Grec" protestira proti tvèrdjenju da je gèrčka vlada oduševljena zlim mislima proti zapadnim silama. Isti list kaže, da se nada, da će Gèrčka dobit novi ustav.

Društvo prijateljah muzike u Zagrebu dati će zatvorenu muzikalnu zabavu u ponedieljak t. j. 16. lipnja 1856 u ovdiešnjoj Dvorani.

Početak bit će u 7 satih u večer.

Na otu zabavu pozivlju se uljudno svikoliki članovi društva po ravnateljstvu društva.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 13. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

		U sreb.
Dèržavne zadužnice	sa 5%	83 1/4
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od [illegible]. 1853 s povratkom	» 5%	93 1/4
dto i[illegible] narodnog zajma .	» 5%	84 6/16
dto	» 4 1/2%	73 1/2
dto	» 4%	64 5/8
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	92 1/2
dto . . izžriebane . . .	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» 2 1/2%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		233
» » » » » 1839, » 100 »		118 1/2
» » » » » 1854, » 100 »		107 3/8
Bečko-gradski banko	sa 2 1/2%	61 3/4
» » »	» 2 1/4 »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		75 1/2
Bankovne dionice komad po		1116
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		324
dto dto s plaćanjem na rate		365
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	2965
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	258
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	580
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	448
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for.	for.	85
Augsburg za 100 for. current	»	102 5/8
Berlin za 100 pruskih talirah	»	
Vratislava za 100 pruskih talirah . . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	101 1/2
Genova za 300 piemontezkih lirah . . .	»	118 1/2
Hamburg za 100 mark banko	»	74 7/8
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	101 3/4
London za 1 funt šterlinga	»	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah	»	118 3/4
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	102 5/8
Marseille za 300 frankah	»	118 5/8
Pariz za 300 frankah	»	118 7/8
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	101 3/4
Bukurešt za 1 forint	parah	266
Carigrad za 1 forint	parah	465
Smirna za 1 forint	parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6 3/4
Srebro od 12. lipnja	3 1/4

SLUŽBENI LIST.

Z. 5826 (Fin.—21) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Studienfondsherrschaft Kutjevo ist eine provisorische Forst-Aufsehersstelle mit dem Jahresgehalte von 200 fl. und 4 Klafter harten Brennholzes in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Dienstposten haben bis 20. Juli 1856 ihre gehörig belegten Gesuche, u. z. die bereits Angestellten im vorgeschriebenen Dienstwege, jene aus dem Privatstande aber durch die politische Bezirksbehörde ihres Domizils bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen, und sich darin über ihr Alter, Religionsbekenntniss den Stand (bei Verehelichten mit Angabe der Anzahl Kinder), dann über ihre körperliche Diensttauglichkeit, die Kenntniss der deutschen und einer slavischen Sprache, über ihre bisherige Dienstverwendung und Moralität und über die Kenntniss des Lesens und Schreibens auszuweisen, und es werden jene Bewerber als besonders empfehlend angesehen werden, welche sich über die bereits erworbenen Kenntnisse im Forstschutze, in der Holzzucht, der Forstbenützung und der Jagd glaubwürdig ausweisen. Auch haben sie anzugeben, ob und in welchem Grade dieselben mit den hierländigen Finanz-Bediensteten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion Essek am 5. Juni 1856.

Nr. 757. (Izv.—216) (3—1)

Editto.

L' i. r. Tribunale Circolare in Fiume notifica al Sigr. Giuseppe Baccarcich figlio assente, e d' ignota dimora essergli stata con atto deprest. 5. currente Nr. 757. colla Ditta Danflou e figli rappta. dall' Avvoto Sgr. L. Dr. Dobrilla denunziata la lite ch' essa intende di promuovere contro il Sgr. Giuseppe Baccarcich padre negoziante in questa Città nel punto sia giudicato essere efficace ed obbligatorio per Giuseppe Baccarcich padre il Contratto, che il denunziato stipulava in nome, e per conto di quello in dt. Marsiglia 9. Luglio 1850 e con cui si obbigava verso la denunziata Ditta alla somministrazione di un millione circa di doghe di rovere, e quindi esser tenuto Giuseppe Baccarcich padre per tute le conseguenze dell' inadempimento di quel contratto da eruirsi med. un giudizio arbitramentale da eleggersi a termini del contratto stesso.

Si notifica inoltre allo stesso essere stato nominato a tutto suo rischio e spese l' Avvoto Sgr. A. Gothardy, affinche in qualità di suo Curatore lo rappesenti in Giudizio nell' avanzata vertenza, la quale verrà trattata, e decisa con tal mezzo a termini di ragione, e secondo la vigente Procesura Civile.

Il chè tutto si rende noto ad esso Sr. diffidato assente, e d' ignota dimora, col presente Editto, che avrà forza di legale citazione ed intimazione, affinchè possa volendo comparire personalmente, o munire il nominato Curatore dei mezzi di prova e documenti dei quali credesse far uso a propria diffesa, ovvero elegersi e notificare a questo Tribunale un altro Procuratore, e far tutto ciò che stimasse opportuno nelle vie regolari, e di giustizia.

Fiume li 12. marzo 1856.

Nr. 1341. (Izv.—217) (3—1)

Editto.

Essendo stata insinuata la cessazione della Ditta »Jakić & Sporer« e la continuazione della medesima sotto la ragione di »A. Jakić« vengono perciò diffidati gli eventuali creditori di essa Ditta« Jakić & Sporer« di far valere le loro pretese, dinnanzi quest' i. r. Tribunale entro giorni 90 con avertimento, che scorso infruttuosamente questo termine, sarà ritenuta effettivamente sciolta la società e cessati i di lei obblighi quale persona morale in confronto dei creditori.

I. R. Tribunale Circolare

Fiume li 23. Aprile 1856.

Br. 1634. (Izv.—218) (3—1)

Editto.

Essendo stata insinuata la cessazione della Ditta Natale Dobrovich, vengono perciò provocati gli eventuali creditori della medesima di far quest' i. r. Tribunale entro giorni 90 a sconso delle conseguenze legali, che ne dirivano, poi chè scorso questo termine si procederà alla cancellazione di essa Ditta dai registri delle insinuate Case di Commercio.

I. R. Tribunale Circolare

Fiume li 10. Maggio 1856.

Br. 3573, 3680, 3681, 3682. — 3562, 3678, 3679. (DS.—61 i 64) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
od 13. svibnja 1856. br. 1060.	Brezovica sa 138²/₈ Exemptionalistah	Grof Franjo Gyulaj	23825	50	1. studenoga 1856.	30. sèrpnja 1856.	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 23. listopada 1855. br. 4350.	Novi Ribnik sa 6⁸/₈ kmetskih naselbinah	Ljudevit Bunjevac	2560	—	»	»	na 25. rujna u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1139.	Pavučnjak sa 11³/₈ kmetskih naselbinah	Ljudevit Bunjevac, Alois i Ernst Schweitzer i Josua Epstein	4650	—	»	»	na 25 rujna u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1149.	Legrad sa 1³/₈ Exemptionalistah	Ernestina grofica Sermage	238	20	»	»	23. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1148.	Bobovica sa 3⁶/₈ kmetskih naselbinah	Gustav grof Auersperg	1500	—	»	»	na 23. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 13. svibnja 1856 br. 1091.	Blatnica sa ⁷/₈ exemptionalistah	Maks. Piškorec	288	53¹/₄	»	6. kolovoza 1856.	6. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 24. studenoga 1855. br. 4700.	Tlaka pod Okićem sa ⁴/₈ kmetskih naselbinah	Pavao, Basil Kottur	200	—	1. svibnja 1856.	»	6. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1132	Vurnovec sa 2⁴/₈ kmetskih naselbinah	Franjo Störk	1000	—	1. studenoga 1856.	»	6. listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 28. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dulji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 19. i 28. svibnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2149. (Izv. 199) (3—3)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Osieku daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 20. ožujka 1856. br. 4892.	Velika sa $379^{87}/_{129}$ kmetskih naselbinah	Arthur grof Batthyany, Oglaja Isaura, Athenesia groficeBatthyany, Aurora knjeginja Thurn-Taxis, Hermina baron. Stillfried, Irena grof. Schönborn, Alfred	95,017	$48^{3}/_{4}$	1. svibnja 1856.	25. kolovoza 1856. uključivo.	na 27. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 20. ožujka 1856. br. 4893.	Pleternica sa $430^{32}/_{48}$ kmetskih naselbinah	grof Festetić, Irena bca. Puteany, Paulina Seiler, Serafina i Julia grofice Andrassy kao sastavni posiedniki u pravdi sa kr. fiškusom	101,638	45	„	„	27. listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i tò tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Osieku dne 23. svibnja 1856.

Br. 1312. pol. 1856. (213—Izv.) (3—3)

Oglas.

Imbro Jutriša iz miesta Druškovca, Mihail Pasariček iz Pregrade, Štef Lugarić iz Brezna, Andro Plečko iz Gregurovca, Petar Debeljak iz Lupinjaka, Štefan Javorić iz Prišlina, Martin Lončarić iz Pregradskog Vèrha, Mlinarić Andro iz Klenovca, Tepeš Antun iz Rušnice, Zajec Mato iz Švedruže i Jagić Ivan iz Pregrade — dužnosti vojničkoj podvèrženi svi u pèrvi dobni razred spadajući prigodom obdèržavanog dne 8. 9. i 10. svibnja t. g. novačenja odsutni bivši, za kojih se miesto boravljenja nezna, pozivaju se na temelju §. 34. vis. propisa za novačenje, da se do 14. ili najdulje do 20. lipnja t. god. kod ovog c. kr. kot. ureda prijaviti imadu, inače će podpasti pod postupak §. 35. istog vis. novačenja propisa.

C. k. kotarski ured u Pregradi dne 6. lipnja 1856.

Službeno odsutan g. predstojnik,
Zerpak, s. r.
c. k. aktuar.

Br. 928—1856. (Izv. 215) (3—3)

Izrok.

C. kr. kotarski ured kao sud veliko-gorički do znanja stavlja, da je na molbu Pavla Gallekovića, uslied ovosudne odluke od 8. lipnja t. g. br. 928 za dosadanji dugovni iznos od 23 for. $17^{2}/_{4}$ kr. sreb. na urbarialnog pol sela Stefana Berzaka, koje je na 823 for. procienjeno, za dne 15. sèrpnja uz procienu, a za dne 18. kolovoza t. god. izpod prociene na licu miesta u Kurilovcu pod br. 45. vazda u 11 satih prije podne sudbena dražba dozvoljena.

Dražbenici imat će 10% vadium od prociene dati, i mogu ostale uviete kod suda uviditi.

U tomu hipotekarno pravo imajući pozivaju se, da se do prodaje prijave, jer će u protivnom slučaju imat pripisat sami sebi, ako se dioba kupovaine obavi bez njih, i ako oni tim u koliko bi se kupovnina diobom izcèrpila, ostanu izključeni.

U V. Gorici 8. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
I. Nemčić.

Copia. Nr. 5350. (1—1)

Avviso di Concorso.

Presso la Deputazione di porto e sanità marittima in Sebenico si è reso vacante il posto di secondo guardiano d' ispezione cui va annesso il soldo d' annui fiorini 180 nonchè l' indennità di montura nell' insponto di fiorini 24 all' anno.

Chiunque intende aspirarvi dovrà produrre fino a tutto il giorno 15. Luglio p. v. la documentata sua supplica comprovando l' èta, i servizj prestati, la piena idoneità pel detto posto e le cognizioni di lingue.

Dovrà inoltre dichiarare se e quanto tempo avesse servito in mare e se si trovi in parentela od affinità con qualche impiegato od inserviente del mentovato Ufficio.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste li 2. Giugno 1856.

Nr. 5784. (1—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante un posto di Guardiano d' ispezione presso l' Espositura portuale Sanitaria in Capocesto in Dalmazia cui va annessa la paga di fiorini 180, nonchè il pausciale di montura di fiorini 24 all' anno.

Chiunque intende aspirare all' posto in discorso dovrà presentare al Governo Centrale Marittimo entro tutto Giugno p. v. la sua supplica comprovando la sua età, i servigj prestati, la piena idoneità al posto optato, le congnizioni di lingue dichiarando pure s'egli si trova in parentella od affinità con qualche impiegato ora appartenente, all' Amministrazione portuale Sanitaria.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.
Trieste 25. Maggio 1856.

Čislo 17179 (VI.—20) (3—2)

Vypsáni konkursu.

Podlé vyneseni vysokého ministerium osvěty ode dne 6. března r. b., čísl. 3112, vypisuje se konkurs na definitivni obsazení učitelského úřadu lučby na české vrchní c. k realce v Praze, s nímžto spojeno jest ročního služného 1000 zl. s oprávněním na postoupenou na vyšší stupeń služného 1200 a 1400 zl. po desíti — a směrem po dvaceti letech služby v tétéž vlastnosti. Ucházeči o tuto službu at' své žádosti, zhotovené k c. k. ministerstvu vyučování, opatřené vysvědčeními o potřebných studiích, o maturitních zkouškách, jakož i o ostatním upotřebení, zvlástě dekretem zkoušni komissi c. k. realní školy o odbyté u ni zkoušce na učební úřad z vyučováni z dotčeného učebního úřadu; tak také o upotřebilosti subsidiarní z předmětu přírodních věd, posléz proukazem schopnosti ku přednáškám v jazyku českém i německem — zadají k c. k. místodržitelství až do 10. července 1856, a v nich spolu at' se prohlásí, jsouli s direktorem jmenovaného učilistě spříbuzněni neb sešvakřeni.

V Praze, dne 21. května 1856.

OGLASNIK.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 16. LIPNJA 1856. Broj 137.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzevši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je ćetvèrtbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne plaćaše do 10 linijah 20 kr. sr., dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Iz Zagreba. Nastojanjem velečastnoga g. župnika Pavla Guglera i dozvolom duhovnoga stola povećat će se ovdašnja župna cèrkva sv. Petra. Cèrkva bit će povučena do sadanje izvanjske ograde a na njoj u sriedini podit će se prikladnii od dosadanjega zvonik. Tim načinom postat će i nutarnja korablja cèrkve prostrania a ista cèrkva dobit će ovom obnovom i s polja prijatnii izgled. Troškovi u to ime potrebiti proračunani su na 19,526 for. sr. Već je raspisan poziv na vieštake, da po koje od potrebitih dielah putem ponude preuzmu.

(K. l.)

U Beču je troškom visoke vlade izašlo u našem jeziku „Biljarstvo (botanika) za višje gimnazie kraljevinah Hèrvatske, Slavonie i Dalmacie od Bogoslava Šuleka.

Kazimir Šulc izdao je kod Županskoga u Poznanju znamenito za nas južne Slavjene narodopisno dielo pod naslovom „De origine et sedibus veterum Illiricorum, u ziemach slovianskih przed powstaniem Polska“ od glasovitog poljskog poviestničara Lelevela.

Čitamo u Glasniku Dalmatinskom sliedeća:

U Zadru, 8. lipnje. Stigavši nam dopis iz Skradina o tom, kako su opet sinovi istočne cèrkve na dan Brašančeva počastili braću svoju katolike, nenalazimo za nuždno, da ga obširno posredstvom našeg lista čitajućem svietu priobćimo. Ali ipak nemožemo premučati, da nekažemo, da su „oni upravo mnogo od svoje strane učinili, tako da podobne svečanosti do sada nebiaše vidieti u onom gradu,“ a to po sviedočbi istog dopisa. — Pri tom pak, da bi zadovoljili i ove posliednje, kao što smo zadovoljili pèrve, ili inače da nikomu krivo nebude, stavit ćemo niže jednu krasnu piesmicu, koja nije ništa drugo, nego žarki bratski „odziv“ na bratski „poziv“, želeći da se i svi ostali naši zemljaci ravnim načinom pozivaju i odzivaju. Uzgred pak na ino nam biti nemože, da s pohvalom nenapomenemo i da naše čitatelje neizviestimo, da su pèrvi onaj sastavak doniele kako „Narodne Novine“ tako i „Sèrbski Dnevnik“, a uz to da je on povod dao niže privedenom zanimivom članku iz Gradiške (u Nar. Novinama), a pri tom i drugom još iz Sinja, koi smo ovog časa primili i koi ćemo u budućem našem listu na svietlost izdati; što je očiti znak, da dobri postupci dobar utisak čine. Gorespomenuta piesma jest sliedeća;

(Učred. Glas.)

Braća braći, sinovi istočne sinovima zapadne cèrkve, u Skradinu na dan Brašančeva 1856, ljubav za ljubav.

Na danasnji danak slavni,
Sjajne ove svečanosti,
Našeg sèrca izraz javni,
Čiste, bratske iskrenosti,
Primte, braćo kao dar,
Kog ljubavi radja žar. —

Mi smo braća druge nije:
Isto nebo dažd nam daje;
Isto sunce sve nas grije;
I zbog sviuh tako sjaje;
Sve nas stvori isti pèrst;
Sve nas spase isti kèrst;

Svi se duhom i istinom
Istom Bogu poklanjamo;
I svi nadom tek jedinom,
Njega Otcem nazivamo;
Svi smo tiela jednog ud;
Sve će sudit jedan sud, —

Naša ljubav, naše sloga,
Kao vonja najmilia,
Sa zemlje se do pred Boga
Tako diže i izvije:
Te mu biva tamjan svet,
Il mirisa nježnog cviet. —

Dakle sama sloga stalna
Od sad nek nas čvèrsto steže;
Bratska ljubav prepohvalna,
Nek nam duša s dušom spreže:
Nek po svietu zui glas,
Kako bratstvo spaja nas. —

Iz Zadra. 4. lip. U pismohrani ove mitropolitske cèrkve izložena je jedna slika za oltar, koja predstavlja sv. Roka, kojem se mnogo po našim miestima utiče: i daje se na znanje mnogo poštovanim župnicima i dotičnim fabricieriama, prodatba iste slike, kad bi je želio tko imati. Ova je prilika odlično dielo gospodina Ivana Škvarčine iz Zadra, pitomca mletačke akademie. Obraz je od naravne veličine, s poljem shodno predmetu poviestno narisanim; ciena joj je 350 forintih.

Vatroslav Lisinski.

Životopisni nacèrt.

Od Josipa Vrangezany-Dobrinovića.

Prevedeno iz „Perly české“.

Lisinskomu nije tada niti u snu na pamet palo, da će jednoć stupiti kao skladalac na glasbeno polje. Ali kao što mnoga igra zbiljnomu vodi, tako je i u Zagrebu bivalo. Sabralo se tu malo društvo mladićah zdravih pèrsih, koji su nastojeli pievati po notah. U tom družtvu bio je naš Lisinski učiteljem a djaci stali su ga već tada u šali nazivati „direktorom glasbe.“ Od tog vremena pievalo se svaki dan. Na bèrzo zatim slučilo se je, da se je tada nieki proslavljeni rodoljub vraćao iz Dalmacie, kojega je htielo slavno pozdravit plemstvo i gradjanstvo.

Tada složena je izim inih i ova piesma:

„Iz Zagorja, od prastara
Čeha, Meha, Leha grada —“

Ali tko da udahne ovim riečim glasbene zvuke, tko da složi liepi napiev? Svikoliki obrate se tada na Štrigu, da se zauzme kao vodja mladih domorodacah (a u šali nazvali su ga takodjer vodjom pievačkoga sbora) za tu stvar i da se postara za prilično napiev. Štriga uzme tekst te podje uprav Lisinskomu; ali ovaj ostade zapanjen, kao da ga je grom ošinuo, neznajuć ni glasa ni traga kakvoj komposicii. Pa ipak nije mogo na ino, nego izmisliti hoćeš nećeš napiev, što mu je za kratak čas za rukom pošlo i tako je bila piesma stvorena u tekstu i u melodii.

Pèrvi taj musikalni pokus — reć bi puka šala — odkrije na jednom neslutjenu silu u bogatom duhu Lisinskovom i kao blisak probije u njem pèrvikrat umietnička sviest. Kao pravomu skladaoca mnogo mu je do toga stalo bilo, da mu se pievači nauče valjano napiev. Tako je i bilo: piesma bila je prijeta kao umotvor i kad je zaorila u nebrojenih glasovah, dopala se je na sve strane natoliko, da je bila neprestano sprovadjana gromovitim „živio!“

Od tog časa nije imao Lisinski ni mira ni pokoja. Vila posestrima, koja ga je u večer zaljuljala u sladki sanak a s jutra probudila milim poljubcem, sprovadjala ga je sada cieli dan. On pokuša dalje kao samouk svoje sile i složi piesmu za piesmom — napieve tak znamenite, tako prostonarodne, s duhom riečih tako vierno i pravo sudarajuće, da su se oni za kratki čas razširili po cieloj domovini, a piesme njegove, premda nisu bile tiskom priobćene, prošle su tako u narod, da nije bilo nit kuće, u kojoj se one nebi ozivale, niti duše, koja ih nebi bila rado poslušala! u kratko, piesme Lisinskove sasma su obikle i obnarodovale se. Evo vadimo ovdie niekoje izmedj njih, koje je u pèrvom ganutju složio u glasbu i posvetio narodu:

„Dusi, koji rod svoj ljube“ —

junačka piesma od Blažeka; potom barkarola, piesma primorskih brodarah:

„Oj talasi mili sjte“ —;
„Odkad dušo izpred oka
ti mi ode.“
„U ilirsko kolo mili.“ —
„Il' je možno il' nemožno.“ —

Naročito zaslužuje gore navedena brodarska piesma, „Oj talasi“, da se uvaži i bližje promotri, jer joj je napiev ugodan, mekan i jednodušan. Ona je, što se tiče sloga, kratka ali cielovita a u duhu i u izrazu probija ju pravi pravcati narodni življ. U istinu, kad ju čoviek sluša onda mu sèrce odskače, kao da je na valovih lazurne morske pučine. Nije dakle ni čudo, da je ona, pošto ju je jednom zapievao Štriga na kazalištu prilikom jednog narodnog predstavljenja, tako bila pohvaljena i omilila obćinstvu, da ju je od te dobe u svakoj prilici, na koncertu i drugdie pievati morao na sveobće zahtievanje.

Zatim uzeo je naš Lisinski, kog je sada već svak živ zvao narodnim skladaocem, neprekidno obrazovati i u glasbu stavljati narodne piesme, a uz to počeo je promišljati sam u sebi sve malo po malo o teorii glasbenoj i prisvajati si ostale glasbene znanosti. Čim je više složio piesamah Lisinski, tim se je više pievalo, dok napokon ti naši pievači već se nezadovoljiše pukimi piesmami, te svikoliki jedne misli i jednoga sèrca izraziše vruću želju: E, da nam je hèrvatska opera, kamo sreće!

Što su smislili, to su i izveli. Jednom reče Štriga „Lisinski mogo bi nam sastaviti malu operu — da samo niekoliko napievah sastavi — jedna donna, jedan tenor, bariton, bas, pa sbor, — da ju samo uzmognemo odpievati u zabavu

Tko bi želio višepomenutu priliku kupiti, neka se obrati na gosp. Franju Salgetti-Driolli-a ovdie, ili na samog umietnika u Spliet.

(Iz Oss. Dal.)

Gèrčka.

Iz Atine javlja „Triest. Ztg.“ jedan sukob sa komesarom od policie u Hidri, kog je zapoviednik parobroda „Solona“ k sebi pozvao, no ovaj nije hteo u ladju da dodje, na to izašalje zapoviednik 30—40 ljudih, da ga živa ili mèrtva dovedu, no komesar uteče. Momci povedu dakle oca, punicu i brata dotičnog komesara, ali ih je najposle zapoviednik odpustio. Čuvši za to popečiteljstvo, protestiralo je svečano kod admirala u Pireju, no ovaj reče, da mu ništa nije poznato od stvari, nego da su žitelji iskali pomoći od zapoviednika „Solona“ koju im je i dao. Ali u Hidri nije bilo nikakva nemira, nego je francuski konzulski agent bio lični nepriatelj tog redarst. komesara, komu se mislio osvetiti pomoćju francuskog zapoviednika. On je Kalergisov svak, pak se š njime složio franc. zapoviednik, da povredi zakone priateljske zemlje.

Velika Britania i Irska.

Čita se u Birminghanskom Dnevniku: „Od niekog vremena kraljevska porodica dodje u Osborne, na otoku Wight. Kraljevska dieca često se šećahu po bregovima jezera. Jedan [illegible]

Bèrzojavne viesti.

Pariz, 12. lipnja. U subotu ostat će burza zatvorena zbog svečanosti kèrstjenja. Obćenito misli se ovdie, da će se englesko-amerikanska razmirica nagodit dobrim načinom. Car je došao u St. Cloud. Sultan učinio je za francuske poplavljenike u svoje ime podpisat 40.000 franakah.

Pariz, 13. lipnja. „Moniteur“ naznačuje glas o predstojećem novom zajmu kao da je bez svakog temelja. Najnovii izkaz banke povoljan je, gotovina ostala je jednaka, dèržavni kontokorrent umnožao se je za 12½ miliuna, portefeuille umalio za 40 miliunah.

Draždjani, 11. lipnja. Danas su baron Bourqueney i Alipaša došli ovamo iz Pariza; posliednji je već u sriedu odputovao u Beč, pèrvi pako ostat će ovdie još niekoliko danah.

Carigrad, 5. lipnja. Bankovno pitanje jošte nije riešeno; k pèrvašnjim predlozima dodjoše još predlozi pariškog vieriva pokretnog a i Bečke ponude. Englesko povierenstvo dobilo je nalog, da neizdaje više nikakvih mienicah na londonsku blagajnicu. Engiezka vojska već je sasvim izišla iz ruskog područja. Više kèrstjanah pripušteno je bilo k bairamskoj procesii i da poljubi caru ruku. Na nerede tuneških vojnikah tuže se sa svih stranah. Tvèrdjave Ismail i Reni kao i citadellu od Karsa digli su Rusi u [illegible]

(grace) hoteo sam da svom sinu i francuskoj na taj osobiti način pribavim zaštitu nebesah. Znam da je to jedno od najizviestniih sriedstvah za postat dionikom te zaštite i kadro je zajedno izrazit moje podpuno poštvovanje prema miestodèržcu Isukèrstovom na zemlji.“

Car je primio pl. g. Olozagu, koi je naimenovan poslanikom Španjolske i barona Brunnova, koi mu je predao pismo cara Aleksandra sa četiri ruska reda. Baron Brunnov predstavio mu je zatim ruskoga pukovnika Albedinskoga komu je car Aleksander naložio ustmenu naručbinu (mission vèrbale) na cara Napoleona. Carskim dekretom naimenovani su gg. Castelbojac, Roucher i Dubordieu senatorima. Povodom kèrstjenja mnogi su dobili red počastne legie.

Carigrad, 6. lipnja. Iz Arabie dolaze svedjer gore viesti. Svèrgnuti Šerif-Abu-Talib oslanjajući se na 40,000 Arabah ustručava se postojano priznat novonaimenovanoga Šerif-Mohamed-Abni-Naum-a, koi očajano stoji na granici. Divan nije se jošte odvažio, da li bi podkralja egipatskog Saidpašu pozvao ili ne, da posreduje u tom poslu.

Tèrst, 14. lipnja. Uslied viestih u „Triester Ztg.“ uz obe cèrkve u Podgorici razoriše Turci još dvie druge cèrkve u kotaru zetskom na cèrnogorskoj granici. Uslied izviestja no još nepotvèrdjenoga oštetili su, vele, i katoličko [illegible]

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 17. LIPNJA 1856. Broj 138.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike naščitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvjestbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglaseili posebne članke platjase do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Dne 17. lipnja 1856. izdan je i razposlan komad XII. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Razpis ministarstva izvanjskih dielah od 3. svibnja 1856, valjan za svekolike krunovine, sadèržajo očitovanje u mirovnom kongressu u Parizu zastupljenih silah o pravih, koja će uživati sile neutralne.

Cesarska naredba od 19. travnja 1856, o ustrojstvu šumskoga upraviteljstva u poknežęnej grofovii Tirolskoj i Vorarlberžkoj.

Razpis ministarstva unutarnjih dielah i ministarstva za bogoštovje i javnu nastavu od 2. svibnja 1856, kriepostan za svekolike krunovine, kojim se propisuje, da milosèrdnici, koji su approbirani za vidare (kirurge), nisu vlastni izvèršavati praktiku vidarsku u stališu svetskom.

Naredba ministarstvah unutarnjih dielah i tèrgovine od 5. svibnja 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, o cimentiranju utezah od gvoždja livena.

Razpis ministarstva pravosudja od 6. svibnja 1856, kriepostan za svekolike krunovine izim Krajine vojničke, kojim se odredjuje pobližja ustanova §. 41. naputka za sudove kaznene od 16 lipnja 1854, br. 165 dèržavo-zakonskoga lista o podnošenju prizivah dèržavnih odvietničtvah proti presudam sudovah kotarskih (sudovah stoličnih, pretarskih) u slučajevih prekèršaja.

Naredba ministarstva pravosudja od 6. svib. 1856, kriepostna za kraljevinu Ugarsku, kojom se u porazumljenju s ministarstvi unutarnjih dielah i financiah razjašnjuje §. 28. previšnjega patenta od 16. siečnja 1854, br. 21 dèržavo-zakonskoga lista, glaseći o tom, kako treba oglašivati izroke, koji se izdaju u postupku pri doznačivanju glavnicah zemljištno-razteretnih.

Razpis ministarstva financiah od 3. svibnja 1856, kriepostan za krunovine, nalazeće se u obćem savezu carinskom, kojim se mala ćivona I. razreda u Pulah podiže kao ured za kontrolu robe.

Razpis ministarstva financiah od 3. svibnja 1856, valjan za svekolike krunovine, u kojih je u krieposti kazneni dohodarstveni zakon, kojim se preinačuju ustanove §. 849, br. 2 kaznenoga dohodarstvenoga zakona od 11. sèrpnja 1835 o načinu, kako treba iztierivati kazni na imovinu (globe).

Knez Gorčakov bivši dosad izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar kod najvišjeg cesarskoga dvora pozvan po Nj. Veličanstvu caru ruskom na drugo opredieljenje, imao je dne 11. t. m. čast, da Nj. c. k. apostolskom Veličanstvu u posebnoj audiencii preda svoja opozivna pisma.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Jučer u našim novinama priobćeni književni oglas iz Poznanja imade se izpraviti kako sliedi: Kažimir Šulc izdao je kod Županskoga znamenito za nas južne Slavjane narodopisno dielo pod naslovom „De origine et sedibus veterum Illiricorum“ koje kojegdie izpravlja historični spis „Narody na ziemach słowiańskich przed powstaniem Polska“ od glasovitog poviestničara Lelevela.

---

o. e. ć. **Iz Karlovca**, 14. lipnja. 12. t. m. nadošla je nova posadna četa nadvojvode Sigismunda u naš grad te je već primila službu a danas nas ostavi oko dva sata u jutro u sumraku noći dosadanja posadna četa o. k. pukovnie Culoz. — Nisam evo sada nakanio, da o tom što više riečih širim, kako smo se raztali, već vam na kratko al iskreno izpoviedam, da se nismo već oddavna tako teško oprostili posadom, kao što gore pomenutom. Neznam pravo reći, što nam ju je tako usadilo u sèrce, da li čednost, ljubeznost i priaznost častnikah, ili pako blaga ćud i vèrlo vladanje momčadi te ono preveliko požèrtvovanje kod posliednjeg nesretnog požara. Nu bilo kako mu drago, oni će ostati mnogo vremena kod nas u blagoj uspomeni. Imali smo zadnjih danah dosta prizorah, koji to sjajno posviedočavaju: Noćju su odlazili ti vojnici, kad obično svatko snije sladki sanak, ali ih je ipak pratila sila gradjanah svakog razreda i stališa a suze su se ronile kao da se opraštao brat s bratom, vierenik s vierenicom. — Sretno putovali i sietili se kadšto Karlovca, kao što ćemo se ih i mi siećat svakom prigodom!

Javljam vam ujedno, da se u našem gradu sve jednako od niekog vremena dogadjaju ne-

---

Vatroslav Lisinski.

Životopisni nacèrt.

Od Josipa Vrangczany-Dobrinovića.

Prevedeno iz „Perlý české“.

(Nadalje.)

Lisinski obreće, nu sada nastade nova nezgoda. Iste zime nadošlo je u Zagreb više djakah, jedan piskao je frulu a drugi i treći umio je gudati, ovaj na violu, onaj na čello — pa tako se zaboravilo na operu a skladali se samo valjcevi (valceri), polke i mazuri.

Lisinskovi valceri veoma su liepi i mili. Tako vidismo jednom na slavnom i sjajnom plesu u strieljani, kako je bio podignut u zrak od mnogobrojnih počitovateljah uz gromoviti usklik „živio!“ Igrani su tu naime nieki valjcevi, što ih je složio upravo za taj strielački ples, pa tu se je sgèrnulo oko milog Lisinskoga sila uzhićenog obćinstva a niekoliko sèrčenih mladićah podigne ga u vis i pronese po cieloj dvorani medj najsjajnimi gospodjami.

Imade jošte mnogo drugih valjcevah od Lisinskog, koji nisu poznati svigdie premda su mnogo izvèrstnii. U obće sva njegova diela, kao i ciela ostavština nalazi se sada u sudbenih rukuh. Jedan od njegovih štajerskih valcevah predstavlja živahno oku, kad god ga čoviek zaigra na klaviru, prave pravcate Štajerce, kako se giblju, kako stupaju nogama i pleskaju rukama sve okol na okol neprestano se vèrteć. Stanko Vraz, taj proslavljeni naš piesnik, rodjen Štajerac, bio je sav zanešen slušajuć taj komad. Od narodnih plesovah složio je Lisinski dva u skladbu, naime kolo hèrvatsko i kolo slavonsko.

Po mesopustu počeli su koncerti, koji su davani na Stažićev probitak u Zagrebu; u njih igrani su različni komadi našeg prijatelja. Osobito su tu činili slavnu epoku njegove četvorke (quartetti), u koje je složio Rusanove piesme umietnim i majstorskim sprovodom na fortepiano.

Medjutim napriedovala je malo po malo opera. Da se olakšaju teškoće, kojih je imalo tako veliko dielo za početnika — kao što biaše Lisinski — odluči g. Visner, vèrli glasbenik, naročito pako tako zvani kontrapunktista, da će Lisinskog pomagati, podučavajuć ga u najglavnijih stvarih, a Lisinski shvatio je sasmice svoga učitelja.

Odmah kako je bio gotov pèrvi čin, trebalo ga je instrumentirati a tomu poslu nije bio Lisinski jošte viešt; sasvim tim razredi on sam cielu instrumentaciu, naznačiv sve potanko u koi glas da udara svaki pojedini instrument. Po njegovom nacèrtu instrumentirao je operu poslie gore imenovani Vizner. Kod tog diela bilo je znamenitih razgovorah i razpravah medju ovom dvojicom glasbenikah; jedan je hteo ovako, drugi onako, ovaj se je dèržao strogo pravilah i zahtievanja kontrapunkta, onaj pako branio je slobodu misli. Kad si tu Lisinski nije mogao inače pomoći, uzeo je svagda pitati Viznera: „Zar je to pogrieška?“ — Nije, ali tako liepše glasi! — „Meni pako ovako liepše glasi“ odgovori Lisinski. — „E, kad ti je tako volja, sinko, neka ti bude, pogriešno baš nije“ popusti starac pa učini mladomu Lisinskomu sve po volji.

Čim je pèrvi čin dogotovljen bio, stali su opredieljivati pokušajah a odaslanstvo pohiti bèržo bolje k gospodji Rubidovoj, rodjenoj grofici Erdödy, uprosiv ju, da bi uzela na se ulogu Ljubičinu, što je ona učinila drage volje; zatim dovèršeni su drugi i posliedni čin.

U to doba se dogodi, da je bio ranjen iz puške naš tadašnji sudrug i domorodni pievač, Stazić. On se morade leći a radi toga bila je takodjer i opera odložena za nieki čas. Stazića su odnesli materi Lisinskoga, da mu bude što bolja podvorba. Bèrzo on tu opet ozdravi; njegov glas bivao je sve liepši i silnii; tako stanu polagano pievati, dok najposlie u zimi nedodje red na operu. Sedam putah neprekidno bila je ona javno predstavljana u zimi g. 1846 sve od samih ohotnikah (dobrovoljacah), a u tom stekli su nasveće zasluge: grofica Erdödy, pa gg. Stazić, Štriga, Livadic, Pichler i niekoliko drugih; u zboru nalazio se je pako cviet zagrebačkih plemićkih i gradjanskih gospodičnah. Ova opera dirnula je jako svekoliko obćinstvo; sve je bilo izvan sebe od radosti i veselja, riečju, ona je učinila epoku a i svim tudjincem dopala se je prieko miere. Svatko stao si ju je prisvojivati: niemac govoraše: „ganz deutscher Styl“; talianac pako: musica italiana, poca differenza“, dok im neodgovori smiešeć se Lisinski, da nije ni jedno ni drugo, već upravo njegova vlastita glasba. (Dalje sliedi.)

sreće. Tako su se za kratko doba, što se lietos kuplje, utopili u našim riekama već četiri čovieka. Osobito se oplakuje nesreća dvoje odrasle mužke diece, koja se onomad kupajuć se utopiše.

Beč, 14. lipnja. Knez Gorčakov posietio je jučer Nj. c. k. visosti roditelje Nj. Veličanstva kao i više principah cesarske kuće. Isto tako pohodio je knez i više ministarah i papinskoga poslanika, kardinala Vialu Prelà.

— Carski ruski poslanik kod kraljevskoga dvora u Hanoveru pl. gospodin Fonton došao je jučer ovamo iz Petrograda.

— Veliki vezir Alipaša prispeo je jučer u jutro ovamo iz Pariza. Kod željezničkoga pristaništa bio je primljen po svemkolikom ovdiešnjem turskom poslanstvu i propratjen u poslansku palaču, je gdi odseo. U mnogobrojnoj pratnji velikoga vezira nalaze se: Naredinbej, dèržavni podtajnik kod ministarstva izvanjskih poslovah, Niazimbej, Dgelalbej, Arifibej i gospodin Kozacki; nadalje egipatski princip, sin podkralja egipatskoga, Ismailpaša, koi iz Pariza prati velikoga vezira u Carigrad. Poslie podne posietio je Alipaša Nj. preuzvišenost grofa Buola. Kao što se čuje boravit će u Beču Alipaša osam do deset danah a zatim će nastavit svoj put u Carigrad.

Jedna deputacia iz Istrie obratila se je s molbom na ministarstvo financiah, da bi se ondešnji poluotok zbog siromaštva tamo vladajućeg opet povuko u kotar tèrstjanske slobodne luke

U Schottenfeldu stanujući nožar Rudolf H. obesio se je jučer. Uzrok toga samoubojstva jošte nije poznat. — Isto tako ustrelio se prekjučer nieki penzionist stanujući u predgradju Laimgrube. Kažu da je to učinio, što je nesretno ljubio.

Iz Ljubljane javljaju učesan slučaj, da se je nieki porezni pomoćnik, koi je bio već zbog raznih prestupakah više putah pod istragom, u namieri izvest samoubojstvo bacio pred lokomotiv, koi ga je na miestu smèrvio. Na sreću vos nije sišao iz kolomie.

Nj. Veličanstvo carica Karolina Augusta prispie dne 12. t. m. oko 5 ¾ sata popodne u Solnograd i bila je sa strahopočitanjem primljena po glavama oblastih u tamošnjoj c. k. stolnoj palači.

Dania.

Čitamo u Corr. It. sliedeći sastavak:

— Više putah govorili smo o jednom upisniku, podpisanom od punomoćnikah Danie, Rusie i Švecie-Norvegie, pod datom od 9. svibnja, u razmirici o Sundskoj carini. Sad pak dèržimo da može biti zanimiv jedan kratki izvod toga za naše čitatelje.

U njemu se daje primietiti da je i veliki vojvoda Oldenburški izvolio na predloge Danie, i da sasvim tim Oldenburški punomoćnik, budući da nije prisustvovao, nije mogao obskèrbiti upisnik i svojim podpisom. Danski punomoćnik iskaza na kratko predloge, njim učinjene u sastancima od 4. siečnja i 2. veljače, postavljajući ih u sliedeće izrečbe:

Danska upušta carine Sunda i Belta, za izplatbu od triedeset i pet milijunah carskih talirah, po sliedećim uvietima:

a) Napatjivanje mora se odnositi na sve interesirane sile u tèrgovini i u plovitbi na Sundu i na Beltu. Da ukinuće carinah postane obveznim, sve predstavljene sile u pogadjanjame morat će na to pristati, i Danska si zadèržava pravo da može posebno pogadjati se sa silama koje nebiahu predstavljene;

b) Gorepomenuta svota od 35 milijunah mora se smatrati kao isplaćenje, kako za car nu brodovah tako i stovarištah. Carina na brodove morati će se razdieliti po zastavama, carina pak na stovarišta, polovica za tèrgovišta unešena ili iznešena na Sundu, a polovica za ona koja se unesu ili iznesu na Beltu;

c) Plaćanje odsiečenog diela, koje će morati svaka od prestavljenih silah izdati, po pregledu podnešenom u siednici od 2. veljače, morati će biti najboljim načinom osigurano Danskoj.

U sastanku od 5. siečnja prisustvovaše punomoćnici Austrie, Belgie, Danie, Španjolske, Francuske, Veliko-Britanie, Olandie, Prusie, Rusie i Švedske-Norvegie; u sastanku pak od 2. veljače, osim predpomenutih prisustvova i punomoćnik velikog vojvode od Oldenburga. Punomoćnik Danski opetova ono što bieše priobćio u siednici od 4. siečnja, da, u sliedstvu točnih nalogah njegovog vladanja, gorepomenuta svota jest najmanji izplatak, koi Danska smatraše se povlašćena zahtievat za ukinutje carine na Sundu. U shodstvu s načelima predloženim o razdieljenju mogućne izplate, jesu dielovi, koje bi različne sile, predstavljene u sadašnjim pogodbama, morale izdati da se sastavi 35 milijunah carskih talirah.

Oni su sliedeći:

Dania . .	1,222,078	tal. 3,21	po %	od 35 mil.		
Austria . .	29,434	„ 0,08	„	„	„	
Belgia . .	301,455	„ 0,86	„	„	„	
Španjolska .	1,020,016	„ 2,91	„	„	„	
Franceska .	1,219,003	„ 3,19	„	„	„	
Velika Britania .	10,126,855	„ 28,93	„	„	„	
Norvegia .	667,225	„ 1,91	„	„	„	
Oldemburg .	28,127	„ 0,08	„	„	„	
Olanda . .	1,408,060	„ 4,02	„	„	„	
Pruska . .	4,440,027	„ 12,69	„	„	„	
Rusia . . .	9,739,993	„ 27,83	„	„	„	
Švecia . .	1,590,503	„ 4,55	„	„	„	
Ukupno	31.692,776	cars. tal.				

Ostala svota od 3,307,224 cars. talirah podielila bi se na druge dèržave, koje nebiahu predstavljene na sastancima, u koliko se budu mogle takove sile naznačiti u pregledu. Najposlie primieti Danski punomoćnik da su sadašnja ugovaranja za malo bila pretèrgnuta zbog razlike u mnienjima, izmedju danskog i engleskog vladanja, i da su zato morali se obustavit na neopredieljeno vrieme poslovi Sastanka o razmirici odnosećoj se na carinu Sunda.

Bèrzojavne viesti.

Pariz, 14. lipnja. Obredi cèrkveni počet će u hramu Notre Dame u pet satih. Ciela varoš nakićena je svečano. Moniteur javlja, da je car primio generala Williamsa, koi je dobio radi junačkog branjenja tvèrdjave „Kars" komanderski kèrst reda počastne legie.

Berlin, 15. lipnja. Kao što viest donosi „Kreuzzeitung" sprovadjat će ministarski predsiednik nj. velič. kralja u Štutgard.

Turin, 13. lipnja. Opinione oprovèrgava viest, da će se za koi čas izmieniti ministri. Armonia javlja, da su kraljevski karabineri dobili strogi naputak, kako da biju na granicama i kako da paze na biegunce.

Priobćivanja iz siednicah središnjega povierenstva za issliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah pod predsiedom c. k. gospodina odsiečnoga načelnika Karla barona Czoernigs.

(Dne 11. prosinca 1856).

Sabranitelj u Kološvaru, g. Vl. Kövary, napominje u svom izviestju da su ona tri kotara, što su njemu povierenì, u starodavnim gradjevinama i spomenicima najsiromašnii u Erdeljskoj.

Napose podneo je sliedeće izkaze: Godine 1853. našli su kod Bauffy-Hunyada zemljeni sud sa množinom zlatnih i srebèrnih novacah. Ovaj nalazak, obširno opisan u „Siebenb. Both-u" primio je aerar u pohranjenje.

Prošaste godine razkrili su u istom prediela ukapajući maltersku motku gobje. Medju ostalim našli su jedan pervaz (niekadašnji naglavni ures ugarskih dievojakah zvani pártu) sa lašlenim staklenim i granatnim gmizama; zatim na vratu okostnice svileni ovratak isto tako narešen staklenim i granatnim gmizama. Kad su dotaknuli okostnicu, raspade se ista a gmize izgubiše se u razrovanoj zemlji. Ovo miesto zove se katona domb (vojnički briežuljak).

Kod Zuthora god. 1853. prigodom gradjenja ceste našli su osnov grada; no isti je zasut pieskom od rieke zvane Almas. Kao što kaže ondašnji predstojnik g. Andrija pl. Modt, koi je ravnao iskapanja, nedodjoše dosad na vidik ni veće razvaline ni pojedini kameni od ciene. Medju nadjenim starodavnim dielima od umietnosti našao je gospodin sabranitelj, da je vriedan da se napomene mač od tuča; isti se nalazi u narodnom muzeju u Pešti.

Izviestitelj predlaže nadalje nacèrt grobnoga kamena dostavljeni mu imenovanim g. kotarskim načelnikom Andrijom pl. Modtom, koi su iskopali u grobju reformiranoga templa u Jakotelki sagradjenoga u starogotičkom slogu.

Ova priobćivanja gospodina sabranitelja uzimaju se do znanja.

Sabranitelj za Korušku, baron Ankershofen, poslao je album sa 40 narisah od gradićah i gradićkih razvalinah u Koruškoj, koi mu je gospodin Maksimilian vitez Moro u Viktringu predao, da ga c. k. središnjem povierenstva pošlje na pogledanje.

Ovi narisi sačinjavaju sastavni dio velike zbirke izvornih narisah od koruških gradićah i gradićkih razvalinah, koje je g. vitez Moro znatnim troškom učinio snimit po viestom risaru gospodinu Perrhartu, da dojdućem vremenu, kad budu ovi gradići porušeni i njihove razvaline posve izčeznule s lica zemlje, sačuva uspomenu na niekadašnja stanovališta domaćih blagorodnih plemenah. Plemeniti g. Moro učinio je već narisat više nego li 100 gradićah i namierava ovu zbirku umnožit za 200 narisah.

Središnje povierenstvo izrazuje se vèrhu liepog i marljivog toga diela veoma priznateljno i zaključuje, da se g. vitezu Moro-u zahvali na toj pripravnosti, i isti zajedno zamoli, nebi li dopustio, da se nieke od ovih slikah kopira za svèrhe središnjega povierenstva. Baron Ankershofen ima se zamolit, da napiše raztumačujući tekst o najznamenitiim predmetima.

Isti g. sabranitelj predaje posebni otisak izviestja o oblim stupovima nadjenim na Solnom Polju, što je podneo gospodin tajnik koruškog historičnog družtva Antun vitez Gallenstein, zajedno s narisom takova stupa. Svaki od ova dva iz krupna biela klakovita kamena načinjena stupa visok je 6 stopah a ima 15 palacah u promieru. Oba kamena naliče, što se oblika tiče, veoma na rimske kamene, što su kazivali milje.

Uz iste nadjoše još starinski jednostavno načinjeni odlomak od korneža i malena četverouglasta ploču, na koja se naslanja odlomak noge veoma ugladjeni, koi se može sada jedva spoznat iz obrisah.

Nadalje poslao je baron Ankershofen osnovu i naris gradjevnoga spomenika u Malborghetu u gornjoj Koruškoj podignutoga na zapovied Nj. veličanstva cara Ferdinanda I. za uspomenu na junačku smèrt c. k. indjenirskoga kapetana Fridirika Hensela i njegovih dne 17. svibnja 1809 s njim zajedno poginuvših bojnih drugovah. Ovaj spomenik učinila je snimit na molbu gospodina sabranitelja c. k. ženijska direkcia u Malborghetu i najpriaznie dala mu je taj snimak. I ova priobćivanja služe na znanje središnjem povierenstvu i pobranit će se dotični narisi i vidovi.

Gospodin profesor van der Null predaje središnjem povierenstvu raspravu o starinama solinskoga grada Hallein sačinjenu po gospodinu Petzoltu u Solnogradu zajedno s narisom svetotajnice ondiešnje župne cèrkve. Ovo priobćenje bilo je zahvalno primljeno, što će se gospodinu Petzoltu dati na znanje.

Plemeniti gospodin Neulinger, c. k. ravnatelj pomoćnih uredah kod ministarstva tèrgovine priobćuje središnjem povierenstvu sliedeće:

Kad su dizali na lagum nieku bridinu u Kamenarnici kod Kisega u Ugarskoj, našli su znatan broj sèrpah od tuča, koji s razpèršivše se bridi padajući tako zasvečaše, da su se uplašivši se radnici razbiegali. Nalazak nije bio valjda podvèrgnut bližjem izpitu već bieše raznešen. Gospodin izviestitelj znao si je pribavit takov sèrp i predao ga je središnjem povierenstvu.

Pobližja razvidjenja nemogu se po svoj prilici više učinit, budući da su ove sèrpove našli več pred 13 do 14 godinah. Osobita stvar kod toga prenapomenutoga sèrpa biaše to, da je isti imao ravno objeni ob ik, no nije bio skovan iz željeza već iz tuča. Isti se predaje sučlanu gospodinu vladnom savietniku pl. Arneth-u, direktoru c. k. novčanega i starinarskoga kabineta.

Privremeni urednik Dr. Demeter.

Oglas.

S 12. komadom I. razdiela i 4. komadom II. razdiela i miesečnim kazalom a. b. c. dověršila se je pěrva predplata za godište 1856. zemaljsko vladnog lista za Hěrvatsku i Slavoniu i stoji u Zagrebu 2 f. a s poslanjem bez poštarine 3 f. 40 kr. kon. novca. Tako na predplatu uprav dověršenu kao i na dolazeću uljudno se time poziva občinstvo.

Zajedno se gg. p. n. predbrojnikom prošaste godine time dostavlja do znanja, da je chronologično i alfabetično kazalo za god. 1855. I. i II. razdiela zemaljsko - vladnoga lista za Hěrvatsku i Slavoniu izišlo i dobit se može u Zagrebu za 1 f. a s poslanjem bez poštarine za 1 f. 40 kr. kon. novca.

Odpravništvo zemaljsko-vladnoga lista za Hěrvatsku i Slavoniu.

Bečka burza

dne 16. lipnja 1856.

Tečaj děržavnih papirah.	U sreb
Děržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83^{1}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od . 1853 s povratkom » 5%	$93^{1}/_{4}$
dto i narodnog zajma . » 5%	$84^{3}/_{16}$
dto . . . . » $4^{1}/_{2}$%	$73^{3}/_{16}$
dto . . . . » 4%	$64^{5}/_{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92^{1}/_{2}$
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2^{1}/_{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	233
» » » » 1839, » 100 »	$120^{1}/_{4}$
» » » » 1854, » 100 »	$107^{3}/_{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2^{1}/_{2}$%	$61^{3}/_{4}$
» » » . . . . . . » $2^{1}/_{4}$ »	
» » » . . . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$75^{3}/_{8}$
Bankovne dionice komad po	1120
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. děržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	324
dto dto s plaćanjem na rate	365
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$2982^{1}/_{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	238
» požunsko-těrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pěrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	585
» » Lloyda u Těrztu . » 500 »	$437^{1}/_{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-děržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$84^{3}/_{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102^{3}/_{4}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101^{1}/_{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$118^{1}/_{2}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . »	$101^{7}/_{8}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-3
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118^{3}/_{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . »	$102^{5}/_{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$118^{3}/_{4}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118^{7}/_{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Těrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . »	$101^{3}/_{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	$6^{1}/_{4}$
Srebro od 14. lipnja	4

SLUŽBENI LIST.

Br. 568—1856. (Izv.—208) (3—3)

Poziv.

Novačenju ovogodišnjem podvěrženi iz I. dobnog razreda pod gradski kotar križevački spadajući Kovačić Petar, koi se je novačenju t. g. ugnuo, pozivlje se ovime, da se do 26. lipnja t. g. pred podpisati magistrat tim sigurnie stavi, jer će se u protivnom slučaju sa istim po obstojećim strogim novačenja naredbama bezobzirno postupat.

Magistrat slob. i kralj. grada Križevca dne 30. travnja 1856.

Janko Gašpary,
pr. načelnik.

Čislo 17179 (Vl.—20) (3—3)

Vypsáni konkursu.

Podlé vynešeni vysokého ministerium osvěty ode dne 6. března r. b., čisl. 3112, vypisuje se konkurs na definitivni obsazení učitelského úřadu lučby na české vrchní c. k. realce v Praze, s nímžto spojeno jest ročního služného 1000 zl. s oprávněním na postoupenou na vyšší stupeň služného 1200 a 1400 zl. po desíti — a směrem po dvaceti letech služby v téjéž vlastnosti. Ucházeči o tuto službu ať své žádosti, zhotovené k c. k. ministerstvu vyučování, opatřené vysvědčeními o potřebných studiích, o maturitních zkouškách, jakož i o ostatním upotřebení, zvláště dekretem zkoušní komissi c. k. realní školy o odbyté u ni zkoušce na učební úřad z vyučování z dotčeného učebního úřadu; tak také o upotřebilosti subsidiarní z předmětu přirodních věd, posléz proukazem schopnosti ku přednáškám v jazyku českém i německem — zadají k c. k. místodržitelství až do 10. července 1856, a v nich spolu ať se prohlásí, jsouli s direktorem jmenovaného učiliště spřibuzněni neb sešvakřeni.

V Praze, dne 21. května 1856.

Z. 5826 (Fin.—21) (3—3)

Konkurs-Kundmachung.

Im Bereiche der k. k. Studienfondsherrschaft Kutjevo ist eine provisorische Forst-Aufsehersstelle mit dem Jahresgehalte von 200 fl. und 4 Klafter harten Brennholzes in Erledigung gekommen.

Bewerber um diesen Dienstposten haben bis 20. Juli 1856 ihre gehörig belegten Gesuche, u. z. die bereits Angestellten im vorgeschriebenen Dienstwege, jene aus dem Privatstande aber durch die politische Bezirksbehörde ihres Domizils bei dieser k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen, und sich darin über ihr Alter, Religionsbekenntniss den Stand (bei Verehelichten mit Angabe der Anzahl Kinder), dann über ihre körperliche Diensttauglichkeit, die Kenntniss der deutschen und einer slavischen Sprache, über ihre bishörige Dienstverwendung und Moralität und über die Kenntniss des Lesens und Schreibens auszuweisen, und es werden jene Bewerber als besonders empfehlend angesehen werden, welche sich über die bereits erworbenen Kenntnisse im Forstschutze, in der Holzzucht, der Forstbenützung und der Jagd glaubwürdig ausweisen. Auch haben sie anzugeben, ob und in welchem Grade dieselben mit den hierländigen Finanz-Bediensteten verwandt oder verschwägert sind.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion Essek am 5. Juni 1856.

Nr. 757. (Izv.—216) (3—2)

Editto.

L' i. r. Tribunale Circolare in Fiume notifica al Sigr. Giuseppe Baccarcich figlio assente, e d' ignota dimora essergli stata con atto deprest. 5. corrente Nr. 757. colla Ditta Danflou e figli rappta. dall' Avvoto Sgr. L. Dr. Dobrilla denunziata la lite ch' essa intende di promuovere contro il Sgr. Giuseppe Baccarcich padre negoziante in questa Città nel punto sia giudicato essere efficace ed obbligatorio per Giuseppe Baccarcich padre il Contratto, che il denunziato stipulava in nome, e per conto di quello in dt. Marsiglia 9. Luglio 1850 e con cui si obbigava verso la denunziata Ditta alla somministrazione di un millione circa di doghe di rovere, e quindi esser tenuto Giuseppe Baccarcich padre per tute le conseguenze dell' inadempimento di quel contratto da eruirsi med. un giudizio arbitramentale da eleggersi a termini del contratto stesso.

Si notifica inoltre allo stesso essere stato nominato a tutto suo rischio e spese l' Avvoto Sgr. A. Gothardy, affinche in qualità di suo Curatore lo rappesenti in Giudizio nell' avanzata vertenza, la quale verrà trattata, e decisa con tal mezzo a termini di ragione, e secondo la vigente Processura Civile.

Il chè tutto si rende noto ad esso Sr. diffidato assente, e d' ignota dimora, col presente Editto, che avrà forza di legale citazione ed intimazione, affinchè possa volendo comparire personalmente, o munire il nominato Curatore dei mezzi di prova e documenti dei quali credesse far uso a propria diffesa, ovvero elegersi e notificare a questo Tribunale un altro Procuratore, e far tutto ciò che stimasse opportuno nelle vie regolari, e di giustizia.

Fiume li 12. marzo 1856.

Br. 3880 i 4114. (DS.—67) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
od 17. svibnja 1856. br. 1153.	Pešćeno sa $17^{2}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ivana Gregurić	6900	—	1. studenoga 1856.	16. kolovoza 1856.	17. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 3. lipnja 1856. br. 1298.	Cěrnkovec sa $^{4}/_{8}$ Exempt. naselbinah	Dominika baronica Uichtritz	601	52	„	„	17. listop. 1856 u 9 satih prie podne
od 31. svibnja 1856. br. 9276.	Novidvori sa $6^{4}/_{8}$ Exempt. naselbinah	Nj. preuzvišenost gosp. Josip grof Jellačić ban	1470	23	„	13. kolovoza 1856.	13 listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. děrž. zak. lista, III. komad I, razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hěrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 děrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posvjedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvěrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pěrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave traž-

bivu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su [illegible] pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potierajm samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave proteganti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 [illegible] proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta nelma miesta povratu u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 11. lipnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Br. 2067,2878 i 2879. — 3014 i 346. (Izv. 212 i 219) (3—1)

Oglas [illegible]

Br. 1066. gr. 1856. ([illegible]) (3—1)

Izrok.

Buduć da pèrva sudačka prodaja livade i zemlje „Rakitje“ na ukupnu obitelj Matkovićevu spadajuća 26. veljače t. god. služena zbog pomanjkanja kupacah uspiela nije, to se istih zemljištah druga i posliednja makar i izpod vriednosti prodaja za dan 30. lipnja t.

God. XXII. | U ZAGREBU, U SRIEDU | DANA 18. LIPNJA 1856. | Broj 139.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — ietu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanj ke, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 5 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Iz siednice tèrgovačke i obèrtničke komore dne 3. lipnja. C. k. namiestništvo naložilo je ovdašnjoj tèrgovačkoj komori, da mu izrazi svoje mnienje glede budućeg uvedenja vašerskih sudištah i da mu predloži kakov nacèrt i osnovu najprobitačniih vašarskih zakonah u slučaju, ako ona pristane na predlog. Ova stvar predana je posebnoj komisii, da ona to izpita i po tom izvede. — Konačno predložio je g. tajnik komori vlastiti nieki spis glede uvedenja bilježnikah u Hèrvatskoj. Poslie kako je razložena svèrha i korist toga zavodjenja u obće, dokazana je tu potreba bilježnikah u Hèrvatskoj time, što je u nas sasvim nov pravnički ustav i što su sudovi baš previše obterećeni uredovnim poslovima. Novim pako uredjenjem bilježničtva u austrijskim niemačko-slavenskim krunovinama obavljat će bilježnici poslove i čine svojevoljnog sudovanja, koje je dosele najviše zanemareno bilo. One sumnje, što su ljudi imali god 1850 protiv uvedenju bilježničtva u magjarsko-slavenskim krunovinama, nestalo je s vremenom a naročito treba da žele uvedenje bilježnikah tèrgovci i obèrtnici. Zato predlaže taj spis, da se umoli glede toga ministarstvo, ako komora na predlog pristane. Komora primila je takodjer bez svakog opiranja taj predlog i odlučila, da će ga predložit visokom ministarstvu. (Agramer Ztg.)

— Da se što više razprostrani sadjenje voćokah u granici, naložile su visoke oblasti dotičnim satnijama, da u buduće nikomu nedozvole ženiti se, tko nedokaže posebnoj komisii, da je godine prije, nego što se zaručio, usadio niekoliko plemenitih voćakah. Tko je samo jedanput svèrnuo okom u našu krajinu, bit će za cielo uvieren, da je ovaj nalog od velike važnosti.

— Uslied zaključka glavne skupštine gosp. družtva od 15. i 16. travnja t. g. stavio se upravljajući odbor u sporazumljenje sa ovdašnjom tèrgovačko — obèrtnom komorom glede izbora osobah, koje će sačinjavati odbor za izradjenje predbiežne obèrtne izložbe, što će se dèržati u Zagrebu g. 1857; pa dočim je odbor hèrv. slav. gosp. družtva izabrao gg. Ambroza Vranicana, Mojsiu Baltića i Nauma Mallina, izabrala je ovdašnja tèrgovačko-obèrtna komora od svoje strane gg. Anastasa Popovića, Dra. Mirka F. Tkalca i Jak. Epšteina u gore rečenu svèrhu, te je uslied toga jur Nj. svietlost g. ban Jellačić, kao pokrovitelj družtva umoljen, da izbor tog odbora potvèrditi blagoizvoli. (Gosp. list).

— Bečki „Fremdenblat“ priobćuje viest, koju će drago bit čuti našim zemljacima: Zadnjih danah prošlog mieseca visila je biela zastava na uzi naše hèrvatso-slavonske pukovnije nadvojvode Leopolda, što je, kao što će bit poznato, znak, da nije nijedan vojnik pod sudbenom iztražbom.

— Svietli F. M. grof Radetzki, počastni član družtva za podporu bečkih obèrtnikah poklonio je istomu družtvu 100 fr. sr.

— Zadnji broj „Lune“ donosi ulomak iz jednog lista našeg revnog poviestničara g. Ivana Kukuljevića na glavnu bečku komisiu za iztraživanje i uzdèržanje gradjevnih spomenikah, gdie rečeni gospodin objavljuje učenom svietu, da se je netom našo trag rimskoj naselbini u dolini „Tèrnova“, štono leži nedaleko Zagreba kod župnog miesta Markuševec. Za tu naselbinu, kojoj je ponajprie u trag došo plužeć nieki prosti seljak imenom Ročić, misli g. izviestitelj, da je Mansio Lentolis starih Rimljanah. Buduć da smo o tom govor poveli, to nemoremo nipošto mimoići, da nezamolimo g. Kukuljevića kao jednog od stariih i revniih naših pisacah, da se u buduće sieti s naših hèrvatskih novinah prie, nego što pošalje ova i slična historična izviestja u Beč. Samo tako će on biti koristan svome narodu, za kog uzeo je raditi. —

— „Pražké noviny“ javljaju, da je troškom Dragutina Bellmana u Pragu izašo ovih danah Stručný obrys historie literatury českè od J. Sl. Hlaštolskoga sa obrazom slavnopoznatog Josipa Jungmana, koi je kao što će bit znano, napisao veliko i veleважno dielo o slovesnosti českoj. Pomenuti kratki obris literature česke jest već četvèrto dielo, što je izašlo iza preporodjenja česke knjiežvne radnje u toj struci, a mi još dan današnji nemamo žalibože knjige, u kojoj da naidjemo bar niešto točnii pregled naše starie i novie književnosti. Bog i duša! i u nas bilo je ljudih a i sada ih ima, koji su htieli tomu zlu doskočiti. Tako su n. p. Drag. Seljan i starina naš, grof Janko Drašković hvale dostojno o tom radili, da bar niešto predoče razvitak našeg knjižestva ali oni nisu nadovoljili potrebi naroda: njihovi spisi o literaturi našoj veoma su povèršni, stegnuti i kèrnjavi te nedolikn,u ni malo knjigi, u kojoj bi naš čoviek, koi nije književnik, pa i inostranac mogli razabrati pravi i točni razvitak te napredak naše književnosti. Ta oskudica je još ljuća rana za naš narod a napose za ljubitelje jugoslavenskog jezika, što je u obće poznato, da su na takvoj knjigi već

Vatroslav Lisinski.

Životopisni nacèrt.

Od Josipa Vranyczany-Dobrinovića.

Prevedeno iz „Perlý české“.

(Nadalje.)

Dosele je sve dobro napredovalo i svak živ rekao bi bio pèrvi mah, da naš umietnik sada već more počivati spokojno na lovorih, koje je stekao, pače da više ni poželit nemože. Ali čoviečje težnje i želje su nedokučive. U to doba vidismo Lisinskog u Bistrici, u tom vèrlo romantičnom kraju Hèrvatske; tu on samotava sav zamišljen bez mira i pokoja. On biaše, kao što ga već poznamo, slaboga tiela i vèrlo čutljiv. Premda se je znao čestoput šaliti, to ga ipak kadšto nije trebalo ni jedanput krivo pogledati, da ga je čoviek uvriedio do boli. More bit, da ga je vèrgla u nespokojstvo takova bol ili borba s materialnimi potrebami pa briga za budući život i nesretna kakva ljubav. Budući slaba tiela volio je kukavno živieti, nego li boriti se svagdašnjimi potrebami, premda nitko nemore reći, da se nije borio, gdie mu je silah dostajalo.

On je pošo u Bistricu tvèrdo nakanivši, da će živieti samo za muziku. Kod tamošnjega župnika, baš vriednog starca boravio je mnogo krasnih danah u tihoj samoći usried mile prirode.

Medjutim promišljao je neumorni Štriga danom i noći, kako da pomogne Lisinskomu, kako da ga unaprieđi pribavivši mu takove zabave, koja dolikuje njegovomu duhu. Nagovori on napokon dra. Demetra, da mu napiše tekst k novoj historičnoj operi pod imenom „Porin.“

Naš Lisinski umirio se je doista medjutim u Bistrici, a i nutarnje rane mu zacieliše. Zaboravi on tu sve svoje neagode te se preporodi iznovice. Povrativ se u Zagreb dodje k Štrigi, gdie su se obodvojica razgovarali o svojoj biedi i teškoj muki. Najposlie reče Lisinski prama Štrigi: „E, brate, to ti je badava, koi jedanput za muziku počme živieti, on nemože na ino, već kod muzike da ostane.“

Ova izreka biaše prava voda na mlinu za Štrigine planove, koi ga umiren promienom, što ju je evo sada ugledao u Lisinskog, bèrs čas zapita: „Da li bi ti htio ići put Praga?“ — Išo bi, brate, drage volje, ali bez četiri stotine forintih nemogu nikud nikamo! — Dobro, dobro, ja ti ih pribavim,“ — odgovori Štriga.

Tu se ustanovilo, da podje Lisinski u Zlatni Prag, gdie da uči sistematično glasbu; ali ta misao nije se mogla tako skoro uživotvoriti. Stazić, koi je u to vrieme prebivao u Beču, obolio je tamo, pa je izviestio Štrigu, da će za malo krenuti u Zagreb. Na to izmisli Štriga novu osnovu, koju nije bilo moguće izvesti bez Lisinskoga: odluči naime, da će proputovati zajedno s Lisinskim, Stažićem i drugimi pievači Hèrvatsku i Slavoniu sve do Biograda davajuć putem koncerte i tako sprovesti veselo vrieme. Stazić se vrati iz Beča a družtvo proputova godišta 1847 sve redom jugoslavenske pokrajine pievajući narodne piesme, četvorke i druge piesme. Od piesamah najbolje su se dopale i svagdie pohvalu stekle pomenute četvorke iz Rusanovih piesamah. Taj put nije bio samo epoka za mladjahno pievačko družtvo, već je on bio znameniti dogadjaj u tadašnjem vremenu narodnog preporodjenja. Nitko boži nije vèrstan opisati, kako je taj neobični pojav — družtvo slavjanskih trubadurah — sinuo kao električna iskra i uzplamtio za narodnu stvar svekoliko pučanstvo Slavonie, sve gradove i gradiće, gdiegod su se odzvali ti pievači. Povrativ se u Zagreb da li su oni još jedanput operu „Ljubav i zloba.“

Već iste godine u kasnoj jeseni krenuo je Lisinski put Praga. Opraštajuć se reče mu Štriga: Ja ću ti priskèrbiti s dobrovoljnih prinesakah naših domorodacah šest stotinah forintih srebra na više godinah, ali ti mi zadaj tvèrdu vieru, da ćeš ostati u Pragu tri puna lieta, da ćeš donieti sviedočbu od stečenih znanostih od tamošnjega konservatoria i da ćeš sastaviti i sám instrumentirati operu „Porin.“ Lisinski obeća sve to veleć: „Hoću!“

(Dalje sliedi.)

prie više godinah danah uzele raditi nieke naše vèrlo glave, da su taj plemeniti zadatak već na kraj istierali, pa da samo oklievaju svoj trudni posao u bieli sviet turiti. Na polje sada tom knjigom, jer je to živa želja i golema potreba naroda, koi negleda na kojekakve malenkosti: na izlazke (n. p. genitive množine) već samo na to, da je jezik obće književni, jezik razumljiv, čist, pravilan, jedar, krasan i narodan. Na polje tom knjigom, najnovie vrieme je pokazalo, da i naše knjige proluze, kad je samo volje i postojanosti! —

Naknadno na viesti o vierozakonskoj slogi u Dalmacii priobćujemo evo danas sliedeći u Glasniku Dal. obielodanjeni članak iz Sinja: Odziv Glasniku milonoscu mile novosti! — Milomirisnoj skradinskoj dolini odmiris.

Zdravo uzdisana već zorice čestite budućnosti nositeljice prijazna, pred kojom čeznu dolinske tmine iz koje se suče zlato rešeće pramove planinskih temenah, zdravo, mislim reći zdravo, nam sievnu ljubezna bratinska iskra! — — Ah! Viečna čast tebi dolino, predmete drevnih prošlostih. Ti si medjer pèrva ona, koja iz kuta dalmatinskoga sažeže domovnu zublju, razasjavajuću put k blagostanju svoje jednorodne braće, svoje slavne domovine: Zaman nazovi-ures slovinski, prosvietlienjaci dalmatinski, koji kroz tolike viekove primahu mudrosti Gèrkah, Latinah, Talianah, kada ne uspieše, kada nevidjahu dopreti do njihove sreće, do osnove na kojoj oslanjajuć se uzvisiše se nad prošlosti, sadašnjosti, i došastnosti; ne vidjahu, hoću da rečem, da te mudrosti ključahu iz sèrca domoljubnog polja. Koji nauk, koja li prosvieta igda je to? ciljajuća na uništenje medjusobno, i neopredieljene ljubavi, kamo li jednokèrvne braće? U kojim li stranama raste ta prosvieta na smèrzlim žilama? Ko uči tu prosvetu brez medjusobnog razvidjenja i medjusobne ljubavi? Po ljubavi Bogu naličimo, a po mèržnji: komu?!!! Nije li isti svemogući Spasitelj Isus, u svom presvetom zakonu, ljubav kao temelj udario? „Ljubi Boga vèrhu svake stvari a iskèrnjega (bližnjeg) kako sebe istoga" — Ah! ko nam je igda iskrenii, bliži, odtud, i milii do naše jednorodne braće, s kojima iz jedne čaše pijemo, na jednom ognjištu ležimo, u jednom loncu varimo, jedna kèrv, jedno pleme; dapače jedna obitelj, jedna čeljad, jedna braća: Nije li ovo sve živa istina? Komu ovo samo u oči nebije? Sve bielodano, sve živa istina kojoj se nije protivit; ljubimo se dakle braćo! Ljubav vodi slogu, sloga prosvetu, prosveta razvija duševne moći, moći duševne predlažu nam pravila življenja našega, živući po pravilima likobožne duše naše, postat ćemo vriednim opredielenja našega, poštovanim pred strancima, mili Višnjemu, mili caru našemu, ravnajući i oblakšavajući mu put k prevelikoj brigi o blagostanju svojih mnogobrojnih podložnikah, medju kojima ponos i duše pokoj nama pripada, da smo od najviernijih, najodanijh, najbogostrašnijih, od najbogostrašnijih, reko, jer vlast predstavlja nam Boga, on je postavio vlasti; počitujuć vlast počitujemo Boga, a, sliedovito opiruć se vlasti, opiremo se Bogu, opiruć se Bogu, nismo već sinovi njegovi: Neg čiji? Protivnika njegova; dušmanina dušah, žderla čestitosti vremenite i viekovite naše. Sliedimo dakle bratjo bogoljubnost, vlastoštovnost; hitimo se u krila bratoljubja, pak eto sreće, pak eto čestitosti, eto uživanja, nek se kèrši, tare, gasi, ako je još gdie vitica neprijaznovanja našega — nepriaznovanja bratinskoga . . . . . ! — Primičimo se već braćo k prosvetnom zraku: zametak prosvete jest sdruženje obćinsko, ljubljenje medjusobno; prosveta razgoni glupost, a glupost prosvetu, prosveta sije ljubav, a glupost mèržnju; prosveta je voditeljica k ljubavi a glupost k mèržnji, gdie je dakle ljubav, ondie je prosveta, a gdie mèržnja ondie glupost, ondie stidno samoradstvo: ah! dobit i hasna ljubi turčina s kèrstjanima; neviernika s viernim, a kèrst nemože da združi, i spoji sliediteljе kèrsta, pa ko e? jednokèrvne, jednorodne, jednoživuće! — ah! Bože! razpèrši lutanja, puste štete, puste sramote i grehote. Hvaljen budi, i zdravo! svaki brat koi se prène i okani već bludovanja svoga. Hvaljena osobito braća Skradinjani koji pèrvi primierodavne ljubeznivosti put kroz bridi bridovito sebi prokèrčiše. J. Grubković
Djak.

Sèrbia.

U Beogradu, 20. svibnja p. st. Već je podosta davno u našoj varoši kao vèrlo vierovatno pogovarano bilo, da će se naše narodno kazalište možda još ovog lieta produžiti zidati. Dosadašnja vierovatnost danas je postala u publiki pravom izvestnostju. U glavnoj skupštini priložnikah, koja je danas u čitalištu dèržana, izjavio je g. popečitelj pravosudja i prosviete, Stefan Marković, kao predsiedatelj odbora za zidanje kazališta, kako je odbor, uvidivši da su se novčana sredstva, kojima je on od skupljenih dobrovoljnih prilogah razpolagati mogao, gotovo sasvim izcèrpila, već od duže vremena razmišljavao, kako bi se ovome s mnoge strane koristnom narodnom zavodu pomoći moglo. Onaj i ovaj zavod, kao jednu struku narodnog izobraženja podići, i podpomoglo, bila je pèrva misao odbora, samo što teške okolnosti, koje su doskoro tako reći cielu Evropu tištale, nisu tome blagonaklone bile. Čim su se dakle one okolnosti na bolje okrenule, nije propustio ni odbor u korist narodnog kazališta kod praviteljstva podielovat, gdie je zaista utiešna odziva našao. Već odavno osiećala se potreba stalnog zdanja, gdie bi se narodna biblioteka, muzeum starinah itd. svèrhi shodno smiestiti mogla, i popečiteljstvo prosveštenja revnostno je nastojalo, da bi se takovo zdanje podignulo. U sliedstvu toga prilikom predstavljenja učinjenoga o kazalištu zemaljskom praviteljstvu, pokrenuta je misao i o biblioteki i muzeumu, te tako praviteljstvo, izpitavši plan početog kazališta, našlo je, da bi se obim ovim narodnim potrebama jednim putem pomoći moglo. Po predpomenutom planu nalaze se naime u zdanju kazališta osim manjih niekoliko sobah još te i dvie velike sobe, od kojih je jedna za kafanu a druga za balove namenjena bila, i od kojih bi prihod na izdèržavanje kazališta upotrebljen imao biti. Praviteljstvo je dakle obećalo, cielo zdanje kazališta podići, ako se pomenute strogo k kazalištu prinadležeće sobe za potrebu praviteljstva ustupile budu. I pošto je ovo uslovje tako probitačno za kazalište, da se probitačnie želiti nemože: to je odbor s blagodarnostju na njega pristao, i sad ga skupštini predlaže, da bi, po ustrojenju družtva, i ona svoje privoljenje dala. — Lahko si je predstaviti radostna čuvstvovanja, koja su ovim izjavljenjem g. popečitelja u članovima skupštine proizvedena bila; jer je sad svaki uvidio, da će naše narodno kazalište pored svega toga, što su mnogi o skorom njegovom dovèršenju očajavali, sada zacielo, i to skorim vremenom sasvim podignuto biti. Toga radi i bez svakog daljeg savietovanja jednodušno zaključeno je, da se ovo predloženje nesamo s radostju prima, nego i da se svietlom knezu u praviteljstvu od strane skupštine najusèrdnie blagodari. Isto tako izjavljena je blagodarnost i odboru kazališta, a naročito njegovom g. predsiedatelju, koi je ovu stvar i potaknuo, a poslie, kao član praviteljstva i do tako povoljnog riešenja doveo. — Po ovom srećnom prekretu stvari, naše će dakle kazalište još do jeseni pod krov doći, a s koncem lieta 1857 savèršeno gotovo biti. Velika hvala glavnim vinovnicima ovog koristnog zavedenja; slava se njihova s njegove pozornice poznim potomcima predstavljala!! (Šumadinka).

Bèrzojavne viesti

Pariz, 15. lipnja. Svetkovina se je jučer u dobrom redu po programu ovèršila. Car i carica ostaviše gradsku viećnicu oko 10 ½ sata. Razsvietljenje bilo je sjajno, svietina je nalegla u izvanrednom broju.

Beč, 16. lipnja. Njihovo veličanstvo carica udova Karolina Augusta poklonila je na korist zanimališta u Brigitenau-i 100 fr.

Turin, 13. lipnja. Pogodba medju Sardiniom, Pruskom i ostalim dèržavama carinskoga saveza u obziru uzajemnosti obalnoga prometa sklopila se je. Predsiednik genfske vlade Tazy prispeo je ovamo, da se pogodi zbog skopčanja švajcarskih željeznicah s piemonteskim. Po glasu „Diritta" suprotstavila se taljanska legia proti namieri, da ju ukèrcaju put istočne Indie. Major Pinelli ustručavao se vele, da podpiše pogodbu s istočnoindijskom kumpaniom, i da je zbog neposlušnosti svoje regimente položio zapoviedništvo.

Genova, 13. lipnja. Ruski glavni konzulat opet je ovdie podignut.

Fiorenca, 12. lipnja. Posredovanjem c. k. poslanstva podielio je sultan osirotjenom detetu Guazini-a, kog su Turci ubili u Merašu dosmèrtnu penziu od 500 franakah na miesec.

Madrit, 10. lipnja. Jučer se dogodi na piaci de los Toros nešto nemira, no odmah su to utaložili. Viesti iz Baskičkih pokrajinah i Katalonie dobre su.

Haag, 13. lipnja. Potvèrdjuje se da je gospodin Van Hall ministar izvanjskih poslovah podneo svoju ostavku. Tomu je dalo poglavito povoda neslaganje u mnienju s njegovim drugim ratnim ministrom.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 17. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$82\frac{15}{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto iz narodnog zajma . . » 5%	$84\frac{1}{4}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{4}$
dto . . . . » 4%	$64\frac{5}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	233
» » » » » 1839, » 100 »	120
» » » » » 1854, » 100 »	108
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$75\frac{1}{4}$
Bankovne dionice komad po	1121
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	324
dto dto s plaćanjem na rate	365
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$2987\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	249
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	586
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$437\frac{1}{2}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$84\frac{3}{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$118\frac{1}{8}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	$10\text{-}2\frac{1}{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{7}{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$118\frac{5}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$101\frac{3}{4}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$6\frac{1}{8}$
Srebro od 16. lipnja	$3\frac{3}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Br. 1634. (Izv.—218) (3—3)

Editto.

Essendo stata insinuata la cessazione della Ditta Natale Dobrovich, vengono perciò provocati gli eventuali creditori della medesima di far quest' i. r. Tribunale entro giorni 90 a scanso delle conseguenze legali, che ne dirivano, poi chè scorso questo termine si procederà alla cancellazione di essa Ditta dai registri delle insinuate Case di Commercio. I. R. Tribunale Circolare

Fiume li 10. Maggio 1856.

Br. 1066. gr. 1856. (Izv.—220.) (3—2)

Izrok.

Buduć da pèrva sudačka prodaja livade i zemlje „Rakitje" na ukupnu obitelj Matkovićevu spadajuća 26. veljače t. god. služena zbog pomanjkanja kupacah uspiela nije, to se istih zemljištah druga i posliednja makar i izpod vriednosti prodaja za dan 30. lipnja t. g. u 10 urih prije podne uz uviete za uvidjenje izložene ovim razpisuje i proglašuje.

Od c. kr. kot. ureda kao suda jastrebarskog dne 12. lipnja 1856.

C. kr. kotarski predstojnik.
Smendrovac v r.

Na br. 3858 civ. (DS.—66) (3—3)

Izrok.

C. k. zemaljski sud u Zagrebu stavlja time do znanja, da će se na zahtievanje g. Dr. Mirka Suhaja proti Antunu Jakiću, radi naknadne štete od 2500 for. s. pr. dne 18. lipnja t. g. u 9 satih prie podne kod ovdašnje tèrgovačke kuće Dragutin Leusendorf & Comp. putem javne dražbe prodavati uz gotovu plaću najviše ponudjajućim 500 vedarah vina na 1078 for. 28¼ kr. sudbeno procienjenih.

U Zagrebu dne 14. lipnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 8176. (Fin.—23) (3—1)

Lizitations-Kundmachung.

1. Zufolge Erlasses der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 17. April l. J. Z. 5268 werden mehrere Reparations-Arbeiten an dem Zollamtsgebäude zu Jassenovaz im k. k. 2 Banal Grenz-Regiments-Bezirke und an dem hiezu gehörigen Pferd- und Kuhstalle, dann Hof- und Garten-Einfriedung am 28. Juni 1856 Vormittag um 9 Uhr beim genannten Zollamte an den Mindestfordernden zur Ausführung überlassen; als:

1. Maurer- und Handlangerarbeit sammt Materiale im Ausrufspreise pr.	200 fl. 54 kr.
2. Steinmetz-Arbeit sammt Materiale im Ausrufspreise pr. . . .	44 fl. 30 kr.
3. Zimmermanns- und Handlanger-Arbeit sammt Materiale im Ausrufspreise pr.	773 fl. 10 kr.
4. Ziegeldecker-Arbeit sammt Materiale im Ausrufspreise mit . . .	199 fl. 10 kr.
5. Tischler-Arb. im Ausrufspreise	96 fl. 21 kr.
6. Schlosser-Arbeit mit	21 fl. — kr.
7. Spengler-Arbeit mit	40 fl. 30 kr.
8. Glaser-Arbeit mit	7 fl. 30 kr.
9. Anstreicher-Arbeit mit . . .	107 fl. 10 kr.
Zusammen .	1489 fl. 55 kr.

2. Zur Licitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

3. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Lokale des k. k. Zollamtes zu Jassenovac beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium im Betrage von 74 fl. 30 kr. zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

5. Bei dieser Minuendo-Versteigerung, wobei die Ausbietung summarisch und nicht in der Reihe der einzelnen Meisterschaft erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch noch vor Beginn der anberaumten mündlichen Versteigerung bei dem k. k. Zollamte in Jassenovac überreicht werden müssen, weil solche später nicht mehr angenommen werden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt sein und im Innern enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenüberschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der zu leistenden Reparations-Arbeiten zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium des Fiskalpreises im Baaren oder in Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in dem im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Licitations-Grundlagen können von nun an bis zum Licitationstage bei dem k. k. Zollamte zu Jassenovac in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Anbote eröffnet worden sein wird.

9. Anbote, welche die Fiskalpreise überschreiten unterliegen der höheren Ratifikation, wogegen jene, welche letzteren gleichkommen oder unter solchen stehen, mit dem Lizitations-Erfolge als bestätigt anzusehen sind.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber der Nummerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissär zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle ausdrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion

Agram am 16. Juni 1856.

Kesterčanek.

OGLASNIK.

Br. 140. (Izv.—196) (3—3)

Kupališno objavljenje.

Pèrvog svibnja 1856. počimlje kupanje u c. k. vojničkim Toplicama u Topuskom.

Ove mineralne toplice, koje se u okružju pèrve banovačke krajiške pukovnije nalaze, udaljene su od štopskog miesta Gline uru, od brigadne stolice Petrinje 3 ure, od parobrodarskog pristaništa Siska 5 urah, od Karlovca 8 urah, od Zagreba 12 urah.

Najsretnii miestni položaj i najugodnie okolice ukrašuju ove toplice, koje su sa neizcèrpivim blagom prirodne tople mineralne vode obdarene i za 154 gosta s potrebitim obitalištima obskèrbljene.

Mineralna vriela i liekovito blato u Topuskom spadaju u red najkriepčiih alkalinsko-slanih, uglje-vito-kiselih, od pare sumpora i joda posve prostih toplicah, koje uredno upotrebljene ne samo blagi upliv gasteinskih toplicah sa silovitom kriepostí mehadie sjedinjavaju, nu i oživotvorujuću snagu živinske kèrvi i pare posieduju, te živce i kèrv čoviečju najkriepčie podbudjuju, čim biva, da sve živlenju nekoristne vlage svojim naravskim putevima a navlastito kroz spoljašnu kožu izčezavaju.

Liekovita kriepost ovih toplicah najsjajnie ukazuje se u velikom broju dugotrajnih bolestih, medju koje osobito spadaju: kostobolja ili poganica (Gicht), tèrzanje po udima (Rheumatismus), svake vèrsti dugotrajni osutki na koži (Hautausschlage), neizliečive rane (Geschwüre), svakovèrstna bolovanja u kostih, ukočenost udovah, dalak (Eingeweidverhärtung), zastariela lapavica i kašalj, mnoge vèrsti gèrčevah i udaracah od kapi (Lähmungen), koretnice (Skrofeln), izostajanja navadnih ili naravskih izvedenjah vlage iz tiela, navlastito glede ženskih potrebštinah, i sva odtud proizlazeća napastovanja dielovanjah unutarnjih životnjih.

Obitališta, gostionice i zabavna miesta u Topuskom u najnovie doba sve to većma umierenim zahtievanjima odgovaraju, mogu se polag sve svoje jednostavnosti — oslonivši se na plemenitu kriepost svojih liekovitih vrielah uz brižljivo rukovodjenje zdravstvenoga nadzorničtva — sa svakim baš razkošno uredjenim toplicama natiecati, i nadat se je, da će ove toplice naskoro u pèrvi red sličnih zavedenjah stupiti, dočim ih visoka vlast brižljivo njeguje i potrebitim novčanim dohodcima za gradjenje osobito providjuje.

Obitališta, kupališta i gostionice dèrže podu-zetnici iz najma.

Neposredno upravljanje ukupnih poslah bilo u redarstvenom ili gospodarstvenom obziru spada na kupališno povierenstvo, koje na svaka pismena prijavljenja dragovoljno odpisuje, kao takodjer i kupališni graduirani liečnik na sva nanj upravljena pitanja brižljivo odgovara.

U Topuskom na dan 30. travnja 1856.

Schrodt,
c. k. četnik i komandant Topuskih Toplicah.

(Dp.—69) (3—2)

Staro i novo vino

biele i cèrvene boje, u maloj i velikoj mieri prodaje se u gornjem gradu u staroj poštarskoj ulici pod brojem 54.

(Dp.—51) (6—3)

☞ Sehr wichtige Anzeige für Oekonomen! ☜

Alleiniges Hauptversendungs- Depot en gros und en detail des

probaten „Korneuburger Nahrungs - Viehpulvers“

in der Apotheke „zum Adler“ der landesfürstl. k. k. Kreisstadt Korneuburg.

Die glücklichen Heilungen, welche bei der Anwendung dieses Nahrungs-Viehpulvers durch dessen vortreffliche und vielseitig wirkende Eigenschaften, von den berühmtesten Thierärzten des In- und Auslandes gemacht wurden, haben dasselbe zu dem ersten Heilmittel für alle Krankheiten jedweden Viehes gemacht, und jedem Oekonomen ist zu empfehlen, dasselbe stets vorräthig zu halten.

Es heilt alle Lungenkrankheiten des Hornviehes, als: Lungenfäule, Husten und Entzündung vom Grunde aus. Bei Blähungen, Kolik, Verstopfung erweist es sich, in grösserer Gabe, als ein sehr gutes Heilmittel. Bei regelmässigem Gebrauche hat es in den meisten Fällen bei ansteckenden Krankheiten als Ableitungsmittel gedient. — Es ist von grossem Nutzen für alle säugenden Hausthiere, indem es die Milch baldigst verbessert und das Rühren in einer halben Stunde beendet ist. Kühe, welche schlechte Milch geben, bekommen schon am dritten Tage einen guten Rahm. Es dient zur Reinigung des Viehes, wenn es kälbert. — Kälber gedeihen zusehends, wenn sie etwa 8 Tage lang davon erhalten. Auch bei Schweinen leistet es die besten Dienste. Gegen die Drüsen der Pferde hat es sich als das kräftigste und schnellwirkendste Mittel erwiesen, so wie auch gegen die Kolik und alle der beim Hornviehe oben angeführten Krankheiten. Es ist überhaupt ein probates Blutreinigungsmittel und treibt allen Krankheitsstoff aus dem Leibe.

Preise: Das kleine Packet 24 kr., das grosse 48 kr. CM. — Jedes Packet ist mit dem Siegel der Kreisapotheke zu Korneuburg und Gebrauchsanweisung sammt Zeugnissen versehen, und werden die Annoncen nach Verlangen in deutscher, ungarischer oder slavischer Sprache verabfolgt.

Die Wahrheit und Wirksamkeit dieses Nahrungs-Viehpulvers bestätigen viele Zeugnisse, von denen einige abwechselnd veröffentlicht werden:

Zeugniss.

Der Gefertigte bestätiget der Wahrheit gemäss, dass das vom Herrn Apotheker Hellmessen gekaufte **Nahrungs-** und **Heilungspulver** aus der **Kreisapotheke** zu **Korneuburg** bei meinem Pferde angewendet, welches sehr stark an Husten und Drüsen litt, dieses in kurzer Zeit von diesem Uebel befreite, daher ich nicht unterlassen kann, dasselbe in solchen Fällen jedem Oekonomen anzuempfehlen.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Kaaden, am 4. Februar 1856. (L. S.) **Reglyaga,** Bürgermeister. **Johann Träger,** Oekonom.

Zeugniss.

Der Gefertigte hatte eine Kuh, welche durch mir unbekannte Ursachen ganz aufgetrieben war, und in einen so bedenklichen Zustand gerieth, dass ich schon Anstalt traf, sie schlagen zu lassen; da alle angewandten Mittel, die ich früher mit Erfolg anwendete, fruchtlos blieben. Da kam ich zufällig zum Herrn Apotheker Hellmessen in Kaaden, der mir rieth, mit dem **Nahrungs-** und **Heilungsviehpulver** aus der **Kreisapotheke** zu **Korneuburg** noch einen letzten Versuch anzustellen, und nach wenigen Stunden, als ich der Kuh das Pulver in kurzen Zwischenräumen eingab, fing die Kuh zu misten an und war binnen vierzehn Stunden vollkommen gesund; daher ich dem Erfinder dieses Pulvers, so wie dem Herrn Apotheker Hellmessen allein die Rettung meiner Kuh, die, nebenbei gesagt, achtzig — hundert Gulden werth ist, verdanke.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

(L. S.) **Franz Handschmann,** Ortsvorsteher. **Johann Weis.**
Warnsdorf, am 15. März 1856.

Zeugniss.

Ueber das probate **Korneuburger Heilungspulver,** welches ich Gefertigter vom Herrn Apotheker Hellmessen in Kaaden kaufte, und bei meinen Pferden, welche stark an Husten und Drüsen litten, in Anwendung brachte, wurden dieselben in einigen Tagen gänzlich davon befreit.

Gewiss werde ich es nicht unterlassen, einem jeden Wirthschaftsbesitzer dieses treffliche Pulver anzurathen und zu empfehlen. Ich bin daher beiden Herren Apothekern den innigsten Dank schuldig.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Grosskörbitz den 6. Februar 1856.
Franz Guba, Gemeindevorsteher. **Ignaz Plitzner,** Wirthschaftsbesitzer in Grosskörbitz.

Zeugniss.

Der Wahrheit getreu bestätige ich die heilsame Wirkung des **Korneuburger Nahrungs-** und **Heilungsviehpulvers** aus der **Kreisapotheke** zu **Korneuburg**, durch dessen Gebrauch ein Pferd mir gerettet wurde, was Alle schon für verloren hielten. Dasselbe litt an einem Magen-Katarrh, wodurch es die Fresslust ganz verloren hatte. Ich versuchte nun, wo alle Hoffnung aufgegeben war, Ihr berühmtes Nahrungsviehpulver. Schon nach zwei Tagen sah ich die gute Wirkung, das Pferd frass mehr, und nach einigen Wochen, durch die ich das Mittel demselben täglich ins Futter gab, war das Pferd ganz gesund. Ich muss Ihnen nun recht danken dafür, denn nur dieses Mittel hat das Pferd erhalten.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Weinern, den 9. Februar 1856. **Franz Sigmund,** Ortsvorsteher. **Josef Ender,** Oekonom.

In den nachfolgend bezeichneten Orten werden Aufträge durch die benannten Herren Apotheker und Kaufleute von dem **Hauptdepot aus der Kreisapotheke zu Korneuburg allein** prompt besorgt, als:

Agram: Gratian Mihić Apoth. Gjula: A. Lukačš Apoth. Essegg: Horning Apoth. Fünfkirchen: J. F. Säger und F. G. Pucher. Mohač: A. Koegl. Peterwardein: Inngiger & Cpie. Sissek: F. Pokorny. Samobor: Wiesner. Apoth. Wien: bei Gebrüder Fritz Staadt, Current-Gasse Nr. 408. Bruk A.|M. A. Wittmann Apoth. Brünn: Eduard Böhm. Graz: J. Purgleitner. Klagenfurt: J. Clementsitsch & K. Clementsitsch. Marburg: F. Halbarth. Oedenburg: L. Pachofer. Ofen: Hankowsky. Pančova: C. Rauschan. Pest: J. v. Török. Prag: J. Preistig. Pressburg: C. Römer und Gebr. Hackenberger. Segedin: J. Kiekner und C. Eigner. Warasdin: A. Halter.

Die so eben bei Pirer & Keck in Wien erschienene Brochüre über die Heilkräfte, Wirkungen und Spezielle Anwendung des **Korneuburger Nahrungsviehpulvers** ist durch Alle die früher bezeichneten Firmen zu beziehen.

Die Herren Apotheker und Kaufleute wollen wegen Abnahme des Depots sich entweder an die Kreisapotheke in Korneuburg, oder an die Apotheke in Bruck wenden, und werden in den Zeitschriften gleichfalls namhaft gemacht.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 19. LIPNJA 1856. Broj 140.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike nagčitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljeno je za 1 vèrstbinu: 4 kr. sr. odlinie za pèrviput, a zatim za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne plaćase do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na **pol godine** poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na **četvèrt godine** poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole **besodvlačno** podpunu predplatu na „odpravničtvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, dne 18. lipnja. Noćas stigo is Karlovca je ovamo te odseo u gostioni kod cara svietli grof i maršal Laval Nugent.

— Gradu Sisku dozvoljeno je, da izravna i potaraca briegove uz Savu te je tako sva prilika, da će se ota za sisačku tèrgovinu i komunikaciu važna radnja započeti još tečajem ove godine. 10. t. m. dogovarali su se sisački tèrgovci glede željeznice, koja će se praviti do Siska. (Pesth-Ofner Ztg.)

— Ove godine izlaze dva nova slavenska časopisa u našem carstvu i to sèrbska „Podunavka" u Zemunu i poljski „Dziennik literacki" u Lavovu. Posliednjemu je ciena poštovna na god. 10 for. sr.

— Lumir priobćuje, da je onomad dovezena u zlatni Prag zbirka knjigah iz ostavštine Jeriga Rybaja, českog spisatelja i bivšega propoviednika evangeličkog českih občinah u Berlinu, Draždjanima i u Cinkotu, koja broji mnogo vèrlo riedkih knjigah većom česti iz pèrvih godinah razvitka česke literature pa sve do polovice sedamnaestoga stolietja.

— Ima tomu niekoliko godinah, da se je pomolio na slavjanskom književnom obzorju novi ali vèrli jezikoslovac (filolog) prof. M. Hattala, rodom Šlovak. Taj slavni poznavalac slavjanskog jezika izdao je dosele više izvèrstnih spisah, koji gotovo svi zasiecaju u jezikoslovnu struku književnosti. Najznamenitie dielo, koje je dosele pomenuti spisatelj izdao, bit će svakako njegova skladba českoga jezika, koje pèrva čest je lanjske godine biela sviet ugledala a sada bit će do mala i druga doštampana, koja obsiže nauku o tvaranju riečih. Glasa se ujedno, da g. Hattala, koi sada predaje jugoslavenski jezik na sveučilištu Praškom, radi na ilirskoj gramatici za Čehe. Kamo sreće, da se to obistini.

Zagreb. (Pregled). Englezko-amerikanska razmirica zavèrtila je dan današnji glave svim ljudima. Englezki listovi donoše glede nje od niekog vremena zaisto obširne članke, koji su svikoliki pisani u tako mirnom duhu, da se tomu svak živ čuditi mora. Samo „Morning Post" piše žešće te izjavljuje, da treba odpravit iz Engleske g. Dallasa, amerik. poslanika u Londonu, kao što su to učinili Amerikanci eng. posl. Cramptonom. Više linejskih brodovah, što se sada nalaze u Portsmoutskoj luci, dobilo je zapovied, da se spreme na put. Oni će po svoj prilici odjedrit u more sve do Halafaxa, gdie će biti sakupljeno 26 bojnih brodovàh, a to zaista nije šala. Tko da sada razreši ovaj čvor: je li to puka samo demonstracia ili pako sredstvo, da se osigura Englezka?

Nu priličnie je, da prenimo na drugu misao, jer englezki narod nimalo nežeili potući se a i Washingtonski kabinet nemisli za cielo zbiljno o ratu. Vidi se takodjer iz potonjih sjednicah englezkog parlamenta, da je on sklonjen na mir. Kako pak narod o ratu misli, to nam najbolje posviedočava nieki poziv na Amerikance, koi ide u Manćestru medj pukom od ruke do ruke. Tu se opominje liepim riečma amerikanski narod, da nastoji iz petnih žilah, da bude Englezka sa saveznim dèržavama u miru, kao što je dosele bila. Amerikanci naziviju se u tom pozivu, kog je već sila Englezah podpisalo, braćom i prijateljima.

Svagdanji razgovor u Engleskoj kreće se, ima tomu dobre dugo, sve jednako oko sudbene rasprave Palmera; sad će pako ta stvar do malo na kraj izaći, jer je, kao što bèrzojav javlja, odsudjen na smèrt rečeni Palmer, a i rok te sudbene ovèršbe odredjen je na dan 14. t. m., pored svega toga, da je on gledao s kojekakvih razlogah, da se to bar još za nieko vrieme odgodi. Uvereni smo, da će naše občinstvo zanimati, da čuje što o razpravi sudbenoj glede tog zaista čudnovatog zločinca. Tako priobćuju londonski listovi, kako je dopisivao posliednjih danah g. John Smith, branitelj Wiliama Palmera sa ministarstvom unutarnjih dielah. U niekom listu na Sira Greya moli Smith, da se odgodi pogub za vrieme, dok se nerazjasne nieke većom stranom sa znanstvenoga gledišta tečajem pravde pojavivše se sumnje, koje se većim dielom protežu na znamenja tobožnog zločinstva.

On obraća tu pozornost osobito na to, što je veoma sumnjiv značaj dvojice sviedokah i što nema druge dvojice sviedokah, koji po njegovom razboru najbolje bi mogli obaviestiti sud o tom, na što je upotrebio Palmer kupljeni otrov itd. — Na to odgovori pomoćni tajnik u ministarstvu unutarnjih dielah ovako: „Moj gospodine! Tajnik Sir G. Grey primio je i razsudio vaše listove od 10. i 11. lipnja, što ste ih vi pisali glede Palmera pa mi je naložio da vas ubaviestim, da on nije opazio u nijednoj točki, na koje ste vi njega učinili pozornim, šta takova, što bi ga opravdalo, da sud zaprieči izvèršit osudu po zakonu. U ostalom sam, gospodine, vaš najponiznii službenik,

H. Waddington."

Već je sve pripravljeno, da se obiesi Palmer. Pučanstvo će jako gèrnuti k onomu miestu, gdie će ga pogubiti a u cielom Staffordu nije moć već sada ni za još veću plaću dobiti sobe ni postelje. Obzirajuć se na preveliko množtvo svietine, koja će se sakupiti kod pogubljenja, svidilo se potrebito občinskomu vieću grada Londona, da se ustanove što prie oprezna sredstva, da se nedogodi kakva nesreća pa je jučer javno

---

Vatroslav Lisinski.

Životopisni nacèrt.

Od Josipa Vranyczany-Dobrinovića.

Prevedeno iz „Perly české".

(Nadalje.)

Prirodjeni dar duha, bistri um, težnja za naukom i **novost** krasnog i glasbenog grada dopomogla je naviše tomu, da je Lisinski vèrlo napriedovao. Učitelji su mu bili: ravnatelj konservatoria Kittl i Pič, reditelj škole za cèrkvenu muziku. — Njegove skladbe igrane su tu često nesamo u privatnih i javnih koncertih i kod podobnih slavnostih, već je jedna od njegovih ouverturah javno predavana u konservatoriu. Promiena klimatična, koju je teško podnašao, prouzroči mu mnogo tielesnih bolih te se on morade vratiti tečajem naukah niekoliko putah u domovinu, dok se najposlie svèršivši svoje nauke nevrati na početku g. 1850. sa liepom sviedočbom za uviek u domovinu, pun nade, da si je i temelj položio za slavnu budućnost vèrlimi znanostmi, koje je nekanio obratiti za prospieh svoga naroda.

Medju inimi znamenitimi skladbami, koje je u Pragu uzeo priredjivati, dovèršio je takodjer dosliedno zadanomu obećanju operu **Porin** te je cielu sam instrumentirao; na njoj napisano je vlastoručno po rav. Kittlu u uspomenu mnogo primietbah. To je bila druga njegova opera, koju je vrativši se zahvalno posvetio svomu najiskrenieмu priatelju Štrigi. Štriga otišo je medjutim na vojnicu te je vojevao kao dobrovoljac cieloga rata pod vodjom Jellačićem banom. Napokon se vrati iz bojnog polja u domaći mir. Stazić pako postade pèrvim tenorom u Pešti.

Nado, kako si nesmiljena, kad koga zanesoš! — Ubogi Lisinski! od onog časa, kako se je vratio u domovinu, nije dočekao više blagoga dana: sve pomisli razbiju mu se na čvèrstih kao stiena zapriekah, kojimi se on sukobi u Zagrebu. Tečaj niekoliko godinah promienio je i domovinu i ljude, i njihove misli i snagu. Plemenite namiere Lisinskog glede zavedenja narodne glasbene škole i narodnog kazališta, gdie bi bio mogo mnogo dielovati, nenadju nigdie ni odziva ni podpore, te ostaše izprazne gole sanjarie i puko nagadjanje. On stane davati koncerte u Zagrebu, gdie su mnogi njegovi komadi igrani — ali slabo účestvovani; on se domisli nanovo čemu — ali pa i tada bez uspieha. Šta da čini sada, kako da živi dalje nemajuć od nikud nikakve podpore. Jedini posao, koi ga je još niešto uzdèržavao, bilo je nadgledanje u glasbenom družtvu, gdie je on obavljao čin nadgledatelja.

Zla sudbina progonjaše ga sve to više; konačno, da neumre od glada, prisiljen je bio hodati po kućah i diecu podučavati na pianu. Gorak bio je to hlieb zanj, jer mu je već odavna prie dodijalo golo nabijanje po klaviru, a da se sada tek tomu priuča! U zimi nije ni onako mogao to obavljati. Konačno, neznajuć kamo da se obrati, odluči, potražiti kao diplomirani jurista dèržavnu službu, koju je i zadobio. Slaba plata nije mu bila zadosta; viečito siedanje nije mu bilo u prilog, a pri svem tom nije imao ni malo časa, da pomisli — na glasbu, na dušu svoje duše! Takov položaj morao mu je za cielo duh sasvim zatamaniti. K tomu svemu pridruži se slabost, tako da je iznemogao sve više te više; upade u zimnicu, dostane se otoka i vodene bolesti — nije bilo više pomoći, a on se prestavi dne 31. svibnja 1854 u viečni život.

Tielo njegovo počiva na groblju sv. Roka pokraj ostanakah oca, brata, jedine sestre i mile matere, koja je preminula godinu danah prie njega u iste bolesti. (Dalje sliedi.)

oglasilo, da imade redarstvo nalog, da nedopusti turati se medj svietinu onoj dieci, koja još nisu navèršila četèrnaeste godine. Ženama je preporučeno, da neidu blizo uzama, jer bi tu lahko mogle biti sgnjetene a mnogobrojna gledališta bit će prie ispitana, da li su zaista dosta jaka, da podnose na njim nagomiljajuću se svietinu. Pučanstvo opomenjeno je takodjer glede kradikesah itd.

Kao što najnovie viesti javljaju, obiesit je zločinac Palmer dne 14. t. m. s jutra u Štaffordu. Odsudjenik ostao je sve do zadnje ure hladnokèrvan te je preminuo izpoviedajuć neprestano, da je nedužan. Velika sila naroda sakupila se je, da vidi, kako će ga pogubiti ne samo iz obližnjih stranah Štafforda.

Iz Stare Gradiške, 4. lipnja. Danas po podne upravo sad kad ovo pišem, riču berbirski topovi i naviešćuju Turkom, da je prestao ramazan, a nastao mali bajram, iza koga naslieduje veliki bajram, o kome će sasma ludovati od veselja. — Večeras je njim izišla mlada misečina — al kakov će dan sutra izaći Kèrstjanom? Čoviek morao bi Bog da bude, kad bi znao: šta noć šta li dan nosi? . . . Jedino to je istina, da su postom ovim ponješto barem strasti Turakah zažvaljene bile; ali ipak ovdie ondie pustiše im oni uzde, i potèrčaše kao obiestno i plaho zdriebe medju pitoma stada od ovacah, medju Kèrstjane, misleći, da će ih pèrvimi udarci od svojih tvèrdih kopitah na zemlju obataliti. . .

Al šta rekoh? Kamo sreće da je tako! Dok je Turčin tako očito navaljivao na Kèrstjane, još je ponješto i dobra u tom bilo. Oni bo vidivši bar zlotvore svoje, kako tako uklanjahu im se ili u goru ili u pustare, ili u uskoke ili u hajduke, ili pod carskog orla dvoglavoga. Ali kamo i kud ćeš sad?

Turčin nije više stari junak onaj od mejdana; on je lija i s njom se je posestrimio. . . Mi znamo, da svaka lija dolija, al kada će ova, tko zna? . .

Ovih danah su Turci pometali kèrvave svoje handžare u korice, puške vèrgli u zapećak, kopja pobacali u tèrnje i ostalo oružje složili na hèrpu da ih hèrdja jede: a oni odoše u zasede, latiše se vèrke i mašiše za sičan! Glé novoga njihovoga junaštva! Meterizi sad su im kavane, topovi findžani, vatra otrov . . . sve — sve se je premienilo u sriedstvih, samo je svèrha im uviek jedna, da utamane kojim mu već bilo načinom kèrstjanina!

U gornjemu Skoplju otrovaše oni poglavitih i najčastnijih 12 Kèrstjanah, za koje sad već nitko nepita ni nemari, nit se iztražuje, nit tko kudi koga, da kamo li pedepsa; a Turci se podsmehivajući poglèdju s radostnim čuvstom; oduševljuju se za buduća takova poduzetja i junaštva, a gore od čeznutja, da Muhamedu čine što više zaslugah a sebi zadužbinah! . . . . Vele oni: „bir ćopek oksikosum“ — što će reći: jedan pas manje t. j. kèrstjanin, al ovdie su dvanaestim na jedanput za uviek usta začepili.

Ako su tako u ramazanu, kad nesmije Turčin ni da se s kim inati i prije a kamo li razsèrdi ili šta opaka učini, radili, — što neće sada još sve biti o bajramu? Neće li, rekoh, sutrašnji dan, o kome povedoh govor, biti još cèrnji i užasniji od ovoga, u kome je tolikim na zemlji dan za uviek pomèrčao? Barem se tako još za čitavoga posta njihovoga Kèrstjanom groziahu, da im sasma cabren neostane, već si ga s budućom osvetom začinjahu.

A odkuda taj gnjev? Iz hati-humajuma! Vidite dakle, kako im je ovaj priseo! A tko je, koi će im tu kost iz gèrla izvaditi? . . . Svakako pako kèrstjane s hati-humajuma sreća ošalila; jer što on više veli, to Turci manje govore a iza busije iz potaje udaraju; što on više dopušta, to se Kèrstjani manje raduju; i što manje na Turke gledje, to više Kèrstjani nariču i ruše se. Sve dobro indi, što god je u njemu, jest zaman; on je dosad urodio Kèrstjanom samo suzami i uzdisaji! A dokle će bosanska duša vapiti? do cara? jok! do Boga! . . . (K. J.)

Talianska.

Rim, 4. lipnja. Njenom veličanstvu carici francezkoj šalje sveti otac papa po kardinalu Patrizi onomad posvećenu zlatnu ružu, koja što se tiče sjajnosti i dragocienosti malo koja od prijašnjih dolikuje, jer joj je nakićeno velebogato dragim kamenima stabalce, lišće, pupoljci i cvieće. Za svečanu predaju toga dara sastavljen je posebni formular, koi od rieči do rieči ovako glasi:

Accipe Rosam de manibus nostris, quam ex speciali commissione Sacratissimi in Christo Patris et Domini Nostri Domini Pii Divina Providentia Papae Noni Nobis facta Tibi tradimus, per quam designatur gaudium utriusque Jerusalem, scilicet triumphantis et militantis Ecclesiae; per quam omnibus Christi fidelibus manifestatur flos ipse speciosissimus, qui est gaudium et corona Sanctorum omnium. Suscipe hanc tu, dilectissima filia, quae secundum saeculum nobilis, potens ac multa virtute praedita, ut amplius omni virtute in Christo Domino nobiliteris tamquam rosa plantata super rivam aquarum multarum, quam gratiam ex sua uberanti clementia tibi concedere dignetur, qui est Trinus et Unus in saecula saeculorum. Amen.

Turska.

Iz Carigrada pišu tèrstjanskom listu „Osservatore Triestino“ glede ustanka i pobune Arapah sliedeće:

„U Arapskoj buni se narod sve to više. Odpušteni šerif od Meće Abbu Talib nastoji uzpèrkos opetovanoj opomeni sultanovoj, da ostane na svom miestu. U tom mu je na pomoć jaka i odabrana četa, koju nieki broje na 40,000 momakah. On tvèrdi, da sultan nema slobodne volje, već da su ga prisilili djauri, da izda hatihumajum protivan Izlamu. Lahko je pogoditi, da će ovo fanatično shvatjenje zadati jos zaisto ozbiljnih brigah. Šerif je već tako daleko dotierao, da je put zabranio svetom karvanu iz Carigrada.

Novoimenovani šerif, Muhamed Ibei-Naum nije zadevoljio nadi, da prisili Abu Taliba na uzmak pa stoji sada na granicama neznajući šta da radi. Pripoviede se, da je pozvan vicekralj misirski (egipatski), da tu posreduje; ali se čini, da na to nije sklon divan, bojeći se drugih posliedicah.

Iz Carigrada. Nieke renske novine priobćuju viest, da će se svake godine 16 000 raje stavljat u vojsku. To bi za 7 godinah iznosilo 112.000 ljudih. Osim toga plaćat će oni, koji se neuzmu za vojnike. Visoki saviet savietuje se baš sad, kako će ovu uredbu u dielo da privede. Iz Krima dolazi jednako zapadnjačka vojska. Od ove zapremaju čitave regimente stan u Maslaku.

„Times javlja po listovima iz Carigrada, od 19. svibnja, da je Perzia učinila pokušaj sredstvom porte, da se poravna s Engleskom. Toga radi došao je jedan perzianski komesar Mirza Malkum Kan u Carigrad. Za čudo je samo to, da je taj poslanik sin jednog bezuslovnog privèrženika Rusie.

Iz Širnesa pišu „Dely Neuse“: Ovdie je po bèrzojavu došla zapoviest, da se hitno spremi zavojni parobrod „Kresi“ (80 topovah) za inostranu službu. On će se oboružati podpunema, i povest će tanetah, lumbardah, raketah itd. sa sobom. Kapetan ladje bit će R. Varen. On nosi sa sobom zapečaćeni naputak.

„Oesterr. Ztg.“ Lord Rekliv iskao je u Carigradu od sultana, da mu ustupi tako nazvani Galata-Sarej za jednu protestantsku cèrkvu. Sultan mu nije odobrio zahtievanje, jer to nepodnosi turska viera. Da bi pak izpunio želju Engleske, poklonio je sultan poslaniku veliku kèrpu zemlje iza pomenutog zdanja, i tu će se zidati pèrva protestantska cèrkva u Peri. Dok se tako u Carigradu reforma započima u duhu religiozne tèrpljivosti, protivno radi podkralj od Egipta, koi se dosad pokazivao priateljem napriedka. On je jednim ukazom isključio sve Kopte (egipatske kèrstjane) iz viših praviteljstvenih službah, i odpustio mnoge činovnike, koi su sad bez hlieba.

Bèrzojavne viesti

London, 16. lipnja. Lord Palmerston i grof Clarendon izjavljuju se u siednicama obih kućah, da će amerikanski poslanik Dallas ostat na svojem miestu i da će se vlada u obziru razmirice o središnjoj Americi stat s njime pogadjati; nadalje da nisu izdani na škvadru nikakvi naputci, iz kojih bi nastat mogao kakav suraz. Crampton došao je ovamo; amerikanski dnevnici prispievši s posliednjim parobrodom, govore sasvim u pomiriteljnom duhu.

Paris, 16. lipnja. Jučerašnje razsvietljenje bilo je veoma sjajno. Car i carica bili su pri ognjotvoru i vratiše se oko 10. ure u St. Cloud.

Beč 17. lipnja. Biskupske konferencie danas su sa svečanom velikom službom božjom i Te Deum-om u pèrvostolnoj cèrkvi sv. Stiepana zaključene.

Uslied bèrzojavne privatne viest iz Rima u jučerašnjoj siednici papinskoga stola proglasili su Kardinalom Nj. preuzvišenost visokočastnog gospodina nadbiskupa zagrebačkoga Jurja Haulika de Varallya. Imamo razloga mislit, da je u isto doba i Nj. preuzvišenost visokočastni gosp. gèrčko-sjedinjeni nadbiskup lavovski Levicki proglašen kardinalom.

(Abendb. d. Wiener Ztg.)

Tèrst 17. lipnja. Nj. preuzvišenost fm. grof Radetzky otišao je prošastoga ponedieljka na svoju lietnu stolicu u Monzi.

Oglas.

S 12. komadom I. razdiela i 4. komadom II. razdiela i miesečnim kazalom a. b. c. dovèršila se je pèrva predplata za godište 1856. zemaljsko vladnog lista za Hèrvatsku i Slavoniu i stoji u Zagrebu 2 f. a s poslanjem bez poštarine 3 f. 40 kr. kon. novca. Tako na predplatu uprav dovèršenu kao i na dolazeću uljudno se time pozivlja obćinstvo.

Zajedno se gg. p. n. predbrojnikom prošaste godine time dostavlja do znanja, da je chronologično i alfabetično kazalo za god. 1855. I. i II. razdiela zemaljsko-vladnoga lista za Hèrvatsku i Slavoniu izišlo i dobit se može u Zagrebu za 1 f, a s poslanjem bez poštarine za 1 f. 40 kr. kon. novca.

Odpravništvo zemaljsko-vladnoga lista
za Hèrvatsku i Slavoniu.

Carski dukati	6 fr.
Srebro od 17. lipnja	8[4] „

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br 586. gr. (Izv. 209) (3—2)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se time do obćega znanja, da je uslied dopisa c. k. kot. suda u Körmendu od 5. ožujka 1856. br. 1786, na molbu Manojla Grünbauma, tutora malolietnih nasliednikah Cecilie Breier, javna dražbena prodaja kuće pod br. 347. sa k istoj spadajućom štalom, kolnicom i vèrtom u Križevcu nalazeće se, u razpravljanje zaostavštine po Cecilii Beier spadajuće, pomenutim nasliednikom pripadše dozvoljena i na 7. sèrpnja 1856. u 8 satih prie podne na licu miesta iste kuće ustanovljena. Ciena ličbena ote nepokretnosti jest ciena prociembena u svoti od 2840 for. sr. sastojeća. Ova dražbena prodaja bi uslied dobrovoljne molbe zastupnika nasliednikah dozvoljena, te pravo založno vierovnikah na otoj nepokretnosti možda osigurano istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano.

Svaki dražbenik u ime vadiuma svotu od 100 for. sr. položiti imade. Onaj, koi otu nepokretnost dostignuo bude, dužan je u roku od 30. danah, od dana prodaje počemši, budi polovicu kupovnine u gotovom položiti, budi tretji dio kupovnine u istom roku pod otim ipak uvietom namiriti, da za šestu stran kupovnine k polovici kupovnine faleću hipotekarnu sigurnost dade, ostatak, to jest polovicu ili dvie tretjine tim načinom na dugu zaostale kupovnine je kupac uz 5% okamatjenje tečajem šest godinah u jednogodišnjih jednakih obrocih počemši od dana dražbe namiriti dužan, ništanemanje kupcu je prosto ova platjanja i takodjer namirenje čitave kupovnine prije izminutja tih rokovah namiriti. Platjanje kupovnine može se do dalje sudbene odredbe budi kod c. k. kot. suda u Körmendu, budi u ruke tutora Manojla Grünbauma učiniti. U slučaju pako, ako nebi kupac u roku od

..) danah od dana dražbe računajuć, polovicu kupovnine ili tretjinu sa osiguranjem šestog diela kupovnine, naplatio, onda će isti položenog vadiuma lvaran i za svaku time prouzrokovanu štetu odgovoran biti, te na njegovu pogibelj i troškove nova prodaja ote nepokretnosti će se preduzeti.

C. k. kot. ured kao kot. sud.

U Križevcu dne 21. svibnja 1856.

C. k. kotar-ki predstojnik
Kiš s. r.

Nr. 8176. (Fin.—23) (3—2)

Lizitations-Kundmachung.

1. Zufolge Erlasses der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 17. April l. J. Z. 5268 werden mehrere Reparations-Arbeiten an dem Zollamtsgebäude zu Jassenovaz im k. k. 2 Banal Grenz-Regiments-Bezirke und an dem hiezu gehörigen Pferd- und Kuhstalle, dann Hof- und Garten-Einfriedung am 28. Juni 1856 Vormittag um 9 Uhr beim genannten Zollamte an den Mindestfordernden zur Ausführung überlassen; als:

1. Maurer- und Handlangerarbeit sammt Materiale im Ausrufspreise pr.	200 fl. 54 kr.
2. Steinmetz-Arbeit sammt Materiale im Ausrufspreise pr.	44 fl. 30 kr.
3. Zimmermanns- und Handlanger-Arbeit sammt Materiale im Ausrufspreise pr.	773 fl. 10 kr.
4. Ziegeldecker-Arbeit sammt Materiale im Ausrufspreise mit	199 fl. 10 kr.
5. Tischler-Arb. im Ausrufspreise	96 fl. 21 kr.
6. Schlosser-Arbeit mit	21 fl. — kr.
7. Spengler-Arbeit mit	40 fl. 30 kr.
8. Glaser-Arbeit mit	7 fl. 30 kr.
9. Anstreicher-Arbeit mit	107 fl. 10 kr.
Zusammen	1489 fl. 55 kr.

2. Zur Licitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

3. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 9 Uhr Vormittags im Lokale des k. k. Zollamtes zu Jassenovac beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium im Betrage von 74 fl. 30 kr. zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

5. Bei dieser Minuendo-Versteigerung, wobei die Ausbietung summarisch und nicht in der Reihe der einzelnen Meisterschaft erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch noch vor Beginn der anberaumten mündlichen Versteigerung bei dem k. k. Zollamte in Jassenovac überreicht werden müssen, weil solche später nicht mehr angenommen werden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt sein und im Innern enthalten.

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, die Baubeschreibung, den Plan, das Einheitspreis-Verzeichniss, und den summarischen Kostenüberschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der zu leistenden Reparations-Arbeiten zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium des Fiskalpreises im Baaren oder in Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in den im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Licitations-Grundlagen können von nun an bis zum Licitationstage bei dem k. k. Zollamte zu Jassenovac in den gewöhnlichen Amtsstunden eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote eröffnet worden sein wird.

9. Anbote, welche die Fiskalpreise überschreiten unterliegen der höheren Ratifikation, wogegen jene, welche letzteren gleichkommen oder unter solchen stehen, mit dem Lizitations-Erfolge als bestätigt anzusehen sind.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber demjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber der Nummerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissär zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 15. Juni 1856.

Kesterčanek.

Br. 2067,2878 i 2879. — 3014 i 346. (Izv. 212 i 219) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teči počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 15. ožujka 1856. br. 554.	Vinica sa 6 izkupljenikah naselbinah	Ludvika Köröskeny-a baštinici	1793	10	1. svibnja 1856.	30. sèrpnja 1856.	30. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 13. svibnja 1856. br. 1098.	Mokrice sa 32 izkupijenika naselbinah	Emilia grofica Keglević	1940	46	1. studenoga 1856.	„	na 30. rujna 1856 u 9 satih prie podne
od 12. travnja 1856 br. 839.	Gorica sa $2^{2}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah	Emilia grofica Keglević	390	—	1. svibnja 1856.	„	30. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 13. svibnja 1856. br. 1058.	Repinec sa $7^{3}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah	Dragutin Koritić	913	32	1. studenoga 1856.	„	30. rujna 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1113.	Rasinja sa $85^{6}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah i 113 izkupljenikah najamnikah	Ferdinand Inkey	14,795	25	„	12. kolovoza 1856.	na 13. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1099.	Gorica sa $13^{3}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah i 1 željara, novčanom podatku i u osobnoj piešačkoj službi	Ferdinand Inkey	3520	—	„	„	13. listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izbodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Varaždinu dne 21. i 31. svibnja 1856.

Novak. Fohn.

(VI.—22) (3—1)

9516/1890.

Konkurs-Kundmachung.

Im Agramer Konvikte ist der Johann Dvojak'sche Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, für welchen hiemit die Konkursfrist bis zum 15. Juli l. J. anberaumt wird.

Auf diese Stiftung haben Schüler wechselweise aus der nach weiblicher Linie von Berkelia abstammenden Verwandtschaft des Vaters des Stifters und aus jener seiner Mutter nach Suprinović; in Ermanglung solcher Verwandten aber Schüler aus der Pfarre Pakrac Anspruch; und nachdem der letzte Stiftling dieser Stiftung aus der Familie Berkelia war, so sind für den gegenwärtigen Erledigungsfall vorzugsweise Schüler aus der Verwandtschaft der Mutter des Stifters nach Suprinović zum Genusse der Stiftung berufen; in Ermanglung solcher werden jedoch auch andere Schüler nach den stifterischen Bestimmungen berücksichtiget werden.

Die Kompetenzgesuche, sind an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisiren, bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sich der betreffende Schüler, welcher übrigens mit Beginn des Schuljahres 185⁶/₇ jedenfalls zur Aufnahme wenigstens in die erste Gymnasialklasse befähigt sein muss, im laufenden Semester befindet, einzubringen, und bei den Verwandten des Stifters mit der genügenden Nachweisung dieser Verwandtschaft, bei den Schülern aus der Pfarre Pakrac mit der Nachweisung der Zuständigkeit zu dieser Pfarre, allenthalben aber mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpockenimpfung oder gehab'en natürlichen Blattern, dann über die gesunde körperliche Komplexion und das Freisein von jedem chronischen Leiden, ferner mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester und mit dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester — zu dokumentiren

Agram am 31. Mai 1856.

1123—31 Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

---

für das laufende Semester zu belegen. Bloß solche Bewerber können aber nach den Statuten des Konviktes berücksichtiget werden, welche mit Beginn des nächsten Schuljahres zur Aufnahme mindestens in die erste Gimnasialklasse befähigt sind.

Agram am 31. Mai 1856.

1125—31 Von der kk. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—24) (3—1)

9575/1689.

Konkurs.

Für den im Agramer Konvikte erledigten Kraš'o'ichen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs eröffnet und der Präklusivtermin zur Einreichung der Kompetenzgesuche auf den 12. Juli l. J. anberaumt.

Zum Genuße dieser Stiftung sind berufen abwechselnd Schüler aus den Familien Hoić und Krõutić nach männlicher oder weiblicher Linie und die Söhne dürftiger Adeliger, insbesondere s. g. Nobilium unius sessionis aus der Pfarre Ledelsrčina (Komor), wobei für den dermaligen Erledigungsfall jedoch den berufenen Kandidaten aus der eben gedachten Pfarre vor denen, welche Abstämmlinge der gedachten Familien sind, der Vorzug gegeben wird.

In den an das hohe kk. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an der der bezügliche Schüler im laufenden Semester studirt, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzureichenden Kompetenz-Gesuchen haben die Abkömmlinge der Familien Hoić und Krõutić diesen ihren Familien-Nexus, die Kandidaten aus der Pfarre Komor aber den Adel und ihre Vermögens-Verhältnisse durch genügende und vorschriftsmäßige Beweismittel darzuthun. Ferner sind die Gesuche zu belegen: mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken und über die körperliche Gesundheit überhaupt, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester.

Schließlich wird noch bemerkt, daß zur Aufnahme in das Konvikt statutenmäßig gefordert wird, daß der betreffende Schüler mit Beginn des kommenden Schuljahres 1856/7 zum Eintritte wenigstens in die erste Gymnasialklasse befähigt sei.

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 20. LIPNJA 1856. Broj 141.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike na čitavom — ietu. Pelugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za drugo oglase ili posobne članke platja se do 10 liniah 20 kr sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravničtvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Minister unutarnjih poslovah naimenovao je doktora Franju Millićića, gradskoga fizika u Zagrebu, sučlanom postojanoga liečničkoga povierenstva kod miestodèržtva u Zagrebu.

Da se predusreti svakoj nesreći, odredjeno je po povierenstvu kod sela Tèrnje na lievom briegu Save — miesto za kupanje i granice su mu naznačene zastavicama; isto se prostire 6° u rieku. Izvan toga miesta i za iste uviežbane plovce pogibeljno je dno zbog mnogih dubljinah i silovita tečaja rieke.

To se stavlja do obćega znanja s tom opazkom, da će oni, koje kupajuće zateču izvan odredjenoga miesta za kupanje, biti sudbeno kažnjeni.

U Zagrebu dne 12. lipnja 1856.

Od c. k. redarstvenoga ravnateljstva.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

U Zagrebu, dne 20. lipnja. Jučer poslie podne dovedeni su ovamo pod pratnjom oružničkom iz Karlovca ubojice Paveka i njihovi ortaci.

Iz Djakova pišu od 14. lipnja carskim bečkim novinama ovako: Naš visokočastni diecežanski biskup, g. Josip Juraj Strossmayer utemeljio je tečajem t. godine sliedeće zaklade:

1. Za uvedenje semeništa za mladiće iz bosanske ili djakovačke i sriemske diecese 20.000 for. u obveznicama dèržavnog zajma i 10.000 for. u zemljištno-rasteretnim zadužnicama; ukupno 30.000 for.

2. Za sazidanje stornog hrama u Djakovu u zemljištno-rasteretnim obveznicama 50.000 for. Taj hram bit će sazidan po osnovi i u slogu bazilikah, pa u obliku križa rimskoga sa tri korablje na način lerhenfeldske župne cèrkve u Beču. Visokočastni g. biskup dao je već izraditi na svoje troškove osnovu i nacèrt po g. profesoru Rösneru u Beču te odrediti u Djakovu potrebita za zidanje.

3. Već je priašnji visokočastni g. biskup Kuković sazidao sve do krova samostan milosèrdnih sestarah. Konačno podignuće i uredjenje toga samostana je pako zaslužbina našeg sadašnjeg vèrhovnog pastira, koi je u tu svèrhu poklonio zaista više nego li 20,000 for. i tako će se uvesti u nj još ove godine taj dobrotivi ženski red. Za poboljšanje dotacie položio je taj cèrkveni nadstojnik 10.000 u zemljištno-rasteretnim zadužnicama, a iz njegove blage ruke izčekuje kòludrice tako dugo pomoći za život, dok se im nepoveća dotacia.

4. 10.000 for. u zemljištno-rasteretnim obveznicama za povećanja zaklade nemoćnikah u diecezi.

5. 50.000 for. u zemljištno-rasteretnim obveznicama za zakladu dieczanska, iz kojeg će se podavati novčane pomoći domaćem svešteništvu u izvanrednoj potrebi.

6. 5000 for. u zemljištno-rasteretnim obveznicama za zavod, iz koje će se pribaviti novomisnicima potrebite knjige za njihovu redovničku službu.

7. Kamate od 5000 for. u zem. rast. obv. za podporu onih župnih pomoćnikah, koji na slabim župama slabo životare.

8. 1000 for. u zem. rast. obv. za misni zavod, da se na dan imenovanja (19. studenog 1849) za biskupa bosanskog ili djakovačkog i sriemskog obavi svečana služba božja u katedralu djakovačkom u svèrhu, da bude vazda na pomoć sv. duh velikoč. biskupu. Po smèrti velikočastnog biskupa obavljat će se ta služba, da Bog dade njegovoj duši viečni pokoj.

Ove zakladne glavnice u ukupnoj svoti od 116,000 fr. predao je velikoč. g. biskup kapitularnom zboru djakovačkomu, da ga on svèrhi shodno rukovodi.

Nj. veličanstva car Ferdinand i carica Maria Anna dostojaše se za popravu carskoga hrama u Frakofortu n. M. dozvolit 2000 for. (Deutschland).

Talianska.

Iz Rima pišu od 4. lipnja, franceskom listu „Inpedence belge". Lord Normanby, britanski poslanik kod dvora u Fiorenci, zadao je 29. svibnja toskanskim oblastima teških brigah. Za svečanost rodjenog dana svoje kraljice i za svetkovinu radi sklopljenog mira nakitio je on poslaničku palaču i dvorac svoj pred vratima San Gallo velikim zastavama, koje su nosile tri boje preporedjene Italie i kèrst od Savoje. Sila svietine sasvim si je drugačie predstavila ovaj pojav. Poznano joj je bilo, da je 29. svibnja godišnji dan boja kod Curtatona, koi je imao sietiti nadvojvoda, da je i on bio članom saveza godišta 1848. pa je s toga mislila, da je engleski poslanik hotimice odgodio svečanost glede mira na ovaj znameniti dan, Vila Normanbyeva leži povisoko na jednom od onih briežuljakah, štono se podižu okolo Fiorence. Na najvišjem šljemenu svojeg dvorca razvije on englesku i sardinsku zastavu a rikanje iz prangiah i glasba učinila je do mala, da je pohitilo sve stanovništvo iz Fiorence tom dvorcu. Redarstvo

---

Vatroslav Lisinski.

Životopisni nacèrt.

Od Josipa Vranyczany-Dobrinovića.

Prevedeno iz „Perly české".

(Nadalje.)

Njegove skladbe obsežu izim već pomenutih piesamah jošte silu drugih muzikalnih umotvorinah u rukopisu. Tiskano ih je dosele veoma malo, kao što su sliedeće:

1. Šestero českých písní s ilirským překladem v hudbu uvedené pro jeden hlas s průvodom fortepiana od V. Lisinského. V Praze u Jar. Pospíšila 1851. Zavírají v sobě píseň „Vltava" a „Matce" od Picka; „Má Vlast" od Růžičkové; „Poustevník" od Chmelenského; „Slavíček a starost" od N. N. a „Závist" od J. K.

2 Mazur, složen i preuzvišenoj gospoji grofici Jellačićevoj, rodjenoj grofici od Stockau u dubokom štovanju posvetjen od V. Lisinskoga. U Zagrebu. Kamenotiskom I. Platzera i ort.

3. Gospodični Ottilii Vancaševoj: Ljubice četvorka iz českih narodnih napievah. Složena od V. Lisinskoga; vlastitost skladatelja. U Beču kod A. O. Witzendorfa.

4. Piesan Slovačka, za uspomenu na Bistricu u Hèrvatskoj pisana po dru Gustavu Zechenteru a u muziku stavljena po Vatroslavu Lisinskome. Br. 1.*)

Predvićeć bliżak konac svoga života napisao je Lisinski priličan tekst pa ga je složio u četveropiev naredivši, da mu se spieva na grobu, što je takodjer izpunjeno od viernih mu prijateljah.

Valja nam jošte, da kažemo što takodjer i o osobnosti Lisinskoga. Rodjen i odgojen u smiernoj i blagoj obitelji, u kojoj vladaše patriarkalni život i kojoj su se sačuvali vierne stari hèrvatski običaji, doraso je on i postao čoviekom živa ali i nježna duha, koi je ljubio neizmierno roditelje i braću svoju. Za ciela dietinstva te većim dielom i mladosti svoje bio je pripet na postelju pa tako je sviknuo odreći se svake ugode i svih dražestih tielesna života. Nepoznavajuć varava i tašta uživanje starao se je samo, da izobrazi duh svoj. Sam od sebe nauči on niekoliko jezikah. Temeljito je govorio hèrvatski, niemački i francezki; latinski umió je takodjer posve a česki se je naučio za vrieme svoga boravljenja u Pragu. Niekoliko niemačkih piesamah sastavio je sám pa i složio u glasbu. Osim toga dopala mu se je osobito poviest i čitanje svetoga pisma; rado se je zabavljao naravoslovjem a niemačke klasike, naročito Schillera i Göthea poznavao je zrielo. Bilo ga je milo poslušati, kad god je stao razgovarat se, jer je bio doduše vèrli govornik i šaljivčjia. Svakog prava priatelja imao je jako u volji; nikada mu nije ni na kraj pameti došlo, da naškodi komu budi u umietnosti budi drugčie. Glasbu cienio je više, nego da mu bude samo svagdanji hlieb, a probitak iz nje mèrzio je, pa tako mu je nestajalo svagdanjeg hlieba; glasba mu je bila nebeskim darom, te ju je obožavao kao kakva kumira, ali on nije umio niti htio, da ju snizi za sredstvo materialne zaslužbine. Pa tako nije ni u najvećoj biedi odstupio od staze svoje a plemenitu tu misao gojio je sve do konca života. (Konac sliedi.)

*) U posebnoj prilogi k Perlam Českim uštampani su napievi dvih piesamah pod naslovom »Růže« i »Pohřeb skřivanka (ševe, škèrlca)«, od slavnog starine na českom književnom polju V. Hanke, koje je takodjer naš Lisinski u glasbu složio za svoga u Pragu boravljenja te u rukopisu posvetio istome spisatelju u znak iskrenog štovanja. U istom rukopisu, koi se sada čuva kao dragociena svetinja u kraljevskom českom muzeju, nalazi se još i treći napiev, kog je Lisinski složio na Hankine rieči »Život« (u petom izdanju Hankinih piesamah na strani 22.). Kao što proniče u napievih na Ružu i Pogreb škèrlca milo i nježno ćutjenje, tako je napose napiev na »Život« uzorit, slavan, vatren te vele zanimiv.

mislilo je pon[illegible] je tamo svetkuje godišnji dan od Curtatona po vratolomnim mladićima. Ona bèrzo dotèrči ali morade ravno tako i uzmaknuti.

U večer bilo je još gore. Ognjotvor sjajao je u trobojnom plamenu. Palača engleskog poslaništva i stanovi engleskih podanikah na tèrgu Barbano i u glavnim ulicama bili su sjajno razsvietljeni i svikoliki nakićeni engleskom i sardinskom zastavom. Pače i na tèrgu Barbano visile su zastave mlade Italie pokraj palače ministra Landuccia, koi ih jamačno nije rado gledao. Ipak moramo priznati, da toskanska vlada uviek blago postupa protiv ovakovih demonstraciah. Pa i puk nije u Toskanskoj ni nadaleko tako nesretan, kao što u papinskim dèržavama i u Napulju. Sad će primiti sasvim na se rimsko redarstvo bdjenje nad obćim poredkom. Od godine 1849. nalazi se u Rimu i to u palači „Monte Citorio“ francesko redarstvo pod ravnateljstvom g. Mangina. Š njim se je rimsko redarstvo glede niekih opreznih sredstvah savietovalo, a on je uviek blažie postupao nego li rimsko redarstvo. Sad odlazi g. Mangin u Francesku te je tako sva prilika, da će prestati francesko redarstvo. Ovdie misle, da će do mala otići takodjer franceska posada, nu Francezi će ostati svakako u Civita-Vecchii a Austrianci u Jakinu. (Presse).

Velika Britania i Irska.

U subotu dne 14. t. m. u 8. satih iz jutra bila je izvedena ovèrha na Wiliamu Palmeru, koi je otrovao Johna Parsona Cooka.

On je pobijao pravednost presude do posliednjega časa; no način, kako je to činio, kazao je, kao da nješto taji i da bi rado nješto izpoviedit.

Proti običaju pogubili su ga u uzničkim haljinama. No toga nisu učinili navlaš, već su slučajno njegove obične haljine bili zaboravili u Londonu, a drugih nisu imali pri ruci.

Kad krenu žalostna pratnja, da ga proprati do tratišta, koracao je odvažno i promda je imao učinit znatan put ipak se je do kraja dèržao hrabreno, popne se lahko uz stube do vešalah, gledao je svietinu pod svojim nogama ne bez ganutja no bez zasivanja.

Žalostno dielo izvede se bèrzo i vješto; Palmer svèrši za malo časah bez hripanja i samèrtne borbe.

Dvadeset do trideset tisućah svietine nalegne iz okolicah Strafforskih na uzdèrmajuće pozorište. Za uzdèržavanje reda upotrebljeno biaše 160 konstablah, drugih 150 stajalo je u pripravnosti za ovaj dan. Već u oči dana od pogube sakupi se gusta množina na tratištu i čekaše upèrkos kiši, što je lievala kao iz kabla, do gluha doba. Zatim razidje se no opet se povrati u jutro prije pogube. Nedogodi se ni najmanji nered.

U 7. uri u oči ovèrhe oprostiše se dva brata i sestra osudjenikova š njime, što je trajalo više urah.

Na silnu molbu Palmerovu došao je njegov odvietnik, g. Smith u istoj noći o pol 10. uri iz Londona. Mislili su, da mu ima što god važna priobćit, no nije bilo tako.

Kad predstojnik tamnice primieti, da obećaje da će znati čuvat obiteljskih tajnah, ako bi se koje u njegovoj pritomnosti napomenule, odgovori uznik, da nema ništa tajnoga priobćit, i da se naproti nada, da će se njegove posliednje rieči stavit do obćeg znanja. Nema, već zahvalit se svomu odvietniku na dobroti i trudu i još jedan put uvierit ga, da Cook nije umro od Strikaina.

Kad su ga još jedanput pozvali, neka odgovori sa „dà“ ili „ne“ na pitanje da li je umorio Cooka, odgovori, da nema ništa više kazat. Činilo se kao da mu je odlanulo i da je zadovoljan sa sobom.

Tako pripovieda upravitelj tamnice. G. Smith naproti kaže, da je čuo Palmera reći sliedeća: „Ja nisam kriv otrovanju Cookovu strikninom, i i sve što zahtievam jest to, da ste bili iztražili mèrtvaca i da bi htieli skèrbit za moju mater i moje diete.“

Braća i sestra osudjenikova ostaše do gluha doba u njegovoj ćelii a posliednji oproštaj bie je prizor ciepajući sèrce.

Zatim spavao je Palmer od prilike dva sata i pó, iz kojeg sna probudi ga pohod njegova duhovnoga tiešitelja, gospodina Poodacre-a. Medju 6. i 7. urom popijo je nješto gola čaja. Malo poslie 7 opet je popijo jednu čašu čaja i reče dvoritelju od tamnice, koi mu ju je pružio bio, da se dobro osieća.

Posliednje rieči, koje je izustio prema šerifu, biahu uvieravanja njegove nevinosti i da ga umaraju.

Bèrzojavne viesti.

Pariz, 17. lipnja. „Moniteur“ donosi carsku odluku, kojom se siednice komorah produžuju do 2. sèrpnja. Jučerašnji ples bio je veoma sjajan, car i carica ostaviše dvoranu o $1^{1}/_{4}$ sata.

Pariz, 18. lipnja. „Moniteur“ javlje, da je g. Baroche u jučerašnjoj siednici od senata predložio osnovu za senatski zaključak, kojom bi se imala uvesti municipalna taksa za kola i konje okoljujuće u Parizu.

Milan, 16. lipnja. FM. grof Radetzky došao je sinoč u Monzu. U ovdiešnjoj stolnoj cèrkvi čine se velike priprave, da se svetkovina predstojećeg porodjenja Nj. c. k. Veličanstva dostojno obavi.

Turin, 16. lipnja. Ovdašnji dnevnici izrazuju se o poznatom dopisu grofa Clarendona veoma uplašeno. „Diritto“ kaže, da se isti dopis veoma slaže s mislima Austrie i da se riešenje pitanja cèrkvene dèržave ima, kako sada stvari stoje, ostavit Austrii i Franceskoj. Od Engleske se itako nije mnogo nadat; no da nebi nitko očekivao bio takova odgovora i da će Engleska tako bèrzo zanemarit taljansku stvar. Medalje razdielile su se velikom svečanostju medju vojnike od krimskoga pohoda.

London, 16. lipnja. Gospodin Crampton i gospodin Barclay došli su jučer u Liverpol.

Tri tisuće ustašah, koji su se pobunili proti Suluku, uzeli su grad Hayti.

Današnji „Morningpost“ veli, da je za sada sva prilika, da neće biti rata s Amerikom.

Priobćivanja iz siednicah

središnjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah pod predsiedom c. k. gospodina odsiečnoga načelnika Dragutina barona Czoerniga.

(Dne 8. siečnja 1856).

Sahranitelj za Solnograd, gosp. B. Suess predlaže napis i opis lie,ih vratah iz srednjega vieka u cèrkvi kod otacah kapucinah. Po mnienju g. izviestitelja proizlaze ta vrata iz stolne cèrkve sagradjene 1384—1488 a izgorele 1598, razvaline od koje sasvim su bile porušene pod nadbiskupom Vukom Dietrikom. Mnogi od cienjenih ostatakah ove stolne cèrkve stranom su raznešeni, stranom razno uporavljeni bili. Godine 1594. pozvao je rečeni nadbiskup o. kapucine u Solnograd, kojih se monastir sa cèrkvom dovèrši god. 1599.

Od 14 izpunah starih vratah stolne cèrkve, 12 ih umetnuto biaše u vrata kapucinske cèrkve, 2 se izgubiše. Na jednom vezu ovih vratah, koi dèrži jednoga svetca u jednoj tih izpunah, čitat je godišnji broj 1470. Središnje povierenstvo izražuje se veoma priznateljno o čistoći i izpravnosti narisah načinjenih po gospodinu Augustu Tischbachu i zahvaljuje gospodinu pošiljatelju što ih je priobćio.

Nadalje predlaže imenovani gospodin sahranitelj osnove i pozore gradićah Grub, Hinaddorf, Lichtenberg i Misterfill, što se imaju priložit već nahodećoj se zbirki sličnih solnogradskih gradjevnih predmetah.

Iz onih 12 brojevah naredbenoga lista za nadbiskupiju solnogradsku moglo je središnje povierenstvo s radostju razabrat, na koliko kneževskonadbiskupski ordinariat nastoji, kèrštjanske gradjevne spomenike njezinoga područja spoznat i po mogućnosti uzdèržat. Imenovani ordinariat namierava izdat ručnu knjigu obskèrbljenu dèrvoriezi najznatnih spomenikah, pri kojem izdanju po mogućnosti sudielovat izavljuje se središnje povierenstvo pripravnim.

Polugodišnje izviestje za drugu polovinu god. 1855 predloženo po istom gospodinu sahranitelju s radostju biaše primljeno do znanja. U obziru starinarskih nalazakah, učinjenih tečajem ovoga lieta napominje se u ovom izviestju neizradjena ploča iz tuča; ista važe $5^{1}/_{2}$ funta, ima 11 palacah u promieru i nadjena je u okolici od St. Georgena u Pinzgavi. Uz tu ploču ležaše i igla iz tuča obskèrbljena malenom glavom i dugačka 11 palacah.

Isto tako razveseliteljni dokaz nastojanja, podupirat središnje povierenstvo u njegovom dielovanju pruža poslano izviestje c. k. gospodina poštovnoga ravnatelja i sahranitelja za Štajersku Josipa Scheigera, koi je u vremenu od 1. lipnja do 31. prosinca središnjem povierenstvu podneò 54 izviestja i spisa.

(Konac sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 19. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83^{3}/_{16}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od . 1853 s povratkom » 5%	$93^{1}/_{4}$
dto i narodnog zajma . » 5%	$84^{7}/_{16}$
dto . . . . » $4^{1}/_{2}$%	$73^{3}/_{8}$
dto . . . . » 4%	65
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92^{1}/_{2}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2^{1}/_{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	$236^{1}/_{4}$
» » » » „ 1839, » 100 »	$119^{1}/_{4}$
» » » » » 1854, » 100 »	$107^{7}/_{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2^{1}/_{2}$%	$61^{3}/_{4}$
» » » . . . . » $2^{1}/_{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$75^{3}/_{8}$
Bankovne dionice komad po	1121
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	324
dto dto s plaćanjem na rate	365
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	$3010^{1}/_{2}$
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	251
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	586
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	586
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	430
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	
Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$81^{3}/_{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102^{5}/_{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101^{1}/_{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$118^{1}/_{2}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	$10\text{-}2^{1}/_{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118^{3}/_{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102^{7}/_{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . »	$118^{1}/_{2}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118^{3}/_{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102^{1}/_{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$265^{1}/_{2}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	
Tečaj novca.	
Carski dukati	$6^{3}/_{8}$
Srebro od 18. lipnja	4

SLUŽBENI LIST.

Br. 1527. pol (Izv.—223) (3—2)

Poziv.

Na temelju §. 33. visokog propisa za novačenje izdatog pozivaju se Alois Ergović iz Čaglina, i Antun Šandor iz Češljakovacah broj kuće 10, da se kao novačenju podvèrženi do 30. sèrpnja t. g. kod podpisatog c. k. kotarskog ureda ili osobno prijave, ili pak miesto svog boravljenja naznače, jer će se u protivnom slučaju proti njima u smislu §. 35. propisa novačećeg postupati.

C. k. kot. ured.

U Kutjevu dne 10. lipnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik

Meljevac.

(VI.—25) (3—1)
9537—1888.

Konkurs-Kundmachung

für Stiftungsplätze im Agramer Konvikte.

Für die im Agramer Konvikte in Erledigung gekommenen und vom Beginne des kommenden Schuljahres 185$^{6}/_{7}$ zu besetzenden drei Škenderlić'schen Stiftungsplätze wird hiemit der Konkurs bis zum 10. Juli l. J. ausgeschrieben.

Darauf Reflectirende haben ihre an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und, wie unten, gehörig zu dokumentirenden Gesuche bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Schüler, welcher mit Beginn des Schuljahres 165$^{6}/_{7}$ wenigstens zur Aufnahme in die erste Gymnasial-Klasse befähigt sein muß, im laufenden Schuljahre frequentirt, vor Ablauf des erwähnten Konkurstermines einzubringen.

Die Gesuche müssen belegt sein: mit dem Taufscheine des Schülers, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung oder gehabten natürlichen Blattern, sowie überhaupt über die gesunde und von jedem chronischen Leiden freie körperliche Komplexion, mit den Schulzeugnissen über die letztabgelaufenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester.

Nachdem ferner zum Genuße dieser Stiftung zuvörderst talentirte Jünglinge aus der Verwandtschaft des Stifters Josef Škenderlić noch seinen beiden Schwestern Maria Csoka und Katharina Mihaljević, und in Ermanglung dieser nähern Verwandten, entferntere, und endlich in Ermanglung auch dieser, sonstige Bürgerssöhne berufen sind, so haben die Kompetenten aus der Verwandtschaft des Stifters ihre Gesuche überdies mit einer gehörig legalisirten Nachweisung über diese Verwandtschaft, sonstige Kompetenten aber mit der Nachweisung über den bürgerlichen Stand der Eltern zu belegen, und es können in Ermanglung von Kompetenten aus der Verwandtschaft des Stifters vorzugsweise Požeganer Bürgerssöhne berücksichtiget werden.

Agram am 30. Mai 1856.

1121—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—26) (3—1)
9577—1891.

Concurs-Ausschreibung.

Für einen im Agramer Konvikte erledigten Leposa-Petković'schen Stiftungsplatz wird hiemit behufs der Besetzung mit Beginn des kommenden Schuljahres 185$^{6}/_{7}$ der Konkurs bis zum 10. Juli l. J. eröffnet.

Zum Genusse dieses Stiftungsplatzes sind Schüler aus der Verwandtschaft der Stifterin Theresia Leposa und ihres Gatten Georg von Petković, und in Ermanglung solcher kroatische adelige Jünglinge von genügendem Studien Fortgange berufen.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Studien-Direktion derjenigen Anstalt, an welcher der betreffende Schüler im laufenden Semester studirt, vor Ablauf der erwähnten Präklusivfrist einzubringenden Bewerbungsgesuche sind nebst dem Taufscheine, dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die entweder mit Erfolg überstandenen geimpften oder gehabten natürlichen Blattern und über die körperliche Gesundheit überhaupt, den Schulzeugnissen der letztverflossenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester, auch noch und zwar bei den Verwandten der Stifterin oder ihres Gatten mit den genügenden und gehörig legalisirten Nachweisungen über diese Verwandtschaft, sonst aber mit der gesetzmäßigen Nachweisung über den hierländigen Adel zu instruiren.

Nach den Konvikts-Statuten können aber bloß solche Schüler in das Institut aufgenommen werden, welche zum Eintritte **wenigstens** in die erste Gymnasialklasse befähigt sind.

Agram am 31. Mai 1856.

1124—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—22) (3—2)
9576/1890.

Konkurs-Kundmachung.

Im Agramer Konvikte ist der Johann Dvojak'sche Stiftungsplatz in Erledigung gekommen, für welchen hiemit die Konkursfrist bis zum 15. Juli l. J. anberaumt wird.

Auf diese Stiftung haben Schüler wechselweise aus der nach weiblicher Linie von Berkelia abstammenden Verwandtschaft des Vaters des Stifters und aus jener seiner Mutter nach Suprinović; in Ermanglung solcher Verwandten aber Schüler aus der Pfarre Pakrac Anspruch; und nachdem der letzte Stiftling dieser Stiftung aus der Familie Berkelia war, so sind für den gegenwärtigen Erledigungsfall **vorzugsweise** Schüler aus der Verwandtschaft der Mutter des Stifters nach Suprinović zum Genusse der Stiftung berufen; in Ermanglung solcher werden jedoch auch andere Schüler nach den stifterischen Bestimmungen berücksichtiget werden.

Die Kompetenzgesuche, sind an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisiren, bei der Direktion jener Lehranstalt, an welcher sich der betreffende Schüler, welcher übrigens mit Beginn des Schuljahres 185$^{6}/_{7}$ jedenfalls zur Aufnahme **wenigstens** in die erste Gymnasialklasse befähigt sein muss, im laufenden Semester befindet, einzubringen, und bei den Verwandten des Stifters mit der genügenden Nachweisung dieser Verwandtschaft, bei den Schülern aus der Pfarre Pakrac mit der Nachweisung der Zuständigkeit zu dieser Pfarre, allenthalben aber mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung oder gehabten natürlichen Blattern, dann über die gesunde körperliche Komplexion und das Freisein von jedem chronischen Leiden, ferner mit den Schulzeugnissen für die letztabgelaufenen zwei Studiensemester und mit dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester — zu dokumentiren.

Agram am 31. Mai 1856.

1123—31 Von der k. k. kroat. slav. Statthalterei.

Br. 3880 i 4114. (DS.—67) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněčiteljnu
od 17. svibnja 1856. br. 1153.	Pešćeno sa 17$^{2}/_{8}$ kmetskih naselbinah	Ivana Gregurić	6900	—	1. studenoga 1856.	16. kolovoza 1856.	17. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 3. lipnja 1856. br. 1298.	Cèrnkovec sa $^{4}/_{8}$ Exempt. naselbinah	Dominika baronica Uichtritz	601	52	„	„	17. listop. 1856 u 9 satih prie podne
od 31. svibnja 1856. br. 9276.	Novidvori sa 6$^{4}/_{8}$ Exempt. naselbinah	Nj. preuzvišenost gosp. Josip grof Jellačić ban	1470	23	„	13. kolovoza 1856.	13 listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 11. lipnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Nr. 1970—1856. (Izv.—225) (3—2)

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Essek wird hiemit kundgemacht; es sei über Ansuchen des Leopold Epstein, de praes. 17. April 1856 Z. 1970, die Einleitung des Verfahrens zur Nichtigerklärung zweier in Verlust gerathenen, dtto Essek am 29. Dezember 1855 je über 500 fl. CMz. lautenden, vom Amortisationswerber acceptirten, an die Ordre des noch nicht unterfertigten Ausstellers Gebrüder Hollaender, am 15. Juni 1856 in Essek zahlbaren Wechseln bewilligt worden, und es wird demnach der allfällige Besitzer der abgängigen Wechsel aufgefordert, seinen Besitz binnen 45 Tagen vom Tage den Verfallzeit d. i. vom 16. Juni 1856 angefangen gerechnet, so gewiss hier beim Gericht anzuzeigen, als sonst diese Wechsel für nichtig und die rechtliche Wirkung derselben gegen den Acceptanten Leopolg Epstein für erloschen erklärt werden würde.

Essek am 7. Juni 1856.

Br. 586. gr. (Izv. 209) (3—3)

Izrok dražbeni.

Od strane c. k. kot. ureda kao kot. suda križevačkog stavlja se time do obćega znanja, da je uslied dopisa c. k. kot. suda u Körmendu od 5. ožujka 1856. br. 1786, na molbu Manoila Grünbauma, tutora malolietnih nasliednikah Cecilie Breier, javna dražbena prodaja kuće pod br. 347. sa k istoj spadajućom štalom, kolnicom i vèrtom u Križevcu nahazeće se, u razpravljanje zaostavštine po Cecilii Beier spadajuće, pomenutim nasliednikom pripadše dozvoljena i na 7. sèrpnja 1856. u 8 satih prie podne na licu miesta iste kuće ustanovljena. Ciena ličbena ote nepokretnosti jest ciena prociembena u svoti od 2840 for. sr. sastojeća. Ova dražbena prodaja bi uslied dobrovoljne molbe zastupnika nasliednikah dozvoljena, te pravo zalužno vierovnikah na otoj nepokretnosti možda osigurano istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje priuzdèržano.

Svaki dražbenik u ime vadiuma svotu od 100 for. sr. položiti imade. Onaj, koi otu nepokretnost dostignuo bude, dužan je u roku od 30. danah, od dana prodaje počemši, budi polovicu kupovnine u gotovom položiti, budi tretji dio kupovnine u istom roku pod otim ipak uvietom namiriti, da za šestu stran kupovnine k polovici kupovnine faleću hipotekarnu sigurnost dade, ostatak, to jest polovicu ili dvie tretjine tim načinom na dugu zaostale kupovnine je kupac uz 5% okamatjenje tečajem šest godinah u jednogodišnjih jednakih obrocih počemši od dana dražbe namiriti dužan, ništanemanje kupcu je prosto ova platjanja i takodjer namirenje čitave kupovnine prije izminutja tih rokovah namiriti. Platjanje kupovnine može se do dalje sudbene odredbe budi kod c. k. kot. suda u Körmendu, budi u ruke tutora Manojla Grünbauma

učiniti. U slučaju pako, ako nebi kupac u roku od 30 danah od dana dražbe računajuć, polovicu kupovnine ili tretjinu sa osiguranjem šestog diela kupovnine, naplatio, onda će isti položenog vadiuma kvaran i za svaku time prouzrokovanu štetu odgovoran biti, te na njegovu pogibelj i troškove nova prodaja ote nepokretnosti će se preduzeti.

C. k. kot. ured kao kot. sud.
U Križevcu dne 21. svibnja 1856.
C. k. kotarski predstojnik
Kiš s. r.

Nr. 8176. (Fin.—23) (3—3)

Lizitations-Kundmachung.

1. Zufolge Erlasses der hochlöbl. k. k. Finanz-Landes-Direktion vom 17. April l. J. Z. 5268 werden mehrere Reparations-Arbeiten an dem Zollamtsgebäude zu Jassenovaz im k. k. 2 Banal Grenz-Regiments-Bezirke und an dem hiezu gehörigen Pferd- und Kuhstalle, dann Hof- und Garten-Einfriedung am 28. Juni 1856 Vormittag um 9 Uhr beim genannten Zollamte an den Mindestfordernden

Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote eröffnet worden sein wird.

9. Anbote, welche die Fiskalpreise überschreiten unterliegen der höheren Ratifikation, wogegen jene, welche letzteren gleichkommen oder unter solchen stehen, mit dem Lizitations-Erfolge als bestätigt anzusehen sind.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt worden, worüber der Nummerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissär zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Finanz-Bezirks-Direktion
Agram am 15. Juni 1856.
Kesterčanek.

Br. 2067,2878 i 2879. — 3014 i 346. (Izv. 212 i 219) (3—3)

Oglas
poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinuu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaliskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 21. LIPNJA 1856. **Broj 142**

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za one, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 5 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke plati se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravničtvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Br. 2346.

Za oštetjenih požarom 7 obiteljih miesta Zamlaka ovog kotara sabrani su sliadeći prinesci: U kotaru križevačkom 6 fr., ludbrežkom 14 fr. 33 kr, u gradu Varaždinu 14 fr. 28 kr., u kotaru varaždinskom, naime: od obćine Vinica 14 fr. 46 kr. i 16¾ vagana kukuruze; Petrianec 5 fr. 50 kr. 11¼ vagana kukuruze, 2 centa slame; Vidovec 13 vaganah kukuruze, 10 centih siena, i od obćine Biškupec 24 vagana kukuruze, 5 vag. pasulja, 8 centih siena i 6 centih slame; od vlastelina gosp. Kolomana Bedekovića 30 fr., te potrebita dèrva iz njegove šume za cigle žgati; ukupno 85 fr. 37 kr. sr., 68 vaganah kukuruze, 5 vaganah graha, 18 centih siena i 8 centih slame.

Dočim su ovi prinesci medju pogoriele obitelji po razmierju razdieljeni, za dužnost svoju smatra ovaj c. k. kotarski ured, milosèrdnim darovateljima u ime pogorielacah najtopliu zahvalnost ovime izjaviti.

U Varaždinu 12. lipnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Utiešenović.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Jučer dne 19. lipnja u 6 satih na večer bila je, kao što javljaju česke praške novine, siednica odbora prirodoslovnog u muzeju českom. Tom prilikom je mladi českí naravoslovac i slušatelj liekarstva na sveučilištu praškom, g. Anton Frič, o kom smo onomad javili, da je proputovao Dalmaciu i da je važnu zbirku prirodoslovnih i starodrevnih stvarih sa sobom doneo, predavao o svom putovanju po obalama i ostrovima jadranskog mora.

Nj. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian prispeo je 15. lipnja u 1 sat iz jutra incognito kao grof Weideneck povratjajuć se iz Pariza u Hamburg te je odsèo u gostioni k Europi.

Beč, 19. lipnja. Jučer popodne bio je kod dvora svečani uvoz barona Bourqueney-a kao novonaimenovanoga velikoga poslanika Nj. veličanstva cara Napoleona III. s običajnom veleliepnosti u c. k. dvorskim hintovima, a zatim je baron Bourqueney imao čast Nj. c. k. apostolskom veličanstvu u svečanoj audiencii predati svoje novo vierodajno pismo. Neposredno zatim imao je veliki vezir Alipaša čast da bude po Nj. c. k. apostolskom veličanstvu cara primljen u posebnoj audiencii.

Prekjučer posietio je Alipaša kneza Gorčakova, koi pohod mu je pèrvi ruski ministar jučer vratio. Još nije odredjeno, kad će knez Gorčakov odputovat u Petrograd.

Moldavia i Vlaška.

Kako iz Bukurešta dne 11. lipnja pišu, zasad je vladajući knez dozvolio samo željeznicu od Braševa (Kronštadta) prieko solinah od Slanika u Pioješti i Bukurešt a odonud u Gjurgjevo. No predložena željeznica od Buzena u Brailu nije dozvoljena.

Rusia.

Iz Erivana prispiele su veoma zanimive viesti. General Krutev, koi je, kao što izviestje glasi, naimenovan zapoviednikom zbora na turskoj granici, bio je posliednjih danah travnja došao tamo i pregledavao je vojsku kod Araksesa. Upravitelj dao mu je u čast sobied, gdie se je napijalo na buduće pobiede generalove u Kavkazu. Boravivši se ovdie niekoliko danah otišao je general prieko Ečmjadzina u Kars. U onom glasovitom samostanu imao je prije toga dugačak razgovor s katoličkim patriarkom Jermerah, Narsezom, koi se je kao što Kavkas naročito napominje, protezao i na političke poslove.

Car je zapoviedio, da se u irkutskomu podigne nov oddiel za pomorsku upravu, koi stoji pod upraviteljem istočne Sibirie i neposredno upravlja svim poslovima pomorstva tihoga mora.

Franceska.

Pariz 14. lipnja. Rikanje topovah i mukli glas zvonovah naviesti jutros u 6 satih Parizu da je osvanuo dan, kad ima poći nasliednik i odvietak cara Napoleona u hram Notre-Dame, da se tamo pokèrsti. Ima tomu mnogo već go-

---

Vatroslav Lisinski.

Životopisni nacèrt.

Od Josipa Vranyczany-Dobrinovića.

Prevedeno iz „Perlý české".

(Konac.)

Pored sve tielesne slabosti bio je duha veoma živa a u kretanju veoma čil. Poduprët na svoju štaku znao je kao djak natiecati se sa drugovi a idući u školu preteko je višeput u biegu gdiekojeg na promenadi s vèrha dole naganjajuć se. Ta čilost ostala mu je za uviek, ali tečajem vremena promienila se s gorkim izkustvem vesela misao u čemerno razpoloženje a kadšto i u bolest.

To nespokojstvo obuze njegovu dušu sve to više te on stade biesniti s ljutih ranah svojih, ali pored svega toga nije on nikada dirao u ničije poštenje već se smierno on približavao svakomu i to u svakoj prilici.

Nježna ćutljivost biaše glavni znak njegova značaja; u njoj počivala je ciela njegova duša a njezin lik je oličen u svih njegovih umotvorih. Kao diečak gorke je suze ronio, kad su mu podali roditelji videći ga po zemlji plaziti dvie štake, da pokuša hodati na njih; mislio je jadan, da će ga natierati da prosjači, pa zato volio je plaziti po zemlji.

Iz njegovih skladah probija nieka osobita originalnost, koja se osniva na neizmiernom bogatstvu muzikalnih pomislih. Njegova glasba je mila, ćutljiva i melodična; nigdie se u njoj nenadje pogrieškah, što se tiče izraza. To valja osobito o slavenskom a napose jugoslavenskom predavanju glasbenih mislih, tako da ga u tom obziru nazvati možemo punim pravom slavenskim skladateljem a time se je on sám gradio. Ako promotrimo njegove junačke i ljubezne piesme, to nećemo ufano u njih naći takova samo junaka, kao što ga ima svaki narod, već mi vidimo u njih upravo Kraljevića Marka; kako si on fèrče cèrne bèrkove, kao da plete svilu; kako se razgovara priazno sa šarcem svojim, da ga je milo poslušati; kako mèrko gleda i neprijatelja porazuje; kako buzdovanom maše, da po zraku iskre skaču; kako se zemlja potresa, kamo god se gane; kako mu se odziva ciele gore i planine, kad zaviče. Tako pieva naš narod a tako je pievao i naš Lisinski.

U piesmah, što ih je na česke rieči u skladbu složio, sačuvao je sasvim narodni duh českog piesništva. Slovačku piesmu „Vzpominka na Bistricu" sastavio je u Bistrici kod obieda u veselom družtvu Šlovak Zebenter a Lisinski ju je po obiedu pijuć cèrnu kavu složio u glasbu. Ta piesma dopala se je neizmierno svim Slovakom, koji su ju igda čuli, osobito pako niegdašnjemu vèrhovnomu županu u Zagrebu Peču i visokočbiskupu slovačkomu Moysesu, koji su posviedočili, da se u njoj sasma zèrcali narodni duh i izraz, jer u njoj čoviek vidi pravu pravcatu sliku lahkonoga Slovaka, vitka uzrasta, koi poskakuje po klisurah i pećinah.

Lisinski poznavao je dobro niemačku, taliansku i francezku glasbu, pa ih je takodjer umio razdielit strogo i valjano od duha slavjanske glasbe. Uvažavajuć kako valja svaku pojedinu, znao se je čuvati od njihovih manah i nedostatakah. Niemačku temeljitost na glasbenom polju duboko je štovao, ali mu je dodijao preveliki niemački pedantizam; u Taljanah cienio je osobito onaj prirodjeni dar, koi nu čini, da se glasba uvažuje kao živi cviet, koga treba nježno i brižljivo, au ne sasvim sistematični njegovati. U pogledu na narodni značaj u glasbi najviše je uvažao drugu svoju operu „Porina", koju je sam proglasio pravom pravcatom slavenskom operom. Ona nije bila dosele predstavljena.

On je bio bogat na mislih te mu nije nikada trebalo jednu te istu misao na lievo i na desno, pa gore i dole prevraćati te ju tako kojekuda bacati i razvlačit, kao što to biva kod mnogih skladateljah. Svaka njegova misao je podpuna, ciela i jedra. U njegovih skladbah nenalazimo nigdie onaj smies, koi često opažamo kod ljudih, koji nemaju povodnih mislih pa ipak nastoje što igda više mogu, da budu originalni te pišu na vrat na nos sila notah bez svakog sveza i nutarnjeg smisla.

Lisinski si nije zaista tre glave za takovu originalnost, jer mu toga nije trebalo, on je bio sam original.

Najliepše ga označuje kao sina, vierenika i umietnika njegova posliednja želja, koja mu je uviek pače već onda na sèrcu bila, kad se još nije nadao, da će mu mati umrieti za njegova života: „Imam tri želje: da imam kod sebe mater i da ju uzmognem uzdèržavati; drugo: dievojku, koju ljubim, za ženu uzeti; treće: operu „Porin" da vidim predstavljati."

Ubogi! nijedna mu se nije nada izpunila — cviet njegove nade je doista uvenuo ali vienac neuvehle slave riesit će njegovo ime!

dinah, da se nisu tako parižani simo tamo kretali, ko što danas. Za vladanja Luje Filipa nisu bili takove sjajne svečanosti u običaju. Princevi franceski kèrstili su se tada sasvim prosto i jednostavno, pa tako saboravila je svietina bèrzo takav dogadjaj, a sva je prilika, da nebi bio nitko živ ni spominjao takova princa, da mu nije trebalo naznačit dotaciu. Nu dan današnji biva to sasvim drugačie. Dopada se caru Napoleonu III., da sjaje i da pokaže sebe i svoju porodicu u svoj sjajnosti i da svietu posviedoči, da njegova mlada porodica ni za dlaku nepopušta niegdašnjim vladarskim porodicama, što se tiče bogatstva, slave i sjajnosti. U 4½ sata pošo je iz tuilerienskog dvora kardinal-legat. Tu su se izvezle tri kočie; napried jezdili su lovci a straga draguni. U obim pèrvim kočiama siedili su pratioci kardinalovi sa dvorskim činovnicima cara. Svakoj kočii bilo je podpreženo šest konjah, samo kardinal vozio se je na osam te je siedio sam samcat s traga. Odieven je bio u cèrvenu kabanicu. Kardinal snažan i priličan čoviek, samo je nješto predebeo. S preda siedili su u kočii druga dva cèrk. dostojanstvenika u ljubičastim odiećama. Kad se provozio kardinal, stali su bubnjevi udarati. Svietina gledala ga je zapanjeno pa je mučala štovajućim mukom. Od prilike 20 trenutakah poslie izveze se takodjer i carska pratnja iz Tuilerijah i to u onom redu, kako je naznačeno bilo u programi. Napried jašiii su karabinieri a straga sliedili su draguni i garda. General Kotte, koi je zapoviedao tom vojskom, jašio je na čelu. Poslie izvesli su se oba carska princa i princeza Matilda sa svojom dvorskom svitom. Zatim sliedilo je osam kočiah, u kojim su siedili dvorski činovnici caričini, princa Napoleona, Oskara švedskog, princeze Matilde, vojvodinje od Hamiltona, nadvojvodinje Stefanie od Badena i princa Jerolima Napoleona. Carski princ vosio se je sa svojim dvorkinjama i dadiljom u pirovnoj kočii carevoj. Princ siedio je usried kočie a činilo se, da ga nose dvorkinje, odievene u bielo ruho. Milina bilo je to pogledati. Princ, baš liepo diete, gledao je ljubko, milotno i smierno na ogèrnuvšu se svietinu, koja ga je sèrdačno, osobito, što se tiče ženah, pozdravljala. Iza princa vozili su se car i carica u sjajnoj zlatom nakićenoj kočii, na koje pokrovcu bila je golema kruna sa carskim gèrbom. Car je bio priazno dočekan. Pučanstvo nije bilo doista ushitjeno, ali je ipak vikalo: da živi car i carica. Kao što car tako je i carica bila blaga i zdrava lica. Osobito je bio u cara onaj veseo obraz, koi on uviek pokaže, kad mu se izpuni koja nježna želja. Oba veličanstva pozdravljala su neprestano svietinu.

U 7 satih dovèršili su se obredi. Poslie su pošli car i carica u viećnicu, da prisustvuju svečanosti, koja im je tu bila pripravljena od grada Pariza. Na stubama primili su ih oba gradska nadstojnika i članovi vieća. Tu je bio u 8 satih banket u svečanoj dvorani. Car i carica u kolu drugih princevah i princezah siedili su za stolom napose na uzvišenom miestu. Tu je pievao glasbeni zbor a i musika udarala je u mile glase. Prednja stran viećnice i tèrg pred njom bio je sjajno razsvietljen, ravno tako je ulica Rivoli, i obližnje ulice i kuće. Nj. veličanstva otišla su kući u 11 satih, pošto su još pregledala sjajne dvorane viećnice pa su izrasili podpuno zadovoljstvo tako nadstojnicima ko što i viećnicima gradskim. Povratjajući se bili su car i carica velikim oduševljenjem i gromovitim „vivat“ pozdravljeni od puka, koi je dubkom nalegao ulicama. U večer razsvietljena su bila sva dèržavna zdanja i privatne kuće.

Dania.

Helsingör, 17. lipnja. Danas je prošao pèrvi amerikanski brod poslie odmaka pogodbe kroz Sund i platio je carinu uloživši protest; brod zove se „Sanah Bryant“ a zapoviednik mu je kapetan Gellerson; išao je od Kronštata u New-York.

Velika Britania i Irska.

Major Thompson jedan od najhrabriih drugovah generala Williamsa kod branjenja Karsa, koi je stopram pred niekoliko danah s pukovnikom Lakeom iz ruskog zarobljeništva došao u Hull umro je iznenada. Bilo mu je stopram 27 godinah i imao je za malo danah dobit dostojanstvo viteštva bathskoga reda.

Bèrzojavne viesti.

Pariz, 18. lipnja. Jučer se ovdie prebivajući franceski biskupi bili pozvani na obied u St. Cloud; papinski poslanik primio ih je danas u svom stanu.

Beč, 19. lipnja. U Genovi izlazeći periodični casopis „L' Italie, revue hebdomadaire politique et literaire parait tous les lundis Génés“ zatim miesečni list izlazeći u Parisu „Revue philosophique et religieuse“ nesmije se više puštat u c. k. dèržave.

Carigrad, 13. lipnja. Slaveni i turski vojnici pobiše se kèrvavo medju sobom, kojom prigodom ubiše Turci više cèrnogoracah a šest ih raniše. Posredovanjem c. k. poslanstva bili su ranjenici izručeni i u bolnicu odnešeni, k čemu se je turska oblast pokazala veoma pripravnom. U Tenedosu rani hèrpa Turakah sina niekog tamo nalazećeg se konzularskog opravnika, krivci su uhvatjeni a porta je obećala, da će ih strogo kaznit. Glasa se no još nije potvèrdjeno, da je kod predaje Karsa došlo do suraza medju Rusima i Turcima. Glasovi o pobunama po raznim turskim pokrajinama, valja da se stopram dokažu.

Priobćivanja iz siednicah

središnjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah pod predsiedom c. k. gospodina odsiečnoga načelnika Dragutina barona Czoerniga.

(Dne 8. siečnja 1856).

(Konac.)

C. k. miestodèržtvo u Inšprugu pošilje iztražni spis o patronatskih i inih razmierjih stolne cèrkve u Brixenu i o križnom hodniku onamo spadajućem. Pomenuta stolna cèrkva nestoji ni pod carskim ni pod občinskim patronatom i nemože podnosit ni troškovah za uzdèržavanje rečenoga hodnika. Budući da se ovdie radi o uzdèržavanju jednog od najstariih spomenikah umietnosti u monarkii, koi zaslužuje isto tako u umietničkom kao i u historičnom obziru, da se uzdèrži potomstvu i budući da se to uzdèržavanje nemože nametnut nikakovoj zakladi k tomu napose obvezanoj, osieća središnje povierenstvo, da je svano predložit i preporučit, da bi se ovi veoma neznatni troškovi namirili iz dèržavnih sredstvah.

Gospodin predsiedatelj povierenstva izjavljuje se, da će načinit dalje korake za ispunjenje ove predložene želje.

Sahranitelj za Korušku, baron Ankershofen, šilje naris odlomakah oblih stupovah nadjenih kod vojvodske stolice u Solnom Polju a zajedno i osnovu i proriez načinjeni po tajniku koruškog historičnog družtva, predstavljajući posliedke ovogodišnjih izkapanjah u Solnom Polju uz sastavak razjašnjujući ovaj predmet, koi je donoo časopis „Karinthia“, što se prima do znanja. Nadalje izviestjuje g. sahranitelj, da je c. k. gospodin miestodèržac za Korušku naredio, da se načini točan opis cèrkve u Heiligenblutu i proračun troškovah potrebnih za uzdèržavanje te zgrade.

Prigodom putovanja po jaunskoj doli podje za rukom g. sahranitelju, za lapidarnu zbirku koruškoga historičnoga družtva pribavit malen Cippus s nadpisom, koi se je na uglu od vratah župničke kuće u Globasnici nalazio, i bio je veoma slab. Poslani naris i napis sastavi tajnik družtva vitez Gallenstein.

Takodjer pošilje baron Ankershofen naris popravit imajućeg se zmajskoga (draganova) bunara u Cielovcu, koi naris utielovljen je arkivu.

Uprava pèrvoga c. k. parobrodarstvenoga družtva izjavljuje se uslied dopisa dobivenoga od c. k. vojničkoga i gradjanskoga praviteljstva, da je pripravna po mogućnosti sudielovat da se uzdèrži rimska kupalj nalazeća se na starobudimskom škverskom otoku. Da se podpunoma ponovi i uzdèrži imenovani spomenik bilo bi polag izvidjenjah učinjenih na licu miesta po pomenutoj upravi potrebno potrošit 2500 fr. čim bi se moglo već porušeno zidovlje opet podić, a ono koje još stoji takvo je, da se je bojat, da će se za malo srušit, hydrauličnim materialom od propasti sačuvat a zatim sva gradjevina pokrit. Budući pako da se ovdie neradi o tom, da se opet sagradi što je propalo, već poglavito o tom, da se uzdèrži uspomena na ono, što je niekad bilo: predlaže g. predsiedatelj povierenstva, da bi se imenovana uprava zamolila, da svoje sudielovanje stegne na to, da se postojeći oštetjeni zidovni ostanci poprave i jednostavnim lahkim krovom od škodljivih izvanjskih uplivah zaštite, na koi predlog pristaše svi jednoglasno.

Arkeologični odsiek českoga muzeja šilje 7. i 8. svezak svoga letopisa: „Pamatky archeologické.“

Historično-statistički odsiek moravsko-šleskoga družtva poljodielstva pošilje 8. svezak svojih spisah. Zaključiše zamolit ovo družtvo da pošlje i veoma zanimivi list od viestih, koi izdaje isto družtvo, na što će mu zamienice središnje družtvo poslat tiskanice izdane po istom.

Sahranitelj za šopronsko upravno područje gospodin dr. Ljudevit Bitnic, opat i kanonik u Sombotelu upravlja pozornost središnjega povierenstva na nieke u ovom kotaru nalazeće se cèrkvene predmete a ti su:

a) Katolička cèrkva sagradjena u gotičkom slogu u Marinovcu (Mariasdorf) u željeznoj županii iz 15. vieka. Osobito zanimiva je svetotajnica izdubljena u zidu s desne strane velikoga oltara na sievernoj strani od cèrkve. Ista ima oblik šiljasta tornja i počiva na malu stupu. Isto tako je zanimiva južna strana i njezina glavna vrata.

b) Katolička cèrkva u Hamersdorfu u željeznoj županii, koja je takodjer u gotičkom slogu sagradjena s okvirom vratah od sakristije sastavljenim od dobro pečenih opekah.

c) Kapela u Papoču sagradjena iz opekah. Predstavlja oblinu (rotundu), okrug od koje sačinjava kèrst i čini se da je ostanak od onoga samostana, koi učini god. 1363 augustinskim pustinjacima sagradit Margareta de Gerse iz plemena Nádosd, udovica Pavla Magyara.

Predstojnik c. k. zemaljskoga gradjevnoga ravnateljstva u Krakovu, g. dr. Schenkl pošilje predstavu domenikanske cèrkve u Krakovu stranom srušene u 7 narisah.

C. k. gospodin ministerialni tajnik dr. Heider izrazuje se veoma pohvalno o izpravnosti narisah liepo izradjenih, koji su utielovljeni arkivu.

Središnje povierenstvo zaključi, da se gospodinu pošiljatelju zahvali s molbom, da bi izvolio za snimanje i drugih znamenitih gradjevnih spomenikah krakovskih takodjer upotrebit g. c. k. graditeljstvenoga viežbenika Ivana Strožeckoga.

Carski dukati	. . . .	6³/₈ fr.
Srebro od 19. lipnja	. . . .	3¹/₄ „

Privremeni uèrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 315. gr. (Izv.—227) (3—1)

Oglas.

Od strane c. kr. kotarskog ureda kao suda daruvarskog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se uslied ovostrane odluke od današnjeg za dobro malolietne diece Tome Jurnića dne 11. veljače t. g. u dolnjem Daruvaru preminuvšeg istoga grunt u veličini ¼ selišta, zatim jedna polovna kuća i rèd mlina pod kuć. br. 31 u dolnjem Daruvaru ležeća i sva ova na 505 for. sr. procienjena, putem javne dražbe dne 1. sèrpnja pèrvi put, dne 1. kolovoza 1856 drugi i posliednji put ma izpod prociembe svaki put u 3 sata popodne na licu miesta prodavati. Uvieti dražbeni mogu se u uredu svagda uviditi.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu nepokretninu imati misle, ovim pozivaju, da takovo do opredieljenog roka tim sigurnie ovdie najaviti i izkazati nepropuste, što u protivnom slučaju, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, izključeni budu.

Dano u Daruvaru dne 1. lipnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
Šomogji v. r.

ad Nr. 7946.

Versteigerungs-Kundmachung.

Am 14. Juli 1856 um 9 Uhr Vormittags angefangen werden folgende, das der Staatsherrschaft Banskidvor gehörige Prädium Kellemen im Warasdirer Komitate bildende Entitäten in Kellemen von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin, nomine des hohen Aerars im Lizitationswege an die Meistbietenden auf die Dauer von sechs Jahren, vom 1. Oktober 1856 bis dahin 1862 mit Vorbehalt der höheren Genehmigung in Pacht gegeben werden, als:

Des Pacht-Objektes Nro.	Kulturgattung und Benennung der Grundstücke	Parzellen Nro.	Flächenmaß einzeln Joch	Flächenmaß einzeln □°	Flächenmaß zusammen Joch	Flächenmaß zusammen □°	Reinertrag fl.	Reinertrag kr.	Fiskalpreis fl.	Fiskalpreis kr.
I	(Acker Wodicka neben der Mühle	15	4	1209	—	—	11	40	54	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-I	3	672	8	281	15	32		
II	(Acker Sarnica	16	2	1597	—	—	3	47	27	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-II	2	250	5	247	9	46		
III	(Acker Černica, obere Theil	17-III	1	1087			12	12	25	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-III	1	333	2	1420	5	30		
IV	(Acker Černica, untere Theil	17-IV	1	1088			12	11	20	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-IV	1	333	2	1421	5	30		
V	(Acker Magička	19-V	1	1403			6	28	25	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-V	1	560	3	363	6	8		
VI	(Acker Magička	19-VI	1	1403			6	28	25	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-VI	1	560	3	363	6	8		
VII	(Acker Magička	19-VII	1	1403			6	27	25	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-VII	1	560	3	363	6	8		
VIII	(Acker Ravnica	21-VIII	2	172			7	—	20	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-VIII	1	1113	3	1285	7	42		
IX	(Acker Ravnica	21-IX	2	172			7	—	20	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-IX	1	1113	3	1285	7	42		
X	(Acker Ravnica	21-X	2	172			7	—	20	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-X	1	1113	3	1285	7	42		
XI	(Acker Ravnica	21-XI	2	172			7	—	20	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-XI	1	1113	3	1285	7	42		
XII	(Acker Ravnica	21-XII	2	172			7	—	20	—
	(von der Wiese Medseča der Theil	26-XII	1	1112	3	1284	7	42		
XIII	(Acker Smudnica	24-XIII	3	1331			13	38	30	—
	(von der Wiese Smudnica der Theil	25-XIII	—	1435	4	1166	4	51		
XIV	(Acker Smudnica	24-XIV	3	890			12	43	30	—
	(von der Wiese Smudnica der Theil	25-XIV	1	276	4	1166	6	23		
XV	(Acker Smudnica	24-XV	3	1070			13	6	30	—
	(von der Wiese Smudnica der Theil	25-XV	1	96	4	1166	5	49		
XVI	(Acker Smudnica	24-XVI	4	70			14	33	30	—
	(von der Wiese Smudnica der Theil	25-XVI	—	1096	4	1166	3	43		
XVII	Weingarten veliki verh	33-XVII	—	804	—	804	6	15	8	—
XVIII	» » »	33-XVIII	—	—	—	804	6	15	8	—
XIX	» » »	33-XIX	—	—	—	804	6	15	8	—
XX	» » »	33-XX	—	—	—	804	6	15	8	—
XXI	(» » »	33-XXI	—	694			5	23	8	—
	(Wiese	34-XXI	—	57	—	751	—	38		
XXII	(Weingarten	33-XXII	—	694			4	41	8	—
	(Wiese	34-XXII	—	147	—	751	1	38		
XXIII	(Weingarten veliki verh	33-XXIII	—	449			3	26	8	—
	(Wiese	34-XXIII	—	302	—	751	3	22		
XXIV	Weingarten mali verh	30-XXIV	—	806	—	806	5	45	8	—
XXV	(» » »	30-XXV	—	732			5	13	8	—
	(Wiese	31-XXV	—	74	—	806	—	15		
XXVI	(Weingarten mali verh	30-XXVI	—	708			5	1	8	—
	(Wiese	31-XXVI	—	97	—	805	—	19		
XXVII	(Weingarten mali verh	30-XXVII	—	679			5	—	8	—
	(Wiese	31-XXVII	—	126	—	805	—	25		
XXVIII	(Weingarten mali verh	30-XXVIII	—	551			4	2	8	—
	(Wiese	31-XXVIII	—	254	—	805	—	51		
XXIX	(Weingarten mali verh	30-XXIX	—	500			3	35	8	—
	(Wiese	31-XXIX	—	305	—	805	1	—		
XXX	(Weingarten mali verh	30-XXX	—	714			5	4	8	—
	(Wiese	31-XXX	—	91	—	805	—	18		
XXXI	(Weingarten Pustika	38-XXXI	—	1295			5	7	10	—
	(untere Wiese	39-XXXI	—	358	1	53	—	27		
XXXII	(Weingarten Pustika	38-XXXII	—	1255			4	58	10	—
	obere Wiese	37-XXXII	—	230			—	18		
	(untere Wiese	39-XXXII	—	168	1	53	—	42		
XXXIII	(Weingarten Pustika	38-XXXIII	—	1272			5	2	10	—
	obere Wiese	37-XXXIII	—	274			—	51		
	(untere Wiese	39-XXXIII	—	106	1	52	—	8		
XXXIV	(Weingarten Pustika	38-XXXIV	—	1229			4	52	10	—
	obere Wiese	37-XXXIV	—	259			—	20		
	(untere Wiese	39-XXXIV	—	164	1	52	—	12		
XXXV	(Weingarten Pustika	38-XXXV	—	1423			5	38	10	—
	obere Wiese	37-XXXV	—	90			—	7		
	(untere Wiese	39-XXXV	—	139	1	52	—	11		
XXXVI	(Das Maiergebäude Haus-Nr. 9 nebst Stallung, Schopfen und dem jus regale des Weinschankrechtes, dann an Grundstücken									
	Stadelgarten	2	—	977			3	6	200	—
	Küchengarten	3	—	377						
	Wiese Savica	4. 5	4	782			29	32		
	Acker Stuk	6	12	1306			109	10		
	(Feldrein beim Acker Stuk	7	—	701	18	943	1	18		
XXXVII	Mahlmühle an der Pletvica mit dem Garten	14	—	389			1	30	283	—
XXXVIII	(Das Wirthshaus Kelemen Nr. 10 mit Garten	10	—	185			—	49	48	—
	Acker Ziglenica	11	—	898						
	(Wiese	12	—	350	—	1433	5	38		

Die Pachtlustigen werden hiemit eingeladen, zu dieser Lizitation an dem bestimmten Tage im Maierhofe zu Kellemen zu erscheinen. Die Pachtbedingnisse können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin und beim k. k. Domänenamte Banskidvor eingesehen werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion Agram am 4. Juni 1856.

1128—31

(VI.—25) (3—2)
9537—1838.

Konkurs-Kundmachung

für Stiftungsplätze im Agramer Konvikte.

Für die im Agramer Konvikte in Erledigung gekommenen und vom Beginne des kommenden Schuljahres $185^{6}/_{7}$ zu besetzenden drei Škerderlić'schen Stiftungsplätze wird hiemit der Konkurs bis zum 10. Juli l. J. ausgeschrieben.

Darauf Reflectirende haben ihre an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und, wie unten, gehörig zu dokumentirenden Gesuche bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Schüler, welcher mit Beginn des Schuljahres $185^{6}/_{7}$ wenigstens zur Aufnahme in die erste Gymnasial-Klasse befähigt sein muß, im laufenden Schuljahre frequentirt, vor Ablauf des erwähnten Konkurstermines einzubringen.

Die Gesuche müssen belegt sein: mit dem Taufscheine des Schülers, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung oder gehabten natürlichen Blattern, sowie überhaupt über die gesunde und von jedem chronischen Leiden freie körperliche Komplexion, mit den Schulzeugnissen über die letztabgelaufenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester.

Nachdem ferner zum Genuße dieser Stiftung zuvörderst talentirte Jünglinge aus der Verwandtschaft des Stifters Josef Škerderlić nach seinen beiden Schwestern Maria Čsoka und Katharina Mihaljević, und in Ermanglung dieser nähern Verwandten, entferntere, und endlich in Ermanglung auch dieser, sonstige Bürgersöhne berufen sind, so haben die Kompetenten aus der Verwandtschaft des Stifters ihre Gesuche überdies mit einer gehörig legalisirten Nachweisung über diese Verwandtschaft, sonstige Kompetenten aber mit der Nachweisung über den bürgerlichen Stand der Eltern zu belegen, und es können in Ermanglung von Kompetenten aus der Verwandtschaft des Stifters vorzugsweise Požeganer Bürgersöhne berücksichtiget werden.

Agram am 30. Mai 1856.

1121—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—24) (3—2)
9575/1889.

Konkurs.

Für den im Agramer Konvikte erledigten Kražić'schen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs eröffnet und der Präklusivtermin zur Einreichung der Kompetenzgesuche auf den 12. Juli l. J. anberaumt.

Zum Genuße dieser Stiftung sind berufen abwechselnd Schüler aus den Familien Hoić und Košutić nach männlicher oder weiblicher Linie und die Söhne dürftiger Adeliger, insbesondere s. g. Nobilium unius sessionis aus der Pfarre Lebekovčina (Komor), wobei für den dermaligen Erledigungsfall jedoch den berufenen Kandidaten aus der eben gedachten Pfarre vor denen, welche Abstämmlinge der gedachten Familien sind, der Vorzug gegeben wird.

In den an das hohe kk. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an der der bezügliche Schüler im laufenden Semester studirt, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzureichenden Kompetenz-Gesuchen haben die Abkömmlinge der Familien Hoić und Košutić diesen ihren Familien-Nexus, die Kandidaten aus der Pfarre Komor aber den Adel und ihre Vermögens-Verhältnisse durch genügende und vorschriftsmäßige Beweismittel darzuthun. Ferner sind die Gesuche zu belegen: mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken und über die körperliche Gesundheit überhaupt, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester.

Schließlich wird noch bemerkt, daß zur Aufnahme in das Konvikt statutenmäßig gefordert wird, daß der betreffende Schüler mit Beginn des kommenden Schuljahres $185^{6}/_{7}$ zum Eintritte **wenigstens** in die erste Gymnasialklasse befähigt sei.

Agram am 31. Mai 1856.

1122—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—23) (3—2)
9578/1892

Konkurs

Zur Besetzung des Validić'schen Stiftungsplatzes im Agramer Konvikte wird hiemit der Konkurs eröffnet und zur Einbringung der, wie unten, zu dokumentirenden Kompetenzgesuche die Präklusivfrist auf den 12. Juli l. J. anberaumt.

Zum Genuße dieser Stiftung sind zuvörderst berufen die nächsten Anverwandten des Stifters Nikolaus Validić aus der Murinsel; in Ermanglung von Verwandten des Stifters nach männlicher Linie die Verwandten der Gattin des verstorbenen Stifters Lucilie, gebornen von Keoß, und endlich in Ermanglung auch dieser die Söhne dürftiger adeliger Familien des Warasdiner Komitats.

Es sind somit die an das hohe kk. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der kompetirende Schüler im laufenden Semester frequentirt, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringenden Bewerbungsgesuche bei den Verwandten des Stifters und beziehungsweise seiner Gattin mit den legalen und genügenden Nachweisungen über diese Verwandtschaft, bei den Söhnen dürftiger Adeliger aus dem Warasdiner Komitate mit der genügenden Nachweisung über den Adel, die Dürftigkeit und die Zuständigkeit zum Warasdiner Komitate, überhaupt aber mit dem Taufscheine, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken, über die körperliche Gesundheit und insbesondere über das Freisein von jedem chronischen Leiden, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Schul-Semester und mit dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester zu belegen. Bloß solche Bewerber können aber nach den Statuten des Konviktes berücksichtiget werden, welche mit Beginn des nächsten Schuljahres zur Aufnahme **mindestens** in die erste Gimnasialklasse befähigt sind.

Agram am 31. Mai 1856.

1125—32 Von der kk. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—26) (3—2)
9577—1891.

Concurs-Ausschreibung.

Für einen im Agramer Konvikte erledigten Leposa-Petković'schen Stiftungsplatz wird hiemit behufs der Besetzung mit Beginn des kommenden Schuljahres $185^{6}/_{7}$ der Konkurs bis zum 10. Juli l. J. eröffnet.

Zum Genusse dieses Stiftungsplatzes sind Schüler aus der Verwandtschaft der Stifterin Theresia Leposa und ihres Gatten Georg von Petković, und in Ermanglung solcher kroatische adelige Jünglinge von genügendem Studien-Fortgange berufen.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Studien-Direktion derjenigen Anstalt, an welcher der betreffende Schüler im laufenden Semester studirt, vor Ablauf der erwähnten Präklusivfrist einzubringenden Bewerbungsgesuche sind nebst dem Taufscheine, dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die entweder mit Erfolg überstandenen geimpften oder gehabten natürlichen Blattern und über die körperliche Gesundheit überhaupt, den Schulzeugnissen der letztverflossenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester, auch noch und zwar bei den Verwandten der Stifterin oder ihres Gatten mit den genügenden und gehörig legalisirten Nachweisungen über diese Verwandtschaft, sonst aber mit der gesetzmäßigen Nachweisung über den hierländigen Adel zu instruiren.

Nach den Konvikts-Statuten können aber bloß solche Schüler in das Institut aufgenommen werden, welche zum Eintritte **wenigstens** in die erste Gymnasialklasse befähigt sind.

Agram am 31. Mai 1856.

1124—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANA 23. LIPNJA 185.. Broj 143.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE

Za službene oglase opredieljeno je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a ... za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ... posebne ... platjuće do 10 linijah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Promiene u nadbiskupii zagrebačkoj. Postali su: Petar Martinović, župnik skenderovački, župnikom u Velikoj a g. Stiepan Reves, upravljatelj župe požežke, župnikom u Skenderovcu. — Premiešteni su župni pomoćnici: g. Josip Bogović iz Velike Gorice u Toplice varašdinske; g. Mato Zvèrhek iz Zeline u Veliku Goricu; g. Mio Fuks iz gornje Stubice u Gušće; g. Gjuro Pozderec iz Markuševca u gornju Stubicu. — Preminuo je: g. Bernardo Mračić, župnik u Komarevu.

Iz Zagreba, 18 lipnja. One tri cèrnice, koje su naše milosèrdne sestre od g. Oliviera na odgojenje preuzele, okèrštene su prošle nedielje na 15. t. m. u kapeli istih sestarah. Ovaj sveti čin bio bi odgodjen do povratka nj. eminencie g. kardinala i nadbiskupa našega, al radi bolesti, s koje jedna od ovih afrikanskih dievojčicah strada, i koja bi naprasno opasni premah preotet mogla, nije bilo probitačno duže oklevat, pošto su i onako u kèrstjanskom nauku dovoljno uputjene. Svetotajstvo kèrštenja svečanimi obredi podielio im je prečastni g. prepošt i kanonik Petar Šatvar, pošto su im prije srećkom opredieljena imena: pèrvoj Pavlina, drugoj Mathilda a trećoj Magdalena. Pèrvoj kumovaše svietla banica, koju u odsutju zastupaše gja. baronica Dahlenova, — a drugim dvima gja. Rubidova rodjena grofica Erdödy. Prije istoga svetotajstvenoga čina propoviedao je duhovnik samostanski veleč. g. A. Traut; a pod misom besiedjaše prečastni g. kèrstitelj o postanku družtva za odkupljenje ovakove diece, razloživ ujedno važnost svetotajstva kèrštenja. Pod misom primile su nove kèrštenice presvetu pričest. (K. l.)

— Prečastna gospoda ovdašnji kanonici Petar Šatvar i Luka Petrović otić će u Beč, da budu nazočni kod svetačnoga čina, kojim će njegovo veličanstvo njegovoj eminencii našem kardinalu i nadbiskupu predat kardinalski birett; oni će tom liepom prigodom zastupat svetjenstvo ove nadbiskupie. (K. L.)

Zagreb. Naša sieverna braća, Slovenci ponose se svojim vèrh. pastirima, a tomu nećemo se ufano čuditi, kad promislimo, koliko su oni učinili dobra svomu narodu. Tko nepozna ime visokoćastnog g. Slomšeka, biskupa lavantinskoga, koi je već prie mnogo godinah danah, uvidivši, da je prosvota svakako najbolje sredstvo i najglavnia poluga za materialnu i duševnu sreću i napriedak, uzeo sam izobrazivati jezik svog slovenskog naroda i bogato podupirati knjigu slovensku. Tomu vriednomu domorodcu i čoviekoljubu pridruže se liepo presvietli g. A. Wolf, knezbiskup ljubljanski, koi je već lanjske godine — kao što smo u Novicama čitali — hoteć doskočiti velikoj potrebi, odredio velikodušno 15.000 for. za štampanje obširnog niemačko-slovenskog i slovensko-niemačkog riečnika. Taj riečnik sastavio je pokojni slovenski jezikoslovac i glasoviti piesnik Val. Vodnik, a niekoliko mladjih slovenskih pisacah izpunjuje ga sada i priredjuje za štampu. Već je doštampano od pèrvog ili niemačko-slovenskog diela 39 arakah te nam se čini u pogledu, što se je tek dospielo do rieči „Geschlechtsorgan", da će biti obširnii, nego li naš doduše obilni i vriedni Šulekov riečnik. Pèrvi dio razstavit će se po naročitoj želji presv. izdavatelja u dvie knjige, od kojih će svaka obsizat 60 tiskanih arakah. Nemoremo ovom prilikom s volje, nego da rečemo g. Šuleku, da bi veoma shodno bilo, da i on prelomi svoje krupno dielo na dvie knjige.

Iz Beča, 17. lipnja. Izpunjena je naša vruća želja, a nada naša dielom je postala. Noćas oko pó noći donese bèrzojav od rimskoga poslovodje g. Reymonda preradostan glas, da je sveti otac u jučeranjem konsistoriu, koi je u 10 urih započet a oko $11\frac{1}{2}$ prije podne dokončan, njegovu eminenciu krunskoga kardinala i našega mitropolita gospodina **Jurja Haulika Varaljskoga** proglasio svete rimske cèrkve **kardinalom**. Odmah poslie proglašenja poslan je iz Rima u Beč plemićki gardista markez de Gregorio, sinovac pokojnoga kardinala de Gregorio, koi će njegovoj eminencii službenu prijavu ovoga proglašenja, grimiznu kapicu i čestitku svete skupštine rimskih kardinalah donieti, a prispiet će u subotu ovamo. Donosilac kardinalskoga biretta, koi je vazda prelat, bit će Monsignor Felice Angeli, tajnik sv. otca, koi će za koi dan kasnie prispiet u Beč. Čim ovaj prelat ovamo stigne, opredielit će Nj. c. kr. apoštolsko veličanstvo dan, u kom će u svojoj dvorskoj kapeli nj. eminencii isti birett stavit na glavu. — Evo što smo željno svakim danom izglèdali, to je pred nami. Što je naravnie, što li vriednie, nego da u obilju radosti izjavim svoju a sigurno i sveobću želju: da nam dragi Bog, koi sèrdcima čoviečjim kao potocima upravlja, i koi nam je ovim visokim dostojanstvom uznosite krieposti i premnoge zasluge našega nadpastira tako sjajno okrunio a u njem cielu našu pokrajinsku cèrkvu i domovinu uresio — njegovu eminenciu, pèrvoga hèrvatsko-slavonskoga kardinala, na diku cèrkvi i domovini još kroz nebrojene godine poživi!!

Danas su ovdie zaključena biskupska viećanja. U 9 satih dodjoše svi vèrhovni pastiri u pèrvostolni hram, da se dragom Bogu na dokončanom dielu zahvale. Premda je bio radni dan — dielatnik, i premda se je bio razniо glas, da su viećanja produljena, to se je ipak veliko mnoštvo sviela u cèrkvi i na Stiepanovu tèrgu tom prigodom sakupilo. Vèrhovni pastiri išli su iz palače ovdašnjeg g. nadbiskupa u cèrkvu i natrag istim redom, kojim su stupali, da božju pomoć za to važno poduzetje izmole: najprije duhovna mladež nadbiskupie bečke i pazmanjskoga siemeništa, zatim pèrvostolni kanonici, a za ovimi biskupi i nadbiskupi, napokon kardinali po redu svoga naimenovanja. Njegova eminencia kardinal i nadbiskup zagrebački u ovom je svečanom provodu već medju kardinali miesto zauzimao, i imao za druga njeg. eminenciu kardinala i nadbiskupa bečkoga. U cèrkvi je službu božju dèržao kardinal pronuncius Viale Prelà. Po dovèršenom zahvalnom bogoćastju u cèrkvi vratiše se svi vèrhovni pastiri u nadbiskupsku palaču, gdie su pod predsiedanjem kardinala pronuncia dèržali svoju posliednju siednicu. (Čujemo drugim dostaviernim putem, da je tom prilikom oprostno slovo zborio nj. eminencia kardinal i nadbiskup zagrebački, zahvaliv se u ime svegkolikoga austrianskoga episkopata nj. eminenciama kardinalu pronunciu i kardinalu nadbiskupu bečkomu na mnogim njihovim trudovima. Učred.). Danas u 4 ure poslie podne svi su kardinali, nadbiskupi i biskupi bili kod kardinala pronuncia na obiedu; a sutra u jedan sat poslie podne idu svi napomenuti cèrkveni dostojanstvenici ukupno k njegovom veličanstvu na podvorenje. Zatim razići će se za koi dan k svojim stadima (K. l.)

Sèrbia.

= **Beograd**, 12. lipnja. Hitim da vam priobćim jednu važnu novest, na koju smo istina od niekog doba navikli, ali kojoj se za sad nikako nismo nadali. Predstavnik kneževski g. Aleksa Janković predao je knezu jučer ostavku, koja je odmah jučer i uvažena, i g. Janković razriešen je od dužnosti predstavnika i popečitelja inostranih dielah i povraća se u saviet za člana. Pravi uzrok toga teško je kome poznat, premda je, kao što se čuje, u ostavki naveo, da zbog toga službu ostavlja, što su prošla burna vremena. Njegova svietlost knez razriešio ga je od toga zvanja s onim istim blagovoljenjem, s kojim ga je i pozvao, da se primi te dužnosti. Odmah jučer naimenovan je g. Stefan Marković, popečitelj pravosudja i prosviete, da privremeno izpunjava dužnosti predstavnika a njega će medjutim zastupati pomoćnik pravosudja i prosviete g. Dim. Cèrnobarac. Ta promiena dala je povoda mnogima, da proriču još gdiekoje ostavke popečiteljah, ali mi nevierujemo.

Njegova svietlost knez i kneginja otišli su jutros u Topolu na godišnji parastos (requium) pokojne gospodje Kleopatre.

Ovom prilikom i to vam pouzdano mogu javiti, da je jedan seljak pronašao majdan od soli u kruševačkom okružju. On je doneo jednu krupicu od te soli ovamo, i traži liepu nagradu, pa da kaže gdi je. Tome se svi radujemo, i kao što se čuje, poslat će se jedna komisia, da odmah taj majdan izvidi. To bi bila velika sreća za našu domovinu. (S. D.)

Talianska.

Napuljska vlada nije se već davna tako dragoga pliena dočepala, kao što netom. Nieki iz Franceske došavši putnik izgubio je na putu, koi vodi iz Rima u Napulj svežanj pisamah, koja se protežu u veliku pobunu cielog kraljevstva napuljskog. To našastje uzradovalo je kralja natoliko, da je nadjitelja povisio odmah u časti i da ga je nagradio sa 1000 for. Dopisnik dnevnika ginevarskog potvèrdjuje zbiljno tu viest.

U Turinu razdielio je kralj svečane kolajne vojnicima, što su u Krimu bili. Tom prigodom

govorio je on slovo na vojsku, koje od prilike ovako glasi:

Vi ste podpuno zadovoljili mojoj i ciele zemlje nadi i težnji pa ste vierno sve ono izpunili, što su vam povierili savezni vladari. Ja primam opet vaše slavodobitne stiege, pa sam tvèrdo uvieren, da ćete ih vi nanovo i svagdie braniti i vojničkom slavom oviencati, ako ustreba domovina sile vaše.

Niekoliko danah prie toga počastjen je bio general Lamarmora pa se izrazio na napitnicu zapoviednika narodne straže na sliedeći način:

„Taljanska vojska, kojom sam zapoviedao, zaslužuje svaku pohvalu. Ja želim, da ona pokaže svoju hrabrost na drugom junačkom polju i za drugu stvar boreći se.“

Rusia.

Petrograd, 12. lipnja. Sinoć u 9 satih vratio se je car na parobrodu „Aleksandria“ sa svoga putovanja. Kako je car pristao na obalu, pozdravila ga je mnogobrojna svietina velikim uzhitjenjem.

— Knjigarnu pokojnog Josipa Jungmena kupio je car ruski za petrogradsku carsku knjižnicu. (Lum.)

Niemačka.

Hamburg, 14. lipnja. Ruski brod „Cesarević,“ koi se je bio dojedriv iz Kamčatke za minulog rata pred engleskim bojnim brodovima sakrio u luku hamburšku, odjedrit će ovih danah bogato nakèrcan evropejskom robom put rusko-amerikanskih posiedovanjah.

Franceska.

Pariz, 16. lipnja. G. Marš, poslanik sdruženih dèržavah, dogovarao se je jučer dulje vremena sa grofom Valevskim. Nieki misle, da je Franceska odlučila ponuditi svoje posredovanje izmedj Engleske i sieverne Amerike. Sva je prilika, da će ovih danah prispieti Persigny iz Londona.

Za poplavom postradavše franceske žitelje darovali su Nj. svetost papa 15.000, Sultan 40,000 a mienjar baron Sina 25,000 franakah.

Bèrzojavne viesti

Pariz, 20. lipnja. „Moniteur“ donosi osnovu zakona o vladarstvu, koja ovdie sliedi u izvadku: Car postaje punolietan sa 18 godinah; carica bit će vladaricom, ako joj suprug inače neodredi; ona se nesmije udati, dok traje vladarstvo; ako nebi bilo carice ili uslied osobita odredjenja careva, preuzima vladanje jedan princip iz carske porodice po zakonitom redu nasliedovanja. Vladarsko vieće sastojat će iz pet osobah i ima u porazumljenju s principom kućnim odlučivat o ženitbi carevoj, o naviešćivanju rata, sklapanju pogodabah i osnivanju dèržavnih zaključakah. Jučer je bio bal u St. Cloudu. „Monitour“ donosi mnogobrojna podieljivanja reda počastne legie. Burza se je još vaviek koliebala.

Berlin, 20. lipnja. Nj. c. k. visost nadvojvoda Ferdinand Maksimilian dospio je iz Hamburga ovamo u 3 sata poslie podne i bio je svečano dočekan u željezničkom pristaništu. Gospodin nadvojvoda otišao je odmah u Potsdam. U ponedieljak bit će po svoj prilici velika parada potsdamske posade pred istim.

Carigrad, 13. lipnja. Kiprislipaša odredjen je, kako se čuje, za poslanika portinoga u Petrogradu. Bolnice su većom stranom zatvorene, samo osam od istih sa 2600 bolestnikah od prilike još se upotrebljuju. Broj ovdiešnjih franceskih četah iznosi 13.000 momakah; od ovih nalazi se 10.000 od prilike u taborištu maslačkom. Iz Redutkala izišla je već sva turska vojska.

Atina, 14. lipnja. Odlazak kraljev odredjen je na 17. t. m.

Turin, 19. lipnja. Siednice starešinstva i poklisarskih komorah zaglavljene su za godinu $18^{55}/_{56}$.

Rim, 17. lipnja. Družtvo željeznice medju Rimom i Fraskatom ovladjeno je, da produži svoju cestu do na uljske granice.

Udine, 19. lipnja. Ide dobrotvorna kiša. Galetah ima u obće dosta.

Berlin, 21. lipnja. Povratak Nj. Velič. kralja očekuju danas pred podne.

Beč, 21. lipnja Nj. c visost g. nadvojvoda miestodèržac u Tirolu Karl Ludwid vratio se dne 17. t. m. u večer u dobrom zdravlju iz Vorarlberga i Gornje Inske Doli u c. k. dvorsku palaču u Inšpruku, gdie su pèrve gradjanske i vojničke oblasti Nj. c. visost sa strahopoštovanjem dočekale na glavnim stubama.

Nj. carska visost prejasni g. nadvojvoda Albreht, glavni upravitelj Ugarske, uzeo je dvomiesečni dopust u svèrhu da upotriebi morske kupelji i otišo je već onamo a njegov pomoćnik g. fml. grof Haller preuzeo je rukovanje upravnih poslovah.

Turin, 19. lipnja. „Gazzetta piemontese“ javlja da je Durandos odpušten kao ratni i pomorski ministar a da je naimenovan generallieutenantom u razpoložnosti i komandierom reda Mavre i Lazara, nadalje da je Alfons Lamarmora naimenovan ratnim i pomorskim ministrom. Isti će u posla Suezkog kanala naskoro otići u Pariz. Najnovii sardinski ministerresident kod porte Mossi odputovao je u Carigrad.

Pariz, 21. lipnja. „Moniteur“ javlja, da je car primio ruskoga oficira Lewaševo, koi mu je predao kalup topa, koi se ima po iznašastju cara Napoleona salit i uvest u ruskoj vojski.

Priobćivanja iz siednicah središnjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah pod predsiedom c. k. gospodina odsiečnoga načelnika Dragutina barona Czoerniga.

(Dne 19. veljače 1856).

Gosp. predsiedatelj donosi izviestje sahranitelja za Požunsko upravno područje, gospodina c. k. tajnoga savietnika Ivana grofa Keglevića de Buzin, do znanja središnjega povierenstva. Isto se tiče spomenika, ako i ne od umietničke a to od velike historične zanimivosti, naznačujući ono miesto, gdie su četiri junaka iz jednog od najplemenitiih plemenah Ugarske umèrli za domovinu to jest, grofovi Vladislav, Franjo Toma i Gaspar Esterhazy. — Ovaj spomenik jest trouglasta piramida, visoka dva hvata, i stoji na jednom polju nedaleko od sela Velikog Bezekeny-a

Kad su Turci godine 1652, predobivši Akvisgranu i Oštrogon, prolazili prieko Dunava i harali županie nitransku i barsku pograbiše hrabri sinovi zemlje oružje i sakupiše se do 1000 konjanikah i 300 piešakah oko sela Bezekeny-a. Broj protieranih s polja Turakah iznosio je 4000 momakah. Četiri imenovana junaka poginuše za najžestočie borbe a zatim biahu svetačno zakopani u Tèrnavi. Stopram 83 godine kasnie učini grof Mirko Esterhazy, veliki prepošt oštrogonski, da oviekovieči ovo junaštvo, podić, na bojištu piramidu s nadpisom i gèrbom.

Izviestitelj predlaže, da bi se nadpis ponovio i spomenik ogradio.

Nadalje podnosi gospodin sahranitelj dokaadno k pèrvašnjem priobćenju o grobničkom spomeniku iž cèrvenoga mramora podignutoga Ivanu Topolčanskomu, nalazećeg se u župnoj cèrkvi topolčanskoj životopis toga junaka i opaža da i izvèrstni ugarski poviestničar Nikola Istvanffy napominje onu sablju, koju je niemoglubi banderialac Topolčanskoga oteo turskomu vojvodi veziru Hasanpaši. Ovo dragocieno oružje poklonjeno bi Nj. visosti g. nadvojvodi Ernestu i moglo bi biti da se nalazi o carskoj zbirki.

Sahranitelj za Korušku, baron Ankershofen, poslao je naris niekih u zavodnoj cèrkvi milštatskoj nalazećih se škulpturah, što mu priobći c. k. kotarski indjenir Rudolf Jabornigg de Altenfels. Ove škulpture tiču se većom stranom portala, iz kojega se dolazi iz cèrkve u križni hodnik.

Nadalje opisuje g. sahranitelj u svom izviestju o putovanju po lavantskoj, gurkskoj i jaunskoj dolini obširno gradjevne spomenike u Völkermarktu i navodi više viestih iz poviestnice ovoga miesta. Ovaj opis počimlje sa župnom cèrkvom k svet. Ruprehtu, koje sagradjenje poleg priče pada u vrieme pokèrštjenja Koruške po izaslanicima solnogradskoga nadbiskupa Virgila. Cèrkva ima samo jednu korablju s jednom iz iste proizlazećom pievnicom i jednom tako zvanom absisom zaključenom triput iznutra. Na sievernoj strani od cèrkve nalazi se u grobju obla gradjevina s čunjastim krovom. Ista ima obli luk u vratima i prozorima i romanski kèrstni svod. Župna cèrkva sv. Marie Magdalene sagradjena je u starogotičnom slogu i ima tri korablje.

O miestu gdie je stajao gradić Völkermarkt manjkaju po izviestju gospodina sahranitelja još točnii datci. Istina ima na više visinah tragovah staroga zidovlja, ali obsieg im je tako malen, da se može zaključit, da je tamo moglo bit stražarskih kulah, no podnipošto, da je tamo bila ikada kakva tvèrdjica ili gradić. Zanimivi sastavak gospodina sahranitelja uzet će se u „Priobćivanja.“

(Konac sliedi.)

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 21. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83^{3}/_{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od . 1853 s povratkom » 5%	$93^{1}/_{4}$
dto i narodnog zajma . » 5%	$84^{11}/_{16}$
dto . . . . » $4^{1}/_{2}$%	$73^{3}/_{8}$
dto . . . . » 4%	65
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92^{1}/_{2}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2^{1}/_{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	237
» » » » » 1839, » 100 »	$119^{1}/_{4}$
» » » » » 1854, » 100 »	$107^{1}/_{2}$
Bečko-gradski banko . . . . . sa $2^{1}/_{2}$%	$61^{3}/_{4}$
» » » . . . . » $2^{1}/_{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$75^{8}/_{8}$
Bankovne dionice komad po	1117
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	332
dto dto s plaćanjem na rate	365
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3085
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	251
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	586
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	584
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	430
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	$84^{3}/_{4}$
Augsburg za 100 for. current . . . . »	$102^{5}/_{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101^{1}/_{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$118^{1}/_{4}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	102
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	$10-2^{1}/_{2}$
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118^{3}/_{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102^{5}/_{8}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$118^{5}/_{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118^{7}/_{8}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102^{1}/_{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	$265^{1}/_{8}$
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$6^{3}/_{8}$
Srebro od 19. lipnja	$3^{1}/_{4}$

SLUŽBENI LIST.

Br. 1527. pol (Izv.—223) (3—3)

Poziv.

Na temelju §. 33. visokog propisa za novačenje izdatog pozivaju se Alois Ergović iz Čaglina, i Antun Šandor iz Češljakovacah broj kuće 10, da se kao novačenju podvèrženi do 30. sèrpnja t. g. kod podpisatog c. k. kotarskog ureda ili osobno prijave, ili pak miesto svog boravljenja naznače, jer će se u protivnom slučaju proti njima u smislu §. 35. propisa novačećeg postupati.

C. k. kot. ured.

U Kutjevu dne 10. lipnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Maljevac.

Nr. 5585. (Izv.—228) (3—1)

Lizitations-Kundmachung

über die an den Landesstrassen des k. k. Fiumaner Comitats im Laufe des Verwaltungsjahres 185⁶/₇ auszuführenden Konservations- und Rekonstruktions-Bauten.

1. Zu Folge Erlasses der hohen k. k. kroat.-slav. Statthalterei, dtto 6. April d. J. Z. 5323/939 werden an den nachbenannten Strassen und Unterthei1ungen um die angesetzten adjustirten Fiskalpreise folgende Bauten im Wege der öffentlichen Minuendo-Versteigerung zur Ausführung überlassen werden:

Post-Nr.	Der Bau oder die Lieferung ist zu bewirken: an der Landesstrasse (Namens)	in der Wegmeisterschaft (Namens)	in der pol. Haupt-Gemeinde (Namens)	besteht in der	wird ausgeboten um fl.	kr.	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Anzahl der genehmigten Roboten: Hand-	Fuhr-	Datum und Ort der Lizitation
1	Caroliner	Fužine	Fužine	Reparatur der gewölbten Brücke in Meilen Distanz-Zeichen II—9—10	84	33	4	30	80	29	Am 2. Juli 1856 in Fužine
2				Neu-Herstellung von 3 Strassen-Kanälen aus trockenem Mauerwerke mit Steinplatten Deckung in den M. D. Z. I—7, 8, 9, 10 Zusammen	177	47	9	—	315	—	
3				Neu-Herstellung von 2 Strassen Kanälen wie Post-Nr. 2 in den M. D. Z. I-11—12 und I-14—15	130	7	6	30	178	7	
4				Neu-Herstellung von 2 Strassen-Kanälen wie Post Nr. 2 in den M. D. Z. II-6—7 . .	176	8	9	—	318	61	
5				Herstellung der eingestürzten trockenen Stützmauer, dann Bei- und Aufstellung von 35 St. Radabweisern in den M. D. Z. II-5 und II-9	258	40	13	—	229	83	
6			Hreljin	Beistellung von 616 prismatischen Schotterhaufen mit je ⅕ Kub.-Klafter in den M D. Z. von O-0 bis I-1	616	—	31	—	2218	—	
7		Ravnagora	Fužine	Beistellung von 1752 Schotterhaufen in den M. D. Z. von I-1—III-5	1752	—	88	—	5824	254	Am 3. Juli 1856 in Merkopalj
8			Mèrkopalj	Beistellung von 2110 prismatischen Schotter haufen in den M. D. Z. von III-15 bis VI-15	2120	—	106	—	6807	387	
9	Delnice-Brood-Moravice		Vučinić-selo	Beistellung von 937 Schotterhaufen in den M. D. Z. von VI-15 bis VIII-3	937	—	47	—	3148	72	
10		Brood	Brood	Herstellung eines neuen gewölbten Durchlasses aus trockenem Mauerwerke in den M. D. Z. O-4—5	153	6	7	—	212	33	Am 4. Juli 1856 in Brood
11			Brood und Vučinić-selo	Erbreiterung der Delnice-Brod-Moravicer Landesstrasse nebst stellenweiser Errichtung von Wand-, Schütz- und Parapet-Mauern, sowie Bei- und Aufstellung von 968 steinernen Radabweisern	9927	5	497	—	13685	1731	
12			Brood	Beistellung von 984 prismatischen Schotterhaufen mit ⅕ Kub.-Klft. in den M. D. Z. von O-4 bis I-12	984	—	49	—	3019	170	
13			Vučinić selo	Beistellung von 582 prismatischen Schotterhaufen für die Strecke von I-12 bis III-4	582	—	29	—	1783	106	

2. Zur Licitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

3. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 10 Uhr Vormittags im Gemeindeamte des obigen Licitationsortes beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeits-Kathegorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtiget.

5. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbietung nach einzelnen Arbeitsleistungen in der Reihenfolge der oben angeführten Post-Nr. erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum 1. Juli l. J. bei dieser k. k. Komitats-Behörde, später aber, und zwar bis 9 Uhr Vormittags jedes Lizitationstages, zu Handen des Lizitations-Kommissärs überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift, für welchen Bau, für welche Arbeitsleistung oder Lieferung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, den Plan, das Einheits-Preis-Verzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Bauführung, Arbeitsleistung oder Lieferung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreich. Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Licitations-Grundlagen für alle oben angeführten Leistungen können von nun an bis zum 1. Juli l. J. bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde, später aber bei der Lizitations-Kommission eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Best-Anbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliet der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber der Nummerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissär zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Komitats-Behörde

Fiume am 9. Juni 1856.

Nr. 3227. (PZ.—14) (3—2)

Kundmachung.

In den Orten Pakrac und Daruvar im Požeganer Comitate werden k. k. Postexpeditionen aufgestellt werden, behufs deren Verleihung der Concurs bis zum 25. Juli l. J. ausgeschrieben wird.

Die genannten k. k. Postexpeditionen werden sich sowohl mit dem Brief- als Fahrpostdienst zu befassen haben, und mit dem k. k. Postamte in Okučane mittelst 3 mal wöchentlicher von Daruvar über Pakrač und von dort retour gehenden Postbothenfahrten in Verbindung gesetzt werden.

Die Bezüge eines jeden, der Postexpedition in Pakrac und Daruvar, haben in einer Jahresbestallung von (120) ein Hundert zwanzig Gulden, und in einem Amtspauschale jährlicher (20) zwanzig Gulden zu bestehen, wogegen jeder derselben zum Erlage einer Dienstkaution von 200 fl. entweder id Baaren gegen 4% Verzinsung oder in mindestens 3% S aatsobligationen verpflichtet ist.

Für die Unterhaltung der 3 mal wöchentlichen Postverbindung zwischen Daruvar und Okučane mittelst Bothenfahrten wird dem Unternehmer das Maximum, das nach Massgabe der zurückgelegten Distanz entfallende volle Rittgeld für ein Pferd bei der Hinfahrt und die Hälfte desselben der Rückfahrt nach dem jeweiligem Ausmasse der Rittgebühren zugesichert, jedoch bemerkt, dass jener Bewerber bei sonstiger Eignung den Vorzug erhalten, wird, welcher für die Unterhaltung dieser Postverbindung eine mindere Gebühr in Anspruch nimmt.

Dem Unternehmer dieser Bothenfahrten wird das Recht zugestanden, mittelst derselben nebst den Postsendungen auch Reisende auf seine eigene Rechnung zu befördern.

Die Bewerber um eine oder die andere dieser gegen Abschluss eines Dienstvertrags zu verleihenden Postexpeditionen haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung und der für den Postdienst erforderlichen Fähigkeiten dann ihres Vermögensstandes, und moralischen und politischen Wohlverhaltens in der Eingangs erwähnten Frist bei der gefertigten k. k. Postdirektion einzubringen und darin ausdrücklich anzugeben, ob sie die Postmanipulations-Geschäfte in einer oder dem andern dieser Orte für sich allein um obige fixe Bezüge oder ob nur im Vereine mit der Ueberlassung des Beförderungsdienstes übernehmen wollen.

Die näheren Vertragsbedingnisse können bei der k. k. Postdirektion und bei der k. k. Comitatsbehörde in Požeg eingesehen werden.

Agram am 17. Juni 1856.

K. k. Post-Direktion für Kroatien und Slavonien.

Klempay.

Nr. 757. (Izv.—216) (3—3)

Editto.

L' i. r. Tribunale Circolare in Fiume notifica al Sgr. Giuseppe Baccarcich figlio assente, e d' ignota dimora essergli stata con atto deprest. 5. currente Nr. 757. colla Ditta Danflou e figli rappta. dall' Avvoto Sgr. L. Dr. Dobrilla denunziata la lite ch' essa intende di promuovere contro il Sgr. Giuseppe Baccarcich padre negoziante in questa Città nel punto sia giudicato essere efficace ed obbligatorio per Giuseppe Baccarcich padre il Contratto, che il denunziato stipulava in nome, e per conto di quello in dt. Marsiglia 9. Luglio 1850 e con cui si obbigava verso la dènunziata Ditta alla somministrazione di un millione circa di doghe di rovere, e quindi esser tenuto Giuseppe Baccarcich padre per tutte le conseguenze dell' inadempimento di quel contratto da eruirsi med. un giudizio arbitramentale da eleggersi a termini del contratto stesso.

Si notifica inoltre allo stesso essere stato nominato a tutto suo rischio e spese l' Avvoto Sgr. A. Gothardy, affinchè in qualità di suo Curatore lo rappresenti in Giudizio nell' avanzata vertenza, la quale verrà trattata, e decisa con tal mezzo a termini di ragione, e secondo la vigente Processura Civile.

Il chè tutto si rende noto ad esso Sr. diffidato assente, e d' ignota dimora, col presente Editto, che avrà forza di legale citazione ed intimazione, affinchè possa volendo comparire personalmente, o munire il nominato Curatore dei mezzi di prova e documenti del quali credesse far uso a propria diffesa, ovvero elegersi e notificare a questo Tribunale un altro Procuratore, e far tutto ciò che stimasse opportuno nelle vie regolari, e di giustizia. Fiume li 12. marzo 1856.

(VI.—25) (3—3)
9537—1858.

Konkurs-Kundmachung
für Stiftungsplätze im Agramer Konvikte.

Für die im Agramer Konvikte in Erledigung gekommenen und vom Beginne des kommenden Schuljahres 185⁶/₇ zu besetzenden drei Škenderlić'schen Stiftungsplätze wird hiemit der Konkurs bis zum 10. Juli l. J. ausgeschrieben.

Darauf Reflectirende haben ihre an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und, wie unten, gehörig zu dokumentirenden Gesuche bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der betreffende Schüler, welcher mit Beginn des Schuljahres 165⁶/₇ wenigstens zur Aufnahme in die erste Gymnasial-Klasse befähigt sein muß, im laufenden Schuljahre frequentirt, vor Ablauf des erwähnten Konkurstermines einzubringen.

Die Gesuche müssen belegt sein: mit dem Taufscheine des Schülers, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die mit Erfolg bestandene Kuhpocken-Impfung oder gehabten natürlichen Blattern, sowie überhaupt über die gesunde und von jedem chronischen Leiden freie körperliche Komplexion, mit den Schulzeugnissen über die letztabgelaufenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester.

Nachdem ferner zum Genuße dieser Stiftung zuvörderst talentirte Jünglinge aus der Verwandtschaft des Stifters Josef Škenderlić nach seinen beiden Schwestern Maria Esoka und Katharina Mihaljević, und in Ermanglung dieser nähern Verwandten, entferntere, und endlich in Ermanglung auch dieser, sonstige Bürgerssöhne berufen sind, so haben die Kompetenten aus der Verwandtschaft des Stifters ihre Gesuche überdies mit einer gehörig legalisirten Nachweisung über diese Verwandtschaft, sonstige Kompetenten aber mit der Nachweisung über den bürgerlichen Stand der Eltern zu belegen, und es können in Ermanglung von Kompetenten aus der Verwandtschaft des Stifters vorzugsweise Požeganer Bürgerssöhne berücksichtiget werden.

Agram am 30. Mai 1856.

1121—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—24) (3—3)
9575/1889.

Konkurs.

Für den im Agramer Konvikte erledigten Krašić'schen Stiftungsplatz wird hiemit der Konkurs eröffnet und der Präklusivtermin zur Einreichung der Kompetenzgesuche auf den 12. Juli l. J. anberaumt.

Zum Genuße dieser Stiftung sind berufen abwechselnd Schüler aus den Familien Hoić und Krešutić nach männlicher oder weiblicher Linie und die Söhne dürftiger Adeliger, insbesondere s. g. Nobilium unius sessionis aus der Pfarre Bedekovčina (Komor), wobei für den dermaligen Erledigungsfall jedoch den berufenen Kandidaten aus der eben gedachten Pfarre vor denen, welche Abstämmlinge der gedachten Familien sind, der Vorzug gegeben wird.

In den an das hohe kk. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Studien-Direktion derjenigen Lehranstalt, an der der bezügliche Schüler im laufenden Semester studirt, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzureichenden Kompetenz-Gesuchen haben die Abkömmlinge der Familien Hoić und Krešutić diesen ihren Familien-Nexus, die Kandidaten aus der Pfarre Komor aber den Adel und ihre Vermögens-Verhältnisse durch genügende und vorschriftsmäßige Beweismittel darzuthun. Ferner sind die Gesuche zu belegen: mit dem Taufscheine, mit dem ärztlichen Zeugnisse über die überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken und über die körperliche Gesundheit überhaupt, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentaions-Zeugnisse für das laufende Semester.

Schließlich wird noch bemerkt, daß zur Aufnahme in das Konvikt statutenmäßig gefordert wird, daß der betreffende Schüler mit Beginn des kommenden Schuljahres 185⁶/₇ zum Eintritte **wenigstens** in die erste Gymnasialklasse befähigt sei.

Agram am 31. Mai 1856.

1122—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—23) (3—3)

9578/1892

Konkurs

Zur Besetzung des Baličić'schen Stiftungsplatzes im Agramer Konvikte wird hiemit der Konkurs eröffnet und zur Einbringung der, wie unten, zu dokumentirenden Kompetenzgesuche die Präklusivfrist auf den 12. Juli l. J. anberaumt.

Zum Genuße dieser Stiftung sind zuvörderst berufen die nächsten Anverwandten des Stifters Nikolaus Baličić aus der Murinsel; in Ermanglung von Verwandten des Stifters nach männlicher Linie die Verwandten der Gattin des verstorbenen Stifters Lucilie, gebornen von Kroß, und endlich in Ermanglung auch dieser die Söhne dürftiger adeliger Familien des Warasdiner Komitats.

Es sind somit die an das hohe kk. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Direktion derjenigen Lehranstalt, an welcher der kompetirende Schüler im laufenden Semester frequentirt, vor Ablauf der oben anberaumten Präklusivfrist einzubringenden Bewerbungsgesuche bei den Verwandten des Stifters und beziehungsweise seiner Gattin mit den legalen und genügenden Nachweisungen über diese Verwandtschaft, bei den Söhnen dürftiger Adeliger aus dem Warasdiner Komitate mit der genügenden Nachweisung über den Adel, die Dürftigkeit und die Zuständigkeit zum Warasdiner Komitate, überhaupt aber mit dem Taufscheine, mit dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die glücklich überstandenen geimpften oder natürlichen Kuhpocken, über die körperliche Gesundheit und insbesondere über das Freisein von jedem chronischen Leiden, dann mit den Schulzeugnissen für die letztverflossenen zwei Schul-Semester und mit dem Frequentationszeugnisse für das laufende Semester zu belegen. Bloß solche Bewerber können aber nach den Statuten des Konviktes berücksichtiget werden, welche mit Beginn des nächsten Schuljahres zur Aufnahme **mindestens** in die erste Gimnasialklasse befähigt sind.

Agram am 31. Mai 1856.

1125—32 Von der kk. kroat.-slav. Statthalterei.

(VI.—26) (3—3)
9577—1891.

Concurs-Ausschreibung.

Für einen im Agramer Konvikte erledigten Leposa-Petković'schen Stiftungsplatz wird hiemit behufs der Besetzung mit Beginn des kommenden Schuljahres 185⁶/₇ der Konkurs bis zum 10. Juli l. J. eröffnet.

Zum Genusse dieses Stiftungsplatzes sind Schüler aus der Verwandtschaft der Stifterin Theresia Leposa und ihres Gatten Georg von Petković, und in Ermanglung solcher kroatische adelige Jünglinge von genügendem Studien-Fortgange berufen.

Die an das hohe k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht zu stilisirenden und bei der Studien-Direktion derjenigen Anstalt, an welcher der betreffende Schüler im laufenden Semester studirt, vor Ablauf der erwähnten Präklusivfrist einzubringenden Bewerbungsgesuche sind nebst dem Taufscheine, dem kompetenten ärztlichen Zeugnisse über die entweder mit Erfolg überstandenen geimpften oder gehabten natürlichen Blattern und über die körperliche Gesundheit überhaupt, den Schulzeugnissen der letztverflossenen zwei Studien-Semester und mit dem Frequentations-Zeugnisse für das laufende Semester, auch noch und zwar bei den Verwandten der Stifterin oder ihres Gatten mit den genügenden und gehörig legalisirten Nachweisungen über diese Verwandtschaft, sonst aber mit der gesetzmäßigen Nachweisung über den hierländigen Adel zu instruiren.

Nach den Konvikts-Statuten können aber bloß solche Schüler in das Institut aufgenommen werden, welche zum Eintritte **wenigstens** in die erste Gymnasialklasse befähigt sind.

Agram am 31. Mai 1856.

1124—32 Von der k. k. kroat.-slav. Statthalterei.

Br. 1066. gr. 1856. (Izv.—220.) (3—3)

Izrok.

Budući da pèrva sudačka prodaja livade i zemlje „Rakitje“ na ukupnu obitelj Malkovićevu spadajuća 26. veljače t. god. služena zbog pomanjkanja kupacah uspiela nije, to se istih zemljištah druga i posliednja makar i izpod vriednosti prodaja za dan 30. lipnja t. g. u 10 urih prije podne uz uviete za uvidjenje izložene ovim razpisuje i proglašuje.

Od c. kr. kot. urcda kao suda jastrebarskog dne 12. lipnja 1856.

C. kr. kotarski predstojnik.
Smendrovac v. r.

Ad Section III. Abt. 3. Nr. 4011 de 1856. (DS. 69—33)

Licitations-Kundmachung.

Bei dem k. k. hierländigen Landes-General-Commando sind zur Beheizung der Amtslokalien im kommenden Winter 185⁶/₇ beiläufig 140 Waldklafter 36 zölligen buchenen Brennholzes erforderlich.

Ueber die Lieferung dieses Artikels wird die Lizitation am 21. Juli 1856 um die 10 Stunde Vormittags bei der hiesigen Kanzlei-Direktion abgehalten und mit dem Mindenstfordernden unter Vorbehalt der Ratifikation der Kontrakt abgeschlossen werden.

Die näheren Bedingungen können bei der Feldkriegskanzei-Direktion eingesehen werden.

Uebrigens werden auch schriftliche Offerte angenommen, wenn solche mit dem 5% Vadium versehen sind, einen bestimmten Preis mit der Erklärung des unbedingten Beitritts zu den Lizitations-Bedingungen enthalten, und vor Beendigung des mündlichen Verfahrens bei der Commission einlangen. Vom k. k. Landes-General-Commando

Agram am 14. Juni 1856.

Nr. 1970—1856. (Izv.—225) (3—3)

Edikt.

Vom k. k. Comitatsgerichte Essek wird hiemit kundgemacht; es sei über Ansuchen des Leopold Epstein, do praes. 17. April 1856 Z. 1970, die Einleitung des Verfahrens zur Nichtigerklärung zweier in Verlust gerathenen, dtto Essek am 29. Dezember 1855 je über 500 fl. CMz. lautenden, vom Amortisationswerber acceptirten, an die Ordre des noch nicht unterfertigten Ausstellers Gebrüder Hollaender, am 15. Juni 1856 in Essek zahlbaren Wechseln bewilligt worden, und es wird demnach der allfällige Besitzer der abgängigen Wechsel aufgefordert, seinen Besitz binnen 45 Tagen vom Tage den Verfallzeit d. i. vom 16. Juni 1856 angefangen gerechnet, so gewiss hier beim Gericht anzuzeigen, als sonst diese Wechsel für nichtig und die rechtliche Wirkung derselben gegen den Acceptanten Leopolg Epstein für erloschen erklärt werden würde.

Essek am 7. Juni 1856.

OGLASNIK.

(Dp. 70) (3—2)

Premieštaj dućana.

IVAN MUDROVČIĆ

naznačuje ovim poštovanom občinstvu, da je svoju tèrgovinu s kolonialnom, materialnom i bojenom robom i papirom (koja je prije bila u Osjakovoj kući) premiestio u Korlinovu kuću u dugoj ulici br. 777 i preporučuje svoj dućan dobro obskèrbljeni kavom, šećerom, pirinčem (riškašom), bademima (mandulima) itd., finim uljem (zejtinom), pravim samotočnim vinom, finim Jamaika-rumom, sirom parmenskim, grojerskim i holandskim, finom šokoladom, ruskim čajem, sviećama poznatim pod imenom Apollo- i Milly-Kerzen, zatim sladkišima nazvanim Roks i Drobs itd.

(Dp. 68) (3—3)

Für Frauen.

Die ergebenst Unterzeichnete beehrt sich hiemit zur öffentlichen Kenntniss zu bringen, dass sie den Hebamencurs in Wien mit Bestem Erfolge zurückgelegt, von der löbl. k. k. medicinischen Fakultät das bezügliche Diplom erhalten hat, und dass sie ihren Beruf, von dessen Wichtigkeit sie eben so sehr durchdrungen ist, als sie denselben auch gewissehaft zu erfüllen verspricht, in Aggram auszuüben ermächtiget ist. Dieselbe erlaubt sich daher, ihre Dienste den betreffenden P. T. Frauen anzubieten, schmeichelt sich, ohne unbescheiden zu sein, mit der Hoffnung, bald Gelegenheit zu finden, ihr praktisches Wissen, ihren Fleiss und die pünktlichste Erfüllung der ihr auferlegten Berufspflichten an den Tag legen zu können. Bei mittellosen Frauen wird sie die nöthigen Dienste **unentgeldlich** leisten.

Josepha Mach,
geprüfte, diplomirte und beeidete Hebamme (Hohe Gasse).

(Dp.—60) (—3)

☞ Nicht zu übersehen!

Einem hohen Adel und geehrten Publikum zeige ich hiemit ergebenst an, dass ich in Agram, Savestrasse Nr. 578½ eine Essig-Fabrik errichtet habe, und den Eimer einfachen Essig mit 3 fl., Doppel-Essig mit 4 fl., Essig-Essenz mit 8 fl. verkaufe; im Kleinen verkaufe ich die Mass zu 6 kr., 10 kr. und 16 kr.

Zum Einlegen der Früchte, dass diese nicht dem Verderben ausgesetzt werden, ist der weisse Essig am besten, da dieser aus Zucker fabricirt wird; jeder Auftrag wird reell ausgeführt werden.

Carl Bannwitz.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U UTORAK DANA 24. LIPNJA 1856. Br. 44.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlase svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom — istu. Pologodišnja predplata je za domaće u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je avèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglase ili posebne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

☞ Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

☞ Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Ovogodišnju lietinu gornjeg Zagorja opisuje nam jedan dopisnik kako sliedi: Žimčina (Winterfrucht) u obće rodila je dobro. Pšenica i raž vèrlo je liepog zèrna, te je podobro plenjala. Po miestih bilo je mnogo svetljive pšenice. Ječam je malko slabii. Lietni ječam je bolji od bivšeg prošaste godine. Zob takodjer podobro stoji. — Sočiva, kao boba i pasulja, ima posriednje. Konoplje ostale su male. Lan narasao je dobro. — Sieno naraslo je niešto manje nego li što ga je bilo prošaste godine, nu tim je bolje od lanjskog. — Otave isto tako nije mnogo, al je vèrlo dobra, čemu je mnogo doprinielo liepo vrieme, gdie se dobro mogla posušiti i spraviti, i to je takodjer uzrok da marvi ciena pada. — Kukuruz pokazao se da je vèrlo liep, i bio bi dobar u zèrnju, nu na mnogih miestih osakatila ga je tuča, po miestih opet magla i mraz, tako, da je onaj kukuruz, što ga je tuča u rastju uhvatila, zaostao za 2 tjedna, k tomu ga je još pritisnula suša, te se nije mogo dovoljno ozèrniti; isto tako ostat će onaj, što ga je magla ili mraz popario, slab u zèrnju. — Hajdina ili hajda uzpèrkos suši narasla je dobro, ali po jarkih i ravnicah uništio ju je mraz tako, da će po svoj prilici ostati prazna slama.

— Doznajemo iz Siska da je u posliednje vrieme voda tako jako pala, da poveće ladje nisu mogle nikakove robe dopremiti onamo, s toga dakle, i što su tamo Kranjci pokupili množinu žita, bila je posliednje doba tèrgovina dosta živahna. U osam danah prometnulo se naime tu oko 25000 vaganah kukuruza i oko 8000 vaganah pšenice. Nu ciena zato ipak nije poskočila, jer kukuruz bio je po 2 for. 10 do 12 kr., najliepša pšenica po 5 for. 30 kr., a temišvarska po 4 for. 30 do 40 kr. Nadalje doznajemo i to, da su se dne 10. lipnja sastali tèrgovci sisečki da se posavietuju poradi željeznice. (G. L.)

Beč, 19. lipnja. Odgovor po Nj. veličanstvu caru jučer podani u oprostnoj audiencii episkopatu, jest isprava isto tako znamenita, kao puna sadèržaja. Nježan, fin i kratak u obliku, obsiže isti ipak množinu raznih odnošajah i iz njeg sliedi s izviestnostju: 1) da radnje episkopata mogu valjat tek kao predhiežna diela, budući da si vladar priuzdèržaje njihovo uvažavanje, dakle kao što se strogo uzemši razumieva po samom sebi i njihovo konačno odobrenje; 2) da će se nauci episkopata u obziru izvedenja niekih točakah konkordata uzeti u obzir i izpunit nakoliko to samo dopuštaju okolnosti; 3) da je poglavito za želit, da se rukovode svi stališi k onom, što je sveto i dobro t. j. k ćudorednosti; i 4) da se vremenita dobra od strane svetske tomu zvane oblasti imaju isto tako kriepko i ozbiljno branit, kao što to čini cèrkva promičući viekovita dobra saviesti i viere. U ovim uznositim razsvietljenim riečma sadèržan je bez sumnje program duboke znamenitosti.

Sèrbia.

Glasnik društva Slovesnosti za prošlu 1855. godinu izišao je iz štamparnice prie miesec danah. Ovo su predmeti, koji su u njemu tiskani: I. Mnienje o knjiž. sèrb. jeziku, od g. arhim. Gavrila Popovića; II. Razmatranja o Dušanovom zakoniku od Dra N. Kèrstića; III. Odgovori na niekoliko pitanjah iz sèrbske historie od Dra Kèrstića; IV. O cèrkveno-slavenskom jeziku itd. prevod s ruskog od G. Sretenovića; V. Prilozi k historii sèrbske i bugarske eparhie; VI. Pismeni spomenici sèrb. i bug.; VII. Opisanje starih sèrbskih novacah od g. Dra Janka Šafarika; VIII. Broj i pokret ljudstva glavnog grada Beograda od g. Vladimira Jakšića; IX. Klimatična odnošenja zemlje u god. 1844. od g. Vl. Jakšića; X Pokret ljudstva Sèrbie u god. 1854. od g. Vl. Jakšića; XI. Izviestje o dielanju družtva slovesnosti u 1854. god. Sèrbske knjige u Beogradu u god. 1854 i 1855 tiskane; i naposliedku: Nekrolozi: prote Nenadovića, Knićanina, Stef. Stojanovića počastnih, i Dim. Avramovića priobćujućeg člana. (Svetozor.)

Rusia.

Odesa, 31. svibnja. Bivši zapoviednik u Kinburnu, Kohanović, predan je poslie svoje promiene ratnom sudu u Nikolajevu. Govore, da se posada, kinburnska jako na njega tužila. Izmedju ostalog i to kažu, da nije bilo ni iverka u pećima, u kojima će se sijati tanad, kad su savezne flote došle; tako da nisu mogli odgovarati na nepriateljsku vatru. Govori se, da će se Kinburn sa zemljom sravnati, jer nije ni najmanje branjen svojim položenjem. Naprotiv se misli Očakov bolje utvèrditi, koi brani ulazak u dnieparski liman. Telegraf će sve arsenale i važna vojnička miesta skopčati. Isto tako gradit će se gvozdeni put od Kieva prieko Bresta-Ljitevskog do Madljina.

Prie niekoliko danah došo je ovamo jedan francuski parobrod sa obèrstarom od intendanture, da ponudi generala Lidersa na kupovanje vojničkih potrebah, koje su sada francuskoj vojsci izlišne. Ponuda nije primljena i oficiri nisu ni dopuštenja dobili, da mogu u Nikolajev ići. — Ovdie se nadaju maršala Pelissieru i već su vlasti u pristaništu dobile zapoviest, kako će ga primiti.

Francuska vlada namierava u Varšavi namiestiti generalnog konsula miesto dosadašnjeg prostog konsula.

Po pismima iz Kišenjeva žure se Rusi sa ostavljanjem onoga diela Besarabie, koi će se porti ustupiti. U Izmailu ima sada posade samo 150 momakah. Ruska flotica razoružana je i odvući će se u Don. Reni se razoružava. (S. D.)

Ruska vlada uzela je graditi željeznicu od Kovna na prusku granicu. Pod ravnateljstvom generala Kierbedša' nastavit će se marljivo i neprekidno radnje. Izčekuje se iz Engleske 600,000 pudah gvoždjenih šinah. Pošto se jednom već napravi željeznica iz Kovna do Kraljevca to se onda pouzdano može nadati, da će Kovno postati znamenitim miestom za evropejsku tèrgovinu.

Velika Britania i Irska.

Nitko živ sada o tom više nedvoji, da će se do mala pomiriti Engleska sa sievernom Amerikom. — Parlamenti obih dèržavah neće da znadu o ratu. Globe, popečiteljski list, izrazuje, da će vlada poslati drugog poslanika na miesto Cramptonovo.

Turska.

Iz Carigrada. Budući ruski poslanik u Carigradu bit će plemeniti g. Buteniev, on je bio već godine 1836—41 u istom svojstvu ovdie, poznaje zemlju i ljude, nakoliko to diplomat shvatit može. Njegov dolazak mogao bi se protegnut do rujna; budući da će se poprava palače jedva prie moći dovèršit. Medjutim obskèrbljuje ruski glavni konzul pl. gospodin Pisani poslove, koji dosad nemaju još diplomatična značaja, već se protežu samo na tèrgovačka odnošenja.

U niekim krogovima misle, da će saveznici po odmaku nema tomu dugo ustanovljenoga roka od 6 miesecih pod izgovorom, koi će se naći, u Turskoj ostati, to jest, radi se tek o 40,000 Francezah i 20,000 Englezah.

Agr. Ztg-u pišu od cèrnogorske granice sa dan 10. lipnja: Svietina se je u Skadru jako uzbunila s toga, što je niekoliko kadetah od niekog vojnog engleskog parobroda pristalo na obalu i uliezlo u grad, pa to je takodjer prouzročilo, da su se ti ljubopitnici bèrž bolje opet ukèrcali u svoj brod, samo da izbiegnu svakoj neprilici. Nepotvèrdjuje se viest, da je ubijen engleski konzul, nu zato se sada nanovo glasa, da je franceski konzul putujuć Albaniom, smaknut nedaleko Alesia u kèrčmi. Ova viest treba da se potanje dozna. — Liepo semeništno zdanje i katoličku cèrkvu skadarsku razorili su Turci a niekog kaludjera izprobijala je nemilo sgèrnuvše se obmamljena svietina. — U svim miestima albanskim a naročito pako u gorama dopali su se kèrstjani težkih mukah. U Zeti strovaljeni su tri istočne cèrkve. Sva je prilika, da će do mala doći u Albanii do ljuta boja i ozbiljna kreševa, jer je kèrstjansko žiteljstvo Albanie oružano i ratoborno. — Taj se engleski bojni parobrod nalazi sada u luki antivarskoj; niekoliko miljah daleko u moru vidit je malu austrijsku flotu sastojeću iz devet bojnih brodovah i dva parobroda. Dvoji se jako, da će unići ti brodovi u luku. — Stvari stoje u Albanii veoma loše a strah je, da se će za koi čas dogoditi šta uzasna.

Bèrzojavne viesti.

Berlin, 19. lipnja. Car ruski odpustit će 95,000 momakah svoje vojske.

Pariz, 18. lipnja. „Moniteur“ javlja, da se senat krati pristat na zakon, kojim bi se kola i konji okolujući u Parizu imali podvèrć danku.

Kodanj, 18. lipnja. Vèrhovni predsiednik u Altoni odpušten je, jer nije hoteo da prizna, da ukupni ustav počiva na pravnom temelu. Načelnik departementa zamienit će ga. Kralj je više sievernih djakah nalazećih se u Kodanju pozvao k sebi na ručak.

Bruselj, 21. lipnja. „Independance belge“ daje si javljat iz Pariza, da je dèržavno vieće odobrilo osnovu zakona, kojim se dieci svake kćeri Ljudevita Pilipa doznačuje godišnji dohodak od 200.000 franakah.

Pariz, 21. lipnja. Poleg „Moniteura“ dobio je carević serafinski red; uslied prijave iz Krima od 13. t. m. bilo je već 97,446 Francezah ukèrcano, samo 23,673 momka izgledaše jošte, da se ukèrcaju; artileria bila je već većom stranom odvedena.

Tèrst, 22. lipnja. Nj. c. k. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ivan prispeo je ovamo iz Mletakah. Danas ili sutra očekuju dolazak novoga gèrčkoga parobroda na šeref „Hydra“ s kraljem Otonom.

Tèrst, 21. lipnja. Nj. visost vojvoda brunšviški došao je sinoć ovamo iz Mletakah.

Larisa, 12. lipnja. Hajdučke čete u Tesalii progone se revno i dobrim uspiehom. Trajuća suša pobudjuje strah da će biti u Gèrčkoj ove godine zla lietina.

Zapisnik XXIII

skupštine gospodarske podružnice varaždinske dne 5. svibnja t. g. pod predsiedništvom namiestnog predsiednika g. Stiepana Vukovića u pritomnosti Mavre Broza podružničkog perovodje, više odbornikah i družtvenih članovah u vèrhovno županskom uredu obdèržavane; u kojoj bude zaključeno:

1. U poslu izabrati se imajućeg tajnika kao družtvenog poslovodje predloži podružnica ova u četèrnajstoj glavnoj skupštini razpis natiečaja i priobćenje imenika natiecateljah podružnicam, kako da se dobije za poslovodju izvèrstan gospodar, i posve viešt rukovodjenju družtvenih poslah. Nu u skupštini istoj bieše odlučeno nepriobćiti zahtievanog imenika podružnicam s toga, jerbo upravljajući odbor predpolaže, da zagrebački natiecatelji nisu podružnicam dovoljno poznati, a ovo upravo predpolaganje učini, da podružnica ova i na dalje ostaje kod istog predloga predpolažuća, da upravljajućem odboru odboru odvratno nisu poznati izvanjski natiecatelji, a da se toli važan posao na korist i napriedak družtva valjano obavi, ova podružnica želi uticati u izbor novoga tajnika tim više, jerbo si neprisvaja pravo predloga, već samo pravo preporuke u tom poslu.

2. Budući da podružnica ova od upravljajućeg odbora dobi nieke izmedju traženih poljodielstvenih strojevah bez svakog opisa, zato želi, da joj se dade kratki opis istih strojevah, sa načinom njihovog upotrebljavanja, osobito preše od ulja i greštalicé za grožđje.

3. Čim §. 6. našeg zapisnika od 3. travnja t. g. kao predlog za četèrnajstu glavnu skupštinu hèrv. slav. gospodarskog družtva u istoj odziva nenadje; toga radi bude jednodušno zaključeno; neposriedno priobćiti Njih. eminenci g. nadpastiru našem isti zaključak sa vrućom molbom: neka se Njih. eminencia, kao pèrvi čuvar ćudorednosti sebi podčinjenih pravoviernih blagoizvoli zauzeti, da se pravednoj želji podružnice ove i potrebi puka u tom poslu što skorie zadovolji.

4. G. Todor Fodor odbornik podružnički izviesti, da mu je po g. Pavlu Kovaču gradskom viećniku i punomoćniku gradskog poglavarstva službeno predano staro grobje za podružnično viežbalište u vèrtljarstvu.

5. Da se umole gg. predstojnik kotara varaždinskog i grada načelnik za pripomoć u težacih na svèrhu priredjenja više pomenutog pokušališta, budući da je isto namienjeno ne samo gradu Varaždinu, već i obližnim občinam.

6. Da se proda trava na starom grobju, a dobljeni iz prodaje novci, da se uporabe na obdielavanje jedne strane pokušališta.

7. Pèrvi dan sèrpnja t. g. opredieljen je kao rok, s vèrhovno županski ured kao miesto obdèržavati se imajuće dvomiesečne liotne skupštine.

U Varaždinu, 5. svibnja 1856.

namiestni predsiednik,
Vuković.

Mavro Brooz
perovodja.

Priobćivanja iz siednicah

središnjega povierenstva za izsliedovanje i uzdèržavanje gradjevnih spomenikah pod predsiedom c. k. gospodina odsiečnoga načelnika Dragutina barona Czoerniga.

(Dne 19. veljače 1856).

(Konac.)

C. k. zemaljska gradjevna direkcia u Inšprugu šilje naris tornja sgorieloga godine 1854 na inskom mostu kod Finsterminca s odnosnim izjavama tamošnjega sahranitelja gospodina grofa Enzenberga i c. k. zemaljskoga ravnateljstva financiah. Premda ovaj toranj nije zanimiv ni u artističnom ni u historičnom smislu, no budući da bi možebiti bilo za želit da se zbog upotrebljavanja za financialne svèrhe popravi s toga, što se nalazi na švajcarskoj granici, predan je ovaj spis c. k. ministarstvu financiah, da ga upotrebi, kako mu se uzvidi.

Sahranitelj u Bregenzu, g. J. S. Kögl, izviestjuje o niekim znamenitostima u svom kotaru, a te su:

1. Jedna gèrbovna tablica vitezah od Emsa u Hohenemsu. Ista se je nalasila u gradskoj kapeli svetoga Sebastiana u Oberndorfu, bila je prigodom gradjenja ondiešnje nove cèrkve (1827) odstranjena i pohranjena u stanu gospodina Exposita. Gospodin sahranitelj zamolio je c. k. kotarski sud u Dornbirnu, neka bi se ova tablica stavila u novu cèrkvu.

2. U župnoj cèrkvi u Ebeitu našao je g. izviestnik cèrkvenih prozorah sa četiri naslikana stakla i jednom monštranciom u obliku gotičkoga tornja.

3. U župnoj cèrkvi u Ketisu nalazi se liepa staklena ploča s gèrbom Ivana Ličera, kao i veoma liepa svetotajnica.

4. U župnoj cèrkvi k bartolomejskom bèrdu u Montavonu čuva se gotički krilni oltar, star do 400 godinah.

Ove viesti primljene su do znanja.

Historično-statistični odsiek moravsko-slezkog družtva za poljodielstvo šilje vidovah tvèrdjave Špilberg i gradića Boskovićeva.

Sahranitelj u Hrudimu, naimar g. Franjo Schmorany izviestjuje o svojoj dielatnosti godine 1855. i to o

a) izvedenim
b) o predloženim i već započetim popravama.

Popravljeni biahu sliedeći predmeti:

1. Gradska i župna cèrkva u Heřmanměstcu okolo sriedine prošastoga vieka od grofa Sporka sagradjena u bogatom renesanskom slogu; s podneskom narisah i opisa.

2. Podružna k Hrudimu spadajuća cèrkva sv. Trojice u Pohobradu, podignuta g. 1675 po ondiešnjem hrudinskom dekanu Samuelu Hatašu i Hikolovičkom župniku Oseckomu.

3. U gotičkom slogu sagradjena cèrkva k svetom Jakovu u Orašovu, preostanak manastira god. 1421. porušenoga po Husitima stojeća na hèrbtu čunjaste hr.di visoke 20°; s podneskom osnove.

Predloženo biaše:

1. Da se prenesu grobni kameni, razbacani okolo grobne cèrkve, u novi zid od grobja.

2. Da se popravi grobna cèrkva započeta god. 1543. u kraljevskom gradu Hohenmauthu.

C. k. miestodèržac u Sibinju šilje starine iz srebra nadjene na bèrdu Magori po Zsekánu Baszeliki iz Maigrada. To su dve velike krupne kopčevne igle (fibulae) još s jednom manjom s lancem, pèrstenom i klincem. Takova što nalazi se u onim pokrajinama često, poimence kod Poeszága u Thorenburškoj županii u Erdeljskoj.

Ove prijave prima sriednja komisia do znanja.

C. k. zemaljska gradjevna direcia predaje od sadre slievenu ploču podignuta g. 1523. u dvorani muzikalnoga družtva u Gradcu na uspomenu barona Dietrichsteinu.

Zaključiše, da se od ovoga slieva učini otisak, da se može upotrebit i za priobćivanja.

Privremeni uèrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 23. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83 1/8
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	93 1/4
dto i narodnog zajma . » 5%	84 3/4
dto . . . . » 4 1/2 %	73 3/8
dto . . . . » 4%	65
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92 1/2
dto . . izžriebane . . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52[illegible]
dto . . . . » 2 1/2 %	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	237
» » » » » 1839, » 100 »	119 1/2
» » » » » 1854, » 100 »	107 3/8
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2 1/2 %	61 3/4
» » » . . . . » 2 1/4 »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	75 3/8
Bankovne dionice komad po	1116
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	545
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	332
dto dto s plaćanjem na rate	356
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3087
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » . » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	251 1/2
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	586
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	584
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	431 1/4
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.	
Amsterdam za 100 holandezkih for. . for	84 1/8
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102 5/8
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101 1/4
Genova za 300 piemontezkih lirah . . »	118 3/8
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	101 3/4
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2 1/2
Lyon za 300 frankah . . . . »	118 3/4
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 5/8
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118 3/8
Pariz za 300 frankah . . . . »	118 3/4
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	102 1/2
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	266
Carigrad za 1 forint . . . . parah	465
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.	
Carski dukati	6 3/8
Srebro od 21. lipnja	3 1/2

SLUŽBENI LIST.

Br. 315. gr. (Izv.—227) (3—2)

Oglas.

Od strane c. kr. kotarskog ureda kao suda daruvarskog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se uslied ovostrane odluke od današnjeg za dobro malolietne diece Tome Jurnića dne 11. veljače t. g. u dolnjem Daruvaru preminuvšeg istoga grunt u veličini 1/4 selišta, zatim jedna polovna kuća i red mlina pod kuć. br. 31 u dolnjem Daruvaru ležeća i sva ova na 505 for. sr. procienjena, putem javne dražbe dne 1. sèrpnja pèrvi put, dne 1. kolovoza 1856 drugi i posliednji put ma izpod prociembe svaki put u 3 sata popodne na licu miesta prodavati. Uvieti dražbeni mogu se u uredu svagda uviditi.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu nepokretninu imati misle, ovim pozivaju, da takovo do opredieljenog roka tim sigurnie ovdie najaviti i izkazati nepropuste, što u protivnom slučaju, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, izključeni budu.

Dano u Daruvaru dne 1. lipnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
Šomogji v. r.

Nr. 5535. (Izv.—228) (3—2)

Lizitations-Kundmachung

über die an den Landesstrassen des k. k. Fiumaner Comitats im Laufe des Verwaltungsjahres 1856 auszuführenden Konservations- und Rekonstruktions-Bauten.

1. Zu Folge Erlasses der hohen k. k. kroat.-slav. Statthalterei, dtto 6. April d. J. Z. 5323/939 werden an den nachbenannten Strassen und Untertheilungen um die angesetzten adjustirten Fiskalpreise folgende Bauten im Wege der öffentlichen Minuendo-Versteigerung zur Ausführung überlassen werden:

Post-Nr.	Der Bau oder die Lieferung ist zu bewirken: an der Landesstrasse	in der Wegmeisterschaft	in der pol. Haupt-Gemeinde	bestehet in der	wird ausgeboten um fl.	kr	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr	Anzahl der genehmigten Roboten: Hand-	Fuhr-	Datum und Ort der Lizitation
	Namens										
1	Caroliner	Fužine	Fužine	Reparatur der gewölbten Brücke in Meilen-Distanz-Zeichen II—9—10	84	33	4	30	80	29	Am 2. Juli 1856 in Fužine
2				Neu-Herstellung von 3 Strassen-Kanälen aus trockenem Mauerwerke mit Steinplatten-Deckung in den M. D. Z. I—7, 8, 9, 10 Zusammen	177	47	9	—	315	—	
3				Neu-Herstellung von 2 Strassen-Kanälen wie Post-Nr. 2 in den M. D. Z. I-11—12 und I-14—15	130	7	6	30	178	7	
4				Neu-Herstellung von 2 Strassen-Kanälen wie Post Nr. 2 in den M. D. Z. II-6—7	176	8	9	—	318	61	
5				Herstellung der eingestürzten trockenen Stützmauer, dann Bei- und Aufstellung von 35 St. Radabweisern in den M. D. Z. II-5 und II-9	258	40	13	—	229	83	
6			Hreljin	Beistellung von 616 prismatischen Schotterhaufen mit je ⅕ Kub.-Klafter in den M. D. Z. von O-0 bis I-1	616	—	31	—	2218	—	
7		Ravnagora	Fužine	Beistellung von 1752 Schotterhaufen in den M. D. Z. von I-1—III-5	1752	—	88	—	5824	254	Am 3. Juli 1856 in Mèrkopalj
8			Mèrkopalj	Beistellung von 2110 prismatischen Schotterhaufen in den M. D. Z. von III-15 bis VI-15	2120	—	106	—	6807	381	
9	Delnice-Brood-Moravice		Vučinić-selo	Beistellung von 937 Schotterhaufen in den M. D. Z. von VI-15 bis VIII-3	937	—	47	—	3148	72	
10		Brood	Brood	Herstellung eines neuen gewölbten Durchlasses aus trockenem Mauerwerke in den M. D. Z. O-4—5	153	6	7	—	212	33	Am 4. Juli 1856 in Brood
11			Brood und Vučinić-selo	Erbreiterung der Delnice-Brod-Moravicer Landesstrasse nebst stellenweiser Errichtung von Wand-, Schütz- und Parapet-Mauern, sowie Bei- und Aufstellung von 968 steinernen Radabweisern	9927	5	497	—	13685	173[illegible]	
12			Brood	Beistellung von 984 prismatischen Schotterhaufen mit ⅕ Kub.-Klft. in den M. D. Z. von O-4 bis I-12	984	—	49	—	3019	170	
13			Vučinić selo	Beistellung von 582 prismatischen Schotterhaufen für die Strecke von I-12 bis III-4	582	—	29	—	1783	106	

2. Zur Licitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

3. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter, bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 10 Uhr Vormittags im Gemeindeamte des obigen Licitationsortes beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeits-Kathegorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtiget.

5. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbietung nach einzelnen Arbeitsleistungen in der Reihenfolge der oben angeführten Post-Nr. erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum 1. Juli l. J. bei dieser k. k. Komitats-Behörde, später aber, und zwar bis 9 Uhr Vormittags jedes Lizitationstages, zu Handen des Lizitations-Kommissärs überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift, für welchen Bau, für welche Arbeitsleistung oder Lieferung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, den Plan, das Einheits-Preis-Verzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Bauführung, Arbeitsleistung oder Lieferung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreich. Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Licitations-Grundlagen für alle oben angeführten Leistungen können von nun an bis zum 1. Juli l. J. bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde, später aber bei der Lizitations-Kommission eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Best-Anbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliet der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und ausserdem jenen Betrag, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestätigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Komitats-Behörde

Fiume am 9. Juni 1856.

Nr. 5350. (1—1)

Avviso di Concorso.

Presso la Deputazione di porto e Sanità Marittima in Sebenico si è reso vacante il posto di secondo guardiano d' ispezione cui va annesso il soldo d' annui fiorini 180, nonchè l' indennità di montura nell' importo di fiorini 24 all' anno.

Chiunque intende aspirarvi dovrà produrre fino a tutto il giorno 15. Luglio p. v. la documentata sua supplica, comprovando l' età, i servigj prestati, la piena idoneità pel detto posto e le congnizioni di lingue.

Dovrà inoltre dichiarare se e quanto tempo avesse servito in Mare e se si trovi in parentela od affinità col qualche impiegato od inserviente del mentovato Ufficio.

Dall' I. R. Governo Centrale Marittimo.

Trieste 2. Giugno 1856.

Br. 1138. gr. (231—Izv.) (1—2)

Izrok dobrovoljne dražbe.

Od strane c. k. kotarskog ureda jastrebarskog kao suda proglašuje se, da je ovostranom odlukom br. 1138. gr. na zahtievanje gospoštije Kerestinec dobrovoljna dražba jednog urbarialskoga selišta Hube Kelemenić u Desincu ležećeg na vlastitost gospoštine spadajućeg dopitana, i za preduzetje ote dražbe ročište za dan 4. sèrpnja 1856. u 10 urih prije podne na licu miesta u Desincu opredeljena.

Ličbena ciena otog selišta sastoji u 200 for.; pravo založno dakle vierovnicima na otom selištu osigurano istim bez obzira na cienu prodajnu ostaje pridèržano.

Svaki dražbenik imade u ime vadiuma 10% od gore naznačene svote položiti.

Ostale dražbene uviete saznati želeći iste kod ovog ureda svaki dan u uredovne sate kod gospoštije Kerestinec saznati može.

Oni, koji oto selište kupiti žele, pozivaju se, da se u naznačeno doba na lice miesta k dražbi stavit imadu.

C. k. kotarski ured kao sud.

C. k. kot. predstojnik

Smendrović v. r.

Br. 3912. (Izv.—226) (3—2)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjega novačenja nisu se sliedeći momci na stran grada Varaždina vojničkoj dužnosti podčinjeni pred novačujući odbor stavili i naime:

	Razred.	Kuć. br.	Žreba br.
Albreht Jakob	I.	—	4
Emanuel Hinko	I.	—	37
Heroeg Valent	I.	—	22
Salome Ljudevit	V.	—	3
Sirac Franjo	VI.	536	14

Koji suglasno sa §. 34. unovačujućeg zakona, na koliko bi se u tuzemstvu nalazili, u roku jednoga mieseca, na koliko bi se pako u inozemstvu bavili, do tri mieseca podpisanom poglavarstvu ili osobno predstaviti se, ili pako miesto sadanjeg boravljenja prijavit imadu, buduć će se u protivnom slučaju po glasu §. 35. prespomenutog zakona s njima postupati.

Poglavarstvo grada Varaždina 3. lipnja 1856.

Gradski predstojnik

Vinković.

Br. 93. gr. (Izv.—224) (3—3)

Oglas dražbe.

Shodno ovosudnoj odluki od 3. svibnja t. g. br. 93 uslied molbe nasliednikah pokojnog Dragutina Margolda prodavat će se putem javne dražbe na dan 6. sèrpnja t. g. pèrvi put, na dan 3. kolovoza t. g., drugi put svagda u 3 sata poslie podne na licu miesta kuća pod br. 131 s podkućnicom u Miholjcu nalazeća se i u 1600 for. sr. procienjena, — kod druge dražbe prodat će se pomenuta nepokretnost i izpod ličbene ciene, na koju dražbu kupiti želeći ovim se pozivaju.

Dražbeni uvieti jesu:

a) da dražbenici prije preduzete dražbe 10% vadiuma od procienjene svote položiti imadu.

b) kupac imat će kod suda oveg u rok od 8 dana po dèržanoj dražbi ciele kupovne svote položiti.

C. kr. kot. ured kao sud.

U Dol. Miholjcu dne 10. svibnja 1856.

C. k. kot. predstojnik

Kršnjavi.

Br. 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3484 i 3185. (Izv. 221 i 222) (3—1)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 17. svibnja 1856. br. 1153.	Pešćeno sa $2^1/_4$ kmetskih naselbinah	Ivana Gregurić	900	—	1. studenoga 1856.	13. kolovoza 1856.	14. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1128.	Nagy-Erpenje sa $1^7/_8$ izkupljenikah naselbinah	Škender grof Erdödy	162	30	„	„	na 14. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 20. svibnja 1856 br. 1190.	Ladanje sa $^3/_4$ izkupljenikah naselbinah	Dragutin Kanotaj	243	20	„	„	14. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 20. svibnja 1856. br. 1161.	Kiš-Tergovišće sa $^4/_8$ izkupljenikah naselbinah	Josip Briglević	293	20	„	„	14. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1127.	Imbriovec sa 41 izkupljenika naselbinah	Dragutina Gjorgjević rodjena Adamović	3398	45	„	„	na 14. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 24. svibnja 1856. br. 1190.	Gjelekovec sa 16 izkupljenikah naselbinah	Ambroš i Bertulan Hochreiter, Nikola Török, Eva Koretić i Josipa Žbulj	1252	1	„	„	12. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 27. svibnja 1856. br. 1247	Zelendvor sa 12% izkupljenikah naselbinah	Franjo grof Drašković	12633	7	„	„	14. listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. derž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još dužji rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opaža, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Varaždinu dne 4. lipnja 1856.

Novak. Fohn.

Nr. 3227. (PZ.—14) (3—3)

Kundmachung.

In den Orten Pakrac und Daruvar im Požeganer Comitate werden k. k. Postexpeditionen aufgestellt werden, behufs deren Verleihung der Concurs bis zum 25. Juli l. J. ausgeschrieben wird.

Die genannten k. k. Postexpeditionen werden sich sowohl mit dem Brief- als Fahrpostdienst zu befassen haben, und mit dem k. k. Postamte in Okučane mittelst 3 mal wöchentlicher von Daruvar über Pakrac und von dort retour gehenden Postbothenfahrten in Verbindung gesetzt werden.

Die Bezüge eines jeden, der Postexpedition in Pakrac und Daruvar, haben in einer Jahresbestallung von (120) ein Hundert zwanzig Gulden, und in einem Amtspauschale jährlicher (20) zwanzig Gulden zu bestehen, wogegen jeder derselben zum Erlage einer Dienstkaution von 200 fl. entweder in Baaren gegen 4% Verzinsung oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Für die Unterhaltung der 3 mal wöchentlichen Postverbindung zwischen Daruvar und Okučane mittelst Bothenfahrten wird dem Unternehmer das Maximum, das nach Massgabe der zurückgelegten Distanz entfallende volle Rittgeld für ein Pferd bei der Hinfahrt und die Hälfte desselben der Rückfahrt nach dem jeweiligem Ausmasse der Rittgebühren zugesichert, jedoch bemerkt, dass jener Bewerber bei sonstiger Eignung den Vorzug erhalten, wird, welcher für die Unterhaltung dieser Postverbindung eine mindere Gebühr in Anspruch nimmt.

Dem Unternehmer dieser Bothenfahrten wird das Recht zugestanden, mittelst derselben sebst den Postsendungen auch Reisende auf seine eigene Rechnung zu befördern.

Die Bewerber um eine oder die andere dieser gegen Abschluss eines Dienstvertrags zu verleihenden Postexpeditionen haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung und der für den Postdienst erforderlichen Fähigkeiten dann ihres Vermögensstandes, und moralischen und politischen Wohlverhaltens in der Eingangs erwähnten Frist bei der gefertigten k. k. Postdirektion einzubringen und darin ausdrücklich anzugeben, ob sie die Postmanipulations-Geschäfte in einer oder dem andern dieser Orte für sich allein um obige fixe Bezüge oder ob nur im Verein mit der Ueberlassung des Beförderungsdienstes übernehmen wollen.

Die näheren Vertragsbedingnisse können bei der k. k. Postdirektion und bei der k. k. Comitatsbehörde in Požeg eingesehen werden.

Agram am 17. Juni 1856.

K. k. Post-Direktion
für Kroatien und Slavonien.
Klempay.

Kundmachung.

Die Direction der priv. österr. National-Bank hat die Dividende für den ersten Semester 1856 mit Dreissig Gulden Bank-Valuta für jede der bestehenden 100,000 Bank-Actien der I. und II. Emission, dann für jede ganze Actie der, bis Ende December 1855 voll eingezahlten 26,191 ½ Bank-Actien der III. Emission bemessen.

Diese Dividende kann von 1. Juli l. J. angefangen, in der hierortigen Actien-Casse entweder gegen die hinausgegebenen Coupons oder gegen classenmässig gestempelte Quittungen behoben werden.

Zur Behebung der, für jede halbe bis Ende December 1855 voll eingezahlte Actie III. Emission entfallenden Dividende von Fünfzehn Gulden Bank-Valuta, ist die Beibringung der betreffenden Actien-Interims-Scheine erforderlich, auf welchen die geschehene Zahlung der Dividende durch Aufdrückung eines Stempels, wird ersichtlich gemacht werden.

Diese Actien-Interims-Scheine sind der Actien-Liquidatur mittelst Consignation zu überreichen, wozu Blanqueten bereit liegen.

Um die diessfalls nöthigen Vorschreibungen gehörig vornehmen zu können, wird bei der Liquidatur der Bank vom 16. bis 30. Juni l. J. weder eine Umschreibung oder Vormerkung von Bank-Actien, noch eine Hinausgabe von Coupons oder eine Ausfertigung neuer Bank-Actien Statt finden.

Die Wiederaufnahme aller dieser Amtshandlungen beginnt am 1. Juli l. J.

In der ersten Hälfte des Monates Juli l. J. wird eine, mit letztem Juni l. J. abgeschlossene Uebersicht der sämmtlichen Erträgnisse der Bank im I. Semester 1856 zur öffentlichen Kenntniss gebracht. Wien, am 12. Juni 1856.

Pipitz,
Bank-Gouverneur.
Wodianer,
Bank-Director.

(Dp.—73) (3—1)

Poziv.

Dne 1. sèrpnja t. g. u 10. satih prije podne obdèržavat će se skupština gosp. podružnice varaždinske u vèrhovno-županskom uredu varaždinskom.

U Varaždinu, dne 20. lipnja 1856.

namiestni predsiednik
Vuković s. r.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Brzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SRIEDU DANA 25. LIPNJA 1856. Broj 145.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike u čitavum — ietu. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poslati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasc ili posobne članke platja se do 10 liniah 20 kr. sr. dalie pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo dostojalo je podporočniku Vatroslavu Gniatoviću od ličke krajišničke regimente, priznavajući njegove zasluge uspiešno učinjene hrabrostju i odvažnostju progonjajući i nadvladavši osobah opasnih sigurnosti, najmilostivie podielit viteški kèrst najvišeg Svoga Franje-Josipova reda a patentalinvalidu naslovnom stražmeštru Todoru Sasiću, koi je obazrivostju i hladnokèrvnostju mnogo doprineo, da za rukom podje to poduzetje, srebèrni kèrst za zasluge.

Kod 277. žrebanja stariega dèržavnoga duga preduzetoga dne 2. lipnja t. g. izvučena je seria br. 345. Ova seria sadèržaje obveznice zajma primljenoga od kuće Bethmann sl. S. po 4½ % od br. 19351 do uklopno 21.078 u glavničkom iznosku od 1.111.000 fr. i u kamatnom iznosku po obaljenom mierilu od 24.997 for. 30. kr.

Ove obveznice izmienit će se po ustanovama najvišjeg patenta od 21. ožujka 1818 za nove po pèrvobitnom kamatnom mierilu u konv. novcu okamatljive dèržavne zadužnice.

U Zagrebu dne 13. lipnja 1856.

Miesto bana c. k. dvorski savietnik.
Benko pl. Lentulaj s. r.

Oglas.

Uglave i pravilnik poslovnoga razdiela podignutoga kod austrianske narodne banke za hypothekarnu vieresiu, što su potvèrdjene najvišjom odlukom od 16. ožujka 1856, dostavi visoko ministarstvo financiah posredstvom razpisa od 20. ožujka 1856 br. 4309/F. M. (R.-G.-B. br. 36) do obćeg znanja s tim dodatkom, da će pomenuti razdiel dne 1. sèrpnja 1856 započet svoju dielatnost.

U obziru na provedenje ukupnih poslovah istoga daje se kao pravac na znanje sliedeće:

1. Tko hoće da dobije zajam ili da učini odkupit kakvu hypothekarnu tražbu, mora pismeni nebiljegovani podnesak predati.

2. Ukupne podneske u poslovima hypothekarne vieresie preuzima navlastito zato obstojeći podnosni napisnik.

3. Prilozi (izprave), što se odnose na hypothekarni posao moraju se zabilježit u posobnoj po stranki podpisanoj naznaci.

4. Stranka, koja glavom predaje podnesak, dobiva potvèrdu o komadnom broju prilogah.

5. Podnesci, koji se poštom šilju, moraju biti obskèrbljeni adresom: „Na razdiel austrianske narodne banke hypothekarne vieresie.“ Pošiljke nefrankovane neće se primati.

6. Da se ukloni smietnjama i da se stvar nezakasni, savietuju se drugdie stanujući zajmotražitelji, da naimenuju pouzdana punomoćnika nalazećeg se u Beču, koi će počemši od predanja molbenice, činit sve potrebne korake, i koi će imati zato u svoje vrieme pokazat potrebno punomoćje.

7. Molbenica mora biti podpisana imenom i prezimenom i navodit stališ i prebivalište molitelja, pa sadèržavat sliedeća:

a) Iznosak zajma, izražen slovima i ciframa,
b) trajanje vremena,
c) način povrate,
d) točno naznačenje hypotheke,
e) sliedovni red glavnice imajuće se uzajmit ili odkupit i
f) vrednoću hypoteke.

8. Ako se radi o odkupu kakve hypotekarne tražbe, mora se molbenici još priložit

g) prepis pervobitne dugovne isprave, i ustupnih ispravah protezućih se na to.

9. Za dokazanje prioriteta ima se podnieti posliednji zemljištnički izvadak.

10. Vrednoća hypotheke može se dokazat

a) sudbenom procembom,
b) višegodišnjim izkazima o dohodku,
c) kupovnim pogodbama,

kod zemljištah osebite knjižicama zemljarinskim a

kod kućah, od kojih se pobira najamnina, donesivši ispravu o tom, da se kuća nalazi u dobrom stanju, najamnim fasiama službeno udostoviereni, odnosno poreznim tabacima od posliednjih šest godinah.

11. Ojednostručenja i pospiešenja radi bit će na svestranu korist za željet i shodno, da se odmah s ovom molbenicom

a) uknjiženje hypothekarnog posiednika kao neograničenoga vlastnika, nakoliko se to iz podnešenoga zemljišnièkoga izvadka nebi moglo viditi, na drugi način dokaže,
b) legitimacia tretjih osobah, ili oblastih k tomu odredjenih, ako bi takova bila potrebna,
c) učinjeno obezbiedjenje štete od vatre stvarnosti postavljene hypothekom podneskom police od asikuracie,
d) položenje posliednjeg poreznoga obroka podneskom službene potvèrde i
e) namirenje najposlie dospielih kamatah ili rentah od hypothekarnih stavakah idućih pred bankovnim zajmom podneskom namirnice potvèrdi.

12. U onim slučajevima, gdie se o tom radi, da se banki pèrvenstvo zajma ustupi ili kod odkupa hypothekarnih tražbah od dužnika osobite obveznosti shodne uglavama prema banki preuzmu i od vierovnikah, ako koji sliede, pripozna pèrvenstvo tražbe, što se ima iskupit, kao i za prava shodna uglavama naročito ustupi, ima se dokazat, da su dotičnici pripravni izdat potrebnih očitovanjah.

To se može tako izvest, da molbenicu, u kojoj se osobito napominje odgovarajuća pripravnost, i dotičnik zajedno podpiše.

13. Zatim će se s molbenicama postupat kako odredjuju uglave i pravilnik, a poslie toga će se strankama svagda potrebna ubaviest podielit.

14 Da se čim bèrže stvar rieši potrebno je, da se u podnesku, s kojim se predlažu isprave potrebne za osiguranje, naznači.

a) miesto, gdie se želi, da se zajam dade i
b) vèrsta založnicah, koja se želi imati.

15. Zajmovi će se polag uglavah najviše do polovice vrednosti od hypotheke, u koju se imaju uračunati i svi tereti ležeći na njoj, dozvolit u najmanjem iznosku od 5000 fr.

16. Kamatno mierilo ustanovljuje se medjutim za početak s obzirom na razmierja sada obstojeća sa 6%.

17. Način plaćanja ustanovljuje se za sadašnje vrieme početka od zavoda onamo, da će se zajmovi izklopno davat u založnicama.

18. Dozvoljeni zajam mora se dignut za 30 danah poslie ubaviešteenja, inače gasne pravo na to.

19. Diona napredna plaćanja kao i podpuna povrata glavnice prije odmaka ustanovljenoga plaćevnoga roka, dozvoljuje se tako, da se iznosak, koi se može kroz 100 bez ostanka razdielit, 6 miesecih napried odkaže u ozakonjenom podnesku, ili da se za 6 miesecih izplate kamate polag pogodbe, nakoliko nebi bile tekućim okamaćenjem zajma, što napèrvo biva, već platjene.

20. Nasuprot odkažuje narodna banka polag §. 17. samo onda, ako se tražba narodne banke uslied dogodivše se promiene nečini, da je po naravi hypotheke osigurana kako uglave zahtievaju.

21. Kad podpunoma izplati dužnik svoj hypothekarni zajamni dug, dat će se dužniku namirnica o tom, da je dug platio i vratit će se istom uz primnicu ujedno i ona pisma, koja su bila položena za osiguranje zajma.

(Konac sliedi).

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 25. lipnja. Gospodin dvorski savietnik baron Kellersperg dolazeći iz Beča prispeo je ovamo, predstavio se je dne 23 t. m. Nj preuzvišenosti banu i kao što čujemo položit će sutra službovnu prisegu u ruke Nj. preuzvišenosti bana.

Turska.

Carigrad, 13. lipnja. Taljanski bieguncі ranili su prošaste nedielje iz pištolja jednog vojnika rodom Lombarda od Austrianskoga broda tamo nastanjenog, koi je pred niekoliko godinah bio uskočio iz broda i onda s njima obćio, no zatim se dobrovoljno opet podvèrgo svojoj dužnosti. Ranjenik umro je za dva dana.

U jednom vèrtu na cesti medju Perom i Bajukdarom posvadiše se austrianski Slaveni s turskim vojnicima; jedan od pèrvih povuče nož i ubije jednog Turčina. Austrianci pobvatjeni su. Dne 16. t. m. otidje zatim 16 turskih vojnikah na selo i stade zlostavljat svojim sabljama svakog Cèrnogorca, kog su tamo našli, jer austrianske Slavene i Cèrnogorce smatraju Turci za isto pleme, jedni i drugi zabavljaju se oko Carigrada vèrtljarstvom i obdielavanjem vinogradah. Šest tih Cèrnogoracah ranjeno je znatno i dovedeno u grad. Da je tom prigodom dosta zlostavljanja bilo, netreba ni da se napomene. Austrianska internuntiatura učinila je svoje naredbe. Austrianski Slaveni su izručeni i dove-

deni u austriansku bolnicu; Cèrnogorci pako po austrianskom liekaru pregledani i odnešeni u vojničku bolnicu, da budu tamo liečeni. Istine radi moram prijavit, da su turske oblasti s neobičnom hitrinom učinile, što je zahtievao baron Prokeš.

Dragoman internuntiature, gospodin Le Bidart otišo je jučer u družtvu s jednim turskim povierenikom u Tenedos, gdi je više Turakah navalilo bilo na sina austrianskoga konzularskoga opravnika i ranilo ga nožime. Upravitelj otoka učinio je istina krivce odmah pohvatati, no isto tako porti kao i internuntiaturi stalo je do toga, da se taj dogadjaj kazni što strožje. Prije je trebalo nedieljah i miesecih, dok su se predbiežna dopisivanja dovèršila; zatim došlo je do iztrage — ne o dogadjaju, već o tom, nebi li bolje bilo, da se propusti iztraga, što je obično i bivalo, jer su medjutim dospievala izviestja, da iztražno povierenstvo neće nikoga od krivacah naći na miestu. Sada je došla prijava o tom, što se je dogodilo u Tenedosu, s pèrvim parobrodom, dva dana poslie toga bili su komisari već na putu. Porta ipak osieća da su se stvari promienile, i da će najbolje učinit, ako se i ona promieni.

Smirna, 13. lipnja. O surovom postupanju onoga Turčina, koi je čibukom posliednji dan ramazana jednom židovu izbio oko, možemo priobćit obširnie. Židov, krojač, načinio je Turčinu haljinu, no hoteo je, zbog mnogog žalostnog izkustva, izručit mu ju samo za placu. Turčin time razjaren, pokusio je ponajprije niekim naslovima, što su turskim ustima tako privikli, dovest Turčina na druge misli, no zabadava; zatim sliedjahu prietnje, da djaur nezaslužuje, već da mu se izkopaju oči, i udarivši židova svojim čibukom u oči, obistini napokon prietnju. Liekarska pomoć odmah upotrebljena bila je zahman, oko osta izgubljeno. Na tužbu podignutu po ranjeniku, zapoviedio je Suleimanpaša, da se dovede krivac. No to nije bilo tako lahko. Turčin spada medju najbogatie tamošnje žitelje i član je vieća; vaviek se je redarstveni častnik dao odpravit praznim riečma, dok je obtuženik napokon bio tako dobar, da se stavi pred sud. Tužitelj nije hotio da primi ponadjenu odštetu od 10,000 grošah i zahtievao je, da se krivac kazni. Na to izjavio je mula, da se za bairama nemože stvar dalje razpravljat; Židov i Turčin odoše kući, oba gojeći nadah, no mislimo, da će se samo nade turčinove, da bairam neće za ovaj posao nikada prestat, obistinit. Dosad nije još ništa učinjeno upèrkos svem tèrčkarenju židovskih deputacîah.

One tri kolovodje što su kod ustanka u Magnesii uhvatjeni, siede okovani još vaviek u tamnici od konaka. K njima dodje pèrvog bairamskoga dana petnaestgodišnji sin niekog otmienog Turčina On im se stane rugat osobito bivšem sejbečkom poglavaru, tako da je posliednjega dotierao do toga, da izusti niekoliko psovkah proti rečenom mladiću, koje u pravilu neuvriedjuju osobito Turčina, no ovaj put udari mu mladić miesto odgovora nož u pèrsa. Rana je tako znatna, da je ranjeniku život još danas u opasnosti. Krivcu neće naravno ništa biti, jer je iz visoke porodice a ranjenik slučinac.

No ovaj dogadjaj kao i sliedeći dali su Soleimanpaši povoda, da zabrani nosit oružje i Turcima t. j. privatnim.

Jedan turski Khamal durne svojim tovarom jednog turskog vojnika od prolazeće arnautske straže. Od psovkah dodje do bijenja i Khamal bio je tako izlupan, da je morao niekoliko danah ležat u postelji. Kad ozdravi potraži Arnauta i probode ga ni pet ni šest iztraga. Arnaut umre onaj čas. Može se lahko dogodit, da će to dati povoda razdoru medju svimkolicim Arnautima i Khamalima.

Razjarenost, koja napunjuje sve što je Turčin, o novom redu stvarih raste sveudilj većma; i gleda da se razlije i na one življe, koji nisu baš protivni turskoj narodnosti. Prošaste nedielje pucalo se na nieke švajcarske oficire, kad su izlazili iz kasarne, sa susiednih visinah. To su učinili Turci, kako je iz haljinah bilo vidit, no imali su vremena da uteku, prije nego što su vojnici obkolili visine. Iztraga bit će po svoj prilici bez uspieha.

Pišu iz Vidina pod 7. t. m.: U Belgradčiku pojaviše se opet neredi ozbiljne vèrste. Jedna četa od 20 i niekoliko Sèrbaljah vodjena po niekom Petroviću prekorači kod sela Kalaša granicu i četujući po svemkolikom kotaru istog imena, umnoži se do 200 glavah. Petrović krenuo je put Balkana i nastoji, da pobuni taj prediel. Šakirpaša pošao je odmah s jednom regimentom konjanikah, da progoni ovu četu.

Bèrzojavne viesti

Paris, 22. lipnja. „Moniteur“ kaže da se nemaju obèrtnici bojat, da će prekoredne zaštitne carine stupit na miesto prijašnjih zabranah, vlada će sama doknadno povišenje niekih predloženih tarifnih stavakah naložit. Princip vladatelj badenski jučer je ovamo došao; princip Oskar švedski odputovao je jučer u London.

Tèrst, 23. lipnja. Nj. veličanstvo kralj Otto gèrčki došao je ovamo. Jedan posebni lloydov parobrod stoji u pripravnosti, da velikoga vezira Alipašu, koi će ovamo doći, odveze u Carigrad.

Fiorenca, 20. lipnja. General Kiselev predao je svoja vierovna pisma kao izvanredni poslanik kod veliko-vojvodskog toskanskog dvora. Kriminalno sudište izreklo je dne 16. t. m. opet pèrvu samertnu presudu polag promienjenoga kaznenika.

Rim, 19. lipnja. Razbojništva dogodila su se okolo Luga i Forli-a. Oblasti staraju se da nadju zločince.

Napulj, 19. lipnja. Dozvola izvožit žito produžena je do 15. sèrpnja t. g.

Madrit, 18. lipnja. Uslied složenja medju kortesima i vladom odgodjeno je preustrojenje tarifa na 20. rujna. Jučer su počeli bilježit mienice družtva Prost. Pripravljaju se, da će glasovat da se ukori ministar Escosura zbog gradjevinah kod sunčenih vratah.

Odgovor na „očitovanje“ g. M. B. u br. 24 „Gosp. lista.“

Na očitovanje u br. 24. gospodarskog lista t. g. signirano M. B. mislim, da me neće nitko pretieranom pristranošću ili s druge strane nazlobnim duhom potvoriti, ako niekoliko riečih progovorim i kažem — da se samnom vèrlo raduju svi čitatelji toga lista, što je g. Mirko Bogović preuzeo njegovo privremeno uredjivanje — kojega iskreno rodoljubje i vieština spisateljska dovoljno posviedočavaju njegova diela, nije dakle ni to pretierano kazati, da je g. Vukotinović revno nastojao, da si za vrieme svog odsutja pribavi tako vriednog i sposobnog zastupnika, i nije čudo, što je glavni odbor družtva gospodarskog za Hèrvatsku i Slavoniu — priznajući i scieneći riedke sposobnosti g. M. B. radostno primio dne 31. svibnja t. g. u redovitoj siednici — prijavu od g. Vukotinovića, da će već odavna namienjeno prirodoslovno putovanje za koi dan nastupiti, a za vrieme toga — uredjivanje gosp. lista g. M. B. izručiti.

Al s toga nesliedi, da se nije ni duša našla, koja bi se smilovala gosp. listu — ili da je glavni odbor u brigi bio, da će gosp. list zapinjati — neimajući svog redovitog urednika, dočim se nije ni mogao za to brinuti, budući da mu se g. Vukotinović nije nikad pritužio, da nemože najti, koi bi ga za vrieme njegova putovanja zastupao u poslu uredjivanja gospodarskog lista.

Nu bilo kako mu drago — brojevi Gosp. lista od prehvaljenoga privremenog urednika dosad izdani — u pogledu njegove spisateljske vieštine sviedoče dovoljno — da je samo poznata njegova čednost vodila mu pero, kad je ono očitovanje u broju 24. ovog lista napisao — budući da je bez laskanja moći reći, da je svèrha rečenog lista već sada poblje shvatjena.

Ovom prilikom nemogu propustiti, da neizjavim — što se je dosad u obće o gosp. listu govorilo svestrano i što valja dobro u obzir uzeti — to jest — da se bolje obazre na zadaću toga lista, koju već isti naslov njegov naznačuje — da se uredništvo gosp. lista nesmatra kao samo za sebe obstojeće i nezavisno od glavnog odbora — da taj list od sele nesluži toliko polemiki; jer nije toliko zabavni, koliko je organ gospod. družtva i njegovih kotrigah — da je druga glavna zadeća njegova, da podučava i izviešćava o napriedku domaćeg i inostranog poljodielstva — obèrtnosti i tèrgovine. —

Broj predbrojnikah na ovaj list raste preko nade od dana do dana tako, da se znamenito povećati mora naklada njegova — vriedno je dakle, da se i sadèržaj lista poveća i da se negleda toliko na veličinu slovah, koliko na množinu redakah njegovih; to je, što sam od mnogih potaknut izjaviti morao — i što će me ufano izpričati, što ovo niekoliko redakah napisah.

U Zagrebu dne 20. lipnja 1856.

Član odbora,
Iv. Čačković.

Troškom c. k. dvorske i dèržavne tiskarnice.

(Stadt, Singerstrasse Nr. 913.)

uprav je izašlo i može se dobit:

Privremeno uvedenje četvèrtgodišnjeg i polgodišnjeg vierovanja dospielih uvoznocarinskih iznosakah.

Valjano za zemlje sadèržane u obćem carinskom savezu.

4 1856. na makinskom pisaćem papiru, falcovano 6 kr.

Izviestje

o obćoj poljodielstvenoj i obèrtovnoj izlozi u Parizu godine 1855.

Po radnjama i gradivima austrianskih izviestnikah i članovah razsudnoga vieća na nalog c. k. ministarstva za tèrgovinu, obèrte i javne gradjevine.

Izdano pod uèredništvom

Karla Nobacka.

Pèrva sveska.

I. razred: Sirovi proizvodi iz mineralnog carstva. Rudarstvo. Hutarstvo.

Vel. 8. 1856. Na makinskom pisaćem papiru, u zametku brošurano 46 kr.

Druga sveska.

XXII. razred: Lanovo i konopljeno obèrtovanje.
Vel. 8. 1856. Na makinskom papiru, u zamotku brošurano, 20 kr.

Carski dukati	$6^{3}/_{4}$ fr.
Srebro od 23. lipnja	$3^{1}/_{4}$ „

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 2357. (Izv.—230) (3—1)

Razpis natiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda čakovačkog ovim se za popunjenje izpražnjene službe obćinskog tajnika kod obćinskog ureda u Novakovcu u kotaru čakovačkom, predielu Medjimurje, kojom službom skopčana je platja godišnja od 350 fr. i stanbinom u naravi, razpisuje se natiečaj do 30. sèrpnja t. g.

Natiecatelji imadu svoje redovito dokumentirane molbe, u kojim dokazano biti mora:

a) doba života,
b) neprikorno ćudoredno i političko ponašanje,
c) dosadanje upotrebljenje,
d) podpuno znanje hèrvatskog i niemačkog jezika i ine sposobnosti do gore ustanovljenog roka, i to oni, koji se u javnoj službi nalaze, putem svoje predpostavljene oblasti, a ostali putem podložne političke oblasti na podpisani c. k. kot. ured upraviti imadu.

C. kr. kot. ured u Čakovcu dne 19. lipnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Sparovec.

ad Nr. 7946.

Versteigerungs-Kundmachung.

Am 14. Juli 1856 um 9 Uhr Vormittags angefangen werden folgende, das der Staatsherrschaft Sandibor gehörige Prädium Kellemen im Warasdiner Komitate bildende Entitäten in Kellemen von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin, nomine des hohen Aerars im Lizitationswege an die Meistbietenden auf die Dauer von sechs Jahren, vom 1. Oktober 1856 bis dahin 1862 mit Vorbehalt der höheren Genehmigung in Pacht gegeben werden, als:

Des Pacht-Objektes Nro.	Kulturgattung und Benennung der Grundstücke	Parzellen-Nro.	Flächenmaß einzeln Joch	Flächenmaß einzeln □°	Flächenmaß zusammen Joch	Flächenmaß zusammen □°	Reinertrag fl.	Reinertrag kr	Fiskalpreis fl.	Fiskalpreis kr.
I	Acker Wodička neben der Mühle	15	4	1209	—	—	11	40	54	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-I	3	672	8	281	15	32		
II	Acker Sarnica	16	2	1597	—	—	3	47	27	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-II	2	250	5	247	9	46		
III	Acker Černica, obere Theil	17-III	1	1087			12	12	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-III	1	333	2	1420	5	30		
IV	Acker Černica, untere Theil	17-IV	1	1088			12	11	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-IV	1	333	2	1421	5	30		
V	Acker Magička	19-V	1	1403			6	28	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-V	1	560	3	363	6	8		
VI	Acker Magička	19-VI	1	1403			6	28	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-VI	1	560	3	363	6	8		
VII	Acker Magička	19-VII	1	1403			6	27	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-VII	1	560	3	363	6	8		
VIII	Acker Ravnica	21-VIII	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-VIII	1	1113	3	1285	7	42		
IX	Acker Ravnica	21-IX	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-IX	1	1113	3	1285	7	42		
X	Acker Ravnica	21-X	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-X	1	1113	3	1285	7	42		
XI	Acker Ravnica	21-XI	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-XI	1	1113	3	1285	7	42		
XII	Acker Ravnica	21-XII	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-XII	1	1112	3	1284	7	42		
XIII	Acker Smudnica	24-XIII	3	1331			13	38	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XIII	—	1435	4	1166	4	51		
XIV	Acker Smudnica	24-XIV	3	890			12	43	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XIV	1	276	4	1166	6	23		
XV	Acker Smudnica	24-XV	3	1070			13	6	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XV	1	96	4	1166	5	49		
XVI	Acker Smudnica	24-XVI	4	70			14	33	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XVI	—	1096	4	1166	3	43		
XVII	Weingarten voliki verh	33-XVII	—	804	—	804	6	15	8	—
XVIII	» » »	33-XVIII	—	—	—	804	6	15	8	—
XIX	» » »	33-XIX	—	—	—	804	6	15	8	—
XX	» » »	33-XX	—	—	—	804	6	15	8	—
XXI	» » »	33-XXI	—	694			5	23	8	—
	Wiese	34-XXI	—	57	—	751	—	38		
XXII	Weingarten	33-XXII	—	694			4	41	8	—
	Wiese	34-XXII	—	147	—	751	1	38		
XXIII	Weingarten voliki verh	33-XXIII	—	449			3	26	8	—
	Wiese	34-XXIII	—	302	—	751	3	22		
XXIV	Weingarten mali verh	30-XXIV	—	806	—	806	5	45	8	—
XXV	» » »	30-XXV	—	732			5	13	8	—
	Wiese	31-XXV	—	74	—	806	—	15		
XXVI	Weingarten mali verh	30-XXVI	—	708			5	1	8	—
	Wiese	31-XXVI	—	97	—	805	—	19		
XXVII	Weingarten mali verh	30-XXVII	—	679			5	—	8	—
	Wiese	31-XXVII	—	126	—	805	—	25		
XXVIII	Weingarten mali verh	30-XXVIII	—	551			4	2	8	—
	Wiese	31-XXVIII	—	254	—	805	—	51		
XXIX	Weingarten mali verh	30-XXIX	—	500			3	35	8	—
	Wiese	31-XXIX	—	305	—	805	1	—		
XXX	Weingarten mali verh	30-XXX	—	714			5	4	8	—
	Wiese	31-XXX	—	91	—	805	—	18		
XXXI	Weingarten Pustika	38-XXXI	—	1295			5	7	10	—
	untere Wiese	39-XXXI	—	[illegible]	1	53	—	27		
XXXII	Weingarten Pustika	38-XXXII	—	1255			4	58	10	—
	obere Wiese	37-XXXII	—	230			—	18		
	untere Wiese	39-XXXII	—	168	1	53	—	12		
XXXIII	Weingarten Pustika	38-XXXIII	—	1272			5	2	10	—
	obere Wiese	37-XXXIII	—	274			—	51		
	untere Wiese	39-XXXIII	—	106	1	52	—	8		
XXXIV	Weingarten Pustika	38-XXXIV	—	1229			4	52	10	—
	obere Wiese	37-XXXIV	—	259			—	20		
	untere Wiese	39-XXXIV	—	164	1	52	—	19		
XXXV	Weingarten Pustika	38-XXXV	—	1423			5	38	10	—
	obere Wiese	37-XXXV	—	90			—	7		
	untere Wiese	39-XXXV	—	139	1	52	—	11		
XXXVI	Das Maiergebäude Haus-Nr. 9 nebst Stallung, Schopfen und dem jus regale des Weinschankrechtes, dann an Grundstücken									
	Stadelgarten	2	—	977			3	6	200	—
	Küchengarten	3	—	377						
	Wiese Savica	4. 5	4	782			29	32		
	Acker Stuk	6	12	1306			109	10		
	Feldrein beim Acker Stuk	7	—	701	18	943	1	18		
XXXVII	Mahlmühle an der Pletvica mit dem Garten	14	—	389			1	30	283	—
XXXVIII	Das Wirthshaus Kelemen Nr. 10 mit Garten	10	—	185			—	49	48	—
	Acker Ziglenica	11	—	898			5	38		
	Wiese	12	—	350	—	1433				

Die Pachtlustigen werden hiemit eingeladen, zu dieser Lizitation an dem bestimmten Tage im Maierhofe zu Kellemen zu erscheinen. Die Pachtbedingnisse können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin und beim k. k. Domänenamte Sandibor eingesehen werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion Agram am 4. Juni 1856.

1128—32

Nr. 5535. (Izv.—228) (3—3)

Lizitations-Kundmachung

über die an den Landesstrassen des k. k. Fiumaner Comitats im Laufe des Verwaltungsjahres $185^6/_7$ auszuführenden Konservations- und Rekonstruktions-Bauten.

1. Zu Folge Erlasses der hohen k. k. kroat.-slav. Statthalterei, dtto 6. April d. J. Z. 5323/939 werden an den nachbenannten Strassen und Untertheilungen um die angesetzten adjustirten Fiskalpreise folgende Bauten im Wege der öffentlichen Minuendo-Versteigerung zur Ausführung überlassen werden:

Post-Nr.	Der Bau oder die Lieferung ist zu bewirken: an der Landesstrasse (Namens)	in der Wegmeisterschaft (Namens)	in der pol. Haupt-Gemeinde (Namens)	bestehet in der	wird ausgeboten um fl.	kr	Betrag des zu erlegenden Vadiums fl.	kr.	Anzahl der genehmigten Hand-Roboten	Fuhr-Roboten	Datum und Ort der Lizitation
1	Caroliner	Fužine	Fužine	Reparatur der gewölbten Brücke in Meilen Distanz-Zeichen II—9—10	84	33	4	30	80	29	Am 2. Juli 1856 in Fužine
2				Neu-Herstellung von 3 Strassen-Kanälen aus trockenem Mauerwerke mit Steinplatten-Deckung in den M. D. Z. I—7, 8, 9, 10 Zusammen	177	47	9	—	315	—	
3				Neu-Herstellung von 2 Strassen-Kanälen wie Post-Nr. 2 in den M. D. Z. I-11—12 und I-14—15	130	7	6	30	178	7	
4				Neu-Herstellung von 2 Strassen-Kanälen wie Post-Nr. 2 in den M. D. Z. II-6—7	176	8	9	—	318	61	
5				Herstellung der eingestürzten trockenen Stützmauer, dann Bei- und Aufstellung von 35 St. Radabweisern in den M. D. Z. II-5 und II-9	258	40	13	—	229	83	
6			Hreljin	Beistellung von 616 prismatischen Schotterhaufen mit je ¹/₅ Kub.-Klafter in den M. D. Z. von O-0 bis I-1	616	—	31	—	2218	—	
7		Ravnagora	Fužine	Beistellung von 1752 Schotterhaufen in den M. D. Z von I-1—III-5	1752	—	88	—	5824	254	Am 3. Juli 1856 in Merkopalj
8			Mèrkopalj	Beistellung von 2110 prismatischen Schotterhaufen in den M. D. Z. von III-15 bis VI-15	2120	—	106	—	6807	387	
9	Delnice-Brood-Moravice		Vučinić-selo	Beistellung von 937 Schotterhaufen in den M. D. Z. von VI-15 bis VIII-3	937	—	47	—	3148	72	
10		Brood	Brood	Herstellung eines neuen gewölbten Durchlasses aus trockenem Mauerwerke in den M. D. Z. O-4—5	153	6	7	—	212	33	Am 4. Juli 1856 in Brood
11			Brood und Vučinić-selo	Erbreiterung der Delnice-Brod-Moravicer Landesstrasse nebst stellenweiser Errichtung von Wand-, Schütz- und Parapet-Mauern, sowie Bei- und Aufstellung von 968 steinernen Radabweisern	9927	5	497	—	13685	1731	
12			Brood	Beistellung von 984 prismatischen Schotterhaufen mit ¹/₅ Kub.-Klft. in den M. D. Z. von O-4 bis I-12	984	—	49	—	3019	170	
13			Vučinić-selo	Beistellung von 582 prismatischen Schotterhaufen für die Strecke von I-12 bis III-4	582	—	29	—	1783	106	

2. Zur Licitation wird Jeder, der giltige Verträge einzugehen gesetzlich qualificirt ist, und die vorgeschriebene Sicherheit für die Vollführung der Leistung gegeben haben wird, zugelassen.

3. Wer für einen Andern licitiren will, hat die hiezu erforderliche Vollmacht vor dem Beginne der Versteigerung dem hiezu bestimmten Licitations-Commissär einzuhändigen.

4. Jedermann, er möge für sich, oder als Bevollmächtigter bei der Licitation Anbote stellen wollen, hat vor der um 10 Uhr Vormittags im Gemeindeamte des obigen Licitationsortes beginnenden mündlichen Ausbietung das 5% Vadium von jener Summe zu Handen des Licitations-Commissärs zu erlegen, welche der betreffenden Arbeits-Kathegorie oder mehreren derselben entspricht, auf welche er zu offeriren beabsichtiget.

5. Bei der Versteigerung, wobei die Ausbietung nach einzelnen Arbeitsleistungen in der Reihenfolge der oben angeführten Post-Nr. erfolgt, werden auch schriftliche Offerte angenommen, welche jedoch bis zum 1. Juli l. J. bei dieser k. k. Komitats-Behörde, später aber, und zwar bis 9 Uhr Vormittags jedes Lizitationstages, zu Handen des Lizitations-Kommissärs überreicht werden müssen, weil sie später nicht mehr angenommen würden.

6. Jedes schriftliche Offert muss, wenn es berücksichtiget werden soll, auf einen 15 kr. Stempelbogen geschrieben, gehörig versiegelt, und von Aussen mit der Aufschrift, für welchen Bau, für welche Arbeitsleistung oder Lieferung der Anbot lautet, versehen sein, im Innern aber enthalten:

a) Die ausdrückliche Erklärung, dass der Offerent den Gegenstand des Baues, die hierauf bezüglichen allgemeinen und speziellen Baubedingnisse, den Plan, das Einheits-Preis-Verzeichniss und den summarischen Kostenanschlag genau kenne, und solchen getreu nachkommen wolle;

b) den Preisanbot, um welchen er die Ausführung der betreffenden Bauführung, Arbeitsleistung oder Lieferung zu übernehmen Willens ist, in Ziffern und in Worten deutlich ausgedrückt;

c) das 5% Vadium von jenem Fiskalbetrage, auf welchen der Anbot lautet. Das Vadium kann im Baaren oder in österreich. Staatspapieren nach dem zur Zeit bestehenden Börsenwerthe erlegt werden. Auch kann die Nachweisung über den Erlag desselben durch den Anschluss des Depositenscheines einer öffentlichen Kasse geschehen;

d) den Vor- und Zunamen, Charakter, dann Wohnort des Offerenten. Offertleger, welche des Schreibens unkundig sind, haben den schriftlichen Offerten ihr Handzeichen beizurücken, in welchem Falle die Mitfertigung zweier Zeugen erforderlich ist, wovon einer zugleich als Namensfertiger des Offerenten zu erscheinen hat.

Auf Offerte, welche diesen Bedingungen nicht entsprechen, später als in der im Punkt 5 festgesetzten Zeit einlangen, oder Gegenbedingungen enthalten sollten, würde keine Rücksicht genommen werden.

7. Die oben Punkt 6 ad a erwähnten Licitations-Grundlagen für alle oben angeführten Leistungen können von nun an bis zum 1. Juli l. J. bei der gefertigten k. k. Komitatsbehörde, später aber bei der Lizitations-Kommission eingesehen werden.

8. Nach geschlossener mündlicher Ausbietung erfolgt die Eröffnung der schriftlichen Offerte, und deren Protokollirung in der Reihenfolge ihrer geschehenen Ueberreichung und Nummerirung in Gegenwart der mündlichen Anbotsteller, nachdem letzteren die Zahl der vorliegenden schriftlichen Offerte noch vor dem ersten mündlichen Ausbote mitgetheilt worden sein wird.

9. Der Best-Anbot, ob er den Fiskalpreis überschreitet oder nicht, unterliet der höheren Ratifikation.

10. Bei gleichen mündlichen und schriftlichen Bestboten, wird ersteren, bei gleichen schriftlichen Anboten aber denjenigen der Vorzug eingeräumt, welche früher offerirt wurden, worüber der Numerus der erfolgten Einreichung des Offertes entscheidet.

11. Der vom Licitations-Commissär nach Massgabe des Versteigerungs-Resultates als Ersteher erklärte Bestbieter ist gehalten, das erlegte Vadium bis auf 10pct. des Erstehungsbetrages sogleich zu ergänzen, und diesen Betrag sammt jenem, welcher zur klassenmässigen Stempelung der Licitations-Grundlagen und des abzuschliessenden Bauvertrages entfällt, zu Handen des Licitations-Commissär zu erlegen.

12. Den Offerenten, welche nicht Ersteher geblieben sind, werden die erlegten Vadien gegen die im Licitations-Protokolle auszudrückende Empfangsbestättigung sogleich zurückgestellt.

K. k. Komitats-Behörde

Fiume am 9. Juni 1856.

Nr. 479. Pr. 1856. (DS.—70) (3—1)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hohen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten k. k. Bezirksämter in Kroatien und Slavonien wird zur Besetzung der im Bereiche *dieser* Komitatsbehörde erledigten k. k. Bezirks-Adjunktenstelle bei dem gemischten k. k. Bezirksamte Bosiljevo, womit der Gehalt jährlicher 700 fl. CMze. und das Vorrückungsrecht in den höheren Gehalt jährlicher 800 fl. CMze. verbunden ist, hiermit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diesen Posten zu bewerben wünschen, wollen ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, der gefertigten k. k. Komitatsbehörde überreichen und hierin dokumentirt nachweisen:

1. Das Lebensalter von mindestenst 24 Jahren.
2. Die absolvirten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie nach der bezüglichen kaiserlichen Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und nach §. 8 der Amts-Instruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. St. Nr. 52 de 1851) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache, wie auch die sonstigen Sprachkenntnisse.
5. Die bisherigen Dienstesleistungen.
6. Die sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Den Stand und die Familie.
8. Die allfälligen Verwandschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Kroatien und Slavonien.
9. Ob sie im Bereiche des k. k. Bezirksamtes Bosiljevo ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitats-Behörde Agram am 20. Juni 1856.

Der k. k. Komitats-Vorstand
Josef von Bunjevac.

Nr. 3227. (PZ.—15) (3—1)

Kundmachung.

Zur Besetzung der Postexpedientenstelle bei der im Orte Vučin des Požeganer Comitats aufzustellenden k. k. Postexpedition wird hiemit der Conkurs bis 25. Juli l. J. ausgeschrieben.

Die genannte Postexpedition wird sich vor der Hand blos mit dem Briefpostdienst befassen und mit dem k. k. Postamte in Slatina durch 4 mal wöhentliche Fussbotenposten in Verbindung gesetzt werden.

Die Bezüge des Postexpedienten bestehen in einer Jahresbestallung von (100) ein Hundert Gulden und in einem Amtspauschale jährlicher (20) zwanzig Gulden, dann für die Unterhaltung der erwähnten 4 mal wöchentlichen Fussbotenposten nach Slatina und retour in einem Boten-Jahrespauschale von (180) ein Hunder Achzig Gulden wogegen der Postexpedient zum Erlage eines Dienste Caution per 100 fl. entweder in Baarem gegen 4% Zinsen oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschluss eines Dienstvertrags zu verleihenden Postexpeditionen haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung und der für den Postdienst erforderlichen Fähigkeiten, dann ihres Vermögensstandes und moralischen und politischen Wohlverhaltens in der Eingangs erwähnten Frist bei der gefertigten k. k. Postdirektion einzubringen.

Agram am 17. Juni 1856.

K. k. Post-Direktion
für Kroatien und Slavonien.
Klompay.

(Dp.—73) (3—2)

Poziv.

Dne 1. sèrpnja t. g. u 10. satih prije podne obdèržavat će se skupština gosp. podružnice varaždinske u vèrhovno-županskom uredu varaždinskom. U Varaždinu, dne 20. lipnja 1856.

namiestni predsiednik
Vuković s. r.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U ČETVÈRTAK DANA 26. LIPNJA 1856. Broj 146.

Carsko-kr. službene

NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedielje i praznike sa čitavom . . . [illegible]. Polugodišnja predplata je za domace u novinarnici 4 for. srebra. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase oprodieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasci li posebne članke platja se do 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake pojedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno občinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listové u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Oglas.

(Konac.)

22. Založnice, kojih podpuno pokritje osniva se ponajprije na hypothecirанim tražbinama a zatim i na ukupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini narodne banke, izdavat će se kao okamatljive po 5% i različite su

po a. vremenu dospielosti,
b. datku izdanja,
c. intestacii,
d. iznosku.

a) Po vremenu dospielosti razlikuju se u takove, koje imaju kratko, t. j. 12miesečno ili dugačko, t. j. trogodišnje ili višegodišnje vrieme dospielosti.

Medjutim izdavat će se založnice samo od kratka vremena.

Izdavanje višegodišnjih založnicah ostaje pridèržano kasniemu vremenu koje će se ustanovit polag izkustva. U obziru založnicah s kratkim vremenom dospielosti valja ustanova da se imaju okamatit još kroz šest miesecih poslie dospielogа vremena do dana kad se u istinu izplati glavnica.

b) Sve založnice bez razlike izdat će se pod četiri datka t. j. od
1. siečnja,
1. travnja,
1. sèrpnja i
1. listopada.

c) Glase na donesnika, no izdavaju se na osobito zahtievanje i na ime. Koje glase na donesnika obskèrbit će se kamatnim kuponima, dočim se kod onih, koje glase na ime pobiraju kamate posredstvom namirnice.

d) Koje glase na donesnika izdavat će se vèrhu iznoske od 100, 500, 1000 i 5000 fr. koje glase na ime vèrhu svakog iznoska koi se može kroz 100 bez ostanka razdielit.

Izdavanje obavit će se na dva načina, kod zajmah kao platjna vrednota ili za novce.

Kod svakog od ova dva načina izdavanja izdat će se založnice od onoga datka, koi neposredno ide pred danom izdavanja, moraju se vaviek kamate koje možebiti leže na izdanoj založnici naknadit stranki.

Brižljivo će se na to gledati, da bude pieneznica obskèrbljena svim kategoriama založnicah u množini odgovarajućoj potrebi, i da se može želji stranakah što je većma moguće zadovoljit u obziru na izbor pojedinih kategoriah.

Načini, kako se imaju natrag pobrati založnice jesu sliedeći:

A prije vremena dospielosti,
a. nazadnim kupom,
b. eskomptiranjem,
c. darovanjem,
d. zamienom,
e. primanjem kod položenja glavnice ili platjanja kamatah.
a. uz izdanje novih založnicah,
b. za novce.

A. Kod svakog odkupa prije vremena dospielosti moraju se donieti svi kuponi, koji nisu jošte dospieli ili naknadit oni, koji fale.

a) Nazadni kup izvest će se stranom na dolazeće kupovne ponude, stranom posredstvom osobita uredjenja narodne banke.

b) U Eskomptu narodne banke mogu se samo još tri mieseca tekuće založnice primati.

c) O načinu darovanja izdat će se kasnie osobita ustanova.

d) Ako se u svèrhu zamiene i prenosa pet ili više založnicah donesu, moraju se točne naznake o iznosku, broju, datku i vremenu dospielosti priklopit i iste podpisat s imenom i prezimenom, dodavši prebivalište.

Bielice za naznake dat će pieneznica bezplatno.

Ako se nemože prenos odmah preduzeti, dati će se stranki primnica o predanoj založnici i odredit dan, kad se mogu primit željeni papiri.

Na doznakama ima stranka potvèrdit, da je primila zahtievane komade ili primnicu medjutim izdanu.

e) Za povratak glavnice ili za namirenje kamatah mogu se upotrebit samo 12 miesečne založnice, pri čem se kamate pripadajuće imaju uračunat stranki na njezinu korist.

B) a) i b) Dospielе založnice ili će se na zahtievanje stranke ponovit, ako se to s obzirom na granicu ustanove polag štatutah (uglavah) za izdavanje založnicah dopustit može, ili pako u gotovom izplatit.

Ako se za odkup donesu dospieli kuponi, mora se, ako ih je pet ili više, priklopit točna naznaka; bielice ovakovih naznakah mogu se kod pieneznice dobit bezplatno.

U Beču dne 14. lipnja 1856.

Pipitz
nadstavnik banke.
Kendler
ravnatelj banke.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb, 26. lipnja. Jedna deputacia sastojeća iz gg. A. K. Bèrkića, K. Hočevara, B. P. Kottura i J. Weinreitera, odputovala je ovih danah u Tèrst, da željezničkom družtvu, koje se tamo sastavlja nastojanjem gospode Morpurga i Revoltelle, priobći jednoglasni zaključak: Da se tèrgovci sisački ovom družtvu za sagradjenje željeznice od Zagreba u Sisak, koja će biti produženje one željeznice, koja će vodit od Kamena Mosta (Steinbrück) u Zagreb pridružuju, a da neće nikakav obzir uzeti na poziv učinjeni od druge strane, da bi pristupili i oni k poduzetju, koje onamo teži, da se sagradi željeznica od Rieke u Vukovar. Budući da se kod toga pitanja radi o daljem bivanju Siska, komu najveća pogibelj prieti, ako bi se posliednja željeznica oživotvorila, naravna je stvar, da su se sisački tèrgovci izjavili za pèrvu željeznicu. Ako ova željeznica, o čem se jedva može sumnjat, stupi u život, dobit će tèrstjanska tèrgovina sa cèrnim morem po svoj prilici drugi oblik, budući da je put na Sisak i Galac mnogo bližji i jevtinii, nego li na Carigrad, a prolaz kolonialne robe, što mora za jednu stranu Ugarske, za Banat, Erdelj i podunavske kneževine udarit putem od Tèrsta na Sisak, bit će tako neizmieran, da će ova željeznica postati jedna od onih u austrianskoj monarkii, koja će nosit najveću korist. Mi ćemo još često imat prilike, da se vratimo na ovaj predmet, koi je od tolike važnosti tako za blagostanje Tèrsta, kao i Hèrvatske.

Knez Buol, u koliko čujemo iz Beča posredstvom lista „Voss Ztg.“ imao je ovih posliednjih danah više putah sastanak s kralj. engleskim poklisarom sir Hamilton-om Seymour, te se uvierava da su ovi sastanci opet pokazali da izmedju ovih dvih vladanjah vlada velika razlika u mnienjima što se tiče budućeg ustrojstva podunavskih kneževinah. Netaji se da će pretresanje odbora, kom je naložena razprava toga posla, potrajati niekoliko vremena, i morati nadjačati mnoge zaprieke prie nego što se stigne do konačne pogodbe. Medjutim ovdie u Beču nastoje svakako predobiti k sebi Francesku, i zbog toga uzroka, od dužeg vremena sliedaju dopisivanja izmedju kabineta austrianskog i franceskog; što ipak čini se da dosad nije privelo nikakvom posliedku, budući da se je pokazao neosnovan odskora prosuti glas koi uvieravaše da je franceska pristala na predloge austrianske, koji sadèrže produženje da ostanu kneževine razdieljene.

C. k. podpredsiednik baron Kübek odputovat će put Bèrna, odkuda će otići upravo u Milan.

Ovamo stigao je iz Petrograda carsko-ruski dèržavni savietnik gospodin Krusenstern.

Iz Pariza prispeo je ovamo N. U. podmaršal knez Wasa. (Corr. Ital.)

— Oluja od 5. t. m. vele „Novine za bečka predgradja“, koja je neznatna bila za ovaj stolni grad, počini mnogu štetu u Českoj. Po cieloj ovoj kraljevini biesnila je mnogo miljah u dužinu, a osobito pravcem od sievero-zapada k sievero-istoku. U Kaadenu biaše strašna krupa. Bilo je zèrnah za sriednju šaku velikih. U Zlonici, Budinu i Mšenu uz krupu udari tako velika kiša, da preobrati oranice u jezera. U Melniku odnese krupa sve žito. Zèrnje biaše veliko kao golubinja jaja te utamani loze po vinogradima. Više od 3000 stakalah na prozorima bi porazbijano, i mnogo kućnih krovah bi snagom vietra raznešeno. Ona izvali i mnogo dèrvlja, i strašna bujica, koja udari iza krupe, potopi njive i livade. Takodjer i sela Horin, Brozanek i Attow biahu kosnuta ovom nesrećom. Oluja je počinila istu štetu i u Pardubici i u Jegru. I u Salisburgu šestog okolo podne biaše krupe. Ona je bila tako gusta da su putevi ostali kao sniegom pokriveni. Petoga u večer, od desete do jedne ure, vidjaše se u Salisburgu teći po obzorju od zapada k istoku strašna oluja s neprestanim sievanjem i gromovima. Okolo ponoći razpukne se jedan meteor nad planinom Kapucinah, koi osvietli okolicu, kao da biaše pun miesec, pak se razli u varnice od

različitih bojah. „Donau" ima viesti o ravnoj nesreći zbivšoj se u Maria-Kulm-u 31. svibnja, u Waldmünchen-u istog dana, u Elberfeld-u 3. lipnja, u Dessavi 4. Iz Wesel-a pako ima Donau glasovah od 3. t. m. donosećih, da su zbog mnogih olujah i povodnjah Rajna i Lippa tako narasle da je voda na Rajni bila visoka 18 nogah i po i da je sliedovala povišavati se; i da obe ove rieke, nadišavši briegove, potopiše svu obližnju pašu.

Izišla je na svietlost 9. pèrva svezka carskog šematisma dvora i dèržave. U njemu se nalazi c. k. dvorni stališ, svi popečitelji, glavno vojeno zapovieduištvo, c. k. najviši dikasterium redarstva i c. k. najviši dikasterium premotrenja računah. Ovo je izdanje tim važnie, što od 1848. godine do sada nije se ukazao od te ruke nikakav šematizam.

Čuje se iz pouzdanog izvora da će c. k. flotilje na Dunavu biti ustrojena istim načinom kao i c. k. bojna marina. Govori se takodjer, da će broj sastavljajućih ju brodovah, biti znatno umnožen.

Talianska.

Iz Turina. U audiencii od 9. t. m Nj. veličanstvo kralj naimenovao je kneza Mariu Broglia od Casalborgogua, senatora kraljevine, obćeg miestodèržca i inspektora kraljevskog vojništva, svojim izvanrednim poslanikom i punomoćnim popečiteljem kod Nj. veličanstva cara svih Rusah. (Gazz. P.)

Franceska.

Iz Pariza. Car je primio od lionske obćine sliedeće pismo, povodom odskorašnjeg njegovog putovanja i njegovih dobročinstvah:

„Vaše Veličanstvo!

Obćinski lionski saviet nebi izpunio najsvetiu dužnost, kad Vam nebi izrazio priznateljnost koju prama Vam sva sèrca goje. Vi niekada rekoste Lioncima da Vas ljube; danas pak dodjoste da ih usilite to učiniti. Vi znate zadobiti najravnodušnia sèrca. Nemože se koraciti po našim putevima, a da se nečuje blagosivati vaše ime, da se neostane tronutim slušajući izraze zahvalnosti, koje se posvuda raznose. Ovi će blagoslovi biti uslišeni, o care; nebo će sliedovati nadahnjivat Vas ljubežljivim osiećanjem, i nagradit će Vas u Vašem carskom sinu, kog je podarilo franceskoj.

Jesmo, itd."

— U pohodu, kog je car alle Guillotiere u Lionu učinio, jedna starica, stanje koje je već blizu siromaštini, približi se, ljubopitstvom podtaknuta, k carevom konju, i primi tri zlatna novca. Poražena ovakvim neočekivanim velikodušjem, starica kao izvan sebe gledaše one zlatnike, koi se svietljahu u njezinim rukama. „Car vas je uzeo za stradateljku od poplavice," reče joj jedan težak. — Tada, odgovori ova uboga starica, „ovo zlato nije za me; naša je kuća, hvala Bogu, još čitava." Te tako ustupi potopljenicima svotu koju biaše primila.

Iz Pariza. Slučajom zbivšeg se kèrštenja carevićevog, mnogi vojnici i mornari bili su nagradjeni s počastnom legiom. Darovano je oproštenje 1374 odsudjenicima. Stožèrnik Patrisi predao je Nj. veličanstvu caru papinsku poslanicu (breve).

Turska.

Iz Šumle. — Veoma je pogibeljno putovati po unutarnjosti turskih pokrajinah, jer tu biesne i harače od niekog vremena svakojaki razbojnici i lupeži, kojima n su megućne dotične dèržavne vlasti u trag doći. Ti razbojnici su većom česti bieguuci iz englesko-turske vojske te su se u vrieme zadnje namiestili bili u zasiedama kod onih putovah, koji vode u Djumu, gdje se je veliki vašar dèržao. Sve onamo putujuće tèrgovce oplienili su te nemilo poubijali ti slikovci i bila je sva prilika, da bi još više zla počinili bili da nije pruski konzul u Rušćuku, dr. Keliš, baš silovito nagnao turske oblasti, da sve moguće upotrebe, da se iztriebe što prije ti užasni zlotvori. Sad su ponamiešteni po putovima, gdie prieti kakva pogibelj lahki konjanici a čuje se, da je tim vojnicima već za rukom pošlo, putove sasvim obezbiediti proti napadanju hajdučkomu. (G. D.)

— U jednom dopisu iz Pariza, od 5. lipnja u Oester. Ztgu. čitamo, da se medjunarodni odbor neće sabrati u Bukareštu, dok iz Moldavie i Vlaške sa svim neizidju turske i austrianske vojske. Austria, koja je s početka htiela produžiti vojničko zauzeće, već je popustila u ovoj stvari, da odkloni od sebe podozrenje kao da je ona upotrebljavala ugnjetenje nad javnim mnienjem u kneževinama, u slučaju kad se nebi pojavila, tako očitim načinom, kao što očekivaju zapadne sile, želja rumunjskog naroda da se učini od Moldavie i Vlaške samo jedno političko tielo. Austrianska vojska već je počela odlaziti. U Moldavii će jedan diel one vojske, dok se neurede granice izmedju Rusie i Turske ostati; čemu se je nadati prije nego što svèrši ovaj miesec.

„Osservatore Triestino" donosi u svojim dopisima od 13. t. m. veoma žalostne podrobnosti o razdraženosti i mèrzosti, koja se proti raji pojavljuje tako u Turskoj glavnoj varoši kao i u pokrajinama.

— Osam turskih vojnikah navali u jednom selu kod Skutara iz čistog mira na niekog engleskog pukovnika, kad se je sa svojom mladom gospojom šetao, zlostavi i sveže ga, pa satim učini silu njegovoj suprugi, koja sada leži na smèrt bolestna. Ova viest, koju je „Journal de Constantinople" gledao da oprovèrgne, potvèrdjuje se sada. Kažu da englesko poslanstvo najkriepčiim načinom traži, da se napomenuti slikovci izruče.

Ministri porte dèržali su po noći od 12 do 4 sata u jutro ministarsko vieća. Nije bilo jedino bankevno pitanje što ih je zanimalo već i užasni glasovi, što se razprostiru po Carigradu, o ustancima u gradu, o posiedenju svetih predielah, košto su Ejjub i sultan Mehemed, o podmetnutim požarima itd.

Pèrvog tekućeg počela je i turska carska vojska ostavljati podunavske kneževine. Ona iz vlaškog prestolnog grada otići će u Rušćuk i tu će očekivati dalje zapoviesti iz Carigrada.

Amerika.

Najnovie viesti iz New-Yorka kažu, da se tamo i u svim pobližnjim dèržavama nadaju da će biti lietos toliko pšenice, koliko je još nikada prije nije bilo, što se siećaju najstarii ljudi. Za koi dan moći će se već žeti.

Bèrzojavne viesti.

Pariz, 23. lipnja. Vlada je komori predložila osnovu zakona, kojim se predlaže upis na 600.000 franakah godišnjega dohodka na korist nasliednikah kraljice belgijske, vojvodinje virtemberške i vojvodinje saksko-koburške. — Jučer bio je obied u St. Cloudu, za kojim je sliedila jedna predstava predstavljačah od kazališta „theatre francais".

London, 23. lipnja u večer. Dolnja kuća. Tori osviedočeni, da bi vlada imala za sebe većinu, ukianjali su se glasovanju o irskom odhranjenju. U gornjoj kući zabaciše lordovi sa 110 proti 78 glasovah pripust Israelitah u parlamenat.

Berlin, 24. lipnja. Grof Esterhazy austrianski poslanik kod ovog dvora umro je jutros u 9 satih.

Carigrad, 18. lipnja. Dopuštenje za novu ovdiešnju banku podieljeno je niekom engleskom društvu, a ravnatelji iste naimenovan je Layard; kao ovdiešnji poslovoditelji zavoda bit će naimenovani Ede et Comp. Black i Hanson. Na burzi poskočiše ciene. Kvarantina u Odesi sasvim je dignuta za brodove, koji dolaze odovud. Belgijski poslanik Blondel opet je došao ovamo iz Atine.

Tèrst, 24. lipnja. Alipaša ukèrcao se je sinoć s lloydovim parobrodom „Austria" u Carigrad. Iz Arbanaske doznajemo, da se nemiri još vaviek goje po ulemima. Novo katoličko semenište u Skadru razoriše Turci dne 19. t. m. isto tako staru cèrkvu u Drinu. Katolički biskup i c. k. austrianski konzularni opravnik u Antivaru pozvaše oblasti na obranu i postupanje proti slikovcima.

Padova, 23. Ovdiešnji sajam počeo je veoma živahno i obećaje dobar posliedak.

Nj. veličanstvo kralj Otto gèrčki odputovao je jučer — dne 23. t. m. — poslie podne u $6\frac{1}{2}$ sata od Tèrsta u Ljubljanu i Beč.

Calais, 21. lipnja. Princip vladatelj badenski došao je sinoć ovamo. Sve vojničke i gradjanske oblasti departementa, bile su sakupljene da ga primu.

Nj. k. visost dèržala je razgled vèrhu posade. General Espenasse, koi je jučer došao predao je principu vladatelju veliki kèrst počastne legie u ime carevo, badenski poslanik, koi je bio ovamo došao iz Pariza, imao je nesreću past u vodu. Jedan carinski urednik izbavio ga je. Princip vladatelj odputovao je danas okolo pet satih u Pariz. Kad je došao i kad je otišao, bio je pozdravljen sa 21 topometom.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 25. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	$83\frac{3}{8}$
dto od godine 1851 seria B » 5%	
dto od g. 1853 s povratkom » 5%	$93\frac{1}{4}$
dto i narodnog zajma . » 5%	$85\frac{1}{8}$
dto . . . . » $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{1}{8}$
dto . . . . » 4%	$63\frac{1}{8}$
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	$92\frac{1}{8}$
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	52
dto . . . . » $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	237
» » » » » 1839, » 100 »	$119\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »	$107\frac{1}{8}$
Bečko-gradski banko . . . . . . sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » » . . . . » $2\frac{1}{4}$ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	$76\frac{1}{8}$
Bankovne dionice komad po	1119
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	$548\frac{3}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	334
dto dto s plaćanjem na rate	359
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3145
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	$251\frac{1}{8}$
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . . » 200 »	586
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	585
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	$431\frac{1}{4}$
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	$84\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current . . . . . »	$102\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	$101\frac{1}{4}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	$118\frac{3}{8}$
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	$101\frac{3}{4}$
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2
Lyon za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{2}$
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	$118\frac{3}{8}$
Pariz za 300 frankah . . . . »	$118\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	$102\frac{1}{2}$
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	$6\frac{1}{8}$
Srebro od 24. lipnja	4

SLUŽBENI LIST.

Br. 3154. gr. (Izv.—229.) (3—1)

Oglas.

C. k. županijski sud varaždinski daje na znanje, da je na molbu g. Rajkovića Paje od 31. svibnja t. g. br. 3154 gr. za tražbinu 60 for. sr. sa pripadci dozvoljena ovèrša dražba kuće s kućištem i vèrtom u ovom gradu u Vidovskoj ulici pod br. 887 ležeće, na vlastitost dužnice Marie udove Furda spadajuće i na 653 for. 5 kr. sudbeno pro-

cienjene. Za dražbu su stavljena dva roka, pèrvi na 16. kolovoza a drugi na 16. rujna t. g. u tri sata poslie podne na licu miesta.

Kupiti želeći pozivlju se tom opomenom, da će svaki dražbenik morati položiti vadium od 60 for., da će svaki kupac preuzet morati uknjižene dugove polag doznake sudbene do zasega prodavne ciene, ako se s vierovitelji drugčije nenaredi. Napokon se pozivlju svi oni, koji na pose pozvani nisu, i koji ma kakovo stvarno pravo i istu kuću imaju, da se do dana dražbe ovdie najave, inače sami će si krivi biti, ako se bude kupovnina bez njih porazdielila.

U Varaždinu 11. lipnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 3352. civ. (Izv.—232) (3—1)

Oglas.

Na molbu Valdec Franje, skèrbnika dietce pokojnih Gott Luke i Kate iz Varaždina, prodavat će se putem javne dobrovoljne ličbe kuća na ostavštinu rečenih pokojnikah spadajuća, u ovom gradu, zapadnom grabištu pod br. 798 ležeća i na 1800 f. sr. procienjena.

Dražba će se preduzeti na dva roka t. j. 15. sèrpnja i ako se prigodom ovem za izkričanu cienu neproda, drugi put na dne 1. kolovoza t. g. svaki put u 3 sata poslie podne; — naročito se opazuje, da pravo vierovnikah ostaje nepovriedjeno bez obzira na prodajnu cienu.

C. k. županijski sud.

U Varaždinu 14. lipnja 1856.

C. k. predsiednik
Novak.

Fohn.

Br. 2357. (Izv.—230) (3—2)

Razpis natiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda čakovačkog ovim se za popunjenje izpražnjene službe obćinskog tajnika kod obćinskog ureda u Novakovcu u kotaru čakovačkom, predielu Medjimurje, kojom službom skopčana je platja godišnja od 350 fr. i stanbinom u naravi, razpisuje se natiečaj do 30. sèrpnja t. g.

Natiecatelji imadu svoje redovito dokumentirane molbe, u kojim dokazano biti mora:

a) doba života,
b) neprikorno ćudoredno i političko ponašanje,
c) dosadanje upotrebljenje,
d) podpuno znanje hèrvatskog i niemačkog jezika i ine sposobnosti do gore ustanovljenog roka, i to oni, koji se u javnoj službi nalaze, putem svoje predpostavljene oblasti, a ostali putem podložne političke oblasti na podpisani c. k. kot. ured upraviti imadu.

C. kr. kot. ured u Čakovcu dne 19. lipnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Sparovec.

Br. 3880 i 4114. (DS.—67) (3—3)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za raztererećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznečiteljnu
			fr.	kr.			
od 17. svibnja 1856. br. 1153.	Pešćeno sa 17²/₈ kmetskih naselbinah	Ivana Gregurić	6900	—	1. studenoga 1856.	16. kolovoza 1856.	17. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 3. lipnja 1856. br. 1298.	Cèrnkovec sa ⁴/₈ Exempt. naselbinah	Dominika baronica Uichtritz	601	52	„	„	17. listop. 1856 u 9 satih prie podne
od 31. svibnja 1856. br. 9276.	Novidvori sa 6⁴/₈ Exempt. naselbinah	Nj. preuzvišenost gosp. Josip grof Jellačić ban	1470	28	„	13. kolovoza 1856.	13 listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa; prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga nanaslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da sveja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave proteguuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim siguruie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje.

U Zagrebu, 11. lipnja 1856.

Klobučarić. Jović.

OGLASNIK.

(Dp. 74) (6—1)

Pisarna

odvietnika Aleksandra Fodroca, nalazi se u Stankovićevoj kući, na tèrgu bana Jellačića, 2. kato.

(75—Dp.) (3—1)

Opomena.

Budući da sam dostovierno doznao, da se gradi sin moj Jakob Fulla, da ima od mene primati novacah, i da o tom posieduje mojih teziceh; to sam moga poštenja radi prisiljen staviti ovdie do javnog znanja: da je s mojim rečenim nesretnim sinom nestojim u nikakvom poslovnom odnošenju, da on od mene niti ima što primiti, niti ima u svojih rukah mojih teziceh. Zato svaki komu bi on nudio ili mienicu ili drugo koje obvezno pismo stoboženjim mojim podpisom, neka bude na oprezu, i uvieren da podpis moga imena nije istinit. U Sisku 23. lipnja 1856. **Jakob Fulla.**

(Dp.—72) (3—2)

POZIV.

Da se u obsiru imovine Aleksandra pl. Kovačića, postavljene pod sekvestar, uzmogne valjano raskèrčit put k uredjenju sekvestriranoga dobra, poimence da se uzmognu namirit vierovnici, potrebno je ponajprije, da se potanko sozna i u očevidnost stavi dugovno stanje. U tu svèrhu pozivlje se time svatko, koi ima temeljitih razlogah štogod tražit od sekvestriranoga dobra, da to izvoli, točno naznačivši broj ukupnoga dugovnoga iznoska, prijavit kod podpisanoga do 30. sèrpnja t. g. Da se dèrži ovaj rok izisksje korist istih dotičnikah tim većma, što će se po odmaku istoga polag miere prijavah učinit dalje naredbe.

U Zagrebu dne 14. lipnja 1856.

Robert pl. Zlatarović,
sekvestar.

(Dp.—51) (6—4)

Sehr wichtige Anzeige für Oekonomen!

Alleiniges Hauptversendungs- Depot en gros und en detail des

probaten „Korneuburger Nahrungs - Viehpulvers“

in der Apotheke „zum Adler“ der landesfürstl. k. k. Kreisstadt Korneuburg.

Die glücklichen Heilungen, welche bei der Anwendung dieses Nahrungs-Viehpulvers durch dessen vortreffliche und vielseitig wirkende Eigenschaften, von den berühmtesten Thierärzten des In- und Auslandes gemacht wurden, haben dasselbe zu dem ersten Heilmittel für alle Krankheiten jedweden Viehes gemacht, und jedem Oekonomen ist zu empfehlen, dasselbe stets vorräthig zu halten.

Es heilt alle Lungenkrankheiten des Hornviehes, als: Lungenfäule, Husten und Entzündung vom Grunde aus. Bei Blähungen, Kolik, Verstopfung erweist es sich, in grösserer Gabe, als ein sehr gutes Heilmittel. Bei regelmässigem Gebrauche hat es in den meisten Fällen bei ansteckenden Krankheiten als Ableitungsmittel gedient. — Es ist von grossem Nutzen für alle säugenden Hausthiere, indem es die Milch baldigst verbessert und das Rühren in einer halben Stunde beendet ist. Kühe, welche schlechte Milch geben, bekommen schon am dritten Tage einen guten Rahm. Es dient zur Reinigung des Viehes, wenn es kälbert. — Kälber gedeihen zusehends, wenn sie etwa 8 Tage lang davon erhalten. Auch bei Schweinen leistet es die besten Dienste. Gegen die Drüsen der Pferde hat es sich als das kräftigste und schnellwirkendste Mittel erwiesen, so wie auch gegen die Kolik und alle der beim Hornviehe oben angeführten Krankheiten. Es ist überhaupt ein probates Blutreinigungsmittel und treibt allen Krankheitsstoff aus dem Leibe.

Preise: Das kleine Packet 24 kr., das grosse 48 kr. CM. — Jedes Packet ist mit dem Siegel der Kreisapotheke zu Korneuburg und Gebrauchsanweisung sammt Zeugnissen versehen, und werden die Annoncen nach Verlangen in deutscher, ungarischer oder slavischer Sprache verabfolgt.

Die Wahrheit und Wirksamkeit dieses Nahrungs-Viehpulvers bestätigen viele Zeugnisse, von denen einige abwechselnd veröffentlicht werden:

Zeugniss.

Der Gefertigte bestätiget der Wahrheit gemäss, dass das vom Herrn Apotheker Hellmessen gekaufte **Nahrungs- und Heilungspulver** aus der **Kreisapotheke** zu **Korneuburg** bei meinem Pferde angewendet, welches sehr stark an Husten und Drüsen litt, dieses in kurzer Zeit von diesem Uebel befreite, daher ich nicht unterlassen kann, dasselbe in solchen Fällen jedem Oekonomen anzuempfehlen.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Kaaden, am 4. Februar 1856. (L. S.) **Reglyaga,** Bürgermeister. **Johann Träger,** Oekonom.

Zeugniss.

Der Gefertigte hatte eine Kuh, welche durch mir unbekannte Ursachen ganz aufgetrieben war, und in einen so bedenklichen Zustand gerieth, dass ich schon Anstalt traf, sie erschlagen zu lassen; da alle angewandten Mittel, die ich früher mit Erfolg anwendete, fruchtlos blieben. Da kam ich zufällig zum Herrn Apotheker Hellmessen in Kaaden, der mir rieth, mit dem **Nahrungs- und Heilungsviehpulver** aus der **Kreisapotheke** zu **Korneuburg** noch einen letzten Versuch anzustellen, und nach wenigen Stunden, als ich der Kuh das Pulver in kurzen Zwischenräumen eingab, fing die Kuh zu misten an und war binnen vierzehn Stunden vollkommen gesund; daher ich dem Erfinder dieses Pulvers, so wie dem Herrn Apotheker Hellmessen allein die Rettung meiner Kuh, die, nebenbei gesagt, achtzig — hundert Gulden werth ist, verdanke.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

(L. S. **Franz Hendschmann,** **Johann Weis.**

Warnsdorf, am 15. März 1856. Ortsvorsteher.

Zeugniss.

Ueber das probate **Korneuburger Heilungspulver,** welches ich Gefertigter vom Herrn Apotheker Hellmessen in Kaaden kaufte, und bei meinen Pferden, welche stark an Husten und Drüsen litten, in Anwendung brachte, wurden dieselben in einigen Tagen gänzlich davon befreit.

Gewiss werde ich es nicht unterlassen, einem jeden Wirthschaftsbesitzer dieses treffliche Pulver anzurathen und zu empfehlen. Ich bin daher beiden Herren Apothekern den innigsten Dank schuldig.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Grosskörbitz den 6. Februar 1856.

Franz Guba, Gemeindevorsteher. **Ignaz Plitzner,** Wirthschaftsbesitzer in Grosskörbitz.

Zeugniss.

Der Wahrheit getreu bestätige ich die heilsame Wirkung des **Korneuburger Nahrungs- und Heilungsviehpulvers aus der Kreisapotheke** zu **Korneuburg**, durch dessen Gebrauch ein Pferd mir gerettet wurde, was Alle schon für verloren hielten. Dasselbe litt an einem Magen-Katarrh, wodurch es die Fresslust ganz verloren hatte. Ich versuchte nun, wo alle Hoffnung aufgegeben war, Ihr berühmtes Nahrungsviehpulver. Schon nach zwei Tagen sah ich die gute Wirkung, das Pferd frass mehr, und nach einigen Wochen, durch die ich das Mittel demselben täglich ins Futter gab, war das Pferd ganz gesund. Ich muss Ihnen nun recht danken dafür, denn nur dieses Mittel hat das Pferd erhalten.

Die Wahrheit und Richtigkeit dieses Zeugnisses bestätiget

Weinern, den 9. Februar 1856. **Franz Sigmund,** Ortsvorsteher. **Josef Ender,** Oekonom.

In den nachfolgend bezeichneten Orten werden Aufträge durch die benannten Herren Apotheker und Kaufleute von dem **Hauptdepot aus der Kreisapotheke zu Korneuburg allein** prompt besorgt, als:

Agram: Gratian Mihić Apoth. Gjula: A. Lukačš Apoth. Essegg: Horning Apoth. Fünfkirchen: J. F. Säger und F. G. Pucher. Mohač: A. Koegl. Peterwardein: Inngiger & Cpie. Sissek: F. Pokorny. Samobor: Wiesner. Apoth. Wien: bei Gebrüder Fritz. Stadt, Current-Gasse Nr. 408. Bruk A./M. A. Wittmann Apoth. Brünn: Eduard Böhm. Graz: J. Purgleitner. Klagenfurt: J. Clementsitsch & K. Clementsitsch. Marburg: F. Halbarth. Oedenburg: L. Pachofer. Ofen: Hankowsky. Pancsova: C. Rauschan. Pest: J. v. Török. Prag: J. Preistig. Pressburg: C. Römer und Gebr. Heckenberger. Segedin: J. Kiekner und C. Eigner. Warasdin: A. Halter.

Die so eben bei Pirer & Keck in Wien erschienene Brochüre über die Heilkräfte, Wirkungen und Spezielle Anwendung des **Korneuburger Nahrungsviehpulvers** ist durch Alle die früher bezeichneten Firmen zu beziehen.

Die Herren Apotheker und Kaufleute wollen wegen Abnahme des Depots sich entweder an die Kreisapotheke in Korneuburg, oder an die Apotheke in Bruck wenden, und werden in den Zeitschriften gleichfalls namhaft gemacht.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

'ung der k. k.
ᐧ t e

Hof
Exoffo

God. XXII. U ZAGREBU, U PETAK DANA 27. LIPNJA 1856. Broj 147.

Carsko-kr. NARODNE službene NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzamši nedjelje i praznike ... Za službene oglase opredieljena je ... 4 kr. sr. ... Za ... oglase ... 20 kr. sr. ... pako od svake poj... jedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole besodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Nj. c. k. apostolsko veličanstvo našlo se je uslied najvišjeg ručnoga pisma dd. Laxenburg dne 22. t. m. najmilostivie potaknuto, povodom predstojećega rodjenja Nj. veličanstva carice, za siromake glavnoga i stolnoga grada Beča i to osobito za podupiranje obèrtovnih i radećih razredah, zatim sramežljivih siromakah odredit najvišji milodar u iznosku od deset tisućah forintih.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Tèrst, 24. lipnja. Nj. veličanstvo kralj gèrčki primio je u audiencii učrednika izvèrstnih novinah ovdie izlazećih u gèrčkom jeziku „Ημερα“ (dan) gospodina Ivana Skilici-a i učinio mu je zatim po gospodinu konzulu predat red spasitelja.

Austrianski poslonoša u Atini baron Walther dobio je od Nj. veličanstva kralja Ottona gèrčkoga komandierski kèrst spasitelja.

Niemačka.

Monakov, 21. lipnja. Poklisarska komora votirala je sa 81. glasom proti 42 glasovah gradjenje željeznice od Rosenheima u Solnograd i da se zato uzajmi 9.700.000 for.

Franceska.

Pariz, 18. lipnja. Austrianska fregata „Radetzky“ i njezini oficiri, kapetan Wisniak, pukovnik Wurm itd. bili su u Toulonu veoma liępo primljeni od pomorskih oblastih, svagdie su ih odlikovali čašljenjem i svetkovanjem. — Kod posliednjega bala u hotelu de ville bila je pèrva osoba, koju je car unišavši u dvoranu pozdravio, austrianski general Martini. Svagdie i kod svake prigode pokazuje se sèrdačno porazumljenje i tiesni savez Franceske s Austriom. — Svi članovi carske familie, zajedno s principom Napoleonom, podpisali su, kao što jedan belgijski list javlja, kèrstni spis carevićev. Stvar se ima u istinu kako sliedi: Princip Napoleon nije hoteo s početka podpisati pozivajući se na to, da se nije pazilo na etiketu; ali u sakristaji zapoviedio je car naročito principu Napoleonu, neka podpiše, što je on odmah i učinio. Nieke zlomisleće osobe hotiele su bez razloga tvèrdit, da je s tim dogadjajem u savezu, što nije princip Jerolim prisustvovao obredu kèrštjenja u cèrkvi Notredamskoj. — Podpisi u Parizu za poplavljenike iznose do 2 miliuna franakah.

Pariz, 20. lipnja. Car će do konca siednicah ostati u Parizu a zatim otići će u Plombières. Od ovud će Ljudevit Napoleon posietit s nova kupljeni gradić Arenenberg, gdi je car uz kraljicu Hortensi-u proveo vrieme svoje mladosti. Moglo bi se dogodit da će car odovud poduzet dalji put, da se sastane sa carom austrianskim. — Kao što se čuje, bili su se nadbiskupi i biskupi dogovorili, da prigodom obieda, koi im je dao car prije tri dana, istomu učine ustmeno nieke predloge, i kardinalu Bonaldu kao najstariemu izmedju franceskih kardinalah bilo je naloženo, da povede rieč. Kažu, da je taj vèrhovni pastir u ime episkopata zahtievao, da bi se učinile naredbe, da se obdèržava svetkovanje nedielje u obće a poimence, da se tako uredi vojnička služba, da nebudu preprieČeni vojnici pohadjat službu božju. I na to su se, vele, biskupi tužili, što sadašnje zakonotvorstvo, premda ima podpunu moć nad štampom, „Sieclu i Pressi“ dopušta, svaki dan navaljivat na episkopat i katoličke inštitucie. Car nije našao za potrebno odgovorit biskupima na to. — Kao što „Moniteur“ javlja, poslao je baron A Rothschild u Beču prefektu od Seine 10 000 fr. za poplavljenike. Na redarstvenoj prefekturi dosad su sakupili 2,079,502 fr. — Doznajemo, da su se englesko-franceske misli u obziru sjedinjenja Moldavske i Vlaške iznenada promienile. Čini se da je porta, koja se je kao i Austria ovoj osnovi žestoko protivila, jedan memorandum podniela u Parizu i Londonu, koi nije ostao bez uspieha. I austrianski predlozi učinili su željeni utisak, i sada uvidiaju u Parizu, da bi sjedinjenje ovih dviuh kneževinah bilo jedino na korist Rusii.

(Triest. Ztg.)

„Moniteur“ priobćuje sliedeće izviestje maršala Pelissiera od 6. lipnja na ratnoga ministra:

Gospodine Maršale! Danas je u glavnom stanu engleske vojske bila svetkovana investitura bathskoga reda. Oko 10 ½ sata iskazao mi je general Condrington čast, da me odvede i ja sam otišo praćen po generalima i inim osobama, koji su se imali uresit tim redom, u engleski glavni stan. Tamo se je nalazio u šatoru urešenom zastavama obih narodah lord Gough, niekadašnji glavni zapoviednik istočno-indijske vojske, kojemu je Nj. veličanstvo kraljica Engleske naložila, da predsieduje svetkovini. Engleska piehota i topništvo sačinjavahu tri stranke od karéa nezatvorenoga prema šatoru. Po pročitanju odluke Nj. veličanstva kraljice dèržao je lord Gough govor. Zatim uresi Nj. gospodstvo mene, kao i generale de Sales-a i Mac-Mahon-a s obilježjima velikoga kèrsta bathskoga reda. Zatim dodje red na komandiere i viteze, na svakog od kojih znao je lord Gough upravit laskateljnih riečih. Zatim je sliedio razgled vojske engleske, koja se je, kako svagda, dèržala izvèrstno. Na početku i na koncu svetkovine gruvahu iz topovah engleski topnici za pozdravljanja, koje je išlo kraljicu; francesko topništvo stavljeno nešto dalje, odgovaraše na svaki hitac. Po posliednjim pozdravnim hitcima povukoše se čete natrag a mi sieli smo k ručku pripravljenom po generalu Condringtonu. Napijalo se na zdravje kraljici Viktorii, principu Albertu i caru Napoleonu pod uzajemnim izjavljivanjem iskrenoga sućutja i sèrdačnoga poštovanja. Ove misli, koje su englesku i francesku vojsku sjedinile i, odkad su obe došle u poticaj, svakim danom ojačile, nisu bile izjavljene možebiti nikad tako bezobzirno, kao tom prigodom. Ja sam počutio živahnu radost vèrhu toga i cienim se sretnim, da ju mogu prema Vašoj preuzvišenosti posviedočit.

Uzmite itd

Pelissier.

Za ovim izviestjem čini „Moniteur“ sliedit govor, što je lord Gough dèržao kod podieljivanja reda. Veliki kèrst bathskog reda dobili su: maršal Pelissier i divizioni generali de Sales i Mac-Mahon. Obilježja kao komandieri: divizioni generali Thiry, Herbillon, Borat, d' Aurelle, Camou, d' Autemarne i d' Allonville. Izvan toga predao je lord Gough engleskim general-lieutenantima Dacres-u, Barnard-u i lordu Rokeby-u, kao i general-inspektoru engleskih bolnicah dru Hale-u obilježja stupanjah ovoga reda podieljenih im po kraljici Viktorii.

Izvan toga javlja „Moniteur“ da se je uslied posliednjih izviestjah glavnoga zapoviednika istočne vojske od podpisanja mira počemši do 13. t. m. u Krimu ukèrcalo da se vrati u Francesku: 3620 oficirah, 93,826 momakah i 16.046 konjah. Za ukèrcat se ostali su još: 721 oficir, 22.942 momka i 7200 konjah i mazgah. Topničko gradivo, koje je 13. t. m. malone svekoliko bilo ukèrcano, bit će sada podpunoma ukèrcano. Isto tako ima se s ukèrcanjem gra-

Pariz, 22. lipnja. „Moniteur“ javlja, da su obèrtnici veoma uznemireni zbog ukinutja zabranah (prohibiciah). Njihov strah je bez razloga. Zaštitne carine zamienit će uvozne zabrane, i vlada će za pojedine carine predložit, da se još povise.

Službeni list javlja nadalje da su uslied viestih iz Carigrada Rusi vratili Kars Turcima a izišli iz Redut-Kala.

Velika Britania i Irska.

London, 20. lipnja. „Morning Post“ javlja: „Imamo razloga mislit, da će lord Palmerston posavietovat kraljicu, da siru Edmundu Lyonsu uzemši u obzir usluge učinjene po njemu kao zapoviedniku flote u cèrnom moru podieli dostojanstvo pera. To će biti jedino persko dostojanstvo, koje se podieljuje u nagradu za vojničke usluge na moru ili na kopnu, koje su bile učinjene za prošastoga rata.

U Londonu se širi čudnovat glas. Vele da se je vlada osviedočila, da je Palmer do 30 osobah otrovao. „To je očevidno pretierano“ — piše jedan dopisnik Obćih Novinah, — „no za cielo ima nešto istine i u tomu. Mi stavljamo bez duga razmišljavanja nulu s desna na lievo i zadèržujemo samo jedinku 3. Ove žèrtve bi bile Palmerova žena, njegov brat Walter i njegov priatelj mladi Bladon, koi je uživao smèrtonosnu gostovitost svoga kućanina, a po smèrti kojeg, kao kod smèrti Cookove, nisu se mogle naći dragocienosti, koje je on prije posiedovao. Mi smo u svoje vrieme prediztragu i obiede u ova dva slučaja pozorno čitali i osviedočeni smo sasvim, da se u obziru na ove tri imenovane osobe sumnja vlade osniva na najčvèrstiim temeljima.“

— Vadimo iz dopisa jednog londonskoga u „Gazz. Uff. di Milano“:

„People's Paper“ pita: „Kakva bi bila posliedica iz rata s Amerikom za Veliku Britaniu?“ Evo odgovora:

„1. Strategički, Amerikanci mogu idućeg prolieća imati 1,500.000 pušakah Minié gotovih, da ih zatim stave u ruke još tolicini ljudih ta-

kovim postojanstvom i važnosti obdarenih, što bi se zaludu tražilo u kojem drugom dielu svieta. Kao što donosi „Shiping Gazetta“, 500,000 ovih ljudih može se sabrati na svakom i ciglom miestu amerikanske obale kroz nešto malo danah.

„2. U obziru na brodarstvo: 50 steamer-ah, svaki od 4000 bačavah, kroz 8 miesecih mogu biti pripravljeni. Na brodo-popravništvima sjedinjenih dèržavah leže složena gradiva ne za jednu, nego za više morovojnicah, kojima drugo neoskudieva, nego da se izberu i zajedno slože. Osamdeset tisućah mornarah tamo popisanih (fishermen), ti su valjani za brodarstvenu službu, i Amerikanci hvale se, da bi kroz četiri mieseca 500 najbèržih posebnih ladjah pridružilo se k njihovoj morovojnici.

„3. U obziru na pokrajinu: Meksik, Kuba, sva središtna Amerika i Kanada do sievera pristale bi uz sjedinjene dèržave, čim bi se pèrvi neprijateljstva hitac izmetnuo, i najoholii Englezi izpoviedaju, da se nemogu pitati nadom, da bi samo rogušicu zemlje ovim ratom zadobili.

„4. U obziru na tèrgovinu: Kerda posebnih (privateers) brodovah, proti kojima nikakvo pomorstvo nemože ništa, učinila bi uzaludnom svaku tèrgovinu u Oceanu. Od zapadnih amerikanskih lukah postavila bi ogradu do indianskog Oceana i do mirnog mora, a od istočnih lukah zagradila bi Atlantik i nordičko ili sieverno more. Ali — i ovo bi bilo zlo gèrdje od svakog drugog zla — nebi više pamuka bilo iz sjedinjenih dèržavah, niti bi više rukodielja bilo, koje je tamo Engleska poslala. Ova izviestnost sadèrži „propast.“ Nebi više žita dolazilo iz pokrajinah Yankeah — te ovo opet sadèrži „oskudicu.“ Niti bi Yankee tèrpili koliko mi. Naproti njima drugi su izlazci zatvoreni, i oni sami po sebi mogu obradjivati svoj vlastiti pamuk, sami sobom tkati svoja sukna i sami samcati jesti svoje volove. Pod ovim obzirom Engleska je u takovom položaju, po nečemu nalična onom fiorentinske republike u srednjem vieku; mi smo izvèrstni stvoritelji; kalimalska vieština danas cvieta u našim rukotvorima; ali nam manjkaju pèrve tvorine u slučaju kad bi se Amerika osietila da nam odreče svoje zaštitnistvo, Engleska bi ostala kao nieka lutajuća i izgubljena sobarica, koja biaše iz službe otierana. Glad i samoubojstvo njoj priete, osim kad ona nebi našla novo smiestište sebi pomoću svojih zaštedjenjah. A gdie su naša zaštedjenja? . . .

„Dočim se našem medjunarodnom miru takovim nepreželjenim načinom prieti, opasno je da unutarnja tišina bude bèrzo uznemirena kartističnim teoriama — socialistima engleskim — koje se ustrašavajućim načinom razprožaju. Agapenome (ili — Abode of Love — stanište ljubavi), veliki zavod ljudih i ženah već od sedam godinah podignuti u okolicama Londona, i osiljeni pod zakonima sjedinjenosti dobarah, jest upravo ništa prama gèrdnom projektu, koi se od niekoliko danah obnosi pod naslovom: People 's League for national, or joint-property. (Zakoni za puk za sobstvenost narodnu ili obću.) Pod ovim naslovom, raznose se u zamašitim pismima, kao izraza načelah, na kojima se osniva ovaj projektirani zakon, ovi nadpisi: Sveobće zajedničtvo — družtvena jednakost — i zemlja u zajednici po svemu svietu. Onaj program pak prieti da će se preobraziti u periodički dnevnik, budući da je pèrvi cèrveni zastor (takvi je pomenuti list i po boji i po veličini svojoj) nosi br. 1, izrično obećavajući još tomu podobni drugi i treći.“

Gèrčka.

Viesti iz Atine jesu od 14. t. m. Hajdučkoj četi, koja je kao što je onomadne javljeno zarobila više osobah i utekla u klanjce gore Kythuronske, oteta je sva nada da uteče; ono malo vrielah, što se nalezi u toj gori, posieli su po vojnički, otierali stada, goru obkolili, i tako su hajducima ostavili samo izbor medju smèrtju od gladi i tanetima četah vriebajućih na nje.

Belgia.

Bruselj, 19. lipnja. Kad se je grof flandrijski jučer na kolima vraćao u Laeken, puče osa od kolah, koja su se malone prevalila bila. Kočiaš i sobar srušiše se sa svojih siedilah, dočim su konji u najhitriem tieku s kolima utekli, na motkama od kojih dèržao se je čvèrsto ostavši princip. Stopram na vèrhu od bèrdašca kod Laekena podje niekom čovieku za rukom obustavit ih. Princip ostavio je kola neuvredjen, jedinom kočiašu dopade mala rana.

Dania.

Iz Kodanja javljaju da su sjedinjene dèržave ne želju Danie pristali da se produži pogodba protežuća se na sundsku carinu od 26. travnja 1856 na godinu danah i to pod dva uvieta: neka plaćaju brodovi pod protestom i sačuvanjem pravne točke, i da se za ove godine pitanje uredi na medjunarodni način.

Engleskoj dolnjoj kući bio je predložen jedan dio dopisivanja o sundskoj carini. Potvèrdjuje se time, da je lord Palmerston predložio da se nebi carine u buduće više pobirale u Helsingöru, već u lukama baltičkoga mora, kamo su brodovi odredjeni. Danska vlada zabacila je ovaj predlog i ovim očitovanjem zaključuju se spisi. Odbor dolnje kuće, koi ima iztraživat ovaj predmet, dèržao je svoju pèrvu siednicu, no ove godine neće već dotierat do toga, da podnese svoje izviestje.

Nizke zemlje.

Amsterdamski „Handelsblad“ kaže pod 20. t. m. „Uprav doznajemo viest, da je ministarstvo u istinu naimenovano. Poslie gospodina van Halla podneli su ostavku i gospoda van Reenen i Donker Certius i dobili su, što su zahtievali. Svi ostali ministri ostaju. Tri novoimenovana ministra jesu za ministarstvo pravosudje: G. J. L. van der Brugghen; unutarnjih poslovah: G. D. G. Simors; izvanjskih poslovah: g. Gevers van Endogeest. No službeno oglašenje ovih naimenovanjah odgodit će se, vele, do novih izborah“. — Iz Haaga javlja „Handelsblad“ da nije ovostrani poslanik u Parizu, gospodin Lightenvelt tamo ni došao, kao što su nieki listovi prijavili, pa da ga in uobće neočekuju.

Spanjolska.

Madrit, 20. lipnja. Dozvola za željeznicu od Alara u Dulmas podieljena je pokretnom vierivu. Ukorni votum proti ministru Escasuri u obziru gradjevinah kod sunčanih vratah (Puerta del Sol) zabačenje po kortesima sa 125 glasovah proti 23 glasa.

Turska.

Iz Smirne prispievaju neprestano izviestja o nasiljima Turakah proti Kèrstjanima i Židovima.

Bèrzojavne viesti.

Monakov, 22. lipnja. Zakon sudbenoga ustava dobio je po zaključcima obih komorah sankciu Nj. veličanstva kralja a sutra će druga komora viećati o postulatima za provedenje istoga.

Madrit, 21. lipnja. Vlada je iz pitanja sunčanih vratah (Puerta del sol) načinila kabinetsko pitanje. — Ministar unutarnjih poslovah Escosura dèržao je na kortese govor, koi je učinio velik utisak, opravdujući sebe; pobudio je često i živahno pleskanje. Ministarstvo Esparterovo učvèrstilo se učinkom toga parlamentarskoga slavodobitja. — Kraljica je od 19. lipnja bolovala; pustili su joj kèrv i jučer je rodila prije vremena.

Marsilja, 22. lipnja. Ovamo dospievši „Alexandre“ donosi viestih iz Carigrada od 13. lipnja. Banka utemeljena po Layardu počela je dielovat. 14.000 momakah franceske vojske bilo je u Carigradu sakupljeno. Od 16 vojničkih bolnicah, izpraznili su već 8. Jedna u Carigrad došavša pošiljka naviestila je, da će doći 13 velikih parobrodah, u koje se imaju ukèrcat vojničke čete. Bilo je brodovah u pripravnosti, u koje bi se moglo ukèrcat 50.000 momakah. Deset engleskih brodovah poslano je bilo u Redutkale. Razorenje utvèrdjenjah od Reni-a i Ismaila potvèrdjuje se. Maršal Pelissier ustanovio je 5. dan sèrpnja za rok, kad imaju saveznička vojska izići iz Turske. Od tog dana počemši prestat će veli „Presse de Orient“ vojnička zaštita turskoga carstva po saveznicima. Posliednje nedielje počinilo se u Carigradu mnogo zločinstvah. Proti braći Kalergis podigla se tužba, da su se neprijateljski izrazili proti kralju Ottonu.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 26. lipnja 1856.

Tečaj dèržavnih papirah.

	U sreb
Dèržavne zadužnice . . . . . . sa 5%	83⅝
dto od [illegible]odine 1851 seria B » 5%	
dto od [illegible] 1853 s povratkom » 5%	93¼
dto iz [illegible]narodnog zajma . » 5%	85³⁄₁₆
dto . . . . » 4½%	73½
dto . . . . » 4%	63½
dto od g. 1850 s povratkom » 4%	92½
dto . . izžriebane . . » 4%	
dto . . . . » 3%	62
dto . . . . » 2½%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.	237
» » » » » 1839, » 100 »	119½
» » » » » 1854, » 100 »	107⅛
Bečko-gradski banko . . . . . . sa 2½%	61¾
» » » . . . . » 2¼ »	
» » » . . . . » 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie	87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah	76⅜
Bankovne dionice komad po	1120
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.	548¾
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene	336
dto dto s plaćanjem na rate	357½
Dionice sieverne željeznice . . po 1000 f.	3117½
» bečko-glogničke željeznice » 500 »	
» šoprunsko-malobečke » » 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . . » 250 »	250
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . . » 200 »	586
» » 2-og » s pèrvenstvom 200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po 500 »	585
» » Lloyda u Tèrztu . » 500 »	431¼
» budapeštanskog lančanika » 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.	
» Gjurske željeznice	
Galičke založnice sa 4% . . . . za 100 »	

Tečaj mienični.

Amsterdam za 100 holandezkih for. . for.	84½
Augsburg za 100 for. current . . . . »	102⅝
Berlin za 100 pruskih talirah . . . . . »	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . . . . »	
Frankfurt na Mainu za 120 for. . . . . »	101¼
Genova za 300 piemontezkih lirah . . . »	118⅜
Hamburg za 100 mark banko . . . . . »	75
Lipsko za 100 for. . . . . »	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . . . »	101¾
London za 1 funt šterlinga . . . . . »	10-2
Lyon za 300 frankah . . . . . . »	118¾
Milan za 300 austrianskih lirah . . . . »	102½
Marseille za 300 frankah . . . . . . »	118½
Pariz za 300 frankah . . . . »	118¾
Prag za 100 forintih . . . . »	
Tèrzt za 100 forintih . . . . »	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . . . »	102½
Bukurešt za 1 forint . . . . parah	265
Carigrad za 1 forint . . . . parah	468
Smirna za 1 forint . . . . parah	

Tečaj novca.

Carski dukati	6⅜
Srebro od 25. lipnja	3

SLUŽBENI LIST.

Br. 2357. (Izv.—230) (3—3)

Razpis natiečaja.

Od strane c. k. kot. ureda čakovačkog ovim se za popunjenje izpražnjene službe obćinskog tajnika kod obćinskog ureda u Novakovcu u kotaru čakovačkom, predielu Medjimurje, kojom službom skopčana je platja godišnja od 350 fr. i stanbinom u naravi, razpisuje se natiečaj do 30. sèrpnja t. g.

Natiecatelji imadu svoje redovito dokumentirane molbe, u kojim dokazano biti mora:

a) doba života,
b) neprikorno ćudoredno i političko ponašanje,
c) dosadanje upotrebljenje,
d) podpuno znanje hèrvatskog i niemačkog jezika i ine sposobnosti do gore ustanovljenog roka, i to oni, koji se u javnoj službi nalaze, putem svoje predpostavljene oblasti, a ostali putem podložne političke oblasti na podpisani c. k. kot. ured upraviti imadu.

C. kr. kot. ured u Čakovcu dne 19. lipnja 1856.

C. k. kotarski predstojnik
Sparovec.

ad Nr. 7946.

Versteigerungs-Kundmachung.

Am 14. Juli 1856 um 9 Uhr Vormittags angefangen werden folgende, das der Staatsherrschaft Banskidvor gehörige Prädium Kellemen im Warasdiner Komitate bildende Entitäten in Kellemen von Seite der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin, nomine des hohen Aerars im Lizitationswege an die Meistbietenden auf die Dauer von sechs Jahren, vom 1. Oktober 1856 bis dahin 1862 mit Vorbehalt der höheren Genehmigung in Pacht gegeben werden, als:

Des Pacht-Objektes Nro.	Kulturgattung und Benennung der Grundstücke	Parzellen Nro.	Flächenmaß einzeln Joch	Flächenmaß einzeln □°	Flächenmaß zusammen Joch	Flächenmaß zusammen □°	Reinertrag fl.	Reinertrag kr	Fiskalpreis fl.	Fiskalpreis kr.
I	Acker Wodička neben der Mühle	15	4	1209	—	—	11	40	54	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-I	3	672	8	281	15	32		
II	Acker Sarnica	16	2	1597	—	—	3	47	27	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-II	2	250	5	247	9	46		
III	Acker Černica, obere Theil	17-III	1	1087			12	12	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-III	1	333	2	1420	5	30		
IV	Acker Černica, untere Theil	17-IV	1	1088			12	11	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-IV	1	333	2	1421	5	30		
V	Acker Magička	19-V	1	1403			6	28	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-V	1	560	3	363	6	8		
VI	Acker Magička	19-VI	1	1403			6	28	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-VI	1	560	3	363	6	8		
VII	Acker Magička	19-VII	1	1403			6	27	25	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-VII	1	560	3	363	6	8		
VIII	Acker Ravnica	21-VIII	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-VIII	1	1113	3	1285	7	42		
IX	Acker Ravnica	21-IX	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-IX	1	1113	3	1285	7	42		
X	Acker Ravnica	21-X	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-X	1	1113	3	1285	7	42		
XI	Acker Ravnica	21-XI	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-XI	1	1113	3	1285	7	42		
XII	Acker Ravnica	21-XII	2	172			7	—	20	—
	von der Wiese Medseča der Theil	26-XII	1	1112	3	1284	7	42		
XIII	Acker Smudnica	24-XIII	3	1331			13	38	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XIII	—	1435	4	1166	4	51		
XIV	Acker Smudnica	24-XIV	3	890			12	43	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XIV	1	276	4	1166	6	23		
XV	Acker Smudnica	24-XV	3	1070			13	6	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XV	1	96	4	1166	5	49		
XVI	Acker Smudnica	24-XVI	4	70			14	33	30	—
	von der Wiese Smudnica der Theil	25-XVI	—	1096	4	1166	3	43		
XVII	Weingarten veliki verh	33-XVII	—	804	—	804	6	15	8	—
XVIII	» » »	33-XVIII	—	—	—	804	6	15	8	—
XIX	» » »	33-XIX	—	—	—	804	6	15	8	—
XX	» » »	33-XX	—	—	—	804	6	15	8	—
XXI	» » »	33-XXI	—	694			5	23	8	—
	Wiese	34-XXI	—	57	—	751	—	35		
XXII	Weingarten	33-XXII	—	694			4	41	8	—
	Wiese	34-XXII	—	147	—	751	1	38		
XXIII	Weingarten veliki verh	33-XXIII	—	449			3	26	8	—
	Wiese	34-XXIII	—	302	—	751	3	22		
XXIV	Weingarten mali verh	30-XXIV	—	806	—	806	5	45	8	—
XXV	» » »	30-XXV	—	732			5	13	8	—
	Wiese	31-XXV	—	74	—	806	—	15		
XXVI	Weingarten mali verh	30-XXVI	—	708			5	1	8	—
	Wiese	31-XXVI	—	97	—	805	—	19		
XXVII	Weingarten mali verh	30-XXVII	—	679			5	—	8	—
	Wiese	31-XXVII	—	126	—	805	—	25		
XXVIII	Weingarten mali verh	30-XXVIII	—	551			4	2	8	—
	Wiese	31-XXVIII	—	254	—	805	—	51		
XXIX	Weingarten mali verh	30-XXIX	—	500			3	35	8	—
	Wiese	31-XXIX	—	305	—	805	1	—		
XXX	Weingarten mali verh	30-XXX	—	714			5	4	8	—
	Wiese	31-XXX	—	91	—	805	—	18		
XXXI	Weingarten Pustika	38-XXXI	—	1295			5	7	10	—
	untere Wiese	39-XXXI	—	358	1	53	—	27		
XXXII	Weingarten Pustika	38-XXXII	—	1255			4	58	10	—
	obere Wiese	37-XXXII	—	230			—	18		
	untere Wiese	39-XXXII	—	168	1	53	—	12		
XXXIII	Weingarten Pustika	38-XXXIII	—	1272			5	2	10	—
	obere Wiese	37-XXXIII	—	274			—	51		
	untere Wiese	39-XXXIII	—	106	1	52	—	8		
XXXIV	Weingarten Pustika	38-XXXIV	—	1229			4	52	10	—
	obere Wiese	37-XXXIV	—	259			—	20		
	untere Wiese	39-XXXIV	—	164	1	52	—	12		
XXXV	Weingarten Pustika	38-XXXV	—	1423			5	38	10	—
	obere Wiese	37-XXXV	—	90			—	7		
	untere Wiese	39-XXXV	—	139	1	52	—	11		
XXXVI	Das Maiergebäude Haus-Nr. 9 nebst Stallung, Schopfen und dem jus regale des Weinschanksrechtes, dann an Grundstücken									
	Stadelgarten	2	—	977						
	Küchengarten	3	—	377			3	6		
	Wiese Savica	4. 5	4	782			29	32	200	—
	Acker Stuk	6	12	1306			109	10		
	Feldrein beim Acker Stuk	7	—	701	18	943	1	18		
XXXVII	Mahlmühle an der Pletvica mit dem Garten	14	—	389			1	30	283	—
XXXVIII	Das Wirthshaus Kelemen Nr. 10 mit Garten	10	—	185			—	49	48	—
	Acker Ziglenica	11	—	898						
	Wiese	12	—	350	—	1433	5	38		

Die Pachtlustigen werden hiemit eingeladen, zu dieser Lizitation an dem bestimmten Tage im Maierhofe zu Kellemen zu erscheinen. Die Pachtbedingnisse können bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion Warasdin und beim k. k. Domänenamte Banskidvor eingesehen werden.

Von der k. k. kroat.-slav. Finanz-Landes-Direktion Agram am 4. Juni 1856.

1128—32

Br. 3751, 3752, 3753. (DS.—68) (3—1)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili željarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu dozněiteljnu
od 17. svibnja 1856. br. 1150	Oroslavje sa 1 Exempt. naselbinom	Žiga grof Vojkffy	173	20	1. studenoga 1856.	9. kolovoza 1856.	9. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1151.	Bistrica sa 1⅛ Exempt. naselbinah	Ana grofica Sermage	195	—	„	„	9. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1152.	Golubovec sa 1⅛ Exempt. naselbinah	„	238	20	„	„	9. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1133.	Budenci sa 1¾ kmetskih naselbinah	Mate Dolinšić	500	—	„	„	9. listop. 1856. u 10 satih prie podne
od 24. svibnja 1856. br. 1215.	Rečica sa 81⅛ Exempt. naselbinah	Vilhelm Herzberg	20265	50	„	14. kolovoza 1856.	13. listop. 1856 u 9 satih prie podne
od 24. svibnja 1856 br. 1232.	Šćitarjevo sa 1⅝ kmetskih naselbinah	Eduard Vulaković	650	—	„	„	13. listopada 1856 u 9 satih prie podne

Uslied toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 za odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 al. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 4. lipnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Z. 983. Civ. 1856. (Izv.—235) (3—1)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Essek wird zur Vornahme der bewilligten öffentlichen Feilbietung des auf 4782 fl. 18⅓ kr. CMze. geschätzten, in die Rochus Collogeathsche Verlassenschaftsmasse gehörigen Hauses Nr. 84 in der Festung Essek, der 14. August 1856 für den ersten, und der 11. September 1856 für den zweiten Termin mit dem Beisatze bestimmt, dass diese Realität unter dem Schätzungswerthe nicht hintangegeben wird, und dass die auf das Haus zu Gunsten der drei minderjährigen Kinder intabulirten Satzposten, für jedes Kind mit 1650 fl. 50½ kr. W. W. auch weiterhin zu Gunsten derselben Minderjährigen auf dem Hause intabulirt zu bleiben haben.

Kauflustige haben an den obbestimmten Tagen um 9 Uhr Vormittags in facie loci zu erscheinen, und können vorläufig den Grundbuchsstand und die Feilbietung-bedingnisse in der Kanzlei dieses Gerichtes einsehen.

Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben, so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigensfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats Gericht Essek am 13. Juni 1856.

Nr. 2594. (Izv.—234) (3—1)

Edikt

zur Einberufung der Verlassenschafts-Gläubiger.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Essek werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 12. März 1855 ohne Testament in der Festung Essek Nr. 84 verstorbenen Handelsmannes Rochus Kollograth, eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 7. August 1856 Vormittags um 10 Uhr zu erscheinen oder bis dahin ihre Anmeldungsgesuche schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an diese Verlassenschaft, wenn sie durch die Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände als insofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitatsgericht

Essek am 7. Juni 1856.

Nr. 6569. (1—1)

Avviso di Concorso.

Si è reso vacante il posto di secondo Scrittore presso l' Imp. Reg. Uffizio Centrale di porto e Sanità in Venezia cui va congiunto l' appuntamento di annui fiorini quattro cento.

Chiunque intende aspirarvi presenterà fino al giorno dieci di Luglio pros. vent. al Governo Centrale Marittimo la documentata sua instanza comprovando l' età, l' illibata sua condotta morale e politica, la piena idoneità al posto optato, i servigj anteriormente prestati e le cognizioni di lingue che eventualmente posedesse.

Dovrà pure dichiarare se egli si trova in parentella od affinità con altri impiegati del presato Uffizio.

Dall' I. R. Governo Centrale Maritimo.

Trieste 13. Giugno 1856.

Br. 135. gr. (Izv.—233) (3—1)

Oglas.

Uslied odluke c. kr. kotarskog ureda ovoga kao suda prodavat će se na pèrvoj dražbi dne 12. sèrpnja, na drugoj pako i posliednjoj 12. kolovoza 1856 u Japagi kuća i zgrade sa pol sessie zemljišta nasliednikah Trivuna i Teše Kravića, koje dražbe uvieti kod ureda ovoga svagda se uviditi mogu.

Kupiti želeći pozivaju se ovim na opredieljene dražbe roke, — pozivaju se takodjer svikolići, koji na rečenu nepokretnost pravo goje, da takovo u vrieme prijave, pod gubitkom zakonom naznačenim.

C. k. kotarski ured pakrački kao sud dne 16. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
R. Bošnjak.

Br 471. gr. (Izv. 236) (3—1)

Oglas.

Pošto je dražbena prodaja kuće i zemljišta Nikole Gosinca iz Dežanovca radi duga od 114 f. i sudbenih troškovah pod 3. rujna pr. g. br. 670 gr. u službenom listu pod br. 206, 214 i 220 od g. 1855 proglašena bez uspieha ostala, tako će se ista kuća sa zemljištem na 431 for. procienjena dne 15. sèrpnja i 15. kolovoza 1856 svaki put u 3 sata po podne mą izpod prociene opetovano prodavati.

Pozivaju se dakle na ovu dražbu kupiti želeći tim dodatkom, da se dražbeni uvieti pod 3. rujna pr. g. br. 670 gr. naznačeni isti ustanovljuju.

Pozivaju se takodjer i svi oni, koji kakovo založno pravo na ovaj grunt imaju, da takovo ovomu sudu tim sigurnie prie dražbenog roka prijave, budući se kasnie na na njih obzir uzeti neće.

Što se do obćeg znanja stavlja.

C. k. kotarski ured kao sud.

U Daruvaru dne 19. lipnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
Viktor Somogyi, v. r.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U SUBOTU DANA 28. LIPNJA 1856. Broj [illegible]

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Za službene oglase opradieljeno je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a za svakiput 3 kr. sr. — Za druge oglase ili posebno članke plaćjase do 10 liniah 30 kr. sr. dalie pako od svake podine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine" obnovi, i to na pol godine poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na četvèrt godine poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole bezodvlačno podpunu predplatu na „odpravništvo Narodnih Novinah" franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Uredovni dio.

Dne 28. lipnja 1856. izdan je i razposlan komad XIII. razdiela I. zemaljsko-vladnog lista od god. 1856. za kraljevine Hèrvatsku i Slavoniu u hèrvatsko-niemačkom i sèrbsko-niemačkom izdanju. U istom se nalazi:

Doknadni ugovor od 3. rujna 1855. u obziru pregledanoga poštansko-savèznoga ugovora od 5. prosinca 1851.

Razpis ministarstva financiah od 7. svibnja 1856, kojim se carinski postupak, dozvoljeni za prevoz preko inozemskoga okoliša, koi je omedjašen carinskom liniom od Bregenca do Aša, razprostire i na okoliš od Aša do Labe.

Naredba ministarstva unutarnjih dielah, bogoštovja i financiah, zatim vèrhovnoga zapoviedničtva vojske od 8. svibnja 1856, kriepostna za svekolike krunovine, izim Krajine vojničke, glede oprosta prebivalištah duhovničkih od ukonačivanja vojnikah.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Zagreb. Uredničtvo Gosp. lista u zadnjem svom broju (27) na koncu opaža sliedeće: „napomenuti moramo, da nam se članak na str. 113 (br. 26) (preštampan takodjer u našem listu br. 144) donoseći viest o lietini gornjeg Zagorja kroz niekoliko pogriešakah, tičućih se stranom dobe i vremena, stranom opet usievah, znatno izopačio; nu budué znamo, da su to čitatelji, koji se bave gospodarstvom, čitajuć jur sami kako treba izpravili, zato radi tiesnog prostora tog lista pogrieške nenavodimo potanje." — Buduć da smo i mi viest tu u Nar. Nov. br. preštampali, zato scienimo da smo dužni obćinstvu našem takodjer priobćiti taj izpravak Gosp. lista.

— Upravo sada izašo je izpod tiska VII. svezak spisah za hèrvatsku mladež od Krištofa Šmida, sadèržavajući dvie nabožne pripoviedke: Mladi pustinjak i kresnica, što ih je prevelo i izdalo kolo mladih rodoljubah.

— Prekjučer utopio se je hotimice u Savi nieki zanatlijski šegèrt, koga je tim veća šteta, što je bio kako čujemo marljiv i poslen mladić. Pripoviedaju, da je već prie niekoliko danah kazivao, da će se pogubiti, jer mu je tobože dodijalo živieti na ovom svietu i jesti ljudski hlieb. — Javljaju nam takodjer iz Karlovca, da se je tamo kod predgrada Rakovca bacila u Koranu te utopila nieka pristojna sluškinja u najliepšoj dobi svog života. I ona je unapried često smicšeć se govorila, da će se utopiti.

J. A. U Otoku, 23. lipnja. Dan 21. lipnja t. g. bio je vèrlo nesretan za Ottok u brodskoj pukovnii, i za bližnju okolicu. Jerbo iza kako je prošlih danah nesnosna vrućina vladala tako, da je toplomier pram sieveru u hladu sobe 26. stupanj vrućine pokazivao, isti gore navedeni dan pred večer, navuče se od zapada sivast oblak s munjom i strašnom gèrmljavinom, i poslie kako je dugim šumom zlokobno nam se pretio, pohodi nas najprije s krupnim ledom bez kiše, a zatim sa sitnim ledom pomiešanim sa tako obilnom kišom, da je čoviek mislio da će se oblak prelomiti. Što doduše nije se dogodilo, al oluja stranu jednu našeg polja Privlačko Polje i dalje, kud uze mah, pobara i potuče lietinu, težkim ratara trudom i blagoslovom božjim stečenu.

Osim tog žalostnog udarca dogodi se u otočkom polju još jedan žalostni dogadjaj, vriedan da se za nauk prostom svietu — obćinstvu priobći. Rečenog dana biahu na livadi u kupljenju siena niekoliko kupiocah i na susiednoj opet livadi niekoliko madjarah kosacah. Kad se oluja pokaza, i led stade padat, devetero čeljadi koje mužke, koje ženske tražiahu utočistje proti nepogodi pod jednim osamljenim hrastom — a pametnii madjari odoše dalje od hrasta kraj plota siesti, i da bi se proti tuči koliko toliko obranili, metnuše vèrhu sebe pokošenu travu. Pripoviedaju da se medju one pod hrastom i jedan zec, valjda strahotom oluje poplašen, uvuko tako, da su ga samo silom od sebe odtierati mogli. Dok je tako devetero njih pod hrastom stajalo, udari u hrast strašan grom, i oko hrasta četiri žene, medju njima tri mlade istom jesenas odate u cvietu mladosti svojo na miestu poubija, ostalih pet ošinuo je grom tako, da su svi više manje opaljeni od gromove vatre, ranah palježnih dobili, navlastito dvie dievojke, na kojima je veća strana rubenine izgoriela tako, da bi mogle i izgoriet, da se srietno vatra nije utèrnula. Dok su tako ovi stradali i bojali se, da ako i ostanu živi nepostanu sakati na gromom ošinutoj strani tiela, kraj plota siedeći, od hrasta ne baš daleko, al ipak iz atmosphere munjevine odaljeni madjari ostadoše nedotaknuti. Bog bi dao, da se prosti naš sviet graničarski iz žalostnog ovog slučaja nauči pameti, te u buduće bolje sluša, i pokori se naredbam svietovne vlasti o tom predmetu izišavšim, i nauku duhovničtva svoga javno dèržanom, kako se sviet kod oluje i gèrmljavine vladati ima, da od munje sačuvan bude; naime da se sakrivanja pod dèrvetje, kuda grom rado udara, kao od istog groma čuva i pazi.

— Službene bečke novine od 17. o. m. pišu: Kad se izbace topovi, koji će objaviti porodjaj Nj. c. k. veličanstva, dèržat će se u katedralnoj cèrkvi sv. Stiepana svečani Dedeum.

U velikoj sali lietnjeg carskog dvora u Laksenburgu napravljena je jedna kapela, u kojoj će se novorodjeno diete kèrstiti. Nj. veličanstvo carica povoljnog je zdravlja i njen porodjaj bit će za koi dan.

Prag će dobit zbirku starinah. Gradski čeonik g. Wanka odredio je s odobrenjem gradskoga vieća jednu prostoriu starogradske viećnice, niekadašnju obćinsku sobu, koja se baš preradjuje u pèrvobitan slog, za čuvanje i izlogu znamenitostih iz starie i novie poviestnice Praga i upravlja sada na posebnike i zborove, koji posieduju takove predmete, poziv neka bi ih predali starinarskom kabinetu, što se ima utemeljit. (Prag. Ztg.)

Bohemia doznaje, da je ovih danah preminuo u českim Karlovim Varima slavni te iz madjarskog rata dobro poznati ruski general Rüdiger.

Tèrst, 23. lipnja. Nj. veličanstvo kralj Otton gèrčki ćospeo je ovamo jutros na gèrčkom parobrodu „Hydra". Kad se je uz gruvanje topovah s kastela iskèrcao, primio je Nj. veličanstvo kralja gèrčki poslanik kod carskoga dvora pl. gospodin Skinas, konzul g. vitez Gianichesi sa konzularskim činovnicima, kojima su se pridružili mnogobrojni ovdie nastanjeni gèrčki podanici, koji su svoga kralja pozdravili sa strahopoštovanjem.

Pred hotelom de la Ville, gdi je Nj. veličanstvo odselo postavljena je bila jedna počastna kumpania piesačke regimente nadvojvode Rainera, koja je ovdie u posadi. Nj. veličanstvo odmah iza kako odsiede primi poklonjenje Nj. preuzvišenosti g. miestodèržca i još prije podne posiet Nj. c. k. visosti prejasnoga nadvojvode Ivana. Zatim otišao je kralj u gèrčku cèrkvu i posietio je lloydov arsenal. (Triest. Ztg.)

Bèrn, 23. lipnja. Nj. visost prejasni gospodin nadvojvoda Josip nalazi se već od 20. t. m. u Selovici. Jedan dan prije ostavili su ovaj gradić Nj. visosti gg. nadvojvode Rainer i Karl i odputovali su praško-bečkim željezničkim vozom za osobe. (Brünner Ztg.)

Moldavia i Vlaška.

— Iz Bukurešta pišu ovo: Nieki gospodin Sintesko, podprefekt prahovski, mučio jè dvojicu ognjem, da se odadu. Pred sudom u Ploještu rekoše oba obtužena, da su nevini i da su samo zato kazali da su krivi, što bi inače jamačno izgubili život. Prokurator je odmah iskao od okružnog prefekta, da se Sintesko sbaci, ali ovaj dade prefektu 200 dukatah, pak ga nadjoše, da je prav i zdrav i sad je opet tako beo kao snieg.

Jedno francesko družtvo dobilo je od moldavske vlade pravo, da može ploviti sa parobrodima po Prutu i po Seretu.

U Moldavii je prije kratkog vremena proglašena sloboda štampe. (S. D.)

Rusia.

✱ Ima tomu već mnogo godinah, da dnevni listovi neprestano govore o dvim političnim strankama u Rusii, koje se tobože ni malo neslažu glede političnih načelah, naime o staro-ruskoj i niemačkoj stranki. Kao što će bit poznato, mislila je gotovo ciela Evropa za vrieme minulog rata, da je pèrva od ovih stranakah za rat a potonja za mir. Pripoviedalo se je, da je netom uzela mah tobožna niemačka stranka, kojoj je po razboru niekih niemačkih i franceskih novinarah sklon sám car Aleksander pa da je ona sada slavodobitno na vidik izašla. Nema doduše dvojbe, da velikaši u Ruskoj razno misle i razno snuju već u pogledu na narodnost, ali zato nije tu ni govora o kojekakvoj političnoj razpri u narodu i o strankama, koje se medjusobno strogo i zavidno paze te od kojih jedna na drugu na-

sèrće do zla boga. Da tomu zbilja nije tako, mogli bi navest silu vierodostojnih i živih sviedočanstvah, a da nije car sklon nekakoj niem. stranki, najbolja nam je poruka ta okolnost, što je Aleksander u najnovie vrieme podielio časti u popečiteljstvu malone samim pravim pravcatim Rusima. Već s toga se čini, da je ruski car za Ruse, što je čast popečitelja unutarnjih dielah, koju je prije obnašao Niemac Nesselrode, dopala Gorčakova, koi je ruskog roda i plemena i što sada predsiedoje u ministarskom vieću otmeni Rus Orlov miesto dojakošnjeg Čèrničeva. Car je doista povierio bojne popečiteljstvo Niemcu (?) Suhozanetu, tomu izvèrstnomu mieračkom i topničkom generalu ali to ni za što drugo, nego da se time okoristi cielo carstvo, jer je Suhozanet razborit muž i junak, koi se je vitežko ogledao u Krimu po bojnom polju. Samo je to viečna šteta, da ga nije car što prije onamo poslao. Popečiteljstvo za javne gradjevine i puteve oduzeto je Niemcu Kleinmichelu te je uručeno generalu Čevkinu. Pomolio se je sada kao popečitelj nutarnjih dielah takodjer Lanskoj, koi sliedi generala Bebikova. U mierničkom odsieku bojnog popečiteljstva predsiedi sada general Muraviev III. namiesto Niemca Dähna. Ostala popečiteljstva nije car promienio, već se je samo po niekom ukazu, kao što smo jednom već javili, postavio na čelo popečiteljstva za javnu nauku, koje obavljuje Norov. Nitko živ nemože sada tajiti, da Rusia jako napreduje u najnovie vrieme i da su učinjene mnoge shodne promiene. Kao što kod popečiteljstva tako će se takodjer mnogo toga promieniti kod izvanjskih poslaništvah a sva je prilika, da će sve to veliki duh cara Aleksandra tako urediti, da bude na čast i ponos ruskoga naroda. (Triest. Ztg.)

— Car Aleksander došao je u Petrograd iz nenada 30. svibnja. On se vratio po moru. Skupljeni sviet pozdravio ga je gromkim hura.

— „Timesu“ pišu izpod Sevastopolja 26. svibnja, da je grof Strogonov, koi miesto grofa Osten-Sakena upravlja u Krimu, dobio zapovied, da nikoga preko Perekopa južno nepušta, jer je vojska jako bolestna. „Times“ nagadja, da će to biti zato zapoviedano, da nebi Rusi vidieli Sevastopolj u današnjem stanju.

Niemačka.

Berlin, 23. lipnja. Nj. veličanstvo kralj došao je u Sanssouci u subotu na večer dolazeći neposredno od Hofa na Altenburg i Magdeburg. Nj. veličanstva kralj i kraljica otić će, kao što „N. Pr. Ztg.“ doznaje, dne 30. t. m. najprije u Marienbad.

Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian došao je danas pred podne u $10\frac{1}{4}$ sata iz Sansouci-a ovamo. O 12. uri otidje Nj. visost u Draždjane.

Pukovnik pl. g. Wildenbruck à la suite kod oklopničke regimente od garde, kraljevski poslanik u Carigradu izstupio je sa značajem generalmajora iz aktivne vojske.

Franceska.

Pariz, 11. lipnja. Kao što će bit poznato, imao bi doći u Pariz kao izvanredni poslanik Rusie knez Dolgoruki. Nu ženitba, koju je on htio sklopiti sa niekom bogatom ruskinjom, koja bi mu doniela na godinu miliun dohodka, nije mu za rukom pošla pa tako oklieva knez primiti poslaništvo kod franceskog dvora. General Strogonov, koi je kurator sveučilišta moskovskog, naznačen je, kao što se doznaje, da zastupa Rusiu kod francekog dvora.

Iz Pariza, 13. lipnja. Stigao je u Pariz gosp. Harnović, kojem je knez cèrnogorski Danilo povierio jedno osobito poslanje kod franceske vlade.

Sa svih stranah Franceske, koje poplavica nije oštetila, stižu najbolje viesti što se tiče lietine. Ako liepo vrieme uznapriedoje, vele težaci, bit će dobra godina. Lietina u Afriki predstavlja se u najlepšem vidu; pošiljke iz Marsilja javljaju da su pocienila žito.

— „Constitutionnelu“ pišu, da je car Aleksander i pruski kralj zaključio konvenciu, da se skupi ruska i pruska vojska u Kališ s koncem sèrpnja, da zajodno manevriraju. Ti maneveri počet će se 22. sèrpnja i trajat će miesec danah. Vojske će se skupiti na 100,000 momakah.

Velika Britania i Irska.

London, 1. lipnja. Ovdašnji poljski odbor biegunacah objavljuje opet jedan protest proti ruskoj amnestii, a osobito proti tomu, da će se Poljaci s Rusima spojiti.

U pristaništu portmutskom neprestano se oružaju ladje, pak kao da se tim tieraju u laž oni, koji vele, da će sve biti na miru. U vulvičnoj oružnici prave 5 milionah fišekah za minievske puške za Kanadu. (S. D.)

London, 24. lipnja. U Adelsholtu pobili su se do kèrvi engleski strielci s vojnicma od 7. niemačke lovačke regimente. Kao što pišu engleske novine posliednji su zametnuli kavgu i morat će ostavit miesto.

Španjolska.

— O atentatu na španjolsku kraljicu govore svakojako. Sad velo, da se jednom lovcu, baš kad je silazio sa bèrzovoza, okinula puška, a u taj par prošla je onuda kraljica.

Turska.

— Čitamo u dopisima „Gazz. Uffic. di Milano“ iz Beča od 13. lipnja:

„Istočna razmirica čini se da nije sasvim razmèršena s pariškim ugovorom. Po najnoviim viestima iz Carigrada nahodi se još jedna nova jabuka razdora izmedju Turske i Rusie u posiedovanju otokah nazvanih „dei Serpenti,“ koji po ratafikacii granicah besarabskih bivaju bliži pokrajini turskoj nego li ruskoj. Govori se, da je vlada turska odredila, da neće odustati od svojih zahtievanjah, kojima pak Rus neće se naravno tako lahko pokloniti, i da je već izdana zapovied, da se zauzmu rečeni otoci i da se podigne jedan svietilnik.

„Izpalo što mu drago iz ovih zahtievanjah, dèržimo da će ovu neznatnu razmiricu riešiti isti odbor, koi je odredjen za poravnanje granicah u Besarabii.“

Amerika.

U Yorku u Engleskoj započela je pred niekoliko danah opet parnica proti otrovanju strikninom. Nieki čoviek imenom Drove otrovao je svoju ženu strikninom niekoliko danah zatim, izakako su bili uhvatili Palmera zbog njegova zločinstva. Vidi se da je Palmerov primier potaknuo toga čovieka k umorstvu.

Bèrzojavne viesti.

Pariz, 23. lipnja. „Moniteur oglasuje pogodbu sklopljenu medju Franceskom i Saksonskom za zaštitu literarnih proizvodah. Princip vladatelj badenski posietio je jučer veliku operu i prisustvovao je večeras svetkovini u St. Cloudu.

Milan, 24. lipnja. „Universale“ javlja iz Rima, da je monsignore de Luca odredjen za nunciaturu u Beču a Flavio principe de Chigi za onu u Monakovu. Monsignore Mateucci ić će po svoj prilici kao papinski poslanik na krunisanje u Moskvu.

Draždjani, 23. lipnja. Nj. c. visost prejasni gospodin nadvojvoda Ferdinand Maksimilian došao je danas poslie podne u $4\frac{1}{4}$ sata ovamo iz Berlina, odseo je u kraljevskoj palači i odputovao je od ovud u Pilnic.

Nj. c. visost prejasni g. nadvojvoda Albreht odputovao je večeras u 6 satih u Lipsko.

Carigrad, 20. lipnja. Rešidpaša odputovao je u Egipat, čini se da je isti pao u nemilost. Strogo je zabranjeno izvozit konje, rogatu marvu i ovce iz više pokrajinah, gdi je oskudica na mesu.

Atina, 21. lipnja. Franceski poslanik Mercier sbacio je franceskog opravnika u Hydri Konduriotisa s njegove službe.

Bombaj, 26. p. m. Santali su opet nemirni, i medju Moplasima u Malabaru traju još gibanja. Blizu Nizagpatama, prema sieveru od Elvedraškog oddiela nastat će, kako se čini, po svoj prilici buna. Kralj od Ave šilje poslanstvo u Washington. Uvozna tèrgovina je živahna.

Singapore, 16. pr. m. Holandezi dèržali su s dobrim uspiehom lov na morske gusare.

Genova, 23. lipnja. „Corriere Mercantile“ hoće da zna, da su u Fiorenci došli u trag kovarstvu, koje je smieralo ubit ministra Baldassaroni-a.

Marsilja, 23. lipnja. Uslied viestih od 16. t. m. došavših parobrodom „Thaborom“ iz Carigrada s kojim su došli generali Salles, Mac-Mahon, Solesmes i Blostanz, već je malone svakolika savezna vojska izišla iz Krima. Linejski brod „la Bretagne“ očekuje maršala Pelissiera, da ga odveze natrag u Francesku. — Od 21. počemši došlo je iz Krima u Marsilju 10.000 momakah. — Vele, da već u Krimu nema više od 12.000 Francezah. —

Marsilja, 22. lipnja. „Times“ javlja, da joj njezin dopisnik piše pod 10. lipnja, da su se Rusi izjavili, da neće dozvolit, da se roba uvozi u Krim, već jedino na Teodosiu i Eupatoriu. General Jaknovsky naimenovan je gradjanskim upraviteljem Krima. 71. regimenta poslana je na molbu Rusah iz Balaklave natrag u Kèrč, gdie će dotle ostat, dok Turci izidju iz toga miesta. 88. reg. ukèrcala se u brod „Belle-Isle“ a drugi piešački bataliun u brod „King Philip“ 31. pako u brod „Charity“. Rusi su se ponudili, da će kupit stare kolibe. Vrieme je liepo, vrućina umierena, a zdravstveno stanje vojske dobro.

Privremeni učrednik Dr. Demeter.

Bečka burza

dne 27. lipnja 1856.

		U sreb
Tečaj dèržavnih papirah.		
Dèržavne zadužnice	sa 5%	$83\frac{5}{8}$
dto od godine 1851 seria B	» 5%	
dto od g. 1853 s povratkom	» 5%	$93\frac{1}{4}$
dto i narodnog zajma .	» 5%	$85\frac{3}{16}$
dto	» $4\frac{1}{2}$%	$73\frac{3}{4}$
dto	» 4%	$65\frac{1}{2}$
dto od g. 1850 s povratkom	» 4%	$92\frac{1}{2}$
dto . . izžriebane . .	» 4%	
dto	» 3%	52
dto	» $2\frac{1}{2}$%	41
Zajam s vučenjem od g. 1834, za 100 for.		237
» » » » „ 1839, » 100 »		$140\frac{1}{2}$
» » » » » 1854, » 100 »		$107\frac{1}{8}$
Bečko-gradski banko	sa $2\frac{1}{2}$%	$61\frac{3}{4}$
» » »	» $2\frac{1}{4}$ »	
» » »	» 2 »	
Zadužnice zemljištnoga odkupa od dol. Austrie		87
Zadužnice zemljišt. odk. od ostalih krunovinah		$76\frac{3}{8}$
Bankovne dionice komad po		1118
Eškomptirane dionice od dol. Austrie za 500 f.		$546\frac{1}{4}$
Dionice c. k. pov. austrian. dèržavno-željezničkog družtva po 200 for. sr. ili 500 frankah, podpuno uplaćene		336
dto dto s plaćanjem na rate		$358\frac{1}{2}$
Dionice sieverne željeznice . .	po 1000 f.	$3137\frac{1}{2}$
» bečko-glogničke željeznice	» 500 »	
» šoprunsko-malobečke »	» 200 »	
» Budiejovičko-Gmundsko-Lincske željeznice . .	» 250 »	250
» požunsko-tèrnovačke željez. 1-og izdanja . . .	» 200 »	586
» » 2-og » s pèrvenstvom	200 »	70
» austr. dunav. parobrodarstva po	500 »	585
» » Lloyda u Tèrztu .	» 500 »	$422\frac{1}{2}$
» budapeštanskog lančanika	» 500 »	
» c. k. povl. austriansko-dèržavnog željezničkog družtva po 200 forint.		
» Gjurske željeznice		
Galičke založnice sa 4% . . .	za 100 »	
Tečaj mienični.		
Amsterdam za 100 holandezkih for.	for	$84\frac{1}{2}$
Augsburg za 100 for. current	»	$102\frac{5}{8}$
Berlin za 100 pruskih talirah	»	147
Vratislava za 100 pruskih talirah . .	»	
Frankfurt na Mainu za 120 for.	»	$101\frac{3}{8}$
Genova za 300 piemontezkih lirah . .	»	118
Hamburg za 100 mark banko	»	$74\frac{7}{8}$
Lipsko za 100 for.	»	147
Livorno za 300 toškanskih lirah . . .	»	$101\frac{1}{2}$
London za 1 funt šterlinga	»	10-2
Lyon za 300 frankah	»	$118\frac{3}{4}$
Milan za 300 austrianskih lirah . . .	»	$102\frac{5}{8}$
Marseille za 300 frankah	»	$118\frac{1}{2}$
Pariz za 300 frankah	»	$118\frac{3}{4}$
Prag za 100 forintih	»	
Tèrzt za 100 forintih	»	
Mletci za 300 austrianskih lirah . . .	»	$101\frac{5}{8}$
Bukurešt za 1 forint	parah	265
Carigrad za 1 forint	parah	368
Smirna za 1 forint	parah	
Tečaj novca.		
Carski dukati		$6\frac{5}{8}$
Srebro od 26. lipnja		$3\frac{1}{4}$

SLUŽBENI LIST.

Br. 4314. (72—DS.) (3—1)

Izrok.

C. k. zemaljski sud zagrebački stavlja do obćeg znanja, da je u ovèršbenoj stvari gospoje Anke Dollhopf po odvietniku g. Antunu Poljaku proti g. Pavlu i gospoji Bari Balog radi dužnih 388 fr. 10 kr. sreb. s. p. dozvoljena ovèršbena dražba kuće ovèršenikah, koja je u Zagrebu u mletačkoj ulici pod br. 108 na 4729 for. $20^{1}/_{4}$ kr. sreb. sudbeno procienjena; rok pèrve dražbe ustanovljen je na 25. kolovoza, a rok druge dražbe na 26. rujna 1856 u 9 satih prije podne u savietničkoj dvorani ovoga c. k. zemaljskoga suda. K ovoj dražbi pozivlje se sl. obćinstvo tim dodatkom, da će najviše obećajući po naputu zemaljskoga suda morati primiti dugove uknjižene na toj kući u koliko kupovnina dosiže, pa da se dražbeni uvieti sa napisnikom prociene i izvadkom zemljišne knjige u ovosudnoj pisarnici uviditi i prepisi dobiti mogu.

Napokon pozivlje se svaki, koji nije o tome osobito ubaviešten, pa kroz unosbu u javne knjige baš ako bi hipotekarno pravo na kući stekao, da isto pravo prije prodaje kuće tim sigurnije ovdie kod suda prijavi, što bi inače taj sam sebi pripisati imao, ako bi raždielba kupovnine bez njega preduzeta, i on kroz to, u koliko bi rečena kupovnina u razdielbi potrošena bila, izključen bio. Pa zato, što nije svaki osobito o toj dražbi obaviešten, nemože nijedan vierovnik toga radi valjanost njezinu napasti.

U Zagrebu dne 18. lipnja 1856.

Klobučarić.

Jović

Br. 315. gr. (Izv.—227) (3—3)

Oglas.

Od strane c. kr. kotarskog ureda kao suda daruvarskog ovim se do obćeg znanja stavlja, da će se uslied ovostrane odluke od današnjeg za dobro malolietne diece Tome Jurnića dne 11. veljače t. g. u dolnjem Daruvaru preminuvšeg istoga grunt u veličini $^{1}/_{4}$ selišta, zatim jedna polovna kuća i red mlina pod kuć. br. 31 u dolnjem Daruvaru ležeća i sva ova na 505 for. sr. procienjena, putem javne dražbe dne 1. sèrpnja pèrvi put, dne 1. kolovoza 1856 drugi i posliednji put ma izpod prociembe svaki put u 3 sata popodne na licu miesta prodavati. Uvieti dražbeni mogu se u uredu svagda uviditi.

Ujedno se svi oni, koji kakovo hipotekarno pravo na rečenu nepokretninu imati misle, ovim pozivaju, da takovo do opredieljenog roka tim sigurnië ovdie najaviti i izkazati nepropuste, što u protivnom slučaju, u koliko bi se kupovnina izcèrpila, izključeni budu.

Dano u Daruvaru dne 1. lipnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
Šomogji v. r.

Br. 3154. gr. (Izv.—229.) (3—2)

Oglas.

C. k. županijski sud varaždinski daje na znanje, da je na molbu g. Rajkovića Paje od 31. svibnja t. g. br. 3154 gr. za tražbinu 60 for. sr. sa pripadci dozvoljena ovèršna dražba kuće s kućištem i vèrtom u ovom gradu u Vidovskoj ulici pod br. 887 ležeće, na vlastitost dužnice Marie udove Furda spadajuće i na 653 for. 5 kr. sudbeno procienjene. Za dražbu su stavljena dva roka, pèrvi na 16. kolovoza a drugi na 16. rujna t. g. u tri sata poslie podne na licu miesta.

Kupiti želeći pozivlju se tom opomenom, da će svaki dražbenik morati položiti vadium od 60 for., da će svaki kupac preuzet morati uknjižene dugove polag doznake sudbene do zasega prodavne ciene, ako se s vierovitelji drugčije nenaredi. Napokon se pozivlju svi oni, koji na pose pozvani nisu, i koji ma kakovo stvarno pravo i istu kuću imaju, da se do dana dražbe ovdie najave, inače sami će si krivi biti, ako se bude kupovnina bez njih porazdielila.

U Varaždinu 11. lipnja 1856.

Novak. Fohn.

Nr. 3227. (PZ.—15) (3—2)

Kundmachung.

Zur Besetzung der Postexpedientenstelle bei der im Orte Vučin des Požeganer Comitats aufzustellenden k. k. Postexpedition wird hiemit der Conkurs bis 25. Juli l. J. ausgeschrieben.

Die genannte Postexpedition wird sich vor der Hand blos mit dem Briefpostdienst befassen und mit dem k. k. Postamte in Slatina durch 4 mal wöhentliche Fussbotenposten in Verbindung gesetzt werden.

Die Bezüge des Postexpedienten bestehen in einer Jahresbestallung von (100) ein Hundert Gulden und in einem Amtspauschale jährlicher (20) zwanzig Gulden, dann für die Unterhaltung der erwähnten 4 mal wöchentlichen Fussbotenposten nach Slatina und retour in einem Boten-Jahrespauschale von (180) ein Hunder Achzig Gulden wogegen der Postexpedient zum Erlage eines Dienste Caution per 100 fl. entweder in Baarem gegen 4% Zinsen oder in mindestens 3% Staatsobligationen verpflichtet ist.

Bewerber um diese gegen Abschluss eines Dienstvertrags zu verleihenden Postexpeditionen haben ihre gehörig gestempelten Gesuche unter legaler Nachweisung ihres Alters, der seitherigen Beschäftigung und der für den Postdienst erforderlichen Fähigkeiten, dann ihres Vermögensstandes und moralischen und politischen Wohlverhaltens in der Eingangs erwähnten Frist bei der gefertigten k. k. Postdirektion einzubringen.

Agram am 17. Juni 1856.

K. k. Post-Direktion
für Kroatien und Slavonien.
Klempay.

Br. 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3184 i 3185. (Izv. 221 i 222) (3—2)

Oglas

poradi doznačivanja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. k. županijskog sudišta u Varaždinuu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za raztererećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačenje raztećenog dobra, i br. kmetskih i želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjeni odštetne glavnice		Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
			fr.	kr.			
od 17. svibnja 1856. br. 1153.	Pešćeno sa $2^{1}/_{4}$ kmetskih naselbinah	Ivana Gregurić	900	—	1. studenoga 1856.	13. kolovoza 1856.	14. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1128.	Nagy-Erpenje sa $1^{7}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah	Škender grof Erdödy	162	30	»	»	na 14. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 20. svibnja 1856 br. 1190.	Ladanje sa $^{3}/_{4}$ izkupljenikah naselbinah	Dragutin Kanotaj	243	20	»	»	14. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 20. svibnja 1856. br. 1161.	Kiš-Tèrgovišće sa $^{4}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah	Josip Briglević	293	20	»	»	14. listopada 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1127.	Imbriovec sa 41 izkupljenika naselbinah	Dragutina Gjorgjević rodjena Adamović	3398	45	»	»	na 14. listopada 1856 u 9 satih prie podne
od 24. svibnja 1856. br. 1199.	Gjelekovec sa 16 izkupljenikah naselbinah	Ambros i Bertalan Hochreiter, Nikola Török, Eva Koretić i Josipa Žbulj	1252	1	»	»	12. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 27. svibnja 1856. br. 1247	Zelendvor sa $42^{6}/_{8}$ izkupljenikah naselbinah	Franjo grof Drašković	12633	7	»	»	14. listop. 1856. u 9 satih prie podne

Uslied toga pozivaju se ovime polag propisa §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854. dotičnici i to:

1. da oni, koji su po dozvoli patenta od 29. studenoga 1852 (br. 247. dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztičući koncem travnja 1854 na oštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.

2. da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duži rok, uz koi mogu poslužiti se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravami ili da dokažu parnicu, koja u tom obziru jurve teče.

3. da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne ili od kamatah njezinih, dokažu u tom obziru prava svoja.

4. da oni vierovnici, koji su uslied uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli prava pèrvenstva na dobro odštetjeno, pa kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gorepostavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, i onim, koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imadu, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude, na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze i prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakovih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pèrvašnje. U Varaždinu dne 4. lipnja 1856.

Novak. Fohn.

Br. 3751, 3752, 3753. (DS.—68) (3—2)

Oglas

poradi doznačenja zemljištno-razteretnih odštetnih glavnicah.

Od c. kr. zemskog sudišta u Zagrebu daje se ovime na znanje: da su poradi doznačivanja aversionalnih odštetnih glavnicah, pronadjenih po c. k. zemaljskoj komisii za razterećenje zemaljah za niženaznačene gospoštije i ovlaštenike, odredjeni rokovi za prijave i ročišta za razprave, kako sliedi:

Datum i broj odštetne presude	Naznačivanje razterećenog dobra, i broj kmetskih ili želiarskih naselbinah	Ime ovlaštenika na naknadu	Iznosak pronadjene odštetne glavnice fr.	kr.	Dan, od kojega kamate teći počimlju	Rok za prijavu	Dan i sat za razpravu doznačiteljnu
od 17. svibnja 1856. br. 1150	Oroslavje sa 1 Exempt. naselbinom	Žiga grof Vojkffy	173	20	1. studenoga 1856.	9. kolovoza 1856.	9. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1151.	Bistrica sa $1^1/_8$ Exempt. naselbinah	Ana grofica Sermage	195	—	„	„	9. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1152.	Golubovec sa $1^3/_8$ Exempt. naselbinah	„	238	20	„	„	9. listop. 1856. u 9 satih prie podne
od 17. svibnja 1856. br. 1153.	Budenci sa $1^6/_8$ kmetskih naselbinah	Mato Dominić	500	—	„	„	9. listop. 1856. u 10 satih prie podne
od 24. svibnja 1856. br. 1215.	Rečica sa $81^1/_8$ Exempt. naselbinah	Vilhelm Herzberg	20265	50	„	14. kolovoza 1856.	13. listop. 1856 u 9 satih prie podne
od 24. svibnja 1856 br. 1232	Šćitarjevo sa $1^5/_8$ kmetskih naselbinah	Eduard Vulaković	650	—	„	„	13. listopada 1856 u 9 satih prie podne

Usled toga pizivaju se ovime polag propisa §. 26. od carskog patenta od 16. siečnja 1854. — VIII. kom. br. 23. dèrž. zak. lista, III. komad I. razdio br. 27. zem. zak. i vlad. lista za Hèrvatsku i Slavoniu od god. 1854 — dotičnici i to:

1) da oni, koji su po dozvoli patenta od 20. studenoga 1852 (br. 247 dèrž. zak. lista) uz jednogodišnji rok iztekavši koncem travnja 1854 na odštetjena dobra i pravice podigli sudbeno zahtievah kakovih, posviedoče zahtieve svoje.
2) da oni, kojim po dozvoli navedenoga patenta pristoji još duzji rok, uz koi mogu poslužit se pravom nazadnoga odkupa, prijave to svoje pravo, potvèrdivši ga izpravama, ili da dokažu Jarnicu, koja u tom obziru jurve teče.
3) da oni, koji iz drugoga kojega pravnoga naslova traže štogod od glavnice odštetne, ili kamah njezinih dokažu u tom obziru prava svoja.
4) da oni vierovnici, koji su usled uknjižbe svojih tražbinah, izhodjene prie 1. ožujka 1854, stekli pravo pèrvenstva na dobro odštetjeno, pak kane tražiti izplatu iz glavnice odštetne, prijave tražbinu svoju do gore postavljenog roka, jer će u protivnom slučaju sve ove osobe izključene biti iz razprave o doznačivanju glavnice odštetne, ionim koji su napomenuti pod 1, 2, 3, bit će jedino prosto, da svoja prava, koja imaju, potieraju samo proti onomu, kojega se je pravo potezanja glede odštetne glavnice i kamatah njezinih priznalo pri razpravi doznačnoj, za koju se ujedno gorenaznačeno ročište, koje, ako od potrebe bude na sliedeće za onim dane do svèršetka naime ove razprave protegnuti se može, s tom primietbom ustanovljuje, da na ovo ročište svi oni, koji su u točki 1—4 ovog oglasa propisane izkaze ili prijave podnieli uz rok izročni, doći imadu ili glavom ili po punomoćnicih i to tim sigurnie, jer će u protivnom slučaju bit smatrani tako, kao da ni nisu podnieli nikakvih izkazah ili prijavah.

Napokon se opažuje, da po glasu gore naznačenog §. 26. carskog patenta od 16. siečnja 1854 sl. f) proti zanemarenju roka izročnoga i proti izostanku iz ročišta neima miesta povrati u stanje pervašnje.

U Zagrebu, 4. lipnja 1856.

Klobučarić. Jović.

Z. 988. Civ. 1856. (Izv.—235) (3—2)

Feilbietungs-Edikt.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte in Essek wird zur Vornahme der bewilligten öffentlichen Feilbietung des auf 4782 fl. $18^1/_4$ kr. CMze. geschätzten, in die Rochus Collogoathsche Verlassenschaftsmasse gehörigen Hauses Nr. 84 in der Festung Essek, der 14. August 1856 für den ersten, und der 11. September 1856 für den zweiten Termin mit dem Beisatze bestimmt, dass diese Realität unter dem Schätzungswerthe nicht hintangegeben wird, und dass die auf das Haus zu Gunsten der drei minderjährigen Kinder intabulirten Satzposten, für jedes Kind mit 1650 fl. $50^1/_4$ kr. W. W. auch weiterhin zu Gunsten derselben Minderjährigen auf dem Hause intabulirt zu bleiben haben.

Kauflustige haben an den obbestimmten Tagen um 9 Uhr Vormittags in facie loci zu erscheinen, und können vorläufig den Grundbuchsstand und die Feilbietungsbedingnisse in der Kanzlei dieses Gerichtes einsehen.

Ferner werden alle diejenigen, welche ungeachtet ihnen keine besondere Verständigung von dieser Feilbietung zugekommen ist, durch die Eintragung in die öffentlichen Bücher gleichwohl ein Hypothekar-Recht auf dieses Haus erworben zu haben glauben, aufgefordert, dasselbe bis zum Verkaufe desselben, so gewiss bei Gericht anzumelden, widrigensfalls sie es sich selbst zuzuschreiben haben würden wenn die Kaufschillingsvertheilung ohne ihre Beiziehung vorgenommen und sie dadurch soweit der Kaufschilling durch dieselbe erschöpft werden sollte ausgeschlossen würden.

K. k. Comitats Gericht Essek am 13. Juni 1856.

Nr. 479. Pr. 1856. (DS.—70) (3—2)

Konkurs-Kundmachung.

Ueber Auftrag der hohen k. k. Landes-Commission für die Personalangelegenheiten der gemischten k. k. Bezirksämter in Kroatien und Slavonien wird zur Besetzung der im Bereiche dieser Komitatsbehörde erledigten k. k. Bezirks-Adjunktenstelle bei dem gemischten k. k. Bezirksamte Bosiljevo, womit der Gehalt jährlicher 700 fl. CMze. und das Vorrückungsrecht in den höheren Gehalt jährlicher 800 fl. CMze. verbunden ist, hiermit der Konkurs ausgeschrieben.

Diejenigen, welche sich um diesen Posten zu bewerben wünschen, wollen ihre gehörig belegten Gesuche im vorgeschriebenen Dienstwege binnen vier Wochen, vom Tage der dritten Einschaltung dieses Ediktes im Amtsblatte der Agramer Zeitung gerechnet, der gefertigten k. k. Komitatsbehörde überreichen und hierin dokumentirt nachweisen:

1. Das Lebensalter von mindestenst 24 Jahren.
2. Die absolvirten juridisch-politischen Studien.
3. Die praktischen Prüfungen, in soweit sie nach der bezüglichen kaiserlichen Verordnung vom 10. Oktober 1854 (R. G. Bl. Nr. 262 de 1854) und nach §. 8 der Amts-Instruktion für die Bezirksämter (R. G. Bl. XV. St. Nr. 52 de 1851) erfordert werden.
4. Die Kenntniss der deutschen- und der Landessprache, wie auch die sonstigen Sprachkenntnisse.
5. Die bisherigen Dienstesleistungen.
6. Die sonstigen allfälligen Verdienste.
7. Den Stand und die Familie.
8. Die allfälligen Verwandschafts-Verhältnisse mit andern Beamten in Kroatien und Slavonien.
9. Ob sie im Bereiche des k. k. Bezirksamtes Bosiljevo ein unbewegliches Vermögen besitzen.

K. k. Komitats-Behörde Agram am 20. Juni 1856.

Der k. k. Komitats-Vorstand
Josef von Bunjevac.

OGLASNIK.

(Dp. 77) (3—1)

Uprav sada izidè i može se dobiti u **knjigarnici Leopolda Hartmana** u Zagrebu:

SLIKA

Nj. eminencie gosp. kardinala, arcibiskupa zagrebačkoga Jurja Haulika od Várallye itd.

Ciena 2 for. sr.

Zajedno sa ovom najboljom slikom Nj. Eminencie usudjuje se ista knjigarnica takodjer preporučiti kako za istu sliku tako i u obće za najukusnie urešenje od kipovah svoje obilno izabrano skladište od **zlatnih okvirah za pranje** najnovie i najkrasnie vèrsti, i za najjeftinie ciene. Izvanjske naručbine obskèrbljuju se i odašiljaju najtočnie.

(Dp.—60) (—4)

☞ Nicht zu übersehen!

Einem hohen Adel und geehrten Publikum zeige ich hiemit ergebenst an, dass ich in Agram, Savestrasse Nr. $578^1/_2$ eine Essig-Fabrik errichtet habe, und den Eimer einfachen Essig mit 3 fl., Doppel-Essig mit 4 fl., Essig-Essenz mit 8 fl. verkaufe; im Kleinen verkaufe ich die Mass zu 6 kr., 10 kr. und 16 kr.

Zum Einlegen der Früchte, dass diese nicht dem Verderben ausgesetzt werden, ist der weisse Essig am besten, da dieser aus Zucker fabricirt wird; jeder Auftrag wird reell ausgeführt werden.

Carl Bannwitz.

Br. 920—1856. (Izv.—237) (3—1)

Prodaja Vina.

Obćina slob. kr. grada Križevačkog ima preko 70 viedarah desetinskog, lanjskog prirođa vina, koje će se putem javne dražbe na dan 15. sèrpnja t. g. odlučene u gradskoj viećnici prije podne prodavati. —

Vino spomenuto kupiti želeći uljudno se k namienjenoj dražbi pozivlju.

U Križevcih dne 26. lipnja 1856.

po grada pr. načelniku
Gašpary.

(Dp. 76) (3—3)

Jedan pas

nadjen je kod svetoga Duha. Vlastnik njegov neka se izvoli kod učredništva ovih novinah popitat.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Drn. Ljudevita Gaja u Zagrebu.

God. XXII. U ZAGREBU, U PONEDIELJAK DANAS 30. LIPNJA 1856. Broj 149.

Carsko-kr. službene NARODNE NOVINE.

Novine ove izlaze svaki dan izuzmši nedjelje i praznike s čitavom — istu. Polugodišnja predplata je za domaće novinarnici 4 for. — Za vanjske, kojim će se list svaki dan poštom pošiljati, 6 for. sr.—

Za službene oglase opredieljena je uvèrstbina: 4 kr. sr. od linie za pèrviput; a zatim za svakiput 2 kr. sr. — Za druge oglasei i posebne članke plaća se od 10 liniah 30 kr. sr. dalje pako od svake po jedine linie 4 kr. sr.

Koncem ovoga mieseca zavèršuje se pèrvi polugodišnji tečaj ovih novinah; poziva se dakle domorodno obćinstvo, da predplatu svoju na „Narodne Novine“ obnovi, i to na **pol godine** poštom sa 6 for., u miestu s 4 for.; na **četvèrt godine** poštom s 3 for., u miestu s 2 for. sr.

Da uzmognu vanjski predplatnici listove u redu primati, neka izvole **bezodvlačno** podpunu predplatu na „odpravnišvo Narodnih Novinah“ franko poslati te točno naznačiti svoje ime, prebivalište i posliednju poštu.

Tko nekani list dalje dèržati, neka odmah pèrva tri broja, što će ih primiti, natrag pošlje.

Ujedno molimo svu onu gg., koja duguju za prošle tečaje, da do konca ovoga mieseca dug svoj izplate.

Neuredovni dio.

Austrianska carevina.

Čitamo u bečkom listu „Oestr. Correspondenz“ od 26. lipnja:

Nema tomu davna, da izlazi u Turinu litografični novinerski list u franceskom jeziku, koi nastoji iz petnih žilah, da osvietla lice piemonteskoj politici. Kako se već razumie, nije nama ovaj par ni na kraj pameti palo, da se upuštamo botimice u kakvu polemiku sa rečenom „Correspondance Italienne,“ pa da ovdie oprovèrgnemo i izpravimo sve one sablazne i tešte viesti, što ih ona dakako samo za svoju svèrhu svietu priobćuje. Nu zato ćemo ipak u buduće kadšto i na nju se obratiti a danas kanimo izpraviti dvie korrespondencie toga lista od 21. lipnja.

U niekom listu iz Rima od 15. javlja se poazdanostju, da nema zbilja ni govora o dobrom porazumljenju medj grofom Colloredom i grofom Reynevalom već da su sada oba diplomata u najvećoj razpri glede načina i sadèržaja reformah, koje se imaju zahtievati od papinske vlade.

Naprotiv ovom pukom nagadjanju moguće je nama vierodostojno ovdie kazati, da se oba carska dvora glede pomenute stvari sasvim slažu i da njihovi zastupnici nisu nimalo u razdoru i pismi a stolici kèrstjanstva, nu njihovo političko dielovanje nedolikuje ni što se tiče oblika ni što iste stvari po svoj prilici nimalo željama i težnjama turinskim.

Zatim priobćuje rečeni list iz Fiorence od 18. lipnja viest, da je toskanska vlada odgovorila na poznatu okružnicu c. k. ministarstva od 18. svibnja sasma hladnokèrvno pa da tako nije prilika, da je grof Buol tim zadovoljan.

Mi pako javljamo vierodostojno, da se toskanska vlada kao što i sve taljanske posve slaže glede načelah, što ih je c. k. ministar izvanjskih dielah u pomenutoj okružnici postavio.

Po ovom, što smo doscle naveli, valja prosuditi takodjer sva ona razglabanja o Parmi (tobožni list od 12. u br. od 15. t. m.) koja su poslie po svietu raztrubili mnogi niemački, franceski i engleski listovi.

U istom listu od 27. lipnja čitamo i sliedeće: U listu „Pesther Lloyd“ izašlo je pred niekoliko danah niekoliko naznačenjah o sadèržaju novoga obćinskoga reda i ista okoluju sada po javnim listovima.

Kao što smo iz vierodostojnoga izvora doznali sadèržaju ova naznačenja u jednom glavnom dielu samo bludnjah.

U obće mislimo, da imamo tom prigodom pozornost obratit na to, da je nesamo prerano napominjat u obćim listovima osnove od zakonah, dok još o njima viećaju najviše oblasti, već da to nije ni u redu, jer ako su takova priobćenja istinita, mogla su se pribavit jedino povriedom uredske tajne, a ako nisu istinita, varaju čitatelja.

Doznajemo iz Beča, da je onamo već prispeo rimski glasonoša markez de Gregorio, koi je nj. eminencii g. kardinalu i našemu nadbiskupu doneo službenu prijavu njegova proglašenja sa kardinala. On će odsele kod svih službenih i svečanih prigodah pratiti nj. eminenciu sve do predaje kardinalskoga biretta. S ovim i dotičnimi listinami očekuje se svaki čas u Beču spomenuti u posliednjem broju monsignor Felice Angeli. Nj. eminencia bavit će se u Beču do svetačnoga kèršteuja očekivanoga carskoga odvietka, te istom nakon toga vratit će se k svomu stadu, koje željno očekuje svojega ljubljenoga i proslavljenoga vèrhovnoga pastira.

Budući je cieloj našoj domovini i cèrkvenoj dèržavi hèrvatsko-slavonskoj imenovanjem nj. eminencie g. nadbiskupa Haulika za kardinala po nj. c. k. veličanstvu i po nj. svetosti počast izkazana i odlikovanje, dosad nedoživljeno, u dio palo: zato će presv. g. bosanski i sriemski biskup, kao suffragan, i preč. g. kanonik Sukić, kao član bosansko-sriemskog kaptola, prisustvovati kod svečane predaje kardinalskog biretta, koi će g. nadbiskup iz rukuh nj. c. k. veličanstva u dvorskoj carskoj cèrkvi primiti. Presv. g. biskup bosanski je takodjer u ime svih biskupah nazočnih u zaključnoj siedniei konferenciah novom g. kardinalu čestitku kriepkim latinskim govorom izrekao.

Iz Beča, 23. lipnja. Pogrieškom bieho u mom dopisu za štovani vaš list od 18. t. m. o zakladah presv. g. biskupa bosanskog i sriemskog izpuštene sliedeće dvie zaklade:

1. Za nabavljanje knjigah, koje se nuždne mladomisnikom, kad u vinogra i gospodnji na posao polaze, umnežao je obstojeću jur od biskupa Mandića († 1816.) zakladu sa 5,000 fr. sr. u obveznicah odštete urbarialne.

2. Učinio je zaklada od 5,000 fr. sr. u razteretnih obveznicah za biskupijsku maticu (pro fundo dioecesano), koja je zato ustanovljena, da od kamatah dobivaju u nenadanoj nesreći sveljenici djakovačke biskupije nuždnu pomoć.

Sa dva zakladna lista: jednim od 30,000 fr. sr. narodnog zajma, drugim vèrhu 86,000 fr. sr. razteretnih obveznicah položio je indi zakladatelj kaptolu djakovačkom ove godine 116,000 fr. sr., osim što ga manastir milosèrdnih sestarah preko 20,000 fr. sr. a priprave za zidanje stolne cèrkve znamenitog novca stoje.

(K. L.)

Iz Beča pišu od 23. lipnja našem „Katoličkom listu sliedeća:

Nj. c. k. apošt. veličanstvo dosnačilo je 10.000 f. sr. gotova novca bosanskom katoličkom kleru, da sazide u Djakovu sjemenište. Presv. g. bosanski i sriemski biskup Strossmayer poklonio je u tu svèrhu u Djakovu zgradu, koja će se sa ovom svotom cesarske blagotvornosti a samostan franciškanski, za siemenište bosanskoj dèržavi služit imajući, obratiti. Nije li to opet novi dokaz dobročinstva biskupskog? A koliko se dieli jednom rukom, što druga ni nezna? koliko štipendiah? koliko milostinje? koliko poklonjena duga u spailuku? Ovaka darežljivost pokazuje, da je još u životu onaj kanon cèrkveni, koi kaže, da ono, što beneficiat nepotroši, ide sirotam i cèrkvi!

— Nj. veličanstvu kralju gèrčkomu Otonu predstavili su se 27. t. m. prije podne ministarski predsiednik, grof Buol, knez Gorčakov, car. ruski popečitelj izvanjskih dielah i mnogi ini članovi diplomatičkoga zbora. Poslie toga posietilo je nj. veličanstvo naša veličanstva u Laksenburgu.

Dne 31. kolovoza bit će pèrvostolni hram ostrogonski posvetjen.

Dne 26. t. m. disputirao je javno u dvorani Karlovoj sveučilištnog zdanja praškog naš domorodac i mladi spisatelj (od kojeg smo netom priobćili u prevodu českim jezikom pisani životopis Lisinskog) g. Josip Vranyczany pl. Dobrinović, danas pako t. j. 30. lipnja povisit će se na čast doktora svih pravah. Radostno pozdravlja ciela domovina ovaj glas, jer se ona nada za cielo dobromu od tako revnog i učenog mladića a naročito bit će drage ćut ovu viest svim prijateljima našeg narodnog knjižestva, koje je uzeo liepo njegovati toj vèrli rodoljub.

— Čitamo u „Sèrbskom Dnevniku“ sliedeći članak o **slobodi zanatah i o uplivu njenom na narodno blagostanje.**

S. D. — Svaki onaj, koi je pazljiv pogled u knjige svietske poviestnice bacio, lahko može uvidieti, da je blagostanje i bogatstvo svakog naroda samo u tolikom stupnju napredovalo, u koliko je razvitak narodne sposobnosti dèržavnom upravom podpomagan bivao. Po dobroti ili nevaljenosti tekovih dèržavnih uredabah rastlo je i padalo je izobraženje svakog roda a s tim i blagostanje i bogatstvo naroda.

Poviestnica nepoznaje nikakva bogata tèrgovačkom ili zanatlijskom vieštinom obskèrbljena naroda, koi nebi ujedno od uprave dèržavne barem gradjanskom slobodom, sigurnosti kako svoje osobe, tako i svoje imovine podpomagan bivao. Zahman Turskoj najplodovitija zemlja pod najugodniim podnebjem, kad opakom dèržavnom upravom veći dio njenih stanovnikah i osobom i imućtvom svojim robuje. Naproti pogledajmo Sèrbiu. Tek što je duhom gradjanske slobode dahnula, a već je blagostanjem i bogatstvom svojim prestigla staru Tursku, koja je od toliko viekovah nezavisna dèržava.

Visoka naša vlada, uvažavajući svetu ovu historičnu istinu, i želeći sve dielove prostrane svoje carevine na viši stupanj blagostanja i bogatstva podići, raskinula je zakonom X. i XII. od godine 1849 i odlukom od 2. veljače 1850 u našoj dèržavi nesnosnu onu feudalnu svezu, koja je svojim uredbama svakog seljaka u Ugarskoj, oteviši mu i slobodu i imovinu, na viečitu sirotinju osudila bila.

Različnim pojedinim uredbama, kao ukidanjem desetka, robije itd., oslobodila je povèrsje zemlje od pagubnih onih teretah, koji su višem razvitku u poljodielstvu, ovom pèrvom izvoru narodnoga bogatstva, tako silno na putu stajali. Svaki po tom mora s radostju priznati, da će se zemljodielstvo tim putem, kao kakvom čarobnom silom na viši stupanj podići. Sušta je dakle politična doslieđnost od naše vlade i pravo poznavanje naravnog toka stvarih, kad ona pored podignutog zemljodielstva želi podići i ru-

kodielnu promišljenost; jer iskustvo nam neda nikada zaboraviti, da cviet zemljodielskog razvitka i rukodielne promišljenosti samo onda najbolje procvasti može, ako se ta oba isvora bogatstva razvijaju jedan pored drugod. Vlada naša nije mogla nikako veliku onu korist previdieti, koja sa uzajamnim dielovanjem i obostranim podpomaganjem zemljodielstva i rukodielja narodnom blagostanju i bogatstvu mora pripasti.

U tom obziru nedavno izjavljena je želja visoke naše vlade, privesti u dielo slobodu zanata na miesto dosadanje ograničene zanatlijske sisteme i š njom skopčane povlastjene korporacie cehovah. S ovim se radjaju pitanja: koja je od tih sistemah po blagostanje i bogatstvo kakvog naroda spasonosnia, koja li ekonomičnom cilju shodnia? Da bi pak mogli ta pitanja riešiti, mislimo, da će jasnosti radi trebati čitajući sviet pèrvo i pèrvo upoznati sa naravju i ponjatjem od obe sisteme.

Šta se dakle razumieva pod ponjatjem ceha, šta li pak pod ponjatjem zanatske slobode?

Pod imenom ceha u narodno-ekonomičnom smislu sav učeni sviet ništa drugo nerazumieva do sjedinjenje od više zanatlijah, jednog ili više ali barem medju sobom u nečem ravnih zanatah, da mogu dobiti od vlade u obziru na svoj zanat izvanredna preimućtva i prava. Ta sistema zove se ograničena zato, što su uviek silom privilegiranih statutah svakom u ceh novodošavšem zanatliji različnim načinom mnoge prepone stavljane u odnošenju na majstorsko pravo *); dočim po zanatskoj slobodi može svaki zanatlija, koi se u svoje znanje, iskustvo i svoja sredstva uzda, i koi po svojoj ćudi misli, da je sposoban da radi zanat, bez preponah u svako doba kao majstor od svoga zanata svoju radnju započeti. Po posliednjoj sistemi netraži se, da li je takovi novak stranstvovanjem, redovnim izučenjem zanata i ostalim drugim zanatskim potrebama mogao sebi zaista toliko vieštine zanatlijske pribaviti, da pored starih zanatlijah može svoje proizvode s uspiehom prodavati.

Kao što se iz navedenog vidi, obe su sisteme jedna drugoj sasvim protivne. Odtuda se dakle i može tumačiti ona silna i razgranjen raspra, koja se sa dokazivanjem o probitačnosti i jedne i druge sisteme u svietu pojavila; i pored svega toga, što su najslavnii učitelji ekonomije oštroumnim razložima sasvim podrobno protumačili blagodatna ona sredstva za narodno blagostanje, kad bi se zanatska sloboda uvela; opet na žalost moramo reći, da su svi ti razlozi tako reći naprazno bili u dèržavama, u kojima se gradjani nemarnosti uljudjeikani i u kojima se novi zavodi teško primaju. Ograničena sistema uhvatila je svoj korien sa postankom starodavnih kastah, u kojima je svaki zanat od otca na sina prelazio, a privilegiozni duh sriednjeg vieka snažio je taj koren sve boljom i boljom snagom, pak se u istinu nije ni čuditi, što nova sistema u onakovim dèržavama, kao što ih gore spomenusmo, na mnoge prepone nailazi; jer je njih sve stari šleadrian svojim rukama obuhvatio.

(Dalje sliedi).

Talianska.

Iz Rima. U tajnom konsistoriu 16. lipnja proglašeni su po sv. ocu za kardinale posbytero: Monsignor Camillo di Pietro, nadbiskup od Berita i apošt. nuntius u Portugalskoj; Mons. Mihalj Levicki, nadbiskup lavovski, halički i kamieniecki gèrčko-sjedinjenoga obreda, rod. 1774.; Mons. Juraj Haulik, nadbiskup zagrebački, rod. 1787.; Mons. Aless. Barnabò, tajnik skupštine od Propagande rod. 1801. — Za kardinale djakone: Mons. Grassellini, prolegat u Bolonji, rod. 1796.; i Mons. Franc. di Medici d' Ottajano. Majordomus nj. svetosti, rod. 1808. Zatim je sv. otac potvèrdio više naimenovanih biskupah.

(K. L.)

Rusia.

Helsingsfors, 11. lipnja. Gimnasijalna i školska naredba za veliku kneževinu Finlandiu dd. Helsingsfors dne 7. travnja 1856, izišla je štampana. — Nj. c. visost, veliki knez Konstantin, koi je dne 8. opet došao ovamo na ratnom parobrodu „Rurik" stanovao je i ovaj put na parobrodu. Dne 9. opet je već odputovao, izakako je u jutru istoga dana nadgledao bio ukèrcanje od 10 batalionah od prilike, koji će se odpravit u svoju domovinu ili u unutarnjost carevine. — Uslied authentičnog pregleda uhvatio je nepriatelj za posliednjega rata finskih brodovah: od Uleaborga 12, od Brahestada 11, od Wase 10, od Nystada i Helsingforsa od svakog 9, od Christinestad, Bsörneborga i Aba od svakog 7, od Rouma 5, od Gamlakarlebya 4, od Jacobstada 3, od Borge 2, od Nykarleby-a i Lovise od svakog jedan.

Turska.

— „Agr. Ztgu." pišu iz Podgorice od 20. lipnja, da je tamošnja turska džamia prije osam danah podmetnutim lagamom razorena; zločinci nisu jošte poznati; Turci krive kèrstjane, da su potakli na to arbanaske gorštake, da se samo osvete za strovalenje cèrkve sv. Gjorgje; s toga su pohvatjeni sve starešine istočne občine podgoričke te dovedeni u Skadar.

Bèrzojavne viesti.

Berlin, 26. lipnja. Grof Orlov došao je sinoć ovamo iz Wildbada.

London, 26. lipnja. Bankovni diskont sveden je na 4½%.

Paris, 26. lipnja. „Union" donosi pismo gospodina grofa Chambord-skoga na vojvodu Levis-koga, kojim isti šilje 20.000 franakah na korist poplavljenikah dodajući da mu je žao, što mu njegov položaj (position) nedopušta učinit više.

Carigrad, 26. lipnja. Ruski tèrgovci, koji su za rata ostali bili u Carigradu, upravili su na Fuadpašu zahvalnicu za zaštitu, koju su dosad uživali. U Reni-u i Ismailu porušeni su po glasu ruskoga očitovanja samo obkopi novopodignuti u rata. Englesko konjaništvo otišlo je već sasvim; englesko-niemačka legia obskèrbljuje službu u Skutaru. Ispražnjenje Krima revno se tiera. Balaklavu predat će za malo Rusima; svekolike engleske zgrade i kolibe porušili su sami Englezi. Ručak (zajutrak) bio je kod ruskoga generala en chef na čast lordu Gonghu. U Kèrču bile je 14. t. m. još samo 4—500 Turakah i dvie engleske kumpanie. Osam sto tatarskih porodicah isselit će se iz Krima.

Atina, 2. lipnja. Ratnog i pomorskog ministra poslala je kraljica franceskom admiralu, da se zahvali, što su kralja priazno primili. Na granici pobila se je opet pravilna vojska s hajducima, kojom prigodom poginuše tri hajduka.

Milan, 26. lipnja. Nieki dopis iz Parme u „Gazetta uffiziale" oprovèrgava viest o toboženim urotama, povećanju vojske itd. u vojvodstvu; sve je u blagom mira, a obći duh nije bio gotovo nikada tako za mir, kao što ovaj par; zatim se potvèrdjuje, da je naloženo zapoviedniku, da razpusti vojniške komisie pa da sve uhvatjenike preda vojvodskoj vlasti; nada se takodjer, da će se do skoro ukinut obsadno stanje.

Paris, 27. lipnja. „Moniteur" donosi jedan dopis iz Londona, gdie mu se javlja, da se je nieki Amerikanac hteo predstaviti kraljici u gornjoj haljini, nu da su ga dvorjanici odbili; zatim je otišo Dallas, amerikanski poslanik iz skupštine kod kraljice.

London, 27. lipnja. Kao što se doznaje, ukèrcano je jučer za Kanadu u Liverpolu 200 niemačkih legionarah, gdie im je dopitala engleska vlada zemljištah; sva je prilika, da će ih više legionarah sliediti pa da će se oni naseliti u drugim naselbinama.

*) Nitko na primier nije mogao član njihovog društva biti, nitko majstorsko pravo dobiti, koi nije propisane godine kao meštar kod majstora proveo i po istečenju toga vremena kod ceha kao slobodan bio. Svaki, koi nije kao kalfa propisane godine u stranstvovanju navèršio, koi nije zadani mu remek na zadovoljstvo cehovskog društva umeo isposlovati, nije se smeo ni usuditi, pak bio on inače makar kako u svom zanatu viešt, da se vadi za majstora; šta više, kad je i same te jegobe cehovske štatute podpuno ispunio, opet je morao čekati na izpražnjeno miesto kakvog majstora, ako je po mnienju cehovske družtva bio koi izabranih podpun.

Carski dukati	. . . .	6⅝ fr.
Srebro od 26. lipnja	. . . . . .	3½ „

. Privremeni učrednik Dr. Demeter.

SLUŽBENI LIST.

Br. 3912. (Izv.—226) (3—3)

Oglas.

Prigodom ovogodišnjega novačenja nisu se sliedeći momci na stran grada Varaždina vojničkoj dužnosti podčinjeni pred novačujući odbor stavili i naime:

	Razred.	Kuć. br.	Žreba br.
Albreht Jakob	I.	—	4
Emanuel Hinko	I.	—	37
Herceg Valent	I.	—	22
Salome Ljudevit	V.	—	3
Sirac Franjo	VI.	536	14

Koji suglasno sa §. 34. unovačujućeg zakona, na koliko bi se u tuzemstvu nalazili, u roku jednoga mieseca, na koliko bi se pako u inozemstvu bavili, do tri mieseca podpisanom poglavarstvu ili osobno predstaviti se, ili pako miesto sadanjeg boravljenja prijavit imadu, budući će se u protivnom slučaju po glasu §. 35. prespomenutog zakona s njima postupati.

Poglavarstvo grada Varaždina 3. lipnja 1858.

Gradski predstojnik
Vinković.

Br. 135. gr. (Izv.—233) (3—2)

Oglas.

Uslied odluke c. kr. kotarskog ureda ovoga kao suda prodavat će se na pèrvoj dražbi dne 12. sèrpnja, na drugoj pako i posliednjoj 12. kolovoza 1856 u Japagi kuća i zgrade sa pol sessie zemljišta nasliednikah Trivuna i Teše Kravića, koje dražbe uvieti kod ureda ovoga svagda se uviditi mogu.

Kupiti želeći pozivaju se ovim na opredieljene dražbe roke, — pozivaju se takodjer svikolici, koji na rečenu nepokretnost pravo goje, da takovo u vrieme prijave, pod gubitkom zakonom naznačenim.

C. k. kotarski ured pakrački kao sud dne 16. lipnja 1856.

C. k. kot. predstojnik
R. Bošnjak.

Br. 471. gr. (Izv. 236) (3—2)

Oglas.

Pošto je dražbena prodaja kuće i zemljišta Nikole Gosinća iz Dežanovca radi duga od 114 f. i sudbenih troškovah pod 3. rujna pr. g. br. 670 gr. u službenom listu pod br. 206, 214 i 220 od g. 1855 proglašena bez uspieha ostala, tako će se ista kuća sa zemljištem na 431 for. procienjena dne 15. sèrpnja i 15. kolovoza 1856 svaki put u 3 sata po podne ma izpod prociene opetovano prodavati.

Pozivaju se dakle na ovu dražbu kupiti želeći tim dodatkom, da se dražbeni uvieti pod 3. rujna pr. g. br. 670 gr. naznačeni isti ustanovljuju.

Pozivaju se takodjer i svi oni, koji kakovo založno pravo na ovaj grunt imaju, da takovo ovomu sudu tim sigurnie prie dražbenog roka prijave, budući se kasnie na na njih obzir uzeti neće.

Što se do obćeg znanja stavlja.

C. k. kotarski ured kao sud.

U Daruvaru dne 19. lipnja 1856.

C. k. ravnatelj ureda
Viktor Somogyi, v. r.

Nr. 2594. (Izv.—234) (3—2)

Edikt

zur Einberufung der Verlassenschafts-Gläubiger.

Von dem k. k. Comitats-Gerichte Essek werden diejenigen, welche als Gläubiger an die Verlassenschaft des am 12. März 1855 ohne Testament in der Festung Essek Nr. 84 verstorbenen Handelsmannes Rochus Kollognath, eine Forderung zu stellen haben, aufgefordert, bei diesem Gerichte zur Anmeldung und Darthuung ihrer Ansprüche den 7. August 1856 Vormittags um 10 Uhr zu erscheinen oder bis dahin ihre Anmeldungsgesuche schriftlich zu überreichen, widrigens denselben an diese Verlassenschaft, wenn sie durch die Bezahlung der angemeldeten Forderungen erschöpft würde, kein weiterer Anspruch zustände als insofern ihnen ein Pfandrecht gebührt.

K. k. Comitatsgericht
Essek am 7. Juni 1856.

Izdavatelj Dr. Ljudevit Gaj. — Bèrzotiskom narodne tiskarnice Dra. Ljudevita Gaja u Zagrebu.